METHODUS
STUDII MEDICI,
II. TOMIS COMPREHENSA.

SCIENTIA
MEDICA
METHODUS
STUDII
MEDICI
Haller
Boerhave

HERMANNI BOERHAAVE,

VIRI SUMMI, SUIQUE PRAECEPTORIS

METHODUS STUDII MEDICI,

Emaculata, & Acceſſionibus locupletata

A B

ALBERTO AB HALLER,

Med. & Phil. D. Anat. Chir. Bot. in Georg. Aug. P. P. O. Conſiliario Aul. & Archiatro Reg. & Elect. Præſide Regiæ Societ. Scient. Gotting. Acad. Cæſar. Natur. Curioſ. nec non Regg. Socc. & Acadd. Britann. Boruſs. Svecic. & Upſal. Sodali, Reip. Bern. in Sup. Senatu CCviro.

EDITIO PRIMA VENETA,

Ab innumeris Amſtelodamenſis Anni MDCCLI. erroribus expurgata, in qua Additiones omnes Hallerianæ, quæ ad illius calcem legebantur, ſuis in locis poſitæ ad majorem Studioſorum commoditatem adinveniuntur.

TOMUS PRIMUS.

VENETIIS,
MDCCLIII.

Ex Typographia Remondiniana,

SUPERIORUM PERMISSU, ac PRIVILEGIO.

GEORGIO II.
D. G. M. BRITANNIAE,
FRANCIAE,
ET
HIBERNIAE
REGI,
S. R. I. ELECTORI,
DUCI BRUNSVICI ET LUNEBURGI.
&c. &c. &c.

NON *excidet unquam animo illustris dies ultimæ posteritati venerabilis, qua præsens Numen Tuum Academiæ Tuæ ostendisti, REGUM JUSTISSIME*. *Sedet animo æterna Tuæ benignitatis recordatio, qua motus & in me, adeo exiguam partem GEORGIAE AUGUSTAE TUAE, aliquod pretium, & aliquas*

in or-

in ornanda republica partes esse sacra voce testatus es. Recens est etiam beneficium, gloriosum mihi, & Reipublicæ literariæ, ut speramus, utile, quo novam Societatem, ad incrementum scientiarum coeuntem, meæ inprimis fidei tradidisti. Supererit denique apud nepotes meos Tuæ Munificentiæ illustre signum, quos nondum natos Nobilium ordini adscriptos, Tuoque beneficio feliciores esse voluisti, ut adpareret, nullos esse bonores ad quos bonæ literæ ducere non possent, quoties sapiens Princeps imperaret. Accipe ergo, PATER PATRIAE, hunc devoti & grati animi testem, librum non ad thronum natum, non eum, qui ARBITRI EUROPAE oculos possit adlicere, sed talem, qualem præstare potui, futurum apud posteros monumentum, inter tot labores quos pro ORBIS FELICITATE & in bellis subiisti, & in pace urges, eorum memoriam divino animo Tuo insedisse, qui in promovendo vero eniterentur. Deum O. M. supplex oro, ut Majestatem Tuam, Domumque Tuam Regiam in perpetuum sospitet.

REGIAE MAJESTATIS TUAE.

In Georgia Augusta
A. D. 23. Aprilis.

Devinctissimus
Albertus ab Haller.

PRAE-

PRAEFATIO.

TAndem expedio me labore, qui Tibi forte, LECTOR ERUDITE, levis videtur, mihi graviſſimus per multos annos incubuit: neque hæc ideopræfari me vides, ut laudem operam meam: nemo me melius ejus vitia novit. Patere unice, ut excuſem me, atque a voluntate mea, & a difficultate rei ipſius, ſpem mitioris judicii exſpectem.

Ante novem annos cum eximio Bibliopola JACOPO a VVETSTEIN egi de edenda emaculata editione ejus codicis, quem cum titulo *Methodi ſtudendi Medicinæ* variis annis varii, & ignoti fere librarii ediderant. Maculoſus erat, indignus BOERHAAVIANO nomine, & dolebat, quiſquis amaverat PRAECEPTOREM, quoties videbat nomen tanti Viri, difformi larva tectum, cenſuris ignarorum & malevolorum exponi.

Facile erat emaculare, paucis locis exceptis, ſed videbatur quadraginta annorum interea elapſum ſpatium plurimos & præcipuos auctores iis addidiſſe, quos

quos commendabat BOERHAAVIUS. Inter vetuſtiores plurimi æque utiles libri utique pares laudes paremque commendationem merebantur. Induxi igitur in animum, ut opus ſubplerem, eo inprimis fine, ut meliorem ſcriptorum ſelectum darem, qui de aliqua artis medicæ parte bene meruiſſent. Ad eum fere ſcopum prima pars, quæ phyſica ſcripta continet, elaborata eſt, ut paucos inter multos, eoſque utiliores auctores laudet.

Neque multum ab eo ſcribendi inſtituto diſceſſi, quando botanicos auctores recenſui. Cum vero ordo me ad anatomicos, indeque ad practicos libros duceret, multa mihi in hac mea ratione diſplicuerunt. Cui vero non diſpliceat quod diſplicet auctori?

An diſſimulandus ideo ſcriptor, quod eum non legerim, vel quod in mea, non ampliſſima librorum collectione, non inveniatur? An non informis, hiulcus, & male judicioſus catalogus fieret, ſi meos unice, eoſque non omnes libros, adlegarem, excluderem vero octuplo plures, quibus deſtituor?

Quam primum conſtitit, in propriis libris mihi non eſſe manendum, alia perinde difficultas ſucceſſit. Etenim ſi libros, quos non legi, tacere non licet, nonne omnes recenſendi ſunt? quænam erit optio mea inter libros perinde mihi ignotos? Poteritne non fieri, ut bonos utileſque libros, mihi ignotos, omittam, in meo quaſi ex caſu nato ſelectu, & admittam alios, quorum nomina multo minus repeti merentur?

Vides, quo devolvor, LECTOR, omnes nempe libros recenſeri debere? Chartæ hoc pacto aliqua jactura fit, ſed nihil præterea mali ſequetur. Non excluduntur utilia ſcripta, & exiguum malum eſt, ſ

nu-

nudum, & illaudatum nomen alicujus minoris momenti ſcriptoris excuſum fuerit.

Itaque increvit labor meus. Ecce nunc apparatum, quo ad totum opus, ſed inprimis ad partem Anatomicam, ad Pathologicam, Chirurgicam, Practicam & Hiſtoricam uſus ſum. Valde vellem eſſet ejuſmodi, qui Tibi LECTOR perſuaderet, me non temere ad opus hoc exſequendum acceſſiſſe.

Legi ab anno retro 1725. libros omnis generis, ſed tamen, ut medicos ſolos in commentarios referrem, & utiliora rerum momenta in meos uſus decerperem, ſchedulisque committerem, de quibus in ipſo opere dixi (a) Quam primum librum abſolvi, ab ipſo anno 1728. judicium meum de eo libro, cum enumeratione inventorum, eorumque, quæ peculiaria haberet, cenſu continuo in mea adverſaria retuli. Ita intra 23. annos natæ ſunt cenſuræ librorum fere 4000. & quod excedit, quorum vix ullus eſt, qui non aliqua ratione ad rem medicam pertineat. Hac tanquam phalange reliquum exercitum ſperavi confirmari poſſe.

Legi præterea diaria tantum non omnia, & in omnibus linguis ſcripta, & præcipua momenta judiciorum decerpſi. Ita non exiguus numerus, auxiliari quaſi militis, meis copiis acceſſit.

Bibliotheca mea, ut privati hominis, neque vaſtiſſima, eum tamen numerum 4000. voluminum dimidia parte excedit. Eorum librorum, etſi non omnes a capite ad calcem evolvi, aliquam tamen mihi cognitionem eſſe facile adparet.

Inde ILL. VIRI J. SAMUEL de BERGER & GEORGIUS GOTTLOB RICHTERUS, commoda-

(a) Pag. 130. 131.

tis libris librorumque titulis, meam penum editionum & judiciorum insigniter auxerunt. Bibliotheca etiam Gottingensis, ad alium equidem finem inprimis collecta, non tamen nihil ornamenti ad opus meum adtulit.

Denique LINDENIANUM opus, aliaque ejus similia, ad subsidium adhibui, KÆSTNERI, NICOLAI ANTONII, MONGITORIS (hoc quidem unice ex MANGETO) MELCHIORIS ADAMI, & aliorum qui vitas eruditorum virorum scripserunt, etsi ego quidem non medicorum, sed librorum, historiam scribere adgressus sum. Catalogos etiam librorum uberiores & magis fidos, PLATNERI, BURCKHARDI, RIVINI, MEIBOMII, SLUSII, THUANI, aliosque consului, ut opus eo minus hiulcum foret.

His præsidiis instructus, quid præstiterim, coram vides, AMICE LECTOR, quid præstari potuisset, ego plane video, &, quantum ab hoc meum opus differat, æquus agnosco.

Oportuisset, totius operis facies eadem esse nunc physica, chemica, pharmaceutica & botanica pars multo reliquis pauperior est.

Præstiterat ubique eumdem ordinem servasse: nunc in Anatome & Physica PRÆCEPTOREM secutus sum, in reliquis partibus meliori, ni fallor, consilio, ad evitandas infinitas repetitiones ordinem temporum unice observavi.

Repetitiones tamen & nunc satis numerosæ supersunt. Idem liber sæpissime, vix evitabili vitio, & in Pathologica classe & in Practica numeratus est.

Parum prolixa sunt judicia. Potueram fusiora scripsisse, fusiora enim in meis adversariis sunt, sed pe-

perci

perci otio tuo & meo, bonisque chartis. Plures utique censuræ librum redderent meliorem. Meæ enim, etsi multæ, in tanto librorum numero, qui mihi videtur ad 30000. adscendere, fere evanescunt, ut insulæ per vastum oceanum rariter dispersæ.

Librorum, quos ipse vidi, non satis magnus numerus fuit, hinc facile fieri potuit, ut editiones ab aliis testibus receptæ vitiosæ sint. Potuit, quod tamen valde studui evitare, sed potuit tamen fieri, ut idem liber sub diversis titulis repetatur, quoties ego eum non vidi, sed ex catalogis & monumentis decerpsi. O..os
ut fidem certe meam liberarem, asterisco a.. quibus
libros notavi, qui penes me non sunt
facilius errari potuit. ..a magnum sed in-
Non omnes libros recensui..mus evitabile in homi-
evitabile vitium est, etia.. publica bibliotheca medica
ne, qui nulla satis a..haberet, quam consuleret, præ-
instructus esset, ..per adeo minus copiosas, librorum
ter privatas.
collectio..
In ..putationibus, quas vocant, selectum sum se-
..tus, neque omnes credidi esse recensendas, nimium
& ignobilem exercitum, neque nullas, cum non de-
sint eximiæ multumque utilitatis habituræ.

Denique haud exiguus est numerus mendorum quæ typographi incuria irrepserunt. Id & excusabile videtur in absente auctore, & libri ipsius utilitatem nequaquam minuit. Consignavi insignem numerum, & seorsim descripsi. Ita utcunque huic vitio mederi conatus sum.

Habes, quem Te volui, LECTOR AMICE, librorum adeo medicorum diversis linguis scriptorum catalogum, ad nostra usque tempora continuatum, in

practicis & anatomicis paulo ditiorem, in botanicis & physicis pauperiorem, pauperrimum in chemicis, quos parum legissem, neque curassem, ut de reliquis, judicia a prima ætate colligere. Itaque bonis, si quæ sunt, utere, & vitia mitis excusa, quorum a conditione humana multa vix abesse possunt, & in mea etiam plura ægre queunt evitari. Dedi Gottingæ die 22. Mart. 1751.

INDEX
CAPITUM.
PROOEMIUM.

De Medicina in genere, de ejus definitione & partibus, & a quibus sit incipiendum in hujus scientiæ discendæ methodo.

PARS I. *De* PHYSICA GENERALI.

PARS II. GEOMETRIA *sive de* FIGURA ET MENSURA CORPORUM.

PARS III.

PARS IV. PHYSICA SPECIALIS.

PARS V. CHEMIA.

PARS

TO-

INDEX CAPITUM.

TOMUS SECUNDUS.

IN-

INDEX AUCTORUM A BOERHAAVIO laudatorum.

Prior numerus paginam, posterior Tomum designat.

EPICU-

PROOE-

PROOEMIUM.

SCOPUS noſter in præſentia eſt exponere, quænam ſit cognita hodie conditio medicinæ, & ſimul tradere ejus ſtatum perfectiſſimum, quatenus ex his conjunctis, quæ nobis præſto ſunt, acquiri poteſt.

Itaque tria exponenda & tractanda propono.

1. Quænam ea ſint, quæ per induſtriam hominum omnium ſeculorum hodie inventa habentur. Ea proponam abſque ullo errore, ita ut de iis nihil dubitari poſſit, nec alia, niſi quæ vera & bona ſunt, in uſum recipiam; id vero ſeponam omne, quidquid obnoxium & inutile huic arti eſſe poteſt.

2. Tum in ſingulis medicinæ partibus indicabo eos auctores, qui in ſingulis partibus exornandis principes fuerunt: non eos, qui alios exſcripſerunt, eoſque emaculando ſæpe emanciparunt, ſed eos, qui ſua induſtria ſingulis partibus, & omnibus, neceſſaria ad medicinam invenerunt ornamenta.

3. Dabo conſilium breve, quomodo hi auctores legendi ſunt.

Et hiſce tribus partibus abſolvetur hicce propoſitus labor.

Jam vero, ut rem ſummi momenti in medicina feliciter auſpicer, non multum morabor de medicinæ definitione ipſa, aliis rebus intentus.

Rem ſuſcipio maximi momenti, qui enim honorem medico ambit debi-

debitum, eamque ſcientiam ſibi propriam facere cupit, qui adeo ſapientia, quæ hujus honoris cauſa eſt, carere non poteſt, ad hanc ſcientiam acquirendam, ſcire debet, quo tempore, & quibus admi- [illegible] ſit. Neque poterit ſcientiam ſibi acquirere, niſi ſciat uti laboribus eorum, qui ante eum ſcripſerunt. Tiro vero, quinam inter tam multos auctores eligendi ſunt, ſcire nequit, ut errores & ambages evitet, brevique ſuum ſcopum adtingat. Quam plurimi enim de re medica ſcripſerunt, iique non pauciores mali, quam boni, ut manifeſtum ſit, æque lectiones auctorum obeſſe, quam prodeſſe poſſe.

Qui enim animo omni doctrina vacuo ſe adplicans medicinæ, peſſima calamitate incideret in auctores, qui & minus neceſſaria, & futilia propoſuerunt, is id demum lucrabitur, ut cum tempore videat, ſe nihil didiciſſe, niſi ea dogmata, ex quibus nihil ad ſuum finem obtinendum haurire queat.

Hinc in medicina nihil utilius video, quam ſcire, quonam ordine incipiendum, unde incipiendum, quomodo pergendum, quibus auctoribus utendum ſit, ad medicam ſcientiam adquirendam.

Qui vero eam vult diſcere ſcientiam, debet bonam ſequi methodum, bonos legere auctores, nihil admittere, quod non faciat ad medicam ſcientiam, & nihil omittere, quod neceſſarium ſit ut ea acquiratur.

DE METHODO STUDII MEDICI PROLEGOMENA.

De Medicina in genere, de ejus definitione & partibus, & a quibus sit incipiendum in hujus scientiæ discendæ methodo, &c.

MEDICINA est *scientia docens humani corporis vitam integram & sanitatem conservare & restituere.*

Medica enim scientia docet octo diversas partes, sive implet octo scopos, quibus obtinendis insistit humana mens, ut scientiam possideat medicam. Debet ergo scientia medica intellectui explicare:

1. Quid sit corpus.
2. Quid sit corpus humanum.
3. Corporis humani vitam integram.
4. Vitam mutilam.
5. Sanitatem integram.
6. Sanitatis detrimentum.
7. Quænam sint auxilia conservandæ & reparandæ vitæ & sanitati propria, ab ingenio humano hactenus inventa.
8. Quænam sit methodus utendi his auxiliis ad reficiendam vitam, & sanitatem conciliandam, ut ea omnia opportuno tempore, certa dosi, præscripto modo, &c. adhibeantur.

Hæc sequuntur ex definitione, debet enim medicina explicare, quid sit corpus, & quid corpus humanum sit; ergo debet primo corporis in genere cognitionem dare, & deinde de corpore humano in specie docere. Quando enim

medicus machinæ noſtræ conſtitutionem explicandam ſuſcepit, tenetur deſcribere ea omnia, quæ in hac machina poſſunt reperiri. Sed plurima in eo corpore ſunt cum omnibus aliis corporibus communia, nonnulla vero humano corpori propria. Sequitur ut ea, quæ corpori humano propria ſunt, equidem explicanda ſint; non ideo vero ea negligenda, quæ communia ſunt omnibus. Corpus enim humanum ob illas quidem partes proprias leges ſequitur, ob iſtas vero obnoxium eſt omnibus legibus corporum communibus.

Debet igitur medicina generalem corporum ideam explicare. Ea quidem extra medicinam eſt; ad medicinam enim ea tantum proprie faciunt, quæ pertinent ad corpus humanum: ea vero quæ communia ſunt omnibus, ut grave eſſe, mobile eſſe, impenetrabile eſſe, extenſum eſſe, *&c.* ea ad phyſicam pertinent. Verum nihilo minus hæc medico perſpecta eſſe debent, ſiquidem totum corpus humanum integramque ejus naturam intelligere tenetur. Non ergo ab anatome debet incipere medicina, quod conſilium plurimi dederunt. Eam enim rationem ſecuti nunquam perfecti medici fient, qui tanto hiatu relicto, ſuum ſtudium incipiant, & ſpecialia exponenda ſibi ſumant, generalibus corporum adfectionibus ignoratis. Medicus igitur corporis primo in genere, deinde corporis humani claram cognitionem poſſidere debet; id ipſa definitio indicat, neque verus medicus erit, qui totam medicinam non poſſidet; ſed ille totam medicinam non poſſidet, qui definitionem non implet, nec ille definitionem implet, qui prius non conſiderat, quid corpus ſit.

Cum autem humanum corpus plurima habeat communia cum aliis corporibus, illas communes qualitates corporis in genere noſſe prius oportet; nam ab iis, quæ corpus humanum habet communia cum omnibus corporibus, æque morbi oboriri poſſunt, ac ab iis, quæ huic corpori propria ſunt.

Pro exemplo, ſi humanum corpus ex alto demittitur, ſine fulcro, cadet certe & contuſionem aut fractionem patietur. An nunc ex idea humani corporis, ſimpliciter ſpectati, hujus rei cauſa pateſcit? minime; ſed ex idea gravitatis hoc concipietur (ex mechanicis): atqui ea gravitas omnibus corporibus communis eſt; videmus adeo cauſam morbi poſſe ex illa communi proprietate oboriri. Rurſus, quod corpus ſanum ſtabile ſit, pendet unice ab ejus gravitate, nam ſi una pars levior eſſet aliis, ut preſſione adjacentium dimoveretur, inde totius læſio fieret; & in liquidis (*a*), ſi aliqua eſſet levior particula reliquis, illa ex corde cum reliquis non eodem robore expelleretur, & in pulmonibus reſtitans læderet reſpirationem. Quare patet neceſſitas, ut omnes partes corporis ad eamdem ſoliditatem & gravitatem reducantur.

Hinc itaque, ut jam dictum eſt, medicus noſcere debet (ut accuratus ſit medicus) corpora quæcumque, & eorum attributa, quæ cum aliis corporibus noſtro communia ſunt.

ME-

(*a*) Hoc exemplum non nimis urgere oportet. Leviora enim utique in corpore dantur aliqua, graviora alia. Adeps levior oſſe eſt, ſanguine urina levior eſt, perſpiratio urina, aer fixus utroque, & iſto levior materia caloris, electricitatis. An voluit PRÆCEPTOR, nullam partem in corpore eſſe, a qua gravitas integre abſit? cum cauſa gravitatis & cauſa cohæſionis partium eadem eſſe videatur, ſtabilitas vero a cohæſione partium pendeat.

METHODI STUDII MEDICI
PARS I.
DE PHYSICA GENERALI.

CAPUT I.

De natura & proprietatibus corporum.

ILLA generalia, & omnibus corporibus communia, infinita fere sunt diversitate sua, sed revocari possunt ad tria digesta & ordinata capita.

Ex omnibus corporibus, & ex iis, quæ ipsis sunt communia, oritur idea corporis, hæcque tunc percepta vocatur *natura corporea*.

I. Explicandum, quænam sit res in intellectu hominis, qui intelligit corpus in genere, & hæc est idea, quæ vocatur *natura* seu φύσις.

II. Delineanda idea (& species & res cogitata) quæ est in intellectu, dum mens percipit quamcumque mutationem corporum, & vocatur hæc idea *motus*.

III. Docendæ & delineandæ generales leges, juxta quas corpus mutationes suas recipit & efficit.

Ergo breviter videndum est, 1. quænam hæc tria sint capita; 2. quo modo cognoscantur; 3. quinam optime de his scripserint; 4. quonam pacto hi scriptores a medico tirone legendi sint.

Inquirendum hic est, quomodo formetur conceptus generalis corporis.

Conceptus & idea generalis cujusque corporis formatur ab intellectu humano, quando considerat omnia, quæ de corpore aliquo peculiari cognoscit, atque deinde advertit inter illa omnia, quæ de eo corpore perspecta habentur, nonnulla esse communia, hoc est, quæ in omni corpore obtinent, alia vero esse singularia, hoc est, quæ in nonnullis quidem corporibus obtinent, & abesse non possunt, in aliis vero absunt, & abesse possunt, remanente tamen natura corporea.

Si tunc illa, quæ communia deprehendit, in iis corporibus, seorsim colligit (ea nempe quæ in omni corpore reperiuntur, & a nullo absunt, abfuerunt, aut abesse possunt) & ea in unum conceptum redigit, ut una inde exoriatur quasi idea, tunc formavit conceptum generalem corporis.

Quæritur ergo, quomodo mens humana formet ideam generalem omnibus corporibus communem? Intellectus humanus varia intelligit de corpore, extensum

ſum eſſe ſcilicet, impenetrabile eſſe, ſpatium occupare, grave eſſe, mobile eſſe, mutabile, figuratum, diviſibile, coloratum, magnum, parvum, frigidum, calidum, *&c.* Quando nunc intellectus humanus perſpecta hæc omnia ſimul præ ſe poſita conſiderat, & videt nonnulla communia, quæ ſemper adſunt, ut extenſum eſſe, mobile, impenetrabile eſſe, *&c.* tunc ſingularia etiam videt, quæ aliquando abſunt, ut frigus, calor, figura, præparatur mens ad ſeparanda ea, quæ corporis eſſentiam conſtituunt. Videt enim nonnulla, quæ aliquando adſunt, & aliquando abſunt, alia vero quæ ſemper adſunt, & quando iſta retinet, ut menſurabilitatem, extenſionem, gravitatem, mobilitatem, impenetrabilitatem, ex iis perpetuis proprietatibus format ideam, quæ vocatur conceptus corporis. Quando nempe mens excludit ſingularia, & generalia communia ſola colligit, & inde ideam format, tunc habet ideam claram de corpore. Quomodo vero ea idea acquiri poſſit, & quænam ex ea ſequantur, in ſequentibus exponendum eſt.

Examinare debet itaque philoſophus & medicus 1. omnia, quæ de corpore cognoſcuntur, & a mathematicis & a phyſicis propoſita ſunt. 2. Advertet nonnulla eſſe inter ea, quæ in omnibus quibuſcumque corporibus obtinent, alia vero dari, quæ non in omnibus corporibus reperiuntur, ſed tantum in quibuſdam contingunt, ita ut nihilo minus vera corpora ſint, in quibus hæc non inveniuntur: hæc vocantur ſingularia, & ea rejicere debet medicus, ut illa tantum retineat communia, quæ ubique inveniuntur, & nunquam ab ullo corpore abſunt. Si enim generalem conceptum, & ideam corporum dare vult, debet tantum ea, quæ in genere in omni corpore, quodcumque etiam fuerit, inveniuntur, conſiderare & conſideranda præbere.

Ubi jam pergit, tunc ea communia, quæ in omnibus obtinent corporibus, ſola ſibi ſumit, & ex iis omnibus conjunctis ſimul ſibi format hanc ideam generalem corporum conceptum dictam; ita in corporibus inveniet ſupra dictas quatuor notiones, quæ ſemper in intellectum ingrediuntur, quoties idea corporis repræſentatur. Idea iſta, hoc modo nata, dicitur perceptio corporis, nam hæ quatuor rationes ita corporibus adhærent, ut ſi una tollatur, pereat idea corporis.

Nunc ad quatuor has notas ſingulatim pergimus.

1. *Extenſio* eſt *omne illud, cujus partes ſunt extra alias poſitæ.* Nulla alia idea tradi, nec concipi poteſt; eſt ergo extenſum omne illud, cujus pars cum aliis partibus unum totum conſtituens ſemper extra aliam exiſtit. Si tollis de corpore extenſionem omnem, nullum omnino conceptum de eo corpore formare poteris, nam pereunt ſtatim omnia reliqua. Concipe lapidem, eumque figuræ quadratæ, occupat ergo tale ſpatium quadratum, præterea eum lapidem concipio mobilem. Pone nunc extenſionem tolli, an non ſtatim perit quadratum, an non etiam tunc pereunt omnia, quæ de eo lapide concipi poſsunt, perit enim ſimul mobilitas, quia, ſi nihil concipio extenſum, non poſsum concipere motum, hoc eſt translationem de loco in locum, mutare enim locum non poteſt, quod nullum occupavit, neque locum replere niſi quod extenſum eſt. Ergo in omni corporis idea requiritur conceptus accuratiſſimus extenſionis.

2. *Impenetrabile* vocatur, *quod ſpatium quoddam replens excludit ex illo omne ingreſſu-*

greſſurum illud ſpatium; dum ipſum præſens hoc ſpatium occupat. Impenetrabilitas æque neceſſario ideam corporis ingreditur, nam, quando corpus perfecte ſolidum concipio in ſpatio quadrato poſitum, & ſimul concipio aliud corpus in idem ſpatium ingredi, non duo amplius corpora, ſed unum nunc concipio, & aliam ideam ſibi formare intellectus negat.

3. *Figurabilitas* eſt *delineatio limitum*. Sed nullum corpus eſt abſque limitibus, nam pro varia poſitione linearum terminos corporis conſtituentium varia ſemper erit figura, ita ut nullum corpus abſque figurabilitate ſit aut concipi poſſit, niſi infinitum corpus admiſeris.

4. *Mobilitas* deprehenditur in omni quocumque corpore; nam ſi ſumatur v. gr. ſphæra, etiamſi concipiatur de ea, extenſam eſſe, impenetrabilem, figuratam, inde non ſequitur ex ea ſcilicet idea, hanc ſphæram ſemper ita neceſſario manere in eodem ſpatio, poterit enim ſphæra eſſe, & alibi perinde concipi; nam licet aliquo certo loco nunc poſita ſit, de ea tamen omnia concipio, quæ concipiebam, quando priori erat loco. Ergo corpus poteſt hic vel alibi, & in omni loco eſſe, & tamen corpus eſſe: nam idea, quam habeo de corpore, non figit conceptum in uno ſpatio, ſed in omni ſpatio poſſum ideam habere corporis. Ergo in omni corpore adeſt mobilitas, hoc eſt quod in id corpus motus admitti poſſit.

Motus ipſe non eſt tantum ſucceſſiva exiſtentia in hac vel illa ſpatii parte, hoc eſt, quando concipio corpus motum, non tantum concipio illud exiſtere, & ibi, & ibi, & ibi, nam mobilitas eſt potentia exiſtens (*a*). Hinc patet corpus non poſſe concipi abſque hiſce quatuor attributis, quorum uno demto, deſtituitur idea corporis.

Ergo quando definitur corpus, non ſequendi ſunt CARTESIANI, quid definiunt corpus, quod extenſum ſit in longum, latum & profundum; ita enim idea corporis non exhauritur. CARTESIANI contra EPICUREOS & DEMOCRITEOS inſurgentes, illud ex triplici dimenſione tantum voluerunt definire, ſed certe, ſi adtendunt animum, invenient, hanc ideam etiam ſpatio convenire (*b*). Quare, ſi ea definitio reciperetur, poſſem in toto ſpatio univerſi pro lubitu mihi partem extenſionis ſumere, eaque ſemper reſponderet definitioni corporis, & ſic omnia in univerſa rerum natura eſſent eadem, & in nulla re diverſitas aliqua ſupereſſet.

Corpus eſt proprie *res extenſa, impenetrabilis, figurata & mobilis*. Objici poteſt, hanc definitionem non eſſe factam juxta leges ARISTOTELIS, qui docet definitionem conſtituere genus & differentiam ſpecificam, neque hoc vitium diffiteor. Verum nemo mortalium unquam ſcivit, quid corpus in ſe ipſo ſit, errant certe, qui hoc putant: ſed proprietates quaſdam corporum tantum novimus, aut ratiocinio aſſequimur. Quando nunc inter eas aliquas qualitates videmus, quæ omni corpori abſolute conveniunt, & ſemper adſunt quamdiu corpus dicitur corpus, eas in definitione corporis in univerſum conſiderati admittimus. Si objicies, definitioem perfectam non eſſe, nihil habebo quod dicam, niſi me quidem ultra non poſſe progredi.

Nunc videndum eſt, quid ſint hæc quatuor attributa, quæ in omni corpore ſem-

(*a*) Motus nempe eſt efficacia aliqua activa; non ſimplex effectus cauſæ transferentis corpus de loco in locum.

(*b*) *De certo in phyſicis*, p. 11. &c. 's *GRAVESANDE Phyſ. Elem. Mathem.* n. 14. edit. 1742. *LEIBNITZ Journ. des Sav.* 1691. n. 22.

femper inveniuntur; hæcque brevi tempore conabimur ita explicare , uti per optimos mathematicos definita funt.

Si ergo concipio hæc quatuor attributa in quocumque ente, omnia concipio, quæ de omni corpore in genere concipi poffunt, adeoque, cum corpus fit primum medici objectum, neceffario etiam ifta inquirenda habemus. Nam, dum concipio extenfionem, concipio etiam divifibilitatem, concipio etiam augmentum poffe fieri in infinitum; & fic porro. Quando impenetrabilitatem concipio, concipio omnes leges percuffionis, nam ex incurfu & refiftentia, omnis percuffio oritur, & fic etiam concipio mutabilitatem figuræ, & in eo corpore varios gradus motus poffe oriri & excitari.

Ea ergo, quibus præfentibus omne concipitur de corpore quod ipfi proprium ineft, & quo ablato nihil de corpore concipitur, ea voco *proprietates primarias corporis*, aut etiam *naturam corporis*.

Ex his nempe quatuor proprietatibus id, quod fundamentum eft ceterorum, adeoque quod primum in conceptu, vocatur natura corporea, & natura corporis, partiales vero notæ, quæ in illo conceptu immediate continentur, vocantur proprietates corporeæ.

Nunc ex mobilitate fola, figurabilitate fola, & impenetrabilitate fola, non poteft oriri idea corporis primaria, quæ in mentem venit, fi unica ex his proprietatibus feorfim fpectetur. Mobilitas enim v. g. præfupponit aliud, & fic de ceteris. An vero ab extenfione fola hanc ideam obtinebo? certe non video, quomodo ex idea extenfionis folius concipiam corpus, nam extenfum eft tantum, quod menfurari poteft, & nihil aliud, nam menfurabilitas eft tantum aptitudo ad locandum corpus, dat ergo tantum conceptum fpatii. Celeberrimus HUGENIUS (*a*), in prioribus operibus CARTESII fententiam tuitus eft, ipfe tamen in egregio illo tractatu paulo antè mortem ejus edito, dicit „ concipio nunc, contra quam olim „ feci, illam definitionem corporis non veram effe, quæ fola extenfione abfolvi- „ tur, eamque video unice defcribere fpatium : nunc enim perfuadeor, omnia „ non poffe effe repleta, fed abfolute requiri & dari vacuum, abfque quo mo- „ tum omnium corporum concipere non poffumus." Quænam ergo idea corporis erit ftabilienda? nempe eft fubftantia extenfa & impenetrabilis.

Concipiamus enim hæc duo, nempe extenfionem, (extenfio etiam eft, cujus partes conftituentes totum extra fe mutuo pofitæ funt), & impenetrabilitatem (hoc eft refiftentiam, contra illud, quod intrare tentat in fpatium a corpore repletum) tunc omnem figuram, magnitudinem, mutabilitatem, *&c.* concipiemus, hinc utique per extenfionem & impenetrabilitatem poterit concipi natura corporis; omnia enim reliqua ex hac idea fequentia vocantur proprietates corporum feu attributa.

Illæ vero proprietates, quæ feparabiles funt a corporis idea, dicuntur accidentia.

Qui corpus rite cognofcere debet, huic omnia ifta perfcrutanda funt.

Pro exemplo, pono me habere fphæram, illamque effe diametri duorum pedum, & effe perfecte folidam. Ad naturam ejus concipiendam non requiritur ut ex auro aut argento fit. Id autem utique fequitur, cum folidam pofuerim, ut nihil in idem fpatium, quod hæc fphæra occupat, alterius corporis admittatur, quia materies impenetrabilis eft, & hifce duabus notis perfecta hujus fphæræ natura con-

(*a*) Conf. MUSCHENBROEK *Elem. Phyf.* n. 16.

concipitur, & si in æternum de sphæra cogitaverim, semper eosdem conceptus iterabo. Hæc adeo ex duabus notionibus composita est natura corporis. Ex ea natura & definitione reliqua sequuntur. Pone sphæram occupare spatium duorum pedum, concipitur facile sphæram eam divisibilem esse in duo hemisphæria, quorum singulum sit unius pedis diametro, hoc enim necessario sequitur ex prima idea, & dicitur *attributum*. Porro moveri poterit hæc sphæra, verum hoc non pendet ex natura sphæræ, sed ex aliis causis ad sphæram non pertinentibus, & ex ejus idea concepta non pendentibus, productum, hoc adeo *accidens* sphæræ vocabitur.

Medicus, cujus est corpora cognoscere, debet naturam, proprietates, accidentia corporum intelligere.

Jam vero accedendum ad harum expositionem.

Erit ergo vera corporis in genere definitio, extensio, impenetrabilitas. Proprietates vero corporis individuæ sunt figurabilitas, mobilitas.

Hæc satis clara esse arbitror. Incipiam nunc breviter agere de extensione, ut tantum sufficiat ad dirigendum studium medicum.

CAPUT II.

De Extensione.

E*xtensio* est *positio partium totum constituentium extra alias*, atque mensuratur ab uno puncto per tres perpendiculares lineas in illud punctum concurrentes, & in eodem puncto se mutuo secantes.

Idea hæc paulo explananda erit ex mathematicis. Demonstrat EUCLIDES (*a*), si sumitur ad arbitrium punctum in plano aliquo, impossibile esse plus quam duas lineas perpendiculares ad se invicem per hoc punctum ducere. Sit punctum A in plano aliquo, per hoc ponam lineam ductam (Tab.I.fig.1.) quamcumque, ut BC, ait EUCLIDES, ad eam lineam per punctum A in eodem plano tantum potest duci una perpendicularis linea, sit ea DE, eritque DE perpendicularis ad lineam BC, si ejus inclinatio non major fuerit versus AB, quam versus AC, ad neutram nempe partem lineæ BC magis, quam ad alteram inclinata est. Negat adeo EUCLIDES præter hanc DE aliam perpendicularem esse posse ad BC quæ per A transeat: nam DE ex definitione facit ab utraque parte duos angulos rectos, nulla autem alia linea faciet, ergo tantum una perpendicularis ad illam lineam duci potest. Si dicis, alia potest duci linea, quæ in A secet lineam BC, & utrimque æquales cum ipsa angulos faciat, sit ergo ea linea AF, ponamus ergo angulum FAB esse æque rectum & æque magnum ac angulus DAB, ita certe pars erit æqualis toti, quod impossibile est. Ergo si ex puncto A lineæ BC sit una perpendicularis erecta, impossibile est aliam ex eodem puncto, pariter ad eamdem lineam perpendicularem erigere.

Hinc nunc conficio, omne planum unice mensurabile esse in longum & latum, nam quia ex uno puncto per idem planum, duæ tantum perpendiculares admittuntur, planum ipsum unice per duas lineas perpendiculares mensurari potest, uti v. g. planum CBDE (Tab.I.fig.2.) mensuratur ex C, ducendo lineam versus B, &

denuo

(*a*) EUCLIDES. Prop. XIII. L. XI.

denuo ex C versus D; hinc plani mensura duplex est, nempe in longum & latum.

Verum si ponatur, punctum hoc A. (fig.1.) non amplius in superficie, sed in spatio solido, jam non tantum duæ perpendiculares per hoc punctum A, sed tres quidem, at non plures etiam duci poterunt. Ponamus illud punctum in digito hominis hærere, jam potero ducere per illud punctum quamdam lineam juxta longitudinem digiti, & aliam lineam præcedenti perpendicularem a dorsali parte digiti ad volarem, & tertiam a dextro termino latitudinis digiti ad finistrum; quartam autem lineam ad priores perpendicularem ducere non possum, quod mathematici facile demonstrant. Uti ergo planum tantum versus duas partes poterat mensurari, ita corpus solidum per tres lineas mensuratur, nam versus tria loca diversa se extendit. Ergo omnis extensio corporea est tantum mensurabilitas, ut ait GALILÆUS, in triplicem dimensionem, scilicet in altitudinem, longitudinem & latitudinem: itaque omne, quod concipere possum, corporeum, tantum triplicem dimensionem habet.

Mathematici etiam ita definierunt corpus, quia omnis mensura plani est tantum in quadrato, si v. g. planum hujus urbis dicitur valere millionem pedum, per singulum pedem intelligo idem quadratum; sed tot pedes ac intelligo, tot intelligo quadrata: si mensuratur per cubum, jam corpus habeo.

Cubus vocatur corpus (Tab. I. fig. 3.), quod finitur sex superficiebus, quarum una superior, altera inferior & quatuor laterales, erunt quadratæ omnes. *Quadratum* vero est figura (Tab. I. fig. 2.) quatuor lateribus constans, cujus quatuor latera omnia inter se æqualia sunt, & cujus omnes anguli sunt recti & æquales.

Hinc cubi superficies & limites sunt sex quadrata, quorum singula sunt termini trium linearum perpendicularium in unum punctum concurrentium, & per cubum hunc mensuratur omne corpus.

Ex natura nunc extensionis sequitur divisibilitas corporis.

Etenim per priora extensio est positio partium totum constituentium extra se mutuo, ergo pars una ponitur extra aliam, ergo adsumitur in definitione, esse unamquamque partem ab altera separatam & divisam.

Patet etiam, hanc divisibilitatem fieri posse (*a*) in infinitum, quia semper concipitur aliquid divisibile, quotiescumque concipitur aliquid extensum; nam quamdiu lineam concipio, tamdiu concipio extensionem, & sic omnis linea constat ex lineis, non proprie ex punctis, sed ex aliis lineis, & plana constant ex planis, non ex lineis. Utcumque enim planum dividam, semper minus planum fiet, non linea: Si vero dixeris, ultimum planum fieri in lineam, tunc sequeretur, ut duæ lineæ spatium interciperent, quod impossibile est. Ex his igitur constat; cubum v. g. divisum, semper facere cubum minorem, & sic in infinitum, nec in nihilum redigi posse ultimum illud quidquid sit extensum; nam si dividendo corpus in nihil posses dividere, tunc si iterum has partes, quas vis esse nihil, componeres, & in infinitum multiplicares, facerent hæ nihili partes corpus verum, quod repugnat. Si vero partes cubi divisas corporeas adhuc esse dederis, tunc certe extensæ erunt, & si extensio manet, non poterit fieri, quin una mensurabilitas superfit.

CA-

(*a*) MUSCHENBROEK. l.c.n.21. 's GRAVESANDE l. c. C. IV. Idem jam PLATONIS & Peripateticorum dogma fuit, CICERO. *Quæst. Academ.* L. I.

Tabula I ad Cap. II Partis I Phys. gener. Pag. 8 et Seqq.

fig. 1.

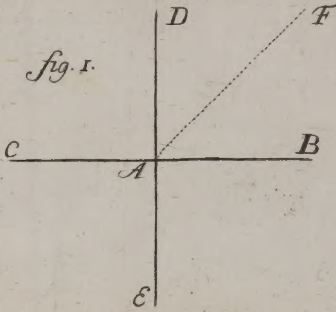

fig. 2.

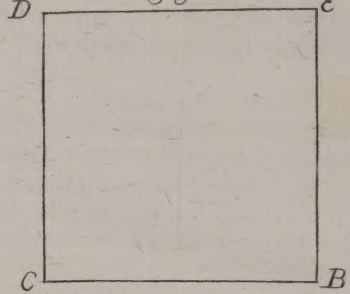

fig. 3.

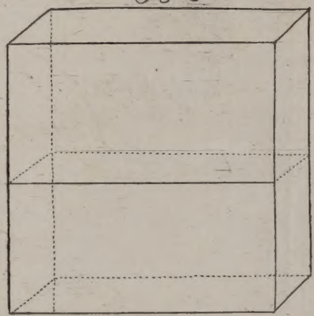

fig. 4.

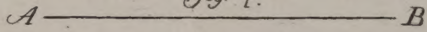

fig. 5.

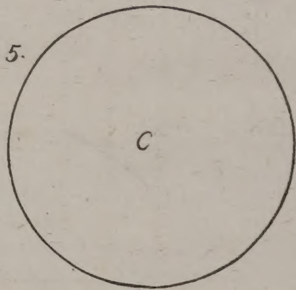

fig. 6.

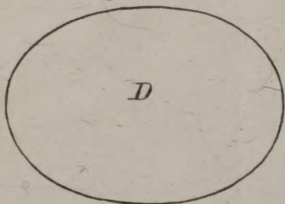
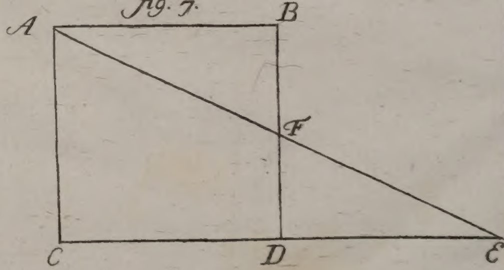

fig. 7.

CAPUT III.

De Impenetrabilitate.

I*Mpenetrabilitas* eſt idea extenſionis cum infinita reſiſtentia conjuncta, contra omne aliud impenetrabile, quod nititur ingredi idem ſpatium, in quo hæret prius illud impenetrabile.

Quando illa triplex menſurabilitas ita conjungitur cum alia idea concepta, hoc eſt reſiſtentia, ut illud menſurabile, in quodam determinato ſuæ figuræ ſpatio poſitum, omne quod in id ſpatium conatur ingredi, repellat, ut ab eo ſpatio non admittatur, tunc hujus menſurabilis concipimus impenetrabilitatem. Quando vero loquimur de impenetrabilitate corporis, ſupponimus corpus eſſe perfecte ſolidum, &, ut ſit perfectum & ſolidum corpus, debet illa vis reſiſtendi eſſe infinita.

Si vero illa reſiſtentia, non infinita eſt, tunc non eſt perfectum corpus, & ſolidum impenetrabile, ſed tantum condenſabile. Aurum enim v. gr. etiamſi denſiſſimum non eſt perfecte ſolidum, cum habeat poros, ſed partes ſunt in auro poris carentes, ergo illæ partes ſunt impenetrabiles.

Hæc eſt veterum philoſophorum, præſertim EPICURI & DEMOCRITI A Αντιτυπια (*a*), quæ nihil aliud eſt, quam *reverberatio*, a vocula illa αντι & τυπτω *verbero*, quia nempe illud, quod intrare tentat in locum ejus corporis, quod impenetrabile vocamus, reverberatur & repellitur.

Ergo omne illud, quod impenetrabile eſt, extenſum eſt, ſed omne extenſum continuo impenetrabile erit.

Hocce dicimus in propoſitione, omne impenetrabile debet neceſſario eſse extenſum, nam quod eſt impenetrabile, id locum occupat, & ita replet, ut infinite reſiſtendo repellat id, quod in illud ſpatium ab impenetrabili corpore repletum, intrare tentat.

Verum idea extenſionis non involvit ideam impenetrabilitatis (*b*). Ita nemo eſt, qui non poſſit concipere, ſi inter binas manus meas corpus ſolidum ponitur, ut ex. gr. aurum, quandiu hoc aurum ex eo loco non aufertur, nullum aliud corpus huc poſſe intrare, auro vero iſto jam ablato, licet nihil intret in illud ſpatium intra manus, id tamen ſpatium poſſe tanquam perſiſtens concipi, adeoque abſque corpore replente, manere ſpatium, & eſſe extenſum, quod triplicem habeat dimenſionem, nec tamen ſit impenetrabile, admittit enim aliquid, admiſit aurum, & aliud ejuſdem extenſionis corpus; verum illud ſolidum, quod pono perfecte ſolidum, aurum nempe inter duas meas manus poſitum, id quidem impenetrabile erat, hoc eſt infinite reſiſtebat omni corpori tentanti occupare ſuum ſpatium.

Ergo idea extenſionis non involvit ideam impenetrabilitatis, ut poſſimus diſtinguere ſpatium a corpore ipſo, etſi contra CARTESIUS cum ſchola ſua ſenſerit.

B Omne

(*a*) *DEMOCRITUS* atomis ſolam αντιτυπιαν tribuit, gravitatem præterea & motum declinationis *EPICURUS. PLUTARCH. placit. Philoſoph.* L. I. c. 3. *CICERO de nat. Deorum.* L. I.
(*b*) *MUSCHENBROEK* l. c. n. 29.

Omne impenetrabile menſurabile eſt, & proinde diviſibile. Quid enim eſt *menſurabile*? tantummodo illud, in quo aſſignare poſſumus certum numerum partium æque magnarum, ac certa quadam menſura, ſi v. gr. pollicem video quinquageſies poni poſſe intra hoc ſpatium, dico illud ſpatium menſurari poſſe per quinquaginta pollices, hoc eſt, quinquaginta partes ejus æque magnas eſſe ac quinquaginta pollices; *menſurare* ergo eſt aſſignare, certam menſuram toties alicui corpori menſurando (ſcilicet enti extenſo) applicari poſſe. Ergo omne impenetrabile abſolute eſt menſurabile, quia eſt extenſum, & omne extenſum valet ſæpius recipere certam quandam menſuram.

Verum omne menſurabile habet partes quarum una poteſt menſurari extra alteram, ergo omne impenetrabile eſt extenſum, menſurabile, & proin diviſibile.

Ergo omne impenetrabile poterit in infinita ſemper minora & impenetrabilia dividi.

Hoc clare concipere oportet, cum inter fundamenta admitti neceſſe ſit.

Dico omne inpenetrabile poſſe dividi in infinita minora, ſingula adhuc diviſibilia, hoc eſt, nulla vel minutiſſima pars corporis amittit reſiſtentiam, qua ſpatium ſuum contra omnia alia corpora tuetur. Pono enim corpus componi ex mille partibus, ſingulis ſeorſim penetrabilibus, nulla arte poterit inde confici corpus extenſum & impenetrabile, nam partes ſe mutuo penetrant, vique admota cedunt, aliudque corpus in ſpatia ſua recipiunt, non ergo partes extra partes erunt: id autem ſi de partibus omnibus dici poteſt, de corpore ipſo ſive de toto dici poſſe neceſſe eſt, ſupereſt, ut impenetrabilis totius etiam partes impenetrabiles ſint.

Ergo omne corpus eget aliqua cauſa, quæ facit, ut una pars impenetrabilis cohæreat alteri.

Elegantiſſima certe hæc propoſitio eſt, & perfecte docet inſufficientiam omnium philoſophematum, exceptis Epicuræis & Democritæis.

Omne enim quod impenetrabile eſt habet in uno fine ſuo partem impenetrabilem, deinde vicinam alteram, & ſic porro, & ſingula hujus modi pars habet hic propriam ſibi impenetrabilitatem, propriumque ſitum & ordinem inter partes quæ una corpus conſtituunt.

Hæc ergo idea extenſionis & impenetrabilitatis involvit tantum poſitionem impenetrabilium partium juxta ſe invicem in unum commune totum congeſtarum.

Verum *cohæſio* eſt aliud quid, eſt enim partium impenetrabilium juxta ſe mutuo poſitarum reſiſtentia contra omnem harum partium ſolutionem & ſeparationem: Idea ergo corporis non involvit ideam cohæſionis, nam corpus impenetrabile eſt, quod habet partem impenetrabilem A, poſitam in aliqua ſede *a*, tunc aliam partem impenetrabilem juxta priorem poſitam in *b*. Verum hæ partes poſſunt unice contiguæ eſſe, ut ſeorſim moveri poſſint, uti v. g. digiti in manu, cujus partes ſunt. Ipſi quidem impenetrabiles ſunt, ſeorſim tamen unus ab altero moveri poſſunt. Verum cohæſio eſt id, quod facit, ut non poſſit una pars iſtius corporis impenetrabilis moveri, niſi etiam alia pars moveatur, eſtque unio partium, inque exemplo noſtro digitus unus, ſeorſim ſumtus, eſt totum, cujus partes cohærent, nulla enim pars abſque altera moveri poteſt. Ergo cohæſio non includitur in conceptu & idea extenſionis & impenetrabilitatis.

Nam,

Nam, quando in alicujus rei idea non concipio aliquid, quod ei rei adesse potest tunc inquiro in causam, & postea cur hoc aliquid nunc adsit. Ita cum inquiro in trianguli naturam, video ipsum habere tres lineas, illas tres lineas facere tres angulos, hos angulos tres esse æquales duobus rectis, & sic in infinitum varias proprietates trianguli detego, earum vero omnium causam dico esse triangulum, quia hæc omnia continentur in idea trianguli, & sequuntur ex ejus natura, cum absque iis triangulum esse nequeat, & quandiu triangulum est etiam ipsæ adsunt; meritoque dico, omnes has proprietates esse in triangulo, cum tota ratio earum in triangulo ponatur. Omnes vero conjunctæ, sunt *natura* trianguli.

Verum, quando video aliquid aliud, quod non ex natura trianguli ipsa sequitur, ut v. gr. triangulum moveri, tunc vero intelligo aliam causam esse, cur hæc idea cum triangulo nunc conjungatur. Et quoties in re quacunque aliquid videmus, quod ex ipsa rei natura non sequitur, tunc dicimus, egere causa aliqua externa, cur adsit, quando nempe in conceptu hujus rei non percipio fundamentum, cur illa idea cum ipsa re nunc conjungatur.

Magna inter philosophos quæstio est, an in idea impenetrabilitatis & extensionis hæreat idea cohæsionis. Sane si repeto tantum, quæ dicta sunt, hoc facile percipiemus, quid enim est cohæsio? est talis contractus partium, qui separationi repugnat, impenetrabilitas vero unice excludit ex eodem spatio alia corpora, & extensio est tantum partium juxta se existentia. Ex ista vero idea non video, cur non separari possit pars a parte, neque ex simplici illa idea impenetrabilium juxta se mutuo existentium concipio hanc contra separationem resistentiam. Necessario ergo causa alia subest, ab impenetrabilitate & ab extensione diversa, cur nixus ille partium & pressio ad se invicem adsit, & cur una pars ita cohæreat alteri, ut per parvum motum divelli a se mutuo partes non possint.

Hanc nunc causam hujus cohæsionis, ignotissimam omni homini, vocamus monadem cum LEIBNIZIO, vim attractricem cum NEWTONO, vim gravem cum EPICURO & DEMOCRITO, causam duritiei cum aliis philosophis, prout magis placebit vocasse.

Ut de monade primum dicamus, μόνος significat unum: sed nemo potest dicere unum, nam quando unum pedem dicis, jam concipis aliquid constans ex duobus semipedibus hinc quod vocas unum, id vere collectio unorum est. Sed illud quod facit, ut infinita una faciant unum, id voco *monadem*, aut vim attractricem cum NEVVTONO. Non alia voce uti voluit magnus vir, non quod aliquid ridiculi subsit, ut plurimi voluere, ridiculam facientes hanc opinionem, quasi pro qualitate aliqua hanc attractionem haberet. Injuste hæc objiciuntur, ignorabat MAGNUS NEVVTONUS causam illam (*a*), cum interim deprehenderet, omnia corpora ha-

B 2 bere

(*a*) *NEWTON opt. quer.* 31. (Quod attractionem voco, id potest ab impulsione fieri aut a quacumque causa mihi ignota. Ea vox mihi unice sonat vim, per quam corpora mutuo ad se tendunt; quæcunque demum ejus causa sit) Ita & 's *GRAVESANDE* sumit. p. 17. n. 73. Qui adeo vocem attractionis refutat, is tenetur demonstrare aliquam esse impulsionem externam cognitam, quæ effectus eos producat, quos nos vocamus attractionem. *MUSCHENBROEK*. n. 358. Sed has impulsiones nemo demostraverit.

bere in se caufam, quæ facit, ut partes earum feparationi repugnent, hanc ergo caufam vocavit vim attractricem.

Hujus etiam cuafæ effectum vocamus duritiem, hinc fenfim totum fyftema corporeum brevi intelligetur.

Durum corpus eft *cujus partes cohærent ita, ut feparationi refiftant, & una pars non moveatur, quin omnes reliquæ partes una moveantur*. Si tam magna eft illa refiftentia, ut, in fenfus incurrat, vocatur durities refpectu fenfus; aliam non habemus ideam.

Nunc dico, caufam duritiei incognitam effe omnibus, & clariffimus CARTESIUS, qui in quiete (*a*) partium ejus caufam pofuit, certe rem non intellexit, neque concipio, unde hoc habuerit, cum ipfe ex mechanicis facile fciverit, quiefcentes partes effe in æquilibrio, & indeterminatas ad quemcunque motum, & fic minimo motu poffe moveri, atque adeo corpus deftrui, cujus partes in æquilibrio conftituuntur, ex fola ergo quiete fequi per evidentiffima philofophica principia, ut minimo motu una pars ab alia feparari poffet.

Durities adeo eft cognitus effectus, non caufa. Illuftriffimus BERNOULLIUS natu major caufam duritiei adfcribit preffioni ætheris (*b*); alii multa fcribunt de atmofphæra premente, fed omnes petunt principia, & fupponunt corpora effe dura antequam dura fint, nos vero quærimus de origine duritiei, quæ debet effe aliquid, quod faciat, talem inter partes nixum, ut feparationi refiftant. Verum non fequitur hoc ex idea corporis, & extenfionis & impenetrabilitatis.

Si hæc cohæfio & hæc durities tantæ fint in parte aliqua, ut omnem cognitam vim motus fuperent, tunc ifta pars vocabitur *atomus*, & elementum corporeum. Docuimus omne corpus effe extenfum, impenetrabile, figurabile, mobile, vifum eft tunc, illa corpora impenetrabilia cohærere cum aliquo nixu omni feparationi fe opponente, quod ipfum durities vocatur. Si nunc illa cohæfio, ille nixus, illa vis (ut volueris), tam magna fit in corpore illo, ut nullus motus in rerum natura fit, qui non fuperetur a refiftentia harum partium, tunc pars ifta dicetur atomus, ex *α* privativo & *μορη* fectio, ergo atomus proprie eft pars non ultra fecabilis.

Hæ funt DEMOCRITI atomi (*c*) qui certe vir falfo accufatur geometriam ignoraffe, quod atomos pofuerit, philofophus enim fui temporis clariffimus, & peritiffimus Phœniciæ & Ægyptiæ fcientiæ, fatis intelligebat, nullam particulam effe- in

(*a*) Quies nihil eft, neque adeo vim habet. *MUSCHENBROEK* n. 360. fed ab attractione id fieri, & hanc effe in ratione inverfa diftantiarum & in directa facierum fe contingentium. *NEWTONUS opt.* p. 364.

(*b*) *De gravitate ætheris.*

(*c*) *DIOG. LAERT.* L. IX. c. 1. n. 12. a *VERULAMIO* etiam recepti in Script. *in natur. & univer. phil.* Sed ante *DEMOCRITUM LEUCIPPI* fuerunt. *CICERO de nat. Deorum* L. I. Cum vero aliqua hic de vita *DEMOCRITI* addantur vifum eft, contra conjecturam doctiffimi cujufdam viri pro veritate infignium fumtuum teftimonium adferre, quos *DEMOCRITUS* in res phyficas effudit. „ *DEMOCRITO* omnia curæ fuiffe videntur, cum reliqui fere nifi fu- „ perficie tenus nihil definiant ". *ARISTOTELES de gen.corrupt.* L. I. c. 2. *DIAGORAM* fervum Athenis decies mille drachm. emerat *DEMOCRITUS*. *SUIDAS* p. 550. edit. *CUSTER*. Cum hujufmodi fummam in argutaore fervulo effuderit, quanti non itinera, mora in aliis regionibus, animalium diffectiones, lapidum illæ celebratæ decoctiones ftetiffe potuerunt?

in rerum natura, quæ divifionis capax non effet. Id vero voluit, vim unientem corporis partes majorem effe in atomo, quam omnis vis, quæ poffet imprimi, neque ullam effe tam validam vim in rerum natura, quæ hanc unionem in quadam corporis particula fuperare poffit; tali nunc particulæ deprehenfæ dabat nomen atomi.

Quæritur, an hujufmodi atomi in natura dentur. Id, ut examinetur, tenendum eft nihil mutari in natura, & omnia manere, qualia fuerunt. Licet enim corpora quædam mutentur in forma, nunquam tamen mutantur in efsentia fua. Oportet adeo ita cohærere illa, quæ rerum efsentiam componunt, ut nulla vis tanta in natura fit, quæ hujufmodi particulæ applicata eam fuperet, aut eam atomum mutare queat (*a*). Si enim atomi mutari inciperent, & deftrui, tota certe rerum natura deftrueretur, & fi id corpus, quod nunc aqua eft, haberet partes mutabiles, quæ in partes ignis fieri pofsent, certe omnis rerum facies mutaretur, & omnia ab igne jam incipiente abundare deftruerentur.

Sic contrario modo, fi id quod nunc eft ignis pofset fieri aqua, impoffibile efset, ut idem calor in natura per 6000. annos, & amplius, perdurare potuifset, uti quidem perduravit.

Ergo tota rerum natura clamat, principia unde reliqua conftant, immutabilia efse. Si id aliter efset, non pofsent corporalia manere, qualia ante tot fecula fuerunt. Ergo illud primum cohærens, quod principium dat rebus, eft elementum & immutabile; non, quod mathematice dividi non poffit, hoc enim in infinitum fieri poteft, fed, quod nulla vis exiftere queat, quæ ejus partes ab invicem feparare valeat, & hoc ipfum facit ftabilitatem naturæ.

Illa nunc caufa, quæ facit, ut quod extenfum eft, ita cohæreat, ut fuo cohæfionis nixu fuperet omnem vim in natura, tentantem fuam cohæfionem immutare, id eft ordo naturæ, & eft eadem femper caufa cohæfionis, hoc eft, idem ille DEUS.

Jam oftendimus quidem elementa rerum, & refpondimus queftioni an dentur atomi, & quid fint; diximus.

C A P U T IV.

De foliditate & porofitate.

SI atomus, & corpus ex atomis confectum, partes fuas cohærentes ita habet unitas, ut nullum fpatium vacuum intercipiatur inter eas partes unitas, tunc illa atomus, & illud *corpus*, vocabitur *perfecte folidum*.

Hæc eft illa inter magnos viros agitata quæftio, quæ nempe idea fit folidi. Peripatetici & Cartefiani dicunt, extenfum efse ideam folidi. Sed facile demonftrari poteft, hoc non ita intelligi. Nam atomum definimus, quod conftet ex aliis partibus cohærentibus, fed non feparabilibus. Verum non ideo atomus perfecte folida eft, nam fi duas particulas materiæ creatas fuifse fupponas & ita conjunctas ut in icone

(*a*) Confer rationes *MUSCHENBROEKII* n.24. nam *NEWTONUS* fatis credebat, poffe utique aquam in aerem abire *OptiKs quer.* 30.

A, tantaque cohærentes vi cohæsionis, ut unum corpus & una pars non separari posset ab altera, non esset tamen perfecte solida atomus, daretur enim spatium inter ejus partes. Verum si eæ duæ partes materiæ ita fuissent unitæ, ut nullum vacuum reliquissent inter suas partes, tum atomus illa esset perfecte solida, sive nullum spatium haberet intrinsecum, in quo alterum posset recipi & contineri corpus. Hæc nunc idea est quam in primis fundamentis formare oportet.

Perfecte solidum adeo vocatur *illud corpus quod ex atomis constat ita conjunctis, ut nihil vacui inter eas partes ponatur*. Et perinde alterum etiam perfecte solidum corpus vocatur, *quod ex aliis perfecte solidis corporibus conflatum est, absque ulla intercapedine, seu spatio, relicto inter partes constituentes*.

Ergo tres perfecte solidę masse habentur (*a*). 1. Atomus, quæ constat ex partibus sibi mutuo unitis, sine ullo spatio vacuo interposito. 2. Corpus perfecte solidum, quod constat ex atomis seu partibus perfecte solidis, sed ita unitis ad se invicem, ut nullum spatium intermedium relinquatur. 3. Corpus ex corporibus constans (nam quod ex atomis jam constat, etiam dicitur corpus) sed ex corpusculis perfecte solidis ita sibi mutuo applicatis, ut nullum porum inter se constituant.

Hoc facile intelligitur, cum non sit nisi definitio.

Jam perfecte solidum mensuratur per mensuram spatii. Supponamus molem esse aliquam unius pedis cubici (in exemplo melius intelligetur), habebo ergo cubum perfecte unius pedis; hoc est sumo spatium quoddam, quod sit exacte unius pedis cubici, & pono hoc spatium a me jam repletum esse corpore, in quo nullum omnino vacuum sit, tunc vocabitur corpus illud perfecte solidum, & mensura ejus erit mensura spatii cubici; quia corpus exacte illud spatium cubicum replet, ergo tantum erit inpenetrabilis massæ, quanta est spatii magnitudo. Hoc bene retinendum erit, quia postea in mechanicis nobis inserviet.

Si atomus partes inpenetrabiles ita junctas habet, ut intercipiantur inter unitas partes spatiola vacua, aut alia materia non unita repleta, tunc vocatur illa atomus corpus porosum.

Ut vero habeatur mensura corporis porosi, supponamus v. gr. aurum esse perfecte solidum, ergo occupabit pedem cubicum; jam auferatur aurum, hujus auri ex hypothesi mensura est capacitas istius spatii cubici. Pone nunc idem spatium aqua impleri & aquam constare ter pluribus poris, quam aurum, ergo habet $\frac{2}{3}$ duas tertias partes suæ substantiæ porosas, & una tertia pars cubici pedis erit mensura substantiæ corporeæ istius aquæ, nam reliqua sunt tantum vacua non corporea.

Hoc multum facit in viribus corporum inquirendis, nam vires inveniuntur ex quantitate materiæ; sed quantitas materiæ cognoscitur, cognita magnitudine pororum, quos oportet a solidis partibus subtrahere, nihil enim faciunt ad vires corporum, quia sunt tantum spatia vacua. Id vero, quod præter poros spatia replet id dat quantitatem veræ materiæ, ergo hæc est mensura corporeitatis.

Hinc videmus, si ARISTOTELIS & CARTESII sententia vera esset, quando extensionem fecerunt idem esse cum idea solidi, tunc sequeretur ubique esse eamdem corpoream substantiam, & ipsum aurum cum aqua essent æque gravia, neque a se

(*a*) MUSCHENBROEK n. 40. *seq.*

a se invicem quantitate materiæ differrent. Sed hoc non esse verum demonstravit MAGNUS NEWTONUS mathematicis (a) evidentissimis demonstrationibus in experimentis de pendulis.

Invenerunt duo maximi viri ultimo elapsi sæculi ISAACUS NEWTONUS nempe & CHRISTIANUS HUGENIUS, ambo per diversa ratiocinia, materiem corpoream in quocunque spatio deprehensam habere ad materiem quæ spatium aliud replet eam proportionem, quæ est ponderis in utroque corpore, cujus massa comparatur (b). Massa vero corporea vocatur, totum id quod conspicitur. Elegantissima propositio, si ulla, hæc est in physica, & utilissima ad corporum vires eruendas.

Quantitas etiam corporea in ea massa dicitur, copia illius impenetrabilis perfecte solidi, quod in ea massa est.

Invenit nunc NEWTONUS, & in tr. *de pendulis* (c) manifestis experimentis demonstravit, illud non cohærens & inter poros interceptum, nihilo plus efficere, in respectu ad vires corporis, quam si vacuum esset. Invenit nempe, si pyxis una auro aut plumbo plena esset, & altera vacua, sed accurate clausa, si tunc ponderare pyxidem & plenam & vacuam, deinde sollicite respiceret ad utriusque actiones, esse eas actiones in ratione ponderum illorum corporum. Si vero materies hærens inter poros aliquid ad corporis vires conferret, tunc in experimentis certe appareret effectus majoris sed vacuæ molis. Nunc nihil facit.

Hinc, si in auri poris hæret materies quædam, ut materies subtilis CARTESII, seu alia quæcumque, eam, si aliquid addit ad corpus, oporteret aliquid in experimento demonstrare virium. Verum ut hoc faceret, deberet induere naturam solidi. Sed tunc non esset fluidum aliquod poris immistum, sed ad corpus pertineret. Omnia enim corpora agentia agunt ut solida, non ut fluida; nam si v. gr. aquam in tubo habuerim, isque tubus non claudatur, tum tubus solus agit, aqua vero effluit, quia non coercetur. Verum, si comprimens illam aquam in tubo, ibi coerceam, tunc aqua induens naturam solidi agit una cum tubo, ut integrum corpus, & tubus tanto plus impetus edet, quo aqua intus contenta plus molis habuerit.

Materies autem in his poris contenta se non ita habet, ut aqua tubum replens, nam si agerent illa corpora, quæ in his poris continentur, deberent aliter se habere actiones pendulorum, observante NEVVTONO. Nunc pressio tantum agit, & ea in respectu ponderis corporum operatur, reliquum adeo omne, quod poris continetur, nihil agit.

Hinc, prout sunt corporum pondera, ita sunt vires, & si in uno corpore, duplo plus virium reperio, positis reliquis iisdem, in eo duplo plus materiæ impenetrabilis erit, quam in altero, cujus vires duplo superat;

Magnus HUGENIUS idem observavit per experimenta pendulorum, sed Cartesianis principiis imbutus, non tam cito eam conclusionem vidit quam NEVVTONUS inde deduxit. Postea vero, cum NEVVTONI (d) scripta legeret, ingenue fassus est, experimentis captis se observasse, pondus esse unice a materia corporea.

Hoc

(a) *Princip. Philosoph. nat. def. I.* (b) L. c. (c) L. c. L. II. Sect. VI. Prop. XXXI.
(d) *Contra CARTESIUM* docet *HUGENIUS* de *caus. grav.* p. 107, & alibi.

Hoc posito, fundamentum aptum habemus mechanices, ex solo pondere observato, nempe veram materiæ impenetrabilis in certo loco contentæ constitutionem cognitionemque.

Pondus equidem est tantum qualitas ad nos relata, neque perfecte solidum corpus hactenus notum est, neque adeo accurate definire possumus copiam materiæ, copiamque vacui spatii, quæ corporibus sunt. Si unicum daretur corpus perfecte solidum, v. g. aurum, haberemus scalam pro omnibus reliquis corporibus. Tunc enim ponerem: aurum continet in pede cubico tantum materiæ perfecte corporeæ; deinde ponderarem aquæ pedem cubicum, & statim scirem aquam tanto minus habere materiæ corporeæ, tanto plus vero vacui: sed id unice verum est in proportione ad aurum relata, nec possum pronunciare, quantum vacui, quantum vero materiæ solidæ aquæ insit. Inde si aerem ponderaverim, qui tanto levior est, disco equidem, tanto plus vacui in eo esse respectu auri, solidioris nempe & ponderosioris corporis, & per eadem, tanto minus esse in eo materiæ perfecte corporeæ; & sic pergendo determinare potero proportionem vacui & solidi in diversis corporibus, non autem proportionem eorum veram inter se.

CAPUT V.

De diversitate corporum.

Ergo ex ipsa corporea natura habetur idea diversitatis. Hactenus vidimus, omnem materiem divisibilem in infinitum constare ex infinitis, quasi, nihilis sed præterea vim in rerum natura esse, quæ faciat, ut respectu nostri hæc nihila fiant aliquid, nempe atomi. Porro in HUGENIO & NEWTONO vidimus, atomos aliquam gravitatem habere. Ergo pro principio physico ponimus materiam extensam esse, impenetrabilem, formatam, divisibilem in infinitum, & omnes partes divisas quandam habere gravitatem toti massæ perfecte convenientem assumimus. Hæc corporibus communia sunt, verum ex eadem idea corporeæ naturæ sequitur triplex diversitas. Prima petitur a diversitate atomi; atomorum non eadem est magnitudo, etsi omnes divisibiles sint, neque enim hæc æqualitas necessaria est ad constituendum corpus; deinde non requiritur, ut omnis atomus sit æqualiter solida ac altera, nam una potest esse perfecte solida, & altera unita ex indivisibilibus, ut tamen inter partes ejus componentes vacuum intercipiatur. Denique atomorum figura diversa esse potest.

Altera diversitas hæc est. Una atomus composita alteri, corpusque unum compositum alteri corpori majori minorive cohæsione inter se uniri potest, & si corpus ex atomis confectum fuerit, potest iterum fieri, ut partes ultimæ majori & minori vi sibi mutuo adhæreant, & hoc facit distinctionem in rerum natura inter corpora.

Tertia diversitas oritur ex diverso modo uniendi unam atomum alteri, & unum corpus alteri, v. g. duæ atomi possunt A hac ratione se tangere, & sic plus spatii inter se relinquere, quam si propius ad se invicem accederent: Videmus itaque clare, triplicem ingentem diversitatem resultantem ex rerum elementis ipsis deprehensis concipi posse, quod certe ex non alio systemate physico sequitur.

CA-

CAPUT VI.

De dirigendo ſtudio.

UT recta ſit methodus, primo jacienda ſunt fundamenta, dicenda præcipua cujuſque partis ſtudii capita, excitanda eſt clara ſingularium idea; deinde dicendum, qui ſint auctores unde petantur ea, quæ nunc maxime recenſuimus.

Qui recto ordine rerum naturalium principiis indagandis incumbere vult ſequentes legere debet auctores, 1. EPICURUM & DEMOCRITUM, eorumque dogmata, hoc eſt, antiquiſſimam Phænicum & Ægyptiorum philoſophiam, quam invenimus optime deſcriptam, apud magnum illum nobilem Romanum poetam TITUM LUCRETIUM CARUM in tractatu de principiis rerum, qui certe omnium præclariſſimus ſcripſit, jam ante tempora CICERONIS. Hic etiam LUCRETIUS primarius eſt, apud quem EPICURI & DEMOCRITI principia elegantiſſime deducta habemus.

2. Legantur hæc apud DIOGENEM LAERTIUM Græcum *in vita EPICURI* (*a*), & in primo libro de vita philoſophorum antiquorum. LAERTIUS quidem omnium philoſophorum dogmata deſcripſit, nullius tamen placita adeo ſermone exponit, quam EPICURI, & quamvis videatur plus amare EPICURUM, quam DEMOCRITUM, tamen certum eſt, EPICURUM omnia ſua a DEMOCRITO habuiſſe.

3. Verum ſi hæc omnia perfectiſſime cognoſcere vultis, tunc legere oportet PETRUM GASSENDUM in *commentariis in librum DIOGENIS LAERTII de vita EPICURI*(*b*), qui certe vir DEMOCRITI philoſophiam ſummopere propugnavit. Solus etiam ſufficit ad hæc cognoſcenda, nam habet quidquid DIOGENES LAERTIUS & quicquid EPICURUS tradidit, deinde quidquid boni & veri mathematici eo tempore addiderant priorum placitis.

Qui vero in ſcientia mathematica majores fecerunt profectus, legant ISAACUM NEWTONUM(*c*), palmam præripientem omnibus, uti & CHRISTIANI HUGENII tractatum *de la Lumiere, & de la Peſanteur* (*d*), qui prius Carteſianus fuerat, ſed paulo ante obitum, NEWTONI, EPICURI ac DEMOCRITI doctrinam ſequutus eſt.

Eadem etiam jacta fundamenta videntur apud KEILIUM in *introductione ad veram philoſophiam* (*e*).

(*a*) L. X. tot.

(*b*) Edita an. 1647, & ultimo Lugduni 1675. fol.

(*c*) Aut ſi minus firmus in ſublimiori Matheſi fuerit, breviter & dilucide ea omnia reperiet in *MUSSCHENBROEKII Element. phyſices* Leidæ an. 1741. in 8. aut Gallice an. 1739. 4. edit. Nam in principiis *NEWTONI* vix quidquam de generalibus corporum qualitatibus habetur. Quæ vero de *EPICURO* ſuperſunt ad curioſiorem eruditionem pertinent, nimis hiulca, nimis nuda experimentis, nimis miſta erroribus.

(*d*) *In operibus poſthumis*, quæ Leidæ in 4. an. 1703. & 1728. prodierunt.

(*e*) Plura habet Editio alia Londinenſ. an. 1719. 8. alia Leidenſis eſt an. 1739.

METHODI STUDII MEDICI

PARS II.

GEOMÆTRIA, SIVE DE FIGURA ET MENSURA CORPORUM.

CAPUT I.

De Figura Corporum.

POstquam Medicus naturam generalem communemque omnibus corporibus congnovit, corpora esse finita facile intelligit. Hoc quidem ex philosophia Peripatetica & Cartesiana fluere non potest; nam apud eos viros idea corporis est extensio, sed extensio est infinita. Verum in nostra philosophia, aurum ponderosum est, sed flexile, ergo habet poros, ergo erit finitum, & lignum, quód levius est auro, adhuc plus pororum habet, ergo magis finitum est, nam ubi pori sunt, ibi vacuum est, & ibi corpus desinit adesse. Sed ex SPINOZIANA & CARTESIANA sententia sequitur, naturam corporum ubique esse eamdem, nam extensio est ubique; hinc etiam optime iis objicit GASSENDUS; in locis citatis ,, si dicis finem esse aliquem extensionis, pone te esse in eo loco universi, ubi dicis hujus finem esse, non potes, inquit, non fateri, ad exteriora hujus finis extensionem rursus adesse; nam si hic finem ponas ubi ultimum corpus terminatur, juxta hocce corpus erit iterum extensio. Verum extensio CARTESIO dat ideam corporeitatis, ergo nullus est finis corporum secundum CARTESIUM.

Sed ex nostra philosophia sequitur, ubi finem pono, ibi vacuum est, adeoque ex nostra philosophia corpus est finitum.

Ubi ergo finitur corpus, ibi limites habet, sive esse desinit, & illud extremum, ubi corpus desinit esse corpus, id vocatur corporis *superficies*. Hæc jam superficies varias formas induere potest, quæ forma vocatur *figura*; hinc videmus, quid figura mathematicis sit, nempe extrema forma corporis, *limes* vero corporis est coporis extremum figuratum, & *superficies* est limes corporis; ergo omnis superficies, hoc est figura, quæ simplex dicitur, nihil habebit corporei: nam figura nullam densitatem habet, sed tantum longitudinem & latitudinem; hinc dicunt Geometræ omnem figuram juxta longitudinem & latitudinem tantum

tum menſurari poſſe; ergo duplici menſurabilitate prædita habetur omnis figura ſimplex.

Figuræ nunc ſunt, quarum ope menſuratur corpus: hoc demonſtrabitur in ſequentibus; nemo enim poſſet menſurare cameram niſi figuram faceret, ſed figura eſt limes ſeu ſuperficies: hinc quid faciunt Geometræ? ſumunt illam lineam longitudinis unius parietis, & alteram lineam alterius parietis, quæ dat latitudinem, & multiplicant has menſuras per ſe mutuo, tunc dicunt, en area hujus cameræ. Ut tota vero cameræ capacitas habeatur, ſumunt ad unum parietem illam latitudinis lineam, ſecundum alterum parietem menſuram longitudinis capiunt, & ſecundum parietem perpendicularem tertiam lineam dimetiuntur, has lineas multiplicant iterum per ſe mutuo, & tunc dicunt, en hæc eſt tota camera. Ergo Mathematici philoſophi nunquam menſurant ſubſtantiam corpoream, ſed ſuperficiem, & ſuperficies determinat maſſas corporeas. Verum ſuperficies menſurari nequit, ſed lineæ ſuperficiei menſuratæ dant quantitatem maſſæ: & ſic per figuræ menſurationem habemus corpus. Sed corporum vires, a figura & mole pendentes (ex mechanicis), nobis ſunt menſurandæ; nam idem corpus ſub varia figura, varie agit. Ergo accurato philoſopho corporum figuræ ſunt cognoſcendæ.

Id ergo, quod EUCLIDES & ARCHIMEDES invenerunt de figuris corporum, & qualis uſus inde ad ſcientiam phyſico-medicam accedat, exponemus paucis, atque breve trigonometriæ fundamentum ſimul dabimus.

A ſuperficiei cognitione pendet ars menſurandi corporeum ſpatium, a menſura corporei ſpatii pendet menſura virium; adeoque Medicus, ubi vires corporeas indagare vult, ſuperficierum cognitione carere non poterit. Notiſſimum eſt ex geometricis, quod ille, qui novit ſuperficies ambientes corpora, & ſpatia corporea, idem invenire poſſit, quanta ſit area, & quantum ſit ſpatium comprehenſum intra has ſuperficies, ſive in harum figura; ergo ille etiam cognoſcet, quantum ſit ſpatium corporeum comprehenſum intra has ſuperficies.

Verum, qui vult vires indagare corporum, duo debet cognoſcere, 1. celeritatem corporis moti, tum 2. ejus magnitudinem. Sed magnitudo corporis dependet a ſuperficie ejus cognita, ergo qui vires corporum indagare vult, ille ſuperficies menſurare, tuncque celeritatem cognoſcere debet. Hinc patet, artem menſurandi ſuperficies neceſſariam eſſe Medico, qui vires corporum cognoſcere debet. Hinc commendat HIPPOCRATES ſuo filio (*a*), ut addiſcat arithmeticam & geometriam; ſed geometria eſt tantum contemplatio ſuperficierum, nihil enim aliud faciunt Geometræ.

(*a*) In *epiſtola ſpuria* ad Theſſalum filium.

CAPUT II.

De Figurarum menſura.

OMnes ſuperficies cognoſcuntur cognitis prius linearum menſuris, hoc eſt; cognitis lineis rectis earumque menſura, quod idem eſt. Hic demonſtrabimus, quomodo Medicus geometriæ cognitionem facile acquirere poſſit. Figuræ enim cognoſci nequeunt, niſi perſpecta ſit linea recta, per quam menſurantur omnia. Ergo Medico & Phyſico illud quod Geometræ in lineis rectis conſiderant, cognoſcendum eſt.

In his lineis, & in ſuperficiebus, & figuris, atque in ipſis corporibus, & corporeis ſpatiis verſatur geometria, & conſiderat 1. magnitudinem rerum, 2. incrementum, 3. decrementum, 4. proportionem ejuſdem corporis ad alia, hoc eſt 5. lineæ tranſmutationem in aliam diverſæ naturæ, ſed ejuſdem magnitudinis. Explicabo nunc, quomodo geometria concipiat lineam rectam. Omne quod EUCLIDES in quindecim libris ſuis, quod ARCHIMEDES in demonſtrationibus linearum rectarum & curvarum, quod Geometræ in demonſtrationibus ſuis de lineis invenerunt, eo redit ut conſiderarent 1. magnitudinem, quæ *eſt extenſio intra datos terminos, ſive inter duo puncta, ſive inter duos limites*; ergo inter punctum hic poſitum, & inter punctum ibi poſitum, ponitur extenſio, & ſic linea eſt id, quod inter duo puncta ita interjacet, & vocatur magnitudo. *Figura* autem vocatur, *quando extenſio hujuſmodi continetur intra limites ex lineis formatos*. *Area* vocatur, *ejus figuræ magnitudo*. Si contemplor magnitudinem areæ, debeo cognoſcere quantitatem ſpatii intra ſuos limites contenti, ſic enim magnitudo cubiculi emergit, ſi cognoſco aream baſeos per altitudinem. Aream vero metior lineis inter lineas ductis, corpus denique lineis ductis inter ſuperficies.

2. Alterum objectum geometriæ eſt incrementum, nec enim poſſum concipere extenſionem intra hos limites, quin concipiam extra hos limites aliam a priori extenſionem, hoc eſt *incrementum*, nam Geometra non creat aliam extenſionem, ſed tantum creatam cogitat; nam quando cogito extenſionem extra limites, cogito ſtatim ab utroque puncto terminante continuari poſſe lineas, quæ extenſionem menſurant, novamque inter has lineas dari extenſionem, ergo illam certam magnitudinem, quæ intra hæc duo puncta erat, poſſe augeri. Sed eadem ratione etiam corpora augentur. Ita v. gr. non poſſum cogitare cubiculum intra ſuos parietes comprehenſum, quin ad ſingulam ejus ſuperficiem limitatam cogitem aliquid addi poſſe; ſimile conſtat, ſi hujuſmodi cubiculum limitetur ſex ſuperficiebus, quæ quadratæ ſunt, non potero hoc cogitare quadratum, quin extra illud ſimile concipiam quadratum, & extra hoc quadratum aliud prioribus ſimile, & ſi ita pergo, dicor augere primitivum quadratum.

Incrementum ergo eſt *cogitatio extenſionis alicujus extra ſimilem datam extenſionem*.

3. Ubi incrementum eſt, ſic oppoſitum ſive contrarium ejus eſt decrementum. Sed ubi incrementum & decrementum eſt, ſic eſt diviſio & multiplicatio linearum, nam dividere lineam, eſt extenſionem aliquam intra datos limites toties diminuere quo-

quoties id fieri poteſt. Ita intra hos limites menſuretur linea tot pedum, tunc Geometra hanc menſuratam lineam vocat hanc magnitudinem datam; nunc, ſi petit Geometra, ut dividatur illa data linea in tres partes æquales, vult unice, ut cogitem tot lineas, quarum ſingula, quæ eſt una tertia pars hujus totius, ſit æqualis reliquis duabus quæ æquales ſint inter ſe, & conſtituant ſimul totam lineam.

Ergo *dividere lineam*, nihil aliud eſt, quam *concipere minorem quantitatem de priori toties removere, quoties id fieri poteſt in illa data magnitudine.*

Nunc apparet, quid ſit multiplicare. Sit v. gr. ibi linea 100. pedum, vult Geometra eam multiplicare, conſiderat illam lineam datam, tum ſimilem lineam, & poſt hanc iterum ſimilem, hocque ſexies repetit, id ipſum quod nunc deſcribo, dicitur multiplicare lineam, & hoc vocatur incrementum apud Geometras.

Id nunc facile applicari poteſt ſuperficiebus & corporibus; ergo dividere, & multiplicare, eſt unice invenire quantitatem, quæ illam, quam multiplicandam accepimus, toties in ſe continet, quoties præſcriptum eſt. Dividere vero, eſt quantitatem invenire, quæ in dividenda quantitate toties continetur, quoties id petitur.

4. Tractatus de proportione eſt primarius totius matheſeos, nam certe tota matheſis ſive geometria, ſive algebra, ſive arithmetica, nihil eſt, niſi inventio proportionum. Exemplum de lineis ſumam, nam idem eſt, ſive lineas conſideravero, ſive corpora, ergo data eſt mihi linea, ejuſque limites; inter eos limites datur extenſio ſeu magnitudo, quæ eſt linea ipſa. Sed datur etiam alia linea, cujus etiam novi limites, ergo & magnitudinem. Si nunc Geometra ſcire velit, quænam proportio ſit unius lineæ ad aliam, tunc conſiderare debet, quot partes ſint in hac linea, & inveniet partes v. g. 100, & in altera invenit partes ſimiles 200, proportio nunc erit inter has lineas, ut 100 ad 200, hoc eſt ut 1 ad 2. *Proportio* ergo eſt, inventio menſuræ communis duobus extenſis, & invenitur, quando vera utriuſque extenſi magnitudine cognita, comparatio fit unius magnitudinis ad aliam, quantum differat; & hoc vocatur proportio a Geometris, ſive ratio, uti loquuntur. Dicere enim linea AB habet ſe ad lineam CD in aliqua quacunque ratione, eſt dicere, lineas minores, ex quibus utraque tamquam partibus conſtat, tot in AB, & tot etiam, ſed alio numero, in CD reperiri; hinc nunc dicitur lineæ ratio ad alteram duplex, triplex, quadruplex, quando partes æquales in AB duæ, in CD quatuor, in EF ſex, in GH octo repertæ fuerunt.

Veteribus ergo dicitur proportio, quod neotericis ratio, quando lineæ cum lineis, ſuperficies cum ſuperficiebus, corpora cum corporibus, velocitates cum velocitatibus, & in univerſum duæ quæcunque res ejuſdem generis, quarum magnitudo cognita eſt, inter ſe comparantur, & invenitur, quomodo magnitudo & menſura unius extenſi ſe habeat ad alterius congeneris magnitudinem & menſuram.

Proportio nunc ſtrictius ſumta eſt, ut dicit EUCLIDES, *rationum ſimilitudo*, *aut æqualitas*. Ita proportio dicitur, quando uti ultimæ partes primi ſe habent ad ultimas partes ſecundi, ita ultimæ partes tertii ad ultimas partes quarti, &c.

Proportio igitur requirit, ut cognoſcatur quantitas utriuſque rei comparandæ; Cognitio quantitatis poſcit, ut cognoſcatur menſura utriuſque communis: & dein-

de,

de, ut hæc menſura ad utramque applicetur, atque notetur, quomodo eadem menſura ſe ad unam & ad alteram habeat.

5. Tranſmutatio eſt nobiliſſima matheſeos pars, quæ dicitur quadratura in figura, & evolutio in lineis. Sit hæc AB (Tab. I. fig. 4.) linea recta cognita, cujus limites dati ſunt. Rogat nunc Geometra, ut lineam curvam inveniam, cujus eadem ſit magnitudo, quæ rectæ lineæ AB; is certe Geometra petit tranſmutationem lineæ in aliam. Si tunc ſcirem lineam circularem aliquam, quæ limites æquales haberet cum AB, jam inveniſſem tranſmutationem lineæ rectæ in curvam, & lineæ curvæ in rectam. Verum nemo mortalium hoc novit facere in curvis lineis. Iterum inter lineas curvas, ſi data mihi eſſet linea curva circularis C (Tab. I. fig. 5.) atque juberer invenire aliam ellipticam lineam D (fig. 6.) quæ æqualis foret datæ C, hæc inventio vocaretur tranſmutatio linearum: Ea tranſmutatio, quantum novimus, ex rectis lineis in curvas, & ex curvis in rectas inveniri vix poteſt; rectarum vero inter ſe & curvarum inter ſe tranſmutatio utique inveniri poteſt in multis, & invenerunt Geometræ, ut EUCLIDES ipſe demonſtrat. Dabo exemplum. Habeo v. gr. quadratum, rogo ut fiat triangulum æqualis magnitudinis. Id præſtat EUCLIDES. Scribit quadratum ABCO, (Tab. I. fig. 7.) In harum linearum alterutra ſumit DE æqualem CD, conjungit puncta A & E, ducta linea AE, eritque triangulum CEA æquale quadrato ABCD; ſcribe enim notam F ubi AE ſecat lineam BD, erit in triangulo ACE figura AFCD, & eadem etiam continetur in quadrato ABCD. Deinde triangula AFB & FDB ſunt inter ſe ſimilia & æqualia, habent enim latus DE per conſtructionem = CD = AB., & angulos rectos ABF, FDE, & angulos AFB ac DFE æquales, cum ſint anguli oppoſiti ad vertices. Hac ratione deinde etiam aliter poterit quadratum mutari in infinita triangula, ut in 6 libris EUCLIDIS patet.

Quando nunc figura curva transmutari poteſt in rectilineam, tunc vocatur hæc tranſmutatio quadratura curvæ, quæ nihil eſt, quam mutatio ſuperficierum lineis curvis comprehenſarum in ſuperficies lineis rectis terminatas. Ita deinde ſeorſim vocatur quadratura circuli, ellipſeos, &c. aliaque infinita, ut ellipſeos quadratura inventa ab ARCHIMEDE, & lunularum ab HIPPOCRATE. Mathematici recentiores hæc applicarunt & ſuperficiebus & denique corporibus; &c. qui nunc ultimus eſt geometriæ limes. Hæc ſunt quinque objecta, quæ contemplantur Geometræ, & nihil aliud habent, neque adeo Medicus ad ſtudium ſuum perficiendum plura ſcire tenetur.

CAPUT III.

De methodo diſcendi Geometriam.

UT quiſque geometriam breviſſime & facillime addiſcat, 1. debet arithmeticam cognoſcere, quam omnium optime inter auctores docuit ANDREAS TAQUET in *Arithmetica ſua*, liber eſt in 8 (*a*). Idem etiam præſtitit, ſed majori ope-

(*a*) *Theoria & praxis Arithmet*. Amſt. 1704. 8. Laudem etiam meruit WOLFII *Elem. Math*. T. V. p. 50.

opere, JOHANNES PRESTET in libro *Elèmens de Mathèmatique*, 2. voll. in 4. *Paris* (*a*). Reliqui fere omnes dant operationes, five demonftrationes, fed in his ultimis invenitur, quomodo inventæ fint operationes, & quibus ratiociniis innitatur arithmetica. Omnium autem prima inter partes geometriæ addifcenda eft, quia menfuram five magnitudinem fupputare non poffumus abfque numeris, nam menfurare eft numerare. Oportet adeo Medicum eo ufque progredi, donec fractiones multiplicare, dividere, & regulam auream cognofcat.

Poftquam Arithmeticam tiro didicit, poteft adgredi Geometriam & fex priores EUCLIDIS (*b*) libros, & confiderare figuras, quas a FOURNIERO (*c*) optime editas defcripfit MELDERUS, proprie enim funt a FOURNIERO, quamvis MELDERUS fuas vocet. Si malit omnes XV. libros EUCLIDIS addifcere, debet eligere illos, qui a BARROWIUS (*d*) editi funt, optima edito eft Londini, & præftat

(*a*) *Elementa Mathef.* Paris. 1694. 4. Habet analytica vulgatiora.

Cæterum noftris temporibus longe plures ad Arithmeticam fpectantes Auctores habemus, neque fufficere ullo modo crediderim vulgarem illam numerorum confiderationem, neque ab ullo Medico abeffe poffe fpeciofam illam analyfin, quam barbaro nomine *Algebram* vocant, adeo fere excluditur optimis quibufque Scriptoribus, & caret difciplinarum ufu quicunque & vulgarem Algebram & altiores illos differentialium & integralium calculos non perceperit animo. Scriptores ad utramque partem calculi univerfalis pauciffimos adponam. Tironi fufficiet *BERNARDI LAMY Traitè de la grandeur*. Parifiis 1731. 12. ut qui peculiari induftria effecerit, ut facillimus fit difcentibus, & fere præmanfum temperatumque cibum propinet. Deinde notum facio omnibus *CHR. WOLFIUM* in univerfali mathefeos fyftemate, quod fæpius & Halæ & Genevæ edidit, & cui de Algebra tractatus infertus eft, quem non audio, ut alia fuerunt celeberrimi viri fcripta, hactenus fuiffe impugnatum.

Ad altiora & IDEM ducit *WOLFIUS*, & *NEWTONUS* in *Arithmetica univerf.* quæ primum Cantabrigiæ an. 1707, deinde Londini an. 1722 in 8. denique procurante 's *GRAVESANDIO* Leidæ in 4. prodiit. Sed ad fumma progreffuro neceffarium eft ut Sectionum conicarum proprietates perdifcat, quas in Marchionis de *L' HOPITAL* pofthumo opere difcere poteft, Parifiis 1720. in 4. edito, etfi jufto minus memor fuerit Conorum, ex quorum fectione, non ex mechanica productione per regulas, nec in algebraicarum formularum confideratione hæ tres vel quatuor (fi circulum addideris) celeberrimæ curvæ lineæ natæ funt. Vel etiam legi poterunt *MILNESII Sectiones conicæ*, Oxon. 1712. 8. editæ, quæ *LA HIRIANARUM* funt Epitome, aut *LA HIRII* majus opus Parif. 1685. in fol. excufum, minufve 1679. 12. Sequitur ejufdem *L' HOPITAL* infinite parvorum analyfis edita Parifiis 1696. & 1716. 4. ex *JOHANNIS* quidem *BERNOULLII* Lectionibus natum, fed Gallico ingenio ornatum, mireque in tanta rerum difficultate facile difcentibus opus, quod utilius præterea reddidit *VARIOGONII* commentarius, qui fub nomine *Eclairciffemens fur l' Analyfe des infiniment-petits* prodiit an. 1711. Parifiis in 4. Ad integralem vero calculum, cujus non extant nifi paucæ nantes in gurgite vafto infulæ, *STONII* in verfionis Angl. operis *L' HOPITALIANI* parte fecunda. *MANFREDUS* in opere *de conftructione æquationum differentialium primi gradus*. Bononiæ. 1707. 4. *JACOBUS STIRLING* in illuftratione Libri *NEWTONIANI de Curvis tertii ordinis*. Oxon. 1717. 8. & *in methodo differentialium*. Lond. 1730. 4. *COLSON. in method of fluxions and infinite feries*. Londini 1728. 4. & *NEWTONI* atque *LEIBNIZII* fparfa opera legi debent. Ad omnem vero Algebram opera pulcherrima *JOHANNIS BERNOULLII* plurimam undique lucem adfundent, quæ nuper conjunctim Laufannæ prodierunt. Plura addere vetat inftituti ratio, meumque ab his ftudiis dudum alienum vitæ genus, quod officia neceffaria fequi jubet.

(*b*) Geometriæ princeps ubique *EUCLIDES* eft, maxime in L. I. II. III. IV. V. VI. XI. XII. XIII. XIV. XV. nam reliqui fere arithmetici funt.

(*c*) *EUCLIDIS Elementorum* L. priores VI. opera *CHRIST. MELDER*. Leidæ 1673. 12.

(*d*) *EUCLIDIS Opera nova methodo denuo illuftrata & fuccincte demonftrata*, Londini 1666. & denuo 1675. 4. *GREGORII* etiam fplendida editio inftat quæ in Theatro Scheldoniano an. 1703. in folio prodiit; fed tironi fufficiet, quam nuper Lipfiæ an. 1743. in 8. edidit *CL. BAERMANNUS*, quæ eafdem figuras habet *GREGORII*.

ſtat Francofurtenſi. BARROVVIUS, philoſophus, muſicus, theologus fuit, & aliquos errores in EUCLIDE emendavit. Qui autem ſimul hæc diſcere vult, una cum uſu proportionum, legat XV. libros EUCLIDIS editos a CHRISTOPRO-RO CLAVIO (*a*) ſed debet haberi, ſi poteſt, editio Romana, duobus voluminibus in 8. Hic enim non ſolum proportiones docentur, ſed omnia quæ in Philoſophia, Mechanica, Geometria, Practica, &c. deſiderari poſſunt.

Verum fatendumeſt, hos omnes Auctores non obſervaſſe ordinem, quem EUCLIDES ipſe non bene obſervavit; ergo, ſi quis hæc omnia ordine vult addiſcere, legat librum illum incomparabilem BERNARDI LAMY *Elémens de Géométrie, ou Traité de la meſure des Corps* (*b*), ibi enim optime omnia Euclidea & Archimedea ad finem uſque continentur. His præſtitis totam Geometriam habebit Medicus.

CAPUT IV.

De menſura Linearum curvarum.

GEometria vulgo contemplatio dicitur, ſed ſenſu improprio, nam proprie eſt menſuratio figuræ, ad quam requirebantur eæ quinque conſiderationes quas dixi, ut magnitudo, *&c.* itaque hæc Geometriæ pars, quam jam explicaturus ſum, eſt magis proprie Geometria, tractat nempe de figurarum, linearum & corporum menſuratione.

Figura eſt ſuperficies circumſcripta. Figura plana dicitur ea, ad quam linea recta applicata cum omni puncto congruit ubique, quando nempe nulla puncta ſuperficiei infra lineam rectam ſe ſubducunt, nulla ſupra eam emergunt. Superficies vero plana ordinata eſt, cujus latera ſe eodem modo, ut hæc ſuperficies, habent; & ad hanc revocari poteſt ſuperficies gibba, quæ eſt figura ſphæram ambiens: in hujuſmodi enim figura, ſi lineam rectam applicaveris, aliquæ partes plani ſe ſubducunt, aliæ eminent. Ergo figuræ & ſuperficies curvæ revocantur ad figuras & ſuperficies planas, nam figuræ curvæ menſurantur tantum, quando revocantur ad planum, idque fit methodo qua jam antiquiſſimi uſi ſunt Mathematici. Unicum exemplum dabo. Concipiatur circulus, cujus centrum ſit C (Tab. II. fig. 1.), hunc ita menſurant Geometræ. Cir-

c uli

(*a*) Reformator Calendarii Gregoriani. Editio *EUCLIDIS* citata eſt Romana 1574. 8. & Francofurtian. 1654. Auctoris alia Opera his annis edita ſunt, *Geometria practica*. Rom. 1604. 4. *Algebra*. Rom. 1608. 4. *Spherica*. Romæ 1586. 4. Opera vero omnia Germanicæ editionis Moguntiæ fol. 1612.

(*b*) Pariſiis etiam an. 1685. 1688. 1710. 1731. & 1734. edita. Facilitatem laudamus; rigorem demonſtrandi hinc inde requirimus. Solent cæterum recentiores vitio vertere *EUCLIDI*, quod ordinem parum obſervaverit, & quod per deductionem ad abſurdum fere demonſtraverit, quæ methodus adſenſum extorquet, animum non illuſtrat. Hinc ad Geometriæ elementa enixius commendo *ANDREÆ TACQUET elementa Geometriæ planæ & ſolidæ* quæ *WHISTONUS* edidit Cantabrigiæ an. 1703. & 1722. 8. excuderunt vero Amſtelodami 1725. 8. Is enim & perſpicuitate ſimul & brevitate efficaci eminentes demonſtrationes habet. Sed nec *PARDIESII* breve compendium diſpliceat Tironi, ſæpiſſime recuſum, & cum Auctoris reliquis Opuſculis Lugduni 1725. 12. in quod prælegere dignatus ſit *J. BERNOULLIUS*, etſi neque id ubique vitiis & laxitate in demonſtrando purum ſit.

culi area eſt figura plana, ſed terminus eſt figuræ curvæ : inſcribunt ergo Mathematici quadratum ABDE, & vident hoc quadratum circulo minus eſſe. Deinde circumſcribunt quadratum, & vident majus eſſe circulo, pergunt ergo & dicunt, ſi invenerim magnitudinem quadrati circumſcripti, & magnitudinem quadrati inſcripti, & differentiam ſumſero, hoc eſt inſcriptum quadratum demſerim de circumſcripto, & remanentis ſumſero dimidium, jam reliquum plus accedit ad circulum. Ergo inſcribunt circulo octogonum & ſimile octogonum circumſcribunt, inveniunt magnitudinem octogoni inſcripti, & magnitudinem octogoni circumſcripti, & vident quantum differant, & ſubducunt octogonum inſcriptum de octogono circumſcripto, hæc differentia utique plus accedet ad circulum. Ergo inſcribo & circumſcribo figuram ſexdecim laterum regularem, ſubduco iterum inſcriptam a circumſcripta, & ſumo iterum dimidium differentiæ reſtitantis, & jam propius accedo ad circulum. Ita inſcribendo & conſcribendo in infinitum pergi poteſt, ut in circulo perpetuo plurium laterum figuræ rectilineæ inſcribantur, & plurium laterum figuræ rectilineæ circumſcribantur, donec omnes tres figuræ nempe circulus & figura inſcripta & circumſcripta fiant eædem, quod nunc facile eſt, nam omne inſcriptum ſemper aliquid minuit, ut ultimo nihil remaneat ad ſubtrahendum, & figura inſcripta, & circumſcripta, & circulus, nulla alicujus momenti quantitate differant.

Itaque nunc, cum ſic multoties perrexerim, illa ultima differentia nulla eſt, ut dixit ARCHIMEDES, hoc eſt, poſſum toties inſcribere & circumſcribere, ut cum acceſſerim ad finem, differentia ſit fere nulla, adeoque quod deficit a perfecta æqualitate plani multilateri & circuli, id pro nullo haberi poteſt.

Nempe omnis figura curva concipiatur tanquam facta ex lineis infinitis & infinite parvis rectis, quæ omnes ſibi mutuo junctæ ſunt, & ſi ita concepta fuerit, poterit ut linea recta menſurari. Curvas ergo lineas figuras curvilineaque corpora oportet per rectas lineas rectaſque ſuperficies & ſolida metiri, & quæ non poſſunt ad rectas revocari, eæ neque menſurari poſſunt.

De lineis dixi, nunc de corporibus menſurandis exemplum addam.

Menſurandum eſt ſolidum cylindricum gibbum. Ergo Geometræ, ut id menſurent, reducunt ad ſolidum rectilineum. Sit illi circulo ſuperiori A (Tab. II. fig. 2.) inſcriptum quadratum, huic inferiori B perinde inſcribatur quadratum, conjungantur hæc plana lineis ex angulis in angulos deductis, naſcetur ſolidum cylindro inſcriptum. Deinde his iisdem circulis circumſcribo duo quadrata, hæc conjungo lineis & planis qualia dixi, ſic naſcetur priſma, ſed extra cylindrum circumſcriptum; verum ſuperficies corporis inſcripti minor eſt ſuperficie circumſcripti corporis, & dimidium differentiæ magis accedit ad cylindrum. Pergo ergo ita inſcribere & circumſcribere in infinitum, donec latera priſmatis conveniant ultimo cum ſuperficie hujus cylindri, & latitudo ac altitudo cylindri nulla adſignabili quantitate differant a latitudine & altitudine priſmatis, hoc eſt, cylindrus eſt factus in priſma. Idem valet de omnibus quæ cogitari poſſunt v. gr. de ſphæra. Quando v. gr. Geometræ ſphæricam ſuperficiem, ut fecit ARCHIMEDES (*a*) re-

(*a*) *ARCHIMEDES de Circuli dimenſione*. Libellus is a *WALLISIO* editus eſt Gr. & Lat.

revocare volunt ad figuram menſurabilem, inſcribentes & circumſcribentes ei quadrata, agunt, ut de circulo diximus, & pergunt ſic in infinitum, adeo ut tandem fiat figura rectilinea, qua cum figura ſphæræ una ſit eademque, aut certe nulla adſignabili quantitate differat. Ergo ars menſurandi ponitur in figuræ planæ menſuratione, & reductione planæ curvæ ad rectam, & gibbæ ad planam rectam.

Explicandum eſt, quomodo ſpatium corporum rectis aut curvis planis circumſcriptorum adſignetur.

CAPUT V.

De Trigonometria.

Menſura eſt magnitudo quædam cognita, ad quam applicatur alia cognoſcenda; eo fine ut ſciamus, quoties ignota ea quantitas cognitam contineat, aut ab eadem contineatur. Omnis menſura debet ſimplex eſſe & certa, alias non eſt menſura; ergo ad menſurandum corpus neceſſario adhibenda eſt ſuperficies ſimpliciſſima, & ad menſurandam ſuperficiem, eſt applicanda ſimplex rectilinea figura. Simplex autem rectilinea figura eſt triangulum; verum triangulum per quadratum menſuratur, ſed quadratum menſuratur per lineam rectam, ergo requiritur ad menſuranda quæcunque corpora lineæ rectæ menſura; hinc Geometræ primo menſuranda eſt linea recta, tum quadratum, & per quadratum denique omnes ſuperficies.

Verum quadratum adhuc eſt nimis compoſitum, hinc ſumunt Geometræ triangulum; nam habet triangulum uno latere minus, quam quadratum; ergo omnes Geometræ menſurant per triangulum; & illa pars Matheſeos, quæ docet menſurare triangulum, vocatur Trigonometria, quæ Geometræ cognoſcenda eſt. Primum ergo, quod Medico & Mathematico diſcendum eſt (poſtquam vidit opera EUCLIDIS & LAMY') eſt menſurare triangulum, nam per eam figuram menſurantur omnia.

Porro, qui poteſt triangulum menſurare, ille omnia menſurare poteſt. Proponamus pro exemplo circulum. Hujus menſura invenitur, quando ſcimus longitudinem peripheriæ, & poteſt, ea cognita, definiti circuli magnitudinem eſſe eandem quæ trianguli, cujus altitudo BA (Tab. II. fig. 4.) eſt ſemidiameter hujus circuli, & cujus longitudo eſt ejuſdem circuli circumferentia. Id ARCHIMEDES demonſtravit. Quare omnes figuræ curvæ, quæ per rectas figuras menſurantur, eæ omnes per triangulum menſurantur, hanc ergo Trigonometriæ ſcientiam noſſe oportet, ut cognoſcantur corporum vires, molem enim corporum cognoſcere non poſſum, niſi cognoverim corporum maſſas, quæ menſurantur per triangulum ope Trigonometriæ.

In

Oxonii an. 1670. 8. Cæterum ad perfectiorem Geometriæ cognitionem pertinent *APOLLONII PERGÆI Conicarum* L. VII. Oxonii ab *HALLEIO* an. 1710. in fol. edit. aut ab *ALPH. BORELLO* 1661. fol. Priores enim editiones, ut Bononienſis an. 1566. folio cum lemmatis *PAPPI* edita a *COMMANDINO*, Libros tantum quatuor habent. Porro *GREGORII* a *S. VINCENTIO* doctiſſimum inventis & altioris analyſeos ſeminibus opus AntWerpiæ an. 1647. in folio editum, Compendium *APOLLONIANARUM* Sectionum Florentiæ an. 1722. a *GUIDONE GRANDI* datum. Ad linearum rationes altiores & locos Geometricos *PAPPI* Alexandrini *collectiones* Bononiæ 1660. fol. editæ. Ad Curvas varii ſupra recenſiti not. (*a*) pag. 23. & *ISAACI BARROW Lectiones Geometricæ*, Londini 1670. 4.

In triangulo jam occurrunt tria latera, tres anguli, & area; ergo tota *Trigonometria* seu *trianguli menſuratio* eſt *id, quod explicat, quomodo ex tribus datis inveniatur omne, quod occurrit in triangulo*, & in hoc conſiſtit tota hæc pars Geometriæ. Sit ergo triangulum; in toto hoc triangulo poſſunt conſiderari ſeptem diverſa, nempe tres lineæ, quæ triangulum faciunt; tum ſpatium per has tres lineas coercitum, quod vocatur area, & tres anguli, qui huic triangulo inſunt, hæc ſunt ſeptem. Tribus autem ex his ſeptem datis, reliqua quatuor ſemper inveniuntur. Si data fuerint tria latera, dico me inventurum tres angulos & aream; dentur ergo tria latera (Tab. II. fig. 5.) AB, AC, BC. Id docuit EUCLIDES (*a*), datis tribus lineis tres angulos invenire,& perpendicularem ad baſim; verum ſi perpendicularis hæc linea v. g. AD, cognita eſt, jam baſis BC multiplicata per illam perpendicularem AD dabit aream duplicem areæ trianguli, nempe parallelogrammum EBCF, cujus dimidium ſemper dat aream trianguli, ex *Propoſit.* 41. *Lib.* I. EUCLIDIS. Deinde poſſum trianguli hujus tres angulos invenire per doctrinam ex tabula ſinuum, tangentium, & ſecantium hauſtam; itaque, ſi tria latera data ſint, trianguli aream per *ſecundum Librum* EUCLIDIS, & per tabulam etiam tangentium & ſecantium angulos ipſos invenire poſſum. Si duo latera & unus angulus dentur, reliqua etiam inveniuntur. Si tres anguli tantum dentur, idem eſt, ac ſi duo anguli darentur, quia tres anguli cujuſcunque trianguli tantum faciunt duos rectos, & duobus angulis datis tertius ſemper datur, quod ſit eorum ad duos angulos rectos complementum. Si vero duo anguli dentur & unum latus, tunc potero reliqua quatuor deducere, eaque ratione menſurantur triangula, ope Trigonometriæ.

Geometræ hanc artem, quæ eſt nobiliſſima in tota Matheſi, invenerunt exinde, quod EUCLIDES *Lib.* X. demonſtravit maximum angulum maximo lateri ſemper eſſe oppoſitum; hinc ſequitur in omni triangulo æquilatero omnes angulos etiam æquales eſſe, & ſic porro. Viderunt adeo inter magnitudinem lateris & capacitatem anguli ſemper eſſe proportionem aliquam.

Nam ex angulorum proportione elegans oritur cognitio rationis inter latera per *tractatum de ſinubus, tangentibus, & ſecantibus*. Si quis principiis Euclideis imbutus ſit,tum rem iſtam poterit intelligere, præſertim, ſi ſequentes tum evolverit Auctores.

LANSBERGII *de Geometria triangulorum Libri quatuor* (*b*). Opus in 4. editum eſt apud *Blaeu*, Amſtelodami 1631. quæ optima eſt editio.

D 2 Aut

(*a*) *EUCLID. I. Prop.* 22. *WOLF. Elem. Geometr.* n. 205. 206. 207.

(*b*) Primus Canonem Sinuum novum, ſed dudum nunc obſoletum, ob menſuras & diviſiones mutatas edidit *JOHANNES REGIOMONTANUS* Nurembergæ 1537. fol. deinde *PHILIPPUS LANSBERGIUS* an. 1663. Middelburgi excudi fecit Geometriam Triangulorum, quæ & planam & ſphæricam comprehendit Trigonometriam. Sed ingens rebus iſtis mutatio acceſſit poſtquam *JOHANNES NEPERUS* Edimburgi an. 1619. 4. Logarithmorum Canonem edidit, quo admirabili certe invento, multiplicandi & dividendi moleſtia ſublata eſt, de calculis difficilioribus. Mutatis deinde formulis ab *HENRICO BRIGGIO*, additis novis Logarithmis, *ADRIANUS VLACQ*, centum millium numerorum edidit Logarithmos, Canonemque tangentium & ſecantium addidit, quod opus Goudæ an. 1633. in folio, & alias editum eſt. Sæpe etiam & Tabulæ ſinuum & tangentium ſolæ, & earum compendium ad numeros 10000, typis impreſſæ ſunt. Eo opere aut majore aut minore frequentiſſimus omnium nunc uſus eſt.

N. 1 *J. NEPERI*, qui hic citatus eſt, Liber prodiit prius Edimb. anno 1617. ſub titulo *Rabdologiæ ſeu numerationis per virgulas*, Edimburg 1617.

Aut si velit eumdem tractatum amplius & clarius deductum, legat ANDREÆ TACQUET *Geometriam practicam*. Eſt liber in fol. Antwerp. 1669 (*a*).

Aut etiam *Tabulas ſinuum, tangentium & ſecantium* editas per ADRIANUM VLACQ, & renovatas per FRANCISCUM VAN SCHOOTEN (olim Lugduni Batavorum Matheſeos Profeſſore) Dordraci editas an. 1664.

Hi Auctores totam hanc rem dilucide docent, verum non poſſunt intelligi, niſi prius intellecto EUCLIDE, & propoſitione modo expoſita. Horum Auctorum optimus eſt TACQUETUS.

Si quis dicta hactenus accurate noverit, Geometriam propriam abſolvit, nempe cum Trigonometria elementis EUCLIDIS conjunctis.

Ex præmiſſis principiis menſura cognoſcitur omnium ſpatiorum planorum rectilineorum & curvilineorum, quæ ad rectilinea referri poſſunt; tum quoque ſpatium gibbum cavorum quorumcunque, quæ ad plana reduci poſſunt, adeoque corporum his ſuperficiebus contentorum habetur menſura.

Hæc credo optime hac ratione addiſci. EUCLIDES accurate docet menſuram figurarum rectilinearum. ARCHIMEDES vero agit de curvis, quæ ad plana reduci poſſunt, & ſic porro, adeoque ſi quis accurate addiſcat utriuſque inventa, ſolidum fundamentum adjecit pro ſuis ſtudiis, quæ omnia ſequentibus nituntur. 1. Menſuræ linæ rectæ; 2. Menſuræ quadrati; 3. Menſuræ trianguli; 4. Menſuræ cubi.

1. Menſura lineæ rectæ habetur, quando longitudo aliqua cognita applicatur ſucceſſive illi lineæ, & retinetur in memoria, quoties cognita menſura ingredi hanc lineam poſſit. Ita Geometræ menſuraturi aliquam longitudinem, duos palos in plano diſponunt, deinde longitudinem quamdam cognitam ab uno palo uſque ad alterum toties applicant, quoties applicari poteſt, ita vident illam longitudinem menſurandam continere menſuram cognitam toties, & hæc eſt menſura lineæ rectæ.

2. Menſura quadrati eſt communis menſura ſpatii per duplicem extenſionem menſurabilis. Obtinetur autem hoc modo. Sit ſpatium (Tab. II. fig. 6.) ABCD, quod dimetiri oportet. Sit tunc *abcd* ſpatium quoddam cognitum, non linea, ſed ſpatium, idque quadratum, adeoque quando dicitur ſpatium cognitum centum pollicum, tum intelligimus ſemper pollicum centum in quadrato, hoc eſt, in eo ſpatio diſponi poſſe centum quadrata, quorum ſingulorum longitudo & latitudo ſit unius pollicis. Sit porro ſpatii menſurandi ABCD linea una AC, altera CD. Ad hæc latera applico quadrati mei cogniti latus nempe *ac*, & invenio ter in CD contineri, bis in AC. Ajo ergo ſi linea *ac* fuerit pedis unius, ſpatium ABCD ſex pedes continere; multiplico nempe numerum partium æqualium menſuræ meæ, quæ ſunt in linea AB, nempe tres per numerum ſimilium partium in linea DB, nempe duas, invenio numerum ſex, qui deſignat totidem quadrata, quorum latus eſt menſura mea cognita, ſex nempe quadrata, quorum ſingulorum longitudo & latitudo eſt unius pedis. Ita in univerſum, quan-

(*a*) Opera nempe omnia Antwerpiæ 1669. f. & 1708. fol. excuſa. Nuperum opus *de la Coupe des pierres*, quod *D. FREZIER* Argentorati an. 1738. 1739. edidit, & quo Geometria practica traditur, poſt *PRÆCEPTORIS* prælectiones prodiit.

quando dicimus aream aliquam continere decem pedes, tunc intelligitur continere decem ſpatia, quorum ſingulum eſt pedis unius quadratum, hoc eſt decem quadrata applicari ei poſſunt, quorum ſingulorum longitudo & latitudo eſt unius pedis. Et ſic omnes menſuræ ſpatii fiunt.

3. Menſura trianguli fit hac ratione. Sit triangulum (Tab. III. fig. 1.), ſi nunc detur numerus partium in linea AB, & numerus partium in perpendiculari CD, & hi numeri multiplicentur per ſe invicem, habebitur area trianguli. Sint v. gr. partes cognitæ quatuor in linea AB, & ſint partes ejuſdem generis tres in linea CD, multiplicentur per ſe invicem, habebuntur 12 partes hujuſmodi. Deinde ſumatur dimidium hujus numeri 12, habebitur area trianguli. Id facile demonſtratur, nam priori multiplicatione inventa eſt figura, quæ duodecim ſpatia continet hujus datæ menſuræ, ſed dimidium hujus rectanguli eſt triangulum, ut docet EUCLIDES *Libro primo*. Sic in univerſum area trianguli ſemper fit multiplicando numerum partium baſeos in numerum partium perpendicularis a vertice ductæ, & ſumendo dimidium ſpatii.

4. Menſura cubi demonſtranda eſt, quomodo nempe menſurentur ipſa corpora, hoc eſt ſpatia illa realia, & diviſibilia per tres dimenſiones. Hæc corpora omnia menſurantur per cubos. *Cubus* eſt *figura terminata ſex quadratis ſuperficiebus*, omnium ſimpliciſſima, quæ in mathematica excogitari poteſt. Sit linea AB (Tab. III. fig. 2.), ſupra eam fit deſcriptum quadratum, quod in icone non poteſt pingi, niſi ex obliquo viſum, & tunc quinque quadrata erecta ad iſtius primi quadrati latera conſtituantur, quæ quadrata ſibi mutuo applicentur, tunc corpus ita natum vocabitur cubus, nam habet ſex ſuperficies, unam quæ baſis eſt ABCD, alteram ipſi parallelam ſuperius, nempe EIGH, tertiam elevatam ex latere AB nempe AEHB, quartam ex latere AC, nempe AEIC, quintam ex latere CD, nempe CIGD, ultimam ex latere BD, nempe BHGD.

Iam omnis alicujus corporis menſuratio, quam intelligit Geometra, fit per hujuſmodi cubum. Quando enim Geometræ dicunt dolium continere decem pedes, tunc intelligunt pedes cubicos, pes autem cubicus conſtat ſex ſuperficiebus, quarum ſingularum quadrata habent pedis unius longitudinem & latitudinem, quod perfectum eſt quadratum. Menſuratio dicitur applicatio cubi ad hoc ſpatium, & corpus menſuravimus, quando didicimus, quoties cubus cognitus poſſit applicari iſti corpori & ſpatio. Si v. gr. cubiculum menſurare volueris, ſume menſuram longitudinis hujus cubiculi, ſit v. gr. viginti pedum, tum latitudinis menſuram pone eſſe etiam viginti pedum; multiplica hæc per ſe invicem, fiet quadratum 400 pedum, æquale ſuperficiei toti imæ cubiculi. Tunc ſumo altitudinem cubiculi: fac etiam viginti pedum eſſe, duc in ſe invicem 400 & 20, prodibunt 8000 pedes, æquales ſpatio hujus cubiculi; hoc eſt, ſi haberem cubum, cujus unumquodque latus eſſet unius pedis quadrati, & ſi hujuſmodi cubos haberem 8000, replerent perfecte ſpatium totius cubiculi: neque aliud menſura eſt, quam experiri quoties cubus notus poſſit applicari corpori menſurando.

Qui nunc accuratius vult diſcere, quomodo varia corpora variæ figuræ & va-

variæ magnitudinis menſurentur, videat illam partem Geometriæ, quæ Stereometria dicitur, a στερέον *ſolidum* & μετρεῖν *metiri*, alio etiam nomine dicitur σωματομετρια, nam σωμα ſignificat *corpus*, hinc Somatómetria eſt menſuratio corporum, uti στερεομετρία ſolidorum menſuratio.

Hæc pars Geometriæ optime deſcripta habetur ab ANDREA TACQUET (*a*) qui ſcripſit tres Libros in folio. AntWerpiæ editos, quorum ultimus agit de Stereometria, ubi egregiè, ſtiloque breviſſimo conſcripſit illam Geometriæ partem.

Abſolutum ergo eſt hoc Caput, & illa pars Phyſices, quæ agit de natura corporum, iiſque, quæ ex ea immediate ſequuntur. Sequitur, ut de mutatione corporum, quæ ſemper a motu pendet, agamus.

(*a*) Vide ſupra, pag. 28. Not. (*a*).

METHO-

METHODI STUDII MEDICI
PARS III.
MECHANICA.
CAPUT I.
De Motu in genere.

QUi novit generalia corporis in se spectati attributa; ordine ducitur, ut mutationes corpori possibiles intelligat. Quamdiu corpus aliquod simpliciter cogitamus, prima illa idea manet in æternum, neque, si in æternum de eo corpore cogitaremus, ullam mutationem conciperemus, sed maneret idea illa istius corporis, nisi alia idea simul occurrat. Duo adeo occurrunt in rebus consideranda, 1. rerum essentiæ, hæ nunquam mutantur in rebus, sed in æternum eædem manent; 2. ea, quæ sequuntur ex ea essentia, sed quæ non obtinent ex rei essentia sola considerata, verum quatenus concipitur illa res cum alia quadam re conjuncta. Hoc nunc Metaphysices fundamentum est. Ita si cogitaremus sphæram quiescentem, quamdiu nihil simul cum ea idea conceperis, in æternum concipies sphæram quiescentem: verum si illa sphæra moveri dicitur, jam oportet concipere aliam rem a sphæra diversam, & ejus naturam tenere simul cum natura sphæræ, est enim aliquid in ea sphæra, quod antea non aderat, hoc est, mutatio facta est in ea, & hæc mutatio est a motu, qui in ea sphæra est, & prius non inerat. Ergo omnis mutatio ponit, præter rem ipsam, de qua cogitavi, concipere me simul aliud quoddam, quod non erat in re sola.

Sed præterea notandum est, si duas res simul conceperim, tunc id compositum, quod ex utraque re conjungitur, & ipsum immutabile esse. Concipio v. g. sphæram cum motu, dico omnes proprietates, quæ sequuntur ex sphæra cum motu, inseparabiles esse a sphæra cum motu; nam si eam sphæram concipio cum motu, & nihil aliud simul concipio, alio momento temporis post iterum concipiam eam cum motu, & alio momento post iterum; ergo in æternum eam sphæram concipiam cum motu, quamdiu nihil aliud simul concipio. Verum, si concipio sphæram cum hoc motu incurrere in aliam sphæram, jam concipiam illam sphæram cum motu & præterea sphæram conjunctam, quam a principio non concipiebam in idea; ab hac autem nova idea poterit oriri idea prioris sphæræ cum minori motu, & cum motu aliter determinato, hoc est, facta erit mutatio. Hinc cernimus, quot mutationes in rebus sint, & quomodo semper oriantur ab alio quodam, quod concipitur simul cum ea re, cujus conceptus primo nostro animo oblatus est.

Unum corpus vocamus *id*, *cujus partes ita inter ſe cohærent*, *ut motus uni parti corporis impreſſus*, *totam molem moveat*, *non vero adtactam partem a non adtactis ſeparet*. Nunquam poſſumus dicere, quid ſit mutatio in rebus introducta, niſi hoc adnotemus. Omnium primo enim nobis eſt dicendum, quid ſit unum corpus. Omiſſio hujus definitionis in cauſa fuit, cur Mathematici & Phyſici plurimi longe erraverint, eoſque hæc in primis omiſſio in confuſionem deduxit. Nam unum corpus conſtat ex partibus ita cohærentibus, ut ſi una moveatur, non ſeparetur a reliquis, ſed moveantur omnes. Quid ergo vocabimus unum corpus, an atomum; verum ea conſtat ex aliis partibus. Quid ergo dicemus unum corpus? Ego revolvendo totam hanc materiam voco unum corpus hanc cretæ glebam, cur? quia, ſi motus aliquis, v. g. hic digitus, impingit in unam partem cretæ, tota moles movetur ſimul, & illa pars, quæ motum recipit, a reliqua non diſcedit. Neque enim unum corpus dicere oportet, quod una ſuperficie continetur, ut plurimi dixerunt, hoc enim eſt nihil dicere, nam ſunt corpora, quo una ſuperficie continentur, & tamen non ſunt unum corpus, ut aqua quidem continetur una ſuperficie, verum conſtat infinitis numero corporibus, quorum unum, ſi movetur, ſtatim ab aliis recedit. Aqua vero tunc demum vocatur unum corpus, quando in vaſe quodam coercetur ita, ut una pars mota ab aliis recedere nequeat. Ergo unum corpus tunc dico, quando motus in unam ejus partem impingens, non poteſt eam ſeparare ab aliis, quas non adtingit, ſed omnes ſimul movet. Corpora vero multa vocabimus ea, quæ conſtant ex partibus mutuo ita ſibi junctis, ut ſi motus impingat in unam partem, ſeparet eam ab aliis, & reliquas non moveat, ut in magno v. g. ſaxo, ſi malleus tanta vi agat, ut unam partem ſeparet a reliqua mole, tunc hæ duæ partes vocantur duo corpora, & in aqua exemplum etiam habetur.

In uno corpore ſimul concepto ut uno, nulla poteſt concipi, & quod idem eſt, nulla poteſt accidere mutatio, niſi locus totius, & figura, & unitas mutentur; etenim hoc eſt fundamentum omnium mutationum in phyſicis. Explicanda etiam ſunt hæc tria, nam præter ea nulla contingit mutatio. Fruſtum cretæ v. g. ſit iterum unum corpus ex definitione, ſi concipio illud mutari, hoc eſt, ſi eam cretam concipio cum alio quodam, quod ex ejus natura non fluit, hæc poterunt contingere, quæ dicam.

1. Manet figura, manet unitas partium, ſed loco mutatur illud corpus, hoc eſt, tota moles, ſive totum unum, exiſtit modo in una parte ſpatii, modo in altera, & ſic porro.

2. Manet unitas partium, manet in eodem ſpatio, hoc eſt, manet ut ante in loco ſuo, ſed partes aliquæ ab aliis non recedentes, mutabunt tantum ſuum ſitum, ut ſi v. g. corpus quoddam eſſet ex cera, tunc ego non mutato loco corporis poſſem digitum imprimere, & facere, ut quædam partes plus peterent centrum quam ante, adeoque motus tranſponeret quaſdam partes; verum totum unum retineret totum ſuum locum, ſed mutaretur figura.

3. Poteſt fieri, ut hoc unum fiat in plura corpora, manentibus tamen omnibus in eodem loco, hoc eſt frangetur, ſeu reducetur in fragmenta, idque fiet, quando pars, quæ motum recipit, a reliquis ſeparatur.

Hæc eſt omnis mutatio phyſica, quæ in rerum natura dari poteſt. Omne ergo cor-

corpus semel conceptum, tantum tres diversas admittit mutationes, quæ semper a motu dato pendent; 1. mutat locum suum remanente ejus integritate, id est, cohæsione partium, & figura; 2. mutatur ejus superficies, hoc est, figura, remanente tantum unitate, & non mutato loco totius; 3. una pars secedat ab aliis, id est, si motus impingit unam partem, non transferetur tota moles, sed pars mota recedet a reliquis, & hoc vocatur divisio.

Prima Motus proprietas.

Physicam ergo cogniturus discat proprietates motus. In motu vero consideratur 1°. translatio totius corporis per motum uni parti impressum. In hoc casu cohæsio in partibus requiritur tanta, ut per impetum, primo adtactu illi parti impressum, tolli non possit cohæsio partium a reliquis, hoc est, ut motus illud corpus non dissolvat, seu illam partem adtactam ab aliis non separet. Pro exemplo, habeo cretæ fragmentum, pono hoc ibi supra mensam, occupat certum locum; ut nunc hunc locum relinquat, debent ejus partes ita cohærere, ut, si digitus impingat in hanc partem orientalem cretæ, eam non separet a reliquis occidentalibus, hoc enim posito non totum fragmentum, sed pars impulsa sola movetur. Si vero cohæsio tanta est, qualem motus impressus superare nequit, tuncque digitus impingit in hanc cretam, motus ille huic parti impressus, facit ut creta ista hoc spatium relinquens uno post momento in spatio vicino existat, hic jam est motus totius corporis, & hæc est prima proprietas motus.

Secunda Motus proprietas.

Requiritur etiam, ut tota motus copia uno momento communicetur toti corpori, hoc est, ut tota moles corporis simul moveatur, sive mutet integre locum, requiritur omnino, ut motus impressus uni parti, continuo omnibus partibus communicetur, alias hæc pars sola movetur, & fit separatio partium, id est dissolutio corporis, non vero motus totius, quod est contra hypothesin. Sit illa creta, iterum ibi posita, ponamus digitum huic cretæ motum applicare; ergo eo momento, quo motum applico huic parti cretæ, necesse est, ut eo momento ipso in omnibus aliis cretæ partibus excitetur idem ille motus, aliter illa pars mota meridiem versus perget hoc momento, nec reliquæ sequentur, hinc discedet a reliquis, neque fiet motus totius, quod est contra hypothesin; nam agimus hic de corpore uno, quod locum suum omnino mutat, servata unitate partium & figuræ.

Tertia Motus proprietas.

Requiritur etiam, ut illa motus copia per totam molem æquabiliter & proportionaliter distribuatur. Utilissima in tota natura sunt, quæ nunc consideramus. Pono nempe corpus divisum v. gr. in centum partes, ex quibus constat, & pono motum unius gradus applicari uni parti, dico necesse esse, si totum corpus moveri debet, ut simul ipso eo momento temporis, quo applicatur ille motus uni parti, distribuatur idem eodem momento ita per totum corpus, ut singulæ partes eodem momento centesimam partem hujus motus accipiant, alias secederent a se mutuo partes, neque tota massa moveretur; nam illa pars mota primo momento moveretur, dum aliæ adhuc quiescerent, ergo partes illæ non manerent junctæ, sed discederent a se invicem. Si enim duo corpora se mutuo contigerint, eorum vero unum eo momento moveatur, dum alterum quietum manet, separabuntur

a se invicem, & unio perit, quæ certissima est impenetrabilis naturæ vis. Motus ergo qui uni parti communicatur, debet necessario communicari eodem momento omnibus partibus, uno momento temporis, inquam, & in eadem proportione hoc est, æquabiliter; adeoque unaquæque pars in hoc corpore centesimam partem motus totius, & reliquæ 99 partes etiam singulæ habebunt eodem momento $\frac{1}{100}$ partem. Hæc naturæ incognita lex est, sed necessaria.

Quarta Motus proprietas.

Sed corpus perget moveri per illum motum jam inhærentem. Hoc corpus cretæ prius quiescebat, quando illud (nempe digitus) in quiescentem cretam impegit, ea ergo ab illo motum accepit. Nunc adeo concipio in idea corporis una motum. Verum, si nihil aliud nunc concipio in hoc corpore, quam quod præcedenti momento adfuit, quando illud concipiebam cum motu, hoc certe secundo momento idem corpus iterum cum motu concipiam, nam eadem caussa faciet eumdem effectum, & nihil interim accidit corpori, quod motum ab eo abstraheret.

Quinta Motus proprietas.

Ergo movebitur corpus in infinitum, si consideretur tanquam solum; hoc jam supra explicui.

Sexta Motus proprietas.

Corpus semper movebitur per lineam rectam, quæ producitur per primum inchoatum motum. Si moveatur corpus a puncto A ad punctum B, & per lineam rectam moveatur; si nunc pergat moveri, semper per eamdem lineam rectam movebitur, si nihil aliud accedet. Hæc lex nihil difficultatis in intellectu parit, nam caussa, quæ hoc momento per lineam rectam corpus hoc movet, quum altero momento sit eadem, movebit iterum per lineam rectam, & cum eadem sit caussa, etiam eadem velocitate hoc momento movebit corpus, quo præcedente tempore movebat, nihilque potuit caussæ adlegari cur aliter contingeret; ergo semel motum corpus per lineam aliquam, semper æqualibus temporibus æquales partes ejusdem lineæ rectæ absolvet, quamdiu ille idem motus manet.

Septima Motus proprietas.

Nec mutabitur in eo corpore aliquid, præter solam variam existentiam in variis locis. Hæc est ultima lex motus, quam sic explico. Corpus, de quo agitur, accepit motum, ut spatium jam occupatum relinqueret, & aliud, quod ab eo corpore non replebatur, occuparet; ergo nihil patitur, nisi quod per motum inhærentem nunc in loco A existat, mox in B, & sic porro, & cum res semel concepta maneat eadem in idea mea, quamdiu aliud quid non additur, ergo, si conceperim motum neque quidquam resistens una conceperim, tunc concipio in æternum hoc corpus moveri, & nihil aliud.

Si caussa motus manet eadem, æqualibus temporibus æqualia semper spatia absolvet, & semper per lineam rectam a primo initio motus inchoatam movebitur, quia nihil novi huic corpori accedit, sed omnia hoc momento sunt eadem, quam primo momento conceptus. Hæ sunt proprietates omnes, quæ in uno corpore moto contingunt, quando ab omni alio seorsim concipitur. Absolvi igitur primum genus mutationum; sequitur jam secundum, hoc est figuræ a motu mutatio.

Vidimus mutationes eas, quas motus producit in corpore, quod vocamus unum, non

non posse plus, quam triplicem mutationem corpori illi, quod vocamus unum, inferre, nempe 1. movere totum corpus ex loco suo, servata figura & unitate; 2. servato loco & servata unitate mutare figuram; 3. servato loco, & servata figura dimovere partes a se invicem, hoc est, dissolvere. Quænam leges sint, quæ obtinent in uno scilicet copore considerato, ut moto, nunc exposui, quando nempe simpliciter totum locum mutat; hinc ad reliqua pergens considerabo nunc ea, quæ separant partes a se mutuo.

Si motus detur uni parti corporis unius, & si per eum motum pars mota recedat a reliqua mole non adtacta, tunc illa reliqua moles quieta manet, & tardius mota retrogreditur.

Est sane maxime amœnum & necessarium in physicis a priore posse definire, quid ex motu dato fieri oporteat, hinc contemplatio hujus propositionis utilissima est, agitur enim nunc de principiis physicis & mechanicis omnium mutationum, quæ in natura fieri possunt. Dico ergo si corpori uni (quid sit corpus unum jam explicatum est) applicatus sit motus ad aliquam partem, nec aliæ partes motum acceperint una, & ille motus separaverit illam partem a reliquis non adtactis, dico mutationem inde natam referri posse ad tres casus, qui accurate definiuntur a Mechanicis. Ponamus enim iterum glebam cretæ esse unum corpus (uti jam diximus), si pars ejus tertia receperit motum diversum a reliquis duabus partibus, hoc motu secedet pars tertia, & tunc triplex casus obtinere potest. Hæc pars mota secedet ab hoc motu dato; tum fieri potest, ut reliqua moles ibi in loco maneat; vel, ut hac parte mota, etiam reliquæ partes versus eamdem plagam moveantur, sed tardius quam pars, quæ diversum motum accepit, atque adeo ea pars semper præcedat, quæ prima motum accepit, vel denique illa parte mota, & hac ad orientem pulsa, reliquæ partes retrocedunt versus occidentem. Hic triplex motus est, quo corpora dissolvuntur.

In parte non adtacta causa sistens & retropellens major absoluta quiete requiritur. Profundæ speculationis theorema est, quod hic proponimus; dico in hac propositione, si in separatione una pars recedit ab altera, ergo illa pars, quæ motum non accepit, & vel remanet, vel movetur retrorsum, habet causam aliquam, a qua sistatur vel retropellatur, eaque causa major esse debet, quam absoluta quies. Consideretur v. g. corpus cretæ in mensa repositum, & per propositionem præcedentem ponatur, motum separare hanc cretam in duas partes, jam eo momento, quo motus impingit in hanc partem A, reliquam molem eo momento quiescere oportet, respectu hujus massæ motæ & separatæ, aliter actum est de separatione, nam si eadem parte A mota etiam altera pars B moveatur, tunc partes simul de loco in locum transeuntes, manent sibi motu appositæ, & nihil fit, nisi localis motus totius corporis, quod est contra hypothesin, agimus enim de corpore dividendo. Nam si aliud nihil concipiam, quam cohæsionem & quantitatem partium in hoc corpore, & tunc simul motum datum uni parti, nulla potest fieri separatio corporearum partium, utcunque violentissimus sit motus datus; nam si cohæreant partes istius corporis & una pars motum accipiat, & nihil præterea adsit in eo corpore, nullæ separabuntur partes, sed totum debet deferri corpus. Ponamus v. g. corpus absolute in partibus cohærens, ut cera, & nullum aerem resistere, dum eam ceram maximo impetu projicio, non separabitur illa pars mota ab altera; sed ut fiat motus se-

paratorius, debet hic esse obex resistens, in quem incurrat quædam corporis pars A, & obex retrourgens hanc partem B retropellens, dum illa pars A movetur, & tunc fiet separatio. Ut ergo separatio fiat & divisio, eo momento, quo communicatus motus, hæc pars A ab altera B secedere debet; cohæsio itaque utcunque parva major est, quam absoluta quies, nam quies partium inter se mutuo nullum nixum in cohæsionem ponit (*a*); imo vero quies cohæsioni contraria est, nam partes cohærentes habent nixum in se mutuo, adeoque cohæsio negat quietem. Si nunc cohæsionis causa major est quiete, & causa separans, sive motus major est quam illa cohæsio, sequitur illum motum etiam majorem quiete esse, & causam, quæ facit, ut una pars corporis retro versus moveatur seu retropellatur, quum dato motu altera antrorsum pellitur, esse majorem quiete. Si esset absoluta quies, non moveretur illa pars retrorsum. Separatio adeo ponit semper causam naturalem aliquam, quæ major est, quam cohæsio, & quam absoluta quies, quæ facit, ut illa pars B quiescat, dum altera A movetur & quæ facit ut illa B retrorsum pellatur, cum hæc A antrorsum pellitur.

In corpore gravi facile est exemplum dare. Pone hujusmodi corpus hic versus centrum terræ descendere, cum vi gravitatis deorsum tradatur & pellatur, si nihil nunc esset in via, nulla foret divisio & separatio corporis, & corpus descenderet ad centrum usque terræ. Si vero obex esset in via, & corpus una parte sua in eum obicem incurreret, dum interim gravitate reliquæ partes pelluntur, una tunc pars deorsum pelleretur, altera pars sisteretur, & tardius mota retropelleretur. Hinc duo requiruntur in separatione, 1. una causa, quæ unam partem moveat corporis 2. altera, quæ retineat aliam partem; & si duæ causæ diversæ non adessent, fieret tantum transpositio totius corporis; vidimus enim paulo superius, quando una pars corporis unius aliquem recepit motum, eodem momento totum corpus recipere motum omnem, sed divisum per omnes partes æquabiliter; eo vero posito motus tantum esset translocatio corporis de loco in locum. Ergo semper in separatione corporum alius debet esse motus sistens & retardans, isque debet major esse, inquam, absoluta quiete, aliter corpus non vocaretur unum, nam si non esset major absoluta quiete, id esset, quia nulla foret cohæsio, hinc non vocaretur corpus unum, nam partes quiescerent tantum juxta se mutuo, in unum vero non abirent.

Hæ binæ causæ, quo majori vi seu nisu sibi mutuo opponuntur, eo violentior fit separatio partium, hoc est, destructio totius. Hoc facile intelligitur, & evincit experientia per plures mechanicas operationes, omnes enim separationes debent semper per unam vim motum sistentem, & quasi obicem aut causam retropellentem, & per alium motum valide versus aliam plagam agentem fieri. Quo nunc plures causas in diversas partes agentes possumus applicare, eo citius fiet destructio; v. g. si cretam hanc vellem omnino in pulverem reducere, ponerem in mortario, &c. & sic variis agitationibus & variis retropressionibus, & resistentiis a parte mortarii, omnino solveretur hæc creta in pulverem.

Absolvi nunc omnes motus separatorios; motus etiam qui separat partes a se mutuo, semper est localis motus respectu partis separatæ: hinc ea, quæ de motu locali dicta sunt, tantum repetere oportet, & addere ea, quæ diximus de causa resistente

(*a*) Vide supra, pag. 12. Not. (*a*).

fiftente & retropellente, & his binis datis habebimus caufas feu caufam divifionis corporum. Tertium genus mutationum eft, quando retento fpatio & integritate fua corpus mutatur in figura fua; hic vero de perfecte duris corporibus ago, ut conceptus fit clarior.

Si unius corporis figura mutata, moles corporea manet una, tunc erunt quædam partes feparatæ a loco veteri, & tamen adhuc cohærentes toti. Suppono effe fruftum ceræ libræ unius, illi fruftulo ceræ digito imprimo foveam, fi antea cera perfecte fphæricum corpus efset, nunc non erit perfecta fphæra, ergo pondere, mole, loco non mutatis, mutatur tamen figura; hinc ejus fphæræ fuperficie mutata, libra tamen ceræ manet, hoc eft tota moles adhuc adeft, omnes partes adhuc cohærent, & fi fimul transferantur, manet corpus unum. Ergo pars veteris cohæfionis fupererit, licet poft feparationem nova cohæfio introducta fuerit.

Pone corpus AB (Tab. 3. fig. 3.), pendere libram unam, pone eam habere figuram, quam videmus, parallelogrammi, nempe prifmatis; pone ejus corporis figuram mutari, ut tamen eadem moles fuperfit. Dico nunc, poteft hoc fieri dupli-ci modo, 1. fi illa pars CB nunc alibi ponitur in loco DE, & tamen fic cohæret parti AB, ut fola pars CB tranfpofita hunc motum FE peregerit, totumque AD CB fit idem adhuc corpus conftans ex duabus partibus AD & CB; fed pars CB mutata eft in DE, ergo corporis figura mutata eft; hinc quædam partes locum mutarunt, quædam adhuc cohærent, ut in puncto D; & fic corpus in figura mutatur, ut tamen maneat unum, & omnem fuam molem confervet.

Alter modus eft, quando una pars corporis feparatur, ut tamen priori iterum fe applicet & alio nunc modo cohæreat. Sit idem corpus AB, (Tab. III. fig. 3.) cujus partes tenaces fint, & fubito flectatur, jam quidem in flexione aliquæ partes feparabuntur, fed iterum appofitæ prioribus cohærebunt, nam ex hac flexura mutatus eft locus partis BC, in locum DG, & corpus AB mutatus in hanc figuram CG, quia pars ejus corporis CB perfecit hunc motum BIG, ergo in hoc cafu fit, ut cohæfione partium mutata fiat ftatim alia cohæfio, nam cohæfio, quæ prius fiebat per CD, ea nunc fit per DH.

Tertius cafus non datur, quod fciam. Ergo in omni feparatione, in qua tamen corpus manet unum, ibi alteruter horum cafuum fieri debet, nempe vel partes aliquæ feparantur cohærentibus adhuc aliis, unde adhuc tota moles manet, vel aliquæ partes mutant cohæfionem.

Quando prior caufa obtinet, corpus vocatur *flexile*. Exponitur hic idea vera corporum flexilium feu mollium dictorum, quorum nempe partes ita cohærent, ut in aliam cohæfionem mutari poffint, & tamen cohærere, nam femper alia cohæfio partium fit, dum aliquod corpus flectitatur.

Quando nunc in hac ipfa flexione, pars corporis ex fitu mota, manet in novo fitu fuo, tunc corpus *molle* vocatur.

Quando vero figura per flexibilitatem mutata, definente caufa flectente, fe reftituit in veterem fitum & figuram, tunc corpus *elafticum* vocatur.

Hæc funt omnia quæ concipi poffunt de corporibus figuram mutantibus, mole retenta, adeoque in hifce paucis fundamentalibus pofitionibus omnia habemus, quæ a mutatione & motu fiunt. Sic cylindrus ex cera, pone te eam flexiffe, eamque man-

manſiſſe in ſitu flexo, hæc cylindrus corpus molle dicetur. Pone vero virgam chalybeam, illamque te utroque extremo flectere, flectetur certe, eſt enim corpus flexile, ſed, quando deſiſtis premere, continuo virga reſtituetur propria vi in lineam rectam, & hæc vis vocatur elater, ſeu *vis elaſtica*.

Omnis motus qui in rerum natura eſt, fit 1. a gravitate, 2. ab alio corpore impingente, 3. a vi attractrice. Corpus quodcunque conceptum ſolum abſque ulla alia re concipitur quieſcens in æternum, & nihil unquam aliud de eo concipitur. Si vero corpus idem concipiatur cum nixu deſcendendi verſus centrum terræ, vocatur illud grave. Si creta hæc, quæ quieſcens concipitur, deſtructa aut ſubtracta menſa caderet in terram & deſcenderet verſus centrum terræ, tunc certe inciperet in ea creta motus a principio ipſi inhærente, & iſte motus vocatur *gravitas*, ſeu *vis centripeta*, ut vocavit magnus NEWTONUS, idem enim eſt.

Verum tollatur gravitas, & concipiatur hoc corpus unum A quieſcens, & ſimul aliud B in hocce A impingens, jam hæc corpora movebuntur, & illud unum A, quod in hoc ſpatio quieſcebat, feretur in aliud ſpatium *a*, & hoc voco *motum localem*. Vel concipe hoc corpus A abſolute quieſcere, & eſſe ferrum, me vero magnetem habere, quem huic corpori A appropinquem, jam incipiet A moveri, & motu quidem pendente a vi, quam vocamus attractricem; neque novi quo modo aliter vocare poſſemus. Hæc eadem cauſa eſt; ſeu vis, qua corporum partes inter ſe mutuo cohærent; v. gr. habeo corpus quodcunque, quod conſtat ex infinitis partibus, ſed adeo cohærentibus inter ſe, ut eodem motu potius tota maſſa, quam una ſola moveatur, conſidero nunc hoc corpus, nihil invenio, quam partes, quæ conſtituunt cujus materiem, & cohæſionem inter illas partes. Idea cohæſionis, uti ſupra apparuit, diſtincta eſt ab idea materiæ, ergo vis aliqua datur, quæ facit, ut materies cohæreat. Quænam ea vis ſit neſcio equidem, adeſſe tamen video, diſtinctam a materie, & voco *attractricem*. Ergo motus eſt 1. vel gravitatis, qui in omnibus corporibus naturalibus reperitur, eſtque nixus tendendi verſus centrum telluris (alia forſan corpora verſus alias plagas trahuntur, & verſus ſolem omnes planetæ trahuntur, & ſtellæ fixæ forte habent alia ſua univerſa, atque ſuos ſatellites ad ſe trahunt); 2. vel eſt motus localis, hoc eſt, motus qui datur alicui corpori ab altero corpore, & quo ex uno ſpatio in aliud fertur. Vel 3. motus in natura excitatur, quia corpus appropinquans alteri habet in ſe aliquas vires, ut illud moveat, eæ vires dicuntur electricæ, & vires attractrices. Fateor me nihil dicere, & tantum phænomena, quæ obſervando didicimus, enunciare, non vero cauſam. Sed nemo hactenus perſcrutari cauſam potuit.

CAPUT II.

De menſura Motus, ſive Mechanica.

N. I.

MEchanica eſt *ſupputatio quantitatis motus, qui datur (vel demitur)* per cauſas hactenus propoſitas, *uni corpori ab alio corpore*. Hæc eſt optima, quæ poteſt dari, hujus artis definitio. Mechanica, dico, eſt ſupputatio, &c. nihil eſt enim aliud

aliud quam calculus, & deſignatio quantitatis illius motus, qui per gravitatem & motum localem, & vires attractrices, conciliatur uni corpori ab alio. Nam motus localis eſt tantum tranſmutatio totius, & unius partis quieſcente altera, & partium inter ſe; hinc, ſi corpus mutatur, ſemper aliquem motum amittens abſentem recipit. Ars nunc, quæ docet, quomodo hoc fiat, & quid inde fiat, dicitur apud Mathematicos Mechanica. Hanc etiam artem neceſſariam eſſe Medico nemo non videt.

Facultas præſens corpori & illi inhærens ad motum dandum & auferendum alteri, dicitur ejus corporis vis. Magna eſt quæſtio inter Philoſophos de viribus corporum, mihi vero vis in aliquo corpore, eſt tantum facultas, ſeu potentia, illi corpori inhærens, qua valet motum dare & motum auferre alteri corpori, & nihil quidquam præterea.

Vis omnis eſt vel reſiſtens vel impetum faciens. Vim reſiſtentem vocat Magnus NEWTONUS *vim inertiæ* (*a*), alteram vero vim vocat impetum, vis enim eſt id, quod motum dare poteſt, & minuere, & aliter dirigere. Ut NEWTONIANAM elegantem hanc ſententiam intelligamus, ſic res concipienda eſt. Sit v. gr. maſſa marmoris decem pedum cubicorum, eaque ſit ex filo pendula, quieſcet perpendiculariter ad horizontem. Detur nunc per alteram maſſam unius pedis, cadentem in eam, quam pendulam diximus, impetus, in hoc contactu habetur maſſa decem pedum quieſcens, & maſſa unius pedis mota, in priorem impacta, hæ vero duæ maſsæ in puncto contactus ſunt quaſi una, & ea tota maſsa ex duabus conjuncta, tanto minori celeritate movetur, quanto nunc conjuncta major erit ea quæ primum ſola movebatur. Ergo liquet, ex reſiſtentia decem partium pedum cubicorum minui motum maſsæ unius pedis, diſtribuitur enim per decem illos pedes motus ille ex maſsa unius pedis communicatus, adeoque maſsa unius pedis tantum amittit, ac communicat, quantum accepit maſsa decem pedum. Hæc oportet notiſſima nobis eſse, nam ſi vellemus corpus decem pedum movere, oporteret vim habere, quæ poſset decem partes virtutis amittere, & tamen aliquid ſervare; ſi enim non amittit de ſua quantitate motus, non movebit corpus reſiſtens, quia omnis mutatio eſt tantum variatio quantitatis motus; ergo in ea cauſa, quæ aliam mutat, eſt vis & reſiſtens & impetum faciens, & reſiſtens vis ſemper æque mutat impellentem, ac impellens vis mutat reſiſtentem, atque adeo æque mutat ac mutatur.

Actio & reactio, hoc eſt, actio & paſſio, ſeu impetus, & inertia, æqualiter agunt. Quando corpus aliquod ovum frangit, non eſt tantum impetus hujus corporis, qui hanc mutationem facit, quam frangi dicimus, ſed eſt præterea reſiſtentia ejus ovi, quæ una agit. Nam ſi ovum non habuiſset reſiſtentiam, & libere in aere hæſiſset, tuque manu preſſiſſes, ceſſiſset tibi prementi, ergo neque fractum fuiſset. Si vero debet recipere motum, debet reſiſtere. Sed illud tollere de vi movente vocamus reactionem, etiam in ovo, quæ potius vis eſt, & quædam vis inertiæ. Ergo, quod ſupra affirmavi, tantum mutatur omnis cauſa agens, quantum mutat.

Im-

(*a*) *Principia Philoſophiæ naturalis*. L. I. def. III. *LEIBNIZIUS* eumdem contra *CARTESIUM* propoſuit *Journ. des Savans* 1691. & ab eo motu omnes omnino vires Corporum derivavit *EULERUS*, *Memoires de l' Academie de Berlin*. T. I. & *in Opuſculis*. p. 255. Motum ad decubitum vocat, ejuſque efficaciam perſpexit *F. BACO* de *VERULAMIO de Augmento Scientiarum*, L. III. C. IV. *De vi inſita creaturæ ſeu de ipſa natura LEIBNIZIUS* egit in A. E. 1698. pag. 427. non abſque ſuſpicione lecti & parum citati *F. GLISSONII*.

Impetus eſt tantum communicatio motus; & *impetum facere*, eſt motum communicare.

Recipere motum eſt refiſtere, ſive in ſua ſubſtantia quantitatem motus accipere, quam corpus impetum faciens habebat, nunc vero refiſtenti corpori communicat.

Superius dixi, quantum unum corpus mutat, tantum illud mutari ab eo, a quo mutatur, omnis adeo illa mutatio motus, eſt tantum datio & mutatio motus, motus autem in corpore quieſcente prius non aderat, neque tamen de nihilo naſci poteſt; hinc tantum perit corpori moventi, hoc eſt corpori quod mutat, quantum dederat idem moto corpori, ac proinde actio & reactio ſive mutationes activæ & paſſivæ, ſeu mutationes reſpectivæ, ſunt ſemper eædem iiſdem in corporibus.

Mechanica eſt illa ſcientia, quæ docet, quantum poſſit communicari & demi in motu, ut motus inter duo corpora & augeatur & tollatur, & mutetur: nam Mechanica eſt tantum ſupputatio quantitatis motus, qui accreſcit aut demitur alicui corpori. Mechanicus enim nunquam novum motum facit, ut vulgo creditur; ſed motum pridem creatum applicat corpori movendo, & tunc corpus movens tantum exacte amittit motus ſui, quantum motum corpus accipit. Niſi ita ſe haberet lex naturæ, ut motus ab uno communicaretur alteri corpori, deſtrueretur motus in natura, & niſi demeretur uni, quantum alteri acceſſit, creſceret motus in immenſum, ſed neutrum fit.

Ut ergo relatio corporis impetum facientis, & relatio reſiſtentis, inveniri queant ex ordine, requiruntur ſex tantum demonſtranda.

1. Actio corporis perfecte duri, moti in perfecte durum quieſcens, eſt primum, quod ſcire oportet. Pono duo corpora perfecte dura, antea vero explicui, quid ſit perfecte durum corpus. Horum corporum unum pono perfecte reſiſtere, hoc eſt quieſcere, & alterum motu quodam impingere in illud quieſcens corpus, nunc ſcire oportet ex mole & velocitate data iſtius corporis impingentis, & ex mole data corporis quieſcentis, quid fiat poſt impactum.

2. Debeo ſcire actionem corporis perfecte duri & moti A in aliud corpus perfecte durum & motum B in adverſo directe contra id motum corpus A impulſum, id eſt, debeo ſcire quid fiat, quando duo corpora perfecte dura moventur motu oppoſito, in unum idemque punctum, in eadem linea motus exiſtens.

3. Debeo cognoſcere actionem corporis perfecte duri moti A in alterum corpus perfecte durum motum B præcedens in eadem linea. In hoc caſu unum corpus durum præcedit in eadem linea, alterum ſequitur & adſequitur id, quod præcedebat; velocius ergo movetur corpus adſequens quam corpus præcedens; hinc debet ſciri quid fiat in contactu & poſt contactum horum duorum corporum.

4. Debeo cognoſcere actionem corporis perfecte duri, moti in aliud perfecte durum quieſcens, & oblique impingentis; cognoſcere, inquam, debeo, quid fiat poſt impactum inter duo corpora, quorum unum quieſcit, & alterum, quod impingit in corpus quieſcens, oblique in illud incidit. Dicuntur autem duo corpora *directe impingere in ſe mutuo*, quando linea, quæ punctum contactus amborum corporum conjungit, etiam tranſit directe per centrum utriuſque corporis, dum ſe mutuo contingunt. Omne corpus habet centrum gravitatis, hoc eſt, punctum aliquod intra ſe, unde, ſi ſuſpenderetur, hæreret in æquilibrio, cujus puncti adeo condi-

tio

tio eſt, ut ab ejus omni parte eadem quantitas maſſæ ſit. Quando nunc linea quæ per centrum utriuſque corporis tranſit, etiam tranſit per punctum, in quo ſe mutuo contingunt, tunc dicuntur ea corpora directe impingere. Oblique vero impingere dicuntur corpora, quando non per centrum gravitatis horum corporum, ſed aliam quamcunque plagam eorum tranſit illa linea, quæ puncta contactuum conjungit.

Nunc facile inveniemus mutationem illam viciſſitudinariam, ſi linea recta ſimul per centra gravitatis utriuſque corporis tranſeat. Si vero ea linea, quæ puncta contactus conjungit, non per centra gravitatis utriuſque tranſit, tunc non procedit motus ille per lineam rectam, ſed ad latus incidit unum in alterum; ergo intelligendum eſt, ſi corpora in ſe mutuo obliquo ruant motu, quid tunc ab eo motu expectandum ſit mutationis.

5. Debeo cognoſcere actionem corporis perfecte duri moti, in aliud corpus perfecte durum motum oblique in eamdem plagam. Inter hæc duo corpora eſt aliquod iter commune verſus eamdem plagam, ſed hac cum diſtinctione, quod unum præcedat, & alterum velocius motum, illud oblique adſequatur, & quod linea, quæ tranſit per centrum gravitatis, non tranſit per punctum contactus, ſed ad latera eſt.

6. Debeo intelligere actionem corporis perfecte duri moti, in aliud perfecte durum motum oblique in oppoſitum. Directe in eadem linea moventur corpora, quando linea, quæ per centra gravitatis tranſit, etiam parallela eſt ei lineæ rectæ, in qua corpora moventur, & quando puncta contactuum conjungit. Verum ſi unum corpus huc verſus, alterum alia directione fertur, & tamen incurrunt in quodam puncto in ſe mutuo, tunc non occurrunt per lineam rectam, ſed oblique; hinc, qui novit mathematico calculo ſupputare mutationes motuum, quæ ab his ſex caſibus pendent, ille poteſt omnes leges motuum in corporibus perfecte duris explicare; neque enim plures caſus contingunt in perfecte duris corporibus.

Si quis hæc ſex propoſita breviſſime & clariſſime intelligere vult, evolvat ſequentes Auctores.

1. JOHANNEM WALLISIUM in *Tactatu de percuſſione*, in 4. Oxonii 1669. Ibi agit de percuſſione, & de mechanicis; & hanc rem ad finem uſque optime deduxit.

2. Vel in *Philoſophicis Tranſactionibus Londinenſ. n.* 39. (*a*) hæc etiam inveniuntur, ſed ſunt tantum concluſiones, non vero demonſtrationes a priori.

Qui non facile aſſequi poteſt eos libros, reperiet eadem apud JOHANNEM KEILIUM in *Introductione ad veram phyſicam ex fundamentis deducta*, quamvis omnino laus omnis WALLISIO debetur, qui nihil omittit, ſed ut ſummus Mathematicus a primis ad ultima uſque proſequutus eſt.

Habemus nunc auxilia ad addiſcendam primam partem Mechanices; videamus nunc quomodo res ſe habeat inter elaſtica corpora.

F N.

(*a*) Ibi & *WALLISII* in formulas algebraicas concentratæ obſervationes habentur, & *WREENII* atque *ROOKII* ſeorſim vel alia ratione facta experimenta. Cæterum *WALLISIUS* pleniſſimam mechanicam ſcripſit: titulus eſt *de mechanica & de motu*, quæ an. 1670. & 1671. Oxonii prodiit, & inter ejus opera omnia 3. in fol. vol. edita, etiam habetur. In qua nobili certe collectione, magna pars totius ambitus Matheſeos habetur, Arithmeticæ, Analyſeos, Arithmeticæ infinitorum, Cycloidis, Conicarum Sectionum earumque reconditiorum, Trigonometriæ ſphæricæ, harmonicæ, præter miſcellanea aliqua Phyſici & Mathematici argumenti.

N. II.

Deinde vero hæ sex eædem leges & proprietates demonstrandæ & inveniendæ sunt in corporibus perfecte elasticis. Prima pars Mechanices considerabat leges motus, quæ in corporibus perfecte duris obtinent. Secunda nunc pars considerat leges motuum in corporibus perfecte elasticis, ibique rursus occurrunt illa sex eædem proprietates. Addenda quidem sunt semper ea, quæ de motu & occursu corporum durorum dicta sunt. Sed præterea actio cognosci debet corporis perfecte elastici moti, &c. & sane tunc habebuntur omnia demonstrata, quæ omnia sunt eadem. Hic error summus fuit in magnis etiam viris, & ipso CARTESIO (*a*), qui minus feliciter exposuit leges motus inter corpora elastica, ita ut ab ipsis suis sequacibus hac in re tandem desertus fuerit.

Videbat quidem motum in perfecte duris, sed videbat tamen aliquid inde sequi, quod inde produci non videretur; hinc conclusit motum se invicem non destruere, sed tantum unum corpus motum aliter dirigere alterum motum corpus. Causa erroris hæc fuit, elastica corpora suum motum semper restituunt, eam vero proprietatem ignorabat, quia omnia corpora ut perfecte dura considerabat; hinc tantus error ab ipso admissus est. Ut intelligatur, quantus error hic fuerit, considerandum est, si corpora perfecte dura concurrerint in hoc puncto, & æqualis fuerint magnitudinis & velocitatis, ea certe perfecte quietura in hoc ipso puncto. CARTESIUS autem in regulis suis motus definivit, resilire ex eo motu hæc duo corpora. Sed cur hoc dixit? quia vidit, quædam corpora post impactum recedere cum eadem quantitate motus, quo accesserant, tantum commutatis inter corpora collisa portionibus motus. Cum hoc vidisset, neque nosset elastica corpora, legem fecit „motum motui non opponi, sed directionem directioni". Id vero non est verum. Nam sint duo corpora æqualis magnitudinis, & velocitatis, ambo perfecte dura, occurrant sibi mutuo in uno puncto, tunc certe corpus A, secundum directionem suam, premet certa quantitate motus corpus B, & hoc corpus B reprimet A cum eadem quantitate motus per eam directionem, per quam advenerat. Hæ vero quantitates motus eædem sunt, cum & corporum massas, & velocitates æquales sumserimus; ergo resistent sibi in puncto concursus duæ potentiæ æquales: an non ergo debent quiescere? Idem sensisset CARTESIUS, si corpora elastica novisset, quorum natura a corporibus duris diversissima est. Elastica enim corpora comprimunt se, & per vim suam elasticam se restituunt, & repellunt se a se mutuo, hæc vero resilitionis causa non est in motu, quo occurrebatur, sed in eo, quo se restituunt; ergo hæ regulæ sunt omnino diversæ in corporibus elasticis, a regulis datis in duris; hinc leges corporum durorum ex CARTESIO nemo potest deducere.

Has

(*a*) Motum in concursu nullum perire, sed quantum unum corpus amisit transire in alterum, pro tertia lege posuit, *PRINCIPIOR*. L. II. n. 40. & corpora dura resilire, nihil debilitata celeritate, si adversa concurrerint. Non nunc immisceo his me litibus, maximos enim viros, & *LEIBNIZIUM* ipsum novi hanc sententiam sequi, ut nullus motus in rerum natura, aut pereat, aut oriatur.

Has etiam leges (nempe inter elaſtica corpora) denuo invenerūnt & docuerunt maximi viri, &, quod maxime mirabile eſt, tres diverſi viri tribus diverſis modis eodem tempore idem concluſerunt. Hi tres viri fuerunt (ex eorum numero, quibus Societas Regia Londinenſis eam demandavit provinciam anno 1662. nempe inquirere leges mutationum in colliſis corporibus) CHRISTIANUS HUGENIUS (*a*), CHRISTOPHORUS WREN (*b*) Eques auratus, & Profeſſor nobiliſſimus JOHANNES WALLISIUS. Hi, cum omnes ſedulo animum ad hoc negotium attendiſſent, invenerunt haſce leges per pendula, hoc eſt, ſumſerunt corpora æqualis gravitatis, & magnitudinis, & ab æqualibus filis ſuſpenderunt, horum corporum aſcenſum & deſcenſum in circulo ſecundum gradus accurate notarunt, ſic longitudinem aſcenſus & deſcenſus advertere potuerunt, & omnem horum corporum in ſe mutuo motum dimetiti ſunt. Deinde adnotaverunt exacte per experimenta, quænam mutationes ex incurſu corporum mutuo contingerent; tandemque ſinguli inventa ſua, chartis ſigillo occluſis tradiderunt, quas Societas Regia diu non aperuit, & tandem apertis chartis in Societate congregata inventum eſt, omnium obſervata & concluſiones eaſdem eſse. De hiſce concluſionibus legantur Tranſactiones Philoſophicæ ad eumdem numerum 43; verum ibi tantum ſunt concluſiones non demonſtrationes, demonſtrationes autem ſui inventi dedit WALLISIUS in eodem Tractatu jam laudato p. 686. nec melius addiſci poteſt ea ſcientia, quam apud Clariſſimum illum Virum (*c*).

Hæc eadem etiam poſſunt inveniri apud HUGENIUM in Tractatu *de motu corporum a percuſſione*, qui Tractatus habetur in *Operibus ejus poſthumis* editis apud *Boutenſtein* Lugd. Bat. 1703. WALLISIUS ſua experimenta per pendula ſumſerat. HUGENIUS, ut ſuum inventum magis admirabile redderet, ſcapha uſus eſt, in qua homo erat conſtitutus, & altera vacua, in qua nemo ineſset, ſua experimenta cepit, licet credam ipſum ſuam tractationem etiam debere pendulis. Qui vero ſcire deſiderat, quomodo CL. CHRISTOPHORUS WREN ſuas demonſtrationes invenerit, quamvis ipſe non ita ediderit, ille legat KEILIUM in *Introductione ad veram phyſicam*.

Ex iis Auctoribus hæc omnia facillime dignoſcuntur, & his præmiſſis, nunc ſecunda pars Mechanices habetur cognita.

Mechanica enim eſt ſupputatio motus, qui datur vel demitur uni corpori ab alio ſeu moto ſeu quieſcente, in hac ſupputatione invenienda habemus primam quæſtionem in perfecte duris corporibus; in ſecunda parte egimus de corporibus elaſticis; tertia nunc pars Mechanices ſequitur.

F 2 N. III.

(*a*) *De motu corporum a percuſſione* inter poſthuma & in *Philoſoph. Tranſact.* n. 46.

(*b*) L. c. breviſſimis ſchematibus ſecundum formam additionis & ſubtractionis diſpoſitis.

(*c*) Ut & *MARIOTTE* in *Traite du choc des Corps*, an. 1673. 12. edito, & addito operibus phyſicis in Belgio recuſis. De integro vero vim percuſſionis & ejus leges demonſtrare nova methodo adgreſſus eſt *CL. EULERUS*. l. c.

N. III.

Hæc edoctus quæ hactenus de Mechanicis dicta sunt, gravium corporum leges in perfecte duris & in perfecte elasticis corporibus addiscat.

Si quis velit brevissime & clarissime hæc cognoscere, videat GALILÆUM (a), de *motu locali ex gravitate orto*; est sane profundissimæ subtilitatis, Pisis & Lugd. Bat. in 4. & alibi etiam editus. Ibi fundamenta dat de motu locali, & primus certe juvit omnes Mathematicos, ut omnes leges motuum, a gravitate orientium, invenire possint.

Legat etiam ALPHONSUM BORELLUM, discipulum GALILÆI, certe & ejus discipuli TORRICELLI, apud eum enim habentur reclusa omnia GALILÆI arcana. Libro titulus est *de vi percussionis* (b). GALILÆUS, cum scriberet de percussione admirabilem illum Tractatum, sumsit bilancem, & ab utraque parte imposuit v. gr. uncias decem; quando una uncia urgebatur pondus impositum uni lanci, tunc alteram elevabat; verum quando illa uncia in lancem de alto cadebat, altius videbat elevari lancem oppositam: si duplo nunc altius caderet illa uncia, duplo plus elevabat oppositam lancem. His experimentis conatus est incrementum motus, a gravitate orti, invenire. Sed in eo aliquid mirabile invenit, de quo adhuc moriens amicis suis conquerebatur, quod non potuerat rationem intelligere, quare nempe uncia cadens elevaret uncias decem oppositæ lancis altius, quam si quiete, & ex proximo, lanci imponeretur. Hanc difficultatem sustulit BORELLUS (c), demonstrat enim pondus cadens plus agere, quia grave, dum quiescit, nullum habet motum, sed dum descendit, habet motum quemdam realem, & hinc plus virtutis habet. Hoc ipsum in Tractatu BORELLI supra laudato *de vi percussionis* invenitur explicatum, quo certe Libro nullus Medicus carere potest. Legatur supra eadem re etiam JOHANNES WALLISIUS in sua *Mechanica pag.* 33. ubi explicata sunt inventa GALILÆI. Disci hæc etiam possunt apud KEILIUM l. c.

N. IV.

Post hæc discendum est, quid valeat figura corporis (seu instrumenti) motum communicantis in aliud, cui motus communicatur. Consideremus ibi, quidnam faciat corporis figura, dum suum motum communicat alteri. De hac re plurima scripta sunt, sed possum uno momento in uno & altero casu explicare. Sit corpus cubi-

cum

(a) In *discorsi & dimostrazioni matematiche*, ubi de motu locali & mechanica per Dialogos agit, & in *discorsi della Scienza mecanica* brevibus & posthumis. Accelerationem corporum cadentium curvam, per quam corpus projectum aerem trajicit, & alia primus perspicax vidit. Extant etiam opera omnia (excepto systemat. mundi) Bononiæ an. 1656. 4. 2. vol. & nuper bona editio Florentiæ 3. v. in 4. prodiit an. 1718.

(b) Bononiæ an. 1666. 4. prodiit, in eo felicior quod viri Auctoris limam sit expertus. In Belgio aliquoties recusus est.

(c) L. c. C. 29. Cæterum ad descensum gravium & motum ex projectione HALLEY *Philosoph. Transact.* n. 179. Litem vero illam celeberrimam, quæ de mensura motus inter *CARTESIANOS* & *LEIBNIZIANOS* agitata est, ita explicat *EULERUS*, ut in Logomachiam transeat, cum tamen vero sit propior sententia *NEWTONI*, neque percussio in instanti fiat. l. c.

cum A, moveatur juxta lineam AB (Tab. III. fig. 4.), & impingat in obicem resisten- tem CBD. Ponamus hoc corpus habere vim aliquam determinatam, hoc est motum quemdam determinatum. Si nunc nota est moles hujus corporis, v. gr. libræ unius, & nota sit ejus velocitas, vis ejus cognita habebitur. Inde innotescet, quid fiat in contactu corporis A & obstaculi CBD. Nempe hoc corpus A, hicce loci in A pone- batur ante acceptum motum, post eum motum receptum hæret nunc in B; ergo impinget totum corpus hoc suo latere integro, in partem obicis æque magnam, ac est latus corporis A; ergo omnibus partibus sui lateris adtinget eum obicem, & tota ejus vis per omnia illa puncta distributa communicabitur obici.

Verum ponamus illud corpus jam transmutari in hanc figuram conicam A (Tab. III. fig. 5.), eamdemque lineam AB esse lineam directionis, & ponamus illud corpus ex figura cubi nunc in conum (*a*) mutatum, in mole & rigiditate manere idem; massa ejus habebit eamdem copiam virium, pondus enim non mutatur figura muta- ta, & velocitatem ponimus eamdem esse; ergo est eadem quantitas materiæ, & idem motus coni A, qui cubi fuit. Ergo impingat is conus in obicem CD, hærebit nunc hic loci in B: ergo tantum impinget uno puncto in obicem, hoc est, tota quantitas motus ipsius in unum punctum obicis incidet, quia unum punctum corporis tantum adtingit obicem; ergo ea vis, quæ in priori casu distribuebatur in infinita puncta, ea nunc per unum punctum distribuitur, quia tota quantitas motus seu virtutis hujus corporis, tantum unum punctum resistens invenit, tantumque per unum punctum adtingit obicem. Hinc tanto plus jam moveri sequitur illud punctum obicis, hoc est, instrumentum erit hocce tanto aptius ad divisionem obicis, quanto hoc corpus (fig. 5.) paucioribus punctis suum motum communicat cum obice, quam corpus cubicum (fig. 4.). Hinc fundamentum hoc mechanicum totum intelligitur. Quando nempe eadem est rigiditas, moles & velocitas corporis, sed figura mutatur, ita ut per uni- cum punctum omnem suum motum corpori communicet corpus impulsum, quod prius multis in punctis motum suum communicabat, poterit certe obicem suum, sive corpus in quod impingit, omnium maxime mutare; ea vero figura corporis, quæ motum suum per plura puncta communicat, erit minus apta mutando obici, quia ejus vis distribuitur per plura puncta obicis resistentis; hinc tanto minorem in singulis partibus vim exercet.

Hæc demonstratio necessaria est in actionibus solidorum & fluidorum, quia fluida sæpe constant ex ejusmodi partibus variæ figuræ. Retinendum ergo est in memoria, figuram mutare vim collisionis, non quod majorem motum faciat, ut vulgus putat, aut hujusmodi telum conicum (fig. 5. Tab. III.) aptius sit ad motum excitandum. Nam si idem ferreum telum mutaretur in laminam ferream, haberet adhuc totam suam massam, sed tunc pluribus punctis ejus corporis communicaret suum motum in quod impingeret. Si vero iterum eadem lamina in acum mutaretur, tunc in unum punctum tantum posset incidere tota sua mole & velocitate, quod punctum, in quod incidit, tunc tantum accipit motus ut a reliquis ejusdem corporis punctis non possit non recedere.

Qui

(*a*) Hæc etiam ex altiori analysi repetit *EULERUS* l. c. p. 48, 49. ubi formulas dat pro vi percussionis coni & pyramidis.

Qui nunc vult in hæc omnia ex principiis inquirere, quamvis non ex hoc fundamento, inveniet quod sibi satisfaciat in *Tractatu de Mechanica* p. 572. apud WALLISIUM, ubi agit de cuneis & telis. De hisce quoque videre poterit apud CARTESIUM in Tractatu *de la Mechanique*, recte hæc omnia docentem. Videre quoque potest de hisce apud omnes fere Auctores, ubi agunt de cuneo.

Absolvi nunc quartam partem Mechanices; verum quinta nunc agit de fluidis corporibus, quibus absolutis pervenimus ad Physicam (*a*).

N. V.

De Hydrostatica.

Peractis hisce studiis & absolutis restat adhuc discenda illa Matheseos pars, quæ considerans generales omnium fluidorum proprietates, *Hydrostatica* vocatur.

Fluidum vocatur ea corporum congeries, cujus partes invisibiles & insensibiles, aut nullo, aut facillime mutando nexu inter se cohærent.

Fluidorum partes sunt iterum *una corpora*, nam illa pars fluidi insensibilis, quæ vix cohæret alteri, est unum corpus; ergo, quæ de uno corpore antea dicta sunt ratione solidorum, vera etiam sunt in iis corporibus, quæ fluida constituunt, adeoque ea generalia præmissa hic iterum locum habent.

Verum in fluidorum partibus, quatenus componunt fluidum, considero partium molem, variam figuram, & cohæsionem inter se, & ab hisce tribus diversis pendet omnis varietas fluidorum. Unum enim fluidum habet partes majores altero, & unum fluidum habet partes alio modo figuratas quam alterum, & denique unum fluidum habet partes majori vel minori nexu cohærentes quam alterum; ergo hæ tres varietates efficiunt varietatem fluidorum, & hinc omnia ea adeo varia fluidorum genera; hinc nempe fluidum tenue, cujus partes minimæ & vix cohærentes sunt; & fluidum viscosum, cujus partes majori nexu cohærent, & sic porro.

Hoc posito videmus, Mathematicos posuisse in fluidis nihil aliud, quam proprietates, quæ communes sunt omnibus corporibus, non aquæ propriæ aut oleo, sed communes in omnibus. Hydrostatici considerare voluerunt, quænam essent hæc communia in omnibus fluidis, posuerunt adeo fluida constare 1. partibus quibusdam, 2. tam lubricis, supra se mutuo, ut fluere possent, & 3. eas partes graves esse, & ex his tribus deduxerunt, quomodo massa corporea ex iis partibus constans re vera se haberet; hæc nunc est Hydrostatica.

Hæc etiam pars Matheseos quam necessaria sit, non tantum Physico, sed etiam Medico, nemo non videt; nam omnes fere mutationes physicæ fluidorum ope contin-

(*a*) Porro ad partem Mechanices vulgarem, sive quæ æquilibrium Potentiarum in machinis producit & æstimat, *VARIGNONIUS* plenissime scripsit, inprimis in compositis motibus uberrimus in *Nouvelle Mechanique ou Statique*, posthumo opere, Parisiis 1725. in 4. edito, sed eam Mechanices partem quæ motus originem, progressus, augmenta considerat, *HERMANNUS* in *Phoronomia*, difficilior tamen, nuper vero inprimis *EULERUS* in L. suis *Mechanices sive de motu* qui 2. vol. in 4. Petropoli an. 1736. editi sunt, uberrime & profundissime ex nova infinitorum analysi consideravit. De utraque bene etiam & quod plerisque sufficiat, *C. WOLFIUS in Elementis Matheseos*. Tironi vel *KEILII introductio* suffecerit, vel *LAMYI de Mechanica* Tractatus. Parisiis 1681. 12. De permultis Auctoribus, qui de machinis scripserunt, legatur *WOLFIUS Elem. Mathes. L. V. c. 6.*

tingunt; five enim incrementum animalium videamus, five plantarum, five mineralium & eorum nutrimentum, hæc omnia fiunt ope fluidi, omnia mutantur per aquam, per aerem, & per fales folutos (quæ omnia funt corqora fluida).

Ut difcamus Hydroftaticam, legendi funt hi Auctores 1. Antiquiffimus ARCHIMEDES *in Tractatu* (*a*) fuo *de his, quæ fluidis infident*.

2. Illum Tractatum ARCHIMEDIS emendavit, & antea obfcurum, elucidatum nunc & optimum edidit ISAACUS BARROW, celebris Geometra Anglus, Londini 1675.

3. Scripfit de hac parte pariter quam optime STEVINIUS, Profeffor olim Mathefeos extraordinarius in Academia Lugduno-batava, & præfertim in eo tractatu, quem hoc titulo edidit, *van de VVatervvigten*. Reperitur in ejus Operibus, quæ conftant tribus voluminibus in folio, titulo de Hyponeumatibus mathematicis (*b*).

4. De his fcripfit optime, qui folus Medico tyroni fufficere poteft, JOHANNES WALLISIUS pag. 708 fuæ *Mechanices*, editæ an. 1670. Titulo *de hydroftaticis* (*c*).

5. Confideravit etiam hanc partem egregie in multis, quamvis eam non tractavit ex profeffo, JOH. ALPHONSUS BORELLUS, in nunquam fatis laudato Tractatu *de vi percuffionis* (*d*), qui Liber *Bononiæ* editus eft, & difficile acquiritur, editus eft quoque *Lugduni Batavorum apud van der Aa*, eaque editio facilis emptu eft.

6. In hanc partem experimenta contulit ROBERTUS BOYLEUS, in Tractatu illo non fatis laudando, *de Experimentis hydroftaticis paradoxis* (*d*).

Qui reliquos emere nequit, modo habeat WALLISIUM, BORELLUM & BOYLEUM, fed maxime WALLISIUM, ex his egregiis viris, intra paucos certe dies, remiftam fatis intelligere poterit.

N. VI.

De Hydraulica.

Pertractata hacce parte, fupereft, ut indaget Medicus motuum leges, fecundum quas fluida in Hydroftatica nota, per vafa elaftica & non elaftica, figuræ cujufcunque, mota & contenta, agant & patiantur. Hæc pars, quæ eas leges explicat, vo-

ca-

(*a*) *BARDII* in eum commentaria Romæ 1614. 4. edita funt, opera vero omnia *RIVALTI* a *FLURANCIA* curis, Parifiis folio, eademque demum meliori modo a *BARROWIO* recufa Oxonii 1579. 4. Editio *FR. MAUROLYCI* Panormi 1685. fol. excufa, diu apud *TOMASIUM* latuit, quam *BORELLUS* curavit, abfolvit *CYLLENIUS*.

(*b*) Opera omnia Leidæ 1608. & 1634. fol. *de unicorn*. p. 334. (*c*) Vide fupra, pag. 41. Not. (*a*).

(*d*) Maxime in addito libro altero *de motionibus naturalibus a gravitate pendentibus*, qui majori ex parte hydroftaticus eft, & Regii Julii prodiit. an. 1670. 4.

(*e*) *Paradoxa hydroftatica*. Londini 1668. 8. Roterodami 1670, &c. Sed inprimis altiora habet in *Phoronomia HERMANNUS*, *DAN. BERNOULLIUS*, *JOH. FIL. in Hydrodynamica* Argentorati 1739. in 4. edita, *PASCALIUS* etiam in Libello *de l' Equilibres Liqueurs* an. 1663. Parifiis 12. & denuo 1698. 12. edito, aliqua huc pertinentia habet, fed pleraque tamen ad aerem fpectant. Deinde *COTESIUS* in *lectionibus hydroftaticis & pneumaticis*, Londini an. 1738. & 1742. Parifiis in 8. iterum editus aliqua, fed perinde plura de aere habet. De iifdem egit Cl. *DESAGULIERS on the motion of vvater and fluids*. 8. *D. CLARE* Librum *motions of the fluids natur al and artificial* Londini 1747. 8. editum non vidi.

catur *Hydraulica*; a vocibus græcis ὕδωρ *aqua* & αὐλὸς *fiſtula*, hinc ὑδραυλικὴ eſt illa pars Matheſeos, quæ explicat & demonſtrat motuum leges, quæ obſervantur a corporibus fluidis per fiſtulas motis; ſeu vaſa ſint, ſeu canales, ſive etiam canales ſint elaſtici, ut arteria, ſive non elaſtici, ut canales ex plumbo, demum utcunque variæ figuræ fuerint, unde iterum motus variari certe quam maxime poteſt. Hinc Medicus iterum noſſe debet, quæ leges hiſce corporibus a natura datæ fuerint, dum per vaſa & canales moventur, & in iis continentur, quid inquam, fluida vaſis ſuis faciant, & quid patiantur ab illis. Si ulla pars Matheſeos Medico ſcitu eſt neceſſaria, Hydraulica eſt; nam quidquid Medicus explicat de corpore humano, id omne ab Hydraulicis pendet; ſive enim digeſtionem, ſive circulationem, ſive ſecretionem, ſive quamcunque excretionem explicet, id omne tamen eſt tantum hydraulice explicare, hoc eſt, explicare motum fluidi moti per canales motos. Medico tamen hæc ſcientia non eſt addiſcenda, antequam ſciat Hydroſtaticam, id eſt, ſolam fluidorum naturam, ut & Mechanicam, quæ docet, quid faciat corpus incurrens v. gr. in parietem & obicem reſiſtentem, quid in eum agat, & quid ab eo patiatur; tunc demum Hydraulicam poteſt addiſcere; nam canalis latera ſunt obices, & fluidum motum eſt maſſa corporum mota in obicem. Hydraulicam ergo ut addiſcat, debet 1. ſcire Hydroſtaticam, quæ etiam continet Mechanicam, tum 2. inclinationem fluidi in vaſa: quæ duo, dum ſcit, jam poteſt cognoſcere & determinare, tale fluidum incurrens in latera hujuſmodi vaſis, faciet & patietur tales actiones & reactiones. Hoc explicare nunc eſt Hydraulicam docere.

Huc pertinet 1. Auctor antiquiſſimus HERO (*a*) *de ſpiritualibus*, nam ita tranſtulerunt Interpretes græcum titulum περὶ πνευματικῶν, eſt Liber antiquus græcus, in quo mathematica contemplatione natura fontium explicatur; hinc, quæ de aquæ ductuum legibus deſiderantur, & ad motum liquidorum per canales ſpectant, ibi continentur.

2. Legi in hac parte poteſt magnus TORRICELLIUS (*b*), GALILÆI diſcipulus & ſucceſſor, qui dum de tubo ſuo Torricelliano, hodie barometro dicto, ſcribit, plura de Hydraulicis habet, ita ut exinde maximam laudem meruerit.

3. BENEDICTUS CASTELLI (*c*), Scriptor Italicus, TORRICELLI diſcipulus, ſcripſit Tractatum in 4. italico idiomate, ſed côntinet egregia. Scripſit etiam objectiones quaſdam ad BORELLUM, ſed Opuſculum hocce, ſeu Tractatus de motu aquarum rariſſime invenitur. Explicat ibi ingenio mathematico, & miranda certe accuratione, quid patiantur ripæ fluentorum, quid pontes, quid cataractæ ab aquis motis, & hac occaſione incomparabili ſtudio explicat & demonſtrat, quid aqua decurrens ex altitudine & in altum faciat & patiatur, &c. & multa alia in Hydraulicis apprime cognoſcendis perutilia, ita ut iſte Liber pretioſiſſimus ſit & utiliſſimus.

4. Verum hanc eamdem partem Matheſeos excoluit egregie per experimenta clariſ- ſimus

(*a*) *HERO* editus a *COMMANDINO*. Urbini 1565. & 1592. 4. Pariſiis 1587. Amſtelodami 1680. 4. &c. Sed is fere practica habet, neque magni momenti pro Medico eſſe poteſt. Quæ vero a *COLUMNA* deſtinabatur editio *SEVERIN*. L. I. p. 111. c. 6. *Chir. effic.* ea in lucem non prodiit, neque auctius ſuum exemplar, quod laudat *T. BARTHOLINUS*, lucem vidit hactenus.

(*b*) *De motu gravium & naturaliter projectorum*. Florentiæ 1644. 4.

(*c*) *Miſura dell' acque correnti*. Bologna 1660. 4. Romæ 1678.

fimus Abbas MARIOTTE, in Tractatu in 8. dicto *Experiences hydroſtatiques* (*a*), optimo certe, in quo multa explicantur egregia, ſed quæ non capi facile poſſunt a matheſi imperitis; ceterum eſt Liber omni laude dignus.

5. BORELLUS etiam in ſuo Tractatu de *vi percuſſionis* aliqua eo pertinentia habet (*b*).

N. VII.

Ultimo denique, ex Mathematicis Medico prodeſt illa ſcientia, quæ conſiderat ſolidi cogniti per fluidum cognitum moti actionem & retardationem. Hæc eſt illa nobiliſſima ſed ſecretiſſima Mechanicæ pars, quæ ingenio humano ultima patet. Olim putabatur, veteres abſolviſſe omne id, quod Mathematici in rebus phyſicis poſſint conſiderare: verum poſtea conſiderarunt mox laudandi Philoſophi, quod reſtaret id, ut explicaretur, ſi detur ſolidum datæ molis, datæ figuræ, & detur illud moveri, non in abſtracto, ut reliqui Mathematici conſiderarunt, ſed in pleno fluido, quid tunc futurum ſit? Si nempe noverim pondus, figuram, velocitatem hujus corporis, & nota ſit reſiſtentia, quid fiet in illud ſolidum per illud fluidum?

Hæc pars proxime inter omnes neceſſaria eſt, & quam ſolus fere excoluit Illuſtriſſimus ISAACUS NEWTONUS in *tertia parte Principiorum* ſuorum, ubi conſiderat, quid patiatur corpus, ſi moveatur cum noto velocitatis gradu in fluido, & tunc demonſtrat, id corpus certam invenire reſiſtentiam, ut, ſi augeatur ejus velocitas in duplum, quadruplo plus reſiſtentiæ patiatur, & ſi in triplum augeatur ejus velocitas, non duplo plus reſiſtentiæ ſit occurſurum, & ſic porro in ratione quadrata ſemper augeatur reſiſtentia, quam patitur corpus in fluido quodam motum, & certe hinc deduxit ingenioſiſſime, quomodo fluida in ſolida, quæ per fluidum moventur, & ſolida iterum in ea fluida agant, quoad omnes proprietates requiſitas. Unum fuiſſet optabile, ut hicce Liber non a tribus ſeu quatuor hominibus in tota Europa,

G

(*a*) Tr. *du mouvement des Eaux.* Pariſiis 1686. 12. denuo 1700. 12. cura *PH. DE LA HIRE*, & in Operum omnium collectione. Pertinet maxime ad fontium tubos, aquarum copiam, quam orificia reddunt, &c.

(*b*) Nempe in L. *de motubus a gravitate pendentibus*. Huc porro referuntur omnino *GALILÆI Diſcorſi intorno alle coſe che ſtanno ſu l' Acqua*, &c. cum defenſione contra *LUDOVICI* de *COLUMBIS* & *VINCENTII* de *GRATIA objectiones*.

GUILIELMINI menſura aquarum fluentium. Bonon. P I. II. 1690. 1691. ejuſque *epiſtolæ duæ hydroſtaticæ*. Bonon. 1692. 4. altera *contra L. PAPINUM*, altera *de velocitate fluidorum in ſiphonibus recurvis*. *EJUSDEM L. della Natura de' fiumi*, ib. 1697. 4. & in *GAUDENTII ROBERTI* miſcellaneis Italicis, ibid. an. 1692. 4. & in Operum collectione, Genevæ an. 1719. 4. 2. vol. editus Liber, atque nuper copioſius a filio. *JOH. POLENI* in L. *de Caſtellis habentibus latera convergentia*, Patavii 1718. 4. & in editione auctiori *FRONTINI de Caſtellis*. Patav. 1722. *IDEM de motu aquæ miſto*. Patav. 1697. 4. *JURINUS* de *aquis fluentibus*. *Phil. Tranſact.* p. 355 373. 452. 453. *DES AGULIERS on the motion of Pater and fluids*. *CLARE motion of the fluids natural and artificial, air and water*. Lond. 1737. *De frictione aquæ in canalibus* egit *DES AGULIERS*. *Philoſophic. Tranſactions.* n. 393. pro Practica autem parte princeps eſt *BELIDOR* in *Architectura Hydraulica* quæ Pariſiis 1737. 4. prodiit. Huc etiam *CARLO FONTANA delle acque correnti.* Rom. 1696. fol. *TOMASO NARDUCCI della quantità del moto, o ſia la forza dell' acque correnti.* Luccæ 1723. 4. tum *BERNARDINI ZENDRINI conſider. ſopra la ſcienza delle acque correnti.* Ferrariæ 1717. & ad Practicam *leggi, fenomeni, regolazioni, ed uſi delle acque correnti*. Venet. 1741. Collectio vero integra omnium *CASTELLI*, *BORELLI*, *GUILIELMINI*, aliorumque, hydraulices Scriptorum, edita eſt Florentiæ 1723. 4. maj. ſub titulo *Raccolta d' Autori, che trattano del moto delle acque*.

pa, qui se huic unico negotio dederunt, sed ab omnibus posset intelligi, nunc secretissimus Liber est (*a*).

Pariter hanc partem excoluit Nobilissimus CHRISTIANUS HUGENIUS, *qui in Tractatu de refractione & de lumine* super hanc partem egregia habet.

Absolvimus primam partem studii medici, in qua si ita se exercuerit Medicus, ut eo ordine addiscat illa, quæ proposuimus, aptus fiet, qui omnes Physicorum, Mechanicorum, Medicorum scriptorum Libros intelligat, & sua exinde deducat in suos usus corollaria.

Quantum nunc hocce propositum studium in Medicina valeat, discimus exinde. Quidquid theoria medica ratiocinans (non autem experimenta in unum deducens), boni habet, id omne deberi solis his viris BORELLO, MALPIGHIO, BELLINO, PITCARNIO, aut aliquibus ex hisce, qui in eos commentati sunt; omne vero quod summi hi viri invenerunt, id tantum hisce Matheseos partibus exculti, antequam ad Medicinam se accingerent, detegere potuerunt: ergo Medici animus prius hisce principiis imbutus esse debet, antequam se studio medico accingat.

Convenit nunc nostrum consilium cum consilio istius viri, qui omni tempore summum & principis nomen in Medicina meruit, HIPPOCRATIS puta, qui in ea epistola, quam ad suum filium THESSALUM scribit, in qua consilia dat addiscendæ Medicinæ, monet serio, *ut ante omnia Arithmeticam & Geometriam probe addiscat*, hæ autem duæ scientiæ faciunt summam eorum, quæ hactenus dixi, cum Mechanica hisce binis solis innitatur, adeoque, consilio principis Medicinæ confirmatum habetur consilium nostrum. Hisce vero continetur primum προγυμνασμα studiorum Medicorum.

(*a*) Magna ex parte huic difficultati cautum est, edito Opere *NEWTONIANO* cum Commentariis *P. P. JAQUIER* & *LE SEUR* & *D. CALANDRINI*, quod prodiit Genevæ tribus in 4. voluminibus an. 1740. & seq. pro iis vero, qui Mathematica ignorant, *PEMBERTONIUS*, *PRÆCEPTORIS* nostri Discipulus, scripsit *a vievv of Nevvtonian Philosophy* Londini 1728. 4. etiam Italice recusum. Cæterum ipsum *NEWTONI* Opus Londini an. 1687. 4. & auctius Londini 1727. prodierat. Eadem vero ipso *NEWTONO* uberius, ordinatius, & plenius *EULERUS* in ea tractavit quam supra citavi *Mechanica*, seu *motus scientia*, qui omnibus suffecerit solus, qui analysin fuerint edocti.

ME-

METHODI STUDII MEDICI

PARS IV.

PHYSICA SPECIALIS.

CAPUT I.

De Physicæ definitione & partibus.

PHysica est cognitio rerum corporearum in mundo aspectabili existentium. Hæc est illa pars, quam omnes veteres Philosophi vocaverunt φυσικὴν, non quod jus habuerint eam ita separandi, nam Metaphysica & Pneumatica etiam agit de naturalibus, verum jam dudum hic modus loquendi invaluit. Dico esse cognitionem rerum corporearum in aspectabili mundo, quia nolumus cum ANAXAGORA disputare de aliis mundis, an dentur nec ne, acturi unice de iis, quæ in mundo nobis cognito existunt, illa enim pertinent ad Philosophum non ad Medicum.

Acquiritur hæc cognitio 1. per observationes sensuum, 2. per ratiocinia ex observatis incognita deducentia. Habentur ergo in tota Physica duæ partes; una, quæ per sensus observat omnia, quæ observari possunt; altera, quæ observata per sensus indagando, per ratiocinium ex iis deducit ea, quæ per sensus non patebant.

Pars Physicæ rite observata colligens *Historia naturalis* dicitur. Ea est collectio rite digesta omnium eorum, quæ in rebus corporeis sunt; intelligo in animalibus, vegetabilibus, mineralibus, astris, meteoris, *&c.* omne illud, quod observat & describit Physica, id pertinet *ad Historiam naturalem*, quæ prima pars Physices est.

Historia naturalis tantum describit (dabo enim limites Historiæ naturalis) omnes actiones, quæ exercentur inter corpora, quatenus sensuum externorum ope accurate observari & notari possunt in omni circumstantia; nulla enim conditio omittenda est.

Altera Physicæ pars, quam discere debet Medicus, est, quæ ex observatis prius notis, per illa, quæ jam vidimus in præcedentibus, deducit ea, quæ sensibus externis detegi non possunt, & tamen in ipsis rebus naturalibus obtinent. Omnes monent, sensus nostros tantum aptos esse ad detegenda quædam phænomena: & præterea in ipsis rebus corporeis forte infinities plura esse, quæ sensibus assequi non valemus; hinc quæritur, quænam sit secunda Physicæ pars. Hæc videtur in duobus occupari, nempe habet primam partem pro suis datis, & deinde pro fundamento ratiocinii ea, quæ ex Mathematica petuntur, ad observata primæ partis Physicæ, hæc enim conducunt ad scientiam eorum quæ in physicis corporibus habentur, & tamen sensibus nudis non apparent. Istud clare patet, 1. observando phænomena singula

ab omni parte sua, 2. comparando singula inter se, 3. applicando ipsis leges ex Mathematica & Mechanica. Ita deducuntur ex prioribus aliæ proprietates prius tectæ. Dico primo examinanda esse phænomena, tum secundo singula compraranda cum aliis, & sic omnia inter se, ut videat Physicus, quid commune, quid diversi inter se habeant.

Tertia pars condendæ Physicæ est, ut leges mechanicæ explicentur his duabus, & Physicus comparans demonstrata mathematica cum phænomenis physicis videat, quomodo ex illis, ut causis, physici effectus varii fluant.

Hæc est vera methodus condendæ Physicæ, & ultima pars æque certa est ac prima, quam exposuimus, cum tantum ex datis certis quædam deducat, quæ iis datis insunt, & quæ non patebant sensibus. Hæc est etiam totius Physicæ sciagraphia, id est, quomodo Physicus gerere se debeat, ut acquirat veram rerum corporearum cognitionem. Superest ut in hanc rem dentur quædam consilia.

C A P U T I I.

Auctores qui de Physica scr ipserunt.

UT prima pars descripta, nempe Historia naturalis, accurate discatur, legi meretur ARISTOTELES (*a*) in omnibus suis Libellis, quos scripsit de Historia rerum naturalium. Magnus ille Philosophus plura scivit, quam recentiores volunt, & minus quam olim ei imputarunt veteres; adjutus enim liberalitate ALEXANDRI MA-

(*a*) Judicii maximi, ferrei laboris, nitido idearum ordini aptissimus, & systematici vir ingenii s magis idoneus digerendis in communia axiomata observationibus aliorum, quam propriis experimentis instituendis: ut tota fere antiquitas id maximum vitium habuit, quod experimenta capere negligeret, falsa reciperet avide quæ a Poetis, Mercatoribus, Piscatoribus & aliis idiotis fabulosa acceperat; vide in *ARISTOTELEM* judicium *OL. BORRICHII*, in scripto eristico *de sapient. Hermet. & Ægypt.* C. X. p. 235. *seq.* ubi acrior equidem procul dubio fuit *BORRICHIUS*, quo testatior admirator *ARISTOTELIS CONRINGIUS* fuit. Interim inter veteres hæc culpa apud *ARISTOTELEM* certe minima fuit. Generales enim inductiones, v. g. de viscerum absentia vel præsentia, quibus ejus Opera replentur, demonstrant, sollicite satis eum in conquirendis particularibus laborasse, v. gr. „ nullum sanguineum Animal caret vesica. Quæ cor- „ nua habent inter quadrupeda, ea ruminant ". Deinde magnam Animalium partem, & imprimis Piscium ab ipso, vel certe præsente, *ARISTOTELE* dissecta esse, manifestissimum mihi videtur, etsi ubique minus subtili usus sit scalpello. Qui L. X. *de Historia Animalium*, L. V. *de Generatione*, L. IV. *de Partibus Animalium*, Libros de *Spiritu*, de *Incessu*, aliosque, rimatus fuerit, mecum fatebitur, non sine fructu se legisse numerosissimas dissectiones. Aliqua inventorum *ARISTOTELIS*, sed pauca, decerpsit *DOUGLAS Bibliogr. Anatom. Specim.* p. 9. Ad ipsas etiam delineationes partium accessisse *ARISTOTELEM* nostro tempore notissimum est, cum multis locis sua διαγράμματα citet, v. gr. *Hist. Animal.* L. I. c. 17. L. IV. c. 1. L. III. c. 1. ubi etiam additas literas excitat, nostri sæculi fere more. Alia etiam de his figuris loca habet C. *HOFMANNUS in Instit.* & *SCHULZE* in *Spec. Hist. Anatom.* II. p. 6. & ea quidem laus, nisi fallor, ipsi *ARISTOTELI* prima est. Denique vel propter catenam Historiæ Anatomicæ & Physicæ *ARISTOTELEM* legere juvat, ut ex quo per tot sæcula omnes harum rerum Scriptores hauserint. Cæterum antiquissima editio Physicorum *ARISTOTELIS* est Aldina Græce an. 1495. 1497. 1498. fol. min. Latina vero Veneta 1476. folio. Optima vero Parisina *DUVALLIANA* quæ an. 1629. & 1654. 2. vol. fol. prodiit. Qui compendia sumtus quærit, poterit Græco-Latina editione uti, quæ 2. vol. 8. prodiit Genevæ an. 1606. nam Græce omnino hæc scripta oportet legere in tanta *THEODORI GAZAEI* audacia, qui in nominibus latinis ad græcas ideas exprimendas, fingendis, ni-

MAGNI (*a*) ac in varias regiones itinera fecit (*b*), res naturales exquifite indaga- vit,

mia libertate ufus eft, ut fæpiffime vel nullam vel alienam animo ideam imprimat. *ARISTOTELES* non penitus pondus aeris ignoravit, & utrem inflatum ponderofiorem effe vacuo notum habuit *de Cælo* Libro IV. p. 692.

(*a*) *ARISTOTELI ALEXANDER* aliquot mille hominum parere juffit, inde natum eft quinquaginta voluminum opus. *PLINIUS* L. VIII. c. 16. Octingenta talenta ad Hiftoriam Animalium accepiffe rumor eft. *ATHENÆUS Deipnofophift.* L. IX. c. 13. Sed minime certe debilibus rationibus hanc famam infirmat *SCHULZIUS Spec. Hift. Anatom.* cap. 10. & *Hiftoria Medica.* p. 358. nifi forte ea liberalitas *ALEXANDRI* ad tempora devictæ Perfiæ referri poteft, ante conjurationem *CALLISTHENIS*, poftquam alienior ab *ARISTOTELE* factus eft *ALEXANDER*. Sufpicatur autem Cl. *J. HENRICUS SCHULZE*, *ARISTOTELEM*, qui primus Bibliothecam, tefte *STRABONE*, collegiffe dicitur, multa ex *ALCMÆONE*, *EMPEDOCLE* aliifque vetuftioribus habuiffe. *Specim. cit.* p. 11.

(*b*) Athenis, Mitylenis, in Macedonia, in Afiæ parte apud Regulum Atarnenfium invenio vixiffe, itinera vero majora aliqua in Ægyptum aut hujufmodi non invenio. Cæterum ad Hiftoriam Phyficæ antiquæ omnino pertinet *PLATONIS* lectio, apud eum virum nihil equidem reperias valde minute expoliti, neque defcriptiones rerum naturalium noftro more accuratas. Cum tamen maximi ingenii homo, Pythagoræorum inventa in Italia, Ægyptiorum in ipfa Ægypto, didicerit, multæ opiniones & theoriæ minime inutiles apud eum reperiuntur, in eo dialogo maxime, quem *TIMÆUM* infcripfit, obcuro & imperfecto, fed ex altioribus Phyficis cogitata varia, ex Phyfiologicis vero antiquiffimas theorias habente, quas in compendium reduxit Cl. *SCHULZIUS*, p. 317. *feq.* Optima *PLATONIS* editio eft, quam *JOHANNES SERRANUS* apud *H. STEPHANUM* procuravit anno 1576. 1578. fol. *ALDUS* aliam impreffit in folio 1513. *Timæus* vero feorfim a *MEURSIO* cum Notis Leidæ an. 1617. 4. editus a *FABRICIO* fecundo volumini Operum *S. HYPOLITI* adjectus eft.

Porro inter *ARISTOTELEM* & *PLINIUM* non penitus inane fpatium eft. Pleraque equidem fcripta interciderunt, quæ his quatuor fæculis fere infinita prodierunt. Ergo huc pertinent minora Opufcula *THEOPHRASTI* quæ feorfim Hanoviæ 1605. fol. hinc cum *HEINSII* Theophrafto edita funt. Tum *DIOSCORIDES*, qui præter Botanica, magnam partem Hiftoriæ naturalis ad tria illa regna pertinentis tractavit. Apud utrumque multa minora fragmenta lectu minime inutilia extant, tum apud *CASSIUM* in *Naturalibus & Medicinalibus quæftionibus*, Parifiis 1541. 4. & a Gefnero Tiguri Gr. & Lat. editis an. 1562. tum apud collectores aliquos. Eorum princeps *ATHENÆUS* eft. *PLINIO* equidem recentior qui Oppiano junior fuerit, adeoque Caracalla, ut male *MARCI* tempore vixiffe fcribat *SUIDAS* p. 71. edit. *KUSTER*. In δειπνοσοφιςῶν L. XV. infinitam vim veterum opinionum, obfervationum, fcriptorum collegit, ut neque Medicus neque Botanicus paulo elegantior eo carere poffit. Editio prima eft Aldina 1514. fol. Latina fatis bona *DALECHAMPIANA* Lugduni 1583. Alia eft *JANI BEDROTI* Bafileæ 1535. Græca, qua ufus fum, fatis tamen vitiofa. Optima cum *CASAUBONI* commentariis Genevæ an. 1597. Lugduni vero 1621. & 1657. fol. edita eft.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ περὶ βίων δογμάτων καὶ ἀποφθεγμάτων, βιβλ. ι. Alterius generis eft, ftrictim nempe vitas Philofophorum fcripfit, additis opinionibus præcipuis & Scriptorum catalogo, ordine fingulari & fere fecundum Sectas difpofito. *EPICURO* ut notiffimum præ reliquis favit, inque ejus dogmatibus exponendis fufius egit. Ad Hiftoriam Phyfices & Medicinæ omnino neceffarius Auctor, etfi judicii minus acuti. Vixit imperante *SEVERO FABRIC. Bibl. Græc.* L. IV. p. 601. Ufus fum editione, quam *H. STEPHANUS* procuravit in 8. fed *MENAGIANA* & *MEIBOMIANA* fplendidior prodiit in fol. an. 1663. & apud Wetftenios 1692. in 4.

Tertius collector eft *CLAUDIUS ÆLIANUS*, quem Adriani coætaneum facit *SUIDAS* p. 649. magis utique Sophifta & vaniori ingenio. In Libris 17. *de Animalium proprietatibus* veterum vel obfervationes, vel fabulas, ad Animalia pertinentes, abfque ordine, & fere abfque judicio congerit. Hujus Operis pulcherrimam editionem *ABR. GRONOVIUS* adornavit, additis *TRILLERI* obfervationibus. Lond. 1744. 4. fed & *PETRI GYLLII* (qui hoc Opus primus edidit) verfio an. 1562. Lugduni impreffa non incommoda eft.

vit, & cum omnibus eruditis ubique collocutus eſt. Scripſit itaque & collegit Libros *de generatione Animalium*, *de natura Animalium*, *de Meteoris*, & ſimilia multa, quæ ad Hiſtoriam naturalem legi merentur; nam ingentem obſervationum copiam ſuppeditant.

Deinde inter antiquos legi meretur PLINIUS (*a*) *major*, qui unicus Auctor eſt ex tota antiquitate, ex quo ſcire poſſumus, quid tota antiquitas habuerit in obſervationibus. Non ergo ſpernendus eſt, quamvis fabulas multas contineat, nam habet quidquid veteres in rebus naturalibus ſciverunt de Animalibus, Vegetabilibus, eorumque natura, de Meteoris, Aſtronomia, Botanica, Medicina, Chemia, *&c.* & quidquid fere poteſt cogitari, non quod ipſe obſervavit hæc omnia, ſed ut ultro fatetur, omnia obſervata ex omnibus Auctoribus magna cum ſedulitate collegit, nulla addendo ratiocinia.

Hi duo Auctores, ARISTOTELES & PLINIUS, cum magna cautione legendi ſunt, habent enim multas fabulas & nugas, ſed tamen plurima bona apud eos eperiuntur. Unicum indicium dabo, quam vera miſta malis habeant. PLINIUS nempe

vant, valde adfine pugillaribus, quos hodie ſyllabis *ana* ſolent deſignare, cum ſumma fabularum non ſolum patientia, ſed etiam adfectatione. Commoda eſt editio Gr. Lat. *JOH. SCHEFFERI*. Ea prodiit Argentorati 1647. 8. & 1662. 8. melius 1685. 8. & 1713. 8. qua editione ſum uſus, mendoſa tamen, etſi *LÆDERLINUS* correctionem promiſerit. Nitidior vero & copioſior *GRONOVIANA*, quæ Leidæ 1731. 4. prodiit. Ad Hiſtoriam medicam inſignia paſſim loca habet.

A. GELLIUM Grammaticum, minime tamen hunc inutilem futurum olim Venet. 1477. folio, deinde nuper a *GRONOVIO* editum Leidæ 1706. 4. ejuſque ſimiam *MACROBIUM*, & eruditiſſimi *PHOTII Bibliothecam*, *NONNIUMQUE* & *TZETZEM*, compilatores utrumque, & alios ſuperſedeo lubens. STRABO tamen paſſim etiam naturalium rerum monumenta aliqua habet, & *PLUTARCUS* in Libro *de Philoſophorum placitis* ita verſatus eſt, ut ſint, qui ab ipſo *GALENUM* exſcriptum eſſe aiant. *COLLENUTIUS* in *PLINII* defenſione. Sic *convivium VII Sapientium* & *Phyſicæ quæſtiones* multa eo pertinentia habent, uti plurimum ad Medicinæ hiſtoriam facit ejus de Iſide & Oſiride Libellus. Editio pleniſſima eſt Pariſiis 1620. fol.

(*a*) *CAII PLINII SECUNDI Naturæ hiſtoriarum* L. XXXVII. Bibliotheca eſt viri, ut ex vita notum eſt, ſtudioſiſſimi, qui nullum fere literarum genus intactum reliquerit. Collegit omnia Græca Latinaque & in ſatis concinnum ordinem diſtribuit, plantis etiam magis, quam a viro conſulari expectares, & delectatus eſt, & impendit temporis chartarumque. Quinquaginta, inquit, volumina *ARISTOTELIS* in hoc meum contraxi. L. VIII. c. 16. Totum Opus, Geographicis exceptis, ad rem Medicam Phyſicamque facit, & XV. integri Libri in ſolam materiem Medicam pertinent. Fabulas habere certum eſt, non tamen nunquam pertæſus fuit *GRÆCULORUM* audaciæ & vanitatis. Sed infinitas tamen ex omni veterum Auctorum numero naufragorum tabulas ſervavit, diligentiſſimus inprimis in inquirendis rerum antiquitatibus & inventoribus, ad minutias uſque, & in eo genere ſtudii accuratiſſimus, ut etiam ſuum paſſim de planis judicium interponat, viſaſque apud *CASTOREM* ſibi ſtirpes excitat. Utilitas vero utique major erit legentis, qui *THEOPHRASTI* & *DIOSCORIDIS* lectionem cum Plianana conjunxerit, ita enim hujus viri errores ſponte innoteſcunt. Editio prima eſt Veronenſis 1468, (*FARRICIUS Bibl. Lat.* L. II. p. 405. nam alibi Venetam Spiræ an. 1461. pro prima haberi video), qualem etiam pulchram ſatis Venetam an. 1497. in folio majori impreſſam poſſideo, prætermiſſam a *FABRICIO*. Cæterum Dalechampii editio Lugduni an. 1587. (*FABRIC.* l. c.), & cujus exemplar ab *AUBRYO* Francofurti an. 1608. impreſſum, ex codice quidem antiquiſſimo Chiffletiano, tum ex *CUJACIANO*, & alio varias lectiones habet, locorum etiam parallelorum aliquid & Notarum, adſperſarum a *DALECHAMPIO*. Hæc editio ab *HARDUINO* mire contemnitur, commoda tamen Medico & bono prædita Indice. Nunc autem omnibus præfertur, quam modo nominatus Jeſuita ſecundo edidit Pariſiis an. 1723. 2 vol. in fol. ex undecim codicibus, Notiſque *PELLICERII*, *&* apparatu nummario, qui huic homini plurimus fuit, ornatior. Attulit in Notis loca parallela *DIO-*

nempe plurimas plantas (*a*), optime jam notas, melius & exactius defcribit, quam ullus Botanicus ante eum fecerat, quod certe defignat veritatem phyficam in ejus Libris contineri. Quod vero plurimas fabulas admixtas habeat, id illius temporis ingenio adfcribendum eft, quod, ut novimus fabulis delectabatur.

Qui commentari in eos Auctores voluerunt, eos commendare non audeo, nam inter eos, qui ut Phyfici id fecerunt, non novi certe, qui hoc officio digne defungi valuerint, Arabes enim illi & Scholaftici, qui in ARISTOTELEM commentati funt, certe non digni funt, qui legantur. Sufficit ergo, ut ARISTOTELEM ipfum audiamus, & illos Commentatores non admittamus. Ipfe SALAMASIUS (*b*) nullatenus potuit unquam aliquid boni hic fcribere, cum Phyficus non effet. Præftat ergo legere ALISTOTELIS & PLINII Opera fola abfque commentariis. PLINII vero optima editio eft illa, quam nobis communicavit JACOBUS DALECHAMP, Medicinæ Profeffor.

Hi unici funt ex Auctoribus antiquis, qui legi merentur, & qui ex tota antiquitate, ufque ad feculum decimum fextum, hiftoriæ naturalis ftudium fupplere poffunt.

Magno vero faltu (*c*) facto tranfimus ad decimum feptimum feculum, quod omnibus

SCORIDIS, *THEOPHRASTI*, *GEOPONICORUM*. Hactenus utilis: novarum vero obfervationum aut ita erutarum herbarum, ut cum recentiorum nominibus conferantur, vix quidquam habet, etfi multum glorietur.

(*a*) Contra hanc laudem audiendus eft *NICOLAUS LEONICENUS*, & *JOHANNES BODÆUS* a *STAPEL*, ille *PLINII* erroribus an. 1509. in 4. editis. Certum enim eft, *PLINIUM*, cum non ipfe legeret, fed Anagnofton audiret, utique etiam in Balneis fibi prælegentem, & in pugillaria capita rerum conjiceret, fæpiffime male audiiffe, & in plantis omnino aliena nomina adfinium fere fonorum, mire commifcuiffe, quod Marrubii & Porri, Cifti & Hederæ, Cyclaminis & Arifto-lochiæ, Fragariæ & Pentaphylli, Struthii & Pafferum, aliifque exemplis nimis confirmatur. *PANDOLFUS* equidem *COLLENUTIUS* in *Pliniana defenfione* Ferrariæ etiam edita, pro fua eruditione, quæ non ipfi nulla fuit, & *HARDUINUS* pro *PLINIO* dixerunt, fed facile pellucet veritas.

Inter *ARISTOTELIS* cæterum Commentatores innumeros, non omnino rejici meretur in tanta eruditione fua *JULIUS CÆSAR SCALIGER* qui in L. de Plantis commentatus eft Lutet. apud Vafcofan 1556. 4. *AVERRHOIS* commentarii, etfi eum virum animam dixerint Ariftotelis, metaphyfici potius argumenti funt. Prodierunt Venetiis an. 1552. 1561. 1603. plurimis volum inibus, & alibi.

(*b*) *CL. SALMASIUS* neque Medicus fuit, neque Botanicus, hinc in referendis ad noftras ftirpes veterum plantis non potuit nobis auxilio effe, inter quas ne vulgatiores quidem notas habuit, uti exemplo demonftrat *LE CLERC Hift. de la Medecine.* p. 630. Sed infinitæ vir lectionis, id inprimis in *Homonymia Hyles iatricæ* præftitit, ut locos Auctorum veterum ad aliquam rei naturalis particulam pertinentes, congefferit omnes, atque adeo laboris maximi nobis fecerit compendium, quem in confenfu aut diffenfu Scriptorum æftimando oporteret impendere, vide laude dignum fpecimem apud *LECLERC*, p. 628. *feq.* Notiffimum cæterum eft ejus *exercitationes Plinianas* prodiiffe primum Parifiis an. 1629. fol. deinde curante *LANTINO* Trajecti an. 1689. fol. Præfatio *Libri*, in L. *de homonymia Hyles iatricæ & de Plinio judicium* feorfum prodiit Divione 1665. 4.

(*c*) Plerique equidem hoc fpatio comprehenfi Scriptores ad barbaros pertinent, & nihil ipfi addiderunt, præter novas fabellas. *CICERONEM* omitto, & *L. ANNÆUM SENECAM*, non ideo nulla rei naturalis documenta habentes, & *T. PETRONIUM ARBITRUM*, damnofum lectori, *LUCIANUM* etiam, refertum adlufionibus ad hiftoriam Medicam & Philofophicam, *ARISTIDEM* fuperftitiofiffimum *ÆSCULAPII* clientem, *PHILOSTRATUM* cujus, uti notum eft, optima *OLEARII* editio Lipfiæ 1709. fol. prodiit. Liceat tamen *VITRUVIUM POLLIONEM* laudare, maturi judicii virum, qui in L. X. *Architectura*, neque nulla, neque ea vulgo cognita ad rem

bus antecedentibus ævis longe antecellit, maximamque partem gloriæ fuæ debet Anglo illi BACONI VERULAMIO, de quo pauca dicam.

Hærebat totus orbis litterarius immerfus (*a*) nugis Peripateticis & fuperftitionibus: non dico ARISTOTELIS, fed Commentatorum ejus, partim Scholafticorum, qui totam Phyficam reddiderunt logicam, ratiocinantes nempe de rebus, quas per fenfus nunquam perceperant. Decimo fexto vero feculo extiterunt Chemici, qui vilipenfis nugis experimenta induxerunt; hincque occafionem dederunt magno illi BACONI (*b*), Cancellario & Sigilli Britanniæ Cuftodi, qui eo feculo floruit fub regno ELISABETHÆ, ut meruerit hanc laudem „ ab eo uno viro plus profe- „ ctum effe in promovenda (*c*) fcientia corporum naturalium, quam ab omnibus „ præ-

naturalem facientia tradidit. In editione quam *POLENUS* Patavii an. 1739. 4. edidit aliquot extant *MORGAGNI* ad morborum nomina obfervationes. *SOLINI* etiam oportet meminiffe, cujus *Palyhiftor* a *SALMASIO* infinitis Notis ditatus prodiit. *ALEXANDER Aphrodifeus* & Medicus fuit & *problemata iatrophyfica* fcripfit, & in varia Ariftotelica commentatus eft. *APULEIUS* in floridis maxime, & in *L. de magia* & in *dialogo de mundo*, tum paffim aliqua habet noftri argumenti. Ejus Opera Venetiis 1521.8.Bafileæ 1597. 8.& alibi edita funt. *OPPIANUS de Pifcatura & Venatione* Gr. Parifiis an. 1555. & Latine fere eadem forma apud Morellum editus, tum inaniores quidem illi rei accipitrariæ & canum hiftoriæ Scriptores, quos *RIGALTIUS* fimul edidit G. & Lat. 1612. 4. legi poffunt omnino.

(*a*) Duodecim & ultra feculis vix quifquam extitit, qui experimenta non inftitu ere,fed colligere,omnino fit dignatus, *ALBERTO MAGNO* excepto qui 21 vol. in fol. reliquit, aliifque hujus ordinis Scriptoribus pauciffimis. Nam de Chemicis alibi dicetur. Omnem humanam difciplinam fubjugavit fcholaftica methodus,quæ a rebus creatis, & a *DEI* operibus contemplandis ad abftractiones, humanæ mentis creaturas, hominum avocavit animos. Vide, quam eleganter contra fcholarum generales contemplationes, earumque ab omni vita humana abhorrentia dixit Abbas *PLUCHE Confequences de l'Hiftoire du Ciel*. F. *ROGERII BACONIS* nobilia cogitata *de Telefcopiis, Speculis uftoriis* multi laudant. Mihi non præfto eft. Conf. *PLOT*. *Oxfordshire p.* 220.

(*b*) *GUILIELMI RAWLEY*, qui *BACONI* florenti a facris fuit, vitam hujus magni viri fcripfit,nuperque aliam *MALLETUS*. An. nempe 1560. natus, ex illuftri ftirpe,fed inter fratres natu minimus, legum fe ftudio dedit, acceptus *ELISABETHÆ* Reginæ, fed abfque ullius momenti officio. *A JACOBO* demum rerum potito, omni genere honorum oneratus, demum Cancellarius M. Britanniæ creatus eft. Cum vero *REX*,& Regi gratiofiffimus *BUCKINGHAMIUS* varia contra procerum voluntatem regnique utilitatem feciffent,confentiente *FRANCISCO*, in eum omnis ira Senatus devoluta eft,ut deturbatus gradu,etiam poft reftitutionem famæ,quæ aliquot poft annis fecuta eft, in fqualore & paupertate vitam finierit an. 1626. 9. apr.

(*c*) Nihil hic de Politicis aut Moralibus Operibus dicere vifum eft, & ad ea unice fermonem dirigere placuit, quæ promovendæ rei naturali dicavit. Valuit nempe hic vir ingenio,quod interiora rerum perfpiceret, novafque rerum facies, & affectiones nemini cogitatas contemplaretur. Inanitatem generalium conceptuum & fterilitatem Scholæ, facillime pervidit & modos aperuit, quibus poffet rerum cognitio acquiri, emendari, augeri. Magnam autem inftaurationem fcientiarum molitus eft, Libris IX. *de augmento fcientiarum*,qui Anglice an. 1605. in 8.fed auctiores Latine an.1623.Londini prodierunt,in qua editione inprimis octo pofteriores Libri multum incrementi ceperunt. Primam ibi inftaurationis hujus partem perfecit. Eo Opere L. II. novam fcientiarum divifionem conftituit, hiftoriam naturæ & artium inter defiderata repofuit. L. III. affectiones corporum fenfibus confpicuas motuumque in novas claffes propofuit ,nemini cogitatas, inter quas motus ad decubitum five vis inertiæ *NEWTONI* reperitur. *Dubitationes* etiam quæ apud *NEWTONUM* quæftiones funt (part I. Opticorum L. III.) primus introduxit,novorum Inventorum futura femina. L. IV. in hiftoria hominis virum philofophum per brutorum fpirantium fectiones valde requirit, & comparatam brutorum anatomen, & hiftoriam anatomicam corporis non ex uno, fed ex multis cadaveribus repetitam,primo a *MORGAGNO* per exempla confirmatam. Vide quam acris præviderit futura inventa aut additamenta artis, quæ pofteriores Anatomici per ea

„præcedentibus & subsequentibus Physicis". Ejus *Opera in folio anno* 1665. *Franco-*

ipsa auxilia detexerunt,& perfecerunt. L. V. consilia dat, qua ratione possimus ad singularem alicujus rei corporeæ cognitionem pervenire, omnia singulatim examinando attributa. Argumenti loco dedit de gravi & levi disputationem, ubi videas motus accelerati & proportionis massæ ad gravitatem, considerationem a *FRANCISCO* interjectam, quam recentiorum experimenta perfecerunt. Quæ sequuntur Logica,Ethica, Politica, Theologica sunt,novi omnia saporis & a vulgo remoti. Altera pars hujus magnæ instaurationis est, quam *novi organi* nomine jam Cancellarius edidit duobus Libris an. 1620. fol. ubi propius ad præcepta accessit, quibus ad rerum naturam cognoscendam pervenitur. L. I. removet ab animo errorum principia,idola seu præjudicatas opiniones, sectas, amphibologiam, vitia indolis peculiaris hominis philosophantis (*humeur*), denique vitiosam tractationem Philosophiæ. Magna ibi cum voluptate legas querelas, quod experimenta omnia & mechanicam deseruerint Philosophi,quod paucissima particularia edocti, continuo ad universalia transiverint; quod omnes omnia,non singuli singula tractaverint; quod nihil novi inveniendum sibi propofuerint;quod inter otiosas quæstiones consenuerint, & quæ reliqua ad purgandas Scholarum sordes,si quæ alia,aptissima sunt. Libro vero II. interpretationem naturæ orditur,sive methodum, qua per singularum cognitionem & per processum naturæ, qua ad inducendas formas utitur ad formarum ipsarum cognitionem perveniatur. In eo Libro agit de tabulis comparentiæ & negationis, in quibus enumeratur,in quibusnam corporibus aliquod attributum sensibus perspicuum adsit, in quibus desit. Ea occasione Thermometrum etiam nomine *vitri graduum*, seu *calendarii* proponit,compositum ex vitro longi colli,calefacto,immisso in vitrum frigente aqua plenum, ubi manifesto observat,quomodo calor aerem dilatet,frigus contrahat. Hic ipse est de calore Tractatus,quem laudat *PRÆCEPTOR*, & quo *FRANCISCUS* in præsentiam augmenta, gradus, effectus caloris & eorum contraria inquirit nova methodo. Sequuntur *instantiarum* genera 27. quæ compendium non patiuntur, totidem enim sunt regulæ artis inveniendi, secundum quas experimenta de rebus naturalibus ita institui possunt ut intimam earum naturam aperiant. Princeps unice memoro experimentum,quo,tanquam ex bivio ad veritatem dubiam ducimur. Physicum valde exemplum addit *FRANCISCUS*. Horologium, inquit idem, & ad pedem & in summitate turris observetur, notetur an in summa parte turris lentius procedat,quo decidatur,an gravitas mutetur in variis a centro terræ distantiis, an adeo gravitas ad essentiale attributum corporis in textura fundatum pertineat, an ab adunatione congenerum seu attractione proveniat.Tabula denique pro horreo (*magazin*) cognitionis humanæ per omnium corporum genera ordinata admirabilis ingenii *FRANCISCI* & res per ipsas fere essentias penetrantis maximum documentum est. Quæstiones, quas Angli passim imitantur, de rebus naturalibus, hic primum apparent. *BACONIS historia naturalis* Gallice prodiit, *Histoire naturelle en VI. Livres & nouvelle atlantis*, Paris. 1631. fol.

Ad generalia etiam *nova Atlantis* spectat,quæ una cum *sylva* prodiit, collegium nempe sapientum in re naturali augenda laborantium describit *FRANCISCUS*, eorumque molimina, ipsius Societatis Regiæ sciagraphia. Ad peculiares partes Philosophiæ naturalis alia scripta *BACONIS* pertinent, primoque *sylva sylvarum*, seu *historia naturalis in X Centurias* distributa Anglice pariter scripta, a *RAWLEYO* an. 1658. in folio edita. Inordinata sunt experimenta mille. Minus hic valuit *VERULAMIUS*. Multa non satis fida ex auditu recepta sunt, alia propria, sed vitio machinarum in capiendis dimensionibus & experimentis instituendis vitiose instituta, de sono plurima, ad ducenta. Id tamen utique non dissimulandum a mero eventu *FRANCISCUM* animum revocare ad hujus eventus caufas, & ad veritates, quæ ex eo eventu declarari possint, multum adeo a simplici historia & compilatione distare.

Majoris momenti sunt elaboratæ duæ partes Historiarum & Inquisitionum, quarum sex destinaverat,has vero duas perfecit. Prima *de vento* an.1622.8. edita est,de quibus vulgaria alia,sed multa etiam peculiaria habet,ortumque ventorū a solis via,a majori vaporum onere,a frigore,a motu naturali aeris definit.Multa ibi de velorum natura.Subjecta,de motu inquisitio,lectu dignissima.

Altera historia elaborata, *vitæ & mortis* est, quæ Londini an. 1623. prodiit. Causam equidem mortis falsam adlegat, non satis cautus a præjudicata opinione, spiritum, nempe vitalem exhalantem. Multum tamen historiarum confert ad longævitates plantarum,animalium, hominum. Sapientia denique consilia dat, quibus longævitas obtineri queat, nitro, opio, purgationibus subinde repetitis, validis, omnium mediocritate, rejectis nugacibus opinionibus, quæ eo tempore vulgo dominabantur.

Post-

furti (*a*) *ad Mœnum edita sunt*, quæ optima est editio, nam ibi omnia collecta habentur, exceptis epistolis nonnullis Anglicis ad politica spectantibus. Ejus Opera in duas partes dividuntur. Prima pars continet moralia, ethica, politica. Altera pars philosophica, & in ea VERULAMIUS sine ulla præsuppositione ullius Sectæ, aut prius lati judicii, simpliciter narrat ea, quæ in rebus corporeis contingunt; & quæ ad unum caput reduci possunt, ea in unum etiam egregie reduxit methodo accuratissima, ut inde concluderet „ omnia entis A phænomena conveniunt & reperiuntur in ente B, est ergo ens A effectus entis B". Si quis exemplum voluerit, legat Tractatum de ventis, & si velit distinctum Tractatum, videat illum de calore & igne; fatebitur se nullum Auctorem legisse unquam cum majori jucunditate & satisfactione, ita ut magnus ille vir, non tantum reliquis Britannis, sed & Europæ maximis viris antecellat (*b*). Quidquid

CAR-

Posthuma sunt, & ab *ISAACO GRUTERO* ex Chartis Mss. edita apud Elzevir. 1653. 12. *Scripta ergo in naturali & universali Philosophia* huc pertinent, dignissima lectu, & plenissima limatis de omni priori Philosophia judiciis. Atomos ibi recipit & vacuum interspersum, impenetrabilitatem corporum essentialibus proprietatibus addit. Experimenta etiam ponderum specificorum habet, aurumque bene definit, in aliis peccat. Quietem absolutam dari negat. De luce novum specimen elaboratæ historiæ addit, sed quæ pro temporis fit modulo.

Alius titulus historiæ naturalis perficitur in *posthumis* quæ *RAWLEYUS* edidit cum *BACONIS* vita, *densi* nempe & *rari historia*. Scala ibi acervationis tangibilium sive tabula ponderum specificorum plurimorum omnium prima habetur, & passim experimenta alia. In globo plumbeo contuso malleo aquam instar roris exprimi, ante Florentinos vidit. Thermometrum præ aqueo commendat ex vini spiritu. Expansionem hujus spiritus in vaporem æstimat ad 480plum. Prioris voluminis Edita sunt Londini 1658. 8.

Hæc breviter & ex meis editionibus, omnes enim Anglicas conquirere non potui. Brevia, inquam, si cum mole rerum compares, sat longa, si cum nostro Libro. Volui tamen hujus viri scripta, quæ iterum incipiunt obsolescere, vel ideo lectioni hominum commendare, quod eximium eorum fructum esse perceperim. Addi potest ex optimorum Judicum sententia primum *BACONEM* emendate Anglica lingua usum esse.

(*a*) Londini 1638. folio, *RAWLEYI* ope, Francofurti 1665. fol. Lipsiæ & Hafniæ 1694. fol. & nuper Londini an. 1740. fol. & Amstelodami an. 1730. 7. vol. 12. quarum ultima politica habet.

(*b*) Contemporaneum *BACONI PEIRESCIUM* non visum est illaudatum dimittere, qui ita meruit infinito in rem naturalem amore. Nam etsi inter colligendum mortuus sit, immensamque copiam adfectarum observationum ineditam reliquerit, merita tamen viri ex elegantissima vita æstimare licet, quam *GASSENDUS* scripsit, & quæ Hagæ an. 1651. 12. auctiorque an. 1655. prodiit. Quæ de coraliorum piscatura, de lapidum incremento, de oculis animalium habet: plantarum novarum indagatio & in hortis consitio: Homines maximo sumptu per omnem Europam emissi ad conquirenda naturæ artisque opera, laudem viri omittere non sinunt. Ipse etiam propria manu secuit, morbi causam in Catellis reperit apertis; namque vermes cucurbitinos, & remedium in Theriaca invenit. Papilionis succum esse, quæ credebatur sanguinis pluvia, observavit. Obiit an. 1637. De *CÆSIO* inter Academias.

Duos autem *BACONI* in literarum instauratione rivales fuisse non oportet dissimulare. Ita lum alium, alterum Gallum. Ille *GALILEUS* fuit *GALILEI*, Florentinus, Ducis sui Astronomus, & Pisanus Professor, qui fere cum *BACONE* vixit. Non eumdem animo complexus est ambitum rerum, sed ea quæ adgressus est multo magis exhausit. Ad rerum naturalium contemplationem Matheseos cognitionem attulit, qua caruit *VERULAMIUS*; instrumenta nova ad Astronomiam illustrandam in auxilium vocavit; aeris gravitatem determinavit ad pondus definitum, aqueum, multaque etiam vitia veteris methodi veterisque Physicæ perspicax detexit, v. gr. non eas in rebus esse qualitates, quas sensus nostri animæ repræsentant. Astronomica quidem imprimis corporumque labentium motus attigit, & ipse tamen, & Discipulus *EVANGELISTA TORICELLIUS*, Barometri notissimus inventor, Physicam experimentalem non consiliis solum, sed exquisitis & per multa felicibus experimentis sunt adgressi.

(*a*) No-

CARTESIUS (*a*) habet, si quid boni habet, hoc unice isti debet, neque melior Auctor haberi potest, licet ejus nomen ab imperitis adeo supprimatur.

Magnum hunc virum excepit (*b*) fato quodam ROBERTUS BOYLEUS (*c*) pariter Britannus, illud totius Angliæ decus, & in locum BACONIS VERU-

H 2 LAMII

(*a*) Novæ Sectæ Auctor *RENATUS CARTESIUS*, paulo junior fuit prioribus, qui an. 1650. obiit. Mathematica ejus merita hic omittemus. Ad Philosophiam universam imprimis dissertationem suam *de methodo* adtulit, cujus princeps axioma fuit, deponere omnes præjudicatas opiniones & de integro cognitionem veritatis ordiri, mathematico ordine, quo nihil reciperetur, nisi quod esset evictum. Quam longe vero ab hac theoria ipse in praxi recesserit, nimis est notum. Cum enim experimenta, sumtus causa, omitteret, cumque falsissimas regulas admitteret, bonam esse hypothesin dum responderet phænomenis & donec melior adferretur, Milesias quasdam fabulas, pro physicis principiis scripsit. Atque nihil fuit propius, quam ut everteret universam & naturalem Philosophiam, & imprimis artem medicam. Illam inductis fictitiis, & ad omnia perinde aptis, elementi primi particulis, confirmata mundi plenitudine, figuris corporum nullo experimento erutis, sed pro opportunitate effictis, his denique omnibus mathematica non nihil & mechanica veste ita ornatis, ut semi doctis pro oraculis essent, doctis etiam vel ideo placerent, quod a sterilissimis & barbaris abstractionibus ad physicas tamen & mathematicas veritates animum reduceret. Non aliud vero præcipitis animi pignus edidit evidentius, quam illum *de formato fœtu* Tractatum, quo per mechanicas necessitates structum corpus humanum ita finxit, ut ubique experimentis iret contrarius. Sed & reliqua Physica *CARTESII* nostris temporibus ita evanuit ex animis, ut nihil, nisi fallor, superfit, quod retineri potuerit. Nam & vortices, & elementa, & theoria lucis, & refractionum causa διάμετρον oppofita veræ, & meteora, & hominis fabrica & pinealis glandula, & ipsæ motus leges non refutatione unius viri, sed communi consensu veritatis cupidorum abrogatæ sunt, nisi quæ aliqui, indulgentes gloriolæ gentili, de hypothesibus istis, Galli, quasi forensi quadam astutia usi, nuper defenderunt. Si vero veritati obfuit *CARTESIUS*, nihil hoc, quod maximum esset, damnum, ad id fuit, cujus Discipuli ipsius in omni Philosophia, sed in Medecina maxime rei sunt. Ejus ex Schola ætheris occulta potestas ad omnia æque facilis, salium figuræ, acida fermenta, acidæ morborum causæ, figurati secretionum pori, & quod non monstrosum genus in artem innocuam irruit.

(*b*) Ut tamen nonnulli interponantur meriti *PRÆCEPTORIS* laudes, *PETRUM* certe *GASSENDUM* non oportuerat omittere, atomorum & vacui contra *CARTESIUM* vindicem, Scholarum etiam acerbum adversarium, doctum virum & Astronomum, cui tamen mathematicum robur minus esset, & qui plurima ex aliis pro vasta eruditione sua congereret, de suo pauca, egregius & dictione & multiplici lectione Scriptor. Plurima hujus scripta sunt, quæ conjuncta prodierunt Lugduni an. 1658. 6. vol. in fol. *Syntagma vero Philosophiæ Epicureæ* Hagæ 1659. 4. & alibi.

BLASIUM PASCAL jam excitavi, qui experimenta barometrica & hydrostatica ulterius promovit, ad inveniendas montium altitudines, admirandi ingenii virum. *ROBERVALLIUM*, *FERMATIUM* iisdem studiis & Algebra celebres nominasse forte in hac brevitate sufficerit. Ex *GERMANIS* forte, si *KEPLERUM* malis Astronomiæ relinquere, *OTHONEM* tamen *GERIKIUM* nominasse nimis parum est, inter experimenta enim physica vitam trivit & duobus felicissimis inventis a natura, nunquam non redamante, remuneratus est, vacui nempe spatii effectrice machina, & electricitatis in sphæra sulphurea observatis phænomenis. Nam etsi ista ad *BOYLEI* tempora recidant, cum in *Experimentis Magdeburgicis* 1671. editis referantur, aerem tamen extra omnem controversiam primus ex spatio educere docuit.

(*c*) *ROBERTUM BOYLEUM* omni amore & veneratione dignissimum reddidit, tum perpetuus in experimentis faciendis ardor, tum candor quasi characteristicus in Chemicis, hactenus adeo agyrticis, tum sincera in *DEUM* pietas, qua non minus quam ingenio eminuit. Per totam vitam quæ ipsi non brevis contigit, integri pene semiseculi spatio aluit chemicos Ministros, aluit Mechanicos, inter quos *DYONYSIUS PAPINUS* excelluit, & infinitam vim inquisitionum experimentalium partim incepit, partim perfecit hactenus. Ecce Opera quæ toties repetita a *PRÆCEPTORE* laudes gratesque bonorum merentur. Sola vero Physica recenseo. Eo minus vero tæduit laboris, quod nullibi, ne apud *SHAWIUM* quidem, accuratum *BOYLEANORUM* Operum catalogum repererim.

LAMII fucceffit. Ejus præcepta adeo affequutus eft, ut ea, quæ inchoaverat VE-RU-

Experimenta nova phyfico-mechanica de gravitate & elatere aeris. Anglice Oxonii 1660. 8. 1668. 4. (cum addita defenfione). Latine Oxonii 1661. 8. 1682. 4. Primum Opus BOYLEI eft, quo immortale nomen meruit, non pondere folum aeris evicto & definito, fed elatere, de quo vix nifi conjecturæ aliquæ exftabant; machina etiam Gerikii hic habetur perfectior; aeris & expanfilitas & compreffilitas determinata; digreffio utiliffima de refpiratione, &c.

R. BOYLEI Experimenta nova, &c. prodierunt etiam Anglice, Oxonii 1662. 4. EJUSDEM etiam eft differtatio *quantopere experimenta chymica philofophia corpufculari ferviant*, Londini 1661. 4.

Sceptical Chymift. Chymifta Scepticus. Oxonii 1661. 8. Lond. 1662. 8. Oxonii 1679. recufus, cui editioni accefferunt fex aliæ partes *de producibilitate principiorum*. Dialogus eft quo per experimenta demonftratur, neque vetera elementa ARISTOTELIS, neque tria illa Chemicorum aut fatis diftincta effe, aut in omnibus corporibus demonftrari poffe, aut naturam & diverfitatem principiorum vere eductorum exhaurire, analyfin per ignem deftruere plurima, & infidelem effe corporum clavem, cum ea educat, quæ in corporibus minime adfuerint. Vera principia effe materiem & motum. Nulla dari elementa, fed ex miftura & variis potentiis, & componi & deftrui formas docuit; in aquam tamen pronior eft quæ fit maxime univerfale elementum.

Tentamina phyfiologica, cum *fluiditatis & firmitatis hiftoria*. Londini an. 1661. 4. 1663. & 1669. edita. Quinque funt Tractatus, fucceffus infidus experimentorum, quæ ex occultis caufis modo fuccedunt, modo eludunt operantis induftriam. De experimentis quæ non fuccedunt. De Nitro ejufque perfecta regeneratione ex principiis in quæ refolvitur, rariffimo in corporibus naturalibus exemplo: fluiditatis & foliditatis rationem mechanicam & levem differentiam evincit, quæ non magnis caufis poffent mutari, ut leviffimo caloris gradu.

Defenfio doctrinæ de gravitate & elatere aeris contra Linum. Londini 1663. 8. Stolidas calumnias fcholaftici hominis contra vacuum, aeris elaterem, rarefactionem, facile protrivit BOYLEUS.

Experiments touching colours, five *Experimentalis Colorum hiftoria inchoata*. Oxon. 1663. 4. Lond. 1664. 12. Mere experimentalis Libellus, pertinens ad productionem colorum, quæ per varias operationes chemicas & phyficas obtinetur. Inter illas ruborem ab acido, viriditatem ab alcalinis in cœruleis fuccis vegetabilibus produci, primus forte demonftravit, unde magna pars explorationis principiorum corporum quorumcunque hodie derivatur. Sed colores etiam conjunctos lucem producere, adamantem initio unicum, deinde multos, noctu fulgere vidit, unde DU FAYI experimenta poftea nata funt.

Certain Phyfiological Effays of the ufefulnefs of natural philofophy. P. I. Oxon. 1663. P. II. ibidem 1671. 4. & feorfim varie recufa, & vitiofe in Latinum Sermonem translata. Hoc inter Opera BOYLEI vaftiffimum, demonftrat utilitatem Philofophiæ naturalis ad omnem vitam humanam, artefque omnes. Quæ ad Medicinam pertinent, fufius enarrantur. Multa tamen ibi ex ipfo colore fermonis apparet ab aliis recepta fuiffe, multa de quibus & Auctor dubitat. Chemica eo tempore præclara interfperguntur. Inde ad reliquas artes humanas pergit.

New experiments touching cold, five *Hiftoria experimentalis de frigore: examen antiperiftafeos*, &c. Londini an. 1665. 8. & auctius 1683. 4. Eft inter majora Opera BOYLEI, collectio nempe experimentorum. Eorum alia funt ex itinerariorum Scriptoribus, maxime Belgicis, ex Spizbergicis expeditionibus. Alia philofophica, & induftria inftituta. Expandi aquam a frigore conftituit, non vero ab aere id fieri; fpiritus vero inflammabiles fubfidere; aquam diffringere omnia vi expenfiva; frigoris & caloris nullam effe oppofitionem, gradibus tantum æftimari; nitrum caufam non effe frigoris, nec ventum qui potius calefaciat. Addita digniffima experimenta MERRETI de variorum liquorum conglaciatione.

Of origine of forms and qualities, five *de formarum & qualitatum origine*. Oxonii 1666. 4. 1667. 8. & Latine mihi 1669. 8. minori, & auctius 1671. Experimenta pleraque chemica funt. Scopus eft demonftrare, qualitates & formas corporum non ita effentiales effe, quin poffint multis neque valde profunde fubeuntibus actionibus commutari, fales in alias claffes falium tranfire, &c.

Hydroftatical paradoxes, five *paradoxa hydroftatica*. Londini 1666. 8. & 1676. Contra Ariftotelicos demonftrat partes fluidorum inferiores a fuperioribus comprimi, etiamfi fuperiora ftrata leviora, inferiora graviora fuerint. In tubis bicruribus æque altis æquilibrium non mutari, a mutata diametro crurum, aut directione, dum maneat eadem altitudo. Et orificium vafis premi

mi ab eo semper aquæ pondere, quod fit ex ejus orificii lumine & altitudine aquæ, utcunque hoc vas superne amplius sit. Porro fluida etiam lateraliter premere, aquam in tubis ascendere, non a vacui metu, sed a pressione aeris, &c. Tota fere tractatio *PASCALIO* opponitur.

Continuation of nevv physico-mechanical experiments, touching the spring and vveight of the air, the first part. Oxon. 1669. 4. Quinquaginta nova experimenta sunt. Elaterem aeris eadem potentia esse qua totum atmosphæræ, pondus confirmat, & contra vacui fugam scribit. Barometra portatilia describit. De aquæ ascensu per corpora spongiosa, descensu corporum in vacuo, sonorumque mutatione, luce in vacuo visa, de vitri calefacti electricitate, &c. experimenta profert.

Tractatus de cosmicis rerum qualitatibus. Anglice, Oxonii 1670. 8. & Lat. 1671. 8. Plurimi Tractatuli. Omnium corporum attributa ex materie cum suis undecim attributis produci; absque qualitatibus Scholarum; dari forte latentes aliquas in rerum natura leges, unde novi morbi, novæ naturæ productiones oriantur. Nullam in rerum natura absolutam quietem dari. De maris historia, &c.

Of the admirable rarefaction of air. Londr. 1671. 4. *De mira aeris rarefactione & condensatione per frigus.* Londini 1671. 8. Aerem rarefieri posse ad 13769plum. prioris molis, densari ad quadragesimam, aerem in atmosphæra semper compressum esse, &c.

Essays about the origine and virtues of gems. *Tentamina circa gemmarum originem.* Lond. 1672. 8. Gemmas fieri ex liquido per spiritum petrificantem coacto, tincturam ex ipsis educi posse, in re medica forte non inutilem futuram.

Experimenta nova de relatione inter flammam & aerem cum diss. hydrostatica. Lond. 1672. 8. Flammam vix ulla arte absque aere aut excitari posse aut ali; sed nec Animalia absque aere vivere posse. Defendit aquam in aqua gravitare.

De mira subtilitate & efficacia effluviorum & eorum determinata natura. Lond. 1673. 8. Plures iterum Libelli sunt. Cuivis etiam firmissimo corpori sua esse effluvia, & atmosphæram inde compactam ostendit. Subtilitatem summam, in quam materia dividi possit demonstrat exemplo odorum vix corpora minuentium, colorum. In Igne plerasque calces metallorum pondere augeri.

Observationes circa salsedinem maris, & scepticus dialogus de natura frigoris. Angl. Londini 1674. 8. Lat. eodem anno. Frigus positivum nullum esse, nisi quietem velis partium. Aliqua ad producendum frigus per commissos liquores. Maris salsedinem videri in incremento esse. Hygroscopia, & aeris humidi effectus in hominum corpora.

Suspiciones circa occultas aeris qualitates. Oxon. 1674. 8. Lond. 1676. 12. Varii Tractatuli. Primus: Suspicionem in aere præter pondus, elaterem, fluiditatem, alias latere qualitates, ad alendam flammam, vitamve Animalium. Dari corpora, quæ alias materies cum prærogativa attrahant, ut Animalia quæ alicui pesti magis patent quam alteri. De regeneratione metallorum ex minera & aere. Vacuum defendit contra *HOBBESIUM*. Non circulo facto aerem irrumpere in vacuum, sed a sublato æquilibrio. Aerem omnis mutationis in corporibus causam esse.

Excellentia & principia hypothebeseos mechanicæ. Lond. 1674. 8. Vitia Scholarum & abstractionum. Principia omnium esse materiam, cum suis attributis, & motum; omnem ergo Physicam ad Mechanicam pertinere.

Physico Theological considerations about the possibility of resurrection. Lond. 1675. 8.

De origine qualitatum particularium. Lond. 1676. 8. & 1692. Denuo demonstrat, qualitates rerum mutari posse. Eo pertinent experimenta ad productionem frigoris, caloris, saporis, odoris, naturæ electricæ.

Relatio historica de degradatione auri. Long. 1678. 4. Experimenta continet auri, ab Extero quodam in metallum fragile mutati. Inde conclusit *BOYLEUS* multiplicationem auri non impossibilem esse, cum destructionis extet exemplum, & obtinuit ut abrogarentur leges in Alchemistas latæ, an. 1689. recusa est & an. 1739. 4.

Continuation of experiments touching the spring of air. *Experim nta nova physico mechanica.* Lond. 1681. 8. & 1688. 8. Antlia a *PAPINO* magis perfecta usus, qua liceret aerem ad vigesimam sui partem comprimere & in vacuo coquere: tum in Papiniana machina varia experimenta fecit: inclusis Animalibus, peribant in vacuo, sed celerius in aere factitio, quem corpora varia effervescendo aut putrescendo generant. Nulla putredo, nec ulla fere fermentatio in vacuo spatio; hæc vero omnia etiam majora in aere compresso reperit. Hic Liber Latine prodiit, cum omnes reliquos *BOYLEUS* Anglico sermone edidisset.

Meren-

RULAMIUS, perficere inceperit. Opera ejus omnia edita funt Genevæ tribus volumi-

Merentur etiam recenferi inter *RO. BOYLEI* opera huc pertinentia ejus *nevv experiments to make the parts of fire and flame ftable and ponderable*, Lond. 1673. 8. Etiam intra vafa vitrea claufa, & incenfo demum fpiritu vini, abfque fuligine, calcinata corpora pondere augeri oftendit, neque in ea mutatione expelli principium aliquod, quod metalla tenacia reddat, aut humido radicali analogum fit.

In *Phyfico-theological confiderations*, &c. oftendit, corpus humanum equidem fluxum effe & mutabile, fufficere tamen ad revelationis auctoritatem confirmandam, fi aliquæ earum particularum conferventur, quæ aliquando corpus noftrum conftituerunt: & poffe particulas corporis fub variis formarum larvis naturam propriam confervare.

Short memorial of fome obfervations upon an artificial fubftance that fhines, &c. In *HOOKII collectionibus*. Lond. 1678. editis.

De noctiluca aerea, five *experimenta in fubftantiæ factitiæ fponte lucidæ productione*, &c. Londini. 1680. 8. *Nevv experiments and obfervations made upon the icey*. Noctiluca L. an. 1581. 8. Tres funt Tractatuli, primo continentur aliqua fed imperfecta de phofphoris, eo tempore novis Kraftii & Balduini, altero experimenta cum Kraftiano phofphoro, quibus natura ejus acida, folubilitas in oleis, aliaque experimenta habentur. Ultimo Elementa chemica mutabilia effe contendit. Argumento camphoræ ex oleo anifi, five terræ, ut credit *BOILEUS*, ex oleo natæ.

Tentamen porologicum ad porofitatem tum Animalium, tum folidorum detegendam. Lond. 1684. 8. Pars I. agit de poris Animalium, inque eos facta fufceptione vaporum, aeris, mercurii. Tum de poris vifcerum, offium. Altera de penetratione marmorum per pigmenta metallorum, per fulfur, per fpiritum fumantem nitri, & denique per fpiritum nitri, per aurum.

R. BOYLEI experiments and obfervations on feveral fubjects, &c. hac pagina citatis, adjuncta eft *a fmall collection of ftrange reports*. Fabulofæ pleræque narratiunculæ. Venenum in domo infecta confpicuis maculis parietes infeciffe, bifmuthi folutionem cum plenilunio intumuiffe & fubfediffe, &c.

General heads on natural hiftory magna pars *BOYLEI* labor pofthumus eft, aliqua aliena. Illa ad omnes regiones ex æquo pertinent, hæc ad aliquas folas, Turciam, Guineam, Africam & Americam, cum vi fabularum, de quibus peregrinator jubetur inquirere.

Ad *BOILEANOS* Libros ibidem recenfitos pertinet adhuc *EJ. Effay of mens great ignorance of the ufe of natural thinge*. Exempla profert utilitatum, quas in vita humana varia corpora præftant, & quas nemo ex cognitis generalibus principiis fperaffet. Exempla mechanica funt & chemica.

IDEM de figuris fluidorum fuperficialibus egit in *Phil. Tranf.* n. 131. 132.

Apparatus ad hiftoriam naturalem fanguinis humani ac præcipue fpiritus ejus. Pars I. Angl. deinde Latine 1684. 8. Primus omiffis theoriis Galenicis humores humanos fubjecit experimentis. Pondera fpecifica fanguinis & feri definivit. Sed ea nunc emendata funt. Effectus reagentium in fanguinem, eductos per ignem, menfuravit, defcripfit. Maximum vero laborem pofuit in fanguinis fpiritu alcalino, varie mifto & compofito, quem plurimum in Medicina valere perfuadebatur.

Hiftoria naturalis aquarum mineralium. Lond. 1685. 8. Quæftiones pro inquifituris in naturam aquarum mineralium per titulos digeftæ. Acidulas abfque vifibili acido effe. Non fufficere vulgaria experimenta ad definienda principia aquarum, neque aquis ineffe. Gallas recentiffimas adhibendas effe. Vires aquarum cito perire. De Sale marino ex acidulis. De pondere fpecifico.

De remediorum fpecificorum concordia cum Philofophia corpufculari. Lond. 1686. 12. (*SH.* 1685.) Duo Opufcula. Dari fpecifica, Cantharidum exemplo. Modum agendi per fufpiciones proponit, quas experimenta illuftrant. In altera parte laudat medicamenta fimplicia, faccharum faturni, paronychiam foliis rutaceis, alia, pronior femper in eas vires laudandas.

De effectu languidi motus. Lond. 1685. 8. 1697. Vis motus parvorum corporum & invifibilium demonftratur, exemplo metalli rotando calefacti, lucis, foni. Vis eximia fluidorum in folida nitentium. Vis motus oculis imperceptí, tremuli. Imprægnati aeris a vaporibus fubterraneis noxa. De idiofyncrafiis fympathicis; de aere falubri & infalubri; & de vi exhalationum.

De ipfa natura. Lond. 1686. 8. 1687. 12. Magis Metaphyficum Opufculum. Non dari Naturam, fed leges a *DEO* creatas, fecundum quas Mundus gubernetur.

A dif-

luminibus, anno 1714. (*a*) in 4. Atquænam ejus BOYLEI Opera commendabo? Certe omnia, nam ignis, aquæ, animalium, vegetabilium, fossilium, secreta, debemus huic uni viro, adeo ut ex ejus Operibus totam Physicam deducere possimus. Si quis enim voluerit v. gr. de corpore humano legere, legat ejus apparatum ad historiam sanguinis, & sic porro, semper, & de omni subjecto docentem inveniet optima. Opera ejus sparsim edita sunt, prout tempus ferebat, & sparsim quoque impressa, ut Oxonii & aliis locis, & in Actis Philosophorum disseminata leguntur. Verum hoc tempore omnia collecta in editione Genevensi habentur. Ita tamen translata sunt nonnulla, ut non bono sensu habeantur, nec intelligi possint, nisi ab eo, qui rerum probe peritus fuerit. Hinc ejus Opera sparsa plus laudanda, quam quæ in unum volumen sunt congesta.

Hi nunc sunt bini maximi viri, quos legere & tractare debet, quicunque in cognoscendis rebus naturalibus ingenium excolere & perficere voluerit. Cum vero neuter ubique systematice scripserit, hinc ex iis ea, quæ ad unum caput pertinent, colli-

A disquisition about final causes of natural things. Lond. 1686. 4. Varia ad demonstrandum ex fabrica rerum Creatorem. Dari fines prævisos partium, neque eas post experimenta ad certas functiones adhiberi, cum ignotæ nihilo segnius fungantur officio, contra *LUCRETIUM*. Subjectæ sunt 14. percuriosæ de visu vitiato observationes.

Hydrostatik applied to the materia medica. Lond. 1690. 8. Scopus princeps demonstrare, quomodo per experimenta Hydrostatica explorari queant medicamenta simplicia, an genuina sint. Mechanismus experimentorum fusissime describitur. Longa tabula ponderum specificorum ab Auctore observatorum proponitur, quæ sit trutina explorandorum corporum. Multa de menstruis corporum.

Experiments and observations on several subjects relating to natural philosophy. Lond. 1691. 8. Magnetis historiam habet; & observationes medicas aliquot, quibus curationes per medicamenta chemica factæ continentur. Experimenta chemica varia. Mirabilia quædam arcana physica ab aliis communicata.

The general history of the air, design'd and begun. Lond. 1692. 4. Aeris historia in capita distributa, secundum quæ *BOYLEI* experimenta tum propria tum collecta ordinantur: specimen certe historiæ physicæ peculiaris, quale animo conceperat *BACO*. Acidum seu nitrum aereum confirmat. De aere factitio. De meteoris, calore atmosphæræ. Multum inanium titulorum replendum reliquit posteris.

General heads on natural history. Lond. 1692. 12. Sunt brevia capita quæstionum, pro peregrinatoribus industriis.

Medicinal experiments or a collection of safe remedies. Lond. 3. vol. 1692. 1693. 1694. 12. Collectio formularum ad varia mala corporis humani efficacium, cujus exigua pars 50. nempe formularum an. 1687. edita fuerat. Multa hic nimium laudata quod ægri, illustrem Medicum venerati, vel Medici, quibus medicamenta exploranda dederat, benignius ad *BOYLEUM* referrent. Medicinæ enim minime ignarus fuit, & *SYDENHAMUM* in clinica Praxi secutus. (*Sydenh. in meth. cur. febr. dedicatione*).

(*a*) Opera omnia Genevæ an. 1677. 1714. & aliis annis. 4. prodierunt, valde imperfecte, cum & recentiora in ea editione necessario desint, & inter vetustiora aliqua, ut Liber de formarum & qualitatum origine omissa sint, & præterea vitiosa sit editio, de qua publice conqueritur *BOYLEUS Philosoph. Trans*. n. 130. Novam ergo in ordinem naturalem redactam dedit *D. BOULTON* an. 1699. cumque ea nimis videretur contracta, aliam *P. SHAW* an. 1725. 2. vol. 4. sed in compendium contractam Anglio sermone edidit. Nuper vero an. 1744. splendida editio in V. vol. fol. prodiit, multo auctior & ditata epistolis posthumis selectis, & vita Auctoris fusissima.

(*a*) Cum

colligenda (a), & in indicem quemdam reducenda sunt, hocque faciendo ad omnia statim quæsita inveniuntur responsiones.

Nunc in compendio recitabo omnes reliquos Auctores in omni Physicæ parte optimos, qui præter VERULAMIUM & BOYLEUM scripserunt, prout temporis series me ducet. Eo ipso tempore, quo BOYLEUS inceperat edere quosdam Libellos de Physicis, & tota Anglia excitata erat exemplo magni VERULAMII, instituta est (b) *Londini Societas* (c) quæ dicitur *Regia*, rebus naturalibus indagandis unice dicata. Eodem etiam tempore in Gallia (d), in Italia (e), & simul in Germania (f), idem opus inchoatum & institutum est, ut nempe doctorum virorum institueretur societas, qui summi viri sub legibus communibus negotia sua ita dirigerent, ut summo candore non tantum invenire plura conarentur, sed & inventa sibi invicem communicarent. In hunc finem Societates institutæ sunt, non ad ratiocinandum, sed ad colligenda experimenta. Tunc omnium primo Galli in Libello illo dicto *Journal* (g) *des Savans*, quod Ephemerides seu Diaria Eruditorum sonat, inceperunt Parisiis an. 1665. edere virorum doctorum inventa,

(a) Cum *BOYLEANIS* experimentis id factum esse monui. Sed & *BACONIS* Opera idem *D. SHAW* in compendium methodicum contraxit, 3. in 4. vol. Londini 1738. editis.

(b) Non prima, ut vulgo solet scribi, præter enim plurimas Academias Italicas, quæ ad Literas humaniores propius pertinent, Lyncea certe Academia semiseculo prius an. 1603. (*JANO PLANCO* teste in *Linceorum notitia* p. 12.) in Italia instituta est a Principe *CÆSIO*, & frequentata a magnis in re naturali viris *GALILEO*, *FABIO COLUMNA*, *JOHANNE FABRO*, *FRANCISCO STELLUTO*, *J. B. PORTA*, aliisque; & *CÆSIUS* quidem mineralium corporum cognitioni se dedit, ut tamen præclaras ad disponendas plantas cogitationes in tabulis suis Phytoscopicis adtulerit. Neque apes neglexit, microscopium denique primus ad rerum naturam detegendam adhibuit, ex cujus schedis in iis ipsis apibus specimen *FRANCISCUS STELLUTUS* edidit. Semina etiam in foliis filicum vidit *CÆSIUS*, indeque *tergiferas* dixit, quod nomen aptissimum est.

(c) *Transactionum Philosophicarum* initium factum est 6. Martii 1665. Societas vero multo antiquior Oxonii circa an. 1645. nata, Auctore *THEODORO HAAKE*, Germano, & ex hominibus potestatem *CROMWELII* exosis aut metuentibus coaluit. Inde an. 1648. divisa, partim Londini, partim Oxonii superfuit. *CAROLO II.* reduce, revocata Londinum, privilegiis aucta est an. 1663. & ab eo tempore floruit. *SPRAT hist. of the royal Soc.* P. II. p. 57. *seq.* *BOYLEUS* in vita sua, &c.

(d) *A MERSENNI* tempore aliqui Parisiis fuerunt eruditorum conventus. Du *HAMEL Hist. Acad. Reg.* L. I. p. 7. Sed nihil publice firmatum. Academia vero *COLBERTO* procurante ad Anglicæ imitationem constituta est an. 1666. &, cum non penitus responderet spei regiæ, renovata novisque legibus circumscripta, dotata pensionibus, numerusque membrorum restrictus est an. 1699. De eruditorum conventibus, qui a *MERSENNI* tempore fuisse diximus, aliqua reperio in *Russicis sermonibus Academicis* 1725.

(e) Vult *Academiam Cimentinam*, quæ *FERDINANDO II.* & *LEOPOLDO* Duci, illo Hetruscíæ, hoc fratre Ducis, Florentiæ orta est an. 1657. sed brevis ævi fuit.

Academia Cimentina, de cujus ortu hic dictum est, nata est ex conventibus *CLAUDII UBERII* & *MARCELLI MALPIGHII* in ædibus *J. A. BORELLI* (*CORTE Mediol.* pag. 152.)

(f) *Naturæ Curiosorum Academiam* vult, quæ privatis etiam curis *BAUSCHII* Swinfurtensis, primi Præsidis, orta an. 1652. Cæsareo titulo deinde ornata est, & an. 1670. primum volumen Actorum edidit. Lemma nunquam *otiosorum* a *GARMANNO* habet, vide ejus *epist.* p. 233.

(g) Cujus primum volumen prodiit quinto Januarii an. 1665. unico hinc Auctore *SALLO*. Is mox offendit, & an. 1666. successit in officium *GALLOIS*; an. 1675 la *ROQUE*; & an. 1687. secutus est *COUSIN* in Senatu Parisino Præses. Idem Diarium 1687. Cancellarii curæ subjectum est, qui Auctores selegit, (Præf. ejus anni); anno vero 1702. Collegium pro scribendo eo Diario institutum, quod apud *BIGNONIUM* conveniret (Præf. ejus anni) cujus Sodales fuerunt *D. DUPIN*, *ANDRY*,

venta; & continuarunt hoc Opus usque in hunc diem, edendo singulis mensibus parvum Libellum, in quo omnia non solum singularia, sed & privata experimenta & observationes continebantur. In hoc Diario habentur omnia, quæ eo tempore ex Libris innotuerant; hinc adeo magnum Opus emersit, ut plus quam centum constet voluminibus. In eo Opere, nullo fere omisso experimento, habetur quidquid publice ac privatim in Europa (*a*) factum est experimentorum. Admista tamen sunt & theologica & moralia multa; unde moles vastior facta est. Si vero alicujus docti viri industria eligeretur omne, quod ad Physicam, Chemiam & Medicinam proprium pertinet, optimum posset colligi Opus; nunc ita vastum est, ut lectionem commendare pene durum videatur. Id tamen boni habet, quod in singulis illis Libellis index rerum habeatur, adeoque si quis velit per indicem colligere, quæ ad sua studia spectant, poterit indicem facere, qui aliquid laboris requiret, sed incredibile quantum juvabit eos, qui Libros scribere, publice legere, & alios docere debent, eo enim facto habemus omnia, quæ ultimis hisce temporibus observata sunt.

Inceperunt eodem tempore Britanni publice Libellis communicare orbi literato ea, quæ in suis Colloquiis recitasent ad leges VERULAMII institutis (*b*), ita egregium emersit Opus, Societati enim Duces & Præsidentes erant optimi Mathematici, quales (*c*) NEWTONUS, WALLISIUS, deinde summi Anatomici Britannici (*d*), qui omnes, mutua æmulatione ad experimenta incitati, plurima egregia

I in-

ANDRI, FONTENELLE & *VERTOT*. Anno 1707. cœpit menstruis intervallis prodire. Hodie a pluribus Auctoribus continuatur; sed a prioribus Diariis hoc diversissimum opus est. Neque enim ab Academia aliqua, sed a privato homine uno alterove scriptum, neque proprios labores continet, sed recensiones, ut vocant, scriptorum omnis generis. Insertæ sunt utique, passim, maxime in antiquioribus voluminibus rariorum phænomenorum observationes, sed hæc laus dudum vera esse desiit. Parisiis autem in 4. deinde Amstelodami in 12. prodit menstruatim.

(*a*) Nempe ex *Transactionibus Philosophicis*, ex Diario erudito Italico, an. 1668. incepto, ex Ephemeridibus Naturæ Curiosorum passim, quæ sibi curiosius viderentur scripta, transtulerant in Opus suum Auctores. Sed inprimis inventa Academicorum Parisinorum hic pene omnia primum apparuerunt, quæ nunc collecta habentur in T. X. *des Memoires de l'Academie des Sciences, depuis 1666 jusqu' a 1699.*

Præter ea *CATALANI, MEKYI*, aliorumque minime malæ observationes passim interspersæ leguntur.

(*b*) De his institutis videatur ingeniosus Liber *THOMÆ SPRAT*, quo *Historia Regiæ Societatis Scientiarum Britannicæ* an. 1667. edita continetur. Complectuntur omne fere scientiarum genus, non Physica sola, sed Antiquitates pariter & Philologica elegantiora. Membra omni tempore permulta fuerunt, & in Britannia & in Continente Terra Europæ, neque facile denegatus cupienti aditus. Nunc, cum fere nimia turba fieret, novis legibus & scrutinio satis difficili, receptio circumscripta est. Nulla in Membris ad edendas observationes obligatio, nulli in ea sumptus, aut pro experimentis aut annuarum pensionum ex publico erogantur, libera sunt omnia, & voluntariæ contributioni quæ a duobus Secretariis recepta per trimestria circiter tempora eduntur.

(*c*) *BROUNKERUS* primus Præses fuit, nobilissimus Mathematicus, & *CHRISTOPHORUS WREENIUS*, & *NEWTONUS*, & *SLOANIUS* ex gente Physica, nunc Generos. *FOLKES*. Sed & *EDMUNDUS HALLEYUS*, *RICHARDUS HOOKE*, *F. HAWKSBEE*, *DESAGULIERS*, *GRAI*, *GRAHAM*, *RAIUS*, *WILLOUGBI*, &c. in variis Physices partibus eminuerunt.

(*d*) *EDUARDUS TYSON*, cujus multa extant ad anatomen comparatam facientia, *EDMUNDUS KING*, *GUILIELMUS COWPER*, qui & animalium sectiones & partium corporis humani exquisitiores descriptiones inseruit. *JACOBUS DOUGLASS*, *CHESELDEN*, *RANBY*, & alii In Botanicis *LEONHARDUS PLUKNET*, *JACOBUS PETIVER*, *JOHANNES RAIUS*, *HANS. SLOANE*,

inventa communicarunt, non ratiocinando, sed narrando simpliciter. Hoc Opus editum fuit titulo *Transactionum Philosophicarum*, & incepit edi an. 1665, atque ad nostra (a) tempora continuatur, plurimis voluminibus in 4.; sed Lingua Anglica. Primæ partes hujus Operis a Secretario Regiæ Societatis OLDENBURGIO in Linguam Latinam translatæ, impressæ sunt in Germania Lipsiæ an. 1675. (b) tribus voluminibus in 4. sed continent tantum paucos annos, & reliqui Societatis Secretarii Acta in Linguam latinam non transtulerunt. Quidquid tamen bonum est (c), Galli in suis Diariis excerpserunt. Vasta quidem sunt illa volumina Transactionum Philosophicarum, sed etiam plurima parvi (d) momenti ibi continentur. Clarissimus denique Medicus LOWTHORP (e) compendium fecit omnium Actorum, & sic vastissimum Opus ad compendium reduxit stylo tam claro & puro, ut specimen dederit, quomodo optime scribatur. Tribus tantum voluminibus Lingua Anglica conscriptis totum Opus compegit, sed non sperandum est, ut unquam in Latinum possint converti (f), nisi Auctor ipse illud susceperit negotium, nam certe est Opus hujusmodi, ut, qui hoc aggredi vellet, ille deberet 1. accurate scire omnes scientias, & 2. accurate idioma Linguæ Britannicæ intelligere. Hoc nunc Opus secunda basis est veræ Philosophiæ, & in illis Operibus inveniuntur plus fere quam centum egregiorum virorum inventa.

Postea anno 1667 (g) Florentiæ in Etruria editus est Liber in folio titulo Itali-co

SLOANE, *S. BROWNE*, præter alios non ita notos, perinde tamen industrios viros. In Chemicis post *BOYLEUM*, *BROWNIUS*, *GODFREY*, *HANKEWITZ*, *FROBENIUS*, alii.

(a) Numeri sunt, nunc quidem dum scribo 483. volumen vero decurrit XLIV.

(b) Amstelodami 6. voluminibus quibus res gestæ continentur ab initio ad an. 1670. ex Numeris 68. In editione Lipsiensi vero etiam uno anno pauciores sunt. Sed de ea versione *SOCIETAS REGIA* queritur, quam *STERPINO* tribuunt, alii *SANDIO*. Deinde hæc paucissima volumina nullius sunt momenti, si cum mole Operis conferas.

(c) Pauca certe transtulerunt, brevibus verbis, & fere rerum titulos, nunquam legitimas descriptiones, ut vix alicui usui sint, quæ decerpserunt.

(d) In compendiis solent omitti Librorum recensiones, tum quæ minus generalis usus visa sunt contractionis Auctoribus, eristica, quæstiones pro navigantibus, &c. Judicium tamen passim desideras, cum v. gr. *PETIVERII* egregia botanica, & unicam illam *BROWNIANORUM* laborum memoriam, totam omiserit *D. LOWTHORP*. Ita *BLAIRII* curiosissima Anatome Elephanti in compendiis desideratur. Cæterum cum durior hæc sit *PRÆCEPTORIS* sententia, ad quam commentor, non potest dissimulari, pleraque Actis Britannicis inserta, omni laude dignissima esse, neque facile fabulosa aliqua, aut parum accurata ibi recipi: ut tamen non diffitear inter adeo numerosos Auctores, non omnes aut *NEWTONOS* fuisse, aut *DOUGLASSIOS*.

(e) Trib in 4. voluminibus *D. LOWTHORP* comprehendit præcipua momenta rerum ab an. 1665. ad 1700. Hinc *D. JONES*, inde *D. MOTTE'* duobus voluminibus Actorum ab an. 1700. ad 1720. novum compendium ediderunt; sed & tertium secutum est ab. an. 1720. ad 1732. *REIDIO* & *GRAYO* procurantibus. Et nuper an. 1745. *D. BADDAM* in decem volumina in 8. totam ad nostra tempora seriem contraxit. Maxime tamen monitos velim, si qui possunt aut emtionis onus suscipere, aut in Bibliothecis publicis ipsas legendas obtinere Transactiones, ne utantur *compendiis*, quæ non solum manca sunt & pulcherrima plurima omittunt, sed icones, anatomicas maxime, mire contrahunt & corrumpunt.

(f) D. de *BREMOND* translationem Gallicam erat meditatus, & tres annos splendide, neque sine accessione ediderat, sed inceptum cum ipso commortuum est. Societas vero quatuor fere virorum ad eum laborem sufficeret, quorum quilibet sibi nota argumenta unice susciperet vertenda.

(g) Cementinæ Academiæ sumtus ad experimenta suppeditavit M. Dux Hetruriæ tantos, ut nesciam, an facile alibi adeo magni facti sint, aureos enim globos contundendos dedit, omne de-mum

co hocce, *saggi di naturali Esperienze fatte dalla Accademia del Cimento*. Hoc Opus est narratio experimentorum naturalium captorum in Academia Cementina. Adeoque binis annis, postquam Societas Britannica incepit edere sua inventa, inceperunt itidem in Italia hocce dicto Libro, quo Acta Academiæ Cementinæ continentur. Eam Magnus Dux Hetruscus summis impensis ornavit, magnos viros huic uni negotio dicatos advocavit, & ita eos sua præsentia excitavit, ut ipse præsens omnibus experimentis adesset. In eo Libro egregia sane experimenta habentur recitata de igne, de aere, &c. verum Italico sermone. Quod autem in hoc Libro optimum est, id omne denuo in Diariis Gallorum, modo laudatis, habetur, ipse autem Liber rarissimus est.

Deinde anno 1668. iterum in Italia (*a*) editum est Opus titulo *Giornale de Letterati* per ABBATEM NAZARUM conscriptum. Egregius ibi Philosophus tradit nobis in illo Tractatu, quæ apud alios non habentur, nempe optima experimenta in Italia a maximis viris capta.

Deinde anno 1670 instituta est *Societas Germanica* (*b*) *Naturæ Curiosorum*, adscitis ex tota fere Europa omnium scientiarum viris eruditis sub certis legibus, titulo *Academiæ Leopoldinæ*, & *Academiæ Naturæ Curiosorum*. Ea incepit etiam edere sua inventa & communicata anno 1670, ex tota Europa, ab omnibus suis Professoribus publicis & privatis ad Medicinam & Physicam pertinentibus collecta, ut Socii omnes singulis mensibus Lipsiam (*c*) scriberent, ubi tunc edita sunt illa collecta titulo *Miscellaneorum Curiosorum*; inceperunt ergo an. 1670. & ad nostra tempora usque continuantur. In his Ephemeridibus continentur quam plurima egregia quæ nullibi alibi prostant: verum etiam plura fabulosa (*d*) & vana, quod evitari

mum genus gemmarum destruendum suppeditavit per vim speculi caustici. *GIORNALE de LETTERATI D'ITALIA*. T. VIII.

(*a*) Romæ quod in 4. prodiit. Primum Opera Abbatis *FRANCISCI NAZARI*, & *D. CIAMPINI* ab anno 1668 ad 1675. deinde a *CIAMPINO* solo ad annum 1678. apud Tinassum. Abbas vero *NAZARI* solus ab an. 1675 alio Bibliopola Muscardo usus Diarium eodem nomine edidit. Id quidem Gallici Diarii translatio est, sed Italicis aucta articulis & dissertationibus. Probe vero utrumque distinguere oportet ab alio, *GIORNALE de LETTERATI D'ITALIA* quod an. 1708. prodiit, de quo inferius dicetur.

(*b*) Nempe eo anno primum volumen prodiit, a secundo Præside *JOHANNE MICHAELE FEHR* collectum. Plurimi vero Libri inter 1660. & 1670. editi sunt, qui Societatis & Sociorum nomina præ se ferunt, quorum primus est *P. J. SACHSII ampelographia*, quæ 1661. impressa est.

(*c*) Sub initio Wratislaviæ prodierunt, procurante *ADJUNCTO* Præsidis *SACHSIO*, postea (cum quartus Præses esset *L. SCHROEK*) per plurimos annos Norimbergæ editæ sunt Decuriæ voluminum tres ab an. 1670. ad 1705. Centuriæ decem a 1712. ad 1722. Volumina septem a 1727. ad 1744. Primus scopus Auctorum earum Ephemeridum fuerat, singularium rerum historias elaborare. Inde sensim ad Miscellaneorum historiam delapsi sunt.

(*d*) *Naturæ Curiosorum Societas* id ipsum, quod Anglica, vitium habet, quod voluntarium sit Collegium, cujus Sodales neque legibus, neque emolumentis ad inveniendum verum incitantur. Deinde plerique Præsides, ut practici fuerunt celebres, alii etiam historiæ naturalis non imperiti, Medici tamen fuerunt omnes, neque ea aut eminentia eruditionis aut publica auctoritate, quæ ad selectum observationum ineundum auctoritatem conciliaret. Cum ergo promiscue Medici Germani conferrent obiter facta experimenta, curationes sibi honorificas, monstra & alia, quæ raritate blandiuntur, factum est, ut pleraque vulgaria, multa omnino fabulosa commentariis illata sint, conquerentibus nonnunquam Præsidibus, sed malo imparibus. Inter Auctores vero *BERNIZIUS* monstrosis suis iconibus plantarum, *HANNEMANNUS* vanis undique conquisitis rumo-

non potuit, cum Acta Societatis a tot viris & in tam diversis locis viventibus conscripta & collecta fuerint. Optabile foret igitur, si aliquis perita manu bona collecta feligeret, nam ipso Opere Medicus carere vix potest.

Post Miscellanea Curiosa, edita est *Historia Academiæ Parisiensis* conscripta per JOHANNEM BAPTISTAM DU HAMEL in 4. (a). Incipit ab an. 1666, desinit ad annum 1698. Pulchrior hoc Libro vix alius invenietur. Editus est Lingua Latina: sed debet haberi ultima editio (b); nam prima editio caret plurimis inventis subsequentium annorum, quamvis alioquin sit bona. Hic Liber continet omnia inventa egregiorum virorum Academiæ Parisiensis, quæ dicitur l'*Academie Royale des Sciences*, & a toto Litteratorum orbe in maximo habetur pretio; habentur in hoc Opere omnia ad Physicam necessaria fere experimenta, stylo egregio conscripta, adeo ut nemo hoc Libro carere possit, & omnino debeat possideri ab iis omnibus, qui Chemicis ac Medicis arcanis incumbere student (c).

Acta nunc sequuntur *Eruditorum Lipsiensia*, quæ anno 1682 (d) inchoata fuerunt, & Lipsiæ quotannis volumen in 4. editus, aliquando in plures tomos distribuitur; in quo Opere certe Collectores plurimis similium Scriptorum palmam præripuerunt, singulis enim mensibus compendium ediderunt præcipuarum rerum, quæ

rumoribus, & aliqui alii hujus gregis, famæ Collegii nocuerunt. Addi potest, in ipsis jam primis speciminibus Socios non nova invenire, non res singulares propriis experimentis torquere suscepisse, sed colligere immensum rerum alibi scriptarum acervum, adeoque scribere quæ dicta fuerant, non ea quæ dici oportuisset. Denique iconum fidei & speciei nunquam, nisi forte sub initio, satis prospectum est, ut *DILLENIUS* aliique, qui melioris notæ Libellos inferendos miserant, a communicando absterrerentur. Cum his tamen vitiis compensanda sunt commoda. Tot in tam vasta Germania Medici, intra tres seculi quartas partes labores contulerunt, ut multa egregia non continere ne quidem possint. Eminent autem *WEPFERI*, *BREYNII*, *MAURITII*, *HOFMANNI*, *LORENZINI*, *SCHELHAMMERI*, *STURMII*, *PEYERI*, *HARDERI*, *P. S. HARTMANNI*, *R. J. CAMERARII*, *ZAMBECCARI*, *HEISTERI*, *DILLENII*, *LOCHNERI*, *J. ADAMI KULMI* & nonnullorum aliorum inserta monumenta. Toti etiam Libri passim illati sunt in Commentarios, *GREWII*, *RIDLEII*, alii.

(a) Cum hæc scriberet *PRÆCEPTOR*, de laboribus Academicorum ante annum 1699. paucissima extabant Commentaria: nempe anni 1692. 1693. deinde aliqua in *Journal des Savans*, quæ menstruatim prodierunt, & Opera denique aliqua singularia, ea pompa edita, ut privatorum opes superarent. Quare *du HAMELII* Opus mire commendavit, quod unicus fere esset thesaurus, in quo disceremus, quid totis triginta tribus annis Regia Academia boni invenisset. Nunc hæc omnia abundius habentur in XI. voluminibus in 4. *des Memoires depuis* 1666. *jusqu' a* 1699. quorum *HAMELIUS* compendia sola absque iconibus habet. Parisiis prodierunt anno 1724. & *seq.* ad an. 1733.

(b) Nempe an. 1701. non anni 1698. Illa, rarior, editio duobus Libris auctior, habet res in Academia ab an. 1696. ad 1700. gestas.

(c) Vide Not. (a) hujus pag. 66.

(d) Hæc ad normam *Journal des Savans*, & aliorum Diariorum Clerici scripta sunt. Scopus nempe est, Librorum novorum contenta tradere, & breve judicium. Id, cum *Actorum Eruditorum Auctores* nunc per 68. annos egerint, efficit, ut fere historiam literariam integram novissimam in iis Actis reperias. In principiis brevissimæ erant recensiones, nunc fusiores & uberiores sunt. Multa etiam inserta leges observata a *BOHNIO*, *WALTHERO*, aliis, aut communicata ab Exteris, *LEIBNIZIANA* imprimis & *BERNOULLIANA* fere inummera. Per quinquaginta annos nomen tenuerunt, & tum *Supplementorum* etiam nomine prodierunt: nunc titulus est *novorum Actorum*. Directores fuerunt pater, filius & nepos *MENKENII*. Opuscula integra Actis inserta excerpserunt Veneti, & ab. an. 1740 ad 1746 seorsim ediderunt.

(a) Pace

quæ continentur in universis eo tempore Libris; neque unice exscripserunt alios; sed Opere suo comprehenderunt plurima experimenta observationesque hactenus ineditas, quas communicarunt Collectoribus varii ex tota Europa eruditi viri, cum quibus commercium litterarum alerent, adeo ut omne fere, quod in Astronomia, Medica & Physica, in tota Europa notatu dignissimum quotidie observatur, in hoc Opere contineatur. Hæc Acta continuantur in hunc usque diem, omni enim mense Libellum paucarum paginarum edunt, & quotannis conficitur inde Liber in 4. cujus nomen est *Acta Eruditorum*.

Prodiit postea Liber, quem admirati sunt omnes, qui rebus pretium imponere valent, scilicet *Histoire de l' Academie Royale des Sciences*, & (*a*) *Memoires de l' Academie Royale des Sciences*, Liber incomparabilis, quo nullum unquam Opus plus profuit scientiis institutum. Omnes enim norunt, qui litterarium vel primum salutarunt limen, LUDOVICUM XIV, Galliæ Regem, undequaque collegisse eximios quosque viros ad componendam suam istam Academiam. Tales fuerunt, (& quidam adhuc sunt) HUGENIUS, ROEMERUS, CASSINI, *de la* HIRE, & hujusmodi fuit ISAACUS NEWTONUS. In hac Societate lex sancita est, ut ad finem singuli anni ederetur Libellus in 4. in quo nihil, nisi a Societate bene examinatum & observatum, contineretur, & sic ab iis comprobatum, in lucem ederetur. Incepit Opus an. 1699, & editur Parisiis in 4. sed in Batavia haberi potest in 8. recusum (*b*). In his voluminibus habetur quidquid ad Astronomiam, Astro-

(*a*) Pace restituta, Rex cura Abbatis *BIGNONII*, novas leges an. 1699. dedit Academiæ. Exclusit literas, quas humaniores vocant, cui aliam Academiam destinavit. Solam ergo Physicam cum connexis Mathematicis & Medicis studiis inter eruditos Academicos distribuit, ut unica pars Matheseos aut Physices cuique propria adsignaretur, in qua ornanda vitam tereret. Imo tres omnino unicuique arti viros proprios dedit, eos omnes pensione annua instruxit & associavit alios eodem numero. Eos vero qui annonam publicam acciperent, adstrinxit, ut in quovis consessu duo ad minimum elaborata monumenta, prælegerent. Experimenta omnia jussit in conventu totius Academiæ confirmari. Nihil edi voluit ab Academico, nisi censura Academiæ sanctum esset. Privilegia varia concessit Academiæ, & ipsi judicium de novis machinis inventisque ubique commisit. Sumptus ad experimenta passim publice præbuit. Icones magnificas, ex. gr. *TOURNEFORTII* de suo sculpi curavit. Præterea magnis præmiis ad inventa utiliora animos excitavit. Ita annuus reditus 12000 L. tributus est *REAUMURIO*, ob inventam ferri in chalybem mutationem. *REGNAULT Origine de la Physique*, III. p. 213. Denique ad commercium Literarium adlectos viros promisit adscribere, qui per totam Europam inventa sua communicarent, idque officium eos sibi gloriosum habere experientia confirmavit. Ita multo propius, quam ab Anglis, ad *BACONIS* institutum accessum est. Inquisitio veri unicum officium, unicus labor est virorum solertissimorum, quibus unica, non nimis patens, pars veri excolenda tributa est, quos honor, lex denique ad labores compellit. Quare non mirum est, si omnium aliarum Academiarum opera longe superavit. Adde denique commoda, opportunitates, quæ ab Urbe Regia, præstantissimis Artificibus, maximis Bibliothecis, Mæcenatibus, æmulatione denique plenissima accepit. Ita vero hactenus edita sunt monumenta a viro elegantissimi ingenii *FONTENELLIO*, ut prima parte tomi cujusque contineretur brevis recensio observatiorum singularium, aut monumentorum in monumentis secundæ partis præcipuorum: tum elogia Sodalium demortuorum. In altera dissertationes ipsæ prælectæ prius continentur. *FONTENELLIO* emerito successit *D. MAIRAN*: deinde *D. GRANJEAN* de *FOUCHI*.

(*b*) Sic compendium fit sumptuum, cum Belgica editio minimo pretio possit emi, sed vitiosa est, contractis in minus spatium imaginibus, turbatis calculorum numeris. Cæterum viri clarissimi qui Academiam hanc exornarunt numerum fere superant, quem Liber meus contineat. In Mathemati-

Aſtrologiam, Phyſicam, omnes partes Medicinæ, Matheſeos, & Mechanices, ſpectat, adeo ut, quæ ad perfectum Medicinæ ſtudium (a) requiruntur, hic invenientur; ita ut fatear, ex nullo Opere me unquam plus rebus meis adjumentum intuliſſe, quam per iſtos Commentarios. Qui hunc Librum poſſidet, additum prioribus, habet Bibliothecam phyſicam egregiam, nec aliis indigebit Auctoribus. (b) Ha-

maticis ex Aſtronomia *CASSINII* pater & filius, & nepos; *VARIGNONIUS*, candidiſſima anima, mechanicæ & analyſeos peritia celebris; *FONTENELLIUS*, *PH.* de la *HIRE*, minus laudatus *LEIBNIZIO*, *MARCHIO* de *L' HOPITAL*, *SAURIN*, qui ob furta patriam & religionem mutare coactus, laudem per Matheſim & vitæ ſuſtentationem reperit; *D. CLAIRAUT* & alii. Ex Phyſicis elegantiſſimus *D.* de *REAUMUR*, de *MAIRAN D.* de *MAUPERTUIS*, *PITOT*, *NOLLET*, de *BUFFON*. Ex Anatomicis *DUVERNEIUS*, *MERYUS*, *WINSLOWIUS*, *LITTRIUS* (ſed iſte minoris fidei), la *PEYRONIE*, *ROUHAULT*, *HUNAULT*. Ex Botanicis *DODARTIUS*, *TOURNEFORTIUS*, *JUSSIEUS* fratres, *VAILLANTIUS*, du *HAMEL*. Ex Chemicis *HOMBERGIUS*, *BOULDUC*, *GEOFROY*.

Inter Exteros antiquæ Academiæ *ROEMERUS*, *HUGENIUS*, *LEIBNIZIUS*, *BERNOULLII* fratres; in nupera *BOERHAVIUS*, *RUYSCHIUS*, *MORGAGNIUS* eminuerunt.

(a) Quæ Medica in his Commentariis continentur nuper cura Domini *MIHLES* extracta ſunt, & aliquot voluminibus in 8. recuſa; ſed placuiſſe rerum gnaris non audio. Idem Tranſactionibus molitur idem, ex quibus ab an. 1705 tria in 8. volumina excerpta prodierunt phyſici imprimis argumenti, nomine *Miſcellaneorum Curioſorum*.

Medica & phyſica *Commentariorum Acad. R. ſcient. Pariſ.* nunc maxime Germanica lingua edit *STEINWEHRIUS*, Breſſaviæ 8. (*Not. b*) *Mémoires de l' Académie Royale de Scienc. de Berlin* prodierunt ad annos 1745. 1746. 1747. 1748., & ſeorſim *hiſtoire de l' Académie Royale des Sciences & des Belles-lettres*, ibid. 1750. 4.

In *hiſtoire & mémoires de l' Académie Royale des Inſcriptions & des Belles lettres* pauciora, aliqua tamen, ad rem noſtram faciunt, de papyro, de gymnaſiis Romanorum, plantis, quæ in nummis Ægyptiorum ſculptæ ſunt, &c.

Voluminibus X. Actorum Academiæ Petropolitanæ, quæ ab anno 1726. prodiiſſe diximus, *novorum actorum* Volumen nuper acceſſit. Petrop. 1750. 4. quo multa phyſica *D. LOMONOSOW*, *RICHMAN* & *KRAFTII*, anatomica egregia *CAAUII*, etiam botanica aliqua continentur.

(b) Plurimæ aliæ Societates Literariæ extiterunt, Diaria plurima, quorum *AUCTOR* hic non meminit. Inter Societates ad Hiſtoriæ naturalis incrementum conſtitutas, huc pertinet *Academia Philexotica naturæ & artis*, quæ aliqua Acta Brixiæ an. 1686. edidit. *Phyſicocriticam* etiam breviter recenſebo, quæ an. 1691. Senis coaluit, cujuſque pluſculi ſermones, & diſputationes in *Galeria di Minerva* continentur. Fundator fuit *PYRRHUS MARIA GABRIELLI*.

DEINDE an. 1700. *FRIDERICUS* I. Boruſſiæ Rex *Societatem Scientiarum Berolinenſem* condidit, anno vero 1711 juſſit inaugurari, auctore *LEIBNIZIO*, cujus *Miſcellanea* ſeptem voluminibus prodierunt ab an. 1710. ad 1743. Pariſina Academia fere pro Archetypo fuit Berolinenſi, niſi quod Literas humaniores non excluſerit, neque perinde legibus adſtricta fuerit. Multa ibi Phyſica, Mathematica, Chemica, Anatomica, *LEIBNIZIO*, *NAUDÆO*, *LUDOLFO*, *BUDÆO*, *ELLERO*, *NEUMANNO*, *POTTIO*, *FRISCHIO*, auctoribus; ut nihil de Philologicis addam. Anno demum 1744 d. 23. Januarii *FRIDERICUS II.* Societatem, quæ non nihil languerat, novis legibus accuratius circumſcripſit, ad eadem tamen fere principia: & ab eo tempore incipiunt prodire, *Mémoires de l' Académie Royale des Sciences de Berlin*, quæ *EULERI*, *LIEBERKUHNII*, *MARGRAAFII* aliorumque clarorum virorum Operibus illuſtratur.

Societas Regia Monſpelienſis in Gallia an. 1705 fundata 10. Dec. 1706. primum convenit, & pluſcula *pro intima ſua unione* Monumenta Pariſinorum Actis inſeruit. Quotannis etiam breviſſima eorum recenſio editur quæ ab ea Academia elaborata ſunt, nomine præfixo *Extraits des Regiſtres de la Societé Royale des Sciences de Montpellier*. Mererentur utique iſta Monumenta publicam lucem, in quibus *D.* de *SAUVAGES*, de la *PLANTADE*, *MARCOTUS*, *NISSOLIUS*, *LAMORIER*, *RIDEUX*, & alii inclaruerunt.

Sed & *BURDIGALÆ* Academia convenit, quæ ſingulis annis poſt 1715. pretia ad ſelecta proble-

blemata proponit. Nihil, quod sciam, ipsa edidit; sed volumina dissertationum, quæ palmam meruerunt, prodierunt, pluscula in 12. quorum 6. volumina ad manus sunt, physici fere argumenti, tum medici, optimorum in Gallia ingeniorum partus, sed qui magis ad theoriam & hypoteses spectant. Eximium tamen Opusculum *de motu plantarum* D. de la *BAISSE* vel solum hanc collectionem commendat.

Sed etiam *Ruppellensis Academia* an. 1732. condita, cœpit edere scripta argumenti physici, & *Lugdunensis* an. 1739. inaugurata, egregias dissertationes nostri scopi prælegit ut *D. DE LORME* de calore corporis humani, *GAVINET* de viperis, &c.

PORRO PETRUS I. inter plurima, quæ ad dispellendas tenebras Imperii instituta orsus est, etiam Academiam Petropolitanam condidit, ad quam constituendam an. 1725. ex omni Europa viri clari convenerunt. Magnificæ ædes, Thesauri physici, anatomici Ruyschiani, Bibliotheca, splendidæ annuæ pensiones, virorum selectus, rerum novitas, illustraverunt novam Scientiarum sedem. Acta hujus Academiæ ab an. 1726. prodierunt X. voluminibus, tota fere ad rem nostram, maxime vero mathematica, nisi quod historiam retinuerit in Academia *PETRUS*, imitatus Berolinenses. In Mathematicis & Physicis *HERMANNUS*, *NICOLAUS* & *DANIEL BERNOULLII*, *BULFINGERUS*, *GOLDBACHIUS*, *DE LISLE* uterque, *KRAFTIUS*, *HEINSIUS*; in Anatomicis *DUVERNOY*, *WEITBRECHT*, *SCHREIBERUS*; in Botanicis *BUXBAUMUS*, *AMMANNUS*, *GMELINUS*; *IIDEM* in Chemicis, Mineralibus, egregia a nemine facile negligenda monumenta inseruerunt. Petropoli edita, Venetiis recuduntur.

BONONIENSIS Instituti origo debetur *LUDOVICO FERDINANDO MARSIGLI*. qui de suo novam an. 1712. conditam dotavit Academiam: quæ cum Academia jam antea ab an. 1690. ab *EUSTACHIO MANFREDO* cœpta, in unum coaluit. Volumen Actorum primum an. 1731. prodiit egregium, maxime in Physicis Opus, *ZANOTTO*, *ALGAROTTO*, *BECCARIO*, *MANFREDIO*, *BAZZANO* Auctoribus. Sed & Anatomica *MORGAGNI*, *GALEACII*, *LEPROTII*, *NANNII*, *STANCARI*, *ALBERTINI*, *SCHEUCHZERORUM*, *MICHELOTTI* egregia mista sunt. Nuper an. 1746. secundum volumen accessit.

Voluminis secundi Actorum Academiæ Bononiensis, quod 1746. prodiisse dictum est, tres partes sunt. In I. historia nuperior Academiæ habetur, & opusculorum compendia, nunc varia propria opuscula, de corticis Peruviani in febre vi, tendinis Achillis vulneribus, fistula lacrymali, phænomenis animalium in vacuo spatio extinctorum, abstinentia a cibo & potu. In II. & III. parte ipsa opuscula adjecta sunt, egregiaque varia habentur, ut *GUSMANNI GALEACII*, *VINCENTII MENGHINI* experimenta de chalybis ad sanguinem itinere, *MONTII* novæ plantæ, *JANI PLANCI* molæ anatome, *J. VERRATTI* experimenta de vesicantibus, *BALBI* de motu cicatriculæ, &c.

Annales Academiæ Juliæ ab anno 1720. ad 1728. in 8. Helmstadii editi auctore *KOCHIO*, deinde Collega olim nostro *TREUERO*, præter compendia rerum in ea Academia gestarum, aliqua non mala habent & propria, *SCHMIDTII* vasa lactea humana, varia *HEISTERI*, &c.

GEDANENSIS SOCIETAS primum 2. Jan. 1743. convenit, & edidit in urbe patria anno 1747. *Versuche und abhandlungen der naturforschenden gesellschaft in Dantzig*. 4. qua collectione multa egregia ad electricitatem, ad vim venti & flatus, avium historiam & corallorum, & dissilientes phialas continentur.

UPSALIÆ jam an. 1710. nata voluntaria Societas eruditorum virorum ad an. 1720. ediderat *Acta Literaria Sueciæ*, ut unum singulo trimestri volumen in 4. prodiret. Ex anno vero 1725. cum *ARVIDI HORNII Regiæ Societatis Literariæ & Scientiarum* titulo, publicum constitutum est Collegium, quod porro ea Acta direxit, majoribus tamen intervallis. In iis nova Sueciæ Literaria habentur & multa præterea egregia Opuscula & observationes, quibus non absque damno careas, *CELSIORUM*, *RUDBECKII* filii, *HORNII*, *LINDERI*, *STOBÆI*, *MARTINI*, *SAMUELIS KLINGENSTIERNA*, *ELVII*, *BROMELII*, *POLHEMII*; *SPORINGII*, *BRANDII*, *LINNÆI*, *HIORTERI*. Ab aliquot autem annis mutato titulo, *Actorum Societatis Regiæ Scientiarum Upsaliensis* titulo prodit idem Diarium, recensendis Libris novis literariis nunc minus destinatum, & ex Opusculis unice constans, quæ fere omnia ad naturalem Historiam pertinent.

Edimburgi etiam eruditi Medici in Collegium convenerunt, liberum, neque publica auctoritate subfultum aut excitatum. Quinque volumina Speciminum, (*Essais*), hujus Societatis prodierunt, quorum ultimum duplex est, ab an. 1733. ad 1742, Medicis perutilia & Chirurgis & Anatomicis, ut ad aquas etiam minerales, & meteorologiam ejus regionis pertineant.

MON-

MONROUS ibi eminet, sed finis hujus Societatis factus est, quæ in ampliorem omnis naturalis historiæ fere ambitum complexumque recepta evanuit. Inventorum medicorum & novorum Librorum catalogus singulis voluminibus subjicitur. Gallice hos quinque tomos vertit *DEMOURS*, & Belgice etiam prodierunt Amstelod. 1740. 4.

Academia Biterrensis ab anno 1736. edidit *Recueil de Lettres, de Memoires & autres Pieces*, &c. Confusius vero paulo prodeunt. Aquas aliquas minerales, stirpesque nonnullas describi video.

Chirurgi Parisini in Academiam coacti sunt *LUDOVICO XV.* au ctore an. 1731. exeunte. Ab eo tempore unicum volumen prodiit an. 1743; Chirurgicis quidem inprimis natum inventis. Sed Anatomica tamen interspersa habet, & tale est, quale a primariis in arte sua viris exspectari potest. Multa ibi ad perfectionem operationum calculi, aliorumque etiam felleæ vesiculæ, atretarum, deglutitionem absurdorum, hernias, cæsaream sectionem, &c.

Neapolitana Academia a *CAROLO* Rege constituta, in Physicis, præter eruptionis Vesuvii an. 1737. factæ, historiam, nihil, quod sciam edidit.

Denique *Stokholmiensis Academia Regia Scientiarum*, Regiis etiam ornata privilegiis, condita est an. 1739. & ab eo tempore per singula trimestria Monumenta laborum edit, Suecica lingua. Volumen VIII. nunc maxime finitum est, quo 26. trimestria continentur. Plenissima sunt Physicis experimentis, Chemicis, Botanicis, Medicis, ad œconomiam, ad metallurgiam, ad doctrinam fluidorum labentium pertinentibus, laude omni dignissimis. In Chemicis *BRANDIUS*: in Physicis & Mechanicis *POLHEMIUS*, *TRIEWALD*, *ELVIUS*, *KLINGENSTIERNA*: in insectis *DE GEER*, *LINNÆUS*, idem in Botanicis & *D. D. LECHE*, *KALM*: in Anatomicis *D. SPOERING*: in Chirurgicis *D. RIBE*: in practicis Illustris Archiater *ROSEN* eminuerunt. Optabile certe foret, nisi technicorum vocabulorum difficultas obstiterit, ut in linguam aliquam vulgo notiorem transferretur.

ULYSSIPONENSIS Academia; Gallicæ plurimæ, Suessione, Lugduni, Massiliæ & alibi fundatæ, vel solas humaniores Literas tractarunt, vel certe monumenta sua non publicarunt.

Danica Societatis Scripta duobus voluminibus Hafniæ an. 1746. 4. prodierunt. Ea aliqua etiam Medica *DETHARDINGII* & *BUCHWALDI* continentur.

Superest, ut aliqua Diaria subjungam quæ a privatis hominibus profecta, rem tamen Medicam insigniter illustrarunt, & ex Opusculis atque incertis observationibus ita componuntur, ut censuræ Librorum aut nullæ sint, aut partem Operis exiguam efficiant.

THOMÆ BARTHOLINI Acta Hafniensia primum locum tenent, quæ vir eruditissimus, cui amplissimum commercium literarium totam per Europam erat, anno 1671. edere cepit, & cum quinto volumine an. 1679. finiit. Continent observationes Anatomicas, Botanicas, Medicas, Chemicas, Danorum aliquas etiam Physicas. Magna in hoc Diario nomina ubique splendent. *NICOLAUS STENONIS* fil. *OLAUS BORRICHIUS*, *BARTHOLINI* pater & filius, ut fit inter ea, quæ unius viri cura prodierunt, facile primum.

N. DENYS, strenuus defensor transfusionis, cum nescio quo fato, *Journal des Savans* intermissionem passum esset, duplici Diario locum supplevit ab an. 1672. ad an. 1674. Alteri titulus fuit *Memoires sur les Arts & les Sciences*, cujus duodecim numeri prodierunt. Alteri *Conferences*, cujus 14 sunt Libelli *NICER*. Ad historiam litesque transfusionis,ad monstrorum catalogum, ad Anatomicas passim & aliorum & proprias observationes pertinet. Prodiit Parisiis in 4. & pro parte insertum est Ephemeridibus, sive *Journal des Savans*, denuoque editum Parisiis 1682. 4.

NICOLAUS de *BLEGNY*, Chirurgus & Medicus, inquietus homo, & in quo aliquid fuit minus constantis judicii, parum laudatus *DIONYSIO* (*Cours de Chirurgie par la FAIE* p. 330.) anno 1674. incepit edere menstruis intervallis *Nouvelles decouvertes sur toutes les parties de la Medecine*. Eas Latine a *BONNETO* versas Genevæ edidit in 4. Chouetus, nomine *Zodiaci Medico Gallici*. Quinque anni sunt, quorum ultimus est 1683. non malus Liber, ob primas inprimis partes, quibus multæ præstantiorum Medicorum & Chirurgorum in Gallia, ipsiusque *DUVERNEYI*, *NOUESII*, aliorum observationes Anatomici inprimis & Chirurgici argumenti, continentur. Sed nimis multum miscetur inanium ratiociniorum, & rhetoricationum, maxime ad finem Operis. In Germania etiam prodiit Hamburgi 1681. seq.

STEPHANI BLANCARDI Jaar-Register an. 1680. inceptum quantum novi, desiit cum an. 1682. Amstelodami in 8 editum. Multum usus Zodiaco Gallico, aliisque ut solebat, scriptis, non tamen nullas suas addidit observationes morborum, & curationum, vel aliorum quidem alibi tamen vix exstantium. Alia falsa aut manca miscentur. Centuriæ observationum sunt VII.

S. BLAN-

S. BLANCARDI jaar regifter Germanice etiam verfum a *TOBIA PEUCERO* prodiit, Lipf. 1690. 8. & prius Hamburgi 1680. 8. 3. vol. Hic cæterum Liber multas obfervationes *RUYSCHII*, *MUNNIKII*, *GRIMMII*, chirurgorum van *DUUREN*, van *DYCK* continet.

Giornale de Letterati, Parmæ in 4. editum eft, ab an. 1686. ad an. 1690. deinde Mutinæ ab an. 1692. ad an. 1697. Auctore *BENEDICTO BACCHINI* & *GAUDENTIO ROBERTI*. Et ipfum, infertis doctorum virorum differtationibus, applaufum meruit.

Abbatis de la *ROQUE Journaux de Médecine*, Parifiis an. 1683. menfibus Aprili, Majo, Junio, Julio, Augufto, Septembre, in 8. prodierunt, idemque Diarium iterum receptum eft an. 1686. Non tamen, quantum novi, diuturnum fuit, cum partim ex viris eruditis Galliæ, partim ex omnibus Diariis, quæ tunc per Europam prodibant, collectas haberet obfervationes Medicas, Chirurgicas, quarum multæ valde fingulares funt; fed mihi non eft ad manus.

BRUNETI Progrès de la Médecine non adeo recenfiones, quam propria continet Opufcula: Inventorum Anatomicorum Parifinorum enumerationem, partus ventralis hiftoriam, *&c.* fed inprimis fcripta eriftica, quæ contra *MERIUM* eo tempore magno numero edita funt. Prodierunt Parifiis in 12. an. 1698. 1699.

Nova Litteraria Maris Balthici & Septentrionis ab anno 1698. ad 1708. Lubecæ undecim voluminibus in 4. prodierunt. Præter pleniffimam recenfionem eorum, quæ in omni litterarum ambitu eo tempore funt gefta, & infinitorum fere Opufculorum enumerationem, plurimæ egregiæ Phyfici & Medici argumenti obfervationes hic reperiuntur, quæ non alibi exftant.

Sammlung vom Natur-kunft und Liter atur gefchichten, von einigen Brefslauifchen Medicis. Verfuch 1-38. cum quatuor Supplementis. Vaftum Diarium novemdecim voluminibus in 4. ab an 1717. ad 1726. prodiit Vratislaviæ. Auctores primi fuerunt *KUNDMANN*, *BRUNSCHWITZ*, & *KANOLD*, deinde *KANOLDUS* folus, denique *ANDREAS-ELIAS BUCHNERUS* ultimum volumen abfolvit. Per menfes fingulos digeftum Opus omnem rem Medicam & Phyficam amplectitur. Meteorologia tractatur totius Europæ, & Agricultura, tum *Curiofitatum*, ut vulgo vocant, ftudium & praxis tum per epidemias, tum per peculiares rariorum obfervationes. Interfperfa funt nova inventa, obfervationes anatomicæ, differtatiunculæ vari argumenti, denique Librorum recenfiones. Paffim a *KULMO*, *WIGANDO*, *&c.* bonæ differtationes infertæ. Sed fæpiffime mali fontes exhaufti, & ex *publicis Novellis*, ut vocant, exiguo felectu, rumores recepti. *STAHLII* vero fidum adfeclam fuiffe *KANOLDUM*, fatis conftat.

Acta Medicorum Berolinenfium viginti & uno voluminibus prodierunt ab an. 1717. ad 1731. quibus duæ Decades abfolvuntur, tertia inchoatur. Auctor eft *L. D. GOHLIUS* Stahlianus accerrimus, ut nihil ibi moderati exfpectes, quando de mechanicis Medicis fermo eft. Argumentum fere totum practicum eft, epidemias Berolinenfes, fectiones cadaverum morboforum, chemica experimenta complectitur, aliquas etiam controverfias, & obfervationes Chirurgicas, & vitas Archiatrorum Brandeburgicorum, atque quorumdam Chemicorum: mores vero & eruditionem ubique defiderabis.

W. V. RANOUW. M. D. an. 1719. incepit Amftelodami edere in 8. *Kabinet der Natuurlyken Hiftorien, Wetenfchappen, Konften en Handwerken*, cujus decem partes vidi, quarum ultima an. 1721. prodiit. Continet fufas recenfiones Operum ad Hiftoriam naturalem facientium, *PLINII*, *ALDROVANDI*, *GESNERI*, *FERRANTIS*, *IMPERATI*; deinde differtationes de auri hiftoria, cum artibus eo pertinentibus, & alias de aquis, fluviifque Palæftinæ, hiftoria Saccari, Cacao, *&c.*

ANDREÆ ELIÆ BUCHNERI Mifcellanea Phyfico-Medico-Mathematica funt quafi continuatio *KANOLDINI* Diarii. Germanica etiam Lingua prodierunt Erfordiæ ab an. 1727. ad 1730. quatuor voluminibus in 4. Eo anno Auctor director factus Ephemeridum ad novas curas tranfiit. Meteorologica fere & practica complectitur.

D. URBAN-GOTTEFRIED BUCHERI Sachfen-lands Natur-hiftorie edita Pirnæ 1722. 8. & continuata Drefdæ 1733. 8. brevis cum fuo Auctore ævi fuit, minime tamen inutilis, flos camphoræ, fons Radebergenfis & alia ibi defcribuntur.

OPUSCOLI SCIENTIFICHI e FILOLOGICHI Venetiis ab anno 1728. edi inceperunt, collectore Abbate *CALOGHIERA*, & in quadraginta feptem voluminibus hactenus prodierunt. Mera funt Opufcula, pleraque equidem Philologici argumenti: multa tamen ad rem noftram, tum vitæ celebrium virorum *MICHELI*, *PACCHIONI*, *&c.* tum infertæ differtationes *COGROSSI*, *VALISNERII*, *ROUHAULT*, *RICHAE* & aliorum. Quotannis duo volumina pergunt prodire.

COMMERCIUM LITERARIUM ad rei Medicæ & Scientiæ naturalis incrementum inftitutum,

Norimbergæ an. 1731. prodire cepit, & cum decimo quinto volumine an. 1745. desiit; Director fuit Vir Illustris *C. J. TREWIUS*, quem aliqui Medici ejusdem urbis adjuverunt. Elegantissimo Diario, quod singulis hebdomadibus edebatur, singulis vero annis in volumen coalescebat, tota fere historia Medicinæ ejus temporis continetur. Recensiones uberes & fideles, etiam iconibus ornatæ. Auctorum omnium, qui digni viderentur, etiam pretiosissimorum, vitas Medicorum & Philosophorum insignium, eventus literarios, & nova inventa ibi reperias. Inprimis vero observationes plurimæ, Anatomicæ, Botanicæ, Practicæ interspersæ sunt, quæ nullibi exstant, & efficiunt, ut eo libro Medicus elegantior carere nequeat.

Amstelodami apud Tirion ab an. 1734. ad 1741. quinque voluminibus in 8. prodiit, sed brevis ævi Diarium, cui titulus fuit *Uitgeleeze natuurkundige Verhandelingen*. Pleraque equidem ex scriptis optimorum Physicorum collecta sunt, non tamen nulla propria habentur, Physici & Medici argumenti, de causa cohæsionis partium, de aurora boreali, de viribus corporum motorum, *MARCELLI* de vi magnetica, de spina bifida, hydrophobia, de pulmone recens natorum innatante, &c.

Medicorum Silesiacorum Satura, quæ varias observationes, casus, experimenta, tentamina ex omni Medicinæ ambitu exhibent. Specimina hujus Diarii octo Vratislaviæ ab an. 1736. ad 1742. prodierunt, *BURGHARTO* inprimis Auctore. Medici argumenti, neque inelegantes sectiones morbidorum & monstrosorum cadaverum plurimas, & Chirurgica varia continent.

Selecta Medica Francofurtensia, Anatomen inprimis practicam, Chirurgiam, Materiam Medicam, Medicinam universam illustrantia. Tres Tomi prodierunt, & quibus Libelli octodecim continentur. Francofurti ad Viadram ab an. 1736. ad 1745. Quartus inchoatus est, Auctore præcipuo *ANDREA OTTOMARO GOELIKE*, nunc *QUEITSCH*. Multa satis Anatomica habet, ad thoracicum ductum, ad vasa bilis, sectiones cadaverum, morborum observationes, controversias etiam cum Mechanicis, solito hujus Sectæ more acerbas.

Selectorum Med. Francofurtensium nunc IV. Tomi 24. libellos continentes prodierunt, quibus opus absolutum est.

MICHAEL CHRISTOPHORUS HANOU Gedani 1737. 4. & aliis annis hebdomatim edidit *erlauterte merkvvurdigkeiten der natur*, in quibus de variis rebus physicis stylo populari egit.

Diarii Hamburgisches Magazin nunc Tomi V. absoluti sunt.

Post memoratum jam librum adde: *Oeconomische nachrichten*, Lipsiæ 1749. 8. edi ceperunt nobili editore. Ad agriculturam inprimis pertinent, repetenda, ubi de botanicis agetur.

Memorie sopra la Fisica e l' historia naturale di diversi Valent' uomini, quæ Luccæ an. 1743. 1744. in 8. prodierunt, egregia habent Italorum inprimis Opuscula, Medica quidem *TABARRANI*, *MAZZUOLI*, *JANI PLANCI*, *TACCONI*, &c. Mathematica deinde & Physica benemulta *BOSCOVICII* & aliorum.

SAMUEL SCHAARSCHMID Medicus Berolinensis ab anno 1738. incepit edere *Medicinische und Chirurgische Nachrichten* quæ singulis primum hebdomadis, deinde collecta in volumen prodeunt. Plurima ibi inprimis Chirurgica utilia & egregia vel ex propria Auctoris praxi, vel ex communicatione Chirurgorum castrensium nata. Sextum volumen finem fecit.

CL. ZINKIUS ab an. 1744. cepit edere *Leipziger Samlungen von Wirtschaft-Policey-Cammer und Finanz-Sachen*, quarum 8. tomi editi sunt. Ad nostram rem pertinent aliqua, agriculturam tangentia, ad nitrarias lithantraces, &c.

Hoc ipso anno duo Diaria inceperunt edi, Schneebergæ unum, cum titulo, *Neuvve versuchenuzlicher Geschichte*, Auctore ignoto, sed ut videtur Theologo. Scopus est phænomena varia colligere, & enarrare, regiones Saxoniæ metallicas describere. Alterum, quod Annabergæ editur, ab eodem tempore, Medici *JOH. CHRISTIANI THEMEL* est Opus, & magis ad rem Medicam, neque tamen non ad Physicam pertinet.

Hamburgisches Magazin T. I. II. nuper, ante annum fere in 8. incepit Hamburgi edi. Elegans Diarium, quo præstantiores ex Transactionibus Anglicis & Gallorum Monumentis observationes continentur, neque nullæ propriæ dissertationes.

Pleniorem Catalogum dare nolui, ne quidquam reciperem, quod in re ipsa non vidissem ipse.

Denique nemo a me innumerabilium Diariorum enumerationem expectet, quæ Librorum censuras aut unice continent, aut certe ad eum finem primario scripta sunt, & quorum neque finis est neque modus. *Nouvelles de la République des Lettres*, ob plures interspersas historias Medicas nominari merentur, quæ an. 1684. a *P. BAYLE* scribi ceperunt, succedente in laborem an. 1699. *JACO-*

Habet adeo Tiro Medicus & Phyficus aliquod fchema (*a*), cujus fructus in toto fuo ftudio, gratus percipit, cum inde fciat, quid boni fcriptum fit, & difcat eligere Auctores, qui Lectorem non in errores & tricas induftrias Scholafticas abducunt; fed fcitu neceffaria proponunt. Omnes enim Auctores indifcriminatim legere eft unice difcere cognitionem multorum hominum; eaque ratione æque falfa ac vera difcere poterit Tiro, neque judicare valebit, num vera difcat, num falfa; multofque poft labores demum videbit, plurima eorum, quæ magno labore in memoriam congeffit, opiniones falfas effe, iterum rejiciendas. Phyfici enim fyftematici plerique ex fuo captu fcripferunt, iique paulo poft ab aliis everfi fuerunt. Tiro vero, qui reciperet quæcunque fcripta legeret, cogeretur cum Auctoribus fuis fententias mutare. Sed ii Auctores, quos adlegavi, durabunt & proftabunt in æternum, quamdiu fcilicet orbis Litteratorum fupererit. Præter eos vero, quos recenfui, alii Auctores exftant, qui in fingulis partibus Phyfices philofophati funt, v. gr. ULYSSES ALDROVANDUS (*b*), magnus Scriptor Italicus, cujus Opera multis volu-

 mini-

JACOBO BERNARD. Sed & *W. E. TENZELII Monatliche underredungen guter Freunde*, quæ fingulis menfibus ab an. 1689. ad 1698. Lipfiæ prodierunt, & undecim ipfiffa in 8. volumina efficiunt, libros non alibi facile recenfitos, & inter eos Phyfica non pauca habent.

Porro *Galleria di Minerva*, quæ apud *ALBRIZZIUM* ab anno 1696. ad annum 1717. in folio feptem voluminibus edita eft, non magis recenfiones quam inferta Opufcula habet Medicorum *MONTANARII*, *VALISNERII*, *LANZONI*, *REDI*, *HECTORIS* della *VALLE* (five *DAVINII*), *GIMMÆ*, *SCARELLÆ*, *ALOYSII* a *FABRA*, *LANCISII*, & aliorum.

Deinde anno 1700. incepit prodire & innumeris fere voluminibus menftruatim editur *Mémoires pour fervir a l' Hiftoire des Sciences & des Beaux-Arts*, quod Jefuitarum Opus eft, & vulgo, a loco primæ editionis, Trivultinum Diarium dicitur. In id Diarium Medicæ & Phyficæ differtationes magno numero receptæ funt, & eriftica plurima, inter quæ controverfia de fede cataractæ, non alibi uberius tractatur.

Giornale de Letterati d' Italia excitavi fuperius, quod multas etiam elaborationes & maxime Philofophorum & Medicorum vitas habet, præter pleniffimam enumerationem novorum fcriptorum, quæ in omni Italia prodierunt. Primus Auctor fuit *APOSTOLUS ZENUS*, & prodire cepit an. 1708. Inde quadragefimo volumine quod an. 1740. excufum eft, finis egregio Diario in pofitus eft, cujus judicia & cenfuræ alios hujus generis Auctores æquitate, judicio, eruditione fuperant

Inter nuperrima Daria non oportet prætermittere *Bibliothéque Raifonnée*, quæ apud VVetftenium, pariter, ut pater & avus de re Litteraria apprime meritum, prodit, & cujus nunc 40 tomus abfolutus eft, initio facto ab an. 1728. Infertæ ibi funt Differtationes Practici & Phyfici argumenti, præter uberiores, quam vulgo folent, optimorum Librorum cenfuras. Aliquæ etiam hujus generis in *Bibliothéca Italica* Gallico fermone fcripta habentur, quæ Genevæ prodiit ab an. 1728. Plufculæ etiam *DIVERNOI*, *GARCINII* que differtationes extant in *Journal Helvétique*, quod Neocomi editur. Sed & *Gallicus Mercurius* bene multa paffim fparfa habet, etiam Chirurgica & Medica, neque fimilia defunt in *Gentlemans Magazine*, & plurimis aliis Diariis quorum princeps fcopus hiftoricus eft. Sed res ipfa infinita eft, neque noftri argumenti.

(*a*) Vide fupra pag. 69. Not. (*a*).

(*b*) *ULYSSES ALDROVANDUS* nobiliffima familia Bononienfi ortus, *GESNERO* non ignotus, ejufque elogium vere meritus, jam an. 1562. „ neminem diligentiorem, neminem copiofiorem in totius naturæ rerum variarum poffeffione vivere". Epift. ad *J. B.* n. 13. per quinquaginta fere annos collegit Thefauros rerum naturalium, & inter primos fuit, qui hujufmodi rariora collegit, quæ hodie vocant *Cabinet*, maximis itineribus & enormi difpendio proprio. Idem non fine enormi ftipendio per triginta annos Pictorem nutrivit, unde paffim queritur de exhauftis in Opus fuum facultatibus, & in dedicatione fecundi Tomi *Ornithologiæ PERRETTO MONTALTO* Cardinali gratias agit, quod fumptus ad edendum hoc volumen præbuerit, & naufragium ftudiorum patienti facultatem fecerit redeundi ad fua ftudia. In dedicatione vero ad T. III.

minibus in folio conftant. Vir ifte, cum ditiffimus effet, omnia fua bona impen- dit, ut hoc unum fcriberet Opus, & fe ex eorum numero eximeret, qui pluri- mis carentes experimentis, ex mufeo aliquando non exierant. ALDROVANDUS au- tem experimenta, quibus indigebat, inftituit ipfe, itinera plurima fufcepit, & ma- gno fumptu naturæ Opera rariffima & cariffima ubique collegit; unde tandem con- fecit thefaurum & mufeum, ubi egregia illa omnia afferyaret, quorum pars ad- huc Bononiæ eft. Defcripfit magnus ille vir (qui tandem ob immenfas impenfas pau- per mortuus eft) Hiftoriam naturalem Animalium quadrupedum, volatilium & re- pentium, omniaque fere quæ defcripfit, de fpecimine vivo, in thefauro fuo confer- vato expreffit, qui certe egregius quidem eft, & ad quem etiam noftro feculo Prin- cipes Italiæ quotannis curiofa varia mittunt. Hic Liber majori pretio eft, nec fere a privato emi poteft, & ut verum fateamur, etiam multas fabulas continet, nimis libe- ralis eft in citatione Auctorum, unde plura, quæ non vidit, æque ac vera etiam alle- gavit. Cæterum egregia certe plurima Phyfica continet.

Sequitur CONRADUS GESNERUS (a), qui monftrum eft eruditionis. Tigu- rinus

III. *EJUSDEM* viri liberalitatem laudat, qui fe exhauftum fumptibus adjuverit. Hos the- fauros *RAJUS* medio feculo præterito in Palatio Cardinalis Legati adfervatos vidit, & decem volumina pictarum plantarum, fex vero Animalium accurate depictorum, quæ collegerat *ALDROVANDUS*, *Topograph. Obferv.* p. 234. Tandem non quidem in pauperta- tem (ut ex Patinianis citat *STOLLIUS Hiftorie der Medicinifchen Gelahrheit*, p. 206.); fed in cæ- citatem circa annum 1602. incidit, (*GASSENDUS* in *vita Peirefcii*, p. m. 61.), neque diu poft octogenarius mortem obiit an. 1605. Quæ ad rem naturalem inprimis pertinent, hæc funt.

Ornithologia Tomi III. in fol., *Avium* nempe *fiffipedum*, primo volumine *rapacium*, fecundo *granivorarum*, tum tertio *palmipedum*. Aliquæ diffectiones eo Opere continentur, plantæ etiam, fed rudiffimæ fingulis fere avibus Tomi II. & III. adpinguntur. Ipfæ icones in univerfum, ut inter ligneas, fatis eleganter & ad vivum factæ. Bononiæ prodiit 1599. 1600. 1603. & denuo 1646. 1647. Porro *de quadrupedibus bifulcis*, *folidipedibus* & *digitatis*, *viviparis* & *oviparis* tria vo- lumina a morte ejus edita funt annis variis 1621. 1639. 1642. 1645. *&c.* aliquoties. In iftis anato- mes multo minus, icones propriæ paucæ, reliquæ ex *C. GESNERO*, defcriptiones pariter dete- riores, fceleta ex *COITERIANIS*, non citatis. Digitata edidit *AMBROSINUS*, bifulca vero & folidipeda *JOH. CORNELIUS UTERVEERIUS*. De *pifcibus* & *cetis* ib. 1613. & 1638. fol. edidit *UTERVEERIUS*: Icones undique corrafæ funt. De *Serpentibus* & *Draconibus reliquis* Bonon. 1640. & 1642. *AMBROSINO* editore. De *Animalibus exfanguibus mollibus & cruftaceis*, ib. 1606. (& 1642.) nomen fubfcribente vidua. Pleræque hic icones ad ipfas in Mufeo teftas expreffæ funt. De *Infectis Animalibus* Bononiæ 1602. & 1638. Hoc ex optimis eft, & plurima Auctori propria habet. Deinde ex alio genere *Monftrorum hiftoria* fabulis pleniffima *AMBROSINI* cura, Bononiæ 1642. edita, & vix ullius momenti eft. De *Dendrologia* ib. 1668. ab *OVIDIO MONTAL- BANO* edita, alibi dicetur. *Mufeum Metallicum* ib. 1648. Hoc ab *AMBROSINO*, ni fallor, editum excellit, & prima eft, quam novi, alicujus momenti lapidum figuratorum collectio. Hæc ea- dem Opera Francofurti variis annis, fed fordide fatis & imperfecte recufa funt.

Si judicium meum requiris, obfervo primum fere omnia *ALDROVANDI* pofthuma effe, ex- cepta Ornithologia & Infectorum hiftoria, hinc imperfecta, & ex collectaneis coacervata nullo delectu. Icones, quas ipfe perfecit grandiores, & melius delineatæ Gefnerianis funt, & Anima- lia multo plura, ut qui & recentior fcripferit, & in longiffima vita multo plura collegerit. Defcriptiones breviffimæ, fatis tamen accuratæ, anatomes paffim aliquid additum eft. Sed quæ propria Auctor obfervavit in farragine hiftoricorum, poeticorum, heraldicorum & fabulofo- rum collectaneorum latent. Quare in ferie quidem Scriptorum rei naturalis neceffarius Auctor, non tamen, qui fpem noftram expleat, aut fufficiat hiftoriam rerum defideranti. De mufeo, quod collegit *ALDROVANDUS*, ejufque cuftodibus legi poffunt *COMM. BONON.* T. II. P. I. p. 34.

(a) In *CONRADI GESNERI* hiftoria paulum immorabor. Ita jubet *BOERHAVII* in eum virum amor,

rinus ille excellentiſſimus in ſcientia omnium Linguarum, Medicinæ, Botanicæ, & Ani-
amor, quem & Nepotibus ejus *JOHANNI* & *JOHANNI CHRISTOPHORO*, omni genere beneficiorum teſtatus eſt, & mea demum in tantum civem veneratio: cum meus atavus *GESNERI* civis & familiaris fuerit *ZWINGLII* cum eo occiſus in prælio Cappelenſi. A Parentibus minus locupletibus, honeſta tamen familia natus 26. Mart. 1516. (Epiſt. a *WOLFIO* edit. p. 226.) per ſummos labores, ex tenui fortuna ſenſim, ſuo merito in meliorem ſtatum res ſuas collocavit (l. cit. p. 49. *b.*). Corpuſculo debili & valetudinario (p. 92.) ut etiam a renibus ſibi metueret (p. 102. *b.*), arthritidi obnoxius (p. 836.) ob quam an. 1560. thermis Badenſibus uſus eſt, (p. 7. *b.* & 88.) vapore demum accenſi ſpiritus vini levatus & ulcere ſponte oborto (p. 83. *b.*), myops denique (p. 84.) ut conſpicillo uteretur, quo objecta remota minutiora adparent (p. 136. *b.*). Improlis manſit, cum 30. annis in conjugio vixiſſet (p. 62. *b.*). Diligentia incredibili omnia fere ſcripta veterum pervolvit, nulli parcens arti, & edidit plurima Græce Latineque peritus, ſed ut non facile alter, Medicinam omnem, uti per partes demonſtrabo, ſtudiis ſuis complexus eſt. Solebat colligere omnis generis monumenta, ut in uno latere Libri ſcriberet, quem pro arbitrio poſſet diſſecare (p. 62. *b.*). Res autem ipſas colligebat nulli parcendo ſumptui, ex Europa omni & ipſa Polonia, ut in tanta rei familiaris mediocritate Theſaurum foſſilium (Hiſt. vit. p. 14. *&c.*), plantarum, animalium, primus forte collegerit, ipſiſque feneſtris piſces & marina animalia adleverit depicta (*Ep. Wolf.* p. 115.). Candore eo fuit, quo non facile quiſquam alius. In tanta peritia, qua neminem ſibi parem haberet, nullam opportunitatem diſcendi prætermiſit, ut vel Magum Phædronem inviſum ſibi, de plantis conſulturum ajat, ſi tempus haberet (ib. p. 24.), *GUILANDINUM* vero etiam pro Præceptore haberet (p. 65. Epiſt.) & generalia ſe negligere, in ſpecialibus unice eſſe occupatum, tanquam vitium aliquod fateatur (ibid. p. 3. *b.*). Omnes bonos ubique laudavit, neque quemquam, a quo profecerat, abſque grati animi teſtimonio reliquit. Animo ita excelſo fuit, ut *GUILANDINUM* ab aſperiori in communem inimicum *MATTHIOLUM* contentione ſerio revocaverit (ib. p. 140.). Honeſtiſſimi animi luculenta edidit teſtimonia, in aliorum operibus edendis, ſed inprimis in *MOIBANI* hæredes (p. 41. *b.*), in quorum gratiam etiam amatiſſimas ſibi plantas aliquandiu deſeruit (ib.), mercedem autem laboris ſui pupillis condonavit. Pietate ſumma fuit, cujus documentum certiſſimum eſt, in ea Epiſtola, quam ad *OCCONEM* paucis ante impræviſam mortem diebus edidit (p. 55. *b.*). Iis cum eſſet moribus, omnibus ſuæ ætatis doctis viris cariſſimus fuit. Ipſi *AMATO*, minime liberali in laudando, omnium doctorum dictus Magiſter (*Centur. Hiſt. Med.* VII. Hiſt. 6.). Ergo ex Sarmatia uſque luculentis donis ornatus (p. 115. *&c.*) accepit plantas a *KENTMANNO* (*Epiſt. ad Wolf. ed.* p. 5. 6. *&* *Epiſt. ad KENTMANNUM* n. 1.), *ALDROVANDO* (*Epiſt. Wolf* p. 79.), *JOHANNE FABRICIO CURIENSI* (ib. p. 92. *b.* 97. *&c.*), *FELICE PLATERO* (p. 101. *b.*), *VALERANDO DOUREZ* (*Epiſt. ad J. BAUH.* n. 19.), *JOH. BAUHINO* (in Epiſt. ad eundem ubique, in *WOLFIANA* vero edit. p. 101. *b.* 121. *b.*), *THEODORO ZWINGERO* (in iiſdem p. 101.), *BENEDICTO ARETIO* (ib. p. 116. *b.* 119. *b.* 121. *b.*), *JOHANNE CAJO* Britanno (p. 134.), *COLLINO* Sedunenſi (*de Aconito* I. p. 5.), *ADOLPHO OCCONE* (*Ep. Wolf.* p. 69.), *LEONHARDO RAUWOLFIO* (p. 60.), *STOEKLINO* (p. 80.), *HOLZHALBIO* (p. 84. *b.*) *QUADRIO* (*de Aconito primo* p. 5.), *EUSTATIO QUERCETANO* (ib. p. 13.), *CORTUSO* (*Epiſt. ad JOH. BAUH.* n. 20.) aliiſque. Icones vero Stirpium habuit ab *OCCONE* (p. 50. 52. *b.* 78. *b.*), *GEORGIO FABRICIO* (p. 88.), ſed malas iſtas (p. 89. *b.*), *ARETIO* (p. 99. 121. *b.*), *LEUSCHNERO* (*Epiſtola ad KENTM.* 27.), *KENTMANNO* (ib. & præf. ad *CORD.* L. IV.), Sic ſemina miſerunt *ADOLPHUS OCCO* (p. 77.) *HOLZACHIUS* (p. 84. 87.), *TH. ZWINGER* (p. 105. *b.*), *CASP. WOLFIUS* (p. 122.), *J. BAUHINUS*, alii.

Ita porro Animalium icones communicaverunt *VALENTINUS GRAVIUS* (p. 136.), quas valde laudat *JOHANNES CAJUS* (p. 135.), *SITTARDUS* (*Ep. ad KENTMANNUM*, n. 1.), *KENTMANNUS* (*ubiq. in Epiſt.*), *JOHANNES BAUHINUS* (*Ep. ad ipſum* n. 32.), *SIGHARTUS* (*Epiſt. Wolf.* p. 726.). Plures vide in *Præf. ad L. Hiſtor. Anim.* & inter eos *RONDELETIUM*, *GUILANDINUM*, *ALDROVANDUM*.

Lapides & foſſilia donarunt *PONTANUS* (*Ep. cit.* p. 31.), *VALENTINUS GRAVIUS* (*Ep. ad KENTMAN.* n. 10.), *KENTMANNUS* (ib. n. 13.), *JOHANNES BAUHINUS* (*Epiſt. ad J. B.* 6. *&c.*); terras *JOHANNES CRATO* (*Epiſt. Wolf.* p. 14.). *ACHILLES GASSERUS* (p. 43. 54.); Conchas *J. CAJUS* (p. 134.), Piſces *KENTMANNUS* (ib. p. 56. & ad
KENT.

Animalium fane incomparabilis fuit, ita ut videatur natura conftituisse prodigium in eo homine. Scripfit de omnibus animalibus, de pifcibus, de plantis &c. non defcripfit (*a*) ex aliis, fed ipfe, quæ expertus eft, ea nobis tradit: verum quod maxime mirum eft, dum tanta opera folus molitur, fecit unus tot & tanta experimenta (*b*), quot omnes alii coævi ne junctis quidem viribus fecerunt. Tandem expofiturus virtutem radicis doronici (*c*), ut fopiret lites Italicas, in femet ipfo cœpit experimentum lethale, nam funeftus exitus ejus vim deleteriam in ea radice, de qua difputabatur,

KENT. n. 9. *&c.*), *FELIX PLATERUS* (*Ep. Wolf.* p. 97. *b.*), *HEROLDUS* (Venetiis ib. p. 6.), *GEORGIUS FABRICIUS* (p. 132.), alii alia.

Adde his præfidiis proprios labores. Plantas quidem in Alpibus plurimis itineribus quæfivit. In Monte Fracto fuit ut ex defcriptione apparet. Alio itinere, comite *JOANNE BAUHINO* fummas Rhætorum Alpes confcendit, ad acidulas Mauritianas, quas cum fructu bibit (*Epift.* p. 23.), ad Thermas ufque Tellinas anno 1561. (*Ep.Wolf.*p.1.*b.*85. *&c.*), aliis annis alias. Debilis & quinquagenarius in lacu Tigurino natavit, ut plantas quæreret (*Ep. ad BAUH.* n. 17. p. 118. & ubi). Laufannæ etiam, Lutetiæ, in Infubria, Gallica Provincia, ex qua redux iter fecit *RAUWOLFIO* Socio (*Ep. Wolf.* p. 606.), & in Italia operam ad conquirendas ftirpes impendit. Propter pifces marinos Venetias profectus (*Hift. Vitæ Simler* p. 9. & *Præf. ad Hift. Aquatilium*), etiam Auguftæ fuit (p. 65. *Epift. Wolf.*), ob Rhenanos vero pifces Argentorati (*Hift. Vitæ p.* 10.). His auxiliis & collata hinc fida naturæ obfervatione, inde copiofiffima lectione Auctorum effecit, ut quadraginta & novem annis, quibus vixit, enormem vim Librorum in omni fere artium ambitu fcripferit, nullum tamen, cujus editi pœniteret.

(*a*) Veterum Scriptorum loca undique concife in Hiftoriam Animalium ita ftipavit, ut nihil fere deeffet, ex omni genere Phyfices & Philologiæ, quod defiderares. Proprias tamen ubique defcriptiones, icones etiam non exiguæ pulchritudinis addidit, etfi ne tales quidem viro gnariffimo fatisfacerent (*Epift. Wolf.* p. 20. 3.) Eas icones pro ditioribus amicis vivis ornari coloribus curabat, mire nitidis (*Epift.* p. 186.), quale exemplar in mea Bibliotheca eft.

(*b*) Non alia re Medicinæ magis profuit quam hujufmodi experimentis, quibus rerum vires in fe ipfo expertus eft. In omni enim planta folebat fapore, odore, vires explorare, deinde virium periculum facere deglutiendo (*Epift. Wolf.* 553. *Hift. Vit.* p. 146.), fenfim aucta dofi (*Epift. Wolf.* p. 75. *b.*), ne fibi noceret, non parcendo venenatis plantis, cum fruftra monerent amici (l. cit.). Ita adquifivit fenfim miram peritiam de viribus plantarum judicandi, ut vel folo odore diftingueret purgantes plantas (eod. loco). Ita vires exploravit purgatorias Eupatorii Cannabini (*Ep. cit.* p. 6. 121.), Ellebori, Gratiolæ (*p.* 22. 71. *b. & ad J. Bauh.* 33.), tum efficaciam Antithoræ (*Epift. ad J. Bauh.* n. 30. & *Wolf.* p. 66.), foliorum Tabaci (*Epift. Wolf.* p. 79. *b.*), Lycoperfici (cujus integrum pomum innocens expertus eft p. 107.), Polygalæ, cujus vim commode purgantem detexit (*l. c.* p. 121.), Thoræ VValdenfium (*de Aconit.* p. 18. *b.*), Paridis, *&c.* Sic eclegma de Spina cervina (*Epift. Wolf.* p. 166.), Oxymel elleboratum, & Thermarum Badenfium ufum internum ipfe primus expertus eft, qui noftris iterum temporibus celebrari cœpit (p. 18. 57. *b.* 80.) In mineralium tamen viribus inveftigandis merito cautior erat, Sulfure excepto (*Epift. Wolf.* p. 716.). In Canibus etiam Nucem vomicam (*ib.* p. 14. *b.* 33. *Epift. ad J. Bauh.* n. 31. p. 147.), Paridem, Balfaminen impatientem (p. 109.) exploravit. Experimenta in fe ipfo facta ad ægrorum curatio nem transferebat, de quibus inferius dicendi locus erit. Adde nunc indefeffo labore ex omni hominum genere profeciffe *GESNERUM*, & ne Rufticorum quidem experimenta fpreviffe (*Hift. Vit.* p. 14. *b.*)

(*c*) Illepida fabula a *COSTÆO*, primum, quantum vidi, profecta, paffim in Medicis Hiftoriis reperitur, tum apud *FLOYERUM* nuper *in Præfat. Pharmacobafani*. Sed falfiffimam effe facile evincunt *Epiftolæ GESNERIANÆ*. An. 1564. in Martio fumfit eas Doronici duas drachmas, a quibus ventriculum fibi paulum debilitatum fenfit (*Epift.* p. 18. *b.* 746. 78. *Hort.* p. 257.) Anno vero 1565. die 13. menfis Decembris ex pefte, carbunculo in pectore enato, obiit (*Hift. Vit.* p. 19. *b.*). Cl. *SCHULZIUS* paulo deteriori modo rem narravit: periiffe nempe eo die, quo mane fcripferit fe Anthoram fumfiffe *Mat. Med.* p. 316. fed abfque ullo boni Auctoris teftimonio, aut veritatis fpecie.

tur, demonstravit. GESNERI Opera (a), ubique possunt acquiri, emantur avide, habebitur certe ex iis unde lucrum fiat in studiis, nam quo plus increscit studium inter mortales, eo plus increscit viri istius fama. Fabulas omnes eruditissime ex- pun-

(a) Opera *GESNERI* ordine recensebimus, quæ quidem ad rem naturalem, aut Medicam pertinent. *De Lacte & operibus lactariis* Libellus. Tiguri prodiit 1541. in 8. Juvenile Opus inprimis philologicum, & ex veteribus collectum, plantæ aliquæ per occasionem descriptæ. *Naturalis Historiæ compendium*. Basil. 1548. 8. * *De Thermis & Fontibus medicatis Helvetiæ*. Venet. 1553. fol. *

Historia Animalium, vastissimum Opus, cujus tres tomos edidit *CONRADUS*. Eadem omnibus methodus, ordo generum alphabeticus, cum nondum satis cognitæ essent analogiæ. Nomina Animalium 1. antiqua, & hodierna, & a se ipso excogitata. 2. Descriptio, locus natalis. 3. Vita, œconomia animalis, & nonnunquam aliqua anatomica, ut in Otide, piscibus nonnullis. 4. Mores. 5. Utilitas in re familiari. 6. Diæteticus usus. 7. Medicus. 8. Mythologia universa. Ælianum, Nicandrum totum, iatrica loca Athenæi, Galeni, Alberti Magni, plurimos alios Auctores totos intulit Operi, & suo loco disposuit, ut sit pro Bibliotheca animali. Hujus Operis pars prima de *Quadrupedibus viviparis* prodiit Tiguri 1551. fol. ampla, ob copiam rerum ex Geoponicis. Botanica passim intermista sunt. Exoticas Animalium species, ut ea ætate expectari poterat, paucas habet, neque fere satis bene expressas. Exemplo Pantheræ, Rhinocerotis, & aliorum. Aliquas etiam icones, quas ab amicis habuit, malas esse fatetur, ut leporini Vulturis a *FABRITIO* missam, sed in universum non valde placuisse ipsi suas icones, plurima argumenta demonstrant, tum quod sumptus contraheret Froschoverus, tum quod difficillime prototypos compararet. Eleganter enim cæterum & delineatæ & sculptæ sunt. Denique Opera sua de Animalibus congesta magis, quam digesta esse agnoscit. *Epist. Wolf.* p. 16. *b.*

De *Quadrupedibus* L. II. De *Oviparis*. Tiguri 1554. *Appendix ad hos duos libros*, eod. anno *ibid.* quæ in editione anni 1560. suis locis inserta est. Continet icones novas *CAII*, *BELLONII*. Aliquæ etiam ad vivum expressæ sunt.

L. III. de *Avium natura*. Tig. 1555. f. L. IV. de *Aquatilibus*. Tiguri 1558. f. Hic tomus reliquis plenior est. *RONDELETII* enim & *BELLONII* icones insertas habet omnes, aliquas sed paucas *SALVIANI*, tum proprias *GESNERI*, ut qui solus fere Helveticos Pisces lacustres & fluviatiles cognitos habuerit. Hunc tomum Imperatori *FERDINANDO* I. dicavit, a quo gentilitium insigne accepit quatuor inter animalia Regum, quod Andreæ patruo, viro honorato ejusque filiis, ipse improlis inservire voluit (*Ep.* p. 19. *b.* 21. *b.*). Ea ex familia duo Professores Tigurini unice supersunt, *JOHANNES JACOBUS*, nummorum cognitione clarus, & *JOHANNES* vetustissimus & fidus meus hospes, amicus, mathefeos, botanices & rerum naturalium amore clarus. Icones vero animalium Gesneri solæ seorsim an. 1560. editæ sunt, auctæ & emendatæ.

Porro edidit *Historiam prodigii quo Cælum ardere visum est*. Tiguri an. 1561.

Fossilium historiam minus perfecit *GESNERUS*, cum præsertim, ut ipse addit, Helvetia fere absque metallis sit. Huc tamen pertinent, *Descriptio Montis Fracti: Morochti lapidis descriptio*: Deinde collectio Librorum *de omni rerum fossilium genere, gemmis, lapidibus, metallis & hujusmodi*, quæ Tiguri an. 1565. prodiit in 8. inter Opera *GESNERI* novissimum. In eo pleraque equidem aliena sunt: non tamen exiguus est ipsius *GESNERI* de *Rerum fossilium, lapidum & gemmarum figuris & similitudinibus Liber*, quo varia genera ossilium secundum figuras disponuntur, sive linearum circumscriptione simpliciori, sive exquisitiori sint aliqua ad animalium aut vegetabilium genus similitudine. Coralliorum ergo, & lapidum, quibus testaceorum figura inest, primus historiam delibavit. Imperfectiorem vero laborem esse, a typographo præcipitatum ipse fatetur (*Epist. Wolf.* p. 15. *b.*). Non tamen omittendum est duplex, ni fallor, *GESNERI* inventum. Primus, quantum novi, sal acidularum coquendo paravit, & de fonte quidem Rhætico (Mauritiano) salem amarum paravit, quem pro nitro vero veterum habuit: alium vero ex fonte Scultensi magis salsum, acriorem (*Epist. Wolfi* p. 84. *b.* 91.), nempe fixum. Idem vitriolum acidulis vires præbere sagax pervidit (*Epist.* p. 77. *b.*). Deinde succinum bitumini cognatum esse docuit, & in ejus glebis aliquid vitriolici effloruisse vidit (*Epist.* p. 45. *b.* 68. *b.*), quæ sententia recentiorum experimentis nunc evicta est.

Verum

punxit, & vera ac utilia repofuit. Proftant ejus Opera multis voluminibus in folio.

Ad

Verum fi aliis artibus pares paucos invenit, nullum vel fecundum in plantarum cognitione, quoad vixit, habuit. Ita enim a prima juventute, ab avunculo *JOANNE FRICCIO* inftitutus (*Praef. ad Catalog. Quadrup.*) amabat plantas, ut in iis quodammodo fe infanire fateretur (*Epift. Wolfii*. p. 117. 118. *a*.). Multis ergo annis ad integram ftirpium hiftoriam fe præparavit, ut anno 1551. rararum ftirpium fuper centum icones (*Ep.* p. 116. *b*.), anno vero 1555. mille figuras ftirpium paraverit, quingentas autem plantas nemini dictas moriens collectas reliquerit (*Hift. vit.* p. 15.); Opus autem ex ducentis fexaginta Libris collectum paraverit editioni (*Epift.* ad *J. BAUH.* n. 26.), ut pari ordine plantarum hiftoriam elaboraret, qua animalium illa edita eft (*C. WOLFII pollicit.* p. 756.). Sed & ipfe omni fere anno montem aliquem adiit (*Praef. ad hift. Mont. Fract.*) & ab an. 1560. hortum coluit (*Epift. Wolfii* p. 115.), aut omnino duos (Præf. ad Libr. *De hort. Germ.*). Cumque nullas aliorum icones valde probaret (l. c. p. 13.), mira & exquifita cura proprias depingendas curavit, ad exemplaria viva a fe ipfo undique collata (*Epift.* p. 27. *b*.), ut ipfe fubinde manum adhiberet operi. Vidi & ftupui fubtiles tenerofque calami tractus, colorum fidem, characteres exquifitos, quorum etiam fpecimina funt in Matthioli compendio *CAMERARIANO*. In re herbaria longe plura præftitit, quam ante ipfum quifquam, characteres nempe primus pervidit, quibus & fpecies multæ plantarum in unum genus conjungerentur (*Epift. Wolf.* p. 39. *b*.), & multa genera in unam claffem. Eos characteres in flore & femine inprimis pofuit (*Ep. Wolf.* p. 1136. &c.), in quibus accuratiffime pingendis valde curiofum fe effe, & profitetur (*Epift.* p. 64. *b*. 113.) & res ipfa demonftrat. Ergo Moluceam lamiis ad finem ex flore vidit, etfi feminis figura differebat, cui parti plurimum in cognationibus ftirpium tribuebat (p. 656.), idque addere folebat iconibus (p. 107.). Staphifagriam & aconitum adfines effe invenit (*ib.* p. 113.), ut alibi fcorzoneram & tragopogonem (p. 3. *b*.). Dulcamaram vero ad folana reduxit (p. 84. *b*.). Calceolum in fodalitatem orchidum revocavit (p. 96. *b*.). Sed petali etiam & calycis diftinctionem pervidiffe apparet, cum calicem Hellebori (conftans nempe involucrum) ab imperitis pro flore haberi ajat (*Ep. ad Kentman.* n. 24.). Denique innocentiffimum illud laborum Botanicorum præmium primus, certe inter recentiores, propofuit, ut nomen celebrium in re herbaria virorum plantis imponeret, prout quifque vires alicujus ftirpis in liquidum conftituiffet experimentis fuis (p. 73.). Ita Volratam volebat conftituere, & Aretiam feligendam proponebat *ARETIO* (*Ep.* p. 120. *b*.). Ita *JOH. BAUHINO* afferebat cognominis plantæ honorem (*Epift.* ad *J. BAUH.* n. 32.), & *ACHILLI PYRMINIO* Gafferiam vel Achilleam (l. c. p. 42.) & *Adolphiam* vel *Occoniam* (*Ep. a VVolferd.* p. 73.) pro qua amico fuo *OCCONI* Pirolam proponit (p. 63.), & Burfam paftoris, fi fuccum ejus, liquorem, virefve exploraffet (p. 73. *b*.), *CORTUSIUM* vero & *CALCEOLARIUM* fibi ftirpes jam felegiffe ad *JOH. BAUH.* fcribit (*Epift. modo cit.*).

Opera ad rem herbariam pertinentia funt.

Hiftoria Plantarum & vires ex Diofcoride, P. Ægineta, Theophrafto, Plinio & recentioribus Græcis. Tiguri. 1541. 8. Parifiis eod. anno. 12. cum annos natus effet 25. Alphabetica eft & laboris plena compilatio defcriptionum plantarum, quæ apud veteres reperiuntur, magis tamen ad vires refpicit. Laufannæ fcriptus eft Libellus.

Catalogus Plantarum, Latine, Græce, Germanice & Gallice. Tiguri 1542. 4. Plus hic eft cognitionis herbariæ, intercurrunt enim aliquæ rariores. *RUELLIO* plurimum utitur & *TRAGO*.

Præfatio in Libros de natura Stirpium Hieronymi Tragi a *D. KYBERO* Latine editos an. 1552. 4. Brevis eft Catalogus Botanicorum, quorum numerum mireris, ubi videris recentiffimum eorum Tragum effe. Judicia fida neque ubivis obvia.

De Stirpium collectione Tabulæ, per duodecim menfes. Argentorati 1553. 8. & multo auctius per *CASP. WOLFIUM* an. 1587. 8. Initium faciunt Tabulæ ftirpium per differentias fuas. Videas ibi aliquot Claffes plantarum flore radiato, polypetalo pleno, pappofo, monopetalo calathiformi, tetrapetalo, pentapetalo, paniculato, verticellato, definitiones calycis, gemmæ, feminum in filiqua, in vafculo, nudorum, quæ γυμνόσπερμα, methodi, uno verbo, primitias. In altera parte plantæ alphabetico ordine, exftant cum menfibus quibus florent. Raræ aliquæ ibi habentur, & *GESNERO* primum dictæ. Denique alius Catalogus fequitur, in quo fecundum menfes recenfentur.

De variis & admirandis herbis quæ lunariæ nominantur, & aliter de iis rebus quæ in tenebris lucent,

Ad scientias etiam promovendas multum contulit ANDREAS CÆSALPI-
L NUS

cent, & descriptio Montis Pilati juxta Lucernam. Tiguri 1555. 4. Auriculæ, Lunariæ siliquosæ, Osmundæ majoris, Rorellæ icones, Thoræ prior descriptio, Montis Fracti plantulæ, fere omnes primum a *GESNERO* descriptæ, hic exstant præter aliquas, quas in adjecto carmine primus nominavit *RHELLICANUS*.

De Stirpium aliquot nominibus vetustis ac novis. Basileæ 1557. 8.

Ad Valerii Cordi Opera additiones. Argentorati 1561. fol. & 1563. De Cordo suo loco. Candidissimus *GESNERUS* ignoti sibi hominis Opera mire ornavit, communicata ab *HIERONYMO HEROLDO* Lipsiensi. Præposuit judicia sua de *DIOSCORIDIS* editoribus, deinde Lib. IV. prioribus historiæ plantarum Libris addidit, icones vero tum Tragianas, tum suas, & synonymias. Sed uti in universum queritur de vitiis suæ editionis *GESNERUS* (*Ep*. p. 2. 10. 134.), icones sæpe transpositæ sunt, quæ corrigi possunt ex monitis editioni an. 1563. additis. Addidit L. IV. Cordi, icones & historias doctissimas Tulipæ, novæ tunc plantæ, chamæcerasi montani, tres alias, *ARETII* & *FABRICII* itinera botanica in monte Stok-Horn, Niesen, Galand, bene grandem denique Librum suum de hortis Germaniæ. In eo primo refert hortos botanicos universæ Europæ quales eo seculo dabantur. Deinde Catalogum stirpium, quæ vel in Helvetia sponte provenirent, vel a *GESNERO* aut aliis amicis in horto alerentur. Hæc prima florarum est, quam in additameutis ex itinere alpino anni 1560. facto pulcherrimis plantis ditavit.

Medicam equidem Praxin *GESNERUS* non valde quæsivit, cum & Philosophiam doceret ex officio & obrueretur suis laboribus (*Epist. Wolf*. p. 87.); cum tamen eruditione excelleret, ab ægris etiam in desperatis morbis adhibitus, masculam & felicem medicinam magna cum laude exercuit. Maniæ, Apoplexiæ, Hydropis, Epilepsiæ, senilis Asthmatis felix debellator (*Ep*. p. 2. *b*. 5. 10. *hist. vit*. p. 15.) Inerat viro innata ingenii rectitudo, qua super ætatis suæ præjudicia solus fere se extulit. Ita gemmas & aurum nullius momenti medicamenta esse, ex earum indigestibili virtute pervidit (*Ep*. 4.), & contra *CRATONEM* defendit, ut rubi Ydæi syrupum facile præferret omnibus gemmis (*Epist. Wolf*. p. 50. *b*.) Idem antiquorum efficacem medicinam erecto animo revocare in usum adgressus est. Arteriotomen, ex hominum memoria omissam operationem, in *FELICE WURTZIO* feliciter adhibuit (*Ep. cit*. p. 96. & *FEL. WURTZ vvund-arzney*. p. 703.) Popliteam etiam venam secturus erat varicosæ feminæ, nisi repugnasset indocilis (*Epist*. p. 85. *b*.) Deinde inter medicamenta ea amabat, quorum certior virtus esset. Helleborum ergo, dudum obsoletum, non ad purgandam solum alvum, sed ad incidendos crassos humores, in asthmate, arthritide, apoplexia, mensibus suppressis, adhibuit; maxime vero oxymel helleboratum ex albo helleboro paratum duplex, mite satis purgans (*Epist*. p. 9. 126. 20. *b*. &c.) Deinde aquam ex helleboro cum aceto destillatam (p. 11. 25.); helleborum denique album ipsum cum melle & aceto coctum, vel vinosam infusionem (p. 12. 13. *b*.), & utrumque nigrum & album (p. 68. *b*. 83.) involvulo & omphalocele feliciter adhibuit (p. 86.) Opium quod eo ævo pro veneno habebatur, maximarum virium esse, & movere sudorem, contra Scholarum frigidam naturam opio tribuentium opinionem & cognovit, & ipsi opio theriacæ vim tribuit (p. 61. 69. *b*. 114. *b*.) Paridem herbam cognatam solanis, viso usu narcotico (p. 346.) ad hæmorrhoides adhibuit (p. 21.) Oleum vitrioli ipsum, dudum ante *SYDENHAMUM*, in febribus propinavit (p. 13. 63. 67. *b*. 82.) Acetum destillatum, ad sudorem in peste movendum ante *BOERHAAVIUM* commendavit (l. c. p. 46.). Balsamines vim diureticam in ægris expertus est (p. 109.). Aquæ frigidæ ad morbos acutos malignos vim mirabatur negligi (p. 11.). Lixivium fabarum ad calculum laudavit, ante nupera experimenta (p. 73. *b*.) & fraga (p. 92. *b*.), Quartanas, Scholis inexpugnabiles, sæpiuscule devicit (*Ep*. ad *JOH. BAUHIN*. n. 8.) Gentianæ succo ad febres efficaciter usus (*Epist. Wolf*. p. 58. 63. 97.). Purgantibus indigenas addidit plantas, Eupatorium ut commodum Emeticum, (p. 63.) Polygalam purgantem, Gratiolam, &c. Oleo lini in pleuritide mali moris felicissime usus est (l. cit. p. 20. 21. 39. 108.). In dispensatoriis dubiis aut inertibus medicamentis efficacia substituit, tunicæ flores utrique *Ben*, albo & rubro (p. 52. 80. &c.). Nec observationes raras neglexit, ut canthari antennati qui ex alvo feminæ dejectus est (p. 22. *b*. 94. *b*. &c.)

Opera ad Medicinam facientia varia edidit, sed fere minora. Ea sunt: * *Medicamentorum ἀντιβαλλομένων GALENO adscriptorum Tabula cum adnotationibus*. Basil. 1540. 8.

Symbo-

Symbola GALENI experimentorum ex ejuſdem Libris collecta, *Compendium ex L. ACTUARII doctrina GALENI de compoſitione Medicamentorum ſecundum locos*. Tiguri 1541. 8. *

Apparatus ſimplicium Medicamentorum ex *DIOSCORIDE* & *MESUÆO*, *& univerſalia præcepta Pauli Æginetæ de Medicamentorum compoſitione*. Lugd. 1542. 8. *

Enchiridion Medicamentorum purgantium & vomitoriorum alphabeticum. Baſileæ 1546. 4. *

De ſecretis remediis Theſaurus EVONYMI GESNERO Auctore. Tiguri 1554. 8. Formulæ ſunt aquarum & aliarum præparationum pharmaceuticarum & chemicarum, quarum pretium ex eo potius tempore quo Liber ſcriptus eſt, quam ex noſtro æſtimare oportet.

Ad editionem *optimorum Scriptorum Chirurgiæ*, quam Tiguri an. 1555. in folio procuravit *GESNERUS*, Bibliothecam Chirurgicorum Scriptorum omnium ad ſua tempora ſubjecit.

Ad *GALENI* editionem *FROBENIANAM* an. 1562. varia addidit, vitam *GALENI*, Operum Catalogum, Commentatorum, Adverſariorum & Laudatorum enumerationem, qua fere tota ad id tempus hiſtoria medica poſt *GALENUM* continetur.

Enchiridion rei Medicæ, ex variis Tractatulis compoſitum, dedit Tiguri 1563. 8. * Denique in *Bibliotheca univerſali ſeu Catalogo Scriptorum omnium*, Tiguri 1545. fol. edita, & in *Pandectarum* Libris XIX. qui ſecundus Tomus Bibliothecæ eſt an. 1548 impreſſus, inter innumerabiles Scriptores, quorum Opera recenſet *GESNERUS*, etiam de Medicis aliqua documenta habentur, parciora tamen ſunt, quod Liber XX^mus. Pandectarum qui Medicos Scriptores continere debebat, & in quo laborabat *CONRADUS* (*Epiſt*. p. 114.), nunquam prodierit in lucem.

Numeroſos admodum Libros, quos in omni humaniorum Literarum ambitu ſcripſit *GESNERUS*, tum quos alienos maximo numero edidit, omitto, ut poſthumos aliquos tangam. *EO* ergo pertinent *Epiſtolæ*. Earum prima & major collectio 226. Epiſtolas continet, a *WOLFIO* editas Tiguri 1577. 4. Eæ in tres Libros diſtributæ ſunt, nullo ordine, & turbatis temporibus. Plurima ibi ad vitam *GESNERI*, ad Hiſtoriam Literariam ejus ævi, ad rem Botanicam & Medicam pertinentia, rara & curioſa continentur. Porro quartus *Epiſtolarum Liber ad KENTMANNUM* unice datarum, Wittebergæ an. 1584. in 4. prodiit, quo 28. Epiſtolæ continentur. Denique *CASPAR BAUHINUS* Baſileæ an. 1591. in 8. forma Epiſtolas *GESNERI* ad *JOHANNEM* fratrem ſuum ſcriptas edidit, juvenem tunc, ſed præceptori ſuo utilem Diſcipulum, qui Baſilea, Tubinga, Monſpelio, Patavio, Lugduno, ſtirpes ad *CONRADUM* mittebat. Nec aliud fere iis epiſtolis argumentum eſt.

Cum Epiſtolis a *WOLFIO* editis prodiit etiam *C. GESNERI de Aconito Dioſcoridis aſſeveratio*, *& de Oxymelle elleborato Liber*. Priori Libello defendit, Thoram Aconitum eſſe, ejuſque venenatas vires demonſtrat, & *MATTHIOLUM* (qui Doronici foliis ſquammariæ radicem adpinxerat (*Epiſt. ad KENTM*. n. 20.) facile expugnat, & Doronici innocentiam tuetur. Altero Oxymellis utriuſque elleborati compoſitionem & curationes, quas eo medicamento perfecerat feliciſſimas, ſingulatim perſequitur.

Porro *ſecunda pars Evonymi* ab eodem *WOLFIO* an. 1569. 8. edita eſt, ſimilis argumenti.

Idem *WOLFIUS* chartarum *GESNERIANARUM* hæres, Tiguri an. 1587. in folio, Libellum ejus *de Scorpione* qui ſolus de inſectorum deſcriptione ſupereſt, & *hiſtoriæ Animalium L. V. de Serpentibus*, edidit. Ordo idem eſt, qui in prioribus.

Denique magnum illud de Botanica Opus non totum periit. Et de eo quidem labore (in *Epiſt. ad KENTM*. n. 28. paulo ante mortem data) teſtatur *GESNERUS* ſe hactenus in materia colligenda fuiſſe occupatum, nunc formam incipere dare operi: & in *Epiſt*. a *WOLF*. edita p. 58. paucis diebus ante mortem, ſpem ſuam ſignificat Opus intra annum iri abſolutum. Schedæ ergo collectæ cum iconibus ad *CASPARUM WOLFIUM* pervenerunt, qui publico programmate, an. 1568. ad *JOH. CRATONEM* dato, editionem promiſit. Sed nihil præſtitit, & Theſaurum integrum vendidit *JOACHIMO CAMERARIO*, quo icones fere 1500. (*WOLF. pollicit*. p. 43. *b*.) continebantur, tum collectanea *GESNERI*. *CAMERARIUS* partem iconum ſculpi curavit, & in ſuam epitomen *MATTHIOLI* tranſtulit, unde in *VERZASCHÆ* etiam & *ZWINGERI* herbarios Libros tranſierunt. Pars major manſit inedita, eaque ad *VOLCAMEROS*, nunc vero ad *J. C. TREWIUM*, Directorem Academiæ Naturæ Curioſorum, &c. pervenit. Apud hunc clariſſimum virum videre eum Theſaurum mihi contigit, & rariores ſtirpes in Catalogum conjicere. Pleræque icones Tiguri calamo exſcriptæ ſunt, non abſque ipſius *GESNERI* labore, & coloribus vivis pictæ, additis, manu *GESNERI*, locis natalibus, & variis ad plantæ cognitionem facientibus notis. Aliquæ minus bonæ ſunt ab amicis communicatæ. Numerus figurarum reſpon-

NUS (a), Medicus a corpore Pontificis Maximi. Vir fuit in naturalibus peritissimus, docent hoc satis ejus Opera Botanica, quæ edidit suppresso ejus nomine MORISONUS (b). Primus fuit CÆSALPINUS, qui dignoscendis plantis signa ex fructificatione sumsit, primus etiam inventor fuit circulationis sanguinis, sed non evulgavit, nec eo usque penetravit (c), quo HARVEIUS. Egregia etiam scripsit de re metallica. Quæcunque ejus Opera (d) acquiri possunt, ea emantur utique, nam optima sunt.

L 2 Succe-

spondet WOLFIANO. Scripti vero GESNERI codices etiamnum Norimbergæ extant. Plurimorum certe quæ CLUSIO, JOH. BAUHINO, recentioribus vulgo tribuuntur, inventorum ad GESNERUM rediret gloria, si unquam incomparabile Opus suum adspiceret lucem.

(a) Aretinus, Professor Botanices Pisanus, & Archiater CLEMENTIS VIII. obiit an. 1603. Vir ingenio perspicaci, sed Aristotelicis theoriis nimis implicatus, ut in aliena varia, & in ipsam denique universi cum Deo identitatem delapsus fuerit. In rebus vero sensibus subjectis, ubi neminem sequebatur ducem, viam veri constantius secutus est.

(b) ÆSALPINUS equidem constituit genera aliqua naturalia, minus nota superioribus, ex semine maxime desumpta, ut pomiferas, umbilicatas, non umbilicatas, amintaceas, apetalas, herbaceas, cucurbitaceas, tetrapetalas, cruciatas, & bacciferas, (sed has nimis multas & varias), diangias, triangias, asperi-folias, verticillatas, umbelliferas, gymno-polyspermas, polyangias, &c. quas classes fere omnes recepit MORISONUS, nempe uniloculares, biloculares, unifiliquas, triloculares, bacciferas, multifiliquas, gymnotetraspermas utrasque, composito flore plantas, gymnopolyspermas. Diversitatem tamen in utriusque methodo reperias, exquisitiori attentione animi adhibita. CÆSALPINUS enim a receptaculo sive placenta genera deducit, MORISONUS a loculis. Hinc ubi tria sunt receptacula, fructus CÆSALPINO numeratur, cum trilocularibus, separatur a MORISONO & refertur ad uniloculares. Quare cum istius methodus laxior & multo imperfectior sit, quam CÆSALPINI, non videtur eo Auctore valde usus esse.

(c) Solent ubique CÆSALPINUM extollere, quod ante HARVEUM circulationem invenerit. Ut vero justa fiat æstimatio meritorum CÆSALPINI, tenendum est, circulationem minorem, quæ per pulmonem fit, plurimis Scriptoribus egregie notam fuisse, GALENO nempe *de usu partium* L. VII. & MICHAELI SERVETO L. *de Trinitate*, & REALDO COLUMBO *de re anatom.* L. VII. p. 177. PIGAFETTÆ FALLOPII discipulo (apud MONAVIUM in Literis CRATONIANIS. L. V. p. m. 395.) & aliis. Major vero circulatio, qua sanguis abextremis arteriis in venas transit, atque cor versus redit, paucissimis tacta est. De ea CÆSALPINUS cogitata aliqua reliquit, in Systematis vero speciem rem nunquam constituit (*De Plantis* L. I. c. 2.), ubi alimentum a venis ad cor duci, inde per arterias in totum corpus adduci ait, non satis tamen manifesto addit, ab arteriis sanguinem in venas reddi. In *Quæst.* vero *Medicis* observatam venarum intumescentiam, quæ fit, in ligatis venis inter partes extremas, & vinculum, explicat ex calore nativo, qui ex arteriis in venas per anastomosin transeat.

(d) Scripsit *De Plantis* L. XV. Florentiæ 1583. 4. excusos, cum brevissima de quibusdam aromatibus appendice quæ an. 1603. in 4. Romæ prodiit, & SYLVII BOCCONE Musæo *Plant.* p. 115. inserta est. Eximium Opus est, sed difficilis lectionis, quod stirpium nomina Etrusca fere ponat, nullo cum synonymo. Cæterum primus systema ex receptaculo fructus perfecit, idque fideliter persecutus est. Descriptiones breves, sed utiles, virium tractatio fere ex veteribus.

De re Metallica L. III. Romæ 1596. 4 & Norimbergæ 1602. 4. a SONERO recusi. Simplex est, absque multa causarum inquisitione, tractatio de omnibus fossilibus, nam solus tertius Liber metalla tractat. Pliniano more, & eo quem in plantis secutus est, veterum descriptiones & virium medicarum enarrationes refert, additis quibusdam suis aut recentiorum experimentis, plerumque nihil habentibus reconditum.

Quæstionum peripateticarum L. V. Venet. 1571. & 1593. 4. editi. Hoc inprimis Opere locus de circulatione minori continetur L. V. C. IV. Solus Liber quintus Physiologiam humanam adtingit, priores ad Physicam generalem, & ad Astronomiam pertinent.

Quæ-

Succedit MARINUS MERSENNUS (*a*) ex Minimorum familia, qui Ordo Monachorum est. Hic Librum conscripsit in 4. duobus voluminibus contentum, sub titulo, *de experimentis Mechanicis, Hydrostaticis*, & in eum congessit luculenter experimenta, adeo ut auro cariorem sit habiturus, qui Libri hujus divitias novit. Quæ certe pro novis apud Auctores sæpe traduntur, ea apud MERSENNUM reperiuntur. Eo ingenio natus erat, ut omnes eruditos viros coleret, cumque ipsis commercium Litterarium aleret, in quo, quæcunque agerent, laudabat comissimus. De industria sæpe committebat eruditos viros, ex quorum litibus fieret doctior, ut duorum Mathematicorum contraria sentientium laudaret sententias, ita uterque ad MERSENNUM argumenta sua scribebat, quibus suam tueretur sententiam, atque

Quæstionum Medicarum L. II. De *Medicamentorum qualitatibus*. L. II. * Uterque Liber cum posteriori editione Quæstionum peripateticarum Venetiis prodiit, & quantum ex veterum judiciis video, pro more seculi scriptus est.

Artis Medicæ speculum Hippocraticum, spectandos exhibens morbos universos. Francof. 1605. 8. & Tarvisii 1606. 8. cum titulo *Praxis universæ Medicinæ* editum *. Ex Hippocratica lectione more Italorum magnam laudem consecutus est *CÆSALPINUS* (*CONRING. Introduct.* C. III. n. 34. p. 109.). Ad mulierum morbos laudat *IDEM* C. V. n. 18. Simplex cæterum & ordinatum Opus, præfixa anatome partium, tunc morbis subjectis, ultimo medicamentis & formulis.

(*a*) Hebræis Literis & Mathematicis enutritus inprimis, pius homo & omnium bonorum amicus, obiit an. 1648, natus annos sexaginta. Primus in Gallia doctorum virorum conventus instituit. *DU HAMEL Hist. Acad. Reg. Scient.* p. 7. Scripta ejus numerosa sunt. Quibus ego usus sum, ea recenseo.

Quæstiones in Genesin. Parisiis 1623. in folio. Non placuit legenti. Video Hebraicæ Linguæ aliquam peritiam, harmonica aliqua, Astronomica practica, de plantis etiam & animalibus quæ rerum interiora ne quidem attingunt. Sed & Sectæ amorem plurimum reperio, & contra veritatem etiam adgnitam, pertinacem renixum.

Cogitata Physico-Mathematica. Parisiis 1644. 4. Liber ex plurimis compositus, multo quam prior utilior & maturior. Primo Libro *Pondera* & *Mensuræ* veterum in harmoniam reducuntur, non sine magna suspicione, eo transivisse *PEIRESCII* de ea re amplissima collectanea. Multa ad rem monetariam pertinentia. In altera parte *Hydraulicorum* locus est & *Pneumaticorum*. Pulchra ibi habet, copias aquarum quæ ex datis tubis dato tempore ex data altitudine cadendo exsiliunt, ejus copiæ variæ mutationes, pro varietate luminum, directionum, etiam secundum conicas Sectiones, parabolæ inprimis, de qua proprietates aliquas hac occasione adfert. Deinde de efficacia aeris compressi & renitentis in aquis sursum pellendis, Siphonibus incurvis. Hydrostatica & de ponderatione in aqua, & de arte navigandi aliqua habet. *Harmonia* tertiam partem efficit, in qua plurimum posuit laboris. Sonorum varietas ex varietate chordarum, campanarum pondere mensurisve determinanda, vibrationum numero, de consonantiis etiam, arte componendi instrumenta musica omnium generum agit. Hoc Libro & *secundis Harmonicis* majoribus multum usus sum, in ea inprimis ætate, Auctoris. Mechanice quartus Liber est. Quinque machinæ simplices. Ibi de robore cylindrorum metallicorum & ligneorum, prima ni fallor experimenta. De effectibus corporum cadentium aut motorum aliqua, &c. Quinto loco est *Balistica* qua velocitates ex chordarum elatere generatæ æstimantur, & de lapsu gravium & curvis, quas projecta describunt. De soni velocitate; multa hic utilia. Sexto loco est *Geometriæ universæ mixtæ & mathematicæ synopsis*. Præmittuntur Elementa *EUCLIDIS*, atque porro ex *ARCHIMEDE*, *APOLLONIO* atque veteribus pariter & recentioribus, ambitus universus Matheseos compilatur, ut quisque Auctor in sua arte præstitisset. Mechanica & Optica ipse Auctor ex suo labore & *COMMANDINI*, *LUCÆ VALERII*, & aliorum inventis composuit: Opus eo tempore certe Tironi utilissimum, & quantum novi, a nemine tentatum, quare merito a *BOERHAAVIO* commendatur. *Harmonicorum* L. XII. eodem Auctore, Parisiis 1635. & 1648. fol. Sonorum natura, generatio & instrumenta musica omnium generum fuse hic exponuntur. Reliqua Opera, ut *Réflexions de Mathématique*, *du mouvement* & *la Vérité des Sciences*, & alia lubens omitto, ut quæ mihi non lecta sint.

atque contrariam destrueret. Ipse vero latens ad retia extricabat ex verbis litigantium, id quod verum erat apud utrumque, hocque statim in collectionibus suis annotabat.

Absolvi nunc præcipuos (a) Auctores, qui historiam naturalem experimentis tantum

(a) Licuerit monere, nimis angustum esse catalogum Scriptorum, quos *PRÆCEPTOR* proposuit. Visum ergo est ex re esse discentium, si universum Physices ambitum in particulas secarem, atque singulis suos adsignarem Auctores, ex quibus & ipse plurimum profecissem, & Medicus purissima inventa haurire possit. Cum præterea quadraginta fere annis, qui ab his prælectionibus effluxerunt, elapsi sint, quibus acerrime studium Physicum excultum est, & per multo plures, quam olim, Europæ partes, & melioribus Instrumentis, & addito matheseos lumine, cum seculum a studiorum humaniorum unico amore ad experimenta & res ipsas industriam suam converterit, eo major fuit Supplementi necessitas.

Physices universa Compendia Theoretica.

JOH. BAPT. du *HAMEL de fossilibus; de corporum affectionibus tum manifestis, tum occultis; de corpore animato* L. II. junctim editi Norimbergæ 1681. 4. E Scholarum methodo multum retinet, recentiorum tamen passim additamenta habet, & Physiologiam corporis humani Anatomicis experimentis superstructam. Cartesiana cum veterum placitis conciliat. Suorum laborum quasi compendium edidit *de consensu veteris & novæ Philosophiæ*. Parisiis 1663. Oxonii 1668. 8. editum. Dictio Latinissima.

JOH. CHRISTOPH. STURM Physica Electica. 4. 2. Vol. Altdorf. 1686. 1698. 1730. Electicus Auctor, & experimentator, historiam opinionum veterum & recentiorum exponit, modesto addito judicio suo, ad progressus ergo Physices cognoscendos utilis.

JACOBI ROHAULT Physica ab an. 1675., quo Parisiis 4. prodiit, frequenter edita, ipsoque *NEWTONO* & *CLARKIO* procurante Londini an. 1710. recusa, tum denuo an. 1718. & ultimo an. 1729. 2. vol. 8. Commodum Compendium, magis Mathematicum, maxime postquam nuperis inventis auctum est, *CARTESIANI* cæterum hominis sed Mathematici.

FRANCISCI BAYLEI Institutiones Physicæ. Parisiis 1701. 4. minime, ut eo ævo, malæ.

JO. KEIL Introductio ad veram Physicam, seu *Lectiones habitæ in Schola Oxoniensi*, an. 1700. & Ed. IV. Londini 1719. 8. Commodum Compendium ad inventa *NEWTONIANA*, & Mechanicam & Mathematicam Physices partem superius jam laudatam.

PETRI van *MUSSCHENBROEK Elementa Physices*, Leidæ 1734. & 1741. 8. Maj. uberius vero Gallice edita 2. vol. 4. 1739. sub titulo *Essais de Physique*. Palmam, ni fallor, præripit reliquis hic Auctor, qui in brevem Librum & rerum descriptionem, & causas, nobis certe notas, & experimenta constipaverit, veri unicus amator, & ab omni Secta purus,

FRANCISCI TERTII de *LANIS Magisterium Naturæ & Artis*, fol. T. I. Brixiæ 1680. T. II. 1686. & T. III. Parmæ 1692. Etsi non ignorem, & Scholastica & vana varia admista esse, plurima tamen habet experimenta, maxime ad sonos & tremores sonoros, tum ad motus omnis generis, &c. & alia pericula, non ad sublimem adeo Mathesin, sed ad mistam, vitamque humanam pertinentia.

J. B. du *HAMEL de corporum affectionibus tum manifestis, tum occultis*, Parisf. 1670. 12. solus prodiit. In primo Libro de calore & frigore & sensuum qualitatibus & objectis agit, multum usus *BOYLEO* & *HOOKIO*. Altero mechanice interpretatur medicamentorum potentias. Dictio pura & simplex.

J. ROHAULT Physica nuper etiam recusa est, Roterodam. 1750. 8.

P. van *MUSSCHENBROEK Elementa Physices* recusa sunt 1748. 8. & Germanice prodierunt Lipf. 1748. versa a *J. C. GOTTSCHED*, satis mendose. In nuperiori editione vocantur *Institutiones Physicæ* quæ quidem multum aucta est, inprimis vero capite de electricitate, tum novis variis rerum monumentis. In Gallica editione, quam diximus, nonnulla capita valde locupletata exstant, ut illud de meteoris, de rore. Ab omni cæterum secta purum prædicavimus *MUSSCHENBROEKIUM*, nisi eo referas corpuscula frigorifica, corporum cælestium naturam, quam admittit solidam.

FR.

tum constantem locupletaverunt, nam apud eos data quæcunque pro ratiocinio in

FR. TERTIUM de *LANIS*, quem quidem ob experimenta quæ habet, laudavimus, multa ex aliis sumsisse facile credo *MUSSCHENBROEKIO* differt. p. 427.

Ad *Physices universæ Compendia Theoretica* adde seqq.

C. WOLF vom absichten naturlieher dinge, Hall. 1737. 8. *EJ. von den vvurkungen der natur*, ibid. 1739. &c.

VOLTAIRE Elémens de Philosophie, Amstelod. 1738. 8.

G. E. HAMBERGER Elementa physices, Jen. 1735. 1741. 1750. 8.

J. A. SEGNER naturlehre, Gotting. 1746. 8.

CHRIST. AUG. CRUSIUS anleitung uber naturliche begebenheiten nachzudenken, Lisp. 1749. 2. part.

J. T. DESAGULIERS experimentorum, quæ quotannis demonstrasse diximus, 121. cursus emensum fuisse nunc addimus. In ultima editione, quam solam legi, inprimis studuit utilitati publicæ, ut experimenta communibus hominum commodis inservirent. Solet præmittere experimenta difficilia, & calculos in remotiores notas conjicere. Frictionem fuse considerat, ut magnum mechanices detrimentum. De robore humano utiliter egit, viresque machinarum ubique ad veros calculos revocavit. In hydrostaticis & hydraulicis accurate versatus est, & plurimas eo pertinentes machinas descripsit. De meteoris copiose egit, & *LEIBNITII* explicationem rejecit. Optica omisit.

Ad Physicam experimentalem, pro universali ambitu.

JOHANNIS CHRISTOPHORI STURM Collegium Physicum experimentale. P. I. Nurembergæ an. 1676. 4. P. II. 1685. 4. & denuo 1701. Non quidem plenum ambitum Physices, sed præcipua tamen recentiorum inventa persequitur, quæ propriis prius tradiderat disputationibus. Primus enim experimentalem Physicam in Academias Germanicas, ni fallor, introduxit. Ad Medicam rem dissertationes de oculo, de tubis stentorophonicis, de viribus muscularibus per vesicas explicatis, propius pertinent.

F. HAWKSBEE Physico mechanical experiments on various subjects. Lond. 1709. 4. 1719. 8. Editio posterior posthuma, & aucta est. In capiendis experimentis constat curiosum fuisse observatorem mensurarum, eventuum: industrium etiam in perficiendis instrumentis. In electricæ lucis & attractionis experimentis plurimum laboris posuit. Sonos in vacuo neque nasci, neque propagari; nihil aerem facere ad vim attractilem tubulorum capillarium; utique refringi radios ab vacuo in aerem propagatos, & magis si compressus aer fuerit: plurimaque alia evicit, totus fere absque ratiocinio, per sola clarus experimenta.

GUILIELMI JACOBI 's GRAVESANDE Physices Elementa Mathematica. Leidæ 1721. 4. 2. vol. & multo auctius an. 1742. a morte Auctoris recusa. Plenissimus congenerum, olim etiam meus *PRÆCEPTOR*. Machinarum & instrumentorum vis infinita, eaque sæpe nova & ingeniose excogitata. Proprietates corporum fere omnes sub examen revocatæ, additis post experimenta Mathematicis demonstrationibus. Plenissime de vi percussionis, de coloribus agit. Id habet difficile Tironi, quod eventus experimentorum a machinis, ab eventibus conclusionum non satis separaverit.

J. THEOPHILI DESAGULIERS Course of experimental Philosophy. Lond. 1717. 4. 1734. 1745. 4. 2. vol. &c. Brevissimæ sunt descriptiones experimentorum, quæ magna dexteritate coram principibus viris quotannis demonstrabat Auctor. Eloquentia valuisse & dexteritate in experiendo notissimum est. Multa ibi medici argumenti & anatomici & machinæ & alia describuntur, minus vulgaria.

RICHARDI HELSHAM Course of experimental Philosophy. Lond. 1730. 8. *NEWTONIANO* more, magis Mathematicæ, instrumentis non additis: dilucida tamen & facili dictione usus, ad optica, ad frictionem, utilis Auctor.

Physique expérimentale par M. l'Abbé NOLLET T. I. II. III. Parisiis 1744. 1745. & Amstelodami 1745. 1746. Majoris Operis tres tomi prodierunt, quibus generalia de simplicibus machinis & universalibus corporum attributis, hydrostatica, aere & de sono continentur. Laus primaria Auctoris est facilitas, quam, etiam numeris expunctis, ubique adfectavit. Eventus expe-

in Physica adquiri poterunt, dico principes Auctores, nam qui hos omnes habet, nihil

experimentorum a machinis, ab utrisque conclusiones commode sejunxit. Primis lineis hujus scientiæ ducendis aptissimus. *Leçons de Physique Expérimentale par M. l'Abbé NOLLET* Tom. IV. secutus est Parisiis 1748. Amstelodami recusus 1749. ut majoris operis quatuor nunc tomi prodierint, in quorum ultimo de aqua & igne agitur.

R. HOOKII etiam huc spectat *collection of lectures physical, mathematical, mechanical, geographical and astronomical*, Lond. 1679. 4. *

Experimenta varia.

Huc *BOYLEI* Opera, supra recensa. *ROBERTI HOOKII* omnia. Huc ergo *Lampas* ejus, edita Londini 1677. 4. Sed varia præter Lampadem habet hydrostatica. Contra Principium Hylarchicum, semina filicum, muscorum, &c.

Ejusdem *Posthumous vvorks published by RICHARD WALLER* Lond. 1705. fol. Variæ gravis momenti dissertationes. De modo & legibus, secundum quas ab experimentis axiomata licet deducere. De Luce. De memoria, cujus sedem, & recte, corpoream facit. De idearum duratione, indeque orta idea temporis. De Cometis. De superficie Telluris, Testaceis, origine Montium. Ad Astronomiam & Navigationem.

Ejusdem *Philosophical experiments and observations published by W. DERHAM.* Londini 1726. in 8. Omnis generis tentaminum est farrago, mathematicorum, mechanicorum, steganographicorum, anatomicorum, ad vires plantæ Bangue, &c. tum Auctoris tum amicorum.

WOLFERDI SENGUERD Prof. Leid. *Rationis atque experientiæ connubium & de Tarantula*. Roterod. 1715. 8. Cartesianus fuerat, animo tamen ad experimenta facienda applicato hanc Sectæ notam eluit. Pleraque ad aerem pertinent. Addita tamen hydrostatica experimenta de ponderibus solidorum in fluidis. Tarantulæ vim ad choreas excitandas, mihi hactenus incredibilem, admittit & conatur explicare.

PETRI van MUSSCHENBROEK editio *Tentaminum Experimentorum naturalium Academiæ Cementinæ*. Leidæ 1731. 4. Superius jam laudata editio, multis experimentis ditior, ad vacuum, frigoris naturam, ignis vim expansilem, &c. pertinentibus. *EJUSDEM Dissertationes Physicæ Experimentalis & Geometricæ*. Leidæ 1729. 4. editæ. Non totam Physicam continent, sed magnetis, (per curiosissima & numerosissima experimenta), tubulorum capillarium, cohærentiæ corporum firmorum, &c. theorias, & ephemerides metereologicas Trajectinas, Medicis utilissimas.

CHRISTIAN. WOLF nutzliche versuche, Hall. 1737. 8. 3. vol. & alias excusa.

STEPHANI HALES omnia, sed ad miscellaneum genus pertinent. *Physico-Mechanical Experiments* Londini edita 1739. 8. Princeps equidem tractatio est de edulcoratione aquæ marinæ; adde, de sale condiendis animalibus per injectiones: de conservandis carnibus: reliqua suis locis laudabo.

Physica Opera varia integrum ambitum artis non complexa, sed pluscula tamen capita, ad historiam naturalem.

HIERONYMI CARDANI de subtilitate L. XXI. Basileæ, 1554. fol. & repurgati quibusdam impiis locis, auctius editi 1560. fol. Superstitiosus homo & Astrologus, & vanus causarum eventuum naturalium indagator: sed cum peregrinationes varias susceperit, ubique summa curiositate ductus in rariora naturæ inquisiverit, Mathematicus denique fuerit non vulgaris, multa eaque sæpe rarissima ex omni ambitu Physices hic latent experimenta, & observationes. Totam vero rerum naturalium historiam continet.

EJUSDEM de rerum varietate L. XVII. Basileæ 1557. fol. Est Operis prioris quoddam quasi Supplementum ordine eodem iisdemque titulis, multa tamen rariora, sublimiora, mathematica, sed vanissima etiam alia de Dæmonibus habet, &c. Caute vero ob credulitatem & amorem miraculi est legendus.

JULII CÆSARIS SCALIGERI exotericarum exercitationum L. XV. *de subtilitate ad Cardanum*

nihil videbit apud alios novi, quod non meliùs in suis inveniat. Itaque, qui Biblio-

num. Parisiis 1557. 4. & Francof. 1582. 8. cum Præfatione *CRATONIS*. Peritissimus Latinæ Linguæ Literator; non æque aut Physicus, aut patiens experimentorum, qui dedignatus sit plantas legere, cum de iis scriberet. Prosequitur singula capita Cardani, & ex recentioribus itinerum Scriptoribus, aut ex ipso suo acri ingenio invenit, quibus singula refutet. Aliqua tamen rariora quæ passim viderat, mista intercedunt. Ad has exercitationes in editione an. 1560. acriter respondit *CARDANUS*.

JOH. RAI Wisdom of. God manifested in the vvorks of the Creation. Londini, 1691. 8. deinde Gallice, Germanice & variis locis & annis. Publici sunt sermones, quos ex *BOYLEI* ultima voluntate edidit. Cartesii fictitium Systema rejicit. Ambitum naturæ, ab ipsis elementis facto initio, percurrit. Hinc fossilia, vegetabilia, animalia, corporis humani fabricam, rerum fines. In Physiologicis tamen fusior est. Pro systemate generationis univocæ.

J. RAI citatus hic liber prodiit etiam Londini 1722. 8.

G. DERHAM Physical theology prodiit Londini 1713. & 1714. 1727. 8.

Post *DERHAM* adde: *GEORGII CHEYNE philosophical principles of religion*, London... & V. ed. 1736. 8. scopus, qui *DERHAMI*, minus tamen in minutiora descendit, & magis facilis est in hypothesibus recipiendis. Multa tamen utiliter considerat, ut formationem simultaneam omnium partium, partesque quarum utilitas olim adparebit.

P. van *MUSSCHENBROEK de sapientia divina oratio*, Leid. 1744. 4. Teleologia ad *DERHAMI* morem.

Le spectacle de la Nature Germanice prodiit *schauplatz der natur*, Nurnberg 1746. seqq & Anglice versum.

J. G. SULZER Unterredungen von den schonheiten der Natur, Berlin 1750. 4. egregius liber, oppositus recentissimis atheis, qui ordinem & fines in natura negant se invenire.

NEHEMIÆ GREW Cosmologia sacra. Lond. 1701. fol. Scopus est ex creaturis eruere creatorem. Id inprimis conficit ex fabrica animalium in initio Libri, breviter, quod dolendum, sed pulchre.

GUILIELMI DERHAM Physical Theology. Londin. 1714. 8. & aliis variis locis & annis. Continet flores physicos magis quam nodos, & historiam rerum creatarum, quatenus Creator inde elucescit, potius quam causas modosque. Plurima tamen ab homine Physices universæ & experimentorum gnarissimo utilia & propria, & ex optimis Scriptoribus repetita. Facili dictione se commendat.

BERNARD van *NIEUWENTYT regt gebruyk der vvaereld beschouvvingen*. Amst. 1716. 4 1720. 1725. tum variis annis & linguis alibi, & Parisiis 1725. 4. Jenæ 1747. 4. Germanice, sed verius & correctius. Ex natura *DEUM* demonstrat, Physices experimentalis & Matheseos minime imperitus Auctor, Consul Purmerendinus. Integra ibi fere naturæ contemplatio, cum finibus rerum. Physiologia corporum animalium minime brevis, Hydrostaticorum experimentorum fasciculum integrum operi inseruit.

Le Spectacle de la Nature. Paris Ed. I. 1732. Ed. IV. 1735. 12. & seqq. 8. Tomis Elegantissimum Opus Abbatis *PLUCHE*, quo nihil aut jucundius aut sapientius cogitari potest. Percurrit naturæ ambitum integrum, & undique testimonia divinæ bonitatis conquirit, minus quidem *DERHAMO* Anatomicus, & flores potius rerum secutus, sed recentiorum inventorum amœnissimus Doctor, idemque ad artes mechanicas, vitæque usum propius respicit. Ad formandum Tironis animum aptissimus.

CORNELII GEMMÆ Cosmocritice, sive *de natura humana & divina characterismis*. Antwerp. 1575. 8. Ob ætatem & varia non vulgaria intersperssa, huc refero, credulum cæterum, & prodigiorum & Astrologiæ amantem Auctorem, Cardano proximum. Ad monstra, morbos epidemicos, aliqua habet.

JOHANNIS BAPTISTÆ PORTÆ Magia naturalis L. XX. Antwerp. 1650. 8. Neapoli 1659. fol. (ex Magn. Bibl.) Hamb. 1619. 8. Leidæ 1651. 12. &c. Ex Physica universa, miraculis propiora delibat, sive artificia, sive causarum inquisitiones, ex quibus naturæ eventus producuntur, meretur vero vel ob Sclopi pneumatici (sive machinæ aerem comprimentis)

bliothecam comparare voluerit, emat potius istos, alios enim si emerit & consuluerit, nunquam perfecte addiscet Physicam.

Sequitis), & cameræ obscuræ lucernæque magicæ inventum legi, ut tamen cautus sit Lector; neque promtissimam fidem adhibeat inexplorato.

PEIRESCI VITA jam recensa est.

PAULI BOCCONE, qui provectiore ætate *SYLVIUS* dictus est, varia scripta. Credulus equidem & miraculorum amator, multa tamen vidit in Sicilia, aliisque locis, vulgo non nota. Ad rem naturalem pertinent *Recherches & observations naturelles* de M. *BOCCONE*. Parisiis 1670. 12. & Amstelodami 1674. 12. auctius. Hypotheses aliquæ erroneæ, ut illa de Coralliis. Inserta de eorumdem globulis in tumidis ramorum finibus repertis *SWAMMERDAMI* observatio. Ætnæ incendium. Catalogus plantarum Siciliæ.

PAOLO BOCCONE Osservazioni naturali. Bologna 1684. 8. Multa botanica, sed quæ fere omnia in posterioribus ejus Operibus repetuntur, Physica multa seniliter congesta, & phænomena non penitus fida.

EJUSDEM Museo di Fisica e di Esperienze. Venetiis 1697. 4. Multa passim utilia de animalibus venenatis minus notis, de lacte coralliorum, de marinis, de fungis & inprimis de lycoperdis.

BERNARDI CONNOR Dissertationes Medico-Physicæ. Oxon. 1695. 8. Judicio perinde & ingenio valuit. Quatuor sunt dissertationes. I. de antris lethiferis. Vaporem respirationi non idoneum pro causa mortium in *canina* illa *specu assignat*. II. Vesevi incendium describit. III. Sceleton in unum os anchylosi coalitum. IV. Uteri in massam carnosam degenerationem.

FRANCISCI REDI Opera omnia. Viri elegantissime docti alia Opera alibi laudabo. Huc inprimis pertinet. *Esperienze intorno a cose naturali portate dall' Indie*. Fiorenza 1671. 4. Varias & proprias omnes observationes habet, vim antidoti æmulam lapidum serpentum refutat.

Osservazioni intorno a quelle Gocciole, &c. sive, de lacrumis vitreis quæ fractæ in pulverem collabuntur.

Lettere intorno all' inventore degli occhiali.

Esperienze intorno a' sali fatizj. Ad sales lixivos plantarum pertinent, pauca magnifica experimenta.

Lettere del Redi. Litteræ ad *CESTONEM* multa habent ad historiam naturalem, maxime insectorum, & animalium marinorum spectantia.

REDI Opera junctim edita sunt Neapoli, Venetiis 1687. 8. & plenius 1742. 8. maj. septem voluminibus: quorum tamen major pars vel poetici, vel medici est argumenti.

REDI Opera edita etiam sunt Neapoli 1741. 4. 7. vol.

W. *DERHAM philosophical Letters*, &c. prodierunt Lond. 1718. 8

Post hunc librum adde: *J. THOM. POPE BLOUNT natural history*, Lond. 1693. 8. *

A. VALISNERI Raccolta di varie oss. &c. ibi citata, descriptiones etiam habet iliacæ viperæ & pinus *VALISNERI*.

EJUSDEM Nuove osservazioni ed esperienze intorno alla storia medica e naturale. Varia continent de vermibus. *PHILIPPI* della *TORRE* contra vermes hæreditarios objectiones & responsiones *VALISNERI*. De generatione æquivoca contra *ARISTOTELEM*. Partus monstrosos, &c. *EJ. nuova giunta di osservazioni e di sperienze intorno all' istoria medica e naturale*. Iterum bona varia. De phthiriasi per generationem univocam explicabili... de variis medicamentis simplicibus Indiæ, de viis aëreiis ovi *BELLINIANIS*, animalcula brassicæ.

Estratti varj d' osservazioni dell' autore con osservazioni sue o di altri a lui mandate.

Miglioramenti e correzioni di alcune osservazioni del REDI. Amicus ostendit *VALISNERIUM* animam illam vegetabilem *REDI* refutasse, & invenisse muscas, a quibus vermes nascuntur, qui gallas forando producunt.

EJUSD. Raccolta d' alcune lettere, &c. practicas & physicas & de vermibus continet scriptas epistolas.

LEO BERNARD PAGLINI conclusiones physico-medicas scripsit, in III. Volumine operum *VALISNERI* recusas, quæ compendium sunt inventorum hujus viri, systematis evolutionum ovorum microscopicorum, &c.

ELIÆ CAMERARII Dissertationes Taurinenses epistolicæ Medico-Physicæ. Tubingæ 1712. 8.

Sequitur ut addam consilium quomodo his Auctoribus sit utendum; nam omnes spar-

Viginti Epistolæ scriptæ, cum Archiater Principem suum per Italiam comitaretur. Vir incredulus observationibus, nescio quid habens fanatici, ad refutandum pronior. Varia habet ad rem naturalem, ad refutandum *Woodvvardum*, ad Collegium physicum experimentale, ad praxin, morbos rariores, & recentiorum inventa.

JOACHIM JUNGII Doxologiæ Physicæ minores. Hamburg. 1679. Methodicus homo, & qui interiora rerum quæreret, neque in opinionibus consisteret. Varia præter Scholarum morem. Inprimis brevia, & propria tamen experimenta passim habet, quem plurimi uti notum est, fecit *J. RAJUS*. * *Philosophical Letters betvveen John RAI and several ingenious correspondents, published by W. DERHAM*. Egregius Liber & necessarius, miscellaneæ eruditionis, plurima ad historiam animalium, insectorum inprimis, fossilium etiam & plantarum continet, ex industrii viri & eruditissimi, & sui similium amicorum observatione nata. Plurima sunt *LISTERI*, *HULSII*, *ROBINSONI*, quem obiter observo saponis vim ad tollendas obstructiones perspicacem vidisse. Literæ fere 150. Sed super omnia placet candor Auctoris, & animi placida benignitas.

ANTONII VALISNERII Opera omnia. Hæc Venetiis an. 1733. collecta, & tribus in folio voluminibus a cognomine filio hoc titulo edita sunt: *Opere Fisicho-Mediche stampate e manuscritte d' ANTONIO VALISNIERI*. Historia quidem insectorum inprimis voluit vir elegantissimi ingenii, industriæ summæ, vix tamen ulla rerum naturalium pars est, quam non ornaverit. A sterili aut certe non nisi florido humaniorum Literarum & argutiarum studio Italos suos, dudum tardantes, ad res ipsas inspiciendas, naturæque opera revocavit, magnus generationis univocæ adsector. Festiva dictione, stylo purissimo rerum pondera ornat. Alia opuscula alibi laudabimus: huc vero pertinent:

Lezione intorno l'origine delle Fontane. Venet. 1715. & 1726. 4. Veram sententiam defendit: „omnes nempe fontes ex pluvia aut nive liquefacta oriri". Strata montana describit, & mirum illum torrentem Mutinensis regionis subterraneum.

De Corpi marini che su monti si trovano. Contra Diluvianos. Venet. 1721. 4.

Raccolta di varie osservazioni spettanti all' Istoria Medica e Naturale. Venezia 1710. 8. & alias. Descriptiones sunt itinerum quæ plurima susceperat in Apenninum, ad acidulas, fontes varios. Ea itinera in *GALLERIA DI MINERVA* referuntur & in *RACCOLTA del Danieli* quæ Venetiis an. 1728. 4. prodiit, variaque argumenti physici Opuscula Auctoris & amicorum continet.

Saggio d' Istoria Medica e Naturale. Dictionarii Physico-medici specimen. Et hoc & quod sequitur posthumum prodiit.

Racolta d' alcune Lettere Scientifiche scritte a suoi amici.

Miscellanea curiosa quæ an. 1706. & 1708. tribus voluminibus Londini prodierunt, fere ex Transactionibus sunt excerpta, uti supra dictum est.

Observations sur toutes les parties de la Physique. Paris 1719. 1730. 1736. 12. Auctor compilationis est *P. BOUJEANT*. Collegit sua ex Transactionibus Phil. & aliunde.

RICHARD BRADLEY Phylosophical account of the vvorks of nature. Lond. 1721. 4. maj. Scopus primarius est demonstrare scalam entium, qua a lapidibus ad terras, per plantas ad animalia ascenditur. Varia autem vel collecta ex *Transactionibus* & Musæis variis, vel propria satis curiosa adspergit.

LUD. PHIL. THUMMIG Versuch einer gründlichen erläuterung der merkvvürdigsten begebenheiten, &c. Partibus 4. Halæ prodiit 1723. 8. Varia omnino habet singularia de fonte inflammabili, monstro, foliis plantam reparantibus, de surdis mutis, visu nocturno, succo osseo, &c. Ejus vero *meletemata* varii argumenti Brunsvvici 1728. 4. prodierunt. *

GEORGE MARTINE Medical and Philosophical Essais. Lond. 1740. 8. ad Physicam pertinent. Concordantia, ut vocant, thermometrorum, & variorum examen atque vitia. Experimenta de incalescentia & refrigeratione. Non sunt illæ ut pondera specifica, neque in ratione inversa. Calorum sublunarium gradus varii, aeris, hominis, brutorum animalium. Hic tractatus reliquis utilior. In *BOERHAAVIUM* non sine aliqua adfectatione ubique pugnat.

M. DESLANDES Recueil de différens Traités de Physique & d'Histoire naturelle. Paris 1736. 12.

JO. CHRIST. KUNDMANNI rariora Artis & Naturæ, oder seltenheiten der naturkunst und arzney

sparsim scripserunt, nec aliter fieri potuit; omnes enim qui experimenta tantum scri-

arzney wissenschaft. Bressavv. 1737. fol. Initium facit descriptio Musei sui, quo fossilia; animalia artificialia continentur. Sequuntur observationes Medicæ, ad pestem inprimis, & emortuales fastos. Historia ciborum insolitorum.

J. FRID. CARTHEUSER abhandlung aller merkwürdigkeiten der natur und kunst, Hall. 1733. 4. *EJ. amœnitatum naturæ seu historiæ naturalis* P. I. *generalior* 1735. 4. & *specimen amœnitatum naturæ & artis* 1733. 4. *

CHRIST. PHIL. BERGER versuche einer vernünftigen erklärung, &c. Lemgov. 1737. 8.

CARLO TAGLINI lettere scientifiche sopra varii dilettevoli argomenti di fisica, Florent. 1747. 4. De sono, exhalatione plantarum, docilitate avium, lapsu corporum gravium, exhalationibus, quæ pondus corporis exhalantis non minuunt, idiosyncrasia, quæ odorum certorum aversationem parit.

Miscellanea medico physica ex Acad. Germanicis depromta, Florent. 1748. 4. exiguo selectu recusæ disputationes.

EIDOUS mémoires littéraires, Paris 1750. 8. Neque has possum probare, ex malis passim fontibus collectas.

J. G. SULZER moralische betrachtungen, Berlin 1745. 8.

Ad Physicam generalem, Mathematicam, & de proprietatibus Corporum magis universalibus.

ISAACUS NEWTON. Principia Philosophiæ naturalis Mathematicæ variis annis & locis, optime vero Genevæ an. 1739. *seq.* 3. in 4. vol. Cum commentariis perpetuis *P. P. JAQUIER & LE SEUR* & *D. CALANDRINI*. Hoc admirabili Opere continentur leges motus. Vires centrales, ab *IPSO* descriptæ. De corporis motu per media resistentia, & ea occasione de sono, systema mundi ejusque leges, & ex legibus explicata phænomena.

CHRISTIANI HUGENII Opera. Eorum quatuor volumina prodierunt, priora duo, *Operum variorum* titulo a. 1714. cura 's *GRAVESANDII* Leidæ edita 4. continent numerosa Opuscula *HUGENII*, variis locis, aut seorsim edita, aut inserta Diariis. Duo alia anno 1728. successerunt Amstelodami, quorum uno Opera per vitam *HUGENII* edita reliqua continentur, de lumine nempe nobile Opus, & de causa gravitatis. Altero tomo posthuma jam an. 1703. Leidæ edita habentur, quorum princeps est Dioptrica. Deinde de vi centrifuga, de Coronis & Parheliis, de motu corporum ex percussione, &c.

ED. MARIOTTE Opera omnia junctim edita Leidæ. an. 1717. 2. vol. 4. Tota fere physica sunt. Libellum de *percussione corporum* & *de aquæ motu*, Parisiis 1686. 12. ab Auctoris morte editum supra tetigimus. De *natura aeris* perutile & *BOERHAAVIO* commendatum Opus, quo solutio inprimis aeris in liquoribus demonstratur. *De Calore & Frigore* cum priori an. 1676. & 1679. Parisiis editus Libellus. *De Coloribus* ib. 1686. Sed ille Auctor non pervenit ad *NEWTONIANAM* exquisitam radiorum divisionem, erroresque de radiis iterum divisibilibus apud Gallos introduxit. *Experimenta de coloribus & congelatione*. Parisiis 1682. & ipsa digniora lectu.

CLAUDII PERRALTI Opera omnia, quæ collectim edita sunt. Leidæ an. 1721. 4. 2. vol. Ex iis ad Physicam varia pertinent, quæ quidem inprimis theoretica sunt, atque in causis eventuum expiscandis laborant, non tamen sunt sine experimento. De elatere & duritate corporum. De gravitate, de motu peristaltico, de sono fusior tractatus, ubi ex Musicis multa repetuntur. Deinde ex tentaminibus physicis, scilicet de pelluciditate corporum, de eorum reflexione, de congelatione, hic melior & feracior experimentorum.

LEONHARDI EULER Opuscula. Berolini 1746. 4. Alia Mechanica habet & Astronomica: alia vero Physica de luce & colore, cum nova de utriusque natura hypotesi: de particulis minimis materiæ, & de vi inertiæ unica vi corporum. Ea omni luce superioris Matheseos illustravit.

Ad Historiam Mundi universalem.

ISAACI NEWTON Systema Mundi, quod Londini an. 1728. & alias prodiit. Ex legibus centralibus planetarum motum & corporum cœlestium ordinem explicat.

GALILEI GALILEI Dialogo dove si discorso sopra i due massime Sistemi del mundo Ptolomaico e Coper-

M 2

scribunt, semper ita ea edunt, prouti se obtulerunt; illique certe viro, qui vitam impen-

Copernicano. Florentiæ 1631. 4. Leidæ 1641. 4. &c. Hic liber quo terræ motum defendit maximarum calamitatum Auctori suo causa fuit, donec renunciatione solemni facta & abjurata hypothesi ex carceribus Inquisitionis dimitteretur.

PETRI GASSENDI Institutio Astronomica. Lond. 1653. 8. & alibi edita compendii loco sufficere potest, aut *J. KEILII Introductio ad veram Astronomiam*.

WILH. DERHAM Astrotheology, variis annis & linguis edita. Hæc vel sola Medico suffecerit, quæ facile intelligibili methodo Systema Universi exponit, & undique in magnificis suis operibus *CREATOREM* demonstrat, absque difficili calculorum apparatu.

Huc etiam quartus Tomus *du Spectacle de la Nature*, de quo superius dictum est.

CHRISTIANI HUGENII Cosmotheoros. Hagæ Com. 1698. 4. Planetarum cum tellure analogiam, atque conjecturas elegantes de eorum habitatoribus proponit, poteftque vel voluptatis vel inde hauriendorum ad futuras veritates vestigiorum causa legi.

Ad Ignem.

Neque *PAULI CASATI de igne Differtationem Physicam*. Venet. 1686. 8. editam, qua ignis omnium corporum gravissimum statuitur, proprietates tamen Ignis & luminis recensentur, neque nuperi Auctoris Galli labores hic laudare licet.

Aliqua historica etiam habet *DOMINICUS BOTTONUS* in *Pyrosophia topographica*. Neapol. 1692. 4. ubi lampyrides, flammas ex animalibus & alia hujusmodi describit.

Ad Thermometra, sive caloris mensuram *REAUMUR* passim 1730. *FAHRENHEIT Phil. Transf.* 381. 382. Le *BON* in *Act. Monsp.* 1745. *MICHELI Description de la méthode d'un Thermomètre universel*. Paris 1742. 8. Infelix homo & seditiosus, sed ingenio acri, accuratius scalas fixit unde gradus inciperent numerari.

SECONDAT observations de physique, Paris 1750. 12. Ad aquas medicatas, thermometra, bitumen, lapides varios, egregiæ observationes.

C. AUGUSTI a *BERGEN de Thermometris mensura constantis*. Francof. ad Viadr. 1745. 8.

Denique ad omnem Ignem princeps Auctor est *BOERHAAVIUS* quem cum *NEWTONO* in luminis exemplo & *REAUMURIO* in ferri historia solum promovisse historiam naturalem subjecti sui, gravis testis est *MUSSCHENBROEKIUS Essais de Physique* p. 449. In Tomo priori *Chemiæ* suæ hujus elementi naturam per facilia, sed sapienter ordinata experimenta expiscatus est, materiam vero esse & verum Elementum contra *CARTESIUM* & Gallos. *IDEM* defendit, & nuper Vir peritissimus *JO. HENR. POTTIUS* in *Lithogeognosia*.

De Speculis ustoriis *BUFFON Phil. Transf.* n. 483. Restituit antiquum arcanum Speculorum planorum compositorum ope in magna distantia utendi.

Possunt conferri de materia ignis *Mém. de l'Acad. des Sciences* an. 1709. & multis aliis locis, ubi tamen ponderabilem & nescio quæ omnia facientem describunt.

GEOFROI metallorum sub Speculo caustico observatio. *Mém. de l'Acad.* an. 1709. & *HOMBERG* in iisdem monumentis, sed ea cum opticis repetentur.

Ad Lucem & Colores.

IS. BARROWS 18. *Lectiones in quibus Opticorum rationes investigantur*. Londini 1669. 4.

IS. NEWTON Optiks. Lond. 1701. 4. 1707. variis annis, & Lausannæ 1740. 4. & alibi. Ad naturam lucis, radiorum primigeniorum, refractiones, reflexiones, colores, solus est pro omnibus. Eadem experimenta eleganter *VOLTAIRIUS in Philosophia sua Newtoniana*. Fusius & per novum Heliostatem uberius 's *GRAVESANDIUS* habet. Sed in *Phil. Transact.* plurima etiam *NEWTONIANA* continentur, ut de Luce n. 80. 85. 88. 96. 97. 116. 121 123. 128. de Telescopiis n. 81. 82. 83. tum *BOYLIANA* n. 21. &c.

CHRISTIANI HUGENII Traité de la Lumière. Leid. 1690. 4. & inter *Opera reliqua*. Velocitatem luminis, undulatorium quem statuit motum, phænomena crystalli Islandicæ & refractiones inprimis considerat.

ED.

impendit in colligendis experimentis, non vacat inde systema statim construere. Ex

ED. MARIOTTI Libellus superius excitatus. Parisiis 1681. 11. prodiit.

LEONHARDUS EULER in Opusculis penitus novam hypothesin, eversa *NEWTONIANA*, proposuit.

P. CASATI dissertatio citata recusa est Francof. Lips. 1688. 4.

MARTIN in *Physical Essays* de harmonia thermometrorum egit, laudes meritus *DESAGULERII* (course II. pag. 296.)

Traité des baromètres, thermomètres & hydromètres par M. D. Amstelod. 1681. 12.

Ad thermometra multa habent *Act. Stokh.* 1750. pag. 387. *REVILLAS in memor. di Valentuomini* Vol. III. *Phil. Trans.* n. 484. 485. *A. SEGNER de aequandis thermometris*, Gotting. 1738. 4. de l'*ISLE* in propria locorum physicorum collectione.

De speculis *ARCHIMEDIS* disp. *G. B. BULFINGERI* Tubing. 1725. 4. Possibilem esse eam vim.

De speculis ustoriis *TSCHIRNHAUSII Mem.* 1702.

Post *EULERUM* adde: de *MAIRAN traité de l'aurore boréale*, Paris 1733. 4. & in *Acad. Reg. Scient.*

J. BERNOUILLI de mercurio in vacuo lucente, Basil. 1719. 4.

J. MICH. HENSINGER de noctiluca mercuriali, Giess. 1716. 4.

JO. BERNOULLIUS, *JOH.* filius, *Recherches Physiques comment se fait la propagation de la Lumière*. Parisiis 1736. 4. Lucis planetarum celeritatem, vortices considerat. Huc etiam de carnibus lucidis. *Phil. Trans.* n. 125.

De Lignis lucentibus n. 32. *R. BOYLEI* de Phosphoro. n. 121. 135. 296. & alibi. De lapide Bononiensi. n. 134. De refractione. n. 270. 328. Optica experimenta *DESAGULIERI*. n. 348. 374.

IDEM de novis Phosphoris 1730.

CL. NICOL. Le *CAT. Traité des Sens*. Rouen 1740. 8. Idem Opus a multis mendis repurgatum iterum prodiit Amstelodami 1744. Perspicax & ingeniosus homo, neque alienus ab experimentis. Reflexionem nempe fieri absque illisione in ipsum corpus, & a vacuo negat, substituta alia hypothesi, deinde reflexibilitatem & refrangibilitatem in eadem ratione esse posse, non admittit, multa etiam ad modum visionis proposuit.

Lites etiam a *RIZZETTO* motae fuerunt, ut *NEWTONUM* defenderet Cl. *RICHTERUS* A. E. Supl. T. VIII. p. 228. 488. & 1724. n. 27. Contra eas objectiones dictum est in *Phil. Trans.* n. 406.

RIZZETTI, quem citavimus, sunt *de luminis adfectionibus*, Tarvis. 1721. 8. *de refractione luminis disputatio anti-BERNOUILLANA* A. E. 1726. Jun. *de luminis reflexione adversus NEWTONUM*, ibid. *Suppl.* Tom. IX. de *luminis refractione*. *contra BERNOUILLUM*, ibid. eodem anno: *de systemate Optices NEWTONIANO & de aberratione radiorum in humore crystallino refractorum GIORN. de lett. d'Ital. Suppl.* & A. E. *Suppl.* Tom. VIII. *Responsio super disquisitiones RICHTERI*, ibid. Tom. VIII. pag. 703. & *appendix* pag. 394. & *responsio ad RICHTERUM de optice NEWTONIANA* pag. 485.

P. Le *FRANCOIS nouvelles découvertes sur la Lumiere*. Parisiis 1700. 12. Invenit Lucimetrum ad gradus lucis definiendos.

D. BOUGUER Essai d'Optique sur la gradation de la Lumière. Parisiis 1729. 12. Eleganter per experimenta comparat lucem solis, lunae, candelarum, decrementa lucis, vim lucem frangentem laminarum vitrearum, per quas curvam *gradilucicam* determinavit.

ALGAROTTI le Nevvtonisme pour les Dames ou entretien sur la lumiére, les couleurs, & l'atraction 1741. 12.

GAUTIER Chroagénéste, Paris 1749. 12. Contra Systema *NEWTONI*, & radios coloratos invariabiles scripsit, quem nondum legi, auctor tabularum pictarum anatomicarum.

Ad Colores.

BOYLEUS in *Phil. Transact.* n. 76.

WALLER Catalogus Colorum. *Phil. Transact.* n. 179.

La

Ex hisce Auctoribus omnibus 1. colligenda experimenta sunt; 2. revocanda ad suos titu-

La HIRE de Coloribus. *Mém de l'Acad.* 1711. p. 9.

JAC. CHRIST. LE BLOND Harmony of colouring. Lond. 1737. Primus ex tribus coloribus primigeniis mistis omnes docuit componere.

P. CASTEL Optique des Couleurs. Parisiis 1740. 12. Ex theoria sola, colores ejus, uti sonos, omnino 144. ex sex primigeniis, flavo, rubro & cæruleo compositos, cum albo & nigro omnes nasci.

D. de BUFFON de Coloribus accidentalibus. *Acad. des Scienc.* 1743.

De arte tinctoria *HELLOT* in *Acad. des Sciences*. 1740. 1741. 1742. & *DU FAY* an. 1731.

De arte tinctoria integer egregius Lib. *HELLOTI* prodiit Par. 1750. 12. tum alius libellus *gründlicher unterricht von der färbérkunst*, Francof. Lipf. 1702. 8. in quo manus *STAHLII* fuit.

Ad Electricam materiam, quæ Igni aut proxima est aut eadem, & ejus attributa.

HAWKSBEE Lib. cit. & *Phil. Tranf.* n. 305. 307. 308. 309. 310. 315. 318. 331. *DU FAY* in *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1733. 1734. 1737. & in *Phil. Tranf.* n. 431.

J. T. DESAGULIERS Differtation concerning Electricity. London 1742. 8. & in *Phil. Tranf.* n. 454. 459. 460. 462. 464. Præmium Burdigalense reportavit, experimenta tubo vitreo facta, ad adhæsiones utique & repulsiones omnia fere pertinent & lucem mollem innocuam.

S. GRAY de eadem Electricitate experimenta extant. *Phil. Tranf.* n. 366. 417. 422. 423. 426. 436. 439. 441. 444.

WINKLERUS, quem inter scriptores de electricitate citavimus, etiam in *PH. TRAMS*. n. 484. 485, 486, 487. de ea re egit. *NOLETTI effais fur l'électricité* germanice versa exstat 1749. 8. In his cæterum *speciminibus* experimenta & deducta inde Corollaria proponit, quibus ostendat, materiem electricam ex eo corpore, quod *electrifatur*, exire sub specie penicillorum dirigentium; aliam vero materiem undique confluere, & æquilibrium amissæ materiæ electricæ reparare, ignem esse, ... figuram non adfectare, &c.

Cum infinita de electricitate opuscula scripta sint, pauca tantum tangam, & ea quidem, quæ cum medicina propius conjunguntur, & inter practicos repetentur. Sequentia ergo addimus.

WILL. WATSON experiments on electricity, Lond. 1746. 8. *and fequel to the experiments*, ib. 1746. 8.

F. de SAUVAGES de hemiplegia per electricitatem curata, Monspel. 1749. Explicat quomodo operetur in nervos electrica materies & paralysin sanet.

JALLABERT experiences fur l'electricité avec quelques conjectures fur la caufe de fes effets, Genev. 1748. 8. In priori parte phænomena recensef, triangula luminosa aliaque pulchriora describit fuse & utiliter. In altera theoriam suam proponit, dari fluidum electricum, quod excutiatur de poris vitri per elasticitatem particularum, id comprimere vicina strata ejusdem fluidi, ea condensare, atque iis iterum, fere ut in sono fit, repelli, adque corpus redire unde exiit, sic adtractionem fieri & expulsionem &c. Paralyticum hominem scintillæ electricæ ope sanavit.

J. JOS. VERATTI offervazioni fifico-mediche intorno alla elettricità, Bologna 1748. 8. Experimenta medica plurima continet, & curationes tum simplici excitatione electricitatis peractas, tum medicamentis illitis tecto electrico aut manu retentis.

G. FRANCESCO PIVATI rifleffioni fifiche fopra la medicina elettrica, Venez. 1749. 4. Exhalare omnino tubum balsamo obductum & vim medicam spargere ostendit, & experimenta curationum profert.

GR. WHEELER de iisdem 453. Confer variorum observationes n. 475. 476. 477. & olim 314. 321. 331. & in *Mémoires de l'Acad. des Sciences* 1707.

GEORG. MATTH. BOSE tentamina Electrica tria. Wittemb. 1744. 4. Stupendam vim scintillæ electricæ olea inflammantem, & halonem electricum primus descripsit. Ejusdem Auctoris *Differtation fur la caufe de l'Electricité*. Wittemberg. 1745. 4.

J. H. WAIZ abhandlung von der Electricitet und deren urfachen. Berolin. 1745. 4. Hæc Dissertatio præmium retulit a Societate propositum, cum vortices tamen electricos admittat, quos *NOLLETUS* & alii refutarunt. Adjectæ sunt aliæ tres Dissertationes aliorum Auctorum. Quare fere omnia experimenta eo pertinentia hic habentur, si addideris formidabile illud ab aqua oriens fulmen *MUSSCHENBROEKIANUM*, cujus descriptionem dedit egregius vir *LE MONNIER* in Epistola quam Anglice redditam, & nuper an. 1746. in 4. impressam legi cum titulo *a letter from Paris concerning fomme nevv experiments on Electricity*. Huc porro *WINKLERUS* Lipsiensis Professor

titulos; 3. ordinanda in suas classes; & 4. retinenda sunt pro Historia naturali:
Hæc

for in variis Libellis, & in *Phil. Trans.* n. 483. *NOLLETI Essais sur l'Electricité.* Parisiis 1746. edita. G. *WATSONI* duo Opuscula & alia ex quibus integram Bibliothecam conficere possis.

Ad Magnetismum.

G. GILBERTI Lib. de *Magnete*. Londini 1600. fol. *EDM. HALLEY* Theoria magneticæ oberrationis. *Philos. Trans.* n. 148. 368. *HAWKSBEE* n. 335. *DESAGULIERS* n. 450. 454. *MIDDLETON* n. 393. *DERHAM* n. 303. 341. 344. 368. *MUSSCHENBROEK* l. c. n. 390. 418. 429. 432. tum inter Dissertationes Physicas. Porro Lord *PAISLEY* experimenta n. 412. & paradoxa illa fabricatoris magnetum *GOWAN KNIGHT* ib. n. 474. 476. 484. Tum *DE LISLE Acad. Royale des Sciences* 1712. *DU FAY* de iisdem 1730. 1731. Le *MONNIER* 1733. *LA HIRE Ac. Mémoires* X. Tomo, 1728. & passim alii.

A. DUFAY, quem eodem loco citavimus, labores seorsim, Erfurti 1748. 8. recusi sunt.

His ad magnetismum spectantibus scriptoribus addimus: *JOHN MITCHELL of artificial magnets*, Londin. 1750. 8. Satis singulare artificium describit, quo trabeculis chalybis vis magnetica communicatur.

OLAI CELSII experimenta passim *in Actis Stokholmiensibus*.

E. M. SWEDENBURGIUS in *principiis rerum naturalium*, &c.

Ad Aeris historiam.

BLASII PASCAL Traité de l'équilibre des liqueurs & de la pesanteur de la masse de l'Air. Parisiis 1663. 12. Posthumum Opus viri pietate & ingenii perspicacitate perinde insignis. In parte posteriori Opusculi aeris inprimis pondus & in eo diversitatem considerat, quæ pendet a varia columna aeris atmosphærici. Hinc argentum vivum in Barometro ad pedem montis altius adscendere, subsidere in alto primus adfinis sui *F. PERERII* experimento, an. 1648. facto, docuit.

EDM. MARIOTTE de la nature de l'Air. Parisiis 1679. 12.

ROB. BOYLE quatuor integris Libris supra citatis.

WOLFERD SENGUERD inquisitiones experimentales, quibus aeris natura explicatur. Leidæ 1699. 4. Præter generales aeris proprietates inprimis ejus in respiratione efficacias describit, & per experimenta varia declarat. Pluscula in ejus *connubium rationis & experientiæ* recepta sunt.

CHR. WOLF. Aerometria. 1709. 12. qua Barometrica ad gravitatem & elaterem aeris pertinentia experimenta continentur.

R. COTES in Lectionibus Physicis & Pneumaticis supra citatis. Harum enim pars altera naturam & proprietatem aeris continet, pressionem, densitatem, elaterem, gravitatem, antliæ phænomena, aerem artificialem.

CAR. TAGLINI de aëre ejusque natura & effectu, Lib. II. Florent. 1736. 4. Historicam & physicam aëris descriptionem dedit, ex optimis scriptoribus selectam, & varias quæstiones uberius excussit, ut eam de aëre fixo corporum *HALESII*, quem ægre admittit, de aëris gravitate cum monacho Aurelianensi, &c. Meteorologicas tabulas adjecit. De sono fuse egit, non alienus ab hypothesibus.

Ad aëris historiam pertinent etiam libri de antlia pneumatica, ut dissertatio *HENR. von SANDEN* Regiomont. 1704. 4. *MUSSCHENBROEKII* libellus cum *essays de physique* excusus, *BOYLEI*, *GERIKII*.

HERM. BOERHAAVE in *Chemiæ* Tomo priori aeris elementum verum a vaporibus purum pondere destitui docuit. Et elaterem certe aeris a pondere omnino diversissimum esse, atque alteri forte materiæ inesse, confirmavit facillima respiratio in summis Alpibus, si comparaveris cum phænomenis aeris rarefacti. Nam in aere vulgari, cujus tertia pars per antliam ablata est, animalia fere vitam agunt, in aere vero Alpino, cui perinde una tertia pars ponderis decedit, & homo & animalia feliciter vivunt, ablatum pondus ergo reparat major elater: neque pulmo dilatari posset, quantum satis est, nisi elater ponderis jacturam repararet. Ergo pondus in vaporibus & aqua, elater in aere ipso residere videtur. Hæc addo quia a *NOLETO PRÆCEPTOR* refutatur. Quo vero modo is clarus vir aerem depuraverit a vaporibus, id quidem ignoro.

De Aere in liquoribus latente *Acad. des Sciences* 1731. & pluribus aliis locis.

Sed inprimis *STEPHANI HALESII* duo Opera huc pertinent, *Vegetable statiks* & *hæmastatiks* quæ alibi laudabuntur. Aerem nempe inhærentem durissimis corporibus, coegit secedere & ad

Hæc quatuor debent fieri, ſi quis in hiſce legendis Auctoribus proficere velit, & ita quon-

ad pondus ejus quantitatem revocavit, atque adeo præter omnem exſpectationem demonſtravit; aerem in numero Elementorum eſſe, quibus omnia corpora conſiſtentia aut pene omnia conſtant.

BOYLEUS præter Opera jam citata in *Phil. Tranſact.* n. 120. De debilitato elatere aeris, de ejus pondere vero & mutationibus in corpore humano natis. n. 91. De fermentatione in vacuo & qualitatibus aeris non prævisis. n. 122. Vide etiam de aeris compreſſione ſub aqua. n. 73. 75. 108. *DIONYSII PAPINI* de aere in vacuum irruente n. 184.

DANIEL BERNOULLIUS de aeris *Elaſticitate* egregia habet in *Hydrodynamica*, & de diverſo calore aeris *HAWKSBEE Phil. Tranſ.* n. 315. & aliqua in Actis Pariſinis *REAUMURIUS*.

De aeris effectibus in corpus humanum *JOH. ARBUTHNOT Eſſay concerning the effects of air on human body.* Lond. 1733. 8. Multum uſus eſt *HIPPOCRATE*, *BOERHAAVIO*, *P. ALPINO*, Gallice Pariſiis prodiit an. 1742.

De ſpatio ab aere vacuo ejuſque phænomenis *OTTONIS de GERIKE Experimenta nova Magdeburgica de vacuo ſpatio*, quæ Amſtelod. 1672. in folio prodierunt. Tertius Liber huc pertinet, quo deſcribit rationem, qua vacuum ſpatium poſt multa fruſtranea experimenta produxit, excogitata antlia, quæ etiam nunc varie mutata, ſolet pneumatica dici. Hinc miram preſſionem aeris in vacuum, pondus, vim cohæſionis hemiſphæriorum evacuatorum, compreſſilitatem, dilatabilitatem aeris, menſuram vacui per ſubſidens Barometri argentum vivum, mortes animalium in vacuo & alia detexit. Electrica etiam experimenta ope ſphæræ ſulfureæ primus inſtituit, quæ rotata levia corpora & attrahebat & repellebat. l. c. p. 147. Sed in falſam hypotheſin delapſus ſpe inveniendi veri excidit.

* *Nouvelles expérieņces ſur le Vuide.* Paris 1675. 12.

Huc etiam referri oportet *DIONYSII PAPINI nevv Digeſtor*. Lond. 1681. 4. qui Pariſiis an. 1682. 12. cum titulo *Nouvelle manière d' amollir les Os.* an. 1721. in 12. prodiit, tum auctior parte ſecunda Amſtelodami 1688. & ejuſdem *Augmenta circa antliam pneumaticam*, ſive *continuation of the Digeſtor*. Lond. 1687. 4. quæ ſub nomine *continuation du nouveau Digeſteur* Pariſiis ſunt impreſſa. Ibi enim multa experimenta in vacuo facta habentur, & vapores in eo ſpatio videntur adſcendere. Ejuſd. in *Phil. Tranſ.* n. 121.

Huc *GIACOMO BRACCHI Penſieri Medico-fiſici*. Venet. 1686. 4. * Quibus continentur experimenta in ſpatio vacuo facta in Academia.

J. MOSCA dell' aria e de' mali dall' aria dipendenti, Neapoli 1746. 8.*

STEPHEN HALES de ventilatore ſuo in *Ph. Tr.* n. 462. & in proprio libello.

S. SUTTON pro mutando aëre *Phil. Tr.* n. 462. & in *hiſtorical account of a method for extracting the foul air out of ſhips*, London 1749. 8. Ignis ope, qui adtrahit aerem frigidiorem & depurat, aerem corruptum de ſentina emendare ſuſcipit. Adde *WATSON philoſ. tranſact.* n. 463.

Barometrica.

EDWALD SAUL Hiſtorical and Philoſophical account of the Weather-Glaſſ. Lond. 1748. 8.

LUD. CHRIST. GERSTEN tentamina Syſtematis novi ad mutationes Barometri. Francof. 1737. 8.

D. de MAIRAN Diſſert. de eadem re in Actis Burdigalenſibus, ubi mutationes omnes Barometri deducit a Ventis.

GUNTER CHRISTOPH SCHELHAMMER Epiſtola de motu mercurii in tubo Toricelliano; Kilon. 1699. 8. Pro *LEIBNITII* explicatione, & contra eum *B. RAMAZZINI Ephemerides barometricæ cum nova epiſtola*, Patav. 1710. 12.

LAUR. GOBART tractatus philoſophicus de barometro, Amſtelod. 1702. 8. *

J. SMITH a complect diſcourſe of the nature and menagins of the baroſcope or quikſilver vveatherglaſſ, Londin 1688. 8. *. *STAHL* in *opuſculo medphyſ.* de cauſis deſcenſus Mercurii. De eodem theoria *WOODWARDI* in *poſthumis*.

J. J. SCHEUCHZER nova ex ſummis Alpibus, nempe barometricæ obſervationes factæ in Monte Gotthard. Tigur. 1731. fol.

CL. HANOV in propria ſcheda & in Soc. Gedan. Actis de vi venti menſuranda egit, & in *Memoir. de l' Académie des Sciences* vir Gen. *PAJOT D' ONZEN-BRAY.*

De

quondam feci, cum eos legerem; calamo nempe præsente armatus conquirebam in

De Ventis.

EDM. HALLEY Phil. Tranſ. n. 183.

Huc etiam pro Medico refertur *S. MAR. LANCISII de nativis & adventitiis aeris Romani proprietatibus*. Rom. 1711. 4. egregius labor.

F. BACO loc. cit. & *DALEMBERTI* ſcriptum ab Academia Pruſſica coronatum.

JACOBI SHORT chronological hiſtory of the air, vveather, ſeaſons, meteors more particularly for the ſpace of 250 years, London 1749. 2. vol. Ad pathologiam magis ſpectat, & hiſtorias inprimis eminentium intemperie ſua epidemiarum tradit, tum terræ motuum, annorum valde pluviorum, valde ſiccorum, &c.

J. BOHN de aëris in ſublunaria influxu, Lipſ. 1685. 4.

De Frigore.

Ad Frigoris vim præter *BOYLEI* citatos Libellos, *DAN. BARTOLI del Ghiaccio e della congelatione*. Rom. 1681. 4.

DAN. BARTOLI citati libelli editionem Romanam non vidi, ſed poſſideo Bononienſem; quæ annum habet 1683. 4.

D. DE MAIRAN de la Glace prodiit etiam 1749. 12, multum acutus, elegantiſſimus omnino, & lectu digniſſimus.

Is. CONRADI de Frigoris natura & effectibus. Olivæ 1687. ut videtur. Frigore corrupta membra jubet nive operiri. *Journ. des Savans*.

Anmerkingar öfvver motala ſtröm ſtadnande. Stokbolm 1708. 8. Auctor *BLOCKIUS* peculiarem effectum Frigoris demonſtrat, quo aqua tota in foliatam glaciem vertitur, ut inferius alveus fluvii ſiccetur. Ea occaſione de Frigoris natura multis agit, & etiam exhalationibus tribuit acidis volatilibus.

MICH. CHRISTOPH. HANOU. *Erlaüterte merkvvürdigkeiten der natur.* Ex magna parte verſantur in phænomenis Frigoris. Prodierunt Gedani 1737. 4.

D. DE MAIRAN de la Glace. Pariſiis 1735. 8.

Huc etiam *MIDDLETON* experimenta in *Phil. Tranſ.* 465. quæ in imo ſinu Hudſoni fecit, & *DERHAM* n. 324. & *DES MASTERS* n. 246.

De aceto per Frigus concentrato. *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1719. *GEORG. ALB. HAMBERGER de Frigore*. Jenæ 1702. 4.

De caverna per totam æſtatem glacie plena. *Journ. des Savans* 1686. n. 19.

Ad Meteora & Aeris atque Siderum in Corpus humanum influxum, & Tempeſtates.

RICHARD MEAD de imperio Solis & Lunæ nuperrime an. 1746. 8. auctius prodiit. Solis & Lunæ in aerem imperium defendit, analogum illi quod in aquas marinas exercent, fluxumque hinc & refluxum in aere ſtatuit, & ponderis imminutionem in noviluniis & pleniluniis, unde porro facile ſequuntur in corpus humanum effectus varii, & periodicæ turgeſcentiæ humorum quoties aeris pondus diminutum eſt. Inde paroxyſmi ad novilunia epilepſiæ, menſium, &c.

JOH. POINTER rational account of Weather. Oxford 1723. 8. Lond. 1738. 8. Nimis Virgilianas præſagitiones tempeſtatum ex brutorum animalium actionibus & ſignis naturalibus conquærit.

GEORGII-ERN. STAHL Einleitung zur Witterungs deutung. Halæ 1716. 8. *WILHELMI COX* viginti prius annis editam ſeriem obſervationum per triginta annos factarum recudi curavit, qua omnino planetarum influxus in temperiem atmoſpheræ adſeritur, ut tamen Saturno, Jovi, & Veneri plus tribuatur. Deinde adjunxit *MATTHEI SLUTERI* Senatoris Hamburgenſis verſionem Coxianam, quam metereologicis tabulis unius anni & variis obſervationibus confirmare ſtuduerat. Præfixit aliquas ſuas obſervationes, & prædictiones tempeſtatum teſtatur ſibi feliciter ceſſiſſe, brevis tamen ipſe & ultra præfationem vix progreſſus.

DAVIDIS GRIBNERI Diarium Metereologicum Wratislavienſe. Breslau 1703. 4. Habet Metereologicas hiſtorias adjectis morborum recenſionibus.

Huc etiam obſervationes Metereologicæ accuratiſſimæ *MUSSCHENBROEKII Phil. Tranſ.* n.381. 385. 425. 426. & in *Comment. Gall. Academiæ Pariſinæ*. 1734. 1735. 1736. *DERHAM* in *Phil.*

Tranſ. n. 321. 341. 423. 429. *POLLENI* *Phil. Tranſ.* n. 448. *REAUMUR* in *Comment. Acad. R.* multis annis. *LYNN* Meteorologia. *Phil. Tranſ.* n. 460. *SCHEUCHZER* *Phil. Tranſ.* n. 344. *HALLEY* n. 447. *REVILLAS* n. 486. *KANOLD* & *BUCHNER* in omnibus Diariis.

Ad Meteorologica pertinent etiam obſervationes *HOFMANNI* in opuſculis *HUXHAMI* in proprio libro, & *P. VALCARENGHI*: tum *G. W. KRAFT* *obſervationes meteorologicæ Tubingenſes*, Tub. 1747. 4. *EJ. de vaporum & halituum elevatione* diſp. ibid. 1745. *WALLERII meteorologia generalis*, Upſal. 1736. 4. *

J. TH. DESAGULIERS tractatus qui ad *pluvias & vapores* pertinet, in *Phil. Tranſ.* & in *Courſe of experim. philoſ.*

Huc porro *ER. BARTHOLINI de figuris nivis*, Hafn. 1661. 8.

JOH. SCHEUCHZER de meteoris aqueis, Tigur. 1736. 4.

J. NARDI de rore Floren. 1642. 4. theoreticum & philoſophicum opus.

J. GESNER de exhalationum natura, Baſil. 1729. 4.

CHR. GOTTLIEB KRAZENSTEIN vom aufſteigen der dünſte, Hall. 1744. 8. quo ſcripto præmium meruit Burdigalæ.

LODOVICO BARBIERI ſaggio intorno a i vapori e alle meteore, Venet. 1748. 12. Solis adtractioni adſcenſum vaporum adſcribit.

Ad Pluvias & Vapores.

J. TH. DESAGULIERS Phil. Tranſ. n. 407. *HALLEY* n. 212. quorum æſtimationem iniit. n. 189. 198.

CHRISTIAN. LUDOV. GERSTEN Tentamina & Diſſ. Roris decidui errorem excutiens. Francof. 1733. 8. cum priori Opuſculo de Barometro edita.

D. DU FAY. Mém. de l' Acad. 1736. & *MUSSCHENBROEKIANA* in *Eſſai de Phyſique*. Ad nivem *JO. ENGELMAN van den regt gebruyk der Naturbeſchouwing.* Harlemi 1747. 8.

Ad Vapores noxios Fodinarum.

Phil. Tranſ. n. 119. 399. 411. 429. 442. 445. 450. 452. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1701. 1710. 1711. & juſto atque curioſo Libello *LIONARDI* del *CAPOA*, cui titulus eſt *Lezioni intorno alle mofete.* Neapoli 1683. 4. ubi agit de agri Neapolitani Vaporibus flammam & Animalia extinguentibus.

Cæterum citati libri L. del *CAPOA* editio recuſa exſtat Neapoli 1714. 8. In eo libro antra Charonea Italiæ deſcribit, & fontes varios, in quibus venenatus vapor habitat. Cauſam noxiæ potentiæ ponit in ſulfure & exhalatione ſurgente de metallo aut vitriolo, quod ſales corroſivi acetoſi ſolvant. Similes enim vapores produxit marcaſita a ſpiritu nitri ſoluta.

LE MONNIER de la Pouſſe in *CASSINI Méridienne démontrée.*

J. GOTTLOB LEHMAN in nova editione *ZACHARIÆ THEOBALDI vom ſchwaden oder giftigen wettern in bergwerken*, Lipſ. 1750. 4. De vaporibus venenatis inprimis ſtannariarum fodinarum agit, ab arſenico ſoluto adſcendentibus.

Ad Fulmen.

SCIPIONIS MAFFEI Epiſtola qua nova theoria Fulminis aſcendentis continetur. Biblioth. Ital. T. IV. & nuper integro Libro Veronæ 1747. edito, tum *GEORG. FRID. RICHTER* in Libro *de Natalibus Fulminis.* Lipſ. 1725. 8. quo novam ſententiam defendit. Sed unde fulmina quæ in mare cadunt? fulmina Alpium adeo rupeſtrium, frigidarum?

Ad Aquam tanquam Elementum.

BOERHAAVIUS in Chemicis ſimplicitatem ejus, immutabilitatem, ſubtilitatem & meabilitatem qua aerem ſuperat, contra & vulgi & Phyſicorum illuſtrium placita demonſtravit. Addi poteſt *Notomia delle aque* incerti Auctoris edita a *DIONISIO SANCASSINI MAGATI*, quæ Patavii 1715. 8. prodiit. Paradoxa ibi de ſalibus, ſpiritibus, oleo, terra foliata, quæ in aqua chemicis experimentis detecta ſunt, neque ad aquæ elementum purum, ſed ad admiſta etiam in puriori aqua, foſſilia animalia & vegetabilia pertinere videntur.

BOYLE de aquarum examine, *Phil. Tranſ.* n. 195. *HAWSKBEE* de pondere, denſitate & congelatione aquæ, *Phil. Tranſ.* n. 319. 320. Huc etiam *LE MONNIER* de diverſa fluiditate liquidorum. *Acad. des Sciences.* 1741.

Ad aquæ hiſtoriam adde: *Notomia delle acque* a *MAGATI* edita eſt *VERATTI* Medici Ravennatis opus (*GIORN.* de *LETTER.* Tom. 27. pag. 461.)

Aquarum Romanarum analyſes chemicas dedit *LANCISI de aëris Romani qualitatibus.*

Huc

Huc porro spectant: *J. ALB. FABRICII vvasser theologie, théologie de l'eau*, Hag. 1741. 8.

NICOLAI WALLERII hydrologia eller vvatturikes indelt oth beskrifvvit, Stolkholm 1748. 8. & Germanice, Berolini 1750. 8. Methodico libello primum aquam elementarem, tum aëream, terrestrem, fluvialem; denique aquas minerales varii generis, etiam ammoniacales, tum succos artificiales, & liquida corporum animalium breviter tradit: Adjicit modum, quo aquis admista aliena elementa separantur, aut exhalando æstimantur.

PAMPHILI HERILACII Reatini *Aquarum natura & facultates in V. libros digest.* Col. 1591. 8. De variis aquæ generibus agit, neque credit utile esse de scaturigine bibere. Experimentum pro analysi aquæ proponit per exhalationem, & per fæcum destillationem. Nitrum a crepitatione ab inflammabilitate argui credit, neque deesse in aquis aureas, plumbeas aliasve metallicas moleculas.

HENR. KUHN vom ursprung der quellen, Berolini 1746. 8. a mari fontes derivat theoreticus, ut per subterraneos canales in montium apices aqua urgeatur.

Contra *NIC. GHEZZI*, quem eo loco citavimus, *HIERONYMUS LAGOMARSINI*, & ejus commentator *J. P. BERGANTINI* dixit cum nova ed. *EULALII SAVASTANI*, Venet. 1749. 8.

De Fontium dulcium Origine.

Suffecerit supra citatus Liber *VALISNERII*, cum quo eristica aliqua Scripta conjunxit *DANIELI* in *Raccolta* quæ Venetiis 1728. 4. prodiit. Falsam enim hypothesin *ROBERTUS PLOTIUS de Orig. Font.* Oxon. 1685. 4. & *CLAUDIUS PERALTUS* defenderunt, & alius nuperrimus Auctor *NICOLAUS GHEZZI dell' origine delle Fontane*, Venetiis 1741. 12. In Alpibus ubi pleraque flumina Europæ scaturiunt, & immensa vis est rivulorum, vidi toties & videre facillimum est, omnium fontium & fluminum ortum unice a pluviis solutaque nive esse. Non alia Rheni origo nec Rhodani, neque Arolæ, quos glaciales rupes tabescendo generant. Lacus autem in summis Alpibus vel Fontes, frustra quæras: illos ubique circumstantium Scopulorum nives, hos confluens madidæ & aqua ebriæ telluris sudor producit.

Huc etiam facit *RAMAZZINI De Fontium Mutinensium admiranda scaturigine*. Mutinæ 1691. 4. cujus observationes a *ROBERTO SINCLAIR* Lond. 1697. 8. auctius editæ sunt.

Ad Maris historiam.

LOUIS FERDINAND, Comte de *MARSIGLI*, *Histoire Physique de la Mer*, quæ procurante *BOERHAAVIO* Amstelodami 1725. fol. prodiit, postquam dudum ejus idea sive *breve ristretto intorno alla Istoria del Mare* prodierat *Giorn. de Letterat.* T. VIII. p. 1. *seq.* Tres priores partes huc pertinent. In prima alveum maris describit qualem propriis in ora Provinciæ Gallicæ captis experimentis invenerat. Strata vero hujus alvei eadem esse quæ terræ, summamque inter terram, montesque & maris alveum analogiam invenit. In altero sapor salsus & pondus aquæ marinæ, quæ utraque in fundo maris majora sunt quam in superficie, salisque & bituminis quantitatem in aqua marina imitando definit. Multa ad salis marini naturam habet. Tertio de motu aquarum agitur, & torrentibus marinis. Gallice ex Italico vertit *JO. CLERICUS*.

Fluxum & refluxum explicavit *NEWTONUS* in *Principiis* suis. Experimenta quibus æstimatur maxima exhalatio marium habet *HALLEY Phil. Transf.* n. 189. 192.

URBANI HIÆRNE Förſta flok om Watn, & sequentes. Sunt experimentorum de aqua collectiones quæ exstant in ejus *korta Anledningen til atkilliga malm och Bergarters*. Stockholm 1702. 4.

E M. SWEDENBORG om vvatrens högd och forra vverldes starka Ebb och Flod, Upsal. 1719. 8. Ex fabrica montium demonstrat Sueciam insulam fuisse, & lacus modernos marium sinus, sensimque recedere Mare, littusque nudare.

L. FERDINANDI Comitis de *MARSIGLI breve ristretto intorno all' istoria del mare* prodiit Venez. 1711. fol.

JANI PLANCI Ariminensis liber *de conchis minus notis*, &c. *VITALIANO DONATI saggio della storia del mare Adriatico* huc pertinet, egregius liber excusus Venetiis 1750. 4. grand.

J. SIGISMUND POPOWITSCH unter suchungen vom meere, Nürnberg 1750. 4. Ad mare pertinet descriptio Scyllæ & Charybdis: disquisitio quare ab Oceano in mediterraneum mare aquæ influant, cum tamen naturaliter ejus aquæ in mare Atlanticum se effundant: tum alia de utilitate montium, origine fontium ex vaporibus ibi collectis, &c.

Ad Fontes Medicatos.

In genere docimasiam eorum inprimis tradiderunt Academici Galli; deinde *FRIDERICUS HOFMANNUS*. Eo etiam pertinet *FR. SLARE*, qui ex primis alcalinam naturam acidularum adgnovit, *Phil. Transf.* n. 337. & *URBANUS HIÆRNE*, qui gas acidum in suo *lilla vvatter profvvare* & in plerisque salem alcalinum fixum, cum spiritu sulphureo acido & ochra martiali invenit, *manuduct.* p. 3. 10. Nam veteres ad hanc historiam parum boni attulerunt, & imperiti chemiæ.

ANDREÆ ergo *BACCII de thermis, lacubus, fluminibus, balneis totius orbis*, compilationem, ad aliquam tamen cognitionem aquarum mineralium inprimis Italiæ haud inutilem refero, Venetiis 1571. fol. & auctius 1711. Patavii recusam, cui accesserunt, præter censuras ad thermas & aquas medicatas ex *ACTIS LIPSIENSIBUS* desumtas, & monumentis Parisinis, etiam extracta variorum Opusculorum de thermis Italicis, & Valisnerianis itineribus. Erat autem *BACCIUS* infelix Medicus, vel *JANO NICIO ERYTHRÆO* teste. *GABRIELIS FALLOPII de medicatis aquis & fossilibus*. Venet. 1564. 4. editum Librum, collectionem *de Balneis* apud Juntas an. 1553. editam; *JOHANNIS BAUHINI de fonte Bollensi* tractatum, cæterum pereruditum, Montispel. 1598. 4. & alios omitto.

URB. HIAERNE manuductio ad fontes medicatos aquasque minerales solerter investigandas, rite probandas & exacte applicandas adhibendasque prodiit Stockholm. 1707. 12.

HENRY de ROCHAZ traité des Eaux minérales, Paris 1648. 8. Non serio, sed ad vendendas suas aquas minerales arte factas scriptum esse credo. Enormi labore ait se per terræ viscera secutum venas acidularum, & thermarum, donec ad salem hermeticum, sulfurque perveniret, unde vires aquarum derivarentur. Vitriolum omne cupro tribuit, & cupro pariter aquas vitriolicas adscribit. Aluminosas etiam & arsenicales aquas statuit.

Huc etiam *NICOL. WALLERII tentamina physico-chymica circa aquas minerales*, Leid. 1699. 8.

In *J. G. WALLERII hydrologia* varia huc pertinent, de acido universali aquarum, de alcali volatili, sale ammoniacali &c., modo explorandi aquarum contenta per reagentia, exhalationem, destillationem, &c.

AND. BACCII liber *de thermis*, &c. prodiit etiam Rom. 1622. fol. Cæterum hic auctor analyses aquarum dat, ad seculi sui saporem, ut etiam alumen, nitrum, æs, plumbum in aquis repererit. Duccias etiam describit.

FRIDER. HOFMANNI plurima etiam in mineralium aquarum cognitionem merita sunt, qui acido carere, sed alcalescente fere semper sale plenas esse ostendit, modos inquirendi auxit, lacte admisto adhibere docuit. Hucergo faciunt: *EJUS methodus examinandi aquas salubres* recusa, Leid. 1708. 8. Alia *de acidularum & thermarum ratione temperamenti & virium convenientia*, Hall. 1712. 4. Tum *observationes & cautela circa acidularum & thermarum usum & abusum*, *de connubio aquarum mineralium cum lacte longe saluberrimo*, ibid. 1726. 4. & in *opusculis*, Ulm. 1726. 8. & alias: *EJ. de imitandis fontibus medicatis* in iisdem *opusculis*. *EJ.* dissertationes aliæ in *opusculis medicis* ad minerales aquas pertinentibus conjunctæ. Anglice versæ prodierunt sub titulo *nevv experiments and observations upon mineral vvaters by F. HOFMANN extracted and illustrated by. P. SHAW*, Lond. 1731. 8. & auctius 1743. 8. Adjecit *IDEM* translator methodum examinandi aquas salubres.

J. G. STEIGERTHAL de aquarum mineralium præstantia, Helmst. 1703.

J. VICT. JAEGERSCHMID mineralische vvassernymphe seu beschreibung vom mineranschen halt Kraft und tugend der sauerbrunnen, Augspurg 1712. 8. *

J. F. CARTHEUSER in *specimine amœnitatum naturæ & artis* agit de *aquis mineralibus*.

GUSTAV. HARMENS de elementis aquarum mineralium; Lond. Scanorum 1734. 4.

GOTTWALD SCHUSTER hydrologia mineralis medica, seu *abhandlung von mineralischen kaiten vvassern und vornemsten sauerbrunen*, Chemniz. 1746. 8.

DIEDERICK WESSELLINDEN gründliche anmerkungen über SCHUTTENS nachricht vom ursprung der mineralischen vvasser, Amsterdam 1746. Acriter satis refutat alcali aquarum acidularum, & pro vitriolico acido earum sale pugnat, qui in ferratis aquis metallum dissolverit. *EJ. treatise on the origine, nature, and virtues of chalybeat vaters and natural holbaths*, Londin. 1749. 8.

Ad

Ad Fontes Medicatos Germaniæ.

Eo pertinet ejuſdem *FRIDERICI HOFMANNI* Opuſcula *Medico-phyſica*, Ulm. 1726. 8. ſecundum inprimis volumen,ubi decem Diſſertationes collectæ habentur. Sal alcali in fontibus medicatis eſſe, non acidum, primus docuit,vimque fontium ſalutarium magna ex parte in ſale neutro poni. Præter generalia Carolinas, Sedlicenſes,quarum ſalem loco ſalis Epshamenſis in uſum medicum introduxit, Lauch-ſtadienſes deſcribit ſeorſim, reliquos Germaniæ fontes collectim & breviter. Paulo numeroſiores ſunt Diſſertationes in editione Genevenſi *Operum omnium*. Ita vocant Opera *HOFMANNI*, nempe Latine edita, excluſis Academicis Diſſertationibus.

J. GOTTLIEB SCHUSTER von Kalten mineral-vvaſſern. Chemnis. 1746. 8. Undecim præcipuos Germaniæ fontes medicos deſcripſit. Idem de thermis Wolkenſteinenſibus, aliiſque peculiares Libellos edidit.

JOH. GODOFREDI BERGERI Bericht vom Carlsbade. Dresdæ 1709. 8. & Latine eodem anno 4. Vir elegantiſſime doctus calorem & efficaciam thermarum omnium deducit ex pyrite,qui ſponte calorem conceperit; ferro adeo & ſulphureo principio miſtis. Acidulas a ſolo vitriolo derivat.

J. C. STRAUSS de thermis Carolinis. Lipſ. 1695. 8. Sunt præcepta practica abſque analyſi.

D. PLUMPTREE de iiſdem Diſſertatio, Halæ habita.

JOH. PHIL. SEIP, neue beſchreibung der Pyrmontiſchen ſtahl-brunnen, Hanov. 1719. 8. auctius vero 1740. Elegantiſſimo Libro inprimis ſulphureum acidum, volatilem ſpiritum, a quo acidularum vires fere unice pendent, cum *W. CHROUETTO* adſeruit. Auctor excerptum hujus Operis, in titulo *a full account of the mineral vvaters of Pyrmont and Spa* edidit *TURNERIUS*, London. 1734. 8.

De iiſdem egit *F. SLARE*, *Phil. Tranſ.* n. 351. & Germanice, *natur des Pyrmonter-vvaſſers*, 1718. 8.

J. GEORGII GMELINI pleniſſima experimentorum Diſſertatio *de acidulis Deinacenſibus*. Tubingæ 1727. propoſita.

J. A. GESNERI Archiatri Wurtemberg. *deſcriptiones fontis* Wildbad. Stutgard 1745. 8. *Hirſchbad* 1746. 8. *Zayſenhauſer-bad*. ib.

RUDIG FRIDERICI OVELGUN entvvurf der Wildungiſchen mineral vvaſſer. *Mengerichſauſen* 1745. 8.

JOH. DAN. GOHL vom Freyenvvalder Geſund brunnen. Berolini 1716. 8.

SAM. SCHAARSCHMID de fonte medicato Fregenvvaldenſi. Hall. 1729. 4.

PETRI WOLFART vom Brabacher ſauer-brunnen. Herborn. 1721. 8.

THEOD. PHIL. SCHACHT acidularum Brabacenſium ſalubritas. Herborn. 1720. 8.

JO.CAR. SOPES examen aquarum mineralium Furſtenauenſium & Vechteldenſium.Helmſt.1724.4.

JOH. CAR. WAGNER beſchreibung der brunnen in Hofgeiſmar. Caſſel 1725. 1732. 8.

C. M. ADOLPHI de fonte Kukuſienſi Diſſert. *JOH. FR. HENKELII* (viri Chemiæ metallicæ periſſimi) *Betheſda portuoſa qua fons Lauchſtardienſis & Freyburgenſis deſcribitur*. Lipſiæ 17. 26. 8.

De Spadanis *CHARLES PERRY enquiry into the nature of Spavv vvaters*. Lond. 1734. Sunt analyſes quatuor fontium, tum thermarum urbis Huy.

FRANCISCUS BLONDEL in *enarratione Thermopotationis Aquisgranenſis*. Maſtricht 1661. 12. *repetitione medica de Thermalibus aquis Aquisgranenſibus*, Aquiſgr. 1682. 4. & *Thermarum Aquiſgranenſium deſcriptione*, Maſtricht 1685. 12.

FRANCISCUS BLONDEL in *Thermarum Aquiſgranenſium elucidatione*. Aquiſgrani 1688. 4. & theoriam, & fuſam hiſtoriam fontium, & modos utendi, uberius perſequitur.

NIC. CAR. WALLERII Tentamina Phyſico-Medica cum aquis Aquiſgranenſibus, adjecto *ROB. BOYLEI ſpecimine aquarum mineralium*. Habet analyſin, ſulfureos ſpiritus, ſalemque lixivum cum marino.

HENR. DE HEERS Spadacrene, *cum notis WARNERI CHROUET*, a la Haye 1739. 12. huc pertinet. Antiqua editio dictionis ſe potius elegantia & adjectis rarioribus obſervationibus commendaverat. *CHROUETTUS* errores chemicos correxit, acidum,ſpiritum volatilem & alcalinam terram, & ferrum in aquis Spadanis contentum per experimenta adſeruit; ſed & ipſe *W. CHROUET* proprio Libro, *la connoiſſance des Eaux minerales d' Aix la Chapelle & de Spa*, Leidæ 1714. in 4. edito & 1729.4. ſingulares omnino & proprias obſervationes propoſuit,quas *TURNERUS* Libro ſuperius excitato inſeruit. Innumeros alios recenſere ſuperſedeo.

Ad fontes medicatos Germaniæ adde: *F. HOFMANN de præcipuis medicatis Germaniæ fontibus*, Hall. 1724. 4.

POLYCARP GOTTL. SCHACHER de thermarum Carolinarum usu in arthritide, Lips. 1709. 4. *in renum & vesicæ calculo* 1711. 4. *in præcipuis ventriculi & intestinorum morbis* 1716. 4.

G. CASP. IHL. (vel *J. JAC. BAYER*) *de thermarum in Bohemia Carolinarum prærogativis*, Altdorf. 1719. 4.

J. CHRIST. ADOLPHI de fonte molari ad Carolinas thermas, Lips. & Uratis l. 1733. 8. cum aliis thermarum historiis, tum in collectione *disputationum an.* 1747. *recusarum*. Præfert eum fontem vulgari.

IN *GEYERI müssigen reisestunden* exstatetiam dissertatio *de thermis Carolinis*, quibus parum favet, calculi generationem tribuit, negat a pyrite calorem esse.

JACOBI SMITH schediasma de sale medicinali thermarum Carolinarum rite depurato & crystallizato, Prag. 1738. 4. Laudat *CL. SPRINGSFELD*.

IN *GOTTW. SCHUSTERI hydrologia minerali* agitur etiam *de usu thermarum Carolinarum*, Chemnitz 1746. 8.

F. HOFMANNI dissertatio *de sale medicinali Carolinarum*, Hall. 1734. 4. 1736. 4. & Germanice 1734. 4. ibid.

GOTTLOB CARL SPRINGSFELD abhandlung vom Carlsbade, Lips. 1749. 8. Detexit circa eas thermas cryptas charonias, salem naturalem Glauberianum thermarum. Carolinarum calorem & contenta definivit, vitriolum aut ferrum negavit continere, terram vero alcalescentem cretaceam tribuit, mistam selenite, tum sal medium amarum, sal alcalinum. Idem molaris fontis analysin dedit, fontemque novum invenit, paulo frigidiorem, minus terreum, & vicinas acidulas descripsit, cum morborum historiis.

Töplicenses thermas etiam multi descripserunt.

POL. GOTTL. SCHACHER experimenta cum aquis Töplicensibus adornata edidit in programmate, Lips. 4.

FRANC. REMPFENS beschreibung der natur und nutzens des Töplizer bades, Berolini 1706. 8. *

J. HENR. de *VIGNET clare beschreibung von Töplizerbädern*, Prag. 1720. 8. & 12.

CHR. HENR. ERNDTEL problema αὐτοσχέδιον de Töplicensium thermis earumque origine & viribus, Noriberg. 1723. 4. recusum in *E. N. C.*

J. WILH. SPARMANN beschreibung aller in und vor der stadt Töpliz befindlichen wvarmenbäder, Dresd. Lips. 1733. 8. *

Ad Egranas Acidulas. *CHRISTIANI LANGII de genuino acidulas Egranas salubriter usurpandi modo* Lips. 1651. 4. *

J. CHRISTOPH. ETTNER berchreibung des Egerischen saverbrunnen oder schleder saüerlings, Eger 1701. 12. Nurberg. 1701. 12. *

De aliis Acidulis Germaniæ. *MARTINI PANSÆ Badordnung und von den eigenschaften des Landekischen wvarmenbades in der Grafschaft Glatz*, Lips. 1612. fol. 1618. 8. *

CAR. OEHMBS beschreibung des alten wvarmenbades nahe der stadt Landek in der G. Glatz von dem innerlichen halt gebrauch und nutzen desselben, Brieg 1705. 8. *

CARL. VALENTIN KIRCHMAYER uralter kukus brunn anjetzo erneuerter Gradlitzer brunnquell, &c. Prag. 1718. 8. *

F. HOFMANN examen chymico-medicum fontis Sedlicensis in Bohemia, Hall. 1724. 4. *EJ. vom Sedlizervvasser* 1725. 4.

J. ADAM GOERITZ nachrichten von den Boehmischen bittervvasser, dessen ursprung, gebrauch, purgierender kraft, &c. Dresd. 1727. 8. Lips. 1730. 8. Regensp. 1738. 8. *

CHRISTOPH MICH. ADOLPHI de fonte Kukussensi in Bohemia, Lips. 1726. 4. cum analysi, & observationes, eas aquas aves necare, & aqua fontana leviores esse. Recusa est in tractatu *de fontibus soteriis*, Lips. 1733. 8. & in *disputationibus collectis* anno 1747. 4.

GOTTFRID HENRICH BURGHART Medici abhandlung von den wvarmen bädern bey Landek in der G. Glatz, Breslau 1744. 4.

Silesiæ Aquæ.

CASPAR SCHWENKFELDS Hirschbergischen wvarmen bades beschreibung, Görliz 1607. 8. Lips. 1619. 8. 1708. 8. Thermarum, quas bibunt, & in Duccia adhibent, ad morem seculi absque analysi descriptionem dedit, tum mineralium circa urbem repertorum catalogum.

J. CASP. THYM'S beschreibung des Schlesischen Altwvasserischen sauerbrunnens, Schweidnitz 1698. 8. & 1723. 8. *

CHRIST.

CHRIST. MICH. ADOLPHI de thermis Hirſchbergenſibus, Lipſ. 1710. 4. & in iiſdem collectionibus.

MAXIMILIANI PREUSS, GOTTFR. DAV. MAYER'S, GEORG ANTON VOLCKMANN'S und GOTTFR. ERNEST WILHEIM'S beſchreibung der in Fürſt, Oels befindlichen geſund quelle zu Skarſine, Oels 1716. 8. *

FRID. HOFMANNI de fonte medicato Lignienſi, Hall. 1729. 4. *EJUSD. de acidulis Veteraquenſibus in Sileſia vulgo altvvaſſer ſauerbrunnen*, ibid. 1731. 4.

Raht vvie der Charlottenbrunn bey Tannhauſen in Schvveidniziſchen Fürſtenthum zu gebrauchen, Breslau 1743. 4. *

Alii Fontes.

BERNH. ALBINI de fonte ſacro Freyenvvaldenſi, Francof. ad Viadr. 1685. 4.

DAVID THEODOR. LEHMANN'S beſchreibung der Maiſoiſnhen Wieſenbades St. Anneberg 1702. 4. *

J. HENKEL der vvieder lebendig gevvordene Giesbühel in dem neulich erfundenen Friederichs brunnen und dem Johann Georgen bade unvveit Pirnain Meiſſen, Freyburg. Dreſd. cum continuat. 1730. 1731. 1732. Multa bona ab eo auctore ſpero, etſi non legerim.

GOTTWALD SCHUSTER thermologia Wolkeſteinenſis oder abhandlung vom Wolkenſteiner bade, Chemnitz 1747.

GOTTLIEB BUDÆI vom den mineraliſchen brunnen bey Radeberg, Budiſſ. 1722. 8.

ABR. VATER de fonte medicato Wittebergenſi, Witteb. 1748. 4.

J. GOTTL. NEUMANN von dem über Purſchenſtein bey Heidelbach und Einſiedel im Maj neuerfundenen geſundbrunnen, von deſſen natur und eigenſchaft, Freiberg 1732. 8. *

J. CHR. LEHMANN'S bevveiſſ daſſ der bey Reibottsgrün in Voigtlande erſchürfte brunnen einer der geſündeſten ſey vveil er das zarteſte vitriolum martis in ſich hält. Lipſ. 1726. 4.

DAN. MULLER vom Rahtmansdorfiſchen geſundbrunnen bey Starfurt, Lipſ. 1701. 4.

FRID. HOFFMANN de fontibus medicatis Lauchſtadienſibus, Hall. 1723. 4. & in collectionibus jam laudatis, & Germanice 1742. 4. ibid.

J. FRID. HENKEL betheſda portuoſa oder hülfreiches vvaſſer im Lauchſtätter brunnen bey Merſeburg und im Schacken bade bey Freyberg, Freyberg & Liſp. 1726. 8. eximius liber.

HERM. FRID. TEICHMEYER nachricht von dem zu Apolda entſprungenen mineraliſchen vvaſſer, Jen. 1737. 8.

GOTTWALD SCHUSTER experimental unterſuchung der zu Nieder Wiera entſprungenen Geſundheits quellen, Chemnitz 1738. 4.

FRANCISCI PETRI SCRIBÆ beſchreibung des vor einigen jahren entdekten ſauerbrunnens unvveit dem dorfe Godelheim, Hoexter 1749. 8. Bona analyſis. Salis marini partes in acidulis indicat, neque a ſolo pyrite oriri oſtendit. Negat vitriolum poſſe ex acidulis educi. Analyſin dat ſui fontis multo ferro divitis, & ſale marino, & terra alcalica, & volatili ſpiritu ſulfureo, ut hujus tamen minor copia ſit, quam in Pyrmontanis aquis.

LAUR. HEISTER de aquis mineralibus Pyrmontanis, Helmſtad. 1732. 4.

Ad *SEIPIANUM* librum adde: *J. CHR. PH. LUDW. Pirmontiſche Krankengeſchichte und merkvvürdige cur exempel*, Hanover 1737. 8. & in nov. ed. 1750. 8.

FRIDER. GEORG. PHIL SEIP de ſpiritu & ſale aquarum mineralium præſertim Pyrmontanarum, Gotting. 1749. 8. bona diſp. cum analyſi ad paternum morem.

PETRI WOLFART bedenken von dem bey hof Geiſmar liegenden geſund brunnen, Caſſel 1725. 8.

J. GEORG SCHUTTE neue beſchreibung des Schvvalmer geſundbrunnens, Iſerlohn 1733. 8.*
EJ. beſchreibung de neu entdekten Cleviſchen geſundbrunnens, Clev. 1742. 8. & Amſtelod. 1742. 8. Belgice. * *EJ. von Kräftiger vvürkung deſſelben im ſommer 1742*. Cleven 1743. 8. *EJ. der rechte gebrauch deſſelben*, Clev. 1744. * cum hiſtoriis curationum.

J. BLANCKENHORN acidulæ Cliivenſes 1741. *detectæ*, Heidelberg. 1742. 4.

J. HARTMAN DEGNER acidulæ Ubbergenſes of kort verhaal van een minerale gezondbronn in de Gr. Ubbergen, Nymegen 1745. 8.

J. B. ab HELMONT de Spadanis aquis, Leodii 1624. 8.

J. FRAN. BRESMAL les circulations des eaux ou l'hydrographie des minérales d'Aix & de Spa, Liege 1700. 8. 1717. 8 *& parallèle des eaux minérales du païs de Liege*, Liege 1721. 8.*

HENRY EYRE account of the mineral vvaters of Spa, Lond. 1731. 8.*

GEORGE

GEORGE TURNER *brief account of the vvaters of Spa*, Leod. 1733. 8. cum descriptione aquarum Pyrmontanarum.

CHARLES PERRY *enquiry into the nature and principles of Spa vvaters vvith a cursory enquiry into the .. hot fountains at Aix la Chapelle*, Lond. 1734. 8.*

Amusemens des eaux de Spa, Amstelod. 1734. 12. 2. vol. 1740. 2. vol. Auctor est HENRIC. de la RIVIERE, & Liber pro delectatione quidem scriptus, minime tamen inutilis est.

PHIL. LUD. le PRESSEUX *de aquis Spadanis*, Leid. 1736. 4.

ROB. PUGH (R. P.) *Bathoniensium & Aquisgranensium thermarum comparatio*, Lond. 1676. 12. Modum inprimis explicat, quo & in Anglicis & in Aquisgranensibus Thermis ægri aquis salutaribus utuntur.

J. F. BRESMAL *hydroanalyse des eaux minérales chaudes & froides de la ville d'Aix la Chapelle*, la Haye 1703. 8. Aix 1741. 12.*

W. CHROUET *connoissance dex eaux minérales d'Aix la Capelle*, Leid. 1714. 8. Liege 1729. 8. *Amusemens des eaux d'Aix la Chapelle*, Amstelod. 1736. 12. 3. vol. Eodem modo & eodem auctore, quo Spadanarum aquarum recensa descriptio.

THOMÆ de SOINNE *de thermis Aquisgarnensibus*, Leid. 1738. 4.

GOTTLOB CAROLI SPRINGSFELD *iter medicum ad thermas Aquisgranenses & fontes Spadanos*, Lips. 1748. 8. Multa utiliter monet. Aquisgranensium thermarum alcali adparere demum post decoctionem. Salem inde obtineri & lixivum duplicem, & similem polychresto. Valere ad expellendum retentum in corpore argentum vivum. In Spadanis nonnullis etiam alcalinam terram invenit, & vitriolum demonstravit, quod solutum in iis aquis vulgare vitriolum pondere augeatur, sed id experimentum alii ad aquam in vitriolo auctam referunt, &c.

FRID. HOFMANN *gründlicher bericht von dem Selterbrunnen, dessen gehalt, vvürkung und, kraft*, Hall. 1727. 4. gallice Nancy 1738. 8.

J. KILIAN disputatio *de aquis Selteranis*, Argentor. 1740. 4.

JAC. THEOD. TABERNÆMONTANUS inprimis egit *vom neu erfundenen sauerbrunnen zu langenschvvalbach*, Francof. 1605. 8. in opere de fontibus medicatis.

GUNTHER CHRISTOPH SCHELHAMMER *acidularum Schvvalbacensium & Pyrmontanarum per experimenta exploratarum inter se collatio*, Kil. 1704. 4.*

J. THOMÆ HENSING *meditationes & experimenta circa acidulas Schvvalbacenses*, Francofurt. 1711. 8. germanice.

FRIDERICI HOFMANNI *de fontis Spadani & Schvvalbacensis convenientia*, Hall. 1730. 4. & *gründliche untersuchung des Spavvasser und Schvvalbacher brunnens*, Lips. 1731. 8.

PETRI WOLFART *de thermis Embsensibus*, Cassel 1715. 4. & germanice, Cassel 1716. 8.

J. PETER WELCKER *beschreibung des Schlangenbades vermehrt von J. S. CARL* Idstein 1747. 8. ed. III. *

J. CONRAD WILHELM MOGEN *de aquis medicatis Fachingensibus*, Jen. 1749. 4. bona disputatio.

J. PHIL. BURGGRAU; CHRISTOPHLE CERF; & J. CHR. SENKENBERG *bedenken von den kräften des Fachinger sauervvassers unvveit Diez*, Francofurt. 1749. 8. cum analysi.

ECKHARDT dissertationes *de duobus Wetteraviæ fontibus*, Giess. 1742. 4. * Laudat ILL. SEIPIUS.

J. JAC. SHURER *descriptio balnei Sulzensis propre Molsheim*, Argentor. 1726. 4.

R. JAC. CAMERARIUS *de acidulis Nideraouensibus*, Tubing. 1710. 4. EJ. *de Blasiano balneo*, Tubing. 1718. 4. cum aliqua analysi.

J. MATTH. FRAUENDIENER *beschreibung des Röthelbades zu Geislingen*, Ulm 1729. 8. *

J. CHRIST. EISENMENGER *leberbrunn*, Heilbrum 1632. 4. *

J. FRANK *beschreibung des Sauerbrunnens zu Uberkingen nechst Geislingen Ulmischer herschaft*, Ulm. 1710. 8. *

ALER. CAMERARIUS *de fontibus soteriis sulfureis Reutlingensibus & Balingensi*, Tubing. 1736. 4. cum analysi.

J. ZELLER & GMELINI amici nostri *de thermis Ferinis & Zellensibus*, Tubing. 1729. 4. Eximia disputatio.

J. VALER. BAUER's *beschreibung des Hiberacher heilbrunnens* 1710. 8. * cum historiis curatio-

rationum. *EJ. bericht von dem zu unter Espach in G. Hohenloh neuenstein entdekten gesund brunnen*, Oehringen 1725. 8. *

GEOG. CHRIST. FEUERLEIN neuentdekter heilbrunn im kloster Heylsbrunur, Nunberg 1732. 4. *

GEOG. FRID. HOECHSTETTER aut *J. J. BAIER de fonte salutari seu balneo Weissenburgensi*. Altdorf. 1710. 4.

HENR. MART. THUMMIG observationes de acidulis Stebensibus, Cutiæ 1722. 4. *

THEOD. BALTHASAR nachricht von einem gesundbrunnen unvveit Erlangen, Erlangen 1709. 4. *

FRANC. JOSEPH de *OVERKAMP vvahrer inhalt des Kissinger und Bockleter heylbrunnens*; Wurtzburg 1745. 4. *

C. F. G. BETZ seu *J. J. BAIER de aquis medicatis Burgbernheimensibus*, Altdorf 1713. 4. cum analysi.

J. a *MORASCH beschr. des Wildbades nebst Rab* 1733. 8. *

J. BENED. GRIENDEL scrutinium medico-physicum in quo acidularum Roitschensium proprietates examinantur, Vienn. 1685. *

THOMÆ JORDAN Commentarius de aquis medicatis Moraviæ, Francof. 1586. 8. *

J. MAXIMILIAN DIETMAN's untersuchung des Niederoestereichischen Badmerbades; Vienn. 1734. 8. & latine 1732. 4. *

De thermis Plumbariensibus & Fabariensibus inter *ZWINGERI* dissertationes reperiuntur libelli.

LISTERI, quem ad Aquas Angliæ citavimus, *de fontibus* medicatis Angliæ. *Exerc.* II. prodiit etiam Lips. 1684. 8. utraque vero, Londini 1686. 8. *IDEM* in Libro *de diabete* egit de aquis *Hoxtoniensibus* & *Streethamiensibus*.

B. ALLEN natural history, &c. habet etiam analyses.

Post *B. ALLEN* adde: *J. FLOYER inquisitio in verum usum & abusum calidorum, frigidorum & temperatorum Angliæ balneorum*, Amstelod. 1718. 8.

Ad quas Helvetiæ.

Ad aquas minerales Helvetiæ unicum excitabo *J. JAC. SCHEUCHZERI Vernunft mässige undersuchung des baades zu Baden*. Tiguri an. 1732. 4. editum. Salem cubicum amarum satis copiosum hæ Thermæ continent, calcariam terram, & pyritici aliquid. Accuratus in experimentis.

Ad Thermas & Aquas Angliæ.

Angliæ thermas & aquas minerales multi Scriptores tradiderunt.

Notissimus *MART. LISTERUS* in Libro *de Fontibus Medicatis Angliæ*, cujus *Exercit. I.* Eboraci an. 1682. exercitatio altera Lond. 1684. 8. utraque Leidæ 1686. 12. prodiit. Prior inprimis exercitatio huc facit. Thermarum vim ex pyrite fere explicat, in acidulis sal commune, nitrum, quod calcarium vocat, ochram aliquando volatilem, & lapidem calcarium admittit. Varia ad alias partes Physices pertinentia admiscuit. Huc etiam in tertia *Exercitatione anatomica de Conchis* bivalvibus experimenta adjecit.

TH. GUIDOT de Thermis Britannicis. Lond. 1691. 4.

CAROLI LEIGH tent. de aquis mineralibus. Lond. 1694. 8. *Ejusdem Phthisilogia Lancastriensis cum tentamine de aquis mineralibus in eodem Comitatu observatis* London. 1694. 8. Acidularum vires esse a vitriolo, ochra, & sulphure.

BENJAMIN ALLEN natural hystory of mineral vvaters of Great Britain. Lond. 1711. 8. Vim aquarum mineralium esse a spiritu illo sive Gas. Esse autem alias mere eo imprægnatas: alias ferratas; alias salsas purgantes: alias & ferratas & salsas: alias sulphure mistas. Secundum eas classes breviter & utiliter describit plurimas aquas minerales Angliæ.

ROB. PEIRCE Bath Momoirs en Obs. made in 43. years practice. Bristol 1697. 8. Sunt morborum historiæ quos Thermæ sanaverunt.

R. PEIRCE exstat etiam, Bristol 1713. 8.

TH. SHORT Memoirs for the natural History of medicinal vvaters. Lond. 1709. 8. *

TH. SHORT natural History of the mineral vvaters of Yorkshire, Lincolnshire. Lond. 1733. 4. *

TH. SHORT natural History of mineral vvaters. Lond. 1743. 4. * Plerasque aquas Medicatas

catas Britanniæ describit, & vires medicatas & elementa earum indicat. Plurimum & merito spiritui minerali volatili tribuit.

R. P. Bathoniensium & Aquisgranensium Thermarum comparatio. Lond. 1676. 8. In Transact. laudatur, neque enimvidi.

ALEXANDER THOMSON in Diss. Leidæ 1705. editarum *secunda de aquarum mineralium vi Medica in universum & peculiariter de Abrerbrothocensi Scotiæ fonte egit*, ejusque vim in vitriolo Martis poni demonstravit. In Actis Edimburgensibus Moffatenses & aliæ aquæ Scoticæ descriptæ sunt.

JOH. QUINTOON of mineral vvaters particularly of Bath. Lond. 1733. 8.

PETRI SHAW enquiry in to the virtues of Scarborough Spavv vvaters. Lond. 1734. 8.

P. SHAW citato libro egit etiam de aquis Tumbridgensium.

Ad Aquas Angliæ sequentia addimus. Ad *Bathonienses*.

Inter *MAYOWII* libellos exstat etiam *de thermis Bathoniensibus*.

THOMÆ GUIDOT discourse of the bathe and the hot vvaters there vvith some Enquiries into the nature of the vvater of S. Vincent's rock near Bristol and theat of Castle Cary, Londin. 1676. 8. * *EJ.* Liber *de thermis Britannicis, accedunt observationes hydrostaticæ, chromaticæ & miscellaneæ uniuscujusque balnei apud Bathonium naturam ornatius exhibentes*, Lond. 1691. 4. * *EJ. the register of Bath or 200. observations containing an account of curas performed by the Hotvvels at Bath*, London 1694. 8. 1697. 8. * *EJ. apology for the Bath*, Lond. 1708. 8.* *EJ. collections of treatises concerning the city and vvaters of Bath*, 1725. 8.*

WILL. OLIVER practical discourse of Bath vvaters containinst the antiquities of Bathing, the cause of the hot Bath vvaters and of their ingrediens, London 1716. 8.

GEORGIUS CHEYNE, qui Bathoniævixit, cum tractatu de podagra etiam de aquis Bathoniensibus egit.

WYNTER's treatise of bathing in the hotbaths at Bath 1728. 8. *

Aliæ Aquæ Medicatæ.

Ad Aquas circa *Scarborough*.

ROBERT WITTIE Scarborough spavv or a description of the spavv at scareborough, York 1667. 8. Lond. 1678. 8. * *EJUSD. pyrologia mimica or an ansvver to Hydrologia chymica of WILLIAM SIMPSON in defense of scarborough spavv*, Lond. 1669. 8. * cum vindicatione praxeos *GALENICÆ*, adversus chemicos. *EJ. an ansvver to D. TONSTALL against scarborough spavv* L. 1672. 8. *

WILLIAM SYMPSON in *Zymologia chymica*, Lond. 1675. 8. agit de aquis Scareburgensibus quas non valde probat. *EJ. hydrologia chymica or the chymical anatomy of scarborough and other spavvs in Yorekshire vvith a discourse concerning the origine of hotsprings and a vindication of chymical practice*, Lond. 1669. 8. Verum acidum statuit. An *EJUSD. a nevvyears gift for D. WITTY or the dissector anatomized* L. 1672. 8. *

G. TONSTALL scarborough spavv spagirically anatomised, Lond. 1670. 8. *. *HARL.* Contra *D. WITTY*, ut videtur.

THOMAS SHORT in Libro de *aquis in Derbyshire, Lincolnshire and Yorkshire* inprimis agit de aqua Scarboroughensi, Lond. 1734. 8.

UNDERHILL SHORT account of the Bristol hotvvel vvaters, Lond. 1703. 4.

P. KEIR an enquiry into the nature of the mineral vvaters of Bristol. Lond 1739. 8. *

HENR. EIRE's account of Holt vvaters, Lond. 1731. 8. *

Post scriptores Aquarum Angliæ addimus librum ad Hispaniæ aquas pertinentem.

THOMÆ FERRER de *ESPARZA tractatus de la facultad medicamentosa que se halla en la aqua de los bannos de Teroel en el Regno de Aragon*, Cæsaraug. 1674. 8. *ANT.*

Ad Suecicas aquas *J. GODSCHALK WALLERII Descriptio fontis in Dannemark* prope Upsalam, editam anno 1737. & recusam cum Germanica *hydrologiæ* versione.

Ad Galliæ Aquas Medicatas adde.

NIC CHESNEAU observationes & epitome de natura & usu luti & aquarum Barbotanensium, Paris. 1673. 8. *

P. GIVRY arcanum acidularum idem videtur esse quod *secret des eaux minérales acides*, Paris. 1677. 8.

Ejusdem *D. FOUEY* etiam est *les secrets des bains de Vichi*, Paris. 1677. 12. *

BARTH.

BARTH. LINAND jam citati *lettre écrite a* Mr..... Parif. 1698. 8. huc etiam pertinet; qua defendit hiftoriam aquarum Forgenfium.

NICOL. de *MAILLY des eaux minérales de Chenai pres de Rheims* ,Reims 1697. 12. *

J. la *ROUVIERE noveau fyfteme des eaux de Forges*, Parif. 1699. 12. cum analyfi. *

PASCAL des eaux de Bourbon l' Archambauld. Parif. 1699. 12. cum phæmomenis ex reagentibus admiftis. *

De *ROUVEROI des eaux minérales chaudes & froides d' Epinal* 1700. 12. 1737. 12.

TITOT de fcriptis thermarum plumbariarum iu Lotharingia, Bafil. 1706. 4.

SAM. BLANQUET Examen de la nature & des vertus des eaux minérales qui fe trouvent dans le Gevaudan, Mende 1718. 8. *PL.*

JOHN SOAME Hampftead vvells. Lond. 1734. 8. Aquæ funt acidulæ ferratæ, quæ cum gallis purpureum colorem edunt, ex potentioribus ejus generis.

T. TAVERNIER vvicham Spavv. Lond.1737.8.*JOH. SCHEBRE nevv analyfe of Briftol vvaters*, 1742.

W. HILLARY contents of Lincomb Spavv vvater. Lond. 1746.

Ex Tranfactionibus Philofophicis: De Fontibus Bathonienfibus, n. 49.

De Scarboroughens. n. 51. 52. 56. 59.

De caufa Aquarum mineralium. n. 56. 57.

De Aquis mineralibus in Glamorganshire. n. 233.

LISTER de variis Aquis mineralibus. n. 245.

De Aqua minerali Cantuarienfi. n. 312.

De Aquis Holtenfibus. n. 404.

SENKENBERG analyfis aquarum mineralium in Chiltenham. n. 461.

GODFREY de aquis prope Weftashton. ibid.

Collectionem vero majorem eo pertinentium Scriptorum vide in *BIBL. HARLEY* II. p. 852. *feq.*

Ad Galliæ Aquas Medicatas.

D. DUCLOS Examen des Eaux minérales de la France. Parifiis 1675. 12. & Latine Leidæ 1685. 12. cum titulo *obfervationum fuper aquis mineralibus diverfarum Provinciarum Galliæ*. Examen chemicum & brevem defcriptionem fere omnium aquarum mineralium Galliæ continet, quæ in Academia Regia fumtu publico an. 1670. 1671. exploratæ fuerunt.

PETRI GIVRY arcanum acidularum 1682. 18. & Amftelodami 1705. 12. Negat vitriolum ineffe aquis, quod omne fit a cupro: & vim acidularum ab alumine deducit. Laudat impenfe Pruvinenfes aquas, defcribit etiam aquas de Vichi, de Ste Reine & de Forge.

CL. FOUET nouveau Syfteme des Eaux de Vichi. Parifiis 1686. 12. Habet analyfin & falem nitro veterum fimilem.

LINAND nouvelles découvertes des Eaux de Forges. Parifiis 1697. 8.

LOUIS ARNAULDIN des Eaux minérales de Provence. Aix 1705. 14. Ineffe nitrum, fulphur abfque aliis principiis.

Obfervations fur la nature des Eaux minérales de Souche. Dole 1711. 12. Habent nitrum & fulphur. *D. NORMAND* eafdem aquas minerales defcripfit in Libello edito Dolæ 1740. 12. cum titulo *analyfe des Eaux de Souche proche de Dole*. Analyfin habet & fal alcali & fpiritum.

G. JAUTIER fur les Eaux minérales de Bourbon. Troyes 1716. 12. Calidas effe & plenas fale marino, odorem effe a fulphure & ferro junctis, per experimenta.

GOUTTARD des Eaux minérales d' Abbecourt. Parifiis 1718. 12. Frigida eft, relinquit deftillata fedimentum alcalefcens ex terra & fale miftum, lactefcit a mercurio fublimato.

Hiftoire naturelle des Eaux chaudes d' Aix, par *HONORE's-MARIE-LAUTHIER*, Aix 1705, habet Antiquitates. Sed *ANTOINE EMERIC* in *analyfe des Eaux minérales de la ville d' Aix*, Avignon 1701. habet analyfin, alumen & nitrum.

RENATI CHARLES Queftio, an Thermæ Borbonenfes, &c. Befançon 1721. 8. A Pyrite effe, continere falem communem ad drachmam in libra & in limo fulphur.

EJUSDEM de Fontibus medicatis Plumbariæ. Befançon 1746. 4.

Traité des Eaux minérales nouvellement découvertes a Paffi. Paris 1735. Martiales funt.

RENATI CHARLES etiam eft differtatio *fur les eaux de Bourbon*, nov. ed. 1749. 12. auctius quam prius recufa.

JEAN MOULLIN de MARQUERY traité des eaux minérales nouvellement découvertes à Passy, Paris. 1723. 12.

CAMILLE RICHARDOT nouveau système des eaux de Plombieres, Nancy 1725. 8. Calorem ab igne centrali deducit, negat alia principia fontibus medicis inesse, quam sal elementare cuique aquæ proprium, nec sulfur inesse admittit. Mediocriter utilis auctor.

Ad ea quæ ex *Mémoires de l'Acad. des Scien.* citavimus, adde: 1744. de aquis Mauret.

Adde deinde etiam: *C. MUGHAN treatise of the nature and povver of Barege-Baths and vvaters*, Lond. 1742. 8.

HYAC. THEOD. BARON & F. NIC. GAUTIER an ut sanandis sic præcavendis morbis plurimis aquæ Passiacæ novæ minerales, &c. Paris. 1743. cum analysi.

FRANC. NIC. GAUTIER du ROCHER an ventriculi & intestinorum ulceribus aquæ Baregienses, &c. Paris. 1745. cum analysi.

RAYMUNDI JACOBI FINOT an phthisi aquæ Cauterienses, &c. Paris. 1746. cum bona analysi.

THEODORI du BORDEU lettres contenant des essais sur les eaux minérales du Bearn, Amstelod. 1746. 12. Etiam de aquarum mineralium ortu in genere, deque variis fontibus medicatis Pyrenæorum montium & eorum analysi agit.

BLONDET sur la nature des eaux minérales de Segrai, Orleans 1747. 12.

CALMET traité historique des eaux & bains de Plombieres, de Bourbonne, de Luxeuil, &c. Nancy 1748. 8. Theoriam causæ caloris habet, descriptionem aquarum, analyses, historiam utendi.

LE BAIG mémoire sur la nature des eaux de Bagneres, Paris. 1750. 8.

JEAN BETBEDER dissertations sur les eaux minérales du mont de Marsan, Bourdeaux 1750. 12. *

D. *de SECONDAL* Parisiis 1750. edidit *observations sur les eaux minerales de Dax, de Bagnère, de Barege*. Analyses earum aquarum habet, & gradus caloris, minores, quam in vulgi opinione, & vicinas aquis mineras.

JOH. GRATIANUM, quem ad aquas Italicæ citavimus, laudat *VALISNERIUS*.

FR. RONCALLI eodem loco citati est etiam *de aquis medicatis ad oppidum Coldoni in agro Mediolanensi*, Brix. 1713. 4.

P. FR. CANNETI libellus, hic dictus, Italice recusus exstat Venet. 1749. 8. cum titulo *dell' uso & dell' abuso delle acque minerali di Recoaro*.

N. A. CATTANI edidit etiam *dell' acqua volgarmente detta Mastella nella città di Jesi* 1749. 4.

BAUDRY Traité des Eaux de Bourbonne. Dijon 1736. 8. Practicus.

JAQUES-FRANCOIS CHOMEL Traité des Eaux minérales, bains, & douche de Vichi, de Bourbon l'Archambault 1738. 12. Analysis aquarum: habere alcali & nitrum: inimitabiles esse arti.

Lettre de Mr. BAUX le fils sur les Eaux de Bourbon. Habere sulphur, ferrum & salem marinum.

In Actis Academicis.

GEOFROI de aquis de St. Amand. Phil. Trans. n. 247.

Mém. de l'Acad. des Sciences. Aquæ Balarucenses. 1699.

1700. De Aquis Borboniensibus, Plumbariensibus, &c.

1701. *HOMBERG des Eaux de Passy.*

1702. *GEOFROI des Eaux de Bourbon. CHOMEL* de aquis Arveniæ.

1705. Aquæ Larensæ, Vezelai, &c.

1706. Denuo de Analysi aquarum mineralium.

1707. Aquæ Vichi & Bourbon.

1708. Aquæ minerales Forges, Bourbon, Vichi, Nuis, &c. *MORINI*.

1713. *CHOMEL* de aquis Jaude, S. Nectaire, &c.

1720. Aquæ Passiacæ novæ, D. *RENEAUME*.

1724. *BOULDUC* de fonte prope Madrit.

LEMERY de aquis Passiacis & Bourboniensibus.

1726. De aquis Passiacensibus.

1729. *BOULDUC Description des Eaux de Bourbon l'Archambaut.*

1735. *BOULDUC des Eaux de Fosse.*

1743. Aquæ de S. Amand.

In Trivultinis 1735. p. 956. Aquæ du Capa de la Madelaine in Canada. Violescunt cum gallis.

VIEUS-

VIEUSSENS des Eaux de Balaruc 1739. Aug. M.

MATTHIEU de LIGNAC Observationes de malo effectu Forgensium aquarum vetustarum 1713. Egesta ut credit, inde pila ferrea, forte calculus bilarius.

AUBERT de aquis de Lannion 1728. Jan. Martiales sunt.

Lettre de Mr. WINSLOW à Mr..... laudat aquas Passiacas, ob sanatam Surditatem suam.

Ex Bitterrensibus Monumentis: Description des Bains de la Maloue.

Ex Monspeliensibus 1743, descriptio aquarum *de S. Laurent en Vivarais D. COMBALUSIER*.

Ad Aquas Italicas.

JOH. GRATIANI Thermarum Patavinarum examen cum Dissertatione *de fonte Lelio acido Recobario* 1701. 8. Thermas varias & aquas vicinas Patavio describit, calorem pugnæ salium, Lælii fontis vires vitriolo Martis tribuit.

JOSEPHI DUCCINI de' bagni di Lucca trattato Chymico medico. Lucca 1711. 8. Sulphur, nitrum, sal commune excludit.

JOSEPHI ZAMBECCARI, celebris Anatomici, *breve trattato di Bagni di Pisa e di Lucca*. Patavii 1712. 4. editus. Sed ex veterum fere sententia.

FLAMINII PINELLI Professoris Senensis *lettera de' Bagni di Petriuolo*. Romæ 1716. 4.

FRANCISCI RONCALLI de aquis Brixianis examen Chymico-medicum. Brixiæ 1724. 4. & 1735. Fontis Esari vitriolati analysis, & aliæ aquæ vicinæ Brixiæ descriptæ. *EJUSDEM de aquis Caldorii in Mediolan.* Brixiæ 1724. 4. Sedimentum salsum nitrosum cum ferro aliquo.

CAROLI EUCHERII de QUINTIIS Inarime sive *de balneis Pithecusarum*. L. IV. Neapoli 1726. 4. Antiquitates, ortum, saporem, vires.

BONAFEDE VITALI delle Terme del Masino. Mediolan. 1734. 8. Sunt experimenta chemica cum analysi Thermarum Valtelinæ nostræ.

P. FRANC. CANNETI de usu & abusu aquarum Recoarensium. Roboreti 1735. 8. Utilis Libellus.

NICOLAI ANTONII CATTANI Ragguaglio della natura dell'acque in Assisi, di Milano. Assis. 1734. 4. Frigidæ, vires a molli terra habent.

JOH. FANTONI de Thermis Valerianis, aquis Gratianis, Maurianensibus. Genevæ 1738. 4. Illarum nomine celeberrimas illas Thermas describit, quæ in vico Subaudiæ *Aix* frequentantur. Ejectis fictitiis veterum principiis, terram, ferrum & sulphur Thermis invenit.

JOH. FANTONI citatus liber prodiit prius Genevæ 1725. 8. Ejusdem nuper prodiit *Commentariolum de aquis Vinodliensibus, Augustanis & Ansionensibus*, Turin. 1747. 4.

Ad Aquas Italiæ adde: *A. BACCI discorso dell' acque Albule bagni di C. AUGUSTO a Tivoli, dell' acque di S. Giorgio a Capo di Bove, dell' acetose presso a Roma e dell' acque di Anticoli*, Rom. 1567. 4. *MANDOS*. *

ANTONII CRISPI de S. COSMÆ & DAMIANI thermalibus aquis & de iisdem aquis JOH. CRISPI compositiones, Drepan. 1684. 4.

THEOPHILI GRIPHONII de AVENIONE observationes, Senis 1605. describit aquas Senenses. In nov. ed. *BACC.*

CAMILLI MANARA Pharmaceutici Litubiani potus in quo natura, virtus & utendi modus continentur, Ticin. 1687. 8. * EJ. *viltà del fango ne' bagni di Returbio preziosa*, Ticin. 1689. 8. *

PANTHOT discours sur les bains d'Aix en Savoie, Lion 1700. 4. & de Ducciis ibi adhibitis.

J. B. GASTALDI an salina sanguinis constitutioni aquæ Medinenses, Avenione 1715. 12. parvi momenti.

JOS. MAR. QUADRIO dell' acque termali di Masino Milan. 1745. 4. EJ. *uso, utilità, e storia delle acque termali di Trasconio*, Venez. 1749. 4. eruditum opus. Analysin habet, historias curationum & de balneis antiquorum antiquitates.

ANTONIO COCCHI Mulgellano de' bagni di Pisa 1750. 4. quem librum lego laudari.

Ad Aquas Hungaricas adde: *GEORG. WERNHER de admirandis Hungariæ aquis hypomnemation*, Vienn. 1551. 4.

J. LAUR. STOCHER thermographia Budensis, Grätz 1721. 4. cum analysi.

Adde ad Aquas Orientales: *AND. HERMANNI de thermis Trentsinensibus*, Lips. 1726. 4.

JUSTUS JOH. TORKOS de thermis Posthinensibus, Poson. 1745. 8. EJ. *de thermis Almasiensibus*, Poson. 1746. 8. Historia thermarum & analysis modusque utendi.

Aquas Persicas aliquas descripsit *KÆMPFERUS* in *Exoticis*.

Ad

Ad telluris hiſtoriam pertinet etiam *NIC. STENONIS* filii *de ſolido intra ſolidum* laudatus inter ſcriptores teſtaceorum. Anglice exſtat *prodromus of a diſſertation concerning ſolids na turally contained within ſolids*, Londini 1671. 12.

FLORIDI DE PLUMBIS de ſaluberrima Nuceriæ erumpente latice. Venet. 1745. 8. Terram famiæ ſumtam cum multo alcalino ſale huic dudum celebri aquæ tribuit.

I Bagni di Caldiero eſaminati da D. BONAFEDE VITALI. Venet. 1746. 4. Subtilis Scriptor & Theoreticus Analyſin habet & multas digreſſiones.

Compendio delle Acque acidule di Cilla. Venet. 1747. Præter aquas Cillenſes Stiriæ, pluri-mæ celebriores aquæ Italiæ hic deſcribuntur.

Plures, quia præſto non ſunt, de induſtria omitto.

Ad Aquas Ruſſicas.

GEORGII REMUS Epiſtola de aquis martialibus Oconicenſibus ad *J. PHIL. BREYNIUM*. Lipſiæ 1722. 4.

Ad Sueticas.

URBANI HIÆRNE Lilla vvattu profvvare. Stokholm 1680. 8. Vitriolicum acidum vo-latile acidularum ex primis deſcripſit. Item de *Acidulis Medericenſibus* ſcripſit. Lincoping 1679. 12. Holm. 1680. 8. 1702. 4.

Ad Hungaricas.

De Thermis Herculanis extat Diſſertatio in Diſſertationibus *PASCALIS GARYOPHILI*. Mantuæ 1739. 4. Ultraj. 1746. 4. ——

---- Analyſis earum aquarum cum variis ex antiquitate ad Thermas pertinentibus ibi conti-nentur.

Ad Orientales Aquas.

Aquarum *Hammam Pharach* deſcripſit *PERRY Phil. Tranſ.* n. 462. Denique collectionem integram in ampliſſimo titulo *acidulæ* habet *JOH. CHRISTIANUS RIEGER* in *introductione ad notitiam rerum naturalium & arte factarum* Tom. I. Indicem vero numeroſiſſimorum Auctorum *J. M. DROSSEN Bibliotheca Hydrographica*. Norimb. 1729. in 4. edita.

Ad Telluris hiſtoriam.

Ad Telluris univerſæ hiſtoriam *BERNARDI VARENII Geographia* huc facit, & varia ad externam telluris fabricam facientia habet.

JOHAN. RAY threephyſico theological Diſcourſes. Londini 1692. & auctius 1713. 8. An Dilu-vium univerſale cauſa ſit lapidum figuratorum inquirit, fatis crediturus, niſi a *EL. HWYDII* argumentis, quæ recenſet, turbaretur. Ideas plaſticas tuetur. De creatione mundi, de futura ejus conflagratione, montium ortu, utilitate, vulcanis, terræ motu, conchis quæ in montibus repe-riuntur, ſapienter, ut ſolet, ex propriis & optimis aliorum obſervationibus agit.

THOM. ROBINSON anatomy of the Earth. Lond. 1694. 4. * *EJ. obſervations on the natural hiſtory of this vvorld of matter*, Lond. 1696. 8. * *EJ. vindication of the philoſ. expoſition of the maſaic ſyſtem of creation* Lond. 1709. 8. Theorias miras habet, teleologias vero pene, quales *DERHAMIUS*. Ter-ram pro homine factam eſſe recte oſtendit, neque metalla alteri uſui poſſe deſtinata eſſe.

J. WOODWARD hiſtoria naturalis telluris Germanice prodiit Erfurt. 1745. 8. In editione poſtrema 1726. habetur *Reſponſio* ad *E. CAMERARII* objectiones, inprimis laborat in ea ſol-venda, quæ ſumitur a ſitu ſtratorum, quæ non ſuccerdunt ſibi in ratione ſpecificorum pon-derum, eamque ſuperare tentat, vel noviter ſupreveniendibus illuvionibus, vel ſeriori & tardiori ſubmerſione. Terram in principio diluvii aqua tectam, ſub finem diſſolutam fuiſſe refert. A collibus, caſu & a Vulcanis natis, ſtratorum ordinem abeſſe monet. Contrariam theoriam *CAMERARII* facile refutat. In *ſupplemento* varia notatu digna habet, de carduis, ut ſignis maledictionis divinæ fertiliſſimis, de vi irritabili, origine gentium, lapſu mer-curii in barometro, (quem tempore humido factum a vaporibus abyſſo lapſui aëris contrario deducit) de vaporum adſcenſu ex abyſſo indeque ortis thermis. Teſtacea non ſoluta fuiſſe, cum metalla ſolverentur, ex fibrarum intricatione explicat. Cæterum omnium in foſſilibus præcipuum ſcriptorem gnarus judex vocat *J. HILL.* in *Theophr. de lapid.* p. XXII.

JOH. WOODWARD. hiſtoria naturalis Telluris. Lond. 1695. 8. auctius vero, & cum vin-diciis ad *EL. CAMERARII* objectiones. Lond. 1714. 8. iterumque auctius, cum ſupple-mento variorum tractatuum editus a *BENJAMINE HOLLOWAY* ibid. 1726. 8. & Gallice

verſa

verſa cum multis appendicibus. Pariſiis 1735. 4. Etſi non ignoro, quam multa contra hunc Auctorem] dicta ſint, quam acriter contra diſſolutionem diluvianam telluris ſit diſputatum & quam multa contra ejus ſubterraneam abyſſum ſurſum vaporem emittentem dici poſſint; non ideo non video, virum in foſſilium & concharum cognitione, per omnem vitam ſuam diligentiſſimum, de ſtratis telluris, de nutritio polline tenero, a quo omne vegetabilium incrementum eſt, de terræ mutatione lenta per pluvias & flumina, plurima bona nos docere. Cæterum teſtamento ſuo novam cathedram phyſices Cantabrigiæ de ſuo inſtruxit: an verum, obiiſſe eum in fide Romana? Ita Trivultienſes. 1736. p. 145.

LUDOVICI BOURGUET Letteres Philoſophiques ſur la formation des Sels & des Criſtaux. Amſtelod. 1729. 12. Varia continet boni hominis & inter mercatores literatiſſimi Opuſculum. Ad noſtrum ſcopum pertinet, inprimis *Mémoire ſur la théorie de la Terre*, ubi non exquiſita quidem aliqua, cum majora ſola ſequatur, ſed non omnibus tamen aut animadverſa aut collecta tradit. Sic in *Traitè des Pétrifications*, qui Pariſiis 1742. in 4. editus eſt, ſententiam ſuam & diluvianum Syſtema defendit, & lapidum partim primordialem, partim ſeriorem generationem deſcribit. Deinde in ſecunda Epiſtola inter Philoſophicas modo dictas criſtallorum formationem mechanicam ex triangulis explicat.

GUILIELMUS GODOFREDUS LEIBNITZ poſthumam reliquit *Protogæam* quæ cura *ILL. VIRI C. L. SCHEIDII* prodiit Gottingæ 1749. 4. & quo brevi libello mira ubertas continetur ſingularium opinionum & obſervationum. Terram omnem in principio rerum inundatam, & planam fuiſſe, ſucceſſiſſe incendium univerſale, multa vitrifica ta eſſe, aut certe ex aliqua parte in naturam vitri tranſiviſſe, ita nata metalla, lapides, mare ſalſo empyreumate imprægnatum, montes primarios erupiſſe a vi ignis. Deſcribit cavernas ſubterraneas, ſtrata terrarum, ſylvas foſſiles & lapides figuratos varios, &c.

ANTONIUS VALISNERIUS paſſim, ſed inprimis in tractatu de *Origine Fontium* & de *corporibus marinis, quæ in montibus reperiuntur*, telluris formationem adtigit, ſtrataque paſſim & fabricam deſcripſit, oſor equidem diluvianæ hypotheſeos.

Huc etiam plurima conferri poſſunt, ex omnibus Operibus *SCHEUCHZERIANIS*, qui teſtaceorum indagator induſtrius fuit, & defenſor diluvii. In Commentariis Bononienſibus ejuſdem Diſſertatio exſtat eo faciens.

CAROLUS LINNÆUS de incrementis Telluris habitabilis. Leid. 1744. 8. com adjuncta Celſii Oratione. Terram olim undique aquis tectam fuiſſe, ſenſim eas receſſiſſe. Nunc etiam recedere maria, & terras deoperire, uterque docet amicus.

Denique *LAZARUS* del *MORO* in L. II. *de croſtacei e degli altri corpi marini che ſi trovano ſu' monti* Venet. 1740. 4. editis, dum *BURNETUM* & *WOODWARDUM* refutat, & ſuam de ortu terrarum & teſtaceorum ex vulcaniis montibus ſententiam proponit, multa paſſim collecta ad ſtrata Terræ ejuſque interiorem fabricam undique congeſſit. Hujus Operis analyſin dedit *BALTHASAR EHKHARD Nachricht von einer meinung, vvelche den urſprung der verſteinten ſachen betrift*. Memming. 1745. 4.

Utcunque etiam huc pertinet *NICOL. STENONIS* fil. tum in Tract. *de Solido inter Solidum*, Florent. 1669. 4. edito, tum *in Myologiæ Specimine* pariter Florentiæ 1667. 4. excuſo. In priori Opuſculo inprimis de origine figuræ agitur, quæ in corporibus ſolidis eſt. Sed de Telluris univerſæ mutationibus & quidem numeroſis, ut Hetruria v. gr. bis fluida, bis plana & ſicca, bis aſpera fuerit, ante recentiorum tempora peculiares cogitationes protulit. In poſteriori Opuſculo breviter terram fuiſſe olim aqua miſtam, ex aqua vero in ſpeciem ſedimenti ſubſediſſe ex conjectura propria docet.

J. G. SULZER vom Urſprung der Berge. Tiguri 1746. 4. Ipſe expertus Alpium fabricam, habitum, montium ortum tribuit inclinationi axis terræ, unde factum eſſet diluvium, &c.

Ad Terræ ſtrata paſſim in Tranſactionibus, v. gr. n. 336. 341. 403. aliiſque Scriptoribus.

Vulcanorum eximia hiſtoria prodiit Neapoli verſa a *D. PERRON* de *CASTERA*. Pariſiis 1741. 12. Sub titulo *Hiſtorie du Mont Veſuve*.

J. GOTTLIEB KRUGER allerälteſte geſchlechte der Erde, Hall. 1746. 8.

In deſcripione *theſaurorum Regiorum*, primus Tomus *D.* de *BUFFON théorie de la terre* tota huc pertinet, plena ſingularibus opinionibus, & obſervationibus. Terram reliquosque errantes ſtellas ex ſole emicuiſſe, excuſſas ab illapſo cometa, adeoque terram in principio

totam

totam arfiffe, inde vaporibus condenfatis in mare univerfale totam tectam fuiffe, id mare fenfim fubfediffe, nudaffe terram, deferuiffe lapides figuratos teftasque. Ventos æftumque & receffum maris congeffiffe fabulum partefve aquæ craffiores, & montes effeciffe primævos, interceptasque valles, fic terram natam primo orientalem, fenfim reliquam. Multa ab eo tamen tempore etiam mutata fuiffe, multas terras fubmerfas & maris prolatum imperium. Argillam ab arena negat differre, cretas margasque ex meris diffolutis teftis natas effe credit, porphyritem ex aculeis echinorum. Sed ipfum opus oportet legere, Parifiis recufum 1750. 12. & Germanice verfum Hamburgi 1750. 4.

FRID. CHRIST. LESSER baumanshöhle, Memming 1745. 4.

Iftoria dell' incendio del Vefuvio dell' anno 1737. Neapoli 1738. 4. *J. ALPHONSI BORELLI hiftoria & meteorologia incendii Ætnei* anno 1669. Regii Julii 1670. 4. *

FERR. IMPERATI hiftoria naturalis exftat etiam editio 1610. 4. Neapoli.

J. GUIDII de mineralibus Libri IV. Primus *de metallareis*, &c. II. *de metallis, de auro & argento, gemmis, ferro & armis Sabinis*, &c. Venet. 1625. 4. *

Ad Foffilum hiftoriam.

Ad formationem & Elementa Foffilium pertinet inprimis *JOACH. BECCHER Phyfica fubterranea*, quæ Francofurti 1669. in 8. com duobu- vero Supplementis 1675. & denique an. 1703. & 1735. cura *G. E. STAHLII*. Lipfiæ in 4. Hic vir peritiffimus Chemiæ fidem fuam pro veritate Theoriæ *BECCHERIANÆ*, quantum poteft, graviffime interponit, eamque in *fpecimen* bono ordine confcriptam contraxit. Triplicem terram five tres cleffes foffilium per experimenta conftituit, a plerifque peritioribus ab eo tempore receptas, inflammabilium, vitrescibilium & mercurialium. Sed Sales ex terra & aqua componi, inflammabile principium vinculum effe miftionis metallicæ, & alia plurima & recondita ibi perfpicua reperiuntur, ad putrefactionem, fermentationem, claffes mineralium eorum miftionem, &c. pertinentia, ut tædium nos capere non oporteat obfcurioris fermonis.

Ad omnia aut pleraque Foffilia.

GABRIELIS FALLOPII de metallis atque foffilibus Liber, Venet. 1564. editus. Pofthumum Opus eft, pars prælectionum in Diofcoridem, hinc in comparatione foffilium cum Veterum defcriptionibus, maxima pars Operis verfatur. Suas nonnunquam obfervationes adjecit, in Italicis fodinis & mineris factas, ut nihil tamen expectes noftro feculo valde utile aut reconditum. Dictio mala, qualem Difcipuli fecerunt, qui fermonem excipiebant calamo.

CONRADI GESNERI Collectio, & in ea inprimis Jo. *KENTMANNI nomenclatura foffilium, quæ in Mifnia & alibi reperiuntur, Obfervationes de metallicis rebus & nominibus* ex Schedis *GEORGII FABRICII* & *GESNERI* ipfius *de rerum foffilium figuris*. Tiguri 1565. 8.

FERRANTIS IMPERATI Pharmacopolæ Neapolitani *Naturalis Hiftoria*, Neapoli 1593. & auctius Venet. 1672. fol. Totum fere ambitum rei naturalis complectitur, longe tamen copiofior eft in foffilibus, quorum operationes metallurgicas, utilitates & fæpe figuras, uberrime & plana fimplicique dictione perfequitur. Librum *de foffilibus*, Neapoli 1610. 4. impreffum non vidi.

ANDREÆ CÆSALPINI de re metallica. Vide fupra.

BERNARDI CÆSII mineralogia, Lugduni 1636. fol. edita. Collectanea habet ex miris fæpe Auctoribus, & tropicis Ecclefiæ Patribus. Cum rebus ipfis non confuevit.

ULYSSIS ALDROVANDI Mufæum metallicum. Bononiæ 1648. fol. Ex optimis hujus viri Operibus eft, etfi pofthumum prodiit, quo & metalla & foffilia reliqua & lapidum figuratorum magna vis defcribitur, & pingitur. Tædiofa vero ut alibi eft fabularum farrago. Ejus Synopfin *DAVID KELLNERUS* edidit Lipfiæ 1701. 12.

PETRI MARIÆ CANEPARII L. *de Atramentis*. Lond. 1660. 4. Roterod. 1718. 4. De pyrite, vitriolo & imprimis ejus oleo, variifque coloribus, magna ex parte compilatio, fpagiricus cæterum homo, & alchimiftici ingenii, & confufiori ordine ufus.

J. B. du *HAMEL de meteoris & foffilibus*, Parif. 1660. 4.

C. LINNÆI fyftema naturæ auctius recufum eft 1748. Stokholm. 8. Hall. 1749. 8.

MAGNI von *BROMEL Mineralogia*, &c. ibi citata, continet lapides & metalla Sueciæ, fodinarum & lapidum figuratorum icones.

NICOLAI MERCATI Metallotheca pofthuma edidit *LANCISIUS* 1717. Romæ in fol. Auctor

ctor anno 1593. mortuus, musæum collegerat ex genere inprimis fossili, maxime salium; terrarum, lapidum figuratorum, quorum icones dedit. Metalla ipsa intercedunt. Eruditæ adnotationes Editorum. Opus splendidum. Ejus viri vita extat *GIORNALE de' LETTERATI*. vol. XXIX.

JOH. WOODWARD attempt. to the natural history of Fossils of England. Lond. 1729. 8, & ejusdem *fossils of all kind digested in to a method*. ib. 1728. 8. Omnem metallorum lapidumque & mineralium ambitum in brevem tabulam & ordinatam conjecit, additis observationibus inprimis ad figuratos lapides pertinentibus. Adfinitas a figura externa notisque facilibus desumpta est.

CAROLI LINNÆI systema Naturæ P. I. prodiit Leidæ 1735. fol. tum Stokholm. 1740. 8. & auctius Parisiis 1744. 8. Cum botanicam methodum in universum ambitum rerum naturalium transferat, & ex uno charactere similitudines rerum definiat, valde apud alios harum rerum peritos offendit: ut in exemplo gemmarum, quas cum salibus intime conjunxit.

MAGNI BROMEL Mineralogia & Lithographia Suecana Germanice versa a *MICRANDRO*; Holmiæ 1740. 8. edita.

MUSÆUM RICHTERIANUM illustratum Iconibus & Commentariis *D. J. E. HEBENSTREIT*, Lipf. 1743. fol. splendidissimum Opus, aliqua etiam alia continet: gemmas nempe sculptas, conchas marinas, plantas. Maxima tamen pars ad metalla & fossilia pertinet, quorum ex omni genere & minerarum inprimis ad metalla & semimetalla pertinentium, amplissimus hic & plenissimus catalogus est, sed brevis, ut fere nomenclator sit, quem icones pulcherrimæ passim exhilarant.

Huc pertinet catalogus metallorum & fossilium. *Phil. Trans*. n. 301. *E. LL HWYD* de variis fossilibus n. 291. conf. n. 100. 268. &c.

JOH. HILL general history of fossils, Londin. 1748. fol. Dignissimum opus, quo novo ordine distributa numerosissima, nova etiam fossilia distribuuntur ad botanicorum methodum, per classes, genera, species novis nominibus, multorum corporum analysibus, & iconibus adjectis. Mihi infiniti laboris & paris utilitatis videtur.

J. GOTTSCHALK WALLERII mineralogia eller mineralriket indelt och beskrifevit, Stokholm 1747. 8. & Germanice, Berolin. 1749. 8. paulo auctius. Et ipse novo ordine breviter fossilia distribuit, pondera specifica, chemicas analyses, observationes utiles adjecit, sententiam, quæ lapides figuratos diminuto mari tribuit, refutat, & ad diluvium refert.

J. LUCÆ WOLTERSDORF systema universale in quo Regni mineralis producta systematice per classes, ordines, genera & species proponuntur, Berolini 1748. fol. Brevis, & metodica enumeratio, facili & perspicuo ordine scripta.

Mineralia etiam apud *DIOSCORIDEM*, apud ejus commentatores, *MATTHIOLUM*, & alios scriptores materiæ medicæ descripta occurrunt.

GEORG. AGRICOLÆ Libri citati prodierunt anno 1546. & 1558. *BERMANNUS* solus, Lipsiæ 1546. 8. & Paris. 1541. prodiit.

J. MATTHESII Sarepta recusa exstat Lipf. 1619. 4. Is Auctor tamen inprimis de vallis Joachimicæ metallis agit.

LAZARI ERKERS beschreibung, &c. prodiit prius Prag. 1574. fol. Cum hoc opere sæpe recusus est *CHRISTOPH. BERWARDT interpres phraseologiæ metallurgicæ*.

Ad historiam Fodinarum.

GEORGII AGRICOLÆ Libri V. *de natura fossilium*, *de ortu & causis subterraneorum Libri X. de natura eorum quæ effluunt ex terra* L. IV. *de metallis veteribus & novis* L. IV. *Bermannus* sive *Dialogus de re metallica*, qui omnes an. 1546. Basileæ editi; anno vero 1657. cum sequente Opere conjunctim eodem loco recusi sunt, minus equidem nitide. In his Libris descriptio exstat fossilium, eaque cum antiquorum nominibus comparantur, catalogo per totam Europam compilato, in Germanicis vero utique plenissimo. Theoriam etiam suam de formatione fossilium adfert. Ejusdem vero *de re metallica* Libri XII. Basileæ an. 1561. & 1621. f. editi omnem laborem exponunt, qui a prima venarum indagatione ad plenam usque metallorum perfectionem requiruntur, & innumeris fere figuris machinas omnes quæ eo tempore & etiam nostro majori ex parte, eo scopo adhibebantur. Vitri etiam & salis præparationem ex analogia addidit. Vir quidem dictione eleganti usus est, &

veterum scripta diligenter legerat. Chemnitii in Misnia mechanicam fodinarum accurate didicerat, ut primi ordinis in his rebus, & classici Libri sunt, quos laudavi.

CHRISTOPHORI ENCELII de re metallica L. III. Francof. 1557. fol. Laudatus Liber a variis Auctoribus omnem rem fossilem ad medicinam spectantem complectitur.

JOHANNIS MATTHESII Sarepta oder Berg-postille. Norimb. 1578. fol. Fossilia eorumque præparationem & utilitatem in vita humana cum laude tractavit, & varia rariora continet, etsi Theologus & ibi maxime Concionator, ubi de fossilibus scribit.

LAZARI ERCKERS beschreibung der vornehmsten Bergarten. Francofurti 1629. fol. Docimasticen quidem inprimis scribere instituit, eoque labore plano sermone, candide & absque omni theoria defunctus est, varia tamen adspergit metallurgica, ad excoctionem metallorum & nitri, &c. pertinentia.

GEORGII ENGELHARDI LOHNEISEN bericht von Berg-vverken. Hamburg. 1671. & 1690. fol. Non solum mechanicam operam metallorum, sed juridica eo pertinentia habet, & ad practicam excultionem fodinarum universalem perspiciendam solus sufficit. Docimasticen enim cum labore eruendi metalli & excoquendi conjungit. Sumtuum addit rationes & machinas post Agricolam excogitatas describit, quo multum usus videtur.

JOH. WEBSTER Metallographia. Lond. 1670. 4. * Mineralium signa, species, generationem, utilitatem, procurationem exposuit, Scriptorum rei fossilis catalogum addidit, cum judiciis, quem plurimi fecit *MORHOFIUS Polyhist.* L. II. P. II. C. 29.

ALONZO BARBA arte de los metalos, translated by tho Earl of Sandvvich. Lond. 1674. 8. T. I. II. Presbyter Potosinus, Encheireses describit, quibus Hispani in metallis Americæ utuntur.

ALVARO ALFONSO BARBA ibi dictus Gallice etiam prodiit Paris. 1730. 12. vertente *HAUTIN de VILARS*. & Germanice Francofurti 1739. 8.

ALONZO CAMILLO y LUSO tratt. de los antiquas mineras de Espania. Madrit. 1729. 4. *

Hi Auctores conjunctim editi sunt nuper cum titulo *Collection of Scarce and valuable treatises upon metalls* * Adjectus *PLATEUS* & *HOUGHTON*, egregii pro Anglia Auctores, quorum ille de omni minera in genere ab auro ad carbonem usque, iste de perfecto minerarum artificio agit (*compleat miner*), Lond. 1738. 12.

CHRIST. AND. SCHLUTTERI citatum opus a *D. HELLOT* Gallice versum cum multis & utilissimis additamentis incepit edi anno 1750. 4.

FLSTA minor. &c. *by JOHN PETTUS* prodiit Londin. 1783. 8.

J. FR. HENKEL in kleinen mineralogischen und chym. schriften tradit etiam chemiam metallurgicam.

ABRAH. a SCHONBERG ausfürliche Berg information. Lipsiæ 1693. fol*. describit etiam Opera metallica.

OL. BORRICHII docimastice clara & compendiaria tradita. Hafniæ 1677. recusa in *MANGETI* Theatro pharmaceutico, primo volumine.

URBANI HIÆRNE manuductio ad varia metallorum, mineralium terrarum, genera investiganda. Homl. 1694. 4. & *Responsio ad quæstiones ibi propositas*. ib. 1701. 1706. 4.*

F. E. BRUKMANN magnalia Dei, oder underirdische Schatz-kammer 1600. Berg-vverke. Wolfenb. 1727. 1730. fol. 2. vol. cum supplemento 1734. fol. Catalogus est omnium regionum, & locorum, in quibus per universum orbem, metallum aut fossile quodcunque utilius effoditur.

CHRISTOPH. ANDREÆ SCHLUTTER gründlicher unterricht von Hütten-vverken. Braunschvveig. 1738. fol. Auctor olim rebus metallicis præfectus Goslariæ, maximam vim fossilium ex omni ambitu universi orbis collegerat. Hoc Libro non effodiendi quidem metalli rationem tradit, neque fossilium naturam, sed docimasticen, cujus inprimis cura ipsi commissa fuerat, & excoctionem metalli, cum novissimis ubique & suis inprimis inventis, in perficienda fornacum figura, in augenda tostione mineræ (qua magnum compendium plumbi fit), &c. Rem monetariam etiam docuit splendido, nec facile par habente Opere.

PEREZ de VARGAS Traité singulier de Métallique. Madrit 1568 *. recusus Parisiis 1743. 12.

FLETA minor sive art in judging essaging, fixing minerals by JOHN PETTUS. Est Liber *ERKERI* cum Dictionario metallico.

JOHANNIS ANDREÆ KRAMER Elementa Docimastica. Editio auctior, Leidæ 1744. in 8.

In

In eximio Libro continetur utilissima primum descriptio mineralium, deinde processus omnes chemici, & mechanici ad docimasticem pertinentes. Labores fodinarum sive qui in igne majori, magnisque massis metalli locum habent, non attigit.

CAROL. FRID. ZIMMERMANN Berg. Academie, cujus 3. tomi prodierunt Dresdæ 1746. 4.

SAMUEL KOLESER de *KERESEER Auraria Romano Dacica* Liburni. 1728.

Ad fodinas in genere *Phil. Trans* n. 401. 403.

Ad fodinas Hungariæ *Ph. Tr.* 58. 59.

Ad mineras Americanas n. 41.

De iisdem *FREZIER* in itinere ad mare australe.

Huc porro pertinet *J. FR. HENKEL* in egregio Opere *Pyritologiâ* sive *Kieshistorie*. Lipsiæ 1725. in 8. edito. Pyritem, metallorum communem mineram, describit; experimentis usus in 60. speciebus factis, generari etiam nunc pyritem, martem semper inesse, non autem semper cuprum aut sulphur, in albo vero pyrite arsenicum, &c.

EJUSDEM kleine mineralogische und chymische schriften, posthum. editæ Dresdæ 1744. Theoreticum primo Opusculum de *adpropriatione* varia experimenta continet, deinde singularia corpora, arsenicum, cobaltum, lapides, jaspidem, &c. considerat.

EMAN. SWEDENBORG Miscellanea circa res naturales & præsertim circa mineralia, ignem & strata montium, Lipsiæ. 1722. 8. de stratis terræ, corporibus petrefactis, montium in Suecia ortu, vitrificatione, elementorum figuris.

EJUDEM Auctoris *principia rerum naturalium* & reliqua Opera Dresdæ 1734. fol. 3. voluminibus prodierunt. Non hic de theoria Auctoris judicabo, qua ex simplici, infinito, motu spirali prædito, & ex activo, ex finito motum progressivum obtinente (sive Igne) si tanquam principiis elementa generari demonstrat alia, & alio ordine, quam vulgo sumuntur. Reliqua volumina considero, quibus ferrum omnemque ejus elaborationem, docimasiam, producta medica, fusissime persecutus est, & cuprum simili modo multo adhuc splendidius, tum ex suis, tum ex aliorum observationibus descripsit.

JOH. HENR. POTT Obsrvationum chemicarum Collectio secunda. Zincum, parum notum metallum, boracem, & pseudo galenam tractat. Laboriosus ut solet & candidus. In prima vero collectione operationes aliquas docet, quibus sulphur mercurii ope metallis detrahi nudumque denique sisti possit.

CASPARI NEUMANN Lectiones chemicha, maxime *de antimonio, ferro, nitro & sulphure*. Berolini 1732. 4. editæ. Pleraque equidem chemica magis sunt, sed ea a metallurgicis separare sæpe difficile est. Deinde in collectione Operum quæ a morte Auctoris Berolini an. 1740. prodierunt, plurima ad metalla & fossilia pertinentia, neque vulgaria habentur.

G. E. STAHLII varia & inprimis *Opusculum chymico medicum*, quod varia forma & pro parte menstruatim prodierat, a *M. ALBERTI* vero an. 1715. in unum volumen collectum est. Pulcherrimo hoc Opere plurima ad rem Physicam & Chemicam pertinentia continentur: ut *fermentationis theoria generalis; experimentum sulphuris producendi: de minera ferri in bolo latente: fragmenta ad historiam naturalem nitri: vitulus aureus:* denique Dissertationes variæ, inter quas metallurgiæ, pyrotechniæ & docimasticæ metallicæ fundamenta, & de ortu venarum metallicarum huc spectant. Tractatio de nitro & altera de fermentatione, seorsim habentur Germanice editæ.

EJUSDEM STAHLII experimenta, observationes, animadversiones chemico-physicæ CCC. Berolini 1731. 8. editæ. Hic inprimis phlogiston principium, in omni natura tribusque regnis ubique reperiundum demonstrat.

In *opusculo chymico-medico G. E. STAHLII*, quod ibi citatum est, continetur etiam tractatus *de divisionis & diffissionis differentia*. *EJUS* etiam sunt: *metallurgiæ pyrotechnicæ & docimasticæ metallicæ fundamenta*, Hall. 1700. 4. Germanice versa sub titulo *Anweisung zur metallurgie oder der metallischen schmelz und probier kunst*, Lipf. 1744. 8. Rationes reddit encheiresion, addititiorum pulverum, graduum adhibiti ignis, tostionum, quibus mineræ metallicæ præparantur & coquuntur, ut ex impura minera nobile metallum quam lucrosissime obtineatur novo studio, cum priores fere encheireses absque ullo ratiocinio proposuerint. *EJUSD.* programma *de venis metallicis*, Hall. 1700. 4. *EJ. de metallorum emendatione modico fructu profectura* in *opusculis* & Germanice 1720. 8. Noriberg. *EJ.* specimen *BECCHERIANUM*, &c. huc faciunt.

J. GOTTFR JUGLER gründlicher und deütlicher begriff von dem gaanzen Bergbau schmelzvvesen und markscheiden, Berolini 1744. 4.

D. WESSEL LINDEN three letteres on mining and smelting, London 1750.*

C. E. GELLERT anfangs gründe zur metallurgischen chimie, Lipf. 1750. 8. Laudatur a rerum peritis.

Ad singula Metalla & Mineralia reliqua.

Ad Aurum.

DURAND Histoire naturelle de l'Or & de l'Argent, extraite de Pline. Londini fol. 1729.

G. W. STAHL vitulus aureus igne combustus in *opusculo*.

J. PHIL. BURGGRAU de viribus auri medicis A. E. Suppl. T. IX. sperat ex auro parari posse medicamentum mercuriale optimum.

Ad Mercurium.

HOMBERG de Mercurio, *Mémoires de l'Académie des Sciences*. 1719.

JUSSIEU de mineris Mercurii Hispanicis. 1709.

GROSSE de Mercurio ex plumbo. 1733.

BOERHAAVE de Mercurio, *Mém. de l'Acad.* 1734. & *Phil. Trans.* n. 430. 443. 444.

LEEUWENHOER de cinnabari nativa, *Phil. Trans.* n. 200.

GER. GORIS mercurius triumphator, Leid. 1717. 8. historiam totam metalli continet.

F. HOFMANN de Mercurio, Hall. 1729. 4.

HERM. KAAU nunc Archiatri Russici dissertatio *de argento vivo*, Leid. 1729.

M. TILING Cinnabaris mineralis, seu minii naturalis scrutinium, Francof. 1681.

GODFR. SCHULZE triga cinnabarina, Hall. 1680. 8.

J. BOECLER de cinnabari vulgari factitia praeferenda naturali, Arg. 1749. 4.

Ad Plumbum.

Cerussæ præparatio. *Phil. Transf.* n. 137.

J. ZELLER docimasia, signa, causa & noxa vini lithargyrio mangonisati experimentis illustrata, Altdorf. 1707. 1721. Germanice.

Ad Cuprum.

REAUMUR de *viridi Æris naturali*, *Mém. de l'Acad.* 1723.

POMEY de Cupri in Æs mutatione, *Phil. Transact.* 200. conf. 260.

LISTER de Cupro n. 200.

BEL de fontibus ferrum in Æs mutantibus, *Phil. Transf.* n. 456.

GEOFROI de metallo ex Cupro & Zinco conflato, Mem. de l' Acad. 1725.

Huc adhuc referendus est *E. SWEDENBURG* de cupro in magno opere & orichalco.

MATH. BELII de aquis Neosoliensibus vulgo Cementvvasser in Lipf. miscel. T. III.

J. LAUR. BAUSCH de cæruleo & chrysocolla, Jen. 1668. 8.

Ad Ferrum.

Ars temperandi Chalybem. LISTER Phil. Transf. n. 203.

J. H. ZANNICHELLII de Ferro. Venetiis 1719. 4. qui Libellus etiam in E. N. C. habetur.

REAUMUR Acad. des Sciences 1726. de Ferri usu ad exprimendos nummos, & ejus de Ferro in Chalybem mutando Liber.

De Ferri fodinis. Phil. Transf. 137.

MOULIN de arena ferrifera. Phil. Transf. n. 197.

De Ferri minera. *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1718.

De hæmatite ferrri minera. *Phil. Transf.* n. 199.

LEMERY Acad. des Sciences, 1707. 1713. Ferrum omnibus plantis inesse.

GEOFROI de Ferro. *ibid.* 1708.

EJUSDEM Ferrum artificiale. *ibid.* 1705.

Ad *RÆAUMURIUM* adde: EJUS *l'art de convertir le fer forgé en acier & l'art d'adoucir le fer fondu*, Parif. 1722. 4. Marb. 1737. 8.

Adde etiam ad historiam ferri: *E. SWEDENBURG* de ferro in magno opere.

G. W. STAHL varia sunt huc pertinentia, *de modo generandi splendidissimam ferri mineram ex vulgari bolo pigmentario*, *de croco martis aperitivo*: & *de solutione martis in puro alcali*: in *opusculis*.

L. ROBERG de metallo Danemorensi, Upfal. 1716. 4.

WEST-

WESTMANN de ferro Suetico Osmund, Upsal 1725. 4.
C. NEUMANN de ferro 1732. 4.
J. G. WALLERIUS orsaken til Kallbräkt Järn, Stokh. 1750. 8.

Ad Stannum.

REAUMUR de præparatione Ferri & Stanno. *Acad. des Sciences*. 1728.
HELLOT analysis Zinci. *ibid.* 1725.
GROSSE de metallis a Stanno depurandis an. 1730.
GEOFROI de Stanno. 1738.
Stannum peculiare. 1741.
MALOUIN de Zinco & Stanno. *Mém. de l'Acad.* 1742.
De Stanni diversis generibus mistis. 1743.
MERRET de Stanni Mineris. *Phil. Transf.* n. 138. conf. 69.
Ad stanni historiam pertinent etiam *MARGGRAF* de stanno *Mémoire de l'Académie de Berlin* 1741.
Ad eos, quos ex *Académie des Sciences* citavimus, pertinet etiam *MALOUIN*, qui de zinco egit, ibid. 1746.
POTT de zinco in Exerc. II. *MARGGRAF* de eodem in Acad. Berolin. 1746.

Ad Semi Metalla.

De Pyrite, ex quo fulgura inquit oriri *LISTER*. *Phil. Transf.* n. 157.
POWEY de lapide Calaminari. *Phil. Transf.* n. 198.
R. PLOT. de *back-lead Phil. Transf.* n. 290.
KRIEG de Cobalto & Arsenico. *Phil. Transf.* n. 293.
LINK de Cobalto. n. 396. *ibid.*
GEOFROI de Antimonio & Phosphoro detonante 1736.
MEUDER de Antimonio. Lond. 1747. 8. & sæpe alias, Chemicus inprimis est.
E. F. MEUDER ibi citatus prodiit etiam prius 1738. 8.
BAS. VALENTINI currus triumphalis antimonii, Amstelod. 1671. 8. &c.
G. W. STAHL de reguli stellati antimonii encheiresi & de regulis metallicis in *opusculis*.
MICH. ALBERTI de auripigmento, Hall. 1720. 4.
F. HOFMANN de analysi reguli antimonii, Hall. 1729. 4.
C. NEUMANN de antimonio 1732. 4.
ISAAC LAWSON de nihilo, Leid. 1737. 4.
POTT de auripigmento. IDEM *de pseudogalena* in Exercitationibus.
S. P. HILSCHER & FUCHS de partibus constituentibus antimonii, Jen. 1743. 4.
NIC. LEMERY traité de l'antimoine, Paris. 1707. Philosophiæ corpusculari theoreticæ addictus, hactenus utilis, quod nos levet onere repetendorum inutilium processuum.

Ad Sulphur.

HOMBERG du Soufre principe. *Acad. des Sciences*, 1703. 1705. 1706. 1710. & *GEOFROI* de Sulphure. 1704.
GUGLIELMINI de principio sulphuris. Venet. 1710. 8.
G. E. STAHL Zufällige gedanken vom sulfure. Hall. 1718. 8. de sulphure suo artificiali; de sulphure metallorum vere demonstrabili, & causa caloris atque vinculo partium chemica multa, sed aliqua tamen etiam ad perfectionem metallurgiæ. Dictio cæterum, qualis Auctori familiaris fuit subobscura, neque ordinem quæsivit.
C. NEUMANN de sulphure. l. c.
WARN. CHROUET sur l'analyse du soufre comun. Journ. de Trev. 1707. *HOMBERGIUM* refutat. Flores sulphuris dari ab omni acido puros adfirmat.
Opusculum *G. E. STAHLII* hic citatum exstat etiam in *EJUS opusculis* cum titulo *Anatome sulfuris communis* 1732. 4. Ibidem etiam habetur *experimentum novum sulfuris arte producendi.*
Huc etiam referenda *J. ANDR. SLEVOGT* bona disputatio *de sulfure Gostariensi*, quæ prodiit Jen. 1719. 4.

Ad Succinum.

Sulphuri vicinum est Succinum, cujus vetustiores descriptiones omitto. *PHILIPPI* tamen *HARTMANNI Succini Prussici historia*, Francofurti 1677. ut & in *Phil. Transf.* n. 248. pro ea

ætate

ætate & exteriori hujus fossilis historia legi potest, qui perperam equidem Succinum lapidibus accensuit.

NATHANAEL SENDEL cum *Electrologiæ* tribus missibus Elbingæ in 4. an. 1725. 1726. 1728. editus quasi prælusisset, bituminumque classi Succina recte inseruisset, majori denique Opere pro dignitate rem est persecutus. Lipsiæ an. 1742. fol. edito.

C. NEUMANN de Succino 1730. 4.

BONNAC de Succino. *Hist. de l' Académie.* 1705.

JOH. PH. BREYNE de succinea gleba rarissima. *Phil. Transf.* n. 395. conf. *Ibid.* n. 249.

MALOUIN de Succino. *Mém. de l' Acad.* 1742.

J. WIGAND de succino Prussico, Jen. 1590. 8.

PH. JAC. HARTMANN de succino, Regiomont. 1677. 8.

J. FR. CARTHEUSER de succino etiam agit in specimine *Amœnitatum naturæ & artis*.

Ad Ambram, Petroleum, Phosphorum, &c.

C. NEUMANN de Ambra grisea. Phil. Transf. n. 433. 434. 435. cum *BROWNII* animadversionibus. *NEUMANNI* Libellus seorsim Dresdæ 1736. 4. editus est. Eo magis huc pertinet, quod eam Ambram Succini speciem fecerit.

De Ambaro etiam *Phil. Transf.* 290. 385. ubi tribuitur pisci cetaceo.

FRANCISCI ARIOSTI de *Petroleo*. *M. ZIBINI* a *RAMAZZINO* editus Libellus, Mutinæ 1698. 8. cum Opusculo suo ejusdem argumenti. Scripsit autem an. 1460. & an. 1690. Hafniæ editus est a *JACOBÆO*. Fontes nobiles illos Petrolei describit, de quibus etiam *VALISNERIUS* aliqua habet.

FR. ARIOSTI ibi citatus libellus editus etiam a *SCHELHAMMERO*. Kilon. 1699.

J. B. SCHRAMUCCI in *meditationibus familiaribus ad MAGLIABECCHIUM* Urbin 1697. 4. describit ligna fossilia bituminosa duo, quorum unum verum lignum fuit, alterum de carbonum fossilium genere, fontem denique flammiferum.

Description de la piéce d' Ambre gris pesant 182. livres avec un traité de son origine & de sa vertu par CHEVALIER, Amstelod. 1700. 4.

G. W. WEDEL de petroleo, Jen. 1709. 4.

FRANC. STELLUTI de ligno fossili minerali recus. in *Miscell. Nat. Cur.* D. I. Ann. III. opp. De eodem Petroleo exstat *D. GEOFROI* Libellus. *Mém. de l' Acad.* 1736.

A. J. G. KRUGER Gedanken von dem stein-kohlen.

J. PHIL. BUNTING sylva subterranea oder nutzbarkeit der stein-kohlen, Hall. 1683. 8.

D' EIRINIS Differt. *sur l' Asphalte*. Parisiis 1721. 12. Græcus homo & mendax, in Helvetia vitæ finem fecit; Neocastrenses bituminis fodinas descripsit.

De lapide oleum fundente. *Phil. Transf.* n. 228.

BOYLE de liquore bituminoso sponte moto. *Phil. Transf.* n. 176. de fonte ardente in Shropshire. n. 334.

L. F. MARSIGLI de Phosphoro minerali. 1702. 4. max. Descriptio, analysis & anatome Phosphori Bononiensis, & gypsi.

F. LICET litheosphorus seu de lapide Bononiensi, Vicent. 1640. 4. *

G. MENZEL lapis Bononiensis in obscuro lucens collatus cum phosphoro hermetico, Bielefeld. 1675. 8. *

NOLET de lapide Bononiensi. *Mém. de l' Acad. des Sciences.* an. 1743.

Alia de phosphoris monumenta recensui, ubi de luce egi.

De Salibus in genere.

De figuris Salium *LEEUWENHOEK* in *Phil. Trans.* n. 170. 173. 298. 311.

DOMIN. GUILIELMINI Reflesf. filosof. intorno le figure de Sali. Bononiæ 1688. 4. & Padoæ 1706. 4. Itemque *de Salibus*. Venetiis 1705. 8.

De Salium solutione in aqua *LEMERY*. 1716. 1724.

De Sale. *Phil. Trans.* n. 103. 104.

G.E. STAHLS Bevveiss dass die Salze aus einer zarten Erden bestehen. Hall. 1723. 8. Sales fossiles & aereos describit, omnesque ope separationis spirituum acidorum & mistionis cum terra alcalina in aqueum humorem & terram separari posse docet, qua occasione multa alia notatu digna interspergit.

J. F. *HENKEL von der Vervvandtschaft der pflanzen, mit dem mineral Reich.* Lipſ. 1721 8. Mira equidem eſt Auctoris theoria, qui Archæum neſcio quem telluris, & futuram totius orbis vitrificationem ſtatuat, ſemi-*BOEHMIANUS*. Paſſim tamen metallurgica & chemica varia intercurrunt, & Sal alcalinus ſalicorniæ huc inprimis pertinet; quem in ea planta, ſed una ſalem marinum invenit, & pulcherrimum colorem cæruleum ex illis cum aceto effervescentia obtinuit.

DOM. GUILIELMINI, quem ibi citavimus, theoreticus eſt, quem acerbe refutat *NEUMANNUS* in *præf.* T. III. Adde ad hanc de ſalibus tractationem.

FRIDERICH HONDORPH beſchreibung des Salzvverkes zu Halle in Sachſen, Hall. 1670. 4. & recuſ. 1749. fol. cum *CL. DREYHAUPT* hiſtoria naturali *des Saal Kreyſes*. Bonus libellus ob hiſtoriam & encheireſes.

J. W. KUNSTEL de ſalibus metallorum, Lipſ. 1711. 4.

FR. HOFMANN gründliche beſchreibung des ſalzvverks zu Halle, Hall. 1708. 4. cum tractatu de origine fontium ſalſorum modoque coquendi. EJ. *de generatione ſalium*, ibid. 1729. 4.

Prodromus principiorum rerum naturalium, ſeu nova tentamina chymiam & phyſicam experimentalem geometrice explicandi EM. SWEDENBURGII. Amſtelod. 1721. 8. Mira theoria de figuris ſalium.

J. MICH. HEFFELMAIER hiſtoria ſalis quod Halæ Suevorum coquitur, & varia tentamina & experimenta ejuſdem naturam declarantia, Altdorf. 1731. 4.

A. BUCHNER de generatione & differentiis ſalium Reſp. *BRANDES*, Hall. 1743. 4. bona diſputat.

W. BROWNRIGG art of making common ſalt, Lond. 1748. 8. utilis liber tradit collectas encheireſes pro ſale marino parando, per totum orbem terrarum uſu venientes. Analyſin tradit ſalis communis, & modum, quo alcaleſcentia ab exhalante ſpiritu impediatur lenta decoctione novoque ſale adjecto.

J. *GOTTFR. LICHT de ſale communi ejuſque exiſtentia in omnibus rebus mundanis*, Hafn. 1749. 4. bona diſp. ſalem marinum habet pro ſale fundamentali naturæ, eumque in plantis, in metallis ubique reperit, ſalemque marinum expoſitum aeri validiorem fieri obſervavit.

J. *WALLERIUS om ſalternes orſprong*, Stokh. 1750. 8.

De ſale marino agit etiam *WESSEL LINDEN* in libello, quo de viſco etiam & mineralibus aquis egit.

Ad Salem marinum.

Salis marini hiſtoria, ut in Gallia paratur perutilis. *Journ. de Trevoux.* 1744. p. 430.

DU HAMEL Sal alcali eſſe baſin Salis marini. *Mém. de l' Acad.* 1736.

LEMERY, GEOFROI & *HELLOT* examen Salis de Pecais. *Mém. de l' Acad.* 1740.

De fontibus ſalſis in Durhamenſi Epiſcopatu. *Phil. Trans.* n. 163.

PETIT de præcipitatione Salis marini in fabrica nitri. *Mém. de l' Acad.*

De aquis ſalſis in Droytvvhich. *Phil. Trans.* n. 142. in Staffordſhire. n. 145.

De Sale & ejus fodinis. n. 156.

De Salinis Hungaricis. n. 413.

De coctione Salis in Gallia. *Phil. Trans.* n. 51. Anglia. n. 53. Polonia. n. 61.

Ad Salem mirabilem alioſque neutros.

BOULDUC de Sale naturali ex Delphinatu. *Mémoires de l' Acad.* 1727.

HELLOT de Sale mirabili in vitriolo. *Mém. de l' Acad.* 1738.

BOULDUC de Sale Epſonienſi. *Mém. de l' Acad.* 1718. 1732.

De Natro *ibid.* 1732. & de eodem *LEIGH. Phil. Trans.* n. 160. tum II. *SALBERG Tal om natron.* Stokh. 1745. 8.

J. *GOTS. WALLERIUS Forſvvarſchrift vvorutinnan S. S.S. tala beſvvaras*. Upſal. 1745. 8. & II. *SALBERG ytterligare aterſvvar.* Stokholm. 1746. 8. Lis, orta de Sale quodam nativo, quem *SALBERGIUS* natrum vocat, negat natrum eſſe *WALLERIUS*, cum natrum alcali ſit, Sal Suecicus vero de genere Salis mirabilis. Bona ea occaſione experimenta facta.

E. BROWN de Sale cathartico amaro. *Phil. Trans.* n. 377. 378.

NEH. GREW de eodem, Londini 1695. 12. & in Bibliotheca Pharmaceutica *MANGETI*.

S. THEOD. QUELMALZ de salibus salsis, Lipf. 1741. 4.

CHRISTIAN PAUL BOEHMER de salis medii genesi ex acido aëreo, Hall. 1737. 4.

Ad Salem Ammoniacum.

LEMERY de origine Salis Ammoniaci. *Mém. de l' Acad.* 1716. 1721.

GEOFROI de eodem 1705. 1720. 1723.

DU HAMEL de eodem 1735. conf. 1700.

G. W. WEDEL de sale ammoniaco, Jen. 1695. 4.

Apud *UNTZERUM* varii modi parandi salis ammoniaci artificialis ex urina, sale, & fuligine exstant.

CHRISTOPH. DAV. MELTZER de salis ammoniaci natura & usu, Regiomont 1720. disp.

Ad Nitrum.

WILL. CLARKE natural history of Nitre. Lond. 1670. 8. * Parum lauditur a peritis.

WILL. CLARKE dictus liber latine etiam exstat, Francof. 1675. 8.

G. C. SCHELHAMMERI vero *de nitro* Libellus eruditus quidem, sed naturam intimam minus ingreditur. Amstelodami editus est 1709. 12. Nitrum nostrum novum esse, neque cognitum antiquis demonstrat. *GUILIELMINI* figuras Salium, & præcipitata inde corollaria deridet.

C. NEUMANN in proprio Libello. 1732. 4.

LEMERY de Nitro. *Mém. de l' Acad.* 1717.

POLI de generatione Nitri. *ibid.* 1719.

BOULDUC de aqua matre Nitri. *ibid.* 1720.

HELLOT de ejus rubris vaporibus. 1736.

F. HOFMANN de nitro. disp.

J. KUNKEL vom nitro, Witteb. 1678. 8.

R. J. CAMERAR. de nitro, Tubing. 1718. 8.

GEORG. WOLFGANG STAHL de nitro egit in *opusc. med. chym.* & germanice sub titulo *von der natur, erzeugung, bereitung, und nuzbarkeit des salpeters*, Franc. Lipf. 1734. 8. utili, ut solet, labore.

Kongl. och Riksens Knigs Collegii berättelse om salpeter, Stokh. 1747. 8. ad fabricam ejus salis.

J. G. PIETSCH abhandl. von der erzeugung des salpeters, Berlin 1750. 4. qua præmium meruit. Artificiale nitrum ex vitriolico acido, alcali animali & calce generavit, novam dat ejus salis analysin, modumque quo facillime ad usus œconomicos paretur.

Ad Sales artificiales.

C. NEUMANNI de Salibus alcalinis fixis. *Phil. Trans.* n. 392. 393. & *BOURDELIN* de formatione Salium lixivorum. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1728.

M. BERNH. VALENTINI de magnesia alba, Giess. 1707. 4.

AD. SLEVOGT de sale cathartico amaro Anglico, Jen. 1715. 4.

J. ANDR. FISCHER tentamen circa sal petræ spumosum, amarum, catharticum, Erf. 1724. 4. bona disp.

HERM. FRID. TEICHMEYER de sale de seignette, Jen. 1742. 4. recusa Germanice a *GOTTFR. HENRICO BURGHARD* cum notis & animadversionibus, Bressau 1749. 8. Fuse refertus modus parandi hujus salis, & nascentis phænomena, & utilitates.

A. FR. WALTHER de nitroso sale plurium fontium, Lipf. 1744. 4.

G. W. STAHL de arcani duplicati & tartari vitriolati genealogia egit in *opusculis*.

De Borace egit etiam *POTT* in Exerc. II.

Ad Salem acidum.

HOMBERG de acido minerali & vegetabili. *Mém. de l' Acad.* 1709.

Ad Boracem.

LEMERY de eo 1703. 1728. 1729. *GEOFROI*. *Mém. de l' Acad.* 1732.

MODELL de Borace nativa. Londini 1747. 4. Et in Borace & in Sale alcalino quodam fossili, cui pene idem nomen est, plurima experimenta fecit.

Ad

Ad vitriola.

De Vitriolo. *Phil. Tranf.* n. 103.

LISTER de vitriolo albo. *Phil. Trans.* n. 256.

De aluminis & vitrioli operibus. *Phil. Trans.* n. 142. De iifdem *LEMERY. Mém. de l' Acad.* 1636. *GEOFROI* de iifdem. 1728.

GEOFROI de mineris Aluminis Italicis. *Mém. de l' Acad.* 1720.

MELH. PHILIP. HARTMANN. de vitriolo, Regiom. 1714. 4. Vitrioli opera Aletana *SAUVAGES Mém. de Montpel.* 1746.

J. J. BAJER de alumine, Altdorf. 1715. 4.

Hue etiam pertinet *CANEPARIUS de atramentis.*

Ad lapides in genere.

GEOFROI de origine Lapidum. *Mém. de l' Acad.* 1716.

JOH. FR. HENKEL Idea generalis de Lapidum origine. Drefdæ 1734. 8.

THEOPHRASTI history of ftones cum verfione & notis *JOH. HILL.* Lond. 1746. 8.

JOH. HENR. POTT Lithogeognofia. Potzdam. 1746. 4. Innumeris obfervationibus, claffes terrarum & lapidum, alcalinæ, gypfeæ, & vitrefcibilis & argillaceæ naturæ definivit, earumque mifturas, indeque ortam phænomenorum varietatem expofuit.

Hiftoire naturelle éclaircie dans la Lithologie & Conchyologie. Parifiis 1743. 4. Eximium Opus cum pulcherrimis teftaceorum figuris, quæ Auctor tribuit Diluvio. Mufæorum etiam Catalogum habet.

P. LOBE' de diverfa lapidum origine, Leid. 1742. 4.

THEOPHRASTI περὶ λίθων βιβλ. cum notis criticis & philofophicis J. HILL. London 1746. 8. Egregius liber, & ipfius quidem *THEOPHRASTI*, pro ea ætate, & inprimis *HILLII*, qui non folum critice atque phyfice obfcura auctoris loca explicavit, verum de tota foffilium natura perite egit. Figuratos lapides diluvio adferuit, colorum in gemmis originem a fuis metallis deduxit, petrificationes veras lignorum dari negavit, fapphirum a cupro tingi oftendit, & cuprum non a folo alcali fed a vitriolico etiam acido cum cœruleo colore diffolvi expertus eft, turcoidem artificialem paravit, &c.

PSELLUS de lapidum virtutibus. Gr. Lat. cum vol. *PH. JAC. MAUSSACI* & *JO. STEPH. BERNARD* Leid. 1745. 8.

Ad Gemmas.

ANSELMI BOETII de *BOOT hiftoria Gemmarum & Lapidum.* Hanov. 1609. 4. & cum augmentis *TOLLII* & *J.* de *LAETII*. 1647. 8. Externa rerum perfequuntur, tum ex antiquis, tum ex recentioribus monumentis Indicorum Scriptorum & Germanicorum, Phyficen interim non attigit, magis nomenclator.

De Turcoide *REAUMUR Mém. de l' Acad. des Sciences.* 1715. & obfervationes aliæ *MORTIMERII*. *Phil. Trans.* n. 482.

ROB. BOYLE Libellus *de Gemmis* fupradictus.

MAURICII ANTONII CAPELLERII viri doctiffimi *Chryftallographiæ Prodromus.* Lucernæ 1723. 4.

HYACINTHI GIMMÆ della ftoria naturale delle Gemme, delle Pietre e di tutti i Minerali. Neapoli 1730. 4. Habet etiam ipfos animantium lapides, vulcanos, aquas minerales, &c.

De interiori facie Adamantum *LEUWENHOEK*. *Phil. Trans.* n. 324. 374.

De Adamantibus Brafilianis. *Phil. Trans.* n. 421.

LISTER de Silicibus pellucentibus. *Phil. Trans.* n. 201.

ROB. BOYLE libellus *de gemm.* prodiit Lond. 1672. 8. &c. *J. FRIDERICI GRONOVII index fupellectilis lapideæ quam collegit*, Leid. 1750. 8. qui inter mufæorum etiam indices referri poteft.

M. A. CAPELLERIUS in libro citato agit de cryftallis improprie fic dictis.

Adde deinde Gemmarum hiftoriæ.

A. GIMMÆ vaftum opus eft, & omnem hiftoriam foffilium etiam fulfura & aquas, cryptas denique fubterraneas, & Vulcanos tractat, & lapides animales, tabacum. Maxima pars tamen de lapidibus eft, collecta ex antiquis atque recentioribus fcriptoribus.

THOM. NICHOLLI faithfull lapidary, Lond. 1652. 4. Germanice Culmbach, 1734.

ERASMI BARTHOLINI experimenta cryftalli Islandici disdiaclaftici quibus mira & infolita refractio detegitur, Hafn. 1670. 4. utcunque huc pertinet.

CAROLI LINNÆI de generatione cryſtallorum, Upſal. 1747. 4. Bona diſp. qua ſalium ſpati & cryſtallorum analogia & ſimilis ex ſucco concretio oſtenditur, & de vegetatione lapidum agitur.

J. de BAILLOU de gemmis in *memorie di varia erudizione della società columbaria* 1747. Florent.

DAVID JEFFERIES of pearls and diamonds, Lond. 1750. mere pro artificibus.

Ad alios Lapides.

LA HIRE de Petrificatione. *anc. Mém. de l' Acad. des Sc.* X. p. 110.

De vi petrificante lacus Lough-Neagh. *Phil. Trans.* n. 158. 166.

JAC. MOCK de cauſis concretionis & diſſolutionis rerum quarumdam tam extra quam intra corpus humanum, Freiburg 1696. 8. Collegit ex ſcriptoribus exempla aquæ lapideſcentis, & ligni aut concretionis cujuſcunque.

SHIRLEY philoſophical eſſay declaring the cauſes vvhereby ſtones are produced, Lond. 1672. 8.*

ABRAHAM VATERI hiſtoria filtri lapidis. *Phil. Trans.* n. 438. & de eodem diſputatio *M. B. VALENTINI*.

HOPPE vom filtrierſtein, Lipſ. 1748. 4.

J. CIAMPINI libellum recudit in epiſtolis *BRUKMANNUS Cent.* II.

EJUSDEM BRUKMANNI de asbeſto, Brunsvic. 1747. 4.

De ſale calcis egit etiam *MACQUER Mém. de l' Acad.* 1745.

Lapidum etiam hiſtoriæ adde: *TH. ERASTI de lapide ſabuloſo* ſeu oſteocolla in opuſculis, Francofurt. 1590. fol. editis.

AUGERII CLUTII Calsvee ſeu differtatio lapidis nephritici ſeu jaſpidis viridis natura, proprietates a *GUIL. LAUREMBERG* latine verſ. Roſtoch. 1627. 12. *

C. BARTHOLIN de lapide nephritico, Hafn. 1628. 4. *

J. GOTTSCH. TRANÆUS de calce viva Lutet. Pariſ. 1685. *

BRAND de calce *Stokholm. handling*. 1742. n. 2.

J. LAUR. BAUSCH de aëtite, Jen. 1665. 8.

STOBÆI & *RETZ hiſtoria naturalis* Dendritæ, Lond. Goth. 1724. 4. De iiſdem *SCHEUCHZERUS* in *A. N. C.* & in *Mém. de l' Acad.* 1745. *ABBAS* de *SAUVAGES*.

JOH. CIAMPINI de incombuſtibili Lino ſeu Amianto ejuſque filandi modo. Rom. 1691. 4. Habet deſcriptionem totius artificii.

Asbeſti hiſtoria. *Phil. Trans.* n. 273. 276. conf. 72. 333.

DU FAY de Selenite Bernenſi. *Mém. de l' Acad.* 1724.

IDEM de Sale calcis. *Mém. de l' Acad.* 1724. & 1732.

BURLET de aqua calcis. *Mém. de l' Acad. des Sc.* 1716.

PETIT Gypſi analyſis. *ibid.* 1734.

JUSSIEU de eodem. 1719.

HAUTERIVE de lapide viridi ex Terra Amazonum. *Mém. de l' Acad.* 1724.

De Lapide fiſſili. *Phil. Trans.* 243.

A. BEURER & *C. NEUMANN* de Oſteocolla. *Phil. Trans.* n. 476.

Ad eorum figuras.

REAUMUR de rotunditate Silicum. *Mém. de l' Acad.* 1723. de formatione eorum 1721. & *DE MAIRAN* de iiſdem.

Silex artificialis *BAZIN. ibid.* 1719. *HENKEL*, l. cit.

De Lapidibus figuratis metallicis. *Phil. Trans.* n. 129. 150.

LISTER de Lapidibus figuræ determinatæ. *Phil. Trans.* n. 200. conf. 243.

PIERRE BARRERE de l'origine des Pierres figurées. Pariſiis 1746. 8.

Ad Terras.

J. DAN. MAJOR. de lacte Lunæ. Kilon. 1667. 4.

P. BOCCONE della Pietra Belzoar minerale Siciliana. Monteleone. 1669. 4. *

REAUMUR de Terris. *Mém. de l' Acad.* 1730.

J. H. POTT. l. cit.

DAN. FISCHER de Terra medicinali Tocayenſi. Vratiſlav. 1732. 4. Eſſe bolos metallicos immaturos, abſque auro.

De Terra Windeſorienſi maximi ignis patiente. *Phil. Trans.* n. 483.

Nuper

Nuper etiam Cl. *HEBENSTREITIUS* respondente *LUTHERO* de terris disputationem edidit & exspectatur amici nostri doctissimi *C. G. LUDWIGII* plenum de eadem materia Opus. Inter Scriptores Musæorum & Regionum multi fossilia etiam descripserunt. *PLOTIUS*, *P.* du *TERTRE*, *SCHEUCHZERUS*, Is. *ACOSTA*, *BELLONIUS*, *EDWARDUS BROWN* (qui pulcherrimas fodinas Hungariæ, Istriæ, accurate descripsit), *JOH SWEIKHART*, de *VALVASOR*, *TAVERNIER* (ad gemmarum historiam), *RAJUS*, *FREZIER*, *LABAT* (in itinere Africano ex aliorum relationibus congesto), *FLACOURT*, *MONCONIS*, *KÆMPFERUS* (in Japoniæ historia), *M. B. VALENTIN*, *LEOPOLD. P. J.* a *STRAHLENBERG*.

Inter Musæorum Scriptores plerique fossilia recensuerunt, *GREVIUS*, *WORMIUS*, *CALCEOLARIUS*, *SEPTALIUS*.

CHRISTIAN GOTTLIEB LUDWIG terra Musæi R. Dresd. Lipf. 1749. fol. In magno opere & collectæ *RIVINI* schedæ & icones reperiuntur & terræ ad methodum botanicam per classes, genera, & species, ordinatæ, earumque varietates pene innumeræ, maxime bolorum & terrarum sigillatarum, & generatio terrarum physica & utilitates adferuntur.

M. SCHOOK de turfis, Groningen 1688. 12.

JOACH. CAMERARII de bolo armena & terra lemnia, Norib. 1583. 8. *

HIERONYMI MONSCLARI dichiarazione contra il discorso de PIER FRANC. GIRALDINI sopra la sua ritrovata polvere che fu stimata Belzuar Minerale, Genua 1624. 4. *

Q. A. RIVINI de terris medicinalibus, Lipf. 1723. 4. *

GOTTF. GEILFUS de terra sigillata Laubacensi, Gieff. 1714. 8.

ALOYSII della *FABBRA de terra Nucerina*, Ferrar. 1700. 8. bona diff. & per experimenta nata.

J. ADR. KULBEL Quæstio *quænam sit causa fertilitatis terrarum*, Dresd. 1740. 4. & Lat. & Gall. Leidæ 1742. 4. qua præmium anno 1739. Burdigalæ propositum meruit.

J. E. HEBENSTREIT de terris, Lipf. 1745. 4.

Historia Animalium.

Cum anatome passim commista est, uti cum chemia fossilium descriptio. Hujus Auctores, quos cum fructu legi posse persuadeor, isti sunt.

Ad Animalium classes omnes aut plerasque.

ARISTOTELES jam citatus.

ARISTOTELIS de animalibus libri seorsim prodierunt Florentiæ 1527. fol. Gr. Lat. Idem interprete *J. C. SCALIGERO* cum ejus commentariis & animadversionibus *PHILIPPI JACOBI MAUSSACI* excusi sunt Tolosæ 1619. fol. Versio vero *TH. GAZÆ* prodiit Venet. 1476. fol. & sæpe alias.

ALBERTI MAGNI Lib. *de virtutibus herbarum, lapidum & animalium: accedit opusculum de falconibus, asturibus & accipitribus* variis annis, Lugd. 1596. 24. Amstel. 1648. 8. &c.

GEORGII AGRICOLÆ de animalibus subterraneis L. Witteb. 1621. 8. & alias, non magni momenti.

J. HENRICI MAII historia animalium in sacro inprimis codice memoratorum ... opus quo *BOCHARTUS per singula fere capita augetur & emendatur*, Francof. & Spiræ 1686. Philologice inprimis scripsit.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ περὶ ζώων. Editio pulchra *A. GRONOVII*. Londini. 1744. 4. supra citata est.

PHILE de Animalium proprietatibus. Gr. & Lat. editus a *C. PAAU*. Exscripsit fere Ælianum.

Opera *GESNERI* & *ALDROVANDI* supra recensita sunt.

E. WOTTON de differentiis Animalium L. XII. Parisiis 1552. ab eruditione magis, quam ab ipsarum rerum cognitione commendatur.

CASPARI SCHWENKFELD Theriotrophium Silesiæ. Ligniz 1603. 4. Historia satis plena, neque contemnenda, descriptiones breves, morum historiam, utilitates recenset.

J. JOHNSTON Historiæ naturalis de quadrupedibus L. IV. *De piscibus & cetis* L. V. *De exsanguibus aquaticis* L. IV. *De Avibus* L. II. *De insectis* L. III. *De Serpentibus & Draconibus* L. II. Francof 1646. 1650. 1653. 1662. cujus novam editionem, additis iconibus Piscium Amboinensium auctam edidit *HENR. RUYSCHIUS FRID.* fil. Amstelod. 1718. 2. vol. Compilatio est, undecunque collecta, bonis malisque mistis, neque summa iconum fides est;

propria vix ulla, cæterum commodum quod maxima illa farrago Collectaneorum Aldrovandinorum abjecta fit.

WOLFGANGI FRANZII historia animalium . . . . . in gratiam studiosorum theologiæ, Amftelod. 1665. 12. Drefd. 1687. & *continuatio historiæ animalium*, Fr. Lipf. 1688. 8. & cum *commentariis & supplementis ex recentiorum historia naturali, ope J. CYPRIANI*. Fr. Lipf. 1712. 4. & ipfum magis ad Philologiam & emblemata collectitium opus.

HENRICI RORARII quod animalia ratione melius utantur, Helmftad. 1728. 8. cum notis uberrimis *J. H. RIBOVII*.

G. C. KIRCHMAYER zoologia phisica & de basilisco, unicornu, phœnice, &c. VVitt. 1669. 8. Collectanea.

M. CATESBY appendix prodiit Lond. 1747. fol. qua viginti tabulæ continentur.

J. GOTTLOB KRUGER erklärung etlicher thiere, Hall. 1746. 8.

C. LINNÆI systematis Nat. Ed. VI. prodiit Stokholm. 1748.

PHIL. CONR. FABRICII de animalibus quadrupedibus, avibus, amphibiis & insectis VVeteravia indigenis, Helmftad. 1749. 8. fatis dives catalogus cum obfervationibus medicis.

J. DAN. MEYER pictor Noribergenfis numerofa animalia edidit vivis coloribus pictā cum fceletis, ab anno 1749. utili omnino inftituto.

Huc denique pertinent dictionaria œconomica *CHOMELII* &c.; fed venatorii libri omnes huc fpectant, & libri quibus domus ruftica continetur. Verum hæc enarraffe vix licet.

HENRIC WILHELM DOBEL jägerpractica, Lipf. 1746. fol. Per experimenta natus.

Inter domos rufticas *HOCHBERGII GEORGICA*, *OL.* du *PRADEL*, *C. STEPHANI domus rustica* recenferi merentur, quæ in botanicis dicentur.

GUALTHERI CHARLETON Onomasticon Zoicum. Londini 1668. 4. vel, uti in auctiori Editione titulus eft: *Exercit. de differentiis & nominibus animalium*. Oxonii 1677. fol. Claffes & genera ex habitu fere conftituit, & fpecies generibus fubordinat, abfque tamen characteribus. Icones avium pulchræ, & differtationes nonnullæ pifcium intercedunt. Foffilium fequitur Catalogus, fed quo, meliores nacti, minus ægre caremus.

Mémoires pour servir à l'histoire des animaux. Parifiis 1676. fol. cujus aliqua pars Parifiis an. 1667. & 1682. in 4. prodierat, plenior vero multifque animalibus aucta editio inferta eft in *Mémoires de l' Acad. avant* 1699. partemque tertiam conftituit. Defcriptiones funt & diffectiones quadrupedum animalium, & avium, & pifcium paucorum, qui in Regiis vivariis confervati, ab Academicis, *PERRALTO* maxime, & *DUVERNEYO* diffecti funt. Splendidæ icones, dimenfiones follicitæ, anatome hinc inde paulo vitiofior, ut in pofterioribus monumentis paffim corrigi oportuerit. Eas defcriptiones Anglice reddidit Alex. *PITFIELD*, & edidit Londini 1687. fol. Multa etiam animalia imitatus eft *M. B. VALENTINI*.

MARCI CATESBY natural history of Carolina. 2. vol. fol. maj. Lond. 1731. feq. Singulis tabulis, quæ aliquot fuper ducentas funt, additæ aves, & pifces ejus regionis ad vivum delineati, & fuis coloribus picti ab Auctore. Splendidum Opus & fidele.

De animalibus Philippinarum Infularum *Phil. Trans.* n. 255. 285. 302. 303. 305. 311. 316. *GEMELLI CARRERI* in Itin.

A description of tvvo hundred animals extracted from the best Authors. Lond. 1738. 8. * Anglica folum nomina, defcriptiones breves, icones ex *WILLUGHBEYO* fere.

A description of some curious animals omitted in the former description vvith the natural history of Chimpanzee. Ibid. 1739. 8. *

DENYS de *COETLOYON tour trough the animal vvorld*. Lond. 1746. 8 eft compilatio cum iconibus mediocribus, animalibus fabulofis, & nonnullis Botanicis.

CAROLI LINNÆI Systema naturæ. Animalia in genera, fpeciefque ex methodi botanicæ rigore diftribuit, characteribus in quadrupedibus a dentibus, mammis, & digitis defumtis.

EJUSDEM Fauna Suecica. Stokh. 1746. 8. Uberrimus catalogus eft animalium Sueciæ, maxime in Infectis, quorum infinitæ fpecies cum defcriptionibus, omnia vetufta nomina ex methodi feveritate disjecit, nova introduxit, fpecies aliter ordinavit, multas veterum fpecies in varietatum numerum detrufit.

S. BOCHARTI hierozoicon, *LUDOLPHI Historiam Æthiopicam*, *FRANZII* & *MAII* animalium hiftorias omitto.

Ple-

Plerique etiam regionum descriptores, & itinerariorum animalia utcumque descripserunt, acuratius vero *LEO AFRICANUS*, *PIGAFETTA*, *JOHANNES LERY*, *PROSPER ALPINUS*, *FRANCISCUS HERNANDEZ* cum notis *RECCHI*, P. du *TERTRE*, *GEORGIUS MARCK-GRAF* de *LIEBSTATT*, Jesuitæ qui in regnum Siam profecti sunt, *FRIDERICUS MARTENS*, de *FLACOURT*, *KÆMPFER*, *KNOX*, *BARRERE*, *SHAW*, *P. LABAT*, *ROBERTUS SIBBALD*, *R. PLOT*, *LIONEL WAFER*, *LUDOVICUS FEUILLE'E*, *KOLB*, *HANS SLOANE*, alii.

Ex Museis vero huc pertinent *GRAWIANUM*, *WORMIANUM*, & inprimis thesauri *PETIVERI*, *VINCENTII*, *SEBÆ*, & *Thesaurus animalium* primus *RUYSCHII* Amstelod. 1710. 4. editus.

Ad quadrupeda Animalia.

EL GOVERNO balladan los fieros animales sylvestres per *FR. ANDRES* de *VALDELEBRO*. Madriti 1680. 4. * cum pulchris iconibus.

JOH. RAII Synopsis methodica quadrupedum. Lond. 1693. & auctius edente *S. JEBB*. 1729. 8. Eximius Liber; ordinem a digitis sumtum non defendo, sed observationes laudo anatomicas, physicas, descriptiones cum summo judicio collectas.

JAC. THEODORI KLEIN dubia circa Classes naturales quadrupedum & amphibiorum. Gedani 1743. 4. max. Criticas observationes in systema novum *LINNÆI* habet, & aliquas rariorum animalium icones & descriptiones.

SAM. MOULINI account of an Elephant burnd at Dublin. ibid. 1682. 4. Elegantem Libellum Raius suæ synopsi quadrupedum inseruit, p. 131. seq. excepta descriptione nervorum, & ligamentorum oculi.

PATRIK BLAIR osteographia Elephantis, in *Phil. Transf.* n. 326. 327. multa ibi præter *MOULINI* observata, etsi anatome nimis præceps fuerit ob summam putredinem; seorsim etiam extat. De Elephanto porro *Phil. Transf.* n. 277.

WILHELMI STUCKELEY anatomical observations made in the dissection of an Elephant. Lond. 1723. apud *HANSIUM SLOANE* dissectus est Elephas, & genitalia quidem opera *DOUGLASII*, quorum elegantes sunt icones. Additæ aliquæ ex India orientali missæ observationes.

De cute Elephanti. *Phil. Transf.* n. 334.

De ossibus subterraneis Elephanti. *J. P. BREYNE Phil. Transf.* 446. ubi demonstrat non aliud animal esse Mammouth Russorum. Conf. 403. 404. & *TENZEL* de sceleto Elephanti. *Phil. Transf.* n. 234. & *SLOANE* de iisdem. *Mémoires de l'Acad.* 1727.

PETRI GILLI elegans libellus *de Elephanto* prodiit cum *ÆLIANI* editione; Lugd. 1562. 8.

A. MOULEN, quem citavimus, egregius liber est, ut mirum sit potuisse in tanta vi putredinis & ignis tam multa observare, quæ ad cranii cellulas, sceleton, renem multifidum, cæcum intestinum, hepar absque vesicula inprimis pertinent.

J. CHRISTOPH STURM de Elephante, Altdorf. 1696. 4.

FERDINANDI POSTH Elephas rationis expers deprehensus Cölln an der Spree absque anno 4.

WILH. ERN. TENZEL Ep. de sceleto elephantino Tonnæ nuper effosso, Jenæ 1696. 8. & contra ipsum *Epistel über den zu bergtonna ausgegrabenen Elefanten* 1696. 4. & responsio *TENZELII antwort auf die Epistel* 1697. 4. Tum *J. SCARAMUCCI de sceleto elephantino a TENZELIO*, &c. Urbin. 1697. 4. Verum nempe fuisse elephantum defendit.

JACOBI PARSONI de Rhinocerote *Phil. Transf.* 410. recusa nuper Germanice Norimbergæ 1747. 4.

CAR. AUG. a *BERGEN de Rhinocerote*. Francof. ad Viadr. 1746. 4. Externas partes animalis diligenter describit.

FRID. GOTTHILF FREYTAG Rhinoceros ex Vett. monumentis descriptus, Lipf. 1747. 8. philologice.

T. BARTHOLINI de unicornu, Amstelod. 1678. 12. eruditum opus.

APOLLONII MENABENI tractatus *de magno animale alce: & rangifero: & gulone Vilfras*, Mediol. 1581. 4. Acc. *R. DODONÆI de alce Epist.* Colon. 1581. 8.

ANDR. BACCII de unicornu & magna bestia alce, Italice, Rom. 1587. 4. Latine autem a *W. GABELHOVERO* vers. prodiit Stuttgard. 1598. 8.

P. OLAI GRAAM delineatio Rangiferi, Upsal. 1685. 4.

PAUL.

PAULI LUDOV. SACHS. Monocerologia Razeburg 1676. 8. Refutat vulgarem opinionem de unicornu equo simili, describit piscem Narvvhal, & experimenta refert.

De *Hippopotami dentibus* exstat disp. *C. M. a BERGEN* Fr. Viadr. 1747. 4. de ejus capite in *Mém. de l' Academ. des Sciences A.* de *JUSSIEU*.

GRABA Cervi descriptio medico-physica, Jen. 1668. 8.

G. W. STAHL de cornu cervi deciduo, Hall. 1699. 4. bonum programma.

De equo pene infinita exstant, ut *SOLEYSEL le parfait maréchal*, Paris 1667. 4. 1733. 4. &c.

J. HEROARD hippostéologie ou description des os du cheval, Paris 1599. 8.

ALFONSUS de *TORREZ* integram bibliothecam Hippologorum edidit, Tolut. 1564. 4.

CAR. LINNÆI Pan Suecicus, Upsal. 1749. 4. Continet experimenta instituta cum equis, bobus, capris, ovibus & suibus, ut cognosceretur, quas plantas eæ animalium species aut in cibum recipiant, aut recusent.

ARSCHIL NORDHOLM jämtelands dürfänge, Upsal. 1749. 8.

JUSSIEU Caput Hippopotami. *Mém. de l' Acad.* 1724.

PHIL. ab *HULDEN* Rangifer. Jen. 1696.

SAMUEL DALE descriptio animalis Moosedeer. *Phil. Trans.* 444. *DUDDLEY* n. 227. 368.

SLOANE de maximis cornubus animalis parum noti. *Mém. de l' Acad.* 1727.

La Gloria del Cavallo PASQUALIS CARACCIOLI. Venet. 1586. 4. *

CAR. RUVINI anatomia del Cavallo. Venet. 1599. fol. De *SNAPIO* dicam inter Anatomicos.

De la *GUERINIERE Ecole de Cavalerie, contenant les maladies, l' ostéologie & la Chirurgie des Chevaux.* Parisiis 1731. 12.

PARSONS de Quadrupede Bengalensi. Phil. Trans. n. 476.

Aprolupicanivulpes. *Mém. de l' Acad. des Sc.* 1719.

PETRI CASTELLI Hyæna odorifera. Messan. 1638. 4. Minime malus Libellus, in ea inprimis ætate. Hyænam Americanam & Africanam describit, tum folliculum glandulosum odoriferum, & sceletum.

SALV. MORAND de sacco Civettæ. Mem. de l' Acad. des Sc. 1728.

J. THEODOR. SCHENK de moscho, Jen. 1668. 8.

W. WALDUNG lagographia de natura leporum, Hamburg. 1619. 4. *.

EDW. TYSON anatomy of an Opossum. Phil. Trans. n. 239. 290.

Et *COWPERI Masculi Opossum anatome* in eodem numero p. 1576.

EDW. TYSON anatome Porci moschati valde accurata n. 153. 349.

GEORGII MACKENZIE historia Canum. *Phil. Trans.* n. 377.

EDW. TYSON Orang outang or the anatomy of the pigmy. Lond. 1699. 4. Eximius Liber: Anatome exquisita animalis, inter omnia hominum simillimi, viscerum maxime, musculorum & ossium comparatio cum simia, & cum homine, philologia denique doctissima.

HUNAULD de anatome Simiæ, *Mém. de l' Acad.* 1735.

Chimpansee Simiæ genus ad pedes quinque altum, ad Satyros spectans. Act. Erud. 1739. p. 564.

JOH. RAII de Canibus Britannicis L. I. *De rariorum animalium historia* L. I. Lond. 1570. fol. & nuper Londini 1724. 4. edente *SAM. JEBB.*

PALÆMONIS CYNOSOPHICA Gr. Lat. ex IV. M. *collatus* a *RUDB.* a *MOSHEIM*, *A. AURIFABRO*, *NIC. RIGALTIO atque ANDREA RIVINO*, Lips. 1654. 4. prior enim editio *AURIFABRI* est, Witteb. 1548. 8. *

HIER. FRACASTORII de cura canum venaticorum ex bibl. Medicea. Lutet. 1612. 4. *

CHR. FERD. PAULINI cynographia, Norib. 1685. 4. & *cycographia* 1694. 8. compilata omnia.

JOC. THEOD KLEIN de Sciuro volante. *Phil. Trans.* n. 427.

JOH JAC. SCHEUCHZER de Mure Alpino. *Phil. Trans.* n. 397.

JOH. FRID. LOCHNERI Mulgos animalculum & radix. Norimb. 1715. 4. Descriptio animalis adfinis Mustelis cum planta ex Valerianæ genere conjuncta.

SARRAZIN de Ratto moschato. *Mém. de l' Acad.* 1725.

REAUMUR de Histrice ibid. 1727.

M. B. VALENTINI de lapide porcino, Giess. 1690. 4.

De *O. WORMII* mure *lemm.* confer etiam *A. STOCK.* 1649.

P. J. de *MARIO*, quem ibi etiam citavimus, addimus, ipsum omnino inutilem esse, meramque formularum collectionem exhibere.

Adde post hujus libri recensionem: *S. P. HILSCHER de castorei natura & genuino usu*, Jen. 1741. 4.

P. WOLFART de Leone, Marb. 1711. 4.

PHIL. JAC. HARTMANN de vitulo marino, Regiom. 1683. 4.

CAR. FRID. MENANDER de arte coquendi adipem phocarum in Ostrobothnia, Abo 1747. 4.

O. WORMII historia animalis, quod in Norvvegia quandoque de nubibus decidit. Hafn. 1653. 4. Sceleti & aliquot ossiculorum icones eruditæ Dissertationi adjecit. Meliorem tamen historiam *LINNÆO* debemus, in *Actis Stokholm.* & *Phil. Trans.* n. 257.

E. G. H. Dissectio Castoris. A. E. 1684. *Phil. Trans.* 430. *SARRAZIN Mém. de l'Acad.* 1705.

JOH. MARII. Castrologia. Aug. Vindel. 1685. 8. & Parisiis 1746. 12. Posterior Editio melior est ob *SARRAZINI*, ex Monumentis Parisinis, additam historiam.

Phocæ anatome. *PARSONS. Phil. Trans.* n. 469.

Plurimas alias descriptiones minus fideles, & *PAULINIANAS* omnes, lubens omitto.

Ad Avium historiam.

PIERRE BELLON histoire de la nature des Oiseaux avec leurs Portraits. Parisiis 155. fol. Icones, uti omnes quæ ab hoc Auctore profectæ sunt, malæ, nec opus maximi momenti.

MARCI MALPIGHII de formatione fœtus in ovo. Lond. 1672. 4.

FRANCISCI WILLUGHBY ornithologia L. III. ex editione *JOH. RAII.* Lond. fol. 1676. & Anglice 1678. Posthumum Opus, sed a *RAIO* editore perfectum, egregium, cum exquisitis per numeros pennarum, colores, descriptionibus, cui aliquando anatome accessit. Nihil fabulosi, aut inaniter eruditi. Icones parvæ quidem, pleræque a *WILLUGHBEIO*, multis per Europam itineribus, collectæ.

El Governo hallada con les aves generosas, y el L. XIX. *de las aves monstrosas* per *ANDRES FERRER* de *VALDECEBRO*. Madriti 1683. 4. cum pulcherrimis iconibus.

Ucelleria *di Pietro OLINA*. Rom. 1622. & 1684. 4. Proprietates avium edulium, & canorarum, iconesque celebris artificis *Tempesta* opera expressas habet, & capiendi artificia.

JOH. LEONARD. FRISCH Vorstellung der Vogel in Deutschland Berolini 1733. & sequentibus annis. Duodecim classes avium proposuerat Vir insignis industria sua, & ab externo habitu, & a moribus, desumptas. Earum septenas vidi, quibus non Germaniæ solius, sed exoticæ etiam aves sculptæ, ab Auctoris filio vivis coloribus exprimuntur, addita brevi historia vitæ, morum, cibi, simplici, sed fideli.

JOH. BARRERE ornithologiam nondum vidi.

GEORG. EDWARDS historiam Avium 2. volum. in 4. cum pulcherrimis iconibus, suis coloribus pictis, edidit Lond. 1743. & 1747. Ad vivum factæ sunt, & pleræque novas species exprimunt.

Natural history of the Englisch Songbirds. Lod. 1737. 8. Cum vivis coloribus.

JOH. ZINANNI delle uova e de' nidi degli uccelli. Venet. 1737. 4. Observationes habet varias, & Locustarum historiam accuratam.

The natural history of Englisch birds engraved and colored by ELEAZAR ALBIN. Lond. 1737. 4. cum 101. tabulis, a *G. EDWARDS* habetur pro plagiario, qui sua ex *F. WILLUGHBY* exscripserit, & pauca propria habuerit, ex collectione *D. DANDRIDGE*. T. II. p. 110.

The natural history of Birds, Lond. 1738. 8. 3. volum. cum 306. Tabulis.

MOULINI in capitibus Avium observationes anatomicæ. *Phil. Trans.* n. 137.

De Avibus sedem mutantibus *CATESBY. Phil. Trans.* n. 483.

PETRI BARRERE libri hic citati titulus est: *ornithologia seu series avium in Ruscinone Pyrenæis atque Gallia æquinoctiali observatarum*, Perpignan 1745. 4.

GEORG. EDWARDS historiæ avium voluminibus tertium nuper accessit, Lond. 1750. 4. & quartum exspectatur.

J. ZINANNI libro citato ovorum, neque tamen omnium, habet expressas icones, cum tempore ponendi ova, fere absque descriptione avis.

ELEAZARIS ALBIN etiam est *the natural history of English Songbirds*, Lond. 1737. 8. 1741. 8. Icones continet maris fœminæque & ovi, & aliquam historiam naturalem, inprimis canarinorum passerum curam.

Adde etiam avium historiæ: *ZORNII petino-theologia* Tom. I. Pappenheim 1742. 8. Tomus II. SchWalbach 1743. 8. * bonum, ut audio, opus.

ANDR. NORRELIUS de avibus esu licitis, Upsal. 1746. 4. eruditam dissertationem scripsit ex antiquitatibus inprimis desumtam.

Aves ex *M. CATESBY* naturali historia excerpsit, & seorsim excusas dedit *J. MICH. SELIGMANN*, Norimberg. 1749. & 1750. fol. adjectis ex *G. EDWARDI* iconibus.

J. THEOD. KLEIN historiæ avium prodromus, Lubec. 1750. 4. Classes a pedum digitis; genera a variis fabricæ avium partibus sumit, ad botanicorum morem; & aves tum Europæas tum aliarum mundi partium recenset cum observationibus, & adjectis dissertationibus de avibus migrantibus, & hirundinum atque ciconiarum latibulis hybernis.

Aves Hungaricas inprimis descriptas & depictas dedit *A. F. MARSIGLI*.

Avium singularium historiæ.

THOMÆ BARTHOLINI Cygni anatome, Hafn. 1668. auctius a filio *CASPARO* edita. Anatome brevis, plus philologiæ, & fabulosi cantus fere contra meliorem persuasionem defensio. Asperæ arteriæ curvaturam, quæ hujus avis princeps singularitas est, ut vocant, dudum observaverat *ALDROVANDUS*.

HERVIEUX nouveau Traité des Serins de Canarie. Parisiis 1713. 8. Elegans Libellus.

De Anseribus. *Phil. Trans.* n. 137.

RAI de *Macreuses* Gallorum. n. 172.

LISTER de aliquot Avibus. n. 175.

Descriptio aviculæ *Hummingbird. ibid.* n. 200.

WALLERI Psittaci anatome n. 211.

CAMELLI aves Philippinæ n. 285.

JAC. DOUGLASS anatomy of a *Flammingo* n. 350.

Lingua Pici in *Anc. Mém. de l' Acad. & Phil. Trans.* n. 350. *WALLERI* opera descripta.

Struthionis anatomen habent *ED. BROWN* in *Phil. Collect.* n. 5. *WARREN Phil. Trans.* n. 394. *RANBY Phil. Trans.* n. 386. 413. *VALISNERI* in Operibus & seorsim 1713. 4. Denique *Mém. pour l' Hist. des Animaux*.

Passeris, *Procellaria* dicti, descriptio, *LINNÆUS* in *Actis Stokholm.* & Phasiani Sinensis in *Museo Adolpho-Fridericiano* exhibuit.

DEMETRII de cura accipitrum, Lugd. 1562. 8. Lat. & Gr. Lat. Par. 1617. 4. cum reliquis rei accipitrariæ scriptoribus, ea fere potius ad medicinam veterinariam pertinent.

HERVIEUX Germanice etiam prodiit Franc. Lipf. 1728. 8.

Lingua Pici & a *MERY* apud du *HAMEL* descripta est.

MICHAEL MAJER de volucri arborea in Insulis Orcadibus proveniente, Franc. 1719. 8.

J. PRÆTORII de crotalistria tepidi temporis hospite, Lipf. 1672. 4. bona disp. Hyeme non avolare, sed latere, ut nuper *KLEINIUS*, docet.

FRANCISCI NIGRISOLI de oncrotalo in *Exercit. subcis.* Ferrar. 1720.

L. ROBERG & LITHENIUS de lagopode, Upsal. 1732. 4.

Aviculæ Remiz descriptionem dedit *CAJET. MONTIUS* in *Bonon. Comm.* Tom. II. Part. II.

Piscium historia.

OPPIANI halieuticon L. V. Pleraque Pliniana sunt, & in multis nimis artificiosa. Mores Piscium, vitæ genus, & piscationem epico carmine describit.

PAULI JOVII Novocom. Episcopi, *de Piscibus Romanis*. Rom. 1524. fol. 1527. 4. Basil. 1526. 8. Ital. 1560. 4. Philologus potius, quam physicus, & in descriptionibus solum fere saporem animadversione dignum habuit.

P. BELLON des étranges Poissons marins 1551. 4. Delphinum inprimis, & aliquot alios cetaceos Pisces describit.

EJUS-

EJUSDEM de aquatilibus. Parisiis 1553. f. * sive *de la nature & de la diversité des Poissons*. Parisiis 1555. 12. *

GUIL. RONDELETII piscium historia. L. I. II. Lugd. 1554. 1555. fol. 2. vol. & Gallice an. 1558. Danubii pisces a *GESNERO* habuit I. p. 424. A *GOUPYLO* adjutus (in pref.) opus suum scripsit in ædibus *CARDINALIS* de *TOURNON*. Eo Auctore didicerunt Medici ægris concedere pisces saxatiles I. p. 163. *BELLONIUM*, & *SALVIANUM* (Medicum Cardinalis a S. Cruce) plagii postulat. p. 115. 424. Dignum omnino Opus est, etsi ordine, & figuris, malis. Sed plurima eruditio, anatome aliquando exquisita, neque absque inventis propriis. Exemplo esse potest Delphini anatome, inque ea renum fabrica. In Castore fabulas Veterum refutat, folliculum demonstrat. Aquatica omnia, quadrupeda etiam, & insecta describit. Varietates nimis amavit.

HIPPOLYTI SALVIANI aquatilium animalium historia. Rom. 1557. fol. Splendidissimum Opus. Icones æreæ, pro eo sæculo valde pulchræ, explicatio erudita, more tamen sæculi docta potius quam physica. Sumtibus Auctoris prodiit.

GREGOR. MANGOLD fischbuch von der natur und eigenschaft der fische, Tigur. 1576. 8. * inprimis de piscibus lacus Bodamici.

J. TAVERNER certain experiments concerning fisch and fischery, Lond. 1600. 4. *

FABER ad *HERNANDEZ* p. 826.

STEPHANI a SCHONEVELD Ichthyologia. Hamburg. 1624. 4. Pisces maris utriusque, quod Holsatiam adluit, multorum annorum mora, quam egit Slesvici, sibi cognitos alphabetico ordine descripsit, ad autopsiam & experimenta propria, multos etiam nitide depictos dedit, & anatomicas observationes passim adjecit. *LINNÆUS* monet *RONDELETII* descriptiones se passim exscribere.

CAR. FRANC. COPPINI prigione e morte de' pesci, Rom. 1655. 16. *

JANI DUBRAVII de piscinis Libri prodierunt primum Uratislav. 1547. 8. tum Hemstadii, ut diximus. Eleganter scripti sunt, & continent curam & propagationem piscium Bohemiæ, cum aliquorum piscium descriptione. *CONRINGIUS* in sua editione loca Geoponicorum similia adjecit, & doctas præfationes eorum descriptionibus.

F. WILLUGBY ichthyologia recusa fuit Oxon. 1743. fol.

M. A. SEVERINI antiperipateticus, sive *adversus Aristotelicos de respiratione piscium diatribe. Comment, in THEOPHR. de piscibus in sicco viventibus. Phoca anatomice spectatus. De Radio turturis marini*. Neapoli 1649. fol. Posthumum Opus. Icones promissæ, quibus spatium relictum est, interierunt omnino. Pulmonem verum piscibus, præter bronchias, tribuit, & respirationem.

JANI DUBRAVII de piscinis L. IV. Helmst. 1671. *HERMANNUS CONRINGIUS* edidit conjunctos cum aliis hujus generis operibus. Ad œconomiam inprimis pertinet.

FRANCISCI WILLUGHBY de historia piscium L. IV. Oxon. 1686. fol. Idem, qui avium historiam, *RAJUS* edidit. Ad posthumas Schedas passim eruditi per Angliam Viri sua contulerunt ornamenta, ipsasque dissectiones piscium. Deinde descriptiones, & multo majores, quam in avibus, icones, novas alias, alias ex *SALVIANO*, *SCHONEVELDO*, & aliis exscriptas. Icones etiam seorsim prodierunt. Inserta est descriptio piscium Rhenanorum *BALTNERI*, cujus icones reliquis præstant.

JOH. RAI Synopsis methodica piscium Lond. 1713. 8. posthuma. Methodus a respiratione, deinde ab ovis magnis, vel parvis, inde a pinnis; descriptiones perinde a coloribus, figura. Cum compendii loco sit, mores & anatomen omittit. Rariorum aliquot dedit icones. Cæterum fere compendium est prioris operis, additis Americanis piscibus.

Poissons, Ecrevices, & Crabes, que l'on trouve autour des Moluques, & sur les côtes de la Terre Australe, executés sur les desseins de *BALTHASSAR COYET*, & d' *ADAM* van der *STELLE*, Amstelod. 1718. fol. edidit *LUDOVICUS RENARD* rerum Regis Britanniæ Procurator. Meræ icones sunt, in India pictæ, satis rudes, sed colores ita pulchri, figuræ corporum ita mirificæ, ut vix fidem inveniant. Ita ultima Tabula Syrenen veram exprimit ægre credibili cum Muliere similitudine.

LAUR. ROBERG Dissertatio de Piscibus. R. *JOH. GABR. GERING*, Upsal. 1727. ob aliquot piscium dissectiones, ligneis iconibus rudius expressas citare visum est.

J. E. HEBENSTREIT de organis piscium externis, Lips. 1733. 4.

ANDREÆ HELLAND de modo piscandi in Norlandia, Upsal. 1736. 4.

PETRI ARTEDI Icthyologiam edidit *CAROLUS LINNÆUS* Leid. 1738. 8. Quintuplex Opus, & posthumum. Prima parte Bibliotheca Ichthyologica continetur, paulo brevior, cum judiciis. Altera Philosophia piscium, nempe earum partes & anatomice consideratæ, & in respectu ad classes & methodum, classiumque generum & specierum, *LINNÆANA* methodo, reformatio. Tertio genera habentur, & classes, primo a caudæ situ, deinde a bronchiis osseis & cartilagineis, inter priores vero a pinnis osseis, vel exossibus, &c. Nomenclator est, qualis in Botanicis sæpe habetur, in Flora Suecica, nominibus scientificis, observationibus adspersis, characteribus generum, speciebus fusius descriptis. Quarta Synonyma habentur quæ maluisses inserta tertiæ sua ad loca. Multa & justa ibi dubitatio. Ultima, quam & ipsam conjunctam malles priori, continentur descriptiones accuratæ per numeros ossiculorum, mensuras, partes omnes, & sæpe anatome. Vel omnes pisces, vel plerique, qui hic describuntur, Suecicorum sunt litorum, & Anglicorum. Hæc pars utilissima, etiam Medico.

R. BROOKES the art of angling rok and seafishing with the natural history of River Pond and seafish... and 133. Londin. 1743. 12. * maj. 2da edit.

MARCI CATESBY pisces seorsim imitari ceperunt Noribergenses adjectis etiam aliis. Noriberg. 1750. fol. Pisces Danubii expressit *MARSILIUS*.

JAC. THEOD. KLEIN missus ad historiam naturalem piscium I. IV. Gedan. 1740. 1741. 1742. 1744. 4. Reg. egregiæ icones, pisces nova methodo dispositi, & multa passim anatome.

J. TH. KLEIN missus V. editus est 1750. 4. Cæterum hic auctor pisces habet undique ex omnibus maribus conquisitos.

Ad varias species piscium.

EDUARD TYSON Phocæna. Lond. 1681.

JOH. RAI anatomy of a porpess. Phil. Transf. n. 74. 76.

De ictu venenato dentis Tursionis ib. n. 233.

ROB. SIBBALD Phalanologia, sive *de rarioribus Balænis in Scoticum littus egestis*. Edimb. 1692. 4.

R. DUDLEY de Balæna, in qua sperma Ceti reperitur. *Phil. Transf.* n. 387.

Ad historiam Monocerotis *Narvhal Phil.Transf.*p. 447. *ANDERSONIUS* in Islandiæ descriptione.

LAMORIER Galeus glaucus. *Mém. de l'Acad.* 1742.

R. LISTER anatomy of the *Yellow Gurnard. Phil.Transf.* n. 293. & denuo n. 447.

OL. RUDBEKIT de Ave Selau, Upsal. 1705. 4. Plurima equidem philologica, pisces tamen varios describit, & pingit ex aliis. Aves illas Mosaicas habet pro piscibus volantibus.

STEPHANI LORENZINI anatome Torpedinis Anglice. Lond. 1705. 4. & de eadem *REAUMUR Mém. de l'Acad.* 1714. & *KÆMPFER* in exoticis.

PETIT Anatome Carpionis. *Mém. de l'Acad.* 1733. *&c.*

B. ALLEN de generatione Anguillarum. *Phil. Transf.* n. 221. 230. 238. *Mém. de l'Acad.* 1707.

De Lingua Pastinacæ marinæ. *Phil. Transf.* 232.

COLLINSON de Solea. *Phil. Transf.* 472.

Mola *Salviani* n. 456.

Pisces Philippini n. 302.

Pisces aliqui venenati *LISTER* l. c. n. 114.

Pisces varii descripti *GRONOU* in *Act. Upsal.*

Aliquot Piscium Anatome. *PRESTON. Phil. Transf.* n. 225.

ED. TYSON phocæna prodiit 1680. 4. (alius enim annus errore typographico positus est.) Bonus liber, quo splanchnologia hujus piscis & osteologia continetur, cum multa & memorabili observatione. Phocam pro Phocænæ synonimo habere videtur.

SACHSII Lib. jam citatus inprimis huc pertinet, ob refutatas fabulas, & adsertum pisci *Narvhal* unicornu. Manui etiam similem pinnam ejus piscis describit, & experimenta refert pro viribus eruendis facta.

STEPH. LORENZINI anatome torpedinis primum prodiit Florent. 1678. 4.

Adde deinde huic tractationi: *M. SCHOOK de harengis*, Groning. 1649. 12. *

P. NEUKRANZ de harengo, Lubec. 1654. 4.

J. PLANCI anatome piscia molæ *Comm. Bonon.* T. II. P. 2.

I. ROBERG & *BONGE de natura salmonum*, Upsal. 1730. 4.

De anatome cyprini *F. PETIT* in *Mémoires de l'Académie des Sciences*.

Ad

Ad Serpentes & quadrupeda ovipara.

BALDI ANGELI ABBATII de admirabili natura Viperæ. Urbin. 1589. 4. Rudes Veterum fabulas refutat. Ova Viperarum describit, penesque bifurcos, & anatomen, hanc quidem obiter.

HODIERNÆ partium Viperæ anatome seorsim. Panormi 1646. 4. *

MARCI AURELII SEVERINI de Vipera natura, & veneno. Patav. 1651. 4. Senile Opus plenum philologiis, quæstionibus; controversiis. Utilem tamen habet *VESLINGII* Dissertationem, tum *HODIERNÆ*, propria pauca, & figuras rudiores.

MOYSE CHARAS expériences sur la Vipère, Parisiis 1669. 8. & *suite des nouvelles expériences* 1672. & 1678. junctim utrumque Opusculum 1694. 8. Pharmacopola, sed homo non rudis. Anatome satis exquisita: glandulas, fontes veneni, descripsit. Venenum male in sola ira ponit, & pejus meliora docenti *REDO* contradicit, falsaque, ut videtur, experimenta opponit, quæ cum eo succo ait se fecisse. *VIGANUS* certe eum nimis vetusto, hinc effeto veneno Viperarum in experimentis usum esse objicit in *medulla Chemiæ*. *REDUS* vero eum omnino pro homine habet, qui suis pennis instructus volare sit conatus.

FRAC. REDI osservazioni intorno alle Vipere. Firenze 1664. 4. & *Lettera sopra alcune opposizioni fatte alle sue osservazioni*. Firenze 1670 4. Non in ira sola venenum Viperarum poni, sed etiam mortuæ succum salivalem, sanguini immediate mistum lethalem esse.

BOURDELOT observations sur les Vipères. Parisiis 1670. 12. Experimenta, eaque in Gallia facta, opponit Charasio, in ea tamen regione mitiores videri adfirmat. De iisdem *MOLINEUX Phil. Transf.* n. 271. *LISTER* n. 87.

J. TOWGOOD de vipera, Leid. 1718. 4. *

A BACK de morsu Viperæ Æsping Stokh. handlng. 1748. P. III.

CAR. LINNÆI Surinamensia Grilliana, Upsal. 1748. 4. fere Serpentum descriptiones sunt.

VALISNERIUS cloacam viperæ descripsit, & detexit fraudem lapidum *de Cobra*, qui meta ustulata ossa bubula sint.

Recensioni *ED. TYSON*, quem *anatomy of the rattel snake* edidisse diximus, adde, quod de ejusdem anatome optime egerit *MEAD of poisons*, utriusque viperæ, hujus & minoris Europææ apparatum Veneni egregie descripserit.

ED. TYSON Anatomy of the rattel snake. Phil. Transf. n. 144. *DUDLEY* de eadem n. 376. *HALL.* n. 399. Ejus dentes venenique apparatus n. 401. & n. 456. de ejus vi incantante n. 430.

De morsu Serpentis venenati. ibid. n. 245.

De Serpentibus Ceyloniæ, *&c.* n. 278.

SPRENGEL de Vipera. Phil. Transf. n. 376.

CHARLES OWEN Essay tovvard a natural history, Lond. 1742. 4. * Continet Serpentium collectam historiam.

Osservazioni delle grue. *CALDESI intorno alle Tartarughe*. Firenze 1687. 4. Egregiam anatomen hujus continet: melior plerisque, quos unquam vidi, zoographis. Testudines tres describit, marinam, aquæ dulcis incolam, & terrestrem. Utiles digressiones miscet, ut eam de bilis organis. Memorabile est, quod refert de aëre in venis apparente, & de polypis.

De eadem *DE LA FONT Mém. de l' Acad.* 1729.

Crocodili anatome in observationibus Siamensium Jesuitarum, & apud *BORRICHIUM* in L. de Sapientia Ægyptiorum & apud van *HAMMEN* de Lerniis.

PAUL WURFBAIN Salamandrologia Norimbergæ 1683. 4. Cum variis alienis & mythologicis, anatomen tamen Salamandræ & utilia conjunxit.

MAUPERTUIS de Salamandris. *Mém. de l' Acad.* 1727.

DU FAY de iisdem Salamandris. *Mém. de l' Acad.* 1729.

ANT. VALISNERI Istoria d' un Cameleonte Africano. Venet. 1715. 4. & 1728. A pulmonibus coloris varietates nasci demonstrat. Aures invenit, ignotas Parisinis. Pipam, bufonem, qui ova in dorso gerit, marem esse demonstravit.

Ad ejusdem Chamæleontis historiam. *Phil. Transf.* n. 137.

ANT. VASISNERI de cameleonte hic citatus, de eodem animali etiam egit in operum omnium Tom II. de bufone egit etiam ibid. *VOLPI*.

BAKER de cutis mutatione in locusta aquatica. *Phil. Transf.* n. 483.

BUFO mas obstetrix fœminæ. *Mém. de l' Acad.* 1741.

OLIGERI JACOBÆI de Ranis & Lacertis observationes. Hafn. 1686. 8. Hæc editio priori Parisina auctior est. Ranæ, Salamandræ, Testudinis anatomen habet, non curiosissimam. Ad Ranarum generationem & metamorphoses *SIBYLLA MERIAN*, sive *SWAMMERDAM*. *CL. MENTZ* in Differt. de *generatione Ranar. parad.* Lipf. *RIVIN*. *Act. Erud.* 1687.

Insectorum historia in genere.

ALDROVANDUM supra jam recensui. *THOMÆ MOUFFET Theatrum Insectorum*, sive *minimorum animalium*, Lond. 1634. fol. pro sua ætate satis copiosus, species multiplicavit, receptis varietatibus, icones dedit satis bonas, descriptiones nimis philologicas, neque copiosas satis, fabularum jugum non excussit; minime tamen sua laude fraudandus, & Entomologorum ante *SWAMMERDAMMIUM* princeps.

JOHANNIS GOEDART metamorphoses Insectorum, Mediobugi. 1662. 1667. 12. Latine 1700. 3. tomis, quorum primus & tertius a *JOH. DE MEY*, secundus a *PAULO VEEZÆDT* Latine redditus est. Pictor fuit & erucas inprimis, earumque in papilionem metamorphosin observavit. Sæpe tamen ipsi ichneumones muscæ imposuerunt. Alibi observationes fecit suspectas, ut in Bombyliis. Ultima pars posthuma est. Idem in methodum redactus a *LISTERO*. Eboraci 1682. Lond. 1685. 8. prodiit. Retinuit veras metamorphoses, & descriptiones probabiles, de falsis monuit, observationes per classes animalium conjunxit.

IDEM ad *insectorum historiam in genere* citatus Medioburgi dictis annis prodiit cum titulo *historische beschryving van de oorspronk der vvormen Rupsen*, &c.

J. SWAMMERDAMMII historia generalis insectorum Leidæ recusa est 1733. 4.

FR. REDI Esperienze intorno agl' Insetti. Florent. 1668. 4. Generationem ex putredine refutat per experimenta, & vermes in putrescentibus nascentes demonstrat muscarum per aerem volitantium esse propaginem. Antiquæ tamen Sectæ vestigium in Gallis mansit, quarum Insecta credidit ab anima, nescio qua, vegetabili produci. Hunc errorem *VALISNERIUS* correxit, in *emendationibus* ad editionem Venetam adjectis.

PHIL. BONANNI de viventibus in rebus non viventibus, Rom. 1691. 4. huc pertinet, Vermium generationem æquivocam defendit.

ANT. VALISNERI dialoghi degli sviluppi e de' costumi degl' insetti auctius exstant in *EJUS* operibus omnibus. *EJUS nuove esperienze*, &c. recusæ sunt Patav. 1725.

JOH. SWAMMERDAMMII algemeene verhandeling van bloedeloose diertjens. Ultrajecti 1679. 4. & sub nomine *historiæ generalis Insectorum*, Leid. 1685. 4. Insecta omnia primus ex transformationum diversitate in quatuor classes divisit: errores veterum, & inprimis generationem æquivocam refutavit, Insecta in Insectis latentia eduxit, aliquorum historiam dedit integram, & nitidissimas icones. In sequente Opere totus Liber repetitur.

Ejusdem *Biblia Naturæ*, sive *historia Insectorum*. Leid. 1737. procurante *BOERHAAVIO* edita. Opuscula varia sunt Clari Viri, quæ in Gallia latuerant, ubi secundum manifestam suspicionem *Boerhaavii*, varii Galli varia, & *TOURNEFORTIUS* iconem seminum Filicum habuit. Vis industriæ mira in dissectione minimorum animalculorum, & splanchnologiis apum v. gr. quas ne *REAUMURII* quidem solertia attingere potuit, qui de melioribus desperans, anatomicas figuras ex *SWAMMERDAMMIO* in Opus suum transtulerit. Princeps Opus est de Apibus, reliqua minora de Ephemero, Cochlea, Ranis, Acaro, Papilione intra Papilionem latente. Multa pulcherrima anatomica mista sunt, maxime Libro de Ranis.

MARTINI LISTER historiæ animalium Angliæ tractatus tres, de Araneis, Cochleis terrestribus, fluviatilibus, & marinis. Lond. 1678. 4. Princeps est Aranearum historia, quarum mores, generationem, oculos, projecta in aerem fila, species plurimas pulchre describit, & depingit. Similis in Cocleis labor, earumque sexus androgynus, spicula, quibus se ad venerem invitant, varietatesque & species exprimuntur. Ad finem lapidum figuratorum Angliæ pulchræ icones & descriptiones accedunt.

Ejusdem *appendix historiæ animalium Angliæ Tr. III.* Lond. 1685. 8. Continet Scarabæorum, Concharum, aliorum animalium Insectorum pulcherrimas icones, cum quibusdam prioris Operis emendationibus.

MARIÆ SIBYLLÆ MERIAN histoire des Insectes de l'Europe. Amstel. 1730. fol. Primæ editiones 1679. & 1684. in 4. Norimbergæ prodierunt. Icones sunt 184. plantarum totidem, & ultra, cum erucis, quæ iis plantis pascuntur, & papilionibus inde natis. Pictorium Opus. In explicatione nomina stirpium passim corrupta sunt.

Ejus-

Ejusdem *sur la génération & la transformation des Insectes de Surinam.* Amst. 1705. & Hagæ 1726. fol. anno 1699. Femina Insectorum avidissima Surinamum iter fecit, ut ibi nova & in regione æstuosa pulchriora colligeret. Vixit ibi duobus annis, sed ob æstus fere a Nigritis Servis unice Insecta habuit, cum aeris inclementiam fere non posset ipsa. Pinxit 72. figuris plantas Americanas aliquas nitide, tum pulcherrimos Papiliones, Scarabæum luciferum, Ranarum denique in Pisces metamorphosin.

FR. REDI degli animali viventi, negli animali viventi. Firenze 1684. 4. Lombricum, Pediculorum, ex variis animalibus historia. Intercurrunt alia ad varias dissertationes minutiorum bestiolarum, & ad canalem inprimis alimentarium, piscium viscera, vesicas aëreas pertinentia. Adjecta est *HIACINTHI CESTONI* historia animalculorum, quæ in pustulis scabiosis habitant, sub nomine *COSMI BONUOMO* nescio quare, primum edita.

EJUSDEM Opera omnia. Neapol. 1687. 8. & Venet. 1742. 4. septem in 8. voluminibus junctim edita sunt.

ANTONIUS VALISNERI cum universam naturam amaret, Insectis tamen cognoscendis inprimis incubuit. Eo ergo pertinent, *Dialoghi delli Sviluppi e de' costumi degl' Insetti.* Pat. 1700. 8. Ex putredine nihil nasci, in clausis vasis etsi aeri perviis nihil produci vivi, absque aeris accessu excludi ova, sed animalia perire. De vermibus Equorum, Ovium, quos Veteres observaverunt ignorata matre. Historia Formicaleonis. Oculos Insectorum veros oculos non esse.

Nuove esperienze ed osservazioni intorno all' origine, Sviluppi, e costumi di varii Insetti, Patav. 1713. 4. Historia muscæ rosisecæ. Idea divisionis Insectorum in classes a loco natali desumtas. Pulicis ex ovo generatio (*SWAMMERDAMMIO* non ignorata), semen Fuci, Vermium in sinubus frontalibus pecudum natorum descriptio.

EJUSDEM imeglioramenti e correzioni di alcune esperienze del Redi. In Operibus omnibus exstant T. III. p. 617. Muscas detegit, quæ ova in foliis ponunt, & gallis originem dant, ignoratas *REDO*, causasque erroris de quo supra diximus. Alia plurima huc pertinentia per reliqua ejus Opera sparsa sunt. Felix in expedienda generatione, vita, moribus Insectorum, etiam felicior in enarrandis observationibus. Icones vero nitori sermonis non respondent.

JOHANNIS RAI historia Insectorum. Lond. 1710. 4. Posthumum Opus Synopsibus reliquorum animalium simile, multo tamen præstantius, uberius. Primus Insectorum enumerationem justam dedit, cum priores paucas fere descripsissent species. Primus ea in methodum digessit, Botanicæ suæ equidem similem, & naturalem potius quam artificialem. Descriptiones breves & bonæ species numerosissimæ. Multa a *WILLUGHBEYO* habuerat, & a *LISTERO*, & priorum descriptiones, quoties ei bonæ videbantur, integras inseruit Operi. Adjectum est *M. LISTERI* de Scarabæis Britannicis Opusculum.

ELEAZAR ALBINI natural history of English Insects. Lond. 1720. 4. cum 110. Tabulis. Pictoris Opus, plantis quibus Papiliones pascuntur, & eorum Erucas ovaque, & historiam aliquam, sed absque ulla physica fere utilitate. Numero tamen Papilionum superat.

JACOB LADMIRAL naauvvkeurige vvaarneminge van veele gest alt vervvisselende diertjes. Amstelodami ab aliquot annis prodire cœpit in fol. Pictor est qui fecit, sed triginta annorum experimentis exercitatus. Figuræ nitidissimæ, historiæ accuratæ. Quas vidi Tabulas, numero quinque & viginti, eæ solos Papiliones exprimunt.

J. LEONH. FRISCH beschreibung von allerley insecten in Teutschland Tom. I. -- XIII. Berolini 1720 - 1738. 4. Dignum Opus, quod exteris, quibus minus notum est, commendetur. Trecenta Insecta describit, vitam, mores, transformationes, generationem, anatomen exteriorem, accurate tradit laboriosus Vir, & veri amantissimus. Icones a filio sculptæ fideles, & in posterioribus satis nitidæ.

DE REAUMUR Mémoires pour servir à l' histoire des Insectes. Parisiis 7. vol. in 4. 1734 - 1742. Notissimum Opus & omnium admirationem dudum nactum non laudo. Unice demonstrare visum est, quare reliquorum Insecta colentium Physicorum industriam unice superet *REAUMURIUS*. Nempe Insecta ex omni Francia ad eum a curiosis mittuntur, itinere etiam publica lege expedito. Deinde non in vastissimo orbis ambitu vaga descripsit animalia, sed magnam certe partem in colonias, suis sub oculis, vitreis inclusas orbibus maximo & varietate deduxit. Ita transmutationes, generationem, mores, victum per otium observat, & eas observationes in Museo perficit, quę integrorum dierum patientia, sub aeris solisve injuriis constabant *SWAMMERDAMMIO*. Duo volumina edenda supersunt, quorum priori Formicæ & Scarabæi, altero Insecta describentur, quæ nullam subeunt metamorphosin.

Théologie des Insectes de *M. LESSER*, *avec des Remarques de M. LYONNET*, à la Haye 1742. 8. *LESSERUS*, curiosus naturæ Theologus, admiranda Insectorum, & teleologias scripserat optimis usus Auctoribus. *LYONNETUS*, cui maximæ sunt delitiæ Insectorum observationes, & qui pulcherrime & pingit, & sculpit, innumerabilia & ad generalem historiam Insectorum, & ad peculiares species pertinentia addidit: uti de Spermaticis Animalculis, de characteribus quibus insecta a reliquis animalibus separantur, *&c.* Cæterum *LYONNETUS* notas scripsit: ignotus vero est interpres, qui crassos passim commisit errores, Germanicæ Linguæ minus gnarus.

J. ERN. HEBENSTREIT de insectorum natalibus, Lips. 1743. *Ej. institutiones historiæ naturalis insectorum*, ibid. 1745. 4.

AUG. JOH. ROESELS Insecten belustigungen Tom. I. Norimberg. 1746. 4. Eximium Opus. Hoc Tomo soli continentur Papiliones, cum Erucis suis & vitæ genere. Descriptiones, figuræ, vitæ, generationes Insectorum fideles, icones eximiæ, colores quibus ab Auctore ornantur, ita pulchri, ut nihil sit ad earum elegantiam *ALBINI* industria. In sequentibus Tomis nondum absolutis, plurima alia Insecta cum suis moribus, generandi ratione, & aliquando viscerum fabrica extant, cum iconibus pulcherrime ibidem depictis.

AUG. JOH. ROESELS insecten belustigungen Tom. II. Norimb. etiam 1749. 4. prodiit. Secundus hic tomus continet Scarabaeos, *hydrocantharos*, libellas, plenissimam historiam locustarum, apes varias, muscas & pulices.

Adde etiam huic tractationi: *CARL* de *GEER om nyttian som insecter tilskynda observ.* Stokholm. 1747. 8. qui *IDEM* vir generosissimus passim insecta in Actis Stokholmiensibus descripsit.

CAR. FRID. MENANDER de usu cognitionis insectorum, Abo 1747. 4.

CHARLES BONNET Traité d' Insectologie, P. I. II. Parisiis 1745. 12. Experimentorum duo genera sunt. Priori historia continetur animalculorum, quæ plurimas plantas obsident, & vulgo Pediculi vocantur. Sexuum mira multiplicitas, & generatio absque venere ibi describitur, certisque evincitur & valde sollicitis experimentis. Altero Tomo dissectiones vermium aquaticorum habentur, qui in partes divisi, ex singulis in integrum animal renascuntur.

CAR. LINNÆUS in *Fauna Suecica* catalogum numerosissimum Insectorum edidit, cum descriptionibus. Pleniorem nondum novi. Multa ipse vidit, multa etiam debet generoso viro *CAROLO DE GEER*, qui miro amore Insectorum captus, multo sumtu & propositis præmiis conquirit undique & alit, & sollicite depingit & describit.

Ad varia etiam Insecta *SEDILEAU Anciens Mém. de l' Acad. & LA HIRE*, *LISTER. Phil. Transf.* n. 249. *&c.*

Ad Insecta Virginiæ varia *BANNISTER. Phil. Transf.* n. 270.

Ad singularia Insecta.

DIRK KLUYT naspeuring van de Byen. Ultraj. 1619. 8. * a *BOERHAAVIO* laudatus, œconomica fere continet.

BUTLER Apum historia. Lond. 1673. 8. Primus, quantum novi, Apum tres sexus & reginam fœminam esse demonstravit.

JOH. SWAMMERDAMMII absolutissimus Liber de *Apibus* M. S. latebat, & a *PETRO HOTTON* ibi visus est cum iconibus suis. *Phil. Transf.* n. 257. Continetur in Operibus omnibus.

Traité des Mouches à miel, Parisiis 1690. 12. fere œconomicus.

MARALDI de Apibus *Mém. de l'Acad.* 1712. *Histoire naturelle des Abeilles.* Parisiis 1744. 2. vol. 12. Dialogi sunt, Auctore *D. BASIN*: maxima quidem pars ex *REAUMURII* Scriptis desumta, additis ad sua loca, quæ sparsa in ejus Insectorum historia, eo referri possunt.

De melle & cera. *Mém. de l' Acad.* 1704. 1708.

CAROLI BUTLER libri citati titulus plenus est: *Apum historia*, seu *feminine Monarchy or the history of the Bees*. Recusus est hic liber Lond. Latine 1673. 12. versus a *RICHARDSON*, Anglice 1704. 8. Gallice 1740. 8. Hagæ. Scriptus est anno 1623. Nunc cum legerim, invenio, non totam rem adtigisse. Regem fœminam esse vidit, sed apes operarias perinde fœminas esse credidit. Examinum missionem curiose describit, & ipsos sermones petentis veniam Principis, & adnuentis aut negantis matris, supplici illas, has serio carmine expressas se audivisse sibi persuasit, singularis ingenii homo.

GIOVANNI RUCELLAI Le Api Venet. 1539. Padova 1718. 4. cum notis *ROB. TITI.*

REAUMUR Vesparum historia. *Mém. de l' Acad.* 1719. Ad easdem *DERHAM. Phil. Transf.* n. 382.

De succo Formicarum, *Phil. Transf.* n. 68.

J. WIL-

J. WILDE de formica, Amberg. 1615. 8. *

PAUL. GOTTER. SPERLING chymica formicarum analysis, Witteb. 1689. 4.

WILL. GOULD history of English Arts, Lond. 1746. 8. Neutra animalia, & alatas fœminas, & mares alatos describit. Similia in *Actis Stockholm.* habet *LINNÆUS*.

Curculionis generatio *LEEUWENHOEK. Phil. Transf.* 213.

JOH. SWAMMERDAM historie van het Haft, Amst. 1675. 8. Latine Lond. 1681. 4. & extat in Operibus omnibus. Anatomen persubtilem hujus animalis continet, quod longam quidem sub Vermis specie vitam vivit, ubi vero pennas explicavit, intra paucas horas venere defungitur, & aquis submersum perit.

AUGERII CLUTII ejusdem *Insecti historia* edita in 4. parvi momenti est.

GIOVANNI TARGIONI Lettera sopra una numerosissima specie di farfalle, Firenze 1741. 4. Est nubes minorum Ephemerarum æstivo tempore visa.

POUPART de Libella. *Phil. Transf.* n. 261.

Formicæ-Leonis historia. *POUPART Mém. de l'Acad.* 1704. & alia species 1706.

Libellarum Venus. *HOMBERG Mém. de l'Acad.* 1699.

L. ROBERG de libella lacustri, Upsal. 1732. 4.

STEPH. BLANCARDI Schouplaats der Rupzen. Amstelod. 1688. 8. Papiliones inprimis, sed etiam Locustam-Pulicem, & alia similia describit.

WILKES Enghlish Moths and Butterflies. Lond. 1747. fol. Sunt Papiliones egregie vivis picti coloribus, cum suis plantis, non omnes tamen ad naturam factæ. Primus tomus 120. tabularum prodiit.

DE PUGET Observations sur la structure des Yeux de plusieurs Insectes, & sur les trompes des Papillons. Lyon 1706. 8.

De Eruca *Connaught worm. Phil. Transf.* n. 193.

REAUMUR Tinearum historia. *Mém. de l'Ac.* 1728. *IDEM* 1730. de Insectis folia convolventibus.

Ejusdem de *plante-verme. Mém. de l'Acad.* 1726.

M. MALPIGHI de Bombyce. Lond. 1669. 4.

De Serici fabrica. *Phil. Transf.* n. 252.

De Serico in Anglia colendo. *Phil. Transf.* n. 362.

M. MALPIGHI citatus hic liber *de bombyce* egregius est, & ex perfectissimis hujus scriptoris operibus.

A. de SAUVAGES mémoire sur les vers à soye. Monspel. 4. 174. .

Locustæ-pulicis descriptio etiam exstat in *Act. Stokholm.* opera *CL.* de *GEER*.

De locustis plurimi Libri sunt *J. PAUL. HEBENSTREIT* dissertatio *de locustis*, Jen. 1673. philologica est. *J. PHIL. TREUNERI phenomena locustarum*, Jenæ descripta 1693. 4. bona sunt cum anatome. *FRANCISCI SCUFONI offervazioni intorno alle cavallette* prodierunt Rom. 1718. 4. in E. N. C. recusæ. *Relazione delle diligenze usate nell' anno 1716. per distruggere le cavallette*. Firenze 1716. 4. *

In *ZINNANI* Libro *de avium ovis* bona continetur anatome locustarum.

J. CHRISTIAN. KUNDMANN anmerkungen über die heuschreken in Schlesien, Bresl. 1748. 4. cum experimentis & anatome.

E. LUDWIG RAHTLEF Acridotheologie, Hannover. 1748. & 1749. 8. 2. vol. & Belgice, Amstel. 1750. 8. historiam habet & naturalem & politicam.

HENR. BARHAM essay upon the silk-worm. Lond. 1717. 8. similis scopi.

De Muscis Ichneumonibus in erucis nidulantibus. LISTER. Phil. Transf. n. 76. 77.

WALLER de Cicindela. *Phil. Transf.* n. 78. n. 167.

De Scarabæo pulsatorio. *ALLEN Phil. Transf.* n. 245. *DERHAM Phil. Transf.* n. 271. 291. *STAKHOUSE* n. 385.

FR. POUPART historia Hydrocanthari manus habentis, *&c.* in *Journal des Savans*.

Locustæ-Pulicis descriptio. *Mém. de l'Acad.* 1705.

JUAN de *QUINNONES Trattato de las Langustas*. * Madrit. 1720.

De Araneis & Scarabæis Philippinis. *Phil. Transf.* n. 331.

De Araneis. *LISTER* l. c. De iisdem jaculantibus sua fila. *RAI*, *LISTER*, & *HULSE*. *Phil. Transf.* n. 50. 65. 72. 160. De iisdem *LEEUWENHOEK* n. 272.

LA HIRE de Araneis. *Mém. de l'Acad.* 1707.

ELEA-

ELEAZAR ALBIN natural history of the spiders and other curious insects, Lond. 1736. 4. grand. Figuræ coloratæ aranearum 181. quarum multæ varietates esse videntur, neque accuratæ sunt, & aliquando monstrosæ ut illa *n.* 168. Adjecti nonnulli scorpii, & Redianæ icones pediculorum diversi generis.

Mémoires pour servir à commencer l'histoire des araignées aquatiques, Paris. 1749. 12. *

LUDOVICI VALLETTÆ laborem non laudat *VALISNERIUS* T. III. p. 464.

LE BON Dissertatio citata prodiit etiam Avignon 1748. 12. Analysin chemicam aranearum, & consilium parandarum ex earum telis guttarum anglicarum dat.

Asellorum analysi, quam *LEMERY* dedisse dictum est, adde etiam *J. S. HENNINGER de millepedibus*, Argentor. 1711. 4.

J. SOUTHALL a treatise of Buggs, London. 1730. 8. Germanice versum Hamburg. 1737. 8.

CHR. FRANC. PAULINI de lumbrico terrestri, Fr. Lips. 1703. 8.

H. DETHARDING de vermibus in Norvvegia, Hafn. 1742. 4.

J. DAN. GEYER de cantharidibus, Francof. 1687. 4.

W. SENGUERD disquisitio de Tarantula. Leid. 1668. 12. recusa cum *experientiæ & rationis connubio*. Unice physiologiam, eamque mechanicam habet.

GEORGII BAGLIVI Dissertatio de anatome, morsu, & effectibus Tarantulæ. an. 1695. scripta levem anatomen, nec hoc peculiare habet, nisi quod fraudem plerumque subesse moneat, plura forte aperturus, si in ea regione licuisset. Observationes tamen peculiares, non diversas a vulgaribus historiis passim admiscuit.

De eadem *GEOFROI*. *Mém. de l'Acad.* 1732.

LUDOV. VALLETTA de Phalangio Apulo Opusculum. Neap. 1706. 8. Cum in loco natali hæc animalcula viderit, nidum satis artificiosum, victum, figuram & membra, arma & venenum describit, minutius prioribus, & vim Musices defendit.

LE BON Dissertation sur l'utilité de la soie des Araignées. *Mém. de Trevoux* April. 1719. *Phil. Trans.* n. 325. Levissimum & forte sericum præbere filum, neque animalculum venenatum esse; sed carnivorum animal absque enormi sumtu ali nequit. *REAUMUR Mém. de l'Acad.* 1710.

RANBY de Cancro androgyno. *Phil. Trans.* 413. De Soleæ & Cancri conjunctione. *Mém. de l'Acad.* 1722. De Cancri oculis. *Mém. de l'Acad.* 1709.

SIBBALD pediculus Ceti. *Phil. Trans.* n. 308.

RICHARDSON de Squilla aquæ dulcis. *Phil. Trans.* n. 433.

MAUPERTUIS de Scorpiis. *Mém. de l'Acad.* 1731.

Asellorum analysis. *LEMERY*. *Mém. de l'Acad.* 1709.

JOACH. JUNG historia vermium ex M.S. edita a *JOH. VAGETIO* Hamburg. 1691. 4. Nondum vidi.

Ad Lumbrici teretis anatomen. Ed. *TYSON Phil. Trans.* n. 147. & confer. *Phil. Trans.* n. 413. ubi de Luporum Lumbricis agitur.

A. VALISNERII Osservazioni intorno alla generatione de' Vermi nel corpo umano. Patav. 1710. Vermes latos a primis parentibus ad nos congenitos descendisse: esse seriem Cucurbitinorum se comprehendentium. Os Cucurbitinorum, lactea vasa, ova, sexus organa describit.

De Lumbricis nobile Opus *DAN. CLERICI* alibi laudabo.

Lumbrici lati historiam dedit *LISTER*. *Phil. Trans.* n. 95. *TYSON* n. 146.

A. VALISNERII nuove osservazioni intorno all' ova de' vermi tondi. Patav. 1713. 4. Seminis organa & generationem Lumbrici teretis tradit. Et *nuove osservazioni fisiche fatte nella constituzione verminosa nelli cavalli*. Venet. 1715. 4. Epidemicam Equorum stragem derivat a vermibus, quorum mater musca est, quæ in ani orificium subit, ibique ova ponit. De Vermibus naves erodentibus, aculeo scorpii, araneo-locusta etiam agit. Ejusdem Auctoris tres Epistolæ contra *ANDRYUM* satis acres, editæ cum Tractatu *de corporibus marinis, quæ in montibus reperiuntur*, *ANDRYUM* mendacii, invidiæ, plagii, falsarum observationum accusant.

SAM. ERNST de tænia, Basil. 174. . bonam disputationem qua multa propria habentur. Vasa tæniæ replevit, unicum animal esse ex eorum continuitate confirmavit, & os unicum habere.

CAR. LINNÆI disputatio *de tænia*, Upsal. 1748. 4. Tres species tæniæ & fasciolam per suas notas separavit, ex animalibus inprimis experimenta sumsit, ostendit his vermibus naturam reparabilem polypi inesse, neque caput habere.

Vena Medinensis. Proprius de ea Liber *WELSCHII* extat. Augustæ Vindelicorum an. 1674. 4. & in *Phil. Transf. LISTER* n. 225.

Hirudinis descriptio satis fusa. *POUPART Journal des Savans* 1697. n. 28.

Anatome Hirudinis. *MORAND Mém. de l'Acad.* 1739.

GARCIN de Hirudine marina. *Phil. Transf.* 415. *Mém. de l'Acad.* 1730. *BACKER of the Egesucker. Phil. Transf.* 472.

DESLANDES de verme singulari. *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1728.

Scolopendræ marinæ Hibernicæ historia. *LOKE Phil. Trans.* n. 225.

De Scolopendra denuo. *Phil. Transf.* 251.

De Scolopendra amphisbæna & renascente. *CARRE' Mém. de l'Acad.* 1706.

KLEIN de Scolopendra scutata. *Phil. Transf.* n. 447.

Vermis aquaticus multipes se circumgyrans. *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1714.

De Dactylis intra lapides nascentibus. *Mém. de l'Acad.* 1708.

GODOFREDI SELLII historia naturalis Teredinis. Traject. 1733. 4. Cum annis 1731. & 1732. Teredo valde invalesceret in aggeribus Belgicis, ad animalis istius, dudum a *VALISNERIO* descripti, historiam plurimi sunt excitati. Præferendus videtur *SELLIUS*, accurata data anatome, neque inepta philologia. Recte tamen *MASSUETUS* prædixerat, sponte deflagraturum hoc periculum, cum instar epidemiæ, causa aliqua ignota, nimiæ multiplicationi hujus vermis, fuisset faventior. Experientia enim convenit, cum nullo invento remedio malum nihilominus extinctum sit. De iisdem scripserunt *ROUSSET*, *MASSUET*, & nuper *JOB. BASTER*. *Phil. Transf.* n. 446.

CORNEL. BELKMEER natuur kundige verhandeling betreffende de hout uytraspende en doorboorende Zeewworm waarby gevoegt is een beschryving van desselfs Vyand, Amstel. 1733. 8. *

ROUSSET observations sur l'origine, la structure & la nature des vers de Mer qui percent les vaisseaux, &c. la Haye 1733. 8.

PUTONEI (J. CHRISTOPH MEINIG) beschreibung einer art Seewürmer welche in den vereinigten Niederlanden .. schaden verursacht, Lips. 1733. 8. *

A. LEEUWENHOEK de aquaticarum plantarum animalculis, nempe Polypis campaniformibus, tum etiam vulgaribus. *Phil. Transf.* n. 283. omissa in collectione Operum. Vulgarem etiam manifeste describit *ANONYMUS* n. 280. Deinde rotantia animalcula *LEEUWENHOEKII* ad Polypum aliquem etiam pertinent. *Phil. Transf.* n. 295. Idem de Polypis denuo n. 337. sed etiam *CL. JOBLOT* polypos videtur pinxisse P. 2. c. 32. T. 12. ubi novam polypi propaginem ex latere video prodire.

Mémoires pour servir à l'histoire d'une espèce de Polypes d'Eau douce par A. TREMBLEY, Leid. 1744. 4. Novi miraculi in generatione primus inventor. Animal muco simile, ægre mobile demonstravit, nec ova ponere, nec sexus differre, sed dissectum ex particulis Sui in nova animalia redintegrari, sponteque tubercula e corpore educere, quæ sensim aucta, & de corpore parentis delapsa, in propria individua convalescunt. Species Polypi descripsit quatuor. Experimenta sollicita, subtilia, neque cuivis imitanda. Icones pulcherrimæ, pleræque a *LYONNETO* sculptæ.

A. TREMBLEY Parisina etiam exstat editio ejusdem anni, 1744. nempe in 8. *IDEM* aliqua addidit *Ph. Transf.* n. 484.

HENRY BAKER Essays on the natural history of Polypes. Lond. 1743. & Parisiis 1744. 8. Experimenta in quinque speciebus Polyporum instituta. Anum Polypi, dentes, morbos quosdam Polyporum & exsiccationem addidit *TREMBLEYI* observationibus, quarum plerasque repetiit & confirmavit.

Eo pertinent Dissertationes in *Phil. Transf.* n. 466. 467. tot. 469. 471. 474. *Mém. de l'Acad. des Sciences* 1741.

HUGHES de Zoophyto ex Polypi genere simili flori ficoidis. *Phil. Transf.* n. 470.

BONNET de Polypo, & variis Insectis. *Phil. Transf.* n. 470.

Lettere intorno alle recenti scoperte degl' Insetti che si moltiplicano mediante le sezioni de' loro corpi. Venet. 1742. 12.

Ad Cimices aurantiorum. *LA HIRE Anciens Mém. de l'Acad.* tum. an. 1699. 1704.

HYACINTHI CESTONI istoria della grana del Kermes. Edita est cum *VALISNERI historia* Chamæleontis.

CAR. PLUMIER contra *POMETUM* Coccinellam omnino animal esse defendit. *Journal des Savans* 1694. n. 15.

DE RUUSCHER *naturlyke historie van de Cochenille*. Amst. 1729. 8. Magno sumtu & difficili labore conquisitis ab Hispanicis in America judicibus & præsidibus testimoniis, demonstravit, esse, utique animalculum, non fructum plantæ, quod exsiccatum nomine Coccinellæ in arte tinctoria adeo celebri in usu est.

J. PHIL. BREYN historia naturalis Cocci radicum tinctorii. Gedani 1731. 4. Splendido Opere animalculum describit, quod in tertio stadio vitæ suæ *Knavvel* perennis flore majori radicibus adnatum in pilam immobilem abit, quæ perinde ut Coccus Tunæ, colore rubro tingit. Addidit aliqua in *Phil. Transf.* 415.

De animalibus ad Vermes pertinentibus. *LISTER Phil. Trans.* n. 71. 73. 87.

J. PH. BREYN historia suæ naturali, &c. aliqua etiam addidit in *ACT. ERUD.* anno 1750. ubi se contra *BURCHARTUM* tuetur.

C. AUG. a BERGEN de alchemilla & ejus cocco, Fr. Viadr. 1748. 4. De iisdem *CL. BURCHARTI* observationes in *Act. Upsal.* 1742. extant.

LEEUWENHOEK de Cochinella. *Phil. Transf.* n. 292.

Ejus præparatio. *Phil. Transf.* n. 193.

CHRIST. FRID. RICHTER de Coccinella. Lipf. 1707. 4. Esse Crysalidem animalis sui contendit.

Lettere di COSMO BONUOMO intorno a' pellicelli del Corpo umano 1687. 4. Animalcula describit, ex quibus scabies oriatur; sed sibi tribuit experimenta *CINELLI*, atque inde scabiem esse negat G. di *PARMA* 1689. p. 29.

ETTMULLER de Crinonibus. *Act. Erud.* 1682.

Des *Pucerons*, seu Aphidibus absque mare parientibus. *Histoire de l' Acad. des Sciences* 1741. & supra *BONNET*.

De Insecto Limacum *REAUMUR*. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1711.

De animalculis in hepate ovillo. *LEEUWENHOEK Phil. Transf.* n. 289.

BIDLOO Brief aan LEEUWENHOEK vvegens de dieren in de Lever der Schaapen. Delph. 1698. 4.

PECQUET de iisdem. *Anc. Mémoires*.

SNELEN de animalculis in ovium & aliorum animalium hepate, Leid. 1698. 4.

LEEUWENHOEK observationes in Acaro. *Phil. Transf.* n. 221. 333. in Insectis variis minutis inter dentes humanos viventibus. *Phil. Trans.* n. 159. 265. in arboribus frugiferis n. 266. in salicibus n. 269. in aquaticis plantis nascentibus n. 133. 134. 284. 286. & in *Lectur. and collect of R. HOOKE* 1678. tum *PARRIS Phil. Transf.* n. 220. 223.

MALEZIEUX de animalculis minutissimis. *Mém. de l' Acad.* 1718.

JOBLOT de animalculis nascentibus in variis infusionibus herbarum, proprio Libello, & similia. *HUGENIUS* in Operum fine.

SIMON WEISS de excrescentiis plantarum animatis, Lipf. 1694. 4.

JOSEPH VIANELLI delle luci notturne dell' acqua marina, Venet. 1749. 8. Lumen, in aqua marina æstate enitescens, refert pertinere ad insecta anulata.

Ad Testacea.

MARTINI LISTER de Cochleis exercitatio anatomica maxime de terrestribus. Lond. 1694. 8. Viri ingenii singularis quidem, sed tamen vividi & laboriosi. Anatome Cochleæ cum figuris, per minutissima. Venas etiam aliquas lacteas describit, tum duos penes, hepar, &c. De respiratione magna digressione agit, pulmonisque utilitatem facit parum probabilem, sanguinis recipere nimiam abundantiam. *SWAMMERDAMII* iconem Veneris mutuæ corrigit, & flagella recta facit non intorta.

EJUSDEM de Buccinis fluviatilibus & marinis. Lond. 1695. 8. Anatome hujus animalis exquisitior; & de more Auctoris confectaria physiologica paradoxa, de animalibus perpetuo fœtantibus: de animalibus androgynis, sexu distinctis in se ipsis generantibus. Purpuræ vera sedes, contra cerebri usum ad sensus, &c.

De Conchyliis bivalvibus utriusque aquæ Exerc. III. Lond. 1696. Mytulorum, Pectunculi, Pholadis, Conchæ margaritiferæ anatome. Hæc animalia *LISTERUS* sexu distincta esse credit. Adjecta varia de Nitro, Aquis medicatis, ortu Lapidum constantis figuræ. In appendice tradit Loliginis anatomen. Adjectus est Libellus de Calculo.

EJUSDEM Synopsis methodica Conchyliorum L. I. 1685. L. II. 1686. L. III. 1687. append. 1688. L. IV. 1688. append. 1692. Lond. fol.

Totum

Totum Opus in ære sculptum est; delineationes manu filiarum Auctoris factæ satis subtiliter & numero maximo. Distributio methodica, copia ingens, descriptio præter nomen nulla. Tabulæ priorum Operum anatomicæ passim adjectæ sunt. Repete quæ de Araneis & Cochleis habentur in Libro *de animalibus Angliæ*.

IDEM de Conchis & Murice egit. *Phil. Transf.* n. 197.

Testacea ex Insula Ascensionis. *Phil. Trans*, n. 225.

Catalogue raisonné de coquilles, Paris. 1736. 12.

F. CHRISTIAN. LESSER testaceotheologia, Lips. 1744. 8.

Noribergæ pictor egregius *FRANCISCUS MICHAEL REGENFUSS* incepit insignem edere collectionem testaceorum splendide cum suis coloribus pictorum.

ANTONII de HEYDE Experimenta circa sanguinis missionem, fibras motrices, urticam marinam, anatome mytuli, & centuria observationum Medicarum. Amst. 1686. 8. Hæc melior Editio est & plenior, quam prior an. 1684. Multa ad circulationem sanguinis in Ranis, effectus venæsectionis, fibræ muscularis fabricam, & fibrillas simplices, urticæ marinæ simplicem structuram, mytulique satis accuratam anatomen. Observationes alibi laudabo.

M. LISTER de Cochleis. *Phil. Trans.* n. 105.

Relazione del ritrovamento dell' uova delle Chiocciole di A. F. M. Bonon. 1683. 8. Est Abbatis *MARSIGLI* Libellus Latine etiam versus, & Augustæ. Vindel. recusus.

S. MORAND de raro genere Limacis. *Mém. de l' Academ.* 1740.

De Limacum venere. *SWAMMERDAM* de respiratione *Mém. de l' Acad.* 1724.

FABII COLUMNA de Purpura. Rom. 1678. 4. Purpuram veram cum levi anatome, tum alias Conchas describit & depingit, colore non satis observato. Glossopetras Lamiarum dentes esse monet. Cæterum *FABIUS* & in calce *phytobalsani*, & in calce ecphraseos primæ sub nomine observationum aquatilium, & ad finem ecphraseos secundæ varia Insecta, Testacea, Pisces, Lacertas: & Hippopotamum descripsit, cum fidelibus, ut solebat, iconibus.

G. COLE de Purpura *Phil. Transf.* n. 178. *REAUMUR* de eadem. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1711. & du *HAMEL* 1716.

Huc etiam Perlarum piscatura. *Phil. Transf.* n. 147. & aliqua in *ACTIS STOKHOLM*.

LEEUWENHOEK de Ostreis. *Phil. Trans.* n. 235. de Perlis & Ostracodermatis. *Phil. Trans.* n. 311

Animalis testacei descriptio. *Phil. Transf.* n. 263.

SIBBALD de Testis Scoticis. ibid. 222.

Cancelli & Testacea Philippinarum. *Phil. Trans.* n. 299.

De Testaceis ib. n. 274.

De Conchis ad naves adnatis. *Mém. de l' Acad.* 1724.

De Testarum formatione. *Mém. de l' Acad.* 1712.

De mytulorum & similium animalium motu ibid. 1710. 1712. & modo quo se lapidibus adfigunt 1716.

Mytuli Anatome. *MERY. Mém. de l' Acad.* 1710.

BARTRAM de Mytulis. *Phil. Transf.* n. 474.

De Ostreis in Berkshire. *Phil. Transf.* n. 261.

C. GABR. FISCHER nota ad Caput PLINII de Concharum differentiis. *A. ER. LIPS.* 1733. p. 487.

LISTER anatome Lepadis (a Scollop.) *Phil. Trans.* n. 229.

DAUBANTON de Conchyliis. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1743.

J. PETER EBERHART Abhandlung vom ursprung der perlen, Hall. 1750. 8. Curam inprimis tradit unionum, qualem in Elistro exercent, ubi detracta pellicula incrementum ejus pretiosi lapidis promovent, flavam cuticulam cultro detrahunt, & alia curiose collegit.

Ad Testas Animalium testaceorum.

AUGUST. SCILLA vera speculazione e disinganno del Senso circa i corpi marini petrificati. Neap. 1670. 4. Pulchræ icones Concharum, & Pictoris, sed ingeniosi, Opus. Lapides figuratos non lusu, sed ex Testaceis & Piscibus nasci. Nuper Latine recusum est.

Latina *AUG. SCILLÆ* editio, quam eo loco jam indicavimus, titulum habet *de corporibus marinis lapidescentibus quæ defossa reperiuntur*. Accessit dissertatio *FABII COLUMNÆ de Glossopetris*, Rom. 1747. 4.

EB. RUMPH posterior, quæ dicta est editio, recusa est Hag. 1739. fol. cum titulo *Thesaurus cochlearum, concharum, conchyliorum & mineralium*. Ad ostrea refert & Uniones.

M. GEIER de Margaritis, Monach 1637. 8.

J. PETER EBERHARDT.

PHIL. BONANNI recreatio mentis & oculi ex observatione marinorum Testaceorum. Rom. 1681. 4. Delineationes 406. satis nitidæ. Descriptio jejuna, dictio inficeta, plurimæ ubique pro æquivoca generatione ratiocinationes.

EB. RUMPH Amboynische rariteyten Kamer. Amstel. 1705. Edit. opt. Deinde in ordinem redactis tabulis cum latina explicatione. 1711. in fol. Nitidæ sunt figuræ Testaceorum, inprimis Amboinensium & Moluccanorum. Intercurrunt Cancri, historia maximæ glebæ Ambræ griseæ, *&c.*

Conchylia Philippina. *Phil. Tranf.* n. 311.

CAR. NICOLAI LANGII Methodus nova Testacea marina in suas classes, genera, & species distribuendi. Lucernæ 1722. 4. De generatione etiam eorum animalium agit.

EBERH. FRID. HIEMER de capite Medusa. Stuttgard 1724. 4. Magnifica est Stellæ marinæ arborescentis in lapide fossili imago, quæ nunc in illust. Viri *J. AUG.* de *HUGO* thesauris extat.

J. HENR. LINK de Stellis marinis Libro singulari illustravit *LUD. GABR. FISCHER*. Lipf. 1733. fol. Plurimæ & splendidæ tabulæ huc pertinent cum physicis nonnullis observationibus.

JAC. THEOD. KLEIN Sciagraphia Tubulorum marinorum Musei KLEINIANI. Gedan. 1731. 8. Tubulorum nempe diversorum a Belemnite. Accedit tractatus de Pila marina ex algarum fibris composita.

EJUSDEM naturalis dispositio Echinodermatum. Gedan. 1734. Dispositio Echinorum methodica ex charactere.

J. PHILIPP. BREYNE plusculа Opera ad Testaceorum gentem pertinentia edidit, quorum unum excitamus. Prius de *Polythalamiis*, nova Testaceorum classe, & de *Echinis* methodice disponendis. Methodum botanicam ad Testacea transtulit, genera per suos characteres definivit, subvertit species, icones perpulchras addidit.

J. P. BREYNE citatum hic opusculum prodiit Gedan. 1732. 4.

NICOLAI GUALTIERI Index Testarum, Conchyliorum Musei sui. Florent. 1742. Methodicus Catalogus sola nomina & pulchras icones 110. tabulis comprehensas continet.

JANI PLANCI de Conchis minus notis L. Venet. 1739. 4. Habet Conchulas minimas solo microscopio visibiles, & varias non inutiles cogitationes de maris mutationibus, *&c.*

Ad historiam Lapidum figuratorum perpaucos Auctores excitabo, cum id studium nimium fere sit, & ad rem medicam puram faciat.

LAWRENCE disc. of the subterranean cockle muscle and Oysterfhells, Lond. 1664. 8. *HARL.*

C. GESNERUS de Fossilibus.

MERCATUS in Metallotheca. *ALDROVANDUS* in *Museo metallico*.

JOH. RAI in *discursibus Physico Theologicis*.

JOH. WOODWARD in *historia Telluris*, *Fossilium catalogo*, alibi.

JOH. QUIRINI de testaceis fossilibus Musæi SEPTALIANI & JAC. GRANDII de veritate diluvii universalis e testaceorum quæ procul a mari reperiuntur generatione Ep. Venet. 1676. 4.

J. DAN. GEYER montes conchiferi, Francof. 1687. 4.

J. REISKE de Glossopetris Luneburgensibus, Norimb. 1687. 8.

SPLEISS de cornubus & ossibus fossilibus, Scaphuf. 1701. 4.

LEONH. HERMANNI, hoc loco citati, etiam est *de conchyliis marmoreis* 1729. 4. *EJ. de sceleto seu ossibus Alcis Masla detectis* 1731. 4.

R. J. CAMERAR. de lapidum figuratorum usu medico, Tubing. 1718. 4.

J. H. LINK de sceleto crocodili in scissili lapide, Lipf. 1718. 4.

J. HENR. SCHUTTE oryctographia Jenensis, Jen. 1720. 8.

Magnum animal in lapide expressum *Phil. Tranf.* n. 360.

HIERONYMI ZANICHELLI lithographia duorum montium Veronensium, Ven. 1721.

J. PHIL. BREYNE de melonibus petrefactis M. Carmel, Lipf. 1722. 4.

FR. ERN. BRUKMANN in plurimis libris, & *de arachneo litho*, Wolfenbuttel 1722. 4. *historia lapidis numismalis Transylvania* 1727. 4. tum in *Epistolis itinerariis*, &c.

G. L. HUBER lithographia Wurtzburgensis, Würtzburg 1728. fol.

J. G. LIEBKNECHT jam citati etiam est *de diluvio maximo*, Gieff. 1714. 8.

De

De Libro *CL. DARGENVILLE* fuse egit & ejus quasi analysin dedit *J. DANIEL DENSO* in *physicalische briefen*, Stettin 1750. 4. & aliqua etiam propria addit.

Lapides diluvii testes sculpit & edit *G. WOLFGANGUS KNORRE* Norimb. ab anno 1749. fol. cum fideli colorum expressione.

LEIBNIZII protogaam huc omnino referri oportet, qua multi lapides figurati exprimuntur & defenditur ipsa marina animalia istis lineis exprimi. Universalem autem submersionem recipit, non diluvium.

CL. de *BUFFON* primum volumen huc pertinet, quo concharum & testaceorum maximam ubertatem ostendit, quam tamen non diluvio, sed recessioni successivæ aquarum tribuit.

EDWARDI LLHWYD Lithophilacii Britannici ichnographia. Lond. (& Lipſ.) 1699. 8. Commodum compendium, quod methodicum, satis copiosum, & nomina ad plantarum morem, scientifica habeat.

CHR. LANG specimen historiæ naturalis Lapidum figuratorum Helvetiæ. Venet. 1708. 4. cum appendice. Lucernæ 1735. 4. & *de origine Lapidum figuratorum*. Lucernæ 1709. 4. Contra diluvianos pugnat, & ortum lapidum figuratorum explicat, a seminibus piscium aut plantarum quæ vi plastica imbuta Lapides ipsos figurat. Cæterum methodo bona Lapides disposuit, bonas etiam icones dedit, & multorum meritus est vota.

J. JAC. BAIER Oryctographia Norica. Norimb. 1708. 4.

DAVIDIS-SIGISMUNDI BUTTNER Zeichen und Zeugen der Sündflut. Lipſ. 1710. 4. Petrificatum etiam nidum habet aviculæ.

LEONHARDI HERMANNI Maslographia. Bresl. 1711. 4. & figurata & marmora aliaque fossilia describit.

EJUSDEM de Corallichiis fossilibus; in specie vom hornstein. Lipſ. 1714. 4.

G. A. HELWING Lithographia Angerburgica. Regiomonti 1717. 4.

JOSEPHI MONTI de monumento Diluvii nuper in agro Bononiensi reperto. Bonon. 1719. 4.

P. WOLFART naturgeschichte von Niederhessen. Cassel 1719. fol.

J. G. LIEBKNECHT Hassia subterranea. Giess. 1730. 4. Diluvianus est. Artificialia etiam habet.

GEORG. ANT. VOLKMANN Silesia subterranea. Lipſ. 1720. 4.

J. J. SCHEUCHZER fere in omnibus Operibus, maxime in *Herbario Diluviano*, Leid. 1723. fol. quo impressiones plantarum in lapides inprimis fossiles, receptæ exprimuntur. Huc pertinet etiam ejus *Specimen Lithographiæ Helveticæ curiosæ*. Tiguri 1702. 8. *Museum diluvianum*. ibid. 1716. 8. & *piscium querelæ & vindiciæ*. Tig. 1708. 4. In *Itineribus Alpinis*, in *historia naturali Helvetiæ*, in primo Volumine *Sacræ Physicæ* plurima eo pertinentia dedit.

Porro huc pertinet Ejusdem *J. J. SCHEUCHZERI Nomenclator lapidum figuratorum*, auctus a *J. TH. KLEINIO*. Gedan. 1740. 4. accessit *M. A. CAPPELER de Entrochis & Belemnitis Epistola*. 1716. 8.

J. CHRIST. HARENBERG de generatione Lapidum figuratorum A. E. R. 1727. Contra Systema Diluvianum pugnat, vidisse se testatur Lapides peculiares intra breve tempus increvisse ex parvis. *EJUSDEM Encrinos*, sive *Lilium lapideum*. Wolfenb. 1729. 4.

ANT. VALISNERI de corporibus marinis quæ in montibus reperiuntur. Venet. 1728. 4. ubi systema diluvianum impugnat.

La Lithologie & Conchyliologie. Parisiis 1743. 4. Pulcherrimæ icones Testaceorum ordine methodico dispositorum. Systema Diluvianum. De Lapidibus & eorum ortu nihil præcipuum. Auctor *D. D'ARGENVILLE* magistratu Parisiis defunctus.

Traité des Pétrifications. Parisiis 1742. 4. maj. Auctor est *L. BOURGUET*. Dissertationes tres præmittit, quarum una Lapidum generationem tradit, altera Testaceorum ortum a Diluvio confirmat. Deinde abundans satis catalogus Lapidum, & inprimis figuratorum sequitur, cum copiosis iconibus.

DE SAUVAGES de figuratis Lapidibus. *Acad. Roy. des Sciences*. 1743.

Corporum Lapidefactorum agri Veronensis catalogus, quæ apud *J. JAC. SPADAM* adservantur. Edit. II. Veron. 1744. 4.

P. BARRERE sur l'origine de la formation des Pierres figurées, Parisiis 1746. 8. Ex marinis utique animalibus, & testis, in quarum poros particulæ terreæ, lapideæ, & seleniticæ sint depositæ, explicat ortum figuratorum Lapidum.

Huc

Huc etiam A. de *JUSSIEU de Petrefactis*, in quibus plantæ & animalia in Gallia non nascentia reperiuntur. *Mém. de l'Acad.* an. 1721.

IDEM de Cornubus Ammonis 1722. De lapide figurato in Wallia reperto. *Phil. Trans.* n. 252.

Musea.

MUSEUM FR. CALCEOLARII junioris a *BENEDICTO CERUTO inceptum, & ab ANDREA CHIOCO perfectum.* Veron. 1622. fol. Continet Corallia, Testas, exuvias animalculorum variorum, fructus rariores exoticos, Fossilia, passimque egregias icones. In explicatione nimis multa Veterum verba inserta sunt.

GAZOPHYLACIUM rerum naturalium nunquam editarum cum figuris aeneis. Opus *MICH. RUPERTI BESLERI.* Nuremb. 1642. fol. Meræ icones sunt, cum nudis nominibus aut brevissimis descriptionibus. Plantas aliquot raras malis nominibus, deinde aves, pisces, conchas exprimit, raro Libro.

RARIORA MUSEI BESLERIANI quæ *M. Rupertus & Basilius Beslerus collegerunt cum commentario JOH. HENR. LOCHNERI* Nuremberg 1716. fol. Prioris Operis plerasque icones, exclusis tamen plantis, tum alias a *BASILIO BESLERO* præparatas habet, Fossilium, Animalium, Concharum, cum Commentario pro *LOCHNERI* more docto, & ex bonis Auctoribus collecto.

MUSEUM WORMIANUM, sive *Historia rariorum adornata ab OLAO WORMIO.* Leid. 1655. fol. Posthumum Opus, editum a Wilhelmo, Auctoris filio. Non merus est Catalogus rariorum, quæ congesserat *OLAUS*, sed eorum rariorum undique conquisita descriptio. Multa ad lapides, terras, plantas exoticas cum iconibus De *LÆTIANIS*, animalia Septentrionalia, cum pulchris adspersis horum iconibus.

Musea. MUSEI WORMIANI, quod hoc loco citatum est, prima initia sunt in *GEORGII SEGER' synopsi methodica rariorum musæi O. WORMII*, Hafn. 1653. 4.

J. TRADESCANT Musæum, Lond. 1656. 12.

Memorie del Museo di LUDOVICO MOSCARDO. Padoa 1656. fol. Præter naturalia, plantas nempe, testas, mineras, multa artificialia continet, statuas, nummosque. Icones minus elegantes sunt.

NEHEMIÆ GREW Musæum Regiæ Societatis. Lond. 1681. fol. Egregius Liber. Collectionis equidem rariorum nomenclator est, quam in æde *GRESHAMIANA* ex donis variis collegerat Societas. Sed pretium addit curiosa sedulitas *GREWII*, qui dimensiones rerum, figuras, fabricas, accurate exponit. Plantas, fossilia, animalia inprimis, eorumque exuvias habet. De adnexa Intestinorum anatome comparata, proprius dicendi locus erit.

LORENZO LEGATI Museo Cospiano annesso a quello del famoso ULISSE ALDROVANDO, e donato dal S. FERDINANDO COSPI, Bologna 1677. fol.

MUSEUM REGIUM descriptum ab *OLIGERIO JACOBÆO.* Hafn. 1696. fol. Pleraque artificialia, sed rariorum tamen animalium aut monstrosorum, & mineras aliquas continet. Additamentum adjectum est 1699. fol.

LEVINI VINCENT. Wondertoneel der Natuur. Amst. 1706. 4. Fere nudæ icones, animalium, maxime serpentum, quos magna inprimis copia possidebat.

LEVINI VINCENT. est etiam *Elenchus tabularum, pinacothecarum, atque nonnullorum aliorum* cimeliorum *LEVINI VINCENT*, Haarlem. 1719. 4.

ATHAN. KIRCHERI Museum de PHILIPPO BONANNO editum Rom. 1709. fol. Continet Opera Bonanni pleraque, tum aliqua ad nummos, instrumenta & alia istiusmodi curiosa spectantia. Cæterum illius vanissimi hominis immeritas laudes vide apud *REGNAULT. Origine ancienne de la Phys. mod.* I. p. 102.

ALBERTI SEBA locupletissimus Rerum naturalium Thesaurus. Amst. 1734. 1735. fol. max. splendidissimum Museorum, sed imperfectum, ob mortem Editoris, ex quo factum est, ut duo posteriora Volumina suppressa sint. Priori quadrupeda, avesque & lacerti, ex omnibus Indiis undique conquisiti habentur. Altero volumine serpentes continentur inprimis, magno numero & varietate, additis nonnullis iconibus anatomicis. Ubique adspersæ icones stirpium, sed ad sicca exemplaria, neque sollicite depictæ. Ad animalium vero historiam, ob divitias Specierum, qua facile superat, perutile est Opus.

Musæi Imperialis Petropolitani, Petropol. 1742. &c. editi quatuor mihi volumina sunt, quibus lapides, plantæ, arte facta, nummi recensentur.

CAR.

CAR. LINNÆI & *BALKE*. *Musæum Adolpho-Fridericianum*, Holm. 1746. 4.

Nunc maxime cepit edi *Description du Cabinet du Roi*, cujus auctores sunt *CL. BUFFON* & *DAUBENTON*. Hactenus ex III. tomo huc pertinent anatomica aliqua & morbosa, sed tota series divitiarum Regiarum succedet.

Microscopici Auctores.

ROBERTI HOOKE Micrographia or *Physiological descriptions of minute bodies*. Lond. 1665. fol. cujus tabulæ nuper a *BAKERO* cum brevissimo sermone editæ sunt an. 1745. Homo antiquis moribus & facetiis, sed egregius observator. Neque enim unice objecta auctius vidit, sed ad physicos usus & quæstiones experimenta applicavit. Oculos insectorum, plantas minutas, semina, scintillas ferri, poros carbonum, & plurima alia Naturæ Opera mirifice & enormiter aucta depinxit.

HENRICI POWER Experimental Philosophy containing nevv microscopical, mercurial, and magnetical experiments. Lond. 1664. 4. Non attigit *HOOKII* industriam, & longe citra eum substitit. Prima pars sola huc pertinet.

ANTONII van LEEUWENHOEK Opera, varie & confuse edita, ut certe in ordinem ea conjici, & indice ornari omnino sit e re publica. Ejus Opera, in Belgicis editionibus longe melioribus, accurate ita se habent.

Ontleedinge van levendige diertjens in de teeldeelen van het hout, &c. Leidæ 1686. 4. Sunt collectæ Epistolæ 27. ad 52. & prima data est 25. Aprilis 1679. quarum pleræque seorsim prodierunt. Priores ante 27ᵃᵐ a familia Auctoris suppressæ sunt. *HARTSOEKER Extrait critiq.* p. 3.

Inde sequitur *vervolg der brieven aan de Kon. Societyt*, qui comprehendit Ep. 53 -- 60. Leidæ 1688. 4.

Tum *Natuur verborgenheeden ontdekt zynde, de tvveede vervolg der brieven aan de Kon. Soc.* Delph. 1684. Continet Epistolas 61. 67.

Derde vervolg der brieven, &c. Delph. 1693. Epistolæ 68 -- 75.

Vierde vergolg. Delph. 1694. Epist. 76. ad 83.

Vyfde vervolg. Delph. 1696. Epist. 84. ad 96.

Sesde vervolg van brieven aan hooge ftands personen. Delph. 1697. Epist. 97. -- 107.

Sevende vervolg van brieven aan de Societyt, &c. Delph. 1702. Epist. 108. -- 146.

Tunc *Zendbrieven aan de Societyt, en aan anderen*. Delph. 1746. quo tomo 46. Epistolæ ultimæ continentur. Latinæ editionis hæ sunt, quæ alio ordine prodierunt.

Anatomiæ & contemplationes. Leidæ 1685. 1687. 4. Partes duæ Epistolas absque numeris continent 18. scriptas 1684. 1686. Deficiunt vero primæ 26. Epistolæ, ut prius.

Arcana Naturæ detecta, sive *Epistolæ ad Societatem Reg. Anglicam scripta ab* an. 1680. ad 1695. a numero 55. ad. 92.

Continuatio Epistolarum ad Societatem Regiam. Leidæ 1689. 4. Habet Epistolas octo, anno scriptas 1687.

Continuatio Arcanorum Naturæ edit. 1697. Continet Epistolas 16. a 93. ad 107. scriptas annis 1695. 1696.

Continuatio mirandorum arcanorum, sive *Epistolæ ad Societatem Regiam* XL. ab 108. ad 146. scriptæ annis 1697 -- 1702.

Epistolæ Physiologicæ super compluribus Naturæ arcanis. Delph. 1719. 4. sunt omnino 46. ad varios curiosos datæ.

Multæ vero Epistolæ ex imperitia Belgicorum Editorum nunquam seorsim editæ, unice in Philosophicis Transactionibus habentur. Catalogum habes in *Phil. Transf. abridgd.* by *LOWTHORP* III. p. 683. *seqq.* De *LEEUWENHOEKII* etiam microscopiis vid. *Phil. Transf.* n. 380. 458.

Notissimum est cæterum bonum Senem, totam vitam, quæ ipsi prælonga fuit, in his observationibus trivisse, & excelluisse tum arte parandi sibi microscopia, tum utendi, Solis lumen apte adhibendi, &c. Etsi vero rudis literarum homo fuit, & sæpe in valde paradoxas abierit opiniones (ut v. gr. tunicam villosam intestinorum musculum esse, arterias non pulsare sed venas), plurima tamen partim vera, partim certe a plurimis recepta magni momenti inventa ipsi debentur. Hujus modi sunt sanguinis in circulum motus oculo demonstratus, vermiculi spermatici, post *HAMMII* paucas observationes. Contra eum *HARTSOEKERUS* proprium Libellum scripsit cum titulo *Extrait Critique*.

A. van

A. van *LEEUWENHOEK*, inter microfcopicos auctores citati, *Arcana Nat. detecta*, *S. Ep. ad Soc. R. Angl. fcript.* prodierunt Delph. 1695. 4. *EJUSD.* etiam obfervationes aliquæ gallice verfæ prodierunt fub titulo A. van. *LEEUWENHOEK obfervations faites avec le microfcope fur le fang, le lait, le fucre, le fel & la manne, trad. par M. MESMIN* 1679. 12.

PHIL. BONANNI micrographia curiofa. Rom. 1691. 4. Ad rem noftram faciunt aliqua ad pilos, ad falium figuram, ad ftaminum pulvifculos. Deftitutus mente philofophica, & pro præjudiciis fcribens, non valde utilia præftare potuit.

MARSHALLI Microfcopium, Trevult. 1701. fept. oct.

HAUTEFEUILLE Microfcope micrométrique. Parifiis 1703. * Suum inventum facit micrometrum.

LAURENT. JOBLOT defcriptions de plufieurs Microfcopes fimples & compofés, &c. Parifiis 1718. 4. Defcripfit inprimis infecta microfcopica aceti, aquæ infufis variis corporibus mutatæ. Mira gens eft animalium fimplici figura, nulla fere hactenus demonftrata partium diftinctione, nulla nota fexuum diverfitate, rotunda vero funt & undique fimilaria. *J. LEONHARDUS FRISCH* non imperitus harum rerum æftimator, ea omnia animalcula pro unius fpeciei varietatibus, contractis modo, & modo elongatis habuit.

HENRY BAKER the Microfcope made eafy. Lond. 1743. 8. Pleraque ex aliis collecta; commoda tamen accedit introductio pro nondum adfuetis, & infigne a *LIEBERKUHNII* microfcopio folari & ad opaca ornamentum, quæ hic defcribuntur. Plurimum ufum eft *LEEUWENHOEKIO*. Idem microfcopium catoptricum defcripfit. *Phil. Tranf.* n. 442.

J. NATHANAEL LIEBERKUHN microfcopii anatomici defcriptio. *Mém. de l'Acad. des Sciences de Berlin* T. I. p. 16. feq.

TURBERVILLE NEEDHAMS nevv microfcopical difcoveries. Lond. 1745. 8. Valde fingularem inprimis fabricam vaforum feminalium polypi calamarii defcribit.

NEEDHAM. Hæc defcriptio recufa eft cum ejus *Nouvelles obfervations microfcopiques*, Parif. 1750. 12. adjectis auctoris, & interpretis Gallici prioris editionis Leidenfis 1747. 12. animadverfionibus, de concha polypea *Barnacle*, &c. Sed in novo opere inprimis & novum de generatione fyftema habetur, quod in anatomicis laudabimus: & phyfica multa pertinentia ad animalia microfcopica, tum fpontanea, tum non fpontanea vegetationis cum incremento & generatione analogia, caufis utriufque mechanicis expandente & refiftente, aliifque difficilioribus rebus phyficis.

GEORG. ADAMS micrographia illuftrata. Lond. 1746. 4. 1747. 4. Artifex, varia Microfcopia recenter inventa defcribit, & compilat obfervationes aliorum, & *JOBLOTI* maxime, quarum aliquæ funt rariffimæ.

GRAI Microfcopia. *Phil. Tranf.* n. 221. 228.

JACOB WILSON de Microfcopiis. *Phil. Tranf.* n. 281.

ARCHIBALD ADAMS of making microfcopes. *Phil. Tranf.* n. 325.

Itinerum Scriptores.

Porro ad hiftoriam naturalem pertinent Scriptores Itinerariorum & peculiarium Topographiarum. His enim fæpe metalla, animalia, plantæ, enumerantur. In illis plurima rariora neque alibi occurrentia phænomena, & femina rerum reperiuntur, & magna mea utilitate fæpe a me percurfa funt. Ecce, quæ ego meliora legi, omiffis, quæ unice res politicas defcribunt.

Le navigationi e viaggi di L. *BAPTISTA RAMUSIO*. Venet. 1553. 1563. 1588., &c. Sæpius enim ediderunt Juntæ. 3. vol. fol. Egregia collectio cum intermiftis Differtationibus Editoris. Primo Tomo, primi fere Scriptores Itinerum in Afiam novumque orbem habentur, inter quos *AMERICI VESPUTII* eft navigatio. Alter minoris fere momenti eft, & itinera Tartarica illa Veterum habet, & Ruffica cum *SEBAST*. *CABOTI* itinere Americano. Tertius utilior, cum *GONZALI FERDINANDI OVIEDI* hiftoriam naturalem Indiæ occidentalis, XX. Libris contentam, Hifpanorum navigationes Americanas fere omnes, & *CARTERII* Canadenfia itinera, aliquot etiam rerum naturalium defcriptionibus & iconibus comitata contineat. Primus vero Auctor, qui plantas, & animalia Americæ aliqua cum cura defcripfit, *OVIEDUS* eft, etfi rudes fint icones, neque defcriptiones fatis aut phyficæ aut botanicæ. Seorfim prodiit Salamancæ 1546. fol. Hifpanice.

OVIEDUS, de quo dictum eft ad *J. B. RAMUSIUM*, feorfim prodiit fub titulo nempe *GONSALVO FERNANDEZ* de *OVIEDO hift. general de las Indias*, Hifpali 1535. Salmanticæ

cæ 1547. fol. * qua editione Libri 19. continentur cum reliqui perierint.

THEVETI cosmographie du Levant prodiit Anvers 1556. 12.

JOSEPHI a *COSTA hist. naturalis & moralis Indiæ & de natura novi orbis* prodiit primum Salmanticæ 1589. & 1595. 8. tum Hispali (Sevilla) ut diximus, 1590. 4. Madriti autem recusa exstat 1608. 4. 1610. 4. *ANT.* In *TH.* de *BRY* collectione habetur, & gallice Paris. 1608. 8. prodiit, versa a *R. REGNAULT.*

PIETRE BELLON. Observations de plusieurs singularités trouvées en Grèce, Asie, Judée, Egypte, Arabie, &c. Parisiis 1553. & 1588. 4. & in Operibus *CLUSII*, demptis mappis Geographicis. Multo prioribus melior, & cum *RAWOLFIO*, & *KÆMPFERO* ad Scriptores primi ordinis, certe in usus Medicos, pertinet. Plantas cujusque regionis, aut raras, aut vulgares, recensuit, Creticas maxime, eas cum veteribus contulit, Metalla, Terram Lemniam, animalium omne genus, observavit, descripsit. *CLUSIUS* adjecit observationes suas, & amici errores aliquos correxit, multas figuras omisit, alias dedit accuratiores.

THEVET singularités de la France Antarctique. Parisiis 1558. 4. Antvverp. eodem anno, 8. Brasiliam describit. Multæ ab eo rudes icones animalium, & plantarum provenerunt, inque Libros rariora continentes undique transierunt. Ejus *Cosmographie du Levant* inutilis est compilatio, ex Veteribus facta. Ineptissime sæpe antiqua nomina novi orbis productis tribuit.

JOSEPHI a *COSTA historia naturalis & moralis Indiæ.* Sevillæ 1580 4. Barcelon. 1591. 12. Parisiis 1600. 8. & in *THEODORI* de *BRY* collectione, alibique. Tertio quartoque Libro continetur historia naturalis Americæ, & Peruviæ inprimis, descriptio nempe metallorum, animalium, stirpium, quarum in œconomicis, vel in Medicina aliquis usus est, absque iconibus tamen. Minime inutilis Auctor, satisque verax.

LEONHARDI RAUWOLF beschreibung der Reyss in die morgenländer. III. theile Francof. 1582. 4. & addito Tomo IV. Lavving. 1583. 4. Eximius & paucis inferior Auctor. Cum enim Galliam calidiorem, Syriam, Mesopotamiam, Palæstinam, Ægyptum, obambularet, ubique rariores spontaneas plantas conquisivit, recensuit, icones etiam plantarum 42. in quarto tomo addidit, quæ in *LUGDUNENSEM* plantarum historiam receptæ sunt, summæ fidei, industriæ eximiæ Medicus. Herbas siccas nunc etiam extare, & Leidæ adservari in publica Bibliotheca, audio. *RAIUS* in II. Tomo Collectionis itinerum, novam hujus Libri editionem dedit.

AUGERII de *BUSBEQ Epistolæ & Opera reliqua.* Antvverp. 1582. 8. & apud *ELZEVIR* 1633. 12. Orator *FERDINANDI* I. apud Turcas per 10. annos vixit, judicio pollens & auctoritate, qui multis rarissimis Libris in Oriente coemtis Bibliothecam Viennensem ditavit. Historiæ naturalis studio tædium mitigavit captivitatis, animalia etiam, plantas aliquas, in locis natalibus passim a se ipso lectas descripsit.

AUGERII de *BUSBEQ Ep. & Opera* prodierunt primum Antvverp. 1581.

CAPT. FORBISHER last voyage into the North and Northvvest regions, London 1577. 4. Fretum ab ipso nomen habens, quod nuperi nolunt admittere, & aureas marcasitas retulit ex itinere, quæ evanuerunt.

FRANCISCI DRAKE iter in Indias Occidentales anni 1585. Leid. 1588. 4. Aliqua equidem ad rem medicam collegit, misitque *CLUSIO*, sed in itineris historia vix rem naturalem adtigit.

JEAN LERY Voyage en la terre du Bresil autrement dite Amerique (qui verior titulus est) Parisiis primum prodiit 1578. 8. Genevæ vero latine, anno quo dictum est, nempe 1594. gallice vero 1600. 8.

JEAN LERY Voyage en Amérique. Parisiis 1585. 8. Genevæ 1594. 8. & in Collectione *TH.* de *BRY.* Egregius Liber curiosi Viri, etsi religionis Ministri. Brasiliæ animalia, arbores rariores aut medicas, mores, morbos Incolarum satis accurate describit; famis etiam a se ipso sociisque navalibus perpessæ, utilem Medico descriptionem dedit.

Relazione del reame del Congo e delle circonvicine contrade per *PHIL. PIGAFETTA* Rom. 1591. 4. & in *THEODORI* de *BRY* collectione Asiatica. Accesserunt icones plantarum & animalium.

THEODORI de *BRY* & filiorum, *Americæ Tomi XI.* Oppenheimi & Francofurti 1590. seq. In hac collectione multa itinera continentur, ex quibus huc ad nostrum scopum facit, *THOMÆ HARIOTI de Virginia* commodis Liber brevis equidem, & fere nomenclator, tum *LERYI*, *JOSEPHI* a *COSTA*. Reliqua historiam unice ornant, aut Geographiam.

THEODORI de *BRY India Orientalis Tom. XIII.* fol. In hac collectione fere Belgarum & Anglorum prima itinera habentur; sterilia ea. Ad rem naturalem facit. *ED. LOPEZ historia Regni Congo*, jejuna quidem ea: *HUGONIS* van *LINSCHOTEN* iter mox excitandum, Guineæ descriptio ex Belgico versa, & Septentrionalia aliqua itinera.

PH. PIGAFETTA in *TEOD.* de *BRY* collectione Asiatica prodiit Francof. 1598. fol. Cæterum hic adnotamus, multos scriptores hoc opere usos esse.

PIETRO della *VALLE* celebria cæterum itinera nihil ad rem nostram habent. Nova editio prodiit Paris. 1743. 8. vol. 12.

HUG. van *LINSCHOTTEN navigatio* prodiit etiam Amstelod. 1614. fol.

RICHARD HAWKLUYT the principal Voyages of the English Nation. Lond. 1598. fol. 3. vol. Fidelis Auctor, qui pars magna fuit eorum, de quibus scribit, & ipse Indias cum Imperio adiit.

HUGONIS van *LINSCHOTEN Navigatio in Orientalem Indiam*. Hag. 1599. fol. & Belgice Amst. 1644. fol. Tredecim annis vixit Goæ, idemque Septentrionale iter tentavit, cum via ad Chinam propior quæreretur. Fidelis & morum, & rerum, observator, fructus etiam & proventus regionum describit, inprimis autem ea lectu utilia sunt, quæ de frigoris enormi rigore in Septentrione obervato habet. Sed ea in compendio tantum retulit. Fusius ex relatione *GERARDI DE VEER* apud *TH.* de *BRY*, & in *itineribus Septentrionalibus* habetur.

Peregrinaçam da FRANC. MENDEZ PINTZO Ulyssipon. 1611. 4. fabulosum iter.

Voyages de CHAMPLAIN. Parisiis 1614. 4. Ex præcipuis qui Canadam detexerunt. Bella inprimis, sed etiam aliquas plantas describit, & pingit, Vir verus & indefessus.

SAMUEL PURCHAS pilgrim containing a history of the vvorld in sea voyages and Land travels by Englishmen. Lond. 1613. 1624. 5. vol. Hæc collectio brevia fere itinera continet absque fere historia naturali, cum a mercatoribus in usus politicos & ad augendas divitias, portus ignotos primum adeuntibus, scripta sint. Deinde an. 1704. alia V. in fol. voluminibus collectio edita est, quæ multa habet non alibi extantia. Nunc maxime alia Collectio Londini in 4. prodiit, recusa variis linguis, etiam Germanica, quæ excerpta tantum laborum habet, & pauciora ad rem naturalem.

Beginne ende voortgang van de vereenighde Neederlande. 1646. 2. volum. & sub titulo, *Recueil des Voyages faits pour l'établissement de la Compagnie des Indes Orientales*. Amstel. 1702. 12. 10. vol. Prima Itinera *OLIVIERII* de *NOORT*, *JACOBI LE MAIRE*, aliorumque, tum per Fretum Magellanicum, tum rectiori via in Indiam Orientalem suscepta, continet. Sed parciora sunt, quæ argumenti physici.

Voyage de FRANÇOIS PYRARD de Laval. Parisiis 1611. 4. sed legi editionem Parisiis 1679. 4. Maldivas infertas solus fere Europæorum vidit, earumque historiam scripsit, idiota, & proletarius, homo.

PYRARD, idiota quidem, ut diximus, satis tamen recte mores hominum observavit. Consilia etiam dedit pro servanda valetudine & suo more aliquas arbores descripsit.

THOMÆ GAGE a Survey of Westindia. Lond. 1648. fol. Mexicani Regni divitias & felicitatem enixe laudavit, ad excitandam *CROMWELLII* cupidinem; rerum naturalium minus peritus.

Rélation véritable de l'Ile de Madagascar & du Bresil. Parisiis 1651. 4. Iter continet, cum aliis, *FRANCISCI COUCHE*, quo pluscula ad historiam plantarum, & animalium Insulæ Madagascar pertinentia habentur.

Celebre iter *ADAM OLEARII Mosc. und Pers. Reisebeschr.* Schlevisci editum 1656. fol. Hamburg 1696. fol. gallice versum a *WICQUEFORTIO* & excusum est Amstelod. 1666. 4. 1727. 4. Solet adjungi *A MANDELSLO* iter, nobilis viri, qui & ipse rerum naturalium minus curiosius fuit.

J. GREAVES journey through Greece: description of the Pyramids, &c. vix ad rem nostram facit. Recusum est Londini 1731. 8.

RICHARD LIGON true and exact history of Barbados. Lond. 1657. fol. & Parisiis 1674. 4. Simplex homo & verus. Plantas etiam satis multas depinxit, & descripsit, curiose inprimis Sacchari fabricam tradidit, arbores & plantas ad œconomiam utiles describit, omnemque fere operam unice describendæ agriculturæ Americanæ impendit.

R. LIGON prodiit etiam Paris. 1684. 4. cum aliis itineribus.

DE

DE FLACOURT *histoire de l'Ile de Madagascar*. Paris. 1658. 4. Troyes 1661. 1664. 4. Inter meliores, etsi a Mercatore scriptus Liber, & minutarum simultatum fusiori Historia molestus. Historiam naturalem studiose persecutus est. Plantas ad ducentas, ruditer tamen pictas, dedit, tum animalia, & inprimis fossilia, aurum & reliqua.

Voyages de Thevenot. Rouen 1665. 4. 1674. 2. vol. & auctius Parisiis 1696. 4. 2. volum. Asiæ inprimis curiosus, & verus per multa itinera observator, in quorum ultimo media in Persia, morbo est extinctus. Res naturales, ventos, plantas passim indigenas utiliter observat.

Voyages de M. de MONCONIS. Lyon 1665. 4. 2. vol. Parisiis 1695. 4. vol. 12. Europam fere omnem, Asiam minorem, Ægyptum adiit, arcanorum & raritatum curiosus homo, non tamen satis cautus ab Impostoribus, credulus enarrator tot vanissimorum arcanorum ad cogendum argentum vivum, &c. superstitiosus etiam & absque ullo ordine. Multa tamen semina inventionum, aliaque ad historiam naturalem & Litterariam pertinentia continet, minime inutilis.

Relation de divers Voyages curieux. Parisiis 1666. fol. & auctius an. 1696. 2. vol. fol. Auctor est THEVENOTIUS patruus prioris. Continentur hac Collectione in I. Tomo HAWKCLUYTI, & PURCHASI pleraque additis variis ex recentioribu Belgarum, vetustioribus vero Arabum, Lusitanorum. Tertius Tomus Chinæ descriptionem MICHAELIS BOYM, cum plantarum iconibus, Nieuhofium, præter alia ad Physicen facientia minus, Acarettæ Intercettæ valde vero confuse prodiit, ut Tomos vix definias.

JOH. NEUHOF *Legatio Batavica ad Tartariæ Chamum*. Amstelod. 1668. fol. Gallice vero Leidæ 1665. fol. Germ. 1669. fol. Præter plurimas urbium Sinicarum delineationes, habet inprimis plantarum etiam, & animalium, & aliorum naturæ donorum aliquas icones & descriptiones. In 2. & 3. itinere an. 1676. impresso nihil fere hujus argumenti habetur. Et ejusdem *Brasiliaansche See en Land reize*. Amst. 1682. fol. huc pertinet.

Voyage de François BERNIER contenant la Description de l'Indostan. Parisiis 1670. 1671. 4. vol. 12. Et nuper Amstelodami 1724. Medici & Philosophi Opus ad itelligendam Brachmanum Philosophiam, Medicinam, ad Aquas, Aeres, locosque Indiæ, qui primus philosophico oculo eas res viderit.

DENIS *Description des côtes Septentrionales de l'Amérique*. Parisiis 1672. Piscaturam inprimis Asellorum describit.

Huius versio adjecta est editioni ZORGDRAGERI. Valde ei displicet piscatura asellorum DENISII, quam non satis lucrosam putat.

Hic etiam addendum est REGNARD iter Laponicum, quod inter ejus opera descriptum habetur, quo Suecicæ etiam fodinæ, & animalia Laponiæ adtinguntur, cum innumeris nominum vitiis.

W. TEN RHYNE ibidem dictus, brevem habet istoriam naturalem, etiam de plantis, de arte medica incolarum, nymphis fœminarum prominentibus, &c.

JOHN. RAI *Topographical Observations*. Lond. 1673. 8. & nuper 1746. 8. Simplex & verus. Historiam naturalem, & Botanicam Helvetiæ, Germaniæ superioris, Italiæ, Galliæ Meridionalis insigniter ornat, reipublicæ etiam ubique, vitiorumque & virtutum Nationum non rudis observator.

FRID. MARTENS *Spizbergische reise beschreibung*. Hamburg. 1675. 4. Egregius Liber, variis etiam linguis, Bononiæ, Londini, Amstelodami, recusus. Fuit enim melior, quam a Chirurgo nautico sperasses, observator. Omnem ambitum naturæ attigit, animalia tamen maxime plantasque ultimi Septentrionis, & in illis Balænæ historiam. Adjutoris autem FOGELII operam ipsi utilem fuisse, certa fides est.

Voyages de JEAN BAPTISTE TAVERNIER. Parisiis 1676. 1680. 4. 1724. 12. &c. Mercatoris Opus, & aliena industria ad editionem præparatum. Cum tamen lapidibus pretiosis, aliisque rarioribus Indiæ mercibus, coemendis unice studuerit & sex itineribus Asiam ulteriorem, Indostanici regni viscera, & Goncoldanas adamantum fodinas solus hactenus inter Europæos viderit, plenusque sit observationibus ad rem naturalem pertinentibus, utique legi potest.

Contra TAVERNERIUM scripsit, & Belgas defendit HER. van QUELLENBURG *refutatie van TAVERNIER*, Amstelod. 1684. 4. *

EDWARD BROWNS *travels*. Lond. 1677. 4. 1685. fol. Germanice etiam reddita. Utilis Liber, maxime ad historiam Mineralium, Hungariæ, Istriæ. Plantas non attigit.

Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grèce, & du Levant, par *M. JAQUES SPON* & *GEORGE WHEELER*. Lyon 1678. 4. vol. 8. Iter. fufceptum an. 1675. omnino noftri fcopi. Cocalliorum, facchari, faponis, vini, olei fabricas, pifcationem, chamæleontis phænomena, ventos veterum Græcorum, nummos, & infcriptiones, ad hiftoriam medicam pertinentes, morborum rariorum hiftorias, continet.

GEORGE WHEELER Journy into Greece. Lond. 1682. fol. & Parifiis 1689. 12. 2. vol. Itineris Sponiani focius, diutius tamen in Græcia moratus, & naturalis hiftoriæ atque plantarum multo magis gnarus, quarum plurimas fuis locis recenfuit, aliquarum etiam icones dedit.

ROBERT KNOX Relation of Ceylon. Lond. 1681. fol. cum præfatione *R. HOOKII*. Plantarum, animalium, agriculturæ, hujus feliciffimæ Infulæ non inutilem defcriptionem continet.

HENNEPIN Defcription de la Louifiane. Parifiis 1683. 12. Fluvii Miffifippi detecti gloriam fibi tribuit.

DELON Rélation d'un Voyage des Indes. Parifiis 1685. 2. vol.

W. TENRHYNE de Hottentottis & Capite Bonæ Spei. Schaffhuf. 1686. 8. Notas addidit *HENR. SCRETA a ZAVORZIZ*.

Voyage de Siam par les PP. Jefuites. Parifiis 1686. & *fecond Voyage des mêmes*. Amftel. 1689. 8. Omnino noftri fcopi, plantarum icones continet, & animalium diffectiones.

Voyage de Perfe du Chavelier *CHARDIN*. Lond. 1686. fol. Pauca phyfica habet.

SOUCHU de *RENNEFORT hiftoire des Indes Orientales*. Lugduni Batavorum 1688. 8. & Parifiis 4. nimis amplus titulus. Solam enim Infulam Madagafcar defcribit, & fola pars prima Auctori propria eft.

DE LA LOUBERE Defcription du Royaume de Siam. Parifiis 1691. 12. 2. vol. 1714. 2. vol. 8. Legatus fuit Regius, & reliquis accuratius tum politicam, tum naturalem hujus Regni hiftoriam, Animalia, Plantas etiam nobiliores, defcripfit, integri judicii homo, & in omnibus curiofus.

Obfervations de Phyfique & de Mathématique, des PP. Jefuites. Parifiis. 1692. 4. 1737. 8. & totus etiam Liber infertus eft Tomo 1693. Commentariorum Acad. Reg. Pleraque aftronomica, accurata tamen, adjecta Crocodili diffectio cum *JOS. DUVERNEYI* obfervationibus.

FROGER Voyage made in the years 1695. 1697. to the coafts of Africa, ftreight of Magellan, Brafil, Cayenna the Antilles &c. Lond. 1698. 8. & Parifiis 1698. 12. Icones etiam plantarum, & animalium habet.

FROGER recufus etiam exftat Amftel. 1699. 12. 1715. 12. Iter molitus per fretum Magellanicum a contranitentibus ventis repulfus, Brafiliam vidit, Guyanam, & partem Africæ. Plantas & animalia fuo modo, ut miles, defcripfit.

Verfio quæ exftat *J. OVINGTON*, Parif. 1725. 12. mendofa eft.

WILHELMUS DAMPIER, cujus citatum ibi eft itinerarium, primum iter ad ifthmum Americanum fecerat anno 1674. alterum prælongum anno 1683. ad 1691. fecundum oram Peruviæ, ad Philippinas infulas, falutata *N. HOLLANDIA*, quam tertio itinere an. 1699. adiit, & naturæ opera collegit, quæ recenfuit cum nominibus *J. WOODWARD*. Ventos conftantes inprimis proprio tractatu perfecutus eft, quem rerum gnari plurimi faciunt. In ultima hujus libri editione 1729. multa alia itinera adjecta funt *FUNNEL*, *C. COWLEY*, *C. SHARP*, *C. WOOD*, *L. WAFER*.

CORNELII de *BRUYN* citatum utrumque itinerarium junctum Gallice prodiit Haag. 1732. 4. 5. vol.

ERIC. TILLEMAN beretning om det landtskab Guinea, Coppenhagen 1697. 8. Oram Guineæ accurate defcribit, de plantis vero & animalibus breviter agit.

Collectionum, quæ citatis hoc loco *lettres curieufes & édifiantes* continentur, compendium edidit anonymus cum titulo *Recueil d'obfervations fur les mœurs, &c. de plufieurs peuples de l'Afie, de l'Afrique & de l'Amerique*, Parif. 1749. 12. 4. vol. non fine vitiis.

JOH. FUNNEL recufus eft Lond. 1729. 8. fucceſſerat hic auctor *W. DAMPERIO*, oramque occidentalem Americæ a 20. ad 40. defcribit.

OVINGTON Voyage to Surat. Lond. 1696. 8. Defcribit & hiftoriam naturalem Golcondæ, Pegu, Aracan, & cultum Bombycum.

WILLIAM DAMPIER Voyage round the vvorld. Lond. 1697. 8. 1703. 8. 3. vol. 1729. 4. vol. 8. Aliquot funt diverfa itinera, quorum unum Terras Auftrales adtigit, cujus plantas

aliquas

aliquas & animalia descripsit militaris homo, neque tamen incuriosus, qui arcanum ex Lichene terrestri ad rabiem caninam præparaverit.

JOHN. FRYER nevv account of India and Persia being nine years travels. Lond. 1698. fol. Tragici quid habet & adfectati, neque interiora Botanices aut Anatomes attigit. Aliqua tamen de Medicinæ statu, plantis sponte nascentibus, Thermis, aeribus, aquis, locisque intermista habet.

Reizen van CORNELIUS de BRUYN, door klein Asien, Egypten, &c. Delph. 1698. fol. & *EJUSDEM, Reisen door Moscovien*, &c. Amst. 1714 fol. Pictor, ignarus homo, qui *Caiagrippam* pro hominis nomine in iscriptione habuerit, cum legere oporteret, ΚΑΙ ΑΓΡΙΠΠΙΑ. Magnam vim delineationum urbium, templorum, aliquas etiam animalium & plantarum dedit, totusque ad nostrum finem parum facit.

Curiosités de la Nature & de l'Art, aportées dant deux voyages aux Indes, l'un fait en 1698. l'autre en 1701. 1702. Parisiis 1703. 12. Rariora aromata, animalia &c. descripsit.

LIONEL WAFER Description of the Isthumus of America. Lond. 1699. 8. Chirurgus, casu in interiora regionis Darien delatus, ibi aliquot annis vixit, moresque hominum, qui sibi insigniter placuissent, satis accurate descripsit. Plantas etiam vulgo notas attigit, verus & simplex. Alia editio prodiit 1704. auctior catalogo rerum naturalium Americæ, Auctoris anonymi.

MARTINI LISTER Journy to Paris. Lond. 1699. 8. Hæc secunda est editio Libri lectu dignissimi, quo præter naturæ opera, status maxime Medicinæ, & Chirurgiæ, & historia continetur novorum conatuum *F. JACOBI, MERYI*, & aliorum.

OLAI RUDBEK Laponia illustrata. Upsal. 1701. 4. Titulum non explet, prima enim pars est inter duodecim, quibus iter Laponicum debebat contineri; solamque Uplandiam describit. Icones Sceptri Carolini, & avium nonnullarum pretium addunt Opusculo. Codex vero, quo icones plantarum, animalium, insectorum, quadrupedum, itineris hujus continebantur, anno 1707. adhuc apud Auctorem visus est a *LEOPOLDO in itin. Suec.* p. 40.

GEMELLI CARRERI Viaggi. Neapoli 1701. Parisiis 1719. 6. vol. 8. Homo mihi displicet, aliquid habet vani. Plantas, maxime arbores fructibus edulibus, cum iconibus fere habet, & historiam naturalem Insularum Philippinarum, quæ princeps hujus Operis laus est.

Lettres curieuses & édifiantes. Parisiis 1702. *seqq.* 12. Plurima volumina prodierunt, quorum aliqua huc pertinent, ut confectio Porcellanæ Chinensis valde studiose descripta. Pleraque tamen vaga sunt, & sublestæ passim fidei.

D. MAUNDRELL Iter Jerusalemense. Oxon. 1703. 8. ad antiquitates magis pertinet.

PAULI LUCAS itinera in Orientem, quæ Parisiis 1704. 2. vol. 1719, 12. 3. vol. & aliis annis 5. vol. in 8. prodierunt, vix cito, qui vanum hominem esse, multis notis teneo, v. gr. sicco sub Cataractis Nili transitu.

GIOV. BORGHESI medico della missione Lettera scritta da Pondisceri *. Rom. 1705. 12. Observationes medici, anatomici, & botanici, argumenti continere dicitur.

GUIL. BOSMANN Voyage de Guinée. Trajecti 1705. 8. (*LINNÆUS* editionem memorat 1650. 4. mihi non visam.) Diu in ora aurifera Guineæ vixit. Veri amans homo, & satis rerum naturalium curiosus. Animalia, plantas, mores Africæ occidentalis, copiose descripsit & fideliter, ut plurimi ipsum faceret *BOERHAAVIUS*.

JOH. FUNNEL Voyage round the vvorld. Lond. 1707. Est continuatio *DAMPERII*, & habet icones aliquas animalium & plantarum.

PETRI VAN DER AA naauvvkeurige verfamelinge van Reizen. Leidæ 1707. 14. vol. 8. Fere omnia itinera seculi decimi quinti, & decimi sexti collegit, pauca vero nuperiora. Sed neglexit fere curam rerum naturalium, & icones eo pertinentes omisit.

Sir *HANS SLOANE, Voyage to Jamaica, Madera, Barbados*, &c. Lond. fol. T. I. 1707. T. II. 1725. Vir illustris, qui in beato senio, nunc, cum scribo, laborum mercedem colligit, annis juvenilibus Jamaicam inprimis, tum Insulas vicinas adiit. In hac nova fertilique regione ita se gessit, ut non alius ditiorem itineris sui relationem ediderit. Plantas inprimis numerosissimas descripsit, expressit iconibus, & insecta testacea, animalia reliqua, aerem, aquas, locosque, & morbos minime neglexit.

J. LAWSON nevv voyage to Carolina containing the natural history of the country, Londini 1709. 4. *

J. J. SCHEUCHZERI itinera Alpina primum Tiguri prodierunt 1702. 4.

DIE-

DIEREVILLE Rélation du Voyage d' Acadie. Rotomagi 1708. 12. Amstelod. 1710. 8. Mercator, sed elegantioris ingenii. Libellus ex prosa versuque mistus. Pauca vero ad rem naturalem habet, notior plantis, quas ad *TOURNEFORTIUM* multas misit, qui amici nomini Dierevillam dicavit.

JOH. JAC. SCHEUCHZER itinera Alpina. Priora tria Lond. 1708. prodierunt. Sequentia sex, quorum vero nonnisi quatuor ad Alpes spectant, Leidæ 1723. & nuper rejectis alienis & botanicis, & plerisque iconibus, a Viro doctissimo *JOHANNE GEORGIO SULZERO* Germanice versa, notisque ditata, qui & proprium iter suum addidit. Maxima pars pertinet ad naturalem historiam & quidem omnem; sed inprimis tamen cryftallos; lapides figuratos, & aquas minerales. Grata varietate, novitate rerum, mire se commendat.

Ausführliche berichte von der Tranquebarschen Mission. voll. LXI. Hall. 1710 - 1746. 4. Etsi scopus sit describere, quibus modis causisque Ethnici vicini Tranquebariæ ad Religionem Christianam convertantur, multa tamen, & inter ea egregia ad rem naturalem pertinentia passim miscentur, tum ad historiam medicam, tum ad plantas, aquas, locos, morbos, artes, harum Gentium pertinentia. Sed in ipso Opere legere oportet, non in compendiis, quæ Germanica & Gallica Lingua prodierunt.

CHRIST. HENR. ERNDLET Iter Anglico-batavum. Amstelod. 1711. 8. Juvenis tunc, postremo Archiater Saxonicus, an. 1706. 1707. Angliam & Belgium adiit, multaque vidit notatu digna, etsi dudum alii demonstraverint, in fide, eruditione, & accurata rerum indagine plurima desiderari posse. Meliora vero sunt, quæ de chirurgicis operationibus *RAVII*, de anatomicis inventis, de Libris quibusdam raris, de hortis medicis retulit, quæ tamen & ipsa non absque judicio & discrimine recipere oportet.

ENGELBERT KÆMPFER amœnitates exoticæ. Lemgo 1712. 4. Dignissimus Liber & nulli secundus, Scriptoris indefessi, & in omni re naturali pariter curiosi. In Persia petrolei & naphtæ fontes continet, & capreolum bezoardicum, & plantam assæ fœtidæ, & thermas, & moros ex quorum cortice Japonenses chartam conficiunt, Torpedinis porro, & Draconculi persici, sanguinis Draconis veras historias, theæ plenissimam & unicam hactenus, & palmæ uberrimam descriptionem, denique plantarum Japonensium insignem Catalogum, cum fidis ubique characteribus, & iconibus propria Auctoris manu pictis.

HENRI de *ROUVIERE Voyage autour de la France.* Parisiis 1712. 12. Pharmacopola, in medicas ubique res & naturales inquisivit.

LOUYS FEUILLE'E Journal des observations physiques faites sur les Cotes Orientales de l' Amérique méridional. Parisiis 1714. 4. & *suite du Journal.* Parisiis 1725. 4. melioris notæ. Pulcherrimam floram Peruvianam cum nitidis iconibus habet, multas etiam & satis exquisitas dissectiones animalium, & alia physici & medici generis, præter astronomica & geographica. Meliora fere in tanta opportunitate præstitisset, si methodi Botanices peritia accessisset industriæ, quæ ipsi summa fuit.

Recueil des Voyages faits au Nord. Amstelod. 1715. 12. Et veteres navigationes Belgarum continet, & *ISBRANDI IDES* iter Sinense, & *HENNEPINI* descriptionem Canadæ, & *MARTENSII* iter Spitzbergicum, & alia.

J. TOLLII epistolæ itinerariæ a *HENNINIO*, Amstelodami 1714. 4. recusæ parum habent, quod huc faciat.

J. P. de *TOURNEFORT* Anglice etiam prodiit 1741. 8.

ANTON. ZUCCHELLI Viaggio e missione del Congo. Venet. 1712. 4. minime inutilis Liber, etsi Monachi Opus, nec omnino rerum naturalium periti. Morbos æstuosiorum climatum describit ipse expertus.

Voyage de l' Arabie heureuse, &c. Parisiis 1716. 8. Duo itinera continet Meccham suscepta, tertium vero ad urbem regiam Principis Yemen. Caffeæ historia naturalis inprimis hic primum describitur, cujus etiam potus historia & progressus, ex Arabico versi & prius editi Cadomi (Caen) subjuncta habentur.

J. P. de *TOURNEFORT Rélation d' un Voyage au Levant.* Parisiis 1717. 4. Lion. 1717. 8. 3. vol. Anglice 1718. 4. &c. Excellentissimum Opus, etsi posthumum. Plantas, nummos, antiquitates, tum passim rariora animalia, fossilia, Archipelagi, Ioniæ, Armeniæ, Ponti, describit sermone amœno, iconibus additis perpulchris.

FREZIER Rélation du Voyage à la Mer du Sud. Amst. 1717. Parisiis 1716. 4. Mathematici

tici & Phyfici elegans Opus, quo inprimis ditiffimæ fodinæ Peruvianæ defcribuntur, deinde plantæ aliquæ rariores pictæ exhibentur. Libere fcripfit, & veritatis amans fuit, hinc invidiam paffus Monachorum & calumnias D. *FEUILLEE'E*.

PETER KOLBENS Befchreibung des Vorgebürgs des guten hofnung. Nuremberg. 1719. fol. Amftelodami vero an. 1741. 8. editum eft Compendium hujus Libri, inutilibus rejectis. Præcipuus quidem laboris finis eft Hottentottorum hiftoria, quam dedit omni numero abfolutam: Animalia tamen Capyenfia, & Catalogum plantarum ex *OLDELANDIO* defumtum, ab Auctore auctum, & Ventorum, atque reliquæ hiftoriæ naturalis hujus Promontorii compendium dedit.

Majoris editionis itinerarii *PETRI KOLBII*, &c. compendium, quod Amftelodami editum effe diximus, Germanice etiam recufum eft Norimberg. 1745. 4.

JOH. FRID. LEOPOLD. relatio de itinere Suecico. Lond. 1720. 8. Foffilium inprimis & vaftas illas in Suecia fodinas cupri & argenti defcribit, tum figuratos lapides.

Voyage de Marfeille à Lima, Parif. 1720. 12. Tribuunt in præf. chirurgo Bachelier qui ab anno 1707. ad 1711. *Bonum Aerem* & Peruviam adierit, fed infinita ex aliis compilata intercedunt, cum ridiculis erroribus. Ita *Orfeille* confundit cum Phalaridis femine, & Picum Teneriffæ altum facit 47812.

LABAT nouveau Voyage aux Iles de l'Amérique. Parifiis 1721. 12. 6. vol. Plagiarius in multis ex *P. du TERTRE*, aliifque plerafque plantarum & animalium icones exfcripfit. Cum tamen aliquot annis ipfe in America vixerit, & Sacchari inprimis fabricam recentiffime defcripferit, atque aliqua inventis paffim addiderit, poterit legi, fi per tædium minutiarum admiftarum licet. Nova Editio 1742. 8. vol. 12. Aucta eft hiftoria Caffeæ, Sacchari præparatione paulum uberiori, & aliis accefforiis ornamentis. Contra eum plurimis numeris invectus eft, & craffos ejus errores detexit *P. LE BRETON*, & meliores dedit plantarum defcriptiones, neque eas tamen fatis botanicas in *Journ. de Trevoux* 1727. Jul. 1730. art. 7. 15. 29. 48. 58. 1732. Jul. Aug. Sept. Oct. Novemb. Decemb. 1733. Mart. April. Jun. Jul. Aug. Oct. Nov. magnam viam plantarum his numeris defcripfit.

AUBRY de la *MOTRAYE travels*. Lond. 1723. fol. Alioquin veracis, & indefeffi Auctoris Opus parum habet ad rem noftram.

FRAC. VALENTYN Befchryving van Ooftindien. Amft. & Dordr. 1724. & feq. fol. 8. vol. Splendidiffimum Opus, civili equidem & ecclefiafticæ Hiftoriæ inprimis deftinatum. Plantas tamen & animalia, fed pifces maxime Amboinenfes breviffime defcriptos & pictos in tertio volumine continet, fed ea quæ ab Auctore ignaro rei naturalis proficifcuntur, non poffunt plene utilia effe.

ALEX. HAMILTON nevv account of the Eaft indias, Edimburg. 1727. 8. 2. vol. Erravit per Indiam Orientalem a capite bonæ fpei ad Japoniam ufque ab anno 1688. ad 1723. & oram omnem Afiæ defcripfit, fuperftitiofus, neque noftri fcopi.

LE GENTIL Voyage autour du Monde, Amftelod. 1728. 12. 3. vol.

LAVAL Journal du voyage de la Louifiane, Parif. 1738. 4. Aftronomicum eft & geographicum.

H. EGEDE prodiit etiam, Francofurti 1729. 8.

EDWARD WRIGHT obfervations made in travelling through France ad Italy, London 1730. 4. Picturas inprimis & fculpturas habet, fed tamen plantas rariores arboreas inprimis & modum obfervat, quo agri vitefque coluntur.

BERGERON voyages faits en Afie dans les XII. XIII. XIV. *&* XV. *Siécles par plufieurs célèbres voyageurs*, Haag. 1735. 4. 2. vol. & ni fallor Leid. 1729. 4. 2. vol.

P. J. von *STRAHLENBERG* recufus eft, Lipf. 1736. 4.

GOTTFR. HENRIC. BURGHART reife nach den Zotenberge, Breslau 1736. 8. cum catalogo ftirpium.

TH. SHAW gallice prodiit Hag. 1743. 4.

LABAT nouveau Voyage de l'Afrique Occidentale. Parifiis 1728. 5. vol. Ex Commentariis *D. COMPAGNON* & *BRUE* hiftoriam oræ fcripfit, in qua Niger fluvius mare adit. Multa ex priori itinere & ex aliis repetita, aliqua tamen peculiaria, & inprimis de regionibus auriferis Africanis, quas adiit *COMPAGNON*, de Gummi. Arabici arbore, avibus, animalibus rarioribus, nec alibi defcriptis.

HANS EGEDE Gamle Groenlands nye perluftration. Hafn. 1729. (*ANDERSON* p. 148.) &

1741.

& 1741. quam Editionem legi. Viri pii, & curiosi, & demum Chemici, descriptio regionis miserrimæ Omnem naturam, quatenus ad vitam humanam pertinet, breviter persecutus est, plantas, cœlum, fossilia, pisces, & hominum genus.

LABAT Voyage de Guinée, par le Chev. des MARCHAIS. Parisiis 1730. 8. Guineæ regna, deinde Guianam inprimis describit. In illa pisces inprimis aliquos marinos, in ista etiam ligna tinctoria & varia animalium genera. At semper memor sis omnis methodi ignarum fuisse.

EJUSDEM Voyage d'Espagne & d'Italie. Parisiis 1730. 12. 8. vol. Amstel. 1731. 8. vol. Plurima equidem minuta habet, & monastici argumenti. Fodinas tamen aluminis Tolfenses, mannæ Calabricæ collectionem, & aliqua alia ex propria observatione describit.

EJUSDEM Rélation historique de l'Ethiopie Occidentale. Parisiis 1732. 5. vol. 12. Ex Libro Italico *CAVAZZII*, qui circa an. 1660. eas regiones adiverat, conversa sunt, veram autem Editionem ignoro. Pleraque plena miraculis & fabellis. Sed in primo Tomo historia naturalis aliqua, qualis a Monacho sperari potest, continetur.

PHIL. JOH. von *STRAHLENBERG das Nord und Westliche theil von Asia*. Stokholm. 1730. 4. Vir militaris, sed gnarus Linguarum antiquarum, & in omni etiam naturali historia curiosus, ad quam multa habet pertinentia, ex animalium & plantarum genere, & fossilium, alphabetice digesta.

JOH. RAI Collection of travels, recusa an. 1738. 8. Primus Tomus priorem Librum; secundus Tomus primum editus an. 1693. 8. præter *RAUWOLFIUM* excerpta varia ex *D. GREAVES*, *BELLONII*, *WHEELERI*, *SMITH*, & aliorum Operibus continet, cum variis Stirpium Orientalium Catalogis.

THOM. SHAW travels and observations relating to several parts of Barbary and the Levant. Oxford 1738. fol. Africæ Septentrionalis, in qua multis annis vixit, Ægypti, & Palestinæ naturalis historia. Plurima notatu dignissima ad thermas, & animalia, deinde uberrimus Catalogus plantarum, quarum nomina *DILLENIUS* adposuit, cum nonnullis Iconibus. Vir Doctus & veri amans.

JOH. GEORG. KEISLER neueste reise durch Teutschland, Boöhmen, Ungarn, Italien, &c. Hanover. 1740. 1741. 4. vul. In egregio itinerario passim ad lapides figuratos, fodinas, musea, aliaque naturæ Opera respexit.

PIERRE BARRERE Essai sur l'histoire naturelle de la France Equinoxiale. Parisiis 1741. 12. & *EJUSDEM nouvelle Rélation de la France Equinoxiale*. 1743. 12. In summa brevitate ditissimus, animalium maxime & plantarum descriptionibus, & istarum ad vera genera revocatione exemplo Ypecacoanhæ, Simaroubæ, Mechoacannæ, &c.

An *CAROLI PERRY historia Orientis*, cujus prospectum Londini 1741. edidit, unquam prodierit, nondum rescivi.

CAROLI PERRY historia Orientis, cujus editionem nondum resciveram, utique prodiit, Londini 1743. fol. cum titulo *a vievv of the Levant*. Quæ ad nos faciunt, tangunt inprimis Ægypti morbos, & Nili adscensum. *VANSLEBIUM* & *J. SICARD* passim mendacii accusat.

RICHARD POCOCKE in secundo *descriptionis* suæ volumine Asiam minorem & Græciam describit. Plantas plures, depictas, aut recensas exibet, & de terra Lemnia & Mastiche observationes.

Observationes, quas præter astronomica contineri diximus in *La meridienne de Paris, &c. par* Mr. *CASSINI*, factæ sunt a Medico D. le *MONNIER*.

RICHARD POCOCKE a description of the East. 2. vol. fol. Lond. 1743. 1745. In priori volumine Ægyptus describitur, sæpe longe aliter quam solet, Nili mirandæ cataractæ; plantæ paucæ, sed bene sculptæ. Antiquitatis vestigiis inprimis delectatus est.

P. CHARLEVOIX Histoire de la nouvelle France. Parisiis 1744. 4. 3. vol. Pleraque equidem ad historiam civilem faciunt. In itinere tamen a Canada ad ostium fluvii Missisippi passim naturæ opera observavit, plantarumque fere centenarum dedit descriptiones, & compilatas icones.

La Méridienne de Paris vérifiée par Mr. *CASSINI DE THURY*. Parisiis 1744. 4. Præter astronomica, continet egregias observationes, ad aquas minerales, mineras, earumque vapores, mercurii altitudines, plantas indigenas.

Journal d'un voyage au Nord par M. *OUTHIER*. Parisiis 1744. 4. Pauca ad rem nostram, hominum enim vitæ rationem moresque magis, quam naturam, observavit.

Voyage

Voyage d'Egypte par le S. GRANGER. Parisiis 1745. 12. Breviter idem & veraciter. Miracula rerum minuit, quæ vulgo solent augere.

Rélation d'un voyage dans l'intérieur de l'Amérique Méridionale, par Mr. de la CONDAMINE. Parisiis 1745. 8. Partem magni itineris, ad dimetiendos gradus sub æquatore suscepti, exiguam continet, qua nempe iter a Peruvia ad Guianam secundo Amazonum flumine describitur. Ad historiam naturalem pauca adspersit, undique parcus verborum; veneni tamen Americanarum sagittarum vires, velocitatem soni, ponderum sub æquatore diminutionem observavit.

CAROLI LINNÆI *Oelanska olh Gothlandica resa*. Stokholm. 1745. 8. Scopus itineris unice historia naturalis est. Plurimæ ibi descriptiones insectorum, animalium, plantarum, fossilium, eæque, pro more Auctoris, exquisita cura scriptæ.

PETRI KALMS *Wästgöta och Bahuslaendska Resa*. Stokh. 1646. 8. Iter factum an. 1742. argumenti botanici, œconomici, & ad fossilia artesque pertinentis, omnino Linnæana methodo.

CAR. LINNÆI *Wästgöta Resa*. Stokholm. 1746. 8. Pleraque ad insecta, & plantas, & formationem montium pertinent.

In *Philosophicis Transactionibus* etiam multa itinera describuntur.

Iter ad Caraibicas Insulas. n. 27. 36. 37.

Ad Bermudas. n. 30. 40.

Mexicanum. n. 41.

Helveticum. n. 49.

Ex Ægypto superiori. n. 71.

Nova Zembla. n. 101.

Barbadenses observationes. n. 117.

HENRICI ELLIS *voyage to Hudsonsbay*, Lond. 1748. 8. Gotting. 1750. 8. &c. Cum inutili labore fretum ad mare Occidentale ducens quæreret, & hibernaret in sinu HUDSONIS, observavit frigoris inclementiam, aves, animalia, maris fluxum & refluxum, mineralia.

An account of a voyage for the discovery of a Northvvest passege by the Clerk of the California, Lond. 1748. 8. Perpetua censura operis ELLISIANI, quo spes aufertur inveniendi freti. Et ipse fibros, aves aeresque & locos describit.

CAROLI HORLEMAN *Dagbok öfvver en igenom atskillige Rikets Lundkaper giord resa*, Holm. 1749. 8. Rem inprimis œconomicam sub oculis habuit, aliqua tamen ad rem naturalem faciunt, conchas fossiles, arborum altitudines, &c.

J. G. GMELIN & in præfatione floræ Sibiricæ historiam naturalem ejus vastissimæ, quam peragravit, regionis dedit, & in programmate, Tubingæ 1749. f. & 1750. & Germanice Gottingæ 1750. 8. edito descripsit iter suum Petropoli ad Chinæ confinia ab anno 1733. ad 1743. absolutum, quo nova plurima & enormis inprimis atque absque exemplo frigoris memoria continentur.

In *relationibus Salisburgensium colonorum* in Georgia exstant etiam plurima quæ ad rem naturalem, terræ fruges, ventos, meteora, &c. pertinent.

T. VERNON Iter Adriaticum & Græcum. n. 124.

TH. GLOVER account of Virginia. *ibid.*

TAVERNIER on some considerabls parts of Asia n. 129. 130. & fodinarum adamantum n. 136. ubi Medicina ejus regionis habetur.

Iter in Chinam & Tartariam. n. 189.

SMITH iter Constantinopolitanum. n. 230.

HILLIER de ora Guineensi n. 232.

BULLIVANT in novam Angliam. n. 240.

J. FRYER ex itinere Persico & Indico. n. 244.

Observationes Marylandicæ. n. 259.

Iter in Darien. n. 262.

Observationes Italicæ. n. 265.

JOH. MARCHALL de Bramanibus. n. 268.

J. CUNNINGHAM iter Cheusanense. n. 280.

STRAHAN observationes Ceylanenses. n. 279. 282.

WILL. OLIVER iter Danico-Belgicum. n. 282.

Ex itinere Belgico observationes. n. 286.

J. MAXWELL de capite Bonæ Spei. n. 310.
J. P. BREYNE iter Italicum. n. 334.
E. LLHWID Iter Wallicum. n. 334. 335. 337.
MATHER ex nova Anglia. n. 338.
EDENS Iter in M. Picum Teneriffæ. n. 345.
T. ROBINSON ex itinere Italico observationes. n. 349.
De Finnonibus Norvvegicis (ut vocant). n. 400.
Iter in Derbyshire. n. 407.
EHRHARD iter Alpinum. n. 458.
MIDDLETON iter in Hudsonsbay, ubi intensi frigoris phænomena, & magnetica experimenta habentur. n. 415.

Elegantissima etiam *VALISNERII* itinera in Apenninum describuntur in *Galeria di Minerva*, *Raccolta del Danieli* & Operibus omnibus.

Itinerum scriptoribus adde: *A gemeine historie dur Reisen zu vvasser und lande*. Anglice prodiit, tum gallice, & belgice. Septimum nunc volumen legi. Undique compilatum esse, vitio non vertendum est: fontibus autem non semper bonis usos esse auctores, & ad naturæ inprimis dona non adeo respexisse, multa vero repetiisse potest. Quare fonte potius quam hujusmodi compilationes adeundum, cum inprimis res naturales negligentius descripserunt.

Topographia ad rem physicam.

P. PARACELSI descriptio Carinthiæ huc pertinet. Spectat ad rem mineralem, Argentorati 1575. 8.

J. LEONIS descriptio Africæ Gallice prodiit Lugd. 1556. fl. 1564.

ODOARDO LOPEZ regal of the kingdom of Congo and of the countries round about the same, Lond. 1597. 4. *

ANT. de *HERRERA* etiam est *novus orbis*, *seu descriptio* Indiæ Occidentalis, Madrit. 1601. 1615. fol. versa a *J. BARLÆO*, Amstel. 1622. fol. quæ breviter naturæ fructus enumerat. In Belgica editione una prodiit *Jac. le MAIRE* iter, quo celebre fretum invenit, jucundum lectu, & *P. BERTII* brevis Americæ descriptio.

DIDACI de *CISNEROS sitio naturaleça y propriedades de Mexico*, Mexic. 1618. 4. *ANT.*

EUSEBII NIEREMBERG historia naturæ maxime peregrinæ, Antvverp. 1653. fol.

ROB. ASHLEY Cochinchina containing many admirable varieties and singularities of that country, Lond. 1633. 4. *

ALFONSI de *OVALLA* Jesuitæ Chilensis, *historia y relacion del Reino da Chile*, Rom. 1646. 4. *

JULII JASOLINI de' rimedj naturali che sono nell' isola di Pittecusa oggi detta Ischia, Libri II. Neapol. 1689. 4. *

J. de *LÆT.* Libri XVIII. prius belgice prodierunt, Leid. 1630. fol.

Topographia melioris notæ ad rem physicam.

PETRI QUIQUERANI de laudibus Gallo provinciæ, Parisiis 1551. fol. Meretur legi. Quicquid enim Provincia Gallica perfectius, in animalibus, plantisve producit, id fere recenset, inter quæ aliqua rariora inveni, neque exspectata, eo præsertim sæculo.

OLAI MAGNI Archiepiscopi Upsaliensis *historia de Gentibus maxime Septentrionalibus*. Rom. 1555. 4. Habet fusam etiam, sed passim fabulosam, historiam animalium.

JOH. LEONIS descriptio Africæ. Antvverp. 1556. Brevis equidem, neque nostri sæculi acutioris, tamen artibus satis imbuti, & ferri oportet, qui unicus Atlantis & Marocani Regni interioris descriptor fit.

ANT. DE HERRERA historia general de los Lechos, &c. Madriti 1601. fol. Anglice 1725. 6. vol. 8. Historicus, enarrat prima in Americam itinera, *COLUMBI VESPUTII*, *MAGELLANI*, & *CORTESII*, *PIZARRIQUE* victorias. Ad historiam naturalem parum confert, & vix utilis, nisi quatenus fidelis, & fere reliquis loco fontis fuit, unde haurirent.

BARLÆUS Amstelod. 1622. fol. Compendium edidit topographicum, auctum navigatione *MARII*, qui novum Fretum invenit.

PROSPERI ALPINI historia naturalis Ægypti. Leid. 1735. 4. Posthumum Opus. Præter Medicinam, plantas Ægyptiorum, dudum editas, habet etiam animalia & politica. Sed icones

icones partim malæ, partim ex recentioribus a Bibliopola additæ; impar Opus reliquis, quæ ab Auctore scripta sunt.

FRANCISCI HERNANDEZ nova plantarum, animalium, & mineralium historia. Rom. 1626. 1651. quæ editiones nihil differunt, monente etiam *JANO PLANCO præfat. ad phyto-basanum COLUMNÆ* p. 11. *HERNANDEZ* primum regio sumtu collegerat plantarum icones, descriptiones. Earum brevius compendium decem Libris composuit *NARDUS ANTONIUS RECCHUS*, cujus scripta servata sunt ope nepotis *M. ANTONII PETILII*.

FABER in *HERNANDEZ* (p. 788.). Numerosæ sunt fere Mexicanæ plantæ, cum barbaris nominibus & iconibus malis. Editionis sumtus erogavit *FREDERICUS CÆSIUS* primus Lynceorum. Addidit notas *JOANNES TERENTIUS* Constantiensis Suevus, breves eas, idemque aliquot icones addidit. Accesserunt elegantissimæ *JOANNIS FABRI* Bambergensis ad animalium historiam commentationes, ex dissectione plerumque natæ, quibus ad fabricam fœtus humani, ovum incubatum, cor testudinis, monstrorum formas, multa pulcherrima continentur. Deinde *FABIUS COLUMNA* annotationes & additiones adjecit, in quibus multa reconditæ sapientiæ, icones etiam plantarum novæ pluscu læ. Tandem *FREDERICI CÆSII* tabulæ phytoscopicæ adsunt, quibus passim etiam recentiorum observationes præcessit.

JOH. de LÆT descriptionis Indiæ Orientalis L. LXVIII. Amstelod. 1633. fol. ipse non excessit patria *LÆTIUS*, sed usus est priorum operibus, Herrera, Ximenez, aliis, atque historiam civilem & naturalem per regiones descripsit, bono ordine & simplici sermone. Multos fructus a *CLUSIO* habuit.

GUILIELMI PISONIS de Medicina Brasiliorum. Leid. Elzevir 1648. fol. Medicus Belga, qui cum Comite *MAURITIO* in Brasilia fuerat, medicatas inprimis & utiles plantas describit. *GEORGIUS* vero *MARCGRAAF* de *LIEBSTAT* in *historia naturali Brasiliæ* cum *PISONE* edita copiosam animalium & simplicium historiam dedit posthumam quidem. Icones equidem parvæ, neque botanicæ, sed necessarium tamen Opus. In posteriori editione *PISO* sua repetiit, sed ex Marcgrafianis multo auctiora, cujus brevissimus tantum tractatus Meteorologicus superest distinctus. Additur in ista *BONTIUS* & *PISONIS mantissa aromatica* ex Orientalibus plantis collecta. Prodiit Leidæ an. 1658. fol.

JAC. BONTII historia naturalis & medica Indiæ Orientalis. Amstelod. 1658. fol. Ergegium undique Opus. Observationes medicæ raræ, & in morbis Indicis fere unicæ. Plantarum & animalium descriptiones quidem, & icones, non nostri sæculi, sed plerumque tamen primæ. Ad *GARCIAM* ab *ORTA* utiles notas fecit, cum ipse in Batavia Indica *BONTIUS* Medicinam fecerit.

GERARD BOATE Irelands natural history vvith a vvay of manuring and improving published by *SAMUEL HARTLIF*. Lond. 1652. 8.

Histoire des Iles Antilles, par le P. du *TERTRE*. Parisiis 1654. 4. & plenius 4. volum. 1667. & 1671. Secundum volumen solum nostri scopi est, reliqua fere historica sunt, & in minutiis versantur: sed id volumen perutile est, & ex eo reliqui Scriptores fere hauserunt. Plantas & animalia satis copiose describit, & depingit ex propria observatione.

G. BOATE pleraque habuit a fratre *ARNOLDO BOOTIO*. Paludes varii generis, fodinas, agri cultum, morbos (inter quos *irish ague*, & rachitis) bono ordine describit.

ROCHEFORT anglice prodiit, multis tamen figuris mutilatus, cum titulo *the history of Caribbea Islands... renderd into English by JOHN DAVIES*, Lond. 1666. fol.

ARNOLDII MONTANI beschryving van America en t' Suydland, Amstelod 1671. fol. Collecta undique descriptio, qua inprimis res Brasilicæ fuse repetuntur, cum aliqua historia naturali, & nitidis iconibus.

An huc referam *MERRETI Pinacem rerum Britannicarum*, quo brevis catalogus non plantarum solum, sed aliarum rerum ad historiam naturalem Angliæ pertinentium continetur?

CAROLI CLARAMONTII de aëre, locis & aquis terræ Angliæ, Londin. 1671. 12. Lotharingus medicus fuit, qui aliquamdiu in Anglia vixit. Cælum & aquas insalubres esse; vites non muturari quæritur, ingenia incolarum, nobilium quidem vegetum similius Galliæ, plebis lentum, ad chronicos morbos aptius depingit, &c.

BALDÆI beschryving van Malabaar en Coromandel, Amstelod. 1672. fol. Magis ad historiam facit. *

OLIV. DAPPER multas historias regionum compilavit, quibus solet aliquas stirpium icones, & alia ad rem naturalem conjungere. Huc ergo *beschryving van t' ryck van den grooten Mogol*, Amstelod. 1672. fol.* *beschryving van Syrien en Palæstina* 167.. fol.* *beschryving van Africa* 1676. fol.* *beschryving van Asien* 1680. fol.* *beschryving van de Archipel* 1688. fol.* gallice recusum 1703. fol. ibid. *beschryving van Morea* 1688. fol.*

W. J. MULLER in Libro citato habet etiam commercium, quod auro fit.

LUC JAC. DEBES multa habet ad maris historiam, ad vortices, pisces, etiam morbo regionis, superstitiosus omnino auctor.

J. J. WAGNERI Helvetia curiosa omnino huc pertinet, Tigur. 1680. 12.

The present state of the fertile Island of Tabago, Lond. 1683. 4. An idem qui, recusus in *Hamb. Mag.* T. IV., continet arbores & animalia.

J. FORTUNATO ALAMANDINI istorica descrizione de' tre regni Congo, Matamba ed Angola, e delle missioni apostoliche de' Cappuccini compilata da G. ANT. CAKAZZI, Bologn. 1687. fol. Hic est, quem gallice libere vertit *LABATUS*.

LIGON huc referatur.

ROCHEFORT histoire naturelle & morale des Antilles. Roterod. 1658. in 4. & denuo 1687. 4. Non placet, compilat priores, in physicis parum vidit, icones habet fictitias, miscet aliena, & fabulosa, & ipsa dictio aliquid habet ficti & theatrici.

JOSSELYN nevv England rarities. Lond. 1672. 8. Aves, quadrupeda, pisces, plantas, describit. *OTTO KEYENS Kurzer entvvurf von Guiana*. Lips. 1672. 4. versum ex Belgico. Continet agriculturam & laudem divitiarum, quas regiones calidiores suppeditant.

The American Physician by *W. HUGHES*. Lond. 1673. 12. habet plantas, arboresque, & historiam naturalem Americæ Anglicæ.

JOHANNIS SCHEFFERI Lapponia. Argent. 1673. 4. Ipse Lapponiam non vidit. Usus est autem commentariis a *TORFÆO* & *RHEENIO*, Pastoribus Ecclesiæ Torneensis & Pitheensis suppeditatis. Maxima pars ad historiam, moresque pertinet. Aliqua tamen ad historiam medicam, naturalem, botanicam, spectat, quæ omnia multo uberiora a *CL. LINNÆO* speramus.

WILL. JOH. MULLER Africanische Landschaft Fetu. Hamburg. 1673. 12. Habet etiam plantas aliaque naturæ opera.

W. CAMDENS Britannia. Editio nostra Lond. 1695. prodiit: historicus equidem, cum Topographia tamen passim aliqua miscuit ad naturæ historiam. Huic Editioni variæ plantæ ex *RAIO* adjectæ sunt.

LUCAS JACOBSON DEBES description of the Islands of Fere Englished. 1675. 12. Auctor M. A. fuit, & Ecclesiarum in ea Insula Præpositus. Observavit utique naturam, plantasque ibi raras nasci, & maxime radicem Rhodiam monuit, aves descripsit, &c.

ROB. PLOT natural history of Oxfordshire. Oxford. 1627. fol. & 1705. Vir curiosus & mineralium peritior, in quibus, & in lapidibus figuratis magnam partem operis consumsit. Plantas tamen rariores, pisces, monstra, aerem & aquas minime neglexit, & primus in historia peculiaris alicujus regionis studiose se gessit.

EJUSDEM natural history of Staffordshire. Oxford. 1686. fol. Hoc Opus magis mistum est, & multa historica, heraldica, topographica habet, in naturæ tamen operibus fontes, eorumque origines, vitiosa quidem usus hypothesi, metallorum fodinas & labores, terræ indolem, animalium rariora, longævitates, morbos, studiose descripsit.

BERNIER histoire de Blois, 1682. 4. * continet etiam historiam naturalem.

ROB. PIBBALD prodromus historia naturalis Scotiæ. Edimb. 1684. fol. Etsi asperam fatis expertus sit satyram, non tamen penitus inutilis est. Plantæ equidem paucæ, & fere ex *RAIO* sunt, neque ulla fere Scotiæ propria Animalia paulo uberius tractavit, cum nonnullis nec optimis iconibus.

JOBI LUDOLPHI historia Æthiopica. Francof. 1681. fol. & *commentarius in historiam Æthiopicam*. Ibid. 1691. fol. Vir pereruditus, usus iis quæ a Gregorii Abbatis Abbyssinico didicerat, inque libris undique eruerat, etsi pauca, aliqua tamen ad animalium inprimis historiam pertinent.

C. GERVAISE histoire du Royaume de Siam. Parisiis 1688. 4. * Habet etiam naturæ opera.

JOH.

JOH. WEICHARD von VALVASOR Ehre der herzogthums Crain. Laibach & Nurenberg. 1689. fol. 4. vol. Splendidum Opus, maxima quidem parte ad topographiam historicam pertinet, multa tamen habet ad historiam naturalem, tum universam, aerem, aquas, locosque, tum particularem, lacus Czirnicensis, cryptarum, fluviorum subterraneorum, fodinarum, mercurii, &c.

DANIEL TOUSCHER alpes Jämtlandia, Upsal. 1694. 8. *BENJ. CONNOR* lecto nunc invenio paucissima ejus viri esse, qui utique medicinam in aula Polonica fecit, neque historiam naturalem fere adtingi.

BENJ. CONNOR history of Poland. Lond. 1697. 8. * Physica etiam varia & epistolas medicas habet.

JAMES WALLACE account of the Islands of Orkney. Lond. 1700. 8. Historiam naturalem habet, & plantas indigenas, maxima tamen pars est historica.

CHARLES LEIGH natural history of Lancashire, Cheshire and Derbyshire. Lond. 1700. fol. Plotianis laboribus multum cedit, tum eruditione, tum curiositate, tum artium cognitione aquas minerales & metalla fere unice secutus est, in istis morbisque copiosior.

History of Virginy. Lond. 1705. *Histoire de la Virginie.* Amstelod. 1707. 12. Auctor indigena fuit, naturam & plantas, sed idiotarum more describit.

Le GOBIEN histoire des Iles Marianes, Paris. 1701. 8.*

TH. ROBINSON, cujus hoc loco naturalem historiam Cumberlandiæ, &c. recensuimus, singularis homo fuit, sed in fossilibus utilis. Montes secundum classes nonnullas describit, & cupri labores, & *mundik* mineralis Angliæ proprii Plantas habuit a *THOMA LAWSON*.

M. B. VALENTINI historia naturalis Hassiæ inferioris, Giess. 1709. 4.

J. J. SCHEUCHZERI etiam huc pertinet disputatio *de Helvetiæ aëribus, aquis & locis*, Tigur. 1728. 4.

Post *DAN. TYSELIUM* adde: *C. G. ZORGDRAGER alt und neue Grönlandische fischerey mit einer beschreibung von Groenland, Island, Spitzbergen, Nova Zembla .. der straffe Davids aus dem holland übersetz durch* A. *MOUBACH*, Lips. 1723. 4. Bonus liber scriptus equidem ad docendum modum, quo Balænæ utilissime capiantur, multa tamen admista habens ad historiam naturalem Islandiæ, & frigoris septentrionalis.

The britisch Empire in America, Londini 1741. 2. vol. 8. Germanice etiam versum fructus naturæ breviter recensos solet enumerare.

THOMAS ROBINSON essay tovvard a natural history of Cumberland and Westmoreland. Lond. 1709. 8. Mineralia quidem inprimis describit, sed & plantas, fere octodecim, a *RAJO* prætermissas continet.

JOH. MORTON natural history of Nottinghamshire. Lond. 1712. fol. Omnem naturam descripsit, solum, lapides figuratos, plantas, etiam rariores ex muscorum genere, aves, monstra, rariora hominum & animalium.

RALPH THORESBY Topography of Leeds and the Westending of York. Lond. 1715. fol. Rariora etiam ad Plotii modum descripsit, tum Museum proprium.

M. MARTIN description of the Wester Islands of Scotland. Lond. 1716. 8. Nobilis Auctor, rei naturalis minus peritus, plantas etiam utiliores non exprimit, nisi barbaris nominibus. Victum tamen artemque medicam earum gentium sollicite exposuit.

J. JAC. SCHEUCHZER beschreibung der Elementen Grenzen und berge Schvveizerlands. Tiguri 1716. *seq.* nam de priori Opere, quod hebdomadatim prodiit, supra diximus. Tomo primo aliqua de aere, maxime vero montium Helvetiæ descriptio habetur. Altero aquæ, thermæ, acidulæ, flumina, lacus. Tomo III. meteora, & fossilia, lapidesque inprimis figurati recensentur copiose ut solet & diligenter, tum ex suis, tum ex aliorum conquisitis experimentis.

Historia naturalis curiosa Regni Poloniæ, opera P. *GABRIELIS RZACZYNSKI.* Sendomir 1721. 4. & auctarium ad eamdem historiam Gedani 17 ... 4. Compilator, vix ullo usus judicio, neque propriis experimentis: id meritum habet, quod unicus sit in hac historia Auctor. Plantarum satis multos Catalogos habet, sed passim suspectos, in monstris & rarioribus fabulosus, & credulus, qui urnas subterraneas vegetasse dicat.

DANIEL TYSELIUS beskrifaing öfvver Sion Wetter. Upsal. 1723. & *ytterligare forsok* 1730. 4. Ebullitiones spontaneas & catabathra describit, & aliqua habet ad historiam naturalem vicinæ regionis.

P. LAFITAU mœurs des Sauvages Américains. Parisiis 1729. 4. 2. vol. Miro instituto Irokesios facit Lycios ex Asia ortos, & superstitionis eorum vestigia ex media Græcia repetit. Res tamen ad victum, agriculturam, medicam artem pertinentes passim addit, ex suis etiam observationibus.

ENGELBERTI KÆMPFERI history of Japan translated into English, by J. G. SCHEUCHZER. Lond. 1727. fol. 2. vol. Posthumus laboriosissimi viri labor, quo præter veram & exquisitam historiam hujus Imperii, & aliqua botanica, fere ex Exoticis fasciculis excerpta, historia fossilium, animalium, & aliarum rariorum rerum naturalium Japoniæ hic continetur.

ALOYSII FERD. MARSIGLI Danubius Pannonico Mysicus. Hag. 1726. seq. fol. 6. vol. cujus prodromus an. 1700. fol. prodiit. In ultimo tomo historia naturalis inprimis continetur. Aves nempe, pisces, insecta cum dissectionibus, plantæ Danubianæ, meteora, &c.

SAMUEL DALE history and Antiquities of Harwich and Dovercourt. Lond. 1730. 4. Habet testacea, animalia alia, plantasque ejus regionis.

Description générale Historique, Chronologique, Politique & Physique de la Chine, par le P. J. B. DU HALDE. Parisiis 1735. fol. maj. 4. vol. Hag. 1736. 4. 4. vol. In Libro nitide omnino & ornate scripto, ut ex variorum Patrum Soc. Jesu monumentis nato, pauca satis physica habentur vel sparsa per itinerum in Tartariam desciptiones, & Topographiam Chinensem, vel collecta ad Titulos, Theam, Rheum, Xylon, pauca alia utcunque descripsit, sed etiam inde abest ea curiositas, quæ utilitatem publicam sola efficit, & icones malæ, ex NIEUHOFIO. De animalibus & mineralibus parcus est. Uberior in Medicinæ Chinensi descriptione & exemplis.

COKER survey of Dorsetshire cont. the natural history of that Country, Lond. 1732. fol. *

DU HALDE Germanice versus liber, male truncatus, & alienis rebus auctus est.

JOHN BRICKWEELL natural history of north Carolina. Dublin. 1739. 8. Arbores etiam & plantas habet. Aerem etiam locosque Carolinæ describit in altero volumine CATESBY.

J. G. GMELINUS in pulcherrimæ suæ flora Siberica T. I. in præfatione multa perpulchra habet de ejus regionis naturali historia, miro frigore, falsis aquis, plantarum indole, &c.

Ex Phil. Trans. huc pertinent ad Lacum Carniolæ celebrem. n. 109. 191.

MURRAI descriptio Hirtæ. n. 137.

GUATTANI & DION. DE PLACENZA plantæ & animalia Regni Congo. n. 139.

Descriptio of Penparkhole. n. 143.

Lacus Loughneagh. n. 173.

Vesuvius Ternatensis. n. 216.

Notabilia Comitatus Lincolniensis. n. 223.

MARTIN de Insulis occidentalibus Scotiæ. n. 273.

Ad VVetterum Lacum. n. 298.

KINNALDEY description of Shropshire. n. 310.

Hibernica varia. n. 320.

De Scotiæ ericetis. n. 730.

RICHARDSON de Comitatu Eboracensi. n. 337.

Historia naturalis vici Bridgnorth. n. 463.

PRESTON descriptio Zetlandiæ. n. 473.

Mémoires pour l'histoire naturelle de Languedoc. Parisiis 1737. 4. Maxima pars Operis ad antiquitates pertinet. Aerem tamen, ventos, fontes, thermas & aliqua vegetabilia etiam describit, animalia & fossilia vix adtigit, præter dissertationes de piscibus fossilibus, & aliam de mugilum piscatura.

DE MAILLET description de l'Egypte, Parif. 1735. 4. Hag. 1740. 12. fabulosus homo & nugator.

JOHAN. ANDERSON nachrichten von Island, Grönland und Straffe Davis. Hamburg. 1746. 8. ad piscaturæ maxime descriptionem, aves boreales, sulphur & alia fossilia Islandiæ, verax, pius & venerabilis Auctor.

Addere hoc loco visum est aliqua Lexica philosophica, in quibus fere definitiones rerum physicarum continentur, & elementa, non inutilia tironibus. Huc ergo STEPHANI CHAUVIN Lexicon Philosophicum pertinet. Roterodami 1692. fol. editum, quod physica, logica, & mathematica continet. Deinde multo plenius Lexicon Technicum JOHANNIS HAR-

in indice (a) horum Auctorum, quæcunque ad unam rem spectabant, hæcque in spar-

HARRIS Soc. Reg. Secret. Londini 1710. 2. vol. fol. editum, quo integri tractatus continentur inprimis mathematici, sinuum & tangentium tabulæ: de conicis maxime necessariæ proportiones, &c.

ANTONII ROSCHMANN regnum minerale, vegetabile & animale Tirolensis comitatus nunquam vidi A. E. *suppl.* IV. S. 6.

J. C. TRUMPH historia naturalis urbis Verdæ, Norimb. 1744. 4. & in E. N. C.

CAR. FRID. MENANDER & GADD. observ. physico-œconomica in Satagundia collecta, Abo 1747. 8.

A. BERCH Angermanna husholLning, Upsal. 1747. 8.

Ab anno 1749. cepit edi liber cum titulo *Versuch einer beschreibung natürlicher merkwürdigkeiten der Landtschaft Basel* 8. cujus quinque partes prodierunt. Plantarum rariorum & vulgarium etiam catalogum, & conchas rariores, & alios lapides peculiares describi video.

In *J. CHRISTOPH. v. DREYHAUPT beschreibung des Saalkreyses*, Hall. 1749. fol. bona historia naturalis continetur.

PETRI SCHISSLER hälsinga hushollning, Stokh. 1749. 8. huc etiam facit.

ROBERT HEATH natural history of the Islands of Scilly; Lond. 1750. 8. Legi meretur descriptio insularum parum notarum, quarum etiam plantas sponte nascentes recensuit.

GRIFFITH HUGHES description of Barbados, Lond. 1750. fol. Acriter video censeri, sed certe plurimas raras parumque notas plantas describit, pingit, animalia, aerem, aquas locosque refert, melius, quam in plurimis id genus libris, etsi methodum desideres.

EGERHARD OLAVI Enarrationes de natura & constitutione Islandiæ formatæ & transformatæ per eruptiones ignis, Hafn. 1750. 8.

Ad Lexica quæ hoc loco citavimus, referri adhuc meretur *G. HENRICH ZINCK deutsches real manufactur und handwerks lexicon*, Lipf. 1735.

Ditior adhuc ut recentior est E. *CHAMBERS Cyclopædia* five *universale scientiarum* Lexicon, Londini 1743. 2. vol. fol. & sæpe ibi recusa. Ad mathesin inprimis & medicinam spectat, & Transactionum inventa complectitur suis sub titulis. Parisiis etiam an. 1745. 2. vol. fol. & in Italia recusus est.

Dictionnaire des Arts & des Sciences, quod Parisiis an. 1731. 4. vol. fol. prodiit. Mechanica magis artiumque voces & Gallicas rerum ideas habet.

Plenius est & medico utilius *le Dictionnaire universel de Commerce*, quod sæpe Parisiis, Genevæ vero uberius prodiit an. 1742. 4. vol. fol. Ad materiem vero inprimis medicam pertinet & utilissimum est, quo loco idem repetito laudabo.

Minoris momenti compendia ob numerum & imperfectionem omitto, & de *CHOMELII Dictionario œconomico*, Lugduni 1719. fol. 2. vol. & alias edito, alibi dicam.

Huc refero nondum visum Opus *JOHANNIS HILL*, novi Plinii, qui omnem historiam naturalem tribus in folio voluminibus complectitur.

(a) In ordine legendi methodoque magna pars utilitatis librorum ponitur. *R. HOOKIUS*, vir, uti notum est, ingeniosissimus; jubet historias rerum in Schedulis describi, signis & steganographica aliqua compendiaria notarum ratione. Deinde Schedulas illini in Librum, cui in singula pagina proprius sit Titulus, ut una pag. congeneres observationes contineat. In *Operibus posthumis* p. 64. *JOH DE GORTER* propria dissertatione paulo aliam methodum collectaneorum describit.

Ego vero variis tentatis hanc optimam inveni. Libri boni & methodici omnino non sunt excerpendi, ne succumbamus oneri, & fugiamus laborem, quem eo majorem experimur, quo melioris notæ scriptum est: sed in Miscellaneis, Itineribus, Topographiis, Observationibus, Diariis legendis Schedulas præsto habeo numerosissimas. In iis vel brevem descriptionem rerum præcipuarum, vel si ea longior sit titulum cum monito conjicio, in ea parte Libri de ea re utilem haberi tractationem. Has Schedulas in propria scrinia distribuo, quæ in loculos divisa sunt, quorum singuli aliquam, non nimis amplam partem alicujus artis continent. Sic Thesaurus absque labore nascitur observationum, quas data occasione consulere, ordinare, iisque uti liberum sit. Collectanea, ut vocant, nimis laboriosa sunt, quod ad quemlibet alicujus Auctoris locum, longa opera, necesse sit quærere titulum.

ſparſis circa me foliis in liberis chartis ſuo loco adnotabam: Habebam enim parata undique folia ſparſa, ſingula ſuo titulo notata, ut v. g. in uno ſcriberem omnia, quæ inveniebam de aqua, in altero, cui titulus erat de aere, omnia quæ inveniebam de aere, & ſic porro, deinde ordinabam ea quæ collegeram, & hac ratione omnia experimenta colliguntur & revocantur ad ſuos titulos, ut aliquid certi habeat auro non vendibile, qui ſibi talem indicem conſtruxit. Neque major labor eſt, quam is ipſe quo Libri leguntur, nam dum legis v. g. hiſtoriam naturalem, & parata habes folia titulis ſuis inſcripta, ut v. g. AER, in ſingulis annota quod de ea materie invenitur; & deinde ad ſingulares titulos omnia adcuratius revocanda ſunt. Quando colligo, nullo ordine hoc facio, ſed quando omnia collegi, tunc ea ordino. Quomodo eadem & ad quænam capita revocanda ſint, hic indicabo.

Dividitur ergo Phyſica experimentalis, quatenus ad Medicinam ſpectat 1. in Aſtronomiam, 2. in elementalem Phyſicam, 3. in Chemicam, 4. in qualitates omnium corporum. Sic divido totum Opus, & proinde ex indice horum Auctorum quatuor generalia capita in noſtro indice conſtitui debent, & ſic in meum uſum tria volumina confeci in folio, quæ dividuntur in quatuor partes, & quidquid in mutatione Phyſica in meis experimentis deprehendo ex Sole & Luna; *&c.* hoc revoco ad Aſtronomiam. Objicies, nihil Aſtronomiam ad Medicum facere. Verum meliora docent, qui noſtro ſæculo ſcripſerunt, & demonſtraverunt actiones Aſtrorum in noſtra corpora. Non dico de CARDANO, qui omnino nugax eſt in hiſce, neque de HELMONTIO (*a*), ſed de MEADIO (*b*), qui demonſtravit imperium Solis & Lunæ in corpora humana. 2. Ad elementa Phyſica revoco omne, quod ad ignem, aquam, aerem & terram ſpectat. 3. Ad Chemica ſtatim dicam, quæ eo ſpectent. 4. Ad qualitates corporum revoco omnia, quæ ſenſu percipiuntur, ut colores, odores, ſapores, & omnes porro ſenſibiles qualitates.

Altera pars Phyſices, quæ nempe ratiocinatur ex prioribus, & ipſa ſuos Auctores habuit. Supra dixi totam Phyſicam conſtare duabus partibus, quarum una colligit experimenta, hanc abſolvimus, & dedimus conſilia eam acquirendi; altera utitur ratiocinio, in illo experimento fundato, indeque deducit aliqua quæ ex priori parte cognoſci neutiquam poterant. Hæc etiam ut a nobis addiſcatur, eget prudentiſſimo conſilio, etenim hæc eſt ea pars in qua longiſſime errare poſſumus, vel incidere in hujuſmodi homines, qui nos in errores ducunt facilius, quam in præcedenti parte, nam raro erratur in colligendis experimentis, ſed ſæpe turpiter erratur a vero ratiocinio. Quinam ergo hi ſint, qui commendari poſſunt in hac parte diutius certe hæſi electurus.

1. Quæ-

(*a*) FRANCISCUM MERCURIUM vult Præceptor, cujus an. 1685. 8. Londini impreſſi ſunt *Diſcourſes concerning macro and microcoſm, and their union.* Deinde Amſtel. 1697. 8. *Cogitationes ſupra quatuor priora capita L. I. MOYSIS.* Denique *obſervationes de homine & morbis.* Mira hypotheſi imbutus, Solem marem, Lunam fœminam, illum ignem & principium activum, hanc aquam, ſive principium paſſivum, in homine & animalibus regere docuit, & neſcio quæ alia mentis emotæ ludibria.

(*b*) De eo Auctore jam ſupra dixi.

1. Quæcunque GALILÆUS GALILÆI fcripfit ad Phyficam fpectantia, ea omnia bona funt; nam quæ veteres quidem ratiocinati funt in Phyficis, ea nullius funt momenti, ifte vero vir primus ratiocinari, & rigore mathematico egregia deducere incepit, quæ omnia certo examen fuftinere poffunt.

2. Ejus difcipulus nobiliffimus TORRICELLIUS in hac parte etiam primum tenet locum, fequutus enim fuum Præceptorem, ratiocinatur nihilo minus fe, vere, quam Mathematicus, fed Opera ejus rara funt.

3. BENEDICTUS CASTELLUS, qui in *tractatu aquarum* jam commendatus fuit, egregius eft Phyficus, & nihil ex hypothefi, fed tantum ex experimentis concludit.

4. JOHANNES ALPHONSIUS BORELLUS hic etiam egregie fcripfit, fed tamen hoc dolendum eft in eo, quod nimis Chemicis fpeculationibus indulferit (*a*).

5. LAURENTIUS BELLINI, qui exempla dedit certa, quomodo ex datis Phyficis poffimus ratiocinari (*b*).

6. MARIOTTE in tractatu *Effais de Phyfique*.

7. PERRAULTIUS in tractatu ibidem infcripto *Effais de Phyfique*, & in omnibus etiam fuis tractatibus (*c*).

8. Meretur & hic laudem primam Clariffimus *des* AMONTONS, regiæ Societatis Socius, ob egregia fua inventa, quæ reperiuntur in Libro dicto, *Mémoires de l'Académie des Sciences*.

9. PHIL. DE LA HIRE, ejufdem Academiæ celeberrimus Sodalis in fuis Operibus (*d*).

10. Magnus HUGENIUS in omnibus tractatibus, quos edidit, ut *de Motu*, *de Pendulis*, *de Horologiis*, quod Opus nunquam fane peribit, quamdiu mortales fcientias adfequentur. Idem *de Ludo*, & *Calculis inveniendis in Ludis*, *de Luce*, *de Gravitate*, &c. ubique optime fcripfit.

11. Verum qui in hac parte primum fundamentum jecit & princeps haberi debet, eft ISAACUS NEWTONUS, qui unus tantum hic poteft, quantum omnes mortales fimul junctis viribus. Hoc docent ejus *Elementa Philofophiæ Mathematica*. Qui hujus viri experimenta incomparabilia in Hiftoria naturali & ratiocinia egregia noffe voluerit, videat ejus tractatum *de luce* feu *Opticam* ejus primo Anglice confcriptam, deinde in linguam Latinam translatam. Quando primum hæc Opera vidi, obftupui certe, quia nunquam apud Philofophos hujufmodi videram leges, neque ita caftigata omnia ratiocinia & ad Mathematicam limam revocata vidi, & nullibi feverius ex ipfis experimentis ratiocinia deducta adverti, adeo ut femper futurum fit optimum omnium exemplar, quod haberi poffit.

Dixi ergo, quibus opus habeat Medicus ex Mathematicis, & quibus ex phyficis; at quibus ex Chemicis indigeat, nunc docendum venit.

(*a*) Nempe in explicando motu mufculari, quod pofthumum Opus paffim miftum eft femiveris hypothefibus.

(*b*) Mathematica potius forma, quam vera methodo ufum effe ex multis apparebit, quando ejus Opera recenfebimus.

(*c*) Valde Theoreticus, neque feliciffimus in hypothefibus.

(*d*) Aliter de ipfo fentit *LEIBNIZIUS in Commercio Litterario*, quod ipfi cum *BERNOULLIO* interceffit. Cæterum judicia noftra de phyficis Scriptoribus fuperius legi poffunt.

METHODI STUDII MEDICI

PARS V.

CHEMIA.

CAPUT I.

De Chemia in genere.

CHemia methodum exhibet rerum corporearum indagandarum tam in Physicis quam in ipsa Medicina. Hæc etiam est ratio, cur a Physicis ad Chemica transire debeat tiro Medicus, quia nempe Chemia exhibet methodum, qua Medicus & Physicus experimenta addiscere possunt. Nihil est aliud Chemia, quam corporum sensibilium conjunctio & separatio per quosdam motus excitatos, qui præsertim diriguntur per ignem, eaque ars suppeditat hominibus modum, ea corpora, quæ examinat, detegendi, & deinde exhibet motus, qui ex separatione & compositione horum corporum observantur. Cum etiam tota Physica nihil sit nisi observatio motuum & mutationum, nemo dubitat, quin hæc scientia Chemica maximum sit adminiculum ad hoc Medium, quo discuntur corporum singularium vires & facultates. Didicit enim Medicus corporum naturam ex Mathematicis, deducit observationes ex rerum natura, deinde ratiocinatus est ex prioribus. Verum, ut, quæ propria sunt cuique corpori, definiat, arte eget, qua componere diversa corpora, composita sejungere, movere quiescentia, ad quietem mota reducere possit, &, dum hoc arte utitur, est ipsi animadvertendum, quid ex his compositionibus sequatur, hocque modo cognoscere poterit plurima in corporibus, quæ alias certe non cognosceret.

Dico nunc in hac paragrapho, Chemiam æque facere ad Physicum, quam ad Medicum; nam Chemia omnia corpora examinat, & inquirit, & nullum discrimen facit, sive plantas, sive animalia, sive mineralia tractet, habet ubique easdem operationes & instrumenta, quibus tentat ea cognoscere.

Chemia indagat maxime singulares corporum indoles, unde pendent præcipuæ actiones. Hæc maxima Chemiæ laus est, quod indaget & detegat corporum proprietates, quæ nisi per experimenta Chemica investigarentur, cognosci non possent. Si pergas quærere, quid Chemia tanti emolumenti præstet? respondebo facile: Mathematici nullam ideam corporum potuerunt dare nisi generalissimam, quæsiverunt enim tantum, quid sit illud, quod vocatur corpus, & demonstraverunt ejus aliqua attributa, sed tantum communia, quæ in genere corpus

con-

conſtituunt: quid vero in hoc dato corpore ſit, quod hoc corpus faciat eſſe illud corpus, Mathematici non attigerunt.

Verum Phyſico hæc illaque ſingularia corpora obſervanda ſunt; hinc utitur Chemia; illa enim maxime hoc facit, quod Phyſicus non generalia modo obſervet, ſed perſcrutetur indolem corporum ſingularem. Corpora enim, quæ in natura operantur, diverſa inter ſe ſunt, indole, & agunt per illud, quod quodque ſingulare habet, non per illud, quod generale & commune iis eſt. Vides Medicum debere ſcire, quid illud ſingulare in quocunque corpore ſit, per quod edat actionem diverſam ab ea, quam aliud quodcunque corpus edit. Ita ſcio corpus eſſe grave, mobile, & hanc cognitionem applicari jam corpori, habebit utique actionem communem omnibus corporibus ex duobus illis attributis. Verum hæc cognitio parum juvat. Applica v. gr. corpori humano arſenicum, corrodet cutem, ventriculum, occidetque. Sed pondus & generalia illa non docebunt, quare arſenicum tantos edat effectus; nam ex Mathematica non patet, quare non æque arſenico ac nive uti liceat. Chemia autem in arſenico invenit per ſua experimenta vim deleteriam ineſſe huic arſenico. Hoc nunc voco ſingularem naturam corporum cognoſcere, quam nunquam per generalia corporum attributa cognoſcere poſſum.

Illa ergo ſcientia, quæ naturam ſingularem, unde actio ſingularis corporum pendet, explicat, utiliſſima eſt totius Phyſices, & Chemia vocatur. Ita nemo certe ſciret in rerum natura eſſe tale principium motus, ut ſe tanta vi aſſociarent corpora conjuncta ſine cauſa externa, ut nunquam iterum disjungi ulla arte poſſint; nemo, inquam, hoc unquam ſciviſſet a priori, neque unquam ex principiis Mathematicis & Mechanicis deduceretur; ſed a poſteriore docet Chemia talia eſſe, nemo enim neſcit, duo corpora ſimul mixta ita ſe adſociare per operationes Chemicas, ut ſeparari nequeant, & in unum tertium corpus confluant: verum hoc cognoſci non poteſt per communes ſeu generales corporum, ſed per ſingulares duorum horum corporum proprietates, ſive quod eodem redit, hoc non poteſt dignoſci niſi per Chemiam, naturam enim aquæ, oleorum, ſpirituum, ſalium, terræ, *&c.* ſola fere Chemia detegit. Quanti ſit hæc cognoſcere omnes norunt, quia hæc præcipua elementa ſunt, quæ ingrediuntur in corpus humanum, & unde actiones noſtræ omnes pendent.

Chemia deſcribit modum, quo poſſunt excitari actiones corporeæ, quas exercere vult & Philoſophus & Medicus. Pone Medicum velle in ſtomacho excitare motum, quo liquida ingeſta a ſe mutuo ſeparentur, & eorum partes a ſe mutuo & a circumjacentibus partibus ſtimulentur, niſi Chemicus ſit, hanc actionem noviſſe non poteſt. Facile vero eſt Chemico. Sume aceti deſtillati unciam unam, ſpiritus ſalis ammoniaci drachmas quinque, & miſce, bibat æger primo drachmam unam, deinde alteram, ſicque ſurſum deorſumque omnia movebuntur & efferveſcent; ſi hujuſmodi motus exigeretur, ſolus eum producere novit Chemicus. Iterum pone Phyſicum velle uno momento excitare ignem, ſeu tonitru. Sume adeo olei caryophyllorum drachmam unam, & duplum ſalis nitri rectificati; excitabitur ignis citiſſime. Sine Chemiæ vero cognitione hoc nullo modo effici poterit.

Chemiæ adeo maxima utilitas eſt, quæ docet, quomodo excitari poſſint quidam motus & actiones, quas ars imperat; in his enim producendis Chemia ſola aliquid præſtare poterit, quod exemplis confirmare neceſſe non eſt, cum vulgo notum ſit Medicos remedia adhibere compoſita in curatione morborum, quorum ope ſanantur ægri; Phyſicos vero, ſi expe- rimenta rerum naturalium velint facere, etiam Chemicis uti operationibus, & mixtis corporibus.

Chemia indagat per experimenta naturam ipſam, & vires vel actiones noſtrorum alimentorum, potulentorum, humorum, remediorum, venenorum, vix imitabili aliis artibus auxilio.

Novit Phyſicus, naturam corporum tunc dici cognoſci, quando figura, pondus, ſoliditas, rigiditas, poroſitas explicantur: verum illud omne inprimis facit Chemia, dum tentat hæc corpora mutare, immutabilia reddere, mutata examinare, &c. Deinde quomodo tentamus indagare corporum proprietates; illud nempe fiet, dum hæc corpora mutata & ſeparata iterum miſcentur. Hoc optime facit Chemia poſt ſingulam applicationem corporum ſeparatorum, mutatorum ad ſe invicem, ſic Chemia fere omnia perſcrutatur in natura. Si quis noſſe velit, quibus partibus conſtet panis, id efficiet per operationes Chemicas, & eadem ratione noſtri corporis humores non melius cognoſcuntur, niſi per Chemica experimenta. Non ideo Chemia promittit ſe docturam, ex quibus elementis humores conſtent, id tamen poteſt, panem his fieri ſaporibus, qualitatibus, haſque producere actiones, hanc aliam naturam ſanguinem poſſidere, &c. Idem de omnibus phænomenis valet ad Phyſicam & Medicinam pertinentibus, quod exemplis quidem oſtendere neceſſe non eſt, unicum tamen addam. Pone te ſcire datum fuiſſe mercurium ſublimatum, rogo omnes Medicos quid dandum ſit in hoc caſu, ſepoſita una Chemia? ſilebunt equidem rogati, Chemicus vero promtus reſpondebit: Mercurius ſublimatus eſt acidum, quod corrodit viſcera, ergo ſume ſalis tartari drachmas quinque, ſolve in libra una aquæ, & da bibendum ægro, hoc aſſumto fiet ipſo momento pulvis ſubflavus, & ex aqua Mercurius ſolus præcipitabitur; nam alcalia hæc acidum corroſivum involvunt. Si vero arſenicum datum eſſet, tali quoque ratiocinio cognoſceret, qua arte eſſet demendum.

Ut ergo tam nobilem & neceſſariam atque utilem artem, breviter atque integre addiſcat in ſuos uſus Medicus, debent primo doceri Chemiæ generalia, quæ abſolvuntur pertractatione inſtrumentorum, objecti, atque operationum ipſarum, harumque productis.

Has pertractationes docuerunt candidiſſime (nempe ea, quæ de inſtrumentis, cauſis, objectis, productis agunt), ſequentes Auctores.

1. NICOLAUS *le* FEVRE, edito Opere Pariſiis 2. vol. in 12. repetita impreſſione Lugd. Bat. 2. vol. in 12. (*a*).

2. De-

(*a*) Non quidem ſcopus eſt, neque ſatis inſtructus ſum in hac parte hiſtoriæ Medicæ, ut

2. Descripsit eadem optime CL. LEMERY pater (a), recuso multoties Opere, emendata etiam est ultima editio, quotannis enim fere novam Auctor edidit, atque adeo ultima editio plura habet observata, quibus carent aliæ. Editio ultima est Lugd. Bat. 1716., bona tamen est etiam Lugd. Bat. 1697. quæ inscribitur acsi Parisiis edita esset, & tamen Lugduni Batavorum prodiit.

3. Liber etiam editus est a CHRISTOPHORO MORLEY (b), Doctore Britanno, in 4. cui titulus est *Collectanea Chemica Leidensia Mætsiana, Marcgraviana, & le Mortiana*, in quo Libro etiam quæ ad hanc rem pertinent, nonnulla habentur. Editus est *Lugd. Bat.* in 4. postea *Amstelodami* in 8. adornante editionem D. MUGKENS.

4. Pariter satisfaciunt huic parti Chemiæ *Elementa Pyrosophiæ* CONRADI BARKHUSEN, Libro in 4. Lugd. Bat. editio an. 1717. apud *Haak* (c).

C A-

ut fuse Chemicos Scriptores omnes recensere suscipiam, eroque in hac parte hujus Commentarii quam alibi brevior, uti & ipse *PRÆCEPTOR* valde obiter Scriptores hujus artis recensuit. Compendiorum Chemicorum Scriptores, & qui instrumenta Chemica & processus vulgo dictos descripserunt aliquos excitare jubet ordo. N. *le FEVRE* cujus hic mentio fit, Gallus fuit & Pharmacopola, & primus forte in ea Lingua edidit compendium processuum chemicorum vulgatiorum, secundum ordinem corporum, quorum analysin describit. Editio mea Leidæ prodiit 1669. 2. vol. 12. Parisiis autem impressa fuerat 1660. 2. vol. 8.

Citatus hic le *FEVRE* Anglice prodiit 1670. 8.

(a) Multo melior *NICOLAUS LEMERY*, qui in Gallia Chemicas Lectiones aperuit; non sine magno & gentis suæ & exterorum applausu: facile, planum & ex magis utilibus selectum compendium scripsit, quod Parisiis 1675. 1679. 1682. 1683. 1690. 8. & alias, & undecimo post mortem Auctoris Leidæ prodiit 1716. 8. Hoc habet incommodum, quod Cartesianas & corpusculares eventuum rationes debilesque ætiologias ubique admisceat; quod processus absque præposito aliquo fine recenseat unice historicus; neque reconditas magis Germanorum operationes habeat, aut rariorum paulo corporum analyses, Zinci, Boracis. In usus tironis aptissimus est.

N. LEMERY compendium prodiit etiam Paris. 1681. & ibid. 1697. 8. 1701. 1713. 8. 1730. 8. opt. Genev. 1691. 12. 1681. 8. Latine, Germanice, Dresd. 1734. 8. *EJUSDEM* etiam est *recueil de curiosités*, Amstel. 1697. 8. 2. vol.

(b) Merus catalogus processuum Chemicorum & Pharmaceuticorum 543. Editio mea prodiit an. 1702. Antverpiæ, 8. prior Leidæ 1684. 4.

(c) Inimici sui Librum optimus hic commendat *PRÆCEPTOR*, hominis cæterum, in cujus omnibus scriptis confusum aliquid & inordinatum subest. Nempe J. *CONRADI BARCHUSEN Pyrosophia* prodiit Leidæ 1698. 4. Varia vana habet. Aurum dicit ab ventriculo humano subigi posse. Ceterum Alchemiam metallurgicam, & Iatro-Chemiam continet. Ejusdem Libri compendium est *ratiocinii Chemici more geometrico concinnatum* excusum est Leid. 1712. 8. Id experimenta continet, non geometricas demonstrationes.

Sed recentiora tempora, alia compendia Chemica minime negligenda protulerunt, quorum unum *STAHLII* est, cujus *Fundamenta Chemiæ dogmaticæ* quæ nuper Norimbergæ 4. 1746. & 1747. recusa & tertia parte aucta prodierunt. Multa hic recondita neque nudi processus, sed ad detegendam naturam principiorum mixtorum corporum sagaciter selectæ encheireses.

Hujus Libri quasi compendium est in *Introductione Chemica GODOFREDI ROHTII*, quæ Germanice Lipsiæ variis annis ab ipso anno 1717. in 8. prodiit. Gallica vero versio a D. *CLOUSIER* edita est Parisiis an. 1741. 12. Instrumentorum, operationum encheiresium bonam descriptionem, multa etiam ex interiori Chemia continet.

In-

Inter compendia etiam referri visum *Nouveau Cours de Chymie suivant Newton & Stahl*. Parisiis 1736. 12. p. 11.

Sed & D. *MALOUIN Traité de la Chymie*, Parisiis 1734. 12. * laudatores invenit, etsi per censuras, quas solas vidi, Auctor non videatur satis literis imbutus.

HELFRICI JUNKEN Chemia experimentalis curiosa. Francof. 1681. 8.

CAR. MÆTS (P. T.) *Chemia rationalis & Praxis Chemiatrica rationalis*. Leidæ 1631. 4. describit processus, deinde remedia secundum ordinem morborum dispositos.

JAC. LE MORT Compendium Chemicum. Leid. 1682. 12.

GEORG. WILSON compleat Course of Chymistry. Lond. 1699. 8. * Opus 40. annorum, sæpe recusum, suum peculiare Systema habet.

G. WEDEL Compendium Chemiæ theoreticæ & practicæ. Jenæ 1715. 4. *

Ad compendia Chemica sequentia addimus.

CONRAD KUNRAHT distillir und arzneybuch, Hamb. 1638. 4. Francof. 1703. 4.

J. SIG. ELSHOLZ destillatoria curiosa, Berolin. 1674. 8. Anglice, Lond. 1677. 12.

HERMAN. NIC. GRIMM compendium medico chymicum, Bataviæ 1679. 8.

MICH. ETTMULLER Chemia rationalis, Leid. 1684 4. EJ. op. *Pharmaceutico-chymica*, Lugd. 1686. 4.

JACOB BARNER Chimia philosophica, Norimberg. 1689. 8. Laudari video.

STAHLII etiam est *einleitung zur chymie*, Lips. 1729. 8.

GODOFRIDI ROHTII gründliche anlsitung zur chymie, Lips. 1720. 8. 1745. 9. &c.

Nouveau cours de chymie, &c. primum prodiit Parisiis 1723. 12. opus *SENACI*.

PETER SHAW. nevv. method of chymistry, Lond. 1727. 8. EJ. *chymical lectures read in* 1731. 1732. 1733. Lond. 1734. 8.

CL. MALOUIN etiam est *Chimie médicinale*, Paris. 1750. 12. 2. vol.

J. JUNKER conspectus auctior prodiit Hall. 1749. & 1750. 4. 2. vol.

BOERHAAVII Elementa Chemica recusa etiam sunt Paris. 1733. 4. 2. vol. Anglica hujus operis versio, præter eas quas diximus, exstat etiam Londini 1741. 4. a P. *SHAW* data.

GOTTFR. HENR. BURGHART distillirkunst, Bresl. 1736. 8. & *zusätze zur distillirkunst*, ib. 1748. 8.

J. JUNKER Conspectus Chemiæ theorico practicæ. Hal. 1730. 4. Usus est *STAHLIO* & *BECHERO*, tum *GLAUBERO*, *KUNKELIO*, Stahlii inprimis peculiaria inventa habet.

Denique inter antiquiores *FRANCISCI VIGANI* Itali *Medulla Chemiæ*. Lond. 1687. 8. ex brevitate & facilitate laudatur; sed sparsos tantum, ut vocant, processus continet.

Sed multis annis post has prælectiones *BOERHAAVIUS* ipse *Elementa Chemiæ* edidit quæ an. 1732. Leidæ 4. 2. vol. prodierunt, inde fere ubique per Europam recusa sunt, & reliqua *PRÆCEPTORIS* Opera ut mole, ita perfectione superant. Tomo I. historia Chemiæ & nova Theoria Elementorum Physico-Chemica traditur; altero encheireses. Sed ab Empiria *BOERHAAVIUS* Chemiam revocavit inprimis ad fines Medicos, Physiologicos, atque Physicos, & ad detegendam rerum naturam. Dictio purissima, vulgatiores tamen encheireses, & ad usum tironum inprimis continet, rariora metallorum & semi metallorum Chemica phænomena potius apud Germanos quæras. Hoc Opus ab anonymo Anglo excerptum & in compendium digestum, prodiit Londini 1732. 8. cum variis & criticis satis asperis notulis, ad quas pro *PRÆCEPTORE* respondet *P. ROGERS*. Aliam versionem edidit *TIMOTHEUS DALLOWE*, addiditque aliquas correctiones, cum Auctoris consensu editas. Lond. 1735. 4.

Ejus Libri compendium edidit *de la METTRIE*, *Abrégé de la Theorie Chimique, tiré des Ecrits de Boerhaave*. Parisiis 1741. 12. Nuper autem integra versio prodiit.

CASPAR NEUMANNUS in posthumis prælectionibus Chemicis, non solum pharmaceutice, sed chemice etiam omnia fere corpora, quorum aliquis usus est in Chemicis, explicavit magno Opere, quod Berolini an. 1740. 4. sed maculose prodiit, ut Illustris *TREWIUS* observat. In Metallis multa minus vulgaria, tum omnium fere simplicium Medicamentorum Analyses aliquas, plantarum extracta gummosa & resinosa, & in vires medicatas bonas animadversiones continet, ad usus tironum pariter commendabilis, si alia Lingua extaret. Aliqua mineralia, ut sales alcalinos fixos, sulfur, ferrum, antimonium, deinde ex Vegetatilibus vinum, cerevisiam, theam, coffeam, opium, caryophyllos, ex animalibus formicas, castoreum, peculiari cura & fusius descripsit propriis Libellis, sed hic una recusis. Censorius cæterum, & dictione neglectissima, sive ad posthuma Opera respexeris, sive ad ea quæ ipse edidit.

N EU-

CAPUT II.

Experimentorum Chemicorum Auctores.

HI Auctores sufficiunt pro primo fundamento: Quando ex hisce Auctoribus operationes addidicit Medicus, tunc legendi sunt ii Auctores, qui per experimenta hanc artem illustraverunt, hoc est, debet legere eos viros, qui omnem partem Medicinæ & Physicæ per egregia experimenta decorantes continuo nova, inventa addiderunt.

1. Eminet princeps omnium ROBERTUS BOYLEUS (a), jam alibi laudatus, in omnibus suis Operibus, qui plus solus præstitit quam omnes alii; ex hoc Opere collecta sunt chemica Londini Lingua Anglica, & dicitur *Chemia contracta*.

2. Præter hunc extat KUNKELIUS (b), Chemicus famigeratissimus, & omnium forte laboriosissimus, & mirificus in experimentis. Multum ille auri impendit ad arcana possidenda in Chemia, verum hoc dolendum est, unice quæsivisse Lapidem Philosophorum. Hunc virum aluit Serenissimus Rex Borussiæ FREDERICUS, & pater ejus Elector FREDERICUS WILHELMUS. Opera

NEUMANNI citatum opus multo auctius nunc recuditur, & Berolini anno 1749. & 1750. tria jam volumina eo pertinentia prodierunt.

J. H. *SCHULZE chemische versüche*, Hall. 1745. 8.

MACQUER Elémens de Chymie théorique, Paris. 1749. 12. Bono ordine scriptum compendium & periti viri cum variis in tabulam adfinitatum *D. GEOFROI* animadversionibus, explicationibus phænomenorum, experimentis propriis in calce, in arsenico institutis, &c.

FRID. HOFMANN Chymia rationalis & experimentalis, Leid. 1748. 8. Breve & ordinatum, etsi non plenum compendium.

Leçons de Chymie de l'université de Montpellier, Paris. 1750. 12. Opus D. *GONTARD*.

(a) Vide in Physicis suo loco.

(b) Videtur *PRÆCEPTOR* hic inprimis *Laboratorium Chemicum* velle, quod in 8. cura D. Engellederi an. 1716. & 1722. prodiit, vel *Opuscula Chemica minora*, Francofurti an. 1721. impressa, quorum passim aliqua polemica sunt. Industrius certe vir per suos labores ad equestrem dignitatem evectus, & ex arte vitriaria atque noviter invento colore vitri rubineo, tum ex phosphoro urinoso quem inter primos descripsit, clarus, cui tamen *STAHLIUS*, peritus harum rerum judex, *BECCHERUM*, maxime in definiendis rerum principiis, præfert. Sulfur nescio quo motus odio expunxit ex numero principiorum metallicorum, neque præter terram, sal & mercurium quidquam admisit in metallis. Mercurium currentem se ex metallis habuisse; metalla transmutasse affirmat. Acidum pro calido, alcali pro frigido habet, magno, cum ad hominem referat, errore. Cæterum opificum & adeptorum more inordinatius scripsit & plebeia dictione usus est.

KUNKELII Laboratorium prodiit etiam 1728. 8. *EJUSDEM* etiam sunt *observation von den fixen und flüchtigen salzen*, Hamburg. 1676. 8. *de principiis chemicis salibus acidis*, &c. VVittemb. 1677. 8. *de nitro & de phosphoro minerali*, Lips. 1678. 8. EJ. *experiments of chymical philosophy*, Lips. 1705. 8.

Cæterum *KUNKELIUS* vir industrius fuit, uti diximus, & recte opportunitatibus usus est, judice *NEUMANNO*, etsi theoria minus bona usus.

J. *BECCHERI* quidem est *Chymischer Glükshafen oder grosse chymische concordanz*, sed ad alchemiam pertinet. Editio hujus Libri Hallensis 1726. 4. loco citato dicta est cum præfatione *STAHLII*. *BECCHERI* etiam est *tripus Hermeticus seu laboratorium portatile*, Francof. 1689. 8. EJ. *experimentum chymicum novum* 1671. 8.

JOA-

Opera ejus digniſſima ſunt, quæ legantur, ſive habeamus ejus Opera in ANTONII NERII, *artem fornacariam & vitriariam*; ſive habeamus ejus *Experimenta Chemica*, optima ſunt omnia. Laborioſus enim vir fuit, per totum orbem litterarum commercia aluit, itinera varia inſtituit, & candide omnia nota revelavit. Niſi ſemper inhiaſſet conficiendo Lapidi Philoſophorum, plura præſtitiſſet orbi litterato, & forſan ipſum BOYLEUM ſuperaſſet; ſed nimis huic Alchemiæ deditus erat.

3. Sequitur NEHEMIAS GREW, qui huc referri meretur, in omnibus ſuis Operibus, qualia ſunt ejus *Opera botanica* (*a*) in folio, & ejus *Coſmologia ſacra*, in qua pulcherrima experimenta inveniuntur, & *Anatomia Plantarum*, qui Liber editus eſt a BOYLEO.

4. Inter principes Chemicos habetur etiam HOMBERGIUS (*b*), vir egregius, verſatiſſimus & accuratiſſimus, qui liberalitate LUDOVICI XIV. inſtructus pulcherrima inſtituens experimenta candidiſſime deſcripſit; ejus Opera ſparſim inveniuntur in Libris dictis, *Mémoires de l'Académie des Sciences*.

5. Huc quoque refertur D. GEOFROY (*c*), Profeſſor Regis Pariſinus. Ejus Opera in dictis Libris *Mémoires*, &c. reperiuntur.

6. NERIUS de arte vitriaria etiam legi meretur (*d*). In Anglia floruit præterea GEORGIUS STARKEY, & reliqui etiam, qui in *Actis Philoſophorum* inveniuntur, ſed eos non citabo, quia breviter ſcripſerunt, eorumque Libellos ex

JOACHIMUS ergo *BECCHERUS* acris vir ingenii, nimis tamen & gloriæ & pecuniæ cupidus, ſæpe ſpes potius ſuas quam experimenta edidit, obſervante *LEIBNIZIO* in *Miſcellaneis Berolinenſibus* I. p. 95. Præter varia Oeconomica, inprimis ſcripſit *Phyſicam ſubterraneam* quam, cum 1669. 1675. Francofurti prodiiſſet, dignam judicavit *STAHLIUS*, quam ſuo cum addito quaſi compendio ederet an. 1703. 8. & 1738. 4. Idem edidit *Metallurgiam*, Francofurti 1661. 8. *Chymiſcher Glükshafen*, Francofurti 1682. 4. Halæ 1726. 4. & minora ejus Opuſcula collegit *D. ROHTSCHOLZ* Norimbergæ 1719. 8. Tria principia chemica ita mutavit, ut tres terras, vitreſcibilem, mercurialem, & inflammabilem pro corporum elementis exhiberet, experimentis confirmaret. *STAHLII* ibi, *NEUMANNI*, *ROHTII* & fere omnium recentiorum conſenſum meritus eſt. Ferrum etiam artificiale ex oleo lini & argilla, atque artificiale ſulfur ex carbonum pulvere & oleo vitrioli invenit.

(*a*) *NEHEMIAS GREW* paucos nec magnos Libellos Chemicos ſcripſit, induſtrius tamen ubique naturæ obſervator. Ejus extat Libellus *de Sale cathartico Ebeshamenſi*. Lond. 1695. 12. & *of the nature proces and cauſe of mixture*. ibid. 1675. 8. Gallice verſus aut compilatus (*Journ. des Savans*. 1679. n. 14.) Denique ejus experimenta de ſolutione ſalium in aqua extant, cum ejus *anatome plantarum*. Londini 1682. in fol. edita.

(*b*) *WILHELMUS HOMBERGIUS*, Pariſinus Academicus, homo induſtrii & ardentis in experimenta animi, ut apparet ex iis quæ ſuſcepit cum humano ſtercore, ſed non ubique ſatis patiens contrarii eventus exſpectator, & in theoriis nimius. Inde aliqua ejus experimenta in dubium vocata ſunt, ut auri exhalatio in ſpeculo cauſtico. Scripta ejus omnia in Monumentis Regiis continentur.

(*c*) *STEPHANUS FRANCISCUS GEOFROY*, Medicus, & Academicus Pariſinus; Pharmaceuticen & Chemiam docuit, de adfinitatibus metallorum, vitriolo & ferro obſervationes aliquas edidit, poſthumum denique Opus de materie medica ſcripſit, imperfectum equidem, ſed quo omnium plantarum officinalium analyſes chemicæ continerentur, niſi aliqua pars periiſſet.

(*d*) De arte vitriaria longe accuratius ſcripſit *KUNKELIUS*, cujus *glas kunſt* ſive *ars vitriaria* prodiit Lipſiæ an. 1689. 4. Veterem rubineorum vitreorum fabricandorum artem revocavit. Mechanice magis de eadem arte ſcripſit H. D. de *BLANCOURT de l'art de la Verrerie*. Pariſ. 1697. 12. Eo

ex illis Actis unice excerpere oportet. Illi sunt præcipui inter Chemicos, qui ita instituerunt experimenta, ut dirigerent ea ad certum scopum. Potest addi OTTO TACHENIUS (a), quoad experimenta, sed non valet in theoria.

Y Expen-

12. Eo etiam pertinent *GEOFROY* de Vitro, *Mém. de l'Acad.* 1744. De Vitri fabrica ibid. 1737. *REAUMUR* de Porcellana 1727. 1729. & de Vitro ex Porcellana mutato 1739. 1743.

(a) *OTTONIS TACHENII* extat, Brunsvicæ editus ann. 1668. 12. *Hippocrates Chemicus*, deinde *Clavis Medicinæ Hippocraticæ*, Francofurti 1669. 12. tandem *de morborum principe* Libellus. Osnabrug. 1679. 12. Acidum & alcali pro principiis rerum habuit, ab acido morbos omnes fere deduxit, *HIPPOCRATI* suas opiniones adfinxit, & experimenta pauca, conviciorum vero protulit plurimum. In hoc ordine vix merebatur recenseri. Ignarus Anatomes, pancreas cartilaginem quamdam esse coram Brunsvicensi *DUCE* non erubuit dicere. *SCHELHAMMER Physiolog.* p. LX. Salem, viperarum, quem adeo eleganter parabat, & cujus occasione lites cum *ZWELFERO* enatæ sunt, fraudulente cum spiritu acido fixatum fuisse *STAHLIUS*, gravissimus Auctor, in tertio volumine *fundamentorum Chemiæ* monet.

OTT. TACHENII Hippocrates chymicus, Parisiis recusus est 1669. 8. & recognitus a *F. BURRHO*, Bruxell. 1690. 12.

De J. B. van *HELMONT* adhuc adnotamus, non posse etiam dissimulari in *BUTLERO*, in Libro *de magnetica vulneris curatione*, in *alcahesti* historia, multa ab eo in nimium aucta esse.

Sed oportet utique hunc Chemicorum, qui experimenta descripserunt, numerum augere. Primo loco dicendus est *JOHANNES BAPTISTA VAN HELMONT*, cujus vita & merita inprimis *PRÆCEPTOR* descripsit in primo tomo elementorum Chemiæ. Vanitatem equidem & nimias laudes eorum, quæ non erat expertus, in tanto Praxeos suæ frigore (*BECCHER Physica subterranea.* p. 92.) omnino non laudamus. Sed acuti vir ingenii Scholarum qualitates, fraudesque & inutilem verbositatem per experimenta & sua, & aliunde ingeniose collecta primus impugnavit, totamque inprimis fere physiologiam suis paradoxis nec per omnia veris, sed multa sparsa utilia habentibus, dissertationibus illustravit. Plurimæ sunt scriptorum editiones. Mea est apud Elzevirios 1652. 4. cui adjungere oportet Belgica Opera, Roterodami 1660. 4. edita.

Huc denuo pertinet *GEORGIUS ERNESTUS STAHLIUS*, in aliis etiam Medicinæ partibus celebris, sed in Chemicis eximius, longeque futurus celebrior, nisi dictione obscura aliquid de utilitate Operum suorum detraxisset.

De ejus Libellis, *de Sale*, *de Sulfure*, & *Fundamentis* diximus. Scripsit autem præterea eximium illud Opus, cui titulus est *Opusculum Chemico-physicum*, supra laudatum, quo continentur egregia experimenta de fermentatione, nitrove sulfuris aurum destruente, opportunioribus modis parandi aliqua chemica, sulfure ex carbonibus cum acido vitrioli parato, &c. Deinde *experimenta*, *observationes*, *animadversiones chemicæ & physicæ*, Berolini 1731. 8. impressæ huc faciunt quibus inprimis phlogiston tamquam novum elementum adseritur. Alia de Sale & Sulfure Opuscula alibi laudavi.

HELMONTII opera Roterodami edita, eo loco dicta, priorum quoddam, sed in variis mutatum compendium sunt. Recudit *M. B. VALENTINI* Hafniæ & Francof. 1707. 4. & alia est editio Lugd. 1655. fol. Anglica etiam Lond. 1662. 4.

ANGELUS SALA primus inter Chemicos desiit ineptire *CONRINGIO* judice. *EJUS* opera omnia pertinent ad medicamentorum præparationem. Libri sunt *Anatome essentiarum vegetabilium*: *Hydrolæologia*: *Tartarologia*: *Saccharologia*: *Explicatio 7. planetarum terrestrium*: *Aphorismi Chymiatrici*: *Chrysologia*: *de antimonio*: *Anatome vitrioli*: *de natura & proprietatibus vitrioli*: *ternarius laudanorum*: *Exegesis chymiatrica*: *Myrothecium spagyricum*, &c.

FRIDERICUS HOFMANNUS amicum, deinde æmulum *STAHLIUM* expertus est. Ejus multa etiam in Chemiam sunt merita, uti vicissim per Chemiam opes & auctoritatem & amata vulgo medicamenta quæsivit. Ejus viri *observationum Physico-Chemicarum*. L. III. extant, Halæ an. 1722. in 4. editi. Miscellanea est materies, & passim in parandis elegantioribus medicamentis occupatur, cum *STAHLIUS* magis in formas & misturas principiorum inquirat. *Opuscula Physico-Medica*, Ulmæ an. 1723. & 1726. 8. & alias duobus tomis edita inprimis ad aquarum mineralium historiam pertinet. Denique *P. POTERII Opera omnia practica &* *chemica*

Expendimus nunc qua ratione primo Chemia addiſcenda. Artificia nempe; operationes dictæ, ſyſtematice nobis ſunt addiſcenda, & hac occaſione indicavi Auctores, unde hæc petere poſſimus. Dixi ſecundo, quando ſtudium iſtud abſolutum eſt Medico tyroni, eos Auctores eſſe evolvendos, qui non ſyſtematice ſcripſe-

chemica cum adnotationibus & additamentis F. HOFMANNI. Francof. 1698. 8. multa perpulchra remedia viri clariſſimi & Tractatum de Felle continent. *Diſſertationes de generatione ſalium, analyſi reguli antimonii mineralis; & de mercurio, & medicamentis mercurialibus,* Halæ collectæ prodierunt an. 1729. 4.

J. FRID. HENKELII & *POTTII* ſcripta in phyſicis laudavi, quæ partim metallurgiam, partim chemiam & analyſin corporum foſſilium modumque fiendi reſpiciunt, plena experimentis, quorum, quæ *HENKELII* ſunt, ad Theoriam potius ornandam, *POTTIANA* ad ſimplicem rerum eventum enarrandum, fere ſcripta ſunt.

Sed neque *S. A. GLAUBERI* Opera 2. vol. 4. Francofurti an. 1658. 1659. junctim edita ſperni merentur, etſi paulum juſto liberalior in promittendis effectibus medicis fuerit, & ſpem paſſim pro eventu videatur expreſſiſſe; cæterum merus operarius, & literarum expers. Notum certe eſt, nos huic viro varias aptiores novaſque præparationes chemicas debere, nitrique parandi rationes, acidorum vires medicas, &c. Adeo multa ſunt ut Catalogum non ferat noſtra brevitas.

GLAUBERI opera plurima ſunt, qui Amſtelodami in præparandis remediis vitam trivit. Conjuncta opera prodierunt Lond. 1689. fol. & extractum ſeu *GLAUBERUS concentratus* Lipſ. 1715. 4. Ecce nomina: *Fumi novi philoſophici*, Amſtel. 1651. 8. partes V. cum appendice & adnotationibus, germanice Prag. 1707. 8. 5. tomis recuſi, & Anglice Lond. 1651. 4. *Opus minerale*, Amſtel. 1651. 8. & pars 2. 1657. germanice Prag. 1658. *De medicina univerſali*, ibid. 1651. 1658. 8. ſeu de *auro potabili vero* Germanice 1652. 8. *Miraculum mundi* 1653. *Pharmacopœa ſpargirica*, Amſtel. 1654. 8. Germanice 1654. & partes reliquæ ad annum 1663. *Explicatio miraculi* 1656. *Continuatio* 1658. de mercurio nempe philoſophorum. *Apologia contra FARNERUM* 1655. 8. *Proſperitas Germaniæ*, ib. 1657. 1659. 8. Germ. Prag. 1704. 8. Amſt. 1639--1661. 8. *Conſolatio navigantium*, Amſt. 1657. Germanice 1657. 8. *Deſcriptio tartari ex vini facibus*, ib. 1655. 8. *De natura ſalium* 1659. 8. *De ſignatura ſalium, metallorum & plantarum* 1659. 8. *Arca theſauris opulenta* 1660. 1661. 8. Germ. 1660. 8. index in libros proprios. *Ars deſtillatoria nova* 1661. 8. *Lib. dialogorum* 1663. 8. *de hermetis tinctura univerſali* 1663. 8. Germ. recuſa. *Explicatio verborum in verbis, herbis, & lapidibus magna eſt virtus* 1664. 8. Germ. 1663. 8. *Novum lumen chymicum* 1664 8. *Explicatio verborum Salomonis* 1664. 8. *De tribus principiis metallorum ſale, ſulfure & mercurio* 1667. 8. *De purgatorio philoſophico* 1668. 8.

PETRI POTIER, qui inprimis chemica ad medendum & ad efficacia remedia invenienda uſus eſt, opera omnia variis annis prodierunt, Francofurti 1676. 8. & cura *F. HOFMANNI* 1698. 4. Nimium laudatorem ſuorum fuiſſe vel ex antihectico ſuſpecto remedii genere adparet. EJ. *Manes Poteriani*, Fr. Lipſ. 1692. Quis alius fuit *MICHAEL POTERIUS* celebris Chymicus a *PIERRE* de la *POTERIE*, noſtro nempe *PETRO*, diverſus, dictus a D. *MALOUIN* loco citato, p. 154.

GUERN. ROLFINK non entia chymica, Jen. 1645. 12.

Inter *STAHLII* opera etiam huc pertinet *billiges bedenken von BECHERS naturkünd der metallen* Fr. Lipſ. 1723. 8. EJ. tractatus varii in *opuſculis Chemico-Phyſicis*.

G. STARKEY Anglice primum prodiit, Lond. 1658. 8. cum titulo *Pyrotechnie aſſerted and illuctrated*. EJ. etiam eſt *arts triumph over natures infirmities*, Lond. 1696. 8.

J. FREINDII Liber citatus anglice etiam recuſus eſt, Lond. 1729. 8.

JO. VIGANI Medulla Chemiæ. Lond. 1683. 8. Eſt confuſa experimentorum farrago.

GEORGII STARKEY Pyrotechnie ofte vuer ſtook kunde vaſtgeſteld en opgehelderd. Amſt. 1687. Neque enim editionem priorem habeo. In prima parte de alcaheſto loquitur. Nihil autem declarat. In altera de alcali volatili reddendo cum oleo terebinthinæ agit. *EJUSDEM het pit der vvaare Chymie*. Leovard. 1687. 8. Ibi commendat iterum ſua alcalia fixa, cum oleo terebinthinæ digeſta, & multa agit ænigmatice.

JOHAN-

ſcripſerunt, ſed qui per illas operationes a prioribus Auctoribus præceptas & demonſtratas corpora examinarunt, tam pro Phyſica, quam pro Medicina. Impoſſibile enim eſſet hos Auctores intelligere; niſi prius perciperemus præcedentes; nemo enim BOYLÆUM intelligeret, ubi de ſanguine agit, niſi artificia chemica intelligat; nam neſcimus quid velit, ubi experimenta chemica citat, ſi ignoremus, quomodo experimenta illa fiant.

CAPUT III.

Specialium Inquiſitionum Scriptores.

POſt duas primorum Auctorum claſſes evolutas, ordo jubet, ut illi conſulantur Auctores, qui ita ſcripſerunt de Chemia, ut partem aliquam Medicinæ emendarent, quantum *Chemia permitteret*.

Hæc eſt tertia claſſis, inquam, Librorum quos digeſſi, pro conſtruenda Bibliotheca Auctorum chemicorum. Primi operationes, inſtrumenta, & objecta deſcribunt; ſecundi experimenta pulchra invenerunt; tertii ita in Chemia operati ſunt, ut ſcopus eorum fuerit, aliquam certam Medicinæ partem emendare, quantum per Chemiam fieri poteſt. Ita BOYLÆUS ſcripſit de experimentis in genere, ſed idem de ſanguine ſingularem Libellum edidit; quod ad priora ergo opera, reſpicit claſſem Auctorum, qui experimenta tradiderunt, ſed quatenus ſigillatim agit de ſanguine, eatenus pertinet ad hanc claſſem tertiam. Tales etiam ad hanc claſſem pertinentes egregii Auctores memorandi ſunt, & ita recenſebo juxta diverſas Medicinæ partes.

JOHANNIS FREINDII Liber *prælectionum chemicarum*, inprimis modum mechanicum tradit, quo variæ mutationes in corporibus ab igne perficiuntur. Contra eum vehementer ſcripſit J. *le MORT*, & titulum fecit *facies ac pulchritudo Chemiæ ab affictis maculis depurata*. Lond. 1710. 8. Sed & in Actis Eruditorum minus benigne recenſus, defendit ſe ipſum in Philoſoph. Tranſactionibus num. 331.

J. *JOACH. BECCHER tripus hermeticus* fatidicus. Francof. 1689. 4. poſthumus Libellus continet inſtrumenta, furnos, terras etiam.

URBANI HIÆRNE tentamina Chemica in laboratorio Stokholmienſi elaborata. Holm. 1706. 1712. 4. Penitus *PARACELSICUS*, habet ſal aſtrale ex plantis deciduum, ſulfur univerſale a materie ſalari & aſtrali aliaſque theorias, tum analyſes corporum, & aliqua de igne centrali. Idem etiam *defenſionis Paracelſiticæ prodromum* edidit Holm. 1709. 4. & *meletemata elementorum IV. cum influentiis eorum, & arcanis Chemicis ſulfuris & mercurii*. ib. 1712. 4. conjunctim cum actorum *Laboratorii parte II.*

J. MAUR. HOFMANNI acta laboratorii Chemici Altdorfini. Norimb. 1719. 4. Peculiaria aliqua continet ad medicamenta. *J. ANDR. STISSER acta laboratorii Chemici in Acad. Jul.* in *tribus ſpeciminibus* edita Helmſt. 1690. 1693. 1698. 4. medica aliqua propria ſed arcana continet.

B. GODEREY miſcellaneous experiments ad obſervations on various ſubiects * Lond. 1737. multa egregia habet.

AMBR. GODFREY propoſals for printing a Courſe of Chymiſtry. Journ. des Sav. 1744. Junio Menſe. Niſi fallor nunquam repleverunt ſpem eruditorum.

Chymie hidraulique pour extraire les Sels des végétaux, animaux, & minéraux Pariſ. 1745. 12. Auctor eſt Comes *de la GARAYE*, & ſolo tritu utitur ad obtinendas ſtirpium vires.

De Sanguine.

1. Inter Auctores qui de Sanguine chemice tractarunt, eminet primo Illustrissimus BOYLEUS in Libello, cui titulus est; *apparatus ad naturalem Sanguinis humani, ac spiritus præcipue ejusdem liquoris historiam*. Liber est *Londini* editus *in* 8. *anno* 1684. Sed ita latet ubique in Bibliothecis, ut venalis haberi non possit. Verum an. 1685. etiam *Genevæ* est editus cum appendice sua, in qua plura egregia Nobilissimus Auctor proponit; primo mechanice, hydrostatice, physice, examinat Sanguinem, deinde per chemicas operationes; secundo inquirit, quid contineat ille liquor, & quomodo in qualibet parte se habeat, & quid ejus sint separatæ partes, & quid conjunctæ iterum præstent. Non novi in republica scientiarum aliquem Libellum plus bonæ frugis continere, nam certe non tantum examinat singulas partes, sed quod quælibet pars agat, definit; neque hoc solum, sed Nobilis Auctor iterum partes separat, hasque rursus componit, unde demonstrat sanguinem non constare illis partibus, in quas Chemia illum resolvit, adeoque Sanguinem non operari per principia chemica, nam ex admistis partibus, quas prius ignis separavit, non fit sanguis: & tamen BOYLEUS plura definit, quam ullus alius Auctor, quo usque illa experimenta seu principia possint inservire. Hic ergo Libellus optimus est inter illos, qui Sanguinem chemice, non medice, examinant, ubi nempe non quæritur, quales partes habeat serosas, & rubras globulosas, &c. (*a*).

2. Per-

J. A. STISSER acta laboratorii, &c. Helmstad. recusa etiam sunt 1701. 4.

Comitis de la *GARAYE Chymie*, *&c.* Germanice etiam exstat Francof. 1749. 8.

JOEL LANGELOTT epistola de quibusdam in chemia prætermissis, quorum occasione secreta haud exigui momenti candide demonstrantur, Hamburg. 1672. 8.

J. BOHN de acidi & alcali insufficientia, Lipf. 1675. 8. EJ. *dissert. chimico-physicæ* XV. Lipf. 1685. 4.

LOVE MORLEY collectanea chymica Leidensia, Leid. 1684. 4. collectio nempe processuum, recusa cum operibus la *MORTII*. 1696. 4. ibid.

CHRISTIANI DEMOCRITI analysis cramatis harmonici. d. i. chymischer versuch zu destilliren, 1729. 4. 1734. 4.

PETRI SHAW chymical lectures publickly read in London annis 1731. 1732. *and in Scarborough* 1733. Lond. 1734. 8 utile chemiæ compendium, ex quo multa didici, v. g. salis ammoniaci compositionem ex spiritu salis & sale volatili ossium bubulorum, tum consilia de phosphoro, arte tinctoria, &c.

J. HENR. POTT observationum chemicarum collectiones II. Berolin. 1739. 4. & 1741. 4. de terra foliata tartari, acido vitrioli vinoso, acido nitri vinoso, &c. Perindustrio viro ipsum multa debuisse *NEUMANNUM* a gnaris audio.

C. ANDR. MANGOLD's chymische erfahrungen und vortheile bereitung einiger bewährten arzneymittel, Erfurt 1748. 4. & EJ. *fortgesezte chymische erfahrungen*, ibid. 1749. 4. De oleo vitrioli dulci, naphtha vini, de oleo animali *DIPPELII*, tincturis antimonii aliisque minus notis medicamentis lites aliquas cum *CL. J. H. LUDOLPHO* agitavit.

(*a*) Analysin sanguinis chemicam utique proposuit primus, ni fallor, sterilibusque theoriis Galenicorum Chemicorum vero hypothesibus vera experimenta substituit; proportiones elementorum sanguinis, pondus specificum, eventus ex commistione cum variis liquoribus acidis & alcalinis, primus exposuit. Spiritum sanguinis inprimis accuratius descripsit, sed multa passim hiulca, & quæ recentiorum industria correxit. Prodiit Lond. 1684. 8.

2. Pertinet huc HIERONYMI BARBATI tractatus *de Sanguine ejusque sero* (a); Libellus est in 12. editus *Francofurti an.* 1667.

3. Legendus est super hanc rem JOHANNES BAPTISTA HELMONTIUS, ubique in suis Operibus, in quibus, multis in locis, per Chemiam plura Sanguinis principia inventa detexit. Ita, quantum novi, primus est Auctor, qui observavit insignem illam sanguinis humani proprietatem, quod volatilis sit, natus ex fixis. Ita ait HELMONTIUS „ sales in vegetabilibus igne combusti, concreto sulphu- „ re fixi fiunt, iidem autem sales in officina humana sic mutantur, ut fiant vo- „ latiles, & quidem ad eum gradum, ut per calorem ex corpore perspirent ". Hæc certe egregia observatio est, qua pulchior non datur in historia Sanguinis, & verissima, dum nempe v. gr. triticum comburitur, sal ejus jungitur sulphuri, id est igni, & cum eo concrescit; itaque fit sal fixus, secundum sententiam HELMONTII: verum hic idem istius plantæ sal fixus actione vasorum & liquidorum humanorum reducitur ad eam volatilitatem, ut perspirando insensibiliter per cutem sponte absque fæcibus exhalet (b).

4. Commendandi itidem hic sunt OTTONIS TACHENII tres Tractatus, primus est *Hippocrates chemicus*, alter Tractatus, cui illud idem nomen quasi dedit, est proprie defensio prioris Libelli contra ZWELFERUM, hique duo Tractatus una sunt compacti; tertio titulus est *morborum princeps*, seu *Tractatus de podagra*. Hi tres Tractatus satis frequentes venales sunt, sæpius impressi, lectuque dignissimi. Fateor hoc habere vitii, quod incautum lectorem facile deducant in sententiam de alcali & acido: verum debemus Auctori ignoscere hunc errorem, nullus enim Auctor de sanguine, urina, calculo, &c. secundum analysin chemicam fidelius scripsit TACHENIO. Tractatus iste ultimus de *principe morborum* non est ita vulgaris, attamen omni studio inquirendus est, quia de salis volatilis ex ægrotantium sanguine educti natura tractat, ibique operationes multaque egregia habentur.

5. JOHANNES LAURENTIUS BAUSCHIUS, Germanus, scripsit Tractatum *de Lapide hæmatite, & de aëtite lapide aquilino dicto*; in eo Tractatu præmisit *Tractatum seu Proœmium Hæmato-traumatologicum, hoc est, de Sanguine dissertatio admissis experimentis plurimis*. Liber est in 8. editus *Lipsiæ* 1665. *cum figg.* (c).

6. Clarissimus VIEUSSENS edidit Librum satis magnum, *de Sanguinis humani natura* (d), in quo voluit demonstrare, in sanguine multum acidi inesse; in quo

(a) Serum sanguinis ad ignem coagulabile esse demonstravit, ex eo omnes reliquos humores in corpore humano generari docuit, cum prius pro excremento haberetur. Vera editio mihi deest. Nuper etiam cum *JOSEPHI* del *PAPA* Libello de humoribus corporis humani prodiit. Leidæ 1736. 8

(b) Quæ *HELMONTIUS* de natura acida panis & chylo, de alcalina vero volatili sanguinis passim scripsit, in multis Libellis, ita legere oportet, ut semper simus memores, hypothesi hunc virum nimis serviisse.

(c) In Libello *de hæmatite* aliqua de hæmorhagiis & vulneribus lethalibus & non lethalibus, eaque non magni momenti addidit.

(d) Variis Libris *VIEUSSENSIUS* analysin Chemicam sanguinis tradidit, dissertationibus *touchant l'extraction du sel acide du sang*. Monspel. 1698. 8. & Latina Epistola ad Lipsiensem Academiam data utraque 1698. 1704. 4. & in majori demum Opere Tr. *des liqueurs*. Tolosæ an. 1715. 4. Proportionem inter aquam, spiritum, oleum, salem volatilem, fixum, terram, sangui-

quo deceptum fuisse Auctorem, omnes Chemici hodie norunt, acidumque sanguinis unice deberi sali marino; sed tamen ea occasione experimentis plurimis, ad trutinam & stateram exacte captis, sanguinem resolvit humanum, & docet, quomodo constitutus sit; qua de causa hoc Opus satis bonum est. Hi Auctores scripserunt in Chemia, ita ut tractarint historiam sanguinis pro usu theoretico.

7. Vetustus Auctor ISAACUS HOLLANDUS in codice MS. in folio, quem possideo, habet Tractatum, cui titulum dedit, *quinta essentia ex Sanguine humano conficiunda*, eum Libellum Belgico sermone scripsit: verum in eo plurima egregia reperiuntur nova inventa, quæ recentiores sibi adscribentes, pro suis vindicant: &, quod mirum est, ad phosphorum usque novit.

De Urina.

BOYLEUS (*a*) optima experimenta ubique in suis Operibus de Urina adnotavit. Verum etiam LAURENTIUS BELLINUS (*b*) optime scripsit de hac re, in egregio illo Tractatu *de pulsibus & urinis*. Præcedentes Chemici fere tantum per Chemiam Urinam examinabant, sed ille tantum per accuratum examen avolantis aquosi principii, & restantis, optime omnium, quos novi, diversos gradus coloris, spissitudinis, &c. hac methodo observavit, & explicavit: nam prout Urina plus aquæ vel minus continet, eo plus etiam vel minus ad Urinam sani hominis accedere annotavit, ex quo certe experimento, fructum non exiguum in praxi decerpere possumus. Primum ejus capitulum hic inserendum est, nam est ex Chemia; in eo docet si Urina straminei coloris ad stateram examinetur, paulo graviorem esse aqua, & parum odoris saporisque habere, qualis urina maxime pro sana habetur. Deinde ex illa eadem Urina exhalat pars aquæ. BELLINUS vero examinat, quid supersit & qualem gra-

dum

sanguinis, accuratius per majores destillationes definire aggressus est, idemque acidam partem sanguinis demonstravit, quam, cum sali marino & bolo tribueretur a variis, in ultimo adhuc Opere defendit, neque absque ratione. In eo Opere etiam plerique liquores corporis humani analysi subjiciuntur.

Addere vero oportet Libris qui de natura sanguinis Chemica experimenta protulerunt, præter *VERHEYENIUM* ex II. L. p. 36. *&c. ANTONIUM* de *HEYDE in observationibus*, *BAGLIVIUM*, *HOFMANNUM in observationibus Chemicis*; *HOMBERGIUM* in *Comment. Acad. Reg. Scient.* 1712. *JURINUM* in *Phil. Trans.* n. 361. *FREINDIUM* in *Emmenologia*; *PITCARNIUM in elementis*; inprimis vero *D. BROUWNE LANGRISH*, qui pondera specifica, gradus cohæsionis, portiones elementorum in hominibus sanis & ægris accuratius tradidit, ex Libro quem inscripsit *modern practice*. Lond. 1732. 8. Deinde *CL. THOMÆ SCHWENCKE hæmatologia*. Hagæ edita an. 1743. cum analysi chemica multa utilia habet de numero pulsuum, calore, reagentibus, grumo arterioso, venoso, ponderibus specificis globulorum & seri, & incremento globulorum, densitatis, salis, sulfurisque in febribus.

(*a*) In Libro de *Sanguine humano*, *Chemista sceptico*, *hist. fluiditatis & firmitatis*, *& de infido experimentorum successu*.

(*b*) Non valde laudo, quod *BELLINUS* mutationem urinæ in febribus fere unice decremento aquæ tribuerit. Etsi enim color intendatur aquæ portione diminuta, non ideo salium doses augentur ex ea causa, neque oleum ex blando fit fœtidum aut acre. Analysin Chemicam etiam consulto omittit.

dum odoris, coloris, saporis, & spissitudinis habeat, unde docet, si Urina hac data ratione in corpore mutetur, his ergo datis principiis constitui. BOYLEUS Urinam unice examinat per Chemiam, sed præmittendus erat hic Tractatus BELLINI, ut distincta Lotii posset haberi cognitio.

THOMAS WILLISIUS etiam ubique fere per omnes suos Tractatus tanquam chemicus multa de Urina ejusque salibus habet (*a*).

Optime etiam JOHANNES BAPTISTA HELMONTIUS in nobili illo Tractatu, quem sæpius allegare soleo pro optimo specimine in Chemia, in Tractatu nempe *de Lithiasi, seu ortu Calculi* (*b*), Urinam chemice resolvit. In eo scilicet Tractatu optima experimenta, quæ apud nullos Auctores inveniuntur, habentur; nam recentem, putrefactam, hominum, brutorum, urinam omni indagine chemica accurate resolutam ad sua principia revocans ad usum medicum applicat.

Illi ergo viri in hac parte consulendi sunt; si nunc a me petantur alii Auctores pro reliquis liquoribus corporis humani, certe nullos novi citandos; San-

(*a*) Proprium Librum scripsit *de febribus & urinis*, qui subjectus habetur Libro de febribus edito Londini 1662. 8. Sequitur fere *HELMONTIUM*, & ex Theoria contra propria experimenta admittit inter elementa urinæ spiritum ardentem.

(*b*) Utique errores suos admiscuit, ut spiritum ardentem urinæ, qui cum alcalino volatili in lapidem coaguletur, nemini visum. Sed egregia varia tamen, & nisi fallor primus hic præstitit, & bilem ex elementis urinæ proscripsit.

Ceterum inter recentiores Scriptores analyses urinæ dederunt varii, ut *LEMERYUS* in Chemia sua; *F. HOFMANNUS* in medicina physiologica; *HENR. POTTIUS* in *Miscellaneis Berolinensibus*, & noster in Chemia sua *PRÆCEPTOR*.

De phosporo qui ex urina paratur, præter *BOYLEI* noctilucam etiam *D. COMIERS* & *J. S. ELSHOLZ*, Berolini 1677. 4. proprios Libellos scripserunt; *JOH. HENR. COHAUSEN* in *novo lumine phosphori accenso*, Amstel. 1717. & compilavit observationes variorum Auctorum. In *Trans. Phil.* extant *BOYLE* de modo parandi phosphori. n. 196.

De Luce phosphori in vacuo. n. 296. *FROBEN* & *GODFREY* ad phosphorum & liquorem æthereum. n. 428.

HANKEWITZ de eodem phosphoro urinoso. n. 428.

In *Mém. de l'Acad. des Sciences* huc pertinent: *HOMBERG Anc. Mémoires* X. p. 84. 110. 427. *IDEM* de novo phosphoro 1709. (nempe pyrophoro) 1712.

LEMERY de phosphoris 1714.

Le FEVRE de phosphoro ex ferro & sulfure 1728.

Du *FAY* de novis phosphoris (nempe variis corporibus noctu lucentibus) 1730.

Le FEVRE de suo phosphoro. ibid.

HELLOT analysis urinæ & de phosphoro *KUNKELII* 1737.

In *Journal des Savans*: *LEMERY* præparatio Lapidis Bononiensis 1690. n. 22.

BERN. ALBINUS edidit de phosphoro Libellum.

De calculo, qui ex urina coalescit *BOYLEUS* scripsit *de utilit. Philosoph.* & *FR. FLAKE* in *Phil. Trans.* n. 157. *STEPH. HALES in vegetable statiks*; & nuper plurimi, qui de eo dissolvendo cogitarunt, inprimis *THEOPHILUS LOBB.* & amicus noster *STÆHELINUS*.

SIM. P. HILSCHER & *MARHEINEKEN de phosphoris*, Jen. 1744. 4.

J. G. BRENDEL de sale & spiritu acido phosphori, Gotting. 1747. 4.

J. GOTTLOB LEHMANN abhandlung von phosphoris, Lips. 1750. 4. omnis nempe generis, urinoso phosphoro, cujus multas dat encheireses, lapideo, vario, etiam minus noto ex nonnullis Saxonicis glebis, ex auripigmento, ex alumine, vino parato, &c. utiliter scripsit.

Sanguinem enim & Urinam, qui præcipui ſunt liquores & præſto ſunt, unice examinaverunt Scriptores, quos ego quidem novi.

De Sudore.

Unicus, quem novi, qui de Sudore ſcripſit, eſt OTTO TACHENIUS (*a*), qui egregio experimento dicit, ſe apud induſiorum lotrices ſumſiſſe lixivium, in quo induſia tempore æſtivo ab hominibus ſanis geſta maceraverant; coxit illud lixivium leni igne, hocque facto adſcendit ſal ſimilis ſali urinoſo. Hoc eſt unicum experimentum, quod novi. Novimus enim, ſi gerantur induſia aliquamdiu, & ſi homines fuerint robuſti, flava illa fieri præſertim ad axillas, & ſi diu gerantur, partes illas ſudoris tenaciter adhærere. Lotrices hæc induſia in lixivio macerantes poſtea exprimunt, ita ut id, quod in iis aderat ſalis humani jam ſit ſaponi permiſtum; nunc novimus, ſaponem vulgarem, quatenus eſt ſapo, non dare ſalem volatilem, ſed illud lixivium, infectum ſudore, dabat utique ſalem volatilem urinoſum, unde nos clare docemur, in ſudore ſales eſſe, ut in urinis.

De Bile.

Bilis curioſo examine, & magno ſtudio examinata fuit a BOHNIO (*b*), ſed optime a VERHEYENIO (*c*) in novæ editionis ſuæ anatomiæ parte ſecunda, qui non caute quidem & perfecte, ſatis tamen fideliter experimenta tradit.

SYLVIUS (*d*) etiam de Bile examen inſtituit in ſuis Operibus.

De Solidis.

De ſolidis non novi bonos Auctores, quia putarunt omnes ſolida ex principiis

(*a*) In *Hipp. Chem.* C. XII.
(*b*) In *Circulo Anatom.* Progr. X. XVII.
(*c*) In II. Libro Anatomes. T. I. C. 19.
(*d*) *FRANCISCUS SYLVIUS de le BOE*, multa quidem; maxime de modo generationis bilis habet, non analyſeos parum Diſſ. II. VIII. X. Tr. de Ictero, &c. Sed plurimi alii experimenta cum bile fecerunt; *BAGLIVIUS Oper. omn.* p. 439. &c. *HELMONTIUS* in *ſextupl. digeſt.* & alibi. D. *DEIDIER expériences ſur la bile des peſtiférés*; *ALOYSIUS della FABRA de aqua Nucerina*, du *HAMEL in hiſt. Acad. Regiæ Scientiarum*. p. 76. *HOMBERGIUS* ibid. 1709. F. *KOFMANNUS* in *Obſervationibus chemicis*; *VIEUSSENSIUS* in *epiſtola de Bile* & *Phil. Trans.* n. 241. *CAROLUS DRELINCURTIUS* poſt L. *de Lienoſis*; *PECHLINUS*, *S. LEONICENUS* de metamorphoſi Apollinis & Æſculapii.

Ad alia liquida humana quod attinet, omnia attigit *VIEUSSENSIUS* in L. *des liqueurs*, tum *VERHEYENUS*, & *ALBINUS* in diſſert. *de corpuſculis maſſæ ſanguinis*. Salivam ſeorſim examini ſubjecit *NUCKIUS*, *ANT. de HEYDE*, *BAGLIVIUS*, *C. DRELINCURTIUS* poſt Libellum de Lienoſis. De ſucco pancreatico fere ſolus egit *BRUNNERUS*, cum difficulter ejus aliqua copia colligatur.

cipiis chemicis constare, cum tamen Chemia doceat, solida unice ex terra (a) constare; sine admistione principiorum; nam, si accurate tollantur omnia liquida, quæ in osse sunt, os manebit adhuc integrum; jam vero nihil nisi terra in eo reperie-

Z tur

(a) De ossium analysi egit *FRIDERICUS SLARE* in *Phil. Trans.* n. 157. (qui observavit nullum ex iis salem fixum habere) *GEOFFROY Mémoires de l'Acad. Royale des Sciences* 1710. 1732. & is quidem egregie. *J. SAM. CARL* in *lapide lydio philosophico ad ossium fossilium docimasiam* Francof. 1703. 8. *MORLEY* in *collect. Leidens. BROWNE LANGRISCH* l. c. *BARCHUSEN* in *Experiment post Physicam Acroamaticam*. C. *NEUMANNUS* in Operibus ad suos titulos. Et huc omnino etiam pertinet *DIONYSII PAPINI art d'amollir les Os*, qui variis annis & Parisiis an. 1721. 12. prodiit, novamque analysin ossium, solo vapore aquæ calentis factam continet. Cæterum plurima inde portio salis volatis alcalini habetur, & oleum empyreumaticum, & spiritus, uti ex sanguine, & reliqua in eumdem modum. Hæc omnia glutinis modo terram simplicem connectunt, & hactenus pro ossium partibus possunt haberi. Seorsim cerebri examen diligenter scripsit *HENSINGIUS* in dissertatione.

Sed cum hoc loco destituamur ab optimo *PRÆCEPTORE*, omissis forte ex codicis vitio reliquis classibus Chemicorum, liceat aliquos excitare, qui chemica de aliis, præter humanum, corporibus experimenta utilia reliquerunt.

Ad metalla & fossilia *G. E. STAHLIUS* in omnibus scriptis. *J.* St. *POTTIUS* in omnibus, ut *observationibus Chemicis & earum continuatione*. Berolini 1708. & 1741. 4. quibus Zincum, Auripigmentum Borax, Pseudo Galena describuntur.

GEOFFROY de tincturis metallorum 1713. *HOMBERG* de mercurio metallorum. *Mém. de l'Acad.* 1702. *J. WOLFG. KUNSTEL* de salibus metallorum. Lips. 1711. 4. insertus etiam in *ROHTII* versionem.

De Auro.

HOMBERG de separatione auri. *Mém. de l'Acad.* 1713. *STAHL* in vitulo aureo.

De Mercurio.

HOMBERG de solutionibus Mercurii. 1700.
GEOFFROY de sublimatione Mercurii. 1713.
BOULDUC de eodem. 1730.
LEMERY de Mercurio præcipitato. *Mém. de l'Acad.* 1712. 1714. de sublimato. 1709.
BOERHAAVII experimenta circa mercurium seorsim prodierunt, Lips. 1734. 8.
J. FRID. HENKEL de mediorum chymicorum appropriatione in argenti cum acido salis communis combinatione, Dresd. 1737. 8.

De Argento.

HOMBERG de solutione Lunæ. *Mém. de l'Acad.* 1706.

Ad præparata ex Ferro.

GEOFFROY de Cœruleo Prussico. *Mém. de l'Acad.* 1725. 1743. de eodem *BROWNE Phil. Trans.* n. 381. Porro *GEOFFROY* de Vitriolo Martis. 1713. Refutatio transmutationis Ferri in Cuprum, quam Parisiis propria Societas moliebatur. *Journ. de Trev.* 1730. art. 44. De scintillis Chalybis, *REAUMUR* 1736. Vegetationes metallicæ, *CHARAS Anc. Mémoires.* vol. X. *HOMBERG* an. 1710. *PETIT* an. 1722. *CONDAMINE* 1731. *MOREL.* 1727. *LEMERY* de Ferri arbore 1707.

De analysibus Corporum, *GEOFFROY Mém. de l'Acad.* 1717.

LEMERY contra utilitatem analysium vulgarium, ibid. 1715. 1720. *HOMBERG* de Plantarum analysibus 1701. *BOULDUC* de iisdem 1734.

De rubeo liquore ex sulfureo spiritu & alcali. *Phil. trans.* n. 228.

De

tur, ut in ossibus a pluvia & rore maceratis, vento & sole iterum exsiccatis apparet, & in cœmeteriis ipsi rustici docent; si hujusmodi ossa examinentur igne, nihil

De materie quæ metalla penetrat. *Mém. de l'Acad.* 1713.

HELLOT de atramento sympathetico. 1737.

De solutione in Menstruis. *Phil. Trans.* n. 181.

GEOFFROY de analogia corporum mineralium. *Mém. de l'Acad.* 1720.

MALOUIN de unione Mercurii cum Antimonio. 1740.

JOH. WOLFG. KUNSTEL de sal. metall. Lipsiæ 1711. 4. *CASP. NEUMANNUS* in prælectionibus *de ferro, sulphure, nitro, antimonio*, Berolini 1732. 4. *J. FR. HENKEL* in omnibus scriptis. P. *HOFMANNUS* de generatione Salium, analysi Reguli Antimonii, de Mercurio. Halæ 1729. 4.

Auctoribus citatis ad præparata ex ferro addi meretur G. E. *STAHL de solutione martis in puro alcali*, Hall. 1712. 4. & in *opusculo Chymico-physico*.

Ad peculiaria aliqua Fossilia & Sales.

Ad Sulfur *STAHLIUS* Libello Germanico *Zufällige gedanken vom schvvefel*. Halæ 1718 *SECHL* de modo parandi acidum volatile Sulfuris. *Phil. Trans.* n. 472. & Lond. 1744. 8. *LE FEVRE* de sale Sulfuris. *Mém. de l'Acad.* 1744.

De Vitriolo & ejus præparationibus, ut olei vitrioli rectificatione. *GEOFFROY. Mém. de l'Acad.* 1742.

FROBENIUS & *AMBROSIUS GODFREY* ad Phosphorum & spiritum Frobenii æthereum. *Phil. Trans.* n. 428.

Du *HAMEL* & *GROSSE* de eodem æthereo liquore; *Mém. de l'Acad.* 1734. *HELLOT* de eodem 1739. Du *HAMEL* & *NAVIER* de eodem 1742.

G. CHRISTOPH. DETHARDING & *HYNKE de sulfure præstantissimo bezoardico*, Rostoch. 1746. 4.

HERM. FRID. TEICHMEYER de anodynis quibusdam spiritibus mineralium, Jen. 1736. 4.

C. F. HUNDERTMARK de specie sulfuris anodyni, Lips. 1748. 4.

A. SALÆ anatomia vitrioli, Lid. 1617. 8.

G. E. STAHL de spiritu vitrioli in copia parando, in *opusculo*. EJ. *de analysi acidi vitriolici: de arcano duplicato & tartari vitriolati genealogia*.

J. WOLFG. KUNSTEL de salibus metallorum Lips. 1711. 4.

J. GOTTFR. WENDELIN de nonnullis medicamentis metallicis eorumque effectu in Corpore humano, Hall. 1743. 8.

MICH. ALBERTI de solutione succini fere radicali, Hall. 1739. 4.

Ad antimonium *LEMERY*, *Traité de l'Antimoine*. Parisiis 1707. 12. ad quem Libellum edidit notas criticas Anonymus. Parisiis 1707. 12. ad quem respondit *LEMERYUS*, ut tamen se victum non obscure fateatur. *BASILII VALENTINI cursus triumphalis* Antimonii ex edit. *KERKRINGII*. Amst. 1671. 8. De eodem *LAMY* an. 1682. edidit *Traité de l'Antimoine*. 12. quo contra *PATINIANOS* defendit non esse venenatum.

G. E. *STAHL de regulo antimonii stellato*, in *opusculo*.

MEUDERI citatus ibi libellus *de antimonii analysi* primum Dresd. & Lips. prodiit 1737. 8. *ROTHII* etiam est *von antimonialischen tincturen*, Dresd. 1735. 8. Germanice.

LEMERY de Kermes mineralis præparatione, *Mém. de l'Acad.* 1720. *GEOFFROY* de eodem 1734. 1735. *MEUDERI* Liber de Antimonio totus practicus editus Anglice Londini 1747. 8. & in *ROHTII* versione Gallica. *HOMBERG* de acido Antimonii 1700.

Ad Lapides.

J. HENR. POTT. de *Lithogeognosia*. Potzdam. 1746. 4.

HENKELIUS in Libellis chemicis minoribus editis an. 1744. 8.

DUFAI de tincturis Lapidum. *Mém. de l'Acad.* 1728. Adde quæ supra in physicis dicta sunt.

Ad

hil exit, quod est contra MATTHÆI sententiam, qui de chemica cranii humani resolutione scribens, postquam ex illo osse res varias arte chemica eduxisset, solebat concludere, cranium constare ex illis principiis eductis; Nos autem novimus medullam & liquida, quæ in ossium vasis continentur, varia principia unice suppeditare.

Ad Sales.

G. E. *STAHL vom Salze*. Halæ 1727. 8. C. *NEUMANNUS* de *Salibus alcalinis fixis*; *JOHANNES BROWNE* historia Salis Ebshamensis. *Phil. Trans.* n. 377. 378. & de eodem Sale *NEHEMIAS GREW*. Londini 1695. 12.

AMAND de Aqua forti. *Mém. de l' Acad. des Sciences* 1728.

Le FEVRE de Cremore Tartari 1728.

Alcali fixum naturale non dari, & de Salibus. *Phil. Trans.* n. 107.

HOMBERG de Sale acido, minerali, sicco.

IDEM de mensura Salis volatilis acidi in spiritibus contenti. *Mém. de l' Acad.* 1699. *Phil. Trans.* n. 202.

IDEM de mensura virium alcalium terreorum. *Mém. de l' Acad.* 1700.

ROBIE de Sale alcalino ex usto ligno putrido. *Phil. Trans.* n. 351.

LEMERY de cinere. *Potasse. Mém. de l' Acad.* 1727.

BOURDELIN de Sale lixivo Guajaci. 1730.

GEOFROY de mutatione acidi in alcali. *Mém. de l' Acad.* 1717.

HOMBERG de volatilizatione Salis fixi plantarum. *Mém. de l' Acad.* 1702. 1714.

LEMERY de actione Salium in materias inflammabiles. 1713.

BRANDMULLER de nitro jam laudatus est.

CHRISTOPH. CARL STRUMPF nonnulla de sublimationis apparatu, Hall. 1745. 4.

Ad Vegetabilia.

G. WEDEL de Sale volatili oleoso. Jen. 1711. 4. Describit Sylvianum, & adfines, & eorum usum.

Exploratio spiritus vini. *Mém. de l' Acad.* 1718.

Sales volatiles plantarum. 1701.

HOMBERG de Oleis essentialibus plantarum. 1700.

GEOFROY de iisdem 1707. 1721. 1728. De iisdem 1741.

Le FEVRE de Tartaro solubili. 1732. Du *HAMEL* & *GROSSE* de eodem. 1732. 1733.

GEOFROY de extractis plantarum. *Mém. de l' Acad.* 1738.

De Hydromelite *LEMERY* 1707.

De fermentatione & effervescentia. *W. SYMPSON Zymologia*. Lond. 1675. 8. Inter acidum & sulfur fermentationem esse. *STAHLII Zymotechnia* in Opusc. med. chem. & in tertio tomo *Fundamentorum*. *JAC. LE MORT idea actionis corporum motum intestinum præsertim fermentationem delineans*. Leidæ. 1693. 12.

STAHLII hic citata *zymotechnia* seorsim etiam prodiit, Hall. 1697. 8.

Adde etiam huic tractationi: H. *FRID. TEICHMEYER de arcano tartari vel sale essentiali vini*, Jen. 1730. 4.

B. DAVID MAUCHART de vini turbidi clarificatione, Tubing. 1742. 4.

G. E. *STAHL de vini dephlegmatione*, in *opusculo*.

J. JUNKER disquisitio analytica arcani tartari, Hall. 1743. 4.

C. A. a *BERGEN de fuligine*, Francof. Viadr. 1750. 4. & de eadem *BAIER*, Altdorf. 1722. 4.

J. BERNOULLI Diss. de effervescentia & fermentatione. Basileæ. 1690.

De fermentationibus. *Mém. de l' Acad.* 1701. De analysibus post fermentationem, *LEMERY* 1712.

De effervescentia vaporum in aere. *Mém. de l' Acad.* 1713.

De Oleorum per acida inflammabilitate. *Mém. de l' Acad. des Sciences*. 1726.

Experimentum pro explicando fulmine. *Mém. de l' Acad.* 1700.

De igne ex mistione liquorum. *Phil. Trans.* n. 213.

De frigore ex oleis essentialibus cum spiritu vini mistis. *Mém. de l' Acad.* 1727.

De fermentationibus frigidis. *GEOFFROY* ibid. an. 1700. *DES AMONTONS*. 1705. & 1727. *LEMERY* de præcipitatione. 1611. 1727.

CAPUT IV.

PHARMACEUTICA.

Confilia pharmaceutica.

PRo Pharmacia medica fcripferunt Chemici quam optime.

Pharmacia vocatur apud Medicos ars cognofcendi, debito tempore colligendi, affervandi, & præparandi medicamenta. Has quatuor partes habet vera Pharmacia, in quibus ipfi infervit Chemia.

Primo infervit Chemia Pharmaciæ pro refolvendis fimplicibus & inveniendi eorum principiis. Deinde ad dandam rationem, cur hoc & illo tempore fint colligenda fimplicia. Porro ad indicandum quænam pars adfervanda fit, & quomodo, & quænam partes plus & minus volatiles fint. Ultimo ad præparationem medicamentorum infervit Chemia. Si ulla pars eft Chemiæ & Medicinæ, in qua Chemici laudem meruerunt, hæc eft, ibi enim eos non facile quis erroris infimulabit. Ordine vero recenfebo, quos oporteat legere.

Prima pars Pharmaciæ ea eft, quæ docet cognofcere fimplicia in fua intima natura, quatenus illam Chemia adjuvat; quæ nempe per experimenta accurate capta definit principia, ex quibus corpora componuntur, & quinam adeo a dato corpore in Medicina effectus fperari poffint.

Quomodo vegetabilia nunc ope Chemiæ in fuis principiis cognofcantur, optime docuit Clar. TOURNEFORTIUS, in illo laboriofiffimo tractatu, *Hiftoires des plantes qui naiffent aux environs de Paris*; eft Liber in 8. editus *Parifiis* 1698. (a). Non novi ullum tractatum unquam editum effe, qui chemice ita indagavit notas plantas, & eafdem ita chemice examinat; nam diverfos ftirpium fuccos compofuit cum falibus diverfis, & cum variis principiis chemicis; & cum per BOYLEUM noviffet, quænam mutationes acidam aut alcalinam naturam proderent in vegetabilibus, didicit ea ratione, quales fales effent in fucco nondum per chemiam turbato. Ita Rofæ vim habent adftringentem, fumit ergo TOURNEFORTIUS fuccum earum, & componit cum diverfis folutionibus falium, tunc demonftrat, effe falem in Rofis, qui ad aluminofum falem accedat; hinc concludit, hujufmodi falem Rofæ infitum hunc determinatum effectum in fanguine producere. Ea etiam ratione cum Fumaria, Veronica, & infinitis aliis plantis egit. Opus certe incredibilis laboris eft; verum cum impenfas fuppeditaret Regia liberalitas, par fuit elaborando; nunquam autem tantum onus folus ferre potuiffet.

Pro eadem parte cognofcendarum plantarum videantur NEHEMIAS GREEW, ROBERTUS BOYLE, & D. DEDU, quorum Opufcula conjunctim edita funt an. 1691. in 12. Titulus eft *l'Anatomie & l'ame des Plantes*, *par* NEHEM. GREEW,

(a) Excerpfit *TOURNEFORTIUS BOURDELINI* aliorumque Academicorum Parifinorum obfervationes, in thefaurum repofitas. Sed eædem obfervationes multo uberius continentur in D. *GEOFFROI* materia medica, in qua fere omnium fimplicium analyfes, & in quinque quidem cujufque plantæ Libris inftitutæ habentur.

NEU-

GREEW, ROBERT BOYLE, & NICOLAS DEDU (*a*). In eo tractatu simpliciter ex Botanica, & re herbaria enumerantur plantæ, per chemiam resolvuntur, indagantur, & reducuntur ad principium suum, quamvis in eo etiam plura physica experimenta reperiantur.

Scripsit etiam hac de re DODARTIUS, eminens & nobile membrum Academiæ Parisinæ, in tractatu suo tam in folio, quam in 8. edito, cui titulus est l'*Histoire des plantes* (*b*). Tum etiam Dn. *du* HAMEL sparsim in *Historia Academiæ Regiæ Scientiarum* quædam habet.

Poterit etiam hac de re videri Dn. GEOFFROY membrum etiam prædictæ Academiæ Regiæ Scientiarum, cujus inventa in iis Monumentis inveniri poterunt: sed ante aliquod tempus fatis cessit. Nunc Clar. BOULDUC, etiam membrum ejusdem Academiæ, hoc opus absolvendum in se suscepit.

Si quis nunc Libros emere velit, qui sine nugis sunt, & unde ingentem fructum percipere queat, legat istos & omittat reliquos, ibi enim invenitur Pharmacia, quæ ope Chemiæ simplicia sic resolvit, ut eorum habebatur cognitio a Pharmacopæo, quid contineat singula planta, estque hoc fundamentum Pharmaciæ.

Secunda pars Pharmaciæ est, quæ docet plantas debito tempore colligere, sed etiam ista habet adminicula ex Chemia. Nam præter aquam & terram, salem volatilem & fixum, oleum & terram, nihil in plantis est. Chemia vero demonstrat, quid per tempus de plantis avolet, quid fixum supersit. Galenici nihil noverant de his corporibus, nisi aromaticarum plantarum particulas medicas celeriter avolare, & stirpium aromaticarum flores mane coquendos esse, prius quam sol eduxerit partes meliores. Sed longe plura Chemia docuit; ostendit enim, quo tempore sal, quo alio oleum in stirpibus dominetur. Totum negotium

in iis

NEUMANNUS etiam fere omnium medicamentorum analyses & extracta stirpium gummea & resinosa cum ponderibus habet.

FRANCISCI ALEXANDRI Apollo compositorum & simplicium examen suo fulgore irradians, Venet 1565. fol. Francofurti 1613. 4. Dispensatorium est, cum historia omnium simplicium medicamentorum, quæ formulas subeunt.

JOH. RENODÆI Institutionum pharmaceuticarum Libri V. & *de materie medica* L. 4. Parisiis 1608. 4. EJ. *institutionum pharmaceuticarum* Libri IV. & *antidotarium seu dispensatorium absolutissimum*, Paris. 1623. 4. Anglice etiam 1657. fol.

BRICII BAUDERON pharmacopœa & du BOIS de miscendis medicamentis, Lond. 1639. fol. gallice, Lion 1663. 4. Rouen 1644. 4. qua lingua scripta & hispanice versa a *JOH. de CASTILLO*, Gadibus 1671. 4.

J. R. GLAUBER pharmacopœa spagirica p. 3. Amst. 1654. seqq. 8.

J. PRÆVOTI tractatus *posthumus de compositione medicamentorum*, Pat. 1666. 12. Hanov. 1666. 12.

A. Q. RIVINI manuductio ad chemiam pharmaceuticam, Norimb. 1718. 8.

FELIX PALLACIOS palæstra pharmaceutica chymico Galenica III. ed. Madrit. 1730. 4. *

J. FRID. CARTHEUSER pharmacologia theoretico-practica, Francof. Viadr. 1745. 8. Commodus inprimis liber, & fidus.

(*a*) Opusculum prodiit Parisiis 1682. 12. & Leidæ 1691. 12. Continet inprimis compendium Opusculorum phytologicorum *GREWII*, deinde ejus observationes de mistione, quæ cum titulo *Discourse concerning the nature causes and povver of mixture*; prodierunt Lond. 1675. 8.

(*b*) Utique, hique viri primi hic glaciem fregerunt, dum reagentia chemica, Salium & Syruporum, cum succis plantarum phænomena, & analyses susceperunt, in aliquot mille Stirpibus elaborandas. Pars magna laboris absoluta, sed adgnita plerarumque analysium inutilitate suppressa est. Singularium vero stirpium & inprimis purgantium analyses, passim in Commentariis Regiis, nonnullas etiam in Germanorum Academicis disputationibus reperias.

in iis confiftit, inquit HELMONTIUS (*a*), quæ dicam: Verno tempore carent plantæ oleis, & abundant fale; fed toto æftivo tempore principia maxime volatilia calore folis fenfim abeunt, ut funt fal & aqua, & concentrantur maxime fixa & tenacia, quæ funt oleum inprimis & fal oleis implicitum; ficque circa autumnum abundat oleum in planta, quod illi confervandæ a natura deftinatur, quando in folo fuo remanet: Si quis nunc velit de planta aliqua habere falinam materiem, is circa vernum tempus juxta HELMONTII fententiam eam legere debet. Qui vero oleum & refinam & balfamum defiderat, illi circa hyemem planta legenda eft.

Deinde Chemia etiam demonftrat quænam plantæ alicujus partes plus falis, quæ olei plus habeant. Semini plurimum olei ineft, terræ, aquæ & falis minus. Qui ergo oleum de planta defiderat, femina fibi fumat; & quidem, uti dictum, autumno, quo oleum, tamquam balfamum, ad avertendas hyemis injurias, plurimum feminibus circumfunditur. Si quis me rogaverit, ubi hæ notæ characterifticæ apud Auctores reperiantur, vix novi; fed fi abfque jactantia dicere liceat, noftra Chemia hoc docet. Verum Auctores, qui fymbolam ad hanc partem attulerint, fane non novi.

Tertia pars Pharmaciæ eft, quæ docet affervare debite collecta fimplicia. Chemia certe optime hæc docet, quando demonftrat, plantam & femina alterne & repetito exficcata, & iterum humectata, & denuo exficcata, omnem virtutem amittere; hinc indicat, nihil plus vires materiæ Medicæ labefactare, quam repetitam exficcationem. Inde patet, ligneas capfulas maxime aptas effe ad confervandas plantas. Quod ad locum, ubi fervari debent, iterum demonftrat Chemia, loca nimis calida huic rei non conducere, quia ignis omne volatile affumens falia alcalia reddit. Deinde cum hyeme frigus femper humiditatem afferat; hinc loca frigida non conducunt fervandis ftirpibus. Sed borealia loca funt eligenda, ut femper Veteres annotarunt.

Quarta pars Pharmaciæ tradit præparationem Medicamentorum ex materia Medica, hinc Medicamenta per primam partem cognita, collecta per fecundam, adfervata per tertiam, per quartam in ufum medicum præparanda funt.

Hic indicandi funt Auctores qui per artem chemicam Medicamenta præparare docent. Nullibi certe plus Chemia infervit Medicinæ, quam in excolenda hac parte Pharmaceutices, & quodcunque ofores opponant, certe fateri coguntur fe Chemia hac occafione indigere, nam ex ipfis rebus vegetabilibus, mineralibus, animalibus, fi aliquid præparare velint, id fine Chemia certe perficere nequeunt. Cinnamomi oleum habet vires medicas, id omne, quod vetuftas excogitavit, fuperantes. Quis mortalium haberet contra nervi puncturam medicamentum, nifi fpiritum ex terebinthina æthereum? hunc vero Medici ex nulla alia arte didicerunt, nifi a Chemia. Qui hoc experimentum inftituerunt, invenerunt etiam unam vel alteram olei Fœniculi guttam fanare ægrum flatibus ex pituita laborantibus. Itaque Auctores in hac parte præftantiores indicabo.

Si

(*a*) Propriis fcriptis hæc exfpofuit *J. LUDWIGIUS de radicum officinalium bonitate*. Lipf. 1743. 4. Huc etiam *CL. RICHTERI* Libellus pertinet *de corruptelis medicamentorum*. Dref. 1732. 8.

Si ergo quis velit videre, quomodo hodierna Chemia pro praxi inferviat; & doceat elegantiffima ex omni rerum genere Medicamenta præparare, videat ANGELUM SALAM, cujus *Opera omnia Medico chemica* in 4. funt edita *Francof.* an. 1647. (*a*). Auctor in his rebus exactiffimus eft, tam in colligendis præparandis, quam accuratus in defcribendis arcanis omnibus. Docet, planiffimo fermone, tractare omne genus vegetabilium, animalium, mineralium, & omnes eorum partes ita perficere, ut Medicamentis inferviant. Auctor natione Italus eft, fed in Belgio clarus, ubi diu vixit, dignus certe eft, qui omni ftudio perlegatur.

Similia peregit JOHANNES SCHROEDERUS in fua *Pharmacia Medico-chemica* (*b*), quæ ultimo Francofurti ad Mænum edita eft an. 1685. in 4. Ea enim editio indicem locupletiffimum habet, fed etiam Lugd. Batavorum idem ille Liber prodiit in 8. an. 1672. neque multum refert, utram harum editionem habeamus, utraque eft bona. Nulla Pharmacia, quod fcio, melior eft, & nemo clarius, candidius, exactius fcripfit, quomodo Chemia ex qualibet re educat Medicamenta; hinc fuperat certe ANGELUM SALAM, qui fyftematice, & magis pro Chemicis fcripfit. SCHROEDERUS autem breviffime, & tamen omnia difficillima annotavit; nam nemo eft, qui parvo compendio plura docuerit. Methodus ejus duplex eft, 1. omnia defcribit fub fuis titulis, & deinde 2. fub fuis fimplicibus: v. gr. dicit Abfinthium effe colligendum eo tempore, & habere has vires in forma cruda, & illas in fimplici infufione. Deinde recenfet ea, quæ ex Abfinthio in medicos ufus præparantur. Scribit adeo, fit ex Abfinthio talis tinctura, talis aqua, fpiritus, fal, effentia alcalina, atque quinta effentia, & omnia defcribit exactiffime & nervofiffime.

Eamdem rem peregit JOHANNES ZWELFERUS (*c*) in *Pharmacia Regia* quam

(*a*) *ANGELI SALÆ Opera Medica-Chemica* conjunctim prodierunt Francofurti 1647. 4. Numerofa funt Opufcula, quæ partim ad regnum vegetabile, partim ad foffilium hiftoriam pertinent. Ad priora anatome effentiarum vegetabilium, Hydrelæologia, Tartarologia, Saccharologia, Exegefis chemiatrica, Mirothecium fpagiricum pertinent. Ad foffilia etiam hæc duo fcripta, anatomia vitrioli & de natura vitrioli, tractatus de antimonio. Defcriptio auri potabilis, chryfologia, feptem planetarum terreftrium explicatio, &c. Primus inter Chemicos defiit ineptire, fi credis *CONRINGIO*. Aliqua alia pharmaceutica Opera hac occafione adducam.

Compofitiones etiam medicas ex Chemia maxime repetitas, multas habet *HADRIANUS a MYNSICHT* in *thefauro & armamentario medico-chemico*. Lubecæ 1646. 4. & alibi edito. Sed cavendum a nimiis laudibus.

(*b*) Notiffimus labor, frequentiffime Ulmæ & nunc maxime Norimbergæ 1746. & 1747. in folio editus. In quinque Libros dividitur. Primo continentur generalia quædam & vocum explicatio. Altero materia medica, tum fimplicium catalogus, tum compofitorum formulæ. Tertio, quarto, quinto, fimplicia trium regnorum cum eorum præparationibus officinalibus, viribufq; Simpliciter omnia, paulum tamen credule & nimis alchemice fcripta. Voces exoticæ fæpe corruptæ. Nihil valde arcani aut reconditi. *FRIDERICUS HOFMANNUS*, celebrioris *FRIDERICI* pater, *clavem in Opus SCHROEDERI* edidit Halæ 1675. & 1681. auctius in 4. quo auctaria continentur varia & chemicæ præparationes medicamentorum corriguntur, illuftrantur.

Recenfus hoc loco *J. SCHROEDERUS* editus eft Norimb. Germanice 1685. 4. tum Francof. 1669. 4. Lat. Norimb. 1693. cum *HOFMANNO* Fr. Lipf. 1718. 4.

(*c*) *Animadverfionibus in Pharmacopœam Auguftanam*. Norimb. an. 1675. &c. Auguftanum difpenfatorium hactenus claffici fere Libri loco fuit in Germania. *ZWELFERUS* gnarus, vel

STA-

quam edidit *Norimbergæ in folio, anno* 1675., neque tamen meretur comparari SCHROEDERO, nimis enim numerosas & difficiles præparationes congessit, ut pro Galenica & Arabica Pharmacia bonus esset; ἀκρίβεια vero artis nostræ splendet apud SCHROEDERUM. Hi bini viri, ANGELUS SALA & SCHROEDERUS, tam perfecti sunt, ut plurimi totam eruditionem suam illis debuerint.

Legatur etiam JOSEPHI QUERCETANI *Pharmacia Dogmaticorum restituta.* Liber est Parisiis editus, & iterum in Germania in 4. (*a*). Editio utraque æque plena est. Egregia est ejus *Pharmacia Hermetica*, uno volumine in 4. comprehensa. Ubi emetur unum Opus, sæpe simul habebitur alterum. Vir iste habet quædam, quæ in reliquis scriptoribus non reperiuntur, laboriosissimus fuit, & cum in magna fama viveret, multa cum auctoritate scripsit, ut Hermetis Dogmata; hinc etiam voluit inter Adeptos recenseri, & sententiam PARACELSI amplexus est. Apud eum omnes sententiæ Alchemistarum Germanorum antiquorum inveniuntur.

Supra omnes vero commendandus est DANIEL LUDOVICI in *Pharmacia moderno sæculo applicanda.* Gothæ Saxonicæ. 1685. 8. (*b*). Hic Auctor compendium totius Bibliothecæ Chemicæ & Pharmaceuticæ scripsit, & vocavit suum Opus Phar-

STAHLIO judice, homo, *fund. Chem.* T. III. p. 340. vitia & ambages compositionum demonstrare suscepit, novamque *Regiæ* nomine edidit *Pharmacopœam*. Norimb. 1667. fol. Nimio tamen ardore nimiaque temeritate usus nihil effecit, neque ipse aut satis chemicus, aut a farragine seculi sui repurgato fuit ingenio.

Editiones *Pharmacopœæ Augustanæ* sunt numerosissimæ, & nuper 1673. 1684. 1694. 1710. fol. Causam ejus egit contra *ZWELFERUM WELSCHIUS* an. 1675. Nuper aliæ successerunt similes Pharmacopœæ, ut *ERNESTI FAGINI* (*BUECHNERI*) *dispensatorium Regium Brandeburgicum* 1734. fol. prius an. 1698. editum quo Stahliana etiam præparata continentur. *Dispensatorium medico-pharmaceuticum Regium*. Bresl. 1744. fol. *Dispensatorium Würtenbergicum*. Stutg. 1741. fol. *Pharmacopœa Regalis* Lond. 1746. 4. ex qua inutiles, & nimis fusæ compositiones ejectæ sunt, egregio omnino instituto.

J. ZWELFERI animadversiones Norimb. recusæ sunt 1693. 4. *EJUS* etiam *Pharmacopœa Regia* recusa est ibid. eodem anno 4.

Adde etiam huic tractationi *CL. GALENI* libri *de theriaca* quos in practicis recensui; tum *de antidotis* & *de substitutis medicinis*.

A. M. BRASSAVOLÆ examen omnium syruporum quorum in medicina usus est, Lugd. 1540. 8.

MICHAELIS VILLANOVANI (celeberrimi illius *SERVETI*) *syruporum universorum ratio ad GALENUM diligenter exposita & vera purgandi methodus*, Paris. 1577. 8. Venet. 1545. 8. Lugd. 1546. 8.

MOYSE CHARAS de la theriaque d'Andromachus, Paris. 1685. 12. de simplicibus medicamentis, quæ eam formulam ingrediuntur, non inutiliter.

A. Q. RIVINI censura medicamentorum officinalium, Lips. 1701. 4.

SALOMON JACOBSON de syrupis officinalibus, Hall. 1739. 4. bene.

(*a*) *Pharmacopœa Dogmaticorum restituta & Hermeticorum floribus illustrata*. Paris. 1607. 4. & alias. Vanus homo & jactator, cujus tamen pluscula compositiones auctoritate recentiorum Medicorum conservatæ sunt.

(*b*) *DANIELIS LUDOVICI* Medici Gothani *Diff. III. de Pharmacia moderno sæculo applicanda*. Sæpissime editæ sunt, Gothæ 1671. 12. Hamb. an. 1688. 8. & Francofurti, denique in Operibus omnibus 1712. 4. Inclaruit inprimis ob liberum judicium, quod de farraginibus incommodis medicamentorum interposuit, & utique simplicitatem, elegantiam, gra-

Pharmaciam moderno sæculo applicandam. Nempe considerat quam diversis & operosis Medicamentorum formulis tota nostra ætas aggravetur. Hinc ipsi animus est, ex his omnibus tantum id elicere, quod necessarium & optimum Chemici ha-

A a

bue-

gratiam secutus est. Turbant sermonem Parentheses. In hunc Auctorem *ETTMULLERUS* commentatus est, minus feliciter, si fides *STAHLIO in mat. med.*

D. LUDOVICI Dissertationes III. ibi recensæ cum *ETTMULLERI* commentario Gallice editæ sunt Lyon 1710. 8. Germanice vero *J. HEIMREICH* qui idem *LUDOVICUM* proprio libello defendit 1714. 8. In eum alterius commentarii *NENTERIANI* specimen exstat, Argent. 1708. 4.

VALERII CORDI dispensatorium sæpissime recusum, uti jam dictum est, mihi Leid. 1651 12. cum *P. COUDENBERG MATTH. LOBELII* notis & *G. RONDEL*. Libro *de theriaca*.

A. P. COUDENBERG etiam Gallice versum est, Antvverp. 1575.

ADOLPHUS OCCO, *ADOLPHI* filius, *ADOLPHI N.* primum *Pharmacopœam Augustanam* edidit A. Vind. 1574. fol. recusam 1580. 12. 1597. Inde versa a Coll. medico prodiit 1613. fol. 1622. fol. 1646. Goudæ 1653. 8. A. Vind. 1673. 8. 1684. fol. 1694. fol. 1710. fol. & *renovata* Aug. Vind. 1734. fol. ed. 1673. prodiit *defensio* L. *SCHRDERII*. *Medullam* ejus contraxit *VITUS RIEDLINUS*, Ulm. 1707. 8. nempe utiliora medicamenta.

Il Ricettario medicinale Fiorentino per ordine del Gran Duca, Florent. 1567. fol. Latine versum a *CLUSIO*, Lugd. 1587.

M. CHARAS citata pharmacopœa Gallice prodiit Paris. 1682. 8. Anglice 1678. fol. Opera vero *EJUS* omnia Genevæ 1684. 4. 3. vol.

DE MEUVE prostat etiam Paris. 1689. 4.

N. LEMERY Pharmacopée prodiit etiam Venet. 1726. 4. Italice.

J. QUINCYI lectures in Pharmacy. An idem opus *Pharmacopée universelle raisonnée traduite* par *CLOUZIER*, Paris. 1749. 4. an potius opus quod *Pharmacopœa officinalis* inscribitur, Lond. 1719 8. Angl.

Verum, cum Pharmaceutice adeo necessaria & accepta pars Medicinæ sit, omnino non videtur posse nos omittere commendationem aliquot Auctorum ex omni tempore, qui formulas officinarum descripserunt. Initium potest fieri a *JOHANNE MESUE*, a *J. SYLVIO*, Parisiis an. 1562. 8. & Venetiis an. 1602. in fol. edito, & a *NICOLAO MYREPSO*, *cujus Opus Medicamentarium* a *FUCHSIO* Basileæ an. 1549. fol. editum est.

Ab istis enim Auctoribus multæ in Pharmacopolia compositiones transierunt.

Sæculo XVI. ex Dispensatoriis suffecerit *VALERII CORDI Dispensatorium posthumum* infinitis locis editum, bene vero & cum *COUDENBERGII* & *LOBELII* Scholiis an. 1652. 12.

M. CHARAS Pharmacopée Royale Galénique & Chymique. Parisiis 1676. 4. minime rudis hominis Opus.

JACOBI LE MORT Pharmacia & Chemia rationibus & experimentis instructa. Leid. 1684. 8. Multum habet Theoriæ, & tria elementa viscosum, ramosum & terrestre. Cæterum plantarum vires & præparationes describit; recusa est auctius ibid. 1688. 8.

DE MEUVE Dictionaire Pharmaceutique, Parisiis 1677. 8. est quasi Bibliotheca Auctorum eo pertinentium.

ANT. de *HEYDE nieuvv licht der Apothekers*. Amstelod. 1682. 8. Habet etiam observationes Physicas.

N. LEMERI Pharmacopée universelle. Parisiis 1697. 4.

J. ALLEYNE English Dispensatory. Lond. 1733. 8. quo etiam materia medica & formularum systema conjunguntur.

SHAW Dispensatory of the Royal College of Physicians. Lond. 1721. 8. sæpissime editum, & omnibus aliis, nisi fallor, utilius, cum & Theoriam & Praxin Pharmaciæ, & materiam medicam novis inventis, ditiorem, & Dispensatorium, & denique formulas extemporaneas contineat, sitque cauti & gnari hominis Opus.

RO-

buerint. Neque novi apud aliquem Auctorem tale quid absolutum esse. Omnia enim summo expendit judicio, arcana candidissime tradit, inprimis in additamentis ad Pharmaciam suam; etiam hoc egregium est quod indicem habeat. Id

ROBERTI de FARVAQUES *Schatkammer des Geneeskonst*, nuper auctius edita. Leidæ 1741. fol.

Compendii vice placuit mihi inter nuperos, JOH. FRID. CARTHEUSERI *Pharmacologia theoretico-practica*. Berolini 1745. 8. Verax nempe Auctor & fidus, neque nimius laudator.

Pro Dispensatorio JOH. HENR. SCHULZE *prælectiones in Dispensatorium Brandeburgicum*, Norimbergæ 1736. editæ, quæ judicium in compositiones continent. Artificia vero, quibus obtinetur, ut quam integerrimæ vires corporum, & quam aptissime in medicamenta transeant, tradidit G. W. WEDEL in *Pharmacia in artis formam redacta*. Jen. 1677. 4. & in *Pharmacia in Acroamatica*. ibid. 1686. 4.

JOHANNIS QUINCYI *lectures in Pharmacy*. Londini 1723. 4. Brevis & dilucidus; sed posthumo Libello Auctor fere eodem scopo quo D. LUDOVICI rationes compositionum & vitia tradidit, & demonstravit, qua ratione quodvis medicamentum ad præscriptos fines duci possit, atque farraginem confusam ex magnis compositionibus officinalibus expulit.

Denique laboriosus compilator J. JACOBUS MANGET in Bibliothecam suam pharmaceuticam plurima congessit ad materiam medicam & artem pharmaceuticam pertinentia.

In ea vero Pharmaceutices parte magis medica, quæ docet modum simplicia medicamenta in efficaces, neque tamen ingratissimas formulas componendi, sufficiunt G. W. WEDELII *de medicamentorum compositione extemporanea* L. II. Jenæ 1678. cum tabulis synopticis. Jenæ 1677. fol.

Clariss. viri HIERONYMI DAVIDIS GAUBII *de methodo concinnandi formulas*. Leid. 1739. 4.

Formulas vero paratas selectiores habet *Pharmacopœa Bateana* (Opus Archiatri Caroli II.) edidit a J. SHIPTON. Londini 1688. 8. Auctior edita Anglice Londini 1694. & 1706. 1713. 8. & alias, tum J. FULLER *Pharmacopea extemporanea*. Londini 1702. 8. Sed ista valde sæpe inconcinnas & mistas alienis aut nimiis ingredientibus, ut vocant, formulas continet.

Pharmacopea Bateana hic dicta prodiit etiam recusa Lond. 1691. 12. 1694. 8. aucta a GUIL. SALMON cum posologicis tabulis, Francof. 1702. 12. Auctior vero Anglice etiam recusa est, Londini 1720. 8.

Pharmacopea Persica, Paris. 1687. 8. curiosa ob orientalium medicamentorum cognitionem.

Pharmarii collegii Regii Medicorum Edimburgensis, Edimb. 1722. 8. 1735. 8. 1744. 8. Gotting. 1742. 8. Inter concinniores.

Dispensatorium Regium & Electorale Borusso-Brandenburgicum, Berolin. 1741. fol. Erford. 1734. fol. curante A. E. BUCHNERO, quam editionem passim carpit C. NEUMANNUS. In IDEM exstant *prælectiones* J. H. SCHULZE, Hall. 1736. 8.

THEODORI BARON *codex medicamentarius Parisinus*, Paris. 1732. 4. Regia auctoritate confirmatus, recusus anno 1749. a J. BAPT. THOMA MARTINENQ. 4. auctius & emendatius. Continet catalogum simplicium medicamentorum etiam recentiorum: inde præparationis modus Galenicus, tunc chemicus. Multas adhuc compositiones, etiam prælongas conservarunt.

Pharmacopea Würtembergica, Editio II. (prior est 1741. fol.) Stuttgard 1750. fol. inter commodissima & plenissima dispensatoria, novis parumque notis medicamentis locupletata cum meliori plantarum memoria. Bene de opere meruit J. A. GESNER.

Ad cognitionem concinnandarum formularum sequentia adjicimus.

Plurimas CELSUS habet & ÆTIUS, omnesque pene veteres.

JULII DELPHINI *de ratione medicamentorum præscribendorum*, Venet. 1557. 4. *

CONR. GESNERI *Evonymus de remediis secretis*, dictus in vita EJUS viri, recusus cum P. de VEGA, Lugd. 1620. 8. Anglice versus Lond. 1559. 4. JAMES. & gallice 1555. Lugd.

De dosibus collectio *opusculorum illustrium virorum*, Venet. 1579. 8. nempe M. CURTII *methodus dosandi*, BENED. VICTORII, B. MONTAGNANÆ, GENTILIS FULGINATIS de dosibus libelli, RONDELETII de ponderibus, ALKINDI & T. GRADO de gradibus virium & P. GORRÆI formulæ.

SE-

Id unum in LUDOVICI Opere mali est, quod stylo intricatissimo conscriptum sit; quum enim omnia ut helluo devoret, quæcumque ante eum ab aliis scripta fuerant, adeo intricate scribit, ut vix intelligatur, nisi ab iis, qui sententiam præcedentium Auctorum cognoverint. Verum qui aliquid de Pharmacia & Chemia callet, facile videt eum palmam omnibus præripuisse, & eo certe Libro nemo carere potest.

Absolvi jam enarrare id quod Chemia ad Medicinam faciat, divisi enim in generale emolumentum, quod Chemia Medicinæ præstat, & id quod singulare singulis Medicinæ partibus tribuit; utroque hoc iterum absoluto, habemus Medicum præparatum fere, ut suo se accingat studio. Habet enim animum nunc imbutum Mathematicis, Physicis, Historia naturali, ratio-

A a 2 cinio

SEBASTIANI CORUILLAT materia & forma medicamentorum tum quæ intro assumuntur, tum quæ foris exhibentur, Lugd. 1557. 16.

C. BAUHINI de remediorum formulis Græcis, Arabibus & Latinis usitatis ad plerosque morbos accommodatis, Francof. 1619. 8.

NICOLAI EPIPHANII Pharmacopœa empirica seu formulæ & arcana cum *RENODÆO* 1623. 4. Paris. Francof. 1726. 8.

MARCI BANZER fabrica receptarum, i. e. methodus præscribendi formulas, Aug. Vind. 1622. 8.

PETRI MORELLI systema parascevasticon ad praxim .. continens rationem præscribendi formulas secundum normam practicandi Monspelii usitatam, Genev. 1628. 8. 1650. 8. Amstelod. 1659. 12. Lips. 1645. 8. opera *J. JAC. a BRUNN.*

J. VARANDÆI formulæ remediorum 1658. fol. in operibus omnibus.

J. MICHAELIS opera in quibus *apparatus formularum seu annotationes in MORELLUM de præscribendis formulis*, Norimb. 1688. 4.

HADRIANI a MYNSICHT Thesaurus & armamentarium medico chimicum, Lubec. 1662. 4. 1638. 4. Francof. 1675. 8. Venet. 1718. 8. 2. vol. Remediorum chymicorum satis etiam nunc celebres formulæ.

JOH. PREVOT medicina pauperum & de remediis facile parabilibus & EJ. *selectiora remedia* exstant in opusculis, Hanoviæ 1666. 12. excusis

HENRICI TENKE formules de médicine tirées de la Galenique & chymique, Lion 1682. 12. 1690. 12. & Latine *instrumenta curationis morborum*, Lugd. 1683. 12. 1687. 12.

EMANUEL KOENIG thesaurus remediorum ex triplici regno Basil. 1694. 4. Pharmacopœam Bateanam operi inseruit, & chemica *BOHNII* & alia.

J. J. MARCGRAF materia medica, Leid. 1716. 4. continet artem formularum concinnandarum.

Thesaurum Ludovicianum seu *DANIELIS NEBELII pharmacia LUDOVICI* edita est Norimb. 1720. 12. nempe bonorum remediorum selectus.

THOMAS FULLER pharmacopea extemporanea, Lond. 1701. 12. 1710. 8. 1714. 12. 1719. 12. (cum Bateana) 1723. 8. Roterod. 1719. 8. Amstelod. 1731. 8. Lausann. 1737. 8. Mille sunt formulæ validiorum medicamentorum, sæpe tamen Germanico palato ægerrime offerendæ.

HIERONYMI ZANICHELLI promptuarium remediorum chymicorum, Venet. 1701. 8.

PET. JOSEPH. RODRIGUEZ apis Hyblæa, Madrit 1706. 4. Formularum collectio *

Pharmacopea Radcliffiana from his original recepit P. I. Lond. 1716. 8. secunda 1719. 8. tum a *STOTHERO* editæ *practical dispensatory* ejusdem, Lond. 1730. 8. & Germanice versa Lips. 1721. 8.

J. JUNKER conspectus formularum medicarum 1723. 4.

HERMANNI BOERHAAVE materia medica, Leid. 1729. 8. & alias formulas continet ad aphorismorum ordinem.

J. F. CARTHEUSER tabula formularum præscriptioni inservientium, Fr. Viad. 1740. 8.

HIERONYMI DAVID GAUBII methodus concinnandi formulas, Leid. 1739. 8. Franc. 1750. 8. Gallice Paris. 1749. 12. commodissimum ad hanc artem compendium.

Ad

cinio & Chemia. Hæc etiam ſcire oportet, ut perfectus evadat Medicus, iis deſtitutus æternum ignorabit Medicinam, qualis hodie nota eſt; neque enim ſcopus noſter eſt ſcire unice, quomodo præſcribendum ſit medicamentum, & quomodo tractandus ſit æger, ſed quærimus quid hodie in Medicina notum ſit: Si tamen aliqui ea nolint admittere, quæ expoſita ſunt hactenus, minus rerum curioſiarum cupidi, ſaltem nunc ſequantur ea, quibus ne ipſi quidem carere poterunt.

Ad doſes etiam pertinet G. COCKBURNE *de purgantium & emeticorum doſibus determinandis pro ætate & temperamento. Phil. Trans.* n. 307. & THEOD. BALTHAZAR *de doſibus medicamentorum diatribe.* Lipſiæ 1719. 8. ubi ex Algebra compoſitio medicamentorum in venientes fines & formularum ſtructura determinantur.

CAN-

C A N D I D O
L E C T O R I
ALBERTUS HALLER,
S.

BOERHAAVIUS paucissimis vocibus Botanicen attigit. Cum vero ea Medicinæ pars utilitate alias æquet, omnes vero amœnitate superet; fusiorem Librorum eo spectantium catalogum addere eo minus dubitavi, quod in iis scriptis multum & cum voluptate versatus, proprium de multis judicium potuerim interponere. Cum vero mea supellex non satis plena esset, supplevi præcipuos, ut quidem mihi videbatur, Auctores, ex JOH. FRANCISCO SEGUIER, aliisque fide dignis Scriptoribus, repetitos: eos autem omnes Asterisco signavi, quotquot non penes me fuerunt. Non omnes aut Libros, aut editio-

tiones, aut disputationes academicas, quæ plurimæ apud me sunt, enumerare visum est, ne infinitus fieret labor. Selectam enim, non plenam, Bibliothecam promisi, & limites, in hac parte, potius produxi, quam justo arctius contraxi.

Cæterum occasionem nactus cum Medicinæ Cultoribus colloquendi nolui dimittere. Est aliquid, quod dudum male me habuit, & in dies gravius menti meæ incumbit. Nescio qua arte inimicorum meorum, aut quo demum parum benigno mihi fato, fit dudum, ut iniquior, ingratior, & æmulus denique dicar BOERHAAVIO. Famam sprevi diu, nunc autem video, & in Litteris minacibus, & in Diariis, & inprimis in rumoribus doctorum Belgarum hanc increbescere calumniam. Non molliorem vocem meretur hæc adeo injusta exprobratio. Multi BOERHAAVIUM audierunt, coluerunt, nemo me amavit magis. Nemo me majores labores toleravit in emendandis ejus codicibus scriptisque, quos subii, nulla mea cum fama, nullo inclarescendi ductus studio, qui potueram meas opiniones, meam phænomenorum & experimentorum collectionem alio ordine meoque proposuisse: quem nulla certe cura mei jubebat breves horas, neque reditura tempora in ingratissimo emendandorum codicum labore consumere: qui id consilium potuissem a principio sequi, quod sero sequor, ut ad propria elementa cogitationes meas ordinarem.

Sed quidnam demum posset in meis de BOERHAAVIO amoris & venerationis testimoniis desiderari, aut ab iniquissimo homine ultra postulari, ego quidem non video. Omnes mihi notos colores effudi, quibus summam de eo viro existimationem vivide depingerem. Nulla cito loca, omnia enim scripta mea iis testimoniis replentur.

Sed

Sed diſſenſi a VIRO OPTIMO, ſed ultra videre volui, aut citra ejus opiniones conſiſtere, aut aliter deſcribere partes, aut definire utilitates partium. Non patienter fero adeo immodeſtam petitionem. Mene vero præferre aliquem, qui me ipſum vero non præferam, qui de ſententia mea decedam cupide, quoties nova experimenta lucem adfuderunt novam, ad quam menda opinionum mearum perſpicerem? Poteſtne a bono viro quidquam exigi ſimile? An ii viri, quos ajunt conſpiraſſe in meam exiſtimationem, ſerio unquam ipſi ita ſe manciparunt BOERHAAVIO, ut meliora viderent, PRÆCEPTOREM ſequerentur?

Sed extat in Diario quodam, Lingua ſcripto Gallica, neſcio quæ comparatio BOERHAAVII cum meis *Commentariis* iniquior PRÆCEPTORI. Imo alias novi extare multo iniquiores. In ea enim, de qua queruntur, neque ego, neque amici, quos ingenii acerrimi, integerrimi judicii, me habere inter ſummas meas laudes duco, quidquam aut indecenter animoſum, aut petulanter iniquum in BOERHAAVIUM invenire potuerunt. Plura ipſe D. MATY (ſi eſt Auctor *Elogii Critici* BOERHAAVII), & in elogio quidem, in magno viro carpſerunt, & ea omnia, quæ in *Diario* minus probantur, ea omnia prior monuit, etſi ejus Opuſculum poſterius prodiit.

Sed ego quidem videor mihi eam rem perſpicere: BOERHAAVII nomen, Belgis venerabile, ſumunt ſibi inimici mei, qua, quaſi larva, mihi terribiles fiant, Civibus ſuis honeſti Præceptoris ſui videantur defenſores. Alia ſecta eſt, neque BOERHAAVII curat aut famam, aut ſententias. Nam & has frequenter deſerit, ubicunque ſibi videtur, & illam mihi ipſi, ſi iis laqueis me irretiri paſſus eſſem, amiciſque meis prodit. Nulla enim alia ratione vehementius ad demon-

ſtran-

ſtrandos errores PRÆCEPTORIS provocari poſſem, quam hac artificioſa exprobratione meæ, ad eum virum relatæ, tenuitatis.

Neque tamen eum quidem finem attingit ea ſecta. BOERHAAVIUM amavi, veneratus ſum, carus ipſi fui, in prima mea juventute. Multis nunc annis officiis publicis admotus, nihil decedere paſſus ſum de juſta pietate in Virum bonum, modeſtum, veri amantem, eruditionis variæ, eloquentiæ ſingularis, ardoris in Artem Medicam incredibilis, Botanici diligentis, Chemici indefeſſi, Medici theoretici in Europa principis, Practici inter illuſtriſſimos. Nunquam dedidici uti PRÆCEPTORIS nomine. Menda Viri texi, invitus ab eo diſſenſi, ſæpe adhæſi non ſatis firmæ opinioni, quoties vel aliquo modo auctoritatem tueri licuit. Nunquam etiam ab eo tempore, quo indigna varia, ob eam imaginariam æmulationem, ſum paſſus, aliter ſenſi, aut ſentiam unquam.

Potero diſſentire, potero aliter aliqua videre, docere, nunquam vero eo me abripiet ullus mentis error, ut ex diminutione famæ PRÆCEPTORIS voluptatem famamque capiam.

Atque ita valere Te jubeo, Lector candide, & ad ſextam partem hujus Operis tranſeo. Dabam in Georgia Auguſta die 28. Junii 1748.

ME-

METHODI STUDII MEDICI

PARS VI.

Botanica.

ORDO jubet, ea primum disci debere a Medico, quæ remotiora a Medicina sunt, & inter hæc ea, quæ simplicissima. Huc vero pertinet studium Botanicum & materia Medica; hæc ergo jam pertractanda veniunt.

Multi quidem Botanicam addiscunt, qui Medici neque sunt neque fuerunt, exemplo est MORISONUS, FABIUS COLUMNA, &c. potest enim addisci hæc scientia, sicut historia naturalis; ergo Botanica est remota a Medicina. Sed simplicissima est, itaque ab illa incipiet Medicus, non enim petit hoc studium magnum ingenium, sed tantum memoriam, & bonam methodum (*a*).

Postquam Medicus futurus omnium rerum præcedentium cognitione imbutus est, nempe scientia Mathematica, Physica, & Chemica, ordo jubet ut addiscat ea, quæ pertinent ad simplicium medicamentorum cognitionem, & sciat unde materies petatur, ex qua conficiuntur omnia ea, quæ vocantur medicamenta. Medicamentum vero, ut omnes norunt, est id, quod applicatum corpori valet & in sano futurum morbum arcere, & in ægro morbum tollere, qui jam adest.

Ex hac definitione statim videmus, hæc medicamenta vel esse corpora, quæ applicantur vel ingeruntur corpori: vel, ut ita dicam, spiritualia, quæ per ratiocinia judicium sic mulcent. Verum prima classis proprie est medicamentorum.

Verum sanare quid est? ita tollere morbum, ut restituatur æger, & is omnis in corpore status destruatur, qui per morbum prius adfuit; sanare ergo non est simpliciter morbum tollere, sed ita tollere, ut id, quod per morbum corrumpebatur, restituatur in integrum; debet ergo, ut sanatio fiat, morbus tolli, & sanitas labefactata restitui in integrum, per illud corporeum, quod corpori sive interius sive exterius applicatur. Cum ergo medicamentum sit corporeum aliquid, materies Medica (quam DIOSCORIDES prius vocavit ὕλην ἰατρικὴν, hoc est, *sylvam materiæ Medicæ*, ὕλην ἰατρικῆς, hoc est, *sylvam Medicinæ*, a qua Græca voce mansit hodierna vox materiei Medicæ,) est collectio omnium illorum corporum, ex quibus

(*a*) Summam difficultatem hujus Studii demonstrat exiguus numerus eorum, qui in eo excelluerunt. Qui deinde ex notis singularibus specierum notas generum, ex generibus notas classium & adfinitates constituere tentat, is satis experietur, & vastam memoriam & vividam, quæ tot singularia conjuncta repræsentet, immaginationem & non obtusum denique judicium requiri.

bus petitur medicamentum; hinc, ut addiſcamus materiam medicam, debemus adire Pharmacopœum inſtructum his omnibus.

Verum hæc phraſis non tantum ſylvam ſive acervum ſimplicium ſignificat, ſed etiam collectionem compoſitorum & præparatorum, quæ ex hac materia Medica componuntur & parantur; & quando Medici dant materiam medicam pertractandam, tunc non tantum hunc acervum deſcribi volunt, ſed hiſtoriam etiam tradi medicam omnium horum ſimplicium, tam quod ad eorum notas, quam vires & facultates. Si nunc inter ea omnia medicamenta aliquid reperiatur non præparatum, ſed ita recipiatur in Medicinam, uti a natura datur, vocatur illud *ſimplex*: Referuntur huc etiam, quæ in varias partes reſolvuntur. Ita Antimonium crudum ſimplex vocatur, ſed tamen conſtat ſulphurea & metallica parte: itaque Antimonium ſimplex dicitur, non quod ex partibus proprie ſimplicibus conſtet, ſed quod a natura abſque humanæ artis officio nobis ſuppeditetur; & illud eſt, quod Galli vocant *Drogues*, nempe omne, quod pertinet ad acervum, unde colliguntur medicamenta, & ſimplicia, & præparata.

Diſtinguitur nunc materies Medica 1. in deſcriptionem ſimplicium, id eſt enarrationem omnium, quæ non præparata a natura ſuppeditantur, eorumque notas ac characteres. 2. In præparationem & reſolutionem ſimplicium, hoc eſt, docet hæc pars adhibere medicamenta & ſimplicia & compoſita per artem. Jubet ordo, ut dicamus primo de deſcriptione ſimplicium medicamentorum, qua occaſione monemur addere ſtudium Botanicum, non quod abſolute a Medico ſcitu neceſſarium requiratur, ſed quod ipſi multum profit, ut videbimus (*a*).

De materia hacce ſimplicium ſcripſerunt plurimi Auctores, qui tironibus & jam provectioribus legendi ſunt. Eos vero ita diſtinguo. Scripſerunt omnino diverſo modo,

(*a*) Alia ſunt officia Botanici inventoris, ſive hominis qui plantarum cognitionem perfectam ambit: alia Medici practici, qui prioris inventa recipit, inque ſuos uſus convertit. Ille prior tenetur, quantum fieri poteſt, omnes in orbe terrarum plantas ita noſſe, ut characterem cujuſque undique teneat, & ut nomen ſpecificum, genericum, claſſicum imponere poſſit cuique, & adſignare ſcriptorum ſynonyma, deſcriptiones, & denique utilitates phyſicas, œconomicas, medicas adjicere. Quare cum plantarum multa millia nota ſint, eæque in diverſiſſimis regionibus naſcantur, nec facile cuique ſub oculos cadant pleræque, & multæ ſibi ſimiles ſint, & ſcriptorum ſæpe confuſæ deſcriptiones, notæ imperfectæ, nomina mala, apparet enormis labor qui incumbit Botanico.

Medicus autem a Botanico recipit definitas jam deſcriptaſque plantas, quarum vires cognitas, vel propriis erutas experimentis ad curandos morbos admoveat. Cum ergo inter mille-nas ſtirpes vix centum ſint quarum medica vis nota ſit, ſublevatur enormi onere ſtirpium exoticarum plerarumque, muſcorum, fungorum, graminum. In eo vero laborat, quod niſi methodum teneat, paucæ illæ plantæ, non fere ſupra mille, enormen difficultatem pariant cognituro. Si ſolas enim cognoſcendas receperit abſque methodo, ſigna, ex quibus plantæ dignoſcuntur, compoſita, vaga, imperfecta ſunt. Quare etiam ad eas paucas plantas cognoſcendas methodum quivis Medicus addiſcere tenetur. In ea cuivis ſtirpi adſignatus a natura character, quo inſpecto & ab omni alia planta citiſſime ſeparatur, & ad verum nomen pervenitur. Prima enim inſpectio v. gr. petali rejicit plantas apetalas, & monet ut in petalodeis quæratur: deinde petalorum numerus, fabricæ ſtaminum, numerus & proportio, ducunt ad claſſem & genus, ut inter paucas plantas optio ſuperſit, quæ inter decies mille foret, ſi methodus abeſſet.

modo, nonnulli difficili opere rediguntur in concinnum compendium; unde aliquis compendiaria via materiam Medicam discere possit; verum alii ita scripsere, ut nihil omittant de natura ejus rei, quam pertractant; hinc, quando hæc ars addiscitur, debemus accurate distinguere, quinam ab incipiente, quinam a magis provecto legendi sunt Auctores.

MARCGRAVIUS (a) edidit tractatum in 4. Lugduni Batavorum, cui titulum dedit *Materiam Medicam contractam*, qui Libellus est sic digestus, ut omnia fere simplicia, quæ in pharmacopœis Europæ præscribi solent, certe nomine tenus ibi contineantur; deinde, quod ad characteres notasque melioris suæ & pejoris conditionis describantur; & brevissima denique eorum historia, & vires tradantur. Super hoc Opus solebat Auctor prælegere, quamdiu Lugduni Batavorum docuit.

Ad hanc rem etiam maxime pertinet SCHROEDERUS in Pharmacia sua, eodem nempe Tractatu nuper commendato, ad cujus certe ordinem tiro utilissimum manuscriptum ad suum usum compilare potest; nam ille ex omnibus optimis Auctoribus locum natalem simplicium collegit, tunc adjunxit notas optimas, inde exhibet modum colligendi, adservandi ea, tandemque vires, quatenus ex simplicibus illis dependet, egregie descripsit.

Si MARCGRAVIUS legatur cum SCHROEDERO in parte ad simplicia pertinente, & colligere animus sit, quidquid commune habent, & sic quotidie horam unam aut duas huic labori impendat tiro, habebitur elegans schema materiæ medicæ, quoad simplicia.

Scripsit etiam SAMUEL DALE (b) *Pharmacologiam seu Manuductionem ad materiam Medicam seu Pharmaciam*. Est Liber in 12. editus *Londini anno* 1693. In eo brevi stilo nec divertente a scopo proponuntur simplicia, ad classes reducuntur brevissime, recensentur vires, & de notis & characteribus optime & summo cum ingenio scribitur.

Plurimi alii (c) scripserunt, de materie Medica, verum hi tres sufficere possunt

(a) *CHRISTIANI MARCGRAVII Materia Medica contracta*, variis annis & Leidæ an. 1716. 4. edita, omnia complectitur, quæ ad Pharmaceuticen pertinent, catalogum simplicium cum aliquibus notulis: virium generalia secundum veterum methodum, formularum rationem & tabulas dosium quæ quamlibet ingrediuntur, dispensatorium denique sive formulas officinalium compositionum. Sed nimis breviter describit simplicia, & multa nunc addita sunt a Botanicis & Chemicis, quæ apud ipsum desideres.

(b) *Supplementum* prodiit Londini an. 1705. & totum Opus Londini an. 1710. 12. & Bremæ recusum est an. 1713. 2. vol. 8. Auctius vero recusum est Londini 1737. 4. & vero an. 1739. 4. in qua editione supplementum suis locis insertum, nova varia addita, synonyma multum aucta sunt ab ipso, jam provectæ ætatis Auctore. Continet enumerationem simplicium, quæ in Medicinam recipiuntur, valde copiosam, ex Rajanis operibus & Pluknetianis, aliisque nuperioribus ditatam, ordine botanico Rajano dispositam.

Supplementum ad *DALE pharmacologiam* prodiit etiam Bremæ 1705. 8. Totius autem operis exstat etiam editio, quæ prodiit Londini anno 1718. 12.

(c) *In Pharmacobasano FLOYERI*. Lond. 1691. 8. D. H. habentur etiam minime male plantarum vires ex sapore & odore determinatæ, cum propriis variis de earum utilitate observationibus.

possunt pro tironibus. Si vero pro dignitate, & cum eruditionis laude velimus hanc materiam pertractatam, adire tunc alios debemus.

Ex-

G. E. STAHLII *Materia Medica*. Dresdæ 1728. 8. Germanice edita ex Codice M. S. Auctoris minime inutilis est, quæ fideles cautelas, & vanarum laudium refutationes, & modum extrahendi vires stirpium sapienter tradit. Chrystallum montanam valde laudat, viribus tamen humanæ digestionis duriorem.

J. H. SCHULZE *Materia Medica* posthuma. Halæ an. 1746. 8. edita, inprimis plantas officinales tradit non absque utilibus observationibus. Rudes errores, v. gr. nomen Cayennæ pro arbore datum, quod insulæ est, Auctori non tribuo.

Verum copiosiores nunc extant materiæ Medicæ Auctores, MICHAEL BERNARDUS VALENTINI, PAULUS HERMANNUS, CASPAR NEUMANNUS, PETRUS POMET, & STEPHANUS GEOFFROI. Eorum primus dictaverat Discipulis, *Cynosuram materiæ Medicæ*, Argentinæ an. 1710. 4. editam, in qua simplicia Medicamenta, secundum vires in classes disposita, deinde eorum composita, formulæque variæ habentur. Pretium addit cognitio rerum, quam per propria itinera Auctor adsecutus est. Hoc Opus in immensum auctum JOHANNIS BOECLERI industria an. 1726. & *seq.* tribus voluminibus in 4. Argentorati prodiit, ubi vix ulla plantula omittitur, quæ unquam fuerit formulis inscripta, & historia simplicium undique habetur congesta.

MICH. BERNARDI VALENTINI *Museum Museorum*. Hujus prima pars Francofurti 1704. altera ibidem 1714. in folio prodiit. Vastum Opus, neque sola Medica continet, recipit autem totum Opus POMETI, tum varia ex JÆGERO, CLEYERO, RUMPFIO de plantis Indicis, & infinita alia undique congesta, de conchis, lapidibus figuratis, animalibus variis, technicis etiam omnium generum.

CASPAR NEUMANNUS in *prælectionibus chemicis* totam materiam Medicam complexus est, satis cautus & verax, noxorum inventorum minime ignarus, analysi simplicium adjecta propria. Berolini prodiit 1740. 4.

Denique STEPHANI FR. GEOFFROI Opus brevius est & multo certiores habens simplicium exoticorum historias, ex nuperrimis itinerum & rei naturalis Scriptoribus, analyses etiam, ut alibi dixi, & vires medicatas ex observationibus congestas.

PETRUS POMET Aromatarius Parisinus, vir a musis alienus, satis vero suarum rerum peritus, origines simplicium, loca natalia, signa genuinæ aut sublestæ mercis habet. Sed plantarum Icones sæpe valde rudes sunt, multaque fabulosa credulus recepit. Ejus Opus cum titulo *histoire générale des Drogues* prodiit Parisiis an. 1694. fol. & nuper a filio utilitatibus nonnullis & dosibus auctum 1735 aliquid habet a BOURDELOTIO & aliis.

NICOLAI LEMERI *Dictionaire des Drogues simples*. Parisiis an. 1698. 1714. 4. variis linguis redditum.

Vastum etiam Opus materiæ Medicæ sub nomine *Introductionis in historiam rerum naturalium & arte factarum* aggressus est scribere J. C. RIEGERIUS, quo fusissime omnem undique materiam Medicam erat complexurus: sed in litera C. Opus substitit. Hagæ prodiit an. 1742.

Eam vero partem solam, quæ ex plantis repetitur, CHOMELIUS tractavit cum titulo *histoire des Plantes usuelles*, quæ Parisiis an. 1715. in 2. vol. 12. Deinde Parisiis 1730. 3. vol. Amstelod. 1736. in 3. vol. 12. cum supplemento prodiit brevis ea & unice in virium enumeratione occupata.

CHOMELII *histoire des plantes usuelles* prodiit etiam Paris. 1738. 3. vol. 12.

Huc etiam posthumus Liber TOURNEFORTII, qui sub nomine *matiére Médicale* cura D. BESNIER a morte auctoris prodiit Parisiis 1717. 12. 2. vol. quo descriptiones stirpium continentur & vires habentur & formulæ, quas planta quæque ingreditur.

Post TOURNEFORTIUM adde: ERNESTI ANT. NICOLAI *systema materiæ medicæ*, Hall. 1741. 4. quod in practicis repetetur.

BARTHOLOMEUS ZORN, SIMON PAULI in *quadrupartito Botanico* & plerique Botanici Scriptores, vires etiam plantarum descriptionibus addunt.

Ex optimis huc pertinentium Scriptorum eſt GABRIEL FALLOPIUS (a) in Operibus ſuis in folio tribus voluminibus, aut uno majore tomo editis. Scripſit Tractatum *de ſimplicibus & materiæ Medica in Dioſcoridem*, eruditiſſimum & profundæ contemplationis. Scripſit etiam *Tractatum de Aquis thermalibus*, etiam nervoſiſſimum, in quo ex aquis medicatis & aquis thermalibus colliguntur medicamenta; hic Tractatus ſeorſim etiam editus eſt, in Operibus tamen omnibus perinde invenitur. Tertius Tractatus *de Foſſilibus* ejuſdem Auctoris habetur, in quo etiam de illis omnibus optime & eleganter dicit; hinc, qui emunt Libros, eruditiorem diſſertatorem ſuper hiſce rebus non invenient, quam hunc Auctorem nunc maxime commendatum.

Qui pleniſſimam hanc hiſtoriam deſiderat, legat DIOSCORIDEM *cum notis* MATTHIOLI (b) *ex editione* CASPARI BAUHINI, habebit, quidquid optare

(a) Anatomica equidem quam chemica aut botanica laude magis floruit Vir præſtantiſſimus, etſi minime rudis fuerit herbarum, quem adjutorem ſuum laudat *MATTHIOLUS præf.* ed. 1554. Liber ejus *de Medicamentis ſimplicibus* non niſi in primum Librum Dioſcoridis commentatur, quem Ferrariæ interpretatus eſt *FALLOPIUS* (*Amatus Luſitan. in Dioscorid.* p. 322.) neque ab ipſo Auctore editus eſt, ſed a Diſcipulo aliquo poſthumus prodiit. Liber de *Aquis thermalibus* ab *ANDREA MARCOLINO* editus, ejuſdem eſt conditionis; natus ante tempora verioris Chemiæ & Aquarum medicatarum Italiæ hiſtoriam ſecundum ſæculi ingenium continet: ſtillicidium etiam deſcribit. Liber de *Metallis & Foſſilibus*, qui Venetiis an. 1564. 4. primum prodiit, editore eodem, veterum deſcriptiones cum ipſis naturalibus comparatas tradit. Liber de *Purgantibus ſimplicibus* multum equidem habet ratiocinationis, ſed effectus tamen veros, in artis exercitio a *FALLOPIO* compertos, hinc fideles tradit.

(b) *DIOSCORIDIS* de *materie Medica L. V. ejus alexipharmaca* & *theriaca* infinitis locis prodierunt prioribus ſæculis, nunc enim fere negliguntur veteres. Prima eſt editio Aldina an. 1499. Deinde Latinam verſionem edidit *JOHANNES RUELLIUS* Pariſiis anno 1516. fol. qua plerique uſi ſunt. *MARANTA* tamen in præf. ſe deceptum eſſe queritur. Alia cum *HERMOLAI BARBARI* erudito corollario, eodem anno Venetiis edita eſt in folio; ſed & ipſe naturam non eſt indagatus. Anteriorem autem eam editionem eſſe lego in *GIORN. de' LETTER.* T. XXVIII. & abſque anni indicatione. Corollarium ejuſdem viri cum *MARCELLI VERGILII* editione Argentoratenſi editum eſt. Aliam vero editionem *MARCELLUS VERGILIUS* Florentiæ edidit 1523. fol. & Coloniæ 1529. fol. antiquo uſus codice M. S. ſed grammaticus qui non ſtirpium adeo cognitionem quam genuinam lectionem adjuverit; aliam iterum *JANUS CORNARIUS* notis etiam adjectis Baſil. an. 1557. in folio edidit. Aliam *ANDREAS LACUNA*, parum verſatus in Botanicis, *J. BAUHINI* judicio I. p. 529. Alii certatim eo ſæculo in Dioſcoridem commentati ſunt, ut *GUALTERUS RYFF*. Francof. 1543. fol. Tum *AMATUS LUSITANUS* primo *JOH. RODERICI* de *CASTELLO ALBO* nomine, deinde ſuo, qui *enarrationes in Dioſcoridem* edidit 1557. Venetiis in 4. etiam Argentorati 1554. 4. & Lugduni 1558. cum Fuchſii iconibus excuſas. Is Judaicus homo, Pharmacopolis fere uſus eſt, aliqua tamen ex nuperis inventis ejus ævi bona habet. *RONDELETII* prælectiones in Dioſcoridem *TOURNEFORTIO* dictæ (Iſagog. p. 31.) nunquam prodierunt. In Dioſcoridem etiam breves, ſed utiles *caſtigationes* dedit *JACOBUS GOUPYLUS* in editione Græco-latina, Pariſ. 1549. 8. in qua *RUELLII* habetur verſio, quam editionem omnibus præferunt *CAMPII*.

Prima editio *DIOSCORIDIS*, quam diximus anno 1499. prodiiſſe, Græca eſt cum *NICANDRO* fol. Latina autem verſio, quam *J. RUELLIUS* dedit, prodiit etiam Francof. 1543. fol. & Lugduni 1590. 8. Editio autem, quam *M. VERGILIUS* dedit, primum excuſa eſt 1518. fol. Florentiæ, deinde ſecuta ea eſt, quam diximus. *LACUNÆ* vero *DIOSCORIDIS* editio

tare poterit circa hoc negotium, etiamſi eam rem deberet pertractare pro munere Profeſſoris, in eo tamen Libro haberet quodcunque indigeret, & nihil certe

editio prodiit Salmanticæ 1566. fol. & Valentiæ 1636. fol. *ANT. G. RYFF*, quem commentatum eſſe in *DIOSCORIDEM* diximus, *RUELLII* verſione uſus eſt. De *A. LUSITANO*, quem ob bona, quæ ex inventis ejus ævi habet, laudavimus, id nunc addimus, ridicule tamen fuiſſe credulum, qui ſtruthion ex paſſerum ſemine vere naſci credat p. 268. In *DIOSCORIDEM* etiam exſtant *H. SMETII commentarii* qui miſcellaneorum Libros IX. efficiunt.

Florentiæ codicem *DIOSCORIDIS* vidit *CAIUS de l. progr.* p. 195.

DIOSCORIDES ipſe penus prima eſt virium, quales noſtro ævo plantis adſcribimus, & quæ fere eædem nunc ſolent in ſtirpibus poni, quas iiſdem cum nominibus *DIOSCORIDES* conjunxerat, nominibus inquam, cum in plurimis ſit incertiſſimum, an eaſdem, an diverſiſſimas plantas iis deſignaverit nominibus hic Auctor, quæ nos ad plantas nobis notas adſcribimus. Vir cæterum militaris, qui fama potius quam propriis experimentis uſus eſt, nec modum, quo medicamenta adhibenda eſſent, expoſuit, neque morborum, quibus prodeſſent, diſtinxit ſtatus, & cauſas. Deſcriptiones pleræque leves & ſuperficiales & per comparationes dedit, quæ ab ignoto ad ignotum remittunt. Vixit ante Plinium potius, cum pauciores plantas habeat. Opera omnia *DIOSCORIDIS* abſque iconibus optime Græce & Latine habentur ex *JOHANNIS SARACENI* editione an. 1598. Francofurti in fol. edita, niſi quod ad naturam notaſque nobis plantas nos non ducat. Liber de *alexipharmacis & theriacis*, qui vulgo pro VI. numeratur, ſuſpectus fuerat, ſed a conjectura ſua ipſe receſſit *LAMBECIUS Comment. de bibl. Vindob.* L. VI. P. 2. p. 146. ob præfationem ad *AREUM* & ſtyli ſimilitudinem. Deinde *parabilium* L. II. a *JOHANNE MOIBANO* verſi, & a *C. GESNERO* editi Argentinæ an. 1565. 8. ſecundum morbos medicamenta ſimplicia collocata habent. Eos, aliis ſuſpectos, pro legitimis habet *CASAUBONUS*. Manuſcriptus cæterum *DIOSCORIDIS* codex in Cæſarea Bibliotheca latet antiquiſſimus, Juſtiniani ævo ſcriptus & anno forte 505., a cujus tamen iconibus non multum ſpei eſt, ſi ex iis æſtimandæ ſunt, quas *DODONÆUS* paſſim ſculptas dedit, & ex Mandagora, quam ſolam icone expreſſit *LAMBECIUS*. Ejus codicis fuſiſſimam deſcriptionem dedit *PETRUS LAMBECIUS* L. II. C. VII. p. 489. a. ex qua apparet, non ipſum Opus eſſe, ſed compendium alphabetico ordine digeſtum, excerptum vero ex Dioſcoride, unice plantas tradens. Alium vero ſimilem codicem, ſed hujuſmodi, qualis vulgo extat, continet ea Bibliotheca. Eum reliquerat nimio pretio abſterritus apud Judæum *AUG. A. BUSBEQ* in fin. Epiſt. alium Neapoli apud *S. JOHANNEM CARBONARIUM COLUMNA* vidit, cum egregiis, ſiquidem eas laudat, figuris. Fratres porro *CAMPII* recenſent quinque codices *M. S. DIOSCORIDIS*, & præferunt *ALDINUM*, Paludani ajunt peſſimum eſſe, *CORNARIANUM* poſt *ALDINUM* (Spicileg.) p. 56. ſeqq.

Quod nunc commentatores attinet doctiſſimus equidem *CORDUS* eſt, ſed brevis, *GUALTHERUS RYFF* nihil de ſuo adtulit, jam *CONRADO GESNERO* obſervante (in præf. ad. *CORDUM* & *TRAG.*) figuras ex *EGENOLPHIANIS*. *JANUS CORNARIUS* naturæ parum curioſus ex Libris explicavit Libros. *SARACENUS* doctus vir inprimis ex aliis veterum locis comparatis Dioſcoridem illuſtravit magis quam ex plantis. *RUELLIUS* & *VERGYLIUS*, ut alias dictum, antiquorum ſcriptorum longe quam plantarum gnariores fuerunt. *AMATUS* neutra laude clarus. *P. A. MATTHIOLUS* Libros Arabum & recentiorum in numeratis habuit: *THEOPHRASTUM*, *NICANDRUM*, alioſque Græcos, apud quos ſparſa de plantis monumenta extant, vix adtigit. Plantarum cognitione neque valde excelluit, neque tamen fuit penitus ignarus, certe eo ſæculo. Id vitium commiſit maximum, quod & imponi ſibi ſit paſſus, & aliis impoſuerit. Primum vitium fecit, ut multas ab aliis communicatas ſecum fictitias plantarum icones Operi inſeruerit: alterum, ut ad deſcriptiones veterum finxerit & diſtorſerit paſſim figuras, & mera figmenta pro veris plantis obtulerit. Sed non ideo abſque uſu eſt grande hoc Opus, & multa experimenta continet, & ad cognitionem plantarum inſigniſſime majorem ea, quæ in *MANARDO*, *RUELLIO* aliiſque vetuſtioribus fuit, & *DIOSCORIDIS* pleraſque ſtirpes declaravit additis iconibus, & ipſe alpinas aliquas ſuis

te ultra ſperare poteſt, ſi habeat illum Librum ex recenſione CASPARI BAUHINI (a), qui vir fuit eruditiſſimus, tam quoad ſententias veterum, quam neotericorum, ſua addidit, & caſtigavit omnia ſummo cum rigore, ita ut inde confecerit Librum in folio, & plus quam 110 figuras addiderit, adeo ut pro perfectiſſimo Opere de deſcriptione materiei Medicæ jam habeatur, illoque ideo ad hanc rem carere nemo poterit.

Huic eruditiſſimo Operi addere poſſumus CLAUDII SALMASII *Exercitationes Plinianas in SOLINUM & CAIUM PLINIUM* (b). Hoc Opus Lugduni Batavorum & Pariſiis, an. 1642. editum eſt, & eſt eruditiſſimum, continet quidquid apud veteres hiſtoricos, poetas, &c. de materia Medica invenitur; verum etiam hoc fatendum eſt, errores ineſſe plurimos, doctiſſimus enim vir fuit, ſed minime Botanicus, ſcripſitque de plantis, quas nunquam viderat.

AGRICOLA in folio etiam eſt optimus Auctor *de hiſtoria Metallifodinarum* quod ad Simplicia.

Hi Auctores ſunt, unde fatendum eſt, nos omnia hauſiſſe, quæ de hac re hodie traduntur.

Sufficiunt ad hoc ſtudium hi inprimis Auctores, ſi legantur ordine recenſito, & deinde ex iis Medicus compendio excerpſerit accuratiſſime, quidquid proprie ad ſcopum Medicum pertinet. Quando Medicus vult multa habere perſpecta de Abſinthio, videat MARCGRAVIUM, is dicet ejus proprietates & qualitates: verum ſi velit ſcire, an ſit eadem planta, de qua PLINIUS ſcribit, ſub eo nomine, eruditiores Auctores tunc adeat, & legat MATTHIOLUM in DIOSCORIDEM ex recenſione BAUHINI, qui vir eam plantam correxit in DIOSCORIDE MATTHIOLI, & vobis dicet, quid agendum ſit, ut habeatur, & cognoſcatur verum Abſinthium Ponticum veterum. Hinc neceſſario debent tirones in uſum ſuum in compendium redigere materiam Medicam ex iis Auctoribus, nempe breviſſimo verbo excerpere, quale ſit ſimplex veterum, & videre, an conveniat cum deſcriptione recentiorum; ita denique certi erunt de pharmacia veterum, utendum etiam eſt DALEO, in quo veteres cum recentioribus breviſſime comparantur.

Si vero præter generalem hancce materiæ Medicæ contemplationem, deſiderat præterea tiro Medicus cognoſcere rem Botanicam ſingulatim, ſuper hac re da-

ſuis locis legit. Modeſtior etiam in veterum plantis definiendis fuit, etſi cæterum plurimum ſibi ipſi tribuat. Obiit an. 1557. annos natus 77. *RAI. Topogr. obſ.* 389. 390. poſtquam magnam partem vitæ partim in Bohemia, partim in Comitatu Gorizienſi vixerat.

(a) *CASPAR BAUHINUS* Matthioli Opera junctim edidit Baſileæ 1598. fol. addidit ſtirpibus icones Tabernæmontani & de ſuis, quas *BOERHAAVIUS* citat, nomina aliorum ſcriptorum ſubjunxit & ſpecies ejuſdem generis alias. In errores etiam *MATTHIOLI* & figmenta animadvertit, utilis utique Auctor, ſed quantum remotus a plena hiſtoria materiæ medicæ! cui plus altera medietate novarum ſtirpium & minerarum a Dioſcoridis ævo acceſſerit. Huic editioni etiam epiſtolæ *MATTHIOLI* ſubjectæ ſunt, quæ ſeorſim prodierant Pragæ 1561. fol.

(b) Alibi diximus, conſentiente ibi *BOERHAAVIO*, *SALMASII* Opus ad conciliandas opiniones veterum *concordantiæ* loco eſſe poſſe, ad naturam autem minime ducere, neque ſtirpes veterum cum iis quas nos experiendo cognoſcere didicimus, ullo modo revocare.

re dabo consilia. Primum est (a), ut eligat Magistrum, viva voce, & digito indice monstrantem quamlibet herbam, nunquam vero incipiat ab Auctoribus legendis.

Si intelligamus per Botanicam cognitionem sensibus acquisitam omnium plantarum, quæ inventæ, detectæ, & cognitæ sunt, tunc hæc ars ad Medicum non pertinet, nam potest aliquis perfectus esse Medicus, licet nesciat, quot sint v. gr. plantæ Africanæ, Americanæ, &c. sufficiet Medico scire, quid cognitum sit hoc tempore ad usum Medicum; hinc sufficient forsan 100. vel 200. plantæ, quas si noverit Medicus distinguere a reliquis, habebit, quod sufficiat. Verum, qui dedignatur eam cognitionem stirpium, quæ satis sit Pharmacopœo, & vult omnes cognoscere plantas notas, is demum Botanicam scire vult: id autem tunc studium non tam proprie ad Medicum, quam ad historiam naturalem pertinebit. Quid enim juvat Medicum, si describuntur tot species Tuliparum, Hyacinthorum? nihil quidem. Non tamen ideo, si cognoscatur planta aliqua per generalem doctrinam Botanices, mereretur repudiari. Si vero Medici, qui animum suum huic studio unice dederunt, ægre sui instituti inveniunt legitimam, nisi eam, quam nunc dicam, adferant rationem. Plurimæ plantæ descriptæ sunt apud veteres, & apud HIPPOCRATEM nonnullas invenimus. Quando nunc Medici harum dictarum plantarum volunt effectum cognoscere, oportet utique, ut eas notas habeant. Veteres enim eas cognoverunt, alioquin non potuissent in usum revocare. Verum non sufficit cognoscere nomen; si velles HIPPOCRATIS aliquam herbam mihi cognoscendam exhibere, non sufficeret, si mihi obtruderes plantam eodem nomine donatam a recentioribus; verum requirerem, ut tutus adfirmares hanc esse veram plantam HIPPOCRATIS, & tuas rationes adderes. Et si diceres, en Absinthium HIPPOCRATIS! deberes prius cognoscere omnes species Absinthii, & ita distincte cognoscere, ut scires, quænam species esset Absinthium HIPPOCRATIS; en hæc est tota ratio, cur omnino plurimi Medici Botanicæ totos se dederint, nempe ut ingenio suo distinguerent omnes herbas, & recte cognoscerent, quænam plantæ essent veterum. Horum primus fuit FABIUS COLUMNA (b).

Ex

(a) De ea methodo alibi scripsi, qua pervenitur ad cognitionem solidam stirpium. Princeps opera ponenda est in colligendis stirpibus, quarum si plurimas & ex diversissimis regionibus potuerimus comparare, plurimum adjuvabitur studium. Triginta veronicæ species si coram habuerim, facilius certe determinabo singulas, quam si decem tantum in collectione fuerint, quas oporteat cum triginta descriptionibus conferre. Earum omnium recentium characteres sollicite describere oportet. Deinde methodus tenenda est aut naturalis, aut certe aliqua, & ex ea methodo plantas ad genera reducere necesse est. Species vero denique determinabimus, quando plantas siccas, auctas descriptione floris in recente planta facta, secundum methodum naturalem, cum descriptionibus & figuris optimorum Auctorum comparaverimus, donec per suas quæque notas singulæ nostræ plantæ cum singulis Auctorum plantis unitæ fuerint & confluxerint. Si Præceptore, quæ rarissima fortuna est, in tanto Botanices neglectu, frui licuerit, magnum erit laborum compendium, inprimis in magnis familiis, quarum difficillima solet esse tironi evolutio. Verum quum PRÆCEPTOR hic præeat in exponenda bibliotheca Botanica, liceat in labore gratissimo sequi virum optimum, deque Scriptoribus rei herbariæ paulo uberius, & cum sincero judicio scribere, quod ex ipsis Scriptoribus perlectis natum sit.

(b) Sæculo XVI. plerique Botanici, maxime priores, id unicum sibi studium fecerunt, ut plantas

inve-

Ex viva voce docentis Magiftri, qui nomina det plantæ, & digito indice eas demonftret, debet tiro Medicus Botanicam addifcere, nunquam incipiendo a lectione Auctorum; eo enim modo hanc fcientiam addifcere nunquam poterit. De induftria hoc monitum repeto.

Nam licet viderit tiro plantam cum figura (*a*) apud Auctorem aliquem, non poterit cognofcere, an fit eadem ac veterum planta, omnes enim figuræ recentiorum Opera funt, fi excipias figuras in DIOSCORIDIS vetuftiffimi manufcripto codice, qui in Imperatoris Bibliotheca fervatur; nam antiquis figuris caremus, neque ullam apud THEOPHRASTUM habemus, nifi forte in ejus manufcriptis codicibus.

Ergo tironem oportet difcere apud Magiftrum docentem, & horum fimilia præcepta accipere: „ hæc herba, quæ vocatur ex. g. Abfinthium, eft hujus figuræ, & hujus

Cc „ fapo-

invenirent, quibus veterum nomina congruerent. Neque certe immerito. Ridiculum enim eft, in medicas formulas recipere v. gr. Epithymum, & iis deftinare indicationibus Medicis, quibus veteres epithymum deftinaverunt, fi id Epithymum diverfum eft ab Epithymo veterum: miraculo enim foret fimile, fi alia planta vires haberet eafdem. Verum fenfim receffum eft ab hoc ftudio. Nimis fenferunt rerum gnari, defcriptiones veterum fere omnes imperfectiffimas effe a colore, a comparatione, a rudi foliorum aut caulium figura defumtas: accedere difficultati, quod Veteres ftirpes Græcas, Syriacas, aliafque calidarum regionum cognitas habuerint, quæ nobis exoticæ funt, & parum notæ. Incepit ergo remittere de hac curiofitate *CLUSIUS*, & eum potius fibi finem ponere ut ftirpes a *DEO* creatas ita defcriberet & depingeret, ut ab omni curiofo homine poffent adgnofci. *FABIUS* equidem *COLUMNA* renovavit ftudium explicandorum veterum, motus miro defiderio inveniendæ plantæ, quæ morbo fuo mederetur, & dicitur laboris fui præmium tuliffe, etfi *JANUS PLANCUS* fufpicatur, infidelem fuiffe medelam & feniori *COLUMNÆ* recidivum morbum omnem animi vim oppreffiffe. A *COLUMNA* vix cogitatum eft de veterum plantis. *PETRI BELLONII*, *JOSEPHI TOURNEFORTII*, & aliorum in orientem itinera auxerunt defperationem, cum neque eo, raro & pretiofo labore Helleborum, aut Sefamoides, aut Centaurium majus, aut alias veterum plantas definiri poffe appareret. Sed non ideo inutile eft ftudium. Medicamenta pleraque & præcipua funt ex vegetabilibus. Opium, Cortex Peruvianus. Ut plantas Medicas curationi adhibeat Medicus, debet eas cognofcere. Sed ftirpes unius generis omnes cognofcere oportet, aut nullam. Inter triginta Hieracia nunquam firmiter *murorum* illud Hieracium cognofci poterit, nifi cognitis adfinibus omnibus. Adde quod cultus Botanices accuratior augeat medicamentorum potentium numerum, debilium minuat. Obtulit Botanica Medicis ftirpes efficaces, & in fuo genere principes, Abfinthium alpinum, Bidentem, Scordium, Hippocaftanum, Meliffophyllum, Orchidem, Millefolium nobile, tot alias ftirpes, quæ fingulæ aut fuas proprias vires habent, aut vulgatis fpeciebus ejufdem generis præftantiores. Si nondum in Praxin Medicam aut fatis communiter aut fatis confidenter funt receptæ, Medicos eft cur accufes, non Botanicos. Infinitos etiam errores ex pharmacopolis lux Botanica difpulit. Ejecit ex officinis Iridem paluftrem pro Acoro venalem, Polygonatum pro Helleboro, Lychnidem arvenfem pro Nigella, & venena pro medicamentis, aut inertes plantas pro heroicis dedocuit adhibere.

(*a*) Figuræ apud veteres imperfectæ valde & fere inutiles fuerunt, ipfo dudum arguente *PLINIO*, & confirmante codice Cæfareo. Rudiffimas etiam invenies in *IOH. CUBÆ* horto fanitatis. Primus ad naturam aliquas depictas dedit civis meus *OTHO BRUNFELSIUS*, fenfim vero artificium perfectione crevit. Circumfcriptiones *FUCHSIUS* caftigatiores dedit, flores plantafque primus *GESNERUS*. Deinde fide iconum & fpecie inclaruerunt *CLUSIUS*, *JOACHIMUS CAMERARIUS*, *FABIUS COLUMNA*; *JACOBUS ZANONI* (Indicis exceptis), *HORTI MALABARICI AUCTORES*, *MARCHANTIUS*, *PAULUS HERMANNUS*, & inter nuperiores *RIVINUS*, *JOHANNES JACOBUS DILLENIUS*, qui propria manu pinxit & fculpfit;

„ saporis, &c. Ubi addidicit nempe facies illas stirpium, & curiosius vult videre, an Magister bene docuerit, ibit in hortum Botanicum, cum suo DIOSCORIDE (*a*) seu alio Auctore, & videbit, an conveniant characteres cum iis, quos dedit Magister; ita faciet, ut studium, quod alias difficile videtur & confusum, facile & distinctum reddatur.

Explicui nunc, qualis cognitio herbarum requiratur exquisite ad studium Medicum, quomodo nempe ille Medicus, qui officinales hodie dictas plantas tantum novit, possit quidem inquirere, & experimenta capere de earum virtutibus, neutiquam vero scire, an sint eædem, quas descripsit vetustas, ut aptas ad sanandos nonnullos morbos. Verum, si quis velit hanc etiam partem Botanices tenere, totum utique systema (*b*) Botanices addiscere debet, non enim aliter eo perveniet, ut sciat, an plantæ cujusque nomen a veteribus datum sit. Adeoque, ne oneremus nos maximo labore, credo ad praxin medicam non opus esse cognitione totius Botanices, etsi ad rem medicamentariam veterum bene cognoscendam hæc cognitio absolute requiratur.

Ille, qui sequitur methodum Magistri indicantis, sequitur optimam eo ipso viam ad studium Botanicum, & omnia eo pertinentia addiscet accuratissime. Si vero optimus Magister, bonam methodum secutus, ipsi non contingeret, ut plerumque fit, tunc oportet cognoscere paucissimis, quænam sint elementa sic dicta Botanices, & fundamenta methodi.

Methodus doctrinæ plantarum vocatur instructio, juxta quam plantæ, hactenus cognitæ, optime in memoria retinentur, & novæ detectæ, quales quotidie innotescunt, facillime ad veteres cognitas referuntur. In hac methodo opus non est, ut explicentur vires herbarum, nam cum ad Aconitum revoco Anthoram, salutiferam herbam, non putandum est, me Anthoram eo referre, quia easdem habeat vires. Procul abest, nam, si Napelli exhibuerim radicem, occidet hominem, quod non facit Anthora (*c*). Ita porro quoque Solani species est Belladonna dicta, letalis & furiosa herba, cum Solanum (*d*) officinale dictum, multum ab ea differat,

sculpsit; *JOSEPHUS PITTON* de *TOURNEFORT*, *SEBASTIANUS VAILLANT*, pictores *CODICIS ICONUM REGIARUM*, D. *EHRET* in horto *CLIFFORTIANO* & iconibus in Anglia prodientibus. Meas, fides non destituit, artem æstimare nolo. Utilitas iconum quoties bonæ sunt, summa est, unica enim inspectio imaginem animæ imprimit longe meliorem longissima descriptione, quæ ipso tædio legenti fit inutilis. Plantas, quibus unica species vel paucæ certe genus componunt, subito ex iconibus cognoscere facile est. Si genera composita fuerint, juvabit addidisse bonæ iconi brevem descriptionem & notam discriminis.

(*a*) Frustra certe in excursionibus circumferet *DIOSCORIDEM*, vagum illum absque characteribus Auctorem. Sed *JOHANNEM BAUHINUM* domi consulat, ibi reperiet cumulate collecta veterum loca cum sapientis viri censura conjuncta.

(*b*) Ne tunc quidem eruet stirpes veterum: nunc etiam minus postquam nomina Pliniana & Dioscoridea *LINNÆUS* ad nova genera arbitrario jure designanda adhibuit, absque ullo ad aliquam veteris novæque stirpis analogiam habito respectu.

(*c*) Anthoram & ipsam suspectam esse alibi ex *FRIDERICI HOFMANNI*, & aliorum observationibus adduximus. *Enumer. Stirp. Helveticar.* p. 313.

(*d*) Solanum hortense non absque vi venenata esse eodem loco ex idoneis Auctoribus confirmavimus. Non ideo non vera sunt, quæ observat *PRÆCEPTOR*. Nam dulces Ranunculos inter acres, insipidos Tithymalos inter acerrimos, reperiri certum est. Longe tamen

ferat; habet enim refrigerandi vim gratissimam, unde in summo æstu gratissimum refrigerium persentiscunt ægri, a Belladonna vero rabies excitatur, quæ plerumque summa cum anxietate hominem occidit.

Adeoque non putandum est per suum systema Botanicos voluisse tradere cognitionem virium plantarum (*a*). Sed cum infinitæ sint plantæ, aut certe supra 11000, impossibile est nomen singulare iis omnibus dare, & tamen oportet imponere nomina, quibus una ab altera dignoscatur, ut adeo neque plantæ absque nominibus vagarentur, neque obrueret memoriam nominum multitudo. Botanici nomen primum generale dederunt ex notis in foliis & floribus & fructibus positis, omnesque plantæ, quæ in his partibus eumdem characterem habent, ad idem nomen referebantur. Deinde addiderunt adjectivum aliquod, quod distinguit unam plantam ab alia, uti v. gr. in Solani genere plures plantæ sunt, quæ hoc nomen generale Solani habent; nam unam speciem voco Solanum soporiferum, alteram speciem Solanum scandens, *&c.* In nostro adeo exemplo nomen Solani significat genus, cui additur adjectivum, quod speciem distinguit (*b*).

Nunc vero quæritur, unde hoc nomen repetendum sit; &, cum nomen non detur ut explicetur virtus, sed, ut retenta facie unius plantæ reliquæ ad eam revocentur; optimum omnino est Systema TOURNEFORTII, quoties tantummodo nomen plantæ imponendum est (*c*).

Cc 2 Videa-

tamen plerumque vires sequuntur adfinitatem, ut totarum classium consentientes potestates Medicas pridem in *Philosophicis Transactionibus JACOBUS PETIVER* n. 255. & nuper in *fundamentis suis CAROLUS LINNÆUS* in regulæ formam constituerit C. XII. n. 336. *seqq.*

(*a*) Generum & specierum divisionem veteres vix tenuerunt. Pauca exempla sunt, plures eos sub eodem nomine conjunxisse species, & tunc numero inprimis usi sunt, in quo nulla nota inest discriminis. Primus, qui plantas aliquot, ex convenientia in flore & fructu in idem nomen docuit conjungere, *CONRADUS* fuit *GESNERUS Epist.* p. 39. *b.* Conf. nostrum de hoc viro inter Physicos elogium.

(*b*) Absque systemate Botaniceri addiscere impossibile est, quidquid contradicant harum rerum ignari *C. HOFMANNUS* & *HIER. FANTASTI* in *Giorn. de' Letter.* Tom. XVII. p. 249. Nulla memoriæ felicitas sufficeret retinendis notis discriminis, tot millium plantarum, si cuivis suum nomen esset, neque multæ uno comprehenderentur vocabulo. Hæc enim summa utilitas est methodi, quod nominum numerum insigniter contrahat, & hæc ipsa nomina per conspicuos characteres in classes uniat, adeoque modum doceat, quo ex inspecto flore & fructu quamvis obviam plantam primo ad summam, deinde ad inferiores classes reducere, tandem genus ipsi suum adsignare possimus. Specificum demum nomen discitur ex longe faciliori paucarum stirpium comparatione, quæ unius generis sunt.

(*c*) Methodus *TOURNEFORTIANA* a flore & a fructu desumta est. Flos autem in eo systemate præcedit. Ex flore secundum figuras perennitatem, numeros, & adfinitates, *TOURNEFORTIUS* classes constituit. Ex figura flores fecit campaniformes, rotatos, infundibuliformes, hypocrateriformes, caryophyllæos, rosaceos; ex adfinitate liliaceos; ex numero tetrapetalos; &c. ex perennitate apetalos. Arbores a plantis reliquis seposuit, eas a fructu disposuit. Generi cuilibet suam præfixit iconem, quæ florem fructumque exhiberet, de aliqua specie sumtos. Stirpes in methodum digessit plures, quam priores Botanici, ex itineribus Hispanicis, Græco, Asiatico, ex *PLUMERIANIS*. Non facile stirpes veterum repudiavit, & *CASPARI BAUHINI* plantas repetiit, non quod vidisset unquam, sed quod nollet tantum virum deserere. Varietates non conjunxit, sed subjecit tamen veræ speciei. Synonima pauca, & fida, adjecit. Methodum naturalem, quantum potuit, conservavit.

Hinc

Videamus nunc nominationis fundamentum ; nomen unice designat , convenientiam inter quasdam plantas , propter proprietates nonnullas , quibus conveniunt , v. gr. Solanum habet florem monopetalum multifidum ; pistillum convertitur in baccam mollem rotatam ; fructus est bacca membranacea pulposa , fœta seminibus compressis & ovatis ; hinc jam nomen illud Solani datur plantæ, cui dictæ notæ conveniunt, non vero ei plantæ, quibus virtus Solani convenit.

Si nunc nomen plantæ habetur, tunc facile, quoties videmus plantam , his datis notis inscriptam , licet nondum noverimus, qualis planta sit, scimus eam pertinere ad Solanum; sumimus ergo indicem , quo species quamplurimæ continentur, & inquirimus per omnia Solana. Pone nunc illam plantam , de cujus nomine specifico inquiris, præter dictos Solani characteres , esse flore Borraginis & spinosis foliis, video certe in indice plantam existere inter Solana, cui hæ notæ in nomine tribuantur, & concludo, id nomen meæ Solani speciei competere. Si vero aliquid aliud habet, quod in Solanis, in indice meo descriptis, non invenitur, erit nova species, referenda ad genus Solani.

Sic nunc videamus etiam methodum practicam, qua plantæ ad genera sua revocentur :

Genera a TOURNEFORTIO descripta sunt fere 700. ad summum, si nunc unius cujusque generis nomen noverimus, cum fundamento, ob quod hoc nomen accepit, facile erit plantæ inventæ nomen dare ex characteribus. Si inveniam plantam, quæ calicem decaphyllum, florem rosaceum pentapetalum habuerit, cujus fructus ex pistillo oriatur, sitque factus pulpa molli carnosa , in qua multa semina sunt, post unum florem, quis non Fragariam eam vocabit , quia in systemate generali TOURNEFORTII vocatur eo nomine Fragariæ ea planta, cui hi characteres adsunt.

Ergo sufficit 700. nomina generum in memoria habere, atque tunc quamcunque viderim plantam , eam facile revoco ad id genus , cui TOURNEFORTIUS definitum per suas notas nomen dedit. Si adeo memoria hæc 700. nomina ferre possit, eorumque notas, systema Botanicum tenemus memoria.

Si

Hinc Liliaceorum genus ex floribus omnis figuræ & numeri compositum , hinc Papilionaceorum. Primus genera firmius constituit, apud ipsum *RAIUM* laxa vagaque. Structuram florum numero prætulit exemplo Caryophyllatæ, Pulsatillæ, Sedi (*de optim. method.* p. 24. 25.) Hæ fuerunt viri laudes. Sed non ideo facile est, hujus Systematis ope plantas continuo determinare. Arbores primo a plantis humilibus incommode sejunxit *JOSEPHUS*, & contra systema proprium, ut in Papilionaceis, adeo flore & fructu similibus , a sola statura separatis apparet. Deinde figuras aliquas florum parum diversas constituit, ut Hypocrateriformes ab Infundibuliformibus , a Rosaceis Caryophyllaceos. Aliqua genera valde imperfecte tractavit, ut Cryptogamiam, Gramina. Descriptiones characterum genericorum nimis dedit similes sui, & plenos repetitionibus , quæ non satis definiant characterem, nisi a figuris juvarentur, exemplo definitionum floris rosacei, quem floribus tribuit adeo diverso numero petalorum præditis: neque cum eo auxilio satis definiti sunt characteres, ut ex iis facile sit plantas v. gr. Verticillatas , Tetrapetalas , Siliquosas , Cardui species, &c. ad suum genus referre. Nomina minime scientifica, & inutilia, conservavit. Hæc vitia sunt, quorum cum pleraque a *LINNÆANO* systemate absint, factum est, ut undique deseratur *TOURNEFORTIUS*, cujus veras tamen laudes alibi repetemus.

Si rogas, quænam methodus Botanica optima fit? omnis methodi fcopus eft, levare memoriam, & plantam quamlibet facile redigere ad fuum locum; ergo fyftema eft optimum, quod ad hunc finem facillime ducit.

Si jam inquiramus facillimum (*a*) omnium fyftema, inveniemus in methodo TOURNEFORTII pauciffima nomina dari, & tamen plantas ita diftingui, ut facile poffint ad data nomina reduci, quæcunque plantæ inventæ fuerint; fed ea methodus, quæ omnes plantas ad genera pauciffima reducit, & tamen redigit omnes, ea optima eft, nam requiritur tantum memoria, & revocatio plantarum ad digeftas claffes. Nunc cum TOURNEFORTIUS omnes claffes plantarum feu genera fecundum flores fuos & fructus diftinguat, & ad pauciffima nomina feu genera revocet, omnes certe plantæ, quæ definitum fructum & florem habent, ad definitum, huicque figuræ refpondens genus facile revocantur. Si nunc quæratur, an hoc fyftema perfectiffimum fit, hoc eft, an ad pauciffima & diftinctiffima genera plantas revocaverit TOURNEFORTIUS? nondum licet refpondere, nam certe non fufficiunt unius Auctoris vires, ut omnino abfolvat omnia, hactenus tamen TOURNEFORTIUS eft optimus in his Auctor, & viam facilem monftravit.

Ergo, fi velimus addifcere principia Botanica, hoc eft leges, juxta quas plantæ ad diftinctiffimas, & facillimas claffes, & juftum locum referri poffint; legatur præfatio TOURNEFORTII in ultima ejus Operis editione; & *Appendix poft elementa ejus Botanica* (*b*), ubi explicuit omnem diverfitatem florum & fructuum, & terminos artis quibus utitur. Si hæc duo legerimus, quod intra fpatium duorum vel trium dierum fieri poteft, omnia fciemus quæ TOURNEFORTIO intelligendo fufficiunt, reliquum erit tantum index legum, juxta quas hoc fyftema condidit.

Methodus, quam fecutus eft JOHANNES (*c*) RAJUS, omnino etiam digna eft,

(*a*) Facillimum fyftema eft, in quo notæ generum optime definiuntur five eæ complexæ fint, five fimplices, dum certitudinem habeant, neque deftituant utentes eo filo. Ab hac laude *TOURNEFORTIANUM* longe abeft, nimis vagum laxumque. Sed ipfe *BOERHAAVIUS* eo tempore, & cum ederet primam editionem catalogi horti, propior *TOURNEFORTIANÆ* methodo, cujus omnia genera recepit, receffit fenfim, & ad methodum quidem *HERMANNIANAM*, ita tamen ftirpes propofuit, ut nullam notam neglectam vellet, atque adeo ad methodum naturalem deflecteret.

(*b*) Editiones methodi *TOURNEFORTIANÆ* tres funt, quæ recenfentur inferius, fuoque loco. Plufcula nova genera inferta funt *Monumentis Academiæ Scientiarum* anni 1105. & 1706. quæ *DILLENIUS* expreffit in *Appendice* fui *catalogi plantarum circa Gieffam nafcentium*.

(*c*) *JOHANNES RAJUS* minoribus longe quam *TOURNEFORTIUS* præfidiis inftructus ad rem herbariam acceffit. Hortum non habuit, ruri vixit, Libris paucioribus ufus eft, itinera etfi multa fecit, non ita tamen vafta, neque in adeo felices regiones fufcepit. Characteres propria obfervatione infrequentius inveftigavit. Plurimum ufus eft *JOHANNIS BAUHINI* & *CHUSII* inter veteres laboribus, fingulari etiam induftria flores undique collectos in fua Opera collegit. In methodo perpetuo vacillavit. Et primo quidem ita laxam coluit, ut tot fere genera haberet, quot fpecies. In ultimo fenio *HOTTONI*, & *TOURNEFORTII* obfervationibus plurimum ufus, methodum *HERMANNIANÆ* fimilem, genera *TOURNEFORTIANA* fere recepit. Auctor habetur naturalis methodi, quam hic rejicit *BOERHAAVIUS*. Ejus ea lex eft, ut adfinitates a *NATURA* creatas fectemur, plantafq; fibi pluribus adfines notis conjungamus, etfi una differant: Pluribus notis diverfas feparemus, etfi

eft, quæ cognófcatur. Lis ingens exorta eft inter duos principes Botanicos elapfi fæculi: JOHANNES RAJUS id habebat propofitum, ut putaret fundamentum fimilitudinis, non ab una & duabus notis, fed ad omnibus effe defumendum; hinc nolebat ex convenientia floris, & fubfequentis fructus totum genus definiri; omnes vero notas voluit effe fimul confiderandas, ut eft modus crefcendi, facies plantarum, fructuum, florum, &c. & legem pofuit, ut plantæ, quibus plura communia effent, revocarentur ad eamdem claffem. Hanc methodum RAJUS naturæ magis congruam effe credidit, quia axioma effe videtur, quo plura attributa fimilia duo entia habuerint, eo plus convenire inter fe. Optima certe methodus effet, fi memoriam fublevaret. Nunc cum ad radices, & folia integra, & hujufmodi alias externas ftirpium notas attendendum fit, debent neceffario enafci plura genera in methodo RAJANA, quam in TOURNEFORTIANA; neque tam facile eft, omnes characteres illos ita in memoria habere. Fatendum eft adeo, methodum quam fecutus eft TOURNEFORTIUS, meliorem effe, quia memoria levatur, & plures plantæ ad pauciora genera reducuntur. Et fatis differentiæ notarumque eft in flore & fructu, ut inde genera conftituam. Interim utile erit addere methodum RAJANAM TOURNEFORTIANÆ, & fic intra biennium totam Botanicam intelligemus.

Verum erit, qui objiciet, fi argumentum propofitum valeat, non optimam effe TOURNEFORTIANAM methodum, cum facilior alia methodus fit, RIVIANA nempe, qua plantæ tantum a flore diftinguuntur, aut aliorum, quia fructu tantum, ut HERMANNUS. Utique, fi hac ratione plantæ ordinari poffent, fane longe facilius foret opus Botanicum: verum, qui hoc fecerunt, non potuerunt fervare leges fui fyftematis, fed alia addidere ad diftinctionem fpecierum. Ita in flora HERMANNI (*a*) fubdivifiones generum invenimus, adeoque imperfecta eft doctrina.

AN-

etfi una conjungantur. Omnis vero artificialis methodus ex una, duabufve notis plantas conjungit aut feparat, nullo ad reliquas, aut exiguo habito refpectu. Quare faciliores iftæ videntur ob paucas notas, fed vere difficiliores funt & infideles, quia aut a fuis regulis coguntur difpenfare, aut enormiter divellere plantas plurimis notis fimillimas. Nemo fuit artificialis Auctor methodi, qui naturalem clanculum non adhibuerit. Solo excepto *KNAUTIO*, quem ob abnormes arbitrarias fejunctiones generum ex una nota factas, deferuerunt omnes. *TOURNEFORTIUS*, *LINNÆUS*, reliqui utique naturales adfinitates fuis propriis fyftematibus in praxi præferunt. Exemplo fit apud *LINNÆUM* Tuffilago, Convallaria.

(*a*) *PAULI HERMANNI* methodus cum *MORISONIANA* aliqua communia habet, ut loculamentorum enumerationem, Gymno-tetrafpermas, Bacciferas, plurima tamen meliora. Ex papilionaceis & Liliaceis Gymnopolyfpermas eruit, loculiferas diftinctius difpofuit, arbores addidit, has more fere *TOURNEFORTIANO*. Ea methodus extat in *Floræ Lugduno-Batavæ floribus*, quos *LOTHARIUS ZUMBACH* edidit anno 1690. & *AUCTOR* ipfe incipiebat emendare, fed intermortuus eft editioni *Floræ Leidenfis fecundæ* anni 1695. *OLAUS RUDBECKIUS* eam methodum amplectitur in Diff. *de fundamentali plantarum notitia acquirenda*, Upfaliæ edit. anno 1690. & 1691. 12. Auguftæ in Vindelicio recufa. *BOERHAAVIUS* pleraque de Hermanni methodo retinuit, & claffes omnes; genera aliqua, ex fuis & *HOTTONI* obfervationibus correxit, marinas addidit, arbores ex *TOURNEFORTIO* difpofuit, characteres naturales adjecit ftirpibus. Id habet in univerfum proprium, quod femina nuda deinde vafculis tecta, hinc eorum & loculorum numerum, horum longitudinem, &

invo-

ANDREAS CÆSALPINUS (*a*) primus eam methodum invenit distinguendi a fructu. Archiater Pontificis fuit, idemque cui prima cognitio circulationis adscribitur, quamvis falso. Scripsit egregium Librum *de plantis*, qui rarissimus est, & carissimus; hunc descripsit MORISONUS (*b*), nam primus CÆSALPINUS a fructu stirpes digessit.

Ex MORISONO pleraque habuit HERMANNUS, qui per omnia eum secutus est, nam ipsa nomina MORISONI proponit; non vero nomina BAUHINI, & aliorum, & in flora generales etiam MORISONI characteres exponit.

Veteres, jam a 2400 annis, scripserunt de re Botanica, ut THEOPHRASTUS. HIPPOCRATES per experimenta jam didicerat datam herbam, in hoc dato morbo, hunc datum effectum producere. Nunc recentiores in Botanica demonstrant herbam aliquam, cui applicant nomen istud HIPPOCRATIS, easdemque ejus salutares vires exspectant. Verum planta, quam recentiores adferunt, etsi forsan easdem virtutes habuerit, quas illa habuit ab HIPPOCRATE descripta, potest tamen alia esse ab Hippocratica, hinc alia argumenta requiruntur, ut istius rei certiores esse possimus. Ergo nunc *studium Botanicum antiquitatis* vocatur illud, quod per argumenta solida demonstrat, veterum plantam esse eam, quæ ab hujus studii (*c*) Auctoribus, cum eo nomine demonstratur, necessitas ejus studii facile ap-

involucrum succulentum pro fundamento ponat. A naturali differt, quod nimium tribuat loculorum numero; quod genus bacciferum, & unisiliquarum arbitrarium sit, arbores separentur a plantis umilibus, &c.

(*a*) Primus de methodo cogitavit *CONRADUS GESNERUS*, eaque de flore sumta & a fructu. *Enum. stirp. helv.* præf. p. 4. Primus aliquam in Botanicen adtulit utique *ANDREAS CÆSALPINUS*, de quo supra actum est. p. 83. Classes naturales invenit plurimas Amentaceas, Apetalas, Herbaceas, Cucurbitaceas, Umbelliferas, Tetrapetalas, Cruciatas, Liliaceas, Gymnotetraspermas, Asperifolias, Didynamias, Radiatas, Acanaceas, Gymnopolyspermas, Filices.

(*b*) *ROBERTUS MORISONUS* in magno Opere, cujus partem alteram ipse edidit, *JACOBUS BOBARTUS* tertiam, prima periit, a fructu conatus est plantas disponere. Ex eo fundamento multa genera male disposita *BAUHINORUM* emendavit, classes paulo comtius quam priores dispoſuit. Multum tamen de adfinitatibus naturalibus, ut videbantur, retinuit, unde inconditæ classes Scandentium, Bacciferarum, Vasculiferarum: inmista Quinquefolia Papilionaceis, Ranunculi Liliaceis inserti, & alia ejus generis vitia. Quare methodus equidem pro imperfecta potest haberi. *PAULUS AMMANUS* totam, tantum ordine mutato, transtulit in suum *characterem naturalem*.

(*c*) Hoc loco incipiemus botanica scripta recensere, ordine, qui temporum est, quo ipso series inventorum sponte apparet. *EPIMENIDES* radices legisse dicitur, eo tempore, quo dormire credebatur, *DIOGENE LAERTIO* teste. Sed ea omnia perierunt. *DEMOCRITUS* varia scripsit de plantis & experimenta incepit in classes digerere. Ita arbores omnes brevis ævi esse dixit, quibus caules recti forent, quem locum excitat & refutat *THEOPHRASTUS* L. II. *caus.* c. 16. Ejus Geoponica varia apud *CASSIANUM BASSUM* extant, plantarum vero, & fabulosæ sæpe, proprietates, apud *PLINIUM*, quæ etiam huic viro ridiculæ viderentur. *HIPPOCRATES*, quem hic excitat *PRÆCEPTOR*, & inprimis alii Auctores librorum *de morbis* & *de passionibus*, & *de feminarum morbis*, plantas utiq; bene multas in medicinam receperunt, sed nominaverunt unice, rarissime vel colore floris,

le apparet. Impossibile enim est alias dicere, hic est Helleborus HIPPOCRAtis, vel natali loco definiverunt. Quare commentarii loco *DIOSCORIDES* & *GALENUS* hic legendi sunt: & cum his etiam auxiliis major pars latet earum stirpium, & latebit æternum, cum levissimis designentur notis, quæ infinitis plantis perinde conveniant. *THEOPHRASTI ERESII* scopus fuit Philosophiam scribere stirpium, sic colligere ea, quæ plantæ communia haberent aut diversa. Sed eas communitates in vita; perennitate, surculorum copia, foliorum lapsu & hujusmodi externis notis quæsivit, quæ ad nullas naturales classes ducere possunt. Pluscula tamen elegantia de plantis Indicis, & aquaticis interspersit, & utcunque passim stirpes suas descripsit. Editio plenissima Operum hujus Philosophi est, quam dedit *DANIEL HEINSIUS* Leidæ 1613. in folio excusam ex codice Heidelbergensi, non optimo, cum brevibus notis: mendosa tamen *CONRINGIO* judice. Duæ etiam editiones operum *THEOPHRASTI* prodierunt Basil. 1541. fol. cum & sine *præf. GEMUSÆI. THEOPHRASTI ERESII opera* Hanov. 1605. Gr. Lat. interpretibus *DAN. FURLANDO* & *ADR. TURNEBO* cum *FURLANDI uberibus commentariis*. J. C. *SCALIGERI animadversiones in THEOPHRASTUM de causis plantarum* editæ sunt Lutet. 1556. fol. Genev. 1566. & *in historias* Genev. 1584. 8. In V. *Libros priores* plurima notavit *SOLENANDER* *Paschal. Gallus* p. 268. Post *THEOPHRASTUM* addantur *KRATEYA* ῥιζοτόμος libri qui in *bobliotheca Constantinopolitana* exstant & *EJUS* ἰατρόσοφιον περὶ ὕλης ἰατρικῆς Viennæ *LAMBEC.* II. p. 556. Eum virum temporibus *MITHRIDATIS* vixisse, & male ab auctoribus spuriarum epistolarum, quæ *HIPPOCRATI* tribuuntur, ad *COI* ævum translatum fuisse, satis nunc notum est. *Mithridatiam* inscripsit *MITHRIDATI PLIN.* L. 25. *n.* 26. *STAPELIANA* vero, quam posthumam pater edidit *JOHANNIS BODÆI* a Stapel, & *CORVINUS* Amstelodami 1644. fol. solos habet Libros X. de *historia plantarum*, cum commmentariis & *SCALIGERI* grammaticis fere, & *P. CONSTANTINI* ex collatione cum Plinio natis, & fusissimis *JOHANNIS BODÆI* notis in quos omnem suam sapientiam effudit, & *PLINIUM NICANDRUM* aliosque veteres cum Theophrasto comparavit. Indicas etiam aliquas descripsit, & depinxit. Vitiosas tamen omnes esse Theophrasti editiones, antiqua querela est. Latet alicubi *CASPARI HOFMANNI* codex, ad editionem paratus, viri ad ejusmodi labores aptissimi. (*J. A. FABRIC. Biblioth. Græc.* L. III. p. 237.) *BELLONIANA* editio, quam promiserat, nunquam prodiit (*BELLON* de *neglect. cultur.* Pr. XXI.) Libri VI. de *causis* plantarum fere ad agriculturam pertinent. *THEODORUS GAZA*, ut doctissimus fuerit utriusque Linguæ, nimis tamen audax fuit in vertendo & fingendis novis vocibus Latinis, quæ nemo facile intelligat. Prima editio Theophrasti, sed Græca, Aldina est an. 1498. fol.

JACOBUS vero *GREVINUS* in 2. Libro *de Venenis*, quos Gallice Antvverpiæ anno 1568. 4. edidit, nihil nisi commentarium in *NICANDRUM* dedit, quem etiam in gallicos versus, ex seculi genio formatos, conjecit, & una edidit.

EUTECNII sophistæ *paraphrases in theriaca & alexipharmaca* cum pulcherrimis animalium figuris, quæ Viennæ exstant MSS. *LAMBEC.* II. p. 594. Porro addendi sunt *ARISTOTELIS* L. 2. *de plantis* Basil. 1539. J. C. *SCALIGERI* in Libros II. *de plantis ARISTOTELIS commentarii* Paris. 1556. 4. Marpurg 1598. 8. Libri ipsi omnino spurii sunt, & parum digni nomine Aristotelis. *SCALIGERI* commentarius non maxima parte ad rem herbariam pertinet, neque ab experimento natus est, qui degenerationes in alienas species admittat.

Inter Agricolas posset *HESIODUS* recenseri, sed ob brevitatem parum utilis. Ad *VARRONEM* adde *EJUS opera omnia*, quæ cura J. C. *SCALIGERI* prodierunt apud *H. STEPHANUM* 1518. 8. & Dordraci 1619. 8.

NICANDER Colophonius circa Olympiadem CLX. vixit, Medicus & Poeta. Ejus extant Θηριακά cum doctis Scholiis græcis & ΑΛΕΞΙΦΑΡΜΑΚΑ. In priori Libro proprie animalia venenata describit, etiam iconibus additis: in altero antidota. Multas tamen plantas recenset, & utcunq; poetice, describit tamen, quæ in Scholiis uberius sæpe declarantur, & pertinet ad integriorem historiam originum Botanices. Prima editio Græca Aldina est an. 1499. cum Dioscoride; altera, qua utor ibidem 1523. 8. tertia Coloniensis 1530. 4 Latino carmine reddidit *EURICIUS CORDUS* Francof. 1532. 8. & denuo *GORRÆUS alexipharmaca* vertit, & an. 1549. 8. *theriaca* 1557. 4. Parisiis edidit: prosam vero Latinam dedit *JO. LONICERUS* Coloniæ 1531. 4.

Au-

CRATIS ; & hæ ſunt vires hujus Hellebori , niſi evidentiſſimis argumen-
Dd tis

Auctores Latinos rei ruſticæ hoc loco conjungam , etſi tempore diverſos. Et primus *M. PORCIUS CATO* ante *NICANDRUM* vixit. Ejus de re ruſtica L. cum reliquis huc pertinentibus Auctoribus prodiit primo an. 1470. Venetiis apud Janſon , tunc ſæpe, & ultimo in collectione Lipſienſi , quæ ex *MORGAGNI* & *PONTEDERÆ* additionibus , & his quidem forte non ſatis excitatis ab editore, Lipſiæ prodiit 4. 1735. Et *CATO* quidem de ſola re familiari cogitavit, poteſt tamen legi, ut antiquiſſima ſtirpium Latina nomina teneamus: eritque utilior ſi acceſſerit præſtantiſſimi viri *JULII PONTEDERÆ* Opera , qui in *Antiquitatibus Græcis & Latinis* inque Epiſtolis, quæ ſequuntur a tertia ad ſeptimam, plurima loca Catonis correxit & illuſtravit pro ſua in antiquiſſimo ſermone Italico , Oſco , & Etruſco maxima peritia, & perinde ſingulari rei herbariæ & ruſticæ cognitione.

M. TERENTIUS VARRO, Ciceronis amicus, de eadem *re ruſtica* L. III. eodem fere fine ſcripſit, doctior idem Græca Latinaque Lingua , hinc vario magis ſermone uſus , & ad multa utilis, etſi L. II. huc non adeo, quam ad animalium educationem pertineat.

ANTONIUS MUSA dicitur *de Betonica* Libellum ſcripſiſſe, quem vero ob ſummam dictionis ſimilitudinem alii *L. APULEJO* tribuunt, brevis vero eſt , & vires medicas cumulatas habet. Extat cum *PLINIO VALERIANO* Baſileæ editus. 1528. fol.

P. VIRGILIUS MARO in *Georgicis* partem aliquam agriculturæ attigit, quem nuper commentariis a botanica repetitis illuſtravit *J. MARTYN.* Londini 1746. 8.

Idem *MARTINIUS*,quem commentarios botanicos in *Georgica VIRGILII* edidiſſe diximus,eodem modo *bucolica VIRGILII* notis botanicis & nonnullis florum iconibus ornata edidit, Lond. 1749. 4.

CLAUDII NERONIS ævo ſciipſit *L. JUNIUS MODERATUS COLUMELLA* , qui multo propius ad rem medicam pertinet, cum agriculturam non ſolam , ſed inprimis proprio Libello arborum cultum per ſingula perſequatur , deinde *L. X. de re ruſtica* hortorum elegantiſſimo carmine tradat, Olerum etiam ſingulorum hic nomen , & colendi rationem diſertiſſime proponat. Et in eum & priores, extant, utinam plures , *PONTEDERÆ* obſervationes, tum in Lipſienſi collectione, tum in antiquitatibus . Vitium etiam anatome , & nomina partium hujus arboris in ea collectione , quam modo excitavi , ad eum virum pertinent. Prima editio eſt Veneta 1472. fol.

Cum *PALLADIO COLUMELLA* ſolus prodiit quantum video Lugdun. 1548. 8. *BYNK.* *COLUMELLA* Gallice etiam verſus eſt Pariſ. 1552. & 1556.

PALLADIUS RUTILIUS TAURUS recentioris fuit ævi, ipſo nuperior Apulejo, Agriculturam in menſtruos labores diviſit, & eaſdem utilitates præſtitit botanico, cum nomina, cultumque ſtirpium tradat utiliorum. Cum *CATONE*, *VARRONE* & *COLUMELLA* prodiit apud Aldum 1533. & collectio veterum ruſticorum, commode edita habetur apud *COMMELINUM*. Heidelbergæ 1595. 8.

Seorſim etiam prodierunt *PALLADII RUTILII TAURI ÆMILIANI de re ruſtica* Libri IX. Lugd. 1549. 8.

F. L. VEGETII de mulomedicina Liber Baſileæ an. 1528. 4. editus, & in univerſum medici omnes aliquid præſtant ſimilis utilitatis.

Denique *CASSIANUS BASSUS* Scholaſticus Græcam collectionem reliquit veterum Geoponicorum viginti Libris comprehenſam, quorum nitidiſſimam & cum multis manuſcriptis codicibus perfectiorem editionem procuravit *PETRUS NEEDHAM* Cantabrigiæ 1704. 8. impreſſam, qua multa veterum , etiam Democriti , Hippocratis veterinarii , Sotionis fragmenta conſervantur. Cæterum inter recentiores Græcos fuit *CASSIANUS* , qui Conſtantino Porphyrogennetæ Librum ſuum dicaverit.

Editio etiam exſtat nomine *CASSII DIONYSII* Uticenſis *de agricultura* Libri XX. Lugd. 1543. 8. *Geoponicor.* Baſil. 1539. 8.

VITRUVIUS , Cæſaris præfectus fabrum, de quo alibi dictum eſt, aliqua ad arbores materiarias , & ad colores ſpectantia habet.

Iſtis in unum faſciculum conjectis & recenſis,de *CELSO* alibi dicturi, de *PLINIO* præter priora monemus, plurimum ad plantarum hiſtoriam pertinentia habere, cum integri Libri , qui a 13. ad 27.

tis evincatur, hanc ipsam plantam ab HIPPOCRATE Hellebori nomine venisse;
Qui-

ad 27. intercedunt, eo unice spectent, *THEOPHRASTUM* copiosissime, etsi passim vitiose, exscripsit, & aliis etiam ignotis fontibus usus est. Ejus in re herbaria peritiam praeter *COLLENUTIUM* defendit *CIGALINUS de patr. Plin.* T. II. ad Commelin. p. 1682. Sed errores ejus, & *NICOL. LEONICENUS* proprio scripto, & *MANARDUS* L. IX. Ep. 3. L. XVI. c. 14. & *PAULUS HESSUS* in *defens. probl. Guil.* & inprimis *DODARTUS Projet de l'histoire des plantes* p. 146. & alii merito accusarunt.

GALENUS equidem ad medicas potius utilitates, quam ad botanicen ornandam respexit: in Libris tamen *de simplicium medicamentorum facultatibus* Catalogum stirpium medicatarum alphabeticum habet, cum virium compendio. Is in *ORIBASIUM* & in *ÆTIUM* & in *PAULUM ÆGINETAM* transiit vix mutatus, estque tanquam basis eorum, quae Medici Arabes de medicamentis simplicibus habent.

In *GAL.* Libros V. *priores de simplicium medicamentorum facultatibus* commentarius est F. *VALLESII* Francof. 1645. fol. & eosdem in XVI. *disputationes* resolvit *MELCHIOR SEBIZ* Argentor. 1651. 8.

L. APULEJUS, dubiae aetatis Auctor, *de herbarum historia* Librum reliquit, cum Plinio seniori editum Basileae 1528. fol. in quo nomina stirpium medicatarum, Dioscoridis modo, multa habentur, deinde vires fusissimae. Codex M. S. cum pulchris figuris fuit apud Comitem de Neuenaar, qui passim eum laudat apud *BRUNSFELSIUM* Tom. II. p. 232. 236. Sed is ipse, quisquis est, *PLINIUS*, & *SCRIBONIUS LARGUS*, & *MARCELLUS EMPIRICUS* ad medicam partem historiae stirpium faciunt.

CAROLI MAGNI capitulare de villis suis ab *H. CONRINGIO* recusum, Helmst. 1647. 4. continet brevem descriptionem agriculturae & designationem stirpium hortensium eo aevo familiarium.

Arabum sequuntur tempora, quibus Orientis aliquae plantae & aromata ad medicinam accesserunt, pleraque tamen ita parce descripta, ita barbare Latine reddita, ut quid inde utilitatis verae sequi possit, aegre perspiciam. Plurima habet *AVICENNA*, ut vulgo vocatur, qui XI. ineunte saeculo floruit, *ALKINDO* recentior, compilator ingens, in cujus Operibus Lexicon medicamentorum simplicium extat. Tabulas habebat pictas, in quibus medicamenta simplicia demonstrabat discipulis. In *Progm. Can.*

SERAPIO, cujus extat *L. simplicium Venetiis* 1558. fol. editus, itidem est compilator ex Graecis aliisque. *JOHANNES MESUE* a *J. SYLVIO* Parisiis 1561. & alias editus, & Venetiis in collectione an. 1603. cum *J. COSTÆI* notis, in L. II. habet plantas purgantes *EBNBITARIS de simplicibus medicamentis* codex ex Oriente a *G. POSTELLO* relatus, mire laudatur a *C. GESNERO praef. ad CORD.* exspectationem fallit, cum mera sit compilatio, *TOURNEFORTIO* teste *Isagog.* p. 18. *SIMEONIS SETHI Lexicon botanicum* Graeco-barbarum, cujus codex extat Vindobonae, C. P. *LAMB.* L. VII. P. 2. p. 117. hactenus latet. Opus vero *de Alimentis* vulgo notum, cujus etiam codex in eadem Bibliotheca habetur, compilatitium est.

EBNBITAR, cujus codicem *de simplicibus medicamentis* indicavimus, vixit anno 1187. *SALADINI* aevo. *EJUS* Lib. *de limonibus* latine versus ab *ANDREA ALPAGO* Parisiis prodiit 1602. 4. *

Ad Arabes adde: *ABUL FADLI de medicina & de re herbaria* exstantem codicem M. S. quo multum usus est in Hierobotanico *CELSIUS*.

ÆMILIUS MACER vires herbarum illepido carmine cecinit, quem mireris a *THOMA BARTHOLINO* ubique pro vero *MACRO* Ovidiano habitum esse, Galeno adeo manifesto posteriorem, & ex asperrimo carmine ferrei saeculi convictum. *STRABO GALLUS*, cujus *hortulus* cum Macro prodiit Basileae 1527. 8. & Hamburgi 1596. 8. ejusdem est furfuris, neque plura tribuo *D. WALEFRIDI*, cujus codicem possidebat *T. BARTHOLINUS* qui idem *STRAB.* M. S. cum notis erat editurus.

Sed laetiora nunc tempora redeunt, quae primus orditur *PETRUS* de *CRESCENTIIS*, Senator Bononiensis, qui saeculo vixit decimo quarto, cum librum *CAROLO* Regi Siciliae dicaverit, qui anno 1385. vivere desiit. *PETRI* de *CRESCENTIIS* Libri XII. gallice editi
sunt

Quicunque, his de methodo Auctoribus perlectis; antiquitates plantarum scire
Dd 2 vult,

sunt Paris. 1486. fol. Germanica vero editio est anni 1493. fol. & usus veterum Geoponicorum scriptis integrioribus, varia habet, ex quibus & ipsi emendari possint, & quæ non alibi nunc extant. Libri sunt XII. qui variis annis prodierunt. Prima editio est in *HARLEJANIS* notata, Lovaniensis an. 1474. fol. Mea vero anno 1538. Basileæ prodiit 4. Sed plenior Basil. 1548. fol. excusa est.

Sub finem decimi quinti sæculi vixit *NICOLAUS LEONICENUS*, cujus egregios Libellos alibi laudavimus. Correxit autem Plinium, male Græcis usum, non adeo ex ipsa natura quam ex Græcis Auctoribus.

Sed eodem tempore barbara nescio quæ herbaria inceperunt edi, quibus continebantur stirpium nomina, vires & rudissima ad singulas icon. Primum Germania parturivit, & ipse perfector artis typographicæ *JOHANNES SCHOIFFERUS*. Hujus exemplum penes me est, Moguntiæ an. 1483. in folio editum (& 1484. *CAT. HARL.*) Continet materiam medicam in 337. capita divisam, cum iconibus unice stirpium, sed rudissimis, vivis pictis coloribus, & sæpe ad descriptiones potius quam ad naturam, vel ad antiquum forte codicem fictis.

Similis est *Herbarius Patavii impressus* an. 1485. 4. qui 150. capita cum totidem iconibus habet, rudioribus multo quam in Germanico Libro.

JO: CUBÆ Hortus sanitatis sæpe prodiit, & Augustæ in Vindelicis an. 1486. fol. Meæ editiones sunt Moguntina 1491. fol. cum avibus, Lubecensis 1492. fol. & 1517. & 1520. pariter folio. Auctor, vanus promissor, materiam medicam per itinera sua perfectam adnunciat, & icones addit 528. Earum multæ ex *SCHOIFFERO*, aliæ nugacissimæ & summe ridiculæ sunt, exemplo Mandragoræ & Narcissi. Editio Germanica plenior est, capita habet 542. altera nonnisi 530. & icones animalium, quæ & ipsæ ab ista absunt. Aliam adhuc editionem possideo *hortus sanitatis de herbis, plantis, animalibus & lapidibus, avibus*, &c. folio absque anno editam similem alteri editioni absque anno, sed adjuncto tractatu de animalibus cum eorum iconibus & humano sceleto.

CONRAD von Megenberg buch der natur, Augsburg 1489. fol.

JOVIANI PONTANI horti hesperidum Libri II. *quibus agitur de citri fructu & arbore*; Florent. 1514. 12. *

The great herbal. . knowvledge of all manner of herbs, London 1516. fol. 1527. fol. 1529. fol. *AMES*.

GABRIEL ALFONSO de *HERRERA agricultura del campo laboranza y crianza*, Toleti 1520. 1551. &c. Madrit 1620. fol. Italice etiam Venet. 1568. 4. Laudat *N. ANTONIUS*.

Medicinarius S. das buch der Gesundheit Argentorati an. 1505. fol. prodiit. Multa habet communia cum *BRUNSVICENSI*, de quo continuo dicetur, icones easdem, initia eadem & verba. Sed figuræ pauciores sunt, & subjectus *MARSILIUS FICINUS* de producenda vita. Nomen Auctor non præfixit.

SYMPHORIANI CHAMPERII Hortus Gallicus in quo Gallus ex Gallia remedia omnium ægritudinum reperiri docet, Lugduni 1533. 8. & *EJUSD. Campus Elysius Gallicus, in quo Herbarum quidquid apud Arabes reperitur, apud Gallos reperiri* demonstratur ib. eodem anno 8. *

HIERONYMUS SALERUS Brunsvicensis, quem vulgo *Hieronymum Brunsvicensem* vocant, in posterioribus editionibus auxit modo dictum Opus, cujus secundus Liber plantas continet, & icones ex Cuba sumtas, ex quo magna pars operis translata est. Prodiit sæpe: meum exemplar unum absque anno est, aliud vero 1532. Argentorati folio impressum iconibus caret. Apodixes *SALERUS* non indoctas addidit secundo Tomo *BRUNFELSIANI* operis. Argentorati vixit, Pharmacopola & Chirurgus. *Thesaurum* proprium placere sibi demonstrat *C. GESNERUS* Epist. p. 69.

Nempe *OTHO BRUNFELSIUS* primus serio botanicen post decem sæcula ornavit, laboriosus homo, & candidus, vel *TRAGI* coævi testimonio, quem ad edendum suum Opus adhortatus est. Ejus extant *Novæ herbarum Icones*, quarum tomi III. alias annos 1532. 1536. & 1540. alias 1530. 1531. & 1536. præfixos habent, alias conjuncti annum 1539. fol. Primo tomo stirpium icones & de viribus collectionem dedit. Altero compilationem ex variis scri-

ptori-

vult, legat Opera FABII COLUMNÆ, qui vix habet similem, sed quidem imitatoribus recentioribus. Tertio icones & defensionem a *MICHAELE HERO* ordinatas. Iconum pleræque minime malæ sunt, & aliquæ *FUCHSIANAS* æquant superantve. Eum virum jam *EURICIUS CORDUS* laudavit in *Botanologico* p. 15. & icones *GESNERUS* in præf. ad *TRAGUM*, etsi non probet Onomasticon.

OTH. BRUNFELSII Onomasticon prodiit Argent. 1543. fol. Quid est *OTTO BRUNFELS kräuterbuch* quod lego Francofurti 1516. prodiisse 8.? *IDEM* incerti auctoris libellum *de Centaureo* cum Arabum Libris *de simplicibus medicam*. edidit Argent. 1531. fol.

EURICII CORDI, qui a *Cordo* freno nomen traxit, quod filiorum natu minimus esset, *Botanologicum* recusum est Paris. 1551. 12.

EURICIUS CORDUS vero nomine *HENRICUS URBANUS* (M. *ADAM* p. 24.) non vulgariter eruditus homo, Poeta, Medicus & in horto suo & ruri etiam Botanicus, an. 1534. 8. Coloniæ paulo ante mortem edidit *Botanologicum* suum; discipulus fuit *NICOLAI LEONICENI*. Multa in plantis corrigit, & negat respondere veterum stirpibus plantas nostras, quæ in officinis veneunt. Ejus *judicium de herbis & medicamentis simplicibus* extat cum Dioscoride *RYFFII* Francof. 1549. fol. *CL. KAHLERUS* nuper vitam ejus diligenter descripsit.

LEONH. MARCHALL of the art and manner hovv to plant and graft all sorte of trees hovv tt setle stones and sovv Pepins, L. 1529. 4. *HARL.* 1582. 4. *HARL.* sed annum 1592. habet *AMES* 1651. 4. * *HARL.*

GARSIAS PEREZ de *MORALEZ* M. D. *del balsamo y de sus utilitades para las enfirmedades des cuorpo humano*, Hispal. 1530. 4. N. *ANT.*

DONATI a *MUTIIS Epist. de terebinthinæ resinæ facultatibus*, Lugd. 1534. 8. *

ANTONII FUMANELLI de vino & facultatibus vini, Venet. 1536. 4.

CAROLI STEPHANI seminarium, &c. prodiit etiam Parisiis 1548. EJ. *arbustum* recusum est Parisiis 1542. 8. *EJUS* est etiam *pratum lacus, arundinaceum*, Parisiis 1543. 8. *EJUS* vero botanica scripta a *JOH. LIEBAUT* Gallice versa prodierunt Lyon 1578. 4. Paris. 1565. 8. Rouen 1625. 4. Genev. 1639. 4. Paris. 1670. 4. Germanice *der feldbau*, Marb. 1551. 8. & auctius *funfzehen bücher vom feldbau*, Argent. 1588. fol. In hac editione ex *GEORGII MARII horticultura* & *J. FISCHART feldbau* multa accesserunt. Pleraque botanica sunt, inprimis L. 3. 4. 9. 10. 11. 12. Cæterum omnem agri cultum ex veteribus sumit, eum sæpe qui suæ Galliæ minime conveniat. Anglice idem Liber prodiit Lond. 1616. 8.

HERMANNUM etiam Comitem a *NEUENAAR* fas sit laudare, qui, tanta familia natus, literas amaverit, & censuras aliquas herbarum in Tom. II. Brunfelsii ediderit.

Eo tempore miser status fuit botanices, cum nobilissimæ plantæ vulgo ignotæ essent, cum pro Helleboro Polygonatum venderetur, pro Iride Napellus (l. B. III. p. 139.) pro Acoro Iris palustris, &c. Verum etiam nostro tempore pro Centaurio minori Lychnis viscosa latifolia, pro Silere montano semen Phellandrii (*RIVIN. de cens. medic. offic.*), pro Nigella Stramonium, pro Saponaria Been passim venit. Primam opem attulit tantis malis, quod veterum monumenta in hominum manus sint reddita. Alterum excursiones in montes & naturæ expiscatio a *CORDO* filio, *GESNERO* aliisque repetita. Tertium hortorum cultus, qui eo tempore inceperunt publicos in usus condi. Patavinus omnium primus, instigante D. *BARBARO* a Republica Veneta *BONAFIDÆ* opera fundatus est. *BELLON de neglect. plant. cult.* p. XX. Deinde Pisanum hortum *COSMUS* Medicus construxit, & *CÆSALPINUM* præfecit (Lege *ROLFINKIUM de veget. in gener.* p. 136. seqq.) Reliqui sensim secuti sunt. *RENATUS BELLAI* insignem in Gallia coluit. (*C. STEPHANUS de re hortens.* p. 36.) In Germania *CORDUS* pater & *RALLA*, in Helvetia *C. GESNER* & alii quos ipse laudat, instruxerunt hortos medicos.

JOANNES MANARDUS vixit Ferrariæ, & obiit an. 1536. Ejus *Epistolarum medicinalium* extant L. XX. in quibus plurimæ sunt argumenti botanici. Veteres explicat, Marcellum Vergilium refutat, & *MESUEN*, defendit *HERMOLAUM*, non tamen satis in ipsa natura doctus. Prodierunt Venetiis 1542. fol. & Basileæ an. 1549. fol. cum L. XVIII. an. 1535. prodiissent.

CAROLI STEPHANI, magis ex anatomico opere noti, *de re hortensi libellus & de cultu hortorum* prodiit Paris. 1539. 8. (& prius an. 1535. 8. tum 1545. 8. &c.) Ejusdem *semina-*

tatores. Ibi inveniet, quidquid excogitari poteſt in eam quæſtionem, quænam plan- ta

narium & de conferendis arboribus ib. 1540. 8. Ejus *Arbuſtum*. Pariſiis 1538. 8. *Sylva* ib. 1538. 1543. 4. De *nutrimentis* L. III. Pariſiis 1550. 8. quæ omnia in *Prædium ruſticum* collecta an. 1554. 8. an. 1570. 4. 1625. 1629. prodierunt, deinde ſæpiſſime aucta a *JOH. LIEBAUT* Gallice ſunt verſa.

Unice uſus eſt *S. RUELLIO* (etiam *C. GESNERO* monente *præf.* ad *TRAG.*) & antiquis, & ſimili, ut ille, ſtudio vulgaria nomina Latinis adſpergit. Ejuſdem de *Græcis & Latinis nominibus, arborum, fruticum, herbarum, & avium*. L. an. 1536. & 1554. non eſt apud me. Aliqua de ejus vita habet *CL. ZINK Leipziger Samlungen*. III. p. 241.

ANTONII MUSÆ BRASSAVOLÆ Examen medicamentorum ſimplicium. Romæ an. 1536. prodiit, conſcriptum an. 1534. (*SEG.*) Meæ editiones ſunt Veneta, 1545. 8. & Tigurina, 1555. 8. hæc omiſſa a *D. SEGUER*. Aliqua habet ex propriis obſervationibus, & plantas Italicas paſſim legit, *MANARDO* iniquior.

JOHANNIS RUELLII de *natura ſtirpium* L. III. Pariſiis an. 1536. fol. maj. & Baſileæ an. 1537. fol. prodierunt. Canonicus fuit, homo ſedentarius, qui naturæ minus quam Librorum veterum peritus eſſet. (*A. M. BRASSAVOLA examen ſimpl. med.* p. 51.) Deſcriptiones Auctorum antiquorum in ſua ſcripta inferit, ut quid proprium habeat vix ſepares; cum præterea docta dictione utatur, uti doctum eſſe defendit *QUIQUERANUS* p. 50. *b.* Id *GESNERUS* olim obſervavit in præf. ad *TRAGUM*. Ex eo *LEODIGARIUS* a *QUERCU epitomen* ſcripſit Pariſiis an. 1539. & 1544. editam.

EUCHARII RHODIONIS ſive *Roeslin Krauterbuch*. Francof. 1533. f. 1536. f. & alias prodiit. Hoc Opus primo Cubæ fuit, inde a Roeslino auctum, inſerto opere Hieronymi Brunſvicenſis pene toto. Icones additæ ſunt meliores, ad ipſas herbas pictæ parvæ, etiam umbris additis ſed fere abſque floribus. Hoc idem Opus *THEODORUS DORSTENIUS* an. 1540. fol. Latine edidit, cum peſſimis nominum tranſpoſitionibus, qui v. gr. pro Helleboro Polygonatum pingat. Inde in *LONICERI* herbarium eædem icones receptæ ſunt.

BARTHOLOMÆI MARANTÆ Methodi cognoſcendorum ſimplicium L. III. Venetiis prodierunt 1539. 4. Admirator Dioſcoridis, quem diligenter videtur legiſſe. Aliquas tamen ſuas in ſtirpibus obſervationes adſpergit, raro, eo ævo, exemplo. Errores epidemicos refutat p. 84. adgnoſcit folia pro varietate loci natalis ludere magnitudine II. c. 8. *A. C. GESNERO* in *præf.* ad *CORDUM* prolixe laudatur.

FALLOPII amicus fuit & literarium commercium cum eo aluit.

HIER. TRAGI Germanicæ editiones exſtant etiam Arg. 1546. fol. 1587. fol. 1630. fol.

BENEDICTI TEXTORIS Seguſiani *florum differentiæ ex Dioſcoride*. Pariſiis 1534. 16. & Venet. an. 1537. in 16. editæ & additæ *TRAGI* editioni *KYBERIANI*, an. 1534. in ædibus *JOH. TAGAULTII* ſcriptæ, non inutiles certe ſunt partium plantarum definitiones; a principio extant, deinde plantarum differentiæ a folio, flore aliiſve partibus deſumtæ, tum adfinitates, & comparationes, ut indicis methodici loco ſit ad Dioſcoridem.

ALPHONSI FERRI de *Ligni ſancti medicina & vini exhibitione* L. IV. Baſil. 1538. 8. *

HIERONYMI BOCKS (vulgo *TRAGI*) *Herbarum aliquot diſſertationes & cenſura* cum *BRUNFELSII* Tomo II. p. 272. prodierant. *Hiſtoriæ* vero *plantarum* prima editio Germanica an. 1539. in folio prodiit, quæ duos tantum Libros habet, & capita 319. multo minus plena ſequente, eademque abſque iconibus eſt. Medicus & verbi divini Miniſter, vixit Hornbaci apud Biponinos, neque in ſolis Libris, ut fere priores, ſed in natura ipſa, itineribus per Vogeſum montem & in Rhætiam uſque ſuſceptis (*Hiſt. Lugd.* p. 92. & *TRAGUS* ipſe apud *BRUNFELS*. II. p. 275.) ſatis amplam etiam rariorum ſtirpium cognitionem ſibi comparavit, quo ſtudio, & bonis deſcriptionibus, & quod plurimas ſtirpes inter recentiores deſcripſiſſet, & facultates addidiſſet ex propriis obſervationibus, laudatur a *C. GESNERO* in *præf.* Nomina veterum Germanicis ſtirpibus paulo liberius adhibuit. Deinde an. 1550. icones ex Fuchſio receptas, & alias proprias, eaſque ſatis bonas, in 4. edidit, quæ icones acceſſerunt editioni a *DAVIDE KYBERO* Latine verſæ, ornatæ *C. GESNERI* præfatione, & *BENEDICTI TEXTORIS* differentiis ſtirpium. Hæc editio multo auctior III. centum undecim capitibus ditata eſt, & eam fere citant. Aliæ plurimæ Germanicæ, ſtylo joculari ſcriptæ, paſſim prodierunt, quarum penes me eſt an. 1572. fol. prima

ta recentiorum fit planta HIPPOCRATIS, GALENI, DIOSCORIDIS; PLI-

Prima vero eft 1551. fol. (*BIBL. UFFENB.*) Ita explicatum eft, quod conciliare non potueram, qua ratione *TRAGUS* & prior fit *FUCHSIO*, & ab eo citetur, & tamen etiam pofterior fit. (Præf. *WEINMANN. OP.*) Obiit an. 1554.

C. GESNERI hiftoria plantarum ex THEOPHRASTO aliifque collecta, junctis in unum difperfis partibus defcriptionum, eodem anno prodiit Tiguri 8. Sed etiam Parifiis prodierat an. 1541.

ROBERTI BRITANNI agricultura encomium, Parif. 1532. 4. *

JO. AGRICOLÆ (*Paurle*) *Ammonii medicinæ herbariæ* Libri II. Bafil. 1539. 8. quo noftras plantas cum antiquorum ftirpibus comparat, non abfque utilibus obfervationibus admiftis.

CAROLI FIGULI herbarum methodus, Colon. 1540. 4. *

LEONHARDI FUCHSII Wembdinga Suevi fed Profefforis Tubingenfis extant *adnotationes aliquæ de fimplicibus perperam intellectis* in Tomo II. *BRUNFELSII*. *Hiftoria* vero *plantarum* Bafileæ prodiit an. 1542. præter alia multa fcripta, pleraque compilata. Ea ex Diofcoride, aliifque defcripta, pauciffimis de fuo additis, habet icones elegantia circumfcriptarum linearum infignes, plerafque proprias, paucas ex *BRUNFELSIO*, in quibus fere utilitas Libri ponitur. Id Opus altero anno Germanice, aliquot auctum figuris prodiit, deinde frequenter & fermone vario, iconibus minoribus Lugduni an. 1546. & 1549. & 1595. 8. recufum eft. Inceperat augere Opus & quingentas fuper mille icones paraverat, tribus tomis edendas (*GESNER. Epift.* p. 137. b.) quarum an. 1551. jam 300. perfectæ erant (*GESN. Epift.* p. 115. b.) Earum bene multæ funt in manibus *JOHANNIS GESNERI*, nepotis ex fratre *CONRADI*, candore & virtute fimillimi, a quo exfpectamus hanc utilem rei herbariæ acceffionem. In *paradoxis* etiam aliqua botanica habet, quæ prodierunt 1540. Cum *JANO CORNARIO* fuo in edendo Diofcoride æmulo, multæ ipfi lites intercefferunt. Contra eum fcripfit *Cornarium furentem* Bafil. 1545. 8. * *CORNARIUS* vero primo *Vulpeculam excoriatam* * Francof. 1543. 4. quo hiftoriam plantarum carpit, deinde *Nitrum & Brabyla pro Vulpecula excoriata* ib. 1545. 4. * quo ad *Cornarium furentem Fuchfii* refpondet. Idem *FUCHSIUS* contra *GUALTH. RYFFUM apologiam* edidit. Bafil. 1536. 8. * qua refutat reprehenfiones fuæ hiftoriæ in Diofcoride Ryffiano obvias, & anno 1535. 8. *adverfus Egenolphi calumnias* (*NICER.*) Hiftoria Fufchfiana a *JOH. JARAVA* Hifpanice verfa prodiit Antvverpiæ 1557. 8. * (*SEG.*) Sui plenus cæterum vitia, etiam monitus, nolebat emendare, neque gratus adgnofcebat amorem monentis *C. GESNERI Epift.* p. 61.

Ipfe *CONRADUS* fub ea tempora cœpit inclarefcere, edito an. 1542. *indice plantarum quadrilingui* 4. Tiguri, fed longe fuper eum Librum pofteriori ætate fe extulit.

ALOYSII MUNDELLÆ Præfecti II. horti Patavini *Epiftolarum* L. I. & in *examen fimplicium* BRASSAVOLÆ *adnotationes* prodierunt 4. Tiguri 1540. Ab Arabibus ad veteres Græcos inter primos rediit, cæterum ex Libris unice botanicus.

VALERIUS CORDUS natus an. 1515. 18. Febr. obiit Romæ annos natus vix 29. Reftaurator certe botanices, magno ardore in Germania, deinde in Italia plantas rariores & plerumque nemini tactas (nam de Scordio defperat diferte, & de Thlafpi & de Dictamno *MANARDUS* Epift. L. VI. n. 3.) collegit proprio labore, collectas egregie defcripfit. Sed pofthumum reliquit Opus, quod fidei debemus *CONRADI GESNERI*, nempe brevia quædam Scholia in Diofcoridem, Libros vero *hiftoriæ plantarum quinque*, quorum ultimus an. 1563. feorfim prodiit, omnes vero Argentinæ in folio impreffi funt, tum Sylvam rariorum obfervationum. Sextus enim Liber qui autographus extabat (*MELCH. ADAM.* p. 47.) nunquam prodiit. Princeps futurus Botanicorum & pofteris venerabilis, nifi ætatem fors invidiffet, etiam nunc princeps Auctor eft Floræ Germanicæ, & ejus ftudii, quo raræ plantæ per itinera in aviis & ex ipfa natura repetuntur. Etiam reliqua naturæ opera amabat, & *aquatilium* pulchras paravit icones, quas vidit *C. GESNERUS Epift.* p. 13. Varia ad vitam ejus utilia vide apud *A. KAHLERUM* in vita patris *EURICII* p. 33.

VALER. CORDUS obiit febre maligna, a pota frigida, præfente, ex quo hæc decerpo, *PETRO FORESTO præf.* ad Lib. I.

LEO-

PLINII Opufcula ejus duo proftant nempe I. *Phytobafanos*, *Neapol.* 1592 in 4. & 3.

LEODEGARII a QUERCU in RUELLIUM epitome & volatilium, greffibilium, pifcium & plantarum magis frequentium apud Gallos nomina, Parif. 1544. 8. *PL.*

REMACLI FUCSII Libellos de *herbarum notitia, natura atque viribus*. Antvv. 1544. 16. *Nomenclaturam plantarum* ibid. 8. eodem anno, & *de fimplicium Medicamentorum delectu* ibid. 8. eod. anno, non vidi, citatos ex *LINDENIO*. Sed compilatorem fuiffe credo *C. GESNERO* candidi judicii viro, *praef. ad TRAGUM*.

GISBERTI HORSTII de Turpetho & Thapfia Libellus Rom. 1545. 4.

Eorum temporum eft *PETRUS ANTONIUS MATTHIOLUS*, cujus commentarius in Diofcoridem fupra tactus, primum Italice in 4. dicitur prodiiffe Venetiis (ap. *SEGUIER*) an. 1548. & Mantuae an. 1549. 4. *UFF*. Deinde Latine primum an. 1554. in fol. cum parvis iconibus an. 1562. vero Bohemice omnium primo cum magnis illis & fplendidis figuris ab eo, vario tempore, nempe an. 1563. Germanice ibidem cum magnis figuris, anno vero 1565. omnium nitidiffime cum iifdem apud Valgrifios Venetiis eft editus, & faepe recufus, etiam nuper Venetiis an. 1712. Adjectae funt *Epiftolae*, quae Pragae an. 1561. feorfim in *folio* prodierant, & notae variae a *C. BAUHINO* adjectae, qui Opera omnia *MATTHIOLI* Francofurti edidit an. 1598. fol. cum aliis & partim fuis, partim *TABERNAEMONTANI* iconibus. Librum alibi laudavi, icones elegantes, furculofae, ad hortenfes plantas factae, miftae vero fat multae falfae figurae, ad veterum defcriptiones fictae, aut ab illudentibus amicis miffae. *Epitome*, quae an. 1571. Venetiis 4. prodiit, habet icones minores, cum brevi defcriptione. *Apologia adverfus Amatum* an. 1558. Venetiis in 8. feorfim prodiit, erifticus Libellus & calidior. Opus majus in varias linguas traductum, Gallice etiam ab *ANTONIO PINETO* verfum eft Lugduni 1561. 16. &c.

P. ANTONII MATTHIOLI commentarius in *DIOSCORIDEM* Italice etiam excufus eft 1604. fol. *Epiftolae EJUS*, quas Pragae feorfim prodiiffe diximus, Lugduni etiam prodierunt 1564. 8. Opus majus Gallice a J. de *MOULINE* etiam verfum prodiit Lyon. 1572. 1655. fol.

FITZ HERBARDE ryghthe profytable booke of husbandy, Lond. 1546. 8. *HARL.*

LUIGI ALAMANNI Coltivazione Poema Georgicum apud Italos celebre, prodiit Parifiis 1546. 4. faepiffime recufum, & nuper cum ejus vita a *MAZUCHELLIO* fcripta, & notis *JOSEPHI BIANCHINI* an. 1745. 8. cum notis vero eruditis *VINCENTII BENINI* Patavii 1746. 8. editum.

LUIGI ALAMANNI coltivazione Patavii recufa prodiit 1718. 4. quae mea eft editio.

WILH. TURNERI antiquius opus nunc aliud *AMESIUM* citare video, nempe *names of herbs in Greck, Latin, Englifch, Dutche and Frenche*, L. 148. 12.

GUALTH. HERM. RYFF Kurtzer Auszug der Wurzel China. VVurtzburg 1548. 4. Non vidi, eft verfio Libri Italici & Latine editi.

WILHELMI TURNERI nevv herbal coepit prodire Londini an. 1551. Liber fecundus fecutus eft Coloniae an. 1562. non Londini. Liber tertius, (quo deftituor) Londini demum an. 1568. prodiit, in folio omnes. Vir eruditus, qui *GESNERI* amicitiam laudefque meruerit (praef. ad *TRAG.*) In Germania, Helvetia, Italia, Anglia ftirpes collegit, cum Graecis Scriptoribus contulit, aliquas etiam primus depinxit, etfi plurimum Tragi iconibus fit ufus.

Eo etiam tempore primum fcribere coepit *REMBERTUS DODONAEUS*, cujus *de frugum hiftoria* L. II. anno. 1552. Antvverpiae prodierunt, rudes habentes icones, fed concinni & non abfque novis inventis. Deinde ejus *de ftirpium hiftoria commentariorum imagines* anno 1552. editae funt, quarum altera pars an. 1559. Antvverpiae prodiit, verfio vero Gallica utriufque tomi an. 1553. a *CLUSIO* facta, & in folio Antvverpiae edita eft. Brevis eft defcriptio, cum quatuor linguarum nominibus ftirpium 884. Icones ex *FUCHSIO*. Tum in altero tomo propriae non malae aliquae ex propriis laboribus, arborum, & paludofarum ftirpium, neque tamen in pemptades translatae.

JACOBUS DALECHAMPIUS ad editionem Diofcoridis Lugdunenfem an. 1552. 8. addidit icones triginta ftirpium parvas, quarum aliquae Alpinarum plantarum funt, eaeque primae.

Rediit eo tempore ex itinere orientali, quod fumtibus Cardinalis Tournonii fufceperat (*obfervat. & fing.* p. 468.) *PETRUS BELLONIUS*, vir perinduftrius, difcipulus *CORDI* (de

& 3. *Ecphrasis*, id est, *Historia plantarum minus cognitarum*, *Romæ* 1616. in 4.

Nemo

(de funere *medic.* p. 36. & *de conif.* p. 246.) cujus L. de *arboribus coniferis*. Parisiis 4. adjecto L. *de medicato funere*, & *observations & singularités trouvées en Grèce* &c. eodem anno (SEGUIER tum an. 1555. 4. editæ sunt & an. 1588. 4. recusæ. Ejusdem *remontrances sur le défaut de labour*, Parisiis an. 1558. 8. impressæ sub titulo *de neglecto cultu stirpium* a CLUSIO versæ an. 1589. 12. & in magnis ejus Operibus extant. Omnem quidem naturam coluit, neque solum Græciam, Asiam minorem, Ægyptum vidit, sed in Arverniæ etiam & Sabaudiæ & Delphinatus montibus plantas quæsivit, & bis emensus est Italiam (de *neglect. stirpium cult. Problema* 9.), Germaniam etiam & Angliam adiit (de *Conif.* p. 24. *b.*). Icones equidem dedit satis malas, in coniferis tamen enodandis utiliter laboravit, de conditione cadaverum doctissime scripsit, & multas pulcherrimas calidarum regionum stirpes primus in patrio solo vestigavit, indicemque plantarum indigenarum in quavis parte Orientis nascentium omnium primus scripsit. In editione observationum CLUSIANA varia mutata, icones passim suppositæ meliores, errores aliqui correcti, & notæ ex Arabico sermone adjectæ, quas amicus fecerat.

GUIL. RONDELETIUS nihil quidem de plantis scripsit, earum tamen cognitionem amavit & docuit, & censuram plantarum officinalium edidit in Libello de *Theriaca*, qui cum *dispensatorio* CORDI prodiit. Obiit an. 1565. occisus a famulo, cum regios hortos vellet visere sibi commissos, si fides MIZALDO *Med. artif.* p. 10.

DAVIDIS KYBERI, qui Tragum Latine reddidit, *Lexicon botanicum trilingue* prodiit cum GESNERI *tabulis collectionum* an. 1553. Argentorati 8. Juvenile Opus, cum annos natus 28. inter edendum Opus obierit: continet nomina plantarum vulgarium, partiumque plantarum, & voces ad earum cultum pertinentes Latinas, Græcas & Germanicas.

GONZALI FERDINANDI de OVIEDO dicti DI VALDE, Rectoris urbis S. MARTHÆ *historia Indiarum* Librum XX. jam laudavi.

CONR. GESNERUS an. 1553. edidit *Tabulas collectionis stirpium*, Tigur. 8. recusas an. 1587. cura CASPARI WOLFII, multo ibi auctiores, etiam rarioribus stirpibus: definitiones etiam partium plantarum habet etiam nunc receptas. IDEM an. 1555. edidit *de herbis noctu lucentibus* Libellum cui *adjectum iter M. Fracti*, & RHELLICANI STOKHORNIAS. Icones ibi cœpit edere CONRADUS, nondum tales, quales maturior dedit, & stirpium Alpinarum fere quinquaginta descriptionem. Sed etiam RHELLICANUS anno jam 1536 Orchidem nigram nominavit, & Gentianam luteam. IDEM GESNERUS an. 1557. suas & GUILANDINI *de aliquot stirpibus* epistolas Tiguri edidit, 8. anno sequente Venetiis recusas. De Doronico, Thrasi aliisque plantis in his epistolis pugnatur & placet videre jam tunc superiorem recedere GESNERUM: placet videre tuentem adeo aliter de se merentem MATTHIOLUM. In *Bibliotheca sua* L. II. etiam aliqua habet de plantarum classibus constituendis.

AUGERII FERRERII *de radice china liber quo probatur diversam esse ab apio*, Tolos. 1554. 8.

JOH. de JARAVA *historia de las hierbas y plantas*, Antvverp. 1557. 8. * ex DIOSCOR. & aliis.

JOHANNIS DU CHOUL *descriptio Montis Pilati* an. 1555. a GESNERO edita, aliquam stirpium memoriam, & non bonas habet icones. Eadem conjuncta cum *varia quercus historia* prodiit eodem anno Lugduni in 8. De Quercu scripsit philologice.

BERNARDI DESSENII *Cronenburgensis* de *compositione Medicamentorum* L. X. Francof. 1555. (Lind) & Lugduni an. 1556. 8. prodierunt, boni senis, non ineruditi neque in classicis Scriptoribus, neque in botanicis, plantarum aliquot locos natales circa Coloniam designavit, officinales etiam descripsit, monita addidit pharmaceutica. Vulgo negligitur.

JOHANNES & ADAMUS LONICER eo tempore vixerunt. Ille anno 1543. fol. Dioscoridem cum suis Scholiis & HERMANNI RYFFII adnotationibus edidit, additis iconibus ex Fuchsio & Trago. Uterque loca similia Galeni & Nicandri contulit, LONICERUS etiam Hebræa nomina fictitia. ADAMUS gener EGENOLPHI Egenolphianum herbarium ex EUCHARIO RHODIONE, THEOD. DORSTENIO & JOHANNE CUBA natum repetito edidit, anno etiam 1560. fol. postquam sub nomine *Historiæ naturalis de Plantis* T. II. jam anno 1551. & 1555. stirpium Latinam historiam dederat, cum variis variarum Linguarum nominibus. Nomina mala, stirpes confusissimæ, compilatio mera.

In ea

Nemo certe æque bonas figuras unquam fecit, ac eæ sunt quæ in hoc Libello

Ee inve-

In ea tempora cadit *GEORGIUS KENTMANNUS*, *CONRADI GESNERI* amicus, sed durior, & ab optimo viro posteriori ævo abalienatus (*Epist.* p. 5. *b.*) sexcentas plantas habuit miro artificio pictas (ibid. p. 24.) nihil autem edidit.

De *HIERONYMO HEROLDO*, qui icones plantarum confecerit (*GESNER.* l. c. p. 64. *b.*) nihil ultra innotuit, nisi epistolæ botanicæ, quæ sunt inter *MATTHIOLANAS*.

CASPAR COLLINUS, qui Valesiacas stirpes misit *GESNERO*, obiit ante annum 1561. (*IDEM* in præf. *CORDI*) *JOHANNES FABRICIUS* catalogum plantarum montis Galandæ confecit, qui extat cum *GESNERI L. de hortis Germaniæ*.

BENEDICTUS ARETIUS, itineris in Nessum & Stockhornium Auctor, quod extat cum *C. GESNERI* hortis Germaniæ, plusculas in eo itinere pulchrasque stirpes primus descripsit, & fatentem habuit amicum, ab eo solo se proficere. (*GESNER. Epist.* p. 186.).

J. BACCHANELLI de consensu medicorum in cognoscendis simplicibus, Venet. 1553. 8. Dictionarium stirpium, cum locis veterum, & opinione auctoris, num nota planta sit, num ignoretur, quod sæpe de se ipso fatetur.

AMATUM LUSITANUM, quem temerarium & indoctum vocat idem *GESNERUS* (l. c. p. 105.) alibi tetigimus.

MELCHIOR GUILANDINUS Borussus, sed ab an. 1561. Patavii horti custos, acer *MATTHIOLI* inimicus, præter epistolas, anno 1588. *Theonem* contra ipsum eodem anno Venetiis edidit, quo cursim aliquos, neque eos certe gravissimos, errores *MATTHIOLI*, ut vocat, perstringit. Et erat quidem *GUILANDINUS* per itinera varia exercitus, qui an. 1558. iter Constantinopolin paraverit (*Theon.* p. 17. *b.*) nomen suum in pyramide reliquerit (*P. ALPIN.* l. p. 29.) an. 1560. Hierichunte fuerit (de *papyr.* p. 49.), in Africa naufragium fecerit (p. 56. ib.), ex captivitate Mauritanica, de qua videatur *P. HESSUS* p. 70 71. an. 1562. redierit, beneficio *FALLOPII*. Insigniter etiam valuit lectione Librorum, etiam extra vulgarem medicorum cognitionem positorum. Sed durus & asper homo, & promissor, & descriptor obscurus. Denique a morte *conjectanea synonymiæ* plantarum edita sunt an. 1608. a *J. G. SCHENKIO* apud de Bry. quæ species est alphabetici sed exigui pinacis. Idem redux an. 1572. edidit Venetiis in 4. *Commentarium* in *aliquot Plinii capita*, Lausannæ recusum an. 1576. 4. quo *de papyro* agit eruditissime, sed plantam papyriferam, quod mireris, describit nuspiam. Ejus caussam contra *MATTHIOLUM Paulus HESSUS* suscepit, cum in Oriente abesset, & *defensionem XX. Problematum Guilandini* edidit Patavii 1562. 8. Nimis ipse acutus & in minutiis diligens, etsi Græcos melius legerit *MATTHIOLO*.

HIERONYMUS CARDANUS in Lib. *de subtilitate* variis locis plantas adtigit, ut v. gr. quærat Lib. VIII. quare calyce multæ destituantur. Inter *opuscula medica*, Basil. 1559. 8. edita exstat liber *de cynæ radice seu de decoctis*. Libellus idem cum altero *de sarza parilla* recusus est cum Lib. II. contradicentium, Paris. 1565. 8. Marpurg. 1607. 8. Uterque etiam extat Antvverpiæ 1564. 8.

J. CÆSAR SCALIGER Lutetiæ an. 1556. in 4. edidit L. *duos* in L. *de plantis* Aristoteli inscriptos, variæ omnino sententiæ, neque in plantis manentes, naturæ vero, etiam de industria negligentiores. De *commentariis in Theophrastum* dictum est.

JOH. CURIONIS conservandæ sanitatis præcepta. Francof. 1557. 8. *. Est Schola Salernitana cum iconibus Dorsterii.

ANDREAS THEVETUS præter iter Orientale etiam Americani itineris dedit descriptiones sub nomine, *les singularités de la France Antartique, autrement nommée Amerique*. Parisiis 1554. 4. (*SEG.*). Antvverp. 1558. 8. Nempe cum *D. VILLEGAGNON* Brasiliam adiit, eruditulus homo, qui passim fusos veterum locos apte inepteve inferat operi, & v. g. Betulæ Plinii descriptionem alienissimæ Americanæ arbori tribuat. Proprias tamen etiam habet plantarum & animalium historias & rudes icones.

ANTONII MIZALDI historiæ hortensium junctim an. 1557. Coloniæ prodierunt, seorsim vero *Artificia conservandorum fructuum*. Parisiis 1564. 8. *de hortensium arborum insitione* 1560. *Secretorum agri Enchiridion, quo hortorum cura continetur* ib. eodem anno. *Artificia* compa-

inveniuntur, ab Auctoribus ipsa manu depictæ, & per minimas circumstantias descri-

comparandorum fructuum, olerum, &c. ib. 1564. 8. *Alexikepus* 1565. 8. *Hortorum secreta*. 1575. Compilatio ex veteribus Geoponicis inutilis, artificia varia, vires medicæ ridicule, descriptiones variæ, proprii nihil.

ANT. MIZALDI Gallicæ etiam editiones sunt *le jardinage contenant la manière de cultiver les jardins*, Paris. 1578. 8. & *le jardin médicinal enrichi de plusieurs remèdes & secrets*, 1778. 8.

ANTONY ASKAM little herbal of the properties of herbs, Lond. 1559. 8. *AMES*.

BENEDICTI CURTII hortorum Lib. XXX. Lugd. 1560. fol.

A. 1561. *ALOYSIUS ANGIULLARA* Libellum *de' semplici*. Venetiis 1561. 8. & 12. cui editioni paucæ icones accesserunt (*SEG.*) alicujus usus esse confirmant frequentes citationes *C. BAUHINI*, a quo an. 1592. editus est Basileæ in 8.

CÆSARIS ODONIS Theophrasti sparsa de plantis sententia, in continuam seriem ad propria capita digesta. Accessere diss. duæ. Bonon. 1561. 4.

GIOV. TATTI dell' agricultura, Venet. 1561. 4.*

ANTONII DONATI ab *ALTOMARI de manna differentiis & viribus*, Venet. 1562. 4. *SEG.* Non malum opusculum, quo per experimenta ostenditur, Mannam arboris suæ sudorem esse, non cælestem rorem.

An. 1561. & 1563. edidit *C. GESNERUS* posthuma Opera *VALERII CORDI*, summa fide, nisi quod vitia irrepserint per absentiam & lacunæ manserint. Addidit elegantem l. *de hortis Germaniæ*, quo catalogus plantarum Alpinarum ex suis itineribus collectarum, & Helveticarum & hortensium demum, & plurimarum stirpium memoria ante *CLUSII* labores continetur. Anno vero 1565. in libro *de fossilibus* marinarum quarumdam stirpium icunculas adjecit. Idem, cum an. 1565. peste periisset, reliquit *Epistolarum collectionem* ad varios, cujus L. III. an. 1577. 4. Tiguri sunt editi, alius vero ad *KENTMANNUM*, VVitembergæ an. 1584. prodiit; aliæ epistolæ ad J. *BAUHINUM* a fratre *CASPARO* Basileæ an. 1591. 8. luci sunt commissæ publicæ. In iis omnibus plurima habentur botanici argumenti, & Tigurinis illis accessit de *Aconito I. adseveratio* contra *MATTHIOLUM*, qua defenditur, hoc nomen Thoræ convenire, eaque ipsa describitur. In *vita etiam GESNERI* a *JOSIA SIMLERO* scripta, Tiguri an. 1566. 4. edita, icones aliquæ habentur, & primitiæ secuturi operis. Nempe laboraverat *C. GESNERUS* in universali stirpium historia, ad quam scriptores equidem omnes collegerat, in ordinem disposuerat, plantas vero ex omni Europa conquisiverat, vel suis itineribus, quæ plurima suscepit, vel cura amicorum. Etsi enim myopem se fuisse fateatur ipse (*Epist.* p. 136. *b.*) pulcherrimas tamen & rarissimas plantas, neque facile ab eo tempore lectas, ex itinere inprimis Rhætico retulit. Methodum primus in natura latentem vidit, inque flore & fructu constituit, plantas adfines in genera univit, hæc in classes, exemplis variis, (*Epist.* p. 107. *b.* 39. *b.* 113. ubi Consolidam regalem & Staphidem agriam a flore fructu & semine σύμφυλα esse monet), tum characterem in iconibus nitide expressit fructus nempe & seminis (Ib. p. 107. *b.*), quarum iconum magna pars in *JOACHIMI CAMERARII* epitomen plantarum transiit, pleræque vero & ad mille & quingentas, etiam nunc conservantur apud *CHRISTOPHORUM JACOBUM TREW*, virum omnis naturæ peritissimum. Calamo eæ figuræ ductæ sunt, & pictæ suis coloribus, non absque multis manus *GESNERIANÆ* vestigiis, ea subtilitate, super quam nihil est. Editionem certe selectiorum iconum *VIR ILLUSTRIS* non jubet sperare, & non mediocre specimen edidit iconum 216. quas *GESNERUS* sculptas reliquit.

Q. *APOLLINARIS handbüchlein* &c. recusum est cum *TARQUINII OCYORI* (*Schnellenberg*) *experiment büchlein von* 20. *pestilenz vvurzeln*, Argentin. 1607. 8.

Q. *APOLLINARIIS Kurzes handbüchlein vieler Arzeneyen*. Francof. 1563. 8. (priorem enim editionem non vidi), præter farraginem formularum habet in secundo Libro stirpium icunculas ex *BRUNFELSIO*, & aliunde descriptas aliquas proprias, sed monstruosas, cum virium enumeratione. Novi nihil, jam *GESNERO* monente (*in præf. ad TRAGUM*).

GASPARIS FALLOPII, cum an. 1640. lecturam simplicium esset nactus (*THOMASIN* p. 42.

scriptæ; cumque veterum plantis collatæ. Parvus Liber est in quarto: verum ali-
Ee 2 quan-

p. 42.) hortoque præfectus esset, *commentarius in primum L. Dioscoridis*. Venetiis 1566. 4. editus est. Ejus L. *de medicamentis purgantibus* & Epistola *de Asparagis* ad H. *MERCURIALEM* extant in Tomo II. Operum omnium, neque absque bona fruge sunt, etsi nimis copiose mista sit theoria more Veterum. Præceptore usus est *LUCA GHINO*, suasore ad botanicen *MARANTA*. Ad *MATTHIOLUM* etiam codicem misit, in quo excerpta erant ex manuscriptis *DIOSCORIDIS* & *ORIBASII* Libris (*MATTHIOL.* p. 850.), & ab eo inter adjutores suos laudatur *præf. Ed.* 1554.

ADRIANI JUNII phallus ex fungorum genere. Delphis 1564. 4. * unica scheda cum icone, quæ extat recusa apud *DODONÆUM*.

JOH. LANGII Lembergii *Epistolarum medicinalium* Libri sunt III. quorum primus Basileæ 1554. 4. tres vero procurante Wirthio Francofurti apud Wechelios an. 1605. & 1689. 8. prodierunt, huc a me referuntur, cum obierit Auctor an. 1565. In miscellaneis istis multa omnino sunt botanici argumenti, tum ex veteribus collecta, tum aliqua ad naturam ipsam descripta, ut adonis perennis est.

ALFONSI CICCARELLI Opusc. de tuberibus. Patav. 1564. 12. (*SEG.*) *

FRANCISCI ALEXANDRI APOLLO compositorum & simplicium normam suo fulgore irradians Venetiis 1565. fol. editus est. Dispensatorium sub hoc nomine habetur, in quo veterum more secundum ordinem compositionum simplicia describuntur, quæ mista formulas majores componunt. Lites plurimas & convicia habet, plantas in collibus Crepacorianis suis paucas vidit, & vulgares. Dicitur hic Liber anno 1604. recusus fuisse Francof.

HENR. CROLACH de Isatide Tiguri 1565. (*GESNER* ad *KENTMAN.* p. 65.)

GUIL. GRATAROLI de vini natura energia & ej. temperatura. Basil. 1565. 8.

GARCIÆ ab *ORTA Coloquios dos simples o drogas da India* Goæ prodierunt an. 1563. 4. (*CAT. THUANI*); sed innotuerunt demum, quando *CAROLUS CLUSIUS* rejectis inutilibus hanc *Aromatum & simplicium aliquot medicamentorum apud Indos nascentium historiam* Latine vertit, & edidit Antvverpiæ an. 1567. deinde an. 1579. ibid. in 8. Libri duo sunt, capita 81. Auctor, gnarus satis doctrinæ Arabum, plantas viderat ipse Goæ & apud regem Decani, utrobique enim medicinam fecit inque Bombaim prædium habuit, in quo rariores arbores alebat (p. 188.) Primus Aromatum historiam aperuit: *CLUSIUS* icones addidit & an. 1582. notas, in quibus icones sunt *ALPHONSI PANCII*, & plantæ aliquæ, a *FR. DRAKE* acceptæ. Ad eumdem *GARCIAM* notas scripsit *JAC. BONTIUS*, breves & bonas; sed ad paucas plantas.

GARCIÆ ab *ORTA Coloquios* &c. Italice versus est ab *ANNIBALE BRIGANTIO*, Venet. 1605. 8. Gallice vero sub nomine du *JARDIN* versi sunt hi dialogi, Lyon 1619. 8.

DODONÆUS an. 1566. *frumentorum, leguminum, palustrium herbarum historiam*, apud Plantinos recudi curavit. Subjecit an. 1569. *florum & coronariarum herbarum historiam* & anno 1574. *purgantium & deleteriarum herbarum historia* L. III. cum *appendice rarissimarum herbarum*. Mire nitidæ figuræ sunt ad naturam factæ, sed non paucæ ex *CLUSIANIS*, descriptio brevis, sermo facilis. In ultimo Opere multas etiam umbelliferas habet.

NICOLAI MONARDI de vena secanda in pleuritide, de rosa & de malis citris, & limoniis. l. Antvverp. 1564. 8. prodiit *.

BERNARDI de *PALISSI*, figuli, sed ad maxima negotia nati, *Abregé d'Agriculture* Rupellis an. 1564. 4. & ejus *Traité de la manne* & *sur la nature des eaux & des fontaines*, Parisiis 1580. 8. (*SEG.*) non vidi, quod doleo, cum eum virum, primum ad parandum in Gallia sericum suasorem, plurimi faciam.

ANT. MUS. BRASSAVOLÆ de usu radicis Chinæ cum quæstionibus de ligno sancto, Venet. 1566. fol. * (*SEG.*) practici sunt argumenti.

MATTH. DURASTANTE de aceti scillitici compositione ... de aloës substantia, Venetiis 1567. 8. &c. *

Le safran de la Rochefoucault, Poitiers 1568. 4. *

MAR-

quando 25. florenorum pretio conftat. Ratio, qua motus COLUMNA tanto cum

MARCELLI DONATI de Mechoacanna Libellus, Mantuæ 1568. 4. editus; potius ad medicinam pertinet.

LEVINI LEMNII fimilitudinum quæ in Bibliis ex herbis & arboribus defumuntur explicatio; Antvverp. 1569. 8. Utilitates plantarum œconomicas & ceremoniales, & Philologiam tradit, maxime facram.

NIC. MONARDI de lapide bezoar & herba fcorzonera. Sevillæ 1569. 8. *

FRANCISCI CALCEOLARII Iter M. Baldi prodiit Venetiis Italice 1566. 4. deinde cum Matthioli epitome an. 1571. Plantarum in ditiffimo Monte numerum pofteriores fuperavetunt. De Mufeo alibi.

PETRI VICTORII della lode e della coltivazione degli Ulivi: doctiffimus Liber Florentiæ 1569. 4. prodiit *.

NICOLAUS MONARDEZ obiit an. 1578. Ejus *hiftoria medicinal de las cofas que fe traen de las Indias Occidentales*, prodiit Sevillæ five Hifpali an. 1569. 4. Id Opus titulo *Simplicium medicamentorum ex novo orbe hiftoriam* CLUSIUS an. 1582. edidit, duos Libros priores ex Anglico, tertium an. 1579. ex Hifpanico fermone converfum. Auctor ipfe futilis eft & fuperftitiofus, qui fructum arboris Draconis ait Draconi fimillimum effe, & defcriptiones dedit pene inutiles. Pulchras icones *CLUSIUS* adjecit. Ejus *L. de herba Petum & radice Mechoacanna* Gallice vertit *JACOBUS GOHOR* & dedit Parifiis 1572. 8.

NICOLAI MONARDEZ opus quod *CLUSIUS* edidit fub nomine *hiftoria fimplicium* &c. Gallice vertit *COLIN*, Lion 1619. 8. *EJUSDEM MONARDEZ* eft *de dos medicinas excellentiffimas contra todo veneno la piedra bezoar y la yerva efcorzonera*, Hifpali 1569. 8. 1580. 8. * *N. ANT. EJUSD. tractatus del efetto de varias yervas*, Hifpali 1571. 8. * *ANT.*

C. HERESBACH Anglice verfus eft a *GOOGE*, Londin. 1577. 4. 1586. 4. 1596. 4.

A. MIZALDI opufculum Parifiis recufum eft 1607. 8. 1649. 8. cum *PHIL. GUIBERTO*.

Huc refer *BENEDICTI PATINI difp. de acetofa, an fcilicet alvum cieat an fiftat*, Brix. 1572. 8. *

CONRADI HERESBACH rei rufticæ L. IV. Coloniæ 1571. 8. aut 1570. 8. (*NICER*) * & Heidelbergæ an. 1603. 8. Agricolationem veterum cum Germanorum rationibus confert, non inerudito neque inutili Opere.

NICOLAI WINKLERI Chronica herbarum Auguftæ Vindel. 1571. 4. excufa exigui momenti, plantas habet vulgares, primum fecundum menfes digeftas, quibus florent, deinde fecundum eos, quibus fructus ferunt, aut quibus radices oportet effodere. Loca natalia aliqua VVürtenbergica funt, cum Forchemienfis fuerit Auctor, & difcipulus *FUCHSII*.

ANTONII MIZALDI de Senna Opufculum, anno 1572. 8. Parifiis impreffum, non illepidum, & Sennæ & Coluteæ continet defcriptionem.

JOH. FRAGOSI difcurfos de las cofas aromaticas arboles frutes y medicinas fimplas de la India an. 1572. Madriti 8. prodiit (*SEG.*); fed an. 1601. recufus eft Latine Argentorati. Compilator fuit, & ufus *MONARDES GARCIÆ* ab *HORTO* & *CLUSII* labore (*CLUS.* ad G. ab H. p. 1. c. 26.).

NICOLAI HOVEL de la compofition du Mithridat, Parifiis an. 1573. in 8. editus ex veteribus inutilem continet enumerationem fimplicium medicamentorum, quæ theriacam ingrediuntur, fere ex Diofcoride exfcriptam.

JODOCI HARCHII Encheiridion de fimplicibus, Bafil. 1573. 8. Lexicon eft in quo præmiffa epigrammata, tunc brevis hiftoria, defcriptio & utilitatis recenfio cujuslibet plantæ.

R. SCOT. Perfect plateforme of a hopegarden and neceffarie inftructions for the making and mayntenance thereof, Lond. 1574. 4. *HARL.*

CHRISTOPHORI ENCELII de uva Quercina Libellus extat cum ejus L. de re metallica. Francof. 1577. 8.

JOSIÆ SIMLER defcriptio Valefiæ & Alpium. Tiguri 1578. 8. Minime botanicus aut fuit aut voluit videri. Nam catalogum ftirpium Alpinarum, quem *CLUSIUS* folet citare & alii, ex *ARELIO*, *FABRICIO* & *C. GESNERO* exfcripfit.

CARO-

cum ardore se dederit huic negotio, videtur hæc fuisse. Vexabatur diro illo morbo

CAROLI CLUSII magis & magis inclarescebat nunc fama. Itineris an. 1565. absoluti divitias in II. *L. rariorum stirpium per Hispaniam observatarum* edidit Antvverpiæ an. 1574. 8. Plantæ novæ in calida & ignota regione numerosæ, descriptiones fideles, summa in judicando sobrietas, icones supra fidem nitidæ.

PETRI PENÆ & *MATTHIÆ* de *LOBEL nova stirpium adversaria* Antvverpiæ an. 1576. fol. min. & prius prodierunt Londini, quam editionem non vidi, publicatam jam anno 1570. *PENA* videtur plantas Galliæ calidioris suppeditasse, *LOBELIUS* Anglicas, Belgicasque, etsi idem in posteriori & auctiore editione, omisso *PENÆ* nomine, omnia sua faciat. Stirpes ex beata illa Provincia plurimæ primum descriptæ, multæ fraudes Matthioli detectæ, Graminum historia primum tentata, observationes undique propriæ, sed icones malæ, parvæ, descriptiones asperæ & ingrati styli, neque in adsignandis locis natalibus semper fidus Auctor, observante *RAJO*.

MATTHIÆ de *LOBEL plantarum historia* eodem anno Antvverpiæ fol. edita præter proprias Auctori, vulgares etiam plantas habet, & icones earum, quibus in pemptadibus usus est *DODONÆUS*, aliasque ex Plantinianis.

Krauterbuch durch Philomusum anonymum durch D. TOXISTEM in druk gegeben. Strasburg. 1576. fol. Lego *CARRICHTERI* Opus esse, sed ab eo Opere in præfatione distinguitur. Paracelsistici hominis labor est, & plantarum vires per Planetas & Zodiaci signa explicatæ. Icones paucæ ad Fuchsianas.

BARTHOLOMÆI CARRICHTER groß kraüterbuch nebst dem neuerlichen kraüterbad THEOD. KRAFTEN, Francof. 1573. 4. non vidi, neque *kraüter und arzneybuch*, Tubing. 1739. 8. recusum, sed ejus compendium edidit.

MICH. TOXITES absque iconibus, quo plantæ cuilibet suum, si Diis placet, zodiaci signum, cui subjecta sit, & in signo ipse gradus adsignetur: deinde signa & tempus, quo quamlibet colligere oporteat, cum viribus sæpe nimiis & infidis, etsi passim ad suam experientiam provocet, & v. g. mentha quadam polypum narium se sanasse adfirmet.

Circa hæc tempora credo primum editum esse *ADAMI* van *BODENSTEIN* Basiliensis *kurze beschreibung der kraüter so den* 12. *hauptzeichen in ihrer eigenschaft sich vergleichen*, cujus editionem habeo, Amberg. 1611. 8. Etsi in plerisque veteres sequitur & *APULEJUM*, ipse tamen plantas in Helvetia & Germania legit, & aliquoties loca natalia definit.

THEODORI ZWINGER methodus rustica CATONIS atque VARRONIS præceptis illustrata, Basil. 1576. 8. *

CHRISTOVAL a *COSTA de las Drogas de las Indias* Burgi in Castilia editus est Liber anno 1578. 4. *CLUSIUS* excerpsit Librum, & eximie contraxit, rejecit plurima, quæ erant ex *GARCIA* ab *HORTO*, icones adjecit, retinuit quæ propria essent Auctori, ordinem mutavit, aliqua & unam iconem L. colubrini addidit, Antvverpiæ 1582. 8. Auctor indoctus fuit Chirurgus, figuræ tamen, quas *LUGDUNENSES* receperunt, potius rudes quam fictitiæ.

De *CHRISTOVAL* a *COSTA*, cujus *de las drogas* &c. librum citavimus, nunc adjicimus, Lusitanum eum fuisse, sed in Africa natum; eumque libellum Gallice versum prodiisse Lion 1619. 8.

J. de *BAVERDE ARRIETA de la fertilidad y abundantia de España y la razon porque se dido marciendo con el remedio*, Madrit 1578. 8. * *N. ANT.*

LEONHARDUS THURNEISER ZUM THURN Basiliensis, celebris inter Alchemistas, Archiater aliquando Brandenburgicus, Berolini an. 1578. Librum edidit, quem vocat *descriptionem plantarum omnium* fol. Solæ sunt umbelliferæ, fraudesque nugacis Auctoris detexi. Nam v. g. quam OEnanthem Sobolem vocat, cum mirificis nominibus & alienissimis virtutibus, verissimum est Bulborastanum. Reliquæ icones (habebat enim omnino 1921. in præf.) transierunt in *PANCOVII* herbarium. Magni facit *EJUS* opera *T. REINESIUS Var. v.* 664.

JOHANNIS LERYI iter Brasilianum variis annis & an. 1578. 8. (*SEG.*) editum est & in collectione T. de *BRY* recusum. Plantas etiam ejus regionis recenset.

JOHAN-

JOHANNIS COSTÆI; qui etiam in Mesuen commentatus est, *de stirpium natura* L. II. Turini editi 1578. 4. ex veteribus, & ex inanibus ratiociniis consarcinati sunt.

REMBERTI DODONÆI historia vitis vinique. Colon. 1580. 8. Primo colligit brevem vitis & eorum quæ ex ea arbore producuntur, historiam ex veteribus. Deinde aliquas alias stirpes describit pari modo, ut in pemptadibus, Vaccinia, Ligustrum & adfines, Gale, Isatidem, aliasque. Denique observationum medicarum variarum exempla sequuntur.

CYRIACI LUCII de *CLAF de natura & usu ligni cotonei*, Ingolstat. 1580. 4. *

J. de *RAMINGEN* lib. *de aromatibus & simplicibus Germaniæ*, Argentin. 1580. 8. *PASCHAL.*

T. TUSSER 500. *points of good husbandry as vvel for the champion or open country as also for the vvoodland*, Londin. 1580. 4. 1585. 4. *HARL.*

MATTHIÆ de *LOBEL Kruytboek*, Belgica Lingua, duobus vol. in fol. an. 1581. apud Plantinum prodiit, qui Liber omnium plenissimus est inter Lobelianos. Continet Adversaria & historiam & alia, quæ in neutro reperias; eaque rariorum stirpium Belgicarum monumenta, icones vero *CLUSII*, *DODONÆI* & *LOBELII* omnes, cum *PLANTINUS* communis esset omnium Bibliopola. Ejusdem Libri quoddam compendium est, quod in *forma longa*, ut vocant, eodem anno prodiit, & *icones* habet prioris, cum brevissimis descriptionibus. Hoc Opus plerique solent citare.

LEONHARD RAUWOLF Augustani *Morgenlendische Reys*. Primi tres Libri an. 1582. Francofurti in 4. prodierunt, ultimus in editione Lavingensi an. 1583. accessit, qui icones 43. continet, quas Lugdunenses etiam in tomo secundo receperunt. Iter suscepit an. 1573. vir optimus in Syriam, Mesopotamiam, Palæstinam, Ægyptum, rediit an. 1576. ubique plantas medicas notavit, vires œconomicas & medicas adjecit, officinales multas primus descripsit (ut Ribes verum, Behen album), naturam universam coluit, vir fidus, candidus, & inter Itinerum scriptores eximius. In varias Linguas translatum iter cura etiam *RAII*, sed absque iconibus recusum est. Discipulus *RONDELETII* fuit, patria ob religionem reformatam ejectus. Obiit demum an. 1606. Ejus plantæ siccæ ad *ISAACUM VOSSIUM* (Occo in *vita Med. August.*) inde in bibliothecam Leidensem venerunt.

CAROLI CLUSII rariorum plantarum per Austriam, Pannoniam, &c. observatarum L. IV. eodem anno 1583. in 8. apud Plantinum prodierunt. Plantas Alpinas hic plurimas descripsit, an. 1574. lectas, & sequentibus annis. Hinc post *C. GESNERUM*, & *JOH. BAUHINUM*, quos autem prævertit edendo suas icones, dum Helvetiorum, quos dixi, opera latebant, & certe non plurimas stirpes posteris addendas reliquit. Aliæ etiam sunt ex Austria calidiori, Pannonicæ paucæ. Icones etsi minus nitidæ, bonæ tamen.

J. BAPTISTÆ PORTÆ villa primum prodiit Neapoli 1583. 4. (*SEG.*), & Francofurti recusa est an. 1592. 4. sed eam nondum legi.

J. BAPT. PORTAM propria experimenta negat habere *CONRINGIUS*.

REMBERTUS DODONÆUS eodem anno 1583. *stirpium historiæ pemptades* VI. *sive Libros* XXX. apud Plantinum in fol. edidit, quæ a morte an. 1616. apud Moretos, hæredes Plantini, cum accessionibus 12. paginarum, & phalli, & potamogelonis alterius, & quarumdam marinarum stirpium, anno vero 1644. Belgice enormi corollario virium inprimis medicarum onerata recusa est. Opera priora collegit in unum, addidit vulgatas, iconibus ex *MATTHIOLO* descriptis expressas, *CLUSIANAS* etiam bene multas, & in palustribus inprimis & Belgicis aliquas invenit, bonus, sobrius & utilis Auctor, etsi non eminuerit in arte. Anglice versus a *HEN. LYTE* prodiit an. 1586. & 1595. (*AMES. CAT. HARL.*)

REMB. DODONÆUS Anglice versus a *H. LYTE* prodiit etiam 1578. fol. & 1619. fol. Deinde *GUILIELMUS RAM* epitomen ex *DODONÆO* exscripsit, cui titulum fecit *little Dodoen*, Londin. 1606. 4. *

ANDREÆ CÆSALPINI LUCÆ GHINI discipuli, qui horti Pisani primus præfectus fuit, bis jam laudati, *de plantis* L. XVI. eodem etiam anno 1583. Florentiæ in 4. sunt excusi. De methodo dixi. Plantas fere absque ulla aliorum recentiorum Auctorum memoria, aut citatione, ex ipsa natura diligenter, & cum optimis notis descripsit, nomina prefixit Hetrusca, addidit vetusta sæpe valde paradoxa. Ob defectum synonymorum difficilis est intellectu, maxime exteris, cum Alpinas sæpe vocet plantas, quæ nobis abunde in planitie calida proveniunt. *Appendix*, quæ Romæ an. 1603. 4. prodiit, brevissima, *BOCCONIANO* etiam Museo adjecta est.

JULIUS

JULIUS ALEXANDRINUS Cæſareus Archiater & *CRATONIS* æmulus, jam an. 1575. ediderat de *ſanitate tuenda* L. XXXIII. ſive diæteticen, quæ plantas etiam edules comple-ctitur, frigide ſatis compilatam ex veteribus. Idem an. 1584. Francofurti in 8. edidit *epi-ſtolam apologeticam ad R. Dodonæum* & ipſum Collegam ſuum. Inprimis de fabis agit ve-terum, quas negabat Dodonæus, adfirmat *JULIUS*, eſſe vulgares noſtras fabas, argumen-tis a pondere, &c. ſumtis.

BALTH. PISANELLI della natura de' cibi & del bere Venet. 1584. 4. Varie recuſus et-iam Latine extat.

SALOMONIS ALBERTI oratio de cognitione herbarum extat Wittembergæ 1585. 8.

CASTOR DURANTE an. 1585. Romæ edidit *herbario nuovo* in fol. Plantæ ſunt vulga-res, quales in officinis extant, cum ſubjectis exoticis ex C. a *COSTA*, & iconibus Mat-thiolianis parvis, magnaque virium enumeratione, Venetiis an. 1667. auctus a *J. M. FER-RO*, & Romæ an. 1684. paulo auctior, etiam figuris nonnullis additis, in folio prodiit. Id ipſum Opus a *P. UFFINBACH* recuſum eſſe & anno 1609. Francofurti prodiiſſe lego, ſed eo careo. *EJUSDEM CASTORIS* Tractatus de *uſu radicis Mechoacannæ* Antvverpiæ pro-diit 1587. 8. (*SEG.*)

CASTORIS DURANTE; quem medicum *SIXTI V.* fuiſſe nunc addimus, *erbario nuovo* a *J. M. FERRO* auctus primum prodiit Venetiis anno 1636. 4. deinde ibidem eo anno quo diximus, & Hiſpanice Venet. 1667. 4.

BALDINI BACII tractatus de cucumeribus, Florent. 1586. 4. *

D. DIDIMUS MONTANUS the gardeners labyrinth containing a diſcourſe of the gardeners life in the yearly travels to be beſtovvd on his plot of Earth, Lond. 1586. 4. *AMES*.

The profitable art of gardening, Lond. 1586. 4. *AMES*.

JOACHIMUS CAMERARIUS de plantis epitome, *P. ANDREÆ MATTHIOLI* auctam edi-dit anno 1586. Francofurti in 4. Icones compendii Italici Matthioli hic aliquæ habentur, interque eas nonnullæ ſpuriæ & malæ. Sed maximum pretium accedit operi ex *GESNE-RIANIS* figuris, quarum quingentæ & ultra hic habentur, nitidiſſimæ & elegantiſſimæ cum characterum fida expreſſione. Harum ſimiles aliquas *CAMERARIUS* adſperſit, perin-de perpulchras, ad plantas horti ſui, quem egregium aluit delineatas (*M. ADAM* p. 349.), neque fere cedentes prioribus. Multæ inter illas Alpinæ intercedunt, etiam rariſ-ſimæ. Obiit an. 1598.

MARCELLI SQUARCIALUPI de Amygdalarum amararum in ebrietate vi *. Puſelavii in Rhætis 1586. 8.

Anno 1587. prodiit in 2. vol. fol. Lugdunenſe Opus, ſive *Hiſtoria generalis plantarum* edita apud Rouille. Origo operis eſt in *JACOBI DALECHAMPII*, Pliniani commentatoris & botanici non indiligentis, molimine, in quo omnes priores botanicorum labores cum ſuis inventis conjungere conſtituerat. Sed pertæſus laboris commiſit opus imperfectum *JOHAN-NI BAUHINO*, qui Lugduni praxin medicam ſecutus erat & *peſtilentiarius* fuit *Medicus* (*GESN.* Epiſt. p. 47. *b.*) Deinde, eo ob religionem abeunte in Helvetiam, *MOULINO* neſcio cui tradidit, ut tamen operas dirigeret (*PONS.* l. c.). Iſte homo impar oneri toties plan-tas repetiit, toties nova icone expreſſit, quoties ex alio Auctore erat citata aliqua a *DA-LECHAMPIO*, denique & ipſe operi eſt immortuus (*PONS.* l. c.). Inde inconcinnum chaos natum eſt, ex quo oportet eruere ſtirpes Galliæ & Lugdunenſis, & Narbonenſis, a *DA-LECHAMPIO* & *VALERANDO DOUREZ*, Hiſpanicas a *MYCONIO* miſſas, & ſtirpes demum *J. BAUHINI*, quas habebat omnes editor (*J. B. præf. ad font. Boll.* L. IV.) Operi inſertas, & rudiuſcule quidem depictas, ſæpe tamen rariſſimas & paſſim hodie ignotas, Adverſaria *LOBELII* verbotenus in Lugdunenſem hiſtoriam inſerta ſunt. Adjecerunt etiam figuras *RAUWOLFIANAS*. *Animadverſiones* in hoc Opus utiles edidit *C. BAUHINUS* an. 1601. 4. & paſſim characteres ita deſcribit, ut etiam ſtamina numeret. Sed multa reliquit emen-datione digna, & inprimis reconditas illas *DALECHAMPII* ſtirpes.

Eodem anno prodiit Opuſculum *ÆGIDII EVERARDI* de *herba panacea*, *quam alii Ta-bacum*, *Petum*, *aut Nicotianam vocant*. Antvverpiæ 16. Acceſſit narratio de *Mechoacanna* & alia. Nova aliqua habet certe ſuo tempore.

ÆGIDII EVERARDI, quod citavimus opuſculum, Anglice prodiit Lond. 1659. 8. ſub titulo *the virtues of ſmoaking tobacco*.

LAUR.

LAUR. SCHOLZII catalogus arborum, fruticum, & plantarum medici horti aliquoties editus est an. 1587. & 1594. *.

LAUR. SCHOLZII citatus *catalogus* in 4. est, brevis & duorum fere foliorum.

JACOBI HORST de *vite vinifera* cum descriptione vini, musti Passularum, Helmst. an. 1587. 8. editus est Libellus *.

JULIANI PALMARII de vino & pomaceo Lib. II. Paris. 1588. 8. *

JOACHIMI CAMERARII, cujus gens antiquitus *LIEBHARD* vocata fuerat, & ex officio nomen mutaverat, *hortus medicus & philosophicus* anno 1588. prodiit Francofurti. Iconum adjectarum major pars Opus est *CAMERARII*, cum noviter inventas & *RAUWOLFIANAS* aliquas exprimant, eæque eximiæ sunt. Opus ipsum ex *ANGUILLARA*, *CORDO*, *CLUSIO*, *GESNERI* schedis, & propriis nonnullis observationibus coaluit.

Cum eo Libro prodiit *JOHANNIS THALII sylva Hercynia*, cujus novam editionem an. 1654. (1674. *SEG.*) Northusæ factam & auctiorem, mihi vero nunquam visam, adducit Auctor nuperæ vitæ hujus viri *CL. FRIDERICUS LESSERUS*. Certe a fratre *WENDELINO THALIO* Medico Northusano, novam parari editionem copiosiorem, jam *PASCHASIUS GALLUS* Auctor est *Bibl. med.* p. 194. Magna industria *THALIUS* in promontoriis Hercyniæ, in Bructero Monte & in vicinia suæ Northusæ stirpes raras collegit, quarum nonnullæ ad nostra usque tempora a nemine sunt visæ, exemplo *Sisymbrii* quod *in itinere Hercynico* nuper pictum dedi. Sed breves descriptiones, & nimis vasta genera, passim faciunt, ut nemo intelligat: ut experiri facile est in Graminibus, Intybis, Chondrillis. Icones 14. ex *GESNERO* accesserunt. Vitam *THALII* nuper descripsit *CL. FRID. LESSER*, Northusæ 1747. 4.

J. BAPTISTÆ PORTÆ Phytognonomica octo Libris contenta Neapoli an. 1588. fol. prodiit, & Francofurti an. 1591. 8. multo vilius recusa est. Inanis argutia quidem erat, qua plantarum aliorumque corporum vires medicas ex facie & habitu conatus est indicare. Icones tamen non pessimas habet, &, ut solet, aliqua passim utilia.

ZACCH. ROSENBACH paradies gärtlein darinne die edlesten kraüter abconterfeytet und beschriben sind, Francofurti 1588. 12. Icones & versiculi partim medici, partim emblematici sunt stirpium vulgatiorum, in quibus ætas & conditio auctoris simplicitatem excusat.

JACOBI THEODORI TABERNÆMONTANI Kraüterbuch primum prodiit Francofurti anno 1588. Tom. II. fol. Discipulus *TRAGI*, triginta sex annis in eo opere laboravit, adjutus liberalitate *MARQUARDI*, Spirensis Episcopi. Icones sunt ad 2255., pleræque ex *MATTHIOLO*, aliquæ ex *CLUSIO* & *LOBELIO* descriptæ, nonnullæ tamen ad ipsam naturam, eæque minime malæ. Repetitiones bene multæ irrepserunt, & varietates a coloribus. Sermonem, quo vires laudantur stirpium ad Tom. I. Auctor ipse scripsit, ad secundum & tertium *D. NICOLAUS BRAUN* Marburgensis. Id Opus, varie auctum encomiis virium medicarum; sæpe Basileæ prodiit, anno 1613. 1664. & iterum 1731. Sed icones solas an. 1590. in forma longa dedit Francofurti *BASSÆUS* Bibliopola, cum nudis nominibus. Ea editione fere unice utuntur Exteri.

PETRI ANDREÆ MATTHIOLI partem, qua plantæ describuntur, *HANDSCHIUS* Germanice vertit: *JOACHIMUS* vero *CAMERARIUS* additis iconibus *GESNERIANIS* fuisque, & plantis adeo a Matthiolo neglectis, aliisque observationibus, edidit an. 1590. fol. tum an. 1626. eadem forma & alias. Aromatum aliquas figuras noviter addidit.

P. A. MATTHIOLI editio quam J. *CAMERARIUS* dedit, primum prodiit 1586. fol. Ejusdem libri editiones annorum 1586. & 1626. possideo fui simillimas; & citat alias ab amicis visas annorum 1590. & 1600. & 1611. *HEISTERUS* (ad *BURCHART* pag. 23. 24.)

P. ALPINI de balsamo dialogum Gallice vertit *COLIN*, Lion 1619. 8. Cæterum Balsamum apud *P. ALPINUM* floruisse, & de vulneribus stillasse *J. BARTHOLINUS* auctor est in II. diss. *de Theriaca*.

JOH. CUNONIS hoffarts laster an einem vvundergevvächse so in Seltvvedel gevvachsen, VVittemb. 1590. 4. *

JOHANNIS VIGANDI Vera historia de Succino Borussico, de Alce Borussica, de herbis in Borussia nascentibus. Edidit *JOH. ROSINUS* Jenæ 1590. 8. Sed Liber (ex præf.) scriptus est an. 1584. Catalogi plantarum spontanearum Prussiæ tres, inter eas aliquæ, certe eo ævo, memorabiles.

PRO-

bo epilepsia (*a*), plura frustra instituerat, legit tandem DIOSCORIDEM, & vi- dit

F f

PROSPERI ALPINI de Balsamo dialogus. Venetiis an. 1591. 4. prodiit. Pulcherrima opportunitate usus tribus annis Cairi vixit apud Consulem Venetum Hemum (*THOMASIN.* in Elogiis II. p. 303.) cum quo Ægyptum petiit an. 1580. & rediit an 1584. Sed botanicus imperitus non ea præstitit, quæ promittebat occasio. Iconem Balsami & descriptionem perinde obscuram dedit.

Eodem anno idem *de Medicina Ægyptiorum* L. IV. sequente vero *de plantis Ægypti* L. I. scripsit, ideo utilem, quod officinalium plantarum in ea regione provenientium, aliquas descriptiones & icones dederit, etsi nimis aliquando minutas, exemplo v. gr. Coffeæ, quam nullo modo adgnosces, plerumque tamen, ut ea ætate, satis fideles. Iterato hoc Opus prodiit Patavii an. 1640. & *VESLINGIUS*, qui & ipse in Ægypto vixit, an. 1638. *adnotationes* edidit ad easdem Alpini Ægyptias plantas, cum emendatioribus iconibus & descriptionibus. Nuper cum *historia naturali Ægypti* an. 1735. Leidæ idem Opus recusum est, quam cum quarto Libro Medicinæ Ægyptiorum inter schedas posthumas fuisse legimus apud *THOMASINUM*. l. c. p. 304. Aliquot iconibus hæc editio auctior est.

ANTONII PASINI Annotationes & emendationes in versionem Dioscoridis a Matthiolo propositam. Bergomi 1591. 4. *

JACOBI ANTONII CORTUSI Catalogus horti Patavini, Venet. 1591. 8. Italice, Latine vero. Francofurti 1608. 8. brevissimus est, & unice nomina habet. Hunc amicum *MATTHIOLI* deridet *LOBELIUS* in *Advers.* p. 64. sæpe eum *MATTHIOLUS* laudat (pag. 349 & alibi,) & ab ejus nomine *CORTUSAM* dixit.

JOHANNIS BAUHINI de plantis a Divis nomen habentibus ex magno volumine de consensu & dissensu Auctorum circa stirpes. Additæ C. GESNERI Epistolæ hactenus ineditæ. Edidit Basileæ *CASPARUS* frater an. 1591. 8. In specimine magni operis Pinax habetur synonymorum, nominum a Divis repetitorum plus, quam exspectares, sæpe obscurorum, & observationes aliquæ ad declaranda loca quædam *MATTHIOLI*, aliorumque. In epistolis, quæ scriptæ sunt ab an. 1560. ad 1565. multa ad plantas Alpinas, historiam botanices, & interiora vitæ *CONRADI* pertinent.

JOH. de *CARDENOS problemas y secretos de las Indias* 1591. 8. EJ. *del chocolate que por vechos haya y si es bebida saludable o no*, Mexici 1609. *N. ANT.*

ANTONII MARIA BETTI de rhabarbaro contra communem opinionem quæstio, Bonon. 1591. fol. An nempe magis in substantia an in infuso alvum solvat.

JOH. WITTICH bericht vom bezoar stein : vom ligno guajaco, Lipf. 1592. 4. In priori libello egit etiam de tacamahaca, mechoacanna & tabaco, & nonnullis novis balsamis, medico inprimis scopo.

THO. HYLL profitable arto of gardening, Lond. 1593. 4. *HARL.*

HIERONYMI MINETTI Quæstio de sarsæ parillæ & ligni sancti viribus, Senis 1593. 4. *

Absque titulo anno 1592. in forma longa Liber prodiit, cujus fronti inscriptum est: *Vivitur ingenio, cætera mortis erunt*. In eo insecta inprimis, sed plantæ etiam eæque sæpe eleganter exprimuntur, sed partes fere & rami.

(*a*) *FABIUS COLUMNA* cum ad epilepsiam sibi connatam quæreret remedium, botanicus factus est, & magno conatu & in natura stirpes inquisivit, & in Libris descriptiones veterum cum suis inventis conatus est comparare. Primum Opus, juvenis 25. annorum nunc primum plantas circa Neapolin conquirentis, quo audacior fuit in definiendo de plantis veterum & paradoxus nonnihil, *Phytobasanos* dictum est, & prodiit Neapoli an. 1592. 4. Omnes fere receptas sententias mutavit, sollicite intimis partibus stirpium comparatis cum veterum descriptione. Addidit accuratas icones, quas ipse delineasset. Omnium primus, quantum vidi, dedit plantarum icones æri incisas. Plantarum vera genera constituit, Cymbalaricam v. gr. ad Linarias revocavit, Acinon suam Veronicæ accedere vidit, styli, staminum, petalorum nomine usus est (ad. *HERNANDEZ* p 853.) & ea nomina constituti. Differentias plantarum a florum figura, a numero petalorum vidit (ib. p. 854.) Nomina clarorum virorum stirpibus imposuit ut Cæsiæ p. 148. Columniæ p. 75. quam amicus ejus *CÆSIUS* eo nomine

dit ibi aliquando plantam commendari ad epilepsiam, & rogavit Medicos, an con- duce-

nomine dixit. Petalorum nomen constituit, ut partes floris significarent (p. 853.) Tenera valetudine fuit, cui *SEVERINUS* anno 1629. vel 30. ulcus femoris exusserit, torridis lateribus admotis de *efficac. medic.*p. 141. In senio ἀναλφάβητος evasit, & circa an. 1650. obsoleta jam fama obiit. Appendix marina nonnulla continet. Rarissimum Libellum nuper an. 1744. recudi curavit Florentiæ 4. suo sumtu *JANUS PLANCUS* Ariminensis, additis *TOURNEFORTII* nominibus, & vita *FABII*. Præter botanicen Musicam etiam amavit & Heronis paravit editionem (*SEVERIN. Medic. effic.* L. I. P. III. c. VI.

ADAMI ZALUZIANSKY a *ZALUZIAN* M. D. *Methodi herbariæ* L. III. Pragæ an. 1592. 4. editos video passim laudari. Sed inutilissimus mihi videtur labor occupatus in *DODONÆI* stirpibus secundum inutilem ordinem disponendis. Quæ laudatur muscorum aut orchidum divisio, nihil habet veræ utilitatis, cum neque species enumerentur, neque notæ divisionum addantur, & alienissimæ plantæ muscis accenseantur.

JOHANNIS BAUHINI de plantis absinthii nomen habentibus caput ex L. de consensu & dissensu Scriptorum: & *CLAUDII ROCCARDI Trecensis L. de absinthiis* Montisbelig. 1593. 8. Habet sententias breves Auctorum, & epicrises, descriptionem brevem absinthii, Muttellinæ. *ROCCARDI* Opus fere versatur in veterum homonymiis, & inter quatuor absinthia secundum adgnosci nequit.

HORATII GUARGANTI de mechiocani radice seu Rheu indo, Venet. 1594.

JOH. FRANCI hortus Lusatiæ sive *catalogus plantarum in Lusatia nascentium* a *C. BAUHINO* sæpissime citatus, nunquam a me visus est. Prodiit Budissinæ 1594. 4. *

CASPARI BAUHINI phytopinax sive *enumeratio plantarum nostro sæculo descriptarum* Basileæ prodiit an. 1596. 4. Tentamen est ad futurum Pinacem, plantarum 2700. cum synonymis paucioribus sed descriptionibus nonnullis, iconibus paucis, nominibus sæpissime a numero solo desumtis. Ejusdem *editio operum Matthioli*, Basil. 1598. fol. Nomina ibi addidit nova, icones ex Tabernæmontano, & aliquas suas, tum quas in prodromum receperit, tum alibi non extantes.

PAULI MINII della natura del vino, Firenze 1596. 12. *

PHIL. ST. SPRENGER dictum *catalogum* nunc cum nactus sim, reperi alphabeticum esse, in quo aliquot plantæ, aut plantarum varietates recenseantur, quas primum nominavit.

ANDR. BACCII Lib. VII. *de factitiis vinis & de cerevisia*.

CASPARI SCHWENKFELT de thermis Hirschb &c. libellum, quem dum hæc scripsi, nondum videram, nunc legi, titulumque meæ editionis addo, qui est *hirschbergischen warmen bades in Schlesien beschreibung*, Görliz 1619. 8. Catalogus est omnium plantarum in montibus Silesiacis & circa Hirschbergam nascentium, rariorum & vulgarium.

ANTOINE CONSTANTIN brief Traité de la Pharmacie provinciale. Lyon 1597. * Purgantia sola tractat, more veterum.

PHIL. STEPHANI SPRENGER horti medici Heidelbergensis catalogus arborum, fruticum, plantarum indigenarum & exoticarum. Francof. 1597. 4. * Eo ægrius careo, cum aliquot stirpes primus descripserit, Auctore *JOHANNE BAUHINO*.

JOH. GERARDI herbal. Londini an. 1597. fol. prodiit, sed vide *JOHNSTONI* editionem.

ANDR. BACCII de naturali vinorum historia. Rom. 1597. fol. Compilatio. *

PETRI PION Phytologia sive *theses de plantis*. Herbipol. 1598. 12. Compilatio ex *LOBELIO*, *TABERNÆMONTANO*, absque propria observatione.

JOHANNIS BAUHINI historia admirabilis fontis Bollensis. Montisbeligardi 1598. 4. In appendice fructuum horatorum varietates plurimæ, plantæ hortorum Bollensium, deinde sylvestres ex vicinia stirpes, & inter eas nonnullæ rariores & plusculi fungi, ibi enumerantur.

RICHIER de *BELLEVAL nomenclatura stirpium, quæ in horto medico Monspeliensi coluntur.* * Monspel. 1598. 12. (Tourn.) Condidit hortum Monspeliensem quem pro exemplo horti medici proponit *OLIVERIUS* des *SERRES* p. 731.

FERRANTIS IMPERATI historiæ naturalis L. XXVIII. Neapoli 1599. fol. & plenius, variis ab *ANTONIO FERRO* addictis auctus, Venetiis 1672. fol. Bremæ 1695. 4. hic Latine. In

L. XXVIII.

duceret, & ut hanc ipsi darent; verum irrito successu eam, quam Medici suaserant,

L. XXVIII. plantæ maritimæ, sed etiam rariores Creticæ nonnullæ pinguntur. *FERRI* icones plantarum pluſculæ diu superfuerunt *ROBINSON* ad *RAJUM*.

SIMON BERGER von der pæonien Wurzel. Francof. 1599. *

JACOBI PONS in historiam generalem plantarum Lugdunensem observationes breves. Lugd. 1600. 8. maj. Emendationes titulorum continet, & supplementa, & additamenta ex *C. DURANTE*, quæ partim parata fuerunt apud *DALECHAMPIUM*, partim ab Auctore sunt addita, cui schedæ posthumæ traditæ fuerunt. Promittit novam editionem p. 22. cui destinabat Nardi Montani duas meliores icones ab *AUGUSTINO LEONE* ex Hispania missas.

CASPARI SCHWENKFELT Catalogus stirpium & fossilium Silesiæ. Lipsiæ 1660. 4. Stirpes tum hortenses Silesiæ, tum sylvestres, inter quas depromptæ ex montibus Sudetum variæ raræ. Sed synonyma omisit, descriptiones dedit brevissimas. Ejus *de thermis Hirschbergensibus & de plantis in vicinia earum reperiundis* Germanicum Libellum. Gorlizii 1607. 8. editum & a *CL.* viro *C. J. TREWIO* citatum, nondum vidi.

JO. BRUYERINI de re cibaria. Francof. 1600. 8.

ADRIANI TURNEBI L. *de vino*. Parisiis 1600. 8. eruditissimus sed philologicus, a Meibomio recusus.

OLIVIER des SERRES du PRADEL Théatre d'Agriculture & maison des champs. Parisiis 1600. fol. (*SEG.* mea vero editio est an. 1611. 8.) Vir bonus, simplex, gnarus, curiosus, jussu regio jam an. 1603. publicaverat artem bombycum educandorum & conficiendi serici. Omnem rem rusticam complectitur, nulla parte omissa, simplices & minime sumtuosas commendat methodos, cœlo vero suo scripsit, non nostro.

IDEM an. 1603. 8. * edidit Libellum titulo *seconde richesse du Meurier blanc*; quo ex cortice mori docet telas conficere.

OLIV. des *SERRES* du *PRADEL Theatre d'Agriculture* &c. editum est Rouen 1663. 4.

SEXTILII PICCOLHOMINI de natura & facultatibus ligni sancti, Rom. 1602. 4. *

THEOD. de *BRY* itinera circa hoc tempus edita, inter Physicos Libros sunt recensita.

PAULI CRASSI de lolio Tr. cum Epistola ULYSSIS ALDROVANDI. Bonon. 1600. 4. *

CAROLI CLUSII varios amicos, Botanicos, nominasse non ingratum erit. Ii fuerunt *BERNHARDUS PALUDANUS*, Frisius, qui in Syria & Ægypto aliquandiu vixit, & multa ex Oriente ad virum optimum vegetabilia attulit.

De *CAR. CLUSIO* addimus, nobilibus a *CÆSARE* ob merita adscriptum esse. *EJUS* lib. *de fungis* exstat *in bibliotheca Leidensi*, *BREYNE de fung. offic.* pag. 32. Exotica *CLUSII* sub titulo *histoire des Drogues, Espiceries & de certains médicamens simples qui naissent ès Indes tant Orientales qu'Occidentales*, Lyon 1619. 8. vertit *ANTOINE COLIN*.

JOHANNES DORTMANNUS aliquot plantas raras palustrium Frisiæ invenit, Gladiolum lacustrem, saxifragam, flore luteo, lineato &c. quæ apud *CLUSIUM* extant. Historiam stirpium Frisicarum sibi sumserat edendam, & reliquit *CLUSIO* (*de hemerob.* in præf.); sed cum eo interiit.

HONORIUS BELLUS VICENTINUS, Cydoniensis Medicus, Creticas stirpes in aliquot ad *CLUSIUM* Epistolis descripsit.

JACOBUS PLATEAU, Tornacensis, & indigenas & hortenses stirpes aliquas invenit, quæ cum ejus viri nomine, apud *CLUSIUM* extant, cui stirpes iconesque miserat. Idem de *THOMA PENNÆO* (vel *PENIO*, ut vocat *LOBELLUS*, qui & ipse plantas ab eo viro habuit), Londinensi Medico dixerim.

GREGORIUS a *REGIO*, Capucinus, multas Alpinas aliasque raras stirpes & ad *COLUMNAM*, & ad *CLUSIUM* misit. Ejus Libellus *de Capsico*. Bonon. 1613. (*BUMALD*) editus, extat cum curis posterioribus *CLUSII*.

N. PEIRESCUS, qui styracem indigenam sui fundi ad *CLUSIUM* misit (in vit. Peiresci).

Hujus Botanici suo tempore principis, qui suo labore duplo plures addiderit stirpibus prius notis, senex nunc & undique auctus suppetiis, quas certatim mittebant humanissimo viro, ex India & Europa Botanici, an. 1601. edidit *stirpium rariorum historiam* L. VI.

com-

corpori suo applicuit, unde dubitavit, an quidem vera esset DIOSCORIDIS plan-

comprehensam. Ea Pannonicæ priores & Hispanicæ continentur, & multæ præterea hortenses, aut vulgatiores stirpes, cum fidis, ut solebat, iconibus & descriptionibus. Varietates incepit suæ speciei subjicere. Fungorum copiam primus descripsit.

Deinde anno 1605. Leidæ, in altera Plantinianæ typographiæ colonia, edidit *Exoticarum* L. X. Eorum sex priores continent fructuum, stirpium, avium, piscium, animalium, per navigationes Belgarum ex India advectarum descriptiones. Reliqui sunt, citati prius *N. MONARDIS*, *G.* ab *ORTA*, *C.* a *COSTA*, *P. BELLONII* Libri. Hi Libri Gallice versi prodierunt Lugduni 1619. 8. Accesserunt *BELLONII de neglecto stirpium cultu* & *N. MONARDIS de ferro, nive & Scorzonera Libelli.*

Denique, ne separem ultro magni viri labores, Leidæ, ubi vitam clausit senex decrepitus an. 1611. prodierunt *curæ posteriores*, cum oratione in obitum. In his *curis* flores fere describuntur, & novæ aliquæ plantæ.

J. ROBINI catalogus stirpium indigenarum & exoticarum quæ Lutetiæ coluntur, Parisiis 1601. 12. prodiit, teste *TOURNEFORTIO*.

JACOBI FERRARII idea theriacæ & mithridatii, Venet. 1601. 4. Nonnullas rariores plantas etiam recenset, quæ theriacam ingrediuntur.

J. SIGFRID de genere aromatum quæ cortices sunt, Helmstad. 1602. 4. *

JOH. POMÆ iter Montis Baldi, scriptum an. 1595. extat cum *CAR. CLUSIO*, idemque auctius Creticis quibusdam stirpibus an. 1608. Basileæ 4. multis vero ex horto Contareno, iconibus & plantis, tum Alpinis nonnullis locupletatum, curante filio *JOHANNE BAPTISTA* editum est Venetiis an. 1617. 4. Sub nomine *Monte Baldo descritto*. Ob rariores Alpinas fideliter pictas, & numerosas, necessarius est. In duabus posterioribus editionibus *NICOLAI CAROGNA* Medici Veronensis L. *de Amomo Dioscoridis & Plinii* adjectus est.

DEMETRII CANEVARII de Ligno sancto Comm. Rom. 1602. 8. Lignum quoddam nuper adlatum in Italiam falsum esse defendit, neque differre Lignum sanctum a guajaco, etiamsi paulum colore & densitate distingui videantur; lignum vero nuperum noxium esse, calidum, mali effectus, non indocto libro, opposito, ut videtur, Picolhomineo.

PETRI PAVII (conditoris horti Leidensis, si fides *NEANDRO*, & Theatri) *horti publici Academiæ* LUGDUNO-BATAVÆ *iconographia & stirpium nomina* (C. B. præf.) Leid. 1603. 8. * Fraudes hujus viri, & demonstratam pro Terebintho Fraxinum, arguit *ROLFINKIUS de veget. in gen.* p. 99.

NICOL. GUIBERT de balsamo ejusque lacruma quæ opobalsamum dicitur. Argentor. 1603. 8. *

The fruitefes's secrets containing directions for the due thime and mannes of gathering alle kinds of fruite. Lond. 1604. 4. cum historia malorum Cantiani agri.

Discourse of husbandry used in Braband and Flandres, (Hal.) 1605. 4. *

In *J. VALENTONII thesauro rerum reconditarum*, Francofurti 1605. 8. huc pertinent inprimis multa de chondro & alica veterum.

MATTHIÆ LOBELII in Rondeletii pharmaciam animadversiones; accedit *adversariorum vol. & pars altera*. Londini 1605. fol. septuaginta & sex paginis auctior editio, graminibus maxime Anglicis & Danicis, & eorum, atque Liliacearum iconibus & Lib. *de balsamo* ad *CLUSIUM*, qui Londini an. 1598. 4. seorsim prodierat (C. B. præf.). Quare hæc editio utique melior est.

ULYSSIS ALDROVANDI Opera huc pertinent, ut qui obierit diem suum an. 1605. Et quidem cum avibus plusculas icones stirpium conjunctim dedit, sed valde parvas & imperfectas. Deinde ex ejus schedis posthumis *OVIDIUS MONTALBANUS Dendrologiæ* L. II. edidit an. 1668. fol. Francofurti recusos an. 1690. Loquax & inficetum Opus, philologicum, cum iconibus rudibus, descriptionibus vix ullis. Glandiferæ sunt arbores, & ex pomiferis paucæ. Alias adhuc collectiones plantarum & scriptorum eo pertinentium idem *MONTALBANUS* laudat in *Bibliotheca sua* p. 26. edit. *SEG.* & stirpium collectiones egregias *MONTIUS in Comment. Bonon.* T. II. pag. 3.

HIE-

plantá; hinc ut certiora inveniret, evolvit omnes Botanicos; & tandem invenit veram

HIERONYMI RUBEI Archiatri *de melonibus*, Venet. 1607. 4. quo anno obiit auctor * *MANDOS.*

Flora's Paradise beautifyed and adorned vvith sundry sorts of delicate fruits and flovvers, Lond. 1608. 8. * *HARL.*

THEODORI à MUYDEN tractatus della natura del vino, Parma 1608. 8. *

THOMÆ MONSTAINT le jardin Senonois, cultivé d'environ 600. plantes qui croissent à moins d'une lieue de la Cité de Sens 1604. 12. (*SEG.*) *

CECHINI MARTINELLI de *Amomo & Calamo aromatico*. Ven. 1604. Et contra eum *anonymi examen*. Mantuæ 1605. 4. (C. B. Præf.) *

RICHERI de *BELLEVAL recherches des plantes du Languedoc*. Monspelii an. 1605. cum 5. iconibus editas *TOURNEFORTIUS* memorat. *

ANDREÆ SPIGELII ad rem herbariam Isagoge primum prodiit an. 1606. 4. qua editione destituor. Vires medicas, etiam artificia aliqua ad conficiendos hortos siccos habet, & inter ea id, quo a planta ipsa fuliginis ope icon exprimitur.

ANDREÆ SPIGELII ad rem herbariam isagoges editionem quam diximus, secutæ sunt duæ aliæ, quarum una Leid. 1633. 12. altera vero Helmstad. 1667. 8. prodiit.

Le Jardin du Roi Louis XIII. ot recueil de figures gravées par PIERRE VALLET. Paris. 1623. fol. Hic idem Liber prodierat sub nomine *Jardin du Roi Henry IV. ou recueil de fleurs gravées & décrites par JEAN ROBIN*. Paris. 1608. fol. (C. B. præf.) Sunt 92. tabulæ plantarum, bulbosarum, cum vivis coloribus, & addita methodo pingendi. Pleræque Caule, radice & foliis carent. In mea editione nomen *ROBINI* omissum est.

JOH. STURMII de rosa Hieriuntica. Lovan. 1608. 8.

Instructions for the incroasing of mulberrietrees and the breeding of silke vvorms, Lond. 1609. 4. *

SIMON. PARLASCA il fiore della Granadiglia spiegato e lodato, Bologna 1609. 4. *

OCTAVIANI LEO vere regole per fare i vini ottimi, Ven. 1610. 4

The manner of vvinter and summer drovvning of mendovv and pasture by *R. VAUGHAN* Lond. 1610. 4.

NICOLAI CLAUENNA de absinthio umbellifero & scorzonera Italica. Ven. 1610. 4. *

NIC. CLAVENNA, quem citavimus, pharmacopola fuit, & privilegium obtinuerat pro vendenda confectione ex absinthio umbellifero, quod ostendit novum esse & a *CLUSIANO* diversum. Inde scorzoneramItalicam describit, quæ humilis secunda*CLUS.*&aquam stillatitiam mire laudat

G. MARCKHAM Country contentments or the husbandmans recreations, Lond. 1611. 4. 1640. 4. EJ. *cheap and good husbandry*, Lond. 1631. 4. *a* EJ. *farevel to husbandry or the enrichment of all sorts of barren grounds*, Lond. 1631. 4. *HARL.* * EJ. *inrichment of the vvald of kent*, Lond. 1631. 4. *HARL.* EJ. *vvhole art of husbandry*, ib. 1631. 4. *HARL.* EJ. *Englisch housevvife*, ibid. 1631. 4. EJ. *vvay to vvealth*, ib. 1658. 4. *HARL.*

POMPEII SPRECCHI Antabsinthium Clusii, quo absinthium umbelliferum in Italia ortum sit idem cum A. Alo. umb. Clavennæ, &c. Venet. 1611. 4.

EUGENII PETRELLI narratio fruticum, florum fructuumque, inprimis in Occidentali India nascentium. Colon. 1610. 8. (*SEG.*) *

BAPTISTÆ CODRONCHS L. *de Elleboro*. Francof. 1610. 8. prodiit. Commendat usum medicamenti, & ipse propinavit, sed rarioribus exemplis.

CASPARI PILLETERII plantarum exoticarum & patriarum Walachriæ synonyma. Middelburg. 1610. 8. Monspeliensis, Richerii aliquando vicarius, deinde Middelburgensis physicus. Non solas Walachricas neque primario, sed omnes sibi notas, suasque inprimis Aquitanicas recensuit cum paucis novarum stirpium descriptionibus, paucisque observationibus. Nomina prima sæpe valde barbara sunt. Promittebat methodum generalem cognoscendarum plantarum, & dat descriptionem Hyacinthi cum staminibus. p. 204.

PAULI RENEALMI specimen historiæ plantarum. Par. 1611. 4. Elegans Libellus. Species generibus suis adjecit, ordines subalternos, quibus *MICHELIUS*, & *DILLENIUS* ante me sunt usi, primus adhibuit, stamina & ipsam inæqualitatem gnarus observavit. Centaurium minus in charactere Gentianis adjecit, icones bonas dedit, & descriptiones accuratas. Synonyma addidisse oportuerat.

EMMANUELIS SWEERT florilegium. Franç. 1512. fol. P. II. ib. 1614. Splendidæ sunt tabulæ, maxime

veram illam plantam DIOSCORIDIS, qua etiam se ipsum sanasse dicitur.

CO-

maxime bulbosarum, quibus commercium faciebat Auctor; eo Libro maxime curiosos emtores invitaturus. Recusum est an. 1635. & an. 1674. nihil mutatum.

JOHANNIS THEODORI de *BRY florilegium novum* an. 1613. editum, renovatum vero & *auctum* an. 1641. duplo fere plenius. Tabulae sunt florum, magna ex parte compilatitiae ex *CLUSIO*, aliae tamen propriae & meliores. Nomina non optima; varietates plurimae. In posteriori editione tabulae ex *FERRARII* flora accesserunt omnes, tum aliae stirpium bulbosarum. Ibi tabulae sunt 176. Omnes insertae sunt *Viridario VALENTINI*.

BASILII BESLERI hortus Aichstettensis. Norimb. fol. Atlant. 1613. & paucis mutatis, additis numeris Tabularum an. 1640. ibid. Splendidissimas 356. Tabulas suo sumtu adidit *CONRADUS* a *GEMMINGEN*, spontanearum plantarum & hortensium, quarum pleraeque ad naturam, aliquae tamen ex aliis imitatae, nonnullae fictitiae & monstruosae sunt. Descriptionem & synonyma, non optima, *BASILIUS BESLERUS* adjecit, impar operi & latinae linguae ignarus, ut *praefationem* scribendam reliquerit fratri *HIERONYMO*. *LUDOVICUM JUNGERMANNUM* & *CASPARUM HOFMANNUM* manum adhibuisse vix crediderim, cum tantos errores non viderentur toleraturi fuisse. Et tamen *CL. BAYERUS JUNGERMANNUM* verum hujus horti auctorem vocat *biograph. Prof. Altdorf.* p. 81. 82. 83. Vitas in *Praef.* ad *Gazophylacium LOCHNERUS* dedit.

JOHANNES BAUHINUS obiit an. 1613. Huc ergo refero illustre Opus, cui non aliud novi comparabile. Nempe an. 1560. Tubingae *FUCHSIUM* primo audivit (*GESNER*. Ep. p. 99. &c.) ab anno 1561. quo cum *CONRADO GESNERO* Alpes summas adierat, totis 52. annis Lugduni, Monspelii, Ebroduni, Genevae, Montisbeligardi, in VVürtenbergia plantas quaesiverat, contulerat Auctores omnes. Et in Lugdunensi Opere manum habuit, & icones varias ad *C. GESNERUM* misit, quarum aliquae exstant inter *CAMERARIANAS* v. g. foeniculi tortuosi. Ita natum est ingens Opus, cujus *prodromus* an. 1619. 4. prodiit. Sed ipsa *historia plantarum* tribus voluminibus in folio comprehensa, demum an. 1650. & 1651. procurante *FRANCISCO LUDOVICO* de *GRAFFENRIED*, Cive meo, & tunc maxime Praefecto Ebrodunensi, opera *DOMINICI CHABRAEI* edita est. Et *JOHANNES* equidem sapientissimae omnium fere Auctorum operibus usus, crisi adhibita accuratissim a, optimis descriptionibus aut confectis aut receptis & interpolatis, id praestiterat, ut fere omnia, quae eo tempore nota erant, breviter & nitide ordinata exstent. Plurimas novas plantas vel ipse invenit, vel Gener *JOH. HENRICUS CHERLERUS*. Icones propriae, etsi male sculptae, satis tamen bonae, multae autem Fuchsianae aliaeve parvae & rudes sunt. Deinde plurimas & saepe rudissime transposuit editor. *JOHANNES RAIUS* plurimum hoc Opere usus est.

In itineribus *D. CHAMPLAIN* Parisiis an. 1613. aliquot icones plantarum habentur.

CRISPINI PASSAEI junioris *hortus floridus secundum quatuor anni tempora*, Arnheim. Hujus Libri *Ver.* 1614. fol. long. *Aestas* an. 1617. *Autumnus* an. 1616. prodiit. Tum *altera pars horti floridi*, cui titulus est *Cognoscite Lilia Agri*. Ita omnino se habet exemplar, quod coram est. In horto florido nitidissime caelatae exstant plantae speciosis floribus praeditae, cujuscunque generis, in altero etiam arbores. Hujus alterius dimidia pars, icones nempe 60. cum carminibus nonnullis expuncto *PASSAEI* nomine, prodierunt Bruxellis an. 1640. & 1609. 4. ut alii citant.) cum titulo *ANSELMI BOETII* de *BOOF herbarum & fructuum icones*. Artificium multo quam in *horto florido* vilius.

MICHAELIS REUDENII de novo gummi purgante, Lipf. 1614. 8. * cum *W. BAYERI* descriptione Thermarum Bohemicarum.

ABRAHAMI ORTELII syntagma herbarum encomiasticum, Leid. 1614. 4.

The pleasure of Princes or gardener's recreations, Lond. 1615. 4. *HARL.*

C. HOFMANNI catalogus Plantarum circa Altdorfium nascentium LUDOVICI JUNGERMANNI. Altdorf. 1615. 8. Raras aliquas & nuper detectas plantas continet. Idem Opusculum an. 1646. 4. sub nomine *Catalogi plantarum in horto medico Altdorfino LUD. JUNGERMANNI* prodiit, redeuntis tunc maxime in eum hortum. Et hortenses & spontaneae ibi continentur, multis ad prior adjectis. Idem catalogus, sed multum auctus, in *HOFMANNIANUM* catalogum transiit.

P. AL-

COLUMNÆ adjungatur JOHANNES BAUHINUS, vir fuit celeberrimus in

P. ALPINUS hoc anno obiit, teste *THOMASINO*. Huc ergo referri debent L. II. *de plantis exoticis*, qui an. 1627. prodierunt, aucti ab *ALPINO*, *ALPINIO*, Prosperi F. qui stirpes aliquas sua manu delineatas adjecit. Plantæ sunt calidarum regionum & Creticæ, adjectis Alpinis nonnullis.

FABII COLUMNÆ Ecphrasis stirpium minus cognitarum I. & II. Editio mea an. 1616. prodiit Romæ 4. & præfatio tomi prioris non anni 1606. est, sed 1616. data est. In Tomo II. multæ sunt stirpes *F. GREGORII* de *REGIO*. Notum est, quanta peritia & fide plantas raras descripserit *FABIUS*, cum veteribus contulerit, propria manu delineaverit, characteres ipsos expresserit, ut sui similem priori ævo neminem, paucos habeat sequente. Sunt autem partim calidarum regionum, partim Alpinæ.

JO. OLORINI centuria herbarum mirabilium oder hundert vvunder kraüter, Magdeburg 1616. 8. Undique sua collegit.

BARTHOLOMÆI MARRANDAN dial. del tabago los dannos que causa y del chocolate; Sevilla 1616. 8. *

Cum *LOBELIUS* eodem anno obierit, Posthuma ejus Opera hic dicere oportet. Et quanta eorum pars apud *PARKINSONUM* exstet, alias dicetur. Hic *stirpium* volo *illustrationes* Londini an. 1655. 4. editas. Raras describit stirpes, partim a *BOELIO* ex Bætica & Africa missas, partim a se ipso lectas, alpinas & gramina; sed descriptiones breves, & obscuræ sunt.

MENZELII Synonyma plantarum circa Ingolstadium sponte nascentium. Ingolst. 1618. 8. Plantæ paucæ, nomina fere ex Lugdunensibus, mistæ tamen rariores. Auctores *PHILIPPUS* & *ALBERTUS MENZELLI* pater & filius.

LUPUS DEZA gobierno politico de agricultura, Madrit 1618. 4.

JOH. FRANKEN signatur d. i. gründliche beschreibung der von Gott gebildeten Gevvächsen; Rostoch 1618. 4. 1645. 4. Fere ex figuris & odoribus ad vires stirpium concluditur. Ita pæoniæ fructus cum cranio comparatur &c. similia habet *OSWALDUS CROLLIUS de signaturis rerum seu de vera & viva anatomia majoris & minoris mundi*. *EJ. FRANKENII* disp. *de virtutibus nicotianæ*, Upsal. 1633. 4.

Ad *MICH. DÖRING* adde librum *EJUS de opii usu, qualitate calefaciente & ipsum corrigendi modo*, Jen. 1620. 8. Calidum esse & corrigi debere acidis & lenientibus.

NICOLAI MUTONI collectanea Cum auctario duplici de opii usu & de opobalsamo syriaco, Jenæ 1620. 4. *

GREGORII de los RIOS agricultura de jardines que trata de la maniera se an de erias gobernar y conservar las plantas, Madrit 1620. fol. * Collectanea esse *N. ANT.*

JOH. de *CASTRO historia de las virtudes y proprietades del tabaco*, Corduba 1620. 8. * *ANT.*

MART. MYLII hortus philosophicus, Argentin. 1621. 8. An huc pertinet?

GAUFROI LINOCIER histoire des plantes augmentée de plusieurs plantes des Indes cultivées au Jardin de M. ROBIN: Paris. 1619. 16. & *EJUSDEM histoire des plantes trouvées en l'Isle de Virginie cultivées au Jardin du dit ROBIN*: ibid. 1620. 16. (*SEG.*) *

JOHANNIS STEPHANI STROBELBERGER de cocco baphica & Confectionis Alkermis usu. Jenæ. 1620.

Ejusdem *Galliæ descriptio* 1616. Plantas Galliæ Narbonensis & agri Genevensis, partim ex *LOBELIO*, partim ex proprio itinere, nominibus unice recensuit. Auctius recusa est an. 1621. 12. Jenæ.

MICHAELIS DORING de opobalsamo, balsamo Judaico, Ægyptio, Peruviano. Jenæ. 1620. 8.

GUIL. JOH. KNYF Goylandia L. II. Amstelod. 1621. 4. * Eo continentur plantæ indigenæ ejus regionis. (*LINN.*)

CASPARI BAUHINI prodromus Theatri Botanici. Francof. 1626. 4. & Basil. 1671. 4. Plantarum descriptiones sexcentæ, non ad nostri sæculi morem, & sæpe ad siccas stirpes factæ. Icones bonæ, pro ea ætate, & fideles. Passim dudum notas, *CLUSIANAS*, aliasque, pro novis describit, aliquas vero ibi habet, quæ ab eo tempore omnino interciderunt.

EJUS-

in hoc studio, & tribus voluminibus in folio *Historiam plantarum* scripsit, ubi habe-

EJUSDEM Catalogus plantarum circa Basileam nascentium. Basil. 1622. 8. Dives omnino stirpium etiam rariorum catalogus, nisi multiplicasset species, & passim aliquas recensuisset, quas nullo nunc labore invenias, neque recentiores ullibi repererunt. Quare in difficilibus generibus, Allio, Orchine, Gramine, &c. caute legendus est.

Ejusdem *Pinax Theatri Botanici*. Basil. 1623. 4. 1671. 4. Opus, ut vocat Auctor, quadraginta annorum, & ultra certe, cum an. 1579. Monspelii plantas jam collegerit (*Phytophia* p. 149.) & *GUILANDINO* plantas aliquas demonstraverit. p. 153. Hoc Opere inprimis effecit *CASPAR BAUHINUS*, ut vix ulla planta absque ejus nomine recenseretur. Synonyma nempe priorum Auctorum sub unum nomen collegit, sic multo labore nos levavit, quem posuisse oporteret in intelligendis veteribus. Verum an eo officio ita sit functus, ut fama vulgo fert, judicabit expertus. Mihi videtur repetitiones ejusdem plantæ innumerabiles ibi reperiri, & difficiliores Thalianas & alias ejusmodi minime enodari; & omnino hanc clavem non respondere nostris desideriis.

EIUSDEM Theatri Botanici P. I. Basil. 1658. fol. Sed obiit Auctor an. 1623. Duodecim justis voluminibus destinabat edendam plenam historiam plantarum, cujus pars unica, graminum inprimis, in lucem prodiit. Figuræ bonæ, plantæ plurimæ, etiam in hoc difficili genere, descriptiones breves, & mancæ.

JOH. OBERNDORFER horti Medici qui Ratisbonæ est descriptio. Ratisb. 1621. 8. Catalogus nominum. *

RENATI MORIN. Catalogus plantarum horti. Paris. 1621. 4. *SEG.* *

ISIDORY BARREIRA trattado das significaones das plantas flores e fructos que se renferma na sayonda Escritura, Ulyssipon. 1622. 4.

JOH. SCHOEPF Ulmischer Paradis garten. Ulm. 1622. 8. * Describuntur 600. plantæ partim hortenses, partim spontaneæ circa Ulmam natæ.

GIOV. PONA del balsamo vero degli Antichi. Venet. 1623. 4. * Defendit Meccanum balsamum cum veterum balsamo convenire.

FRANCISCI PONA il Paradiso de' fiori e catalogo delle piante che si possono avere dal M. Baldo. Venet. 1622. 4.

JOH. MANHELPHI de helleboro. Rom. 1621. *LINN.* 1622. *SEG.* *

PETRI CASTELLI de nomine hellebori simpliciter prolato. Rom. 1622. 4. *SEG.* *

Theatrum floræ, quo ex toto orbe selecti flores proferuntur. Parisiis 1622. fol. cum tab. 69. *SEG.* *

VESPASIANI ROBINI Enchiridion isagogicum ad facilem notitiam stirpium quæ coluntur in horto JOHANNIS & VESP. ROBINI. Paris. 1629. 12. *SEG.* *

OVID. MONTALBANI index omnium plantarum exsiccatarum quæ in proprio Museo conspiciuntur. Bonon. 1624. 4. *

LUDOV. JUNGERMANN Cornucopiæ floræ Giessensis. Giess. 1624. 4. (*LINN.*) *

JOSEPHI de *AROMATARIIS de generatione plantarum Epistola*. Venet. 1625. 4. Coburgi nuper recusa, brevis, unice continet opinionem Auctoris, semina nempe plantarum esse parvos uteros sive ova, in quibus spiritus generet minimam plantam, reliquum in alimentum convertat.

J. B. CORTESIUS in *Miscell. Medicis* quæ Messanæ prodierunt an. 1625. in Dec. VIII. Tr. 4. de Mechoacanna egit, & in eandem Decadem inseruit Tractatui X. *JOSUÆ FERRI de Contrayerva* & Bezoar excerpta, & suas de iisdem cogitationes, in quorum opusculorum posteriori occidentale Bezoar describitur, & animal, in quo id concrementum repertum est.

Descriptio rariorum plantarum quæ continentur in horto Farnesiano Auctore *TOBIA ALDINO* ejus horti *Præfecto*. Rom. 1625. fol. Indicas aliquas plantas hic descripsit *PETRUS CASTELLUS* qui sub *ALDINI* numine latet.

ZACHARIÆ ROSENBACH catalogus plantarum circa Herbornam nascentium. Herborn. 1626. 8. *

JOHAN-

habetur quidquid potest expectari de plantis, & earum a veteribus Auctoribus descri-

JOHANNIS NEANDRI Tabacologia. Leid. 1626. 4. & 1644. 12. Ultraj. Tres species Tabaci depingit, cultum tradit, vires medicas fuse congerit. In adjectis epistolis aliqua anatomica non mala habentur.

JOHANNIS NEANDRI quem diximus *Tabacologia* Gallice prodiit Lyon 1630. 8.

WILL. LAWSON Orchard and garden 1626. 4. L. 1656. 4. *HARL.*

GUIL. LAUREMBERGII Botanotheca, sive *modus conficiendi herbarium vivum*. Rostock 1626. 12. Additum est etiam *S. PAULI* Quadrupartito.

PETRI ANDREÆ CANONHERII de *admirandis vini virtutibus*, Antvv. 1627. 8.

ALEX. PECCANÆ de Chondro & Alica L. 2. Veron. 1627. 4. *

ARNOLDI GISLENII hortus Cassell. 1627. 4. Brevissimus catalogus.

J. COLERI calendarium perpetuum & sex lib. œconomici, VVittemberg. 1627. fol. *EJ. œconomia ruralis & domestica*, Mogunt. 1645. fol. Germanice. A patre multa bona & experimento confirmata habuit, quæ admistis aliis corrupit potius quam locupletavit. Agriculturæ partes ceterum breviter tradit, plurima vero alia ad animalia, ad coquinariam artem, ad medicinam pertinent.

JOH. CAR. ROSENBERG Rhodologia. Argent. 1628. 8. Francofurti 1631. 8. Omnis generis compilatio.

JOH. NEANDRI sassafrasologia. Brem. 1627. (*LINN.*) *

JOH. STEPHANI STROBELBERGER Masticologia. Lipſ. 1628. 4. Brevis, nec bona, Lentisci descriptio; sed multa enumeratio compositionum, quas ingreditur Mastix.

Les Oeuvres de JACQUES & *PAUL. CONTANT*. Poitiers 1628. fol. Sunt commentarii in Dioscoridem, Synopses plantarum cum etymologicis, & alia.

GEORGII FUIRIENII anno 1628. mortui *plantæ itineris Gothici*, *Blekingensis & Norvvegici* enumeratæ exstant in Cista medica Bartholini. Multas elegantes & novas plantas primus habet, non tamen semper facilis intellectu. Lego seorsim Haffniæ prodiisse an. 1661. 4. *

GUI. de la *BROSSE de la nature des plantes & dessein d'un Jardin Royal de Médicine*. Paris. 1628. 8. Stirpes rariores aliquas & observationes de virtutibus plantarum habet, & documenta molimінum suorum, quibus a *RICHELIO* hortum Medicum pene extorsit. Ejusdem *icones posthumæ*, quarum meminit *TOURNEFORTIUS*, non totæ perierunt. Possideo enim volumen in folio artificiose sculptarum stirpium exoticarum hujus Auctoris, quarum pluscula imperfectæ sunt.

Hortus, quem *GUI.* de la *BROSSE* a *RICHELIO* sollicitasse diximus, anno 1626. conditus est.

ZACCHARIÆ de *PUTEO de Gumma Indica radice anthasthmatica & de Michiccan & de Jalapa*. Venet. 1628. 4. (*SEG.*) *

PETRI CASTELLI discorsi delle differenze tra li semplici freschi e secchi e il modo di seccarli. Rom. 1629. 4. *

PROSPER RONDELLA tract. de vinea & vini generibus, Venet. 1629. fol. ajunt 1679. fol. *

AGOSTINO GALLO (nobilis Brixiani) *vinti giornate d' agricoltura*, Venet. 1629. 4. Multa superstitiosa & vana. Medicæ cultum commendat, quam non definit.

JOHAN. PARKINSON Paradisus terrestris 1629. fol. Parte prima continentur plantæ flore suo conspicuæ: Parte altera hortus olitorius, tertia viridarium. Icones multæ, confusæ, non bonæ, parvorum ramorum, descriptiones breves, nomina ex *C. BAUHINO*, & *LOBELIO*.

THEOPHILI KENTMANNI Tabula locum & tempus quibus plantæ spontaneæ proveniunt. VVittemb. 1629. 4. *

ERN. ABR. von *DEHN Weinbau* Lipſ. 1629. 8. Cultum Vitium in Misnico agro describit & fructus horræos.

ERN. A. von *DEHN vveinbau* recusum est cum notis *JULII BERNARDI* de *ROHR*, Lipſ. 1730. 8. Experientiam 30. annorum citat *DEHNIUS*, loco tamen parum opportuno, in Saxonia vixit.

BARTHOLOMÆI AMBROSINI de capsicorum varietate cum iconibus suis & Panaceæ ex herbis a fructu denominatis, Bonon. 1630. 12. *SEG.* *

Her-

descriptis virtutibus, adeo ut sint pandectæ Botanicæ, & nemo eo libro carere possit. Post

Herbarium Horstianum, sive *de selectis radicibus & plantis* L. II. aucti per GREGOR. HORSTIUM. Marpurg. 1630. 8.

MAURITII TIRELLI historia vini & febrium, Venet. 1630. 4. Inanis compilatio.

JACOBUS HORSTIUS prius Opusculum jam an. 1587. Helmstadii scripserat, quod medici fere argumenti est, secundum menses distributis plantis. Ejusdem *JACOBI de Vite* dissert. antiqua methodo scripta hic recusa est. Accessit ad finem *CAROLI CLUSII* Epistola ad Electorem Palatinum, cum quibusdam de cultu plantarum monitis. *J. GREGORIUS HORSTIUS* promiserat etiam *Pinacem Pinacis*, nominibus, quam apud *C. BAUHINUM* melioribus, sed ea nunquam prodiit.

ANTONII DONATI Tr. de' semplici che nascono nel lido di Venezia. Venet. 1631. 4. Rudissimus equidem Libellus Seplasiarii, nominibus corruptissimis agyrtica jactantia deformis; sed icones satis bonæ stirpium calidarum, & maritimarum hæc vitia redimunt.

ANT. COLMENERI de *LEDESMA trattado de la natura y calidad del Chocolate*. Madr. 1631. 4. recusus an. 1644. a Volcamero Norimbergæ.

ANT. COLMENERI de *LEDESMA* Gallice versus est a *R. MOREAU*, Paris. 1643. 4.

MARTINI BLOCHWITZ Anatomia Sambuci. Lips. 1631. 12. Paracelsicus Libellus, an. 1677. Anglice editus.

PETRI LAUREMBERG Horticultura & Apparatus plantarum L. III. Francof. 1632. 4. Elegans Libellus & jucundæ lectionis. Continet icones liliaceorum non malas & varietates.

JOH. FREYTAGII de Opii natura. Groening. 1632. 8. Practicus.

JOH. MOUSIN Hortus Jatrophysicus, sive *de floribus in Sylvis sponte nascentibus*. Nancii 1632. 8. *SEG.* *

JOH. JONSTON in *Thaumatographia*. Amstel. 1632. 12. edita etiam plantarum admiranda habet.

J. BAPTISTÆ FERRARII de Florum cultura L. IV. Rom. 1633. 4. Poeta & Orator, latinissimo & cincinnato sermone instrumentum hortense & artem educandorum florum dixit, non sine plurimis aut variis aut proletariis artificiis raras aliquas plantas ea occasione descripsit & depinxit.

ADOLPHI VORSTII Catalogus plantarum horti Leidensis prodiit. an. 1633. 16. & 1658. (Trevv.) pauper adhuc, neque qualem colit *ROYENIUS*.

MICHAEL CAXA de *LERVELA restauracion de la abundancia antigua de Espanna y far il o prastantissimo reparo de su carestia presente*, Neapoli 1631. 4.

DAN. SENNERTUS in *physicis* etiam de plantis egit.

MART. BLOCHWITZ anglicam versionem dedit *SHERLEYUS*.

J. FREYTAGII de opii natura prodiit etiam Lips. 1635. 8.

A. VORSTII catalogus plantarum recusus etiam est 1649. 16.

JOANNIS de *LAET descriptio America* fructus inprimis habet iconibus expressos. Prodiit apud Elzevir. an. 1633. fol.

GUIL. MARQUIS aloë morbifuga in sanitatis conservationem concinnata, Antvverp. 1633.8.*

WILLIAM LANGHAM garden of health containing the virtues and proprieties of all kindes of simples and plants, 1633. 4. *HARL.*

The herbal or general history of plants gatherd by JOHAN GERARD, enlarged and amended by THOMAS JOHNSON. London. 1633. fol. Primum Opus erat versio Dodonæi facta a *D. PRIEST*, quam eo intermortuo sibi tribuerat ignarus Chirurgus *GERARDUS*. Erat autem maculosa omnino versio in qua v. gr. legeres pro auctore *CÆSARIUM* Archiatrum ubi de *JULIO ALEXANDRINO* scripserat *DODONÆUS*. Figuræ ex Tabernæmontano. Nonnulla tamen propria habet *GERARDUS*. Reformavit omnia pharmacopola, sed minime rudis vel indiligens, *JOHNSONUS*, addidit Lobelianas tabulas, icones, & plantas, ad aliquot centurias. Ejusdem *JOHNSONI* est *Mercurius Botanicus*, sive *descriptio itineris anno 1634. plantarum gratia suscepti*. Lond. 1634. 8. & *Mercurii Botanici pars altera*, *sive plantarum itineris in Walliam suscepti descriptio*. ibid. 1641. 8. edita. In primo Opusculo extant

Post hunc habemus MORISONUM, cujus historia universalis plantarum
Gg 2 conti-

stant plantæ Bathonienses & Rupis S. Vincentii prope Bristoliam. Catalogus minime pauper, etiam rariorum stirpium. Alterum an. 1639. susceptum iter, uti amplius, ita pulchrarum plantarum feracius fuit.

Ejus *Ericetum Hamstedianum*. Lond. an. 1632. 8. * *& iter in agrum Cantianum*, ib. 1629. 4. *& Descriptionem itineris investigationis plantarum in agrum Cantianum*. 1632.* Non vidi.

PETRI CASTELLI discorso dell' elettuario Rosato di Mesue nel quale si ragiona delle Rose e della scammonea. Rom. 1633. 4. *

AUGERII CLUTII de Nuce Medica & de Hemerobio. Amstel. 1634. 4. Heteroclitus paulum Auctor, *RICHERII DE BELLEVAL* in horto Monspeliensi aliquando vicarius, in Africam excurrit, ut hortum Monspeliensem ornaret, sed ter captivus omnibus exutus est. Duas Coccos Maldivicas, amplissimam unam, alteram parvam donatas sibi describit, & vires tribuit maximas.

JACOBI CORNUTI Canadensium plantarum historia & Enchiridion Botanicum Parisiense. Parisiis 1635. 4. Plantas a *ROBINIS* & aliis ex noviter inventa America Septentrionali adlatas describit & satis bene depingit. In Parisino Botanico paucæ stirpes & brevissime nominatæ ad suas natales sedes traduntur.

DAN. WINCKLER de Opio Tr. Lips. 1635. 8. contra *FREYTAGIUM* & ex genio seculi *B. RIV.* *

JOH. HARTMANNI Tr. de Opio Wittemb. 1635. 8. *B. RIV.* *

OVIDII MONTALBANI Speculazione circa le Biade overo Geoscopia Cereale. Bonon. 1635. 4.

GUI. DE LA BROSSE description du JARDIN Royal. Paris. 1636. 4. Nomina absque iconibus.

PIETRO DE LA CHENA rara virtù che si cava dal Rosmarino. Rom. 1636.

PIETRO della *CHENA* libellum nunc, dum lego, video minime botanicum esse, sed Galli, chemici, laudes sui medicamenti prædicantis.

OVID. MONTALBANI Geoscopia Ampelite overo speculazione circa le viti. Bonon. 1636. 4. *

HENR. KARAIX Index plantarum indigenarum prope Lugdunum Batavorum, ibid. 1636. 4. creditur ad *VORSTIUM* spectare. *

PETRI CASTELLI relatio de qualitatibus frumenti cujusdam Messanam delati. Neapol. 1637. 4. *B. RIV.* *

F. STEPHANI de *VILLA* monachi *Rumillete de plantis*, Burgos 1637. 4. * EJ. *simplos incognitos con la medicina* 1643. ibid. * *ANT.*

JOHN. PARKINSON Theatrum Botanicum. Londin. 1640. fol. *BAUHINIANIS* & *LOBELIANIS* plantis (quas ex schedis posthumis coemtis collegerat) addidit *ALPINI* & *CORNUTI* novas stirpes. Cæterum ignarus compilator, in repetitiones innumeras incidit stirpis ejusdem, diversis ab Auctoribus descriptæ, & caute admodum legi debet.

OVID. MONTALBANI Keposcopia ov. speculazione degli orti. Bonon. 1636. 4.

JACOBI GREGORI hortus pharmaceuticus Lutetianus. Paris. 1638. 16. *

BOYCEAU traité du jardinage selon les raisons de la nature & de l' art, Paris. 1638. fol. *

D. RHAGOR pflantz garten prodiit etiam Mogunt. 1651. 8. Describit autem pomonam, vites, olera, & denique calendarium dat hortulanorum, & agricolarum.

The exact gardiner, Lond. 1640. 4. * *HARL.*

SIMONIS PAULI Quadrupartitum Botanicum. Rostoch. 1639. 4. Argentorati 1667 4. & Francofurti 1708. 4. editum. Nomen habet a quatuor anni tempestatibus, secundum quas Liber distributus est. Plantas vero medicas recenset earumque vires, aliquando etiam non vulgares, tum alia miscet senili facundia.

DAN. RHAGOR, civis mei, & Præfecti Thorbergensis, *Pflanz Garten*. Bern. 1639. 8. 1650. &c. Cultum vini, arborum, & olerum ad clima Nuitonicum descripsit.

OVIDII MONTABANI Choragonoscopia ovvero speculazione dell' interna proprietà dell' Erbe mediante gli oggetti de' sensi. Bonon. 1640. 4. *

STEPHANI de *GASPARIS liquoris artificialis pro opobalsamo Romæ adhibiti oppugnatio*. Rom. 1640. 12. Non indocta pro aromatariis apologia.

Contra *STEPHANUM P. CASTELLUS* scripsit *Opobalsamum examinatum*. Messan. 1640. & *Opobalsamum triumphans* eod. anno 4. Lites nempe exortæ erant inter aromatarios Ro-
manos

continetur binis & tribus voluminibus in folio. Tres quidem tomi sunt, sed

manos, & Manfredum & Panutium focios, qui Theriacam cum balfamo de Meccha paraverant. Pro illis caufam dixit *STEPHANUS de GASPARRIS*, & verum effe negat, quo ufi fuiffent Manfredi opobalfamum, aut notas habere a veteribus defignatas. Contra *CASTELLUS* dari utique opobalfamum verum, & notas plerafque in Manfrediano convenire adfirmat nec reprobari debere, afpero fatis fermone ufus. Ab eo tempore balfamum Mechanum videtur in Medicinam frequentius receptum effe.

EJUSDEM CASTELLI Hortus Meffanenfis 1640. 4. cum figuris areolarum.

TRIVULTII GIAQUINTII ragguaglio primo fopra il balfamo d' Arabia. Trento 1640. 4. Ad eamdem litem pertinet, tum *diftruzione del falfo ragguaglio*. Coftanza 1640. 4. contra priorem. *

L' ouverture du jardin Royal de Paris pour la demonftration des plantes medicinales. Parif. 1640. 12.

FRANCISCI PERLÆ de orientali balfamo in theriaca adhibito differtatio, Rom. 1641. 12.* Pro balfamo Mafcardorum.

JACOBI BONTII de Medicina Indorum. Opus primum prodiit Leidæ an. 1642. in 12. tum Parifiis an. 1646. 4. & in *P. ALPINI* Medicina Ægyptiorum. Deinde ejus *hiftoria naturalis & medica Indiæ Orientalis* a *GUIL. PISONE* in fex libros divifa, edita eft Amftelodami an. 1658. fol. In iis Libris elegantiffimis tribus quidem prioribus medica historia, quarto obfervationes in G. ab *ORTA*, quinto Animalium hiftoria, fexto plantarum, fed eæ cum rudibus iconibus exftant, quas in Java Infula collegerat.

MICH. RUPERTI BESLERI Gazophylacium rerum naturalium ex regno vegetabili, animali, & minerali. Nuremberg. 1642. fol. magn. Aliquot icones ftirpium continet, Gentianam aliafque.

PEREGRINI PITTORI opobalfami cenfura contra CASTELLUM. Ven. 1642. 12. SEG. *

OTH. SPERLING Hortus Chriftianeus. Hafn. 1642. 12.

Ejufdem *Catalogus ftirpium Daniæ indigenarum, quas in horto aluit* an. 1645. Exftat in *Cifta Medica BARTHOLINI* & raras aliquas ftirpes continet.

DANIEL BECKER nützliche haus apothek oder befchreibung des wachholders, Konigsberg 1642. 8.

J. MEURSII arboretum facrum feu de arborum, fructuum & herbarum confervatione, proprietate, ufu & qualitate Lib III. Leid. 1642. 8. Ad philologiam.

DOMINICI PANAROLI Plantarum amphitheatralium catalogus, Rom. 1643. 8. (*LIND.*) ejufque *de neceffitate Botanices præludium* recufum Hanoviæ 1654. 4. Breviffimus ille eft catalogus nominum pariter breviffimorum.

NICOLAI OELHAFII elenchus plantarum circa Dantifcum nafcentium. Gedani an. 1643. 4. editus, paucas & fere vulgares plantas continet. Auctiorem effe a *LAURENTIO EICHSTADIO* in 8. forma editum an. 1656. 4. lego, fed nondum vidi. *

JOSEPHI DONZELLINI lettera familiare fopra l' Opobalfamo Orientale adoperato in Roma. Rom. 1643. 4. Ad eamdem litem pertinet.

R. THORII judicia de tabaco, & de ejus abufu, &c. Ultrajecti an. 1644. 12. prodierunt, poetica.

R. THORII judicia de tabaco &c. poëtica funt, & ex variis collecta.

LUD. NONNII de re cibaria L. IV. Antverp. 1644. 4. Ex veteribus collegit, neque incommodas de plantarum diætetica utilitate, neque tamen valde reconditas enarrationes habet.

JOH. VESLINGII Opobalfami veteribus cogniti vindiciæ, & Paranefis ejufdem ad rem herbariam. Patav. 1644. 4. In priori Opufculo eamdem, quam *CASTELLUS*, fententiam tenet, eo firmior, quod in oriente balfamum ipfi propius innotuiffet. *EJUSDEM catalogus plantarum horti Patavini* ejufdem anni 12. citatur a *LINNÆO*. *

Opobalfami Orientalis examen & finceritas reddita a S. G. *VOLCAMERO*. Nuremberg. 1644. 12. Eamdem caufam *MANFREDI* defendit P. *ZACCHIAS*, quorum Opufcula hic collecta habentur.

De

sed plerumque duobus voluminibus compacti, pretiosissimum est Opus.

Sequi-

De legitimo Aloës charactere. Pompejopoli 1644. 8. *

PETRI RICARTI botanotrophium sive *hortus Medicus cura GEORGII WIONI descriptus, Additæ plantæ, quæ prope Lillam nascuntur*. Lillæ 1644. 12. *SEG.* *

PETRI FORMII Tr. de l'Adianthon. Montpel. 1644. 12. *

LOUIS FERRANT traité du tabac en sternutatoire, Bourges 1645. 4. *

J. JAC. CUFFARI i biasimi del tabacco, ovvero l'uso perniciofo di esso, Panorm. 1645. 4. *

In *C. HOFMANNI* librum, quem diximus, animadvertit *G. H. WELSCH de ægagropil.* pag. 25.

JAC. ANT. CLAVENNÆ theologi *clavem* nunc legi, quæ index est in Lugdunensem stirpium historiam, cujus plantas secundum morbos enumerat, quibus mederi dicuntur.

J. B. FERRARII hesperides sive *de malorum aureorum cultura & usu*. L. IV. Rom. 1646. fol. (& 1656. f. *CAT. HARL.*) Multa ad philologiam & ad horti culturam habet, tum magnam vim varietatum ex gente hesperidum dedit depictam, utilis in eo Auctor.

BALDI BALDI del vero Opobalsamo Orientale discorso apologetico. Rom. 1646. 4. Ad prius dictam litem spectat.

JOH. SNAPPENDAEL catalogus horti Amstelodamensis. Amst. 1646. *LINN.* *

C. HOFMANNI de medicamentorum facultatibus. L. II. Paris. 1646. 4. Cautus, incredulus, vetustatis peritissimus senex, acuto & brevi stylo virtutes plantarum descripsit. Utinam plus tribuisset experimento & Naturæ!

LEVINI FISCHER Methodus nova herbaria plantarum ad septem summa genera redactarum. Brunsvic. 1646. 8. Inficetissimæ classes pro plantarum serie disponuntur, quibus subjectas supponit stirpes. Icones & nomina mala.

HENRICI MUNTING hortus & gazophylacium materiæ medicæ. Groning. 1646. 12. Stirpes raræ ex spontaneis non multæ, ne Dortmannia quidem, paradoxæ pluſculæ, ut Alliaria coronaria.

C. STENGELII hortensius & dea flora, Aug. Vind. 1647. 8.

Phytologia sive *Philosophia plantarum a GUILIELMO DUVAL*. Parisiis 1647. 8. Opus posthumum, & superstitiosi hominis vulgatissima compilatio.

JOH. BROSTERHUYS Catalogus plantarum horti Medici illustris Scholæ Auriacæ quæ Bredæ est. Bredæ 1647. 12. *

SIMONIS PAULLI flora Danica let er Dansk Urtebog. Hafn. 1648. 4. A quadrupartito penitus differt. Icones Lobelianas 393. officinalium stirpium, emtas a *MORETTO*, alias a *TABERNÆMONTANO* imitatas, nonnullas proprias habet cum descriptionibus.

Catalogus plantarum horti Medici Oxoniensis. Oxon. 1648. 8. Hortum condiderat Comes Danbi, Catalogum scripsit *BOBARTUS* senior. Continet plantarum 1600. nomina, computatis varietatibus & Canadenses pluſculas. Idem *duplo priori auctior; accedunt plantæ minimum sexaginta, quæ nullibi memorantur cura PHILIPPI STEPHANI M. D. & GUIL. BROUNEI*. ib. 1658. 8. prodiit *BOBARTUS* uterque verus Auctor esse videtur. Plantæ adjectæ 400. Sed earum multæ omnino meræ sunt vanitates.

JAC. ANTONII CLAVENNÆ Clavis, sive *thesaurus naturæ de plantis*. Tarvisii 1648. fol. * (*BIBL. SLUS.*)

GUILIELMI PISONYS & *GEORGII MARCGRAVII historiæ naturalis Brasiliæ*. L. VIII. Amstelod. 1648. fol. Fere toti botanici sunt argumenti. Plurimæ ibi stirpes iis temporibus lectæ, quibus Comes Mauritius in Brasilia imperavit, ibi descriptæ, & rudiuscule pictæ habentur.

Idem Opus mutatum, & Marcgravianis multis in Pisonianam historiam transumtis, prodiit 1658. fol. ibid.

JOH. CHRYSOSTOMI MAGNENI de Tabaco Exercitationes XIV. Ticini 1648. 4. (*SEG.*) Amstelodami 1669. 12. Neque plantam descripsit, neque analysin suscepit, neque proprias observationes habet, sed formulas unice & medicamenta varie ex ea herba parata compilavit.

JOA-

Sequitur celeberrimus RAJUS. Et in his, tamquam in pandectis, omnia, quæ hic

JOACHIMUS BURSERUS, nihil equidem de plantis ipse scripsit, sed multas misit *CASPARO BAUHINO*, multas etiam in hortum siccum collegit, qui post varios casus Upsaliæ nunc conservatur, triginta voluminum. Ex vita decessit 1649. postquam magnam partem Europæ stirpium legendarum causa peragraverat. Non descriptarum stirpium nomina *Upsaliensibus Actis* inseruit *PETRUS MARTIN* an. 1724. p. 487. 530. Deinde filius *MARTINI ROLANDUS*, præside *LINNÆO*, accuratius descripsit eumdem in disputatione habita Upsaliæ 1745. in qua eædem plantæ cum nuperis & Linnæanis inprimis nominibus habentur.

J. C. MAGNENI de tabaco exercitationes prodierunt etiam Ticini Regii 1658. 12. *EJUSDEM* etiam est Liber *de manna*, Jen. 1658. 12. Male contendit, contra *ALTOMARUM*, mel utique rorem esse, & quidem certa dosi ex cera primigenia, melle primigenio, pingui halitu, nitro & sale ammoniaco compositum.

A. SEVERINI Epistolæ, de quibus ad *CAR. AV. RHODIGINUM* diximus, recusæ sunt VVolfenbuttel 1728. 4.

HENR. REGII Hortus Acad. est ichnographia & catalogus stirpium perbrevis.

CAROLI AVANTII RHODIGINI notæ in J. B. FIERÆ Cœnam. Patav. 1649. 4. Scripserat sæculo XVI. ineunte *FIERA* de ciborum viribus medicis versiculos, quos suos fecit *CASTOR DURANTES*. Eos *CAR. AVANTIUS* notis Botanicis & Philologicis doctis satis illustravit, & figuras nonnullas addidit. Posthumum Opus edidit *JACOBUS AVANTIUS* frater. Accesserunt *M. A. SEVERINI de lapide fungifero & de lapide fungi mappa* minime inutiles *Epistolæ* quibus varia ad fungorum & tuberum historiam pertinentia continentur. Idem *SEVERINUS* minime incuriosus fuit stirpium. Tunc folium in Sceleton reduxit ante *RUYSCHIUM*(*WORM*. Mus. p. 148. 149)

HENRICI REGII Hortus Academicus. Ultraj. 1650. 8. *

CHRISTIANI MENZELII Centuria plantarum circa Gedanum. Dantisc. 1650. 4. Pulchræ stirpes appendicis loco ad *OELHAFII* elenchum hic recensentur.

LAUR. EICHSTETT de camphora an HIPPOCRATI & aliis priscis nota fuerit & quid de ejus ortu & natura recentiores medici prodiderint, Gedan. 1650. 4.

Mexicana *FR. HERNANDEZ* editio est 1615. 4. *FRANCISCI XIMENEZ* apostoli Indi *de la naturaleça y virtudes de la arboles, plantas y animales de la nuova Espanna en especial de la provincia de Mexico de que se aprovecha la medicina HERNANDII* nempe opus versum a *F. XIMENEZ*.

S. HARTLIB legacy Londini recusum est 1655. 4. *

MELCHIORIS SEBIZII de alimentis. Argent. 1650. 4. Eruditum & plenissimum Opus.

Phytologia Britannica. Lond. 1650. 8. Habet locos natales plantarum indigenarum, rariorum, quæ multæ a *LOBELIO PENNÆO* & aliis collectæ hic recensentur. Auctor est *GUILLELMUS HOW*.

FRANCISCI HERNANDEZ nova plantarum, animalium & mineralium Mexicanorum historia. Rom. 1651. fol. Hoc Opus posthumum Medici Hispani diu latuerat, quando primo *CÆSII* principis cura, tandem etiam eo intermortuo, sero editum est. Continet plantas cum barbaricis nominibus & malis iconibus insignes multas. Deinde *NARDI ANTONII RECCHI* & *JOH. TERENTII* notæ. *JOHANNIS* vero *FABRI* de animalibus pulcherrimæ observationes, tum de iisdem & plantis *FABII COLUMNÆ* notæ, & denique *FREDERICI CÆSII tabulæ phytoscopicæ* accesserunt principis nempe Lynceorum, qui etiam fungorum volumina collecta habebat. (*JAN. PLANC. Præf. ad Phylobas.* p. XXVII.) Et ipse & *FABIUS* multas observationes ad characteres & classes plantarum perutiles & nuperis inventis persimiles adsperserunt.

J. *JAC. CHIFLET pulvis febrifugus orbis Americani ventilatus* 1651. 8. *

SAM. HARTLIB legacy. Lond. 1651. 4. Commendat Anglis varia rusticæ rei compendia ex agricultura Belgica.

EJUSDEM Essay for advancement of husbandry and learning. Lond. 1651. 4. *

EJUSDEM reformed husbandman or the errors of Englisch husbandry. ib. 1651 4. * Omnia Opera egregii, candidi & patriæ amantissimi viri, in magno pretio habentur.

PIERRE MORIN Catalogue de quelques plantes a fleur qui sont au jardin de P. M. Paris. 1651. 4. (*SEG.*) *

GEORG. KIRSTENNII exercitatio phytophilologica de Colocynthide & Cocco. Stettin 1651. 4. *

CL.

hic quærimus, inveniri possunt. MORISONUS quidem habet plures plantas re-
cen-

CL. *SALMASII* Opera omnia huc referantur, cum obierit an. 1652. Ad philologiam plantarum plurimum faciunt, ad cognitionem vix quidquam. Vide ejus de *Saccharo & Manna* Libellum. Parisiis an. 1663. 8. & alias.

JOANNIS CHEMNIZ Index plantarum circa Brunsvigam nascentium cum appendice iconum. Brunsvic. 1652. 4. Stirpium non contemnenda multitudo & elegantia. Icones indigenarum tres omnino.

SILAS TAYLOR common good or the improvement of commons Forests and chases by inclosure, Lond. 1652. 4. *HARL.*

W. BLITH the English improved improv'd or the survey of husbandry surveyd, Lond. 1652. 4. Contra *HARTLIBIUM*. *

AGOSTINO MANDIROLA Manuale de' Giardinieri. Vicenz. 1652. 12. * Florum, hesperidum, olerum cultum, cum variis arcanis describit. B. R.

MARTINI BERNHARDI a BERNIZ Catalogus stirpium in horto regio Warsoviensi. Dantisci 1652. 12. Recusus a *SIMONE PAULI*.

PETRI CASTELLI de smilace aspera botanico-physica sententia. Messan. 1652. 4. *SEG.* * Addo ad eum locum illud *alterum CASTELLI Opus de plantis*, quod ignorat *D. SEGUIER*, esse omnino *TOBIÆ ALDINI* Librum supra citatum.

P. CASTELLUS dedit etiam *catalogum plantarum Ætnearum* in *BARTHOLINI Epistolarum Centuria* I.

J. ROYER beschreibung, &c. primum prodiit Halberstat. 1648. 4.

J. BAPT. ZANONI observationes aliquæ circa plantas novas & non vulgares in Bononiensi agro nascentes. Bonon. 1652. fol. Italice *SEG.* *

JOHAN. ROYER beschreibung des Fürstl. Garten zu Hessen. Brunsvic. 1653. 4. Legi meretur ob plantarum in vicinia & in Bructero Monte nascentium Catalogum, quas equidem non omnes eo loco nascentes inveni. Multas elegantes plantas primus in Germania videtur invenisse. *JOHANNES FRANCISCUS SEGUIER* ait ejus plantas montis Bructeri & viciniæ seorsim an. 1657. 4. Brunsvvici prodiisse.

SIMONIS PAULI viridaria varia. Hafniæ 1653. 12. Continetur parvo volumine *Catalogus plantarum horti Hafniensis* : tum *Parisini a G. de la BROSSE* editus. *Warsavienses tres*, hortensium duo, unus spontanearum, non satis, ut probabile est, verus. Quis enim Allium Alpinum VVarsaviæ expectet? aut Ariam majorem, aut Asclepiadem flore nigro, aut Blattariam flore albo? Porro catalogi *Oxoniensis horti* & *Patavini*, qualis erat an. 1642. & *Leidensis* a 1642. & 1649. & *Groningensis*, jam dicti : & *LAUREMBERGII* demum *Botanotheca*.

SAMUEL HARTLIB design for plenty by an universal planting of fruit trees. Lond. 1654. 4. *

Le jardinier François qui enseigne a cultiver les arbres avec la suite, Amstelod. 1654. 8. 2. vol. & 1662. 8. Paris. 1666. 8.

J. THOMASII de mandragora recusa est est Hall. 1739. 4. Philologica.

JOS. GALEANI Smilacis asperæ & Sarsaparillæ Causa. Panorm. 1654. (*SEG.*) *

MICHAELIS & *BALDASSARIS CAMPI spicilegio Botanico*. Luccæ 1654. 4. Fratres erant Botanici, quorum superstes editor fuit *MICHAEL*, docti Arabicam & Dioscorideam Botanicen. Sed etiam in Alpes excurrerunt, plantas ibi repererunt varias. Finis scribentis princeps fuit, ostendere diversum esse Cinnamomum recentiorum a veterum Cinnamomo.

JOHANNIS LOESELII flora Prussica. Prima editio prodiit in Regio Monte absque iconibus an. 1654. 4. Longe melior altera, ornata 88. tabulis ære regio redemtis. ibid. an. 1703. 4. procurata est a Professore Philosophiæ *JOHANNE GOTTSCHED*, qui tamen nihil addit de suo, *BREYNO* teste. Plantæ paucæ, nempe 761. sed raræ plurimæ, inprimis ex muscorum, fungorum & aquatilium grege, quarum plurimas primus descripsit & hinc depinxit.

THOMÆ PANCOVII Herbarium primum prodiit Ulmæ 1654. 4. auctum deinde a *BARTHOLOMÆO ZORN* Coloniæ ad Spream an. 1673. 4. Icones continet 1356. parvas nec optimas. Multæ sunt ab ipso retro *THURNEISERO*, aliæ, satis multæ, ex *LOBELIO*, nonnullas

etiam

centiores, & methodum CÆSALPINI: BAUHINUM tamen, quod ad vires inpri-

etiam mufcorum propriæ. ZORNIUS vires medicas & Synonyma addidit. Mifcentur aliquam multæ ignotæ, & proculdubio fictitiæ plantæ.

JOH. DAN. HORST Malva arborefcens lutea. Gieff. 1654. 4. In *THONERUM* proprie invectiva eft, cui pauca verba de Malva illa accefferunt.

J. THOMASII de Mandragora. Lipf. 1655. 4.

JEAN PREVOT Catalogue des plantes qui croiffent en Bearn, Navarre & Bigorre. Pau. 1655. 8. *

HONORATI FABRI Pulvis peruvianus febrifugus vindicatus. Rom. 1655. Contra Plempium.

S. ANTIMI KONYGII pfeudonymi.

JO. NARDII de China China. Bonon. 1655. *SEG.* *

J. THEOD. SCHENK. hiftoria plantarum generalis in Synopfin redacta, Jen. 1656. 4.

W. COLES introduction to the Knowledge of plants, Lond. 1656. 12. Theologi exiguum compendium, non optimi botanici, qui adfirmet in Anglia Rheum nafci nihilo Chinenfi deterius, & alias αὐταρκείαν patriæ fuæ nimis ornet, fignaturas tueatur, &c. *EJ. hiftory of plants, fruits, herbs and minerals*, ibid. 1657. fol. *

MICH. BOYM paucas plantas habere lego.

ROB. AUSTEN on fruittrees, &c. habet etiam editionem 1653. 4. *HARL.* & 1667. 4.

MICHAEL BOYM flora Sinenfis flores fructufque porrigens. Ven. 1656. fol. *

JOH. PFAUZ defcriptio Graminis medici plenior. Ulm. 1656. 4. Brevis Libellus, neque titulo refpondens, cum plantam fuam parum definiat. Ampeloprafon proliferum pro appendice defcripfit qua videtur Allii fpeciem inodoram defcribere.

JOHAN. TRADESCANT Mufeum Tradefcantianum. Lond. 1656. 12. Præter varia alia Naturæ & artis Opera, continet etiam catalogum horti fui, quo etiam fpontaneæ aliquæ Anglicæ ftirpes continentur. Is jam an. 1586. 8. prodiiffe dicitur. (*LINN.*)

ROBERT AUSTEN on fruittrees and fome obfervations on Bacons natural hiftory. Lond. 1657. 1658. 4. Non malus & verax Auctor. Primo libro de inoculatione agit, & de pomaceo. Altero multa, quæ aliena fide receperat *F. BACO*, merito perftringit, ut artificia varia ad flores plenos, nucleos exoffes, &c. arte & mangonio procurandos.

JOACHIMI JUNGII Ifagoge Phytofcopica recenfente JOH. VAGETIO. Hamburg. 1679. 4. Summas laudes pofthumo hoc Opere meruit Auctor, anno jam 1657. exftinctus. Supra fidem in minutiis ftaminum, tubarum, florum, curiofus fuit, & dialecticam fuam in excogitandis definitionibus partim plantarum feliciter adhibuit. Multa inde in methodum recepit *RAJUS*. Leges Linnæanis non diffimiles paffim fanxit. Stamina coeuntia in Borragine, Solano, floribus compofitis vidit. c. 22. Differentias a fpinis, colore, odore, fapore, facultate medica, loco natali, tempore, numero florum & fructuum accidentales effe, neque fufficere ad verum difcrimen obfervavit *IDEM*.

EJUSDEM præcipuæ opiniones phyficæ. Edidit *MARTINUS VOGEL*. Hamburg. 1679. 4. Fragmenta hæc funt, in quibus varii errores epidemici refutantur, ftirpes ad naturalia genera revocantur. Suas etiam obfervationes addit paffim *JUNGIUS*, multum ufus foliis.

EDMUNDI CASTELLI or. ad botanologicam S. Scripturæ partem, Londin. 1657. 4.

The Hereford orhards a pattern for whole England. Lond. 1657. 8. Continet cultum arborum, & malorum genera, ad parandam Siceram apta.

OV. MONTALBANI Bibliotheca Botanica fub nomine *JOH. BUMALDI* prius edita, ut fe ipfum laudare poffet Auctor. Bonon. 1657. 24. Cum *SEGUIERII* Opere recufa eft. Vide in *MONTALBANUM MALPIGHII* cenfuram, in *Pofthum.* p. 161.

In *FLACOURT relation de Madagafcar* Parifiis 1658. 4. excufæ icones ftirpium multæ, & parvæ, & malæ habentur, defcriptiones vero ob raritatem ftirpium, & veracitatem Auctoris bonæ.

JOSEPHI FAULISI de viribus Salapæ, quod non fit venenofa, Panorm. 1658. 8. *MONG.*

PASCHASII SPILLIMBENI Tr. de Balfamo. Burgis 1658. 8. *SEG.* *

DIO-

inprimis exſcripſit. Idem verum eſt de RAJO, adeo ut vera gloria debeatur JO-
Hh HANNI

DIONYSII JONQUET hortus, ſive *index plantarum, quas colebat an.* 1658. 1659. *Acceſſit ſtirpium obſcurius denominatarum per C. B. explicatio*. Pariſiis 1659. 4. Divitiæ horti, modo triennis fere nimiæ. Bauhinianas enim ſtirpes omnes habet, etiam, quas ſatis novi, nunquam exſtitiſſe, tum alias raras Gallicas ſtirpes, quarum magna pars a *BERARDO* eſt. In appendice *JONQUETUS* ex Pinace nomina quædam Arabica, Italica, & officinalia explicat.

JOH. FRANCKENII ſpeculum botanicum renovatum. Upſal. 1659. 4. Jam anno 1638. ediderat in 4. hunc catalogum Latinum, & Suecicum, ſtirpium vulgatiorum & officinalium. Paucas rariores & Sueciæ proprias primus continet.

ROLANDI STURM corticis Chinæ Chinæ deſcriptio. Antvverpiæ 1659. 12. Sed noſtra editio eſt 1689. Haag. 12. Cum *ANTIMUS CONYGIUS* pro cortice, contra eum *CHIFFLETUS* & *MELIPPUS* (*PLEMPIUS*) ſcripſiſſent, *ROLANDUS* in prima parte ſua cortici faventes obſervationes proponit, in ſecunda vero theoriam ſubjungit, vimque antipyreticam reſolutioni tribuit, practicis potius adnumerandus.

PHIL. DOUTE' diatribe de ſucco Cyrenaico adverſus Bertinum Deuxivoye. Pariſiis 1659. 4. *SEG.* *

BERTINI DEUXIVOYE Appendix de liquore Cyrenaico adverſus Philippum Douté. Pariſiis 1659. 4. *SEG.* *

SAM. HARTLIB compleat husbandman vvherein many ſecrets are laid open. Lond. 1659. 4. *SEG.* *

ROBERT LOVELL παμβοτανολογία ſeu a compleat herball, Oxford. 1659. 12. 1665. 12. Auctor qui ſe φιλοθεολογιατρόνομον vocat, dat varia dictionaria inprimis ſtirpium, cum aliqua hiſtoria viribuſque.

JOH. GUDRII zvvey tractaten von den ſignaturen aller gevvächſe, Stuttgard 1659. 8. *

J. THEOD. SCHENK catal. plantarum horti Medici Jenenſis earumque quæ in vicinia proveniunt. Jen. 1659. 12. *B. RIV.* *

OV. MONTALBANI nova Dendranatomes delineatio. Bonon. 1660. fol. (*SEG.*) *

AUG. MARCELLI hortus plantarum Patavinus. Patav. 1660. 8. (*LINN.*) *

GOTH. MOEBII Anatome Camphoræ. Jen. 1660. 4.

Catalogus plantarum circa Cantabrigiam naſcentium. Cantabr. 1660. 8. Primum futuræ peritiæ in Botanicis ſpecimen *JOH. RAII*, in quo magnam ſatis hiſtoriæ Botanicæ, plurimam vero inſectorum cognitionem demonſtravit, plantas veras a dubiis, dubias a falſis ſeparavit, exquiſite minus cognitas deſcripſit, ſalicum genus emendavit. Totum Opus in *Catalogum ſtirpium Anglicarum* tranſiit. *Appendicem* anno 1685. 8. editam non vidi.

Le *GENDRE manner of ordering fruittrees*, Lond. 1660. 8. * Gallice *la maniére de cultiver les arbres fruitiers*, Pariſ. 16 . . . 1676. 8. Germanice cum *von ENGELN*.

In *DEUSINGII* collectione edita 1660. 12. 1664. 12. *ſeu faſciculo diſſertationum ſelectarum* exſtat etiam *de manna*, *de ſaccharo*, *de mandragoræ pomis pro Dudaim vulgo habitis*, *de mandragoræ mangoniis piſſediefjes*, *de agno vegetabili*.

OVIDII MONTALBANI hortus Botanographicus. Bonon. 1660. 8. Index eſt Operis majoris, quod in tribus voluminibus octavæ formæ 2000. plantas continebat. Sed id intercidiſſe videtur. Plantæ aliquæ monſtroſæ aut raræ. De Alſine flore fugaci nugax opinio, eſſe hyſſopum Salomonis.

THOMÆ BARTHOLINI Medicina Danorum domeſtica. Hafn. 1660. 8. Hic tangere viſum, quod ſtirpium aliquarum ſeptentrionalium natalia & vires medicas tradat.

Viridarium Luſitanicum GABRIELIS GRISLEY. Ulyſſipon. 1660. 8. & in Belgio recuſum. Mirus homo & ægre Latinus, plantas habet ad 2000, quarum plurimas nota N. D. inſignivit, ſed abſque deſcriptione, ut nihil inde utile elicias nihilque certum.

G. GRISLEY Viridarium Luſit. recudit anno 1749. 8. Veronæ J. F. *SEGUIER*, cum nonnullis ex *TOURNEFORTIO* obſcurarum plantarum declarationibus.

PHILIPPI JACOBI SACHS Ampelographia. Lipſ. 1661. 8. Multa, ut ſolet, compilatio, philologica & medica, & fabuloſa. Botanici vix quidquam.

HERM. CORNELII Catal. plantarum horti Amſtelodamenſis. Amſt. 1661. 8. *

KENELMI DIGBY diſcourſe concerning the vegetation of plants. Lond. 1661. 12. Celebris variorum arcanorum patronus.

KEN. DIGBY diſcourſe, &c. recuſus eſt Amſtel. 1669. 12. 1678. 12.

STE-

HANNI BAUHINO, quod ita rem herbariam perfecerit. Sed recentiores nova quæ-

STEVENSON's *twelve months or a pleasant and profitable discourse of every action proper to each particular month*, Lond. 1661. 4. *HARL.* *

MAUR. HOFMANNUS, cujus *floram* ibi recensuimus, hortum ipse condidit.

J. JOACH. BECCHER plurimos errores commisit, ut ignarus rei herbariæ, multasque icones, quas ex *CAMERARIO* sumsisse diximus, sibi non intellectas, absque interpretatione reliquit.

GUIL. PISO in itinere Brasilico, Cliviæ 1661. 8. edito, descripsit Mandihotam, arundinem saecchariferam, &c.

HOBII van der *WORM Atriplex salsum vulgo Soutenelle primum descriptum*. Amstel. 1661. 4. Rector Gymnasii Nardensis plantam in Zeelandia natam habet pro degeneratione Atriplicis vulgaris, a maris fluctibus mutatæ. Vires ad scorbutum laudat. Argutula dictio.

JOH. JONHSTON notitia regni vegetabilis. Lips. 1661. 12.

GAUDENTII BRUNACLI de China China & pulvere ad febres. Ven. 1661. 8. *SEG.* *

SIMON PAULI de abusu Theæ, & Tabaci. Rostoch. 1661. 4. Argent. 1665. 4. Londini 1746. 8. & passim recusum cum Quadrupartito. Pro Thea perperam ex rudi foliorum similitudine habuit Gale, neque quidquam valde utile hæc satyra habet.

THOMÆ BELLUCII Index plantarum horti Pisani. Florent. 1662. 12. *B. RIV.* *

MAURICII HOFMANNI floræ Altdorfinæ deliciæ sylvestres & hortenses. Altdorf. 1662. 4. 1667. 4. & *Hortenses* prius seorsim an. 1660. 4. Ad Jungermannii catalogum multa addidit, ut ex optimis floris fit, si numerum, fidem, pulchritudinem plantarum spectes. Fungorum inprimis copiam paucissimi recentiorum adtingunt. Appendices accesserunt hortensium inprimis an. 1691. & 1703. hæc. ab J. M. Hofmanno filio.

HENRY STUBBE discourse concorning the Chocolate. Lond. 1662. 8. *

GEORGII a TURRE Catalogus horti Patavini novo incremento locupletior. Patav. 1662. 12. Veslingii ab anno 1649. Successor, in horto consenuit, magis tamen in Libris, quam in natura se exercuisse videtur amator Mathematum (*PATIN*.) Stirpes satis numerosæ. Nomina a C. B. Varietates plurimæ. Exemplar apud me est, multis plantis descriptis, ab ipso Auctore ditatum.

CAROLI SCHÆFFERI deliciæ Botanicæ Hallenses. Hall. 1662. 12. Brevissimus catalogus, sed varietates plurimæ, etiam elegantiores, & pulchræ omnino intermistæ plantæ.

JOH. JONSTONI historia naturalis de fructicibus & arboribus. L. X. Francof. 1662. fol. Compilatio mera. Utilis ad complendum *MORISONUM*, similisque fere instituti. *Hujus Syntagmatis Dendrologiæ specimen*. Lesnæ 4. absque iconibus & anno prodierat.

J. JOACHIMI BECCHER Parnassus Medicinalis. Ulm. 1663. fol. Est trium regnorum descriptio diætetica, medica. Ad plantarum historiam icones addidit Camerarianæ Epitomes.

IDEM posthumum codicem reliquit *Genealogiæ botanicæ* plantarum 6000. ex *C. BAUHINI* Pinace concinnatum.

SEB. BALDI Anastasis corticis Peruviani contra Chifletum & Plempium. Genuæ 1663. 4. Practicus.

SEB. BALDUM ajunt præluxisse *SYDENHAMO*.

JOHANNIS SIGISMUNDI ELSHOLZ flora Marchica. Berolin. 1663. 8. Hortenses fere habet, spontaneas paucas & vulgatiores.

J. F. HELVETII Amphitheatrum physiognomiæ medicum & Xystus herbarum. Hag. 1664. 8. *

ABR. HAGER Aloe Choræ Salitianæ. Alteburg. 1663. 4. Aloes, quæ Choræ in Thuringia floruit descriptio. *

JOH. LIPPAY hortus Posoniensis. an. 1664. flores & plantas hortenses habet Jesuita. *

ANTONII DEUSING fasciculus disputationum. Groning. 1664. 12. De Manna, Saccharo, Mandragora philologice agit.

HORTUS REGIUS PARISINUS. Paris. 1665. fol.

ANTO-

quædam habent ; & methodum aliquo modo perfectiorem ; hinc & ipsi

ANTONIUS VALLOTUS, emiſſis undique peritis viris, qui plantas conquirerent ; hortum regium fere ab interitu vindicavit, adjutus Opera *FAGONII*, & ita ditavit, ut catalogus ſit 4000. ſtirpium. In lucem edidit *DIONYSIUS JONQUET*. Quod prodiit, tomus primus eſt, heſperides, pomona, Bacchique dona non ſunt edita. Stirpes Europæ ; Canadenſes, ſed varietates multæ, neque pauca nomina plantarum, quas novi exſtare nuſpiam.

JOH. THEOD. SCHENK Marathrologia. Jen. 1665. 8. *LINN.* *

RUTGER HERMANNIDÆ hortulus Velavicus. Hardervic. 1665. 8. Sunt orationes de plantis. *

JOH. REA flora, ſive *de florum cultura*. London. 1665. fol. 1676. fol. *SEG.* *

PHILOSOPHICÆ TRANSACTIONES eo anno prodire inceperunt. Fieri nequit ; ut omnia enumerem, quæ ad Botanicen pertinent, & quæ ad ſuos Auctores retulit *SEGUIER*. Plurimas autem plantas Indicas, itinera botanica nonnulla, & integra pene opera ibi contineri interim monuiſſe ſufficiat. En aliqua.

Varia ad hiſtoriam vegetationis. n. 43. 44. 46. 57. 58.

LA QUINTINIE Epiſtola de Melonum cultu. n. 45.

J. *EVELYN* deſcriptio Sembradoris. n. 60.

De motu Succi in Arboribus. n. 68. 70. 71. 79. 90. 95.

Fungi deſcriptio *LISTERI*. n. 89.

Deſcriptio Cacao. n. 93.

Ad Vitis hiſtoriam, n. 93.

De Salibus volatilibus plantarum. n. 101.

De flore & ſemine Fungorum. n. 110.

De pomo ex Aurantio & Limonio in una arbore naſcentibus *P. NATI*. n. 114.

De plantis Indicis & aliis. n. 117.

BEALE Animadverſiones in Vinetum Britannicum. n. 124.

BEAUMONT de plantis rupeſtribus & earum incremento. n. 129.

BEALE obſervationes ad agriculturam pertinentes. n. 133. 134.

C. HOWARD de cultu Vini. n. 138.

PITTI Sorbus piriformis. n. 139.

VINTHORP de cultu Mayz & Maltha. n. 142.

De Frigoris noxa in plantis. n. 165.

De Saccharo ex Acere. n. 171.

De Pluvia granifera. n. 186.

BROTHERTON de incremento arborum. n. 187.

HANS SLOANE deſcriptio arboris Pimentiferæ Jamaicenſis. n. 192.

EJUSDEM deſcriptio duarum arbuſcularum coniferarum. n. 198.

BANISTERI Catalogus plantarum Virginiarum. ibid.

Tuberum tenæ icones. n. 202.

Mali effectus Mercurialis Sylvaticæ. n. 203.

H. SLOANE hiſtoria corticis Winterani. n. 204.

RAI de cultu Mayz. n. 205.

LEEUWENHOEK de ſeminibus variis. n. 205. 221.

De Ulmorum Satione. n. 205.

H. SLOANE icon & deſcriptio Coffeæ. n. 208. Sed abſque flore.

EVELYN deſcriptio novi tepidarii. n. 212.

Phytologia Tingitana. n. 220. Auctore *SPOTSWOOD*.

ED. SMYTH de uſu Opii apud Turcas. n. 221.

Fructuum in Hiberniam a mari adlatorum deſcriptio. n. 222.

M. LISTER de Succis plantarum variarum obſervationes. n. 224.

H. SLOANE de malis effectibus Cicutæ. n. 231.

J. SMITH Catalogus plantarum in Guinea lectarum. n. 232.

SOU-

magni æstimandi sunt; verum, ut videamus quænam fuerit planta veterum,

SOUTHWELL de arte conservandi fructus. n. 237.
De Oenanthes cicutæ folio vi venenata. n. 238.
J. NEWTON de noxia vi Glaucii. n. 242.
T. BENT de modo faciendæ picis. n. 243.
De rusma & alcanna. n. 243.
HUGH. JONES animalia & plantæ Marylandicæ. n. 246.
G. CAMELLI descriptio Amomi sive Tugus. n. 248.
EJUSDEM de faba S. Ignatii. n. 250.
H. SLOANE de modo propagandi speciem in quibusdam plantis Americanis. n. 251.
J. WOODWARD experimenta de vegetatione. n. 253.
J. PETIVER de classibus plantarum vi medica consentientibus. n. 255.
J. HOUGHTON de Coffea. n. 256.
J. HOTTON de Acmella & Faba S. Ignatii. n. 257.
SIBBALD de plantis quibusdam Scoticis. n. 266.
O. HOTTON de Acmella. n. 268.
J. del PAPA de noxio effectu Vernicis. n. 274.
SAM. BROWNE plantarum circa Madras repertarum catalogus cum notis *PETIVERI.* n. 244. 264. 267. 271. 276. 277. 282. 287.
STRAHAN de Tabaci in Ceylonia cultu. n. 279.
J. FLOYER de plantis dulci sapore præditis. ibid.
JAC. CUNINGHAM de variis speciebus Theæ, agricultura Chinensi, &c. n. 280.
J. de la *PRYME* de vegetatione. n. 281.
J. PETIVER Coralliorum & plantarum marinarum Philippinarum & Cheusanensium Catalogus. n. 286.
LEEUWENHOEK de germinatione seminis Aurantiorum. n. 287.
WILL. OLIVIER de cortice Peruviano. n. 290.
CAMELLI plantæ scandentes Philippinarum. n. 293. 294. 295. 296.
A. van *LEEUWENHOEK* de succo flavo Chelidonii majoris. n. 295.
EJUSDEM de cortice arborum. n. 296.
EJUSDEM de capsula seminali polypodii. n. 297.
J. P. BREYN plantarum in Hispania repertarum catalogus. n. 301.
A. van *LEEUWENHOEK* observationes in seminibus quibusdam exoticis. n. 305.
De cortice Peruviano. n. 312. & Coralliis rubris. n. 316.
J. PETIVER de Styrace liquida. n. 313.
EJUSDEM de plantis rarioribus in hortis Angliæ n. 332. 337. 343. 344. 346.
E. LLHWYD plantæ raræ VVallicæ n. 334. 337. & Cornubicæ 336.
TENISON de cultu Phalaridis. n. 237.
HELVETIUS de pareira brava. n. 346.
RICH. BRADLEY de motu succi plantarum & mucore. n. 349.
SAM. BROWNE plants about Fort S. George. n. 244. 264. 267. 271. 274. 276.
C. NEUMANN de Camphora. n. 389.
VAILLANT & *SHERARD* descriptio Ginsing. n. 354.
DESAGUILIERS de veloci vegetatione Raparum.
PAUL DUDLEY de Saccharo acerno. n. 364.
P. BLAIR de cognoscenda vi plantarum ex fabrica externa. ibid.
CANE de coloris mutatione in floribus n. 366.
P. DUDLEY descriptio of the Poison vvood Tree. n. 367.
PATR. BLAIR de generatione plantarum n. 369.
A. V. LEEUWENHOEK de seminibus plantarum. n. 368.
J. BROWN de resina corticis Elaterii.
P. DUDLEY de syrupo ex Prunis. 374.

J. DU-

rum, sufficeret FABIUS COLUMNA & JOHANNES BAUHINUS. Si

J. DOUGLAS Croci historia. n. 380. & 405.
TH. FAIRCHILD de motu succi in plantis. n. 384.
P. DUDLEY de plantis in nova Anglia, &c. n. 385.
BARREL de propagatione Visci. n. 397. 405.
MILLER de educandis seminibus exoticis. n. 403.
SEBÆ ad arborem Cinnamomiferam observationes. n. 405. 409. & ad Anatomen vegetabilium. n. 416.
J. DOUGLAS de Ypecacoanha. n. 410.
De arteriis & venis foliorum. n. 414. 461.
De Aqua Laurocerasi venenata. n. 418. 420.
GARCINI descriptio Mangostan. n. 431. Oxyoidis. n. 415.
Contrayerva sive Dorteniæ species depicta. n. 421.
H. SLOANE de noxa seminis Hyoscyami. n. 429.
C. NEUMANN. de Camphora thymi. n. 431.
De plantis in aqua educandis *TRIEWALD.* n. 418. *CURTEIS.* n. 432.
V. BACON de noxio usu Napelli. n. 432.
JAC. LOGAN de impraegnatione seminum. n. 440.
WILL. ARROT de cortice Peruviano. n. 446.
TH. STEWARD Coronopi vis in morsu canis rabidi. n. 457.
J. RUTTY aqua Laurocerasi venenata. n. 452.
MOEHRINS Salicorniæ character, & Hippuridis, & Ruppiæ, & Illecebræ Jacobeæ cujusdam descriptio n. 455.
NICHOLSON de Cochlearia. n. 456.
BAKER de planta in semine. n. 457. (est unice semen ipsum graminis tremuli cum tubis intra valvas suas).
EJUSDEM de utilitate Ribesii nigri olentis in angina. n. 459.
H. MILES de semine Filicum. n. 461.
S. C. HOLMAN de sceletis foliorum. ibid.
MILWARD de Mimosa antidoto. n. 462.
HOBSON de multiplicatione plantarum ex seminibus. n. 468.
PICKERING & *WATSON* de seminibus Muscorum. n. 471. 472. 473.
NEEDHAM de pulvello Liliorum. ibid.
FOTHERGILL de Manna. n. 472.
Catalogus plantarum ex instituto *SLOANII* in horto Chelseyano cultarum habetur in n. 376. 383. 388. 395. 399. 407. 412. 417. 422. 427. 431. 436. 440. 445. 447. 452. 455. 457. 471. 472. 476.
WATSON venenati ab Hyoscyamo homines. n. 473.
PARSONS de seminibus. n. 474.
WATSON Geaster. n. 475.
MARTYN novus Fungus. n. 476.
GMELIN de Ypecacoanha. ibid.
COLLINSON de pollinis staminum mistura. n. 477.
BONNET de satis in musco seminibus.

C. ISNARD mémoires & instructions pour le plant des Meuriers, Paris. 1665. 8. *

R. RAPINI hortor. L. IV. Parisiis 1665. 4. (editionem enim 1661. 4. non vidi). Elegantissimus Poeta & natura, & veterum monumentis, ad pangendum carmen perinde feliciter usus est. Infinitis annis locisque recusum est, & a *JACOBO GARDINERO* Anglice versum prodiit. Londini 1706. 8.

DAN. MAJOR de planta monstrosa Gottorpiensi. Kiel 1665. 4. Circulationem succi plantarum proponit.

DOMINICI CHABRÆI stirpium icones & sciagraphia. Genevæ an. 1666. & 1667. fol. *JOHANNIS BAUHINI* Opus in compendium redegit, icones excerpsit, adjecit breves descriptiones, transpositiones iconum ita non correxit, ut etiam auxerit.

HYA-

Si brevi studio & paucis impensis, vires plantarum cognoscere in votis sit, tunc pretio

HYACINTHI AMBROSINI Phytologia P. I. T. I. Bonon. 1666. fol. Alter tomus, quo arbores erat descripturus Auctor, nunquam prodiit. In isto equidem *C. BAUHINI* pinax, secundum alphabeti literas disjectus, exstat, cum etymologicis, tum paucæ plantæ rariores, & eæ rudissime sculptæ.

J. SIGISMUNDI ELSHOLZ neu angelegter Gartenbau. Berolini 1666. 4. 1672. 4. Lips. 1715. fol. &c. Liber simplex nec malus, dictio mira. Catalogi plantarum multi per olitorias classes dispositi fere vulgatiorum, quarum fere sola nomina habet.

HONORATI FABRI de plantis & de generatione hominis. Paris. 1666. 4. Norimb. 1677. 4. Acutulus homo, audax definire de obscuris rebus & dubiis, abstractas fere ideas & inutiles tractat.

PETRI BORELLI hortus sive *Armamentarium*. Castris 1666. 8. Plantarum officinalium catalogus cum brevi virium medicarum memoria.

OL. RUDBEK deliciæ vallis Jacobeæ M. G. de la *GARDIE* 1666. 12.

LAUR. STRAUSS & *PETERS de potu Coffi*, Giess. 1666. 4.

JOH. MICHAELIS FEHR Anchora Sacra vel Scorzonera ad normam N. C. Jen. 1666. 8. Melior reliquis sui similibus, in qua flora Svvinfurtensis habetur, & icones Scorzonerarum aut rariorum aut novarum. Cæterum nimis plenus laudibus, digressionibus.

The english Vineyard vindicated by *JOHN ROSE*. Londini 1666. *

WERN. ROLFINCK Hortum medicum condidit anno 1624.

URSINI descriptio Tulipæ de Alepo. Lips. 1667. 4. *

F. REDI notizie intorno alle palme. Florentiæ 1666. & in Diario Veneto.

P. du *TERTRE histoire générale des Antilles habitées par les François*. Paris. 1667. 4. 3. vol. Supra in physica classe excitatus est, cujus secundus Tomus solus huc pertinet. In plantis medicatis & œconomicis recentioribus Botanicis fere pro fonte fuit, ex quo hauserunt omnes.

WERNERI ROLFINCK de purgantibus vegetabilibus L. Jenæ 1667. 4. Multa, ut in omnibus hujus viri scriptis, eruditio Græca, Arabica, medicatæ compositiones fuse, in parte Botanica deficit.

Prior Academia Scientiarum Parisina hoc anno coaluit, cujus monumenta collecta nuper prodierunt in X. & XI. vol. Parisiis an. 1730. recusis continetur *MARCHANTII* descriptio quorumdam tumorum in Quercu natorum.

TOURNEFORTII descriptio Boleti. p. 101. 119.

EJUSDEM de quibusdam in plantis vasis.

EJUSDEM de plantarum musculis.

MARCHANTI de productione præternaturali Fraxinellæ.

HOMBERG experimenta de elevatione succi in plantis.

EJUSDEM de germinatione.

DODART descriptio Lichenis Agarici reticulati.

J. DANIEL MAJOR rei herbariæ cupidis. Kiel 1667. fol. Est *JOH. KENTMANNI* opusculum, quod an. 1609. Giessæ & an. 1629. VVittembergæ prodierat. Continet catalogum plantarum primo secundum menses & loca, tunc alterum alphabeticum vulgatiorum Germaniæ stirpium. Adjecta versio poematis.

P. von *ENGELN der uber die* 12. *monate verständige Gartenmeister*. VVolfenbuttel 1667. 12. 1695. 8. 1734. 8. Primam editionem Belgicam non vidi. Olitor superstitiosus, ignarus, pessime Germanice redditus: cæterum enarrationem stirpium habet cum medicis viribus. Adjectus est Liber D. le *GENDRE*.

CHRISTOPHORI MERRET pinax rerum Britannicarum. Londini 1667. 8. Plantas plurimas habet, Muscos hactenus neglectos accuratius cœpit recensere. Sed plurimas dubias falsasque stirpes continet.

JOH. MICHAELIS FEHR de Absinthio analecta. Lips. 1668. 8. Ex more, qui eo tempore in Germania epidemice sæviit, collectanea sua de Absinthio ejusque viribus medicis

pretio nimio esse videntur MORISONUS quidem & JOHANNES BAUHINUS.

cis huc effudit, de ipsa planta unice securus, ut omnem Absinthiorum historiam vix una absolvat pagina.

ABRAHAMI COWLEI poema de plantis. Londini 1668. 8. Magis in peculiares singularum stirpium laudes, quam *RAPINUS*, descendit, singularis acuminis poeta.

EDM. BAILLARD Traité du tabac & .. du tabac en poudre, Paris. 1668. 12. *

FLORENTII SCHUYL catalogus plantarum horti Lugduno-batavi. Leidæ 1668. 8. & 1672. 8. Sola nomina, sed adjectæ sunt spontaneæ, paludum & arenosorum vicinorum incolæ.

J. GOTTFR. OLEARII specimen floræ Hallensis, sive *designatio plantarum hortuli sui*. Hallæ 1668. 12. *B. RIV.* *

P. BOCCONE manifestum Botanicum de plantis Siculis. Catenæ 1668. fol. *SEG.* *

JOH. DAN. MAJOR de aloe Americana. Kiel. 1668. 4. Germanice.

HERMANNI GRUBE Analysis mali citrei. Hafn. 1668. 8. Nullius momenti.

J. van der *GROEN Nederlandzen Hovenier*, *den verstandigen Hovenier*, &c. Amstelod. 1668. 4. Integra domus rustica, simplicis hominis & olitorii.

ROBERTI MORISON hortus Blesensis auctus, *accessit index plantarum in horto contentarum nemini scriptarum .... & observationes generaliores*, sive *Præludiorum P. prior*. Londini 1669. 8. Novas plantas promittit 260, quarum tamen non paucæ etiam nostro tempore ignotæ sunt. Hallucinationes vero J. & C. *BAUHINORUM* invidiose vocat, quoties ad alia genera plantas revocassent, quem ea, quæ placerent sibi. Non male tamen Characterem generum inesse fabricæ florum defendit, & methodum naturalem adumbrat. Prior editio *horti Blesensis* est. Paris. 1665. fol. curante *D. BRUNYER*. De eo horto habet etiam aliqua *MONCONIS* Iter. Ital. p. 6.

In *MORISONUM* animadverterunt *RAJUS* & *RIVINUS*.

JOH. LUD. GANS Coralliorum historia. Francof. 1669. 8. mihi, nam 1635. 8. editam habet *EG.* *

JOHN OVINGTON essay upon the nature and qualitys of Tea. Londini 1669. 8. *

JOHN OVINGTON extat recusus Lond. 1705. 8. *

TIMOTHEI a *ROLL. neues blumenbüchlein*. Constantiæ 1669. 12. 1687. 12. cultum Tunicarum & Olerum, florum coronariorum tradit, &c.

BENEDETTO STELLA il Tabacco nel quale si tratta dell' origine, *istoria*, *cultura*, *qualità*, *ec. delle Piante del Tabacco*. Rom. 1669. 8. (In Diario *TINASSI*.) *

GEORG. CHRISTOPH. PETRI de Carduo benedicto. Jenæ 1669. 8. Ex more sæculi & Naturæ Curiosorum.

JOH. SPERLING. carpologia physica posthuma, edita a *G. C. KIRCHMAIERO*, VVitteberg. 1669. 8. Compilatio mera, nihil habens vel utilis vel reconditi.

PETRI NYLAND Nederlandisch Kruytboek. Amstel. 1670. 4. & Germanice Osnabrug. 1676. 4. Dodonæum exscribit, plebeius Auctor & inutilis.

WERNERI ROLFINK de vegetabilibus in genere L. II. Jenæ 1670. 4. Senilis confabulatio, in qua historia hortorum Germaniæ, Italiæ, Belgii, cum Custodis & Professorum memoria continetur.

CHRIST. HEINSII de manna nostra cum manna Israelitarum convenientia F. Viadr. 1670. 4.

In Vol. VIII. *Eph. Nat. Cur.* reperitur etiam flos Musæ ex descriptione *J. P. BREYNII*.

J. FERD. HERTODT Crocologia edita est Jen. 1671. 8.

EPHEMERIDES NATURÆ CURIOSORUM ab anno 1670. edi cœperunt. In iis aliqua, etsi non plurima ad rem herbariam facientia exstant.

JAC. BREYNII icones aliquot exoticarum & indigenarum stirpium Dec. I. Ann. IV. V. Arnicæ historia Ann. IX. X.

JÆGERI de Sementina. Dec. II. Ann. III.

E. RUMPHII de plantis Indicis variis. ibid. & plurimis locis.

GRIMMII icones plantarum Japonicarum plurimæ. Dec. II. Ann. III. &c.

A. CLEYERI plantæ Indicæ aut Japonicæ Dec. II. Ann. IV. VI. VII. VIII. IX. X. Dec. III. Ann. II. III. V. VI. &c.

NUS. Compendii ergo loco SCHROEDERUS legatur ad vires cognoscendas; nam

G. G. LEIBNIZII de Ypecacoanha Dec. III, Ann. II.

R. JAC. CAMERARII de Sexu plantarum Dec. III. Ann. II. de Urtica & Spinachia; Ann. V. VI.

VOLCAMERI de Acmella Dec. III. An. VII. VIII.

REISSELII de poline plantarum coniferarum.

SCHELHAMMERI Iter ad Mare Balthicum cum observationibus Botanicis. Dec. III. Ann. IX. X.

ANT. VALISNERII de floribus Lenticulæ aquaticæ Cent. I. II.

LOCHNER de Pareira brava. Cent. I. II. de herba Paragai Cent. V. VI. de Orobanche; Liquitaja, &c. Acriviola. Cent. VII. VIII.

DILLENII eximiæ observationes de propagatione plantarum. Cent. V. VI.

Ibidem *TOURNEFORTIUM* ob neglecta stamina accusat, sexus dignitatem inculcat in II. Epistola.

J. P. BREYNII de Ribe Arabum, &c. Cent. VII. VIII.

De Cinnamomi speciebus vol. I.

C. J. TREWII Cerei historia vol. III.

C. H. ERNDTEL catalogus plantarum circa Thermas Carolinas nascentium. vol. III.

MOEHRINGII observationes Botanicæ vol. VI.

D. MITCHEL nova genera plantarum vol. VIII.

ANDREÆ KEMPE anatomicera de Gran. Holm. 1671. 12. *LINN.* historia Abietis *.

FAUSTI NAIRONI BANESII de salutari potione Cahve. Romæ 1671. 12.

DOMINICI NAGRI virtù del Caffè, bevanda introdotta nuovamente nell' Italia. Romæ 1671. 4. (Tinassi.) Ed. II.

JOH. FERDINANDI HERTODT Crocologia. Ad modum N. C. scripta. Hoc anno cœperunt edi *Acta Hafniensia*, ex quibus nonnulla huc pertinent, ut *OL. BORRICHII* plurimæ varietates stirpium, & de earum vi medica observationes. *PETRI KYLLING* plantæ domesticæ raræ. *ARNGRIMI* de Alga saccharifera, plantæ aliquæ Africanæ, &c.

WENCESLAI MAXIMIL. ARDENSBACH tartaro clypeus excipiens tartaro mastigenos HERTODTII acc. diss. in ejus *crocologiam*, Prag. 1671. 8. *

OVID. MONTALBANI dell' Issopo di Salomone. 1671. 4. in actis Academiæ Getatorum.

ABRAHAMI MUNTING vvaare oeffening der planten. Amstel. 1672. 4. Leeuvvaarde 1682. 4. Editio posterior non ditior est, sed meliori ordine. Fidelem esse ajunt periti aliqui in herbarum cultu. Sed superstitiosus fuit signorum observator. Stirpium nomina mire corrupit, ut mireris in Professore, & icones non paucas suspectissimas dedit.

ROBERTI MORISON plantarum umbelliferarum distributio nova per classes affinitatis. Oxon. 1672. fol. Ex seminibus genera definit, icones Seminum ad 150. nitidas addit, stirpes breviter describit, pingit aliquas, miscet alienas, ut Pimpinellam, &c.

W. HUGHES the American physician, Lond. 1672. 12. fere unice de plantis agit, easque ad propriam, ut testatur, experientiam describit.

SIMON de Molinaris, &c. potius ad medicinam & diætam pertinet. Florem tamen theæ rosæ similem & fructum describit, & recte refutat *SIMONEM PAULI*, qui theam pro Gale habuerat.

ARISTOTLE instruction ou l' art de cultiver toutes sortes de fleurs, Paris. 1672. 12. * *H. VON OSTEN* Anglice prodiit anno 1711. 8.

ROBERT SHARROK hystory of propagation and improvent of vegetables. Oxon. 1672. 8. *

WILLIAM HUGHES compleat vineyard and flovvergarden. Lond. 1672. *SEG.* *

JACOBI BARRELIER Plantæ per Hispaniam, Italiam & Galliam observatæ. Ed. *ANTONIUS* de *JUSSIEU*. Parisiis 1714. fol. Monachus, multis in Italiam, in Hispaniam susceptis itineribus, lectis ubique raris plantis, consilium iniit depingendarum plantarum suarum, quibus *CLUSIANAS* aliasque rariores adderet. Cum intermortuus esset labori an. 1671. post quadraginta annos nomina Turnefortiana & ordinem addidit *ANT.* de *JUSSIEU*, non ubique, ut ajunt periti, Auctorem adsecutus. Varietatum immensam vim habet *BARRELERIUS*, ut cum cautela oporteat legere, multa tamen propria, & Gramina maxime pulcherrima.

JOHN

nam ex BAUHINO & DODONÆO collegit; huc refertur etiam MARCGRAVIUS.

Ii Si

JOHN JOSSELEYN nevv England rereties. Londini 1672. 12. Plantas spontaneas describit. *

FRANCIS DROPE sure guide in raising land ording fruittrey. Oxon. 1672. 8. *

J. DAV. PORTZII vini Rhenani inprimis Bacharacensis anatomia Chymica. Heidelberg. 1673. 12. *SEG.*

JOHN. RAI topographical moral and physiological observations made in a journy, &c. Londini 1673. 8. Simplex munditiis. Politica non tango, quæ, quod ad mores attinet, sapienter fere dicta, in forma vero Reipublicæ passim vitiosa sunt, ex festinatione necessaria in tutore morum nobilibus junioribus dato. Historiam naturalem ad usus humanos utilem, & stirpes spontaneas ubique diligenter indagavit, in Belgio, Germania, Italia, Gallia calidiori, sed maxime Genevæ immensam plantarum rariorum vim suis collegit laboribus.

HENRICH VON OSTEN Niederlandischer Gaertner, Germanice an. 1673. 8. & sæpius alias, & an. 1728. prodiit. In N. I. de cultu florum brevis & bonus est. N. II. Tulipas fuse, sed olitoria eruditione tractat. N. III. Tunicarum cultum perinde ampliter. IV. De inoculatione arborum agit. V. de Hesperidum cultu. Pleraque simpliciter satis scripsit.

JOHN ARCHER every man his ovvn doctor vvith an herbal. Lond. 1673. obscurissimus Auctor. *

LIV. IGNATIO CONTI il vero Pilfio overo Laserpizio nuovamente discoperto. Venet. 1673. *

E Lettere sopra la detta scoperta. ibid. an. 1674. 4. *

E Rispòsta a questa lettera ibid. 1674. *ed Aggiunta sopra l'istessa scoperta* ibid. *GIORN. DE' LETTER. SEG.* *

JOS. GALEANI il caffè con più diligenza esaminato. Palerm. 1674. 4. *SEG.*

VALENTINI ANDREÆ MOELLENBROECK Cochlearia curiosa. Lips. 1674. 8. & 1746. 8. Species Cochleariæ male depinxit, distinxit, farraginem congessit formularum. Anglice tamen reddidit *T. SHERLEY* & edidit Londini 1677. 8.

J. STEPH. RUDOLP de Christopomis, Bareith 1674. nempe malis florentibus sub *CHRISTI* natalitia.

WILH. PITHOPOEI vincetoxicum, Hamburg. 1674. 8. * Germ.

G. FRANK de soldanella, Heidelberg. 1674. 4. *

P. BOCCONE icones & descriptiones, &c. prodierunt Oxon. 1674. 4.

PAULI BOCCONE Icones & descriptiones rariorum plantarum Siciliæ, Melitæ, Galliæ & Italiæ. Magni operis, quod offerebat *PAULUS*, primitiæ, a *MORISONO* editæ, cum præfatione botanici argumenti, stirpes raræ, aliquando novæ, aliæ notæ, sed cum novis nominibus. Icones parvæ rudesque.

PETRI NATI Phytologica observatio de malo limonio citrato vulgo Bitarria. Florent. 1674. 4. Habet etiam epistolam insertam *PAULI BOCCONE.* *

OBADIAH BLAGRAVE description, and physical virtues of all trees herbs, &c. Londini 1674. 8. *

J. G. Saintfoyne improved. Londini 1674. 4. *

FRIDERICH MARTENS Spizbergische Reisebeschreibung. Hamburg. 1675. 4. Raræ industriæ & optimi ingenii Chirurgus, omnem rem naturalem in itinere ad capiendas Balænas an. 1676. suscepto observavit, maxime equidem animalia. Stirpes paucas, omnium mortalium polo hactenus proximus, observavit similes Alpinis.

MARCELLI MALPIGHII Anatome plantarum. P. I. Lond. 1675. fol. P. II. an. 1679. fol. Fabricam partium plantarum diligenter & solerter microscopii ope exposuit. Sexum plantarum inter primos adsecutus est, tubas & stamina in dignitatem constituit, multarum plantarum characteres fideliter expressit, minimas aliquas depinxit.

FRANCISCI van STERREBECK Tonneel des Campernoelien. Antvverp. 1675. 4. 1712. (1654. 4. *SEG.* sed vidi id errore typographi fieri). Homo illitteratus, adjutus *CLUSII* posthumis Fungorum iconibus, non alibi unquam editis, & propria etiam in nemoribus Brabantiæ indagatione, plurimos omnino Fungos descripsit, depinxit. Methodum ignoravit, qui ne lamellas satis a tubulis separavit, simplex cæterum & candidus.

GIA-

Si quis velit vires omnes videre, legat DODONÆI *Opus Antvverpiæ editum anno*

GIACOMO ZANONI Istoria Botanica. Bonon. 1675. fol. & multo plenius curante *CAJETANO MONTIO* 1742. fol. Indicas varias accepit a *MATTHIA* de *S. JOSEPHO*, qui varias & ipsi plantas misit, & in itineribus *VINCENTII* de *S. CATHARINA* descripsit, ad hortum etiam Malabaricum multum contulit. Sed Ragusinas etiam aliquas & Italicas & Helveticas demum *ZANONUS* pulchre depictas dedit. In posthuma editione, quæ tunc quam maxime edebatur, quando de edenda spem meam sum testatus (*Enum. Helv. Nomina scripta* 112.) expuncta est magna pars laboris, quem in adferendis aliquot veterum plantis nimium, & nimis precarium posuerat. Adjectæ sunt tabulæ propriæ plurimæ & nitidæ cum rudes sint, quas a M. de *S. JOSEPHO* habuerat Auctor. Elegantem se editorem gessit *MONTIUS*.

MICHAEL TOGNI raccolta delle singolari qualità del Caffè. Venet. 1675. 12. *SEG.* *

DOMINICI VIGNA Animadversiones in Theophrastum. Pisis 1675. 4. Herbas veterum ad Italica nomina refert. *

C. BARTHOLINI Exercitationes miscellanea. Leid. 1675. 8. In iis herba Fumana, Helianthemi nempe species describitur, depingitur.

J. WINSIUS de corallis, Jen. 1675. 4. *

COTTON the planters manual, Lond. 1675. 8. *

PAULI AMMANN supellex Botanica & Manuductio ad materiam medicam. Lipf. 1675. 8. In illa catalogus horti Lipsiensis repetitionibus onustus tædiosis, in isto observationes criticæ non certe contemnendæ continentur.

HUGH PLAT the garden of Eden 2. edit. Lond. 1675. 8. Domus rusticæ officia, inprimis compendia rerum & lucrosa arcana, in arte hortensi descripsit. *

J. B. Epitome of the vvhole art of husbandry. London. 1675. 8. Agriculturæ systema. 8.

EUGENII MICHETI Lexicon Botanicum complectens nomina, &c. Simplicium expositorum in publico apparatu. Rom. 1675. 12. * *SEG.*

Mémoires pour servir a l' Histoire des Plantes. Paris. fol. magn. 1676. Auctor est *DODARTUS*, cujus opusculum Paris. an. 1679. 12. seorsim prodiit. Pertinet ad analysin chemicam plantarum, a qua eo tempore cognitio virium medicarum fidelior exspectabatur, nunc vero quidquam firmi obtineri posse desperatum est. Utebantur vero plurimum noviter inventa succorum cum variis liquoribus commistione. Aliqua tamen etiam ad characteres pertinent. Radiatarum, laciniatarum nova nomina tunc innotuisse observat ibid. p. 133.

Cæterum ab hac epocha an. 1670. nova incrementa res Botanica sumsit, quæ ab excessu *BAUHINORUM* languerat. *P. HERMANNUS* enim, & Auctores *HORTI MALABARICI*, & *RAJUS*, & *BOCCONE*, & *TOURNEFORTIUS*, & alii vim magnam stirpium detexerunt. Magnates inprimis in Belgio hortos suos Indicis plantis cupide instruxerunt. De methodo serio cogitatum est. Figuræ etiam multo nitidiores cœperunt parari. Icones subjectas pulcherrimas & supra fidem nitidas, dedit *MARCHANTIUS*, qui Hispaniam, Italiam, Germaniam, Ægyptum, Asiam, Africam jussu *GASTONIS BOURBONII* peragravit (*SCHELHAMMER ad introd. Conring.* p. 334) Earum aliquæ ad Gastonianas expressæ sunt. *Mémoires*, &c. p. 136.

ROBERTI PLOT natural history of Oxfordshire. Oxon. 1676. fol. & 1705. fol. (paulo auctius). Auctor omnis historiæ naturalis satis curiosus, maxime quidem lapidum figuratorum, & fossilium, plantas tamen ibidem breviter depinxit, & earum varietates.

WORLIDGE treatise of cyder Lond. 1676. 4 *system of agricultur* 1697. fol. *art of gardening*, ib. 1700. 8.

P. NATI interno alla natura del Pepone, Firenze 1676. 12. *

AUG. HENR. FASCH de myrrha Jen. 1676. 4.

Nouveau Traité des Oeillets & de la façon de les cultiver. Paris. 1676. 12. Cum nominibus varietatum in Tunicarum genere.

VINCENTII MENAGOTI Postilla ad alcuni capi del Zanoni. Padova 1676. 12. *SEG.* *

J. COMMELYN Nederlandse hesperides. Amstelod. 1676. fol. Lond. 1683. 8. Anglice. Brevis & simplex, paucorum Pomorum aureorum icones dat perpulchras, præcepta pauca, sed ab experientia nata, de hybernaculis & morbis plantarum.

H. H.

no 1664. *in folio*. Ibi non tantum reperitur Auctoris sententia, sed quidquid

Ii 2 CLU-

H. H. CAUSE Koninglike Hovenier. Amstelod. 1676. fol. Enumeratio brevis stirpium hortensium & spontanearum, cum cultus compendio. Figuræ paucæ, manu *D. CAUSE* sculptæ.

J. CHRIST. BECMANN in Memorandis suis Francofurtensibus, (ad Viadr.) an. 1676. editis unam schedam habet, plenam nominibus stirpium sponte ibi nascentium.

EDME MARIOTTE Essay Physique sur la vegetation des plantes, prodiit. Paris. 1676. 12.

J. G. MULLER Blumen-Arzney-Kuchengarten und Baumgartenlust. Multis annis, sed primum ni fallor Stuttgardiæ an. 1676. 12. prodierunt. Auctor V. D. M. Botanicus non valde gnarus, qui Thoram vocet Napellum cœruleum, & Anthoram ipsi foliis & floribus dicat esse quam simillimam.

MAURITII HOFMANNI Tabula locorum & mensium. Altorf. 1676. 4. brevissime.

J. W. Viretum Britannicum 1676. 8. Historiam Vini, Siceræ, & succorum vinosorum indigenarum Angliæ continet.

W. COOKE manner of raising and improving forest trees. Lond. 1676. 4. Mechanica etiam ad materiem pertinentia habet.

CASP. POSNER disputatio *de manna*, Jen. 1677. 4.

HENRICH BARSTEIN tobaks vvunder ... und arzney mittel, Erfurt 1677. 8. *

SHERLEY history of the saurry grasse, Lond. 1677. 8. ni fallor ex *MOELLENB*.

J. MAR. CIASSI Meditationes de natura plantarum, &c. Venet. 1677. 12. Aliqua ad fabricam subtilem. Pulpam seminis non in plantam abire, sed in duo folia seminalia, semen vero sive primordium plantarum esse signaturas quasdam, a quibus, pervadenti spiritui seminis futuri sigilla imprimantur, & habitare in germine, non in pulpa, ita dispositas particulas, ut accedente motu fingantur in radices; causam vero motus esse elasticas in radice particulas, &c.

GIOV. GIACOMO ROGGIERI catalogo dell' erbe native del suolo Romano. In *JOS. DONZELLI* Theatro Pharmaceutico editionis 1677. reperitur, brevis equidem & paucas neque raras plantas habet. Seorsim exstat 1681. 4. Venet. (*LINN.*), & Venet. 1704. 4. *SEG.**

JOH. RAI catalogus plantarum Angliæ & Insularum adjacentium. Lond. 1677. 8. Ex Cantabrigiensi flora natus, sed multo auctior, tum per Auctoris itinera, tum ex collatitio curiosorum labore. Accessit *appendix* an. 1688. 8. ex VVallico itinere, & fungorum muscorumque ab amicis acceptis speciebus orta. Eoque opere perpetuo aucto factæ sunt *synopses stirpium Britannicarum RAII*, quarum 1. editio, Lond. 1690. 8. aliquas icones habet, quibus destituuntur reliquæ, altera est anni 1696. 8. de tertia, quam *DILLENIUS* edidit, seorsim dicetur.

J. LUDOV. HANNEMANNI nova methodus cognoscendi vegetabilia. Kiel. 1677. 4. Recudit partem ad Botanicam pertinentem Introductionis Conringianæ ad historiam medicam: tum varia alia adversaria.

J. W. systema horticulturæ. Lond. 1677. 4. Arborum & oleorum cultum describit. *

JOH. MATTHIÆ FABRI strychnomania. Aug. Vind. 1679. 4. Plusculas observationes habet hominum, quos Belladonna exstinxit, aut certe multis malis affecit. Adjecta adversaria & icones multarum plantarum ex gente solanacea collatitiæ.

JACOBI BREYNII Exoticarum & minus cognitarum stirpium Centuria I. (quam nulla alia secuta est). Gedan. 1678. fol. Splendidum Opus quo Indicæ plantæ rariores ex Belgicis hortis, aliquæ etiam Pruthenicæ & Schvvalbacenses descriptæ, & pulchre depictæ habentur. Viginti novæ tabulæ, quas edere promittebat *BREYNIUS Phil. Trans.* n. 334. nondum adparuerunt.

BERNH. VERZASCHÆ neuvollkommenes Kräuterbuch. Basil. 1678. fol. Figuræ Camerarianæ, cum virtutibus.

Instruction pour le jardin potager, Paris. 1678. 12. *SEG.*

P. MORIN Remarques sur la culture des fleurs. Paris. 1678. 12. Poetaster, & vanus, nova tamen, certe eo tempore, aliqua habet in Tr. de Tunicis.

CLAUDE MOLLET Théatre du jardinage. Paris. 1678. 12. Simplex & absque eruditionis adfectatione cultum vulgatiorum arborum & plantarum & bombycum tradit.

J. JACO-

CLUSIUS, ÆGINETA, ORIBASIUS habuerunt, invenitur in hac ultima editione

J. JACOB. WEPFER de cicuta aquatica. Basil. 1679. 4. Anatomicum equidem argumentum in hoc pulcherrimo Libro regnat, bonas tamen icones plantæ suæ tradit, ut non adgnitam fuisse mireris, vires que per experimenta detegit.

MATTH. TILINGII Rhabarbarologia curiosa. Francof. 1679. 4. Compilatio.

M. PRADE histoire du Tabac. Paris. 1679. Encomium Tabaci continet, cum medicis viribus & compositionibus hujus herbæ. *

CASTILLON Question de Médecine. Aix 1679. Condemnat Coffeam. *

JOH. CONRADI AXT de arboribus coniferis. Jen. 1679. 12. Minime male & duarum Abietum discrimen, & sylvicolarum Thuringiæ modum parandæ picis describit. Cum vero inficetam historiolam de *GUIDONE PATINO* miscuisset, coactus a Jenensibus Medicis palinodiam cecinit. (*C. PATIN. Lyc. Patav.* p. 103.)

GIORNALE DE' LETTERATI dell' an. 1668. fino all' an. 1675. Roma per il Tinassi. Est Diarium Parisinum (J. des Sav.) & in fine ex Transactionibus aliqua accesserunt, cum additamentis Librorum Italicorum, & aliquando nonnullis observationibus, sed rarius, propriis factis a Medicis Italicis.

BENJAMINI SCHARF Αρκευθολογία, *sive Juniperi descriptio curiosa.* Jen. 1679. 8. Inutilis, ut solent compilati Libri: formularum plurimum, descriptionem nullam habet Juniperi.

JOHN. EVELYN Silva: an essay on earth: Pomona: and Calendarium hortense. Lond. fol. 1679. & repetito etiam 1729. quæ editio penes me est. Postquam sylva an. 1664. & 1667. & tractatus de Teriaca an. 1676. 8. & Kalendarium an. 1664. Londini prodierant, conjunctim prodierunt, his, quos dixi, annis. Scopus Auctoris non Botanicus adeo quam œconomicus, & politicus est, & in *sylva* quidem Anglos, quibus nullæ sunt, ad ferendas sylvas hortatur, dicitque modum, quo ferantur optime: In Pomona vini pomacei præparationem describit. Laudat eum auctor epistolæ ad *ELLIS*.

EJUSDEM french gardener, Lond. 1691. 8. *EJ. Sylva* 1706. 8. *EJ. gardeners almanach* 1699. 8. 1706. 8.

In *VERBRUGGII land en zee Chirurgie* exstat etiam historia stirpium medicatarum Indiæ utriusque.

BARTHOLEMI PIELAT Insula Ceylonia Thesaurus Medicus. Amstel. 1679. 12. Ex *GRIMMII*, non citati, laboribus compilatum opusculum; cinifloris & alchemistæ calamo exceptum. Præparationes varias ex Aromatibus, stirpibusque indigenis Indiæ continet.

ROBERTII MORISONI Plantarum historia universalis Oxoniensis Tom. II. Oxon. 1680. fol. Primus Tomus, quo arbores oportebat contineri, nunquam prodiit. Alter iste, a *MORISONO* editus, continet scandentes, papilionaceas, tetrapetalas siliquosas, liliaceas, farraginem variam. Descriptiones ex *J. BAUHINO* aliisque collegit, suas tamen miscuit, icones plurimas sculpi curavit, partim collatitias, partim suas: nomina longa & paradoxa imposuit, in critica specierum historia nihil valuit, hinc in multas incidit repetitiones: in eo commodus, quod plurimas plantas & numerosissimas icones contineat. Hortolanus cæterum, & in seminibus unice, neglecto flore, occupatus.

HENRICI MUNDII de aere vitali, esculentis & potulentis. Oxon. 1680. 8. Francof. 1685. In parte diætetica habet plantas edulas. Sed vulgaria fere sunt, quæ adfert.

JACOBI BREYN Prodromus rariorum plantarum I. Gedan. 1680. 4. maj. & *Prodromus* II. ibid. 1689. 4. junctim vero 1689. 4. & 1739. 4. Egregiæ plantæ Indicæ pleræque ex Beaumontii & aliorum Magnatum Belgarum hortis, aliquæ tamen Borussicæ.

EM. KOENIG prima editio *Regni vegetabilis.* Basil. 1680. 4.

JOH. JAC. WAGNER historia naturalis Helvetiæ curiosa. Tiguri 1680. 12. Arbores paulo fusius, reliquas stirpes brevissime tradidit, nomina nempe Alpinarum ex *BAUHINIS* collectarum, cum quibusdam novis paradoxis, nemini satis intellectis.

JAC. AUGUSTI HUNERWOLT Anatome Pæoniæ. Arnstalt. 1680. 12. Plurimus in formulis. Sed analysin etiam chemicam duasque species Pæoniæ describit.

Histoire

ne DODONÆI cum Scholiis, quæ optima est. DIOSCORIDES *cum annotationibus*

Histoire des plantes de l'Europe & des plus usitées qui viennent d'Asie, &c. Lyon 1680. 12. 2. vol. (SEG.) 1707. & 1726. 12. Icones minutæ ex *MATTHIOLO* ad 860. nomina & ordo C. B. Errores potius aucti quam correcti.

Secret pour teindre la fleur d'immortelle de diverses couleurs. Paris. 1680. 12. *

A. CLEYER parvum herbarium vocabulis Siricis constans. Francof 1680. 4. *

A. CLEYER quære, an idem sit *herbarium*, quod cum *specimine medicinæ Sinicæ* prodiit Francofurti 1672. 4. & quo 289. nomina stirpium cum medicis viribus continentur.

LANGFORD plain and full instructions to raise all sorts of fruit trees that prosper in England, Lond. 1681. 8. *HARL.* 1690. 8.

AMBROSII HEIGEL disputatio *de opio*; Altdorf. 1681. 4.

EHRENFRIED HAGEDORN, Cynosbatologia. Jenæ 1681. 8. Non quidem in Botanicis laudem meruit, qui Mespilum misceat Rosis, harum nullam speciem distinguat, icone ne pinnatam quidem foliorum faciem exprimat. In spongiolis curiosior eit, inque formulis.

JAC. MARTINI die fruchtbare Boriza oder das heilsame Kraut lunaria. Brig. 1681. 8. Alchemicum opusculum. *

NEHEMIÆ GREW Anatomy of plants with an idea of a philosophical history of plants, and several other lectures. Lond. 1682. fol. Auctoris studiosi, & in observando diligentissimi *natural history of roots* prodierat an. 1673 8. *The anatomy of plants begun*. Lond. 1671. 12. & *comparative anatomy of trunks*. 1675. 8. &c. Hæc omnia nunc in unum collecta habentur. Præcedit Idea Philosophicæ historiæ plantarum, quæ compendium est sequentium & aliqua de modo inquirendi consilia, aliquas de analogiis, de plantarum partibus essentialibus duabus, ligno & utriculis, cogitationes habet. Deinde *Anatomy of plants begun* (quam eamdem vertit Latine *LE VASSEUR*, & Parisiis an. 1679. 12. edidit & 1682. 12. cum *DE-DU de l'ame des plantes* Libello qui *ZOD. MED. GALL.* Tomo IV. M. Majo insertus est, & Parisiis 1682. 12. recusus & Leidæ an. 1685. & 1691. 12. &c.). Continet prima elementa anatomes plantarum, partium omnium, ordinis & progressionis in vegetatione, radiculæ seminalis, plumæ, loborum cotyledonum, anatomen radicum, circulationem succi. III. Anatome trunci, medullæ, vasorum ligneorum, aereorum, lacteorum, lymphaticorum, medullæ, corticis. IV. Anatomen folii, floris, fructusque. Hæc pars uberior est & ditior. Ibi stamina, flosculos, semiflosculos, tubasque describit, non alienus a theoria *D. MILLINGTON*, qui pulverem staminum pro semine mare habuit. ut tamen ipse *GREWIUS* stamina pro organo excretorio partium quarundam nimis volatilium habuerit, (ut ab eo *TOURNEFORTIUS*), quæ semina præterea fecundarent (p. 173.). In seminum historia inprimis copiosus fuit, & in fructibus, nimis tamen theoriæ indulsit, qui a mechanicis figuris salium figurationem partium in plantis conatus fit explicare. Cæterum mascule se ab omni suspicione imitationis *MALPIGHII* vindicat, & monet 11. Maji 1671. primas observationes se dedisse Societati, quum *MALPIGHIANÆ* advenerint 1. Novembris: sua de trunco & radicibus inter an. 1672. & 1674. lecta esse, de foliis vero, floribus & fructibus inter 1676. 1677. *MALPIGHII* primum tomum an. 1674. demum esse editum. Denique addo Librum *GREWII* primum, secundum & tertium in E. N. C. *DEC.* I. Ann. VIII. appendice prodiisse, vitiose & non sine querela *GREWII*: a *NIGRISOLIO* vero (p. 245.) promissam novam editionem cum suis observationibus, in lucem non venisse.

In *F. BAYLE dissertationum physicarum* P. II. quæ Tolosæ anno 1681. 12. prodiit, dissertatio est de forma plantarum, in qua generatio fungorum mechanica ex succo salicis in fibras densato explicatur.

WOLF. HELM. de *HOCHBERG Adeliches Landleben*. Nuremb. 1682. fol. 3. vol. 1701. Omnem demum rusticam continet.

W. H. de *HOCHBERG* quem citavimus libellus recusus est etiam Nur. 1716. Præter agri autem, horti, nemoris, vineæ cultum, catalogum etiam plantarum medicatarum continet, & icones pluscusas, sed fere ex aliis supplementum. Ad singulos Libros adjecit *MARTINUS ENDTER*; dictio vero *ERASMI FRANCISCI* est.

TIMOTHEI a ROLL Schweizerischer Botanicus, aus seinen hinterlassenen schriften. Zug. 1682. 12. *

CHRISTIANI MENZEL Index plantarum universalis polyglottus: accessit *pugillus plantarum ratio-*

nibus MATTHIOLI perfectum etiam est Opus ad vires cognofcendas. Denique Clar.

variorum. Berolini 1682. fol. & 1696. 1715. paulo auctius nempe duabus tabulis ftirpium exoticarum. Hic titulus eft *Lexicon plantarum polyglotton univerfale*. Illo quidem Lexico parum utilitatis rei herbariæ attulit, ifto magis, quo plantas raras itineris fui Italici, Tirolici, & Marchicæ Ditionis recenfuit, & aliquas depinxit. Pleræque equidem ab aliis cum aliis nominibus editæ fuerunt pridem, raræ tamen funt & pulchræ.

The natural hiftory of Coffée, quem ea pagina citavimus librum, quære an idem *the natural hiftory of Coffée, tea, chocolate and tobacco vvith a tract of the Elder and juniper Berries*, Lond. 1683. 4. *

LA FONTAINE Poëme fur le Quinquina. Paris 1682. 12.

LA FONTAINE poëme, &c. foterium eft lepidiffimi poëtæ quem is cortex fanaverat.

FRANCISCI van *STERBECK Citricultura ofte regeeringh der uytheemfche boomen*, &c Antvverp. (1682. 4. *SEG.*), 1712. 4. Ignarus homo fuper omnem fidem, qui v. gr. Herodianum dicat fcripfiffe de Conrado Imperatore. Hefperides ex *FERRARIO* fumfit, arbores exoticas hinc inde compilavit.

J. SIGISMUNDI ELSHOLZ neues Tifchbuch. Colon. Berol. 1682. 4. Omnes quidem cibos practice & œconomice confiderat, primo tamen loco eos, qui ex plantis petuntur, cibos potufque.

The natural hiftory of Caffée. Lond. 1682. 8. Compilatio. *

GEORG. WOLFGANG WEDEL de Opio, & *MICHAELIS ETTMULLER de virtute Opii diaphoretica*. Jenæ 1682. 4. prodierunt. Collectanea funt ex genere practico, neque aut fatis bona hiftoria naturalis Opii, aut analyfis, quæ defideria impleat, ibi traditur.

G. W. WEDEL de fale volatili plantarum. Jenæ 1682. 12. (prius edita. Francof. 1672. 12. *PH. TR.*). Eleganti Libello Ifatidis, in Thuringia vulgo cultæ, hiftoriam, & obfervationem alcali de planta ftillantis, tunc novam, continet.

JEREMIÆ LOSS difputatio *de nuce vomica*, VVittemberg. 1682. 4.

SAM. GILBERT florift's vademecum being a compendium of vvhatever vvorthy notice has been exftant Lond. 1682. 8. * *HARL.* alibi 1683. 8.

JOH. RAI Methodi plantarum prima editio Londini prodiit 1682. 8. Rudimenta imperfecta methodi, generibus per minuta & externa figna laxe diftinctis, ex unicis fere foliis & fructu, nulla pene floris mentione facta. In præfatione aliqua habentur, ad cotyledones, & germinationem plantæ facientia, quæ in pofteriori editione defiderantur.

MICHAELIS ETTMULLER Schröderi dilucidati Phytologia. Exftat cum Operibus omnibus Francofurti an. 1688. porro Genevæ & Neapoli editis. Ad practicam partem pertinet, officinalium plantarum hiftoria fatis fufam, & ex alienis & ex propriis obfervationibus congeftam tradit.

In *GEORGII WHEELERI itinere Græco*, Londini 1682. 8. edito, plufculæ icones plantarum habentur.

DEDU de l' Ame des plantes. Parif. 1682. 12. Acidum aereum fermentefcens cum alcali terreo excitare femen, ut crefcat & alatur, &c.

ABRAHAMI MUNTING de vera herba Britannica differtatio. *Acceffit Aloidarium*. Amftel. 1681. Sed mea editio anni 1698. 4. eft, & Auctor obiit an. 1683. Opus pene hiftoricum. Lapati icones aliquæ bonæ, aliæ dubiæ fidei; ut ipfa, de qua inprimis agitur, Britannica, ut Auctoris Opere dignofci fere nequeat.

EJUSDEM Naauvkeurige befchryving der aerdtgevvaffen. Leidæ an. 1696. fol. prodiit, cum magnificis tabulis. Nempe Opus fupra recenfitum (*oeffening van de planten*) revifum & auctum, tum numero plantarum, tum viribus, reliquerat moriens *MUNTINGIUS*. Id fplendide editum eft. Inde rejecta Belgica tota fcriptione, folæ icones an. 1727. & alias cum fynonymis a *KIGGELAARIO* collectis prodierunt. Fabulofæ plantæ immiftæ funt, & in iconibus fæpe aliquid nimii & poetici ineft.

JAMES SUTHERLAND hortus Medicus Edinburgenfis. Edinb. 1683. 8. Satis & copiofus catalogus & fidelis, neque oneratus fpuriis ftirpibus aut nominibus. Varietates continet & nimis paucas feptentrionales aut Scotiæ indigenas.

ELIÆ

Clar. TOURNEFORTIUS egregia præstitit in Libello in 12. *de Plantis cre-scen-*

ELIÆ FILLANDS Catalogus plantarum, quæ circa Aboam in cultis & incultis inventæ sunt Auctior. Abo 1683. 8. (prius anno 1673. *LINN*). Plantæ vulgares, pleræque hortenses, propriæ Finniæ vix ullæ, icones ex aliis imitatæ, non bonæ.

JOH. COMMELINI Catalogus plantarum indigenarum Hollandiæ. Præmittitur *LAMBERTI BIDLOO diss. de re herbaria*. Amstelod. 1683. 12. In catalogo stirpes 776. & inter eas non-nullæ non descriptæ marinæ, apetalæ, aut musci.

MATTHIÆ TILINGII lilium curiosum. Francof. 1683. 8. est compilatio.

MATTH. TILINGIUS edidit etiam *opiologiam novam*, Francofurt. 1697. 4.

J. FRID. ORTLOB de analogia nutritionis plantarum & animalium, Lips. 1683. 4.

P. SYLV. DUFOUR de l'usage du thé, &c. auctius etiam recusus est Hagæ 1693. 12. adjecta *ST. DISDIER méthode pour composer d'excellent chocolat*. Nonne idem *beschreibung des caffée, the, chocolate und tabaks*? Hamburg 1684. 12.

R. J. CAMERARII disputatio de helleboro a nobis citata, habita est sub *B. MEZGER*, & ad praxin spectat.

BERN. ALBINI disputatio *de thea* Francof. Viadr. 1684. *EJ. de tabaco*, ibid. 1695.

De la *RIVIERE* du *MOULIN de la culture des arbres*. Paris 1683. 4.

L'Art de tailler les arbres familiers avec un Dictionaire des mots dont se servent les Jardiniers. Paris. 1688. 12. *

ROBERTI SIBBAALD Scotia illustrata. Edimburg. 1684. fol. In Parte Botanica, sive L. I. P. II. plantæ indigenæ, fere ex *RAIO* & *SUTHERLANDIO*, nimis paucæ neque fere ullæ propriæ recensentur. Icones paucæ, rudes, observationes practicæ & œconomicæ aliquæ. Acerba censura in *SIBBALDUM* est, quam *PITCARNIUS* sub titulo diss. de *legibus historiæ naturalis* edidit.

GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMMERI Catalogus plantarum horti Academici. Helmstad. 1684. 4. Etsi Botanica non fuerit inter principes Auctoris labores, habet tamen, ut acuti erat ingenii, observationes suas non inutiles.

S. NICOLAI PECHLINI Theophilus bibaculus. Francof. 1684. 4. Poeticus stylus. Theam non esse Myrtum Brabanticam contra *SIMONEM PAULI* demonstrat: explorat vires per reagentia: usus medicos Theæ laudat, in ea laudanda nimius, neque monet nocere ventriculo aut hypochondriacis.

PAOLO BOCCONE osservazioni naturali. Bonon. 1684. 12. Continet, præter physica multa, catalogum plantarum in itinere ad Alpes Venetas lectarum, iconem Bupleuri in Corsica nascentis, vires medicas nimias. Pleraque in Musæis suis repetiit.

GEORG. WOLFG. WEDELII amœnitates materiæ medicæ. Jenæ 1684. 4. Continent stirpes officinales secundum classes virium distributas.

PAUL SYLVESTRE DU FOUR de l'usage du Thé, Caphé, Chocolat. Lyon. 1671. & auctius 1684. & 1688. 12. Cum in prima editione Librum Fausti Naironi versum edidisset proprio deinde labore Librum perfecit. Vires medicas valde laudat, analysin chemicam addit aliquam Caffeæ: de Thea & Chocolata valde jejunus.

Hunc Libellum *JACOBUS SPONIUS* Latine reddidit & edidit cum titulo *Tr. novi de potu Theæ, Chocolatæ, Caffeæ*. Paris. 1685. 12. cujus partem, quæ ad Caffeam pertinet *JAC. MANGETUS* iterum edidit an. 1705. 4. Additæ huic editioni icones non bonæ diversarum arboris, si fides esset, specierum.

R. J. CAMERARII disp. de Helleboro. Tubing. 1684. 4.

GEORGII a TURRE Dryadum & Hamadryadum Chloridisque triumphus. Patav. 1685. fol. Vires stirpium ex veteribus compilat.

J. BAPTISTÆ TRIUMPHETTI Observationes de ortu & vegetatione plantarum. Rom. 1685. 4. Horti Romani præfectus, qui eo præsidente ita floruit, ut 6000. stirpes continere scripserit *BAGLIVUS Oper.* p. 432. Hoc Opusculo *MALPIGHIUM* impugnat: experimenta profert, quibus demonstrari credit, ex putrefactis plantis speciem reparari absque semine, & absque aere semina germinare. Inde sequitur catalogus stirpium Alpinarum, quas a fratre

scentibus circa Parisios. Ibi indagat vires Simplicium ex Chemia. LOBELIUS etiam com-

fratre *LÆLIO*, Canonico habuit, cujus in Botanicis peritia laudatur in *GIORN. de' LETTER.* XXXV. Art. 14. & tandem icones & descriptiones stirpium rariorum fere triginta. Earum aliquæ non sunt nisi varietates. Iter Botanicum *TRIUMPHETTI*, in Agrum Romanum susceptum, describitur in *BOCCONIS Museo de Fisica*. p. 241.

J. HENRICI URSINI arboretum biblicum, Norimberg. 1685. 8. & *continuationem historiæ plantarum biblicæ*, ibid. eodem anno cum iconibus. Ad philologiam pertinet.

PAUL. AMMANNUS, horti Lipsiensis bis præfectus, quem ex *MORISONO* characteres descripsisse eo loco dictum est, ejus methodum in longa præfatione laudat, characteres a foliis sumtos vero rejicit. Inde 220. Canones, nempe totidem genera a semine constituta; inde exempla Canonum 1273. Nomina nempe reducta ad methodum *MORISONI* cum nonnullis suis observationibus, ut flores sesami, de thea *S. PAULI*.

PAULI AMMAN Character plantarum naturalis. Lipsiæ 1685. 12. quem an. 1700. Francofurti auctiorem edidit *DANIEL NEBEL*. *AMMANNUS* unice ex *MORISONO* descripserat characteres, & secundum alphabeti ordinem disposuerat plantas veterum & officinarum, subjectas generibus *MORISONI*. *NEBELIUS* characteres *TOURNEFORTII* & *HERMANNI* adjecit.

G. FRANCI de *FRANKENAU flora Francica* Argentor. 1685. 12. iterum edita 1698. 12. & Germanice versa a *JOH. THILE* Lips. an. 1715. 8. (Primum autem prodierat Argentorati an. 1672. 12. *Lexici Botanici* nomine). Auxit *GEORG. FRIDERICUS GEORGII* filius. Ipsum opusculum exigui momenti & erroribus plenum est, sed adjecta in editione 1698. erudita satis septem programmata, & catalogus plantarum Heidelbergensium.

OL. RUDBEK hortus Botanicus variis exoticis & indigenis plantis instructus. Upsal 1685. 8. Nomina brevissima, & sæpe propria. Plantæ novæ aliquæ aut rariores sed absque synonymis. Cæterum idem catalogus jam prodierat Upsal. an. 1658. 12. & *auctarium* 1666. 12.

PETRI PETITI carmen de Thea, & *JOH. GEORG. HERRICHEN de Thea excomiis*. Lugdun. 1685. 4.

Hac collectione præterea *PETRI FRANCII* Anacreontica oda in theam, & inscriptio *PECHLINI*, & loci ad theam spectantes ex *PISONE*, *BONTIO* & *TULPIO* continentur. Edidit *FRIDERICUS BENEDICTUS CARPZOV*, & iconem plantæ addidit cum fructu, ni fallor *BREYNIANAM*.

J. CHAMBERLAYNE manner of making Tea, Coffy and Chocolate. Lond. 1685. 12.*

LUD. FERD. MARSIGLI, *della pozione Asiatica Covave*. Veron. 1685. 12.*. Ostendit non esse Bun Avicennæ, ut crediderat *P. ALPINUS*.

MOYSE CHARAS de la Thériaque d'Andromachus. Paris. 1685. 8. Carmen cum commentariis non ineruditis & plantis nonnullis, tum in Languedocia, tum in M. Genevre lectis.

CORN. BONTEKOE van The, Coffy en Chocolate. Haag. 1685. 8. Hæc tertia erat editio. Vir acer, & suarum opinionum non satis æquus defensor. Tenuitatem sanguinis habet pro summo bono, hinc theam præscribit ad 100. 200. cyathos: & ea copia habet pro panacea, etiam calculi. Nihil recipit virium debilitantium. Botanici nihil.

DAVID ABERCROMBY nova Medicinæ Clavis. Lond. 1685. 8. Explicat vires plantarum a sapore, & vires medicas adsignat, quæ amaro, dulci, acerbo, acido sapori stirpium respondet.

ROBERTI PLOT natural history of Staffordhire. Oxon. 1686. fol. Priori etiam melior Liber, plenus observationum ex naturæ operibus & artis. Plura quidem de fossilibus, de fontium origine ex mari, &c. de plantis pauca habet, eaque ad Cryptogamiam pertinent.

PETRI MAGNOL Botanicon Monspeliense cum *appendice*. Montpel. 1686. 8. Egregius Liber, & inter floras unius urbis eximius, qui stirpium species contineat 1354. quarum paucissimæ sunt ex Cryptogamia. Plurimas plantas noviter invenit in beatissimo solo, aliquas etiam Africanas adjecit. Icones minus pulchræ.

PAULI AMMANN hortus Bosianus. Lips. 1686. 4. Raras plantas plusculas cum descriptionibus continet ex ingenio *MORISONIANÆ* methodi. Hortus etiam nunc superest.

OLAI

commendandus est in suis Operibus editis in folio. Titulus est *Stirpium observatio-*

Kk *nes*

OLAI RUDBEK, *OLAI* filii *de propagatione plantarum*. Upsal. 1686. 8. Juvenile Opus, quo Oeconomia vegetabilis continetur, inprimis ex *MALPIGHIO*, modus etiam inserendi & ablactandi stirpes fuse describitur.

STEPH. BLANKAART gebruyk en misbruyk van de Thee. Haag. 1686. 8. *

SIMON ABBES GABBEMA Friesche lustgaarde ofte boom heester bloem en kruyt vvaarende, Leuvvaarde 1687. 4. Plantarum non quidem descriptiones, sed philologiæ & vires variæ. Cum collegio anatomico edidit *J. MURALTUS beschreibung der vornemsten kraüter*, Norimb. 1687. 8.

R. TURNER the british physician or the nature and virtues of English plants, Lond. 1687. 8.*

JOH. DANIEL GEYER Dictamnologia. Francof. 1687. 4. Fraxinellæ icon, cum nonnullis collectaneis. Artem imprimendi plantas siccas habet, sed *CONRADO GESNERO* jam notam, & *SPIGELIO*, & *BOYLEO de util. Phil. exper.* p. 540. & *MONCONISIO* in *Itin.* T. IV. p. 458. & aliis].

J. B. TRIUMPHETTI syllabus plantarum horto Romano additarum. Rom. 1687. 4. *SEG.* 1688. *TOURN.* *

PAULI HERMAN. Catalogus horti Academici Lugduno-Batavi. Leid. 1687. Eximium Opus, quo plures quam 100. novarum plantarum ex Africa, India Orientali adlatarum icones continentur, & descriptiones, ad rariora genera ex fructus indole relatæ.

P. HERMAN Germanus fuit, sed in Belgio vixit. *Catalogus EJUS* recusus est Leidæ 1720. 8. sub titulo *indicis plantarum quæ in Horto Acad.* L. B. *aluntur*, omisso *HERMANNI* nomine, & adiecta historia horti ex *BOERHAAVIANO* indice sumta.

JOHN FLOYER Pharmacobasanos. P. I. Lond. 1687. 8. In ista parte fere ex solo sapore & odore plantarum vires definire conatur Auctor, indeque secundum certas harum qualitatum classes, certa etiam medicatarum virium genera eruere.

Oeffening der vrugtboonen door den H. le GENDRE vertaalt en met aantekeningen verykt door. J. *COMMELYN*. Amstelod. 1687. 12. Primam editionem ignoro, quæ ante an. 1650. videtur prodiisse. Hanc aliquanto meliorem reddidit expertissimus *COMMELYNUS*. Opusculum mere practicum, hinc non inutile.

Le *GENDRE* hic recensus referendus est ad annum 1660.

NIC. BLEGNY du bon usage du Thé, du Caffé & du Chocolat. Lyon. 1687. 12. Compilator. Eodem anno prodiit *abrégé du Traité du Caffé*. Lyon 1687. 12.

HENRICI COSMII magnæ naturæ œconomia cum demonstratione Theæ, Coffeæ, Chocolatæ. Francof. Lips. 1687. 12. *

OL. BROMEL Lupulologia. Stokh. 1687. 12.

J. BATT. SCARELLA Lettera apologetica intorno ad una pianta anonima. Padova 1687. 4. *

CHRISTOPHORI KNAUT Enumeratio plantarum circa Halam nascentium. Lips. 1687. 8. Plantæ non inelegantes, subinde tamen paradoxæ, secundum methodum *MORISONI*, quam in arboribus ex fructu supplevit.

R. JAC. CAMERARII disp. de plantis vernis. Tubing. 1687. 4.

Huc refero *JAC. SINNIBALDI* Professoris simplicium Romani *de plantarum metamorphosibus lectionem* & aliam *de synonymis simplicium extrinsecis* quas citat *P. MANDOSIUS Cent.* V. *n.* 40.

G. F. FRANCI de herbis circa Heidelbergam nascentibus. Heidelb. 1687. 4.

PETRI KYLLING viridarium Danicum. Hafniæ 1688. 4. Rarus Liber, qui non meretur latere. Hominis fuit non valde eruditi, sed indefessi & industrii, & plures plantas continet, quam ab eo cœlo speres, parum tamen dilucide designatas, quæ rariores. Varietatum vis magna. Exemplar penes me est, ab Auctore ad novam editionem præparatum cum augmento non exiguo, donatum a discipulo olim industrio *D. J. R. HENRICI*.

VALNAY connoissance des Tulipes rares, Anemones, Oeillets fins, &c. Paris. 1688, 1689. 12. Pro florum amatoribus. *

OLAI

nes MATTHIÆ de LOBEL, *Antvverpiæ* anno 1576. Iste quoad vires fidelissimus

OLAI BORRICHII de usu plantarum indigenarum. Hafn. 1688. 8. Non qualem ab Auctore expectes.

CHRIST. F. PAULINI nobilis Salvia. August. Vind. 1688. 8. Compilatio.

R. JAC. CAMERARII disp. *de Mimosa*. Tubing. 1688. 4.

S. W. Schola Botanica, sive *catalogus plantarum, quas in horto Parisino demonstrat TOURNEFORTIUS*. Amstelod. 1689. 12. Rudimenta methodi Tournefortianæ continet, expressa in plantis pene innumerabilibus, multis quidem perpulchris pyrenaicis, aliisque, nonnullis vero, quæ satis certo non distinctæ sunt, sed *BAUHINIANÆ* notarum stirpium repetitiones.

JOH. COMMELYN Catalogus plantarum horti Medici Amstelodamensis. Amstel. 1680. 8. & nihil mutatus 1702. 8. Non valde, pro fama, dives, cum characteribus subjectis ex *RAJO*.

P. PETIT Nepenthes Homeri. Ultraject. 1689. 8. Eruditissime defendit ad plantam pertinere hoc nomen, incertum esse ad quam speciem.

JAC. TAPPII oratio de Tabaco. Helmstad. 1689. 4.

PETRI MAGNOL prodromus historiæ generalis plantarum. Monspel. 1689. 4. Nihil habet commune cum ordine posthumi Operis, & methodus desumitur a partibus plantarum omnibus, ut naturalem quærat Auctor, imitatus partim *RAJUM*, partim *HERMANNUM*. Errores plurimi & gravissimi interveniunt, cum v. gr. Tribulum terrestrem ranunculis accenseat, Centaurium luteum Polypetalis.

PHIL. CAVALLINI Enumeratio plantarum quæ an. 1689. *in hortum redactæ a P. Sapientiæ ostenduntur*. Rom. 1689. *B. RIV.* & ejus *pugillus Meliteus*, sive *herbarum in Ins. Melita nascentium*. ibid. Nuper a *CL. BRUKMANNO* in epistolarum Centur. II. recusus est, brevissimus & absque observationibus.

GEORG. GRAU Panacea vegetabilis calida, sive *Majorana*. Jen. 1689. 12.

HENRICH HESSENS teutscher Gaertner. Lips. 1690. 1710. fol. (*SEG.*), recusus 1740. 4. ex codice M. S. Auctoris. Hortum oleraceum, floridum & arboretum describit, neque desunt rariorum, quas vix alias descriptas reperias, plantarum monumenta. Icones malæ. Potuerat omisisse descriptiones fructuum Indicorum, qui nunquam in hortis nostris convalescunt.

H. HESSENS etiam est *neue garten lust*, Lips. 1714. 4. recusa, cum secundo tomo addito, & titulo *neue untervveisung vom Blumenbau*, Lips. 1712. 4. qui alterius auctoris est. In priori illo Mechanica hortorum cultus ad ornamentum pertinens traditur, deinde arborum olerumque vulgarium cura.

DANIEL TAUVRY traité des médicamens, & de la manière de s'en servir. Paris. 1690. 12.

R. J. CAMERARII de cichoreo dissertationes II. recusæ sunt Tubing. 1691. 4. *EJUS* etiam sunt *de scordio* 1706. *de ustilagine frumenti* 1709. *de fumaria* 1710. *de cervaria nigra & pini conis* 1712. 4. *de rubo idæo* 1721. 4. Pleræque melioris notæ sunt.

LOTHARII ZUMBACH flora Lugduno-Batava flores, sive *stirpes anno* 1689. *demonstrata a PAULO HERMANNO*. Leid. 1690. 8. Vid. supra pag. 207.

JOSEPHI LANZONI Citrologia. Ferrariæ. 1690. 12. Ad morem Naturæ Curiosorum satis inutilis compilatio. Aliqua tamen monstra hesperidum vidit.

FRID. SCHRADER de nova methodo botanica, Helmst. 1690. 4.

BAPT. CODRONCHI de baccis Orient. editionem Jenensem citavi, veram enim editionem ignoro.

Horti HERBERTII van *BEAUMONT catalogus*. Haag. 1690. 8. Auctor est celebris hortulanus *FRANCISCUS KIGGELAAR*.

AUGUSTI QUIRINI RIVINI Introductio ad rem herbariam 1690. fol. & variis annis 12. etiam 1720.

EJUSDEM Ordo plantarum flore monopetalo irregulari fol. magn. 1690. Sumtu suo pictores & sculptores aluit, icones procuravit speciosas, in flore exprimendo satis fideles, ad naturam factas. Id vitii est, quod *summitates* fere solas, neque adeo habitum plantæ exprimant.

mus est, tum etiam ad pensitationem pertinet, an plantæ pro veterum plantis a

Kk 2 recen-

mant. Nomina etiam sibi propria brevia absque synonymo addidit; characteres artificiales, a solo flore sumtos, neque in spontaneis videtur satis fuisse exercitatus.

EJUSDEM Ordo plantarum quæ sunt flore irregulari tetrapetalo. Ibid. 1691. Studium idem, plantæ papilionaceæ, cum paucis siliquosis tetrapetalis, & tithymalis.

OLAI RUDBEK de fundamentali plantarum notitia. Aug. Vind. 1691. 12. Est disputatio *OLAI* junioris, Ultrajecti an. 1690. 4. habita, qua præceptorem *HERMANNUM*, neque male eo tempore, præfert omnibus. Contra *RIVINUM* dixit, inprimis nomina damnavit, quæ a voce *Pseudo* incipiunt. n. 43. Ordo tamen non optimus. Carduos a Discoideis longissime removit.

MARCI MAPPI catalogus plantarum horti Argentinensis. Argentin. 1691. 12. Brevior.

PAULI GOTTLIEB MANITII de æratibus Zedoariæ. Dud. 1691. 12. Verbosior paulo & poetica, minime tamen ineruditа Zedoariæ descriptio.

BAPT. CODRONCHI de baccis Orientalibus. Jenæ 1691. 4. *SEG.* *

SEUTER de nuce vomica. Leid. 1691. cum icone.

MARCI MAPPI de Thea. Argentor. 1691. 4.

THEODORI SCHOON. vvaare ontleeding der planten. Haag. 1692. 4. Inprimis equidem Tabaci historiam molitur, multa tamen de aliis plantis interspersit, etiam quam maxime aliena, denique in historiam modi degenerat, quo medicamenta diversarum classium operantur.

GEORG. MEISTER Ostindischer kunst und lustgaertner. Dresdæ 1692. 4. Vixit apud *CLEYERUM* decem annis, Japoniam etiam vidit, plusculas ibi plantas & arbusculas collegit, in Europam retulit. Sed vir analphabetos adeo olitorie descripsit & depinxit, quæ viderat pulcherrima, adeo barbaris usus est nominibus, adeo parum addidit observationum, ut labor omnino inutilis fit.

Nouvelle instruction pour la culture des Figuiers. 1692. 12. *

Nouveau Traité de la culture des Jardins. Paris. 1692.12. *

FRANC. CUPANI Catalogus plantarum Sicularum noviter inventarum. Panorm. 1692. fol. *

J. F. H. der curieuse und kluge gaertner, Lipf. 1692. 8.

HORTUS MALABARICUS P. I. ad XII. Amstelodami 1676. ad 1693. etsi mea editio sit 1703. Sumtus pingendis plantis & concinnandi operis præbuit, regia fere liberalitate, *HENRICUS* van *RHEEDE* tot *DRAKENSTEIN*, Indiæ Senator, Malabariæ Gubernator. Stirpium icones primas pinxit *MATTHÆUS* de *S. JOSEPHO* in Cochin Missionarius. Descriptiones correxit & icones *JOHANNES CASEARIUS* in eadem urbe V. D. M. Voces declaraverunt & nomina Medici indigenæ. Synonyma recepta addiderunt *JOH. COMMELYN*, *ARNOLDUS SYEN*, *WILHELMUS TEN RHYNE*, *THEODORUS* ab *ALMELOVEEN*, *FRIDERICUS RUYSCHIUS*, & alii: Incomparabile Opus, sive numerum figurarum, sive novitatem, sive fidem consideraveris, quæ mihi, inprimis in adornando charactere naturali, miraculo videtur proxima.

Indicem in folio 1696. & in 8. edidit *floræ Malabaricæ* nomine *CASPARUS COMMELYN*, alphabetico ordine & adjectis synonymis.

CAROLI PLUMIER description des plantes de l' Amerique. Paris. 1693. fol. Splendido Libro icones plantarum per itinera sua observatarum, sua etiam manu factas, continet, paucarum tamen, cum posthumæ tabulæ, quas pinxerat pulcherrimas etiam nunc in Gallia servari legam, & subinde sculpi aliquas, vix tamen juris fieri publici. Earum enim decem volumina, refutantibus typographicis, similia editis, parata habebat *PLUMERIUS*. *LISTER Journ. to Par.* p. 75. ut essent 1400. fere icones. *PH. TRANS.* n. 276. Plantas autem siccas amiserat naufragio, solasque chartas conservaverat. *LISTER* p. 73. Vir industrius cæterum, etiam in aliis artibus, qui aves etiam pulchre pinxit, sed simplex, ut ex *LABATI* itineribus adparet. *SURIANUS* Medicus, socius itineris, scribere contra *PLUMERIUM* constituerat, & vindicare multas ab ipso ad *PLUMERIUM* missas plantas (*J. des Sav.* 1694. n. 35.) Sed ea disputatio cum Auctore intercidit.

JOHAN-

recentioribus commendatæ, sint veræ plantæ veterum. Hoc est totum, quod spectat ad studium Botanicum.

Vi-

JOHANNIS RAI Historia plantarum generalis, P. I. II. Londin. 1693. fol. (lego autem apud alios etiam 1686. 1688. prodiisse). Insigne Opus, quo *JOHANNIS BAUHINI* descriptiones in compendium redactæ continentur, & adjectæ sunt nuperæ ex cryptogamia, ex itineribus detectæ stirpes, magna prudentia & candore, cum omnes plantas sibi minus notas asterisco signet Rajus. Multas etiam ad medicas, & œconomicas utilitates ex adversariis addidit. Methodum autem post hoc Opus insigniter mutavit.

SAMUELIS DALE Pharmacologia. Londini 1693. 12. repetitio edita Londini 1737. & Leidæ. 1739. 4. quæ editiones valde auctæ sunt, & insertum suo loco habent auctarium, quod Londini an. 1705. prodierat. Melior prioribus & plenior materia medica, qua omnia simplicia ex tribus regnis in suas classes & genera distribuuntur, cum brevi descriptione. Plantas disposuit ex *RAII* præceptis. Nunc utique ex nuperrimis inventis multa accesserunt.

BAILLARD discours du Tabac & particulierement du Tabac en poudre. Paris. 1693. Vires inprimis medicas considerat. *

G. C. SCHELHAMMER catalogus plantarum Helmstadii sponte nascentium. Helmst. 1693. 4. *SEG.*

MARC. MAPPI de Coffea. Argentor. 1693. 4.

CHRISTIAN. JOH. HORB de febrifuga virtute chinachina, Altdorf. 1693. 4. bona disputatio.

SAMUEL SCHROER de opii natura & usu, Erfurt. 1693. 4.

J. IGN. WORP. BEINTEMA von PEIMA panacea oder das algemeine hulfs mittel oder lob des tobaks ins teutsche aus dem holländischen ubersezt durch J. S. D. Leipz. 1691. 12.

DAN. NEBEL de novis inventis botanicis hujus saeculi, Marburg. 1694. 4. oratio. *EJ.* dissertatio *de plantis verno tempore efflorescentibus*, Heidelberg 1706. 4. *de plantis vergente æstate efflorescentibus* 1707. 4. *de rore marino*, ibid. 1710. 4.

WONDEREN der natuur van . . . fruchten planten en kruyden door J. H. S. M. F. Haag. 1694. 4.

J. PHIL. BURCGRAF de malo sinensi aureo, Leid. 1694. 4.

JOSEPHI PITTON TOURNEFORT Elémens de Botanique ou méthode de connoitre les plantes. Paris. 1694. 8. 3. vol. Brevior multo, plantis pauperior, neque adeo multo melioribus iconibus, quas habet 422. ut nihil sit, quare *Institutiones rei herbariæ*, cum tabulis 473. non præferas, quæ Parisiis an. 1700. prodierunt 4. 3. vol. Vir per itinera varia in Pyrenæos montes, in Hispaniam, circa Parisios doctior, horto pulcherrimo præfectus, ex integro & pinacem scribere plantarum & methodum suscepit. Et hanc supra tetigimus. Enumeratio ditior est 4000. plantis, quam *BAUHINIANA*, quarum multæ sunt Pyrenaicæ & Hispanicæ, absque descriptione vel synonymo unice nominatæ. Hoc vero nocuit, quod C. *BAUHINI* stirpes, tamquam undique firmas, repetierit omnes, & in Opus suum transtulerit, dubias & varietates signo nullo distinxerit. Gramina & cryptogamia imperfectiores sunt. Editio Lugdunensis 1719. ditior est adjecto *Corollario* & tabulis 17. & additionibus nonnullis ad elegantem historiam Botanices, quæ præfecta est Operi cum nomine *Isagoges*. Anglice redditæ Institutiones prodierunt an. 1730. 2. vol. 4. & totæ etiam *KOENIGII* regno vegetabili insertæ sunt. Præter Opera *TOURNEFORTII* vulgo nota, exstat ejus epistola in *Aphorismum* XXI. *Sect. I. Hipp. in Galer. di Minerv.* IV. p. 233. edita. Characterum icones *ROBERGIUS* ligno exprimere & edere constituerat. Usus est duobus Sculptoribus, quorum alter eximius artifex. *TOURNEFORTIUM* contra duas Epistolas Anonymi P. C. qui epitomistam *RAII* esse scripserat, recte defendit *CHOMELIUS Journ. des Sav.* 1697. n. 20. Sed *NICERONIUS* ipsi *TOURNEFORTIO* Libellum tribuit.

JOH. RAII sylloge stirpium extra Britanniam nascentium. Londini 1694. 8. Catalogus stirpium hic redit, qui in *observationibus topographicis* reperitur; præterque proprias a *RAIO* extra patriam repertas stirpes, adjiciuntur plantæ *COLUMNÆ*, *CLUSII*, *BAUHINORUM*, *M. HOFMANNI* & aliorum, quæ Angliæ desunt. Adjectæ *GRISLEII* Lusitanicæ & aliquæ, perpulchræ, Genevenses *JO. SHERARDI*. Difficiles illas *CORDI*, *THALII*, *CÆSALPINI* vix attigit.

OLAI

Vidimus jam omnia, quæ extra corpus humanum Medico sunt cognoscenda Jam

OLAI BROMEL *Chloris Gothica*, five *Catalogus plantarum circa Gothoburgum*. Gothob. 1693. 8. Plantæ pauciusculæ, aliquæ tamen parum notæ: nomina Rudbeckiana, spuria multa.

J. PECHEY compleat herbal of physical plants. Lond. 1694. 8. Ad pharmaceuticam pertinet. *

MAURITII HOFMANNI Catalogus plantarum M. Mauritiani. Altdorf. 1694. 4. Non inutilis, neque in tanta angustia pauper.

SAMUEL LEDEL Centaurium minus. Goerliz. 1694. 4. Ad morem sæculi.

EL. CAMERARIUS in dissertationum III., Tubingæ 1694. 8. editarum, in tertia agit de Thea & Coffea.

RUDOLPHI JACOBI CAMERARII de sexu plantarum Epistola. Tubing. 1694. Elegantissimum Opusculum, eruditum, dictione ipsa amœna, neque absque experimentis propriis, per quæ constitit dejectis staminibus in Mayz, Mercuriali, Moro, aut nulla semina ad frugem pervenisse aut paucissima. Candide etiam fatetur, aliqua experimenta minus ex sententia sibi cessisse in Cannabi. In numero etiam staminum ita versatus, ut systematis Linnæani quoddam rudimentum tradat. Classes enim androgynarum, monœciarum, diœciarum constituit.

AUGUSTI QUIRINI RIVINI ad *JOHANNEM RAJUM Epistola*. Lipsiæ 1694. 4. Minime inutilis. Arbores cum plantis humilioribus oportere conjungi recte demonstrat, exemplo inconstantis in diverso solo staturæ arborum; fatetur numerum segmentorum, in quæ flos dividitur, non separare genera, obsequens adgnitæ naturæ voci. Contra naturales classes aliqua objicit.

SAMUEL MULLER Vade mecum Botanicum. Francof. Lipf. 1698. 8. Rudes icones officinalium cum virium compilatione.

GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMMERI Epistola ad *RAJUM*. Hamburg. 1695. 4. Vacua observationibus, & inutiliter curiosa in distinctionibus arboris, fruticis, herbæ.

PETRI POMET histoire générale des Drogues. Parif. 1694. fol. & recusa auctius 1735. 4. Auctor non quidem eruditus, & Pharmacopola, neque ubique fideles dedit plantarum icones, aliquas tamen bonas, notasque legitimæ mercis; & loca natalia.

F. HOFMANN de infuso Veronicæ. 1694. Halæ. Disp.

PAULUS HERMANNUS hoc hanno obiit. Quare huc refero posthuma ejus Opera. Primum *Paradisus* est *Batavus*, cujus prodromus cum *Schola Parisina* prodierat. Paradisum a morte Auctoris edidit *W. SHERARD*. Leidæ 1698. 4. pulcherrimam nempe collectionem plantarum rariorum cum elegantissimis iconibus.

Deinde prodiit *Museum Zeylanicum*, sive *Catalogus plantarum in Zeylana sponte nascentium*. Leidæ 1717. editore incerto. Prima pars hujus Opusculi continet indicem horti sicci *HERMANNIANI*, in cujus tribus voluminibus in folio plantæ ab ipso Paulo ab an. 1670. ad 1677. lectæ continentur, nominibus unice designatæ indigenis, cum Latinis nominibus & brevissima descriptione. Hæ eædem plantæ cum iconum volumine in *LINNÆI* manus nuper inciderunt, qui easdem, characteribus inspectis, collatis aliis Auctoribus, in genera & species reductas edidit *flora Zeylanica* nomine, editæ Stokholmiæ 1747. 4. Reliquæ plantæ Musei a p. 39. ad finem perierunt omnino.

Deinde *catalogus plantarum Capitis Bonæ Spei PAULI HERMANNI* exstat cum *thesauro Zeylanico BURMANNI*, & plantæ, quas siccas *COMMELINO* miserat *HERMANNUS*, cum ad *BURMANNUM* pervenissent, insertæ sunt eidem Operi.

Denique ex prælectionibus *HERMANNI* materiam medicam conscripserunt discipuli, quæ an. 1710. edita est Argentorati. Acerbam in hoc Opus censuram vide apud *NEUMANNUM Oper. omn.* 1044.

JACOBI PETITVER Musei sui Centurias X. edidit ab an. 1695. ad 1703. Eo mille rariores species ex Animalium & Vegetabilium classe continentur, & inter istas tum Musei, tum exoticæ plantæ non paucæ, undique magno labore collectæ, sed sola nomina, cum paucissimis iconibus.

PETRI HOTTON de fatis rei herbariæ Oratio. Leid. 1695. 4. Historias inprimis breves habet hortorum Botanicorum.

M. MAP-

Jam vero sequitur aliud consilium, in quo corpus humanum pertractabitur.

M. MAPPI de Chocolata. Argent. 1695. 4.

Instruction du plantage & des proprietés des muriers & du gouvernement des vers a Soye, Lyon. 1695. 8. *

MICH. BERNH. VALENTIN de china china, Giess. 1695. 4. *de hypecacoanha*, ibid. 1698. 4.

J. HARDR. SLEVOGT de nuce methel AVICENNÆ, Jenæ 1695. 4. esse nempe modernorum Daturam. *De acmella zeylanica remedio fluoris albi* 1703. *de balsamo vero* 1705. 4. *de urtica* 1707. 4. (bona disputatio) *de lino sylvestri cathartico Anglorum* 1715. *de ruta* 1715. *de opobalsamo* 1717. 4. *de momordica* 1719. programma *de bandena Ceylanensium* 1719. 4. *de gentiana* 1720. 4.

PETRI WOLFART de china china, Giess. 1695. 4.

La culture des fleurs & arbrisseaux à fleurs. Bourg en Bresse. 1695. 12. *

RUDOLPH EYSSON de arboribus glandiferis. Groning. 1695. 12. *SEG.* *

R. J. CAMERARII de frumenti semente. Diss. Tubing. 1695.

LEONHARDI PLUKNET Almagestum Botanicum, sive *Phytographiæ Pluknetianæ onomasticon* Londini 1696. 4. cum iconum tabulis 250. fol. Maximum laborem posuit Auctor, ut ex omni orbis ambitu quam plurima stirpium specimina sicca colligeret, collecta sculperet. Plures ergo stirpium dedit figuras proprias quam ullus ante eum Botanicus, sed parvæ sunt, ad ramulos factæ, & ad siccas plantas, neglecto passim charactere. Indicas autem habet, & raras Anglicas, & Helveticas. Finxisse aliquas aut ad ingenium reformasse vide apud *H. SLOANE* præf. ad vol. 2. *Itin. Jamaic. In Phil.* etiam *Transf.* fuse in *PLUKNETIUM* animadvertitur n. 264. multiplicasse nempe species, & ne proprias quidem plantas satis cognitas habuisse.

ROBERTI MORISON almagestum Botanicum, sive *Onomasticum phytographiæ Pluknetianæ*. Oxon. 1696. fol. habet *SEGUIER*, sed eo tempore *MAURISONIUS* dudum mortem obierat.

THEODORI ZWINGERI Neuvollkommenes Kraüterbuch, sive *Theatrum Botanicum*. Basil. 1696. fol. Ediderat an. 1678. *BERNARDUS VERZASCHA* cum eodem nomine icones epitomes *CAMERARII*, adjectis historicis viriumque encomiis. Hoc Opus auxit *ZWINGERUS* speciebus ex *C. BAUHINO* desumtis, & virium ad novam theoriam reformata enarratione, & copia majori. Paucas Icones addidit, sed nuper an. 1745. filius *FRIDERICUS ZWINGERUS* denuo auxit Opus paternum, & minime inelegantes, etsi ligno insculptas icones addidit exoticarum fere ex horto Carlsruhensi plantarum.

G. W. LEIBNITZ de Antidysenterico novo. Hannover. 1696. 8. Ad primam famam novæ Ypecacoanhæ scriptum.

SAM. SCHROEER libera in naturam Opii inquisitio. Lips. 1696. 8. Ex acido-volatilibus particulis ejus vires exponit.

SAM. SCHROEER libera in naturam opii inquisitio, videtur idem libellus esse, qui prius citatus fuit.

R. DAHURON nouveau traité de la taille des arbres fruitiers prius prodiit Cell. 1692. 8. deinde recusus est Liege 1698. 8. quæ mea editio est.

JOH. de la *QUINTINIE instruction*, &c. recusus exstat 1730. 2. vol. 4. Anglice vero versus ab *EVELYNO* prodiit Londin. 1697. 4. cum titulo *compleat gardener*; Germanice *gründliche anleitung zum gartenbau*, Hamburg 1727. tractatus vero *de melonibus*, Lips. 1712. 4.

Traité des drogues qui ont raport à la médecine, Paris. 1697. 8. An forte *LEMERYI* dictionarium.

G. W. *WEDEL de camphora*, Jen. 1697. 4. & numerosæ disputationes *de jalapa* 1678. *de camphora* 1694. *de aro* 1701. *de terebinthina* 1701. *de musco terrestri clavato* 1702. *de maro* 1703. *de salvia* 1703. *de ypecacoanha Germanica & Americana* 1705 *de cubebis* 1705. *cinnamomo* 1707. *serpentaria virginiana* 1710. *contrayerva* 1712. *plantagine* 1712. *centaurio minori* 1713. *sabina* 1713. *cuscuta* 1715. *hyoscyamo* 1715. *de hyperico* 1716. *glycyrrhiza* 1717. *de viola martia purpurea* 1717. 4. *de allio* 1718. *colchico malo & veneno* 1718. *sambuco* 1720. *polypodio* 1721. *EJUS* etiam numerosa sunt ad rem herbariam programmata *de amello VIRGILII* 1688. *tetra-*

tetragono HIPPOCRATIS 1688. *herbis germ. OVID.* 1689. *nepenthe HOMERI* 1692. *cirsio DIOSCORIDIS* 1700. *pane dyrrhachino CÆSARIS* 1700. *bulbo veterum* 1701. *thiyo HOMERI*; *lignis thyimis* 1707. *rhabarbari genere*, *differentia*, *virtute* 1708. 4. *thesio THEOPHRASTI* 1708. *oenanthe DIOSCORIDIS* 1710. *lilio convallium SALOMONIS* 1716. &c. quæ fere in *Exercitationibus philologicis* recusa existant.

GEORG. CASP. KIRCHMAYER de arte propagandi vites, VVittemberg 1697. 4.

FRANCISCI CUPANI Hortus Catholicus Principis Catholicæ, &c. Neapoli. 1696. 4. cum *Supplemento primo*. Alterum vero *Supplementum* Panormi prodiit an. 1697. Continet plantas Siculas, numerosas certe, & pulchras nominibus sæpe novis & perplexis, quibus varietates non raro significantur additis synonymis idiomate Siculo. *Pamphyton* Auctoris *Siculum* quod in præfatione promisit *CUPANUS*, prodiisse non videtur: observante etiam *FRANCISCO SEGUIER*. De eo lege *GIORN.* de *LETT.* vol. XXVIII. p. 398. & XXIX. ubi septingentæ tabulæ numerantur. *CUPANUS* 600. fecerat.

HANS SLOANE Catalogus plantarum quæ in Inf. Jamaica sponte proveniunt vel vulgo coluntur, cum aliis quæ in Madera, Barbados, Nevvis & S. Christophor. nascuntur. Lond. 1696. 8. Nomenclator splendidi Operis, & quo alibi synonyma, ex propriis Auctoris laboribus nata, numerosissima. Multæ Europeæ intermiscentur.

A. Q. RIVINI Epistola de methodo Botanica & J. RAII responsio. Londini 1696. 8. exstat cum *synopseos* editione II. Ad *RIVINI* epistolam supra memoratam, fuse & erudite respondet *J. RAJUS*, & defendit, a nulla plantæ parte sola characteres desumi posse. Videas tamen ægrius paulo tuentem se contra *TOURNEFORTIUM*, neque forte satis gnarum fabricæ florum.

RENE' DAHURON nouveau Traité de la taille des arbres fruitiers. Parif. 1696. 12. sæpe in Germania, nuperque an. 1743. recusus, cum titulo *vollständiges gartenbuch*. Discipulus Domini de la *QUINTINIE* in insitionis inprimis artificio aliquid potuisse videtur. Cæterum plantarum nomina barbara habet, neque ad Botanicos usus utilis.

JOSEPHI PITTON TOURNEFORT de optima methodo instituenda in re herbaria Epistola, in qua respondetur RAJO de variis plantarum methodis. Parif. 1697. 8. Increpat *RAJUM* nimis laxis usum, a foliis, coloribus, saporibus sumtis characteribus. Demonstrat, se minime contemnere habitum, quem tamen non nimis oporteat urgere, exemplo Ranunculorum, Geraniorum, quibus essentialis character idem sit cum diversissimo habitu. Ergo partem aliquam plantæ seligi oportere, quæ dux viæ sit tironibus, eosque ad classes & genera quasi manu ducat. Fabricam numero petalorum præferri oportere, Sedi exemplo demonstrat Caryophyllatæ. Docta Epistola, & principe digna Botanicorum.

JOH. COMMELYN & CASP. fil. Horti Medici Amstelodamensis rariorum plantarum descriptio & icones. Amstelod. fol. vol. I. an. 1697. vol. II. an. 1701. Ducentæ & viginti plantæ Indicæ, quarum multæ non descriptæ, hic splendide pinguntur.

JOHANNIS de la *QUINTINIE* primarii Hortulani Regis Ludovici XIV. *Instruction pour les Jardins fruitiers & potagers*. Variis annis editus est: auctior cultu florum Parif. 1690. & 1695. 2. vol. 4. & iterum cultu Melonum addito Amstelodami 1697. 4. 2. vol. Expertissimus & elegantissimus, uti notum est, hortorum cultor fuit. In arte ferendi & colendi arbores pomiferas inprimis excelluit, & in ea classicus est Auctor.

SILVII BOCCONE (priusquam in cœnobium se abdiderat *PAULI*) *Museo di Piante rare.* Ven. 1697. 4. Multa quidem habet a *D. BARRELIER*, a *CUPANO* (*præf. ad hort. Cathol.*) ab aliis, neque icones florum ubique sunt, quales mavelles, in characteribus inprimis: sed plurimas tamen & pulcherrimas Alpinas & Italicas plantas invenit, aut depinxit primus, & descripsit quidem breviter. Defenderunt ejus famam contra Gallos Auctores Diarii *GIORNALE* de' *LETTERATI* vol. XXIV. p. 214. In viribus medicatis superstitiosus est.

DAVIDIS ABERCROMEY clavis medicinæ, sive *ars explorandi plantas* cum eo Museo recusa est.

EJUSDEM BOCCONE Museo di Fisica. Venet. 1697. 4. Stirpes hic non plurimas describit, & satis ruditer depingit. Sunt tamen ex cryptogamia, quibus carere nolis, tum iis, quæ de Coralliorum lacte habet.

PETRI MAGNOL Hortus Regius Monspeliensis. Monspel. 1697. 8. Hic *TOURNEFORTII* methodum & nomina recepit, ordinem tamen alphabeticum servavit. Plantas pulchras habet, exoticas & Alpinas, & nitidas icones.

JOH.

JOH. ANDR. STISSER Botanica curiosa. Helmstad. 1697. 4. Est Catalogus stirpium quarumdam rariorum, quarum cultum præcipit. Icones addidit ex HERMANNO, aliisq;.

In *W. DAMPIERI itineribus* Londini 1697. 8. editis aliquæ stirpium novarum Guineæ novæ icones continentur.

MATTH. TILING Opiologia nova. Francof. 1697 4. Compilator.

CHRISTIAN LUD. WELSCH basis Botanica, sive brevis ad rem herbariam manuductio. Lipsiæ 1697. 12. Inutilis Libellus ex *MONTINGII* Catalogo horti fere descriptus, additis, quibus carere possit, maxime nominum repetitionibus. Dat vero tabulas *RIVINIANAS* pro flore, & *HERMANNIANAS* pro fructu.

VIRGILII FALUGII Prosopopœia Botanica, sive *Nomenclator Botanicus ad methodum A. Q. RIVINI*. Florent. 1697. 12. 1699. 12. Poema, quo secundum Rivini methodum tres ab eo descriptæ classes recensentur.

VIRG. FALUGII, quod citavimus poema, mire rude est & ingratum ex meris epigrammatibus compositum. Novam editionem paravit *LAURENTIUS PATAROL*, qui botanicen amavit.

HUNAULD dissertation physique, &c. multa chemica, etiam physiologica admista habet; ad *TACHENII* mentem, cum analysi & compositis ex salvia medicamentis.

J. P. TOURNEFORT histoire des plantes qui naissent autour de Paris. Parisiis 1698. 12. Elegantissimus Liber, quo majorem, quam in magno Opere, demonstravit peritiam stirpium, & Auctorum cognitionem criticam. Icones, descriptiones, conjunctiones sapienter trutinavit, descripsit eximie, etiam multas, quas in *Institutionibus* omisit. Adjecit analyseos compendium ex Academicorum experimentis decerptum. An. 1725. a *BERNARDO* de *JUSSIEU* paulo auctior, duobus voluminibus editus est: & an. 1732. a *D. MARTIN* Anglice recusus Londini 8. 2. vol. cum additamentis variis.

NICOLAI LEMERY Traité universel des Drogues simples. Parisiis 1698. 4. 1714. Roterod. 1715. 4. Parisiis 1733. 4. auctus a *BERNHARDO DE JUSSIEU*. Stirpium, quæ ullo modo medicinam contingunt, descriptiones fusiores, virium enumerationes breves, icones malæ.

STEPH. BLANCARD Herbarius Belgicus. Amst. 1698. 8. *

HUNAULD Dissertation physique sur les propriétés de la Sauge. Parisiis 1695. 12. *

ROBERT. MORISON historia generalis plantarum Tomus III. Hunc edidit *JACOBUS BOBART* junior Oxonii an. 1699. Priori tomo facile præstat, plurimas enim stirpes habet nuperius inventas, & inprimis Graminum numerosas & pulchras icones, Muscorum etiam depictorum primus aliquam ubertatem.

A. Q. RIVINI Ordo plantarum quæ sunt flore pentapetalo irregulari. Lips. 1699. fol. maj. Umbelliferarum pulchræ icones, minus bona Geraniorum dispositio, Pirolarum confusissima. Plantarum *Flore hexapetalo* aliqua exemplaria, sed perpauca prodierunt, & inter inedita referuntur cum supplemento tabb. 112. in *præf. ad Cat. Bibl. Rivinianæ*. De conatibus viri in publica commoda liberalissimi legatur *CL. HEBENSTREITIUS* de *continuanda Rivinorum industria*. Videas ibi unice voluisse stirpes flore irregulari edere *RIVINUM*: exstare plurimas adhuc alias vel in posterioribus tabulis insculptas icones, vel ineditas, quarum, & Orchidum inprimis, catalogum addit.

GUIDONIS CRESCENTII FAGON Quæstio med. an ex Tabaci usu frequenti vita brevior. Parisiis 1699. Eamdem, ut credo, *Thesin* vidi, sed anno 1711. editam. Laudat depletionem humoris nimii, culpat inutilem potentiam & sulphur narcoticum.

J. ANDR. STISSER horti Medici Helmstadiensis catalogus. Helmst. 1699. 8. Enumerat brevissime nomina stirpium, quas ab anno retro 1692. in horto suo coluerat. Varietates multæ. Observatio nulla.

RICH. RICHARDSON de cultu hortorum, Lond. 1699. 4. *

Fruitvvals improved by inclining them to the horizonte, Lond. 1699. 4.

F. MAR. NIGRISOLI de charta ejusque usu apud antiquos, Venet. 1699.

Traité de l'origine & du progrès du Caffé, tiré d'un Manuscrit Arabe de la Bibliothéque du Roi. Caen 1699. 12. Omnino meretur legi. *GALLANDI* Opus.

Hoc annno cœperunt edi *les Mémoires de l'Academie des Sciences*, & pergunt quotannis. In iis plurima & pulcherrima ad rem herbariam pertinentia. Ecce brevem Catalogum.

1699.

1699. *DODART* de situ perpendiculari arborum; De eodem *IDEM* an. 1700. 1702. & de la *HIRE* 1708. & *ASTRUC* ibid.
TOURNEFORTII Tamarindi descriptio.
1700. *BOULDUC* Analysis Hypecacoanhæ.
DODART de fecunditate plantarum, & iterum an. 1701.
TOURNEFORT de plantis marinis.
1701. *BOULDUC* analyses Colocynthidis, Jalapæ, Hellebori nigri, Gummi Guttæ.
HOMBERG de analysibus plantarum.
LEMERY Nasturii aquatici analysis.
MARCHANT demonstravit Liquitajam esse Schrophulariam aquaticam. De eadem *LEMERY* an. 1702.
1702. *LEMERY* fil. de analysibus plantarum fermentatarum.
BOULDUC analysis Veratri & Scammoneæ.
1703. *LEMERY* analysis Grossulariæ.
BURLET de Camphorata.
Funesta vis Belladonnæ.
TOURNEFORT descriptio Persicariæ Orientalis Nicotianæ folio.
1704. *MARCHANT* Prunus in Cydoniam feliciter insita.
TOURNEFORT descriptio Chamærhododendri orientalis.
1705. *LEMERY* analysis Camphoræ.
BOULDUC analysis Gratiolæ.
LIPPI Fungi Coccinei Melitensis descriptio.
TOURNEFORT descriptio Caryophylli Sinensis.
EJUSDEM genera Morsus ranæ, Menispermi, Chrysanthemoidis, Chamæbuxi, Camphoratæ, Ficoidis constituta.
CHOMEL descriptio Limodori montani & Conyzæ montanæ.
1706. *GEOFFROY* spongiæ analysis.
TOURNEFORTII constituti characteres Gale, Orobanchoidis, Ternatiæ, Luffæ, Diervillæ, Chelonæ, Valantiæ, Lavateræ, Methonicæ, Conyzoidis, Solanoidis.
CHOMEL descriptio Orobi Sylvatici, nostratis *RAI*.
MARCHANT de viribus Valerianæ ad epilepsiam.
1707. *TOURNEFORT* de educatione & cultu Fungorum.
RENEAUME de succo nutritio plantarum.
DE PAS de Chamalegua.
MARCHANT Rosa monstrosa.
1708. *BOULDUC* de Aloe.
LEMERY de Manna.
GEOFFROY in analyses Coralliorum.
HOMBERG de natura acidi & alcali.
IDEM de melle Aurantiorum.
GEOFFROY de Nostoch.
1709. *BOULDUC* de Cachou.
MARCHANT de plantarum partibus monstrosis.
DODART & *PERRAULT* de circulatione succi in plantis.
Hyoscyami vis noxia.
Ulmus excorticata absque noxa.
MAGNOL de usu medullæ in plantis.
1710. De nuce Bicuiba.
BOULDUC de Rhabarbaro.
TACHARD & *LEMERY* de Lacca.
MARSIGLI analysis Corallii.
GEOFFROY de pareira brava.
De Secalis corniculati noxis.
PARENT de motu plantarum.
MARSIGLI de plantis marinis earumque floribus.

1711. *BOULDUC* de Mechoacanna.
LEMERY analysis Coralliorum.
De Gallarum vi febrifuga.
GEOFFROY de Tuberibus terræ.
MARCHAND Lichenagarici descriptio.
RENEAUME de vegetatione.
GEOFFROY pro sexu plantarum.
REAUMUR de Algis marinis.
PARENT pro descensu succi nutritii.
HOMBERG de plantis Hybridibus, & 1712.
NISSOLE genera Coriariæ, Jasminoidis, Ficoideæ, Partheniastri.
1712. *BOULDUC* analysis Bryoniæ.
REAUMUR de floribus & granis Fuci.
De la *HIRE* stamina florum.
GEOFFROY experimentum in Mayz pro sexu demonstrando factum.
BOULDUC fructum papaveris Rhœados subire posse vices Opii.
De Sexu Palmarum experimentum.
De la *HIRE* de Catalepsi in flore Dracocephali.
JUSSIEU genus Corispermi.
NISSOLE descriptio Ricinoidis & Alypi.
1713. *RENEAUME* de cortice Peruviano.
POLI de oleo Lauri.
MARCHANT descriptio Marchantiæ.
REAUMUR de majori Pruni sylvestris specie.
EJUSDEM Boletus ramosus Coralloides fœtidus.
JUSSIEU descriptio.
1714. *GEOFFROY* de Lacca.
BOULDUC analysis Agarici.
EJUSDEM de floribus Persicæ.
RENEAUME Spongia fluviatilis ramosa.
JUSSIEU duorum Galliorum descriptiones.
1715. Mors ex Cicutaria palustri (ut videbatur).
1716. De *RESSONS* de destruendis arborum Lichenibus.
De Apallachina.
De *RESSONS* de insitione.
JUSSIEU Cereorum descriptio.
D'*ISNARD* Evonymoidis genus.
1717. *JUSSIEU* descriptio Kali Alonienfis.
DANTY descriptio duarum specierum Lamii.
De Cornu quod credebatur vegetasse & radices egisse.
1718. *VAILLANT* de Ginseng.
RENEAUME de methodo Botanica.
MARCHANT descriptio Indici.
VAILLANT plantarum cinarocephalarum constitutio,
DANTY D'ISNARD Cynoglossoidis duæ species,
1719. *BOULDUC* Elaterii analysis.
EJUSDEM Chacrillæ descriptio.
MARCHANT, noviter, ut credit, natæ species Mercurialis.
VAILLANT descriptiones plantarum aquaticarum ex 14. generibus.
EJUSDEM classis plantarum discoide Pore.
DANTY D'ISNARD descriptio Calcitrapoidis, & speciei Amberboi.
1720. *JUSSIEU* historia Catechou.
VAILLANT classis plantarum flore radiato.
D. D'*ISNARD* Euphorbii genus constitutum.
Le *BON* de Hippocastani utilitate in vita humana. Conf. 1721.

1721.

1721. *REAUMUR* de Sylvarum cura.
VAILLANT classis flore planipetalo.
DANTY D'ISNARD Monospermaltea.
1722. *ALEXANDRE* de Gale cerifera. *ID.* an. 1725.
REAUMUR de Nostoc.
JUSSIEU de Vanilla.
VAILLANT classis Dipsacea.
EJUSDEM crisis in methodum Tournefortianam.
1723. *MARCHAND* genus Ricino-Karpi.
NISSOLE Arachidnoidis Americanæ descriptio.
1724. *HAUTERIVE* radix ad Serpentum morsum.
GEOFFROY de vesicis Ulmi.
JUSSIEU de vi tinctoria Chrysanthemi segetum.
De Piris monstrosis.
TRANTII Candiospermum.
DANTY D'ISNARD descriptio Erucæ singularis.
1726. *DANTY D'ISNARD* de usu olei fagini.
1727. *REAUMUR* de Corallio.
MARCHANT Mucilaginis species in polline coriario nascens.
JUSSIEU historia iconum regiarum.
1728. *DU HAMEL* de planta quæ crocum destruit, Tuberoide.
EJUSDEM de multiplicatione specierum fructuum.
Lignum viride.
JUSSIEU de genere Fungorum.
1729. *JUSSIEU* de Simarouba.
Du *HAMEL* de augmento plantarum, quod a pluvia accipiunt.
REAUMUR de Lichenibus murariis,
De *MAIRAN* de Mimosa.
1730. *DU HAMEL* de inserendi artificio continuato 1731.
EJUSD. anatome Piri continuata an. 1731. 1732.
STÆHELIN de annulis elasticis Filiculæ corniculatæ.
EJUSD. de vi elastica seminis Equiseti.
SARRAZIN de Acere saccharifero.
GARCIN Mangostan.
NISSOLE descriptio Phaseoli peregrini semine tomentoso & Luffæ Momordiæ folio.
1733. *MARCHANT* descriptio Bicucullatæ.
1735. *EJUSDEM* Prunus absque nucleo.
1736. Du *HAMEL* de Mimosa.
1737. De *BUFFON* & *DU HAMEL* de incremento arborum.
PATROUILLAD de noxis Hyosciami.
Vitis amplissime ramosæ historia.
1738. *DE BUTTON* & *DU HAMEL* de incrementis motus succi nutritii.
De la *CONDAMINE* descriptio Quinquinæ.
1739. De Amylo ex Solano tuberoso.
DU HAMEL de utilitate Polygalæ vulgaris medica.
DE BUFFON de cura Sylvarum & 1742.
B. de *JUSSIEU* historia Pilulariæ.
SAUVAGES DE LA CROIX de vi venenata Coriariæ, & Christophorianæ.
1740. *GEOFFROY* de modo præparandi nonnullas radices.
B. de *JUSSIEU* descriptio Lemnæ.
De *BUFFON* de robore Ligni.
DU HAMEL de visco.
1741. De conserva molli.
1742. B. de *JUSSIEU* Plantago palustris monanthos.
EJUSD. de Coralliorum ortu ex Polypis.

1743. *HELLOT* de oleo Bibo.

BARRERE de cultu Orizæ.

Illis quæ ex *Mémoires de l'Academie des Sciences* recenfuimus, adde 1744. *DU HAMEL* de furculis ablaqueandis, *BOUVART* de polygalæ viribus, *GUETTARD* de cufcuta de franca, *JUSSIEU* de contrayerva.

1745. *GUETTARD* de filis plantarum & glandulis.

L. LIGER parum fidum effe monet *DECOMBE*, *Ecole du jardin potager*, p. 28.

THEOD. a *ZELST de tartaro*, Leid. 1700. 4.

MARCI MAPPI de rofa de Jericho, Argent. 1700. 4.

GEORG. DEXBACH de caffia cinnamomea & malabathro, Gieff. 1700. 4. bona difputatio.

CHRISTOPH. MAXIMILIAN. SPENER Epiftola ad M. B. VALENTINUM de akmella, ypecacoanha, &c. Amftelod. 1700. 4.

R. J. CAMERARII convenientia plantarum in fructificatione & viribus. Tubing. 1699. 4.

PITSCHMAN vermuthung von einem gevvächfe der Erden vvelches in einem garten Schlefiens gefunden vvorden. Lipf. 1700. 8.

J. CHRIST. SCHROER Scrutinium de natura Trifolii fibrini. Guban. 1700. *LINN.* *

CAROLI LEIGH natural hiftory of Lancafhire, Cheshire and Derbyfhire. Lond. 1700. fol. Non valde Botanicus, & in aquis mineralibus potius exercitus.

FRANC. NOURSE on the improvements of husbandry. Lond. 1700. 8. *

JO. GEORGII VOLCAMERI flora Norimbergenfis. Norimb. 1700. 4. Bonum Opus. Continet exoticas ftirpes horti Volcameriani, cum bonis iconibus, & indigenas ditioni Noricæ, a *D. BESLERO* & *SCHEURL* inprimis collectas. Seminum fere ubique defcriptiones adjectæ funt.

LEONARDI PLUKNET Mantiffa Almagefti Botanici. Lond. 1700. 4. maj. Appendix ftirpium exoticarum fere mille inferendarum inter lineas Almagefti.

MICH. BERNH. VALENTINI Polychrefta exotica. Accedunt Diff. Epiftolica varii argumenti. Francof. 1700. 4. Difputationes aliquas prius habitas collegit, edidit. Ad rem herbariam pertinent, quæ agunt de Faba S. Ignatii, Ypecacoanha, China Chinæ. Reliqua partim anatomica, partim alio pertinent.

LOUIS LIGER nouvelle maifon ruftique. Parifiis 1700. 4. 2. vol. Amftel. 1701. 2. vol. 4. Sæpius recufa, & anno 1721. 4. deinde mutato nomine in *CHOMELII* abiit *Dictionaire Oeconomique*. Collector, qui non plurima fibi ipfi deberet.

J. B. TRIUMPHETTI Prolufio publica ad publicas herbarum oftenfiones habita in horto Medico. Rom. 1700. 4. In oratione, nondum oblitus litium contra *MALPIGHIUM*, deprimit inutilitatem Anatomes fubtilioris in Praxi & Malpighii, ut vocat, infelicitatem pungit in medicando. Sex ftirpium icones fubjicit.

JOH. WALLACE defcription of Orkney. Lond. 1700. 8. Catalogus plantarum indigenarum Orcadum Infularum ibi reperitur.

J. PHIL. BREYNE de Acmella & Ginfeng. Difput. Leid. 1700. 4 recufa cum patris *Prodromis*.

JOH. FRANCI Veronica theizang. Coburg. 1700. 12. Nimius in laudibus Veronicæ maris vulgatiffimæ. Parifiis tamen recufus eft fub titulo *le Té de l'Europe*. 1704. 12.

Nonne idem *N. HANIEL die preifsvvürdige veronica oder Europeifche thee vvie felbige an ftatt des Indianifchen mit fug gebraucht vverden kan*, Duffeldorf 1692. 4. *

J. C. *SCHROER* in botanicis confufior eft, habet tamen analyfin plantæ & corticis.

Le bon ufage du Tabac en poudre. Parifiis 1700. 12. Hiftoria & præparatio Tabaci. Adjecta Difp. fupradicta *FAGONII*. *

JOHN. JONES the myftery of Opium revealed. Lond. 1700. 8. Practice.

J. JONES editionem anni 1701. habet *Cat. PL.*

FRANC. MARIÆ NIGRISOLI febris China Chinæ expugnata. Jenæ 1700. 4. Eft collectum Opufculum ex *BREGNY* & *RESTAURAND* & aliis.

F. M. NIGRISOLI quod diximus opufculum, ad praxin pertinet.

DAN. SCHEFFER de Chamæmelo. Argentor. 1700. Difp.

RUD. EYSSONII de Fago. Groning. 1700. 12. *SEG.* *

J. CHRIST. SCHROER befchreibung des Efchenbaumes. Francof. ad. Oder. 1700. 8.

OLAI RUDBEKII Campor. Elyfeorum, L. I. II. Priorem anno 1702. editum *LINNÆUS* recenfet, qui de Graminibus agit, & cujus tria tantum fuperfunt fpecimina, quem

vero

vero nunquam vidi. Sed alterum an. 1701. impressum de bulbosis plantis agentem, etiam rarum, possideo. Pater, filius & nepos cognomines, in hoc Opere laborarunt, cui undecim mille destinabant icones. Quas hic habemus, eas compilaverunt fere ex omnibus Scriptoribus, Lobelio, Fuchsio, Svveertio. Propriæ paucæ sunt aut ad Burserianas stirpes pictæ. Descriptio vix ulla. Repetitiones frequentes. Ita v. gr. Orobanthe funboensis flore suaverubente, est ipsissima Squamaria.

EJUSDEM Laponia illustrata. 4. Nihil quidem hic Liber ad Laponiam pertinet, duodecim enim tomos destinabat Operi Auctor, cujus hic primus solus prodiit, continens iter Uplandicum. In eo catalogus exstat baccarum edulium Septentrionis, & icon Sceptri catolini.

MELCH. FRICCII de virtute venenorum medica. Ulm. 1701. 8. habet etiam plantas venenatas.

TIMOTH. NOURSE Campania felix or a discourse on the improvements of husbandry. London. 1701. 12. *

PETRI COLET catalogue des Plantes qui croissent autour de Dijon. Dijon. 1701. 12. *SEG.* *

IDEM contra *TOURNEFORTIUM* nescio quid scripsit, ad quod respondit *J. B. CHOMEL* in *Journal des Savans*, ut supra dictum est.

LOUIS LIGER culture parfaite des Jardins fruitiers & potagers. Parisiis 1702. 12. 1714. 12.

JAMES PETIVER Gazophylacii naturæ & artis Decades X. Lond. 1702. seqq. fol. Centum sunt tabulæ, in quibus insecta non pauca, multæ tamen etiam plantæ, eæque exoticæ & raræ depictæ exstant, etsi paulo rudius ad sicca exemplaria expressæ sint.

LOUIS LEMERY Traité des alimens. Parisiis 1702. 8. & auctius 1705. Chemici filius, Chemicus & ipse. Vulgaria hic habentur, & ridiculæ passim etymologiæ.

P. BOCCONE appendix ad suum Musæum de plantis Siculis cum observationibus Physicis nonnullis, Venet. 1702. 8. *B. RIV.*

J. HENR. BURCHARD Epistola ad *LEIBNIT*. 1702. 4. Characterem non sumendum esse a partibus plantæ accidentalibus.

FRID. HOFMANNI disputatio *de terebinthina*, Hall. 1699. *de sacchari historia naturali* 1701. *de caryophyllis aromaticis* 1702. 4. *de natura & præstantia vini rhenani* 1703. *de præstantia malorum citrinorum* 1715. *de vini Ungarici natura* 1721. *de manna ejusque usu in medicina* 1725. 4. *de veronica*, *camphora*, aliæque in opusculis medicis Hall. 1739. 4. recusæ disputationes. In aliis *opusculis* Ulmæ recusa est *compendiosa methodus indagandi vires plantarum*.

CAR. FRID. LUTHER de potu theæ, Kiel. 1702. 4.

OL. CELSII Botanici sacri Exercit. I. de Malo Hierichuntino. Upf. 1702. 12. & aliæ. Theologus, Philologiam Botanicam sacram inprimis coluit, & nunc maxime edidit an. 1745. 4. *Hierobotanon*, eruditum Opus, quo plantas biblicas ex linguis Orientalibus declarare conatus est.

ÆGIDII de *KOKER Catalogus plantarum horti Harlemensis*. Harlem. 1702. 12. Paucæ plantæ 314. & fere officinales. Aliquæ tamen cum locis natalibus memoratu dignæ.

G. W. WEDEL de Musco Clavato. Jen. 1702. 4. Disp.

J. P. BREYNE de Fungis officinalibus. Leid. 1702. 4. Disp.

JOH. RAII methodus plantarum emendata & aucta. Londin. 1703. 8. Insigniter mutata a priori editione. Hic enim *TOURNEFORTIANAS* florum fabricas, *HERMANNIANAS* aliquas classes naturales recepit, & omnia in melius, inque methodi naturalis leges disposuit. Falsos tamen *PRESTONI* Characteres optimus senex adhibuit, & solent ipsi anomalæ classibus subjunctæ plantæ vitio dari. Graminum dispositio a *SCHEUCHZERO* emendatius proposita est. Conf. not. 174...

EJUSDEM hoc ipso anno vita functi *Historiæ Plantarum* T. III. sive *supplementum duorum præcedentium*. Lond. 1704. fol. Hoc volumine plantas ab an. 1688. inventas collegit, & ad ordinem priorum disposuit. *BANISTERI* Virginicas, *VERNONI* & *KRIEGII* Marylandicas, *HANSII SLOANE* Jamaicenses, sibi mutuo datas, *TANCREDI ROBINTONI*, *SAMUELIS DALE*, *EDUARDI LLHWYDII* Anglicas, tum exoticorum Auctorum noviter inventas stirpes continet. Omnia in ordinem congessit & emendavit *WILHELMUS SHERARD*. Utinam editio exstaret, quæ hæc supplementa propriis locis inserta contineret! Ad calcem exstant Corollarium *TOURNEFORTII*, *CAMELLI* catalogus plantarum in Philippinis Insulis nascentium, tum *PETIVERI* hortus siccus, & alia.

EJUS-

EJUSDEM RAII Philosophical litters with those of WILLOUGHBY published by W. DERHAM, Londini 1718. 8. Plurima hic habentur, quæ partim ad hiſtoriam Auctoris, partim ad ſtirpes, earumque locos natales pertinent, & grandes miſtæ ſunt *PLUKNETII*, *PETIVERI*, *PRESTONI* de ſtirpibus Diſſertationes.

JOS. P. de *TOURNEFORT Corollarium* J. R. H. Pariſiis 1703. 4. & Lugduni 1719. 4. Continet novas ſpecies itineris Græci, & aliqua nova genera.

Dictionnaire de tous les termes propres à l'agriculture, Pariſ. 1703. 8. *

J. ULR. HEGNER analyſis fructuum amygdalarum, Baſil. 1703. diſputatio.

JOHANNIS BAPTISTÆ TRIUMPHETTI Vindiciarum veritatis pars prior. Rom. 1703. 4. *MALPIGHIO* reſpondet, qui in Poſthumis ſe contra priores *TRIUMPHETTI* de ortu & generatione vegetabilium obſervationes erat tutatus. Experimenta profert contra cotyledonum cum plantarum partibus analogiam, ſtirpis in ſemine delineationem, foliorum ad gemmas perficiendas neceſſitatem.

J. M. HOFMANNI appendix ad delicias floræ Altdorfinæ hortenſes.

HENR. van *OSTEN regiſter van alle de ſorten der vornehmsten fruchten, Abricoſen, Perſiken, &c. en een Regiſter der ſaden*. Leid. 1703. 8. *

ANDREÆ ANDALORII il Caffè deſcritto ed eſaminato. Meſſan. 1703. 12. * Vim omnem eſſe potius ab aqua calente.

MICHAELIS BERNHARDI VALENTINI Muſeum Muſeorum oder ſchaubühne aller materialien und Specereyen, &c. fol. Francof. T. I. an. 1704. T. II. & III. an. 1714. In primo tomo tria regna & officinalia omnia percurrit, totumque exſcribit *POMETI* Opus. In appendice utile adeſt commercium epiſtolicum inter *HERBERTUM* de *JAGER*, *ANDREAM CLEYERUM*, *WILHELMUM* ten *RHYNE*, & *EVERHARDUM RUMPHIUM*, de Indicis ad rem Medicam aut certe ad Seplaſias pertinentibus naturæ operibus. Hic tomus ſub nomine *hiſtoriæ Simplicium reformatæ* recuſus eſt Latina lingua. Alter Tomus ex omnibus regnis compilationem undique corraſam habet, rariorum eo pertinentium. Tertio Opera potius artis deſcribit.

MICH. BERNH. VALENTINI primus tomus, quem ſub nomine *hiſtoriæ ſimplicium reformatæ* recuſum diximus, iterum recuſus exſtat cum titulo *Aurifodinæ medicæ*, Gieſſ. 1723. fol. nonnullis additamentis & recuſis diſputationibus auctior.

GEORG. FRID. REICHNAY de opio, Leid. 1704. 4. *

Le jardinier ſolitaire, Pariſiis recuſus prodiit 1737. 12. Bruxellis vero 1706. 8. 1721. 8. Anglice etiam verſus exſtat *the carthuſian gardner*, Lond. 1706. 8. Nonne idem *the retired gardener by LONDON and WISE* 1706. 8. *HARL.* recuſus ibid. 1717. 8.

L. LIGER le jardinier, &c. Pariſiis recuſus eſt 1719. 12. 1748. 12. Germanice vero verſus prodiit Lipſ. 1716. 4.

NIC. HARTSOEKER pourquoi les boutons des arbres ne peuvent pas réſiſter au froid au printems, *Républ. des Lettres* 1705.

P. de *VALLEMONT* Germanice prodiit *VALLEMONT von der gärtnerey*, Budiſſin. 1716. 8.

J. M. LANGII diſputatio I. docta eſt de Kali, ſaponaria, ſtruthio. Borith interpretatur de Kali Syriaco *RAUWOLFII*. Poſteriores duæ diſputationes nihil huc faciunt.

J. JAC. MANGET Bibliotheca Pharmaceutico-medica. Genev. 1704. fol. Præter vim magnam aliorum inſertorum chemicorum tractatuum, ad nos tamen pertinent icones plantarum propriæ quarundam Alpinarum, aliarum vero ex *RAIO* & *J. BAUHINO* petitæ deſcriptiones.

R. WIL. KRAUSE de Cardamomo. Jen. 1704. 4. Diſp.

C. T. PAULINI de nuce moſchata. Lipſ. 1704. 8.

JACOB GOTTSCHALK verzeichnuſs des gartenz zu Leiden. Ploen. 1704. 8. In hortulanorum gratiam ſtirpium horti Leidenſis brevem ſcripſit catalogum.

Le Jardinier ſolitaire. Pariſiis 1704. 12. Auctor Fr. *FRANCISCUS GENTIL* Carthuſianus. Ex propriis experimentis de arborum fructiferarum & horti olitorii cura multa utilia habet.

LOUIS LIGER le Jardinier fleuriſte & hiſtoriographe. Pariſiis 1704. 12. Amſtelod. 1708. 12. Poetica & fabuloſa varia habet, minus dives experimentis.

SIBYLLÆ GRAAF, natæ *MERIAN*, *metamorphoſes inſectorum Surinamenſium* an. 1705. Belgice. Gallice vero an. 1726. editæ, pulcherrimas ſtirpes conjunctas habent cum inſectis. Eodem dudum ediderat inſectorum Europæorum metamorphoſes, quæ Amſtel. 1730. fol. recu-

recusæ exstant, cum adjectis stirpibus fere 200. quarum aliquæ raræ sunt. Sed explicatio minus bona est.

CHARLES PLUMYER Traité des Fougères de l'Amerique. Paris. 1705. fol. Ex ultimis itineris divitiis immensam vim Filicum Americanarum pulchris figuris expressit, tum Europæas aliquas, Fungosque paucos. Causa fuit æmulatio Operis *HANSII SLOANE* (*præf. ad It. Jamaic.* Vol. II. *LABAT* T. II. p. 24.)

LEONHARDI PLUKNET Amaltheum Botanicum stirpes novas tradens 1200. Lond. 1705. fol. cum iconibus 600. Plantæ fere omnes exoticæ.

J. GODFRID GRUHLMAN de remedio contra caliginem oculorum. (Herniaria) Jenæ 1706. 4.

R. J. CAMERARII de Scordio. Tubing. 1706. 4.

RUD. CHR. WAGNER & STARKE de gyris Convolvulorum. Præf. *WAGNER* Disp. Helm. 1705. 4.

VIRGILII FALUGII prosopopœia botanica methodo Tournefortiana disposita. Florentiæ 1705. 12.

PETRI DE VALLEMONT Curiosités de la nature & de l'art sur la végétation. Parisiis 1705. 12. 1708. 8. deinde 1734. & alias. Compilatio mera, absque propriis experimentis, & adfirmatio temeraria palingenesiæ, circulationis succorum in plantis, multiplicationis seminum, *&c.*

BESNIER le Jardinier botaniste. Parisiis 1705. 8.

JOH. MICH. LANGII Diss. botanico-theologicæ tres de herba Borith &c. Altdorf. 1705. 4.

DANIEL DUNCAN avis contre l'abus des choses chaudes. Roterodami 1705. Culpat inprimis Coffeam. *

JOH. SIRICII beschreibung dreyer bluhenden Americanischen Aloe. Slesvvig. 1705. 4. Cum in ea descriptione *WALDSCHMIDIUS* in sua aliqua carpsisset aspere respondit in Libello an. 1706. edito, cum titulo *Kurze beantvvortung* &c.

EMANUELIS KOENIG Basiliensis Professoris *schvveizerisches hausbuch*, *seu Georgica Helvetica curiosa*, Basil. 1705. 8.

FRID. MENTZ de plantis ad rem magicam pertinentibus, Lips. 1705. 4.

W. ULR. WALDSCHMIO est etiam *de sexu ejusdem plantæ gemino*, Kiel. 1705. 4. EJ. programma *ad excursiones botanicas* 1712.

J. EVELYN obiit eodem anno quo EJ. *gardener almanach* prodiit, nempe 1706. 27. feb.

J. VANIER prædium rusticum recusum est Parisiis 1746. 12.

J. J. BAIER etiam sunt *problemata quædam medica*. Huc pertinet *de viribus theæ*, Altdorf 1706. 4. *de asparago* (sub nomine *ANT.* a *CLERICIS*) 1715. 4. *lilio convall.* 1718. *lupulo* 1718. *de artemisia* 1720. 4.

WILH. ULR. WALDSCHMID beschreibung der Aloen insgemein, insbesonder aber der Americanischen. Kiel. 1705. 4. Descriptio Aloes quæ Goltorpi floruerat. Idem in Libello *Americanischer in Gottorf blühender Aloe fernere beschreibung*. ibid. 1706. 4. scripsit contra *SIRICIUM*.

LUD. FERD. MARSIGLI in Ep. 18. Dec. 1706. data ad *ABBAT. BIGNON* describit ramum florentis Coralli. Vide *Journ. des Savans* 1707. Febr. & Maj.

J. EVELYNS gardener Almanach vvith a discourse on sallets. Lond. 1706. 8. Continet Operum rusticorum catalogum, tum descriptionem esculentarum plantarum plerarumque. Habetur etiam in Operum collectione in folio.

JAC. VANIER Prædium rusticum. Poematis Georgici ingeniosi certe & elegantis, nisi sparsas passim haberet nimii in alienissimo loco zeli scintillas. Libri duo primi Tolosæ prodierunt 1706. 12. decem autem omnino Paris. 1707. 12. & deinde sæpius 1730. 12. &c.

J. J. BAIER de Visco Disp. Altdorf. 1706. 4.

SAL. HOTTINGER onologia seu dissertatio de vino, Tigur. anno 1707. ad 1712. 4. *

AL. C. GAKENHOLTZ in dissertatione *de vegetabilium indole exploranda*, Helmst. 1706. 4. & in Libro *de emendanda & rite instituenda medicina* proposuit methodum plantas a radicibus disponendi. *IDEM* scripsit etiam *definitiones Tournefortianas HEISTERO* teste in *method. Linn.* quæ non integre prodierunt.

HANS SLOANE Voyage to Madera, Barbados, Nieves, S. Christopher and Jamaica vvith the natural history. P. I. Lond. 1707. fol. P. II. ibid. 1725. fol. Etsi nullam partem rei na-

naturalis neglexit clarissimus Auctor, qui optimo omnibus bonis exemplo in venerabili senio superest, in Botanicis tamen maximum laborem posuit, eamque partem Physices plurimum illustravit. Stirpes RAJANO ordine dispoſuit numerosas, novas fere omnes, egregie depictas, ut ex collactione cum siccis speciminibus ipse testor. Synoyma omnium plenissime ex incomparabili Bibliotheca congessit: vires medicas, & œconomicas utilitates ex sua observatione & consuetudine in coloniis recepta adsignavit. Nova genera vix condidit, sed ab adfinitatibus temporaria nomina imposuit.

BARTHOLOMÆI de *MARTINIS specimen plantarum inventarum a Verona ad M. Baldi.* Veron. 1607. 4. *

J. A. SLEVOGT de Urtica. Jen. 1707. elegans disputatio, cum characteribus.

OL. RUDBEK fil. *de Hedera*. Upsal. 1707.

G. W. WEDEL de Cinnamomo. Jen. 1707. 4.

J. MELCH. VERDRIESS de succi nutritii in plantis circuitu, Giess. 1707. 4.

J. CHRISTIAN LEHMAN de balsamo peruviano nigro, Lips. 1707. 4.

BOYCEAU de la *BARAUDIERS Traité du Jardinage*, &c. Parisiis 1707. 12. (*SEG.* etiam 1689. 12.)

J. M. *the vvhole art of husbandry*. Lond. 1706. Rem hortensem & rusticam habet. *

DAN. LANGE Catalogus der gevvächse so in den Lastrophischen garten zu Eimsbüttel gevvachsen. Hamburg. 1707. 8. *

In Tomo Diarii *GALERIA* di *MINERVA*, qui hoc anno prodiit, exstat *Catalogus plantarum circa Liburnum a VALISNERIO lectarum*. p. 46.

Ex Tomo III. Diarii *GAL.* di *MIN.* quod ibi citavimus, huc pertinet *de sarsaparilla* tract. *CESTONI*.

JOSEPHUS PITTON TOURNEFORT præmaturo fato abreptus obiit an. 1708. Huc ergo posthuma oportet referre. Iter primo Orientale, cujus Relatio Parisiis an. 1717. 4. 2. vol. tum Lugduni 1717. 3. vol. 8. & alias edita est. In eo pulcherrimo & amœnissimo Opere plantæ supra centum, pleræque novæ, egregie describuntur & depinguntur.

EJUSDEM Matière medicale eodem anno 1717. Parif. 2. volum. in 12. edita. Continet descriptiones stirpium quas non alibi habemus, vires & præparationes Pharmaceuticas. Libro tertio fere eadem alio ordine, & nonnihil aucto plantarum numero, repetita habentur.

J. JACOBI SCHEUCHZER Itinera Alpina tria. Lond. 1708. 4. In primo & secundo itinere magna vis stirpium, etiam rariorum & novarum, exstat descripta cum nonnullis non optimis iconibus, quas etiam *PETIVERIUS* habet in Gazophylacio. Plantas etiam recensuit in *GAL.* di *MIN.* T. VI. p. 48.

J. SCHEUCHZERI prodromus Agrostographiæ. Tiguri 1708. fol. cum majoribus iconibus prodiit, quæ repetuntur in Agrostographia.

EMANUELIS KOENIG regnum vegetable quadrupartitum. Basil. 1708. 4. Secundo Libro institutiones rei herbariæ Tournefortianas repetit; Quarto vires stirpium ex variis compilat.

CHRISTOPHORI HELWICH de cicuta, antimonio, siluro, Gryphisvvald. 1708. 4. *de ligno brasilienſi* 1709. 4. *de cherophyllo* 1711. 4. *de quinquina Europæorum* 1712. 4.

La théorie & la pratique du Jardinage. Parisiis 1709. 4. Ad ornamentum & ad ordinem. *

ERN. WILH. WESTENBERG viridarium Academiæ quæ est Harderovvici. Eo loco 1709. 4. Locos natales nullos habet. (*TREW.*)

La théorie & la pratique du jardinage, cujus editionem Parisinam citavimus, prodiit etiam la Haye 1711. 4. 1715. 4. 1739. 4. quæ editio multo auctior est. Anglice etiam prodiit sub titulo *the theory and practice of gardening translated by* J. *GAMES* Lon. 1712. 4. Magna pars versatur in hortorum ornamentis, viis, sepibus, aquis. Arborum tamen etiam & herbarum cultum docet.

J. *FRANCI alleluja*, quam acetosellæ descriptionem esse diximus, enormem virium hujus plantæ habet catalogum.

J. POLY LECAAN Advice to the gentlemen in the army of her Majesty in Spain and Portugal. London. 1708. 8. Plantas Hispaniæ indigenas recenset, quæ Angliæ exoticæ sunt. (*Journal des Savans* 1709.)

NATALIS CHOMEL (Sacerdotis) *Dictionaire œconomique*. Lyon 1709. fol. cum supplemento 1712. fol. deinde Parisiis 1718. fol. 2. vol. Lugduni & Amstelodami an. 1732. fol. 2. vol.

2. vol. Vasta collectio artis venatoriæ, agriculturæ, horticulturæ, utilitatum œconomicarum, medicarum, &c. Sed qualis ab homine minime botanico potest exspectari.

N. CHOMEL dictionaire Anglice vertit *BRADLEY* Lond. 1722 fol. Nec fidem laudat *DECOMBE*

THOM. ROBINSON Essay tovvard a natural history of Cumberland and Westmorland. London. 1709. 8. Huc inprimis pertinent plantæ 18. a *RAIO* prætermissæ.

J. JAC. SCHEUCHZER herbarium diluvianum. Tiguri 1709. fol. auctius recusum Leidæ 1723. fol. Icones sunt plantarum varii generis, sed inprimis tamen Filicum, & Cryptogamiarum, quarum multæ in Europa nullibi proveniunt.

JOH. FRANCI Alleluja. Ulm. 1709. 8. Descriptio Acetosellæ.

CHRISTOPH. LUDW. GOELLER de cinnamomo, Utrecht. 1709. 4. bona disputatio.

LONDON and *WISE compleat gardener* adde: *or directions for cultivating and right ordering of fruit and flovver gardens.*

J. BATT. SCARELLA historiam aloes plantarum quæ unquam floruissent, & ex *VALISNERIO* observationes continet, de succo dulci ex floribus destillante.

WILLIAM SALMON English herbal. Lond. 1710. fol. Carolinam viderat Auctor, hinc passim aliquas Americanas plantas describit. Cæterum Officinis receptas stirpes secundum alphabeti ordinem disponit, collectas undique nominibus & exscriptis iconibus. Errores habet maximos, ut videre est in Virga aurea foliis serratis (pro qua Bidentem flore radiato pingit) scordio aquatico (pro quo Lamium exprimit) Sophia Chirurgorum, pro qua *MATTHIOLI* Symphytum petræum pingit.

LONDON and *WISE compleat Gardener.* Lond. 1710. 8. Ad culturam olerum, & arborum pomiferarum. *

J. BATT. SCARELLA breve ragguaglio intorno al fiore dell' Aloe Americano. Patavii 1710. 12.

Lettres d'un Medecin du Roi a ses amis. Namur 1710. 4. In Epistola III. Cl. *PETITUS*, qui Auctor est elegantissimi Libri, plantas nonnullas paludosas & novum characterem Dantiæ, Arique palustris pingit & describit.

JOHANNIS de *MURALTO Physices specialis P. IV.* sive *Helvetiæ Paradisus.* Tig. 1710. 8. Circa Scaphusium & in Toggicis atque Abbatiscellanis montibus, in Gotthardo denique & Lucumonio Monte stirpes collegit raras, & a paucis in Helvetia lectas. Nomina sæpe incredibilia, & aliena, ut cum prudentia legi oporteat & uti.

Nie erhörte vvunderbare Gartenlust. Hamburgi 1706. fol. De Pyramidibus procurandis per gemmarum insertionem.

BLASII CARYOPHYLLI (Garofalo) *de Origano, Ricino, Lilio, Mandragora* in Differt. suis Miscellaneis. Rom. 1710. 4. & de *Hyssopo.* 1718. fol. Rom. Philologus. *

R. I. CAMERARII de Lolio temulento. Tubing. 1710. 4. Diss.

OL. RUDBECK de Mandragora. Upsal. 1720. 8.

MATTH. ERN. BORETII de Hieraciis Prussicis. Regiom. 1710. 4.

Hoc anno cœpit edi *GIORNALE* de' *LETTERATI*, in quo passim varia Botanica occurrunt, ut *FR. FANTASTI* descriptio Colocasiæ T. XVII. *UBERTINI LANDI* Diss. de Fungis, ubi defenditur, eos absque semine provenire *Suppl.* 3. deinde vitæ clarorum virorum.

J. *HENRICI HEUCHER Index plantarum horti Medici Wittembergensis.* VVittemb. 1711. 4. & *Novi proventus horti.* 1711. 4. & alii *Novi proventus* 1713. 4. Prima parte *RIVINI* methodus tota explicatur, ipso approbante & genera atque species enumerantur, secundum eam methodum digestæ. In sequentibus observationes exstant variæ. Sed minima laus hujus Archiatri fuit a Botanicis.

LUC. WOLLEB de methodo herbas lustrandi cum corollariis anatomicis, Basil. 1711. 4. EJ. *de helleboro* disputatio.

J. *RUD. SILTEMANN. de cortice Winterano*, Erfurt. 1611. 4.

F. EULALII SAVASTIANI Libri IV. prodierunt etiam Venet. 1749. 8. Placet anatome in egregio & heroico hoc carmine, quo etiam *MALPIGHII* laudes in fabulam conjecit, & eleganter cecinit.

SABLET apud *TREVULTIENSES de Senna & Colutea*, quæ viribus sit par Sennæ, agit an. 1711. Octobr.

LUD. FERD. MARSIGLI Osservazione intorno al mare ed alla grana del Chermes. Venetiis

netiis 1711. 4. Hæc posterior Differtatio huc pertinet, & apud *GARIDELLUM* extat recufa.

J. AUG. de *HUGO* *Diff. Botanica de variis plantarum methodis*. Leid. 1711. 8. *

CAR. FRANC. COGROSSI della natura ed ufo della Corteccia del Perù. Cama. 1711. 4. 1718. 4. Practice.

ENGELBERTI KÆMPFER Amœnitates exoticæ. Lemgov. 1712. 4. Laudes incomparabilis viri aliquas jam diximus. Ad Botanicen pertinent; plena hiftoria Affæ fœtidæ; Sanguinis Draconis, Theæ, Palmæ dactyliferæ: tum fafciculus plantarum Japonicarum, cum multarum integris defcriptionibus, characteribus & fidiffimis iconibus.

JACOBI PETIVER Pterigraphia Americana. Londin. 1712. fol. Tabulæ funt viginti, cum iconibus parvis, nitidis tamen, fere quadringentis, plantarum ex cryptogamia, maxime tamen Filicum Americanarum. Sola nomina adjecta funt. Accefferunt inferta aliqua.

JOH. MORTON natural hiftory of Northampton-Shire. Lond. 1712. fol. Continet Catalogum plantarum rariorum hujus Comitatus, aliquarum etiam, ut credit Auctor, non defcriptarum, ex Mufcorum genere, & varietatum; deinde ad Agriculturam varia. Icones plantarum paucæ.

GEORGII ANDREÆ HELWING flora Pruffica quafi modogenita. Gedan. 1712. 4. *cum Præf. J. P. BREYNII*. In ea præfatione Catalogus habetur Scriptorum rerum naturalium Boruffiæ, & corriguntur aliqui errores *LOESELII*. In Catalogo extant ftirpes 247. quarum multæ hortenfes funt, & multæ aliæ ad varietates pertinent, aliquæ tamen pulchræ & raræ.

J. BAPT. CHOMEL Hiftoire des plantes ufuelles. Parifiis 1712. 12. deinde 1715. 2. vol. tum 1730. 3. vol. 12. & Amftelodami 1736. Plantæ difponuntur fecundum operationes fuas in corpore humano: datur brevis enumeratio virium medicatarum, & fynonyma nonnulla. Multa habet ex propriis experimentis. In fupplemento varia ex *GARIDELLO SCHROEDERO*, pauca de fuo addit. Utilis Auctor.

ROBERT Inftruction fur les Arbres fruitiers. Parifiis 1718. 12.

FRANCISCI EULALII SAVASTANI Botanicorum five *Inftitutionum rei Herbariæ*. L. IV. Neapol. 1712. Hiftoria generum fecundum Methodum *TOURNEFORTII*; virium in alimentis, in Medicina, Carmine continuo defcriptæ.

ANGRAND de *RUENEUVE Obfervations fur l'Agriculture & le Jardinage*. Parifiis 1712. 2. tom. 12. De optima ad folem expofitione, de fatione, inoculatione arborum aliqua operibus olitoriis præcepta dat.

JACOBI PETIVER Herbarii Britannici Catalogus cum iconibus. Lond. 1713. fol. Mihi funt Tabulæ 50. Cl. vero *SEGUIER* vidit 72. Commodum cæterum Opus, quo plures rariores fpecies aut varietates non alibi depictæ exhibentur, fecundum *RAJANUM* Synopfeos ordinem. Icones mihi 600.

JOH. CHRISTOPHORI VOLCAMER Hefperides Noricæ. Norimb. 1713. 1714. fol. 2. vol. Non folum Hefperidum ex tribus generibus vim maximam defcripfit & depinxit; fed Cereos etiam, Mefembryanthema, Ananas aliafque plantas Indicas cum cultu adjecit fplendidiffimo Opere.

JOH. CAROLI A CARLOWITZ anvveifung zur vvilden Baumzucht. Lipf. 1713. fol. 1731. fol. Demonftrat equidem funditus perire fylvas, magna cum infelicitate patriæ, fuadet novarum fylvarum culturam, arborum Catalogum dat. Sed vir nobilis, Botanices ignarus, turbat omnia. Pinus & Abietes confundit. Mannam fraxineam cum Manna graminea Boruflorum conjungit. Habet tamen artem carbonariam, picariam, & ferendarum arborum artificia.

LOUIS LIGER nouveau théatre d' Agriculture. Parifiis 1713. 4. Meruit laudes Diarii Eruditorum.

L. LIGER nouveau théatre d' agriculture adde: *& menage des champs*. Recufus eft hic liber Parif. 1723. 4. *EJUSDEM* etiam funt *moyens faciles pour rétablir l' abondance de toutes fortes de graines*. Suadet ferere Mayz.

J. CHR. OLEARII aloëdarium hiftoricum, Arnftatt. 1713. 8. *

Le jardin de Hollande, &c. Leidæ recufus eft 1728. 8. Cæterum ex *QUINTINIO* exfcriptus liber eft.

J. HIER. ZANICHELLI in Libro citato ex itinere maritimo fungum marinum defcribit, & plantæ genus, cujus femina & flores ex *MICHELII* obfervatione depictas addit.

ANTO-

ANTONII TITÆ Catalogus Plantarum horti Mauroceni. Patav. 1713. 4. Moribus antiquis, & nominibus usus veterum. Adjecit iter suum in Alpes Vettias Venetorum, quo multæ, & nonnullæ novæ stirpes enumerantur, solis tamen nominibus.

ΜΗΚΩΝΟΠΑΙΓΝΙΟΝ sive *MICHAELIS FRIDERICI LOCHNER Papaver ex omni antiquitate erutum*. Norimb. 1713. 4. (*ACT. LIPS.* Nam mea editio annum habet præfixum 1719.) Hoc Opusculum, ut omnia hujus Auctoris, plus Philologiæ ad somnum, & papaver pertinentis, quam Botanicarum descriptionum habet.

G. W. WEDEL de Centaurio minori. Jen. 1713. 4. Disp.

J. A. SLEVOGT de Lino cathartico. Jen. 1713. Disp.

HEUCHERI vel *THRYLLITII de historia plantarum fabulari*. VVitteb. 1713. 4. Plantas aliquas descripsit.

Le Jardin de Hollande garni de fleurs & de fruits, &c. Leidæ 1714. 8. *

LUD. FERDINANDI MARSIGLI de generatione Fungorum Epistola cum responsione LANCISII. Rom. 1714. fol. Icones vix possunt ad suas species referri, semina Fungorum promta visu, non detexit, ut non maxima in splendido Opere sit utilitas.

LANCISIUS in alia Epistola agit de plantis in Plinianæ villæ ruderibus repertis.

J. HIER. ZANICHELLI de Myriophyllo pelagico. Venet. 1714. 8. ex *GIORN.* de' *LETT.* XX. *

BARTHOLOMÆI ZORN Botanologia Medica. Berol. 1714. 4. Germanice. Virium incredibilis compilatio cum citatis Auctorum locis, ad *PANCOVIANUM* Opus ordinata, de quo alibi.

LAUR. ROBERG de Picea. Upsal. 1714. 4.

J. J. BEYER & *LANG de Millefolio*. Altdorf. 1714. 4.

J. PHIL. EYSEL multæ disputationes sunt *Bellirographia*, Erfurt. 1714. 4. *de fuga dæmonum* 1714. *bono henrico* 1714. *filio ante patrem* 1714. *rore solis* 1715. *betonica* 1716. *trifolio fibrino* 1716. *veronica* 1717. *agallocho* 1717.

JOHN LAURENCE gardening or Clergyman's recreation, Lond. 1714. 8. *EJ. fruit gardeners kalendar*, ibid. 1718. 8.

ANT. de *JUSSIEU histoire du jardin Royal de Paris avec une introduction à la botanique jointe à l' éloge de feu M. FAGON*. Paris. 1714. 4. *

JACOBI PETIVER plantarum Italiæ nomina & icones. T. V. Lond. 1715. fol. Icones 80. marinarum stirpium & Graminum. Reliqua mihi non sunt ad manus, nempe *Hortus Peruvianus medicinalis*. T. 5. 1715. fol. (cujus tamen icones spurias esse plerasque memini, maxime Kinkinæ). *Graminum, Muscorum, Fungorum concordia*. Lond. 1716. fol. *Plantarum Ægyptiarum icones*. T. II. Lond. 1717. T. 2. & aliæ apud *CL. SEGUIER* recensæ.

CASPARI COMMELINI Icones plantarum præsertim ex Indiis collectarum. Amst. 4. 1715. & 1716. nam uterque numerus reperitur, & *EJUSDEM Præludia Botanica*. Plantas Indicas pulchre describit & depingit, in utroque Opere, maxime Euphorbium. In eoquod priori loco recensui flores aliquot specierum Aloes pinguntur, quæ in posteriori absque flore sunt.

PETRUS MAGNOL anno 1715. mortuus est. Ejus observationes in Pinacem, & repetitionum censuræ, multis ante annis a *SCHELHAMMERO* indicatæ (ad *CONR. INTR.* p. 337.) nunquam prodierunt. Sed *novus character plantarum* Monspelii an. 1720. 4. a filio editus est, rarus tamen, quod dicant specimina Libri minus perfecti redempta esse a filio, quem proprii consilii pœnitentia ceperat. Numerosas habet descriptiones florum, & *TOURNEFORTIUM* passim emendavit. Methodus, quam a calyce cognominat, potius a flore est, & nimis hiulca, in Arboribus inprimis.

PIERRE GARIDEL Histoire des Plantes qui naissent autour d' Aix. Aix 1715. fol. & Parisiis 1723. fol. ut in multis catalogis lego. Splendidum Opus, centum fere tabulis novis ornatum, sed passim vitiosum, neque, in adeo beata regione, satis multa habet propria.

MICH. FRID. LOCHNER Mungos animalculum & radix. Norimb. 1715. 4. Radicem Mungos a *KÆMPFERO* Europæ illatam in purpura maligna non absque fructu ægris exhibuit.

BERNHARDINI ZENDRINI della China China. Venet. 1715. 8. Practice. *

CHRIST. BERNH. VALENTINI Tournefortius contractus. Francof. 1715. fol. Tabulæ sunt methodi Tournefortianæ, & quædam aliena, Chemica, aliaque.

G. W. WEDEL de Plantagine. Jen. 1715. Disp.

Et *EJUSDEM de Hyoscyamo*, Ibid. anno eodem.

J. T. GRONOVIUS de Camphora. Leid. 1715. 4. Disp. Habet modum, quo præparatur & depuratur.

MICH. FRID. LOCHNER de Ananasa. Norimb. 1716. 4. Libellum, qui cum Hesperidibus *VOLCAMERI* exstat, recudit auctiorem cum pulchris iconibus.

EJUSDEM Nerium sive *Rhododaphne veterum & recentiorum.* Norimb. 1716. 4. Pene unice philologicus. Icones & hic & fere ubique, alienæ.

IDEM, ut supra dictum, *rariora Besleriani Musei.* an. 1716. a filio *JOHANNE FRIDERICO* descripta fol. edidit, cum plantarum marinarum & fructuum nonnullis iconibus.

R. MORTIMER art of husbandry. Lond. 1707. 1716. 8. 2. vol. *SEG.* Ex aliorum experimentis & opinionibus *DALRYMPLE* ad *ELLIS.*

GEOR. ANDR. AGRICOLÆ versuch der universal vermehrung. Ratisbon. 1716. fol. & Tom. II. ib. 1717. fol. Novam artem in immensum multiplicandarum arborum proposuit, ex radicibus dissectis, & inoculatis in ramos; deinde foliis cum vel sine oculo insitis, tum alia arcana varia, quæ vero, quantum video, in experimento non responderunt. Conf. *BRESL MISC.* 1723. Jul. In Anglicam tamen linguam translatus est a *R. BRADLEY* & editus Lond. 1721. 4. tum in Gallicam.

G. A. AGRICOLÆ Anglice editus titulum habet *a philosophical treatise of husbandrey and gardenirey.* Gallice autem sub titulo *l' agriculture parfaite* prodiit Amstel. 1720. 8.

CHRISTIANI KNAUT Methodus plantarum genuina. Hall. 1716. 8. Artificialis methodus a numero unice partium floris & involucrorum fructus desumpta, hinc contraria naturæ, quæ numerum sæpius contemnit, quam figuram & proportiones.

J. BOECLER de vino Argent. 1716. 4.

Dictionaire botanique & pharmaceutique, Paris. 1716. 8. *

G. FRANK a FRANKENAU palingenesia von der künstlichen auferwekung der pflanzen (fabuloso experimento) versa a J. C. *NEHRING*, Lips. 1716. 4.

J. A. WEDEL etiam disputationes huc pertinentes sunt: *de calamo aromatico.* Jen. 1718. *Helenio* 1719. *Vincetoxico* 1720. *verbena* 1721.

DE LA ROQUE Voyage de l' Arabie Heureuse avec un Mémoire concernant l' arbre & le fruit du Caffé Parisiis & Amstel. 1716. 8. Optimæ notæ, inprimis Appendix, quæ *D. GALAND*, Librum supra laudatum continet.

J. *B. COGROSSI giunta al Tr. della China China.* Crema. 1716. 4. & *nova giunta.* Crema 1718. 4. Practice *

C. H. ERNDL flora Japonica. Dresd. 1716. 4. In ea describitur herbarium Japonicum cum 1360. figuris inter *MENZELII* schedas repertum, tum herbarium pictum *CONR. JOHRENII*, denique Theatrum rerum naturalium Brasiliæ *COMITIS MAURITII NASSOVICI*, cum 555. egregiis stirpium iconibus, quæ omnia Berolini conservantur.

OL. RUDBEK Rubus humilis Fragaria folio. Respondit D. *KELLANDER.* Upsal. 1716. 8. Bona icon parum notæ plantæ.

D. W. TRILLER de moly Homerico. Lips. 1716. 4. eruditissima Disputatio.

G. H. *SIEGESBEEK* de *rorella.* VVittemb. 1716. 4. Disp. & ipsa ob experimenta utilis.

J. *A. WEDEL de Scordio.* Jen. 1716. 4. Disp.

SAMLUNG von Naturgeschichten Breslau 1717. ad 1727. Ad cultum agrorum multa hic habentur, tum ad aliquas plantas œconomicas; v. gr. Onobrychidem, monstra etiam stirpium, &c. de viribus plantarum passim experimenta intercedunt.

M. D. JOHRENII Vade mecum Botanicum. Francof. Oder. 1717. 8. Flora ejus loci pauper, secundum *TOURNEFORTII* classes & genera. In præfatione aliquot plantarum rariorum charactéres a *GUNDELSHEIMERO* suppeditati. Ejus herbarium pulchre depictum ab *H. RIBBING* Berolini adservatur. *ERNDL de flor. Japonica.*

M. D. JOHRENII vade mecum botanici aliam editionem, quæ citata hic fuit, Colbergæ prodiisse video.

ABRAHAMI REHFELD Hodegus Botanicus menstruus. Hall. 1717. 8. Flora Hallensis, sed nomina mala, plantæ mistæ hortensibus.

J. *FRANCI de euphrasia*, Francof. 1717. 8.

ALEX. CAMERAR. de betonica, Tubing. 1717. 4.

MICH. FRID. LOCHNER Bellilli Indicum Nuremb. 1717. 4. Describit speciem Tethyos, qua præparata in India utuntur ad febres ardentes.

EJUSD.

EJUSD. de novis Theæ & Coffeæ Succedaneis, Botry Mexicana, Capraria Peruviana Agerati folio, Coffea a la Sultane &c. ibid. eod. anno. Novas aliquot plantas, aut nuper inclarescentes, describit & depingit.

EJUSD. de Acriviola. Exstat etiam in E. N. C.

M. F. LOCHNER etiam est *de pareira brava*, Norimb. 1719. 4. Eam ostendit esse *Campebam PISONIS*, non autem *BUTUA ZANONI*, & observationes practicas pro confirmandis viribus antinephiriticis addit.

FRID. FRISIUS Zvvey Wundervvürdige gevvächse Cereus Peruvianus angulosus minor und Ananas, so an. 1717. *zu Altenburg geblüht.* *

URB. HIÆRNÆ de Nylobalsamo ab Auctore invento. Helm. 1717. 8. *

BARTHOLOMÆI de *MARTINIS nuovo invento cioè aggiunta al genere delle Anagallidi acquatiche di due non più prodotte in luce.* Veron. 1718. 8. cum icon. *SEG.*

CAROL. NIC. LANGII beschreibung des schädlichen genusses der Kornzapfen. Lucern. 1717. 8. Bona descriptio Clavi secalini, sive grani luxuriantis, unde morbus stupidus & gangrænosus artuum sequitur.

R. J. CAMERARII de Ulmaria. Disp. Tubing. 1717. 4.

JULII PONTEDERÆ compendium tabularum botanicarum. Patav. 1718. 4. maj. Cum de vacua cathedra concertarent *JOH. SCHEUCHZERUS*, *LUD.* a *RIPA*, & *JULIUS*, omnes scripto aliquo famam augere tentarunt: & iste quidem a patre *LAURENTIO* ad Agriculturam educatus, matre ita Botanica, ut filio etiam nunc in Alpibus absente, horti Patavini curam gerat (*Antiquitat.* p. 3.) Stirpes in Baldo Monte & Alpibus collectas, quarum promittebat tabulas, descripsit. Istæ nunquam editæ sunt: plantæ vero hoc Libro recensitæ multas varietates habent admistas.

LUDOVICI a *RIPA historiæ universalis plantarum propositum.* Patav. 1718. 4. Ex *J. BAUHINO* & veteribus conscripsit Librum, & Philologica aliqua adspersit.

ROBERT sur la culture des Arbres fruitiers. Parisiis 1718. 12. *SEG.* *

Discours sur le progrès de la Botanique par M. de *JUSSIEU*. Paris. 1718. 4. Brevis & historicus.

La Manière de cultiver la vigne & faire le vin de Champagne. Parisiis 1718. 4. *

Four essays on English grapes shovving they vvill make the best of vvines. Lond. 1718. 8. *SEG.* *

SEBASTIANI VAILLANT Sermo de structra florum. Gall. & Lat. Leid. 1718. 4. & ejusdem *duo novarum plantarum genera* Hanover. 1718. 4. (*SEG.*), Araliastri nempe & Boerhaaviæ. Acerbior equidem in *TOURNEFORTIUM*, de se certe meritum, cæterum plenus egregiarum observationum, in arctissimum spatium stipatarum, & per inductiones ad totas classes adplicatarum. Subjecta sunt duo genera Boerhaaviæ, quod nomen male inconstans postea mutavit Auctor, & Araliastri, nempe *GINSENG*.

Hæc celebris planta tunc maxime innotuerat, cujus loco *KÆMPFERUS* similem non tamen bacciferam, adeoque diversam descripserat. Veriorem *P. LAFITAU* in Canadensibus sylvis reperit (*Journ. de Trevoux* 1718. *Janv.*) & descripsit an. 1718. 12. cum titulo: *Mémoire concernant la plante de Ginseng découverte en Canada*, *KÆMPFERIQUE* errorem vindicavit, qui Libellus recusus est in collectione *des voyages au Nord*. Objectionem contra plantam suam, repetitam a pelluciditate celeberrimæ radicis, quæ non esset in Canadensi, diluerat *IDEM P. LAFITAU* in iisdem Diariis Trevultiensibus 1718. Mense Martio. *VAILANTIUS* Botanico more novum genus constituit, audax in mutando, Aurelianæ nomine, quod imposuerat Jesuita.

HENRICI BERNHARDI RUPP Flora Jenensis. Prima editio a *H. SCHUTTE* edita est Jenæ an. 1718. altera auctior a D. *FROELICH* an. 1726. 8. tertiam ego ex schedis Auctoris posthumis, meisque observationibus tertia parte auctiorem edidi Jenæ an. 1744. 8. Vir ad Botanicen natus, non aliam spirabat felicitatem, indefessus laboribus, memoriæ tenacissimæ, qui plurimas pulchras Stirpes Germaniæ adseruerit. In magnis generibus, &, in cryptogamia minus valuit, cum stirpes siccas negligeret conservare.

De moribus *RUPPII* vide *HOPPE von den vveidenrosen* p. 4.

J. CHRISTIAN LEHMAN blumen garten im vvinter, Lips. 1718. 1750. 4. sive *nieuvve volmaakte plantagie in den vvinter*, Amstel. 1718. 8. Utitur diviso tepidario, in quo varii gra-

gradus caloris ftirpibus impertiri poffunt, folo fitu mutato. Re ipfa fidem fecit verbis.

WILH. FORSTER EMANUEL de ariftolochia, Altdorf. 1748. 4.

S. SWITZER Noblemans gentlemans and gardiners recreation. Lond. 1718. 3. vol. Continet totam rem rufticam, & nemorum hortorumque cultum.

R. BRADLEY the gentleman and gardiners Kalendar. Lond. 1718. 8. (*SEG.*) Gallice vero Parifiis 1743. 8. cum defcriptione hibernaculi.

PIETRO VETTORI delle lodi degli Ulivi, nova editio *colle annotazioni del D. GIUSEPPE BIANCHINI*. Florent. 1718. Vide fupra fuo loco.

JOH. CAR. SPIES Roris marini coronarii hiftoria medica. Helmftad. 1718. 4.

PATRICK BLAIR mifcellaneous obfervations in Phyfic Anatomy Surgery and Botanics. Lond. 1718. 8. In elegante Libro Botanica aliqua continentur, ex itinere decerpta *WALLICO*.

JOH. FRANK erhöhetes flachsfeiden Kraut. Ulm. 1718. 8. Loquax & inanis.

CORN. de *BRUYN iter pofterius* Rufficum, Perficum, & Indicum hoc anno in fol. defcriptum, habet aliquas ftirpium icones.

G. W. WEDEL de Colchico. Jen. 1718. 4. Difp.

J. A. WEDEL de Calamo aromatico, ibid. Difp. 4.

HOLSTEIN de Rhabarbaro. Leid. 1718. 4. Difp.

In *KOLBII* itinere ad C. B. S. plantarum Catalogus habetur ex herbario *OLDENLANDII*.

JOH. SCHEUCHZER Methodus Graminum & adfinium. Tig. 1719. 8. & *EJUSDEM Agroftographia*. ibid. 1719. 4. Prius Opufculum eft idea pofterioris, incredibili nati labore, quo quadringentæ plantæ per minutiffima, & ipfos intimos florum charactéres terminantur. Icones & fpecierum & characterum fidiffimæ. Exotica Gramina paulo pauciora, neque fynonymorum fatis, neque fatis explicatæ notæ fpecifici difcriminis plantarum fimilium.

JOSEPHI MONTI Catalogi ftirpium Agri Bononienfis prodromus. Bonon. 1719. 4. Hoc nomine Graminum hiftoria continetur, inter quæ pulchra aliqua ex beatiffima Italia.

GEORGII ANDREÆ HELWINGS Flora campana, five *Pulfatilla*. Lipf. 1719. 4. Aliquæ fpecies Pulfatillarum feptentrionalium, cum varietatibus, iconibus expreffit.

JOHANNIS JACOBI DILLENII catalogus plantarum circa Gieffam nafcentium. Francof. 1719. 8. & ejufdem *Appendix*. Hoc primum Opere innotuit novum Botanices fidus. Stirpes in univerfum in angufto fpatio terræ habet plurimas: inter eas numerofas de minimarum gente, & nova genera, lynceis eruenda oculis, bene multa. Mufcos primus ita difpofuit, ut omnes recentiores imitati fint: Fungos, ut multi. De methodis agit in *præfatione*, pronior in *RAJUM*. Contra *RIVINUM*, impatientem liberius judicantis juvenis, acriter fe tuitus eft. Nova genera, quæ deeffent in *TOURNEFORTIANIS* Inftitutionibus, undique collegit & charactéres definivit, & ipfe fculpfit. Vir cui ob varia beneficia, fed inprimis ob amicitiam, plurimum debeo, quem virum laudavi, exftinctum defidero & veneror.

M. LIBENTANS de Rachelis deliciis Dudaim, VVittemb. 1719. 4. philologice.

In *B. S. ALBINI oratione de anatome comparata*, Leid. 1719. 4. exftat œconomia vegetabilis Vaillantiana.

CONC. MICH. VALENTINI de macis, Gieff. 1719. 4.

JOH. HENR. COHAUSEN nievve Thee Tafel. Amftelod. 1719. 8. & Germanice an. 1718. 8. Compilatio formularum, quibus infufa varia theiformia continentur.

GOTTLIEB CHRIST. von *HAPPEN beantvvortung auf C. WOLFS erläuterung der entdekung von vermehrung des getraides*. Berolin. 1719. 4. *

J. A. WEDEL de Vincetoxico Difp. Jen. 1719. 4. & *de Helenio* ibid. Difp.

M. ALBERTI de vero ufu Arnicæ. Hall. 1719. 4. Difp.

PETSCHE de Millefolio. Hall. 1719. 4. Difp.

MICH. BERNH. VALENTINI Viridarium reformatum. Francof. 1720. fol. Splendidum Opus cum numerofiffimis tabulis. Harum aliquas ab illuftriffima perfona accepit, partim a *MERIANO* fculptas, partim ex aliis Libris defcriptas, etiam ex *KÆMPFERO* & *FRANCISCO HERNANDEZ*. Totum etiam florilegium *THEODORI* de *BRY* repetitum inferuit peri. Ad icones *MERIANEAS*, ex *TOURNEFORTIO* ordinem addidit bonus fenex, & vivum enumerationem, & aliarum fpecierum catalogum. Errores plurimi intercurrerunt.

Ita

Ita Julia herba cum Agrimoniæ nomine, Locusta cum titulo Rubiæ luteæ spinosæ, Rosa cum Pæoniæ feminæ alterius titulo sculptæ exstant.

JULII PONTEDERÆ Anthologia L. III. & *Dissertationes botanicæ* XI. Patav. 1720. 4. Priori Libro describit characteres plantarum multarum, novarum etiam aut varietatum, & agit de methodo, atque *TOURNEFORTIANAM* reformat: in sexum iniquior. In altera flores compositos disponit, sed ut quidem mihi videtur, minime feliciter. Turbat enim classes naturales, capitatas aliquas miscet planipetalis, quæ vel lacte suo cohærent, scabiosas infert corymbiferis, adeo distinctas staminibus liberis, &c. Etiam ibi bonas observationes aliquas habet characterum.

HERMANNI BOERHAAVE Index alter plantarum Horti Lugduno-Batavi. Leid. 1720. 4. Prior Index an. 1710. prodierat, hic multum auctus & reformatus plantas habet secundum *HERMANNIANAM* methodum dispositas. Characteres generum præfigit naturales, primus aut inter primos, staminibus tubisque minime neglectis, icones rariorum addidit, speciosissimum genus Lepido-Cono & Hypophyllo-Carpodendrorum constituit, species novas plurimas & rarissimas recensuit.

JOHANNIS de *BUCHWALD specimen Medico practico-botanicum*. Hafn. 1720. 4. & 1721. 8. Est index quadrilinguis stirpium officinalium, cum adglutinatis secundum paginas stirpibus, non absque quibusdam erroribus. Vires adjecit ex bonis Auctoribus, & propriis experimentis, sæpe minus vulgo notas. *

PATRIK BLAIR Botanical Essays. Londini 1720. 8. Maxima pars pertinet ad fabricam subtilem. Sexum tuetur, atque vim fecundantem pollinis staminum, cui tamen veras Gemmas inesse negat, cum *VAILLANTIO*. In III. specimine de methodis, de partibus plantarum erudite disputat, *MORISONO* tamen, quam *RAIO*, iniquior.

GEORGII WOLFG. WEDELII Exercitationum Philologico-Medicarum Cent. I. prodiit an. 1702. Jenæ 4. & *secunda pars* I. 1720. 4. Hoc nomine collectio venit programmatum, quibus varia amœniora ex re herbaria, aliisque artibus cum medicina cognatis, tractavit, stirpes etiam numerosas veterum eruere, & ad cognitarum aliquas referre tentavit, non absque acumine, quantum quidem id fert institutum.

A. Q. RIVINI responsio ad objectiones DILLENII. Lips. 1720. 12. Responsio senis bene meriti sed irati, quem naturam consulere vetabat ætas.

Histoire naturelle du Cacao & du Sucre. Amstelod. 1720. (& Parisiis, nisi fallor, an. 1719.) Opus Anonymi, nisi fallor, Chirurgi, Chemiæ non penitus imperiti. Notitiam florum & fructus Cacao meliorem dat, quam *TOURNEFORTIUS*, tum analysin chemicam: & Sacchari fabricam ex propria observatione. Aliqua etiam interspergit de utilitate balsami Copaii, ejusque analysi, de Banana, Papaia, Manihoc, &c.

OLAI RUDBEK Index plantarum itineris Laponici an. 1695. *suscepti* exstat in *ACT. SUEC.* an. 1720. Raras stirpes habet, etsi paucas icones duas eximias.

JOH. LINDER Swänska färga konst. Stokholm 1720. 8. Continet descriptionem plantarum sponte in Suecia nascentium, quarum in arte tinctoria usus est, ubi meminisse oportet, ad minorem illam tincturam pertinere: nam constantes inde colores & perpetui non obtinentur, nisi forte ex Alni cortice.

R. BRADLEY the compleat Seedsman. by *BENJ. TOWNSHEND*, cum catalogo seminum L. 1720. 8.

JOH. FRANK de Momordica, & *JOH. JACOBI KLEINKNECHT de Scordio*. Ulm. 1720. 8.

FRANC. ERN. BRUKMANN Tubera terræ. 1720. 4.

GEORGII CRUMP (Americani) *de Arundine saccharifera*. Leid. 1720. Disp. Cocturam Sacchari describit, non valde Botanicus.

DAN. KELLANDER PETRI F. de seminibus, Leid. 1720. 4.

JUL. BERNARD. v. ROHR Einleitung zu der algemeinen land und feld wvirthschafts kunst der Teutschen, Lips. 1720. 8.

ABRAHAMI VATER eruditæ disputationes *de coralliorum natura, præparatis & usu*, VVittemb 1740. 4. *de balsamo de Mecca* progr. ibid. 1720. 4. *ypecacoanha vi febrifuga & antidysenteri a*, 1732. *laurocerasi indole venenata* 1737.

MATTH. ERN. BORETII disp. *de hieraciis Prussicis*, Regiomont. 1720. 4.

J. J. BAJER (eruditi viri) *de Artemisia*. Altdorf. 1720. 4. Disp.

J. A.

J. A. SLEVOGT de Gentiana. Jen. 1720. 4. Difp.

A. VATER de balfamo de Mecha. VVittemb. 1720. 4. Difp.

G. W. WEDEL de Sambuco. 1720. 4. Difp.

ALROT de Geftricia. Upfal. 1720. Habet etiam ftirpes indigenas. *

GOTTLOB SCHOBER de periculo a feminibus loliaceis & fecalinis nigris corruptis cum farina commiftis, & loco alimenti adfumptis. A. E. 1723. p. 446.

J. *FRID. HENKEL flora faturnizans, oder verwandfchafft der Pflanzen mit dem Mineral-Reich*. Lipf. 1721. 8. Paulum *BOHEMIANUS*, archæum terræ ftatuit & futuram orbis terrarum vitrificationem. Ortum fpontaneum plantarum defendit. Salicorniam defcripfit, ejus herbæ dedit analyfin chemicam, inque ea falem marinum invenit cum fale fixo, ex ifto cum acido fpiritu cœruleum colorem obtinuit.

JOH. CHRISTIANI BUXBAUM enumeratio plantarum agri Hallenfis accuratior. Hall. 1721. 8. Vernilior paulum, & morum diffolutiorum; cæterum minime contemnendum numerum, nec ubique vulgarium ftirpium, circa Halam invenit, in quibus etiam novæ aliquæ, earumque nonnullæ ex cryptogamia exftant: cum iconibus paucis. Properato vero ftudio Librum edidit, quem *COSCHWIZIUM* noverat fibi fubrepturum.

CHRISTOPHORI HELWIG monatliche kräuter luft oder neu angelegter nutz und luftgarten, Zittau. 1721. 8. In primo opufculo plantas & fecundum menfes, & alphabetico ordine, cum brevi virium enumeratione: tum exotica ex eo opere excerpta tradit, quod ftatim dicam. Nempe EJ. *Exotica curiofa oder befchreibung der ausländifchen dingen aus dem naturreiche* prodiit F. Lipf. 1719. 8. fimplicia medicamenta fecundum alphabeti ordinem difponit, rapfodus. EJ. fub nomine *VAL. KRAUTERMANN*, eft *blumen und Kraüter buch* F. Lipf. 1733. 8. Aliqua de plantarum figura & viribus, vulgaria.

J. C. SPIES de Vanigliis Helmftatt. 1721. 4. *de radicibus antinephriticis* 1722. *de fructibus & arboribus antinephriticis* 1722. *herbis & floribus antinephriticis* 1722. *de valeriana* 1724.

J. CHRISTOPH. SCHMIDT de analogia regni vegetabilis cum animali, Bafil. 1721. 4.

MOOR'S Englands intereft or the gentleman and farmers friend, Lond. 1721. 8. *HARL.*

L. P. THUMMIG de anatome foliorum. A. ERUD. 1721. Jan.

L. P. THUMMIG etiam funt *meletemata varii argumenti*, Brunfvvic. 1721. 4. de arboribus ex foliis educandis &c. quæ fuit difquifitio *de arboribus ex foliis educandis*, Hall. 1721. 4.

W. B. NEBEL etiam eft *de plantis dorfiferis*, Heidelberg. 1721. 4.

LEONH. FRID. MEISNER de Thea, Coffea, Chocolata. Nuremb. 1721. 8. Eft difputatio inauguralis Pragæ defenfa ex *SPONIO*, *BREYNIO* & aliis compilata

R. BRADLEY the virtue and ufe of Coffee. Londini 1721. 8. Hiftoria Coffeæ ex Auctoribus variis. Satis negligens.

CHRIST. LUD. WILHELMI Colchicum Alexipharmacum & Venenum. Lipf. 1721. 4. Vanum fatis Opufculum.

G. W. WEDEL de Polypodio. Jen. 1721. 4.

W. B. NEBEL de Helleboro nigro. Bafil. 1721. 4. Difp.

ANTONII van LEEUWENHOECK obfervationes huc refero, quod eo anno ultimæ, nifi fallor, prodierint. Pertinent ad fabricam fubtilem ligni, medullæ, corticis, feminum, gallarum. Ecce brevem catalogum.

PH. TR. 1676. de textura arborum & Vite.

N. 136. de Moxa.

N. 148. de apparatu vaforum in plantis.

N. 205. de variis feminibus.

N. 213. de diverfitate ligni pro diverfo tempore quo cæditur.

N. 235. de radicibus vegetabilium.

N. 287. de femine Aurantiorum & ejus germinatione.

N. 296. de cortice arborum.

N. 297. de capfulis feminalibus Polypodii.

N. 316. de Coralliis rubris.

N. 367. de vafis ligni & de feminibus plantarum.

N. 369. de fpiraculis foliorum Buxi. Sed tota Opera evolvere oportet.

SE-

SEBASTIANUS VAILLANT obiit an. 1722. Huc ergo pertinet *Botanicon Parisiense*. Leidæ 1727. fol. curante *BOERHAAVIO* editum, qui schedas confusas & oppignoratas icones, redemit & quantum potuit ordinavit. Icones pulcherrimæ & Muscorum plurimæ, & optimæ, plantæ subtiliores numerosæ, multum characterum & observationum. Dolendum est autem, adeo multa confuse, vitiose edita, icones absque interpretatione relictas, plantas repetitas, vitia passim intercurrisse in descriptionibus.

JOH. BARTH. ADAMI BERINGERI Plantarum exoticarum perennium catalogus. Herbipol. 1722. fol. Brevis & solorum nominum.

J. AHLICH. hortus Suecicus. Stokh. 1722. 8. hortulani Opus. *

JOH. GEORG. DUVERNOI designatio plantarum circa arcem Tubingensem florentium. Tubing. 1722. 8. Nomina Tournefortiana: plantæ, ut in angusto loco, paucæ, raræ tamen aliquæ.

A VATER Catalogus horti Wittembergensis. VVittemberg. 1722. 4. & 1738. 8. cum icone.

LAUR. HEISTER de collectione simplicium, Helmst. 1722. 4.

J. HENRICI SCHULZII, non quidem botanici, eruditi tamen viri numerosissimæ sunt disputationes botanicæ, ut *de elaterio*, Altdorf. 1722. sub nomine *EVERHARDI*. *De aloë* ibid. 1723. *de colocynthide*, Hall. 1734. *de ruta medicamento & veneno*. 1735. 4. *de persicaria acida JUNGERMANNI*. 1735. *de fructibus horæis* 1737. *de scilla* 1739. *de melissa* 1739. *de asaro* 1739. *de radice iridis* 1739. *de chamæmelo* 1739. *de oleo olivarum* 1740. *de lilio convallium* 1742. *de convenientia kermes & cochenillæ* 1743. *de ypecacoanha Americana* 1744. *de rubo idæo* 1744.

J. MILLER Compendious herbal. Londini. 1722. 8.

Le *SAUSSAY Tr. des Jardinages*. Paris. 1722. 12. *

Anonymi *conjectures physiques sur les raisons pourquoi on laboure les terres*. J. de *TREV*. 1722. p. 509. ut nempe secundum Auctorem aer terræ misceatur.

MICHAELIS ANGELI TILLI Hortus Pisanus. Florent. 1723. fol. Per Africam itinera fecerat (*REDI* vol. Op. V. p. 128.) felix horti Pisani restaurator. Excellit inprimis in stirpibus Italicis, ab indefesso *MICHELIO* congestis. Accedit *J. PONTEDERÆ* epistola, in qua sexus ope Acetosas a Lapathis distinguit. Sed repugnat natura, cum acido sapore & androgyna & dioica dentur Lapatha. Miror apud Tillium numerum stirpium, & quod nulla fere eorum desit, quas habet *TOURNEFORTIUS*, etiam quas certo novi, nuspiam in rerum natura existere.

JOH. JACOBI SCHEUCHZER novem itinera per Alpinas regiones facta. Leid. 1723. 4. 2. vol. Hac editione priora continentur itinera, cum iisdem iconibus: accesserunt vero sex alia, quorum in Alpes sunt quatuor priora, & easdem observationes botanicas habent, plurimas tamen & pulchriores sextum. Vix alias unquam Auctor longioribus itineribus Alpes percurrit, & majorem partem earum vidit, maxime Rhæticas stirpium rariorum feracissimas. Hinc multa cum videret primus, & plantas invenit & characteres perfecit. Meditabatur historiam stirpium Helvetiæ, sed ea cum ejus vita intercidit. Cum inmensa suscepisset Opera, passim ultima desideratur manus.

CHRIST. HENR. ENRDTL plantarum circa thermas Teplicenses elenchus, Norimb. 1723. 4. prodiit cum *EJUS* αὐτοσχεδίῳ de iis thermis.

J. ALB. GESNER. de zingibere, Altdorf. 1723. 4.

CHRISTIAN GOTTFRID STENZEL de salvia in infuso adhibenda, VVitteb. 1723. 4.

JAQUES BOULLAI Maniére de bien cultiver la Vigne. Orleans 1723. 8. Vinitoris Opus. *

GEORG. KNOWLES materia medica. Londini 1723. fol. Plantæ exoticæ quadringentæ poetice describuntur.

JOH. MAR. ROSSI de interpretandis Simplicium facultatibus. Patav. 1723. 4. ex Act. Erud. *

P. A. MICHELI relazione dell' erba Orobanche. Fiorenz. 1723. 8. 1743. 8. Modum indicat, quo hæc noxia planta possit deleri.

SEBASTIANI VAILLANT Botanicon Parisiense. Leid. 1723. 8. Est prodromus magni Operis.

LUD. THUMMIG versuch einer gründlichen Erlaüterung, &c. Hall. 1723. 8. De arboribus ex foliis educandis: de modo flores & fructus in arena conservandi: de plantatione arborum inversa.

PATRICK BLAIR *Pharmaco-botanologia*. Decad. I. ad VII. Lond. 1723. & 1728. 4. Meum exemplar in Hedera definit, & una pauciorem partem habet SEGUIER, ut credam ibi Opus abruptum fuisse. Descriptiones stirpium, quæ in officinis veneunt, virium enumeratio ex propriis nonnunquam experimentis. Croci fusa historia.

J. FRANCI *de Urtica*. Diling. 1723. 8. *

THOMÆ DALE *de Pareira brava*. Leid. 1723. 4. Disp. Compilatio, absque proprio experimento.

The natural history of chocolate, Lond. 1724. 8. * HARL.

RICHARD BRADLEY *new improvements of planting and gardening*. Lond. 1724. 8. In tres partes divisus Liber. In primo Auctor defendit circulationem succi: varietates tribuit miscelæ pollinis masculini diversarum. In altero enumerat hortenses stirpes, quæ ornatui serviunt, & cultum præcipit. In tertio cultum stirpium exoticarum in hybernaculis tradit: præcoces plantæ ut obtineantur docet. Viridarium Herefordiense satis utile videtur. Sed quidem.

EJUSDEM *Treatise concerning the manner of fallowing ground, raising of graß seeds, and training of line and hemp*. Lond. 1724. 4. *

EJUSDEM *new experiments and observations relating to the generation of plants*. Lond. 1724. 8. *

J. M. VERDRIES *pulvisculi staminum*. A. ERUD. 1724. p. 409.

JOH. RAII *synopsis methodica stirpium Britannicarum*. Ed. III. Lond. 500. *plantis auctior*. 1724. 8. Editor DILLENIUS, quinquagesimo, & quod accedit, a prima editione catalogi anno, Librum recolens, addidit observationes numerosissimorum amatorum rei herbariæ, qui in omnibus Angliæ angulis interim stirpes erant rimati. Adjecit plurimos inprimis Muscos, icones bene multas, propria manu sculptas, notas characteristicas, varietates demum, justo frequentius pro speciebus habitas.

COCK *the manner of raising ordering and improving forest trees*, Lond. 1728. 8. *

Treatise concerning the manner of fallowing ground raising of graß serds and training of Lint and Hemp., Lond. 1724. 8.

HIERONYMI LUDOLF *de fabis Caffée*, Erfurt. 1724. 4.

N. K. P. S. *der edle scharboks oder fieberklee*, Gorliz. 1724. 8. Plurimæ historiæ curationum ope menyanthis peractarum.

JOH. CASPARI GEMEINHART *Catalogus plantarum circa Laubam nascentium*. Budissin. 1724. 8. Minime dives flora, cryptogamia omnino destituta, male aucta hortensibus plantis.

CHRISTOPHORI CONRADI SICELLI *diatr. de Belladonna*. Jenæ 1724. 8. Propriam de noxia vi hujus plantæ observationem habet.

C. COMMELYN *horti medici Amstelodamensis planta usuales*. Amstelod. 1724. 8.

Index materia medica. Lond 1724. 4. Habet nomina plantarum.

STEPHEN SWITZERS *practical fruitgardener*. Lond. 1724. 8. *

R. CHAMBERS *de Ribes Arabum & Ligno Rhodio*. Leid. Disp. 1724.

B. STÆHELINI *specimen anatomico botanicum*. Basil. 1724. 4.

JACOBI DOUGLAS *Lilium Sarniense*. Lond. 1725. fol. Duo sunt Libelli viri eruditissimi, & in omnibus laboribus patientissimi. Primo unicam plantam fusissime describit, historice & botanice. Altero baccam Coffeæ bilocularem dipyrenam, cum Synonymis.

STEPH. SWITZER *practical Kitchengardener*. Lond. 1725. 8. *

LUD. FERN. MARSIGLI *histoire physique de la Mer*. Amstelod. 1725. fol. Splendido Opere varia quidem continentur, sed inprimis multæ Coralliorum icones, cum ea observatione expansionis floris, quæ nunc ad Polypos traducitur.

LOUIS FEUILLEE *Journal d'un voyage du Sud*. Paris. 1714. 4. *Suite du Journal*. Ibid. 1725. 4. In utroque tomo nitidissimas icones habet plantarum Peruvianarum, quas prope mare nascentes reperit.

De la FERRIERE *le menage universel de la ville & des champs, & le jardinier au gout du temps*, Bruxell. 1725. 8. *

CHRIST. WOLF II. *phænomenon singulare de malo pomifero absque floribus ad rationes physicas revocatum*, Marburgi 1727. 4. huc etiam facit.

DESCHIZAUK *mémoires* &c. adde: & *description d'un voyage fait à Petersbourg*.

CHRISTIAN WOLFENS *entdeckungen der wahren ursache der vermehrung des getreydes*. Hall.

Hall. 1725. 4. & *Erlaüterung der Entdeckung*. Lipf. 1730. 4. Inventum eft, augeri fecunditatem Tritici, & Cerealium, quando & raro feruntur, & profunde, aut nodi aliquot terræ immerguntur: ita fieri, ut tot culmi repullulent, quot nodi radices egerint. Altero Opufculo objectiones refolvit. Anglice verfum Opus prodiit Londini 1734. 8.

J. F. Unterfuchung der Sonnenblume (Helianthe). Ulm. 1725. 8. *

MATTHÆI HILLER Hierophyticum. Ultrajecti 1725. 4. Collectio ex herbariis & antiquariis, cum catalogo plantarum in Palæftina nafcentium.

DESHIZAUX Mémoires pour l'hiftoire naturelle des plantes de Ruffie. Petrop. 1725. 8. *

FR. E. BRUKMAN de lapide violaceo. VVolfenbuttel 1725. 4. Lichene nempe pulverulento rubro, qui certæ lapidum fpeciei copiofiffime adhæret in ea parte, quæ foli obvertitur, circa Andreasberg in Hercynia, & alibi frequens.

EJUSDEM de Fungo hypoxylo digitato. 1725. 4.

J. JAC. FICK de rore marino, Jen. 1725. 4.

Hoc etiam anno lego impreffum effe *BEATI FR. LANGII catalogum plantarum circa Lucernam Helvetiæ collectarum cum defcriptione itineris in Monte Pilati*. Sed negant amici unquam impreffum effe, etfi paffim in Diariis recenfeatur & habeat *SEGUIER*. ad annum 1724.

JOH. LAWRENCE nevv Syftem of agriculture. Lond. 1726. fol. Libris quinque defcribit omne arborum genus, five fylveftrium five hortenfium, plantas porro olitorias, & aliquas coronarias, cum cultu & utilitatibus. Multa etiam & magna non raro fragmenta aliunde collegit. In artificiis Hortulanorum diligens & multus eft.

RICHARD BRADLEY Survey of antient husbandry. Lond. 1726. 8. Hic Auctor plurima fcripfit de re ruftica, fed paulo plura ex lectis Libris & aliorum fermonibus, quam ex proprio experimento. In hoc Opere exfcribit veteres Georgicos, fatis nonnunquam ruditer; ita iis ufus, ut ad Angliæ folum ditandum adplicet omnia, properatis nonnumquam ufus confiliis, ut in eo loco, ubi Vites jubet ferere in nimis boreali, & humida regione.

EJUSDEM general treatife on husbandry and gardening. Lond. 1726. 8. T. I. Parte prima de villa inftruenda præcepta tradit, quæ ad curam Animalium ad ferenda Trifolia, ad fecundandum quodcunque ingratum foli genus, & hujufmodi adminicula telluris pertinent. In altera parte varia compilat, de fexu, circulatione fucci. T. II. Arborum fructiferarum locos natales, fpecies ex Gallia repetitas laudatiores, earum cultum tradit, & ignis in præcipitando tempore ferendi fructus efficaciam. Ananafæ porro cultum, & Coffeæ; utilitates pulveris coriacii, thermometri ufum ad imitationem climatum docet.

JOH. MARTYN Tabulæ fynoptica plantarum ad methodum Rajanam. Lond. 1726. fol. breviffime. *

PAOLO BARTOLOMEO CLARICI iftoria e cultura delle piante più ragguardevoli pe'l fiore. Ven. 1726. 4 Sacerdotis Opus pofthumum. Eruditionis fatis abunde, botanicæ utilitatis minus, florum plenorum plurimum. Tournefortium vero fequitur. In Hefperidum cultu fufus.

COSMA TRINCI l'Agricoltura fperimentata, che infegna la maniera la più fecura di piantar piante utili, &c. Lucca 1726. 8. 1736. 8. *SEG.* quod maxima pars in arborum cultu verfetur.

P. Le Breton *Obfervations fur la plante qui porte le Caffé*. J. de *TREV.* 1726. p. 466. Cujus etiam aliæ obfervationes contra *LABATUM* in eodem Diario plurimæ habentur.

In *LUDOVICI FERDINANDI MARSILII Danubio Pannonico Myfico*, Hagæ 1726. folio max. edito, Tomus VI. continet catalogum plantarum fpontanearum Hungariæ, pauperem & fufpectum, valde enim dubium videtur, Malvam v. gr. arboream provenire Budæ.

JOH. JACOBI BAJER hiftoria horti medici Altdorfini. Altdorf. 1726. 4.

GEORGII ANDREÆ HELVING fupplementum floræ Pruffica. Gedani 1726. 4. Theologi quidem, neque tamen imperiti in artificiis ad colligendas & confervandas ftirpes pertinentibus. Pleræque plantæ, hic recenfitæ, varietates funt omnino: icones aliquas adjecit.

DAVID WIPACHER flora Lipfienfis. Lipf. 1726. 4. Methodus Rivini, plantæ aliquæ raræ, novæ nullæ, nomina mala.

J. E. HEBENSTREIT de continuanda Rivinorum induftria. Lipf. 1726. 4. *RIVINI* pofthumas tabulas fchedafque fcribit.

BATTY LANGLEY Pomona. London. 1727. fol. magn. In theoria ab *HALESIO* recepit, quod

folia attrahant fuccum, ejufque adfcenfum accelerent. Inde multa concludit ad methodum corrigendi luxuriam foliorum, ad amputationem, &c. Icones porro & defcriptiones dedit optimarum fpecierum ex omni genere arborum fructiferarum, cum foliis. Adjecta eft *HUGONIS STRAFFORD* Diff. de optimis fpeciebus pomorum ex quibus fiat Sicera, agreftibus nempe vel fpontaneis, vel certe ex feminibus natis.

JACOBI DOUGLAS defcription and hiftory of the Coffytree. London. 1727. fol. Eruditiffima collectio omnium fere, quæ de Coffea fcripta funt, defcriptione partium omnium, & cultus, & hiftoria invalefcentis fenfim bibendi moris, &c.

S. J. *The vvineyard in 4. parts.* Lond. 1727. 8. Vini novum proventum in Anglia & parandi modum defcribit in P. III. *

STEPHEN HALES vegetable Statiks. London. 1727. 8. & Gallice redditæ a D. de *BUFFON.* Parif. 1733. 4. nuper vero Germanice. Hall. 1747. 4. Eximium Opus & unicum. Experimentis novis, repetitis, ad fummam certitudinem evexit tranfpirationem ftirpium: vim qua fuccum attrahunt radices, qua idem adfcendit, qua a foliis attrahitur: directionem fucci, alternatim adfcendentis in calore, in frigore defcendentis per eadem vafa: attractionem aeris. Ea occafione aeris fixi in corporibus copiam infinitis experimentis demonftrat: aliqua etiam de acidulis addidit.

RICHARDI BRADLEY hiftory of fucculent plants. London. 1717. ad 1727. Quinque funt Decades iconum, totidem plantarum ex genere fucculento, cum dictione Latina valde barbara.

EJUSDEM compleat body of husbandry. London. 1727. 8. Plurima de arte emendandi folum, de variis generibus fimi, de folorum indole, de correctione paludum, ericetorum utilitate, neceffitate mutandorum per annos feminum, &c.

CALEB THRELKELD fynopfis ftirpium Hibernicarum. Dublin. 1727. 8. Neque dives flora, neque cafta, fcripta ab Auctore, qui vix unquam domum reliquit, fed collatis undique ftirpibus & manu *D. MOLYNEAUX* fcriptis codicibus ufus eft, rudis in generibus difficilioribus, & tamen temerarius, in definiendo de fynonymis, in corrigendo *DILLENIO*. In appendice pulchriores & rariores exftant ftirpes *D. MOLYNEUX*. Nomina tamen *ficta* non invenies apud *THRELKELDUM*.

JOH. MARTYN Methodus plantarum circa Cantabrigiam nafcentium. Londin. 1727. 12. Species Rajani catalogi, difpofitæ in ordinem *BOERHAAVII*, characteres adjecti, nomina generum nova, aliqua inventa.

ICONUM REGIARUM hoc anno in *Commentariis Academiæ Regiæ Scientiarum* hiftoria exftat. Nihil pulchrius vel cogitari poteft, cum a fummis artificibus & pingantur, & fculpantur. Sed pretium tantum eft, ut apud privatos vix poffint exfpectari. Inceptæ funt jubente *GASTONE BORBONIO* a *ROBERTO*, continuatæ a *D. JOUBERT* & *AUBRIET* (*GARIDEL* præf.)

HERMANNI BOERHAAVE hiftoria plantarum. 1727. cum falfo titulo *Romæ*. Turpiffimus eft codex prælectionum *BOERHAAVIANARUM* in horto Academico habitarum, neque tamen abfque utilibus tum practicis, tum botanicis obfervationibus.

JOH. HIERONYMI ZANICHELLI de Rufco. Venet. 1727. 8. Baccas Rufci toftas, & ad modum Coffeæ paratas, gratum præbere potum, & valde diureticum expertus eft. Icones addidit.

J. de la *CROIX Connubia florum.* Parif. 1728. *

JEAN BOUILLET Lettre écrite au fujet de la Rubarde. Beziers 1727. 4.

C. J. TREW. befchreibung der groffen Americanifchen Aloe. Nuremberg. 1727. 4.

C. J. TREW citata aloës defcriptio valde accurata eft, cum iconibus characteribus in flore, ftaminibus & fructu; & tabulis diurni incrementi.

MATTHIÆ ERNESTI BORETII de analoga plantarum & animalium anatome, Regiomont. 1727. 4.

PETRI HAMNERIN de viribus plantarum indigenarum, Upfal. 1727. 4.

MART. ANASTASII ORTH montes Franconiæ vitibus fertiliffimi, VVurtzburg 1727. 4.

BATTY LANGLEY nevv principles of gardening adde: *or the laying out and planting paftures, groves, vvilderneffes, labyrinths, Parks, &c.*

J. ADOLPHI JACOBÆI de ftructura & vegetatione plantarum. Hafn. 1727. 8. *LINN.* *

MA-

MAGNI STRIDTBERG grundelig Kunskap om Svvenska akerbruket, Stokh. 1727. 8. *SEG.**

F. E. BRUCKMAN de fructu Cofzodrevina. Brunfv. 1727. 4. Eft Pinus humilis.

EJUSDEM de Arbore Limbovve Drevvo. ibid. Eft Pinafter Bellonii.

BATTY LANGLEY fine method of improving Eftates by plantation of oak elm, &c. Londini 1728. 8. Valde commendat fylvas, laudat raram fationem, quæ tranfpirationem expediat, experimenta aliqua fua adducit, modum meliorem metiendorum lignorum docet. *EJUSDEM new principles of gardening*, Londini 1728. 4. *SEG.*

JOH. MARTYN hiftoria plantarum rariorum. Lond. 1728. fol. Hujus fplendidi Operis Decades quinque, nifi fallor, prodierunt, vivis expreffæ coloribus, exoticæ pleræque.

R. BRADLEY Dictionarium Botanicum. Lond. 1728. 8.

JOHAN. DIETRICI LEOPOLD deliciæ fylveftres floræ Ulmenfis. Ulm. 1728. 8. Plantæ multæ, abfque tamen cryptogamia, aliquæ etiam raræ, ordo alphabeticus, obfervatio nulla.

JOHANNIS LINDER flora Wikftergenfis. Stokholm 1728. 8. Ingeniofus cæterum Medicus, fed Botanices pene ignarus. Nomina perverfa, fpecies falfæ, varietates infinitæ.

JOHAN. GEORG. HENRICI KRAMER tentamen Botanicum, five *methodus Tournefortio-Riviniana*. Drefdæ 1728. 8. auctius recufum 1733. & fol. 1744. Viennæ. Plantas in tabulas difponere conatur, a fitu florum defumfit methodum, quæ omnia genera, etiam maxime naturalia, lacerat, & a minima varietate loci cultufve mutat. Præfationem addidit valde iracundam, & vitium varietates, vinaque Auftriaca defcripfit. An credibile quemquam ab ufu *fplit* rejuvenafcere? An vere *CÆSALPINUS* an. 1603. natus eft, qui anno 1583. de plantis fcripfit? An datur Aftrantia aliqua luteo flore? & quæ alia hujufmodi.

FRANCISCI BALTHASARIS de *LINDERN Tournefortius Alfaticus*. Argentor. 1728. 8. qui auctior titulo *horti Alfatici* prodiit 1747. 8. In beata regione plantas multas, elegantes, aliquas etiam novas, ex aquaticarum genere, detexit, & in priori editione delineavit, in altera alias adjecit icones, quarum vim collegit immenfam. Hæc etiam in eo melior eft, quod loca natalia adjecta habeat.

JOH. CHRISTIANI BUXBAUM plantarum minus cognitarum Centuria V. Editæ funt Petropoli ab an. 1728. ad 1740. Plantas defcripfit itineris Thracici, Bithynici, Armeniaci, tum Mufcos, fungofque Europæos. Defcriptiones breviffimæ, icones minimarum non bonæ. Ab eo anno etiam inceperunt edi *ACTA PETROPOLITANA*, quorum nuper *decimus* Tomus prodiit, cum primus an. 1728. impreffus fit. In iis multa Botanica, & novarum plantarum defcriptiones, a *BUXBAUMIO* primum, deinde ab *AMMANNO* fuppeditatæ. Aliqua etiam ad Fungos habet *BUXBAUMIUS*.

CASPARI BOSE de motu plantarum fenfus æmulo. Lipf. 1728. 4.

CHRISTOPH. DANIEL. METZGER de corallüs, Regiomont. 1728. 4.

GIOV. BATTISTA FELICI Parere intorno all' ufo della cioccolata, Firenze 1728. 4. Contra ufum Chocolatæ ut nimis calidæ vifcidæ & indigeftæ.

LAUR. SERAFINI (anonymi) *lettera in cui fi efamina le ragioni addotte da G. BATT. FELICI nel fuo parere fopra la cioccolata*, Firenze 1728. 4.

F. C. C. S. J. *altro parere intorno alla natura ed all' ufo della cioccolata*, Firenze 1728. 4.

GIUSEPPE AVANZINI lezione accademica in lode della cioccolata, Firenza 1728. 4. Omnis contra Felicem, & pro innocentia chocolatæ.

In Bibliotheca Italica, quæ circa hæc tempora edita eft, in T. XI. p. 192. *GARCINUS* fcripfit contra *D. PINGRE'* novum fyftema Botanices adfectantem, & mediocriter Botanices peritum.

PETRI ANTONII MICHELII nova plantarum genera. Florent. 1729. 4. Olitoris equidem & illiterati hominis Opus, & pauperis (*COCCHII Opufc. fcientif.* vol. 19. qui calamum fuum commodavit), cujufque alter tomus intercidit, (de quo vide *TARGIONII* promiffa in *Comm. Lit. Nar.* 1739. *hebd. I.*) marinas plantas & itinera Botanica conprehenfurus, immenfa vis habetur Lichenum, & Fungorum, & tota cryptogamia (exceptis Mufcis) ex fundamentis fubruta in nova genera difpofita eft, adhibito microfcopio, quo feminalem fabricam detegeret. Alia etiam paffim genera ad *TOURNEFORTIANUM* pinacem complendum adjecta funt. Varietates pro fpeciebus paulo liberalius adhibuit. Aliqua ad vitam *MICHELII* pertinentia habet *SCIPIO MAFFEI* in Diarii fui quod Veronæ prodit T. III. tum de hortis medicis Europæ quædam.

J. H.

J. H. SPREKELSEN *Yucca Draconis folio*. Hamburg 1729. fol. Unica pagina cum icone, quæ recusa est cum DILLENII H. E.

Der neü angekommene Holländische gärtner. Nuremberg. 1729. 12. Prima parte florum bulboforum, altera arborum cultus describitur, vere, ut videtur, & perite.

JOH. MARTYN *first lecture of a course of botany being an introduction to the rest*, Lond. 1729. 8. Breves definitiones partium plantarum cum iconibus Tournefortianis.

R. BRADLEY *explanation of the richest of a hopgarden*. Lond. 1729. 8. *

EJUSDEM *true account of the Aloe Americana which is in blossom in Covvels garden*. Londini 1729. 8. *

JOH. MARTYN *lectio botanica prima*. Lond. 1729. 8. cum ic. LINN.

JOH. COLBATCH *of missplelte*. Londinensis editio mea anni numerum additum nullum habet. Parisiis hoc hanno in 12. forma prodiit Laudes Visci ad Epilepsiam & ad morbos convulsivos extollit.

J. COLBATCH nunc lego Londini prodiisse 1729. 8.

A. V. ROYEN *oratio qua commendatur ars botanica*, Leid. 1729. 4.

V. LEAULTE *Ergo SAGOU phtisicis prodest*, Parif. 1729. 4. An idem P. J. MALOUIN *an sagou phtisicis prodest*, ibid. 1734. 4.

PHILIP. MILLER *catalogus plantarum officinalium* &c. plantæ sunt 518. earumque multæ exoticæ, cum uno cognomine C. BAUHINI aut simili aliquo, enumeratæ.

PH. MILLER *Catalogus plantarum officinalium horti Chelseyani*. Lond. 1730. 8.

THOMÆ SHORT *of Tea*. Lond. 1730. 4. Ac. ER. Laudat Theam, floris petala sex facit, Japonensem inprimis describit. *

SAMUEL DALE *post history and antiquities of Harvvich and Dovercourt*. Lond. 1730. 4. Continet plantarum sponte in ea vicinia nascentium catalogum. Pleræque marinæ sunt, neque numerus magnus est.

JOH. HIER. ZANICHELLI *Opera posthuma*. Venet. 1730. 4. Quinque sunt itinera Auctoris, unum in Istriam, alterum in Montem Caballum Bellunensium, tertium in Vettarum Montes, quartum in Montem Baldum, quintum in Summanum. Pulchræ plantæ ubique, & aliquæ, ut videtur, novæ, sed absque observationibus.

EJUSDEM *Istoria delle piante de' lidi Veneti accresciuta dal figliuolo* GIANJACOBO. Venet. 1735. fol. Obierat Auctor an. 1729. Hic in præfatione enumeratio florum habetur, deinde descriptiones stirpium paucarum, quæ, cum viribus, sæpe ex TOURNEFORTII Catalogo Plantarum circa Parisios nascentium desumuntur, icones 311. non optimæ. Novi vix quidquam adest, neque stirpium numerus, quæ in beata regione exspectares.

EJUSDEM *de Hippocastano*. Venet. 1733. 4. Edidit posthumum Libellum filius JOH. JACOBUS. Experimenta exhibet, per quæ constitit, easdem fere in Hippocastano vires esse, quæ sunt in Cortice Peruviano, & ad febres æque valere.

JOSEPHUS LANZONUS an. 1730. exstinctus, *de venenis* Librum posthumum reliquit, compilatitium.

JOSEPH SEKER *lettera sopra le bevande del Caffè Europeo*, &c. Veron. 1730. 12. Commendat succedanea quædam Coffeæ ex Secali tosto, Theæ vero loco folia Rosæ caninæ. *

JUL. PONTEDERA in *Diario Veneto Albrizziano* hujus anni egregia varia botanici argumenti habet. *

H. TEICHMEYER *de caapeba s. pareira brava*, Jen. 1730. 4.

In COMMENTARIIS AC. BONON., quæ hoc anno inceperunt prodire, multa huc faciunt, de gummi populi; vite Caroliniana, convolvulis, florum pulchritudine servanda. POZZI de malo Punico, & opere fecundationis, de florum in coralliis absentia &c.

CASP. NEUMANN *de opio*, *caryophyllis aromaticis*, Berolin. 1730. 4.

CHRISTIANI HENRICI ERNDTEL *Varsavia physice illustrata; accessit Viridarium*. Dresd. 1730. 4. Stirpes paucæ: fungi ex M. HOFMANNO exscripti, & pro VVarsavienfibus venditati.

THOMÆ COWELL *curious and profitable gardener*. Lond. 1730. 8. Cultus in varia tellure: cultus Bananæ, Ananasæ, Guajavæ, breviter & simpliciter: commendatio sationis stirpium bulbosarum ut novæ obtineantur species (aut potius varietates), observationes de arboribus pomiferis: Aloes Americanæ historia, & Cerei sexangularis. Olitoria descriptio Oxyacanthæ bifloræ. Simplex homo, & candidus.

THEO-

THEODORI KLEIN an Tithymaloides. Gedan. 1730. 4. Plantam fucculentam, adfinem Cacaliæ, egregie defcribit & pingit, quæ nunc *KLEINIA* vocatur.

LAURENTII HEISTER Catalogus plantarum horti Academiæ Juliæ, annis 1730. 1731. 1732. 1733. editus. Horti cultiffimi dives catalogus: genera fubjecta nova, eo fere confilio, ut minuantur nimis ampla genera.

Grundvahl till Plante kaenningen of Elvebemes. Upfal. 1730. forma minima. Sunt claffium Tournefortianarum in ligno fculptæ icones.

L. HEISTER de medicamentis Germaniæ indigenis. Helmft. 1730. 4. Difp. Ref. *HENGSTMANNO*. Gallice verfa eft & edita Parifiis.

JETHRO TULL nevv horfe hoeing husbandry or an effay on the principles of tillage and vegetation, Lond. 1731. 4. & *EJ. fupplement to the effay on the horfe hoing husbandry*, ibid. 1734. f. Gallice verfa cum titulo *traité de la culture des terres fuivant les principes de M. TULL par M. du HAMEL du MONCEAU*, Paris 1750 12. Princeps inventum *TULLII* eft, agrum non totum ferere, fed relictis fatis latis fafciis alterne incultis, in quas poffint fe radices cerealium dimittere. Porro arationem frequentem idem quod fimus credit præftare, ut nempe terra laxetur & rarefcat. Varia intercurrunt contra circulationem fucci nutritii, contra vim radicum, quæ fibi aptum fuccum folum de terra trahunt, contra opinionem, cuilibet herbæ diverfum fuccum convenire, pro ufu ciftæ feminatoriæ &c. *IDEM* de cannabe egit in l. *de la fabrique des manœuvres pour les vaiffeaux*.

MARCI CATESBY natural hiftory of Carolina. Lond. fol. 1731. Cœpit edi an. 1731. inde fenfim prodiit magnificum Opus, cui nuper an. 1748. viginti tabularum appendix acceffit. Mihi in duobus tomis an. 1731. & 1743. editis funt ducentæ tabulæ animalium Carolinæ, quarum quælibet, paucis exceptis, adjunctam habet imaginem plantæ alicujus in ea regione natæ, quam Auctor fua depinxit manu, in duobus quæ eo fufcepit itineribus. Etfi artificium Sculptoris omnino defit, magnæ tamen & fideles funt icones plantarum parum notarum, quarum maximus in arte medica ufus eft, uti v. gr. Cafcarillæ, Elemiferæ, Serpentariæ Virginianæ, Saffafras, Myrti ceriferæ, Corticis VVinterani, Ligni rubri & Brafilitto, Campechiani, Mahogony, Pattatas veræ, Liquidambar, Mancanillæ, &c. Colores in pictis exemplaribus viridiffimi. In charactere fæpe deficit. Ad finem fubjicitur hiftoria naturalis aeris, aquarum & locorum.

PAULI HERMANNI Cynofura materiæ medicæ ab *HENNINGERO* an. 1710. edita, & ab *EDUARDO STROTHER* Anglice verfa, 1727. 8., diffufius explanata a *JOH. BOECLERO* cum *Continuatione I. & II.* Primum volumen an. 1728. tertium an. 1731. prodiit Argentinæ 4. Codex Materiæ medicæ vitiofus fatis, neque pro fama tanti viri, exceptus eft ab aliquo difcipulorum. Eum in immenfum auxit *BOECLERUS*, defcriptionibus, charactetibus, virium collectionibus, adjectis etiam iis fimplicibus medicamentis, quæ raro & nunquam in medicina adhibentur.

STEPHANI HENRICI GEOFFROY Materia medica. Parif. 1741. 3. vol. 8. *ANTONIUS* de *JUSSIEU*, Auctoris an. 1731. exftincti, codicem confervavit, adjecit ad exotica varia ex recentiffimis itineribus, & documentis: periit tamen pars dimidia ftirpium indigenarum, & omne animale regnum. Ad fingulas ftirpes analyfes habentur ex Academiæ Scientiarum thefauris excerptæ, & in exoticis multa, quæ apud alios deficiunt.

S. SWITZER diff. on the Cytifus of the antients. Lond. 1731. 8.*

GIO. BAT. CIVININI Storia del Caffè. Turin. 1731. 4. cum icone florentis plantæ.

J. J. SCHEUCHZER hoc anno confilium fuum edendi hiftoriam ftirpium Helvetiæ publicavit in *Phil. Trans.* n. 421. Sed morte interruptus nihil edidit, præter icones varias ftirpium exoticarum Operi Biblico infertarum.

JOH. PHILIPPI BREYNII hiftoria Cocci radicum. Gedan. 1731. 4. Continet hiftoriam infecti, quod radicibus Knavel perennis innafcitur.

J. CHRISTOPH. LISCHWITZ de virgis aureis genuinis & fpuriis, Lipf. 1731. 4. *de plantis anthelminticis*, Kiel. 1742. 4.

MELCHIOR SCHERB de loco & fitu plantarum, Bafil. 1731. 4.

P. MILLER Gardeners Kalendar prodiit etiam Lond. 1748. 8. Dublini vero 1735. 8. Nunc vero a *CL. BUTTNERO* Germanice Gotting. 1751. 8. recufum eft.

Hoc anno incepit *COMMERCIUM LITTERARIUM PHYSICO-TECHNICO-MEDICUM*, quod

quod præfidente Operi C. J. *TREWIO* quindecim annis continuatum eft. Egregia in eo botanica exftant, Aloes flores, aliarumque bulbofarum, Mufæ, Epipactidis, de nova etiam methodo cogitatio, a calyce defumta fimplici, duplici, triplici, deinde perianthio, &c.

OL. CELSII flora Upfalienfis. A. SUEC. 1732.

OL. RUDBEK f. *fceptrum Carolinum.* Upfal. 1731. 4. Difp.

B. STÆHELIN fpecimen anatomico-botanicum. Bafil. 1731. 4.

AIGNAN an Ananas alimentum medicamentofum. Parif. 1731. Difp.

J. E. HEBENSTREIT definitiones plantarum. Lipf. 1731. 4. Difp.

J. E. HEBENSTREIT difputatio citata *RIVINIANAM* continet methodum.

J. *FRID. SCHREIBER frutex ad verum fuum genus redactus.* ACT. ERUD. 1731. Kleiniæ defcriptio.

J. *JAC. DILLENII hortus Elthamenfis JACOBI SHERARD.* Londini 1732. fol. maj. Defcriptiones per omnes partes & anni ætates perfectæ ftirpium 437. cum totidem figuris, propria Auctoris manu pictis & fculptis, fynonymorum pleniffima collectione, dijudicatione. Pleræque hæ ftirpes Indicæ fuerunt: multæ novæ Americanæ. Acerrime, & fubtilius quam quifquam alius minimas fpecierum differentias pervidit.

P. MILLER Gardeners Kalendar Lond. 1732. 8. 1734. 8. Opera ruftica cujufque menfis pro hortulanis recenfet.

JULII *BERNHARD* von *ROHR gefchichte der Baüme in Teutfchland.* Lipf. 1732. fol. Prodiit cum *CARLOWIZII* nova editione. Non latis & ipfe Botanicus fuit *ROHRIUS*, qui eas plantas, de quibus agit, neque nominare noverit, neque ita defcribere, ut adgnofcas. Utilitates œconomicas inprimis perfequitur.

JOH. *BOECLER de fœniculo*, Argent. 1732. 4. *de neglecto ufu vegetabilium circa Argentinam nafcentium* 1732. *de chocolata Indor.* 1736. *de coriandro* 1739.

In *VALISNERIANIS* operibus, quorum collectio Ven. 1732. fol. prodiit, huc pertinent varia: hiftoria mufcæ rofiferæ & adeo conferva Rofarum *DILL.* de gallis: plantis Indicis: Kermes: Lenticulæ arcan: femine: pino *VALISNERIANA*, *MASSONNEAU* de cafcarilla, quæ fit verus cortex febrifugus, *DIACINTO CESTONI* de farfapariglia, &c.

JOH. *GER. WAGNER arboreti facri fpecimen fiftens Laurum.* Helmft. 1732. 8. A. ER.*

AUG. FRID. COELER de Ufnea, five *Mufco cranii humani*. Leid. 1732. Difp. Plantam fuam non fatis definit.

LAUR. HEISTER de foliorum utilitate in conftituendis generibus. Helmft. 1732. 4. Difp.

B. FELDMAN comparatio plantarum & animalium. Leid. 1732. 4. Difp.

A. van. *ROYEN de plantarum amoribus carmen.* Leid. 1732. 4.

De la *BAISSE fur la circulation de la feve des plantes.* Bourdeaux. 1732. 12. Inter omnes in hoc Diario repofitas Differtationes excellit. Plantarum vim forbtricem; fucci nutritii per vafa lignofa iter, in medullam; reditum probabilem fucci lactei, & nutritii; denique per experimenta adftruxit.

JOH. *PHIL. BURGGRAV Lexicon Medicum.* Tom. I. A. B. Francof. 1733. fol. Plantarum defcriptiones ex J. *BAUHINO* cum copiofo virium catalogo habet.

JAMES ALLEYNE Englich difpenfatory in 4 parts. Londin. 1733. 8. Brevem catalogum continet ftirpium medicatarum methodo *BOERHAAVIANA*, abfque folita encomiorum farragine.

A treatife Shevving the nature and method of planting manuring and dieting of a vinegard by a Gentleman. Lond. 1733. 8. *

FRIDERICI RUYSCHII præparationes felectorum fructuum & foliorum, cryptarum in plantis aliaque hujufmodi huc pertinent.

F. E. BRUKMAN fendfchreiben an D. J. HIERONYMUM KNIPHOF. VVolfenbüttel 1733. 4. & *KNIPHOFII antvvort auf H. BRUKMANS fchreiben.* Erfort. 1733. 4. Agitur de arte plantas imprimendi, ad ipfa viva fpecimina, cujufmodi collectionem *KNIPHOFIUS* edidit cum nomine *lebendiges officinal Kraüterbuch.* Erfort. 1733. fol. Sed levia folia, & character a fuligine vix exprimuntur. De eadem arte anno 1730. in *BUCANERI mifcellaneis* p. 1346. uterque egit. Vide etiam 1729. p. 179.

LEONH. DAV. HERMANN gedanken über F. E. BRUKMANN Ocymaftrum, Maffel 1733. fol.

OL.

OL. *RUDBEK tr. om. Dudaim*, Upfal. 1733. effe rubum *hallon*.

HERMANN PAUL JUCH de genuino amygdalarum ufu medico, Erfurt. 1733. 4. *de coroe nopo faluberrimo cæliacorum acetario* 1739. *de ebulo* 1145. 4. *de analyfi rhabarbari* 1745. 4.

J. RUD. TIDEMANN hiftoria fambuci vulgaris, Groning. 1733. 4.

The flovver garden difplayed in above 400. *repref.* &c. lego etiam anno 1732. 4. prodiiffe *HARL.*

GEORGII CIVININI della Storia degli Agrumi. Florent. 1734. 4. Diligenter & eleganter in eo Opere verfatus eft brevi tamen omnino.

GEORGIUS CIVININI l. cit. oftendere vult, citrea noftra malum medicum effe, & paulo ante *ALEXANDRI* tempora in Græcia innotuiffe, mala vero aurea Africana effe aurantia.

EICHROHTII & *THRANII horti Carolirubenfis Catalogus* 1733. 8. nuper cura *CL. RISLERI* Loeraci recufus 1747. 8. Ex pulcherrimis Germaniæ hortis, Africanis a *THRANIO* relatis fpoliis dives, fed multum continet varietatum.

LEONHARD DAVID HERMANNS gedanken uber F. E. BRUKMANN Ocymafticon flore viridi. Mafíd. 1733. quod in folio cum icone ediderat *CL. BRUKMANN*. *

AMBROSII ZEIGER vernünftige Einleitung zur Oeconomie. Eisleben. 1733. 4. Multa ad agriculturam fed nimiæ laudes muriæ nitrofæ. *

KORONZAI de erroribus ex ignorantia Botanices ortis. Hall. 1733. 4. Difp.

C. BOSE de Calice Tournefortiano. Lipf. 1733. 4. Difp.

D. PLAZ hiftoria Radicum. Lipf. 1733. 4. Difp.

ALBERTI SEBA Thefaurus rerum naturalium. Amftelod. 1734. 1735. fol. max. Paffim intercurrunt icones plantarum Indicarum, fed rudiores.

HENR. CANNEGIETER de herba Britannica in Procopio memorata cum notis ad MUNTINGII de eadem I. Hag. 1734. 4. *SEG.* *

The flovver garden difplayed in above 400. *reprefentations of flovvers vvith the hiftory of the plant*. London. 1734. 4. Icones rudes, in magna mufcaria & eropæa congeftæ. Defcriptiones breves, aliqua tamen ad cognofcendas non inutilia plantas, quas hoc fæculo vulgo amant. Adjecta eft ars aquæ ope media hyeme hortos floridos educandi.

The Practical husbandman and planter monthly continued by a Society of husbandmen and farmers. London. 1733. 1734. 8. Apud hortulanum *STEPHANUM Svvitzerum* veniit Opus non optimum. Ridicula eruditionis oftentatio in mediis erroribus. Mayz pro re nova. Spergula pro Efparfette (Onobrychide) habita. Generatio fpontanea defenfa. Continentur tamen aliqua utilia, ut *LAWSONI Catalogus ftirpium nova Anglia*, de Croci cultu confilia, & Rubiæ, & Glycyrrhizæ, & Trifolii, & Glafti, *&c.*

JOH. JULII HECKER Einleitung in die Botanic. Hall. 1734. 8. Methodus Riviniana in tabulis propofita. Catalogus ftirpium medicatarum.

Icon Mufa five *Pifang qua in horto Cafparis Bofii floruit*. *ACT. ERUD.* 1734.

JOH. HIER. KNIPHOF Botanica in originali. Erfort. 1734. 1736. Trecentæ funt imagines ftirpium artificiofe ad ipfas ficcas plantas nigro colore expreffæ quas fupra jam citavi.

C. REICHART lebendiges krauterbuch, Erfurt. 1734. fol. Nunquam fatis plene prodiit & multa a bibliopola recufa fuerunt in *kern auferlefener vviffenfchaften* Libro, qui prodiit Erf. 1745. 8. 2. v.

J. *BAPT. KARCHER de anetho*, Argent. 1734. 4.

S. SWITZER compendious method for the raifing of the Italian Broccoli, Spanifh Cardon, Celeria Finocchi and other foreign *kitchen vegetables*, Lond. 1735. 8. Semina vendebat auctor, hinc plurima ex aliena fide laudat. De cytifo (Marantæ) fufe differit, quem pro optimo pabulo jumentorum feri fuadet, abfque certo experimento.

CHRISTIAN ERNST KUNHOLD dem tractate HEN. ZIEGERS entgegengefezte œconomia experimentalis, Erfurt. 1735. 4.

WOLFG. ADOLPH SCHROENII fyntagma de rebus rufticis, Erfurt. 1735. 8. Collectio ex veteribus.

BURCH. DAV. MAUCHART de butyro cacao, Tubing. 1735. 4.

AUGUSTINI FRIDERICI WALTHER defignatio plantarum horti fui (qui nunc eft *LUDWIGIANUS*) Lipf. 1735. 8. Ditiffimus hortus: nomina fæpe paulum detorta, icones mediocres: obfervationes vix ullæ.

CAROLI LINNÆI historia naturæ. Leidæ 1735. fol. Holmiæ 1740. 8. Parisiis 1740. 8. & alibi. Hoc primum Opere innotuit celeberrimus Auctor, qui fortissimo consilio Botanicen funditus eruere, & ordinare de integro sibi sumsit. Hoc Opere totam naturam in nova genera novasque classes redegit, in animalibus & mineralibus idem, quod in plantis, secutus consilium. Nova ab eo tempore epocha in Botanicis numerari potest in qua auctoritas traducta ad stamina tubasque, & varietates undique proscriptæ sunt, & ad novas leges nova nomina excogitata, proscriptis iis, quæ regnaverant, *TOURNEFORTIANIS*.

Eodem anno, ut priori 1732. in Upsalienfibus Actis itineris sui Laponici plantas nominibus designavit.

Catalogue des arbres & arbrisseaux qui peuvent se cultiver en pleine terre. Parisiis 1735. 8. *

J. H. SCHULZE de persicaria acida Jungermanni. Hall. 1735. 4. Disp.

JOH. GEORGII SIEGEBECK de Majanthema. Petropoli 1736. 8. Libellus.

EJUSDEM Primitiæ floræ Petropolitanæ. Rigæ 1736. 4. Genera naturalia in subalternas familias disposuit, hinc nova nomina passim excogitavit, stirpes aliquas novas in Siberia lectas primus recensuit.

CAROLI LINNÆI Musa Cliffortiana. Leid. 1736. 4. Musa nitidissime sculpta: constitutu classe *Spathacearum* sive Palmarum, ea solo habitu naturali.

EJUSDEM Bibliotheca Botanica & fundamenta Botanica aphoristica. Amstelod. 1736. 8. prodierunt. Illius ingeniose quidem, sed paulo minori cum otio scriptæ, defectus promittit corrigendos Auctor in A. E. Lipsienfibus *April*. 1736.

Hoc anno, nisi fallor, cœpit scribere non minimus in agricultura practica Auctor *WILLIAM ELLIS*, variis Operibus clarus. Ejus *modern husbandman or the practice of farming* continet duodecim Libellos pro singulis in anno mensibus, quibus partim eorum mensium Opera, sed multa tamen alia continentur, quibus nihil cum his mensibus commune est, nova nempe præsidia in agri, hortique cultura. Deinde ejus *Agriculture improved* etiam an. 1736. cœpit iterum secundum menses edi, & Majo, Junio, Julio, Augusto respondet. Porro pro quinto tomo ad *Modern husbandman* accessit *the Timber tree improved in two parts*. Lond. 1742. & 1747. 8. quibus cultum sylvarum ad materiem docet: & aliud denique volumen *containing chiltern and vale farming explainedd*. Londini recusum 1747. 8. quo cultus agri quibusdam provinciis peculiaris describitur. Expertus ubique colonus, omnia ruminans, quibus majori compendio ditior ex agro proventus possit obtineri. Paulum tamen mihi in suis inventis confidenter videtur, & nonnullis non satis firmis nimis tribuere, exemplo formularum, quas ad istum locum impense laudat, & ob nomina unice popularia sæpe vix potest intelligi.

RICHARD BRADLEY the country Gentlemens and farmers monthly director. Lond. 1736. 8. Sexta editio est, sed prima destituor. Non inelegans certe Libellus, de avium educatione, & apum, & isatidis cultu: ita ut sis memor omnia ad cælum Anglicum pertinere, quo video, fœna præcocius, frumenta tardius, quam in Helvetia maturari.

EJUSDEM Auctoris, valde polygraphi, posthumum codicem sub nomine, *Course of Botanical lectures explaining the principles of vegetation*. Cum iconibus possidet *ILLIS* de *BERGER*.

C. de AQUINO nomenclator agricultura, Rom. 1736. 4.

JOHANNIS WILHELMI WEINMANN Phytanthozaiconographia cœpit edi hoc anno, & quarto cum tomo finiit an. 1745. Ratisbonæ. Continentur eo Opere 1025. Tabulæ iconum vivis coloribus pictarum. Vitia hujus Operis non mei est detegere, qui sim præfatus. In Belgicam linguam redditum cœpit edi an. 1736. Amstelodami; an absolutum sit, non satis novi.

JULII BERNARD von ROHR vom Nuzen und der bennenung der Cevvächse. Coburg. 1736. 8. Habet aliqua vulgaria de usu œconomico, tinctorio, medico, plantarum: deinde sua mirifica de mutandis nominibus consilia, quæ jubet a radice, foliis, &c. perinde sumi & folia ipsis præfert floribus, ut etiam eas plantas jubeat separari, quæ flore, & fructu consentiunt, dummodo foliis discrepent.

In *P. DU HALDE* descriptione Chinæ, herbarium Chinense *Chin Nong* continetur, & citantur alia ut *fong seu fong*, plantæ etiam aliquæ describuntur.

JAC. FRANC. VANDERMANDE & de *SAINT VAST*. *Ergo infirmis a morbo viribus reparandis Ginsing*, Parif. 1736. 4.

In

In *Spectacle de la Nature* etiam ftirpes plufculæ eleganter pictæ exftant.

GOTTFRID HENRICH BURGHARG *Reife auf den Zotenberg*. Breslau 1736. 8. Catalogum ftirpium fatis egenum continet, lectarum in eo monte.

ALB. HALLER *de methodico ftudio Botanices*. Gotting. 1736. 4. Occafione data explicata eft familia Gentiarum: pofita fundamenta Diploftemonum, Mejoftemonum, &c.

LUDWIG *de vegetatione plantarum marinarum*. Lipf. 1736. 4. Difp. cum icone.

PLAZ *hiftoria Seminum*, Lipf. 1736. 4. Difp.

J. JACOB KIRSTEN *de ftyrace*, Altdorf. 1736. 4. *de areca Indorum* 1739. 4.

CAROLI LINNÆI *hortus Cliffortianus*. Amftelod. 1737. fol. fplendido Opere continentur ftirpes & floridi, & ficci horti GEORGII CLIFFORT. Species plantarum ad genera Linnæana ductæ methodum declarant, & aliquæ in rarioribus obfervationes intercedunt.

EJUSDEM *Genera plantarum earumque characteres naturales*. Leid. 1737. 8. cum *Corollario* auctius recufa an. 1742. Characteres funt naturales generum omnium, in quæ plantas hactenus cognitas difpofuit LINNÆUS. Perinde vero omni methodo inferviunt, cum nulla pars fructificationis prætermittatur.

EJUSDEM *flora Laponica*. Amftelod. 1737. 8. In eam regionem itinere facto an. 1732. collegit ibi ftirpes 536. paucas quidem, fed raras & novas plufculas, virefque œconomicas & medicas diligenter adfperfit.

EJUSDEM *critica Botanica*. Leid. 1737. 8. Acutiffimus Auctor proponit hic rationes, quare nomina & in generibus & in fpeciebus mutare neceffe fit.

GEORGII SIEGESBEK *de tetragono Hippocratis*. Petropoli 1737. 5. Habet pro Larice.

EJUSDEM *botanofophiæ verioris fciagraphia*. ibid. eodem anno. In prima parte RIVINI methodum contra DILLENIUM tuetur. In altera LINNÆUM accufat. Idem an. 1729. in BUCHNERI mifcellaneis aliqua contra methodos dijudicandi vires attulerat, & an. 1730. p. 1330. de fexu plantarum. Flora vero Seehufana, quam promittit BRESL. SAML. 1726. in Mart. ea quidem non prodiit.

PHILIP. MILLER *Gardeners Dictionary*. Lond. 1737. fol. & 1742. fol. Belgice 1746. fol. fecunda eft editio. Habet cultum ftirpium, maxime vero Vineæ, fpecies Boerhaavianas cum multis varietatibus.

P. MILLER *gardeners dictionary* prius prodiit Lond. 1731. fol. Idem liber Norimbergæ Germanice editur, verfus a CL. GEORGIO LEONHARTOHUTH. Primus tomus prodiit 1750. fol.

J. BLACKSTONE *fafciculus plantarum circa Harefield fponte nafcentium*, Lond. 1737. 12. II. JACOB BERLU *Treafure of Drugs unlokd*. Lond. 1737. 12. eft altera editio. *

DE MONTVILLE *in Diario Trivultienfi*. 1737. p. 827. confilia fua aperuit de modo præparandi ad ufum fructus Cacao, quem optimum ait nafci in Cayenna.

J. FRANC. LE FEVRE *de natura, ufu & abufu Caffea, Thea, Chocolata*. Vefuntione 1737. 4. Practice.

D. BAZIN *Obfervations fur les Plantes & fur leur analogie avec les Infectes*. Strasburg. 1737. 8. Radicum directionem unice refert ad attractionem humidi, & experimenta fua in eam fententiam profert: incrementum vero plantarum ab aeris in conicis tracheis compreffi elatere.

JOHANNIS BURMANNI *Thefaurus Ceylanicus*. Amftelod. 1737. 4. Splendidum Opus natum eft ex herbariis vivis variis ab HERMANNO & HARTOGIO Amftelodamum miffis. Plurimæ novæ & rariffimæ ftirpes hic defcribuntur, depinguntur, & fynonymis illuftrantur.

CAR. FRANC. EICHROHT *de tertianaria herba*, Bafil. 1737. 4.

BALTHASAR EHRHARD *Zugabe zu Lonicers Kraüterbuch*. Ulm. 1737. fol. Practicas & œconomicas plantarum utilitates continet.

CHRISTIANI GOTTLIEB LUDWIG *definitiones plantarum*. Lipfiæ 1737. 8. Sed multo auctius editæ 1747. ibid. Genera funt plantarum, per characteres definita, tum Linnæanos, tum naturales, & difpofita in ordinem partim RIVINI, partim LINNÆI.

JOH. GOTTLIEB GLEDITSCH *Catalogus plantarum quæ in horto D. de ZIETEN, tum in vicinis locis fponte nafcuntur*. Lip. 1737. 8. Ingens enumeratio, in qua multæ etiam varietates, & quam breviffima nomina.

PAULI HENRICI MOEHRING prima lineæ horti privati. Oldenburg. 1737. 8. Rariores etiam paluftres & feptentrionales aliquas recenfet, & nonnulla nova genera proponit.

D. WOYT Gazophylacium. Konigsberg 1737. 4. In hoc materiæ medicæ compendio etiam plantæ officinales cum fuis viribus recenfentur.

C. G. LUDWIG de fexu plantarum. Lipf. 1737. 4. Progr.

A. HALLER de Veronicis Alpinis fpecimen I. II. & de pedicularibus. Gotting. 1737. 4. Specimina funt enumerationis ftirpium.

HENRICI SENKENBERG de Lilio convallium. Gotting. 1737. 4. Vires antifebriles & antilepticas baccarum laudat, varietates in flore recenfet.

A. VATER de Laurocerafo. VVittemb. 1737. 4. Difp.

THOMÆ SHAW travels to Barbary, &c. Oxon. 1738. fol. & *Supplementum* 1746. fol. Infignem numerum ftirpium in Africa maritima legit, quarum & nomina addidit *DILLENIUS*. Icones aliquæ adjectæ funt. Is etiam catalogus feorfim prodiit Oxon. 1738. fol.

C. DEERING Catalogue of plants naturally grovving in England more fpecialy about Nottingham. Nottingham 1738. 8. Adjutus ab Amicis, plantas enumeravit pauciores, Mufcos tamen, & Fungos aliquos, quos pro novis habet, aut certe omiffis in fynopfi *RAJANA*. Obfervationes aliquas adfperfit.

JEAN ASTRUC hiftoire naturelle du Languedoc. Parifiis 1738. 4. Celtidis cultum & vires œconomicas, & pauca alia defcripfit, huc facientia.

JOH. BURMAN plantarum Africanarum Decades X. Amftelod. 1738. 4. Icones pulchræ ex *HERMANNIANIS*, ut alibi dictum.

CAROLI LINNÆI claffes & fyftemata plantarum. Leid. 1738. 8. Primo fyftematum omnium analyfin & difpofitionem generum adfert. Deinde fragmenta naturalis methodi; denique harmoniam generum, qua cuique plantarum generi nomen ejus generis opponitur, quo a *TOURNEFORTIO*, *RAJO*, aliifque methodicis Scriptoribus eft appellata.

D. ROSCHMANN regnum animale, vegetabile, minerale, Tiroli Comitatus. Oeniponti 1738. 4. *A. ER.* *

H. TEICHMEYER fundamenta Botanica. Jen. 1738. 8. *RIVINI* Auditor fuit, & ejus ordinem recepit.

JOH. ERNST. PROBST Verzeichnis der auslandifchen Baume, ftauden und fommer Gevvächfe des Bofifchen Gartens. Lipf. 1738. 8. Prius ab *AMMANNO* & *ELIA PEIN* defcriptus hortus, hic recentiffime recenfetur, dives certe, fi plantæ omnes adfunt, quas defignat. Adjecta icon Bofeæ.

J. E. PROBST verzeichnüs, &c. prodiit etiam Lipf. 1747. 8.

LUDWIG PHIL. KRAUSE kluger und forgfältiger gärtner, Langenfalz 1738. 8. 1741. 8. Plantarum & arborum & elegantiarum etiam horti curam docet hortulanus, cujus longa in arte experientia eft.

DE LA RIVIERE & DU MOULIN Méthode pour bien cultiver les Arbres a fruit & pour élever les Treilles. Parifiis 1738. 12. Bonum compendium eorum, quæ alii optima obfervarunt. *

Dictionaire Botanique & Pharmaceutique, contenant les propriétés des Minéraux, Animaux & Végétaux. Parifiis 1738. 8. *

DE LA RIVIERE & DU MOULIN méthode, &c. prodiit etiam Ultrajecti 1738. 12. iterumque nihil mutato libro 1739. 12.

PETRI HOTTON Thefaurus Phytologicus. Norimberg. 1738. 4. Germanice. Nomen fraude adfictum, & Liber idem qui Zornianus 1714.

FRANC. JAC. SACHS de ulmo, Argent. 1738. 4.

LAUR. ROBERG de generatione plantarum, Upfal. 1738. 4.

GEORG. AUG. LANGGUTH antiquitates plantarum feralium, Lipf. 1738. 4.

JOH. ENGSTROEM de quercu, Londini 1738. 4. philologiæ.

ALBERTI HALLER Iter Hercynicum. Gotting. 1738. 4. Aliquot plantarum rariorum hiftorias criticas continet, & iconem Sifymbrii poft *THALIUM* nemini dicti.

P. A. BOEHMER de Cafcarilla. Hall. 1738. 4. Difp.

ELISABETH BLACKWELL curious herbal. Lond. 1739. 2. vol. fol. Cum maritus per triftia fata notiffimus, in carcere langueret, optima fœmina vitam ex pingendis plantis alebat, quas accipiebat a *RANDIO* & *MILLERO*. Quingentas ergo ad naturam cum charactere delineavit, & propria manu

manu in ære aquâ forti designavit, & coloribus vivis illustravit. Multæ inter eas rarissime alias in Europa floruerunt. Sermo brevis ex *MILLERO*. Hoc idem Opus C. *TREWIUS* emendatius & auctius Norimbergæ edere cœpit an. 1747. cujus nunc triginta plantæ prodierunt.

Catalogue of American trees and shrubs that vvill bear the Climate of England. Lond. 1739. fol. Icones plantarum Americanarum cum vivis coloribus. *

E. *BLACKWELL curious herbal a TREWIO* emendatius & auctius editi, nunc omnino, dum hæc scribo, 105. plantæ prodierunt, ornatius sculptæ, tum characteribus stirpium, tum synonymis & descriptionibus auctæ.

JOHANNIS AMMAN (J. C. F.) *icones & descriptiones stirpium rariorum Ruthenicarum.* Petrop. 1739. 4. Opus natum est ex siccis plantis ab *HEINZELMANNO*, *MESSERSCHMIDIO* & *GMELINO* ad Academiam missis. Hinc in characteribus nonnunquam laborat. Multa vero & rara & nova habet.

JOH. FRID. GRONOVII flora Virginica exhibens plantas a JOHANNE CLAYTONO lectas. Leid. 1739. 8. & Tom. II. an. 1743. Stirpes Virginicas, partim similes Europæis, partim novas raraſque in catalogum secundum methodum *LINNÆI* disposuit, adseclarum novi systematis primus, & addidit descriptiones ex *LINNÆANIS* legibus factas.

ISAACI RAND Index horti Chelseyani. Lond. 1739. 8. Alphabeticus & dives nomenclator horti inter pulcherrimos eminentis.

SAMUEL TROWEL of husbandry, gardening, &c. Lond. 1739. 8. *

SAM. TROWEL Germanice nunc prodiit Lipſ. 1750. 8.

JOH. EBERHARDI FERBER Hortus Agerumensis. Holmiæ 1739. 8. Videtur potius *JOH. ROHTMANNI* quam *FERBERI* Pharmacopolæ Opus esse. Nomina cum unico synonymo secundum *LINNÆI* methodum disposita.

J. RUD. AHLEFELD de Fungis ex Salice nascentibus. *ACT. ER.* 1739. p. 336.

JOH. LINDER de Venenis a STENZELIO auctior editus. Lipsiæ 1739. 8. Collectio, ad plantas venenatas.

C. FRID. LOEUW ad floram Pannonicam invitatio Sempron. 1739. 4. & in E. N. C. vol. V. Append. Effectum nullum habuisse videtur.

Parnassus hortensis oder vollkommene gartenschule, Magdeburg. 1739.

CHRIST. HENR. HÆNEL de camphora, Leid. 1739. 4. practica.

SALOMON de *MONCHY de opio*, Leid. 1739. 4.

D. ERNSTING de Phellandrio. Brunsvv. 1739. 4. Descriptio fabricæ & virium cum icone.

W. B. NEBEL de Acmella Palatina (varietate Bidentis). Heidelberg. 1739. 4. Disp. Credit vires inesse Acmellæ, & analysin dat.

D. KRATZ de Onopordo. Francof. ad Viadr. 1739. 4. Disp.

MICH. ALBERTI de Belladonna tanquam specifico in cancro. Hall. Disp. 1739. 4.

D. KIRSTEN de Areca Indorum. Altdorf. 1739. 4. Disp.

ADR. van *ROYEN flora Leidensis prodromus.* Leid. 1740. 8. Elegantissimo Libro divitiæ veræ horti enumerantur, exclusis varietatibus. Rarissimas plurimas primus aut indicavit, aut definivit. Genera & nomina *LINNÆI* recepit, sed classes naturales secutus est: iis nomina nova, simplicia fecit.

JULII PONTEDERÆ antiquitatum Latinarum Græcarumque enarrationes & emendationes præcipue ad veteris anni rationem pertinentes. Patav. 1740. Eruditissimum Opus viri in Hetrusca, Osca & antiquissimæ Italiæ reliquis linguis expertissimi. In Catonem, Varronem & Columellam emendationes plurimas profert, & nomina ab *ALDO* corrupta adque recentioris linguæ similitudinem distorta, ubique restituit, sic de Agricultura Romanorum multa utilia adspergit.

MATTHIEU FABREGOU description des Plantes qui naissent autour de Paris. Parisiis 1740. 6. vol. 12. Pessimus Librorum, hominis imperiti, & perinde temerarii: miscentis exotica indigenis, exscribit *TOURNEFORTIUM* & *VAILLANTIUM*, dum uterque carpitur. Ita rudis Auctor ut v. gr. Frangulam velit vocari *Alnus prunas ferens.*

JOHANNIS FRANCISCI SEGUIER Bibliotheca Botanica; accessit OVIDII MONTALBANI Bibliotheca Botanica. Hag. 1740. 4. Laude certe dignus Liber, quo vis enormis continetur librorum, ad plantarum enumerationem, vires, & cultum pertinentium, decerptorum ex Regia Gallica, Sloanea, aliisque ditissimis Bibliothecis, quas vidit Auctor, cum per Europæ regio-

regiones varias iter faceret, socius *SCIPIONIS MAFFEI*; tum ex Diariis, catalogis *RIVI-NI*, aliorumque. Ordo alphabeticus, judicia nulla, menda, ut in magnis Operibus fit, tamen aliqua, in *NEUMANNI* Operibus plurima ad analysin plantarum earumque partes resinosas & aquosas definiendas pertinentia habentur.

J. A. KULBEL sur la fertilité des terres, Dresd. 1740. 4. quo scripto Burdigalæ præmium retulit.

ERN. EHRENFRID GEYER de vestigiis potus Caffea apud Hebræos, VVittemb. 1740. 4.

HENR. CASP. ABEL medicinisches krauter paradies gärtlein, Francof. 1740. 8.

J. CASP. FEISTL vegetabilia recentia siccis præferenda esse, Altdorf. 1740. 4.

J. LUDW. MILHAU de carvo, Argent. 1740. 4.

GEDANKEN uber das reich der Blumen. Dresd. 1740. 8. Auctor est *JOH. CHRIST. BE-NEMANN*. Theologice magis & Philologice scripsit, quam Botanice.

BARRERE question de Medicine, si la connoissance des Plantes est necessaire à un Medecin. Perpignan 1740. 16. Recte monet pleraque medicamenta omnino a plantis sumi. *

JOH. GOTTLIEB GLEDITSCH consideratio Epicriseos Siegerbeckianæ. Berolini 1740. 8. Linnæanum systema tuetur, defendit seminum & staminum dignitatem.

ALBERTI HALLER Iter Helveticum. Gotting. 1740. 4. Musci aliqui hic primum describuntur, & evolvuntur stirpium aliquot Synonymiæ.

J. E. HEBENSTREIT de methodo ex fructu optima. Lips. 1740. 4.

CHR. GOTTL. LUDWIG de minuendis speciebus plantarum. Lips. 1740. 4.

D. PLAZ historia florum. Lips. 1740. 4. Disp.

JOH. GEORGII SIEGEBECK vaniloquentiæ Gleditschianæ specimen. Petropol. 1741. 4. Argumenta contra seminis dignitatem sumsit a cryptogamia, a stolonum vi reparabili, a seminibus evanidis. Nomina mutata, ut Droseram, Oenotheram, damnat p. 50. Generum conjunctiones improbat, e. gr. Cuscutæ cum Basella, Cucubali cum Been, Vaccinii cum Oxycocco, Convallariæ cum Unifolio, Chamædaphnes cum Poliifolia. p. 40. *seqq.*

JOH. JAC. DILLENII historia Muscorum. Londin. 1741. 4. Nulla pars Botanices nunc illustrior est, quam ea, quæ fuerat obscurissima. Muscorum, Lichenum & adfinium species fere 600. plerasque indigenas, aliquas tamen Americanas, aut aliis ex terris advectas, accurate in species digessit, depinxit, per omnes plantæ partes, nomina omnia evolvit. An licet de opere omni laude dignissimo addere, varietates aliquando in specierum honorem constitui, exemplo Lichenis corniculati: a *MICHELIO* dubias aliquas stirpes repeti, deficere Lichenes ex genere subtiliori pulverulento?

A nevv method of improving cold vvet and barren land particularly clayey grounds practised in North Britain, Lond. 1741. 8. Auctor est celebris ille infortunio suo *ALEXAND. BLACK-WELL*. Contra eum virum, nescio autem an contra idem scriptum prodiit *LARS IUL KULLIN, ovväldige Tankar of vver A. B. för sok till Land bruckets bätping*, Upsal. 17... 4. *BLAK-WELLIUS* fimum omnem rejicit, & omnia compendia agriculturæ refert ad terræ friabilitatem & repetitam arationem fere ut *TULLXIUS KULLINUS* ostendit, salem marino affinem in destillata humo contineri, & fimum habere partes aliquas essentiales plantarum.

HIERONYMI BARUFFALDI il Canapajo. Bonon. 1741. 4. Poema de cultu Cannabis. *

HERBARIUM AMBOINENSE continens plantas in ea & adjacentibus Insulis, opera *GEORGII EBERHARDI RUMPFII edidit & latine reddidit JOHANNES BURMANNUS* Amstelod. fol. T. I. 1741. T. II. 1743. sive Libri VI. Rumpfii vita habetur E. N. C. Dec. II. ann. I. obs. 21. Exemplar, in Europam missum, teste J. *HOTTONO*, periit naufragio. Aliud, ex thesauris Societatis Indicæ acceptum, hic cum sua versione edidit J. *BURMANNUS*, Synonymis & observationibus additis. Continet plantas Indiæ maritimæ sive insulanæ, calidioris quam Malabaria, hinc diversas arbores numerosissimas, sæpe tamen charactere destitutas, Palmas, Coccos, Sagu, Manga, Mangostan, pomiferas Indicas omnes: tum Aromata, Caryophyllos, Nucem moschatam, Culilavam, Cajeputi, Colubrinum, Tamarindos: arbores conspicuo flore, Corallodendra: arbores lactiferas, inter quas venenata illa Macassarica; arbores alias miscellas, inter quas Ebenus. Tum fructices, inter quas Arundines Indicæ sunt. Reliqua exspectamus.

G. E. RUMPFII herbarium Amboinense a *BURMANNO* tum temporis nondum totum editum erat, nunc vero anno 1750. totum opus completum est, & in ultimis duobus tomis stirpes non arbo-

arboreæ interque eas prininæ medicatæ traduntur. Scripsit etiam libellum belgicum *de plantis Moluccarum & Amboinæ* jam AMMANNO dictum in *Charact. Natur.*

PIERRE BARRERE *Essai sur l'histoire naturelle de la France Equinoxiale.* Parisiis 1741. 12. Enumeratio plantarum hoc utili Libello continetur, inter quas Ypecacoanha, Simarouba, Mechoacanha, & aliæ medicatæ sunt. Promittit majus Opus cum iconibus.

MAGNI OLAI NORDENBERG *kort anledning huru gräsvvaxten ook mulberet kan förbättras,* &c. Stokholm. 1741. 4. Serotina damnat pascua, commendat divisionem pratorum, ut alternatim & requiescant plantæ, & radices convalescant. Vinum ex Rubo Idæo casu detectum, valde laudat, & cultum hujus Rubi commendat Civibus.

F. E. BRUKMANN *Centuria* Epistolarum I. Brunsvic. 1741. 4. Huc pertinent Epistolæ ad DILLENIUM, ad GRONOVIUM, ad LINNÆUM, ad me, ad alios, quibus in Pinacem C. B. animadversiones, & Musci aliqui describuntur; porro itineris Hungarici descriptio & aliqua alia sparsa.

F. E. BRUKMANN *Centuria* Ep. 1. quam citavimus eo loco, continet etiam animadversiones in RAIUM, KÆMPFERUM, KNAUTIUM, in RUPPIUM denique meum. Ad illas ad RUPPIUM certe minus æquas carptiones respondi in *Nov. Lit. Gott.* 1749. p. 766.

Anonymi vvörterbuch vvorinne der kraüter nahmen beyvvorte ins teutsche ubertragen sind nebst einer kurzen beschreibung von den geschlechten der kraüter, Lips. 1741. 8.

Die Tulpe zum ruhm ihres schöpfers beschrieben. Dresd. 1741. 8. Simile priori BENEMANNI Opusculum.

LAUR. HEISTER *Animadversiones in methodum Linnæanam.* Helmst. 1741. 4. Disp.

EJUSDEM *de nominum mutatione noxia.* ibid. Disp.

EJUSDEM *de Aurantiis.* ibid. Ad methodum pleraque pertinent. Disp.

J. ANDR. UNGEBAUER *de cultura plantarum*, Lips. 1741. 4.

ANDREÆ ELIÆ BUCHNER *de arnica*, Erfurt. 1741. 4. *de fraxinella* ibid. 1742. 4. *de nuce juglande* 1743. 4. *de ypecacoanha* 1745. 4. *de genuinis viribus tabaci* 1746 *de curcuma officinarum*, Hall. 1748. 4. *de genuinis opii effectibus in corpore humano*, ibid. 1748.

JOH. GESNER *de Vegetabilibus.* Diss. II. Tiguri 1740. & 1741. 4. recusæ sunt an. 1743. Leidæ 8.

Dictionaire universel du Commerce ex editione Genevensi 1742. fol. 4. vol. Egregia ad usus œconomicos pertinentia hic habentur, & multa, quæ spectant ad Indiæ plantas, communicata a Cl. GARCINO.

MARCI MAPPI *Catalogus plantarum Alsaticarum.* Edidit EHRMANNUS. Argent. 1742. 4. Plantæ multæ, etiam rariores, cum paucis iconibus, varietates plurimæ, nomina Tournefortiana, ordo alphabeticus. Opus, etsi posthumum, satis tamen perfectum.

ALB. HALLER *enumeratio plantarum indigenarum Helvetiæ.* Gotting. 1742. fol. In nulla regione hactenus idem numerus stirpium repertus est. Sed non novi solum, sed & monui in præf. idem mihi, quod omnibus aliis systematum Auctoribus, accidisse, ut & omittant multa, & de multis loqui cogantur, quæ non perspexerint. Confer. PHIL. TRANS. n. 468.

HANS EGEDE *gamle Grönlands nye perlustration.* Hafniæ 1742. 4. Continet etiam icones aliquas plantarum indigenarum.

C. GOTTL. LUDWIG *Institutiones regni vegetabilis.* Lips. 1742. 8. Egregium Opus, parte prima agit de methodo, altera describit œconomiam vegetabilem, de germine, vi seminali, cellulosa tela, vasis retifoliorum, & præclara multa & nova habet.

JOHN TENNENT *Epistle to RICHARD MEAD concerning the efficacy of séneca snackeroot*, Edimburg. 1742. 8 Polygalæ speciem, a sylvicolis Indis Seneka dictis, ad morsum Viperæ caudisonæ laudatam ad peripneumoniæ, pleuritidis & podagræ curationem transtulit, ea felicitate, ut imitati Galli similem fere in Nostrate Polygala ad pleuritidem virtutem detexerint.

J. G. GLEDITSCH *de methodo Botanica.* Francof. Oder. 1742. 4. & Lips. 1742. 4. LINNÆUM sequitur.

F. JOS. de OVERKAMP *de remediis specificis inprimis de simarouba*, VVürtzburg. 1742. 4.

LAURENT. ANTON. DERCUM *fundamenta rei herbariæ.* VVürtzburg. 1742. 4. ex Tournefortio.

D. KOENIG *de Lamio Plinii.* Argentor. 1742. 4. cum icone Melissophylli.

Lettre sur les arbres des Indes qui portent la Toile. TREVOUX 1742 p. 978.

FE.

FR. M. *MAZZUOLI de Coralliorum natura & Fungorum origine*, differtationem anno 1742. in *Opufculi fcientifichi* edidit, recufam *in memorie di Lucca*.

PHIL. CONR. *FABRICII primitiæ floræ Butisbacenfis*. VVetzlar. 1743. 8. Continet fupplementum ad floram Gieffenfem *DILLENII*, deinde defcriptiones plantarum quarumdam rariorum, maxime ex genere cryptogamiæ, inter quas *BUXBAUMIA* : denique fubtiles animadverfiones in characteres *DILLENII* & *LINNÆI*.

BERN. de *JUSSIEU* & *PERSON*, *Ergo ut in America fic in hac regione Apalachines potus falubris*, Parif. 1743. 4.

CADWALLADER COLDEN plantæ Coldinghamiæ in Act. Soc. Reg. Upf. 1743. huc omnino pertinent.

FRANC. PRINCE de vino Neocomenfi, Bafil. 1743. 4. cum analyfi.

J. G. GLEDISCH de Fuco fubglobofo molli. Berolini 1743. 4

VINCENTII LAGUSII Erbario Italo Siciliano dimoltiffime Piante. Palermo 1743. SEG.*

Die Rofe zum rhum des Schöpfers befchrieben. Lipf. 1743. 8. Ejufdem Auctoris, qui de Tulipa fcripfit.

JOHANNIS BROWALL epicrifeos Siegesbeckianæ examen. Leid. 1743. 8. defendit *LINNÆUM*; genera fubordinata Siegesbeckiana adgreditur.

C. LINNÆI de utilitate peregrinationis per patriam. Eodem anno ibidem recufa eft.

EJUSDEM de Betula nana Suecorum. Upfal. 1743. 4. cum icone Difp.

J. BAPTISTÆ MORANDI hiftoria botanographica ftirpium atque herbarum. Mediolan. 1744. fol. Pictor, qui tamen plantas amavit, vimque magnam in fuos hortos collegit, dedit hic icones novas, fed parvas, neque optimas ftirpium officinalium 600. difpofitas in *BOERHAVII* ordinem.

J. CHRIST. RIEGER hiftoria naturalium & artefactorum. Hagæ 1744. 4. 2. vol. ad Literam C. in plantis parcior fuit.

D. Le *MONNIER obfervationes* editæ cum *CASSINI Méridienne de l' Obfervatoire de Paris*. Parif. 1744. 4. continet plantas Bituricenfis Agri, montium Arverniæ, & Rufcinonenfis Comitatus, cum obfervationibus Botanicis.

P. CHARLEVOIX ad tomum II. *hiftoriæ Americæ feptentrionalis* icones & defcriptiones ftirpium 98. addidit, quarum pleræque ex *CORNUTO* fumtæ funt, & *D. CATESBY*. Prodiit Parif. 1744. 4.

CAROLI AUGUSTI a *BERGEN Catalogus ftirpium quas complectitur hortus medicus Academiæ Viadrinæ*. Francof. Viadr. 1744. 4. Nomina ex meo Opere & *LINNÆO*. Obfervationes ad characteres pertinentes paffim adfperfæ.

CAR. AUG. a *BERGEN* huc pertinet etiam programma *utrum TOURNEFORTII vel LINNÆI fyftema præferendum*, Francof. ad Viadr. 1742. 4. EJ. etiam eft *lapis lydius medicamentorum vegetabilium* I. & II. ibid. 1744. 1746. 4.

SEYFFERT de Fungis. Jenæ 1744. 4. Habet meas divifiones, & mea genera, cum aliis nominibus, nullibi me citato.

J. JUNKER de mafticatione tabaci, Hall. 1744. 4.

LECHE primitiæ floræ Scanicæ. Leradin. 1744. 4. Continet multas ftirpes, ab Auctore primum in Suecico folo lectas cum *LINNÆANIS* nominibus.

EBERHARD ROSEN de Cortice Peruviano. Londini 1744. 4. Difp.

C. LINNÆI de Peloria (mira nempe mutatione Linariæ vulgatiffimæ in aliud toto flore diverfum genus.) Upfal. 1744. 4. Difp.

LIBERATI SABBATI fynopfis plantarum quæ in folo Romano luxuriantur. Rom. 1745. 4. Superftitiofus, methodo Tournefortiana ufus, plantas depinxit vulgares, exoticas pro Romanis dedit,

JOH. FR. SEGUIER Plantæ Veronenfes. Veron. 1745. 8. 2. vol. Cum ibi dudum vivat vir Cl. in Montem Baldum & beatum Agrum Veronenfem excurrit frequenter, collegit ftirpes, ordinavit fecundum methodum *JULII PONTEDERÆ*, figuras rariorum addidit. Adjecit indicem ftirpium dubiarum: alterum Chalceolarianum, ultimo appendicem ad Bibliothecam fuam.

J. FRID. CARTHEUSER difputatio *de caffia aromatica*, Francofurti ad. Viadr. 1745. 4. EJ. *de eximia mirrhæ genuinæ virtute medica*, ibid. 1746. 4.

CHRI-

CHRISTIANI CAROLI SCHARMER gedanken über die conservation der alten und anlegung der nuen holzungen, Francof. 1745. 8. Experimenta in Holsatia facta sunt. Quercetum autumnalium glandium ope serere docet, indeque tondere, transferre, resecta parte radicis mediæ. Alias etiam arbores laudat, salices inprimis. Adjectæ sunt notæ Agricolæ expertis.

Traité de la culture des Pêches. Parisiis. 1745. 12. Laudem meretur a styli elegantia, a consiliorum fide.

Libri, quem sub titulo *traité de la culture des Peches* citavimus, auctor est *DECOMBE*.

JACOBI PARSONS microscopical theatre of seeds. Lond. 1745. 4. Semina officinalium stirpium per microscopium picta, modice augens. Bona passim aliqua, ut capsulæ balsamiferæ in gymnodispermis, fructificatio Filicis, &c.

CAROLI LINNÆI Oeländska ock Gothländska Resa. Stokholm. 1745. 8. Plantas primo tinctorias, & ad œconomiam utiles, deinde etiam alias raras, denique omnes obvias fere descripsit, ut floram patriæ perficeret.

EJUSDEM Corallia Balthica. Disp. Upsal 1745. 4. Disp.

EJUSDEM de Ficu ejusque fecundatione per Culices. ibid. Disp.

EJUSDEM hortus Upsaliensis. ibid. Disp.

EJUSDEM Passi flora. ibid. Disp.

EJUSDEM Acrostichum. ibid. Disp.

CAR. LINNÆI etiam est *Flora Suecica*, Upsal. 1745. 8. enumeratio, nempe stirpium spontanearum.

OLAI CELSII hierobotanicon P. I. Upsal. 1745. 8. P. II. ibid. 1747. 8. Theologus, Orientalium linguarum peritissimus stirpes biblicas in Arabum inprimis, & inter eos ex *ABUL FADLI* M. S. codice de stirpibus medicis illustravit.

GUSTAV. WESTBECK ytterligare underrättelse om en pofunnen tvvänne slags Bomull som ymnest vväxer ofvver hela Riket, Stokholm 1745. 4. Laudat pappum salicis luteæ folio crenato, pro vestibus farciendis, ellychniis faciendis, tum pappum epilobii flore difformi ad facienda tibialia, denique usneam viridem pro duplicandis vestibus in quibus rigiditas requiritur.

DAVID de *GORTER J. F. flora Gelrica*, Harderovic. 1745. 8. Methodus catalogi *LINNÆANA*, numerus stirpium 601. characterem Antherici emendavit.

Musei Imperialis Petropolitani Vol. I. Petrop. 1745. 8. continet catalogos herbarii vivi Ruyschiani & Ammanniani, quod rarioribus inprimis americanis abundat.

GUALTH. van *LIS de aloë*, Ultraj. 1745. 4.

ARNOLD FRIDERICH von *HARTENFELS Gartensaal*. Francof. 1745. 8. Auctor neque Hortulanus neque Botanicus, dedit tamen catalogos plantarum bulbosarum, tuberosarum, fibrosarum, perennium, annuarum, culinariarum, coronariarum, cum cultu. Rariores miscet aliquas an veras? Caryophyllum aromaticum, arborem meloniferam, cucumiferam. Experimenta fere ex aliis, neque satis fida.

JULII BERNH. von *ROHR Phytotheologia*. 1745. 8. editio II. nam priorem ignoro. Collectio utilitatum œconomicarum, & medicarum, ex itinerum Scriptoribus aliisque.

JULII HERCULIS MULLER catalogus plantarum horti sui. Ulm. 1745. 8. Nomina plurima vitiosa.

ALBERTI HALLER de Allii genere naturali. Gotting. 1745. 4. Allium officinarum esse staminibus alterne semitrifidis: idem sæpe in Cæpa vulgari reperiri, non ergo separari posse tria genera Allii, Porri, & Cepæ.

In *POCOCKII historia Orientis*, Londini 1745. fol. plurimæ arbores & plantæ ab *EHRETO* delineatæ reperiuntur.

De *MILHAU* in *trois dissertations* editis Monspel. 1746. descripsit florem Cacao, aliter quam *TOURNEFORTIUS*.

De *RATTE* ibid. in *Artis Societates* explicavit velox Aloes incrementum.

D' *ARDENNES Traité des Renoncules*. Paris. 1746. 8. cultum & hortensium varietatum historiam dedit.

B. de *MONTFAUCON* Diss. *sopra la pianta dinominata papiro*, recusa est seorsim. Venet. 1747. 4.

J. BLACKSTONE specimen Botanicum, quo plantarum plurium rariorum Angliæ indigenarum loci natales illustrantur. Lond. 1746. 8. Continet plantas in synopsi Rajana omissas, fere ex genere cryptogamio.

JOHN MARTYN in ſua editione Georgicorum Virgilii, Londini 1746. 8. & eruditum, & Botanicum commentarium adjecit, & in iſto plantas Virgilianas declarare, iconibus illuſtrare, operas agricultorias exponere adniſus eſt.

JOH MARTYN nuper 1749. 4. ſimili modo quo Georgica VIRGILII edidiſſe diximus, Eclogas ejuſdem auctoris ſplendide edidit.

D. STEVENSON gentlemans gardeners director. Lond. 1746. 8. Cultum arborum, oleorum florumque dat.

JAMES tr. on tabacco, tea, coffee and chocolate, Lond. 1746. 8.*

PEHR KALM Wäſtgötha ock Bahusländska Reſa. Stokholm. 1746. 8. Auctor, nunc Profeſſor Oeconomiæ Aboenſis, plura jam itinera Botanica ſuſcepit, & nunc ſe ad Canadenſe iter præparat: Idem Peloniam invenit. Hic plantas itineris ſui an. 1745. facti recenſet, vires addit medicas, tinctorias, ad alenda armenta, deſcriptiones nullas.

MICHAELIS MATTHIÆ LUDOLF Catalogus plantarum Berolini demonſtratarum. Berolin. 1746. 8. Plantas horti Regii, & aliorum Berolini florentium habet. Nomina TOURNEFORTIANA, ordo alphabeticus. Subjuncta Diſſertatio de methodo, in qua ſexum & cotyledones rejicit.

Vom Kornregen. Tiguri 1746. 4. Eſt explicatio phyſica miraculoſæ, ut videbatur, pluviæ frumenti. Erant denudatæ radices Chelidonii minoris, cujus icon adjecta eſt.

L. HEISTER & J. S. LEINKER de Simarouba. Helmſt. 1746. 4. Diſp.

CAR. LINNÆI ſponſalia plantarum. Upſal. 1746. 4. Diſp.

WHALTHER de Silphio. Lipſ. 1746. 4.

De ELSHOLZII Iconibus & plantis ſiccis, aliiſque M. S. & ſtirpibus Bibliothecæ Berolinenſis videatur J. C. W. MOEHSEN in epiſtola. Berol. 1746. 4.

PETRI KRETSCHMAR oeconomiſche vorſchläge wie das holz zu vermehren, Lipſ. 1746. 8. inſignis novorum inventorum auctor, nondum, quantum novi, faventem experientiam habuit. EJUSD. oeconomiſche practica, Lipſ. 1749. 8. Laudat duplices facere in arando ſulcos, ut terra nuper conſita ſepeliatur, nova exponatur aëri.

HEINRICH WILHELM DOEBELS jägerpractica, Lipſ. 1746. fol. Arbores ſylvarum germanicarum etiam recenſet ſolis cum vernaculis nominibus, ut ægre dignoſcas, quas velit.

In J. GODESCH. WALLERII hydrologia ſucci etiam plantarum varii recenſentur. Succos acres, ut tithymali, habet pro alcalinis.

J. GEORG. GMELIN flora Sibirica T. I. Petrop. 1747. 4. Ex ampliſſimo itinerum Botanicorum, quæ unquam facta ſunt, decenni, in novas, & a nemine ſcrutatas regiones ſuſcepto, comitibus Pictoribus, & ſodalibus Botanices gnaris, inprimis STOELLERO & MARTINIO, Opus natum eſt primi ordinis, cujus hæc quinta fere pars eſt. Continet ſtirpes ordine ROYENIANO, cum deſcriptionibus, & ſynonymorum excuſſione, & rariorum iconibus pulcherrime pictis. Non alibi plus novi reperitur.

CAROLI LINNÆI Wäſtgöta Reſa. Stokholm. 1747. 8. Simile priori iter, cum plantarum etiam obſervationibus & icone Zoſteræ.

EJUSDEM flora Ceylanica, de qua alibi.

EJUSDEM nova plantarum genera, partim nata ex Ceylanicis, partim ex aliis, aliqua tamen etiam communicata a GMELINO, D. de SAUVAGES, aliis. in diſp. 1747. 4.

CAR. LINNÆI etiam ſunt vires plantarum, Upſal. 1747. 4.

CAR. FRID. MENANDRI diſputatio de foliis plantarum, Abo 1747. 4. de radicibus plantarum, ibid. 1748. 4.

J. GEORG. KOELDERER de viſco, Argent. 1747. 4. bona diſputatio.

J. HIERONYMI KNIPHOF diſputatio de ſuccedaneis corticis peruviani, Erfurt. 1747. 4.

S. PAUL HILSCHER de gramine dactylo ſeu manna, Jen. 1747. 4.

J. ERNST. PROBSTENS gärtners wörterbuch, Lipſ. 1747. Exponit methodum RIVINI, dat catalogum vocum latinarum & germanicarum, quæ ad hortorum cultum pertinent, tum ſtirpium quæ in horto Boſiano anno 1747. vixerunt.

J. WOLFG. WEDEL tentamen botanicum flores plantarum in claſſes dividendo, &c. Jen. 1747. 4. & iterum 1749. 4. emendatius. Methodum proponit ex RIVINIANA & LINNÆANA miſtam, ex ſolo flore, excluſo a prima editione fructu, quem in altera recepit.

In

In *RONCALLI Europa medica*, Brix. 1747. fol. continetur catalogus ſtirpium indigenarum agri Brixiani.

In *Actis Societatis Columbariæ* lego *CL.* de *BAILLOU* refutare flores coralliorum, & polyporum in iis gignendis efficaciam.

JAMES WHEELER the modern Druid containing inſtructions for the better culture of young Oaks, Lond. 1747. 8. Ramos minores, anulum excorticando vel contundendo germen, jubet delere ut recta arbor creſcat: auget incrementum longis ſcarificationibus corticis.

XAVERIUS MANETTI horti Florentini præfectus ſolet quotannis edere *catalogum plantarum nonnullarum horti Academiæ Phyſico botanicæ Florentinæ* qui unico folio continetur.

THOMÆ SHORT Medicina Britannica. Londin. 1747. 8. Catalogus ſtirpium officinalium cum collectione virium.

CHRIST. LUD. ROLOFF Index plantarum quæ continentur in horto Krauſiano. Berolin. 1747. 8. Plantarum alphabetica recenſio cum iconibus rariorum.

CHRIST. LUD. WILLIG. Obſervationes Botanico-medicæ. Gotting. 1747. 4. Lichenis agrici ſpecies nova, & de Myrrhide tuberoſa obſervationes, & alia ad characteres pertinentia diligenter notata.

D. HEINZE de Muſcorum notis & ſalubritate. Gotting. 1747. 4. Diſp.

J. GEORG. HEINZE etiam eſt *de incrementis botanices ex conſideratione muſcorum* 1747.

P. C. FABRICII Sciagraphia hiſtoriæ naturalis Butisbaci. VVezlar. 1747. 8. Adjecit obſervationes, inter quas flos Charæ deſcribitur.

WAITMILL Kalendarium univerſale. London. 1747. 8. Opera hortenſia ſecundum menſes deſcripta.

TOBIÆ CONRAD HOPPE bericht von den Erdapfeln. VVolfenbuttel. 1747. 4. Hiſtoria Solani tuberoſi.

TOB. CONR. HOPPE edidit etiam *nachricht von den vveiden und den roſen*, Lipſ. 1748. 4. & defenſionem *von den vveiden roſen*, Gera 1748. 4.

In *verſuch einer beſchreibung hiſtoriſcher und natürlicher merkvvürdigkeiten der landſchaft Baſel*, cujus ab anno 1748. quatuor partes Baſileæ 8. prodierunt, multa huc faciunt, inprimis ad fungos, & plantas agri Baſilienſis rariores. Eas *CL. FRIDERICUS ZWINGERUS* fere recenſet.

De incremento plantarum ex aqua in *Actis Acad. Berol.* hujus anni experimenta ſua propoſuit *CL. ELLERUS*.

ARTHUR CONRAD ERNSTING prima principia botanica, VVolfenbuttel 1748. 8. Explicatio vocum technicarum rei herbariæ; catalogus præcipuorum ſcriptorum eo pertinentium: methodorum clavis, cum ſua, ſimili *BOERHAAVIANÆ*.

LAURENTII HEISTER ſyſtema plantarum generale ex fructificatione, Helmſtadt. 1748. 8. bis excuſum. Defendit methodum naturalem & characterem ex foliis deſumtum. Nomina *LINNÆANA* accuſat, methodum *BOERHAAVIANÆ* ſimilem proponit.

CAROLI LINNÆI flora œconomica, Upſal. 1748. 8. Suecice recuſa, Holmiæ 1749. 8.

CAROLI DAHLMAN enledning til ſvvenska humle gardsſkogs ock aengsſkötſel, Holm. 1748. 8. ſylveſtres laudat lupulos, cultumque hujus plantæ deſcribit. Pratorum cultum docet; laudat Lathyri lutei utilitatem.

ULRICI RUDENSCHIOLD tal om ſkogaener ryttiande ock vvord, Holm. 1748. 8. Ad Politicam equidem inprimis pertinet, docet tamen utilitates œconomicas ſylvarum, modumque quo ſylvæ deſtructæ reparentur.

PETRI GERIKE de uſu medico camphoræ, Helmſtadt. 1748. 4.

GEORG SAMUEL KECHELEN de geneſi & rafinatione camphoræ, Argentor. 1748. 4. bona diſp.

CAROLI LINNÆI amœnitates academicæ, Stokholm 1749. 8. Octodecim ſunt diſputationes, quarum multæ botanicæ, cum variis augmentis, cæterum jam indicatæ, Leidæ eod. anno 8. recuſæ ſunt. *EJ. materia medica ex plantis*, Holm. 1749. 8. qua plurimæ officinarum plantæ ad ſua genera primum relatæ ſunt, cum brevibus virium indiciis. *EJ.* diſp. cui titulus *lignum colubrinum*, Upſal. 1749. 4 cum deſcriptione trium plantarum quæ eo nomine veniunt. *EJ. radix ſenega*, ibid. eod. anno, nempe ſpecies polygalæ antipleuritica. *EJ.* (aut reſpondentis *LÖFLINGII*) *gemmæ arborum* ibid. eod. anno bona diſp.

EBERHARDI ROSEN observationes botanicæ circa plantas quasdam Scaniæ non ubivis obvias, Londini 1749. 4. Stirpes multas raras accurate secundum flores & fructus describit.

Nögen försök om skogs planteringen ock körsel, Holm. 1749. 4. sylvarum sationem, cultumque docet, & jubet decidere folia, lignaque in sylvis relinquere.

CAROLI SWEDENSTIERNA medel ock utvväge til rikets uphiälpande genom landbückets up odling, Stokholm 1749. 4. Laudat cultum pratorum, eumque promovere jubet, effossa terra, fossis lapidibus repletis, terra iterum super strata, quam egregie fecundam esse observavit, quod inventum etiam habet *TROWEL*. Alia ad agri cultum consilia proponit.

BIOERNE PAULI specimen observationum quæ circa plantarum quarundam maris Islandici & speciatim Algæ saccharifera dictæ originem, partes & usus, collegit, Hafn. 1749. 4.

GEORGII DIONYSII EHRET icones stirpium, quarum 16. tabulæ prodierunt, pulchras & raras stirpes splendide & fideliter exprimunt. Cum *WILKESII* papilionibus etiam icones arborum & stirpium ad naturam delineatæ prodierunt.

DALIBARD flora Parisiensis prodromus, Paris. 1749. 8. secundum *LINNÆI* methodum.

DAVID. de GORTER Elementa botanica, Harderovic. 1749. 8. ad mentem *LINNÆI*, ut tamen faciem alicujus momenti esse adgnoscat.

ALBERTI HALLER opuscula botanica, Gotting. 1749. 8. Itinera Alpina duo Hercynicum unum, disp. *de methodo discendi botanicen*, & *de aliis* libellum hunc ornatius & emendatius recusum dedi.

J. GEORGII GMELIN sermo Academicus de novorum vegetabilium post creationem exortu; Tubing. 1749. 8. Varietates noviter pronasci, etiam hybridas species, ex planta mare & femina diversi generis, ostendit exemplo Delphinii, verbenæ.

GEORG. RUD. BOEHMER disp. *de plantis caule bulbifero*, Lips. 1749. 4.

Kurze anvveisung vvie die vveissen maulbeerbaüme von den saamen gezogen, gepflanzt und gevvartet vverden sollen, Stuttgard 1749. 8. Cultus mororum qualis VVürtenbergicis terris convenit.

J. A. HERZOG neue acker theorie, Magdeburg 1749. 4. aliquæ in methodum *KRETSCHMARI* animadversiones.

J. FRIEDER. NEUMANN erfahrungsmässier bevveis von dem ungemein schlechten kornbau; *EJ. Discurs über seinen bevveis*, Berolin. 1748. 4. *EJ. Vorschlag der möglichen verbesserung des ackerbaues*, ibid. 1749. 4. Profundam arationem commendat; ut plures nodos pars culmi defossa generet.

DECOMBE Ecole du jardin potager qui comprend la description exacte de toutes les plantes potageres, Paris 1750. 12. 2. vol. Fimo calefactas primum areolas fuse describit, tunc stirpes oleraceas & earum varietates, ad propria, quantum video, experimenta.

C. LINNÆI & LAUR. MONTIN splachnum (novum musci genus), Upsal. 1749. 4.

C. J. TREW selectarum plantarum decades, August. Vindel. 1750. fol. Egregiæ rariorum stirpium, fere ab *EHRETIO* paratæ icones. *IDEM* Norimbergæ edere cepit *amœnissimorum florum imagines*, fol. nempe hortensium varietatum flore pleno.

CAR. AUG. a BERGEN Flora Francofurtana, Francof. Viadr. 1750. 8. Post lexicon botanicum habet enumerationem stirpium spontanearum agri sui multo quam *JOHRENIUS*, pleniorem cum synonymis recentissimis, methodo dispositam, quæ *TOURNEFORTIANÆ* propior sit, cum generum characteribus. Hortenses plantas adjecit.

GEORG. RUDOLPH BOEHMER Flora Lipsiæ indigena, Lips. 1750. 8. Methodus est, quæ *LUDWIGII*, adfinis *LINNÆANÆ* & *RIVINIANÆ*, observationes multæ, tum in dorsiferis fungis & graminibus *GLEDITSCHIANA* experimenta, synonyma etiam selecta adhibuit.

PHIL. CONRAD. FABRICIUS in disp. continente *observationes quasdam circa constitutionem epidemicam* anno 1750. Helmstad. 1750. 4. dedit catalogum stirpium sponte circa eam urbem nascentium.

J. SIGISMUNDUS POPOWITSCH in *untersuchung vom Meere*, Norimb. 1750. 4. dedit aliquas in *LINNÆUM* animadversiones, & de fungis in alium ordinem constituendis prodromum.

J. AUGUST. GROTIAN physicalische vvinter belustigung, Nordhausen 1750. 8. De artificiis quibus hyberno tempore plantæ in aqua florere coguntur, & inprimis Hyacinthi.

Bonum

Bonum cultùm dedit Caryophyllorum hortensium & leucoiorum hybernorum, senam viridem vivadivandi rejicit, utilis & expertus auctor.

SENDSCHHREIBEN an Herrn KRETSCHMAR Berolin. 1750. 4. Laudat, ad Anglorum exemplum, sationem naporum ad agros arenosos.

TOBIAS CONRAD HOPPE von den grossen nutzen der Linagrostis und... dem vvurzelthee, Berolin. 1750. 4. Linagrostidis vires ad ambustionem laudat.

CHRISTIAN REICHARDT abhandlung von allerhand saamenvverk, Erfurt 1751. 8. sationis modum & seminarii condendi rationem docet, & multa artificia ad semina immatura maturanda; semina minora tuto terræ committenda, vitanda insecta, &c.

Les agrémens de la campagne, Leyde 1750. 4. Plenum opus de omni opere hortensi, etiam de vite, & hesperidibus, cum nonnullarum iconibus.

HUGHES GRIFFITH natural history of Barbados, Lond. 1750. fol. maxima ex parte botanici argumenti est.

THOMÆ SHORT discourse on the sugar milk tobacco, Londin. 1750. 8. magis ad diæteticam pertinet, & de thea inprimis fusius agit.

CAROLI LINNÆI semina muscorum, Upsal. 1750. 4. nempe in Polytrichis scobs illa fusca, tum in Moriis.

VITALIANO DONATI storia naturale marina dell' Adriatico, Venet. 1750. 4. Eximius liber, quo triplex classis marinarum stirpium, fucorum, coralliorum, & spongiarum in methodum naturalem ex intimo charactere disponuntur, & inprimis polypos coralliorum incolas. *LEONARDUS SESLER* nomini *CL. VIRI* Vitalianam, novum genus, inscripsit.

Plantas aliquas marinas descripsit, viresque laudavit *CL. RUSSEL* in Libro *de tabe glandulari.*

LAUR. HEISTER & BRUKMAN been album, Helmstad. 1750. 4.

LAUR. HEISTERI præfatio ad *BURCKHARDI* Epistolam jam dictam, multa habet ad commendationem botanicorum Germanorum, maxime *JOACH. CAMERARII & J. JUNGII*, & nova duo genera stirpium, *JUNGIAM* atque *BURCKHARDIAM*.

CL. GLEDITSCH in *actis Berolinensibus* 1747. de saccharo dauci & sisari, anno 1748. de semine & flore fungorum egit.

In nuperis diariis Germanicis multa botanica sunt, ut in *Hamburger Magazin MOELLERI* argumenta contra stirpium sexum, & pro eo *CL. KAESTNERI*, &c. *Neue Oeconomische nachrichten* quæ anno 1749. Lips. 8. edi ceperunt, & etiam nunc continuantur, tota huc pertinent, ad varia artificia pro cultu sylvarum, agrorum, medicæ, de vario fimorum genere, animadversiones in *CARLOWITZII & ROHRII* culturam sylvarum, in *REAUMURII* de eadem re consilia, &c. in *Oeconomische samlungen* quæ Stuttgardiæ edi ceperant 1749. 8. aliqua huc faciunt de sylvarum satu, inoculatione vitium, torfa.

EVER. JAC. VAN WACHENDORFF horti Ultrajectini index. Ultraject. 1747. 8. Plus in Libro est quam promittebat titulus, plenum nempe novum systema Botanicum, cujus classes ex sexu, ex ratione staminum ad petala, ex situ floris in fructu vel super fructum, ex numero staminum, ex naturalibus tribubus collectæ sunt, ut interim petalorum minor, quam vulgo, habita sit ratio. Genera & species pleræque ex *LINNÆO*.

D. GUETTARD observations sur les Plantes. Parisiis 1747. 12. 2. vol. Catalogum plantarum Stampensium *D. DESCURAIN*, Aurelianensium *D. CHAMBRAI*, & Gallicarum ex variis Provinciis Galliæ, proprio labore lectarum tradit. Pilos prioribus diligentius rimatus, ex iis, varie ramosis, aut figuratis, classium ordines minores constituere suscepit.

ERNEST GOTTLOB BOSE de nodis plantarum. Lips. 1747. Diss.

J. V. W. (van VVyk) *Vertoog, betreffende ongemeene schadelyke planten.* Roterdam 1747. 8. *cum maximis erroribus.*

Beschreibung historischer und natürlicher Merkvvürdigheiten der Landtschafft Basel. Erstes stük. Basil. 1748. 8. Continet vitiosum catalogum plantarum Montis Muteti.

MARK CATESBY Appendix to the natural history of Carolina. London. 1748. fol. Viginti sunt plantæ, quarum plures Londini in hortis curiosorum floruerunt, interque eas nobilissima Ginseng, tum Stevvardia, Meadia, aliæque.

CAROLI LINNÆI Hortus Upsaliensis exhibens plantas exoticas horto Upsaliensi a sese illatas ab anno 1742. ad 1748. Stokholm. 1748. 8. Multæ plantæ hic primum deter-

determinantur, multæ ex prioribus mutantur & in ſpeciebus, & in nominibus ſpecificis.

CASIMIRI CHRISTOPHORI SCHMIEDEL Icones plantarum & analyſes partium æri inciſæ, adjectis indicibus nominum, figurarum explicationibus, & brevibus animadverſionibus. Norimberg. 1748. fol. Tres tabulas vidi, perpulchras, cum ditiſſima omnino partium fructificationis anatome, & egregiis iconibus.

C. J. TREWII icones poſthumæ Geſnerianæ. Norimberg. 1748. fol. Ducentæ & 16. Icones jam ligno inſculptæ fuerunt; earum ligneos typos redemit vir *ILL.* & edidit, nihil cedentes reliquis Geſneri operibus. Spes eſt, etiam reliquas figuras, quæ vel in ligno delineatæ fuerant, vel in charta deſcriptæ, hujus præſtantiſſimi viri cura prodituras.

JOHANNIS MICHAELIS SELIGMANN Nahrungsgefaeſſe an den Blattern der Baüme nach ihrer unterſchiedlichen austheilung und zuſammenfügung abgedruckt. Norimberg. 1748. fol. Sceleta ſunt foliorum ex diverſis arboribus, per macerationem parata. Præfationis loco hiſtoriam hujus artificii pro ſua eruditione præmiſit *C. J. TREWIUS.*

CAN-

CANDIDO
LECTORI
ALBERTUS HALLER,
S.

HÆC VII. pars, qua anatomici Auctores continentur, fuſior eſt omnino reliquis. Sed veniam me impetraturum ſpes eſt, cum æquum videatur in eo ſtudio me paulum luxuriaſſe, in quo maximam partem vitæ meæ trivi. Et ne ſic quidem permiſi mihi, ut vel ea ſcripta omnia reciperem, quæ in mea Bibliotheca ſunt: omiſi Diſputationes quarum immenſa vis in Germania prodiit, neque exigua in Gallia Belgioque, & ſelegi, quantum licuit eas, quæ plus habere utilitatis viderentur. In ordine mihi aliquam libertatem indulſi. De Theoria nempe medica Partem primam, qua Phyſiologia continetur, evulſam ad Ana-

Anatomen transtuli, quod ea ratio videretur & analogiæ studiorum convenire, & mihi magni laboris faceret compendium. In Theoreticis scriptis, de Anima, ejus sede, imperio, aliisque jam pene metaphysicis, brevissimus fui. Repetitiones omnino non potui evitare, cum & Auctores ipsi uno Libro de multis Anatomes partibus dixerint, & ita me jusserit ordo BOERHAAVII. Humorum in corpore humano historiam adjeci organis, in quibus parantur.

Dedi die 25. Octobris 1748.

ME-

METHODI STUDII MEDICI

PARS VII.

Consilia Anatomica.

MEdicus, prædictis cognitionibus imbutus, instructus est iis dotibus, quæ in ipso requiruntur, ut possit cum fructu suum proprium studium aggredi. Dixi jam antea, quid ipsum ex mathematicis meris scire oporteat, tum quid ex physico-mathematicis, tum ex physicis ipsis, tum postea, quid sciendum sit ex illis, quæ materia medica præscribit ex tribus classibus, & quo ordine se instruere hac disciplina debeat. Verum hactenus de studio medico nihil dixi, nam ea, quæ recensuimus, æque pertinent ad Philosophum, quam ad Medicum. Nunc ipsum studium medicum, stricte dictum, dicendum est, quod tironem eo deducit, ut sciat, quid sit corpus humanum, quo modo constructum sit, quid & quomodo agat, quando exorbitet in actionibus suis, quibus remediis instructum corpus pergat agere, quibus modis destruatur. In hac parte artis medicæ requiritur, ut sciamus, quid discendum habeat Medicus, & quo ordine discere debeat. Itaque indicandum est:

1. Quomodo labore facillimo,
2. Impensis minimis,
3. Tempore minimo,
4. Cum maximis memoriæ sublevamentis, scitu necessaria absolvere possit Medicus.

Quicunque has omnes dictas perpendit conditiones, & ad omnia, quæ in medicina se offerunt, cognoscenda attendit, videbit facile, primum omnium, quæ discere debet, esse anatomen. Hanc magnus RIOLANUS vocabulo optimo *Anthropographiam* vocat; nam *anatome* tantum *dissectionem* significat, nos autem quærimus proprie sic dictam ἀνθρωπογραφίαν, hoc est, descriptionem hominis seu corporis humani, quæ per ἀνατομὴν innotescit. Vocari quoque posset jure merito θρωποσωματολογία, hoc est, *sermo de corpore humano* seu *de corporis humani fabrica*, uti etiam magnus VESALIUS suum Librum inscripsit, quem vocat *corporis humani fabricam*.

Omnes enim Medici fere conveniunt, incipiendum esse studium medicum proprie dictum ab illa scientia, sine qua nihil potest Medicus, & omnia tantum tumultuarie agit. Reperiuntur equidem, qui contrarium dicant, sed eorum ab eruditioribus exploditur ubique sententia; nec igitur argumenta, qui-

quibus sententiam nostram confirmare possumus, afferemus; cum satis per se pateat veritas.

Per *Anthropographiam* intelligimus descriptionem materiæ, figuræ, structuræ, nexus illarum partium, quæ corpus humanum vivum constituunt, quantum manu artificiosa, ipsi oculo exercitato exponi possunt.

Dico, quantum artificiosa manus hæc omnia ipsi oculo in corpore exponit; non ergo, quæ per ratiocinia indagat, sed quæ dissecando corpus artificiose, oculo partes detegendas ita præbet ut describi possint. Hoc nobis est studium anatomicum; & de eo studio nunc dabimus consilia, quo modo adquiri possit, quod certe non nisi multa lectione & magna meditatione fit.

Vel detegit illa artificiosa sectio partes in toto corpore firmas, & cohærentes, quæ vocabulo usu recepto nunc vocantur solidæ, invenitve partes, quas magnus HIPPOCRATES τὰ ἴσχοντα, hoc est, *continentia*, id est *partes continentes & coercentes* vocavit. Vel in nostro corpore deteguntur per anatomiam partes fluidæ, quæ vocantur Latinis *humores*, & hodie vocabulo minus Romano, *liquida* seu *fluida*, & HIPPOCRATI τὰ ἐνισχόμενα, ut optime FOESIUS emendavit, id est, *intus contenta*. Hisce addidit idem HIPPOCRATES τὸ ἐνορμοῦν, seu *impetum faciens*. Nos autem credimus HIPPOCRATEM (*a*) intellexisse impetum, quem facit mens, quum aliqua pars movetur. Ita, quum movetur digitus, requiritur motus solidorum & fluidorum, (nempe ut fluida copiosius in vasa fluant), & simul mentis directio, qua moveantur solida & fluida. In hac actione quod nobis ignotum est, & quod mens non mechanice, sed incognita ratione in solida nostra & fluida agit, credo HIPPOCRATEM intellexisse per τὸ ἐνορμοῦν. Neque enim noverat spiritus animales, sed ὁρμὴ significat *impetum cum desiderio*, qualem etiam habet mens, quando partes corporis nostri movet.

Anatome ipsa dividitur in duas partes.

1. In partes solidas (recepto nunc, sed minus apto vocabulo, fluidorum enim partes etiam sunt solidæ) dictas: firmæ vocantur Latinis, & hæ sunt partes *continentes*.

2. In reliqua *contenta*, quæ intra hæc vasa sunt. Si nunc velimus etiam cum Scholasticis addere τὸ ἐνορμοῦν, habebimus liquidum tenuissimum totius corporis, id est spiritus animales.

Ergo tota anatomia pro diversitate harum duarum partium detectarum, etiam se ipsam distribuit. Consilia igitur circa hoc studium erunt, quo modo discamus cognoscere τὰ ἴσχοντα, tunc quo modo τὰ ἐνισχόμενα, & apud quos Auctores ea quam facillime discantur.

Prima ergo anatomiæ pars detegit sectione, describit verbis, materiam, figuram

(*a*) Locus exstat in Libro spurio, nempe *sexto Epidemicorum* Sect. 8. aph. 19. ed Foes. Graves autem sunt rationes, quæ non suadeant τὰ ὁρμῶντα aliter intelligere quam de spiritibus. Nam & GALENUS ita sumsit, adeo propior Hippocrati, & ARETÆUS simillima loca habet, in quibus στερεὰ & πνεύματα manifesto Hippocraticis vocibus substituuntur. Vide FOESII dictum commentarium ad Epidemicos loc. citato; tum in *Oeconomia* ad vocem ἴσχοντα, & adde *plurali* numero ὁρμῶντα de voluntate non posse dici, ut quidem ἐνορμῶν paulo probabilius liceret sumere.

guram, ſtructuram, nexum partium firmarum, quæ ad conſtitutionem hujus corporis concurrunt. Invenitur ergo primo in his partibus materies. Per *materiem* intelligimus omnes partes, quæ concurrunt ad conſtituendam unam firmam partem corporis, ſenſibus detectam. Hæc materies nondum ab anatomicis deſcripta eſt. Quando enim *muſculum* deſcribunt, dicunt corpus eſſe hoc dato modo apparens, conſtans arteriis, venis, nervis. Verum ſi nunc rogem, quid *arteria* ſit, dicunt eſſe corpus conſtans membrana inflexa cavum conicum formante. Sed rogo iterum; quid eſt illa membrana? & ſi eadem ratione pergam quærere, pervenio ad ultimam ſimpliciſſimam partem hunc muſculum conſtituentem, quam cognoſcere deberem, ſed nullibi deſcriptam invenio ab anatomicis. Anatomici vero de his ultimis minime ſolliciti, quando arteriam deſcribunt, non membranam ſimplicem, ſed vas conſtans ex membrana aliis vaſis conflata deſcribunt, & hinc errarunt, quando materiam deſcripſerunt. Aliud dabo exemplum in ſimpliciſſimo corpore; rogo anatomicos, quid ſit *os*? dicunt os eſſe corpus duriſſimum, firmiſſimum, ad ſuſtinendum corpus ipſum factum. Si nunc rogo, quænam *eſt oſſis materies*? dicunt, ſi os per chemiam examinetur, dat aquam, ſalem, oleum, terram, hanc adeo materiem oſſis eſſe. Sed certe errant quam maxime, nam docemur in cœmeteriis oſſa ſole exſiccata, pluvia humectata, ſole iterum exſiccata, rore iterum humectata, tumque vento & ſole iterum exſiccata, tamen adhuc oſſa eſſe. Si tunc chemici velint ex hujuſmodi multiplici aeris ævique labore præparatis oſſibus educere ſalia & oleum, non poſſunt, ſed materies manet fixa, omni ſale & oleo privata, & tamen os adhuc erat integrum. Ergo patet, quid ſit materies oſſis, terra nempe, quam anatomici nunquam curarunt. Alterum exemplum eſt, ſi rogaverim anatomicos, quid eſt *vas*, dicunt, membranam eſſe ſic involutam, ut canalem conicum formet, & ſic faciat vas arterioſum. Tunc rogo, quid eſt *membrana*? debent dicere rogati, eſſe texturam vaſorum plurimorum arterioſorum, venoſorum, &c. quæ liquida ferunt, & transſudant humores, & iterum forſan aliorum adhuc vaſorum quidem, quod ignoro. Ut ſciamus ergo materiam membranæ, debeo tollere omne fluidum, & patet, materiam membranæ iterum terram eſſe, æque ac in oſſe.

Dixi in definitione, figuram etiam debere deſcribi, & in hoc unus BELLINUS ex ſola conſideratione arteriæ plus perfecit, quam reliqui anatomici ſua deſcriptione.

Sed *ſtructura* etiam examinanda eſt, quæ eſt accommodatio materiæ. Nam figura eſt tantum ſuperficiei definitio, ſed ſtructura eſt compoſitio. Hoc etiam per ſolum MALPIGHIUM & RUYSCHIUM deſcriptum eſt, quod ſuo loco dicemus.

Nexus etiam eſt conſiderandus, quod iterum multum facit.

Nunc operam dedi meditatus, ut conſilia darem fidelia, ex quibus diſcerent tirones, apud quos Auctores anatomiam invenire poſſint; & ſi audeam jactare, ſupplebo hic quoſdam Auctorum defectus.

Ut ordine procedam, revocandum eſt animo, me nuperrime de dirigendo

studio anatomico dixisse, oportere omnium primo examinare partium firmarum naturam; nunc consilia dabo, quo modo hoc peragendum sit.

Ut addiscat tiro quam felicissime harum firmarum partium totam naturam, oportet ut prius cognoscat illas partes, ex quibus minimis omnes componuntur majores, & in quas rursus resolvuntur corpora. Disputatio acerrima certe hic est, neque unquam lis adhuc composita fuit, quænam sint elementa corporum, ex quibus corpora conflarentur. Per *elementum* etiam intelligimus partis cujuscumque firmam originem & stamina. Illa, inquam, firma immutabilia quibus tanquam rerum natura persistit, prima exordia, primas particulas, quæ sua aggregatione corpora constituunt, vocamus elementa rerum. Sunt ergo quædam partes primæ minimæ, quæ nostras partes firmas constituunt, nam pars sensibilis nobis in corpore non est unica pars, sed plures aggregatæ partes; has ergo cognoscere debemus, ut naturam partis cognoscamus.

SECTIO I.

De solidis partibus.

HÆ partes sunt corpuscula exigua, satis inter se similia, simplicissima, terrestria, ex fluidis humoribus advectis ad singula loca secreta, & adposita cunctis partibus, & hæc sunt prima elementa, ex quibus hoc nostrum corpus fit. Si rogetur, quænam sint *ultima stamina* minimarum partium nostrarum; dicemus corpora esse exigua, & hoc clare demonstratur apud anatomicos, nam maxima pars corporis fit ex vasis, vasa fiunt ex membranis, quæ involutæ faciunt cavum; hæ etiam membranæ fiunt iterum ex vasis, quæ vasa membranam constituentia iterum constant membranis, hæc iterum ex vasis; donec ad ultimum vas perveniamus, quod habet membranam, non ex vasis jam amplius (aliter enim non esset ultimum vas), sed ex fibris compositam, quæ ergo fibræ, ultimam membranam constituentes, non sunt cavæ, aliter essent vasa, sed mera filamenta solida (*a*). Hæc vero fibræ (*b*) constant ex me-

(*a*) Non necesse est fuse hic repetere quæ alibi dixi de membranarum compositione. Eæ certe neque omnes, neque sola vasa; habent, ex quibus componantur. In Arachnoidea membrana, adeo magna, quæ post duram Membranam longissima fit in corpore humano, vasa nulla demonstrata sunt. Deinde membranæ veræ, quæ vasa habent, pinguntur & percurruntur, vasis non constant. Maceratio vero, analogia cum membranis per morbos natis, similitudo cum laminis cellulosis, demonstrant membranas ex brevibus filis cellulosis fieri, in se invicem stipatis, atque se comprehendentibus, sive nunc præterea vasa ad membranas constituendas accedant sive secus. Vide nostros commentarios in *Inst. Boerh.* n. CCCCXXXIX. CCCI. &c. & *DAVIDIS CHRISTOPHORI SCHOBINGERI* Diss. *de telæ cellulosæ dignitate*. Gotting. 1748. 4. & video nunc ex *CL. ROGAAR* Diss. *de nutritione* eandem mentem esse *B. S. ALBINO*.

(*b*) Fibram veteribus satis neglectam & sub ipsa simplicitate sua latentem *FRANCISCUS GLISSONIUS* primus contemplatus est, & de fibra ejusque natura animali irritabili in L. *de Ventriculo & intestinis* dixit.

Deinde *LAURENTIUS BELLINUS* L. de *contractione naturali* præter vim irritabilem, per expe-

meris partibus solidis minimis; exiguis; &c. Ultimæ ergo partes nostrorum solidorum particulæ valde exiguæ sunt, quod erat demonstrandum. Sed præterea hæ partes sunt inter se *satis similes*, nam certe examinavi per ignem chemicum ultimum solidum omnium fere animalium, & constitit, si os omni membrana sua, omni liquido suo orbatum fuisset, idemque tam diu coqueretur in aqua donec aqua tandem adfusa æque clara & insipida inde rediret; tunc semper fibras solidas sibi ubique similes remanere. Idem etiam verum erat de aliis partibus, v. gr. sumo musculi unciam unam, & coquo in aqua; & coquendo repeto, tam diu addendo nempe continuo novam aquam, priori adfusa, donec ebulliens cum musculo aqua, æque insipida, & pellucida inde redeat, tunc certe supersunt fibræ vasorum, sed omni materie in aqua solubili privatæ.

Neque hoc tantum verum est, sed maxima mutatione, quæ in natura contingere potest, ad eamdem simplicitatem omnia solida redeunt. Quando musculum comburo, non destruuntur hæ fibræ, sed rectæ & extensæ manent quasi integræ, & ubique in una parte & in omnibus eædem sunt. Nam & ex osse, & ex arteria, vena, musculo, pilo capitis, &c. ubique eædem fibræ habentur, eamdemque præbent in conspectu materiem. Adeoque id, quod nostro corpori firmitatem dat, fere ubique idem est. Hoc mirum videbitur iis, qui putarunt singulæ parti corporis humani adesse singularem firmitatem, seu singularem materiem pro singulari firmitate danda. Verum & ratio & experimentum nobiscum pugnant. Si ipsum embryonem iisdem experimentis subjeceris, arteriæ ejus ipsæ fibras dabunt, & membranæ ustæ eadem elementa demonstrabunt, quæ membranæ in adulto, & ex omni denique parte, utcunque diversa, eadem

experimenta cognitam, etiam hypothesin de fibræ fabrica mechanica pro ea vi explicanda proposuit. Eum virum plerique recentiorum imitati sunt.

JOHANNES QUINCY in III. *Essay*, qui prodiit cum commentario in trasspirationem Sanctorii, fere sequitur *BELLINUM*.

De fibris earumque intervallis & ex nervis origine etiam conjecturam adfert *GUILIELMUS COLE*.

J. DOMIN. SANCTORINUS in Opere *de structura, & motu fibræ* & in Tractatu *de nutritione*, Venet. 1705. 8. Fibram omnem habuit pro vase nerveo minimo, & ejus fabricam fere Belliniano more contemplatus est.

GEORGIUS BAGLIVUS in L. *de fibra motrice & morbosa*, Rom. 1702. Ultrajecti 1703. 8. edito, fibras membranæ duræ & musculorum inprimis considerat.

HERMANNUS BOERHAAVE de fibra mere terrea, cum glutine aqueo & oleoso, ejusque compositione in vasa & membranas & rigescentia successiva, theoriam novam & in hoc nostro opere proposuit, & in aphorismis. Eum Cl. a *SWIETEN* & plurimi recentiorum secuti sunt.

GEORGIUS CHEYNE de *fibra natura ejusque laxæ morbis*. Lond. 1725. 8.

G. CHEYNE libro hic citato dat theoriam fibræ, quam nervosus succus extus irroret, &c.

MICH. ALBERTI theoria generalis motus partium solidar. C. H. Hall. 1730. 4.

CL. WEISS de *discrimine motus elastici & vitalis fibrarum*. Altdorf. 1735. Diss.

JOH. de *GORTER* in *Exercitatione de motu vitali*. Amstel. 1737. 4. stamen sive fibram primigeniam describit, ejusque vim contractilem distractioni musculosæ oppositam, unde omnis in corpore humano alterna motuum series & perpetuitas in motu oriatur.

J. H. SCHULZE de tono partium C. H. Hall. 1737. 4.

HIERONYMUS DAVID GAUBIUS in Diss. Inaug. de *solidis corporis humani partibus*, Leidæ 1725. 4. nitido sermone Præceptoris sententiam proposuit.

J. F.

eadem semper habetur materies, sive in adulto, sive in embryone fuerit. Ergo id, quod maximum & firmissimum est in corpore, constituitur ex eadem materie, ex qua id fit, quod in corpore minime firmum est; nam membrana ex vasis lymphaticis constans, est ex eadem materie facta, qua maximum os, & partes nostræ firmæ majori unice minorive aggestione & compositione eorum minimorum corpusculorum differunt. Hinc ergo tuto concludimus, ultima corpora, ex quibus majores nostræ partes constant, esse corpora valde parva, & satis inter se similia.

Verum 3. dico, hæc elementa corporis satis simplicia esse. Quod nempe in omni corporis puncto præbet eamdem materiam, illud vocatur *simplicissimum* sive illud vocatur simplicissimum, cujus pars est ejusdem cum tota massa naturæ.

Verum partes corpus nostrum constituentes, sunt etiam in hac ipsa definitione *simplicissimæ*. Si enim arteriam sumserim & simul os aliquod, & utrumque combusserim igne, remanebit pars fibrosa in utroque, ubique, eadem simillima.

Tandem dico *partes terrestres* esse, & hoc vocabulo utor, quia melius non novi, quo hanc materiem exprimam, nam chemici vocant terrestria corpora, seu partes terrestres, quæ neque igne, neque aqua solvi possunt, sed immutabiles sunt in utroque. *Salinas partes* vocant, quæ igne & aqua solvuntur, iterumque coeunt in materiem lapideam. *Olea* denique vocant corpora, quæ igne solvuntur & comburuntur, sed cum aqua non miscentur.

Spiritus sunt corpora aquæ miscibilia, & combustibilia ad ignem. *Aqua* est corpus, quod ad minimum ignem liquescit, & avolat absque odore & sapore. Atqui nullis nostrarum ultimarum partium hi characteres conveniunt, cum in igne & aqua insolubiles sint, hinc eas partes terrestres vocare cogimur.

Si jam quæratur, quid sint partes in nobis simplicissimæ: Veteres dixerunt *partes elementales*, sed eæ partes elementales sunt terrestres; nam has ultimas partes unice in omni parte easdem, similesque ubique, & immutabiles invenimus, eæque dant firmitatem nostro corpori. Recentiores equidem aliqui (ut JO-

J. F. SCHREIBER de fibra, glutine, causa firmitatis, & debilitatis, compositione fibræ, in *Elementis* suis acute dixit.

PHILIPPI CARON, *Ergo a vario fibrarum contextu & elatere diversa temperies*, Paris. 1741. 4.

CLEFTON WINTRINGHAM in *enquiry into the exility of the vassels in human body*, London. 1743. 4. stamina corporis humani & minima, & perpetua facit, certe magna ex parte & fundamentum esse *naturæ individuorum*, & specierum perennitatis.

CL. KAAU in L. *de perspirat.* versus finem, gluten fibramque describit. 957. 961.

JACOBI VERDELHAN des *MOLES*, *Ergo temperamenti diversitas a diversa fibrarum constitutione*, Paris. 1744. 4.

J. CHRISTIAN LEONHART de *constitutione fibrarum naturali & præpostera*. Erlang. 1743. Disputat. *.

CL. BROWNE LANGRISH in nuperrimis Cutlerianis lectionibus anni 1747. aliqua de fibra habet.

JOSEPHUS DUVERNEY, quod miror, nam eum certe pro principe anatomicorum habeo) dixerunt, partem simplicissimam corporis os esse: verum profecto in osse sunt adhuc membranæ, medulla, lympha &c. quibus omnibus, si privetur os, remaneret tantum pro ultimis staminibus pars fibrosa terrestris, ut in omni alia corporis parte.

Denique dico *ex fluidis advecta*, novimus enim, hoc nostrum corpus, quod nunc tantæ molis est, antea fuisse minimum, & millesies minus uno grano sabuli, & ex tantilla molecula adcrevisse; hocque omne factum esse adpositione minimæ moleculæ ad priores, nam si fibræ non adponerentur aliæ partes, longior ea fieri non posset, & una in partibus suis cohærere; ergo hujusmodi appositione partium increvit hæc machina, hæc omnia fuerunt elongata, aucta, ampliata, vasa, unde & reliquæ partes componuntur. Cum autem omnia vasa debuerint increscere ita æquabiliter, ut videmus; hinc ad singula vasa distinctæ debuere adplicari particulæ, quod fieri non potuisset, nisi illæ partes cum fluido per vasa recta eo deductæ fuissent.

De natura harum ultimarum partium nulli Auctores scripserunt, quantum novi; forte possem commendare hic. 1. Ea quæ hinc inde in theoricis & institutionibus meis habeo. Tum 2. ea quæ in praxi præmisi ad historiam morborum de morbis fibrarum, nec non. 3. Tertium, quartum, & quintum processum nostri collegii chemici, ubi omni accuratione (*a*), qua possum in ultima rerum stamina inquiro.

Alios quos novi, super hac re, non possum commendare Auctores.

Postquam anatomes tiro percepit hæc, tunc demonstranda & explicanda clarissime est fibra minima partium firmarum, quæ non potest ulterius resolvi, nisi in elementa modo descripta, ex quibus fibris cum aliis compositis minimæ membranulæ oriuntur, & quidem simplicissimæ.

Quæritur ex quibus constet hæc ultima fibra, ex qua, per combustionem, constat costitui minimum vas. Respondetur, minima membrana constat ex fibris (per antecedentia) illa membrana convoluta facit minimum vas; ergo minimum vas constat ex minima membrana, quæ ex minimis fibris fit, quæ fibræ ex mera terra constant; ergo fibræ minimæ sunt terrestres. Nunc eæ fibræ, ex terra factæ, sunt filamenta solida, oblonga, non cava, quæ sibi mutuo applicata cum aliis fibris conjunguntur & intertexuntur. & sic faciunt membranam, uti fila lini intertexta lintea efficiunt; hæc membrana convoluta facit cavum, sicque jam habemus minimum vas, minimum autem vas, diu coctum cum aqua, semper repetita adfusione recentis aquæ, soluto sic omni solubili, orbatum denique omni suo succo, & arefactum omnino, si deinceps cum suis partibus firmis oculo exponatur, & microscopio examinetur demum, nos docet,

(*a*) *Aphorismi de cognoscend. & curand morb.* n. 21. 38. 39. cum suis commentariis. *Element. Chem. II.* p. 360. 361. Ed. Leid. *Institut. Medic.* cap. de *nutritione* inprimis n. CCCCLIII. Confer. Cl. *KAAU de perspirat.* n. 957. ad 961. & alibi, & *SCHOBINGERI* nostri Disputationem modo citatam.

BARTHOLOMÆI MURRY, *Ergo in celluloso textu frequentius morbi & morborum curationes*, Paris. 1749. 4. Omne humanum corpus ex cellulositate fieri nobiscum adserit.

cet, quid ultimum vas ſit. Si pilum comburamus ad flammam alcoholis, nē inquinatio fiat, diſſipantur liquidiſſimæ partes, & ſi tenacula ſubtiliter teneatur pilus, exterius adhuc cohærebit, retinebit figuram priſtinam tenaciter, & hinc liquet, ultimum vas habere membranam conſtantem fibris, quæ conſtant partibus, nec acqua, nec igne, ſolubilibus; ergo terreſtribus.

Super hac re, Auctores qui ad manus meas pervenere, nulli omnino ſcripſerunt.

Verum tribus locis, ſupra citatis, in exercitationibus noſtris hæc iterum poterunt inveniri.

Poſtea docenda erit canalium minimorum, antea deſcriptorum, textura varia, ſecundum varios modos, quibus fibræ vel canaliculi ſibi mutuo attexuntur, curſu nempe parallelo, curſu intertexto, & curſu ſpirali. Jam diximus, quo modo vaſa ex membranis, &c. conſtent, ſic enim ſe habet negotium. Materies ultima terreſtris conſtituit primo fibras, hæ ſibi mutuo applicantur, & conſtituunt ſimplicem membranam, hæc ſimplex membrana conſtituit, ſi involvatur, vas, quod primum eſt & minimum. Hujuſmodi vaſa jam plura ſumamus, ex intertextu ſuo conſtituent membranam, jam non ex fibris, ſed ex vaſis, conſtantem, illa involuta faciet etiam vas: hujuſmodi nunc vaſa plurima ex membranis non fibris, ſed vaſculoſis conſtantia, ſi ſumamus, & intertexamus, fiunt iterum membranæ, inde iterum vaſa, & ſic porro.

Intertextus horum vaſorum, æque ac in linteis & pannis triplici modo fit (*a*) 1. Nonnulla vaſcula parallelo ſitu decurrunt, & ad ſe invicem cohærent. 2. Alia vaſcula inter illa parallela decurrunt recta, ſitu oppoſito, & angulos varios priora ſecant. 3. Alia ſunt, quæ ſpiraliter intorquentur, & ita inter præcedentia decurrunt. Hocque vaſorum intertextu fiunt majores membranæ, unde vaſa majora, unde viſcera & reliquæ partes. Si fibræ tantum ſibi applicentur per parallelismum, tunc membrana fit ſimpliciſſima, & reſpectu fibrarum & nexus. Si vero fibræ ſibi interſerantur curſu intertexto, tunc membrana reſpectu nexus non eſt adeo ſimplex, ac præcedens. Et ſi denique fibræ ſpiraliter ſe mutuo involvant, tunc fibra eſt maxime compoſita.

Videbimus etiam, quid ſit vas ſimpliciſſimum. *Vas* eſt omne illud, quod format cavum, in quo contineri poteſt aliud corpus, & ut plurimum fluidum. Ergo *ſimpliciſſimum vas* eſt, quod componitur ex membrana minima, & ſimpliciſſima, convoluta, ſic ut cavum formet. Subſtantia hujus vaſis ſunt fibræ ſimpliciſſimæ, non iterum cavæ. Hic jam eſt finis vaſorum, nam in infinitum hoc non progreditur, nullus enim alioquin terminus daretur noſtro corpori, ergo nulla figura.

Jam intelligitur ſimplex membrana. Dicendum nunc, quid ſint aliæ membranæ compoſitæ. Eæ non ex fibris compoſitæ ſunt, alioquin eſſent membrana ſimplex. Si

(*a*) Anatome nullum hujuſmodi intertextum invenit. Pleræque membranæ, & maxime ipſa cutis, unice ſtipato villo cellulоſo fiunt, abſque ulla fibrarum longitudinem ſequentium ſuſpicione, & longe magis abſque intertextis fibris. Eæ membranæ vero, quibus conſpicuæ fibræ ſunt, & inter quas ſunt dura membrana cerebri, valvulæ arteriarum majorum, eæ alium omnino modum texturæ nactæ ſunt, neque intertextum, neque ſpiralem, ſed varie diſperſæ per inorganicam membranam tendineæ fibræ modo parallelæ ſibi adjacent, modo ſe ſecant, vario, & inconſtanti modo.

Si vero penultima membrana fuerit, ea constabit ex vasis, quorum membranæ sunt simplicissimæ, hoc est ex fibris constantes. Hæc vascula jam iterum & secundum parallelismum decussim contortimque sibi mutuo applicata inveniuntur.

Membrana, quæ jam sequetur penultimam, constabit ex vasis, quorum membranæ non ex fibris, sed ex minimis vasculis constant, hanc jam membranam constituentia vasculosa vasa rursus secundum triplicem dictum modum intertexta esse possunt. Et tali modo pergimus ad crassissimas membranas, quæ ex maximis constant vasis, & intortu suo iterum maxima vasa constituunt, & viscera & reliquas corporis partes.

Hæc est omnium accuratissima idea, quæ de natura solidorum tradi potest. Anatomici enim nunquam vasa minima, nunquam membranas minimas, vel fibras minimas, sed tantum partes, quæ ex hisce comparantur, demonstrant.

Si nunc quæratur, quænam sit causa roboris in homine; respondetur facile, oriri a compressione, & propinqua adunatione vasculorum minorum, expulso suo liquido concretorum, & constituentium fibram fortiorem, ita ut plurimæ fibræ, fiant in unam fibram, quæ tanto robustior erit, quo plures canales ex fibris constantes proinde plures fibræ concreverint. Tunc enim sequitur, unam chordam, si ex 100. prius fibris constaret, nunc constare ex 1000 fibris, adeoque 100000ies nunc fortiorem esse, idemque in toto corpore fieri.

Vascula minima corporis humani neque oculis nudis, neque per microscopia visibilia reddi possunt; quare accurato tantum argumento, ex majoribus vasis cognitis deprompto possunt indagari. Demonstrari debet severissimo argumento, in corpore humano vasa esse, nimis minuta, quam quæ microscopiis videri queant. Ut id faciam, oportet, ut advocem microscopiorum opem.

Sit ergo A unus pollex geometricus, hic dividi potest in 100 partes geometricas adhuc conspicuas; sumo hujusmodi centesimam partem pollicis, ea sit B. Hoc posito sume corpus cubicum, cujus longitudo sit ea $\frac{1}{100}$ pars pollicis, & pone ante microscopium, deinde ejus magnitudinem visam retine. Ut nunc videas, quot vasa in hoc spatio contineri possint, invenies diametrum unius globuli rubri, in sanguine conspicui, esse centuplo minorem diametro talis cubi B, vel granuli sabuli, hoc est, diameter hujus globuli centies repetitus æquabit tunc diametrum grani sabuli, quale granum æquat $\frac{1}{100}$ partem pollicis (*a*). Ergo globus sanguineus habebit diametrum decies millesimæ partis pollicis, hoc est, si 10000 globuli ponerentur juxta se invicem efficerent lineam æqualem pollici. Ergo 10000. 0000. poterunt in uno quadrato pollice contineri globuli. Hinc demonstratur, quot vasa, quæ unicum globulum sanguinis capiunt, in uno pollice contineri possint. Nempe ostendit EUCLIDES, superficies esse ut quadrata diametrorum, ergo in spatio quadrato pollicis possunt contineri 100, 000, 000 vasorum, quæ singula adhuc capiunt unum globum sanguinis.

 Cum

(*a*) Diametrum æqualem facit $\frac{1}{3240}$ unciæ *HALESIUS Hæmastat.* p. 58. & totum globulum $\frac{1}{25000}$ arenulæ *LEEUWENHOEKIUS Phil. Transf.* n. 106. Sed hoc loco non quæritur de arithmetica certitudine, quo unice exemplum traditur.

Cum enim vasis minimi membrana tenerrima sit, negligi poterit, & tot adsumi vasa in dato spatio, quot sunt globuli.

Hæc sunt quæ oculus microscopio adjutus, quoniam sunt opaca, videt: Verum, si nunc 100. milliones vasorum videt in uno quadrato pollicis, non tamen ea sunt minima, vehunt enim sanguinem. Hæc ergo vasa adhuc maxima sunt in nostro corpore, quod longe minora sanguineis continet. Id inde patet, quia hæc, quæ videmus, rubra vasa, edunt vasa lymphatica, quæ liquorem ferunt de lato in angustum. Videmus enim venas lymphaticas, quæ ab arteriis lymphaticis recipiunt, & necessario recipere debent. Verum LEEUWENHOEKIUS demonstrat, globulum lymphæ habere diametrum sextuplo minorem diametro globuli sanguinis; ergo vasa lymphatica tanto minora erunt sanguineis. Deinde serum sponte exhalans, multo adhuc est lympha tenuius, quæ coagulatur ad ignem, cum serum ad ignem exhalando evanescat. Ergo vasa, quæ hoc tenue liquidum vehunt, parvitatem vasorum rubrorum immense superant, ita ut numerus incredibilis vasorum seri exhalantis capacium, possit contineri in spatio, in quo centum milliones vasorum sanguiferorum continentur. Quin denique his vasis multo minora adhuc & liquida & solida in corpore reperiuntur. Ita de tenuitate filamentorum cerebri videatur LEEUWENHOEK *in epistola ad Societatem Anglicanam, in primi Tomi suarum epistolarum quarta parte aut circiter* (a). Hic egregius vir dicit sibi constitisse experimentis sensibilibus, microscopii ope, filamenta in cerebro esse tam parva, ut in spatio unius pollicis quadrati contineri possint 409600000000, qui calculus, etiamsi non sit Auctoris, deductus est tamen exactissime, ex ejus primis calculis. Verum, si quæras nunc, an hæc sint minima, in nobis & in animalibus? respondebo adhuc differre a minimis vasis, nihilo minori ratione, quam ea, qua terra differt a grano sabuli, & hoc jam demonstraturus sum. Ponamus, quod constat per experimentum Domini *GOKKORS* (b), animalculum in semine deprehensum esse basin totius nostræ machinæ; horum animalculorum, quæ in semine deprehenduntur, diameter, deprehensa per microscopium, est $\frac{3}{10\,000}$ unius pollicis. Quæritur nunc, quot ergo esse possunt in pollice cubico. Si multiplicentur in cubum, hoc est, ter in se ipsa ducantur, dabunt numerum $\frac{27}{1000\,000\,000\,000}$. Nunc in hoc animalculo, quod basis est corporis humani, probabile est contineri id, quod dicitur oculus, auris, nasus, &c. Si quis objecerit ex MALPIGHIO, in fœtu partes non ita contineri fabrefactas, quales in adultis conspiciuntur, non disputabo, sed id saltem non negabunt adversarii, esse in illo animalculo illam partem, quæ fiet olim oculus, & sic porro, adeoque omnia discrimina rerum, quæ in hoc animalculo adsunt, & cum tempore tantum sensibilia fiunt, constant ex diversis vasis & distinctis, quæ cum tempore extenduntur. Si enim rudimenta ista non constarent ex vasis, quomodo increscere possent? Cogitemus ergo, qualia illa vasa esse debeant,

& quot

(a) Credo velle *PRÆCEPTOREM* locum in *Anatom. & Contemplat.* p. 31. ubi vasa cerebri 512es. minora globulo sanguineo facit, quæ ratio si sumatur cubica, utique valde magna est.

(b) Neque novi, quis sit Auctor, neque aliam conjecturam habeo, nisi *GARDENIUM* voluerit *PRÆCEPTOR*, cujus nomen parum bene expressit ignarus Discipulus.

& quot hujusmodi vasorum milliones in uno pollice contineri possint. Si nunc mihi aliquis peritissimus Anatomicus diceret, dum demonstraret mihi vasa summo artificio repleta, en ibi vasa minima, & ea microscopio demonstraret, nunquam concederem ipsi hæc minima vasa esse, id unice darem, esse vasa rubra minima: ea vero non sunt minima, nisi in suo genere, nam habemus adhuc vasa lymphatica, quæ videri non possunt, & præterea adhuc minora, quæ perspirabile SANCTORII vehunt, & forte adhuc minora.

Hoc ergo modo conficitur nostra machina ex infinite fere tenero, & quasi tremulo opere, nam utcunque nos putamus stabiles, ex his tamen tenerrimis elementis constamus.

His præmissis pergam in historia injectionum. Totum studium anatomicum, tironi tantum dabit vasa oculo conspicua, sive per se, sive per liquidum opacum injectum. Hoc dico, ne quis putet cum magnis nonnullis viris, injectiones nobis vasa minima in conspectum præbere. Id enim minime verum est, nam jam olim GALENUS, & inter recentiores SWAMMERDAMIUS, & alii postea, ut RUYSCHIUS, inceperunt injicere materiem aliquam in vasa majora, tanta vi, ut distenderent vasa extra statum naturalem; alii injecerunt liquidum crassum, opacum qualis cera est, cum oleo terebintinæ mista, alii alia. Sed optimi inter istos artifices viri fassi sunt, se nihil, quam maxima minimorum vasorum replevisse, ut nunc vi aliqua distenta, & liquido opaco repleta, melius visui se præbeant, quam ante. Inter eos tamen Anatomicos nonnulli sunt, qui negant alia dari vasa, præter ea, quæ repleta demonstrant, eaque inter omnia minima ajunt esse. Cogitent ii, injectionem tantum id posse, ut distendat hæc vasa, quæ satis magna sunt, ut crassam hanc materiem recipere possint, quæ injicitur; raro quidem ea materies ad sanguifera minima vasa pervenire potest, cum ne ex mille injectionibus semel ex arteriis in venas perveniat(a). Quo modo ergo ad minima omnium vasa perveniret, quod ad sanguifera minima non perveniat? Deinde demonstravimus a priori, præter hæc rubra minima vasa, esse adhuc infinities minora, si minus id verum esset, unde ergo exhalaret perspirabile SANCTORII? & si illud vas SANCTORIANUM esset æque magnum, ac vas minimum sanguiferum, cur sanguis non exiret ipse ex vasis exhalantibus? Ergo vasa, quæ replentur injectionibus, nondum minima sunt. Si vero ceræ loco per vasa trajiciatur mercurius vivus, nihilo fere plus perficietur, quam cum cera, neque multo plura detegi poterunt. Ergo concludo, totum studium anatomicum nos nihil docere, quam vasa, quæ & per se spectabilia sunt, & liquido opaco injecto spectabilia fiunt.

Totum hoc nunc studium anatomicum, ut a nobis recte addiscatur, in quatuor partes divido. Prima pars agit de ossibus, horumque propriis partibus. Secunda de musculis, & partibus eo spectantibus. Tertia, de visceribus eo & partibus spectantibus. Quarta, de vasis extra ossa, musculos & viscera,

 in

(a) Res ipsa, quam tuentur PRÆCEPTOR vera est, etsi certum sit, materiem ceraceam absque ulla difficultate & in vasa minora sanguiferis urgeri, v. gr. in vasa iridis, & in venas rubras longe facilius, quam Anatomicis sit commodum, cum hæc ipsa facilitas felicitati injectionum plurimum noceat.

in corpore humano deprehenfis. En conſpectum totius ſtudii anatomici.

Prima pars anatomes debet agere de *oſſibus* horumque propriis partibus. Ordinis hujus hæc ratio eſt, ut Anatomicus omnium primo ideam excitet loci, ſitus, & menſuræ partium de quibus ſcribit, & quas demonſtrat. Ita, ſi de corde dixerit, dicere eum oportet, ex quibus partibus firmis pendeat, & inter quos retineatur. Verum hæc omnia, a quibus cor cum vaſis ſuis firmatur, oſſa ſunt, vertebræ, ſternum, coſtæ & earum cartilagines. Si cerebri ſitus requiratur, oſſa adſignare oportet, inter quæ ponitur. Ergo nullius partis in corpore ſitus poteſt adſignari, niſi reſpectu oſſium. Nemo itaque proficere poteſt in ſtudio anatomes, niſi ab oſſibus inceperit, & ejus ſunt ſententiæ maximi quique Medici, ut HIPPOCRATES, ORIBASIUS, PAULUS ÆGINETA, VESALIUS, & multi alii. Verum præterea oſſium cognitio eſt baſis totius praxeos Medicæ, cum baſis indagandi locum adfectum in corpore dependeat ab accurata oſſium cognitione.

Hæc pars anatomes vocatur *Oſteologia*. Οςέον eſt *os* & λόγος *ſermo*. *Oſteologia* igitur eſt tractatus de oſſibus, hanc abſolvam, ubi dixero tres partes continere, quibus continentur omnia, quæ ad oſſa pertinent. Prima pars oſteologiæ dicitur *Oſteogenia*, quæ deſignat 1. quænam ſit materies oſſium, 2. quæ origo, 3. quæ conditio oſſium in ſua ſubſtantia, quando jam formata ſunt. Secunda pars oſteologiæ eſt *Oſteographia*, quæ cognitionem dat ſtructuræ, qualis in adultis eſt, hinc delineat fabricam & diverſitatem partium in ipſo oſſe perfecto. Tertia pars eſt *Synoſteologia* ſeu *Synoſteographia* (a), quæ explicat omnes partes in oſſe, quæ faciunt, ut os oſſi adnectatur, cum motu & ſine motu, cum cartilagine & ſine ea.

Altera pars anatomes dicitur *Myographia* ſeu *Myologia*. Muſculus nempe, ſive pars carnoſa mobilis, & oſſa movens, ſimilis eſt muri, habet enim corpus, & caudam, & quum μῦς apud Græcos ſit illud animalculum quadrupes, hinc Latine *muſculum* vocant partem carnoſam muri ſimilem; & doctrina de muſculis eſt *Myologia*. Hæc pars continet duas partes.

Prima eſt *Sarcologia*, hoc eſt, deſcriptio carnis. Secunda eſt *Aponevroſiologia* (b) id eſt, deſcriptio tendinum, ſeu partium, quæ muſculos alligant oſſibus, & punctis fixis; Απονεύρωσις enim eſt carnis muſculoſæ mutatio in nervum, & nervi nomine intelligunt veteres tendinem, hinc ἀπονευρωσιολογία eſt deſcriptio tendinum.

Tertia pars anatomiæ agit de viſceribus. *Viſceris* nomine intelligitur corpus notabili magnitudine, una ſuperficie communi deſcriptum, conſtans vaſis plurimis, & ut plurimum glandulis, in unum corpus adunatis, in effectum mutationis inſignis & ſecretionis cujuſdam. Anatomes vero pars, quæ de viſceribus agit, vocatur *Splanchnologia* a σπλάγχνον, *viſcus*, dicta, quæ ſitum, nexum, figuram, vaſa adducentia, reducentia, deducentia, &c. deſcribit. Huc referuntur cerebrum, cerebellum, pulmones, ventriculus, pancreas, hepar, lien, inteſtina, meſenterium, & in

(a) Huc referimus deſcriptionem oſſium recentium cum ſuis cartilaginibus & ligamentis, qua *Syndeſmologia* continetur & *Oſteologia recentior* WINSLOWI.

(b) Inſolita nomina, cum aponeuroſes ſoleant miſceri in myologiam.

in feminis etiam uterus. Si quis requirat, quare cor non vocemus viscus, respondeo, quia viscus non est, sed musculus, hinc ad musculi descriptionem refertur.

Quarta pars anatomiæ est, quæ agit de vasis, adeoque occupatur in descriptione vasorum. Per *vasa* hic intelligo canales, qui ponuntur extra ossa, extra musculos, extra viscera, nam reliqua angiologiæ seu descriptionis vasorum pars invenitur in descriptione viscerum; hic autem intelligimus *vasa nuda*, quatenus nempe hic quæritur, unde oriantur, quo modo fulciantur, ubi alias partes intrent. Nomen ἀγγειολογία est ab ἀγγεῖον, vas (*a*).

Oritur hic illud dubium, quorsum nervos referamus, an ad viscerum historiam, an ad *Angiologiam*? Sane, cum nobis omnes nervi mediate, & immediate sint veræ productiones cerebri & cerebelli, hinc ad descriptionem horum viscerum possunt referri. Si vero seorsim nomen volueris imponere huic scientiæ, dices *Neurographiam* seu *Neurologiam*. Denique cum nervi, mea sententia, etiam sint vasa, liquidum ferentia, etiam nervos possumus referre ad Angiologiam; ita tamen, ut quivis pro arbitrio, ad viscera vel vasa referre, aut proprio loco eorum historiam describere possit.

SECTIO II.

DE OSSIBUS CORPORIS HUMANI.

CAPUT I.

de Osteogenia.

OSteogenia est descriptio omnium mutationum, quæ a primo conceptu in ovo, usque ad ultimam hominis proceritatem, in ossibus observantur. Tradit autem, 1. originem materiemque ossium; 2. seriem successivam omnium mutationum, quæ unicuique ossi a prima origine & materie ad ultimum incrementum usque accedunt. En hæc duo requiruntur in hac parte osteologiæ. Si scire volueris, quid ex labore tot Auctorum acquirendum sit in hac historia, en hæc sunt. *Os* vocatur, omni durissima, candidissima, levissima, seu minime ponderosa corporis pars; ergo ubi has notas quis inveniet, erit os. Quæritur, quo modo os factum sit. Ad obscuram hanc quæstionem respondebo. Primo observatum est, nullum os factum fuisse, quin, antequam esset os, fuerit cartilago (*b*) *Cartilago*

(*a*) Truncos nempe majores vasorum a corde adusque eas partes, quibus alendis destinantur. Divisio vero vasorum in ipsis iis partibus, a WINSLOWO aliisque, utique in splanchnologiam rejicitur.

(*b*) Hanc totam de ossium fabrica tractationem, satis eo tempore, quo scripta est, novam, relinquo, ab eo ævo multa addita sint, quæ ad anatomen pertinent, non ad anatomes historiam. Neque hanc controversam regulam PRÆCEPTORIS credo necesse esse deserere. Nam in ipsis ossibus sincipitis & frontis, quæ negant nonnulli cartilaginea fuisse, vidi fibras osseas radiatas in extremitate, ubi suturarum est locus, flexiles, plicatiles, cartilagineas fieri, demumque ultimam extremitatem incurvam membranescere.

tilago vero eſt corpus duritie oſſi proximum, magis plicabile, & inter omnes partes in noſtro corpore maxime elaſticum. Cum vero ita plicabilis & elaſtica ſit cartilago, habet uſus incomparabiles in corpore. Ita, exempli loco, ſi vis trahens, ſeu motus perennis eſſe debet, ibi eſt cartilago, nam ubicunque cavitas eſt recipiens tuber oſſis, ibi cartilaginea cruſta obducitur os, tam ad epiphyſin, quam ad apophyſin, ut motu artus peracto, & illa cruſta cartilaginea diſtenta, reſiliat eadem, & ſic motum perennet. Abſque cartilagine os extra locum quaſi maneret, nunc vero retropellitur in ſitum. Ita porro ad noſtras coſtas poſuit DEUS cartilagines, ad angulum obtuſum, ut, cum in inſpiratione cartilagines coſtarum vim patiuntur, eædem, deſinente nunc vi muſculorum diſtrahente, ſe reſtituant, & coſtas iterum deprimant, ſicque motus continuo fieri queat, quæ unica vera cauſa eſt, quare reſpiratio in nobis fiat tempore ſomni. Ergo cartilago eſt pars duritie oſſi proxima, ſed maxime elaſtica, & nulla pars eſt in corpore, unde globi tornando fieri poſſint, qui æque reſiliant, reſiliunt enim in incredibili certe elatere.

Verſamur nunc porro in eo, ut deſcribamus omnes mutationes obſervatas in oſſe, dum creſcebat.

Tertia ſeries mutationis hæc eſt, omnis cartilago, ſive omnis χόνδρος, antequam cartilago ſit, proximum fuit membranæ. Sic in fetu unius menſis nullum invenitur os, ſed pauca puncta cartilaginea, quæ fiunt oſſea, proximum vero corpus cartilagini eſt membrana.

Membrana Græcis vocatur ὑμὴν (ita enim non ſolum clauſtrum illud virginitatis, ſed omnis membrana vocatur) vel μήνιγξ, neque enim tantum cerebri & cerebelli membranæ dura & tenuis illud nomen meningis merentur, ſed idem omnibus corporis membranis convenit. Hoc vero nomine dicitur corpus plicabile admodum, atque proximum cartilagini; aliter definire non poſſum membranam; inciderem in deſcriptionem alteri parti applicabilem.

Verum quarto, dico omnis membranæ ſic cognita eſt textura & vaſorum & fibrarum. Conſtat enim ex vaſis, uti linteum ex filis intertextis, quæ adunata ſimplici modo inter ſe membranam conſtituunt, ita noſtræ membranæ ex fibris & vaſis implicatis conſtant; ex his fiunt reliqua.

Adeoque hic eſt ordo, primo habetur os, ſecundo illud os ſemper prius fuit cartilago, tertio cartilago antea fuit membrana, quarto hæc membrana fuit ex vaſis & fibris compoſita. Ergo os fit ex vaſis & fibris, verum jam membrana fuit ex vaſis & fibris compoſita. Ergo os fit ex vaſis & fibris, verum jam membranæ horum vaſorum, unde os dico componi, fiunt ex aliis iterum vaſis & fibris, & ſi me rogaveris, quid ea vaſa ſint, quæ ſuo intertextu membranam ſenſibilem conſtituunt? reſpondebo, eſſe membranas minores, ſimiles majoribus, quæ etiam ex minoribus vaſis conſtant; ſed ita ſunt involutæ, ut cavum contineant. Sed etiam hæc minora, nunc citata vaſa, iterum conſtant ex membranis, quæ ex aliis minoribus vaſis conflantur, & ultima membrana, primum vas conſtituens, non amplius eſt vaſculoſa, ſed fibroſa. Per *fibram* enim intelligimus corpus oblongum, non cavum; hujuſmodi fibræ plurimæ conſtituunt membranam primorum vaſorum. Demonſtravimus, partes fibrarum

eſſe

esse terrestres, absque oleo, & sale; ergo ultima materies ossis est terra, quod jam antea clare docuimus.

Postquam ex principiis hæc repetivimus, redimus ad cartilaginem. Cartilago est duritie ossi proximum, sed magis plicabile, & valde elasticum corpus, uti supra definivimus. Hæc cartilago paulo prius membrana fuit, & omnis membrana nihil fuit paulo prius, nisi vasa soluta; quæ vasa ex aliis vasis, tandem ex fibris componuntur; omnis autem fibra fuit ante materies soluta, intra solida contenta, unaque cum humoribus nostris fluens, & fibris applicata, estque illa materies nutritia materies terrestris. Omne vas, sive ex vasis, sive ex fibris constet, fit fibra hac ratione. 1. Si exprimatur omne liquidum, quod efficiebat, ut latus a latere distaret. 2. Si ejus latera ad se invicem adprimantur. 3. Si ea latera coeant, & concrescant inter se. Hæ tres conditiones, ubi adsunt, fibram ex vase facere possunt. Hæc ergo fibra erit tanto plus elastica, quanto ejus crassities est major prima crassitie. Si v. gr. minimum vas in embryone constet ex mille filamentis, exprimatur, latera concrescant, fiet ex hoc vase una fibra, ergo mille fibræ fient una fibra: verum elasticitas semper hæret innata in unaquaque harum fibrarum, singulæ adhuc sua vi agunt, ergo in una fibra jam mille vires junctæ agunt; ergo erit millies plus sui situs tenax hæc ultima fibra, ita ex mille aliis composita, quam erat ante, & crassior erit, & plus renitens, ergo plus resiliens etiam, & plus elastica. Hinc iterum videmus, si membrana aliqua, textura talium vasorum constet, & plurima vasa fiant in fibras, tunc hæc membrana fiet solidior, durior, candidior, magis elastica, & tunc est cartilago.

Cartilago fit hac ratione, quando vascula, quæ sua textura faciebant membranam, non manent vasa, sed concrescunt & solidescunt. Hæc nunc verissima esse videmus, quod plurimis potest probari exemplis. Ita docet MALPIGHIUS in osse bregmatis, quod in fœtu adhuc membranosum est, in medio nasci stellam albam, ex qua exeant radii albi. Si nunc microscopium applicetur, videbitur, illam stellam, & illos radios ibi poni, ubi vasa plus compingi incipiunt, & ibi etiam majores arterias pulsantes adesse, quæ hanc compressionem excitent.

Ultimo dico in hac cartilagine, dum hoc modo ex membrana fit, strata quædam fieri ex vasis compressis, & simul alia strata adesse vasorum non compressorum, sed comprimentium; nam per hæc fluunt liquida pulsantia. Ergo cartilago constat stratis solidis perfectis, & intercapedine stratorum, in qua vasa sunt, quæ vasa liquido adhuc plena motu suo & pressione reliqua compresserunt vasa, ex qua vi comprimente illa strata perfecte solida conflata sunt. Et sic lamellatim conflatur cartilago, ita ut inter lamellas solidas sint vasa liquidum ferentia. Si nunc illa strata cartilaginea magis magisque comprimuntur inter se, tunc fiunt corpora candidissima, durissima, compactissima, siccissima, & vocantur *ossa*. Os nunc nihil aliud est, quam conflatio & adunatio plurium membranarum, quæ lamellatim sibi mutuo incumbebant, & quarum nonnullæ jam consolidatæ erant, & lamellas duras componebant, inter

quas

quas lamellas intercapedines ſunt, ubi vaſa, adhuc tuto ſuum liquidum ferentia, continentur, & totum os nihil aliud eſt.

Si quæras, cur os in medio ſolidius ſit, quam ad epiphyſes; reſpondebo, quia ſemper in medio incipit dureſcere. Verum cur incipit in medio prius dureſcere? Demonſtravit CLOPTON HAVERSIUS, in medio eſse maximam arteriam, hinc ibi maximum eſse pulſum, ibi adeo omnium primo fieri cartilaginem, quam pergit comprimere illa arteria; & hinc in medio oſsa ubique duriſſima, & compactiſſima ſunt. Cur vero etiam ibi tenuiſſima? quia ibi os citiſſime durum factum non creſcit ultra in infante, ſed ſtatim conſolidatur, dum reliquæ oſſis partes adhuc molles, extendi pergunt.

Poſtquam explicata fuit ratio, cur omnes cartilagines, & quæ inde fiunt oſsa, diverſis conſtent ſibi mutuo incumbentibus ſtratis, ulterius videndum & examinandum eſt, an inter ſtrata & lamellas ſint in nonnullis locis decurrentia vaſa majora, pluſque liquidi vehentia quam reliqua, quæ diſtendant a ſe invicem lamellas, & forment quædam cava. Ego vero hujuſmodi vaſa inter ſtrata ea & lamellas oſſium demonſtrari dico anatomice. Quare, cum in nonnullis locis decurrant vaſa majora, quam in reliquis partibus, adeoque, quæ velociori & copioſiori fluido trajiciuntur; ſequitur ut ibi ubi hæc vaſa ſunt, major ſit diſtentio partium, inter quas decurrunt, quam alibi: ideoque illa ſtrata, inter quæ decurrunt illa majora vaſa, magis a ſe invicem removentur; dum id fit, fiunt aliqui quaſi ſinus, qui, mirabile dictu, in primordiis non adſunt in oſse, ſed diu poſt os factum ibi reperiuntur. In exemplo hoc patebit. Qui Oſteographiam norunt, ſciunt, os frontis conſtare uno oſse, & norunt ex Oſteogenia, os frontis, contra naturam aliorum oſſium, hic ſupra ſupercilia prius oſseſcere, cum in aliis oſſibus, ut in oſse bregmatis, in medio primo ſtella oſsea appareat; ſed os frontis hic ad inferiora prius incipit naturam induere oſseam. Nunc, ſi in infante trium & quatuor annorum os frontis examinetur, infra ſupercilia non invenies ſinus, nullamque cavitatem; verum ſi poſtea in homine viginti annorum & ultra illud os examinaveris, invenies ſinus infra ſupercilia, qui in prima origine nondum adfuerunt; ſed, poſtquam jam os factum eſt, ibi naſcuntur. Præterea os maxillæ ſuperius in infantibus nullum conſpicuum habet cavum, ſed poſt ſexdecim & ultra annos, hoc, quod prius tuberculum cavum in eo oſse erat, jam ſpecus capax & cavum mucum continens fit, & mirum hoc eſt, in infante cavum ibi nullum eſse, cum adſit in adulto. Adeo non mirum in Oſteogenia eſt, quod lamellæ, quæ prius erant complicatæ, nunc ipſo ab incremento oſſis a ſe invicem removeantur, qua remotione fit intercapedo, quæ eſt ipſe ſinus. In oſse baſilari, ſub ſella turcica, in infante pariter os eſt ad noſtros ſenſus ſolidiſſimum, nam perfecte ſolidum non eſt: verum in adulto, ſi inquirimus, erit ibi os excavatum uno & duobus ſinibus, ſepto intermedio adcurate diſtinctis, qui ſinus inveſtiuntur intus membrana, plena glandulis, & quidem mucum ſtillantibus, ad nares determinatum, ut defendat nervos olfactorios.

Ergo clare videmus, vaſa ſanguinea in oſſibus ipſis maxima ineſse, & ibi

ſenſim

ſenſim incipere pulſu ſuo dilatare a ſe mutuo lamellas, & licet ſint pulſus molles, arterioſi, & os jam durum ſit, nihilo minus, cum illi ictus bis millies repetantur una hora, quod 48000 eſt una die, ſenſim fieri cavum: ſic etiam naſcuntur ſinus & cavernæ medulloſæ; nam cavitates oſſium medulloſæ non ſunt tam magnæ in infante pro corporis portione, quam in adultorum oſſibus, ſed ipſæ arteriæ medullares extendunt ſpatia, quibus continentur, & ſic tandem majores fiunt cavitates.

Dedi nunc ſchema totius Oſteogeniæ, & quidquid ex Auctoribus ad hanc rem ſpectat, expoſui, nempe dixi materiem oſſium terram eſſe, quæ per canales minimos cum fluido adveheretur, & fibris applicaretur; ex ea dixi fibram fieri, ex qua, cum aliis ſui ſimilibus intertexta, fiunt membranæ, ex quibus membranis convolutis fiunt vaſa, ex quibus vaſis hactenus minimis fit membrana penultima, ex qua alia vaſa, ex quibus aliæ membranæ, ex quibus ſtrata membranoſa, quæ, ſi emungantur ſuo ſucco, duriora fiunt, unde ſtrata fiunt cartilaginea; quæ, cum ad ſe mutuo comprimuntur, oſſeas faciunt lamellas, quæ nonnullis locis arterias minores, aliis majores habent; hinc, in uno loco ſtatim conſolideſcunt, alio loco ſerius.

Objici poſſet aliter rem ſe habere, ſi fides habenda ſit magno MALPIGHIO, qui in operibus poſthumis, ubi tractat Oſteogeniam, concipit os conſtare ex lamellis, nec de vaſis loquitur, ſed dicit, ſuccum oſſeum ibi intra has lamellas ſtillare extravaſatum, eumque ſuccum tanquam gluten ferruminare unam lamellam ad aliam. Verum magnus ille vir hæc coactus fuit credere, cum attenderet animum ad regenerationem oſſium fractorum; nam in oſſibus fractis obſervatur liquorem quemdam effundi circa fracturam (*a*), & intra lamellas extravaſari, unde major oritur in ſede calli tumor, qui tandem, coalito iterum oſſe, durior eſt oſſe ipſo; his argumentis bonus ille vir, naturæ fidus indagator, credidit ſuccum oſſeum adferri, & os concreſcere. Sed ſuccus ille oſſeus nullibi eſt, quam ubi fracti ſunt fines arteriarum, ibi ubique ad fracturam rupta ſunt vaſa, & ibi tumor fit. Cum porro ex HAVERSIO conſtet, millenas lamellarum unum componere os, & vaſa inter lamellas nunc ſint rupta, manifeſtum eſt tumorem oriri, quia vaſa illa, ſolutis ipſis lamellis, minus comprimuntur, hinc diſtenduntur magis, & ipſas lamellas cogunt plus adſurgere, ut neceſſe eſt, quam ante fiebat; hinc ſeries lamellarum omnes elevantur hic ad locum ruptum, & inde fit tumor; qui ergo non deſignat ſuccum oſſeum effundi inter lamellas, ſed vaſa in ſtatu naturali compreſſa inter lamellas jam libera eſſe, unde tument, & faciunt omnia tumere.

Porro dixi, os incipere dureſcere in eo loco, in quo ſtella alba naſcitur. Id vidi in oſſe tibiæ, in medio erat punctum album cartilagineum, circaque fines os adhuc erat membranoſum; poſt menſem vero aderat in eadem tibia ſtella cum radiis,

(*a*) Siccum iſtum oſseum omnino non admitti a præſtantiſſimo *HAMELIO*, & totam fabricam renaſcentis oſſis unice tribui craſseſcenti & dureſcenti perioſteo, notiſſimum eſt. Sed ad hanc totam theoriam Oſteogeniæ nimis longum fuiſset commentari, & multa ſunt quæ poſsunt objici, aliqua etiam nuper objecit. *CLAR. VIR BENJAMIN BOEHMER*, Lipſienſis, in Progr. *de callo oſſium*. 1748. 4.

diis in medio offea, & verfus fines cartilaginea, cum nempe radii inciperent durefcere, & ad fines adhuc cartilaginei effent, ad extremas vero radiorum partes adhuc erant membranofæ. Id fit in omni offe, & ubique primo cartilagines nafcuntur, quæ fenfim durefcunt in offeam naturam.

Hanc Ofteogeniam methodo defcripta addifcere ex fcriptis & Libris non eft adeo commodum, ob inopiam bonorum auctorum, habent enim obfervata quædam, fed vix ordinem obfervant, & quæ inde fequuntur corollaria non deducunt. Dicam tamen ordine, qui de hac re fcripferint.

THEODORUS KERKRINGIUS (*a*), Amftelodamenfis, vir anatomia pariter & chemia clarus, edidit anno 1670. optima quædam opufcula, quæ iterum impreffa funt an. 1673. Tractatus in quarto eft, cui titulus *Spicilegium anatomicum & Ofteogenia fetuum*. Prima editio melior eft, ultima habet figuras meliores fed in hanc plurima vitia, ut plerumque fit, irrepferunt. In hoc tractatu defcribit, (non perfecte, fed quantum fere ullus alius anatomicus fecit,

(*a*) Ante *KERKRINGIUM* Ofteogeniam fcripferunt, princeps *FALLOPIUS*, qui primus eam adtigiffe videtur, & accuratius obfervaviffe offium ex cartilaginibus indurationes, quæ epiphyfes dicuntur, & plurium in fetu offium in unum coalitum. Experimenta exftant in principio *obfervationum*.

ANDREAS VESALIUS de punctis a quibus ordiatur offefcentia, & a quibus principiis paulatim progrediens mutatio cartilaginem excludat, aliqua habet in *Fallopianarum obf. examine*.

B. EUSTACHIUS varias obfervationes ex offibus teneribus tabulis fuis inferuit, ut fterni fetus figuras. Aliqua etiam habet in *offium examine*, ad excufandum *GALENUM*, tum de dentibus fetus & eorum generatione in proprio Libello.

Plura edidit *VOLCHERUS COITER*. Primus etiam icones dedit offium fetus. Exftant in ejus *tabulis anatomicis*. Norimb. 1572. F. ubi Syftema omnium offium fetus, tum fceleton infantis dimidii anni bis depictum dedit, atque duas figuras capitis infantis feorfim expreffas, & obfervationes ad omnem Ofteogeniam, natas in fceletis Bononiæ a fe ipfo paratis. Eas tabulas de offibus & partibus externis clam Bononiæ impreffas effe, uti ipfe ediderat eas Auctor, *GUILELMINUS* filius in nupera *oratione* ex proprio exemplare teftatur.

JOH. RIOLANUS in *Ofteologia*. Parif. 1614. 8. in prima parte opufculi ita defcribit Ofteogeniam, ut mutationes offium ad feptimum ufque annum contineat. *IDEM* in *Enchiridio Anatomico Pathologico* L. I. fubjicit offium defcriptioni eorum ex fetu initia a c. 26. ad finem, quo prior Libellus repetitus habetur, quem in magna operum collectione omiferat, quæ in folio prodiit.

HENRICI EYSSON de offibus infantis cognofcendis & curandis. Groning. 1659. 12. Unico quidem, neque eo fatis pleno fceleto infanti potitus, diligenter tamen & veraciter peculiarem conditionem offium maturi fetus obfervavit. Recudi curavit Libellum *COITERI* fupra relatum.

THEODORUS KERKRINGIUS, fingularis homo, qui decimum octavum annum agens demum Latine didicerit (*Præf. ad Liceti L. de Monftr.*); deinde mutata religione, non abfque fufpicione occifæ propriæ uxoris, ut ejus fororem fibi jungeret, Hamburgi vixit, cum Legati Florentini titulo, ibique ejus thefauri anatomici etiam nunc venales fervantur. *PINÆUM* quidem exfcripfiffe non credo *DRELINCOURTIO*, (*de Fœm. ovis* p. 602. edit. an. 1727.) fed ufum effe induftria Ruyfchiana in præparandis partibus, vel ex iis conftat, quæ in utriufque viri fcriptis reperiuntur, fceleto cacodæmonis aliifque. Sunt qui ftilum *PECHLINO* tribuant. Ofteogeniam, quod attinet, nata, ut teftatur de fe ipfo *KERKRINGIUS*, ex feptuaginta fetuum diffectionibus, ordinata habet per fingulos menfes fetuum incrementa, ut feriem mutationum majorem, quam ullus alius, ab ipfis primordiis adducat: in quibus tamen plerumque videtur ætates fetibus jufto teneriores tribuiffe. Icones paucæ, neque valde bonæ. Prodiit cum *fpicilegio obfervationum* an. 1670. 4. Amftelodami.

In *Anthropogenia*, quæ an. 1671. prodiit, teneriorum fetuum fceleti aliqui habentur. Obfervationes ad Ofteogeniam pertinentes omnes exfcripfit in anatome *STEPHANUS BLANCARD*.

fecit, alii enim minus fecerunt) originem offium, & quæ mutationes ipfis accidant ab embryone ufque ad integram perfectionem. Edidit etiam idem Auctor anno 1670. alium tractatum in quarto, cujus titulus eft, *Anthropogeniæ ichnographia*, hoc eft, delineatio defcribens hominis genefin fucceffivam; in eo opere defcribit, ab ovo fecundo ufque ad nonum menfem, fucceffivam corporis humani mutationem. Tractatus hi elegantiffimi funt, fed non foli Auctori adfcribendi, neque enim iis temporibus unus homo ita perfecte callebat anatomiam. KERKRINGIUS autem ufus eft multis obfervationibus anatomicis aliorum, qui Amftelodami tunc vivebant, unde hæc opera conftruxit. Ejus etiam Opera, jam citata, poffunt inveniri in *Bibliotheca anatomica* a MANGETO confcripta.

Tunc ad eam rem legi poteft MALPIGHIUS, qui optimus eft in *Tractatu pofthumo*, ubi commentatur de natura offium, tum etiam in hiftoria illa, ubi de cornu, in collo bovino crefcente, fcribit. Ibi optime docet, papillas nerveas complicari, & protrudi, & fic complicatas in os abire, unde quidem videmus, offa prius ex vafis conftitiffe. MALPIGHIUS equidem nondum cogitavit de hac re, fed ex ejus tamen fyftemate deduci poteft, offa prius fuiffe vafa nervea. Erat nempe bos jugo adfuetus, ibi loci, ubi jugum imponebatur, filamenta nervea prius adfuerant ad fenfum, quæ fenfim compreffa, ab inferioribus protrudebantur, & fic tandem ad fuperiora, continuo magis & magis compreffa, iterum etiam extrudebantur, ut denique ea pars ad collum, quæ nervea fuerat, fuperius cartilaginea, & hic ad fines offea, cum tempore omnino tota offea facta fuerit. Hunc virum oportet fuper hac re videre primo in *Pofthumis*, tum in *Epiftola ad SPONIUM* (*a*), ubi fcribit de illo cornu, quod in thefauro ALDROVANDINO adfervabatur, denique in fcriptis de *Ovo incubato*, ubi perfunctorie narrat, quo modo offa fiant in pullo.

Videatur etiam CAROLUS DRELINCOURTIUS in tractatu in 12., hic Lugduni Batavorum edito apud Bouteftein, anno 1685., cujus titulus eft *Conceptus de Conceptu humano* (*b*), egregius certe eft fupra hac re Libellus; ibidem etiam habemus diverfitates plurimas circa offa notatas.

Omnium optima fuper hac re dixit DUVERNEY (*c*), vir incomparabilis in anatomia, fed dolendum eft, magnum virum tantum de fuo otio fumere noluiffe,

Sf 2

(*a*) *MARCELLUS MALPIGHIUS* in *Pofthumis* inprimis offium generationem perfecutus eft, ex reticulatis fibris, quarum intervalla fuccus repleret offeus. Dentes etiam, & ungues, & cornua, & pennas, analoga offium corpora, defcripfit.

Pauca præterea funt, quæ *de monftrofo cornu* in propria ad *JACOBUM SPONIUM* epiftola habentur, & de ungulis, in ea *de tactus organo*. In hiftoria ovi incubati offa vix adtigit.

(*b*) Nihil quidquam ibi invenio.

(*c*) *DUVERNEYI* inventa enarrantur in Libello Parifiis in diario *Journal des Savans* 1689. & feorfim ibidem 1689. 4. impreffo, fub titulo, *Lettre a Monfieur * *, contenant plufieurs nouvelles obfervations fur l'Oftéologie*, qui quafi appendix eft prioris differtationis. Agit de periofteo, ejus petiolis nervofis & vafculofis in os defixis, de modo quo offa fiunt ex fibris teneris membraneis, non ex tendinibus, &c. Magis autem, uti inferius apparebit, ad hiftoriam offium jam formatorum, quam ad Ofteogeniam pertinet.

*Lettre à Mr. * **, &c. hic dictam recudi feci in VI. tomo Difp. Anat.

se, ut inventa sua in lucem ederet. Discipuli vero hinc inde, plura inventa ejus, suppresso semper magni viri nomine ediderunt; inter quos est, Le CLERC, qui scripsit la Chirurgie complette (a). In hujus Libri parte osteo-

(a) Plenam satis Osteologiam laudabimus. Ad Osteogeniam vero vix quidquam habet. Cæterum plurima huc pertinentia habet DOMINICUS GAGLIARDI Medicus Romanus, cujus opusculum, Anatome nempe ossium, Romæ prodiit an. 1689. 8. & nuper Leidæ 1723. 8. Fabricam ossium subtilem & maxime laminarum ordinem seriemque exposuit. Deinde ad Osteogeniam omnino pertinent hi nuperiores scriptores, CLOPTON HAVERS in opere proxime uberius dicendo, cujus secunda Lectio huc inprimis facit, ubi incrementum ossium singulari satis modo exponit, ex viscida nempe materia, quam arteriæ adferunt, nervi vero circumgyratione propria circa axin suum cogunt proximis parietibus adhærere.

J. BAPTISTA VERDUC in nouvelle Ostéologie, Parisiis anno 1690. & iterum 1693. in 8. excusa, Osteogeniam ex KERKRINGIO exscripsit.

ULR. SIGISM. NIMTSCH de fontanella infantum, Altdorf. 1695. 4.

FRIDERICUS RUYSCHIUS multa passim ad hanc rem adspersit, maxime vero in Museorum, in quo passim sceletos fetuum ita describit, ut breviter notet ea quæ eo mense magis notabilia visa sint, aut ab adulti hominis fabrica recessserint.

A. VATER de ossium in corpore humano generatione & diminutione in alveolis inprimis dentium obliteratis. Progr. VVittemb. 1728. 4. * & Diss. de Osteogenia. ibid. 1730. 4.

ALEXANDRI MONROO of human bones multa huc pertinentia habet.

JOH. BASTER de Osteogenia. Leid. 1731. 4. Nunquam vidi, sed nihil mediocre ab eo Auctore exspecto.

JOH. BASTER citata de osteogenia disp. egregia est, recusa nunc in VII. Disp. mearum volumine.

J. B. WINSLOW Osteogeniam non dedit, sed ad fabricam ossium multa utilia in expositione sua docuit.

ROBERTI NESBIT Osteogeny. Londini 1736. 8. max. Ossa ex cartilagine fieri negat, sed nasci ex succo osseo vel inter membranas, vel inter cartilagines deposito, cartilaginem vicinam protrudente, arctante, absque mutatione naturæ cartilagineæ in osseam. In altera parte semestria incrementa ossium, fusius longe quam KERKRINGIUS, a primis rudimentis per subsequentes gradus maturitatis deducit, & iconibus numerosis exprimit, non tamen perinde artificiosis. Egregius in universum Auctor.

BERNARDI SIEGFRIED ALBINI Icones ossium fetus, Leidæ an. 1737. editæ ad miraculum pulchræ sunt, cum nova arte, ad ipsum objectum sculptæ, tenerrimis ductibus naturam ipsam talem exprimant, qualem se peritissimo anatomico ipsa ostendit. Augmenta etiam ossium & successivam formationem ex cartilagine novis experimentis demonstrat. Ætates in descriptione varias, in iconibus paucas exprimit. Cartilagines summo artificio depingit. Sterni historiam fusius, quam alias, est persecutus. Princeps in his rebus Auctor.

J. FRIDERICUS CASSEBOHM in suis de Aure humana tractatibus, incrementa successiva ossium ad auditus organum pertinentium, minute exprimit.

G. CHESELDEN in anatomy of human body & in splendido opere Osteography de originibus & formatione ossium aliqua habet.

J. E. HEBENSTREIT progr. de Præcipuis ossium momentis, in quo variæ observationes exstant, fetus octimestris, cui sternum perfectum fuit, fonticuli in adulto capite in os undique circumscriptum mutatio, & aliæ. in Progr. de diploe ossium etiam alia ad fabricam adtulit.

Huc etiam pertinet experimentum factum cum rubia tinctorum, quæ ossa animalium, fæcula hujus radicis pastorum, profunde tinxit. Exstant in Phil. Trans. n. 442. 443. & repetita a D. DU HAMEL, valdeque sollicite capta Mém. de l' Acad. Royal. des Sc. 1739.

Sed inprimis DU HAMELII monumenta Academiæ Parisinæ missa an. 1742. 1743. magnam in Osteogenia mutationem induxerunt; cum succum osseum omnem neget, & incrementum earum partium, atque calli regenerationem periostei laminis, sensim in cartilaginem, tunc in osseas laminas abeuntibus, post plurima in vivis animalibus capta experi-

menta

osteologica, omnia ſunt DUVERNEY, ſed tamen gratias illi debemus, quod nobis tradiderit inventa hujus magni viri. Oſteologia ejus ceterum bona non eſt, nam VESALIANA melior eſt. Verum Oſteogenia egregia multa habet, de menſe enim ad menſem oſſa adnotat, & indicat, quo tempore oſſa adſunt, & quo modo ſtella fiat.

Quantum nunc hæc ad praxin faciant, nemo non videt, mederi enim oſſium morbis in infante non poterimus, ſi neſciamus, quo modo ſe oſſa ibi habeant; aliter enim infantis oſſa tractanda ſunt, aliter adultorum oſſa. Qui hæc ſcire recuſant, nunquam certe perfecti erunt medici; ergo, qui progreſſus in hoc ſtudio facere cupiunt, hac methodo primam hiſtoriæ oſſium partem adgrediantur.

CAPUT II.

De Oſteographia.

QUum noverit Medicus, quo modo oſſa naſcantur, nunc opus habet, ut cognoſcat, qualis oſſibus jam factis ſtructura ſit: hoc eſt, quo modo os ſit unum corpus; nondum enim os conſideramus, quatenus jungitur alteri.

Ut Medicus cognoſcat fabricam oſſium, debet ſtatim diſtinguere os, 1. in corpus oſſis. 2. in adnatum oſſi. *Corpus oſſis* vocamus, quod una fibrarum ſerie a ſtella illa oſſea enaſcitur. *Adnatum oſſis* eſt, quod ad juncturas ponitur, id eſt, illud caput cartilagineum, quod cartilagineam naturam conſervat.

Corpus oſſis conſideratur dupliciter, 1. ut durum ſolidum, 2. ut cavum. Volo os humeri examinare, ergo epiphyſin ad ſcapulam, alterumque ad radium examino. His capitibus excuſſis conſidero corpus oſſis, illud habet 1. partes ſolidas. 2. cavas. Primum inter partes oſſis occurrit velamentum externum, quod eſt perioſteum, græcum nomen, quod ſignificat aliquid circa os (περὶ ὀςέον). Id ergo perioſteum eſt 1. æquabile. 2. inæquabile.

Si æquabile eſt, tunc eſt omnium vaſorum ſe intra os immergentium & ex eo emergente textura. Textura ergo vaſorum eſt, quæ os intrat ad ejus vitalitatem & nutritionem; ſed præterea eſt textura exeuntium venarum rubrarum & lymphaticarum. Nervos etiam hic recenſui, quia in ipſa medulla ſenſus acutus eſt, adeoque & nervus. Æquabilis membrana dicitur perioſteum, ubi ſine tumore æquabiliter ubique ejus fibræ decurrunt, & ſic æquabiliter os involvit; id fit, ubi nullus muſculus perioſteo incumbit, neque ulli adnectitur muſculo, nam ſi muſculus adnectatur, æquabile non eſt.

Quid inæquabile vero ſit perioſteum, nunc dicam. Concipiamus perioſteum æquabile, deinde ponamus muſculum oſſi adfigi; hoc fit per tendinem, qui ſæpe paral-

menta tribuat. Alteram autem ſpeciem incrementi refert ad craſſeſcentiam laminarum oſſearum natam ab introſuſcepto ſucco nutritio. Primam vero originem oſſium fibris membraneis reticulatis, gelatina quadam conjunctis, tribuit, quæ & ipſa, & una fibræ ſenſim indureſcant.

Oſteologiæ denique ſcriptores plerique aliquid habent, quod huc pertinet, aut certe ad fabricam & incrementa oſſis illuſtranda faciat.

Oſteogeniam, ad modum fere *DU HAMELII* tradidit *CL. DAUBENTON descr. du Cabin. du Roi* III. p. 23. ſeqq.

parallelo situ adcumbit periosteo, tunc suas fibras illi jungit, & sæpe se subducit infra periosteum; unde periosteum hic crassius videtur. Quo plures nunc & minores musculi circa aliquam partem sunt, eo periosteum plus & minus inæquabile est; hinc intelligitur quæstio anatomica, de periosteo, & pericranio, nam pericranium ubique est idem, sed ubi musculi, v. gr. temporales, sunt, ibi eorum tendines se jungunt pericranio, hinc crassius fit, unde plura nomina membranæ circa ossa capitis, ut periostei, pericranii, sed quod variet pericranium, causa unica est, quam diximus.

Auctor jam qui hoc primus animadvertit, & descripsit, fuit RIOLANUS; sed nemo adcurate descripsit præter CLOPTON HAVERS in suis *Prælectionibus ad Societatem Britannicam* datis.

Sequitur nunc, ut consideremus os, prius tanquam solidam substantiam, deinde ut cavum, porroque ut apophyses habens, & denique ut aliis junctum. Descriptionem ossium incepimus ab iis, quæ extrinsece ossi adhærent, vasaque ossi adferunt, & ex eo deferunt: verum nunc, quomodo ipsam ossium descriptionem addiscere debeamus, demonstrare pergo. In ipso ossis corpore, spectatur ipsa ossium substantia dicta, hoc nomine intelligo hoc durum, siccum, friabile, leve seu minus ponderosum, omnibus vasis orbatum, corpus, quod vocamus os. Hæc ossium substantia (hacce definitione primo intellecta) est in medio corporis ossis. 1. semper & ubique solidissima, 2. maxime compacta, 3. maxime unita. Verum ad loca extrema, ubi juncturæ sunt, & ubi os alteri ossi nectitur; ibi ipsa ossium substantia minus solida est, valde porosa, atque multis intercapedinibus, hoc est spatiis vacuis intermediis, interrupta. Ibi ergo prope circa juncturas (hocque in omni semper osse observabitur) ea substantia non est unita, quia spatia intermedia sunt. Hic tantum ossea propria substantia consideratur, nihil de vasis sanguiferis, medullosis, lymphaticis, &c. dicendo.

Nunc, quæ dixi, de ossea illa substantia, vera sunt. Si vero quæsiveris, unde contingat, quod os, v. gr. femoris, in medio suo solidissimum & compactissimum fit & ponderosissimum? Responsionem nullus Auctor adfert, nisi optimus HAVERSIUS, qui demonstrat, omnia ossa, ut in Osteogenia visum est, fuisse strata membranacea, sibi mutuo imposita; hæc strata per vim arteriarum fuisse compacta ad se mutuo, quatenus arteriæ periostei, & quatenus arteriæ per illas membranas percurrentes, pulsu suo omnia illa strata ad se mutuo compingere valent. Ergo ubi illæ vires pulsantes validissimæ fuerunt, ibi illa compactio erit maxima. Demonstrat autem CL. HAVERS, arterias periostei & ad medullam pergentes in medio ossis maximas esse; ergo illæ hoc stratum medium condensantes compingent (*a*); hinc in medio suo ossa durissima & solidissima sunt. Verum circa juncturas arteriæ divisæ sunt in ramos minores; hinc ibi causæ com-

(*a*) Nolo omnino me hoc loco diffundere in ossium anatomen. Certum tamen est, neque in medio osse arteriam magnam medullæ, neque unicam in magnis ossibus, neque videri, quæ tantula sit, multum posse in mutandis ossibus. Musculos, quorum carnes validæ mediis ossibus, graciles tendines epiphysibus adjacent, mallem advocare, quos certum est, & absque dubio, ossa longa ex terete figura, quæ in fetu est, in triangularem deprimere, valere ergo in mutanda ossium forma.

comprimentes minores ſunt, hinc ex ea mechanica, uti patet, ſequitur, ſolidam oſſis ſubſtantiam in medio oſſis ſolidiſſimam eſſe, maxime unitam & duriſſimam. Huc accedit quod obſervat Auctor, ſi os aliquod longum, v. gr. femoris ſumſeris, & fideris per medium juxta totam longitudinem, tunc in medio oſſis æque multas lamellas eſſe ſibi mutuo impoſitas, quam circa extrema oſſis, cum tamen circa extrema os maxime in ſua ſubſtantia expanſum ſit, & majorem diametrum habeat. Sed eædem lamellæ hic ad extrema minus compactæ ſunt; hinc magis diſtant, plus ſpatii occupant: ergo oſſa ibi plus ſunt expanſa; hinc quo majus eſt os, ceteris paribus, eo magis diſtant eorum lamellæ. Hinc deducit hic vir clariſſimus, quare oſſium ſtructura ſit in medio denſiſſima, quod nempe arteriæ in medio lamellas magis comprimant, ſed verſus extrema ſinguli arterioſi rami diſperſi intra lamellas eas disjungant, & faciant os & craſſius, & minus ſolidum. Hiſce nunc poſitis ſequitur, in loco oſſium medio & denſiſſimo, ubi perfecta ſunt oſſa, primo vaſa decurrere omnium minima inter lamellas, ſed ubi lamellæ remotæ ſunt, ibi vaſa ſanguifera habent ſpatium, ut ſe maxime extendant; etenim ubi vaſa ita compreſſa ſunt propter lamellas tam firmiter ad ſe invicem complicatas, ibi ea vaſa omnium minima eſſe oportet. Sed lamellæ proxime ſibi incumbunt in medio oſſe; hinc videmus in omnibus oſſibus, ſi ea findamus juxta longitudinem, ibi in media oſſea ſubſtantia vix vaſa etiam microſcopio reperiri, ſed ad oſſium extrema plurima apparent vaſa inter lamellarum ſpatia, quæ omnia vaſis plena ſunt. Non tamen, quod in ipſa origine oſſis, in medio non æque magna vaſa fuerint, id enim præter verum adfirmaretur, ut apparet ex iis quæ KERKRINGIUS de hac re obſervavit, ſed propter cauſas, ſtatim enarratas, comprimuntur ibi vaſcula, ſuo liquido emunguntur, & concreſcunt. Ubi vero lamellæ minus comprimuntur, ibi vaſcula ſe expandunt.

In ſubſtantia duriſſima oſſis eſt candor, & ad extrema rubedo. Findatur iterum os quodcunque, uti femoris os, per medium, videbitur, in medio oſſis ſubſtantiam eſſe ſolidiſſimam & candidam, circa juncturas vero, ubi celluloſa & ſpongioſa eſt ſubſtantia, ibi ea apparet rubra, propter vaſa plurima ſanguifera, ibi adhuc plena ſuo ſanguine.

In medio oſſis nunc durities ſumma, circa juncturas compages molliſſima natura eſt, nam ibi oſſa facile poſſunt in pulverem conteri; ergo friabilia ſunt. Quæritur, quid boni hoc faciat? Mechanices peritus facile reſpondebit, ſi quis velit baculum frangere, & illum in medio apprehenderit, non poterit frangere. Si vero utrumque bacilli extremum apprehenderit, & in medio ſuſtentaculum appoſuerit, jamque vim faciat in illud ſuſtentaculum, tunc rumpitur utique baculus. Eadem ratione oſſa noſtra ſe ut vectes habent, ad utraque extrema retinentur, interim moventur, & in medio maximam vim recipiunt, unde facile ibi frangerentur, niſi eſſent duriſſima.

Eo nunc deinde poſito ſequitur, quod ultimo loco dictum eſt; in medio vix aliquid deprehenditur liquidi inter lamellas, circa extrema vero omnia vaſis & ſanguine plena ſunt. Si iterum findatur os, & ſumatur etiam microſcopium, & inſpiciatur ſubſtantia oſſis circa medium, vix aliquid obſervabitur liquidi. Videatur

dein-

deinde, quo modo circa extrema se habeat, reperiuntur certè omnia liquido sanguineo osseo, medulloso plena. In medio tamen osse etiam liquida sunt & vasa, sed vasa ita compacta, ut vix videri queant, & liquida tam tenuia, ut vix appareant. Ut demonstretur autem, etiam in medii ossis substantia hærere vasa, hoc agat Anatomicus, sumat os femoris animalis, curet fragmentum exscindi securi, liberet illud ab omnibus externis incumbentibus vasis & membranis; sumat microscopium, videbit liquidum adesse; conjiciat tunc illud fragmentum in ignem, videbit ardere, transsudare medullam, & cum combustum sit os, habebit spatia intermedia in sua substantia; unde liquet prius ibi fuisse vasa.

Ultima proprietas & consideratio est hæc, quod ossa in medio cavum relinquant, ad fines minime. Ita se res habet, lamellæ omnes in medio ofse sic compresfsæ sunt ad se invicem, ut solidissimum ibi os sit, & tamen æque magna copia lamellarum, ac versus fines adest; ergo, si plus comprimantur ofsa, quam ad fines, ibi cavitas remanere debet. Circa fines vero non una cavitas adest, sed plures, inter duas quasque vicinas lamellas; hinc ofsa in medio habent puram cavitatem, ad fines vero non puræ sunt cavitates; ergo medulla apparet in medio; non ad fines, ubi tamen adest medulla, sed magis disperfa inter lamellas; hinc in medio medulla in unam aggregatur molem, sed ad fines apparet minus olei, & plus vasorum liquidum secernentium.

Hæc nunc sunt, quæ Medicus scire debet de ossibus, neque scio quid ultra desiderari possit de substantia ossium. Eadem etiam sunt fundamenta in chirurgicis ad morbos ossium, hinc enim patet, cur os circa medium ruptum facile reponatur, & concrescat. Cur facilius circa fines putrescat. Cur caries ossis tenacissima hæreat in medio, sed facilius abradatur, circa fines vero difficillime, & plurima in hunc sensum. Reliqua, quæ ex his deduci pofsunt, facile dabit meditatio.

Nunc si quæ in Osteogenia dicta sunt, conferantur cum hisce, habebitur clara structuræ ossium cognitio. Verum in corpore ossis non est tantum 1. substantia illa media solida, & 2. porosa ad extrema, sed 3. sunt etiam clavi intermedii ofsei, in ipsa media substantia detecti. Si quis voluerit medullam ex ossium cavis educere, cultro suo aliquando ad fines usque provenire nequit, quia adsunt trabes & clavi in cavo ossis, quæ ab una parte cavitatis ad alteram vergunt, & lamellas ita sustinent, ut os non facile frangatur, neque recedere lamellæ a se invicem possint, eodem certe artificio, quo architecti in exstruendis ædificiis utuntur: hi enim cauturi, ne paries ad oppositum parietem ruinam faciat, interponunt trabes, quæ impediant. Noster autem OPIFEX ossibus tales trabes dedit, omnibus quidem, sed illis tamen, quæ sustentant pondus corporis, ut ossi femoris, tibiæ; non ita radio atque ulnæ, nam hæc ossa etiamsi exerceant motum, pondus tamen majus sustinere non debent. Quid sint hi clavi & hæ trabes, solus demonstrat HAVERS „ nempe laterales quædam series lamel-
„ larum ossearum quando nondum omnino osseæ sunt, deprimuntur propter in-
„ cumbens corporis pondus; nam si quodcumque corpus fibrosum sustineat to-
„ tum pondus, facile fit, ut hæc & illa fibra deprimatur. Sic itidem hic interne
„ in ossibus illis, aliqua pars laminarum depressa, si alteri occurrat ab altera

parte

„ parte ossis similiter depressa, tunc oriuntur hujusmodi trabes ". Hi iidem sunt illi clavi, qui intus in quibusdam ossibus reperiuntur, absque ordine dispositi, sed tamen omnes ex stratis dictis ita depressis nati.

Nunc considerari debet *medulla*, de qua dabo, quæ exactissima cogitatione adsecutus sum circa rem, de qua aliis plurimum disputatur. Omnia ossa motui destinata, habent duplex cavum, ut vidimus. Si enim os findatur, reperitur majus cavum in medio ossis, & aliud genus cavitatum in ipsa ossea substantia. Illud cavum intermedium continet inter se in omni animali sano, quiescente, bene saginato, & juvenili, suavissimum, blandissimum, tenuissimum, insulsissimum, subtilissimumque sanguinis oleum. Sed ossa duplex cavum habent, nempe 1. in medio, & 2. circa juncturas in substantia ossea. In iis scilicet ossibus, quæ motibus destinata sunt, si sanum, quiescens, juvenile, (hæc enim omnia requiruntur), fuerit animal, tunc cavitas illa media repletur materie, quæ dicitur medulla, & oleum est blandissimum, minime acre, subtilissimum, id est, in toto sanguine oleum tam mobile, flexile non reperitur, & præterea nullum oleum tam insulsum, quam illud datur quod medullam dicimus. Hæc nunc tota est medullæ historia. Ex periosteo, per densitatem lamellarum, facta sunt foramina obliqua, per quæ foramina arteriæ magnæ ex periosteo exeuntes se insinuant, & ultimo desinunt in cavitatem internam & mediam ossium. Quando hæ arteriæ per cava ipsa ossea se insinuarunt, applicant ramos suos superficiei concavæ ossis, atque surculis, intertextis innumeris faciunt membranam crassam, quæ est periosteum internum ossis, & totum cavum ossis internum & medium obvelat. Sumatur enim ex ovillo armo, & ex ovilla coxa, os femoris & coccygis, apparebit membranam in osse per medium fisso, superficiei concavæ adhærere, rubram, sanguineam, in cujus medio cavo medulla est. Ex hac membrana, ita facta, rami infiniti excurrunt, qui anastomosibus suis faciunt globos, & sphæras membranaceas cavas. Eæ sphærulæ fiunt a membranis quibusdam, quæ eædem sunt ipsum intertextum harum arteriolarum opus. Porro sanguis arteriosus, eo delatus per vasa perforantia ossis substantiam, quæ fecerunt periosteum internum, adfert tenuissimam suam partem versus has membranas, in medio suo cavas, quæ recipiunt oleum descriptum, quatuor illis proprietatibus donatum, quas diximus, idque his sacculis continetur. Hi nunc sacculi omnes communicationem inter se habent, & deponunt tandem illud oleum per quosdam canales, sed quo versus? Omnia emissaria horum sacculorum se ad periosteum internum applicant, & novam sic adunatam membranam faciunt, quæ medullam vestit. Ita medulla ponitur in vagina membranosa, quæ tenuissima est, & constat ex emissariis medullosis intertextis, & unica est illa ordinata omnium medullosorum emissariorum adgestio. Ita arteriæ feruntur ex periosteo externo versus interiora ossis, & tandem usque ad medullam, ubi, ut in aliis omnibus arteriis fit, secedunt, & deponunt succum tenuissimum (*a*).

Tt Quo-

(*a*) Medulla continetur in vera cellulositate, qualis pinguedo est, sed quæ magna ex parte non solis membraneis, sed osseis etiam fiat cellulis. Vasa has cellulas pingunt, non constituunt.

Quonam versus feruntur nunc venæ & ubi hærent? Respondetur facile, venæ incipiunt, ubi arteriæ desinunt, ergo recipiunt sanguinem hoc oleo privatum; hinc constituitur membrana illa interna, seu periosteum internum, ex venis & arteriis; arteriæ pergunt, ut dictum est, venæ etiam iterum exeunt per alia cava, quam per quæ arteriæ transeunt, & desinunt in periosteum externum.

Quæritur nunc, ubi maneat medulla, & quo versus deferatur? Possem plures meditationes meas supra hanc rem adferre, sed unum tantum experimentum citabo. Sint in castris duo equi, si eorum alter bene saginatus fuerit, & forte vulneratus perierit, ossa ipsi erunt plena medullæ. Verum alterum equum perinde sanum, pone celerrimum iter fecisse per tres quatuorve dies, deinde etiam ex vulnere læsum periisse, hujus certe os, quodcunque sumseris, nunquam habebit cavum medulla repletum, sed simplici sero tenui. Si vero idem animal, post cursum, per aliquot dies in stabulo quievisset, habuisset, rursus medullam in ossibus. Ita docemur, oleum, hoc posse expelli, si multum moveatur animal, neque in ossibus manere, sed distribui, idque ad triplicem, quem dicemus, locum.

1. Per lamellas suas, ad vasa sua, sed nobis invisibilia; hinc transsudare nobis apparet medulla. Sumatur enim armi ovilli os, quod nobis os humeri est, privetur ab omni involucro, quod externe adhæserit, tunc ad ignem calefiat, videbitur oculis per substantiam osseam transsudare medullam. Si objeceris, inde non patere, ferri medullam per ipsum os, sed id unice apparere, transsudare utique ex cavo medio versus exteriora, sumatur ergo hoc secundum exemplum. Os fissum privetur omni medulla, & omnibus membranis internis, imponatur carbonibus ardentibus, tunc videbitur, etiam nunc transsudare ad exteriora; id quidem non fieret, nisi essent ibi vasa. Si enim liberum adesset oleum, utique per locum apertum posset exhalare. In sceletis idem experimentum fieri potest. Postquam ossa bene depurata sunt, ut albescant, post mensem iterum incipiunt flavescere, ita ut inter lamellas clare appareat oleum. Ex his exemplis nunc videmus, medullam ex suis vasis ad membranam illam tenuem, medullam investientem, arachnoidem, omnino deferri in periosteum internum, & sic tandem ad lamellas ossis venire. Hoc est primum iter medullæ, & facit, ne ossa fragilia, fiant, nam os siccum potest conteri, si vero os illud exsiccatum immergatur oleo, non frangetur & duritiem priorem recuperabit. Sumatur iterum os ovillum, comburatur, erit os friabile; mittatur idem in aquam, jam durius fiet, si vero in oleum merseris, longe melius iterum erit, & integrius.

2 Versus periosteum, nam eo ferri & redire in venas patet, cum osse cremato appareant foramina, per quæ fertur medulla ad periosteum. Quando animal multum currit, oleum illud versus extrema hæret. Hoc oleum facit, ne sacculi membranacei contra se mutuo conterantur.

3. Tertium iter hujus medullæ, & illud maxime notabile, & maxima copia, est versus cava juncturarum, eo etiam defertur, ut lubricentur & meabiles ibi sint partes conjunctæ, & mobiles supra se mutuo, ut sine attritu & sine dolore supra se invicem commode moveri queant, hinc nunc, quo animal movetur plus, eo plus indiget hoc oleo, quia eo celerius consumitur medulla, adeo ut tandem defi-

deficere incipiat, ut fieri sentimus post validissimos & diuturnos motus, tunc enim rigidæ incipiunt fieri illæ partes, cum incipiat deficere medulla, & aliquando crepitant ossa articulata, ut in rotis curruum. Quando enim incepit deficere illud serum, quo illiniri solent rotæ, tunc incipiunt crepitare; si pergatur, adteritur axis & rota, & utraque sæpe inflammatur.

Causa medullam adferens, est arteriosus succus. Loca eam continentia sunt acini medullosi. Causæ, quæ medullam factam propellunt ad tria loca enarrata sunt; omnis nempe motus quicunque validus arteriarum, qui semper increscit, quando valido motu movetur animal. Hæc medulla adjuvat motus animalis & sanguinem oblinit, ne acer fiat motu suo, eodem tempore, quo motus animalis viget, & augetur etiam motus per vasa ossium & medullæ.

De medulla etiam, si quis velit legere Auctores, hi sequentes sunt eligendi. Palmam omnibus præripuit clarissimus ille Medicus Britannicus CLOPTON HAVERS in *Osteologia* sua, edita *Londini in* 8. *anno* 1691. qui Liber habet tractatum unum dicatum medullæ describendæ (*a*).

Tum Clarissimus DUVERNEY, sed tantum in privatis suis scriptis (*b*); unde tantum a nonnullis ejus discipulis, inventa clari viri, habere debemur, proinde invenientur ea DUVERNEYANA in primis Tomis *du Journal des Savans*. Deinde apud PALFINUM in sua *Osteologia*, tum etiam in memorato jam libello Domini *le* CLERC, nempe *la Chirurgie complette*, quod opus etiam in primis DUVERNEYO debetur. (*c*)

Scripsit etiam de hac re MALPIGHIUS in *Posthumis*, hinc inde, sed tamen non ita absolvit, uti reliqua sua polire solebat (*d*).

Adgredior nunc alteram partem ossium, nempe *epiphyses*. In omnibus ergo ossibus fere ad extrema, atque etiam hinc inde ad latera, adhærent ossa adcreta quæ epiphyses dicuntur ab Anatomicis.

Dico præter ea, quæ dicta sunt de periosteo, de ossis corpore, de medulla, de capite ejus, sunt inquam, adhuc alia ossicula adcreta ossi, & dicuntur epiphyses. Adcrescunt duobus locis diversis, primo ad extrema ossium, & dein etiam ad latera. *Epiphysis* est vox Græca, & significat *aliquid supernatum*, est ergo ac si diceres, *os ossi supernatum & superadcretum*. Epiphysis suo ossi adhæret ope juncturæ, quæ ex natura sua vocari debet *Indentatio*; si enim sumas femur, v. gr. ovis vide-

(*a*) In *Discursu* III. Naturam cellulosam docuit, & exsudationem in cavitatem articulationis.

(*b*) Observationes ejus de medulla continentur in *Journal des Savans*, 1689 n. 19. *Mém. de l'Acad. Royale des Sciences* 1700. p. 202. Non alere demonstrat, transpirare, obstare fragilitati. Dudum autem non alere scripserat *JACOBUS* de *MARQUE* in *Paradoxe ou Traité medullaire, auqueil il est amplement prouvé que la moelle n'est pas la nourriture des os* Paris. 1609. 8. (*DOUGL.*)

Contra *JAC.* de *MARQUE* prodiit *Réponse au paradoxe de JAQUES de MARQUE où il dit que la moelle n'est pas la nourriture des os* 1607. 4 *

(*c*) Paucas habet paginas, 15. seu 16. & minus quidem plenas.

(*d*) In *Tractatu de Omento & adiposis ductubus* cellulosam fabricam habet, & negat alere.

Adde nunc Diss. L. *LEMERY de la nourriture des os*, qui experimento ostendit, per motum dissipari medullam, eamque a gelatina nutritia ossium distinguit. Porro *RUYSCHIUM* in *Advers.* III. n. IX. qui & in mediis ossibus, & in epiphysi repertam medullam, nihil differre a sebo demonstravit, *WINSLOWUM*, & alios Osteographos, & *FRANCISCI GRUTZMACHER de ossium medulla* Diss. Lips. 1748. 4. qui medullæ fabricam, vasa, analysin chemicam, utilitatem in alendo, diversitatem ab adipe demonstravit.

videbis caput iftius offis poffe excuti, illa tunc excuffa pars vocatur *Epiphyfis.* hanc examina epiphyfin, patebit ex parte, ubi adcretum erat illud caput offi femoris, adeffe plura cava, & plures eminere dentes in tota illa feparata fuperficie, ut & ad margines; fic tunc etiam os, cui adhærebat hoc caput, fi examinetur, inveniuntur in ea parte, ubi feparatio facta eft, plura cava & fimiles dentes eminentes, uti in capitulo dictum eft, adeoque unum recipit alterum, & recipitur fimul ab altero, & fibræ funt inter hos dentes, nectentes unum ad alterum. Hæc una fpecies eft epiphyfeos, quæ nempe ad extrema offium hæret.

Altera fpecies epiphyfeos eft, quando ad latera offium fupernafcuntur alia officula, ut in offe femoris, ubi nempe duo tubercula funt, unum, quod dicitur trochanter major, alterum vero trochanter minor, reperiuntur infra cervicem iftius ofsis; hæc tubercula etiam in indentationibus adnexa funt offibus majoribus.

Hæ epiphyfes ergo per indentationem, & partim etiam per cartilaginem adhærent, & ille nexus ope cartilaginis vocatur *Synchondrofis*. Verum cum adolevit os, tunc omnia ita comprimuntur, ut totum fiat offeum, quod prius erat cartilago, & junctura etiam difparet, tunc vero epiphyfis ea vocatur *Apophyfis*, quia os adnatum eft alteri ofsi, non per juncturam, fed per continuitatem, & in quodam proceffu. His conceptis intelligitur, quænam fint epiphyfes, funt nempe offa circa juncturas, & offa circa infertionem juncturarum adnata; ergo de epiphyfibus notanda funt duo: primo modus jugendi cum aliis offibus; qui eft indentatio; deinde ope cartilaginis, quæ fe interferit.

Si finem requiras, quare epiphyfes factæ fint? Optime certe magnus ille Anatomicus COLUMBUS (*a*) primus hoc confideraffe videtur. Ubi fcilicet os alteri offi jungitur, adeft ligamentum, quod femper diverfum eft a periofteo, nam periofteum eft membrana continens vafa intrantia os, & offe exeuntia, ergo differt multum a ligamento; hoc ergo ligamentum, quod circa juncturas reperitur, non procedit ex periofteo (*b*), juxta longitudinem offi adnatum, verum inter epiphyfin & os, ubi conjunguntur, exeunt, fibræ, quæ amplectuntur epiphyfin alterius offis, & fe inferunt juncturæ utriufque ofsis, & fic fibræ illæ ligamentum conftituentes, nectunt unum alteri. Ratio etiam, cur hæ fibræ radicantur in juncturis apophyfium, non ad extrema ofsium, eft, ne occallefcant facile, cum motus partium exercitatur. Finis ergo apophyfium eft duplex, primo, ut os nectant ofsi, fecundo, ut tendines mufculorum nectant offi, quæ altera eft fpeculatio. Ubi fcilicet mufculi adfixuri funt tendinem fuum validum alicui ofsi, ibi excrefcit tuber offeum. Vide modo trochanteres in offe femoris, finemque inquire, propter quem adfunt, ut nempe punctum directionis emergat fuper reliquum os, hifce enim tuberculis adfiguntur tendines mufculorum,

(*a*) *De re anatomica* L. I. p. 5. Sed eam fententiam dudum refutavit *ALBINUS icon. off. fet.* & demonftravit nihil fani in iis utilitatibus effe p. 158. & epiphyfes lege naturæ neceffario nafci, tanquam imperfectionis in offe figna, & nondum abfolutæ offefcentiæ. Si vero aliqua utilitas adfignari poteft, ea erit, quod in offibus longis oporteat plura centra effe offefcentiæ, ne nimis longa cartilago confumi non poffit a fubnafcente offea parte: deinde, ne prius perfectus & rigidus effet fetus, quam in lucem educatur.

(*b*) Repugnat anatome, quæ manifefto demonftrat præcipuum ftratum perioftei capfulas articulationum conftituere, quod in fetu facile eft demonftratu.

lorum, qui debent femur invertere tum ad interiora tum ad exteriora. Quum ergo puncta hæc ita emineant, demonstratur facile ex mechanicis, directionem tractionis longe faciliorem & meliorem fieri, quam si chorda & tendo trahens plano osfi applicaretur. Id patet in pluribus ossibus. Epiphyses hæ ad extrema ossium teguntur cartilagine, ne coalescant facile inter se juncturæ, quod etiam non fit, nisi in valde vetulis animalibus. Sed cartilagines hæ sunt elasticæ; hinc facile resiliunt ab omni compressione, inde fit, ut non facile compressæ ibi maneant partes, sed se restituant, & ut major sit mobilitas.

Non ossescunt tam cito illæ cartilagines, propter liquidum ibi adfluens, nempe 1. mucosum ex glandulis mucosis ibi positis, & 2. medullosum ex medulla eo delata, ut docuit HAVERSIUS.

Super hanc rem legi potest REALDUS COLUMBUS *capite de epiphysi, & junctura ossium*.

Omnia nunc descripta de periosteo, ossium substantia duplici, de epiphysibus, apophysibus, huc usque tractata, vera sunt, de omnibus ossibus, ea lege, variis locis, variis formis & modis, eadem se ubique habeant, ut v. gr. videre est in ossibus cranii. In cranio dicitur vulgo cerebrum se habere pro medulla cranii, sed falsissimum est, nam singulum os cranii est proprium os, cum periosteo suo interno & externo, & unum os cranii est epiphysis radiatim adhærens alteri. Sed prius ex iis, quæ docuimus, erat ibi in prima formatione hominis intermedia membrana, quæ cartilaginea facta est, postea ossea, & tali modo constitutæ, ut indentata iterum ibi fiat junctura; & hac ratione omnia magna cranii ossa cohærent. Loca vero ubi junguntur, vocantur suturæ, & illæ sunt in hunc finem constitutæ, ut exitus daretur vasorum ex cranio vergentium ad periosteum externum, & ex partibus anterioribus ad periosteum internum & ad sinus duræ matris tendentium. Medulla vero horum ossium in diploe est. Si secatur os cranii aliquod transversim, tunc adparet clare constitui os ex duplici lamella, & inter utrasque lamellas esse cellulosam & medullosam substantiam, quæ diploe dicitur.

Hisce nunc probe instructus animus accingat se synosteologiæ addiscendæ.

Synosteologia nempe cum *synostosis* est ossium inter se pro efficiendis motibus connexio. Considerari hic debent sequentia, 1. considerari debent epiphyses (consideratio etiam ossis ipsius hic non multum facit ad intelligendas juncturas, nam horum ope non fiunt), 2. apophyses, 3. tubera, 4. capita, 7. ossium cava, 6. ossium carinæ seu κοτύλαι, ut vocarunt Græci, 7. crustæ cartilagineæ, quibus capita obducuntur, 8. ligamenta, & denique, 9. modi juncturarum. Hæc omnia consideranda sunt, antequam tiro claram ideam juncturarum habere possit, nam omnis junctura fit per extrema ossium, sed extremitas ossis semper est epiphysis, quæ postea fit apophysis; ergo nemo intelliget juncturas, nisi apophyses cognoscat, & sic optime, qui discendæ anatomiæ se tradit, poterit demonstrare, quo modo ejus prima pars, sive Osteologia, in partes dividatur, & has iterum partes dicto modo adsequi, ut clara sit cognitio;

Tum 3. cognoscenda sunt tubera, 4. carinæ, cava, & κοτύλαι, sic optime scripserunt veteres. Omne os, quod movetur, motum eum perficit cum summa facilitate, adeo ut nullibi in natura a priore demonstret ullus mechanicus hujusmo-
di

di inſtrumentum, quod ad uſum motumque adeo egregie accommodatum ſit; ut v. gr. videmus in ſcapula; ibi non eſt cavum, ſed eſt aliquod planum potius, cui os humeri committitur, quod eſt adeo rotundum, ut in motu ſuo caput rotetur ſuper hoc plano facillime, & uno tantum puncto ſemper acetabulum contingat, unde motus facillimus eſt. Sed exorbitaret jam facile de ſuo loco. Verum appoſuit DEUS *cartilagines*, corpora nempe elaſtica, quæ eam luxationem impediant. Hæ nempe cartilagines, cotylas, ſeu carinas efformantes, exſurgunt e latere ſupercilii oſſis, & ſic os movendum ad latera, in ſubſtantia ſemper reprimente, hæret, adeo ut, cum humerus motus appellat ad hæc latera, ab iis in locum reprimatur. Tum addidit etiam DEUS, ut dixi, duplex liquidum, glandulorum ſcilicet & medulloſum. Porro *Ligamenta* perſpicienda ſunt, in quibus aliquid mirabile eſt, nempe glandulæ, quæ iis adhærent ea parte, qua oſſa ſpectant, non enim tantum ſunt fibræ, uti veteres putarunt, quæ oſſi os nectunt, ſed ut CLOPTON HAVERS demonſtravit, habent ligamenta glandulas in ea parte, qua ſpectant juncturas, quæ ſtillent liquidum lubricans; ergo ſic ligamenta debent cognoſci; modi quoque, quo modo jungantur oſſa, facillime & diſtinguendi & concipiendi ſunt: verum ſi aliter fiat, hic certe magna erit confuſio.

Quando os jungitur alteri & minimum tantum habet modum, conjunctio ea vocatur *articulatio*, quæ dicitur fieri 1. per συσσάρκωσιν, hoc eſt, per intermediam carnem, ut v. gr. ſcapula adnectitur coſtis ope muſculorum: verum ille non eſt nexus, qui vocari poſſit articulatio. Nam ſcapula tantum coſtis nectitur, ut trahi poſſit, & tamen manere in loco, non vero articulatur cum coſtis ad motum; ergo proprie non datur hujuſmodi ſpecies juncturæ, quamvis veteres ita dixerint. 2. Per συννεύρωσιν, hoc eſt per vinculum & ligamentum medium, ſed neque hujuſmodi ſpecies nota eſt. 3. Per συγχόνδρωσιν, hoc eſt, per cartilaginem, id eſt, quod cartilago intermedia ex uno oſſe in aliud tranſeat. Verum hi tres modi, non poſſunt dici modi, ad nectenda oſſa movenda pertinentes, ſed ſimpliciter ad nectenda oſſa aliis oſſibus referuntur, abſque reſpectu ad motum. Ergo non videntur referri ad articulationes. Nunc vero omnium oſſium, quæ ad motum exercendum junguntur, juncturarum modus hic eſt; 1. vel modus tantummodo flexus & extenſionis. 2. Rotationis, & tunc ſemper, ſi modus conjungendi ſit ad rotationem, unum cavum eſt in uno oſſe, quod recipit, & unum caput extuberans in altero oſſe, quod recipitur. Hæc junctura proprie vocatur ἐνάρθρωσις, ſive inarticulatio, uti eſt oſſis femoris cum acetabulo, ut & oſſium metacarpi ſupra carpum. In priori vero, quem diximus, modo, ſcopus tantum fuit, ut flectantur retrorſum & antrorſum membra; ſed tunc duo ſunt cava, & duo capitula, quæ recipiuntur, ut fit ad motum digitorum ſuper os metacarpi, & in junctura cubiti ad os ulnæ cum oſſe humeri, & vocantur hæ juncturæ γιγγλυμοὶ, *ginglymi*.

Reliquæ juncturæ ab antiquis dictæ ſunt, quando junguntur oſſa ſine motu, ut ſuturæ, ſymphyſes, harmoniæ, gomphoſes. Sutura dicitur, quando unum os dentibus emiſſis occupatur ab altero oſſe in cavo aliquo. Symphyſis dicitur, quando unum os alteri increſcit, non dentatim, ſed ſuperpoſitione ut os tempo-

rale

rale cum osse bregmatis, sed proprie talis junctura nulla est, nam etiam hic dentes sunt, quæ juncturam faciunt. Harmoniæ etiam nullum exemplum est, nam iterum per indentationem fit. Gomphosis dicitur, quando unum longum corpus in quodam cavo insertum juncturam facit, uti contingit inter dentes & maxillas.

Sed alia supersunt, de juncturis ossium dicenda. Observatum est ab omni sæculo, inter extremas ossium partes, & lubricas cartilagines, quæ ibi apponuntur, inveniri liquidum quoddam, quod nec aquosum, nec sapidum, nec oleosum, nec etiam glutinosum est, sed quod inter digitos tractatum utique etiam lubricum & tenax apparet, sed tamen non cum magna cohæsione, pellucidum præterea. Id inter omnes juncturas quorumcunque animalium reperitur. Si vero defecerit, advertitur juncturas crepitare in motu, & motum earum etiam retardari, ut artus moveri nequeant, quod contingit in scorbuto, in morbo hypochondriaco diuturno, ut & in lue Neapolitana frequenter. Egregius ille anatomicus CLOPTON HAVERS hujus liquidi naturam invenit, cujus doctrina circa hoc negotium ista est. Ossium structuræ duplici se habent modo: 1. Vel sinum habent exsculptum, in medio cavo, inter juncturas, ut os unum ab ofse moto contingi nequeat. 2. Vel sinum habent nullum, ita ut os motum ubique contingat alterum in suo motu.

Os femoris v. gr. jungitur ita cum osse coxendicis, ut caput suum intra cotylam recondat; sed in medio cavo illo (quod cavum fit a juncturis ossium) ibi in medio cavo istius ossis innominati est cavum aliud, quod retrocedit, ut innascatur ligamentum teres, quod jungit os femoris acetabulo medio; intra hunc recessum, sic exsculptum, hærent glandulæ, quæ tantum digito pressæ transsudant liquidum unctuosum, nullo modo tamen oleosum, sed pellucidum, quod liquidum, dum movetur os, lente sic exprimi solet. Idem liquidum, ita expressum, miscetur oleo medulloso, quod transsudat per ossa, dum major fit motus ejus partis; ergo etiam partes ossis tunc moventur. Hoc oleum medullæ occurrit illi glutini & intime permiscetur, eaque liquida permista, constituunt oleum ambo ossa lubricans, ne in motu se mutuo conterant, adterant, & calescant a nimio motu.

Alia ossa ita junguntur, ut se immediate contingant, ubi os humeri cum plano in homoplatæ cotyla, & majore supercilio cartilagineo retinetur; sed ibi nullum cavum reperitur, præter hoc magnum cavum, quod cotylam diximus, secus ac in ossis coxendicis cum ofse femoris articulatione, nam hic mutuo ossa se contingunt, & in medio cavo nullus est recessus simile ligamentum recipiens, nec glandulas continens; sic etiam, ubi os femoris ossi tibiæ nectitur, nullum cavum in medio cavitatis os femoris recipientis habetur.

Porro in omnibus ossibus sic conjunctis, ut cavum os recipiens in se alterum sinum non habeat, ibi ligamenta sunt, que nectunt os recipiens ossi recepto, & in his ligamentis, qua parte os spectant, sunt glandulæ, quæ liquidum hoc fundunt, ita ut ligamentum hujusmodi, prudenter solutum, si paululum prematur digitis, transsudet hoc liquidum mucilaginosum, dictum ab HAVERSIO. Hæ sunt illæ glandulæ mucilaginosæ, huic viro dictæ. Ergo glandulæ in hoc ligamento, quod ofsa inter se nectit, semper adsunt; sed ubi ligamentum est in cavo acetabuli, ibi in utroque sunt glandulæ, nempe & in cavo, & cir-

ca

ca cavum; ubi vero ligamentum teres intra cavum non adeſt, ibi hæ glandulæ ſunt in parte interiore ligamentorum oſſa nectentium.

Harum nunc glandularum effectus eſt, ſeparare hunc mucum, nam plane hujuſmodi, inſipidus, pellucidus, moderate tenax liquor eſt. Hujus liquoris nunc eſt utilitas. 1. Derivare hoc liquidum intra cava juncturarum. Quando oſſa circa ligamenta moventur, tunc exprimitur hoc liquidum, & fluit intra cava juncturarum. 2. Effectus eſt miſceri cum oleo medulloſo. 3. Effectus eſt, cum ita intime admiſtus eſt ope motus oſſis, cum oleo medulloſo, componere tertium corpus, quod neque unice oleoſum, neque mucoſum eſt, ſed conflatum ex hiſce duobus. 4. Hoc liquidum compoſitum motu oſſium fit ſubtilius, motu enim debet atteri, & attenuari; ita vero attenuatum hoc liquidum per vaſa reſorbentia aufertur, & miſcetur iterum ſanguini, quod ſi non fieret, orirétur hydrops interoſſeus, & colligeretur ibi liquor, ut in practicis ſæpe obſervatur.

Videatur ergo de hiſce CLOPTON HAVERS, vel in *Actis Londinenſibus*, ubi per partes prælegit hanc doctrinam Societati Londinenſi, vel etiam in ſuo Libello, edito ſub titulo *Oſteologiæ novæ & glandularum mucoſarum deſcriptionis* (a).

Hiſce omnibus peractis de Oſteogenia (b), Oſteographia, & Synoſteologia, & his omnibus bene explicatis, ſupereſt, ut dicam de præcipuis Auctoribus ſub uno capite, qui hic requiruntur. 1. Primarius omnium eſt ANDREAS VESALIUS

(a) *Diſcourſe* IV. poſt brevem memoriam harum glandularum apud *C. STEPHANUM*, (citata tam a *MORGAGNO*, qui ſuas etiam obſervationes adjecit ad has glandulas *Adverſ. II. anim.* 23.) Ad earum etiam hiſtoriam pertinet diſſ. *CL. PITSCHEL de Axungia articulorum*. Lipſ. 1740.4. *A. KAAU de perſpiratione* n. 870. 871. J, *Z. PLATNER* in *Chirurg.* n. 1133. ad coſtarum articulationes. *CAJETANUS TACCONUS* in *Comment. Bononienſibus* · *COWPERUS*, aliique.

Ad glandularum mucoſarum hiſtoriam pertinet etiam *HENRIC CHRISTIAN. ANGELOCRATOR de glandulis HAVERSII mucilaginoſis*, Marburg. 1695. 4.

(b) Oſteologiæ in univerſum plurimi exſtant Auctores, cum multa facilia habent, & nihil in præparatione, ſi a quibuſdam oſſibus capitis receſſeris, valde difficile. *HIPPOCRATES* oſſa non ignoravit, ex cujus operibus integram Oſteologiam excerpſerit *RIOLANUS*, & qui ſceleton æneum Delphis dedicaverit. *PAUSANIAS* L. X. Inprimis autem ſcripſit *L. de oſſium natura*, brevem & in univerſum, ſi ſubtiliora non requiſiveris, ſatis verum. Sed in *L. de articulationibus* & in *mochlico* multa paſſim, etiam melioris notæ, ad Oſteologiam pertinent.

A. CORNELII CELSI Liber VIII. de oſſibus unice agit, eleganter equidem, ut ea ætate, vere, ſi non ſubtiliter. Eum Libellum *PAVIUS* cum commentario recudit ſub nomine *ſuccenturiati anatomici*. Leid. 1616. 4.

Et *GALENUS* Libellum *de oſſibus* reliquit, in quem exſtat *JOH. SYLVII*, *GABRIELIS FALLOPII*, *J. PHIL. INGRASSIÆ*, & *JOHANNIS RIOLANI* Commentarius, pleniſſimum cæterum erroribus, ut abunde in Lib. *de radicis chinæ uſu* demonſtravit *VESALIUS*, & nec ipſe poteſt diſſimulare *EUSTACHIUS*, *GALENI* Patronus.

GALENI de oſſibus libellus excuſus etiam eſt Helmſtad. 1549. 8. & gallice verſus a *JO. CANAPE*, Lyon. 1583. 4.

RUFUS aliqua habet, quæ ad eam hiſtoriam pertinent.

ORIBASIUS, uti notum, *GALENUM* ſequitur, tum Arabes, Sed & *JACOBUS BERENGARIUS* aliqua huc ſpectantia habet & rudia quædam *AL. ACHILLINUS*, proprii tamen experimenti, & icones nonnullas *JOHANNES DRYANDER*.

JACOBI SYLVII, quem modo dixi, *Commentarius*, prodiit Pariſiis 1561. 8. eruditus eſt, ſed plenus præjudiciis, cum os inciſivum, diſtinctum ab oſſe maxillæ, uno die quater ſe vidiſſe, contra omnen experimentorum conſenſum dicat, & quæ ſimilia ſunt. Habet tamen

aliqua

LIUS (*a*), *Bruxellensis*, incomparabilis anatomiæ restaurator, cujus Libri *de corporis fabrica* nunquam satis commendari possunt, ita ut bibliotheca Medici illis carere nequeat, quin primario instrumento se instruendi privetur. Editus est ejus Liber in folio *Basileæ* apud *Oporinum*, anno 1543., & iterum ibidem apud eumdem, anno 1555. Primæ editionis figuræ & icones sunt nitidissimæ, etiamsi ligneæ sint, & præferendæ sunt figuris alterius editionis, nam in secunda editione crenæ, quæ umbras facere debent, magis sunt confusæ, unde sæpe maculas habent loco linearum (*b*). Verum in secunda editione hoc damnum facile compensatur, nam textus est accuratus, & emendatior multo, quam in prima editione. Supervixerat Auctor scilicet 12. annos primo suo operi, objectiones plurimas audiverat, hinc supplevit plurima, emendavit alia, & nitidius fecit opus hinc, qui utramque editionem sibi comparare possit, secundæ textum & tabulas primæ, consulere deberet. VESALII nunc Liber primus de fabrica ossium elegantissimus est, & nullum opus in medicina unquam plures laudes meruit, quam hic tractatus; nam ibi habetur, quidquid vetustas unquam de ossibus noverat.

V u 2. RE-

aliqua propria & ex brutis Animalibus & ex sceletis. Deinde *calumniarum depulsio* an. 1551. (*DOUGL.*) Parisiis edita, maxima ex parte contra *VESALIUM*, & quidem pro *GALENI* L. de ossibus scripta est, quam autem vana sit, dudum innotuit, cum sternum antiquis quam nobis longius fuisse non erubuerit adfirmare, ipsum plerumque *VESALIUM* exscribat, dum eum quam sævissime carpit. Sinus tamen sphenoideos melius describit. In *dissectionibus* denique cum *Isagoge* editis. Parisiis 1561. 8. aliquas proprias ad Osteologiam pertinentes observationes habet.

CAROLUS STEPHANUS in L. III. de *dissectionibus corporis humani* Parisiis an. 1545. fol. Latine, & an. 1546. Gallice editis. L. I. Ossium historiam tradit, quæ pars Libri optima est, & icones magis tolerabiles, quam *CARPIANÆ* sunt. Aliqua etiam habet peculiaria, ut glandulas nonnullas *HAVERSII*, meniscum maxillæ inferioris, &c.

(*a*) *ANDREAS VESALIUS* in magni operis L. I. eximiam Osteologiam dedit, cum figuris, ossium artuum inprimis, nitidis, firmis, artificio summo sculptis, quas omnes fere posteriores Anatomici imitati sunt. Doctus pariter sermo, & minime contemnendæ sedulitatis, si a capite recesseris. Nam in ea historia utique, cum ossa non dissolveret, minutiorem divisionem ossium superioris maxillæ, & subtiliores particulas non attigit. Deinde in epistola *de radicis Chinæ usu* Basileæ an. 1546. fol. min. & Lugduni an. 1547. 16. edita, *GALENI* Osteologicos errores refutat. In *Examine* denique *observationum Fallopii*, Venet. an. 1564. 4. excuso, aliqua miscet ad ossa pertinentia, fere ex brutis animalibus, cum in Hispania ne cranium quidem reperiret. Auditus organum ex animalibus describit. Nitidissimæ denique sceletorum imagines in ejus Chirurgia magna habentur. De Epitome alias dicetur.

(*b*) In Iconibus utriusque editionis longe minorem diversitatem reperio, quam putassem, dum comparo utramque. Posterior vero 1555. in folio multo plenior, & nitidior prodiit. Cavendum autem esse moneo ab omnibus editionibus alibi factis, Veneta anni 1568. fol. Parisina anni 1564. f. 1569. f. Antvverpiensi anni 1572. f. parv. Norimbergensi 1551. fol. quæ omnes penes me sunt. Nupera vero, *ALBINO* & *BOERHAAVIO* procurante, Leidæ, 1725. fol. edita est, in qua præter *VESALII* Opera Anatomico-Chirurgica etiam Fallopii, Cunei, Heneri, & alia opuscula habentur. Hæc editio artificiosissimas habet icones.

LEONHARDI FUCHS Epistolæ Anatomicæ L. I. (& II.) Tubingæ prodiit an. 1551. 8. (non Lugduni ut *DOUGL.*) Ex *VESALIO* totus Libellus est, ne ipso diffitente Auctore.

AMBROSIUS PAREUS in Administrationibus Anatomicis. Paris. 1549. 8. fere *VESALIUM* sequitur. Sub finem sceletopœiam addit. In collectione operum fusior ejus est anatome.

LUDOVICUS COLLADO in *enarrationibus in GALENI* L. *de ossibus*. Valent. 1555. 8. (*DOUGL.*)*

FRANCISCI MARTINI de *CASTRILLO* de *dentitione & ordine quo dentes prodeunt*. Pinciæ 1557. 8. Madrit, 1570. 8. (*DOUGLAS*). *

2. REALDUS COLUMBUS, Cremonensis (a), qui discipulus fuit VESALII. VESALIUS quidem plerumque degebat Patavii, neque tamen ibi Professor fuit, verum patiebatur se accersi, modo in hanc, modo in illam Academiam, ad quam

(a) *REALDUS COLUMBUS* ex Pharmacopola auditor *JOH. ANTONII PLATII* Chirurgi (p. 24. L. I.), & *VESALII* (p. 43. L. I.) hinc anatomes anno 1544. Professor evasit. Scripsit de re anatomica L. XV. Venetiis an. 1559. fol. deinde Parisiis 1572. 8. (*DOUGL.*) denique Francofurti an. 1590. & 1593. 8. editos, quæ ultima editio laudem meretur, ab adjectis observationibus anatomicis *JOHANNIS POSTHII*. Eum virum *CARCANUS* valde parvi fecit, insciumque & indoctum fuisse scribit: Et utique vani quid habuit, nimiusq; fuit omnium aliorum Anatomicorum, ipsiusque *VESALII* contemtor. Ad Osteologiam L. I. & IV. ad cartilagines L. II. ad ligamenta L. III. pertinet. Inter ossa stapedem sibi tribuit, sed paucis consentientibus. Cartilagines (sive, ut loqui amat), Laryngesnumerat quinque. Os sacrum diligenter descripsit. Sceletorum fabricam docuit.

GABRIEL FALLOPIUS hic laudandus est. Et primo *observationes anatomicæ* huc spectant, quæ Venetiis 1561. in 8. minori, inde variis locis editæ a J. *SIEGFRIDO* in ordinem conjectæ, & an. 1585. Helmstadii excusæ, nuper cum *VESALIANORUM* operum editione conjunctæ prodierunt; quo opere nullum facile præstantius ante hæc nostra tempora prodiit, adeo multa, & adeo bene, in minutioribus correxit in ipso restauratore anatomes *VESALIO*, vir simplex, candidus & diligentissimus in humana anatome, Pisanus & Patavinus, post *COLUMBUM* Professor. Ante diem obiit, annos non amplius 39. natus, quod contra *DOUGLASSIUM*, qui septuagenarium facit, observare oportet. Ad ossa pertinet pars prima. Articulationum novam tabulam adornavit, adjecit trochoidem ginglymum. Stapedem suo marte invenit an. 1548. gloria tamen inventi cessit *INGRASSIÆ*, fenestras tympani constituit, aquæductum, canales semicirculares, vestibulum; partes ossis cribrosi & os spongiosum superius primus vere descripsit. Osteogeniæ, uti dixi, primus est Auctor. Deinde in posthumo L. an. 1570. Venet. 4. a *FRANCISCO MICHINO* de *S. ANGELO* edito (*DOUGL.*) cum nomine *expositionis* in *GAL. de ossibus*, & in L. de *partibus similaribus*, pariter posthumo, utroque valde incomta dictione edito, eadem ossa retractat.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS, Anatomicorum sui seculi facile princeps, qui copia, subtilitate observationum longe omnes superaverit, Osteologiæ & ipse multis modis profuit. Primo quidem in L. *de ossium examine GALENUM* contra *VESALIUM* docte tuetur, & ostendit minime Simias ab eo viro describi: etsi nimium ibi studium non probem, cum nihilo minus sit vitium ubicunque hominem non vere describit *GALENUS*; etsi Simias ibi non habet præ oculis. Tarsi certe octo ossa & sacri ossis tres partes tuetur *EUSTACHIUS*, quod non decebat virum candidum. De articulatione capitis cum occipite, brachii cum carpo fusius agit, & de sesamoideis ossibus aliisque. Deinde in L. de *auditus organo* tubam, stapedemque describit, quem sibi tribuit. In L. *de dentibus* eam materiem pene exhausit, & accuratissimi Libri dedit exemplar. In iconibus denique posthumis præter emendatiores sceletos & figuras ossium capitis dissolutorum egregias, maxime ossis multiformis, ossis palati, alia etiam ad hominis & animalium Osteologiam pertinentia infe-ruit. Cæterum opuscula priora prodierunt Venetiis, & conjuncta quidem an. 1564. 4. quæ editio ob præfationes & adnotationes *PINI* quibus continentur antiquorum scriptorum loci ab *EUSTACHIO* absque nomine citati, multo melior est, quam *BOERHAAVIANA*, Delphis 1707. 8. recusa.

VIDUS VIDIUS Parisiis docuit, & an. 1567. diem obiit. Diu a morte Libri VII. de *Anatome corporis humani*, Venetiis an. 1611. in fol. prodierunt. *FALLOPIANA* habet inventa, eaque iconibus declarat, quas nullas dederat ejus Præceptor. Icones novæ quidem pleræque, sed incomtæ & rudes. Os palati tamen cum portione orbitaria, os cribrosum cum septo & ossibus papyraceis, vomeremque seorsim a reliquis ossibus primus expressit.

VOLCHERUS COITER Groningensis, *FALLOPII* etiam discipulus, plurimum Osteologia delectatus est. Ejus duo exstant volumina. Primo titulus est *externarum & internarum partium corporis humani tabulæ*, Norimb. 1572. fol. In iis ad rem nostram pertinent *tabulæ ossium corporis humani*, cum quatuor iconibus adjectis, quæ *VESALIANÆ* sunt. Deinde *analogia ossium humanorum simiæ & veræ & caudatæ*, cum istius icone, ad *GALENI* loca intelligenda non inuti-

quam iter faceret, & ibi per sex aut octo septimanas anatomiam doceret, & tunc omnia, quæ docuit, in unum illum egregium Librum transtulit. Habuit etiam plures alios auditores, ut GABRIELEM FALLOPIUM, & hunc COLUMBUM. Hicce Liber *de re anatomica* ter editus est. Primo uno volumine in folio, Venetiis anno 1559. quæ editio est rarissima, sed absque figuris. Potest etiam comparari editio ejus in 8. apud Wechelium, celebrem illum Typographum, quæ facile adquiritur.

3. Memorari hic etiam debet JOHANNES PHILIPPUS (a) INGRASSIAS, Siculus; scripsit enim *Commentaria in GALENUM de ossibus*, qui Liber forte rarissimus omnium, quos quærimus. Editus est anno 1603., *Panormi in Sicilia*, apud *Johannem Baptistam Maringham*, & iterum Venetiis in folio apud Societa-

Vu 2 tem

inutilis, sed ex *EUSTACHIO* fere desumtus Libellus. Porro de *auditus organo*, alibi dicemus. De Osteogenia dictum est. Alterum opus *COITERI* cum hoc titulo prodiit *Lectiones Fallopii de partibus similaribus Corporis humani*, Norimb. 1575. fol. Eo opere plusculi sceleti avium & quadrupedum continentur, egregie depicti. Denique *COITERI de Cartilaginibus Tabulas* V. Bononiæ 1566. fol. editas memorat *DOUGLASSIUS*, quas non vidi.

J. JASOLINI Osteologia parva cum 1. *Quæstione* prodiit. Neapoli 1573. 8. * & recusa est Hanoviæ 1654. 4. Francofurti 1668. 4.

(a) *JOHANNES PHILIPPUS INGRASSIAS* Rachalbutensis Siculus, Neapoli docuit, & obiit senex an. 1580. cum 34. antea annis invenisset stapedem. Ejus *Commentarii in* L. GALENI *de ossibus* edidit Messanæ Nepos *NICOLAUS* an. 1603. in folio. Doctus Liber, inprimis Galenice: neque absque candore, cum in *VESALIUM*, ubi vera dixit minus, quam reliqui coævi Anatomici, cavilletur. In minutiis, divisionibus, numeris, linearum descriptione, processibus valde studiosus fuit. Iconibus usus est *VESALIANIS*, præter rudem sui stapedis imaginem. Utilis Scriptor. Os cribrosum bene descripsit. In *EUSTACHIUM*, cum quo de praxi dissenserat, valde iniquus est.

URBANI HEMARD recherches de la vraye anatomie des dents, & propriétés d'icelles, avec les maladies, quileur adviennent. Lyon 1582. 12. Non ignarus homo, qui semina dentium in alveolis puerorum teneriorum quæsiverit, & duplicem descripserit eorum ordinem.

FELICIS PLATERI de corporis humani structura & usu Tabulæ. Basil. 1583. fol. min. Icones equidem ex *VESALIO* sunt, paucissimis additis ad organum auditus. Ossa fetus ex propria industria descripsit *PLATERUS*, icones recepit a *COITERO*. Descriptiones fere ubique *VESALIANÆ* sunt, in tabulas concisæ, ne ipsæ tamen absque suis additamentis.

SALOMON ALBERTI in historia plerarumque partium corporis humani VVittembergæ an. 1585. & denuo an. 1601. edita in 8. præter *VESALIANAS* icones aliquot etiam a propria industria profectas addidit ad organa auditus, ossicula, fenestras, cochleam pertinentes, quam, si *EUSTACHIUM* omiseris, primus icone expressit. Idem L. *GALENI de ossibus*, VVittembergæ anno 1579. in 8. cum præfatione edidit (*LEHMANN BIBL.*)

JULII CASSERII Placentini varia Opera plena sunt artificiosis iconibus, quas ad cadavera a pictore proprio exprimi jussit, rarissimo eo seculo instituto, quo omnes fere *VESALIUM* recudebant. Dedit etiam multas icones in Tr. *de Larynge & vocis organo* & *de auditus organo*. Ferrar. 1600. fol. reg. In posteriori organo novas icones & hominis & animalium plurimas proposuit, non quidem perfectissimas, multo tamen, quam descriptiones, meliores, quæ obscuræ & theoriis obrutæ solent esse. In priori os hyoides & larynx inprimis multis figuris & ex multis pariter animalibus exprimitur. in L. III. de sensibus narium fabricam osseam expressit. Aurium historiam non mutatam repetiit. Magnæ tabulæ posthumæ ex *VESALIO* desumtæ sunt.

ULYSSES ALDROVANDUS passim, & maxime in Ornithologia, sceletos habet animalium.

JOH. MATTHÆI VIRINGI tabula anatomica ossium corporis humani. Duaci 1597. in fol.* (*DOUGLAS*).

JAC.

tem anno 1604. nam mox per totam Europam venditus fuit; sed iterum editus. Commentatus est in GALENUM de ossibus, sed nullus Liber est, qui curiosius collecta omnia veterum contineat; verum raro habetur, nam latet hinc inde in bibliothecis, & vix spes est eum iterum impressum iri, propter magnitudinem voluminis; hinc si adquirere quis potest, emat; sed non auctor essem, ut tanto pretio emeret, nam RIOLANUS, qui quadraginta & septem annis postea vixit, collegit etiam omnia ex eo, inde omnia, quæ optima habet INGRASSIAS in RIOLANO inveniuntur, unde nescio, cur periti viri tanto labore eum quærant, & tanto pretio emant, quia omne, quod eximii habuit, in suum opus traſtulit RIOLANUS.

4. JOHANNES RIOLANUS (a) Parisiensis, filius (pater enim ejus fuit Professor

JAC. HORST de aureo dente maxillari pueri Silesiaci, Lips. 1595. 4. vix potest huc revocari, cum fabulæ nimis credulus eventum nunquam visum laboriosus explicet.

JEAN HEROARD hippostologie ou discours des os du cheval, Paris 1599. 4.

BAPTISTÆ CODRONCHI de morbo novo, sive prolapsu cartilaginis mucronatæ. Bon. 1603. 4. cum commentariis de *morbis Imolæ grassantibus prodiit*. Habet descriptionem ejus cartilaginis.

JOHANNIS JESSENII de JESSEN L. de ossibus. VVittemb. 1603. 8. Eruditus vir, plurimum usus est *VESALIO*.

Osteologie du Corps humain. 1604. 8. bene spissum volumen, incerti Auctoris apud Nobilem Virum J. S. a *BERGER* vidi.

(a) *JOHANNIS RIOLANI Osteologia* anno jam 1614. Parisiis in 8. prodiit. Ea continentur *isagogica de Ossibus tractatio, cum Osteologia adusque septennium: Commentarius J. SYLVII in L. Galeni de ossibus, & J. RIOLANI explanationes apologeticæ pro Galeno: Simia Osteologia, & hominis Osteologia ex Hippocrate collecta*. In magno opere omissa est prima pars, sed inserta *enchiridio RIOLANI* Parisiis 1648. 12. (*DOUGL.*), & Leidæ an. 1649. 8. edito. Altera, rejecto *SYLVII* & *GALENI* textu, ut vocant, retractata & ornatior in magnam operum collectionem an. 1649. editam recepta est. Sic ultimæ duæ, non mutatæ. Cæterum ad Osteologiam *RIOLANUS* plurimam eruditionem attulit, & undique ex *GRÆCIS*, & recentioribus ornamenta adspersit sermoni. Nova vix ulla sua arte invenit, & in subtilioribus, ut auditus organo, crassissimis erroribus se implicavit. *GALENI* in universum studiosior, quam cura veri pateretur.

In *Enchiridio*, modo dicto, *sextus Liber* iterum *Osteologiam* continet, sed recentem, ossium musculis suis modo nudatorum, cum cartilaginibus & ligamentis, utile, & novum eo tempore compendium. Ossicula etiam dixit, peculiaria infidentia ossibus petrosis ad transitum carotidis. Ipsi etiam tribuitur *Gigantologie*, ou *histoire de la grandeur des Geans*. Paris. 1618. opposita *HABICOSIO*. Ea in collectione operum omissa est.

POST RIOLANUM PETRUS PAVIUS, conditor Leidensis Theatri, *de ossibus primitias anatomicas* scripsit. Leidæ 1615. 4. cum figuris quibusdam sinuum cranii propriis, non cæterum ditissimus propriis observationibus. Ejus in *CELSUM* Commentarium alibi excitavi.

HIERONYMI FABRICII ab *AQUAPENDENTE de ossium dearticulatione* Libellus cum L. *de musculorum artificio*, anno 1614. Patavii editus, fenile & Galenicum opus est. Idem in L. *de gressu*, Patav. 1618. 4. aliqua omnino notatu digna habet ad anatomen comparatam, ad femoris historiam, &c.

CAROLI GUILLEMEAU osteomyologie ou discours des os & des muscles, Paris 1615. 8. satis spissum volumen collectitium.

Cum *BARTHOL. CABROLII* Alphabeto Osteologia etiam contracta prodiit, Monsp. 1604. 4.

CASPAR BAUHINUS in anatomico theatro, Francofurti an. 1621. excuso diligentissime, ut solet, observationes clarorum virorum ad ossa congessit, *VESALIANIS* quidem inprimis verbis in sermone usus, tum *FALLOPIANIS* in notis. Observationes interspersit chirurgicas aliasque.

C. BARTHOLIN de *Unicornu*. Hafn. 1621. 8. recusus & auctior, cura filii prodiit.

NICO-

fessor Regius). Ejus opera anatomica in folio edita sunt Parisiis, anno 1649. Illo Libro nemo Medicus etiam carere debet, & si vel munus Professoris anatomiæ conferretur Medico, nihil haberet, cur erubesceret, si tantum ordinem hujus Auctoris ...

NICOLAI HABICOT Gigantosteologia an. 1613. edita, & ejus *discours apologétique contre la Gigantomachie*. Paris. 1615. & *Antigigantologie ou contre-discours de la grandeur des Geants*, Paris. 1618. Riolano oppositus, pertinent ad fabulosum sceleton Regis Teutobochi, cujus ossa vere humana & Gigantis fuisse male defendit *HABICOT*. Neutrum vidi. *IDEM* ligamenta passim in carpo & alibi in sua *Septimana* describit.

ANONYMUS contra *HABICOTUM* scripserat *Gigantomachie, pour répondre a la Gigantosteologie*. 1613. 8.

GUIL. FABRICII HILDANI beschreibung der furtreflichkeit der Anatomie. Bern. 1624. 8. Magna pars in Osteologia versatur. Modum sceletos nitidos parandi describit, supellectilem Osteologicam suam recenset, & in eam observationes adspergit. Sceletos varios compegit, tres Coloniæ (p. 139.), Bernæ unum, in quo fractæ a tortura scapulæ. Idem alibi iconem dedit patellæ. in Epistolis ad *PAVIUM* varia de sceleti fabrica habet.

C. HOFMANNI perpetuæ adnotationes in L. de ossibus Galeni. Francof. 1630. & ejusdem L. *de thorace* exstat. Francof. 1627. f. Grammatica aliqua ipse expers anatomes.

LUDOVICUS SEPTALIUS de morbis ex mucronata cartilagine provenientibus. Mediol. 1632. 4. (*DOUGL.*)*

CÆCILII FOLII nova Auris internæ delineatio. Venet. 1645. 4. Rarissimus Libellus, minime malas figuras habet, inter quas musculus & processus anterior mallei; & cochleæ melior figura.

JOH. VESLINGII syntagma anatomicum. Patav. 1641. 12. & 1647. 4. In elegantissimo, quod alibi laudabo, compendio anatomico, etiam varia ad Osteogeniam & Osteologiam habentur, & auris internæ cum processu *FOLIANO*, cochleæque Icones.

In *JOHANNIS FABRI* additionibus ad Librum *FRANCISCI HERNANDEZ*. Rom. 1651. excusa varia Osteologica, & sceleti animalium continentur. Eos paraverat *THEOPHILUS MOLITOR* p. 488. & sculptos dedit *PHILIPPUS* de *LEANO* p. 530.

CONRADI VICTORIS SCHNEIDERI plurimæ dissertationes huc pertinent *de capite*. VVittemberg. 1643. *dissertatio Osteologica* 1649. *de osse frontis* 1650. *de ossibus sincipitis* 1653. 8. *de osse temporum* ib. eodem anno, tum *de osse occipitis*, doctæ omnes, neque absque experimentis in sceletis adultorum hominum & puerorum captis. Tædio sunt fusa fragmenta aliorum Scriptorum, quæ passim suo sermoni inseruit, Ejus *demonstratio osteologica* habet scelotopoiien. *EJUSDEM de osse cribriformi* L. 1655. 8. describit ossa spongiosa variorum animalium. De sinu frontali varietates habet. Pervium hoc os esse aut vapores ad cerebrum admittere negat; tum neque sordes cerebri per os cribrosum ad nares deponi permittit.

In opere doctissimo *C. V. SCHNEIDERI de catarrhis* pertinet huc etiam L. I. ... *de osse unciformi per quod catarrhi decurrere finguntur*, VVittemberg. 1660. 4. Erudite de antiquitatibus ossis sphenoidis, deque foraminibus veris & falsis sellæ Turcicæ; & contra vias catarrhorum ad palatum ducentes scribit. EJ. L. II. *quo Galenici meatus catarrhorum perspicue falsi evincuntur*, ibid. eod. anno. Duram membranam cerebri cranio pertinaciter innasci docet, foramina cribrosi ossis a natura accurate claudi, neque a ventriculis cerebri ad glandulam pituitariam viam patere, neque adesse *VESALII* vias, aut alias, quæ a cavea cranii in fauces ducant.

MELCHIORIS SEBIZ de dentibus Disp. 4. Argentor. 1645. 4. Eruditus vir, parum usus propriis experimentis.

NATHANAEL HIGMOR sinum nemini veterum ignotum ea felicitate descripsit, ut proprium nomen impositum retinuerit.

In *JOHANNIS ANTONIDÆ VAN DER LINDEN Medicina physiologica*, quæ Amstelodami an. 1653. 4. prodiit, plurima eruditio Græca de ossibus habetur, aliqua etiam subtilia & propria v. gr. de ossiculis auditus.

SIMON PAULI proprium Libellum edidit cum titulo *machinæ anatomicæ*, sive *descriptiones instrumenti* ad ossa. Hafniæ 1668. fol. 1673. 4. & in *Act. Hafn.* II. sua consilia publicavit.

DOMI-

ctoris sequeretur; nam ibi reperitur quidquid ad eruditum Anatomicum pertinet; ibi enim invenientur ea, quibus alii se ornaverunt. Editio illa in folio præ reliquis commendanda est, licet decies forte fuerit impressus Liber, id enim semper.

DOMINICI de *MARCHETTIS Anatomia*, Patavii an. 1654. excusa & sæpe typis in Belgio edita, multa ad Osteologiam & ad ligamenta pertinentia, etiam propria habet.

INTER GUERNERI ROLFINK dissertationes anatomicas, Jenæ 1656. 4. editas Dissertatio II. de ossibus agit erudita potius quam anatomica.

HERMANNI CONRING de natura & dolore dentium, Helmstad. 1662. 4. erudita disputatio.

ARNOLDI SENGUERD Osteologia Corporis humani, Amstelodami 1662. proprias observationes vix habet, litium plurimum.

CL. GALENI de ossibus L. Gr. Lat. Accedunt Vesalii, Eustachii, Sylvii, Heneri exercitationes. Hæc collectio recusa est Leidæ 1665. 12.

MICHAELIS LYSER culter anatomicus eodem anno Hafniæ excusus est in 8. Plurima habet anatomica, & inprimis modum parandi sceleti, nomina ossium carpi. Variis annis recusus est.

GODOFR. MOEBII Odontologia, sive *de dentium statu naturali & præternaturali*. Jen. 1661. 4.

HIERONYMI SIGISMUNDI SCHILLING Osteologia excusa, Dresdæ 1668. 4. omnino inanis & inutilis.

H. MEIBOHM de ossium constitutione naturali & præternaturali, Helmst. 1668. 4. aliqua conservatu digna habet.

In *TRANSACTIONIBUS PHILOSOPHICIS* varia huc pertinentia extant.

ANTONII van *LEEUWENHOEK* de ossibus n. 102. 366. & de fabrica, dentium ossium, eboris, in *Phil. Collect. and Lectur. HOOKII* an. 1678.

Caput giganteum *Phil. Transf.* n. 285.

Ossa humana amplissima *Phil. Trans.* n. 333.

Sceletus amplissimus n. 400. petrefactus n. 391.

P. BLAIR organum auditus elephanti n. 358.

WASSE & *BECKET* de longitudine corporis variabili ab elatere cartilaginum inter corpora vertebrarum positarum n. 383.

Cornua bovis extraordinaria *Phil. Trans.* n. 426.

Sceletus amplissimus n. 400.

HUNTER de fabrica cartilaginum n. 470.

Bregma Gigantum n. 456.

PETRUS ANTONIUS MOLINETTI in *Dissertationibus Anatomico-pathologicis* non absque observationibus est, quibus ossa declarentur.

De *THOMÆ BARTHOLINI anatome QUARTUM renovata* Leid. 1674. 8. alibi fusius: Pars Osteologica minus plena est.

Idem in *domo anatomica*, *historicis Epistolis* sparsim, aliquas observationes habet, & in istis *FOLII* epistolam.

In Parisinis animalium dissectionibus multa ad historiam ossium ex anatome comparata pertinent, inprimis ex elephanto, cujus in cranio cellulas observarunt.

G. W. WEDEL Diss. *de dentitione infantum*. Jen. 1678. 4. *

C. BARTHOLINUS in Diss. *de olfactus organo* edita Hafniæ 1679. 4. habet cornicula ossis cribrosi ex animalibus.

J. HENR. GLASER in L. posthumo *de cerebro*, Basileæ 1680. 8. edito habet Osteologiam capitis, & eam, cui nomen dedit, fissuram in circulo, qui membranam tympani comprehendit.

CL. PERRAULT in Libro *du bruit* icones minus pulchras organorum auditus habet, etiam massarum, quæ cavitatibus infusæ impressionem retinuerunt.

Idem in III. Tomo *tentaminum physicorum* de dentibus ex anatome comparata erudite & utiliter agit.

DE-

per cum multis erroribus fieri contigit: Ceterum avidissime contra HARVEJUM scripsit, sed tandem circa finem vitæ illi cedere debuit, & edidit hoc opus, tuncque emendavit optime. In eo volumine tractatus unus est, quem vocavit *Commen-*

DANIEL BARTOLI in L. *del suono*, Venetiis 1680. 4. habet etiam icones aliquas ad organum auditus spectantes.

B. MARTIN Diss. *sur les dents*. Paris. 1679. 12. * Brevis & absque operationibus (*FAUCHARD*).

CORNELII van *DYCK geraamden van dieren*. Amstelod. 1680. 8. Pharmacopola, viginti sceletos satis ruditer expressit cum explanatione nullius momenti. An idem opus est, quod in *Bibl. Rivini* citatur sub nomine, *Sceletographia variorum animalium* Hagæ Com. 1682. 4.

Het pratyk der Medicynen en een korte beschryvinge van een sceleton, Amstel. 1690. 8. Auctor unice se designat L. S. M. D.

In *G. BLASII anatome animalium* compilatitia Amstelodami an. 1681. 8. excusa, multa sceleta & osteologicæ observationes habentur.

NEHEMIÆ GREW musæum Greshamense, Londini 1681 f. varia rariora osteologica ex homine & brutis animalibus continet.

DIONYSII PAPINI Liber *de emolliendis ossibus* omnino conferri meretur ad analysin & gelatinam, quæ ossearum partium gluten est.

JOSEPHI DUVERNEYI L. *de l'organe de l'ouïe*. Paris. 1683. 12. habet *SEBASTIANI CLERICI* pulcherrimas icones organi auditus. Vide suo loco.

GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMMERI L. *de auditu*, Leidæ 1684. 4. editus, minus anatomicus quam physicus est, & *DUVERNEYI* de tuba lapsum corrigit, adeo cæterum rudis, ut nec stapedis musculum, nec chordam tympani post tot aliorum scriptorum descriptiones reperire potuerit.

In *GODOFREDI BIDLOO Anatome corporis humani*, Amstelodami 1685. fol. edita, multæ & nitidæ icones habentur ossium, quas in theatrum anatomicum transtulit *MANGETUS*. Veritas tamen anatomica deficit, & in universum nimis teretia & levia pinguntur.

In *RAIMUNDI VIEUSSENI Neurographia universali*, Lugduni 1685. fol. impressa, sinus ethmoidei aliique describuntur.

Anatome *ISBRANDI* van *DIEMERBROEK* eodem anno Ultrajecti edita fol. observationes aliquas rariores sparsim continet. Sic in magno *Systemate anatomico SAMUELIS COLLINI*, Londini 1685. excuso de vasis ossium aliqua reperi.

GEORG. BALTHASAR MIZGER sciagraphia suturarum cranii humani, earumque veri usus. Tubing. 1684. Disp. *

EJUSDEM anatome dentium humanorum. ibid. 1685. *

STEPHANUS BLANCARD in sua *hervormde ontleetkonst*, Amstelodami 1686. 8. & alias edita, Latine vero an. 1688. 8. merus est compilator *animadv. in Malp. posth.* p. 321. 322.

ANDREAS SNAPE in sua equi anatome *anatomy of a horse quae*. Londini 1686. fol. edita est. Osteologia suspecti alias Libri fidem videtur mereri.

ANTONII de *HEYDE anatomia Mytuli & observationes medicæ*. Amstel. 1686. 8. In his observationibus habentur experimenta, de modo, quo ossa fracta ranæ coaluerunt.

M. LAMI explication de l'ame sensitive. Paris. 1687. 12. Ad finem adnexa est descriptio auris internæ cum iconibus, *MERYI* opus, quod videtur jam an. 1677. ante *DUVERNEYUM* scriptum esse. In eo cochlea integra, liberata a cortice osseo habetur, & scalarum cochleæ ope foraminuli communicatio, & lamina spiralis semiossea, & semicartilaginea.

Anatomia Chirurgica, sive *Istoria anatomica dell' ossa, e muscoli e vasi del Corpo umano* di *BERNARDINO GENGA*. Rom. 1687. 8. Anatome non maximi momenti, sed observationes Chirurgicæ utiles.

Curious observations on that part of Chirurgery relating to the teeth. Londini 1687. 4. *

DOMINICI GAGLIARDI Anatome ossium, Romæ 1689. Leidæ 1723. 8. recusa, tota est in subtili fabrica harum partium. Sola ossa sicca contemplatur: laminas in varia genera distinxit, claviculos excogitavit, quadruplices, qui conjungerent laminas. Ossium etiam diversorum diversam fabricam persecutus est.

Lettre

mentaria in GALENUM. Qui ergo cupit videre plura, quam VESALIUS dixit; videat eum, nam, cum ejus opera edita sint fere centum annis post VESALIUM, habet ex eo, & ex aliis, quidquid boni apud omnes reperit. Valde ditus.

Lettre ostéologique supra citata, edita Parisiis 1689. 4. continet inprimis dentium ex variis animalibus historiam. *EJUS* compendium exstat & in *VERDUCI* Osteologia & apud *VAUGUYON* *Tr. des opérations de Chirurgie*, p. 650. *IDEM D. VAUGUYON* habet etiam historiam foraminum Cranii p. 315. cum nonnullis rarioribus.

BERNARDINO GENGA anatomia, &c. Romæ 1691. fol. Paravit corpora *GENGA*, sermonem addidit *J. M. LANCISIUS*. Icones ossium novæ, nitidæ, nimis tamen teretes, & pictoriæ.

CLOPTON HAVERS Osteologia nova, Londini 1691. 8. a *GEUDERO* primum versa Ulm. 1692. 8. deinde a *J. F. SCHREIBERO* Latine reddita, recusa est, & nuper Londini, sermone patrio an. 1729. 4. Fabricam ossium laminatam, medullam, mucilaginis fontes & glandulas, tum compositas, tum disgregatas, & cartilaginum fabricam descripsit, per experimenta. Miras admiscuit Theorias de liene secernente mucum articularem.

DIEDERICH GOTTSCHALK de ossium generatione & corruptione interna. Leid. 1691. 8. Anatome nulla est: aliqua sed neque ea maximi momenti Chirurgica habet.

M. HOFMAN de suturis cranii. R. Dan. Henr. *MEIBOM* Altd. 1691.

G. BAPTISTÆ VERDUC nouvelle Ostéologie. Paris. 1690. & denuo 1693. 8. *avec une dissertation sur la machine de l'homme*. Plagiarius est. Motum animalem describit ex *BORELLO*, icones habet ex *VESALIO*, *COITERO*. Contra hanc Osteologiam Mr. *DROUIN* censuram, & aliam descriptionem foraminum cranii dedit in *JOURNAL des SAVANS* 1690. n. 27.

J. JAC. RAU de ortu & regeneratione dentium. Leid. 1694. 4.

J. J. RAU citata disputatio recusa est in *collect. Disp. nostr.* T. VI.

J. PHIL. VERHEYEN Corporis humani anatome. Lovan. 1693. 4. & auctius Bruxell. 1710. 4. In celebri compendio, quod alibi recensebitur, pars non pessima est Osteologia, quæ proprias etiam de Sinubus pituitariis, & de osse sacro observationes & icones habet.

WILLIAM COWPER Anatomy of human body. Oxon. 1697. & Leidæ 1737. fol. magn. Tabulas priores 105. *BIDLOI* esse satis constat, quodcunque contra suadere tentaverit *COWPERUS*. In appendice sceleti propriæ icones, quæ etiam cum Myotome anno 1695. prodierant, in qua inprimis asperitates circa Epiphyses, & infertiones musculorum exprimuntur.

DAN. HENR. MEIBOM de patella. Franeker 1697. 4.

D. H. MEIBOM disp. *de patella* etiam excusam dedi in *collect. Disp.* T. VI.

FRID. SCHRADER de brutorum armatura, Helmstad. 1697. 4. describit dentes variorum animalium.

In *MALPIGHII* posthumis ossium fabrica subtilis describitur, dentium inprimis.

FRID. HOFMANNI historia dentium physiologica & pathologica. Han. 1698. 4.

EDMUNDI TYSON Anatomy of a pigmy. Londini 1699. 4. In elegantissimo Libro etiam Osteologia animalis, hominis simillimi, cum humana & cum Pygmæi Osteologia comparatur.

G. E. STAHL de cornu cervi deciduo, Hall. 1699. 4. omnino legatur ad anatomen & historiam cornuum.

De *PRE'* in *Journal des Savans* 1699. describit ligamenta vertebrarum.

In Monumentis Academiæ Regiæ Scientiarum plurima exstant osteologici argumenti.

PHIL. de la HIRE de fabrica dentium 1699.

DUVERNEY de fabrica Medullæ anno 1700.

REAUMUR de Turcoide, quam gemmam ad ossa animalium refert 1715.

EJUSDEM de ortu testaceorum, quæ multa cum ossibus habent communia 1716.

J. B. WINSLOW descriptio cartilaginum semilunarium tibiæ 1719.

EJUSDEM de variis ossibus corporis humani, osse palati, vertebris, costis, suturis cranii 1720. & denuo 1722. de scapula, ossis humeri, cubiti, radii, manus, tibiæ situ, & de cranio hominis Americani.

MO-

ditus fuit GALENO, neque facile aliis cessit; hinc omnia detorsit in sententiam GALENI, quem volebat omnia scivisse; sed hoc facile huic condonamus, propter usum, quem præstitit in anatomia ingentem. Si quis huic addat VESALIUM, optime faciet, nam RIOLANUS figuras nullas habet; hinc debet addere VESALIUM pro figuris, & RIOLANI textum legere, tum in RIOLANO, quidquid ad perfectionem studii in hoc casu desiderari potest, reperiet.

5. Hisce Auctoribus addatur exiguus Libellus Medici Regii *Dn. le* CLERC, editus: titulus *Ostéologie complette* anno 1706. Parisiis in octavo (a). Nullus est

Xx omnium

MORAND de ossibus narium in quadrupedibus. 1725. & Caput Hippopotami *ANT.* de *JUSSIEU* eodem anno.

SLOANE de ossibus subterraneis. 1727.

HUNAULD observ. de ossibus cranii 1730. & aliqua 1734.

Varia *EJUSDEM* ad formationem ossium 1740.

DU HAMEL de ossium incremento. an. 1742. 1743.

Observatio de osse parietali crassissimo 1742.

A. FERREIN an. 1744. fuse scripsit de articulatione, ligamentis, motu maxillæ inferioris, & eodem anno *J. E. BERTIN* duo ossicula, quæ in maturiori ætate cum sphenoideis coalescunt, accurate prosecutus est.

ANDREÆ JUL. BOETTICHER de ossibus Dispp. III. Helmst. 1699. *seqq.* & *de cranii ossibus* anno 1718.

JOHANNIS PALFYN beschryving van de beenderen. Gandavi an. 1702. 8. & Leidæ 1727. 8. Auctior 80. paginis recusa, tum Germanice. Breslav. 1730. 8. & Gallice. Parif. 1731. 8. Bonus Auctor solebat per itinera colligere novas observationes anatomicas & Chirurgicas. Varia ergo hic habet Parisiis, & a *RAVIO* tradita. Icones pulchræ ossium cranii, in cujus etiam descriptione fusior est, in artubus inprimis brevissimus. In priori editione *RAVIANAM* articulationem maxillæ inferioris habet, in altera, monitus ab *ALBINO*, receptam sententiam restituit. Gallicam editionem Auctor, qui anno 1730. obiit, ipse ad prælum paraverat. In ea aliqua accesserunt, quæ ad observationes Chirurgicas pertinent.

JOSEPH. de la *CHARRIERE anatomie de la tête de l'homme.* Parif. 1703. 8. Ad Osteologiam tum aliqua communia de fabrica ossium pertinent, tum historia ossium capitis.

JOH. SAM. CARL. Lapis Lydius ossium fossilium. Francof. 1703. 8. Distinguere docet vera animalium ossa a mineralibus, quod illa alcalina volatilia principia fundant destillata.

J. SAM. CARL. lapidis Lydii &c. editionis Francof. alii annum habent 1704.

LOUIS LEMERY de la nourriture des os. Parif. 1704. 12. Leidæ recusa an. 1709. 8. Medullam non nutrire docet, ut supra diximus.

L. LEMERY germanice prodiit Dresd. 1711. 8.

ANTONII MARIÆ VALSALVA de aure humana L. Bonon. 1704. 4. tum Ultrajecti 1707. 4. & alias, & cum additamentis *MORGAGNII*, Venetiis 1740. 4. 2. vol. Præter organa auditus, in quibus multa minutius descripsit, etiam aliqua ad Osteologiam capitis habet, ut v. gr. foramen Mastoideum.

JOH. JOSEPH COURTIAL nouvelles observations anatomiques sur les os. Parif. 1705. 12. Leidæ 1709. 8. cum *PETITO*. Quæ ad fabricam pertinent, non maximi momenti sunt: Meliora quæ ad morbos, optimæ, quæ subjectæ sunt operi, observationes Medico-Chirurgicæ. Multa tamen ab aliis habet.

GE. DESHARDING de fontanella infantum. Rostoch. 1705. Disp.

R. WILH. CRAUSE de dentium sensu. Jen. 1704. Disp.

(a) *LE CLERC Chirurgie complette* Tom. II. *contenant l'Ostéologie exacte & complette.* Parif. 1706. 12. Omnino ex *DUVERNEYI* codicibus manuscriptis desumta, ut monet Auctor Præf. ad *PALFYNI* Osteologiam Gallicæ editionis. Adeo vero crassis mistam esse erroribus, ut ibi

omnium Librorum, qui brevius infervire possit memoriæ ejus, qui priores novit. Neutiquam aptus est pro discipulis instruendis, nam caret figuris, & brevissimus est textu, sed incomparabilis est Liber ei, qui Osteologiam jam novit, nam egregie refricat memoriam. Duo vero præcipua habet ille Libellus. 1. Ubique adcuratissime nova inventa habet, ut non norim aliquid deficere, & habet emendatissime ea omnia, ita ut VESALIO, RIOLANO, COLUMBO anteponendus sit. 2. Sed alterum est egregium in eo, quod nempe designat ad apicem digiti, ubi aponeuroses seu tendines musculorum se ossibus inserunt, & hoc brevissime peragit. Nam non potest unum verbum demi, quin statim pereat totus sensus, & hoc consulo, ut non semel quis eum perlegat, sed si adcuratus sit, sæpius hoc faciat, & charta alba, si involutum habeat, pro adversario inservire poterit eorum, quæ leguntur apud Auctores.

6. Editus est similis Libellus, nempe opus PALFYNI, Lugduni Batavorum, titulo *Osteologiæ*, apud Viviè impressum, & antea Gandavi. Omnia etiam DUVERNEYI inventa continet, uti *Dn. le* CLERC.

7. Hisce addatur CLOPTON HAVERS *Osteologia nova*, Londini an. 1691. utilior autem est iis, qui linguam Anglicam norunt, nam editio, quæ translata est in linguam Latinam, hinc inde deficit, quod translator non adsequutus fuerit textum Auctoris (*a*).

Hi

ut ibi additur, nondum reperi. Mihi vero prima alicujus momenti Osteologia post *VESALIUM* visa est, qua plenissime recensentur omnes ossium foveæ, asperitates, insertiones musculorum, &c. Multa, quæ passim pro novis habentur, ibi reperies, v. gr. ascendentes partes ossis palati. Ad morbos etiam utilissimæ observationes adjiciuntur. Quantivis pretii Liber & immerito rarus.

(*a*) *OLIGER JACOBÆUS* in diss. *de distinguendis cadaveribus per crania*. Hafn. 1709. 4. Varia habet non vulgaria de Suturis jam in bimestri infante visis, de suturis sponte descendentibus, &c.

J. BAPTISTÆ MORGAGNI Adversaria Anatomica. Prima pars prodiit Bononiæ 1706. 4. Reliquæ ex ordine Patavii, ad usque annum 1719. 4. Nullam non partem anatomes adtigit vir præstantissimus, neque Osteologiam inornatam reliquit, maxime in VI. *Adversario*, quo capitis habetur anatome, & narium sectio repræsentatur, & ossa spongiosa suprema constituuntur. Sed etiam ad *HAVERSII* glandulas, ad articulationem tibiæ ejusque cartilagines semilunares, ad meniscum & articulationem inferioris maxillæ aliasque ossium partes observationes adjecit.

JAMES DRAKE nevv system of Anatomy. Lond. 1707. 2. vol. 8. aut *Anthropologia nova* Vol. II. 1727. 2. vol. 8. 1737. 3. vol. 8. Ex *COWPERO* habet sceletos, anatomen narium cum nova ratione curandæ ozænæ evulso dente molari, & adacta terebra in sinum Highmori, ubi mali sedes.

PHIL. BALESTRINI l'anatomia moderna dell'osse, delle cartilagini, de' ligamenti, Genova 1708. *MANG.* *

GUIL. COWPER Myotomia reformata. Londin. 1724. fol. Plurima habet ad Osteologiam, sceletos, insertiones musculorum, ossicula auditus, aliaque ossa per occasionem depicta.

In *Miscellaneis Berolinensibus*, quorum primus tomus anno 1710. Berolini prodiit, septimus an. 1743. *Continuatio* II. habet Clar. *BUDÆI* egregiam descriptionem & icones novas sinuum cranii: *Continuatio IV.* Ejusdem Dissertationem de modo quo ossa præternaturalia, vel concretiones ossibus similes generantur.

C. H.

Hi sunt Libelli, quibus carere non debent Medici tirones. Si hoc ordine eos legant, habebunt intra bimestre tempus, cognitionem eorum omnium, quæ Medici hactenus de ossibus sciverunt, & si possint videre simul sceleta,

Xx 2 jucun-

C. H. ERNDL in *itinere Anglico-batavo* an. 1711. edito, varia ad Ravii mentem habet de dentibus, articulatione maxillæ inferioris, carpo, &c.

PATRIK BLAIR Osteographia Elephantina seorsim etiam prodiit. Londini 1711. 4. Animalis vastissimi, quod in Scotia perierat, brevem anatomen, sed doctam & diligentem Osteologiam tradit Chirurgus.

Suite de la nouvelle Ostéologie, contenant un Traité de Myologie. Parisiis 1711. 12. Auctor est *VERDUCIUS* Chirurgus. Editor Frater J. Baptista, Medicus, qui historiolas aliquas intermiscuit. Nihil aut exquisitum, aut novum. Adjecta aliqua de ligamentis corporis humani.

D. MUSTINGERI Diss. *inaug. de articulationibus artuum*. Argentor. 1712. 4. Ex optimis, ad ligamenta, & articulationes.

CARL. FRANC. a *VOLCKERSHOVE de juncturis ossium*. Leid. 1713. 4. dentium fabricam subtilem ad *RAVII* nutum describit, & articulationem maxillæ inferioris Raviano more, uti simili modo descripsit *D. ARDINOIS Diss. de medicinæ fundamento anatomia* pag. 18.

CHRISTIANUS FOISIUS de ossibus. Hafn. 1714. 4.

AUG. CAROL. CUMME dentium historia. Helmst. 1716. 4. aliquas observationes habet.

C. N. LANGIUS in *lap. helv.* describit costas aliquot bifidas.

In *GUILIELMI DERHAM physico-theology*. Lond. 1713. & sequentibus sæpe annis excusa, exstat descriptio organi auditus variorum animalium.

C. JAC. TRAW. in Diss. inaugurali *de chylosi fetus*. Altdorf. 1715. 4. aliqua de ossibus sesamoideis rarioribus habet, quibus etiam usus est *HEISTERUS*.

In *GOUEY Chirurgien véritable* habentur ejus nova inventa *sur l'ostéologie & la Myologie*. Rotomagi 1716. 8.

GOUEY nova nomina aliqua habet. Articulationem femoris synneuroen arthrodialem, in humero synneuroarthrodialem vocat, &c.

AUGUST. CARL. GEORG. CUMME dentium historia, Helmstad. 1716. 4.

W. GRET in *obs. de medecine & de chirurgie*, Paris 1717. 8. habet longissimam digressionem de ossibus.

S. REININGER de cavitatibus ossium cranii scriptum est *J. H. SCHULZII*.

DAVID HERMAN Tabula osteologica BUDISSIN 1717. 4. Foveas inprimis & depressiones ossium diligenter enumerat.

HERMAN Tabulæ osteologicæ cum spurio titulo *CHRISTIANI HEISTER anatomia succincta corporis humani*, Freybergæ 1726. 4. recusæ sunt.

JACOBI MANGET Theatrum Anatomicum habet ad ossa icones *BIDLOI*.

J. SALZMAN & *REISSEISEN de articulationibus analogis* (sive post fracturam nascentibus). Argent. 1718. 4.

MICH. BERNARDI VALENTINI Amphitheatrum Zootomicum. Francof. 1719. & 1742. fol. præter sceletos & dissectiones animalium habet inprimis appendicem, in quam receptus est lectionum *J. JAC. RAVII* codex eo anno notatus, quo Auctor obiit (p. 114.): cujus pars de ossibus agit, minime certe inutilis.

SCHMIDT de periosteo ossiculorum auditus. Leid. 1719. 4. Satis rudes habet figuras vasorum in iis ossiculis.

ARENT CANT impetus anatomici primi. Leid. 1721. fol. Juvenis primi conatus: Icones propria Auctoris manu pictæ. Sexta tabula varia habet huc pertinentia, iconum processus longissimi mallei: ossis palati integri, articulationes aliquas.

In *ANTONII* van *LEEUWENHOEK* epistolis, variis & sparsis locis anatome ossium traditur. Plerosque ex *Transactionibus Philosophicis* citavimus.

J. DOMINICI SANCTORINI Observationes anatomicæ. Venet. 1723. 4. multa habent ad

jucundissime & optime omnia brevi cognoscent, quæ hic requiruntur; hinc si quis sibi proponeret intra paucas septimanas Osteologiam omnino cognoscere, quotidie deberet tantum binas horas impendere in hisce Aucto-

ad foramina cranii, ossa vomeris, palati, spongiosa, laryngis subtilem dissectionem; &c.

SEBAST. REININGER de cavitatibus ossium cranii. Altdorf. 1722. 4. Describit ad naturam sinus maxime ethmoideos & alia minime inutilia.

LUD. PH. THUMMIG versuch einer gründlichen erläuterung, &c. Hall. 1723. Habet etiam de succi ossei motu secundum longitudinem fibrarum, circulatione sanguinis per ossa, &c.

In *BERNHARDI SIEGFRIDI ALBINI Indice supellectilis Raviana*, Leid. 1725. 8. maxima pars de ossibus agit, quorum multæ rariores mensuræ & formæ hic describuntur.

EJUSDEM de ossibus corporis humani L. Leid. 1726. 8. recusus Viennæ 1746. 8. Purissima & Celsiana dictio, descriptiones quasi picturæ sunt ossium. Artus inprimis, male vulgo neglecti, & thorax hic sollicite describuntur & teliologiæ adduntur.

WIL. CHESELDEN Anatomy of human body. Lond. 1726. 8. & 1741. 8. In prioribus editionibus satis adhuc rudes icones ossium, in posteriori valde nitidæ habentur, & multæ explicationes & observationes de causa fabricæ.

In *Actis Literariis Suecicis* an. 1726. aliqua Osteologica exstant de ossibus sesamoideis rarioribus.

CL. a DEVENTER in *posthumo* L. *de ossium morbis* aliqua ad fabricam habet. Medullam valde dolere punctam expertus est.

In *actis Petropolitanis*, quorum X. Tomus nunc editus est, bonæ habentur *CL. WEITBRECHT* de ossibus carpi, metacarpi, costis, sterno, &c. in Tom. V. observationes, & eximia Osteologia Cameli Bactriani in X.

D. PETSCHE sylloge observationum anatomicarum. Hall. 1727. 4.

HENRICI FAUCHART Chirurgien dentiste. Paris. 1728. & 1746. 8. 2. vol. Plurima habet ad dentium rariora, & repositi dentis facile comprehensi historiam,[&c.

D. LOESCHER de dentibus sapientiæ eorumque morbis. VVittemb. 1728. Disp.

AUG. FRID. WALTHERI de articulis & ligamentis pedis. Lips. 1729. 4. cum iconibus ligamentorum. *Supplementum* adjecit an. 1731. 4. ibid.

JEAN BAGET Ostéologie, Prémier Traité. Paris. 1731. 12. Prima tantum pars hujus operis videtur lucem vidisse, qua Osteologia sicca continetur. Etsi pro tironibus unice scriptum esse legam in *Journal des Savans*, non tamen credo id nos judicium sequi debere. Diligenter certe ossium eminentias, foveolas, confinia describit. Paradoxus tamen, qui v. gr. ossibus etiam cranii articulationes veras tribuat, nec absque vitiis, cum os sphenoides ad articulationem maxillæ inferioris processum dicat mittere.

Ecole de Cavalerie, contenant l'Ostéologie, &c. par de la *GUERINIERE*. Paris. 1731. 12.*

ALEXANDRI MONROO Anatomy of human bones. Edinburg an. 1732. 8. (& prius 1726. & nuper 1741.) Egregius labor, ad capitis historiam, ad articulationes, ad varietates, ad vasa & membranas ossium recentium, non adeo ad artus. Editio 1731. priori melior est, nupera nihil auctior.

In *examen de divers points d'Anatomie, de Chirurgie*... Paris. 1725. 12. & in *Diss. au sujet du Livre sur les maladies des os.* Paris. 1726. 12. minutius multa in *PETITO* carpuntur, & defenditur articulatio maxillæ inferioris cum tuberculo ossis temporum.

JAQUES BENIGNE WINSLOW Exposition Anatomique, Paris. 1732. 4. & 12. nuper emendatior Amstelod. 1743. 12. 4. vol. Primus Tomus eximiam habet Osteologiam, in qua inprimis pars posterior sive recentium ossium descriptio, & cartilaginum, & ligamentorum, ab ipso retro *RIOLANO* fere a nemine tacta, ab Auctore vero nostro perfectioni proxima reddita est.

In *J. ADAMI KULMI anatomici tabulis*. Lips. 1732. 8. & alias editis passim etiam ligamenta subjiciuntur ossium descriptioni.

MAT-

Auctoribus, & bis in septimana adire theatrum anatomicum publicum, colligendo, & conferendo ibi in sceletis ea quæ legit, & in memoriam revocare, an invenire possit, quod legit, & hoc modo brevi haberet scientiam perfe-

MATTHIÆ SAS de partibus manducationi inservientibus, Harderovic. 1743. 4.

CAROLI PAYEN, *estne eadem in ossibus quam in aliis partibus nutritionis ratio?* Paris. 1736. 4.

W. CHESELDEN Osteographia in titulo annum præfert 1733. licet tabulæ diu antea confectæ fuerint. Splendidissimus certe Liber, iconibus ad naturam ope lucernæ magicæ paratis, copiosis, amplissimis, egregie sculptis, ornatur etiam sceletis animalium nitidissimis, & figuris Ossium morbosorum. Plurimæ etiam observationes mechanicæ & teleologicæ interspersæ sunt. Ligamenta etiam aliqua pinxit.

Contra hunc Librum *JOHANNES DOUGLAS* anno 1735. 8. edidit Londini Libellum Satyricum cum titulo *Remarks on a late pompous work*, quo ejus vitia, sunt enim non pauca, produntur. Nam descriptiones fere nullæ, icones etiam non satis anatomicæ, & in minutiis vitiosæ sunt, ut in ossibus, quæ caput componunt, & in historia anatomes non exigui errores hæserunt, cum v. gr. credat *CHESELDENIUS* alios Anatomicos ossa maxillæ superioris pro uno osse habuisse.

Cæterum in *DOUGLASSII* Libello proponitur editio Osteologiæ a fratre ipsius *JACOBO* edendæ; cujus jactura eo tristior est, quo major hujus viri ardor, & quo ampliora subsidia fuerant, quibus suffultus anatomen ornabat. Vidi ipse apud virum humanissimum sceletos recentes in muria conservatos, flexiles, ossa humana infinitis modis secta & divisa, figuras copiosissimas ossium & ligamentorum. Regia etiam liberalitate 500. annuarum Librarum sublevabatur in conatibus (vide ipsius *DOUGLASSII* verba post L. *de lilio sarniensi*.) Sed dilapsus ad amorem humaniorum Literarum, subitoque ereptus est rebus humanis, neque quidquam præter descriptionem patellæ reliquit, parvo in fol. vol. editam, qua invitissimus careo.

In Edinburgensis Societatis Actis, quæ an. 1733. prodire cœperunt, multa huc pertinentia exstant, maxime *AL. MONROI* de articulatione maxillæ inferioris observationes. In I. Tom. etiam de robore ossium calculus habetur.

In *FRIDERICI RUYSCHII*, an. 1733. mortui, operibus plurima sparsis locis non ad Osteogeniam solam, sed ad vasa, membranas, medullam, morbos ossium pertinentia reperiuntur. Insecta, quæ in mediis ossibus reperit, sunt scarabeoli, inimicissimi præparationibus anatomicis, quorum vermes hujusmodi hirsutas exuvias relinquunt. Diploen esse in tibia inter medias duas tabulas passim docuit & Thes. VIII. n. 8.

GEORGII THOMSON Anatomy of human bones. London. 1734. 8. In tractatu de ossibus plerumque ipsa *WINSLOWI* verba exscribit.

JEAN PALFYN Anatomie Chirurgicale augmentée & refondue par M. BOUDON. Paris. 1734. 8. In secundo tomo Osteologia habetur, cum iconibus ex Osteologia *PALFYNI*, & descriptione fere ad *WINSLOWUM* imitata.

JOH. FRIDERICUS CASSEBOHM in Libellis *de aure humana*, qui an. 1734. & sequentibus prodierunt, præter organa auditus etiam os temporum ex adulto, ex fetu, & ex monstro descripsit, magna, ut solebat, diligentia.

A. OTTOM. GOELICKE de ossium structura & usu, Francof. Viadr. 1735. 4.

M. ALBERTI de dentibus serotinis, Hall. 1737. 4.

ANDRÆ OORTMAN disp. *de dentibus*, Ultrajecti, 1738. 4.

De *ROBERTI NESBIT* & *B. S. ALBINI* Osteogenia diximus.

In postrema parte Ichthyographiæ *ARTEDIANÆ*, quæ Leidæ an. 1738. prodiit 8. etiam Osteologia piscium egregia habetur.

GOTTLIEB METZII de construendo sceleto. Disp. Erfort. 1736. 4.

J. ZACH. PLATNER de ossium epiphysibus. Disp. Lips. 1736. 4.

J. LUD. PETIT in L. *de morbis ossium*. Paris. an. 1705. 8. & 1736. 12. tertio recuso multa passim utilia ad ossium fabricam adspersit.

GE-

perfectissimam eorum, quæ hactenus haberi possunt pro morbis ossium a Chirurgis & Medicis; dico eorum, quæ hactenus haberi possunt, nam scopus hoc tantum est, omnia, quæ hactenus nota sunt, demonstrare, & viam indicare, quo modo ea adquirenda sint; de iis autem, quæ postea invenientur

GERAUDLY art de conserver les dents. Paris. 1737.*

KNOLLE de luxationibus artuum superiorum. Disp. Argent. 1738. 4. Anatomen etiam habet & ligamenta.

M. VERDIER (Chirurgi Parisini) *Abregé de l'anatomie du corps humain*. Paris. 1739. 8. 2. vol. Fere *WINSLOWUM* in compendium redegit. Germanice etiam versus exstat.

J. H. SCHULZE de consideratione ossium recentium utili & necessaria resp. *CAR. WILH. KOLBE*, Hall. 1739. 4.

B. S. ALBINI Tabulæ ossium corporis humani. Tres sceleti icones hactenus vidi pulcherrimas, ut omnia solent, quæ ab eo Viro profecta sunt. Sequuntur, ut audio, reliqua ossa singulatim.

In *NIC. ROSEN beskrifning of hela människen cropp*. Stokh. 1738. 8. Osteologia varias utiles observationes habet.

ABRAHAM KAAU de modo, quo periosteum se ad articulationes habet, egit in *L. de persp. n.* 856. &c. & alibi de ossibus utiliter meruit.

J. E. HEBENSTREIT de dentitione secunda juniorum. Lips. 1738. 4. cum iconibus.

IDEM de ossium diploe jam laudatus est.

IDEM de basi calvariæ describit foramen vicinum meatui auditorio interno, in duas quasi cameras divisum, quarum altera cum aquæductus fissura conspirat.

IDEM de capitonibus difficili partu nascentibus. Lips. 1743. 4.

Inter icones anatomicas, quas *ADMIRALIUS* edidit an. 1738. & seq. est etiam icon capsulæ articulationis femoris, duæque figuræ valorum duræ Meningis, sive periostei interni cranii.

UNGEBAUR de ossium trunci corporis humani Epiphysibus. Lips. 1739. 4.

J. A. UNGEBAUR disp. recusam dedi in *collect. Disp.* Vol. VI.

J. B. MORGAGNI editio Operum *A. M. VALSALVÆ*. Venet. 1740. 4. 2. vol. Undecim Epistolæ ad Tr. de aure humana pertinent, quibus osseæ minutiæ hujus organi describuntur, & historia inventorum suppeditatur.

JOH. JAC. GRAMBS Osteologische tabellen. Francofurt. 1740. 8. Compendium tabulare.

D. PITSCHEL de Axungia articulorum. Lips. 1740. 4. Disp. Continet multa ad glandulas Haversii.

GIUSEPPE LARINI Tr. *sopra le qualità de' denti, e'l modo di cavarli*, &c. Firenze 1740. 4. Aliquas in radicibus dentium varietates habet, quas nimis urget & extollit.

J. THEOD. KLEIN historia piscium missus. I. Gedan. 1740. 4. Continet descriptionem organi auditus piscium & lapillorum, quos habet pro officulis ad auditum pertinentibus.

LAURENTII HEISTERI Compendium anatomicum ultimo an. 1741. editum Norimbergæ 8. ab Osteologia etiam incipit, iconesque habet aliquas officulorum sesamoideorum rariorum, &c. Ductum incisivum recte negat apertum esse.

C. A. a BERGEN de methodo ossa cranii diffuendi. Francof. Od. 1741. 4. Machinam ad eum scopum invenit.

JOSIÆ WEITBRECHT Syndesmologia. Petropol. 1742. 4. Eximii laboris Opus, quo solo icones habentur omnium in corpore humano ligamentorum, & descriptiones ad naturam factæ.

In *D. LIEUTAUD Essais Anatomiques*, quæ anno 1742. Parisiis prodierunt, Osteologiæ compendium minime malum habetur, ut viri, qui 1200. cadavera secuerit, cum administratione organi auditus, &c.

CL. HUNAULD in dissertatione *de anchylosi* edita 1742. describit ligamenta intervertebralia.

CL. HENSING de Apophysibus. Giess. 1742. 4. Docta Disputatio.

HEN-

tur adhuc sermo hic non est. Absolvi pensum illud de studio anatomiæ addiscendo de ossibus.

HENSING disp. recusam dedi in *collect. meæ* Tom. VI.

D. FISCHER de modo quo ossa se accomodant partibus. Leid. 1743. 4. cum iconibus craniorum ex variis gentibus barbaris.

NICOLAI ROSEN de ossibus calvariæ P. I. Upsal. 1746. 4.

AUGUSTI SCHAARSCHMIDT Tabulæ Osteologicæ. Berolin. 1746. 8. compendii loco inservire possunt, & musculorum etiam insertiones indicatas habent.

J. FRID. CRELL Disp. *de ossibus sesamoideis*. Helmst. 1747. 4.

J. F. CRELL in *programmate* etiam anno 1742. edito peculiarem canalem pro carotide a processibus clinodeis factum & alias varietates describit.

THOMAS SCHWENKE in perpulchra *hæmatologia* Hagæ 1743. 8. edita, ligamenti teretis femoris novam descriptionem dedit.

In *syllabo partium corporis humani* Petropoli ante paucos annos edito multæ peculiares habentur & propriæ ossium imagines.

BUNON in *Essai d'Odontechnie*, Paris. 1743. 8. & in *expériences* & *démonstrations*, Paris. 1746. 8. varia adtulit de modo quo dentes secundarii priores expellunt: quo radices consumuntur: quo eroduntur in ipsis alveolis suis: de dentium radicibus, crassitie partis vitreæ, septo alveolorum, &c.

CL. LANGGUTH de luxatione patellæ, ligamentum a musculorum tendine distinxit, quod exterior est.

Cranium enormiter crassum descripsit *CL. SCHAARSCHMIDT* in nupero Tomo VI. *Berliner Nachrichten*.

B. D. MAUCHART in Diss. *de articulatione capitis cum prima vertebra*, & in ea de *luxatione Nuchæ*. Tubingæ an. 1747. habitis, multa in iis ligamentis correxit & noviter invenit, & de motu capitis erudite disputavit.

BERNHARDI JELGERSMA de dentibus, Leidæ 1747. 4.

MATTHÆI BAZZANI de artificio ossium per radicem rubiæ colorandorum Comm. Bonon. T. II. p. 124.

HIERONYMI LUDOLF de mirabili fabrica articulationis maxillæ inferioris cum ossibus temporum, Erfurt. 1749. 4. Pro nostra sententia.

GOTTFRIED WILHELM MULLER vier und zvvanzig kupfer tafeln vvelche die knochen des ganzen menschlichen körpers vorstellen, Francof. 1749. 4. Præter tabulas *CASSERII* etiam suas habet fetuum, ossis sphenoidei, orbitarum, cavitatis narium, vomeris, ossis palati & aliorum.

Multa *CL. DAUBENTON* habet ad sceleta, inprimis morbosa in T. III. *descr. du Cab. du Roi*.

CAROLI ERN. AUGUSTI LOSSAU de optima ossium in sceleto artificiose jungendorum ratione, Erfurt. 1749. 4. bona disp.

Inter exspectata opera sunt *JOSEPHI EXUPERII BERTIN Osteologia*, cujus primam partem, quæ capitis continebit ossa, eximia curiositate descriptam possideo. Plurima bona tristissimus morbus hujus Anatomici nobis invidet.

C. JAC. TREWII splendidæ tabulæ Osteologicæ sculptæ totæ; dudum & avide exspectantur. Inter meas icones, si mea licet citare, icon ossium narium non mala exstat.

SECTIO III.

DE MUSCULIS CORPORIS HUMANI:

CAPUT I.

De Myologia:

ORdo nunc exigit, ut futurus Medicus addiſcat omnia, quæ ſpectant muſculos, & hæc pars anatomicæ ſcientiæ vocatur *Myologia*. Nempe græcè μῦς eſt *mus*, notaverunt etiam Latini hoc nomine animalculum quadrupes, & ab hoc nomine vocaverunt *muſculos*, eas partes, quas alii anatomici vocarunt lacertos carneos.

Nomen hoc muſculis dederunt, quia muſculus cum tendinibus ſuis ſeparatus non abſurde formam muris exhibet, nam brevis tendo eſt, quaſi caput, tum eſt pars carnoſa eminens, quaſi corpus repræſentans, & cauda repræſentatur per tendinem longiorem.

Ex hac nunc vocis origine diviſerunt medici muſculum, nempe dixerunt; eſt mus, hinc habet caput, hoc nomine intelligebant breviorem tendinem, habet corpus, hoc nomine intelligebant partem carnoſam eminentem, & habet caudam, ſeu tendinem longiorem.

Omnia conſilia ad ſtudium anatomicùm dirigendum, quatenus muſculos ſpectat, dividuntur in duas partes. 1. In *Myologiam* ſeu *Myographiam*, hoc eſt; deſcriptionem omnium eorum, quæ pertinent ad hiſtoriam muſculorum. 2. In *Myotomiam*, illa eſt deſcriptio adcurata ordinis & modi, quo cadavera debent tractari, ut muſculi non turbati poſſint reddi conſpicui.

CAPUT II.

De Myographia.

PRima pars myographiæ, hoc eſt, deſcriptionis omnium eorum, quæ pertinent ad muſculos, docet muſculorum materiem.

Illa materies eſt primo arteria, deinde nervus, tum lymphatica vaſa, quæ ſæpe voco arterioſa & venoſa, porro tendines, & pinguedo cum ſuis vaſis, tandem membranæ. Hæc conſiderantur ut materies conſtituens muſculum. Arteria in muſculis dividitur, uti alibi in corpore, in ſanguiferas & lymphaticas, & forte etiam in ſpirituoſas. Ut rem ita dicam, uti ſe habet, arteriæ plurimæ ad muſculos feruntur, dividuntur in ramos, ſunt tum ubique venæ, quibus occurrunt, & in quas abeunt. Sed alii rami arteriarum abeunt in lymphatica vaſa arterioſa, & forte ad eorum fines ſunt etiam tandem ſpirituoſæ arteriæ; ut enim id ſuſpicer, rationes plurimæ ſunt, quæ me hoc credere inſtigant. Ubi nempe in cerebro ſunt arteriolæ ultimæ, quæ ſpiritus ferunt, ſi nunc ubique ad ultimum tubulum arterioſum oriatur canaliculus, qui tam tenuis eſt, ut unice liquidum ferat tam tenue ac ſpiritus

ritus eſt, etſi hujus modi canalis nunquam detegatur, (nam ſunt plures rationes, quæ inſtigant, ut hoc adſeramus), tunc arteria iſta erit vas ſpirituoſum, & venæ erunt etiam ſpirituoſæ, quæ arteriæ reſpondeant (a).

Nervi etiam ad muſculos veniunt, & fibrillæ eorum junguntur cum aliis fibris; unde oritur ſtructura muſculi nervoſa. Pinguedinoſa vaſa adſunt, quæ inter fibras carneas inſeruntur, uti medulla inter lamellas oſſeas, & idem utrobique uſus eſt, nempe, cum moveantur inter ſe mutuo fibræ, poſſunt atteri & ex parte exſiccari. Sed exprimitur pinguedo, dum motus exercetur, ut defendantur fibræ ab attritu, & motus facilitetur. Inter has fibras decurrunt membranæ, quæ fiunt ex vaſculis minimis intertextis, & reliqua, quæ in muſculo ſunt, vocantur fibræ, quæ tantum ſunt ultima vaſa recta & minima.

De ſtructura hac enarrata muſculorum legendi ſunt ſequentes Auctores (b).

Y y 1. RI-

(a) Ita credo intelligendum eſſe *PRÆCEPTOREM*, & hic, & in *Inſtitutionum Medicarum* n. CCCIII. ut arteriæ ſpirituoſæ ſint arteriæ minimæ. Nam veros ſpiritus motores in muſculis parari, & experimento, & ipſi *BOERHAAVII* teſtatiſſimæ menti omnino advertatur. Confer CCCCI. CCCCII. CCCCIII.

(b) Fabrica muſculorum veteribus omnino ignota fuit. Carnem enim pro parenchymate habuerunt, circumfuſo fibris, quas ipſas efficeret nervus, ex principio muſculi diviſus, in fine iterum collectus in tendinem. Cæterum *GALENUS* in L. II. *de motu muſculorum* dudum minime mala experimenta dederat, quibus & antagoniſmi naturam, & nervorum in movendis muſculis efficaciam demonſtravit. In fabrica omnino in aliena abiit. Liber etiam ſpurius exſtat de *motibus manifeſtis & obſcuris*.

GALENI lib. *de motu muſculorum* exſtat etiam a *JOH. CANAPE verſus* Pariſ. 1541. 4. Eos libros citat *GALENUS* in Lib. *de propriis ſcriptis*.

JAC. FONTANI reſponſio ad diſp. *SEPILLONII de motu muſculorum*, Avenione 1603. 8. *

HIERONYMUS FABRICIUS ab *AQUAPENDENTE* ſcripſit unum *de motu locali animalium* L. Patav. 1618. 4. quo hominis greſſus, & femoris muſculoſa vis, & animalium, inprimis vero avium, modus quo corpora transferuntur, ſatis bene deſcribitur. Sed altero inprimis Libro *de muſculi artificio*, Vicetiæ 1614. 4. edito, multos veterum errores refutavit, & inprimis oſtendit, fibras muſculares non oriri a ligamento; uti *GALENO* viſum, neque nervos unice in principium muſculi ſe immittere, verum tendinem eſſe, qui ab oſſe oriatur, in fibras abeat laxatus, & in tendinem alterum iterum contrahatur.

J. D. HORSTII de natura motus animalis & voluntarii exercitatio ſingularis. Gieſſ. 1617. 4. *.

FRANCISCI ANTONII CASERTÆ de natura & ſymptomatibus motus animalis, Neapoli 1620. 4. vacuus omnino fructu Liber eſt.

RENATUS CARTESIUS in Libro *de homine* a *FLORENTIO SCHUYL* Leidæ an. 1662. 4. a *LUDOVICO* vero de la *FORGE* plenius anno 1677. 4. Amſtelodami edito, habet theoriam motus muſcularis cum gratuitis valvuloſis ductubus communicantibus inter antagoniſtas muſculos.

GUALTHERUS CHARLETON in hiſtory of nutrition life and animal motion. Lond. 1659. 4. & in *exerc. phyſ. anat. de Oeconomia animali*. Leidæ 1659. 12. etiam de motu muſculari Libellum habet, cum aliquo matheſeos uſu & obſervationibus teleologicis.

D. CROONE Libellum exiguum *de ratione motus muſculorum* edidit, Londini 1664. 4. quem Belgæ cum editione VVilliſiani de cerebro Libri an. 1664. recuderunt, tum an. 1667. 12. ut lego; etiam auctiorem, neque enim ipſe vidi. Aliqua mathematica habet, ut augumentum virium natum ex majori tumore muſculi, quam eſt moti oſſis circa hypomochlion iter. Cæterum nihil invenit in fabrica muſculi, & falſam attulit hypotheſin motus nempe originem eſſe a ſtagnante & rarefacto in fibrarum intervallis nerveo cum ſanguine liquido. Ejuſdem viri lego an. 1695. prodiiſſe *an hypotheſis of the ſtructure of a muſcle and the reaſon of its contraction*, eumdemque in *Phil. Collections* n. II. ſuas de muſculis obſervationes retractaſſe & correxiſſe: ſed ea legiſſe non contigit.

CROO-

1. RICHARDUS LOWERUS (*a*) in Tractatu suo *de corde*. Primus enim fere ideam dedit claram, quanam ratione omnis fibra carnosa abiret in unam fibram tendinosam & carnosam, & tendines suos partibus adpositis semper adfixos haberet, quod nemo ante eum æque exacte fecerat.

2. Videndus super hac re pariter GUILIELMUS COWPERUS (*b*), Anatomicus Britannus. Edidit Libellum in 8. Londini an. 1694. Anglico idiomate, in cujus præfatione de structura ultimorum musculorum plura egregia habet.

3. Huic addatur HENRICUS RIDLEIUS, pariter Britannus. Edidit

CROONE *de ratione motus muscularis* Belgicam editionem anno 1667. quam auctiorem esse legeram, nunc video, non auctiorem esse, nisi epistola & nomine CROONII.

JOH. CONRADI STETTERI Oppenheimensis *Censura argumentorum GALENI de motu musculorum*. Francof. 1665. 8. Inutilis Auctor, qui animam ait non musculorum ope sed absque medio ossa movere.

In Phil. Transactionibus varia huc pertinentia habentur inprimis.

JACOB KEIL de viribus cordis n. 361.

De iisdem *JURIN* n. 358. 359.

In *EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM JOHANNES CHRISTOPHORUS STURMIUS* Borelliana theoremata experimentis, ad imitationem naturæ captis, confirmavit, quæ exstant in *Decuria* II. Ann. II. III. V.

N. STENONISF in *Tr. de muscul. & gland.* p. 14. carnem a fibris minime differre ostendit, fabricam etiam musculi in universum, tum cordis, linguæ, musculorum respirationi servientium describere est adgressus. Idem in *Elementorum Myologiæ specimine*, Florentiæ 1667. 4. & Amstelodami 1669. 8. edito, inprimis compositionem musculorum demonstravit, qua nempe ratione fibræ carneæ in tendinem vel continuarentur, vel inserentur ad angulos obliquos, quos musculos dixit *pennatos*, vel in multos lacertos ordinatæ in unum tendinem consentirent. Theoriam etiam ad explicationem motus musculorum obtulit, qua in mutatione angulorum fibrarum omne arcanum intumescentiæ musculorum poni credidit. Verum dudum demonstratum est, non posse obliquangula parallelogramma in quadrata abire aut rectangula, quin vera materies accedat, qua eæ areæ repleantur. Plurima pulchra ad anatomen comparatam eo Libro continentur. Cæterum utique in præparatione musculorum exercitatus, duo corda coctione præparata, ut fibrarum decursus appareret, *F. RUYSCHIO* dono dedit. *Catal. Mus. rarior.* p. 181.

(*a*) *RICHARDUS LOWER* in L. *de corde*, Londini 1669. 8. edito, pennatos etiam & compositos musculos describit, absque theoria. Fabricam cordis, sed vulgo nunc emendatam, ibidem proposuit.

(*b*) *GUILLIELMUS COWPER* in myologicis inprimis scalpellum & ingenium exercuit. Et primo in *Myotomia reformata*, quæ in 8. an. 1694. Lond. prodiit, sed uberior est cum eodem nomine editio, quam ex posthumis schedis edidit vir ornatissime doctus *RICHARDUS MEAD*. Huic præfixit *CL. HENRICUS PEMBERTON Introductionem ad motus muscularis rationem*, qua plurima in *BORELLIANIS* calculis carpuntur, aliqui etiam casus considerantur, ab eo viro omissi, & causa hujus actionis in dubio relinquitur.

Idem denique *COWPERUS* in *Anthropographia* sua, jam citata fabricam musculorum, & actionem leviter tangit, & in illa quidem cellulosam telam lacertis interjectam fibi passus est imponere. Omitto propriam theoriam *COWPERI*, qui a pondere sanguinis musculum distendi credidit.

RICHARDI BOULTON Tr. *of the reason of muscular motion*, Londin. 1697. 12. Explicavit motum musculi a spiritu copiosius veniente ad glandulas quasdam fibris vicinas, & cum fibris communicantes, inde in fibras erumpente quas distendat, quia plus advenit, quam venæ revehunt.

(*a*) *H.*

dit Libellum in 8. quem vocat *anatomiam cerebri* (a), in eo ibidem habet

Y y 2 caput

(a) *H. RIDLEY* in *cerebri anatome*, quam alibi laudabimus, theoriam dat fabricæ motusque musculorum a *BOERHAAVIANA* non valde diversam.

ANTONII DEIDIER de *motu musculorum* Diss. defensa Monspelii an. 1699. Refutat VVilisianam theoriam.

JOHANNES BERNOULLIUS de *musculorum motu* an. 1694. Groningæ disputationem edidit, quæ sæpe recusa fuit, & a *P. A. MICHELLOTTO* cum commentario suo subjecta Operi de *separatione humorum*. Theoriam causæ motus muscularis temporibus tribuo, sed mensuram contractionis fibræ, mensuram elevationum a datis dilatationibus vesiculæ muscularis definitam gratus adgnosco. Sed idem *MICHELLOTTUS* in *apologia* pro *BERNOULLIO*, Venet. 1727. edita 4. cum rarioris morbi uteri historia & *appendice apologiæ* A. E. 1728. p. 518. demonstravit, *BERNOULLIUM* fibræ motricis inflatæ curvaturam recte demonstrasse, & *PEMBERTONI* (*RICHARDUM* vocat *MEAD* editorem) objectionibus continuo dictis respondit.

G. BAGLIVI pauca habet de carne Leonina, vi contractili fibræ, &c.

JOHANNES ASTRUC in *Diss. de motu musculari*, Monspel. 1710. 12. & in *MANGETI* Theatro, suas de motu musculari cogitationes proposuit, vim nimiam ventriculi a *PITCARNIO* receptam refutavit, circularem fibram negavit constringi, experimentum Stenonianum explicavit unice ex compressis arteriis medullæ spinalis: theoriam dedit motus muscularis, a spiritibus vesiculam inflantibus, a quibus magnum sequatur virium compendium, & majus robur requiri posuit ad motum minorem, quam pro ea ratione sequeretur ad motum majorem requiri, sic compendium fieri jacturæ spirituum.

ANTONIUS van *LEEUWENHOEK* in omnibus operibus, & in *Transactionibus Philosophicis* innumeris locis n. 252. 293. 334. 336. 339. 367. 368., &c. fabricam musculorum descripsit, ex variis animalibus, a balæna ad pulicem, & lacertos ex fibris, has ex minoribus constare filis, cellulositatem interponi singulis lacertis docuit, aliaque.

JACOBUS KEIL in *tentaminum* anno 1708. 8. editorum eo, quo motum muscularem explicat, theoriam novam dedit causæ, quæ inflat agentem musculum, desumtam ab aere rumpente bullas sanguinis, & vesiculam muscularem inflante. Vesicularum catenam recipit, contractionem minorem esse tertia parte longitudinis demonstrat, quod experimento manifesto repugnat.

JOHANNES GOTTSCHED in *Diss. de motu musculorum*, Regiom. an. 1715. proposita, Mathesin ad explicandum eum motum adhibuit, & probabilem sententiam confirmavit, a sola nempe inflatione fibræ explicari posse.

D. BERTRAND in *Trivultino Diario* an. 1712. m. April. edito theoriam suam de motu musculari proposuit, contractionem nempe esse naturalem actionem musculi, relaxationem statum violentum, in quo spiritus & sanguis musculum subeant, antagonistam vero contrahi suo robore absque spiritibus relaxato adversari, & in contractione vesiculas super se replicari, &c. In multis *PERRALTUM* sequitur.

JOHANNES TABOR in *exercitationibus Medicis*, quas, Londini an. 1724. 8. edidit, motum muscularem de integro consideravit. Vesiculas refutavit, cylindricas fistulas recepit, Contractionem a malo experimento nimis parvam definivit. Motum cordis ejusque vim a resistentia valvularum Aortæ facile definienda æstimavit.

DANIEL BERNOULLI in *Actorum Petropolitanorum* Vol. I. theoriam motus muscularis dedit, cujus vim deducit a nervis annularibus cylindricam fibram strangulantibus, ut in vesiculas mutetur. Contractionis magnitudinem ex subtili experimento denuo æstimavit.

AUGUSTINI BUDDÆI de musculorum actione & antagonismo. Leidæ 1721. 4.

B. ROBINSON in *œconomia* animali etiam musculi actionem breviter attigit, & ad vibrationes elastici ætheris reduxit, tendinem parum sensilem esse, & irritatum parum mutari experimento confirmavit.

JOH. POLENUS in *fasciculo Epistolarum mathematicarum*, Patavii 1729. 4. editarum unam habet, qua demonstrat recte æstimasse *JOHANNEM BERNOULLIUM*, duplicem, aut multiplicem elevationem ope fibræ factam minorem quam duplicem, vel æque multiplicem inflationem musculi requirere.

B. BER-

caput de musculari motione, in quo plurima egregia supra eadem docet.

Hi

D. *BERTIER* in Actis Burdigalensibus, ubi de respiratione agit, spiritus animales negat, musculi inflationem a sanguine explicat, retento in arteria a nervo constricta, &c.

M. ALBERTI theoria generalis partium solidarum corporis humani, Hall. 1730. 4.

BROWNE LANGRISCH in *nevv. essay on muscular motion founded on experiments and Nevvtonian Philosophy*, Londini 1733. 8. explicavit muscularem motum a spiritibus æthereis augentibus vim contractilem elementorum fibræ carneæ, ut in se ipsa retracta redu- plicentur, ab arterioso autem sanguine & ab antagonista musculo in priorem statum restituantur. Aortæ ligaturam musculos resolvere docuit, non ita peculiaris alicujus arteriæ.

IDEM vir Clar. in *Croonian lectures on muscular motion*, quæ pro supplemento adjectæ sunt *Trans. Philos.* n. 1747. eamdem hypothesin ornavit, & subjecit aliqua de corde experimenta.

A. OTT. GOELIKE de tendinis structura & usu, Francof. ad Viadr. 1734. Disp.

BERNARDUS SIEGFRIED ALBINUS in *historia musculorum hominis* fabricam simpliciter & vere descripsit, quatenus humana industria & vero experimento potest erui.

FRIDERICUS WINTER in celeberrima Leidensi Academia nunc Medicinæ Professor, in inaugurali specimine de *motu musculorum*, Leidæ 1736. edito, & in *collectione nostra* recuso vol. III. mensuram contractionis muscularis correxit, ampliorem fecit, theorias non firmas ab ejus explicatione removit, simplicissimam ipse dedit, quam & ego, sed ejus opusculo non viso proposui.

ALEXANDRI STUART Diss. de structura & motu musculari. Lond. 1738. 8. Pretium retulit ab Academia Burdigalensi. Habet aliqua a Boerhaavio: habet etiam experimenta in nervis, & in vivis animalibus capta, musculos convelli, irritata medulla spinali, nervum non esse elasticum. Sed veficulæ musculares, vis elastica sanguinis, motus musculorum compositus ex dilatatione arteriosa sanguinea, & nervea, & ex systole elastica veficularum ea omnia in sola theoria fundantur. Ejusdem Libri quasi compendium pro appendice vol. XI. *Transact. Philosoph.* recusum est.

ALEX. STUART, cujus dissertationem *de structura & motu musculari* recensuimus, jam anno 1711. 4. Leidæ de eadem materia disputaverat.

J. B. WINSLOW de motu musculari aliqua habet *Memoires de l' Acad.* 1720. & in *BORELLUM* dixit in *Comment. Acad. Scient.* an. 1738. & contra pro *BORELLO* in *D. PARENT BERNARDINIS ZENDRINI* in *Giorn. de' Letter.* L. XVIII.

GUILIELMI WIERI MUYSII investigationis fabricæ musculorum Diss. I. *de carne musculosa*. Leid. 1738. 4. Ampli Libri, cujus dudum & in Trivultianis Januar. 1715. & in *Journal des Savans* 1718. & in *Phil. Trans.* n. 358. anno 1713. edito exstant primitiæ, & cujus impressio anno jam 1717. ad p. 120. deducta est, sculptæque tabulæ (*MUYS* præf.) pars prima sola prodiit. Continet enormi labore factam compilationem omnium, quæ de fibra musculari scripta fuerunt, & minutam inprimis Leeuvvenhoekianorum & Heydianorum experimentorum epicrisin; tum vero proprias microscopii ope factas observationes, ex quibus octo constantes ordines fibrillarum describit, successive in fibram majorem sub certa proportione unitarum: deinde proponit fibras laminares non cylindricas cordis & ventriculi, & linguæ, & reticulatas fibras cordis, has quidem cum *LEEUWENHOEKIO*.

STEPHANUS HALESIUS de vasis musculorum, de vi constrictoria ope microscopii observata, aliquas utiles observationes habet.

R. JONES de motus muscularis causa, Leidæ 1735. 4 *

R. JONES loco citato motum muscularem explicat retardato motu spirituum, qui vulgo tribuitur accelerationi, inde enim villum, aucta laterali pressione, distendi contendit &c.

F. C. QUEISEN de *musculorum structura & usu*, Hardervic. 1736. 3.

ABRAHAMUS KAAU in L. de *perspiratione*, Leidæ an. 1738. edito 8. etiam ad musculorum fabricam & cellulositatem aliquas utiles observationes adjecit, & refutavit inprimis imaginarias nerveas fibras, quas carneas fibras circumambire dixerunt plerique.

MICHAEL JOSEPH. MAJAULT & le *MONNIER*, *Ergo musculorum momentum a longitudine & dispositione fibrarum*, Paris. 1738. 4.

ANTONIUS CÆLESTINUS COCCHI in *lectione de musculis & de motu musculorum*, Romæ an. 1741. habita, & an. 1743. 4. edita, nihil valde lucis huic materiæ attulit.

A. HERINGA de motu musculorum, Leidæ 1741. 4. *

JACOBUS PARSONS an. 1745. 4. edidit, recusas cum *Phil. Transact.*, *Croonian lectures on mu-*

Hi nunc primarii (*a*) sunt, quibus lectis multam referemus utilitatem, ut intelligatur historia musculorum, quatenus partes constituentes musculos quærimus.

Alte-*mufcular motion*. Cellulosas fibras facit, quas inflet spiritus animalis aereus, & cellulas dilatet. Ligamentum teres uteri pro musculo habet.

JULIANUS HINGANT in Diss. *an actio muscularis a solis spiritibus*, Paris. an. 1745. defensa explicavit experimentum *STENONIANUM*, ejusq; vim a spirituum systemate repetiit. In nupero tomo *Act. Petr.* X. habetur *CL. WEITBRECHT* Differt. de *viribus musculorum compositis*.

J. THEOPHILUS DESAGULIERS in cursu *naturalis Philosophiæ* in adnot. ad lect. IV. varia ad inflabiles vesiculas, ad virium veram mensuram in corpore humano, ad universam musculorum actionem attulit.

J. TH. DESAGULIERS l. c. theoremata quidem fere ex *BORELLO* sumsit, experimentis autem ad mensuram roboris humani inveniendam propriis usus est, quam multo majorem invenit, quam *CL.* de la *HIRE*.

CL. SEGNERUS Gottingensis Professor, in editione nupera Operis *NIEUWENTYDIANI* novum calculum dedit virium, quas in agendo musculus frustra insumit, & figuras *BORELLI* correxit.

In nova editione Oeconomiæ *D. QUESNAI* habetur explicatio motus muscularis a fibris plenis cylindricis, quas nervi circumligati stringant, ut repleantur vel sanguine vel lympha, fere uti D. *BERNOULLIUS*.

In Monumentis *Academiæ Parisinæ*, huc pertinent, præter priora.

ABB. de *MOLIERES* explicatio motus muscularis an. 1724.

Sed etiam in *Anciens Mémoires de l' Académie*, exstat systema *JOHANNIS MERY* desumtum a transversis fibris, pro tendineis habitis.

(*a*) *THOMAS WILLISIUS de accensione sanguinis & motu musculari* scripsit, Lond. 1670. 8. & Leid. 1671. 12. Theoriam adfert, qua motus muscularis per effervescentiam inter sanguinem & spiritus explicatur.

JOHANNES MAYOW ex primariis est Auctoribus, qui huc pertinent. Inter tractatus nempe suos Oxonii an. 1676. 8. & recusos an. 1681. Hagæ 8. de motu musculorum non solum parum utilem theoriam, sed etiam experimenta ex dissectis brutis animalibus adducit.

In *FRANCISCI GLISSONII* L. *de ventriculo & intestinis*, Lond. 1676. 4. & Amstelod. 1677. 12. multa huc pertinent. De motu musculari celebre experimentum instituit, quo constitit musculi molem in universum sumtam in motu musculi potius decrescere: quod equidem experimentum alii *CL. GODDARD* tribuunt, & citant *Register of the Royal Society* vol. IV. p. 95. (*B. LANGRISH*) Irritabilitatem fibrarum inter primos vidit.

JOHANNES SWAMMERDAM in posthumis illis *naturæ bibliis* habet in ranis capta experimenta, quibus musculos detumescere in contractione confirmat, & *STENONIANUM* illud pro efficacia arteriarum in motu musculari propositum refutat.

JOH. ALPHONSUS BORELLUS in Libro primo *de motu animalium*, Romæ 1680 4. edito, primus motum muscularem ad matheseos regulas examinavit. Causam quidem theoretice dedit minus veram, sed considerationem hujus efficaciæ ex natura vectis, hypomochlii, funis repetitam, hinc æstimationem virium impensarum, earumque discrimen ab effectu, qui obtinetur, per plurimos casus instituit. Rhomborum seriem, & multiplicata strata recepit ex hypothesi. In descriptione gressus, volatus, actionis cordis, &c. & in universum in II. L. Romæ 1681. 4. edito minus accurate versatus est. In Belgio sæpe recusus est, cum tabulis, in prioribus editionibus valde vitiosis. Multæ enim editiones prodierunt, in Belgio an. 1685. & Neapoli an. 1734. 4. 2. vol.

PETRUS PERRAULT in *Essais de Physique* novam theoriam produxit, qua motum muscularem explicat ex contractione naturali musculi, sequente dilatationem, quam in antagonista musculo spirituum influxus faciat.

ANTONIUS HEYDE in *Experimentis circa sanguinis missionem, fibras motrices, urticam marinam*, &c. Amstelodami 1686. 8. excusis, fibras musculares ex fibrillis minoribus componi ex insectorum fabrica demonstrat.

Altera pars Myographiæ docet mufculorum nexus ad bafes fuas firmas, &ad partes movendas.

Prima pars explicuit quid fit mufculus, quod Anatomico primo loco eft fciendum; hoc facto, debet nunc demonftrare nexus mufculorum ad fuas bafes, ubi immobiles quafi adhærent, & alios nexus mufculorum ad partes, quas movent. Nimirum nullus eft mufculus major, demto corde, quin offi cuidam adfigatur (a); & partes habeat præterea firmas, verfus quas trahit. Solum cor, cum dicatum fit liquoribus movendis, non firmis partibus, nullum habet os, verfus quod trahat. Reliqui mufculi omnes, unam partem firmam habent, alteram mobilem, libere fufpenfam (b); iidemque, dum movent partem, femper partem mobiliorem verfus alteram, firmam, quam bafin vocamus, movent. Uterque finis, ubi mufculi inferuntur, puncta vocantur, quamvis puncta non fint, fixum, alterum, alterum mobile. Itaque etiam Anatomicus debet hæc duo in mufculis confiderare.

Illæ partes mufculorum, quæ junguntur offibus, vocantur *Aponeurofes* (c); voce antiqua græca, veteres enim vocarunt tendinem νεῦρον, fcilicet nervum, quia GALENUS & alii putarunt tendinem nervum effe. Sed STENO demonftravit, tendinem non nervum effe (d), fed aggregationem tantum & compactionem fibrarum ipfius mufculi. *Aponeurofis* mufculi eft ergo pars tendinofa, quæ bafi nerveæ quafi, & puncto mobili mufculos locis oppofitis adfigit, & aponeurofis proprie notat *enervationem* feu exitum nervi; nam, uti modo dixi, putabant veteres illos tendines effe nervos. Nulla nunc pars accuratiori ftudio addifcenda eft, quam hæc, nam fcire locum, ubi inferuntur tendines, eft habere animum inftructum in Chirurgicis, & in Phyfiologicis, pro medicina facienda.

Scripferunt etiam de hac re multi Auctores anatomici. (e) 1. VE-

RAIMUNDUS VIEUSSENS in *Neurographia*, & theoriam motus mufcularis, & aliqua experimenta eo facientia profert.

Sic *LAURENTII BELLINI* celebre de nervorum influxu experimentum, quod alibi laudabitur, hic etiam citari meretur.

IDEM LAURENTIUS BELLINUS breves Thefes de *motu mufculorum* propofuit, neque valde utiles, neque vera hypothefi fultas.

EJUSDEM de motu mufculorum fermo exftat inter pofthuma, Venet. an. 1742. edita.

CL. VARIGNON Projet d'une nouvelle méchanique avec un examen de l'opinion de BORELLI fur les propriétés des poids fufpendus par des cordes prodiit Parif. 1687. 4. quo inprimis duplicationem virium purarum mufculorum refutat, &c.

Sic *D. PARENT* in *Recherches de Phyfique & de Mathématique*, T. II. contra aliquas propofitiones *BORELLI* dubia movit.

Contra *PARENTIUM*, quem dubia moviffe contra *BORELLUM* in *recherches* &c. diximus, *CL. ZENDRINI* pro *BORELLO* fcripfit in *Giorn. de' letterati* Tom. XVIII.

J. B. LAMZWEERDE in *refpirationis Swammerdammianæ Expiratione* arteriarum ramos conftrictos a nervis mufculum in tumorem attollere, &c. fufe docet.

(a) Huc inprimis *WINSLOWI* faciunt difsertationes infertæ Commentariis Academicis, & ipfum magnum opus.

(b) Videatur ultima Nota præcedens (a).

(c) Solent noftris temporibus per aponeurofes intelligere latas tendineas membranas, in quas mufculus aut tendo expanditur. Quæ vero teretes, firmæ, anguftæque partes offibus adhærent, eas tendines vocant.

(d) Ut fupra Not. (b) pag. 353.

(e) Diximus fcriptores fabricæ fubtilis mufculorum. Sequuntur ii, qui myologiam vulgarem, five

I. VESALIUS (a), quo post GALENUM nullus melior, imo huc usque nullæ tabulæ editæ sunt, quæ magis naturam exprimant ratione Myologiæ & Osteologiæ. *Secundus* ejus *Liber* dicatur musculis, quos egregie pertractat & demonstrat; verum habet unum & alterum errorem, ad quem attendendum est, uti est ille error de musculo recto abdominali (b) non condonandus certe viro, qui ubique insurgeret contra GALENUM; quod, ubi hominem describit, simia utique sit usus. Verum ipse bonus VESALIUS hunc musculum rectum depingens, describit, ac si recta usque ad claviculas seu supremam sterni partem transi-

sive musculorum majorum figuram, situm, directionem, officia, partes, descriptas dederunt, & quorum numerus multo major est. Lubenter vero omittimus eos, qui universum ambitum anatomes complexi, musculos etiam, sed ita recensuerunt, ut non multum propriæ observationis adjecerint.

Ante *VESALIUM* vero dicere oportet, *GALENUM*, qui antiquissimus est myologorum, amissis *LYCI*, & *PELOPIS* operibus, in musculorum cognitione excelluisse, & adjecisse varia prioribus, v. gr. latissimum tolli musculum & rectum anteriorem lateralem, interosseos, lumbricales (de prop. lib.) &c. Legitimum de ea re Librum edidit *de musculorum dissectione*, ubi ex simiis, & brutis *animalibus* multa præter rem recepit, recti musculi abdominis ortum a summo thorace, levatoris scapulæ ab occipite, &c. Multa etiam sparsa exstant in ejus L. *de usu partium*, *de administrationibus anatomicis*, *de vocis instrumentis*, alibique.

Addi debet *ORIBASIUS*, qui Galenicas musculorum descriptiones in concinnum ordinem dispofuit, vel ideo utilis, quod omissis tricis litibusque, anatomica pura suppeditet. Commoda editio est anatomicorum *ORIBASII*, quam *GUILIELMUS DUNDASS* emendatam, & collatam cum *GALENI* locis locupletiorem, Leidæ edidit 1735. 4.

In P. de *ABANO conciliatoris* antiquis editionibus reperiuntur etiam figuræ musculorum abdominis ad *differentiam* 199.

JACOBUM BERENGARIUM CARPENSEM ideo nomino, quia primus icones aliquas, etsi valde incommodas, musculorum in utroque opere *Isagoges* & *commentariorum* dedit, ut alias, non valde meliores, *STEPHANUS RIVERIUS*, quæ cum *CAROLO STEPHANO* exstant. *RIVERII* enim esse, & lite apud Judicem mota ipsi vindicatas, cum descriptio relinqueretur *STEPHANO*, discimus & ex *præfatione*, &c. *Mémoires pour les D. Régg. de la Faculté de Paris*, edito an. 1744. p. 105.

Musculos cæterum ex *GALENO* fere descripsit, icones & in systemate dedit, & seorsim separatorum de ossibus musculorum, rudis præcursor *COWPERI* & *ALBINI*. Pollicis etiam flexorem caput alterum habere ab ossis humeri condylo, extensoris pollicis pedis duos tendines esse, quorum alter in tarsum inferatur, & alia dudum vidit.

(a) *ANDREAS VESALIUS* in II. Libro tabulas dedit musculorum XVIII. inter quas vividum vitæ robur exprimunt I. II. III. & IX. quas adeo pro exemplaribus receperunt Pictores, & infinitis in Picturis imitati sunt. Interiores quæque, & quæ strata profunda repræsentant, eæ minus accuratæ sunt, ut ad naturam factæ obtectis ossibus, neque finibus satis circumscriptis. In minoribus musculis oculi, partium genitalium, laryngis, & in universum in minutiis minus fuit, ut in tantilla ætate, felix Anatomicus. Descriptiones egregiæ sunt, & longe accuratiores, quam vulgo post eum sunt factæ, & omnem circumscriptionem situmque sollicite exprimunt. Aliqua etiam ad motum musculorum experimenta exstant in fine L. VII. Cæterum alias icones etiam musculorum dedit in *Epitome*, inverso stratorum ordine, & ex prioribus varie compositas.

De musculorum antiquissimorum temporum nominibus vide *RUFUM* in *app*. I. pag. 35. 40.

(b) Lapsus memoriæ hic fuit. Nam pinxit quidem *VESALIUS* hanc recti musculi partem T. V. Sed in animalibus aliis reperiri, in homine vero nullum esse diserte monuit p. 336. edit. 1555. & etiam in icone finem verum insertionis quæ in homine est, definivit apposita litera r. Sed in oculo utique erravit, cui musculum bulbosum, tribuit, ex bove descriptum, & etiam a *FALLOPIO* monitus noluit errorem deferere.

J. E.

in brutis quidem verum eft, non in hominibus. Porro VESALIUS defcribit mufculum collum flectentem, & elevantem coftas, qui quidem in brutis iterum reperitur, ubi claviculæ non adfunt, fed non in homine, in quo claviculæ adfunt, quæ coftas elevant ope cujufdam mufculi. His erroribus condonatis, Auctor ille optimus eft in anatomicis, fed tamen non utilis tironibus; quia fecundum eum memoria retinere non poffunt mufculos partibus fingulis dicatos. Neque enim nomina mufculis impofuit aut ex functione, aut ex partibus, quibus inferuntur, fed tantum ex ordine, quo fefe exhibent fecanti Anatomico. Ita VESALIO deltoides eft primus mufculus brachium elevans, & fic porro nomina a folo ordine petita funt. Ita damnum intulit fuo lectori, & inutile fere reddidit tantum Opus.

2. Habetur itaque, ut hoc damnum refarciatur, GABRIEL FALLOPIUS (*a*), qui accuratæ defcriptionis nitore, non modo VESALIUM eft adfecutus, fed fere præivit. Non vidi alium Auctorem, qui mentem fuam clariore & diftinctiore fermone proponeret. Idemque plurima invenit. Ejus Opera edita funt tribus voluminibus, vel uno volumine, in folio an. 1584. Venetiis. Sed rara hæc eft editio. Mox iterum edita funt an. 1596. (*b*) itidem Venetiis, quæ editio perinde rara eft. Tertia prodiit Francofurti apud heredes *VVechellii* anno 1600. cum appendice adjecta, & hæc editio eft commendatiffima, quod pleniffima fit. In eo Libro, qui naturam volunt addifcere mufculorum, defiderio

J. B. CANNANI citatam *mufculorum* H. C. *picturatam diffectionem* in *Bibliotheca Drefdenfi* exftare ab *ILL. MORGAGNO* difco, foliis fex conftantem, tabulis æneis 27. in quarum fingula fingula etiam figura eft; omnes vero ad mufculos artus fuperioris pertinent, & ad latus tabellæ cuique fua explicatio additur. Non valde perfectæ funt *MORGAGNO* judice in *literis*.

(*a*) Ante *FALLOPIUM*, ut fenior, dicendus eft *EUSTACHIUS*, cujus tabulæ perpetua cenfura funt *VESALIANARUM*, numerofæ utique & fecundum ftrata difpofitæ. Multo certe *VESALIO* curiofiorem fuiffe, & in minutiis rerum fubtilibufque mufculis extricandis veriorem, facile apparet, cum præter *VESALIANOS* mufculos, habeat numerofiffimos alios propriæ defcriptionis in facie, uvula, larynge, manu, dorfo, auricula, partibus genitalibus, offe hyoide, oculo, maxilla inferiori, &c. in quibus partibus plerifque etiam recentiorum Anatomicorum induftriam prævenit. Sed id inprimis nobile habuit inftitutum, ut plerofque mufculos cum ipfis fuis ex offium definita fede prodeuntibus originibus expreflerit, quam induftriam nemo ab ejus ævo ad *ALBINUM* eft imitatus. Videtur autem omnino non ad naturam, fed ad præfixam fceleti iconem mufculos tranftuliffe, atque adeo artificiofe ex cadavere & ex icone fuam figuram compofuiffe. Legendus eft autem *B. EUSTACHIUS* cum *ALBINI* commentario, qui Leidæ prodiit an. 1744. fol.

FALLOPIUM quod attinet, ejus utique *obfervationes* plurimos in *VESALIO* errores emendant. Breviter, fimpliciter, vere correxit mufculos oculi, faucium, offis hyoidis, colli, capitis, abdominis, & in univerfum cum *EUSTACHIO* confentit, & cum natura uterque. Ergo occipitifrontalem, auriculæ mufculos, palpebræ levatorem, pterygoideum externum, geniohyoideum, ftylohyoidei infertionem in laryngem, circumflexum palati, levatorem ejus, rectum capitis anteriorem lateralem, trachelomaftoideum, pyramidalem, aliofque primus defcripfit.

(*b*) Editio optima *obfervationum* eft Venetæ 1561. 8. Opera autem omnia utique Venetiis an. 1584. & 1606. tribus in fol. voluminibus, Francofurti vero 1600. edita funt, qua collectione plurima, ex ore magni viri excepta, fatis deformia continentur, quo etiam *anatomicas inftitutiones*, & *de offibus commentarios* refero. *Obfervationes* vero in methodicum ordinem redactæ, Helmftadii an. 1588. 8. recufæ funt, & nuperæ editioni Vefalianorum operum adjectæ.

REAL-

rio suo satisfacient, & hoc habet boni, quod corrigat VESALIUM, & quæ nova invenerit, addat. *Observationes* inprimis in VESALIUM utilissimæ sunt, nam ibi, quidquid VESALIO deest, supplet, & ubi errat, corrigit. Sed neque FALLOPIUS facit, ut memoria retineantur musculi, licet utique, si habeamus cadaver, & in cadavere investigemus, omnia, quæ describit, invenie- mus. In memoria vero eos musculos, quos describit, retinere difficillimum experimur, nam ipse FALLOPIUS similia musculis nomina tribuit, a numeris desumta.

3. Hinc haberi simul debet JOHANNES RIOLANUS, filius, quo Medicus carere non potest. Opus est in folio editum Parisiis anno 1650. In hoc Libro *Anthropographiam* (a) habemus, in qua adquiescamus. RIOLANUS secuerat supra centum & quinquaginta cadavera, antequam hoc opus conscriberet; adverterat, non posse tot musculorum nomina retineri; vidit defecisse VESALIUM in eo, quod a serie numerorum musculis imposuerit nomina, in quo instituto nihil erat, memoriam quod firmat. Ut huic difficultati mederetur RIOLANUS, optima musculis nomina imposuit; hinc figuras VESALII, ejusque textum, & ex parte aliqua FALLOPII egregium textum consulere debemus, qui sua plurima addidit; apud RIOLANUM vero accuratissime excogitata, & vel a functione deducta, vel a basi firma, & parte movenda ficta nomina inveniemus. Ita styloglossum dixit musculum, qui adfigitur basi firmæ processus styliformis, & parti mobili laterum linguæ; nomen ergo finxit RIOLANUS ab hoc stilo, & a lingua, quæ Græce dicitur γλῶσσα: hoc nomine recepto, nemo facile hujus musculi oblivifcetur unquam: Eadem ratione nominatur basioglossus, seu qui oriretur ad basin ossis hyoidis, & punctum mobile ad medium fere Linguæ haberet. Qui nunc ex osteologia novit, hæc puncta musculi, firmum & mobile, hoc est, qui ossa nota habet, idem percipiet claram rationem, cur hujusmodi nomina imposita fuerint; hæcque facile memoriæ suæ inplantabit. Ita coracohyoidei musculi facile retinentur memoria, si tantum noverimus scapulam habere processum quemdam, quasi rostrum, quod Græce dicitur κόραξ, & si cognoscamus os hyoides (b). Iste enim musculus coracohyoideus adfigitur puncto

 fixo

REALDUM COLUMBUM ut antecessorem in officio *FALLOPII* addo; qui multa in *VESALIO* emendando est molitus. Occipiti frontalem etiam descripsit, sed longe infra priorum industriam substitit, passim ne graviorum quidem errorum contumeliam effugit.

LEONHARDUS FUCHSIUS in L. *de Musculis*, qui cum eo *de Ossibus* prodiit, unice *VESALIO* usus est.

(a) In *Enchiridio* utique & in *Anthropographia* L. V. musculis sibi notis nomina imposuit, quorum pleraque hactenus conservata fuerunt ab Anatomicis: adeo ab ea, quam sibi sumebat, perfectione remotus, ut ne *FALLOPIO* quidem & *GALENO* notos musculos omnes retinuerit; neque enim v. gr. rectos laterales, aut minores anticos habet, & scalenum unum facit, quem in tres diviserat *FALLOPII* industria. Utile cæterum institutum fuit, quo nomina imposuit, cum ante ea tempora a solis numeris arbitrariis, & nihil significantibus, fu- merentur nomina, iisque numeri a diversis Auctoribus alii & alii adhiberentur.

(b) Aliqui musculi antiquissimis jam temporibus nomina habuerunt, deltoides, psoas, meseter, temporalis, &c. Aliqua, & inprimis in artu inferiori addidit utiq; *JACOBUS SYLVIUS* in *Isagoges An.* L. II. nempe carnem quadratam, originem recti tibiæ, quadrati femoris. Simiæ etiam musculos

cum

fixo illi roſtro ſcapulæ, & puncto mobili oſſis hyoidis; hinc muſculus coracohyoideus eſt ille muſculus, qui trahit os hyoides verſus proceſſum ſcapulæ. Hoc maximum commodum debemus magnifico illi viro, quod nomina muſculorum tam egregia invenerit.

Non ignoro JACOBUM SYLVIUM (a), Anatomicum Pariſinum, in *Iſagoge ſua*, cum humanis comparavit. Alia nomina muſculorum pharyngis, linguæ poſt *J. SYLVIUM* addidit *MICHAEL MARESCOTUS*, diſcipulus *SYLVII*, *CASPARI* vero *BAUHINI* Præceptor, qui Chirurgos Pariſiis inſtruxit, & Anatomen docuit. *RIOLAN ſchol. anat. præf. Anthropogr.* p. 63. in *SPIGEL.* p. 742.

(a) Auctores vero eo ſeculo varii ſuos labores contulerunt ad illuſtrandam muſculorum hiſtoriam. *VIDUS VIDIUS* Fallopianas, ut ſolet, obſervationes iconibus illuſtravit. Earum aliquæ ex *VESALIANIS* ſunt, pleræque novæ, ſed hæ inprimis, paucis exceptis, rudes. Elevatorem palpebræ primus depinxit, & alios.

J. BAPTISTÆ CARCANI LEONIS Anatomes L. II. Ticin. 1574. 8. In ſecundo Libro muſculos palpebrarum oculi deſcribit, *VESALIUM* corrigit, aliqua etiam in Præceptore *FALLOPIO* emendat.

J. BAPTISTÆ CANNANI Muſculorum humani corporis picturata diſſectio, Ferrariæ anno 1572. 4. edita, in qua dicuntur muſculi artus ſuperioris eleganter eſſe expreſſi, numquam a me viſa eſt. (*DOUGLAS*).

VOLCHERI COITER corrugator notus eſt, quem in obſervationibus deſcripſit.

JULIUS CÆSAR ARANTIUS in *obſervationibus anatomicis*, Ven. 1595. 4. editis varia ad myologiam adjecit. Coraco-brachialem pro novo muſculo deſcripſit, & obturatorem externum, & indicatorem, & levatorem palpebrarum ſibi tribuit. Genioglosſi verum officium definivit, & conſtrictorem vaginæ (ſi *EUSTACHIUM* exceperis), glutæi magni inſertionem in faſciam latam; hujus in tibiam invenit, & alia innovavit.

FELIX PLATER in tabulis anatomicis in plerifque *VESALIUM*, in nonnullis *FALLOPIUM* ſequitur. Iconem peculiarem dedit levatoris palpebræ, cum *VIDIANA* (ut in poſthumo opere) lateret.

ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS in *prælectionibus anatomicis* icones aliquas dedit muſculorum abdominalium, eorumque utilitatem in convertendo corpore docuit.

JOH. POSTHIUS in *obſervationibus anatomicis*, quas addidit Francofurtenſi editioni operum *COLUMBI* anni 1593. 8. aliquos muſculos aut novos, aut raros deſcripſit, in naſo, pene, quadratum femoris, originem biventris a proceſſu mammillari, quæ tribuebatur ſtyloideo, &c.

JULII CASSERII de vocis & auditus organis hiſtoria anatomica. Ferrar. 1600. fol. Plurimos muſculos in utroque opere pinxit, colli muſculos, & faciei, & laryngis, horum quidem aliquos male, eos vero ex variis animalibus & homine. In iſto externos auriculæ muſculos, & internos; interque eos eum, quem ſibi tribuit, exteriorem mallei, & ſtapideum.

IDEM in *Pentæſtheſeio*, præter tabulas laryngis & aurium priores, muſculos etiam linguæ, oſſis hyodis, naſi, manus aliquos & pedis expreſſit ſplendidis utique & ad naturam factis, neque quidquam a *VESALIO* habentibus iconibus, ſed ſæpe ex ſitu remotis, & paulum obſcurioribus. Deſcriptiones nullius momenti ſunt.

Denique *tabulæ Caſſerianæ*, quæ *SPIGELIANO* operi adjectæ exſtant, poſthumæ, totam Myologiam de integro recenſitam continent, inque ea multas icones, quæ primum hic apparent, ut muſculorum dorſi, & longe meliores ſunt antiquioribus. Sed etiam aliqui muſculi hic primum depicti exſtant, ut levatores coſtarum, interſpinales colli breves, tranſverſalis pedis. Cæterum in univerſum icones in ſitu ſæpe incommodo, & ultra neceſſitatem multiplices, & denique oſſa non ſatis mundata, ut circumſcriptiones muſculorum nitide appareant, quod certe caput rei eſt.

PHILIPPI MULLER de uſu muſculorum Epiſtola prodiit cum *GREGORII HORSTII* obſervationibus medici.

HENNINGI ARNISÆI tabulas anatomicas viva magnitudine expreſſas cum vivis coloribus

ſua, jam aliqua nomina expoſuiſſe, ſed maxima parte deficiebant: verum omnia ſupplevit RIOLANUS. Ergo ex VESALIO petere debemus figuras; ex eo & ex

ribus vidi Helmſtadiæ, diminuto numero, de quibus *CL. SCHMIDT* in Diſſ. *de Germanorum in anatomen meritis* egit & *A. O. GOELIKE* in *anat. hiſt.* p. 145. ſed iſte eas parvi facit, muſculos inprimis depinxit, ſed antiquo more, non ſatis definitis limitibus.

C. GUILLEMEAU oſtomyologie cujus altera pars eſt de muſculis; Edit. eſt, Pariſiis 1618. 8.

HIERONYMUS FABRICIUS ab *AQUAPENDENTE* ad myologiam craſſiorem pauca contulit. Muſculum externum mallei *CASSERIANUM* ſibi etiam tribuit. In L. de *reſpiratione* egit de diaphragmate & muſculis intercoſtalibus. In Tr. *de motu locali animalium* muſculos femoris aliquos deſcripſit, & varietates, ut duplicem popliteum. Ejus icones myologicas ineditas poſſidebat *THOMAS BARTHOLINUS Cent.* III. *Epiſt.* XCII. & inæſtimabiles vocat *LINDEN Med. phyſiol.* p. 286.

NICOLAUS HABICOT in *ſeptimana anatomica* varia bona huc contulit. Coracohyoidei verum ortum conſtituit. Levatorem ani intra pelvim juſſit præparari, quæ utiliſſima eſt parandi ratio. Stylopharyngæi in cartilaginem ſcutiformem inſertionem vidit, & levatorem ſcapulæ duplicem, & verum ordinem interoſſeorum.

C. BAUHINUS, *SPIGELIUS*, *J. VESLINGIUS*, nihil valde proprii habent.

PHIL. QUARRE' Myographia poetica, Pariſ. 1638. 4. (*B. REG. HANOV.*)

CÆCILIUS FOLIUS in delineatione auris internæ, Venetiis an. 1647. 4. impreſſa muſculum & proceſſum ſuum expreſſit.

DOMINICUS PANAROLUS in *Iatrologiſmis*, obſervationes de pſoa parvo, de muſculis nonnullis frequenter deficientibus attulit.

JOHANNES RIOLANUS, præter ea, quæ laudavimus, merita, e propria diſſectione parum profecit. Pectinalem muſculum ſibi tribuit. Ligamentum a proceſſu ſtyliformi ad maxillam inferiorem euns obſervavit. Lumbricalium, interoſſeorum, & extenſoris longi conjunctionem vidit.

DOMINICUS de *MARCHETTIS in compendio anatomico*, Patavii 1645. 4. edito, ad *RIOLANI* hiſtorias muſculorum animadvertit.

WERNERUS ROLFINKIUS fere *RIOLANUM* exſcripſit. T. vero *BARTHOLINUS* in *anatome ſua VESALIO* multum utitur & aliis, Pſoam parvum ſibi tribuit.

JOH. ANT. VONDER LINDEN rariorum nomine in phyſiologia reformata trachelo-maſtoideos deſcripſit.

J. van *HORNE* perpulchræ tabulæ muſculorum laudantur in Epiſtolis Bartholini (*Centur.* III. *Epiſt.* XCI.) Eæ ad Boerhaavium pertinuerunt, multum nobis commendatæ ad edendum a Comite *THOMSIO*.

NICOLAUS STENONIS filius in obſervationibus *de muſculis & glandulis*, muſculos dorſi ad novas leges revocavit, levatores coſtarum deſcripſit.

JOHANNES RHODIUS in *Mantiſſa* quæ cum *T. BARTHOLINI* hiſtoriis prodiit, obſervationes aliquas myologicas adſperſit.

P. PETIT de motu animalium ſpontaneo L. I. *in quo nova motus muſculorum ratio inveſtigatur*. Pariſ. 1660. 8. *. Contra *CARTESIUM* pro *ARISTOTELE* dixit.

In *MICHAELIS LYSERI cultro* præter Myotomen, cui inprimis deſtinatur is labor, aliquas etiam Myologicas obſervationes reperi, v. gr. de Pſoa parvo.

In Philoſophicis Tranſactionibus, huc pertinent.

JURIN de cordis viribus n. 358. 359. jam laudatæ Diſſ.

KEIL de viribus cordis n. 361.

LEEUWENHOEK de fabrica ſepti tranſverſi n. 379. 380.

AL. STUART de fabrica cordis n. 460.

In *THOMÆ BARTHOLINI Actis Hafnienſibus* inprimis Aquilæ Myologia *STENONIANA* habetur.

Sic varia huc pertinentia, maxime ad oculi muſculos, reperiuntur in *Diſſections des animaux*, Pariſiis editis, & aliqua propria etiam in *BLASII* animalium anatome.

FALLOPIO descriptionem musculorum, & ex RIOLANO eorum nomina, & hi tres Auctores haberi debent conjunctim. Si enim unum demamus, non ad- dis-

J. THEODORUS SCHENK de diaphragmatis natura & morbis, Jen. 1671. Disp.

C. BARTHOLINI de diaphragmate Liber, Parisiis an. 1676. 8. editus, continet inprimis decussationem appendicum septi, quæ sub Oesophago est, cum mediocri cæterum nobilis hujus musculi historia, & ex brutis desumta, variisque aliis ad chyli & sanguinis motum, artem injiciendi, &c. pertinentibus dissertationibus. *CAROLUS DRELINCOURTIUS* apud *MANGE-TUM* in *Bibliotheca* plagii accusavit *BARTHOLINUM*, cujus hoc juvenile opus est.

FRANCISCUS GLISSON in L. *de ventriculo & intestinis* ad musculos abdominis aliqua habet.

WILLAM MOLLINS Chirurgus, Lond. 1670. 8. * & 1676. 12. edidit *Myotomia, or the anatomical administration of all the muscles in an human body*. Catalogus est cum brevi descriptione musculorum omnium, & aliquorum etiam administrationibus. Duos in palpebra semicirculares distinguit. Ligamentum forte a spina Ilium ad os pubis euns manifeste describit. Flexores pollicis plurimos habet.

LEONHARDUS TASSIN in *administrations anatomiques*, Paris. 1678. 12. 1723. 12. observationes etiam adspersit, tricipitem extensorem Cubiti constituit, decem numeravit interosseos, ex bicorni facit feminervosum indicis & radiæum externum. Procerum etiam habet musculum vaginæ constrictorem, & alios.

In *P. PERRAULT Essays de Physique* varia huc pertinent, ad musculos oculi aliosque.

JOHANNES MAYOW variorum musculorum utilitatem, & verum intercostalium & respirationis mechanismum docuit; quam ab eo plerique receperunt, in L. *de respiratione*, Oxon. 1668. 8.

JOHANNES BROWNE in *Myographia*, quæ Londini 1681. fol. Anglice, & an. 1697. fol. & Latine ibid. 1684. prodiit, & Amstelodami an. 1694. a *CHRISTIANO* vero *MAXIMILIANO SPENER* Germanice versa, Berolini an. 1704. fol. & Lipsiæ an. 1715. icones ex *CASSERIO*, neque interruptas repetiit, paucissimis additis ex *CROONIO* ad uvulæ duos musculos, quos propria icone expressit.

J. BROWNE Myographia præter omnem rem a *KAESTNERO* laudatur in *Bibliothec. Med.* pag. 417.

JOSEPHUS DUVERNEY musculos organi auditus & inprimis stapideum melius depinxit. Idem de musculis palpebræ internæ singularem opinionem prodidit. *Anciens Mém. de l'Acad.* Vol. X.

AMATUS BOURDON grandes, sed satis vacuas, musculorum tabulas dedit, Parisiis 1683. fol.

GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMER musculum *CASSERII* contra *DUVERNEYUM* restituere conatus est.

ISBRANDUS DE DIEMERBROEK in *anatome corporis humani*, Ultrajecti 1685. fol. recusa, cervicalem descendentem descripsit, multum usus *VESALIO*, cum aliqua tamen sua observatione.

GODOFREDI BIDLOO anatome corporis humani, Amstelodami 1685. fol. grand. edita, habet etiam artificiosas, neque tamen utilissimas, musculorum figuras. Meliores aliquæ sunt quæ ad penem anumque pertinent. Trachelomastoideum habet.

In *MERYI* tractatu de aure, qui cum *LAMYI explication de l'ame sensitive*, Paris. 1687. 12. prodiit, musculi auris internæ pro uno musculo describuntur.

In Anatome, quæ Romæ an. 1691. fol. a *BERNARDINO GENGA* & *J. MARIA LANCISIO* edita est, musculi etiam nitide, & pro sculptoribus, expressi habentur. Idem *D. GENGA myographiam* dedit in sua *Anatomia chirurgica*, sive *Istoria anatomica dell'ossa e muscoli del corpo umano*, Rom. 1687. 8. Rariores ibi aliquas observationes admiscuit.

FRANCISCUS BAYLE in *Diss. sur quelques questions de Physique & de Médecine*, Tolosæ 1688. 12. edita, antiquam de actione musculorum intercostalium internorum opinionem renovavit, iisque depressionem costarum tribuit, mathematica nonnulla demonstratione usus.

LAURENTIUS BELLINUS in *præf. ad lectorem* cum Tr. *de urinis & pulsibus* edita, respirationem, quæ a thoracis motu pendet, descripsit.

J. PHI-

difcemus accurate hiftoriam mufculorum; nam addifcere non tantum voco defcriptionem videre mufculorum, fed eos ita intelligere, ut memoria retineri queant.

4. Sed non alius melius nomina mufculorum defignat, ut facilius memoria retineri.

J. PHILIPPI VERHEYEN non quidem in *anatome corporis humani*, Lovanii an. 1693. 4. fed in editionibus pofterioribus 1710. varia ad mufculorum hiftoriam attulit, fternocoftalium defcriptionem, & depreflorum coftarum, quos jam *EUSTACHIUS* habet, & levatorum.

GUILIELMUS COWPER ab integro adgreffus eft mufculorum defcriptionem. In *myotomia reformata* prima editione, Londini 1694. 8. brevem mufculorum hiftoriam, cum adminiftratione dedit. In ea multa fidelius ad naturam reparata funt. Recti laterales antici minores, levatores labii inferioris proprii, interfpinales colli, inventi vel reftituti; aponeurofis bicipitis altera addita, aliqua emendata in mufculis faciei. Idem in *Anthropographiæ appendice* eafdem icones cum aliis grandioribus fyftematis mufculorum figuris propofuit: In *Myotomia* vero *reformata* editione in fol. Lond. 1724. fexaginta & octo tabulas mufculorum ad naturam, & quidem plerumque ad proprios labores factas dedit, qui & in Syntaxi variis faciebus, & diffoluti mufculi depinguntur, pleraque equidem meliora prioribus, fed caveant contendere *ALBINI* iconibus: defectus enim juftorum limitum, offiumque indefinitæ circumfcriptiones valde nocent operi. Sermo ipfe parum mutatus eft.

In *EMANUELIS KOENIG regno animali* exftat myologia Chirurgi Galli nomine *LE SCOT*, quæ tamen parvi momenti eft, & fere ex *RIOLANO*.

EDMUNDUS TYSON in pygmæi five fimiæ anthropomorphæ anatome, analogiam comparatam accuratiffimam habet.

VERDUC in *fuite de la nouvelle Oftéologie*, Parif. 1698. 8. edita, habet *un Traité de myologie raifonnée*; quod non vidi.

Syllabus mufculorum corporis humani, Londini 1698. 4. *

In Commentariis Academiæ Regiæ Scientiarum Gallicæ varia huc facientia exftant.

POUPART de ligamento quod fibi tribuit 1705. De Lingua pici *MERY Mém. de l'An.* 1709.

PETIT de oris functionibus, & modis deglutiendi liquida 1716.

WINSLOW de motu fcapularum 1719. 1723. 1726. de mufculis capitis collique 1730.

IDEM de incurvatione colli a maftoideo altero debilitato 1735.

IDEM de mufculis humeri, interoffeis 1720. 1722.

IDEM de pronatione & fupinatione 1729. de mufculo digaftrico 1742.

De mufculis aliqua *DUPUY* an. 1726.

SENAC de organis refpirationis 1724.

MALOET de fuctione 1727.

HUNAULD de mufculo fublimi, de vaginis flexorum, de lumbricalibus 1729.

IDEM de quibufdam fimiæ mufculis 1735.

De mufculo in radio peculiari 1736.

COURCELLES de peculiari mufculo 1743.

FERREIN de mufculo biventre, ejufque ufu vario, inprimis ad elevandam maxillam inferiorem.

DUPRE' hiftoire des cinq mufcles qui fervent au mouvement de la tête. Parif. 1698. 12. Defcripfit rectum lateralem, internum minorem, & intertranfverfales; fed obliquum etiam fuperiorem, & recti minoris partem pro novis mufculis habuit. Contra eum *COWPERUS* in *Phil. Tranf.* 251. dixit, & quod boni erat feparavit ab inanibus novitatis adfectationibus.

EJUSDEM DUPRE' defcriptio mufculorum dorfi in *Journal des Sav.* 1699. reperitur, qua etiam intertranfverfales continentur.

CAROLI SPON Myologia heroico carmine expreffa, & *mufculorum corporis humani origo & infertio* exftant in Bibliotheca *MANGETI*.

ANTONIUS MARIA VALSALVA mufculos organi auditus pinxit, externum *CASSERII* reftituit, in mufculis pharyngis & uvulæ primus poft *EUSTACHIUM* curam adhibuit aliquam, glofloftaphylinos, pharyngoftaphylinos invenit, levatorem & circumflexum noviter defcripfit, &c.

J. BAPTISTA MORGAGNI in *Adverfariis Anatomicis*, & in epiftolis, plurima in mufcu-

neri sint quam *le* CLERC (*a*), tum in *Chirurgia* sua *completa*, tum in *Osteologia completa*, & *de musculis*. Hos duos Tractatus simul legere debemus.

Tertia

scalorum historia emendavit, maxime vero in adversariis quidem in musculis genitalium partium & ani, in posterioribus vero in musculis uvulæ, & pharyngis. Azygon invenit palati mollis, aliosque.

J. WILHELMUS PAULI in *præfatione* ad eam, quam Lipsiæ an. 1707. dedit, editionem microcosmi *JOHANNIS VAN HORNE*, varias observationes adsperfit. Tres extensores pollicis constituit, tres flexores, & epiglottideos.

In *JACOBI DRAKE Anthropologia nova*, Londini 1707. 1717. 1727. 1737. edita in 8. exstant icones aliquæ & observationes *COWPERIANÆ*. In ipsa editione Auctor exstinctus est.

JAMES DOUGLAS Myographiæ comparatæ specimen. Lond. 1707. 12. Egregius labor, etsi juventutis opus. Habet musculos hominis ad sex cadavera sollicite descriptos, & cum canis musculis comparatos. Adhæsiones ad ossa bene & sollicite expressit, directiones minus. Nova multa habet, & musculos inprimis pharyngis minores, palatostaphylinum, coccygæum aliosque, aut novos aut renovatos. Inter compendia excellit. In ea editione, quam *JOH. FRIDERICUS SCHREIBERUS* Leidæ 1728. & 1738. 8. procuravit, latino sermone, adjectæ sunt aliquæ observationes & tabulæ *EUSTACHII* comparatæ. *IDEM* Tr. de actione musculorum, & catalogum musculorum secundum strata adjecit.

LAUR. HEISTERUS in Diss. *de masticatione*, Altdorf. 1711. 4. vires eorum musculorum per experimenta definit, qui maxillam elevant.

Contra citatam *L. HEISTERI* disputationem exstat *M. ALBERTI censur. der disp. L. HEISTERS de masticatione*, Landek 1711. 4. recusa in *EJUSD. med. und philos. schriften* ex æmulatione aliqua nata, & minutissima quæque carpens.

(*a*) *Suite de la nouvelle Ostéologie de LE CLERC, contenant une myologie*, Paris. 1711. 12.

In *GOUEY Chirurgien veritable* adjectæ sunt *nouvelles découvertes sur la myologie*, Rotomag. 1716. 8. *.

GOUEY l. c. aliqua habet de musculis illis minoribus capitis, negat dari Rectum anticum minorem, unicum facit intercostalem omnium intervallorum, unicum interosseum. Gibbos tribuit musculorum abdominis spasmodicæ contractioni.

R. J. C. GARENGEOT myotomie humanine & canine multum aucta recusa est Paris. 1705. 12. 2. vol.

In *P. DIONIS Cours d' Anatomie*, Paris. 1715. 8. & sæpe alias excuso aliqui musculi ex Parisinorum anatomicorum observationibus describuntur, ut uvulæ.

J. JACOBUS MANGET in *Theatro Anatomico* usus est Bravvnianis, pessimis illis, iconibus musculorum, & icones *COWPERI* ex minori opere adjecit.

In *VRATISLAVIENSIUM* collectionibus an. 1724. observationibus aliquæ rariores exstant, ut v. gr. bicipitis cubiti caput tertium ab osse humeri ortum, & *EUSTACHIO* olim visum, tum similia an. 1722.

In *RAULANO* codice posthumo, qui exstat cum *VALENTINI Amphitheatro Zootomico*, etiam non inutilis myologia habetur, in qua splenius colli, & alii minus in vulgus noti musculi describuntur.

ARENT CANT in *impetubus anatomicis* musculos faciei, & pharyngis novis iconibus illustravit, nimis obscuris & indefinitis limitibus, & incommodo usu ob literarum defectum.

J. DOMINICI SANTORINI observationes ad omnem equidem subtiliorum particularum descriptionem, sed magis tamen ad musculos pertinent, quos in facie, auricula, larynge, pharynge, palato, partibus genitalibus, ano, subtilissime descripsit, multaque nova nomina invenit, tanto studio inveniendi, ut nuperiores Scriptores eum passim deferere sint coacti. Ad musculos abdominis & diaphragma aliquas observationes adsperfit.

J. A. CULMUS in descriptione monstrosi fœtus rariores observationes addidit, inter quas duplex trochlearis (olim *MOLINETTO* dictus) & varietates in musculis dorsi continentur.

In *WILHELMI CHESELDEN anatomy of human body*, Londini 1726. 1741. & alias edita, & in ejus *Osteographia*, supra laudata, musculorum exiguæ descriptiones, icones in ultima

Tertia pars Myographiæ explicat usum, id est effectum musculorum. Optimi Auctores in hac parte legendi, sunt sequentes.

1. RICHARDUS LOWERUS de cordis musculis.

2. De

ultima editione nitidiores, sed inprimis teleologiæ aliquæ, & de utilitate non spernendæ monitiones continentur.

In Actorum Petropolitanorum *vol.* IV. *JOSIAS WEITBRECHT* observationes accuratas de musculis lumbricalibus interosseis, palmari, aliisque brachii musculis dedit. In vol. V. D. *DUVERNOY* aliquas observationes musculorum in dorso, osse hyoide, nobiscum communicavit. In VII. iterum *D. WEITBRECHT* de musculis palpebrarum egit, & in IX. de musculi digastrici varietatibus. In *syndesmologia* idem aliqua ad musculos sparsa habet.

GEORG. ERH. HAMBERGER an. 1727. de respirationis mechanismo dissertationem dedit Jenæ, qua, secundum præcepta *BAYLEI* intercostalium internorum actionem definivit. Contra eam sententiam exstant mea de *respiratione experimenta* I. & II. Gotting. 1746. 1747. 4.

R. J. C. GARENGEOT in *splanchnologia* an. 1728. & 1742. edita, ad musculos abdominis, & diaphragma, figuras mediocres & descriptiones dedit. Ejus *Myotomie humaine & canine* ex deterioribus ejus operibus est. Prodiit Paris. 1728. 12.

In *H. FRANCISCI* le *DRAN parallèle de la taille* icones musculorum ani & vesicæ occasione data adjectæ sunt.

AUG. FRID. WALTHER de *articulis & ligamentis* pedis, Lips. an. 1729. 4. Musculi fere ad *COWPERI* modum. EJUS porro exstant *supplementum* 1731. 4. *Obss. nova de musculis*, Lips. 1733. *Historia suffocationis* 1729. 4. *Anatome musculorum teneriorum*, Lips. 1731. 4. Disp. de *obesis & voracibus* 1734. tum Diss. de *deglutitione*, Lips. 1737. 4. de *oscitatione* 1738. de *vomitu* 1738. *de larynge & voce* 1740. denique observationes in *Act. Lips.* 1733. p. 263. In his scriptis continentur musculorum pedis, laryngis, faucium, faciei, aliorumque subtiliorum descriptiones.

In Diss. *HEISTERO* Præside, Respondente *D. MOEBIO*, Helmstadii 1730. 4. edita, de musculis manus veræ & utiles observationes exstant.

OTTO JUST WREEDEN Kurtzer unterricht von der structur und action der Muskeln, Hannover. 1731. 8.

JACOBI BENIGNI WINSLOW exposition anatomique Tomus II. huc pertinet. Præter musculorum descriptionem excelluit inprimis in eorum utilitatibus, quatenus vel unus pro variis conditionibus varia subit officia, vel multi in unum officium conspirant.

In *EDIMBURGENSIUM ACTIS VOL.* III. *ALEXANDRI MONROI* exstat fusa de musculo biventre dissertatio, contra *WINSOWIUM*, ad quam is clarus vir nuper in Actis an. 1742. respondit. De diaphragmate ego an. 1732. & 1738. Diss. edidi, cum icone mediocri, & descriptione. Illam correctam restitui in *Fasciculo* I. an. 1741. fol.

Descriptionem meam *diaphragmatis* recusam dedi in *opusculis anatomicis* editis 1751. 8.

BERNHARDI SIEGFRIDI ALBINI historia musculorum hominis, Leid. 1734. 4. cum tabulis magnis, quarum XXVIII. nunc prodierunt, perfectissimum componunt musculorum systema, descriptiones fusissimas, accuratissimas, optimum ordinem, tabulas musculorum vel conjunctorum, vel seorsim pictorum nitidissimas, & cum ossibus nudis conjunctas. Neque facile aliud opus majoris pretii aut in Anatome, aut in alia historiæ naturalis parte habetur.

B. S. ALBINI tabulas ausus est temerario consilio carpere *JULIANUS OFFRAI ouvrag. de Penel. supplem.* pag. 177. * *CHAP.* V. *

D. WEISS Diss. *de usu musculorum abdominalium*, Altdorf. 1733. 4.

In *JOH. PAIFINI* editione nova, quæ Parisiis an. 1734. 8. prodiit musculi fere *WINSLOWIANI* exstant, a *D. BOUDON* suppositi pro vetere descriptione Verheyeniana. Aliqua rariora de musculis intercurrunt, capite tertio bicipitis, supernumerariis musculorum rectorum capitis, &c.

J. SALZMANN de plurium musculorum pedis defectu, Argent. 1734. 4.

JOH. FRID. CASSEBOHM musculos internæ auris dedit descriptos in suis de aure humana tractatibus.

In *Commercio Norico* aliqua huc pertinent, v. gr. 1726. h. 43. de interosseis.

FRANC.

2. De musculo in genere; VESALIUS, FALLOPIUS, RIOLANUS, *le* CLERC, & omnium maxime GUILIELMUS COWPERUS in *Myologia* ejus *reformata*, ibi enim paucissimis verbis quam optime post singulos musculos usus eorum tradit, & meretur utique vel ideo, post reliquos jam enarratos commendari, quod plures notatu dignissimas observationes circa usum musculorum habeat. Ita musculi obliqui abdominis ab omnibus Anatomicis tantum pro compressoribus abdominis habiti fuerunt, ille vero, qui mechanicos Anglos consu-

FRANC. NICHOLLS in *œconomico compendio* paradoxas opiniones varias; inprimis de musculi pyramidalis utilitate tradidit.

F. BERN. ALBINI Disp. de *deglutitione*, Leid. 1740. 4. habet præcepta fratris, & emendationem *BOERHAAVIANÆ* descriptionis. *J. ZACHARIAS PLATNER de musculo digastrico*, Lipf. 1737. 4. habet historiam inprimis opinionum quas de hoc musculo Anatomici reliquerunt. In Disp. *de hydrocele* annulum abdominis describit.

CORNELII de *COURCELLES icones musculorum pedis*, Leid. 1739. 4. Descriptiones meliores sunt, quam ars Pictoris. Nitidiores vero dedit *icones musculorum capitis*, Leidæ 1743. 4. editas, satis certe & puras, & pulchras, si situm tibi familiarem reddideris.

VERDIER fere compendium est *WINSLOWI*.

PEAGET & *GEVIGLIAN an actio musculorum intercostalium & diaphragmatis sympathica?* Paris. 1740. 4.

In *CL. JUSTI GODOFRIDI GUNZII* de *herniis* Libello sollicita annuli abdominis descriptio continetur.

In *LAUR. HEISTER compendio anatomico* posteriorum editionum, observationes singulares, icon musculorum interosseorum, non optima ea & ab alio profecta, & musculorum uvulæ cum peculiaris ibi musculi observatione exstant.

JOH. JAC. GRAMBS tabulæ musculorum, Francof. 1741. 8. adhæsiones ad ossa, directiones, actiones brevissime habet, & ipsos musculos parum plene.

Mastoideum musculum ad processum ensiformem usque descendentem vidit vir C. P. C. *FABRICIUS id. anat. pract.*

D. LIEUTAUD myologia in *Essays d'Anatomie*, Aix 1742. propria est, neque absque observatione nata.

In *Memorie sopra la Fisica*, quæ Luccæ prodeunt, exstant *TABARRANI* de musculis dorsi observationes.

Exstant etiam *CL. BIANCHI* observationes de musculis partium genitalium minoribus, quos dudum propositos hic emendat & repetit.

CAR. A. a *BERGEN pentas observationum*, Francof. ad Viadr. 1743. 4. varias observationes ad musculos Palmarem, Iliacum, alios.

CL. SEGNERUS & in *Comm. Lit. Nor.* & in nova editione operis *NIEUWETYDIANI* iconem dedit transversi septi.

D. DEIDIER Anatomie raisonnée, Paris. 1742. 8. brevem habet musculorum descriptionem, & dissecandi rationem.

In T. XIV. *Syllabi partium* C. H. Petropoli editi musculi intertransversales aliique dorsi musculi noviter, ni fallor, depicti exstant.

D. GAUTIER Essays en Tableaux imprimés, Paris. 1745. & seqq. fol. grandi, musculos habet ad similitudinem vitæ coloribus depictos. Sed rude & indoctum opus est, si cum *ALBINO* compares. Imo in arte imprimendi cum coloribus *ADMIRALII* elegantiam minime adsequitur. Nova autem ars est, qua colores omnes ex apta mistione flavi, rubri, nigri, & cœrulei componuntur. Ejus artis specimen in genitalibus in unica tabula edidit in Anglia inventor *LE BLOND*, Parisiis autem in alia de intestinis *JOURN. DES SAVANS* 1722. Jul. *GAUTIER* in præf. *KUNDMANN rarior.* p. 693.

D. SCHWARZ Diss. *de vomitu & respiratione*, Leid. 1745. 4. plena est bonis de motu septi experimentis.

D. AU-

fuluit fuper hoc negotio, docet, mufculum obliquum oriri ex tota fpina offis ilium, adeoque facere, ut corpus, pelvi firmo manente, ad latus converti poffit, quia hic mufculus coftas ad pelvim movet (*a*). Ita mufculus rectus ad flexuram corporis, verfus interiora infervit, neque unice ad compreffionem abdominis facit. Similes harum, de pluribus mufculis habet rationes exactiffimas, & cogitationes fupra horum ufum, COWPERUS.

3. Ad hunc fcopum etiam confulendus eft ALPHONSUS BORELLUS in Tractatu *de motu animalium* (*b*). Nemo enim eft, qui lumine hujus viri carere poffit, nifi in tenebris degere voluerit. Quæ habet de mufculis, funt certiffime egregia; fcripfit enim in Pifana cathedra, cum frequentiffime Florentiam veniret, ubi vivebat STENO, qui non alia parte anatomes magis excelluit, quam in mufculis: aderat quoque FINCHIUS ex Societate Londinenfi, & MARCELLUS MALPIGHIUS, & hi omnes fua inventa & demonftrata ad oculum BORELLO exhibenda dederunt; unde opus fuum compofuit, non facile tantum opus abfoluturus, nifi cum his auxiliis.

D. *AUGUSTUS SCHAARSCHMID* Berolini edidit *Myologifche Tabellen* 1747. 8. in quibus brevis, fere ad *WINSLOWI* obfervationes facta, recenfio mufculorum corporis humani habetur.

JACOBUS PARSONS in Tr. de *phyfiognomia*, Lond. 1747. 8. mufculos oculi & faciei, eorumque motus, quibus adfectus animi exprimunt, fufe confideravit.

FRANC. MICH. DISDIER farcologie ou traité des parties molles, Paris 1748. 12. non qualis hoc feculo exfpectari poffet, exemplo mufculorum auriculæ, quos ægre recenfet, epiglottidis, quos præter rem admittit, & uvulæ, quos imperfecte defcribit.

(*a*) Minime quidem laude fua vellem fraudari *COWPERUM*. Sed quod hic commendat inventum *PRÆCEPTOR* id utique eft *ARCHANGELI PICCOLHOMINEI Prælect. Anat.* VIII. p. 49. deinde *FRANCISCI GLISSON de Ventric. & inteft.* p. 98. Laudem vero in efficaciis minus in vulgus notis mufculorum alibi meretur, tum *WILHELMUS CHESELDEN*: & omnium maxime *WINSLOWUS*, ut fupra dictum eft.

(*b*) *ALPHONSI BORELLI* laudes vide fupra, pag. 357. (*a*). Ad intelligendas vero actiones fingularium mufculorum parum contulit.

CAPUT III.

De Myotomia.

AUctores fequuntur, qui optime de Myotomia fcripferunt, hoc eft, qui legendi funt medicinæ ftudiofo, qui non tantum ab aliis demonftratos mufculos cernere cupit, fed ipfe de artificio doceri vult, quo invenire, diftinguere, feparare, fpectabiles mufculos reddere poffit.

De ea arte fcripfit optime magnus VESALIUS (*a*), & JOHANNES RIOLANUS, qui cum internecinus inimicus effet VESALIO, faffus tamen eft, neminem melius hanc partem anatomes docuiffe. Ordo VESALII hujus modi eft. Ubi primum defcribit mufculos, v. gr. abdominis octo mufculos (nam

Aaa

(*a*) Olim *GALENUS adminiftrationes anatomicas* dederat mufculorum corporis humani. Deinde *ANDREAS VESALIUS* fingulis utique mufculis adminiftrationes fuas adjecit, & ita vulgo eo tempore factum eft, inprimis a *JOHANNE BAPTISTA CARCANO*.

Adminiftrationes etiam *anatomicas* dedit *AMBROSIUS PAREUS*, quæ primum prodierant Parif. 1549. 8. Deinde *NICOLAUS HABICOT* in *feptimana* fuperius laudata adfperfit methodos diffecandi mufculos.

(nam nonum & decimum FALLOPIUS poſtea modo invenit), dicit, enarratis his muſculis, ſi invenire omnes velis, ſic perges, ſic tolles pinguedinem, tum ſic ſeca, tum ſic ſubductis digitis infra primum ſepara, & pervenies ad ſecundum, & ſic porro. Similia etiam docuit RIOLANUS. Nemo tamen hoc officio melius functus eſt COWPERO; ſcripſit enim diſerte, non ita pro demonſtrandis muſculis, quam pro ſecandis; hinc minutiſſimas circunſtantias accurate addidit (a).

Videatur etiam MICHAEL LYSERUS (b) in *Cultro Anatomico*, edito Hafniæ an. 1653., & iterum an. 1665. denique Francofurti anno 1679., & Trajecti ad Rhenum anno 1706. Vir fuit juvenis, qui collegerat ſibi methodum cadaverorum diſſecandorum, & ita agit, ut nos doceat, quo modo præparari debeat, v. gr. calvaria, ut optime conſervetur, & ſic porro quo modo agendum ſit, ne inter operandum unus muſculus obſit diſſectioni alterius; omnia hæc ibi inveniuntur.

Tabulæ muſculorum inſigni etiam ſunt præſidio pro muſculis addiſcendis, quando cadavera non ſunt præſto; vel quando inquirendum eſt in cadavere, indigemus quoque tabulis, impoſſibile enim eſt anatomes junioribus cultoribus tantum textum in memoria habere, & egent ſchemate aliquo, ut, ſi brachium quis examinet, habeat tabulam, in qua videre poſſit brachium, cui detracta eſt prima cutis, & cujus certa figura eſt, quam poſſit conferre cum brachio cadaveris; in ſecunda vero tabula, brachium, cui pinguedo eſt ablata, datis etiam cum limitibus figuris & umbris apparet, & in tertia tabula apud VESALIUM v. gr. apparet ſic ſitum eſſe hunc muſculum & hunc. In his tabulis videat junior anatomicus, an in ſuo, quod ſecat brachio, eadem ratione res ſe habeat. Qui inſurrexerunt in uſum tabularum, id tantum fecerunt (ut FAL-

(a) Utique in Myotomia minori ſollicite eam adminiſtrationem propoſuit. Paulo ante tamen *LEONHARDUS TASSIN*, Pariſiis an. 1678. in ſuis *adminiſtrationibus* jam citatis modum ſecandi muſculos, ſed rudem dederat. Negaverat muſculos uvulæ exhiberi poſſe, neque arytænoideum, neque in pharynge muſculos præter ſtylopharyngæum & OEſophageum habet.

(b) Utique Proſector iſte *BARTHOLINI* magnum adplauſum reperit, cujus *culter* & Trajecti 1706. 12. & nuper an. 1740. Londini Anglice verſus in 8. prodierit. De oſſibus & muſculis inprimis, quales tunc cogniti erant, adminiſtrationes ſcripſit, reliquas partes Anatomes vix attigit.

Sed poſt ea tempora *J. R. C. GARENGEOTI* in *myotomie humaine & canine*, Pariſiis 1728. 12. edita muſculorum, quales Pariſiis vulgo demonſtrabantur, præparationes tradidit, fuſe, & ampliter.

JOHANNIS FRIDERICI CASSEBOHM methodus ſecandi muſculos. Hall. 1739. 8. & Germanice cum titulo *Kunſtmäſſige anvveiſung zur zergliederung der Maüslein*, Hall. 1740. 4. paulum mutata & parum aucta. Breviter ſcripſit, & aliqua in *ALBINIANO* ordine carpſit, & ſemina quædam encheireſeon ſparſit, in muſculis uvulæ fuſior.

D. LIETAUD cum *tentaminibus* ſuis adminiſtrationes etiam difficiliores muſculorum organi auditus aliorumque conjunxit.

HENRICI FRIDERICI PETERSEN Grundliche anvveiſung zur zergliederung des mauslein des menſchlichen körpers, Hamb. 1749. 8. cum illarum partium nominibus germanicis, atque minutiarum negligentior.

(a) RIO-

FALLOPIUS & RIOLANUS) (*a*), quia forte impensas ferre non potuerunt; aut quod artem hanc facilem reddere noluerint.

1. Hic laudandus est unice VESALIUS, sed non contractus ille (*b*) VESALIUS, nam in illis tabulis deficiunt multa, ut ipse protestatus est, cum eas publice editas videret.

2. SPIGELIUS Amstelodami editus est anno 1645., a JOH. *van der* LINDEN, medicinæ olim Professore Lugduni Batavorum: tabulæ proprie sunt CASSERII Placentini, detectæ sunt per DANIELEM BUCRETIUM: inde vero ad SPIGELIUM pervenerunt. Hic Auctor quoad figuras optimus est, non ita quoad textum (*c*).

3. Huc referantur Clarissimi BIDLOI tabulæ, quæ habentur elegantissimæ: Editus est ejus Liber Amstelodami an. 1685. & mox divenditus fuit, sed impressus est Londini an. 1698. cum nomine COWPERI; ea enim editio fuit certe tantum furtiva seductio COWPERI, & dolendum est, quod tantus vir eo descenderit (*d*). Tabulas certe habet optimas, descriptiones BIDLOIANÆ nullius sunt momenti.

Aaa 2 COW-

(*a*) *RIOLANI* locum vide *Anthopograph.* p. 53. ubi judicium suum interposuit, de iis, quæ tunc exstabant, anatomicis iconibus. Neque tamen omnes icones proscripsit, & laudavit, quæ merebantur, & unice monuit, ne nimis figuris fideretur.

Difficultas, credo, eos viros absterruit. Icones enim anatomicæ, ut experiendo didici, parari nequeunt, nisi conjunxeris nitidam omnino præparationem, cum lenta & prudenti periti Pictoris opera. Otium præterea requiritur, quo sæpe Professor, docendæ juventuti destinatus, omnium minime abundat. Pauci adeo in iconibus felices fuerunt, *ARISTOTELES* multis locis suas excitat *hist. anim.* L. I. c. 17. L. III. c. 1. L. IV. c. 1. *EUSTACHIUS* inprimis hic excelluit, qui *VESALIANAS* ut expungeret, vasa nervosque in suo inter musculos situ, perutili instituto, musculos vero cum suis ad ossa adhæsionibus expressit, mira aliquando in intricatis partibus peritia usus.

(*b*) Editiones nempe solæ adhibendæ sunt, quas laudavimus, Basilenses 1543. 1555. Pulchras præterea icones habet *Epitome* Bas. 1542. Abstinendum autem ab omnium aliarum editionum usu. Veneta qua opus de corporis humani fabrica recusum est 1568. fol. & in qua figuræ valde diminutæ sunt. Germanica *BAUMANNI* opera Norimb. 1551. fol. excusa, satis cæterum elegante. Anatomes totius ære incisam delineationem dedit etiam *JACOBUS GREVINUS*. Paris. 1569. fol. & icones epitomes & operis ipsius *VESALIANI* satis nitide, sed sæpe contracte in æs incisas habet. *Vivæ denique imagines corporis humaniformis expressæ prodierunt* Antvverp. 1572. 4. maj. in quibus *VALVERDIANÆ* tabulæ exscriptæ habentur. De *VESALIANIS* cæterum iconibus judicium supra tulimus. Vasorum & nervorum figuras penitus inutiles & falsas esse expertus sum, neque bonas viscerum. Musculi, ad habitum exprimendum, & ossa præstant reliquis. Musculorum etiam tabulas exscripsit *TORTEBAT* in *Abregé d' Anatomie accommodé aux arts de peinture & de sculpture*, & edidit Paris. 1668. fol. Sed eas a *TITIANO* delineatas fuisse male addit, cum Pictoris sui nomen minime dissimulaverit *VESALIUS*.

(*c*) *JULIUS CASSERIUS* multis annis Pictorem Eduardum Fialettum, & Sculptorem Franciscum Vallesium domui aluit (*BUCRETIUS* in præf. ad edit. Venetam iconum *CASSERIANARUM*). Paucis in figuris ossium inprimis *VESALIUM* expressit, plerasque novas dedit, non raro vitio Sculptoris corruptas maxime in Angiologicis, cæterum nitidas & magnificas. *JOHANNES BROWNIUS CASSERIANAS* multo corruptiores reddidit.

(*d*) Merito carpit *COWPERUM PRÆCEPTOR*. Etsi enim *BIDLOUS* Chirurgus ante honores suos fuerit (*SCHELHAMMER progr. de proport. destruct.*) icones suas male subinde explicaverit, ut erat vitæ solutioris, non ideo *SWAMMERDAMII* fuerunt opus, quod minime vere ipsi tribuit *COWPERUS* (*Euchar.* p. 25.), neque probari potest, quod solo nomine *BIDLOI* eraso, emtas ab Amstelodamensi Bibliopola centum & quinque tabulas *COWPERUS* pro suis ediderit. Vide de ea re querelas *BIDLOI* in *COWPERO citato coram tribunali*, Leidæ 1700. 4. & responsionem,

minime

COWPERUS equidem multa addidit, ut fatear, sed tamen totum opus est BIDLOI, ejusque editio optima est, sed tantum illis, qui Anglicam Linguam intelligunt; & meretur vel ideo præferri primis editionibus, quia litteras multas addidit COWPERUS, ubi deerant, & quia egregia observata Chirurgica post singulam partem adjunxit (*a*).

minime firmam *COWPERI* in Eucharistia, quæ Londini 1702. 4. prodiit cum *glandularum ductuumque excretoriorum* descriptione. Judicium supra dedimus.

(*a*) Posteriores *COWPERI* icones in myologia magna, inter mediocres refero: *MORGAGNIANAS*, quæ paucæ sunt, ad nitidas & elegantes, *SANTORINI* ad minutas, doctas & divites, *CANTIANAS* & *CHESELDENIANAS* ad eas quæ sunt infra optimas, D. *GAUTIER* potius ad inferiorem classem, *CORNELII* de *COURCELLES* in capite ad elegantes & speciosas, *ALBINIANAS* ad primum ordinem pulchritudinis, utilitatis & raritatis recenseo.

SECTIO IV.

DE VISCERIBUS CORPORIS HUMANI.

CAPUT I.

De Splanchnologia in universum.

Hisce cognitis ordo vocat ad intellectum viscerum. Vocant aliqui hanc partem anatomiæ *Enterologiam*, nam ἔντερον non tantum designat intestinum, sed omnia viscera; hinc Enterologia, λόγος enim est sermo, est dissertatio de visceribus internis; vocatur quoque *Splanchnologia*, nam σπλάγχνον viscus est.

Objicies studiosis tutius esse Angiologiam, seu distributionem vasorum prius indicare; verum difficulter id fieri poterit, cum vasa plurima per viscera transeant, iisque adjaceant; nam quomodo arteria pulmonalis, arteria magna, vena portarum, &c. possent describi, nisi descripta prima essent illa viscera, ubi transeunt, aut oriuntur? hinc medicinæ studiosis optime consultum habetur, si post myologiam, adjiciatur hæc anatomiæ pars.

Viscerum nomine intelligitur machina major, vasis constans, cujus effectu mutantur humores, in emolumentum totius corporis.

Multa ubique ajunt de viscere, sed meliorem definitionem exspectamus. Pulmo certe est viscus, quia humores chylosos mutat, & musculosa machina est mutans humores crudos in emolumentum corporis. Ob eamdem rationem hepar, lien, cerebrum, &c. sunt viscera.

Cum dicimus esse machinam vasculosam, viscera ab ossibus & cartilaginibus distinguimus, quæ non habent tot distincta vasa.

Quum dicimus esse machinam mutantem, hoc fit, ut distinguamus a musculis, nam illi etiam corpora admodum vasculosa sunt.

Quando dicimus majorem machinam, &c. hoc fit, ut a reliquis glandulis distinguamus.

Egregius campus sese offert de inventis circa viscera; sed brevi compendio tentabimus enarrare omnia inventa, quæ inclaruerunt in historia cujusque visceris, tumque Auctores adjungemus.

CA-

CAPUT II.

De Corde.

SOlet memorari inter viſcera princeps cor, quod quidem proprie non vocandum eſt viſcus, ex definitione data, & potius muſculus dici meretur; hinc ejus ſubſtantiæ, quatenus muſculoſæ cognitio ex myographia haurienda eſt. Sed tamen, qui accurate hoc viſcus, quatenus numeratur inter viſcera, cognoſcere vult, legere debet Libellum LOWERI (*a*) antea citatum *de Corde*, in quo Libello cordis integumenta, ſubſtantia, vaſa, &c. deſcripta continentur, melius quam alibi.

(*a*) Antiquiſſimus Libellus de *corde* exſtat inter Hippocraticos, quo inp rimis valvulæ venoſæ & arterioſæ deſcribuntur, & humor pericardii & ventriculi, eorumque proportio. Spurius autem eſt, neque *GALENI* tempore agnitus.

In corde etiam anaſtomoſes fetus proprias ſatis accurate deſcripſit *CL. GALENUS* in L. *de uſu partium*. Idem de uſu valvularum venoſarum cordis recte ſenſit, & ex iis minorem circulationem eruit, in eodem *de uſu partium opere*. De oſſe cordis egit etiam in Elephanto quæſito.

Libellus *de corde*, qui inter Hippocraticos exſtare dictus eſt, ſpurius omnino videtur, etſi cum *triumpho & querimonia cordis GEORGIUS SEGERUS* ediderit diſſertationem de *HIPPOCR.* lib. *περὶ καρδίης ortu legitimo*, Baſil. 1661. 4. qua eum libellum defendit, & ſilentium *GALENI* & *EROTIANI* excuſat. In eundem librum in *noctæ* X. commentatur *J. NARDIUS*, & contra *HARVEIANAM* circulationem ſanguinis aliqua non graviſſima objecit.

ANTON. LUDOVICUS de re medica Ulyſſipon. 1540. fol. habet de corde L. * *DOUGL.*

ANDREAS VESALIUS in L. VI. de hoc viſcere egit, ejuſque ſitum, externas & vulgatiores conditiones, annulum venoſum, quem in valvulas triglochines vel mitrales dividunt, pericardium, mediaſtinum & alia rectius propoſuit. Cor in diaſtole brevius, in ſyſtole longius fieri dixit, quem *RIOLANUS* & nuper clari viri ſunt ſecuti.

IDEM in *examine obſervationum Fallopii* non bene de anaſtomoſibus egit, uti ne *FALLOPIUS* quidem. Motum denique cordis in vivis animalibus deſcripſit L. VII. *de fabr. corp. hum.*

JAC. MILICHII oratio *de cordis partibus & motibus*. Wittemb. 1551. 4. (*B. LEHM.*) *

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS cordis arterias duas, venam anteriorem, inferiorem, pulmonales quatuor, ſitum transverſum cordis, valvulam venæ coronariæ, valvulam denique ſuam depinxit & deſcripſit in L. *de vena ſine pari*, & in Tabulis poſthumis XV. XVI. Situm etiam tranſverſum adſeruit *COLUMBUS*, de quo inter circulationis Auctores agetur.

JULIUS CÆSAR ARANTIUS notiſſima corpuſcula in valvulis arterioſis nominavit, circulationem minorem pervidit, in *obſervationibus anatomicis*.

VOLCHERIUS COITER experimenta in cordis motu in animalibus fecit, præcedere ſyſtolen auriculam ſyſtolen in corde demonſtravit.

JOHANNES BAPTISTA CARCANUS in *Anatomes* ſuæ Ticini editæ 1574. 8. L. I. Chartis impreſſo 44. accuratius paulo foramen ovale, & ductum arterioſum deſcripſit, *VESALII* & *FALLOPII* errores correxit, quorum iſte foramen ovale omiſerat, ille canalem arterioſum in foramen mutaverat. Valvulas etiam venæ ſine pare refutat. Directionem tamen ſanguinis per arterioſum ductum euntis invertit.

SAMUEL WEISSEMANNI de facultatibus & operationibus cordis tractatus cum brevi cordis anatome, Wittemb. 1592. 8. * *B. PL.*

NICOLAI TAURELLI de cordis humani natura & viribus, Altdorf. 1585. 4. *

LEONHARDUS BOTALLUS foraminis ovalis iconem cum mala theoria dedit, non meritus honorem ut particulæ dudum notæ nomen imponeretur. Editio prima eſt cum *L. de Catarrhis*, Lugduni 1565. 16. Mea ab *HORNIO* procurata eſt.

JULII

alibi. Verum tamen fatendum eſt, illum prætermiſiſſe quædam, quæ poſtea ab alio

JULII JASOLINI de aqua pericardii & cordis pinguedine Quæſtiones anatomicæ, Neapoli 1573. 8. (*DOUGL.*) & Hanoviæ 1654. atque Francof. 1668. 4. editæ nullius momenti ſunt.

SIMONIS PIETRE de vero uſu anaſtomoſeon cordis in fetu. Auguſt. Turon. 1593. 8. & *nova demonſtratio & vera hiſtoria anaſtomoſeon vaſorum cordis in embryone cum corollario de facultate vitali cordis in embryone non otioſa*, Turon. 1613. 8. * (*DOUGL.*)

EUSTACHII RUDII de naturali & morboſa cordis conſtitutione, Venet. 1600. 4. quod in Bibl. Platn. inſcribitur *de virtutibus & vitiis cordis*, Venet. 1587. 4. *

FRANCISCI ROUSSET Exercitatio medica, ſive *aſſertiones novæ veri uſus anaſtomoſeon cardicarum fetus ex utero materno ſanguinem trahentium in ſuos pulmones cordi præparaturos*, Pariſiis 1603. 8. *

JAC. COCUS de corde & arteriis & pulmonibus, VVittemb. 1604. 4. * (*B. RIV.*)

HANNIBALIS ALBERTINI de adfectionibus cordis L. III. & *problema de membrorum principatu*, Venet. 1618. 4. Cæſenæ 1648. 8. * (*DOUGL.*)

JULIUS CASSERIUS icones aliquas cordis cum nervo recurrente dedit, ovalis vero foraminis & Præceptor ejus *FABRICIUS* & *ANDREAS LAURENTIUS*, & *MICHAEL RUPERTUS BESLER*, & *CÆCILIUS FOLIUS* in L. *de ſanguinis via a corde dextro ad ſiniſtrum*, Venet. 1639. 4. Francof. 1641. 12. qui per totam vitam patere credidit, non bene.

CÆCILII FOLII l. c. editio Veneta legi debet, cum in Francofurtenſi editione icones vitioſæ ſint.

P. GASSENDI de ſepto cordis pervio, Leid. 1639. 12. & cum Pinæo. Leid. 1641. 12.

GALENI ſententia de nupero Botallianorum invento, Patav. 1640. 4. * videtur contra *FOLIUM* eſſe.

CONRADUS VICTOR SCHNEIDER eruditam *de corde* diſputationem ſcripſit. VVittemb. 1641. 12.

JOH. FABER poſt *FRANCISCI HERNANDEZ* hiſtoriam Mexicanam minime malam anatomen dedit cordis teſtudinis.

PETR. OELHAFIUS de corde, Dantiſc. 1643. 4. * *B. PLATN.*

NATHANAEL HIGHMOR Iſthmi *VIEUSSENII* non optimam dedit iconem, cum nomine ſtrigæ. Cor in ſyſtole brevius docet reddi.

Lymphatica vaſa cordis pinxit *OL. RUDBEKIUS* in *duct. ſeroſ. iconibus*, deinde *ANTONIUS NUCKIUS* in *adenographia*.

GUILIELMUS HARVEY, præter experimenta ad circulationem, quæ alibi laudavimus, plura ad motum cordis contulit explicandum, tum *JOHANNES WALÆUS* in duabus epiſtolis.

MAUR. HOFMANNI de motu cordis & cerebri, Altdorf. 1653. 4.

M. AUR. SEVERINUS in *L. de piſcium reſpiratione* cor piſcium deſcripſit.

ECCARDUS LEICHNER de cordis conſtitutione, Erfurt 1657. 4. *

G. SEGERI triumphus & querimonia cordis cum Diſſ. de *HIPP.* L. περὶ καρδίης ortu legitimo, Baſil. 1661. 4. poſt editionem minus plenam Hafnienſem 1654. ad controverſiam de ortu venarum ex hepate inprimis pertinet.

NICOLAUS STENONIS F. primus cor ſubtilius diſſecare adgreſſus eſt, in *ſpecimine obſervationum anatomicarum*, Hafniæ 1664. 4. Fibrarum deſcriptionem dedit. In epiſtolis ad *BARTHOLINUM* experimenta etiam ad motum cordis confert *Cent.* III. *ep.* 99. *Cent.* IV. *ep.* 24. & alias. In *Actis Hafnienſibus* II. n. 46. motum cordis & venæ cavæ egregie deſcripſit: tum in *Myologiæ ſpecimine*.

Nervos cordis, neque nimis vere depinxit *T. WILLISIUS* in *L. de cerebro & nervis*, & in iis ligatis aut ſectis experimenta fecit.

ANT. DEUSINGII Diſſ. *de motu cordis & ſanguine*, Groning. 1651. 1655. 12. *Ej. Diſp. antiſylviana de calido innato & aucto in corde ſanguinis calore*, Groning. 1663. 12. & alia *Diſp. Antiſylviana de motu cordis & arteriarum*, ib. eod. anno, theoriæ meræ.

ANT. DEUSINGII etiam eſt *in ſylvam Echo*, Groning. 1663. 12. & *ſylva cædua jacens*, ibid. 1665. 12.

SAM. HASENREFFER de corde, Tubing. 1656. 4. *

Pri-

alio descripta sunt; hinc addantur RAYMUNDI VIEUSSENS *Observationes de cordis*

Primus justo opere anatomen cordis adgressus est *RICHARDUS LOWER*. Is prodiit cum titulo *de corde, motu, colore & transfusione sanguinis*, Lond. an. 1669. 8. Amstel. eod. anno, & capite *de catarrhis* auctior, Leidæ variis annis, iterumque Londini 1680. 8. Gallice et iam redditus Parisiis recusus est 1679. 8. Fibras musculosas cordis ex brutis animalibus, & non verum tuberculum descripsit, & in universum neque bonas icones dedit, neque descriptiones accuratas. Sed experimenta per vivorum corporum sectiones facta curiosa & perutilia addidit ad motum cordis, chyli & sanguinis facientia, multasque eo tempore epidemicas opiniones expunxit. Transfusionum & infusionum Auctor ex præcipuis fuit. Judicium vero acerbum non moror *C. BARTHOLINI*, qui Libellum *de corde* dum promittit & icones, *LOWERIANA* vel erronea esse, vel a *STENONIS* F. profecta objecit (*BLAS. anat. anim.* p. 5.)

Sed ante *LOWERUM* anno jam 1657. innotuisse sibi fabricam cordis (similem fere *LOWERIANÆ* & perinde habentem rectas in superficie fibras) scribit *BORELLUS de mot. anim.* L. II. *Prop.* XXXVII. Vires vero ejus musculi ex propria theoria primus æstimavit, & pene immensas fecit; contractionis genus adsignavit pene occultum, ut interne turgeret, cavitates evacuaret, extus parum mutaretur.

Londinensis editio *LOWERI* anni 1680. 8. citata est, cum iconibus minoribus in unam tabulam conjectis. Leidæ etiam nuper 1749. 8. nitide idem liber recusus est.

AMSTELODAMENSES in *collegio anatomico*; *JOHANNES* de *MURALTO* in *vademecum anatomico*; *FRANC. SYLVIUS* in *diss.* VII. *JACOBUS BACK* in suo *de corde* Libello; *PEYER* in *pareg.* VII. cordis motum in vivis bestiis observarunt.

De Pericardio etiam *J. C. PEYERUS* egit in Parergo III. De valvula venæ coronariæ *ISAAC CATTIER in observationibus*. De cordis motu philosophatus etiam est in Tr. IV. *CL.* Mayovvius.

In *Philosophicis Transactionibus* præter plurima loca ad infusionem vide *TEMPLER* de motu cordis n. 93.

Icones cordis & vasorum *COWPER* n. 270.

Valvula *EUSTACHII* eodem Auctore n. 280.

JAMES DRAKE de respirationis influxu in cordis motum n. 281.

LEEUWENHOEK de motu cordis in piscibus n. 319.

BUSSIERE anatomen cordis testudinis terrestris n. 328.

Experimenta cum ligatis nervis cordis capta n. 335.

JURIN de viribus cordis egit, & *IDEM* de iisdem contra *MORLANDUM* & *KEILIUM* n. 358. 362.

NICHOLLS mensuræ sinuum & vasorum cordis n. 410.

AMYAND foramen ovale apertum n. 439.

CL. NIC. LE CAT de foramine ovali icones novæ & observationes n. 460.

AL. STUART cor artificiale *ibid.*

THEODORUS KERKRING in *spicilegio observat.* cordis triventris valde paradoxam observationem habet, & duarum arteriarum pulmonalium.

JAC. DENYS in *confer.* XIV. de cordis motu experimenta habet, & brevius agendo fieri defendit.

JOSEPHI MAGNASSI disq. physic. de motu cordis & cerebri, Paris. 1673. 4. * *PLATN.*

In *THOMÆ BARTHOLINI anatome* posterioris editionis, Leid. 1674. 8. in descriptione fibrarum cordis sequitur *NICOLAUM STENONIS F.* & proprias addit icones. Experimenta etiam ad motum utilia habet.

JAQUES CHAILLOU in *recherches sur le mouvement du sang, du Cœur, & de ses vaisseaux*, &c. Paris. an. 1675. & 1699. edito, *HARVEIANA* placita defendit.

In Parisinis dissectionibus ex anatome comparata valvulæ Eustachii aliqua memoria reperitur, & foraminis ovalis, ut in amphibiis se habet. *PERRALTUS* etiam in *mécanique des anim.* de corde, ejus valvulis, & motu egit, *Essays de Phys.* T. III.

NICOL. PECHLINUS in *diss. de cordis motu* Kilon. 1676. 4. & in *collect. disp.* T. II. & fibras

cordis structura interiori, vasorumque non ita descriptorum & detectorum. (a) In Libro EJUS in folio *de Neurologia*, quædam etiam de cordis structura inveniuntur, quem Librum commendabimus, quando de nervis agemus. Verum præter hunc tractatum eadem longe melius descripsit VIEUSSENIUS in Libro *de principiis misti* (b), qui Liber est in quarto, & in quacunque Bibliotheca meretur contineri, editus Lugduni in Galliis an. 1688. A pagina 79. hujus Libri, usque ad paginam 120. Auctor occupatur in describendo corde, cum eo titulo nihil minus expectaretur. In eo Libro egregiæ sunt observationes de decursu vasorum, & fibrarum, & efficacia ipsius cordis. Fateor equidem, sententias proponere omnibus non æque arridentes, ut de fermento cordis (c), sed non faciunt hæc ad illud, quod quærimus, cum structuram tantum velimus; hinc quatenus anatomice tantummodo agit VIEUSSENIUS, multa egregia habet. Ibi videbimus, cor trudere sanguinem, ut transsudet in ipsa cava cordis, quod antea nemo, quantum novi, observaverat, nempe per arteriam, non modo in venas coronarias, & in auriculam dextram protruditur sanguis, sed etiam liquidum injectum per arteriæ coronariæ fines in cava cordis, & cava auricularum, non modo per arterias, sed per ductus & fibras & motus in vivo animale observationem descripsit. Apicem ad cordis basin inquit accedere.

Apud *J. JAC. WEPFERUM* in L. *de cicuta aquatica*, Basil. 1679. 4. plurimæ ad motum cordis ex vivis animalibus exstant observationes, tum experimentum de motu cordis per flatum suscitabili. Hoc etiam *BRUNNERUS* habet *de pancreate*, & *PEYER. parergo* VII.

MARTINI LISTER in variis de insectis aquaticis Libellis multa ad anatomen cordis comparatam contulit. In *Journy to Paris* an. 1699. 8. edito ad *MERYANAM* litem observationes adspergit. In *Cochlea anatome* motum cordis voluntarium huic animalculo tribuit.

PETR. HOUFWENII de corde ejusque structura & usu, Upsal. 1681. 8.* *BIBL. PLATN.*

D. LAMY in *discours anatomiques*, Bruxell. 1679. 12. utilitatem pericardii longo, & Lucretiano sermone, negavit.

In *Diario Eruditor.* 1681. n. 14. catellorum historia habetur, quibus cor nudum extra pectus pendebat.

SAMUEL COLLINS multa ad anatomen comparatam inprimis piscium addidit.

MARCELLUS MALPIGHIUS cordis bombycum motum accurate descripsit in *posthumis*.

GUALTERUS CHARLETON, Three lectures on the motion of blood, structure of the heart and causes of the pulse, Londini 1684. 4. Mucronem basi inquit accedere.

J. STEPH. ADAMI de osse cordis Cervi, Giess. 1684. 4.

(a) *RAIMUNDUS VIEUSSENS* in *Neurographia* experimenta per vivorum animalium sectiones habet, nervos cordis multo plenius *LOWERO* descripsit & *WILLISIO*. Fibras etiam in homine omnes spirales, in animalibus aliquas rectas esse observavit. Stimuli vim agnovit.

(b) Idem in *Tractatibus de remotis & proximis mixti principiis, & de natura, differentiis & caussis fermentationis*, Lugd. 1688. 4. fibras cordis describit, aliter quam prius factum & isthmum suum. Icones rudes malæque.

IDEM in *nouvelles découvertes sur le cœur*, Paris. 1706. 12. ingressum sanguinis & liquorum injectorum ex arteriis coronariis in cor, fibras cordis musculosas denuo, & caussam motus cordis multiplicem describit.

IDEM in *Tr. de la structure & des causes du mouvement du cœur*, multo plenius historiam anatomicam cordis exposuit. Prodiit Tolosæ 1715. 4. Arterias cordis exhalantes repetit. Arterias coronarias cordis & venas sollicite describit, addit arteriam profundam, venas innominatas, sinus venosos auricularum. Fibrarum descriptio intricata est. Multum etiam observationis ex morbosa fabrica habet: sed nimium utique theoriæ.

IDEM in *Tr. des liqueurs*, eodem anno edito, experimenta chemica in aqua pericardii facta, & ductulos ejus aquæ excretorios descripsit, sed istos, credo, suspectos.

(c) Nempe sanguinem arteriarum coronariarum sanguinem venosum reliquum perficere.

ductus & sinus transit, hinc in corde duplex detegitur circulatio, nempe. 1. Cor sinistrum pellit sanguinem in arteriam coronariam, quæ eum ubique defert ad venas coronarias & auriculam dextram: ea via apud omnes Auctores describitur; verum 2. ex VIEUSSENII observatione primo, quantum novi, constitit, sanguinem pressum in arteriam coronariam consuetissima quidem, frequentissima & maxima via, per venas coronarias transire, sed per arterias quasdam, nemini prius dictas, etiam sanguinem in cavitatem cordis protrudi; hinc sanguis duplex in cor stillat, 1. qui per auriculam dextram in cor dextrum, & per auriculam sinistram in cor sinistrum effunditur, & 2. qui per arteriæ coronariæ fines ultimos in cavitates cordis immittitur. Hæc verissima esse etiam postea in hac Academia per experimenta plurima probavit in thesi sua inaugurali *de Circulo sanguinis in corde* A. C. THEBESIUS an. 1708. Hoc nunc experimento aliqui stabilire fermenta voluerunt, ut nempe ille sanguis, qui per vasa minima, a VIEUSSENIO detecta, in cavitates cordis stillat, permistus alteri, esset fermentum mutans sanguinem venosum, qui per auriculas influit. Hæc est VIEUSSENII sententia, quæ certe non est probabilis, neque ullo ratiocinio, neque ullo experimento ab Auctore suo demonstrata.

Qui præter hos de corde scripserunt non multi sunt, qui novi & boni quoddam habeant (a). Clarissimus tamen & indefatigabilis anatomicus FREDERICUS

 RUY-

(a) *J. B. SCARAMUCCI de motu cordis* Sinogalliæ 1689. 4. * recusum in Diario Parmensi 1689. p. 163. seqq. Pro alterno motu ejus musculi explicando obscuram sententiam proposuit, in contractione sanguinem in venam coronariam impelli docuit, venas vero repleri a constrictione arteriarum.

FOREST de motu cordis. Præside *J. BOHNIO* 1690. 4. mucronem basi vidit accedere.

J. M. HOFMAN de pericardio Altd. 1690. *

G. C. SCHELHAMMER in Disp. *de aqua Pericardii*, Jen. 1694. 4. aliqua de ejus natura & origine experimenta chemica & anatomica protulit.

De *LAUR. BELLINI* opusculo de motu cordis alibi dicetur.

In *CAR. DRELINCOURTII canicidiis* habentur historiæ observati motus cordis.

Eo tempore incepit lis de *MERYANO* systemate. Et *JOHANNES* quidem *MERY*, dexter anatomicus, quem cum *RUYSCHIO* aliqui compararent, (*HEUCHER* op. p. 787. *LISTER Journy to Paris*) cæterum mediocri judicio & parum practicus homo, (eodem teste *HEUCHERO*), in *Anciens Mémoires de l' Acad.* 1692. & in *Progrès de la Medecine*, Paris. 1697. & in *Mémoires de l' Acad. des Scienc.* 1699. & fusius in Libello *de la circulation du sang*, Paris. 1700. 12. motum sanguinis per foramen ovale inverso modo proposuit, ut a sinistro sinu in dextrum rediret, qua occasione diligenter foramen ovale descripsit. Suam etiam sententiam valide tuitus est in *Mém. de l' Acad.* 1699. & 1703. ubi fuse *DUVERNEYUM* refutat, & in *Réfléxions sur la description du cœur de la Tortue faite par M. BUSSIERE*, *& sur la Lettre approbative de M. PETIT* (*JOURN. de TREV.* 1713.) ubi unum esse ventriculum negat, quatuor non tres esse arterias docet, &c. & in *Tr. Physique*, &c. Paris. 1705. 4.

Sed etiam ipsa *ACADEMIA* fere in ejus sententiam transiit, & demonstravisse eum, quæ descripserat, testata est, *BOURDELINUS* inprimis, & *LITTRIUS*, qui an. 1701. pro eo, amico suo, dicit. Deinde *PETRUS SIMON ROUHAULT* Chirurgus, qui Turini vixit, novis argumentis a robore sinuum ductis aliisque sententiam *MERYI* confirmavit in suis *osservazioni anatomico-fisiche*, Turin. 1724. 4. n. IV. & V. in *discours sur les changemens qui arrivent dans la circulation du sang*, Turin 1718. 8. & in *réponse à la Critique de M. Winslovv*, ibid. 1728. 4.

Sed

Sed contra, ab ipso retro anno 1697., cohors scriptorum in *MERYUM* incubuit. Et DU *VERNEYUS* quidem princeps est, dum cor Testudinis & aliorum animalium amphibiorum in Monumentis an. 1700. describit. Tum *M. SYLVESTRE* in *Lettre à M. Regis où l'on examine le sentiment de M. Mery*, Paris. 1699. (J. des Sav. 1700. p. 202.). Et M. *BUSSIERE* in *Lettre à M. BOURDELIN pour servir de réponse à M. MERY*, Paris. 1698. 12. in qua passim *MERY* observationes in dubium revocat, & de corde Testudinis cum ipso pugnat: motum etiam alterum cordis cum auriculis observat, & in *nouvelle description anatomique du coeur de la Tortue d'Amerique*, *Phil. Transf.* n. 328. & Paris. 1713. 12.

Deinde *PHILIPPUS VERHEYEN* in *Lettre écrite à un M. Chir.* Paris. 1698. 12. & in *seconde Lettre à un anatomiste de Gand*, Paris. 1698. 12. in Tomo II. *Anatomes sua*.

Denique *DAN. TAUVRY de la génération*, &c. Paris. 1700. 12. & alii, majorum operum scriptores *MORGAGNUS* & *C. J. TREWIUS*, in *MERYUM* scripserunt. Ego nuper an. 1748. in *programmate*, cui icones adjectæ sunt ovalis foraminis & Eustachianæ valvulæ ad hanc litem aliquam lucem adferre conatus sum.

JACOBUS vero *BENIGNUS WINSLOW*, cum mediam sententiam proposuisset, qua *MERYANA* cum *HARVEIANA* conciliatur, in *Mémoires de l'Acad. des Sciences* 1717. & 1725. & ea a *H. A. NICOLAI* reciperetur in Diss. *de vasor. directione*, tamen offendit. Fuse enim contra eum scripsit *LUDOVICUS LEMERY* in *Mém. de l'Acad.* 1739.

Contra *JAC. BEN. WINSLOW* scripsit etiam *P. SENAC* in Libro *du cœur*.

De lite autem *MERYANA* & *MERYI* præparationibus & experimentis pro suo systemate legatur omnino *LISTERI* iter in Phisicis jam laudatum, qui sub initio litis, cum ea maxime ferveret, *MERYI* testimonia propius vidit, non valde ab ejus opinione alienus.

In *Acad. Regiæ Scientiarum Parisinæ monumentis*, anni 1699. habetur cor in fetu triventre, seu quale testudini est.

PARENT Descriptio fibrarum cordis 1702.

Ligato nervo intercostali cordis quies in fele 1706.

Cor pericardio adnatum 1706. 1712.

Musculorum cordis duorum descriptio, & ventriculos separandi modus, & valvularum venosarum artificium *WINSLOW* 1711.

Cor extra pectus 1712.

ROUHAULT de causa motus sanguinis in fetu 1714.

WINSLOW de valvula Eustachii 1717. & 1725.

J. A. HELVETII mensuræ ventriculorum cordis 1718.

HUNAULD & *BASSUEL* Cor in motu suo contrahi & brevius fieri 1731.

WINSLOW ibid. potius angustius reddi.

Nervus ex plexu semilunari abdominis ad cor redux *HUNAULD* 1734.

Foramen ovale apertum in adulto 1735. 1740.

LE CAT vena coronaria subclaviæ inserta 1738.

Ad motum cordis experimenta *DE BREMOND* 1739.

Cor sub dextra papilla saliens 1743.

Cor brevius reddi in systole *FERREIN* & *PERSON* ibid.

G. BAGLIVUS cum Libro *de fibra motrice & morbosa* edidit de circulatione sanguinis in testudine experimenta cum ejus animalis cordis anatome, Perusiæ 1700. 4.

In *J. FANTONI dissertationibus anatomicis*, quæ an. 1701. 8. Turini prodierunt, & quarum eæ, quæ de abdomine & thorace agunt an. 1711. recusæ sunt 4. titulo *anatomia C. H.* & hic & ubique potest conferri.

HORATIUS de *FLORIANIS*, in sua pro *MALPIGHIO* adversus *SBARALEAM* apologia, fibras rectas cordis ad bubulum genus recte relegavit.

C. BARTHOLINUS in *Anatomico specimine*, Hafniæ 1701. 4. Amstelodami 1702. 8. papillares musculos cordis dextri plures, sinistri pauciores, fibrarum cordis simplex stratum in se ipsum redeuns, fere ut *STUARTUS* descripsit.

PETRI CHIRAC Libellum de corde prodiisse lego an. 1701. (4. nisi fallor). Ejus autem experimenta aliqua, quibus demonstratur cordis motum non pendere ab arteriis Coronariis, habet *BESSE* in *Disc. analytique*. Ipsum Libellum nunquam apparuisse *DEMETRIUS* Auctor est. *Machiavel en Médec.* I. p. 122.

De

De P. CHIRAC PETRUS SENAC scribit, eum archiatrum fermentationem in corde statuisse ex materia acida de sanguine natam, quæ in loculos fibrarum fluat.

HENRICUS RIDLEY in *obſſ. de asthmate, hydrope*, &c. Londini 1703. 8. editis foraminis ovalis icones & descriptionem dedit, non absque utilitate futuram, si obscuritatem aliquam superaveris, chordulas etiam seu cornicula valvulæ ovalis oftii invenit.

J. B. MORGAGNUS in cordis historia multa illustravit, foramen ovale, ejus valvulam, & chordulas & valvulas arteriosas, globulos Arantii, alia. In epistola vero posthuma XV. cum VALSALVÆ sinubus aortæ conjunxit observationes plurimas de cordis sinubus, auribus, foramine ovali, Eustachiana valvula, septo cordis, ejusque poris, LANCISIANA hypothesi.

JACOBUS DRAKE in *Antropologia nova*, Lond. 1707. 8. heteroclitam de respirationis & pulsus concentu opinionem proposuit. Cor in situ ad COWPERI delineationem expressit.

CHRISTIANUS STROEM in *nova theoria machinæ animalis*, Amstelod. 1707. 12. motum perpetuum cordis & respirationis per causas mechanicas explicare conatus est.

JACOBUS KEIL in *tentaminibus physicis*, Lond. 1708. 8. Anglice editis, & sæpe recusis, virium cordis æstimationem inivit, NEWTONIANA de æstimanda vi liquidum projiciente formula usus, valde certe parcam, & alienissimam a BORRELIANA, velocitatem vero sanguinis insignem demonstravit, per experimenta & calculos.

G. ALB. HAMBERGERI Diss. *de Deo ex conspectu cordis demonstrato* in fasciculo exstat, annum non novi.

CHRIST. ADAM THEBESIUS in Diss. *de sanguinis circulo per cor*, Leid. 1708. habita, & Leid. 1716. 8. recusa & Lipsiæ 1739. 4. & JOH. MUNNIK in Diss. *de circul. sang.* Traject. 1709. proposita vasa sanguinem in cordis ventriculos exhalantia repetierunt, & denique D. ROCHET in VII. volumine Diarii Veneti, quod *Galleria di Minerva* dictum est.

GUIL. COWPER in *Myotomia* magna posthuma præter fibras cordis, magis quam alibi fideliter expressas, valvularum etiam arteriosarum naturam, & morbos, & valvulam Eustachii pictam dedit.

J. PHILIPPUS VERHEYEN exhalationem arteriarum minimarum in cor in *anatome* sua experimenta confirmavit.

P. DIONIS cordis motum observavit, digitum conprimi in actione sensit, & brevius fieri docuit.

In J. J. MANGETI *Theatro* observationes nonnullas ad Morgagnianas icones adspersit J. B. BIANCHI.

MICH. ERN. ETTMULLER *de circulatione sanguinis in fetu*, Lipſ. 1715. 4.

J. MARIA LANCISI de cordis historia optime meritus est. Posthumo enim opere *de corde & aneurysmatibus*, Romæ 1728. fol. Venet. 1739. fol. Leid. 1740. 4. (quod promissum in editione operum PACCHIONI, Pagliarini Bibliopolæ castigatius ediderunt Romæ 1745. 4.) edito anatomen totam hujus visceris ab integro orsus, fibrarum ordines, valvulam Eustachii, sinus venosos, valvularum situm, morbos & nervos cordis, vaginas vasorum pulmonalium adgressus est describere. Minime tamen dissimulo, aliqua ita se habere, ut etiam invitus fatear, plenam apud me fiduciam non invenire v. gr. glandularum, quibus humorem pericardii tribuit, excretorios canales: opinio de motu auricularum cum motu cordis homochrono, &c. Observationes aliquas, & eam de valvularum in vividioribus animalibus situ, ut venas tegant, sibi vindicat PETRIOLUS in sua editione EUSTACHII p. 91.

J. M. LANCISI opus *de corde & aneurysmatibus* prodiit etiam Neapoli 1738. 4. quod quidem opus jam in conclavi 1700. scribere cepit.

CHARLES MALOUEN in Tr. *des corps solides & fluides, ou examen du mouvement du cœur, des artères*, &c. Parif. 1717. 12. quantum ex Diariis video, habet ad BORELLUM animadversiones, arteriarum elaterem removet a numero resistentiarum, quas cor superat, &c.

ADAMUS BRENDEL in *Obſ. anat.* Dec. III. vasa exhalantia cordis descripsit, ex suis experimentis.

ABR. VATER in *prog.* ad Diss. *de anatomico acerbius castigato*, VVittemb. 1719. 4. aliqua ad valvulam foraminis ovalis adspersit.

ARENT CANT in *impetuum* Tom. IV. pericardium & verum cordis situm, quem anatome conparata corruperat, bene expressit.

P. ANT. MICHELOTTI de viribus cordis in KEILIUM animadversiones dedit.

JOH. JAC. PEYERI observationes anatomicæ, Leidæ 1722. 8. etiam ad motum cordis in vivis animalibus lucem adfundunt.

J. DOMINICUS SANTORINUS aures & ventriculos dimenſus eſt & arterioſa venoſaque vaſa cordis; cordis dextri majorem amplitudinem ad ſuas cauſas revocavit, glandulas cordis & pericardii negavit; arteriarum coronariarum originem ſuper valvulas recte adſignavit, in *obſervationibus anatomicis*.

WILLIAM STUKELEY Deſcription of the ſpleen, cor, valvulas, & venoſarum valvularum chordas in Elephanto deſcripſit.

MARTINI MARTINEZ obſervationes de corde, Madriti 1723. 4. editæ, rariores aliquas in corde varietates, & cor extra thoracem continent, &c. Recudi curavi in Diſſ. *ſelectarum* T. II.

JOH. TABOR in *experimentationibus Medicis*, Londini 1724. 8. Vim cordis definire adgreſſus eſt per reſiſtentiam, quam iſti præſtant valvulæ: valde minutam etiam deſcriptionem dedit fibrarum muſculoſarum. Sed hæc quidem falſa eſt, ex icone 23. fibraſque rectilineas; illam ad minimum duplo minoris fecit, cum valvulæ aorticæ ad ſummum dimidiam contractionis aortæ vim ferant.

H. A. NICOLAI Diſſ. de *directione vaſorum*, Argentor. 1725. 4. habet dimenſiones cordis utriuſque, ſed erroneas aliquas ad ejus valvulas obſervationes.

J. WOODWARD reliquit egregia experimenta, quæ in *ſupplement and continuation of an eſſay towvards the natural hiſtory of the earth* excuſa ſunt Londini 1726. 8. Plurimis exemplis oſtendere conatur in ſanguine & in ſingulis partibus, non in nervis vitam ſedere. Ea experimenta oſtendunt extracto corde, deletis nervis magnam vitæ partem ſupereſſe.

STEPHANUS HALES propius, quam quiſquam ante eum ad æſtimandam vim cordis acceſſit, inciſis vivorum animalium arteriis, menſurato ſaltu, ad quem ſanguis adſcendit, eoque comparato cum area cordis, unde exſilit. Vide pulcherrimas obſervationes in ejus *Animal ſtatiks*, Londini 1733. 8.

D. SENAC in ſuis *phyſiologicis Diſſertationibus*, quæ cum titulo *commentarii in HEISTERI* anatome an. 1724. & auctius an. 1735. Pariſiis in 8. prodierunt, multa ad motum cordis & ſanguinis tum experimenta attulit, tum etiam ratiocinia. Cauſam pulſus Cordis novam dedit. Nuper audio magnum opus de corde edidiſſe, quod nondum vidi.

D. SENAC opus de corde prodiit Pariſ. 1749. 4. 2. vol. In primo tomo inprimis & in fine ſecundi hiſtoria cordis continetur. Omnes priorum ſcriptorum, quos legat, deſcriptiones acriter & cum animo, ut videtur, carpendi examini ſubjecit, ut ne minutiis quidem parceret. Ipſe novam anatomen propoſuit pericardii, fibrarum cordis, venarum, arteriarum, valvularum arteriarum cordis, nervorum, hanc imperfectiorem. Cordis motum recte ab irritabili deduxit, non perinde vere arteriis tantas partes in circulatione promovenda tribuit, ut etiam abſque corde ſufficerent.

A. B. HEIMAN de pericardio ſano & morboſo, Leidæ 1729. 8.

J. G. DUVERNOY in *Actor. Petropolitanor.* Vol. II. cor Elephanti deſcripſit, glandulaſque, quas ſuſpicatur tinctorium ſanguinis liquorem parare. In VII. v. Tomo *JOS. WEITBRECHT* de *auriculis cordis* egit.

In *ACTIS SUECICIS* anni 1730. cor Teſtudinis deſcripſit *STOBÆUS*.

W. WOOD mechanical eſſay on the heart, Lond. 1729. 4. nihil valde proprii continet.

Huc *JOSEPHI LANZONI* de pericardio tractatus pertinet qui in operibus omnibus recuſus eſt.

D. FERREIN in *duodecim quæſtionibus* quas occaſione vacuæ cathedræ Monſpelii defendit an. 1732. 4. duos novos motus cordis conſideravit, rectum, quo ad pectus accedit & ab eo recedit, & motum converſionis, quo totum cor in priori motu antrorſum ſe convertit. Utriuſque etiam motus cauſam adſignavit, illum a ſinubus venoſis dilatatis cor repellentibus antrorſum, hunc a ſinu ſiniſtro magis quam dexter educto, ob reſiſtentes vertebras.

In *HENRICII BASSII obſervationibus Anatomico chirurgicis*, Hall. 1731. 8. minuta deſcriptio valvularum arterioſarum cordis cum duplici earum muſculo reperitur.

ANDR. ERHARD HEINRICH phænomena cordis, Erfurt. 1734. 4.

WINSLOWI expoſitionem non pergo laudare, quod ubique commendare neceſſe foret.

In opere Danubiano Huſonis cor glandulis obſitum deſcribitur, quæ liquorem aquæ Pericardii ſimilem generent.

CL.

RUYSCHIUS (*a*), in descriptione cordis & præparatione ejus consulendus est, ubi

CL. CROESERUS de *transitu sanguinis per foramen ovale*, Groningæ 1735. 4. Differtat. edidit.

F. NICHOLLS in *compendio anat. œconomico*, Londini 1736. 4. novam sententiam de motu cordis proposuit, nempe alterne dextrum & sinistrum ventriculum contrahi & dilatari, non ut prius putabatur, simul utrumque. Ea opinio, nata ex æstimatione celeritatis, qua sanguis per pulmones circumducitur, a me olim expensa est in Diff. *de motu sanguinis per cor* 1737. 4. In *Edimburgensibus* etiam Tentaminibus Vol. III. aliqua contra eam opinionem dubia mota sunt.

In opusculor. Scientif. & Philol. T. IV. habet aliqua de motu cordis *HYACINTHUS de CHRISTOPHORO*.

C. A. a *BERGEN* in *progr.* Fr. ad Viadr. 1737. 4. quod de *difficultatibus controversiarum anatomicarum* inscribit, de modo agit, quo vires cordis ad calculum possunt revocari, tum phænomena in vivo animale describit, in *Comm. Lit. Bor.* 1738.

J. G. HAHN in Disp. de *aëris inspirati effectu*, quæ cum ejus descriptione febrium epidemicarum prodiit, aliqua contra *KEILIUM* de motu cordis monuit.

(*a*) *FRIDERICUS RUYSCH* ad arterias coronarias, earumque ramos, ad venam anteriorem cordis, ad vascula vasorum magnorum, cordis verum situm, venas pulmonales quatuor, &c. in Epistolis, Thesauris, & Adversariis observationes & icones proposuit.

Corda Insectorum descripsit *ILL.* de *REAUMUR*.

C. J. TREW. in Tr. *de differentiis hominis nati & non nati*, Norimb. 1736. 4. infinitas fere icones & veras observationes ad vias cordis proposuit, quæ fetui peculiares sunt, tum ad valvulam Eustachii.

G. W. MUYS, alibi citatus, carnem cordis reticulatam observavit, & in causam perpetui mobilis cordis inquisivit.

CHRISTIAN PHILIPPUS GLASS in Diff. *de circulatione sanguinis*, Hall. 1736. 4. habet plusculas *CASSEBOHMII* observationes.

J. WILH ALBRECHT in *Paranesi*, Gotting. edita 1736. 4. Isthmum *VIEUSSENII* pro nova valvula descripsit.

J. SAM. SCHAARSCHMID in *disquisitione num pulsus cordis in ejus systole an in diastole sit*, Berolin. 1736. 4. post *PERALTUM*, & ante *HAMBERGERUM*, musculos dilatatores cordis adsumsit.

Ad arteriarum coronariarum situm passim aliqua in *COMMERCIO NORICO* 1737.

J. SAM. CRELL de valvula Eustachii, an. 1737. VVittemb. disputavit, an. vero 1739. *de motu cordis Lancisiano* contra eum novatorem dixit.

A. F. WALTHER in Progr. *de fabrica auricularum cordis*, Lipf. 1738. fibras musculares septi & valvularum Eustachii, idemque *de erubescentiis & venarum capitis tumore*, Lipf. 1739. 4. vim auriculæ dextræ sphincteris modo in cavam agentem proposuit.

J. G. BRENDELIUS, Collega noster clarissimus, *valvulæ Eustachianæ* novam iconem & descriptionem dedit, VVittemb. 1738. 4.

Et ego an. 1737. *de vasis cordis* Diff. scripsi, cui an. 1739. iteratas addidi observationes. In iis arteriæ coronariæ earumque exhalantes rami, vena media cordis, & vena sinus dextri, & innominatæ, & annulus venosus cordis describuntur. An. 1738. de *valvula Eustachii* observationes edidi, Lipsiæ etiam eodem anno recusas.

DANIEL BERNOULLI in *hydrodynamicis* correxit formulam mensurandæ celeritatis, qua liquor ex foramine effluit, & eam, qua usus erat *KEILIUS*, rejecit, aliamque dedit, cujus ope ex saltu sanguinis arteriosi velocitas sanguinis æstimari potest.

AB. KAAU de perspiratione, Leidæ 1739. 8. aliqua ad pericardii aquam, ad vasa cordis exhalantia, fibrarum transversalium absentiam monuit.

J. EXUP. BERTIN in Disp. *an causa motus cordis multiplex*, Parif. 1740. arterias coronarias in systole cordis repleri, neque adeo vel ab hac theoria vel a nervis cordis compressis perennitatem hujus visceris in motu pendere docuit.

PETRIOLUS, Chirurgus Romanus, in editione sua *EUSTACHIANARUM TABULARUM*, Rom.

ubi videmus, quam ingenti numero vaforum arteriofor um & venoforum cor conftet.

Rom. 1740. fol. varias fibi tribuit *LANCISII* de corde obfervationes, & particulas aliquas aliter interpretatur, nonnunquam valde paradoxus.

D. SCHUSTER de aqua five *liquore pericardii* 1740. 4. hujus aquæ in recens natis alibique frequenter repertæ exempla adducit.

EMMANUEL SHWEDBERG in *œconomia animalis*, quæ Amftelodami prodiit, Part. I. 1740. 4. Omnium fcriptorum maxime paradoxus eft. Sanguinis globulum fieri ex cubo falis marini tanquam bafi, cui varii fales infixi fint & fulfura ad perficiendam figuram fphæræ, circulationem fanguinis per cor ita fieri, ut fanguis ex corde per lacunas in ductus carnofos penetret, tunc in arterias, perque eas in aortam redeat, &c.

LEANDER PEAGET, Parifiis an. 1741. 4. defendit *fanguinem a dextra in finiftram cordis auriculam per foramen ovale tranfire, non contra*.

D. KYPER in Diff. de *humorum pericardii*, Leidæ 1741. 4. aliquas obfervationes attulit.

HYAC. THEOD. BARON in Difp. *an, dum cor contrahitur, dilatentur arteriæ*, Parif. 1741. 4. arterias coronarias cum reliquis corporis humani arteriis fynchronas facit.

D. LIEUTAUD in *Effais d'Anatomie* valvulam venofam dextram finiftramve unicam effe, fibras cordis vix in ordinem redigi poffe, ventriculos æquales effe, & alia utiliter monuit. In fyftole cor brevius fieri monet. Valvulas arteriarum claudere credit arterias coronarias.

D. BLOEMESTEYN de *humorum motu per vafa fanguinea*, Leidæ 1744. 4. aliquas ad globulos Arantii obfervationes adfert.

D. GEISLER de motu fanguinis per vafa coronaria, Gorliz. 1743. 4. experimenta de vafis exhalantibus cordis inftituit, & aliqua in aliorum obfervationibus mutavit.

CAR. AUG. A BERGEN in *obfervat. anat. phyfiol.* Pentade, Francofurti ad Viadrum an. 1743. edita, utiles ad foramen ovale obfervationes attulit.

FERREIN & *PERSON* in thefi anno 1743. 4. per experimenta demonftrat cor brevius fieri.

J. E. HEBENSTREIT de *venis communicantibus*, Lipf. 1744. 4. fibras carneas valvulæ *EUSTACHII* ab auricula ortas defcripfit.

AL. MONROO apud *CHESELDENUM* de relaxatione cordis eam hypothefin fequitur, quam *BOERHAAVIUS*, tum *SWIETENIUS* II. p. 18.

In *fyllabo partium corporis humani* Petropoli edito T. XV. XVI. figuræ fibrarum cordis, & vaforum thoracis cordifque habentur.

CL. SAUVAGES in notis fuis & differtationibus ad *HALESII* hæmaftaticam adjectis motum cordis definire adgreffus eft noviter, comparando cor cum folle, qui compreffus a pondere liquorem per tubum propellit. Ita valde exiguam vim invenit & in *JURINUM*, *KEILIUM*, *BORELLUM* obfervationes adfperfit, ut integram contractionem ifte, *KEILIUS* vim columnæ fanguineæ per aortam pulfæ, *JURINUS* vim definiret, qua cor fanguinem ex fuis thalamis exprimit.

ABRAH. ENS de caufa motum cordis alternum producente, Ultraj. 1745. 4. varia experimenta in corde animalium vivorum inftituit, eam a nervis pendere demonftravit, &c.

GEORG. LUDWIG. de *MOUGE' de corde in genere*, Bafil. 1745. 4.

BRYAN. ROBINSON in nupero L. *of food and difcharges* cordis rationem ad reliquum corpus definivit, idque oftendit in junioribus majus effe tum in avibus, in pifcibus minimum.

ANTONII PETIT & de *VALLUN ergo an in fyftole fua cor decurtetur*, Parif. 1746. 4.

BROWNE LANGRISH in nuperrimo fupplemento *Phil. Tranfactionum* anni 1747. hypothefin de motu cordis alterno protulit, negavit fanguinem caufam ejus motus effe, fibras cordis laxatorias dari fufpicatus eft, phænomena motus obfervavit.

DANIEL PASSAVANT in Diff. *de motu cordis*, Baf. 1748. vim, quam cor exercet ad calculum noviter revocavit, non valde magnam effe oftendit, ex fubfiliente ad perpetuam docuit referre. Vim ftimuli agnovit.

CL. KRUGERUS in nova editione fuæ *Phyfiologiæ* multa experimenta ad motum cordis pertinentia citat, quæ *WOODWARDO* tribuit. In quonam vero Libro exftent, nunc mihi quidem non occurrit.

D. BUTTNERUS Regiomonti *de corde & pericardio extra corpus pendente* an. 1747. Diff. edidit

ftet. Qui hos conatus vult perfequi, cor coquat, fanguine orbet, pinguedinem aufe-

edidit 4. Germanica lingua cum titulo *bevveifs dafs ein Kind mit dem aus der bruft gevvachfenen herzen leben könne.*

J. J. HUBER de foramine ovali fuas cogitationes edidit Caffelis 1747. 4. in quas alibi judicium meum dedi (*prog. de for. ov. & valv. Euft.*) ubi hoc fcriptum tum anatomicis, tum phyfiologicis erroribus pleniffimum effe demonftravi.

J. JAC. ROHT de liquore pericardii, Argentor. 1748. 4.

In *SELECT. FRANCOF.* de valvulis aortæ quæritur, & concluditur poffe tegere oftia arteriarum coronariarum Auctor *CL. GIERING.*

De pulfu & motu cordis adeo plerique veterum practici fcripferunt *GALENUS*, *ACTUARIUS* aliique, quos in practicis repetemus.

JOH. ARGENTERIUS de calido innato, Florentiæ 1566. 4. cum aliis Libellis. *

J. FRID. SCHROETER de natura feu origine calidi innati, genæ 1583. 4.

SALUSTII SALVIANI de calore naturali L. II. Romæ 1586. 8. *

CAMILLI THESAURI pulfuum opus abfolutiffimum. Neapol. 1594. 4. *DOUGLAS* *.

PETRUS PAULUS GALLIO de pulfibus. Perufiæ 1597. 4. *DOUGL.* *

ALFONSUS NUNESIUS de pulfibus. Salmanticæ v606. 4. *DOUGLAS* huc ferviat. *

ANTONII MERINDOLI de calido innato & humido primigenio. Lond. 1655. 8. *DOUGL.* *

POMPEII CAIMI de calido innato. Venet. 1626. 4. Pro *GALENO*.

JAC. MOEBII difquifitio calidi innati & influentis. Marpurgi 1627. 4. *

SANCTORIUS de *SANCTORIIS* in fuo *Comment. ad I. Fen Avicennæ*, pulfilogium defcribit (p. 21. 22. 78. quod *C. BARTHOLINUS* vidit *Probl.* VIII. *Exerc.* IX.) ad differentias motuum æqualium inveniendas excogitatum.

J. HENR. BRONZER de calido innato & principatu jecoris. Patav. 1627. 4. in Tr. de hepate repetemus.

HERMANNI CONRINGII L. *de calido innato*. Helmft. 1647. 4. Habitare in fepto cordis ponit.

CÆSARIS CREMONINI de calido innato pro Ariftotele adverfus Galenum. Leid. 1634. 4.

CÆS. CREMONINI l. c. calidum innatum verum elementarem calorem effe defendit.

F. LICETI Refponfa feptem quæfitis de motu fanguinis. Utini 1647. 4. *

PAUL. AMMANNI de caloris nativi natura. Lipf. 1657. 4.

C. HOFMANNI de calido innato & fpiritibus. Francof. 1667. 4.

Non alibi nempe opportunius difponere licuit eos Auctores qui de motu fanguinis, & circulatione, ut vocant, & calore, aliifque cum motu cordis connexis actionibus fcripferunt, omiffis tamen practicis. Plerique vero recentioris funt ævi.

Spiritus per pulmones motum in finiftrum cor primus *GALENUS* vidit & defcripfit *de ufu partium*. L. VI. c. 10. 15. ut tamen fanguinem crederet per fepti poros imaginarios venire. It. *de utilitate pulfus* nonnulla L. II. huc fpectantia habet, ut anaftomofis venarum & arteriarum, tum *de facultatibus naturalibus* L. III.

ERASISTRATUS experimentum fecit, quod poterat ad circulationem fanguinis facere: ligavit femora & brachia in fputo fanguinis. *CELSUS* L. IV. c. 4.

ANDREAS VESALIUS non folum feptum cordis contra veteres impervium effe defendit (*de Corp. hum. fabr.* p. 274. 734. 746.), fed etiam *CARPENSIS BERENGARIUS* ejus poros ægre in homine apparere monuerat in *MUNDINUM* p. CCCXLI. *VESALIUS* autem de vera circulatione non obfcuras cogitationes aluit, fanguinem nempe, certe fub quibufdam conditionibus ex ramis venarum in truncos venire (p. 443.)

G. FALLOPIUS arteriam infra vinculum non pulfare, neque eam ergo vim infitam effe expertus eft (*de part. fimil.* p. 170.), de quo etiam experimento *HARVEIUS* egit & *R. VIEUSSENS in Neurologia*.

MICHAEL SERVETUS de *VILLA NOVA*, *GUINTERI* Andernacenfis difcipulus (quem ifte in *præfatione fuarum inftitutionum* edit. Bafil. *VESALIO* laudat) *GALENI* fententiam de fanguinis motu per pulmones ornatius propofuit in L. V. *de Trinitate*, cujus fragmentum

auferat, & suspendat in aqua tepida; & aquam continuo renovet; hocce modo pergat

tum apud J. DOUGLAS, & apud S. R. MOSHEMIUM exstat in *anderwveitigem versuch einer Ketzer historie.* Helmst. 1748. 4. Hic homo omnino non partem sanguinis ex dextro corde egressi, sed cum sanguinem in pulmone ad flavedinem erectum, & pro spiritu vitali præparatum, omnem ad sinistrum sinum venire scripsit ob arteriæ pulmonalis molem nimiam, quam pro nutriendo pulmone sufficeret.

REALDUS COLUMBUS eam circulationem, quam voco *minorem*, & Ipse confirmavit in *de re anatomica* L. VII. p. 177. argumento sumto & a magnitudine nimia arteriæ pulmonalis, & a sanguine, quem in pulmonali vena repererat, cum secundum GALENUM spiritus solum deberet continere.

Ad Auctores, qui circulationem minorem receperunt, pertinet etiam CASP. PEUCER *de variis divinationis generibus*, p. 245.

Ea ipsa sententia ante HARVEIUM frequenter recepta est. Eam JULIUS CÆSAR ARANTIUS satis veram esse vidit, cum poros septi cordis negaret, arteriæ pulmonalis magnitudinem observaret, & valvularum venæ pulmonalis situm, qui nihil a corde transmitteret *Observat. anat.* XXXIII. non tamen ausus est viam ingredi, quam certam esse videbat. Eam circulationem minorem receperunt etiam J. VALVERDO (qui COLUMBUM citat auctorem L. VI. c. 14.), FELIX PLATERUS p. 114. L. MERCATUS L. *de pulsu* (apud C. B. *Theatr.* p. 224.), ADRIANUS SPIGELIUS p. 278. JOH. LANGIUS apud FOLIUM. PIGAFETTA Falloppii Discipulus apud MONAVIUM in *Ep. Craton* L. V. p. 313. C. HOFMANNUS *Apolog. pro Galeno* p. 117. *de Thorace* p. 45. *de usu partium* p. 107. qui & ipse septi foramina rejecit *Apolog.* p. 121., & H. CONRINGIUS in Diss. *de calido innato*, Leidæ jam an. 1627. edita n. 20.

Denique ANDREAS CÆSALPINUS non circulationem solum minorem docuit, ut notissimum, (in Q. Peripat. V.) sed in somno sanguinem per venas in cor redire, uti in vigiliis per arterias exierat, docuit in *Quæst. Medica.* 17. L. II. p. 234. argumento a ligatura venarum in venæ sectione sumto. In L. I. c. 2. *de plantis* alimenta per venas ad cor venire dixit. Verum id possis Galenice interpretari. De LEONHARDO BOTALLO diximus. Ejus liber *de via sanguinis a dextro in sinistrum cordis ventriculum* recusus est Ven.1690.4.

Verum anno 1628. GUILIELMUS HARVEIUS Francofurti *Exercitationis Anatomicæ de motu Cordis & Sanguinis*, vitiosam satis & imperfectam editionem dedit in 4. quo non minorem solum circulationem, sed majorem per omnia corporis vasa, in summam lucem constituit. Argumento usus est ligaturarum quas venis injecerat, valvularum, &c. Recusa est Leid. 1739. 4.

Cum vero JOHANNES RIOLANUS varia contra HARVEIUM moliretur, respondit vir magnus, & prioribus disputationibus duas alias addidit, quibus difficultates RIOLANI solveret, CARTESII admistas vero scorias refutat. Hæ tres Dissertationes infinitis locis recusæ sunt sub titulo *de motu cordis, & sanguinis circulo exercitationes anatomicæ III.* Lond.1660.8. Roterodami 1649. 12. 1659. 1661. 1671. 12. & nuper procurante ALBINO, Leid. 1736. 4. tum Anglice sub titulo *anatomical exercitations concerning* &c. Lond. 1653. 8.

Verum, ut fieri solet, contra novam veritatem plurimi Medici insurrexerunt. Et alii quidem unice HARVEIO laudem inventi studuerunt eripere. Ergo ad HIPPOCRATEM retulerunt circulantis sanguinis cognitionem plurimi, & antesignanus J. ANTONIDES van der LINDEN, cujus *Hippocrates de circulatione sanguinis* 29. disputationibus prodiit Leidæ 1659. *seq.* Alia etiam & alia loca subjecerunt nuperi, PHILIPPUS JACOBUS HARTMANNUS *de perit. vet. Anat.* p. 62. JOH. ab ALMELOVEEN *invent. nov. antiq.* p. 241. PETRUS BARRA *Hippocrate de la circulation du sang & des humeurs*. Lyon 1682. 12. *. CAROLUS DRELINCURTIUS in epimetris ad diss de *lienosis*. CAROLUS PATINUS *circulationem sanguinis veteribus cognitam fuisse*. Patav. 1685. 4. * LAURENTIUS HEISTERUS in p. *an sanguinis circulus veteribus incognitus fuerit*. Helmst. 1721. 4. conf. *Annal. Jul.* I p. 146. P. REGNAULT *Origine antique de la Physique moderne*. Entret. I. p. 156. 157. NEMESIUM excitant alii, ut ipse doctissimus J. G. BERGERUS *de natur. hum.* p. 55. & Editor Oxoniensis Nemesii.

Mihi

pergat per aliquot feptimanas; ita fit glomer vaforum, pinguedo enim fenfim
Ccc tolli-

Mihi vero omnino vifum eft, & *HIPPOCRATEM* & *GALENUM* & veteres aliquos aliquam habuiffe fufpicionem de fanguinis ex minimis arteriis in venas commeatu, fed eum motum reciprocum ftatuiffe, & in univerfum iis vocibus effe ufos, quas de circulatione majori nemo ante *HARVEIUM* intellexerit.

Inter primos, qui *HIPPOCRATI* circulantis fanguinis cognitionem tribuerent, fuit *J. NARDIUS*. *Noct. medic.* X.

Huc etiam referendus eft *G. C. STENZEL de veftigiis circulationis fanguinis apud HIPPOCRATEM*, VVittemb. 1731. 4.

Denique *NATALIS FALCONET* in libello, qui cum ejus opere *des fievres* prodiit, oftendere conatur ex voce παλιῤῥόη, ex tardiori reditu (διεξόδῳ) fanguinis refrigerati, aliifque boni fenis locis, eamdem gloriam Coo vindicare nuper anno 1723. conatus eft.

Alii ad *F. PAULUM SARPI* retulerunt inventum, ut *ULMUS*, *WALÆUS*, *THOMAS CORNELIUS*, perfonatus ille *LEONICENUS*, five *PECHLINUS* fuerit, five *DRELINCURTIUS Metamorph. Apollin. & Æfculapii*. p. 76. (qui longam hiftoriam narrat ut habuerit a *SARPIO HARVEIUS*), *J. VESLINGIUS in Epift. a BARTHOLINO* editis *Cent.* I. Ep. 26. (qui etiam codices manu *SARPII* fcriptos citat). Alii ad *THOMAM HARRIOTUM* referunt, ut *LINDENIUS* l. c. n. 19L.

Verum de iis omnibus viris nemo experimenta citat, per quæ ad cognofcendum verum pervenerit. Et, fi valvulæ a *FABRICIO* inventæ *PAULO* oculos aperuerunt, cur demum ipfe *FABRICIUS* tanto *SARPIO* vicinior, nihil de fui inventi fplendida utilitate fufpicatus eft? Et *J. DOUGLAS* ex Patre *FULGENTIO* Auctore vitæ *SARPII* demonftrat, non circulationem fibi *SARPIUM* tribuiffe, verum valvulas. Aliqui, ut *CL. SENAC* (*Effais de Phyfique*), p. 416. fuo *HON. FABRO* circulationem fanguinis tribuunt, anno 1638. publica thefi defenfam, duobus annis antequam *HARVEIUS* fcripfiffet (*FABER* ipfe *de homine Lib. I. prop.* 2.) Verum boni viri ignorant *HARVEIANUM* fcriptum decem ante annis, anno nempe 1628. prodiiffe.

Ad auctores qui *SARPIO* circulationis fanguinis inventionem vindicare ftudent, pertinet *CL. GEMMA*, fed neque ifte ullum idoneum pro *SARPIO* teftimonium protulit, cum de ea lite in *Italia letterata* difquireret, p. 696.

PETRUS LAUREMBERGIUS in Collegio Anatomico. Roftoch. 1636. 4. circulationem fanguinis pro re nova defcribit, & fufe tuetur nullo inventore nominato.

Alii, ut *WEDELIUS de circulatione fanguinis ÆGIDIUM GUTHMANNUM*, fanaticum hominem citant, qui in *offenbahrung göttlicher Majeftät* circuli nomen habet.

Alii *HELFRICUM DIETERICUM* habent, qui anno 1622. vel 1624. de circulatione cum *CASPARE HOFMANNO* egerit.

HELFRICUS DIETERICUS, quem aliquos pro inventore circuli fanguinis habere diximus, deque eo cum *C. HOFMANNO* egiffe, unicus in *vindiciis adverfus TACHENIUM* fibi teftis eft, ubi ex vivis canibus anno 1622. conatum fuiffe probare repugnanti *HOFMANNO*.

Alii refutaverunt omnino novum inventum, & vel veteres theorias defenderunt, vel luce nova abufi, proprii aliquid loco *HARVEIANI* inventi fubjicere funt conati.

Primus in *HARVEIUM* arma movit *JACOBUS PRIMIROSE*. Ejus viri funt *Exercitationes & Animadverfiones de motu fanguinis contra HARVEIUM* Londini 1630. 4. Leid. 1639. 4. & *Animadverfiones in Walæi difp. quam pro fanguinis circulatione Harveiana propofuit*. Amftelod. 1639. 1641. Leid. 1656. 4. & *Obfervationes in thefes quas pro circulatione fanguinis defendit Henricus le Roi*. Leidæ 1640. 4. 1656. 4. & *in antidoto adverfus H. Regii venenatam fpongiam*. Leid. 1644. 4. varia objecit. Ligata vena plus ex parte fluere quæ cordi eft propior, quam ex ea quæ remotior, &c. Pleraque tamen theoretica funt & captiunculæ.

ÆMILIUS PARISANUS de cordis & fanguinis motu lapidem lydium edidit Venetiis 1635. fol. recufum Leidæ 1693. 4. Sed eum Auctorem etiam tunc nemo legebat, quando de novo invento adhuc certabatur.

C. HOFMANN in Apolog. pro Galeno L. II. *Sect.* IV. c. 48. *in digreffione ad circulationem*

tollitur, & fibræ extricantur a se mutuo, unde clarissima & distinctissima cordis oritur idea.

nem sanguinis, Parisiis edita 1647. 4. & *cum novis Opusculis Riolani* recusa 1652. 8. Sanguinem non moveri, ut aqua in fluvio, sed fluctibus excitari, ut mare, docuit *Apolog.* pag. 106.

ECCARDI LEICHNER de motu sanguinis exercitatio antiharviana. Arnstad. 1647. 12. Jen. 1653. 12. Amstelod. 1665. 12. (*LIND.*) Cavilli sunt, sumti a tormentis pereuntis animalis, quæ motum sanguinis confunderent.

J. RIOLANI Opuscula anatomica. Londini 1649. 4. habent *novam doctrinam de motu circulatorio sanguinis in corde*. *Notas in duas J. Wallæi Epistolas de circulatione*. Hæc etiam cum Anthropographia exstant. In *novis Opusculis*, Parisiis 1652. habentur *notationes ad primam Exercitationem Harveii*: *Responsio ad duas exercitationes anatomicas postremas*. *Not. in Tr. Gassendi de circulatione sanguinis*: *admonitio ad P. Guiffard de officio cordis novo*. *Defensio adversus inquisitionem Slegelii de motu sanguinis*. Argumentum a varicibus sanguinis motum non penitus intercipientibus, ante *PISONEM* protulit *de circulat. sang.* p. 576. Arteria ligata venam incisam tamen sanguinem suppeditare, ligatura injecta sanguinem nonnunquam non fluere, ut oporteat removere vinculum, & alia objecit. Novam autem circulationem docuit, ut in vena portarum quidem sanguis maneat, nec ad cor redeat, septum cordis sit pervium, & sanguinem a dextro cordis in sinistrum transmittat.

HIERONYMUS FRANZOSIUS de motu cordis & sanguinis in animalibus pro Aristotele & Galeno adversus neotericos scripsit L. II. an. 1651. editos. *

NICOLAI PAPINI cordis diastole adversus Harveianam circulationem defensa. Alençon 1653. 4. *

FRANCISCI ULMI in circulationem sanguinis Harvejanam Exercitatio anatomica. Augustoriti Pictonum 1659. 4. *

Minabatur etiam se contra circulationem scripturum *M. AUR. SEVERINUS* Ep. VII. apud *SEGERUM* post. l. *de Lymphæ Bartholinianæ quiditate*, ei parum tribuebat *GUIDO PATINUS*.

Ab eo tempore rari fuerunt, qui *HARVEIO* obloquerentur. *FRIDERICUS SCHILLING* an. 1679. Basileæ contra *HARVEII* circulationem disputavit.

RAYMUNDUS RESTAURAND in Zodiac. Med. Gal. P. V.

LUDOVICUS HANEMANNUS de motu cordis. Kiloni 1706. 4. * Dicitur apud *STOLLIUM* contra circulationem scripsisse.

HOMOBONUS PISO in ultione antiquitatis, Cremon. 1690. 8. & *in nova disquisitione de circuitu sanguinis*, Patavii 1726. 4. objectiones partim suas, partim *RIOLANI* reposuit, & etiam cum *MORGAGNO* experimenta faciente ausus est contendere. Objicit venena aliqua aliis celerius necare, quod fieri non oporteat, si communi via ferantur: lac injectum venæ brachii in brachium esse relapsum: venam supra ligaturam sanguinem dedisse, & inter duas ligaturas. Reliqua fere ex theoriis sumsit.

PETRUS ANTONIUS de *MARTINO* in *responsione ad trutinam medicam MUSITANI* tractavit *de morbis corporis humani* & impugnavit *HARVEIANAM* sanguinis circulationem Neapoli 1699. 4. *

JOS. BROWNE in *lecture of anatomy against the circulation of the blood*. * Annum non novi, sed hujus seculi esse apparet ex libello *Discourse concerning the circulation of the blood in Ansvver to D. BROWNE's lecture* by *J. GARDENER*. Lond. 1700. 4. (*HARLEY*).

Denique *LYSERUS in primis Systematis novi medici lineis*. Argentorati 1722. 4. circulationem sanguinis in dubium revocare sustinuit, & in *BORELLI* calculos de motu cordis animadvertit.

Contra veritatem adgnoverunt, & novum de motu sanguinis venosi inventum recepe- runt meliores animæ.

Inter primos fuit *ROGERIUS DRAKE* in disp. *de circulat. naturali*. Lond. 1643. 4. 1656. 4. & *vindic. contra animadversiones Primirosii in Theses suas*. Lond. 1641. 4. * Leid. 1647. 4. * 1656. 4.

Tum

Tum JOHANNES WALÆUS primus SYLVIO monente circulationem sanguinis in cathedras intulit (BARTHOLIN. Orat. X.) Ejus Epistola I. & II. de motu chyli & sanguinis ad Bartholinum, & sola cum Bartholiniana Anatomia edita est Leidæ 1641. 1643. 1651. 1669. 1670. 8. Hag. 1656. & 1663. 8. * Hæ duæ & cum SPIGELIO Epistolæ plenæ sunt experimentis egregiis, vinculorum ope factis, fere in omnibus totius corporis venis. Ad PRIMIROSII etiam objectiones respondet.

F. SYLVIUS ex primis circulationem se docuisse & ADOLPHUM VORSTIUM convicisse testatur Disp. V. n. 15. Hypothesin idem adhibet in Disp. VIII. ad causam motus cordis.

GEORGIUS ENT in Apologia pro circulatione sanguinis. Lond. 1641. 8. & in operibus omnibus præter rationes pro veritate inventi, laudem etiam primæ demonstrationis HARVEJO adseruit, non tamen absque anachronismis. Idem Biolychnium defendit.

JOHANNES TRULLUS, eximius Chirurgus & lithotomus, Romæ novam veritatem ex primis defendit. SINIBALD in Geneanthropia. p. 523.

HENRICUS REGIUS in Thesibus Ultrajecti defendit CARTESIANAM de motu sanguinis hypothesin. IDEM scripsit spongiam qua eluuntur sordes animadversionum JACOBI PRIMIROSII adversus Theses de circulo sanguinis in Academia Ultrajectina nuper disputatas. Leidæ 1640. 4. 1656. 4.

HERMANNUS CONRING de sanguinis generatione & motu naturali. Helmstadii 1641. 4. Leid. 1646. 8. Pro HARVEJO.

JOH. MARQUARD SLEGEL de motu sanguinis commentarius. Hamburg. 1650. 4. RIOLANI circulationem refutat.

V. FORTUNATUS PLEMPIUS dubitabat de circulatione apud BEWERWYCHIUM de Calculo & contra scripserat in fundamentorum Medic. editione I. an. 1638. Sed idem victus a vero in nova editione, II. Fundamentorum, anni 1644. & fassus est errorem, & experimenta pro HARVEJO attulit p. 113. & refutavit poros septi cordis, quos O. HEURNIUS & FALLOBURGIUS stylo fingebant (DIEMERBROEK Anat. p. 278.), & retinebat ROLFINKIUS, & ipse BARTHOLINUS, p. 378. 401. Anal. IDEM jam an. 1642. Jenæ primus circulationem defendit in differtatione, cujus respondens fuit J. T. SCHENK (Schenkio teste in Schola part. p. 57.)

PETRUS GASSENDUS in L. de sanguinis circulatione, qui prodiit cum ejus Philos. Epicurea. Lugduni 1649. fol. a me nondum lectus est.

RENATUS des CARTES de motu cordis & circulatione sanguinis inter Epistolas à JOH. BEVERWYCK editas, Roterod. 1665. 8. Cordis quidem motum habet erroneum, cum in diastole sanguinem exire doceat. Reliquam tamen circulationem recepit. In L. de formato fetu eadem habet, & calorem innatum cordis adfirmat.

JACOBUS DE BACK de Corde. Roterod. 1648. 1659. 1660. 1671. 12. &c. Cartesium & Biolychnia refutat, cæterum de bile & succo pancreatico infelicem theoriam habet, neque valde scio, quomodo nervosi nomen adeptus sit.

JOHANNES PECQUETUS in Exper. anat. T. BARTHOLINUS, CAROLUS DRELINCOURT in Canicidiis, J. G. BERGER, P. DIONIS, JOH. PHIL. VERHEYEN, R. VIEUSSENS neurograph. p. 26. experimenta in vivis animalibus pro demonstrando sanguinis per venas regressu propofuerunt.

GUILIELMI de HENAUT Clypeum, quo tela in PECQUETI Cor a Car. le Noble conjecta infringuntur. Rothom. 1655. 12. * non legi, & forte pertinet ad ductum thoracicum.

MAURICIUS HOFMANNUS de transitu sanguinis per medium cordis septum impossibili contra Galenum & Riolanum. Altd. 1659. 4. & EJ. de transitu per medium pulmonem facili eodem anno. B. PLATN.

Denique contra ultimum hostem PISONEM & MORGAGNIUS experimenta fecit, & respondit J. JACOBUS MANGET in Bibl. an. p. 955. & experimenta etiam protulit.

Etiam nunc tamen teste CL. HIFFERNAN of man Hispani non valde credunt circulationi sanguinis, & vidit ipse medicum, qui ad demonstrationem responderet, videri sibi, neque tamen se credere, p. 42.

Inventionis vero gloriam HARVEJO adseruit ARCHIBALDUS PITCARNE in Diss. de Inventoribus, & Hippocrati non fuisse notam circulationem ostendit ANDREAS OTTOMA-

RUS GOELICKE *Period.* V. *Hist. Med.* p. 498. & DANIEL CLERICUS *histoire de la Medeci-ne*, p. 127. G. C. SCHELHAMMER in *Physiolog.* p. CLIV. Legi etiam potest ILL. C. J. TREWIUS *de diff. hom. nat. & non nat.* p. 60.

Ad historiam inventi HARVEIANI legi etiam potest P. GERIKE *de circulatione sanguinis*, Helmstad.

Modestissimum vero virum fuisse HARVEIUM ipse, qui tamen contra novum inventum scripsit, testis est J. NARDIUS *Noct. genial.* p. 274. conf. p. 54. Bustum HARVEII in coll. CUTLERIANO consecravit R. MEAD *tour through great Brit.* II. p. 435.

ALEX. de VICENTINIS *de calore per motum excitato atque de cœli influxu*. Veronæ 1664. 4.

In GUALTHERI CHARLETON *Oeconomia animali*. Lond. 1658. 8. Amstelod. 1659. 12. quæ eadem pro titulo habet *of nutrition and voluntary motion*. Lond. 1659. 4. & in *inquiry into humane nature*. London. 1680. 4. habetur etiam de circulatione caput. Flammulam vitalem defendit.

FRANCISCI FOLLI *recreatio Physica, in qua de sanguinis & omnium viventium analoga circulatione differitur*. Florent. 1665. 8. PLATN. *

M. MALPIGHIUS in Epist. II. *de pulmonibus* primus microscopio usus est ad demonstrandam sanguinis circulationem.

PHILIPPI JAC. SACHS *Oceanus macro-microcosmicus*. Breslav. 1664. 8. Compilatio.

ANT. DEUSING *de motu cordis & arteriarum*. Groning. 1663. 12. jam dictus est. IDEM *in exercitationibus physico-anatomicis*. Groning. 1660. 12. egit etiam de sanguificatione, &c.

HENRIC. MEIBOM *de motu sanguinis naturali & præternaturali*. Helmstad. 1668. 4.

R. LOWER *de motu sanguinis* caput habet lectu dignissimum.

GUALTHERUS NEEDHAM *Biolychnium* refutavit, quod J. HOLST (apud BARTHOLINUM *de luce hominum & brutor*. Hafniæ 1669. 8.) adhuc defenderat.

Sic etiam C. BARTHOLINUS *de Diaphragmate*, de humorum motu a fibra motrice, de corde, &c. aliqua capita habet. IDEM peculiari figura viscera, per quæ circulatio fit, expressit *in Historia Anatomica*.

J. BOHN. *de circulatione sanguinis*, Lipf. 1671. 4.

STEPH. BLANCARD *de circulatione sanguinis per fibras & de valvulis in iis repertis*. Amstelod. 1676. 12. Hypothesis est, refutat tamen fermentationem cordis.

CHRIST. JOH. LANG *de circulatione sanguinis*. Lipf. 1680. 4. Disp.

J. ALPH. BORELLUS in L. II. de motu cordis, uti jam monuimus, deinde de motu sanguinis ab arteriis, de ratione impetus cordis ad resistentiam arteriarum, aliisque huc pertinentibus egit.

J. SWAMMERDAMMIUS Thermometrum pro addiscendis gradibus caloris ægrorum & animalium proposuit (*de respirat.*), quod deinde inventum insigniter auxit BOERHAAVIUS, & in praxi adhibuit.

R. W. KRAUSE *de fermentatione sanguinis non existente*. Jen. 1682.

ANTON FILIPP. CIUCCI *filo d'Arianna ... al quale si aggiunge un breve trattato della circolazione del sangue*, Macerata 1682. 12. *

ANTONIUS de HEIDE *in observationibus*, quæ Amstelodami 1684. 8. & 1686. 8. prodierunt, aliqua ad explicandam mutationem motus sanguinis a venæ sectione experimenta ex vivis animalibus habet.

Cum ANDREÆ SNAPE *Anatomy of a horse* prodiit ejus *Diss. on the motion of chyle and blood*. Nihil valde singularis, nisi quod neget arteriarum venarumque anastomoses.

G. WEDEL *Physiologia pulsus*. Jen. 1689. 4.

LAURENTII BELLINI *de urinis & pulsibus & venæ sectione* L. Bonon. 1683. 4. Lipf. 1685. 4. Leidæ 1717. 4. In Tr. *de pulsu* physiologiam motus arteriosi habet. In eo de *venæ sectione* mutationes a venæ sectione in motu sanguinis ortas ita considerat, ut ejus theoria a plerisque Medicis recepta sit. EJUSDEM Opuscula ad ARCHIBALDUM PITCARNE, Pist. 1695. & Leid. 1696. 1714. 4. Huc pertinent libelli *de motu cordis*, & *de motu liquidorum*. In illo aliquam de motu cordis alterno theoriam habet. In isto arteriarum conice decrescentium resistentias, areas & anastomoses arteriarum, harumque effectus considerat. Ubique tragicus, parcus in experien-

periendo, plurimus in admirando, & verbosus demonstrator. Ab eo provenerunt falsæ theoriæ, celeritatem sanguinis in inflammatione augeri, quod pars canalium obstructa sit; plicam quamlibet in vase de velocitate tota liquoris per vas fluentis eam partem deterere, quæ sit ad velocitatem, ut unitas ad plenum numerum, &c.

RAIMUNDUS VIEUSSENS de causa pulsus, de motu cordis experimenta habet. *IDEM* in *Tr. du Cœur* & alibi Cordis fermentationem defendere est conatus.

G. C. SCHELHAMMER de pulsu. Helmstad. 1690. 4. ex impulsu sanguinis & arteriæ figura conica pulsum & ejus adfectiones explicat.

SPOLETUS, quem de *Secretionibus* citabimus, huc etiam pertinet. Retardari sanguinem in minimis & resolvi docet.

G. COWPER in introductione ad anthropologiam & in *Phil. Transf.* n. 285. de circulatione egit, eamque posteriori loco per microscopia defendit.

JAQUES CHAILOU Recherches sur l'origine du mouvement du Sang, du Cœur & de ses vaisseaux, du Lait, des Fièvres intermittentes & des humeur. Paris. 1664. 8. (*HÆNEL. B.*) 1679. 12. 1699. 12. Theoreticus, circulationem, rem tunc novam, defendit, lac ex chylo parari demonstrat, &c.

ANTONIUS van LEEUWENHOEK circulationem sanguinis microscopii ope in animalibus variis, sed piscibus inprimis, magis conspicuam reddidit, motum retrogradum observavit in languentibus, & vasculorum minimorum structuram cylindricam absque valvulis. Ultimo bonus senex eo delapsus est, ut sanguinem in arteriis lente, in venis celeriter moveri, & in istis pulsare docuerit.

In *Phil. Transf.* experimenta microscopica varia huc pertinent.

Calorem animalium in pulmone generari n. 27.

LEEUWENHOEK de circulatione sanguinis. n. 260. (in Girino) 263. 316. 319. & alibi.

MOLINEUX circulatio sanguinis in lacerta visa. n. 177. Circulatio etiam in piscibus visa. n. 280. 281. 286. 288. & denuo 460.

MORTIMER de calore animalium. n. 476. Contra Boerhaavium & systema frictionis scripsit.

GEORGIUS ERNESTUS STAHLIUS magnam vim librorum de motu sanguinis scripsit; ut *vindiciæ theoriæ medicæ veræ motus tonici vitalis*. Hall. 1692. 4. *de commotione sanguinis, & circulatorio & translatorio mo'u* ibid. 1694. 4.

De Mechanismo motus progressivi sanguinis, quo motus tonici partium porosarum necessitas, utilitas & habilitas ad motum sanguinis ostenditur. Hall. 1695.

De æstu maris microcosmici, seu de fluxu & refluxu sanguinis. Hall. 1696. 4. qua etiam theoria febrium continetur.

De commotione sanguinis activa & passiva. 1698. 4.

De motu sanguinis particulari. Hall. 1702. 4.

De motibus humorum spasmodicis. ibid. 1707. 4.

De præparatione artifitiali pro circulatione humorum vital. Hall. 1710. 4. parenchyma statuebat, quod vi animæ stringi, & laxari, & sanguinem facilius, ægrius, vario gradu transmittere posset.

De proportione humorum ad motus. 1711. 4.

STAHLII etiam huc pertinet *theoria mortis*, in qua a cordis quiete non omnem actionem, imo nec excrementorum quidem expulsionem cessare fatetur.

ARCHIBALDI PITCARNE de circulatione sanguinis per vasa minima. Leid. 1693. 4. (*B.RIV.*) & in *opusculis*. Refutat figuras pororum ob vices frequentes exclusionis. *De circulatione sanguinis in genitis & non genitis*, inter opuscula. Aortam esse apicem coni, indeque sanguinem in amplius revera spatium diffundi; hinc retardari recte vidit.

ARCH. PITCARNE de circulat. sangu. in genitis & non genitis prodiit Leid. 1693. 4. *EJUS* etiam est *de causis diversæ molis qua sanguis fluit in natis & non natis per pulmonem*.

J. W. WEDEL de circulatione sanguinis, Jenæ 1696. 4.

JACOBI GAVET explicatio materiæ & motus sanguinis, motus cordis & arteriarum, &c. Genev. 1700. 12. cum *nova febris idea*.

In Academia Regia Scientiarum Parisina, præter ea quæ de fœtus circulatione citavimus, extat de circulatione sanguinis Dissertatio an. 1718. & de sanguinis in pulmone circulatione. *DUVERNEY* an. 1701. Caloris humani mensura *REAUMUR* 1734. p. 562.

ASCA-

ASCANII MARIÆ BAZZICALUVÆ novum systema medico-mechanicum & nova tumorum methodus. Parm. 1701. 4. Inflammationem, ante *HAMBERGERUM*, explicavit a globulis sanguineis in extrema vasa stipatis, hinc ignem exsudantibus, quem in membrana inclusum gerebant. Velocitatem in vasis minimis majorem esse credit ob minorem diametrum. Barbarus & maculosus.

FRIDERICUS HOFMANN Disp. *pulsuum theoria*. Hall. 1702. *EJUSD.* Disp. *de causa caloris naturalis & praternaturalis*. ibid. 1699.

PETRUS MATTHÆUS Consentinus in *animadversionibus physico-medicis*, Neapoli 1704. 4. historiam etiam habet viscerum hæmatopoieticorum.

ALEXANDRI THOMSON Dissertationes medicæ, Leidæ 1705. 8. In Diss. I. de *motu quo renituntur canales in fluida corporis animalis*, inquirit in causam motus in vasis tenuioribus, & eum arteriis adscribit, non cordi.

JOHN FLOYER the physicians pulse watch, London 1707. 1710. 2. vol. Venet. 1715. 4. sub titulo *orivolo del polso*, 4. Etsi credulus acido & temperamentis antiquorum, utilis tamen Auctor, multo labore pulsuum numerum definivit in variis, ætate, senio, temperamento, hominibus, vario tempore diei, in animalibus, in morbis variis. Experimento etiam demonstravit, quod sanguis in arteriis pulsim, in venis continuo fluxu moveatur. Aliqua de pulsu etiam habet in *Gerocomico*.

Aliqua etiam de pulsu habet *WAINEWRIGHT* in Tr. de *nonnaturalibus*.

A. RUDIGER de reditu sanguinis mechanico per vices. Hall. 1704. 4.

Ipse *PRÆCEPTOR* in Diss. *de ratiocinii mechanici usu*, circulationem sanguinis in Rana & retrogressionem observavit. De calore animali in Chemia egit.

Apud *GEORGIUM BAGLIVUM*, jam excitatum, reperitur Systema de alterna vi cordis & duræ matris, oscillatione solidorum, vi arteriarum in movendo sanguine (*de fibra motrice*).

G. FRANK in anastomosi retecta, circulationem in visceribus singulis & in toto corpore consideravit. Sed nondum legisse contigit.

D. SANDRIS in Libello de sanguine citato aliqua etiam de velocitate sanguinis theoremata habet.

JAC. FINKENAU de pulsu, Regiom. 1706. 4. Vidit cor pericardio destitutum.

CHRIST. WARLIZ valetudinarium senum Salomoneum in quo itinerarium sanguinis microcosmicum seu circulus sanguinis notus detegitur, Lips. 1708. 4. * Circulationem a *SALOMONE* describi contendit.

JACOBI KEIL pleraque huc pertinent, in *account of animal secretion*, &c. Lond. 1708. 8. Prima dissertatio agit, de celeritatum decremento in sanguine, quæ oriuntur a ramorum magnitudine, qua truncos superant. Inde a tarditate nata attractiones partium similes, ad secretiones præparant. In alio Libello habetur de copia sanguinis calculus, quam mire auget *KEILIUS*, supponendo membranas vasorum ex vasis fieri minoribus. In Lib. de velocitate sanguinis quærit, per experimenta, & observato saltu arteriosi sanguinis, celeritatem, qua sanguis uniformi celeritate spatia percurreret, si eam retineret quam a corde accipit. In altera editione Londini 1717. 8. edita, cujus titulus, *essay on several parts of animal œconomy*, & Leidæ 1725. recusa est, auctus est tractatus de velocitate sanguinis, & vis cordis æstimata, tanquam pondus cylindri fluidi, cujus basis orificio cordis æqualis, altitudo dupla est lineæ, a cujus longitudine descendens sanguis eam celeritatem adquisivisset, qua ex corde fluit. Ita ad paucas uncias cordis vim æstimat, quia molem resistentiarum minuit. Hic etiam statica accessit.

J. GEORG. a *BERGEN* de *circulatione sanguinis*. Francof. Viadr. 1709. 4.

J. MARIA LANCISIUS in Dissertatione *de Secretione*, & in Lib. *de corde & aneurismatibus*, utique consuli meretur.

NICOLAUS CRESCENTIUS (Cressenzio) in tractatu physico-medico *de febrium ratione*, Neapoli 1711. 4. *de corde & pulsu* egit, & non inutiliter vidit, arteriarum motum peristaltico similem esse, ut prope cor incipiens sensim ad extrema vasa pergeret.

S. DURY de motu vitali, Leid. 1711. 4.

J. SAM. a *BERGER* de *transitu sanguinis per vasa minora*. VVittemb. 1713. 4.

D. SIEVERT de *morbis a motu humorum circulatorio aouto oriundis*. Basil. 1714.

WEDEL

WEDEL de *circulatione sanguinis*, Jenæ 1714. 4.

M. ERN. ETTMULLER *de circulatione sanguinis in fœtu*, Lipſ. 1715. 4.

P. SENAC in magno opere de corde plurima huc nova adtulit & arteriis magnam partem motus progreſſivi ſanguinis tribuit, calculos CL. JURINI & aliorum refutat, agit de ſecretione, retardationibus ſanguinis, &c. Reſpondit CL. JURINUS in *Lettre a M. BUFFON ou réponſe a quelques cenſures de M. SENAC*, qua oſtendit verba ſua a P. SENAC, mathematum ignaro, in malum ſenſum detorta eſſe, & varios errores ab eo commiſſos.

G. FRANK *diapedeſis reſtituta*. Hafn. 1716. 4.

F. HOFMANNUS in phyſiologia ſua de motu humorum capita habet aliqua, & celeritatem in minimis majorem admittit.

GEORG. ANDR. ORLOVIUS *de motu ſanguinis in arteriis & venis geometrice determinato*. Regiomont. 1718. 4. (PLATN.)

G. A. ORLOVIUS l. c. BELLINIANO more celeritates ſanguinis & preſſionis in cor & arterias definit.

P. ANTONII MICHELOTTI Lib. de ſeparatione fluidorum totus huc pertinet. Multa in KEILIO & PITCARNIO correxit, aliaque recepta in calculos vi motrice Leibniziana emendavit, conſideravit vim contractilem arteriæ, ſanguinem non in lineis, ſed vorticoſe per vaſa fluere contra BELLINUM monuit.

GEORG. CHEYNE *a theory or account of acute and slovv feavers*. London 1722. & alias. Belliniana theoria eſt, velocitatis in obſtructione auctæ ex minuto canalium numero. Vim mercurii a pondere ſpecifico explicat; robur animalis a copia ſanguinis unice deducit.

J. GOTTLOB NEUMANN *vom Umlauffe des geblütes*. Dreſd. 1728. 8. *

A. HELVETIUS *de l'Oeconomie animale*. Boerhaavianam theoriam inflammationis habet ab errore loci, & vaſa minorum generum.

SENAC in *Eſſais de Phyſique* in nova editione multa habet huc facientia, & inprimis contra ſyſtema derivationum Bellinianarum pugnat. Parum nempe omnino valere omnes vel revulſiones, & derivationes, ob valde parvam celeritatem ſanguinis in vaſis minimis. Facto oſtio ſanguinem non facilius effluere credit, quod ſæpe ligatura fit opus. Verum, qui vaſa replevit unquam, novit inſigniſſime augeri celeritatem illabentis liquidi, ſi alicubi vas recipiens pertuſum fuerit.

JOH. TABOR in *exercit. medicis*, de motu quidem cordis jam excitatus eſt. Circulationis velocitatem etiam æſtimat, & preſſionem ſanguinis in valvulas aortæ conſideravit.

J. B. BIANCHI in Diſſert. de *impedimento circulationis ſanguinis* in genere habet adfectiones canalis conici ab illiſionibus particularum ſanguinis.

J. GODOFREDI ARNOLDI de *vi viſcerum in fluida*. Regiomont. 1726. 4. Vim conſiderat, quam contracti canales cylindrici & conici in ſanguinem exercent.

J. de GORTER in Lib. de *ſecretione animali*, *de perſpiratione* & alibi, varia Boerhaaviano fere modo, philoſophatur. Generari calores unice docet in ſolidis ſe alterne contrahentibus & laxantibus.

THEOPHILUS LOBB in Lib. de *febrium curatione* Anglice edito. Lond. 1734. 8. de calore animali multa habet, fere ad Boerhaavii modum, & de effectibus venæ ſectionis ſimpliciter & dilucide agit.

STEPHANUS HALES princeps hic Auctor, ob experimenta ſubſultuum ſanguinis ex arteria vivi animalis exeuntis, traducta ad æſtimandam celeritatem, & vim cordis; tum ad obſervatam in pulmone ſanguinis circulationem. In C. I. *vegetable ſtatiks* calorem animalem æſtimavit.

JURINUS in locis, quos de motu cordis excitavi, etiam celeritatem ſanguinis in pulmone, vena cava, & alibi æſtimavit.

TH. MORGAN in *philoſophical principles of medecine*. London 1725. 8. plurima huc pertinentia habet, & cum ROBINSONO paſſim pugnat. Arterias ſucceſſive contrahi ſecundum ſeriem appulſuum ſanguinis, recte, niſi fallor docuit. Æſtimavit decrementa velocitatum in vaſis minimis Keiliano more.

An eſſay on the tranſmutation of blood, Lond. 1725. Cauſam caloris ſanguinis in Chemia quærit.

In Actis Petropolitanis, Vol. VII. VIII. CL. WEITBRECHT agit de cordis vi in ſanguinem arte-

arteriosum; eamque in principio arteriarum exstingui dicit, secretionem vasorum capillarium negat, quia plena sunt. Tubum æquicrurum *GUILIELMINI* refutat. De pulsu egit, & in eo arteriam non unice dilatari, sed situm mutare inquit. In Vol. V. idem de motu sanguinis per sinus auresque scribit.

G. E. *HAMBERGER* de *vena sectione*, Jenæ 1729. 4. Negat derivationem per experimenta in canalibus vitreis facta.

J. S. *WREEDEN* *unterricht von der circulation des Geblütes*. Hannov. 1729. 8.

J. O. *WREEDEN* olim amici nostri citatus libellus agit de sanguinis in nato & non nato homine circulatione, cum organorum descriptione.

J. B. *MAZINUS* in *mechanica morborum* ad motum sanguinis aliqua habet, quæ citare potius, quam commendare sustineo.

J. F. *SCHREIBER* in Elementis legatur, Bellini & Boerhaavii discipulus.

LINGUET an omnes animalium motus ab aëre. Paris. 1731. Thes.

BRYAN ROBINSON Tr. on animal oeconomy. Dublin. 1732. & auctius. Lond. 1738. 8. 2. vol. Tota pars prior est consideratio hydraulica motus sanguinis, & velocitatum, viriumque. Pro fundamento adsumit, omnem velocitatem fluidi esse in ratione composita ex subduplicata ratione vis moventis, & inversa subduplicata longitudinum & diametrorum. Inde vim revulsionum declarat. Experimenta etiam adducit, facta in fistulis mechanicis; quæ sic satis calculo respondent. Pulsuum etiam varietatem consideravit. Quod vero obstructo aliquo tubo reliquam celeritatem augeri, in angustato tubo celerius liquidum fluere scribat, id utique ad eum unum casum pertinet, in quo vis movens ita magna est ut resistentiis abunde sufficiat. In Tr. *of food and discharges*. Londini 1748. 8. etiam aliqua de retardatione in minimis, calore animali & pulsu habet.

B. ROBINSON animal œconomy editio anni 1738. multa aucta habet ad motum sanguinis, pulsum, utilitatem venæ sectionis, cujus potestatem revulsoriam demonstrat. Refutatio *MORGAGNI* fere hydraulica est.

In altera parte tractatus *de febribus ad circulationis leges* agit de fabrica & vi cordis & arteriarum *CL. HUGO GOURAIGNE*, fere ad *BOERHAAVII* modum, cujus fabricam vasorum vasculosam & *KEILIANAS* retardationes recipit. Prodiit Monspel. 1730. 12.

In *Edimburg Essays* præter *MARTINII* aliqua inprimis *CL. STEVENSON* in vol. V. P. 2. exstant de calore, contra Boerhaavium, quam putredinoso motui intestini sanguinis tribuit.

JUSSIEU an non suus proprius lympha, ut sanguini, per corpus circulus. Paris. 1728.

Auctores qui de venæ sectione nuper scripserunt hic legi possunt.

J. BAPT. SYLVA de l'usage des différentes sortes de saignée, principalement de celles du piè. Paris. 1727. 8. Ex principiis Bellinianis revulsionis vires extollit, in pedis venæ sectione contra vitia capitis, contra derivationem vero pugnat, adeoque contra sectionem venæ jugularis. Ea occasione multa physiologica & anatomica intercurrunt. In posthumis operibus, & in altero tomo etiam Dissertatio apologetica habetur de venæ sectione pedis.

In *TREVULTINIS* anni 1729. artic. 92. 97. pro *SYLVA* contra *HECQUETUM* habetur Apologia.

PHILIPPE HECQUET observations sur le saignée du pié. Paris. 1724. & alias 8. tum *Première & seconde Lettre sur la revulsion*, & III. L. *sur la saignée*, quæ prodierunt cum L. *de la trituration*. Paris. 1730. 8. Laxus in anatomicis & demonstrationibus. Venæ in pede sectionem ex nonnullis, valde flaccidis, principiis physiologicis reprobat.

CHEVALIER reflexions critiques sur le Tr. des usages de la saignée. Paris. 1730. 12. Pro *HECQUETO* contra venæ sectionem pedis, quæ in partes infra cor sanguinem coacervat. Venæ jugularis etiam sectionem defendit. Bellini principia idem recipit.

FRANÇOIS QUESNAY Observations sur les effets des saignées, avec des remarques critiques sur le Livre de Mr. Sylva, Paris. 1730. 8. In primis quidem practice scripsit, pro derivatione, & *SYLVÆ* paralogismum, quo certum gradum velocitatis sanguinis a venæ sectione subtrahi gratis adsumserat, utique redarguit.

JULIEN MORISSON Lettres sur le chiox des saignées, Paris. 1730. 12. Opus *CL. SENAC*, de quo in practicis agetur. Revulsionem unice statuit, quæ sanguinem ex minimis vasis in aortam revocat. Derivationem & reliquas revulsiones parvi facit.

R. BUTLER Essay on bloodletting. Lond. 1734. 8. Sylvæ principia sequitur & venæ sectionem

nem pedis defendit, jugularis arguit, revulfionem explicat pro diverfitate originis humorum arteriosorum, quorum fociæ venæ fecantur, vel omnium vel plerorumque. Celeritatem in venis increfcere recte obfervat.

ROWLAND JACKSON de vera phlebotomiæ theoria fanguinis circulationis legibus innixa tentamen, Londin. 1747. 8. Phyfiologia fere ad *BELLINIANAM* fententiam eft. In praxi fecedit, multumque difcriminis facit inter fectionem venæ ligatæ & non ligatæ. Vide in Practicis.

BALTHASAR LUD. TRALLES de vena jugulari frequentius fecunda. Uratisl. 1735. 8. Ex mechanicis illis & facilibus principiis docte demonftrat, venæ jugularis fectionem fanguinem congregare in externam carotidem, adeoque utilem effe in congeftionibus ad cerebrum.

MARTIN Tr. de la phlébotomie & de l'artériotomie. Parif. 1741. 12. Et *SYLVÆ* & *QUESNAY* & *SENNACI* adverfarius, in univerfum tamen docet, accelerari fanguinem in arteria, cujus vena fecatur, brachii tamen venæ fectionem præfert ex principiis phyfiologicis, maxime vero arteriæ radialis incifionem.

BROWNE LANGRISH in modern theory of phyfik. Lond. 1738. 8. refutat venæ fectionem derivatoriam, & revulforiam commendat. Calorem a fanguine generari defendit. Pulfuum mutationes definit, & inveftigat caufas.

A. VATER & *PAUL. HENR. GER. MOEHRING de inflammationis fanguinea theoria mechanica*, VVittemb. 1733. 4.

J. GEORG. MAURER de pulfu cordis, Altdorf. 1738.

J. A. WEDEL de velocitate fanguinis a ftatu vaforum diverfo dependente. Jen. 1734. 4. oftendit longitudinem canalium, motum fluidi tardare, flexiones & angulos ramorum nihil valde mutare.

Oeconomy of humane frame mirificam theoriam dedit circulationis fanguinis, in qua cor nihil operetur, fed vires contrariæ vim omnem perficiant, hinc chyli adfluentis, inde refiftentis atmofphæræ.

ANDREÆ PASTA de motu fanguinis a morte, poft mortem Epift. Bergami 1747. 4. Brevi epiftola per experimenta motum confiderat, ex pondere ortum, quo poft mortem liquida in cadavere moventur.

BARTISCH de calore corporis humani, Leid. 1737. 4. Pro caloris in fanguine origine & adfrictu.

DAN. BERNOULLI in *hydrodynamicis* principia tradit, ex quibus velocitas fanguinis in aorta, & vis cordis poffet ex faltu obfervato erui, & celeritates quibus liquor ex cono truncato profilit.

G. MARTIN de fimilibus animalibus & animalium calore L. II. Lond. 1740. 8. Simplex, neque tamen inutilis. In priori quidem Libello unice ufus eft theoremate, quantitates fanguinis in animalibus fimilibus effe in ratione triplicata longitudinum, unde varia deduxit; fed in *altero* qui gradus cuilibet animali naturalis fit, quos gradus caloris animalia ferant, per experimenta certe boni ufus explicat. Calorem a frictione deducit. Sanguinem celerius credit fluere & altius falire, quam *KEILIUS*, fanguinem ubique in corpore æquo gradu celeritatis circumferri adfirmat, cum ubique æque calidus fit.

EJUSDEM Effays medical and philofophical, Lond. 1740. 8. In quinto fpecimine de calore animalium agit, deque gradu quem eorum fanguis motu fuo generat, & eo quem ferre poffunt. Aves calidiores quadrupedibus, Pifces paulum calentes invenit. In *Edimb.* vol. III. etiam de calore animali egit.

A. F. WALTHER de erubefcentibus & venarum capitis fubitaneo tumore, Lipfiæ 1739. 4. Ej. Difp. de *fanguine in fuo per vafa progreffu retardato acceleratoque*, abfque anni numero.

P. GERIKE de circulatione fanguinis, Helmft. 1739. 4.

EMANUEL SWEDBORG in *Oeconomia animalis* P. I. Amftelod. 1740. valde peculiaria habet. Circulationem per fibras ftatuit celeriorem, quam in vafis majoribus, & motum acceflorium ab arteriis & a corculis cerebri fanguinem ex cordis cavo proprie in ductus carnofos, inde in arterias coronarias, hinc in aortam venire docet; arteriæ membranam intimam in venæ membranam externam mutari.

J. SEBAST. EDLEBER de fanguinis circulatione majori, qua fit per aortam & venas cavas, Dif. VVurzburg. 1740.

MAIQUER an ab imminuta velocitate sanguinis secretio facilior, Paris. 1740.

BERTIN an causa motus cordis alterni multiplex, Paris. 1740.

QUELMALZ de adjumentis sanguinis ad cor regressus. Lips. 1741. 4.

ABR. FRANCISCUS COL de *VILLARS Ergo a vorticoso sanguinis motu calor*, Paris. 1742. 4.

J. SCHWENKE in *hæmatologia* varia habet de calore animali, de dilatatione ramorum lateralium arteriæ ligatæ, novisque adeo truncis nascentibus de pulsuum numeris, febreque naturali vespertina.

ANTONIUS FIZES variis locis, ut in *conspectu Physiologiæ* L. *de Liene*, varia huc pertinentia habet, retardationes motus sanguinis in canale conico a vi, quæ consumitur in figura mutanda, de frictione theses, de ejus incremento in canalibus minimis, de efficacia retardatoria fluxionum, &c.

G. A. LANGGUTH de *circulatione sanguinis specim. II.* VVittemb. 1743. 4. & *de arteria a motu cordis æmulo remota*. VVittemb. 1745. 4.

G. E. HAMBERGER de cordis diastole a sanguine per venas, &c. Jenæ 1744. 4. statuit a nemine visas fibras dilatatrices cordis.

G. E. HAMBERGERI etiam disputatio est, qua considerat, *unius pulsationis prædicata quatenus est actio*, Jen. 1749. 4.

F. de *SAUVAGES* in *Theoria febris*, respondente *FRANCISCO* la *MURE*, Monspel. 1738. 12. recusa cum *HALES hæmastatiks*, & in Disp. de *inflammationis theoria* edita Bourg St. Andeol. 1743. 8. & cum eodem Libro recusa, ex præcipuis huc pertinentibus Auctoribus est. Vim cordis nova causa motus accesserit, frictionum vim, caloris gradus, plurima alia, inprimis in Diss. de inflammatione ex novis principiis explicat. Causam pulsus a celeriori progressu sanguinis a corde noviter advenientis, & tardiore præcedentis sanguinis explicat. Eam retardationem in minimis, experimentis confirmat. Denique in Disp. *de vasorum capillarium corporis humani suctu*, Resp. le *BRUN* Monspel. 1747. 8. Sugere vasa minima ex majoribus, experimentis etiam nonnullis adlatis, docet.

J. BARBENES de circulatione sanguinis in adulto, Arg. 1742. 4.

J. H. SCHULZ & *A. SCHAARSCHMIDT nonnulla ad motum cordis & circulationem sanguinis spectantia*, Hall. 1742. 4.

J. AUG. LANGGUTH meditationes de circulatione sanguinis, VVittemb. 1743. 4. duæ disput.

J. ADAM KULMUS de circulatione sanguinis, Gedani 1744. 4.

CHRISTIAN ALB. GOTTH. GRUNER de motu periodico sanguinis, Altdorf. 1745. 4.

GOTTFRIED FERDINAND FOERSTER de calore animali, Erfurt. 1746. 4.

J. RUDOLPH. STAEHELIN de pulsibus, Basil. 1749. 4. bona disputatio. Ostendit, qua ratione pulsus indicia fallere queant, & corrigi ope respirationis. Vim cordis contractilem derivat a vi electrica ex nervis adfluente, quæ pereat a contactu sanguinis non electrici, & ex eadem causa reparetur. Motum successivum constrictionis arteriarum adgnovit. Agit de vi flatus.

LOESEKE de motu sanguinis intestino, Lips. 1745. 4.

CL. G. van *SWIETEN* arterias in pulsu vere longiores reddi observavit, & retrogressionem ex ramis in truncos.

G. ADAMS in microscopicis suis observationem habet circulationis sanguinis in rana, & distinctionem arteriarum & venarum ab acceleratione in illis solis observata. Sic etiam *CHESELDENIUS* in nova edit. *Anat.* T. 30. f. 2. piscium circulationem exprimit; & *PARSONS* in T. I. f. 3. *de motu musculari*, & *BAKER* in *microscope made easy*.

SALMON de *fluxu menstruo*, Monspel. 1745. 8. ex *D. FERREIN* experimentis docet, quid mutetur in celeritate sanguinis exsecta vel ligata arteria.

LE CLERC an pulsationis adfectus ab æquabilitate motus sanguinis, Paris. 1745. Experimentum habet, quo liquor per arterias mesentericas subsultim impulsus per venas continuato ductu rediit. Sic spongia interposita pulsum absorbet. Sed hoc experimentum jam *PLEMPIUS* habet in *fundam.* & simile *FLOYER* l. c.

J.A. NICOLAI betrachtung des pulsschlages, Hall. 1746. 8. Cum *KRUGERO* sanguinem arteriosum fortius venoso moveri dixit, quod iste pressione seu mortua vi, ille celeritate quadrata moveatur, nempe vi viva. Pulsus physiologice considerat, & ad paucas species reducit.

R. DOU-

R. DOUGLAS *Essay concerning the generation of animal heat*. Lond. 1747. 8. Satis singularis theoria, calorem nempe unice generari in extremitate vasculorum minimorum, ubi contra frigidum aërem fricatur sanguis.

De nutritione, vita, incremento, decremento, morte, cum titulos nullos præfixerit PRÆCEPTOR, hoc etiam loco agamus. Plerasque autem Galenici suas de rore, glutine, cambio observationes in scriptis disperfas habent. De iis etiam succis SCHROETERUS scripsit in *Lib. de humoribus*.

HIPPOCRATIS περὶ τροφῆς obscurus Libellus est, quo vestigia luculenta perspirationis, multo vero magis dubia circulationis sanguinis continentur. Cum H. CARDANI *Commentario* prodiit Basileæ 1582. 8. (*B. RIV.*)

In citatum HIPPOCRATIS libellum περὶ τροφῆς *Comm.* IV. scripserat GALENUS (*de libr. propr.*) Pulchra etiam exstat editio STEPHANI GOURMELENI *e Græco in Latinum versus commentariis illustratus*, Paris. 1572. 8. De nutritione agit, cibo, ejusque vi, formatione fetus, perspiratione, alimentis partium ossiumque, facultate cibum vincente.

ARISTOTELES *de proceritate & senectute, de longævitate & brevitate vitæ Libellos reliquit*.

PLINIUS, ut in universum rariora varia, ita L. VII. longævos, valde proceros, pygmeos, & alia hujusmodi rariora recenset. IDEM perspicax ante VERULAMIUM vidit, diutius grandescere animalia, quibus longiora sint vitæ spatia.

ALBERTI DURER *vier bücher von menschlicher proportion*, Norimb. 1528. fol. (*B. PLATIN.*) Gallice, *Traité des proportions*, Arnhem. 1614. fol. Latine vero Norimb. 1532. fol. Pictorium equidem opus, huc tamen numerandum, quod omnes partium magnitudines & proportiones in utroque sexu diligentissime doceat.

J. CORNARII *de utriusque alimenti receptaculis contra quam sentit* PLUTARCHUS, Basil. 1544. 8.

Experimenta de reparatione nasi ex cute brachii huc pertinent, quibus fidem denegare non licet, cum tot testes habeant. Nam ALEXANDER BENEDICTUS fuse in *Anatome* reparationes nasi describit, quæ suo ævo vulgo fiebant. BRANCAM Siculum, nasos inferere CALENTIUS apud GOURMELENIUM auctor est in *Chirurg.* p. 73. MONGITORIUS eumdem BRANCAM Siculum, seculo integro antiquiorem TAGLIACOTIO nasorum refartorem laudat, a quo BALTHASAR PAVONUS habuerit, ab eo vero TAGLIACOTIUS LICETUS *de monstris*. p. 108. sæpe vidit TAGLIACOTII artificia, & FABRICIUS ab AQUAPENDENTE *musc. artif.* p. 95. & similia testatur MOLINETTUS *Diss. anat. pathol.* p. 174. G. F. HILDANUS *Cent.* III. *obs.* 31. & M. ANTONIUS ULMUS *physiol. barb.* p. 233. qui & ipse eam artem exercuit. Denique SANCASSANUS in *dilucidationibus* p. 154. testis est, Bononiæ TAGLIACOTIO statuam positam esse, quæ nasum, tanquam donum viri, manu teneret. FLAMINIUM vero CRASSUM Calabrum Tigriensem curtorum instauratorem citat M. A. SEVERINUS de *occult. abscessibus* c. 18. JOH. B. CORTESIUS PETRUM BOSANUM Turpiensem auctorem operationis laudat, in cujus familia artificium diu manserit, quod copiose describit *Miscell.* Dec. III. Doctam collectionem locorum huc pertinentium apud PLATNERUM vide *Chir.* 379. 380. Ita olim pinnas & ungues evulsos accipitrii infertos comprehendere vidit DEMETRIUS *de curat. accip.* p. 600. 609. & ungues & cornua capis inferta FRANCISCUS REDUS, & VALISNERIUS *Galleria di Minerva* P. VII. p. 151. Extat etiam de hoc artificio Disputatio J. B. du BOIS *an curtæ nares ex brachio reficiendæ*. Parisiis 1742. 4. ubi MOLINETTUS dicitur idem artificium exercuisse.

ANTONII MIZALDI *de hominis Symmetria, proportione & commensurabilitate*, Lutet. 1575. 8. *

LUPI SERRANO *de senectute & aliis utriusque sexus ætatibus & moribus* Libri XIV. Ulyssip. 1579. 8. Medici Lusitani carmen.

PETRI LAUREMBERG *Pasicompse nova*, sive *pulchritudinis delineatio*, Regiom. 1672. 8. *

F. BACON de VERULAM. *historia vitæ & mortis*, Lond. 1623. 8. Systema fuit, esse in homine spiritum vitalem aere tenuiorem, mitiorem igne, qui sensim avolet, erosis viscidis particulis quibus irretiebatur, mortem vero sequi ubi avolavit. Eum spiritum conservari imminuendo impetum vitæ, opio, purgantibus, nitro. Sed per occasionem plurima bona interspersit Auctor de longævitate hominis & animalium, diætæ laxioris laude, vitæ periodis, &c.

C. BAUHINUS in L. *de hermaphroditis* historiam gigantum & pygmæorum attigit. C. BARTHOLINUS vero de *pygmeis* scripsit, Hafn. 1628. 8. *

De morte naturali a rigiditate aliqua habet *SANCTORIUS* in L. *de Stat. med.*

Huc *N. HABICOT gigantosteologie*. Paris. 1613. & reliqua scripta citata pertinent, eum de ossibus ageremus. Sed fabula omnino fuit *PEIRESCO* teste *vit.* p. 153.

F. GLISSON, GEORGIUS ENT, T. WILLIS, G. CHARLETON & reliqui Angli ejus ævi, novam theoriam nutritionis introduxerunt, nempe succum nerveum alere. T. etiam *CORNELIUS* in epist. ad *GLISSONIUM* & *WILLISIUM* sanguinem non alere docuit.

ALOYSII ALBERTI de *nutritione, augmento & generatione* Disp. Venet. 1627. 4. * DOUGL.

GABRIELIS NAUDÆI Quæst. II. *an vita hominis hodie quam olim brevior* Cesenæ 1634. 8. * sed exstat apud *BEVERWYCH.*

J. v. BEVERWYCK de *vitæ termino fatali & immobili, cum doctorum virorum responsis.* Dordrac. 1634. 8. Leid. 1636. 4. 1639. 4. & conjunctim 1651. 4. 2. vol. Collectio opusculorum partim theologicorum, partim medicorum de quæstione, an terminus mortis ulla arte produci possit.

J. V. BEVERWYCK l. c. magis ad theologiam & fati naturam pertinet, quam ad rem medicam.

Cum *JUL. CÆS. CLAUDINI Responsionibus & consultationibus* prodiit *FLORII BERNARDINI brevis exercitatio de ultimo corporis alimento*, Venet. 1646. 4.

HERM. CONRING de nutritione hominis, Helmstad. 1639. 4.

FRANCISCI SANCHEZ de longitudine & brevitate vitæ in *opusculis*, quæ recusa sunt Roterod. 1649. 12.

MELCH. SEBIZ & *HIER. WELSCH de senectute & senum statu*, Argent. 1645. 4.

C. NILOE librum *de fermento & nutritione* belgice scriptum non legi.

Etwas neues vom tode. 1650. 4. Est historia Elisabethæ Green, quæ in theatro anatomico expergefacta, sub cura VVillisii sanata est. Legi meretur. Prodiit Anglice Oxon. 1650. 4.

R. CARTESIUS de *formato fetu* causam mortis senilis perspicax vidit, quæ est a porulis excæcatis, qui inter fibrillas sunt, & adeo a portione solidæ fabricæ aucta.

P. GASSENDI de *nutritione animalium*, &c. Lugd. 1649. fol.

J. SIGISMUND ELSHOLZ anthropometria, Patav. 1654. 4. Francof. 1663. 8. fere similia ut *DURERUS* habet, etiam propria industria factas dimensiones. Sexuum diversitatem omisit, & aliqua vana interspersit.

J. SIG. ELSHOLZ anthropometria Germanice etiam prodiit *Meskunst des menschlichen Körpers*, Nürnberg. 1695. 8.

GUIL. CHARLETON natural history of nutrition, life, and voluntary motion, Lond. 1659. 4. ex parte recusa sub titulo *inquiry into human nature*. Londini 1680. 4. Tres de nutritione Dissertationes sunt, de vita una.

ANTONII DEUSING de *nutritione animalium*, Groning. 1660. 12. ut omnia Auctoris.

SEPTIMI ANDREÆ FABRICII de vitæ humanæ termino, Rom. 1666. 4. *

HENR. MEIBOM, de longævis, Helmst. 1669.

N. STENONIS de *fabrica testarum* (in *Myolog. Spec.*)

A. Q. RIVINI Diss. de *nutritione*, Lips. 1678. 4.

J. PANCR. BRUNONIS de liquore nutritio & animali, Altd. 1678. Disp.

F. BAYLE inter *Problemata physico medica*, Tolosæ 1677. 12. edita, etiam de physiognomia egit, & in Diss. VI. ibidem editis, de nutritione in *sexta Diss.*

CL. PERRAULT præter Tr. *de nutritione*, qui in *mécanique des animaux* exstat, scripsit *de la régéneration des parties* in *Essays* T. IV. in quibus de partibus renascentibus agit, cauda lacertæ, cornu, plumis. Fieri adeo extensione partis abruptæ, prodeuntibus in apricum partibus, quæ latebant.

DUCLOS sur les principes, in vetustioris Academiæ monumentis. De fibra universali fabricæ animalium, vegetabilium & mineralium fundamento egit.

JOH. GRAUNT observations upon the bills of mortality, Lond. 1676. 12. Novam artem creavit, tabulis nempe libitinariis, quæ Londini auctoritate publica procurantur, usus est ad inveniendos numeros vivorum, parientium, morientium, longævitatum, periculi mortis in varia hominis ætate, rationem periculi morborum, censum civium utriusque sexus, quo mares superant.

WILHELMUS PETTY iisdem usus est, non adeo ad scopum nostrum, quam ad civilem arithme-

arithmeticam. Ab eo tempore plurimi hoc ſtudium ſunt imitati. In *BRESLAVIENSIBUS* Actis *KANOLDUS*, *KUNDMANNUS* in ſuis *memorabilibus*, diaria pleraque.

J. FR. ORTLOB de *analogia nutritionis plantarum & animalium*, Lipſ. 1683. 4.

Les proportions du corps humain, meſurées ſur les plus belles figures de l' antiquité, Pariſ. 1683. fol. (J. des Sav.)

CLOPTON HAVERS cum *Oſteologia* editus ſermo II. paradoxam theoriam nutritionis habet & incrementi, ex ſucco viſcido, quem arteriæ ſeparant, nervi vero motu circa axin ſuam rotatorio adponant partibus ſolidis.

Ad longævos, gigantes, & hujus modi *R. PLOT* in utroque opere, deſcriptionem nempe *Oxfordshire* & *Staffordshire R. THORESBY* in *deſcipt. topographica* Duc *LEED*, *OLIG. JACOBÆUS* in *Auctario muſæi Regii*. *MARTIN* in *deſcript. inſular. occid. Scotiæ*. *T. BARTHOLINUS hiſt.* 98. *Cent.* I. C. III. L. 88. *MORTON* in *Nottinghamshire*. *KUNDMANNUS*, &c.

ARCHIBALDUS PITCARNE ſolida tantum dilatari neque mutari ſtatuit, & in *BOERII* Diſſertatione de excæcatione vaſorum aliqua habet.

J. BOHN in *programmate* ſuccum nerveum alere, non generari, nec reparari ſolida, ſed unice gluten mutari docuit, quem *KEILIUS* multis argumentis additis, & nutritione in ſola dilatatione vaſorum poſita, & *CHEYNIUS* ſecuti ſunt.

GUIL. COWPER in magno opere *anthropographia* proportiones dedit partium corporis humani.

G. COLE de *febribus intermittentibus* habet theoriam nutritionis a ſucco nerveo, lente moto, ſubeunte in cavernulas inter ſolidam ſubſtantiam interjacentes.

B. CONNOR in *Evangelio Medici* de nutritione partium corporis egit, & primæva ſtamina negavit mutari, ſed repleri, quæ etiam *LISTERI* in *anatom. Exercit.* II. & *KEILII* de quantitate ſanguinis eſt opinio.

In *Journ. des Sav.* an. 1692. de ſceleto giganteo 17' 2" relatio habetur.

J. BERNOULLI Groningæ diſputationem defendit de *nutritione*, quæ recuſa eſt in *tempe Helveticis*. In ea per calculum indagat conſumtionem corporis, quæ a perſpiratione fit, velocitatem mutationum partium vetuſtarum cum novis. Protruſione nutriri credit, & alimentum ad baſin & radicem fibrarum adponi, inde propelli fibram & longiorem reddi, ſolida reparari adfirmat.

J. MOEBIUS de grandævis, Lipſ. 1689. diſputat. I. & II. & *de longævis*, ibid. 1689. 4.

J. G. de *BERGER* in Diſſ. de *polypo*, VVittemb. 1689. & *de nutritione* 1708. 8. de *vita longa* 1708. & in *Phyſiologia*, de nutritione agit. Novas fibras generari admittit, & ſuccum nutritium lymphaticum, gelatinoſum, exſudantem de poris, effuſum in intervalla fibrarum, increſcentem cum fibris. Eandem ſententiam *RUYSCHIUS* habet, qui idem vaſorum ab ætate diminutionem per experimenta invenit.

J. G. BERGER de *ſucci nutritii per nervos tranſitu*, Vittemb. 1695. 4.

C. BARTHOLINUS de *triplici corporis alimento ejuſque organis* Diſp. Hafniæ 1695. *

Et *de vita & nutritione animalium* Diſp. ibid. 1697. *B. RIV.*

G. FRANK diſquiſitio de *ſucci nutritii tranſitu per nervos expendens*, Lipſiæ 1696. 12. Contra vim nutritiam ſucci nervei.

G. COWARD de *fermento volatili nutritio conjectura rationalis*, Lond. 1695. 8. verum nutritionis inſtrumentum credit eſſe ſpiritum volatilem oleoſum cum ſanguine confuſum. *

Ad pygmæorum hiſtoriam doctiſſimus Liber *EDUARDI TYSON* legi debet, quem in hiſtoria animalium laudavimus.

In Acad. Pariſina.

An. 1699. Senex rejuveneſcens. *POUPART*.

Ancyloſis univerſalis & novus tamen callus ex oſſe effloreſcens. ibid.

1706. Sceletus incurvata *MERYI*.

1709. *GEOFROY* de novo ventriculo cancrorum, mutatione calculorum, &c. ſimilia habet *C. NEUMANN* in *oper. chemicis* p. 1292. & olim *J. J. WEPFER* & *HELMONTIUS*.

1712. *REAUMUR* de reproductione chelarum cancri.

1714. *IDEM* de Calabris naſorum reparatoribus.

1716. *IDEM* de ortu teſtarum.

1717.

1717. *IDEM* de unionum formatione.

1718. *IDEM* de induratione novi thoracis cancrorum, ventriculo, calculis cancri. Ibid. lacertus bicaudis.

1715. *LITTRE* de modo nutritionis per poros vaforum.

1718. De membrana non naturali hydropicorum, & 1723. de earum membranarum productione ex lympha.

1725. *FONTENU* de alterno corporis incremento & decremento. Sed *CL. MORAND* in Domini *PLANQUE* *Bibliotheca medica* eam Differtationem fibi tribuit, quam *AB. FONTENU* unice ornaverit.

1730. *WINSLOW* de eodem incremento & decremento.

1737. 1739. & 1743. Phænomena animalium rubia paftorum, cura *DU HAMELII*.

1740. Spina dorfi flexa a fola perpetua feffione. *HUNAULD* de membrana quæ foramen trepani claudit.

1744. Puer nimis adultus, fic. 1708. 1736. 1739. 1741.

FRIDERICUS RUYSCHIUS præter varias obfervationes decrefcentium offium, imminutæ maxillæ inferioris, etiam theoriam nutritionis habet, per rorem exfudantem ex arteriis. *Thef.* VI. &c.

In Actis Anglicis.

N. 44. hiftoria Th. *PARRE* Senis 151. annorum. Eadem extat, una cum diffectione cadaveris, cum *BETTI* de fanguine Libro.

N. 168. os Frontis giganteum. Conf. de proceris n. 233. 240. 456.

N. 217. Puella fuper ætatem adulta. ibid. 261. 307. 471. 475.

N. 221. 228. hiftoria Jenkinfii fenis annorum 169.

Emortuales Libelli n. 229. 260. 261. & alibi, imprimis autem 169. 198. ubi *HALLEYI* tabulæ habentur ex Uratislavienfibus Libellis collectæ.

N. 306. Anatome hominis 108. Annorum.

N. 328. de regularitate partium ex duobus fexubus.

N. 337. fecunda dentitio.

N. 376. anatome decrepiti.

N. 380. *WASSE* & *BECKET* de incremento & decremento alterno fomni & vigiliæ.

N. 450. *KERSEBOOMII* calculi aliqui.

N. 442. 443. 457. offa rubefacta in animalibus fæcula rubiæ paftis obfervata a *BELCHIER* & du *HAMEL*. *CARDANUS* vim rubiæ urinam tingentis, fi vel manu teneretur, jam dixerat de *fubtilitate*, p. 517. De eadem rubia differtatio propria extat *CL. LUDWIGII*.

N. 478. *P. COLLINSON* de modo, quo cancrorum partes reparantur.

F. HOFMANNI *annorum climactericorum explicatio rationalis*, Hall. 1704. 4. Difp.

J. J. BAIER *de longævitate medicorum*, Altorf. 1705. 4. Exempla.

J. D. SANTORINUS in opufculis, Venet. 1705. editis & fæpe citatis, habet etiam differtationem *de nutritione*. Totum corpus cavis fiftulis nerveis fieri: fuccum nerveum alere in intervalla fibrarum depofitum; folida omnino mutari concinne docuit.

J. PHIL. BURGGRAV. de *morte & ejus præfenfione commentatio*, Francof. 1706. 8. *

N. HARTSOEKER in *fuite des conjectures phyfiques*, etiam caufam mortis fenilis ex conjectura deduxit, a liquoribus nutritiis in fibrarum intervallis inpactis. Totum corpus ex vafis & cellulofitate fieri recte docet.

POUPART *Journal des Sav.* 1709 modum defcripfit quo guttæ fanguineæ ex inteftinis natæ carnem fecerunt coalitæ, quæ tegeret inteftina.

In *J. de Trevoux*, 1708. m. Nov. exempla habentur rejuvenefcentium.

J. W. PAULI de *nutritione naturali & præternaturali*, Lipf. 1709. 4.

ALOISII della *FABBRA* de *terminis vitæ humanæ in Differt. & de nutritione*, Ferrariæ 1701. 4. 1712. 4.

HERMANNUS BOERHAAVE egregium Syftema de nutritione propofuit, totum nempe corpus humanum fieri vafis, ac fibris, in quorum intervalla abrafione facta fuccus gelantinofus deponeretur. Decrementum vero mortemque fenilem fieri vafis minoribus, quæ majora componant, elifis, exficcatis, hinc rigiditate tarda nata in arteriis, ut cor eam refiftentiam fuperare nequeat. Eam theoriam plerique receperunt, etiam in *phyfiologia J. HENR. SCHULZE*.

C. J.

C. J. de *WACHTENDORFF* de *natura solidorum & fluidorum eorumque mutua actione in variis ætatibus*, Ultraj. 1734. Disp. *

ROB. WELSTED de *ætate vergente*, Lod. 1724. 8. *

C. G. STENZEL περὶ εὐφυΐας καὶ ἀφυΐας, VVittemb. 1724. 4. Græce. EJ. *de lacte & succo nutritio*, ibid. 1727. 4.

EDW. BERRY account of nutrition prodiit cum tractatu de consumtione. Lond. 1727. 8.

F. HOFMAN de *proceritate corporis & ejus caussis & effectibus*, Hall. 1726. Disp.

GEORGII CHEYNE de *fibra laxa*, Lond. 1726. 8. De nutritione, senio, morte naturali, aliqua habet, & de glutine partium.

PEITALOSSI (vel *HAGUENOT*) de *nutritione*, Monspel. 1727. 8. succum nerveum alere.

J. QUINCY ad *SANCTORIUM* Theoriam nutritionis habet e succo effuso in fibrarum intervalla & adhærente.

J. de *GORTER* variis locis in *Compendio de perspiratione & Chirurgia*. Ut *BOERHAAVII* theoriam explicavit, telam tamen firmam solidam pro fundamento corporis accipit, absque vasculis.

JOHANNIS OSTERDYCK SCHACHT oratio qua senile fatum inevitabili necessitate sequi demonstratur, Ultraj. 1729. 4. & *mortem ex hominis structura sequi*. Ultraj. 1739. 4. cum ejus *instit. pract.* recusum ibidem an. 1747. 4. Theoria Boerhaaviana.

JOH. PRINGLE de *marcore senili*, Leidæ 1730. Disp. Itidem ad mentem *BOERHAAVII*.

JOH. AUG. STOLLER Untersuchung des vvachsthums der menschen in die länge, Magdeburg 1729. 8. Inprimis ad proceritatem spectat.

NIC. CORN. ANT. de *COURCELLES de nutritione*, Leid. 1730. 4.

LAUR. ETLINGER de nutritione, Erfurt. 1730. 4.

OTTO JUST WREDEN von der nutrition, Hanover 1731. 8. *BOERHAAVIANUS*.

F. HOFMANNI vitæ animalis consideratio, Hall. 1731. Disp.

HUTTER Senectus ipsa morbus. Hall. 1732. 4.

FRID. SALOMON SCHOLL de origine, nutritione, incremento, decremento hominis, Basil. 1733. 4.

H. P. JUCH theoria ætatum, Erfurt. 1733. 4.

J. BAPT. MAZINI in *Institutionibus-medico mechanicis*, non inutiliter de nutritione egit.

G. MUYS de fibra & membrana aliqua habet, (in *musc. fabr.* p. 284.) & huc facientia, tum ad nutritionem, mortemque.

ABRAHAMUS KAAU de *perspiratione*.

G. G. RICHTER de *morte sine morbo*. Gottingæ 1736. 4. mortis a rigore vasorum historia.

CAROLI PAYEN. Est ne eadem in ossibus quam in aliis partibus nutritionis ratio? Paris. 1736. Disp.

LUD. JAC. PIPEREAU. Ergo solus succus alibilis nervorum. Paris. 1737. Disl.

LAURENTII FERRET. Ergo senium a fibrarum rigiditate. Paris. 1739. Disp.

SENNAC in *comment. ad Heist.* Nutritionem fere Boerhaaviano more explicat.

CLIFTON WINTRINGHAM patris L. *de podagra, in quo de ultimis vasis & liquidis, & succo nutritio tractatur*, Eboraci 1714. 8. vasa minima & reliqua fere ad mentem Boerhaavii, fibras autem describit in *exility of human vessels* toties citata. Theoriam nutritionis etiam habet, vasa distendi unice, quod *KEILIUS* statuerat, certe negat, æquilibrium finem esse incrementi docet. Stamina primaria autem corporis & pro fundamento individualitatis esse, & conservari.

In *Cent.* IV. *Miscellaneorum Berol.* citatis extat *CL. BUDDEI* Dissertatio de ossificatione præternaturali.

Observations sur l'accroissement du corps humain. Strasbourg. 1741. 8. Auctor est *D. BAZIN* qui cum plusculis aliis Libellis edidit.

In uytgeleezene aanmerkinge. T. I. habetur Tr. de *cohæsione partium in corpore humano*.

In opusculi scientifichi. T. V. p. 25. de caussa mortis naturalis egit *PHILIPPUS GOBBI*.

WILH. KERSEBOOM verhandeling tot een proeve om te vveeten de probable menigte des volks, & *tvveede verhandeling* & *derde verhandeling*. Haag. 1743. ni fallor 4. (*BIBL. RAIS.* 1743. Trim. I. p. 181.) Valde solidis nixus fundamentis rationes nascentium ad viventes definit, ut 35. ad 1. vices morientium in singulis annis ætatis determinat. Conf. etiam *BIBL. RAIS.* 1745. Trim. II. p. 402. ubi docetur *STRUYCKIUM* plagiarium esse, & usum calculis *KERSEBOOMII*.

LUDOV.

LUDOV. LEMERY *Ergo proxima, qua corpus alitur, materia a rubra sanguinis parte diversa*. Parisiis 1741. Disp.

P. le TONNELIER & du BOIS *Ergo nutritio tantum in minimis vasis*. Parif. 1741. Disp.

J. MARTIN *de fato senili*, Leid. 1741. 4.

J. PET. SUSSMILCH *Göttliche verordnung in den veränderungen des menschlichen geschlechts*. Berolini 1742. 8. Ex pluribus, quam reliqui, faftis emortualibus plurima utilia digessit. Numeros morientium in ratione ad viventes: vices morum in varia ætate hominum, vices morborum, falubritates regionum, &c.

TH. SCHWENKE in *hamatologia nutritionem & fungorum productionem explicat*.

GERARDUS van SWIETEN vaforum obliterationem fenilem docet, nova in cicatrice nasci tamen fatetur.

ANT. FIZES in *conspectu mechanico* fæpe citato nutritionem BOERHAAVII modo explicat. Sic JOHANNES ARBUTHNOT in L. *de alimentis*.

LALLEMANT & LALLOUETTE an *nutrimentum tandem detrimenti causa*. Parif. 1743. Boerhaaviana Thefis de fibra rigida caufa mortis.

J. THEOD. KLEIN de *termino vita humana* egit. Gedani 1742. 4. poft *dubia circa classes quadrupedum & animalium*.

CAR. FRANC. BOUTIGNY DESPREAUX. *Ergo in qualibet atate hominis idem succus nutritius*. Parifiis 1743. 4.

L. HEISTER de *mutationibus corporis humani ab ortu ad occasum*. Helmftad. 1744. 4. Eft eadem fere de nutritione theoria, quæ Boerhavii.

BORDOLO de *morte ejusque causis*. Erfurh. 1745. 4.

J. F. CRELL de *viscerum nexubus insolitis*. Helmftad. 1743. vafa vacua concrefcere a liquore in fibras coacto adnafcente.

CL. de REAUMUR in *historia insectorum de vita & retardatione periodorum* vitæ multa notatu digniffima obfervavit.

CL. S. SCHARSCHMIDT *in Berlin. Samlung*. IV. novas carnes ex lympha generatas mechanice defcribit.

ROGAER *de nutritione*. Leidæ 1744. bene reftrinxit eam nutritionis theoriam, qua fola vafa in corpore ponit.

L. HEISTER *de mutationibus corporis humani naturalibus ab ortu usque ad obitum*, Helmft. 1744. 4.

A. E. BUCHNER & J. NIC. ZERENER *cur femina corpore debiliores eundem vita terminum cum viris attingant*, Hall. 1745. 4.

JUSTI van der HOEVE *de vita*, Leid. 1746. 4.

PETRI DOZY *ortus & occasus vita humana*. Leid. 1746. 4.

DESPARCIEUX *Essai sur la probabilité de la durée de la vie humaine*. Parif. 1745. 4. fimilia KERSENBOOMIANIS, tabulas nempe habet numeri morientium, in quavis ætate, de fpe vitæ, &c.

JAQUES JEAN BRUHIER *de l'incertitude des signes de la mort. Supplement & additions*. Parf. 1742. 1745. 8. Exempla numerofa habet hominum, qui pro mortuis habiti convaluerunt, inde monet Magiftratus, ut lege caveatur, ne adeo præcociter cadavera inferantur tumulo. Fundamentum fuit in Thefi WINSLOVIANA, *mortis incerta signa minus incerta a Chirurgicis & aliis experimentis*. Parif. 1740. 4.

Puer fuper morem adultus. *Act. Stokh.* 1745.

ERNST ANTON NICOLAI *von der Schönheit*. Hall. 1746. 8. De Symmetria & proportione partium; de voluptatis natura & caufa mechanica.

CL. HANOU in *erläuterung der naturgeschichten* de alterno incremento & decremento proceritatis agit.

QUESNAY in *Oeconom. animale* nutritionem defcribit.

CL. QUESNAY, cujus *œconomia animalis* hic citata eft, huc etiam pertinet *traité de la suppuration*, ubi fufe agit de renafcente in ulceribus carne, ab incremento & dilatatione vaforum fanguine minorum.

POHLIUS *de fibra senili*. Lipf. 1746. difputavit.

BROWNE LANGRISH in L. *de motu musculari* Sect. I. London 1747. 4. Theoriam HALESII confirmavit, qua aër pro vero glutine animalium fibrarum habetur.

J. GES-

J. GESNER de termino vitæ. Tiguri 1748. 4. De causa mortis naturali, numero mortium, spe vitæ, &c. tabulas & regulas condidit ad *HALLER*, & reliquorum morem quos laudavimus.

BRYAN ROBINSON de fibra solida & ejus incrementis in duritate egit in *Anim. œconomy*.

In *Description du Cabinet du Roi* T. II. egit *CL.* de *BUFFON* de hominis natura, infantia; pubertate, ætate virili, senio, de incremento veloci juniorum, proportionibus quas sculptores observant, causa longævitatis ante diluvium ex minori densitate alimenti. Tabulas etiam emortuales satis vitiosas D. de *S. PRE* profert.

De proportionibus statuariorum sculptor *LICHTENSTEGER* non ita diu tabulas edidit.

P. van *MUSSCHENBROEK* in dissertationibus egit de causa cohæsionis partium in corporibus, adfininia aliqua addo, quæ cum nutritione conjunguntur. Et primo experimento olim constiterat dentes extractos & in alveolum repositos comprehendere. Locos & exempla habet *S. SALZMANN* de *chirurgia curtorum*, & post *SCULTETUM* append. obs. 64. observatio adjecta est. Negaverat in cursu operationum *DIONISIUS*, multis autem exemplis confirmavit *D. FAUCHARD* in *Chirurgien dentiste*.

Deinde olim *PLINIUS*, *ÆLIANUS*, *OPPIANUS*, *PHILE*, *CARDANUS* polypo renasci dixerant devorata brachia. Hoc experimentum nemo repetierat. *LEEUWENHOEKIUS* equidem & Anonymus in *Phil. Transf.* n. 283. 288. 295. 337. & *J. des Sav.* 1678. p. 107. descripserat animalculum multis brachiis præditum. Observavit etiam ex ipso corpore juniore animalia germinare & decidua augeri.

Deinde *CL. TYSON* tæniæ duos articulos abruptos seorsim vixisse, vidit n. 146. *Phil. Transf.* & in *Hist. de l' Acad. des Sc.* 1706. n. 8. vermis amphisbænæ fit mentio, multipedis, cujus dissecti alterutra pars vivit & movetur.

Sed inprimis *CL. TREMBLEY* in stagnis Batavis viso animalculo, & casu facto experimento an. 1740. 25. Novembr. didicit, dissectum animal conpleri, ipsique tantumdem restitui, quantum esset detruncatum. Deinde, ut est perindustrius, variis experimentis animal torquere cœpit, didicitque propagari absque sexuum commistione, ad arborum morem, segmina in animal integrum reparari, monstra inde fieri posse, &c. quæ continentur in *Mémoires pour servir à l' Hist. d' un genre de Polypes*. Leid. 1744. 4. Paris. 1744. 8. eximio & curiosissimo Libro. Magna, ut merebatur, fama experimenti fuit. In *Phil. Transf.* n. 466. 467. 469. 470. 471. 474. (ubi hirudines etiam compleri docetur) experimenta eo pertinentia recensenter.

Similia reperias apud *NEEDHAMUM* in *microscopical discoveries*. *CL. HENRICUS BAKERUS* suas observationes adjecit illis *D. TREMBLEY* in L. Anglice edito Lond. 1743. 8. qui Gallice versus inscribitur *Essais sur l' histoire naturelle du Polype insecte*. Paris. 1744. & ubi dentes & aliæ partes prætervisæ, ut vult vir *CL.*, a *D. TREMBLEY*, adduntur; & apud *MAFFEIUM* de fulmine.

CL. LYONETTUS Polypum etiam trisectum, aliumque aquaticum vermem compleri in animal observavit, in notis ad Insecto-Theologiam Lesseri.

In Gallia *CL.* de *REAUMUR* (ad *hist. insector.* præf. T. VI.) varia huc pertinentia habet, qui nomen etiam imposuit, adparuit duas medietates urticarum marinarum etiam in unum animal abire, Lumbricos truncatos compleri, & Millepedes vermes, & Hirudines, & brachia Urticarum & Stellarum marinarum reparari.

Deinde *CAROLUS BONNET* in *Phil. Transf.* n. 470. & in parte II. *Traité d' insectologie*. Paris. 1746. 12. experimenta plurima in variis vermium aquaticorum speciebus fecit, ex quibus constitit, plurima animalium genera ea lege facta esse, ut resectæ partes renascantur, mutilumque corpus redeat in priorem perfectionem. Quo ipso invento plurima in theoria nutritionis, incrementi, multiplicatæ speciei, utique mutata sunt.

Lettere intorno alle recenti scoperte degl' Insetti, che si moltiplicano mediante le sezioni de' loro corpi. Venet. 1747. 12.

CHRIST. GOTTLIEB KRATZENSTEIN physicalische briefe. Hall. 1745. 8. de Polypis aliqua ex aliis habet. De iisdem *A. BÆCK* in *Academ. Stokholmiensi*. in Gottingensibus novellis *CL. UNGERUS*, & alii.

THEODORI ERNESTI JOSEPHI MOERS idea generalis nutritionis, Heidelberg 1749. 4.

CAR. AUG. a BERGEN mensuram & proportionem membrorum corporis humani non admittere rigorem mathematicum, Francof. Viadr. 1750. 4.

CAPUT III.

De Cerebro.

NOn possumus recte cerebrum pro viscere, sed pro motore ad viscera habere, non enim sanguinem mutat, sed liquida promovet ad totum corpus: verum quia Auctores omnes ad viscera retulerunt, licuit & nobis ad eandem classem revocare.

Cerebrum voco, omnem massam simul sumtam, quæ intra cranium & intra vertebrarum thecam continetur. Utor hac voce cerebri, quia voce aliqua egeo, qua hoc totum continuum viscus exprimam; quando vero cerebrum distincte a cerebello dicere volo, tum vocabulum quoddam addimus, ut cerebrum animale, & cerebrum vitale pro cerebello.

Quando encephalon dico, id vocabulum est omnium commodissimum, eoque usi sunt antea veteres, quia designat quidquid intra cranium seu caput continetur: verum ego nomine cerebri complector omnem appendicem, quæ a cerebro orta est, & per thecam vertebralem usque ad os coccygis descendit.

Ut cognosci possit quam exactissime cerebri descripta fabrica, concipiendum est cranium, & tenendæ vertebræ; tum utræque meninges, tum cerebrum & cerebellum, & cortices & medulla utriusque, & medulla collecta, & medulla oblongata, & medulla spinalis, & nervorum egressus, & eorum distributio debent intelligi, nihil horum est omittendum, nam omnia hæc faciunt ad intellectum cerebri hic allegati; & qui aliquid horum omittit, nunquam perfecte scire poterit, quid cerebrum sit. Nunc legantur ab unoquoque, qui de his institui vult, quos nunc laudabo scriptores.

1. Ratione cranii & vertebrarum accuratissime scripsit *le* CLERC in sua *Osteologia* (*a*), accuratissima quippe enumeratione omnia, quæ de cranio & vertebris in minima quaque particula vera dici possunt, quatenus ad arterias, nervos cerebri, ejusque undas faciunt, exponit; hinc primis quatuordecim diebus hunc tractatum oportet legere, quatenus exponit cranium & vertebras; nam licet ante annum intellectus fuerit in lectione ad Osteologiam, non ita nunc in memoria hærebit. Iste solus sufficit, nisi adjungere quis voluerit JOHANNEM PALFYNUM (*b*), qui exquisite etiam ad calvariam scribit. Huc etiam legi potest THOMAS WILLISIUS (*c*) *de anatome cerebri*, maxime editio Londinensis

(*a*) Hæc historia quæratur in Osteologicis.

(*b*) Pulchras utique dedit ossium cranii icones. Sed vide pag. 346. not. (*b*), &c.

(*c*) Ante *WILLISIUM* plurimi de cerebro, neque contemnenda scripserunt. *HEROPHILUM* omitto qui sinus invenisse videtur. *GALENUS* in L. VIII. *De usu part.* & in anatomicis *ORIBASII* ab init. diligenter satis varias cerebri regiones descripsit. Idem de spiritibus passim egit & in LL. de *facultat. naturalibus*. Ventriculorum etiam cerebri minime mala descriptio *ERASISTRATI* exstat apud *GALENUM de placit. Hipp. & Platon.* L. VII. uti *HEROPHILI* observationes ab eodem & ab *ORIBASIO* recensentur. In L. VIII. *de administrationibus anatomicis* experimenta in nervis facta proponit.

GALENUS ad cerebri tractationem hic citatus, primus etiam ventriculi quarti, venæ magnæ, quæ orditur sinum quartum, & aliarum particularum cerebri meminit.

CAS-

dinenſis anni 1670 ſi adquiri poſſit, illa enim optima eſt, quo ad textum : prius jam editus fuit Liber Londini anno 1664. ſed in ea editione in textu aliquid hinc inde deficit, quod poſtea additum fuit. Utriuſque vero editionis figuræ cujuſcunque partis tam vividæ ſunt, ut non alius Liber figuris magis

CASSIUS Jatroſophiſta nervos decuſſatim oriri ex reſolutione lateris non adfecti deduxit.

JACOBUS BERENGARIUS CARPENSIS medullæ ſpinalis finem, qui in caudam equinam reſolvitur, lineamque bipartientem egregie vidit, & aquæductum.

Poſt reparatas literas *ANDREAS VESALIUS* in L. VII. cerebri icones primas dedit utcunque tolerabiles, & multa vidit, quæ vulgo aliis tribuuntur. Ita in *examine obſervationum Fallopii* ſinum quintum invenit. Experimenta ad vim nervorum in motu muſculari pertinentia fecit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS multa in cerebri anatome correxit. In Tab. XV II. XVIII. Eminentias mammillares prope infundibulum expreſſit, & cornua ventriculorum tria, veramque ventriculi tertii rationem, & venas duræ matris & corpora olivaria, & pyramidalia, & commiſſuram cerebri anteriorem, & plexus choroideos, medium, & laterales, aliaque.

GABRIEL FALLOPIUS ſinuum numerum auxit, quatuor ad ſellam equinam additis ſinubus, quos paradoxis iconibus expreſſit *VIDUS VIDIUS*. Arteriarum etiam Carotidum & Meningeæ inprimis, longe quam *VESALIUS* meliorem, dedit deſcriptionem. Idem in obſſ. *de venis* venas ſinuſque medullæ ſpinalis minime male deſcripſit.

CONSTANTIUS VAROLIUS in Libello de *nervis opticis*, Patavii an. 1573. 8. & vitioſis cum iconibus Francofurti 1591. 8. recuſo. In ea nobili & merito a *N. STENONIS* F. laudata epiſtola, novam cerebri adminiſtrationem a baſi cerebri incipientem propoſuit : nervorum opticorum a thalamis ortum indicavit (ſed minime ignotum *EUSTACHIO*), radicem longiorem nervi olfactorii, ventriculorum veram figuram, glandulas choroidei plexus, pontem cui nomen dedit, & a quo omnes nervos demonſtravit oriri, arachnoideam membranam aliaque dixit.

VOLCHERUS COITER in obſervationibus de medulla ſpinali obſervationes habet, minus candidam eſſe in parte interna vidit, & percurri internis vaſis, & poſterius findi, & in fibras ſolvi. Experimenta etiam fecit, motum cerebri ab arteriis oriri vidit, & cerebro exemto vitam ſupereſſe.

DOMINICI BERTACCI de ſpiritibus nec non de facultate vitali. Venet. 1584. 4. *

ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS ſolet citari, quod corticem a medulla voce nova diſtinxerit, quem tamen in iconibus ſemper expreſſerant vetuſtiores.

JULIUS CÆSAR ARANTIUS ſinus cerebri anteriores cum cornubus ſuis inferioribus, pedes hippocampi, ventriculum quartum fuſe deſcripſit.

JULIUS CASSERIUS cerebri nitidas icones dedit, in quibus arachnoidea membrana cerebri, radices plurimæ nervi acceſſorii, circulus, ut vocant, VVilliſii, eminentiæ mammillares, & alia habentur, quæ recentius inventa fuiſſe creduntur.

ANDREAS LAURENTIUS non contemnendam dedit medullæ ſpinalis iconem.

JOHACHIMUS OELHATEN de motu cerebri. Dantiſc. 1615. 4. *

JOACH. OELHATEN l. c. cerebrum ſtatuit refrigerandi cordis cauſa factum eſſe.

HENNING ARNISÆUS in obſſ. poſt. I. de partu, caudam equinam recte deſcripſit : proceſſus mammillares cavos eſſe negavit.

C. HOFMANNUS in Diſp. *de uſu cerebri ſecundum Ariſtotelem*. Altdorf. 1618. 4. Lipſ. 1619. 8. Ej. Tr. *de cerebro, medulla ſpinali & nervis*, primum diſputationis ſpecie editus. Altdorf. 1622. 4. tum recuſus Francofurti 1665. antiquo more eruditus abſque anatome.

C. HOFMANNI diſputatio *de uſu cerebri ſecundum Ariſtot*. Leidæ recuſa eſt 1693. 12. In hac quidem diſputatione ſententiam proponit, qua credit cerebrum ſpirituum calorem temperare ut ſenſui apti fiant, & cordis calorem moderari. *EJUSD*. eſt diſputatio *de nervorum origine*, Norimb. 1615. 4.

FORTUNII LICETI de motu ſanguinis, origine nervorum & cerebro leniente cordis æſtum, Utini 1647. 4. *

J. BA.

excellat; nam CHRISTOPHORUS WREEN, summus in Anglia mathematicus, & Reginæ Britanniæ architectus, designavit ipse sua manu partes anatomicas, quas vidit apud LOWERUM & WILLISIUM. In editionibus hujus Libri, quæ in Batavia excusæ sunt, textus quidem recte se habet, sed mire muta-

J. BAPTISTA CORTESIUS in *Miscellaneis medicis* Dec.I. Messanæ 1625. fol. editis, rogante *C. BARTHOLINO*, sed anno jam 1585. scriptis, ut ipse fidem facit, novam dissectionem cerebri proposuit, *VAROLIANÆ* similem, ut resecta basi cranii solum cerebrum in dura meninge comprehensum superesset, figurasque proprias cerebri addidit. Ossicula in Carotide, quibus aperta teneretur, nervum quartum, nervum sexti paris ad oculum euntem, cornu descendens ventriculi & alia aut invenit, aut rara renovavit.

JOH. RIOLANUS eadem ossicula sesamoidea Carotidis, quæ & ipse vidi, descripsit, in *Enchiridio* & alibi.

JOHANNES VESLINGIUS figuras nonnullas cerebri non incommodas dedit, & aliqua nondum vulgaria expressit, eminentias papillares, cornua posteriora ventriculorum, &c. Vulnus cerebelli sanatum vidit.

DOMIN. de MARCHETTIS easdem glandulas sibi tribuit inventas.

RENATUS DESCARTES animæ sedem, uti notissimum est, in conario posuit, & ea occasione physiologiam cerebri ex arbitrariis hypothesibus proposuit.

TOBIÆ LUDOVICI KOLHANS L. *de spiritu animali* ad *J. D. HORSTIUM* 1658. 8. *

J. J. WEPFER de apoplexia, Scaphus. 1658. 8. & 1675. 8. Venas, quæ ab ipso nominantur, & arterias cerebri varias descripsit. Rete mirabile refutavit. Spirituum sedem in ventriculis cerebri refutavit.

F. SYLVIUS de le *BOE* in *THOMÆ BARTHOLINI* editione *institutionum* patris *CASPARI*, facta Leidæ an. 1641. & sæpe recusa, & in *Dissertatione anatomica* IV. varia aut nova, aut peculiaria descripsit, fossam quæ dicitur Sylvii, aquæductum, non ignotum veteribus, sinus laterales minores tentorii, limbos thalamos amplectentes, &c. Icones etiam aliquas addidit.

CONRADI VICTORIS SCHNEIDERI non oportet oblivisci, qui in Libro II. recte ostendit duram membranam pertinaciter cranio hærere, foramina cranii clausa esse, in ventriculis cerebri catarrhi materiem non colligi, nullam inde ad infundibulum viam descendere. Tabulam etiam dedit ponderum cerebri & glandulæ pituitariæ, & istam non esse in ratione ponderis cerebri ostendit, sed in carnivoris parvam, magnam in ruminantibus esse.

WREENIUM, cujus in recensione *WILLISII* mentio facta est, celebrem architectum, anatomes peritum fuisse, confirmatur in nupera historia familiæ *WREENIORUM*.

Denique *T. WILLISII de cerebro & nervis*, Londinensis Edit. 1664. 4. & 8. optimas habet icones. Titulus est *cerebri anatome, cui accessit nervorum descriptio & usus*. Recusa eadem est (præter Londinensem ed. 1670. mihi non visam) & in Belgio, & cum reliquis operibus *WILLISII*, Genevæ 1676. 4. & Amstelodami 1682. 4. figuris valde corruptis. Hoc cæterum opus inter *WILLISIANA* optimum est, & plurimam naturæ observationem habet. Admiscuit equidem multas descriptiones ex animalibus desumtas, vel confessus, vel nihil monens. Nervos inprimis in bonum ordinem primus constituit, repositis in suam sedem primo, quarto & sexto. Habet etiam geminum centrum semicirculare transversa stria junctum, separavit corpora striata a thalamis. Corporis callosi nervum & lineas transversas habet. Arteriam vertebralem non bene per aliud a magno foramen ducit. Sinus aliquos Fallopianos neglexit, vertebrales vero inprimis constituit, deterioribus cum figuris. Cæterum *WREENII* delineationes, & *LOWERI* socium laborem, in præfatione laudavit.

IDEM in Libro de *anima brutorum Exerc.* II. Londin. 1672. 8. Amst. 1674. 8. varias novas dedit icones cerebri, striam a natibus ortam tribus fibris in corpora striata disjectam, alia. Plurima ibi etiam ex insectorum anatome, Astaci, Lumbrici, Ostrei. Adjutum se fuisse fatetur ab *EDMUNDO KING* & a *JOHANNE MASTER*. Aliqua etiam huc pertinentia exstant in *WILLISII pathologia cerebri*. Oxon. 1667. 4.

Post

mutatæ sunt figuræ, ita ut omnino decipiant. Notandum interim velim, de prima parte hujus Libri hactenus tantum locutos nos esse, nam in ea sola de hac materia agitur.

2. Quando accurate lecti sunt præcedentes, tunc adjungatur RAYMUNDI VIEUS-

Post *WILLISIUM* adde: *A. DEUSING de spiritibus animalibus*, Groning. 1665. 12. cum sylva cædua jacente & alibi:

WALTH. CHARLETON Diss. duæ, anatome cerebri pueri de cœlo tacti, & altera de proprietatibus cerebri humani. Lond. 1665. 4. Cerebrum humanum majus esse, firmius, frequentioribus gyris præditum, lobis subdivisis, radices medullæ oblongatæ ampliores, magis distantes, ad angulum conjunctas. Aliqua deinde in utilitatibus cerebri VVillisianis corrigit. Corporibus humanis fatetur se parce usum esse.

GERARDUS BLASIUS in *anatome medullæ spinalis & nervorum inde provenientium*, Amstel. 1666. 8. multa in melius restituit. Arachnoideam membranam ibi primum descripsit, in *Collegio privato Amstelodamensi* inventam, cujus fuerat sodalis. Piam matrem fissuras medullæ subire & cavitatis aliquid simile subesse, & ligamentum denticulatum dixit. De equina cauda dubius est, quia sola animalia secuit. Multa, & vasa inprimis ex *WILLISIO* habet.

MARCELLI MALPIGHII epistola anatomica de cerebro ad FRACASSATUM, quæ prodiit Bon. 1665. 12. & Amstelodami 1669. 12. observationes ex animalibus varias de fibris cerebri & medullæ fabrica & nervo optico continet. *EJUSDEM L. de cortice cerebri* inferius dicetur.

CAROLI FRACASSATI epistola de cerebro, quæ in editionibus plerisque cum *MALPIGHIANA* epistola conjuncta est. Bonon. 1665. 12. Meatus statuit, qui aërem ad cerebrum ducant. *WILLISII* theoriam a cerebello sumtam refutat.

RICHARDUS LOWER in *L. de corde* vasorum ad cerebrum introitum expressit. In L. *de catarrho* qui 1671. 8. Londini prodiit, resorbitionem humoris cerebralis ad glandulam pituitariam descripsit, indeque in venas jugulares sinusque cerebri varios.

In *ANTON. MOLINETTI Diss. anatom. physica de sensibus*, Patav. 1669. 4. exstat etiam cerebri anatome, & paulo accuratior tæniæ in pede hippocampi descriptio.

NICOLAUS STENONIS F. in *Discours sur l' anatomie du cerveau*. Paris. 1669. 12. & operi inserta *WINSLOWIANO*, multa in VVillisio accusavit, figurasque malas carpsit: multa superesse monuit invenienda, nervorum ortus veros, &c. aliaque via adgrediendam esse veritatem, neque partes ex situ suo movendas. Cæterum monita potius quam anatomen proponit, non tamen nullas observationes suas dedit. Legitur apud *T. BARTHOLINUM*, *NICOLAUM* vasa lymphaticis similia in plexu Choroideo vidisse.

CAROLUS DRELINCOURTIUS in *præludiis anatomicis* subtiles passim de cerebro, valvula cerebelli, pediculis glandulæ pinealis aliisque striis medullosis, glandula pituitaria duplici, observationes habet. Idem in *canicidiis*, duram membranam absque magno malo animalis incidi posse observavit.

JOSEPHI BURRHI de cerebro & oculis Epistola, Hafniæ 1669. 4. Vana varia. Analysis cerebri, cujus quartam partem pinguedinem esse præter veri speciem adfirmat. Contra eum *J. DANIEL MAJOR* eodem anno Kiloniæ in 4. edidit *considerationem physiologicam quorumdem occurrentium in duabus epistolis Burrhi de cerebro & oculis*, satis absque experimento.

J. BOHN de spirituum animalium elaboratione, Lips. 167... 4.

GOTTFRID WELSCH anatomia cerebri, Lips. 1674. 4.

J. JAC. WALDSCHMID de glandulæ pinealis statu naturali & præternaturali, Marp. 1680. 4.

DANIEL DUNCAN explication des actions animales, Paris. 1678. 12. fere *WILLISIUM* Gallice reddidit, modum dissecandi cerebri suse proposuit, ridiculas opiniones miscuit, cum e. gr. colorem cinereum corticis explicet a salis ammoniaci abundantia.

JOHANNES HENRICUS GLASER de cerebro, Basil. 1680. 8. In vasis *VESALIUM*, in cerebro *WILLISIUM* sequitur, proprii vix quidquam habet, præter fissuram in circulo, quo tympani membrana comprehenditur.

CL. PERRAULT in *Essai de Physique* III. ex anatome comparata aliqua de piscium & avium cerebris habet.

In *JOSEPHI DUVERNY L. de audito* propria baseos cerebri tabula reperitur.

Trai-

VIEUSSENII (*a*) *Neurographia universalis*, qui Liber editus est Lugduni in Galliis anno 1685. in folio, & hæc editio, licet triplo carior illa, quæ est in octavo (*b*), ematur potius, quia eam procuravit ipse Auctor ex præsentibus cadaveribus in Academia Monspeliensi sectis. In anatomia certe & botanica præferre debemus editiones ipsorum Auctorum, quia sculptores novarum editionum figuras archetypi unice describunt, & sæpius mentem Auctoris non percipiunt; hinc depravantur illæ editiones (*c*).

Hi sunt duo Auctores primo legendi. Deinde legat Medicus (neque enim eo carere

Traité de la circulation des esprits animaux, Paris. 1684. 12. nullius momenti theoria est, spiritus per vasa lymphatica ad cerebrum redire, Auctor Monachus fuit ex Conventu Divi *MAURI*.

MARCELLUS MALPIGHIUS & *BELLINUS* (in lemm. *ad nervos pertinenti*) non bene humorem viscidum medullæ spinali circumpositum pro nerveo liquore venditarunt. Sed *BELLINUS* utile in nervo diaphragmatico experimentum instituit, in præf. ad *TAURYI* anatomen & a *BOHNIO* recensum.

G. C. *SCHELHAMMER de spiritibus animalibus* Disp. Helmstad. 1682. 4. Idem in *Physiologia* posthuma medios spiritus inter corpus & animam fecit.

De motu cerebri utique in Tr. IV. habet *J. MAYOW*.

(*a*) *RAYMUNDI VIEUSSENS neurographia universalis*, Lugdun. 1685. fol. & an. 1715. cum novo titulo edita, opus est eximium magnique laboris, natum ex quingentorum corporum dissectionibus (la *METTRIE comm.* p. 43.) *WILLISII* vitia pleraque emendavit; humano unice cerebro usus est, ejusque varias omnino superficies, per strata dissectas, fideliter, etsi non nitide, pingi curavit. Sinus *FALLOPII* restituit, addidit receptacula ad latus sellæ equinæ, & sinum transversum ejusdem sellæ, vasa quæ nervos duram Matrem perforantes comitantur, & alia. Multas particulas cerebri minus notas noviter descripsit, ut centrum ovale, corpus rhomboideum cerebelli, fibras a cruribus cerebri ad corpora pyramidalia. In medulla spinali etiam fideliter versatus est, ligamentum denticulatum, arterias, caudam equinam, duos lobulos terminantes utiliter proposuit. Passim experimenta a vivorum corporum sectionibus repetiit. Theoriis minus tribuimus. Idem in *novo systemate vasorum* aliqua ex ligatis nervis experimenta attulit, corticis fabricam explorare adgressus est, & eadem repetiit in *Tr. des liqueurs*, atque succum nerveum destillatione paratum proposuit. Asperam vero censuram *PETRI CHIRAC*, qua Neurographiam sibi & D. *SYLVANO REGIS*, Librum de fermentatione *BAYLIO*, proportiones sanguinis *FABRIO* & aliis, acidum ex sanguine sibi ipsi tribuit (in I. *Lettre contre VIEUSSENS*) eam equidem contentioni tribuo, quæ inter eos viros fuit maxima.

(*b*) Ulmensem procul dubio vult *PRÆCEPTOR*, a *MELCHIORE FRIDERICO GEUDERO* 1690. 8. tabulis quæ in neurologia inprimis inmensæ sunt, vehementer contractis.

(*c*) Post *VIEUSSENIUM SAMUEL COLLINS* in magno *systemate anatomico*. Lond. 1685. fol. diligenter inprimis cerebra piscium descripsit & picta dedit. Lymphatica etiam cerebri vasa credidit se vidisse. Systema *WILLISIANUM* de nervis vitalibus a cerebello, animalibus a cerebro ortis, bonis certe experimentis refutavit.

Contra *BIDLOI* icones, in magno opere, lectores monere oportet.

J. JACOBUS HARDER in *observationum apiario*, Basil. 1685. 4. glandulas duræ matris, quas *PACCHIONO* tribuunt, luculenter descripsit.

In *J. HADRIANI SLEVOGT* Disp. de *dura Matre*, Jen. 1690. 4. laminarum discriminis, fibræ, sinus conjungentis transversos exstat descriptio.

C. BONTEKOE in posthumis sedem animæ in corpore calloso posuit, Leid. 1688. 8.

CHRISTIANI VATER Disp. *de existentia & motu spirituum animalium in nervis*, Witemberg. 1687. 4.

DRCUIN description du cerveau (& organum sensuum cum iconibus,) Paris. 1691. 12. *JOURNAL DES SAVANS*. *

carere potest Auctore) clarissimi RIDLEY *anatomiam cerebri*, editam Londini in 8. anno 1695. (*a*).

Non possum pulchrius dare consilium, ut res intricatissima intelligatur; quam ut legantur hi Auctores, cum eorum figuræ ita vividæ expressæ sint, ut in nullo cadavere luculentius videri possint. Ordo in his Libris optimus est quem dicam.

WILLISIUS præcessit VIEUSSENIUM, hinc VIEUSSENS nonnulla observavit, quæ WILLISIUS non habet, v. gr. sanguinem a cerebro reducem, non tan-

(*a*) *H. RIDLEY anatomy of the brain*, Lond. 1695. 8. Latine recusa in *EPHEMERIDIBUS NAT. CUR.* & nuper Leidæ 1725. 4. sed iconibus paulo obscurioribus, quæ a *COWPERO* pictæ ipso in Præf. *RIDLEYO* teste in vera editione valde teneræ sunt, & male intellectæ a sculptoribus editionum secundarum. Eædem etiam icones bene se habent in *W. COWPERI Anthropographiæ* appendice. Multa equidem omittit, dicta a *VIEUSSENIO*, neque erroribus, etiam ægre excusandis, caret, qualis est nervi primi cervicalium origo adsignata infra primam vertebram, & rete mirabile, quod omnino adesse vult. Habet tamen sinum circularem, plexum choroideum medium, aliquas strias in medulla spinali oriente melius expressas. Varia physiologica passim admista sunt. In *Phil.Trans.* n. 287. experimenta contra mobilitatem duræ membranæ attulit. Translator non optime functus est officio.

COWPERUS in *Phil. Trans.* n. 280. bulbosam cavitatem venæ Jugularis expressit vasaque capitis.

JOH. FRID. ORTLOB in disputationibus, quas cum titulo *historiæ partium corporis humani*, Lipsiæ an. 1697. 4. edidit, sinus polymorphos anteriores occipitis descripsit.

MARTINUS LISTER in variis exercitationibus & in *L. de humoribus* defendit cerebrum unice humorem lubricantem secernere, qui nerveas fibras molles conservaret.

EL. CAMERARII Dissertatio exhibens spirituum animalium statum (quos aereos facit). Tubing. 1694. 8. mere theoretica est.

JOH. MERY de medulla spinali aliqua, & de cauda equina habet, & non bene negat rachnoideam in *Progrès de la Médecine* 1697.

In *Monumentis Academiæ Regiæ Scientiarum Gallicæ* exstant experimenta in ranarum nervis capta 1700.

MERY de glandulis duræ matris 1701. & de iisdem *LITTRE* 1704.

MERY duram matrem cranio firmiter adhærere 1705.

LITTRE de glandula pituitaria, de sinibus sellæ equinæ transversali & ovali 1707.

MERY fetus absque cerebro 1712. & 1713.

GARENGEOT de sinibus cerebri, longitudinali, transversalibus 1728.

WINSLOW de chiasmo fibrarum medullæ oblongatæ 1739.

AUBERT de ventriculis cerebri observatio 1743.

Paralysis motu integro ibid.

MORAND de ventriculis anterioribus, de eorum cornu posteriori, & corporis callosi cruribus fornicem facientibus, de calcari in eo, quod dixi, cornu, tæniis crurum hippocampi, papillis, &c.

PETRI CHIRAC experimenta, quibus docet cerebello secto animal non continuo perire, exstant in *Phil. Trans.* n. 226. de ligato vero nervo octavi paris absque orta inde cordis quiete apud *BESSE* in ejus anatome analytica.

POUPARTII descriptio foraminum cranii, quæ in prioribus editionibus Libri *Chirurgiæ completæ* pro appendice subjicitur, omnino legi meretur.

ANTONII PACCHIONI de dura meningis fabrica & usu, Romæ 1701. 8. fibrasque musculares falcis inprimis utriusque & tentorii describit, motum ipsi falci tribuit, quo cerebrum comprimat dum elevat tentoria, caudex autem sive falx cerebelli urgeat cerebellum deducendo tentoria. Experimenta etiam in vivis canibus fecit, quæ irritabilem naturam duræ matris demonstrant. Idem systema suum promittit in *GALLER. di MINERV.* 1701.

Tom.

tantum in quinque sinus deferri venosos, sed totam basin cranii, tot sinus in- scul-

Tom. IV. *EJUSDEM* theoria in epistola exstat inter *COMMENTARIOS BONONIENSES*, & ibidem satis favens responsio *STANCARI* & *BAZZANI*, tum in *Opusc. Philol.* III.

G. BAGLIVI specimen de fibra motrice, Romæ 1702. Ad experimenta *PACCHIONI* addidit theoriam & duumviratum inter duram matrem, quæ comprimendo cerebrum cordi spiritus mittat, atque cor, quod sanguinem urget dilatatque cerebrum. Experimenta, sed parum firma, adducit, de irritationibus duræ meningis, ejusque motu. Defendit se & removet objectionem, quod *PACCHIONUM* exscripserit, cui fabricam eruendam se reliquisse, sibi vero physiologiam sumsisse scribit. Aliqua etiam habet in Diss. varii argumenti V. & in Diss. I. Contra eum *THOMSONUS* in I. Diss. dixit, & alii.

G. BAGLIVI specimen de fibra motrice primum prodiit Perusiæ 1700. 4. Recusum etiam est Basil. 1703. 8. Altdorf. 1703.

JOSEPHI de la *CHARRIERE anatomie de la tête de l' homme*, Paris. 1703. 12. Præter osteologiam, & angiologiam, sensusque, cerebri etiam & nervorum descriptionem habet, hanc ex *VIEUSSENIO*.

ANTONII PACCHIONI de glandulis conglobatis duræ matris, Romæ 1705. 8. & in E. N. C. *Cent.* I. & II. Eas, quæ in sinu sunt falciformi, glandulas, & vasa describit, ut credit, inde orta, irrigantia superficiem convexam piæ matris. Epistola ad *LUDOVICUM TESTI* inserta est in *A. ERUD.* 1701. p. 415.

ADAMI PHERNÆ dissertationes V. de cerebro, respiratione, oculorum morbi, aliisque curiosis experimentis, Lugd. 1705. fol. Compilatum opus citant *GAL.* di *MIN.**

J. B. MORGAGNII Adversaria anatomica. In VI. adversariis inprimis de cerebro agit, ejusque varias particulas, & nervorum originem primam, & sinus, & glandulam pituitariam aliaque observationibus suis illustravit. Experimenta etiam anatomica de phænomenis a dissectis nervis orientibus in *Advers. anat.* II. & in *epistola* ad *VALSALVÆ* opera addita X. & XIII. produxit, & de medulla spinali in *Epist.* XVI.

SEBASTIANI WIRDIG de medicina spirituum curiosa übersezt durch CHRISTOPH. HELWIG, Mulhaus. 1707. 8. Latine edita Hamburgi 1673. 8. & 1688. 12. Parum sanus homo, qui omnia spiritibus plena faciat, & ipsa corpora doceat ex spiritibus coagulari. Physiologia sequitur superstructa spiritibus. Censuram expertus est Academiæ Rostochiensis & VVittembergensis.

DOMINICI MISTICHELLI dell' apopleſſia, Romæ 1709. 4. *EJUSDEM aggiunta al trattato dell' apopleſſia*, Padova 1715. 4. In priori opere fibras aliquas medullæ oblongatæ & spinalis ornatius describit. In altero inprimis contra spiritus animales pugnat, & nervos ex meningibus oriri, & inde sensum & motum pendere adfirmat.

FRANCISCUS PETIT omisso nomine suo, sub titulo *Lettres d' un Médecin des Hopitaux du Roi, à un autre Médecin*. Namurci 1710. 4. multa egregia ad cerebri historiam addidit, decussationem fibrarum medullæ oblongatæ, ex qua lateris alterni resolutio explicatur, canalem septi lucidi, fibras ab eminentiis mammillaribus quæ per thalamos adscendunt, & in centro gemino semicirculari terminantur, finem fornicis in iis eminentiis, sinum ophthalmicum a venis oculi factum, fissuras medullæ spinalis, fibras & longitudinem sequentes & transversas, experimenta in canibus, & morbos ad eruendas functiones partium cerebri, & alternam resolutionem lateris non vulnerati.

J. RUD. ZWINGER de usu & functionibus cerebri, Basil. 1710. 4.

J. MAR. LANCISII Diss. *de sede cogitantis animæ*, quæ exstat cum *J. BAPT. FANTONI obss. anatomicis*, Turini 1713. 4. editis; habet fibras transversas nervosque corporis callosi, quod pro sede animæ recipit, pediculos glandulæ pinealis, & alia. Icones demum in editione Genevensi operum omnium accesserunt.

GODOFREDUS BIDLOO in *opusculis anatomicis*, Leidæ 1715. 4. excusis duas *de nervis* dissertationes habet, quibus contra spiritus pugnat.

J. CONRADI BRUNNER de glandula pituitaria, Heidelb. 1687. 4. habita disputatio, recusa an. 1715. cum Tr. *de gland. Duodeni* omnino legi meretur. Sinum circularem jam vidit.

J. WILH. PAULI progr. *de fibra motrice & dura matre*, Lips. 1717.

SA-

SAMUEL SEELMATTER de dubia spirituum exsistentia, Argent. 1720. 4.

ARENT CANT ad sinus & productiones duræ membranæ aliqua proposuit.

J. HYACINTHI VOGLI fluidi nervei historia, Bonon. 1720. 8. spiritus defendit aereos, subtiliores, sed ex meningibus, non ex cortice, natos. Unicam observationem suam habet, monstri acephali. Fluidum nerveum crassius & facile sensibile refutat.

J. J. BIANCHI icon & descriptio sinuum cerebri exstat in L. IV. *Theatri Mangetiani*; in quam severe animadvertit *MORGAGNUS*.

ANTONII PACCHIONI de dura matre Diss. physico-anatomica, Romæ 1721. 8. Variæ sunt epistolæ ad *MERYUM*, Academiam Bononiensem, *FANTONUM*, cujus etiam duæ epistolæ hic exstant. Defendit sententiam suam *PACCHIONUS*. Hoc opusculum, cum prioribus, in *operibus omnibus PACCHIONI*, Romæ 1741. recusis exstat, cum nova tabula falcis.

ANTONIUS van *LEEUWENHOEK* multa ad fabricam cerebri, filorumque nerveorum passim habet in operibus. Vide *Phil. Trans.* n. 108. 136. 167. *Epist. Physiol.* 32. 34. 36. &c. & alibi.

M. E. ETTMULLER de cerebri membranis, Lips. 1721. (*B. PL.*)

JOH. GOTTL. BOETTICHER de vera fluidi nervei existentia scripsit, Berolini 1721. 4. ubi aereos spiritus defendit, solida sponte moveri negat, &c. *

J. G. BOETTICHER l. c. recusus est Hafn. 1724. 8.

J. DOMINICUS SANTORINUS in *observationibus anatomicis* plurima habet de cerebro; de magis recondito nervorum ortu, de venis ex dura matre ad venas externas capitis euntibus, &c.

In præfatione ad *COWPERI Myotomen* spiritus animales negat *PEMBERTONUS*, tum *THOMAS MORGAN*, nervosque fartos ponit cellulositate.

J. THEOPH. HENSING examen chemicum cerebri humani dedit, Giessæ 1719. 4.

FRANC. MERY an cordis motus a dura meninge, Paris. 1726. 4.

JOH. PHIL. BURGGRAV in L. de spiritus nervosi existentia, Francof. 4. & in *spiritu nervoso restituto*, Francof. 1729. 4. & in aliis opusculis, liquidum nerveum contra Stahlianorum objectiones tuetur. Eandem theoriam *HEISTERUS* in *compendio*. *ILL. ROSEN* in Suecica anatome. Ingeniosissimus *P. G. WERLHOF* in L. *de febribus* *J. H. SCHULZE* in physiologia, aliique ex *HOFMANNI* schola defendunt.

Contra *STAHLIANI* in *Actis Berolinensibus* inque variis *GOHLII* & *GOELICKII* scriptis spiritus adesse omnino negarunt. Nempe huc pertinent *A. O. GOELICKE spiritus animalis ex foro medico relegatus*, Francof. ad Viadr. 1725. 4. & *spiritus ex foro medico juste relegatus* Francof. ad. Viadr. & *spiritus animalis merens exul justarum imputationum plenissime convictus*, ibid. 1731.

J. DAN. GOHL insufficientia cerebri ad sensum & motum animalis, & meningum indispensabilior usus adsertus. Colberg. 1732. 4. Contra *BURGGRAVIUM*.

Ejusd. *gedanken von der materie von den spiritibus animalibus*, Hall. 1733. 8. In eundem.

JOH. de *GORTER* in *Chirurgia* sua & in L. *de perspiratione* & alibi, liquorem nerveum duplicem facit, alium qui in cerebri involucris natus sub capsula communi nervei funiculi contineatur, alium in fistulis tenuissimis nervi.

In Actis Petropolitanis in T. IV. de ventriculis cerebri septoque lucido exstant observationes. Et *J. G. DUVERNOI* de nervorum vera fabrica T. II.

J. QUINCY in *SANCTORIUM* motum duræ matris admittit, succo nerveo solam humectationem tribuit, tum *BROWNE LANGRISCH* in nuperis *lectionibus de motu musculari*.

In *CL. SYLVA* L. de venæ sectione aliqua ad arterias duræ matris minores, & ad sinus cerebri exstant.

HERM. FRID. TEICHMEYER de magna cerebri valvula, Jen. 1728. 4. *de Lympha cerebri* eod. anno, & alia Programmata huc pertinent.

H. FR. TEICHMEYER etiam huc pertinet *de musculosa substantia duræ matris*, Jen. 1729. 4.

THOMÆ BRINII de spiritibus animalibus L. Venet. 1729. 4. Contra spiritus animales & pro tremore fibrarum elastico, practicus potius quam anatomicus, argumenta adfert non difficilis solutionis.

J. B. WINSLOWUM semel laudavi ob totius corporis anatomen, repetere necesse non est.

In T. II. *Edimburgensium Actorum* experimenta in nervo recurrente ligato facta recensentur.

FRIDERICUS RUYSCH plurima in *Epistolis* & in *Thesauris* passim ad historiam cerebri adjecit. Corpora pyramidalia posteriora constituit. Fabricam glandulosam refutavit, vasculosam per experimenta docuit, jam ab anno 1698. Præf. ad VI. Thes. nervos in tenuissimas fibrillas resolvit, &c.

C. A. a *BERGEN* iconem *novam ventriculorum cerebri*, an. 1734. dedit qua cornua tria expressit, corpus fimbriatum descripsit, & choroideos plexus, corporis callosi sulcos transversos monuit vestigia venarum esse.

IDEM in progr. *de pia matre*, Norimb. 1736. 4. arachnoideam membranam pro vera membrana, piam pro cellulosa tela habet.

A. O. GOELICHE de meninge arachnoidea Cerebri, Francof. ad Viadr. 1734. Diss. *

IOH. FANTONUS in *opusculis anatomicis*, Genev. 1738. 4. Pacchionianam de dura meninge hæresin fuse refutat & solide, nisi quod pauca aliqua de lymphaticis vasis cerebri minus firma defendit. Alia adjecta sunt non hujus argumenti.

ALEX. STUART tum in suis *de motu musculorum* Libellis, tum in *Phil. Trans.* n. 424. pro fluido nerveo contra systema tremorum in partibus solidis experimenta habet.

In nova editione suarum Diss. physiologicarum *SENNAC* fuse de motibus sympathicis & nervis egit.

DANIEL CHEVALIER. Ergo a diversa causa moventur cerebrum & dura meninx, Parisiis 1737. Disp.

J. JACOBI HUBER de medulla spinali, Gotting. 1739. 4. Hoc quidem opusculum satis vitiosum, ex observationibus tamen in nostro theatro factis natum, utilitate non caret.

ABRAHAMI KAAU in L. *de perspiratione*, Leid. 1739. 8. vaporem adsurgentem cerebri per experimenta confirmavit. In *Impetum* vero *faciente* Hippocratis, Leid. 1745. 8. per experimenta efficacia & dominium nervorum constituendum suscepit, pulchro, ut solet, labore. Agit autem de motu musculorum, nervorum, vulneribus cerebri, somno, opii effectu. Imperium nervorum in arterias recepit, quod ope laqueorum peragitur. Cerebellum motui cordis præesse minime credit, motum musculorum a nervis pendere confirmat, duram matrem irritatam convulsiones nullas facere demonstrat.

J. E. HEBENSTREIT de methodo incidendi cerebrum an. 1739. programma edidit, & an. 1738. *de basi calvariæ* in quo agit de arteriolis & adhæsionibus duræ matris, sinubus qui non sunt nisi venæ, &c.

J. JAC. BELETETE. Ergo dura mater non habet motum a se, Paris. 1739. Recte observat undique adhærere duram membranam & immobilem esse.

D. KINNEIR nevv essay on the nerves and the doctrine of animal spirits, Lond. 1739. 8. 2da. editio. Physiologica pars brevis, & videtur quasi captatio benevolentiæ esse pro sequente practica, in qua aquam frigidam commendat ad morbos nervorum. In priori succum nerveum resorberi in fibrarum nervearum parallela intervalla, & nervorum facere calorem, & nutrire, & mucilaginosum esse docet.

BROWNE LANGRISH in L. *de motu musculorum* systema spirituum animalium ob mollitiem nervi veri, aliasque rationes defendit. In nuperis *lectionibus* spiritum æthereum recepit, & succum nerveum pro inerti habet.

CAR. GOTTHOLD KESLER de liquore nerveo & ejus effectu in corpore, Erfurd 1739. 4.

EMANUEL SWEDBERG in *Oeconomia animalis* P. II. Amstelod. 1741. 4. Corticis sphæras totidem esse corcula, quæ in motum cient quamcumque voluerimus fibram, & in eam impellunt liquidum tenuissimum, quod inde in sanguinem, & perpetua circulatione, iterum in corticem redit. Varia alia hujusmodi ibi reperies.

In *Dissertationibus duabus de febre & succo nervoso*, Romæ 1740. 8. Spirituum existentia in altera Diss. ex *BOERHAAVIO* defenditur.

NATALIS MARIA DE GEVIGLAN. Ergo functionum integritas a spiritibus, Par. 1740. 4.

CL. NICOLAUS LE CAT in L. *de sensibus* iconem dedit baseos cerebri, & partis medullæ spinalis, in qua vasa cerebri & venosa expressa sunt.

JOH. JAC. HUBER de nervis ex medulla spinali, Gotting. 1741. 8. Bona icon medullæ spinalis, Rollini opus, & diligens descriptio primarum originum horum nervorum.

CL. LADMIRAL duabus tabulis Amstelodami an. 1738. editis vasa duræ matris, tum majuscula, tum tenerrima & evanescentia, cum suis coloribus depicta dedit.

WILH.

WILH. CHESELDEN in nova editione anatomes suæ satis malas dedit icones medullæ spinalis, in prioribus vero editionibus arteriarum cerebri non incommodam iconem. MONROUS in descriptione nervorum, quam CHESELDENIANO Libro addidit, experimentum Bellinianum aliaque argumenta adduxit.

D. de la PEYRONIE jam in *Extractis actorum Societatis Monspeliensis* an. 1708. deinde inprimis in Ac. REG. SCIENT. 1741. fuse de sede animæ egit, quam in corpore calloso posuit, cum ejus vulnera sola funesta esse, non cerebelli neque alterius partis encephali, se demonstrasse putaret. Sed avibus nullum corpus callosum est. Neque certa mors a corpore calloso læso satis evicta.

In *opusculis philologicis* ROSETTUS spirituum circulationem describit ex nervis in membranas, inde iterum in caput: tum *in opusc. scientific. filolog.* T. V.

In T. X. & XII. DOMINICI de MAURODENOSA contra ROSETTI de circulatione spirituum systema observationes exstant.

D. LIEYAUD consulere oportet; qui figuras aliquas huc pertinentes, dedit, & infundibulum cavum esse negat.

OTTO JUST. WREDE *demonstrat. des gehirnes*, Hann. 1742. 8. Compend. WINSLOWIANUM.

ILL. SWIETENUS experimenta aliqua ligatis nervis & arteriis in animalibus vivis instituit.

J. JUNKER *de sinubus duræ matris*, Hal. 1743. Disp. *

J. JUNKER *de sinubus duræ matris, sinubus malorum*, Hall. 1743. 4.

J. STEPH. GUETTARD. *Ergo nervi canales*, Paris. 1743. 4.

Nostra de *nervorum in arterias imperio* Dissertatio edita 1744. 4. potest extendi ad pene omnes in corpore humano nervos, quos magis & magis reperimus plerasque in corpore humano arterias suis laqueis revincire & circumplecti.

LUDOVICI de CLARELLIS *spiritus animales ex systemate medico exturbantur*, Neapoli 1744. 4. Acris & iracundus adversarius spirituum, dictione usus impura & ægre intelligibili. Urget ridiculas opiniones nonnullorum, qui nerveos spiritus defenderunt, tubulos, minimos, tarditatem in tanta a corde distantia, momentum ex minutie & tarditate nascens exiguum. Fibras solidas pro sensu & motu explicando sufficere credit.

CL. TABARRANI in Luccensium *Memorie de' Valentuomini* varias observationes habet; de circulari sinu & transverso receptacula conjungente, de sinu comitante carotidem, de sinu in cartilagine inter os petrosum & occipitale posito.

JOSEPH LALLEMANT. *Ergo actio muscularis a solis spiritibus*, Paris. 1745. 4.

In *Actis Acad. Scient.* Massil. 1746. exstat CL. ARLETI de cerebri proportionibus observationes, quænam animalia magnum, quæ parvum cerebrum habeant, &c.

FRIDERICUS WINTER *de irritabili natura nervorum*, a qua plerique in corpore humano motus pendent, in Oratione *de certitudine in Medicina practica*, Franekeræ 1746. fol. utilia dixit.

Nervos ligatos tumere observavit CL. MOLINELLUS in L. *de Aneurysmatibus*.

J. G. GUNZ *de sanguinis motu per sinus duræ matris*, Lips. 1747. 4. novam theoriam proposuit, sinus factos esse ad retardandum sanguinis iter, ut eo copiosior in corticem veniret, arteriolas minimas utique sanguinem in sinus exhalare. Varia etiam de sinibus rarioribus duræ membranæ, & emissario habet, de quibus etiam in Libello *de arteria maxillari*, Lips. 1743. 4. observationes proposuit.

J. G. GUNZ duo etiam sunt programmata *de cerebro*, quæ anno 1750. prodierunt.

DIONYS CLAUD. DOUCET, *Ergo tonus partium a spiritibus*, Paris. 1747. 4

D. BOUILLET in *suite des élémens de la Médecine pratique*, 1746. 4. vias per foramina ossis cribrosi aeri vult patulas esse, & verum aerem in ventriculum cerebri venire. Hujus renovatæ opinionis jam exstant vestigia in Disp. D. CHEVALIER superius dicta an. 1737.

CARL GOTTLOB KESLER *die bevvegung der electrischen materie als die vvürkende ursache der bevvegungen und empfindungen*, Landshut 1749. 8. Materiam animalium spirituum cum HAUSENIO aliisque electricam fecit.

J. GOTTFRIED ZINN, me præside defensa disputatio qua *Experimenta circa corpus callosum, cerebellum, duram meningem in vivis animalibus instituta* continentur; Gotting. 1749. 4. Vulnera corporis callosi, & cerebelli nihil magis funesti habere, quam reliqua cerebri vulnera, & duram membranam insensilem esse ostendit.

fculptos habere, qui vafa venofa recipiunt, ut quatuordecim (*a*) omnino finus venofi diftincti exhiberi poffent. De decurfu vero fibrarum in dura matre (*b*), quas WILLISIUS ad nervos magis feftinans, non defcripfit, habet aliqua VIEUSSENS & RIDLEJUS. Præterea VIEUSSENS cerebrum diffectum variis modis egregie in figuris repræfentat, adeo ut pigritia fit, quando anatomici hodierni hanc partem non bene demonftrent. WILLISIUS in figuris integris cerebrum non diffectum exhibet, fed clariffimus VIEUSSENS, dum cerebrum exhibet diffectum, fecundum longitudinem, & oblique & alio modo, tantum etiam involutum cerebrum repræfentat in figuris: Verum VIEUSSENIUS ipfe nactus eft cenforem RIDLEIUM, qui fuffultus obfervationibus WILLISII & VIEUSSENII addidit egregia, nempe fibras duræ matris, vafa lymphatica in plexu choroideo, & mirificos ductus per ceram repletos in eo plexu. Ab his ergo Auctoribus omnia de cranio, meningibus cerebri, harum arteriis, venis, finubus, quæ nofci poffunt, habere poffumus, & omnia apud eos difcemus, quæ de apparatu mirifico vaforum, arteriarum, &c. ad cerebrum venientium habentur. Videbimus ibi, quomodo ille apparatus ante ingreffum extra cranium, & quomodo intra cranium fe habeat. RIDLEIUS præfertim demonftrat, quomodo in ingreffu hæc fe habeant. De egreffu vaforum WILLISIUS videatur. Hi iidem viri tradiderunt defcriptionem figurarum, fitus, molis partium, diftributionis, appendicum corticis, medullæ, medullæ oblongatæ, medullæ fpinalis, cerebri atque cerebelli, & originis nervorum.

Situs cerebri & cerebelli difcatur inprimis ex RIDLEIO & WILLISIO, nam quæfo, quare cranium externe glabrum eft, interne vero rupibus & eminentiis fcatet, ut eminentia criftæ galli? Cui bono ad bafin cerebri fella turcica, ad latera cavitates, ad pofteriora quafi cornua reperiuntur? Cur tota bafis cranii horrefcit ubique quafi prærúpta rupes? Hæc omnia certe perpetuo ignorabimus, nifi horum trium Auctorum obfervata perlegamus: neque neceffitatem harum cavernarum, in quibus reconditur fanguis refluus, ne comprimat vafa cerebri, abfque eorum opera intelligeremus. Quis nos docebit, cur dura mater, tanquam velum pendulum, ad has eminentias cranii adfigatur, uti videmus ad ingreffum arteriæ carotidis ad fellam turcicam, ubi hæ arteriæ ingrediuntur? nempe fufpenditur hoc velo cerebrum, ne comprimatur a fuis propriis vafis arteriofis (*c*).

Ex iifdem porro Auctoribus difcimus commmenta egregia de ufu enumeratarum partium: nifi vero earum ufus intelligatur, nihil boni intelligemus de natura horum vifcerum, & notandum eft, ultimam correctionem & majorem femper effe, & priorem fuperare.

Jam alterum quod confidero de cerebro, hoc eft. Quando tiro impreffit adcuratam fpeciem, feu ideam hujus apparatus cerebri & cerebelli; ea cognita, fuperaddet doctrinam ipfius ftructuræ, in fubftantia cerebri compertæ. Verum tres

(*a*) Additis nempe quatuor finibus ad fellam equinam.

(*b*) Hæc magis excoluit *A. PACCHIONUS* & parum eft, quod eo contulit aut *VIEUSSENIUS* aut *RIDLEIUS*, nifi iftius experimentum velis, quo duram Matrem minime mobilem effe defendit.

(*c*) Videtur fenfus effe, protegi a dura matre carotidem, ne pondere incumbentis cerebri fanguis ejus nimis retardetur.

tres præcedentes Auctores omnia solum externa docent, sed quænam structura sit intimæ substantiæ, de ea re fere nihil scripserunt. Hinc duo sequentes Auctores addantur 1. FRIDERICUS RUYSCHIUS (*a*) in observationibus suis sparsim editis, tam anatomicis quam chirurgicis, sed præsertim in *thesauris* suis, ubi hinc inde figuras præparatarum partium & membranarum partis corticalis cerebri, distributionis vasorum sanguiferorum per hasce partes exhibet. 2. Sed nemo ulla cum specie rationis carere potest MALPIGHIO (*b*) qui videndus erit 1. in tractatu de *glandulis conglobatis*, & 2. in tractatu de *cerebro*, ubi naturam fistularum nervosarum, quæ medullosæ vocantur, distincte exhibet.

Qui hos binos viros legit, poterit discernere cum judicio, quid cogitandum sit de medulla & de cortice cerebri.

Quicunque edoctus præcedentia impressit sibi adcuratissime, transeat nunc ad doctrinam de nervis, eorum substantiam, originem, egressum ex cerebro, distributionem intra cranium, & thecam vertebralem, egressum ex cranio, & ex commissura vertebrarum, distributionem per musculos, viscera, & reliqua loca corporis humani.

Ut adcurate discere & retinere hanc doctrinam quis possit, hæc agenda sunt. Primo, cognoscenda est substantia medullæ cerebri, cerebelli, & medullæ, quæ prolongatur in ramos laterales; substantia quidem cerebri ubique æqualiter mollis est, verum, ubi ad exitum venit, adquirit duram matrem; unde durior fit, ab adscita membrana callosa. Ubi vero nervea aliqua propago per cranium decurrit, non adquirit duram matrem, nam recurrens nervus WILLISII non accipit duram matrem; sed ubi nervi transeunt per foramina, ut ex cranio exeant, ibi accipiunt utique vaginam duræ matris, & cum ea progrediuntur; iidem nervi ubi ingrediuntur musculos, viscera, vel organa quæcunque, deponunt iterum duram matrem, & pergunt cum pia matre; ubi denique nervus ad loca sentientia venit, eoque nunc pervenit, deponit membranas suas omnes, & explicat se in pulposum quoddam corpus. Quando nervi ad cerebrum redeunt, tunc iterum deponunt membranas, & fit mollis substantia.

Incepimus dare methodum facillimam addiscendorum omnium, quæ ad nervos spectant. Consideravimus ibi primo, ideam substantiæ nervosæ; omnem scilicet substantiam nervosam in cerebro esse ejus medullam, hanc, ubi egreditur ex

(*a*) Ut qui ubique corticem non glandulis, sed vasculis fieri demonstravit, partim per experimenta, partim per analogiam, a partibus, quæ cera replentur, ad eas quæ repleri non possunt. Iconem vasorum corticis in ultima adhuc ad amicum nostrum *J. C. BOHLIUM* epistola dedit. Valuit autem experimentum contra hypotheses, ut etiam *SCHELHAMMERUS* a præparato, *RUYSCHIANA* arte, cortice convictum se fuisse fateatur in *posthum. oper.* p. CCLXXXII. & *BOERHAAVIUS* in ejus sententiam ultimis vitæ annis transiverit, delata, quam pro sua eloquentia tuitus erat, Malpighiana hypothesi.

(*b*) In collectione *exercitationum anatomicarum de viscerum structura*, Bononiæ 1666. 4. * & Londini 1669. 12. excusa, exstat *M. MALPIGHII de cerebri cortice* Libellus, quo fabrica glandulosa corticis proponitur. Fere omnes autem Anatomici in eam sententiam iverant, & *LISTERUS* in *Exercit. Anat.* II. eam opinionem contra *LEEUWENHOECKIUM* defendit, experimentis vero fulcire in priori opere suscepit *RAYMUNDUS VIEUSSENS*, nam in posteriore opere *de vas. syst.* corticem spongiosum fecit, non glandulosum, clanculum exscripto *RUYSCHIO*, si ipsi credis *Proœm. Thes.* VI. p. 10.

ex cranio, recipere membranam, & durissimum corpus fieri, quod in cerebro mollissimum fuerat. Porro, ubi hic nervus ex commissuris cranii & vertebrarum exit, semper transire ibi una duram matrem, & nervum cum hac dura matre pergere, sic defendi mollem nervum, ut tuto perveniat ad locum suum: Duplex vero est locus, quo vergit nervus. Ubi sentire debet, ibi deponit vaginam, quam adquisivit in transitu ossis, & mollior iterum ac tenerior fit, & explicat se, quasi in corpus mucosum. Id ubique advertitur. Vide nervos olfactorios, postquam os cribrosum transiverunt, ubi nunc per sinus nasi & membranam pituitariam distribuuntur, adverte, quam molles sunt (*a*)! ut, si vel parum stimulentur, statim sternutatio oboriatur. Vide etiam nervos opticos, & ipsi piam matrem deponunt, & faciunt choroideam & uveam, eorum vero substantia medullosa distribuitur, ac si esset mucus. Ita sub epidermide reperitur corpus mucosum MALPIGHII, quod nihil est, nisi papillæ perfecte nervosæ (*b*), pia & dura matre orbatæ, dispositæ ad recipiendum motum objectorum. 2. Vel motui inserviunt. Hi nervi non videntur deponere piam matrem; hinc in musculis nervi duriores sunt, quam ubi distribuuntur ad quinque sensus.

Alterum, quod observandum esse dicebam, erat origo nervi, quæ in genere in cerebro, cerebello & medulla spinali latet. Jam quænam sint distributiones, separationes, conjunctiones, recursus nervorum & iter ad viscera, videantur sequentes Auctores.

WILLISIUS in parte posteriore tractatus *de cerebri anatome*, cui subjungitur *nova nervorum descriptio* (*c*). Hæc est ea pars, in qua origo, distributio, modus separandi, coeundi, & finis nervorum optime describitur: ita ut GALENUS nunquam, neque SYLVIUS, qui de suis tabulis gloriatus est, quibus etiam laudem meruit, neque alii possint suas figuras comparare cum WILLISIANIS. Verum hæc scripta WILLISII inserviunt ad describendos nervos, ad sensus, ad viscera, & qui circa collum distribuuntur. Plura ex WILLISIO non oportet disci, sed in hisce optimus est; solus enim fere descripsit ex cranio ortos nervos, reliqui fere ad loca hæc distribuuntur.

Verum si nervos, qui ad musculos pedum, brachiorum, &c. distribuuntur, scire quis

re quis

(*a*) Conf. *Comm. Boerh.* II. n. 593. *seqq.*

(*b*) Conf. Ejusd. operis T. III. n. 418. unde quidem non poterit hæc sententia defendi, papillæ enim semper solidiusculæ sunt, & grenulosæ, & a reticulo diversissimæ.

(*c*) Nervorum descriptio ex difficillimis anatomes partibus est, quæ versetur circa particulas molles, teneras, latentes, nulla arte augendas, sæpe per durissima ossa varie & occulte repentes. Inde factum est, ut non plurimos hic certe Anatomicos laudare liceat. Intercostalis & octavi paris prima stamina reperiuntur in *HIPPOCRATIS* Libro περὶ φλέβων. *HEROPHILUS* nervos separavit a tendinibus. *GALENUS* in L. *de nervorum dissectione* & *de organis vocis* nervos diligentius descripsit, recurrentes invenit, experimenta perpulchra fecit ad demonstrandam nervorum in motu producendo prærogativam.

ALEX. ACHILLINUS nervum quarti paris bene descripsit.

ANDREAS quidem *VESALIUS* non alibi minus gloriæ consecutus est, adeo ejus icones malæ & fictitiæ sunt, & enumeratio nervorum imperfecta. Brachii tamen nervos quinos ante *DUVERNEYM* constituit.

G. STE-

re quis cupit, tum nimis brevis erit tractatus WILLISII; multum etiam hic jam præstitit RAYMUNDUS VIEUSSENS in Libro in folio jam commendato de *Neurologia* (a). Frequenti enim dissectione invenit & depinxit adcuratissime nervos, qui ex medulla spinali orti, vadunt ad singulos musculos corporis. Cum enim tentaret hos omnes nervos describere, debuit adsequi omnes nervos accuratissime, & ea occasione ad ultimos fines ubique perventum fere est; hinc certe huic viro ab accuratissimis hodie anatomicis hoc laudis datum vidi, ut si persequerentur aliquem nervum, secundum ejus descriptionem, nunquam decepti fuerint. Cum præterea figuræ ejus egregiæ sint, & systema brevissimum, est quod nos contentos hisce duobus Auctoribus esse deceat, ex his enim discemus omnia, quæ per compendium prius recensui.

Post-

C. STEPHANUS non penitus contemnendas figuras dedit. Intercostalem ab octavo pare separavit. Nervorum brachii truncos quinque distinxit.

Sed *BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS* longe felicius in eo opere versatus est. Paria nervorum decem constituit, ut ex iconibus apparet, nervi intercostalis originem veram ex sexto pare primus detexit. Nervos oculi accurate, si a ganglio recesseris, exposuit, tum chordam tympani aliasque quinti & septimi anastomoses. Nervorum artuum cum musculis suis veras dedit icones. Inimitabili labore totum, adeo complexum, nervorum abdominalium systema conprehendit. Nervum opticum ex laminis plicatis cerebri fieri ante *MALPIGHIUM* docuit.

GABRIEL FALLOPIUS quartum par notum habuit, & tympani chordam, & durum nervum, & alia ad nervos capitis mares pertinentia, aliquam etiam nervorum intercostalium & cordis adumbrationem.

CONSTANTIUS VAROLIUS nervorum opticorum originem propria epistola, Patavii 1573. 8. edita, ex thalamis deduxit, quæ etiam ob alios nervos, & basin cerebri noviter delineatam lectu dignissima est.

ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS processus mammillares ad nervos reduxit.

Quænam sunt elegantissimæ septem figuræ nervorum totius corporis Romæ excusæ, quas mirabatur *RIOLANUS* (op. omn. p. 829.) non vidisse *VESLINGIUM*, neque inde notasse nervorum distributiones? An eædem quæ *BERRETTINI*? Est suspicio *J. FANTONI* in *Diss. anat. nov. ed.* p. 213., valde mihi probabilis.

Nempe nuper an. 1741. fol. prodierunt Romæ Tabulæ quibus pictoris *BERRETTINI* nomen præfixum est. Earum magna pars est neurologia, & ad vivum corpus depictos habet nervos, eosque in suo situ. Eos consulere oportet, sed ut errores admistos vitemus, v. gr. septimo pari tribuitur nervus descendens noni. In exemplare Bibl. Gotting. *GUILIELMI RIVÆ* & nomen & aliquæ icones præfixæ sunt.

A. LAURENTIUS sex truncos nervorum brachii descripsit.

JULIUS CASSERIUS & universorum nervorum Vesaliana, nec bona sceleta dedit, & nervos cordis & recurrentes pinxit, sed in istis omnibus minus felix fuit.

C. HOFMANN de usu venarum & arteriarum & nervorum origine, Norimb. 1615. Disp.

(a) *THOMAS WILLIS* in descriptione nervorum cum historia cerebri edita nervos etiam, inprimis capitis & viscerum, cum suis gangliis descripsit. Ab eo profecta est minus vera origo nervi intercostalis ab ophthalmico ramo quinti. Laqueos nervosos observavit, & ganglia plexusque principes, neque eos male. Artus vix attigit, & cum aliquo metu legi oportet, ob admissos errores, & brutorum animalium descriptiones.

RICH. LOWER nervorum cordis tabulam habet, VVillisianæ similem.

In *C. BARTHOLIN'* epistola de ranis, neurologia hujus animalculi exstat, tum ejusdem cum *JACOBÆO de ranis* Epistola *de nervorum usu in musculorum motu*, Paris. 1676. 8.

De fibris nerveis per os cuneiforme descendentibus exstant *SCHNEIDERI de osse cribriformi*, & *CHARLETONI* (*de cerebr. hum.*) observationes, qui ultimo loco dictus Auctor eas evidentes facit.

JO-

Poſtquam nunc nervi accuratiſſime ſunt deſcripti, quatenus propagines ſunt cerebri, ſequitur, ut de viſceribus agamus. Initium faciemus a faucibus, quæ maxime merentur hic recenſeri, propter admirabilem ſtructuram.

JOSEPHUS DUVERNEY nervum durum per faciem euntem, & chordam tympani iconibus expreſſit, & reliquos auriculæ nervos, mollium etiam ramulos ad intima organi auditus penetralia deduxit.

RAYMUNDUS VIEUSSENS in *Neurographia* princeps Auctor eſt. Nervos enim totius corporis novo & immenſo labore, ad exemta ex corpore humano ſyſtemata, diſpoſuit, artuumque nervos, & dorſi, a *WILLISIO* omiſſos, ſupplevit. Nervum ſplanchnicum, ganglia ſemilunaria, nervos cordis & viſcerum laborioſe expreſſit, unice ad hominis corpus, digniſſimus Auctor. In capitis tamen difficilibus nervis, & in quinto maxime minus felix fuit; nervum deſcendentem noni octavo tribuit, in origine nervi intercoſtalis *WILLISIUM* ſecutus eſt, paucoſque alios nævos in immenſo opere reliquit. Nervos brachii vitioſe pingi monuerat *MERYUS*, & minatus erat ſe errores demonſtraturum (*Progrès de la Médecine* p. 26.)

H. RIDLEY in nervis parcus eſt. Ramos ad duram matrem a quinto pare, non ſatis vere deduxit. In decimo pare, quod ſub prima vertebra ait exire, vehementer aberrat.

In *Anthropographia COWPERUS* aliquas obſervationes habet, v. gr. minimos ſurculos eſſe, qui ex poſterioribus foraminibus oſſis ſacri exeunt. Imo nulli ſunt, ut certo didici inquirendo, ſed arteriæ a ſacris in longiſſimum dorſi muſculum ibi erumpunt.

In *KOENIGII regno animali ſpecimen* Neurologiæ ex *PETRI CHIRAC* dictatis habetur, quo multa melius deſcribuntur, & v. gr. deſcendens ramus nono reſtituitur.

J. M. HOFMANNI de nervis diſp. Altdorf 1692. 4.

Anno 1697. quinque truncos brachialium nervorum propriis nominibus diſtinxit *JOSEPHUS DUVERNEY*, habebat autem axillarem pro ramo radialis (*PALFYN* II. p. 307. *VERDIER* II. p. 402.) Et eodem fere tempore *RAVIUS* ſex truncos deſcripſit in poſthumis Schedis, quæ cum *VALENTINO* exſtant.

In *ACTIS REGIÆ ACADEMIÆ* an. 1727. *FRANCISCUS PETIT* de nervis oculi obſervationes protulit. Intercoſtalem iterum ex quinti primo ramo deduxit, ganglion ophthalmicum deſcripſit, ex quinto & tertio compoſitum, a quo interiores oculi nervi proveniunt.

CL. HUNAULT an. 1734. nervum cordis a plexu ſemilunari retrogradum deſcripſit.

JOSEPHUS DE LA CHARRIERE VIEUSSENIUM in nervis, ut in cerebro, imitatus eſt.

ANTONIUS MARIA VALSALVA durum alioſque nervos auris, ſed illum ſatis imperfecte deſcripſit.

In Epiſtolis *MORGAGNIANIS*, poſthumis *VALSALVÆ* adjectis, ſollicite agitur de nervi mollis itineribus ad veſtibulum, & cochleam.

SIMONCELLII Chirurgi fabuloſa deſcriptio nervi mollis habetur in epiſtolis *DES NOUES* Romæ an. 1706. in 8. editis.

ADR. SLEVOGT in Diſſ. *de proceſſibus cerebri mammillaribus*, Jenæ 1715. ſatis ingenioſe eos nervos eſſe negavit.

D. W. ANDREÆ Diſp. de *proceſſibus mammillaribus*. Leid. 1715. *

JOH. MARIA LANCISIUS in poſthumo de corde tractatu, jam laudato, nervorum cordis miram tabulam dedit, & nervos novos a primo cervicalium ortos, qui deſcenderent per omnem vertebrarum colli ſeriem, tum a phrenicis addidit. Sed ea omnia mihi ſuſpecta ſunt. Neque ſatis novi, an firma ſint, quæ *VIR. CLAR.* de Gangliis in epiſtola habet, quæ cum *V. Adverſariis MORGAGNI* prodiit. Molles ibi ramos intercoſtalis Ganglii primum, ni fallor, deſcripſit.

ARENT CANT de nervis quinto & ſeptimo aliqua habet, non optima in T. I.

J. FRID. BAUER de nervis eorumque praſtantia in corpore humano. Lipſ. 1725. 4.

In *WILL. STUKELEY deſcription of the ſpleen* Tab. V. habetur nervorum icon ad Euſtachianam ficta, ſed peſſime corrupta.

In *Actis Petropolitanis* T. II. *CL. EULFINGERI* & *DUVERNOY* de nervorum fabrica experimenta exſtant.

CHE-

CHESELDENIANÆ anatomes editiones posteriores habent neurologiam adjectam ab *ALEX. MONROO*, cum variis inde deductis physiologicis corollariis & pathologicis.

ANDR. OTT. GOELICKE de nervorum structura & usu. Francof. ad Viadr. 1732. 4.

In *J. M. HOFMANNI de nervis* disp. Altdorf. 1692. 4. exstat icon nervorum in basi cranii ad nostram præparationem nata.

J. B. WINSLOWI anatome hactenus fere unica neurologia est, etsi brevior, ex scopo Libri, inprimis in nervi quinti ramis. Ejus quasi compendium exstat apud *VERDIER*.

J. TIMM. anat. des Ruckgrades Brem. 1735. 8.

C. A. a *BERGEN de nervis cranii ad novem paria non relatis*. Progr. Francof. ad Viadr. 1738.

J. CHRISTIAN. KLUG Disp. *de nervorum usu & differentia*. Argentor. 1740.

GEVIGLIAN. in thesi sua de respiratione a nobis recusa, describit nervos ex plexu semilunari ad cor & ad diaphragma euntes.

J. F. CASSEBOHM in difficillimos nervos organi auditus accurate inquisivit.

C. AUG. a *BERGEN de nervo intercostali*. Francof. 1732. 4. & *WALTHERI* de eodem Diss. Lips. 1733. 1735. omnino legi merentur. Idem *CL.* a *BERGEN* in *Commerc. Litter.* 1738. aliquos subtiliores in cranio nervos descripsit, quos etiam in Progr. jam laudato habet.

In *CL. LE CAT.* L. *des Sens* nervorum origines & rami aliqui exstant, tum ganglion ophthalmicum & nervi oculi, rete intercostalis nervi, quod in carotide est.

ABR. VATER in Diss. *de consensu partium*. VVittemb. 1741. 4. præter papillas nerveas etiam plexum brachialem depinxit. Sed & *CL. LIEUTAUD* in neurologicis legi meretur.

Ego in icone baseos cranii nervos oculi & ganglion ophtalmicum, nisi fallor, unicus depinxi, in tabulis arteriæ carotidis vero plexus pharyngeos, nervosque molles & passim alia adspersi. In Diss. *de vera nervi intercostalis origine*. Gott. 1743. eum nervum a primo quinti ramos non habere demonstravi, communicationem noni cum phrenico descripsi.

CL. GUNZIUS in *Commentario ad* L. *HIPP. de humorimus* nervos phrenicos a ganglio semilunari ortos descripsit.

J. J. HUBER de *nervi intercostalis origine*. Gotting. 1744. 4. similia fere nostris repetiit, adjecit plexus pharyngei non satis plenam descriptionem.

CL. CASIMIR. CHRISTOPHORUS SCHMIEDEL in Ep. *de controversa origine nervi intercostalis*. Erlang. 1747. 4. restituendam sibi sumpsit ejus nervi a quinto originem. Verum, etsi mallem aliorum judicio plus tribuere quam meo, neque in ea re, neque in gangliis & rete in nervo intercostali depictis meæ observationes cum *CL. VIRO* sinunt me sentire.

CL. J. FRID. MEKELII de nervo quinti paris Diss. Gotting. 1748. 4. eximiam certe descriptionem hujus difficillimi nervi habet, qua ejus anastomoses cum ophtalmicis, temporalibus, duro, intercostali, verus ortus chordæ tympani, & alia multa diligentissime describuntur, & elegantissime pinguntur.

CL. AM. BERTRANDI in tractatu *de hepate & oculis* descripsit nervum V. paris.

GEORGIUS THOMAS ASCHE, Gottingæ 1750. 4. disputavit *de primo pare nervorum medullæ spinalis*. Ostendit duplices radices habere, oriri super Atlantem, ejusque truncum anteriorem & posteriorem cum omnibus ramis, & diligenter persecutus est, & nitide depictum dedit.

AUGUSTI SCHAARSCHMIDT Neurologische tabellen, Berlin. 1750. 8. Ex *WINSLOWO* & *MEKELIO*.

CL. BARBAUT cum *splanchnologia* neurologiam conjunxit.

Neurologia in universum longius a perfectione abest, & multa in ea parte anatomes aut obscura supersunt & imperfecta, aut omnino ignota.

CAPUT IV.

De Faucibus.

AGimus hoc loco ex ordine de ſtructura faucium, quo nomine intelligo *velum palatinum*. Scimus enim hoc duplex eſſe, Palati nempe pars alia oſſea eſt rugoſa, & ad poſteriora velum eſt expanſile & contractile, in cujus medio eſt uvula, & ad latera ſunt tonſillæ. Hoc idem velum explicatur in ſuos quatuor muſculos, quos deſcripſit FALLOPIUS (*a*), & deinde alios palati muſculos, quos VALSAVA (*b*) invenit. Qui nunc ſcire vult, quantum in hac

(*a*) *FALLOPIUS* utique velum mobile palati, ab uvula melius quam recentiores ſeparavit, muſculos circumflexum & levatorem palati mollis, ſtylopharyngæum, cephalopharyngæum, & pleraſque origines muſculorum pharyngis deſcripſit.

Sed *BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS* in iconibus. T. XLI. XLII. multo minutius hæc omnia & levatorem & circumflexum expreſſit, & muſculos pharyngis atquæ uvulæ numeroſiores depictos dedit, hyperoopharyngæum, pharyngoſtaphylinum, hujus & ſtylopharyngæi inſertionem in thyreoideam cartilaginem.

NICOLAUS HABICOT ſtylopharyngæi inſertionem in cartilaginem thyreoideam vidit, deſcripſit etiam muſculos pharyngis, novo modo & paradoxo.

C. V. SCHNEIDERUS in L. I. de catarrhis, de larynge & pharynge, ſed de iſto inprimis egit.

CÆSO GRAMM in *explicatione problematis Hippocratis*. Sleſvici 1661. 4. per experimenta in veterem quæſtionem inquiſivit, an aliquid de potu per aſperam arteriam deſcendat.

FRANCISCUS GLISSON in L. *de ventriculo & inteſtinis* palatum leve iterum ab uvula ſeparavit.

In *BROWNII* Myotome unica icon eſt propria *CROONII*, qua muſculi uvulæ, neque ii optime, exprimuntur.

J. A. SLEVOGT de gurgulione Diſp. Jenæ 1696. 4. & recuſa in collectione noſtra T. I. non inutilis eſt. Ex racemo glandularum uvulam componi docuit.

JACOBUS DOUGLAS multo minutius prioribus muſculos Pharyngis, inprimis medios, diviſit, azygon uvulæ invenit, mylopharyngæum & ſalpingopharyngæum, ſyndesmopharyngæum, chondropharyngæum, alios.

GUILIELMUS COWPER in n. 220. *Phil. Tranſ.* uvulam etiam a velo palati diſtinxit. *IDEM* in *Myotomia poſthuma* meliores iis, quæ hactenus exſtabant, icones dedit muſculorum pharyngis & uvulæ, quales fere deſcripſit *DOUGLASSIUS*. In appendice *anthropographiæ* f. 8. tonſillas foraminulentas pinxit, glandulas labiorum, *&c.*

(*b*) In *Tr. de aure humana* muſculos tubæ, & ea occaſione etiam gloſſoſtaphylinos, circopharyngæum, thyreopharingæum depinxit, ſed ex ſitu motos. In eo valde incommodus fuit Auctor, quod uvulæ eos omnes muſculos tribuerit, qui palati ſunt mollis, neque utramque particulam ſatis ſeparaverit. Pterygopharyngæum, adeo amplum muſculum, omiſit.

R. WILH. KRAUSE de Tonſillis. Jen. 1704. 4. Diſp.

J. BOECLER hiſtoria inſtrumentorum inprimis deglutitioni inſervientium. Argentor. 1705 Diſp.

J. *B. MORGAGNUS* in *Adverſar.* I. & II. in epiſtola, quæ exſtat in *Comm. Bononienſ. Acad.* T. I. & inprimis in *Epiſtolis* ad poſthuma *VALSALVÆ* VIII. IX. X. XI. eruditiſſime & minutiſſime multa in muſculorum & glandularum faucium hiſtoria correxit. Azygon uvulæ, eo quo *DOUGLASSIUS* tempore invenit: ſtaphylopharyngæi ortum ab oſſe palati vidit. Cephalopharyngæum, neque mihi viſum, non admittit.

CL. WIEDEMANN Diſſ. *de Tonſillis* iconem & deſcriptionem utilem dedit, tum *ILL. L. HEISTERUS* de iiſdem in E. N. C. Cent. IV. & experimenta habet *VATERUS de duct. ſaliv.* ubi credit cum thyreoidea glandula ſinus tonſillæ communicare.

LEEUWENHOECK de palato Boum *Phil. Tranſ.* n. 320.

Huc

miraculi, legat primo VALSALVAM de *Oesophago*, *de musculis salpingostaphylinis* (σάλπιγξ enim est *tuba*, & σαφύλη dicitur Græce *uvula*, ob similitudinem cum racemo uvarum) hoc est, cujus tendo unus & extremitas, uvulæ adfigitur, altera tubæ Eustachianæ, quæ ex cavo auris ad palatum vergit. Videatur præterea de hisce partibus CONRADI VICTORIS SCHNEIDERI *de catarrhis* Liber, editus Wittembergæ anno 1660. (*a*). *Primus* iste Liber prodiit, cui

Huc etiam refero Disp. *de Masticatione* C. *LUD. WELSCHII*. Lipf. 1703. 4. *LAUR. HEISTERI*, Altdorf. 1711. *ALVARES TELLES DACOSTA*. Ultraj. 1734. 4.

J. CHRISTOPHORI LISCHWITZ disp. Lipf. 1725.

In *P. DIONIS Cours d'Anatomie*, azygos, aliique uvulæ musculi breviter recensentur. Illum vero *RUYSCHIUS* etiam mature in Thes. II. attigit.

In *Monumentis Acad. Reg. Soc. JOH. LUD. PETIT* an. 1715. 1716. suctionem & deglutitionis aliquos casus descripsit.

De veli palatini etiam elevatione *D. DODART* an. 1707. & *HOMBERGIUS* an. 1712. observationes adtulerunt.

JUSSIEU an. 1718. egit de puella quæ absque lingua deglutiebat.

CL. LITTRE an. 1718. uvulam a velo separavit, iconem faucium dedit, azygon non lectis, ut videtur, prioribus scriptis, indicavit, tum pharyngostaphylinum pinxit, & glossostaphylinum.

ARENT CANT tabulam musculorum pharyngis dedit, ut eo tempore pleniorem, nunc optimis cedentem.

Deglutitionis etiam historiam dederunt *POLYCARPUS GOTTLIEB SCHACHER* Diss. *de labio leporino*; *SENAC* in Diss. Physicis. *COWPER* in *Phil. Trans.* n. 220. & in *Introductione*: *HEUCHERUS*: *REVERHORST* Diss. de *fabrica Linguæ*.

JOACHIMI POETÆ L. *de usu Uvulæ*. Neap. 1720. 8. *

J. DOMINICUS SANTORINUS in observationibus anatomicis multa, in musculis pharyngis minutius rimatus est: hyperoopharyngæum a thyreopalatino separavit, ab utroque pharyngostaphylinum, *&c.*

AL. CAMERARII Disp. *de sorbendi actu, modo & usu multiplici*. Tubing. 1736.

CL. JOSIAS WEITBRECHT accuratas observationes ad musculos pharyngis in IX. T. *Actor. Petropolitanorum* attulit. Et ipse & *MORGAGNUS* musculum salpingopharyngæum vix admittunt, & me omnino habent consentientem. In *Syndesmologia* aliqua ad ceratopharyngæum adjecit.

B. S. ALBINUS musculos pharyngis de integro descripsit, in tres constrictores divisit, novam penitus explicationem deglutitionis dedit. In tabulis majoribus pulcherrime, & undique eos musculos expressit. Mylopharyngæum a buccinatore primus deduxit.

Frater *EJUS CHRISTIANUS BERNHARDUS* eadem inventa in Disp. sua *de deglutitione* Leidæ 1740. ornate proposuit, & multa in *BOERHAAVIANA* hujus actionis descriptione correxit.

CHR. BERNHARDI ALBINI citata disp. recusa est in Vol. disputationum VII.

AUG. FRID. WALTHERUS in *anatome musculorum teneriorum*, Lipf. 1731. in ea de *deglutitione* 1737. & de *oscitatione* ib. 1738. & *de larynge & voce* 1740. & *de obesis & voracibus* & *de lingua*, denique varia de minutis musculis uvulæ, & pharyngis & uvulæ inter musculos capitis exhibuit, & diligenter descripsit circumflexum aliosque.

LAUR. HEISTERUS in nuperioribus editionibus *compendii anatomici* figuras aliquas faucium dedit, novum musculum ceratostaphylinum proposuit.

(*a*) Idem judicium *BOHERHAAVII* in IV. tomo *Prælectionum*, & in cap. *de olfactu* exstat. Aliqua ad anatomen harum partium attulit; & inprimis mucum non esse cerebri recrementum, sed in pulposa membrana, quam sæpe a *SCHNEIDERI* nomine vocant Anatomici, generari, contra receptam opinionem docuit. Quæ anatomica habet, ea leguntur in L. I. & III.

cui accedit tractatus fecundus, tertius, quartus, hinc ea editio incepit anno citato. Id opus diffufæ lectionis eft, & abundantem eruditionem continet. Vidémus ibi totam membranam narium, faucium, œfophagi, effe membranam repletam glandulis, quæ mucum lubricantem ftillant, & rationem difcimus fimul tot morborum ibi fedem habentium. Irreprehenfibilis tractatus effet, fi non tantæ eruditionis effet, nam quod duobus foliis potuiffet exponere, tot voluminibus in 4. confcripfit. Quæ tamen de anatomia harum partium habet, ea egregia funt.

CAPUT V.

De Pulmone.

PUlmo quid fit, rite qui fcire vult, incipiat femper a *larynge* (a). Ita vocamus mirificum caput afperæ arteriæ, plurimis mufculis inftructum, ut nulla in corpore tam parva pars ad tot motus deftinetur. Si de ejus cartilaginibus, & ligamentis legere quis velit, fumat Librum in folio JULII CASSERII (b), excellentiffimi

Ad glandulas etiam faucium & palati legere oportet SAMUELEM COLLINS; NICOLAUM STENONIS *de glandulis oris*; COWPERI icones in myologia; T. WARTHON, A. KAAU, HEISTERUM in not. 57. *compendii anatomici* qui aliquas glandularum palati mobilis fub nomine Gland molarium defcripfit, REVERHORSTIUM *de fabrica linguæ*.

(a) De Larynge primus GALENUS fatis fufe in L. *de vocis inftrumentis* dixit, ejufque ventriculos, mufculos plerofque & alias particulas minime ignoravit, in nervo etiam recurrente experimenta inftituit in *admin. anat.* L. VIII. & *de Hipp. & Platon. decret.* L. II. EJUS etiam *fpurius Liber* exftat *de voce & anhelitu*.

GALENI Liber *de vocalium inftrumentorum diffectione* AUG. GADALDINO interprete prodiit, Lugd. 1550. 8.

J. BERENGARIUS quinque cartilagines laryngis effe monuit, cum tres tantum numerarentur.

A. VESALIUS parum in eo profuit, qui animalium laryngem pro humano demonftrare folitus fit, (COLUMBUS *de re anat.* p. 43.) experimenta tamen fecit, quibus conftitit vocem, perforato thorace fupprimi.

Sed BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS cartilagines quinque, vario in fitu, cum fimplicibus, fed veris mufculorum iconibus dedit T. XLI. XLII.

G. FALLOPIUS præter alia, receptos etiam hyoepiglottideos refutavit, quod etiam PAREUS fecit.

J. C. ARANTIUS glottidem verius defcripfit ejufque ligamentum *Obf.* 31.

(b) JULIUS CASSERIUS in L. *de vocis organis*, Ferrariæ 1600. edito, utique Laryngis hiftoriam ex variis animalibus dedit. Figuræ nitidæ funt, & multo quam defcriptio eloquentiores, ea enim valde parva eft, & in ofteologicis atque myologicis omnino bonæ, exceptis arytænoideis. Vix quidquam invenit.

HIERONYMI FABRICII ab AQUAPENDENTE *de brutorum loquela*. Pat. 1603. f. *de locutione & ejus inftrumentis*, Venet. 1603. 4. Patav. 1643. fol. * 1625. fol. nihil valde fingulare continet. Literarum formationem, fed obfcurius defcribit. EJUSDEM *de vifione, voce & auditu* L. exftat. Venet. 1600. fol. & Patav. 1625. fol. Granula offea ligamenti hyothyroidei defcribit, &c.

PABLO BONET (*barlet fervant de fu Mageftad*) *Reduction de las lettres y arte para enfennar a ablar los mudos*. Madrit. 1620. 4. * (MORHOF. *hyaloel.*) Artem docendi furdos docuit. PONTIUS vero, de quo VALESIUS fcripfit, etiam BONETO antiquior eft.

J. B. ab HELMONT *alphabeti hebraici breviffima delineatio*, Sulzbach. 1657. 12. recufum Germanice Sulzbaci 1667. *Natur alphabet der heiligen fprache* fonos omnes literafque in fua

tissimis figuris ornatum, & eruditionis maximæ. Explicat hanc fabricam in corpore humano, & omni fere genere brutorum; nobilis sed rarus tractatus est, cujus bona sua genesi considerat, uti ab organis nostris nascentur, & paradoxam opinionem profert, hebraicis literis figuram repræsentari, quam lingua, uvula denteſque in pronuncianda qualibet exprimeret.

JAC. ROLANDI DE BELLEBAT aplossostomol alographia, Salmuriæ 1630. 8. edita, & in E. N. C. Ann. III. Dec. I. Latina lingua recusa, casum habet hominis, qui absque lingua locutus est, & similem in Monumentis Gallicis proposuit *A.* de *JUSSIEU* l. c.

WILH. HOLDER. Elements of speech, Londin. 1669. 8. Pertinet ad physicam formationem literarum, quas valde subtiliter divisit, vocis & spiritus diversitatem recte perspexit, inque docendis surdis ipse experimento innotuit, & aliquas observationes de surditatis causa protulit.

JOH. OTT in epist. *de sono vocis humanæ* ad *WEPFERUM* egit de scripto Holderi, de elemento sermonis & de Morlandi stenterophonia.

NIC. STENONIS in L. *de musculis & glandulis* invenit glandulas & foramina Epiglottidis.

In *JOH. WALLIS Grammatica Anglicanæ linguæ*, Lond. 1674. 8. edita, similia *HOLDERIANIS*, sed certe multo deteriora habentur.

D. CORDEMOI de la Parole, Parisiis 1668. 12. 1677. 8. literarum etiam generationem describit.

D. CORDEMOI l. c. recusus etiam est Genev. 1679. 8. Latine.

Aliqua etiam huc pertinentia vide in n. 61. & 245. & 512. *Phil. Transf.* & in *MORHOFII* paradoxis sensuum, & exemplum loquentis absque lingua n. 462.

GEORG. SIBSCOTA Deaf and Dumb mans discourse or concerning those who are born deaf and dumb, Lond. 1670. cum dissertatione de loquela creaturarum inanimatarum. *

De Laryngis usu nonnulla in *BELLINI* Opusculis.

M. MAPPI Disp. *de voce articulata*, Argent. 1681. 4. B. Pl.

G. C. SCHELHAMMER Disp. *de voce*, Jen. 1677. 4. & bona aliqua de formatione vocis, & paradoxa continet.

In *WILH. COWPERI Anthropographiæ appendice* figuræ exstant minime malæ laryngis cum musculis & glandulis eo pertinentibus. Sed & ex myotome pulchras, quas consulas, repete figuras.

In Monumentis Parisinis *D. DODART* an. 1700. 1706. 1707. glottidem multo minutius descripsit, cum ligamentis suis elasticis, vocisque formationem ex laxata in depressione laryngis, arctata in elevatione, Glottide explicavit. Naturam loquelæ, & cantus ex homine & in animalibus, cum mensuris & musicis experimentis demonstravit.

J. CONRAD AMMAN in *Phil. Transf.* 286. tum in *surdo loquente* 1692. 8. & 1700. 8. auctius vero in Diss. *de loquela*, Amstelod. 1702. sæpius recusa, etiam Germanice versa omne tulit punctum. Literarum genesin fideliter descripsit, modum docendi surdos candide aperuit, vitia in pronunciando varia vitare efficaciter docuit.

J. JAC. SCHEUCHZER Disp. *de surdo audiente*. Ultraj. 1694.

POLYCARP GOTTLIEB SCHACHER de hominis loquela, Lips. 1696. 4.

ANDREÆ JULII BOETTICHER Disp. *de loquelæ organo*, Leid. 1697. 4.

CHRISTIAN WOLF. ILL. VIRI de loquela, Lips. 1703. 4.

J. B. MORGAGNUS in *Adv.* L. & V. & in *Epist.* IX. glandulas varias, epiglottideas, arytænoideas, thyroideæ appendicem, ventriculos oblivione longa obsitos, musculos, eorumque affectiones rariores, immistos tendines, &c. alia adnotavit, & bonas icones dedit.

JOH. PHILIPPUS VERHEYEN in posterioribus editionibus glandulas epiglottidis, & laryngis alias, & novam, ut credit, inter arytænoideas positam, & ligamenta, fibrasque epiglottidi insertas expressit.

GEORGIUS RAPHEL in L. *die kunst taube reden zu lehren*, Luneburgi 1718. fere *AMMANUM* imitatus est, ipse tamen similia expertus in filiabus suis.

In *THUMMIGII versuche* P. III. aliqua ad surdos mutos docendos pertinent.

J. D. SANTORINI in Observationibus musculos adeo subtiles descripsit in larynge, ut paucissimi

bona nulla est editio, nisi Itala Ferrariæ 1600. (a). Nam reliquæ habent figuras pessi-

cissimi anatomici ab eo tempore eos receperint. Cornicula arytænoidea pro distinctis cartilaginibus proposuit.

SIMON P. HILSCHER de loquela, Jen. 1729. Disp.

GOTTLIEB FRID. HAGEN de mensura soni articulati, Hall. 1731. 4.

In iconibus ossium fetus *ALBINI* elegantes sunt figuræ cartilaginum, musculi vero de more in majori opere eximie picti.

J. G. DUVERNOI in *Act. Petrop.* Vol. VI. cellulas spongiosas cartilaginum laryngis descripsit, & de Gl. thyroidea & Epiglottide aliisque particulis egit.

Lettre sur la voix des Eunuques VALISNERII in *Biblioth. Ital.* T. VII. exigui momenti est.

A. F. WALTHER de Lingua & in Diss. *de obesis & voracibus*, & in ea *de larynge & voce*, & de *oscitatione*, ligamenta laryngis, musculos, glandulas, motusque minutius descripsit.

CL. FERREIN in *duodecim quæstionibus* quas Monspelii defendit an. 1732. & in *Monumentis Academiæ Parisinæ* an. 1741., & in thesibus *D. MONTAGNAT* novam theoriam vocis proposuit. Sonos acutos aut graves ait, non ab angustatione aut dilatatione glottidis pendere, sed a longioribus vel brevioribus ligamentis glottidis, prouti vel antrorsum trahitur scutiformis cartilago, vel retrorsum retrahitur. Experimenta produxit in *Acad. Regia* facta, & *NOLLETUM* habet consentientem. Eum etiam secutus est *D.* de *SAUVAGE* in Dissert. *morbos vocis & loquelæ exponente*, Monspel. 1745. * (*MONTAGNAT.*)

Contra eum *CL. BERTIN* scripsit in *Lettre sur un nouveau systême de la voix*, Parisiis an. 1745. 8. Utique arctatam glottidem acutos tonos, laxatam graves producere defendit, cum chordæ neque liberæ sint, neque humentes; adduxit etiam altiores in sibilo voces a sola angustatione labiorum. Acriter contra eum rescripsit aut *D. FERREIN*, aut amicus ejus *D. MONTAGNAT*, in *éclaircissement en forme de Lettre a* M. *BERTIN sur la découverte qu' a faite M. F.* Paris. 1746. 8. & in *Lettres a M. l' Abbé des F.* ibid. 1745. 8.

RUD. AUG. VOGEL. In *de larynge humano & formatione vocis*, Erfurt. 1747. 4. Disp.

De *fletu* docta J. *FRID. SCHREIBERI* exstat commentatio, Lips. 1729. 4. tum aliqua apud *SCHARSCHMIDIUM* in *Berliner Nachrichten* 1740. & nuper proprium Libellum edidit *D. NICOLAI*. Hall. 1747. 8. *von thränen und weinen*. Causam lacrumarum, copiosius generatarum credit mechanicam esse, & poni in sanguinis fluxu per pulmonem impedito, &c.

De risu ERN. ANTON. NICOLAI vom lachen, Hall. 1746. 8. Mechanismum risus & in musculis faciei & in musculis respirationis describit.

JOUBERT Tr. *du ris, contenant son essence, ses causes*, &c. Paris. 1574. 8. *

ELPIDII BEZZELLARII L. *de risu*, Florent. 1603. 4. *

ANTONII LAURENTII de risu, Francof. 1603. 8. Mogunt. 1606. *

G. FRANK. de risu sardonio, Heidelberg. 1683. Disp.

De oscitatione exstat docta disputatio *A. G. WALTHERI*, Lips. 1738. 4.

J. JAC. BAIER (sub nomine Hermanni) *de oscitatione & pandiculatione* 1720. Altd.

De sternutatione *J. MAUR. HOFMANN ptarmographia physiol. pathol. therapeutica* Disp. Altd. 1710. 4.

J. BALTHASAR HAVER de oscitatione, Leid. 1744. 4.

De sternutatione, oscitatione, risu, fletu, exstant dissertat. *AL.* della *FABRA* in collectione quam citabo.

J. & MICH. BARTHOLOMÆI de pandiculatione, Lips. 1648. 4.

A. LUDOV. PORTEFAIX de singultu, Basil. 1739. 4.

J. EILERTS de suspiriis, Leid. 1750.

De sternutatione proprius tractatus etiam exstat *MARTINI SCOOKII*, Amstelodami 1664. 12.

J. ERN. UNZER de sternutatione, Hall. 1748. 4.

(a) *CASSERII pentaesthesejon* equidem recusum est, non vero Libri *de vocis & auditus organis*.

(a) Nul-

pessimas. Hæc editio in folio prodiit, reliquæ non sunt in folio, sed contractæ (a).

Quando tiro hunc Librum de larynge legit, debet novas eas addere observationes, quæ in penultimo & ultimo tomo (b) Monumentorum Academiæ Regiæ Parisinæ habentur, ubi optime demonstratur musculos glottidem claudentes, & aperientes, non esse musculos illos carneos, sed alba ligamenta.

Verum ubi quæritur de pulmone, de bronchiis, de arteriis pulmonalibus, de venis, de plexu vasorum, & vesicularum, videatur THOMAS BARTHOLINUS

(a) Nullas novi editiones, quæ non sint in ea majori forma, quam *in folio* dicunt; sed tabulæ Casserianæ posthumæ utique in 4. Francofurti recusæ sunt an. 1636. 4. cum interpretatione Germanica *S. PAULI*.

(b) De *respiratione*, *de causis respirationis*, *de utilitate respirationis*, & *de difficultate respirationis* exstant Libri *GALENI* & *de usu partium* L. VII. seorsim Parisiis excusi 1533. interprete *JOHANNE VASSAEO* (*B. RIV.*) ejusque viri experimenta cum musculis intercostalibus nervisque instituta negligi non debent. Intercostalium internorum & externorum musculorum officia facit opposita.

Etsi de *GALENO* diximus, eum intercostalium internorum & externorum musculorum officia opposita facere, addendum tamen est, inconstantiorem eum esse in horum musculorum officiis adserendis; in Libro enim *de musculorum motu* expirationem omnibus intercostalibus tribuit: In Libro *de causis respirationis* internos ait deprimere, externos elevare.

ANTON. LUDOVICUS de usu respirationis, cum L. *de re medica*, Ulyssip. 1540. fol. *DOUGL.*

Ab eo tempore primus *A. VESALIUS* experimenta instituit, interque ea celebre illud, quod ab *HOOKIO* nomen habet. Diaphragmatis non optimam iconem dedit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS vasa tria magna pulmonum pulchra icone expressit, quatuor venas pulmonales esse vidit, azygon venam huc pertinentem in proprio Libello pulcherrime descripsit.

In *H. RORARII contradictionibus*, Venet. 1566. 8. differitur de usu musculorum intercostalium, quos omnes, internos & externos, famulari ait expirationi.

G. FALLOPIUS erroneam intercostalium musculorum descriptionem *VESALII* correxit, primus internos musculos continuata directione ad sternum pervenire ostendit.

ARCHANGELUS PICOLHOMINEUS in diaphragmate viam, non foramen esse demonstravit.

BERNHARDINI TELESII de usu respirationis L. Venet. 1590. 4. *DOUGL.*

H. F. ab AQUAPENDENTE de respiratione, Patav. 1614. 4. In musculorum intercostalium officio *GALENUM* sequitur, respirationem modicam a violenta separat, segmenta cartilaginea costarum contrario cum osseis motu inquit agitari.

C. HOFMANNI Disp. *an spiritus nutriantur externo aere*, Altd. 1627.

EJUSD. Disp. *de pulmone* 1622.

EJUSD. de thorace L. III. Francof. 1627. fol. Doctus Liber, etsi, ut solet, minus habeat experimentorum. Circulationem minorem per pulmonem evidenter docet.

J. VESLING quatuor venæ pulmonalis ramos pinxit.

N. HABICOT peritior recentissimis physiologis non dari musculos intercartilagineos, sed internum ordinem ad sternum continuari vidit, post *FALLOPIUM*.

RIOLANUS contra *PARISANUM* de diaphragmatis usu *spongiam* scripsit. Hujus nempe in *nobil. exerc.* VII. exstabat de respiratione Libellus & de *diaphragmate* in *parte altera nobiliorum exercitationum*, Venet. 1635. fol.

FABRICII BARTHOLETTI de respirationibus L. IV. Accessit L. V. *de curationibus*, Bonon. 1633. 4. Posthumæ prælectiones sunt, habitæ an. 1628. Animam humanam in ampla vitra recipere, ita salem quemdam, ut putat, beneficum parare docuit. Glandulas bronchiales habet.

FAB.

NUS *de substantia pulmonum ejusque motu*, editus Hafniæ, anno 1663. (*a*) & Lugduni Batavorum anno 1672. in 12. In eo tractatu accuratissimus ille Anatomicus prosequutus est omnia, quæ alii de pulmone scripserant. Postquam hoc scriptum evolutum erit, addatur MARCELLUS MALPIGHIUS, cujus *epistola* prostat *de Pulmone* (*b*), tum porro in *Operibus posthumis*. Dolendum tamen est, quod

FAB. BARTHOLETTI l. c. recusi sunt 1735. Venet. Auctor cæterum an. 1630. obierat.

J. B. HELMONTII Liber *de catarrhorum deliramentis* omnino ad respirationem legi debet.

MELCHIOR SEBIZ de respiratione disp. I. II. & III. Argentor. 1643. 4.

M. AURELII SEVERINI Antiperipatias de respiratione piscium, Neap. 1659. Tres sunt Libelli, quorum primus huc pertinet. Pisces nempe aerem ducere & respirare, & calidum habere sanguinem contendit, & eorum describit pulmonem, inprimis ex polypo.

(*a*) Vide inferius suo loco.

(*b*) *MARCELLI MALPIGHII de pulmone* Epist. I. & II. Bonon. 1661. fol. * Leidæ 1672. 12. & in *posthumis* fabricam pulmonis novam, inprimis ex ranæ exemplo descripsit, ex vesiculis in lobulos collectis, per quorum parietes vasa in ramos abeunt minimos, anastomosibus conjunctos. In variis etiam animalibus musculosas esse vesiculas scripsit. Eum, ut ubique, ita in hac anatome fere omnes anatomici secuti sunt.

ROB. BOYLE in L. *de aere*, in I. Tomo laudato, de respiratione insignem habet digressionem.

Ejus etiam *continuatio* I. & II. *Experimentorum physico-mechanicorum* de aere omnino huc pertinet.

THOMÆ BARTHOLINI de pulmonibus epistola, Hafn. 1663. 8. cum *MALPIGHII* Epistolis jam citatis edita valde parum habet, quod usui esse possit.

EJUSDEM de usu thoracis & partium ejus Disp. Hafn. 1657. 4.

ISAACI RENAUDOT, *Estne pulmonum motus naturalis & insitus?* Paris. 1658. 4.

NIC. STENONIS F. in L. *de musculis & glandulis*, & in *myologiæ specimine* de musculis respirationis, in priori vero inprimis de septi transversi actione suas habet observationes.

In Philosophicis Transactionibus plurima huc pertinent.

HOOKII experimentum n. 28. 29. conf. 226. repetitum ab *H. RIDLEY in observ. a BAGLIVO*, & a *J. W. PAULL.* apud *LUTHERUM* in Disp. *de pericardii & pulmonis anomaliis* aliisque.

R. LOWER experimenta resecto nervo phrenico facta n. 29. Idem in Libro de corde omnino experimenta etiam varia habet, quæ huc pertinent.

J. SWAMMERDAMI contra *MALPIGHIUM* observationes n. 94.

TEMPLER de pulmone n. 56. 85. Fabricam vesicularum rejicit.

Experimenta in vacuo spatio facta n. 122. &c.

SLARE de copia aeris ad respirationem requisita n. 204.

MUSGRAVE de resorbitione aquæ in thorace, &c. n. 240.

De pulmone *COWPER* n. 280. & 285.

J. DRAKE de influxu respirationis in motum cordis n. 281.

De piscium vita sub aqua. n. 333.

De aere sub aquam suppeditando n. 349.

JURIN de vi, qua aer in pulmonem ducitur, & ex pulmone exit n. 355.

HALLEY de urinatoribus n. 368.

LEEUWENHOEK de fabrica diaphragmatis n. 379.

NICHOLIS de pulmone n. 418.

Vita per quindecim minuta absque aere tolerata n. 454.

HOUSTOUN experimenta, quibus contra receptam sententiam demonstrare volut, aerem pectore receptum respirationem non mutare. n. 441.

ALEX. MAUROCORDATUS de pulmonum usu, Francof. v665. 12. Premi in pulmone sanguinem, tanquam in torculari, & incalescere docuit. Phænomena etiam respirationis satis bene recensuit, nisi quod eam actionem cum motu cordis synchronam faciat.

AM

quod Britanni non addiderint figuras, quæ in Lugdunensi editione reperiuntur; quod mireris.

Tunc

AMSTELODAMENSES in *collegio suo privato* 1667. 12., & ex ipsis *BLASIUS*, arteriam pulmonalem vena sodali majorem esse viderunt.

In *CLEMENTINA* Academia varia sunt, ad animalium in vacuo positorum phænomena & passiones, quæ vide in editione *MUSCHENBROEKII*.

JOH. SWAMMERDAM de respiratione & usu pulmonum, Leidæ 1667. 8.* 1677. 1679. 12., &c. Post brevem in *thesibus inauguralibus* an. 1667. editam adumbrationem, hoc pulcherrimum opusculum secutum est, plenissimum experimentis. In vivis animalibus respirationem sollicite observavit. Per machinas & instrumenta demonstravit, nullum dari Cartesianum circulum, sed eo urgeri aerem, ubi minus resistatur. Multa etiam alia perutilia admiscuit. Eorum experimentorum alia descripta sunt in minime mala *Disputatione septima F. SYLVII* de le *BOE*, ubi vera in universum sententia defenditur.

Contra *SWAMMERDAMIUM* scripsit *J. B.* a *LAMZWEERDEN respirationis Swammerdamianæ exspirationem*, Amst. 1674. 8. ubi inprimis motum aeris in circulum in *SWAMMERDAMIO* carpit.

MALACH. THRUSTON de respirationis usu primario, Londini 1670. Leidæ 1671. 8. Minime malus Auctor. Biolychnium refutat. Experimenta passim interponit. Experimentum etiam Hookiano simile recenset a *CROONIO* factum.

Novæ hypotheseos de pulmonum motu & respirationis usu specimen, Lond. 1671. 8. septum moveri ab aere elastico, & cedere non agere. *

THOMAS WILLIS in L. *de anima brutorum* branchias ex insectis & piscibus depinxit. In L. vero qui *pharmaciæ rationalis* nomine Oxonii prodiit, cujusque Tom. I. an. 1673. 4. impressus est, Tomus vero *alter* 1675. 4. post Auctoris mortem prodiit, in eo altero Tomo fabrica pulmonum traditur, ex vesiculis non communicantibus, appensis ad ramos asperæ arteriæ extremos, &c. Vereor ut ad ipsam naturam icones delineatæ sint.

JOH. MAYOW in Tr. *de respiratione*, Oxon. 1668. 8. Leidæ 1671. 8. & in L. cui titulus *de spiritu nitro-aereo, &c. tractatus quinque*, Oxon. 1674. 8. Omitto nitrum aereum & theorias nonnullas. Recte tamen omnino primus constituit officium musculorum intercostalium internorum, & rotationem costarum, modumque, quo thorax dilatatur. Circulum Cartesii refutavit. Tr. IV. aliqua de septo transverso habet.

J. MAYOW. tr. *de respiratione* alii habent editionem Oxon. 1669. 8.

J. BOHN de pulmonum & respirationis usu, Lips. 1671. 4

HENR. MEIBOM de respiratione ejusque difficultate & causis, Helmst. 1673. Dis.

C. BARTHOLINUS de diaphragmate, Paris. 1676. 8. Minor pars de septo ipso agit, eaque fere ex animalibus. Decussationem appendicum septi circa Oesophagum descripsit. *C. DRELINCOURTIUS* totum Libellum in *bibliotheca anatomica MANGETI* sibi vindicavit.

NATHANAEL HENSHAW in *aerochalino*, Londini 1677. 12. officium pulmonum ponit in acceleratione sanguinis: aerem etiam recipi humoribus nostris, & ibi fermentationem vitalem facere credit.

GEORGII ENT antidiatriba in Malachiam Thruston de respirationis usu primario, Lond. 1677. 1682. 8. (*LEHM.*) * in Belgio etiam recusa. Non videtur mihi aut satis attulisse experimentorum, aut satis solidas objectiones proposuisse, uti v. gr. septum immobile facit, & magis placet mihi responsio *THRUSTONI* candida, & modesta.

Idem *ENTIUS* in *G. CHARLETON L. de differentiis animalium* contra *MALPIGHIUM* eos, quos iste descripsit, ranarum pulmones eo nomine indignos in respiratione immobiles, & veras vesicas natatorias esse defendit. Respondit *in posthumis MALPIGHIUS*.

In *J. J. WEPFERI* opere de cicuta aquatica multa observata in vivis animalibus phænomena reperiuntur, utique lectu dignissima.

ZACHARIÆ NEUKRANZ Disp. *de respiratione* Præside *ETTMULLERO*, Lipsiæ an. 1676. defensa, docta omnino.

J. NIC. PECHLIN de aeris & alimentorum defectu, Kilon. 1676. 8. Historia ipsa, de qua

Hhh proprie

proprie agitur, vix vera videtur. Sed ea occasione de aeris utilitate in plantis, & animalibus erudite disputat.

J. MAUR. HOFMAN de aëroteria, Altdorf. 1680. 4.

J. ALPH. BORELLUS in L. de *motu animalium* II. Romæ. 1681. 4. respirationis mechanismum ad eamdem, quæ fuit *MAYOWII*, sententiam descripsit, dilatationem thoracis a mutato costarum situ demonstravit, aream thoracis definire conatus est, de utilitate etiam pulmonum cum *MALPIGHIO* controversiam habuit.

STEPHAN. BLANCARD in *Cent. V.* Diarii, quod sub titulo *Jaarregister* edidit, habet Dissertationem Chirurgi celebris *BOEKELMANNI* de natante & subsidente pulmone, occasione litis, quam moverant Chirurgi aliqui, posse nempe natare pulmonem a fermentatione humorum, vel a respiratione in vagina. Negabat ille. Addebat *RUYSCHIUS*, non facile natare pulmonem, etiam putridum.

G. C. SCHELHAMMER in Disp. quæ inter analecta est, unicum musculum intercostalem facit, qui costas sursum extrorsum ducat.

FRID. SCHRADER de aëris in corpore humano effectibus, Helmstad. 1685.

FRANCISCUS BAYLE' in *Dissertationibus* an. 1685. editis, & in L. *de copore animato* novam theoriam officii musculorum intercostalium internorum proposuit, *GALENI* sententiam contra *MAYOWIUM* restituit, argumento ducto a distantia ab hypomochlio, quæ major esset in extremitate superiori eorum musculorum, adeoque costa superior mobilior. Eum *P. S. REGIS*, & alii secuti sunt.

LUD. MAR. BARBERII Imolensis *spiritus nitro aërei operationes in microcosmo*, Bonon. 1680. 12. *. Tribuit aëri fermentationem ciborum & animales spiritus.

LAUR. BELLINUS in epistola anno II. Dec. I. E. N. C. inserta, Librum de respiratione promisit. Deinde ante opus *de urina & pulsibus*, & in edit. 1711. *DRELINCOURTII de lienosis* de ejus actionis mechanismo & costarum dispositione utilia lemmata adjecit, etsi pauca. De experimento in nervo phrenico instituto alibi dixi. In Epistola inserta in *GIORN. de LETTER. VENETI* Tomo IV. resorbtionem aëris in sanguinem defendit. In *discorso postumo* I. dari in pulmone musculos, ut ubique, docet.

JACOBI BRACHI pensieri fisico medici de animalibus in vacuo morientibus, Venet. 1685. 8. *.

F. MERCURIUS ab *HELMONT* in L. de *alphabeto naturæ* aërem a pulmonibus in caveam thoracis elabi, & in L. *de homine & morbis* de ente vitali aëris multa habet. Amst. 1692. 12.

J. PH. VERHEYEN in I. Libro ad sternum, ad musculos costarum, observationes habet; in *altero* vero experimenta minime contemnenda de septi transversi motu, aëre thoracico, &c.

MARTINUS LISTER in *Exercitatione de cochleis terrestribus* habet digressionem, in qua valde paradoxa docet, pulmonem esse unice diverticulum sanguinis, quo in majori motu musculari se conferat.

Sanguinem non celerius per pulmonem circumire quam per alias partes corporis dudum ostendit *BUSSIERE* in Libro a *MERY*.

ARNOLDI SENGUERD inquisitiones experimentales, Leidæ 1690. & 1999. 4. experimenta continent cum mobilibus septis facta, quibus circulum Cartesii demonstrare voluit, & alia pro aëre thoracico. Ea experimenta exstant etiam in c. 18. *connubii rationis & experientiæ*.

JOH. SCHREYER ob es ein gewiss. Zeichen seye, wann eine kinder-lunge untersinkt, dass es in Mutterleib gestorben seye 1690. 4. Hall. 1746. 4. Pulmonis subsidentiam certum esse signum infantis in materno utero mortui tuetur.

J. ZELLER Disp. *de subsidentia pulmonum in aqua*, Tubing. 1691. 4. bona experimenta habet. Adfirmat pulmonem, qui non adeo diu respiravit, adhuc mergi.

CLOPTON HAVERS in *Osteologia nova* modum, quo costæ extroversæ ad dilatandum thoracem faciunt, recte explicavit.

J. G. BERGER Disp. *de respiratione*, Witteb. 1697. & in L. de *natura humana* docte de hac actione disputat.

SALOMONIS SPRANGER homines enydrobioi Diss. qua qua genuinam vitæ rationem circa respirationem spiritus sanguinem temperamentum sensus illustrat, Lips. 1692. 12.

SAL.

SAL. SPRANGER l. c. explicare suscepit monstrosam illam sub aqua viventis hortulani Sueci historiam. Aliquid credit aëris per cutis poros resorberi.

GEORG EMERICH de inspiratione, Regiomont. 1698. 4. bona disp.

MELCHIOR SEBIZ de Urinatoribus & arte urinandi, Argentor. 1700. 4.

In Academiæ Gallicæ antiquis monumentis varia huc pertinentia habentur, respiratio avium in struthionis anatome, & a *MERYO* seorsim descripta. Quæstio, cur homo adultus non possit absque aëre vivere, cum id fetus facile possit. In nuperis vero Memoires

JOH. MERY de viis quæsivit, per quas aër receptus de corpore exiret 1700. 1707. & per cutem non transspirare demonstravit.

Branchias piscium descripsit *DUVERNOY* 1699. & de circulatione sanguinis in pulmonibus egit 1701.

LITTRE observavit aërem a dextro ventriculo in sinistro non invenire viam 1704. Sed lac eam viam legere 1707. &c.

REAUMUR aërem per chartam madidam non transire 1714.

J. *ADRIANUS HELVETIUS* anno 1718. de pulmonibus Libellum inter monumenta edidit. Arteriam pulmonalem vena majorem esse, hinc sanguinem in pulmone condensari, vesiculas non esse continuas docuit.

Cum vero *P. A. MICHELOTTI* in Epistola ad *FONTENELLUM an aër sanguinem solvat cogatne*, Lutet. 1724. 4. edita contra *HELVETIUM* objiceret, respondit ipse in *éclaircissement sur la manière dont l' air*, &c. Paris. 1728. 4.

LITTRE de submersis. 1719.

CL. SENNAC an. 1724. & 1729. de respiratione fuse egit, & diaphragmatis dedit descriptionem. Idem 1729. de submersis.

F. PETIT an. 1733. bona experimenta ad quæstionem produxit, cur primum respiret fetus.

J. B. WINSLOW an. 1720 & 1730. & 1738. de costarum mechanismo, & respirationis modo sapienter, ut solet, scripsit, & veram ubique confirmavit.

D. de *BREMOND* experimenta de respiratione exstant an. 1739. quæ non nemo *BERTINO* tribuit. Eo fere tendunt, quo *HOUSTOWNIANA*, ut nempe ostendat, pulmonum motum superesse, etiamsi thorax aperiatur, & propria adeo aliqua vi pulmones moveri.

Citata D. de *BREMOND* experimenta de respiratione *BERTINO* tribuit *P. SENAC du cœur* II. pag. 237.

PETIT de submersis 1741.

C. HERISSANT in *Hist. Ac.* 1743. respirationem fieri ab impulsu solo arteriæ pulmonalis cum *HALESIO* & *HOUSTOWNIO* credit, nihil obstante aperto pectore.

D. BOULLET eodem anno egit de aëre resoluto in humorem bronchialem, & ita in sanguinem recepto.

G. GETHARDING de aëris ingressu per pores cutis, Rostoch. 1703. 4. *EJ. de carminatione sanguinis in pulmonibus*, ibid. 1718. 4.

J. JOACHIM SCHOEPFER Disp. *de pulmone infantis natante vel submergente* (barbare). Rostoc 1705. Contra hujus experimenti vim ad demonstrandum vitalem partum fetus.

In *C. J. LANGII physiologia* experimentum est, quo materies injecta ex arteria pulmonali in asperam pervenit.

BECKER de mortibus submersorum sine aqua, Giess. 1704. 8. Jen 1720. 4. Animalia non ab aqua epota perire. Nos tamen non valde dudum in femina submersa aquam reperimus.

J. DRAKE & *Phil. Trans.* & in *anthropographia* systema de respiratione erroneum proponit, in quo inspirationi eam utilitatem tribuit, ut cor ab ea actione ad dilatationem cogatur.

J. G. BIDLOO in *Exercit. anat.* IV. mechanismum explicat, quo bronchus vasa sanguinea sibi adjecta comprimit, & circulationem promovet.

CHRIST. SRTOEM de causa alternæ inspirationis & exspirationis theoriam proposuit.

JOHN. FLOYER in *physicians pulsevvatch* vol. II. Londini 1707. 1710. respirationis numeros & ad pulsus proportiones in homine sano, ægro, & animalibus aliis persecutus est.

JAC. KEIL in *tentaminibus* vim exspirationis definire conatus est, & copiam aëris inspirati, areamque pulmonis.

In Diario Veneto (*Giornale de' Letterati*) T. IV. exstant *ZERILLI* argumenta contra *BELLINUM* Diss. qua adserit, aërem in sanguinem non recipi.

G. REMUS de structura pulmonis, Leidæ 1711. 4.

F. PETIT in epistolis II. experimenta sua cum nervo phrenico citat.

J. GEORG. a *BERGEN* in *Oratione de aëris per pulmones in sanguinem transitu*, Francof. Viadr. 1710. 4. rationibus & experimentis eam opinionem refutat.

In *WOLFARTI* Disp. *de monstro*, de experimento pulmonum natantium & subsidentium agitur.

F. HOFMANNI & *HENR. CHR. KRUGER*, Disp. *de vi respirationis in arte medica*, Hall. 1714.

ANTON. GABRIEL MEDER de partium respirationi servientium structura, Leid. 1714. 4.

ARCHIBALDUS PITCARNE in Diss. *de diversa mole qua sanguis fluit per pulmones*, aëris ingressum in sanguinem refutat, in Diss. vero *de criculatione sanguinis in genitis & non genitis*, de causa inquirit, quare fetus absque aëre vivere possit.

PETRI van *MUSCHENBROEK de aëris præsentia in humoribus animalibus*, Leidæ 1715. 4. aërem, sed dissolutum, in omnibus liquoribus humanis reperiri egregie demonstravit. Recusa est Diss. in vol. IV.

D. BOON in Disp. inaugurali *de physiologia & pathologia respirationis*, Leidæ 1716. 4. Aliqua etiam experimenta habet.

In *GUIL. DERHAM physicotheology* varia experimenta de mortibus animalium in vacuo, de asperæ arteriæ diversitatibus proponuntur aliisque rebus huc pertinentibus.

De *GL.* bronchialibus, & asperæ arteriæ fibris & lymphaticis vasis pulmonis, aliisque huc spectantibus consulatur *MORGAGNUS*, in omnibus operibus.

Vaginas cellulosas vasorum pulmonalium habet *LANCISIUS* in L. *de corde & aneurysmate*.

P. A. MICHELOTTUS ex *J. BERNOULLI* principiis vim exspirationis æstimavit in *Libro de separ. fluid.*

JOH. van *HORNE bref huru vvy da man vvitaf lungans siunkande*, &c. Stokholm 1718. 8. & in *andra bref om corruption can komma etc. döfödde barns lunga at flyta* ib. 1720. 4. In posteriori epistola post varia experimenta adferuit, nunquam pulmonem natare, qui infantis nondum nati fuerit, ne putridus quidem.

DAN. BERNOULLI in Disp. *de respiratione*, Basil. 1721. 4. mensuras aeris inspirati, dilatati pectoris, antrorsum cedentis sterni, aliaque mathematico calculo confirmavit.

R. DAV. JAC. CHATELLIN, *de respiratione*, Monspel. 1721. 4.

In *J. DOMIN. SANTORINI* observationibus aliqua pro *MICHELOTTO* de causa angustiæ venæ pulmonalis, & in diaphragmate factæ observationes exstant.

L. HEISTER ex pulmonis fetuum innatatione vel submersione in acqua nullum certum in infanticidiis signum peti posse defendit, Helmstad. 1722. 4. & in *Annal. Jul.* T. I ubi contra *HORNIUM* scribit, & pulmonem putridum ait natare, vere omnino.

B. ROBINSON vitam animalis conservari ab acidis particulis aëris cum *MAYOWIO* docet in *Anim. Oeconom.* Pr. XXIV.

Cum *EDW. BARRY* tractatu *on consumtion* extat tractatus *of the structure and the use of the loungs*, London 1727. 8.

HUGONIS GOURAIGNE Disp. *de respiratione*, Monspel. 1729. 4. quæ etiam cum titulo *GUILIELMI PELISSIER* eodem anno prodiit (*JOURN. DES SAV.*) pulmonem passive se habere, & ipsum thoracem ab aëre dilatari contendit. *IDEM* an. 1730. aliquas objectiones Diarii *Journal des Savans* Libello in 4. refutare conatus est.

STEPHAN. HALES in *vegetable statiks* fuse primo aëris naturam, deinde inprimis ejus in pulmonem resorbitionem, mutationem in non elasticam naturam, copiam qua inspiratur, vim qua efflatur, aream pulmonis, vesicularum & alia exploravit.

IDEM in *hæmastaticis* egregie plurima de vera ratione circulationis per pulmonem, de utilitate respirationis, de aëre thoracico (quem fuse demonstrare conatur), deque aliis pulmonis actionibus legi debet.

G. E. *HAMBERGER* in Diss. *de respirationis mechanismo*, Jen. 1727. 4. ulterius ornavit Baylianam sententiam, & aërem quidem thoracicum cum aëre pulmonali alterne pugnantem adsumsit, pulmonisque vim coagulantem & refrigerantem sanguinis, in costis vero vim oppositam musculorum intercostalium, ut interni costas deprimant, externi elevent. Sed addidit præterea demonstrationem, intercostalem musculum quemque non suam solum

costam,

costam, sed etiam proximam aut elevare aut deprimere, aliaque ad mechanismum pulmonis facientia. Neque absque sequacibus fuit, inter quos *J. F. SCHREIBERUM*, *J. G. HAHNIUM*, *CL. KRUGERUM*, & *NICOLAI* Hallenses, ipsumque D. de *SAUVAGES* numero. Quare cum satis faveretur huic opinioni, ego in *Commentario Boerhaaviano* non potui non Præceptorem defendere, & adserere, neque aërem inter pleuram & pulmonem esse, neque intercostales internos musculos costas deprimere. Quæ cum modestissime, nisi omnino fallor, proposuissem, acriter & cum contemtus demonstratione, contra me scripsit *CL. HAMBERGERUS*, in *octo programmatibus*, quæ an. 1744. & 1746. edita sunt. Contra primum ego *experimenta de respiratione* anatomica scripsi, quæ an. 1746. Gottingæ 4. prodierunt, contra reliqua, *alteram partem* eorum *experimentorum impressam* an. 1747. 4. In iis, nisi fallor, ad liquidum deductum est, nullum aerem inter thoracem & pulmones interesse, nullumque spatium: deinde & in vivo animale, & in thorace mobili, a musculis intercostalibus internis, vel a filis eos imitantibus, costas elevari. Passim etiam intervallorum inter costas diminutionem, mensuram adscensus & extroversionis costarum, & alias, prius dubias, actiones definivi.

Contra hoc scriptum *G. E. HAMBERGERUS*, Jenæ 1748. 4. animadversiones ut plenas conviciorum, ita omni anatome & experimento destitutas edidit. Noster vero discipulus & amicus *D. TRENDELENBURG* exeunte anno 1749. respondit Hambergero, & ostendit, uti in experimento, ita perinde ex Geometriæ vi costas necesse esse adscendere ab actione intercostalium internorum. Sed video & in proprio elogio contra *HAMBERGERUM* judicare *BOERNERUM* (p. 70.), & *CL. J. G. KRUGERUM*, qui *HAMERGERUM* secutus fuerat, in nova physiologiæ editione de vacuo thoracico nobiscum sentire n. 219. in musculis omittere Hambergeri contrariam vim internorum: & secundum me dixisse Lipsienses aliosque per omnem Europam præstantissimos viros. Confer. *Nouvelle Bibliothèque Germanique* T. IV. P. II. qua historia litis ad annum usque 1747. traditur.

Responsio mea ad *HAMBERGERI* animadversiones hac pagina citatas exstat nunc in *Opusculis anatomicis*, Gottingæ anno 1751. 8. editis, & primos meos libellos recudi feci, emendatos, & addidi diarium experimentorum, quibus meam cum *HAMBERGERO* litem conficere conatus sum.

J. G. HAHNIUS cum commentario de febribus continuis an. 1728. edidit Dissertationem *de aëris inspirati in pulmones effectu*, Lips. 1731. 4. qua aërem omnino in sanguinem recipi defendit.

In Edimburgensibus commentariis reperitur *MARTINI* de causa alterna respirationis theoria T. I. & *STEVENSONI*, pulmonem refrigerium in sanguine excitare. T. V.

J. HENR. GEELHAUSEN de pulmonibus non natorum aquæ innatantibus, Prag. 1728. 4. Propria experimenta non habet. Pulmones qui respiraverint a pure, suffocatione, posse ponderosos fieri credit, & in aqua subsidere; natare vero quibus inhalatus sit in os aër, etsi nunquam spiritum homo duxerit.

JOH. ARBUTHNOT essay concerning the effects of air on human bodies; Londini 1753. 8. Multa collegit ad physicam in universum & practicam naturam aëris, tum etiam ad respirationem, ejusque vim.

A. O. GOELICKE de pulmonis infantis in aqua natatione aut subsidentia infallibili indicio, Francof. V. 1730.

LUD. PETRI le *HOC Ergo omnes animalium motus ab aëre*, Paris. 1731. Disp.

DANIEL REINHOLD MELTZER vasa pulmonalia sanguifera qualia in adultis apparent, Regiom. 1733. 4. *. *B. PL.*

J. B. L. HAZON & *J. B. CHOMEL Ergo præcipuum respirationis organum diaphragma*, Paris. 1732. 4.

R. KELDERMAN Disp. *de pulmonis humani fabrica ac usu primario*, Ultraj. 1732.

F. HOFMAN de gravitate aëris & elasticitate in machinam corporis humani, Hall. 1733. 4.

CORN. KLOEKHOF Disp. *de atmosphæræ efficacia in corpus humanum*, Leidæ 1734.

F. RUYSCHIUS, uti universam anatomen, ita pulmonis historiam illustravit, cellulas interlobulares descripsit, materiem exhalare coegit ex arteriis levibus in asperam, &c.

M. J. spiramina or respiration revived, Londini 1733. 8. sunt argumenta pro exhalatione aëris ex pulmone per poros in cavitatem thoracis.

D. SEN.

D. SENNAC in Acad. Reg. Sc. uti dictum respirationis organa descripsit, & in *essais de Physique*, cum compendio *HEISTERI* an. 1734. recusis, de aeris modo, quo in sanguinem venit, & quo iterum abeat, inquirit, & aliquem aerem, non multum tamen, in sanguinem venire admittit.

D. FERREIN in propria thesi an. 1738. Parisiis edita cum titulo *an actio pulmonis mechanica tempore exspirationis*, aerem vasa sanguinea subire defendere conatus est, experimenta etiam adtulit de modo respirationis nostrorum similia, & quiescere pulmones, pleura magno vulnere violata, demonstravit. Vide *in Coll. Disp. nostr.* T. IV.

GOTTLIEB EPHRAIM BERNER de efficacia & usu aeris in corpore mechanico, Amstelod. 1738. 8. Diffusus & absque experimentis.

Mr. *BERTIER* in propria Dissertatione, quæ Burdigalæ an. 1739. præmium tulit, & cum titulo *si l' air de la respiration passe dans le sang* ibid. an. 1740. 12. edita est, & in *Actis* ejus Academiæ, alias laudatis, multa paradoxa dixit, aerem nempe omnino in sanguinem recipi, descendere in pulmonem ob minorem ibi contenti aeris elaterem, idque fieri absque vi musculorum dilatantium, descendere autem aerem in spatia interlobularia, &, cum inde non detur exitus, in sanguinem coactum venire, calorem vero in sanguine excitare, &c. Aliqua addidit in *Journ. des Savans* 1742. Contra eum anonymus in *Journ. des Savans* 1740. varia objecit, & aeris in sanguinem receptionem dubiam reddidit.

Huc *ILL. RALTHERI* Disp. *de oscitatione & de vomitu*, Lipf. 1737.

LAUR. HEISTERUS in Disp. *de fallaci pulmonum experimento*, Helmst. 1732. negavit, aut subsidentiam pulmonum certam mortem in utero demonstrare, aut natationem certam vitam extra uterum.

A. KAAU perspirationem pulmonum experimentis confirmavit, vasa lymphatica descripsit, & experimenta ad transitum sanguinis pertinentia in L. *de perspiratione*: in eo vero de *Impetum faciente* experimentum *HOOKII* renovavit.

J. B. MAZINI conjectura de respiratione fœtus, Brix. 1737. 4. Ex vagitu uterino, minuto cum tempore in ipso fetu pondere specifico, aliisque dubiis experimentis demonstrare vult, utique fetum respirare. Ad finem ostendere satagit, uterum ex lato in longum cum graviditate mutari, ita capacitatem minui, hinc partum naturalem succedere.

CL. DAN. BERNOULLI in hydrodynamicis irruptionem aeris densioris in rariorem ad calculum reduxit, cujus instituti magna ad intelligendam naturam respirationis est utilitas.

D. SCHACHER Disp. *de aeris efficacia in corpus humanum*, Lipf. 1738. 4.

MICH. ADEL BULNER de pulmonum fabrica, Altdorf. 1738.

J. CHRISTOPH. POHLII de respiratione sana & læsa, Lipf. 1738. 4.

J. SULZER de aeris absque exhalationibus considerati effectibus in corpus humanum, Basil. 1739. 4.

J. G. GUNZ in progr. *de respiratione*, Lipf. 1739. 4. nuperam etiam *HOUSTOWNI* & *BREMONDI* & *HAMBERGERI* theoriam refutavit.

J. G. GUNZII jam citati huc etiam pertinet disputatio *de derivatione puris quæ fit per pectus ad brachia*, Lipf. 1738. 4.

Anno 1739. de respiratione fetus nova lis enata est inter *BERNARDUM IDEMA* & *J. H. CROESER*, qui fetum in ipsa vagina materna se movere atque respirare posse tuentur, & R. *ROUKEMA* Chirurgum ac *PETRUM IDEMA* Medicum, qui non subito adeo pulmonis naturam mutari, neque in vagina, neque aliquo tempore a partu, fetum respirare volunt: etsi postea varia aliena admista sunt liti, cum alii vacuum spatium inter pulmones fetus & pleuram statuerent, alii negarent. Initio a rationibus facto, finitum fere est conviciis. Libellos eo pertinentes habeo omnino.

BERN. ROUKEMA gedagten over het dryven en zinken der Longe, Leeuvvarden 1739. 4.

R. ROUKEMA naturlyke stellingen van een dryvende en zinkende Long. ib. eod. anno.

BERNARD IDEMA vervolg der gedagten, ib. eod. anno.

J. H. CROESER kort ontvverp. van de eerste inademing, Groning 1740. 4.

PETRI IDEMA aanmerkingen tegens de gedagten, Leeuvvarden 1740.

BERN. IDEMA naareeden agter de gedagten, ib. eod. anno.

R. ROUKEMA aanmerkingen over J. H. CROESER ontvverp., ib. 1741. 4. quod inprimis scriptum opprobriosum est.

J. H.

J. H. CROESER berigt over een dryvende en zinkende long, Groning. 1741. 4.

BERNARD IDEMA noodige tusschen-inspraak over het dryven, &c. Leeuvvarden. 1741. 4. scriptum & ipsum satis asperum.

D. PEAGET an musculorum intercostalium & diaphragmatis motus sympathicus. Parisiis 1740. 4. habet peculiarem nervum cordis, & conjunctionem phrenici cum intercostali.

BENJAMIN LUDOV. LUC. de *LAUREMBERT*, *Ergo demersorum vitæ fomes ultimus est respiratio*, Paris. 1740. 4.

BENJAMIN HOADLY on the organs of respiration, Lond. 1740. 4. In vivis animalibus respirationem observavit, & machinis quibusdam bilocularibus cum fundo mobili, conatus est imitari: Aerem thoracicum defendit.

P. GERIKE in Diss. qua *conjecturæ de respiratione fetus in Italia propositæ examinantur*, Helmst. 1740. Contra *MAZINUM*.

In *NIC. ANDRY* Thesi, *Ergo ab impulsu sanguinis respiratio spontanea*, Paris. 1741. 4. Respondente *D. HERISSANT* defenditur, pulmones ab influxu sanguinis arteriæ pulmonalis distendi.

BENJAMIN LUDOV. LUC. de *LAUREMBERT*, *Ergo aer sanguini immiscetur per pulmones*, Paris. 1741.

In fasciculo *primo iconum anatomicarum* figuram dedi septi transversi, in proprio vero Libello, Bernæ 1733. 4. edito, recuso Lips. 1738. 4. & Leid. 1738. 4. historiam experimentorum ad ejus musculi actionem dignoscendam institutorum dedi.

J. G. GUNZ in Lib. *de situ parturientium*, Lips. 1742. 4. edito, aliqua experimenta & cogitationes de actione musculorum quorumdam respirationis attulit, & de mutatione respirationis in situ vario corporis.

V. H. de *NORMANDIE* Disp. *de fabrica pulmonum eorumque usu*, Leid. 1742.

J. FRANCISCUS de *SAUVAGES* in *Actis Monspeliensis Academiæ*, 1743. de aeris transitu in pulmones inquisivit, & ob mucum copiosum transitum invenire, aut sanguinem condensari negavit. Varia etiam ad respirationem monuit in Diss. *de inflammatione*, & in notis ad *hæmastatiks*.

J. FRID. CRELL in Disp. *de causis respirationem vitalem cientibus*, Helmstad. 1743. 4. Bremondi nimis latas conclusiones ingeniose & vere coercuit.

ANT. BERGER an respiratio motus symphatico-mechanicus, Paris. 1743. 4.

FRID. de la *FOSSE de aere vitæ, & morborum causa*, Leid. 1744. 4.

J. FRID. CARTHEUSER de aeris subtilioris per corpus humanum perenni circuitu, Francof. Viadr. 1743. 4.

AARENT MULDERS de respiratione, Leid. 1744. 4.

JOSEPH VERATTI in T. II. *Comm. Bonon.* P. II. de avibus in vacuo enectis phænomena protulit.

In *DAVID STEPHENSON nevv mechanical practice of physick*, Lond. 1744. fol. agitur etiam de respiratione & aeris efficacia in *C. H.* qua eam utilitatem inprimis urget, quod aer nimis diu in sanguine retentus & acrior factus, per pulmonem exhalet.

JOS. ANTON. PUJATI in Libro *de morbo Naroniano* notabilem habet digressionem de respiratione, in qua *MICHELOTTUM* contra *HELVETIUM* defendit.

CL. SCHWARTZ in Disp. *de vomitu & respiratione*, Leidæ 1745. observavit varietatem respirationis in canibus aliisque animalibus.

J. CHRIST. GERH. KNOLLE von der verdikung des geblütes in der Lunge, Hallæ 1746. 4.

Vasa lymphatica superficiei pulmonis reticulata, absque valvulis, demonstravit *CL. FERREIN* apud *MONTAGNAT Lettre sur un nouveau genre de vaisseaux*.

CL. van *SWIETEN* experimenta *HOUSTOWNIANA* vidit, ipse aliqua instituit, Præceptoris theoriam defendit, modum explicavit quo septum transversum fungitur officio, in constrictione venæ cavæ, in respiratione, &c.

In *NOLLETI* physica experimentali aliqua de spatii aere vacui noxis exstant.

J. DAOUSTENC de respiratione, Monsp. 1745. 8. *Coll. Disp. vol.* IV. per experimenta *BREMONDUM* refutat, pulmones non a propria aliqua vi dilatari demonstrat, expirationem ad animæ imperium refert, &c.

Tunc etiam addendus eſt RUYSCHIUS pro bronchialibus arteriis (*a*), de quibus exiguum tractatum ſcripſit.

Ex RAVIO vero ſuppleri debet, quod ab omnibus Auctoribus omiſſum eſt, venas nempe bronchiales (*b*) non in auriculam dextram, ſed in venam ἄζυγον redire.

CL. BROWNE LANGRISH in *phyſical experiments upon Brutes*, Londini 1747. 8. fumum ſulfuris in animalium pectora admiſit, effectus innocuos obſervavit.

ROBERT DOUGLASS in Libello *of animal heat* omnem calorem unice ex frictione inter ſanguinem vaſorum minimorum & ſuperficiem proximam frigidi aeris generari, pulmonem vero refrigerare docet.

CL. OVELGUN in E. N. C. vol. VIII. de experimento cum pulmonibus natantibus vel ſubſidentibus egit, nec credidit ſufficere.

FRID. WILH. WACHTER Diſp. *de trachea* Fr. Viadr. 1748.

BRYAN ROBINSON in L. *of food and diſcharges*, Londini 1748. 8. pulmonum proportiones ad reliquum corpus examinat.

CL. QUELMALZ in progr. Lipſ. 1748. edito, arteriam pulmonalem in inſpiratione longiorem & anguſtiorem fieri, ita ſanguinem denſari, accelerari credit.

CL. SCHAARSCHMID in ultimo (VI.) volumine *der Berliniſchen nachrichten* pro refrigeratione in pulmonibus ſcripſit, tum *J. GOTTLOB KRUGER* in Diſp. *de refrigeratione ſanguinis in pulmonibus*, Hall. 1748. 4.

STEPH. LUD. GEOFROI Ergo aer præcipuum digeſtionis inſtrumentum, Pariſ. 1748. 4.

CL. HANOVIUS in *actis Societatis Gedanenſis* vim flatus experimento definire conatus eſt.

Inter *CL. LA MURE* diſputationes reperio *de reſpiratione*, quam non novi an forte eadem ſit cum ea *D. DAOUSTENC*.

Fuſe de reſpiratione & pulmone in *ſecundo Tomo* Libri de corde egit *SENACUS*. Rejicit aerem thoracicum & aeris condenſationem, & venarum denique amplitudinem.

SAMUEL AURIVILLIUS Gottingæ an. 1750. defendit diſp. *de pulmonalium & cavitatum cordis inæquali amplitudine*. Confirmat ampliores eſſe venas, ſed eam amplitudinem ex magna parte refert ad finem naturæ impedituræ, ne ſanguis in nixu congeſtus vaſa ſua rumperet. Rejicit ſanguinis condenſationem, & alia notatu digna proponit.

(*a*) Arterias Bronchiales *ERASISTRATO* dictas, *GALENO* memoratas, & omnibus barbaris, ad memoriam hominum revocatas eſſe a *DOM.* de *MARCHETTIS*, & a *FRID. RUYSCHIO*, fuſius dixi in *icone arteriar. bronchialium*, quæ exſtat in III. *faſciculo*, ubi eas arterias ex multis obſervationibus deſcriptas, & depictas dedi.

PHIL. ADOLPH. BOEHMER, Hall. 1748. 4. Diſſertationem de *bronchiis & vaſis bronchialibus*, in ea iconem dedit venæ bronchialis.

(*b*) Venam bronchialem ſiniſtram *ILL. WALTHERUS* in progr. Lipſ. an. 1731. edito; dextram *J. RAVIUS* primus dixit (apud *VALENTINUM* in *appendice Amphith. Zootom.*) De utriſque a *RUYSCHIO* non bene negatis eodem loco fuſius dixi. Vena vero bronchialis ex vena cava orta non longe ſuper ſeptum tranſverſum *NICOLAI SAMMICHELLII*, aut non bene deſcripta eſt, aut mihi non viſa.

CAPUT VI.

De Ventriculo, & Inteſtinis.

QUi has partes ordine tractare voluerit, ſic incipiat.

1. GLISSONIUS *de Ventriculo & Inteſtinis* in 4. Londini prodiit anno 1678. (*a*) deinde in 12. Verum ea editio multum differt a præcedenti. In eo tractatu

(*a*) *GALENUS* de motu periſtaltico, in Libro de *facultatibus naturalibus* III, & alibi varia bona habet.

ctatu vir iste, qui omnium Anatomicorum exactissimus fuit, ut incomparabilis tractatus de hepate nobis persuadet, omnia quæ de œsophago, & ventriculo eo tempore nota erant, optimo ordine, & absque confusione describit.

2. Le-

Apud *RUFUM* Ephesium situs ventriculi pleni verus, cum convexitate peritonæi & epigastrio opposita describitur.

J. BERENGARIUS intestinum cœcum ex homine primus descripsit.

A. VESALIUS valvulam pylori primus indicavit, œsophageas glandulas (sed eas nimis paucas, nimis œsophago proprias) appendices epiploicas coli, quas *RIOLANO* minus bene tribuit *DOUGLASSIUS*, aliaque invenit.

GERARDI BUCOLDIANI de puella quæ sine cibo & potu vitam transigit, Paris. 1547. 8. L. *.

JAC. SYLVIUS ligamenta tria coli primus vidit.

G. FALLOPIUS valvulas intestinorum tenuium villosamque tunicam invenit.

JOH. COSTA de venarum mesentericarum usu Liber, Venet. 1565. 4. Intestina alere statuit, non corpus. *DOUGLAS.*

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS in œsophago situm verum, in ventriculo ligamenta ad ingressum œsophagi, mutationem figuræ ex vacuo in plenum, duodeni curvaturam, coli intestini geminos flexus, & plurima alia utilia habet.

CONSTANTIUS VAROLIUS valvulam ad coli initium credebatur invenisse. Sed eam jam *VIDUS* descripsit, deinde, forte ex *G. RONDELETII* experimento, a *JOHANNE POSTHIO* breviter citata est. *SALOMON ALBERTUS* eamdem valvulam serius pinxit, & proposuit, tum *C. BAUHINUS*, Patavii an. 1579. qui inventionis gloriam mascule defendit post *ROUSSETUM*, in *theatro*, & alibi. *NICOLAUS TULPIUS* ultimus ad eam accessit in observationibus.

ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS intestina omnia unum tubum efficere docuit, villosæ amplitudinem dixit, valvulæ coli (malam tamen) descriptionem dedit.

NIC. TAURELLI de ventriculi natura & viribus, Altd. 1587. 4. *.

J. ÆMYLIANI naturalis de ruminantibus historia, Venet. 1584. 4. *B. PL.* *.

HIER. FABRICII ab *AQUAPENDENTE de gula, ventriculo & intestinis, omento & mesocolo tractatus*, Patav. 1618. 4. Valvulas ex villosa tunica factas, etiam habet, & notas diversorum intestinorum, aliqua etiam ex comparata anatome, ut quatuor ruminantium animalium ventriculos. Sed senile, Galenicum, & fusioris dictionis opus.

TANCREDI LATINI de fame & siti L. III. Venet. 1607. 8.

TANCREDI LATINI L. III. citati controversiis pleni sunt quas cum rationibus excutit & pro *GALENO* plerumque decidit. Melancholiam confirmat appetitum facere. Aliquid deglutiri per asperam arteriam defendit. Multa aliena, etiam falsa.

P. LENTULI historia Apolloniæ Schreyeræ, Bern. 1604. 4. Præter historiam asitiæ aliquot annorum multa etiam similium casuum collegit.

J. JAC. CHIFFLET Asitiæ in puella Helvetica mirabilis physica exstasis, Vesontin. 1610. 8.

FORTUNII LICETI de iis qui diu vivunt sine alimento, Patav. 1612. fol.

RODERICI a *FONSECA de hominis excrementis*, Pisis 1613. 4.

RODERICI a *FONSECA* l. c. ad semioticen proprie facit, & omnia considerat quæ ex corpore humano egeruntur.

J. B. ab *HELMONT* contra calorem coquum ventriculi validas objectiones protulit, de modo quo cibi successive in naturam volatilem alcalinam mutantur, magni momenti observationes proposuit. Huc autem pertinet *duumviratus*, *jus duumviratus*, *pylorus rector*, *de flatibus in homine*, *sextuplex digestio*, *triplex Scholarum digestio*, *imago fermenti*, *calor non efficaciter digerit*, *sed excitat*; *de spiritu vitali*, &c.

JOHANNIS WALÆI Epistola *de chylo* cum *T. BARTHOLINI* anatome, Leidæ an. 1641. edita, egregium opusculum est, quo successivum iter & mutatio ciborum determinatur per experimenta.

G. MOEBII de chylificatione sive *coctione prima*, Jenæ 1645.

S. SORBIERE discours sceptique sur le passage du Chyle & sur le mouvement du Cerveau, Leidæ 1648. 12. parvi momenti. *.

GOD. MOEBII de usu ventriculi & intestinorum, Jen. 1651. 4.

In *AUG. de LAURENZO disceptationibus* prima est *an possit homo naturaliter diu absque cibis vivere*, Panorm. 1652. 4.

MARTIN SCHOOK de fermentatione, Groning. 1663. 12. id utique boni habet, quod acidum *HELMONTIANUM* refutet.

ANTONIUS DEUSING de ventriculo & digestione, Groning. 1664. 12. EJ. *de chyli a fæcibus alvi secretione*, ib. 1665. 12. & *de nutrimenti in corpore elaboratione*, 1660. 12.

F. SYLVIUS in *Dissertationibus* omnino etiam ad hanc rem experimenta, & longe magis opiniones habet, quas multi sunt secuti.

N. STENONIS filius glandulas minimas œsophagi invenit in Tractatu *de musculis & glandulis*.

Sed etiam in *RUDBEKII* experimentis in *messe aurea* editis multa adsunt, huc utilia, ad motum peristalticum.

In *PHIL. TRANSACTIONIBUS*.

G. COLE de fibris spiralibus intestinorum n. 125. post Librum *de febribus intermittentibus*. Londini 1694. 8.

M. LISTER experimentum de mutando colore chyli n. 95. 143. & 144. 270. & *MUSGRAVE* de eodem n. 166. De resecando cœco, & ejus necessitate n. 151. 155.

C. LEIGH de digestione n. 162. Vir ruminans n. 192.

G. COWPER de chylificatione n. 220.

PITT de motu peristaltico ventriculi n. 243.

CL. HAVERS de concoctione ciborum mirifica theoria n. 254.

Motus peristalticus observatus in intestino quod in thoracem migraverat n. 275.

A. van *LEEUWENHOEK* de vasis & tunicis intestinorum n. 314.

Observatio erosionis absque tritu factæ in humano ventriculo n. 317.

ST. ANDRE' contra motum antiperistalticum n. 351.

HOLT de motu peristaltico experimentum n. 375.

De villis ventriculi & intestinorum *PRICE* n. 404.

STUART de causa motus peristaltici ab irritatione n. 414.

CL. NIC. LE CAT motus peristalticus in homine observatus n. 460.

In *CLEMENTINÆ ACADEMIÆ* monumentis aliqua ad succum ventriculi in rapacibus avibus & multivoris experimenta exstant, tum ad vim ventriculi avium in frangendis globis vitreis.

FRANCISCUS REDUS in *esperienze intorno alle cose naturali*, Flor. 1671. 4. habet progressum ciborum per intestina animalium, & tempora itineris, & vim frangentem globos vitreos. Idem in Tractatu *de anim. intra anim. vivent.* plurimorum animalium viam chyli describit.

In Antiquioris Academiæ Gallicæ Documentis historia quidem animalium plenissima semper est in ventriculorum & intestinorum attributis.

DUVERNEY de organis nutritionis T. IX.

In Collegii privati Amstelodamensis plurima huc pertinentia exstant.

In *EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM* multa huc pertinent, inprimis vero in Dec. I. ann. II. *J. J. WEPFERI* observationes in ventriculo Castoris, & de ventriculo observationes Dec. II. an. IX. Dec. III. an. VIII.

Ventriculus Ciconiæ a. *J. C. PEYERO* descriptus Dec. II. ann. III.

PEYER de glandulis intestinorum Dec. II. ann. VI.

HARDER de glandulis duodeni Dec. III. ann. I. & alia plurima.

JEREMIÆ LOSS de fermento ventriculi, Jen. 1665. 4.

FLORENTII SCHUYL L. *de veteri medicina* huc etiam referri potest, sed de eo alibi fusius.

HENRICI MEIBOM de chylificatione Disp. Helmst. 1671.

MAUR. HOFMAN de lactis & chyli statu naturali & præternaturali, Altd. 1673. 4.

FRANCISCI GLISSON de ventriculo & intestinis, Londini 1676. 4. Amstel. 1677. 12. Paulo minus anatomicus hic fuit senex, ut videtur. De principio tamen irritabili in partibus solidis animalis residente, omnino legi meretur. Motum antiperistalticum fuse descripsit.

2. Legatur porro, I. CONRADUS PEYERUS (a), quo carere non possumus. Si legenda alicujus Auctoris sunt opera, certe merentur quæ PEYERUS scripsit, licet aliis distractus negotiis anatomiam deseruerit. Quæ GLISSONIUS non habuit,

JOH. MAYOW de fermento ventriculi aliisque fermentis egit in Tr. IV. eorum qui Oxonii 1674. 8. prodierunt.

TOB. ANDREÆ de concoctione ciborum in ventriculo, Francof. Viadr. 1675. 4. *.

THEODORUS KERKRINC in *spicilegio obss.* valvulas intestinorum pro re nova ad *RUYSCHII* præparationes descripsit, & obscure depinxit.

J. NICOLAUS PECHLINUS in L. *de purgantibus*. Leidæ an. 1672. 8. edito, glandulas simplices intestinorum primus descripsit.

B. SWALWE Querela & opprobria ventriculi, Amst. 1679. 12. 1675. 12. Practicus inprimis.

THOMÆ WILLIS Pharmacopœa rationalis Tomus I. Oxonii 1673. 4. & 1678. 8. Hag. 1675. 12. editus continet descriptionem ventriculi & tunicarum intestinalium. Etsi priorum utique labores superavit, multa tamen in utraque descriptione sunt, quæ aut desideres, aut velis expuncta. Ventriculi fibræ non satis veræ sunt, & tributæ extimæ membranæ longitudinales, intestinis adfictæ tunicæ glandulosa nervosa. Explicatio tamen operationis medicamentorum omnino non mala. Villosam intestinorum tunicam constituit.

TH. WILLIS l. c. exstat etiam editio, Oxon. 1674. 12. *STAEH*.

G. BALTH. METZGER historia anatomica ventriculi, Tubing. 1661. Disp. *.

GALATHEAU Diss. *sur la digestion de l'estomac*, Paris. 1676. * (*Journ. des Sav.*). A calore explicat digestionem, acidum omnino aliquid valere negat.

ANDRE' Entretiens sur l'acide & l'alcali, Paris. 1672. 12. Contra *BOYLEUM* pro duumviratu * (*Journ. des Sav.*)

JOH. PASCAL nouvelle découverte des fermens, Paris 1681. 12. mirum systema: Fermentum volatile acidum esse, quod irretitum in alcali fixum fiat. Lympham & animales spiritus acidos esse, cerebrum acidum, ut ex eo pasta panis fermentari possit.

(a) *J. CONRADI PEYER* Opuscula septem variis prius locis prodierant. Libellus I. de *Glandulis intestinorum* habet historiam accuratam glandularum tum agminatarum, tum singularium a *M. AUR. SEVERINO* in *zootomia* primum, tum *PECHLINO* & *LISTERO* (*Phil. Transf.* p. 95.) memoratorum, & in homine, & ex magna animalium varietate. In Ejus Exercitationis *parte posteriori* tribuit suarum glandularum succo vim digestivam, ibique motum antiperistalticum fuse per experimenta demonstrat. Ad praxin etiam inventa applicat. Adjecta est appendix, qua studiosissima anatome ventriculi gallinacei continetur. In *Exercitatione* (sive Parergo) II. iterum de glandulis agit intestinorum. Jus inventi sibi vindicat, & officium nobile. In *Certamine Epistolico* cum *MURALTO* negat, per eas glandulas chylum resorberi. De glandulis intestinorum etiam in E. N. C. *Dec.* II. *ann.* VI. egit. De his omnibus varia etiam in commercio epistolico cum *HARDERO* habet. Hæc *parerga* VII. conjunctim, Genevæ 1681. 8. & Amstelodami 1682. 8. seorsim *primum* Scaphusii an. 1677. & Amstelod. 1681. 8. prodiit.

A. QUIR. RIVINI de acido fermento ventriculi, Lips. 1677. 4.

J. BOHN etiam huc pertinet *de chyli natura* disp., Lips. 1668. 4. *JE.* ep. *de acido & alcali*, ibid 1675. contra hanc hypothesin scripta.

J. J. WEPFER L. de *cicuta aquatica* numerosissimas & egregias observationes habet de ventriculi & intestinorum motu peristaltico, de illius ad vomitum robore, de valvula pylori, de glandulis duodeni & intestinorum, &c.

In *CL. PERRAULT Mécanique des animaux*, anatome comparata organorum digestionis breviter describitur; cum pulchris iconibus Tractatus etiam integer *de motu peristaltico exstat in Essais* T. III.

J. J. HARDERUS in *apiario* plusculas observationes glandularum humani ventriculi habet, & alia ex comparata anatome.

PASCAL nouvelle découvertes des ferments dans le corps humain, Paris. 1681. 12. *.

NEHEMIÆ GREW comparative anatomy of the guts cum *musæi Greshamensis* catalogo. Lond. 1681. fol. edita habet ex plurimis quadrupedibus, avibus etiam & piscibus systema ventriculi & inte-

buit, ea in PEYERI tractatu certe reperiemus. Tractatus est in 8. dictus *Exercitatio medica de Glandulis intestinorum:* editus est Schafhusiæ in Helvetia, sed hæc editio evanuit. Iterum impressus est in Parergis ejus anatomicis. Elegantissimæ sunt observationum egregiarum collectiones. In anatomia brevissimo stilo & nervoso conscriptæ, editæ sunt Genevæ 1681. & Amstelodami apud Wetstein in 8. an. 1681.

Huic tractatui addendus est ejusdem PEYERI tractatus *de Ruminantibus* Basileæ an. 1685. in 4. editus (*a*). In hoc libro omnia fere, quæ rarissima possumus optare de œsophago, ventriculo, & intestinis fide optima reperiuntur.

3. Hisce addendus est etiam HIERONYMUS FABRICIUS AB AQUAPENDENTE in tractatu *de Ventriculo* & varietate intestinorum, qui tractatus egregius est, & eximio stilo a Professore illo Patavino conscriptus; non modo vero humanum ventriculum, sed etiam aliorum animalium ventriculos describit, ut Anseris, Annatis, &c. in folio. Editus est Lipsiæ in folio anno 1687. in collectione cui titulus est *Opera omnia* anatomica & physiologica HIERONYMI FABRICII AB AQUAPENDENTE, cum præfatione Clar. BOHNII. In eo Libro reperitur citatus tractatus, quo carere non possumus.

4. Unus potest addi, nempe THOMAS WILLISIUS (*b*) in *Pharmacia rationa-*

intestinorum, cum eorum convolutione, longitudine, mole, glandulis, quas forte ante *PEYERUM* vidit, rationibus fabricæ.

DANIEL DUNCAN la Chymie naturelle ou l'explication chymique & mécanique de la nourriture de l'animal, Montauban 1683. 8. * Paris. 1662. 8. Latine vero auctius cum titulo *Chemiæ naturalis specimen* prodiit. Amstel. 1707. Digestionem chemice explicat, & liquorem ventriculi compositum facit ex sale alcalino, alio vitriolico, & acido spirituoso, &c.

GER. BLASIUS in *miscell. anatomicis*, Amst. 1683. 8. de valvula coli non malas observationes habet, eoque etiam pertinent ex anatome comparata plurima, quæ in *anatome animalium* exstant.

J. BOHN. Disp. *de menstruo universali animalis*, Lips. 1687. & Disp. *de vomitu* 1688.

G. CHARLETON. inquiries on nutrition, &c. Lond. 1659. 4. & in tribus Dissertationibus earum, quæ sub titulo *inquiries on human nature*, Lond. 1680. 4. prodierunt, etiam continuationem membranarum oris in ventriculum & intestina, describit, quorum intima fiat membrana quæ in cute extima.

J. C. VOLCAMERI de stomacho Ep. Altdorf. 1682. 4.

J. C. BRUNNER in Diss. inaug. *de glandulis duodeni*, Heidelbergæ 1687. & in E. N. C. an. 1694. & in Libello cum eodem titulo *Heidelbergæ* 1715. 4. edito glandulas a *J. J. WEPFERO* & *PEYERO* tactas, rariuscule in duodeno conspicuas, fuse describit, & multa ad digestionem pertinentia utilia experimenta habet, & villorum lacteorum & venosorum descriptionem. Suas glandulas liquorem digestivum secernere, *PEYERIANAS* solum mucum parare demonstrat.

SAMUEL COLLINS ex animalibus, inprimis piscibus, non indiligentes ad anatomen comparatam observationes habet.

MARCELLUS MALPIGHIUS inprimis in Ep. *de glandularum conglobatarum structura* glandulas ventriculi & intestini recti ex variis animalibus habet.

(*a*) *J. C. PEYER* in *Merycologia*, Basil. 1685. 4. ventriculos animalium ruminantium fibrasque musculares fuse describit, & in *BRUNNERUM* pugnat. Additæ sunt utiles *WEPFERI* Epistolæ.

(*b*) *WILLISIUM* suo loco diximus.

THOMAS CORNELIUS Consentinus, cujus *posthuma* Neapoli 1688. 8. prodierunt; & una recusa sunt *progymnasmata* VII. Venet. prius an. 1673. 4. edita, Glandulas ventriculi humani describit, experimenta varia Galenicis, eo tempore regnantibus, medicis opponit.

MEL-

MELCHIOR FRIDER. GEUDER diatribe de fermentis, Amstel. 1689. 8. Nulla in corpore fermenta dari, neque salivam aut lympham acidas esse.

M. FR. GEUDER l. c. omnino legi meretur.

In *LEONH.* a *CAPOA ragionamenti* de incertitudine medicamentorum fusa satis de organis digestionis dissertatio exstat, in qua fermentis favet.

JOH. VIRIDET de prima coctione & ventriculi fermento, Genev. 1691. 8. & auctius in Tr. *des causes de la production du bon chyle*, Paris. 1735. 8. 2. vol. In priori Libello equidem alcalinum succum ventriculi, cum acida saliva confligere; sic effervescentiam nasci digestivam, & glandulas omnes, pancreas, salivales, reliquas, succos præparare acidos proposuit. Sed intermista experimenta & practica sunt, & anatomica non pauca. In altero opere quadragesimo post anno edito, eamdem theoriam ad morborum, a se ipso curatorum, phænomena comparat. Multæ ibi corporum morbosorum sectiones.

J. M. HOFMANN de liquore gastrico, Altd. 1690. 4.

J. PH. VERHEYEN in L. II. anatomes experimenta ad naturam digestionis ciborum habet.

ANTONIUS NUCK experimento egregio demonstravit intestina de cavitate abdominis sorbere.

WILH. COWPER in *anthropographia* fibrarum intestinorum icones habet: tum in *myotome*: *IDEM* in *introductione* ad magnam anatomen historiam totam digestionis habet.

GUIL. COWARD de fermento volatili nutritio conjectura. Lond. 1695. 8. Concoctionis causam esse salem volatilem oleosum sanguinis in ventriculo secretum, adfinem sali volatili oleoso *SYLVII* *.

GUILH. COWARD etiam est *enquiry in to the erroneous philosophy of alcali and acid* Lond. 1698. 8. *

G. WEDEL de valvulis conniventibus, Jen. 1695. 4.

JOH. FLOYER in *praternatural state of humours* edita Londini 1696. 8. plurima huc pertinentia habentur. Valde laborat Vir *CL.* ut ostendat, digestionem fermentatione fieri, & vitio fermenti pene omnes morbos oriri.

J. A. SLEVOGT de fermentationibus microscomicis, Jen. 1696. 4.

CAROLUS DRELINCOURT in *canicidiis* egregia de motu peristaltico docet.

PETRI ELFWING de motu peristaltico, Upsal. 1698. 12. Motum ventriculi & intestinorum peristalticum vidit, etiam integro peritonæo, a musculis denudato.

PHIL. JAC. HARTMANNUS in Diss. de *peritia anat. veterum* multa bona de intestinorum anatome habet, & de vasorum in cavitatem aperto hiatu. Valvulam coli pro anulo habet.

FRANCISC. BAILE' primus negavit ventriculum vomitum facere, & experimentum attulit, quo confirmaret, eum motum a vi musculorum abdominalium pendere.

LAVATERUS in Diss. *de enteroperistole* pro motu antiperistaltico egregium experimentum habet.

G. COLE in L. de febribus intermittentibus excitat *BACCIACUM* Genuensem, qui an. 1690. per experimenta sibi demonstraverit, ventriculum in motu peristaltico quiescere. Idem cum eodem Libello recudi curavit suam fibrarum spiralium ventriculi & intestinorum adfirmationem.

H. BOERHAAVE Diss. inauguralis *de utilitate excrementorum explorandorum*, Hardervvyk 1693. Londini cum *BURTONI* vita recusa, habet analyses.

JOH. GOTTSCHED de circulatione chyli, Regiomont. 1702. 4. aliqua habet ad oscula lacteorum pertinentia.

In Monumentis Academiæ Reg. Scientiarum.

CHIRAC de actione ventriculi in vomitu 1700. & de eodem *MERY*.

DUVERNEY de eadem re.

De aquæ exhalatione per ventriculum *MERY* 1700. 1701.

1711. Ciborum acescentia in ventriculo.

HOMBERG analysis fæcum alvi.

1712. Secessio membranæ internæ ventriculi.

1713. *HAGUENOT* contra motum antiperistalticum.

1715. *WINSLOW* de situ viscerum, & ventriculi pleni & inanis diversitate.

1717.

tionali, edita Londini & Oxoniæ in 8. ubi, antequam purgantia præſcribit, hiſtoriam prius ventriculi & inteſtinorum tradit.

5. Por-

1717. *LITTRE* de clyſteribus nutritiis.

1719. *HELVETIUS* de digeſtione, ventriculo, cujus fibras muſculoſas melius deſcribit; & anno 1721. de inteſtinis, ubi minus bene aliqua profert de celluloſa tertia, papillis ſpongioſis inteſtinorum, &c. *IB.* 1719. Digeſtionem fieri fermentatione quæ ſales volatiles producat.

1729. *SENNAC* vim diaphragmatis in claudendo œſophago docet.

1732. *LINDERN* pro eroſione & fermento ventriculi. *HUNAULD* de appendicibus Ilei.

1733. *LA MORIER* cur equi non vomant.

1744. Volvulus abſque colica. Clyſteres nutritii.

J. FANTONUS in *Diſſertationibus anatomicis*, ſed inprimis in editione nupera. Turin. 1745. 8. multa ex anatome comparata ad ventriculi & inteſtinorum hiſtoriam attulit, poros cryptorum ventriculi; celluloſam ſecundam, anuli pylori bonam deſcriptionem, celluloſam œſophago circumjectam.

J. PHIL. HECQUET eſt etiam theſis, *Ergo functiones non a fermentis*, Pariſ. 1696. 4.

Nunc etiam legi *J. ASTRUC. epiſtolas quibus reſpondetur epiſtolari diſſertationi THOMÆ BOERII de cauſis concoctionis*, Toloſæ 1715. 12. Iterum repetit demonſtrationem ſuam de fibra circulari, quæ fit polygonum infinitilaterum, & in cujus ſingulis chordis vires diſtrahentes deſtruunt vires incurvantes. Vim trium unciarum admittit.

LUD. ANTONIUS PORTIUS in *opuſculis variis*, Neapol. 1701. 12. habet etiam Tractatum de confectione ciborum in ventriculo, ubi ſalivam pro fermento admittit.

Ad vim reſorbiticam ventriculi aliqua habet *R. VIEUSSENS* in *novo vaſorum Syſtemate*.

IDEM in Tractatu *des liqueurs* accuratam hiſtoriam ventriculorum animalium ruminantium, & mutationis ſucceſſivæ cibi, & ſucci etiam ventriculi humani alcaleſcentis, & exhalationis arterioſæ tradit.

IDEM in Tractatu *des liqueurs* jam citato ad ſuccum ventriculi & inteſtinorum legi meretur.

J. B. MORGAGNUS paſſim, ſed inprimis in Adv. III. de valvula coli, de finibus & valvulis inteſtini recti, & in Epiſt. XIV. de iiſdem accuratiores obſervationes habet.

JAC. de *SANDRIS de ventriculo* cum Tractatu *de ſanguine* edito. Opuſculum nihil proprium habet. Editum eſt Bonon. 1696. 4. Sed mea editio eſt Francofurtenſis 1712.

PETRUS MATTHÆUS in *animadverſionibus phyſico-medicis in X. dialogos congeſtis*, Neapoli 1704. 4. diſcipulus *CORNELII*, Phyſiologiæ partem dat, qua viſcera chylopoietica & hæmatopoietica continentur. Experimenta varia habet ſatis ſingularia ad vires digeſtrices de ſuccis digeſtivis animalium *&c.*

J. F. HOFMANN de duodeno multorum malorum ſede. Hall. 1708. Diſp.

JAC. VERCELLONI de glandulis œſophagi conglomeratis, vero humore digeſtivo, & vermibus Diſſert. *anat. med.* Aſtæ 1711. 4. Oeſophagi, & plures quidem quam nemo alius, glandulas deſcribit, quarum liquorem credit digeſtivum eſſe, in thyreoidea vero glandula vermium eſſe nidum, qui in ventriculum deferantur, ut cibo vitalem characterem imprimant.

ALOYSII della *FABBRA Diſſertationes phyſico-medicæ*, Ferrar. 1712. 4. De itinere ciborum per primas vias ex cuniculis experimenta habet, & de terrarum ſolubilitate.

R. VIEUSSENS du levain de l'eſtomac in *J.* des *SAV.* 1710. Oct. & prius in *J.* de *TREVOUX* 1710. Jan. recuſam inter opera *HECQUETI* Diſſertationem dedit, qua ventriculi fermentum contra tritum defendit.

J. PHIL. HECQUET Traité de la digeſtion & des maladies de l'eſtomac. Pariſ. 1711. 12. recuſus eſt an. 1730. 12. Digeſtionem a tritu fieri, & ſecretiones, & omnem fere in corpore humano mutationem eamdem cauſam habere docet. Vagus ratiocinator plus auctoritatum producit, quam experimentorum. In primo tomo multis Libellis contra *SYLVAM* & venæ pedis ſectionem, & contra Kermes minerale invehitur, & vegetabilia ſola naturalia medicamenta eſſe defendit, *&c.* Contra *ASTRUCII* etiam & *VIEUSSENII* Diſſertationem reſpondit. *EJUSDEM* eſt *Diſcours préliminaire ſur la trituration* & Theſis eo pertinens *an morbi a ſolidorum tritu*. Pariſiis 1712. 4. cum Opuſculis de tritu recuſa.

IDEM

IDEM in *Traité des Dispenses du Carême* contra fermenta scribit, ventriculi succum inertem esse monet.

JOH. ASTRUC Thesin *de causa fermentationis* defendit Monspel. 1702. Inde edidit *de la digestion des animaux pour montrer qu' elle se fait par le moyen d' un levain*. Parisiis 1710. 12. iterumque *Mémoire sur la digestion des alimens*, Monspel. 1711. 4. inter Opera *HECQUETI* recusum, denique *Traité de la digestion*, Toulouse 1714. 8. In *mémoire* celebrem habet demonstrationem de impossibili contractione fibrarum circularium, derisam a *BOERIO*; & nimias adfirmationes *PITCARNII* refutat.

MIC. PROCOPE Analyse du systême de la Trituration, Paris. 1727. 12. * Contra *HECQUETUM*.

Réponse a M. PROCOPE CUTEAUX sur son analyse du systeme de la Trituration, par *M. PHILIPPE* de *BORDIGARAYE*. Paris. 1713. 12. Acer *HECQUETI* defensor. *

J. B. GASTALDI an alimentorum digestio a fermentatione an a tritu, Avenione 1713. 12. Pro fermentatione, vi salivæ solvente, *&c.*

BERTRAND in *Diario Trivultino* 1714. Febr. conciliationem aliquam inter fermentationis defensores & tritus patronos proponit.

GUIL. AUG. de la *ROSE de chyli præparatione*. Leid. 1715. Disp.

ARCHIBALDI PITCARNE Dissertationes medicæ, Edimb. 1713. 4. Roterod. 1714. 4. *&c.* Huc pertinet Diss. *de motu quo cibi in ventriculo rediguntur ad formam sanguini reficiendo idoneam*, quam anno 1693. jam editam fuisse lego, Leidæ. Enormibus plena est adfirmationibus, ut 12951. L. vires faciat digestionis, fibras solidas animalium in sanguinem venire adfirmet. Adjecta est *THOMÆ BOERII* contra *ASTRUCIUM* demonstratio, posse omnino contrahi fibram circularem. Contra *PITCARNIUM D. SENEZ* tritum equidem defendit, geometricam demonstrationem dedit, ventriculum ad minimum trigesies debiliorem esse, quam fecerat *PITCARNIUS* in *Mém. de Montpel.* 1715.

P. HAGUENOT an Ileus a motu antiperistaltico, Monspel. 1715. 8. Experimenta habet, quibus antiperistalticum motum nullum esse, & solam contractionem musculorum abdominis, post impedimentum natum, cibum sursum repellere demonstrare vult.

AMAND DOUTE' & L. de *SANTEUIL*, *non ergo mutuum tritus & fermentationis commercium*, Paris. 1716. 4.

G. DETHARDING de subactione ciborum in ventriculo, Rostock 1717. 4.

J. A. WEDEL de resolutione ciborum in ventriculo. Jen. 1719. 4.

L. HEISTER de valvula Coli. Altdorf. 1718. 4. & in collectione Disp. T. I. *BIANCHUM* refutat, valvulam duplicem vere in colo adesse demonstrat.

MAGNI BLOCK bedänkande öfvver Ester John dotter, Stokh. 1719. 8. Non nimis credit abstemiam fuisse, celebrem hanc jejunatricem.

M. B. ADOLPHI Disp. *de motu ventriculi & intestinorum peristaltico*. Lips. 1720.

EJUSDEM de tunica intestinorum villosa. Lips. 1721. 4.

EJUSD. de colo intestino aninusto, recusa in collectione Disp.

J. B. BIANCHI in *MANGETI Theatro anatomico*. L. II. Dissertationem de valvula Coli edidit, in qua *FALCOBURGII*, *HARTMANNI*, *PAWII*, *HIGHMORI*, *RUYSCHII*, *SCHELHAMERI* sententiam secutus, eam valvulam, paulum remoto adipe, ad naturam circuli reducit.

ARENT CANT in impetibus anatomicis situm ventriculi pleni & vacui icone expressit T. V.

J. M. VERDRIES de actione ventriculi in comminuendis cibis disquisitio, Giess. 1722. 8. veram sententiam defendit, sed novi parum habet.

J. FRANC. FAVELET in *prodromo apologiæ fermentationis*, Lovan. 1721. 8. inanis est rhetoricator.

GEORG. DETHARDING an homo adultus citra cibum & potum quadraginta dies & noctes solis naturæ viribus vitam trahere possit Disp. Rostock. 1721. 4.

A. van *LEEUWENHOECK* passim varia ad villos intestinorum, quos facit musculosos, vim digestricem ventriculi proponit, &c.

J. ZAMBECCARI experimenta capta in animalibus, quæ resecto Cœco supervixerunt, exstant passim, etiam in *SANCASSANI dilucidationibus*.

J. JAC. PEYER in observationibus anatomicis, Leid. 1719. 8. experimenta anatomica ad respirationem, motum cordis, vim peristalticam profert.

NICH.

5. Porro RUYSCHII observationes, in *epistolis & thesauris*, ubi de lymphaticis vasis, arteriis & venis ventriculi egregia habet (*a*).

CA-

NICH. MATTH. LUDOLF disputatio *de vomitu*, Leid. 1721. 4.

JOH. LE THUILLIER an ailmentorum coctio a fermentatione Paris. 1722. Disp. contra tritum.

J. DOM. SANTORINUS observationum C. IX. aliqua habet de intestino duodeno, de reticulo ejus interno, *&c.*

CL. SENNAC in suis ad *HEISTERUM* commentariis motum peristalticum parvi facit, antiperistalticum omnino non admittit.

MARTINI SCHURIG Chylologia, Dresd. 1725. 4. De appetitu aucto, minuto, vomitu, excrementis, herniis, prolapsibus, compilatio.

MARTINI CANISII Disp. de *Ventriculo*. Leid. 1724.

In Actis Petropolitanis de tunica cellulosa intestinorum secunda in T. IV. in I. de osculis lacteorum: in VII. de vasis & tunicis ventriculi *CL. DUVERN.* experimenta exstant.

A. VATER de *invaginatione intestinorum*, Progr. Non continuo inde sequi volvulum docet.

J. BURMAN Disp. de *alimentorum in chylum mutatione*. Leid. 1726.

Ad exhalantem in intestinis liquorem, vim contractilem ventriculi, *&c.* experimenta habet *CL. HALES*.

HYACINTHI THEODRI BARON. Ergo duodenum Ventriculus alter. Paris. 1730.

ROBERTI HUBERT LINGUET. Ergo *a placido intestinorum motu perfectior chyli secretio*. Paris. 1732.

PETRI BOOTT de intestinis tenuibus, Leid. 1733. 4.

In Edimburgensibus Actis T. IV. egregia exstat *MONROI de intestino duodeno* Disp.

THOMAS KNIGHT vindication of a late essay on the transmutation of blood. Lond. 1731. 8. De digestione fuse agit, quam tribuit acido in cibis, quod vinculum sit partium corporum, idemque nunc explicatum se expandendo eas particulas a se invicem dimoveat.

(*a*) *FRID. RUYSCHIUS* plurima ad hanc historiam contulit. In ventriculo vasa, villosam naturam exhalantem: in intestinis cellulosam primam, villos, papillas, poros varios, membranarum distinctionem, epidermidis descensum in ventriculum & intestina, veram valvulæ coli naturam, ilei diverticula. Tria ligamenta coli revocavit ni fallor primus, bonam iconem coli ex fetu dedit.

J. A. SEGNER in Disp. de *actione intestini Coli*. Jenæ 1733. 4. & in versione germanica operis *NIEUWENTYT* valvularum ternatarum mechanismum descripsit, quo sustineant unitæ fæcem, & resistant relapsuræ.

J. OSTERDYCK SCHACHT de actione ventriculi. Trajecti 1736. 4.

MATTHIÆ LAMBERTI VONK de ingestorum assimilatione in chylum. Leid. 1731. 4. Disp.

In *Bononiensis Academiæ Actis T. I. GALEACIUS* simplices & compositas glandulas intestinorum describit.

A. FRID. WALTHER in Diss. *de angustia intestinorum*. Lips. 1737. 4. Præter plurima alia inprimis cellulosam secundam & tertiam intestinorum describit.

IDEM de vomitu. Lips. 1738. & *de deglutitione*. Varia ad illustrandam anatomen œsophagi tradit.

J. JAC. RITTER de possibilitate & impossibilitate longæ abstinentiæ a cibis. Basil. 1737. 4.

B. S. ALBINUS de *vasis intestinorum* 1738. per totam seriem intestinorum vasorum successivas mutationes non in una sed in omnibus membranis persecutus est. Idem valvulam coli cellulositate destructa evanescere olim nos docuit, quod inventum in *D. HUYBERT* Disp. *de valvulis quæ in intestinis*, &c. Leid. 1644. 4. & apud *HAYMANNUM* etiam in *Com. ad BOERHAAVIUM* laudatur.

C. B. ALBINI nova tenuium intestinorum descriptio, Leidæ 1722. 4. recusa 1728. 8. Continet descriptionem tunicæ cellulosæ secundæ, & varia alia utilissima.

SCHULZE Disp. de *naturali & præternaturali menstrui ventriculi constitutione*. Hall. 1736. 4.

J. ERN. SCHULZE etiam est disputatio *de refectione celeriter per alimenta humida*, Altdorf. 1728. 4.

J. ERN.

J. GOTTFR. BRENDEL de chyli ad sanguinem commeatu per venas mesaraicas non improbabili, Gotting. 1738. 4.

EMAN. MAURIT. DUVERNEY. Ergo tritus chylosin juvat. Parif. 1737.

A. KAAU in L. de *perspiratione*. Exhalationem inteſtinalem, tranſitum aquæ per poros ventriculi & alia hujuſmodi per experimenta confirmavit: In Libro vero de *impetum faciente* aliqua experimenta cum opio facta recenſet, in ventriculum recepto.

AL. STUART in Tr. *de motu musculorum* etiam vaſa & motum periſtalticum conſiderat.

JOH. MIDY. Ergo ventriculi motus ad elaborationem chyli confert. Pariſ. 1639. 4.

PETRI RATELL de fabrica & usu ventriculi, Leid. 1740. 4.

JOSYÆ VERHEL de alimentorum in ore & ventriculo chylopoesi, Leid. 1741. 4.

PETRI JOH. BURETTE ergo canalis intestinorum glandula primaria. Pariſ. 1741. 4.

Meum de *valvula Coli* Programma. Gotting. 1742.] continet ſiccæ & recentis valvulæ comparationem, modum quo deſtruitur, retinacula & reliqua attributa ex pluribus corporibus.

GEOR. C. HAHN. de *transitu chyli per ventriculum*. Lipſ. 1740. 4.

J. FR. CASSEBOHM in poſthumo Lib. *de modo secandi*, plurima bona ad hiſtoriam ventriculi inteſtinorum, ad celluloſas habet, ad ſitum œſophagi, *&c*. *IDEM* in Progr. inaugurali de *differ. fetu* varia de ſitu ventriculi in fetu magis pendulo, de cæci in fetu natura obſervavit.

In *JOURN. de TREVOUX* 1743. Diſſertatio exſtat *sur les proprietés du levain de l' estomac*. p. 2374. Argumenta Vieuſſenii contra tritum habet.

J. NATH. LIEBERKUHN de valvula coli, Leid. 1742. 4. præter varia experimenta anatomica, inprimis defendit, cæcum inteſtinum factum fuiſſe, ut colon clauſum eſſet.

EJ. de *fabrica & actione villorum intestinorum tenuium hominis*. Leidæ 1745. 4. Microſcopiis optimis & injectionibus feliciſſimis detexit villos cavos eſſe, in cavitatem chylum refugi, ex ea vas lacteum oriri, aliaque ſuper omnem aliam induſtriam ſubtilia.

CONR. VELSE de *mutuo intestinorum ingressu*. Leid. 1742. egregia Diſſert.

BERCHER an *a valvulis motus chyli determinetur*. Pariſ. 1742. 4. & in *Collect. Disp.* mea T. I.

CL. GUNZIUS de humoribus obſervationes proprias ad cryptas inteſtinorum habet.

CL. LANGGUTH de motu peristaltico, VVittemb. 1742. 4. Eum motum denegat œſophago, ventriculo, & craſſis inteſtinis, & ſolis relinquit tenuibus.

PETRI JOSSELET de vomitu, Leid. 1742.

FR. JOS. de *OVERKAMP de mutatione esculentorum & potulentorum*, VVürzburg 1743. 4.

EJ. *Mechanismus seu fabrica intestinorum tenuium*, ibid. 1745. 4. *BOERHAAVIANUS*.

CL. van *SWIETEN* de actione ventriculi experimenta citat in tomo II. ſui Commentarii.

WENKER de Virgine per 27. annos ventriculum perforatum alente. Argent. 1743. 4. Diſp. habet etiam motus periſtaltici teſtimonium.

H. PAUL JUCH & *LOSS de viis & motu chyli*, Erfurt. 1744. 4.

HENSING de omento & intestino colo. Gieſſ. 1745. 4. de homine deſcriptio. Exſtat in *Coli Disp.* T. I.

PETRI CHEVALIER quo accuratior masticatio, eo perfectior digeſtio. Pariſ. 1745. 4.

BENJ. SCHWARTZ de *vomitu & intestinorum*. Leid. 1745. 4. & in *collectione* noſtra T. I. De cauſa vomitus quæ in ſepto & quæ in ventriculo eſt, de motu periſtaltico vero & tumultuario, experimenta ſollicita cura facta habet.

J. GOTTSCHALK WALLERII de siti naturali & morbosa, Upſal. 1746. 4.

MICHAELIS SAUSSINE Diſſ. *physiologica de digestionis negotio*. Monſpel. 1746. 4.

CAMILLI BARBERINI Diſſ. *fis. anat. sopra l' esclusione de' fermenti stomachici e delle glandole nella villosa*. Rom. 1747. 12. *

BRYAN ROBINSON on the food and discharges of human body. Lond. 1748. 8. Tabulæ huc pertinent, quibus ratio cibi ad excrementa & perſpirationem exprimitur, & quas alibi laudabo.

ERNST GOTTLOB BOSE Diſp. *de assimilatione alimentorum*, Lipſ. 1748.

In *PLANQUE Biblioth. de Méd.* exempla exſtant hominum qui abſque cibo vixerunt.

DOMINICI GUSMANI GALEACII de carnea ventriculi & inteſtinorum tunica *Comm. Acad. Bonon*, T. II. P. II. p. 238.

RUDOLF VOSS van ZYLL *de prima coctione*. Leid. 1748.

JAC. HOOG *de actionibus & passionibus primarum viarum in morbis*, Leid. 1748. Disp.

J. FRID. CARTHEUSER *de ciborum neglecta manducatione*, Fr. Viadr. 1748. 4.

JOACHIM VOSSE *de intestino cæco ejusque appendice vermiformi*, Gotting. 1749. 4. Primas in fetu origines ligamentorum intestinalium, inde sensim subortas coli valvulas plicasqs & nascentem a pondere fæcum saccum cæci, & mutationem appendicis utiliter describit.

JACOBI FOELIX *de motu peristaltico intestinorum* bona disputatio Trevini 1750. 4. Experimenta in theatro Gottingensi facta ostendunt motum peristalticum in toto systemate ciborum reperiri Lactea vasa cœruleo colore tinxit, venenorum effectus observavit.

CAR. FRANC. BAUTIGNY des PREAUX & COMPALUPIER, *Ergo diu potest homo absque cibo & potu vivere quidem, sed non valere*, Paris. 1750. 4.

De vario Cardiæ sensu erudita varia exstant in C. SAL. KOELDRI disp. *de cardialgia*, Gotting. 1750. 4.

CAPUT VII.

De Splene.

AD naturam Splenis intelligendam legi debent (*a*) Theses inaugurales maximi Medici CAROLI DRELINCOURTII, filii magni istius Anatomici CAROLI DRELINCOURTII, qui Lugduni Batavorum Medicinæ laudatissimus Professor fuit. Titulus est *de Lienosis* in 8. (*b*) & Lugduni Bat. editus est. Habetur in ea dissertatione, quidquid in Anatomes practicæ observationibus ab omni tempore usque in illum diem circa hoc negotium reperiri potest; ingens certe & egregius tractа-

(*a*) Cum nihil valde compositi in eo viscere sit, pauci inter Anatomicos veteres peculiariter de eo scripserunt.

Ligamenta ejus aliqua EUSTACHIUS expressit.

FRANCISCUS ULMUS Pictaviensis, anatomes Professor Parisinus an. 1581. Lutetiæ parvum Libellum de *Liene* 8. edidit physiologicum potius quam anatomicum, quo sanguinem melioris notæ, arteriosum, in liene pro corde præparari docet. *

J. B. HELMONTIUS varia eaque plerumque valde caduca de liene proposuit, somni; venerisque sede *&c.*

NATHANAEL HIGHMOR in *disquisitionibus anatomicis*, cellulosam fabricam lienis a VESALIO tactam, ornatius repetiit, poros venæ lienalis vitulinæ descripsit.

CONR. VICTOR SHNEIDER *de liene Disp.* VVittemb. 1644. 4. *

JAC. ISRAEL *de liene* ac vasorum lymphaticorum nuper inventorum observatio. Heid. 1654. 4.

J. VISCHER *de usu atque officio splenis in homine*, Tubing. 1577. 4.

C. HOFMANNI *de usu lienis secundum Aristotelem*. Altdorf. 1613. 4. Lips. 1615. 8. Leid. 1639. 12.

C. HOFMANN l. c. proponit sententiam suam, credit autem lienem trahere chylum lactosum & aqueum per arteriam & per venam, eum in sanguinem excoquere, ejus parte ali, aliam excrementitiam expellere, ad renes aquam, ad ventriculum denique melancholiam pro excitato appetitu minime mittere.

G. BALTHASAR MEZGER *historia anatomica lienis*, Tubing. 1664. 4.

J. BOHN *de hepatis & lienis officio*, Lips. 1677. 4.

J. VALENTIN SCHEID *de usu lienis*, Argentor. 1691. 4.

(*b*) CAR. DRELINCOURTII filii Diss. de *Lienosis*. Leid. 1693. 4. recusa cum paternis Opusculis & Leidæ 1711. 8. præter collectionem undique exquisitam, habet ad finem subjecta experimenta chemica & analyses varias humorum corporis omnino utiles.

JOH. JAC. RAVIUS in codice M. S. quem M. B. VALENTINUS edidit, capsulam vasorum lienis, & arteriarum extremarum in venas amplissimas continuationem descripsit.

G. C. SCHELHAMMER *de liene Diss.* Kiel. 1703. 4.

ctatus est, summi & senilis ingenii opus, & videtur pater suum filium in hoc opere adjuvasse.

Huic addatur VELTHUYSEN de *Liene* (*a*), editus Ultrajecti in 12. anno 1675. in quo tractatu lienem descripsit in imitationem GLISSONII *de hepate*.

Hisce evolutis addamus MARCELLUM MALPIGHIUM (*b*), qui colophonem imponit & ultimam structuram explicat. Tum observationes Clarissimi RUYSCHII de Splene, quæ iterum diversis locis quærendæ sunt; dolendum enim est, quod non conjunxerit omnia, habet enim plurima experimenta de fibris, vasis, cellulis MALPIGHII, in *Observationibus anatomico-chirurgicis*, in *Litteris problematicis*, & in suis *Thesauris* (*c*).

G. C. SCHELHAMMER l. c. cellulas ex anatome comparata defendit & nuper in Musæo anatomico *CL. A. VATERUS*.

R. WILH. CRAUSE de liene. Jen. 1705. Disp.

ALB. HEINRICH GRETZ de structura & usu lienis. Regiom. 1710. 4.

In libello *S. PURCEL de colica* exstat digressio de liene. Lond. 1714. 8.

M. V. STOK de liene ejusque vasis. Leid. 1718. 4. *

(*a*) *LAMBERTI VELTHUSII* Lib. de *liene & generatione*. Ultrajecti 1657. 12. Theoria mera est, sanguinem in liene in statum fusionis & volatilitatis reduci dixit.

FR. SYLVIUS DE LE BOE in *Dissertationibus* suis evertit equidem fictitiam utilitatem vasis brevis, sed sanguinem in liene ab adfusis spiritibus plusquam perfici, & in reliqui sanguinis fermentum fieri docuit.

GEORG. BALTH. MEZGER historia anatomica Lienis. Tubing. 1664. 4.

JOH. ARN. FRID. anatomia Lienis. Jen. 1669. 4.

In Phil. Transactionibus aliqua huc faciunt.

Lienes in cane duo, n. 122.

LEEUWENHOEK, n. 307. fibras lienis descripsit, utilitatem adsignavit ad motum sanguinis accelerandum, in amplissimis venis, ortum cum membranis lienis definivit, inter fibras particulas minimas descripsit, quæ globuli viderentur.

Lienum multiplicatorum Observationes habet *CHESELDEN*. *Phil. Transact.* n. 337.

Glandulæ lienis humani visæ in morbo *JAC. DOUGLAS*, n. 349.

(*b*) *MARCELLUS MALPIGHIUS* hoc viscus sub anatomicum examen primus revocavit in Tr. de *Liene*, qui continetur in collect. *exercitat. anat. de structura viscerum*, Bononiæ 1666. 4. Cellulas quidem repetiit, fibrasque lienis, & sanguinem in eas effundi docuit, in posthumis observationibus musculosas esse suspicatus est, verumque denique musculum scripsit, plurimis consentientibus, ut aliqui etiam pro pulmonis specie habeant, ut *G. COCKBURNE* in *Oecon. animali*. Addidit autem *MALPIGHIUS* glandulas, inter cellulas lienis dispositas, in medio sanguine suspensas, &c. Primus autem fibras lienis refutavit in *Coroll. ad differt.* de *respiratione J. SWAMMERDAM*.

MATTHIÆ TILING anatome lienis. Rintel. 1673. 12. ejusque *digressio de vase brevi*. Minden. 1676. 12. Collector.

J. JAC. WALSCMID de usu lienis. Marpurg. 1680. Disp.

JOH. MAYOW lienem salibus sanguinis fixis in volatiles mutandis credidit inservire.

In progrès de la Médecine. Paris. 1697. 12. exstat *JOHANNIS MERY* observatio de fibris lienis, quas cum fibris corporis cavernosi penis comparavit.

G. COWPERUS varia de Liene in magno opere *anthropologiæ* attulit, seri copiam in sanguine lienis majorem esse, quam alibi credidit.

In Mém. de l'Acad. Roy. des Sciences exstat *MERYI* lienis glandulosi observatio. 1701.

Et an. 1738. *LIEUTAUD* suspicatur lienem ventriculo vacuo stagnantem sanguinem congerere, eumdem a ventriculo pleno comprimi, ita ad hepar eo tempore plus bilis venire. Idem in *Essais Anatomiques* capsulam similem Glissonianæ in liene vasa comitantem dixit.

(*c*) *FRIDERICUS RUYSCHIUS* multis locis de liene egit, & glandulas, quas juvenis a *MALPIGHIO* receperat, refutavit, ut nihil essent, nisi vasorum glomeruli. Idem venam in ho-

homine arteriæ comitem esse jam 1665. monuit. Huc pertinent inprimis *RUYSCHII* L. *de valvulis vasorum lymphaticorum*, in quo lymphatica lienis habet, ejus *Epistola* IV. & *Thesaurus* VII. ubi glomulos vasorum lienis pulcherrime dedit pictos.

RAIMUNDUS VIEUSSENS in *novo Systemate vasorum* etiam glomulos glandulis substituit & fibras vasa esse adseruit; & *vasculoso-vesiculosam*, ut vocat, fabricam lienis descripsit.

J. THEODOR. ELLER de liene, Leid. 1716. ostendit in ipso vitulo nullas nisi a collapsis vasis cellulas esse, glandulas vero quæ credebantur fibras esse retractas.

J. TH. ELLER disp. recusa est in Tom. III. disp.

POL. GOTTL. SCHACHER de lienis genuino usu. Lipf. 1722. 4.

A. Q. RIV. Disp. de genuino usu lienis. Lipf. 1722. 4.

A. VATER de liene cellulofo Progr. VVittemb. 1723. 4. *EJUSDEM de lienis prolapsione* Progr. Sanguinem fluidum spumantem & tenuem in liene generari, talemque hepati suppeditari docet.

G. STUKELEY description of the spleen. Lond. 1723. fol. Valde paradoxus homo, docet arterias lienis subire cavum venarum, & per id cavum longe decurrere: lienem sanguinem, contra vulgarem circulationem, mittere cordi, ventriculo, reni, genitalibus, hinc utique ad venerem id viscus pertinere. Icones passim per fraudem fictæ.

In Actorum Petropolitanorum Vol. IV. *CL. J. G. DUVERNOI* glandulas Lieni in ipso elephanto negat, venam autem in homine etiam perforatam esse, & cellulosam fabricam penis corpori cavernoso adfinem ponit, & lienem perinde a sanguine inflari.

In *EDIMBURGENSIBUS ACTIS* Tom. III. habetur modus cellulosi lienis post flatum siccandi.

D. SENAC in physiologia sub nomine *Essais de Physique* docet sanguinem in liene fluidiorem esse; cæterum *MALPIGHIANAM* sententiam tuetur, & cellulas lienis, & grana glandulosa.

ANTONII FIZES Diss. *de liene hominis sano*, Monspel. (1717. 12. vel 1716. nam etiam ita lego) recusa cum operibus omnibus. Lienem factum esse pro sanguine miscendo & attenuando, & sanguinem venosum lienis nihil arterioso deteriorem esse, cellulas vero fieri præter naturam ruptis vasis, neque inesse glandulas, fibras vero quæ adsint in liene eas ad capsulam pertinere docet.

ANTON. WILHEM SCHAAF de fabrica & usu Lienis. Duisburg. 1734. Disp.

MARC. PAUL. DEISCH de splene canibus exciso, Hall. 1735. Præside *J. H. SCHULZE* propria de experimento priori seculo valde frequenter instituto habet pericula.

M. P. DEISCH citata disp. etiam recusa exstat in collect. disp. V. III.

In *WINSLOWI* Opere, præter alia, situs inprimis lienis ex perpendiculari in transversum mutatus est.

JOH. DE MESLON de Liene, Leid. 1738. *ALBINI* eamdem fere, quam *ELLERUS*, theoriam habet, cellulas nihil esse nisi vasa venosa.

J. ZACH. PLATNER de risu a splene, Lipf. 1738. Progr.

J. LUD. BAUDE de la CLOY. Ergo Lien idem munus hepati ac pulmo universo corpori præstat. Parisiis 1740. 4.

J. CHRISTOPH. POHLIUS de defectu lienis & liene in genere. Lipf. 1740. 4.

J. F. CASSEBOHM in posthumo opere cellulositates lienis duas descripsit, quorum altera a fibris fieret a membrana lienis ortis, inque eandem redeuntibus, altera tenerrima vasa comitaretur, patere etiam in cellulas venas atque communicare in earum cava docuit.

FRANC. DREW de usu lienis, Leid. 1744. 4. cum *ALBINIANIS* experimentis.

CORN. JOH. de *FAMARS de lienis structura & usu*, Leid. 1745. 4.

Ad ligamenta lienis confer *CL. HENSINGIUM* de peritonæo. Ego; ni fallor, causam variabilis in liene situs, & sustentantem lienis capsulam a mesocolo ortam, primus descripsi.

SAMUEL THEODOR. QUELMALZ de Liene. Disp. Lipf. 1748. Glandulosum facere ex Diariis colligo.

SAM. THEOD. QUELMALZ de liene citatam disputationem nunc legi. Sanguinem docet effundi in cellulosa lienis intervalla, ita fieri, ut sanguis non pulsu, sed perpetuo fluxu ad hepar veniat, coagulationem vero a vi contractili fibrarum impediri & a respiratione.

C. F. TH. de *TOULOUSE* de *VALLUM* & *VANDERMONDE*. *Ergo sanguis a liene spissior*; Parif. 1748. Inspissari tarditate sanguinem, & ad secretionem viscidæ bilis aptiorem reddi.

CHRISTIAN LUDWIG ROLOFF de fabrica & functione lienis, Francof. Viadr. 1750. 4. utilis discipuli & amici nostri disputatio.

CA-

CAPUT VIII.

De Pancreate.

PAncreas sequitur ordine indagandum. De eo viscere optandum esset, ut tractatum haberemus VIRSUNGII (*a*), quem promiserat; sed infami scelere sica fuit percussus, ex hominum invidia, quod ductum illum pancreaticum invenerat (*b*). Habemus tamen REGNERI *de* GRAAF Thesin hic loci defensam, deinde in ejus Operibus habemus tractatum *de Pancreatis natura & usu* (*c*).

Tum quæ MALPIGHIUS circa pancreas animalium insectorum observavit, & tra-

(*a*) *JACOBUS WIRSUNGUS* Bavarus, cum apud *VESLINGIUM* in anatomen incumberet, essetque in theatro, ut vocant, Prosector, in ductum pancreaticum, incidit, ejusq; iconem unico folio cum brevi descriptione, ex plurimis tamen animalibus collecta, ad *JOHANNEM RIOLANUM* misit die 7. Jul. 1643. (*RIOL. Opp. omn.* p. 811.) quæ in prima editione, *GRAAFIANI* de pancreate Opusculi exstat. Idem inventor brevi post, à a Dalmata Medico, quem in angustias coegerat disputando, nefarie occisus est. Neque ideo dissimulandum, magnos esse testes, qui pro *MAURICIO HOFMANNO* discipulo *WIRSUNGI* pugnent; & huic viro autumno 1641. prius adeo quam VVirsungo, in gallo Indico ductum excretorium ejus glandulæ innotuisse, atque ab eo ipso *WIRSUNGO* demonstratum fuisse contendant. *BARTHOLINUS* certe & *J. T. SCHENKIUS* Exerc. *anat.* p. 343. aliique quos habet *G. FRANK Bon. Nov. anat.* n. 21. eam gloriam tribuunt *HOFMANNO*, & annuum diem festum Altdorfii celebrari audio, quo is ductus ab ejus Academiæ doctore inventus sit. Simile testimonium dixit, *MAGNUS DANIEL OMEIS* excitatus a *CL. SCHMIDT de Germanorum in anatomen meritis*. Vindex etiam patris filius *JOHANNES MAURICIUS* fuit (*idea corp. hum.* p. 42.)

Ductus pancreatici inventionis gloriam *HOFMANNO* etiam tribuit *CL. BAIERUS* in *biogr. Prof. Altd.*

(*b*) Hæc insipida fabella omnes libros pererravit, etiam *A. O. GOELIKII histor. anat.* p. 135. ab aliis adhuc magis corrupta, ut v. gr. *C. DEIDIER* in *Anat. raisonn.* p. 364. narret Monspelii, si Diis placet, eum ductum a *WIRSUNGO* inventum, & inventorem occisum esse a sodali, cum quo invenerat, quod contra pacta solus suo unico nomine commune inventum descripsisset. Sed vanitatem ejus famæ, & injuriam *JOHANNI VESLINGIO*, candidissimo homini, illatam ultus est, confutata ex ipsis actis nationis Germanicæ suspicione *ILL. MORGAGNUS Epist. anatom.* I. p. 83. Cæterum de pancreate non valde multa apud veteres legimus, Glandulam nempe ex qua liquidum aliquod in intestinorum initium stillaret, *HEROPHILO* & *EUDEMO* notam fuisse *GALENUS* L. II. *de semine* c. VI. satis declarat. Sed recentiores pulcherrimam fabricam neglexerunt.

B. EUSTACHIUS figuram veriorem pancreatis dedit bilobam, ferri equini similem, crus tamen longius non satis ad lienem produxit, forte quod id vulgo notum esset.

CASPAR ASELLIUS non utili instituto errorem *GUINTERI* a *COLUMBO* jam refutatum renovavit, pancreas nempe verum pro nescio qua glandula anonyma depinxit, pancreatis vero nomine coactas in centro Mesenterii glandulas conglobatas depinxit, unde nomen *pancreatis Asellii* ortum est, ex quo ipso plurima confusio in descriptionem vasorum lacteorum manavit.

F. SYLVIUS iconem hujus ductus paravit, quæ apud *PLEMPIUM* in *fundamentis* & in prima editione *GRAAFIANI* Libelli exstat an. 1664. 12. idem novi systematis Auctor, de quo continuo dicetur.

HERMANN BARTHOLD Disp. *de pancreate & ejus usus* Jen. 1669. 4.

(*c*) *R. DE GRAAF de succo pancreatico* Libellus 1664. 12. 1671. 8. 1674. 8. & alias recusus, Gallice etiam, Parisiis an. 1666. 12. Postremæ editiones auctiores sunt. Juvenis non malum opus, quo equidem falsam, a Præceptore *SYLVIO* receptam, sententiam proposuit, acidi succi pancreatici, qui cum bile efferveseeret tum in intestinis, tum secundo in corde dextro. Sed ea occasione novam iconem Pancreatis ex homine, diversitatem in animalibus nume-

tradidit in fuis operibus pofthumis, pro illuftratione pancreatis in hominibus infervire poteft (a).

Legatur etiam CONRADUS BRUNNERUS in *Experimentis circa pancreas inftitutis* (b).

Tum iterum PEYERUS in *Parergis* fuis *anatomicis* (c).

Ex his fontibus, quodcunque hactenus notum eft de pancreate, expifcari poterimus, ut tamen non omittamus unum Auctorem, THOMAM WHARTONUM (d), qui in tractatu mox laudando, ufque ad pondus pancreatis, & minimum nervum examinavit.

numerofis, experimenta etiam in cane facta ad definiendam celeritatem, qua is fuccus fecernitur, utiliter adjecit, quod experimentum etiam habet *FLORENTIUS SCHUYL*. Exftat etiam in operibus omnibus.

(a) Pancreata infectorum & pifcium inteftinula cæca funt, fub initia inteftinorum inferta, & plena fucco, de quibus *MALPIGHIUS* in Tractatu *de bombyce* & in *pofthumis* egit, ubi cum pancreate comparat. *ARISTOTELI* minime ignorata fuerunt, & fufe dicta *RONDELETIO*, *REDO*, *GREWIO*, *COLLINSIO* aliifque zoologis, in infectis vero *SWAMMERDAMIO*.

BERNARDI SWALWE Pancreas Pancrene. Amftelodami 1667. 12. & alias prodiit, joculari & tragicomico ftilo fcriptum.

(b) *J. CONR. BRUNNER Experimenta nova circa Pancreas*, Amftelod. 1682. 8. Sæpe recufa, & nuper Leidæ 1722. Egregium Opus, quo primum innotuit vir, quem fua virtus ad fummos honores, & raras in Medico divitias evexit. Sufcipiebat refutandam fectam Sylvii, Graafiique libellum. Ergo non folum fuccum non acidum effe, & unice vifcidulum, emollientem demonftravit, fed etiam difficillima operatione pancreatis partem majorem in cane delevit, ut oftenderet, abfque eo fucco felicem fatis digeftionem ciborum fupereffe. In pofterioribus editionibus aliqua adjecta funt experimenta, quæ *BRUNNERUS* poft editum Librum in *Ephemeridibus* Naturæ Curioforum ediderat. *Dec. II. ann.* I.

(c) Nihil valde habet, quæ eo faciant, plura *WEPFERUS de cicut. aquat.* & aliqua *J. C. PEYERI* de Pancreate cogitata cum *BRUNNERI* Libello prodierunt.

Excarnatum, ut vocant, ductum pinxerunt *KERKRINGIUS* & *CHESELDENIUS*, non valde utili inftituto.

FRID. FERD. ILMER & *JAC. IGNATII FOCKY de pancreate*. Vienn. 1692. Difp.

In *anciens Mémoires* Tom. X. *DUVERNEYI* de fucco pancreatico funt experimenta. Galli etiam Academici in *Mémoires pour l' hiftoire des animaux* Ductus pancreatici fabricam obfervare folent, tum *S. COLLINS*, *BLASIUS*, aliique. Aliqua huc facientia habet etiam *J. W. PAULI* in *Præf. ad L. van HORNE*.

J. M. HOFMANN de pancreate. Altdorf. 1706. Difp.

Ad naturam fucci pancreatici experimenta veriora exftant etiam apud *BOHNIUM*, *C. J. LANGIUM*, *PECHLINUM*, *WEPFERUM*, *BLASIUM* aliofque. Et *PECHLINUS* inprimis in *metamorphofi Apollinis & Æfculapii* demonftravit, quam vitiofe id ipfum experimentum inftitutum fit, ex quo acidum fuccum pancreaticum aliquando fibi obtigiffe guftandum demonftratum iverat *GRAAFIUS*.

G. HENRICH. BEHR de Pancreate & ejus liquore. Argentor. 1730. 4. Difp.

CL. WINSLOWUS caput Pancreatis, five proceffum, quo cum Duodeno defcendit, renovavit, fitum etiam figuramque & ipfe, & *CL. LIEUTAUD*, curatius propofuerunt, & *MONROUS* in *Edimburgenfibus*, Iconem etiam in fitu vero dedit *CHESELDENIUS*.

VLOOT de pancreate. Leid. 1733. Difp.

In *CL. PETSCHE* fæpe laudata Difp. aliquæ obfervationes de eo ductu reperiuntur.

D' ORVILLE de fabrica & ufu Pancreatis. Leid. 1745. 4.

(d) Minime mala funt, quæ de pancreate habet *THOMAS WHARTON*; qui iconem dedit ductus, & pancreatis proceffum inferiorem non ignoravit, & ramum ductus inferiorem.

C A-

CAPUT IX.

De Omento.

DE Omenti natura pro rudiori intellectu (a) legatur primo HIERONYMUS FABRICIUS AB AQUAPENDENTE (b). Deinde THOMAS BARTHOLINUS (c), in editione Anatomes reformatæ, quæ Lugduni Batavorum apud Haakium prodiit. Sed de eodem legi debet illustris MARCELLUS MALPIGHIUS in Epistola *de Omento & adiposis ductibus & usu* (d), de qua re apud alios litigatur (e).

(a) Veteres non multa de Omento bona habuerunt, solum enim ipsis notum fuit Omentum vulgare, magnum, sive gastrocolicum, neque id satis recte. Mesocoli enim pars media ab omnibus ab ipso *GALENO* Anatomicis, nullo excepto, nisi *EUSTACHIO*, (ut ex iconibus judico), pro Omenti parte habita est, unde mira in vasis, situ pancreatis describendo, aliisque partibus, nata est confusio. *EUSTACHIUM* Omentum minus *hepatico-gastricum* non ignorasse ex T. X. f. 2. adparet.

THOMÆ ERASTI de pinguedinis in animalibus generatione & concretione, Heidelberg. 1580. 4. *DOUGL.*

(b) *HIERONYMI FABRICII AB AQUAPENDENTE de gula, ventriculo, intestinis, mesenterio & Omento* L. Patav 1618. 4. Partem Omenti dixit, quæ lobulum hepatis obvolvit, cæterum parum habet observationum.

ADAMI LUCHTENII de Adipe. Helmstad. 1607. 4. *

JOH. RIOLANUS paucis vocibus demonstravit sibi omentum melius, quam plerisque Antomicis, notum fuisse, sinistrum nempe finem sive lienale, ut vocat, omentum, dextrum, sive intestinale, parvum omentum, quod vocat, includens parvum lobum. Sed paucæ sunt voces, & Mesocolon cum Omento nihilo minus confudit quam priores. Idem in anatome pneumatica memoriam injecit extensi ad hepar usque Omenti.

CÆCILII FOLII della generazione della pinguedine. Venet. 1644. 4. Liber antiquo more scriptus est.

Icones omenti gastrocolici ex melioribus habet *CASSERIUS* & *BIDLOUS*.

(c) Apud *BARTHOLINUM* nihil valde singulare de omento reperio, qui ubique in hujusmodi rebus solet *VESALIUM* exscribere.

DOM. DE MARCHETTIS Mesocolon ab omento distinxit.

F. GLISSONIUS de ventriculo & intestinis omnino legi potest, idemque pinguedinem in cellulas deponi recte observavit.

H. EYSSON de officiis Omenti. Groning. 1658. 4.

(d) *MARCELLUS MALPIGHIUS* in Libro *de Omento & adiposis ductibus* cum *tetrade epistolarum de lingua & cerebro*. Bonon. 1661. 12.* edito, subtilem potius fabricam, quam crassiorem illam inquisivit, resorbtionem tamen adipis in sanguinem experimentis in animalibus factis adseruit. Ductus adiposos, qui peculiariter secernerent veherentque adipem, ut salivales salivam, descriptos olim, in *posthumis* ipse dubios reddidit. Eos ductus *MORGAGNUS* & *SBARALEA* refutarunt (*de oculorum & mentis vigiliis*).

JAC. PANCRATII BRUNONIS & *J. M. HOFMAN. de pinguedine* Disp. Altdorf. 1674. 4.

ANT. van LEEUWENHOEK de adipis particulis Obs. Ph. Trans. n. 372. & alibi. De cellulosa vero musculari plurimis locis Opp.

JACOB. WOLF de obesitate exsuperante. Jenæ 1683. Disp.

(e) *J. MAUR. HOFMANN* in Diss. *de Omento*, Altdorf. 1695. 4. Strias adiposas sive ductus Malpighii adiposos se vidisse sibi persuasit. Vesiculas etiam, quibus globuli adnati essent, & vasa adiposa ex vesiculis exeuntia, sibi visa descripsit.

J. M. VERDRIES de pinguedinis usibus & nocumentis in corpore humano. Giess. 1702. 4.

In *Mémoires de l'Académie Royale des Sciences*, pauca huc pertinent. De Omenti usu cogitationes *PETITI* exstant an. 1725.

J. BE-

J. BENIGNI WINSLOW Omentum hepaticogastricum, post *EUSTACHIUM*, *RIOLANUM*, *SPIGELIUM*, qui leviter adumbraverant, solido constitutum describitur an. 1715. & in ejusdem *expositione anatomica*.

Iconem omenti minoris primus dedit *GARENGEOTUS* in *splanchnolog.*

Idem *WINSLOWUS* plerasque in corpore humano cellulositates exterius membranis circumpositas descripsit.

CHRIST. LUDOV. WUCHERER de corpulentia nimia. Jen. 1716. Disp.

A. Q. RIVINUS de Omento. Lips. 1717. 4.

H. STOKAR de Omento. Leid. 1717. 4.

DAN. WILH. TRILLER de pinguedine & succo nutritio, Hall. 1718. 4. sub *F. HOFMANNO*.

FRID. RUYSCHIUS vasa omenti pulchre depinxit, poros a rudioribus Anatomicis propositos refutavit.

PETR. JOH. BURETTE. Ergo refusa in sanguinem pinguedo non cedit in corporis nutrimentum. Parisiis 1733. 4.

JAC. FRID. HULSESBUSCH (amici olim nostri) *pinguedinis corporis humani sive panniculi adiposi veterum, hodie cellulosa membrana dicta, fabrica ejusque & contenti olei historia & usus*. Leid. 1728. 4. Diss.

R. WORSWYCK de pinguedine soluta & in massam sanguineam admista. Leidæ 1735. 4.

Verhandelinge van de Cellulosa 1736.

Verhandelinge van de Cellulosa est versio disputationis *HULSEBUSCHIANÆ* auctore D. S. M. D. edita Enchusæ. Signat se in præfatione *Descriptor sincerus*.

S. THEOD. QUELMAZ de pinguedinis sede naturali. Lips. 1738. Disp.

J. HENRICI SCHULZE & *BERTRAM de pinguedine*. Hall. 1739. 4. Mira theoria. Lympham per cellulas pinguedinis ad sanguinem ait redire.

LUD. WILH. LEMONNIER & la *SONE*. *Ergo in macilentis liberior quam in obesis circulatio*. Paris. 1740. Disp.

De omenti situ, & adhæsione ad duodenum in *Tentaminibus Edimburgensibus*. T. IV. observationes habet *AL. MONROO*.

PATYN de Omento & ejus inflammatione 12. Leid. 1740.

De adipe in fetu *A. KAAU* n. 792. & de cellulosa universa *IDEM* ubique.

Nos in programmate an. 1742. edito, & cum *fasciculo iconum anatomicarum*. Gottingæ 1743. folio recuso, omenti cum mesocolo incommodam confusionem emendavimus, novam portionem omenti, *colicam*, primi descripsimus, icones duas omenti, quibus limites & origo a mesocolo exprimuntur.

CL. ROEDERER thes. anat.

CL. FRID. WILH. HENSINGIUS in Diss. *de peritonæo*, deinde in Progr. *de Omento & Colo*, Giess. 1745. 4. in primo volumine Dissertationum a nobis selectarum recuso, parietes omenti (non laminas majores) divisit experimento, quod ipsi etiam fecimus, & fecerant *WINSLOWUS* & *KAAUWIUS* (*de perspir.*) Colicam etiam portionem pro nova descripsit, nostris observationibus, ut videtur, non visis.

CL. LIEUTAUD in *Essais anatomiques* etiam legi meretur, qui Omenti originem a Colo solo, sed aliquot linearum, eodem fere mecum tempore descripsit.

D. C. SCHOBINGERUM nostrum de cellulosa tela jam laudavimus.

CAPUT X.

De Mesenterio.

Circa hanc rem non potest brevius absolvi negotium, quam legendo HIERONYMUM FABRICIUM AB AQUAPENDENTE (*a*), qui de Visceribus abdominalibus scripsit.

Legatur pariter BARTHOLINUS in Tractatu de *Vasis limphaticis* (*b*).

Tum CASPAR ASELLIUS (*c*) in Tractatu de vasis lacteis, tot editionibus evulgato. Addatur Clar. WHARTONUS *de glandulis unitis & vagis in mesenterio* (*d*).

Hi sunt primarii Auctores, qui tradiderunt quidquid in hac re observatum est.

(*a*) *VESALIUS* ob Omentum cum Mesocolo confusum hanc historiam non potuit perficere, distinxit tamen Mesenterium medium, dextrum, & sinistrum. De origine aliqua protulit *FALLOPIUS*. *EUSTACHIUS* contra *VESALIUM* in f. 2. T. XI. continuitatem Mesocoli cum Mesenterio expressit, glandulas Mesocolo adjecit. *HIER. FABRYCII* Tr. *de ventriculo & intestinis* aliqua de *mesenterio*, sed nihil valde arduum habet, plicas tamen describit & modum quo intestinum coercet.

(*b*) *NEQUE BARTHOLINUS* historiam Mesenterii expedivit, neque

(*c*) *ASELLIUS*, qui glandulis Mesenterii pro Pancreate descriptis hanc descriptionem mire turbavit. Eum errorem correxit in *posthumis Epistolis JOH. VESLINGIUS*.

(*d*) *TH. WHARTON* utique cellulosam telam interjectam duabus laminis Mesenterii descripsit, & glandulas, & de origine Mesenterii morbisque aliqua protulit. Nemo tamen Mesenterii historiam, multis etiam postea annis suscepit, quasi vel nimis difficile esset, vel nimis facile. Sed præterito seculo solebant fere viscera non aliter, nisi resecta de corpore situque suo ab Anatomicis considerari. Ita vero Mesenterium perit.

MENH. CAR. EULERI de Mesenterio Disputatio, Argentor. 1714. 4. Potius ad vasa lactea spectat & sanguinem.

J. B. WINSLOWUS multa utique in melius reformavit. Deinde *DOUGLASSIUS* in Libro *de Peritonæo*, quem continuo laudabimus, etiam hanc productionem Peritonæi melius exponit. Aliquam nempe primam partem Mesenterii in IV. T. Edimburgensium attigit *ALEXANDER MONROO*: & totum in L. *de perspiratione KAAU*, & in *Essais d' Anatomie LIEUTAUD*, & in posthumo opere *CASSEBOHM*, & in nuperis Dissertationibus *J. FANTONUS*. Plenissime tamen de Mesenterio scripsit *T. WILH. HENSING* in Dissertatione *de peritonæo*. Giessæ 1742. 4. proposita, in qua inprimis fuse Mesenterium & Mesocolon, & Mesocoli cæcum foramen, ex suis & *HUMMELII*, nostri olim Prosectoris, observationibus descripsit. Supersunt tamen aliqua de adhæsione laminæ superioris Mesocoli ad Duodenum, Ventriculum, Hepar & Pancreas, nondum satis explicata, quæ aliquando conabor perficere, ex puerorum inprimis, hic aptissima anatome.

C. PLEVIER de Mesenterio ejusque morbis. Leid. 1721. 4.

J. D. RUCKER de Mesenterio ejusque morbis. Leid. 1728. 4.

Peritonæi historiam huc referimus, ut valde connexam cum Mesenterio. Pauca sunt quæ habent veteres, & vulgo receptus mos duplicis laminæ demonstrat, quam parum in ejus historia acuti fuerint: qui poterant meliora dicentem *GALENUM*, unicæ membranæ, & cellulositatis externæ minime ignarum, secuti fuisse: *NICOLAUS MASSA* primus Peritonæum integrum clausumque de corpore exemit. Sed nostro ævo *JAC. DOUGLAS* in Libro *de peritonæo*. Londin. 1730. 4. edito & ab *E. FR. HEISTERO* Latine an. 1733. 8. verso & emendatius, ut promittitur, Latine reddito a *D. NELSON*, Leidæ 1737. 8. diligentissime omnem ambitum peritonæi persecutus est, omnesque productiones descripsit, & nullam esse externam laminam, faciemque peritonæi non internam sed externam obverti visceribus docuit. Merentur etiam legi, quæ *IDEM VIR CL.* de venæ Cavæ meatu per peritonæum, de exitu recti intestini ex ejus sacco, de situ viscerum, & ligamentis, de arteriarum membranis habet.

ERN. HENRIC. WEDEL de Peritonæo, Jen. 1696. Disp.

LAUR. THEOPH. LUTTER de Peritonæo, Erfurt. 1734. Disp.

Porro *J. B. WINSLOWUS* falsam de duplicitate Peritonæi theoriam rejecit (post *DIONISIUM*), quem lege in *Comment. Acad.* an. 1715. & in Ep. ad *MORAND.* p. 314. & in *expositione anatomica*. Eum virum, non satis laudatum, sequitur *GARENGEOT*.

Varia etiam adspersit de vapore & membranarum viscerum abdominis ortu a Peritonæo *A. KAAU* L. citato.

Denique *CL. HENSING* in excitata Dissertatione observationes suas & *HUMMELIANAS* de peritonæo, deque ejus cellulositate, & de ligamentis utilissime protulit.

Varia etiam, maxime de cellulosis Peritonæi processibus habent *S. MORAND de la taille du haut appareil*, *CHRYSTOPH. GOTTLIEB BUTTNER* in Pr. *de peritonæo*. Regiom. 1738. 4. in nostro primo volumine recuso, *CASSEBOHMIUS* in posthumo opere, *VERDIER*, *J. G. GUNZIUS de herniis*, *CHRISTOPH. SCHOBINGER* in Diss. *de dignitate telæ cellulosæ*.

Peritonæum a vasis spermaticis non perforari, eaque sub interna ejus parte descendere *SYLVIUS* jam monet, in *Isag.* p. 270. tum *VIDUS*, *FRANCO de herniis* n. 6. *b. PAREUS* in *admin. anatom.* & *ED. TYSON Anat. of a pigmy* p. 26. Rarum vero est diverticulum naturale adesse, etsi vidi hujusmodi fabricam, & viderunt tum *JOHANNES MERY Mémoires de l'Acad.* 1701. p. 283. tum *RENEAUME* in Libro *de herniis* p. 138. aliique.

CAPUT XI.

De Hepate.

HUjus visceris structura differt a fabrica omnium reliquorum viscerum, cum enim omnia reliqua viscera sanguinem, quem mutant, recipiant per arterias, hepar illum recipit ex venis.

Hoc ita animadversum fuit ab omnibus Anatomicis. Sed primus FRANCISCUS GLISSONIUS (*a*), nobilis ille Britannus & anatomiæ Professor, structuram

(*a*) Scriptores qui de hepate egerunt, in duas classes dividemus quorum priores de hepatis anatome, reliqui de physiologia ejus & bilis inprimis historia scripserunt. *HEROPHILUM* egregie de hepate scripsisse, & apud *ORIBASIUM* legimus, & aliqua ibi conservata offendimus, quæ multum boni promittunt. *VESALIUS* figuras vesiculæ, adhæsionem hepatis ad septum, & ligamentum sinistrum habet, & duos lobos in homine vidit tum *J. SYLVIUS EUSTACHIUS* aliquas bonas icones hujus visceris dedit, meliores certe, quam etiam apud recentiores invenias, T. X. f. 2. T. XI. f. 3. 4. cum iconibus eminentiarum, portarum, vasorum omnis generis, & ligamentorum, & cellulosa ad septum transversum adhæsione.

G. FALLOPIUS de itinere bilis veriorem sententiam docuit, bilem nempe continuo ab hepate ad intestinum feri, nisi obstaculum experiatur, tunc vero in vesiculam regurgitare. Eum secutus est *SALOMON ALBERTUS* in *Oratione* edita, VVittemb. 1590. 8. & eamdem sententiam defendit.

JULIUS JASOLINUS in Libro *de Poris Choledochi & vesicula fellea pro Galeno adversus neotericos*, Neap. 1577. 8. (*DOUGL.*) sæpe recuso & cum *SEVERINO de vena salvat.* L. Francof. an. 1668. 4. theoriam quidem non optimam habet, cum vasa hepaticocystica minuta primus excogitaverit, quæ pro melioris bilis itinere in vesiculam, nata esse credit, dum deterior bilis per porum ab hepate ad duodenum flueret. Sed utilis tamen est icon vesiculæ, qua sinus cervicis bene exprimitur, & portiones ductuum, & valvulæ in ductu cystico, & angulus verior cystici ductus cum hepatico.

NIC. HABICOT in L. IV. ligamenta hepatis habet, dextrum & sinistrum.

G. HOFMAN de hepate, Altdorf. 1617. 4. *

J. HIE-

ram hepatis descripsit nitide in nobilissimo illo & incomparabili Tractatu *de Hepate*, cui præmittuntur quædam generalia ad anatomiam spectantia, & ad finem adjungitur Tractatus *de Vasis lymphaticis*. Plurima itaque continet, & etiam prodest illis, qui publice rebus anatomicis operam dant: Editio optima est Londini anno 1654. in 8. sed & Amstelodami fuit impressus an. 1656. in 12. quæ editio etiam valde adcurata est. Qui hoc scriptum evolvit (nam melior Anatomicus non scripsit) nihil ratiocinii inveniet, definit enim GLISSONII sermo, ubi anatomia definit, nec ultra pergit. Ex GLISSONIO intelligetur hepatis in majoribus partibus structura.

Deinde adjungatur MALPIGHIUS *de Hepate* (a). Clarissimus iste Auctor, cum nesciret, quid tandem inter arterias & venas, & inter ductus biliosos esset, detexit

J. HIERONYMI BRONZER de calido innato & principatu jecoris, Patav. 1628. 4. sanguinem in hepate non parari, cum hepar in piscibus non rubeat, sagax vidit, neque tamen ausus est *GALENUM* refutare. Spirituum tres classes antiquis receptas in unam conjungit.

ANDRIANO SPIGELIO lobulus solet adscribi, qui se in curvaturam ventriculi immittit. Sed dudum is quidem lobus notus erat. Tres valvulas in cervice vesiculæ descripsit.

J. RIOLANUS, præter alia, fibras musculares vesiculæ negavit, quem multi sequuntur recentiorum.

GODOFR. MOEBII de bilis natura & usu utilissimo, Jen. 1644. disputatio. EJ. *de usu hepatis & bilis*, Jen. 1653. 4.

WERN. ROLFINKII de hepate Diss. Jen. 1653. 4.

J. WALÆUS in Epistola II. de motu sanguinis celebrem illam Glissonii capsulam primus indicavit.

FRANCISCUS GLISSONIUS anatome hepatis, Londini 1654. 8. Hag. 1681. 12. sæpe recusus, nihil quidem pleni habet, cum hepar humanum raro, & ex corpore resectum unice viderit. Diligenter tamen aliqua prosecutus est, venam portarum, cum ramis, & capsula, sinuque, vasa, bilis cum vera de motu bilis theoria, tum hepaticocystica demum vascula, hæc ex animalibus. Multa subjecit de vasis lymphaticis, & de nutritione atque secretione quæ ex nervis fiat.

FRANC. SYLVII Disp. *de bilis & hepatis usu*, Leidæ 1660. 4. inter bona aliqua paradoxam habet opinionem, bilem omnem in vesicula parari, inde in hepar venire, &c. a *BACKIO* receptam (Libro *de corde*).

In *Phil. Transf.* n. 178. *BROWN* de glandulis in hepate morboso visis.

N. 307. de *MARCHETTIS* Obs. de poris vesiculæ felleæ bilem sudantibus, dum ab hepate separatur.

N. 449. Ductus hepatico-cistici ex corpore morboso describuntur.

J. J. WEPFERUS in nuperis editionibus Libri *de apoplexia* an. 1669. se glandulas hepatis vidisse gravis etiam de se ipso testis, laudat. In Libro *de cicuta* bene descripsit monticulum, in quo ductus choledochus inseritur.

LAUR. STRAUSS de hepate, Giess. 1665. Disp.

THEOD. KERLRING in *spicilegio* habet vasa hepatis ad portas pertinentia, carne liberata, (ut olim *SPIGELIUS*) *obs.* 96.

OL. BORRICH de vesicula fellea *observ.* habet T. II. *Actorum Hafniensium*.

J. PECQUETUS & *C. PERRAULT* in *JOURN. des Savans* 1668. & 1680. & in *Essais de Physique* T. III. ductum ab hepate ortum, & in vesiculam insertum, & in ductum hepaticum descripserunt, nempe cysthepaticum, qualem etiam in suo *collegio anatomico* Amstelodamenses proponunt.

PARISINI solent in suis animalium Dissectionibus fuse de vasis vesiculæ felleæ bilariis agere.

(a) *M. MALPIGHIUS* in Libro *de hepate*, qui exstat in collectione *de structura viscerum*, Bonon. 1666. 4. * non solum glandulosam hepatis fabricam proponit, quam utiqs sibi vindicat, sed alia utilia habet experimenta, quibus pugnat contra *F. SYLVIUM*. Nempe

xit esse acinos glandulosos. Verum hoc opusculum etiam in Operibus posthumis impressum est, & ibi plura contra SYLVIUM habentur; nam eo tempore, quo MALPIGHIUS de Hepate scribebat, natæ sunt plures objectiones, quibus per egregia experimenta anatomica respondet (*a*).

De- pe *MALPIGHIUS*, etiam quando vesicula destructa est, bilem generari ostendit. Folliculos etiam simplices felleæ vesiculæ describit. Huc etiam in ejus Libro *de liene*, Tract. *de glandulis conglobatis*, utilia aliqua pertinent.

J. BOHN. de hepatis & lienis officio, Lips. 1667. 4.

A. Q. RIVINI de bile disputatio, Lips. 1678. 4.

(*a*) *JOH. BOHNIUS* in *ACT. ERUD.* 1682. de vasis bilariis, ductibus animalium hepaticocysticis duorum generum, & itinere bilis observationes suas habet. In Tractatu *de lethalitate vulnerum* experimenta habet, quibus constat lethale fieri vulnus, si bilis, non ligato cystico, ex hepate adfluens in abdomen effusa fuerit.

FRANCISCI SPOLETI dissertationes duæ. I. de momento, quo gravia deorsum nituntur: II. de secretione bilis in hepate, Venet. 1686. 4. * Theoriam secretionis proposuisse video, qua circulationis celeritas in extremis vasis major ponitur.

In *JOURN. DES SAVANS*. 1688. glandulæ vesiculæ felleæ & ductuum bilariorum propriæ describuntur.

HERMAN VAN BEECK de follleulo fellis Diss. Ultraj. 1087.

MAURICIUS VAN REVERHORST de motu bilis circulari Diss. Leid. Leid. 1692. 4. recusa cum *NUCKII adenographia*, an. 1696. & alias. Hac egregia disputat. continentur hepatis historia, vasa, lymphatica, mensura secretæ bilis per experimenta sumta calculorum felleorum observationes.

LAUR. BELLINUS de motu bilis, Pistojæ 1695. * & in opusculis, Leidæ 1696. editis, motum fellis ab hepate ad vesiculam dirigi facile ostendit.

JOH. FRID. ORTLOB Exercitium anatomico-physiologicum, integrum χολυποιήσεως *negotium examinans*, Lips. 1691. 4.

JOH. LOQUET de de atteria hepatica, Leid. 1693. 4. & in *dispp. mea collect.* T. VII. Eximia disputatio. Negat arteriam hepaticam parenchyma adire.

PHIL. VERHEYEN ductus in vesiculam insertos & alios inter vesiculam, & ductus hepaticos medios descripsit, ex bove, & experimenta contra *SYLVIUM* in animalibus instituit.

In *Mémoires de l'Acad. Royale des Sciences* huc spectant.

LITTRE de glandulis hepatis 1701.

Vesiculæ in homine absentia 1701. 1705.

Vasa lymphatica in superficie hepatis 1721.

MAIOET de glandulis hepatis. 1727.

FERREIN de fabrica hepatis & ductibus bilariis 1733.

Experimenta aliqua pro ductibus hepaticysticis attulit *C. J. LANG*, alia *TACCONUS*, alia *GARENGEOTUS* in *Splanchnologia*.

W. COWPERUS negat ductus hepaticysticos in homine reperiri, aut laceratam vesiculam iterum repleri. Capsulam *GLISSONII* primus, ni fallor, demonstravit parvi momenti esse.

JAC. KEIL in Libro *de secr. & anim.* non solum ratiocinio, sed experimento etiam adgressus est definire quantitatem secretæ bilis.

J. B. MORGAGNUS in *Advers. Anat.* III. & in *Epistolis Anatomicis duabus*, Leidæ an. 1728. editis plurima notatu digna de hepatis fossis, ligamentis, situ, partibus, vesicula fellis, calculis fellis aliisque huc spectantibus protulit. Ductus hepaticysticos refutat.

C. BIERWIRTH de hepatis structura & morbis, Leidæ 1706. 4. * cum icone glandularum hepatis cocti ex sue & rami venæ Portarum.

BURCHART Diss. *de secretione bilis*, Kiel 1709. 4. aliqua ad analysin bilis, tum in universum ad secretiones habet.

A. HELVETIUS de structura hepatis, Leidæ 1711. 4.

JOSEPHI ZAMBECCARI in vivis animalibus exstirpatæ vesiculæ experimenta instituit, in *DIONYSII SANCASSANI dilucidationibus*, & alibi edita.

JAC. DRAAKE theoriam de utilitate bilis in promovendis mensibus, satis inutilem proposuit.

J. G.

Denique legantur Clarissimi FRIDERICI RUYSCHII (a) observationes ana-tomi-

J. G. a *BERGEN de bile, icteri causa ficta*, Francof. ad Viadr. 1710. Diss. bilem negat colorem ictericum producere, &c.

POLYC. GOTTL. SCHACHER in Diss. *de admin. anat.* Leidæ 1710. ductus hepaticysticos experimento restituere conatur. *EJUSD.* Progr. 1722. *de vasorum bilariorum exsistentia & distributione* agit.

CHRIST. FRAWN, Diss. *de vena Porta*, Leidæ 1715. 4. agit potius de visceribus cum vena Portarum conjunctis. Glandulas Duodeni describit.

BERNARD de *JUSSIEU de naturali secretione bilis*, Monspel. 1729. 12. Est opus *D. FIZES*.

(a) *FRID. RUYSCHIUS* in universum quidem fabricam hepatis vasculosam adsumit, glandulosam evertit per injectiones, quæ ex vena portarum in ductus hepaticos penetrant. Deinde multa bona de collo vesiculæ felleæ curvo, vasculoso, glandulis vesiculæ, vasisque ductibusque, quos non admittit, aliisque huc pertinentibus particulis protulit.

J. DOM. SANTORINI de ductus choledochi reticulo, de monticulo, in quo inseritur, observationes habet.

H. RIED de præparatione bilis in hepate, Leidæ 1722. 4.

Cum nuperioribus edition. operis *JER. WAINWRIGTH de rebus non naturalibus* exstat conjuncta descriptio sive *treatise on the liver*, Lond. 1737. 8. Nihil autem valde a reliquis remoti habet.

J. B. BIANCHI historia hepatica, Turin. 1710. 8. 1716. 4. *PL.* Genev. an. 1725. 4. 2. vol. multo auctius recusa. Minor pars anatomica est. In ea historia invenio varia, quæ minime placent, ductus cysthepaticos, hepaticysticos, icones inversas hepatis, icones improbabiles cisternæ chyliferæ, nervorum, cavillos meros & audaciam miram in carpendis scriptoribus, observationem propriam, utilemque, vix ullam.

A. VATER novum diverticulum bilis, VVittemb. 1710. observationem propriam, qua ductum choledochum in ipso intestino in rete cum pancreatico conjunctum describit, sed modeste, ut ex uno cadavere.

JOH. FANTONUS in *Diss. anatomicis* inprimis renovatis, multa habet & ex homine & ex animalibus. Ductus hepaticysticos admitti, & ductus ex cystide in choledochum patentes fibrasq; vesiculæ musculares, pro glandulis hepatis pugnat, ductus choledochi motum peristalticum experimento confirmat, capsulam Glissonii refutat, poros muciferos vesiculæ describit.

CL. LOQUETI de arteria hepatica Diss. sæpe laudari vidi, ipse non possideo, neque annum novi locumve quo defensa sit.

ANT. FIZES de naturali secretione bilis in genere, Monspel. 1719. 8. & in collectione opusculorum scripsit.

JOSEPHUS POZZI in *Commentariolo Epistolico* pro glandulis hepatis, & Glissonianæ capsulæ carneis fibris, pugnat.

F. HOFMAN de morbis hepatis ex Anatome deducendis, Hall. 1726. Disp.

P. CHIRAC vasa lymphatica hepatis picta habuisse a *LA FONT*, inde ea pervenisse ad *CL.* la *PEYRONIE* auctor est *MONTAGNAT Lettre a M. Bertin* p. 71.

FRANC. JOH. HUNAULD an bilis præparatio in Omento, Paris. 1731. 4. *PL.*

NIC. den *OTTER de secretione bilis cysticæ*, Leidæ 1731. 4.

ANDR. OTTOM. GOELICKE singularia hepatis humani, Diss. Francof. ad. Oder. 1731.

GEORGII GRIEVE de secretione bilis, Edimb. 1732. Disp. *

J. B. WINSLOW. & hic & ubique legere oportet. Fabricam etiam subtilem, & acinos hepatis descripsit in *Acad. Reg. Scient.*

A. F. WALTHER in Progr. *de vena Porta* I. & II. Lips. 1739. capsulam Glissonii evertit.

VISSCHER Diss. *de cholepoiesi*, Leid. 1735. 4. experimentum habet *ALBINI*, quo venæ portarum cum poro bilario demonstratur continuatio, nullam vero esse ei poro cum arteria hepatica conjunctionem evincitur.

P. VINK de hepate, Leidæ 1735. 4.

G. BRITTEN de hepatis fabrica & actione & bilis natura.

J. GEORG. SEGER de ortu & progressu bilis cysticæ, Leidæ 1739. 4. Per experimenta processit, in Libello, quem alibi laudavi, & inserui vol. III. *Disp. select.*

RAI-

tomicæ, quibus, conatur demonſtrare, illud omne, quod MALPIGHIUS acinos vocat,

RAIMUND. JAC. FINOT an bilis circulatio multiplex, Pariſ. 1741. Diſp. *PL.*

CL. LIEUTAUD multa laude digna habet de lacunis felleæ veſiculæ, capſulæ Gliſſonianæ vanitate, cellulosa veſiculæ, vena cyſtica ad cavam eunte, (hac equidem a noſtris obſervationibus remota).

ANDR. WESTPHAL exſiſtentia ductuum hepaticocyſticorum, Gryphiſvvald 1742. 4. Deſcriptionem habet tunicarum veſiculæ. Ductus hepaticyſticos ex homine deſcribit. Sed novi doctos viros, qui huic obſervationi refragantur.

CAJETANUS TACONUS in *obſerv. de raris hepatis adfectionibus*, Bonon. 1740. 8. quæ etiam in *Memoriarum* Luccenſ. T. II, exſtant, & copiam bilis, quæ per vulnus effluxerat, intra datum tempus determinat, & multa profert ad declarandum iter bilis.

D. MOSEDER de veſicula fellea, Argentor. 1742. 4.

CHESELDENUS in anatome bonas hepatis, veſiculæ, curvæque cervicis icones dedit.

D. GIERING in *ſelector. Francofurt.* T. III. habet experimenta aliqua in cadavere humano inſtituta, quæ ad bilis iter pertinent.

F. G. MOERING E. N. C. vol. V. obſ. 44. pingit ſyſtema bilioſum Lutræ.

J. FR. CASSEBOHM in poſthumo opere *de methodo ſecandi* capſulam *GLISSONII* accurate deſcribit, celluloſam veſiculæ felleæ, ligamenta & externam celluloſitatem hepatis.

J. JUNKER & DAV. LORENZ. ſingularia ad veſicam felleam ejuſque bilem ſpectantia, Hall. 1745. 4.

D. CHRISTOPH. SCHOBINGER de ortu & motu bilis cyſticæ, Gotting. 1747. 4.

Ad ligamenta in *ſyndeſmologia JOSIÆ WEITBRECHT* obſervationes exſtant.

Hepatis icones poſſunt omnino utiles eſſe, quas in Tractatu *de differ. nati & non nati* habet *ILL. TREWIUS*, tum de valvulis veſiculæ felleæ in Diſp. *de Chyloſi fetus*, a *L. HEISTERO* repetitæ.

BRYAN ROBINSON in Libro *of food and diſcharges*, Lond. 1747. 8. comparavit hepata variorum animalium, & invenit eo majora eſſe, quo animal debilius lentiuſque, & viciſſim.

ABRAHAM FRANKEN de hepatis hiſtoria anatomica, Leidæ 1748. Habet obſervationes aliquas, & *ALBINI* experimentum de acinis.

CLAUD. PERSON Diſp. *Ergo veſicula fellea per ductum cyſticum bilis mittitur*, Pariſ. 1747. Valvulam in oſtio ductus choledochi, & lacunas veſiculæ felleæ habet, negat ductus hepaticyſticos, &c.

DOMINICI GUSMANI GALEACII de cyſtidis felleæ ductibus obſ. in Comm. Bonon. T. II. P. II. Vaſa ſtatuit in veſiculam ramos dantia, peculiaria, non penetrantia in cavitatem.

JUST. GOTTFR. GUNZ obſervationes circa hepar factas, Lipſ. 1748. 4. nondum legi.

J. G. GUNZII l. c. nunc legi & video primarium ſcopum eſſe deſcribere venas, quarum trunci in hepate & vena portarum, rami in ligamentis ſunt: tum de vaſis lymphaticis hepatis, capſula Gliſſonii, exhalantibus venis a portarum trunco agit, &c.

AMBROSII BERTRANDI diſſertationes anatomicæ duæ de hepate & oculo multa peculiaria continent, editæ Turini 1748. 4. Varia pro *BIANCHO* & ductubus cyſtico-hepaticis profert, rejicit glandulas hepatis, deſcribit ligamenta, vaſa, &c.

Nunc ad alteram partem, ſive de bilis functionibus, & uſu tranſimus. A *GALENO* ſua habet *NEMESIUS*, in quibus aliqui rudimenta *SYLVIANÆ* hypotheſeos quæſiverunt. Sed mihi nihil quidquam a *GALENO* diſſentire videtur. Poſt eum vix quidquam acceſſit novi, ad *J. B. HELMONTIUM* uſque, qui plurimis Libellis, & inprimis quibus titulus eſt *ſextupl. digeſtio*, *duumviratus*, *jus duumviratus*, bilem ab opprobrioſo excrementi nomine liberavit, eamque alcaleſcere & aciditatem ciborum frangere ſatis certe vere demonſtravit, ut tamen nimium inventum ſuum urgeret.

Inde *FR. SYLVIUS* de le *BOE* in Diſſ. *de bile & hepatis uſu*, Leidæ 1660. 4. & alibi, & ejus diſcipulus *R.* de *GRAAF* in Lib. *de ſucco pancreatico*, bilem fecerunt alcalicam, eamque cum acido ſucco pancreatico confligere in inteſtinis, ita chylum ſeparare a fæcibus, iterumque in corde dextro cum acido chylo efferveſcere, ſic ignem ali vitalem, multis obſequentibus docuerunt. Pro ea ſententia ſcriptus eſt etiam Liber *de veteri medicina FLOREN-*

vocat, tantum esse structuram vasorum. Verum hac occasione dedit egregia de hepate experimenta.

RENTII SCHUIL, quem aliqui F. SYLVIO ipsi tribuunt, a se ipso vero multa sumsisse queritur WILHELMUS TEN RHYNE *de veter. medic.* p. 87. Leidæ 1664. & 1670. editus 12. quo partim in ipso HIPPOCRATE quæruntur radices hypotheseos, partim experimento demonstrari suscipitur, vere omnino effervescentiam in duodeno cum spuma & calore fieri. Non ineptus cæterum Libellus est, quo ostenditur bilem non esse excrementum, & LUDOVICI LE VASSEUR cavilli nimis mordaces repelluntur. Ea etiam opinio fuit BAGLIVO, HARDERO, DIEMERBROEKIO, BAYLEO, JOHANNI MAYOW, SWAMMERDAMIO. Pro SYLVIO etiam & contra CASSIUM extat *amici ad amicum epistola scripta* 1668. Amstelodami edita.

Contra hanc theoriam vero CAROLUS DRELINCOURTIUS incubuit, ejusque tota secta discipulorum. Huc ergo pertinet LUD. LE VASSEUR *de triumviratu Sylvii*, Paris. 1668. 12. ipsius nempe DRELINCOURTII opus, quem ex Græcissatione & amarore dictionis facile adgnoscas, nimis cavillatorium utique, neque ex propriis natum experimentis. ANDR. CASSII *de triumviratu intestinorum*, Groning. 1668. 4. Neomag. 1669. 12. qui etiam analysin bilis dedit. LUDOVICI LE VASSEUR SYLVIUS *confutatus*, Paris. 1673. 8. priori similis; & inprimis denique JANI LEONICENI *Metamorphosis Apollinis & Æsculapii*, Leidæ 1673. 8. qua SYLVII fama & eruditio mire elevatur, GRAAFIUS vero acriter exagitatur, ejusque experimenta pro aciditate pancreatici ductus proposita in dubium revocantur. Sed etiam ANT. DEUSING *Sylvam caduam cadentem*, Groning. 1664. 12. *& jacentem* 1665. 12. in *sylvam Echo*, Groning. 1663. 12. & *disquisitionem de calido innato antisylviana*, Groning. 1663. 12. & *disq. antisylvianam de motu cordis & arteriarum* 1663. 12. & Disp. *de chyli a facibus alvinis secretione & succi pancreatici natura & usu*, Groning. 1665. 4. (MERCLIN.) scripsit, & ubique Sylvium, sed, ut solebat, non ex ipsa natura, repetitis experimentis refutat.

Longe verius JOHANNES BOHN *de duumviratu hypochondriorum*, Lips. 1689. 4. & in *circulo*, & FRIDERICUS HOFMANN in Libro *de acidi & viscidi pro causis morborum insufficientia*, Francof. 1689. Sectam SYLVII expugnarunt; & VERHEYENIUS, & PECHLINUS, qui experimentis SYLVIUM refutant, & BRUNNERUS *de pancr.* & ipse denique BOERHAAVIUS.

J. GALARATI *de alcali & acido* in GIORN. di PARMA.

In *Phil. Transact.* huc varia pertinent, ut:

ALEX. STUART obss. de utilitate summa bilis n. 414. 427.

Alia etiam quæstio acriter agitata fuit inter antiquos, an nempe venæ ex hepate, an ex corde, nascantur. Huc.

CHRISTOPHORI GUARINONII *de principio venarum*, Francof. 1601. 4. LIND.

BALTH. GITTLER *de venarum & arteriarum vero & genuino exortu*, Lips. 1605.*

PETRI GUIFFART *cor vindicatum* huc etiam pertinet, & BRONZERI jam citatus Liber & aliorum, quos ob sterilitatem quæstionis nunc non recenseo. Nempe pro corde ARISTOTELES, C. HOFMANNUS Libro *de principatu partium*, Paris. 1647. 4. CÆSAR CREMONINUS, & alii pugnarunt, pro hepate GALENUS, & tota fere Schola.

Sed alia paulo prius controversia physiologica de hepatis utilitate orta est. Contra Antiquos, inventis lacteis thoracicis demonstrabat GLISSONIUS & THOMAS BARTHOLINUS, neque chylum ad hepar venire, neque ibi adeo in sanguinem coqui.

Eo pertinent T. BARTHOLINI *hepatis exsequia* quæ Hafniæ 1653. 4. cum *vasis lymphaticis nuper in animantibus inventis* prodierunt; Liber *de hepate defuncto*, Hafn. 1661. 8. quo BILSII experimentum, ad chyli in sanguine venæ portarum præsentiam demonstrandam susceptum, & DEUSINGIUM refutat, *hepatis exauctorati desperata causa*, Hafn. 1666. 8. Eo contra DEUSINGIUM aliosque chylum ad hepar venire negatur.

Huc etiam pertinet NIC. STENONIS *responsio ad vindicias hepatis redivivi contra DEUSINGIUM*, Leidæ 1662. 12. (MERCL.) *Triumphus cordis dictus ob victoriam ex clade hepatis GEORGII SEGERI*. Hafn. 1654. 4 adsentatoris BARTHOLINI, & PETRI GUIFFART *cor vindicatum*, Rothomag. 1672. 4.

Contra

Contra pro veteribus non solus *BILSIUS* pugnabat, de quo viro alias dicetur, sed *SWAMMERDAMIUS* proprio experimento chylum in venas mesentericas resumi ostendebat. Denique *ANTONIUS DEUSINGIUS* adjutus Bilsianis experimentis scripsit *vindicias hepatis redivivi*, quæ exstant in P. III. *Exercitationum Physico anatomicarum*, Groningæ an. 1660. 12. editarum. Porro ejusdem Auctoris est *Appendix ad easdem*, Groningæ 1661. 12. & *supplementum ad easdem* 1662. 12. Resurrectio hepatis adserta, ibid. 1662. 12. Ingenium omnes referunt *DEUSINGII*.

EJUSDEM sensus est *ECCARDI LEICHNERI* Diss. *de rediviva hepatis sanguificatione cum præternaturali ejus læsione*, Erfurt. 1689. 4. * Nunc, postquam satis confirmatum est, & chyli iter, & sanguinis, nemo contra *BARTHOLINUM* sentit. Quid autem contineatur in *HENRICI HENRICI* Disp. cui titulus est, *hepar ex tumulo ad officium sanguificationis renovatum*, Hall. 1713. non dixerim quam non vidi.

AD Bilis historiam porro

J. CORN. BRODTBECK χολογεῦμα, sive *gustamen physico medicum bilis*, Tubing. 1676. 4.*

JOH. GEORG. GREULICH Chołologia, Francof. 1683. 8. Inanis.

AUG. QUIRIN. RIVINI de bile, Lips. 1679. 4.

JOH. BROEN de duplici bile veterum, Leidæ 1685. 12. Secretiones per cribrum explicat, fermentationem vero bilis cum ductu pancreatico negat, cæterum satis inutilis ratiocinator, & propriorum parcus experimentorum. Saponem in morbis scopo resolvendi commendat.

G. WOLFG. WEDEL de bile ejusque morbis, Jen. 1689. 4.

HENR. CHRISTOPH. ALBERTI de bilis natura & usu medico, Erfurt. 1691. 4.

JAC. PANCR. BRUNONIS duæ *de bile* Disputationes. Altdorf. 1694. 1695.

FRID. HOFMANN Disp. *de bile medicina & veneno corporis*, Hall. 1704.

DEMOCRITUS CHRISTIANUS in Libro *Vita animalis morbus & medicina*, Lips. 1711. 1730. 8. proponit frigus & calorem febrium intermittentium fieri a spasmo constringente orificia ductuum bilarii & pancreatici, qui ipse alterne remittat, ut modo pancreaticus acidus succus erumpat, qui frigus facit, modo bilis quæ calorem, acidumque eum succum utique cum bile alcalina effervescere contendit.

J. WOODWARD (teste *J. BAYFIELD letter to Woodward*, Lond. 1719. 8.) bilem habuerat pro causa omnium fere motuum in machina humana, etiam ipsius motus cordis.

C. STEPH. SCHEFFEL de lithiasi fellea & lapide Maluccensi, Leid. 1721. 4.

A. E. BUCHNER de naturali bilis constitutione & usu, Hall. 1726. 4.

F. JOSEPH HUNALD, *Ergo bilis præparatio in omento* 1731. 4.

LUD. M. POUSSE, *Ergo ab exquisita bilis secretione perfectior digestio* 1732. 4.

Ad analysin bilis pertinent *CAR. DRELINCOURT* in *JANI LEONICENI* Libello; *GHIARESCHI* in Diario Parmensi 1687.; *BRUNO de bile*, Altdorf. 1694. 4.; *A. CASSIUS* L. c.; *JOH. BOHN* in *circulo*; *ALOYSIUS* della *FABBRA de aqua Nucerina*; *ACADEMICI GALLI* apud *DUHAMEL*, & *HOMBERG*, 1709.; *MAETSIUS* in *collectaneis chymicis Leidensibus*; *A. VALISNERIUS Galer. di Min.* T. VI. & *L. TESTI* ibid; *PHIL. VERHEYEN*; *SCHAPER de corpusculis massæ sanguineæ*; *PETIT* in *Lettres à un Médecin* II.; *PHIL. JAC. HARTMANN de bile*, Regiomont. 1700. & in collect. T. III.; *RAIMUNDUS VIEUSSENS* in *epist. ad Lipsienses* 1698. 4. & *Phil. Trans.* n. 241. & in Traitè *des liqueurs*, Toulouse 1715. 4.; *GEORGIUS BAGLIVUS*; *BARCHUSEN* post *Phys. Acroamata* Exper. VI.; *HENNINGER de bile*, Argentor. 1705. 4.; *FRID. HOFMANN* in *medic. systematica*; *DEIDIER* & *MONTRESSE* in *expériences sur la bile des pestiferés*, Zurich. 1722. 4.; *BOERHAAVIUS* in Chemia; *R. MEAD of poisons*; *CASPAR NEUMANN* in prælectionibus posthumis; *CAJETANUS TACCONUS* L. c. Adde *commerc. Noric.* 1743. Diss. *DAVIDS de calculis cysticis & hepaticis*, Leidæ 1734. 4.; *HIER. DAV. GAUBII* experimenta in Diss. *NARCISSI de gener. chyli*, Leidæ 1742. & in Collect. *Dispp. sel.* T. I. & in Disp. *VISCHERI de cholepoiesi*, Leidæ 1735. 4. & in *J. G. H. Comment. ad Boerh. instit.* T. III.; *MOSEDER* L. c. *STROHLEIN de calculis felleis*, Jen. 1742. 4. aliosque.

CA-

CAPUT XII.

De Virorum Organis genitalibus.

DE vasis genitalibus horumque origine prima circa lumbos, & exitu ultimo, qui in viris in urethram, in feminis in vaginam est, & de eorum vasorum indole, distributione, decursu, effectu, optime scripserunt sequentes Auctores. Primo (*a*) legendus est REGNERUS *de* GRAAF (*b*), Delfensis, SYLVII discipulus dex-

(*a*) De organis virorum genitalibus non negligendi sunt veteres, nam & apud *HIPPOCRATEM* aliquod vesicularum seminalium vestigium reperitur, & apud *RUFUM*; *GALENI de semine* L. II. & *de spermate* Liber exstat apocryphus. Sed iste partes masculas parum declaravit. *VESALIUS*, uti notum est, ligamentum penis suspensorium dixit, tactum etiam *ACTILLINO*; neque vesiculas seminales ignoravit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS præter præstantissimas vasorum icones, quas alibi laudavimus, testis etiam virilis conspectus varios, musculos & inter azygon cutaneum perinæi, vesiculas etiam seminales caput gallinaginis, ostia duo seminalia in urethra, corpus cavernosum urethræ, primus figuris expressit.

GABRIEL FALLOPIUS vesiculas seminales, hactenus parum integre notas, restituit, & uberius descripsit.

PHILIPPUM INGRASSIAM primum vesiculas seminales descripsisse auctor est *LEONARDUS* a *CAPOA Raggionam.* II. p. 82. sed, ubinam descripserit, ignoro.

J. CÆSAR ARANTIUS in *observationibus* de fabrica ductuum excretoriorum vesicularum seminalium, testium, corpore cavernoso urethræ, &c. legi potest.

JAC. SCHEGK de plastica seminis facultate, Argent. 1580. 8. *DOUGL.* *

PETRI de *PERAMATO de semine* Liber *de generatione* 4. Sanlucar de Berrameda 1576. 1590. 1596. fol. *DOUGL.* *

JULIUS CASSERIUS pennatam fabricam septi penis, & bulbum urethræ ad naturam depinxit.

CHRISTOPHORI GUARINONI de natura humani seminis L. IV. Francof. 1601. 4. *de generatione viventium*, ibid. eodem anno. *

JOHANNES RIOLANUS habet fibrosam testium compagem, ligamentum inter ossa pubis (aut ischii ut vocat).

N. HABICOT in *Lect.* V. Auctor est erroneæ opinionis unicum pro duabus vesiculis esse ductum excretorium.

FRANCISCI SPINÆI de hominis procreatione, Maceratæ 1622. 4. * *DOUGL.*

J. HIERONYMI BRONZER de principio effectivo semini insito, Ven. 1627. 4.

ÆMILII PARISANI de seminis a toto proventu in Nobil. Exerc. L. XII. Venet. 1623. & in *pare & saniori judicio de seminis a toto proventu*, ibid. 1633., &c. Vide inter organa muliebria.

CÆSARIS CREMONINI de calido innato & semine, Leid. 1634. 12. semen feminas non habere contra *GALENUM* pro *ARISTOTELE* defendit.

N. HIGHMOR corpus in teste, quod ipsius solet nomini inscribi, detexit, non tamen ausus est cavum pronunciare.

ANTONII DEUSING de partibus corporis humani conservationi speciei inservientium, Groning. 1651. 4. *Genesis microcosmi*, ibid. 1653. 12., &c.

J. C. ZEISOLD de seminis natura, Jen. 1649. 8. Animatum esse negat, Philosophus.

JOH. NARDII noctes geniales, Bonon. 1656. 4. *secunda* est *de prolifica genituræ facultate.* Animam in semine latitantem refutat, neque inesse vult, nisi motum a generante commissum, calori innato.

(*b*) *REGNER* de *GRAAF de partibus genitalibus virorum*, Leidæ 1668. 8. Partes utique unice adhibuit de corpore exsectas, inde ea, quæ ab integritate pendent, ibi non quæras. Sed mul-

terrimus, qui promiserat plurimum emolumenti rebus anatomicis, nisi fatali peste, tam subito consumtus (*a*), nobis abretus fuisset. Omnia ejus opera edita sunt Latine Lugduni Batavorum in 8. an. 1677. (*b*) cum figuris elegantissimis. Continetur ea collectione Liber *de virorum organis*, & alter de mulierum partibus generationi servientibus. Is Tractatus Belgice etiam in 8. prostat, cujus editionis figuræ præferuntur Latinis. Multa GRAAFIUS detexit primus, & plura obscura explanavit.

Hoc ta utilissima aut primus habet, aut ornavit pulchrius. Testis certe fabricam, vascula excretoria, epididymidis ortum, melius quam ullus alius Auctor expressit, sinusque mucosos urethræ, etsi breviter tetigit, minime tamen ignoravit.

(*a*) Ex ira, ob jurgium minime decorum cum *SWAMMERDAMIO* obiisse juvenem an. 1673. lego. Nam *SWAMMERDAMIUS* in iis ipsis partibus genitalibus solita cum industria occupabatur, in quibus primus veram caussam erectionis positam in effuso sanguine per experimentum invenit in *Prodromo* suo.

(*b*) Etiam apud WVetstenium exstant 1705. 8. Icones primæ editionis 1668. utique nitidiores sunt.

J. THEOD. SCHENK de partibus generationi inservientibus masculis, Jen. 1662. 4.

H. MEIBOM in Diss. *de motu vasorum*, 1668. testes solis fibris, non glandulis fieri, recte docuit; & corpus in medio cæcum habere.

In *Phil. Transf.* testium fabricam exhibet *J. CLARKE* n. 35. *VADLIUS DATHIRIUS BONCLARUS* sive *CLAUDIUS UBERIUS* in *Phil. Transf.* n. 42. dedit iconem testis aprugni, in quo corpus Highmori pro vero canali describitur, a radicibus propriis habente semen, reddente in epididymidem. De testium filamentis etiam agit *D. KING* n. 52.

Continuatio vasorum testis cum vasculis epididymidis in vipera n. 144.

GARDENI theoria vermiculorum, quæ vulgo *LEEUWENHOEKIANA* dicitur, habetur n. 191.

WALLER vascula epididymidis *ratti* evidentissima, & vesiculas seminales & glandulas ad extremum penem n. 196.

MORLAND n. 283. de secretione seminis.

A. de *MARCHETTIS* experimentum in cane profert, quo demonstrat epididymidem verum semen fecundum generare n. 307.

C. MORTIMER pro anastomosi arteriarum spermaticarum cum venis dixit *Phil. Transf.* n. 415.

D. de *SUPERVILLE* de animalculis seminis n. 466.

Urethræ diversæ diametri *LE CAT* n. 460.

J. JAC. WEPFER in E. N. C. *Dec.* I. *ann.* 3. *obs.* 167. ex ariete aliisque animalibus descriptionem harum partium dedit, in qua bulbum urethræ, glandulasque in ejus membrana habet.

R. J. CAMERARIUS memorabile experimentum habet de vasis lymphaticis per inflatas vesiculas seminales turgentibus E. N. C. *Dec.* II. *ann.* I.

HIERONYMI BARBATI Liber *de formatione fetus* prodiit Patav, 1676. 4. Vitiosus est loquax, habet tamen proprias opiniones solum serum in arterias pampiniformis corporis venire. Albugineæ laminas tres facit, corpus Highmori vero cæcum cum intus contentis vasculis.

GUERN. ROLFINK admiranda anatomica de organorum genitalium structura admiranda in utroque sexu, Francof. & Lips. 1686. 4. Idem opus est, quod cum femininis organis recensui.

JOH. MERY in *Progrés de la Médecine*, 1697. musculos erectores penem deprimere recte vidit, etsi cellulosis fibris corporum cavernosorum id officium non optime dederit. Glandulas etiam inter acceleratores & prostatas, quas vulgo *COWPERO* tribuunt, primus omnino vidit, ut apparet ex *JOUR. DES SAV.* 1684. n. 17.

Mr.... in *sur la structure des organes des deux Sexes, destinés a la génération*, Parisiis 1696. 12. superfetationem statuit.

DAN.

Hoc Libro cognito legendus est de organis virilibus Professor ille Patavinus LEAL LEALIS (a), cujus rarissimus Tractatus Patavii editus est, titulo περὶ τῶν σπερματιζόντων ὀργάνων, qui egregia experimenta anatomica continet, & singularia observata, neque venalis reperiebatur. Nunc autem de novo impressus est mea cura Lugduni Batavorum anno 1707. apud van der Linden, & invenitur post opera Eustachii eodem anno edita.

Præterea de iisdem partibus habemus GUILIELMUM COWPERUM (b), gra-

DAN. ASMANN de seminis virilis generatione & vitiis. Traject. 1696. 4.

(a) *LEAL LEALIS* περὶ σπερματιζόντων ὀργάνων *in viro*, Patav. 1686. 12. mihi non eodem, quo *PRÆCEPTORI*, pretio est. Dictio theatralis & nimis florida: errores multi, ut anastomosis arteriæ spermaticæ cum vena, rectius refutata a *GRAAFIO*, a *DIONYSIO Tr. général des accouchemens*, aliisque; ductus Highmori cavus, cui vasa & sanguinea & lymphatica inferantur; osculum vesicularum spermaticarum unicum. Pleraque desumta ex ariete.

BERNARDINO GENGA in *anat. chirurgica* sinum in principio glandis definivit, in quo sedes sit gonorrhœæ.

NICOLAUS HARTSOEKER vermiculos seminales annorum 18. juvenis invenit an. 1674. (*Extrait critique*, &c.) anno vero 1678. demum revelavit in *Journal des Savans* n. 30. inventionis tamen honorem etiam ab Academicis Gallis, parum sibi faventibus, retulit. De iisdem observationes suas protulit in *Dioptrice* & in *Journ. des Sav.* 1695. & in *Remarques* & alibi. In *Extrait critique* istis animam plasticam admittit, quæ ea animalcula formet, & se tuetur contra *LEEUWENHOEKIUM*, ejusque malam fidem excusat. Utriusque opusculi editio nostra est 1730. Hagæ excusa.

ANTONIUS VAN LEEUWENHOEK an. 1677. se ab *HAMMIO* Libri de *herniis* Auctore observationem vermiculorum habere refert. Eo pertinent ejus observationes *Phil. Transf.* n. 142. 145. (ubi ovaria refutat) 196. 255. 268. 270. 284. 307. 323. 331. 336. ubi fatetur non fuisse vermiculos, quos in ostreis viderat, & testacea parere absque maribus, n. 380. & per omnia opera dispersæ plurimæ. Systema observationibus superstruxit, quo everteret ova Malpighiana, & primordia hominis unice in semine masculo poneret. Id ornavit magis *GARDENIUS*, & *BOERHAAVIUS*. Idem in Epistolis Physiologicis 31. & 41. de fabrica robusta epididymidis observationes habet.

DIONYSIUS van der *STERRE* in Libro *de generatione ex ovo*, Amstelod. 1687. 12. argumenta varia contra vermiculos protulit, tum *GEUDERUS* in L. *de fermentatione*, Amstel. 1689. 8. jam citato. Et ille quidem etiam in muliebri liquore genitali animalcula se vidisse adfirmat. Porro *RAIUS* in *wisdom of God* contra *LEEUWENHOEKIUM* scripsit, & ideas plasticas defendit. Contra eundem *LEEUWENHOEKIUM LISTERUS* multis locis & in *Philos. Transf.* n. 244. & in Tractatu *de conchyliis bivalvibus*, & *VATERUS* in *Phys. ref.* & *LYONNET* in *théologie des insectes*, & *LAUNAI* in Libro *de generatione*, & *VERHEYENIUS* & *BLAIRIUS botan. essais*, & *MAITRE JEAN de la forme du poulet*, & *BOURGUETUS* in *epistolis philosophicis*, & Auctor Libri, cui titulus *Venus physique*; & *P. ANGO* in *quæst. med. an homo a vermibus*, Cadomi 1711. 4. * & *VALISNERIUS* in operibus alias citandis, & *LANCISIUS* in *epist.* quæ exstat cum *VALISNERIO*, & alii scripserunt.

PETRUS MASSUET Vermiculorum Leeuwenhoekianorum opinionem probabilem censet in sua Dissertatione Medica *de Generatione ex Animalculo in Ovo*, Leidæ an. 1729. edita, cum Iconibus Animalculorum seminalium, Embryonum humanorum, Gyrinorum, &c. huc spectantibus.

De iisdem vero vermiculis fuse egit *CL. BUFFONIUS* in T. II. *de l' histoire naturelle*, & *CL. TURBERVILLE NEEDHAM* in *nouvelles observations microscopiques*, & videntur evincere, nihil esse nisi microscopica animalia inferioris ordinis, non hominis primordia. *DALENPATIANUM* autem homuncionem, pictum in *Diario Eruditorum*, esse jocum *FRANCISCI PLANDADE* auctor est *ASTRUCIUS de lue vener.* p. 1002. 1003.

(b) *GUIL. COWPER* in *myotomes* minoris *appendice* theoriam erectionis, vasa penis lympha-

 tica

ejus nempe bina opufcula (de organis virilibus loquor.) Unum reperitur in *Myographia* ejus *reformata*, ubi ad finem plura de ftructura membri virilis & ejus glande habet. Alterum Tractatus eft *de glandulis urethræ* in 4. Londini editus, qui rarus utcunque eft. Ibi etiam de glandulis huc fpectantibus obfervationes habentur. Eædem obfervationes hujus viri inveniuntur in *Actis Societatis Anglicæ*.

Poft COWPERUM legi meretur MORGAGNI, ille clariffimus Patavinus Profeffor anatomes. Opus Patavii eft editum an. 1719. duobus voluminibus cum figuris, & titulus eft *Adverfaria anatomica*, ubi multa continentur rara, & ab aliis Anatomicis prætermiffa. Iterato impreffus eft ille Liber Lugduni Batavorum in 4. an. 1723.

Tunc videatur CL. RUYSCHIUS (*a*) in fuis obfervationibus. Is enim primus reperit caput penis effe unice productionem fpongiofam urethræ, neque hoc caput quidquam communicare cum corpore penis, fed urethram productam ad finem corporum nervoforum reflexam & expanfam facere caput penis. Nobile eft inventum, & ipfi viro foli debetur. In *Thefauris* etiam multa egregia circa hanc rem habet.

De teftibus UBERIUS DATHIRIUS BONCLARUS (*b*) fcripfit in Italia, in

tica, cum iconibus proponit, & aliqua in *GRAAFIO* carpit. *TYSONIS* glandulæ odoriferæ ibi defcribuntur. In *append.* ad *anthropographiam* habet iconem veficularum bulbique fui. In Tractatu denique quo *glandularum nuper detectarum earumque ductuum defcriptio* continetur, Lond. edito, 1702. 4. Glandulas duas *MERYANAS*, jam in n. n. 258 *Phil. Tranf.* defcriptas (an. 1699.) pro novis, & tertiam, parum hodie notam, defcribit, cum nitidis iconibus.

N. VENETTE in fæpe recufo Libro fpurca multa ad excitandam libidinem habet, veri experimenti parum.

PHIL. VERHEYEN experimenta, analyfes chemicas, finus urethricos, & alia habet in nuperioribus editionibus.

In *Mémoires de l'Acad. Royale des Sciences*, D. *LITTRE* egit de urethra, ejufque mufculis, glandula nova, (quam antiproftatam vocat, nos ignoramus) erectionis caufis, corporibus cavernofis, glandulis præputii, &c. 1700.

DUVERNEI de generationis partibus mafculis ibid.

L. S. SCHMIEDER de feminis ad fanguinem regreffu, A. E. Lipf. T. V. *Sect.* IX.

(*a*) *FRID. RUYSCHIUS* in omnibus operibus plurimum his partibus lucis attulit, cellulofam internam, parum notam, filamenta teftis oftendit, corpus cavernofum urethræ, non equidem ignotum, cum glandis cavernofo corpore continuari recte monuit, papillas penis pulchre exhibuit, in fcroto feptum, fed id minus ad naturæ mentem, defcripfit; in pofthuma denique icone, quam pictam dedit *ADMIRALIUS*, ductus urethræ mucofos exhibuit, magnos & parvos

(*b*) Vide in *Phil. Tranf.*

J. JAC. RAU epiftola de fepto fcroti dua ad RUYSCHIUM, Amftel. 1699. 4. demonftrat ante *RUYSCHIUM* feptum fcroti notum fuiffe.

J. G. FREUND de femine mafculino, Altdorf. 1698. 4. *

STEPHANI FRANCISCI GEOFROI quæftio medica an hominis primordia vermes, Parifiis 1704. 4. cum *materie medica* pofthuma recufa continet argumenta pro vermiculis, pro fexu plantarum.

JOH. DEPINEY PESCHARD an homo a vermibus, Parif. 1705. 4. PL. *

JOH. FANTONUS in *Differtationibus anatomicis*, Turini an. 1745. recufis in 8. varia, ut reliqua, ita etiam in his partibus notatu digna obfervavit. Darton recte negat mufculum effe, &c. Ad litem etiam inter *MORGAGNUM* & *TERRANEUM* legi debet.

DES

in Aula Hetrusca. Si addantur LEAL LEALIS Opera, perfecta habebitur descriptio harum partium.

DES NOUES in fossa penis duos glandularum ordines cum suis canalibus secretoriis descripsit, in epistolis an. 1706. editis.

ANTON. DOMENICO del *PINO pensieri sopra la generazione dell' Uomo*. Lucca 1706. 4.*

J. B. MORGAGNUS in III. & IV. *Adversar.* penis ligamentum, neglectum a nuperis, glandulas coronæ penis, majores sinus urethræ virilis, musculos eo pertinentes aut invenit, aut exquisitius descripsit.

Laudari solet figura urethræ humanæ, quæ continetur in *ALGHISI* Libro *de lithotomia*.

LAUR. TERRANEUS de glandulis novis ad Urethram virilem, Turin. 1709. 8. Leidæ 1721. 8. Describit tum *MERYI* aut *COWPERI* glandulas, tum minores folliculos urehtræ virilis, & ex homine & ex animalibus variis. De sede Gonorrhœæ & moribs partium non inutilia habet. Ob sinus urethræ inventos in controversiam incidit cum *MORGAGNO*. Eas vero glandulas, quæ *COWPERO* tribui solent a *TERRANEO* annis 1698. 1699. ostensas esse, *J. B. BIANCHI* testis est *Memor. di Valentuom.* III. pag. 124.

PHIL. HECQUET, *Ergo ut virginitatis ita virilitatis certa indicia*, Paris. 1713. 4.

J. B. BIANCHI apud *MANGETUM* solitariam glandulam absidentem bulbo urethræ se demonstraturum promittit.

R. WILH. BUSSIUS de adstitibus virilibus, Erfurd. 1715. 4.

GIUSEPPE VIDUSSI motivi di dubitare intorno la generazione de' viventi, Venet. 1717. 12. Videtur D. Theologiæ fuisse. Pro generatione æquivoca pugnat, ob vermes in putrefactis corporibus repertos, qui absque ovis proveniunt, & vermes morbosos absque parente natos, & formationem fetus fermentationi particularum tribuit, & seminis utriusque miscelam statuit.

J. F. NICHOLSON cum *modern siphilis* edidit descriptionem partium genitalium utriusque sexus Lond. 1718. 8.

MART. SCHURIG. spermatologia, item *de castratione*, *de hermaphroditis*, &c. Francof. 1720. Compilatio, nec ex bonis Auctoribus, & nullo cum collectoris judicio.

LAURENTIUS HEISTER ligamenta penis lateralia pro perpetuis jam in Libro *de incrementis anatomes* an. 1720. proposuit. In posterioribus editionibus compendii venas superficiales penis depinxit. Glandulas etiam vesicularum seminalium ex proprio experimento dixit, & testiculum ab epididymide separatum delineavit.

ANT. VALISNIERI della generazione dell' uomo, Venet. 1721. 4 & Germanice, Lemgoviæ 1739. 8. Fere unice contra vermiculos & systema *LEEUWENHOEKII* scripsit. Pauca hic nova aut propria habet *VALISNERUS*, & magis in ratiociniis occupatur. Idem in *GAL.* di *MIN.* T. VI. *LEEUWENHOEKIUM* refutat, descriptiones falsas ipsi imputat, &c.

L. BOURGUET in *Bibliotheca Italica* T. IX. sibi tribuit, quod *VALISNERIUM*, vermiculis deditum, ad evolutionem ovorum, traduxerit.

Eunuchism displayd describing the different sorts of Eunuchs, Lond. 8.*

ANTONII MARIÆ VALSALVÆ rudimentum inventi ductus a capsulis renalibus euntis ad ovaria & testes, a *CL. TEICHMEYERO*, *RANBYO Phil. Trans.* n. 387. varie ornatum, nunc ex posthumis *MORGAGNI* Epistolis novimus esse meram cellulosam telam.

B. DAV. MAUCHART Disp. *de hernia incarcerata*, Tubing. 1722. 4. habet descriptionem scroti.

J. DOMINICUS SANTORINI multa minutius in *observationibus anatomicis* de musculis virilium genitalium habet. Venas, non satis puto repletas, sinus vocat.

EL. CAMERARIUS de generatione hominis ex verme, Tubing. 1723. 4. Diss.

J. B. PAITONI in *I. discorso Accademico della generazione dell' uomo*, Venet. 1722. 4. sequitur *VALISNERIUM*, & vermiculos nihil facere ad futurum fetum, esse vero naturales seminis hospites fuse demonstrare satagit.

CL. MENZ in Diss. *de paradoxa generatione ranarum*, Lips. 1724. 4. observationes aliquas a *SWAMMERDAMIO* inceptas, & in A. E. 1685. repetitas, de tumore in pollice ranæ maris qui non reperiatur in pollice feminæ ita auxit, ut credat posse pro pene haberi, & eo forte abire ductum aliquem deferentem obscurum. Ovaria etiam ranarum describit.

In

In *R. BRADLY philosophical account of the vvorks of nature* etiam vermiculorum habentur observationes, & apud COWPERUM, CHESELDENIUM in *anat. of human body* alibique in microscopiorum Auctoribus.

WILLIAM RUTTY *treatise on urinary passages*, Lond. 1726. 4. Ex DOUGLASSIO habet insertionem fibrarum longitudinalium vesicæ in prostatam, ex MORGAGNIO alia, ad sinus urethræ observationes, &c.

J. G. DUVERNOI in *Actis Petropolitanis* eorumque T. II. penem Elephanti fuse & eleganter describit, nervos maxime venasque & arterias, & displicere sibi demonstrat theoriam erectionis vulgarem.

HENR. FRANC. LE DRAN in suo *parallele de la taille* omnino ad has partes, quas breviter & simpliciter descripsit, legendus est. Pingit ligamenta vesicæ, describit ligamentum interosseum pubis, etiam a DOUGLASSIO in *appendice ad Tractatum de apparatu laterali* dictum, negatum a CL. JOSIA WEITBRECHT in *syndesmologia*.

WILH. COCKBURNE in editione IV. Libri de Gonorrhœa, cui titulus est *The symptoms nature cause and cure of a Gonorrhœa*, London. 1728. 8. lacunas urethræ innumerabiles esse, omnes inter se & cum vasis partium genitalium communicare, esseque sedem Gonorrhœæ, & icones penis addit, eas, quæ etiam cum coloribus suis pictæ exstant, ut ex *B. PL.* confirmor.

HENRICUS BASS in *observationibus anatomico chirurgicis* iconem dedit & descriptionem vesiculæ seminalis, in qua anulum quendam describit, mihi non visum.

H. B. JUCH de animalculis spermaticis, Erfurt. 1731. 4.

SENNAC in nuperiori editione *tentaminum physicorum* recte negat Glandulam tertiam Covvperi. Vermiculos refutat, de generationis negotio ampliat.

J. B. WINSLOW, semper & ubique laudandus, vaginas vasorum spermaticorum etiam seorsim describit in Ep. ad MORAND. p. 315.

ALEX. MONROO in *Edimburgensium* Tom. V. veram sententiam de omnis muscularis fabricæ absentia a darto, deque natura septi scroti primus aperuit.

GEORGIUS MARTIN ibidem T. V. anastomosin arteriarum spermaticarum cum venis recte refutat.

A. F. WALTHER in *anatome musculorum tenuiorum*, Lips. 1731. & *de collo vesicæ virilis*, Lips. 1745. musculos partium genitalium eorumque utilitates describit. Idem in A. E. 1725. de cellulosa scroti fabrica penisque occasione sarcoceles verba facit.

GOTTFRID. HENR. BURGHART de terminis pubertatis, Francof. Viadr. 1736. 4.

J. MATTH. GESNER Ψυχαὶ Ἱπποκράτους Gotting. 1737. 4. continent commentarium in I. Libro *de diæta* qui exstat inter Hippocraticos, quo docte, ut solet, evicit, Auctorem ejus Libri seminum perennitatem, & de corpore altero in aliud æternam migrationem alternamque involutionem & evolutionem notas habuisse.

ABRAHAM KAAU in Libro *de impetum faciente Hipp.* multa habet, quæ huc pertinent, totus LEEUWENHOEKIANUS, ut & in epididymide demum nasci vermiculos, & coire, parere, etiam immatura reperiri & alia hujusmodi doceat.

In *Anonymi dilucidationibus de origine animæ & malo hereditario*, Holmiæ 1740. 8. Systema vermium defenditur.

CL. LIEUTAUD de more legi potest, maxime ad musculos.

J. FRID. CASSEBOHM in posthumis multa huc habet. Highmori corpus cæcum & foraminulentum facit, membranam describit, quæ epididymidem obvolvit; tum darton, veram cellulosam esse recte docet, iter testium exponit, quo sensim ex abdomine in scrotum veniunt, quem lege.

J. G. GUNZ in Libro *de calculo* ob observationes in musculis erectionis, & in Libro *de herniis* legatur, ubi equidem Darti naturam musculosam defendit, a nobis non inventam; cremasterem, præterea vaginas cellulosas peritonæi describit.

Auctor *Essay on comparative anatomy* ut de aliis partibus, etiam in istis classes animalium, & varias causas diversitatis rimatur.

CL. TABARRANI in *memoriis Luccensibus* aliqua habet de glandulis urethræ.

J. FRANCISCUS ISEZ in Thesi Parisiis defensa an. 1743. *an Vena spermatica structura secretionem seminis faciat*, lentorem parere credit eam venam, ut fiat subtilius.

TUR-

TURBERVILLE NEEDHAM in *microſcopicis obſervationibus*, quas in claſſe phyſica citavi, vermiculos habet pro machinis, quæ vim ſuam demum certis cum circumſtantiis expediant & demonſtrent.

FRANC. IMBERT Diſſ. *de la génération*, Monſpel. 1745. vermiculos pro putredinis effectu habet, & alia contra *LEEUWENHOEKIUM* adfert, non validiſſima.

ERN. ANTONIUS NICOLAS in Libro *von der erzeugung der kinder*, Hall. 1746. 8. ſuas de vermiculis ſeminis obſervationes adducit.

J. PHIL. LAUR. WITTHOFF commentarii duo ad ſyſtema Leeuvvenhoekianum, Leid. 1746. 8. *LEEUWENHOEKII* rationes exponit, adfert contrarias, nec epigneſin pro certa, ſed epecheln docet.

Anonymus Auctor Libri *Venus phyſique* plurima huc pertinentia habet, vermiculos] ſtatuit ad motum factos eſſe, generationem explicat per attractionem partium ſimilium in utroque ſemine, argumento hybridum, & productionem varietatum novarumque ſpecierum conatur explicare.

GEORG. DETHARDING de glandula inguinali, Roſtok. 1746. 4.

CL. HEIN in *Acad. Berol. Actis* T. I. theoriam *GESNERIANAM* fuſius ornat, & ipſam polypi reparationem per animalcula explicat de ſemine aut humoribus animalis inſecti reſorbta, & ex latere polypi erumpentia.

CHRISTIAN GOTTLIEB KRAZENSTEIN von des erzeügunge der vvürmer in menſchlichen korper, Hall. 1748. 8. vermiculos ſeminales defendit, & ſtatuit propagari.

In diſſertatione *BIANCHI* quæ prodiit in T. III. collectionis opuſculorum *de' Valentuomini* variæ exſtant obſervationes de muſculis genitalium virilium, glandulis, oſtiolis ſeminalibus, ſcroto, &c.

In *SCHLICHTINGII ſiphilide* cum femininis etiam maſcula organa deſcribuntur.

J. JAC. ROHT de fecundatione abſque conſuetudine viri, Argentor. 1748. 4.

JAN MONNIKHOFF ontleed en heelkundige ſaamen ſtelling... van de byzondere plaatzen... der ſcheurzels, Amſtelod. 1750. 8. Deſcribit organa inprimis maſcula in quibus herniæ fiunt.

In editione ultima (1748.) Libri cui titulus eſt *obſervations ſur les Maladies de l'Urethre par JAQUES DARAN*, habetur duplex picta penis icon, quarum altera ſinus urethrici & ductuli proſtatici repræſentantur.

Plures, qui de toto generationis ſyſtemate egerunt, inferius ſubjiciam. Ego vero in Progr. *de viis ſeminis*, Gotting. 1745. & nuper in *Phil. Tranſ.* oſtendi veſicularum ſeminalium veram fabricam, quæ inteſtini ſimilis ſit, cui alia cæca inteſtina etiam ramoſa inſerantur. Deinde rete vaſorum ſeminalium teſtis, vaſaque quæ ex teſte exeunt, poſt *GRAAFIUM*, vulgo ignorata, reſtitui & declaravi.

CAPUT XIII.

De Feminarum Organis Genitalibus.

PRimo legatur REGNERUS DE GRAAF (*a*), optimam enim dedit ideam de partibus illis oculo non denudandis.

Sed præterea multa egregia circa ſtructuram vaginæ, uteri, utriuſque oris, tubarum

(*a*) De *GRAAFIO* vide ſuo ordine.

Fuſior multo & difficilior eſt hiſtoria generationis quæ ad mulieres pertinet. Quare omiſſis infinitis eo pertinentibus obſervationibus majora unice ſequemur.

EMPEDOCLES interius fetus involucrum ἄμνιον χόριον vero dixit, quod exterius ponitur, *POLLUCE* teſte.

HIPPOCRATIS pluſculi Libri huc pertinent, vel certe qui *HIPPOCRATI* vulgo tribuuntur. Ita mechaniſmum, quo corpus humanum ſtruatur, deſcripſit in Libro περὶ γονῆς, & in eo περὶ ἀρχῶν καὶ σαρκῶν ingenioſa utrinque hypotheſi uſus, tum περὶ παιδίου ἀνθρώπου, quo

quo Libro à *GALENO* modo veris, modo ſpuriis accenſo; celebre illud; ovum humanum deſcribitur, an ſatis verum? cum certe ſeptimo die ea mole eſſe nequeat, & alia iterum theoria generationis proponitur. In Libro II. γυναικείων clitoridem cum columnæ nomine deſcribit. Libri vero *de ſeptimeſtri & octimeſtri* fetu omnino ſpurii ſunt, (etiam a *CL. TRILLERO* repudiati in L. περὶ ἀνατομῆς) & auctoritatem minime merentur, quam apud Juriſconſultos nacti ſunt. In eos exſtant commentarii *JOH. LALAMANTII*, Lugd. 1571. 8. 1588. 8. * *DOUGL.* Ita neque Libri περὶ ἐπικυήσιος genuini ſunt, neque de *ætate*. In Libris 5. de genitura, & natura pueri exſtant *JOH. GORRÆI adnotationes*, Pariſ. 1545. 1564. 4. *DOUGL.* * Quæ *DIOCLES* ſcripſit, ea interciderunt. Cotyledones certe in utero ſtatuit in ὑπομνήμασι περὶ ζωογονίας, *SORANO* citante.

Citatos Libros *HIPPOCRATIS* περὶ γονῆς, περὶ ἀρχῶν καὶ σαρκῶν, & περὶ παιδίου ἀνθρώπου ſpuriis certe ob tautologiam aliaſque rationes accenſet *MEIBOMIUS de jurejur. HIPP.* p. 144.

Liber περὶ γονῆς ſeu de genitura cum *NICANDRI* theriacis exſtat cum *GORÆI* operibus omnibus Pariſ. 1622. fol. cum ejus *CL.* viri adnotationibus, deinde a *JOD. WILLICHIO* Refellano verſus cum notulis, Baſil. 1542. 8.

J. LALAMANTII dicti commentarii in Libros *HIPPOCRATIS de ſeptimeſtri & octimeſtri* fetu novam habent verſionem *LALAMANTII*. Una prodierunt etiam *ſcholia* in Librum *de ſeptimeſtri & octimeſtri fetu*, ex more ſeculi ſcripta, & *GALENI* fragmentum in Libro *de fetu ſeptimeſtri* quod ſpurium videtur.

J. GORRÆI adnotationes in libris de genitura, & natura pueri recuſæ etiam exſtant Pariſ. 1622. fol.

ARISTONIS SAMII de generatione locus non magni momenti exſtat apud *A. GELLIUM*.

ARISTOTELIS Libri *de hiſtoria*, & *partibus Animalium* omnino toti legi merentur. Minime mala hiſtoria incubationis, & ovi bona deſcriptio habentur *hiſt.* VI. c. 3. & L. VII. ſitus fetus humani verus, & perfectionis, quæ ſenſim in partibus fetus apparet, explicatio ut omnino Auctor ſit epigeneſios. Atretas earumque ſanationem recenſet.

HEROPHILUS tubas etiam habet, quantum ex paucis ejus verbis judicare licet.

RUFUS EPHESIUS tubas uterinas habet, & deſcriptionem partium genitalium Capræ. Clitoridem etiam nominat.

SORANUS EPHESIUS in paucis, quæ de ejus operibus ſuperſunt, utiliter cotyledones in humano fetu nullas eſſe demonſtravit, & uteri bonam deſcriptionem dedit, & clitoridis. Hymenem negavit. Hujus viri Librum περὶ μήτρας καὶ γυναικείου αἰδοίου editum habeo, Pariſ. 1554. 8. Aliqua *LYCUM* de utero ſcripſiſſe ex *SORANO* apparet.

CL. GALENUS duos de ſemine Libros plurima certe cum curioſitate ſcripſit, & alium *de vulvæ diſſectione*. Et his quidem non valde profuit, cum dubiis & obſcuris verbis uteri humani nunquam ſibi viſi, & uteri ruminantis animalis deſcriptionem confundat, auctorque ſit minime laudabilis illius opinionis vulgo receptæ, feminam eſſe marem introverſum (conf. *VESAL.* p. 669. &c.) Ovale tamen foramen ſatis bene in Libro XV. *de partium utilitate* deſcripſit, & arterioſum ductum, in Libro VI. *de placitis HIPP.* & *PLAT.* experimentum habet de pulſatione arteriarum umbilicalium, quam demonſtrat unice a fetu pendere. Ejus etiam ſunt Libelli *de fetuum formatione: an omnes particulæ animalis quod in utero eſt, fiant ſimul: an animal ſit, quod in utero eſt: de ſeptimeſtri partu*. Seorſim editus per *J. CAJUM*, Baſil. 1557. 8.

Inter muliebrium Auctores *MOSCHION* aliquam anatomen habet, & iconem cum literis, antiquus Auctor, qui Methodicus fuerit.

EROS manifeſtiſſime ſpurius eſt, & Salernitanus procul dubio Medicus, cum mulierum Salernitanarum mores citet.

CONSTANTINUS AFRIC. Libro de *coitu* nihil utile habet.

JULII OBSEQUENTIS Prodigiorum Librum cum *POLYDORO VIRGILIO de prodigiis* L. III. & *J. CAMERARII de oſtentis* L. II. Lugduni 1553. editum huc, ut originem plurimorum monſtrorum, excitare viſum eſt.

Arabes nihil addiderunt, Clitoridis tamen cognitionem conſervarunt (*AVICENNA* inprimis poſt *PAULUM*), quam ipſe ignoravit *VESALIUS*, & ad morbum retulit (*Examen obſ. Falliop.* p. 143.)

ALBERTUS, qui vulgo magnus vocatur, Liber *de ſecretis mulierum*, Auguſt. Vindel. 1489. 4. Antvverp.

barum FALLOPIANARUM, jam habemus apud VESALIUM (*a*). Tubarum

Antvverp. 1538. 8. Amstelod. 1648. 8. Francof. 1615/ 8. &c. a Q. *APOLLINARI* versus anno 1585. 8. Germanice prodiit.

THOMÆ de *GARBO Expositio super capitulo de generatione embryonum 3. Canon Fen 28. AVICENNÆ* Venet. 1602. fol. cum *JAC.* de *FOROLIVIO*, *super eodem* argumento commentario prodiit.

JACOBUS CARPENSIS Hymenem habet, non quidem *GALENO* dictum, sed tamen non ignotum veteribus, cum sit negatus ab *ORIBASIO* & *SORANO*: *IDEM* non duas, sed unam umbilicalem venam esse primus monuit.

NICOLAI LEONICENI de virtute formativa, Basil. 1529. 8. cum aliis opusculis.

ANTONII MARTINEZ de la complexion de las mugeres, Madrit 1529. 8. *ANT.* *

JASON a *PRATO* cujus Liber Antvverpiæ dicitur an. 1524. editus esse, (mihi enim Amstelodamensis tantum editio ad manus est 1657. 12.) scripsit *de uteris* Libros II. & *de pariente & partu*. *Merus* ex veteribus mythologus, absque ulla propria fruge.

JOH. de *KETHAM de matrice & impregnatione*, Venet. 1495. fol. 1513. fol. iconem primam uteri tradit.

MICHAEL SCOTUS de hominis procreatione, Paris. 1508. 8. *DOUGL.*

JACOBUS SYLVIUS de mensibus Libellum scripsit, Basil. 1556. 8. recusum cum operibus omnibus. Præter paucas observationes feminarum præcocium, &c. vix quidquam habet. Sed in variis dissectionibus, quæ Venetiis an. 1561. 8. prodierunt partes genitales feminarum, & fetus variorum animalium minime male descripsit.

EUCHARIUS RHODION de partu hominis & quæ circa ipsum accidunt, Francof. 1537. 1544. cum ic. * *DOUGL.*

Idem est procul dubio *EUCHARII ROESLIN ebstands arzney buch oder schvvangerer frauen Rosengarten*, cujus multæ editiones sunt, adjectis etiam *BONACIOLI*, & aliorum similibus libellis. Et idem esse suspicor *THOMÆ REYNOLDT the birth of manckind other vvise the vvomans book*, Londin. 1540. 4. 1545. 4. *AMES*.

NICOLAI de *HAULTEAS de contemplatione naturæ humanæ, nempe de formatione fetus in utero*, Lutet. 1555. 8. *DOUGL.* *

LUDOVICI BONACIOLI Liber *de conformatione fetus* anno, mihi non satis noto, primum impressus, tum Argentorati 1537. 8. Basileæ 1566. 4. & Leidæ an. 1641. 12. recusus cum *PINÆO* & cum antiquo nomine *Enneas Muliebris* in *Gynaceis Wolfii* editus. Clitoridem ab eo viro restitutam esse laudat J. *DOUGLAS* & *DE NEUFVILLE*. Cæterum rhapsodiam fere non magni momenti habet.

J. FERNELIUS ovum humanum descripsit Libro VIII. c. 10.

JOH. DRYANDER sinus mucosos sive foramina duo in extrema parte vulvæ habet.

N. MASSA monstri dedit descriptionem.

C. STEPHANUS Clitoridem habet, & uteri spongiosos & anfractuosos sinus, & Libro III. c. 7. quibusdam lineis valvulas vicinas urethræ expressisse videtur. Idem post *ORIBASIUM*, & post eum Galli omnes, hymenem negaverunt adesse. Secuti enim sunt eum *PAREUS*, *LUD. VASSÆUS*, *PINÆUS*, *MAURICEAU*, *DEVAUX* (*de l' art de faire les raports*) *DIONIS*, *LAMOTTE*, aliique,

FRANCISCI NICONISII de fetu nato ex uxore marito absente per sexennium; Cracoviæ 1541. 8. *

(*a*) *A. VESALIUS* hic minus profuit, quam alibi, cum enim gravidam feminam nunquam secuisset, quo tempore magnum opus edidit (*examen obs. Fall.* p. 154. & *de rad. Chin.* p. 207.) figuras eo & ad fetum pertinentes ex brutis animalibus sumpsit. Uterum etiam humanum ita pinxit, ut & ipsa cavitas male appareat, & ovaria tubasque, ni fallor, ex brutis admisceat. Eo deterior vero is error fuit, quod in omnes fere recentiorum Libros transiverit, ut qui *VESALIUM* universi exscripserint. Hymenem tamen per plura experimenta restituit (*de ead. Chin.* p. 204. 205. 206.) Ova humana vidit, Foramen ovale satis bene descripsit, non item arteriosum ductum.

etiam uteri defcriptio apud FALLOPIUM (*a*) extat in *Obfervationibus anatomicis.* Hifce

MATTHIÆ CORNACIS hiftoria quinquennis fere geftationis in utero, &c. Vienn. 1550. 4.

MATTH. CORNACIS l. c. exftat etiam Bafil. 1464. 8.

JACOB RUEFF von der empfängnufs der menfchen, Tigur. 1554. 4. * *de conceptu & generatione hominis*, Tigur. 1554. 4. & Francof. 1580. 4. (*LEHM.*) 1587. 4. Parum utilis Auctor, figuras habet fituum morboforum, & monftra aliqua. Ridiculum eft, quod *LA FAYE* & *GARENGEOT* de eo laudant, circulationem nempe ipfi notam fuiffe, qui nihil fuper fortem ævi fui vel voluerit fapere. Monet *SCIPIO MERCURIALIS* compilaffe *EUCHARIUM RHODIONEM*.

J. RUEFF de conceptu & gener. hominis recufus eft Tiguri 1569. 8. tefte *PASCHALI*.

ALBERTI NOVOCAMPIANI Diff. *utrum cor an jecur in formatione fetus confiftat prius*; Cracoviæ 1551. 8. * *DOUGL.*

J. PHIL. INGRASSIA trattato di due moftri nati in Palermo in diverfi tempi con un ragionamento fatto fopra l'infermità epidemica dell' anno 1558. Palermo 1560. 4. * *MONGIT*.

MATTHIÆ CURTII de partu feptimeftri Liber exftat cum opufculis *de dofibus medicamentorum*, Venet. 1562. 8.

(*a*) Longe felicior *FALLOPIUS* tubas apud *GALENUM* varie confufas cum binis uteri brutorum animalium cornubus, primus follicite reftituit, clitoridem cum mufculo fuo, glandeque & præputio hymenem. In viis fanguinis fetui propriis erravit.

FORTUNII AFFAYTAT Librum *de hermaphroditis*, Venet. 1549. quo hermaphroditos dari, in utroque fexu fecundos, non bene adfirmatur, nondum vidi.

ANTONIO MARIA VENUSTI difcorfo generale interno alla generazione al nafcimento degli uomini, Venez. 1562. 8. Theoretice & fere theologice fcripfit.

Verum fuper omnes eminet induftria *B. EUSTACHII*, quantum ex duabus Tabulis XIV. & XV. colligimus. Mufculos clitoridis, fphincterem vaginæ, hymenem, vafa uteri, eaque artificiofiffime, vafa communicantia ligamenti teretis, tubas, uteri humani figuram, triangularem caveam, finus cervicis, finus vaginæ, Amnion chorionque, ovum caninum & vitulinum cum involucris veriffime depinxit. Allantoidem in homine non repeririri monuit

A. PAREUS in Libro *de hominis generatione* & in *adminiftrations anatomiques* aliqua habet, quæ huc pertinent. In adminiftrationibus de membranarum numero allantoidem delet.

A. PAREI liber citatus Gallice prodiit cum titulo *deux livres de chirurgie*; 1. *de la génération de l'homme & maniére d'extraire les enfans*; 2. *des monftres tant terreftres que marins*, Parif. 1573. 8. Habet anatomen practicam genitalium fetufque, monftra vero collectitia, fere, cum adjectis animalibus rarioribus. In collectione operum efficit libros XXIII. & XXIV. & plura adhuc capita habet de herniis, articulorum vulneribus, &c. quæ in ea collectione alibi fuo loco reperiuntur.

R. COLUMBUS monftra rarofque partus defcripfit.

G. CUNEUS apud *CARDANUM Variet.* Libro III. c. 77. primus diligenter fetum bicorporeum defcripfit.

C. GEMMA monftra aliqua & ova humana habet in L. *de natura divina characterifmis*.

THOMAS TYGEON Antimæologiam, *quo demonftratur obftetricibus non effe fidendum de virginitate & defloratione mulieris adultera teftimonium ferentibus*, Londini 1574. 8. *DOUGL.* *

J. BAPT. CARCANI Libri II. in quorum altero *de cordis vaforum in fetu unione pertractatur*, Ticini 1574. 8. recte corrigit & *FALLOPIUM*, qui foramen ovale omiferat, & *ARANTIUM* qui canalem fecerat, & *VESALIUM*, qui ductum arteriofum in foramen mutaverat. Valvulas Azygæ negat. Defcribit fatis bene utramque anaftomofin, fed directionem fanguinis per ductum arteriofum moti invertit. Valvulam eidem non bene adfinxit.

LACTANTII EUGENII de maris & feminæ generatione 1568. 8. *

VOLCHERUS COITER habet experimenta cum ovis incubatis. Corpora lutea primus defcripfit.

ULYSSIS ALDROVANDI Ornithologia, Bonon. 1599. 1605. in Libro XIV. ovi incubati obfervationes, & fatis bonam defcriptionem Partium genitalium Gallinæ ab *ULMO* diffectarum habet, cum multis iconibus.

DOMINICI TERELLII de generatione & partu hominis Libri II. Lugdun. 1578. 8. *

CLAU-

CLAUDII GUARDINI de partu 271. *dierum*, Ancon. 1573. 4. *MERCL.* *

PETRI de *PERAMATO de semine, generatione, spiritibus, conceptu in partum*, S. Lucar de Barramede 1576. 1590. 1596. fol. *DOGL.* * Partum quarto mense vitalem editum vidit, aut certe descripsit.

J. B. CANNANUS apud *AMATUM Cent.* I. *cur.* 27. monuit etiam in gemellis unam uteri caveam esse, leviter in dextram & sinistram divisam.

RENATI BRETONNAYAU de generatione hominis tractatus variis & multis observationibus refertus, Paris. 1583. 4. *

ALBERTINI BOTTONI de morbis muliebribus, Patav. 1585. 4. Libri II. Venet. 1588. 4. *DOUGLAS* & in *Gynaeciis*.

ANDREÆ HELLEPYRI de hominis conceptu, Ingolstad. 1582. 4. *

F. ROUSSET de partu caesareo sive *HYSTEROTOMOTOKIA*, Basil. 1588. 8. & 1591. 8. Opus eximium, non chirurgica sola, sed & anatomen peritonaei & partium genitalium & virilium & muliebrium, tum plurimos morbos organorum habet. Accessit editioni Basiliensi *JOH. ALBOSII* Senis 1582. 8. excusum opusculum cum titulo *Lithopaedii Senonensis in utero materno petrefacti* & *PROVANCHERII de lithopadio Senonensi annis* 28. *gestato* exiguus Libellus. Hi duo, Amstel. 1622. 12. recusi sunt sub nomine *Lithopaedii Senonensis*. Edit. *ROUSSETI* prima est Paris. 1581. (*DOUGL.*), alia 1590. 8. auctior. Exstat etiam cum Gynaeciis *WOLFII*.

EJUDEM ROUSSETI exstat *exercitatio medica assertionis novae veri usus anastomoseon cardiacarum fetus ex utero materno sanguinem trahentium in suos pulmones cordi praepositos*, Paris. 1603. 8. *

ALBERICI GENTILIS Liber *de nascendi tempore*, VVittemb. 1586. 8. *a*

PETRI UFFENBACH de generatione & interitu, Argentor. 1591. 4. *

JULIUS CÆSAR ARANTIUS de formato fetu, Venet. 1571. 4. Basil. 1579. 8. & Venet. 1587. 4. & cum *Observationibus anatomicis*, Venet. 1595. 4. Foramen in observationibus ovale describit, emendatius in hac posteriori editione quam in priori. Monuit priores anatomicos brutorum animalium uteros depinxisse: Sphincterem vaginae descripsit, mucumque ventriculi, & placentae membranam obversam utero. Primus anastomoses vasorum uteri cum fetus arteriis negavit.

In *MAUR. CORDÆI Commentariis* ad L. I. *muliebrium Hipp.* qui exstant cum Gynaeciis variae bonae observationes anatomico-practicae continentur. Negat discessum ossium pubis in partu, & diversitatem sceleti feminini.

C. VAROLIUS clitorides fere majores esse, quas pro hermaphroditis habeant, monuit. Quid ejus radices dorsales sint, quibus in principiis fetus alatur, id quidem non video.

SEVERINUS PINNÆUS (*PINEAU*) *de notis integritatis & corruptionis virginum & de partu naturali*. Paris. 1597. 8. Francof. 1599. 8. Leid. 1641. 12. &c. in qua editione quinque adjectae sunt figurae partium genitalium, quae in Parisina non reperiuntur, tum Francofurti & Lips. 1650, 12. Mala continet mista bonis, etsi eruditi certe Chirurgi opus. Fetus humanos varios, nisi fallor, non bene depinxit. Hymenem male exterminavit, & caruncula ipsi substituit, vestibulum tamen pudendi, & valvulas (partes a nymphis diversas). Ossa pubis in partu paulum discedere contra *MAURICIUM CORDÆUM* confirmavit. Observationes etiam varias adspersit. In lithotomia excelluit.

SEVER. PINÆI l. c. recusus exstat Amstelod. 1663. 12. Germanice etiam prodiit Erfurt 1724. 8.

MARTIN. WEINRICH de monstrorum ortu Comment. Breslav. 1595. 8.

DAVID KYNALOCH de hominis procreatione carmen. Paris. 1596. 4. Amstel. 1637. 12. *

DUNCANI LIDDEL de generatione hominis. Helmst. 1597. 4.

HORATII AUGENII quod homini non sit certum nascendi tempus: adjectum est Embryon petrefactum Senonense. Venet. 1595. 8. *MERCL.* *

ANDREÆ LIBAVII de vagitu expresso fetus in utero. Norimb. 1597. 4.

In *HIER. CAPIVACII*. operibus etiam Liber est *de virginitatis tam masculae quam femellae notis*, & alter *de fetus formatione*.

H. CAPIVACCII Libri *de fetus formatione* anonymam editionem Patavinam fol. possideo. Sed opusculum inutile est.

A. LAURENTIUS imaginarium canalem descripsit ab ovario in cervicem euntem, diversum ab illo Veterum.

Hisce addatur tractatus SWAMMERDAMII (a), Clarissimo TULPIO dicatus, & inscriptus *Miraculum naturæ*. Tum HIERONYMUS FABRICIUS *ab Aquapendente*, in Tractatu *de pullo incubato* (b), egregia enim, quæ eo spectant, habet, & plura ibi invenientur, quam a tam antiquo Auctore facile sperares. Hisce

BALDUINI RONSÆI de humanæ vitæ primordiis & affectibus hystericis Cento. Leid. 1594.

BALDUINI RONSÆI citati libri exstat etiam editio Leid. 1618. 8. Cæterum addimus, aliqua eum habere de partu, de semine, partibus generationis & monstris.

J. COSTÆI de humani conceptus, formationis, motus & partus tempore. Bonon. 1596. 4. Papiæ 1604. 4. (*MERCL.*)

TAB. HIPPIUS de corporis humani ex semine ortu. Lipf. 1597. *

JOH. LALAMANTII de mora partus in utero. Lugdun. 1599. 4.

Cæterum *gynæciorum* collectiones equidem non sunt penitus hujus loci, quarum prima Basil. 1586. 4. prodiit: alteram *ISRAEL SPACHIUS* edidit, Argentor. 1595. fol. Multa tamen ibi reperiuntur.

CHRISTOPHORI GUARINONII de generatione viventium Liber Francof. 1601.

M. ANTONII ULMI uterus muliebris. Bonon. 1601. 4. Anatomicæ peritiæ aliquod vestigium dedit in anatome uteri gallinacei, quæ exstat apud *ALDROVANDUM*. Hic vero nihil habet fere, nisi irritamenta libidinis, & arbitraria temperamenta uteri eorumque spurcissima signa, cum nonnullis eo pertinentibus. Hymenem negat.

SYLVII LAMCEANI de molæ generatione, fetus formatione. Rom. 1602. 8. *

MERCURIALIS de hominis generatione. Venet. 1597. fol. Francof. 1602. fol. Placita veterum absque propria observatione.

EJUSDEM monstrorum historia posthuma. Bonon. 1642. fol. Nauseosa compilatio, cum paucis propriis descriptionibus tripedum & quadrupedum pullorum. Monstra vegetabilia etiam continet.

FRID. BONAVENTURÆ de partus octimestris natura adversus vulgarem opinionem, Francof. 1601. fol.

J. JESSEEII a JESSEN de generationis humanæ periodis. Wittemb. 1602. 4. disp.

JOH. RIOLANI Lib. *de monstro Lutetiæ nato* Paris. 1601. 8. Anatome mediocris, Auctor credulus.

JOH. RIOLANI filii esse Librum *de monstro Lutetiæ nato*, non patris, ut alii voluerunt, constat ex privilegio.

EJUSD. Liber *de fetu* inter magna Opera exstat, quo dissectio feminæ gravidæ & alia utilia continentur. Idem in *Anthropographia* libero sermone & pruriginoso persequitur historiam genitalium muliebrium. Clitoridis musculos & ligamentum suspensorium sibi tribuit: urachum humanum cæcum esse monet: ossa pubis hiare confirmat experimento suo: hymenem contra malam descriptionem *PINÆI* restituit, fetum in ovario vidit.

EJUSDEM Discours sur les Hermaphrodites. Paris. 1614. 8. citatur in *B. THUANÆA*, cujus nullum vestigium alibi reperi.

RODERICI a CASTRO de universa mulierum medicina P. I. continet theoriam, anatomen nempe, ex aliis sumtam, & physiologiam partium genitalium utriusque sexus, graviditatis, partus, ejusque octimestri & alio tempore monstris & androgynis. Hamburgi prodiit 1603. fol.

(a) Vide suo ordine.

(b) *HIERONYMI FABRICII* ab *AQUAPENDENTE* Liber *de formato fetu & de formatione ovi atque atque pulli*. Patav. 1625. fol. Patav. 1604. fol. *DOUGL.* * Incubationem observavit in gallinæ Indicæ ovis, teste ipso *PEIRESCIO*, & una observante (*Vit. Peiresc.* p. m. 50.) Ovarium, infundibulum, ova, petiolos, mutationes fetus in ovo describit. Deinde per varia animalia fetus & involucrorum conditionem plurimis tabulis exprimit. Vasa omphalo mesenterica in fele & cane invenit, præcipuus in his Auctor.

In *JULII CASSERII* iconibus habentur etiam valvulæ & media eminentia cervicis uteri, tum vaginæ uteri.

J. GEORG.

J. GEORG. SCHENK monstrorum historia memorabilis monstrosa humanarum partium miracula referens, cui accessit analogum argumentum de monstris brutis. Franc. 1609. 4.

J. G. SCHENK l. c. Germanice prodiit cum titulo *vvunderbuch von misgeburten*, Franc. 1610. 4. satis utilis est collectio, neque enim sola habet plurimorum scriptorum collectanea, sed etiam sua propria bene multa non absque dissectionibus.

MELCHIORIS SEBIZ exercitat. med. & anat. reliquaque scripta, quæ Argentor. recusa esse diximus, edita sunt primum Argentor. 1629. 4.

FELICIS PLATERI quæstiones physiologicæ de partium in utero conformatione exstant cum *SEVERINI PINÆI* Opusculo. Leidæ 1641. 12. & continent observationes aliquas de ovis humanis, tribus bullis, embryonis incrementis.

JOH. HUEBER de sterilitate utriusque sexus. Genev. 1610. 8. *DOUGL.* *

LUD. SEPTALII Liber *de nævis.* Mediol. 1606. 8. Patav. 1628. 8. 1651. 8. *&c.*

SIGISMUNDI SCHILLING de procreatione hominis. Lips. 1710. 4. *

MELCHIORIS SEBIZ in L. *de notis virginitatis*, cujus veram editionem ignoro, docte scribit, & *HOR. AUGENIUM*, qui hymenem negat, egregie refellit, additis etiam tribus propriis observationibus. Exstat recusus cum *PINÆO*, Leid. 1641. 12. *EJUS* etiam *exercitationes Medicæ & anatomicæ; Diss. de discrimine corporis virilis & muliebris: de notis virginitatis: & de femina quæ ventrem supra modum tumidum plus quam decennio gestavit.* Argentor. 1672. 4. recusæ sunt. *

RUDOLPHI (le *MAITRE*) *MAGISTRI doctrina Hipp. in qua de limitibus partus humani,* &c. Paris. 1613. 12. *

GUIL. FABRICII HILDANI de monstro Lausannæ equestrium exciso, Oppenheim 1614. 8. *

In ejus *posthumis schedis*, quas Bernæ in Bibliotheca vidi, multum iconum monstrosarum reperi,

HECTORIS SCLANOVII de vasis umbilicalibus diascepsis, & tractatus de partu Gabsheimense, Franc. 1614. 8. Urachum etiam ligamentum esse, neque veram homini inesse Allantoidem recte monet. Monstri bicorporei descriptionem dat.

ÆGIDII ROMANI de formatione corporis in utero. Paris. 1615. 4. Venet. 1623. 4. * *DOUGL.*

JOH. SISINII AMABILIS de natura fetus disputatio. Rom. 1615. 8. * *DOUGL.*

JOH. STEINMEZ oratio utrum femina in sexum masculi mutari possit, Jen. 1615. 4.

FORTUNII LICETI de monstrorum natura. Patav. 1616. 4. & cum iconibus 1634. 4. recusus a *G. BLASIO*, Amstel. 1665. 4. Monstra ex theoria in classes distribuit, exempla omnium collegit ex *PAREO* aliisque, absque anatome, proprii vix quidquam addidit. *BLASIUS* Librum ex *TULPIO*, *EVERARDO*, & *BARTHOLINO* auxit, unam etiam monstri historiam de suo addidit.

EJ. LICETI de spontaneo viventium ortu, Vicetiæ 1618. fol. Inutilis. *EJUSDEM de perfecta constitutione hominis in utero.* Patav. 1616. 4. est *ARISTOTELIS* quædam cum *GALENO* combinatio, ut ex semine de toto deciduo maris & feminæ, exque sanguine menstruo conjunctis formaretur fetus.

GREG. HORST de causa similitudinis parentum. Giess. 1628. 4. Orationes sunt, hinc mere rhetoricæ. *IDEM* in *Epistolarum* cum *observationibus* editarum L. IV. valde titubanter de hymene scripsit. *J. D. HORSTII* Progr. ad *anat. Canis gravidæ.* Gieg. 1639. 4. habet iconem fetuum in cornu uterino jacentium.

VALENTINI RYLAND de procreatione hominis & procreantis matris purgatione. Disp. Basil. 1618. 4. * In *B. RIV.* lego annum 1608.

SCIPIONIS MERCURII Commare o raccoglitrice, Milan. 1618. 4. Veron. 1652. 4. &c. Liber dudum scriptus est, & Auctor anno 1568. *ARANTII* discipulus fuit. Anatome brevis est, cum nonnullis figuris, quæstionum abunde. Urachum ligamentum esse, allantoidem nullam docet, *&c.*

FRANCISCI PLAZONI de partibus genitalibus mulierum Libri II. Patav. 1621. 4. Leid. 1644. Lacunas obiter descripsit, & aliquas vasorum spermaticorum varietates, cæterum veteres est secutus.

THOMÆ FIENI de formatione fetus Liber I. Antvverp. 1680. 8. Liber II. Lovan. 1624. 8.

& *pro*

& *pro sua de animatione fetus opinione apologia*, Lovan. 1620. 8. *DOUGL.* Contra *PETRUM SANTACRUZ* defendit sententiam suam de animatione fetus, quam ait tertio die contingere.

EJUSDEM de viribus imaginationis Liber Leidæ 1635. 16. Ibi limitari conatus est effectus imaginationis maternæ in fetum, & nimis fabulosa rejicere, & recte fatetur, multa imaginationi tribui, quibus nihil cum ea commune fit.

TH. FIENI dictus *de viribus imaginationis* liber Londini recusus est 1657. 12.

MUNDINI MUNDINII Disputatio, in qua ea, qua de semine sunt controversa, discutiuntur, Tarvisi 1609. 4. *DOUGL. EJUSDEM de genitura pro Galenicis adversus Peripateticos Disputatio pro animatione seminis*, Venet. 1622. 4. *EJ. Additamentum ad disputationem de generatione contra ÆMILIUM PARISANUM*, Venet. 1626. 4. (*DOUGL.* non bene 1625.) Refutat inprimis vulgarem opinionem, quod semen de omnibus partibus corporis decidat.

FRANCISCI SPINÆI de hominis procreatione. Maceratæ 1622. 4. *DOUGL.* *

THOMÆ REINESII de vasis umbilicalium eorumque mistione. Lips. 1624. 4. *

A. SPIGELII de formato fetu Liber Venet. 1626. fol. Francof. 1631. 4. Icones habet specio-sas partium muliebrium, sceleti, placentæ. Hymenem defendit.

EJ. de incerto tempore partus. Patav. 1618. & cum *PLAZZONI* editione Batava, brevissimum Opusculum.

J. CONR. RHUMEL partus humanus, five *de partus humani natura, temporibus & causis*. Amberg. 1624. 8. *

JOH. FABRI in suis *adnotationibus ad alia animalia RECCHI* quæ cum historia Mexicana prodierunt. Habet egregiam dissectionem monstri vitulini, observationes factas in fetubus cæsareo partu editis: descriptionem vitellarii & organorum generationis in Gallina.

JOH. ELERI Liber *de partu*. Luneburg, 1626. 4. *

ANDREÆ EMMEN beschreibung zwveyer wvundergeburten, Lips. 1627. 4. Partus uterque biceps est, quorum alter ad thoraces, alter ad umbilicum connatus erat. Anatome minime mala.

VINCENTII ALSARII a *CRUCE Disp. generalis ad historiam fetus nonimestris &c.* Rom. 1627. 4.

VICTOR CARDELINI de origine fetus Libri II. Vincentiæ 1628. 4.

HENRICI HOPFNER de signis virginitatis. Ulm. 1628. 4. inter epistolas Horstianas.

Inter Libros *GUILLEMÆI* conjunctim editos reperitur etiam Liber *de generatione*, collectus ex veteribus, in quo præter alia, ex suis quingentis observationibus, ossa pubis in partu laxari defendit.

GREGOR. NYMMAN de vita fetus in utero. VVittemberg. 1627. 4. Fetum sibi vivere defendit, & causam motus cordis in ipso fetus corde esse, etiam experimento adducto. Respirare fetum credit. Recusus est cum *PLAZZONI* jam citata editione.

C. HOFMAN de generatione hominis, Franc. 1629. fol. Pro *ARISTOTELE* in *GALENUM*, doctior quam utilis. *EJ. de generatione hominis* Disp. prodiit. Altdorf. 1625. 4.

C. BAUHINI de hermaphroditorum monstrosorumque partuum natura Libri II. Francof. 1629. 8. Ingens collectio cum paucis propriis experimentis.

N. HABICOT bonas aliquas de foramine ovali observationes habet, sero claudi, celeriter vero arteriosum ductum, &c.

ALPHONSI de *CARANZA de partu naturali & legitimo*. Madrit. 1626. Genev. 1630. 4. accessit *ANNIBALIS FABROTTI de tempore humani partus & numero puerperii* liber. Aquis Sextiis editus 1629. 4. Jurisconsultus utique doctus in suis, in nostris aliorum stat judicio. Partus annuos recte excludit, Leges tuetur.

DANIELIS WINKLER animadversiones in NYMMANNUM, Lips. 1630. 4. Vitam fetus a matre esse, ratiociniis potius, quam experimentis demonstrat.

ÆMILII PARISANI Libri *de genitalium semine* II. *de similitudine ad parentes* Liber, *de primis fetus materiebus, de procreationis modo ac ordine* Liber *EJ. par & sanius judicium de seminis a toto corpore casu* contra *MUNDINUM*, Venet. 1623. fol. *EJ. de seminis a toto proventu Lapis Lydius.* Venet. 1635. fol. & alius *Lapis Lydius de seminis a toto proventu*, Venet. 1638. fol. Omnes bono fructu perinde cassi.

VINCENTIUS ROBINUS an. 1632. 4. Divione edidit *synopsin rationum* T. *FIENI* & *adver-*

Hisce ritè perlectis legatur GUILIELMUS HARVEIUS (*a*), in illo nulli umquam *versariorum*, *de animatione fetus tertia die facta*, & *FIENUM* defendit (*NICERON*).

J. SPERLING de monstris. VVittemb. 1635. 4.

MATTH. ANDR. LAURENTII σκέψις *monstrorum*. Lipf. 1639. 4.

MICH. RUPERTUS BESLER admiranda fabrica muliebrium partium generationis & fetus delineatio, Norimb. 1640. 4. Amplissimæ tabulæ sunt, quarum quæ de fetus viis propriis, valde ad *FABRICIANAS* accedunt. Icones pleræque rudes. Vesicam fetui majorem, urachum solidum, uterum gravidum duarum unciarum crassitie, ova muliebria bene pinxit.

HENNINGI ARNISÆI de tempore partus Liber. Franc. 1641. 12. More veterum scripsit, veram tamen sententiam defendit, partumque ad finem noni & initium decimi mensis definivit. Aliquas etiam observationes adfert, & ipse urachum vesicæ ligamentum facit.

LOUISE BOURGEOIS observation sur la stérilité, perte des fruits, &c. Libri I. II. III. Parif. 1642. 8. quæ editio altera est. Multa utilia apud eam feminam inveni, descriptiones variorum ovorum humanorum, & alia.

J. BENEDICTI SINIBALDI Geneanthropia, five *de generatione hominis Pentateuchos*, Romæ 1642. fol. Franc. 1669. 4. Anatome nulla, historiæ aliquæ practicæ, neque ipsæ forte satis certæ, multum fabularum, & inutilis obscœnitatis.

GEO. BOUDEWYN, Estne decimestris partus perfectissimus, Lutet. 1642. 4.

ECCARI LEICHNER Disp. *de generatione*. Erfurt. 1643. 4. & *Exercitationes Antiperipateticæ* XX. *de generatione*, five *propagativa animalium, plantarum & mineralium multiplicatione*. ibid. 1649. 4. *B. RIV.*

RUPERTI BESLER observatio anat. med. trigeminorum, Norimb. 1644. 4. Placenta unica fuerat. Cordis vasa in fetu usu esse promiscuo docet.

In *J. VESLINGII syntagmate* fetus bonæ satis icones exstant.

DOMINICUS PANAROLUS hymenem bene descripsit & pinxit in *quinto Jatrologismo*.

In *PAULO ZACCHIA* plurima ad partum, virginitatem, aliasque de partibus genitalibus quæstiones exstant: tum in aliis Medicinæ forensis Auctoribus.

MAURITIUS HOFMANN de generatione & usu partium eidem inservientium. Altdorf. 1661. 4.

NICOLAI le *MAIGRE Monstri* an. 1649. *in lucem editi historia*. Parif. 1650. 8. *

CAROLI LUSSAULA functionum fetus officialium assertio cum exercitatione adversus *PHILIPPUM* le *HOUST* Niort. 1651. 8. Una prodiit *PHILIPPI* le *HOUST exercitatio contraria adsertioni CAROLI LUSSAULÆ de functionibus fetus officialibus*. Niort. *

NATHANAEL HIGHMOR history of the generation examining the opinions of different authors, chiefley of K. Digby, and a description of generation in plants and animals. Lond. 1651. 12.

ANTON. DEUSING Diss. duæ, altera de lacte & nutrimento fetus in utero. Groning. 1651. & 1655. 12. *Anatome parvorum naturalium*. ibid. 1651. 4. Idem in *Institutionibus anatomicis* vasa lactea uteri ex cane descripsit. *EJUSD. genesis microcosmi* prodiit 1653. ib. 1665. 12. in qua editione accesserunt *curæ secundæ de generatione & nutritione*, quibus *COURVEUM* refutat, & pro nutritione fetus per os pugnat. *EJUSD. DEUSING.* Liber *de fetu Mussipontano*, Groning. 1661. 12. *EJUS. fetus Mussipontani secundinæ*, Groning. 1662. 12. Et *vindiciæ fetus extra uterum geniti*, Groning. 1662. 12. Contra personatum *BERNARDUM* a *DOMA* Bartholini discipulum acriter invehitur.

BALDUS BALDUS in ovis quadrupedibus ova depinxit.

In *PECQUETI* editione posteriori exstat historia hominis, cui viscera inversa fuerunt, ut dextra essent, quæ sinistra esse solent, & vicissim. *MENTELLI* opus *CL. AUZOUT* ibidem vasa omphalomesenterica descripsit.

JOSEPHI MANCUSI de partu dierum 238. *quod non sit legitimus, sed octimestris, minimeque vitalis*, Panorm. 1651. 4.

(*a*) *GUIL. HARVEI Exercitationes de generatione animalium, de partu, de membranis ac humoribus uteri, de conceptione*, Lond. 1651. 4. Amstelodami eod. anno 12. &c. Anglice Londin. 1652. 8. Leidæ cum *ALBINI* præfatione recusæ sunt 1737. 4. Has solas schedas senescenti amico extorsit flagitationibus suis *G. ENTIUS*, dignissimas, quæ conservarentur. Habet gallinæ organa genitalia, mutationem partium successivam in ovo incubato, per singulos dies; anthro-

quam comparando Tractatu *de Generatione Animalium*. Si CAROLUS I. diutius vixiffet (a), & Anatomico fuo HARVEJO fumtus fuppeditaffet, ut quidem inceperat, ab eo viro optima quæque habuiffemus. Sed etiam nunc conftat, melius opus non exftare, quam funt egregii duo Tractatus HARVEII. Verum fatali bello civili omnia reliqua conbufta & perdita fuerunt (b). HARVEII Libello nemo carere poteft, qui præcedentes Auctores pertractavit.

Poft

anthropogoniam egregiam, diffectionem Damarum aliquot (ex qua in errorem incidit, femen in uterum non recipi) perpulchra multa de partu, de vi propria uteri, *&c.* Urachum recte negat pervium effe. Epigenefin ftatuit, ubique fere, paucis exceptis, verus, ingenuus, & folers. Ova non aliter intellexit, nifi membranam liquore plenam.

Injuftum autem eft nimiumque judicium *BUFFONII*, quando *HARVEIUM* ait vix habere quidquam, nifi ex *ARISTOTELE*, *Hiftoire naturelle* II. p. 79.

(a) Nihil omnino a Rege habuit, nifi duodecim Damas l. c. p. 228.

(b) Adverfaria fua periiffe & multa ex anatome infectorum ipfe queritur *Exerc.* 67.

HIER. KORNMANN de virginitate, virginum ftatu, & jure. Hagæ 1654. 12. * Norimb. 1679. 12.

STEPHANI RODERICI CASTRENSIS Liber *de natura muliebri*. Han. 1654. 4. Franc. 1668. 4.

JOH. CLAUDII de *LA COURVEE paradoxa de generatione fetus*. Dantifc. 1655. 4. *HARVEII* experimentis ufus nihil fere addidit, nifi ratiocinia. Docuit aquam chorii, & aquam amnii, diftinctas effe, & utramque alere, hanc primam, denique & illam a fetu per os fugi, nihil fubire per umbilicum, nifi aliquid aëris a matre, *&c.*

WHARTONUS de amnio, ovariis, placenta, *&c.* varia habet.

REN. DESCARTES de homine & de formatione fetus. Editio mea eft cum notis *LUDOVICI* de la *FORGE*. Amftel. 1677. 4. alia Leid. 1672. 4. alia Gallica, Amftel. 1680. 4. Explicat mechanice, quomodo potuerit machina humanæ fimilis oriri ex femine utriufque parentis effervefcente, fibique inducente cuticulas fecundum leges mechanices. Pertinaciter tuetur contra *HARVEIUM* erroneam theoriam de cordis motu.

LAURENTII VELTHUSII de Liene & generatione, Ultraject. 1657. 12. Excerpit *HARVEII* experimenta, & nefcio quas, nobis inutiles, addit ratiocinationes.

LUD. de *BILS befchryving van een vvanfchepzel*, Middelburgi 1659. 4. & Latine Roterodami 1661. 4. Paradoxum monftrum, fi fatis verum, cum pene in faciem translato, *&c.*

MARTIN SCHOOK de fignatura fetus. Groning. 1659. 12. Compilatio nævorum abfque experimento proprio.

JOH. ZWINGER de monftris eorumque caufis & differentiis. Bafil. 1660. 4. *

J. ZWINGER & *CÆSO GRAMM de monftris* Bafil. 1660. 4.

GEORGII SEGER de Hippocratis orthodoxia in doctrina de nutritione fetus humani. Accedunt Differtationes duæ: Una de Democriti heterodoxia in doctrina de nutritione fetus in utero; altera de cotyledonibus. Bafil. 1660. 4. Theoria complicata eft. Nutriri fetum per umbilicum fanguine materno; & lacte materno pariter per umbilicum, & liquore amnii, qui a vafis quibufdam lactiferis placentæ oriatur.

HONORATI MARIÆ LAUTHIER Prodigium, fetum nempe humanum extra locum conceptum, lapideum, &c. Aix. 1660. 4. De Muffipontano fetu agit, & in collectione *STRAUSSIANA* reperitur.

JOH. SPERLING de formatione fetus in utero, VVittemb. 1661. 8. Inutilis.

HENRICI EYSSON Diff. *de fetu lapidefacto per 20. annos retento*. Groning. 1661. 12. *

STEPHANI WILLET de oftento Dolano, Dolæ 1661. 4. * MERCL.

ANTONII EVERARDI novus exortus hominis & animalium. Medioburgi 1661. 12. & cum falfo titulo *Cofmopolita hiftoria naturalis*, Leid. 1688. 12. Habet de generatione Cuniculi minime mala & propria experimenta, pro fucceffiva formatione fetus, etfi lactea vafa uteri non optime admittat. *EJUSD. lux ex tenebris affulfa ex vifcerum monftrofi partus enucleatione*. Medioburgi 1661. 12.

Ia

In *JOH. van HORNE* microcofmo fetus monftrofi defcriptio habetur: & alia in *SCULTETI* armamentario, alia in *C. V. SCHNEIDERI* Lib. de Corde.

C. DRELINCOURT de partu octimeftri vivaci, Parifiis 1662. 12. Errorem epidemicum refutat.

FRID. MOELLER de partu 175. dierum vivo, Cuftrin. 1662. 12. Ut demonftraret ejus ætatis partum vitalem effe poffe, eum feptimeftrem facit, partim menfes admittendo lunares, partim inceptos & imperfectos menfes numerando, non tamen abfque ingenio, fed ita ut caufæ ferviat.

ARNOLDI SENGUERD oftentum Dolanum, Amftelod. 1662. 12. Hiftoria fetus indurati, fedecimo a conceptu anno in abdomine reperti. Aliqua de fetu Muffipontano.

In *T. CORNELII Progymnafmatibus*, quorum prior editio eft 1663. 4. varia huc fpectant, & totum Programma de generatione, & liquor naturalis in utero fluens.

PIHRINGER de monftro. VVittemb. 1664. 4.

J. C. WEPFERI hiftoria anatomica de puella fine cerebro nata. Scaphuf. 1665. 8.

J. THEOD. SCHENK de conceptione. Jenæ 1664. 4.

N. STENONIS f. in *Specimine obfervationum anatomicarum*, Hafniæ 1664. 4. ductus omphalo-mefentericos, reforbtionem vitelli in inteftina, multas vero de ovo & pullo & de ovis viviparorum animalium corporibufque luteis obfervationes edidit in *Actor. Hafnienf.* ann. II. Ova humana primus adgnovit in fpecimine myologiæ, etiam *SWAMMERDAMIO* fatente in *prodromo*.

G. ROLFINK methodus partium generationi dicatarum cognofcendi fabricam. Jenæ 1664. 4. Erudite, Græce, flofculis ex Comicis decerptis, textubus Ariftotelis & Galeni copiofiffimis, utriufque fexus tradit organa, fed fua propria vix adfert, etfi demonftretur in præfatione, Rolfinkium publice pro *FABRICIO* ab *AQUAPENDENTE* Patavii fecuiffe. Hymenem negat. In *Differtationibus* anatomicis idem fetum bicipitem unicorporeum defcripfit.

JAC. BARLINI Difp. *de feminis ex fuppreffis menftruis barbatis*. Altd. 1664. 4.*

FRANCISCI VERDE obfervationes de fetus animationis & nutritionis tempore. Lugdun. 1664. 4. * *MERCL.*

G. RIVA in rariffimis iconibus anatomicis habet trigeminorum, & monftri anatomen.

MICH. HEYLAND de monftro Haffiaco, Gieff. 1664. 4. & 1677. 8. *MERCL.* Egregia & accurata eft defcriptio fetus bicorporei, capite unico. *IDEM* ediderat 1655. 4. Difp. *de principiis generationis corporis humani materialibus*.

In *Phil. Tranfactionibus* plurima huc pertinent.

Caput vituli monftrofum, n. 5.

Androgynus, fed vera, ut videtur femina, n. 32. alius ibid. alius, n. 186.

Cor teftudinis, n. 36.

W. DURSTON monftri figura, n. 65.

Vifcera inverfa, n. 107.

GREAVES de modo excludendi pullos in Ægypto, n. 137.

BRIGGS monftrum porcinum, n. 142.

LEEUWENHOECH contra fyftema ovorum, n. 145.

Conceptus fuper conceptum, n. 149. 243. 302. 461.

Offa, pili, dentefque in ovario, n. 150.

Monftri defcriptio, n. 160.

MALPIGHII de uteri fabrica, n. 161.

C. DRELINCOURT experimenta anatomica de ovo & utero, n. 169.

Fetus in tuba fedens utero integro, n. 170.

WALLER de girinis (*frog fpavvn*), n. 192.

BUSSIERE partus tubarius, n. 207.

DUVERNET ex vafis uteri via in uterum, glandulæ uteri, n. 26.

Ova anguillarum *ALLEN*, n. 321.

Partus cum vagina coalita, n. 237.

HARTMANN embryo quatuor feptimanarum.

SOUTHWEEL vitulus biceps, n. 238.

Generatio pulicum, n. 249.

BUSSIERE fetus absque cerebro, n. 251.
Porcelli caput monstrosum, n. 259.
Uterus puerperæ, n. 269.
RICH. HALE Allantois humana & ejus anatome, n. 271.
DRAKE & *COWPER* pro communicatione vasorum placentæ & uteri, n. 281.
Menses ex toto corpore, n. 303.
Catulus absque ore genitus *COKBURNE*, n. 304.
Urachus solidus: hymen verus: lactea uteri; uterus crassus in gravida *A. de MARCHET*. n. 307.
Monstra *CAMELI*, n. 307.
Uterus gravidus ejusque glandulæ *DOUGLAS*, n. 308.
Monstrosi partus, n. 308. 311.
Felis extra uterum, n. 323.
Vagitus uterini exempla *DERHAM*, n. 324.
A. VAN LEEUWENHOECK ovarium mytuli & ejus animalis generatio, n. 336. De mamma elephanti *IDEM* ibid. testacea absque mare generare ibid. de fetu & genitalibus ovis, n. 373. & de generatione animalium, n. 380.
Caput vituli monstrosum, n. 337.
Tubæ cæcæ, n. 337.
Partus duplex, n. 377.
Fabrica non naturalis pudendorum, n. 384.
RANBY arteriæ novæ ovarii, n. 395.
NICHOLLS de sexu locustarum marinarum & androgynis in eo genere, n. 413.
Fetus in ovario, n. 416.
SUPERVILLE de monstris, n. 456.
Le *CAT* de foramine ovali, n. 460.
Homo cui adnatus ex pectore alter homo, n. 453. 461.
Partus similis simiæ, n. 461.
DE TORRES cor situ motum & inversum, n. 461.
Fetus genitalibus monstrosis, n. 462.
Partes genitales monstrosæ in recens nato, n. 464.
Acaros virgines parere *BONNET*, n. 470.
Fetus tubarius, n. 475.
Partus ossium per anum, n. 477.
Singulare monstrum. *J. PARSONS* de monstris. n. 487.

J. C. WEPFER historia anatomica de puella sine cerebro nata, Scaphus. 1665. 8. * Sed repetitur in E. N. C. In Libro *de cicuta aquatica* uteri humani anatomen tradit.

In *HONORATI FABRI* L. II. *de plantis & de hominis generatione*, Paris. 1666. 4. Norimb. 1677. 4. De rebus sibi parum cognitis scripsit audaculus. Circulationem sanguinis sibi tribuit: si boni aliquid habet, id est de oculis.

In J. L. *BAUSCH de ætate*. Lips. 1665. aliquæ monstrorum historiæ, & partuum difficilium exstant.

J. PEYSSONEL de temporibus humani partus secundum Hippocratem, Lugd. 1666. 8. Partus terminum brevissium die 182. definit, longissimum 282.

GOTTFRIED WEISCH de gemellis & partu numerosiore. Lips. 1667. 4.

THOMÆ BARTHOLINI de insolitis partus viis. Hafniæ 1668. 8. Scriptum est occasione feminæ Lalandicæ, quæ 18. anno fetum per ulcus hypogastrii ediderat. Ea occasione multa alia similia exempla collegit. *EJUSD. historia monstrorum nuper in Dania natorum*. Hafn. 1665. 8. cum Tractatu de cometis prodiit. Ediderat jam Basil. an. 1645. orationem *de monstris in natura & medicina*.

In *ACTIS HAFNIENSIBUS T. BARTHOLINI multa huc spectant*.

In T. II. monstra, generatio ranarum, *N. STENONIS* observationes in ovis viviparorum.

In T. IV. glandulæ uteri, ova animalium, renes quadruplices, monstra.

T. V. C. *BARTHOLINI* de ovariis mulierum observationes.

THOMÆ ALDES Dissertatio epistolica contra HARVEIUM interpolata & auctior 1667. 12. Bona, observationibus propriis dives, etsi brevis epistola. Duplices aquas *HARVEII* refutat.

ftitat. Allantoidem homini recte denegat. Communicationem uteri cum cotyledonibus habet.

Contra eum *JOH.* de *ANGELIS Vindicias ab epiftola T. SLADE* edidit eodem anno, & eodem loco. Excufationibus fere pugnat, non experimentis.

Invenio autem *THOMÆ ALDES (f. MATTHÆI SLADI) Obfervationes in ovis factas & fciagraphiam pulli in ovo & fetus in utero, nec non Friderici Ruyfchii obfervatiunculam de ovo in utero humano, cura CAROLI SCHÆFFERI* Hallæ prodiiffe 1674. 12. *B. RIV.*

GUALTHER NEEDHAM de formato fetu. Lond. 1666. 8. Amft. 1668. 8. Egregius Liber & per experimenta natus. In variis animalibus uterum fetufque incrementa obfervavit, errores populares plurimos refutavit, ut flammulam cordis, aëris in fanguinem receptionem, vafa lactea ab utero ad mammas euntia. Vafa omphalo-mefenterica diftinctius defcripfit. Hominem ipfum fecare ipfi non contigit.

In *Diario Eruditorum* 1667. experimentum exftat de catella, quæ, cum fanguinem multum amififfet, fetus peperit exfangues. In eodem Diario multa monftra defcribuntur annis 1677. 1680. 1684. 1698. (pectore nuda corda) 1727. Vagitus uterinus 1686.

Fetus cerebro & cerebello deftitutus 1690.

Partus 22. menfium 1695.

SAVIARD fetus extra uterum, 1696. gemelli per pelves oppofiti, 1707. (iidem qui defcripti a *DUVERNEYO*.)

Anno 1678. exftat *RAINSANT examen de l'hiftoire de l'enfant de Toulouse*, de Bayleano nempe fetu explicatio.

An. 1694. *POUPART* de partibus genitalibus limacum.

1695. *BUSSIERE* de ovario, *&c.*

JANI ORCHAMI de generatione animalium, Colon. Brandeb. 1667. 12. Verum Auctorem ait *BARTHOLINUS* vocatum effe *JOH. VORST.* Defendit ex utroque femine componi fetum, & mafculum fperma omnino in uterum venire, contra quam fit *HARVEIO* vifum.

LAUR. STRAUSS hiftoria fetus Muffipontani, Darmftad 1662. 4. Francof. 1669. 4. In hac editione primo *STRAUSSII* exftat fufa de fetu diu in feminæ abdomine geftato expofitio, qua etiam ova aliqua humana defcribuntur; deinde *DEUSSINGIANA* jam dicta: tum *HONORATI MARIÆ LAUTIER* prodigium, ad eundem pertinens fetum, & refponfio calidiffima contra anonymum quemdam Maffilienfem: denique collectio judiciorum doctorum virorum, *GUIDONIS PATINI*, qui totam hiftoriam pro fabella habet, *EISENMENGERI*, hoc utilius, & aliorum. *EJUSD. STRAUSSII de ovo Galli*, Giefl. 1669. 4. Extra uterum ova gigni non poffe, fufe & parum utiliter defendit.

Collectanea de diuturna graviditate. Amftel. 1662. 12. video citari. *

JOH. MAYOW habet inter Tractatus fuos etiam de refpiratione fetus, & de ovo differtationem, & de fucco uteri, nutritione fetus, ufu aëris in ovo.

PETRI le MERCIER poteftne infans per plures annos in utero matris ejufque tubis fanus fuperftite muliere confervari, Lutet. 1667. fol.

J. SIMONIS diverficolor fetus, Vvittemb. 1668. 4.

FRANC. REDI efperienze intorno la generazione degl' infetti, Firenze 1668. 4. Refutat epidemicum errorem generationis æquivocæ, & nihil ex putredine nafci evincit, nifi quod animalcula in gallis ex anima vegetante arborum gigni credat.

IDEM in Libro *degli animali viventi negli animali viventi* monftrum ferpentis bicipitis defcribit.

H. MEIBOM in Difp. *de motu fanguinis*, &c. Helmft. 1668. 4. oftia arteriarum capillarium uteri, per quæ menfes fluunt, & defcripfit, & feta immiffa exploravit.

NICOLAI HOBOKEN anatome fecundinæ humanæ, Ultraject. 1669. 8. & *anatome fecund. hum. repetita*, ibid. 1675. 8. In prima editione maculas habet arteriarum, valvulafque & fpongiofam fabricam funiculi. Altera potius novum Opus eft, multaque ornatius propofita habet, membranam mediam fetus adfertam, icones Auctoris manu pictas, phyfiologiam brevem. Ordo minus commodus, cum fecundum cadavera obfervationes difponat, multas adeo repetat.

G. FRID. RALLII de generatione animalium, Stettin. 1669. 12. Originem animalis ex ovo defendit, & quidquam, præter motum, a mare negat conferri. *HARVEIUM* adeo contra *ORCHAMUM* tuetur, parum tamen ipfo in experimentis ufus.

J. SIGISM. ELSHOLZ de conceptione tubaria, Colon. Brandenb. 1669. 4. Fetum tubarum a *VASSALIO* Chirurgo in *Phil. Tranſ.* & alibi deſcriptum conſiderat. Fetus etiam meminit, cui viſcera ob naturalem involucrorum defectum extra abdomen fuerant.

FRANCISCI BAYLE de menſtruis mulierum, ſympathia partium corporis humani cum utero, uſu lactis ad rabidos, Tolol. 1670. 4. 1681. 12. &c. & *de cauſis fluxus menſtrui mulierum, ſympathia rarior partium cum utero & lactis uſu*. Hag. 1678. 12. Fermentum invocat, quod eum fluxum promovet, collectum in ſinubus cavernoſis uteri. *EJUSDEM* Tract. IV. eſt *de generatione animalium*; & inter *Diſſertationes phyſicas* III. *de formatione fetus*. Idem in L. *de corpore animato*, refutat omnia primordia fetus, eumque ex materia immediate figurari contendit, ex cohæſione particularum ſimilium, quæ opinio nuper renovata eſt. Idem porro in *hiſtoire d'un enfant qui a demeuré 25. ans dans le ventre de ſa mere*. Parif. 1679. 12. tradidit deſcriptionem fetus, qui 25. annis in ventre manſerat incorruptus, ſubſtantia gypſea obductus, cum per ulcus uteri erupiſſet.

FR. BAYLE duobus prius citatis libris ſympathiam a vicinia, vaſorum communione & nervis derivat.

In *EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM*.

Placentæ excarnatæ ſceletos *ELSNER. Dec.* I. *Cent.* I.

J. J. WEPFER Arietis androgyni optima deſcriptio *Dec.* I. Ann. 3. *Obſ.* 167.

D. LUDOVICI de tempore partus cervorum *Dec.* I. *Ann.* 8.

J. M. HOFMANN bona deſcriptio monſtri *Dec.* I. Ann. 9. 10. & II. a. 4.

Fetus corde deſtitutus *SCHELHAMMER Dec.* II. *Ann.* IX.

P. J. HARTMAN de epigeneſi. Ovum humanum. Monſtra *Dec.* II. *Ann.* 10.

A. VALLISNERI Ova anguillarum *Cent.* I. II.

Urachus apertus *HEISTER Cent.* III. IV.

BLISCHER monſtrum ibid. *Cent.* IV.

Ovum humanum *Cent.* V.

Fetus ore impervio *Vol.* II. *Obſ.* 96.

Cor in latere dextro & Monſtra varia *Vol.* IV.

Partus tubarius *Vol.* V. & fetus bicorporeus Vol. eod.

RITTERI & mea epiſtola de fetu inteſtinis nudis *Vol.* VII.

Agnus monoculus *ALBRECHT Vol.* VII. *Obſ.* 102.

GRASHUYS puer male formatus ſimilis androgyno *Vol.* VIII.

Sed infinita alia hic reperies, quæ recenſeri non poſſunt.

THEODORI KERKRING in *Antropogenia*, Amſtel. 1671. 8. Ova humana & ſceletos aliquos tenuiores deſcribit. Non ubique fidem invenit, qui alioquin non ita vixit, ut ab ejus ingenuitate pendeas, & olim a *SWAMMERDAMIO* in *prodromo*, & a *LA MOTTE de la generation* ea de re poſtulatus fit. Idem in *Spicilegio* placentæ vaſa, & monſtra aliqua, & alia huc pertinentia habet.

R. de *GRAAF epiſtola de nonnullis circa partes genitales inventis novis*. Leid. 1668. 16. * *De organis generationis muliebribus*, Leid. 1672. 8. In priori promittit, quæ in poſteriori elegantiſſimo opere exſtant, quod maturius illo de virorum genitalibus, & melius eſt, & icones pulchriores habet *SWAMMERDAMIANIS*, & egregias obſervationes in cuniculis factas, de ovi receptione & incremento corporibus luteis, *&c.*

Ejuſdem *partium genitalium defenſio adverſus SWAMMERDAMIUM*. Leid. 1673. 8. acris eſt, & animoſa, cum æmulis de inventionis gloria male conveniret. Aliquæ ibi obſervationes, plexus vaginæ cum clitoride non communicare. Opera omnia prodierunt, Leid. 1677. 8. Plagiarium eſſe, & *HORNIUM* exſcripſiſſe atrociter, & præter verum ſcripſit *A. O. GOELICHE hiſt. anat. antiqu.* p. 142. 143.

JOH. ARN. FRIDERICI Diſp. de conceptu. Jen. 1670. 4. *B. RIV.*

EJUSD. de tentigine, de ſecundinarum natura & uſu. Diſp. Jen. 1671. 4.

J. FRID. SCHEPFER Omphalographia. Gieſſ. 1670. Diſp.

NICOLAI HOBOKENI anatome ſecundinæ vitulinæ, Ultraject. 1672. 8. Bonum omnino Opus: corpora etiam lutea ex vaccis habet, icones nitidas, Auctoris manu pictas. Corpora lutea deſcripſit.

In *Diario Eruditorum* 1672. multæ obſervationes de viis ovi per tubam in uterum ex variis animalibus referuntur.

In

In *WILHELMI* ten *RHYNE Vet. Med.* monstrosæ circa genitalia fabricæ in viro historia habetur.

Prodromus de partibus genitalibus in utroque sexu sub *JOHANNIS* van *HORNE* nomine editus erat Leidæ 1668. 16. quo Libello *SWAMMERDAMIUS* non nominatur, qui tamen, ære quidem *HORNII*, pleraque experimenta ipse instituerat. Eum Libellum recudi jussit *SWAMMERDAM*, & notis ornavit, vocavitque *miraculum naturæ*. Leid. 1672. 4. 1679. 4. 1717. 4. Editio prima a sequentibus differt iconibus coloratis, & Tulpii insignibus in T. III. nam cæterum paginæ sibi respondent. Recusus est 1685. 4. cum *J. M. HOFMANNI Diss. anatomic. pathol.* & Londini solum 1680. 8. (*HARL.*) Cum nempe *GRAAFIUS*, si *SWAMMERDAMIO* fides, multa sibi tribueret ipsius & *HORNII* inventa, postulavit eum furti, & ad Societatem Regiam Londinensem provocavit. Icones ibi equidem ad siccatas partes, quod minus placet, & rudiusculæ, sed plurima bona habet. Hymenem contra *GRAAFIUM* tuetur, ligamenti teretis naturam exponit, & alia etiam de injectionibus, resorbtione chyli in venas mesentericas, &c. non vulgaria subjecit. Idem in *bibliis naturæ* generationem apum, ranarum, aliorumque insectorum minutissime descripsit: in *historia insectorum* ranarum metamorphosin, evolutionem pulicis, pediculi, *&c.* Systema evolutionis, ut vocant, ad *SWAMMERDAMIUM* proprie pertinet, natum ex insectorum metamorphosibus.

FR. HOFMANNI patris *Cardianastrophe admiranda*, Lips. 1671. 4.

MATTH. TILING anatome placentæ 1672. 12. *de tuba uteri & fetu nuper in Gallia extra uteri cavitatem in tuba concepto*. Rintel. 1670. 12. *& de fetus in utero nutritione*. Brem. 1698. 4. Compilator.

J. C. BRUNNER de fetu monstroso. Argentor. 1672. 4. Bona descriptio.

MARCELLI MALPIGHII de formatione pulli Liber Londini 1666 4. & in collectione operum. Duæ sunt Epistolæ præstantissimi viri, quibus egregie de veritate meritus est, cum successivam evolutionem cordis viscerumque pulli multo melius reliquis Auctoribus, & per minutiora intervalla expresserit. Idem in *Epistola ad* JAC. *SPONIUM* vasa mucosa, ramosa, uteri vaccini describit, quæ data est an. 1681. In *posthumis* aliquot ova humana recensuit. Corpora lutea etiam fuse descripsit, & ovum intra hujusmodi corpus, ex ejus mutatione, nasci credidit. Ductus mucosos uteri vaccini invenit.

M. MALPIGHII de formatione pulli liber Londini recusus exstat 1673. 4. Gallice etiam versus cum tractatu *de bombyce*, Paris. 1686. 12. prodiit.

In *Mémoires & Conférences de DENIS* aliquot monstra describuntur.

La génération d's œufs défendue, par *EUDOXE & PHILOTIME contra ANTIGENE*, Rouen 1672. 12. Dicitur in *B. PL.* Auctor esse *PHIL.* de *HOUPEVILLE*.

LOUIS BARLES nouvelles découvertes sur les parties de l'homme & de la femme, Lion. 1673. 12. Inutilis repetitor inventorum ejus ævi, *KERKRINGII*, & aliorum.

DAVID van der *BECKE amænitates physicæ*. Hamburg. 1674. 8. 1703. 8. Ideas plasticas defendit, & animas vegetabiles.

SIM. FRID. FRENCEL monstrum humanum, ventribus sine proportione & mutilis artubus. VVittemb. 1674. 4. B. *PL.*

ANDREÆ GERET infans monstrosus Wittembergæ genitus, ibid. 1674. 4. Disp.

G. FRANK de castratione mulierum, Heidelberg. 1670. 8. *de testibus virilibus & muliebribus*. Heidelb. 1674. 4. *de impuberibus generantibus* ibid. eod. anno. *EJUSD.* Dissertatio *de superfetatione*, ibid. 1676. *de sanguine menstruo per se non malo*.

GERHARDI BLASII de fetu humano. Amstel. 1675. 4.*

Anatome monstri Francofurtensis obiter facta per J. U. S. H. D. M. P. Heidelberg. 1674. 4.*

G. W. WEDEL de menstruis, Jen. 1674. Disp. *De consensu partium* 1686. *Venus medica & morbifica* 1688. *de notis gravidarum*. 1690. Disp.

G. W. WEDELII etiam est *de nævis maternis*, Jen. 1688.

ADALBERT TYLKOWSKY disquisitio physica ostenti duorum puerorum, quorum alter cum dente aureo, alter cum capite giganteo Vilnæ spectantur, Olivæ 1674. 12. Insulsa fabula hydrocephali & fraudulenti procul dubio portenti.

Observationes & historiæ ex GUILLIELMO HARVEIO collectæ. *WILHELMI LANGLEY de generatione animalium observationes quæd am*, cujus experimenta in cuniculo facta, similia *GRAAFIANIS*, perierunt. *JUSTI SCHRADER inspectiones ovorum*, & *observationum* ana-

anatomico-medicarum Decades IV. Amft. 1674. 12. Prima particula eft *HARVEII* Liber de generatione conceptus, & obfervationes in ordinem difpofitæ. In altera Medicus Dordracenus fuas in incubatis ovis & in ovibus dat obfervationes, quarum aliquæ *HARVEIO* adverfantur. In *SCHRADERIANIS* multa bona & rara reperiuntur præceptorum ejus viri *RUYSCHII*, *F. SYLVII*, *J. SWAMMERDAMII*, *JOH.* van *HORNE*, quæ omnia vix alibi exftant.

JEREMIÆ LOSS. de ovario humano. VVittemb. 1675. 4.

Ovum Harveianum generationis animantium curiofum, &c. Kiel. 1675. 4. *

HIERONYMUS BARBATUS in Libro *de formatione, conceptu & organifatione fetus*, jam citato, & edito Patav. 1576. 4. materiem fetus a femina, fpiritum feminalem, qui effor-met, a viro venire, vafcula ovarii albo liquore plena effe, modulos dari fcribit, fecundum quos formentur partes fpermaticæ, unde fetus corpufculum nafcatur, vidiffe fe fetum tubarium, &c.

PAULI AMMANNI paranefi ad difcentes & docentes refpiratio fetus defenditur, & fetus humani abortivi defcribuntur.

C. BARTHOLINI de ovariis mulierum & generationis hiftoria. Rom. 1667. 8. (*MERCL.*) Amftel. 1678. 12. In priori Epiftola Romæ edita, defcribit proftatam illam femininam, & auram feminalem defendit. In altera, quæ primum Amftelodami prodiit, *HIERONYMUM BARBATUM* refutat. *IDEM* jam in Libro *de diaphragmate* ductus ramofos, fibras mufculares, uteri, glandulas ad latera vaginæ defcripferat ex *DUVERNEYI* fere experimentis, & in Mifcellaneis *quæfiverat*, an fetus nutriatur a fanguine matris.

C. BARTHOLINI de ovariis, &c. hiftoria recufa eft Norimb. 1679. 8.

J. BOHN. difputatio *de generatione*, Lipf. 1677. 4. *de fetus œconomia*, ib. 1677. 4.

HENR. CHRISTIANI HENNINGS. de hominis generatione. Ultraj. 1677. 4.

GOTTFRIED. von *LANKISCH befchreibung einer Mifgeburt*, Zittau. 1679. 4. Fetus abfque corde & capite.

CONRAD BRODTBECK de fanguine menftruo. Tubing. 1679. 4.

RUMMEL de fetubus leporinis extra uterum repertis epiftola. Ulm. 1680. 4.

FRID. WILHELM SCHMUCKER. de fpielenden natur Kunftuverke. Argent. 1679. fol. cum continuationibus *quatuor*, quæ prodierunt an. 1679. 1680. 1682. & 1683. In prima deca-de habentur monftra vera humana, & eorum unum cum anatome. In reliquis varia rara, maxime monftrofa, aut undique collecta exftant.

In *NICOLAI BLEGNY Zodiaco Medico Gallico* multæ monftrorum hiftoriæ funt, *DUVERNEYI* etiam aliqua contra ova *GRAAFIANA* objectiones, & *NOVESII* fuorum ovorum defcriptio, quæ in cervice uteri nidulantur.

In *STEPHANI BLANCARD jaar regifter Cent.* V. de refpiratione fetus fufe difputatur, ut fupra dictum eft.

JOH. CONRAD. AXT de partu feptimeftri an fit legitimus. Jen. 1679. 12. Cordatus homo non adeo incertum effe pariendi tempus multis argumentis docet, feptimeftrem fetum oportere indicia imperfectionis geftare monet, &c.

CL. PERRAULT effais de phyfique. Tomo tertio continetur tractatus de generatione, qua panfpermiam adfirmat, five femina plantarum & animalium in aere obvolitare & ore hauriri. *HIPPOCRATIS* locum *de diæta* huc olim revocavit. Explicavit, quomodo imaginatio nævos producere poffit, dum nempe vel magis ad datum locum imaginatio nutrimentum determinat, vel inde avocat.

In *Actis Eruditorum*.

An. 1687. de generatione ranarum fufa & bona differtatio.

1693. Conceptus vagina pene coalita.

1706. *NICOLAI BIDLOO* Arch. Ruff. defcriptio partus bicipitis.

1710. *HENRIC HEYSE* monftri bicipitis defcriptio.

In *TASSINI adminiftrationibus* fetus habetur tubarius.

J. C. PEYERUS in *exercitationibus anatomicis* glandularum adfidentium vaginæ a *DUVERNEYO* inventarum etiam meminit.

FRID. WILH. KRAUS de ovario mulierum. Jen. 1681. Difp.

CHRIST. FRIEDERICH GARMAN homo ex ovo, five *de ovo humano*. Chemniz. 1682. 4. & ejufdem *oologia curiofa* Zvvickau 1691 4. Multum variæ lectionis, proprii experimenti parum.

FRAN-

FRANCISCI MAURICEAU Opus *des maladies des femmes grosses*, &c. Paris. 1683. 4. saepe recusum, multa habet ad incrementa fetus per pondera definita, ad systema generationis, ad fetus ovorum similes abortivos, *&c.*

MICHAEL BERNHARD VALENTIN de nova matricis anatome aliisque observationibus curiosis. Giess. 1683. 8. recusa post *Polycresta Exotica* glandulas vaginae describit.

ANTON. FELICIS MARSIGLI relazione del ritrovamento dell' uova di Chiocciole, Bolog. 1683. 12. sive *de ovis cochlearum*, August. Vind. 1684. 8. in qua editione accesserunt *J. JAC. HARDERI* & *LUCÆ SCHROECKII aliquot de partibus genitalibus cochlearum Epistolae*. *MARSIGLIUS* contra *BONANNUM* demonstrat, ova in cochleis esse, & ex iis ovis cochleas prodire. *HARDERUS* penem & uterum cochleae describit, & *REDI* animam vegetabilem Gallarum refutat.

BRONCHET Lettre a M. BRYON sur un monstre, Paris. 1683. 4.*

CLEM. JOS. BRECHT didymographia, Argentor. 1684. 4. Puellae earum similes, quas descripsi. Anatome non valde minuta, & admista integra pene physiologia.

Tractatus anatomicus de organorum generationi dicatorum structura in utroque sexu. Francof. 1684. 4.*

J. ULR. SCHMID de causa partus monstrosi. Marburg. 1684. 4. cum icone.

J. DANIEL DORSTEN de monstro humano nupero. Marpurg' 1684. Disp.

MICH. BERNH. VALENTINI de monstrorum Hassiacorum ortu Ep. ad *DORSTENIUM*. Marburgi 1684. 4.

Apud *BIDLOUM* fetus secundum aetates non male depicti habentur, ovaque humana. Similia addit de incrementis fetus *COWPERUS*. *Vasa succifera fetus*, a *BIDLOO* proposita & a *MUNNIKIO* nemo invenit.

NATHANAELIS SPRYE Tract. de fluxu menstruo, Patav. 1685. 8. * Lunae vim, & fermenta refutat, aucto impetui sanguinis menses adscribit.

DIEMERBROEKIUS etiam ova humana habet, & non contemnendam totius negotii generationis tractationem.

MARCI MAPPI de aquis fetus. Argentin. 1681. Disp.

In *HARDERI apiario* ovula Nabothi, nempe glandulae inter uteri plicas habentur.

ANDREAS SNAPE discourse on the generation of animalis post anatomen equi pro appendice est, qua series phaenomenorum incubati ovi, ex propria, ut certe promittit, observatione continentur.

A. van *LEEUWENHOEK* praeter ea, quae passim habet de ovario inutili, descripsit etiam in *anat. Cent.* II. conceptum ovillum, *&c.*

GUALTH. CHARLETON de caussis catameniorum & utheri rheumatismo, Lond. 1685. 8. Leid. 1686. 12. Menses explicat a succo alimentario, qui in acrem materiem mutatus, stagnet in sinubus uteri, quos ex *BAYLEO* recipit, ibique distensione sua irritationem faciat, *&c.*

J. BAPT. a *LAMZWEERDEN historia naturalis molarum*. Leid. 1686. 8. hic citari potest, cum molas virgineas, vivaces, partus ex humana & belluina fabrica compositos, rejiciat, nimis tamen fusus & longus in ratiociniis.

J. GEORG. STEIGERTHAL Disp. *de imaginationis materna in fetum efficacia*. Helmst. 1687.

FRID. SCHRADER de imaginationis materna in fetum efficacia, Helmst. 1686. 4.

P. STALPART van der *WIEL*, *CORN. FIL. de nutritione fetus*. Diss. Leid. 1686. 4. excusa cum patris observationibus. Contendit fetum unice ali per os, & nihil quidquam per umbilicum ad fetum venire, ut placenta sanguinis unice diverticulum sit, quo interim cedat, donec pulmo explicetur. Pater etiam apud *BILSIUM* Urachum caecum esse demonstravit. Habet membranam extus placentam vestientem, membranam mediam, *&c.*

In *J.* a *MURALT collegio anatomico* monstri agnini capite semiduplici habetur descriptio.

J. a *MURALT* etiam est *kinder und hebammen büchlein*, Basel 1697. 12. Habet partium anatomen cum iconibus *BIDLOI*.

In Diss. *J. C. STURMII de plantarum & animalium generatione*, Altdorf. 1687. repetitur *PERRALTI* theoria, & *HIPP.* de diaeta locus eo revocatur. In historia etiam aliqua habet *STOLLIUS*.

Gaudebat *PERALTUS* defensore *STURMIO*, *GEUDER de ort. anim.* pag. 340. 341.

C. BARTHOLIN de formatione & nutritione fetus in utero, Hafn. 1687. 4. Experimenta

ta varia habet, & descriptionem fetus vaccini in utero adhuc latentis; ovarium tubam amplexum.

M. MAPPUS de Acephalis, Argent. 1687. 4. bona collectio.

DIONYSII van der *STERRE de generatione ex ovo & monstrorum productione epistolæ duæ*, Amstel. 1687. 12. Priorem Dissertationem diximus. In altera explicat generationem nævorum, nempe matris animam aliquam fibram comprimere, sic ejus incrementum impedire similia facere fetus animam; &c. Monstra etiam aliqua describit.

NICOLAY VENETTE tableau de l' amour conjugal. Priorem editionem ignoro; video jam 1696. prodiisse, video fuisse, qui *CAROLO PATINO* lascivum Librum tribuerint. *LAUNAI de la genérat.* p. 123. Cæterum feminum mistionem defendit, parum anatomicus.

Prima editio *NICOLAI VENETTE* videtur fuisse *N. SALONICCHI tableau de l' amour dans l' état du mariage*, Amstel. 1688. 12. Belgice versum a J. V. E. Amstelod. 1695. 8. *de bedryven der liefde in den stande des huwelyks*.

J. PAULI STABE de *CASSINO* Dissertatio ad *NIGRISOLUM*, *qua investigatur ratio, ob quam gallinæ incubant, & quare fetus maculis & monstruositatibus deturpati & parentibus similes nascantur*, Mutinæ 1688. 8.

DU RONDEL histoire du fétus humain des Extraits de M. BAYLE, Leidæ 1688. 12. * *PL.*

J. GOD. a *BERGER de conceptione fetus humani*, VVittemb. 1688. 4.

PHIL. BONANNI observationes circa viventia quæ in rebus non viventibus reperiuntur; Romæ 1691. 4. Defendit generationem æquivocam experimentis dubiis aut fictitiis.

De *GEUDERO* diximus, eum post Librum *de fermentis* in Diss. *de ortu animalium* evolutionis systema & ovariorum defendere.

JOH. SCHRYER ob es ein gewisses zeichen sey, wan eines kindes lunge unterfinkt, dass es mutter leibe gestorben sey, Zeiz. 1690. & Hall. 1745. 4. exstat etiam in *M. B. VALENTINI Pandectis Medicis*. Pugnat pro certitudine signi, quod a pulmone fundum petente pro mortuo fetu petitur, & consensum aliquorum in Germania collegiorum Medicorum adducit.

GOESGEN de monstro, Lips. 1690. 4.

ANT. NUCK uteri feminei anatome nova cum Adenographia prodiit, Leid. an. 1691. & alias. Experimentum profert ligatæ tubæ, ut inter ovarium & vinculum fetus reperiretur. Allantoidem statuit.

ALANUS LAMI in Tractatu *explication de l' ame sensitive* fuse systema ovariorum humanorum refutat, ob angustiam uteri, &c.

ERN. REYER de hermaphroditis, Arnstatt. 1688. 4. *PL.*

J. A. CRAMER de glandulis uterinis, Leidæ 1690. Disp.

LAUR. BELLINI de ovo incubato experimenta, quæ exstant in *opusculis*, Leidæ an. 1696. & alias recusis, demonstrant inprimis aeris progressum, qui per poros ovi subeuns sensim cavitatem in ovo sibi parat, & ejus humores comprimit. Vasa aeris accuratius describit *IDEM* in *epistola* ad *VALISNERIUM*, quæ exstat in *Giornal. de' letter.* T. II.

J. R. de *HONUPHRIIS abortus bicorporeus monoceps*, Romæ 1691. 4.

FRID. GODOFR. BARBECK de generatione animalium, Duisburg. 1693. 4. *B. RIV.*

RYCHARDUS CARR in *Epistola* XVI. demonstrat, puellas quæ dicuntur sexu mutato in mares transiisse, fuisse veras feminas, sed longa clitoride.

MELCH. FRID. GEUDER de ortu animalium, Amstel. 1689. 8. *LEEUWENHOEKIO* non valde credulus, *LAMYUM* refutat. Defendit prima stamina in ovo. Admisceri tamen credit aliquid de paterno semine, & alere fetum, ideam etiam patris a matre fetui imprimi.

JOH. ZELLER Disp. *de subsidentia pulmonum in aqua*, Tubing. 1691. recusa an. 1747. Halæ, & ejus *vita humana ex fune pendens* an. 1692. 4. omnino observatu dignæ sunt. In ista amnii glandulas & earum oscula excretoria se vidisse adfirmat, & rationem reddere conatur, cur in brutis animalibus nulla a resecto funiculo hæmorrhagia fiat; quod ad brevitatem funiculi refert. In illo fetum jam respirare in utero, nec certum esse signum fetus ante partum mortui, si pulmo fundum petierit, aut vivi editi, si natarit, experimentis suscepit demonstrare, quæ considerari merentur.

C. POSNER generationis humanæ descriptio, Jenæ 1692. folio. Compilatio. Lego etiam ejus Diss. exstare *de monstris quid ea sint*, Jen. 1652. 4. & *de illorum differentia in genere atque in specie*, ibid. 1652. 4. *

C. PO-

Post hunc addamus CAROLUM DRELINCOURTIUM (a) *de feminarum*

 ovis

C. POSNER etiam est *de fetuum in uteris vita*, Jen. 1676. 4.

FRANC. MARIA NIGRISOLI lettera nella quale si considera l' invasione fatta da' topi, Ferrar. 1693. * Examinatur error epidemicus, murium nempe gravidos dari fetus.

MARTINUS LISTER in suis *Exerc. de Cochleis*, Lond. 1694. partes genitales animalculorum istorum modo androgynorum, modo sexu distinctorum, sollicite describit. *SWAMMERDAMII* descriptionem corrigit. In Libro fuse de generatione agit & de mensibus.

JOH. VAL. SCHEID paradoxa circa generationem hominis, Argent. 1694. 4. habet observationes nonnullas, ut v. gr. cæcas tubas in femina quæ pepererat.

J. M. HOFMAN de fluidorum catholicorum fetus motu, Altd. 1695. 4.

DOM. de *SANDRIS* in Libro *de ventriculo & sanguine*, Bonon. 1696. 4. aliqua de ovariis habet.

JOH. RAJUS in *wisdom of God*, uti dixi, contra generationem spontaneam scripsit, & pro plasticis ideis.

(a) *CAROLUS DRELINCOURTIUS*, cum obierit an. 1697. huc omnia ejus opuscula refero. Ea sunt *de partu octimestri* 1668. 1680. *de feminarum ovis & de utero*, Leidæ 1684. 12. 1687. 12. cum *curis secundis*.

De conceptione animadversaria, 1685. 12.

De humani fetus membranis hypomnemata, de tunica allantoide, de tunica chorio, de agnina, de fetu cum pileolo, de umbilico, conceptus de conceptu, de feminarum ovis, omnia eodem anno prodierunt 1685. 12. EJ. *de semine virili, de utero, tubis, partu*, Libelli editi sunt cum canicidiis.

Collecta hæc opuscula exstant in editione 1727. 4. quæ certe valde confusa & imperfecta est, & repetitos habet integros Tractatus, ut recte monetur apud *NICERON* T. XV. Ego quidem valde in his Libellis a *PRÆCEPTORE* dissentio, sed Morgagnum habeo, qui mecum stet. Video eruditum virum, qui plurima legerit, qui excutiat, & refutet alios acriter & libere, sed propria experimenta alicujus momenti non invenio.

C. DRELINCOURTII de partu octimestri Liber primum prodiit Lugd. 1666. 8. & ibid. 1668. 12.

CONR. PHIL. LIMMER de monstroso abortu Dessaviensi, 1691. Disp.*

JOH. HIERONYMI SBARAGLI scepsis I. & II. de generatione vivipara, Viennæ 1696. (*DANIELI*) Bonon. 1701. 8. summa rei est ova non continere primordia animalis, cum a tuba remota sint, neque ea apte se applicare ovario possit, aut permovere ova, utilitatem adeo ovorum ignorari. Observationes aliquas habet in morbosis corporibus factas, & alias in brutis animalibus.

Nouveau progrès de la Médecine. In hoc Diario *MERYUS* contra ova pugnat, & ea habet pro hydatidibus, atque seminum miscelam defendit, ligamenta deferentia cava facit. Habetur etiam ibi descriptio fetus ventralis, quam Chirurgus *SAVIARD* aliter paulum dedit.

J. MUNNIK in brevi sua anatome observationem habet allantoidis membranæ sibi visæ, & aperti urachi. Non valde fidem invenit. Habet etiam ductus succiferos secernentes humorem Amnii, qui sunt ipsa spongia gelatinosa umbilici.

R. VIEUSSENS in *seconde Epitre* cicatricem ovarii, & tubam dilatatam post abortum vidit.

DAV. SEMLER de infante sine manibus pedibusque, VVeimar. 1699. 4.

JOH. HÆNFLER de ovo gallopavonis, Custrin. 1697. 4. Rotundum ovum sine testa ab ave hujus generis mare editum describit, unice exterius & absque anatome. Contra fabulam basilisci dicit.

In *BUSSIERII* epistola ad *BOURDELIN* accurate describitur fetus capite dimidiato.

G. HERN. STAHL. de menstruo fluxu mulierum, Hall. 1694. *de mensium insolitis viis* 1702.

PHIL. JAC. HARTMANN in *dubiis de generatione viviparorum*, Regiomonti 1699. 4. & *collect. Disp. select.* T. V. validius quam vix ullus aliorum anatomicorum, evertere adnisus est systema ovorum. *GRAAFII* experimenta diluere tentat globulis albuminosis a se ipso in Cuniculis, sed sterilibus repertis, non ovis unquam, massis vero gelatinosis, vasis pictis visis loco ovorum in Sue recens imprægnata: vesicarum circa uterum nimia copia & luxuria; tubarum angustia. Paspermiam statuit, & epigenesin ex gelatina. Utilis certe & memoranda Disputatio.

B. AL-

ovis; *de fetus tunicis*; *de umbilico*; *de humoribus fetus*; atque *periochæ* seu *conceptus*

de

B. *ALBIN de partu naturali*, Dis. Francof. Viadr. 1697. 4.

In Commentariis Parisinis plurima huc pertinent, quorum aliqua recensebo.

In *anciens Mémoires* animalium omnino partes genitales solent describi. In Tomo X. *MERYUS* aërem defendit per placentam ad fetum venire. In eodem systema suum proponit, & duos fetus describit in eodem Amnio positos. In eodem Tomo agitur cur adultus absque aëre vivere nequeat, cum id fetus possit. Cor etiam testudinis describit *MERY*, & apud du *HAMELIUM*. Ibi etiam describitur fetus duplex pectoribus conjunctis.

In novæ Academiæ Commentariis.

1693. Gemelli in eadem Amnio. Alia historia 1700. & 1720.

1699. *DUVERNEYI* cor testudinis, ranæ, viperæ, &c.
Vasa omphalomesenterica *EJUSDEM*.

1700. Infans monstrosus. Connati lepores. Puer cucullatus. Foramen ovale apertum in adulto.

1701. *MERYUS* multa contra ova, objicit cellulas non liberas esse, membranam nimis duram esse.
DODART descriptio embryonis. Fetus ore impervio.
LITTRE pro ovario: tuba ovarium amplexa; fissura in ovario, &c. & 1709. *IDEM* allantoidem sive membranam mediam describit, & ibi & in seqq. corpora lutea.

1702. *LITTRE* descriptio embryonis 40. dierum cum fissura ovarii, &c. Feles connatæ, fetus inæquales, in eodem utero. Fetus in ovario positi.

1703. *MERY* de circulatione sanguinis in fetu, & de corde testudinis fuse contra *DUVERNEYUM*, quem certe videtur convincere.
Agnus monstrosus.
Fetus connati.
Fetus in ovario.

1704. Fetus acephalos, puella absque visceribus. Tuba amplexa ovarium, in quo cicatrix: grana granulosa tubarum cum poris *LITTRII*.

1705. *LITTRE* uterus divisus.

1706. Uterus musculosus in puerpera *LITTRE*.
Puellæ per pelves connatæ *DUVERNEY* & pro systemate monstrosæ in ipsa jam delineatione Dissertatio.

1708. *MERY* de circulatione sanguinis inter uterum & fetum. *DUVERNEY* generatio limacum.

1709. *MERY* contra ovaria. Pulli corde duplici. De causis uteri ad latus declinantis. Fetus monstrosi *LITTRII* & *MERYI* ore impervio, &c.
Idem *MERY* an. 1711. 4. edidit *Problémes Physiques*, quæ maximam partem huc spectant, nempe an generatio fetus ab alimento pendeat, an inter eum & matrem communicatio, ubi negat experimentum *FALCONETTI*. An alatur lacte uteri. An adultior lac fugat, quod negat. An vita ejus a Matre pendeat. An ob defectum alimenti exeat utero. Idem apud la *MOTTE des acouchemens* vasa in amnio lymphatica vidisse dicitur.

1710. Gallina pariens ova absque vitello, & causa hujus morbifici partus.

1711. & 1712. *MERY* fetus absque cerebro & cerebello.

1712. Vagina in partu dilatata quæ angustissima fuerat.

1713. Puer acephalos.

1714. *P. S. ROUHAULT* de placenta (& idem 1715. 1716.) Partus vesicarius.
Fetus tubarius. Ovum humanum *ANEL*. 1714.

1715. *DUPUY* de agno monstroso, ore impervio.

1716. *MARCOT* fetus monstrosus & alia.

1717. *LITTRE* fetus monstrosus Cyclops. *WINSLOW* de valvula Eustachii.

1718. Ovum monstrosum. Funiculus nodosus.

1720. *MERY* fetus monstrosus.
LITTRE de fontibus mensium.
PETIT Androgynus verus.

1721.

de conceptu. Auctori huic tuto confidere possumus, observationes etiam egregiæ sunt,

1721. Fetus, qui 46. annis in utero manserat. De catellis exsanguibus cum mater sanguinem amisisset.
1723. *GEOFROY* monstrum. Monorchis.
1724. De Nigritis & mistis ex diversis gentibus, hominibus.
LEMERY fetus monstrosus, & Diss. pro systemate monstrorum accidentalium.
1725. *WINSLOW* de circulatione sanguinis in fetu.
1726. Psittacus pariens.
1727. Educta placenta sanguis ex utero per funiculum fluens. Infantes frontibus connati.
1729. *MASSON* superfetatio.
1732. *GEOFROY* lactis analysis.
1733. *WINSLOW* de monstris, & Diss. pro monstrositate germinum. De eodem subjecto Idem 1734. 1742. 1743.
MORAND ovis monstrosæ anatome.
PETIT de prima respiratione & ejus causis, de pulmone fetus, &c. *EJUSD.* infans monstrosus.
1734. Puer albus ex matre nigra.
1735. *PETIT* & *MALOET* de suctione.
Cyprinus androgynus *MORAND*.
1738. 1739. 1740. *LUDOVICI LEMERY* contra *WINSLOWUM* pro monstris accidentalibus Dissertationes.
1739. *EJUSDEM* de circulatione sanguinis in fetu contra *WINSLOWUM*.
1741. *GOURAIGNE* fetus monstrosus.
1742. Ovum geminum.
1743. *GRANJEAN* de *FOUCHY* pro germinibus monstrosis.
1744. Catellus cyclops. Vitulus hydrocephalicus.
1745. *MORAND* & de la *SONE* & alia monstra.

An. 1700. incepit edi *Diarium Trivultinum* in quo multa sunt quæ huc spectant, maxime vero fetus monstrosi 1701. 1706. 1714. 1722.

De tempore partus incerto, & fetuum quinto mense editorum ortu probabili 1702.

J. CASP. GRIMM relation von einem monstro bicorporeo, Lipf. 1700. 4. * *LEHM.*

J. CASP. GRIMM in dicto libro puellas connatas describit, absque anatome.

DANIEL TAUVRY an. 1695. Disp. inauguralem defendit. *Ergo est uteri cum supernis partibus consensus a nervis*. *EJUSDEM* est Liber *de la génération & de la nourriture du fetus*, Parif. 1700. 12. Magna pars collecta ex variis scriptoribus, aliqua propria ex fabrica brutorum animalium. Contra *MERYI* systema de circulatione fuse pugnat, sed argumentis neque veris omnibus, neque firmis. Chordulas foraminis ovalis invenit.

JAC. GAVOT in *idea febrium*. Genev. 1700. etiam egit de generatione animalium.

Inter *MICHAELIS BERNH. VALENTINI Diss. epistolicas varii argumenti*, quæ Francof. 1700. 4. prodierunt, *nona* habet novam uteri anatomen, cum glandulis vaginæ.

ABRAHAMI CYPRIANI epistola ad T. MILLINGTON historiam exhibens fetus humani salva matre ex tuba excisi, Leidæ 1700. 8. Gallice, Amstel. 1707. 8. Continet proprie historiam fetus, quem ex matre viva exciderat Auctor, & tubarium credit, ego vero suspicor ventralem fuisse ex nimia magnitudine. Sed plurima egregia addit ad negotium generationis, & ad universam Chirurgiam pertinentia.

HENRICI van *DEVENTER novum lumen obstetricantium*, Leidæ 1701. 4. & *P. II.* sive *ulterius examen partuum difficilium*, Leidæ etiam an. 1733. & Parisiis anno 1734. recusum, aliqua huc pertinentia habet, ad fabricam uteri sani, gravidique, &c.

F. HOFMAN pulli gallinacei in femina cachectica formati, Hall. 1702. d. *EJUSDEM de ignorata uteri structura multorum errorum fonte* 1726. d.

ANDR. JUL. BOETTGER de respiratione fetus in utero, Helmst. 1702. Diss.

BARTHOLOMÆI CORTE epistola de tempore quo anima rationalis fetui infundi solet, 1702. 8. * contendit id fieri ipso tempore conceptus.

JACOB. de *BOURGES*. *Ergo infantum nævi ab imaginatione materna*, Parif. 1703. 4.

G. C.

ſunt, & certe ſtudioſus anatomes, quemcunque horum tractatuum, quem poterit adquirere, emat ſecurus.

Poſt hunc addendus eſt RAYMUNDUS VIEUSSENS (*a*) in Libello illo in 8. *de Vaſorum in corpore humano ſtructura*.

Tunc ANTONII NUCKII *deſcriptio uteri*, edita Lugduni Batavorum in 8. anno 2697. (*b*).

Pro colophone debet addi MARCELLI MALPIGHII *epiſtola de utero*, & in poſthumis *obſervationes de uteri ſtructura & generatione*, & binæ demum *epiſtolæ de ovo incubato* (*c*).

G. C. *SCHELHAMMER de partibus generationi dicatis earumque uſu* R. *DOBEL*. Kiel. 1703. 4.

JOH. FREIND Emmenologia, Oxon. 1703. 4. & alias, etiam Gallice, Pariſ. 1730. 12. vertente *DE VAUX*. Menſium fluxum unice a plethora deducit, idque *a poſteriori*, ut vocant, demonſtrat, cum tot libris ſanguinis, quot per aliquot annos emiſerunt, feminæ abſque malo careant, adeoque ſuperfluum habeant. In ſanguine experimenta cepit varia, unde efficaciam medicamentorum definit. In eo peccat, quod negligat vim ſtimuli, vaſa, quæ menſes exhalant, rumpi ajat, venæ ſectionem in menſibus nimiis rejiciat, &c.

J. FREIND Emmenologia Pariſiis primum recuſa eſt 1727. 12.

LUTHER de termino partus naturali. Kilon. 1703.

ADAMI BRENDEL Diſp. *de embryone in ovulo praexſiſtenti*, VVittemb. 1703. 4. & *de nutritione fetus*, ibid. 1734. 4. utique plenæ ſunt utilibus neque vulgatis experimentis. Ova ex feminis laſcivis defluentia vidit.

In *J. C. LANGII phyſiologia* aliqua experimenta huc faciunt, ut tincta per injectas arterias uteri placenta.

In *D. BESSE recherche analytique* T. II. fetus ex ovario in ventrem elapſus deſcribitur.

Contra *FREINDIUM* dixit *D. SNELLE* in *theoria phyſico-medica delineatione*, & fermentum in glandulis reſidens pro cauſa menſium propoſuit.

In *H. RIDLEYI obſervationibus medico-practicis* experimenta de foramine ovali exſtant, & obſervatur ductus venoſum minorem eſſe ſinu Venæ Portarum, quæ in embryone minor ſit, quam in adulto, &c.

DOM. SANTORINI opuſcula quatuor, Venet. 1705. 8. Quartum eſt de catameniis, ad quæ liquorem mucoſum feminarum aliquid facere credit.

In *BAGLIVII* opuſculis huc pertinet anatome cordis teſtudinis.

Diſſertation anatomique ſur la génération de l'homme dans laquelle on combat le ſyſtême des Ovariſtes, Pariſ. 1705. 12.* *HEISTER* Sec. XVIII.

(*a*) *RAIM. VIEUSSEN novum vaſorum ſyſtema* continet fabricam ſubtilem, qualem ſupponit, uteri. In Tractatu *des liqueurs* mammulas gravidi uteri lacte ſtillantes, ſimiles cotyledonibus animalium, hiantibus porulis vidit. Mercurium ex arteriis in ſolos vaginæ villos, non uteri, penetrare, ergo menſes ex vagina ſola ſtillare, paradoxe docet. A matre in fetum injectiones penetrare adfirmat.

EJUSDEM epiſtola *de fabrica uteri* ad *MANGETUM*, quæ in editione Genevenſi Verheyenianæ anatomes exſtat, plura notatu digna continet, qua careo equidem, ſed pleraque tamen video conſentire cum iis, quæ exſtant in Tractatu *des liqueurs*. In Tractatu *du cœur* præter foramen ovale etiam initia generationis, motum ovi per tubas deſcribit, &c.

(*b*) Vide ſupra ſuo loco.

(*c*) Vide etiam ſuo loco.

Lettres de DESNOUES a *GUILIELMINI*, Romæ 1706. 8. In iis & glandulæ cervicis uterinæ exſtant, & monſtri imaginarii, in deformitate modica unice poſiti, bona hiſtoria.

NIC. HARTSOEKERUS in ſuis conjecturis earumque *ſupplementis* (Suite) varia huc pertinentia de conceptu monſtriſque habet. Syſtemate evolutionis deſerto tranſiit ad ideas plaſticas.

J. B. MORGAGNI in adverſario primo uteri iconem dedit, columnas, hymenem, mucoſos ſinus, glandulas ſebaceas, fontem menſium, tubarum ſitum, juga cervicis, aliaque deſcripſit.

Paſſim

Paffim etiam alibi & in *Epiftola* XX. fetus monftrofos aliquos recenfuit. *VALSALVÆ* novum inventum explicavit. In *Epiftola* XV. de viis fanguinis, quæ fetui funt peculiares, egit fufiffime.

MICH. ERN. ETTMULLER & *WERTHER monftrum Hungaricum*, Lipf. 1707. Difp. *EJ. de exclufione fecundinarum*, Lipf. 1726.

JAMES DRAKE theoriam menfium a collecta in veficula & fubito effufa bile fanguinem in motum ciente in anthropographia fua propofuit.

MARTINI NABOTH de fterilitate mulierum, Difp. Lipf. 1707. 4. celebris eft, qua fubruere recepta ovaria, & veficulas fubftituere voluit, quæ in cervice uteri funt. Adlegat fcirrhofa ovaria, claufas tubas, in fecundis feminis, &c. Contra eum fcripferunt *BOETTIGERUS*, *PETERMANNUS*, *M. E. ETTMULLERUS* in *Epiftola* ad *RUYSCHIUM*, *RUYSCHIUS*, aliique.

J. A. HELVETII & *SALVATORIS CLUSCARD Ergo partus naturalis caufa menftruum per geftationem fuppreffum*, Parif. 1707. 4.

MICH. ERN. ETTMULLER de monftro Hungarico, Lipf. 1707. 4. *de fecundinarum exclufione* 1726. 4.

JEAN. PALFYN defcription des parties de la femme, Leidæ. 1708. 4. Figuræ *SWAMMERDAMII*, cum explicatione brevi adjecta, monftra *LICETIANA*, & partus monftrofi *PALFYNI*, de quibus inferius agam.

JOH. DARTIGUELONGUE Apographe rerum phyfico-medicarum, Amft. 1708. 12. * Generationem mechanice explicat, multum ufus materia fubtili.

A. O. GOELICKE partum octimeftrem vitalem & legitimum effe, Hall. 1708. 4. *EJ. de pulmonum infantis in aqua natatione vel fubfidentia infallibili figno*, Francof. Viadr. 1730. Difp.

Eo tempore excudebatur *GALER.* di *MINERVA* in qua varia reperiuntur, quæ huc fpectant. Monftrum felinum T. V. aliud monftrum T. VI. Ova anguillæ *IBID.* glandulæ cervicis uteri *IBID.* Vafcula aërea ovorum T. VII. fetus acephalos *MANGETI* ibid.

In *GIORNALE DE' LETTERATI* paffim aliqua huc pertinent, ut *BELLINI* de ovis Diff. T. II.

NIGRISOLI idea I. *de generatione*. T. IV.

ABB. CONTI epiftola critica contra NIGRISOLIUM Tom. XII.

Fetus deftitutus vifceribus T. 36. aliaque.

CHRISTIAN. FRID. BOETTGER fetum non ante conceptionem in ovulo praexiftere, Lipf. 1708. Difp.

CAROLI MUSITANI quaftiones dua de femine mufculo & femineo prodierunt Genev. 1709. 4. cum tractatu de morbis mulierum.

J. VON HOORNE anatomes publica anni 1705. *Pralectio* III. Upfal. 1709. 8. De organis genitalibus mulierum & fetu agit, vir in his rebus ex obftetriciis laboribus exercitatus. Admifcet rariores & utiles incifiones fetuum matrumque. Situm cernuum fetus etiam ante maturitatem, oris uteri maturum hiatum recte obfervavit. Partum tribuit incipienti putredini placentæ. Semen muliebre ftatuit. *ROBERGIUS* editor *GRAAFII* experimenta in cuniculo admifcuit & alia.

M. V. de fororibus gemellis ab offe facro monftrofe fibi cohœrentibus, Kiel. 1709. 4. *

J. PHIL. VERHEYEN in *fupplemento* fuo minime contemnenda experimenta de generatione & formatione fucceffiva fetus in vaccis & ovibus inftituit: contra *MERYUM* in propria epiftola pugnavit: in ipfa anatome rugas vaginæ non male depinxit.

J. HENRICI HEUCHER de muliebribus, VVittemb. 1710. Difp. *Quibus infans differat ab adulto*, *IDEM* 1711.

In de la *MARCHE inftruction familière & utile aux Sages-femmes*, Parif. 1710. 8. Uterus duplex & alia defcribuntur.

JOH. BOHN & hic & ubique meretur legi.

DEMOCRITUS CHRISTIANUS in *vita animalis morbo & Medicina* defendit ideas plafticas, & generationem æquivocam, quam etiam *HENKELIUS* in *flora faturnizante* tuetur.

J. FANTONI in nupera editione fuarum differtationum anatomicarum omnino legi meretur: vafcula amnii: urinæ iter per urachum: caufam cur arteriæ umbilicales excæcentur: hymenem: ductus mucofos uteri: fibras mufculofas: glandulas tubarum adfirmat & alia.

PETRI FRESART Emmenologia in qua fluxus menftrui phænomena ad rationes medico-phyficas exiguntur, Leodii 1712. * Contra *FREINDIUM*.

FRAN-

FRANCISCI MARIÆ NIGRISOLI considerazione intorno alla generazione de' viventi e particolarmente de' mostri, Ferrara 1712. 4. Defendit ova, eaque valde minuta (an satis certo?) describit, refutat vermiculos, feminalem ideam plasticam adfirmat, monstra aliqua fecundum externum tantum habitum describit. Ova humana in utero reperit. Secunda & tertia pars, quam promittit de monstris acturam, nunquam prodiit.

HENR. HENRICI de vesiculis seminalibus mulierum, Hall. 1712. 4. Pro NABOTHO, cui etiam favet *F. HOFMANNUS*.

J. SALZMANN de naturæ miraculo utero muliebri, Argentor. 1712. 4.

EJUSDEM de circulat. sanguinis in fetu, R. VVeisser. 1714. ibid.

EJUSDEM & HIRSCHELII Diss. *de præcipuis differentiis inter fetum & adultum* Differtat. II. 1729. 4.

AUG. LUDOVIC. MITHOB de anthropogonia, Groning. 1712. Disp.

Cum *SCULTETETI armamentario*, Lugd. 1712. 4. excuso prodiit descriptio monstri a D. *GOEFFON* dissecti.

HELWICH WILH. STAUDACHER de umbilico, Altdorf. 1713. 4.

ARCHIBALD PITCARNE Diss. *de fluxu menstruo*, quæ exstat in editione Edimburgensi 1713. 4. eam fere theoriam tradit, a plethora, quæ reperitur apud *BOERHAAVIUM*.

PHILIPPI della TORRE lettera intorno alla generazione dei vermi cum *VALISNERI* observationibus lumbricorum prodiit, Patavii 1713. 4.

In *GOELIKII* historia anatomes aliqua contra *NABOTHUM* habentur, & ovum humanum de ovario pendulum.

J. A. WEDEL de sanguine menstruo, Disp. Jen. 1713. 4.

The mysteries of virginity *. Lond. 1714. 8. *B. PL.* Sed vereor ad corrumpendos mores pertinere.

Difesa della considerazione del S. NIGRISOLI, Ferrara 1714. 4. Contra epistolam criticam Abbatis *CONTI*, quæ exstat in GIORN. *de' letterati*.

J. PELEGR. NUVOLETTI lettera sopra d'un parto mostruoso nato il 1. d'Ag. 1713. Fano 1714. 4. * Nonne idem qui in *opusculis filol.* recusus est?

In *D. FEUILLE'E* itineribus habentur monstra aliqua.

JAN PALFYN beschryving van twee monstreusen kinderen, &c. Leidæ 1714. 8. Bona descriptio anatomica duorum fetuum per oppositas pelves connatorum.

J. JAC. GRAMBS de nutritione & augmento fetus in utero, Giess. 1714.

CHRISTIAN. VATER de partu hominis post mortem matris, VVittemb. 1714. Disp.

J.G. a BERGEN de vagitu uterino, Francof. ad Viad. 1714. Collegit exempla & vagitum defendit.

M. E. ETTMULLER de novo ovario Epistola ploblematica ad RUYSCHIUM 1714. 4. Contra *NABOTHUM*.

P. DIONIS in Libro *obstetricio* tribuit ligamentis latis fibras musculares, & teretibus vim deducendi uterum, ut occurrat semini. In *Cours d'anatomie* fetus ventrales habentur: uterus duplex, multa alia utilia. *IDEM* jam an. 1683. 8. ediderat *Histoire anatomique d'une matrice extraordinaire* quæ observatio redit in *cours d'anat.* Ad ejus de generatione Librum dedit notas *TIMMIUS*, Brem. 1745. 8.

R. JAC. CAMERARIUS de generatione hominis & animalium, Tubing. 1715. 4. multa bona habet de differentiis fetus ab adulto homine, corpore luteo, &c.

J. ANT. TERENZONI Exerc. phys. med. Lucca 1708. 4. & *de morbis uteri*, Lucca 1715. 4. Menses a nescio quibus igniculis uteri explicat.

In *WALTHERI thesauro obss.* qui anno 1715. Lipsiæ 8. prodiit monstra varia describuntur, mensium anomaliæ & alia hujusmodi.

GOTTFR. POLYCARPI MULLER & J. Z. *PLATNER meditationes in œconomiam generationis animalium*, Lips. 1715. 4.

G. POL. MULLER & J. Z. PLATNER citatæ *meditationes* contra vermiculos seminales scriptæ sunt pro plastica potentia & ovulis.

L. L. GOUEY Chirurgien véritable suivi d'un nouveau systême sur la génération, Rotomagi 1716. 8. Systema ex refutatione *CAMERARII* didici.

L. L. GOUEY l. c. semen non venire in uterum tradit, sed per poros oris interni uteri transpirare, & ova per venerem ad uterum delata impraegnare: ova etiam absque voluptate ex utero descendere (quæ videntur fuisse placenta vesicaria).

In

In *URATISLAVIENSIBUS ACTIS* Monstra passim descripta exstant.

F. BELLINGER of the nutrition of the fetus in the vvomb, Lond. 1717. 8. Liquorem amnii acrem esse & lixivum, minime nutritium. Placentularum succum lacteum venire in thymum, inde per ductum proprium ad glandulæ maxillaris ductum excretorium ferri, atque porro a fetu deglutiri. Unica observatio, eaque in monstroso fetu facta.

A. Q. RIVINI puella monstrosa, Lips. 1717. 4.

A. van der *HULST de circulatione sanguinis in fetu*, Leidæ 1717. Disp. *

P. G. SCHACHER quomodo fiat ut fetus absque putredine in utero maneat, Lips. 1717. 4.*

De partu gemellorum disparis magnitudinis. 1721. 4.

EJ. *De conceptione fetus humani abstrusa, an absque membri genitalis insertione femina concipere possit*, 1728. De pilis in ovariis muliebribus 1735.

VIDUSSI opusculum jam citavi.

C. G. NEUMANN de exclusione ovulorum in salacibus absque pragresso coitu, Leid. 1717. 4.*

J. MAR. LANCISI de puncto saliente & cordis evolutione in fetu observationes descripsit in Libro *posthumo* de corde. *IDEM* inter *posthuma* inedita reliquit Tractatum de *formatione fetus*. *EJUS* epistola de *uteri vesiculis* exstat cum *VALISNERIO*.

In *JOBLOTI* microscopicis Paris. editis 1718. 4. (*Physic.* p. 119.) varia de generatione insectorum habentur & panspermia defenditur.

L. de *SMIDT de ortu & generatione hominis*, Leidæ 1718. 4.

JOH. HYAC. VOGLI de anthropogonia, Bonon. 1718. 4. II. vol. Non ovum femininum, sed semen, de teste muliebri venire, in utero cum semine masculo misceri, effervescere, inde fetum nasci. Multa compilatio, castigatio variorum scriptorum, propriæ observationis minimum.

La *MOTTE differtation sur la génération & la superfétation*, Paris. 1718. 12. Pugnat contra ovorum systema, & defendit formationem animalium ex semine utriusque sexus. Argumenta sumit ab angustia, a distantia tubarum, a tubis in femina fecunda nimis brevibus, quam ut ovarium adsequerentur. *PUZOS* in epistola ad la *MOTTE* partum ventralem describit, cum tuba & uterus integra essent. In Libro etiam la *MOTTII* obstetricio, quem alibi laudabimus, multa ad rem nostram habet la *MOTTE* ut ova humana.

Tr. of flogging in venereal affairs and of hermaphrodits, Lond. 1718. 12. *

JOH. von *HORNS bref huruvvyda man utaf, langans siunkande*, &c. Stokholm. 1718. 8. Supra citatæ epistolæ multa continent ad dignoscendum fetum perfectum, vitalem, ad ejus respirationem primam, &c.

P. S. ROUHAULT discours concernant les différens changemens qui arrivent a la circulation du sang du fetus; Turini . . . 8. systema suum proponit, quo *MERYUM* defendit, sed novis utique rationibus & experimentis.

S. MIDDELBEEK de incremento fetus humani in utero, Leidæ 1719. Disp.

DANIEL adnotationes in hypotheses Goueyanas, Francof. 1719. 8. Chirurgus Gallus nomine *GOUEY* (uti diximus) semen masculum ad uterum venire negaverat, rationibus desumtis ab ostio uteri cæco in fecunda femina: ab ovulis femininis ex sola irritatione in proprio experimento delapsis, &c. Ad ea ratiocinia respondet *HOFMANNUS*. In præfatione statum medicinæ describit, qualis an. 1718. Parisiis fuit.

J. JAC. RAU in posthumis, quæ adsunt apud *VALENTINUM* in *Amphitheatro* Zootomico, glandulas vaginæ muciferas describit.

A. VATER progr. *de modo quo foramen ovale clauditur*, VVittemb. 1719. 4. habet descriptionem foraminis ovalis fibra quadam divisi, medullæ in arteriis umbilicalibus, &c.

A. VATERI etiam est programma *de hymene*, VVittemb. 1727. 4.

SIEGM. AUG. PFEIFFER Embryologia seu doctrina fetus in utero, Sedini 1719. 8. *

SIM. P. HILSCHER de opere generationis in feminis, Jenæ 1719. Disp. Corpora lutea describit.

ORTH. de fetu 46. annorum, Tubing. 1720. 4.

WILH. ULR. WALDTSCHMIDT de ortu & generatione hominis, Kiel. 1720. 4.

J. A. SLEVOGT de acquirenda & conservanda sobole, Jen. 1720. 4.

J. CONR. PEYER de uracho in fetu humano pervio, Leidæ 1721. 8. Unica observatio, quæ demonstrare vult hunc canalem pervium esse.

Nou-

Nouvelles conjectures physiques par GAUTIER, Meaux 1721. Omnia evolvi, neque quidquam in corpore humano nasci, ne sanguinem quidem.

RICH. BRADLEY *philosophical account of the works of nature*, Lond. 1721. 4. fetus aliquos habet, & de Pipa bufone observationes, & batrachogoniam. Eam etiam duplicem; & miram illam Surinamensem, quæ Europeæ contraria est, SIBILLA MERIAN in *Surinamensibus insectis* depictam dedit.

ANT. VALISNERI *istoria della generazione dell' uomo*. Venet. 1722. 4. Fuse in II. Tomo agit de ovariis, quæ per omne animalium quadrupedum genus persequitur, & ubique corpora lutea MALPIGHIANA, & ova ipsa follicite describit. Ovum statuit invisibile, quod in corpore luteo natum, per angustas tubas transire possit, & fit verum ovum humanum. Porro ad refutandum systema generationis æquivocæ pertinent *Miglioramenti e correzioni d' alcune esperienze del* S. REDI quas collegit GASPARI. In *nuova giunta d' esperienze interno all' istoria medica e naturale* habentur observationes de aere in ovis contento. In *secundo dialogo* & in III. vol. GIORN. DE' LETTER. negat vagitus uterinos, & fetus pipitum intra ovum. Deinde per omnia fere opera legendus est VALISNERIUS, in quibus ingens collectio habetur monstrorum cum titulo *relazioni di varj mostri*. Ita porro de partu veficario & in universum de generatione insectorum, undique & perpetuo univoca multa optima experimenta habet.

In editione BERGERIANA (Lemgov. 1739. 8.) Libri *de generatione* in notis defenduntur vermiculi & ova vulgaria, & in *appendice* exstat collectio monstrorum.

GOD. HELD. a HAGELSHEIM *Diss. de tempore partus occasione partus tubarii 46. annis gestati* ad L. SCHROEK. Baruth. 1722. 4.

FOERSTER *de menstruo fluxu ejusque suppressione*, Helmst. 1722. Disp.

ABR. VATER *graviditas apparens*, VVittemb. 1722. Disp. Ova humana describit, &c.

L. P. THUMMIG in *Versuche*, Halæ 1723. 8. editis varia huc pertinentia habet, de monstris, vomitu canini fetus; ova non fecunda fieri absque coitu defendit, &c.

G. BATT. PAITONI *discorsi della generazione dell' Uomo* I. & II. Venet. 1722. 4. III. IV. 1726. 4. Ovaria defendit, & ova Malpighiana, & contra invisibile VALISNERI ovum & contra Graafianum illud vulgo notum: Fecundationem in utero contingere docet. EJUSDEM *vindiciæ contra epistolas* PETRI BIANCHI, Faventiæ 1724. 4. P. BIANCHI, discipulus VALISNERII vindicaverat contra juvenem PAITONUM præceptorem suum, epistolis duabus, quæ non videntur editæ fuisse. PAITONUS in epistola prima semen masculum redire in sanguinem confirmat, in altera vero idem semen per tubas ad ovaria venire, & eas antiperistaltico motu agitari negat.

ANTOINE MAITREJEAN *observation sur la formation du poulet*, Paris. 1722. 12. Usus est gallinis Calecutensibus majoribus, & albumen coagulavit, figuras suas ipse delineavit. Ita in quibusdam potuit MALPIGHIUM corrigere. Vasa umbilicalia fuse descripsit. Chalazas albumen resorbere, & vitellum vehere credit. Vasa contorta vitelli, appendicem intestini vitellariam, & alia fuse recenset. Vermiculos seminales refutat, omnia a matre esse, patrem tantum fermentum addere contendit.

SIGISM. MAYOOR *de mascula sobole procreanda*, Altdorf. 1723. Disp.

LUD. HIERON. COSNIER *an fetus in utero suctione nutriatur*, Paris. 1724. Disp.

In J. DOMIN. SANTORINI Observationibus plurima egregia habentur, fetus tubarius, corpus luteum, musculi feminini, rugæ vaginæ, cervicis uteri, de ovo invisibili consensus cum VALISNERIO & MORGAGNO, de ligamentis vaginæ, de fibris tubarum observationes.

EJUSDEM *istoria d' un feto estratto delle parti deretane*, Venet. 1727. 4. Non solum fetus multo tempore retenti per anum extractionem describit, sed plurima alia utilia habet, ovi 12. dierum bonam descriptionem, observationes de tubis, de corporibus luteis ovarium diffringentibus, intestinis connatis, &c.

MARTIN. MARTINEZ *observationes de corde*, Madriti 1723. 4. Habet varia monstra, cordis situ disturbati historiam, alia.

RISCHWITZ *de ortu & propagatione hominis*, Lips. 1723. Disp.

BEN. STÆHELIN *spec. anat. botan.* 1724. 4. Habet vasa lymphatica uteri.

MENZ.

MENZ de generatione paradoxa ranarum, Lipſ. 1724. Diſp. Ovaria ranarum tubæque.

J. H. LUDOLF & CLEMENS de funiculo umbilicali hominis longiori, Erfurt. 1724. 4.

In *ROBINSONI* phyſiologicis habetur theoria menſium probabilis.

JOH. ADAM. KULMI deſcriptio fetus monſtroſi, Gedan. 1724. 4. Bonus Liber. Anatome accurata fetus, qualem deſcripſi, cum vaſis tamen umbilicalibus ſimplicibus, auribus cordis quatuor. In hiſtoria hominis ſuffocati, quæ pro *appendice* eſt, utilia omnino multa continentur. Syſtema cauſarum accidentalium in monſtris non probat. Signa ſexum femininum diſtinguentia ſolito copioſius recenſet, liquoris amnii vim nutriciam negat.

S. SIMONE ROUHAULT oſſervazioni anatomico fiſiche, Turin. 1724. 4. Quæ in Monumentis Pariſinis habet, ea hic ornatius repetuntur. Sex ſunt obſervationes I. de placenta, in qua membranam mediam noſtram & reticularem Chorii fabricam deſcribit. II. in qua funiculi umbilicalis ſpongioſum corpus. III. Fetum unice per venam umbilicalem ali. IV. V. de circulatione ſanguinis in fetu, quam a fetus corde pendere, & morem ſequi *MERYANUM* defendit. VI. de cauſa partus.

A. VATER uterus gravidus, VVittemb. 1725. 4. Habet inprimis deſcriptionem ſinuum uteri, quales vulgo ſtatuuntur.

CHRISTOPH. JOAH. WOLFART de fetu monſtroſo duplici, Marburg. 1725. 4.

G. MARTYN de fluxu menſtruali & morbis virginum, Leid. 1725. 4. diſputatio.

EL. CAMERAR. de generatione hominis ex venere, Tubing. 1725. 4. *de ortu humano occulto* 1733.

BECKINDORP de ſignis virginitatis, Franeker. 1725.

MULLER an primum rudimentum fetus in ovo, Altdorf. 1725. 4.

CHARLES DENIS LAUNAI nouveau ſyſtéme ſur la génération de l'homme & de l'oiſeau, 1726. 12. Mirum ſyſtema, perfectum puerum in ſemine maris & perfectam puellam in femina & veſiculis feminæ perfici. Experimenta vix ulla propria habet.

In *annalibus Juliis* 1726. exſtat partus tubarius proſoceri mei *HERMANNI TEICHMEYERI*; anno videlicet 1727. & in diſputatione propria *de fetu tredecimeſtri* L. *HEISTERI* hiſtoriæ recenſentur fetuum, eo tempore in utero geſtorum. *IDEM* laudatus.

HEISTERUS etiam in compendio ovum humanum pictum dedit, tubarumque repetita vaſa.

HEISTERI etiam eſt *de exſiſtentia Dei ex partibus genitalibus* 1727. 4.

ARCHIBALD MITCHELL the ſoeterkin differted, Londin. 1726. 8. contra fabulam molarum animatarum.

FRID. HOFMANN de ignorata uteri ſtructura multorum errorum fonte, Hall. 1726. 4.

JAQ. AUG. BLONDEL the ſtrength of imagination of pregnant vvomen examined, Lond. 1727. 8. Gallice *diſſ. Ph. ſur la force de l'imagination des femmes groſſes*, Leidæ 1737. 8. Celebri Libro vim omnem maternæ imaginationis in producendis nævis refutavit ingenioſe certe, ut facile demonſtraret, modo omnino, quo fiat, intelligi non quire. Sed multa fiunt, quorum modum ignoramus. Cum D. *DANIEL TURNER* contra eum pro aſſerenda vi imaginationis ſcripſiſſet *on the force of the mothers imagination upon the fetus in utero*, reſpondet *BLONDELIUS*, Lond. 1729. 8. Libro qui vocatur *the povver of the mothers imagination over the fetus examined in anſvver to D. D. DANIEL T.* *

J. A. BLONDEL Gallice primum prodiit Lond. 1727. 8. deinde Leidæ, ut diximus.

Iterum reſpondit *D. TURNER the force of the mothers imagination upon the fetus in utero ſtill forther conſidered by vvay of replic to D. BLONDEL's book*, Lond. 1730. 8.

JOSEPH VOLPINI opere medico-pratiche filoſofiche, Parma 1726. 4. in diſſertatione quarta ſolvuntur objectiones, quæ contra ſyſtema ovorum proponi ſolent. Ovum inviſibile etiam defendit, & in ovo ante fecundationem jam adeſſe primum ſtamen futuri animalis. Deſcriptionem dat ovi humani.

J. BAPT. du BOIS. Ergo fetus extra uterum genitus ſalva matre poteſt excidi, Pariſ. 1727. 4. Partum gemellorum ventralium habet.

JAMES DOUGLAS avertiſſement on the journal of R. Manningham, Lond. 1727. 8. Agitur de ridicula illa comœdia cuniculorum, quæ tunc maxime ludebatur a Maria Fofts. Demonſtrat *DOUGLASIUS* nunquam ſe fidem illepidæ hiſtoriæ habuiſſe.

A. VATER progr. *de hymene*, VVittemb. 1727. 4.

CHRIST. GOTTFR. STENZEL de munere & pathematibus organorum gentialium, VVittemb. 1727. Disp. *

P. SIMON ROUHAULT réponse a la critique de M. VVINSLOVV, Turin 1728. 4. Pergit defendere sententiam *MERYI*, sinusque cordis & aures diverso tempore repleri contendit. Multum cavillorum & inutilis pugnæ.

T. COE de fluxu muliebri menstruo, Leidæ 1728. Disp.

J. HENR. GEELHAUSEN de pulmonibus recens natorum, &c. supra citatus est.

J. R. GARENGEOT in sua *splanchnologia* habet hymenem, contra morem Gallorum.

FABR. JOH. FERRI de generatione viventium in triplici statu, univoco, analogo, & æquivoco ad mentem Hippocratis, Ferrar. 1728. 8. * *PL.*

In *Raccolta d'opuscoli scientifici* passim varia huc spectant, ut in T. I. *VALISNERI* refutatio partus ridiculi viperæ per os, & descriptio cloacæ uterinæ in eo animale. T. II. fetus cerebro destitutus. T. V. epistolæ duæ de systemate evolutionis. T. VI. *ROUHAULT* partus ventralis. T. IX. Censura in *NUVOLETTI* descriptionem monstri, T. XIII. *CONST. GATTA* de graviditate 22. mensium T. XXII. brevis descriptio partus bicipitis *LUNADEI*.

J. CHRISTOPH. SCHUTZER de fabrica & morbis ligamentorum uteri, Harderovic. 1729. 4.*

J. MART. SCHURIG parthenologia, Dresdæ 1729. 4. *Muliebria EJUSDEM* eod. anno 4. *Gynæcologia* 1730. 4. *Syllepsiologia* 1731. 4. *Embryologia* 1732. 4. Compilationes meræ.

In *BECKERI paidioctonia inculpata* exstat observatio de conceptu per angustissimam vaginam, qualis etiam apud *H. F.* ab *AQUAPENDENTE*, in Chirurgicis reperitur.

V. W. WALDSCHMID de superfetatione falso prætensa, Hamburg. 1728. 4. & prius *de superfetatione* progr. Kiel. 1725. 4. *de allantoide*, Kiel. 1729. 4.

ABR. VATER in *mola prægnante*, VVittemb. 1729. ova humana abortiva describit.

THOMÆ SIMSON Systeme of the vvomb, Edimburg. 1729. 8. Systema est, uterum sinus habere, ad quos sanguis non veniat in junioribus virginibus, sed sensim dilatatis vasis demum eo penetret, tunc comprimat uteri vasa, circulationem impediat, &c. Plethoram acerbe refutat. In anatome nihil invenit.

A. F. WALTHER historia suffocationis, Lips. 1729. 4. habet poros sebaceos genitalium, lacunas urethræ.

In *BIBLIOTHEC. ITAL.* T. I. fetus ventralis quatuordecim annis gestatus describitur.

LE TELLIER réfléxions critiques sur l'emménologie de Freind, Paris. 1730. 8. A sanguine menses derivat, qui per arterias majori copia adveniat, quam refluat per venas. Vasa uteri non rumpi, sed dilatari, recte contra *FREINDIUM* monet. In venæ sectionis temporibus ab eodem viro dissentit.

LUD. de *NEUFVILLE de allantoide*, Leidæ 1730. 4. & *THEODOR. TRONCHIN de nympha* eod. anno ibid. recusæ Leidæ 1736. 8. Membrana allantoidea & urachus pervius ex *ALBINI* observatione in priori Libello defenditur.

JAC. MICH. KORNMANN hœchstnoethiger unterricht von der geburt der menschen, Erfurt. 1731. 8. *

In *COMMERCIO NORICO* plurima bona, inprimis series fetuum egregie delineata: icones valvularum cervicis uteri, arteriarum pelvis, monstra, fetus tubarius, ventralis, musculi uterini descriptiones, venæ umbilicales, de uracho experimenta, vagina duplex.

B. MEIBOM de conceptione, Helmstad. 1731. Disp.

MICHAEL ALBERTI de hominis generatione, &c. Hall. 1731. Disp. *EJUSD. de hepate uterino* 1735. &c.

MICH. ALBERTI etiam est *de anima humana, ubi demonstratur proprium sibi domicilium struere*, Hall. 1732.

CHRISTIAN FRID. RAST de utero, Regiomont. 1731. 4.

WILH. BERNARD NEBEL de partu tredecimestri legitimo, Heidelb. 1731. 4.

COLONNE de la nature & de la génération des choses, Paris. 1731. 12. Physicus Platonicus.

BENEDICTUS STAEHELIN in *specimine Anat. Bot.* 1731. experimenta pro deglutitione a fetu peracta retulit.

GOTTFRID WILHEM. MULLER de situ uteri obliquo, Argent. 1731. Disp.

Theses *D. GEOFROY* huc pertinent laudatæ in *hist. genit. masc.*

J. HENR.

J. HENR. COHAUSEN Lucina Ruyſchiana, Amſtel. 1731. 8. Muſculum *RUYSCHII* non differre a notiſſimis fibris uteri muſcularibus; non depellere placentam, ſed adjuvare exitum, & uterum in legitimam parvitatem reducere. Placentam in utero non debere relinqui, *&c.*

FITZGERALD de catameniis, Monſpel. 1741. 8.

In *BASSI obſervationibus* de himene experimenta habentur.

LAUR. HEISTER de fallaci pulmonum experimento, Helmſt. 1732. 4.

J. HENR. SCHULZE de vaſis umbilicalibus, Hall. 1732. 4. & *an eorum deligatio neceſſaria*, ibid. eodem anno. Negat vir doctiſſimus & aliqua experimenta adfert.

In *ACTIS EDIMBURGENSIBUS* in T. I. reperitur *GIBSONI* Diſſertatio pro vi nutritia liquoris Amnii. In T. II. Diſſ. *ALEXANDRI MONROO* contra eam vim fuſa & erudita adeſt, qua ova etiam ovipara egregie deſcribuntur, & allantoides vera. Plurimæ adhuc aliæ intercurrunt hoc pertinentes obſervationes ut ovi humani in T. IV. placentæ & conceptus humani rara deſcriptio in T. V.

F. E. BRUKMANN beſchreibung einer ſeltſamen miſſgeburt, VVolfenbuttel 1732. 4. Fetus externa deſcriptio, cui alter ſemiformatus de pectore pendebat.

F. E. BRUKMANN hoc loco citatus etiam in *Epiſtolis* monſtra aliqua habet.

JOHN CRAWFURD the caſes of impotence and virginity diſcuſſ'd, Lond. 1732. 8.* *PL.*

F. RUYSCHIUS plurimum ad hanc partem anatomes contulit Anthropologiam ſive ſeriem fetuum humanorum majorem, quam ullus præterea collegit, deſcripſit in *Theſ.* VI. & alibi. Conceptionem recentiſſimam aliquoties obſervavit, ut apud *SCHRADERUM* in *Addit. ad VESLINGIUM*, *DIEMERBROEKIUM*, *BLANCARDUM Iaarregiſter* I. Semen maſculum in utero & tubis vidit, & menſes ex oſculo uteri fluentes. Placentas ex hydatiditibus factas, corpus luteum intra ovum ſubnatum, membranam exteriorem placentæ deſcripſit, *&c.* Muſculum novum uteri propria Epiſtola expoſuit, Amſtelod. 1726. edita, & a J. C. *BOHLIO*, amico noſtro, Latine verſa, propter quem ipſi gratulati ſunt *ABRAHAMUS VATER* etiam in *Epiſtola*, excuſa Amſtelodami 1727. 4. & *PHIL. HECQUET* in ſimili *Epiſtola* eodem anno data; alii contra ſcripſerunt, ut *COHAUSEN*, *CHR. POLYC. LEPORIN* in *einigen die zurükgeblieben nachegeburt angehenden Fragen* Quedlinburg. 1728. 4. Vir *CL. P. CONRADUS FABRICIUS* in Syngraph. Butisbac. p. 68. & alii. Sed ipſe demum *RUYSCHIUS* muſculum ſuum revocat apud *SCHREIBERUM* in *vita Ruyſchii*, p. 54. Hymenem reſtituit. Chorii membranam reticulatam confirmavit, mediamque, ſanguinem coactum a placenta diſtinguere docuit, ipſe aliquando ex ſimilitudine deceptus.

F. RUYSCHIUS uterum gravidum jam 1673. tabula expreſſit.

EJUS epiſtola qua novum uteri muſculum expoſuit, primum belgice prodiit Amſtel. anno 1725. 8.

Citata ad *RUYSCHIUM HECQUETI epiſtola* prodiit etiam cum EJ. *traité ſur l'abus des purgatifs & des amers*, Pariſ. 1729. 8.

JACOB. DENYS verhandeling over het ampt der Vroedmeeſters en Vroedvrouwen. Leidæ 1733. 4. multa bona habet ad monſtra, ad ſitum fetus, vim contractilem uteri, placentam, funiculum, totumque hoc negotium.

H. BERNARD de eo quo differt circuitus ſanguinis fetus ab illo hominis nati, Leid. 1733. 4.

P. de la COUR de naturali catameniorum fluxu, ibid. eod. anno.

EL. CAMERAR de ortu corporis humani occulto, Tubing. 1733. 4.

OT. CAS. BARFEKNECHT ergo omne vivens ex ovo, Pariſ. 1733. 4. Fetus in ovario reperti hiſtoriam habet.

BOURDELIN, quo uberior tranſpiratio, eo parcior menſtruus fluxus, Pariſ. 1733. 4.

LUD. CLAUD BOURDELIN etiam eſt, *Ergo ut inſectis animalibus ſic & fetui ſua metamorphoſis*, Pariſ. 1733. 4.

HARTMANN de bruto ex homine, Erfurt. 1733. 4. Fetus paulum deformis pro ſimia exhibetur.

GEORG. VOLCMAR HARTMANN, brutum ex homine, Erf. 1733. 4.

J. FRID. BORBSTAETTER de circulatione ſanguinis in fetu, Regiom. 1733. 4.

BUCHWALD de graviditate tempus excedente, Hafn. 1734. Diſp.

J. de BUCHWALD etiam edidit *hiſtoriam gemelli coaliti ſcholiis illuſtratam*, Hafn. 1743. 4.

B. MEIBOM de conceptu, Helmaftad. 1734. Difp.

A. VATER de fignis, ex quibus dijudicari poteft, an infans recens natus vitalis, aut,&c. VVittemb. 1735. 4.

ILL. de *REAUMUR* infectorum hiftoria plurimum ad illuftrandam generationem facit.

J. de *JUSSIEU* in thefi *an fetui fanguis maternus alimento fit*. Parif. 1735. ali fetum per vafa lactea uteri, neque fanguinem a matre ad fetum tranfire defendit.

HERELIUS in emmenologiam Freindianam, Hall. 1735. 4.

J. FRID. CASSEBOHM in *Tractatuum anatom.* VI. *de aure humana* egregiam fabricæ monftrofæ defcriptionem dat. *EJUSD.* an. 1730. prodiit progr. *de differentiis fetus*.

N. TETTRODE Diff. *de fluxu menftruo*, Leid. 1735. 5.

D. SENNAC in nova editione *des Effais de Phyfique* legi poteft. Habet obfervationes varias v. gr. de fetu maturo cui os claufum.

J. de *DIEST* & *SAINT VAST* in *thefibus*, Parif. 1735. profert manere fetum fanguine plenum, quando mater exhaufta eft, nec vim ftyptici a fanguine materno ad fanguinem fetus tranfire. Recenfam legi.

REICHART de utero gravido una cum fetu vulnerato, Argentor. 1735. 4.

GOTTL. FRIDERICI de monftro humano rariffimo, Lipf. 1736. 4.

In *uytgeleezene naturkundige aantekeningen*. T. III. habetur *GORTERI* de pulmone natante vel merfo Differtatio.

H. F. TEICHMEYER de generatione, Jen. 1736. Difp.

CHRISTOPH. JACOB. TREW de præcipuis inter hominem natum & non natum differentiis, Norimb. 1736. 4. Egregio opere defcribit eas partes, quibus fetus inprimis fe diftinguit, tum circulationis caufam, quæ diverfa eft, tum in vefica alibique, cum numerofis ad naturam delineatis figuris, & plurima erudita Auctorum dijudicatione. Idem in Difp. inaug. *de chylofi fetus in utero*. Argentor. 1715. 4. ad fetum, ductumque venofum, fed ad alias etiam partes anatomes obfervationes fuas ediderat. Liquorem amnii deglutiri experimento confirmat.

J. B. MAZZINI de refpiratione fetus conjectura. Brixiæ 1737. 4. magn. Refpirare in aquis fetum conatur demonftrare ex pipitu pulli, vagitu uterino, diminuto in adolefcénte fetu fpecifico pondere. Partus caufam naturalem deducit ex fphærica figura in oblongam, minus capacem.

CLOZ de refpiratione fetus in Italia, Helmft. 1740. 4. Refutat Italum.

J. PH. BURGGRAV bedenken vom gefchäfte der erzeugung, Francof. 1737. 4.

In *J. CHR. KUNDMANN rarioribus naturæ & artis*, Bresl. 1737. fol. Inter alios monftrofos partus habetur acephalus, corde deftitutus.

G. WOLFGANG. TRIER de vita fetus humani in utero, Francof. Viadr. 1737. 4.

In *PETSCHII* fæpe laudata difputatione quæritur, cur bruta animalia allantoidem tunicam habeant, homo ea deftituatur.

Traité de la Communication des maladies & des paffions, la Haye 1738. 8. Auctorem D. de la *METTRIE* vocat Abatem *MOREAU* de *S. ELIE* (*Penelope* I. p. 83.) Scopus eft demonftrare a lacte materno, malis animi adfectibus pleno, pleraque vitæ humanæ mala oriri. Sed nimium provectus omnia tribuit corpori, quæ funt animæ, ipfam v. gr. fuperbiam.

A. KAAU in utroque opere confuli debet, ad fudorem uteri, &c.

A. KAAU dictus in *Nov. Comm. Petropol.* erudite de hermaphroditis egit, quos minime admittit.

MICH. PHIL. BOUVART an offa innominata in gravidis & parturientibus diducantur, Parif. 1739. Id omnino fieri demonftrat. Refpondentis vice functus eft *JOS. EXUP. BERTIN*, Amicus nofter, cujus calamitofum exitum nondum defiimus lamentari.

J. PHIL. GRAVEL de fuperfetatione. Argent. 1738. 4. cum icone uteri femiduplicis recufa in coll. Difp. Vol. V.

De *ROUKEMÆ CROESERI*, & utriufque *IDEMÆ* Libellis alibi diximus.

J. C. HEBENSTREIT in *progr.* an. 1738. edito varia de allantoidis abfentia, urachi cæcitate, foramine ovali, obfervat.

In *Satyris Silefiacis* uterus duplex in VIII T. defcribitur.

In *PETROPOLITANIS* in variis Tomis de monftris egregiæ obfervationes habentur *JOHANNIS GEORGII DUVERNOI*, in T. III. V.

GOTTW

GOTTW. SCHUSTER *genesis quadrimellorum*, sive *historia rara mulieris duplices gemellos enitentis*, Chemniz 1739. 4. *B. PL.*

BAUER *de causa fecunditatis gentis circumcisæ*, Lipf. 1729. Disp.

J. FRID. BAUER de caufis fecunditatis gentis circumcisæ, Lipf. 1739. 4.

In obstetricio Libro FIELDING OULD alibi laudando agitur de obliquitate uteri, quam parvi omnino facit.

JAMES PARSONS *enquiring into the nature of hermaphrodits*, Lond. 1740. 8. Feminas esse *macroclitorides*, quas vocant androgynos, collectis exemplis defendit. EJUSDEM anatome vesicæ alibi laudata varia huc pertinentia habet. Idem in *Phil. Transf. supplemento* in Dissertatione de motu musculorum uteri dedit figuram, & ligamentis teretibus vim musculosam tribuit; tubarum fibras longitudinales & transversas, hinc motum peristalticum; figuram in gravida rectam describit, hinc cum ovarium comprehendere nequeat, superfetationem omnino impossibilem esse adfirmat;

DAVID VASSE *Ergo a mutuo nisu vasorum lactiferorum & spermaticorum menstrua purgatio*, Parif. 1740. 4. Cellulas uteri describit.

J. WILH. HESSE de partu gemellorum, Argent. 1740. 4.

In *Actis Upsalienfibus* 1740. D. SPOERING bonam dedit anatomen partus monstrosi.

J. B. BIANCHI de naturali & vitiosa generatione, Turin. 1741. 4. Anthropologiam habet, quæ ab ipso ovo nondum fecundato incipit, cui tamen rudimentum fetus tribuit, ad mediam graviditatem usque. Rudes vero icones & ex ipsa statura suspectæ sunt. Sequuntur historiæ partuum tubariorum & ventralium, non absque propriis observationibus. Inde molæ & germina abortiva, & monstrosi aliqui fetus. Denique vermes humani, quorum aliqui valde paradoxi.

J. B. BIANCHI etiam est *storia del mostro di due corpi che nacque sul Pavese*, Turin. 1749. 8. utilis & bona descriptio aliquot partuum monstrosorum: & rationes contra systema monstrorum primigenorum.

J. EXUP. BERTIN an detur imaginationis materna in fetum actio. Parif. 1741. Negat.

LEANDER PEAGET *an sanguis a dextra in sinistram cordis auriculam transeat*. Parif. 1741. Recte adfirmat, jam laudatus.

BERCHER *Ergo non datur imaginationis materna in fetum actio*, Parif. 1741. 4.

In H. GOURAIGNE Diff. *de natura & caufis fluiditatis naturalis*. Monfpel. 1741. 8. habetur analysis lactis. In ejusdem *quæstionibus* 12. negatur monstra ex vi imaginationis fieri.

FR. de BUCHWALD *thes decad. de Musculo Ruyschii in uteri fundo*, Hafn. 1741. Defendit RUYSCHIUM contra LEPORINUM, etsi & ipse nonnumquam ægrius fibras se videre fatetur: esse vero feminas, quæ placentam anno demum a partu excluserint, neque placencentam semper ad eamdem sedem firmari.

P. A. BOEHMERI *de situ uteri gravidi*, Hall. 1741. 4. cum icone & gemontrica consideratione.

JOS. WEITBRECHT aliqua ad ligamenta lata, situm uteri, in syndesmologia habet & in ACT. PETR. T. IX. hominem monstrosum describit.

JOS. WEITBRECHT citatus dedit etiam uteri historiam in T. I. *Nov. Comment.*

Fetum cum 4. cornubus & tribus auribus descripsit SEBASTIANUS ROTARI.

CLISTONI WINTRINGHAM experimenta de vasorum duritie etiam ad explicandam uteri functionem pertinent, cujus arterias laxiores, venas duriores reperit.

Philos. Essai on fecundation, Lond. 1742. 8. Parvi momenti systema, idem quod D. LAUNAY, semen nempe maris plenum pueris, femininum plenum puellis esse, hæc duo corpusculorum genera in conceptu se adtrahere & cohærere.

J. J. HUBER de hymene & vaginæ rugis, Gotting. 1742. 4. Icones in universum minus bonæ, maxime quæ cervicis uteri & columnarum vaginæ rugas exprimunt. Columnas quatuor numerat, quæ nobis duæ sunt, & hymenis varietates recenset.

J. J. HUBERI etiam sunt *observationes & cogitationes de monstris*, Cassel 1748. 4. Continent rationes mihi oppositas pro systemate *accidentium* & structricis animæ, cum descriptione aliqua externarum partium monstrorum nonnullorum.

In KLEINII *ichthyologicis* multa huc pertinent, uti v. gr. formatio successiva piscis Galei.

LE MONNIER de conceptu & incremento fetus, Leid. 1742. 4. Membranam placentæ externam refutat, &c.

Inter *SYLVÆ* posthuma reperitur *Traité de la conception*, quam fieri adfirmat a spiritibus, per vasa ovarii resorbtis. Conf. *JOURN.* des *SAV.* 1744. Jul.

In Libro *Vernunftige gedanken von der natur* plurima ad generationem pertinentia habentur. Ovum verius intra vulgare latere creditur.

ANTON. FIZES de generatione Diss. quæ exstat cum operibus omnibus, Monspel. 1742. editis 4.

JOH. PETER SUSSMILCH die göttliche ordnung in den veränderungen des menschlichen geschlechts, Berolin. 1742. 8. Multa bona habet, undique collecta de numeris partuum masculorum & femininorum, longævitatibus, &c.

HERISSANT an in omni partu Chirurgia, Paris. 1742. 4. Pro hymene.

SIMON BERNHARD WOLFSHEIMER de caussis fecunditatis Hebraeorum, Hall. 1742. 4.

WOLFGANG THOMAS RAU de naevis maternis, Altdorf. 1742. 4.

J. JAC. LAUFFER de infante sine cerebro nato, Hall. 1743. 4.

VOIGT in Diss. *de capite infantis abrupto*, Giess. 1743. 4. uteri habet descriptionem.

JOH. FRANC. ISEZ Ergo vena spermatica structura secretioni seminis favet. Paris. 1743.

WILH. NORTWYK historia uteri gravidi, Leid. 1743. 4. Fetus humanos describit aliquos: maceratione communicationem placentæ cum utero detegit, allantoidem refutat, epigenesin adfirmat, fusus Auctor & collector.

CORN. TRIOEN in *observationibus Medico-Chirurgicis* aliquot ova humana expressit, fetum tubarium & ventralem descripsit.

ONYMOS de naturali fetus in utero materno situ, Leid. 1743. 4. & 1745. 8. Defendit fetum nunquam aliter nisi capite cernuo in utero sedere.

BUSSON & POISSONNIER an ab origine monstra, Paris. 1743. 4. Negant.

In *TABARRANI* observationibus hymen defenditur, & patula via aëris in uterum, vasa lactifera mammæ describuntur, quorum communicationem mutuam statuit, & ductus longos prostatæ muliebris exponit.

FR. DAVID HERISSANT an secundinæ fetui pulmonum præstent officia, Paris. 1743. 4. adfirmat, sanguinem in vena pulmonali pulchrius quam in arteria socia rubere.

ANDREÆ JOSEPH SERON Ergo suppresso & immoderato catameniorum fluxui aperientia. Paris. 1743. 4. legi meretur.

J. de BUCHWALD historia gemelli coaliti scholiis illustrata, Hafniæ 1743. 4. *

P. GERIKE de generatione, Helmstad. 1744. 8. feminis vim resorberi per vascula in superficie uteri hiantia, & ad sanguinem venire, malaciam facere; auram recta ad ovarium tendere. Panspermiam etiam statuit, & femina quidem ore recipi, & eadem esse pro homine brutoque; varietatem vero ab alimento fieri. Fabricam conceptionis suillæ describit. *EJ.* Disp. *de viis naturæ ad ovarium, & conceptione*, Helmstad. 1746. 4. Vindicat priorem Libellum ab aliquibus in *BIBL. RAIS.* propositis observationibus.

Pro *P. GERIKE* sententia defendenda scripsit etiam *MICH. CLOETZ de respiratione fetus*, Helmstad. 17...

J. CAR. HEFFTER de caussa incrementi fetus celerioris, Erfurt. 1745. 4.

CL. BOLTENIUS fetum respirare defendit. Vid. *Comm. Lit.* 1744. p. 355.

JANI PLANCI breve storia di Catarina Vizzani, Venet. 1744. Hymenem describit in adulta femina.

MULLER de utero rupto. Disp. Basil. 1745. pulvis muliebris rationem ad virilem, fibras vorticosas fundi uteri describit, mathemata ad physiologiam adplicat.

FRANC. IMBERT de generationis historia, Monspel. 1745. 4. Pro ovorum systemate.

NAUGIER de fecundatione, Monsp. 1745. 8.

LAUBLE de fluxu menstruo, Argentor. 1745. Disp.

HANSEN de termino animationis humanæ, Halæ 1745. Disp.

HESSE de generatione fecunda, Franc. ad Viadr. 1745. Disp.

CL. HENSING Disp. *de peritonæo* ad ligamenta uteri & ejus situm legi debet.

CLAUDII de la *VIGNE* de *FRECHEVILLE Ergo quo uberior transpiratio, eo parcior fluxus menstruus*, Paris. 1745. 4.

NIC.

NIC. SALMON de fluxu menstruo. Monspel. 1745. fere *SIMSONUM* sequitur, & menses deducit a sinubus uteri demum sub pubertatis annos a sanguine explicatis.

NIC. SALMON citata disputatio nonne ea est quæ inter *CL.* la *MURE* disputationes edita est?

Venus physique ou Dissertation sur l'origine des hommes & des animaux anno 1746. variis locis excusa, Auctoris incerti, ut sint qui referant ad D. de *MAUPERTUIS* (la *METTRIE comm. sur les Instit. de Boerhaave* T. VI. p. 140.) Ovaria refutat, mistionem seminum, & attractionem partium similium ponit, quæ in ventriculum aliave membra coëant. Observationes *LITTRII* de ovulis in tubas susceptis merito suspectas habet. Semina animalium immutabilia statuit.

CL. WEISS Progr. anat. V. Altdorf. 1745. 4. lochia oriri ex villosis abscendentibus uteri vasculis, excerni etiam per tubas, & alia eo pertinentia habet.

In *CASSEBOHMI* posthumo opere huc multa pertinent. Ligamenta teretia ex fibris uteri componi: epidermidem uteri: fibras a sphinctere ani ad clitoridem: carunculas uteri mere vasculosas habet: carunculas ab hymene recte separat. Idem in Progr. *de differentia fetus ab adulto*, Hall. 1730. cæcum fetus intestinum & ventriculum describit, uterum aliquantum apertum vidit: In Tractatu de *Aure humana* capitis monstri osteologia habetur.

In Anatome *D. DEIDIER* fibrarum uteri strata duo, longitudinale & transversale, & vascula uteri menses stillantia, vasa lactea in caveam uteri pendula, & cum placenta communicantia habentur, tum in Tractatu *des humeurs* p. 91. & ex eo *FIZES de generat.* p. m. 182.

AD. BERNH. WINKLER de uteri situ obliquo, Gotting. 1745. 4. Antiquam esse observationem monet, nec tanti momenti.

J. J. HUBER de foraminis ovalis & canalis arteriosi usu & structura, Cassel. 1745. 4. *MERYUM*, quem credit usum canalis arteriosi invertisse, fuse refutat innocuum, chordulas foraminis ovalis describit valvulæque hujus hiatus fabricam, quem nimis humili loco ponit.

JOH. TIMM comm. in DIONIS von erzeügung und geburt des menschen, Brem. 1745. 8.

Lezione di MICHEL ANGIOLO ROBERTI sulla testa monstruosa d'un vitello, Neapoli 1746. * & de eodem *LEMUEL GULLIVER lettera su d'un vitello di due teste colle sue note*, Neapoli 1746. 4. *

P. AD. BOEHMER de necessaria funiculi umbilicalis deligatione, Hall. 1746. 4. Recte contra *SCHULZIUM* negat geniculum, negat abrumpi arterias umbilicales, testatur sanguinem in suis observationibus ex arteriis umbilicalibus fluxisse: icones cellulositatis umbilicalis dat.

De *TURBERVILLE NEEDHAM* observationibus diximus in tomo physico. Ad generationem aliqua habet.

TURBERVILLE NEEDHAM in nupero opere *nouvelles observations microscopiques*, Paris. 1750. 12. magni momenti observationes profert, quibus ostendat, a putredine utique animalia nasci, eaque a vi expansiva & resistente contemperatis formari, animalia denuo in systema vegetabile redire, &c.

Lettres sur le pouvoir de l'imagination des femmes enceintes, Paris. 1745. 8. Nævos explicat a nimia vel nimis parca sanguinis determinatione ad aliquam partem fetus: tum a compressione spasmodica musculosi uteri, omne vero nævorum a matre in fetum commercium rejicit. Idem Auctor anonymus in *Trivultinis Actis* 1746. April. Jun. recte negat aliquos nævos a matre ad fetum transire, contra anonymum adfirmantem in *Trivult.* 1746. Jan.

ERNST. ANTON. NICOLAI von der erzeügung des Kindes in mutter leibe, und der harmonie, vvelche die mutter mit selbigem hat, Hall. 1746. 8 Explicat matris in fetum imperium per harmoniam utriusque, ut anima matris cum suo corpore, hoc cum corpore fetus, id cum sua anima in harmonia sit, & eo tempore, quo sanguis celerius aut lentius ad partem aliquam in matre venit, etiam in fetus partem similem celerius aut lentius influat.

ERN. ANT. NICOLAI edidit etiam *Gedanken von der erzeügung der misgeburten und mond kälber*, Hall. 1749. 8. Et per accidens & a prima fabrica monstra dari posse, & animam utique suos nævos fetui insculpere persuadetur.

STEPHANI POURFOUR du PETIT ergo pro diversis a conceptus temporibus varia nutritionis fetus via, Paris. 1746. Disp.

ST. POURFOUR du PETIT citata disputatione primo per poros cutis, inde per placentam & os fetum nutriri tradit.

LUD. BALDINGER de conceptione, Altdorf. 1747. 4.

In

In JOH. LOGAN experimentis & meletematibus circa plantarum generationem, Lond. 1747. 8. Panspermia defenditur.

In Bononiensibus Comment. T. II. P. II. p. 369. habentur PAULI BAPTISTÆ BALBI observationes in cicatricula ovi factæ.

J. E. HEBENSTREIT funiculi umbilicalis pathologia, Lips. 1747. 4. cum bona descriptione funiculi, amnii gemellorum, vasorum propriorum fetui. Exstat in T. V. mearum collectionum.

G. AUG. LANGGUTH de fetu ab ipsa conceptione animato, VVittemb. 1747. 4.

G. BATT. SORMANI della natura de' mostri, Lucca 1747. 4. Nondum legi.

In CORN. SCHLICHTING embryulcia, Amstel. 1747. 8. omnes figuræ uteri feti falsæ esse arguuntur, quod uterum non plenum repræsentent: dolores partus explicantur ab uteri constrictione.

CORN. SCHLICHTING hoc loco citatus in siphilidos mnemosyno critico, Amstelod. 1746. 8. describit partes femininas, additis suis hymenis iconibus; & sinus mucosos vaginæ confirmat, &c.

In PLANQUE Bibliothéque de Médecine, magna vis habetur partuum monstrosorum.

CHRISTOPH. GOTTLIEB BUTTNER Bevveiss dass ein Kind mit dem aus der brust gevvachsenen herzen leben könne, Königsberg 1747. 4. Fetus cui pectus apertum, cor nudum.

D. QUESNAI in nova editione suorum Essais iterum fere sententiam D. LAUNAY repetit, germina nempe & in masculo semine & in femineo ovo latere.

In LEVRETI Libro des accouchemens difficiles aliqua habentur de pelvis diametris. Sed in universum omnes Auctores obstetricios legere oportet.

CL. KALTSCHMIED in Diss. de distinctione inter fetum animatum & non animatum, Jen. 1747. 4. pariter recte demonstrat nullam esse.

CL. KALTSCHMIED etiam edidit disputationem de virginitate, Jen. 1750. Pro hymene.

AARON MONCECA von der einbildungs kraft der schvvangeren vveiber, 1747. 8. *

GEORG. CHRISTOPH. BAUMGARTNER de differentia partus vivi & vitalis, Altdorf. 1748. 4.

PETRI BERCHER & MORAND, Ergo non ab uteri ejusque vasorum situ perpendiculari menstrua mulierum purgatio, Paris. 1748. 4. Etiam bruta animalia menses pati.

PHIL. JAC. WALTHER de partu naturali ejusque caussis, Argent. 1748. 4.

W. AUG. LINDENER de communicatione vasorum mammariorum cum epigastricis, Hall. 1748. 4.

Contra BLONDELLUM nuper CL. HAMBERGERUS multis programmatibus pugnavit, & cyprini monstrosi caput descripsit.

LUD. MICH. DIETERICHS de fratribus Italis ad Epigastrium connatis, Regenspurg 1749. 4. nempe viro, qui semiperfectum infantem appensum gerit.

S. T. QUELMALZ de incremento fetus, Lips. 1748. 4.

Meus de fetu bicipite libellus recusus est nunc Gotting. 1751. 8.

EBERH. FRID. BLANCHOT de indole & usu liquoris amnii, Tubing. 1748. Disp.

CAROLI JOH. AUG. OTTONIS Ep. de fetu puerpera, VVeissenfels 1748.

In COMM. BONON. T. II. P. I. habetur bona descriptio monstrosi agni, JOSEPHI GARATTANI.

Ego denique de fetu bicipite ad pectora connato, Tiguri 1735. 8. & Hannoveræ 1739. 4. Libellum edidi, quo partus compositus describitur & ea sententia de monstrorum delineatione in primis staminibus proponitur, quam etiam WINSLOWUS docuit. In Progr. de tunica allantoidea, Gott. 1739. Membranam mediam fetus descripsi.

In femina gravida historia. Gott. 1739. 4. duarum feminarum gravidarum, quas mihi aperire contigerat, descriptionem dedi, & cicatricem ovarii, corpus luteum, &c.

In duorum monstrorum anatome. Gotting. 1742. 4. fetum porcinum connatum descripsi, & felem capite semiduplici, & canem pede posteriori superfluo.

Anatomen duorum monstrorum, & citata duo ibidem programmata etiam recusa dedi Gotting. 1751. 8.

In Progr. de fetu humano septimestri cerebri experte, Gott. 1745. 4. dedi dissectionem hujusmodi fetus, ubi multa similia exempla recensentur.

In

In alio Progr. *de monstrorum origine mechanica*, Gotting. 1745. ad *LEMERYI* aliquas observationes respondi.

Iconem uteri humani in *secundo fasciculo* dedi cum rugis vaginæ, fabrica eleganti cervicis uterinæ, sinubus mucosis, caruncularum genere duplici, septo uteri. Quæ de eo negotio in *Commentariis Boerhaavianis* scripsi, justum volumen implent.

Tractationi huic de partibus genitalibus mulierum adde: *CAR. JOH. AUG. OTTONIS epistola de fetu grandi*, VVeissenfels 1748. 4. Miram ab ovo historiam repetit, & ostendere suscipit, quo modo fieri possit, ut fetus utero concipiat.

LUIGI STAMPINI descrizione d' un feto nato con la maggior parte delle membra raddoppiate, Rom. 1749. 4. *

JANI PLANCI de monstris & rebus monstrosis, Venet. 1749. 4. satis pro nostro systemate; nempe aliqua casu monstra nasci, alia in prima fabrica fundari. Multa & monstrosa & alioquin rara describit, galli enorme calcar, ossa præter naturam passim nata, ossis hyoidis varietates, &c.

J. NOREEN professoris nostri *de uracho* observatio Gotting. 1749. 4. Naturaliter pervium esse, sed in funiculo terminari.

ABRAH. d'*ORVILLE de causis menstrui fluxus*, Gotting. 1749. 4.

BERN. SIEGFR. ALBINI Tabulæ VII. *uteri gravidi*, Leid. 1749. fol. Recipit ovi membranam villosam extimam; pingit & arteriarum & venarum oscula in cavum uterum hiantia.

In IV. Tomo *Hamburger Magaz.* *CL.* vir. *J. G. PIETSCH* ostendit non posse androgynos dari.

GODOFREDI PLOUQUET de generatione corporum organisatorum disquisitio, Stuttgard. 1749. 4. Monadem primariam sive totius animalis fingere ad sui similitudinem monades *servientes* particularum corporis sui, &c. Vermiculos refutat.

CL. vir *BUFFONIUS* in II. Tomo *historiæ naturalis* systema proponit „ corpora animalia „ & vegetabilia esse modulos in quibus figuratum ad similitudinem majoris animalis ali- „ mentum, ejus vero partem superfluam descendere, in semen fieri, inque eo adparere „ mobilem, & pro vermiculis vulgo haberi. Quæ omnia in ipso opere legenda sunt. „ Anthropogoniam etiam describit. In T. III. *CL. DAUBENTON* analogiam ornat masculorum & femineorum organorum.

ISAAC. MOBACH QUÆT de catameniis earumque usu, Leid. 1749. 4.

CHRISTOPHORI MANTELASSI intorno la probabilità della superfetazione, e i diversi sistemi concernenti la generatione. Continentur in *Dissertazione, lettera sopra varie materie*, Firenze 1749. 8. Contra systema evolutionis pro novo illo systemate dicit, quo generatio viribus insitis naturæ tribuitur. Superfetationis exemplum describit, Parmacopola.

J. R. BOEHMER de consensu uteri cum mammis causa lactis dubia, Lips. 1750. 4.

Iconem falsæ androgynæ, veræ nempe feminæ hoc anno edidit *MERTRUD*.

Et de androgynis scripsit *ARNAULD* cum libro *JOURDANI* de sananda lue venerea atque aliqua exempla protulit.

JULIANI OFFRAI réfléxions philosophiques sur l'origine des animaux, Londin. (Berol.) 1750. 4. Ludibunda dictione casu a parturiente terra animalia generari it ostensum.

De *BAUSSAC* in *J. des Sav.* 1750. octob. urachi dat descriptionem, & vult inseri arteriis umbilicalibus.

J. GEORG ROEDERER disputatio *de fetu perfecto*, Argent. 1750. 4. Multa propria habet *de uracho* nostris similia, de placentulis vaccarum, ampullis aqueis pro allantoide inponentibus, membrana pupillari, foramine ovali, ductu arterioso &c.

J. CONR SCHIMPER de signis graviditatis, Basil. 1750. 4.

J. PHILIP. ERPEL nachricht von einer frauen vvelche zugleich fünf kinder vier misgeburten und ein mondkalb gebohren, Hall. 1750. 8. Ex aliena relatione, audio a viris fide dignis unice quatuor infantes fuisse cum sanguinis grumis aut molis.

Mammarum historiam omnium commodissime muliebribus genitalibus subjicere visum est, quæ eorum quasi partem efficiant.

Organa quidem veteribus parum nota fuerunt. De natura & conditionibus boni lactis aliqua ex *RUFO* habet *ORIBASIUS* L. IV. *Synops.* c. 40. aliqua *AVICENNA* & sic in vulgum Practici plerique. Ductus in mammis lactiferos primus vidisse videtur *A. VESALIUS*,

HIERONYMI ACCORAMBONI de lacte, Venet. 1536. 8. *

HIERON. ACCORAMBONI citata ad mammarum historiam disputatio *de lacte* non inutilis est, sed practica magis.

JOH. VISCHER de lacte ejusque partium natura, Tubing. 1586. 4.

JULII CÆS. BARICELLI de lactis, seri & butyri facultatibus, Neap. 1603. 1623. 4. *

JOH. RONCONI de *MUTIGLIANA de sero lactis ejusque usu & preparatione*, Florent. 1631. 8. Pro destillati seri usu, diæteticus potius & practicus.

JOH. NARDII lactis physica analysis, Florent. 1634. 4.

JOH. NARDII lactis physica analysis, Florent. 1634. 4. jam citata, ad *ARISTOTELIS* ingenium scripta est, cum varia eruditione, absque experimentis. Serum idque destillatum contra *H. OBICIUM* defendit, butyri antiquitates docet &c.

EZECHIEL di *CASTRO* tractatus *del colostro dove si tratta de' diversi mali de' bambini* &c. Venet. 1642. 4. recusus cum *SCIPIONE MERCURIO*.

In *ANTONII MENIOT posthumis opusculis*, Amstelod. 1697. 4. editis, exstat de lactis materia tractatus.

LUDOV. TESTI de saccharo lactis, Venet. 1698. fol. 1700. 8. Practici magis scopi.

P. MARQ. SLEGEL de natura lactis, Jenæ 1640. 4.

STEPHANI RODERICI CASTRENSIS de sero lactis, Flor. 1632. 8. Norimb. 1646. 12. *

FRANCISCI MARIÆ FLORENTINI de genuino puerorum lacte mammillarumque usu, Lucæ 1653. 8. *

P. FRANCISCI PALLIERI de vera lactis generatione & usu, Genuæ 1664. *MERCL.*

ANTON. DEUSING de motu cordis & sanguinis, itemque de lacte, Groning. 1655. 12. Una prodierunt *H. CONRINGII* Helmsladii 1649. habita, & *LINDENII* de lacte Diss.

T. BARTHOLINUS Cent. I. *hist.* 92. dedit primam iconem ductuum lactiferorum.

MAUR. HOFMANN. de statu naturali & præternaturali mammarum, Altdorf. 1662. 4. 1673. 4.

MART. SCHOOK de butyro, acc. de aversatione casei, Groning. 1664. 12.

In *Phil. Trans.* Vir lacteans, n. 461. Nutrix vetula 214. 453.

WILH. CHRIST. KUEFFER Diss. *de lacte*, Argent. 1672. 4.

GEORG. FRANK de triplici lacte virginis, Heidelberg. 1678. 4.

CHRISTOPH. DAN. METZER de lactatione, Altdorf. 1685. 4. *B. RIV.* *

HENRICI CHRIST. ALBERTI Disp. *de lactis statu secundum & præter naturam*, Erfurt. 1684. *

ALANI LAMY de la génération du lait exstat cum *explication de l'ame sensitive*.

A. van *LEEUWENHOECK* globulos lactis in *Phil. Trans.* n. 102. & alibi descripsit.

GOTFR. ECHARDT de humani lactis natura & usu Disp. Erfurt. 1691. 4. *B. RIV.* *

CHRIST. LANGE de lacte humano Disp. 1692. *

CHRIST. LANGE citata *de lacte humano* disputatio prodiit primum, Lipf. 1653. 4.

PHIL. ab *HULDEN de mirandis naturæ fontibus e quibus humanæ sustentationis nectar hauritur*, Jen. 1697. 4. *

J. PHIL. BREYN de galactosi, Disp. 1699. 4. *

SCEVOLE de *SAINTE MARTHE la manière de nourrir les enfans à la mammelle*, Paris. 1698. 4.

GOD. SAND de effetarum lactatione, Regiom. 1701. 4. *

BERTINI DEUXIVOYE an recens nato lac recens enixæ matris, Paris. 1703. 4. *PL.*

Ad anatomen mammarum observationes habet *J. B. MORGAGNUS Adversarior.* I. & V.

THEOPH. PRAUSER de lactis natura, usu & abusu, Leid. 1706. 4.

FR. PETIT in epistolis Namur. 1710. 4. editis habet lactis analysin.

J. SIGISM. HENNINGER de lacte, Argent. 1713. 4.

DAN. SLUIM de lacte, Leid. 1716. 4. *

J. FRANC. LEAULTE' an virgines possint lactescere, Paris. 1719.

FRANC. WILHELM. MENCELII Disp. *de structura mammarum*, Leid. 1720. 4.

HIER. LUDOLF de lacte, Erfurt. 1724. 4.

J. FRID. de *PRE'* Disp. *de lactis progenie, caseo & butyro*, Erfurt. 1725.

CHRIST. GOTTFR. STENZEL de lactis succique nutritii preparatione, VVittemb. 1721. 4.

GUTERMANN de mammis ac lacte, Tubing. 1727. 4.

LAUR. HEISTER Dei existentia ex mammis &c., Helmst. 1730. 4.

COG.

GOG. ROSSI de mammis *Opuscul. scientif.* T. VII.

J. GOTFR. GUNTZ *de mammarum fabrica & lactis secretione*, Lipſ. 1734. 4.

E. THEOPH. LUTER *de lactis humani statu naturali & præternaturali*, Erfurt. 1735. 4.

J. V. de BERG *de Mammis*, Leid. 1737. 4.

HYACINTHI THEODORI BARON *Ergo prolem lactare matribus saluberrimum*, Pariſ. 1741.

De VANDENISE & LEAULTE *Ergo recens nato lac maternum*, ibid.

PH. AD. BOEHMER *de ductibus mammarum lactiferis*, Hall. 1742. 4. cum icone.

POLYC. FRID. SCHACHER *de lacte virorum & virginum*, Lipſ. 1742. 4.

J. H. SCHULZE *de lacte*, Hall. 1742. Diſſ.

J. J. S. *unterſuchung in vvelchen fallen es erlaubt ſey Saeug-Ammen zu halten*, Lipſ. 1745. 8. *

J. DOLDE *de coloſtro*, Baſil. 1750. bona diſputatio.

Icones etiam ductuum lactiferorum non tamen optimas dederunt ANT. NUCK & PH. VERHEYEN. Bona adhuc deficit.

Ad lactis porro analyſin LUD. TESTI in Libello alibi citato, & *Mercure Suiſſe* 1734. BOERHAAVIUS in Chemicis DOORSCHOOT in Diſſ. Leidæ habita 1737. 4. quæ experimenta HIERONYMI DAVIDIS GAUBII continet. CASPAR NEUMANN in *poſthumis prælectionibus*. J. FRID. CARTHEUSER in *pharmac.* GOURAIGNE in Libello jam citato. CL. BERCH in *Svvenska Acad.* Hanſtingar 1745. HOMBERG *Acad. Reg. Scient.* 1712. J. C. BARCHUSEN in ſæpe citatis Acroamatibus, & alii ſcriptores habent.

Ad lactis analyſin citatus J. FRID. CARTHEUSER, de eadem etiam egit in *mat. med.* T. II.

CAPUT XIV.

De Renibus.

RENES referimus ad hoc caput propter magnum nexum, & exortum vaſorum ſpermaticorum. De iis itaque primus legendus erit magnus ille & illuſtriſſimus Romanus ſcriptor BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS (*a*). Inter ejus nempe *opuſcula anatomica*, non aliud magis ſuper alios Auctores eminet, quam Tractatus *de Renibus*, qui Liber ita latuit, ut quindecim, & viginti florenis conſtiterit; ſed edendum illum curavi in 8. anno 1707. in qua editione ſimul adduntur figuræ æneæ, quæ latuerant in bibliotheca Principis in Italia (*b*). Hic etiam Auctor

(*a*) Ante EUSTACHIUM parum profecerat renum hiſtoria. RUFUS urethram ab uretere ſeparaverat. Papillas tamen JACOBUS CARPUS dixerat, aqua injecta fiſtulas uriniferas exploraverat, & NICOLAUS MASSA ductulos uriniferos ipſos. CAROLUS STEPHANUS deſcripſit meatus acicularum ſimiles, ægre viſibiles, innumeros, quibus renes urinam adtrahunt, vidit etiam renem ex duobus connatum. VESALIUS nihil addidit. GABRIEL FALLOPIUS fiſtulas in ſinu renis cum operculis breviter indicavit: varietates etiam vidit geminorum ureterum, arteriarum duplicium. WILHELMUS RONDELET renes compoſitos Delphini aliorumque animalium dixit, & papillas, forte ante EUSTACHIUM.

Sed BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS juſto Libro, excuſo Ven. 1563. 4. & 1564. 4. papillas renales, earumque ductus multo liquidius deſcripſit, VESALII ex animalibus deſumtam deſcriptionem correxit, capſulas reni vicinas invenit, vaſorum innumerabiles varietates vidit, iconibus expreſſit, ureterum in ingreſſu ad veſicam fictitias valvulas refutavit, experimento docuit veſicam vacuam reperiri ſi ureter ligatus fuerit, dextrum renem humiliori loco poni contra omnem antiquitatem demonſtravit, tumorem album ureteribus continuum indicavit in Tabulis poſthumis.

(*b*) Miſit Librum quidem PETRUS HOTTON, icones vero DOMINICUS GUIGLIELMINI, qui eas invenerat inter libros RAMAZZINI (*Præf. ed.* 1707.) Cæterum recuderat eas icones.

Auctor incomparabilis eft, & habet ea omnia de renibus, quæ pro novis nunc à neotericis traduntur, cum tamen antiquus Auctor fit, vixit enim cum VESALIO.

Legatur etiam LAURENTII BELLINI Tractatus exiguus *de Renibus* (a), editus Florentiæ, fed & ifte elapfo nuper anno Lugduni Batavorum recufus eft. BELLINUS multa quidem habet, quæ EUSTACHIUS jam invenerat (b), ex eo enim fe ornaverunt plurimi, quod lateret ille Liber, neque furtum facile adgnofceretur. Aliqua tamen propria habet.

Videatur etiam MARCELLUS MALPIGHIUS *de Renibus* (c).

Dein-

C. BAUHINUS in *theatro anatomico*. *BOERHAAVIUS* in editione fua omifit *PINI* adnotationes, quibus indicantur loci antiquorum, ad quos *EUSTACHIUS* refpexit.

SALOMON ALBERTI in *hiftor. part.* glandulas vermiculatas (papillas) pervias poris ægre vifibilibus non admittentibus pilum dixit, *EUSTACHIO* forte ufus.

J. RIOLANUS capfulas cavas effe primus negavit, mufculum dici, qui effet veficæ membrana, noluit.

A. SPIGELIUS canaliculos renovavit, mufculum veficæ a *H. F.* ab *AQUAPENDENTE* propofitum recenfuit, renem finiftrum altiorem in iconibus fecit.

GEORG. GRASSECK de fabrica corporis humani, Argent. 1605. 8. vidit renem ex duobus coalitum.

JOACH. OELHAVEN de ufu renum, Gedan. 1616. 4. & Hafn. 1669. 8. Theoria mera, qua renes ad generationem & feminis præparationem facere contendit.

BARTH. CABROLIUS etiam obfervationem habet duorum renum in unum coalitorum.

J. RHODIUS in *Mantiffa* varias renum & vaforum eo facientium anomalias habet, & ductum a fuccenturiato rene in teftem. Sed etiam *M. A. SEVERINUS* in *Zootomia* hunc ductum prior dixerat.

THOMAS WHARTON in *Adenographia* icones dedit capfularum bubularum, cavitatem adferuit, foramina in cavo vidit in venam cavam ducentia.

V. F. PLEMPIUS papillas renales & earum ductus defcripfit, qui etiam ftylum reciperent, addidit, non bene, membranulas valvulofas.

OL. WORMIUS de ufu renum, Hafn. 1669. 8. ad feminis generationem facere credit.

DOM. PANAROLUS aliquos in rene lufus obfervavit, tum *J. van HORNE* in *BOTALLUM*, aliique, quos omnes laudare nimium foret.

JOH. LOESEL de genuina renum fabrica, Regiomont. 1642. 4. Non malus Libellus cum iconibus propriis & obfervationibus anatomicis varii argumenti.

THOMAS BARTHOLINUS capfulas accuratius confideravit, cavas effe adferuit, varietates obfervavit. Renes in unum connatos vidit. Pro viis ftetit propioribus urinæ.

M. LYSERUS carunculas & tubulos defcripfit, per quos ferum ftillat.

(a) *LAURENTIUS BELLINUS de ftructura renum*, Florent. 1662. 4. Argentin. 1664. 12. cum judicio *de renum ufu*. *J. ALPH. BORELLI*, Patav. 1666. 8. Leid. 1665. 12. (cum rene monftrofo *BLASII*, tum an. 1711. & variis annis in 4. Dictio complicata. Sinulos *EUSTACHII* ita auxit, ut cavos tubulos faciat; de vafis renum obfervationem addidit, quod ex circulis fuis ad fuperficiem renis ramos fpargant; fpatium inter arterias renis & fiftulas medium interpofuit.

J. ARN. FRIDERICI de Renibus, Jen. 1663. 4.

(b) *EUSTACHIUM* nempe nufquam citat, & unicum corpus papillare facit, ex vervece, manifefto argumento, nunquam humanum renem ab ipfo fuiffe diffectum.

(c) *MARCELLUS MALPIGHI* in Libro *de vifcerum ftructura*, Bonon. 1666. 12. Londin. 1669. 12. & in operibus omnibus habet *de Renibus Tractatum* in quo prioribus addidit glandulas elementales renis, quas credidit urinam feparare, & infundere ductibus *BELLINIANIS*, ut vulgo vocantur. Aliqua, ejufdem fcopi, in pofthumis addidit.

CHRISTOPHORI WREN hiftoria renum, quam erat adgreffus, nunquam prodiit (*THRUSTON diatrib. de refpir.* p. 116.)

GER. BLASIUS in *obfervationibus* fabricas peculiares renis multas habet: in Civetta vafa per

fa per fuperficiem decurrere obfervavit; ad *BELLINI* Opufculum renem adjecit ex duobus coalitum.

F. SYLVIUS fanguinem a liquore capfularum reddi fluidiorem ex conjectura propofuit, in Diff.

In *Philofophicis Tranfactionibus*.

TYSON fabrica renum peculiaris de capfularum figura & cavitate, n. 142.

Renes diftincti in urfo, lutra, phocæna, ftruthione, n. 144.

Triplex vefica, n. 268.

Ureteres feminarum ampliores funt. Aliqua de fitu renum. De vafis renalibus obfervatio, n. 307.

Pilulæ & alia egefta per urinam, n. 323.

Ureter per duas tertias fuæ longitudinis partes duplex, n. 337.

Viarum urinæ fabrica non naturalis. n. 410.

Ureteres duo & pelves duæ in rene, n. 475.

T. KERKRINGII alternas ureteris dilatationes & contractiones vidit *Obf.* 50.

THOM. PETRUCCI in *fpicilegio anatomico de ftructura & ufu capfularum renalium*, Rom. 1680. 12. ut ex *JOURN.* des *SAV.* video, docet ferri eo per venas fanguinem, ex quo feparetur atra bilis: hinc valvulas effe, quæ ex vena in cavitatem capfulæ liquidum admittant, non contra adfirmat. Renes ex lobulis compofitos vidit.

TH. PETRUCCI librum citatum cum ab eo tempore ipfe nactus fim, de eo addo, quod proponat, atram bilem a vena fecretam per arteriam reforberi, & urinæ mifceri, eamque tingere. Icones, quas habet, non bonæ funt. *IDEM* parabat etiam *renovatam hominum genefin & de hominis generatione ex ovo, qua novam de femine fententiam proferre* conftituerat. *P. MANDOS*. p. 249. fed videtur nunquam prodiiffe.

De viis novis ad veficam, de quibus diximus, invenio etiam apud *T. GUIDOT* in *prolegomenis* hiftoriam, qui partem potus ventriculo fufcipi credit.

Vias novas ad veficam, rene infalutato patentes, eo tempore multi defcripferunt, poft *HIPPOCRATEM* περὶ τόπον, *ERASISTRATUM*, *ASCLEPIADEM* (*GAL. facult. natur.* I.) Anonymus in *Phil. Tranf.* n. 65. 67. & E. N. C. *Dec.* I. *Ann.* 2. T. *BARTHOLINUS*, *CORNELIUS CONSENTINUS*, *M. TILING de vaf. brev. A. DEUSING aliment. depurat. THEOD. CRAANEN*, *TOB. ANDREÆ* (qui proprias obfervationes adlegat p. 119. 127. 160.), la *HIRE anciens Mémoires* T. II. ubi obfervat ex vefica inverfa aquam deftillare, hinc poros habere admittentes, neque viciffim emittentes. *MORIN Acad. des Sciences* 1701. & *REAUMUR* 1714. quod experimentum, ubi de vefica agemus demonftrabimus ab aliis etiam, ab ea fecta alienis viris factum effe. *G. V. FRANKENAU* in *diapedefi reftituta*, Hafn. 1716. 4. (& in coll. mea T. III.) & *NIC. HARTSOEKER* in *fuite des conjectures*, & *MORGAN* in *mechanic. principles* (quorum uterque adfirmat ligatis ureteribus veficam tamen repleri.)

OL. BORRICHIUS in *Act. Hafn.* fabricam ureterum defcripfit.

MATTH. TYLING de admiranda renum ftructura, Francof. 1672. 12. Compilatio, & ex vulgaribus fcriptoribus. Recufa eft cum titulo *M. T. mirabilis anatome renum*, Francof. 1699. 12. & *nephrologia nova curiofa M. T.* cura *J. HELFR. JUNKEN*, Francof. 1709. 12.

P. ANTONIUS MOLINETTI varietates veficæ vidit, de capfulis fententiam propofuit, factas effe, ut fanguinis in fetu diverticulum fint, quo decedat, ne in renes decumbat copiofior.

P. PERRAULT valvulas ureterum renovavit, & fufe de eorum officio egit.

In *JOURN.* des *SAV.* 1671. 1678. renes monftrofi connati defcribuntur.

J. M. HOFMAN de glandulis renalibus Diff. Altdorf. 1683. 4.

R. J. CAMERARII hiftoria anatomica renum & veficæ, Tubing. 1683. 4.

EL. RUD. CAMERARII hiftoria anatomica renum Difp. Tubing. 1699. 12.

SAMUEL COLLING ex anatome comparata, ut folet, diligenter egit de renibus, etiam in rarioribus animalibus, ut in tigride, ex homine etiam papillas octo, cum fuis lineolis & apicibus in infundibula prominentibus fatis bene pictas dedit.

T. GIBSON in *Anatomy epitomized*, Lond. 1684. 8. habet icones capfularum *TYSONIANAS*, exiguas.

ANTONIUS NUCKIUS contractiones & dilatationes alternas, in uretere fere perpetuas, indicavit.

J. GOD.

Deinde FRIDERICUS RUYSCHIUS, tam in *Observationibus*, quam in *Thesauris*, diversis locis. (*a*).

J. GOD. WELSCH de renibus succenturiatis, Lipf. 1691. 4. eas capsulas aliquid ad ductum thoracicum mittere suspicatus est, quam opinionem video etiam *B. TEICHMEYERO* placuisse in *anthropologia* & a J. A. *KULMUS* in *Breslauer Samlungen* 1722. experimento quodam confirmari. Sed vicinia vasorum lymphaticorum manifesta est, ex cavea capsulæ oriri supereft ut demonstretur.

CAR. DRELINCOURT apud *BLASIUM* aliqua de liquore capsularum styptico habet, &c.

J. J. HARDER in *apiario* de capsulis aliqua & maximum renem descripsit, & glandulas corticales *MALPIGHII* ex femina.

G. BIDLOO glandulas *MALPIGHIANAS* pro re certa & definita depinxit.

J. HARTMANNUS capsulas renales docuit liquidum separare, quod sanguinem, sero plurimo privatum, fluidiorem redderet. Ea etiam sententia est *BIUMI de' canaletti* &c. & *J. FANTONI*.

G. BAGLIVI renem unicum vidit.

J. BOHNIUS egregiis experimentis contra vias peculiares urinæ pugnavit *Progymn.* XIV. & ligato uretere nihil in vesicam venire vidit: tum *P. VERHEYEN* in T. II. varietates etiam in rene vidit.

J. COWPERUS in *Anthropologia* cera & aere per venas capsulas se replevisse scribit: circulationem per renes descripsit injectionibus. Ureteris contractionem ad unum locum arteriæ iliacæ non bene restrinxit.

In *Mémoires de l' Académie des Sciences*.

In *Anciens Mémoires* Academici cavitatem capsulæ negarunt, renem ursi depinxerunt, in Elephanto Glandulas renales & ductus excretorios manifestos expresserunt.

In novæ Academiæ monumentis 1700. Nullus in altero latere ren.

1701. Glandulæ ureteris.

1704. Appendices vesicæ.

1702. 1705. 1706. Glandulæ renis Malpighianæ a *LITTRIO* confirmatæ, ita evidenter, ut nimium videatur.

1707. *LITTRE* ren unicus.

1715. *MARANGONI* de immensa vi aquæ a virgine reddita.

1714. Membrana de vesica decedens.

1730. Ren unicus major.

1731. Ren in delphino in renculos discedens, postquam externa membrana remota est.

1740. Explicatio modi, quo bifurcati ureteres generantur *HUNAULD*.

1744. *T. E. BERTIN* fabricam renis describit, cui restituit *MALPIGHII* glandulas, magnasq; facit, & ex iis majorem partem ductuum uriniferorum oriri, minorem ex arteriis, docet.

J. FANTONUS in Dissertationibus defendit ex brutorum anatome glandulas elementares renis: capsulas cavas esse aut proprium liquorem habere cum *MORGAGNO* negat.

J. PETRI HOLLARD de renum structura & usu, Basil. 1705. 4. * *PL.*

J. B. MORGAGNUS demonstrat Ureterum diametrum inæqualem esse, neque tamen id pertinere ad vim comprimentem iliacorum vasorum. Capsularum cavitatem negat, aut in dubium revocat, Valsalvianum inventum in *epistola* XX. explicat.

Vaginam vasorum renalium habet *J. RAU* apud *VALENTINUM*.

RAYMUNDUS VIEUSSENS in *novo vasorum systemate* habet iconem arteriarum renalium ex cervice, quam *RUYSCHIUS*, & descriptionem, eo quo solet omnia modo. Vasa credidit se vidisse neuro-lymphatica, quæ urinam ab arteriis ducerent in ductulos uriniferos. In Tractatu *des liqueurs* renem per medium sectum, papillas numerosas ductusque earum satis pulchre expressit p. 361.

(*a*) *FRIDERICUS RUYSCH* glandulas renales negavit, renem unice vasculosum esse, & ejus corticem componi vasculis serpentinis in ductus Bellini continuatis, capsulas non remotas esse a rene, sed incumbere contra *BARTHOLINUM* ostendit. In *Adv.* II. habet conjecturas aliquas de vasculis ex uretere abscedentibus.

Arcus arteriarum renalium se vidisse confirmat *SCHELHAMMER* in *physiologia posthuma*.

A. M.

A. M. VALSALVA, ut notissimum est, credebat se vidisse in animalibus, maxime in iis, quæ testes in lumbis gerunt, vasa a capsulis ad ovaria aut testes euntia. Sed ea fuerunt cellulosa tela vid. *Comm. Bonon. Giorn. de' letter.* T. 32. & *Differt. posth.* a *MORGAGNO* editam III. *CL. RANBY* arteriolam pro eo ductu habuerat *Phil. Transf.* n. 385. 395. *CL. TEICHMEYERUS* nervum in Disp. *de generatione*.

In *MIDDLETONI* de calculi sectione Libro varietates aliquæ in ureteribus habentur.

J. KEIL in *compendio* habet glandulas & contractiones ureteris.

G. D. COSCHWITZ de valvulis ureterum, Hall. 1723. & in Collect. nostra T. III. statuit in decursu ureterum valvulas, quas in *Musæo* admittit *A. VATERUS*, nos non reperimus. Habet etiam alias utiles observationes.

W. RUTTY a treatise on the urinary passages, London. 1726. 4. Est Gulstoniana lectio. Multum utitur *MORGAGNO*. Addidit renis cum duplici pelvi, & vasorum in rene animalium rapacium per superficiem decurrentium Parisinis Anatomicis & *BLASIO* minime ignoratorum iconem. Practicas etiam observationes aliquas proponit.

W. CHESELDEN habet icones renum in situ. *CL. BASSIUS* in observationibus de venalibus capsulis scripsit, & serum secernere quod sanguinem adtenuaret, cum *PETRUCCIO* aliisque credidit.

RICH. POWER de urinæ secretione, & excretione, Leid. 1729.

H. P. JUCH de urinæ secretione & excretione, Erfurt. 1729. 4.

J. G. DUVERNOI in Tom. V. *Actor. Petrop.* egit de capsulis renalibus, & *P. A. MOLINETTI* atque *JOSEPHI POZZI* conjecturam secutus est.

A. NOOT de usu & structura renum, Leid. 1733. Disp.

In *EDIMBURG. SOC. SPEC.* vol. III. habetur exemplum urinæ per foramina duo super pubem effluentis.

S. P. HILSCHER in *progr.* Jen. 1733. renis unici observationem descripsit. Recusum est in *vol. Disp. select.* III.

H. J. REGA in *Tractatibus duobus de urinis*, Lovan. 1733. 12. impugnat vasa peculiaria urinæ, urinam potus ab urina sanguinis separat.

J. CHRISTOPH. LISCHWITZ renum in fetu urinæ secretionem declinans diverticulum, Kilon. 1736. 4. *

J. NELSON de renibus & secretionibus, & diabete, Leidæ 1736. Disp.

CL. PETSCHE in *anatomicis observationibus*, Hall. 1736. 4. arteriarum circulos describit, unde rami rectilinei exeant Belliniano more. Varietates etiam multas describit.

JOS. MOSES BENDIEN de renibus eorumque affectibus, Traject. 1737. 4.

J. H. SCHULZE & *KESSELRINGII* Disp. *de lithiasi sinistro magis quam dextro reni magis infesta*, Hall. 1738. 8. Omnino legi meretur ad vasa renum, &c.

JOH. KENNION de situ & structura renum, Leidæ 1739.

Perspirationem renum proposuit *CL. KAAU*.

CL. CASSEBOHMIUS in posthumo Libro renem vervecinum bene descripsit. Valvulas *COSCHWIZII* refutavit, alia bona attulit.

D. VELSE in Disp. *de ingressu intestinorum* duas in uno rene pelves, flatum a vesica in ureterem redire vidit.

GYSBERTI BEUDT de fabrica & usu viscerum uropoieticorum, Leid. 1744. 12. & in *Coll. nostra* vol. III. Multa utilia habet, membranas ureterum quinque; glomeres albos renis ex cera alba a spiritu vini expressa explicatos; varietates vasorum. Ductus aliquando duos a capsulis renalibus ortos & euntes versus pelvim se vidisse refert.

CHRISTIAN SWAGING de excrementis secundæ coctionis, Leid. 1744. 4.

EDUARDI LYNE de urinæ secretione in statu naturali & morboso, Leidæ 1744. 4.

ABRAHAMUS BAECK in sua oratione habita coram Academia Suecica meminit renis ex duobus connati.

CLIFTONUS WINTRINGHAM vasorum renalium capacitates, & robora, æstimavit. Venas amplissimas & laxissimas invenit, arterias ex firmioribus.

In Libro *of comparative anatomy* ut aliorum, etiam hujus visceris ætiologiæ exstant. Papillam unicam carnivoris ob fætorem lotii, ad celeriorem secretionem datam esse suspicatur.

Ren unicus a *CL. HANDWIG* in *Bibl. Hamburgensi* in vol. I. describitur. Alius ex

HUME-

HUMELII olim mei Profectoris obfervatione in *Comm. Litt. Nor.* 1743. alius in *CL. WITHOFIY* nupero fcripto de hypothefi *LEEUWENHOEKIANA* exhibetur, alius in *Comment. Bonon.* T. II. P. I.

HENR. KINTIUS in Difp. *de nephritide*, Leidæ 1746. 4. habet obfervationes aliquas in vafis renalibus & anatomen vifceris.

G. AUG. LANGGUTH de humoris faccati per folos renes percolatione, Vittemb. 1746. 4. Negat vias peculiares urinæ.

Nos in monftri defcriptione renem duplicem connatum exhibuimus, & in icone vaforum renalium tres claffes arteriarum capfularium; arterias ureterum, aliaque minute inveftigavimus.

Scriptores fubjicimus, qui de vefica urinaria egerunt, quorum plerique equidem jam tum funt citati, quando egimus de partibus generationis virilibus.

A. VESALIUS peritonæi ad veficam habitum in *examine obfervationum FALLOPII* defcripfit.

G. FALLOPIUS fphincterem, fibras veficæ, infertionem ureterum, & ejus utilitatem oftendit.

F. ROUSSET in Libro *de partu cæfareo* egregie expreffit peritonæi ad veficam habitum, ejufque fuper offa pubis fitum, & in vacua & plena vefica.

J. RIOLANUS fphincterem veficæ duplicem fufius defcripfit, ut exterior amplecteretur proftatas: in *enchiridio* appendicem veficæ ex primis vidit, quam calculus fecerat.

NIC. HABICOT veficæ ligamenta tria defcribit, ad os pubis euntia, & ad inteftinum rectum, & tertium fuper veficam extenfum, quo ab abdomine fepararetur.

J. CASSERIUS veficam fuper os pubis adfurgere in iconibus expreffit: fibras per longitudinem veficæ decurrentes, pofteriores, bene depinxit.

M. A. SEVERINUS duos monticulos albæ & durioris fubftantiæ in initio urethræ pofitos primus in fue vidit in *zootomia*. Eos etiam *GRAAFIUS* habet.

V. P. PLEMPIUS valvulas ureteris refutavit, compreffionem veficæ mufculis abdominalibus potius, quam *FABRICIANO* mufculo tribuit.

J. PECQUET experimenta de veficæ contractione fecit, & vidit, acu compunctam nihil emittere.

T. BARTHOLINUS appendices veficæ & ejus abfentiam plenam vidit, & vim contractilem in vivo animale. Sphincterem apud *BARTHOLINUM* defcripfit *O. BORRICHIUS*.

G. BLASIUS etiam abfentem veficam & ureteres ad umbilicum apertos vidit, & veficas gemellas, & fepto diftinctas.

Glandulas veficæ in VII. Centuria *collectaneorum* habet *S. BLANCARD*, in *apiario* vero *HARDERUS*.

In *Phil. Tranf.* glandulæ veficæ per morbum auctæ defcribuntur n. 228. & a *CL. BUSSIERE* n. 268.

LEEUWENHOEK duodecim in vefica bubula membranas diftinxit n. 323.

JURINUS n. 359. vim contractilem veficæ æftimavit, ad libram unam & femis.

CL. NIC. LE CAT Urethram, cera plenam, & cellulofitatem inter veficam & os pubis defcripfit, depinxit n. 460.

J. C. WEPFER veficæ motum contractilem, diverfum a mufculorum abdominis vi, recte confirmavit, tum *DRELINCOURT* in *canicidiis*: tum *BOHNIUS*.

R. J. CAMERARIUS de renibus & vefica, Tubing. 1683.

Glandulas mucofas veficæ *COWPERUS* in Libro *de glandulis urethræ* defcripfit. *IDEM* in *myologia* mufculum ut vocat proprium veficæ expreffit.

In *Acad. Scient. Gallica*.

1701. *LITTRE* veficæ fpincterem defcribit.

1713. Vefica ampliffima, quatuor pintarum capax.

J. G. de BERGER reforbtionem vaporis abdominalis in veficam admittit, vias urinæ præter renem, nullas admittit. Eum vaporem in veficam venire etiam *J. FANTONUS* admifit, & *DEIDER*, *A. KAAU* & alii.

Idem *J. FANTONUS* imam partem veficæ latiorem effe recte obfervat, &c.

JAC. RAVIUS fphincterem veficæ defcribit, mi[illegible]tum ex fibris fphincteris ani & veficæ fibris.

J. W.

J. W. PAULI in *programmate de siph. anat. usu* 1721. vesicam ope ejus machinæ in multas laminas divisit, nerveam in tres, carneam in quatuor, &c.

J. B. MORGAGNUS de vesica & urethra multa habet, quorum partem recensui. *J. BAPTISTÆ BIANCHI* novos musculos & pseudosphincterem refutat, tumores albos ab ureteris ingressu continuatos sollicite describit, &c.

T. ALGHISII urethræ ex utroque sexu figuras in naturali situ dedit.

J. KEIL in Tract. *de velocit. sang.* vim vesicæ æstimat, & trium unice unciarum facit. Sed eam vim *P. A. MICHELOTTUS* 504. libris æquat, & duplo etiam majorem facit *D. RUTTY*.

C. WOLFIUS in *nützliche versuche* III. vesicæ poros introrsum ducentes, aeri impervios demonstrat, etiam *J. W. ALBRECHT* in *observationibus anatomicis*, & *J. F. CARTHEUSERO de aeris circulatione*, &c. & olim *C. CONSENTINO* aliisque visos, membranæ vesicæ divisionem, ope siphonis sui, factam describit.

L. HEISTERUS glandulas vesicæ, & appendices exhibet (in Chirurgicis).

J. BAPT. BIANCHI in *Theatro anatomico MANGETI* L. II. multa nova proponit: Sphincterem vesicæ negat, ejus vices ait repleri a prostata in vesicam eminente: in feminis vero a prostata ibi minore (ignota). Levatorem vesicæ novum, & depressorem; & velum musculosum infra prostatas ad bulbum urethræ progressum pro sphinctere habitum solus hactenus proponit.

Quæ J. *B. BIANCHI* l. c. proposuit, eorum multa repetit in nupera dissertatione quæ recusa est in *Memorie di Valentuomini*.

J. D. SANTORINUS in *observationibus* sphincterem vesicæ negat, ad urethram varia observat.

In *MIDDLETONI* Tractatu *de calculi sectione* aliqua etiam ad vesicæ situm super os pubis, & ad cellulosam telam pertinent.

W. CHESELDEN in Libro *de apparatu alto*, Lond. 1723. 8. bonas figuras dedit situs vesicæ super os pubis, & plenam super id os adsurgere observavit.

W. RUTTY habet ex *DOUGLASSIO* fibras longitudinales vesicæ ortas ex prostata & osse pubis.

JOS. WEITBRECHT in *Act. Petrop.* vol. V. figuram situmque vesicæ egregie explicavit: fasciculos ad os pubis euntes potius pro musculosis habuit.

H. FR. LE DRAN in *parallèle de la taille*, Paris. 1730. 8. icones habet & observationes multas egregias; tendines, ut vocat, vesicæ ab ossibus pubis ortos; cellulosam vesicæ, situm in imo abdomine, cellulosam telam circumpositam, figuram veram variabilem aliaque. In *Academiæ Chirurgicæ* Monumentis, modum explicat mechanicum, quo appendices generantur, de quibus etiam alii Auctores in eo Libro observationes adferunt, & situm pinxit *FOUBERT*.

J. B. WINSLOW in epistola ad *MORAND* (cum ejus Libro *de apparatu alto* excusa) plicam illam semilunarem peritonæi, & hujus membranæ cellulosam telam circumfusam vesicæ describit.

In nova editione *Commentarii HEISTERIANI* ligamenta vesicæ a lamina interna peritonæi facta, & saccus cæcus secundum vertebras lumborum positus a *WINSLOWO* visus adducuntur, de quo postremo possit exspectari, esse eam viam urinæ peculiarem a ventriculo descendentem.

JAC. DOUGLASS adhæsiones fibrarum vesicæ longitudinalium ad os pubis vidit, & situm in peritonæi sacco, hujusque adhæsiones & semiluanres plicas primus in Libro *de peritonæo* sollicite exposuit.

J. VAN BEEKHOVEN de *WIND de ureteribus & vesica urinaria*, Leidæ 1734. Disp.

F. NICHOLSS novam hypothesin de pyramidalibus musculis proposuit, qui vesicam elevent & ligamenta vesicæ laxent, dum mingitur. Eam in *œconomia animali* propositam non sibi displicere demonstravit *JAC. PARSONS*.

CL. CASSEBOHM in posthumo opere tunicam mucosam diversam a nervea statuit, sphincteremque in utroque sexu ab ani sphinctere ortum describit.

A. KAAU vim contractilem vesicæ observavit, resorbtionem in vesicam demonstrat, & arterias halantes in ejus caveam, & aliam exhalationem in abdomen.

JAMES PARSONS description of the urinary bladder, Lond. 1742. 8. Paris. 1743. 8. recusa.

Eo fine inprimis fcripfit, us JOHANNÆ STEPHENS medicamentum refutaret; Brevem tamen etiam anatomicam defcriptionem dedit maxime detruforis fafciculi ex JACOBI DOUGLASSII obfervationibus, & de appendicibus, modoque egit, quo generantur, de figura veficæ latiori, &c. Auctor Libri of comparative anatomy figuras veficæ, ut ex pueris factas, carpit, quæ facco inferiori deftituuntur.

A. F. WALTHER in Diff. de collo vefica virilis, Lipf. 1745. 4. fphincterem veficæ non fufficere officio fagax vidit, eamque vel a folo fitu claudi, deinde in adfuetis multos mufculos vicinos eo conferre, levatores aliofque. Sed omnino legenda eft.

CL. G. A. LANGGUTH in Difp. fupra citata etiam nerveam a villofa tunica diftinguit: aquam, ut per eam penetret, docuit.

PALUCCI in chirurgicis fuis de calculi fectione obfervationibus etiam defcripfit veficam vafaque pelvis & urethram.

GYSBERTUS BEUTH in Difp. jam laudata, iconem dedit veficæ infidentis recto intestino: fibras ab uretere defcendere verfus urethram docet: cellulofam veficæ primus, aut inter primos, defcribit; & mucofam & peritonæi habitum ad veficam per varias ætates: figuram veficæ veram: & fphincterem & vafa, & exhalationem demonftrat.

Ad urinam ejufque analyfin pertinet THURNEISERI paradoxus Liber an. 1576. Berolini editus neue erfindung der harnprobierung. Pondera ipfa & analyfin follicite habet, & falis, fulfuris & mercurii proportiones, indeque præfagia deducit, fed fani, ni fallor, nihil ineft. P. FORESTI Librum de incerto urinarum judicio & alios ejus generis de industria nunc omittimus, ut qui praxin unice fecuti fint, neque analyfes habeant J. B. HELMONTIUS de lithiafi, ubi præter paradoxas aliquas opiniones de fpiritu urinæ vinofo, de origine calculi, habet tamen experimenta fua minime mala & nova, ex putrefacta urina nata, fales varios, fpiritum urinæ cum fpiritu vini coagulabilem. Idem de febribus bilem lotii refutat.

O. TACHENIUS in Hipp. Chemico falem marinum in urina demonftravit.

BARTHOL. BONACORSI de humano fero, vel de urinis, Bonon. 1650. 4. *

R. BOYLE in apparatu ad hiftoriam fanguinis humani, in Chemifta fceptico, in hiftoria fluiditatis & firmitatis; in Libro de infido experimentorum fucceffu, in Libro de origine formarum, & falem cryftallinum urinæ, & fixum marino fimilem, & volatilem alcalinum falem, & alium ammoniacalem, & differentiam urinæ putridæ a recenti docuit.

H. MARTIN Anatomia urinæ Galeno-fpagirica, Francof. 1658. 12.

THOMAS WILLIS de urinis, Lond. 1662. 8. Ed. III. Analyfin habet, aut certe confilia ad deftillationem, ad exhalationem, ad admiftos liquores chemicos, & rariores viarum urinæ morbos.

THOMÆ WILLIS l. c. Gallice verfus prodiit Parif. 1682. 12.

J. PHIL. BONANUS moleculas falis marini in urina vidit.

LAURENT. BELLINUS de urinis, Bonon. 1683. 4. (MERCL.) avocata de urina aqua augeri fœtorem & intendi colores expertus eft. Similia etiam habet PITCARNIUS in Elementis.

EBERH. LANGERMANN de excrementis corporis humani, Leidæ 1694. * PL.

Varia huc pertinentia exftant apud Anciens Mèmoires T. XI. LUDOVICUM LEMERY Mémoires de l' Acad. 1707. HOMBERG 1712. HELLOT 1737. JOHANNEM BOHN in Progr. XIV. ANTONIUM de HEYDE obf. 89. CAR. DRELINCOURT. Difp. de lienofis: PHILIPPUM VERHEYEN Anat. I. II. J. C. BARCHUSEN poft Acroamata: G. E. STAHL in fund. Chem. NIC. LEMERY in Chem. VIEUSSENS Traité des liqueurs (qui acidum lotii defendit): SCHAPER de corpufculis maffa fanguinea in T. II. Coll. Difp. recufum: F. HOFMANN in Med. fyftematica T. I. P. GERIKE in Chem. F. NICHOLLS in compend. œconom. CASPARUM NEUMAN (in operibus, quæ quidem valde placent): F. STEPHANUM GEOFROY Expériences fur la pierre. Eximia etiam funt quæ CL. POTT & MARGGRAAF de fale fufili urinæ habent in Berol. Acad. Scient. menum. an. 1746. Aliqua habet PINELLI in Tractatu de podagra.

HERMANNUS BOERHAAVE in elementis chemicis T. II. falem effentialem urinæ follicite defcribit. Idem in Libello de calculo, quem nos recudi fecimus, generationem cryftallorum calculofarum defcribit. Similia fere HENKELIUS de aggregatione habet.

ERN. HENR. WEDEL phyfiologia urinæ, Jen. 1703. 4.

De fale fufibili urinæ lege etiam HENKELIUM redivivum, ROHTIUM in Chemia, &c.

Anonymus in Trivultinis 1708. habet analyfin urinæ putridæ, & contendit in fundo de-ftilla-

ſtillationis manſiſſe ſalem ammoniacum. Aliqua contra eas analyſes vide in *Journ. des Savans*. 1708.

CL. LANGRISH per analyſes diverſitatem principiorum urinæ hominis ſani & febrientis exponit.

J. HENRICUS POTT Miſc. Berol. T. VI. analyſin lotii habet, & acidum ejus experimentis confirmat.

Practicos ſcriptores alibi dicemus.

Ad ſcriptores de phoſphoro in phyſicis recenſos adde:

JOURNAL DES SAVANS. 1677.

HELMONTIUM de homin. morb. *

HOMBERG Anciens Mém. vol. X. *Miſc. Berol.* T. VI. VII. *POTT lithogeognoſ. LEIBNITZ Miſcell. Berol.* T. I. *HENKEL kleine ſchriften* p. 601.

SECTIO V.

De Adenographia, ſeu Glandularum deſcriptione.

HIſtoriam de glandulis poſtpoſui viſceribus, ex hac ratione, quia inventione glandularum antiquior eſt viſcerum cognitio.

Hæc hiſtoria vocatur *adenographia*, quia ἀδὴν Græce ſignificat *glandulam*, & γράφω *ſcribo*.

De glandulis legendi ſunt (*a*), primo, eminentiſſimus ille anatomicus, THOMAS WHARTON (*b*), graviſſimæ auctoritatis in anatomia, & bonæ fidei, laudiſque optimæ, non magnus ratiocinator, ſed unice fidens cultro anatomico. Scripſit *Adenographiam*, qui Liber editus eſt in 8. Londini anno 1656. quæ editio optima eſt propter figuras; iterumque Amſtelodami in 12. an. 1659., quæ editio ſatis bona eſt, niſi quod figuræ non tam bene exaratæ ſint. Nullibi plura de generatione animalium, de teſtibus, veſiculis ſeminalibus & proſtatis reperies, quam apud WHARTONUM; hinc qui de iis rebus publice & cum laude dicere & ſcribere vult, meliorem non poteſt conſulere Auctorem.

Sſſ 2 Po-

(*a*) Veteres ante *GALENUM* non paſſimam glandularum cognitionem attigerant. *HIPPOCRATICIS* equidem Libris inmiſtus Liber περὶ ἀδένων, ſpurius dictus *GALENO*, in quo invenio veſtigia glandularum meſentericarum, quas in omento ponit Auctor, capſularum renalium, glandularum in articulis, quas credo eſſe inguinales & alares. Doctrina de catarrhis ei ſimilis eſt, quæ exſtat in Libro *de locis in homine*.

Deinde *GALENUS de ſemine* L. II. ex *MARINO* manifeſto repetit eam diſtinctionem glandularum rararum, conglomeratarum, ſecretoriarum, a conglobatis ſive denſis, ut vocat, quæ diviſionibus vaſorum adſident, quæ longo abinde tempore a *FRANCISCO SYLVIO* de le *BOE* propoſita eſt in *Diſſertatione medica* V. qui conglobatarum glandularum bene plenum catalogum dedit.

B. EUSTACHIUS meſentericas, meſocolicas, aliaſque expreſſit iconibus. Neglectæ tamen ſunt pleræque glandulæ, maxime quod *VESALIUS*, ignobili attributa utilitate, eas contemtim habuerit. Quas ipſi tribuunt dorſales *EUSTACHIUS* etiam habet.

(*b*) Sed primus utique *T. WHARTON* proprio opere *adenographiæ*, Lond. 1656. 8. Amſtel. 1659. 12. Veſaliæ 1671. & alias edito, eas rimatus eſt, quo libro plenior enumeratio glandularum, & multa ad pondera reſpectiva & incrementa thymi, thyreoideæ, ſalivalium continentur. Sed ex vitulis pleraque deſumpſit, icones ſatis malas, & paſſim dedit obſervationes parum fidas, & ex nervis liquida pleraque ſecerni non bene ex conjectura docuit, cui multi crediderunt, Angli maxime. Laudat auxilium *GLISSONII*.

Poftea (*a*) videatur Epiftola MALPIGHII *de glandulis conglobatis* (*b*) ad Societatem Britannicam. In ea epiftola exactiffima habetur defcriptio, & puto plus quam decies editam effe.

Poft hæc legatur *Adenographia* ANTONII NUCKII, edita Lugduni Batavorum in 8. an. 1692. (*c*), non quod putem (*d*) NUCKIUM præftitiffe aliquid, cum tentat refutare MALPIGHIUM: verum hac occafione nova aliqua detegit, quæ a WHARTONO & MALPIGHIO omiffa erant.

Tunc MALPIGHII *caftigatio ad* NUCKIUM poteft videri (*e*).

Et laudatus tractatus GUILIELMI COWPERI *de glandulis* Lond. editus (*f*).

Denique FRIDERICUS RUYSCHIUS in fuis *Obfervationibus anatomico-chirurgicis*, *thefauris & epiftolis* (*g*).

Glan-

(*a*) *NICOLAI STENONIS* Filius *in fpecimine obfervationum de mufculis & glandulis*, Hafn. 1664. 4. & in priori Libello *de glandulis oris*, Leidæ 1662. 12. 1680. 12., qui natus eft ex inaugurali Differtatione habita Leidæ 1661. 4. & in appendice *fpeciminis myologiæ* multa invenit in hoc genere, ductum, quem laudabimus, glandulas mucofas narium, palati, laterales linguæ, ceruminis, cutaneas mucofas animalium, oculares glandulas. Diftinctionem *SYLVII*, qui glandulas conglobatas & conglomeratas fecerat, primus propagavit.

(*b*) *MARCELLUS MALPIGHIUS* magnam fuarum laudum partem a glandulis habet. Omnia vifcera, certe cerebrum, hepar, lienem, renes glandulis fieri primus docuit, quæ fecretum ex arteriis, per earum membranas diftributis, liquorem per ductum excretorium ad proprium locum amandarent. In Libro *de externo tactus organo* & in *pofthumis* glandulas febaceas diligenter defcripfit. Deinde in Epiftola *de glandulis conglobatis* (quibus fibras mufculares & vim fimilem tribuit), Londini 1689. 4. & alias edita, & Leidæ 1690. 4. recufa, multa de mefenterii, ventriculi, inteftinorum glandulis pulchra & utilia addidit. Eadem epiftola cum operibus omnibus prodiit, & in *Diario Parmenfi* an. 1689. p. 285. recufa eft.

J. J. WEPFER tubulos in ventriculo avium, five glandulam fimplicem evidentiorem egregie defcripfit.

FRANCISCO MARIA GILIO (NIGRISOLIO) dell' anatomia Chirurgica delle Glandole, Ferrar. P. I. 1681. P. II. 1682. Nunquam vidi.

JEREMIÆ LOSS Difp. *de glandulis in genere*, VVittemb. 1683. Congregatas, conglobatas veriores, conglomeratas, ad quas refert lymphaticas, conglutinatas denique glandulas ponit, accuratius quam *SYLVIUS* aut *MALPIGHIUS*, omnefque fieri vafis, glutine (cellulofa) connexis, acute vidit. Recufa eft in *Coll. Difp.* T. II.

FR. SCHRADER de lymphis & glandulis, Helmft. 1686. 4.

NEHEMIAS GREW in *Cofmologia facra* recte docet, glandulas conglomeratas, ut in tefticuli exemplo, fieri fibris & vafis (p. 20.)

J. PHIL. EYSEL de glandularum natura & ufu, Erfurt. 1694. 4.

(*c*) *ANTONII NUCK Adenographia curiofa* (cum qua nova uteri anatome conjuncta eft), Leid. 1691. 8. 1723. 8. Catalogum glandularum copiofiorem propofuit, fabricam *mufcofarum* glandularum five conglobatarum demonftravit, lymphatica maxime perfecutus eft.

(*d*) Mihi quidem videtur *A. NUCKIUS* aliqua in melius mutaffe, cum v. gr. mediam cavitatem five acinum in conglobatis glandulis fua injectione mercuriali deletum expunxerit.

(*e*) Nempe in *pofthumis* glandularum conglobatarum involucrum carnofum extus glandulam ambiens, & fibras intus reticulatas carneas repetit.

(*f*) Vide fupra *de part. genit. viril.*

(*g*) *F. RUYSCHIUS* glandulis in univerfum iniquior fuit. Cum enim in vifceribus variis caveas Malpighianas non inveniffet, non de vifceribus folum rejecit, falfam utique glandularum imputationem, fed de univerfo fere corpore nomen deletum voluit, & omnium fimpliciffimas glandulas *cryptarum* nomine reformare conatus eft. Acinos vifcerum non negat, fed ad glomeres valde cohærentium vaforum refert. Icones dedit glandularum nonnullarum & inprimis mefentericæ cum fubtilibus vafis.

Hanc

Glandulæ vero nonnullarum partium, ut glandulæ palati, ad loca illa fitæ, ubi membrana SCHNEIDERI eft, videri poffunt apud SCHNEIDERUM. Glandulæ uteri apud MALPIGHIUM defcribuntur, & apud eos, qui de utero

Hanc *RUYSCHII* fententiam ex omnium primis defendit *J. GOD. BERGERUS* in Diff. *de natura humana*, & in Difp. *de fecretione* 1712. & cum eo *BERNHARDUS ALBINUS* Libro *de poris*. Nunc ubique obtinuit.

GODOFRIDUS BIDLOO in *opufculis*, inque expoftulatione in *COWPERUM* ad glandulas conglobatas, & vafa lymphatica eas glandulas prætervehentia varia addidit. In Difp. inaug. quam defendit *GUILIELMUS MYLIUS*, Leidæ 1698. habetur novus catalogus glandularum conglobatarum, earumque fabrica defcribitur, nimis, ut vereor diftincta, mufculofa duplex dicitur, dilatans folliculum & conftringens, & tendinea, cum folliculo & vafis lymphaticis, quæ tranfire fecundum glandulas, abque ipfis ramos fimplices accipere vult, dicitur, non autem in eas glandulas dividi, aut eo fuum liquorem deponere.

J. CHRISTIAN. WOLF Epiftola de glandulis, Lipf. 1699. 4.* *PL.*

J. WILH. PAULI de abftrufiffima glandularum ftructura & *differentia*, Lipf. 1709. 4.*

LAUR. TERRANEUS in jam laudato opufculo glandularum receptis claffibus novam adjicit *difgregatarum*, quo nomine fimplices glandulas intelligit, quas utique a lymphaticis & conglomeratis merito feparat cum *J. FANTONO* & olim *MALPIGHIO*. In morbos etiam earum glandularum inquirit.

ADAMI FRIDERICI KREMER de ftructura & officio glandularum, Vienn. 1716.*

HERMANNI BOERHAAVE & *FRIDERICI RUYSCHII* epiftolæ *de ftructura glandularum*, Leid. 1722. 4. *PRÆCEPTOR* ornatiffimo primo fermone doctrinam *MALPIGHII* exponit, & propriis experimentis ufus, longam fimplicium glandularum feriem per univerfum corpus humanum perfequitur, adjecta humorum defcriptione. Glandulas ex fimplicibus compofitas, parum notas, proponit. Denique fabricam vifcerum glandulofam ex infectorum anatome, morbis, aliifque rationibus defendit, quam tamen theoriam fub vitæ fuæ finem deferuit. *RUYSCHIANAM* etiam artem fraudis alicujus & nonnaturalis mutationis vifcerum ream facit.

J. B. MORGAGNUS magnam glandularum minorum vim paffim aut invenit, aut accuratius defcripfit, in epiglottide, larynge, lingua, pene, urethra, vaginæ muliebris orificio, articulis, mamma, cute, alibi. Vide ubique & inprimis *Adv.* I. III. IV. V. Pro glandulofa fabrica vifcerum, & pro *MALPIGHIO* erudite, ut folet, & morbis inprimis ufus difputavit in *Epiftolis* ad *VALSALVAM* datis, & ipfe *VALSALVA* in *Epiftola* III.

NANNIUS in *Comm. Bononienfibus* I. fabricam etiam glandulofam tuendam fufcepit: tum *JOSEPHUS POZZI* in *commercio epiftolico*, & *J. FANTONUS* in *anat. differt.*

B. D. MAUCHART de vera glandulæ appellatione, Altdorf. 1718. 4. fententiam *CL. PRÆCEPTORIS* fui *HEISTERI* defendit, nempe ab habitu definiendam effe glandulam.

J. JAC. GRAMBS de glandulis quæ præter neceffitatem in corpore humano ftatuuntur, Altdorf. 1719. 4. *HEISTERI* videtur opus effe.

JO. NIC. WEISS de vifcerum & glandularum & ulcerum analogia, Altdorf. 1729. 4.

C. G. STENZEL de glandularum in plurimis vifceribus abfentia, VVittemb. 1731. 4. Sententiam Ruyfchianam defendit.

LAURENTIUS HEISTER Compendio fuo *adenographiam* adjecit, qua univerfalia aliqua ad glandulam & compendium glandularum corporis continetur.

W. CHESELDENIUS glandulas conglobatas a mufculofa functione removit, cum fibris eam perfecturis deftituantur.

THEOPHILUS LOBB. in *rational method of curing feavers*, Lond. 1734. 8. fabricam glandularum fimplicium ex theoria definivit, ut vas effet ex rubro ortum valde flexuofum, ex cujus flexionibus orta lymphatica vafa humorem tenuiorem traherent. Conglomeratas ex hujusmodi fimplicibus congregatis fieri pofuit.

J. F. CRELL de glandularum in cæcas & apertas divifione (quam refutat), Helmftad. 1741. 4.

C. GOTTL. LUDWIG de glandularum differentia, Lipf. 1740. 4. Nobifcum glandulas conglobatas feparat a fimplicibus, cum quibus nefcio quomodo conjunxerunt *BOERHAAVIUS*.

Eam

utero scripserunt; hinc non opus est, ut de his seorsim agamus. Glandulæ intestinorum apud PEYERUM, & illos, qui de illis partibus scripserunt, habentur. (*a*).

Eam nos observationem in *commentariis* nostris feceramus, passim etiam forte ad historiam glandularum aliqua addideramus, ad thymum, conglobatas.

SERVAAS van de *COPPELLO de fabrica & actione glandularum*, Leidæ 1743. 4.

A. de *HUGO de glandulis in genere & thymo*, Gotting. 1743. 4.

(*a*) Subjungemus Auctores, qui de glandulis sigillatim dixerunt, deinde alios, qui secretionem, absque glandularum memoria propofuerunt, alios denique qui liquores varios corporis humani, in superioribus nondum tactos, consideraverunt. Ad plerasque equidem glandulas jam Auctores citavimus, addemus qui supersunt.

Salivales ductus inferiores invenit *EUDEMUS*, unde ad *GALENUM*, & Arabes omnes, & *JACOBUM BERENGARIUM*, & *AL. ACHILLINUM* transierunt, apud quos viros desierunt nominari. Suscitavit antiquum inventum *THOMAS WARTON* loco citato & ex vitulo descripsit, cum satis mala icone, & proportionem indicavit ejus glandulæ cum thyreoidea, thymo, aliisque glandulis.

JAC. SEIDEL de saliva, sputo & muco, Gryphsvvald. 1588. 4. *

JULIUS CASSERIUS ligamenti meminit in buccinatore, quod videtur esse ductus Stenoniani resecti superstes radix, & venarum nomine eos ipsos ductus expressisse videtur. Id ligamentum in medio buccinatore an. 1648. repertum pro re nova describit *MOULINS* in *Musculor. histor.* p. 17. Sed neuter ejus naturam totam perspexit. Eum ductum ergo invenit juvenis adhuc *N. STENONIS*, & descripsit ex brutis animalibus, non tamen optime, in Diss. *de glandulis oris*, Leidæ 1661. 4. *GERARDUS* vero *BLASIUS*, sibi tribuit discipuli præstantissimi inventum, in *præf. ad medicinam generalem*, & de eo apud *BARTHOLINUM* litigavit (in *Epist.*) Verum præter *NICOLAUM HOBOKEN*, cujus exstat *ductus salivalis Blasianus*, Ultrajecti 1661. 12. excusus, & qui testimonia trium discipulorum pro *BLASIO* adjecit, atque *DEUSINGIUM* infensum *STENONI* vix quemquam fequacem invenit. Nam & imperfecte valde loco citato descripsit, & magnæ laudes aliæ *NICOLAI* faciebant, ut ab eo, qui adeo multa inveniisset, plura facile exspectarentur. Ipse se tuitus in Libro *de muscul. & gland.* Neque *NEEDHAMIUS*, qui sibi idem adrogabat inventum, consensum ullum expertus est.

J. von *HORNE de ductibus salivalibus*, Leidæ 1656. 4. *Vol. Disp. sel.* I. Tres disputationes sunt, omissæ in editione *PAULIANA* operum *HORNII*. Primus ductus novos *WHARTONII* ex homine descripsit.

Apud *M. AUR. SEVERINUM* multa femina inventorum reperiuntur, quæ alibi laudavi, ad glandulas intestinales, bronchiales.

F. SYLVIUS, *STENONIO* teste, invenit glandulas buccales.

In *Collegio Amstelod.* observationes utiles exstant.

CAROLI RAYGER de salivæ natura & vitiis, Argentor. 1667. Disp.

NICOLAUS STENONIS filius, præter priores laudes, etiam buccarum glandulas descripsit in Diss. & Libro *de muscul. & gland.* Glandularum sublingualium osculla primus vidit, sed ad perfectionem inventum non deduxit. Plura deinde excretoria oscula princeps *RIVINUS* in corollario disputationis *de dyspepsia*, Lips. 1679. 4. unum autem grandem ductum, similem VVhartoniano; *CASPAR BARTHOLINUS* descripsit *de ductu salivali novo*, Hafniæ 1684. 4. Ultraject. 1685. 8. sibi vero inventum tribuit *J. M. HOFMAN* Disp. *de gustu* p. 34. *J.* de *MURALTO*, qui sibi in Libello, quem *Vademecum Anat.* inscrip fit, ductus sublinguales tribuit, neminem consentientem invenit. Porro *ALBINUS* pater in Diss. *de salivatione mercuriali*, Francof. Viadr. 1689. ductus sublinguales descripsit parallelos VVhartoniano, fere uti *BARTHOLINUS*. Propius ad verum accessit *J. B. MORGAGNUS*, cujus de ductulis salivalibus, foramine cæco, &c. observationes legere oportet. Deinde *A. F. WALTHERUS* in Libro *de lingua*, Lips. 1724. 4. Harlemi 1745. 8. & in *Disp. select.* vol. I. & tenues glandulæ sublingualis ductus observavit, & alios majores, similiores Bartholinianorum. Contra eum equidem objectiones aliquæ motæ sunt in *A. E.* 1725. ab *anonymo*; qui *WALTHERIANOS* ductus a *MORGAGNO* jam descriptos fuisse suspicatus

nus eft. *J. DOM. SANTORINUS* eodem loco aliqua addidit, & *MORGAGNIANOS* ex fub-linguali glandula vere oriri teftatur. Sed *WALTHERUS* ad eas objectiones refpondit in *A. E.* 1727. & aliqua addidit. Idem glandulam VVhartonianam continuari fublinguali, nec diftinctam effe, recte monuit, & ductum Cofchvvizii refutat. Et certum eft, perpetuo multa earum glandularum oftia adeffe, etfi minime rarum fit, ductum aliquem grandem inde nafci, fimilem defcriptioni *C. BARTHOLINI*.

T. BARTHOLINUS thymi fuccum & cavitatem lacteo fucco plenam vidit. Eam etiam *AMADEUS BOURDON*, & *J. G. DUVERNOI*, & alii viderunt. Ductus vero excretorius Thymi quem *DAN. TAUVRY*, & anonymus in *Breslav. Act.* 1718. & *Fr. BELLINGER* in Libro *of the nutrition of the fetus in the womb.* Lond. 1717. 8. & olim *RUYSCHIUS* & alii aliquando crediderunt fe inveniffe, is quidem hactenus latet.

GEORG. BALTHASAR. MEZGER hiftoria anatomico-medica thymi, Tubing. 1679. Difp.*

Pituitariam glandulam dixerunt *WILLISIUS*, *LOWERUS*, & inprimis *J. C. BRUNNERUS* in Difp. propria, Heidelb. 1688. habita, in qua pro conglobata habet, & vaporem cerebri credit reforbere. De ea etiam legi poteft *CL. LITTRE* in *Mémoires de l' Acad. des Sciences* 1707. *MORGAGNUS Adv.* VI. aliique.

J. M. HOFMAN de faliva natura, ufu & effectibus, Altdorf. 1676. Difp.

JEREM. LOSS de natura & ufu faliva, VVittemb. 1677. 4. *

G. FRANK de vafis falivalibus, Heidelb. 1673. Diff. *

F. SCHRADER & *COLLINSIUS* foramen cæcum, & folliculos fimplices linguæ defcripferunt.

ANT. NUCK de ductu falivali novo Librum fcripfit, Leidæ 1686. 12. quem ex glandula quadam brutis animalibus peculiari deduxit, in homine nondum repertum, fed in cane a *B. ALBINO* vifum & fibi vindicatum. Sed idem in *fialographia*, Leidæ 1690. 8. adjecit reliquos prius notos ductus falivales, & fatis mediocriter depinxit, falivæ vero analyfin dedit.

AUG. HENR. FASCH parotides, Jenæ 1683. 4. *

BERNHARDUS ALBINUS in Difputatione *de poris* habita Francof. ad Viadr. 1685. p. 27. ductum molarem five palatinum haud longe a Stenoniano apertum invenit. *IDEM* an. 1688. 4. Difp. edidit *de maffa fanguinea corpufculis*, quam recudi curavi, ob analyfes liquidorum humanorum.

CONTULUS in *ACT. LIPS.* 1699. enormem glandularum cutanearum dedit iconem.

Sic *J. PHIL. VERHEYEN* in *fupplemento* falivæ & fere omnium liquidorum humanorum analyfes dedit: tum *C. DRELINCOURTIUS de lienofis*: *HERM. BOERHAAVE* in Diff. inaugurali *de excrementis* quam *CL. HAYMANNUS* excudi curavit: *JOSEPHUS DU VERNEI* in hiftoria *DU HAMELIANA*: *JOH. ASTRUC de digeftione*: *GEORGIUS BAGLIVUS*: *CHRISTIANUS DEMOCRITUS von Krankheiten des animalifchen lebens*: *T. ZWINGER* in collectis Difp. quarum una eft *de faliva fana & agra*.

G. BAGLIVUS, quem ibi citavimus ad falivæ & liquidorum *C. H.* analyfin, de eo argumento egit in differtationibus II. Perufiæ editis cum tractatu de fibra motrice.

J. VIRIDET in Libro *de prima coctione*, Genev. 1691. 8. & Parif. 1735. 8. in faliva, fucco gaftrico, & enterico experimenta fecit, & acidum ineffe credidit.

F. HOFMAN de faliva ejufque morbis, Hall. 1694. 4. *Difp. & progr.* 1698. glandulas in mufculo buccinatore fitas defcripfit.

F. ROPER de falivatione critica, Hall. 1702. 4.

GUIL. COWPERUS in *anthropographia* falivales ductus & febaceas glandulas paffim glandulas varias per occafionem icone expreffit.

Sed etiam *A. van LEEUWENHOEK* glandulas febaceas faciei earumque fmegma in epiftolis phyfiologicis defcripfit.

JOH. ERN. SCHAPER de glandulis mucillaginofis, Roftok 1698. 4. *

J. C. BARCHUSEN poft *Acroamata* fupra laudata falivæ habet analyfin.

J. W. PAULI in præf. ad microcofmum *JHO. van HORNE* glandulas buccinatori incumbentes defcribit.

J. W. PAULI ibidem citati etiam eft programma *de glandulis conglobatis*, Lipf. 1717. 4.

ANTONIUS MARIA VALSALVA glandulas febaceas cum *J. B. MORGAGNO* inter primos conftituit. Idem ductus Stenoniani iconem non optimam dedit, ex homine tamen.

JOS. LANZONI de saliva, Ferrar. 1702. 8. & in operibus omnibus.

RAIMUNDI VIEUSSENS Traité des liqueurs du corps humain, Tolosæ 1715. 4. salivæ etiam & aliorum liquorum humanorum habet analysin. Multa repetit & late *BERGERI* inprimis loca describit.

J. SIG. HENNINGER de saliva Diss. I. & II. Argentor. 1705. 6.

J. ADR. SLEVOGT spicilegium circa tonsillas, Jen. 1704. 4. suo loco omissum.

WILH. HENR. MULLER (discipulus *BIDLOI*) *de thymo*, Leidæ 1706. 4. & *J. PHIL. VERHEYEN responsio ad exercit. anatomicam de thymo*, Lovan. 1706. 4. Non magni momenti etsi acerba satis controversia.

JACOBI VERCELLONI de glandulis œsophagi conglomeratis, humore vero digestivo, &c. Astæ 1711. 4. Describit glandulas œsophago incumbentes, bronchiales etiam, dorsales, & alias nescio quas, ductus excretorios adscribit, non valde probabiles, ramosos, inde vero & inprimis ex thyreoidea fermentum vitale, nempe vermes ad ventriculum descendere supponit. Contra eum *JOHANNES HAGERUS*, VVittembergæ an. 1721. Diss. *de glandula thyreoidea* edidit, tum *J. W. PAULI* scripsit in progr. ad *RIVINI* filii *de auditus vitiis* Diss. demonstravit glandulas bronchiales lymphatici generis esse, œsophageas ipsas magis ad ductum thoracicum pertinere.

JACOB GELLETIN de excerniculis capitis recentioribus inventis anatomicis illustratis, Hall. 2712. 4. habet glandulas salivales, pituitarias.

J. BAPT. GASTALDI de saliva in *Act. Trivultinis* 1715. eam habet pro fermento ventriculi.*

THOMÆ SCHWENKE de saliva, Leidæ 1715. Disp.

CHRIST. ADAM GORN. de pituita, Lips. 1718. 4. Utilis Disputatio cum experimenta chemica varia contineat, facta cum pituita, & variis chemicis salibus commistis.

BENED. STÆHELINUS in *spec. anat. bot.* 1724. Basileæ edito, glandularum subcutanearum in homine repertarum habet exemplum.

J. G. a BERGEN de parotidibus, Francof. ad Viadr. 1717. Disp.*

MARTINI SCHURIG sialographia, Dresd. 1723. 4. De saliva & ductibus salivalibus brevis compilatio. De hydrophobia & morsu animalium rabidorum fusissime.

BARTHOLOMÆI BOSCHETTI de salivatione mercuriali, Diss. Venet. 1722. Ofenbac. 1732. Venet. 1744. 4. Naturales etiam & præternaturales salivæ dotes considerat.

A. VATER de ductu salivali in lingua, VVittemb. 1720. 4. recus. 1721. 4. & 1723. 4. præter alia inprimis glandulas simplices ad posteriorem partem dorsi linguæ positas pro una glandula conglomerata describit, cujus ductus excretorius esset in linguæ foramine cæco, rami etiam ad glandulam thyreoideam irent. Contra eum ductum *L. HEISTERUS* monuit in *Annal. Jul.*

G. D. COSCHWITZ de ductu salivali novo, Hall. 1724. 4. ductum salivalem ex sublinguali, maxillari aliisque glandulis ortum, a dextris & sinistris in parte posteriori linguæ in arcum coëuntem, ramis suis in superficiem linguæ distributum describit ex unica observatione, & in *continuatione observationum de ductu salivali*, Hall. 1729. 4. eum defendit. Eum etiam ductum industrius alias *J. A. KULMUS* crediderat se vidisse.

J. G. DUVERNOI de ductu salivali novo, Tubing. 1725. 4. & *A. HALLER* experimenta & *dubia circa ductum Coschvvitzianum*, Leidæ 1727. 4. In priori Diss. ex brutis animalibus, in ista ex hominis cadavere demonstratur, non fuisse verum ductum, quem descripserat *COSCHWITZIUS*, sed venas, rete facientes ante epiglottidem. Porro *ILL.* olim *WALTHERUS*, & *L. HEISTERUS*, & *CL. BEHR* in *physiolog.* & alii contra eum ductum dixerunt. Nunc obsolevit.

SANTORINUM ubique legere oportet. Habet glandulam impositam ductui Stenonis, cujus ductum excretorium primus ni fallor descripsi, & depinxi (icon. art. fac.)

A. F. WALTER de lingua humana, Lips. 1724. 4. Harlem. 1745. 8. Egregium opus, quo & salivales ductus, glandulæ, aliique vicini fontes, etiam de thyreoide ductu excretorio suspiciones continentur.

A. F. WALTHERI l. c. Harlemensis editio annexas habet illas jam dictas anonymi cum *WALTHERO* controversias.

WILL. CHESELDEN in Anatome sua præter bonam iconem thymi, aliaque id genus, diversas etiam secretiones ab attractionibus variis, &c.

J. G.

J. G. GMELIN de actione glandularum mesenterii retardatoria, Tubing. 1725. 4.

JAC. SWART de saliva, Leidæ 1731.

ACHILLIS FRANC. FONTAINE an a saliva digestio, Parif. 1732. 4.

In *Actis Petropolitanis* de Thymo exftant obfervationes *CL. DUVERNOI*, & de falivalibus ductibus *D. JOSIÆ WEITBRECHT* T. IX.

Thymum etiam *JOSEPHUS POZZI* defcripfit, & *HENRICUS BASS*, in *obferv. anat. chirur.*

LAURENTIUS HEISTER glandulas bronchiales & thyreoideas in E. N. C. *Cent.* VII. VIII. tonfillas in *Cent.* III. IV. defcripfit. Oefophageas incertas effe recte monet, in *compendio*, & thymi iconem dat, & glandulæ molaris, quæ pars eft palatinarum.

ANTONIUS DEIDER in Libro *des tumeurs* falivam alcalinam effe per experimenta proponit, fecretiones ex fibris & poris refpuentibus explicat.

FRIDERICUS RUYSCHIUS glandulas nafales, palatinas, thymum, mefentericas aliafque obfervationibus illuftravit. Ejus exftat epiftola in *L. D.* de *WESTHOVEN de angina*, in qua liquorem peculiarem in thyreoidea glandula parari, & in fanguinem venofum recipi fufpicatur: fimilia etiam in thymo & liene fieri adfirmat.

CHRIST. JAC. TREW de vafis Linguæ falivalibus epiftola ad *A. HALLER*, Norimberg. 1734. 4. Ad falivæ ductus, fublinguales maxime, refutandum *COSCHWITZIUM*, &c.

JOH. JUNKER Difp. *de ignobili muco*, Halæ 1739. 4.

A. KAAV plurima in Libro *de perfpiratione* egregia huc pertinentia habet, ad glandulas in univerfum, fed inprimis ad fimplices cutis, faucium, ventriculi, &c. tum falivales aliafque.

J. OSTERDYCK SCHACHT de faliva, Ultraject. 1741. 4. *PL.*

PETRI JOH. BURETTE. *Ergo canalis inteftinorum glandula primaria*, Parif. 1741. Difp.

VOLPRECHT de faliva ejufque ortu ex Parotide, Lipf. 1741. 4.

J. C. KUCHLER de faliva non temere exfpuenda, Lipf. 1741. 4.

CL. LIEUTAUD ad ductus falivales legi poteft, qui bonam fublingualium defcriptionem habet. *EJUSDEM* exftat in fine fpeciminum Diff. *de fecretionis animalis mechanifmo*.

J. GEORG. LAUTH de glandula thyreoidea, Argent. 1742. 4.

NIC. FRID. WILH. PRÆTORIUS de faliva, Leidæ V742. 4.

In *HAYMANNI* commentario *BOERHAAVIANO* analyfis falivæ *GAUBIANA* exftat. Alias habet etiam in commentario *G.* van *SWIETEN*.

AUG. LUD. de *HUGO* in Difp. *de glandulis in genere & de thymo*, Gotting. 1746. 4. habet icones thymi cum cavitate, & duas diverfas glandulas effe confirmat.

In fuis ad *HALESIUM* acceffionibus *FR.* de *SAUVAGES* habet tabulam cohæfionum in variis liquoribus humanis.

R. BROCKLESBY de faliva fana & morbofa, Leidæ 1745. 4.

AUG. GOTTFR. KURELLA de faliva vera fecretione, Hall. 1748. 4.

Claffes humorum animalium conftituit *CL. J. GOD. WALLERIUS* in *hydrologia*, p. 79.

Nunc de fecretionis modo agamus.

CARTESIUS de formatione fetus explorare cœperat fecretionem per figuras pororum, quæ unice tranfmitterent humorum particulas figuræ fuæ refpondentes. Similia habent *J. A. BORELLUS* adjecta amplitudine, *J. D. GUILIELMINI*, *J. P. VERHEYEN*, *THEOD. CRAANEN*, *J. H. VOGLI hift. fluidorum*, aliique.

MORLANDUS in *Phil. Tranf.* n. 283. de fecretione animali minime malas cogitationes protulit. Diametros cæterum ofculorum fecretoriorum diverfitatem fecreti liquidi facere credit.

GUIL. COLE in Libro *de fecretione* animali, Oxon. 1674. 12. Hagæ 1681. 12. Amftelod. 1698. 8. & alias paffim recufo fermenta humores in loca fecretionum pellentia in fpiritibus animalibus quæfivit. Omnem fecretionem glandulis tribuit, glandulas ubique adeffe pofuit.

J. M. HOFMAN fciagraphia fecretionum, Altdorf. 1695. Difp. & cum eodem fere titulo 1707.

J. M. HOFMAN citati libelli editio anni 1695. *fciagraphia* eft *fecretionis animalis*, altera vero anni nempe 1707. vocatur *fpecimen fecretionis animalis*.

C. BARTHOLIN de fecretione humorum in corpore animali, Hafn. 1696. 4.*

LAUR. BELLINUS inter *opufcula*, aliqua etiam de glandularum fabrica habet, & de arteriarum minimarum ftructura, retardatione quæ a plicis fit, feminis fecretione in tefte,

FRANCISCI SROLETI Diss. II. *quarum altera est de secretione bilis*, Venet. 1686. * Bilem secerni, quod crassissimis particulis fiat, in tanto motus lentore se comprehendentibus. Sed motum humorum in minimis accelerari admitti nequit.

J. KER *de secretionis animalis efficiente causa & ordine*, Leidæ 1697. 4. *

BERNARDUS CONNOR post *de evangelio Medici* edidit *tentamen epistolare de secretione animali*, Lond. 1697. 8. Glandulæ descriptionem habet, qualem MALPIGHIUS: secerni vero in quolibet viscere eum liquorem, qui a primis initiis ibi a Deo esset concreatus, & cujus adfinis liquor unice per glandulam fluat, uti oleum per filtrum aquosum nunquam decedit. Nervos vero vi tonica regere glandulas addidit, & nullas præter eas, quæ requiruntur, particulas transmittere. Sententia de filtro placuit P. S. REGIS; J. G. BERGERO, WINSLOWO, J. A. HELVETIO (*éclaircissement sur la manière dont le sang, &c.* & In *œcon. anim.*) D. VERDIER, GRAZENSTEINIO & aliis.

Cum JAC. GAVETI *nova febris idea* prodiit etiam *explicatio secretionis humorum*, Genev. 1700. 4.

RAIMUNDUS VIEUSSENS in *Epistola qua nova aliqua inventa exhibentur*, Lips. 1704. 4. & in *novo vasorum systemate* vasa secretoria & mediate ex vasis rubris, & immediate ex vasis lymphaticis oriri fuse describit, tum in *Traité des liqueurs*. Sed ejus vasa minora videntur fibræ cellulosæ fuisse. Fermentationes defendit.

Ex *Acad. Reg. Scientiarum Parisina monumentis* huc pertinent:

J. B. WINSLOW de secretione & glandulis 1711. 1712. Ponit ibi villos exhalantes in ductus excretorios aut cavitates glandulosas.

Zibethicæ felis folliculi eorumque glandulæ simplices describuntur 1728. & ratti moschati. 1711.

ASCANII MARIÆ BAZZICALUVE *novum systema medico-mechanicum*, Parma 1701. 4. vide alibi ubi de vasis rubris agetur.

J. ADR. HELVETIUS *an quilibet humor ope sibi congeneris secernatur*, Paris. 1708. 4. EJUSD. *Ep. de structura glandularum* ad WINSL. 1728. 8. est excerptum quoddam epistolarum Boerhaavii & RUYSCHII. Utitur adtractione humorum homogeneorum.

JAC. KEIL *account of animal secretion*, Lond. 1708. 8. Latine recusum in tentaminibus. Hypothesin protulit, qua secretionem quidem in genere refert ad attractionem particularum similium, quæ sibi cohærent; vi motus progressivi retardata: diversitates fere a diametris cum MORLANDO explicat.

CHRISTOPH. MART. BURCHARD *de secretione humorum in genere*, Kiel. 1708. Disp. A magnitudine ostiorum excretoriorum secretionum discrimen ducit.

ARCHIBALDUS PITCARNE in Diss. *de modo, quo sanguis per minima, &c.* theoriam poristicam mathematice refutavit, quod etiam G. E. STAHLIUS fecerat in progr. *de paralogismo proportionis figuræ pororum secretoriorum*, Hall. 1702. 4.

FRIDERICUS RUYSCHIUS, præter priora, secretionum diversitatem a diversa fabrica vasorum minimorum secretoriorum deduxit, quæ aliter & aliter in singulis corporis partibus se habent.

In D. WAINEWRIGTH *account on non naturals*, Lond. & sæpe alias excuso, etiam de secretione aliqua exstant. Glandula ipsi est arteria complicata. Motum lentum viscida generare, & ea pelli ad canales longos vel cæcos, velocitatem sanguinis augere secretiones fluidas, aliaque proposuit.

J. B. BIANCHI systema secretionum exstat post Librum de *hepat. hist.* in qua a velocitate diversitates secretionum deducit, bilem credit sanguine crassiorem esse, ideoque a sanguine secedere. Contra eum scripsit LANCISIUS in *tertia Dissertatione*. BIANCHUS etiam in *prolusione* sibi glandulas omentales adscribit.

LUD. FRID. JACOBI *de secretione animali*, Erfurt. 1711. Disp.

LAUR. BLUMENTROST Disp. *de secretione animali*, Leid. 1713. 4. *

P. ANTONII MICCHELOTTI *de separatione fluidorum*, Venet. 1721. 4. Mathematica principia, & velocitates Leibnizianas in secretionem introduxit, leges secretionis, classes humorum proposuit, poros contra PITCARNIUM defendit, contra diversitatem secretionum a velocitate pugnavit; & pro diametris.

M. LISTERI *de humoribus* Liber huc pertinet omnino, Londin. 1709. 8. Amstel. 1711. editus,

editus, quo omnes in corpore liquores confiderantur, multis adfperfis, quæ ex varia eruditione conquifivit, fecretiones omnes ex chylo deducit. Spiritus animales negat, pituitam in cerebro parari credit. In fingulis experimentis utilis, afper cæterum in adverfarios, & *DRAKIUM*, *RUYSCHIUM* aliofque.

GEOR. CHEYNE theory of acute and slovv feavers, London 1722. 8. Bellinum fequitur, febrem explicat a fanguine per canales liberos, dum alii obftructi funt, celerius fluente, a rugis plicifque retardationem deducit, quæ fit (per paralogifmum) ad totam velocitatem deftruendam liquidi, uti unitas ad numerum plicarum, fecretiones denique a magnitudine pororum explicat, & a velocitate fluidi. Vires corporis æftimat a copia fanguinis.

CHRISTOPH. DANIEL METZGER de modo fecretionis humorum, Regiomont. 1722. 4.

JOH. de *GORTER de fecretione animali*, Leid. 1727. 4. Præter theoriam vaforum minorum *BOERHAAVIANAM*, varia etiam utilia ad fecretionem monita habet.

THOMÆ MORGAN philofophical principles of Medicine, Lond. 1725. 8. & *philofophical principles of practice*, ibid. In priori inprimis Libro fecretionem tractat, *KEILIANO* more, & explicat ab adtractione particularum tenuiorum in ultimis vafis, ubi impulfio & calor minora funt, & tenuiora liquida a paucioribus complicationibus, a pluribus craffiora & tenacia fecerni credit. Glandulas pro glomere vaforum habet.

GIUSEPPE DUCCINI fopra la natura de' liquidi del corpo umano, Lucca 1729. 12. Fermentationes aliafque chemicas hypothefes dudum obfoletas revocat, totum corpus in chemicum laboratorium mutat. Rudis omnino, qui quinque oftia facit ductus chyliferi.

J. HENR. GEELHAUSEN de differenti fluidorum in corpore animali fecretione, Argentor. 1730. 4. & *J. DANIEL KUNTSCHKE* in Differtatione *de fecretione in genere*, VVittemb. 1746. 4. theoriam *HAMBERGERIANAM* propofuerunt, qua docet fluidi particulas, quæ folido aliquo leviores funt, omnino non abire in vafa minora, eo vero ferri leviores particulas, motu ex adhæfione, & progreffivo motu compofito: inde fecretiones ita varias fieri, ut in vifcere fpecifice graviori graviores humores fecernantur, neque id fiat nifi in iis partibus, ubi cordis motus eft imminutus. Sed hanc theoriam audio Auctorem nuper propofuiffe, quæ falfo nititur fundamento, fluida graviora ad folida leviora non adhærere, falfo iterum altero, liquida graviora in fpecifice gravioribus vifceribus parari, &c. Cæterum calumnia eft, ægre excufabilis, quando ait, *BOERHAAVIUM* ejufque fequaces poros triangulares & quadrangulares pro fecretionum fondamento pofuiffe, cum *PRÆCEPTOR* eam hærefin fufe refutaverit.

Iis, qui theoriam *HAMBERGERIANAM* de fecretione propofuerunt, adde: *ANDREAM GUTSCHE de fecretione humorum*, Leid. 1749. 4.

JOH. OSTERDYCK SCHACHT de fecretione animali, Leid. 1726. Difp.

PETRI RIDEUX confpectus in humores fecretionum in genere, Menfpel. 1731. 8. Variæ conditiones, quæ ad fecretionem pertinent, more fere *BOERHAAVIANO* exponuntur.

ADOLPH. FRID. HOFMANN in *novis hypothefibus de rebus phyfiologicis*, Erfurt. 1731. 4. habet pondera fpecifica liquidorum humanorum, fecretiones ab anima ope fphincterum nerveorum gubernari docet, &c.

PHIL. CARON & de *DAVAL liquida omnia in organo fuo nafci quod incolunt*, Parif. 1732. Thef.

JOSEPHUS del *PAPA de præcipuis humoribus qui in corpore humano reperiuntur*, Florent. 1733. 4. Leid. 1736. 8. Secretionem a magnitudine pororum explicat. Recentiorum Auctorum fententias repetit, vix ullo proprio ufus experimento.

D. PAYEN, Parif. 1734. *varium motum requiri ad varietatem fecretionum*. Craffiora remotiffime a corde & contra generari, &c.

HENR. FRANC. BOURDELIN Ergo variis fecernendis humoribus varius fanguinis motus; Parif. 1735. 4.

J. H. SCHULZE de mechanico excretionis fundamento, Hall. 1736. 4.

F. QUESNAY in III. Tomo fuæ *œconomiæ* varia habet, & inter alias caufas diverfæ fecretionis, etiam fenfibilitatem oftiorum, ut v. gr. mollioribus particulis orificia fe non aperiant.

CLAUDII BRUNET Ergo a diverfo glandularum fitu fecretiones diverfæ, Parif. 1737. 4.

B. MARTINE de animalibus fimilibus, refutat opinionem, quæ a molecularum & orificiorum diametro fecretiones explicet, cum in animalibus ejufdem generis liquida in fenioribus eafdem quas in adultis naturas habent, pori vero infigniter augeantur, neque tamen mutentur fecretiones.

LUD. ALEX. VIEILLARD ab imminuta sanguinis velocitate in capillaribus facilior secretio. Paris. 1740. Thes.

EJUSD. VIEILLARD & *CANTWELL an diversitatis secretionum causa multiplex*, Paris. 1741. Thes. Recte non unam, sed multas causas esse variarum secretionum.

LUDOV. GUILL. LE MONNIER Ergo ex vasorum figura & origine facilior aptiorque fluidorum dispensatio 1741. Paris.

CLIFTON WINTRINGHAM in *experimental inquiry in some parts of animal structure* varia observavit ad secretiones facientia, inprimis autem firmiores esse arterias, quæ ad organa secretoria ferantur, ut etiam vena portarum de eo privilegio participet.

ANT. FIZES de Liene varia huc habet. Secretiones depauperare sanguinem fluidioribus particulis recte monet.

CORN. GOESSEL de organis secretoriis & ipsa secretione in genere, Marpurg. 1746. 4.

FLORENTII CAROLI BOLLOT an quo longius a corde distat organum secretionis, eo humor secretus subtilior, Paris. 1746. 4. *B. PL.*

Inter *CL. LAMURE* diss. exstat etiam *de secretionum mechanismo* disp., Monspel. 1749. ni fallor.

BENJ LUD. LUC. de *LAUREMBERT*, *ergo a diverso glandularum situ secretio diversa*; Paris. 1749. 4.

SECTIO VI.

ANGIOLOGIA,

Sive vasorum proprie sic dictorum descriptio.

CAPUT I.

De vasis rubris.

VAsa corporis proprie vocantur *Canales* 1. qui ducunt humores a corde acceptos ad quodlibet internum & externum punctum corporis, *&c.* 2. qui liquores referunt ab hisce punctis iterum versus cor; & tum 3. qui humores ibi & delatos & secretos in se stagnantes aliquamdiu continent, quos alii sinus, vesicula alii aut folliculos vocant, sed nihil refert. Ergo vasorum nomine continetur omne arteriarum, omne venarum, vesicularum, folliculorum, sinuumque genus (*a*).

De arteriarum ortu, natura, distributione, & usu, duo quæri possunt, 1. in usum chirurgicum nempe, 2. in usum theoreticum. Chirurgis enim magnæ arteriæ notæ esse debent, ut eas vitare queant, quando aliquas corporis partes secant, & curare easdem in vulneribus.

Qui nosse vult arterias, per totum corpus distributas, inspiciat 1. Tabulam VESALII in *Libro* III. *pag.* 483. (*b*). Ea tabula fidissima omnium est, quæ editæ sunt; non

(*a*) *BOERH. INST.* n. 131.

(*b*) Angiologiam in tres partes dividemus. Dicemus primo arteriarum historiam, secundum magnos truncos, qui ex corde per omnes corporis partes pergunt. Inde subtilem arteriarum

non ideo perfecta (*a*), id enim ſperari ab eo tempore non poteſt, ſed tamen optima, etiam cum ſuis vitiis.

Ve-

rum hiſtoriam ſive ultimas diviſiones, & quæ eo pertinent. Deinde ſanguinem proſequemur, paulum mutato ordine *PRÆCEPTORIS*: denique venas. Ergo arteriarum hiſtoria, poſt pauca *ARISTOTELIS* rudimenta, & *RUFI*, incipit omnino a *GALENO*, qui in Libro *de arteriarum & venarum diſſectione*, cujus propriam editionem habemus interprete *ANTONIO FORIOLO*, Baſil. 1529. 8. plenum ſyſtema vaſorum dedit, in Libro *de utilitate partium*, *an ſanguis in arteriis contineatur*, & alibi ſparſim arterias deſcripſit, cujus apud *ORIBASIUM* etiam compendium ſupereſt. Nihil ibi finiti exſpectabis, habet tamen utique multa utilia, ut ipſam v. gr. bronchialem arteriam receptam ab *ERASISTRATO*.

Librum *de arteriarum & venarum diſſectione GALENI*, hoc loco dictum, ipſe auctor citat in L. *de propriis libris*, & ait pro tironibus ſcriptum eſſe.

Ex *GALENO* Arabes omnes de more aliquid angiologici & imprimis etiam arteriam bronchialem conſervarunt.

(*a*) Inde *VESALIUS* L. III. arterias & venas deſcripſit. Quem virum mallem certe laudare, qui ejus admiror in tanta juventute induſtriam, robur animi, peritiam. Sed omnium minime angiologiam laudare licet, cum arterias carotides per aliena foramina in ſinus cerebri duxerit, arteriam meningeam pro vena habuerit, arterias omentales poſteriores (ſive *meſocolicas*) ex ſplenica prodeuntes finxerit, & in univerſum aliqua etiam *GALENO* nota omiſerit. Cæterum loca a *PRÆCEPTORE* citata ſunt ex editione 1555. Icones autem *VESALII* a *VALVERDO*, *PLATERO*, *CASSERIO*, *BARTHOLINO* & fere ab omnibus Anatomicis receptæ ſunt.

Quare *VESALII* loco laudo *EUSTACHIUM*, quem miror hic prætermiſſum fuiſſe. Is, ut videtur, correcturus *VESALIUM* minutiſſime vaſa rimatus eſt. In ſceletis, quos dedit vaſorum uterinorum, meſentericorum & cœliacorum, brachialium, hepaticorum, cruralium, pulmonalium, renalium, ſummam induſtriam adhibuit. Idem utiliſſimo inſtituto in T. XXV. & XXVI. arterias cum venis in ſitu, inter ſuos muſculos expreſſit, quo modo fere ſolus uſus eſt, multo certe meliori, quam illo *VESALIANO*, quem omnes, etiam ipſe *COWPERUS*, ſunt imitati, in quo vaſa exemta corpore, abſque viciniis, in uno plano, ſatis, ni fallor, inutiliter exprimuntur.

Nomina arteriis impoſuit *JACOBUS SYLVIUS*, *GABRIEL FALLOPIUS* multa in arteriis, ſed inprimis arterias capitis emendatius propoſuit, tum renales, aliaſque in *obſervationibus*.

THOMÆ MOSTELII Synopſis arteriarum & venarum ex Veſalio, VVittemb. 1558. 8. Reſpondet titulo.

VIDUS VIDIUS Fallopianas obſervationes non valde bonis iconibus illuſtravit. Cæterum ſæpe miratus ſum, qui fieri potuerit, ut *VIDUS*, & *COLUMBUS*, & *VESALIUS*, & *J. P. INGGRASSIAS de oſſibus*, cæterum non valde in arteriis curioſi, adeo minutos tamen ramos recenſeant, qui cranii canales, & exempli cauſa canalem pterygoideum percurrant.

COLUMBUS etiam arteriam penis ſibi tribuit inventam, & vertebralem inter os occipitis, & primam vertebram cranium dicit ſubire.

J. CÆSAR ARANTIUS aliquas obſervationes de arteria lienis ſerpentina, & de vaſis ſpermaticis habet.

JULIUS CASSERIUS aortæ bonam figuram in Libro de *org. vocis* dedit, quæ apud *VESALIUM* & reliquos mala erat. Laudem etiam merentur icones, quas in cerebro exhibuit. Plurimas etiam in magno opere dedit arteriarum tabulas, ſed fere, forte ſculptoris vitio, confuſas, ut paſſim venæ cum arteriis videantur confundi.

F. PLAZZONUS de partium genitalium vaſis aliquas obſervationes habet.

C. HOFMANN de uſu arteriarum & venarum meſaraicarum, Norimb. 1615. 4. Theoria.

EJUSD. de uſu venæ arterioſæ & arteriæ venoſæ 1618. *

Angiologia *RIOLANI* non reſpondet famæ viri, ramos tamen principes aortæ reſtituit, turbatos a prioribus.

JOH.

JOH. CASTELLANI *phylacterium phlebotomiæ & arteriotomiæ cum figuris venas & arterias totius corporis repræsentantibus*, Argentin. 1628. 8.*

G. HARVEIUS nomina reformavit arteriæ & venæ pulmonalis, cum omnis antiquitas venæ arteriæque nomen in hypothesin commutasset. Vim pulsificam arteriæ experimento refutavit.

JOH. LEONCENÆ, qui VESLINGIO pro ministro fuerat, quem *Prosectorem* vocant, tabulæ vasorum corpore exemtorum extant in *Phil. Transf.* 280. Passim vitiosæ sunt, & multo deteriores EUSTACHIANIS. Vertebralem sinistram ex trunco aortæ deducit. T. BARTHOLINUM simili instituto vasorum systemata dispofuisse ex corpore exemta, ipse testis est *Anat. reform.* p. 584.

In JOH. RHODII *mantissa*, quæ cum historiis BARTHOLINI prodiit, observationes aliquæ habentur rariorum fabricarum, & ramus a coronaria arteria ad hepar.

R. LOWERUS arterias carotides earumque ad cerebrum iter, & arcum aortæ emendate pinxit.

D. de MARCHETTIS varia angiologica habet, & arteriam hepaticam a mesenterica primus vidisse videtur, & bronchialem post veteres renovavit, & a mesenterica cœliacam separavit, quæ pro ejus ramo habebatur.

NATHANAELIS HIGHMORI grandes icones clanculum ad VESALIANAS sunt imitatæ;

GUERNERI ROLFINKII inter *anatomicas dissertationes*, Jenæ 1656. 4. etiam V. VI. de venis & de arteriis sunt, ex lectione librorum, quam ex proprio experimento, magis natæ.

J. J. WEPFERI *de apoplexia* Liber Scaphus. 1658. 8. & auctius 1675. 8. & Amstelodami 1728. continet bonam descriptionem arteriarum cerebri, qualis eo tempore haberi poterat. Rete mirabile, popularem eum errorem, proscripsit.

Sed in eodem opere etiam T. WILLISIUS versatus est in Libro *de cerebro*. Idem in *Pharmacopæa rationalis* T. II. icones tunicarum arteriosarum, minus tamen bonas dedit. Erroneam glandulosam introduxit, quam VIEUSSENIUS & VERHEIENIUS conservarunt, & fibras longitudinales intimæ. Vasa medullæ spinalis etiam habet IDEM & G. BLASIUS.

Circa hæc tempora inventa, aut restituta, in Belgio, vasorum repletione, via ad Angiologiam aperta est. Et SWAMMERDAMIUS quidem GRAAFIUSQUE unice in genitalium partium vasis versati sunt, quæ multo ornatius depinxerunt prioribus, & ille quidem anastomosin spermaticarum cum epigastricis per ligamentum teres notam habuit.

Ligatæ arteriæ experimentum, quo motus muscularis destruitur, non a N. STENONIS solo, sed a BRUNNERO post Librum *de pancreate*, D. BROWNE LANGRISCH *lect. on muscular motion*, n. 93. JOH. ASTRUC in Diss. *de motu musculari* aliisque repetitum est.

In F. GLISSONIO descriptio vasorum ad partes chylopoieticas euntium habetur.

GER. BLASIUS in *miscellaneis* aliqua non incommoda habet, ut phrenicam a lumbali.

H. MEIBOM *de motu sanguinis*, arteriarum valvulas, a quibusdam propositas, recte refutat, & unice limbos prominentes esse ostendit.

MATTHIÆ TILING *de vase brevi*, Rinteln. 1676. 12. supra citatus est.

PARISINI non incommodas angiologias animalium, maxime avium, dederunt in suis animalium dissectionibus.

GOD. BIDLOO icones vasorum ex omnium vitiosissimis sunt.

A. de MARCHETTIS in *Phil. Trans.* n. 307. & in n. 29. FAIRFAX de vasis spermaticis observationes habet, & n. 415. C. MORTIMER, & LEAL LEALIS, etsi minus bonam defendat hypothesin, legi potest.

Chinenses ridiculas angiologias habet CLEYERUS in l. *de medicina Sinensium*.

RAIMUNDUS VIEUSSENS omnino ad vasa capitis etiam subtilia illa, quæ nervos olfactorios, acusticos, aliosque comitantur, & medullæ spinalis arterias, legi meretur in *Neurographia*. Idem in *novo vasorum systemate* non bene expungit musculosam, a maceratione delusus, quæ similis & a natura alienissima est SCHELHAMMERI adfirmatio in *Analectorum Diss.* IX. & olim I. N. PECHLINI *de purg.*

JOSEPHUS DUVERNEY arterias umbilicales in adulto apertas manere, & dare vesicales ramos invenit.

In *Ac. Reg. Scient. Gallica* angiologica pauca exstant. Huc tamen an. 1725. HELVETII cal-

Verum post hanc tabulam adjungenda est *tabula tertia* GUILLIELMI COWPERI, in *Appendice ad* BIDLOIANUM *Opus magnum* (*a*), in editione Londinensi. Ibi enim ex fetu, cera injecta, repleto, totum systema arteriarum adcuratissime depictum habetur.

Clarissimus RUYSCHIUS per partes etiam hujusmodi edidit tabulas (*b*).

Hi

calculus, quo rationem trunci aortæ ad suos ramos æstimavit, anno 1735. Varietates satis mirificas ramorum magnorum aortæ suppeditat *D. HUNAULD*.

Sic *RIDLEYUS* etiam aliqua de arteriis duræ matris minoribus, & de flexione vertebralis addidit. Arcum Aortæ etiam ad vivum pinxit.

J. GOD. de *BERGER* in *Act. Erud.* 1698. p. 295. de vertebrali ex arcu aortæ nata extat observatio.

(*a*) Tabula III. quæ etiam paulum emendata est XX. *DRAKIANI* operis, passim & in *CL. BURGGRAVII* lexico recusa. In abdomine aliqua, & circulum magnum arteriæ mesentericæ habet, & in brachio arterias recurrentes & flexionem externam carotidis. Cæterum longissime a perfectione abest. *IDEM COWPERUS* in *Phil. Trans.* n. 280. iconem carotidis dat, eamque ad cranium dilatari observat, & vertebralem, & alibi splenicam, aliqua etiam ad recurrentia ea vasa, & ad circulationem sanguinis habet, & in *Philos. Trans.* n. 290. de peculiari fabrica Aortæ in animale Opossum. Idem consideravit lentorem sanguinis in arteria spermatica, & in *myotom. parva* vasa penis descripsit, in *magna* vasa faciei pinxit T. XXII. & alibi alia dedit, quorum hic usus est. Icones etiam vasorum pulmonalium, & arteriæ venam excedens magnitudo ad ipsum pertinent, quæ sunt apud *DRAKIUM*.

J. PHIL. VERHEYEN icon arteriarum multa meliora habet, in aortæ arcu, vasis manus, aliisque partibus.

JOS. de la *CHARRIERE* in sua capitis anatome etiam vasa tradidit.

ALEX. THOMSON de motu arteriarum elastico egit, quo sanguinem in minima credit urgeri.

Arterias minimas sanguinem sibi a corde pulsante submissum elastica vi retropellere observavit *H. BOERHAAVE de usu ratiocinii mechanici in Med.*

(*b*) *F. RUYSCHIUS* arterias optime cognitas habuit. Verum, dum ad conservandas partes omnem industriam impendit, potius aliquas minores particulas arteriarum quam systemata descripsit. Bronchialem arteriam renovavit, & œsophageam supremam, vasa mammarum, scroti, cordis, pericardii, hepatis, oculorum, tympani, ossiculorum auditus, narium, aliaque delineavit.

J. B. MORGAGNI observationes de arteria aorta & ejus principio sinubusque cum *VALSALVÆ* de iisdem hypothesi exstant in *Epist. posthumis*. Arcum aortæ emendavit in *Adv.* I. & alia passim utilia addidit.

J. H. KELLNER de vasorum elasticitate, Leid. 1711. 4.

J. JAC. RAVII minime contemnenda angiologia exstat in *M. B. VALENTINI zootomia amphitheatro*.

J. MARIA LANCISIUS in Libro *de motu cordis & aneurysmate*. Fusus est in fabrica arteriarum, maxime aortæ. In eodem Libro vasa cordis, & carotides, earumque flexum externum expressit.

A. CANT in *impetibus* cordis & aortæ situm, arteriasque faciei & carotidem, sed eas minus bene expressit.

J. E. WREDENS arteriologische tabellen, Hannov. 1721. fol. Minus, quam merentur, notæ sunt, quibus multa contineantur, quæ ab aliis prius inventa putaram, ut cœliacæ bona descriptio.

STEPH. HALES experimenta de robore arteriarum exstant in *hæmastatiks*. Aliqua jam *KEILIUS* habuerat, tum de ratione arteriarum ad venas.

In *WILH. STUKELEY description of the spleen* arteriarum tabulæ parum fideles reperiuntur.

G. van SWIETEN de arteriarum fabrica, Leid. 1725.

H. A.

Hi tres Auctores optime satisfaciunt ad hoc quæsitum. Optandum quoque foret,

H. A. NICOLAI de directione vasorum, Argent. 1725. 8. satis erudita, neque absque observationibus aut propriis est, aut a *SALZMANNO* acceptis. Arteriam hepaticam a mesenterica ortam dixit in *Comm. Nor.* 1732.

Unicam membranam veram arteriæ relinquit *CL. J. DOUGLAS* Libro *de peritonæo*.

Hactenus miris modis langueraт arteriarum historia. Nunc incepit reviviscere *J. B. WINSLOWI* ope, cujus in *Expositione*, etsi in compendio, optima tamen exstat arteriologia earum quas habemus, & unice hactenus eo nomina digna. Inventa singulatim recensere impossibile videtur. Ex eo viro pleraque habet *BOUDON* ad *PALFYN*, *VERDIER* & *GARENGEOT*, & *SYLVA* in *Traitè de la saignée* in quo multa subtiliora de vasis capitis, & bronchialibus habentur.

W. CHESELDENIUS multa habet eo pertinentia. In editione III. arteriarum capitis internarum non mala icon exstat, & hepatis & mesentericarum. In Editione VI. arteriæ brachii, maxime in sede venæ sectionis pinguntur.

T. MORGAN mechan. pract. omnes arterias ex cellulosa fabrica fieri acute vidit p. 338. Vim arteriæ contractilem mechanice considerat *JOH. QUINCY* post Librum *de perspir.*

A. F. WALTHER solitariis scriptis hanc medicinæ partem illustravit. Huc ergo spectant *Tabula cœliaca*, Lips. 1729. 4. & in *ACT. ERUD.* 1730. Progr. *de vasis vertebralibus*, ibid. 1730. & Progr. I. & II. *de vena portarum*, Lips. 1731. ubi inprimis diligentem se, etiam in thyreoideis inferioribus & aliis minus notis arteriis se gessit. Sed etiam in Progr. de *aneurysmate aortæ* ejus arteriæ membranas descripsit.

J. R. C. GARENGEOT in *splanchnologia* & alia & inprimis rariorem, & male pro constante venditam, habet iconem arteriarum intercostalium, quas omnes ab aorta deducit.

LAUR. HEISTER præter ea, quæ in compendio sunt, dedit etiam observationem arteriæ brachialis in humero fissæ, quam frequentem reperimus, in Diss. *de act. crural. vulner.* & in *obss. anatomicis* quas defendit *D. MOEBIUS*. Ea observatio etiam exstat apud *PALFYNUM*, *HEBENSTREITIUM* Progr. ad *Diss. inaug. CL. HAHNII*, *TREWIUM Comm. Litt.* 1737. *CL. PETSCHE* l. l. c.

J. F. CASSEBOHM subtilem angiologiam auris perfectiorem dedit, quam *DUVERNEYUS*: & fabricam arteriæ in universum in postumis.

In *Actis Edimburgensibus* Vol. II. Tab. II. habentur arteriæ communicantes brachii, quæ ad latus humeri utrumque ab arteriis cubiti ad humeralem ascendunt. Ibi etiam *CL. MONROI* de arteriæ fabrica Diss. exstat, in qua tendineam ex numero membranarum expungit. In V. Tomo de vasis spermaticis observationes *MONROI* reperiuntur.

In *H. FRANCISCI LE DRAN parallèle de la taille* & in *FOUBERTI* Obs. in *Academ. Roy. de Chirurgie*, aliqua sunt ad vasa partium genitalium & ani.

In *Commercio Litterario Norico ILL. TREW* exstant variæ observationes de vasis brachii l. c. de vasis pelvis annis 1733. 1734. 1737 1738. 1743. Varietates aortæ expressæ sunt an. 1737. In Libro etiam *de præcipuis hominis non nati differentiis* & in Ep. ad me *de vasis salivalibus* data *VIR. CL.* multa ad arteriarum historiam habet.

J. PARSONS arterias umbilicales in Tractatu *of the bladder* depinxit.

LUDOVICI BELLOT Ergo attenuando sanguini motus arteriarum, Paris. 1735.

B. S. ALBINI de vasis intestinorum observationes alibi laudavimus. Plurima etiam huc pertinentia passim exstant apud ejus discipulos in disputationibus Leidensibus.

HIER. LUDOVICUS BACCHETTONI in *Anatomia medicinæ ministra*, Oeniponti 1740. 4. vasorum ex corpore extractorum & siccatorum tabulas habet, fere uti *LEONCENA*, sed haud paulo deteriores.

De arteriarum fabrica legatur etiam *J. FR. SCHREIBER* in *Elementis*.

Huc pertinent *CL. HEBENSTREITII de arteriarum confiniis* 1739. *de vaginis vasorum*, Lips. 1740. 4. *de flexu arteriarum* 1741. 4. *de vasis sanguineis oculi* 1742. 4. quibus varia nova & rariora continentur. Exstant in Coll. Disp. mearum T. II. & IV.

In *CL. PETSCHE obsservationum sylloge*, Hall. 1737. 4. Plurima egregia ad arteriarum flexiones & varietates pertinent, inprimis rara aortæ in abdomine duplicis observatio.

CLI-

fet, ut figuræ COWPERI ederentur in usus communes, pro iis nempe rerum a-
Vuu nato-

CLIFTONUS WINTRINGHAM in *experimental enquiry into some parts of animal structure*, Lond. 1740. 8. duritatem arteriarum per varias partes humani corporis per experimenta persecutus est, & in minoribus vasis majorem esse, versus uterum insigniter minorem, majorem in secretoriis organis, majorem, quod mirum, in arteriis quam in venis reperit.

C. G. LUDWIG Diss. *de tunicis arteriarum*, Lips. 1739. 4. & in Coll. nostra T. II. cellulositatem arteriæ pro tendinea tunica habitam, fibrarum in arteriis divisionem, musculosam membranam in arteriis cerebri, & alia utilia demonstravit.

CL. LIEUTAUD in *Essais* omnino legi meretur, ad arterias pelvis aliasque.

Vasa capitis in icone inserta *Traité des sens* depinxit *CL. NIC. LE CAT*.

CL. PHIL. A. BOEHMER Progr. *de quatuor & quinque ramis aortæ*, Hall. 1741. 4. varietates nonnullas ex *CASSEBOHMII* præparationibus adduxit: Coll. nostra T. II.

J. GOD. GUNZ de arteria maxillari interna, Lipsiæ 1743. 4. edidit Dissertationem, quam etsi aliquando minus nobiscum convenerit, minime absque laude oportet dimisisse, ut in re difficili. In Dissertatione *de mammis* arterias mammarias descripsit.

JOSEPHI EXUPERII BERTINI historia carotidis jam, nisi fallor parata, cum ejus sanitate intercidit. Vindicabat sibi, dum secum mens ipsi fuit, *CL. GUNZII* observationes.

J. STEPH. GUETTARD Thes. *an ex vasorum figura & origine facilior fluidorum dispensatio*, Paris. 1741. Arterias cum *BELLINO* cylindricas facit.

JOH. JAC. GRAMBS Anweisung ... zur ... Angiologie, Francof. 1741. 8. Breves sunt arteriarum venarumque tabulæ.

CASIMIRI CHRISTOPH. SCHMIEDEL de varietatibus vasorum Diss. Erlang. 1745. 4. varia rariora habet de arteriis brachialibus recurrentibus cubiti, arteriis pelvis, earum communicatione cum vesicalibus.

In *syllabo partium corporis humani*, Petropol. 1743. edito, T. XVI. fol. 2. & 6. habentur vasa circa cor.

MICH. ALBERTI de arteriarum dubia systole Disp. Hall. 1743. 4.

In *J. NICOLAI WEISS de arteriis viscerum propriis*, Altdorf. 1744. 4. & varietates aliquæ, fabricæ internæ secretoriarum mollioris observationes.

DOMINICUS TABARRANI in *memorie de' Valentuomini* T. II. etiam arteriosas varietates de brachialibus aliisque habet.

AD. BERNH. WINKLER de arteria brachii, Gotting. 1745. 4. Disputatio diligenter, uti notum, ad naturam elaborata.

In *CL. MOLINELLI* Libro *de aneurysmatibus* recurrens radialis & arteriæ magnæ brachii exprimuntur T. II. fol. 3.

GEORG. AUG. LANGGUTH de arteriæ efficacia ab officio cordis remota, VVittemb. 1745. 4. Arterias nihil sua contractione ad sanguinis circulationem conferre defendit. *IDEM* in Disp. *de fractura patellæ* promittit, se in ejus ossis vasa inquisiturum.

HENR. WESSELING specimen de arteriis hominis, Leid. 1747.

HENR. WESSELING in citato *specimine* motus cordis *BOERHAAVIANAM* theoriam [refutat.

J. FRID. MECKEL in nuperrima Diss. *de Quinto Pare nervorum Cerebri*, Gotting. 1748. iconem dedit multorum vasorum subtiliorum capitis, stylomastoideæ arteriæ, dentalis anterioris, aliarum: laqueos etiam arteriæ temporalis meningeæ, arterias receptaculi descripsit.

Angiologiam in sua *anatomie en couleurs* incepit edere *GAUTIER*.

CL. SENAC & cordis arterias & arteriarum venarumque fabricam, & cylindricas arteriarum longitudines atque diametros, & de elatere arteriarum cogitationes & alia protulit in Libro de corde.

PHILIP. CONRADI FABRICII de cognitionis anastomoseos vasorum insigni usu, Helmstad. 1750. 4.

Qui de ossibus scripserunt, occasione foraminum cranii, plerumque etiam aliqua habent de vasis, quæ per ea foramina migrant, plura inprimis *MONROUS*, tum *POUPARTUS* in compendio Chirurgiæ, quod sub nomine *Chirurgie complete* jam an. 1695. 12. prodiit.

Ego

natomicarum curiosis, qui ejus magnum Opus non habent; constat enim ingenti pretio.

Præter hos etiam legatur ANTONIUS LEEUWENHOECKIUS in *Tomo tertio observationum suarum*, ubi optime fines & exitus arteriarum in venas delineat (*a*). In

Ego vero multum ab omni tempore hac in parte anatomes laboravi, & integram historiam arteriarum humani corporis nunc maxime molior. Præter ea ergo, quæ sparsim in *Commentariis Boerhaavianis Primis lineis phisiologiæ de fetu monstroso*, ad arterias pertinent proprie Progr. edit. 1643. quo *baseos cerebri icon* habetur, in qua icones arteriarum receptaculi & minorum arteriarum duræ matris, & ophthalmicæ exstant. Tum in Disp. *de arteriis & venis bronchialibus œsophageis*, Gotting. 1743. 4. ostendi, multo plures & bronchiales & œsophageas esse, quam plerumque credebatur. In Disp. *de nervorum in arterias imperio*, Gotting. 1744. 4. inprimis laqueos descripsi, per quos arteriæ transeunt, & a quibus reguntur. Arteriæ carotidis Icon I. quæ pertinet ad arteriam maxillarem internam an. 1745. prodiit in *Fasciculo* II. qua majores trunci hujus arteriæ in icone, reliqua in descriptione habentur.

Arteria Thyreoidea inferioris T. I. & II. eodem anno prodierunt, cum suis ad duram matrem spinæ dorsi, ad asperam arteriam & œsophagum ramulis, & cum vertebrali, occipitali, bronchiali arteria anastomosibus. Occipitalis etiam ea occasione describitur.

Arteria Cœliaca T. I. & II. anno 1745. editæ. Cœliacam, primum a *WALTHERO* descriptam, per ramos minores persequitur, rami pancreatico-duodenalis anastomoses cum mesenterica & duodenali superiori, aliaq; minuta exprimit. Altera vitio Sculptoris non placet.

Arteria Carotidis T. II. Prodiit in *Fasciculo Iconum* III. qua pharyngeæ arteriæ non descriptæ, submentalis, palatinarum, tympani continentur.

Arteria Carotidis interna T. III. ubi icon arteriarum faciei habetur, & oculi cum novis ciliaribus anterioribus describuntur, una cum priori prodiit.

Arteria Mesenterica Tabula in Fasciculo etiam III. expressa est cum ramis pancreaticis cæcalibus anterioribus, posterioribus.

Arteriæ anteriores pectoris, parvæ illæ thymicæ, comitis nervi phrenici descendentes & ascendentes, mammaria ejusque rami phrenici, hepatici aliique, & anastomoses cum thoracicis externis, phrenicis, intercostalibus, eodem anno descriptæ sunt.

Arteriarum bronchialium superiorum & inferiorum numerum diversum, & varietates œsophageas copiosas, in eodem Fasciculo dedi.

Arteriarum renalium & phrenicarum Tabula, arcum diaphragmaticum, arteriam phrenicogastricam, arterias a capsularibus ad hepar, capsularium classes tres, & adiposarum, & uretericarum & spermaticarum varietates continet.

In eo qui nunc recentissime prodiit Fasciculo IV. exstant arteriarum pelvis T. IV. Reliquas, si *DEO* videbitur, subjiciam, & paratæ sunt arteriosæ tabulæ.

In V. Fasciculo, qui nunc prodit Arteriæ artus infimi describuntur & depinguntur. In VI. cujus icones paratæ sunt, brachii vasa pingentur, & in VII. quo opus absolvetur, arteriæ cerebri & medullæ spinalis.

(*a*) De vasis nunc minoribus sive subtili angiologia dicendi locus est. Ea tota ad Anatomicos recentiores pertinet, & debetur arti injiciendi, ut vocant, & microscopio. Nam, etsi veteres de anastomosibus inter arterias & venas non debiles conjecturas habuerint (loca vide apud *HARTMANNUM perit. anat. v. t. spec.* p. 66.) quas experimentis suis *RIOLANUS* (in resp. ad *HAR.* p. 53.), sed parum firmis, aliis *M. A. SEVERINUS* in phoca, alii aliis confirmare conati sunt, non tamen multum ultra conjecturam sunt progressi, cum inprimis parenchyma non organicum ex concreto succo inter arterias & venas ponerent. *EDMUNDUS KING* in *Phil. Transf.* n. 18. 52. ut alibi dixi, hoc parenchyma organicum fecit & vasculosum, quæ ita auxit *D. DUVERNEY*, ut omnia solida corporis humani ex vasis & vesiculis inter vasa mediis componi doceret in *Anciens Mémoires*, & *LISTERUS* omnino nihil præter vasa in corpore relinqueret, expuncto omni intermedio inter arterias venasque corpore *Exerc. Anat.* II. Hæc opinio celeriter increvit, & sola

In omnibus etiam suis operibus depingit vasa sanguine distenta, ita ut ibi videamus, quo modo in ipsis animalibus vivis se habeant.

Pariter ad titulum de Microscopiis in Actis Societatis Londinensibus supra hac re continentur plurima, in appendice etiam ad opera BIDLOIANA (a).

Sed & FREDERICUS RUISCHIUS arterias cera implevit, quæ frigefacta præbuit videndos fines antea incognitos (b).

Si distributionem arteriarum ultimarum cognoscere quis velit, videatur BELLINUS in *Opusculis postremis* seu *Epistola ad* PITCARNIUM (c).

In

& sola diu viguit. Deinde microscopia ad scrutanda vasa minima in pulmone ranino, & inprimis in ranæ mesenterio adhibuit *MARCELLUS MALPIGHIUS*, cujus curiosa certe est observatio, in *posthumis*. *ANTONIUS* vero van *LEEUWENHOECK* inprimis anastomoses arteriarum & venarum tum per ramos transversos, tum per circumflexos & redeuntes parallelo itinere truncos exposuit plurimis locis. *RAIM. VIEUSSENS* in *novo vasor. Systemate* similia utique docuit, & vasculosa viscera esse, quæ pro glandulosis habebantur, per experimenta propria evincere conatus est. Ea quidem omnia prius a se demonstrata fuisse *RUYSCHIUS* objecit, arte certissime superior, & perinde tempore, si numeros annorum accurate subducamus, quibus thesauri & epistolæ prodierunt.

(a) *GUILIELMUS COWPERUS* in *Phil. Transf.* n. 280. & 281. 285. tum *S. MORLANDUS* n. 283. divisiones & ramos vasorum capillarium microscopio observarunt.

STEPHANUS HALES in *hæmastatiks* ramorum minimorum angulos, conjunctiones varias, & celeritates consideravit.

THOMAS SCHWENKE in sua *hematologia* huc pertinet, qui recte observat, arterias minimas frequenter cylindricas esse, &c.

(b) Verus Auctor angiologiæ subtilis *RUYSCHIUS* est, cum *SWAMMERDAMII* aut perierint opera, aut adtentio unice ad insecta conversa sit. Is vir industria felici, totis fere 70. annis per experimenta consumtis, omnium partium corporis humani vasa, amnio humano & allantoide & arachnoidea exceptis, sebo replevit, & magna ex parte depinxit, & varietates fabricæ, in singula parte variæ, fideliter expressit. Sed totum oportet legere. Adde autem *ADMIRALII* vasa periostei acetabuli & duræ matris ad *RUYSCHII* præparationes picta, & edita Amstelod. 1738. Quæ post eum præstiterunt *B. S. ALBINUS*, & *J. N. LIEBERKUNHN*, ea nondum descripta sunt.

(c) *BELLINUS* equidem in Opusculis de arteriarum divisione, figura inter ramos cylindrica, ramis reticulatis, hujusque fabricæ utilitatibus multa habet, sed a theoria potius, quam ab experimento repetita.

Ad id studium pertinent etiam *ARCHIBALDUS PITCARNE* in Tractatu *de circulatione sanguinis per minima*, *BOERHAAVIUS* ipse, *J. F. SCHREIBER* in *elementis*, *J.* de *GORTER* in plerisque scriptis, Libro *de secretione*, *Compendio med.* & alibi. Huc etiam refero eos, qui de vasorum minimorum habitu ex theoria inprimis dixerunt. Huc ergo

G. FRANK in *Anastomosi detecta*, Hafn. 1705. 4. *M. LISTERUS* in *Exerc. Anat.* I. II. & III. *VIEUSSENS* in *nov. syst.* & Tr. *des liqueurs*. *J. G. BERGER* in Libro *de natura humana*, & Disp. *de inflamm.* *J. S.* de *BERGER* in Disp. *de transitu sang. per vasa min.* ad *J. E. HEBENSTREIT* *de venis communic.* qui omnes arterias cum venis absque medio corpore conjungi docent. Neque tamen desunt, qui etiam nunc, frustra reclamante injectione, transfusione, infusione, intervalla inter arterias venasque tueantur, ut *STAHLIANA* secta, & *CL. SENAC* in *comm. ad Heist.* p. 458. (quod experimentum unice exhalationem facilem in cellulosam telam demonstrat), & olim *BOHNIUS* simili argumento, & *KERKRINGIUS*, quod aer viam in venas non inveniret, & ipse *STAHLIUS* *de motibus humorum spasmodicis*, Hall. 1707. 4.

RAMUEL STEK *de vasorum minimorum natura & efficacia*, Leid. 1712. Disp.

J. KEIL non quidem primus ramorum lumen trunci lumine majus esse vidit, nam id in Epistola ad *D. BOURDELIN* video observasse *D. BUSSIERE*, longius tamen eam consi-

Vuu 2 side-

In his habetur, quidquid ad hoc negotium desiderari potest.

Si distributionem venarum cognoscere quis velit, is quærat apud VESALIUM *paginam* 450. in *Libro tertio* (*a*), ibi habetur tabula quæ exhibet omnium in corpore venarum distributionem, nec meliorem novi apud Auctores. Verum, si arteriarum, & venarum conjunctionem simul, ubi per corpus decurrunt, videre velimus, tam adcurate ac in cadavere reperiri potest, tunc id spectandum habe-

siderationem provexit, & considerata frequente repetitione ejusdem divisionis demonstravit, insignissimam in ultimis vasis ex ea ipsa fabrica retardationem sequi. Aliqua similia *THOMAS MORGANUS* habet in *Philos. princip. of Phis.*

CLIFTON WINTRINGHAM, dudum laudatus, hic omnino repetendus est. Ejus tamen *Enquiry into the exility of the vassels of human body*, Lond. 1743. 8. potius de staminibus corporis humani minimis & perpetuis agit, quam de vasis.

W. *CHESELDENIUM* video observasse angulos ramorum ad cor maximos sensim minores fieri, ut celeritas in ultimis ramis minima ad circulationem sufficeret. Rete etiam arteriosum & venosum pictum dedit, & hoc ut verum est, crassius fecit. Idem non totum corpus vasis fieri, pro suo quo pollet judicio, monuit.

G. *MARTINE* in *Edimburgens. Act.* Vol. III. divisiones successivas vasorum & diametri trunci ad ramos rationes, & dilatationem, ubi ramos producit, describit, & ramos minores majoribus angulis oriri observat, ut modo ex *CHESELDENIO* citavi, & alia, ut tamen necesse sit cum *ALBINO* monuisse mensuras vasorum ab *EUSTACHIO* minus accurate sumi, cum vir optimus, unice de observationibus suis sollicitus, minimam in aliis ferum, quas pingebat, proprietatibus curiositatem adhibuerit. Recte etiam observat *MARTINE*, vasa in cellulositate membranarum inprimis decurrere. *IDEM* in Tractatu *de animalibus similibus & animalium calore*, Lond. 1740. 8. eandem truncorum ad ramos proportionem fusius repetit, adhibitis etiam *EUSTACHII* tabulis & *KEILII* mensuris, scopus vero princeps est comparare animalium similinm vasa, diametros, velocitates liquidorum simplici calculo neque inutili.

SAM. THEOD. QUELMALZ de venis absorbentibus, Lips. 1732. 4.

CHRISTOPH. ANDR. KOCH de proportione solidorum ad fluida, Gotting. 1737. 4.

PETRI ARCELIN, *Ergo dantur vasa absorbentia*, Paris. 1745. 4.

(*a*) Venæ multo veteribus notiores fuerunt, quam arteriæ, ob venæ sectionem, ob dubium an omnino aliquid, præter spiritum, inesset arteriis, ob molem forte. Nomen etiam venæ multo est antiquius, sub quo ipso arteriæ apud veteres diu latuerunt. Venæ percussum adhuc *PLINIUS* dixit L. VII. c. 51. Huc ergo pertinet ille *HIPPOCRATICIS* inmistus Libellus περὶ φλεβῶν, qui in vetustis editionibus Libro περὶ ὀστῶν continuatur. In eo valde paradoxa venarum corporis humani descriptio habetur, & quatuor venarum principum paria ponuntur, quæ nuspiam in corpore humano reperiuntur. Alibi tamen veræ venæ, etiam subtiliores & mammariarum cum epigastricis anastomosis, vena sine pare, nervique non male describuntur.

De venis passim *ARISTOTELES* agit & maxime in *hist. anim.* L. III. c. II. ex *DIOGENE APOLLONIATA* & *SYENNESI* Cyprio vasa corporis humani venas describit.

GALENUS etiam in Libro *de venarum & arteriarum dissectione* ad venas magis respexit cum peculiari studio alibi venas cerebri, aliasque descripsit, quæ historiæ bono ordine digestæ exstant apud *ORIBASIUM*.

Arabes ad insignem utilitatem venas reduxerunt, cum ex hypothesi alias aliis salubrius crederent secari. Inde vena *salvatella*, *seilem* aliæque. Vide *RHAZEM* L. I. c. 4. L. VII. c. 21. *AVICENNAM* & reliquos.

Sub tempore reformatæ anatomes *J. BERENGARIUS CARPENSIS* in *Isagoge* icones dedit venarum brachii pedisque, quæ vulgo secantur, nominibus ad Arabum doctrinam expressis p. 66. seq.

Sed & *ALEXANDER ACHILLINUS* easdem venas describit, & *NICOLAUS MASSA* in *Isag. anat.*

Fusius

habetur iterum apud VESALIUM pag. 505. Libro tertio (*a*). Ex illis tabulis poterunt tirones animo suo vasorum ideam satis claram insculpere.

Sed si valvulas adcurate designatas in venis videre cupias, vide HIERONYMUM

Fusius *C. STEPHANUS* adjectis etiam iconibus idem præstitit. Idem *Apophyses membraneas factas ne sanguis in hepar regurgitaret, fere uti in corde valvulæ* in p. 185. descripsit, primus, nisi fallor, valvularum Auctor.

JACOBUS SYLVIUS in *Isagoge* venis nomina imposuit, & recensuit omnes, ramos a renalibus ad lienales euntes dixit, & varietatem azygæ in cor infertæ, & aliquid simile valvulis in azyga, jugulari, brachiali, crurali, cava, sed is potuit habere a *J. B. CANNANO*. In *calumniarum depulsione* azygæ descriptionem *GALENICAM* cum summa servilis ingenii infamia defendere conatus est.

(*a*) *ANDREAS* vero *VESALIUS* utique Libro III. venas fusius, & paulo quam arterias melius dixit, & expressit icone universali sive sceleto venoso p. 450. & alia tabula venas cum visceribus conjunctas pinxit p. 505. cui aliæ minores figuræ peculiares sunt additæ. Membranam porro venarum adscititiam dixit, fibras carneas vix admisit & eminentias intra venarum corpus, quod conparare studuit membranis, quæ in ostio aortæ sunt (p. 443.), quas tamen in *examine* pro crassitie tantum protuberante non pro valvulis admisit p. 83. ubi refert *J. B. CANNANI* experimentum, qui valvulas in initio azygæ, emulgentis, iliacæ repererat, iis similes quæ sunt in cordis arteriis, non nimis tamen credulus amico.

IDEM proprium Libellum scripsit, quo docet *venam axillarem dextri cubiti in dolore laterum secandam*, Basil. 1539. 4. impressum, qui deest in nupera editione operum *VESALII*. In eo Libello iconem dat venæ sine pari, & descriptionem, quod crederet eam venam, ut propriorem dextræ basilicæ, inflammationes intercostalium spatiorum melius levare. Idem denique in Libro *de radice Chinæ* cavæ inferioris truncum a *GALENO* in thorace descriptum, & venæ sine pari insertionem in pericardio redarguit.

G. FALLOPIUS in *institutionibus anatomicis*, *observationibus* & in *obss. de venis* quæ cum operibus sunt editæ & prius prodierunt Venet. 1570. 4. cum titulo *expositio in GALENUM de ossibus, cui accesserunt observationes de venis cum aliquot earumdem figuris a FR. MICHINO de S. ARCHANGELO ex fidelissimo codice editæ**, descripsit & pinxit inprimis venam sine pari, ejus cum vena cava inferiori communicationes, truncos tres brachiales, inter quos profunda est, venarum dextri & sinistri lateris communicationes, aliaque. Valvulas & in vena sine pari & alibi rejecit. *VIDUS* cogitata *FALLOPII* iconibus expressit.

AMATUS LUSITANUS in *Curatione* 52. C. I. & in *Cur.* 70. L. V. ostiola azygæ defendit, quæ nihil ex ea vena in cavam admittant, & ea occasione anastomoses cum mammariis adjicit. Testem citat *J. B. CANNANUM*, manifesti tamen erroris reus, postquam via sanguinis in circulum detecta est.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS in describendis venis eminuit. Ejus Liber *de vena sine pari*, qui an. 1564. cum Opusculis prodiit oppositus *VESALIO*, habet hujus venæ anatomen, per omnia fere animalia excultam, & minimas quasque ejus proprietates. Valvulas illas *AMATI* repudiavit. Iconem etiam dedit valvulæ coronariæ, ut de Eustachiana taceam, & tres (non duas) venas brachii. Deinde vasa renum jam alibi laudavimus. Deinde in magno opere sceletos venarum subtilissimos dedit artus superioris, in quo correxit *VESALIUM*, artus inferioris, colli, viscerum chylopojeticorum, hepatis, uteri, etiam nostro seculo admiratione dignissimos. Deinde venas superficiales & profundas multis tabulis in situ cum suis musculis, unico fere exemplo, exhibuit, ita ut arterias una pingeret, magis tamen venarum historiæ studeret.

JOACH. GARCÆI de origine venarum, Francof. Viadr. 1587. *PL.* *

AMBROS. PAREUS Libro II. *anat.* aliquas suas observationes passim profert de vena portarum, renalibus aliisque.

J. B. CARCANUS in Libro I. *Anatomiæ* negat valvulas venæ sine pari, & Germanum Medicum, qui sibi præsenti eas voluerit demonstrare, se refutasse adfirmat.

MOSTELIUM citavi.

(*a*) HIE-

MUM FABRICIUM AB AQUAPENDENTE in Libello de Venarum valvulis (a).

Absol-

(a) *HIERONYMUS FABRICIUS* ab *AQUAPENDENTE* valvulas venarum non invenit; ut adparet ex prioribus, sed certe restituit an. 1574. easdemque proprio Libro *de venarum ostiolis*, Patav. 1603, fol. 1625. fol. & alias edito, descripsit & magnifice depinxit, per singulas fere corporis partes, utilitatem tamen veram non attigit. Adrogabat sibi inventas valvulas *SARPIUS*, sed vindicat *FABRICIO B. S. ALBINUS* & *MORGAGNUS*.

NICOLAUS SAMMICHELIUS Novocomensis invenit venam bronchialem, quod inventum an. 1568. *H. F.* ab *AQUAPENDENTE* approbavit (*HENR. BOTTERO* teste ad *HORSTIUM* Ep. p. 460.) Sed ea vena omnino figmentum est, ut ex descriptione video, magnam enim a venа cava inter cor & diaphragma venam in pulmones ire, quis videt aut credit?

FR. MICHINI de Castro *S. ANGELI* de azyga observationes apud *MARCELLUM DONATUM* laudantur, quas, nisi Fallopianae sunt, non novi.

SALOMON ALBERTI, edoctus a *FABRICIO*, valvulas in sua partium historia, & in appendice orationum descripsit, utilitatem adsignavit, ut velocem sanguinis motum tardarent. De vena azyga in inferiorem cavam inserta & vasis renalibus observationes habet.

Aliqua habet *ARANTIUS*, & jugularem externam cum humeraria negat misceri: venam azygam cum axillaribus communicare monet.

A. LAURENTIUS varia monet non aliena, & rete vasorum brachii non male pingit p. 231. f. 25.

BALTH. GISLERI de venarum & arteriarum genuino ortu, Lips. 1615. 4. *

C. HOFMAN de venarum origine secundum Aristotelem, Altd. 1615. 4.

JUL. CASSERIUS icones, ut dictum, angiologicas plurimas dedit, & venas capitis aliasque.

J. RIOLANUS angiologiam totam dedit. Valvulas venae sine pari ex proprio experimento confirmat, tubulos ex venae substantia pronatos describit, & in ortu venarum renalium valvulam, aliasque, (p. 346. &c.) *IDEM* in *novis opusculis* habet Tractatum proprium *de venarum valvulis*.

C. BAUHINUS in *T. VII.* app. mirificam dedit tabulam perfectae duplicis azygae.

G. FABRICIUS HILDANUS in Libro *vom nuzen der Anatomie* historiam venarum brachii propriam protulit.

N. HABICOT inter aliam communicationem vasis brevis cum sinistra phrenica describit & sibi tribuit Dec. I. Lect. II.

A. SPIGELIUS venae sine pari anastomoses cum renalibus, venam dorsalem superficialem a summo dorso ad imum decurrentem, quae utiliter secari possit, descripsit, vix dictam recentioribus, sed apud *RONDELETIUM* notatam.

LUD. du GARDIN manuductio per omnes medicinae partes, sive *Institutiones medicae in tres Libros digesta*, Duaci 1634. 4. *DOUGL.* a Habet venas quae a Medicis secantur.

G. HARVEI veram utilitatem valvularum detexit.

J. SALZMANNUS in *epist. ad HORSTIUM* varietates venarum ad pectus, ad renes pertinentium, a se ipso observatas, tum in *obss. anatomicis*.

WERNERUS ROLFINKIUS doctam collectionem habet, valvulas venae sine pari tanquam proprio experimento inventas sibi adscribit.

T. BARTHOLINUS varias fabricas venarum vidit, aut ex aliis recensuit. Ita ex *FALCOBURGIO* duplicem venam cavam refert *Cent. II. hist.* 84. ex *PAVIO* de venae azygae cum emulgentibus conjunctione, ex *RHODIO* varietates renalium vasorum adducit. Valvulosum circulum in venarum hepaticarum insertione, & in emulgentibus, & mesentericis sibi visum in *anatome* describit.

T. WILLIS, *R. LOWER* & *G. BLASIUS* cum cerebri & medullae spinalis historia sinus venasque conjunxerunt. *WILLISIUS* praeterea fabricam venarum descripsit, fere primus.

M. A. SEVERINI Seilo-phlebotomia castigata prodiit, Hanoviae 1654. 4. Francof. 1668. 4. sed dedicatio data est an. 1635. Venas brachii describit, & ex *VESALIO* pingit, nullam autem venae aut salvatellae, aut seilem esse praerogativam docet prae reliquis in corpore humano venis, nihil manui cum liene peculiaris commercii, &c.

D. de

D. de *MARCHETTIS* & hic & ubique utiles habet obſervationes.

J. LEONCENÆ Tabula venoſa cum arterioſa exſtat in *Phil. Tranſ.* n. 2. 280. ubi *COWPERUS* ſuam de utilitate venæ ſine pari hypotheſin protulit. In iiſdem *Tranſactionibus A.* de *MARCHETTIS* n. 307. aliqua de vena portarum habet.

THEOD. KERKRING tubulos illos *RIOLANI* nomine piriformium valvularum, a *RUYSCHIO* utique inventos deſcribit, tum varietates valvularum nonnunquam quintuplicium.

FRANC. BAYLE in Diſſ. *ſur quelques queſtions de phyſique & de médécine*, Toloſæ. 1688. 12. habet etiam quæſtionem de utilitate valvularum venoſarum.

P. PERRAULT in *Eſſays* III. & in Tractatu *de motu periſtaltico* valvularum officium mechanice explicavit.

H. MEIBOM de valvulis venarum earumque ſtructura, Helmſt. 1682. 4.

THEODULI KEMPER de valvularum in C. H. natura, Jen. 1683. Diſp. Valvulas venæ cavæ valde numeroſas tribuit.

J. M. HOFMANN de vena portarum, Altdorf. 1687.

J. PHIL. VERHEYEN iconem venæ cavæ emendatiorem dedit, & quæ hactenus, poſt *EUSTACHIANAS*, optima eſt.

J. JAC. DOEBEL valvularum, vaſorum lacteorum lymphaticorum, ac ſanguiferorum dilucidatio, Roſtoch 1694. 4.

G. E. STAHL de vena porta, Hall. 1698. 4. anaſtomoſin vaſorum hypogaſtricorum cum meſentericis deſcripſit.

RAYM. VIEUSSENS in *novo ſyſtemate* habet etiam venarum fabricam & membranas.

G. W. WEDEL de valvulis animalium ſemilunaribus, Jenæ 1698. proportiones valvularum ad diametrum venæ pro numero variabiles exprimit.

In *Acad. Reg. Scient. Pariſ.* huc pertinet an. 1738. C. N. Le *CAT.* azygos bifurcata. Vena coronaria in ſubclaviam inſerta.

P. JAC. HARTMANN in Diſſ. *de bile* lienalibus adhuc venis valvulas relinquit, uti *N. HIGHMORUS* aliique.

In *J. DRAKE Anthropologia nova*, Lond. 1707. 8. venæ pulmonales pinguntur, & aliæ.

J. J. RAU in *Amphitheatro in appendice* jam citata *VALENTINI* venam bronchialem dextram invenit.

J. SALZMAN de vena porta, Argentor. 1717. 4. negavit anaſtomoſes Stahlianas.

A. MAR. LANCISI de vena azyga ad *MORGAGNUM* epiſtola exſtat cum Adv. V. cum icone & deſcriptione. Confirmat ſphincteres azygæ.

J. B. MORGAGNUS in *Epiſt.* XV. de hiſtoria valvularum ſuas inquiſitiones profert, *SARPIO* laudem inventi & merito, ut puto, negat, ſuas de valvulis, & inprimis azygæ, obſervationes proponit.

J. DOMINICUS SANTORINI de venis, inprimis penis, iiſque quæ inter ſinus cerebri & venas capitis externas mediæ ſunt, obſervationes habet.

J. BAPT. BIANCHI venæ portarum deſcriptionem, & non bonam iconem dedit in *hiſt. hep.*

J. A. WEDEL de valvula venæ ſubclaviæ ductui thoracico impoſita, Jenæ 1714. 4. hanc valvulam ad eam venam non ad ductum thoracicum pertinere adfirmat. Sed certum eſt eum ductum ſua propria oſtiola habere.

J. KEIL venarum proportiones ad arterias expreſſit, tum *B.* de *MOOR* in *inſtaur. med.* & alii.

W. STUKELEY venam portarum pictam dedit, ſed vereor non ad naturam.

H. A. NICOLAI ut arteriarum ita venarum dedit obſervationes.

W. CHESELDEN in *Phil. Tranſ.* n. 337. unam obſervationem azygæ in auriculam cordis inſertæ habet. In *anatom. ed.* VI. venam portarum integram, & venas brachii depingit. Venarum ad arterias numerum majorem recte obſervat. Fibras earum muſculares reſtituit.

PETRI GERIKE de valvulis venarum progr. Helmſtad. 1733. 4. *

STEPHANI HALES experimenta de robore venarum ſuperius jam citata ſunt.

J. F. CASSEBOHM de venis bronchialibus obſervationes exſtant apud *GLASSIUM de ſanguinis circuit.* de aliis vero vaſis venoſis in codice, quem poſthumum reliquit, methodi ſecandi. Valvulam inter hepar & diaphragma deſcripſit in Libro *de ſectione viſcerum.*

J. BEN.

Absolvi hoc thema, & certus sum, eum qui præscriptos Auctores ordine legerit, inventurum ea omnia, quæ in hac anatomes parte necessaria sunt (*a*).

J. BEN. WINSLOW hanc historiam primus fere contexuit. Inter rariora etiam ramos inter iliacam & azygon communicantes, ramos extrorsum a vena pulmonali euntes habet.

F. RUYSCHIUS valvulas dixit singulares, ad ortum venarum minorum positas. Ramos venosos a cava vena ad intestina in senectute descripsit, quas tamen alii, & nuper *CL. HAYMANNUS*, pro ramis venæ portarum, nos pro ramis venarum spermaticarum in venas portarum inosculatis habemus.

J. CHRIST. LISCHWITZ de origine venarum, Kiel. 1736. Disp.

C. J. TREW cum arteriis linguæ socias venas descripsit.

CLIFTONUS WINTRINGHAM vires comparativas venarum magnas eas, & præter consuetam hypothesin, duritiem ad uterum majorem & alia habet.

CL. PETSCHE in sua Disp. toties laudata miras habet de venarum, etiam ipsius cavæ, varietatibus observationes.

In *Acad. Reg. Scient*, 1738, *LE CAT* habet azygæ in auriculam insertæ observationem ex sue.

A. F. WALTHER de vasis vertebralibus, Lipf. 1730. & *Act. Erud.* 1731. *de vena portarum* I. & II. 1739. 1740. cujus vaginam refutavit, & *de vena bronchiali* 1731. egregia programmata reliquit, quæ in collectione nostra recusa sunt.

A. F. WALTHERI etiam est *de erubescentibus & venarum capitis subitaneo tumore*, Lipf. 1739. 4.

CL. HEBENSTREIT de venis communicantibus, Lipf. 1740. multa utilia proponit, ut azygæ ad capsulas adiposas ramulos, in renalem venam inosculatos. Eam etiam observationem & alias de azyga *J. A. KULMUS* habet in *tabulis anatomicis*, & Bresl. 1718. Idem *CL. HEBENSTREITIUS* recte negat valvulas venæ cavæ inferioris & in universum venarum profundarum.

B. S. ALBINUS de antiquitatibus valvularum dixit in *præf.* ad *HIER. FABR.* ab *AQUAP.* opera, & eam laudem *FABRICIO* vindicavit. Aliqua etiam *ALMELOVEENIUS* habet *novantiqua* p. 228.

CL. C. C. SCHMIEDEL, loco nuper citato, anastomoses venæ azygæ cum iliacis & spermaticis descripsit.

CL. TABARRANI de venis bronchialibus, occipitalibus, aliisque observationes habet, in *Memor. di Lucca* T. II.

HUYBERS de valvulis quæ in intestinis ut & quæ in systemate venoso occurrunt Disp. Leidæ 1744. 4.

CL. MECKELII de venæ facialis & temporalis laqueis a nervo buccinatorio & a duro factis observationes exstant in sæpe laudata Disputatione.

Qui in osteologicis foramina cranii recensent, solent venas una enumerare, & antiqui & recentiores. Neque systematum scriptores repeto.

A venarum descriptione dudum me absterruit earum inconstantia, quæ facit, ut ex cadaveribus paulo numerosioribus unam communem descriptionem concinnare vix possibile sit. Venam tamen bronchialem dextram & sinistram constitui, negatam a *RUYSCHIO* aliisque: in progr. *de arteriis bronchialibus* & de vena sine pari, portarum vena, adiposis aliisque observationes protuli.

(*a*) Nunc de sanguine dicam, qui arteriis & venis continetur, & cujus particulæ elementales per microscopium, per hydrostatica experimenta, & per chemicam analysin exploratæ sunt. Etsi enim ad anatomen non valde proprie pertineat hoc omne studium, ob nexum tamen naturalem, & ob ordinem Medicis receptum hic repetere visum est.

Et Veterum equidem modica in his rebus sunt merita. Quatuor humores primigenii apud *HIPPOCRATEM* reperiuntur περὶ φύσιος ἀνθρώπε & περὶ χυμῶν. Fibras sanguinis habet *ARISTOTELES hist. animalium* III. c. 19. & analysin aliquam in quatuor humores ubique *GALENUS*. Huc ergo inprimis pertinent *de temperamentis* L. III. seorsim excusi ex recensione *D. SEBASTIANI SINCKELER*, Basileæ 1538. 8. & Liber *de humoribus* seorsim Argentor. 1557. 8. qui cum *Commentariis ARCHANGELI PICCOLHOMINEI*, Paris. 1556. 8. * (*RIV.*)

cum

cum aliis *C. LOPEZ* Compluti 1665. * fol. cum aliis *L. FUCHSII*, Parif. 1554. * cum aliis *H. JEREMIÆ THRIVERII* Brachelii, Lovanii 1535. 8. * cum aliis *ACCORAMBONI*, Romæ 1590. fol. * & cum *J. B. MONTANI periochis*, Hanoviæ 1595. 8. * prodierunt. Verum in his omnibus parum omnino veri experimenti eſt, & atra bilis penitus commentitia, flava valde precaria, ſanguinis partibus eſſentialibus adjectæ ſunt.

Huc etiam pertinet *GAL.* Liber *an ſanguinis arteriis natura contineatur* contra *ERASISTRATUM*, quem de *l. propr.* citavit.

Commentarius in tertium Librum *GAL. de temperamentis* extat *F. VALESII*, Franc. 1645. fol. & *J. B. MONTANI periocha in* L. *de temperamentis & de atra bile*, Venet. 1560. 8. Eos III. Libros citat in *l. de ordine leg. ſcript.*

De colore ſanguinis ex doctrina medica Perſarum prodiit Leid. 1745. 8. libellus cura *J. S. BERNARDI* ex codice M. S. bibliothecæ academicæ Leidens.

J. CORVINI de ſanguine dialogi VII., Lugdun. 1562. 8. *SYLVII* diſcipulus, in I. dialogo ad ingenium veterum egit de ſanguinis eſſentia, & quatuor humoribus. Dial. II. de judicio ex ſanguine emiſſo.

JOH. CORVINI de ſanguine dialogi, Hanov. 1605. 12. *LEHM.* *

Coagulari ſanguinem in fervida in ſpeciem jecoris *FABRICIUS* vidit *form. ov.* p. 55.

JAC. SCHEGK de ſanguificationis inſtrumentis L. I. Argentor. 1581. 8. *

PHIL. SCHERBII de temperamentis, Altd. 1586. 4. *

J. JESSENII de *JESSEN de ſanguine ex vena miſſo*, Prag. 1618. 4. (*LIND.*) & Nuremb. 1668. 12. cum notis *J. PANCRATII BRUNONIS*. Sanguinem ſponte coire, & a ſeri diverſa copia varias indicationes deſumi poſſe vidit.

J. RUD. SALZMANN de natura ſanguinis, Argentor. 1618. *

SCIPIO PORTIUS in *opere phyſiologico*, Meſſan. 1618. 4. edito, Quæſtione V. egit de ſanguinis temperamento, quod calidum facit.

M. HOFMAN de ſanguine, Altd. 1622. *

M. HOFMAN ſunt etiam *fundamenta medica prudentiæ ex ſanguine*, Altdorf. 1690. 8. phyſiologiam etiam ſanguinis continent.

HERMANNI CONRING de ſanguinis generatione naturali, Helmſt. 1643. 4. Leidæ 1646. 8. Theoretice. *EJUSD. de calido innato*, Helmſt. 1647. 4. Ignis in corde habitantis theoria.

J. B. HELMONTIUS quatuor humores, hactenus quaſi canonice receptos, induſtrie certe & per experimenta refutavit in Libro *Scholarum paſſiva deceptio atque ignorantia* & alibi.

G. ROLFINCK de chylo & ſanguine, Jenæ 1652. Diſp.

HENRICI CITTADINI de homœomeria maſſæ ſanguineæ. L. II. Parif. 1659. 8. *

J. PANCR. BRUNONIS de fermentatione ſanguinis Diſp. Altd. 1663.

JOH. BETTI de ortu & natura ſanguinis, Lond. 1669. 8. Pauca experimenta habet & theoriæ flatulentæ plurimum. Ad finem ſubjecta ſectio ſenis deſcripiti *THOMÆ PARRE*.

M. HOFMANN de ſanguine & ejus obſervatione, Altdorf. 1660. Diſp.

ANT. DEUSING exercitatio phyſ. anat. de chylificatione, motu chyli, ſanguificatione, &c. jam dictæ ſunt.

CASP. POSNER de ſanguine, Jen. 1666. 4.

GEORGE THOMPSON αἱματίασις or the true vvay of preſerving the blood in its integrity, Lond. 1670. 8. * *PL.*

In *WILLISII* variis Libris de ſanguine nonnulla habentur, ut in Libro de fermentatione & febribus, in quo aliqua ſanguinis analyſis exſtat, & in Libro *de accenſione ſanguinis*.

HENR. MARTINI de natura ſanguinis & generationis modo 1671 4. *PL.* *

T. BARTHOLINI de ſanguine vetito, Francof. 1673. 8. Theologice ſanguinem in cibum adſumi non licere, neque unquam ab Eccleſia conceſſum eſſe demonſtrat. In *anatome* etiam aliqua huc habet pertinentia, & in Libro *de hepatis deſperata cauſa* aliqua ad elementa ſanguinis.

A. QUIR. RIVINUS de ſanguificatione, Lipſ. 1678. 4.

C. VICT. SCHNEIDER de ſanguine, VVittemb. 1679. diſp.

FRID. SLARE de effectibus liquoris cujuſdam cum ſanguine miſti Phil. Tranſ. n. 196.

CONR. VICT. van SCHNEIDER *de sanguine corporis parte principe*, VVittemb. 1679. Disp. RIV.

In RICHARDI LOWERI opere de corde integrum caput *de colore sanguinis* reperiuntur, quem a nitro admisto derivat, quæ etiam MAYOWII fuit, ut notum, opinio.

OTTO TACHENIUS in *Hippocrate Chemico* c. XII. aliquam analysin sanguinis ejusque salem fixum habet.

HIERONYMUS BARBATUS *de sero & sanguine*, Paris. 1667. 12. Francof. 1667. 12. & nuper cum JOS. PAPA, Leidæ an. 1736. in 8. docet serum sanguinis omnium secretionum materiem esse; in igne coire, sanguini supernatare, &c.

Primus autem qui aliquid serii in sanguine præstitit MALPIGHIUS fuit in Libro *de polypo*, qui cum *Exerc. de viscerum natura* prodiit, sæpe citato. Rete sanguinis descripsit, & fila, & aliqua ad elementa & phænomena cruoris cum variis liquoribus misti. Polypos ab acido cogi credit. In *posthumis* fibras sanguinis, negatas a J. A. BORELLO, tuetur.

NEHEMIAS GREW sanguinis salem, & ejus cum acidis effervescentiam descripsit (*phytologia*. p. 251. 2.)

Deinde ROBERTUS BOYLE in *apparatu ad historiam sanguinis humani*, Londini 1684. 8. primus fere, omissis sterilissimis theoriis, ad verum laborem accessit. Pondera specifica sanguinis & seri exposuit, sed ea quidem a recentioribus mutata. Phænomena misti cum chemicis liquoribus sanguinis recensuit. Deinde analysin chemicam & elementa, quæ sanguis fundit destillatus, docuit, maximum vero laborem posuit in spiritu sanguinis alcalino. Principiorum proportiones non inveniri posse fassus est.

Membranam sanguinis MERRETUS vidit post BOYLEUM de frigore, & analysin etiam habet BOYLE *Chemist. sceptic.* P. I. *de utilit. philos. exper.*, &c.

In *Phil. Trans.* de sanguine experimenta sunt, n. 29. 69.

ALLEN MOULIN de pondere sanguineæ massæ in variis animalibus, n. 191.

VIEUSSENS de sanguinis analysi, n. 241.

COWPER de globulis sanguineis; n. 260.

Medici Romani de acido sanguinis, n. 264. contra R. VIEUSSENS.

LISTER de copia sanguinis, quam octo libris æstimat, n. 270.

ADAMS sanguinem ramosum esse, non globulosum, n. 325.

Infusoria experimenta COURTEN, n. 335.

De sanguine MUYS, n. 339.

JURIN de globuli sanguinei diametro, quem $= \frac{1}{3240}$ unciæ æstimat n. 355. EJ. de pondere specifico sanguinis & analysi n. 361.

Serum album in sanguine, n. 442.

De globulis sanguinis, microscopio LIEBERKUHNII visis, BAKER n. 458.

ANTONYUS vero van LEEUWENHOEK globulos sanguineos an. 1673. vidit 15. Augusti. Vid. *Trans.* n. 102. 106. 108. 117. 145. *Phil. Collect.* 1678. *Trans.* n. 280. 293. 375. 377. 380. & *Act. Hafn.* III. n. 3. quibus locis, deinde in operibus suis eos globulos descripsit, diffiliente, elasticos, compressiles, &c. Contra eos NICOLAUS HARTSOEKER *Extrait critique* n. 5. monuit, non proprios sanguini, sed a liquoribus heterogeneis commistos, uti etiam parum globulis tribuit J. Z. PLATNERUS Disp. *de suppuratione cohibita* p. VI. & MUSSCHENBROEKIUS fere omnia liquida crassiora globulis componi observat.

Globulos etiam sanguinis post LEEUWENHOEKIUM vidit PHIL. BONANNUS *micrograph.* BIDLOO T. 23. COWPER *Phil. Trans.* n. 280. BAKER in *microgr.*, &c.

OL. BORRICHIUS *de sanguine ejusque sale* (inter Orationes) & in *Act. Hafn.* V. II. narrat experimenta sua infusoria, & eventus a vario genere liquorum injectorum.

FRID. WILHELM KRAUSS *de fermentatione in sanguine non existente*, Jenæ 1682. 4.

PHIL. JAC. HARTMANN *de sanguine alimento ultimo*, Regiomont. 1684. Disp.

CHRISTIAN HELWICH *de sanguine*, Gryphisvvald. 1685. 4.

B. ALBINUS *de massæ sanguineæ corpusculis*, Francof. ad Viadr. 1688. & in T. II. Disp. nostrarum.

ANT. de HEYDE ad sanguinis cum succis chemicis misti phænomena legatur, tum M. ETTMULLER in Disp. *de Chirur. infusoria*, & ad pondera partium sanguinis MONCONIS in *Itinerum* Tom. IV.

J. CHRISTOPH. WENZEL *de purpura sanguinis*, Jenæ 1689. 4.

CL.

CL. BOHNIUS & in *progymnasmate* & in *A. E. Ann.* I. proportiones sanguinis & seri habet, fibras refutat.

J. PHIL. VERHEYEN in T. II. analyses sanguinis chemicas habet, & in Chemia sua LEMERI, & alii eo pertinentes scriptores.

G. E. STAHL multa habet quæ huc pertinent, uti Diss. *de sanguificatione in corpore semel formato*, Jenæ 1685. 4. EJ. Diss. qua *temperamenta physiologice, physiognomice, pathologice, mechanice enucleantur*, Hall. 1697. 8. qui idem Libellus sub titulo *lehre von den temperamenten*, Lips. 1723. 8. recusus est, ubi ex aqua, sulfure & terra, horumque elementorum contemperatione, & ex stricto & laxo habitu pororum, & vasorum eam theoriam deducit. EJUSD. de *sanguinis temperie optima* Disp. prodiit 1711.

RAYMUNDUS VIEUSSENS in *Phil. Transf.* n. 241. *Epistola ad Lipsienses de sanguinis spiritu acido*, Lipf. 1698. 4. & in JOUR. DES SAVANS 1698. n. 5. EJ. *deux Dissertations touchant l'extractions du sel acide du sang, & touchant la quantité de ses principes sensibles*, Monspel. 1698. 8. & in Tractatu *des liqueurs* super citato, habet experimenta, quibus persuadetur invenisse se veras proportiones aquæ, spiritus, salis, terræ, olei, in sanguine: salem etiam acidum sanguinis & invenit, & defendit, cum a Romanis Medicis bolo imputaretur, eum autem etiam absque bolo parari posse, neque a sale marino oriri ostendit, cum perinde ex sanguine vituli obtineatur.

J. CHRISTIAN SCHELHAMMER *de temperamentis*, Kiel. 1700. 4.

EJUSDEM sententia de temperamentis habetur in JOURN. de TREVOUX, Novemb. 1709. Ab oleo, sale acri, Phlegmate & acido ea explicat, uti quodlibet eorum dominaretur.

JAC. GYSI *de temperamentis*, Basil. 1704. Disp.

DOM. de SANDRIS *de naturali & præternaturali sanguinis statu*, Bonon. 1696. 4. Francof. 1721. 8. Potius physiologia aliqua totius corporis, quam sanguinis historia est, aliqua tamen phænomena habet cum reagentibus, ut vocant.

In *Monumentis Academiæ Regiæ antiquis* apud DU HAMEL ad analysin & phænomena sanguinis cum variis liquoribus aliqua exstant, & in *projet pour l'hist. des ph.*, &c.

PARENT de rete sanguinis 1711. Analysis sanguinis HOMBERG 1712. quem ex sale alcalino & acido commistis componit, ut neuter alteri repugnaret.

Phosphorus ex sanguine LEMERY 1714. quem dudum reperio apud CARDANUM *de subtilitate*.

PETIT de grumo & coagulo sanguinis an. 1731. 1732.

REAUMUR de frigore, quo sanguis cogitur.

CAROLUS DRELINCOURTIUS sanguinis cum chemicis liquoribus phænomena habet in *Bibl. Manget.* I. p. 951. & de copia sanguinis experimenta in *Canicidiis*.

J. H. SBARAGLI de reticulo sanguinis scripsit, fibrasque negavit in Libro *de mentis & oculorum vigil.*

DOM. GUILIELMINI *de sanguinis natura & constitutione*, Venet. 1701. 8. Ultraject. 1704. 8. & in operibus. Theoreticus potius quam per experimenta.

FRID. HOFMAN *de temperamento fundamentorum & morborum*, Hall. 1705. Disp.

J. C. BARCHUSEN in *Acroamatibus ad Jatrochemiam & physicen spectantibus*, Ultraj. 1703. 8. habet etiam analysin sanguinis chemicam.

In BAGLIVI Diss. IV. phænomena injectionum, & sanguinis cum variis chemicis liquoribus misti, & alibi de ejus coagulis morbosis aliqua exstant. Aliqua etiam habet J. BROEN *de duplici bile veterum*.

C. NIEWAART *de sanguine*, Leidæ 1710. Disp.

PAUL HENRICH VOGEL *de sanguificatione in homine secundum & præter naturam*, Erfurt. 1710. 4.

FR. PETIT in *Lettres d'un Médecin* sæpius laudatis plurima habet in Epist. II. ad sanguinis cum variis liquidis commisti phænomena; injectionem liquidorum variorum, &c.

In DEIDER *physiologia* exstat analysis sanguinis. Idem in Libro *des humeurs* habet aliqua experimenta injectoria, & filamenta sanguinis defendit, quæ etiam HECQUETUS variis locis, & TEICHMEYERUS in *anthropologia* & in Disp. de *polypo*, & SENNAC, & alii admittunt.

HERMANNUS BOERHAAVE globulos sanguinis & seri & lymphæ, & alios decrescen-

tium ordinum ſtatuit, quem plurimi clari viri ſecuti ſunt, *JOHANNES* de *GORTER de ſecretione* & alibi; & *J. F. SCHREIBER* in *elementis*; *ILL. ROSEN* in *Compend. Anat.*; & *KINNEIR eſſays on the nerves*, Lond. 1739. 8. & alii. *IDEM PRÆCEPTOR* in *Elem. Chem.* T. II. egregiam analyſin ſanguinis propoſuit.

F. HOFMANN in *medicina ſyſtematica* aliqua etiam ad pondera ſpecifica pertinentia habet, & *J. ARBUTHNOT H de aëre* & J. *B. MAZINUS mechanic. morb.* T. I. ad analyſin aliqua, tum *IDEM HOFMANNUS* in obſſ. chemicis.

Olei animalis *DIPPELII encheireſis* exſtat *BRESL.* 1718. Jan.

JACOBUS KEIL in *account of the quantity of blood*, Londini 1708. 8. & in eodem Libello, inſerto *tentaminibus phyſiologicis*, quantitatem ſanguinis partim ex computatione facta & æſtimatione cavi luminis arteriarum ad earum ſolidas membranas, partim ex parca reſidui ſolidi poſt difflata fluida copia æſtimat, valde magnam. Globulos ſanguinis in Diſſertatione de motu muſculari habet pro bullulis aëre plenis.

JOH. FREIND in *Emmenologia* plurima phænomena habet ſanguinis cum variis ſuccis & medicamentis compoſiti.

FRID. MENTZ de temperamentis, Lipſ. 1712. 4.

ARCHIBALD PITCARNE in *elementis medicinæ* phænomena habet ſanguinis cum variis ſuccis commiſti. In Diſſertatione *de opera quam præſtant acida & alcalica* acidum ſanguinis ſali marino vel bolo tribuit.

J. M. LANCISIUS in Diſſ. poſt *MERCATI metallothecam* & in *Diſſertatione* IV. de acido ſanguinis agit contra *VIEUSSENIUM*.

DANIEL de *SUPERVILLE de ſanguificatione*, Trajecti 1718. Diſp.

JAC. LUFNEU de ſanguinis calore naturali ac præternaturali, Leidæ 1718.

JUSTI VESTI de temperamentis, Erfurt. 1718. Diſp.

JOH. TABOR in *exercitationibus medicis* ſæpe citatis rationes feri ad rubram partem ſanguinis, & magnitudines globulorum & pondera ſpecifica dimetitur.

J. J. a BRUNN de ſanguine, Duisburg. 1723. 4.

ANT. DEIDIER quæſtio de temperamentis, Monſpel. 1726. *

CHR. STENZEL de veritemperamenti in corpore humano abſentia, VVittemb. 1727. 4.

Ad analyſin aliqua habet *ERMEL* in *compendio*, qui etiam de oleo animali agit, & *ROHTIUS* in *Chemia* toties recuſa Germanice, & Gallice; & *C. NEUMANNUS* in *oper. Chem.* p. 1242., & *CL. P. GERIKE* in *Chemia*, & *J. F. CARTHEUSER* in *Pharmaceutice*, ubi etiam oleum animale deſcribit; & *CL. POTT* in *Miſcell. Berol.* T. VI. ubi acidum ſanguinis defendit, & *PINELLI de podagra*.

THOMAS MORGAN in *philoſophical principles of Medicine* varia habet ad ſanguinis hiſtoriam. Negat globulos ſanguineos aëre plenos eſſe, cum ponderoſiores ſint ſero, diametrum æſtimat ad $\frac{1}{3000}$ pollicis.

An eſſay on the tranſmutation of blood, Lond. 1725. 4. A chemicis colorem ſanguinis deducit, & eum in pus mutari contendit.

THOMAS KNIGTH in *vindication of a late eſſay on the tranſmutation of blood*, Lond. 1731. 8. Aliqua de ſanguine habet, & globulos pro veſiculis aëreis cruſta viſcida a chylo unitis, ruborem eſſe a ſulfure cum alcali miſto docet, quod cum acido albeſcat.

GUIL. OSTENS de ſanguine, Leidæ 1728. 4.

F. RUYSCH membranam ex ſanguine parare docuit, quem *CL. TEICHMEYERUS*, & *LOESCHER ſpecim. anthropol. experim.* & in muco *B. S. ALBINUS* ſunt imitati.

DAN. de *MEZA* de *αἱματώσει*, Leidæ 1731. 4. Diſp.

MICHAEL PROCOPE COUTEAUX E. ſanguinis partes tenuiores in venis quam in arteriis, Pariſ. 1732. Diſp.

MICHAEL ALBERTI hæmatologia phyſico-medica, Hall. 1736. 4. *EJ. de differentia ſanguinis arterioſi & venoſi*, Hall. 1737. 4.

F. QUESNAY quatuor humores radicales veterum renovare ſtuduit, lympham diverſam ab humoribus gelatinoſis, atram bilem mucoſam, acidum in ſanguine contentum defendit. Sed fuſus eſt & legi poteſt in *Oeconomiæ animalis* nova editione T. II. & III. Similia fere leges in *Mémoires de l'Académie de Chirurgie*.

ANDR. PASTA de motu ſanguinis poſt mortem & de polypo cordis in dubium revocato, Bergomi

gomi 1637. 4. Polypos habet pro crusta sanguinis, quæ pro vario situ corporis innatans varie adhæreat.

STEPH. HALES in *vegetable staticks* calorem sanguinis comparativum, aerem sanguinis demonstrat. In *Hæmastatiks* pondus specificum, magnitudines globulorum aliaque.

J. H. SCHULZE, & *J. M. OTTO de sanguinis humani constitutione naturali & præternaturali*, Hall, 1735. 4.

VISSCHER de Cholepoiesi, Leid. 1735. analysin sanguinis habet.

Auctoribus, quos ad analysin sanginis citavimus, addendus est *STANCARI* in *Act. Bon.*

PH. AD. BOEHMER de pracavenda polyporum generatione, Hall. 1736. 4. Habet de fibris sanguinis quas defendit, & membrana inde nata, minime inutiles observationes.

G. W. MUYS in *fabrica musculoram* sanguinis piscium particulas fuse describit.

BROWNE LANGRISCH in pulcherrimo Libro *modern practice*, Lond. 1738. 8. diversas analyses sanguinis, & variabiles quantitates seri, cruoris, salis, terræ, olei pro varia ætate, pro morbis, definit, & cohæsionis in sanguine gradus varios.

C. AUG. a *BERGEN de judicio medico ex sanguine per venæ sectionem misso*, Francof. ad Viad. 1740. 4. Pondera globulorum & sanguinis habet, & de sanguinis exhalatione experimenta.

De S. *LEGER an proxima, qua corpus alitur, materies a rubro sanguine diversa*, Paris. 1740. Thes. Albam partem solam alere, & secedere in partem fibrosam, gelatinosam, & aqueam: rubram partem forte inutilem esse. &c.

THOMÆ SCHWENKE hæmatologia sive *sanguinis historia*, Hagæ 1743. 8. Dignum omni laude opus, quo plurima de calore sanguinem cogente, & resolvente, de globulis, de grumo sanguineo & seroso, de analisi, de ponderibus specificis sanguinis & seri, & alia perutilia habentur.

J. STAM de *αἱματοποιήσει*, Leidæ 1743. 4.

J. H. SCHULZE phisiologiam ideo cito, quod fateatur non dari temperamenta. *EJUSDEM* exstat Disp. *de temperamentorum existentia illorumque usu in medicina*, Hall. 1734. 4.*

MARTIN SCHURIG hæmatologia, Dresd. 1744. 4. Compilatio.

ALEX. MONROO in *Actis Edimb.* II. de grumo sanguinis obturante vulnus fibroso. *G. MARTINE* ibid. de globulis diversarum serierum sanguinis, de ponderibus specificis, de temperamentis a globulorum numero variis, de analysi. In T. V. *STEVENSON* pro motu sanguinis intestino scripsit, a quo suscitetur cordis motus.

J. BOECLER an nitrum sanguinem solvat, Argent. 1741. 4.

In *Miscell. Berol.* T. VI. globuli sanguinei ranini motabili figura aliaque utilia describuntur.

JAC. FRANC. le *CHAT* de la *SOURDIERE*. *Ergo non ubique corporis sanguis idem*, Paris. 1743.

B. D. MAUCHART de oleo animali, Tubing. 1745. Utilis Disp. De eod. *Comm.* Lit. Nor. 1731. 1734. 1741. & *D. LOEBERI* me Præside habita Disputatio. Gotting. 1747. 4.

CL. de *SAUVAGES* in *Mémoires de l' Acad. de Montpellier*, 1743. sanguinem carotidis arteriæ specifice leviorem facit. Idem in Libro *de inflammatione* ad pondera specifica sanguinis aliaque ejus phænomena observationes suas attulit.

In *CL. KNOLLE* Diss. *von der verdickung des geblütes* sanguinem arteriosum venoso densiorem & ponderosiorem esse defenditur.

CLAUDII BOURDELIN de la *MOULIERE*. *Ergo in quacunque corporis parte hæmatosis*, Parisiis 1745. 1745.

CL. CHRISTOPHORI ANGREÆ MANGOLD in nuperis suis *Chymische Erfahrungen*, Erfurd. 1748. 4. de oleo animali bona experimenta habet.

In Tomo II. operis Svvieteniani de crusta & pelle sanguinis, & de coagulatione in morbis acutis aliqua reperiuntur.

De ferro in sanguine contento egregiæ observationes *VINCENTII MENGHINI* exstant in *Comment. Bonon.* II. P. 2. & aliquæ *JOSEPHI BADIA* in *opusculis scientif.* T. 18.

C. LUD. LEBRECHT LOESEKE de motu sanguinis intestino, Hall. 1747. 4. Eum motum generari negat a repulsione globulorum, &c.

J. G. BRENDEL progr. I. II. Hotting. 1747. 4. demonstrat globulorum sanguineorum & minorum progressiones non posse respondere descriptioni *BOERHAAVII* & *LEEUWENHOEKII*.

ROB.

ROB. DOUGLAS of the generation of heat, Lond. 1748. 8. De globulis & eorum ad generandum calorem aptitudine.

FRID. GOTTLOB. JACOBI Disp. *de colore sanguinis*, Lipf. 1748.

P. GERIKE de temperamentis, Helmstad. 1748. 4.

SAMUEL ANDR. TRESSELT de olei animalis faciliori preparatione & modo agendi, Præside *J. H. LUDOLF*. *ERFURT*. 1748. disp.

Multa de sanguine, lympha, sero, muco, habet *SENACUS*, & globulos sanguinis lenticulares esse ostendit.

E. A. NICOLAI de spissitudine sanguinis, Hall. 1749. 4.

J. PETR. EBERHARD de sanguificatione, Gall. 1749. 4.

J. EICHEL Experimenta circa sanguinem humanum instituta, Erfurt. 1749. 4.

CAPUT II.

De Vasis lymphaticis.

PRiusquam de scriptoribus agam, qui hanc vasorum pellucidorum descriptionem dederunt, opus est aliquid dicere de sententia, quam super hac re foveo, & quam credo omnibus placituram (*a*).

Medici quidem vocant vasa lymphatica, „ Vascula oculo nudo conspicua, „ in quibus liquor limpidus deprehenditur „. Et primo omnia vasa, hactenus apud Auctores descripta, sunt hujusmodi, ut oculo nudo discerni possint. Si sufficeret scrutatori anatomes hæc scire, promtum opus foret ex sequentibus Auctoribus ea addiscere. Verum ii nihil nos docent, nisi in corpore quædam vasa esse satis magna, quæ talem lympham ferant: atqui hæc vasa omnia tantum venæ sunt, quod demonstrabo.

Vena est canalis liquorem motum continens, qui movetur iterum versus majores venas, & cor, adeoque venæ ferunt liquidum redeuns a communi fonte versus

(*a*) Hoc systema vasorum minorum superstructum hinc arteriis minorum generum a *RUYSCHIO* repertis, inde globulorum in sanguine seriebus decrescentibus in *LEEUWENHOEKII* experimentis, maximo *PRÆCEPTORI* honori fuit, & ab omni fere Medicorum ordine hactenus receptum est, ut arterias minores, tenuiorem sanguine liquorem ferentes admittant. Prima vero hujus theoriæ stamina non solum apud *ERASISTRATUM* (*CELS.* in præf.) arterias statuentem spirituosas, in quas transeuns sanguis inflammationem faceret, sed inprimis etiam inter recentiores apud *RAIMUNDUM VIEUSSENIUM* reperiuntur, qui paulo ante *BOERHAAVIUM* in *nova vasorum systemate* fuse & ubique descripsit „ vasa neurolymphatica secretoria, ab arteriis orta, inserta venis, aut excretoriis ductu„ bus. Ipsum denique *errorem loci* sive inflammationem ex sanguine in vasa minora aberrante manifesto descripsit p. 109. 110. & in Tractatu *des liqueurs* p. 129. Imo subtiliter trium generum vasa minora statuit, primum ex arteriis rubris ortum, alterum ex primo genere, tertium ex secundo. Et ea quidem vasa inflammatio, melius vero repletio vasorum rubrorum demonstrat, unde in toto corpore humano vasa continua rubris pellucida prius, & invisibilia, aut succo decolore cœruleo, fuscove plena conspicua fiunt. Inde non male *ANTONIUS FIZES* inventum vasorum minorum generum *VIEUSSENIO* vindicat, *de tumoribus* p. 10. Neque dissimulandum, vulgaria lymphatica vasa ex arteriis deduxisse, & per eas replevisse varios Auctores, *COWPERUM*, inprimis *TYSONEM* in *Anat. of a pigmy*: & ductum thoracicum atque lymphatica per cœliacam injecisse *CL. BORRICHIUS* apud *BARTHOLINUM*, ut nuper *CL. TARINO* in lacteis successisse legimus, & multo prius *CL. MANGETO Theatr. anat.* II. P. 168.

verſus cor. Nunc dico omnia vaſa lymphatica, hactenus ab anatomicis de- ſcripta meras venas eſſe.

Sic demonſtratur. 1. Omnis canalis in corpore, qui ex anguſtiis deducit verſus ampliora ſpatia, vena eſt: ſed omnia vaſa lymphatica, hactenus de- ſcripta (videantur omnes figuræ, legantur omnes Auctores) ſunt vaſa, quæ ex minoribus ramis in ampliora ducunt, ergo, &c.

Verum 2. vena eſt, quæ per laterales canales recipit liquidum, ſeu canalis, in quem alii canales minores ſe exonerant: nam omnis vena, gracili orta ra- muſculo, grandior fit per novum canalem ad latus inſertum: ſi nunc omnia vaſa lymphatica, hactenus deſcripta, conſideravimus, omnia a radicibus invi- ſibilibus incipiunt, & majora ſenſim fiunt, acceptis lateralibus vaſis, quæ ſe in majorem truncum exonerant. Ex majori vero trunco in lateralia vaſa nihil omnino derivari poteſt. Ergo omnia vaſa lymphatica, hactenus ab anatomicis deſcripta, quæ oculis apparent, ſunt meræ venæ, & nobis tum demum ap- parent, quando plures graciles venæ in unum magnum vas evacuarunt.

3. Omnia vaſa lymphatica habent valvulas (loquor de illis hactenus deſcri- ptis). Verum nullibi in corpore in arteriis valvulæ reperiuntur, niſi in arte- ria aorta, & arteriæ pulmonalis initio, quas, ſi ſedulo intueri lubuerit, con- ſtabit eas non proprie pertinere ad ſubſtantiam harum arteriarum, ſed ad cordis carnem. Ergo in arteriis non ſunt valvulæ, eæ vero in venis ſunt, & ubicum- que metus eſt, ne præcedens ſanguis impediat liberum tranſitum ſubſequentis ibi maximæ valvulæ ſunt, nec alia ratio eſt omnium valvularum in corpore; venæ enim in initio tenuiſſimæ ſunt, poſtea majores fiunt; ſed demonſtrant mathematici, „ ſi liquidum perpendiculariter adſcendere debet, tunc totam ſe- „ riem perpendiculariter obſtare motui inferioris liquidi, hinc cum venæ fa- „ cile comprimantur, non tranſiret ſanguis pondere impeditus columnæ ſupe- rioris. Ergo ne liquidum preſſum, ubi major eſt vena, ſanguinem per omnes venas minores fluentem impediat, valvulæ ibi ſunt. Videatur RUYSCHIUS.

Hinc in venis ubique valvulæ ſunt, & vix per unciam progredimur, quin valvulas inveniamus, ob neceſſitatem mox dicendam.

Verum 4., vena eſt vas, quod ab extremis liquidum in majus infuſum ver- ſus cor reddit; arteria contra a corde ad extrema ducit. Vide nunc omnia lymphatica vaſa a RIDLEIO in cerebro picta, vide omnia lymphatica vaſa a LOWERO detecta in externo & interno capite, quæ ad glandulam pitui- tariam reddunt ſuum liquidum venis jugularibus, vide omnia vaſa lymphatica thoracis, quæ ſe exonerant in ductum PECQUETIANUM, in venam ſub- claviam, in ſinum venoſum, in venam ἄζυγον, videantur demum BARTHO- LINUS, LOWERUS, MALPIGHIUS de vaſis lymphaticis abdominis, omnis certe ea lympha, quam hi clari viri viderunt, unice verſus ciſternam fertur; hinc in ductum PECQUETIANUM, ut ipſa NUCKIO picta vaſa lymphati- ca femoris, ad ſuperiora eant & in venas lacteas majores ſe evacuent. Ita vi- demus, hæc omnia vaſa lymphatica mediantibus vaſis lacteis variis liquorem ſuum cordi reddere. Ergo concludimus, omnia vaſa lymphatica, hactenus ex- arata & deſcripta, meras eſſe venas.

Sed

Sed nulla est vena, quin debeat habere suam arteriam, hoc est nullum vas potest deferre versus cor, quin ab alio vase liquidum suum deferendum receperit. Quod enim liquidum versus cor movetur, id debet prius liquidum a corde accepisse. Ergo vena ab aliis vasis suum liquidum habere debet. Et ex eadem ratione vasa lymphatica, quæ versus cor reducunt, debent ab aliis vasis suum liquidum accepisse. Neque ea alia vasa venæ esse possunt, nam venæ recipiunt, quod attulerunt arteriæ. Ergo lymphatica vasa serum suum debent accipere a quibusdam arteriis, uti omnes venæ ab arteriis recipiunt; hinc, uti videmus, venas lymphaticas esse: sic etiam necesse est dari lymphaticas arterias invisibiles, a quibus venæ lymphaticæ liquidum accipiant. Neque enim ex sanguinea arteria vena lymphatica oriri potest, tunc enim per eam ferretur liquor crassior, sanguineus, qui semper ruber est, docente microscopio. Ergo arteria ea, unde prima vena lymphatica oritur, debet esse vas, quod ex arteria cruenta recipiat liquidum tenuius, quam est sanguis; ergo debet esse vas minus quam arteria cruenta, hoc est lymphatica arteria. Verum ubi cruenta arteria ultimo desinit, ibi non est conspicua; ergo longe minus hæc arteria lymphatica conspicua erit. Si nunc quæsiveris, cur arteria illa lymphatica conspicua non sit, respondebo, quia liquorem pellucidum vehit. Ita in pediculo, ubi a posteriore novimus infinita esse vasa, tamen ob pelluciditatem nobis ea videre haud licet.

Hæc ergo sententia nostra est „ ad omnem locum, ubi transmittitur sanguis „ ruber ex arteria in venam, ibi oriuntur canales infiniti, ad minimum decu„ plo minores diametro arteriarum rubrarum. Docent hoc globuli liquidorum pellucidorum per microscopia inspecti, nam globuli sanguinis rubri non intrant in illa vasa lateralia, & si comparentur cum globulis lymphaticis, ingens erit differentia, dum enim sanguis ad ea vasa lateralia applicatur, exprimit in eas liquidissimam partem liquoris sui, qua orbatus transit recta in venam. In hanc vero lateralem arteriolam, inquam, transit liquidissima pars, eamque voco *arteriam lymphaticam*, & certum est, ferri per eam liquidum motu arterioso, hoc est, ex lato in angustum, neque eam aggregari ex minoribus in majus vas, sed ex majoribus ferri in minora, tunc desinere prolongatam in venam lymphaticam; quæ solitaria non conspicua est, sed aggregata ex minoribus conspicua fit, tuncque ibi demum incipit initium venarum lymphaticarum.

Neque hoc solum, sed id etiam mihi probabile fit, arterias lymphaticas, ubi in venas transibant, dare laterales canales tanto minores se ipsis, quanto ipsæ minores erant ultima arteria rubra, ex qua oriuntur. Hæc vasa vocantur mihi *lymphatica secundi generis* (a), & sic porro. Quousque vero hæc progressio

(a) Cum *PRÆCEPTOR* videret *LEEUWENHOECHIUM* plures nonnunquam globulorum series reperisse, ut etiam flavus globulus in lymphaticos pellucidos divideretur, neque viderentur ultimæ parvitatis arteriolæ commode ex ipsa rubra arteria posse provenire, in id systema incidit, quod vide *INSTIT. MED.* CCXLV· CCXLVI. Ab eo transiit ad *SWIETENIUM*, *HELVETIUM*, *GORTERUM*, *MARTYNUM CLIFTONUM WINTRINGHAM* patrem *de podagra* p. 28. aliosque. Nam *HELVETIUS*, qui sibi hoc systema tribuit in *Mém. de l' Acad. des Scienc.* & cui le *TELLIER* eum honorem defert in critica *Emmenologiæ FREINDINÆ* p. 75. post *BOERHAAVIUM* omnino scripsit quodcumque huc referendum edidit. Dubia vero mea contra id systema proposui, & pleraque vasa minorum generum ex arteria rubra oriri, per experimenta ostendi in *comment.* ad CCXLVI. & apud *CL. C, A.* a *BERGEN* Disp. *de inflammatione sanguinea*.

greſſio pertingat, ignoramus, id tamen novimus, eouſque pertingere, ut (nervi) (*a*) vaſa lymphatica ſint omnium minima.

Dantur ergo arteriæ lymphaticæ & venæ lymphaticæ, deinde rami arterioſi lymphatici arteriarum lymphaticarum, & harum iterum aliæ propagines. Uti nunc ſanguis redit in ſanguinem, ſic lympha primi generis redit in venam lymphaticam primi generis, lympha ſecundi generis in venam lymphaticam ſecundi generis, & ſic porro, hacque ratione omnia derivantur ex arteriis a corde in venas & redeunt in cor.

Objici poſſet, quæri omnino an hæc fabrica neceſſaria ſit in corpore. Reſpondeo omnino eſſe. Advertat rerum gnarus animum ad cutim, tendinem, membranam, oſſa, loca glanduloſa, vix ſanguinis rubri aliquid in vaſis adeſſe reperiet, & tamen creſcit hujuſmodi pars nihilo ſegnius, quam pars rubra. Imo, quod majus eſt, in initio fetus omnino non reperitur ſanguis ruber in ipſis partibus, quæ poſtea rubræ fiunt, & tamen eo tempore celerius, quam in alio æquali tempore creſcunt. Verum ut creſcant eæ partes, oportet eas, hoc eſt vaſa quibus conſtant, impleri. Deinde debent nutriri, hoc eſt, debent liquido repleri, & applicari ex eo liquido tantum, quantum fuit perditum, quod non fieri poteſt, quin ad omnia puncta corporis applicetur hoc liquidum. Verum docent microſcopia, maximam partem corporis ſanguine carere. Si pes ranæ ad lentem inſtar grani ſabuli magnam applicetur, in mediis locis non reperietur ſanguis ruber, & tamen ibi nutritur illa pars pedis; ergo ibi eſſe debent vaſa, quæ recipiunt, receptum propellunt, ſed hæc vaſa tantum poſſunt eſſe arteriæ, hoc eſt conferunt liquorem ſuum ex lato in anguſtum; ergo arteriæ lymphaticæ requiruntur. Sed tertio debet corpus humanum flecti, nec flexibile manere poteſt, niſi ex partibus infinite parvis conſtet. Nunc vaſa, quæ ſanguinem rubrum ferunt, non ſunt partes minimæ, minora enim dantur, quæ liquidum tenuius quam ſanguinem ferunt; videamus v. gr. in cute, quæ omnium maxime flexilis pars eſt, ibi vix vaſa ſanguifera, ſed minora reperiuntur. Si corpus haberem, quod conſtaret ex partibus tam magnis, ac quinque mei digiti ſunt, ſimul ſumti, non poſſet flecti hujuſmodi corpus abſque ſeparatione partium quarumdam, hoc eſt abſque ruptura. Verum, ſi conſtaret idem corpus ex partibus tam tenuibus, ac unus meus digitus eſt, tunc poſſent partes adhuc in contactu manere, licet flecteretur corpus; hinc quo vaſa ad majorem tenuitatem reducuntur, eo facilius flecti poſſunt; hinc requiruntur vaſa, quorum membranæ infinite tenuiores ſunt, quam membranæ arteriarum; hujuſmodi autem ſunt vaſa lymphatica.

Ex his vero vaſis totum corpus conſtat; nam membranæ majores flexiles ſunt, quia membranis minoribus conſtant; & hæ minores membranæ ſunt flexiles, quia ex minoribus canalibus conflantur, & illi canales ſunt flexiles, quia ex minoribus adhuc canalibus componuntur. Si vero quæras quotuplicia hæc vaſa ſint, hoc ignoramus, majorem tamen crederem eſſe ſubdiviſionem, quam facile imaginemur.

Yyy Omnes

(*a*) *Inſtit. Rei Med.* n. CCCII. Eam conjecturam ita intelligere oportet, ut arteriæ æque parvæ, ac ſunt nervi, etiam intra cerebrum oriantur, non ideo aut ſenſus capaces futuræ, aut motus. Habet etiam eas arterias *CL. WINTRINGHAM* L. c. p. 33.

Omnes hactenus anatomici dixerunt, corpus ex arteriis & venis constare; nihil de lymphaticis dixerunt: nunc & arteria & vena lymphatica demonstratæ sunt. Sed pergit divisio, donec omnes partes æqualiter parvæ, & liquida æqualiter divisa sint; hinc puto, hæc omnia tandem desinere in vasa tam parva, quam origo nervi est, nam neque tenuiora liquida spiritibus, nec vasa nervis tenuiora haberi possunt.

Hoc sensu nervi ubique sunt, & oriuntur non ex cerebro tantum, sed ex ultimis arteriolis ubique (a), & a quibusdam lymphaticis nascuntur etiam lymphatica ubique, ubi plexus vasorum reperiuntur, hoc est, ubi arteriæ in venas fiunt.

Ultima arteria lymphatica definit duplici loco. 1. Partim extra corpus in vacuitates aliquas. 2. Partim in venas corporis. In vacua spatia se exonerat, ut extrorsum ad cutem, & intus in cavitates corporis. Si quæras, ubi illa iterum, quæ

(a) Vasorum lymphaticorum antiquitates habet *P. T. HARTMANNUS de peritia veterum anatomica* II. c. 5. qui pene persuadet, aliquam eorum vasorum cognitionem apud veteres fuisse. Fibras certe inter arteriam venamque medias, ex natura sua saniem continentes *ARISTOTELES* dixit *hist. anim.* L. III. c. 6. Vasa vero lactea *ERASISTRATO* atque *HEROPHILO* nota fuisse, vulgo nunc ex *GALENO* scitur Libro *Admin. anat.* VII. c. ult. de *usu partium* L. IV. c. 19. Lactea autem de lymphaticorum esse genere, notissimum est.

GABRIEL FALLOPIUS in *obs. de venis* vasa lymphatica hepatis descripsit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS ductum thoracicum, omnium lymphaticorum vasorum maximum, descriptum dedit in Libro *de vena sine pari*, originem tamen ignoravit.

GASPARIS ASELLII Liber *de lactibus* sive *lacteis vasis*, Mediolani an. 1627. 4. Basil. 1628. 4. Leidæ 1640. 4. & cum *SPIGELIO* an. 1644. 4. prodiit. Cum alia quæreret in vivis animalibus, in vasa lactea incidit, ea ab intestinis ad hepar usque persecutus est, quo ire credidit, ut videtur, a lymphaticis delusus, & descriptionem dedit eruditam, etsi posthumam, cum an. 1626. mortuus sit, icones vero artificiosas tribus coloribus distinctas, satis vitiose passim recusas; restaurator adeo vasorum lacteorum, quorum etiam valvulas non ignoravit. Male ejus inventum celebris ex libris doctor derisit *C. HOFMANN Apol. pro Galen.* L. II. c. 133. neque hic laudari potest *HARVEIUS*, cujus eadem fuit opinio in Libro *generat. animal.* & in epist. ad *HORSTIUM*, ut lactea vasa solam lympham revehere crederet. *ADRIANUS* vero *SPIGELIUS*, quando chylum rubrum sæpe se vidisse dicit L. V. c. 3. videtur aliquid de lymphaticis olfecisse. Brevi post *ASELLIUM* lactea se demonstrasse *ROLFINKIUS* sibi ipsi testis est *Differt. anat.* p. 909. ubi ea vasa describit.

P. GASSENDI varia, *de nutritione animalium*, *ubi & de venis lacteis*, &c. Lugd. 1649. fol. cum Opere *de Philos. Epicuri* edita sunt.

MENTELIO inventæ an. 1629. cisternæ laudem tribuit *CAROLUS* le *NOBLE*, non satis tamen ea fama confirmata est.

JOH. VESLINGIUS in *posthumis* vasa lactea ita auxit, ut etiam in thoracem usque sit persecutus ibi ductum thoracicum viderit, sive lymphatica vasa. Ex humano etiam corpore primus lacteorum iconem dedit.

MAURITIUS etiam *HOFMANNUS* jam 10. Mart. 1643. se canalem inter septi crura ad thoracem adscendentem vidisse, anno vero 1649. a *VESLINGIO* percepisse, vasa sibi sub pancreate apparuisse, unde rami ad hepar & thymum, & ad cor abirent, ipse refert.

N. TULPIUS primus aut inter primos vasa lactea in homine vidit.

JOH. WALÆUS de chyli motu & natura egregiam epistolam ad *BARTHOLINUM* anno 1641. scripsit.

JOSEPH PECQUET experimenta anatomica quibus incognitum chyli receptaculum & ab eo per thoracem ad subclavios usque ramos lactea deteguntur, Paris. 1650. 4. & auctius 1654. 4. & Anglice, Londin. 1653. 8. & alias prodierunt. Dieppensis Medicus, an. 1647. cum venam

quæ in cavitates effunditur lympha, maneat. Porro ubique vafa effe abforbentia, uti BELLINUS demonftrat, & uti tota cutis perfpirat juxta SANCTORIUM, fic tota cutis infpirat juxta BELLINI experimenta: verum ficut in cute, fic in omnibus membranis interioribus ubique.

Yyy 2 Hæc

venam cavam in cane lacteum humorem ftillare vidiffet, inquifivit, ampullam vidit cui lactea fe infererent, & unde ductus duplex adfcenderet, inque utramque axillarem fe multis ofculis infereret, & receptaculum fuum juvenis, necdum Doctor, demonftravit Monfpelii (*BINNINGER* Obf. l. n. 30.). Hæc quidem fabrica valde ab humana, ad quam paffim traducta eft, aliena videtur. Inde conclufit in Diff. *de chyli motu & circulatione*, chylum nec ad hepar ire, neque ibi coqui. Adjecta eft Diff. de thoracicis lacteis contra *RIOLANUM*, qua non bene invidentem novo invento doctum cæterum fenem refutat: tum *HYGINI THALASSII SANGERMANI* perfonati acris contra *RIOLANUM* invectio, & gratulationes variæ ad *PECQUETUM MENTELII*, *D. AUZOUT* & aliorum.

J. PECQUET experimenta anatomica &c. recufa etiam funt, Amftel. 1700. 12.

EJUSDEM PECQUETI nova communicatio ductus thoracici cum venis lumbalibus & cava habetur & inter *PERRALTI Effays de Phyf.* T. III. & in *Journal des Savans* 1667. n. 7. & 1672. n. 1. & in *Anciens Mèmoires de l' Acad.* T. X. valde certe mihi incredibilis. Receptaculum Chyli ibi ex homine pingitur. Finem vitæ fecit valde fingularem, cum fpiritu vini folo fe optime ali perfuafus ejus liquoris abufu fe enecaverit.

Pro *PECQUETO* fcripfit etiam *GUILIELMUS* de *HENAULT Clypeum, in quo* tela in *PECQUETI cor a* CAR. *le* NOBLE *conjecta infringuntur*, Rothomag. 1655. 12. *

J. van *HORNE* Difp. *de ductu chylifero*, Leidæ 1652. 4. & jam in collectione operum *PAULIANA* exftat. Habet ductum thoracicum ex homine, fibi primum vifum. Idem experimenta pro definiendo motu lymphæ inftituit.

F. SILVII Difp. VIII.

PETRI GUIFFART utrum chylus vel fanguis fit lactis materies, Rotomag. 1652. 4. De receptaculo chyli aliqua habet. Inde ad placentulas ductus ire, liquorem amnii fecernere credidit.

JOH. RIOLANI opufcula nova, Parif. 1652. 12. In iis *commentatio adverfus novum de venis lacteis commentum* habetur, qua elevat *PECQUETI* inventum vanis, ut folent, ex theoria captiunculis contra experimenta ufus. *IDEM*. Parif 1653. 8. edidit *opufcula nova anatomica. Judicium de venis lacteis lymphaticis BARTHOLINI refutatur. Dubia anatomica refoluta*. Anno vero 1655. 8. *Refponfiones duas, primam ad experimenta nova PECQUETI, alteram in duos Doctores Parifinos Pecquetianos adverfus fanguificationem in corde: acceffit Ejus judicium de vafis lacteis & CAR.* le *NOBLE obfervationes de lacteis thoracicis* *.

OL. RUDBEK Roftochienfis *Nova exercitatio ductus aquofos exhibens & vafa glandularum ferofa*, Arofiæ 1653. 4 Leidæ 1654. 12. (*LIND.*) In editione Arofiana, quam debeo *ILL. ROSENIO* pauciores icones funt, & obfervationes, quam apud *HEMSTERHUYSIUM*, ubi 14. obfervationes noviter accefferunt, & tabulæ 13. *RUDBEKIUS* anno 1650. vafa lymphatica vidit, & ea certe longius *BARTHOLINO* per varia vifcera perfecutus eft, & propria manu depinxit in tefte, pulmone, corde, utero, variis animalibus ufus. Præclaræ etiam obfervationes funt, quas addidit de fetu, de vomitu, &c. Exftat pro an. 1650. teftimonium *L. ROBERG recent. invent. anatom.* p. 18. ubi adjectum eft, etiam in artubus ovis Leidæ eumdem virum anno 1654. oftendiffe lymphatica. *EJUSDEM de fero ejufque vafis* Difp. Upfal. edita 1661. 4. a nemine fere vifa eft. Continet tres tabulas lymphaticorum cordis, fepti tranfverfi, colli, linguæ, &c. Eam in fupplemento Differtationum edam.

Infidiæ ftructæ ductibus aquofis a THOMA BARTHOLINO, Leidæ 1654. 8. prodierunt. Contra *BOGDANI* Libellum fcriptæ funt, qui proxime fequitur, & quem non immerito ex dictione multum de Præceptore habere fufpicatur *RUDBEKIUS*. *IDEM* famam fuam mafcule tuetur & Aprili M. 1652. Reginæ fe demonftraffe ductus fuos adfirmat, cum Majo menfe nihil adhuc de iis innotuiffet *BARTHOLINO*, argumento filentii, quod egit in *lacteis thoracicis* eo menfe editis. *EJUSDEM epiftola de vafis ferofis* ad *T. BARTHOLINUM*, Upfaliæ 1657. 12. dicitur a *MERCLINO* prodiiffe. Et certum eft *THOMAM*

paucos

Hæc præmittenda putavi, anteqnam de Auctoribus dicamus, quia apud eos illa nullibi inveniuntur, sed hæc edocti eo melius nos eorum inventis uti poterimus. Agamus ergo de Auctoribus, qui scripserunt de vasis lymphaticis, quæ nos jure ac merito venas lymphaticas vocamus.

LU-

paucos ductus & vix uno modo descriptos, *RUDBEKIUM* plerosque & eorum valvulas invenisse.

THOMÆ BARTHOLINI D. de lacteis thoracicis in homine & brutis nuper observatis, Hafn. 1652. 4. Excitatus *HORNII* experimentis, in homine ductum thoracicum vidit, & depinxit. Glandulas lumbales, quæ utique aliquid dant ad receptaculum, pro receptaculo habuit, insertionem insolitam, ab inferioribus sursum, & triplicem depinxit. *EJUSDEM vasa dubia de lacteis thoracicis & an hepatis funus inmutet methodum medendi*, Hafniæ prodierunt 1653. 4. Respondet *RIOLANI* observationibus. Vasa lactea mammarum describit. *EJUSDEM vasa lymphatica nuper in animalibus inventa*, Hafn. 1653. 4. edita sunt. Eos ductus, dum inquirit in lacteas hepatis, mense Decembri 1651. invenit in hepate, axilla, pelvi. Hic doctam, ut solebat, addidit descriptionem, & cadere inde hepatis officium ad sanguinem coquendum facile vidit. *EJUSDEM vasa lymphatica in homine nuper inventa*, Hafniæ 1654. Disp. Ea vasa in hepate vidit, eodem anno mense Januario, & fuse de hydrope agit, & eorum obstructione orto. Nomen serosorum vasorum refutat, quod imposuit *RUDBEKIUS*.

Defensio lacteorum & lymphaticorum & dubiorum anatomicorum contra RIOLANUM, Hafniæ 1655. 4. Erudita est & acris nascentis viri contra senem magna in auctoritate viventem defensio. *HARVEIO* etiam, ad lactea incredulo, respondet. *EJUSDEM spicilegium* I. *ex vasis lymphaticis ubi Glissonii & Pecqueti sententia expenduntur*, Hafniæ 1657. prodierant, 1658. 4. (*MERCL.*) & in collectione anni 1670. *spicilegium* II. *ubi Backii, Couruei, & aliorum sententia expenduntur*, Amstelodami 1661. 12. editum est cum priori & 1661. 12. * & in eadem collectione recusum. Theorias nuper natas, absque novis experimentis, theoreticus ipse, expendit. *EJUSDEM opuscula nova anatomica de lacteis thoracicis & lymphaticis vasis*, Hafniæ 1670. 8. edita habent priora, & aliqua alia opuscula, ut *examen judicii novi quod de lacteis protulit RIOLANUS*, deinde aliqua, quæ infra dicemus, in *BILSIUM* dicta. In *anatome* sua *BARTHOLINUS* varia etiam bona habet, & plurima notatu digna reperiuntur in *epistolis* a *N. STENONIS F. OLAO BORRICHIO* aliisque ad *BARTHOLINUM* datis. Laudem inventi ipse cæterum cum *LYSERO* communicavit, quo Profectore usus est (de *vasis lymph.* p. 8.)

Filius *THOMÆ CASPAR* in Libro de *diaphragmate* fuse de chylo ejusque motu egit.

MARTINI BOGDAN. Rudbekii insidiæ structæ vasis lymphathicis T. BARTHOLINI. Francof. & Hafniæ 1654. 4. Inanis & cavillator, *RUDBEKIUM* durissime habet, qui sibi vasa serosa tribuat, & ipsi numeros dierum confusos objicit.

M. BOGDANI apologia pro vasis lymphaticis Bartholini adversus insidias secundo structas ab OLAO RUDBEK, Hafniæ 1654. 12. Acerbe & grammatice adcusat noster civis *RUDBEKIUM* plagii, quod ridiculum est. Etsi enim prior descriptionem typis edidit *BARTHOLINUS*, decies tamen plura sunt experimenta *RUDBEKII*; etsi obrutus eloquentia *BARTHOLINI* gloria inventi spoliatus est, ut recte monet *DETHARDINGIUS*. In Præf. negat. *BARTHOLINUS*, se id Opusculum scripsisse.

Cæterum præter *RUDBEKIUM* & *BARTHOLINUM* alii etiam sibi inventa lymphatica adrogarunt. Ista *JOLIVIO*, non aliunde noto, tribuunt Angli bene multi, *GUALTHERUS CHARLETON Exerc. de lymph. PLOT Oxfordshire* p. 301. & alii. *F. SYLVIUS* de le *BOE* se vasa lymphatica hepatis flava ante 25. annos (1635.) vidisse scribit in *Dissertationibus* suis. Idem vasa lactea lymphaticis adfinis esse accurate vidit Diss. VIII. n. 12. *C. V. SCHNEIDERUS*, eruditus cæterum vir, qui in Libro *specialissimo de catarrhis* sibi idem tribuit inventum, applausum nondum invenit.

TH. BARTHOLINI de lacteis thoracicis &c. opusculum recusum est Lond. 1652. 12. Parisiis 1654. 8. Genev. 1654. 8. Utrecht 1654. 12. Leid. 1654. 12.

EJUS-

LUDOVICUS DE BILS, *Dominus de Koppendam*, nobili ſtirpe natus, a primis ſane ephebis ſe dedit ſtudio anatomico, & maxime diſſectioni animalium vivorum. Sed hoc ejus laudibus obfuit, quod operam neque literis, neque lectioni Auctorum dederat. Edidit anno 1661. & iterum an. 1669. Roterodami Tractatus exiguos *de labyrintho atque ductu ſuo rorifero dicto*, & dedit figuras æneas, prout moloſſi vivi anatome ipſi ſuppeditaverat. Liber ipſe eſt rarus adquiſitu, tamen aliquando invenitur; deſcribit ſatis bene vaſa lymphatica thoracis. Verum BILSIUS putabat ea vaſa vehere rorem, & eſſe originem ductus chyliferi, & ex his vaſis lymphaticis, tanquam centro, per totum corpus & ad ipſas mammas vaſa tranſire, chylum vero per venas recta via ire in ſanguinem. Verum deceptus fuit BILSIUS, ut poſtea demonſtratum eſt.

Alter Auctor, qui bene de lymphaticis ſcripſit eſt OLAUS RUDBECKIUS, Suecus Upſalienſis (*a*). Ejus quatuor Opuſcula de vaſis lymphaticis habemus. Primum Opuſculum eſt *nova exercitatio anatomica ductus aquaticos hepaticos exhibens tabulis tredecim delineatos*. Sic ſcripſit titulum, Liber hic eſt editus Lugduni Batavorum an. 1654. in 12. Alter tractatus, licet eriſticus ſit, & contra THOMAM BARTHOLINUM unice ſcriptus, egregius etiam eſt, & vocatur *Inſidiæ ſtructæ ductibus aquoſis hepatis a* TH. BARTHOLINO. Editus eſt etiam Lugduni Batavorum an. 1654. partim in 8. partim in 12. Tertius Tractatus vocatur, *pro ductibus hepatis contra* THOMAM BARTHOLINUM, etiam Lugduni Batavorum editus an. 1654. in 8. Quartus vocatur *Epiſtolæ ad* THOMAM BARTHOLINUM *de vaſis ſeroſis*. Ea eſt omnium optima, Upſaliæ edita an. 1657. in 12. Sunt hi egregii Tractatus, qui raro habentur, in quibus tamen optime ſcripſit. Sed emendus eſt Liber dictus *Meſſis aurea anatomica collecta ab* HEMSTERHUYS in 4. (*b*) in eo enim Libro illa RUDBECKIANA habentur, ut & BARTHOLINIANA & BILSIANA; atque adeo, ſi hunc Librum habuerimus, non indigemus opuſculis antecedentibus.

Sequi-

EJUSDEM BARTHOLINI eſt etiam *examen lacteorum contra HARVEIUM & RIOLANUM* Hafn. 1655.

EJUS ſpicilegium II. primum Hafn. excuſum eſt 1661. 12.

In *J. DANIELIS HORSTII decade obſervationum & decade epiſtolarum*, Francof. 1676. 4. aliqua de lymphaticis cordis exſtant, tum *GUILIELMI HARVEII* etiam de *generatione animalium* lacteis contrarii, contra vaſa lactea, & pro iis *T. BARTHOLINI* epiſtolæ.

CAROLI LE NOBLE obſervationes raræ & novæ de vaſis lacteis meſentericis & thoracicis, Rothomagi 1654. 1655. 8.* Pariſ. 1655. 8. Obſervationes ductus thoracici & vaſorum lacteorum habet, deſumtas ex quatuor cadaveribus humanis.

CAR. LE NOBLE l. c. mirum in utramque ſubclaviam infertum ductum deſcribit, & magnam partem chyli per venas meſentericas ad hepar venire defendit, inque ductu thoracico ſæpe limpidum chylum eſſe monet. Adjecta eſt epiſtola *RIOLANI*, cum falſo experimento de venis lacteis per venam portarum inflatis. Non multum chyli per ductum thoracicum adſcendere adfirmat.

JAC. ISRAEL lymphaticorum nuper inventorum obſervationes, Heidelberg. 1654. 4.*

(*a*) Vide ſupra, p. 447.

(*b*) *Meſſis aurea* a *SIBOLDO HEMSTERHUYS* collecta, Leid. 1654. 12. * Heidelbergæ 1659. 8. continet *PECQUETI* experimenta cum icone abſque reliquis diſſertationibus: *RUDBEKIUM*,

Sequitur THOMAS BARTHOLINUS. Habetur nempe in ejus Libello *de vasis lacteis & lymphaticis* apud *Blaeuvv*, Amstelodami edito anno 1661. in 8. (*a*) opusculum quod vocatur *vasa lymphatica nuper Hafniæ in homine inventa*; verum quoniam & ille Liber non ita facile prostat, ematur iterum *Messis aurea* HEMSTERHUYSII, nam in eo Libello etiam invenitur.

Legendus porro est princeps in hoc studio GLISSONIUS an. 1654. editus. In eo nempe Tractatu *de Hepate* ad finem habetur Tractatus de vasis lymphaticis (*b*). Præter

BEKIUM, uti diximus, auctiorem; & *BARTHOLINI* Libellos de *lacteis thoracicis vasis lymphaticis & dubia de lacteis thoracicis*. Alia collectio *de venis lacteis thoracicis & lymphaticis sylloge*, prodiit Genuæ 1654. 4.

(*a*) Vide p. 448. 357.

LUDOVICI de *BILS aan de liefhebbers der anatomie*, Roterodami 1659. 4.

EJUSDEM Epistola qua verus hepatis usus in chylum & ductus chyliferi usus docetur, Roterod. 1659. 4. *EJ. vvaarachtig gebruik der Giyl buys*, Roterod. 1658. 4. *EJ. ad epistolam T. ANDREÆ responsio, qua ostenditur verus usus vasorum hactenus pro lymphaticis habitorum*, Marpurg. 1658. 4. *

NICOLAI ZAS den daau der dieren ende vellen des vvaters, Roterod. 1660. 12. Continet Iconem & theoriam *BILSII*, chylum nempe per venas, vaporem per vasa rorifera (lactea) resorberi, venire ad cor lymphaticum labyrinthum, inde ad alendum per vasa lymphatica ad totum corpus.

J. van *HORNE VVaarschouvving aan alle de liefhebbers der Anatomie*, Leidæ 1660. 4. *HOUFFWENIUM* ad certamen anatomicum provocasse *BILSIUM*, & alia ad historiam pertinentia refert.

PAULI BARBETTE aanmerkingen over de schriften van de Bils, Roterod. 1660. 8. & *tegens de verleyding van de Bils*, ibid. Negat resorbtionem chyli in venas, &c.

L. de *BILS kort berigt over de vvaarschouvving van J. van HORNE*, Roterod. 1660. 4. & Lat. 1661. 4. Hic primum celebris ille canis, centies repetitus adparet, quo labyrinthus ductus thoracici exprimitur, quæ mera videtur varietas.

EJUSD. LUD. de *BILS specimina anatomica*, Roterod. 1661. 4. *EJUSD. epistola apologetica ad BARTHOLINUM de calumniis* L. *BILSIO inpactis* 1661. 4. *accedit altera responsio contra BARTHOLINUM*. In universum parum utilitatis in omnibus his eristicis reperio. Provocabatur L. de *BILS* ad certamen, ut ostenderet labyrinthum, & anatomen incruentam, sed nunquam conveniebatur de horis. Roterodamenses amici *BILSII* laudes extollebant, reclamabant alii, Leidenses inprimis, neque unquam lites potuissent hac ratione componi. Juncta denique *BILSII* opera prodierunt Amstelodami 1692. 4. cum hoc titulo L. de *BILS inventa anatomica antiquo nova cum Clariss. virorum epistolis & testimoniis, ubi adnotationes JOHANNIS ab HORNE & PAULI BARBETTE refutantur, interprete* GID. *BUENIO*.

N. STEPHANI (*T. BARTHOLINI*) *castigatio epistolæ maledicæ BILSII*, Amstel. 1661. 8. & in orationibus *BARTHOLINI* prodiit. Acris utique Professoriorum honorum, contra *BILSIUM*, nobilitati suæ nimium tribuentem, defensio.

N. STEPHANI castigatio epistolæ maledicæ BILSII primum prodiit Hafn. 1661. 8.

T. BARTHOLINI Epistola *de esperimentis anatomicis Bilsii*, Hafn. 1661. 8. Narrat, noluisse oblatam a *MOINICHENIO* pugnam subire *BILSIUM*.

T. BARTHOLINI addenda est *responsio ad novas observationes Bilsianas*, Hafn. 1661. 8. Belgice Amstel. 1661. 8. *

ANTONIUS EVERARDUS in *monstri anatome*, Medioburg. 1661. 12. vasa lactea, repugnante anatome, ad uterum duxit, nisi lymphatica vidit.

(*b*) Et ipse omnino & *THOMAS WHARTON* multa de lacteis in *Adenographia* habet, & de lympha & lymphaticis.

N. STE-

Præter hunc Auctorem, de lymphaticis etiam ſcripſit egregie, præſertim contra BILSIUM, JOHANNES HENRICUS PAULI (a). Titulus eſt *Anatomes Bilſianæ anatome circa vaſa meſaraica, ductus Bilſianos roriferos*, editus Argentorati ſeu Strasburgi anno 1665. Rara Opuſcula ſunt, & ſcripta ea tempore vigente fervore anatomico.

Videndus eſt pariter Clariſſimi FREDERICI RUYSCHII (b), nunquam ſane ſatis laudandi, Liber *de Lymphaticorum vaſorum valvulis*. Gloria illi debetur ejus inventionis. Libellus editus eſt Hagæ Comitum an. 1665. & fuit primum Opus ejus anatomicum.

MAR-

N. STENONIS in *ſpecimine obſervationum anatomicarum*, Hafn. 1664. 8. & ubique in ſuis Operibus plurima bona habet de faciei, axillæ aliarumque partium vaſis lymphaticis, tum in *Act. Hafn.* II. Obſ. 97. & in Libro *de glandulis oris*. In cerebro & plexu Choroideo lymphatica vidiſſe teſtis eſt *BARTHOLINUS Anat. reform.* p. 475.

In *Phil. Tranſactionibus* pulchra experimenta huc facientia exſtant. Ita *CL. MUSSGRAVE* n. 166. & 275. & *CL. LISTER*, n. 95. 143. & 270. experimentum deſcripſerunt, quo tinctus liquor ex inteſtinis in vaſa lactea ſucceſſit.

G. NEEDHAM, n. 85. reſorbtionem chyli in venas & novum inventum *PERRALTI* refutavit.

A. de *MARCHETTIS* ciſternam negat, vaſa lactea hepati tribuit, & meſocolo, n. 307.

R. HALE ſyſtema lymphaticum late perſecutus eſt, n. 364. Felix expugnator maniæ, & ex donatoribus Collegii Medici *orat. Harv.* an. 1735.

J. SWAMMERDAM lymphaticorum icones egregias dedit in *BLASIANO* Syntagmate Veslingii, & varia eo pertinentia habet, & in Libro *de reſpiratione*, & in *prodromo de partibus genitalibus* chylum venis meſentericis reſorberi, lacteis vaſis lympham ferri adfirmavit. Valvulas tamen minime ignoravit, & in iis Libellis deſcripſit & depinxit.

(a) *J. HENRICI PAULI Anatomes Bilſianæ anatome*, Argentor. 1665. 8. Non reſorberi in venas meſentericas chylum, neque moveri lympham a corde lymphatico ad partes reliquas, & *BILSIUM* multa nimis ornare in icone ſua demonſtrat, cui aliam magis naturalem opponit, eruditus diſputator.

ANT. DEUSING in *Exercitatione de admiranda anatome BILSII*, Roterod. 1661. 4. ſuum in eum virum favorem teſtatus eſt. Idem *examen anatomes anatomiæ BILSIANÆ* eddidit, Groning. 1665. 12. Non ſua ſed aliena adverſus *J. H. PAULI*, ex *MOINICHENII* confeſſione, novis publicis aliiſque fontibus pro *BILSIO* & lymphæ motu a corde illo ad partes argumenta attulit.

(b) *FRED. RUYSCH dilucidatio valvularum lymphaticarum*, Hagæ 1665. 8. (*MERCLIN*), Leid. 1687. 12. etiam Belgice verſa a *GOD. BIDLOO*. Egregius Liber, quo valvulas vaſorum & lacteorum & lymphaticorum non ſolum argumento aliquo, ſed ſubtiliſſima præparatione exhibet, & *BILSIUM*, qui nunquam ex eo prælio convaluit, penitus refutat. Ciſternam chyli negavit.

L. de *BILS reſponſio ad* L. *TOBIÆ ANDREÆ*, Roterod. 1669. 4. Fatetur valvulas lymphaticorum, victus a *RUYSCHIO*, ſed per mediam cavitatem ſolum fermentum contendit fluere, rorem vero in muſcoſa fabrica (celluloſa) inter duas tunicas.

CL. DRELINCOURTIUS in *canicidiis* plurima experimenta ſuſcepit, quibus demonſtraret, omnino ab inteſtinis ad ductum thoracicum lac fluere, non contra. De lacteis eorumque ex inteſtinis ortu etiam obſervationes habet.

GUALTHERUS NEEDHAM de vaſis lymphaticis, & motu vero chyli in Libro *de formatione fetus* ſcripſit.

R. LOWER plurima de ductu thoracico, ejus valvula, receptaculo, vulnere, & motu bene & utiliter ſcripſit in Libro *de corde*.

In *EPHEMERIDIBUS NAT. CUR.* multa huc pertinent.

ELSNER de lympha in vaſis lacteis viſa *Dec.* I. *ann.* 1. *Obſ.* 61.

Vaſa lymphatica thymi E. N. C. *Dec.* II. *ann.* 5. teſtis ibid. *ann.* 7.

Vas-

MARCELLUS MALPIGHIUS *de glandulis conglobatis*, & in *Operibus posthumis* pariter plurima detexit (*a*).

Tum Clar. NUCKIUS, inprimis in Tractatu *de anatomia uteri*, & in *Adenographia* (*b*) plura de vasis lymphaticis habet.

Hi

Vas lymphaticum princeps Coli *SCHELHAMMER* E. N. C. *Dec.* III. *ann.* 3.

HENNINGERI icon ductus thoracici, *Cent.* III. IV.

Lactea vasa in recens nato E. N. C. *Vol.* VIII. 48.

In Opere sæpe citato *D. CHAILLOU* duo etiam, ut in *PECQUETO*, receptacula & ductus thoracici describuntur.

In J. de *MURALT vade mecum* varia de ductu thoracico ex propriis experimentis prostant, & in *Obs.* XXX. *KERKRINGII* aliisque.

SAUVAGES des valvules des veines lactées cum anat. *GELE'E*, Paris. 1683. 8. *B. PLATN.* *

J. J. WEPFERUS vasa lymphatica animalium utero inferi vidit, in venas, ut credit, hypogastricas.

THEOD. KEMPER in Diss. *de valvulis* olim citata, etiam lacteorum & lymphaticorum valvulas describit.

J. DAN. DORSTENII de ductu thoracico chylifero Disp. Marpurg. 1678.

In *F. SCHRADERI* observationibus etiam ductus thoracicus describitur.

GRUBEL de ductu Chylifero Pecquetiano, Jenæ 1674. 4.

J. C. BRUNNER de pancreate fuse de lympha agit, & observationes eo pertinentes habet in lymphaticis colli, *&c.*

GUNTH. CHRISTOPH. SCHELHAMMER de lymphæ ortu, Helmstad. 1683. 4. absque experimento proprio. Idem in Delphino, & Xiphia vasa lactea vidit (in *physiol. posthum.* p. CXXI.) In Diss. *de voce* lymphatica laryngis describit.

(*a*) *MARCELLUS MALPIGHIUS* vasa lymphatica coli, lienis aliorumque viscerum, & glandulas lymphaticas descripsit.

Ductus thoracici mirificam iconem dedit *THEODORUS CRAANEN* in Libro *de homine*.

FASCH de circulatione lymphæ & catarrhis, Jenæ 1682. Disp.

J. ZELLER de vasis lymphaticis, Tubing. 1687. 4. & in coll. Disp. T. I. egregia & per plurima experimenta nata.

P. J. HARTMANN in Diss. *de ver. perit. anat.* spec. II. lymphatica vasa ursi descripsit, & phocæ in ejus animalis anatome.

J. C. PEYER varia ad lymphatica ventriculi & alia eo pertinentia habet in *Merycologia*.

G. BLASIUS lymphatica in suis operibus passim in rene aliisque visceribus descripsit.

J. G. BERGER de chylo, VVittemb. 1690.

(*b*) *ANTONII NUCK Adenographia & anatome uteri*, Leid. 1691. 8. Optime meritus de his vasis, ea per totum corpus, post *RUDBECKIUM* primus persecutus est, ope microscopii membranarum fabricam demonstravit, singulari artificio usus. Cum eo viro spes integram angiologiam lymphaticam videndi fere exspiravit. Ductum etiam thoracicum ejusque valvulas descripsit, & humana lactea.

JOSEPHUS etiam *DUVERNEY* integrum vasorum lymphaticorum systema in vacca demonstravit (*GEUDER de ferment.* p. 123.) sed nihil ea de re edidit.

AME' BOURDON in magnis tabulis vasorum lacteorum & ductus thoracici iconem dedit, vasa pulmonis lymphatica descripsit.

MAURITIUS van *REVERHORST* in Libro *de circulatione chyli* lymphatica hepatis habet.

G. BIDLOO in Diss. *de hydatidibus* modum demonstrat, quo ex vasis lymphaticis inter duas stricturas tumentibus hydatides generentur, & ea vasa ligato ductu thoracico exhibere docuit. *IDEM* in *MYLIANA* Diss. cum glandulis conglobatis etiam lymphatica vasa describit.

GUIL. COWPER vasa lymphatica penis, thymi, aliaque per viscera per arterias repleta, depinxit, ductus thoracici ex homine iconem dedit in *anthropographia*.

H. RIDLEY vasa lymphatica cerebri habet.

J. RI-

Hi sunt, qui de hac re primarii, sed nihil inveniemus, nisi veras lymphaticas,

Zzz quo-

J. JAC. HARDER de chyli secretione & distributione, Basil. 1690. 4.

S. FANTON lactea humana & brutorum animalium vidit & descripsit.

AL. de *MARCHETTIS* paradoxa opinio de vasis lacteis in capite, ad testes & alibi visis, & in avibus etiam repertis exstat in *CAMERARII Ep. Taurin.* & apud *DES NOUES*.

J. B. MORGAGNUS ductum thoracicum, lactea ex homine, vasa lymphatica lienis, pharyngis, uteri humani, pedum in *Epistolis* & *Adversariis* variis locis descripsit.

In *AC. REG. SCIENT. PARIS. DUVERNEY* in *anciens Mémoires* T. I. varia huc pertinentia habet.

In novis lymphatica hepatis *FERREIN* 1733.

Vasa lymphatica pulmonis 1734.

C. J. LANG in Gallo Indico, contra anatomicorum opinionem, vas pellucidum, in mesenterio visum, intestina concomitans descripsit (in *Physiolog.* p. 99.)

J. GOTTSCHED de viis & circulatione chyli, Regiom. 1702. 4. in urso villos lacte plenos vidit.

G. BIDLOO de organis chyli R. EVERTZEN, Leid. 1706. 4. Disp. cum figura ductus thoracici ex *BOURDONO*.

MART. LISTER de humoribus, de chylo caput habet, quod est XXIII.

J. SIGISM. HENNINGER de chylo, Argentor. 1709. 4.

J. SALZMANN nova encheiresis ductus thoracici, Argentorati 1711. 4. & auctius in nostra *Coll. Disp.* T. I. Quærere docuit ductum per venas incumbentes venæ renali sinistræ, & nitide depinxit, nisi quod in latere sinistro vertebrarum eum ductum posuerit.

MENH. CARL. EULER de mesenterio, Argent. 1714. 4. & in *collect. Disp.* T. I. *KIESLINGII* opera usum esse testatur *CL. BEHR physiol.* p. 238. Ductum thoracicum replere docet per vasa lactea secundi generis, & depictum dedit.

CL. VIEUSSENS passim vasa lymphatica descripsit, & hepatis pellucida vasa in Tractatu *des liqueurs*.

ARENT CANT in *impetubus anatomicis* iconem ductus thoracici *ALBINIANAM* in thorace integro sculptam dedit, & insertionem recte descendentem expressit.

J. DOMINICUS SANTORINUS aliqua de receptaculo habet, & de lacteis humanis.

L. HEISTER vasa lactea depinxit ex homine in *compendio* & in *Cent.* III. IV. E. N. C. coli vero lactea in equo vidit. *Cent.* V. VI. Ipsi etiam inveniendi in thorace ductus thoracici artificium inventum tribuit *C. P. PEPORINUS* p. 62.

EDUARD PETER WIUM de via alimentorum & chyli, Hafniæ 1717. 4. & in *supplem. nostr.* singularem ductus thoracici duplicis iconem dedit, Parisiis paratam.

J. B. BIANCHI in *historia hepatica* iconem ductus thoracici & lymphaticorum hepatis dedit, satis, vereor, dubiam. Idem vasa lactea medullæ spinalis descripsit.

J. AD. KULMUS ductum thoracicum denuo depinxit; varias insertiones observavit in azygam, &c. *BRESLAVIENS*. XVI. *Versuch*.

ABRAHAMUS VATER an. 1722. edidit programma, in quo vasa lactea cum cisterna chyli die duodecimo chylo turgentia demonstravit. (Vit.)

G. D. COSCHWITZ vasa lymphatica circa linguam observavit, tum *J. G. DUVERNOI* in scriptis de ductu salivali. Ibi & ego vidi, & icones paravi.

BERN. de *JUSSIEU* & la *RIVIERE*, *Ergo lympha suus ut sanguini propria vasa circuitus*, Paris. 1728. 4.

PAOLO GERONIMO BIUMI esamina di alcuni canaletti chiliferi che del fondo del ventricolo per le toniche dell' omento sembrano penetrare nel fegato, Mediol. 1728. 8. Observationem 20. prius annis factam ex memoria repetit *CL. AUCTOR*, nobis paradoxam. Sed experimenta experimentis unice refutantur.

Vulnera vasorum lymphaticorum observaverunt in artubus *NUCKIUS* in *Experim. Chir.* *SOLINGEN*, *HEUCHERUS* (p. 317. op.) & *J. ADOLPHI* de *vinculis Chirurg.* Ductus thoracici vero *R. LOWER*, *MONROO Edimb. T. V. ZARINI* de *V. S. COL.* de *VILLARS* Traité *des playes* p. 49. *MAUCHART* de *inspect. Med. leg.* *RUYSCH Obs.* XLI. &c.

A. F.

quomodo nempe ad glandulas ferantur, ex iis oriantur, & quæ plura quidem scitu

A. F. WALTHER de *ductu thoracico bipartito* Progr., Lipſ. 1731. 4. & in *Collect. Diſp.* V. I.

Lactea in fetu recens edito vidit *DENYS amt van de Vroedmeeſters en Vroedvrouvven*.

ALEX. MONROO apud *CHESELDENIUM* ductus thoracici deſcriptionem dedit: & ipſe *CHESELDENIUS* ea vaſa in thymo vidit, uti *COWPERUS*.

J. G. DUVERNOI pulchram iconem vaſorum lymphaticorum artuum abdominis & ductus thoracici, rara felicitate repletorum, dedit in *Actis Petropolit.* T. I. & de ortu lacteorum conjecturas protulit.

J. R. C. GARENGEOT ductus thoracici iconem dedit.

J. G. SCHERB de calculo receptaculi chyli cauſa hydropis, Leid. 1729. 4.

In *Comm. Lit. Nor.* an. 1732. 1736. 1739. obſervationes exſtant huc pertinentes.

Lymphatica ani vidit *AUERBACH* Diſſ. *de ani procidentia*.

ILL. WINSLOWUS inter alia craſſorum inteſtinorum lactea vidit & *P. C. FABRICIUS* in *Anat. pract.*

J. PALFYN ex *ALBINI* obſervationibus ductus thoracici iconem exhibuit in *Anatomie chirurgicale*.

CL. LOESCHER in *Obſerv. ex homine* vaſa lymphatica ex homine deſcribit, ciſternam negat.

SCHUSTER de aqua pericardii 1740. 4. Vaſorum lacteorum in homine recens nato obſervationem habet.

A. PHIL. QUEITCH anatomiſche nachrichten von der groſſen ſpeiſeſaft röhre, Franc. Viadr. 1740. 4. & in variis tomis *ſelectorum Francofurtenſium* ex homine & animalibus ductus chyliferi icones propoſuit, & præparandi modos indicavit.

J. CHRISTOPH. BOHLII via lactea corporis humani, Regiomont. 1741. 4. & in *Coll. Diſp.* T. I. egregiam dedit deſcriptionem vaſorum lacteorum & thoracicorum cum icone. Multas ibi *RUYSCHII* epiſtolas videas, aliaque lectu digniſſima.

J. B. BIANCHI de lacteorum vaſorum poſitionibus & fabrica, Turini 1743. 4.*

FR. NIC. NARCISSI de generatione & receptaculis chyli, Leid. 1741. 4. & in *Coll. Diſp.* T. II. varietates aliquas ductus thoracici cum propriis iconibus dedit, & vaſa lactea ampulloſa.

HAMPACHER de tubulor, capillar, &c, Hall. 1742. 4. Explicat reſorbtionem chyli in lactea vaſa

CONR. HENRICI VELSE de mutuo inteſtinorum ingreſſu, Leid. 1742. 4. Vaſa lactea deſcripſit, & ductum thoracicum, & varietatum icones dedit.

HENR. PAUL. JUCH de viis & motu chyli, Erfurt. 1744. Diſp.

CL. la *PEYRONIE* (*Journ. des Savans* 1742.) in rene & pulmone vaſa lymphatica invenit.

CL. J. N. LIEBERKUHN originem vaſorum lacteorum ex ampulla chyloſa villorum inteſtinalium deſcripſit in Tractatu de *Villis inteſtinorum*.

W. CHESELDENIUS etiam lactea humana pinxit, & deſcripſit, & in *Comm. Bononienſibus LEPROTTUS*, & *SCHAARSCHMID* in *Berliner Nachrichten* T. II.

ABRAHAM KAAU paſſim varia huc pertinentia habet, & poſſidere ſe modum demonſtrandorum lymphaticorum omnium teſtatur, in Libro *de perſpir. Hipp.*

J. J. HEBENSTREIT de venis communicantibus & alibi ductum thoracicum azygæ inſertum deſcribit.

CL. FERREIN in Theſ. *an actio pulm. temp. expir.* Pariſ. 1738. 4. deſcribit lymphatica pulmonis.

C. C. SCHMIEDEL de habitu naturali venarum lymphaticarum in hepate, Erlang. 1747. 4. cum icone, abſque nodulis.

CL. J. F. CASSEBOHM ductum thoracicum in poſthumis varie ſe habentem deſcripſit, & in *viſc. Diſſ.* da lacteis egit.

Vas lymphaticum a teſte ad veſiculas ſeminales euns ſibi viſum deſcripſit *CL. J. H. SCHULZE* in *phyſiolog.*

In

fcitu neceffaria funt. De arteriis lymphaticis altum ubique filentium eft (*a*).

In *Actis Bononienfibus* lymphatica mefenterii defcribuntur T. II. P. I. & bilis in lacteis humanis, & in T. III. iter chalybis per venas mefentericas.

CL. *TARINUS* nuper per arterias mefentericas fyftema totum lactiferum replevit.

J. FRANC. PARIS an chylus in canalem thoracicum quafi fuctu trahatur tempore infpirationis, Parif. 1747. 4.

De ductu thoracico ego an. 1741. Differtationem edidi brevem cum varietatibus nonnullis, quarum longe plurimas theatrum noftrum nunc addidit.

(*a*) Nunc de fero fanguinis five lympha Auctores aliquos excitabimus, inter quos plerique jam dicti funt, cum de fanguine ageremus, feorfim tamen aliqui de fero fcripferunt.

J. B. HELMONTII huc pertinent Libelli *latex humorum neglectus*: *catarrhi deliramenta* aliique.

J. THEOD. SCHENCK de fero fanguinis, Jenæ 1655. Collectio.

GEORG. SEGER de quidditate lymphæ Bartholinianæ, Hafniæ 1658. 4. Lympham ex fpiritibus animalibus generari, &c.

F. SYLVIUS in *Difp. anatomicis*, Amftel. 1663. 12. Lympham acidam facit.

HIERONYMUS BARBATUS de fanguine & fero ferum fanguinis lento igne cogi primus a *GOLZADIO* Patavino didicit (quod quidem dudum *HARVEIUS* viderat *de generat. anim.* p. 161.) Liquida humana ex lympha fere omnia generari credit.

J. C. BRUNNER de pancreate habet integram Diff. *de lympha*. Secretiones in corpore humano plerafque ex lympha deducit.

De acido glandularum fucco *CHRISTIANUS DEMOCRITUS* in *Krankheit des animal. lebens* theoriam renovavit, quam editor verfionis Francof. 1736. recufæ refutat.

De lympha bona exftat Difputatio *JEREMIÆ LOSSII de languore lymphatico*.

JOH. de *SAINCTLO de fero fanguinis*, Argentor. 1705. Difp.

DE VANDENESSE & *URBANI LEAUTE' an lympha omnium fecretionum mater*, Parif. 1741.

F. QUESNAY in *œconomia* lympham contra fenfum receptum vocis a gelatina diftinxit. Aliqua etiam in hanc fententiam exftant in T. II. *Acad. Chirurg.*

Analyfes lymphæ habent *BOYLE de hift. fang.* & *frig. hift. VERHEYEN* L. II. du *HAMEL* in *Hift. Acad. Reg. Scient. MALPIGHIUS* in *pofthumis* & in Diff. *de Polypo*; *VIEUSSENS Traité des liqueurs*. *BAGLIVIUS*; *LANCISIUS de Cord. de vefic. PETIT Epitre* II. *LANGRISH.* l. c. *SCHWENKE* l. c. *SANDRIS*, l. c. *BOERHAAVE* in *Element. Chemia* & aquas hydropicas (lymphæ nempe fpeciem) *MALPIGHIUS* l. c. *GMELIN Comm. Lit. Nor.* 1745. hebd. 52. du *VERNEY Acad. des Sciences* 1701. *LITTRE* ibid. 1707. *BOHN de lethal. vuln.* *PEYER de method. anat. Phil. Tranf.* n. 472. *PINELLI de podagra*; le *THUILLIER* in *confilior.* T. III. & aliqua de fero; *PECHLIN Obf.* p. 147. *BARTHOLINUS* variis locis; *BELLINUS de motu cordis*; *LOWER de corde*; *BOHN de menftruo univerfali*; *LISTER de cochl.* p. 95. (in fucco cochleæ ad copiam feri & pondus fpecificum; *J. TABOR* (p. 64. &c.); *PETIT Acad. des Sciences* 1732. 1733. *LISTER de humoribus*; *HELVETIUS éclairciffement*; *SYLVA* de *V. S. SAUVAGES de inflammat. SENAC du cœur*, &c.

In chylo aliqua *EYSSON de funct. anim.* Diff. VII.

Porro de humoribus corporis humani in univerfum egerunt.

J. FRID. SCHROETER de omnibus corporis humani humoribus, Patav. 1582. 4. Omnes omnino confiderat, etiam invifibiles, fed ex veterum placitis.

J. LEONH. AGRICOLA de omnibus corporis humani humoribus, Lipf. 1592. 4. PL. *

ANDR. MÆVIUS de humoribus corporis humani naturalibus utilibus alimentariis, Lipf. 1628. 4. RIV.

J. THEOD. SCHENK hiftoria generalis humorum, Jenæ 1663. 4. Collectio.

CHRISTOPHORI SCHELHAMMER de corporis humani humoribus, Jenæ 1652. Difp.

JEAN PASCAL nouvelle découverte des fermens dans le corps humain, Parif. 1681. 12. Aliqua bona habet, & fermenta acida vifcerum deftruit.

CONR. STISSER de lympha ejufque morbis, Leid. 1688. 4. *

Enumerandi sequuntur Auctores, qui de singulis partibus scripserunt, quæ viscera vocari nequeunt.

ADOLPH. CHRISTOPH. BENTZ de pituita vitrea insipida, Altdorf. 1690. 4.

FRANCISCI AFFORTY an in homine amarum, salsum, acidum &c. Paris. 1718.

PHIL. CARON Ergo humoribus quibusque sedes eadem & origo, Paris. 1732. 4.

GERH. ANTON. GAYMANS de fluidorum corporis humani natura, usu & recessu, Leid. 1744. 4.

JOSEPHI DEL PAPA de præcipuis humoribus qui in humano corpore reperiuntur, de eorum historia, qualitatibus & officiis, Florent. 1733. 4. Leid. 1736. 4. Propria experimenta vix habet.

J. SILBERLING de humorum corporis humani gravitate specifica, Argentor. 1749. bona disputatio.

Reliqui habentur in Tractatu *de sanguine* & de *secretionibus*.

Ad varias præterea partium fluidarum corporis humani analyses paucos Auctores citabo. *GALENUS* equidem jam dictus est. Ad vires viscidiratis humorum *SAUVAGES*. Ad ossa & carnem *FRIDERICUS SLARE Phil.Trans.* n. 157. *RIVIERE* de dentibus fossilibus *Acad. Monspel. Extrait de l'Assemblée de* 1708. *ST. FRANC. GEOFROY Acad. des Sciences* 1732. *CASP. NEUMAN* in *opp. omn.* p. 1248. J. de *GORTER* in *Chirurgia*. *J. C. BARCHUSEN* post *Acroamata*. *DIONISIUS PAPIN art d'amollir les os* quodam modo.

Ad carnem *GEOFROY Mémoires de l'Acad.* 1710. 1732.

BROWNE LANGRISH l. c. & *de motu musculari*.

GHIARESCHI Giorn. di Parma 1687.

De jure carnium variorum animalium in *Comment. Bononiens.* II. P. I.

Ad tendines *BARCHUSEN* post *Acroamata*.

LANGRISH l. c.

Ad cerebrum *VIEUSSENS des liqueurs*. *HENSING Cerebr. analys. chem.* Giess. 1719. 4.

Ad pinguedinem *BARCHUSEN* l. c. *GRUTEMACHER de ossium medulla*.

SECTIO VII.

CAPUT I.

De Oculo.

PLEMPII *Ophthalmographia*, quæ habetur & in operibus ejus, & seorsim edita Lovanii in folio, anno 1659. (a) Egregium certe Opus.

Tum

(a) *PRÆCEPTOR* ab oculo sejunxit scriptores physiologicos. Id consilium mihi non duxi imitandum, ne labor meus absque utilitate lectoris cresceret. Quo magis enim conjunctæ distrahuntur materiæ, eo difficilius scriptoris officium est.

Inter *HIPPOCRATICOS* Liber est περὶ ὄψιος, spurius equidem & chirurgicus, celebris tamen ob primum vestigium rasionis palpebræ.

HEROPHILUS subtiliorem anatomen oculi primus adgressus est, ut adparet ex quibusdam apud *GALENUM* conservatis fragmentis.

IDEM GALENUM L. X. *de utilitate partium* oculi anatomen habet, & puncta & ductus lacrumales.

EJUSD. exstat spurius *de anatome oculorum* Liber, & in Libro VII. *de Hipp. & Plat. decret.* c. 5. 6. varia *ORIBASII*, quæ de oculo habet, bono ordine scripta sunt, neque absque curiositate.

Cæterum *VETERES* & theoriam visionis non bonam secuti sunt, quæ sedem hujus sensus in lente crystallina ponit, & in simplicioribus atque cognitu facilioribus substiterunt.

Leva-

Levatorem palpebræ (p. 13.) non ignoravit *AVICENNA*; nec ductus ad nares Lib. III. Fen. V. Tr. I. c. 2. Et ipse & Arabes omnes motum Iridis cognitum habuerunt.

Inter Arabes hæc pertinenti *JESU HALI de oculis*, & *CANAMUSALI* de *BALDACH de oculis*, qui sæpe cum collectione chirurgorum prodierunt. Mea editio est Venet. 1499. fol. Uterque autem proprie ad medicos pertinet & chirurgos.

Seculo 13. exeunte, circa annum 1280. aut 1295. (*MANNI* p. 73.) inventa sunt conspicilla. Auctorem habent *SALUSNUM* de *ALMATIS*, secundum *DOM. MARIAM MANNI* in *Opusc. Scientif.* T. IV. & in proprio Libello *degli occhiali da naso* edito Florent. 1738. 4. ubi pro teste producit hujus Viri epitaphium p. 65. Nam *ALEXANDER de SPINA* quem *REDUS* in Epistola ad *CAROLUM DATUM*, Florent. 1678. 4. pro inventore proposuerat, ea vitra inventa ab alio unice ex ingenio suo imitatus est, ut ex alia *REDI* epistola adparet. In Libro suppostitio *EROTIS* Magister *GERALDUS* citatur, qui specillis vitreis usus fuerit, & legerit litteras minutissimas. Pro myopibus vero perspicilla minutas litteras reddentia adhibuit *C. GESNER Epist.* p. 136. b. & observavit, constantes esse myopum oculos, neque ætate lædi.

* *BENEVENTUS GRARSUS de oculis eorumque ægritudinibus & curis*, Venet. 1500. 4.

J. CARPUS puncta lacrumalia habet, & pinguedinem, quæ tarsum humectet (*Isag.* p. 58. b.) quo nomine videtur glandulam lacrumalem ipsosque forte ductus intelligere.

ANDREAS VESALIUS oculos animalium unice secuit, unde multiplex confusio, & musculus septimus provenit, quem ne monitus quidem in *Examine Observ. Fallopii* Ob. 326.) deferere voluit. Musculos tamen oculi a dura membrana deduxit, porum nervi optici negavit, argumentum attulit, ut doceret eos nervos non ad alternos oculos venire. p. 518.

GABRIEL CUNEUS glaucum colorem a capsula lentis mutata fieri posse, aut a lente siccata ex senio, monuit in *Apologia pro VESALIO* p. 42.

GUILIELMO RONDELET trochleam oculi inventam tribuit *RIOLANUS* in *SPIGELIUM* p. 740.

* *SIMON PORTII* Lib. *de coloribus oculorum*, Florent. 1551. 4.

J. FRANCISCI de oculorum fabrica & coloribus carmen, VVittemb. 1556. 8.

REALDUS COLUMBUS innominatam membranam, ex coalescentibus musculorum tendinibus factam, sibi tribuit, musculos mirifice descripsit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS subtiliter oculum dissecuit, ut ex Tabula XL. adparet, ubi expressit vasa choroideæ & retinæ, & punctum centrale nervi optici, & circulum album choroideæ ex quo ea membrana provenit. Musculos etiam a membrana, quidem nervi optici ortos, in T. XXXIX. recte exprimit, ut *VESALIUM*, ut videtur corrigat. Neque aut trochleam, aut levatorem palpebræ, ignoravit, quem ipse *VESALIUS EUSTACHIO* tribuit, cum ait, Romana se diligentia excitatum eum musculum reperisse *Exam. obs. Fall.* p. 48. Nervos, quos T. XVIII. proposuit, alibi laudavi. Fabricam nervi optici ex lamellis factam in pisce brevissime descripsit.

GABRIEL FALLOPIUS in eo felicior fuit *BARTHOLOMÆO*, quod ipsi contigerit suas observationes edere. In iis ergo palpebræ levatorem, & musculorum veras origines & insertiones, & puncta lacrumalia, indeque ad nares patentes vias proponit, quæ ab eo videntur repetisse *TAGLIACOTIUS*, *FRANCO* (*de herniis*) p. 227. *GUILLEMEAU de oculorum morbis* L. VII. c. 4. & alii. Sed inversum iter lacrumarum docuit *FALLOPIUS*.

VIDUS VIDIUS, discipulus *FALLOPII*, cartilaginis (p. 76.) nomine palpebram tertiam *MORGAGNIANAM* descripsit, & trochleam primus, ni fallor, depinxit, & palpebræ levatorem.

J. BAPT. DOLÆ in anatomen oculorum humanorum tabula a GAL. &c. *collecta*, Bonon. 1568. fol. *

CONSTANTIUS VAROLIUS de nervis opticis in Neurologicis laudatus est.

J. C. ARANTIUS sibi inventum an. 1548. levatorem palpebræ tribuit.

J. B. CARCANUS in L. *anatomicorum* II. *quo de musculis palpebrarum & oculorum differitur*, Turin. 1574. 8. describit musculum orbicularem palpebræ, & levatorem & trochleam, & passim *VESALIUM*, *COLUMBUM*, *FALLOPIUM* etiam corrigit. Glandulam lacrumalem humiditatem generare observat, puncta lacrumalia describit, & meatus coeuntes, & viam ad nares.

FRI-

FRIDERICI PETRI doctrina de oculo & modo visionis repetita & illustrata, Lipſ. 1576. 8. (*BL. LEHM.* & *RIV.*)*

FELIX PLATER primus, cujus nomen mihi notum ſit, veram utilitatem retinæ adſeruit, & ſedem viſionis eſſe confirmavit, abrogata lentis dignitate. Sed *VESALII* jam tempore aliqui fuerunt, qui organum viſus in retina ponerent, etſi id minime placeat *VESALIO* p. 517. 806.

GEORGII BARTISCH augendienſt, Dreſdæ 1583, fol. & alias. Figuras & anatomen oculi habet, pro ſeculi genio.

SALOMON. ALBERTI in Diſſ. *de lacrumis* quæ exſtat cum orationibus VVittembergæ 1590. 8. excuſis, & recuſa in meis Diſſ. vol. IV. multa accuratius docuit de punctis lacrumalibus, eorum *helicibus* in ſinum communem euntibus, via ad nares craſſiorem partem lacrumarum deducente.

NIC. PRÆTORII determinatio phil. med. de viſu, viſus organo & ejuſdem nocumentis, ſuffuſione maxime & curatione ejus dogmatica, Baſil. 1590. 4.*

JULIUS CASSERIUS glandulas, quæ vulgo dicuntur a *MEIBOMIO*, in iconibus oculi depinxit, membranam *COLUMBI* innominatam refutavit, de oculo, uti notum, integrum in *pentaeſtheſyo* librum ſcripſit.

ANDREÆ LAURENTII diſcours de la conſervation & de l'excellence de vue, Rotomagi 1615. 12. (*WOOLH.*) recuſus ab *ÆMILIO PARISANO* cum adjecto *ſetaceo* ſive obſervationibus criticis, Venet. 1638. fol. *PARISANUS* ibi docet humores oculorum excrementa eſſe, viſionem fieri radiorum emiſſione, &c. Prodiit etiam *LAURENTII* opus Anglice 1599. Londini.*

Citatum *LAURENTII* opus prodiit Monachii 1618. 12. verſum a *J. THEOD. SCHOENLINO* cum titulo *diſcurſus de nobilitate viſus ejuſque per diatam & medicamenta conſervandi vera methodo*. *RIV.* Anglice autem anno quem diximus, prodiit cum titulo *of the preſervation of ſigth*. *AMES*.

J. B. PORTA a *BARTOLO de ſono* p. 88. *FABRO* ad *HERNANDEZ* p. 473. aliiſque habetur pro auctore teleſcopiorum, neque caſu, ſed per philoſophica tentamina inventorum. *FRIDERICUS CÆSIUS*, & *JOH. FABER* pariter Lyncei, ille teleſcopii nomen, hic microſcopii invenit (ad *HERNANDEZ* p. 473. 474.)

J. B. CORTESIUS apud *ALDROVANDUM* in *Ornithol.* I. p. 226. habet in aquila oſſifraga membranam nictitantem, & præterea uveæ membranam tenuiſſimam & pellucidiſſimam, rudimentum, ni fallor, membranæ pupillaris.

HIERONYMUS FABRICIUS ab *AQUAPENDENTE de viſione, voce, auditu*, Venetiis 1600. fol. (*DOUGL.*) Francof. 1614. fol. cum iconibus. In oculis nihil, quod nunc occurrat, invenit.

LÆLII a FONTE de modo viſionis, Francof. 1609. 8. *

* *JACOBI SCHALLINGII ophthalmographia*, Francof. 1615. fol.

JACOBI SCHALLINGII l. c. prodiit etiam Erfurt. 1615. fol. Auctor de ſecta roſeæ crucis fuit, mirus homo, anatomen etiam cum iconibus *VESALII* & uſum partium tradidit.

JOH. KEPLERI in *Paralipomenis ad Vitellionem Opus*, in quo viſionis modus & humorum oculi uſus contra vulgares opticos & anatomicos defendit, Francofurti prodiit, 4. 1604. Poſt *PLATERUM* veritatem ſuſcitavit, in retina nempe pingi, tamquam in charta, objectum viſionis, cryſtallinum autem corpus lentis convexæ munere fungi. *IDEM* ſcripſit *Dioptricam*, quæ prodiit Auguſtæ Vindelic. 1611. 4. *WOLFIO* teſte, & alias, nam editionem legi Londinenſem 1653. 8. quæ cum *GASSENDI Aſtronomia* prodiit. Ad naturam presbyopiæ & myopiæ, vireſque refractiles humorum propius acceſſit, focum lentis definivit, oculum mutabilem eſſe a priori oſtendit, proceſſus ciliares retinam a lente removere oſtendit.

J. KEPLERI Dioptrica prodiit etiam Lond. 1683. 8. quæ mea eſt editio.

CHRISTOPHORI SCHEINER Oculus ſive inſtrumentum opticum: ... quo ex oculi anatome radius viſualis eruitur, ſua viſione in oculo ſedes decernitur, anguli viſorii ingenium aperitur, Oenipont. 1619. 4. Pulcherrimo Libro *KEPLERI* veſtigiis inſtitit, ſedem viſionis in lente, & cataractæ in capſula lentis fixit, presbyopiæ & myopiæ cauſas a lentis figura & ſitu deduxit, refractiones definiit, anatomen etiam oculi, præter Geometrica, dedit. Mutabilem natu-

maturam oculi in figura & situ lentis *IDEM* evicit. Unicum uno tempore objectum adparere minime ignoravit. Experimento, nunc notiori, docuit, pingi in retina imaginem.

JOH. MANELPHI de fletu & lacrumis, Romæ 1617.

J. THEODORI SCHONLIN de visus nobilitate & conservandi modo, Monachii 1618. 16. *

J. SARDI GUIGONII P. de oculo I. Autopsiologia, Turin. 1619. * (*TAYL.*)

G. F. HILDANUS inter primos, si aliqui vetustiores sunt, oculum artificialem descripsit *Epist.* XVIII.

JACOBI CARANTA de natura visionis, Savigliani 1623. 4. ad Platonis sensum emissione visum fieri contendit.

J. B. RUSCHI de visus organo, Pisis 1631. 4. *

MARTINI HORTENSII oratio de oculo, Amstel. 1635. 4.

DANIEL MULLER theoria duorum interiorum sensuum visus & auditus specialis, Lips. 1638. (*B. RIV.*) *

FELICIS PLATERI puto junioris, *theoria visus* Basil. 1639. 4.

J. DANIEL HORST de oculo, Marpurg. 1641. 4.

P. M. SLEGEL ophthalmographia, Jenæ 1640. 4. (*B. RIV.*) *

J. B. HODIERNA dell' occhio della mosca, Panormi 1644. 4. Microscopica contemplatio multiplicium in insectis cornearum.

JOH. MICHAELII de oculi fabrica & usu, Leid. 1649. 8. Visionem in lente, sed magis tamen in ventriculo anteriori cerebri fieri docet.

RENATI DESCARTES in *Dioptrica*, & *de meteoris*, variis annis excuso libro ad mutationes oculi, refractoriam vim lentis, oculi functionem varia attulit.

JOH. RIOLANUS aliqua hic auxit, orbicularem palpebrarum, ut nuper *JACOBUS PARSONS*, in tres musculos divisit, carunculam lacrumalem a glandula vera separavit, *&c.*

NICOLAUM a PEIRESC ex *vita* adparet varia de visione experimenta instituisse, mensuras cepisse convexitatis lentis in variis animalibus, propria manu multos oculos secuisse. Ibi etiam *GASSENDI* exstat opinio, quæ multis placuit, uno nempe oculo nos videre, qui inter duos melior esset.

ATHAN. KIRCHER ars magna lucis & umbra, Rom. 1646. fol.

VOPISCI FORTUNATI PLEMPII Ophthalmographia, Amstelod. 1632. 4. Lovan. 1638. & 1648. fol. & 1659. fol. Huic editioni *GUTSCHOVII* animadversiones accesserunt. Etsi annos demum 18. natus scripserit eum librum (p. 281.) minime tamen inglorium edidit, etsi minus anatomicus sit. Multum usus est *KEPLERO* & *SCHEINERO*.

THOMÆ BARTHOLINI de luce animalium L. III. Leid. 1647. 8. & Hafn. 1669. 8.

PETRI BORELLI de vero inventore telescopii & centum observationes microscopica. Hagæ 1655. 4.

CONR. VICTOR. SCHNEIDER Disp. *de lacrymis*, VVittemb. 1656. 4.

J. THOMASII de visu talparum Disp. Lips. 1659. 4. Altemburg. 1671. 4.

PETRI PETITI de lacrymis. Paris. 1661. 8.

MAUR. HOFMAN Disp. *de lacrymis*, Altdorf. 1662. 4.

ROB. BOYLE de coloribus, Londin. 1665. 8. Laudavi inter physicos scriptores. Hic aliqua habet etiam nostri fori, tum ad chemiam, ubi ex colorum mutationibus sales definit, tum ad physiologiam, ubi refert exemplum viri, qui tactu colores distinguebat, *&c.* *IDEM* in app. ad Librum *de causis finalibus* habet observationes de morbis oculorum, visione nocturna, visione absque lente crystallina, visione quæ uno oculo fit, visu cum oculo immobili, visione in tenebris, oculo felis: In Libro *de frigore* oculum bovis coagulatum & humores in eo coactos descripsit.

ROB. HOOKE in *micrographia* oculos muscarum earumque vires, fabricamque, & aranearum oculos; aquæ, & spiritus vini vires refringentes habet: in *experimentis* antiquitates vitrorum, in *posthumis* fabricam oculi, vires confringentes corneæ, olei terebinthinæ, spiritus vini, aquæ, picturam in oculo artificiali, minimum angulum visibilem, lucis naturam, *&c.* pro suo, quo pollebat, acumine determinavit.

HONORATI FABRI Synopsis optica, Lugduni 1667. 4. & in Tractatu *de homine* legi meretur.

J. DAN. MAJOR oculi declaratio anatomica, Kiel. 1667. 4.

J. B.

J. B. GRIMALDI Physico-mathesin de lumine, coloribus & iride, Bonon. 1666. 4. jam laudavimus in physicis.

GUERNERUS ROLFINK in *Dissertationibus* suis *anatomicis* ipsam lentem deprimi in morbis, nervos opticos suum latus adire observavit, non alternum. *CL. QUARRE'* lentis incrassationem eo tempore primum introduxerat (*BARTHOLIN.* apud *SCULTETUM* p. 63.) Alii inventum tribuunt *D. LANIER*, & in *histoire de la Chirurgie* legimus p. 204. thesin ejus viri exstare publice defensam *an crystallino visio an transfixo fiat meatu*. Annum ignoro.

J. THEOD. SCHENK Ophthalmographia, Jen. 1667. 4. (*B. RIV.*)

HENRICI POWER Experimental Physic. Lond. 1664. 4. habet varia de oculis cochlearum, insectorum, congelatione oculi, lentis nucleo.

In *Philosophicis Transact.*

N. 37. 39. 40. Visus senilis ope tuborum nigrorum restitutus: de myopia, &c.

N. 37. 373. 381. 284. Cataractæ in lente crystallina exempla.

N. 108. 117. contra porum opticum *ANTONII* van *LEEUWENHOECK Obs.* & *EJUSD.* n. 108. de humore aqueo, lente, cornea.

N. 147. 159. 166. *G. BRIGGS* de visione.

N. 164. *TUBERVILLE Obs.* de oculis.

N. 165. de lentis fabrica.

N. 205. de focis vitrorum omnis generis *EDMUNDI HALLEY*.

N. 240. de oculis cantharidum.

N. 273. *LEEUWENHOEKII* de microscopiis.

N. 284. tres oculi minores muscarum.

N. 390. oculus Opossi, qui sole alto minus videt.

N. 293. fabrica lentis in balæna *LEEUWENHOECK*.

N. 322. Vasa corneæ.

N. 325. *ADAMS* de microscopiis.

N. 448. &c. experimenta pro *NEWTONO J. PH. DESAGUL.*

N. 361. Telescopia unici vitri pro myopibus *DESAGUL.*

N. 399. Cataractæ membranaceæ exemplum.

N. 412. *CHESELDEN* de visu in juvene, cui cæco nato cataracta deposita fuerat.

N. 437. de ductubus lacrumalibus *CL. HUNAULD*.

N. 456. de lentibus microscopicis *LEEUWENHOEKII*. Sed vis earum nimis parva ponitur.

N. 476. de concavitatibus & convexitatibus e microscopio inversis.

NIC. STENONIS filius meatus glandulæ innominatæ invenit anno 1961. (*BARTH. Ep.* III. n. 85.) quos *Amstelodamensi* ex bove descripserunt. *IDEM* ductus lacrumales bene descripsit, quos etiam habet *BORRICHIUS* de *hermet. medicina*, & humorem aqueum in lamellis corneæ contentum (*de musc. & gland.*), & vorticosa vasa Choroideæ.

HENRICUS MEIBOM in *Epistola de vasis palpebrarum novis*, Helmstad. 1666. 4. *invenit*, aut certe constituit, glandulas & ductus sebaceos palpebrarum. Iter lacrumarum, inversum a *FALLOPIO*, emendavit.

EDMUNDUS MARIOTTE anno 1668. 4. edidit *nouvelles découvertes sur la vue*, recusas in *anciens Mémoires* 1669. p. 102. & Paris. 1682. 4. cum epistolis *PERRALTI* & *PECQUETI*, & responsionibus *MARIOTTI*. Experimento ingenioso conatus est ostendere revera cæcam esse retinam, atque in choroidea sensum visus exerceri, id experimentum a *D. PICARD* paulum mutatum est fine eodem.

JOSEPHI BURRHI de artificio humores oculi restituendi, Hafniæ 1669. 4. Mirus homo, Alchemista, sed absque vera peritia. profugus, quod ex Maria virgine *DIVINIS* personis quaternitatem faceret (*DEUSING. append. ad nutrim. elaborat.* p. 355.) nescio quo arcano, ex Chelidonio composito, humores oculi, & in junioribus ipsam etiam lentem restituere suscepit, & magno cum plausu artificium exercuit, donec a *F. REDO* aliisque demonstratum est, humores oculi absque ulla Medici arte sponte renasci.

Sectæ & novi ordinis caput fuit, a Viennensibus traditus Pontifici in carcere Castelli Sancti Angeli mortuus est, ut tamen ei usus laboratorii permitteretur. *CONNOR descr. Polon.*

Polon. I. pag. 139. Cæterum contra *BURRHIUM* ſcripſit *J. DAN. MAJOR* *conſiderationem phyſiologicam occurrentium in duabus epiſtolis BURRHI*, Kiel. 1669. 4. non valde inutilem.

ANTONII MOLINETTI Diſſertatio anatomico phyſica de ſenſibus, Patav. 1669. 4. Pleraque hic de oculo ſunt. Retinæ adduci lentem a muſculis externis, removeri a proceſſibus ciliaribus: lentis circumferentiis ellipticas eſſe docet. Muſculum peculiarem, inſertum trochleæ a *FRANCISCO BALDUINO* demonſtratum habet, repetitum ab *ALBINO*. In Diſſertationibus *anat. patholcgicis* iconem etiam oculi dedit, & de eo organo fuſe egit, atque eum muſculum omiſit.

J. OTT. cogitationes phyſico-mechanicæ de natura viſionis, Heidelb. 1670. item *de propriorum oculorum defectibus ad leges mechanicas revocatis*, Baſil. 1671. 4. Promittit potius.

J. A. BORELLI in *oſſ. interno alla virù ineguale degli occhi GIORN.* de' *LETTER.* apud *TINASSIUM* ed. p. 1669. p. 11. oculos demonſtravit plerumque inæquales eſſe, ut alter diſtinctiora & majora objecta videat. Præfert ſiniſtrum. Eum autem acutius videre certum eſt. Nempe minus calloſus eſt, cum dextro utamur.

P. de *GOTTYGNIES* in *eodem Diario* p. 139. 140. negat pulchros illos oculos inſectorum eſſe veros oculos, habere enim alios, duos, quos in cimice campeſtri deſcribit.

In *B. N. C. Dec.* II. *Ann. REISELIUS* de multiplici cornea. Obſervationes habet & varia alia in eo *Diario* latent.

PAULI MANFREDI novæ *obſervationes circa uveam oculi & aurem*, Romæ 1674. 4. * & in *MANGETI Bibliotheca anatomica*.

IS. BARROW lectiones opticæ, & geometricæ Cantabr. 1674. 4. In phyſicis laudatur.

GUILIELMI BRIGGS ophthalmographia, ſive *viſionis theoria*, Cantabrig. 1676. 12. Londini 1685. 8. & alibi. Princeps inſtitutum auctoris eſt, oſtendere cur viſus in duobus oculis ſimplex ſit: nempe chordas in nervo optico alias longiores, alias breviores, adeoque diverſo modo tenſas eſſe, ut aliquæ cum aliquibus in utroque oculo conſentiant, diſſentiant aliæ. Tunc ergo unum objectum adparere quando id objectum in fibris homologis utriuſque oculi pingitur.

J. VALENT. SCHEID de viſu vitiato, Argentor. 1677. 4. Erudita Diſſ. *EJUSDEM de viſu* Diſp. alia, Argentor. 1684. 4.

MARCI MAPPI de oculi humani partibus & uſu, Argentor. 1677. 4.

P. CHERUBIN la viſion parfaite, Pariſiis 1677. fol. Fuſe negavit, contra *GASSENDUM*, hominem uno oculo in videndo uti. *IDEM* in *dioptrique oculaire*, Pariſiis 1681. cum priori operi opere excuſa varia habet non abs re v. gr. non in unum punctum imaginem retinæ radios coire, corneæ refractionem eſſe tandem, quæ aquæ, uti per experimentum invenerit.

J. B. VERLE anatomia artificialis oculi humani, Florentiæ 1679. 12. (*Journal des Savans.*) Amſtelodami 1680. 12. Deſcribit oculum vero ſimilem ex vitro, ebore, & membranis factum.

DAN. B. SCHERERS beſchreibung eines kunſt-auges, Nuremberg. 1680. 4.*

SEBASTIEN le *CLERC diſcours touchant le point dans lequel il eſt prouvé que les choſes qu'on voit diſtinctement ne ſont vues que d'un œil*, Pariſ. 1679. 12. Celeberrimus ſculptor oſtendit nos unico oculo videre, cum alioquin in ſpeculo imago ſub diverſis angulis deberet duobus oculis incidere, neque adeo in puncta correſpondentia incidere, neque ſimile objectum adparere. Neque poſſe nos ita videre demonſtrat, ut unus axis opticus ſit alterius director, neque ullum radiorum in oculis penicillum admittit, &c.

A. M. nempe *ALLEN MOULIN anatomical deſcription of the elephant burnd at Dublin together with a relation of new anatomical obſervations in the eyes of animals*, Lond. 1682. Deſcribit ex bove ligamenta peculiaria oculi in media ſclerotica orta, & in corneam inſerta, quæ pupillam dilatare, lentem retrorſum verſus retinam pellere poſſent.

ALLEN MOULIN l. c. vaſa a ſclerotica in choroideam hinc in vitreum humorem & & lentem euntia deſcribit.

In *JOURNAL DES SAVANS*. Obſervations extant *P.* la *HIRE* an. 1678. (& in *Anciens Mémoires* T. X. p. 610.) An. 1680. Abbas *CATALAN* tres oculos inſectorum minores deſcripſit. An. 1681. Libellæ oculi deſcribuntur. Ibid. an. 1684. *MERY* in fele ſubmerſa viva retinæ vaſa vidit (& in *Anciens Mémoires* X. p. 656.) An. 1685. exſtat methodus, qua oculorum

Tum NUCKII observationes de *Ductibus aquosis & humoribus oculi*, Lugd. Batavorum editæ 1686. in 12. (a).

Tum

bonitas aut myopiæ & presbyopiæ gradus inveniri potest. An. 1689. Monachus tres oculos insectorum *CATALANI* negat.

GUENELLON in *nouvelles de la République des Lettres* 1686. glandulas & ductus adnatæ piscium, cellulositatem humoris vitrei, membranam inter choroideam & retinam, quæ impediat omnem a retina ad choroideam radiorum commeationem, contra systema *MARIOTTI* valide pugnantem, fibras radiatas retinæ, & alia utilia descripsit.

P. ANGO l'optique divisée en trois livres, Paris. 1682. 12. Pro retina in choroideam dixit. *

J. DUVERNEY in *Journal de Médecine* 1686. glandulam lacrumalem inferiorem ex homine relegat ad animalia, quibus tres palpebræ sunt: Idem in *Anc. Mém.* X. musculos palpebrarum satis peculiariter describit.

AUG. QUIR. RIVINI de visu, Lips. 1686. 4. fig. *EJUSDEM an emittendo an recipiendo fiat visio* 1675. *

ANT. le *MOINE an visionis primarium instrumentum retina*, Paris. 1681. 4. *PL.*

ANTONII le *MOINE* & *EMMERETZ*, *Ergo visionis primarium instrumentum est retina*, Paris. 1681. fol.

F. JOH. ZAHN oculus artificialis teledioptricus, Herbipoli 1685. fol. 2. vol.

P. PERRAULT du mouvement des yeux quod est inter *essays de physique* T. IV. oculos immobiles esse contendit. Alibi in *Mécanique des Animaux* oculos avium & palpebram tertiam descripsit mobilem. In epistola contra *MARIOTTI* opinionem adtigit, qua ad arteriolam centralem nervi optici experimenti *MARIOTTIANI* conatus refertur.

SAM. COLLINS ad nervos opticos in animalibus decussatos & non decussatos omnino legi debet.

(a) *ANTONII NUCK de vasis aquosis oculi*, Leidæ 1685. & *ductuum aquosorum anatome nova* cum sialographia edita an. 1690. 8. Ductus ex Carotide ortos, fecernentes humorem aqueum describit, & in posteriori Libello defendit.

J. DAN. DORSTENII de oculo, Marburg. 1687. 4.

J. H. MEIBOM de fluxu humorum ad oculos naturali & præternaturali, Helmst. 1687. 4.

J. DAN. MAJOR de oculo humano Chamæleontis & aliorum animalium, Kiel. 1690. *

ANDR. PETERMANNI de visu, Lips. 1690. 4. * (*B. RIV.*)

ZACHARIÆ TRABER nervus opticus, Vienn. 1690. fol. nempe optica, catoptrica & dioptrica, & oculi brevem fabricam.

WARNER CHROUET de trium humorum oculi origine, formatione & nutritione Ed. II. Leodii 1691. 12. Ductus aquosos *NUCKII* arterias esse, & docet, & defendit contra posteriorem *NUCKII* Libellum. Multa præterea utiliter vidit, cellulosam fabricam humoris vitrei, analyses lentis & humoris aquei, membranam, quæ iridem claudit, in catulis recens natis vidit.

Contra *CHROUETUM* equidem *defensionem ductuum aquosorum*, Leidæ 1691. 8. edidit *NUCHIUS*, cum *solutionum apologeticarum* (*CHROUETI*) *eversione* per M. van *REVENHORST*. Sed ea theoria nunc exolevit.

In *BERNARDINI GENGA anatome chirurgica* describitur musculus peculiaris depressor palpebræ.

J. N. PECHLIN in obs. 33. *L.* II. vidit ex cæcis lentes opacatas gypseas extractas fuisse.

P. VERHEYEN oculis gelatis ad humores exprimendos usus est apud *PALFYN anat. Chirur.* Ed. II. p. 392.

G. W. WEDEL de nyctalopia, Jen. 1693. 4. observationes habet etiam proprias.

PHIL. de la *HIRE de divers accidens de la vue*, Paris. 1694. fol. Etsi oculum immutabilem faciat, hactenus a nostra opinione alienus plurima tamen pulcherrima habet de myopia, presbyopia, ejusque causis, de mensura virium oculi, de judicanda distantia.

P. de la *HIRE* l. c. prodiit recusus nuper cum *Mémoires de l'Acad. avant le renouvellement*.

C. HU-

Tum Clarissimus HOVIUS in dissertatione inaugurali Ultrajecti habita *de o-*
Aaaa 2 *culo*

C. HUGENIUM de la lumiere laudavi in physicis, hic inprimis repetendum.

G. COWPER oculorum musculos & in priori & in posteriori myologia depictos dedit; in officia noviter inquisivit.

G. BIDLOO in magna anatome processus ciliares aliasque oculi partes pinxit. In Libro *de oculis*, Leidæ 1715. 4. anatomen comparatam oculorum animalium, & talpæ, & insectorum habet.

MARCELLUS MALPIGHIUS in Libro *de cerebro* dixit de fasciculis medullaribus nervi optici, in *posthumis* imaginis in retina depictionem descripsit.

Glandula nova lacrumalis *HARDERI* ex cervo describitur in *A. E.* 1694. n. 2. Eam *HEUCHERUS* etiam habet & *HORSTIO* tribuit; tum *J. M. HOFMANNUS*, cum ductu excretorio circa initium membranæ nictitantis aperto *Idea mech. hum.* p. 268.

NICOLAI HARTSOEKER omnino laudabilis *dioptrica* anno 1694. 4. Paris. prodiit, cum observationibus microscopicis.

J. C. STURM de visionis organo & ratione genuina, Altdorf. 1676. 4. *PL.* EJ. *oculus theoscopus* 1678. *EJUSDEM tergeminum par problematum de sensu unius geminato*, Altd. 1686. 4.* *de loco imaginum a speculo repræsentatarum* 1693. *de presbyopibus & myopibus* 1697. 4. *de sensu visionis nobilissimo*, Altd. 1699. 4. Multa utilia habet de loco imaginis visæ, de motu, magnitudine, figura. In Diss. *de oculi comparatione cum camera obscura* aliqua de motu ligamentorum ciliarium habet, de imagine in retinam incidente.

WOLFG. ERN. WAGNER de oculo, Altd. 1698. 4.

WOLFG. ERN. WAGNER de oculo delicatissimo machinæ humanæ organo, Altdorf. 1698. Disp.

J. MERY in *Journ. de Med.* 1697. in caruncula lacrumali multas parvas glandulas cum ductubus secretoriis detexit.

In *Journ. des Sav.* 1699. bursa lentis crystallinæ avium describitur. (& in dissectionibus animalium).

BAYLEUS in suo *corpore animato* mutationem oculi pro objectis varie distantibus ex machina pro oculo artificiali inserviente demonstrat. Musculos corneam convexionem facere credit.

In *Mémoires de l'Académie des Sciences* huc pertinent

In *Anciens Mémoires* tapetum sive membrana Ruyschiana in Leone, palpebra avium tertia. Bursa uti diximus.

In *recentioris Acad.* Monumentis an. 1699. *MARIOTTE* de coloribus post visum solem apparentibus.

1704. & 1710. *MERY* de iride.

1706. De lente crystallina.

La *HIRE* de oculi immutabili indole.

1707. La *HIRE* de refractione vitri.

1708. La *HIRE* optica & de visu.

1709. *IDEM* contra *MARIOTTUM*.

1711. *MERY* de organo visus & nervi optici fabrica & 1712. de iride felis sub aqua mersæ denuo. An. 1713. *EJUSDEM* observationes de cataracta, experimenta in nervo optico, obss. de glandulis in circumferentia exteriori iridis.

J. B. WINSLOW de musculis oculi & iride 1721.

1722. *MORAND* de duobus generibus cataractæ.

J. L. PETIT de cornea 1722. mensura camerarum oculi 1723. *EJUSDEM* anno 1725. obss. de cataracta. An. 1726. descriptio oculi hominis & animalium nonnullorum, de adnata, de cornea obss. An. 1727. *EJUSDEM* de oculorum cum nervo intercostali nexu, de visu infantum, ganglio ophthalmico. An. 1728. de oculorum fabrica, cornea, &c. musculis. An. 1730. de lente crystallina. An. 1735. de oculo galli Calecutici. An. 1737. de oculis testudinis.

J. L. PETIT de lacrumarum resorbtione & viis.

1738. & 1741. *FERREIN* de vasis lymphaticis uveæ. Contra ea in *lettre sur la formation de la*

de la voix monet BERTINUS, quæ citabitur dudum nota fuiffe, fed refpondet in epiftola D. MONTAGNANT.

1739. LE CAT de oculo obfervationes.

1741. DES MOURS de fabrica cellulari humoris vitrei, de cornea.

1743. BUFFON de caufa ftrabifmi, de coloribus accidentalibus qui ante oculos verfantur.

LAUR. ROBERG in Diff. *de inventis anatomicis recentiorum & eorum in medicina ufu*, Upfal. 1700. 4. Iconem propriam, microfcopio auctam dedit, glandularum & ductuum fe-baceorum palpebræ. In Diff. *de cataracta* 1722. 4. pro membrana cataracta pugnat.

JOS. de la CHARRIERE in *anatomie de la tête* de fenfibus & de oculo fufe agit.

P. G. SCHACHER *de cataracta*, Lipf. 1701. 4. primus, quantum novi, habet ganglion ophthalmicum.

JOH. GOTTSCHED *de luce & coloribus*, Regiom. 1701. EJUSDEM *de vifus modo finiendi* 1702.

CONR. JOHRENII *de vifu integro & corrupto, & in fpecie de gutta ferena*, Francofurti ad Viadr. 1701 4.

D. PUGET in *Journ. de Sav.* 1702. 1704. 1706. multiplices oculos infectorum ex mufcarum genere defcribit.

WILH. ULR. WALDSCHMID *de coloribus objectis coloratis non inexiftentibus*, Kiel. 1703. 4.

J. H. SBARAGLI in *oculorum & mentis vigiliis* aliqua habet de inverfione cavi & convexi, quæ a lentibus vitreis oritur.

CHR. WARLITZ *fcrutinium lacrumarum*, VVittemb. 1705. 8. Nihil præter titulum huc pertinet.

J. B. MORGAGNUS plurima in oculis invenit, correxit, in *Adverf.* I. IV. VI. *Epiftolis* XVI. XVIII. XIX. Palpebram tertiam, carunculæ lacrumalis glandulas, vias lacrumarum ad nares, exiguitatem cameræ pofterioris, refutationem ductuum confpicuorum innominatæ glandulæ, vires mufculorum oculi, cataractæ veram fedem declaravit & alia. Anulum moderatorem nervi optici, propofitum a VALSALVA in *Diff. pofth.* II. veri amantiffimus deferuit. Pro nova de cataracta opinione etiam VALSALVA experimenta habet.

GUILIELMI COWARD *ophthalmiatra*, Lond. 1706. 8. Nihil legi, nifi acerbam cenfuram WOOLHOUSII. Videtur arcana amaffe.

J. A. SLEVOGT *de oculis*. Jen. 1706. 4.

ANTONII MAITRE-JAN *traité des maladies de l'œil*, Troyes 1707. 4. Parif. 1741. 12. Notum eft, primum aut inter primos cataractæ fedem in cryftallina lente pofuiffe ab hominum memoria, cum REMIGII LASNIER & QUARREI opiniones exoleviffent. Defcriptionem etiam dedit oculi, in qua membranam paradoxam, nobis ignotam propofuit. Lentis flavedinem vidit, fibras defcripfit.

F. HAWKSBEE vires refractrices lentis, & aquei in *Phil. Tranf.* 328. defcripfit, refractionem radii a vacuo in aerem illapfi defendit, &c.

J. BRISSEAU *de la cataracte & du glaucome*. Tornaci 1706. 24. * Parif. 1709. 8. Liber anno 1705. fcriptus eft. Cataractam non vifo Libro ANTONII, in lente pofuit, & oculum defcripfit.

G. ERN. STAHL. *de fiftula lacrumali*, Hall. 1707. ubi ANELLIANORUM fiphonum certe idea habetur.

ALEX. le FRANCOIS *poteftne ftare vifio abfque cryftallino?* Parif. 1708. 4. *

GEORGII BERKLEY (poft ea tempora Epifcopi) *Effay tovvard a nevv theory of vifion*, Dublin. 1708. 8. Lond. 1709. 8. 1733. 8. Gallice & Italice verfus 1732. Cum DEUM aiat arbitrarium nobis cum rebus mundanis feciffe quafi fermonem mutuum, plurima habet valde fingularia. Vifibilia a tangilibus feparat, negat illa folita de angulo viforio, diftantias a fola debilitate objectorum, magnitudinem & erectionem ab experimento judicari docet, &c.

HERMANNI BOERHAAVE *de Morbis oculorum* lectiones pofthumæ editæ, Gottin. 1746. 8. Satis corruptum & vitiofum exemplar, neque ita tamen abfque utilitate, five phyfiologiam oculi, five curationes refpexeris. Cataractæ veram fedem inter primos recepit cum eas prælectiones an. 1708. habuerit.

A brief treatife of the Eyes by WILLIAM CROSSE, Lond. 1708. 12. Anatomen oculi habet; fed compilatio videtur, ex cenfuris. *

Inter

culo, ubi plura egregia habet, quamvis non omnia admittantur (*a*).

FRE-

Inter *G. A. HAMBERGERI* dissertationes exstat *de opticis oculorum vitiis*.

J. PALFYN ad versionem operis *MAITREJEANI* varia anatomica adjecit, quæ inprimis a *DUVERNEYO* habuit.

In *Miscellaneis Berolinensibus* varia huc pertinent ut in T. III. *CL. LUDOLFI* historia cataractæ, quæ *VIGNOLIO* sponte delapsa fuerat, qua occasione etiam agit de viribus refractricibus humorum oculi. Tum in Cent. III. *A. VATERI* de ductubus sebaceis oculorum observationes & de viis lacrumarum, quas subtilibus foraminibus etiam alia, quam communi via, in narium cavitates credit stillare. In T. VI. cataractæ membraneæ depositio habetur.

AUG. FRID. WALTHER de lente crystallina, Lips. 1712. 4. & in *Coll. Disp.* nostra Vol. IV. egregia habet de viribus refringentibus humorum oculi experimenta.

SEB. le *CLERC* citatum ibi opus nonne idem est, quod recensuimus ad annum 1679.? in *addendis*.

SEBASTIEN LE CLERC système de la vision, Paris. 1712. 8. Uno nos oculo videre, & unicum punctum, unico radio, nec oculum mutari pro distantiis, nec radios oculos subire, sed unice ferire corneam, &c.

DOMINIQUE ANEL nouvelle méthode de guérir la fistule lacrimale & recueil de diverses pieces, Turin. 1713. 4. Historiam quidem ductuum lacrumalium, eo tempore minus cognitam, satis accurate proposuit, & post aliquas cogitationes *STAHLII*, subtilia instrumenta ad curationem invenit. Verum lites, quas aluit cum *D. SIGNOROTTI* tædium faciunt. Scripsit autem *SIGNOROTTI lettera nella quale il S. risponde a M. ANEL*, Genova 1715. & *critiche della critica convinta* ibid. 1713. 4. & alios Libellos.

PETRI KENNEDY ophthalmographia, Lond. 1713. 8. & *supplement to his ophthalmographia*, 1739. 8. Anatome non optima est, nisi quod circulum uveæ ex *RAVIO* habet. In posteriori volumine varia contra *D. PORTERFIELDS*, *JURIN*, *SHARP*, *CHESELDEN*, *BRAKEN* & alios objicit.

C. SIG. GAKENHOLTZ de visione per cataractam impedita, Helmst. 1713. 4. Non absque experimento scripsit, & contra *PITCARNIUM* ostendit, objecta proxima omnino repræsentari in oculo, confusius equidem.

ARCHIBALDI PITCARNE Diss. II. *de theoria morborum oculi*. Vitia humoris aquei negat in retina impressionem facere, calculo geometrico adducto.

EL. HOPPE de palpebris, Basil. 1715. 4.

ANDR. WEBER vestigia sapientiæ divinæ in oculo conspicua, Amstalt. 1715. *

AUGUSTIN GRISCHOW Polychresta ophthalmographiæ methodica, Jen. 1716. 4. *

G. W. WEDEL de visione qua fit oculo gemino, Jen. 1714. 4. & in *Collect. Disp.* vol. IV. varia utilia habet, & utroque oculo nos uti demonstrat.

In *W. DERHAM Physical Theology* multa ad teleologiam oculi & ejus anatomen comparatam pertinentia exstant.

In *VIEUSSENII Traité des liqueurs* p. 211. utique exstant ea, quæ sibi tribuit *FERREIN*, vasa lymphatico-nervea uveæ etiam uberius descripta, & sphincter circulus, ut audit, uveæ. Lentem etiam frequentius in cataracta vitiari expertus confirmat.

(*a*) *JACOBI HOVII de circulari motu humorum per oculos apologetica epistola ad RUYSCHIUM*, Leidæ 1615. 8. Barbara dictio, experimenta suspecta, ut historia ductuum aqueum humorem adferentium, quinque laminæ membranæ choroideæ, vasa corneæ, vitrei humoris, & crystallinæ lentis, adeo conspicua. Invenit tamen, ni fallor, circulum venosum iridis. Contra *RUYSCHIUM* acriter descripsit. Vide in eum criticam *HEISTERI* in vindiciis p. 156. seq.

LAUR. HEISTER de Choroidea, Hardervici 1708. 4. & nuper, Helmstadii 1746. 8. In hac posteriori editione contra experimentum *MARIOTTI* suas observationes adtulit, vasa oculi descripsit, &c.

EJUSDEM de cataracta in lente crystallina, Altdorf. 1711. 1712. 1713. tribus dissertationibus, & auctiori Libello *de cataracta, glaucomate & amaurosi*, Altdorf. 1713. 8. collegit experi-

FREDERICUS RUYSCHIUS in *observationibus* suis & in *Thesauris* plura, & egregia, nullibi certe reperiunda habet de oculorum tunicis (a).

Tum etiam Clarissimi BRIGGS *Ophthalmographia* in 12. legi potest (b).

Hi principes sunt, qui de hac parte videri merentur, nam reliqua apud collectores facile inveniuntur (c).

experimenta, quæ demonstrant, in lente sedere cataractam. Eam opinionem primus in Germania defendit, & encheireses addidit. *IDEM* in *apologia systematis sui de cataracta*, Altdorf. 1717. 8. in *vindiciis sententiæ suæ de cataracta* ibid. 1719. 8. fuse contra *NICOLAI ANDRY censurarum medicarum* in *Journal des Savans* auctorem; & contra *WOOLHOUSIUM*, membranaceæ cataractæ patronum novam sententiam defendit, & longe frequentiores crystallinæ lentis morbos, quam membranaceas suffusiones esse ostendit. *IDEM* in *Compendio* oculorum congelatorum icones dedit, cameram posteriorem minorem esse demonstravit. In Diss. *de fistula lacrumali* & in *Chirurgia magna* habet icones vasorum lacrumalium.

CÆL. COCCHI in epistola *de lente crystallina vera suffusionis sede*, Romæ 1720. 8. pro nova sententia argumenta proposuit.

J. B. BIANCHI de ductibus lacrumalibus novis, Turini 1715. 4.* Leidæ 1723. Enormiter amplos ductus, saccum, & nasalem canalem pingit, cum valvula imaginaria, quæ omnia *MORGAGNI* censuram meruerunt.

CL. WOOLHOUSE Diss. *de cataracta & glaucomate contra systema Brissæi, Antonii & Heisteri*, Francof. 1719. 8. Varia sunt opuscula, Epistolæ duæ ad *P. le BRUN* contra *BRISSÆUM*; aliæ censuræ ex *Mercurio Gallico* an. 1707. 1708. 1709. contra *ANTONIUM*, alia contra *HEISTERUM*: epistola ad *PALFYNUM*: carmen ad *HOVIUM*: *DANIELIS GEISLER* epist. ad *LE CERF* de membranacea cataracta Norimbergæ visa: censura in Librum *HOWARDI*, & programma de 40. operationibus chirurgicis quas in oculo suscipit *WOOLHOUS*. Summa rei est, clamore artibusque non optimis defendere cataractam membraneam in utraque oculi camera, ut in lente raro & immedicabili cum morbo fit. *IDEM* variis locis varia alia scripsit. Ita an. 1718. *GEISLERI* experimentum edi curavit. Anno 1725. 4. dedit *disquisitions physiques & anatomiques sur l'expérience de M. HEISTER, qu'il avoit trouvé plus d'humeur aqueuse*, &c.* Experimenta conglaciationis *HEISTERIANA*, ut in cadavere animalis facta refutare conatur. Anno 1726. de crystallina lente observationes & an. 1728. musculi pathetici divisionem in duos tendines descripsit. *IDEM* an. 1726. edidit *observations sur le Mémoire de M. MORAND touchant la cataracte*.*

HENRICI PEMBERTON de facultate oculi qua ad diversas rerum conspectarum distantias se accommodat, Leidæ 1719. Credit ipsam lentis substantiam fibras continere, quæ figuram mutent pro diversa objecti distantia.

H. PEMBERTON citata disputatio recusa est in *collect. Disp.* Tom. VII.

PETR. BECKER de duplici visionis organo, dioptrico & catoptrico, Rostoch. 1720. 4.

(a) *FREDERICUS RUYSCHIUS* pro magna sua industria multa in oculo invenit & inprimis in Ep. XIII. & Thes. II. proposuit papillas & vasa palpebrarum, circulum uveæ venosum & arteriosum, arteriolarum reptatum per Choroideam, per eam internam ejus faciem, quam Ruyschianam vocavit, aliasque oculi subtiliores particulas.

(b) Jam citatus.

(c) *J. W. PAULI* ope siphonis sui corneam in 16. laminas separavit.

J. H. FREYTAG de cataracta, Argent. 1721. 4. Pro membranacea cataracta.

D. PINSON in *observations sur la cataracte & le glaucome faites à Tubingue*, in *JOURNAL DES SAVANS* 1722. M. Julio recensis, exemplum habet cataractæ membranaceæ.

L. P. [illegible]HUMMIG in *versuch einer gründlichen erklärung*, &c. Hall. 1723. 4. agit de visu nocturno a læsione oculi, cum ejus sanatione evanescente. In II. *Versuch* historia visus per nares, habetur, qualis a *SENNERTO* etiam describitur.

A. VATER de duobus vitiis visus rarissimis, Wittemberg. 1723. 4.

J. DOM. SANTORINI experimenta contra decussationem nervorum opticorum profert.

In *J. Z. PLATNER* Disp. *de fistula lacrumali*, Lips. 1724. 4. describuntur ductus & saccus lacrumarum.

J. A.

J. A. KULMUS post Tractatum *de monstro* & in *Breslaviensibus collectionibus* 1722. descripsit secundum musculum trochlearem sibi visum.

ANTON. EMANUELIS a *ROSSET de visu*, Basil. 1725. Disp.

JAC. GERING praxis vitia partium oculi cognoscendi & curandi, Meissen 1725. 4. * PL. *EJUSDEM de distantia lentis convexa ab oculo, in qua objectum sub maximo angulo apparet*, Meissen 1726. 4.

CL. NOGUEZ in suo *compendio* ganglion ophthalmicum habet.

In *Diario TRIVULTIANO LE MAIRE* an. 1727. microscopicas de oculo observationes proposuit, nescio quas catenas pendulas lentis, & ejus vasa pellucida, papillas uveæ describit. Anno 1733. dissertatio habetur, an possit capsula separari sine destructione lentis, quod negatur. An. 1739. varia objiciuntur contra *NEWTONI* experimenta & fixum colorum numerum.

De *S. YVES Traité des maladies des yeux*, Paris. 1723. 8. Habet anatomen oculorum *WINSLOWIANAM*.

CL. BOUGUER Essai d'optique sur la gradation de la lumiere, Paris. 1729. 12. Lucis debilitationem, dum per aërem, vitra, & media varia transit, causam opacitatis, solaris lunarisque lucis rationes docet.

F. PETIT Lettre I. & II. dans laquelle il est demontré que le Crystalin est fort près de l'uvée, Paris. 1729. 4. Et *troisième Lettre ou réfléxion sur les découvertes faites sur les yeux*, Paris. 1732. 4.* quæ videntur eædem esse cum *Lettres de M. PETIT contenant des réfléxions sur les découvertes sur les yeux*, Paris. 1735. 4. nam neutras legi. Cum *WINSLOWO* de quibusdam inventis pugnat. *IDEM* in *Epistolis* illis an. 1710. editis analysin dederat humorum oculi. Circulum, uti notum est, lentis crystallinæ, veras dimensiones camerarum oculi, & alia subtilia in oculo primus detexit.

P. PETIT in *lettres* I. & II. respondet *HECQUETO*, dat oculi mensuras, ostendit in recepta administratione semper perforari lentem & destrui, docet aperire capsulam lentis, eamq; per ejus rimam eximere, deponere in anteriorem oculi partem. Cameram posteriorem brevissimam esse ostendit.

J. PALFYN in sua *chirurgia DUVERNEYUM* ait vasa adducentia humoris aquei demonstrasse.

J. BUXTORF de visu, Basil. 1728. 4.

C. G. MOEHRING de visu, Leidæ 1729. 4.

C. G. MOEHRING in citata disp. ex *ALBINO* duas laminas retinæ describit, scleroticam a dura membrana oriri negat, &c.

J. CASP. SCHOBINGER de fistula lacrumali, Basil. 1730. 4. habet descriptionem viarum, & de novo musculo sacci lacrumalis conjecturam.

BENEDICTI DUDDELL treatise on the diseases of the horny Coat, Lond. 1729. 8. Oculi descriptio brevis, cum ganglii tamen ophthalmici memoria. Epidermidem conjunctivæ demonstrat, & corneæ opacitatem, quæ post 16. annum accedit.

BEN. DUDDELL. l. c. membranam crystalloidem ab arachnoidea separat, quod tantum anteriorem partem lentis tegat, &c.

Inter *LANZONI* Dissert. exstat 13ma. *de visione*.

In *Comm. Bononiensium* T. I. *CL.* viri *ZANOTTI* & *ALGAROTTI* experimentis confirmaverunt theoriam *NEWTONIANAM*: *CL. STANCARI* nervos opticos tot esse in oculis insectorum, quot corneas, esseque adeo veros oculos ostendit. *IDEM* in *scholis mathematicis* (vid. *GIORN.* de' *LETTER.* T. XVIII.) ad experimentum *MARIOTTI* respondit. In iisdem *GIORN.* de' *LETTER.* Suppl. I. *RIZZETTI* systema refractionum habetur, oppositum *NEWTONIANO*.

In T. II. P. I. habentur variæ utiles *P. P. MOLINELLI* ad ductus viasque lacrumarum observationes. Motum peristalticum ductulis lacrumalibus tribuit.

In *Petropolitanorum* T. I. *D. BERNOULLI* subtiliori modo repetiit experimentum *MARIOTTI* in T. VII. *JOSIAS WEITBRECHT* de musculo orbiculari palpebrarum egit, & *IDEM* in *syndesmologia* T. 26. ligamentum palpebrarum expressit.

In *Edimburgensium Actorum* T. III. *ALEXANDER MONROO* de viis lacrumarum egit. In Tomo IV. *CL. PORTERFIELDS* fuse de oculi morbis scripsit, mutabilem esse oculum adseruit, non tamen ab externis musculis, sedem macularum consideravit, multum usus la *HIRIO* & *REGIO*. In T. V. Cataractæ in lente historia exstat.

CL.

CL. DES MOURS in fua editione *Actorum Edimburgensium* T. I. varia bona ad oculum attulit; & inter alia experimentum, uno oculo distantias male æstimari. Uveæ fibras nervosque describit.

J. F. SCHREIBER de fletu, Leidæ 1728. 8. Lipf. 1729. 8. supra laudatus est.

Inter *PHIL. HECQUETI* opuscula cum Libro *de la digestion & des maladies de l'estomac*, Paris. 1733. edita, exstat *Lettre V. sur les maladies des yeux*.

DAV. PARADIES de oculorum fabrica, Leidæ 1731. Disp.

JOSEPHUS POZZI vidit exemtis humoribus oculi omnibus renatum vitreum & aqueum, non lentem, & obscuriorem visum rediisse.

PLACIDI de *PUZZOLIS de organo visorio differtationes anatomico philosophicæ*, Romæ 1738. 4. *EX BRIGGSIO*.

ANTONIUS FERREIN an. 1738. Parisiis disputavit de quæstione *non ergo fistulæ lacrumali cauterium actuale*, & vias lacrumarum descripsit. *IDEM* Monspelii 1732. 4. *duodecim quæstiones* defendit pro cathedra Regia de duplici visu, de luscitate ab inæqualibus lentibus crystallinis, &c. *IDEM* apud *HENKELIUM* in *Chirurgische Anmerkungen* II. retinæ cum capsula lentis nexum subtiliter rimatus est.

CL. SENNAC in *nov. edit. comm. in HEISTER* foramina corneæ, lentis vasa ex equo, adnatam corneæ obductam, & alia descripsit.

GEORG. THOMSON of the four senses, Lond. 1734. 8. cum aliis anatomicis edita tractatio parum plena est.

P. C. van der *MARK de oculorum fabrica* Disp. Duisburg. 1738. *

JEAN TAYLOR méchanisme du globe de l'œil, Paris. 1738. 8. Pars prima anatomica est, & ad recentissima inventa conformata. Negat ligamenti ciliaris efficaciam. Contra retinam pugnat pro choroidea, eo inprimis argumento, quod a luce nimia iris claudatur, continua choroideæ. Arterias oculi male describit, & Bibliothecam subjecit deterrimam, ubi v. gr. *VAROLII* de nervis opticis Epistola sub titulo *NEROBI* habetur. *EJUSDEM* Traitè *sur l'organe immédiat de la vue*, Paris. 1735. 8. Londini sub titulo *impartial enquiry into the immediate organ of sight*, Lond. 1743. 8. recusus, eandem de sede cataractæ opinionem defendit. *Conf. diseases of the chystalline humour*, Lond. 1736. 8. Situm retinæ mutari concedit, figuram negat.

JEAN TAYLOR primo loco citatus libellus anglice prodiit 1737. ni fallor & Germanice nuper Francof. 1750. 8. recusus, adjecta brevi anatome oculi, longa vero serie morborum.

EJUSDEM etiam est *versuch über die bevvegung der maüslein der augenkugel*, Lusitanice 1740. 8. *über die beschaffenheit und schönheit des auges*, Anglice L. 1744. 8.

JEAN BANIERES de la lumière & des couleurs, Paris. 1737. 12. Describit etiam oculum & visum. *

JAC. de *MAFFE' de oculi constructione*, Leid. 1737. 4.

J. ZACH. PLATNER de motu ligamenti ciliaris in oculo, Lipf. 1738. 4.

ROBERT SMITH compleat systeme of optiks cum notis *JURINI*, Cantabrig. 1738. 4. In I. Libro *populari* facili & laxa demonstratione utitur ad lentium functiones declarandas, &c. In notis *JURINI* varia sunt de visu, qui fit duobus oculis, de judicio distantiarum, de paradoxo *BARROWII*. *EJUSDEM JURINI* subjectus *SMITHIO* Liber *of distinct vision* extendit limites hujus visionis a 5' ad 14' 5'. & invenit non sufficere vulgo notas mutationes oculi, hinc advocat sphincterem, qui corneam constringat, convexam reddat. Lentem vero a ligamentis credit complanari, ob aquam sub lentis capsula mobilem. Corneæ refractionem recte magnam facit. Musculum vero priorem optat potius quam demonstrat. Cæterum & hic & alibi apud optimos Auctores erectio imaginum tribuitur experimento, non bene, cum animalia recens nata, homo, cui nuperrime cataracta deposita est, continuo omnia in vero situ videant. Contra hoc scriptum *BENJAMIN ROBINS*, Londini 1739. 8. edidit *remarks on . . . . Smiths c. systeme of optiks and on Jurins Essay upon distinct vision* *. Respondit *J. JURIN* in *reply to ROBINS remarks on the essay on distinct vision*, &c. ibid. eod. anno *.

DOMENICO MARIA MANNI degli occhiali da naso, Florent. 1738. 4. Veteres conspicilla augentia literas ignorasse, *ALEXANDRUM* de *SPINA* autem jam inventam artem calluisse, verum autem inventorem esse *SALVINUM* de *ARMATIS* docte demonstrat.

BEN-

BENJAMIN MARTIN a compendious systhem of optiks, Londin. 1740. 8.

CLIFTON WINTRINGHAM in *experimental enquiry on some parts of animal structure*, Lond. 1740. 8. refractorias vires humorum oculi adsignat, in lente potentiam confringentem exiguam facit, in cornea magnam, eam credit convexiorem reddi posse. Robur corneæ, capsulæ lentis crystallinæ, & densitates definit.

RICHARD HELSHAM course of lectures in natural philosophy publifhed by BRIAN ROBINSON, Lond. 1739. 8. In opticis distinctus, & facilis, & inter compendia mihi præstare visus est. Focos vitrorum, refractiones humorum, per experimenta persecutus est.

De *RICH. HELSHAM* addimus, elegantissimos viri mores, & insignem artis peritiam laudare *HIFFERNAN of man* pag. 22.

CL. NIC. le *CAT Traité des sens*, Amstel. 1744. 8. solo fere in visu versatur. Membranam novam, quæ piæ matri continua est & scleroticam subtendit, veram omnino, invenit, & in *Comm. Ac. Reg.* 1739. etiam descripsit. Experimenta optica plurima habet, tum ad erectum vel inversum, simplicem vel duplicem visum, tum ad radiorum refractiones, in quibus fuse demonstrare suscepit, non esse in ratione reflexibilitatis radiorum refrangibilitatem. Pro choroidea sentit. Septem colores se non potuisse demonstrare, nec *NOLETUM* nec du *FAY* aliosve Gallos, miror posuisse. Animam inversa videre credit. Plurima propria habet aut paradoxa.

CL. NIC. le *CAT* citatus liber primum prodiit Rouen 1740. 8. Melioratus vero, Amst. 1744.

W. CHESELDENIUS apud *VOLTAIRIUM* habet singulares observationes in cæco nato, cui cataracta deposita fuerat. Nervum opticum non ad alternum oculum ire confirmat.

SEBASTIANI MELLI il pro e contra delle fistole lacrimali, Venet. 1743. 8. Descriptionem satis minutam habet viarum lacrumarum, sed nescio quæ exigua foramina ex saccu lacrumali in nasum addit, valvulam etiam depinxit. In practicis *ANELLIUM* refutat. Adjecta est *SIGNOROTTII* descriptio ductuum lacrumalium valde aliena a vera.

GER. FITZGERALD de visu, Monspel. 1741. 8.* *PL.*

G. AUG. LANGGUTH de luce ex pressione oculi, VVittemb. 1742. 4.

G. J.'s GRAVESANDII & *P.* van *MUSSCHENBROEK* elementa physica etiam oculi bonam descriptionem & multa notatu digna continent. Et 's *GRAVESANDIUS* inprimis optimi compendii pro opticis vice fungi potest.

In *Comm. Lit. Nor.* 1737. corneæ vis refringens defenditur. An. 1733. 1735. & 1745. cataracta in lente visa recensetur.

P. C. FABRICIUS in *idea anatomes practica* laminas duas choroideæ etiam in humano oculo demonstrari posse docet.

DEN. APPEL de oculi humani fabrica, Leidæ 1714. 4. Vasa lentis ab *ALBINO* demonstrata recenset.

PETRI IDEMA ontleed en naturkundige verhandeling van't oog, Leeuvvaarden 1741. 4. Adnatam obduci corneæ negat: Retinæ jura defendit, tum cataractam membraneam. Cameram posteriorem majorem facit.

CL. BURCHARD DAVID MAUCHART plurimum laboris posuit in oculi morbis. Scripsit ergo Diss. *de cornea oculi tunica*, Tubingæ 1743. 4. aliam *de ungue* 1742. 4 *de mydriasi* 1745. In prima lamellas corneæ fibrillis conjunctas describit, corneæ diametros definit, & in ea vasa rubra vidit. In altera eandem corneam porosam lamellatam, & a sclerotica diversam describit. In ultima fibras circulares iridis confirmat.

ANTONIUS FIZES de cataracta, & in lente & in membrana sedem esse posse mali, sed eas, quas deponi vidit, semper fuisse in lente, cautus docet.

CL. LOBE' de oculo humano Disp. Leidæ 1742. *ALBINIANA* inventa habet, pro retina pugnat: fibras circulares iridis defendit, choroideam negat duplicem esse, aut scleroticam a dura oriri, arteriam habet a retina per vitreum ad lentis tunicam euntem, & duas retinæ arterias.

J. E. HEBENSTREIT de vasis sanguineis oculi, Lips. 1742. 4. & *de oculo lacrymante*, an. 1743.

CL. SHARPE in chirurgia sua pinxit oculum & ductus lacrumales.

In *syllabo partium corporis humani* edito Petropoli habentur ad oculum f. 7. 8. & 13. T. 21. & T. 19.

P. ARCELIN, Ergo stare potest visio absque crystallino, Paris. 1743. 4.

JOS. MARIA de la *SONE* thefis. *Ergo ftare poteft abfque cryftallino vifio*, Parif. 1743. 4.

SYLV. ANTONII LEMOINE thefis. *Ergo obliqui oculorum mufculi retinam a cryftallino removent*, Parif. 1743. Negat figuram mutari poffe.

CL. LIEUTAUD modum fecandi oculi defcripfit, & follicite fabricam expreffit: albugineam ex membrana mufculorum oculi fuper corneam extendi credit, ductus glandulæ innominatæ defcribit, & plexum ciliarem valde fingulari modo in conjunctione fcleroticæ & corneæ exponit.

E. A. NICOLAI vom thränen und vveinen hic unice repeto, quod etiam ductus lacrumalis glandulæ hic indicati habeantur.

LEONHARDUS EULER in *Mém. de l'Acad. des Sciences de Berlin* 1745. & in *opufculis*, novam theoriam de lumine propofuit, quod cum fono comparavit, ut effet tremor elafticus ætheris, & colorum diverfitas a numero tremorum intra datum tempus penderet, &c.

THOMIN inftruction fur l'ufage des lunettes ou conferves, Parif. 1746. 8. De presbyopibus & myopibus varii generis laudabiles obfervationes habet.

THOMIN libro citato oftendit ut facile quifque poffet vitra fibi aptiffima eligere fili ope, quo diftantia vifionis diftincte menfuratur. Strabonum vitium tribuit fere nimiæ convexitati corneæ & remedium docet &c. *EJUSDEM* etiam eft *traité d'optique mechanique dans laquelle on donne les regles pour faire toutes fortes de lunettes d'aproche, microfcopes*, &c. Parif. 1749. 8. *

CL. KRUGER in *phyfiologia* contra *MARIOTTUM* pugnat, experimentum maculæ in retina pictæ ex catulo recenfet.

BAKERUS in *microfcope made eafy* vim microfcopiorum dimenfus eft.

J. F. SAUVAGE in Diff. *de fuctione vaforum capillarium corporis humani*, Monfpel. 1744. vim attractricem palpebrarum verfus puncta lacrumalia demonftravit.

CL. J. G. GUNZIUS in Libro *de humoribus* defcribit ductus Meibomii; faccum lacrumalem etiam per poros infpirare vidit, &c.

In *Stokholmienfibus Actis* 1745. depingit *D. RIBE* ductulos lacrumales glandulæ innominatæ fex feptemve.

KLAUHOLD de vifu duplicato, Argentor. 1746. exempla collegit, & propria etiam habet.

CL. MONTAGNAT in epiftola ad *J. E. BERTIN fur un nouveau genre de vaiffeaux découverts dans le corps humain*, Parif. 1746. 8. gloriam detectarum arteriarum pellucidarum uveæ adferere conatur *FERREINIO*; fed ea certe *RUYSCHIO* debetur.

CAMPER de vifu. *IDEMQUE de oculorum partibus*, Leidæ 1746. 4. Lentis phænomena in aqua, arterias ejus (ab *ALBINO* petitas), canalem *PETITI* ejufque utilitatem, fibras ciliares defcribit, & retinæ jura defendit. Uveæ fibras circulares demonftraffe dicitur a *DE LA METTRIE ichthyolog.* II. p. 37. in *Machiavellifmo*.

JACOBUS PARSONS in Tractatu *of human phyfiognomy* qui cum *Phil. Tranf.* conjunctus prodiit, Lond. 1747. 4. orbicularem mufculum palpebrarum defcripfit, &, fere ut *RIOLANUS*, divifit, de motu oculi fufe egit, & de animi adfectuum fignis ex eo motu petitis.

CL. V. F. HENKELIUS an. 1738. epiftolam *de fingularibus circa Nervum opticum* edidit. Hall. 1738. 4. & anno 1744. Difl. *de cataracta cryftallina vera*, Francof. an. 1747. verum in II. collectione *der Chir. und Medic. Anmerkungen* obfervationes de cataracta propofuit, quæ in capfulæ opacitate refidet.

C. AUG. a BERGEN de maculis in oculo, Francof. ad Viadr. 1747. 4. Contra *PITCARNIUM* opaca in aqueo humore corpora in retina fui imaginem dare oftendit, & focum radiorum viforiorum in retina effe, &c.

CL. CASSEBOHM in *pofthumis* ductus etiam innominatæ glandulæ defcribit, retinam deducit ad marginem lentis cryftallinæ, &c.

Ego omnino parum in oculi fabrica profeci. Membranam tamen, quæ pupillam claudit, poft aliqua fparfa veftigia, v. gr. in *LUCÆ* relatione itineris Tartarici, ubi Tartaros cæcos nafci fcribit, poftque *CL. PETSCHE* Difp. fæpe laudatam, ubi iridem in pullo incubato pupillam claudere confirmat, & poft *CL. WACHENDORFII* experimenta (quæ exftant in *Comm. Lit. Nor.* 1740.) conftituit, ut perpetua in fetu fit, & claudat pupillam, & vafcula habeat, continua iridis vafculis. Eam in *Actis Upfalienf.* 1742. defcripfi, in *Iconum* vero *fafciculo* III. vafa ciliaria nova, proxime corneam fcleroticam perforantia; & fe demit-

demittentia in circulum uveæ vasculorum descripta dedi. Sedem albam choroideæ, nisi fallor, inveni; quam etiam ad *EUSTACHIUM* habet brevissime *B. S. ALBINUS*. Nervos etiam & vasa descripsi & pinxi.

Descriptio quam dedi membranæ pupillam claudentis, recusa est in *Act. Stokh.* 1748. P. III. icone vero aucta & emendata in *opuscul. Anat.* nuper editis.

CAR. FRID. RIBE tal om ögonen, Stokholm 1748. 8.

J. HENR. MOELLER nonnulla obss. circa tunicam retinam & nervum opticum, Hall. 1749. 4. & in *collect. Disp.* Tom. VII. describit arteriam opticam; medullam nervi optici non uno sed multis poris choroideæ album circulum perforare docet, vasculosam membranam retinæ describit, vidit arteriam lentis crystallinæ.

AMBROSII BERTRANDI dissertatio *de oculo*, Turin. 1748. 4. Rete fibrarum corneæ, vasa pellucida a choroidea ad retinam & humorem vitreum euntia, venas reducentes ex lente lymphaticas, fibras lentis & alia describit.

In Tom. III. operis *BUFFONIANI de oculo* agitur: & in propria dissertatione de visu inverso infantum quem tactus corrigit, de distantiarum judicio, myopia & presbyopia, visione distincta & clara, &c.

LEANDRI PEAGET & *GRANDELAS*, *Ergo immediatum visus organum choroidea*, Parisiis 1749. 4.

Infinitum opticorum scriptorum numerum neque exhaurire speravi, neque utile foret.

CAPUT II.

De Aure.

DUo Auctores legi merentur (*a*).

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS Lugduni Batavorum editus in 8. anno 1717. (*b*).

Tum

(*a*) *ALCMÆON* Pythagoræus, uti notum est, cochleam invenit. Cæterum ultra membranam tympani vix profecerunt veteres. *RUFUS* externa nomina auriculæ habet.

MARINUS apud *ORIBASIUM* nervi duri non malam descriptionem dedit, qui eum per foramen vulgo cæcum dictum transire monuerit, & misceri cum nervo III. (nempe Quinti tertio ramo), &c. Ea cæca foramina nervos etiam transmittere *RUFUS* dixerat.

JACOBUS BERENGARIUS Carpensis non quidem invenit ossicula priora duo, & neminem inventorem nominat *NICOLAUS MASSA Epist.* V. p. 55. b. ubi temporibus *ALEXANDRI ACHILLINI* inventa fuisse refert, & satis demonstrat *JACOBUS* (in *MUNDINUM* p. 477.) aliorum esse inventum. Primus tamen descripsit.

GABRIEL FALLOPIUS stapedis inventi laudem equidem *J. PHILIPPO INGRASSIÆ* reliquit, multa vero in aure perfecit, vestibulum, canales semicirculares, foramen cæcum, quod dixit *aquæ ductum*, & ejus hiatum, ipsum tympani nomen, fenestram utramque, musculos auriculæ.

(*b*) *BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS* in præstantissimo tractatu *de auditus organo* cum reliquis edito, Venet. 1563. 4. descripsit tubam, cui nomen inposuit, male pro meatu nervum & vasa ducente habitam a *VESALIO* aliisque. Musculum internum, chordam tympani, stapedem ipsum, primus invenit: de quo cum *INGRASSIA* certat, & nisi fallor facile vincit, cum neque *R. COLUMBUS*, neque *INGRASSIAS* aliquid in aure invenerint, unde credas, subtilius eam partem ab ipsis esse examinatam. In magnis tabulis hæc omnia varie depinxit *EUSTACHIUS*, tum musculos auriculæ.

A. VESALIUS in *Examine obss. Fallopii*, varia ex brutorum anatome ad cellulas mastoideas, promontorium aliasque particulas adduxit, nervi etiam duri cum Quinto plexum observavit.

A. PAREUS curva cruscula stapedis depinxit.

VOLCHERUS COITER proprio Libello *de auditus instrumentis*, qui exstat cum observationibus, inventa fere *FALLOPII* proposuit.

CONSTANTIUS VAROLIUS musculum stapedis indicavit.

J. MATHESII de admirabili auditus instrumenti fabrica, VVittemb. 1577. 4.*

FELIX PLATERUS varia minuta in organo auditus animadvertit, ostium amplius canalium semicircularium, eorum diversum positum, & forte longiorem mallei processum, qui Folianus dicitur.

SALOMON ALBERTI cochleæ iconem dedit, & in *Orat. de discipl. anat.* p. 90. sulcum descripsit nuclei cochleæ, nervo refertum.

V. ALDROVANDUS diligenter avium organum auditus descripsit in Oto.

JULIUS CASSERIUS de vocis & auditus organo historia anatomica, Ferrar. 1600. fol. Princeps laus est iconum, descriptiones enim minus plenæ sunt. Icones autem, per omnes animalium classes, pictæ pro ea ætate nitidæ, & numerosissimæ sunt. Musculum externum mallei an. 1593. invenit, & ligamenta auris & stapideum. Eædem tabulæ repetuntur iisdem cum verbis in *Pentasthesejo*, Venet. 1609. fol.

HIERONYMUS FABRICIUS ab *AQUAPENDENTE de oculo aure & larynge*, Venet. 1600. f. Franc. 1614. fol. Musculum eundem, quem *CASSERIUS* se invenisse ait an. 1599. icones dedit non bonas, & in plerisque infra *FALLOPII* industriam substitit, qui v. gr. canales semicirculares innumerabiles fecerit. Processum longissimum pinxit.

J. JESSEN a *JESSEN* aquæductum cum tuba confudit, in quo errore plurimos habuit sequaces, *RIOLANUM* (in C. B. p. 721.), *FRANCISCUM BAYLE* (p. 448.), *ANDREAM O. GOELICKE hist. anat.* p. 212. *JOH. QUINCY dictionar.* p. 31. *JOSEPHUM DUVERNEY*.

H. F. HILDANUS, uti dictum, ossicula auditus picta dedit in *Epist.* ad *PAWIUM*.

J. RIOLANUS in *Enchiridio* musculos varios auriculæ descripsit a mastoideo processu, a frontali musculo, a cutaneo, ab occipitali ortos. Meatus auditorii in fetu naturam & mutationes descripsit in *isag. anat.*

Ad sonos multa repeti possunt ex *Cent.* I. & II. *sylvæ sylvarum VERULAMII*.

DAN. MYLLER theoria duorum sensuum interiorum visus & auditus specialis, Lips. 1738. 4. (*B. RIV.*) *.

J. B. CORTESIUS in *miscellaneis* aliquas icones organorum auditus dedit.

N. HADICOT ligamenta quatuor ossiculorum, duo ad malleum & stapedem euntia, duo ad pedes incudis vasaque tympani indicavit L. X.

NIC. PAPINII περὶ τῆς κυψέλιδος, sive *de cerumine*, Salmur. 1684. 12. * *PL.*

V. F. PLEMP in *fundamentis* p. 108. exemplum memorabile adducit duarum membranarum tympani, quæ etiam spatio distarent.

FRANCISCUS SYLVIUS de la *BOE* ossiculum quartum invenit, cui certe viro *LINDANUS* & *C. BARTHOLINUS* eam gloriam adsignant, & *ALBERTUS KYPER Anthropol.* p. 185.

CÆCILIUS FOLIUS in *delineatione auris internæ*, Venet. 1647. 4. & in *Coll. Disp.* nostra T. IV. tum in epistolis *BARTHOLINI*, processum, qui etiam nunc ejus nomen fert, accuratius descripsit, depinxit, musculum addidit, organum auditus totum melius delineavit. Semicircularem canalem superiorem & posteriorem in unum ostium conjungi vidit. Processum *FOLIANUM* etiam *VESLINGIUS* pinxit T. 8. f. 6.

MARINUS MERSENNUS harmonicor. L. fol. Paris. 1648. & in *harmonia* 1644. 4. & in *Comm. ad Genesin* plurima ad sonos, eorum velocitatem, vibrationum numerum, caussas diversitatis tonorum attulit.

ATHANASII KIRCHERI Musurgia universalis, Romæ 1650. fol. & ejus compendium Campiduni editum 1673. fol. *Phonergia* nomine. Varia de Echus natura & itinere, soni reflexi multiplicato robore, tuba stentorea, quam sibi tribuit inventam, aure Dionysii habet. Sonos fortes velocius propagari male docuit. Consonantiam instrumentorum similium experimento didicit. Habet icones *CASSERII*. *A SCHELHAMERO* id elogium retulit: primum a *KIRCHERO* se soni naturam didicisse (*Physiolog. posthum.* p. CCCVIII.) In *Physiologia KIRCHERIANA*, quæ per *J. STEPH. KESTLERUM*, Amstelodami 1680. fol. edita est, hypothesis est, qua soni cum certis coloribus, cœruleo rubrove, &c. comparantur.

M. A. SEVERINUS lapillos auditorios piscium dudum dixit, eorumque alterum cum malleo comparavit (*antiperipat.* p. 95.)

G. ROLFINK de ossiculo quarto ad latera apicis stapedis posito aliqua habet (p. 285.), diversa, ut videtur, a *SYLVIANO*. Musculum *CASSERII* non esse nisi membranam recte monuit.

MICH. LYSER de auditu, Lips. 1653. 4. Idem in *cultro* novam dedit ossis petrosi descriptionem.

J. ANTONIDES van der *LINDEN* in *medicina physiologica* quartum ossiculum minutius describit.

LUD. BILS van het gehoor, Brugg. 1655. 4. organum auditus in quatuor partes per suturas resolvit, (quod novum esse fatetur *JOHANNES V. HORNE* in *vvaarrschouvving* p. 12.) idemque depinxit.

N. STENONIS f. in Libro *de glandulis oris*, tum *DRELINCOURTIUS* in *Præludiis* glandulas ceruminosas auditorii meatus viderunt. Sebaceas vero Amstelodamenses in *Colleg. anatom.* p. 31.

In *WILLISIO* nervi duri describuntur.

In *Phil. Transactionibus*.

HOLDER de surditate, & experimentum hominis, qui non audiret, nisi conjuncto magno externo strepitu, n. 35.

WALLIS de tremore harmonico instrumentorum diversi generis. n. 134.

MORLAND de tuba stentorea, n. 79. 141.

NARCISSUS de sono, n. 156.

MOULIN de capitibus avium eorumque ductibus acusticis & auditus organo, n. 199. 206.

Auriculæ mobiles, n. 133.

WALLIS, n. 243. effectus illos fabulosos musices merito castigat Titillatio Chinensium in auditorio meatu, n. 246.

WALKER de sono, n. 247.

VIEUSSENS de organo auditus, n. 258.

HAWKSBEE sonum educto aere debilitari deinde destrui, n. 297. 321. aeris vero copia, in spatio aliquo aucta sani robur intendi. *ID.*

G. GRANDI nova hypothesis, corpora sonora tremula hyperbolica esse, & sonos ad ambitum secundum hyperbolicas circumferentias moveri, n. 319.

Sonus in aqua profundior fit. *ID.* 321.

Organum auditus, cellulæ, cranium cellulosum Elephanti, n. 327.

BLAIR organum auditus elephanti, n. 358.

ARDERON contra auditum piscium n. 486.

Echo Mediolanensis 56ies. repetens, & camera sonos ad oppositos parietes propagans, n. 480.

FLORENTINI in *Acad. del Cimento* soni celeritatem metiri adgressi sunt.

ROBERTUS BOYLE in *experimentis physico-mechanicis* sonum in vacuo spatio extingui observavit, & columnas ipsas & ligna cum certis, nec aliis tonis contremiscere (*of languid motion*), & vibrationem in scyphis vitreis descripsit.

Musica speculativa del MENGOLI, Bolon. 1670. 4. Valde paradoxam habet auris anatomen. *

SAM. MORLAND descripsit, sibique tribuit, stentoream tubam *speaking trumpet*, Lond. 1671. 8.

J. A. FRIDERICI de aure, Jenæ 1670. 4° *B. RIV.*

G. BRANK de auribus mobilibus, Heidelb. 1676. 4. Collectio.

DAN. GEOR. MORHOF de paradoxis sensuum, Kilon. 1676. 4. *EJUSDEM stentor hyaloclastes* 1672. 4. & Kil. 1683. 4. Occasionem operi dedit experimentum cauponis, qui certo vocis tono, altiori per diapason, quam tonus naturalis vitri, scyphos frangebat. Ea occasione multa curiosa de vibratione particularum in omnibus corporibus, & crispatione vitri, de ortu & natura soni, & vocis humanæ adfert, &c.

In Mantissa ad *G. CHARLETON Onomasticon Zoicum* ossicula auditus aselli, manati, ranæ piscatricis, in propria vesicula inclusa describuntur.

PAULI MANFREDI novæ observationes circa uveam oculi & aurem, Rom. 1674. 4. & in *MANGETI bibliotheca* Tympanum stapedis habet *PAULUS*, tum *A. MOLINETTUS*.

A phi-

Tum Clar. JOSEPHUS DUVERNEY in suo Tractatu *de l'ouye*, edito in 8. Parisiis (*a*). In Germania quidem in linguam latinam translatus est; verum quoad figuras pessime descivit a prima editione, & ne textus quidem omnino auctorem adsequitur, hinc emenda est illa editio Parisina. Perfectissimus est ille Libellus. De aquæductu quidem FALLOPII (*b*), & distributione nervorum in aure, unum & alterum vitium habet, cæterum optimus est. Vir enim consumatus in Anatomia, & dolendum est, quod invidia adversariorum suppressa fuerint ea scripta (*c*), quæ de reliquis organis sensuum digesserat, dixit enim ipse, se de quinque organis sensuum scripsisse.

Possu-

A philosophical essay on musick, Lond. 1677. 4.

J. BOHN de auditu, Lips. 1677.

R. PLOTT & in Oxoniensis comitatus historia, & in Staffordiensis descriptiones Echus rariora exempla describit.

P. PERRAULT Traité du bruit in *Essai de Phys.* T. III. & organum auditus descripsit, & depinxit, sed rudius paulum, & theoriam sonorum proposuit, atque particulas minimas omnes in tremorem agi monuit. Laminam spiralem cochleæ pro organo immediato auditus primus habuit.

J. HENR. GLASSER fissuram in anulo detexit.

DANIEL BARTHOLO del suono e de' tremori armonici, Bonon. 1680. 4. Ultima pars Libri anatomica est, desumta ex *BARTHOLINO*, *RIVA*, allisque, etiam iconibus adjectis. Cæterum vir ingeniosus fuit, & in experiendo diligens, & acutus in concludendo. Princeps scopus est demonstrare a corpore ad corpus consonans harmonicos tremores non per aerem, sed per corpora solida interjecta, propagari. De frangendis vitris per vocem humanam differt a *MORHOFIO*, & per unisonum scyphos se rupisse refert, plenus cæterum utilibus experimentis. Ita dudum vidit, non tantum unisona instrumenta contremere sibi, sed in alia etiam quacumque ratione, & instrumenta etiam diversissimis generis. Tremores chordarum, aquæ, mercurii, diligenter observavit. Sonos magnos non celeriores esse contra *GASSENDUM* & *KIRCKERUM* docuit. Auris Dionysianæ miraculum fere ad nihilum reduxit. Non a numeris pendere gratam naturam tonorum jam eo tempore monuit.

(*a*) *JOSEPHUS GUICHARD DUVERNEY Traité de l'organe, de l'ouïe*, Paris. 1683. 12. Norimb. 1684. 4. Leid. 1731. 12. Germanice etiam, Berolini 1732. 8. & Anglice.* Prælu-dia hujus operis reperiuntur in *JOURN. des SAV.* n. 17. Icones inprimis pulcherrimas habet, manu *SEBASTIANI CLERICI* sculptas. Plurima invenit aut perfecit. Glandulas ceruminosas meatus auditorii, tympani chordam, musculum stapideum, fabricam cochleæ, canales quos a situ definivit, nervos molles, durosque, fabricam auris in fetu exposuit. De morbis egregiam tractationem addit.

JOSEPHI GUICHARD DUVERNEY citatum ibi opusculum recusum est Paris. 1718. 12.

(*b*) In nomine tubæ (quam tamen bene cognitam habebat) aberravit, processum longissimum prætervidit.

(*c*) Spes est aliqua prodituros aliquando latentes codices *DUVERNEYI*, quos edendos susceperunt *WINSLOWIUS*, *PETITUS* & *MORANDUS* (*Anc. Mém.* T. III. P. III. *Praf.*) Acerbum vero judicium in *DUVERNEYUM LAMY* (*préface au traité de l'ame sensitive*) nemo aut credit aut probat. Quare vero nihil prodierit de tam multis in infectis, & in reliqua anatome, viri nonagenarii laboribus, cernere est in vita, quam scripsit *FONTENELLIUS*. Insatiabili enim ardore ferebatur in novas inquisitiones, & ex ipsis laboribus, in novos labores se sinebat duci, omissis prioribus.

GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMER Librum *de auditu* singularem edidit, Leidæ 1684. 8. Multum refutationum ibi reperies, contra recentissimum inprimis *DUVERNEYUM*, cui neglectum musculum *CASSERII* exprobrat, ipse non valde anatomicus, qui

& mu-

& musculos auris externæ, & chordam tympani præfracte negat. Cæterum sonum, per radios propagari, & in meatu auditorio colligi in focum quemdam, inprimis sumpsit demonstrandum. In musculo interno vidit officulum.

M. MAPPUS de aurium cerumine, Argentor. 1684. 4. De fumo per aures eunte agit; additq; *D. COLLE* statuere foramen in membrana tympani, se vero fidem non facile adhibere.

S. COLLINS in T. II. fig. 14. processum longissimum mallei depingit.

A. LAMY explication de l'ame sensitive des organes des sens, des passions &c. & description exacte de l'oreille, seconde edition augmentée, Paris. 1687. 12. Ipse quidem *LAMY* utebatur unice experimentis & industria *MERYI*. Physiologica satis mira proposuit, aerem per aurem respiratum circulum obire a fenestra ovali nempe per vestibulum, anulos & cochleam, in tympanum per foramen rotundum redire, indeque exire per tubam.*

Quod *MERII* opusculum attinet, videtur id aliquamdiu ineditum mansisse, & esse *DUVERNEYANO* vetustius, cum *PERRALTUM* carpat, non nominet *DUVERNEYUM*, & privilegium datum sit 1677. Habet diligenter præparatam cochleam, osse petroso undique remoto, ut nuda supersit, qualem nos præparare solemus; scalarum foramen communicans; laminam semiosseam; tres intersectiones auditorii meatus; stapedis membranam; icones pulchras. Rudes errores retinuit. De molli nervo quidquam cochleam subire negavit, chordam tympani pro musculo incudis descripsit, noluit ullam esse in vestibulo anulisve membranam, aut periosteum officulorum. quod etiam *DUVERNEYUS* negavit.

GUILIELMUS COWPER in *Myologia* parva officulum in stapideo a *D. ADAIR* visum memorat, dat organi auditus iconem. In *app.* ad *BIDLOUM* fol. 8. de apertura in suprema parte meatus auditorii agit, per quam fumus ore receptus effletur per hiatum, qui eo loco in anulo reperiatur. In *Myotomia* majori nitidiores icones officulorum & musculorum exhibet.

J. M. HOFMANN de auditu, Altdorf. 1684. 4.

G. WELSCH de sono, Lips. 1690. 4.

L. F. MEISNER de auditu ipsiusque vitiis, Prag. 1690. 4. fig. *

J. ANDREAS SCHMIDT auris θεόδεικτος, Jen. 1694. Disp.

In *JOUR.* des *SAV.* 1694. n. 30. aliqua habentur de distantia, quam sonus percurrere potest.

JOH. MUNNIK increbescentem nunc hiatum tympani confirmat.

GEMINIANI MONTANARI in *Galleria di Minerva* T. I. exstat tractatus *de tuba stentorea*, cujus vim recte explicat per Echus plurimas cum sono primitivo confusas. *IDEM* liber recusus an. 1715. 8. recensetur in *GALLERIA* di *MIN.* T. VII. p. 286.

ISAACUS NEWTON causam soni & naturam tremoris elastici aperuit in *Princ. Phil. Natur.* L. II. Pr. 43. Celeritatem etiam soni per ipsas causas definivit.

In *Mémoires de l'Academie Royale des Sciences*.

In *Anciens Mémoires*.

Meatus auditorii in piscibus minimi, per quos nervus auditorius distribuitur *DUVERNEY* T. I. p. 280. *IDEM* apud du *HAMELIUM* de chorda aliqua habet.

PH. de la *HIRE de la trompette marine*. Requiri tremores particularum ad sonum. Apud du *HAMEL* celeritas soni a *CASSINO* ad 1094′ intra 1″ definitur.

De circulis a rasione vitri duplicatis, quando sonus octava adscendit *BLONDEL*.

Echus explicatio T. X.

In dissectionibus animalium testudinis organum describitur.

In novis monumentis.

Sonus non transit per vacuum *MARIOTTE* 1699.

SAUVEUR de sono fixo &c. 1700. 1701. 1702. 1707. 1711. 1713.

Effectus musices in iis, quos Tarantula pupugit 1702.

Surdus & mutus aqua de aure effluxa sponte sanatus.

DODART de tonis, voce, & cantu 1706.

Requiri ad sonum tremorem elementorum corporis sonori: & Echo duodecies repetens 1710.

Surdus oculis audiens 1737.

MAIRAN de sono. Particulas statuit in aere diverso gradu elasticas, hinc ad hunc illumve sonum recipiendum aptiores. Totum auditus mechanismum, etiam in aure persequitur. 1737.

Expe-

Possumus adjungere Italum illum ANOTNIUM MARIAM VALSALVAM; sed duodecim certe paginæ facile continerent ea omnia, quæ præter Duverneyana habet (*a*). Propter egregias tamen quasdam observationes potest comparere sibi illum tiro Medicus.

SCHEL-

Experimenta accuratiora ad definiendam velocitatem soni 1738. Eam autem majorem esse in regionibus calidioribus expertus est in itinere suo la *CONDAMINE*.

Sub aqua audiri *NOLLET*. 1743.

Lettre de Mr. de *HAUTEFEUILLE a Mr. BOURDELOT sur le moyen de perfectionner l' ouie avec deux Lettres de Mr. PERRAULT sur le même sujet*. Paris. 1702. 8. *

MART. NABOTH de organo auditus, Lips. 1703. Disp. *

(*a*) *ANT. MAR. VALSALVÆ de aure humana* Liber, Bonon. 1704. 4. Ultraject. 1707. 4. & cum vita & posthumis dissertationibus atque doctissimis *MORGAGNI Epistolis*, Venetiis 1740. 4. In illo quidem opere *VALSALVA* subtiliter in multis versatus est. Canalium semicircularium mensuras sumpsit, & inde nomina repetiit. Musculos externæ auris subtilius investigavit. Tubam accurate contemplatus est. Glandulas sebaceas constituit. Morbos aliquos descripsit. Nævos nodo fuse persequi. Processum mallei longissimum ignoravit, zonas sonoras non bene in theoriam intulit. Posthumus codex, cui Auctor notas aliquas adjecit, non pervenit ad *MORGAGNUM*, neque post ejus excessum inventus est.

J. B. MORGAGNUS in *Epistolis* XI. prioribus in *VALSALVAM* commentatur, & multa de itineribus nervi mollis, vestibulo, membrana tympani, ejus epidermide, tacta *KERKRINGIO*, musculi a *VIEUSSENIO* confusi, foramine fictitio tympani, tuba, nervulis minoribus ex hiatu aquæductus exeuntibus, *&c.* accurate definita & cum plurima eruditione adjecit.

NEHEMIAS GREEW in *Cosmologia sacra* utiles aliquas de auribus animalium teleologias dedit p. 24.

CAROLUS PLUMIER in *Journal ds Trevoux* 1703. anatomen organi auditus testudinis dedit, & crocodili.

ERNEST HENRIC WEDEL de cerumine, Jen. 1705. 4

In *Lettres de DESNOUES & de GUILIELMINI* p. 204. continetur notissima *BARTHOLOMÆI SIMONCELLI* delineatio nervi auditorii, quæ nihil serii habet, præter nervulum ex hiatu aquæductus exeuntem. Confer *HEISTERI appendicem Compendii anatomici* & E. *CAMERARII Epistolam Taurinensem*.

DEMEHERENC de la *CONSEILLERE de auditu*, Ultrajecti 1710. 4.

G. DERHAM in *Physicotheologia* multa ex anatome animalium habet. Vidit in talpa a motis ossiculis nervum auditorium pulsatum fuisse. Avium organum auditus descripsit, De celeritate soni experimenta fecit, n. 313.

J. JAC. RAVIUS nihil quidem scripsit, sed auditoribus processum *FOLIANUM*, dudum obsoletum, demonstravit, & in anatomen reduxit.

NICOLAUS HARTSOEKER in *Physicis* animam numerare undas aëris ante nuperos scriptores suspicatus est.

A. Q. RIVINUS de auditus vitiis, Lips. 1717. 4. Cum dudum aliqua de foramine tympani fuisset memoria, apud scriptores varios, & *HILDANUS*, *SCHNEIDERUS de osse temporum*, *LINDANUS*, *MAPPUS PLUMERIUS Journal de Trev.* 1703. augm. aliique de eo verba fecissent, & experimenta ipsa consentirent *VALSALVÆ*, *GLASERI*, *MANGETI in theatro*, tandem disertius id foramen adseruit *RIVINUS*, posuitque ad latus posterius fere summi manubrii, & iconem dedit, dixitque sphinctere clausum esse, & inventum a se ipso an. 1689. Favit invento *LEPROTUS* in *Bonon. Comment.* I. & *H. A. NICOLAI*, & *B. TEICHMEYERUS*, & *CHESELDENIUS*, & *J. J. RAV.* Nos cum *MORGAGNO* in *Epistola* V. *J. WILHELMO PAULI* (*præf.* ad *J.* van *HORNE*), *CL. FRIDERICO WALTHER*, *CASSEBOHMIO* aliisque nunquam reperimus.

J. ANDREAS SCHMID de periosteo ossiculorum auditus ejusque vasculis, Leid. 1719. 4. ea vasa

vasa pinxit negata *DUVERNEYO*, & processum longissimum, de ejus vero iconis ruditate ipse in *Orat. de Germanorum meritis in anatomia* conquestus est.

RAYM. VIEUSSENS jam in *Phil. Trans.* n. 258. dederat operis sui prodromum, & *VALSALVAM* sibi nonnulla præripuisse questus erat. Deinde an. 1714. Tolosæ edidit *Traité sur la structure de l'oreille*, 4. Vitiosas dedit aut pallidas certe icones, quas vix adgnoscas, confudit duos musculos mallei in unum monogastricum, descriptiones dedit difficiles. Scyphum tamen nervi auditorii satis vere descripsit.

J. MATTHIAS HAASE de tubis stentoriis, Lips. 1719. 4. In conjunctione ellipseos & parabolæ perfectionem hujus tubæ quæsivit.

J. MATTHIÆ HAASE citati libelli duæ editiones sunt, brevior una cum titulo *de tubis stentoreis earumque forma & structura fundamenta, praxes, exhibens*, 18. Mart. 1719. 4. Altera vero *Diss. physico mathematica de tubis stentoreis in qua de constructione & figura earum exponitur* &c. ibid. eodem anno prodiit, quæ plenior est. Ostenditur contra F. de *LANA*, sonum non progredi undarum modo, & contra eumdem adseritur, radios sonoros in altero foco ellipseos colligi. Inde examinat hactenus propositas tubarum fabricas *MORLANDI, CASSEGRAIN, MULLERI* & *CONYERI*. Ipse proponit tubam compositam ex ellipsi & parabola. Uni foco ellipseos os adaptat, ut vox in altero colligatur. Is idem secundus focus est focus parabolæ, ut ex eo parietes ejus illapsi radii paralleli exeant. Non tamen expertus est.

ARENT CANT processum longissimum mallei depinxit.

J. SALZMANN de aure humana, Argentor. 1719. Disp.

J. DOMINICUS SANTORINUS in observationibus musculos minores externæ auris, processus helicis aliaque minute persecutus est.

J. A. KULMUS de auditu, Gedan. 1724. 4. Idem pro hiatu *RIVINI* etiam testimonium dixit.

A. F. WALTHER de membrana tympani, Lips. 1725. 4. & in Vol. *Disp.* IV. Foramina tympani *VALSALVIANA* pro arteriis facta esse ostendit, de membrana tympani ejusque imaginario foramine egit, *&c.* In *anatome musculorum teneriorum* musculos auris externæ repetiit.

De sonis in chorda tacta *Journal. de Trevoux* 1722.

GODOFREDI du *BOIS de sono & auditu*, Leid. 1725. 4. docta Disputatio.

In *Actis Petropolitanis* T. VII. CL. *WEITBRECHT* de musculis minoribus auris egit.

L. HEISTERUS bonam mallei iconem dedit, processum longissimum expressit, nonnunquam tendineum esse recte monuit.

W. CHESELDEN exempla hominum attulit, qualia *SCHNEIDERUS* & *WILLISIUS* habent, quibus auditus non perierat destructa membrana tympani, aliqua phænomena explicat ex aliorum nervorum cum duro consensu.

H. F. TEICHMEYER in *anthropologia* & *vindiciis quorumdam inventorum anatomicorum*, Jen. 1727. 4. Coll. nostræ Vol. IV. hiatum *RIVINI* defendit, & valvulam habere testatur, ossicula nova unum inter malleum & incudem, alterum in musculo stapedis, denique ultimum in ramo incudis breviori descripsit.

In *Commercio litterario Norico* 1731. & *in E. N. C. Vol.* I. VI. CL. *TREWIUS* de epidermide & laminis tympani egit. An. 1743. vero exempla habet surdorum, qui ope dentium audierunt.

LEONH. FERDINAND. MEISNER de auditu ejusque vitiis, Prag. 1726. 4. * An non eadem Diss. cum ea quam an. 1690. recensui?

B. S. ALBINUS musculos auris de integro recensuit, noviter ordinavit, nomina imposuit, depictos dedit. In *osteologia* etiam nitidissimas ossiculorum & organorum auditus icones exhibuit.

In *Academia Burdigalensi*, inque Tomo I. *HAUTEFEUILLE* Dissertationem dedit de Echo eamque defendit fieri radiis non parallelis sed convergendo reflexis.

HAGEN de mensura soni articulati, Hall. 1731. 4.

J. B. WINSLOW de more in tympano, promontorio, cellulis mastoideis, totoque eo organo diligentissime versatus est.

F. RUYSCHIUS in *Epistola* VIII. periosteum & vasa ossiculorum auditus, & laminas membranæ tympani invenit & constituit.

J. FRIDERICUS CASSEBOHM de aure interna dederat inauguralem Disputationem Francof.

ad Viadr. 1730. 4. *EJUS Tractatus* I. II. & III. *de aure interna*, Halæ 1730. *Quartus* an. 1734. *Quintus & sextus* prodierunt 1735. 4. Laboriosissimo opere inprimis organum auditus ex fetu descripsit, & cum adulto comparavit, mutationes successivas consideravit. Vasorum organi auditus origines, cochleæ spiram, hamulum, & alia diligentissime persecutus est. Zonas *VALSALVÆ* & foramen membranæ tympani refutavit.

J. JAC. SACHS & *SCHERTZ de sono*, Argent. 1731.

G. M. BOE de hypothesi soni PERRALTIANA, Lips. 1734. 4.

In *Journal de TREVOUX* 1734. proponitur machina, ex speculis ligneis deauratis in parabolam fictis, in qua soni in uno foco pronunciati fortissime conservantur & in alterum focum transferuntur.

FR. NICHOLLS de chorda tympani paradoxam opinionem protulit, in *compendio anat.* nempe musculosam naturam habere.

SENNACUS in novis ad *HEISTERUM* commentariis receptam theoriam oppugnat, qua lamina spiralis pro organo auditus habetur, eamque gloriam tribuit mediæ canalium semicircularium parti.

FRID. WILH. KUHN pars I. *scrutinii sensus auditus*, Regiomont. 1736. 4. *PL.* *

CHRISTIANUS WOLF in III. tomo *der nützlichen Versuche* de sono fuse egit, deque tubis stentoreis, soni in vacuo spatio suffocatione, campanæ percussæ dilatatione & resilitione, *&c.*

R. HELSHAM in Libro sæpe citato naturam soni breviter & faciliter exposuit, & causas gravium acutorumque sonorum, celeritates, multiplicationem ab illisu in corpora elastica, tubam stentoream proposuit a logarithmica circa axin suum revoluta factam.

J. GORTERUS in *Chirurgia* membranam adscititiam membranæ tympani & muci vim ad suffocandos sonos considerat.

AL. MONROO in III. *Edimburgensium* ejus etiam membranæ fabricam describit.

R. COTES in *lectionibus* quas Gallice legi *sur l'équilibre des liqueurs & sur la nature & les propriétes de l'air*, de sono aliqua habet, quæ legi merentur.

G. J. 's GRAVESANDE & *P. van MUSSCHENBROEK* capita de sono & auditu merito leguntur, tum *CL. NOLLET* in *tertia parte Physices experim.* ubi sonum per aquam propagari demonstravit, & fumum tabaci per aurem exire falsum esse ostendit, sonometrum proposuit.

CL. NICOLAUS LE CAT in *Traité des sens* icones hujus organi non optimas dedit, & physiologiam soni. Auditus organum etiam in cochlea ponit.

LEONH. EULLER tentamen novum theoriæ Musicæ, Petropol. 1739. Pleraque physica & mathematica sunt. Suavitatis causam in parvitate numerorum posuit, quibus tremorum proportiones exprimantur, deinde in ordine, quando causas ordinis facile prævidemus. Vibrationum numeros pro tota longitudine instrumenti determinavit, & ad sonos in musica receptos adaptavit, *&c.* In Dissertatione *de sono*, Basil. 1728. 4. celeritatem soni a priori definivit, & propius, quam *NEWTONUS*, ad veritatem accessit. In *opusculis*, Berolin. 1746. 4. contra *MAIRANI* particulas aeris diverso gradu elasticas objicit, non posse eas diversitates diu superesse, & sponte debere æqualitatem renasci.

CL. CRAMER in *Journ. des Sav.* 1741. contra laminæ spiralis dignitatem in auditu objicit.

THEOD. PYL de auditu in genere Gryphisvvald. 1742. Disp. Ex *ALBINI* experimento cellulositatem membranæ tympani descripsit.

In *A. STOKHOLMIENSIBUS* 1741. *Trimest.* I. habetur Dissertatio de distantiarum ex soni mora æstimatione.

P. C. FABRICIUS anastomoses nervi duri varias, periosteum internum ossiculorum auditus descripsit.

WILH. DAN. LILLIE de auditu, Leid. 1743. Disp.

CL. LIEUTAUD organum auditus singulari diligentia descripsit: quatuor laminas membranæ tympani: ligamenta quæ pro musculis habita sunt (nam solum admittit internum) & alia nova proposuit; cartilagines tubæ accuratius enumeravit. Tympanum etiam fenestræ ovali non bene tribuit.

J. T. KLEIN in *mantissa anatomica de sono & auditu piscium*, Lipsiæ 1746. 4. eum audi-

SCHELHAMMERUS potest addi, sed qui DUVERNEYUM & EUSTACHIUM habent, facile reliquis carere possunt (a).

auditum defendit. Idem in *ichthyologicis* fuse officula auditus ex variis piscibus depingit.

GIAN. LUDOV. BIANCONI due lettere al Marchese Maffei, Venet. 1746. 4. Altera de sono agit.

J. G. BRENDEL in duobus progr. *de auditu in apice cochleæ*, Gotting. 1747. 4. & in *Diss. nostris* T. IV. Infundibulum inprimis sursum latescens descripsit in apice nuclei cochleæ, in quo uterque canalis convenit, & pro organo auditus proposuit.

CL. J. GOTTLOB KRUGERUS in *physiologia* sua, tum *C. G. KRAZENSTEIN bewveiss dass die seele den Körper baue* & *E. A. NICOLAI von der schönheit*: & in Libro *von der Music EULERUM* secuti sunt, ut doceant animam numerare tremores aeris elastici, sibique placere in iis, quorum harmoniæ numeris minoribus exprimuntur.

CL. J. F. MEKELIUS in Disp. *de nervo Quinti Paris* chordam tympani ex duro nervo oriri, & a secundo ramo Quinti luculentum ramum accipere, primus ostendit.

In *CAROLI TAGLINI lettere scientifiche* duæ huc pertinent, una de cantu fringillæ marinæ, altera de diversis sonis, quos una chorda edit.

J. T. KLEIN hoc loco citatus, audire pisces etiam in *PHIL. Trans.* & *Actis Gedanensibus* confirmat.

GIAN. LUD. BIANCONI in citata epistola, quæ de sono agit, observationes profert, quibus per experimenta cognovit, hyeme sonum lentius, quam æstate, progressum esse in ratione 76. 78.

In III. Tom. *description du cabinet du Roi CL. BUFFONUS* ostendit quemlibet sonum ex multis minoribus sonis constare. Tonos differre credit, non ex numero ictuum, sed ex eorum robore, ut debiliores ictus altiores tonos producant. Officula auditus pene inutilia facit.

CL. DIDEROT in *mémoires sur divers sujets de mathématique* gratiam sonorum ponit in uniformitate, in numero vibrationum intra quodlibet æquale tempusculum natarum.

RAMEAU magni musici, *demonstration du principe de l'harmonie*, Paris. 1750. 8.

De Olfactu.

(a) *Olfactus* sensum hic omisit Auctor codicis nostri. Eum ergo supplere visum est, etsi omnino pauci scriptores suum laborem ad has unice partes converterunt. Osteologi equidem omnes, dum ossa maxillæ superioris describunt, has etiam partes non potuerunt non hactenus recensere. Sed eos tamen inprimis citare visum est, qui peculiari cura & industria usi sunt.

CLAUDIUS GALENUS in Libro *de instrumento olfactus* & alibi, theoriam eam docet, ut aer per nares in cerebrum veniat, inque ventriculis anterioribus organum olfactus sit, mucus vero a cerebro per foramina cribrosa in nares descendat.

Eadem *ORIBASIUS* repetit & reliqui medici: membranam *IDEM* continuam os naresque obducere & fauces, recte scribit.

J. BERENGARIUS CARPUS (*in Comm. in Mund.* p. CCCCX.) sinus frontales primus, ni fallor describit: nihil a cerebro in nares venire per os cribrosum dudum vidit. Eosdem sinus frontales *C. STEPHANUS* habet p. 250. & alii.

G. a ZERBIS olfactorium nervum primus in numerum recepit.

J. SYLVIUS in *calumniarum depulsionibus* sinus sphenoideos satis recte proponit.

A. VESALIUS & frontales, & sphenoideas cavitates dixit (*Exam. Obs. Fallop.* p. 32.) catarrhos per os cribrosum transire negavit. Neque sinus maxillares ignoravit.

G. FALLOPIUS primus os cribrosum seorsim de integro descripsit, habitum sinuum in fetubus observavit.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS in Tabula ultima f. 6. 7. ossa narium, & inter ea os palati simpliciter sed vere expressit, in Tabula XLI. vero musculos.

Cellulæ ethmoideæ, nisi fallor, inventum sunt *PH. INGRASSIÆ*.

CONST. VAROLIUS apertam aliquam viam a ventriculis anterioribus ad nervum olfactorium negavit.

JULIUS CASSERIUS in *pentæsthesejo* in Tractatu de naribus multa bona habet, musculos narium noviter pictos, ossa spongiosa omnino tria c. 16. T. 6. f. 7. ethmoideas cellulas T. V. f. 2. *&c.* & varia alia, etiam ex animalibus, ut omnino hic inter primos legi mereatur.

JOH. RIOLANUS in *Tr. isagogico* & alibi, sinus pituitarios abunde describit.

J. B. HELMONTIUS catarrhos a cerebro per os cribrosum venire pariter negavit.

VOP. F. PLEMPIUS van de spieren motum narium in respiratione adseruit.

DAN. MYLLER theoria trium sensuum exteriorum, olfactus, gustus, & tactus, Lips. 1639. 4. *B. RIV.* *

PETR. SERVIUS de odoribus, Rom. 1641. 8. * *PL.*

NATHANAEL HIGMOR sinuum varietates dedit, maxillarem, uti notum est; addita Chirurgica observatione ita sibi proprium fecit, ut etiam nunc nomine ejus appelletur.

CONRAD VICTOR SCHNEIDER de osse cribriformi, VVittemb. 1655. 12. Princeps scopus est ostendere, neque catarrhos a cerebro per os cribrosum descendere, neque aerem ea via in cerebrum venire. Ea occasione etiam ossa spongiosa naresque variorum animalium describit. De nervis per os cribrosum descendentibus dubius fuit, os ipsum diligenter consideravit. *IDEM* in Libro *de Catarrhis* inprimis III. membranam pituitariam fuse, maxime ex animalibus, descripsit, in ea mucum catarrhorum generari nihilque a cerebro accedere ita docte ostendit, ut plerosque sequaces habuerit, *LOWERUM* inprimis, qui etiam experimenta eo spectantia fecit, quæ edita sunt cum Libro *de corde*. Cæterum eruditissimus *SCHNEIDERUS*, etiam nimis, si id fieri potest, doctus fuit, nimis multas scriptorum oblivionem potius meritorum opiniones collegit, ita opus nimis amplum fecit, & difficilius lectu, cum rarius Auctor, frequentissime loquantur alii. Ita *PRÆCEPTOR* in prælectionibus scripsit.

T. WILLIS de cerebro sinus frontales depinxit, de nervo olfactorio egit.

J. B. SEBIZ de instrumentis olfactus, Argentor. 1662. 4. *B. RIV.* *

NICOLAUS STENONIS F. in *specimine myologiæ* spiralia ossa spongiosa animalium: in Libro *de vasis narium* glandulas ejus partis, & sinus mucosos animalium descripsit. Eo ductus sibi etiam adscripsit *G. NEEDHAM*.

In *Phil. Transactionibus*.

N. 139. *DUVERNEY* de naribus egit. Glandulas exiguas in naribus descripsit, & nares & laminata ossa animalium sagacium.

N. 326. Proboscis Elephanti *BLAIR*.

N. 327. Laminæ ossis cribrosi Elephanti *BLAIR*.

ANTONIUS MOLINETTI in Dissertatione *anatomic. physiol. de sensibus*, Patav. 1669. 4. etiam eum sensum attigit.

P. COLLINS fuse & diligenter organa olfactus descripsit, valde artificiosa, & in piscibus, quæ laminis parallelis plena sunt: & in avibus. Glandulas etiam narium muciferas habet.

In *R. BOILE* Tractatu *de mira efficacia effluviorum*, & altero *de origine qualitatum particularium* multa habentur experimenta, quæ ad odorum naturam faciunt.

C. BARTHOLINUS in *Actis Hafnienfibus* T. V. *Observ.* 16. & in scripto *de olfactus organo*, Hafniæ 1679. 4. & in *specimine historiæ anatomicæ*, Hafn. 1701. 4. animalium spiralia & elegantes fabrefacta ossa cribrosa depinxit.

CL. PERRAULT in *Essais de physique* T. III. varia observavit: Bruta animalia sensum olfactus a nostro diversum habere supponit, intra nares esse organum sensus olfactus demonstrat *de l'odorat*, &c.

J. BOHNIUS etiam organa olfactus ex brutis describit (in *circulo* p. 279. &c.)

J. M. HOFMANN de olfactus organo, Altdorf. 1680. 4. *IDEM* in sua *C. H. idea* processus mamillares cavos facit.

RAIMUNDUS VIEUSSENS cellulas ethmoideas; nervos olfactus per os cribrosum euntes; viam eo patentem pro injecto liquore tincto; membranam pituitariam ejusque poros descripsit in *Neurographia*.

J. MERY in *progrès de la Médecine* nervos olfactorios ab officio removit, idque tribuit nervis Quinti paris, quod neque in nares deduci illi olfactorii queant, neque olfactus abfuerit, cum callosi essent.

VERHEYENIUS etiam cellulas ethmoideas descripsit, & narium cartilagines.

J. G. BERGER de odoratu, VVittemb. 1698. Disp.

ACADEMICI PARISINI in suis animalium descriptionibus multa ad ossa spongiosa animalium addiderunt; glandulas narium dixerunt, refutaverunt conjunctionem nervi olfactorii cum ventriculis anterioribus.

In recentiori Academia huc pertinent.

MO-

MORAND de offibus fpongiofis animalium 1724.

HUNAULD de lamina defcendente ab offe fpongiofo fuperiori ad inferius 1730.

J. E. BERTIN 1744. nova officula defcripfit, quæ finuum fphenoideorum partem conftituant.

J. H. SBARAGLI in *oculor. & mentis vigiliis* aliqua ad nares adfperfit ; negavit papillas.

J. PALFYN elegantes in ofteologia figuras dedit ad finus narium, ethmoideos, fphenoideos.

J. B. MORGAGNUS in *Adverfario* VI. narium fabricam recognovit, tertium os fpongiofum prioribus addidit, poros membranæ pituitariæ, finus, nervos olfactorios, in nafo mufculos defcripfit (in explic. *EUST.*)

BENJ. EWALDT de olfactu, Regiom. 1708.

In *JACOBI DRAKE* iconibus a *COWPERO* communicatis, & in T. XVII. dedit icones narium, cellularumque ethmoidearum & poros narium.

J. A. SLEVOGT de proceffibus mammillaribus cerebri, Jen. 1715. 4. & in *Coll.* noftra T. II. revocavit antiquam fententiam, cavos effe eos proceffus. *EJUSD.* de *olfactus praftantia* progr. Jenæ 1715. 4.

J. F. FLATO de narium fabrica, ufu & morbis, Leid. 1721. 4.

SEBAST. REININGER de cavitatibus offium cranii, Altorf. 1722. 4. jam laudatus eft, *SCHULZII* procul dubio labor, ipfo vindicante in biogr. Altdorf.

J. DOMINICUS SANTORINUS in *obfervationibus* multa fubtiliter rimatus eft, nova offa turbinata propofuit, offa fpongiofa inferiora ad os palati, vomerem ad cribrofum revocavit cartilaginem nafi mediam cum lateralibus conjunxit. Mufculos narium externarum perfubtiliter auxit.

W. STUKELEY cellulas narium elephanti depinxit (*app.* I. *de Liene*).

In *Mifcellaneis Berolinenfibus AUGUSTINUS BUDÆUS* in *Cont.* II. bonas ad finus ethmoideos aliofque obfervationes propofuit.

In *Cont.* IV. *VATERUS* a facco nafali in finum maxillarem viam effe invenit. *IDEM* in Differtatione *de polypo nafi* defcripfit glandulas finus maxillaris.

H. BOERHAAVE in Tractatu *de fabrica glandularum* in mucofos fontes narium inquifivit, tum *KAAUVIUS* (*perfpir.* p. 239.), *CL. WALTHERUS*, *ALBINUS*, *LIEUTAUD*, *WEITBRECHT Act.* Petrop. T. IX.

FRIDERICUS RUYSCH fparfim de naribus egit. In *Ep.* VIII. T. 9. & alibi vafa fepti narium pinxit: in ea epiftola auxit numerum cartilaginum nafi. In *Thef.* IV. n. 3. V. n. 30. ramos nervi olfactorii, a multis negatos, profecutus eft. In *Thef.* VII. vafa arteriofa mucofa narium defcripfit, & in *Thef.* II. & III. *T.* 4. f. 5. ductum majorem fepti narium, porofque in *Ep.* VIII. delineavit.

J. OSTERLING de olfactu, Leid. 1731. Difp.

ALEXANDER MONROUS in Libro de Offibus cellulas pituitarias diligenter defcripfit.

H. van de *POLL de partibus quæ olfactui inferviunt*, Leid. 1735. 4.

In *Syllabo Ruffico*, fæpe laudato, fectio cranii & finus fphenoidei atque ethmoidei ad naturam exprimuntur, & offis cribrofi novæ figuræ.

CL. GUNZIUS de humoribus p. 180. poros narium defcripfit membranamque.

CL. NIC. LE CAT narium glandulas nimis, ni fallor, confpicuas pinxit, villos papillares membranæ pituitariæ tribuit. Eas glandulas negavit *CL. SENAC*.

CL. NICHOLLS finus fphenoideos ethmoideo offi tribuit.

LEONH. SPEISEGGER de olfactu, Leid. 1743. Difp. Papillas narium ex obfervationibus *ALBINI* defcribit.

W. CHESELDENIUS negavit nervos olfactorios ad nares defcendere. In magno opere etiam narium fectionem pinxit.

D. BOUILLET in tomo altero *Elémens de pratique*, Beziers 1746. 4. catarrhos per offis cribrofi foramina omnino defluere, eam viam apertam effe, aeremque per nares ad cerebrum venire nonnullis experimentis conatus eft confirmare.

FRID. BOERNER de mirabili narium ftructura, Brunfvvici, 1747. 4. *

Nos iconem narium finuumque pituitariorum, ni fallor, non malam dedimus, vafa etiam defcripfimus narium, uti nervos *J. F. MEEKELIUS* l. fæpe citato.

In *CAR. TAGLINI litteris fcientificis*, Florent. 1747. 4. exftat epiftola, in qua quæritur quare odores Veteribus grati nobis ingrati facti fint.

CA-

CAPUT III.

De Lingua.

DUo Auctores notissimi sunt; nimirum LAURENTIUS BELLINI *de gustus organo* (a), Lugduni Batavorum 1711. editus, qui tamen nihil habet, si conferatur cum MALPIGHIO *de Lingua* (b), ubi ea pars adcurate descripta habetur.

Quæ FRACASSATUS addidit, multum molis sed parum nervorum habent (c). Nunc

(a) Ad fabricam linguæ veteres vix quidquam contulerunt, qui ejus carnem pro simplici & uniformi habuerunt, & eum sensum per varia loca dispersum esse docuerunt, qualis adhuc proximo tempore sententia fuit *NEHEMLÆ GREW* in *analys. plant.* qui valde curiose in experimento versatus est, & *THOMÆ WHARTONI*, qui linguam etiam pro musculo adgnovit.

ARETÆUS de acut. pass. c. 7. linguam musculum esse & nervos sapienter scripsit. *THEOPHRASTUS de caus.* L. VI. c. 12. cognationem saporis cum odore vidit, ibidemque c. 2. vidémus, jam *DEMOCRITUM* saporum diversitatem per figuras particularum explicasse.

LAU. GRYLLI de sapore dulci & amaro L. II. Prag. 1566. 4.

FALLOPIUS crustam villosam linguæ descripsit, & villosæ ventriculi similem fecit.

J. BRAVI de saporum & odorum differentiis, Venet. 1592. 8. *

J. BRAVI lib. cit. collectio est ex veteribus absque experimento.

Non alibi, quam in gustu, brevior fuit *CASSERIUS*.

NICOLAUS STENONIS de musc. & gland. fibras linguæ.

LAURENTIUS BELLINUS de gustus organo ad M. MALPIGHIUM, Bonon. 1665. 12. Leidæ 1711. &c. Papillas ex aliquot nerveis fibris coëuntibus, corpus reticulare, & epidermidis vaginas descripsit, obscuriori sermone, ut solebat. Sapores nusquam, nisi in lingua percipi, neque ibi nisi in papillis, per experimenta ostendit. Salium figuras descripsit.

JOHANNI van HORNE papillas linguæ primum expositas nescio an jure tribuit W. ten *RHYNE de bile veterum duplici* p. 78. 79.

(b) *MALPIGHIUS* in *Epistola de lingua* ad *J. A. BORELLIUM*, Bonon. 1665. 12. describit papillas linguæ triplices, nervos eo tendentes, corpus reticulatum, per quod papillæ transeunt, vaginas epidermidis in quas subeunt, fibras linguæ motrices variæ directionis, glandulas ad basin linguæ & in œsophagi principio, ex ruminantibus animalibus omnia. Papillas pro sede gustus habet. Ante *BELLINUM* scripsisse videtur in Sicilia, cum in *Epistola de tactus organo*, quæ recentior est ea de lingua, *BELLINI* opus *sub prelo esse* ajat p. 46. *edit. Neapol.* Ea vero, quam descripsit, fabrica, ut fere omnia *MALPIGHII*, avidissime ubique recepta & in libros translata, multis erroris occasio fuit, qui visam in animalibus fabricam ad hominem transtulerunt, a quo longe abest.

(c) *CAROLUS FRACASSATUS* in Ep. *de lingua* ad eundem *BORELLUM* cum priori edita, papillas etiam, quo nervi perveniunt describit: deinde se in varia diffundit, de salibus, saliumque figuris. Uterque amicus scripsit fere eodem tempore, non communicatis observationibus. Cum *MALPIGHII* operibus in editione Leidensi recusa est, tum in Bibliotheca *MANGETI*.

H. MEIBOMIUS apud *JUSTUM SCHRADER* in *obss. anat. Dec.* I. foramen cæcum linguæ invenit, & circumpositas papillas descripsit. O. 3.

J. BOHN. de gustu, Lips. 1676. 4.

J. MAUR. HOFMANN glossographia lingua statum naturalem & præternaturalem .... exponens, Altdorf. 1677. 4. *Ej. de gustu* 1689. 4. ib.

S. COLLINS foramen cæcum linguæ pinxit, tum papillas majores vicinas piscium, & animalium aliorum descripsit. Palatum gustare negavit.

F. REDUS Ep. *de salibus factitiis* huc legi meretur & conjungi cum *BELLINO*.

CL. PERRAULT pauca aliqua in *Essais* T. III. ex brutorum anatome de papillis retentricibus habet.

OL-

OL. BORRICH in T. II. *orationum* etiam *de natura dulcedinis* agit.

NEHEMIAS GREW in *analyſ. plant.* p. 280. ſapores fuſius & minutius, quam alii, diſtinxit.

A. LAMY vulgo receptam ex animalibus linguæ deſcriptionem ita correxit, ut unicam membranam craſſam, non reticulatam, unice pro papillis depreſſam deſcriberet (*Expoſition de l' ame ſenſitive*, p. 44.).

FREDERICUS RUYSCH linguæ papillas arcuatas, conicas & fungiformes, papillas buccales (*Theſ.* II. & X.) deſcripſit & pinxit, eaſque pro veris guſtus organis habuit.

DAVID ABERCROMBY in Opuſculis, Londini 1687. 12. editis, habet Tractatum *de modo cognoſcendi vires plantarum per ſapores*.

G. FRANK de guſtu, Altdorf. 1689. 4. Et in faucibus & in palato guſtum exerceri credit. De papillis linguæ ex ſue aliqua habet, & de papillis nerveis faucium & tonſillarum.

J. CHRISTIAN SCHAMBERG de guſtu, Lipſ. 1689. Diſp.

G. COWPER in *introductione* linguæ involucrum verius deſcripſit, molle, analogum epidermidi, tum ductus patulos exhalantes.

J. HIER. SBARAGLI in *apolog.* & in *vigil. ment. & ocul.* varia contra *MALPIGHIUM* objicit, & contra papillas, quæ deſint in piſcibus, in avibus paucæ ſint, & contra ſalium figuras. Contra *HORATIUS* de *FLORIANIS* confirmat papillarum ad guſtum neceſſitatem, & cum nervis nexum (p. 175.)

PARISINI Academici papillas duriores retentrices ex variis animalibus, linguæ elephantinæ fibras muſculoſas, genas Gazellæ (Dorcadis Afr.) papillas perforatas in Cameli lingua deſcripſerunt.

G. W. WEDEL theoria ſaporum medica, Jen. 1703. 4. Practica fere abſque obſervationibus phyſicis aut phyſiologicis. Medicamenta percurrit ex ordine ſaporum, & exponit, quid dulcia, quid amara boni faciant.

J. B. MORGAGNUS foramen cæcum, & papillas majores linguæ in *primis adverſariis* nitidiſſime depinxit. Iconem etiam ejus foraminis dedit *HEISTERUS* in *compendio*.

J. JAC. BAYER de freno linguæ, Altdorf. 1706. 4.

J. H. HEUCHER de organo guſtus, VVittemb. 1710. Diſp.

J. REINH. KUSTNER de lingua ſana & ægra, Altdorf. 1716. 4. Papillarum linguæ erectionem in guſtatione obſervavit.

ANTONIUS van *LEEUWENHOECK* plurima ad linguæ fabricam ex animalibus attulit. Huc ergo de lingua alba febrili. *Phil. Tranſ.* n. 312. 318. de lingua iterum n. 315. Ibi papillas porcinæ linguæ deſcribit.

ANTONIUS BIRRIUS in *ſpecimine* pro loco an. 1732. aliqua ad linguæ fabricam monuit.

CL. TREWIUS vaſa linguæ, & foramen cæcum, & alias partes dixit in epiſtola, quam ad me dedit anno 1734.

B. S. ALBINUS fibras vulgo receptas linguæ demonſtrari non poſſe monuit (*de deglutit.* p. 38.), fabricam veriorem linguæ, repudiato corpore reticulari perforato docuit, qualem vide deſcriptam apud *D. CORNELISSEN* van *EBO de fabrica & uſu linguæ*, Leid. 1742. & apud *J.* van *REVENHORST de fabrica & uſu linguæ*, Leid. 1739. 4. ubi epidermis & cutis linguæ, & papillarum varia genera, ſimplicium & compoſitarum, deſcribuntur.

A. F. WALTHER in Libro *de lingua* aliqua ad papillas & folliculos ſimplices adjecit.

G. W. MUYS in Libro *de muſculi fabrica* carnem linguæ deſcripſit, ſyſtema membranarum diverſum eſſe monuit, & credidit a numero muſculorum poſſe eximi.

A. KAAU obſervationes ad exhalantia vaſa buccarum & linguæ attulit (*de perſpir.* p. 113.)

CL. NIC. LE CAT docuit guſtum in œſophago & ipſo ventriculo etiam habitare, & famem eo pertinere, papillas in lingua reperiri fungiformes, lenticulatas, pyramidales, analogiam cum olfactu repetiit.

CL. LIEUTAUD papillas etiam linguæ, & pro ipſis perforatum corpus reticulare dixit.

CL. NOLLET, & *VERDIER* ſapores in palato percipi repetierunt, & iſte papillas ejus varias deſcripſit.

In *Phil. Tranſ.* n. 464. exemplum exſtat hominis, qui abſque lingua guſtabat & loquebatur. Simile exemplum exſtat in *Mémoires de l' Académie Royale des Sciences* 1718. & in E. N. C. *Dec.* I. ann. III.

In

In *posthumo opere* CASSEBOHMII fuse describitur lingua vitulina, deinde humana.

Nondum prodierunt tabulæ posthumæ SANTORINI, in quibus lingua humana depicta habebatur cum suis papillis. Laudatæ sunt ab EUSEBIO SQUARIO in *praef.* ad editionem operum LANCISII.

CAR. FRID. WALTHER *de gustu & saporibus*, Hall. 1743. 4.

ANDREAS CREUZBERGER Norimbergæ de gustu & reliquis saporibus analogis, cum septem coloribus, cogitata & similes de sonis hypotheses nuper edidit 4.

BALTH. J. de BUCHWALD *de lingua humana*, Hafn. 1749. 4.

THEOD. ERN. JOS. MOERS *de organo gustus*, Heidelberg. 1750. 4.

Ad sensum tactus necesse est scriptorum historiam adjicere. Veteres & hanc partem anatomes vix adtigerunt. HIPPOCRATES luculenter equidem excretionem ex vena calida notam habuit *Epidem.* L. VII. S. VI. περὶ τροφῆς Sect. IV. (& vide loca HIPPOCRATICA apud AB. KAAU *de perspiratione* p. 403. seq. Neque perspiratio ignorata fuit ARISTOTELI, qui cutem arteria, & vena, & nervo dixit constare, & ab hoc perspirationem esse *de spiritu* c. 5. neque GALENO, cujus adeo frequens mentio fuit perspirationis (*de usu pulf.* c. V. &c.), ut ejus loca a SANCTORIO passim exscripta fuisse, monuerit T. SECKER, sed neque CÆLIO ignorata fuit, qui ἄδηλον διαφόρησιν *occultam* reddidit *disjectionem* *Acutor.* L. II. c. 32. neque NEMESIO c. 23. 24. neque aliis veterum.

THEOPHRASTUS Chamæleontis prænomena descripsit, &, quod mirum, eamdem fere, quam VALISNERIUS rationem proposuit, spiritum nempe eas mutationes facere, nam pulmonem amplissimum esse, & per totum corpus extendi, ut appareat inflando (*de animalibus quæ colorem mutant*).

Ad inhalationem cutis experimentum proposuit CASSIUS Jatrosophista, n. 5.

N. MASSA tribuit sibi inventum panniculum carnosum *Isagog. anat.* c. 3. Verum ante ipsum C. STEPHANI tempore & notus fuit, & ab eo Auctore refutatus L. III. 14.

Bulbos pilorum SALOMON ALBERTI dixit *quæst. medic.* p. 42. EJUSDEM *de sudore cruento*, &c. Disp. 1582. 4.

EMANUELIS NONNII Liber *de tactu & tactus organo*, Ulyssipone 1595. 8. (MERCL.) *

JUL. CASSERIUS in *pentæsthefeio* potius musculos manus depictos dedit, quam verum tactus organum.

J. JESSENIUS de JESSEN *de cute & cutaneis affectibus*, VVittemb. 1601. Disp. *

MARCI ANTONII ULMI *Physiologia barbæ humanæ*, Bonon. 1603. fol. Fusissima & inutilissima eruditio.

CHRIST. BECKMAN *de barbigenia hominis mere maris*, Jen. 1608. 4. *

BARICELLI *de hydronosa natura*, sive *sudore humani corporis*, Neap. 1614. 4. *

SANCTORII SANCTORII *medicina statica*, Venet. 1614. 12. (1612. CAT. ENDTER.) & infinitis aliis locis. LISTERI editio Londinensis 1716. 14. nitida est. Aliam BAGLIVUS Italice eddidit, & addidit canones de *medicina solidorum*, Romæ 1704. 12., aliam adjectis notis & similis argumenti Libellis DODARTII & KEILII auctam P. NOGUEZ, Paris. 1725. 12. Germanice translatus est a D. JOH. TIMMIO, Bremæ 1736. 8. Cum LISTERI & BAGLIVI comm. prodiit, Patavii 1713. 12. Opus ipsum aphoristicum est, conclusionibus ab eventuum similitudine in universales definitiones contractis, absque ullo catalogo experimentorum, aut modi indicatione, quo hæc experimenta, sæpe valde difficilia, facta sint. Non dixerim, CUSANUM Cardinalem exscriptum esse a SANCTORIO (ut ejus viri inimici ipsi exprobraverunt. Vide in I. Fen. *fin. Avicenn.* p.) 81. aut HIERONYMUM THEBALDUM, quæ OBICII fuit calumnia. Id autem negari nequit, multa videri ad veterum, & GALENI, placita ficta esse, multa etiam aut omnino non admitti posse, aut ad aliquam idiosyncrasiam pertinere, ut magna illa perspirationis ad urinam ratio est, & nocturnæ perspirationis copia.

SANCTORII SANCTORII liber recusus est Venet. 1634. 12. Gallicam hujus libri editionem dedit etiam le BRETON, Paris. 1722. 8. Exstat etiam editio cum *staticomastige* OBICII & SANCTORII *responsione*, Leid. 1642. 8. 1713. 8. Italice SANCTORIUS versus est a FRANCISCO RENIER CHIARI, Venet. 1743. Anglice excusus est cum animadversionibus, Lond. 1723. 8. Cum BAGLIVI & LISTERI comm. prodiit primum Patavii 1710. deinde anno, quo diximus.

HIP-

HIPPOLYTI OBICII staticomastix : cujus editionem Lipsiensem pro prima citari video a *LINDENIO* 1614. 12. * aliam cum *SANCTORII* statica junctim, Lipsiæ 1670. 12. & alias prodiisse novi. Objectiones varias absque experimentis protulit. Paucis paginis respondit in editionibus posterioribus opusculi *SANCTORIUS*.

HIPPOL. OBICII liber cum *SANCTORII statica* primum Leid. 1642. 8. prodiit, deinde Lipsiæ.

HIERONYMI SENIS (nempe *FABRICII* ab *AQUAPENDENTE*) *de integumentis corporis*, Patav. 1618. 4. Regiomonti 1672. (nam nullus fuit unquam *HIERONYMUS SENIS*, cui tribuit hunc Librum *LINDENIUS*.) Musculum cutaneum erinacei, corneæ oculi epidermidem, duas laminas epidermidis vidit.

JOH. TARDINI de pilis disquis. Turoni 1619. 8. In quæstionibus subtilibus absque proprio experimento occupatur.

JAC. HEYST diascepsis de pilis eorumque natura, Amstel. 1646. 12. *

DAN. MYLLER theoria trium sensuum exteriorum olfactus, gustus & tactus specialis, Lips. 1639. 4. (*B. RIV.*)

JOH. FABER ad *HERNANDEZ* habet etiam Chamæleontis phænomena p. 723.

N. vero de *PEIRESC* suas de chamæleonte observationes in vita sua proposuit: tum in *Jatrologismis D. PANAROLUS*, & in *museo NEHEMIAS GREW* p. 70. qui causam ad tuberculorum mutationem retulit, & in itinere suo *SPONIUS*. T. I. & *GEORGIUS WHEELER* III. p. 260. & le *BRUYN* in itinere priori p. 162. ed. Belg. & *BANIERES* in Tractatu in physicis citato *de luce & coloribus*, qui cutem sudantis animalculi pro speculo habet.

J. RIOLANUS in *novis opusculis* etiam *de unguibus & pilis* Tractatum habet, Parisiis 1652. 12.

N. STENONIS panniculum carnosum ex numero integumentorum corporis humani rejecit (*myolog. specim.*) Idem ibidem glandulas cutaneas piscium descripsit. Cuti insertos tendines ejusque involucri inde partem enatam observavit. In Libro *de solido intra solidum* testarum, quod tegumenti genus est, formationem descripsit. In A. H. II. 224. vim torpedinis in musculis poni, qui se contraherent, pridem vidit.

R. HOOK in *micrographia* cutem ex filis fieri pro certa re scripsit, pilorum subtiliorem dedit anatomen, tum *POWERUS* in obs. 50.

ROBERTUS BOYLE in *tentamine porologico* de pilis aliquas observationes habet, internam perspirationem viscerum splenis, jecoris, renum, &c. perspicax prævidit. Experimenta inhalationis & in eo Libro & in altero protulit *de mira subtilitate effluviorum*.

J. van *HORNE* de glandulis cutaneis dixit inter primos in *Epist. BARTHOLINI* 97. *Cent.* III. tum de sebaceis *CAROLUS DRELINCOURT* apud *PECHLINUM de purgantibus* p. 472.

JAC. BURLINUS de feminis ex suppressione mensium barbatis, Altdorf. 1664. Disp.

MARCELLUS MALPIGHIUS epistolam *de externo tactus organo* scripsit an. 1664. & edidit Neapoli 1665. 12. In ea inventas in lingua papillas atque reticulare corpus etiam in reliquo corpore persecutus est, & in Galli Indici pede, ungulis suillis, alibique invenit. Sedem nigredinis in eo ipso corpore posuit, quod *reticulare* vocavit. Glandulas sudoriferas descripsit. *IDEM* in *posthumis* de pilorum & unguium fabrica fuse egit, tum de glandulis sebaceis faciei humanæ, mucosis piscium. Papillas cutaneas labiorum, & glandis penis in Glire vidit.

In *Philosophicis Transactionibus*.

Inhalationis per cutem experimentum in Jamaica, n. 27.

GODDARD experimenta in Chamæleonte, n. 137.

A. van *LEEUWENHOEK* de fabrica pilorum, in *Lectures & collect. HOOKII* 1678. editis. *EJUSDEM* de iisdem pilis, n. 140. De pilis per urinam redditis, n. 323. De pilis Acari, n. 333. *IDEM* de sudoris particulis, n. 106. *IDEM* de squamis cuticulæ, puero squamoso, squamis in ore n. 159. 160. *IDEM* de cute Elephanti n. 335. Balænæ, n. 334. palati bubuli, n. 320. de callo manuum pedumque, n. 373. In epistolis etiam physiologicis de unguibus egit p. 416. & de pinguedine exhalante per cutim, de pilis, &c. Ejus squamas epidermidis negavit se reperire posse *HARTSOEKER* in *Extrait critique* p. 6.

M. MALPIGHII descriptio cornu quod ex latere Bovis prodierat, n. 160.

G. ENT. de Testudinis pondere hyberno & verno, & adeo de ejus perspiratione, n. 194.

N. GREW. rugæ cuticulæ spirales & sudoris pori, n. 199.

Puer cornubus undique ex cute efflorefcens, n. 230.

Nigrita maculis albis, n. 235.

Puella miro candore, folem ægre ferens, n. 307. Hæc eft ea gens hominum, de qua *CL. de MAUPERTUIS* nuper fcripfit.

BLAIR & *ALLEN* de cute & pilis Elephanti, n. 326.

A. VATER de puero fquamofo n. 440. & *MACHIN*, n. 421.

CL. LINING n. 470. 475. & 487. pulcherrimas tabulas dedit experimentorum circa perfpirationem inftitutorum. Ex iis conftitit, æqualem effe urinæ aut paulo majorem portionem, & perfpirationem fequi caloris gradum, ut hyeme infra urinam fit, æftate fuperet, &c.

MITCHELL de colore Æthiopum differtatio n. 474. Caufam quærit in craffitie majori cutis. Corpus reticulare negat fuccum concretum effe. Epidermidem in nigritis etiam craffiorem effe ait, & in duas laminas feparabilem.

Plica polonica in vetula Angla abfque fordium fufpicione, n. 483. & longiffimæ plicæ, n. 417. 426.

T. BARTHOLINUS de luce hominum & brutorum, Hafn. 1669. 8. Erudita collectio nata occafione lucis vifæ in carnibus integris macelli. Plurima olim hujufmodi exempla fuerunt, ut *JULUM* omittam. Carmelitam monachum, qui retrorfum fe pectendo ignem excuteret *CARDANUS* habet *de rerum varietate* p. 320. mulierem *BARTHOLINUS Cent.* III. *hift.* 70. virum *PLOT Staffordshire* p. 116. *HEUCHER* p. 1083. in *oper.* Carnes vero lucidas *PLOT Staffordshire* p. 265. du *HAMEL* p. 156. *BOTTONI* in *pyrofophia*. Idem *BARTHOLINUS de ufu integumentorum partium corporis humani* Diff. dedit, Hafniæ 1654. Franc. 1656. 4. * Refpondente *SEGERO*.

J. PANCR. BRUNO de fudore fanguineo, Altdorf. 1669. 4.

J. BOHN de tactu, Lipf. 1677. 4.

F. GLISSON in Libro *de ventriculo & inteftinis* tegumentorum communium fabricam, pilos quos in homine a natura ineffe vidit, panniculi carnofi abfentiam dixit.

J. LUDOV. HANNEMANNI fcrutinium curiofum nigredinis Æthiopum, Kilon. 1677. 4. Compilatio.

JOH. NICOLAUS PECHLIN de habitu & colore Æthiopum, Kilon. 1677. 8. In reticulo fubcutaneo unice federe atrorem vidit, bilem eo aliquid facere ante recentiores fenfit, folis efficaciam negavit, poros fudoriferos & fucciferos in Æthiopibus detexit. Chamæleontis phænomena adjecit. De nigredine Æthiopum vide etiam *T. BROWNE error popul.* L. VI. c. XI. XII.

PARISINI in prioribus monumentis multa ad hiftoriam integumentorum corporis attulerunt. Pifcem Torpedinum in effectu fimilem ex Anguillarum genere defcribunt, etiam *PETRO BARRERE* dictum *hift. naturelle de la France Equinoxiale*, & *ILLUSTRI* de la *CONDAMINE* in itinere fuo. Tum Elephanti cutem, & in Struthione reticulum papillafque, & Pelicani cutem, & unguem Leonis Urfique accurate delinearunt.

De glandulis fubcutaneis etiam obfervationes habet *PEYERUS*, & *HARDERUS*, in exercitationibus, & *BOHNIUS*.

* *J. P. BRUNO de tranfpiratione infenfibili*, Altdorf. 1680. 4. *de fudore*, 1669. 4.

J. P. BRUNO etiam eft *de fuliginibus humanis*, Altd. 1698. 4.

J. DUVERNEY paffim de cute dixit, & de papillis apud *BLEGNY* in *Zodiac.* T. III. In *JOURN. DES SAVANS* 1689. defcribit fabricam cornuum ex papillis natorum, & unguium qui cornubus valde adfines funt, & cutem, reticulare corpus & papillas quadrupartitas Elephanti exponit.

O. TACHENII experimenta de fudoris analyfi huc refer ex *Hippocrate Chemico* C. XII.

A. E. RIVINI obfervationes circa poros in cute pifcium vid. A. E. 1687.

CL. PERRAULT multis locis hanc hiftoriam attigit. In *Effays* T. III. fabricam unguium, cornuum, pilos, aculeos Hyftricis, tranfpirationis naturam aqueam proponit, papillas negat, exemplo tactus, qui in partibus corporis internis exercetur, & cutis Elephanti, quæ fit abfque papillis.

J. STEPHANI LORENZINI offervazione intorno alle Torpedini. Florent. 1678. 4. Lond. 1705. 4. A mufculis etiam ex veficis compofitis effectum interpretatur. Exftat etiam in E. N. C. *Dec.* I. *Ann.* IX. *F. REDUS* in *efper. natur.* p. 26. 27. torpedinis anatomen habet.

J. J. WALDSCHMIDT de colore Æthiopum, Marburg. 1683. Diſp. *EJUSDEM ſpecimen de ſenſibus*, Marburg. 1684. 4.

S. COLLINS ſquamas piſcium, glandulaſque eorum cutaneas dixit.

GRIENDL ab *AICHA* in *micrographia* pilos deſcribit.

G. BIDLOO in magno opere proprios ductus aquoſos inter cutem & cuticulam deſcripſit, & depinxit, quos nemo recepit, & refutavit *COWPERUS*, pilorum etiam paradoxas icones dedit.

J. M. HOFMAN de cuticula & cute, Altdorf. 1685. Diſp.

Cum *JAC. SYLVII noviſſima idea de febribus* prodiit diſſertatio *de inſenſibili tranſpiratione mechanice probata*, Dublin. 1686. 8. *

GUILIELMUS COWPER in opere *BIDLOVIANO* ad T. IV. epidermidem ex multis laminis compoſitam deſcripſit, & pilorum medullam, & ungues, & cutaneas glandulas. Pilos *IDEM* a morte creſcere adfirmavit, quod vulgo negant recentiores, experimento vero fulſit *PURMANNUS Lorberkranz* p. 228. Habet etiam glandulas ſebaceas penis.

CONR. PHIL. LIMMER de cute ſimulque inſenſibili tranſpiratione, ſudoribus, pilis & organo tactus, Serveſt. 1691. 4. *

EDMOND TYSON glandulas penis, & glandulas axillares internas peculiares in pygmæo invenit p. 25.

PIERRE CHIRAC Extrait d'une Lettre ſur le ſujet des cheveux, Monſpel. 1688. 12. cum operibus poſthumis nuper recuſa a *D. BRUHIER*. Fibras tendineas cutis pilum facere, medullam ineſſe ex glanduloſa membrana ſanguine ebria continuatam, quæ intus radici bulboſæ pili inſit, & alia invenit. Ungues a tendinibus deducit.

PLACIDUS SORACI in Diſp. *an pili partes corporis viventes*, Pariſ. 1703. 4. & in *Collect. Diſp.* vol. IV. deſcribit bulbos pilorum glutine plenos, quod continuetur in pili cavam, &c. Acriter de eo invento, etiam coram judice, depugnavit cum *PETRO CHIRAC PLACIDUS*, & *VIEUSSENIUS* in *réponſe à trois Lettres de M. Chirac*, Monſpel. 1698. 8. fuſe teſtimonia adfert plagii, cujus *CHIRACUS* reum facit.

HEIDENRYCK OVERCAMP nader verklaring over de ontdeckte doorvvaaſeming, Amſtelodami 1694. 4. ſive commentarius in *SANCTORIUM* Carteſianus.

GUILIELMI COLE diſquiſitio de perſpirationis inſenſibilis materie & peragenda ratione, Lond. 1702. 8. cum conſilio de epilepſia. Perſpirabilem materiam a ſudore diverſam eſſe, & fieri ex halitu ſanguinis, ab aliqua inprimis parte ſucci nutritii, & a partibus ſolidis corporis humani docet. Explicat etiam, quomodo ſudor & diarrhœa perſpirationis defectum ſuppleant. Per theorias omnia.

M. E. ETTMULLER de tactu ſenſuum externorum moderatore, Lipſ. 1695. 4.

CHRISTIANI VATER de tranſpiratione inſenſibili C. H. VVittemb. 1695. Diſp.

G. FRANK onychologia, Jen. 1696. 4. Non abſque experimento. Et ejuſdem *de unguibus monſtroſis & cornuum productione in puella cornigera Lalandica*, Hafn. 1716. 4. *

J. A. SLEVOGT de ſudoribus, Jen. 1697. 4.

CONTULI de podagra, Romæ 1699. 4. & in *Act. Erud.* dat iconem imaginariam cutis cum glandulis, vaſe excretorio, valvula.

FRID. WILH. CRAUSE de capillis, Jen. 1700. Diſp.

In *Mémoires de l'Acad. Royale des Sciences*.

An. 1700. & 1707. An aer ex cute exhalet, contra *HOMBERGIUM*.

1703. *LITTRE* de fabrica cutis, nigredine Æthiopum, glandulis cutaneis, &c. *DUVERNEY* de iiſdem ibid.

1714. *REAUMUR* de Torpedine. Muſculos etiam advocat, quos *LORENZINUS*.

1716. *REAUMUR* de ſquamis piſcium. De iiſdem *PETIT* in anatome Cyprini 1733.

1719. *ROUHAULT* de unguibus monſtroſis.

1724. De Nigritis & Mulattis.

1727. *MAUPERTUIS* lac acerrimum ſub cute Salamandræ vidit.

SARAZIN de aculeis Hyſtricis celluloſas hominis icti perreptantibus.

1728. & 1731. Pili accidentales ex materie moſchata facti, & a morte nati.

1740. Defectus epidermidis in una parte linguæ.

1734. & 1744. Nigrita albus iride roſea, idem de quo *D. de MAUPERTUIS*.

L. BELLINI in posthumo *discorso* II. exemplo maculæ in adtacto metallo roriferæ perspirationem demonstrat, manumque fumantem in loco obscuro una candela illustrato, adducit.

J. H. SBARAGLI contra papillas scripsit in suis *mentis & oculorum vigiliis*.

J. B. MORGAGNI glandulas sebaceas fere per totum corpus descripsit in *Adv.* I. IV. V. *epist.* III. De cute etiam Nigritarum sua experimenta protulit, & cutem etiam aliquantum vidit infici. De epidermide etiam egit *Adv.* II. De pilorum ortu in cellulosa & ex glandulis sebaceis vide *Adv.* IV.

J. GOD. BERGER de perspiratione, spirituosam & pulmonalem junxit cutaneæ.

JOH. FANTONUS de more utilia monita adsperfit, pilos, glandulas sebaceas varias descripsit, sudorem ex glandulis parari negavit. Vascula epidermidis repleta ex thesauris *BLANCHIANIS* citavit, in *novis dissertationibus*.

G. BAGLIVIUS musculum cutaneum hystricis descripsit in Libro *de fibra motrice*.

M. LISTER de humoribus. de sudore & perspiratione egit, illum morbosum esse scripsit, de glandulis subcutaneis egit, perspirationem nimiam a *SANCTORIO* describi, edoctus a *CRESSENERIO* monuit (*de cochleis*). *IDEM* commentarium in Sanctorium edidit, quem superius citavi.

CL. WAINEWRIGTH in Diss. *of bathing* noxas nimiæ transpirationis consideravit. Prodiit cum ejus diætetico Libro, quem alibi laudabo.

ANTONII VALISNERI de Chamæleonte opusculum in classe physica laudatum est. Cutis tubercula, sulcos, siphones aeris eo ex pulmone pertinentes, colorum veras in Italia mutationes describit, & conjecturam habet colorum varietatem inprimis ab effuso in sulcos cutis aere esse.

J. D. SANTORINI ad Nigritarum etiam atrorem experimenta protulit. Bilem ad eum colorem conferre conjecturam habet.

H. BOERHAAVE ad fabricam pilorum in orat. *de certo in physicis*.

J. KEIL in *statica Britannica* propria sua, non tamen longissimo tempore capta experimenta protulit, urinæ plus, perspirationis minus invenit, quam *SANCTORIUS*, & nocturnam minorem diurna, & in universum variabilem, ut insigniter mutari posset & minui monuit, absque evidente malo. Inspirationem etiam, quæ nocturno & pluvio tempore fit, experimento confirmavit.

JOH. QUINCY ad *SANCTORIUM* commentatus est, cujus libri *quarta editio* penes me est, edita Londini an. 1728. 8. Titulus est *Medicina statica*. Plus habet ratiociniorum quam veri experimenti. A balneo factam enormem quadraginta librarum perspirationem memorat. Sudorem plus, quam perspiratio, auferre fatetur; pro ejus materie habet, id quod fibram animalem irrorat & humectat, & spirituum partem perspirari credit; magnam vim, qua perspiratio contra aquæ pondus exit, ad calculum revocat. *Introductio* aliqua universalia habet de mechanicis corporum qualitatibus.

PAULI GOTTFRIED SPERLING de sudore, VVittemb. 1706. 4.

GEORG FRID. FRANCI meditationes de sudore, Hafniæ 1707. 4. *B. RIV.* *

ERN. HENR. WEDEL de perspiratione insensibili, Jen. 1708. Disp.

Ad sudoris analysin aliqua attulit *PETIT Epist.* II.

HERMANNUS BOERHAAVE poros subcutaneos & varia sebi genera in Ep. *de fabrica glandularum* plurimum illustravit.

PAULI DONS Diss. physiologica de transpiratione animalium, Hafn. 1713. 4. *B. RIV.* *

WILHELMUS DERHAM pilos animalium ad microscopium descripsit in *physico-theology*, eorumque medullam.

JOH. FLOYER de asthmate etiam experimenta fecit ad transpirationem, & sensibiles excretiones sextuplo majores invenit insensibili, neque perspirationem ante insultum morbi minui, ut edixerat *SANCTORIUS*.

M. V. ROSSEN Disp. *de functione cutis*, Leidæ 1719.

FREDERICUS RUYSCH infinita ad cutis historiam attulit, vasa per repletionem inventa, papillas varias, Epidermidis vasa, quæ *GARENGEOTUS*, *BLAIR*, *S. ANDRE'*, *BIANCHI*, *MIEG* in *specim. Anat. Botan.* Basil. n. 25. & alii se replevisse credebant, etiam pretio constituto expugnavit. Epithelii & epidermidis in os & intestina descensum descripsit, ex papillis oriri credidit. Glandulas cutaneas negavit, cryptas esse dixit, oleum per poros exhalare de cellulosa docuit.

G. C. SHELHAMMER in *physiologia* meminit etiam chirothecarum epidermidis a se praeparatarum, quales elegantes RUYSCHIUS & D. de la PEYRONIE detraxerunt. SANCTORII merita elevavit, & experimenta, neque satis certa, neque tanti momenti esse pronunciavit, ut vulgo quidem habentur.

BENED. STÆHELIN in *tentamine Anat. Botanico*, Basil. 1721. 4. profert experimentum pro glandulis subcutaneis.

THOMÆ SECKER *de medicina statica*, Leidae 1721. 4. Diss. & in vol. *nostr. coll.* III. Audaci instituto SANCTORIUM impugnare adgressus est. In multis GALENUM exscribere dixit & imitari, & ex theoria aphorismos facere: eamdem esse perspirationis materiem cum ea sudoris, inspirationem male negligi, aphorismos aliquos sibi contradicere, &c. KEILIUM perinde inconstantiae arguit.

CROMWELL MORTIMER *de ingressu humorum in corpus humanum*, Leidae 1724. 4.

HIERON. LUDOLF *de sudore*, Erfurt. 1724. 4.

JOH. DE GORTER *de perspiratione insensibili Sanctoriana*, Leidae 1725. 4. & 1736. 4. In priori opere commentatur fere in SANCTORIUM, adjectis KEILII observationibus, & de motu musculari etiam, urina, &c. fuse agit, & ex Physiologia BOERHAAVIANA phaenomena explicat. In altero multa auctius habet. In somno minus transpirari, reliquis aequalibus, recte monet, & in hyeme, si cum aestate comparaveris. In Libro *de siti* etiam aliqua huc pertinent, ubi de *venis inhalantibus* agit. IDEM in Chirurgia sua papillas molles rejicit, veraque tenuia tubercula conica ab iis diversa describit.

Statica medicina Gallica DODARTI (& Britannica KEILII) a P. P. NOGUEZ cum staticis SANCTORII aphorismis edita est, Paris. 1725. 8. Experimenta DODARTI in unico homine capta, pauca, quorum initium factum erat 1668. continuata per 33. annos, multa tamen utilia habent. Excrementa visibilia per senium minui, demonstrant, & urinae copiam majorem & perspirationis minorem esse, quam fecerat SANCTORIUS; sordes etiam cutis ad calculum revocavit.

CAROLI FRANCISCI COGROSSI *saggi della medicina Italiana*, &c. Padova 1727. 4. Vitam habet SANCTORII, ejusque inventa celebrat, aeolipilam ad morbos, pulsilogium anemometron, stateram hydrostaticam, lectum pensilem, acum triquetram, aliaque.

SACRELAIRE *de corporis humani integumentis*, Leidae 1727. 4.

STEPHANUS HALES perspirationem humanam cum exhalatione plantarum comparavit.

Inter J. LANZONI Dissertationes *prima de capillis* est.

J. R. C. GARENGEOT de epidermide Nigritarum aliqua experimenta attulit.

J. A. WEDEL *de transpiratione insensibili & sudore*, Jen. 1728. Disp.

JOHAN. AMMAN *de venis in corpore humano bibulis*, Leidae 1729. 4.

J. FRID. HERELIUS *de primario usu pororum in corpore humano*, Altdorf. 1732. Disp.

CL. PASSAVANT *de insensibili transpiratione Sanctoriana*, Basil. 1733. 4. Inhalationem merito considerat.

C. J. TREW in *Commercio litterario* 1731. de Æthiopis integumentis communibus aliqua habet. In *Comm. Lit.* 1739. analysis sudoris exstat.

CHR. WOLF in *nüzliche versüche* T. III. de pilorum fabrica agit.

JOSEPHUS POZZI in *Commercio Epistolico* de pilis & unguibus experimenta habet, quos ex tendinibus deducit.

CL. ARBUTHNOT perspirationem esse exhalationis excessum super inhalationem recte monuit *on air*.

J. H. SCHULZE *de sudore*, Hall. 1733. 4.

P. HAGUENOT *de transpiratione insensibili*, Monspel. 1733. 8.

A. VATER *de cuticula pueri Londinensis* Progr. VVittemb. 1735. 4.

ALEXANDER MONROO in *Edimburgensium* T. III. describit cuticulam internam in ventriculo & intestinis, &c.

A course of statical experiments and observations made by a curious person in a twelve-month, Dublin. 1734. 8. Nomen auctoris est RYE, qui experimenta sua in epistola ad D. ROGERS tradidit. Perspirationem lotio majorem invenit, & faeces 6. fere unciarum, quae cum SANCTORIO satis consentiunt. De ciborum perspirabili indole aut inperspirabili multa expertus est. Cibus & potus ipsi hyeme $4\frac{1}{2}$. l. fuit, aestate ad 7. l. fuerunt.

In

In *J. DAN. GEYERI reisestunden* dissertatio habetur de nigritis, quorum primum *CAI-NUM* facit.

J. HENR. SCHAAF de organo tactus, Duisburg. 1734. 4. Papillas compositas vasculosas; ungues, epidermidem, ex *ALBINI* experimentis describit.

BARTH. MURRY estne transpiratio hyeme perfectior, Paris. 1736. 4. Adfirmat.

CLAUDE de la *VIGNE* de *FRECHEVILLE*. *Ergo perspirationi & sudori catera excretiones vicaria*, Paris. 1737. 4.

BERNARD SIEGFRID ALBINI de colore Æthiopum, Amstel. 1738. 4. Egregio labore reticulum, ut vocatur, mucosum in cute & unguibus, papillas cutaneas & alia exponit.

A. ZAUNSLIFFER historia pilorum in homine, Leidæ 1738. Disp.

C. A. a *BERGEN de perspiratione viscerum*, Francof. Viadr. 1738. 1739.

ABRAHAM KAAU integro Libro *de perspiratione Hippocratica* egit, Leidæ 1738. 8. quo plurima equidem alia, sed etiam huc pertinentia egregia experimenta habentur, ad exhalationem internam & externam, ad inhalationem utramque, ad fabricam cutis, glandulas, papillas, pilos, ungues, sudorem, adipis percolationem, epidermidem viscerum.

CHRISTIAN GOTTL. LUDWIG de cuticula, Lips. 1739. 4.

JAC. NIC. van *GENT de organo tactus*. Disp. Groning. 1739.

MELCHIOR VASSENS de sudore & insensibili transpiratione, Leidæ 1739. 4.

C. de *COURCELLES* papillas nerveas pinxit in Libro *de musculis capitis*, in apice perforatas, inter eas pulpam, & arteriolas nervulosque papillarum.

CHRISTIAN BERNHART von *SANDEN de cutis exterioris morbis*, Hall. 1740. 4. fusissima Disputatio, quæ ab ovo incipiat. Negat venas resorbentes.

BRANDAN MEIBOM de pilis eorumque morbis. Helmstad. 1740.

JAC. van *LINDER de integumentis hominis communibus*, Traject. 1740.

In *Diario Trivultino* anno 1737. *Jun.* & *August.* de causa nigroris Æthiopum agitur, & ea ex ola ambustione explicatur.

CL. NIC. LE CAT tactus sensum brevius attigit.

J. F. CARTHEUSER de necessitate transpirationis cutaneæ, Francof. ad Viadr. 1742. & ejusd. *de habitus cutanei subita inflatione*, ibid. 1747. 4.

W. CHESELDEN papillas cutaneas negavit, de epidermidis fabrica egit.

P. BARRERE sur la cause physique de la couleur des Negres, Paris. 1741. 12. Nigredinem Æthiopum a bile fieri, cutemque eorum perpetuo colore nigro sudare, &c. Contra eum virum in *JOURN. DES SAVANS* 1742. Maj. objicitur, non a bile atrorem esse posse, quæ flava sit non atra, &c.

CL. HEISTERUS glandulas cutaneas rejecit.

VANDENESSE & *DES MOLES* in Thes. Paris. 1742. *ergo a globulosa sanguinis ad cutem applicati parte Æthiopum color*.

CL. LIEUTAUD in *essais anatomiques* bulbos pilorum & in cute radicari, & sub ea, corpus reticulare non ubique reperiri, neque idem esse cum corpore mucoso Æthiopum glandulas in cute nullas reperiri & alia utiliter monet.

H. THEODOR. BARON in propria thesi 1742. Parisiis defensa cum titulo. *Ergo humor transpirationis non excrementitius*, humorem perspirantem non esse excrementitium ostendit, sed exhalare sub cuticula, & maxima parte per venas iterum resorberi.

DE RIET de organo tactus, Leidæ 1743. 4. Vasa papillarum dixit.

M. R. Med. a Lyon *dissertation sur l' origine des Nègres* 1744. 12. *

Diss. *sur un Nègre blanc* 1744. & 1746. 12. &c. Auctor anonymus, quem pro *ILL.* de *MAUPERTUIS* vulgo habent, describit Nigritam album, lucem ægre tolerantem, novum genus hominum, quod pro varietate Europeæ speciei habet. Tales lacteos Æthiopes heliophobos dudum *WAFERUS* in itinere ad *Isthmum* aliique viderant.

PET. ARCELIN. Ergo dantur vasa absorbentia, in thesi, Paris. 1745.

CHRISTOPH. JACOB. HINTZE. Examen anatomicum papillarum, Leidæ 1747. 4. Bona & Albini & sua experimenta attulit.

NATHANAEL JOH. B. CHESNEAU an a facili perspiratione functionum libertas, Paris. 1747. 4.

BRYAN ROBINSON of the food and discharges of human body, Lond. 1748. 8. Egregio labore comparat inprimis experimenta sua, & *LININGII*, & *KEILII*, & *DRYE*, inde utiles universiver-

niverſales concluſiones & tabulas format, alternationem perſpirationis cum urina & diarrhœa demonſtrat, & proportionem inconſtantem urinæ ad perſpirabile ciborum ad excretiones oſtendit, & diurnam majorem eſſe nocturna, æſtivam hyberna, & alia huc pertinentia breviter & ſolide definit, multo certe præſtantior *SANCTORIO*.

CHRISTIAN. GOTTL. LUDWIG de unguibus, Lipſ. progr. 1748. Perioſteum, papillas, & tendines radici unguis adhærere, & unguem a nervis fieri vaſiſque adunatis, neque ab epidermide proficiſci docet. *EJUSDEM de humore cutem inungente*, Lipſ. 1748. Diſput. Pilos omnes ex celluloſa oriri, eorum foramina ſequi tranſudans unguen, bulbo vaginam ſemiunguinoſam circumponi, quæ id unguen ſecernat. Glandulas cutaneas non admittit, niſi ubi pili ſunt. Cutem etiam ejuſdemque internum ſtratum celluloſum deſcribit.

JOB. BASTER in *E. N. C.* vol. VIII. in pilorum ſedem inquirit, eorumque alios in cute, in celluloſa alios ſedere adfirmat.

CL. VIR. A BAECK in *Stockolm handlingar* 1748. p. I. agit de cute Nigritarum, cutem albam eſſe, reticulum in aqua calente ſolvi docet.

J. H. KNIPHOF & *KUCKIUS de tranſpiratione inſenſibili*, Erfurt. 1748. 4.

G. AUG. LANGGUTH de pilo parte corporis humani non ignobili, VVittemb. 1749. 4.

CL. de *BUFFON* in Tom. III. operis ſui de tactu agit, ut primario ſenſu, cujus reliqui omnes unice ſpecies ſint, & cujus ope nos veram inprimis cognitionem corporum percipiamus. In alia vero diſſertatione de variis coloribus hominum, alborum & atrorum hiſtorice inquirit, omnes ab uno primo parente derivat, & atrorem ſolis ardori tribuit.

J. PHIL. LAUR. WITHOFF de pilo humano, Duisburg. 1750. 4.

Utcunque huc pertinent ſcriptores electrici, qui vel halonem pro perſpirabili igneum viderunt, raro & felici ſpectaculo, vel alioquin perſpirationem ope machinæ electricæ auxerunt, ut *CL. VIRI G. M. BOSE*, *KRAZENSTEINIUS* (qui perſpirationem ad 3. uncias in hora electricitate auxit), aliique.

Sed etiam medicos plurimos qui practice de *ſudore* ſcripſerunt, tum qui de *plica* huc poſſis referre.

V. F. PLEMP de affectibus capillorum & unguium, Lovan. 1662. 4. Plicam verum morbum eſse

THEOPHRASTI VERIDICI SCOTI Pliccmaſtia, ſive *plica e numero morborum apoſpaſma*, Gedan. 1668. 4. Contra *V. F. PLEMPIUM*, & *THEODORUM SKUMINOVIUM* defendit *DAVISSONIUM* (niſi ipſe eſt *DAVISSON*), & urget, quæ de plica circumferantur, ea fabuloſa eſſe, & plicam abſque ulla noxa reſecari.

ONUPHRII BONFIGLI de plica polonica, Uratiſlav. 1712. 4. Cracov. 1720. 4.

HIERON. LUDOLF. de plica, Erfurt. 1724. Diſp.

In *ERNDTELII Warſovia phyſice illuſtrata* pro veritate plicarum pugnatur, &c.

Cum ſenſibus externis internos & alia in univerſum ad ſenſus pertinentia conjunxiſſe non erit alienum, ſomnum, animi adfectiones, & reliqua, quæ ad animæ hiſtoriam naturalem pertinent, quibus nullum locum dedit in ordine ſuo *BOERHAAVIUS*. Parci vero erimus, ut medici, & in iis Auctoribus ſubſiſtemus, qui medici fuerunt, aut certe hæc negotia majori modo illuſtrarunt.

Inter *HIPPOCRATICOS* Liber eſt *de inſomniis*, etiam cum *SCALIGERI* commentariis excuſus, non certe indocti viri, qui varia inſomnia ad ſuas mechanicas cauſas in turbato corpore reduxerit. Cæterum *HIPPOCRATES* plurimis locis de natura ita ſcripſit, tamquam principium aliquod ſapiens & motus in corpore humano dirigens ſtatueret, etſi eo ævo adeo ſollicite vocum pretia non ſtatuta fuerint.

ARISTOTELEM de anima ejuſque commentatores omitto.

GALENUM breviter tango, qui facultatibus animæ in Libro *de art. med.* c. 12. varias in regionibus cerebri ſedes definivit. Idem in Libro *de formatione fetus* in eam ſententiam incidit, quæ poſtea fuit *STAHLII*, nempe animam proprium ſibi corpus ſtruere. Utrique huc referri videtur *HIERONYMI CARDANI metopoſcopia* 813. *iconibus faciei humanæ expreſſa*, Latine verſa a *CLAUDIO MARTINO LAMENDIER*, Pariſ. 1658. fol. *

Poſſunt etiam huc referri *GALENI* libri *de dignoſcendis & curandis animi affectibus*.

H. CARDANI citata ibidem *metopoſcopia* Germanice verſa prodiit Norimberg. 1695 8.

ADAMANTII phyſiognomicon, *i. e. de natura indiciis cognoſcendis* Lib. II. Gr. Lat. vertente *J. CORNARIO*, Baſil. 1544 8.

J. B.

J. B. PORTÆ L. *de humana physiognomia* L. IV. Vici 1586. 4. Ursell. 1601. Venet. 1644. Italice 4. Contra nimios astrorum cultores.

A. CÆSALPINUS theorias Galenicas reformavit, & negavit diversas sedes esse imaginationis & memoriæ in *quæstion. peripat.*

J. ARGENTERIUS de somno & vigilia, Florent. 1556. 4.

G. P. lib. *de memoria & de artificiosa memoria quam publice profitetur A. DISCONI vanitate*, Lond. 1584. 12. *AMES*.

RUD. GOCLENII de sensu & sensibus, Francof. 1596. 8. *

HIERONYMI PROVENZALII archiatri *de sensibus*, Rom. 1597. 8. *MANDOS*.

P. RAVENNATIS phœnix, sive *artificiosa memoria*, Vicentiæ 1600. 4.

P. RAVENNATIS lib. citatus prius prodiit Vicentiæ 1541. 4. Mirus libellus quo ars reminiscendi traditur fundata in associatione idearum, & abstractarum vocum conjunctione cum rebus visibilibus, inprimis ejusmodi, quæ gratæ recordationis sint. Parabat sibi locos in ædibus sacris & monasteriis, fenestras & columnas. In singulum locum ponebat imaginem aliquam connexam cum ea re, quam retinere vult. Pro alphabeto litterarum loco homines, & formosas inprimis virgines. Ita ex hominibus cum ipsa actione conjunctis syllabas faciebat, ut v. g. *BRA* esset *BENEDICTA* cum rapis &c. Testimonia autem profert admirabilis utique memoriæ.

J. CASSERII Placentini Pentæsthesejon, Venet. 1609. Francof. 1610. 1612. fol. De auditu totus Liber recusus est. Reliqua sensuum organa brevius tractata sunt, quæ singulatim laudavimus, & musculi extremorum artuum depicti.

T. FIENI de viribus imaginationis, Lovan. 1608. 8. Vim matris in fetum moderatius admisit.

SANCTORIUS SANCTORIUS de somno, & de affectibus animi eorumque in sanitatem & perspirationem influxu, subtiliter disputavit, in Libro *de perspiratione*.

J. B. HELMONTIUM hic nominare oportet, qui in physiologiam novam machinam introduxit, nempe *Archæum*, qui omnium motuum principium sit, & naturæ fere Hippocraticæ similis, ut tamen & a corpore humano & ab anima differret. Vide ejus Tractatum *imago mentis: demens idea: sedes animæ: sedes animæ ad morbos: Archæus faber*, & alios Tractatus. Hæc opinio in multos transiit, & *G. W. WEDELIUS* in Disp. *de Archæo*, atque *J. J. WEPFERUS* in Libro *de cicuta aquatica* eo inclinarunt.

J. CÆS. CLAUDINI quæstio de sede facultatum principum, Turin. 1628. 4. *

FRANCISCI SANCHEZ de divinatione per 4. somnia in *ARIST.* & in *EJUSD.* physiognomica, Roterodami 1649. 12.

CAR. PATIN, Non ergo anima rationalis sui domicilii architecta, Paris. 1657. fol.

CÆS. CREMONINI Tractatus III. *de sensibus externis, internis, & facultate appetitiva*, Messanæ 1637. 4. * & cum adnotationibus marginalibus *TROYLI LANCETTÆ*, Venetiis 1644. 4. * Theoretica de more.

RENATUS CARTESIUS in Libro *de homine*, Leidæ 1662. 1677. 4. & in Libro *de passionibus animi* sæpissime recuso, animæ sedem celebratam in glandula pineali posuit, & modum mechanicum, quo sensus & motus in corpore humano perficerentur, ex ingenio construxit. Non paucos tamen adseclas habuit. Insomnium definivit, quod in eo aliquæ partes cerebri spiritus acciperent, aliæ minime; & in eo adsensum meruit *BOERHAAVII*. Idem pro explicanda unione corporis & animæ, loco systematis influxus, systema causarum occasionalium introduxit.

J. FR. HELVETII alchemistæ, *amphitheatrum physiognomico-medicum*, Haag. 1664. 12. Amstelod. 1676. 8. Minori parte huc facit, majori ad plantas.

PETR. MICH. ab *HEREDIA de somno & vigilia*, Lugdun. 1665. fol.

MARTINI CURÆI de la *CHAMBRE traité des caractères des passions*, Paris. 1662, 4. Amstel. 1658. 8. Germanice cum titulo *kunst ud art die menschen zu erkennen*, Francof. 1672.

In *Philosophicis Transactionibus*.

Memoria insignis *WALLISII*, n. 178.

LOKE Calculator illiteratus felix, n. 272.

Somnus diuturnus multarum septimanarum, n. 304.

Perpetua agrypnia in maniaco, n. 317.

Opii

Opii vis in cane explorata *COURTEN*, n. 336.

De somnii causis *STUART*, n. 427.

HENR. SCHÆVIUS de quinque sensibus, Sedini 1665, 12. *

THOMAS WILLIS in *cerebri anatome* & in Libro *de anima brutorum*, Lond. 1672. 8. Oxon. 1672. 4. (Cat. Osborn.) Animæ facultates noviter distribuit, ut in corpore calloso imaginatio & appetitus, in corpore striato sensationum perceptio, inter plicas cerebri memoria sederet. In Libro *de cerebro* nervos, arterias & vasa circumligare, sic pulsum ab animi affectionibus mutari perspicax vidit. *IDEM* Auctor est diversarum provinciarum, quæ in cerebello vitalibus facultatibus, in cerebro animalibus adsignantur, & ea quidem theoria innumerabiles adseclas habuit, & inter alios *C. WOLFIUM*. *N. HARTSOEKERUM*, *H. BOERHAAVIUM*, *A. STUARTUM*.

DANIEL DUNCAN in *explication des actions animales*, Paris. 1678. 12. sedem animæ fixit in septo lucido, memoriam in cortice, paulum a *WILLISIO* diversus.

ANTONII MOLINETTI dissertationes anatomico physicæ de sensibus, Patav. 1669. 4. Præludium quasi majoris operis. In *differt. anat. pathologicis* multa mutavit & correxit.

J. B. du *HAMEL de mente humana* Libri IV. elegantissime, ut omnia hujus Auctoris, scripti exstant in *operum* T. II.

LUD. de la *FORGE de mente humana ejusque facultatibus & functionibus secundum principia R. DESCARTES*, Paris. 1666. 4.

CORDEMOI du discernement du corps & de l'ame, Paris. 1666. 12. Genev. 1679. 12. Non inelegans Auctor. Linguam affectuum animi docet.

NICOLAI HOBOKENI Liber *de sede animæ*, Arnheim 1668. 12. Non in conario, neque in sanguine, aut in ventriculis cerebri animam sedere, sed in toto cerebro, cerebello, & medulla oblongata.

ROBERTUS HOOKE in *posthumous works*, Lond. 1705. fol. valde peculiare institutum secutus est, omnem enim modum, quo anima ideas & recipit, & emittit, & corpori imperat, & reminiscitur, mechanice explicat. Repositorium nempe facit idearum corporearum, aut a corpore suppeditatarum, aut ab anima generatarum, in quo secundum ordinem temporis ordinentur ideæ, ut remotissima sit quæ vetustissima, & robur tum a propinquitate sive novitate pendeat, tum a repetita animæ irradiatione in eandem ideam. Curiosa certe hypothesis, in qua videas idearum in homine natarum numerum esse 3, 155, 760, 000. Idem vir in aliis posthumis aliqua ad naturas relativas rerum habet aliaque hujus generis.

A. G. MORHOF de paradoxis sensuum, Kiel. 1676. 4.

TOBIÆ VOGEL mnemosynologia seu de memoria libellus, Jen. 1676. 12.

HIERONYMI MARAFIOLI de arte reminiscendi per loca imagines & per notas & figuras in manubus positas, Fr. kips. 1678. 8. * cum aliis ejus generis libellis.

CL. PERRAULT variis locis & inprimis in Tractatu *du toucher*, *du bruit*, *des sens extérieurs*, *du gout*, *du mouvement des yeux*, egit de animæ in corpus imperio. Ad hunc certe virum pertinent, quæ vulgo solent *STAHLIO* tribui dogmata, cum anno 1680. *PERRALTUS* in Libro *du bruit*, anno demum 1685. *STAHLIUS* (*de motu tonic.* p. 27.) animam actionibus vitalibus præfecerit. Sensorium ponit in extremo fine nervi (quæ etiam *JOHANNIS TABOR*, *A. STUARTI*, & aliorum opinio est). Animam corpus suum regere, & vitales actiones gubernare, habere cogitationes confusas eorum quæ sibi longa consuetudine nota sint, motum ordinarium non percipere, sed eum, qui corpus destruere conatur, & ad eam curam attendere, &c. Vitia & delirium internum esse ab anima ex magnitudine corruptionis in humoribus desperabunda, accurate, ut *STAHLIUS*, scripsit.

JOH. BOHM de sensationibus in genere, Lips. 1675. 4. *de somno & vigiliis*, Lips. 1677. 4.

BULWER dissertatio of the significative muscles of the mind, Lond. 1679. 8. * ap. *PARS.*

OL. BORRICH de somno, Hafn. 1683. *Disp. de animantibus hyeme sopitis* inter orat. T. I.

In *JOURN. DES SAVANS*, n. 33. prodigiosæ memoriæ homo.

J. J. WEPFER & in Libro *de apoplexia* & in *posthumo* de morbis capitis legi meretur, ob raras & peculiares species alienatæ mentis, aut corruptæ a causis corporeis memoriæ.

ROBERTI BOYLE de ipsa natura disquisitio, Lond. 1687. 12. Liber quasi contra *STAHLIUM* scriptus est, fusus & acutus in refutanda natura humana corporis rectrice, morbo-

rum curatrice. Ejus etiam fenfus eft *J. C. STURMII*, cujus *idolum naturæ*, Altdorf. 1692. aliique Tractatus ad eum fenfum exftant.

J. A. BORELLUS (*prop.* 80.) voluntarios motus, quorum anima non fit confcia, & ipfum motum cordis eo pertinere, ante *STAHLIUM* etiam fufpicatus eft, qui anno 1680. obierit.

J. H. GLASER de cerebro, Bafil. 1680. 8. fenfuum etiam internorum animi adfectuum hiftoriam habet.

B. ALBINI de adfectibus animi, Francof. ad Viadr. 1681.

G. FRANK quamdiu dormiendum, Heidelb. 1681. 4.

JAC. TAPP de fomno naturali ejufque caufis, Helmftad. 1684. 4.

A. LAMY explication de l'ame fenfitive, Parif. 1687. 12.

P. S. REGIS inter Cartefianos ad officia cerebri, & animæ functiones legi poteft in fuo curfu Philofophico.

A. Q. RIVINUS in Difp. *de fpiritu hominis vitali* & alibi, Archæum recipit, & a corpore diverfum, & a mente, qui fentiat, ideas componat, animi pathemata experiatur, motus omnes in corpore humano præftet.

FR. BAYLE in phyficis in T. I. *de fenfibus* in II. de anima brutorum agit.

FR. BAYLE etiam hic addendus *tractatus de phyfiognomia* qui eft inter differtationes phyficas, Tolofæ 1681. 12. editas. Varia omnino & magni momenti continet, de mechanica corporis humani generatione ex fucco, quem fpiritus animalis informat, de imaginationis maternæ effectu, explicato ab alimento fetus, quod fpiritus animales maternis fimiles producat.

RAIMUNDUS VIEUSSENS in neurologia etiam habet anfas nervorum circa arterias, ut tardius vel celerius fanguis fluere cogatur. De fede animæ fuas, diverfas a *WILLISIANIS*, theorias proponit.

P. MALEBRANCHE celebris fuit fuo tempore Cartefianorum dogmatum & fyftematis caufarum occafionalium defenfor.

G. W. WEDEL de infomniis, Jen. 1690. Difp.

WEDELII etiam eft difp. *de archeo*, Jen. 1678.

HERM. OSTERDYK SCHACHT de fenfibus internis, memoria & imaginatione, Leidæ 1693. 4.

JOHN. LOCKE effay concerning human underftanding in 4. *books*, Lond. 1690. fol. & 1700. compendium vero, Lond. 1688. ab ipfo auctore concinnatum & varie Gallice verfum prodiit, Genev. 1738. 8. &c. ipfum autem opus Gallice redditum eft fub titulo *Effai fur l'entendement*, fæpe prodiit. Eft hiftoria naturalis animæ & modi quo cogitat, fentit, reminifcitur, judicat, acute fed paulum fufe fcripta. Omnes ideas per fenfus advenire tuetur. Cæterum magnum medicum fuiffe, & *SYDENHAMIUM* adjuviffe, atque contra utilitatem anatomes fubtilis fcripfiffe lego apud *COCCHIUM dell' Anatom.* p. 20.

FRID. SCHRADER de idiofyncrafiis, Helmftad. 1696. 4.

In *FERDINANDI SANTANELLI lucubrationibus fecunda* eft *de fomno*, quem explicat per halitus a ventriculo ad cerebrum adfcendentes & obftanter motui fpirituum. In *tertia*, quam *organifmum mechanicum* vocat, ftatuit fpiritus inter corpus & animam medios, æthereos, &c.

J. A. SLEVOGT de affectibus animi, Jen. 1695. Difp.

G. E. STAHLIUS fententiam *CAMPANELLÆ*, qui febres animæ effe opus, *GALENI*, *PERRALTI* & *BORELLI* renovavit, & ipfe *HIPPOCRATEM* & *GALENUM* pro Auctore theoriæ fuæ attulit (*de antiqua verit. art. med.*) Infinitis autem Libellis fuam fententiam defendit, inprimis in *theoria medica*. Ea huc inprimis redit, animam rationalem ipfam corpus fibi in utero matris ftruere, eandem perpetuo corpus fuum regere, motum circulationis pro impedienda putredine excitare, febriles impetus ad fuperandam fanguinis craffitiem moliri, & in univerfum motus proprios opponere morborum caufis, etfi non confcia fuæ actionis, ob confuetudinem. Huc ergo refero *STAHLII* Diff. *de motu tonico vitali*, Jen. 1692. 4. Hall. 1702. 4. Ejus *pofitiones de mechanifmo motus progreffivi fanguinis quibus motus tonici partium porofarum neceffitas demonftratur*, Hall. 1695. 4. (Hæc motus tonici per fibras omnes corporis difperfi theoria multum adfinitatis habet cum principio irritabili, nifi quod mentis confilium addat *STAHLIUS*). Porro huc pertinet

Difp.

Disp. de passionibus corpus humanum varie alterantibus, Hall. 1695. de æstu maris microscomici, Hall. 1696. 4. de Autocratia naturæ, 1696. de differentia rationis & ratiocinationis, 1701. 4. de natura erroribus medicis, 1703. de mechanismi & organismi diversitate, 1706. 4. de animi morbis, 1708. Magnam autem famam, & adseclas sibi adquisivit plurimos, quorum nomina integro Libro congessit *J. CHRISTOPHORUS GOETZIUS*, qui Norimb. 1729. 4. cum *J. LUD. APINI supplementis* prodiit. Inter eos in Germania *MICHAEL ALBERTUS*, *J. SAMUEL CARL*, *J. DANIEL GOHL*, *ANDREAS OTTOMARUS GOELICKE*, *JOHANNES JUNKER*, & *JOH. ZACHARIAS PLATNER* fuit, si credis *GOETZIO*. In Anglia *D. PORTERFIELDS* (in *Act. Edimb.* IV.), *JOHANNES TABOR* in *exercitationibus*, *BRYAN ROBINSON* in *Oeconom. anim.* Prop. XXI. Libro *of food and discharges* p. 80. *T. MORGAN princip.* p. 345. (ubi somnum voluntati animæ tribuit) *RICH. MEAD. de variolis* pag. 16. 17. *F. NICHOLLS* & alii. *GEORGIUS CHEYNE*, qui vitam & animationem a materia pendere negat, sed principium esse rationale *or English malady* pag. 94. Idem celebre experimentum hominis voluntarie morientis, aut certe pulsum supprimentis & renovantis profert, in eodem libro. In Gallia *CL. J.* de *SAUVAGES* in Disp. *de inflammatione*: *de febribus*, & alibi. In Belgio *T. SCHWENCKE hæmatolog.* p. 37. & *NICOLAUS HARTSOEKER* (*Diss. sur les passions*), dogmata *STAHLII* aut omnia, aut præcipua secuti sunt.

G. E. STAHLII hic citatum *de differentia rationis & ratiocinationis* programma præcipuum est, in quo objectiones mechanicorum solvit, distinguendo internam animæ voluntatem, quæ absque conscientia, ab externa, cum conscientia. *EJUS* etiam huc pertinet *de passionibus animi corpus humanum varie alterantibus* 1719.

A. BUSSI de imaginationis viribus medicis, Leidæ 1698.

In suo *de Pathologia cerebri* Tractatu *BARTHOLOMÆUS* de *MOOR* fuse egit de sensorio communi, idque ab anima non differre demonstrare suscepit.

J. N. PECHLIN affectuum animi historias medicas & effectus in corpus humanum recenset in *observationibus* suis.

G. C. SCHELHAMMER de natura sibi & medicis vindicata, Kiel. 1697. 4. & ejusdem *naturæ vindicatæ vindicatio*, Kiel. 1702. 4. Uterque Liber contra *STURMIUM* & *BOYLEUM* scriptus est, & naturam defendit tamquam ens aliquod proprium, quod fere evanescit, ubi definitur (p. 104.) lex qua unumquodque ens jussum est agere convenienter ad finem. Superstitiosum, quod mireris, passim reperias. Ex praxi aliqua adspergit. *IDEM* in præf. ad physiologiam posthumam fuse contra *STAHLIUM* dicit. *EJUSDEM* Liber *de humani animi adfectibus*, Kiel. 1710. 4. exempla copiosa habet efficaciæ adfectuum in mutando corpore.

JOSEPHUS PITTON de *TOURNEFORT* in propria inaugurali thesi *estne anima corporis facultatum principium*, Paris. 1695. *PERRALTI* opinionem, sive *STAHLII* refutat.

In *Mémoires de l'Académie Royale des Sciences*.

1702. De Musicæ vi ad Tarantularum morsum.

1707. Delirium a Musica suspensum.

1709. *VIEUSSENS* theoria somni.

1711. Amissa memoria a febre.

1713. Somnus diuturnus.

WINSLOW de motubus simultaneis duarum manuum.

1741. *LA PEYRONIE* de sede animæ in corpore calloso.

C. FRID. PETZOLD de memoria memorabili, Lips. 1699. Disp.

W. H. WALDSCHMIDT de imaginatione hominum & brutorum, Kiel. 1701.

In coll. disputationum *ZWINGERIANARUM* varia huc pertinent: Disp. *de somnambulationes: & de nostalgia: & de antipathia humana*.

JOH. BRANCACCII ars memoriæ vindicata, Panorm. 1707. 12. & de *BILLY nouveau Traité de la mémoire*, Paris. 1708. 12. *

JONES mystery of opium revealed, Lond. 1701. fuse de opii vi etiam per experimenta agit.

HENRICUS RIDLEY aliqua in opere de cerebro habet, ad diversas nervorum vitalium & animalium classes.

BESSE des passions de l'homme (in *Journ. des Savans* 1702.) mechanicam explicationem adfectuum animi tentavit.

AL. della FABBRA de animi adfectionum physicarum causa, Ferrar. 1702. 4.

AL. della FABBRA l. c. recusus est Ferrar. 1712. 4.

P. CHIRAC Diss. *de incubo, de causis mechanicis* somni disputat.

In *JOURNAL DES SAVANS* 1707. April. & *A. ERUD.* 1707. habetur etiam historia somni diuturni.

LUDOV. APINI de principio vitali Disp. V. Altdorf. 1702. 1703. Pro *STAHLIO*.

LUD. APINUS disp. citata animam vegetabilem statuit.

J. GEORG. KULMI ὀνειρολογία, Uratislav. 1703. 4.

Circa hæc tempora *WILHELMUS GODOFREDUS LEIBNITZIUS* floruit, atque pro explicando corporis cum anima vinculo novam hypothesin proposuit, quæ satis ex mente *BOERHAAVII* fuisse videtur, ut nulla esset utriusque in homine conjunctæ substantiæ similitudo aut operatio mutua, sed, ex æterna lege, motus aliqui corporis cum animæ definitis cogitationibus conjungerentur, & vicissim. Infinitis libris hæc sententia proposita est aut impugnata. Duos unicos libros proponam. Pro compendio *G. BERNHARDI BILFINGERI* Liber *de harmonia animæ & corporis humani maxime præstabilita*, Tubing. 1741. 8. Pro magno systemate *Psychologiam rationalem CHRISTIANI WOLFII*, Hall. 1740. 4. & *empiricam* ibid. 1733.

Inter *THOMSONII* dissertationes quinta de opio est, & vi somnifera.

BENJ. EWALDT de somno, Regiom. 1711. Disp.

BENJ. EWALDT citata disputatio utilis est.

S. DURY de motu vitali, Leid. 1711. 4.

CHRISTIAN WEISBACH de intentione & inventione animæ in administratione œconomiæ vitalis, Basil. 1711. 4. *STAHLIANUS*.

J. GEORG. a *BERGEN* & *QUEITSCH de insomniis*, Francof. ad Viadr. 1711. 4.

J. B. GUASTALDI question de Medecine, Avignon 1713. De somnambulis.

POLYC. SCHACHER an anima rationalis sit corporis vitale principium, Lips. 1715. Disp. & ejusdem vel Respondentis *AUGUSTI BEHRENS* Disp. *de consideratione animæ rationalis medica*, Lips. 1720. 4. Contra *STAHLIUM*.

J. MELCHIOR VERDRIES de commercio animæ & corporis, Giess. 1713. & 1714.

J. MELCH. VERDRIES, jam citati, etiam huc pertinet *de æquilibrio mentis & corporis*, Giess. 1716. 8.

JOH. MARIA LANCISII dissertationes *de physiognomia & sede animæ cogitantis*, Venetiis 1713. 4. In priori a debilitate manus & frontis ad vires animi & corporis exiguas, a profunditate, rectitudine & simplicitate ad robur utriusque concludit. In altera sedem animæ figit in calloso corpore, & aliquas partes cerebri describit.

MATTHÆI GEORGI de homine liber II. Genuæ 4. totus de anima agit ad modum Peripati.

J. CONR. KUNDMANN vom verstande des menschen vor und nach dem falle, Breslau 1720. 8. Multa de insomniis propheticis, extasi, gustu fortunæ perfectioris, vi animæ struente corpus, ciente hæmorrhagias, laxante cutis poros, ut acre de sanguine difflari queat &c. ad *STAHLII* mentem.

J. LUD. APINI fasciculus disp. maxima ex parte agit *de principio vitali*, ubi *STAHLII* causam agit, & animam etiam vegetabilibus tribuit, Altdorf. 1718. 8.

De musculis faciei, qui in animi adfectibus agunt *CANTIUS*.

JAC. FOURNEAU. Ergo perturbationes motus cordis sanguinisque augent, & minuunt, Paris. 1721. 4.

D. FLEMING neuropathia, sive *de morbis hystericis & hypochondriacis carmen*, Amstelod. 1741. 3. etiam huc pertinet.

HENRICI JOSEPHI REGA de sympathia, seu consensu part. hum. corporis, Halem. 1721. 8.

HENRICUS JOSEPH. REGA l. c. inprimis ad pathologiam spectat, & collectanea tradit ex *BAGLIVO*, *HELMONTIO* aliisque.

CHRISTOPH. MARTIN BURCHART de principio movente in animalibus, Rostok 1723. Disp. Sthal.

J. A. WEDEL de principio vitali. Jen. c. *STHAL.* 1721. *de vi natura Medica*, Jen 1723. 4.

MARTIN GOTTHELF LOSCHER de natura ſenſuum externorum hominis, VVittemb. 1726.

GOTTFRID POLYCARP. MULLER theoria ſenſuum generalis, Lipſ. 1722.

J. ASTRUC de phantaſia & imaginatione, Monſpel. 1723. 8.

T. MORGAN in *philoſophical principles of Medicine*, Lond. 1725. 8. hactenus etiam ad Sthahlianam ſententiam accedit, quod ſomnum habeat pro voluntaria remiſſione dolorifici & incommodi laboris; quæ etiam *JOHANNIS TABOR* opinio eſt L. c. p. 304. Ad animi adfectus & eorum efficaciam aliqua addit, terrorem recte ſeparat a metu, &c.

P. HAGUENOT de ſenſationibus externis, Monſpel. 1728. 8.

G. DETHARDING ſcrutinium phyſico-medicum in quo indoles intellectus, animæ inſiti, & adventitii probe diſcernendi eruitur, Roſtok 1723. 4. Pro *STAHLIO*.

G. DETHARDING etiam eſt *ſcrutinium communionis animæ & corporis*, Roſtoch. 1714. 4.

DAVID VASSE'. Ergo anima non eſt corporis facultatum principium, Pariſ. 1723. 4.

EL. CAMERARII de efficacia animi pathematum in negotio ſanitatis & morborum, Tubing. 1725. 4.

EL. CAMERARIUS ibidem jam dictus, in *medicina electrica* contra *LA PEYRONIUM* dixit de animæ ſede.

JOH. de *GORTER* in *exercitationibus medicis*, Amſtel. 1737. 4. editis. Prima eſt *de motu vitali* quæ ſeorſim an. 1734. Harderovici prodiit. Omni fibræ humanæ attribuit vim ſe conſtringendi, cui contraria ſit vis extendens muſculoſa, unde a perpetua pugna perpetuus etiam motus oriatur. In II. Exerc. contra *BOERHAAVIUM* & *SANCTORIUM* demonſtrat, motus omnes in ſomno languere & minores eſſe, quæ etiam *MORGANI*, *SCHWENKII*, *STENZELII*, & olim *AVICENNÆ* opinio fuit. In III. IV. Exerc. *de fame & ſiti*, has adfectiones pro ſenſubus propriis habet, utilis cæterum Auctor. *IDEM* in Lib. *de perſpiratione* & in *Chirurgia* legi meretur, in qua de dolore egit, de mechanica ſenſus ratione.

JOH. de *GORTER* etiam eſt l. *de actione viventium particulari*, ubi oſtendit cuilibet parti Corporis Humani ineſſe propriam facultatem, cujus ope functionem ſuam perficiat, quæ neque a corde ſit, neque ab elatere, neque ab adtractione elementorum, neque ab animæ arbitrio, cujus exempla ſunt motus periſtalticus, reſpiratio, vis pulmonis, lienis, glandularum, cerebri, placentæ, partium genitalium, mammarum.

In *Diario TRIVULTINO* 1729. Diſſ. exſtat, qua demonſtratur utique ſomnum eſſe a compreſſione aortæ.

JOH. FRID. SCHREIDER de fletu habet de dolore & adfectibus triſtibus cogitationes ſuas.

H. F. TEICHMEYER de ſepto pellucido, Jen. 1729. 4. aliquot programmata edidit quibus ſedem animæ ibi & in corpore calloſo ponit.

MARTINI NAGY BOROSNAY de potentia & impotentia animæ humanæ in corpus organ. Hall. 1729. Diſp. Contra *STAHLIUM* plantas objicit, quarum fabrica abſque animæ ſuſpicione ſapientiſſima eſt.

P. GERIKE de ſenſibus inprimis externis, Halmſt. 1733 & de inſomnio ibid. 1742.

G. CLARKE de vi animi pathematum in corpus humanum, Leidæ 1727. 4.

P. GOTTL. WERLHOF in obſſ. *de febribus* contra Stahlianam ſectam dixit, objecit perſpicaciter, ut ſolet, plantarum exemplum, motum a morte.

J. HENRICI COHAUSEN Archæus febrium faber & medicus, Amſtel. 1731. 12.

F. HOFMANNI & *GEORG. WALTHER de vera perpetui mobilis in corpore humano idea*, Hall. 1731. 4. Contra *STAHLIANOS*.

PETR. CHRIST. BURGMAN examen hypotheſeos Stablianæ de anima rationali, Roſtoch. 1731. & P. II. 1734. 8. Prior in *M. ALBERTUM*, poſterior prioris in eundem & *LONGOLIUM* & *HARTMANNUM* eſt defenſio.

J. DAN. LONGOLII de organica intellectus humani actione, Hall. 1709. Diſp. *ſyſtema Stahlianum de vita & morte corporis humani ab incongruis medicorum mechanizantium opprobriis vindicata* occaſione Burgmanniani ſcripti, Budiſſæ 1731. 8. & *mantiſſa ad vindicias ſyſtematis Stahliani examinans Stenzelii furorem*, Budiſſæ 1735. 4. iſta *STENZELII* pathologiæ pigrorum oppoſita. Acris, ut vides, *STAHLII* defenſio.

MICHAELIS ALBERTI pene infinitæ diſputationes ſunt, quæ huc pertinent. Ep. *de admirandis animæ præcipue humanæ adfectibus*, Hall. 1713. *de ſenſuum internorum uſu in Oeconomia vitali*, 1729. &c.

MICH. ALBERTI epiſtola citata patibulum etiam in ovo gallinæ expreſſum admittit; *EJUSDEM* etiam huc pertinet libellus *verhandlung von der ſeele der menſchen, der thiere, und pflanzen* primum Hall. 1707. 8. recuſus eſt in collectione *der mediciniſchen und philoſophiſchen ſchriften*, Hall. 1721. 8. Animas brutorum animalium immortales & immateriales facit, & peccati capaces, & vegetabilibus ipſis animas adſcribit. Animæ noſtræ de antiqua excellentia veſtigia aliqua ſupereſſe, exemplo ſternutationis ante hoſpitum adventum perſuadetur. Demonſtrat animæ in corpus imperium, & ſolitam diſtinctionem λόγου & λογισμοῦ adducit. In eadem collectione eſt etiam diſſertatio *de energeja natura in actibus vitalibus ſine medico ſalutariter exercendis*. *EJUSD.* eſt *Mediciniſche betrachtung von den kräften der ſeele nach dem Unterſcheid des leibes und deſſen geſundheit und krankheit*, Hall. 1730. 4. continuatio *ſcriptorum philoſophicorum*.

In *Opuſculis ſcientificis* T. IV. exſtat Diſſ. *GUILIELMINI*, qua docetur omnes motus naturales & cordis ipſius eſſe a ſtimulo. In T. X. curioſa ſomnambuli hiſtoria habetur.

In *G. CHEYNE Engliſh malady* habetur celebre, ſi verum, experimentum Domini *TOWNSHEND*, qui ſolo voluntatis nutu pulſum & reſpirationem ſuppreſſiſſe & revocaſſe ante mortem dicitur.

JAC. van *EEMS de ſomno*, Leidæ 1734. Diſp.

WILH. NOORTWYK de natura humana, Leid. 1735. 4. recuſa cum libello *SOLANI LUQUES*.

Traité *de la communication des maladies & des paſſions*, la Haye 1738. 12. Omnia ad corpus refert, quæ animæ tribui ſolent, ipſam voluntatem, & adfectiones, quæ quam maxime ad animam, videntur pertinere, ut ſuperbiam. Paſſiones animi a corporeis paſſionibus nihil differre, & omnem, etiam moralem voluptatem, a remiſſione fibrarum eſſe docet, &c.

In *D. PLUCHE ſpectacle de la nature* T. V. multa bona huc pertinentia legi. Imagines veras in memoria refutat. Quænam dimenſio odoris?

THEBESIUS de ſomno ut ſigno, Lipſ. 1740. Diſp.

A. O. GOELICKE de genuino corporis organici motore. Diſp. Francof. ad Viadr. 1740. 4. Pro *STAHLIO*.

P. van *MUSSCHENBROECK de mente humana ſe ipſam ignorante oratio*, Leid. 1740. 4.

ABRAHAM LEVIN de vi imaginationis in vitam & ſanitatem, Hall. 1740. 4.

CAR. AUG. a *BERGEN de organicorum & mechanicorum ſyſtematibus*, Francof. ad Viadr. 1740. 4.

JAC. von *VISVLIET de ſomni natura & cauſis*, Leidæ 1742. 4.

J. CASP. METZGER de ſomni natura & cauſis, Leidæ 1742. 4.

J. G. KRUGER de ſenſatione, Hall. 1742. Diſp.

J. A. SEGNER de ſenſibus in genere, Gotting. 1742. 4.

G. MICHAEL DUBINSKI de reminiſcentia vitali, Hall. 1743. Diſp. Hiſtoriolas aliquas pro ſententia Stahliana minus probabiles habet.

F. de *SAUVAGES* in Tractatu *de febre* & in *theoria inflammationis*, Bourg. S. Andeol. 1743. 8. recuſis cum *hæmaſtatiks HALESII*, acrem *STAHLII* diſcipulum ſe demonſtravit, qui docet febrem fieri ab anima contra obſtacula vires cordis augente; nulla mechanica neceſſitate, & demente de viribus muſculorum voluntariorum, ut vires cordis augeret; &c. Effectus adfectuum animi in pulſu mutando accurate obſervavit.

F. de *SAUVAGES* etiam eſt *nova ſomni theoria*, Monſpel. 1740. 4. *EJ. de motuum vitalium cauſa*, ibid. 1741. 4. eaſdem hic ſententias proponit, quas ibi excitavimus ex recenſito *EJUS* tractatu.

D. LIEUTAUD Diſſ. I. *de la nature & des uſages de l'eſprit animal* cum *Eſſais anatomiques* prodiit.

In *Elementis Nevvtonianis*'s *GRAVESANDII* reperias eadem quæ *BOERHAAVIUS* urget, de diverſitate inter ea, quæ in rerum natura vere exſiſtunt, & de iis quæ anima inde percipit.

J. ASTRUC an ſympathia a certa nervorum poſitione in ſenſorio. Pariſiis 1743. 4. Ingenioſa theoria.

ERNEST. ANT. NICOLAI von vvürkungen der kraft der Einbildung in dem menſchlichem körper, Hall. 1744. 8. Inſomnia explicat a ſimilitudine ideæ, quæ animæ obverſatur, &

alterius

alterius adfinis, quæ in statu corporis aut præcedente idea fundatur. Motus omnes in corpore a stimulo deducit. Stahlianos refutat. *EJUSD. vereinigung de Music mit der artzneykunst*, Hall. 1744. 8. De lingua affectuum animi, eorumque signis naturalibus agit, atque effectum animi passionum explicare conatur, quod eæ oriantur in anima passiones, quarum lingua a musico exprimitur. In nuperis *pathologicis Diss.* quæ Germanice prodierunt, de adfectubus animi eorumque in facie signis fuse agit.

ERN. ANT. NICOLAI primo loco citatus libellus Hallæ recusus est 1751. 8. *EJUS* etiam est *von der kunst die krankheiten aus dem gesicht zu erkennen*, in *EJUS* collectione *bemühungen in der arzneywissenschaft*, Hall. 1749. 4. Satis ad mentem *PARSONI* scripsit; musculos qui animæ adfectum exprimunt repetita actione robustiores fieri, ut etiam extra adfectum vestigia aliqua supersint.

Apud *J. G. GUNZIUM de humoribus* etiam collectio habetur ad effectus passionum animi.

J. FRID. MEYER von der übereinstimmenden harmonie, Hall. 1744. 8. & *IDEM von den Gemüths bevvegungen*, ibid. 1744. 8. In priori Libello refutat systema influxus, quod in omni actione quæ animæ cum corpore communis est, & anima agat & corpus, atque adeo, si actionis causa in anima foret, effectus actionis duplex foret. Deinde causas occasionales refutat. In altero Libro animæ adfectiones, quatenus in anima habitant, & ex multis confusis, simul præsentibus, ideis oriuntur, explicat. In ea parte, quæ ad corpus pertinet, brevior est. Temperamenta etiam explicat.

J. GOD. KRUGER grundriss eines neuen lehrgebaüdes der arzeney gelahrtheit, Hall. 1745. 8. Proponit mediationem inter Stahlianam sectam & mechanicam. Motus in corpore humano omnes vi stimuli alicujus fieri etiam in corde, & aliis partibus, & cum aliqua animæ obscura sensatione conjungi docet, quæ unice laboret, ut se a sensationibus ingratis vindicet.

Anonymus *von den Gemüths bevvegungen*, Hall. 1746. 8. De temperamentis inprimis agit, eaque ex tensione nervorum & mobilitate varia explicat, ut modo velociter, modo valide, modo lente, modo debiliter adfecti tremant. Etiam superbiam & alias hujusmodi adfectiones ex corpore interpretatur.

J. N. WEISS & SCHÆFFER quod alia sensatio alium motum inferat, Altdorf. 1745. Disp.

CHRISTIAN GOTTLIEB KRAZENSTEIN bevveiss dass die seele ihren Körper baue, & *Fortsetzung dieses bevveises*, Hall. 1745. 8. Exemplo polyporum, quibus novi artus reparantur, demonstrare conatur, animam suum corpus struere, cum nullo mechanismo adeo apti & prioribus congruentes artus reparari queant. Contra hunc virum *H. J. DELIUS* Baruthensis nunc physicus, scripsit *Antvvortschreiben auf den bevveiss dass die Seele ihren Körper baue*, Hall. 1746. 8.

C. G. KRAZENSTEIN est etiam *theoria & fecundus in medicina usus principii sensationum sequitur motus sensationi proportionalis*, Erlang. 1749. 4.

CHRIST. GOTTFR. STENZEL περὶ ὕπνου, Gedan. 1745. 8. Raro exemplo Græca lingua phænomena somni explicat, causasque. *EJUS* contra *STAHLIUM* scripta omittimus ob necessariam instituti nostri brevitatem.

PETRI POISSONNIER & DUPRE'. *Ergo perfectior tempore somni* χύλωσις, Paris. 1745. Disp.

A. KAAU impetum faciens dictum Hippocrati, Leidæ 1745. 8. Non solum eruditissime de anima ex omni antiquitate egit, sed de motu nervorum, somno, opio, phænomenis ab opio adsumto ortis experimenta utilia protulit. Omnes motus peristalticos & alios, a somno frangi ostendit.

LUD. ANT. MURATORI della forza della fantasia umana, Venet. 1745. 8. Egregia historia naturalis imaginationis.

In *Edimburgensium* T. V. de opii effectu in retardando sanguine experimenta habentur pag. 154.

Histoire naturelle de l'ame, Paris. Hag. 1745. 8. Auctor videtur de la *METTRIE*. Scopus est, demonstrare animam materialem, hominemque de simiarum genere esse, neque ullas dari mentes incorporeas. Multum utitur nostris, minime citatis, ad *BOERHAAVIUM* commentariis, de viribus autem animæ earumque in corpore fundata natura multa habet.

FRIDERICI WINTER de certitudine in medicina practica, Franeker 1746. fol. Causam motus animalis omnis ponit in irritabili natura fibrarum.

FRI-

FRIDERICI HOFMANNI comm. de differentia inter ejus doctrinam physico-medicam & STAHLII medico organicam, Francof. 1746. 8. Posthumus egregius Libellus, sive HOFMANNI sit, sive nomen ejus unice præfixum gerat. Motum a corpore ipso generari posse: mortem non esse ab animæ fastidio: motus a venenis ortus a stimulo esse non a sapienti mentis consilio, &c. sobrie, dilucide & docte demonstrat. Non alius melior Liber STAHLIO objectus est.

J. A. UNZER vom einfluss de seele in den Körper, Hall. 1746. 8. Defendit Stahlianum influxum, quod mutationes, quæ in corpore oriuntur, cum nullo alio ente arctius conjungantur, quam cum anima, atque adeo anima earum causa sit. Imo vero cum fabrica corporis multo propius connectuntur.

JACOBI PARSONS human physiognomy explain'd, Lond. 1746. 4. Mutationes varias musculorum faciei & oculorum describit, quæ ab animi adfectibus fiunt. A frequentia horum adfectuum musculos eos, qui regnanti adfectui serviunt, robustiores fieri, & magis conspicuos, inde physiognomiam nasci demonstrat. LANCISIUM refutat.

Lettres philosophiques sur les physionomies, La Haye 1746. 12. Omnem diversitatem ingenii a varietate organorum & fabricæ pendere; eam, temperamenti nomine, in cute faciei & oculis adparere; esse temperamenta eaque immutabilia, neque posse temperamento resisti, &c. Multa acute dicta, alia per jocum.

PASCHASII BORIE & du BOURG datur ergo etiam vitalium organorum somnus; Paris. 1746. 4.

J. C. J. SUPPRIAN vom schlaffe und den traümen, Hall. 1746. 8. In vero somno nullas animæ repræsentationes offerri, in spurio, turbulento, aliquas, & eas esse insomnia, vigiliarum partem; & sensum ubique in corpore aliquem exerceri, non in solo capite ostendendum sumit.

JOH. ANTONII BUTINI de sanguinis circulatione, Monspel. 1746. 8. Pro Stahlii theoria.

RICHARD MEAD mechanical account of poisons, Londin. 1702. 1747. 8. Multa huc pertinentia habet. Somnum ad defectum stimuli refert, & opii vim ad voluptatem ex remoto omni incommodo. Tarantulæ historiam admittit.

HIERONYMI DAVID GAUBII de regimine mentis, quod medicorum est, Leid. 1747. 4. Corporis in animam imperium demonstrat exemplo malaciæ, delirii febrilis, diætæ. Priora de conjunctione animæ & corporis systemata refutat. In fibra animali pro causa motus ἐνορμῶν sive irritabile recipit.

F. QUESNAY in nupera editione suæ *Oeconomiæ* fusissime de anima ejusque functionibus agit, & de somno voluntario. Systema causarum occasionalium sequitur.

Essai sur l'origine des connoissances humaines, Amstel. 1746. 12. Egregius Liber ad historiam naturalem animæ.

J. BARKER in *Essai on the agreement betweeen the practice of Hippocrates ... and Boerhaave*, London. 1747. 8. Stahlianam animæ in morbis curam refutat, cum semper eodem invariabili modo, & sæpe cum corporis sui excidio, operetur.

L'homme machine, Leidæ 1748. 12. Iterum opus equidem de la METTRIE, sed multo audacius, & truculentius, cum omnino diserte DEUM ex rerum natura relegare conetur, neque aliud ens in universo admittat, præter ipsam materiem varie modificatam. Irritabilitatis inventum sibi perperam tribuit n. 18. 22.

L'homme plus que machine, Leidæ 1748. 12. Pro mente immateriali pugnare videtur.

BALTH. LUD. TRALLES de machina & anima humana prorsus a se invicem distinctis, Uratislav. 1749. 8. Et ipse & Auctor anonymus de l'homme machine suos libros ad me scripserunt, sed TRALLESIUS multo, ut facile est creditu, gratior. Ingenuus admittit, quæ vera habet ille DEI inimicus, quæ autem præceps conclusit, aut nimia admiscuit, ea perspicax refutat; his inprimis argumentis, quod perceptiones non sint eædem cum impressionibus sensuum, neque adeo cogitationes necessarii effectus mundi corporei in corporeum cerebrum impressi.

Contra optimi viri *B. L. TRALLES* citatum libellum anonymus aliqua in A. E. 1749. Jun. P. J. objecit.

JOH. LUPS de irritabilitate, Leidæ 1748. Disp. systema *WINTERI* & *GAUBII* proponit, de proprietate nempe in omni & animali & vegetabili fibra residente, qua ab irritatione contrahitur.

CL.

Nunc addam breviter quinam Auctores ex iis, qui de universa anatomia scripserunt, commendandi sunt, nam non omnibus convenit omnes emere (*a*).

Ffff 1. AN-

CL. *FORMEY* de infomniorum generatione perelegans dissertatio exstat in *Mémoires de l' Acad. des Sciences de Berlin* 1746.

J. ANDR. ROEPER die vvürkung der seele in dem körper nach anleitung eines nachtvvanderers, Halberstatt 1748. 4. *EX STAHLII* secta, satis asper.

ANT. WILH. PLAZ de brutorum imaginatione, Lips. 1749. 4.

G. ERH. HAMBERGER de vigiliis, Jen. 1749. 4.

PHIL. JAC. VALCKENAER de consensione partium in corpore sano & morboso, Leid. 1749. 4.

J. WOLFGANG MANITII de idiosyncrasia ex diversa solidorum corporis humani irritabilitate optime dijudicanda, Leid. 1749. 4. Ad mentem *ILL. WINTERI* agit de irritabili natura solidorum C. H.

CL. de *BUFFON* in Tom. II. aliqua de mente & anima, in T. III. de sensibus in universum protulit.

DAVID HARTLEY observations on man, his frame, &c. Londin. 2. vol. 8. huc inprimis pernet, cum mechanicam explicationem proponat modi quo omnes corporis animæque functiones in homine peraguntur, per vibrationes primigenias & superstites a prioribus vibratiunculas: de somno, idearum generatione, motu musculari, loquela, cogitatione, &c. Ediderat autem specimen hujus systematis Bathoniæ 1746. 8. sub titulo conjecturarum *de sensu motu & idearum generatione*, cum libello de medicamento *STEPHANIÆ*.

FRANCISCI ISEZ & *MACMATIOIS Ergo decidit aliquid venustati diuturniori somno*, Parisiis 1749. 4.

J. MARTINI CHLADENII de celeritate cogitandi egregia disp. Erlang. 1750. 4.

FRANC. NICHOLLS de anima medica, Londin. 1750. 4.

Ego vero præter alia passim sparsa dissertationem *de nervorum imperio in arterias*. Gotting. 1744. 4. edidi, quam video *CL. KAAUIO* (*impet. fac.* p. 434.) aliisque claris viris placuisse. Ab ansis nerveis stringentibus magnas arterias, venasque explicare conatus sum modum mechanicum, quo nervorum adfectiones sanguinis circulum aut incitant aut debilitant.

(*a*) Hoc loco scriptores anatomicos secundum temporum ordinem recensere visum est, tum eos, qui de anatome in universum scripserunt, tum qui multa diversaque scripta, tum qui de nonnullis subjectis, quæ in prioribus nondum tetigimus. *ÆGYPTIOS* hic omittimus, qui alibi monuerimus, quam ruditer & timide in incisione corporum versati sint, quæ vilissimis hominibus committebatur. Vide Ægyptiæ anatomes iconem apud *NARDIUM* in *Lucretii* editione T. V. f. 2. & confer *ANT. CÆLESTINI COCCHII* testimonium *dell' Anatomia* p. 45. 46. qui Ægyptiorum anatomiæ suum pretium statuit & Græcorum laudes vindicat. Neque de rarissimis illis dissectionibus dicam, inciso ab *ARISTODEMO* utero filiæ, *ANAXAGORÆ* ariete, *ALCMÆONIS* cochlea, aliisque, quorum tenuis ad nos memoria pervenit, etsi & in universum Pythagoreorum philosophorum, & inprimis etiam *EMPEDOCLIS* merita elevare nolim: neque *DEMOCRITI*, qui Chamæleontem in singula membra dissecuit *PLINIO* teste Lib. XXVIII. n. 29. & causas morborum in corporibus incisis quæsivit. De monstris theoriam eam proposuit, contra quam nuper scripsimus, *ARISTOTELE* teste *de gener. animal.* L. IV. c. 34.

In antiquissimis *HIPPOCRATIS* Libris multa habentur quæ ad anatomen pertinent. Et in genuinis quidem operibus parcior est, neque supra osteologiam & aliquam Chirurgicam myologiam multum sapit; ut certe, si verum oportet fateri, non male *GOELICKIUS* anatomen Hippocraticam parum utilitatis habere moneat *Hist. anat. antiq.* p. 11. Ergo huc pertinet μοχλικός Liber qui nunc vocatur περὶ ὀςέων φύσιος. Osteologia brevis, non mala, nimis tamen pauca numerat ossa, in capite octo, in toto corpore 111. Appendix illa *de venis*, separata a *LINDENIO* jam dicta est, qua etiam nervi principes intercostales describuntur. Liber περὶ χυμῶν habet theoriam de bile & sanguine per æstates crescentibus, satis similem ejus, quæ exstat in Libro de natura hominis. Brevitas videtur esse Hippocratica. Edidit cum commentario *PETRUS GIRARDETUS*, Paris. 1631. tum *J. C. GUNZ*, Lips. 8. In L. περὶ ὑδάτων ἀέρων καὶ τόπων habentur aliqua de capitis figuratione ex moribus gentium, de urethra feminina bre-

breviori. Vertit nuper Anglice FRANCISCUS CLIFTON, Lond. 1743. 8. Librum περὶ τόπων τῶν κατ ἄνθρωπον, de venis, offibus, oculis aliqua habet, pleraque vero practici funt argumenti. In eum exftat comm. FRANCISCI PERLÆ, Romæ 1638. 4. PL. Liber περὶ τροφῆς genuino fimilis, aliqua habet ad offa, ad perfpirationem, ad circulationem fanguinis, ut paffim creditur. GALENUS modo inter genuinos refert, modo ex eorum numero excludit. In Libro περὶ ἄρθρων uti paffim alia ofteologica, ita etiam locus habetur de mufculo ex clavicula orto, unde concludas, certe aliquando corpora humana ab HIPPOCRATE fecta effe, uti alibi dixi in progr. *quod corpora humana diffecuerit HIPPOCRATES*, Gotting. 1737. 4. Si vero alterius & antiquioris HIPPOCRATIS funt, Gnofidtei f. ut GALENUS in Comm. ad Librum *de fracturis*, habet, antiquiorem etiam apud Afclepiadas anatomes cognitionem fuiffe neceffe eft. Liber περὶ ἀρχαίας ἰητρικῆς contra anatomen, quam AUCTOR pictoribus putat relinqui poffe, & contra qualitates primigenias Peripateticorum fcriptus eft, quod multo plura fint in corpore humano activa principia acidum, amarum, falfum, &c. Liber περὶ ἀρχῶν ἢ σαρκῶν quem DEMOCRITO LAERTIUS videtur tribuere, & tribuit H. CONRINGIUS, acutiffimus Libellus eft, quo explicatur, quomodo ex calore & elementis mechanice corpus humanum fabrefactum fit, & ex frigido & pingui offa, ex glutinofo nervi & vifcera fingulatim omnia nata fint. Varia anatomica hic habentur, fibræ lienis, membrana tympani, oculi tunicæ, & nervus opticus. Videntur effe HERACLITI principia cum Peripateticis conjuncta. In eum commentatus eft HEURNIUS. Liber περὶ γονῆς jam dictus eft, nafci nempe puerum docet ex femine ab omni parte maris & feminæ deciduo, in medullam fpinalem, hinc in renes, inde in teftes, nafcique alterutrius fexus infantes prouti mafculum vel femininum femen dominatum fuerit. Liber περὶ παιδίου φύσιος acute inprimis fcriptus videtur. Ovum humanum, incubata ova in gallinis hic habentur. Mechanice etiam explicatur, quomodo femen calidum fpiritum frigidum hauriat, inde calefactum iterum erumpat, fic umbilicum generat, iterumque adtractum pelliculas ftruat, ut placenta generetur, & alia nimis hic longa. Liber *de feptimeftri & octimeftri partu* jam dictus eft, & Liber *de diæta primus*, quo doctrina panfpermica continetur. In eum GALENI exftat commentarius. Liber *de hominis ætate* feorfim excufus eft, latine verfus a JOHANNE LALAMANTIO Lugd. 1571. 8. cum Libro *de feptimeftri partu*. Liber περὶ φύσιος ἀνθρώπου mihi non genuinus videtur, cum quatuor habeat humores, febres ex varia bile diverfas natas, aliaque theoretica. Hic venæ illæ mirificæ defcribuntur. In eum GALENUS commentatus eft, & utrumque opufculum edidit Colinæus, Parif. 1534. 8. tum JACOBUS SCUTELLARIUS, Parmæ 1568. & BLAS. HOLLERIUS, Bafil. 1562. 8. & JOH. FRID. SCHROETERUS, Jenæ. 1585. 8. & JOH. HEURNIUS, Leid. 1609. 4. & SEBASTIANUS PAPARELLA, Venet. 1551. * PL. DEMOCRITI Liber περὶ φύσιος ἀνθρώπου: Quæ de bile, de Liene habet, videntur pofteriorem ætatem fapere. *De ftructura hominis* fpurius eft; cum arterias venafque & nervos adcurate diftinguat. JOHANNIS STEPHANI notæ exftant in eum Librum, Venet. 1633. 4. * Librum περὶ ἀνατομῆς detexit J. CAJUS edidit CL. DAN. WILHELMUS TRILLERUS cum *commentatione de nova HIPPOCRATIS editione adornanda*, Leid. 1728. 4. Certum eft auctorem corporum humanorum anatomen tenuiffe, & de induftria comparaffe cum animalium fabrica, & aliqua de quinquefido favi fimili pulmone non mala habet. Doctus, fufus & minime timidus commentarius eft, quem dixi. CL. GUNZIUS arteriam cartilagineam, quam pro vena Cava habuerat TRILLERUS, ad pericardium refert, in progr. quo in Libro *Hipp. de diffectione* commentatur Lipfiæ 1737. 4. In Libro περὶ καρδίης fatis accurata anatome eft, & nimis, pro temporibus HIPPOCRATIS, minuta. Potus tamen defcenfum per afperam arteriam retinuit. Supra jam laudatus eft. De eo proprius exftat G. SEGERI Libellus, Bafil. 1661. 4. Liber περὶ φυσῶν eloquens & acute fcriptus eft, maxime pathologicus. Liber περὶ ἀδένων theoriam de catarrhis habet eam, quæ etiam in Libro *de locis in homine* docetur. Glandulas varias habet, etiam in articulis, fed eas forte alares. Liber *de dentitione* brevis & verax, etfi fpurius. Liber *de infomniis* acute, uti dictum, fcriptus. In Libro II. *Epidemicorum* habetur eadem ridicula venarum defcriptio, quæ in Libro *de offibus*. In Libro V. *Epidemicorum* arteriæ a venis diftinguuntur, ut vix poffit HIPPOCRATIS effe. In Libro περὶ νούσων IV. habetur fubtilis ætiologia fuperftructa theoriæ quatuor humorum Peripateticorum: refutatur defcenfus humoris per afperam, qui in Libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν adfirmatur. In Libro περὶ ἱερῆς νούσου de cerebro agitur, & humanum cum brutorum cerebro

cerebro comparatur, experimentum etiam anatomicum dissectarum caprarum & ovium adducitur. Liber περὶ ὄψιος jam dictus est, & ille *de superfetatione*. Caeterum de editionibus *HIPPOCRATICORUM* operum alibi dicemus. Osteologiam Hippocraticam dedit, uti dictum est, *RIOLANUS*.

Librum περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον hic citatum, non ante *ARISTOTELEM* scriptum, neque adeo genuinum *HIPPOCRATIS* esse, eruditissimi viri *T. REINESII* opinio est, *var. lection.* p. 75.

In commentarii *GALENI* L. II. (*de propr. l.*) & III. libro in *HIPP.* l. περὶ φύσιος ἀνθρώπου demonstratur veram sententiam *HIPPOCRATIS* etiam in aliis libris declaratam hoc opere contineri. Hunc librum *HIPP.* cum *GALENI* commentario edidit etiam *EUSTACHIUS QUERCETANUS*, Basil. 1549. 8. seorsim vero prodiit *HIPP. de natura humana*, Brem. 1584. 4.

Physiologica potius sunt, quam anatomica, quae *PLATO* habet, & quae recenset *CL. J. H. SCHULZE*. In eum *ex philosophorum & medicorum spatiis scholia MATTHÆO FRIGILLANO* collectore prodierunt, Paris. 1560. 4. *

De *DIOCLE* Carystio alibi dictum est. Primus de *administratione anatomica* scripsit.

Sed *ARISTOTELIS* opera negli... nefas est, qui corpora plurimorum animalium secuerit, aliquando satis subtiliter, ut ... chamaeleonte, eo consilio ut classes ex communitatibus constitueret: idemque icones anatomicas paraverit, etiam suis literis, ut nunc solemus inscriptas (v. p. 51.) & corpora humana ipsa secuerit, si credis *CL. SCHULZIO*. Ita tamen legere oportet, ut magis prima semina opinionum & descriptionum ibi inquiras, quam accuratas aut fide undique dignas descriptiones. Huc ergo pertinent *de historia animalium* Libri XI. Prodierunt etiam cum *J. C. SCALIGERI* commentariis & nova versione, Tolosae 1618. fol. *EJUSD. De partibus animalium* Libri IV. *De generatione animalium* Libri V. *De spiritu* Liber I. *De respiratione* Liber I. *De somno* Liber I. *De insomniis* Liber I. *De sensu* Liber I. *De memoria* Liber I. *De longaevitate & brevitate vitae* Liber I. *De juventute & senio* Liber I. *De incessu animalium* Liber I. *De motione animalium* Liber I. Passim aliqua ibi reperias nobilia, de ovi incubatione & fabrica, de piscium dissectione, de vasis, de viscerum in systemate animalium lato vel angusto imperio. Errores intercurrunt aegre excusabiles, ut ille celebris de tribus cordis sinubus, *&c.* *EJUS* etiam *Problemata* non oportet omisisse quae *M. ANTONII ZIMARÆ* opera, cum *ALEXANDRI* Aphrodisiaci sectionibus interprete *POLITIANO* prodierunt, Basil. 1544. 8. (*PLATN.*) Ex Philosophia *ARISTOTELIS* major pars theoriae Galenicae derivata est.

Anonymi Isagoge anatomica. Videtur ex *ARISTOTELE* compilator recentiori paulum aevo, qui clitoridem habeat, elegans caeterum & boni ordinis. Edidit Gr. Lat. primo *PETRUS LAUREMBERG*, Leid. 1618. 8. nuper vero *JOANNES STEPHANUS BERNARD*, Leid. 1744. 8.

ARISTOTELICOS caeterum minutos satis anatomicos fuisse apparet ex auctione vitarum *LUCIANI*.

MARTIANUS ERASISTRATEUS scripsit duos libros *de anatome GAL. de propr. lib.*

HEROPHILUS Alexandria corpora, non tamen vivorum hominum secuit (*COCCHI* in oratione an. 1736, edita *de usu artis anatomicae*, Florent. 4. p. 14.) Scripta ejus perierunt. Vasa tamen lactea vidisse, nervos in tria genera separasse, ligamentorum, tendinum, nervorum, sinus cerebri, tubas animalium, vesiculas seminales descripsisse satis notum est. *COCCHIUS* fragmentum ejus viri de ligamento terete edidit.

ERASISTRATUS secuit equidem *ANTIOCHI* favore corpora noxiorum hominum (conf. *COCCHI* l. c.) non tamen viva, alioquin non negasset sanguinem arteriis contineri (*IDEM* p. 16.) uti neque crederem verum esse, quod ex *THEOPHANE* eodem loco legitur, *CONSTANTINUM*, *LEONIS* Isaurici f. medicum vivo alvum & praecordia incidi jussisse p. 18. Vasa lactea in mesenterio vidit *ERASISTRATUS*, cerebrum subtilius rimatus est, candidus errorum revocator, paulo tamen nimius in *hypothesibus*. Errorem loci, sive aberrationem sanguinis in vasa aliena primus docuit. *CELSUS* in *praef.* Inventorem esse arteriae bronchialis alias ostendi. Duos Libros *anatomicorum de singulis passionibus* scripsit, in quibus tamen eum carpit *CÆLIUS acut.* III. c. 4.

LUCRETIUS in carmine suo *de rerum natura* physiologiam etiam habet, ad Epicureorum sen-

sententiam. Fines membrorum negat. Contra eum *BOYLEUS* dixit in *disquisitione about the final causes of natural thinges.*

CICERONE omisso, qui in Libro *de natura Deorum* aliquam physiologiæ adumbrationem dedit, ad A. C. *CELSUM*, transeo, theoreticum forte potius quam practicum anatomes cultorem. Osteologiam ut diximus, breviter, sed satis vere in Libro VIII. viscerum vero quandam anatomen Libro IV. ab initio dedit. Anatomes causam oravit Libro I. c. 1.

PLINIUS ad generationis officium, ad rariora staturæ, ætatis, *&c.* aliqua contulit.

CASSII Jatrosophistæ *problemata physica* apud *H. STEPHANUM* an. 1567. cura vero *C. GESNERI*, Tiguri 1562. 8. *ANDREA* denique *RIVINO* erudito viro edente Gr. Lat. Lips. 1653. 4. prodierunt. Placet *CASSIUS*, qui legitimas passim phænomenorum causas adferat. Celebris est ob explicationem resolutionis latere non læsi in vulneribus cerebri. Methodicus fuit, qui *circulum metasyncriticum* citet, & adstrictionem meatuum & laxationem, *&c.*

ARETÆUS de causis & signis acutarum & diuturnarum passionum, & de curatione utrarumque alibi laudabitur. Interspersa aliqua; sed vera tamen anatomica habet, nervum olfactorium, vasculosam substantiam testis.

SORANUS EPHESIUS in exiguo Libello *de utero & pudendo muliebri*, qui cum *RUFO* prodiit, Paris. 1555. 8. jam laudatus est, longe *GALENO* melior, cum iste ad animalia, *SORANUS* ad humanam fabricam descriptionem dederit. Reliqua, & non sine damno anatomes, omnia perierunt. Non dubito potuisse tempore *TRAJANI* vivere, quæ *LAMBECII* sententia est *de bibl. Vindob* Libro VI. P. 2.

RUFUS pariter Ephesius fuit. *EJUS* plusculi sunt Libelli. Ad anatomen pertinent περὶ θέσεως καὶ ὀνομασίας τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορίων, Libri III. ut tamen primus Liber parum diversus his exstet. In iis Libris demonstrat se *ERASISTRATEUM* esse, ut etiam spiritum in ventriculo sinistro & arteriis contineri scribat. Fuse de partium externarum nomenclaturis egit. Simiam jussit dissecare, quod homini proxima sit p. 33. Inter viscera inprimis partes genitales & tubas in animalibus proprio labore dissecare adgressus est. *TRAJANO* florente vixit, teste *SUIDA*. Sermonem ad filium direxit. Multæ sunt editiones Græca Parisina 1654. 8. *TURNEBI* opera: Græco Latina *CLINCHII* nitida sed vitiosa, Londin. 1726. 4. Latina denique *PAULI JUNII CRASSI*, Basil. 1581. 4. aliæque.

In *PLUTARCHI de placitis philosophorum* Libris IV. & V. varia physiologica ex antiquis conservata exstant. Adeo sibi similia sunt quæ hic *PLUTARCHUS* habet; & in Libro similis fere tituli *GALENUS*, ut istum prioris plagiarium fuisse *COLLENUTIUS* non dubitaverit adfirmasse (pro *PLINIO*).

CLAUDIUS GALENUS solus fere ex antiquis anatomicis superest, ultimus eorum qui inter Græcos eam artem ornarunt. Legi omnino vel ideo opertet, quod quindecim fere seculis, ad *HARVEJUM* nempe, omnis physiologia, & parum abest, quin omnis etiam anatome ex eo communi fonte hausta sit. Deinde etsi dudum observatum est verbosiorem esse & sæpe quam maxime necessaria obruere ambagibus phrasium, quæ inanitatem occultant; etsi corpora humana raro secuit, ut demonstravit post *C. HOFMANNUM Apolog.* p. 292. *CLERICUS*; etsi descriptiones humani corporis ex antiquioribus sumtas cum suis, quæ secabat, animalibus sæpe obscurissime miscuit exemplo partium genitalium mulieris, ossis sacri, etsi in multis inconstans est, & in alias & alias sententias dilabitur, ut exemplo epiphyseos, jejuni &c. demonstravit *C. HOFMANNUS apolog.* c. 120., & in universum in *præfatione apologiæ*; etsi (neque alienum a vero est *SCHELHAMMERI* judicium in *additamentis* ad *CONRINGIUM*, & *P. J. HARTMANNI de perit. anat. vett.* pag. 23.) vasorum & nervorum historia nimis brevis est, & in universum omnia a nostri seculi perfectione remotiora, non tamen ideo non magnus & utilis fuit anatomicus. In animalibus enim vivis experimenta passim suscepit, etiam nobis aut utilia, aut difficilia, ad vocem, respirationem, nervorum utilitatem. Multa minime ruditer descripsit, ut etiam nobis semina veri grata esse oporteat. Multa ex veteribus conservavit, quæ alibi non exstant, multa addidit ipse, quæ exposuit in *anthropographiæ RIOLANUS* p. 26. tum in *bibliographia DOUGLASSIUS*. Quare a me non sine voluptate lectus sæpissime, uti notum, excitatus est in *Commentariis BOERHAAVIANIS*. Neque certe omnino non corpora humana secuisse dici debet. Cum in Libro III. c. 2 de *compositione medicamentorum* medicos Romanos ipse scribat secuisse barbarorum corpora, qui contra *M. ANTONINUM* pugnaverant. Numerosissimi vero sunt *GALENI* Libelli,

belli, qui de anatome agunt, neque tamen eos omittere licet, cum nimis frequens eorum apud recentiores fit memoria seculo maxime XV. Cæterum editiones meæ sunt Græca, Basileæ. 1538. fol. 5. vol. & Latina ibid. 1562. fol. De *CHARTERIANA* alibi dicemus. Ecce Libros eo ordine, quo in Gesneriana editione exstant, omissis nonnullis physiologicis, ut numerum, quantum licet, minuamus.

Comm. in HIPP. Librum de natura hominis.

De optima hominis structura.

De ossibus, de quo alibi, & qui ex deterrimis & vitiosissimus est, genuinus tamen & passim a *GALENO* ipso citatus. *ROLFINK Diss. anat.* p. 199. 200.

Liber *GALENI de ossibus* citatur ab eo *de ord. leg. libr. de propr. libr.* Pro tironibus autem scripsit.

De musculorum dissectione jam dictus. Invenit autem *GALENUS* interosseos, platysma myoides, lumbricales, rectum internum capitis. Eum Librum *JOHANNES CAJUS* edidit cum *Comm.* adjunctum Libris *de administrationibus anatomicis*, Basil. 1544.

Sex Libros periisse ex iis, quos scripsit *GALENUS de administrationibus anatomicis*, patet ex ipso *GALENO*, cum XV. citet *de propriis Libris*.

De nervorum dissectione.

De venarum & arteriarum dissectione jam dicti Libri, & cum fragmento *de iis quæ medica dicta sunt* a *TIMÆO*, Lugd. 1550. 8. editi.

An sanguis in arteriis contineatur contra Erasistrateos.

De administrationibus anatomicis L. IX. cum sex reliqui perierint. Hi lectu dignissimi sunt ob experimenta intermista, & descriptiones. Promiserat reliquos libros *BARTHOLINUS*.

De vocalium instrumentorum dissectione Latine tantum exstat. Etiam experimenta habet.

De vulvæ dissectione.

Lib. III. *de vulvæ diss.* citat *GAL. de scriptis propriis*. In juventute autem scripti sunt.

De instrumento odoratus jam dictus.

De usu partium corporis humani Libri XVII. haberi solent pro præcipuo *GALENI* opere. Non quidem valde subtilem habent anatomen, sed minus tamen vitiosam, & teleologias atque physiologicas considerationes egregias, de caussis cur ita, nec aliter, partes corporis humani structæ sint. Cordis etiam anastomoses fetui proprias, & veram circulationem per pulmones, usumque valvularum in his Libris aperuit. Commentarios addidit *CASPAR HOFMANNUS*, Francof. 1625. fol. sed mererentur magis anatomicos, alios *JOH. LONICER*, Francof. 1550. 8. Quartum Librum seorsim *VITUS ORTELIUS* edidit, VVitemb. 1549. 8. *PL.*

Libri XVII. *GAL. de usu partium C. H.* scripti sunt per otium, cum *ANTONINUS* in Germania esset, *GALENUS* vero *COMMODI* valetudinem regeret (*de propriis scriptis*). Primus *BOETHO* dudum antea inscriptus fuerat, *ID.* ibid.

De utilitate, & *de caussis respirationis*, & *de pulsuum usu* dicti sunt, quos in Libro *de formatione fetus* ipse *GALENUS* sibi tribuit. Sed in administr. Lib. c. 2. juvenem se scripsisse fatetur, seque invito esse editos quæritur.

De HIPPOCRATIS & PLATONIS decretis Libri IX. præter alia, non anatomica, etiam cerebri inprimis & nervorum historiam habent, tum de corde, respiratione, primis viis. Multa hic veterum scriptorum memoria. Hos *CAJUS* invenit.

Libri IX. *GALENI de HIPP. & PLAT. decretis* eo tempore scripti sunt, quo Libri *de usu partium GAL. de propr. script. de iis* etiam, *quæ medice scripta sunt in TIMÆO*. *PLATONIS* libellus seorsim prodiit Lugd. 1550. 8.

De motu musculorum Libri II.

De motu thoracis, *fetuum formatione*, *semine*, *septimestri partu*, &c. jam dicti sunt.

Libri III. *de facultatibus naturalibus* contra *ERASISTRATEOS* (*L. de propriis libris*) & *de ordine legendi libros*.

In Libro *de locis adfectis* egregia anatomica intercurrunt.

Spuriorum pauci nominari merentur, inter eos Liber *de anatomia vivorum*, *de voce & anhelitu*, *de motibus corporis manifestis*, *anatome parva*, &c.

Amissi sunt bene multi ut L. *de HIPPOCRATIS anatomia*.

Lib. III. *de anatomia ERASISTRATI*, quos ipse *GALENUS* ait (*de propriis libris*) curiose scriptos fuisse.

Li-

Libri *de sectione mortuorum* (*de ordine legendi libros*).

Libri II. *de sectione vivorum*, ibid.

Libri *de iis quæ LYCO ignota erant in anatome*. Eum scripsit, ut se tueretur a calumnia; quod sibi aliena inventa tribueret (*de libris propriis*).

Libri IV. *qui erant compendium librorum XX. anatomicorum MARTIANI*.

Et Libri II. *de anatomicis LYCI* (qui QUINTI discipulus fuerat) (*de propriis libris*).

In CÆLII AURELIANI practicis libris pauca ad anatomen pertinent. *Physiologiam* eo sensu sumpsit, quo hodie solet, p. 22.

JULIUS POLLUX (Πολυδεύκτης) *in onomastico*, quod *TIBERIUS HEMSTERHUYS*, cum *WOLFGANGI SEBERI*, *GODOFREDI JUNGERMANNI*, *JOACHIMI KUHNII* & *HENRICI LEDERLINI* observationibus splendide edidit, Amstelodami 1706. fol. ejusque Libro II. omnino ad anatomen aliqua habet, nomina nempe partium, non absque ineptis tamen erroribus. Quis crediderit ἰσχίον nomen esse ligamenti teretis?

MOSCHIONEM repeto, qui figuras citet & literas, & uterum, ut *SORANUS*, cucurbitulæ comparet. *EJUS muliebrium* Græcus codex cum inedita præfatione exstat in Vindobonensi bibliotheca *LAMBEC*. Libro VI. P. I. neque bona est, quam dedit *CASPAR WOLFIUS*. Manifestum vero est, quod *IDEM* vir doctissimus confirmat, non ex Græco in Latinum, sed ex Latino in Græcum sermonem versum esse.

ORIBASII anatomica ex *L. GALENI* cum versione *J. BAPTISTÆ RASARII* nitide prodierunt nuper Leidæ 1735. 4. cura *GUILIELMI DUNDASS*, additis harmoniis locorum *GALENI*. In *collectione magna* efficiebant Libros XXIV. & XXV. Utilis certe synopsis, ordinata, & libera illis infinitis litibus *GALENI*, aliqua etiam habet ex Libris deperditis.

ORIBASII anatomica prius Græce prodierunt Paris. 1556. 8.

Sed & reliqui scriptores Græci nihil habent, quod non ex *GALENO* sit. *NEMESIUS* περὶ φύσεως ἀνθρώπου, sive de *natura hominis*, Lond. 1636. 12. Anglice GræcoLatine & Antvverp. 1565. 1671. 8. Oxonii editus, Physiologiam Galenicam habet. Neque circulationem sanguinis cognitam habuit, quidquid ajat editor Oxoniensis, neque alia de bile, nisi quæ *GALENUS* dudum docuerat.

NEMESIUM, cujus librum hoc loco citavimus, vixisse seculo IV. credit editor Oxoniensis.

MELETII περὶ φύσεως ἀνθρώπου, *de natura structuraque hominis*, Venet. 1552. 4. Perinde compendium anatomicum & physiologicum, ex *GALENI* placitis. Miror p. 46. in hoc ipso Libro *MELETIUM* citari. Rudis cæterum fuit, qui v. gr. feminis unam futuram esse scribat, eamque circularem. Adjecti sunt editioni modo citatæ Libelli varii *POLEMONIS naturæ signorum interpretatio*, *MELAMPI de naevis*, &c. qui vix merentur nominari. Codex *MELETII* monachi plenior editis cum aliis Vindobonæ latet *LAMBEC*. Libro VI. P. II.

GREGORII NYSSENI de hominis opificio Librum Basil. 1567. 8. editum nondum vidi.

PAULUS, *ALEXANDER TRALLIANUS*, *OCTAVIANUS HORATIANUS*, vix quidquam habent cur inter anatomicos excites.

Θεοφίλου περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς Libri V. Græce, Paris. 1555. 8. Venet. 1536. 8. Basil. 1539. 8. & in *FABRICII Bibliotheca Græca* Lib. XII. Gr. Lat. Dedit compendium Librorum *GALENI* de *usu partium*. De Libro *de urina* alias dicetur.

JOH. ACTUARII Liber περὶ ἐνεργειῶν καὶ παθῶν τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος Libri II. Græce 1557. 8. *GOUPYLI* ope prodierunt, tum Latine, Venetiis 1547. 8. 1554. 4. 1556. & in Principibus *H. STEPHANI*.

HYPATUS de partibus corporis humani Gr. Lat. Leid. 1744. 8. Catalogus est partium corporis humani externarum. Editor J. *S. BERNARDUS* tres earum partium antiquas icones addidit, ex Leidensi bibliotheca sumtas, cum nominibus non simillimis eorum, quæ vulgo adhibentur.

ARABUM succedit seculum, qui a dissectionibus abhorruerunt quidem, cæterum anatomen ex Græcis repetitam, & ex *GALENO* inprimis fere omnes suis practicis Libris addiderunt. Et princeps *ABUBETER RHAZES* in *operibus exquisitioribus*, quæ per *GERARDUM TOLETANUM*, *ANDREAM VESALIUM*, & *ALBANUM TORINUM* edita sunt, Basil. 1544. fol. & in *primo* Libro ad *ALMANZOREM* anatomen concinno ordine descripsit. Vasa salivalia sub lingua & hic, & in *ORRIBASIO*, & apud omnes Arabes habentur.

In

In *AVICENNÆ Libro Canonis*, Venet. an. 1555. fol. & alias edito, a principio habetur anatome, ad quam exstant *V. F. PLEMPII commentarii*, Lovanii 1658. fol. editi.

In *decimo volumine AVERRHOIS*, *quo Colliget* continetur, Venet. 1552. fol. edito, habetur in primo Libro Colliget anatome simillima ejus, quam *AVICENNA* scripsit, splanchnologiæ nempe compendium. In Libro II° physiologia traditur.

ALBUCASIS, ut vulgo vocatur, huc a *DOUGLASSIO* refertur ob icones oculi, viscerum, venarum, & sceleti. Sed eæ icones omnes videntur esse recentioris ævi, neque exstant in editione Veneta anni 1520. fol. Sed unice in Argentoratensi 1532. fol. Clitoris autem apud *SORANUM*, uti dictum, dudum habetur, & verba *ALBUCASIS* fere ea sunt, quæ *AVICENNA* habet, & *PAULUS*.

Recentiorum primum ponimus *CONSTANTINUM AFRICANUM*, magnum Arabum exscriptorem. Possis autem huc referre ejus Libros *de coitu*, & de *anima & spiritus discrimine*, sed exigui certe momenti sunt. De editionibus in practicis dicam.

ALBERTI Magni Liber *de secretis mulierum* sæpissime prodiit. Eo infelici tempore, cum vix quisquam præter clericos medicinam exerceret, anatome penitus exstincta est, publicis etiam legibus *BONIFACII* VIII. proscripta, quarum vi adhuc anno 1571. anatome *NICOLAO BUCELLO* interdictum fuit. *ROOLFINK differtation. anat.* p. 187.

ALBERTI Magni etiam est *de homine & animalibus*, Venet. 1498. fol. &c.

Italia uti reliquarum artium, ita anatomes in Europa reparatæ laudem sibi vindicat. In Sicilia quidem, nisi fallor omnium primus, *FRIDERICUS* II. anatomen restauravit, sancta lege, ne quisquam ad Chirurgiam exercendam admitteretur, nisi anatomen didicisset. *MARTIANUS* vero protomedicus obtinuit, ut omni quinquennio anatome administraretur, quam omnes medici & chirurgi frequentarent (*P. CASTELL de peste* p. 23.) Deinde Bononiæ *OTTUS AGERIUS LUSTRULANUS*, & *ARMUNDUS GUASCO* docuerunt, quorum posterior an. 1151. primus anatomen aperuisse dicitur a *CL. GUILIELMINO* in *Orat.* Bononiæ habita anno 1735. Porro *MUNDINUS* Bononiæ circa annum 1315. Librum scripsit, varie inscriptum, quem secta ab eo viro cadauera ita commendarunt, ut; legibus in Italia sanctum sit, ne in alium auctorem Doctores prælegerent. Meæ editones sunt, Venet. 1513. fol. ex ed. *JOH.* de *KETAM* cum perantiquis figuris, alia cum amplissimo Commentario *JACOBI CARPENSIS*, Bonon. 1520. 4. alia cum *MATTHÆI CURUII* commentariis Papiæ 1550. 8. Alias habet *DOUGLASSIUS*, Editionem Patavinam per *HIERONYMUM* de *MAFEIS* emendatam 1484. 4. Lipsiensem emendatam per *MARTINUM POLICHIUM* de *MELLERSTATT* 1505. 4. *DRYANDRI* editionem, Marburgi 1540. & 1541. 4. cum *MUNDINO* editam non vidi, cui titulus est *MUNDINI anatomia ad vetustissimorum codicum fidem collata*, nec Argentoratensem 1513. 4. (*B. LEHM.*) nec Venetam 1638. 12. cum scholiis (*MERCLIN*). Cæterum rudis, ut sermone, ita in descriptionibus auctor, nihil præter antiquitatem habet, quod valde commendes.

MUNDINIANI Libri hic citati editionem *DRYAND I*, quam tum temporis nondum videram, nunc vidi, sed coram est Lipsiensis illa *MARTINI* de *MELLEFSTAD* absque iconibus aut anni expressione, tum illa *J. DRYANDRI*, cui icones & scholia adjecta sunt.

Vivos etiam quotannis canes dissecabant Bononienses, *ALDROVANDO* Auctore *Ornithol.* II. pag. 490.

Parisiis *HENRICUS* de *HERMONDAVILLA* anatomen fere eodem tempore in tredecim figuris demonstrabat (*GUIDO* de *CAULIACO* in *præf.*) Inde ad humana corpora accesserunt, & S. C. imperium cadaverum ipsis concessum est, atque an. 1564. Doctoribus pensio imperata fuit, ex qua duæ publicæ annuæ dissectiones administrarentur *RIOLAN.* oper. p. 65. Paulo prius *JACOBUS SYLVIUS* corpora humana secuit, & ante eum *CAROLUS STEPHANUS*, de quo continuo.

GUIDO de *CAULIACO*, *GUILIELMUS DE SALICETO*, *NICOLAUS NICOLUS*, *J. MATTHÆUS DE GRADIBUS*, *JOHANNES ANGLICUS*, aliique horum seculorum Medici & Chirurgi aliqua anatomica admiscuerunt, *GUIDO* inprimis, qui integrum anatomes compendium dedit, tum *GUILIELMUS DE SALICETO*, qui nervos etiam voluntarios a necessariis distinxerit.

PETRI de *ABANO conciliator differentiarum Philosophorum & præcipue Medicorum*, Venet. 1548. fol. & alias editus est. Ad physiologicas controversias plurima huc pertinent. Op-

ponit

ponit fere *ARISTOTELEM* & *AVERRHOEM GALENO*; rationes contrarias utriusque recenset, tunc suis adlatis litem definit.

TURRIANUS anatomicus, qui corpora humana secuit, & errores *MUNDINI* demonstravit, nihil, nisi fallor, scripti reliquit.

MAGNI HUNDT anthropologium de hominis dignitate, natura, & proprietatibus, &c. Lipsiæ 1601. 4. * Rarissimus Libellus inter primos est, quos figuræ anatomicæ ornent. Proprio de eo Libello egit programmate *J. ZACHARIAS PLATNER*, & earum tabularum auctorem prædicavit, Lipsiæ 1734.

MAGNI HUNDT citatum librum inter primos esse, quos figuræ anatomicæ ornent, hoc loco dictum est, sed eas figuras ruditate antiquitatem suam confirmare, nunc video, cum ipse eum librum possideam.

JACOBI PEILIGK opus est, quod vocatur *compendiosa capitis physici declaratio principalium humani corporis membrorum figuras liquido ostendens*, Lips. 1499. & 1518. fol. quæ editiones in *PLATNERI* bibliotheca, posterior etiam apud me prostat. Auctor cæterum anonymus est, habet autem viscerum rudes icones & descriptiones ex Arabibus desumtas, & ex *CONSTANTINO*. Icones & *HUNDTIANIS* vetustiores sunt & *CARPIANIS*. *IDEM* an. 1505. Lipsiæ fol. edidit *ALBERI thesaurum veræ philosophiæ & divinæ sapientiæ*.

GEORGII VALLÆ de corporis commodis & incommodis, Argentor. 8. & inter annos 1520. & 1530. Mera fere enumeratio partium corporis humani est ad *POLLUS* morem. Alium titulum habet *JACOBUS DOUGLAS*, & *J.* vander *LINDEN*. *de humani* nempe *corporis partibus*, Basil. 1627. (puto 1527.)

ALEXANDER BENEDICTUS Anatomiæ, sive *de historia corporis humani* Libros V. sæpe edidit. Editiones antiquissimas non vidi, cum prima anno 1497. videatur prodiisse, cum Liber scriptus esset anno 1483. Meæ sunt Paris. 1514. (Venet. 1527. 12. B. *LEHM.*) & Argentinensis 1528. 8. Recusa est Venet. 1533. fol. in collectione operum, & Basil. 1549. fol. in eadem collectione. Corpora equidem dissecuit, qui theatri Veronensis & Veneti descriptionem det, & de turba in theatro conqueratur. Bella etiam secutus est, & scripsit de *CAROLI* VIII. expeditione Italica. Non video multum super priorum inventa addidisse. Chirurgica & Medica aliqua adspergit. In magno etiam opere de omnium morborum *caussis*, *signis* & *differentiis* aliqua partium corporis descriptio præcedere solet, quarum morbos explicat.

ALEX. BENEDICTI Anatomiæ Lib. V. nunc lego anno 1493. Venetiis 8. prodiisse.

GABRIELIS DE ZERBIS Veronensis Liber *anatomiæ corporis humani & singulorum membrorum illius*, Venet. 1502. fol. valde incommodo typo, ut vix legi possit. Anatomen opprimit plurimis ex more seculi ratiociniis, & dictione barbara. *EJUSDEM anatomia infantis* cum *DRYANDRI* opere Marburgi 1517. prodiit. Furti reum agit, neque inventi alicujus, sed vasorum argenteorum, qua culpa exilium meruerit, filiosque addit in patibulo finem vitæ fecisse *CARP.* in *MUND.* p. XVII. b.

COPHONIS est etiam, de quo nihil quidquam ultra mihi innotuit, *anatome porci*, una edita.

GALEOTTI MARTII de homine Libri II. Basil. 1517. 4. Oppenheim 1610. 4. Basil. 1617. 4. In editione, quam primo loco dixi, adnotationes exstat *GEORGII MERULÆ*.

MICHAELIS SCOTI physiognomia, Parisiis 1508. 8 mihi ignota est. Habet *DOUGLASSIUS*.

ALEXANDER ACHILLINUS Medicus & Philosophus, notas dedit ad *MUNDINUM*, Venet. 1522. fol. *DOUGL.* *EJUS* etiam est Liber *de humani corporis anatome*, Venet. 1521. Neutrum vidi, sed penes me sunt ejus *anatomices adnotationes*, Bononiæ 1520. 4. editæ, quas non citat *DOUGLASSIUS*. Pleraque quidem valde rudia sunt, nam an. 1502. quinque ossa tarsi, an. vero 1503. novem ait se vidisse (p. XVI. p.) Habet tamen aliqua bona, nervum quarti paris, medullæ spinalis finem in lumborum principio. Opera omnia, sed philosophica, Venet. 1745. fol. prodierunt.

HANS V. GERSDORF genannt SCHYLMANS feldbuch der wundarzney, Argentor. 1517. fol. Incipit ab anatome, habet icones sceleti, & systematis viscerum. Editionem habet *DOUGL.* Francof. 1551. 4. Cum alio practico libro Germanice edito Argentor. 1519. fol. edito anonymo etiam anatome prodiit.

JA-

JACOBUS BERENGARIUS Carpensis ut in *dedic.* ipse testatur, a patria vulgo *CARPUS* dictus est. Vir summus, inter primos auctores methodi fuit, qua hodie lues venerea expugnatur ope argenti vivi, hinc prædives, ut apud *ROLFINKIUM* legas, Chirurgico Libro *de fracturis cranii* etiam celebris, verus anatomes ex corporibus humanis instaurator, ne *EUSTACHIO* quidem diffitente, & *CORTESIO* in *miscellaneis* II. qui *CURTIUM* æmulum Berengarii lingua, hunc scalpello valuisse, ait. Morum cæterum cum nescio qua simplicitate turpium fuit, ut nefanda crimina pro innocentissimis haberet. *EJUS* exstant *commentaria* cum amplissimis adnotationibus super *anatomia MUNDINI cum textu ejus in pristinum nitorem redacto*, Bonon. 1521. 4. Auctor ipse & in dissecando, & in legendo *GALENO* & *CELSO* super morem seculi peritus fuit. Injectionem aqueam in renum vasis tentavit. Præter theorias vanas multa utilia habet, de fine vero medullæ spinalis, papillis renalibus, *&c.* Icones paucæ & rudes sunt. Anglice prodiit *Berengarius's anatomy of man's body* Lond. 1554. 12. *EJUSDEM Isagogæ breves in anatomen humani corporis*, Bonon. 1522. 4. iterumque 1523. 4. 4. parum diversæ & nitide prodierunt, tum anno 1535. Venet. minus speciose & Argentorati 1530. 8. Mirum *ALDI MANUTII* discipulum adeo barbare scripsisse. Sed memorabili usus peritia, qui ultra 100. cadavera humana secuerit, errores multos priorum correxit. Ita rete mirabile, cellulas uterinas *MUNDINI* descripsit. Figuras etiam hic rudes dedit, quarum aliquæ in postrema Veneta editione omittuntur, uteri inprimis figuræ duæ. Musculos cæterum abdominis & totius corporis, cor, sceleton, artuum ossa, venas brachii delineavit. Corpora hominum vivorum incidisse fabula est, ut demonstravit *JOHANNES ASTRUC de lue venerea* p. 618.

JAC. BERENGARII Carpensis *isagoge breves in anat. C. H.* prodierunt etiam Venet. 1527. 4.

JOHANNES GUINTER Andernacensis Parisiis an. 1530. Doctoribus adnumeratus, sumtuum media parte condonata, (ed. Paris. 1536. *præf.*) cum applausu ibi docuit. Ejus *institutionum anatomicarum* Libri IV. Basil. 1536. 8. * ibid. 1539. 4. cum *THEOPHILO*; Venetiis 1538. forma minima cum *A. VESALII* præfatione, VVittembergæ 1585. 8. * 1613. 8. (*PLATN.*) & alias editi sunt: secuisse videretur ex præfatione, sed negat *VESALIUS*. In notula tamen p. 109. de venæ humerariæ divisione, in duobus cadaveribus observatio habetur, & adrogat sibi *GUNTERUS* interosseos quatuor *GALENO* ignoratos. Cæterum compendium anatomicum est.

JOH. GUINTER deinde citatus vixit ad annum 1574.

JOACHIMI FORTII RINGELBERGII Liber *de homine*, Antvverpiæ 1529. 8. &c. * *DOUGL.*

ANDREÆ LACUNÆ anatomica methodus, sive de sectione corporis humani contemplatio; Paris. 1535. 8. * Adparet collectionem esse ex *GALENO* & optimis auctoribus factam. *COLUMBO* secanti adstitit, *RIOLANO* teste.

JOH. DRYANDER, vero nomine dictus *EICHMANN*, in Gallia Medicinæ operam dedit, Marburgi vero docuit. *EJUS anatomiæ pars prior in qua membra ad caput spectantia recensentur & delineantur*, Marb. 1537. 4. prodiit. Primam anatomen an. 1535. celebravit, quod studium propria oratione concelebrat. Icones dedit capitis, cerebri, ossium, thoracis, pulmonis, cordis, vasorum magnorum, paulo minus quam *CARPENSES* figuræ rudes, cæterum parum habentes veræ utilitatis. *GABRIELIS* de *ZERBIS* & *COPHONIS* opellas una editas citavi alibi, & dixi de editione, quam dedit *MUNDINI*. Neque *EURICII CORDI* judicium, neque *VESALII* p. 254. 255. valde favet famæ viri.

BENEDICTUS VICTORIUS in *Practica magna* habet *partium* anatomen. Sic *ARCULANUS* in opere practico, Venet. 1357. fol. excuso.

NICOLAUS MASSA, Venetus anatomicus, qui frequenter cadavera humana secuit. Ejus est *liber introductorius anatomiæ, sive dissectionis corporis humani*, &c. Venet. 1536. 4. & 1559. 4. quæ editiones solo titulo differunt. *MUNDINUM* fere imitatur, & perinde ea organa describit, quæ frequentius eo ævo demonstrabantur, tres nempe ventres; artus vero breviter tangit. Non est absque observationibus, quas suis locis plerasque tetigimus. In *epistolis* etiam *medicinalibus*, Venetiis 1542. 4. 1550. 4. (*DOUGLAS*) & 1558. 4. 2. vol. excusis, quæ mea editio est, aliqua sparsim ad historiam anatomicam habentur.

NICOLAI de *SABIO viscerum viva delineatio*, Venet. 1539. fol. Non memini me citatam vidisse. Duæ sunt tabulæ, viri & feminæ. In utraq; viscera abdominis secundum strata,

ANDREAS VESALIUS, quo nemo carere potest (a).

2. REAL-

quæ sibi succedunt, delineata habentur, quod idem institutum multis postea placuit. Cæterum rudes icones sunt, hepar multilobe, &c.

LUDOVICI VASSÆI in anatomen corporis humani tabulæ quatuor; Paris. 1540. & alias fol. DOUGL. Venet. 1544. 8. quæ mea est editio. JACOBI SYLVII addictissimus discipulus; nihil invenit, & omnia in *præf.* ad Præceptorem retulit.

LUD. VASSEUM Gallice vertit J. CANAPE Lugd. 1542.

BASSIANI LANDI Patavini præceptoris Libri II. *de humana historia vel singularium hominis partium cognitione* jam Basil. an. 1542. 8. prodierunt (ALBINO teste ad DOUGLAS p. 75.) Mea editio Francofurtensis est 1605. 8. Obiit an. 1562. a sicario enectus, Galenica placita rhetorico more docuit. De *prodigiosis partubus* se scripsisse ipse auctor est p. 207. In *Opusculis*, Patavii 1552. 8. editis, extat Liber de motu. Sed philosophicus omnino.

JACOBUS SYLVIUS Ambianus, vir doctissimus Græca Latinaque Lingua, cum summo adplausu Parisiis docuit, neque obstitit viri famæ avaritia, quæ in eo summa fuit, ne vitæ quidem scriptore diffitente. Cadavera humana, sed parcius; secuit, tum animalia aliqua. Sero scripsit & fere ad æmulationem VESALII. Inventa jam citavi. Ejus scripta sunt *Vesani cujusdam calumniæ in Hippocratis Galenique rem anatomicam depulsio*, Parisiis 1551. 8. (STOLLE). Mea editio cum HENERI vindiciis VESALII prodiit Venet. 1555. 8. Hic Liber nonnunquam me consolatur, quando me video hinc ob parcissimum meum a PRÆCEPTORE discessum, inde ob meum in eum ipsum Præceptorem amorem indignis modis discerpi. Insanit SYLVIUS, & VESALIUM ipsum exscribit, dum refutat, etiam ubi errat VESALIUS, ut in Carotidis descriptione. Frivolas pro GALENO excusationes attulit, sternum recentiorum hominum brevius fuisse, os incisivum distinctum se vidisse, suturas illas falsas veterum se conspexisse: sinus tamen sphenoideos describit. In HIPPOCRATIS & GALENI *Physiologiæ partem anatomicam isagoge* Libris III. prodiit Paris. 1555. &c. (ALBIN. ad DOUGLAS) Venet. 1556. 8. B. PL. mea editio est Parisina 1561. 8. Compendium anatomicum, in quo vasa & musculi per totum corpus, ex GALENO inprimis, sed tamen auctius disponuntur. Singularia aliqua de musculis, valvulis venosis, alibi laudavi quæ hic exstant. Adjectæ sunt rariorum corporum dissectiones tum hominum, tum brutorum, quibus inprimis laudem meruit. In posthuma editione Genevensi 1630. hæc repetuntur, tum *isagoge in GAL. de usu partium corporis humani*: & *epitome in tres Libros facultatum naturalium*. Reliquos Libros suis locis consideravimus.

JOHANNES FERNELIUS, itidem Ambianus, mathefeos laude superior SYLVIO moribusque, praxi celebrior, non tamen perinde anatomicus. Ejus Libri *de naturali parte Medicinæ* VII. sive *physiologia* (ut in mea editione vocatur) Parisiis prodierunt 1542. DOUGL. & alias, & recusi sunt in editione nitida operum FERNELII, quæ prodiit Ultrajecti 1656. 4. Latinissime & nitidissime scripsit. Primus Liber anatomicus est, sequentes physiologici. In Libro *de abditis rerum causis* multa physiologica admiscuit. Jugum GALENI passim excutere cepit.

G. HERMENII RYFF *des menschen vvahrhaftige beschreibung oder anatomy*, Strasburg. 1541. fol. (B. PL.) quæ est *description anatomique de toutes les parties du corps humain*, Paris. 1545. fol. & Latine ibid. prodiit eod. anno B. PL. Icones sunt, quas vetustas excusat, arteriarum, venarum (quarum multæ exprimuntur ex cava inter cor & septum ortæ, musculorum viscerum, sceletorum.

Duæ tabulæ in folio magno Argentorati prodierunt anno 1544. quarum primæ titulus est *anatomia, oder abconterfeytung eines manns leibs vvie er invvendig zu sehen ist*, alter *eines vveibs leib*. Strata viscerum sibi succedunt, sed alio modo, quam in Venetis tabulis, & viscera ad latus aperta. Colores itidem vivi. Crediderim similes esse illis, quas Ulmæ 1541. editas citat B. PL. sed formam in 4. facit.

J. LONICER *erotemata in GALENI de usu partium* L. XVII. edidit Francof. 1550. 8. quod est ejus operis quasi compendium.

(a) ANDREAS VESALIUS verus anatomes instaurator, eo tempore incepit innotescere. Cum admirabili ardore in anatomen ferretur, & Lovanii atque Paris. per flammas & ignem fere cada-

cadavera quæreret, in prima sua juventute meruit, ut annos natus 23. Patavium, deinde Bononiam Pisasque vocatus hic inprimis enormi 800. coronatorum stipendio conductus doceret, & a suis dissectionibus anatomicos tacitos discedere cogeret *praef.* ad Librum *de radice Chinæ*. Basileæ aliquandiu vixit, & an. 1546. sceleton ibi dedicavit (*MELCHIOR ADAM* p. 31.) quod interlapsum restituit *FELIX PLATER*. Sed id infeliciter accidit, & cum maximo damno anatomes, ut post paucos annos inter anatomicos labores consumtos Cæsar *VESALIUM* avocaret ad aulam & expeditiones bellicas. Hinc post annum ætatis 29um, vix quidquam profecit *VESALIUS* cum editio II. magni operis a prima figuris nusquam, sermone omnino parum differat. Eximius cæterum Chirurgus fuit, & *CAROLUM* infelicem illum Principem Hispaniæ sanavit, cum caput lapsu illisisset (*MELCHIOR ADAM* p. 134. *ROLFINCK*. *Dissert*. p. 38. 39.) Mortem Comitis Burani anginosi ad horam indixit *M. AD*. p. 132. Cum *GALENI*, scholarum infallibilis eo tempore oraculi, descriptiones conferret cum humanis corporibus, facile ubique dissensum naturæ vidit. Cum autem eum dissensum publice aperiret, tantum in se suscitavit Medicorum in tota Europa odium, ut inter perpetuas calumnias vitam molestam triverit, cum *J. SYLVIUS* non erubesceret perpetuas ipsi indicere inimicitias, si quidquam a *GALENO* dissentiret. *VESALIUS* (*de radice Chinæ*) *CAJUS* vero *VESALIUM* codices *GALENI* sibi commissos corrupisse scripserit, ut haberet quod carperet, *PICOLHOMINEUS* denique p. 207. ridicule minatus sit se demonstraturum, omnia, quæ *VESALIUS* bona haberet, ex *HIPPOCRATE* & *GALENO* sumta esse. Ita certe virum fervidi ingenii in ordinem coegerunt adversarii, ut *GALENI* opus suo labore emendatum flammis dederit, & infelicem vitæ finem fecerit anno 1564, sive Hierosolymitanam eam expeditionem ad expiandam vivi hominis cædem susceperit, ut ex *HUBERTO LANGUETO THUANUS* & vulgo solent scribere, sive sponsione facta motus Palæstinam petierit, ut *JOH. METEL* anno jam 1565. scripsit in *Epist. clar. Belg. ad CASSANDRUM*. Primus nitidas icones dedit, non *TITIANO* quidem, sed magnis tamen artificibus usus, qui naturæ robur & umbrarum vim exprimerent. Ossa, artuum maxime, musculosque majores optime descripsit & depinxit. In viscerum situ nexuque multa vidit ad *WINSLOWUM* usque ignorata. Venas, arterias, nervos, musculos subtiles, laryngem *COLUMBO* teste, oculum (ipso fatente *VESALIO*, & in Libro *de radicis Chinæ usu*, & in *exam. obs. Fallopp.*) renem (*EUSTACHIO* arguente), partes genitales muliebres (*ARANTIO* monente p. 104.) minus recte tradidit, cum ad absolvendum opus ardore aliquo ferretur, & defectum humanorum corporum animalibus non bene suppleret.

VESALIUM ad expiandam vivi hominis cædem Hierosolymitanam expeditionem suscepisse, nomine tecto *PAREUS* etiam repetit *de la generation* p. 236. qui liber nono anno a *VESALII* excessu prodiit.

Opera anatomica, præter Librum *de vena secanda in pleuritide* jam citatum & *chirurgiam*, in qua sceleti depinguntur, ea sunt, quæ dicam. Edidit *ANDERNACI* institutiones cum nonnullis additionibus marginalibus, Parisiis 1539. 4. Propria est. *A. VESALII suorum Librorum de corporis humani fabrica epitome*, Basil. fol. max. 1542. Germanice opera *ALBANI TORINI*, Basil. 1543. fol. * tum, Parisiis an. 1560. Coloniæ 1600. fol. *B*, *PL*, Leidæ 1616. 4. Amstelod. 1633. 4. cum notis *P. PAVII*. In hac editione aliæ icones, & ipsæ tamen ex *VESALIO* decerptæ, habentur, cum nominibus musculorum novis, & nonnullis explicationibus. Porro, Amstelod. 1617. fol. & cum notis *NIC. FONTANI*, Amstelod. 1642. fol. epitome recusa est. Hæc ultima editio bona est, & icones aliquas novas, atque observationes ad anatomen inprimis practicam pertinentes habet. In iconibus etiam *PLANTINIANIS* exstat inserta, & in *GREVINI* opere citando, & in *JAC. BUWMANNI anatomia* & in *T. GEMINI compendiosa totius anatomes delineatione ære exarata*, Londin. 1545. fol. Anglice recusa 1553. 1559. fol. *D*. Brevis cæterum sermo est, icones grandes, perpulchræ, ex magno opere selectæ, & ita ex diversis figuris compositæ, ut numerus minuatur. Adjecta viri & feminæ statura perpulchra.

De *corporis humani fabrica* Libri VII. Basil. 1543. fol. & nitidius, sermone etiam aucto, anno 1555. fol. Venet. 1568. fol. cum figuris parvis, iterumque Venet. 1604. fol. cum *RUFI* & *SORANI* fragmentis. Justo hic volumine in folio sermone purissimo omnem anatomes ambitum de integro tradidit *VESALIUS*, & omni fere posteritati ad seculum usque XVIII. Librorum materiem præbuit, neque ab ullo anatomico debet negligi, etsi, quæ

monui, vitia aliqua fint, & paffim *GALENUM*, cum quo perpetua ipfi pugna eft, non abfque fuis etiam erroribus impugnaverit. Hujus operis icones infinitis locis recufæ funt. Eas habet *JACOBUS BUWMANNUS* in *anatomia, das ist, eine kurze beschreibung von der ufstheylung und abtheilung aller glieder des menschlichen leibes*, Tigur. 1551. fol. 1573. fol. cum figuris æneis fatis pulchris. Habet etiam, ni fallor, T. *GEMINI*, quem non vidi, *VESALIUS* vero valde accufat, tum certo *JACOBUS GREVINUS*, cujus *anatomes totius are insculpta delineatio*, Parif. prodiit 1564. fol. Ibi icones in minorem formam contractæ funt, additæ aliquæ *GREVINI* inutiles laciniæ, Eædem icones in *PAREI*, *VALVERDI*, *PLATERI*, *S. ALBERTI*, *INGRASSIÆ*, *T. BARTHOLINI*, *CASSERII* & quot non alia opera tranfierunt. Ex *VALVERDO*, qui aliquas adjecit, recepit *PLANTINUS* dixitque *vitas imagines corporis humani aneis formis expressas*, & edidit 1572. fol.

VESALII fuorum librorum de C. H. fabrica epitomes, Germanica *ALB. TORINI* editio ibi dicta nunc penes me eft, paulum diverfa a Latina, quæ plures icones minores vifcerum & offium ex magna anatome decerptas habeat. Cæterum titulum eft *von des meschlichen Körpers anatomey kurzer auszug durch ALBAN ZUM THOR*.

VESALII hic citati Libri VII. *de C. H. fabrica*, Lugduni etiam recufi funt 1552. 8.

Valde fufpicor huc pertinere mihi non vifam *Description & démonstration des membres intérieurs de l' homme & de la femme*, Parif. 1560. 4.

De *radicis China usu*, Bafil. 1546. fol. Venet. 1542. 8. (fi fides *NICERONIO*) verfus autem 1546. 8. & Lugd. 1547. 12. parv. Scopus princeps eft demonftrare, *GALENUM* non homines fecuiffe, fed fimias, fæpe etiam abfque animalium diffectionibus ex ingenio natas conjecturas cum anatomicis veterum defcriptionibus mifcuiffe. Facile vero demonftrat in utero, cæco inteftino, vena fine pare, venæ cavæ parte quæ fupra feptum eft, cerebello, ventriculis cerebri, offibus plerifque, *GALENUM* animalibus ufum effe. Legi etiam debet ad hiftoriam ipfius *VESALII*.

Examen observationum Fallopii, Venet. 1564. 4. & Hannov. 1609. 8. Madriti datum eft Decembri menfe 1561. tertio die poftquam legerat impreffas eo ipfo anno *FALLOPII* obfervationes. Quare cum & præceps fcripferit, & abfque cadavere, cum ne cranii quidem in Hifpania copia effet, non potuit tanti viri experimenta refellere, ad offa tamen aliqua ex animalibus monet.

Paffim etiam lego *GABRIELIS CUNÆI* Mediolanenfis anatomici *apologia FRANCISCI PUTEI examen*, Venetiis 1564. 4. excufum *VESALII* opus effe. *PUTEUM* ibi lego famulaffe invidiæ *ANTONII FOSSANI* archiatri Hifpani, & ex aula etiam Cæfarea *SYLVII* rabiem provocatam effe. Ad frigidum cæterum Libellum non utiliffima refutatio.

Denique opera omnia anatomica & chirurgica viri ediderunt *H. BOERHAAVE* & *B. S. ALBINUS*, Leid. 1729. fol. 2. vol. Acceffit egregia *ALBINI* præfatio, nomina mufculis adjecta funt, *FALLOPII* una recufæ obfervationes & icones a peritiffimo artifice VVandelaario exfculptæ.

Aliquas etiam *VESALII* tabulas ad mufculos inprimis pertinentes, fæpe recuderunt pictores, & nuper Londini ediderunt ex *J. DOUGLASSII* correctione octo tabulas *VESALIANAS*, in quibus tamen clariffimus editor varia correxit.

FRATER VESALII FRANCISCUS infignis etiam anatomicus fuit, cum tamen juri fe dediffet, Ferrariæ corpora fecuit. *AMATUS LUSITANUS Curat. Cent. I. hist.* 60.

ANGELI FORTII de mirabilibus vita humana naturalia fundamenta, Venet. 1543. 8. * *DOUGLAS*.

JODOCI WILLICHII Commentarius anatomicus, in quo est omnium partium corporis humani diligens enumeratio. Argentor. 1544. 8. Compendium anatomicum eft, ex *GALENO* fumtum cum etymologiis græcis. Adjectus dialogus *de locustis*.

JODOCI WILLICHII funt etiam *observationes in libellum LACTANTII FIRMIANI* qui *de opificio Dei inscribitur*, Bafil. 1542. 8. Compendium quoddam anatomes, & breve & inane.

CAROL. STEPHANUS doctor Parifinus Librum compofuit, cui *RIVERIUS* Chirurgus icones adjecit, unde orta lite, fermo Medico, figuræ Chirurgo tributæ funt. *Recherches sur l'histoire de la Chirurgie en France* p. 228. *second Mèmoire pour la faculté*, Parif. 1743. p. 305. Primum Latine prodiit fub titulo *C. S. de dissectione partium corporis humani* Libri III. *una cum figuris & incisionum delineationibus a STEPHANO RIVERIO Chirurgo compositis*, Parif. 1545. fol, In præfatione legitur jam an. 1539. opus abfolutum fuiffe. Primus liber

ofteo-

osteologiam habet, hanc satis bonam, paulo minus vero utilis est vasorum & nervorum historia, & musculorum. Ubique late exscriptus est *GALENUS*. In II. Libro viscera sunt, & organa mascula, in III. organa feminæ propria & musculorum singulares figuræ & modus secandi. Icones ligneæ satis magnæ, sed ea pars de qua inprimis agitur minutissima est, quod fere ubique totum corpus depictum sit. Gallica editio splendidior est, & titulum habet *la dissection des parties du corps humain*, Paris. 1546. fol.

THOMAS VICARY the english man's treasure or the true anatomy of man's body, Lond. 1548. 1577. 8. 1633. *DOUGL.* & *ALB.* *

THOMÆ VICARI alium paulum quam quem nos dedimus titulum habet *J. AMES*, nempe *a profitable treatise of the anatomie of man's body compyled by T. VICARY St. surgeon revieuved and published by the Chir. of Barthol. hospital*, Lond. 1577. 12.

AMBROISE PARE' brieve collection de l'Administration anatomique, Paris. 1549. 8. Secabat in Scholis facultatis cum *THIERRY* de *HERY*, & legebat *GALENUM* sibi a *D. CANAPE* Latine versum. Cæterum compendium anatomicum est, ad modum *VESALII* fere, scriptum cum observationibus nonnullis, & præceptis de cæsarea sectione & scelotopoja. *EJUSDEM* est *anatomie universelle du corps humain revue par AMBR. PARE'*, &c. Paris. 1561. 8. Non vidi, sed suspicor eam esse, quæ Latine exstat in operibus, Paris. 1582. fol. editis ubi Libros II. III. IV. & V. efficit. Habet icones *VESALII*, anatomen brevem, propria pauca, chirurgica aliqua.

MATHÆUS CURTIUS in *explicatione in MUNDINUM*, Papiæ 1550. 8. Lugd. 1551. 12. Ex *GALENO* auctorem suum explicat & corrigit. Non tamen penitus absque naturæ observatione est, maxime ad morbos. Ita lapillos in pulmone ter a se visos recenset. Editio Veneta 1580. 8. exstat apud *PLATNERUM*.

JACOBI MILICHII oratio de studio doctrinæ anatomicæ, VVittemb. 1550. 8. *DOUGL.*

PHIL. MELANCHTHONIS Liber *de anima*, VVittemberg. 1552. 8. physiologiam continet.

LEONHARDUS FUCHSIUS propria quidem opera vix anatomen coluit, & *VESALIUM* potius secutus est. *EJUS de corporis humani fabrica* P. II. sive *de instrumentis nutritionis, propagationis speciei, cordis, cerebri*, Lugdun. 1555. 8. Splanchnologiam continet. In *paradoxis Medicinæ* quorum Libri III. Basileæ 1535. fol. prodierunt animadversiones anatomicæ in *ALEXANDRUM BENEDICTUM*; *ARABES*, *MUNDINUM*, argumentis ibi inprimis ex *GALENO* sumtis. De myologia & osteologia diximus.

LEONH. FUCHSII institutiones medicæ prodierunt Lugd. 1560. 8. Basil. 1594. 8. quibus de more Physiologia continetur.

BERNARDINI MONTANA de hominis anatomia, Vallesoleti 1551. fol. * *DOUGL.*

G. RONDELETII nullo modo laudes omittendæ sunt, cujus Libri *de piscibus*, Lugduni 1554. prodierunt. Magnus enim anatomicus fuit, & propria manu secuit (*RIOLAN. anthrop.* p. 57.) adeo cupide, ut proprii filii viscera sit rimatus, & laudatas superius observationes magni momenti in pulmonibus & asperæ arteriæ cartilaginibus, in renibus, & in aliis corporis partibus factas reliquit. Verus etiam Auctor videtur valvulæ Coli, ut alibi ostendi. Princeps omnino, post *ARISTOTELEM*, in animalium sectionibus. Pisces siccatos posteris reliquit, quos vidit *STROBERGERUS* in *hist. Monspel.* Amphitheatrum anatomicum Monspeliense, ipsius suasu, exstructum est.

FRANCISCI MICHINI de *S. ARCHANGELO observationes anatomicæ*, Venet. 1554. 4. Nunquam vidi, neque fere citari reperio. Habet *DOUGLASSIUS*. Sunte forte *FALLOPII* observationes de venis quas *FRANCISCUS* edidit?

N. SELNECCER de partibus corporis humani, VVittemb. 1554. 4. *

JOH. LYCHÆI de humani corporis harmonia Libri IV. Parif. 1555. 4. *B. OSB.* * Compendium anatomico-physiologicum.

RENATI HENERI Apologia adversus JACOBI SYLVII depulsionum anatomicarum calumnias pro ANDREA VESALIO, Venet. 1555. 8. Auctor Suevus Lindavii natus, Bolzani Librum dedit, discipulus *FUCHSII*. Ex *VESALIO* fere argumenta sua repetit, & plausum medicorum Monspeliensium meritus est teste *VESALIO*.

HENRICI PAXMANNI propositiones de partibus corporis humani & methodo, VVitteb. 1556. 8. * *DOUGL.*

2. REALDUS COLUMBUS (a).

3. SPI-

(a) *REALDUS COLUMBUS VESALII* discipulus (*VESAL. exam. obs. Fallop.* p. 73.) & familiaris (*VESAL. de fabr.* C. H. L. I. c. 13.), deinde ejus successor, quindecim annis anatomen docuit Patavii, Pisis & Romæ, ita diligens ut uno anno ad quatuordecim cadavera secuerit (*IPSE de re anat.* p. 256. lege 262.) at an. retro 1543. quo *CAJUS*, concurrente *COLUMCO* Patavii prælegit (*CAJO* teste *de canib. Brit.* p. 163.), ut omnino nimis aspera sit censura *CARCANI*, qui ingratum *VESALII* discipulum, & pharmacopolam fuisse, & utriusque linguæ imperitum, & male secuisse, nervos penis præter rem negasse adeo crassos, & aliorum opera ad scribendum eguisse *COLUMBO* exprobrat. Sat grande opus ejus exstat *de re anatomica* L. XV. Ven. 1559. fol. exaratum, repetitum Paris. 1562. 8. cum *FALLOPII* obss. & 1572. 8. (*B. PL.*) tum cum additamentis recusum a *J. POSTHIO*, Franc. 1590. 8. & 1593. 1599. (*MERCL.*) Germanice etiam versum cum titulo R. C. *Anatomia teutsch mit einer zugabe vvorinn sceleta bruta begriffen durch JOH. ANDR. SCHENK*, Franc. 1609. fol.* Non diffitendum est, paulo audaciorem fuisse in carpendo non *GALENO* solo, sed *VESALIO*, neque errores effugisse, etiam crassiores. Sed multa tamen utilia habet, ut Librum XVI. de vivorum corporum sectionibus, & Librum XV. de raris observationibus. Inventa etiam, quæ ipsi non sunt nulla, suo loco laudavi. Obiit anno 1577. *GIORN.* de *LETTER.* d' *ITAL.* T. XIII. p. 213.

JOHANNES VALVERDE Hispanus, *COLUMBI* discipulus, vix ipse secuisse visus est, adeo & sermone & iconibus *VESALIUM* exscribit, paucissimis adjectis partim rariorum eventuum observationibus, partim figuris vasorum cutaneorum. Quatuor alias tabulas musculos repræsentantes editionis 1589. editor *MICHAEL COLUMBUS* adjecit. Editio Hispanica dicitur prodiisse Romæ 1559. fol. min. Italice vertit ipse *VALVERDE*, adjuvante *TABO*, & edidit sub titulo *anatomia del corpo umano composta per* M. G. V. Romæ 1560. fol. Deinde Latine edita est, cum titulo *anatome corporis humani*, Venet. 1589. fol. & 1607. fol. Prioris editionis 1560. & 1589. eædem, & meliores sunt icones, posterioris exscriptæ, hinc mutatum dextrum & sinistrum latus, sermo idem, & paginæ respondent. In *B. PL.* exstat editio Italica Veneta anni 1559. fol. sed ea eadem cum Romana 1560. est, & in fronte Romam, in calce Venetias inscriptas habet. Icones in *PLANTINIANAS* abiisse jam monui.

Editionis Hispanicæ *JOHANNIS VALVERDE* invenio etiam alium annum & titulum *Historia de la composizion del corpo umano*, Rom. 1556. fol.

JOH. CRATONIS ad artem medicam isagoge & in Lib. GALENI de elementis: de natura humana: de bile, & de temperamentis & facultatibus naturalibus. Periocha. J. B. MONTANI, Venet. 1560. 8. *PLATN.*

LEVINI LEMNII de habitu & constitutione corporis, Antvverp. 1561. Erfurt. 1582. 8. Jen. 1587. 8. Physiologica aliqua habet de generatione, &c. *IDEM* in Libris IV. *de occultis naturæ miraculis*, Coloniæ 1581. 8. editis varia physiologica habet, ad generationem inprimis, monstra, fabulas admisit corvorum, qui adspectu solo feminas inprægnent, &c.

GABRIEL FALLOPIUS vero nomine *FALOPPIA* non an. 1490. sed an. 1523. natus est, cum an. 1528. quintum vel sextum annum egerit (*de tumoribus* p. 83. b. ed. Venet. 4.) ut recte 39. vel 40. anno ætatis obiisse dicat *THUANUS*, & nondum quadragenarium *GUILANDINUS de papyro* (conf. *FANTON. Diss. anat.* 1745. *edit.* p. 51. 52.), & *MARCOLONI* præf. ad Librum *de aq. medic. Fallop.* Ea brevis vita publice utilissima fuit. Anatomen docuit post *COLUMBUM* Patavii, chirurgiam cum maximo plausu exercuit, vir optimus, qui *GUILANDINUM* suo ære ex captivitate Mauritanica redemerit, neminemque in tanta auctoritate læserit, unice *EUSTACHIO*, sed forte non aliter merenti, paulo iniquior. Vivus edidit *observationes anatomicas*, Ven. 1561. 8. primum excusas, deinde 1571. (*B. PL.*) & Parisiis cum *COLUMBO* an. 1562. 8. Coloniæ 1562. 8. & alias recusas. In systema redactæ sunt, & in quinque Libros distributæ a *JOH. SIEGFRID*, Helmstad. 1588. 8. Hoc eximio opere supplevit pleraque *VESALII* lacunas, quod ipsi inprimis videtur propositum fuisse, ad corpus humanum unice factis descriptionibus. Omnia recensere infinitum foret, laryngem certe, oculi musculos, organa genitalia muliebria, a *VESALIO* parum bene descripta, solicite exposuit. Angiologiæ & osteogeniæ primus justus Auctor fuit, & a nemi-

nemine anatomes cupido debet unquam ex oculis omitti, merito hinc cum *VESALIO* recusus ab *ALBINO*. Alia Opera sunt *Exp. in Librum de offibus cui additæ a F. MICHINO figuræ venarum*, Venet. 1570. 8. * *DOUGL.* Tum *de humani corporis anatome compendium*, Patav. 1585. 8.* *NICER.* Venet. 1571. 8. quæ mea est editio. Hæ eædem *sunt institutiones anatomicæ*, quæ in posthuma operum collectione reperiuntur. *Lectiones de partibus similaribus corporis humani a COITERO editæ* 1575. fol. Verum in *posthumis* omnino non dissimulare licet, editores codices suos M. S. prælectionum *FALLOPII* secutos esse, hinc rudem esse dictionem, omniaque longe minus rebus gravia, quam observationes fuerant. Collecta prodierunt opera Francofurti 1600. fol. Venet. 1584. fol. 1606. fol.

GABRIEL FALLOPIUS, anatomen Patavii docuisse diximus, cui addimus, intra annum ad septem usque cadavera humana secuisse, quod eo ævo rarissimum fuit (*MELCH. ADAMI* p. 205.)

Eas ejus *institutiones anatomicas* laudat *BARTHOLINUS* quæ in Veneta *FALLOPII* editione prodierunt anni 1606. rejectis iis, quas Francofurtenses dederunt (*vindic. anat.* p. 3.) *FRANCISCI PUTEI apologia in anatome pro GALENO contra VESALIUM*, Venet. 1562. 8. Inutile opus.

VIDUS VIDIUS non longe debet removeri a *FALLOPIO*. Etsi enim ejus Opera an. 1611. demum prodierint, anno tamen 1547. jam Professoris munere functus est, & obiit anno 1569. (*ASTRUC de morb. vener.*) *EJUS de anatome corporis humani* L. VII. Venet. 1611. fol. tum Francofurt prodierunt. Præter *VESALIANAS* icones & descriptiones plurimæ hic novæ occurrunt, tum ex *FALLOPIO* descriptiones, tum icones propriæ, maximo numero, & singularium fere partium, ossiumque solutorum. Earum multas in sua simplicitate utiles esse satis novi, plures tamen & systemata inprimis, magis ad illustrandam descriptionem excogitatas, quam ad naturam pictas esse video, exemplo vasorum capitis, thoracis.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS omnium ante nostra tempora anatomicorum princeps, Romæ his temporibus floruit, magnamque partem laboris sui in refutando *VESALIO* posuit, ut ea, quæ *VESALIUS* in *GALENO* reprehenderat, ex homine & animalibus summo studio eruta in liquidum poneret. Maxima pars periit, vivus autem edidit opuscula conjunctim an. 1564. Venet. in 4. aut 1563. edita, nam utraque inscriptio reperitur. Singula jam recensui, & moneo Venetam editionem emi debere, cum in Leidensi 1707. 8. a *BOERHAAVIO* recusa, adnotationes *PINI* desint, quibus loca veterum & recentiorum auctorum indicantur, ad quæ respexit *EUSTACHIUS*, auctoribus non nominatis. Icones equidem fere in omnibus exemplaribus desunt, sed id demum detrimentum nunc in tabulis posthumis sartum habetur. Eas icones etiam C. *BAUHINUS* in *theatro* reddidit. Recusa sunt etiam opuscula Venetiis an. 1574. & 1653. Magnum autem opus *de controversiis anatomicorum* omnino periit absque ulla spe restitutionis. Sed tabulæ æneæ posthumæ, jam anno 1552. æri incisæ (in *opusc.* p. 68.) cum *AUCTOR* anno 1574. vitam obiret, supererant apud *PINUM*, amicum *EUSTACHII*, deinde in familia Rubiorum conservatæ sunt. Eas admirabili arte paraverat *EUSTACHIUS*, omissis literis, mensuris, ne fœdarentur tabulæ, earum loco adjectis. Eas icones non videtur auctor ad cadavera parasse, cum manifesto sint, quæ omnino nulla arte in corpore humano cultro possint exprimi. Sed ex multis figuris peculiaribus in sceleton, pro fundamento positum, congestis systemata conficiebat. In iis non curabat valde nitorem, neque minutiora alia, unice in id intentus, ut observationum suarum vim exprimeret. Eas ergo 38. tabulas primum notas, & octo priores, *JOHANNES MARIA LANCISIUS* sagaciter detectas, fato subripuit (*Giorn. de' Letter.* XII. p. 448.) & continuo, communicato cum *FANTONO* & *MORGAGNO* consilio, edidit Romæ 1714. fol. suis interpretationibus adjectis, quæ editio Romæ recusa est 1728. fol. Habetur in his tabulis pars magna anatomes, myologia, (planta pedis, sternocostalibus, dorsi musculis subtilioribus & paucis aliis exceptis), angiologia, jam laudata, neurologia, de qua pariter diximus, viscerum icones, & ad ossa figuræ aliquæ; omnia ita divitia inventis, ita naturali in positione depicta, ut nemo iis carere possit. Cum vero *LANCISIUS*, in eo quod adsecutus erat fastigio honorum, non posset his minutiis tempus tribuere & scalpellum, *MORGAGNI* vero epistola aliquas tantum particulas attigisset, *WINSLOWUS* quidem operi suo adjecit tabulas quatuor literulis adjectis & in-

ter-

terpretatione. Deinde Romæ anno 1740. fol. omnes *EUSTACHII* tabulas edidit *CAJETANUS PETRIOLUS*, Medicus & Chirurgus, & addidit vitam *EUSTACHII*, tum *riflessioni anatomiche sopra le note del S. LANCISI fatte sopra le tavole dell' EUSTACHI*, postquam prius unicum folium cum hoc titulo publicaverat *Dubj anatomici considerati dal PETRIOLI circa le riflessioni aggiunte alle note del LANCISI sopra la* T. 25. *d' EUSTACHIO* Genuæ. Commentarii alii Romani in quinque successivas supplementorum series valde incommode disjecti sunt. Deinde *PETRIOLUS* sæpe adeo paradoxus est ut quem demum tolerabilem sensum verbis impertiam, invenire non possim. Quid significat, arterias hepaticas in *EUSTACHII* figuris a splenicis venire? vaginam Glissonianam T. XI. fol. 4. depingi? & tot alia. Sed facile caremus eo interprete; siquidem habemus *BERNARDI SIEGFRIED ALBINI Explicationem tabularum anatomicarum EUSTACHII*, Leidæ 1744. fol. editam, in qua pro summa, qua pollet, & in cadaveribus secandis & in Librorum lectione peritia partim ex scriptis *EUSTACHII*, partim ex cadaveribus humanis interpretationem tabularum molitus est, descriptis absque umbra iconibus & adjectis literulis. Ad finem animadversiones in alios interpretes *EUSTACHII* adjecit, *WINSLOWUM* nempe, *MORGAGNUM*, *LANCISIUM*, *BOERHAAVIUM*. *PETRIOLUS* non videtur ipsi innotuisse. Cavendum est, ne tabulæ *EUSTACHII* legantur in editione Genevensi 1717. fol. ubi varie truncatæ & literulis vitiosis pictæ sunt. Transeunt etiam vulgo nunc in Libros anatomicos, ut in *SENACI* commentarios, aliosque.

CAJETANI PETRIOLI riflessioni anatomiche ad *EUSTACHIUM* dictas habeo etiam seorsim editas, cum eo titulo, quem hic dixi 1740. fol. sed eæ terminantur ad p. 78. editionis meæ prioris, cum qua eo usque accurate consentiunt, & deficiunt adeo *spiegazione aggiunta alle predette ommissioni*, tum tabulæ ipsæ.

PROSPERI BORGARUCCI (discipuli *VESALII*) *della contemplazione anatomica sopra tutte le parti del corpo umano* L. V. Venet. 1564. 8.

JOH. GORRÆI definitionum medicarum L. XXIV. Paris. 1564. fol. Francof. 1578. fol. & alias. Ut alias voces græcas medicas, ita anatomicas etiam interpretatur, ut una descriptionem aliquam addat, & loca veterum. Similia etiam, sed pauciora habentur apud *ANUTIUM FOESIUM* in *Oeconomia*.

JOH. COSTÆI disquisitionum physiologicarum in primam primi Canonis AVICENNÆ sectionem L. VI. Bonon. 1589. 4. * *DOUGLASSIUS* huc refert, & *adnotationes in AVICENNÆ canonem*, Venet. 1595. fol.

JOH. HALL a very fruitful and necessary brief vvork of anatomy, Lond. 1561. 4. *

THADDÆUS DUNUS, cujus de respiratione Librum recensuimus, secuit omnino Tiguri corpora humana.

HIERONYMUS CARDANUS in *contradicentibus medicis*, Paris. 1565. 8. multa omnino physiologica tractat.

NIC. RORARIUS in *contradictionibus* alibi citatis utique anatomica etiam veterum conciliat.

CHRISTOPHORI WIRSUNG Praxis habet etiam descriptionem omnium externorum & internorum membrorum corporis humani, Heidelb. 1568. fol. &c.

VOLCHERUS COSTER FALLOPII discipulus, Groninga Frisius, juvenis obiit, ut quidem *RIOLANUS* habet (*Anthropogr.* p. 31.) in castris *J. CASIMIRI* Palatini principis, (*EYSSON* in præf. ad *COITERI* Librum *de ossibus infantis*). Ipse se exercuerat imprimis in brutorum animalium anatome, quorum multa apud *ALDROVANDUM* secuit, & sceletos paravit, vivorum etiam incisorum phenomena, incubationem & alia notatu digna observavit. In homine inprimis utiles ex morbosis corporibus observationes reliquit. In collectione ergo, quæ sub titulo *Externarum & internarum humani corporis partium tabulæ atque anatomicæ exercitationes & observationes variæ* prodiit Norimb. 1573. fol. dedit methodum studendi anatomen, tabulas, quæ anatomicum compendium sunt, oculorum tabulas, observationes anatomico-chirurgicas, miscellanea varia. Reliqua jam laudavimus, Alterum opus, quo *Lectiones FALLOPII de partibus similaribus* continentur, & sceleta variorum animalium, nihil ultra habet.

De *VOLCHERO COSTER*, cujus hic laudes recensuimus, addimus, statuam etiam eum parasse, in qua musculi, venæ, ossa & ligamenta sunt, Norimbergæ in bibliotheca conservatam, *BAIERO* teste *adag.* p. 44.

HIE-

HIERONYMI MERCURIALIS L. VI. *variarum lectionum*, Venet. 1571. 4. editi varia argumenti anatomici habent.

In *C. PEUCERI* Libro *de præcipuis divinationum generibus*, VVittemb. 1572. 8. magna pars physiologiæ exstat.

MICHAEL de *S. PIERRE anatomicæ tabulæ corporis humani methodice conscriptæ*, Parif. 1571.

In *Chirurgia* sua *L. FIORAVANTI* aliqua etiam anatomica habet, etsi anatomen ridicule contemnit, & chirurgo pene noxiam facit. Venet. 1679. 12. & alias.

JULIUS CÆSAR ARANTIUS Bononiensis Professor, *BARTHOLOMÆI MAGGII* discipulus. Ejus de *humano fetu* Libellus dictus est. *Observationes* vero *anatomicas* scripsit anno 1586. die Matthiæ Apostoli (in *observ.* p. 119.), Venetiis 1595. 4. editas, quibus plurima utilissima tradit, quæ suis locis laudavi, cornu inferius ventriculorum cerebri, pedes hippocampi, ventriculum quartum, musculi genioglossi officium verius, musculos coracobrachialem, obturatorem externum, indicatorem, spincterem vaginæ, fasciæ latæ insertionem in tibiam, ductus excretorios vesicularum seminalium, circulationem minorem, globulos valvularum aortæ.

CONSTANTII VAROLII de resolutione corporis humani L. IV. a *J. B. CORTESIO* editi, Patav. 1573. 8.* *DOUGL.* Franc. 1591. 8. una cum Ep. *de nervis opticis*. Non valde crediderim an. 1573. Librum editum esse, qui in præfatione legitur a morte Auctoris a *CÆSARE MEDIOVILLANO CORTESIO* traditus fuisse. Obiit autem *VAROLIUS* anno demum 1575. Adeoque si aliqua, ut videtur, editio prior fuit Francofurtensi, video ignorari. Cæterum physiologia est secundum quæstiones proposita, non plenissima propriis observationibus, habet tamen valvulam coli, uti dixi. Ob detectum veterum errorem, & demonstrationem, ventriculos non spiritu sed pituita plenos esse, multa a Galenistarum invidia passus est. Novum modum cerebrum incidendi invenit.

JULII JASOLINI Quæstiones anatomicas singulatim diximus, quæ Neapoli an. 1573. 8. prodierunt & quibus *Osteologia parva*, *de cordis adipe*, *de aqua in pericardio*, *de pinguedine in genere* Libelli continentur: tum *tertia quæstio de aqua in pericardio & quæstio de poris choledochis*, Neapol. 1576. 8. quæ omnia recusa habentur, Hanoviæ 1654. 4. Francofurti 1665. 4.

CARCANUM etiam diximus. Sed apud *BARTHOLOMÆUM CORTE* alia adhuc ejus opuscula citari lego. Nempe *felice successo di Anatomia fatta quest' anno 1585. nel mese di Gennajo, nello studio sopraddetto.* (non addit an Ticini sed credo Ticinum intelligi 1585.) 4. Deinde ejus *sectio anatomica* Cardinalis *CAR. BORROMÆI* exstat in *appendice* ad eum, quem citavi, *CURTIUM*.

SIMON SIMONIS de partibus animalium proprie vocatis solidis atque obiter de prima fetus conformatione, Lipf. 1574. 4. *B. RIV.* *

Βεβαίωσις ἀγωνισμοῦ, *oder bestaetigung dessen das zänkisch ist, wie die neue erfindung des harnprobieren, gewiesen ist durch den inventorem LEONGARD THURNEISEN zum THURN*, Berolin. 1576. fol. Mirus Liber. Compendium anatomicum primo loco est, figuris partim ad *VESALIUM* imitatis, partim novis, sectionibus nempe viscerum horizontalibus variis. Tunc urinæ sequitur analysis. *EJUSDEM partium omnium corporis ut externarum & internarum pictura & icones ad vivum impressæ cum historia plantarum* editæ, Berol. 1578. fol. citantur a *DOUGLASSIO*. Meo Libro nihil hujusmodi adhæret, sed unice viscerum & sceletorum minimæ figuré per Librum sparguntur.

J. RIOLANI patris *Comment. in sex physiologiæ FERNELII posthumos & de rerum causis libros*, Parif. 1577. 8. Antverp. 1601. 8. Theoria mera.

J. RIOLANI patris ibi citati etiam est *universæ medicinæ compendium*, Parif. 1598. 8. edita & Basil. 1601. 12.

JOH. BANISTER the history of man sukked from the sappe of the most approved anatomists in this present age, Lond. 1578. fol. parv.* *DOUGL.* cujus censura non multum boni promittit.

J. JAC. WECKERI medicinæ utriusque syntaxis, Basil. 1576. fol. In hac collectione etiam anatomica aliqua intercurrunt.

DOMINICI LEONI ars medendi humanos morbos a capite usque ad pedes, Bonon. 1576. 4. D. anatomica continet.

DOMINICI LEONI artis medendi, &c. exstat etiam editio Bonon. 1583. fol. Adde dein-

de: *ANDREÆ CÆSALPINI quæstionum Peripateticarum* Liber V. ad physiologiam pertinet; Nervos facit ex corde oriri, & in corde animam sedere. Caussam respirationis diversam a cordis motu esse credit, &c. Prodierunt 1571. 4. & 1593. 4. quæ editio una physiologica quæstione ditior est.

HIER. XIMENES institutiones medicæ, Epilæ 1578. 1596. 4. Toleti 1583. fol. *

GEORGII BULLEYNE little dialogue betvveen tvvo men concerning apostumations and vvounds, Lond. 1579. fol. *DOUGLASSIUS* Auctor est, multa anatomica hic contineri, & sceleti figuram.

DAVIDIS CHYTRÆI de structura humani corporis, Rostoch. 1579. 8. * Ad modum Libri *de usu partium GALENI*.

MATTHÆI DRESSER de partibus corporis humani L. II. VVittemb. 1581. *DOUGL.* Lips. 1586. 8. mihi. *PLATNERO*, Lips. 1597. 8. scripsit hunc Libellum, cum Gymnasium Misnæ regeret, quare unice apud eum reperias partium corporis humani Græcas vitiosas appellationes cum nomine Germanico & Latino.

REMBERTI DODONÆI tabula physiologico-medica, Colon. 1581. 8. *

NICOLAI TAURELLI de partibus corporis humani, Altdorf. 1583. 4. Philosophus, non anatomicus.

J. FRIDERICI SCHROETER de natura & origine calidi innati, Jenæ 1583. 4. * suo loco amissa est.

J. FR. SCHROETER etiam est *commentarius in* Librum *HIPPOCRATIS* περὶ φύσιος ἀνθρώπου, ib. 1585. 8.

FELIX PLATER quinquaginta continuis annis anatomen docuit, botanicem exercuit; thesauros rerum naturalium collegit, in summa gratia vixit apud suos cives. Edidit, præter ea quæ ad muliebria pertinent, *de partium corporis humani structura & usu* L. III. *tabulis methodice explicatos iconibusque accurate illustratos*, Basil. 1583. fol. 1603. fol. Et descriptiones & icones ex *VESALIO* in universum desumtæ sunt. Non tamen pauca in descriptionibus minutius proposuit, & icones etiam aliquas proprias habet, lentis crystallinæ, eamque bonam, organi auditus. Mire enim amabat a prima juventute anatomen, & apud ipsos laniones sequebatur, teste *MELCHIORE ADAMI*. *EJUS* etiam exstat *Quæstionum medicarum paradoxarum & endoxarum Centuria posthuma*, Basil. 1625. 8. & cum *Praxi* recusa quæ aliqua physiologica continet.

SALOMON ALBERTUS vir doctissimus, *HIERONYMI FABRICII* discipulus, VVittembergæ docuit. Ejus plures Libelli huc pertinent. *Historia plerarumque partium corporis humani in usum tironum edita*, VVittemb. 1585. 8. (*DOUGL.* 1583. 8.) & auctius 1601. 8. & 1602. 8. prodiit. In priori editione breve compendium est cum figuris *VESALII*, & Græcis nominibus, adjecta valvula coli, & papillis renalibus. In posterioribus multa sparsim accesserunt, tum inprimis de valvulis venarum, & varietatibus vasorum emulgentium. *EJUSDEM tres orationes auctæ*, VVittemb. 1585. 8. prodierunt. Inter eas ultima est de disciplina anatomica. Deinde adjecta est illa, a me recusa, de *lacrumis* dissertatio, adjectæ etiam icones valvularum venosarum, valvulæ coli, raræ fabricæ ureterum. *EJUS orationes & miscellanea*, VVittemb. 1590. 8. In prima inter has quatuor orationes systema Fallopianum de bilis motu defendit, in altera de sudore cruento agit. Inter quæstiones medicas habet *de lacrumarum utilitate in levando affectu animi*. *EJUSD. oratio de surditate & mutitate*; Norimb. 1591. 8. Habet etiam *DOUGLASSIUS* ejus *observationes anatomicas* 1620. 8. sed de iis nihil unquam mihi innotuit.

SAL. ALBERTI Historia, &c. editio VVittemb. anni 1601. in titulo quidem auctior esse dicitur, sed ea editio aucta non est.

J. BOKELII Anatome partium corporis humani, Helmst. 1585. 1588. 8. Compendium anatomicum fere ex *VESALIO* sumtum, multis tricis scholasticis & physicis admistis. Proprii nihil invenio.

PETRI MONEDULATI de homine magno illo in rerum natura miraculo & partibus ejus essentialibus, VVittemb. 1585. 8. *

JACOBI SCHEGK Tractatus physicarum & medicarum T. I. quarum 3. spiritum in ventriculis cerebri non esse animalem sed vitalem ostendit, quarta de corde & ejus principatu est; Francof. 1585. 12. 1590. 12. *DOUGL.* *

PHIL.

PHIL. SCHERBII (Ariftotelici) *de partibus fimultaneis*, Altdorf. 1586. 4.

CHRISTOPHORI RUMBAUM *de partibus corporis humani exercitationes quadam*, Bafil. 1586.* Exfcriptionem vocat DOUGLASSIUS.

ARCHANGELI PICCOLHOMINI *anatomica prælectiones explicantes mirificam corporis fabricam*, Romæ 1586. fol. Fere ex fchola phyfiologus, qui ex ipfa fua intolerabili figurarum ruditate videtur corpora aut nunquam aut valde raro fecuiffe. Aliqua tamen phyfiologica primus propofuit, quæ fuis locis recenfuimus. In iis, quæ magis anatomica funt, qualia offa funt, omnino deficit.

MICHAELIS GAVASSETI L. III. quorum *fecundus de præludiis anatomicis*, *tertius de exercitatione methodi anatomica*, Venet. 1587. 4. CAPIVACCII difcipulus, nihil fupra GALENUM fapit. In III. L. mufculos & offa brachii recenfet, abfque experimento fuo.

EUSTACHII RUDII *de ufu totius corporis humani*, Venet. 1588. 4. *

CASPAR BAUHINUS vir indefeffus, & in colligendis inprimis auctorum defcriptionibus inque unum opus ordinandis laboriofiffimus, non perinde vero proprio fcalpello exercitus, annis quadraginta quatuor anatomes curam geffit. Parifiis autem an. 1579. (PINÆUS p. 194.), & prius Patavii ftudiis operam dedit. Ejus *de corporis humani partibus externis h. e. univerfalis methodi anatomia quam ad VESALIUM accommodavit* Liber unus prodiit, Bafil. 1588. 8. (GOUGL.) tum *fecundus* Liber, *Anatomes partium fpermaticarum tractationem continens* 1591. 8. & 1592. cum priori. Tunc an. 1597. Lugduni 8. Secuta eft *Anatomica corporis virilis & muliebris hiftoria* recufa Bafil. 1609. 8. Inde integrum opus prodiit Bafil. 1600. 8. fub titulo *De corporis humani fabrica* L. IV. iterumque cum titulo *Inftitutiones anatomica*, Bernæ 1604. 8. cum iconibus VAROLII & JASOLINI, & Bafil. 1600. 8. Francof. 1616. 8. *Theatri anatomici* titulum induit, Francof. 1605. 8. cui icones acceſſerunt, idemque ultimo *Theatrum anatomicum infinitis locis auctum*, Francof. 1621. 4. prodiit, cujus icones feorfim etiam an. 1640. 4. fecutæ funt. In hoc opere VESALII quidem defcriptiones pro fundamento confecravit, adjecit tamen & fuis locis inferuit EUSTACHII (a nemine præterea fere lecti), FALLOPII aliorumque obfervationes, cum fuis parum numerofis, & fidei non maximæ experimentis, argumento anaftomofeos inter venam pulmonalem & aortam defcendentem, quæ omnino azyga fuit, hinc cavæ ad cor, inde ad lumbos inferta. Icones ex VESALIO funt, adjectis EUSTACHIANIS, valvulis FABRICIANIS, paucis aliis. Egregii compendii anatomici, eo inprimis tempore, locum tuetur. Acerbam vide cenfuram J. RIOLANI, p. 734. *operum omnium*, ubi undique fua invafiffe, nominatis fontibus nimis, credo, acerbus objicit. *Epift. anatomica curiofa*, Lipf. 1673. 4. mihi ignota eft, quam citat DOUGLAS, neque credo prodiiffe. *Oratio de homine*, Bafileæ 1614. 4. excufa eft.

FRANCISCI ROUSSET *de partu cæfareo*, Bafileæ 1588. 8. & alias omnino inter anatomicos locum habet. Vide de peritonæo, de vefica, &c.

JACOB HORSTI *vvunderbare geheimnüffe der natur das* VIII. *und* IX. *buch*, Lipfiæ 1688. 4. eft anatome & phyfiologia, ex variis collecta, ut tamen neceffaria vocabula fatis apte germanice vertat.

BALDI ANGELI ABBATII *de natura viperæ*, Urbin. 1589. 4. Hagæ 1660. 12. Minime mala anatome hujus animalis. Ova vidit & nominavit in his animalibus: coitum defcripfit.

ANDR. LEON *de anatomia*, Befæ 1590. 4. Hifpanice, D. *

ANDREAS LEON hic citati verus titulus eft *definiciones de medicina differencias i virtudes del animo* ANT.

FRANCISCI VALESII *controverfiarum medicarum & philofophicarum* Libri I. & II. ad phyfiologiam pertinent, antiquo more fcripti Francof. 1590. fol.

JOHANNIS POSTII Poetæ, difcipuli RONDELETII, viri doctiffimi, *Obfervationes anatomica poft B. COLUMBI de re anatomica* Libri XV., Franc. 1590. 8. & alias prodierunt. Inprimis ad myologiam pertinent. Valvulam Coli primus noviffe videtur, inventam, ut probabile eft, a RONDELETIO. Quam ipfi *mantiffam anatomicam* DOUGLASSIUS tribuit, ea ad RHODIUM pertinet.

HIERONYMI MONTALTI *de homine fano* Libri III., Franc. 1591. 8. DOUGL.

HIER. MONTALTI Libri III. dicti, phyfiologiam integram continent.

JOH. BORDINGI φυσιολογία (cum hygieine & pathologia), Roftock 1591. 8. *

ALPHONSI RODERICI GUEVARÆ *de re anatomica* Liber Conimbricæ 1592. 4. (DOUGL.)*.

J. HEURNII Institutiones medicinæ, accedit modus studendi eorum qui medicinæ suam operam dicarunt, Hanov. 1593. 8. & Leidæ apud *Plantin.* 1609. 4.

J. HEURNIUS prodiit primum Leidæ 1592. 8. recusus vero exstat etiam ibid. 1662. 12.

HIERONYMI CAPIVACCII Methodus anatomica, sive *ars secandi*, Venet. 1593. 4. & cum *TEUCRII ANNÆI PRIVATI* præf. *de anatomiæ laudibus* Franc. 1594. 8. Non ars secandi est, sed anatomicum compendium ex *GALENO* sumtum, retentis etiam rudibus erroribus, quos toties *VESALIUS* notaverat, v. gr. venæ cavæ supra diaphragma & infra cor longitudine. In operibus omnibus, *DOUGLASSIO* teste, idem repetitur Liber, & adjecti sunt *de fetus formatione & signis virginitatis Libelli*, Venet. 1606. fol. *

NICOLAI TAURELLI de facultatibus naturalibus corporis humani 1594. 4.

J. SIEGFRIED disputationes anatomicæ XXIII. Helmstadii ab an. 1595. ad 1602. 4.

DAVID KYNALOCH de anatome & morbis internis poëma, Paris. 1596. 4. * D. Amstel. 1637. 12.

OTHONIS CASMANNI Antropologia, h. e. anatome corporis humani methodice descripta, Hanov. 1596. 8. *

THOMÆ ERASTI dissertationes & epistolæ medicinales, Tigur. 1595. 4. aliqua, ut ex *DOUGL.* video, physiologica habent.

Post *THOMAM ERASTUM* adde: *Universæ medicinæ synopsis in quatuor tabulas collecta*, Venet. fol. Brevis physiologia est & oculi mala figura & inutilis collectio. Tabula ultima est a *GABRIELE CUNEO*.

IM. SEGARRA commentarii physiologici complectentes ea quæ ad partem medicam physiologiæ pertinent ad HIPPOCRATEM de natura humana & GALENUM de temperamentis, Valentia 1598. fol. *

De *SEVERINO PINÆO* diximus, reliqua enim anatomica, quæ multa habebat, & cum *LAURENTIO* communicaverat, hoc ipso teste (p. 21.) non prodierunt.

In *MARCELLI DONATI historia medica mirabili*, Venet. 1597. 4. multa adsunt argumenti anatomici.

JACOBI GUILLEMEAU Chirurgi Parisini *Oeuvres de Chirurgie*, Parisiis 1598. fol. & noviter, Rothomagi 1647. prodierunt. Anatomes Libri VIII. hac collectione continentur, quorum figuræ ad *VESALIUM* pertinent, utile aut proprium vix quidquam est, etsi Auctor in anatomicis se multum dicat exercitum fuisse.

JACOBI GUILLEMEAU sunt etiam *tables anatomiques avec les pourtraitures*, quæ jam anno 1586. fol. prodierunt, perinde cum iconibus *VESALII*.

SAM. SATLER de ratione formali subjecti anatomici, quæ est motus voluntarius, Basil. 1599. 4. *B. RIV.* *

CAROLI RUINI esquisita anatomia del Cavallo, Venet. 1599. fol. sub nomine *pferd anatomie* recusa *PETRI UFFENBACI* cura, Francof. 1603. fol. non debet illaudata dimitti, qua tota corporis equini dissectio, vasa etiam & nervi & musculi perpulchre delineantur & describuntur.

ANDREÆ LAURENTII Regis Galliæ Archiatri *Historia anatomica corporis humani & singularum ejus partium*, Paris. 1600. fol. mag. & eodem anno minus splendide Franc. fol. minori prodiit: & in *operibus omnibus anatomico-medicis*, Franc. 1627. fol. Gallice vero Rothomagi 1661. fol. Alias editiones habet *DOUGLASSIUS*. Infinita vis est quæstionum, controversiarum, argutiarum, propriæ observationis parum. Ex *VESALIO* icones desumptæ sunt paucis exceptis, ut sceletorum fetus, medullæ spinalis. Priorem Monspelienfem editionem citat auctor, de qua nihil aliunde rescivi, potuit adeo etiam prior Francofurtensis exstare quam vidi ad an. 1595. in Catalogis citari.

ANDR. LAURENTII historia anatomica prodiit Francof. jam 1595. 8. Hanov. vero recusa exstat 1601. 8. Lugd. 1605. 8. absque iconibus.

HIERONYMUS FABRICIUS ab *AQUAPENDENTE*, patria sua, nimis frequenter dictus, *FALLOPII* Discipulus, quinquaginta & ultra annis Patavii in summo splendore constitutus & ab an. jam 1600. novis honoribus ornatus docuit, sero tamen scribere cœpit, quod legi alicubi ab ignorantia Latinæ linguæ profectum esse. *EJUS* viri in universum semper fere eadem fuit in scribendo methodus, ut præmissa partium anatome, deinde de actione & utilitate disquireret. Libellos edidit numerosissimos, quos omnes suo loco citavi, primum autem an. 1600.

an. 1600. cum jam ante 26 annos valvulas venarum in venis totius corporis conftituiffet, & ob ætatem fuffectus jam effet *CASSERIUS*, quæ fine dubio caufa eft breviorum & minus plenarum defcriptionum, quæ in *FABRICIO* reperiuntur, ut quæ non factæ fint ad corpus humanum. Senilia ejus opera deteriora effe jam *RIOLANUS* fenfit (p. 32. *anthrop.*) Figuræ in univerfum propriæ quidem fed non optimæ funt, neque in anatome *PRÆCEPTORIS* faftigium attigit, cum v. gr. tres canales femicirculares *FALLOPIUS*, innumeros *FABRICIUS* faciat. Prima collectio *de aure*, *omento*, *larynge* Oppenheimi prodiit 1613. alia *de formato fetu*, *locutione*, *loquela brutorum*, *venarum oftiolis*; Francof. 1624. deinde Patavii 1625. fol. fub nomine *novi operis anatomici*, *multis obfervationibus referti*, quo princeps labor *FABRICII de formato fetu*, & *ovi formatione*, *locutione*, *brutorum loquela & venarum oftiolis* continetur. Deinde *J. BOHNIUS*, Lipfiæ 1687. fol. edidit opera anatomica omnia, rejectis præfationibus, neque femper Patavinas editiones fecutus eft. Denique *ILL. ALBINUS*, Leidæ 1737. fol. novam editionem procuravit, præfationes in caput Libri conjecit, ut paginæ Lipfienfibus refponderent, eamque editionem procuravit, præfatione ornavit. Icones 300. quas vivis coloribus paraverat (præf. ad Libros *de voce & loquela*) ad *JOHANNEM* van *HORNE* pervenerunt, & nifi fallor ad *BOERHAAVIUM*. Pofthumus eft Liber de *formatione ovi & pulli* (*FABER* in *Hernandez* p. 758.) hic aliquæ tabulæ abfq; explicatione editæ. Is autem & Liber *de venarum oftiolis* eminent inter *FABRICII* opera.

JOH. SCHENK obfervationum medicarum rararum, novarum, admirabilium & monftrofarum Libri VII. Francof. 1600. fol. a *J. GEORGIO SCHENK* recufæ & auctæ, & Francof. 1665. fol. omnino in figulis capitibus rara, & ad anatomen & phyfiologiam pertinentia habet.

HIPPOLYTI BOSCI de facultate anatomica cum quibufdam obfervationibus, Ferrar. 1600. 4. *DOUGL.*

CHRISTOPHORI GUARINONI de natura humana fermones 4. Francof. 1601. 4. *

JOH. JESSENII a *JESSEN* eruditus fed infelix Pragenfis Academiæ Rector anno 1601. edidit VVittembergæ *Anatomiam Pragæ an.* 1600. *adminiftratam*, compendium nempe anatomicum, concinnum, ex *VESALIO* inprimis excerptum, cum nonnullis obfervationibus. *IDEM* edidit *examen Obff. FALLOPII*, Hannov. 1609. 8. * Idem *de generationis & vitæ humanæ periodis*, Oppenh. 1610. 8. Librum dedit cum *GALEOTTO MARTIO* excufum (*B. LEHM.*)

JOH. NICOLAI STUPANI partes corporis humani compendiofe enarratæ, Bafil. 1601. 4. Compendium anatomicum breviffimum. *EJUSDEM Medicina Theoretica* ex *HIPPOCRATE* & *GALENO collecta*, Bafil. 1614. 8. etiam phyfiologiam continet.

MARTIN SCHROETER de partibus internis ventris medii, Jenæ 1602. 4. * *B. RIV.*

Sceletos & diffectiones fatis numerofas *ULMI*, *COITERI* aliorumque ope adminiftratas habet in ornithologia *ALDROVANDUS*.

BARTHOLOMÆI CABROL Chirurgi & Anatomici Academiæ Monfpelienfis *Alphabet anatomique*, Monfpel. 1603. 4. & Latine 1603. 4. Oportet vero anteriorem editionem effe, cum in *præf.* appareat, Gallice virum fcripfiffe, inde Librum Latine verfum effe. Utramque vero editionem noftram curavit Genevenfis Bibliopola *CHOUET*. Compendium equidem exigui momenti eft, fed obfervationes egregiæ, cordati hominis, qui faffus fit ægrum ab alio fanato fuiffe, de quo defperaverat ipfe ad functionem ventriculi, teftis, aliafque chirurgicas & anatomicas obfervationes habet. Hoc alphabetum recufum eft cum *JASOLINO*, Hanoviæ 1654. 4. Francofurti 1668. 4. Pulchriorem vero editionem dedit *VOPISCUS FORTUNATUS PLEMP*, cum titulo *ontleeding des mefchelyken lichaems*, Amftelodami 1648. fol. iconibus ex *VESALIO*, *PAVIO* & aliunde collectis. Proprii equidem *PLEMPIUS* nihil addidit.

SEBASTIANI MEYER Inftitutiones medicæ, Friburg. 1603. 12. *

JACOBI FONTANI refponfio ... de ufu partium, Avenione 1603. 8. *

GEORG. GRASSEK Examen microcofmici theatri, *five de fabrica corporis humani*, Argent. 1605. 8. Compendium collatitium.

WENCESLAI WINSENII compendium anatomicum difputationibus triginta in illuftri Franequerana propofitum, Franequer 1605. 4. * *DOUGL.*

JULII CASSERII Placentini mors cadit in annum 1605. Hic ergo profector, *FABRICII* fenefcentis difcipulus & vicarius, & æmulus, cæterum in diffectione magiftro major fuit, etfi,

etsi, forte quod *HIERONYMUS* senex fuerit, contra sentiat *RIOLANUS* p. 33. Felix Chirurgus fuit *CASSERIUS*, *THOMASINO* teste (I. p. 336.) Priora opera laudavimus, de tabulis posthumis vero hic dicere oportet, quas edidit a morte *DANIEL BUCRETIUS* Medicus Uratislaviensis, qui ut ex inquisitionis carceribus ereperet religionem mutavit, denique monachus (dissuadente praeceptore *RIOLANO* p. 739. 229.) obiit an. 1621. (*SACHS* *Ocean.* p. 105. 106.) Eae 78. tabulae magno labore auctoris ad plenam anatomen paratae fuerunt, & pleraeque ad corpus ipsum delineatae, reliquae & icones ossium inprimis, ex *VESALIO*. *BUCRETIUS* viginti tabulas supplevit, non maximi momenti, ex *VESALIO* desumtas, atque ex Pentaesthesejo *CASSERII*. Pulchriores mihi videntur, quae ad cerebrum pertinent, & ad musculos dorsi, & plantae pedis, quos omnium optime ante nostra tempora repraesentavit *JULIUS*. In vasis & nervis vitia aliqua reperio, quae emendasset forte auctor, si superstes fuisset. Multa nova habet, ut alibi ostendi, glandulas Meibomii, musculos interspinales, transversum pedis, levatores costarum, arachnoideae cerebri primas icones. Sed pleraque non intellexit *BUCRETIUS*. Tabulae, nunc quas laudo, prodierunt cum *SPIGELII* anatome, Venetiis 1627. fol. & Amstelodami 1644. fol. In parvam formam in 4. contraxit *SIMON PAULI*, & Francofurti edidit 1732. 4. 1656. 4. recudi vero curavit *J. F. FICKIUS* eodem loco 1707. 4. cum versione Germanica.

DUNCANI LIDDELII Ars medica succincte & perspicue explicata, Hamburg. 1607. 8. * Physiologiam continet.

DUNCANI LIDDELII l. c. an non *ID. universae medicinae compendium*, Helmst. 1605. 4. 1620. 4. in operum omnium P. I. continentur physiologica Lugd. 1624. 4.

Cum *LUDOVICI MERCATI operibus omnibus* prodiit in I. tomo *physiologiae systema*.

GREGORIUS HORSTIUS nunc scribere cepit. Edidit VVittembergae *nobilium exercitationum de humano corpore & anima Librum* 1604. & correctius 1607. 8. Neque enim alius fuit Torgensis *HORSTIUS*, quem *GEORGIUM* vocat *DOUGLASSIUS*.

EJUS est *Scepsis de naturali conservatione & cruentatione cadaverum*; *de somno*, &c. VVittemb. 1606. 8. *DOUGL.* *

Secuti sunt an. 1712. Francofurti (& 1607. 8. VVittemb. *DOUG.*) *de natura humana* Libri. Physiologiae compendium est, plenissimum quaestionibus scholasticis. Icones ex *VESALIO* sumpsit. *Anatome corporis humani an.* 1617. *institutae*, Giess. 1617. fol. parv. *Observationum medicarum singularum* Libri IV. Ulmae 1625. 4. editi sunt, & subjectae Epistolae, multa continent anatomica ex *J. RUD. SALZMANNI*: *G. FABRICII HILDANI*: *C. BAUHINI*: *HENRICI HOPHNERI*: *J. HORNUNG* aliorumque laboribus. Ibi etiam recusa reperitur *HORSTII de natura motus animalis & voluntarii exercitatio singularis*, disputatio nempe, Giessae 1617. 4. habita, quam *J. MULLERI*, respondentis nomine, in myologicis recensuit, cum nondum inter meos Libros esset. In ea ostendit musculum, dum figuram mutat & crassescit, eandem tamen aream conservare, & tanto breviorem reddi, quanto fit crassior, & unicum transversum abdominis esse. In operibus omnibus haec etiam recusa sunt Norimbergae 1660. fol. Goudae 1661. 4. 4. tribus voluminibus, & Libri *de natura transformati* in partem primam *Institutionum medicarum*. In *Institutionum physicarum* Libro II. aliqua exstant de anima. Reliqua jam recensui. An alius *GREGORIUS HORSTIUS* fuerit, cujus est *specimen anatomiae practica in Academia Giessena*, Francof. 1678. 4.?

GREGORIUS HORSTIUS ibi dictus utique is est, cujus libros habeo.

JOH. RIOLANI schola anatomica recusa est Genev. 1624. 8. iisdem verbis & paginis.

TOBIAE KNOBLOCH Dissertationes anatomicae & physiologicae, VVittemb. 1608. 4. recusae 1612. 8. Medicus Onolsbacensis, compendium compilavit, figuras ex *VESALIO* adjecit.

ANDREAE LIBAVII Disputatio *de partibus humani corporis in medio ventre contentis*, Coburg. 1608. *

JAC. WERENBERG de corporis humani fabrica Disp. X. VVittemb. 1608. 4. 8. *

JOHANNES RIOLANUS nunc coepit innotescere, totisque quinquaginta annis auctoritate floruit, & magis floruisset, nisi in nova inventa & succedentem laboribus juventutem, & in universum in omnes anatomicos fuisset iniquior, qui principis anatomicorum titulum quasi ex merito reciperet. Eruditione caeterum eminuit, qui omnes fere anatomicos Auctores legerit, eorumque inventa in succum converterit (ad *schol. anat. praef.*)

Ana-

Anatomen male relictam (*anthrop.* p. 57.) Chirurgis, ut ipse queritur, Medicis quasi ex postliminio vindicavit, & ab anno 1614, quadriennio in schola medica secandi munus obiit p. 64. usus tamen etiam *JOHANNE RIOLANO* Chirurgo (*praef. ad schol.*) Iconum ossor fuit (p. 52. 53.), antiquitatis vero acerrimus defensor; hinc iniquus in *VESALIUM*, *HARVEIUM*, *PECQUETUM* inventores. Ejus *Schola anatomica novis & raris observationibus illustrata* prodiit Parisiis 1608. 8. post octo annorum sectiones, sed auctoris 27. annos nati (*operum* p. 847.). Primum rudimentum est futuri operis.

Anatome corporis humani; Paris. 1610. fol. *DOUGL.* *

Eadem duplo auctior *Anthropographiae* titulo edita est, Parisiis 1618. 8. iterumque aucta 1626. 4. & denique cum reliquis operibus anatomicis 1649. fol. cui optimae editioni G. *PATINUS* indicem adjecit. In hoc eruditissimo opere omnem antiquitatem in unum volumen stipavit, historiam anatomes praefixit, cum judiciis, fere tristioribus. Non fuit absque propriis observationibus, argumento filorum testis, musculi sui, *&c.* Sed magnam tamen partem anatomes numquam attigit, ut vasa, in quibus; & in organo auditus certe, si dicere licet, quod sentio, praeter fidem erravit. Inter priora opera *Osteologia ex veterum & recentiorum praeceptis descripta*, Paris. 1614. edita non redit in collectione operum.

Eodem anno tam Parisiis fol. quam Londini 4. prodierunt ejus animadversiones in anatomicos sui seculi, *ANDREAM LAURENTIUM CASPARUM BAUHINUM*, p. 33. *A. SPIGELIUM*, *C. BARTHOLINUM*, umbraticum ut ait anatomicum, qui ex *C. BAUHINO* & observationibus Patavinis quibusdam sua collegerit (p. 687.), *CASPARUM HOFMANNUM*, virum acutum, sed qui sanguine nimis abstinuerit (p. 34. 793.), *VESLINGIUM*, quem tamen pro eorum habet doctissimo, contra qnos scripserit (p. 806.), & *ÆMILIUM PARISANUM*, de quo ultimo dictum est. In primis autem a *C. BAUHINO* aliisque se exscribi variis locis queritur, p. 752. *&c.*

EJUSDEM enchiridion anatomicum, Paris. 1648. 12. prodiit Leidae 1649. 8. (cui editioni bibliopola adjecit icones *VESLINGII*) & Paris. 1658. 8. *EJUS* partem secundam promiserat in *Opuscul. contra GUIFFART* p. 210. sed ea nunquam prodiit. Hoc compendium & si breve, mihi tamen reliqui *RIOLANI* scriptis utilius videtur, pluraq; propria haberetum anatomica, tum adjectarum observationum practicarum, & merito, quod omnium novissimum prodierit. Incommodum est, quod osteologia bis, & tamen diversa occurrat, cum & I. & VI. Liber ossibus dicetur. Gallicam editionem, Lugd. 1682. 8. dictam *DOUGLASSIO*, non vidi

EJUS enchiridion anatomicum recusum etiam exstat Lips. 1674. 8. etiam cum iconibus *VESLINGII*, sed absque alio additamento. Gallica etiam exstat editio Paris. 1661. 8. Caeterum moneo, ut Parisina editio 1658. 8. ematur, quae multo plenior fit priori, tum praetermissis adjectis, tum multis libellis de pilis, unguibus, valvulis venarum & de circulatione sanguinis.

Porro *Opuscula anatomica varia & nova*, *inprimis de motu sanguinis ejusque vera circulatione*, Parisiis 1652. 12. edita praeter ea, quae de circulatione agunt, etiam continent *anacephalaeosin HIGHMORI*, sive operis ejus viri censuram: *Anatomen pneumaticam*: *De transpositione partium naturalium & vitalium in latronem Francœur*.

Alia Opuscula anni 1653. & 1655. vide in Tractatu *de vasis lymphaticis*. Atque adeo inter lites perpetuas depositus senex obiit *RIOLANUS*.

In *THOMÆ CORNACCHINI Medicina practica rationali & empirica*, Venet. 1607. fol. * aliqua anatomica reperiri monet *DOUGL.*

JUSTI CNUTII Compendium universa medicina juxta doctrinam HIPPOCRATIS & GALENI Venetiae 1608. Patav. 1666. 8. *

JAC. LAVELLI compendium medicinae, Venet. 1609. 8. 1610. 8. *

J. BAPT. DE GELLO de natura humana fabrica Libri X. Amberg. 1609. 12. *DOUGL.* *

NICOLAUS HABICOT, celebris Chirurgus, compendium in titulo *semaine anatomique* ante annum 1610. edidit, si fides *Recherches sur l' histoire de la Chirurgie en France*, p. 271. Recusa est Parisiis 1660. 8. & Belgice versa sub titulo *Anatomycke vveeke door vvelke in 14. lessen het middel om de partyen dens menschelyken lichaams van een te scheiden angevveezen vvert*, Hagae 1629. 8. vertente *CASPARO NOLLENS*. Non quidem eruditus Auctor fuit, sed multa corpora secuit, hinc multa ad naturam vivide & absque nauseosa illa *VESALII* exscriptione verius delineavit. Ligamenta hepatis lateralia, tria vesicae ligamenta, septum uteri, coracohyoidei originem veram, ligamenta ossiculorum auditus, inter-

interoffeorum in manu veram defcriptionem, pharingis conftrictorem, alia, primus dixit. Allantoideam membranam inflari poffe adfirmat. Appendiculam cæci inteftini folidam facit. Ductum feminalem per proftatam euntem unicum effe, idque fe inveniffe monet. Mufculos uvulam negat habere. Hæc minus bene. Obiit an. 1624.

Liceat hic adjeciffe Libellum quem nunquam vidi, habent vero Chirurgi in *Recherches* p. 271. *Paradoxe myologique par le quel eft démontré contre l' opinion vulgaire tant ancienne que moderne que le diaphragme n' eft pas un feul mufcle*, Parif. 1610. Nempe dextrum & finiftrum vult effe, ut duo funt tranfverfi. De reliquis dictum eft.

HENNINGII ARNISÆI Obfervationes anatomicæ aliquot, Francof. 1610. 4. & eum Tractatu *de partu* 1641. 12. *EJUS* fplendidæ icones anatomicæ vivis coloribus & nativa magnitudine, *viginti quinque*, jubente *HENRICO JULIO* depictæ, confervatæ Helmftadii mufculorum funt. Quæ genitalia muliebria referebant, ob ineptum pudorem remotæ, nunc perierunt. Eas vidit & defcribit *CONRINGIUS introd.* c. IV. Hortum etiam & laboratorium chemicum privata cura extruxit, ut ex Epiftolis *HORSTIANIS* video.

HENRICI PETRAREI λόγος ἐγκωμαστικὸς *ftudii anatomici*, Marburg. 1610. 4.

THEODORI ZWINGERI phyfiologia medica THEOPHRASTI PARACELSI dogmatibus illuftrata, Bafil. 1610. 8. Syncretifta, qui multa chemicorum dogmata recepit.

CASPAR BARTHOLINUS, Difcipulus *FABRICII* & *PLATERI*, Medicinæ primo, deinde Theologiæ profeffor. Ejus *Anatomicæ inftitutiones corporis humani cum plurimis novis obfervationibus* VVittemb. prodierunt 1611. 8. (quæ eft *Albia DOUGLASSII*), tum Argentinæ 1626. 8. Goslariæ 1632. 8. Compendium anatomicum eft, quod idem cum additamentis filii recufum, tandem in celebrem illam *THOMÆ BARTHOLINI anatomen renovatam* abiit. *EJUSDEM problemata*, &c. VVittemb. 1611. 4. Sunt decem exercitationes circa problemata quinquaginta antiqui faporis. *EJUSDEM Controverfiæ anatomicæ & affines nobiliores & rariores*, Goslar. 1631. 8. nihil funt, nifi nova editio problematum, adjectis aliis quæftionibus, ut nunc fecundum ordinem partium corporis humani difpofitæ habeantur. Solet rationes adfirmantium & negantium proponere, fuafque addere, quæ de lite definiant. Aliquæ obfervationes inter multas obfoletas controverfias miftæ funt.

NICOLAI NANCELII TRACHYENI Analogia microcofmi ad macrocofmum Parifiis 1611. fol. *

PETRUS LOWE in fuo *difcourfe of the vvhole art of furgery*, Lond. 1612. 4. anatomica habere dicitur *DOUGLASSIO*. *

GERMANI COURTIN (qui notas etiam addidit *JACOBO GUILLELMEAU*) *Leçons anatomiques & chirurgicales*, Parif. 1612. fol. funt lectiones a 1578. ad 1587. factæ, a morte auctoris a Chirurgo *STEPHANO BINET* editæ.

GERMANI COURTIN lectiones dictæ nihil habent eximii aut proprii.

JOH. PISTORII Microcofmus, five *Liber cephaleanatomicus de proportionibus utriufque mundi*, Lipf. 1612. 8. *DOUGL.* *

JOACHIMI OELHAFEN de partibus abdomine contentis, Gedan. 1613. 4. *

HIERONYMI PERLINI binæ hiftoriæ phyfiologicæ, pathologicæ & therapeuticæ, quæ corpora muliebria & temperamenta & morbos fpectant, Hanov. 1613. 4. *MERCL.* *. *EJUSDEM inftitutiones medicæ, phyfiologicæ, pathologicæ & therapeuticæ* eod. anno 4. editæ. *

CASP. PAFFIUS de homine, Lipf. 1614. 4. *RIV.*

JOH. PINCIER Otium Marburgenfe in VI. Libros digeftum, quibus fabrica C. H. defcribitur, Herborn. 2614. 8. Phyfiologia in verfus conjecta.

FRANCISCI TIDICÆI microcofmus, h. e. defcriptio hominis & mundi parallelus &c. Lipfiæ 1615. 4. * *DOUGL.*

J. REMMELINI Catoptron microcofmum Aug. Vind. 1619. fol. *DOUGL.* Ulmæ 1639. Francof. 1660. fol. quæ mea eft editio Aug. Vind. 1632. & 1661. fol. Germanice, & Amftelodami 1667. fol. funt icones *VESALII*, ita ad modum *NICOLAI* de *SABIO* coaptatæ, ut feriem ftratorum fuo ordine repræfentent in tribus tabulis ex inventione *REMMELINI*, excudente *MICHAELE SPACHERO*. Anglice reddidit, quod mireris, *CLOPTON HAVERS* Lond. 1702. fol. *IDEM* Liber etiam cum nomine excuforis, rejecto *REMMELINO*, prodiit cum titulo *STEPHANI MICHAEL SPACHER Pinax microcofmographicus ontleedingh der Kleenen vvaereld*, Amftelodami 1634. fol. *ALBINUS* ad *DOUGLASSIUM* citat editionem 1645.

1645. fol. In hac editione invenies tabulam primam prioris operis, & vasa cutanea; omissa tabula secunda & tertia.

CASPAR HOFMANNUS Altdorfinus, ab anno 1607. *TAURELLI* successor (*praef. ad CAT. JUNG*) vir utriusque linguae peritissimus, *ARISTOTELIS* juratus defensor, etiam contra *GALENUM*, iniquus satis coaetaneorum censor, unde illae pro patre in *HOFMANNUM orationes THOMAE BARTHOLINI*, caeterum ex libris anatomicus. Plurima scripsit, quae huc pertinent, quorum pleraque recensui, sed praeterea Libros VI. *variarum lectionum*, Lips. 1619. 8. ubi varia loca *GALENI* & veterum critice & physiologice expendit, & *ARISTOTELEM* tuetur. *EJUSDEM de partibus similaribus corporis humani*, Norimber. 1625. 4. *de facultatibus naturalibus* ibid. 1626. 4. * *Commentarius in* Librum *GALENI de usu partium*, Francof. 1627. fol. *Relatio judicii acti in campis Elysiis contra GALENUM*, Norimb. 1642. 12. * *Institutiones medicae Libris VI.* Lugd. 1645. 4. (inter quos Libros etiam physiologia habetur) earumque *epitome*, Paris. 1648. 12. *De partibus similaribus Liber singularem defectum suppleturus Libri quem GALENUS se ait scripsisse*, Francof. 1667. 4. post mortem auctoris. *De veritate contra ARGENTERIUM aliosque*, Paris. 1647. 4. contra *GALENUM*, *PARISANUM*, *FERNELIUM*, pro *ARISTOTELIS* opinione de partium principatu. Sed inprimis huc pertinent posthumae *apologiae pro GALENO sive Chrestomathia* Libri III. 1668. 4. Hos perituros amici labores redemit *G. PATINUS*, & paulo ante suam mortem edidit. Nomen malum est. Nam vere *ARISTOTELEM* contra *GALENUM* tuetur, in istum iniquior, ut etiam *VESALIUM* laudet, & ipsi opponat (in *praef.*) In *praefatione* acerbe in *GALENUM* invehitur, qui anatomica sua omnia ex aliis habeat, & inconstantissimus modo huic, modo alteri autori adhaereat. In eodem Libro p. 1352. varia testimonia pro *ARISTOTELE* contra *GALENUM*, aemulum, ut credit, congregat. Multum graecae lectionis, anatomes parum, nisi velis sceleton cocti hepatis. Liber scriptus est an. 1935. *GALENI* quam paraverat editio, tempore J. J. *BAJERI* latebat apud *VOLCAMERUM* (*vit. Prof. Altdorf.*)

CASP. HOFMANNUS ibi citatus in *Epist.* ad *REINESIUM* passim anatomica tangit.

THOMAE COLLADONIS Adversaria sive commentarii medici, &c. Genev. 1615. 8. 2. vol. *

THOMAE COLLADONIS commentarii, quos diximus, parum utiles sunt, recte monente *WELSCHIO Ven. medinens.* p. 275.

PETRI PAW osteologica scripta, & *succenturiatum anatomicum*, & epitomen *VESALII* diximus, valvulamque caeci primum negasse monuimus, in *Cent.* I. *Ep. HILDANI*. Observationes vero posthumas *T. BARTHOLINUS* edidit in *Cent.* III. IV. quae fere ex aegrotorum sectionibus sunt. Obiit an. 1617. factis in Galliam & Italiam itineribus, horto reparato, & theatro anatomico, melancholicus tamen cum acri ingenio & memoria valida (*NEANDER. MELCH. ADAMUS*.)

MICHAELIS POLL structura anthropologica sive somatologica, Francof. ad Viadr. 1616. 4. Compendium anatomicum est, octo disputationibus inclusum, studiosi medicinae opus.

HELKIAH CROOKE μικροκοσμογραφία, *a description of the body of man*, Lond. 1617. fol. quae videtur prima editio esse: annum tamen 1615. ponit *DOUGLASSIUS*. Candidus fatetur auctor, esse compilationem ex *CASP. BAUHINO* inprimis, & *ANDREA LAURENTIO*. Nondum Anatome in Angliam penetraverat, cum Auctor in *praefatione* fuso sermone deprecetur quod de genitalibus partibus egerit aut figuras dederit. Ita *J. CAJUS* sectiones apud Chirurgos vidit, cum eo tempore nullae apud medicos haberentur (p. 171. opusc. a *JEBBIO* editorum). In bene grandi volumine an aliquid proprium sit, nondum novi, nihil certe inveni. Icones ex *VESALIO* sunt, paucae ex *PLATERO*, *CASSERIO*.

PETRI LAUREMBERG Procestria anatomica, Hamburg. 1619. 4. Est fere perpetua pugna contra Laurentium, absque anatome, nihil enim praeter boves dissecuisse facile credo *RIOLANO* (*praef. in anim. in C. B.* p. 688. & in *Anthropogr.* p. 32.

EJUSDEM Collegium anatomicum, Rostoch. 1636. 4 recusum cum titulo *Anatomiae corporis humani*, Francof. 1665. 12. Sunt duodecim disputationes inaugurales, in quibus praeter grammatica aliqua nihil invenio. Circulationem pro re nova proposuisse monui.

JOH. VARANDAEI Physiologia & Pathologia, Hanov. 1619. 8. *B. RIV.*

FABRICII BARTHOLETTI Anatomica humani corporis descriptio per theses disposita, Bonon. 1619. fol. *

In *FABRICII BARTHOLETTI*, etiam eo loco dicti; *encyclopædia hermetico-dogmatica* pars I. est *physiologica*, Bonon. 1619. 4. *

In *MATTHIÆ LUDOVICI GLANDORP speculo chirurgico*, Brem. 1619. 12. & Londini 1729. 4. edito, continetur compendium anatomes. In ejus etiam *Gazophylacio polyplusio fonticulorum & setaceorum*, Brem. 1633. 4. Londin. eod. anno recuso venæ, & musculi & alia anatomica, sed breviter omnia, exhibentur. *SPIGELIUM* dicentem audiverat.

DANIELIS SENNERTI Institutionum medicarum Libri V. VVittemb. 1611. 4. 1621. 4. 1631. & *Epitome Institutionum*, VVittemb. 1631. 4. 1664. 12. & *tabulæ institutionum*, VVittemb. 1635. fol. Physiologiam etiam habet, antiquo more, bono tamen ordine scriptam, ut omnia hujus auctoris.

J. GEORG. GROSS compendium medicinæ ex scriptura sacra depromtum, Basil. 1620. 8.

SALVATOR ARDEVINES ISLA fabrica universal y composicion del mundo major y minor, Mad. 1621. *

JOH. COLLE Elucidarium anatomico chirurgicum ex Græcis, Arabibus & Latinis selectum, &c. Venet. 1621. fol. Anatomica ex *LAURENTIO* & similibus auctoribus collegit.

PAULI ZACCHIÆ Quæstiones medico-legales, Liber I. Romæ 1621. 4. Liber II. ibidem 1625. Libri III. IV. ibid. 1628. Liber V. ibid 1630. Liber VI. 1634. Liber VII. 1635. recusus plenissime Libris IX. primo *J. D. HORSTII* deinde *GEORGII FRANCI* cura, Francofurt. 1688. fol. 3. vol. Etsi practici viri omnino opus sit, tamen ad anatomen & physiologiam pertinet, cum infinita habeat ad ætatem, pubescentiam sexus, generationis in utroque sexu negotium.

CHRISTOPHORI BREBIS fabrica corporis humani octo disputationibus comprehensa, Lipsiæ 1621. 4. *

GEORG. MILLER idea hominis, Lipf. 1921. 4. *B. RIV.*

JOH. BURGOWER de corporis humani partibus Disp. 1622. 4. * *MERCL. EJUS de ruminatione humana* Disp. 1631. 4. *MERCL.* *

SEBASTIANI BLOSS disquisitio totius sceposeos anatomicæ Disp. Tubing. 1622. 4. * *DOUGL.*

ROBERTI FLUDD Anatomiæ theatrum triplici effigie designatum, Francof. 1623. fol. Fanatici & parum sani hominis.

ÆMILIUS PARISANUS Venetiis floruit ab omni anatome alienus, & tamen confidentissimus coætaneorum censor: Spississimum volumen operum reliquit. Titulus est *nobilium exercitationum de subtilitate* Libri 12. accessit *par & sanius* (Parisanus) *judicium de seminis a toto proventu*, Venet. 1623. fol. *DOUGL.* mihi an. 1633. fol. Deinde *Nobilium exercitationum pars altera de diaphragmate ad J. RIOL. de seminis a toto proventu, & de stigmatibus, vita ARISTOTELIS, de calido innato, vita & sanguinis motu* prodiit Venet. 1635. fol. *De microcosmica subtilitate pars tertia*, est iterum *de seminis proventu* & *de visione*. Venet. 1638. fol. *Quarta pars microcosmi salus, cosmica subtilitas* serius prodiit. Iterum agit *an semen proveniat a toto, de GALENI & BOTTALLI placitis*, &c.

GUIL. FABRICIUS HILDANUS, ex Hilden pago Coloniæ vicino Paterniacum, inde Bernam venit, ibique in Physici functione finem finivit, celebris practicus & chirurgus in inveniendo felix, in tentando animosus. Ad Anatomen pertinent passim variæ observationes per observationes & Epistolas dispersæ. Sceletos Bernæ paravit, qui etiam nunc supersunt, & scapulas a tortura lacerari observavit. *EJUS* Liber *de anatomiæ præstantia* germanice scriptus est *vom nutzen und fürtreflichkeit der anatomie*, Bern. 1624. 4. Primo numerosos casus funestos habet, quorum infelicitas ab ignoratione anatomes profecta esset: deinde osteologia varia, jam citata. Posthuma varia reliquit; quæ in *Bibliotheca Bernensi* vidi; volumen inprimis, in quo plurimæ monstrosarum partium imagines & varia chirurgica continentur.

G. FAB. HILDANUS sceleta tria Coloniæ dedicavit *nuz der anat.* p. 139.

ANTONII PONTII SANTA CRUZ Archiatri Hispanici *disputationes in primum Librum AVICENNÆ*, Madriti 1624. fol. * *DOUGLASSIUS* multa huc facere scribit.

ANT. PONT. SANTA CRUZ nunc legi, cui titulus est in *AVICENNÆ primam primi*. Physiologica sunt, de temperamentis, facultatibus, spiritibus. Arabes defendit contra *ARGENTERIUM* aliosque, & solis auctoritatibus pugnat.

GILBERTI PACCHIÆI institutiones medicæ, Leid. 1624. 12. Brevis physiologia.

STE-

3. SPIGELIUS in folio charta regia editus. (a)
4. JOHANNES RIOLANUS. (b)
5. BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS Romæ editus. (c)

STEPHANI van *SCHOONEVELD Ichthyologia*, Amburg. 1624. 4. Diffectiones varias piscium continet.

MELCHIOR SEBIZ per multos annos Argentorati Professor fuit. Numerosas disputationes anatomicas edidit, quarum collectiones subinde prodierunt. Aliquas recenset *DOUGLASSIUS* an. 1624. & alias factas ut *Exercitationes medicas* 56. Argentorati 1672. 4. editas. Aliæ penes me sunt, antiquo more omnes, & fere absque experimento scriptæ.

J. BAPTISTÆ CORTESII Miscellaneorum medicorum Decades X., Messan. 1625. fol. prodierunt, quem rarum Librum ex dono *ILL. MORGAGNI* possideo. Juvenis fecuerat apud *ALDROVANDUM*, ediderat *VAROLIUM*, corpora animalium aperuerat. Inde in Siciliam vocatus vix duo vel tria cadavera viderat p. 3. 4. Quare 40. post annis fere inmutata edidit, quæ in cerebro elaboraverat. In *Decade* III. descriptionem dat artificii *TAGLIACOTIANI*.

Post *JOH. NEANDRI Tabacologiam*, Leidæ 1626. 4. exstant epistolæ aliquæ anatomicæ.

(a) *ADRIANUS SPIGELIUS*, Patavinus Professor, funesto casu rebus humanis ereptus, reliquit *de corporis humani fabrica* Libros X. quos *BUCRETIUS* ordinavit, sed additis suis opinionibus etiam auxit & corrupit (*RIOLAN.* in *SPIGEL.* p. 735.) cum *SPIGELIUS* 24. tantum lectiones edere vellet (*VESL. præf. ad syntagm.*) *SPIGELIANUM* ergo codicem edidit *LIBERALIS CREMA*, Venet. 1625. fol. adjectum *CASSERIANIS* tabulis, & recudit *BLAEU*, Amstelodami 1644. fol. Reliqua citavimus. Latine & pure scripsit *SPIGELIUS*, anatomica fere ex *VESALIO* habet, & practicas observationes interspersit.

ADRIANI SPIGELII exstat etiam editio Francofurtensis 1632. 4.

(b) De *RIOLANO* dictum est, pag. 614.

(c) Et de *EUSTACHIO*, pag. 607.

F. GIROLAMO GERMANO Medico Francese, *Breve trattato intorno alle figure anatomiche* Neapol. 1625. fol. Non vidi uspiam citari hunc Libellum, qui inter meos est. Duo ex homine sceleti sunt, deinde alii simiæ aliorumque animalium, adscriptis frigidissimis horum animalium proprietatibus.

SANCTORII SANCTORII in I. *fen. AVICENNÆ comment.*, Venet. 1626. fol. Anatomica pauca habet, neque enim in iis excellebat, aliqua tamen; thermometra primus ad artem medicam adhibuit. Chirurgica instrumenta multa invenit.

CÆSARIS CREMONINI Opera Aristotelica & theoretica jam citavi; & *BRONZERII*, & *C. ASELLII*.

GODOFR. CUNDISI admiranda microcosmi, sive *collegium anthropologicum*, Lipf. 1627. 4. *B. RIV.* *

MARTINI LEISCHNER de partibus corporis humani similaribus, Stettin 1628. 4. & *dissimilaribus* 1628. 4.

Huc refero scriptos *JOH. FABRI* Germani Bambergensis, ad *NARDI ANTONII RECCHII historiam animalium commentarios*, Romæ 1651. editos fol. quos nemo absque fructu leget, ob monstrorum & animalium curiosam anatomen.

M. AURELII SEVERINI THURII CRATHIGENÆ TARSENSIS, ut amat se vocare, Professoris Anat. Bot. Neap. *historia anatomica & observatio medica eviscerati corporis*, Neapoli 1629. 4. *MERCL. EJUSDEM Zootomia Democritea*, sive *anatome totius animantium opificii*, Norimbergæ 1645. 4. cura *VOLCAMERI* prodiit. Anatomen equidem animalium nimis, & supra humanam anatomen, non recte extollit: observationes in numerosis animalibus sane quam multæ, breves in universum, cum rudiusculis iconibus. Varia tamen, quæ minime exspectes, passim ibi latent, vas a capsula atrabilaria ortum Valsalvianum, glandulæ intestinorum, bronchiorum, &c. *EJUSDEM de vipera natura, veneno, medicina demonstrationes & experimenta nova*, Patav. 1651. 4. Inter plurima inutilia bona dissectio fabricæ viperarum *JOH. VESLINGII* & *J. B. HODIERNÆ*, & aliquæ aliæ utiles observationes. Icones poeticæ. *EJUSDEM antiperipatias*, sive *de respiratione piscium adversus Aristotelicos diatriba*, *de piscibus in sicco viventibus Phoca illustratus. De radio Turturis marini.*

vini', Neapol. 1654. vel 1659. fol. Vita Auctoris præfixa est, acri ingenio viri magni Chirurgi, ad omnem neceſſariam crudelitatem confirmati; ſed paradoxi. In *Anat. Phocæ* vaſa cordis & anaſtomoſes arterioſas & venoſas hujus animalis deſcribit, & in univerſum de anaſtomoſibus agit. Circulationem ſanguinis non recipit.

HARVEIUM diximus.

JOH. MAGIRI phyſiologia, Francof. 1629. 8. *

JOH. MAGIRI phyſiologia, Francof. 1600. 8. primum prodiit, ad ſcholæ ſaporem ſcripta.

LEVINUS FISCHER.. obſervationibus anatomicis locum verum affectus pracordialis vulgo hypocondriaci illuſtravit 1631. 12. *

J. DOMINICI MAGLIOCCA Diſputationum medicarum phyſiologicarum, ætiologicarum, ſemeioticarum, therapeuticarum P. III. Neapoli 1631. fol. *LIND.*

GREGORII QUECCII Anatomia philologica P. I. *de præſtantia hominis*, Norimb. 1632. 4. Lipſ. 1654. 4. *MERCL.* *

DANIEL BECKER Anatome infimi ventris 12. *diſputationibus delineata*, Regiomonti 1634. 4. *

FAB. VIOLET la parfaite & entiére connoiſſance du corps humain, Pariſ. 1625. *

FRANCISCI SANCHEZ ſumma anatomica ex GALENO & VESALIO. Inter Opera omnia, Toloſæ 1636. 4.

DAVID HERMANN manuale anatomicum, Gedani 1637. 12. *

J. SOPHRONII à COZAK Anatomia vitalis microcoſmi, Brem. 1636. 4. *

HERM. BOCCO dubiorum anthropologicorum de principibus corporis humani partibus πλειάδες tres (Diſp. XXI.) Lipſiæ 1638. 4. *RIV.*

JOH. DANIEL HORST GREGORII f. *poſitionum anatomicarum decades* X. Marpurg. 1638. 4. *Progr. ad anat. canis gravidæ*, ibid. 1639. 4. *anatome corporis humani tabulis comprehenſa*, Argentor. 1639. 4. * quæ eadem eſſe videtur, *deutſche anatomie* an. 1639. *gehalten*, Marpurg. 1679. 4. *EJUSDEM Decas obſervationum & decas Epiſtolarum*, Francofur. 1656. 4. In obſervationibus varia utilia reperi, tum ex morbis ſumta, diætæ calidæ in variolis noxiam vim, alternæ partis in ulcere cerebri reſolutionem, cordis lymphatica. In *Epiſtolis* longa epiſtola *HARVEII* contra vaſa lactea continetur, & pro iis vaſis alia *BARTHOLINI*.

PETRI CASTELLI hyæna odorifera, Meſſan. 1638. 4. Francof. 1668. 12. Dubitat, num ſit hyæna veterum, deſcribit felis Zibethiæ folliculos, & ſceleton, & utrumque depingit.

PETRUS CASTELLUS hic dictus in *epiſtolis* digeſtionem ciborum ab acido docet pendere.

VOPISCI FORTUNATI PLEMPII fundamentorum medicinæ P. III. Lovan. 1638. 4. & altera editio aucta, Lovan. 1644. fol. cum *DANIELIS VERMOST brevi apologemate pro auctore*; Lovan. 1653. fol. Amſtelod. 1659. 4. * *SPIGELII* diſcipulus minime obtuſi ingenii, minus tamen anatomicus, magnus quæſtionum amator. Candorem tamen in amplectenda *HARVEIANA* veritate demonſtravit. Iconem dedit ductus panereatici, *WIRSUNGIANAM*. Quæ ad *CABROLIUM* adjecit, & ad *AVICENNÆ* anatomica, alibi dicta ſunt. Controverſias habuit cum *J. PRIMIROSE*, qui *deſtructionem fundamentorum PLEMPII* ſcripſerat, Roterodami 1657. 4. oportet autem priorem aliquam editionem fuiſſe. Repoſuit enim *FRANCISCUS PLEMP munitionem fundamentorum V. F. PLEMPII*, Amſtelod. 1649. 4. & *GER. BLASIUS impetum J. PRIMIROSII in V. F. PLEMPIUM recuſum* ibid. 1659. 4.

VOP. FORT. PLEMPII fundamenta med. prodierunt etiam Lovan. 1665. fol.

OLAI WORMII Inſtitutionum medicarum epitome Hafniæ prodiit 1640. 4. *Controverſiarum* vero *medicarum ſelectarum Exercitationes* XVIII. Baſil. 1611. 4. Ab utriſque minorem, quam, ex Runis & Muſæo laudem reportavit.

PETR. TERRER MORANO flor. de anatomia .... Mad. 1640. 8. *

JOHANNIS VESLINGII Syntagma anatomicum, Patav. 1641. abſque iconibus, Francofurti 1641. 12. Patavii 1647. 4. cum iconibus. Germanice etiam prodiit interprete *BLASIO*, Leidæ 1652. 4. *B. LEHM.* Norimb. 1676. 8. & Anglice vertente *CULPEPERO*, Londini 1653. fol. Mindæ in Germania natus, per itinera in Ægyptum, Palæſtinam, & Mauritaniam celebris, ſummus ſuo tempore, meo judicio, anatomicus. Compendium anatomicum edidit breve, puriſſime ſcriptum, ordine quo *C. BAUHINUS*, ut omnes alicujus partis

in

6. THOMÆ BARTHOLINI Anatome, opus in octavo, Lugduni Batavorum editum anno 1680. (a).

7. PHI-

in corpore musculos, & ossa & viscera conjungeret, servata situs ratione. Figuræ aliquæ non malæ, ut in aure, in fetu, aliæ minus ad archetypum. Observationes pauciores, aliquæ tamen, hymenis, indicatoris musculi inferti in os metacarpi, &c. *IDEM syntagma* primo Amstel. 1659. 4. commentariis *GERARDI BLASII illustratum* prodiit, deinde 1666. 4. Patav. 1677. 4. * Germanice, Norimb. 1688. 8. * denique Latine, Ultrajecti 1696. 4. quæ editio non differt ab ea anni 1666. Parum est, quod addidit *BLASIUS*, si ab appendicibus recesseris, in quos fere omnia nuperorum inventa conjecit, etiam *SWAMMERDAMIANAS* aliquas icones, quibus vasa lymphatica exprimuntur, & quæ non alibi exstant. Deinde cum *VESLINGIUS* an. 1649. ex morbo contagioso obiisset. *BARTHOLINUS Observationes anatomicas* & *posthumas epistolas* LXXIII. edidit, Hafniæ 1664. 8. quæ etiam nuper, Hagæ 1740. 8. recusæ sunt, & quas maximi facio. De generatione, incubatione ovi, de viperæ anatome, de vasis lacteis copiosæ observationes, de ductu thoracico & vasis lymphaticis lienis minime obscura experimenta, aliaque lectu dignissima hic reperiuntur.

De *JOH. VESLINGIO*, cujus hic laudes diximus, subjungimus, auditus & linguæ vitio eum laborasse. *ROLFINK differtatio anat.* p. 46.

NICOLAI TULPII Observationes medicæ Libris III. prodierunt, Amstel. 1641. 8. quartus accessit 1652. 8. 1672. 8. & Leidæ 1739. 8. & alias. Doctissimi viri scripta, etsi pleraque practica sunt, cum fructu tamen leguntur. De spina bifida, de valvula coli, lacteis humanis aliasque observationes habet.

HENRICI REGII physiologia tribus disputationibus proposita, Ultraject. 1641. 4. *EJUS fundamentorum medicorum* Libri IV. Ultraject. 1647. 4. 1657. 4. 1664. 4. 1668. 4. *LIND.* Cartesianæ scholæ princeps in Belgio Auctor.

In *HENR. REGII* hic dicti *philosophia naturali*, Amstelodami 1654. 4. etiam physiologia exstat.

In *ZACUTI LUSITANI historia medicorum princip.* sub titulo *spicilegii anatomici* exstat Compendium.

ANTONII SANTORELLI de sanitatis natura Libri XXIV. Neap. 1643. fol. Libri XX. ad physiologiam pertinent. Valde scholasticus, & plurimum usus *D. THOMA*.

ANDREÆ TRIMARCHI discorso, o capriccio anatomico, Messan. 1644. 4. *

(a) C. *BARTHOLINI Institutiones anatomicæ ex editione THOMÆ* filii, Leidæ prodierunt 1641. 8. maj. Hæc editio habet omnia priorum verba, quas jam supra enarravimus, additis inter hamulos augmentis, tum iconibus ex *PINÆO*, *ASELLIO*, *F. SYLVIO*, plerisque tamen ex *VESALIO* sumtis. Primum hic apparet *F. SYLVII* de cerebro epistola & epistolæ secundæ *J. WALÆI* ea pars, quæ ad sanguinem pertinet. Eædem *institutiones secundum locupletatæ* prodierunt Leidæ 1645. 8. * Deinde *tertium ad sanguinis circulationem reformata anatome* recusa fuit nomine patris omisso, Leidæ 1651. 8. 1669. 8. Hagæ 1655. 8. 1660. 8. 1663. 8. 1666. 8. *LIND.* Plenior editio est Leidensis 1674. 8. cui titulus est *Anatome ex omnium observationibus maxime patris ad circulationem sanguinis & vasa lymphatica quartum renovata*. Huic editioni accesserunt fere omnia anatomica, quæ post priores editiones prodierunt *N. STENONIS*, *J. SWAMMERDAM*, *REGNERI* de *GRAAF*, ipsius *RUYSCHII*, Ipse *BARTHOLINUS* parum addidit. Nam, quod dolendum, paucis annis anatomen exercuit, & novis inventis maximam auctoritatem consecutus ad Libros, & honores alios secessit; adeoque viscera fere meliora habet, musculos, ossa, nervos, valde imperfecte. Quæstionum & controversiarum abunde est. *GERARDUS BLASIUS* summa fide editionem procuravit. Nuperior *quintum renovata* Leidensis etiam prodiisse dicitur 1686. 8. Germanice a *S. PAULI* versa cum titulo *kunstliche zerlegung des menschlichen Leibes*, & Hafniæ prodiit 1648. 8. * Norimbergæ, interprete *WOLLNERO* recusa 1677. 4. Belgice Leidæ 1653. 1668. 8. Gallice Paris. 1646. 4. in metrum etiam conjecta, & ab *HOSTILIO CONTALGENO* (quod nomen Arcadicum est) Florentiæ 1651. carmine expressa, denique ipso *BARTHOLINO* in *A. HAFNIENSIBUS* Auctore Indice a *D. BERNIER* versa est. Sola floruit, donec *VERHEYENIUS* successit, ut isti *HEISTERUS*.

C. BAR-

C. BARTHOLINI tertium ad sanguinis circulationem reformata anatome recusa etiam exstat Hagæ 1651. 8. & Leidæ 1669. 8. Plenior autem editio *C. BARTHOLINI* sub titulo *Anat. quartum renovat* recusa est Lugdun. 1684. 8. Germanice vertente *SIMONE PAULI*, Hafniæ prodiit 1648. 8. Belgice, Leid. 1653. 8. Haag. 1658. Leid. 1669. 8. Gallice, Paris. 1646. 4. Italice poëtice reddidit *HOSTILIUS JONTALGENUS*, Florent. 1651. 12. *

T. BARTHOLINUS eloquens & eruditissimus, etiam in diversissimis studiis homo, Europam universam peragravit, ubique diu & cum fructu moratus. Domum redux, & ad Anatomen admotus, forte ad aliqua *VESLINGII* indicia, adjutore *MICHAELE LYSERO* factis experimentis, ductum thoracicum in homine, deinde, uti dictum est, vasa lymphatica. Inde per omnem Europam celeberrimus, ob sua merita, socerique Consulis Hafniensis, qui *DOMUI REGIÆ* in obtinendo hereditario & illimitato jure magno adjumento fuerat, nobili prædio donatus, in beato otio vixit, cumque eruditis viris per omnem Europam commercia literarum aluit. Non ideo vivos homines incidit ad ductum thoracicum, uti excidit *CL. BEHRIO* in *physiolog.* p. 249. imo mortuos nimis paucos. Multa Opera recensuimus, plura supersunt. T. B. *Anatomica vindicia C. HOFMANNO, RIOLANO aliisque opposita acc. Animadversiones in Anatomica HOFMANNI*, Hafn. 1648. 4.

T. BARTHOLINI anatomica vindicia C. HOFMANNO &c. *opposita* ex melioribus hujus viri scriptis sunt, in quo facile expertem anatomes adversarium superavit, non minor in literis.

EJUSDEM Collegium anatomicum Disput. XVIII. *adornatum*, Hafn. 1651. 4. * (In Catal. post *Anat. Pract.*)

EJUSDEM historiarum anatomicarum Cent. I. II. Hafniæ 1654. 8. quæ eædem etiam eodem anno in Belgio excusæ sunt, si titulo credis, tum Germanice anno 1657. 8. Francof. *Centuria* III. & IV. anno 1657. V. & VI. anno 1661. 8. secutæ sunt. Sua inventa, lymphatica, ductum thoracicum, psoam parvum hic repetit, ductusque mammarum. Satis etiam multas dissectiones adjecit, ut felis zibethicæ, leonis. Deinde multa anatomica rariora, monstrosa interspersit: denique sectiones corporum ægrorum copiosas. Multa tamen vel credula, vel inutilia admiscuit, ut *pseudo HIPPOCRATIS* Librum *de pustulis*.

EJUSDEM Cista medica, Hafn. 1662. 8. Ad anatomen varia pertinent, ut quæstio: An lac in mammis virginitatis diminutionem demonstret? De superfetatione. Cadaverum nonnullæ incisiones.

EJUSDEM epistolarum medicarum Cent. IV. Hafn. 1663. & 1667. 8. prodierunt. Amœnissimum opus & merito recusum, Hagæ C. 1740. 8. fere omnium eo tempore celebrium virorum hic epistolas reperias, ut *G. PATINI*, *SALMASII*, *VESLINGII*, *SEVERINI*, deinde inter discipulos *BARTHOLINI*, *N. STENONIS*, *OLAI BORRICHII*, *PETRI SCHUMACHER*, (cujus infelix exitus celeberrimus est). *MOINICHENII*, *LYSERI*, *BODGANI*, & *BLASII*, demum & *DEUSINGII*. Nihil ab anno 1634. ad 1664. in anatome fere actum est, quod hic non recenseatur, & infinita inventorum semina; aut peculiares observationes, hic latent.

EJUSDEM Orationes varii argumenti, Hafn. 1668. 8. Variæ quidem, medicæ, etiam poeticæ, multæ tamen anatomicæ sunt, in *C. HOFMANNUM*, *RIOLANUM*, *BILSIUM*.

EJUSDEM De Cygni anatome ejusque cantu, Hafn. 1668. 8. Erat disputatio, nunc auctior a filio *CASPARO* recusa. Sceletus avis ex *SIMONE PAULI* sumta est sterni cavea, per quam aspera arteria incurvata transit, fuse describitur. Cantus Cygni non bene defenditur.

EJUSDEM Acta Hafniensia T. V. Primus an. 1673. II. an. 1675. III. & IV. 1677. ultimus an. 1680. 4. Hafniæ prodiit. Continent plurimas utiles dissectiones animalium, deinde anatomicas præstantissimas observationes *N. STENONIS*, de generatione, lymphaticis vasis, *C. BARTHOLINI* varia monstra, aliaque, ut sit ex optimis Diariis. Ergo in T. I. exstat anatome aquilæ, equi Regii, leonis, cercopitheci, erinacei, columbæ, leporis, rangiferi: in T. II. ululæ, ardeæ, pavonis, psittaci, aquilæ: in T. IV. anatome salamandræ, gryllotalpæ: in T. V. ciconiæ, linguæ pici, torpedinis. *EJUSDEM Consilium de anatome practica ex cadaveribus morbosis adornanda*, Hafniæ 1674. 4. Luget suas triginta annorum observationes ex anatome practica, quas omnes ignis deleverat. Laudat nosocomia, de eorum defectu in patria

patria ſua queritur. Obiit an. 1680. & in ejus obitum *WILHELMUS WORMIUS* atque *OLIGERUS JACOBÆUS*, Hafniæ 1681. 4. orationes ediderunt.

JOHANNIS WALÆI Epiſtolas de chylo & ſanguine ſæpe laudavimus, ab an. 1641. cum omnibus editionibus *BARTHOLINIANÆ* anatomes, & cum *SPIGELIANIS operibus* Amſtelodami recuſas. *WALÆI medica omnia* in lucem primum protulit *G. RIVINUS* Chirurgus Edimburgenſis, Londin. 1660. 8. Lectiones ſunt per totum ambitum medicinæ, etiam phyſiologiæ, quas præſtitiſſet non ediſſe. Practicus feliciſſimus fuit. *GROSS* in Diſſ. *epiſt. de febre intermittente*.

FRANCISCUS SYLVIUS de le *BOE* hoc eodem an. 1641. inclaruit epiſtola ad *BARTHOLINUM* data, & in ejus *anatome* excuſa. Præter practicam laudem, qua floruit, anatomen etiam coluit, ipſique *BARTHOLINO* multa cadavera aperuit (*BARTH. de anat. pract.* p. 11.) & inprimis ſalutarem morem Leidæ introduxit, ut demortuorum in noſodochio ægrotorum corpora inciderentur. Huc autem pertinent, præter eriſtica jam deſcripta, *Diſſertationes medicæ*, quarum P. I. nempe decem diſputationes *cum Diſſertatione apologetica adverſus DEUSINGIUM* Amſtelodami excuſæ ſunt an. 1663. 12. Leidæ 1664. 12. Inter hæc monumenta induſtriæ dolemus vices viri, qui, cum chemiæ nimis indulgeret, inde cauſas actionum deduxit, & ad eas explicationes naturam ipſam flexit torſitque.

De cerebro & reſpiratione utiliter ſcripſit. Circulationem Leidæ adſeruit. Deinde in *Praxeos medicæ idea nova* plurimą loca habentur, ubi, occaſione functionum læſarum, eædem integræ deſcribuntur.

Inter opuſculá varia, quæ in editione operum omnium, Trajecti 1695. 4. Genev. 1680. fol. edita ſunt, dictata habentur, ſed brevia, ad *inſtitutiones anatomicas C. BARTHOLINI*.

SIMONIS PAULI ſunt *Oratio de origine anatomiæ*, Hafn. 1643. 4. & *programma quo theatrum anatomicum auſpicatus eſt*, ibid. 1644. 4. & *carmen* ea occaſione ſcriptum. De modo dealbandi oſſa conſilia alibi citavi.

CONRADI VICTORIS SCHNEIDERI diſſertationes hoc anno inceperunt prodire, pleræque equidem ſuis locis citatæ. Prima *de capite*, VVittemb. prodiit 1643. 8. alia *de corde* 1642. tum *de hepate*, omnes, ut ſemper ſolent hujus viri ſcripta, ſuis obſervationibus ornatæ. Sibi etiam vaſa lymphatica adſcripſit. Deinde in fuſiſſimo alio opere de catarrhis ad os cribriforme, vias ad nares, pharyngem, laryngem in Lib. I. glanduloſam narium tunicam Libro III. deſcripſit, & præter auctoritates ſuas etiam obſervatione attulit.

FORTUNII LICETI infinita opera non moror. Libri III. *de vita*, Genuæ 1607. 4. prodierunt, ſed perrexit ſcribere ad hæc tempora, abſque obſervatione propria.

ANTONII SANTORELLI de ſanitatis natura Libri XXIV. Neapoli 1643. fol. Phyſiologia eſt.

HERMANNUS CONRINGIUS corpora quidem rariſſime ſecuit, multa tamen ſcripſit phyſiologici argumenti, & maxime quidem diſputationes. Huc etiam revocari poteſt ejus Liber *de habitu corporum Germanorum antiqui & novi ejuſque cauſis*, Helmſtadii 1652. 4. Ibi quæritur, cur adeo uniformis fuerit indoles veterum Germanorum: cur procera ſtatura: cur alba cutis: oculi cærulei: capilli flavi: cur hæc omnia in nuperis Germanis mutata ſint. De commentario Burggraviano ſuo loco dicetur. Denique huc pertinet ejus *introductio in artem medicam*, qua ut aliarum medicinæ partium, ſic Anatomes hiſtoria & de ſcriptis judicia continentur.

T. BROWNE Pſeudodoxiam epidemicam, Lond. 1646. fol. & auctius 1673. editam poſſis huc referre. Inter errores enim, quos refutavit, etiam phyſiologicos varios tetigit.

CORNELII ab *HOOGHELANDE cogitationes de Dei exiſtentia & hiſtoria œconomica corporis animalis*, Amſtelod. 1646. 8. *CARTESIANUS*, & ignis in corde magnus Auctor.

FLORII BERNARDI de ultimo corporis alimento, Venet. 1646. 4.*

J. B. HODIERNÆ partium viperæ anatome, Panorm. 1646. 4.

AUGUSTINI BUCCI de principatu partium corporis humani cum epicriſi C. HOFMANNI, Lutet. 1647. 4.

JOHANNIS SPERLING anthropophyſica ſpecimen, VVittemb. 1647. 4. Non ſecuit ipſe; ſed *LAURENTIUM* fere & *SPIGELIUM* legit. Circa quæſtiones verſatur, quas ſcholaſtico more proponit, & ſæpe parum ſolide reſolvit.

PHIL. JAC. SACHS Anthropologia, Lipſ. 1648. 4. *B. RIV. EJUSDEM oceanum* diximus. *Gammare*.

marologia, Lipſ. 1665. 8. edita varia ad colores, idioſyncraſias; aliaſque quæſtiones undique collecta habet.

THOMAS CORNELIUS CONSENTINUS a patria dictus, vir ingenioſus, Latine etiam doctus, veritatem novorum inventorum inter primos Italos perſpexit, quo tempore rariſſimi trans alpes erant, qui vel circulationem ſanguinis admitterent. *PHIL. TRANS.* n. 265. *EJUS progymnaſmata quadam phyſica* VII. Venet. 1663. 4. Francofurti 12. prodierunt, recuſa cum operibus poſthumis. Neap. 1688. 8. in qua editione progymnaſma de ſenſibus & poemata quædam adjecta ſunt. Suas obſervationes paſſim interponit, & de pulſu ab inſerto tubulo intercepto experimentum *GALENI* refutat: glandulas ventriculi deſcribit, paulum pronior in ſcepticiſmum, & de familia *LEONARDI DA CAPUA*. *EJUS phyſiologia rationis ponderibus ac momentis illuſtrata*, Jenæ 1683. 12. * procul dubio non differt a Progymnaſmatibus.

LAUR. EICHSTAD Collegium anatomicum, *ſive quæſtiones de natura corporis humani*, Gedani 1649. 8. *

JOHANNES van *HORNE* nunc cepit ſcribere. *EJUS Exercitationes anatomicas I. & II. ad obſervationes FALLOPII anatomicas & earumdem examen per VESALIUM addita ubique epicriſi*, Leidæ 1649. 4. non vidi. Diſſertationes de ductibus ſalivalibus & chylifero recenſui. Deinde an. 1660. Leidæ 12. edidit *Microcoſmum* ſive compendium anatomicum, cui concinna brevitas & inventa Stenoniana inſunt. Recuſum eſt Leidæ an. 1662. 12. 1665. 12. * Lipſiæ 1675. 12. Germanice Halberſtatt. 1679. 12. &c. In controverſia Bilſiana ſcripſit Libellum cum titulo *Waarſchouvving*, uti dictum eſt. Denique cum præ ſuo amore anatomes, qui ipſi inerat maximus, *SWAMMERDAMIUM* ſocium operarum ſibi adlegiſſet, cepit in partes genitales inquirere, ediditque *prodromum*, jam recenſum. Candidus vir, in parandis præparatis ſceletiſque, & iconibus indefeſſus, figuras pulcherrimas poſthumas reliquit, quæ inter *BOERHAAVII* Libros ſunt 4. Vol. f. & 2. Vol. 4. etiam *commentarium in VESALIUM* (*N. STENONIS* Diſſ. inaug. n. 14.), ſed is perinde periit. *BOTALLI* opera recudi fecit.

JOH. van *HORNE* compendium anatomicum recuſum etiam exſtat Leidæ 1675. 12.

CHR. WEBER de homine (an non Diſputatio), VVittemb. 1650. 4. * *B. RIV.*

ALEXANDRI READ manual of diſſection, Lond. 1650. 12. Compendium anatomicum non ditiſſimum.

NATHANAELIS HIGHMOR corporis humani diſquiſitio anatomica, in qua ſanguinis circulationem in qualibet particula typis novis perſecutus eſt, Hagæ 1651. fol. In dedicatione ad *HARVEJUM* legitur, opus octo integris annis latuiſſe. Ex animalium diſſectionibus fibras lienis, ductum teſtium excretorium, ex morboſo caſu maxillarem ſinum deſcripſit. Ratiocinii cæterum multum, deſcriptiones breves, icones malæ, quod notavit olim *RIOLANUS anacephalæos*. p. 152. & ad *VESALIANAS* clanculum fictæ.

Arcana microcoſmi or the hid ſecrets of man's body diſcoverd in an anatomical duel betvveen ARISTOTELE and GALEN, vvith a refutation of Brovvn's vulgar errors : Lord *BACONS natural hiſtory: and HARVEY'S book of generation by* A. R. Lond. 1652. 8. *

JOHANNES ANTONIDÆ van der *LINDEN medicina phyſiologica*, Amſtel. 1653. 4. Eſt omnino anatome, quæ ex ordine ventres, deinde artus, oſſa, nervos, vaſa, proponat. Plurimum eruditionis Græcæ in nominibus & vetuſtis controverſiis reperies. Inter anatomica aliquæ tamen utiles obſervationes. Hypotheſes aliquas habet non bonas, v. gr. cor eſſe ſenſus & motus principium. In ejuſdem *Meletematibus medicinæ Hippocraticæ*. Leidæ 1660. 4. edita P. I. aduſque p. 136. tradit phyſiologiam, ex placitis fere veterum.

DOMINICI de *MARCHETTIS PETRI F. anatomia*, Patav. 1652. 4. (*MERCL.*) & 1654. 4. Eximium compendium, quod minus notum eſt, non ſine damno; obſervationes enim novas propriaſque copioſiſſimas habet. *VESLINGIUM* ſæpe contra *RIOLANUM* defendit.

Inter *D. PANAROLI Jatrologiſmos* exſtat anatome chamæleontis, & alia huc pertinentia.

JOH. GERHARDI anatomia corporis humani ſuccincta conprehenſio & recollectio in Diſp. V. collecta, Tubing. 1652. 8. * *PL.*

GEORG GELMAN dreyfache chirurgiſche Blume, Francof. 1652. 4. anatomen etiam habet.

ISAACI CATTIER obſervationes medicæ rariores, Caſtris 1653. 12. recuſæ cum *BORELLI obſervationibus*, Lipſ. 1670. 8. huc poſſunt referri, ob tranſpoſitarum in latrone *FRANCOEUR* partium hiſtoriam, ductum thoracicum, & valvulam *EUSTACHII*.

PETRI

PETRI BORELLI historiarum & observationum medico-physicarum centuria IV. Castris 1653. 12. & Lipf. a. c. arcana, monstrosa & vana plurima sublestæ fidei habet.

JOH. BARILII Physiologia humana & pathologia per tabulas synopticas ex HIPP. & GALEN. &c. Parif. 1653. *MERCL.* *

JOH. SCHMIDT spiegel der Anatomie. Francof. 1654. 12. (*B. LEHM.*) *

NELLANI GLACANI curfus medicus, cujus I. Tomus physiologiam continet, Bonon. 1655. 4.

GUERNERI ROLFINK differtationes anatomicæ synthetica methodo exaratæ, Norimb. 1656. 4. Vir eruditissimus Italiam & fere totam Europam viderat, & Auctor fuit horti, theatri anatomici & Chemiæ Jenensis. Instrumentorum etiam Chirurgicorum magnum apparatum collegit (*SCHENK* Disp. *de luxatione*). Libros rarissimos coacervaverat, quorum multi penes me sunt. Chirurgiam, & artem obstetriciam cum magno plausu exercuit. Dissecuerat in Italia & an. 1635. in palatio *CONTARENO* neurologiam, & medullam spinalem demonstraverat. Sed deficiente in Germania opportunitate numerosorum cadaverum, lectione multo magis valuit, quam autopsia anatomica, & Libros suos stipavit locis græcis ex *ARISTOTELE* & *GALENO* desumtis. Hoc cæterum Libro ossa, musculos, vasa, nervosque descripsit, & in Diff. I. programmata singulatim olim edita conjunxit, quæ ad laudem anatomes & historiam pertinent. Reliquos Libros citavi.

Ad *GUERNERUM ROLFINK* addimus, quod primus in Europa Chemiæ professor fuerit.

ALBERTI KYPER Institutiones medicæ ad hypothesin de circulari sanguinis motu compositæ, Amstelod. 1654. 4. & alio titulo *Anthropologia corporis humani contentorum & animæ naturam secundum circularem sanguinis motum explicans*, Leidæ 1660. 4. recusa Amsteled. 1665. 4. eodem numero paginarum conservato, in quarum editionum utraque est *responsio ad Pseudapologiam PLEMPII* integra physiologia est, quæ ex *SYLVIO* & *FALCOBURGIO* aliqua, propria vero vix ulla habet. *IDEM* jam an. 1642. Leidæ in 12. ediderat *Medicinam recte discendi & exercendi methodum*, Leidæ 1642. 12. Prima editio *Responsionis ad Pseudapologiam* V. F. P. edita fuit 1647. 12. Occasio autem litis futilis fuit, cum *PLEMPIUS* in definitione Medicinæ *KYPERIANAM* carperet, quod corpus humanum pro objecto admisisset, exclusis animalibus.

BARTHOLOMÆI BAUSNER De consensu partium corporis humani Libri III. Amstelod. 1656. 8. Theologus, qui de medicina scripsit. Partes singulas corporis humani percurrit, earumque usum, cumque aliis nexum.

ADRIANUS FALCOBURGIUS Leidensis anatomes Professor, sæpe citatus, nihil scripsit. Valvulam coli negasse constat.

JOHANNIS RHODII observationes anatomico-medicæ, Patav. 1657. 8. aliæque cum *BARTHOLINI historiis* cum titulo *Mantissæ* recusæ. Aliqua habet a *D.* de *MARCHETTIS*, *MOLINETTO* & aliis Professoribus Patavinis, apud quos vir eruditissimus consenuit.

GODOFREDI MOEBII fundamenta medicinæ, Jen. 1657. 4. Francof. 1678. 4. *EJUSDEM Epitome institutionum medicinæ*, Jen. 1663. 4. In isto opere totum ambitum medicinæ habet, brevemque adeo etiam physiologiam, non magni momenti. Priori vero, quod proprie physiologiam continet, aliqua tamen utilia sparsim continentur & erudita ex aliis collectio.

THOMÆ WINSTON anatomy lectures of Gresham college, Lond. 1659. 8. Hoc tempore, vel paulo prius, ab Anglis ex Italia reducibus anatome in Angliam introducta fuit, exstructum *CUTLERI* ope theatrum, *HARVEII*, *GLISSONII*, *WHARTONI* opera edita. *WINSTONUS FABRICII* & *ALPINI* discipulus fuerat, non certe indoctus, sed in dissecando minus exercitus. Circulationis sanguinis nondum meminit: practicas vero observationes interspergit.

JOHANNIS VIGIER opera anatomico chirurgica, Hagæ 1659. 4. continent encheiridion anatomicum, & historiam fetus. Non maximi momenti utrumque.

J. CHRISTOPH. GEILFUSS institutiones medicæ, Aug. Vind. 1658. 12. *PL.* *

GUALTHER CHARLETON Exercitationes physico-anatomicæ de œconomia animali novis anatomiæ inventis superstructa, Lond. 1658. 12. Amstel. 1659. 12. & Anglice cum titulo *Natural history of nutrition, life and voluntary motion*, Lond. 1659. 4. Sunt *Exercitationes XI.* inter quas ultima est de motu musculorum. Theoreticus cæterum & alienis observationibus usus Auctor.

Ejus *de differentiis & nominibus animalium exercitationibus*, Lond. 1677. fol. editis adjecta est *mantissa anatomica*, in qua *GEORGIUS ENT* dissectionem ranæ piscatricis, galei piscis, & ranæ vulgaris dedit. Librum *de catameniis*, *de cerebro* citavi.

Denique in *enquiries into human nature in VI. prælections*; Lond. 1680. 4. de nutritione iterum tres, de vita unam, & de febre & de musculari denique motu singulas exercitationes edidit, diversas a prioribus.

GUALTHER CHARLETON Exercitationes hic dictæ recusæ etiam extant Leidæ 1678. 12.

J. CONR. WECHTLERI homo oriens & occidens, Franc. 1659. fol. Integrum systema physiologiæ & pathologiæ ad scholarum saporem, grandi volumine complexus est.

ANTONIUS DEUSING, Professor Groningensis, vir Arabice doctus, ab anatome alienior, numerosissimos Libellos physiologicos edidit, quorum magna pars recensa est. Addimus alios: *Idea fabricæ humanæ*, sive *institutiones anatomicæ* prodierunt 1659. 12. *Oeconomia corporis animalis* P. I. *de nutritione*, Groning. 1660. 12. P. II. *de nutrimenti in corpore elaboratione* ibid. 1661. 12. P. III. *de nutrimenti elaboratione ultima* 1660. 12. P. IV. *de motu animalium Exerc. anat.* 1661. 12. P. V. *de sensuum functionibus Exercit. tres* 1661. 12. *Oeconomus corporis animalis & speciatim de ortu animæ humanæ* 1661. 12. *Oeconomus corporis humani restitutus* 1662. 12. *& apologeticæ defensionis pro œconomo animali prodromus* 1662. 12. Reliqua jam citavi, & jam horum aliqua, quæ hic enumero.

PAULI BARBETTE anatomia practica, Amstel. 1659. 8. In opere non magni momenti opinio singularis exstat, os nempe petrosum mobile esse. Recusa est in *operibus chirurgico-anatomicis*, Leidæ 1672. deinde in *operibus medicis omnibus* a *MANGETO* recusis, Genevæ 1683. 4. 1704. 4. minus enim anatomicus quam practicus fuit.

HENRICI EYSSON, Professoris Groningensis, Disp. *de observationibus rarioribus in cadavere*, &c. Groningæ 1660. 4. Diss. *de fœtu lapidefacto & per* 20. *annos retento*, Groningæ 1661. 12. *EJUSDEM collegium anatomicum*, sive *partium omnium corporis humani historia* 1662. 12. * Ubique utilis omnino & diligens Auctor.

ROBERTI BAYFIELD Exercitationes anatomicæ in varias regiones corporis humani, Lond. 1660. 12. * 1668. 12. (Sed in Belgio excusæ). Non magni momenti.

JACOB van der *GRACHT anatomie van de uytterlyke deelen*, *vermeerderd met een verhaal van't hart*, Roterodami 1660. fol. * *B. PL.* Adjectus *HARVEII* Liber *de circulatione sanguinis*.

THOMÆ WILLIS Liber *de fermentatione*, *febribus & urinis*, Lond. 1659. 8. 1662. 8. 1677. 8. Amstel. 1664. 1665. 8. 1683. 12. In Libro *de fermentatione* unico capite de fermentis agit, eaque in totum fere corpus humanum introducit. In altero Libro *de febribus*, de sanguinis analysi, de nutritione, de effervescentia sani & morbosi sanguinis sermo est. Contra hos Libellos scripsit *EDMUNDUS DE MEARA* Hibernus *Examen diatribæ T. WILLISII de febribus*, Lond. 1665. 8. in quo negat febrem ab effervescentia fieri, circulationem etiam sanguinis & sanguificationem a sanguine ipso rejicit, vetustatis parasitus. Intercurrunt non inutiles observationes. Reposuit *LOWERUS* pro amico Librum titulo *vindicationis diatribes T. WILLISII de febribus*, Lond. 1665. 8. quam physiologiam esse, ex judiciis invenio, nam ipse non legi.

Opera *WILLISII* omnia, Genevæ 1680. 4. deinde, Amstel. 1682. 4. cura *G. BLASII*, & Venetiis 1720. 4. recusa sunt. Erat utique in hoc viro hypotheseos amor (quem ipse conterraneus viri carpit *RICHARDUS MEAD de imper. sol. & lun. in præf.*) Eum tamen amorem non ex nostro seculo, quo valde exosus est, sed ex *WILLISII* temporibus metiri oportet, quo cuivis auctori systemata condere non licebat solum, sed erat honori. Reliquos Libros omnes diximus.

MICHAEL SENNERT Diss. *anatomicæ miscellaneæ*, VVittemb. 1660. 4.

MAUR. HOFMANNI synopsis institutionum anatomicarum partium plerarumque vitam declarans, Altdorf. 1661. 8. 1681. 8. *MERCL.* * Patav. 1664. 8.

M. HOFMANNUS hic dictus theatrum Altdorfinum condidit & in eo primum anno 1655. fecuit.

GABRIEL CLAUDER Epist. *de observatione practico-anatomica mirabili*, Patav. 1661. 4. *

DANIEL VOET physiologia, Amstelod. 1661. 4. *

VALENTINI HENRICI VOGLERI Institutionum physiologicarum Liber Helmst. 1661. 4. *

CASPAR a REYES elysius jucundarum quæstionum campus, Bruxell. 1661. fol. Franc. 1670. 4. Magna varietas est curiosarum quæstionum, inprimis ex muliebrium historia, in *centum* titulos stipata.

JOH. THEODORI SCHENK Exercitationum anatomicarum Libri VI., Jenæ 1662. 4. Dissertationes sunt novem, quibus abdominis partes describit, cum græcis fragmentis bene multis, & paucissimis observationibus. *EJUSDEM schola partium corporis humani*, Jenæ 1664. 4. Compendium anatomicum est, ex Libris collectum. Ipsum motum peristalticum ex *HARVEJO* unice citat. Hymenem negat. De lacteis thoracicis & nervis, aliqua propria profert. Ex XI. disputationibus coaluit. *EJUSDEM synopsis institutionum medicinæ physiologicæ & pathologicæ*, Jenæ 1668. 4. * *EJUSD. de anatomes natura & ejus utilitate*, Jenæ 1657. 4. Disp.

J. TH. SCHENK etiam est *commendatio anatomes*, Jen. 1656. 4. & *anatomes localis defensio*, ibid. 1657. 4.

Oeconomia HIPPOCRATICA R. RESTAURAND, ne quis fallatur, est unice conspectus editionis librorum physiologicorum *HIPPOCRATIS*, quos *RAYMUNDUS* cum suis commentariis edere constituerat. Prodiit Paris. 1662. 12.

RENATI DESCARTES Liber *de homine* ex editione *FLORENTII SCHUYL*, Leidæ 1662. 4. Parisiis 1664. 4. gallice, & melius ad codices M. *S. CARTESII* (in præf.) cum addito Tractatu *de formatione fetus LUDOVICI* de la *FORGE*, Amstelodami prodiit 1677. 4. & gallice Paris. 1677. 4. In priori opusculo a *SCHUYLIO* Latine reddito, cum figuris satis nitidis, habetur posthuma fabula, qua modus explicatur, quo possit machina ex necessitate mechanica omnibus actionibus vitæ humanæ defungi. Hic illa celebris pinealis glandula, *CARTESII* beneficio, cum omnibus in corpore humano nervis connexa, hic ignis cordis, & sanguis ebulliendo in diastole exundans. Hic valvulosi ductus inter musculos communicantes. Altera editio *CLERSELERIO* debetur, icones *LUDOVICI* de la *FORGE* & *GUTSCHOVII* sunt plures, & magis ad mentem *CARTESII*, ut fuse ostendunt, magis etiam intricatæ, quam *SCHUYLIANÆ*. Commentarius *LUDOVICI* unice ex sectæ sententia est. In altero opusculo insanit certe *CARTESIUS*, qui ex liquore viscido, per solas leges mechanicas, generari vult corpus humano simile, modumque, quo sibi cuticulas induat, vasa formet & viscera, fuse explicat.

MARTINI KERGER de fermentatione Liber *physico-medicus*, VVittemberg. 1663. 4. Liber equidem physicus est & chemicus, digestionem tamen ventriculi & fere omnes in corpore humano functiones per fermenta explicat.

NICOLAI STENONIS f. pleraque inventa in hæc tempora cadunt. Librum *de glandulis oris*, *myologiæ specimen*, *Libellos de cerebro*, *de solido intra solidum* citavimus. In *specimine observationum anatomicarum de musculis & glandulis*, Hafniæ 1664. 12. Amstel. 1664. 12. edito, miscellanei argumenti varia, & pulcherrima quæque continentur. Hic vasa omphalo-mesenterica, descriptio musculorum cordis, dorsique, vasa lacrumalia, vasa mucosa cutis & narium, & multa alia egregie traduntur, cum Rajæ anatome. In *myologiæ specimine* canis piscis dissectio eximia exstat. In *Epistolis* etiam ad *BARTHOLINUM*, & in *Actis Hafniensibus* multa perpulchra habet. Vir industrius, candidus, innocuus, & magnus, inventor. In Italia ad religionem Romanam illectus, Episcopus Titianopolitanus & Vicarius Pontificius obiit Hanoveræ, ni fallor.

GERARDUS BLASIUS LEONHARDI F. quem per errorem sæpe *GERARDUM LEONARDUM* vocant, præter editionem *VESLINGIANI* syntagmatis & defensionem *PLEMPII* edidit, Amstelod. 1661. 12. *Medicinam generalem*, nempe totius medicinæ compendium, cum physiologia. In *præfatione* sibi ductum salivalem paroticum vindicat. An. 1665. Amstelod. 4. *Medicinam universalem* dedit, grandius nempe compendium. Anno sequente *medullæ spinalis anatomen*, eodem 1666. *anatomen contractam*, Amstel. 12. breve omnino compendium. Anno 1673. *miscellanea anatomica hominis & brutorum variorum fabricam exhibentia* excudi fecit, quibus canis, testudinis, columbæ, aliorumque animalium propriæ dissectiones, ex humano etiam corpore minime malæ observationes habentur. Anno 1674. Leidæ in 8. edidit *observationes anatomico-practicas*. Anno 1676. 8. ibid. *Zootomiæ*, sive *anatomes variorum animalium* Partem I., quæ auctior in splendidius opus abiit *anatomen*, nempe *animalium ex veterum*, *recentiorum*, *propriisque observationibus*, Amstel. 1681. 4. Magna pars

 ope-

operis compilata est, ex *HARVEJO*, *SEVERINO*, *STENONIO*, *E. N. C. DRELINCOURTIO* (quæ optima), *MALPIGHIO*, ex sex prioribus dissectionibus Gallorum. Sua tamen adjecit non plurima, quæ etiam in *miscellaneis* exstant. Anno 1677. 8. & 1711. 8. prodierunt *Observationes medicæ rariores; acc. monstri triplicis historia*. Rariora anatomica passim intercurrunt, cum parvis & malis figuris, ex vasorum genere, ductubus, morbis, defectibus, excessibus. Adjecta monstri descriptio ex *HEILANDO*. Diligens homo & ex brutis quidem magis exercitus, neque tamen in homine rudis. Nunquam Professor Leidensis fuit, ut in *GIORNALE de' LETTERATI* legitur T. VIII. p. 427.

GE. TOB. SCHWENDENDÖRFER Diss. qua *anatomen medicorum jure divino & humano licitam esse* ostenditur, Lips. 1663. 4. Eruditi Jurisconsulti opus.

THEOPHILE GELE'E anatomie Françoise, Rouen 1664. 8. sed vetustiores editiones dantur. Compendium est *RIOLANI*. Editionem novam an. 1683. 8. habet *B. PLATN.* cum appendicibus *SAUVAGEON de vasis lacteis* & *GABR. BERTRAND de veritatibus anatomicis & chirurgicis*.

FRANCISCI REDI osservazioni intorno alle vipere, Firenz. 1664. 4. Pulcherrimus Libellus, partes etiam genitales animalis aliaque anatomica habet. Contra *CHARASSIUM* se tuetur in *lettere sopra alcune oppofizioni*. *IDEM* in Libro *degli animali viventi negli animali viventi* copiosissimas habet dissectiones anatomicas, animalium, piscium, de vesica aere, alimento, &c.

Pro *FR. REDO*, cujus hic libros recensuimus, dixit etiam *PLATTIUS Giorn. de' letter.* T. IX. p. 80. seqq.

PEREONI anatomical lectures, Lond. 1664. 12. *

GUILIELMI RIPA tabulæ anatomicæ. Earum rarissima collectio, nullo Auctore excitato; habetur in *B. GOTTINGENSI*, cum præfixa icone Auctoris, qui patria Astensis, medicinæ Doctor & Chirurgus fuit, & an. 1676. obiit febre pestilente, quod sub arbore somniculosus in agro Romano consedisset. *LANCIS. de nox. palud. effluv.* L. I. P. I. c. 20. Inter eas icones primæ 32., & ultra, procul dubio ad *RIPAM* spectant. Hæ varia jocularia continent, inter ea vero etiam anatomica, ad fetus monstrosos, trigeminos, vasa renum, omnino novas icones, multa præterea ad chirurgiam, ad morbos spectantia. Deinde sequuntur tabulæ 27. una compactæ quæ nuper Romæ an. 1741. fol. cum commentario *CAJETANI PETRIOLI* prodierunt, & quibus inscriptum nomen est *BERRETTINI*, celebris pictoris Crotoniatæ. Harum aliquæ a *VESALIO* & *CASSERIO* sumtæ sunt, ossium, aliarumque partium, multæ vero propriæ, nervorum inprimis, ut alibi excitavi, unde luculenta conjectura est antiquiores esse, & ipsas *VESLINGII* figuras. *PETRI BERRETTINI* ætas utramque conjecturam fert, qui 60. annos natus, anno 1669. obierit & potuerit paulo ante mortem *RIPÆ*, trigesimo vero anno ætatis suæ *VESLINGIO* inservisse, qui anno 1649. obiit.

ROBERTUM HOOK ob *micrographiam*, ob *lectures physical, medical, geographical*, Londini 1679. 4. ob *posthuma* de lumine & sensorio, huc possis referre; sed in physicis jam recensui.

PHILOSOPHICAS etiam *TRANSACTIONES* huc refer, & inprimis *ANTONII* de *MARCHETTIS PETRI F.* observationes in cursu anatomico propositas a *RAJO* notatas, n. 307. *CHESELDENII* varia, n. 337. & *RANBY*, n. 401. deinde anatomicas dissectiones opossi utriusque sexus, elephanti, linguæ pici, &c.

MARCELLUS MALPIGHIUS Professor Bononiensis ab anno 1666. Messanensis anno 1665. & denique Archiater Pontificius anno 1991. his temporibus cœpit innotescere. Huic viro gloriæ omnino maximæ fuit, quod eo tempore subtilem anatomen partium corporis humani adgressus sit, quo nemo de ea cogitabat. Utebatur autem maceratione, divulsione, injectione atramenti aut colorati liquoris, lente vitrea, & inprimis comparativa anatome. Dictione usus est impura, & difficili. Acidam theoriam, nimis extensam glandulosam fabricam & pauca alia vitia temporibus imputare oportet, & grata mente recipere eximia alia viri merita. Cæterum plerosque Libros citavimus, *tetradem epistolarum* inter *M. MALP.* & *FRACASSATUM de lingua & cerebro*, Bonon. 1665. 12. deinde epistolam ad *RUFUM*, ad *SPONIUM*, Librum *de formatione pulli*, Tractatum pulcherrimum *de Bombyce*: Dissertationes *de fabrica viscerum & polypo*, Bonon. 1666. 4. Francof. 1678. 12. Jenæ 1677. 12. &c. Gallice Parisiis 1687. 12. recusas. In *Idea anatomes*

plan-

plantarum aliqua ad dentium fabricam habet. Supereſt ut *poſthuma* excitemus, quibus I. *vita* Auctoris continetur cum brevi cenſura inventorum, quæ partim ab objectionibus defenduntur, partim novis experimentis ornantur & augentur. Multa ibi pulchra de dentibus, pilis, oſſibus, ſanguinis circuitu in vena, plantarum generatione. Altera pars eriſtica eſt. In ea duæ diſſertationes ſunt. Prima ſub nomine *PLACIDI PAPADOPULI* ſcripta reſpondet *M. LIPARO* Galeniſtarum defenſori: In altera *MALPIGHIUS* contra *HIERONYMUM SBARALEAM* ſe tuetur, quem collegam & inimicum expertus erat, ut ſæpe fit. Hos autem viros & *MINUM MONTALBANUM*, *TRIUMPHETTIUM*, *BONANNUM* alioſque æmulos & adverſarios habuit, & multas in juventute ſua repulſas paſſus eſt. Cartas etiam omnes incendium delevit. *Epiſt. ad RED.* T. V. p. 122. Obiit an. 1694. Cæterum editiones *poſthumorum MALPIGHII* ſunt, Londinenſis 1697. fol. valde vitioſa, Veneta 1698. & 1743. fol. quæ eadem eſt, aucta præfatione & animadverſionibus *GAVINELLI* non maximi momenti. Opera reliqua prodierunt Londini 1686. fol. pariter valde inordinata, etſi nitida. In Belgio Opera omnia recuſa ſunt in 4. Leidæ 1687. & poſthuma an. 1698. paulum correcta, additis. *FRACASSATI* epiſtolis.

Scripſit autem contra *MALPIGHIUM J. HIERONYMUS SBARAGLI De recentiorum medicorum ſtudio Diſſ. epiſtolarem ARISTIDIS* Gottingæ (nempe Bononiæ, cui ſimilis utcunque eſt ſignificatio) 1689. (*poſthum.* p. 187.), Parmæ 1690. * Deinde *LIBANII ſecunda epiſtolaris Diſſertatio de recentiorum medicorum ſtudio*, Bononiæ 1693. prodiit, & *appendix ad ad phyſico-anatomicas diſſertationes epiſtolicas* in collectione 1701. Porro *ſcepſin de ortu viviparorum*, ſive *dubia contra viviparorum generationem* edidit *SBARAGLI*, Viennæ 1696. 8. Bononiæ 1701. 8. deinde *de vivipara generatione alteram ſcepſin*, Bononiæ 1693. 8. quæ omnia cum titulo *Exercitationum phyſico-anatomicarum* Auctore *J. HIER. SBARAGLI*, Bononiæ 1701. 8. recuſa ſunt. In prima *Diſſertatione epiſtolica SBARALEA*, tamquam *STAHLII* præcurſor, negat curioſam illam anatomen ad praxin utilem eſſe. Verboſa certe & parum utilis ea demonſtratio eſt. Altera *LIBANII* epiſtola etiam amarior videtur. De ſcepſibus alibi diximus.

Denique juſtum volumen, cui titulus *oculorum & mentis vigiliæ*, Bonon. 1704. 4. ſcripſit *HIERONYMUS* ſcepticus, plenus ratiunculis & cavillis, neque, ut credo, niſi laudis collegæ refutator. Diſſertatio una *critologica* eſt, inprimis contra *MALPIGHIANAS* glandulas ſcripta. Altera *apologetica*, inanis, qua Microſcopium cavillatus imponere, cava convexa repræſentare, &c. Paucas & rudiuſculas proprias obſervationes adducit.

Contra *MALPIGHIUM* etiam eſt Liber *de moralibus critices regulis monita, ad quorum normam exiguntur, tum controverſia inter MALPIGHIUM & SBARALEAM, tum Epiſtola quædam ab adſeclis ipſius nuper evulgata*, Colon. 1706. 4. (contra *FLORIANUM* nempe) ubi nihil nimium in *SBARAGLI* refutationibus fuiſſe, acerbe vero *MALPIGHIUM* & amicos adverſarium ſuum provocaſſe defenditur. Inde *D. STEPHANI DANIELLI epiſtola reſponſiva* ad *DOMINICUM GOTTI*, Bonon. 1710. 4. Secuta eſt, qua vita *SBARAGLI*, teſtimonia doctorum virorum, & apologia contra *HORATIUM* de *FLORIANIS* continetur. Denique *riſpoſta a TEOFILO ALETINO*, Bologna 1711. 4. *SBARAGLI* opus eſt.

Contra pro *MALPIGHIO* & contra oculorum & mentis vigilias repoſuit integrum Librum *HORATIUS* de *FLORIANIS* (nempe Auctor ignotus *GIORN. de' LETTER.* IV. p. 272.), cui titulus eſt *epiſtola, qua plus quam* 150. *errores in Libro inſcripto oculorum & mentis vigiliæ oſtenduntur*, &c. Romæ 1705. 4. Loco præfationis eſt epiſtola *LUCÆ TERRANOVÆ*, qui ait ſe ſurripuiſſe *HORATII* epiſtolas, eaſque ſupplet. Deinde ſequuntur epiſtolæ ipſæ *HORATII*, quæ acerbum & immitem *SBARAGLI* animum demonſtrant. Habentur etiam aliquæ ibi obſervationes ad nervos, papillas linguæ, fibras rectas cordis, de mamma oſſea, &c.

Pro *MALPIGHIO* etiam in *GAL.* di *MINERVA* T. VI. p. 283. contra idem *SBARAGLI* opus *dialogus* exſtat, quem *VALISNERIO* aliqui tribuunt, deinde *epiſtolæ* aliquæ. Contra *diſſertationem SBARAGLI*, *JOHANNES BOHNIUS* dixit in *prælectione therapeutica*, Lipſiæ 1691. recuſa cura ipſius *SBARALEÆ* in collectione, quam dixi. Contra diſputationem de moralibus criticæ regulis, *diſputatio critico moralis* repoſita eſt 1707. 4. inedita, ſed laudes merita auctorum *diarii*, quo modo dixi. Deinde ſecuta eſt alia *THEOPHILI ALETHINI epiſtola quæ ex doctrina Libri de mor. crit. reg. demonſtrat, SBARALEAM fuiſſe adgreſ-*

adgressorem fol. 1709. quæ epistola videtur *GUILIELMINI* fuisse, in cujus etiam operibus recusa est.

J. JACOBI WEPFER dubia anatomica, Norimb. 1664. 8.* & apud *J. HENRICUM PAULI* in *Anatomes Bilsianæ anatome*, Argentorati 1665. Egregia varia continet. Non omnem chylum per ductum thoracicum transire sagaciter suspicatur. De tussi a gula in arteriam asperam patente egregia observatio. Hepatis substantiam glandulosam primus proponit. Id in responso non vult admittere *HENRICUS*. De *apoplexia historia* dixi Liber *de cicuta aquatica*, Basil. 1679. & 1716. 4. Leidæ 1733. 8. editus ex præcipuis anatomicis operibus est, ad negotium inprimis respirationis, digestionis ciborum, & cordis motum. Varia ad comparatam anatomen castoris, ciconiæ, aliæti, in E. N. C. dispersa habet *WEPFERUS*. In Libro *de morbis capitis posthumo* Scaphusiæ nuper & Tiguri edito, de memoriæ & judicii vitiis multa memoratu digna occurrunt. Neque enim unice anatomicus, verum sagax præterea causarum indagator fuit, & sapienter ex phænomenis veritatem eruit.

J. JACOBI WEPFER etiam est disputatio sub *M. SEBIZIO ex GALENI L. I. de elementis*, Argent. 1641. 4.

J. DAN. MAJOR historia anatomes Kilonensis prima, Kiel. 1666. fol. Magnus promissor fuit futurorum operum. Vir eruditus, qui vero se in nummos, in varios naturæ thesauros, & alia nimis diffudit. *EJUSD.* Disp. *de anatome quovis litterato digna, medico cumprimis necessaria*, Kiel. 1665. quam non vidi. *EJUSDEM memoriale anatomicum*, Kiel. 1669. 4. Experimenta infusoria habet, anatomen melis. Reliqua botanica & physica, Program-ma *de anatome cygni* 1666. 4. unice præfamen est. *EJUSD. collegium medico-curiosum*, Kiel. 1670. 4. varia habet, mire varia, aliqua tamen ad finem nostrum spectantia. *EJUSDEM Scholion anatomicum*, Kiel. 1675. 4.* *EJUSD. de nova anatome concipienda breve consilium*, Kilon. 1677. 4.* *EJUSD. de ærumnis gigantum*, Kiel. 1689. 4. quæ systema physiologicum est.

J. D. MAIOR edidit etiam *auream catenam hominis*, Kilon. 1685. 4.

ACADEMIA PARISINA ANTIQUA optime de anatome meruit. *PERRALTUS* primo egregius delineator (*JOURN. DES SAV.* 1689. ubi ejus vita exstat), & physiologicarum contemplationum Auctor: tum *JOSEPHUS DUVERNEY*, qui dexteritate anatomica famam sibi comparavit, adjutor *PERRALTI*, inde *PHILIPPUS de la HIRE* & ipse peritissimus artis pictoriæ, & denique *JOHANNES MERY*, regio jussu plurima animalia exotica dissecuerunt, ut ad fines physiologicos partium fabricam applicarent, ipsamque eorum animalium historiam firmiorem redderent. Primo prodiit *Observation sur un Lion dissequé dans la Bibliothèque du Roi*, Paris. 1667. 4. & *sur un grand poisson dissequé dans la Bibliothèque du Roi*, ibid. eodem anno. Deinde *description anatomique de l'ours, du Castor, de la Gazelle, du Chaméléon*, Paris. 1669. 4. Maj. Inde *Mémoires pour servir a l'histoire des animaux*, Paris. an. 1676. fol. magnificentissime excusa, quæ in nupera editione operum antiquæ anatomes tertii tomi P. III. repetita & pulcherrima anatome elephantis aucta sunt. Confer *consilia physica* p. 105. Aliud volumen promittitur piscium, a la *HIRIO* sectorum, quod nondum prodiit, & observationum posthumarum *JOSEOHI DUVERNEY*. In hac nupera editione (Paris. 1733., &c.) Cameli figura emendata est. Multa hic nova reperi, membranam nictitantem avium, glandulas intestinales, ante *PEYERUM*; pulmonem (& respirationem) avium, & testudinis, glandulas urethræ virili & vulvæ femininæ adsidentes, & alia. In Tomo X. *des anciens Mémoires* etiam plurima anatomica *JOSEPHI DUVERNEY, JOHANNIS MERY, PECQUETI* etiam & *GAYANI* continentur, vel propria Academiæ, vel ex diariis repetita.

HONORATUS FABRI de plantis & de generatione hominis Libri II. Paris. 1666. 4. Norimb. 1677. 4. Physiologiam tradit audax & argutus. De oculo inprimis fusior est. Huic *REGNAULT origine ancienne de la physique nouvelle*, p. 134. circulationem sanguinis inventam tribuit, quod de ea an. 1638, disputasset; sed *LAUREMBERGIUS* etiam an. 1636. fuse de circulatione egit, uterque nuperior *HARVEIO*, cujus scriptum an. 1628. prodiit.

JOH. ZEISOLD anthropologia physica ex fontibus Aristotelicis, Jen. 1666. 4. * Philosophi de schola opus.

LAURENTII BELLINI de gustus organo, de renibus, opuscula anatomica, diximus. De

urinis

urinis & pulsibus, Bonon. 1683. 4. * prodiit. alii ajunt Pisauri eod. anno, impressum esse, quam editionem nondum vidi. Et *de respiratione* omnia suis locis retulimus. *EJUS gratiarum actio ad Hetruriæ Principem*, Pisis 1670. 12. * aliqua anatomica continere dicitur. Opuscula, quæ Pistorii 1595. 4. * Leidæ 1696. prodierunt, varii sunt argumenti, jam seorsim excitata, ad cor; arterias, circulationem, retia vasorum, glandulas, frictionem, vim contractilem, vim stimuli, laryngem, ovum incubatum, &c. Opera ejus omnia etiam Venet. an. 1708. & 1732. junctim excusa sunt. Anno 1697. *Anatomen Etruscam cum novis inventis* edidisse lego apud *LANZONUM* in *Galer. di Minerva* II. p. 58. A morte prodierunt *EJUS discorsi d'anatomia*, Florent. P. I. 1742. P. II. III. 1746. 8. Hi sermones in consessu Academiæ *della Crusca* circa annum 1696. dicti sunt, fluidi, eloquentes, dithyrambici. Magnam partem physiologiæ tetigit. Moniti sunt, multumque monendi lectores, ne huic viro, alioquin ut suo tempore novas vias tentanti, non nimis promti fidem adhibeant, neque nisi ponderatas ab eo opiniones recipiant.

J. ALB. SEBIZ problemata quædam anatomica, Argent. 1665. 4. *de variis corporis humani partibus*, 1671. 4. & aliæ disputationes.

SAGGI dell' Accademia del Cimento, Firenz. 1667. fol. 1691. fol. habent experimenta ad sonum, ad digestionem ciborum, ad aerem & vacuum.

COLLEGII PRIVATI AMSTELODAMENSIS observationes anatomicæ selectiores, Amstelod. 1667. 12. Magni facio paucarum paginarum Libellum. Societas erat *DD. SLADI*, *BLASII*, *VEEN*, *F. RUYSCHII*, *QUINÆ*, *BODDENS*, *CORDES*, *SWAMMERDAMMII*, & *GODTKE*. Multa hic ex vivorum anatome ad motum cordis & medullæ spinalis pertinentia, multa de glandulis, ductubus salivalibus, &c., aut prima, aut unica. Altero tomo illibenter careo, qui secutus est, Amstelod. 1673. 12.

JOH. RUD. SALZMAN observata anatomica edidit *THEODORUS WYNANDTS*, Amstel. 1669. 12. Sero prodierunt, cum collectæ sint inter annum 1610. & 1617. Inter ea varia non inutalia reperi, ut cartilagines valvularum arteriæ aortæ.

KENELM DIGBY of bodies and of man's soul with discourses on the powder of sympathy, Lond. 1669. 4. Miraculorum, & sympathiarum seminator.

His temporibus scripsit *BERNARDUS SWALWE* cujus *de pancreate*, & *de ventriculi querelis* Libellos recensuimus, quos solebat laudare *BOERHAAVIUS*. Ejus *alcali & acidum*, Amstel. 1670. 12. editum non legi.

LAURENTII STRAUSS conatus anatomicus aliquot disputationibus exhibitus, Giessæ 1666. 4. & *EJUSD. μικροκοσμογραφία metrica*, Giess. 1679. 8. brevia compendia sunt. *EJUS exercitationes medicas ad G. HORSTII compendium institutionum medicarum accommodatas*, Giessæ 1670. 4. editas non vidi.

JOHANNIS BOHN Exercitationes physiologicæ 23. Lipſ. 1668. 4. primum rudimentum fuerunt *Circuli anatomico-physiologici de œconomia corporis humani*, qui inde an. 1680. 4. * & an. 1686. 1697. 4. & 1710. 4. Lipsiæ recusus est. Vir eruditus omnino, cautus, & in scepsin pronior, in brutis animalibus secandis multum exercitus, *MALPIGHII* sectator, veri tamen amans. Solet omnes sui ævi hypotheses producere, easque convellere rationibus, plerumque anatomicis. *Progymnasmata* sunt, ut vocat, omnino 30. Adjectæ sunt ultimæ editioni disputationes aliquæ practicæ & chirurgicæ. In *Exerc. de aeris in sublunaria influxu*, Lipſ. 1678. 8. 1696. 8. experimenta aliqua anatomica reperiuntur.

GOTHOFREDI VOIGT curiositates physicæ, Gustrov. 1668. 8. magna ex parte huc pertinent, ut de congressu & partu viperarum, chamæleontis vita, cantione cygnea.

CORNELIUS vander *VOORDE lichtende fakkel der Chirurgie* pro primo tomo *Anatomen* habet, per quæstiones & responsa dispositam, lucem in usum tironum Chirurgiæ. Prodiit Amstelodami 1668. 4.

CAROLUS DRELINCOURT collega & æmulus *F. F. SYLVII*, ut hic in chemicos pronior, ita ille in græcas latinasque litteras; anatomicus tamen satis & nitidus & accuratus. Multa ejus scripta jam retuli. *EJUS Oratio in mortem J.* van *HORNE*, Leidæ 1670. 12. laudes viri ampullato sermone & contortuplicato tradit, quo fere ubique *DRELINCOURTIUS* usus est.

CAR. DRELINCOURTII præludium anatomicum prodiit etiam Amstel. 1672. 12.

Præludium anatomicum ibid. prodiit 1670. 12. 1680. 12. oratio est, qua anatomicum mu-

munus sibi demandatum capessivit. Hoc inter opuscula eminet; & multa semina veri; & nova varia tradit, ad cerebrum, sinus laryngis, vias lacrumarum, glandulas cerumi-nis. *Libitinæ trophæa*, Leidæ 1680. 12. Catalogus est hominum, qui ad definitum numerum eodem die perierunt. *Appendix ad libitinæ trophæa* est acerba invectiva in Sylvianam sectam, uti vicissim contra eam orationem anonymus acres *Aletophili extemporaneus observationes* edidit. *Experimenta anatomica* ib. 1681. 12. 1684. 12. edita sunt per *ERNESTUM GOTTFRIED HEYSE*. Hoc omnium inter Drelincourtiana optimum opusculum esse persuadeor. Continet *Canicidia*, in quibus ad cordis motum, & chyli, & diaphragmatis, omnino e-ximia experimenta continentur. Editor simpliciter & caste *PRÆCEPTORIS* labores expres-sit. Ad Disputationem *de Lienosis* filii sui epimetra varia ad analyses liquorum quorum-dam humani corporis, ad circulationem sanguinis *HIPPOCRATI* notas adjecit. Alibi di-xi *Opuscula medica omnia*, Hagæ an. 1727. 4. recusa esse, procurante *BOERHAAVIO*.

Egregias animalium sectiones aliquas apud *BLASIUM* reperiri etiam scripsi, quæ *DRE-LINCOURTII* sunt.

NICOLAI HOBOKEN pleraque dixi. *EJUS cognitio physiologico-medica cum oratione de medicorum utilitate prodiit*, Ultraj. 1670. 4. 1685. 4. *

NICOLAI HOBOKEN citati hic libri editio anni 1685. titulum præ se fert *Medicinæ physiologicæ*. Meræ fere sunt definitiones & divisiones.

JOHANNIS SWAMMERDAM etiam pleraque recensui, juvenis laboriosissimi, qui an. 1662. Parisiis, hinc cum *STENONIO* vixerat, an. 1667. Leidam venit, pro gradu disputavit, satis timide, ut narrabat *BOERHAAVIUS*, ibi cum *JOHANNE van HORNE* injectionibus & experimentis anatomicis se dedit; *prodromum* ejus edidit, Leidæ 1668. 16. a morte *HORNII* infectorum historiæ se fere unice tradidit, & exhaustus marcore phthisico atque nimis tenero religionis sensu, ante diem periit. *Biblia naturæ*, quæ in *physicis* p. 110. laudavimus, plena sunt subtilissimis dissectionibus ranarum, apum aliorumque animalculorum.

JAC. PANCRATII BRUNONIS Dogmata Medicinæ generalia ad recentiorum privilegia accommodata, Norimbergæ prodierunt 1670. 8. *PLATN.* * Eorum compendium *Propylei medici*, sive *epitomes medicinæ dogmaticæ elementa comprehendentis* nomine prodiit in 8. Altdorf. 1696.

CHRISTIANI FRIDERICI GARMANN de miraculis mortuorum, Chemniz 1670. 4. Lipsiæ 1709. 4. Spissum & grande opus, quo varia & inexspectata quæque continentur, & integra fere anatome, sed unice per loca communia undique collecta & brevissime citata. Unde indicis loco esse posset. In *epistolarum centuria* quam edidit *E. HENRICUS* C. F. filius, aliqua ad chirurgiam infusoriam & ad ova muliebria pertinent.

THEODORI KERKRING spicilegium observationum anatomicarum, Amstelod. 1701. 4. prodiit, quæ nitida editio est. Sunt centum observationes varii generis, sed pleræque ad anatomen, ad excarnationes, ut vocabant viscerum & ductuum sceleta, monstra, varietates, intestina pertinent, &c. *Opera omnia anatomica*, Leidæ 1717. 4. recusa continet hoc opus cum osteogenia & anthropogenia. Præparationes, quas vocant, anatomicæ adhuc venales exstant Hamburgi, & eorum catalogus prodiit, sub nomine *D. VERBORCHTEN*. Lego cæterum, *KERKRINHIUM* fide mutata Hamburgi vixisse, cum titulo Legati M. D. Hetruriæ, suspicionem incurrisse occisæ propriæ uxoris, ut ejus sorore frueretur. In anatomicis etiam aliqua mihi suspecta habet, cor triventre, venarum spermaticarum defectum, observationes etiam aliquas nimias, ut illam contra polypum.

J. FERDINANDO HERTODT Opus mirificum sextæ diei, sive *homo physice, anatomice & moraliter in partes dissectus*, Jen. 1676. 8. *

J. BAPT. du HAMEL de corporum affectionibus tum manifestis tum occultis, Libri II. Paris. 1670. 12. continet Tractatum de sensibus & de viribus medicamentorum. *EJUSD.* quatuor Libros *de mente humana* diximus. *EJUSD.* Liber *de corpore animato*, 1683. 12. est physiologica consideratio sensuum internorum, externorum, & motus muscularis, ex *WILLISIO* aliisq; recentioribus sumta. De historia *Acad. Regiæ* diximus in *physicis* p. 66.

EPHEMERIDES NATURÆ CURIOSORUM in eodem Libro laudavimus p. 65. 66. plenas observationibus ex animalium & morbosorum corporum sectionibus. Aliquas ex primariis excitabo.

WEP-

WEPFER anat. caftoris *Dec.* I. *ann.* I.
MAJOR anatome phocænæ *ann.* III.
REISEL ftatua humana circulatoria *ann.* IX. X.
J. M. HOFMANN monftrum vitulinum ibid.
STEPH. LORENZINI obff. ex brutorum anatome ibid.
PEYER anatome rupicapræ *Dec.* II. *ann.* I.
SCHELHAMMERI anatome talpæ cui oculos negat ibid.
PEYER anatome ciconiæ *ann.* II.
HARDER anatome muris alpini *ann.* IV.
MURALTI anatome taxi, capitis vitulini, ardeæ *ann.* V.
SCHELHAMMERI anatome ciconiæ, *ann.* VI.
PEYER de glandulis inteftinorum, &c. ibid.
P. J. HARTMANN triginta fectiones morbofæ.
J. J. WEPFER de ventriculo, *ann.* VIII.
P. J. HARTMANN fectiones variæ, *ann.* IX.
PAULI MINI objectiones contra anatomen fubtilem & *MALPIGHIUM*. ibid.
J. C. STURMII refponfiones ibid.
J. MURALTI anat. lutræ, *ann.* X.
P. J. HARTMANN obfervationes ibid. & *Dec.* III. *ann.* II. III. IV. V. & VI. IX. X.
J. C. STURM contra *MINUM* *Dec.* II. *ann.* X.
HARDER de glandulis duodeni *Dec.* III. *ann.* I.
P. J. HARTMANN anatome xiphiæ, *ann.* II.
NEBEL de glandula *HARDRI*, *ann.* III.
ZAMBECCARI brutorum fectiones, *ann.* IV.
SCHELHAMMERI anatome leporis, *ann.* V. & VI.
BRUNNERII aliqua ibid.
Et *J. C. STURM* denuo ibid.
G. C. SCHELHAMMER anatome phocænæ, *ann.* VII. VIII. & pifcium nonnullorum *Cent.* I. II.
LUDOVICI TESTI de faccharo lactis Centur. III. IV.
HEISTERI de tonfillis, tactus humani *Cent.* V. VI.
HENNINGER de ductu thoracico ibid.
DILLENII anatome hirudinis *Cent.* VII. VIII.
KULMI Anatome phocæ *vol.* I., &c.

FRID. HOFMAN patris *cardianaftrophe*, Lipf. 1671. 4. continet hiftoriam hominis, cui vifcera in latus oppofitum tranfiverant, ut dextra effent, quæ finiftra fuiffe oportebat.

REGNERUM de *GRAAF* laudavimus. *EJUS* in anatomicis præceptor (*GRAAF* p. 517.) *ISBRANDUS* van *DIEMERBROECK* *anatomes corporis humani* Libros X. edidit, Ultrajecti 1672. 4. vel 1671. 4. * neutram enim editionem vidi, tum Leidæ 1683. 4. qui in operibus omnibus, Ultraject. 1685. fol. recufi funt, & Genevæ 1679. 4. 1685. 4. 1687. 4. Patav. 1688. 4. Gallice, Lugd. 1695. 4. Icones omnes ex variis collegit, mufculorum, offium, vaforum hiftoriam ex *VESALIO*, vifcerum ex recentioribus. Ipfe paffim obfervationes aliquas adjecit, tum ex anatome, tum ex morbofis corporibus, & de litibus phyfiologicis fufe egit.

J. FERDIN. HERTODT opus mirificum VI. *diei*, i. e. *homo phyfice, anatomice & moraliter confideratus*, Jen. 1671. Exiguam fpem nomen auctoris facit.

A. GUILIELMI ten *RHYNE meditationes in HIPP. de veteri medicina Textum* 14. hic debent recenferi editæ Leid. 1672. 12. quibus plurima phyfiologica continentur, debile circuitus fanguinis caufa, & alia.

BENJAMIN a *BROECKUYSEN* *œconomia corporis animalis*, Noviomag. 1672. 8. Amftel. 1683. 4. & *œconomia animalis ad circulationem fanguinis breviter delineata* abfque nomine Auctoris edita, Goudæ 1685. 8. (*JOURN. DES SAV.*) Phyfiologia Cartefiana femipoetica. Admittit ignem cordis, fanguinem rarefcendo erumpentem, &c. *EJUSD.* *rationes philofophico-medicæ*, Hag. Com. 1687. 4. funt editio tertia œconomiæ aucta & mutata.

MOYSE CHARAS Nouvelles expériences fur la vipère. Vide *Phyf.* Anatome viperæ, quæ egregia eft, recufa exftat cum veteris Academiæ defcriptionibus animalium.

MOYSE CHARAS Germanice prodiit Francof. 1679. 8.

ECCARDUS LEICHNER paradoxus ille ofor *HARVEII* edidit Erfurti an. 1674. 8. *Archaeum synopticum*, five *XII. tabb. de legibus Reip. medicae, fundamentaliter prima quaeque artis principia constituentibus*. Cum *AMMANNI* paraenefin hoc Libello tetigisset *LEICHNERUS*, *AMMANNUS* acutum Libellum edidit, *Archaeum* nempe *syncoptico ECCARDI contra Paraenesin ad disc. oppositum*, recusum Lipf. an. 1674. & 1677. 12. * cum Paraenesi sua. Eo Libello antiquos refutat, ipsumque Hippocratem, novorum amator. Respondit *ECCARDUS Epistola apologetica de principiis medicis pro archaeo synoptico contra Pseudarchaeum syncopticum*, Erfurt. 1675. 12. verbosa certe & inanis, idemque contra *SYLVIUM Epicrisin medicam analyticam super XI. disputationes medicas* F. de le *BOE* edidit, Erfurt. 1676. 12. Verum hae controversiae parum e re medica fuerunt.

JACOB. BARNER chemici *Prodromus Sennerti novi, in quo quidquid ad hunc usque diem de arte prodiit, ex principiis anatomico-chirurgicis examinatur*, Aug. Vind. 1674. 4. *

JUSTI SCHRADER observationum anatomico-medicarum Decades IV. quae prodierunt cum *WILHELMI LANGLY* & *G. HARVEI obss. de generatione animalium*, Amstelod. 1674. 12. bonae sunt, & observationes *RUYSCHII*, *JOHANNIS* van *HORNE* & *SWAMMERDAMII* continent, utique utiles, de papillis linguae, utero impraegnato, herniae natura, &c.

JOH. MAYOW opera omnia anatomico-physica, Oxon. 1674. 8. Hagae 1681. 8. Magnam partem physiologiae tractat V. his Tractatibus, quos suo loco citavi, de fermento ventriculi, quod admittit, usu lienis ad volatiles reddendos sales fixos, &c. & hypothesibus equidem paulum indulget, erecti tamen vir ingenii, & cui seculum pro excusatione est.

PETRI ANTONII MOLINETTI dissertationes anatomico-pathologicae, Venet. 1675. 4. Librum de sensibus jam recensum auxit *MOLINETTUS* & sub hoc titulo edidit, ut esset integra anatome corporis humani physiologica, cum subjunctis partium morbosis adfectibus. Non absque fructu legi, inprimis ob mistas observationes chirurgicas.

GEORGII ENT Opera medico physica huc repono, quod eo anno ejus *mantissa anatomica* prodierit 1677. fol. Duo inprimis Tractatus sunt, unus pro circulatione, alter contra *MALACHIAM THRUSTON*, uterque ingeniosus, sed paulo pronior in hypothesin biolychnii, &c.

FRANCISCI WILLUGHBY Ornithologiae Libri III. Londini an. 1676. in fol. a *RAIO* editi, multum habent anatomes, deinde de generatione & incubatione avium observationes. In *historia piscium* iterum a *RAIO* edita, & generis natatilis in universum, & multorum piscium singulatim anatome exstat. Oxon. 1686. fol.

JOHANNEM RAI & ob priores Libros editos, & ob *synopsin quadrupedum & serpentum*, Lond. 1693. 8. plenam dissectionibus animalium, denique ob leporis, aviumque & piscium nonnullorum in *Transactionibus philosophicis* editas dissectiones, a se ipso factas, cursumque anatomicum jam laudatum, hic recenseri aequum est. Inprimis huc pertinent *EJUS Wisdom of GOD manifested in the vvorks of the creation*, Lond. 1691. 8. & octava vice 1722. 8. edita. Physiologia majorem partem operis occupat, ex qua, certe omnium evidentissima methodo, *DEI* creatoris sapientiam deducit.

PAULI AMMANN Lipsiensis Professoris *Paraenesis ad discentes circa emendationem Institutionum occupata*, Lipf. 1677. 8. sceptico & critico Libello invehitur in hypotheses maxime Galenicas, observationes tamen proprias majoris momenti vix addit. *EJUSD. Irenicum Numae Pompilii cum HIPPOCRATE, quo veterum medicorum & philosophorum hypotheses in corpore juris civili & canonico transsumtae a praeconceptis opinionibus vindicantur*, Lipf. 1689. 8. * Contra *HIPPOCRATIS* physiologiam scriptum est, quantum ex recensione video.

GALATHEAU de l'empire de l'homme sur les animaux, Paris. 1677. 12. *ALANO LAMY* oppositus Libellus.

STEPHANI LORENZINI anatome torpedinis, Florentiae 1678. 4. * & Anglice prodiit, Londini 1705. 4. cum titulo *curious and accurate observations on the crampfish*, recusa etiam in E. N. C.

J. P. GIESWEIN systema universae medicinae, Francof. 1676. 8.

ALANI LAMI discours anatomiques 1676. 12. * 1679. 12. mea autem editio an. 1685. prodiit. Juvenis & ingeniosi sed parum anatomici sermones physiologici sunt, ad praeparationes Chirurgorum pronunciati. Impius homo utilitates partium nobis notas esse negavit,

vit, aliquas partes inutiles esse, corpus humanum non optime structum; imo vero ex spontaneo casu, inter tot vices necessario aliquando eam fabricam ex particulis evalescere qualis est in homine & alia hunc in sensum docuit. Multa ipsi his de rebus cum D. *CRESSE'* concertatio fuit.

C. BARTHOLINI THOMÆ fil. Libellos de ductu salivali, ovario, olfactu, alibi dixi. In Libro *de diaphragmate*, Paris. 1676. 8. edito, cum Auctor esset annorum 22. observo multa de chylo, sanguinis itineribus, nervis, injectione, adjecta esse. *EJUSD. methodus demonstrationum anatomicarum* minime inutilis T. V. *Act. Hafn.* n. 32. & cum *LYSERI* posterioribus editionibus recusa est. *EJUS Exercitationes miscellaneæ* Leidæ excusæ sunt 1675. 8. Pauca habet ad anatomen inter multa variæ eruditionis. De significatione anatomica *fundi*, & de corde tamen aliqua profert. *EJUS specimen historiæ anatomicæ*, Hafniæ 1701. 4. Amstelod. 1702. 8. continet primo compendium anatomico-physiologicum, deinde analecta observationum, nempe viæ sanguinis in circulum euntis, diaphragmatis, organi olfactus, ductus salivalis repetitas descriptiones. Ejus *Exercitationes anatomicæ de partium structura & usu* nescio quam multæ prodierunt, inceperunt edi Hafniæ 1692. Provectiori ætate in aulam vocatus, equestri dignitate auctus, & a studiis suis abstractus, non valde dudum obiit, callidus uti alienis laboribus.

C. BARTHOLINI Exercitationum anatomicarum de partium structura & usu ibi dictarum, prima est *de anatome subjecto & usu*.

OLIGERI JACOBÆI Tractatus *de ranis*, Paris. 1676. 8. Anatome hic nondum valde accurata est. Adjecit autem *C. BARTHOLINUS* epistolam *de motu musculorum*, ubi observationes de nervis non malæ & objectiones contra systema *WILLISII* exstant, maxime quod sublato corde & cerebro ranarum musculi pergant moveri, & emortua membra facile ad motum revocentur. Deinde an. 1686. 8. Hafniæ idem Libellus plenius prodiit, absque *BARTHOLINI* epistola. Ibi ranæ, lacertæ, salamandræ, testudinis anatome habetur. Cor non diligenter examinavit, icones non bonas dedit. Utilia tamen intercurrunt.

LEONHARDI FRANCISCI DINGHENS fundamentorum physico-medicorum VI. Libri Lovan. 1677. fol. Phisiologiam etiam habet, in qua lac a ductu thoracico ait descendere ad mammas, &c.

JOHANNIS von *MURALT vademecum anatomicum*, sive *clavis Medicinæ*, Tiguri 1677. 12. inprimis utile est ob copiosas animalium dissectiones. Experimentum *HOOKII* habet, arteriam bronchialem sibi tribuit, & venam sociam describit. Varia ex vivorum animalium sectionibus addit. *EJUSD. Exercitationes medicas observationibus & experimentis anatomicis mistas*, Amstelod. 1688. 12. non vidi neque novi an a priori opere satis differant. *EJUSD. Collegium anatomicum* prodiit Norimb. 1687. 8. Condidit Tiguri theatrum anatomicum, & anatomen ibi introduxit, & sociis suis ex Libris & ex animalibus, nonnunquam etiam ex hominibus anatomen prælegit. Cæterum ad hanc anatomen miro instituto & obstetricias observationes subjecit, & plantas medicinales. In *parergis* physiologica concertatio est cum *PEYERO*; per glandulas enim chylum resorberi volebat *MURALTUS*. In E. N. C. multas animalium sectiones edidit.

CIACOPO MORO anatome ridotta all' uso de' pittori e scultori, Vinegia 1679. fol.* *PLATN.*

J. JAC. HARDER Examen anatomicum cochleæ domiportæ terrestris, Basil. 1679. 8. & una editus *prodromus physiologicus*. Analyses dedit succorum corporis humani fere compilatitias, fermentationes admisit, & epigenesin in formatione fetus, quatuor humores in sanguine defendit. *EJUSDEM* epistolæ *de partibus genitalibus cochlearum* prodierunt, Aug. Vind. 1684. 8. Penem & testem depingit, & contra animam vegetabilem *REDI* pugnat. *EJUSDEM* Diss. *de præcipuorum viscerum structura*, Basil. 1685. 4. *EJUSDEM Apiarium observationibus medicis & experimentis refertum scholiis & iconibus illustratum cum responsione ad invectivam J. B.* de *LAMZWEERDE*, Basil. 1687. 4. & cum novo titulo *thesauri observationum medicarum rariorum*, ibid. 1736. 4. Bonus Liber, ad centum capita plurimas observationes *HARDERI* aut amicorum habet; multum utilis anatomes comparatæ & anatomes practicæ. *EJUSDEM* & *J. C. PEYERI* sive *Paeonis & Pithagoræ Exercitationes anatomicæ & medicæ familiares*, Basil. prodierunt an. 1682. 8. *PEYERI* epistolæ itinerariæ pleræque Parisiis, Monspelii, Besnæ datæ, ad historiam medicam utiles sunt. Aliqua passim ex anatome comparata, aliqua etiam ex anatome practica intercedunt. Valde superat *PEYERUS*.

JOH. CONRAD PEYER Scaphusinus, eximius vir. *Parergorum* anatomicorum I. II. & III. recensui, IV. est historia virginis cæcæ, V. sectio Ascitici, VI. alia sectio uteri ascitici, VII. experimentum cordis resuscitati per inflatum ductum thoracicum. Dissectiones variæ, etiam animalium, in E. N. C. exstant.

JOH. CONR. PEYER *Parerga* anatomica prodierunt Scaphusiæ primum, deinde conjuncta, Genev. 1681. 8. Amstelod. 1682. 8.

GIACOPO MORO *Anatomia ridotta ad uso de' pittori, e scultori*, Vinegia 1679. fol. sunt tabulæ musculorum VESALIANÆ, & ossium, remotis umbris sola peripheria exaratæ.

JAQUES CHAILLOU *recherches sur l'origine du mouvement du sang, du cœur, & de ses vaisseaux, du lait, des fièvres intermittentes & des humeurs*, Paris. 1679. 1699. 12. PECQUETIANA & HARVEIANA inventa, tanquam nova docet.

De ST. HILAIRE *Anatomie du corps humain*, Paris. 1679. 8. 1684. 8. 1698. 8. 2. vol. 1723. 8. 2. vol. Nullius momenti.

GEORG. FRANCK polyhistoris, & collectoris *institutionum medicarum synopsis*, Heidelb. 1672. 12. nimis fere brevis *varia collectio obss. de hymene*, &c. Heidelb. 1673. (Sat. I.) *de hominibus absque hepate, liene, renibus*, &c. 1675. *de principiis anatomicis*, Heidelb. 1679. 4. *bona nova anatomica*, Heidelb. 1680. 4. *parva Bibliotheca zootomica*, ibid. 1680. 4. *de autopsia & iconibus anatomicis*, Heidelb. 1683. 4. * *de studio anatomes*, ibid. eod. anno. Pleræque in unum collectæ volumen prodierunt, Lipsiæ 1722. 8.

JOHANNES ALPHONSUS BORELLUS celeberrimus physiologicus & anatomicus. EJUS princeps opus est posthumum illud *de motu animalium* in cujus Parte II., Romæ 1681. magna pars physiologiæ tractatur, motus cordis, pulmonis, (de cujus visceris actione cum MALPIGHIO disputat), hepatis, renum, cerebri, nutritio. Etsi multa bona, posthuma tamen sunt. Præterea EJUS passim aliqua alia de vi oculorum inæquali, &c. excitavi.

JOH. ALPH. BORELLUS multa Pisis animalia secabat, etiam pisces, teste FRACASSATO de cerebro pag. 357.

FRANCISCI BAYLE *Problemata physica & medica*, Tolosæ 1677. 8. 1681. 12. sunt 119. dissertatiunculæ ad quæstiones physiologicas. *Dissertationes medicæ* editæ Tolosæ an. 1681. 12. & alias, quatuor omnino sunt, *de catameniis* quæ an. 1670. primum prodiit; de *consensu variarum corporis partium cum utero*; de *utilitate lactis*, ubi aliqua de alendo fetu, de lacte uterino, & de venæ sectione in Pleuritide. *Dissertationes physicæ ubi principia proprietatum in œconomia corporis animalis, in plantis & animalibus demonstrantur*, prodierunt Tolosæ 1677. 1681. 12. Earum tertia agit *de physiognomia*, de generatione, nutritione fetus, quam mechanice explicat ex succo, quem spiritus animales fingunt, de vi imaginationis maternæ, a spiritibus similibus. In *quarta* de visione aliqua habet. In T. I. *Institutionum physicarum* continetur Tractatus de sensibus & motu musculorum; in altero de anima brutorum. EJUS etiam Libro *de corpore animali* vera nempe & justæ molis physiologia, iatromathematico more proposita. In T. IV. operum omnium inter *dissertationes physicomorales* V. nunc primum editas, duæ de *generatione animalium*, una de *voluptate & dolore* est.

G. WOLFGANG WEDEL, adfinis nostri & avunculi, *Physiologia medica*, Jen. 1680. 4. 1704. 4. & *Physiologia reformata* ibid. & 1688. 4. prodiit. Mirum videri posset ILL. Virum duas physiologias scripsisse, & priorem recudi curasse, cum exstaret posterior; nempe diversa opera sunt. In ista chemica autem principia & archæum sequitur: In priori magis anatomica & medica & historica docet. EJUSDEM de physiologicis infinitæ disputationes sunt.

THEOPHILI BONNET *Medicina septentrionalis collatitia* T. I. Genev. 1679. fol. T. II. 1686. fol. scopus fere idem est qui SHENKII, practica nempe, rariora, monstrosa, etiam anatomica colligere. Sed *Academiæ* Anglicæ, Germanicæ, Hafniensis, aliarumque commentariis inprimis usus est.

NICOLAI BLEGNY *Zodiacus medico Gallicus* annis quinque comprehensus, in physicis laudatus est. Multa hic anatomica, DUVERNEY de generatione, de cute; des NOUES de vesiculis mulierum; PAULE', CUCHOD & alii de monstris: aliqua etiam theoretica ex physiologicis interponuntur.

In NIC. BLEGNY *Zodiaco Med. Gall.* recensito continetur etiam SEIGNETTE anatome balænæ.

EDMUNDI TYSON *anatomy of the porpesse dissected at the Gresham college*, Lond. 1680. 4.

IDEM

IDEM in *Phil. Tranf.* multas dedit animalium hiftorias, lumbrici, viperæ caudifonæ, opoffi, porci mofcati. Vide in *Phyficis* p. 106. feq. *EJUSD. orang outang or the anatomy of the pigmy* ibidem laudatus eft, eximius Liber, cujus in anatome comparata vix fimilis exftat, cum vifcera, vafa & mufculos exquifite defcripferit, in iftis a *COWPERO* adjutus, & maximam certe laudem meretur, fi confideraveris Librum ex unico cadavere natum effe. Philofophica etiam opportunitate ufus, multa fagaciter collegit, & fufpicatus eft.

EDMUNDI TISON primo loco citatus liber bonus omnino eft. Merito commendat diffectiones animalium. Splanchnologiam pifcis cetaceorum minimi tradit, cum ofteologiæ parte, machina aquam expellente &c. Peculiare eft ftratum fibrarum ab ovario & tuba ortarum ad uterum euns.

PETRI GUENELLON de genuina medicinam inftituendi ratione Epift. ad *MUNNIKIUM*, Amftelod. 1680. 16. Commendat anatomen & zootomiam.

MARTINI SCHOCH de capite humano, Franc. ad Viadr. 1680. Difp. *EJUS* certe ut videtur *de fermento & fermentatione: de fignatura fetus* aliofque Libros jam recenfuimus.

MARTINI SCHOCH citatus Liber *de capite humano* male infcriptus verius eft *ISAACI SCHOKII difquifitiones hiftorico-politico-medica de capite humano*, Franc. ad Viadr. 1680. 4. *

L. VELTHUSII Opera omnia, Roterodami 1680. 2. vol. Ex *CARTESII* fchola.

JEAN PASCAL nouvelle découverte & les effets des fermens dans les corps humain, Parif. 1681. 12. magnus acidi defenfor.

ANDREÆ CLEYER fpecimen medicina Sinica, Francof. 1681. 4. Præter pulfus mirificam obfervationem, & plus quam *HIPPOCRATICAM* angiologiam, omnium vifcerum etiam icones ex Chinenfium Libris habet. Eas manifeftum eft, ex animalibus fumtas effe, argumento hepatis multifidi, lienis prælongi, &c.

G. C. SCHELHAMMERI Introductio in phyfiologiam, Jen. 1681. 4. *EJUSDEM de auditu* Liber jam dictus & *de pulfu*. *EJUSDEM programma valedictorium* Jenenfe 1695. 4. breve fed multis obfervationibus anatomicis dives. *EJUSDEM analecta*, Kilon. 1704. 4. Sed non omnia poffideo. Difputationes anatomico phyfiologicæ funt, plenæ objectionibus contra obvium quemque, erat enim Ariftotelicus, eruditus, & acutus homo, paulo tamen morofior, & cui nemo placeret: ipfe vero facile in opiniones parum probabiles tranfibat. *EJUSDEM adnotationes ad H. CONRING introductionem in artem medicam*, ad hiftoriam anatomes etiam pertinet. *EJUSDEM anatome Xiphia ad Hottonum*, Hamburg. 1707. 4. & aliæ hujufmodi, jam citatæ, diffectiones. *EJUSDEM* pofthumum opus, quod VVifmariæ an. 1717. cum titulo prodiit *Artis medica univerfa* vol. I. cum obiiffet an. 1716. Hæc phyfiologia plena eft judiciis contra contemporaneos, fatis fortibus, cum neque Jatromathematicis, neque Sylvianæ, neque *STAHLIANÆ* fectæ æquus fit, & ab omnibus diffentiat. His litibus ita inmoratur, ut totus Liber potius cenfura phyfiologorum fit, quam phyfiologia. Ignem in corde defendit, omnium, ut puto, ultimus, & vagitum uterinum.

NEHEMIAM GREW laudavimus tum in anatome comparativa inteftinorum, tum in *Catalogo Mufei*, ubi paffim aliqua anatomica exftant ad fceletos, offa, animalium fabricam, teftes, fetus præparatos, &c. p. 118. *EJUSDEM Cofmologia facra*, Londini 1701. fol. in primo Libro ufus partium in nonnullis animalibus declarat.

L. TOZZI medicina pars prior theoretica, Lugduni 1681. 8. eft phyfiologia *.

L. TOZZI l. cit. recufus eft Venet. 1711. 4. Diximus jam, phyfiologiam effe, fed undique collectam, ut nihil proprii habeat, nunc addimus.

RAYMUNDI RESTAURAND Magnus HIPPOCRATES Cous redivivus, Primus tomus, Lugd. 1681. 12. phyfiologiam tradit. * Sed a circulationis negatore quid exfpectes?

A. M. (*ALLEN MOULIN*) *anatomical defcription of an elephant burnd at Dublin, together vvith a relation of nevv anatomical obfervations in the eyes of animals*, Lond. 1682. 4. Non vidi, fed elephanti anatomen excerptam legi in *RAII* fynopfi quadrupedum.

A. MOULIN utilis liber natus ex unius fere noctis laboribus. Multa obfervavit, cranium cellulofum, renes occultos, hepar abfque veficula &c.

MATTHIÆ NALDII rei medica prodromi de pracipuis phyfiologia problematibus, Rom. 1682. fol. *

In *ANDREÆ CLEYER fpecimine medicina Sinica*, Francof. 1682. 4 continetur utique appendix, qua fplanchnologia Chinenfis traditur cum iconibus, quæ manifefto ad bruta animalia facta funt, vafa vero ad hypothefin depicta.

ANTO-

ANTONII NOVARINI Anatome curiosa Rotemburgi ad Tuberim 1682. fol. Germanice ; Ultimi ordinis.

Anatomy of human body epitomized by a member of the college of physicians, Lond. 1682. nondum vidi, sed videtur esse *GIBSONI* prima editio.

J. C. BRUNNER omnia diximus.

In *ACTIS ERUDITORUM LIPSIENSIBUS* sparsim aliqua *BOHNII*, & nuper *WALTHERI* alibi excitata, & *BIDLOI* & aliorum intercurrunt.

CL. PERRALTI etiam singulatim laudes diximus, ejus autem opera medici argumenti & anatomici sunt. Calumniam esse puto, quando *LAMY* in *præfatione* Libri de anima sensitiva *DUVERNEYO* crimini datur, quod sibi ipsi hæc *essays de physique* tribuerit, quæ *PERRALTI* sunt.

FRANC. STOCKHAMER microcosmographia, Viennæ 1682. 12., cum titulo *Cosmopolitæ corporis humani anatomica delineatio*, Leidæ recusa est an. 1686. 12. In *JOUR. DES SAV.* 1683. n. 7. censura acris in hunc Libellum reperitur.

J. BAPT. de *LAMZWEERDE Oeconomia animalis ad circulationem sanguinis breviter delineata*, P. I. II. *EJUSDEM de generatione hominis ex legibus mechanicis*, Goudæ 1682. 8. * *EJUSDEM examen eucharisticum durioris Harderianæ apologiæ super fraternas admonitiones in c.* 24. Tractatus *de molis uteri contentis* 1689. 4. *

AME' BOURDON nouvelle description du corps humain, Paris. 1683. 12. Compendium anatomicum, in quo aliqua utilia & explicatio tabularum, quas dicemus. *EJUSDEM* tabulæ anatomicæ octo prægrandes passim sublestæ fidei sunt, aliquid habent histrionici, & pleræque clanculum compilatæ sunt, aliqua tamen propria. Prodierunt & tunc procul dubio, & Parisiis atque Cameraci an. 1707. fol.

STEPHANI BLANCARD Cartesiaansche Academie, Amstel. 1683. 8. & 1691. 8. * germanice versa & recusa, Lips. 1690. 8. cum titulo *Cartesianische Academie oder grundlehre der Arzneykunst*, physiologiam continet. Deinde *EJUS hervormde ontleedkunst*, Amstelod. 1686. 8. sive *anatome reformata*, Amstel. 1688. 8. auctius recusa 1695. 8. cum tabulis 84. germanice etiam, Lipsiæ edita 1691. 4. Exscriptorem esse constat. Vide *MALPIGHIUM in posthum.* p. 321. 322. *GRÆTZ epist.* VIII. ad *RUYSCHIUM*. Omnia v. gr. quæ ad osteogeniam pertinent, ea ex *KERKRINGIO* sunt, non citato. *EJUSDEM anatomia practica*, Amstelod. 1688. 12. ex cadaverum morbosorum dissectionibus sumta utilior est, germanice recusa, Hanover. 1692. 8. In suis collectionibus annuis, cum titulo *jaarregister*, Amstelodami ab 1680. ad 1682. editis, habet septem centurias observationum, quarum multæ hujus loci sunt, ex *RUYSCHII*, & chirurgorum Belgicorum observationibus desumtæ. In *Operibus medicis*, Leidæ 1701. 4. editis habentur *Institutiones medicinæ*, quibus tota physiologia repetitur.

STEPHANI BLANCARD primo loco citatus libellus Germanice recusus exstat etiam ; Lips. 1693. 8.

FRANCISCI ZYPÆI Fundamenta medicinæ physico-anatomica, Bruxell. 1683. 8. & 1693. 8. quæ tertia editio penes me est. Multum tribuit *SYLVIO* & *CARTESIO*, non tamen servili obsequio. De suo vix quidquam habet.

THOMÆ GIBSON Anatomy of human body epitomized secunda edit, Londin. 1684. 8. quæ mea est, 1703. 8. 1716. 8. *READII* Liber pro fundamento est. Addidit *GIBSONUS* aliqua ex *TYSONI* observationibus, tum ex *GRAAFIO*, *WILLISIO*, aliisque, ex quibus etiam figuras desumsit.

PHILIP. JAC. HARTMANN Professor Regiomontanus, vir & in veterum lectione, & in dissecando exercitus, edidit an. 1683. *anatomen phocæ*, sive *vituli marini*, Regiom. 4. deinde eruditas disputationes I. II. III. & IV. eodem anno ibid. omnes *de originibus anatomes*: tum *de peritia anatomica veterum in genere* Diss. I. 1684. Diss. II. 1687. *de peritia veterum anatomicorum in specie*, Diss. I. 1689. II. & III. 1693. Præter loca *ARISTOTELIS* & veterum sagaciter conquisita, habet etiam non contemnendas observationes proprias, maxime ex zootome, ad intestina, &c.

ANTONII de *HEYDE anatomia mytuli & centuria observationum medicarum*, Amstel. 1684. 8. *EJUSQUE experimenta circa sanguinis missionem, fibras motrices, urticam marinam*. Accedunt priora omnia ibid. 1686. 8. In priori Libello bonam comparatam mytuli anatomen, obser-

observationes utiles de sanguinis circulatione mutata per vasorum vulnera, de callo, & alia ad rem nostram reperio. In *altero* refutatio theoriæ Bellinianæ, de venæ sectionis effectibus, multa de circulatione sanguinis in ranis, de fibris muscularibus, anatome etiam animalis gelatinosi, valde simplicis fabricæ, &c.

In *l'école de chirurgie par* G. C. L. C. D. *de la Faculté de Montpellier* continetur compendium chirurgiæ pro tironibus, Lyon 1684. 12.

JOH. DOLÆI Encyclopædia medicinæ theoretica & practica, Francof. 1684. 4. Notissimus Archæorum nomenclator.

GODOFREDI BIDLOO Professoris Leidensis *anatome corporis humani*, Amstel. 1685. fol. Tabulæ CV. nitidissime delineatæ a *LAIRESSE*, sculptæ a van *GUNST*, ut omnino etiam propter artificium magni fiant, a *BIDLOO* editæ sunt. Nervorum, vasorum, fabricæ subtilioris icones pleræque fictitiæ aut vitiosæ. Contra meliores in musculis, valde vividæ, etsi cura dissectoris non valde minuta appareat. Ossa pulchra, nimis levia, & fetus. Aliqua ad situs viscerum utilia. Explicatio valde brevis. Certo *BIDLOI* sunt, neque hic laudem meritus est *COWPERUS*, qui hunc qualemcunque honorem *BIDLOO* eripere voluit. Varia vero alia anatomica scripsit, quæ *operum omnium anatomicorum & chirurgicorum editorum & ineditorum* titulo conjunctim edita sunt, Leidæ 1715. 4. Huc ergo *oratio de antiquitate anatomes*, Leid. 1694. 4. *Vindiciæ adversus RUYSCHIUM*, Leidæ 1697. 4. Etsi *RUYSCHIUS* peritia anatomica longissime *BIDLOUM* excelluerit, & iste poetici ingenii magis, præterea luxuriosi fuerit, non tamen potest dissimulari, acerbius cum *BIDLOO* egisse *RUYSCHIUM*, qui discipulos suos ad epistolas ad se ipsum scribendas excitaverit, quæ unice essent de *BIDLOI* minus exquisitis descriptionibus partium corporis: ut adeo captaret occasionem refutandi adversarium. Utrimque non temperatum est a conviciis. Porro *G. COWPERUM citatum ante tribunal* edidit *BIDLOUS* 1700. 4. ubi justissimam caussam defendit, cum nulla arte *COWPERUS* excusari posset, qui tabularum *BIDLOIANARUM* trecentas impressiones emerit a bibliopola, nomen *BIDLOI* deleverit, suum reposuerit. *EJUS de nervis differt.* I. & II. in decadibus *Exercitationum anatomico-chirurgicarum*, jam Leidæ 1708. 4. excusæ sunt. *EJUS de animalculis hepatis ovilli epistola* prodiit 1697. 4. De Tractatu *de oculis* dictum est. Obiit denique *BIDLOUS* an. 1713.

RAIMUNDI VIEUSSENS scripta tractavimus, quorum optima neurographia est. In ultimis operibus nimis in theorias animum inclinavit.

RAIMUNDI VIEUSSENS etiam est *réponse aux trois letres de M. CHIRAC*, Monspel. 1698. 12. Se plagiarium non esse, neque a *SYLVESTRIO* in nervis adjutum esse, in quibus anno 1671. jam laboraverit, neque sanguinis analysin a *D. FABRE* habere contra *CHIRACUM* adserit.

JAMES COOKE mellificium with an anatomical treatise and institutions of physick, Lond. 1685. 4.*

J. JACOBI WALDSCHMID fundamenta medicinæ, Leidæ 1685. 8. *Institutiones medicinæ rationalis*, Marburg. 1688. 12. in collectione operum omnium, Franc. 1707. 8. recusæ. *EJUSDEM* & *DOLÆI epistolæ in quibus in inventa anatomica, physica, chymica, &c. inquiritur*, Francof. 1689. 4. aliqua habent nostri argumenti, *BRUNNERI* inprimis & aliorum amicorum observationes. Inter *disputationes* etiam multæ huc pertinent.

SAMUEL COLLINS systema anatomicum, Lond. 1685. fol. 2. vol. Anatomen comparatam amavit, ut ipse de se fatetur p. 355. hinc magna pars operis in zootome versatur, cujus præcipuus certe Auctor est, & avium pisciumque inprimis copiosissimas figuras dedit, ad *PERRALTIANUM* fere morem. Ex homine icones pauciores sunt. Anatomen practicam interponit, & physiologiam, anatomen, atque pathologiam conjungit.

WOLFERDI SENGUERD philosophia naturalis, Leidæ 1685. 4. brevem etiam physiologiam continet ad *CARTESII* saporem. *EJUSDEM inquisitionem experimentalem*, Leidæ 1690. 4. auctius recusam, Leidæ 1699. 4. superius citavimus, quæ fere unice ad respirationem pertinet.

Oeconomia animalis breviter delineata, tum generatio hominis ex legibus mechanicis, Goudæ 1685. 8. Nihil valde boni continet, & *CARTESIUM* sequitur.

FRANCISCI MERCURII ab *HELMONT J. BAPTISTÆ* fil. *microcosme or man*, Londin. 1685. 4. phantasticum & mirificum physiologiæ compendium est.

MICHAELIS ETTMULLER fundamenta medicinæ vera, Lips. 1685. eundem forte Librum constituunt,

ftituunt, qui in collectione operum omnium titulum gerit *institutionum medicinæ*, & breve compendium phyfiologiæ femichemicæ continet. Difputationes duas alibi laudavimus, quas nefcio an *ETTMULLERO* oporteat tribuere, an potius *refpondentibus*. Repetuntur tamen in operibus omnibus, Francof. 1688. fol. & cura *CYRILLI* Neapoli recufis 1734. 5. vol. fol.

J. MAUR. HOFMANN differtationes anatomico-phyfiologicæ ad HORNII microcofmum, Altdorf. 1685. 4. funt duodecim differtationes phyfiologicæ junctim recufæ. Aliqua ibi ex præceptoribus fuis de *MARCHETTIS* & *MOLINETTO*. *EJUSDEM idea machinæ humanæ anatomico phyfiologica ad obfervationes recentiores conformata*, Altdorf. 1703. 4. Diverfæ a prioribus, viginti difputationes, unice recufæ, quibus compendium corporis humani cum ofteologia, neurologia, & phyfiologicis utilitatibus continetur. Adjecta programmata nonnulla. *EUSTACHIUM RUDIUM* de dentibus citat p. 299. cum velit *BARTHOLOMÆUM*. *EJUSDEM difquifitio corporis humani anatomico pathologica*, Altdorf. 1731. 4. Iterum viginti difputationes funt, quibus ad fingulas partes humani corporis primo breviffima nomenclatura, deinde morbi continentur, hi fufi, undique collecti. Subjecta *programmata anatomica*. *EJUSDEM fciagraphia inftitutionum medicarum a J. H. SCHULZE* an. 1742. 8. edita eft *.

J. M. HOFMANNI fciagraphia hic dicta, breve totius artis compendium eft.

ANDREW SNAPE anatomy of the horfe, Lond. 1686. fol. Veterinarius regius ex familia natus, quæ dudum ei muneri præfuerat. Anatome mihi videtur humana effe, detorta ad aliquam equi fimilitudinem, & de mufculis confentit Auctor p 150. Cerebri etiam, diaphragmatis, auris ejufque mufculorum icones omnino hominem exprimere videntur, nec in vafis aut nervis ferii quid fubeffe credo. Ofteologia equina eft.

CAROLI PATINI idea capitis humani, Patav. 1686. 8. *

Effays d'anatomie, Leidæ par M. * 1686. 12. 1695. 12. Anglice Londini 1696. 12. fub titulo *Effays of anatomy*, & Italice vertente *BACCHINIO*, Parmæ 1687. & Venet. 1713. 12. titulo *faggi d'anatomia*. Auctor eft *D. BEDDEVOLE* medicus Genevenfis, amicus *NUCKII*, Libellus autem compendium habet hypothefium, per quas functiones corporis humani explicare fufcipit. Eas repetit ab alcali, acido, figuris particularum. Aliquæ obfervationes intercedunt de uvula & vafis glandularum fublingualium. Dictio grata & nitida.

SEBASTIAN CHRISTIAN a *ZEIDLEREN fomatologia anthropologica*, Pragæ 1686. alibi lego 1687. 4. Vienn. 1692. fol. Non propriæ induftriæ partus, & veteres inprimis fequitur. *EJUSDEM inftitutiones medicinæ*, Vienn. 1691. 4. *VESLINGII* difcipulum fe vocat in *præf.*

BERNARDINO GENGA Anatomia chirurgica, five *iftoria dell' offa e mufcoli del corpo umano con la defcrizione de' vafi*, Romæ 1687. 8. & prius 1675. 8. * Medico-chirurgus Romanus, firmi & fingularis ingenii, qui aufus fit *HIPPOCRATEM* carpere ob infelices ægrorum curationes, ne in tirone quidem tolerabiles. Subjecit tractatum pro circulatione fanguinis, quæ eo tempore in Italia nondum vulgo recepta erat. *EJUSDEM anatomia per ufo ed intelligenza del difegno*, Romæ apud Roffi 1691. fol. ampl. prodiit. *D. BERNARDINUS* cadavera præparavit, explicationes adjecit *J. M. LANCISIUS*. Offa funt & mufculi, & ifti in varios fitus gladiatorios difpofiti, cum nonnullis melioris notæ antiquis ftatuis.

CORNELII STALPAERT van der *WIEL obfervationes rariores anatomico-chirurgico-medicæ*, Leidæ 1687. 8. 1727. 8. 2. vol. Auctor medicus, chirurgus, obftetricator, & peritus anatomicus, fuit artis replendi & confervandi probe gnarus, non folum ipfe 150. obfervationes adnotavit, fed etiam aliorum utilium fcriptorum parallelas hiftorias in fcholiis contulit, adjecta Difp. de *monocerote*.

HENR. SCHÆVIS anatomifcher abrifs des ganzen menfchlichen körpers, famt den darauf und darin fich befindenden krankheiten, vermehrt und verbeffert durch AVICENNA, Bafil. 1682. 8. * *B.P.L.* *IDEM* vero *EMANUEL KOENIG*, qui inter naturæ curiofos Avicenna dictus eft, edidit, Bafileæ 1682. 4. *regnum animale* recufum 1698. 4. *IDEM* varia collectanea continet, cum quodam amore miraculi. In eo etiam *SIMONIS LESCOT*, qui primus artem injiciendi exercuit, (tefte *DEVAUX* in *indice funereo* p. 574.) myologia, & *PETRI CHIRAC* nervorum hiftoria continetur.

HENR. GERN. HELFELD philofophicum hominis, five *de corporis humani machina*, Amftelod. 1685. 8. Ex fecta *CARTESII*.

GIOVANNI CALDESI offervazioni intorno alle Tartarughe, Firenz. 1687. 4. * Bonam anatomen continet, fed nihil vidi nifi cenfuram in Parmenfi Diario.

GIO-

GIOVANNI CALDESI citatus liber eximius eſt & quantivis pretii. Non enim ſolum trium generum teſtudines diſſecuit, accuratius fere quam quiſquam alius, ſed de bilis vaſis aliiſque rebus phyſiologicis utiles interpoſuit digreſſiones.

CASP. PORTA medicina brevis exhibens hominis machinam cum morborum curatione, Leidæ 1688. 8. Exigui momenti.

CORNELII BONTEKOE *Ontvverp van t'oud geſtel der medicyne* Liber I. in quo vulgaria ante CARTESIUM placita refellit. Deinde *opbouvv der medicyne* pariter P. I. in qua anatome & phyſiologia traditur. EJUSDEM *dierige huys-houding*, ſive *œconomia animalis*, quæ etiam ſeorſim, Leidæ 1688. 8. Bremæ 1692. 8. & alias prodiit, compendium nempe phyſiologicum. *Diſcours op het leven, ziekte en den dood*. Notum eſt fuiſſe ex CARTESII ſchola, ut tamen ſedem animæ in pineali glandula non admitteret, omneſque morbos fere unice ex viſcido deduceret. Placuit magnatibus, & obiit archiater Brandenburgicus. Opera omnia, Amſtel. 1689. 4. edita ſunt.

In CORN. BONTEKOE ibidem recenſiti *ontvverp* P. I. huc pertinet, qua naturam, calidum innatum, quatuor humores, facultates, cambium, rorem, gluten, ſpiritus diverſarum claſſium dari negatur, & P. II. in qua anatomen ſuperfluam eſſe, nominaque inprimis Græca & futuras, muſculorum nomina fruſtra eſſe oſtendit. In EJUS *opbouvv der medicyne* P. I. quem librum etiam diximus, nihil fere boni aut proprii adeſt. EJUSD. *Kort denkbeeld van de œconomia animalis op een nieuvve van de phyſiologie* breviſſimum eſt compendium. EJ. *fundamenta medica ſeu de alcali & acidi effectibus*, Amſtelod. 1688. non legi.

Satis ſimilis CORNELIO fuit DANIEL DUNCAN, cujus *chymie naturelle* 2. & 3. *partie*, Pariſ. 1687. 12. ſecuta eſt, & praxin continet, & ejus verſionem Latinam, Amſtel. 1707. editam, ſive *chymia naturalis ſpecimen, quo plane patet, nullum in chymicis officinis proceſſum fieri, cui ſimilis aut analogus in natura non ſit*, jam citavimus. Huc autem pertinet *hiſtoire de l'animal ou connoiſſance du corps animé par la mécanique & la chymie*, Pariſ. 1687. 12. * nempe phyſiologia.

In DAN. DUNCAN citato *chymiæ ſpecimine* actiones corporis humani ad claſſes chemicas referuntur.

JOSEPH LANZONI *animadverſiones variæ ad medicinam anatomicam & chirurgicam facientes*, Ferrar. 1688. 8. & cum operibus omnibus recuſa, Lauſannæ 1738. 4. Sunt 150. animadverſiones, quarum decem aut duodecim huc pertinent, de ductu thoracico, a quo vaſa ad mammas euntia vidiſſe ſe credidit, ad arteriam bronchialem, generationem, menſes, &c. EJUS *de pericardio, ſaliva & dentibus diſſertationes* exſtant recuſæ in I. volumine *oper. omn.* Eruditus cæterum vir, ſed non ex profeſſo diſſector.

Varia de phyſiologia apud L. de CAPOA, chemicæ tamen ſectæ addictum hominem, reperias.

MELCHIORIS FRIDERICI GEUDER *de fermentis ſpecificis & de ortu animalium*, Amſtel. 1689. 8. Fermentum pancreatis, ventriculi, inteſtinorum cordis refutat.

JUSTI VESTI *compendium inſtitutionum medicinæ*, Erfurt. 1688.* Lipſ. 1731.*

FRIDERICI SCHRADER *additamenta* ad JOH. VESLINGII *ſyntagma anatomicum*, Helmſtad. 1689. 4. aliquot diſputationes ſed breviores ſunt.

DANIEL TAUVRY *nouvelle anatomie raiſonnée*, Pariſ. 1690. 12. 1698. 12. 1721. 8. ed. IV. Latine etiam verſa & *anatomes rationalis titulo* a M. F. GEUDERO, Ulmæ edita eſt 1694. 8. Ingenii omnino non mediocris Auctor, ſed ante diem fatis abreptus. In anatome plerumque alienis obſervationibus utitur, & figuras mediocres habet: in theoria autem proprias hypotheſes ſequitur, qualis illa eſt de motu muſculari.

DAN. TAUVRY libri citati editio IV. nihil aucta eſt, etſi promittatur, niſi quod acceſſerint 2. tabulæ EUSTACHII.

PIERRE DIONIS *cours d'anatomie*, Pariſ. 1690. 8. 1695. 8. 1705. 1716. quæ V. eſt editio, 1729. cum notis D. DEVAUX, Genevæ 1696. 8. Anglice 1703. pro Chinenſium etiam Imperatore tartarice verſa (*hiſt. de l'Acad. des Sciences* 1726.) Secuit in horto regio a 1672. ad 1680. ſub D. CRESSE', ſcripſit tamen, quaſi ipſe demonſtraſſet, & a capite ad calcem corpus humanum explicavit. Aliqua habet Pariſinorum inventa, tum de generatione & corde, aliaſque obſervationes chirurgicas & medicas, ſatis utiles.

PIERRE DIONIS recuſus etiam exſtat Pariſ. 1694. 8.

THEODORI CRAANEN, Archiatri Brand. Liber *de homine*, Amftelodami 1689. 4. Neap. 1722. 8. 2. vol. Fufa phyfiologia Cartefiana, icones anatomicæ ad hypothefin pictæ, obfervationum parum. *EJUS œconomia animalis*, quam compendium effe crediderim, recufa eft, Amftelodami 1703. 12. (p. 306.) Contra *CRAANENIUM* fcripfit *DAVID GRÆBNER* *medicinam veterem reftitutam*, five *paragraphen Hippocratico-Galenicam in T. CRAANEN* Tractatum *de homine*, Lipf. 1695. 4. * & additamentum in *T. CRAANEN*, Lipf. 1714. 4. Sed excufat *CRAANENIUM TARGIRUS*, & culpam in imperitum editorem *THEODORUM SCHOON* rejicit.

HENDRYK OVERCAMP nieuvve beginzelen tor de genees en heelkonft. Cartefianam phyfiologiam continent, & prodierunt Amftel. 1694. 4. nam primam editionem ignoro; deinde germanice recufa Lipfiæ cum titulo *œconomia animalis*, *oder bericht von der geburt und uvachfthum des menfchen*, Lipfiæ 1690. 8. vertente *D. SCHREYERO*.

JACOBI SINIBALDI Apollo bifrons, Romæ 1690. 4.* Differtationum collectio, Latina & Italica. Agitur ibi de ufu refpirationis, adipe, fudore, an parentum imaginatio ad generationem concurrat: quomodo fetus refpiret: an aer in fanguinem fubeat: an poffit animal vivere abfque aere: an urina fecernatur per organorum configurationem: an fomnus calefaciat an refrigeret? &c. (*CAT. ENDTER.*)

A. Q. RIVINI phyfiologica thefes, Lipf. 1690. 12. *B. LEHM.* In difputationibus, Lipf. 1710. 4. editis, multæ etiam phyfiologici argumenti funt, quarum plufculas citavimus.

OLAUS BORRICHIUS in omni elegantiori literarum genere verfatus eft. *EJUS* epiftolæ ad *BARTHOLINUM* multa ad hiftoriam *BILSII* aliorumque anatomicorum continent. Inter *differtationes pofthumas* una de fanguine, alia de alcali & acido, alia de animalibus hyeme fopitis eft, alia de dulcedine. In *A. HAFNIENSIBUS* glandulas ventriculi & veficulæ felleæ fabricam defcripfit. Attributa ei funt fcripta aliqua *BLOTTESANDÆI* nomine in *DEUSINGIUM* edita, valde acria.

JOH. NICOLAI PECHLIN obfervationes medicæ, Hamburg. 1691. 4. Elegantiffimus Liber multa ad phyfiologiam continet, ad adfectus animi, menfium & generationis rariora phænomena, arterias hepaticas & cyfticas, generationem offium, tranfpirationem & fudorem, aliaque.

PHILIPPI BONANNI obfervatio circa viventia, quæ in rebus non viventibus reperiuntur, & micrographia, Romæ 1691. 4. In priori Libro, uti dictum, generationem æquivocam defendit: in altero opere ad fales urinæ, pilos, aliquas obfervationes adfert.

P. S. REGIS cours de philofophie, Amftel. 1691. 4. in Libro VII. continet totam phyfiologiam, cum iconibus ex *VIEUSSENIO* aliifque. Multum ufus eft *BAYLEO*.

FRIDERICUS RUYSCH ex pharmacopolio prodiit, fi fides *ULHOORNIO*, fed plures forte, quam ullus alius mortalium, ad anatomen perficiendam opportunitates nactus eft. Nam in populofiffima urbe Poliater, anatomices chirurgorum doctor, per totos 60. & ultra annos fuit, hinc corpora humana plurima, & rariffimos quofque cafus, nemini faciles, fæpius vidit, ab anno 1665. quo primum Librum fcripfit ad 1731. Deinde integerrima mente, etiam digitis & oculis valentibus pene ad mortem ufque ufus eft. Idem ardore in anatomen fummo fuit, & fingulari patientia atque induftria non folum injectiones & repletiones corporum, fed inprimis etiam munditiem, ornamenta, & cultum artificiofe adminiftravit, unde mire in fe conciliavit oculos, cum in cadaveribus decimo a morte anno anatomen demonftraret Thef. VI. *proœm.* fummo cum applaufu principum etiam virorum, *PETRI* maxime I. qui priores X. thefauros magno ære redemtos Petropolin afportavit. Injectionem a *SWAMMERDAMIO*, amico fuo, acceptam, ita excoluit, ut nova ars videretur, novaque inde corporis humani theoria nafceretur. Aliis etiam artibus in macerando, refolvendo, indurando, inflando, ita ufus eft, ut multa nemini vifa primus declaraverit. Scripfit fimpliciter & fine fuco, cum myfterio tamen, & corollaria inventorum plerumque aliis deducenda dimifit, maxime *BOERHAAVIO*. Amabat autem partes ex corpore refecare, & in *thefauros* vel ficcas vel frumenti fpiritu repletas confervare, unde vix quidquam in fitu fuo aut conjunctione cum vicinis partibus repræfentavit. Candidus fuit fuorum errorum revelator, ut thymicæ venæ pro vafculo excretorio habitæ *epift. ad SCHELH.* p. 355. Primus, quem edidit Liber, fuit ille *de valvulis vaforum lymphaticorum*, quem primo in flore ætatis & ingenii, & ex contentione in *BILSIUM* accuratior edidit,

7. PHILIPPUS VERHEYEN anno 1710., Bruxellis duobus voluminibus in 4. editus, ubi omnia inventa recentiorum compilata habemus, familiari sermone expofita (a).

edidit, & qui reliquis etiam *RUYSCHII* operibus mihi videtur præferendus. Laudes ejus jam diximus. Subjectæ funt obfervationes rariores variæ in quibus arteria bronchialis. Succeffit an. 1691. 4. liber, cui titulus *obfervationum anatomico chirurgicarum centuria, accedit catalogus rariorum in mufeo Ruyfchiano*. In priori libro præter morbos raros, exftant etiam anatomica varia, glandis penis anatome, menfes ex utero fluentes, &c. In pofteriori cellulofa inteftinorum depicta datur, ligamenta tria coli renovata, appendices epiploicæ, deinde multa ad ofteogeniam. Succeffit an. 1694. 4. refponfio ad vindicias *BIDLOI*, acrior quam erat neceffe, cum alioquin *RUYSCHIUS* in publicis *BIDLOI* demonftrationibus, ipfo præfente, demonftrationes Leidenfes refutaret. Inde an. 1696. cœpit Epiftolas edere, quarum priores novem editæ funt an. 1696. decima an. 1697. 11ma. an. 1698. 12ma. an. 1699. 13a. an. 1700. 14a. an. 1701. 15a. an. 1704. 16a. an. 1713. In iis omnibus folebat *RUYSCHIUS* difcipulos fuos de aliquo *BIDLOI* errore commonefacere. Utiliter tamen in cerebri, oculi, inteftinorum, penis defcriptione verfatus & multo nunc, quam in prioribus, fubtilius. *RAVIUM* cum voluerit privilegio diffecandi exuere, certe neque bonam caufam habuit, neque eam bene egit. Secuti funt *thefauri*, quos *RUYSCHIUS* publice certo pretio demonftrabat. Primus an. 1701. fecundus & tertius an. 1703. quartus an. 1704. quintus 1705. fextus ni fallor an. 1706. feptimus an. 1707. octavus 1709. nonus 1714. decimus 1715. prodiit, undecimus, qui numerum compleret. Præter catalogum rariorum, in quo fæpe caufas requiras & uberiorem defcriptionem, ejus quod eft præcipuum, hic multa chirurgica exftant, vifcerum etiam vafculofa fabrica adferitur. *Thefaurus animalium* an. 1710. editus nullum habuit fodalem, rariora vero animalia continet. Anno 1724. fucceffit thefaurus XI. five *maximus*, five *curæ pofteriores*, in quo vafa illa a cava vena ad inteftina, cutemque follicite defcripfit. Inde *adverfaria* fuccefferunt I. an. 1717. II. an. 1720. III. an. 1723. in quibus multa phyfiologica & practica & chirurgica egregii ufus continentur. De *fabrica glandularum* epiftola ad *BOERHAAVIUM* an. 1722. 4. fecuta eft. Tunc epiftola *de mufculo uteri novo* ab amico noftro *J. C. BOHLIO* Latine verfa ex Belgico an. 1726. Propter hunc mufculum *P. HECQUET* & *A. VATERUS* epiftolas gratulatorias fcripferunt, & refpondit breviter *RUYSCHIUS* an. 1727. Inde *BOHLII* veteris noftri fodalis, an. 1727. fequitur *epiftola problematica*, ad quam eodem anno *RUYSCHII* refponfio prodiit, cum icone partis corticis cerebri. *Curæ renovatæ*, five *thefaurus anatomicus novus* an. 1728. editus eft, & inprimis anatomen vegetabilium continet. Aliquæ *RUYSCHII* epiftolæ exftant apud *SCHELHAMMERUM* in *epiftolis* p. 99. in quibus de *VIEUSSENIO* conqueritur. Ad opera *RUYSCHII* laboriofum catalogum fcripfit *D. YSBRAND GYSBERT ARLEBOUT* Amftelodami excufum an. 1725. Denique *vitam* ejus & in Actis Academiæ Parifinæ 1733. & inprimis opera amici noftri *J. FRIDERICI SCHREIBER* an. 1732. 4. Amftelodami editam poffidemus, in qua inventa inprimis veræque laudes viri enarrantur.

FRANC. MERCURII de *HELMONT* *paradoxical difcourfes about the microcofm*, Londin. 1685. 8. * *EJUSDEM de homine*, Amftelodami 1692. 12. Paradoxæ omnino & mirificæ hypothefes.

PETRI BURGER candidatus chirurgiæ oder erörterung . . . anatomifcher fragen, Hanov. 1692. 8.

CHRISTIAN LUDOV. WELSCH. compendiofa ftatus naturalis hominis hiftoria, Bafil. 1692. 4. *

J. HELFRIC. JUNKEN fundamenta medicinæ modernæ eclecticæ, Norimb. 1693. 8. *

(a) *PHILIPPI VERHEYEN anatome corporis humani* Liber I. Lovanii 1693. 4. Bruxellis. 1710. 1726. 4. prodiit & alibi. Etfi non valde eruditus fuerit, acerbam ideo paffus cenfuram *SCHELHAMERI* in *præf. ad analecta*, deinde non blandiffimam *LAURENTII HEISTERI*, etfi in paupertate inter continua bella vixerit, omnino tamen non fpernendus Auctor eft, qui dictione plana & fimplici ufus, frequenter etiam propria experimenta interpofuerit, ut in offe facro, fterno, coftarum & dorfi mufculus, vafis exhalantibus cordis,

Abſolvi quidem omnes ſcriptores (*a*) anatomicos, qui ita ſcripſerunt, ut fides & ho-

cordis, ſinubus pituitariis, muliebribus, quorum tamen pleraque in nuperis demum editionibus reperiuntur. *EJUS ſupplementum anatomicum*, five *anatome corporis humani* Liber II. Bruxellis prodiit anno 1710. 1726. 4. Phyſiologia eſt, & omnium in corpore humano humorum analyſin continet, de actionibus vero partium ſolidarum experimenta, ſano quodam & recto judicio & abſque ſecta ſcripta. Multum anatomes vivæ, maxime de reſpiratione, de generatione. Adjecta eſt controverſia cum *MERYO*. Hi duo libri recuſi ſunt Neapoli 1717. 4. 2. vol. Lipſiæ 1731. 8. 2. vol. Amſtelod. 1731. 2. vol. 8. Germanice Liber I. Regiomonti prodiit 1739. 8.

PHIL. VERHEYEN anatome corporis humani L. I. prodiit etiam, Lipſ. 1699. 8. &c. Belgice vero *ontleedkundige beſchryving van het menſchen lichaem*, Bruſſell. 1711. 8.

Cum in *VERHEYENIUM* cenſuram dediſſet in præfatione ſui compendii *ILL. HEYSTERUS*; acriter contra eumdem pugnat *ZENGVARDINUS* in *obſervationibus chirurgicis* p. 41. *ſeqq.*

(*a*) *OLIGERI JACOBÆI compendium inſtitutionum medicarum*, Hafniæ 1694. 8. Paucarum paginarum phyſiologia. *IDEM* anno 1681. edidit *orationem* in mortem *T. BARTHOLINI*.

J. F. VALLADE idea generalis morborum. P. I. *continet principia ad conſtructionem hominis ſpectantia*, Roterod. 1694. 4. *

MARTINI LISTER de cochleis maxime terreſtribus & limacibus diſſertatio anatomica, Lond. 1694. 8. Anatome cochleæ accurata, maxime genitalium partium, hepatis, cordis. Magna adjecta eſt digreſſio de reſpiratione, uſu pulmonis, & lienis, quæ viſcera *LISTERUS* habet pro ſanguinis in majori copia aut velociore motu diverticulis. In *SWAMMERDAMIO* carpit penes flagelli ſimiles cochlearum coeuntium, eoſque rectos pingit. *EJUSDEM exercitatio anatomica* II. *de buccinis fluviatilibus & marinis, accedit Diſſertatio de variolis*, prodiit Lond. 1694. 8. Cochleas deſcripſit androgynas aliquas, alias ſexu diſtinctas, oviparas & viviparas; purpuram. De partibus corporis humani multis diſputat. Negat parenchyma inter vaſa poſitum: nervos facit ſolidos: defendit glandulas cerebri contra *LEEUWENHOEKIUM*: de aere vitali ſuo elatere ſanguinem exagitante ſcribit. *EJUSDEM conchyliorum bivalvium utriuſque aquæ Exercit.* III. Lond. 1696. 4. Tres partes ſunt opuſculi. In prima exſtat anatome mytuli, conchæ anatiferæ, margaritiferæ, pholadis, omnium ſexu diſtincto proditarum, quod valde ſingulare eſt. In altera aliqua ad loliginis anatomen pertinent. Tertia eſt Liber de calculo, & alibi citabitur. *EJUSDEM de humoribus* & alios Libros jam diximus.

J. CASE D. M. compendium anatomicum nova methodo inſtructum, Amſtelod. 1696. 12. Sed datum eſt Lond. 1694. Non magni momenti. Fuſe pro ovis Graafianis laborat, tabulam dat venæ ſectionum, &c.

FRIDERICUS HOFMANN, F. fil. an. 1694. Hallæ in 8. edidit *medicinæ mechanicæ ideam univerſalem*, tum *fundamenta medicinæ ex principiis mechanicis expoſita*, eademque *emendata* anno 1703. 8. & alias excudi fecit. Hoc breve compendium eſt. Deinde an. 1718. prodiit *medicinæ rationalis & ſyſtematicæ* T. I. *Philoſophia corporis humani vivi & ſani*. Phyſiologia ſimplex & perſpicua eſt. Multa ubique *STAHLII* refutatio. Aliqua experimenta admiſta ſingularia ut inflatio ductus thoracici per vaſa deferentia. Sanguinis circulationem in minimus vaſis celeriorem eſſe credit. Senii naturalis cauſas fere habet quas *BOERHAAVIUS*, motuſque cordis. Mentem, & animam, & corpus, tria nempe principia hominis, admittit. Subjecta diæta eſt. Plurimæ diſputationes præterea ſunt quæ huc pertinent *de anatome publica* 1703. *de anatomia in praxi medica uſu* 1707.

FR. HOFMANNI addimus diſputationem *de atheo convincendo*, &c.

GEORGIUS ERNESTUS STAHL, collega & æmulus *FRIDERICI HOFMANNI*, chemicus inſignis, & experimentator, metaphyſicus præterea, & triſtioris paulum ingenii, parcus laudator alienæ induſtriæ. *EJUS anatomia anatomes* jam 1694. edita eſt. Diſputatio *de vita* prodiit Hall. 1701. *motus theoria medica* 1702. *de conſuetudinis efficacia generatim* 1702. *de motubus vitalibus* 1705. *ſciagraphia phyſiologiæ veræ medicæ*, Hall. 1711. 4. Hæc niſi fallor eadem eſt, quæ præficitur theoriæ medicæ. Sed ipſa *theoria medica vera phyſio-*

& honos illis habeatur. Verum quærere jam possumus, quinam sint, qui optimam enchei-

physiologiam & pathologiam sistens, Halæ 1708. 4. justo volumine prodiit. *EJUS Sciamachiam*, Harl. 1720. 4. non legi. Notæ sunt hujus viri opiniones, omnia nempe in corpore humano ex consilio animæ fieri, quæ ad evitandam putredinem & conservandum corpus suum, motus varios circulatorios, secretorios, &c. excitet, idque ope motus tonici in parenchymate latentis perficiat. Quare omnes in corpore humano motus, etiam febriles, cum ad usus certos destinati sint, merentur medici obsequium, &c. Hæc ipsa animæ, ut vocant, autocratia, fecit, ut *STAHLIUS* frigide anatomen commendaverit, & de organis corporis tanquam instrumentis meris mortuis minus sollicitus fuerit.

G. E. STAHLII etiam est disputatio *de diversitate corporis mixti & vivi*, Hall. 1707. 4.

BARTHOLOMÆI de *MOOR cogitationum de instauratione medicinæ* Libri III. Amstelodami 1695. 8. In medicina repurganda primum versatur, ex qua proscripta vult placita *F. SYLVII* & *CORNELII BONTEKOE*. Deinde pressionem sanguinis ex corde in plenissimas arterias pro vero fundamento omnium fere in corpore vel sano vel ægro phænomenorum proponit. Sic motum muscularem a sanguine in arteriis per tensionem tubulorum nervorum retardato explicat, somnum a particulis heterogeneis chyli sanguini admistis tardius fluentibus per vasa cerebri, id comprimentibus. In digestione laudatur actio diaphragmatis, eaque pro exemplo legitimi tractatus proponitur.

In *chirurgie complete*, quæ Parisiis & in Belgio anonyma prodiit 1695. 12. & quæ teste Academiæ Regiæ historia ad *POUPARTIUM* spectat, præfigitur anatome in qua aliqua ad foramina cranii non mala.

GUILIELMI COCKBURNE œconomia corporis animalis, Lond. 1695. 8. Aug. Vind. 1696. 12. & in *Bibliotheca MANGETI*. Vehemens accusatio in Tractatu *de legibus historiæ naturalis* continetur, quæ cum *PITCARNII opusculis* prodiit, *COCKBURNUM* nempe plagiarium esse, qui ex *BELLINO* & *PITCARNIO* omnia desumserit. Mihi vero omnino non ita visum est, neque quidquam habet saporis jatromathematici, cum *PITCARNIUM* in Tractatu de ventriculo manifesto refutet. Facilis Auctor, & qui plerumque verum novit distinguere.

HENRICI MAII physiologia medica novantiqua, Rintel. 1695. sunt disputationes academicæ.

J. JAC. STOLTERFOHT studii anatomici deliciæ, Gryphisvvald. 1695. 4.

ABEILLE anatomie de la tete (in *EJUS parfait chirurgien*), Paris. 1696. 12. exigui momenti.

J. B. VERDUC Traité de l'usage des parties, Paris. 1696. 12. 2. vol. 1711. 2. vol. anglice etiam 1704. 8. editus sub titulo *treatise of the parts of a human body*. Medicus posthumi operis Auctor, chirurgus frater editor fuit. *BOHNIUM* cæterum esse, mutato ordine exscriptum *FANTONUS* jam Auctor est in Diss. anat. an. 1745. editis p. 115.

LAURENTII VERDUC suite de la nouvelle ostéologie contenant une myologie raisonnée, Paris. 1711. 12. theoriam motus muscularis, catalogum musculorum fabellis decoratum, & ligamentorum breve compendium continet. Chirurgi opus est, cum *fratres suos* chirurgos aliquos citet.

LAURENTII VERDUC etiam est *le maitre en chirurgie*, Paris. 1702. 12. tertia ed. Continet etiam myologiam, osteologiam, physiologiam.

JOH. HARTMAN anthropologia physico-medico anatomica, Venet. 1696. 4. Videtur inter edendum Librum vitam reliquisse. Compendium anatomicum est, cum hypothesibus physiologicis. Ita renales capsulas fingit serum separare, quod adfusum diluat, sanguinem suo sero in renibus exhaustum.

In *GUILIELMI COWPER anthropographia or anatomy of human body*, Leidæ 1697. fol. Leid. 1737. fol. max. edita, ad *BIDLOIANAS* tabulas adjecta est primo *introductio*, sive compendium physiologicum. Deinde *COWPERUS* multas literulas tabulis adjecit, quibus varia explicantur, quæ neglexerat *BIDLOUS*. Sermonem etiam penitus novum tabulis adjunxit, multo meliorem, divitem anatomicis & chirurgicis propriis observationibus. Tandem quadraginta figuras, sive novem insignes tabulas subjecit de proprio. In istis musculorum strata prima, arteriosum systema, icones parvæ suæ myotomes, & icones ex RYD-

encheirefin, hoc eft, diffectionem cadaveris docuerunt, five quinam optimi fint Au-

RYDLEIANA cerebri anatome continentur. Reliqua opera COWPERI dudum excitavi. Infignis certe anatomicus fuit, mercurio vafa feliciter replevit, figuras nitidas propria manu delineavit, multa invenit aut perfecit.

JOH. FRID. ORTLOB *hiftoria partium corporis humani*, Lipf. 1697. 4. Difcipulus & fidus adfecla BOHNII. Sinuum duræ matris circa fellam equinam novam dediffe iconem alibi monuimus.

JOHANNIS MUNNIKS Liber *de re anatomica*, Ultraject. 1697. 8. Brevis & Latinus omnino Libellus, aliqua peculiaria habet, foramen RIVINI, fefamoidea pollicis, urachum apertum. Amftelod. an. 1740. Belgico fermone recufus eft.

JOH. MUNNIKS Liber citatus belgice recufus titulum habet *heel ontleed-en gezigtkundige vverken*, Amftel. 1740. 4.

PETRI JENS *tirocinium medicum*, Hag. 1697. 8. Phyfiologia & pathologia ad mentem STAHLII.

JOHANNES MERY celebris chirurgus & anatomicus Parifinus in *Progrés de la médecine*, Parif. 1698. 12. varias obfervationes edidit aut certe publicavit BRUNETUS, de ligamentis ovarii cavis, fine medullæ fpinalis, penis erectione, mufculis, panniculo carnofo humano, &c. Quanto amore anatomen profecutus fit, in elogio teftatur BERNARDUS DE FONTENELLE. Præparabat, inquit LISTERUS, non valde deterius RUYSCHIO, & integras neurologias exemtas paraverat. *Journy to Paris* p. 64.

BERNARDI CONNOR *evangelium medici*, Londini 1697. 8. fingularem hypothefin fequitur, ut explicet, quomodo miracula explicari queant. Hominis partes folidas credit componi moleculis, quarum quælibet fiat ex maffula fulfurea, ex aquea, ex falina, & terrea in unam moleculam conjunctis. Generationem explicat per fermentum mafculum, quod ftamen primigenium in femina latens excitet. Redivivum in refurrectione hominem folis fenfuum organis & corde conftitutum, nec mufca forte majorem fore fufpicatur. Solida non mutari docet. Animam corpoream videri, neque femper & perpetuo cogitare. Subjecta eft differtatio epiftolica de *modo fecretionis*, & *tabula nova œconomiæ animalis* perbrevis.

BERN. CONNOR recufus exftat Amftelod. 1699. 8.

CHRISTIAN LUDOVICI WELSCH *tabulæ anatomicæ* Ed. II. Lipf. 1698. fol. 1712. fol. Non inutilis certe Auctor, & fuas & RIVINI peculiares obfervationes aliquas habet.

GEORGII BAGLIVI Ragufini, magnæ famæ viri, quam accufatur fere editis alienis fcriptis adquifiviffe, ut L. de trafmutationibus morborum CASSALECCHII Regienfis; VALSALVAM (MORGAGN. *epift.* XIII. n. 39.) PACCHIONUM (BAZZANI *Comment. Academ. Bonon.* T. I. p. 48.) aliofque. Ita ex MALPIGHIO obfervationem de fanguinis in ranis circulatione exfcripfit. Edidit Romæ 1696. 8. Librum *de praxi medica*, cum quo Differtationes de experimentis per *infufionem* excufæ funt, tum *fpecimina IV. de fibra motrice & morbofa*, Romæ 1702. Ultraject. 1703. 8. & ab eo tempore varia tum ad vivi fectiones, tum ad duram matrem, tum ad liquorum chemicorum cum fanguine commiftionem, fanguinis circulationem edidit, quæ omnia recenfuimus. Opera omnia fæpiffime collecta prodierunt, ut Lugduni 1715. 4. Baffani 1737. 4. &. 1752. 4. addjecta ejus vita.

GEORGII BAGLIVI *fpecimina* IV. *de fibra motrice & morbofa* primum prodierunt Parif. 1700. 4.

JOACHIMI TARGIRI *medicina compendiaria*, Leidæ 1698. 8. Phyfiologia primam partem occupat. In ea AUCTOR fententiam fuam abfque aliorum citatione proponit, boni fenfus Auctor, & BOERHAAVII quafi præcurfor. Fermentum tamen aliquod in ventriculo, & fermentationem lenem in corde retinet. Stahlianam fectam refutat. Mufculorum actionem a fola fimpliciffima congeftione adfluentis in fibram fpiritus explicat, &c.

FERDINANDI SANTANELLI *lucubrationes phyfico-mechanicæ* in VII. Tract. divifæ. Venet. 1698. 4. ad phyfiologiam pertinent fecunda de *fomno*, quem ad adfundentes ciborum halitus refert, tertia *de fpiritibus*, quos medios inter corpus & fpiritum facit, quarta *de vitalitate vera & neceffitate mortis*, & fexta *de nutritione*, ubi chylificationem percurrit. Experimenta nulla.

J. PHILIPPI EYSEL *compendium anatomicum*, Erfurt. 1698. 8. per quæftiones & refponfa. Nihil valde proprii.

J. PH.

Auctores, qui docent in dissectione quomodo sectio prosequenda sit, ut prior sectio non obstet sequentibus.

De-

J. PH. EYSEL recusum extat *compendium*, Erfurt. 1710. 4.

JAMES KEIL anatomy of human body abrigd, Londini 1698. 12. primum absque nomine, deinde cum nomine Auctoris, variis annis & sæpissime recusa est, ut an. 1710. 12., nuper undecima vice an. 1742. Varias mensuras vasorum habet, altaque physiologica, veram etiam nervi intercostalis originem. *EJUSDEM account of animal secretion, the quantity of blood in human body, and muscular motion*, Lond. 1708. 8. deinde auctius sub titulo *essays on several parts of the animal œconomy*, Lond. 1717. 8. & Latine cum titulo *tentamina medico-physica* prodiit. Lond. 1718. 8. cum *statica medicina*. Idem opus Leidæ 1725. 4. recusum est. Tractatus singulos jam tetigimus. Adde nunc virum mathefeos peritum, eam cum medecina arctius conjunxisse; ad calculos ponendos primum logarithmis fuisse usum: positiones anatomicas fere ex *COWPERO* repetiisse, viva tamen animalia etiam cum cura secuisse, hypothesibus indulsisse, neque semper solicite ponderasse, quæ pro veris & solidis fundamentis adoptabat.

JAM KEIL anatomy of human body abrigd exstat etiam Lond. 1714. 12.

MICH. BERNHARD. VALENTINI medicina novantiqua, Francof. 1698. 4. Est compendium medicinæ per omnes partes, etiam chemiam. Post *polycresta exotica*, Francof. 1700. 4. novam matricis anatomen dedit, in qua glandulæ vaginæ describuntur. *EJUSDEM physiologiæ biblicæ capita selecta*, Giessæ 1711. 4. prodierunt. * *EJUSDEM amphitheatrum zootomicum*, Francof. 1719. * & 1740. fol. Zootomiam compilatitiam cum pravis figuris continet. In *appendice* habetur codex manuscriptus compendii anatomici *RAVIANI*, quo multa certe inventa continentur in myologicis, & alibi.

DANIELIS CLERICI & *J. J. MANGET Bibliotheca anatomica* (primum 1685. fol. edita) *illustrata & aucta*, Genev. 1699. fol. 2. vol. Collectio scriptorum ultimi seculi, qui fere ad fabricam partium pertinent, omissis reliquis anatomes partibus, ut myologia, & osteologia, & omissis egregiis auctoribus seculi XVI. qui multo plura in partibus corporis majoribus invenerant quam recentiores seculi XVII. anatomici. Observationes adspersit *MANGETUS*. Huic editioni *GAGLIARDUS* & *HAVERSIUS* accesserunt. Icones non valde nitidæ. Hanc Bibliothecam imitati sunt Angli, Londini 1711. 3. vol. 4. Multa vero adjecta sunt, chirurgica nempe ad singulas partes, minorum Libellorum ex omnibus Europæ linguis multo major copia inserta maxime ex Anglia, neque adeo Libri integri, quam loci excerpti. Icones multo nitidius sculptæ. Hic etiam, & in *SANCASSANI dilucidationibus*, & in E. N. C. exstant *JOSEPHI ZAMBECCARI* egregia experimenta in brutis animalibus suscepta, quibus periculum aut spes ab exciso cœco intestino, liene aliisque partibus æstimata est.

Hac etiam occasione non possum non laudare *THEOPHILI BONNETI sepulchretum anatomicum* ejusdem *MANGETI* cura an. 1700. recusum 2. vol. fol. In eo equidem opere scopus practicus est, sed plurimæ tamen insunt morbosorum cadaverum dissectiones, plurima etiam ibi ad physiologiam utilissime legi & didici.

DOMINICI SANGUINETI dissertationes iatrophysicæ, Neapol. 1699. * Ex censuris video systema alcali & acidi refutari.

ALESSANDRO PASCOLI, il corpo umano, Perusiæ 1700. 4. Venet. 1712. 4. 1727. 1735. 4. & Latine *ALEXANDRI PASCOLI de homine*, sive *de corpore humano vitam habente*, Libri III. Venet. 1735. 4. Romæ 1738. 4. quæ splendidior editio penes me est. In Libro quolibet, primo anatome, deinde practica consideratio morborum continetur. Figuræ ex *EUSTACHIO*, *VERHEYENIO* sumtæ, ordo secundum ventres.

JAC. GAVET in sua *febris idea* varia physiologica habet/de fermentatione, generatione animalium, sanguine, cordis motu, secretione, Genev. 1700. 12.

GIDEON HARVEY in *vanity of physick and philosophy*, Lond. 1700. 8. varia physiologica habet, de digestione, quam perficiant animales spiritus, de sanguine qui cor ipse moveat, &c.

JACOBI le MORT fundamenta novantiqua theoriæ medicæ, Leidæ 1700. 8. & 1718. 8. continent etiam physiologiam seu theoriam hominis.

J. BAPT.

J. BAPT. FANTONI observationes anatomico-medicae editae & scholiis illustratae, a *JOHANNE filio*, Turin. 1699. Venet. 1713. 4. In priori editione 31. in altera 37. observationes sunt, satis & curiosae & utiles, maxime ad cordis morbos. *EJUSDEM JOHANNIS FANTONI J. B. F. Dissertationes anatomicae* XI. Turini an. 1701. 8. prodierunt, quibus trium ventium anatome continebatur. Inter eas, quae ventrem medium & imum describunt, recusae sunt ibid. 1711. 4. cum titulo *Anatomia corporis humani ad usum theatri*. P. I. In eo elegante Libro multa minutiora ex anatome & humana & comparata, ad glandulas & alias corporis partes spectantia, tum physiologicae etiam cogitationes, continentur, multa etiam ex *MERYO*, quem audivisse videtur *FANTONUS*, & Parisinis animalium dissectionibus. Dissertationes sunt 13. Deinde rejectis iterum dissertationibus, quae ad ventrem medium pertinent Turini 1745. in 8. Maj. recusae sunt *dissertationes anatomicae septem priores renovatae de abdomine*. Multa iterum ibi ad historiam inventorum, ad zootomen, ad omnem anatomen partium ventris imi utilia. *MALPIGHIANAM* viscerum fabricam passim tuetur. Hic solus ex anatomicis seculi XVII. supervivit, dum scribo. Epistola J. *FANTONI* ad *LANCISIUM* cum editione *EUSTACHII* prodiit. *EJUSDEM opuscula medica & physiologica*, Genevae 1738. 4. edita continent primo dissertationes & animadversiones fusas, eruditas, & quibus novum systema solide refutatur. Adjectae sunt observationes paternae cum scholiis, & aliae auctoris nostri ex anatome practica sumtae, egregiae. Reliqua physici argumenti sunt.

In *Monumentis Academiae Regiae scientiarum* observationes (inter historias) numerosissimae, deinde aliqua ex anatome comparata utilia exstant. Ea fere in physicis citavimus p. 106. *seqq.*

LAUR. ROBERG inventa anatomica hujus seculi, Upsal. 1700. Disp. *EJUS lyck refnings taflor*, Upsal. 1718. 8. compendium Suecicum.

In *G. PASCHII de novis inventis quorum accurationes cultui faciem pratulit antiquitas*, Lips. 1700. 4. aliqua anatomica sunt.

BESSE recherche analytique de la structure des parties, Tolosae 1701. 8. 2. vol. Discipulus *CHIRACI*, cujus scripta compilavit Auctore *HELVETIO*, in praef. ad *réponce à la lettre critique*. Miro instituto ex effectibus ad causas resurgit, tamquam omnia planissima & certissima forent, aut a nobis ipsis corpus creatum esset. Fermentationibus omnia plena & fictitiis figuris partium, acido, alcali. Ipsius fetus formationem mechanice explicat, ut ex fermentatione struatur. *IDEM* anno 1725. satis acrem edidit epistolam sub titulo *lettre sur le livre de l' œconomie animale de* M. H., Paris. 8. quam non vidi. Sed *replique aux lettres de M. HELVETIUS au sujet de la critique de son livre de l' œconomie animale*, Amstel. etiam (verius, Parisiis) 1726. 8. eam quidem legi. Cum in priori epistola *BESSIUS* objiceret *HELVETIO*, quod theoriam inflammationis *BOERHAAVIO*, non citato, surripuisset, acriter vero respondisset *HELVETIUS*, & auctoritate uteretur ad supprimendas defensiones *BESSII*, iste furtim edita responsione satis vehementer priorem accusationem repetiit.

JEAN BESSE lettre sur le livre de l' œconomie animale de *M. H.* habeo nunc editionem Parisinam 1723. 12. Practica ea est, & unice ad anatomen pertinent, quae contra *HELVETIUM* dixit, ob dissimulata ea, quae *BOERHAAVIO* debebat circa errorem loci & arterias lymphaticas. Video *Oeconomiam animalem*, Paris. 1723. 3. vol. 8. recusam esse.

ARCHIBALDUS PITCARNE Scotus, aliquo tempore Leidensis Professor, *BOERHAAVII* sed brevi tempore praeceptor, iatromathematicus, acris vir ingenii, sed, si omnino legitima sunt carmina, & mira illa *ARCHIMEDIS* epistola (ad *GELONEM* enormi anacronismo data) in religionem parum pronus. *EJUS* pleraque opuscula singulatim recensuimus. Collecta sunt Roterodami 1701. 4. deinde Edimburgi 1713. 4. ubi 15. dissertationes habentur, quarum plerasque citavimus, reliquae sunt de curatione febrium, quae fit per evacuantia, ubi sudorifera contra purgantia extollit: de modo in sanandis morbis quo agunt corpora acida vel alcalina; & *BOERII* epistola. In Roterodamensi editione an. 1714. 4. accessit scriptum de legibus historiae naturalis contra *R. SIBBALD* valde acerbum. Infensus erat *SIBBALDO*, quod contra medicos mathematicos Libellum an. 1696. edidisset, lingua vernacula scriptum. Aliae adhuc editiones horum opusculorum in Belgio successerunt, medica tamen nulla. *Elementa medicinae physico-mathematica* a morte *PITCARNII*, Londini 1717. 8. prodierunt, recusa in Belgio ad malum exemplar, a discipulis de-

scri-

fcriptum; (*MARTINE de animal. fimilib.* p. 30.). Prima pars eaque brevis phyfiologiam continet. Opera omnia etiam Venetiis 1733. 4. recufa funt.

ARCHIBALDI PYTCARNE, Elementa medico-phyfico-mathematica ibi dicta continent fyftema ad *BELLINIANUM* faporem, quod multa promittit. Singularia aliqua, docet nutrire venofum fanguinem, animalcula fpermatica duorum fexuum dari.

MICHAEL ERNEST ETTMULLER corpus humanum fympatheticum, Lipf. 1701. Difp. *JOH. WOLFGANG PREISER œconomia corporis animalis*, Vienn. 1701. vel 1702. 12. uterque enim annus in catalogis præfigitur. *

CHRISTIAN VATER macchina humana, VVittemb. 1700. Difp. * *EJUSDEM phyfiologia experimentis & demonftrationibus mechanicis, chemicis, & anatomicis inftructa*, VVittemb. 1701. 4. 1712. 4. Phyfiologia humana in fyftemate univerfali phyfices continetur. *EJUSDEM inftitutiones medicæ fuccinctis aphorifmis comprehenfæ*, VVittemb. 1702. 4. *

POLYCARPI GOTTLIEB SCHACHER de anatomia præftantiffimo totius medicinæ fundamento, Progr. Lipf. 1701. 4. Eruditi viri plures adhuc funt hujufmodi differtationes, ut *de anatomia & phyfiologia in genere*, Lipf. 1715. 4. *de partibus corporis humani externis & internis*, ibid. 1715. &c.

In *D. SAVIARD ebfervationibus chirurgicis*, Parif. 1702. 8. multa bona habentur, & memoratu digniffima.

PETRI CHIRAC pleraque circa hæc tempora fcripta funt. Libellus de pilis recenfus eft. *De incubo* Diff. Monfpelii prodiit 1692. quem morbum a fermentatione læfa explicat, *de volvulo* an. 1694. * in quo hoc malum ab introfufceptione inteftinorum explicatur, *examen analyticum de motu cordis*, an. 1698. ibid. quem a fluido proprio, neque nerveo, neque fanguineo derivat. Sed inprimis lectionum fuarum codices manufcriqtos numerofiffimos difcipuli circumtulerunt, in quibus theoria plurima, & eventuum ad caufas mechanicas reductio reperitur. *EJUS* denique *lettres ou réfléxions préliminaires*, & ejus *réponfe a la réclamation du* P. C. acri ftylo in *VIEUSSENIUM* fcripta eft, quem plagii, invidiæ & nefcio quot criminum reum agit. Hæ epiftolæ cum pofthumis *PETRI CHIRAC* confultationibus exftant.

JOH. GODOFREDI DE BERGER phyfiologia medica, five *de natura humana* Liber *bipartitus*, VVittemberg. 1702. 4. Vir eloquens in fchola *RUYSCHIANA* enutritus, & eorum omnium nifi fallor primus, qui hujus viri experimenta in theoriam medicam tranftulerunt. In hac phyfiologia vocibus curiofe felectis pondere pleniffimis, & judicio non vulgari ufus eft, *BOHNII* fæpe adverfarius. Novam editionem a collega meo conjunctiffimo, erudito & avi fimillimo, *JOHANNE GODOFREDO BRENDELIO*, ipfis auctoris obfervationibus ditiorem expectare licet. Interim *FRIDERICUS CHRISTIANUS CREGUT* aliam dedit, Francofurti 1707. 4. & differtationem *de anthropologia ejufque præcipuis fcriptoribus* præmifit.

JOHANNIS FREIND fcripta citavimus. Eruditionem variam, experimenta & mathematica principia conjunxit.

JOHANNIS BROEN, cujus Librum *de duplici bile* jam diximus, *opera medica* pofthuma Roterodami 1703. 4. edita funt a *PETRO a PELT*, amico *BROENII*. Phyfiologia ibi habetur fatis Cartefiana, multum ufa æthere. *SYLVIUM* tamen & effervefcentias paffim refutat.

HENRICI RIDLEI obfervationes medico-practicæ, Londini. 1703. 8. præter ea, quæ ad foramen ovale pertinent, plurimas cadaverum diffectiones continent.

JOSEPH de la *CHARRIERE* medici & chirurgi *anatomie nouvelle de la tête de l'homme*, Parifiis 1703. 8. Varia continet, theoriam motus mufcularis, fenfuum, offium fabricam, falivæ phænomena, offa capitis, capitis, cerebrum, vifus inprimis fufam enarrationem, vafa. Multum ufus eft *VIEUSSENIO*.

BLANKEN catalogus antiquarum & novarum rerum anatomicarum in theatro Leidenfi 1703. 4. fæpe recufus.

ALEX. CHRISTIAN GAKENHOLTZ de principiis mechanicis phyfiologiæ applicandis, Helmftad. 1703. 4.

A. CHR. GAKENHOLTZ habet aliqua ad motum mufculorum &c.

ANTONIUS MARIA VALSALVA Medicus, Chirurgus (ut ex nupero *MOLINELLI* Libro *de aneuryfmate* apparet) eximius, anatomicus artis fuæ cupidiffimus, ut conftat ex anatome

cadaveris æſtivis ardoribus tabefacti decimo tertio die inſtituta (in vita *VALS.*). Præter Librum de auditu alibi laudatum reliquit tres diſſertationes annis 1715. 1716. & 1719. in academia lectas de oculi anulo moderatore, ſinubus aortæ, renum ſuccenturiatarum ductu excretorio, cum quibus aliqua de ligamento coli, ſedeque cataractæ in ipſa lente conjuncta ſunt. Poſthuma alia *VALSALVÆ* chirurgica promittit *ILLUSTRIS EDITOR*, de cujus labore continuo dicetur. Varia paſſim de ſchedis *VALSALVÆ* decerpta admiſcentur diſſertationibus *MORGAGNI*.

PETRUS MATTHÆUS Conſentinus, *CORNELII*, & *LEONARDI a CAPOA* diſcipulus, dialogos decem ſcripſit, jam citatos, ſub titulo *animadverſionum phyſico medicarum*, Neapoli 1704. 4. Experimenta in animalibus ſæpe valde paradoxa fecit: opiniones noſtro tempore omittimus. Phyſiologiæ magnam partem tractavit.

LUTHER de pericardii, pulmonis & partium genitalium anomaliis, Kiel. 1704. 4.

CHRISTIANUS JOHANNES LANGE, *BOHNII* diſcipulus, multas phyſiologicas diſſertationes dedit ut *homo atomomatum*, Lipſ. 1694. &c. *EJUS opera omnia* poſthuma curavit edi *A. QUIRINUS RIVINUS*, Lipſ. 1704. fol. Hiſtoria ibi medica reperitur, paſſim vitioſa. *GUIDO* certe de *CAULIACO* non vixit ſeculo XV. Inde phyſiologia ſequitur, eo ordine, ut theſes præcedant, & ſequantur objectiones & earum ſolutiones. Diſſertationes ultimo loco ponuntur.

JOH. SALZMANN. Diſſ. *de anatome jucunda & utili*, Argentor. 1704. *de ætatibus vitæ humanæ*, 1715. & alias diſputationes edidit, *STAHLIANUS*, qui dum vixit magna laude anatomes floruit.

J. ZELLER theſes inaugurales medicæ, Tubing. 1704. 4. Varia etiam ad glandulofam fabricam contra *RUISCHIUM* defendit.

J. VAL. SCHEID Prof. Argentoratenſis *doctrina ſplanchnologica*, Argent. 1705. 4.

J. DOMINICUS SANTORINI primum inclaruit *quatuor opuſculis* anatomicis, quæ Venetiis 1705. 4. Roterodami 1719. & fere cum omnibus editionibus *BAGLIVII* prodierunt. Eorum tria, quæ phyſiologica, ſunt, de *fibra*, *nutritione*, & *catameniis* jam laudavimus. Deinde an. 1724. Venetiis edidit *obſervationes anatomicas* in 4. recuſas, Leidæ 1739. 4. In his obſervationibus anatomicum indefeſſum, in difficillimis partibus extricandis artificioſiſſimum, & pene nimis perſpicacem ſe geſſit, niſi omnino hic aliquid nimii locum habet; cum multos muſculos ejus viri nemo recentiorum perinde diſtinctos viderit. Pertinent autem hæ obſervationes ad muſculos faciei, auriculæ, naſi, laryngis, pharingis, ad cerebrum, ad oculum, naſi cartilagines, & oſſa, ad diaphragma, muſculos abdominis, ductum thoracicum, partes genitales utriuſque ſexus, in quibus inprimis diligentiſſime verſatus eſt. Promiſerat *commentarios anatomico-medicos*, ſed illi nondum prodierunt. *Iſtoria d'un feto* jam dicta eſt.

J. DOM. SANTORINI quatuor opuſcula prodierunt etiam Venet. 1740. 8

In *nouvelles obſervations ſur les os JOHANNIS JOSEPHI COURTIAL*, Pariſ. 1705. 8. Leidæ 1709. 8. aliqua de lymphaticis hepatis, aqua pericardii, aeris proprietatibus continentur.

ALEXANDRI THOMSON. diſſertationes medicæ, Leidæ 1705. 4. datæ Montroſs. 1704. Auctor ingenii ut videtur recti & facilis, *BOERAAVII* vel preceptor vel diſcipulus, *DUVERNEYI* vero certior auditor. In præfatione ſectarum recentiorum patronos recenſet, nulli valde favens. De Diſſ. I. dixi. Tertia explicat mechanice rationem ferri, qua ſanguinem urget per minima vaſa ſcirrhumque diſſipet. In IV. argenti vivi, in V. opii agendi modum mechanice interpretatur, & in VI. de animi morbis, corpori valde noxiis agit.

HENRICI SNELLEN theoria mechanica delineatio, Leidæ 1705. 8. contra *BAGLIVUM* & theoriam fibræ ſolidæ & *FREINDII* emmenologiam ſcripſit, & fermenta tuitus eſt, & chemicas Theorias.

HENRICI SNELLEN etiam eſt *defenſio contra BARTHOLOMÆI de MOOR* diſputationem *de ſpiritibus animalibus igneis*, Leid. 1707. 8. ut videtur.

RAIMUNDI VIEUSSENS novum vaſorum ſyſtema humani corporis, Amſtel. 1705. 8. Continet fabricam plerorumque corporis humani viſcerum, per injectiones liquorum, microſcopia, & exſiccationes detectam, vaſa inhalantia ventriculi, morbos cerebri, &c. *RUYSCHIUS* de *VIEUSSENIO* querebatur, quod ſuis obſervationibus clam uſus eſſet, *epiſt. ad SCHELH.* p. 99. Id non ita videtur, ſed potius cellulofam fere ubique pro vaſis a *VIEUSSENIO* acceptam eſſe.

NICO-

NICOLAUS HARSTOEKER in *conjectures physiques*, Amstel. 1706. 4. *suite des conjectures physiques* 1708. *seconde suite* 1712. *éclaircissemens sur les conjectures* 1710. & *suites des éclaircissemens* 1712. multa physiologica habet.

J. B. MORGAGNI inter anatomicos eruditione, veritate, numero observationum eminet, utinam diu! EJUS *adversaria anatomica* I., Bonon. 1706. 4. *secunda & tertia* 1717. *quarta* eodem anno, inde tria reliqua an. 1719. Patavii prodierunt, ubi omnia etiam sex nitide conjunctim eo anno recusa sunt. Prima edidit ex primis suis laboribus, secunda in MANGET theatrum inprimis, tria alia ad BIANCHUM pertinent. In quarto & reliquis hunc virum conciliatus relinquit, & redit ad MANGETUM, iconesque priores defendit. Ubique & eæ dotes elucent, quas laudavi; sextis & primis adversariis etiam magis. Plurimos vulgo receptos in anatome errores primus expunxit. EJUS *nova institutionum medicarum idea*, Patav. 1712. 4. Leidæ 1740. 8. prodiit, quam non vidi, est autem brevissima. In editione LANCISIANA EUSTACHII epistola etiam MORGAGNI est, in qua aliqua difficiliora loca interpretatur. EJUS *epistolæ anatomicæ* II. Leidæ 1728. 4. prodierunt. Reconciliaverat BIANCHUM cum MORGAGNO communis amicus LANCISIUS. Eo mortuo in nova editione historiæ hepaticæ se defendere cœpit BIANCHUS. Ad tabulas BIANCHI in prima epistola valde miti sermone respondit MORGAGNUS, & plurima addidit ad historiam anatomicam atque hepatis descriptionem. In altera vero epistola ob defensiones BIANCHI commotior, & acrius BIANCHUM adortus est. Adjectæ sunt JANI PLANCI & JOS. POZZII epistolæ, quibus tabula ductuum hepaticorum dilatatorum, quæ inter BIANCHIANAS est, plagii postulatur. Denique in operibus VALSALVÆ edendis summum laborem posuit MORGAGNUS. Vitam nempe viri addidit, & præfationem, & dissertationes anatomicas XVIII. quæ cum prioribus vigenarium numerum conficiunt. Edita sunt Venet. 1740. 4. 2. vol. Incomparabilis hic eruditio, omnium auctorum censura solida, observationes sæpe iteratæ & minuta cum cura; plurimæ ad organum auditus, cor, renes, succenturiatos, colon, fabricam viscerum, morborum sedem, oculum, nervos. In *Commentariis Bononiensibus* epistola MORGAGNI de uvula ejusque musculis reperitur.

G. DESNOUES, per 13. annos Professor (ut ipse ait p. 29.) anatomiæ & chirurgiæ, & primarius chirurgus nosocomii Genuensis fuit, notior ob cerea cadavera, quæ ære spectanda Parisiis proponebat, de quibus etiam totus, quem dicam, Liber fere agit, qui inscribitur *lettres de* GUILL. DESNOUES *à M.* GUILIELMINI, Romæ 1706. 8. intercurrunt tamen aliæ observationes, de monstro fictitio, de nervis acusticis, de glandulis in radice penis. In *Zod. Med. Gall.* IDEM DESNOUES glandulas cervicis uteri descripserat.

Præter prius opus jam excitatum edidit CHRISTIANUS STROEM *ratiociniorum mechanicorum in medicina usum vindicatum*, Leidæ 1707. 8. Defendit mechanicos, PITCARNIUM, BAYLEUM, BOERHAAVIUM, & recusus est cum PITCARNIO, Venet. 1733. 4.

JOSEPHI DONZELLINI *quæstio convivalis de usu mathematum in arte medica*, Venetiis 1707. 8. & in collectione operum GUILIELMINI.

J. WILLHELMUS PAULI edidit Lips. 1707. 8. *opuscula anatomica & chirurgica* JOHANNIS van HORNE, addiditque doctam præfationem, qua multa recentiorum anatomica inventa continentur; deinde ad ipsius operis paginas eruditas adnotationes, adspersit ex COWPERO aliisque Anglis & idoneis doctoribus sumtas. EJUS *speculationes & observationes anatomicæ* prodierunt, Lips. 1722. 4. * PL.

JACOBI DRAKE *new system of anatomy* ... *an animal œconomy* ... *and a rationale of many distempers*, Lond. 1707. 2. vol. cum titulo *anthropologiæ novæ* recusa an. 1727. 2. vol. & 1737. 8. Auctor in ipsa editione operis in flore ætatis de vita decessit. Multum hypothesium non firmissimarum per opus dispersum, de bilis utilitate ad menses movendos, aeris ad cor dilatandum, ventriculi comparatione cum lebete PAPINIANO. Sed pretium habet a tabulis COWPERI ad viva corpora factis, exprimentes situm viscerum, musculos nonnullos, vasorum sceleton, arterias venasque pulmonales, quarum illæ majores sunt, narium denique bonam historiam. In appendice compilatæ sunt variorum auctorum icones.

LE CLERC *chirurgie complette avec l'ostéologie, la myologie*, Paris. 1702. 12. 1706. 12. 1739. 12. &c. In editione priori egregia quam jam laudavi, osteologia est, in nupera myologiæ compendium, & DUNCANI administratio cerebri. De chirurgica parte alibi.

JOSEPHI GRANDI *oratio, qua Italam anatomen cæteris præstantiorem esse ostendit*, Ven. 1706. *

PETER PAXTON'S physico-medical directory, Londini 1707. 8. Brevis physiologiæ delineatio & reliquarum partium medicinæ. *

HERMANNI BOERHAAVE institutiones rei medicæ, Leidæ 1708. (dat. 1707.) 8. 1713. 8. 1720. 8. 1727. 8. 1734. 8. 1746. quæ duæ ultimæ editiones non differunt; innumeris cæterum annis locisque recusæ, etiam, si fides *ALBERTO SCHULTENS*, doctissimo viro, arabice. Non alius nostro ævo plures vidit aut discipulos, aut admiratores sui. Physiologia majorem partem hujus libri efficit, eaque inprimis famam viro peperit. Anatomicas descriptiones dedit fusiores quam priores ex *COWPERO* inprimis sumtas, & *VESALIO*, & *EUSTACHIO*, & *RUYSCHIO*. Hujus viri & *LEEUWENHOECKII* observationibus superstruxit systema vasorum minorum per multas series decrescentium; huic inflammationum theoriam. *SYLVIANA* fermenta undique profligavit, acidum a corpore, & a febribus abesse ostendit. Causas unius effectus multas collegit; quas priores fere dabant singulas. De commentariis alibi dicetur.

EJUS oratio *de usu ratiocinii mechanici in medicina* prodiit Leidæ 1703. 8. 1709. 8. In universum respondet ad objectiones osorum mechanices. Hic continetur celebre illud inventum arteria lymphatica, quam adeo ante *VIEUSSENIUM BOERHAAVIUS* vidit: ut nunc contra *GALLOS* & meipsum, male ipsis credulum, observo. Oratio *de certo in physicis* edita est Leidæ 1715. 4. Contra hypotheses & essentias rerum, quas nobis ignotas, & sola phænomena aliqua per sensus perspecta esse ostendit. In præf. ad *aphrodisiacum* telam cellulosam, uti dictum, descripsit. Epistolam *de fabrica glandularum* jam citavimus. Ea & una opuscula minora, Hagæ 1738. 4. prodierunt. Opera posthuma a præstantissimi nepotis *BOERHAAVIANI CL. KAAUII* cura & industria speramus.

In L. de viribus medicamentorum *BOERHAAVII* magna pars physiologiæ inprimis vasorum continetur.

Contra orationem de usu ratiocinii mechanici, scripsit *ANONYMUS ratiocinii mechanici abusum in medicina & impotentiam* Friburgi (nomen fict.) 1719. 8. sed eam satyram non legi. Objecit etiam *DEMETRIUS* (*ouvrage de Penelope* p. 131.) ex *PITCARNIO*, & clanculum quidem sumtam esse theoriam, quod nimium est, nam etsi passim recepit *PITCARNIANA* & inprimis *BELLINIANA* theoremata, ab ejus tamen theoria tritus, nutritionis, aliisque longe abfuit. Idem in *homme machine* iterum vitio dat, quod naturam non noverit, nisi per aliorum labores. Etiam hoc nimium est, cum, & viva corpora dissecuerit & multum usus sit præparatis a *RUYSCHIO* corporis humani partibus. Cæterum viri æternitate dignissimi vitam possidemus a quatuor auctoribus descriptam. Prima est *ALBERTI SCHULTENS*, continuo a morte edita, Leidæ 1738. 4. Altera est elogium in *Monument. Acad. Reg. Scient.* 1738. Tertia a *D. BURTON* scripta anno 1743. repetita est 1747. in 8. cum nonnullis ad *MORTIMERUM* epistolis & Dissert. *BOERHAAVII* inaugurali. Quarta est *essai sur le caractère du grand Médecin*, *ou éloge critique de BOERHAAVE*, Leidæ 1747. 8. quæ *D. MATY* opus esse dicitur, & ea videtur ab omni aut nimis indulgente, aut pravo affectu remota esse.

JEREMIÆ WAINEWRIGHT mechanical account of nonnaturals, &c. Lond. 1708. 8. 1737. 8. Multa hic habentur conjuncta, physiologica, theoria secretionis, respirationis, ponderis aeris, digestionis & efficaciæ ventriculi, hepatis denique anatome & physiologia.

ANTONII DEIDIER physiologia tribus dissertationibus comprehensa est disputatio inauguralis, quam *JOH. WYSS* patruus noster & *J. B. CHOMEL* defenderant, Monspelii 1708. 8. Prima pars physica est, altera physiologiam corporis humani tradit, ad chemica principia & fermentationes. Tertius Libellus est de vasis, ubi rara observatio offeæ portionis in corpore striato repertæ. Ejusdem auctoris esse credo *anatomie raisonnée du corps humain par M. DEIEIER*, Paris. 1742. 8. qua multa physiologica etiam valde paradoxa continentur, ut pulsum ab elatere sanguinis arteriosi nasci, diaphragma ad inspirationem *passive* se habere, nerveas fibras esse mera vasa arteriosa, & quæ alia hujusmodi. *Institutiones medicinæ theoretica physiologiam & pathologiam complexas*. Paris. 1731. 12. non vidi.

ANTONII DEIDIER institutionum medicinæ &c. citatam editionem Parisinam latinam non vidi, sed gallicam quæ titum habet *Institutions de Médeciné contenant la physiologie* &c. Paris. 1735. 12. Physiologiæ nomine hic habetur nutritio, motus muscularis, sensuum, vasorum & temperamentorum theoria. Lympham negat a sanguine differre nisi raritate. Vaporem abdo-

abdominis in inteſtina & veſicam reſorberi: capſulas renales veros renes eſſe, quorum ductus uriniferi ab incremento corporis eliſi ſint, ſpiritus nerveos nullos dari, & alia paradoxa docet.

ANATOMOPHILI tabula anatomico-anthropologica beſchreibung der theile des menſchlichen körpers in VI. tabellen, Dreſſden 1708. fol. Compendium inane in giganteam formam diſpoſitum.

JULII BARTHOLOMÆI BERINGER idea inſtitutionum medicinæ rationalium, VVurtzburg. 1708. 8. Breve compendium.

LAUR. TERRANEI præter Tractatum *de glandulis* alia opuſcula, *orationes* inprimis, citantur in *GALER. di Minerva* VII. p. 26.

CHRISTIAN SIGMUND WOLF Diſp. *de moralitate anatomes circa animalia viva occupatæ*, Lipſ. 1709.

J. SALZMANN ſpecimen anatomiæ curioſæ & utilis, Argentor. 1709. *Eſ. theſes anatomicæ ſelectiores*, ibid. 1711. 4.

J. HE. FURSTENAU deſiderata anatomico-phyſiologica, Hall. 1709. 4.

GEORG. EMMERICH Diſp. *de inſpectione cadaveris*, Regiomont. 1710.

DOMINICI GUILIELMINI opera omnia, Genev. 1719. 1740. 4. Obiit autem an. 1710. Mathematicus, *MALPIGHII* diſcipulus, paulo in hypotheſin pronior. Liber *de ſanguine* dictus eſt. *Pro theoria medica adverſus empiricos* oratio dicta 1702, utcumque huc pertinet.

PETITI epiſtolas laudavimus.

In *Miſcellaneis Berolinenſibus* paſſim anatomica intercurrunt, ut *VATERI* de viis lacrumarum & glandulis *MEIBOMII*, *BUDÆUS* de oſſeſcentia diſſertatio, aliaque.

CHRISTIANI HENRICI ERNDL iter anglico-batavum, Amſtelod. 1709.* ni fallor & 1711. 8. legi poteſt ad *RAVII* & *RUYSCHII* inventa.

PATRICK BLAIR oſteographia elephantina, Lond. 1711. 4. inter anatomes comparatæ ſcriptores de meliori nota eſt.

J. HENRICI de *HEUCHER litigia circa inventa anatomica*, VVittemb. 1707. *ars magna anatome* 1709. 4. *de anatome practica*, 1709. *paria analyſeos mathematica & anatomicæ facta*, ibid. 1709. *de anatome ad praxin accommodanda*, 1710. *de ignorantia anatomicorum*, 1710. *ſelectiora anatomica*, numeroſæ nempe per omnem anatomen theſes, 1711.

ANT. MAR. VALISNERI conſiderazione intorno al cervello d' un bue impietrito, Patav. 1710. 4. Demonſtrat Francos academicos exoſtoſin pro petrificato cerebro habuiſſe.

In *EJUSDEM nuove oſſervazioni ed eſperienze intorno alla ſtoria medica e naturale* exſtat deſcriptio puellæ abſque cranio qualem & nos deſcripſimus.

Iſtoria del camaleonte africano e di varj animali d' Italia, Venet. 1715. 4. & auctius in operibus omnibus. Accurata omnino anatome, & multo emendatior, quam priorum, ut *DOMINICI PANAROLI*, Academicorum Gallorum. Cutis fabrica, pulmonis, genitalium legi meretur. Pipam demonſtrat non feminam eſſe, quæ ova in dorſo ferat, ſed marem, cujus in dorſum femina ova ponat.

In *raccolta di varie oſſervazioni ſpettanti all' iſtoria medica e naturale* varia etiam anatomici argumenti reperi, ut exciſum ex catella lienem: an digeſtio ab acido: de acido in bile: de circulatione ſanguinis: de via aeris per teſtam ovi: & alia. De iis dixi quæ ad generationem pertinent.

J. JAC. FRANC. VICARII baſis univerſa medicinæ, Argentor. 1710. 8. *

J. BAPTISTÆ BIANCHI hiſtoria hepatica, Turini 1711. 4. & multo auctius, Genevæ 1725. 4. 2. vol. In hac poſteriori editione habentur Diſſ. de circulationis impedimentis, & orationes aliquæ, inter quas eſt ea de Bononienſibus medicis, in qua *MUNDINIO*, qui venam cavam (κοίλη) *chyli* vocat, ductus thoracici inventionem adſcribit. In Tractatu *de vitioſa generatione* p. 278. 279. tæniæ anatome continetur. *EJUSDEM proluſio ad publicam anatomen*, Turini 1736. 4. Varia promiſit, ut diſſertationes XII. quibus anatome contineatur (*JOURN. de TREVOUX* 1728. p. 2351.) & nuper legi, incepiſſe prodire ejus tabulas: Earum aliquas in proluſione tetigerat, oculorum, cutis, auris, lacrumalium ductuum, cerebri. *IDEM* in *MANGETI theatro* obſervationes in *MORGAGNI* icones adſperſerat, quæ magno conſtiterunt utrique.

CHRISTOPH. HELWIG Lexicon anatomico chirurgicum, Lipſ. 1711. 8. pro tironibus.

SAM. de *RY de motu vitali*, Leid. 1711. 4. habet fere totam phyſiologiam *BOERHAAVIANAM*.

SAM.

SAM. BATTIER Oeconomiæ corporis humani brevis descriptio, Basil. 1711. 4. & eadem continuata 1721. 4. disp.

L. H. RUNGE de differentibus actionibus quæ exercentur in corpore humano ab alimentis, medicamentis & venenis, Hardervic. 1712. 4.

J. HERMAN ALBRECHT de natura humana, Leid. 1712. 4.

PAULI HIERONYMI BIUMI scrutinio di notomia e di chirurgia, Milan. 1712. 2. Anatomen habet, physiologiam, cum fermentis, ideis plasticis. Subjungit chirurgiam.

P. H. BIUMI etiam est *encomiasticon lucis seu lucis encomia in physiologicis medicinæ novæ fundamentis e veterum tenebris erutis atque cultro anatomico autopsiaque caractere confirmatis*, Milan. 1701. *CORTE* *.

YVONIS GAUKES de medicina ad certitudinem mathematicam evehenda, Amstelod. 1712. 8. Non legi.

YVO GAUKES Cartesianus est, qui etiam animæ in glandula pineali sedem defendat, & sanguinis fermentationem.

LOUIS BELLEFONTAINE médecine dogmatique mécanique en maniere d'institution, Amstel. 1712. 8. 2. vol. Neque hoc medicinæ compendium.

J. JAC. RAU Professor Leidensis, chirurgus alias & peritissimus lithotomus, an. 1713. edidit orationem *de methodo discendi anatomen*, Leidæ 1713. 4. *EJUS de dentibus* & de *septo scroti* Dissertationem citavimus. Pulcherrimi thesauri in Academiæ Leidensis theatrum anatomicum transierunt, eorumque catalogum dedit *B. S. ALBINUS*. Lectiones M. S. laudavimus apud *VALENTINUM*. Valde eum laudat *UYLHOORN in twveede vertoog* (*de spina bifida*).

J. BAPTISTÆ GASTALDI Institutiones medicinæ physico-anatomicæ, Avenione 1713. 12. fere ex *CHIRACI* lectionibus.

PANCRATII WOLF Physica hippocratica, Lips. 1713. 8. Contra *STAHLIUM*, animæ considerationem repudiat. Acidum & alcali defendit.

P. WOLF l. c. plenus titulus est *Physica Hippocratica in qua exponitur humanæ naturæ mechanismus geometrico-chymicus*.

ANDREÆ OTTOMARI GOELICKE historia anatomica nova & antiqua, Hall. 1713. 8. Fere ejusmodi studium secutus est, quale nos hic profitemur, scripta recensere, & judicia & inventorum memoriam addere. Sed multa utique tumultuaria sunt. *PARTHENIUM*, imaginarium in carmine nomen, pro medico habet. *GEORGIUM ENTIUM* ad seculum XVI. & *GEMINI* tempora revocat, quem tamen ipse addit scripsisse apologiam pro sanguinis circulatione. *NICOLAUM HOBOKENUM* cum *NICOLAO HABICOT* confundit. *NICOLAUM SEVERUM* habet, cui aliqua *STENONIS* opera tribuit, imaginarium hominem. Subjectæ sunt aliquæ observationes anatomicæ. Deindæ an. 1738. Francofurti ad Viadr. 4. edidit *introductionem in historiam litterariam anatomes*, ubi Auctores ex temporis ordine cum primariis inventis recenset, & contentis scriptorum. Veteres eos errores ibi emendavit, *STOLZIO* cæterum censori suo respondit. *EJUS institutiones medicæ secundum principia mechanico-organica reformata* Franc. ad Viadr. 1735. 4. Habet aliquam partem historiæ medicæ, de scriptoribus itinerum: & contra mechanismum pugnat.

MATTHEI GEORGI Liber II. *de homine*, Genuæ 1713. 4. Physiologia in primo tomo continetur, in qua *BELLINI* ingenium reperio, ordinem mathematicorum utcumque similem, aliquid in Notione ingenti, & magno conatu evictum nihil. Corpus humanum secundum mechanicas leges generari docet: alimentum per triangularia spatia inter minimos nervos & minima vasa moveri, &c. Alter Liber de anima est.

WILLIAM SALMON anatomy of human bodies, Lond. 1714. 8. Compendium anatomicum satis plenum, etsi nusquam citatum vidi cum physiologia & iconibus. Proprias observationes non reperi.

DAVID de *GREBNER* ad *THEODORI CRAANEN* Librum *de homine additamenta* edidit cum aliis suis scriptis Lips. 1714. 4.

J. AD. WEDEL de œconomia animali, Jen. 1714. Disp.

JOHANNIS BROWNELL institutions of physick, Lond. 1714. 8. Physiologia etiam adest, aeri omnes in corpore humano motus tribuuntur.

CONR. LUDWIG WALTHER chirurgus in *thesauro observationum medico-chirurgicarum*, Lips. 1715. 8. multa bona ad monstra & alias physiologiæ partes habet.

EL.

EL. CAMERARIUS variis opufculis aut phyfiologiam aut anatomen tetigit. EJUS *fpecimina medicinæ electica*, Francof. 1713. 4. edita continent in XI. prioribus differtationibus dubia & cenfuras in VIEUSSENIUM, LAPEYRONIUM, de fede animæ & inprimis in LEEUWENHOECKIUM ejufque femen pulicis, fibras lentis cryftallinæ, fquammas epidermidis, &c. EJUSDEM *conamina medicinæ conciliatricis*, ibid. 1714. 4. etiam phyfiologiam continent fatis amplam, Bohnianam. Laxatis vero limitibus recentiores fcriptores cum vetuftis conciliare fatagit. Cæterum in difficultatibus excitandis potius quam in propriis experimentis excellebat. EJUSDEM *fyftema cautelarum medicarum*, Francof. 1721. 4. aliqua de modo medendi, deinde fyftema phyfiologicum continet, & ex ordine compendia reliquarum medicinæ partium. In *epiftolis Taurinenfibus* aliqua huc pertinent. EJUS etiam eft Difputatio *qua homo cum thermometro & barometro comparatur*, Tubing. 1721. 4.

JACOBI DOUGLAS *bibliographia anatomica*, Lond. 1715. 8. & libris nonnullis ex B. S. ALBINI bibliotheca auctior, Leidæ 1734. 8. Magni viri hæc minima pars laudum fuit, etfi & hic in raris libris detegendis, inque excerpendis melioris momenti inventis fuper vulgus fe extulerit. Videtur tamen multos fcriptores ex LINDENIO recepiffe, & dolendum eft, quod cum HARVEJO operis finem fecerit. Præter alios jam recenfos libros magnum opus molitus erat DOUGLASSIUS, totam nempe anatomen cum novis iconibus, quarum multas paratas & fupra fidem pulchras vidi. Excellebat etiam in præparationibus morbofis, quibus, qua erat humanitate, chirurgos lectores adjuvabat.

ANTONII SARRACENI *anatomia del corpo umano*, Padova 1715. 4. Ex gallico verfam effe additur, fed gallicum archetypum non vidi. Nonne BEDDEVOLE?

GUILIELMI DERHAM *phyfico theology*, Lond. 1715. 8. Phyfiologiam teleologicam & multa alia ex anatome comparata continet.

FERDINAND CARL WEINHARD *nucleus univerfæ medicinæ*, Patav. 1715. 8. 1728. 8. pro prima parte habet phyfiologiam.

JOH. SIMON BAUERMULLER *fpecimen theoriæ medicæ*, VVurtzburg. 1716. 8. Phyfiologiam Stahlianam etiam continet.

JOH. SIM. BAUERMULLER etiam eft difputatio *de ufu partium* VVürzburg. 1726. 4. EJ. *phyfica HIPPOCRATICA* ibid. 1729. 4. difputatio eft compendium theoriæ Stahlianæ.

AD. BRENDELII *Decas* I. II. & III. *obfervationum anatomicarum differtationibus tribus abfolutæ*, VVittemberg. 1715. & 1718. Non omnes apud me funt.

JOHANNES MARIA LANCISIUS multa fcripfit, fere recenfa, *de corde, aneuryfmatibus, fede animæ*, EUSTACHII editionem adornavit. Differtatio etiam fecunda *corporis humani anatomicam fynopfin* tradit, quæ primum prodierat Romæ an. 1684. Collecta opera primo Genevæ 1725. 4. prodierunt, deinde Venet. 1739. fol. Inde excufæ funt difputationes hujus archiatri, Romæ 1745. 4. & alia, quæ nondum vidi. Humanitate, eruditione, ftili facilitate, judicio practico valuit, anatomen non potuit propria manu excolere, quantum juffiffet animus. In Libro *de fubitaneis mortibus* & de *aneuryfmatibus* multa egregia ex practica habet anatome. Pofthuma adhuc latent *de motu cordis* ad ZERILLUM, *mifcellanea anatomica*, *de formatione fetus* (in *praf. editionis* 1739.)

LOUIS LEGER de GOUEY *la véritable chirurgie avec des nouvelles découvertes fur la myologie. l'oftéologie & un fyfteme fur la génération du fétus*, Rotomagi 1716. 8. Non vidi, fed mirum hominem fuiffe oportet, qui pro partu naturali eum habeat, quo pedibus fetus extrahitur.

MICHAELIS ALBERTI *introductio in univerfam medicinam* prodiit, Halæ 1718. 4. qua Stahlianum fyftema, etiam phyfiologiæ continetur. IDEM in HEISTERUM aliqua edidit, quæ olim lecta, neque cum voluptate, nunc non funt ad manus. IDEM numerofas difputationes argumenti phyfiologici edidit. EJUS *theoriam generalem motus partium folidarum corporis humani* & remediorum excitantium & fedantium, Hall. 1730. 4. non legi.

MICH. ALBERTI hic dictus in fuis *vindiciis* STAHLIANIS adverfus HEISTERUM acriter pugnat.

J. JAC. MANGET *theatrum anatomicum*, Genev. 1717. 2. vol. fol. grand. Contra hanc celeberrimam collectionem ftrinxit calamum MORGAGNUS. Non idem erat, quod Bibliothecæ inftitutum, & inventa aliorum in continuum potius fermonem difponere hic fcopus fuit. Ufus eft compilator ofteologicis tabulis BIDLOJANIS, myologicis BROWNII, fplan-

ſplanchnologicis ex *RUYSCHIO* & ſeculi XVII. ſcriptoribus, vetuſtiores enim vix videtur notos habuiſſe. Ipſe ſparſim obſervationes addidit, tum *BIANCHI* animadverſiones in *MORGAGNI* icones, & de valvula coli, ſinubus cerebri, corde aneuryſmatico diſſertationes. Sumtibus non pepercit editor. Subjecta eſt corrupta editio tabularum *EUSTACHII*.

GEORGII THEODORI BARTHOLDI corporis humani deſcriptio anatomico-phyſiologica, Francofurti 1717. 4. * Parum placuit *HEISTERO*.

LAURENTII HEISTER compendium anatomicum, Altdorf. 1717. 4. 1719. 8. 1727. 8. 1732. 8. 1741. 8. prodiit, & ſæpe omnino recuſum eſt, latine Amſtel. 1732. & Germanice, Nuremb. 1721. 4. Uratislaviæ 1733. 8. & Gallice, vertente *DEVAUX* 1739. (ad editionem II.). Primordia Libri fuerunt in quatuor diſputationibus, quarum prima Altdorfi 1715. edita oſteologiæ compendium, altera & tertia 1716. *compendii anatomici ſpecimen*, quarta 1717. eodem titulo prodiit. In ultimis editionibus compendii duæ partes ſunt. Prima ipſum compendium continet, in quo ſplanchnologia fuſior, neurologia & angiologia breviſſimæ ſunt. In altera adenologia, cum reſponſione contra *GARENGEOTUM* exſtat, tum *notæ*, quibus multa in controverſiam vocata retractantur, & obſervationes auctori propriæ non paucæ adduntur, & tabulæ IX. In *præfatione* nævi *VERHEYENII* oſtenduntur.

LAUR. HEISTERI compendium anatomicum Venetiis etiam prodiit 1730. 8. bis Anglice recuſum eſt Lond. 1721. 8. Germanica editio alia exſtat etiam Nurembergenſis 1749. 8.

EJUS oratio de incrementis anatomes ſeculo XVIII. & *programma ad eandem orationem*; VVolfenbuttel. 1718. 8. Ad hiſtoriam anatomicam hujus ſeculi, Auctores per itinera ſua collectos, numeroſos, & eorum inventa & merita recenſet.

EJUSDEM Diſp. *de anatomes ſubtilioris utilitate*, Helmſtad. 1728. recenſet triſtia exempla mortium ex ignorantia anatomes ortarum, diſſectarum arteriarum a chirurgis, &c.

EJUSDEM & *MOEBII* egregia Diſp. in qua *obſervationes medicæ miſcellaneæ theoreticæ & practicæ* continentur, Helmſtadii prodiit 1730. 4.

EJUSDEM de anatomia in chirurgia majori quam in medicina neceſſitate, Helmſtad. 1737. 4.

JUSDEM Diſp. *de medicinæ mechanicæ præſtantia*, Helmſtad. 1738. Contra Stahlianos.

EJUSDEM compendium inſtitutionum medicinæ, Helmſtad. 1736. 4. 1745. 4. In poſteriori editione continetur brevis phyſiologia; & catalogus ſcriptorum, qui clariſſimo viro in omnibus medicinæ partibus utiliores viſi ſunt. *IDEM* in E. N. C. in *Annalibus* Juliis, in *chirurgia* ſua *magna*, (quæ nunc maxime recuditur), in Libris jam recenſis de *cataracta* multa anatomica habet. Vitam *HEISTERI* proprio Libro deſcripſit *CHRISTIANUS POLYCARPUS LEPORINUS*, Quedlinburgi an. 1725. 4. edito, ubi ſtudia viri & merita recenſentur.

In *SEBASTIANI MELLI chirurgo ſvegliato*, Venez. 1717. 8. anatome etiam exſtat.

H. CORAZZI diſſ. tres *de phyſiologicis animadverſionibus*, Bonon. 1717. 4. An huc faciant neſcio.

In Actis *URATISLAVIENSIBUS* multæ bonæ animalium diſſectiones reperiuntur, ut veſpertilionis *ſuppl.* IV. Alcis ibid. Erinacei ibid. Caſtoris *ſuppl.* I.

JOHANNIS LUDOVICI APINI faſciculus diſputationum Academicarum, Altdorf. 1718. 4. ad phyſiologiam & pathologiam pertinent.

FRANCISCI ARDINOIS Diſſ. *de fundamento totius medicinæ anatomico*, Leidæ 1718. propoſita eſt. Hujus viri pater theatro novo anatomico a *PETRO* Magno in Ruſſia exſtructo præfectus fuit. Sed & ipſum *PETRUM* anatome delectatum fuiſſe & urſum propria manu diſſecuiſſe legitur in *BUCHNERI miſcellaneis* 1729. p. 125.

GEORGII PHILIPPI NENTER fundamenta medicinæ theoretico-practica ſecundum STAHLII potiſſimum placita, Argentorat. 1718. 4. & 1721. 4. & *theoria hominis ſani*, ſive *phyſiologia medica*, ibid. 1714. & 1723. 8. Mitigatus Stahlianus eſt, & ſuccum nerveum admittit.

GEORGII DETHARDING Diſſ. *de anatome jucunda & utili*, Roſtoch. 1718. 4. *EJUSDEM palaeſtra medica exhibens themata phyſiologica* XXX. *diſputationibus ventilata*, Roſtoch. 1720. 4. Stahlii præcepta ſecutus, vocibus laxius uſus eſt, ſales adſpergere ſategit.

PATRIK BLAIR miſcellanea obſervationes, Lond. 1718. 8. Anatomica in titulo recenſentur, ſed ea parciſſima ſunt.

J. CHRISTOPHORI SPROEGEL der ganze menſchliche körper nach ſeinen theilen. Hamburg. 1718. 8. Multa tamen in ſua brevitate nova, ex *COLLINSIO* etiam varia habet.

BER-

BERNARDUS SIEGFRIED ALBINUS BERNARDI F. RAUII fucceffor, Præceptor noſter celeberrimus, qui cognitione ſcriptorum anatomicorum & artificioſa diſſectione, & repletione, & figurarum pulchritudine perinde eminet. Scripſit an. 1719. *de anatome comparata* orationem, aliam vero an. 1721. *de via in cognitionem corporis humani* utramque Leidæ 4. forma excuſam. Inde an. 1725. *indicem ſuppellectilis RAVIANÆ* edidit, ibid. 4. qua vita etiam *RAUII*, & deſcriptio lithotomiæ continetur, quæ huic viro propria fuit. Eodem an. Liber *de oſſibus* prodiit. Eodem in *VESALIUM* doctiſſime præfatus eſt, & muſculorum nomina adjecit, & alia utilia. *IDEM HARVEII* utrumque immortale opus cum *præfatione* edidit. *IDEM oſſium fetus icones* dedit, Leidæ 1737. 4. jam laudatas, & *muſculorum hominis hiſtoriam* 1736. 4. & *icones* muſculorum nunc abſolutas, in fol. max. *IDEM* in *EUSTACHIUM* interpretationem dedit, Leid. 1744. fol. *EJUS* multa adhuc alia exſpectamus, tabulam ductus thoracici, tabulas VII. fetus in utero materno naturali ſitu poſiti, & *phyſiologiam* forte ab omni ſecta, ab omni male firma hypotheſi puram.

J. JACOBI PEYER obſervationes anatomicæ, Leidæ 1719. 8. Aliquæ hominum diſſectiones, multæ brutorum animalium, etiam vivorum, in quibus multa ad phyſiologiam utilia, ad motum cordis, pulmonis, &c.

HERMANNI FRIDERICI TEICHMEYER ſoceri olim noſtri *elementa anthropologiæ*, Jen. 1719. 4. & ſex paginis auctius, paſſim tamen mutata 1739. 4. De ductuum bilariorum variabili natura, de poris veſicæ urinariæ, de hiatu membranæ tympani proprias obſervationes habet: parabat etiam icones ad plenius compendium anatomicum ex optimis auctoribus collectas, cui labori immortuus eſt. Huc etiam pertinet Diſſ. *de cadaveris inſpectione & ſectione legali*, Jen. 1742.

J. M. GLUSING anatomia ad vivum, Hamburg. 1720. fol. & *anatomia rationalis*, ibid. eod. an. 4. An ſani quid in hoc homine fuerit neſcio, qui cerebri arterias a temporali & bronchiali deduxerit: icones dederit partim quidem paſſim exſcriptas, partim ad *CARTESIUM* fictas, partim omnino mihi ignotas. Nomina Ruſſica adjecit.

J. HENRICI SCHULZE programma *de periergia in ſtudio anatomico vitanda*, Altd. 1720. 4. Diſp. *de juſta ſtudii anatomici æſtimatione*, Altd. 1720. 4. *hiſtoriæ anatomicæ ſpecimen* I. ib. 1721. 4. alterum 1723. *REININGERI* etiam de finubus cranii Diſp. ad eum pertinere videtur. *EJUSD.* eſt Diſp. *de anatomes ad praxin chirurgicam ſumma neceſſitate*, Hall. 1737. 4. *EJUSD. phyſiologia medica* poſthuma, Hall. 1746. 8. prodiit, in qua *BOERHAAVIUM* ſequitur, ſed timidior minuſque fidens hypotheſibus. Eruditiſſimus vir, utraque lingua, nummorum etiam antiquorum curioſus collector, ad anatomen equidem non adeo faventes habuit opportunitates, ut in ea parte magis eminuerit, quæ ex diligente Librorum lectione pendet.

GOTTLOB EPHRAIM BERNER P. Duisburgenſis Liber *de applicatione mechaniſmi ad medicinam*, Amſtelod. 1720. 8. Fuſiſſima dictio, anatomica nulla.

ARENT CANT impetus anatomici primi, Leidæ 1721. fol. max. Juvenem mors abripuit, qui cum *SERMESIO* ſenem *RUYSCHIUM* adjuvit, *ULHOORNIO* teſte *tvveede vertoog*. Bibliothecam inſignem collegerat, & delineabat probabiliter. Sex ſunt tabulæ, abſque literis ad *EUSTACHII* modum delineatæ, muſculorum faciei, pharyngis, duræ matris, cordis in ſitu, ductus thoracici, articulationum nonnullarum, ventriculi, oſſis palati, & mallei, ad naturam omnes.

ABRAHAMI VATER Ruyſchiani diſcipuli, & in arte replendorum vaſorum peritiſſimi, multa, ſed non magna opuſcula huc pertinent, cum aliorum magnorum virorum more vix ullum majoris molis opuſculum ediderit. Anno 1723. edidit programma *de anatomes utilitate in morbis*, programma vero *de laboribus ſuis anatomicis & botanicis* an. 1733. Anno 1736 dedit *Regii ad Albim muſei anatomici deſcriptionem*, ſive *catalogum præparata RUYSCHIANA & aliorum celeberrimorum virorum exhibentem*. De *lienis prolapſu* programma 1746. Varias invitationes ad anatomen variis annis.

AB. VATER in *catalogo præparatorum* &c. vocibus fere *RUYSCHII* utitur, & ſua breviter addit, & orationem de præcipuis Germaniæ muſæis. *EJUSDEM* omnium invitationum ad anatome nuper compendium Helmſtadii an. 1715. 4. cum ejuſdem *muſeo anatomico proprio* recuſum eſt, adjecto catalogo egregiorum laborum anatomicorum auctoris.

Nouvelles conjectures phyſiques par GAUTIER, Meaux 1721. Theoria eſt, omnia in homine unice evolvi, nihil novi generari, ne ſanguinem quidem.

In *ACTIS BEROLINENSIBUS* cadaverum sectiones, & contra mechanicos & *STENZELIUM* scripta varia continentur.

In *A. LIT. SUEC.* multa anatomica sunt, v. g. 1730. dissectio testudinis terrestris &c.

J. CASIMIR HERT de utilitate anatomes, Giess. 1722. 4.

ANTONIUS van *LEEUWENHOECH* an. 1722. obiit, qui anatomes varias partes attigit. Non solum enim solidas fluentesque partes corporis humani suis microscopiis per ipsa elementa studuit cognoscere. sed scalpellum etiam adhibuit, ut inprimis theoriam ovorum impugnaret. Sed pleraque singulatim tetigi, & scripta non repeto, quæ vide in P. *Physica*.

J. H. LAMPRECHT Disp. *de mechanismo corporis humani*, Leidæ 1722. 4.

POLYCARPI LEYSERI prima linea systematis medici, Argentor. 1722. 4. Disp. Circulationem in suo *novo* systemate negavit, polyhistor.

GEORGII CHEYNE essay on gout and Bathwaters: EJUSDEM theory on acute and slow feavers, Londini 1722. 8. Prior Libellus inprimis practicus est, & diætam vegetabilem laudat, rejicit tamen animales spiritus. Alter pertinet ad iatromathematicos & theoriam, uti diximus, *BELLINIANAM*. *EJUSDEM philosophical principles of religion*, Lond. 1724. 4. Varia ad theoriam pertinentia habet.

G. CHEYNE philosophical principles of religion Londini recusus est 1736. 8. & similia habet *DERHAMIANIS*. Animæ vim in corpus humanum necessariam adseruit, spiritus rejecit. *EJUS* etiam est *natural method of curing the diseases of body and mind*, 1742. 8. Pars prima physiologiam continet.

MARTIN GOTTH. LOESCHER specimen anthropologia experimentalis, VVittemb. 1722. 4.

J. W. ALRUTZ (Medici Haarburgensis) *vademecum anatomico-chirurgicum*, Hanoveræ 1722. 8. Brevissimum compendium.

BENEDICTI STÆHELINI nostri *theses*, sive *specimina anatomico-botanica*, Basil. 1721. 1724. 1731. 4. omnia sua prægnant utilitate, & propria experimenta continent. *EJUS* etiam illustre experimentum est, quo summa vi prementis aeris liquor rubro colore tinctus cogitur in cavum cranium subire. Exquisitam etiam seriem figurarum ovi incubati & mutationum quæ in utero avium contingunt, optabile est, ne per debilem clari viri valetudinem amittamus.

J. AUG. TROEGER medicina institutionalis aphoristica, Lipf. 1723. 8. Germanice * *PL.* & *synopsis medicina universa*, nempe prius opusculum Latine versum 1724. 8. *

WILHELMUS CHESELDEN celeberrimus chirurgus Anglus, jam an. 1711. 4. dederat *indicem partium corporis humani anatomicum*, qui etiam in posterioris operis plerisque editionibus recusus est. *EJUS anatomy of human body* sexies recusa est Lond. 1713. 8. 1722. 8. 1726. 8. 1730. 8. 1732. 8. 1741. 8. In hac ultima editione multæ novæ icones reperiuntur, ossium inprimis, ex magno opere desumtæ, novæ etiam musculorum tabulæ, vasorum, ut venæ portarum, sceleti proprii & viscerum in situ bonæ tabulæ. Nervi & vasa lactea ab *AL. MONROO* communicata. Multæ interspersæ observationes chirurgicæ, multæ neque vulgares, tum physiologicæ contemplationes de motu cordis, musculorum. In posteriori editione aliquæ priorum editionum tabulæ omissæ sunt, ut sinuum cerebri. In Libro *on the high operation of the stone*, Londini 1723. 8. icones dedit vesicæ repletæ, ut ex pelvi adsurgit.

Perinde est, quo tempore recenseamus magnum virum *JACOBUM BENIGNUM WINSLOW*, qui potentia laboris, partium in situ consideratione, situs definitione veriori, auxilio aquæ puræ, novam lucem universæ arti anatomicæ attulit. Multa passim sparsa exstant in *Actis Academicis*, pleraque jam citata, uti an. 1715. cordis situm, & ventriculi, & alia alibi reformavit. Deinde cum ejus schedas anecdotas auditores certatim compilarent, dedit Parisiis an. 1732. 4. & 8. *Exposition anatomique du corps humain*. Id opus Anglice redditum a *GEORGIO DOUGLAS* excusum est Lond. 1733. 4. Germanice vero editum Berolini 1733. 4. 8. Italice nuper impressum, adjecto *DRAKIO*. Latina editio eaque reliquis operibus viri eximii aucta, exspectatur a *JOHANNE ASTRUC* & *D.* de la *SOURDIERE* genero *WINSLOWI*. Amstelodami etiam Gallica editio passim emendatius recusa est. In osteologia recenti & ligamentorum historia & primus & solus post veteres Auctor fuit. Neorologia & angiologia hactenus etiam fere unicæ sunt. In splanchnologia infinita correxit, addidit. Omnia simpliciter & absque fuco. Quare hunc o boni nocturna ver-

na verfate manu verfate diurna! Aliqua etiam in *MORANDI* Tractatu *du haut appareil de vefica* & peritonæo exftant.

JAC. B. WINSLOW Italice prodiit Neapol. 1746. 4. 6. vol.

E. J. WACHENDORFF de natura folidorum & fluidorum eorumque mortua actione in variis ætatibus, Ultrajecti 1724.

J. CHRIST. HEBENSTREIT de corporis humani machina divinæ fapientiæ & providentiæ tefte, Lipf. 1725. 4.

CHRIST. HENR. KIRCHHEIM facies anatomica corporis humani difmembrati Polonice, VVarfov. 1725. 8. *B. PL.*

CHR. HENR. KIRCHHEIM Germanice prodiit Drefd. 1735. 8. fub nomine *Vade mecum anatomicum*, quod breviffimum pro tironibus compendium eft.

JOHANNES ADRIANUS HELVETIUS in *Actis Academicis* varias differtationes edidit. Deinde Parifiis 1722. 8. fecuta eft *idée générale de l' œconomie animale*, Anglice recufa 1723. 8. qua inprimis theoria vaforum minorum & inflammationis *BOERHAAVIANA* continetur, addito Libro de variolis.

CL. J. A. HELVETIUS in *lettre à M. BESSE* &c. purgat fe ab intentata plagii accufatione.

In *D.* le *FRANÇOIS reflexions critiques fur la médecine*, Paris 1723. 12. etiam phyfiologia continetur.

J. AUG. TROEGER medicina inftitutionalis aphoriftica oder kurze einleitung in die ganze medicin, Lipfiæ (etfi Leidæ nomen adjectum fit) 1723. 8.* & Latine 1724. 8.*

G. D. COSCHWITZ organifmus & mechanifmus Lipf. recufus exftat 1741. 4.

Contra *D. BESSE* Librum fuum & in *ACTIS ACADEMIÆ* defendit, & in *Lettre à M. BASSE contre l' idée génèrale de l' œconomie animale* (& les obfervations fur la petite verole), Parif. 1725. 8. Defendit vafa lymphatica non valvulofa, proportionem ramorum ad truncos : : 64. 71. tuetur, & alia.

J. BAPTISTA MAZINUS nuper obiit. *EJUS* funt *mechanica morborum* P. I. Brix. 1723. 4. II. 1725. 4. III. 1727. junctim recufa Offenbaci 1732. 4. Deinde *inftitutiones medicinæ mechanicæ*, Brix. 1739. 4. *Mechanica Medicamentorum*, Brix. 1734. 4. ubi a particulis tetraëdris, rhomboideis, octaëdris, &c. Functiones medicamentorum explicat. Fabricam etiam partium defcribit. *Opera omnia* ibid. 1743. 4. *in tres tomos diftributa emndata & aucta* prodierunt cum mechanice pulfuum & urinarum, quam nondum vidi. Ad iatromathematicos pertinere videtur, fed candide loquar & abfque invidia, ex eo genere quod nocet. Quis credat dulce lac effe, quia glandulæ mammarum ovales funt? ex definitis angulis falium gaftricorum cibos digeri, femina parentum in fpeciem cryftallizationis, ut vocant, fubfidendo figurari, & quæ non alia.

CHRISTIAN BERNHARD ALBINUS de anatome errores detegente in medicina, Ultraj. 1723. 4.

J. ANDREÆ SCHMIDT oratio de Germanorum in anatomen meritis, Helmftad. 1723. 4.

AUGUSTINUS FRIDERICUS WALTHER Profeffor Lipfienfis in omnibus, quæ moliebatur diligentiffimus, mathefeos & anatomes perinde peritus, dictione paulum obfcuriore ufus eft. *EJUS* huc pertinet programma *quoad orationem de ufu & præftantia folidioris in anatomicis fcientiæ invitat*, Lipf. 1723. 4. cum aufpicaretur anatomes & chirurgiæ profeffionem. *Hiftoria fuffocationis & obfervationes anatomicæ*, ibid. prodierunt 1729. 4. Reliqua jam laudavimus.

GEORGII DANIEL COSCHWITZ oratio *de ftudii anatomici præftantia & utilitate*, Hall. 1727. 4. cum novum theatrum conderet. *EJUS organifmus & mechanifmus*, Lipf. 1725. 4. Stahlianum fyftema, in anatomicis, ut folet ea fecta, breve. Obfervationes tamen aliquæ medicæ inmiftæ. De temperamentis & motu tonico fufus eft, & vaforum immediatam anaftomofin negat. Succum nerveum admittit. Ductum falivalem fuum defendit.

D. NOGUEZ (fed anonymus) edidit Parifiis 1723, 8. *anatomie du corps humain en abregé*, qua continetur *KEILIANI* compendii quinta editio, nonnullis locis tamen aucta, ut in nervorum hiftoria, & in refutatione fententiæ *MALPIGHIANÆ*. Recufa eft cum iconibus 1726. 8.

WILL. STUKELEY anatomy of the fpleen hic iterum citare vifum eft, quæ Lond. 1723. fol. prodiit. Nam multas nervorum & vaforum icones addidit, quas tribuit amico fuo *SYMMONDS*,

MONDS, qui vafa repleverit. Sed eæ certe ex *VESALIO* fumtæ funt; lactea ex *ASELLIO* defcripta, nervi ex *EUSTACHIO*. Subjecta eft elephanti apud *SLOANEUM* fecti fatis bona hiftoria, & diffectio genitalium partium *DOUGLASSIANA*.

W. *STUKELEY* præter eam quam indicavimus elephanti diffectionem, habet etiam aliam factam in *Fort St. George* Malabariæ.

Anatomie de HEISTER avec des effais de phyfique, Parif. 1724. 8. 1735. 8. & prior editio Anglice cum titulo *phyfical effais*, Lond. 1734. 8. Pofterior editio valde aucta eft. Notæ, quas editor addidit, omnino funt compendium phyfiologicum, in prima editione totum *BOERHAVIANUM*, in pofteriori paffim mutatum & magis proprium. Icones felectas habet ex *EUSTACHIO* aliifque bonis fcriptoribus.

JOHANNIS TABOR exercitationes medicæ, Lond. 1724. 8. Ad jatromathematicos Stahlianos pertinet. Cordis fabricam virefque defcribit, illam præter anatomen, hanc nihilo melius, cum non majorem ponat vim, qua fanguis ab aorta in valvulas repellitur. In motu mufculari multa bona habet, contractionis menfuram non fufficientem. Convulfiones ab acri derivat.

JOSEPHI FERDINANDI GUILIELMINI DOMINICI F. de recto morbeforum cadaverum judicio, Bonon. 1724. 4.* *EJUSDEM de claris Bononiæ anatomicis*, ibid. 1735. 4.*

PETRI GERIKE Profefforis Helmftadienfis *de ftudio novitatis in anatome & phyfiologia*; Hall. 1724. 4. *EJUSDEM de anatomes præfertim practica ufu vero*, Helmftad. 1736. *EJUSDEM corpus humanum machina naturalis*, Helmftad. 1745. 4.

JOH. ADAM KULMUS anatomifche tabellen, Gedani 1725. Lipf. 1741. Augfpurg. 1740. 1745. Nurembergæ 1740. Amftelodami 1743. 8. & Latine Amftelod. 1732. 8. &c. Compendium anatomicum eft viri, qui plurimum fe in diffecando exercuerat, hinc in variis anatomes partibus melius, & plenius quam vulgo folent, ut in vafis, ligamentis. Obfervationes etiam propriæ interfperfæ funt. Tabulæ 26. fere ex *VERHEYENIO*, propriæ paucæ. Alia *KULMUSII* Opera paffim exftant. Multa ad anatomen comparatam, caftoris, &c. in *Breslauer Sammlungen* reperiuntur, quæ *KANOLDUS* edidit, alia in E. N. C.

THOMÆ MORGAN, irreligiofi, uti notum, hominis, *philofophical principles of medicine*, Lond. 1725. 8. Ex *PITCARNII* grege fuit. In P. I. prop. XXXI. attractionem & effectum lunæ & folis in humores noftros admittit. In P. II. inprimis leges motus liquidorum animalium habentur, & motus mufcularis explicatur. Velocitatem fanguinis diminutam ex *KEILII* placitis explicat, tum fecretionem. Vias ad veficam peculiares admittit. De nervorum claffibus & animi adfectibus peculiaris eft theoria, quam proponit. Pars III. practica eft. *EJUSDEM mechanical practice of phyfic*, Lond. 1735. 8. Principium mathematicum eft. Unicam rationem diminutæ in arteriis celeratis a latitudine ramorum admittit. Refutat *BOERHAAVII* theoriam de motu mufculorum, nervos facit plenos & fartos, abfque fpiritibus, negat alternum imperium cordis & nervorum, unde quies fequeretur, carnes ex oleo coacto nafci fcribit, &c.

JOHANNIS FRANCISCI van LEEMPOEL fpecimen inaugurale exhibens anatomiæ originem, progreffum & omnes ab ALCMAEONE ad HARVEJUM fcriptores, Leidæ 1725. 4. Vide miros errores hominis. Epiftolam *ARCHIMEDIS* ad *GELONEM* (Hieronem oportuerat finxiffe), pro vera habet. *HIEROPHILUM* Carthaginienfem pro viro diverfo habet ab *HEROPHILO* Chalcedonio. Quinam funt barbari illi veteres anatomici *LITERUS*, *SITTERUS*, *ALARDUS*, *CHOSTUS*, *RITUVUS*, *AVITUS*, *PIRALDUS*, *AMINDUS*, *LINDUS*? Ubinam, marium, hæc nomina pifcatus eft? Quis eft ille *ORIBASIO* antiquior *ORLANDUS*, *ALBISSUS*, quis ante *RHAZEM HERMANNUS ASTHNAR*? *DOUGLASSIUM* exfcripfit plerumque, utinam unice!

JOHANNIS IGNATII MAJER collegia anatomico-practica ad præfentiam cadaveris virilis fecti an. 1724. Prag. 1725. 4. ftilus, anatome, utilitates, ejufdem funt faporis.

BERNARDI van NIEUWENTYT regt gebruyk der vvaereld befchouing, Amftelodami 1716. 1725. & alias, nuper libere Germanice verfum, & editum a *CL. J. ANDREA SEGNERO* affini noftro & collega, Jenæ prodiit 1747. 4. Magna omnino ex parte phyfiologia eft, cum iconibus *VERHEYENIANIS* & teleologiis. In nova editione calculus virium mufculorum fruftra impenfarum & diaphragmatis defcriptiones emendationes & alia meliora adjecta funt.

JOH.

JOH. WOODWARD *idea of the nature of man*, Lond. 1725. * Physiologia videtur. Omnia per sales explicat fabulosus. Hæc ex censura Diarii.

HENRICI ALBERTI NICOLAI *observationes anatomicæ*, Argentor. 1725. 4. disputatio de meliori nota, contra foramen RIVINI, &c.

JOHANNIS PALFYN *anatomie chirurgicale*, Parif. 1726. 8. 2. vol. insigniter aucta & mutata prodiit, ibid 1734. 2. vol. opera D. BOUDON, ut secundus inprimis] tomus (quo ossa, vasa, musculi, & nervi continentur) totus, & ad ductum inprimis WINSLOWY, retractatus fit. Cæterum PALFYNIUS passim doctorum virorum DUVERNEYI, ALBINI aliorumque observationes collegerat, inter quas etiam est aliqua adumbratio ductus thoracici ex ALBINI observatione. Subjecta est (huic editioni) RUYSCHII centuria observationum, & BRISSÆI, hæ in chirurgicis notatu dignæ.

GIUSEPPE VOLPINI *opere medico-pratiche filosofiche*, Parma 1726. 4. Quæ physiologici argumanti sunt, ea fere ad generationis historiam pertinent & jam censa sunt.

Dissertations en forme de lettres au sujet des ouvrages de l'Auteur du Livre sur les maladies de os, Parif. 1726. 8. PETITUM non solum ossibus, sed per omnem anatomen persequitur ignotus sed acris Auctor, nisi fallor D. HUNAULD. Diss. de potu BOSSUETO tribuit. Musculorum uvulæ mentionem omissam culpat, tendinem histrionis *Cochoix* ruptum fuisse negat.

S. THEODOR. QUELMALZ *de insigni anatomes in superiores facultates influxu*, Lipf. 1741. 4.

STEPHANI HALESII *vegetable ftatiks*, Londini 1727. 8. Parif. 1733. Gallice versa a D. BUFFON, jam laudavimus, tum *hemaftatiks*, Londini 1733. 8. & vertente de SAUVAGES Gallice recusa, Genev. 1744. 4. In priori Libro de aere inprimis, ejus in respirando destructione, & respiratione versatur. In ista magnam partem physiologiæ per experimenta attigit, non vim solam cordis & sanguinis, sed respirationem etiam, robora periosteorum & ligamentorum, vim ventriculi, motum peristalticum, alia.

JOHANNIS de GORTER discipuli BOERHAAVIANI Professoris Harderovicensis multa sunt opera ad physiologiam pertinentia. Liber *de secretione animali* & de *perspiratione* jam dictus est. *Compendium medicinæ*, Leidæ 1731. 4. physiologiam utique habet praxi præmissam. In chirurgicis denique multa physiologica reperiuntur.

JOH. de GORVER *compendium* ibi dictum recusum est Francofurti 1749. 4.

MATTHIÆ EMANUELIS BORETII *de anatomia plantarum & animalium analoga*, Regiom. 1727. 4.

GUI DE TYMOGUE *nouveau systême du microcosme ou Traité de la nature de l' homme*, a La Haye 1727. 8.

GUI DE TYMOGUE hac pag. etiam citavi verum nomen est EEME GUYOT Versaliensis; mirus homo, & magister tabellariorum.

CHRISTIANI FRIDERICI RICHTER *hochftnützliche erkenntnüss des menschen*, Lipf. 1727. 1729. 8. & alias, Continet physiologiam Stahlianam.

Nondum videram, cum de musculis scripsi, PETRI ANTONII MICHELOTTI *apologiam*, qua JOHANNEM BERNOULLIUM *motricis fibræ inflatæ curvam recte calculasse defenditur*, & RICHARDI MEAD, (potius HENRICI PEMBERTON) *objectionibus respondetur: accedit rari ex utero morbi historia*, Venet. 1727. 4. Ipse se hic BERNOULLIUS defendit.

JOH. FRIDERICI ERMEL *physiologische und anatomische tafeln*, Dresdæ 1727. 4. Latine & Germanice. Ad physiologiam pauca pertinent, aliquæ tamen analyses sanguinis, physiognomiam & chiromantiam defendit. In partibus genitalibus & osteologia paulo fusior est.

A. BOYND *de miranda Dei sapientia conspicua in C. H. fabrica*, Harderovic. 1727. 4.

In ACTIS PETROPOLITANIS multa egregia anatomica sunt, partim ad viscera, monstra, & ossa jam laudata, partim ad anatomen comparatam elephantis, catopardi, sciuri volantis, cameli, &c.

ACTA PETROPOLITANA plena sunt eximiis anatomicis etiam animalium dissectionibus, catopardi, elephanti, simii, cameli &c.

J. RENE' CROISSANT de GARENGEOT (ut amat vocari) *splanchnologie*, Parif. 1728. 4. 1742. 8. 2. vol. Germanice Berol. 1733. 8. Multa bona hic liber habet, (inprimis ex WINSLOWO, icones etiam, ut ut parvæ, ad naturam tamen delineatæ sunt a D. STORKHAUSEN medico Magdeburgensi. Nimius tamen fui amator & medicorum iniquus hostis fuit. In arteria intercostali, cum aliquid vellet invenisse, erravit omnino, & icones varias malas dedit, ut septi transversi, vesicæ, &c.

In

In *opufculis fcientificis*, quæ ab anno 1728. Venet. prodeunt, phyfiologica & anatomica varia habentur, *CAROLI GIROLAMI* anatome fetus, cui cranium deficiebat; *HYACINTHI* de *CHRISTOPHORO* & *GUILIELMINI* de motu cordis; Epiftolæ duæ de evolutione fetuum; *ROSETTI* fyftema fpirituum; *PETRI S. ROUHAULT* hiftoria partus ventralis; *DOMINICI* de *MAURODENOJA* contra *ROSETTUM*; *CONST. GATTA* graviditas diuturna; *JOSEPHI BADIA* de ferro in fanguine; *LUNADEI* fetus biceps; *MARTIALIS REGHELLINI* fomnambulo; *COGROSSI* de mammis, atra bile; *NUVOLETTI* monftrum; *VALISNERII* defcriptio cloacæ viperinæ & epiftola de impoftore Parifino, qui in fanguine humano infecta demonftrabat; *FANTONI* & *PACCHIONI* lites.

Anatomia completa del hombre MARTINI MARTINEZ, Madrit. 1728. 4. continet obfervationes rariores, & chirurgica. *

Hoc anno prodiit editio IV. *Commentariorum JOHANNIS QUINCY* in medicinam ftaticam. Ei adjuncta funt *medico phyfical effais*, in quibus multa phyfiologica ad fibras, nervos, &c.

CHRISTIAN GOPFRID STENZEL anthropologia ad pathologiam applicata, VVittemb. 1728. 4. & *medicina theoretico-practica*, Lipf. 1732. 8. In priori opere integra phyfiologia habetur ex *BOERHAAVIO* & a bonis fcriptoribus collecta, quæ prius difputationum fpecie prodierunt. Alterum nondum legi. Multa contra Stahlianos.

JACOBI LAZERME confpectus mechanicus partium folidarum corporis humani, Monfpel. 1729. 8. Magnam phyfiologiæ partem continet.

THOMÆ SIMSON de re medica differtationes IV. Edimburg. 1726. 8. In III. & IV. morbos folidorum defendit, & vitia humorum elevat. Experimenta etiam adfert de bile atra, liene, vafis bilariis.

GUILIELMI SCOTI prolufiones medicæ IV. *habitæ in Gymnafio Patavino*, Patav. 1729. 8. Contra *PACCHIONUM* oftendit, folidis corporis humani proprium motum non ineffe. Nitrum aereum defendit, quod pulmones faliva dilutum fubeat, &c.

SIMONIS ADOLPHI thefes anatomico-medicæ mifcellaneæ, Hall. 1730. 4.

W. GOERE'E natuurlyk en fchilderkonftig ontwerp der menfchkunde, Amftel. 1730. 8. Edit. II. priorem autem ignoro. Varia ad mufculos & offa totius corporis, ad adfectuum animi ex facie adgnitionem, &c.

W. GOERE'E prior editio eft 1683. 8. aut 1680. 8.

CHRISTOPHORUS JACOBUS TREU ACAD. NAT. CUR. DIRECTOR jam an. 1715. *de chilofi fetus in utero* Altdorfi utilem difputationem dedit, qua multa rariora defcribuntur, ab *HEILTERO* etiam in *compendium anatomicum* recepta. Inde an. 1729 Norimb. 4. edidit *vertheidigung der anatomie*. Laborat, ut vulgi præjudicia removeat, & hiftoriam fere dat anatomes. *IDEM* ab anno 1731. quindecim continuis annis *commercium literarium phyfico-technicum Noricum* quindecim voluminibus in 4. edidit, quo diario multæ aliorum, plurimæ *CL. VIRI* obfervationes continentur, ad monftra, fetus, vafa pelvis, cutem, uteri cervicem, alias corporis partes. Epiftola *de vafis linguæ*, *Ofteologia*, & Tractatus *de discrimine inter natos & non natos* jam dicti funt.

In *COMM. ACAD. INSTITUTI BONONIENSIS*, cujus primus tomus ibi an. 1731. tomi fecundi partes tres ibid. 1745. 1746. & 1747. totidem voluminibus prodierunt, multa ad anatomen minime negligenda reperiuntur, *MORGAGNI*, *GALEACII*, *MOLINELLI*, *BAZZANI*, *BONAZZOLI*, *MENGHINI*, *JOSEPHI PUTII*, *POZZI*, *BALBI*, & ad phyfiologiam experimenta de ferri ad fanguinem itinere *MENGHINI*. Ibi etiam *JANI PLANCI* molæ anatome accurata exftat.

ADOLPHI FRIDERICI HOFMANN de rebus phyfiologicis novæ hypothefes, Erfurt. 1731. legi merentur.

J. WILHELMI ALBRECHT P. Gottingenfis *obfervationes anatomicæ*, Erfurt. 1731. 4. *EJUSDEM paranefis ad artis medicæ cultores*, Gotting. 1735. 4. primitiæ erant ardoris quo in verum ferebatur. Sed immaturum fatum abripuit.

Cartilla phyfiologica Galenica & fpagirica per JUAN GIMENEZ de *MOLINA*, Murciæ 1731. B. B.

JUAN GIMENEZ de *MOLINA* alibi invenio annum 1732.

HENRICI BASS obfervationes anatomico-chirurgicæ, Hall. 1731. 8. Multa ad anatomen pertinent, de thymi ufu, & glandularum renalium, & veficularum feminalium fabrica, de

de valvulis arteriofis aortæ, flexubus coli, mufculo glandulæ thyreoideæ, hymenis varietatibus, offibus fefamoideis.

EM. KOENIG thefes anatomico-botanica, Bafil. 1731. 4.

FRIDERICI ZWINGER thefes anatomico-botanica, Bafil. 1731. 4.

JOH. FRIDERICI SCHREIBER, qui etiam *DOUGLASSII* myologiam edidit, *elementorum medicinæ phyfico mathematicorum* P. I. Lipf. 1731. 8. *BOERHAVII* difcipulus, *BELLINI* amator, fyftema phyfiologicum methodo mathematica fcribere aggreffus erat. Parte I. medicinæ, fanitatis, &c. definitiones dedit feveriores. Pars altera de fibra agit, de arteria & de fanguine. Inde in Ruffiam avocatus, fummo ftudio fyftemati plenifimo phyfiologiæ incumbit.

GARSAUT anatomie générale du cheval traduit de l' Anglois, Parifiis 1732. 4. Nonne *SNAPPE*? *

ARNOUDT HELVETIUS korte Ontleedkunde van het geheel menfchelyk lighaam, Edit. II. Amftelodami 1732. 8. Prima videtur prodiiffe an. 1726. Compendium anatomicum in quæftiones & refponfiones difpofitum, fimplex & collectitium.

JOSEPHI POZZI commercium epiftolicum, Bonon. 1732. 4. cujus primariæ obfervationes exftant in *COMM. BONON.* T. II. P. I. in commentariolo multa experimenta & paradoxæ fæpe opiniones Auctoris exftant de fabrica pilorum, unguium origine, capfula Gliffonii (quam confirmat), glandulis vifcerum (quas tuetur,) pericardii, bronchialibus, cerebri in avibus magna mole, avium in oculo humoribus renafcentibus, arteriarum ligatura, &c. Commoda multa & nova.

ANTONII FIZES duodecim quæftiones, Monfpel. 1731. 4. pro loco disputatæ. *EJUSDEM univerfæ phyfiologiæ confpectus*, ibid. 1737. 8. *EJUSDEM opera medica* junctim a patre *NICOLAO* edita 1742. 4. reliqua autem jam citavimus. Multa cum *BOERHAAVIO* communia habet, de liene tamen propriam hypothefin proponit.

HUGONIS GOURAIGNE phyfiologiæ confpectus Monfpelii 8. prodiit, annum vero ignoro. Habet functionum epitomen, opinionem propriam aerem fubire pulmonem fua vi, non a pectoris dilatatione, fabricam mufculi ex *MUYSIO* &c.

BURCHARD ADAM SELII de anatomicæ hiftoriæ fcriptoribus, atque commentariis, Kiel. 1731. 4. Etfi juvenis, acute tamen errores in *GOELICKIO* vidit, aliqua etiam in *HEISTERUM* profert. Promifit *hiftoriam auctorum anatomicorum fecundum titulos*, fed ea non videtur.

FRANCESCO CANETTI la macchina umana, Veron. 1732. 8. Poema, quo phyfiologia traditur, non certe mala, ut ex Capite de fomno judices.

CAR. GIANELLI Saggio di medicina teoreco - pratica, Venet. 1732. 8. Recentiores anatomicos fequitur. Agit de morbis folidorum ex ftricto & laxo, de folidorum formatione ex fuccis, &c.

CAR. GIANELLI hic citatur liber ad praxin pertinet.

ANT. FERREIN quæftiones medicæ toties laudatæ hoc anno Monfpellii prodierunt.

PHILIPPI HECQUET novus medicinæ confpectus P. I. *phyfiologica*, Pars II. *pathologica*; Parif. 12. maj. *EJUSDEM médecine théologique ou la Médecine créée*, Parif. 1733. 2. vol. phyfiologia eft, fyftemati folidorum fuperftructa, cui non folam ventriculi functionem, fed omnem in corpore humano fecretionem & fanguinis præparationem adfcribit. Ratiociniis delectabatur amplis, vagis, remotis, & auctoritatibus, ab anatome ipfe alienior.

PHILIPPI HECQUET primo loco citatus liber prodiit 1722. 12. in quo pars prima phyfiologica eft.

BRYAN ROBINSON treatife on animal œconomy, Dublini 1732. 8. & auctius cum refponfione contra *MORGANI* refutationem 1738. 2. vol. quæ refponfio etiam feorfim prodiit fub titulo *an anfvver on MORGAN'S remarks on D. ROBINSON of animal œconomy*, Londin. 1737. 8. Fere major pars verfatur in hydraulica corporis humani. Alterum tamen de nervis caput eft, eorumque æthere. Tertium de fecretione. Quartum de excrementis & inprimis perfpiratione. Sed inprimis ejus Librum *on food and difcharges of human body* huc oportet revocare, Londini 1748. 8. editum, ubi multa de bona proportione ciborum ad varii generis excrementa, & ad perfpirationem: deinde proportiones mutuæ corporis totius, hepatis, pulmonis, cordis ex variis animalibus per experimenta demonftrantur.

BRY-

BRYAN ROBINSON, in nova *treatise on animal œconomy* editione, quam dixi, fibræ corporis humani robur pro varietate ætatis, pro inmersione in varios liquores, per experimenta in capillis facta determinat. In altero volumine de pulsu, de oscillatione fibræ, aliisque physiologicis agit.

JAN van WYCK proeve der reedelyke heelkonst, Roterodami 1732. 8. Continet etiam anatomes compendium.

JAN HOOGULIET Konst om vvonden the schouvven, Amstelod. 1732. 8. Dimidiam libri partem efficit œconomia corporis humani *BOERHAAVIANA*.

ANTON. CAR. GROSS verum universæ medicinæ principium in structura mechanica partium reperiundum, Hall. 1732. 4.

D. GOTTL. THEBESII de principio rationis sufficientis maximi in anatomicis usus, Hall. 1732. 4.

ANT. BIRR de requisitis in demonstratione anatomica specim. I. & II. Basil. 1732. Eruditi viri criticæ observationes.

PAUL. JAC. MALOUIN. Ergo *in reactionis actionisque æqualitate œconomia animalis*? Parisiis 1733. 4.

ANDREW HOOK Essay on the practice of physic: or an attempt to revive the practice of the antients: *with some observations on animal mechanism* and materia medica, Lond. 1734. 8.*

G. M. BOSE ranæ anatome in vacuo mortuæ, Lipsiæ 1734. 4.

Essays of a Society at Edimburg. Tomus I. prodiit an. 1735. reliqui V. ad annum 1742. secuti sunt. Egregia plurima hic habentur, & plura quam facile in alio diario. Pleraque tamen majoris momenti jam recensui. *MONROUS*, *SIMSONUS*, *GIBSONUS*, *STEVENSONIUS*, aliique anatomicas dissertationes ibi proposuerunt, historia etiam valde plena habetur Librorum novorum & inventorum ejus temporis. Explicationem tabularum *EUSTACHII* & collectionem figurarum partium corporis humani omnium, promittunt T. V. P. II. p. 1036. nondum autem rescivi, an prodierint.

Collectionem, quam *GEORGIUS THOMSON* cum *anatomy of human bones*, Lond. 1734. 8. edidit, jam recensui. Sensus, muscularem motum, digestionem, nutritionem, circulationem sanguinis totidem Libellis considerat, fere ex scriptis.

Ineunte anno 1733. edidi Librum *de diaphragmate*: prius autem *contra COSCHWIZIUM dissertationem* & paulo postea descriptionem fetus bicipitis. Inde, Gottingam vocatus, ab an. 1738. cepi edere *Commentarios in institutiones BOERHAAVIANAS*, de quibus, qui judicia aliorum legere volet, evolvat *Trivultianos* 1745. p. 360. Tomi sunt omnino VII. quorum ultimus an. 1744. in lucem exiit. Non ignoro numeros citationum passim, & sæpe quidem typographi culpa, cui numerus cifrarum non sufficiebat, partim mea, vitiosos esse, & asperi nonnihil oriri ex nimis copiosis aliorum scriptorum locis. Verum certe ubique quæsivi, & nihil præter verum. Hanc solam culpam præterea fateor, quod *BOERHAAVIO*, venerabili Præceptori meo, nimis passim adhæserim. Recusi sunt *commentarii*, Venetiis an. 1744. Turini an. 1743. & seq. 4. Vitiosam versionem suo nomine dedit *JULIANUS OFFRAI* dictus *DE LA METTRIE*. *Prælectiones* solas Angli recuderunt Londini 4. 1742. seqq. Inde, ut subvenirem discipulorum desiderio, edidi Gottingæ 1747. 8. *primas lineas physiologiæ*, ordine paulum mutato, & ad mea cogitata reformatas. Cellulosæ telæ hic dominium explicui, & alia passim passim aliter aut descripsi aut explicavi. Cadaverum copiam nactus, cœpi ab anno 1743. edere *icones anatomicas*, quarum bene multæ paratæ sunt, præter eas quas edidi; erunt autem, si vitam *DEUS* concesserit, omnino triginta & sex tabulæ. *Disputationes* etiam *anatomicas* melioris notæ collegi, ad *BOERHAAVIANARUM* institutionum ordinem digessi & Volumen I. anno 1746. II. an. 1747. III. an. 1748. IV. an. 1749. edidi Gottingæ apud *Vandenhoeck*. Tria reliqua continuo sequentur. Physiologiam majorem de integro reddere, emendatis vitiis aut citationum, aut descriptionum laboro quidem, sed futura quis certus promittat! In *Philosophicis* etiam *Transactionibus*, *Commentario Norico*, *Actis Upsallienfibus*, passim aliqua mea opuscula dispersa reperiuntur.

De *Comment.* meis in *BOERHAAVII institutiones* legi etiam potest judicium *GIANELLÆ de leg. libr.* p. 31. Cæterum dicti Commentarii recusi etiam sunt Altd. 1741. 1743. 8. Versionem Parisiis excusam, quam dedit *DE LA METRIE*, liberam traductionem esse fatetur *Oper. om.* p. 235.

Colle-

Collectionis meæ *Disputationum anatomicarum* T. V. anno 1750. T. VI. & VII. anno 1751. prodierunt.

GEO. FRID. WILPERT *de necessitate utilitateque anatomiæ pathologicæ in facienda medicina*, Leidæ 1733. 4.

J. BUXTORF thefes anat. bot. Basil. 1733. & *FRIDERICI ZWINGER* eodem anno editæ.

Ubi *BUXTORFII* & *ZWINGERI thefes anat. bot.* citatæ sunt, adde illas *J. HENR. RESPINGER* Basil. 1733.

JOH. LEMKENII anatomiæ nucleus, Gryphiswvald. 1733. 4. * *B. PL. EJUSDEM de utilitate anatomes in theologia, jurisprudentia & medicina* 1733. 4. *

ILL. de *REAUMUR* historia insectorum multis modis ad physiologiam pertinet, ob anatomen horum animalium, victum, somnum, oculos, polypos, &c.

JOSEPHI THOMÆ ROSETTI systema novum mechanico-hippocraticum de morbis fluidorum & solidorum, Venetiis 1734. fol. In principio Libri habet aliqua de spiritibus, ex aere, sulfure & sale compositis, in pulmone natis, naturali judicio motus pene omnes ad crises dirigentibus.

JOS. THOM. ROSETTI l. cit. refutat. etiam *POMPEIUM SACCUM* & fermenta.

JOH. HOLLINGS status naturæ humanæ expositus in oratione coram medicis Londinensibus in die festo D. Lucæ, Lond. 1734. 8. *

JACOBUS NIC. WEISS Altdorfi erudita & boni usus programmata edidit ab anno 1733. quorum quinque ad me pervenerunt.

J. J. HECHER edidit Halæ 1734. 8. *betrachtung des menschlichen körpers nach der anatomie und physiologie.* *

VERDIER anatomie du corps humain, Paris. 1734. 1739. 8. 2. vol. & Germanice, Hamburg. 1744. 8. Inter melioris notæ compendia revoco, etsi in plerisque *WINSLOWUM* sequatur.

VERDIER lib. cit. Anglice prodiit 1750. 8. Ipsi etiam *VERDIER* tribuuntur *Nouveaux élémens d'anatomie raisonnée*, Paris. 1749. 12. Brevis fuit & in iis mansit, quæ ad universam rem pertinent, fusior tamen de dentibus & ossibus. In pluribus *BOERHAAVIUM* sequitur, & icones compilavit.

Pluscula huc pertinent *ILL.* olim *PLATNERI* Scripta, ut *de damno ex neglecta anatomia in rem medicam redundante*, Lips. 1734. 4. *de notabilibus quæ in dissectione cadaverum animadversa sunt*, ibid. 1736. 4. &c.

JOH. TIMM observationes anatomico-practicæ rariores, Brem. 1735. 8.

JOHANNIS JUNKER conspectus physiologiæ, Hall. 1735. 4. Physiologia fere qualis *BOHNII* ævo, circumspecta quidem, sed ad *STAHLII* placita omnino ficta. Ita parenchyma inter arterias venasque defendit, animam corpus sibi struere docet, & menses ultimos abundantius propellere, bene gnaram, eam nunc ad eliminandam plethoram viam clausam iri. Hujus operis compendium edidit Halæ 1745. 8. *THEODORUS CHRISTOPHORUS URSINUS* in quæstiones & responsa conjectum.

SERVATII AUGUSTINI VILLERS physiologia & hygieine, Lovanii 1736. 4. Hygieine melior est. In Libro de *V. S. SYLVAM* sequitur.

GEORGI HENRICI BEHR physiologia medica, Argentor. 1736. 4.

BURCHARD DAVID MAUCHART Diss. *de anatomia medico-legali*, Tubing. 1736. Omnia hujus viri scripta utiliter leguntur.

FRANCISCI QUESNAI œconomie animale, Paris. 1736. 12. Ex *BOERHAAVIO* pleraque descripsit, ut recte olim monuit *DEMETRIUS* in *Comment. BOERH.* I. p. 144. & D. *ANDRY* in *lettres de Cléon a Eudoxe*, deinde in *second Mémoire pour le Doyen & les DD. Régens de la Faculté* p. 73. Vide gradus caloris evidentissime exscriptos p. 30. 33. tum in nutritione, vasorum seriebus similem *BOERHAAVII* imitationem. In humoribus corporis equidem novam theoriam sequitur, atram bilem revocat, & cum muco confundit. *IDEM* opus Parisiis an. 1747. tribus voluminibus in 12. auctius prodiit. In theoricis de elementis, de igne, causa duritatis aliisque fusissimus fuit. Deinde chemica de salibus plurima, aliqua vero de analysi & iis, quæ ignis de humoribus humanis separat, subjunxit. Tertia pars physiologica est, agitque de humoribus, sede animæ, nervis, secretione. Maxima pars omnino physiologiæ penitus in tam vasto opere omittitur.

Catalogus von den anatomischen præparatis, so sich auf dem Königl. Amphitheatro zu Copenhagen befinden, Hafniæ 1636. 8. *

CAVAN de anatomiæ præstantia, utilitate, definitione, historia, Gryphisvvald. 1736. Disp.

D. PETSCHE (CASSEBOHMII amici & profectoris) *observationes anatomicæ selectæ*, Halæ 1736. 4. Disputatio eximia & quanti vis pretii.

J. ZACHARIÆ PETSCHE citata disputatio recusa est est in VI. Vol. *disp.*

Cum *ERHARDI NORREN chirurgischen vvegvveiser*, Nurnberg 1736. 8. compendium etiam anatomicum parum utile continetur.

HENRICI HENRICI Kurzer begriff und betrachtung des menschlichen körpers, Zerbst. 1736. 8. Aliqua physiologica sunt de humoribus fibrisque.

FRANCISCI NICHOLS compendium anatomico œconomicum, Lond. 1736. 4. Viri acuti ingenii breve & in brevitate dives compendium, in tabulas digestum. Peculiares opiniones aliquæ, ut de motu cordis, cujus ventriculos alterne pulsare docet: de chorda tympani, quam pro musculo habet; de musculo pyramidali abdominis. Os palati bene descripsit.

Selecta Francofurtensia, quæ hoc anno inceperunt, & cum IV. Tomo an. 1747. finem fecerunt, primo *GOELICKII*, deinde *A. P. QUEITSCH* opera, prodierunt, & anatomica, physiologica, etiam, eristica, varia continent.

JOHANNIS FRANCISCI le *FEVRE physiologia medica* in T. II. operum omnium, Vesuntione 1737. 4. editorum, vel potius in urbe *Vesul. BOERHAAVIUM* fere sequitur.

CHRISTIANI WOLF, celeberrimi Philosophi, *vom gebrauch der theile in thiren und pflanzen*, Halæ 1737. 8. Physiologiam & theleologiam continet. In physica etiam experimentali T. III. de sono, de microscopiis, de animalibus in vacuo enectis experimenta habet.

D. KIRSTEN de physiologiæ ortu & progressu, Altdorf. 1734. 4.

J. FRID. CRELL observationes factas in partibus corporis humani morbidis, non tamen ad illustrandam sani corporis œconomiam applicandas demonstrat, Helmst. 1737. 4.

J. FRID. CRELL etiam sunt *observationes nuperæ sectionis* &c., Helmst. 1742. *EJ.* ad *sectionem puellæ gibbosæ* progr, ibid. 1745. 4.

J. CHRIST. KUNDMANNI rariora naturæ & artis usui esse possunt alibi laudata.

J. HIERONYMI KNIPHOFF de physiologia, Erfurt. 1737.

GIUSEPPE ZINANNI delle ova e dei nidi degli uccelli, Venet. 1737. 4. habet non ova solum, sed etiam anatomen aliquam locustarum.

NICOLAI ROSEN compendium anatomicum eller beskrifning om de delar of hela mennis-kans kropp, Stokholm 1738. 8. Ad veram anatomen addidit *ILL. ARCHIATER* physiologicas observationes varias, & rariorum fabricarum observationes, ut omnino ex optimis compendiis sit.

PETRI ARTEDI ichthyologia posthuma, Leidæ 1738. 8. a *LINNÆO* edita, plena est dissectionibus piscium anatomicis.

L. A. WESTERHOFF de cadaveribus auctoritate publica lustrandis, Leidæ 1738. Disp.

SAMUEL SCHAARSCHMID VI. Tomos diarii, cui titulus *medicinische und chirurgische nachrichten*, quorum primus an. 1738. prodiit 4. Berolini edidit. In iis non solum anatomiam practicam plurimam dedit, sed varias partes physiologiæ propriis dissertationibus persecutus est.

J. MICHAEL SCHWARTZ de membranarum ac tunicarum corporis humani numero, Argentor. 1738. 4.

ANTON. FRANC. BARBAUT splanchnologie suivie de l'angiologie & de la neurologie, Parisiis 1739. 12.

ANT. FRANC. BARBAUT l. c. compendium fere *WINSLOWI* est raro aliquid proprii habet, aliqua tamen addit vasis umbilicalibus, placenta, theoria chylificationis.

RICHARDUS MEAD in egregio Libro *de venenis*, qui hoc anno Leidæ recusus est 8. & nuper 1747. quarta vice auctius Londini editus, cum titulo *mechanical account of poisons* egregiam anatomen viperæ caudisonæ dedit, cujus glandula venenifera alibi reperta est quam vulgo quærebatur. Ea debetur *D. NICHOLLS*. Varia de spiritibus, &c. hic utilia reperiuntur. *EJUSDEM* Liber *de imperio solis & lunæ*, Lond. 1704. 8. & Londini an. 1746. 8. hic Gottingæ vero a me recusus, multa ad physiologiam, respirationem, vim aeris, menses, animi adfectus, utilia habet.

LIBER-

LIBERTUS de mechanismi in corpore humano absentia, Erfurt. 1738 4. Acriter demonstrat, musculos non mechanice agere, animam per periostea & ligamenta artus movere, &c.

FRANCISCI JOSEPHI OBERKAMP systema theoretico-practicum, Norimb. 1737. 8. Continet physiologiam *STAHLIANAM*.

JOHANNIS ERNESTI HEBENSTREITII de usu partium carmen, Lipsiæ prodiit 1739. 8. *IDEM* vir clarissimus ab anno 1738. plura programmata anatomica perutilia dedit.

JOH. ERN. HEBENSTREIT etiam est *anatome hominis recens nati*, Lips. 1738. 4.

Sed amicus noster *CHRISTIANUS GOTTLIEB LUDWIG*, pariter Lipsiensis Professor, passim utiles etiam physiologicas disputationes edidit. Ita *Decas quæstionum* (ad Gallicum morem aptatarum) prodiit, Lips. 1740. & alia 1743. qua utraque magni momenti, quæstiones utiliter pensitantur.

J. CHRIST. EUBELHUBER begriff von sein selbst erkenntnüss, Regenspurg. 1739. 8. Physiologia & pathologia est.

In *J. CHR. EUBELHUBER* lib. cit. physiologia, quam habet, brevis est, & ad *STAHLII* sensum.

JOH. HUTCHINSON Oeconomy of human frame upon the principles of the nevv philosophy, Lond. 1739. 8 Maxime paradoxa theoria. Systema totum in vaporibus versatur, quos Auctor ait erumpere in lactea vasa, ad cor venire, exire per arterias, repelli a frigore & aere ambeunte, mutari in spiritus, &c. In œsophago valvulam fingit, ab anatome alienissimus.

HIERONYMI LEOPOLDI BACCHETONI anatomia theoretica & practica ministra, Nuremb. 1740. 4. Vitiosissimum compendium.

In *J. THEODORI KLEIN* historia piscium, cujus missus quatuor an. 1740. & seqq. annis *GEDANI* edidit, multa etiam anatomica intercedunt.

DAVID de *GORTER J. F. materia medica*, Amstelodami 1740. 4. Etiam physiologiam tradidit.

JOH. JAC. GRAMBS anvveisung zur Osteologie, & sic ex ordine, *zur myologie*, *angiologie*, *neurologie und splanchnologie*, quinque Libellos Francof. edidit 1740. 8. cum brevibus descriptionibus in tabularem ordinem digestis.

B. J. de *BUCHWALD anatomicarum observationum quadriga*, Hafn. 1740. 4.

CAR. FRID. SATTLER de mechanismi in corpore humano veritate, Altd. 1740. 4.

Anatomicum Lexicon in *nucleo medicinæ quinquepartito A. CONRADI ERNSTING* continetur Helmstatt. 1741. 4.

J. BOECLER & *PHIL. HENR. BOECLER theses medicæ variæ*, Argent. 1741. 4. & *J. BAR. BENNES* ejusmodi theses, ibid. 1742. 4.

J. BURCHARDI SCHLERETH institutiones medicæ, Fuldæ 1741. 4. Stahlianam sectam sequitur.

CAR. AUGUSTUS a *BERGEN* Professor Francofurtensis ad Viadr. multas utiles ad anatomen dissertationes edidit. Anno 1742. *anatomes partes plures esse hactenus receptas* in programmate docuit. An. 1743. dedit *pentadem observationum anatomico physiologicarum*, in qua multa bonæ notæ.

CAS. AUG. a *BERGEN* ibi citati est etiam *de perspiratione viscerum*, Francof. ad Viad. 1738. 4. *EJUSDEM* etiam sunt *elementa physiologiæ juxta selectiora experimenta* &c. Genev. 1749. 8. Pleraque ad *BOERHAAVII* sensum sunt, nonnulla tamen propria, ut de lienis inæquali diametro, de secretione, utilitate succi atrabilaris, nervis, materie spirituum.

Musæi Imperialis Petropolitani vol. I. P. I. Petropol. 1742. 8. continet catalogum præparatorum, ut vocant, thesauri *RUYSCHIANI* in ordinem redacti, cum nonnullis animadversionibus.

Hoc anno 1742. obiit egregius anatomicus *HUNAULD*, qui nihil scripsit, quantum novi, nisi quæ in *monumentis Academiæ* sunt, & epistolam forte quam citavimus.

PHILIPPI MAXIMILIANI DILTHEY observationes anatomico physico medicæ, Herborn 1742. 8. sectiones fere medico legales.

D. LIEUTAUD Professoris Aquisextiensis, *essais anatomiques*, Paris. Compendium anatomicum uberius, in quo multa bona, & a *WINSLOWIANIS* diversa sunt; passim etiam adjectæ difficiliores encheireses.

MEMORIE de' *VALENTUOMINI* quæ Luccæ eduntur, varia ad noftrum finem habent; inprimis *PETRI TABARRANI* obfervationes anatomicas, & de vafis bilis *CAJETANI TACCONI*.

F. C. LESSER infectotheologie, & *TREMBLEY* atque *BAKER* de polypo; *C. BONNETI infectologie*, Parif. 1745. 8. *TURBERVILLE NEEDHAM microfcopical difcoveries*, *GEORGII ADAMI micrographia*, *GEORGII MARTINE effays*: *CLIFTONI WINTRINGHAMI* varii Libri jam dicti funt.

Vernünftige gedanken von der natur 1743. 8. *FISCHERI* Regiomontani Prof. opus. Adtingit etiam aliquam partem phyfiologiæ. Vermiculos & harmoniam præftabilitam negat.

In *GEORGII BERNHARDI BULFINGER* viri illuftris *variis*, Stutgardiæ 1742. 8. editis, habetur anatome elephantis petropolitana.

JOH. ASTRUC ergo ex fubtiliori anatome ars medica certior, Parif. 1743. 4. Eximia thefis.

JOH. GOTTLOB KRUGER phyfiologie, oder zuveyter theil der naturlehre, Hall. 1743. & auctius 1748. 8. Ad omnem fenfum motum in corpore humano oriri, qui ad eum motum proportionem habeat, pro fundamento ponit: motus ergo refpirationis & cordis & reliquos vitales motus utique a fenfu noftri incommodi oriri docet, hactenus inter *STAHLIUM* & mechanicos medius, quod animam abfque confcientia diftincta admittat, ftruere tamen animam corpus neget. Sanguinem non celerius, fed lentius in pulmone docet circumagi, & refrigerari defendit, &c. *EJUSDEM Grundrifs eines neuen lehrgebaüdes der arzney-gelahrheit*, Hall. 1745. Hanc inprimis, quam citavi, de fenfationibus doctrinam urget. *EJUSDEM Phyficotheologifche betrachtung einiger thiere*, Hall. 1746. 8. Teleologiæ. Penem ranarum in brachio poft *MENZIUM* confirmat.

In *Memoires de l' Académie de Chirurgie*, Parif. 1743. 4. anatomica & phyfiologica aliqua ad humores corporis humani, & fabricam partium genitalium, & alias partes œconomiæ animalis fpectantia habentur.

Syllabus, five *index omnium partium corporis humani*, Petropoli 4. anno omiffo, nifi fallor tamen 1744. Compendium anatomicum eft, in quo laborarunt duo chirurgi, a *MELLN* & *HANHARDT*, quorum hic incepit opus, ille perfecit. In tabulas *WINSLOWIANI* ordinis labor digeftus eft, ita brevis, ut fere a nomenclatore non differat. Icones adjectæ, multæ quidem ex *EUSTACHIO* & aliis claris viris, non paucæ tamen propriæ funt, offium inprimis difficiliorum, vaforum cordis.

CHRISTOPHORI von *HELWIG anatomicum vivum*, Erfurt. 1745. fol. continet icones ad modum *REMMELINI*, nonnullis tamen recentiorum inventis ditatas.

Leidæ hoc anno in 8. quatuor difputationes recufæ funt, inter quas *L. HEISTERI de choroidea*. *ENSII de cordis motu*.

FRANCISCUS de *SAUVAGES* Profeffor Monfpelienfis ex præcipuis noftri ævi iatromathematicis eft, in *STAHLII* fententiam pronior. *EJUS commentarios* in *HALESIUM* laudavimus. *Phyfiologiæ mechanicæ elementorum* primam fchedam vidi, in qua de fibris, vafis & fluidis & eorum æftimando motu agitur. Liceat ad infignem meritis virum dubiorum aliquid proferre. Nonne longe magis elongatur fibra ventriculi flatu, quam parte fepti-ma, nec tamen rumpitur? An confentiunt cum *WINTRINGHAMIANIS* quæ habet de viribus arteriarum ad venas comparatis? An vere vafa in fetu & adulto femper eamdem inter fe proportionem habent? Quæ bona cum pace *VIRI* quærimus.

An effay on comparativ anatomy, Lond. 1744. 4. Quifquis Auctor fuerit, valde certe placet, quo utiles comparationes fabricæ humanæ cum animali continentur, etiam propriæ obfervationes. Solet vero canem, vaccam, aviumque & pifcium fabricam confiderare. Ipfe p. 64: proprias inquifitiones citat, & p. 71. fuorum in allantoide humana invenienda tentaminum meminit.

FRANCISCUS SALESIUS DANIEL PAULLIN ergo functiones aliæ ab aliis pendent, Parifiis 1744. 4.

JO. LETHIEUILLIER ergo phyfiologiæ bafis mechanice, Parif. 1744. 4.

M. P. T. J. C. tabulæ fciagraphicæ corporis humani, *oder befchreibung des menfchlichen körpers in tabellen*, Görliz. 1744. fol. *

GERARDUS van *SWIETEN* in *comm. ad aphorifmos BOERHAAVII* multa admifcuit experimenta phyfiologica partiumque defcriptiones, & vivorum animalium utiles diffectiones.

JUSTI

JUSTI GODOFRIDI GUNZII comm. in Libr. *HIPP. de humoribus* laudavimus, Lipſ. 1745. 8. & varias diſputationes.

Theatrum anatomicum animalium, plantarum & aliorum corporum naturalium Auctore D. *ANTON* de *MONRAVA ROCA* D. & anat. Madrit. 174.... (*D. TRIV.*)

CHRISTOPHORI HENRICI KEILII compendiöſes doch vollkommenes handbüchlein, Lipſ. 1740. 1744. 1747., &c. Pro tironibus.

ANTONII COELESTINI COCCHI Mugellani viri doctiſſimi *oratio de uſu artis anatomicæ*, Florent. 1736. 4. Aliqua ad hiſtoriam medicinæ & anatomes habet. De vivorum hominum ſectionibus, quæ antiquis tribuuntur, calumnias refutat. *EJUSDEM diſcorſo d' anatomia*, Firenz. 1745. 4. ad inaugurandas prælectiones anatomicas in Noſodochio D. Mariæ novæ habitus. Ad hiſtoriam anatomes varia continet. De codice M. S. in quo *APOLLONII CITIÆI* comm. ad *HIPPOCRATIS* Lib. περὶ ἄρθρων aliqua monet. Ibi locus *HEROPHILI* novus. Promittit *CELSUM*. Sed heu occidit! Ex *ASCLEPIADE* etiam fragmentum edidit.

A. F. LAMBRECHTS D. Jur. & Med. *compendium anatomico-medico-practicum*, Harderwyck 1747. 8. Quæſtionum modo proponitur, non maximi momenti.

JULIANI OFFRAI dicti *de la METTRIE inſtitutions de medecine de BOERHAAVE avec un commentaire*, Pariſ. 1743. ſeqq. VI. vol. 12. Dixi verſionem eſſe mei operis, & fatetur *JULIANUS* in *præfatione*, ſed adjecit varia, & inprimis rudes errores. Calculos corrupit, quoties aliqui adfuerunt *GIORN.* citat pro Auctore (quod eſt *GIORNALE* de' *LETTERATI*). Vim veſicæ metitur tribus pollicibus, cum oportuiſſet tribus unciis metiri; *BRESLAU* pro Auctore citat. Plurimum etiam eſt locorum in quibus nullus omnino ſenſus eſt, & innumeris locis longe alius reperitur, quam in meo autographo. Vide de eo *CL. MONTAGNAT lettre au ſujet d'un nouveau genre de vaiſſeaux.*

J. G. H. (*HEYMANN*) *quatuor tomos commentariorum in inſtitutiones BOERHAAVII* edidit, Leidæ ab an. 1744. Multum utitur diſſertationibus Leidenſibus, etiam noſtris commentariis, aliqua ab *ALBINO* utilia admiſcet. Videntur plurimi tomi ſucceſſuri eſſe.

J. G. H. (*HEYMANN*) *quatuor tomis commentar. in inſtit. BOERHAAVII* quos diximus, *quintus* acceſſit 1750 8.

In *JAMESII* dictionario medico, quod nuper gallice verſum VI. vol. fol. prodiit, continetur tota anatome, fere ad *WINSLOWI* ductum. Multum etiam anatomes, etiam icones aliquæ in *J. P. BURGGRAVII* celeberrimi practici, *Lexico medico* eſt, cujus tantum A & B prodiit: Multa neque inutilia reperies, in *J. H. SCHULZII* editione Lexici *BLANCARDIANI*. *Lexicon* etiam *anatomicum* in ſuo *nucleo medicinæ quinquepartito* dedit *ARTHUR CONRAD ERNSTING*, Helmſtad. 1740. 4. Pro tironibus.

ANTONII le *CAMUS poema* in *Amphitheatrum* medici ordinis Pariſiis exſtructum, Pariſ. 1745. 4.

CHRISTIAN ALBRECHT GOTTHILF GRUNER conſilium bibliothecæ phyſiologicæ, Altdorf. 1747. 4.

AUG. SCHAARSCHMIDT edidit etiam catalogum theſauri anatomici Berolinenſis Berolini 1751. 8.

AUGUST. SCHAARSCHMIDT ſplanchnologiſche tabellen, Berolini. 1748. 8. Splanchnologia *WINSLOWIANA*.

JOHANN. THEODOR. ELLER phyſiologia, Schneeberg. 1748. 8. a *J. CHRIST. ZIMMERMANN* edita, Germanica lingua, ab ipſo *ILL. ELLERO* publice damnata eſt, quæ ſuppoſititia ſit, & nata ex male caſtigatis prælectionibus. Inprimis *BOERHAAVIO* & *WINSLOWO* utitur.

J. FR. HENKEL in ſuis collectionibus *mediciniſcher und chirurgiſcher anmerkungen*, quarum tertia nunc pars prodiit, editis, Berolini 4. 1747. 1748. omnino & practica anatomica, & alia ad uſus noſtros habet.

J. B. chirurgi *traité de cephalatomie ou deſcription anatomique des parties que la tête renferme*, Pariſ. 1748. 4. Plura quam titulus continet, ſyſtema oſſium, muſculorum, nervorum, humorum, cum iconibus pleriſque propriis.

JANUS PLANCUS de monſtris & rebus monſtroſis habet etiam aliqua ad os hyoides &c.

THOMÆ BIRCH the wiſdom of GOD proved from the frame of man, Londin. 1749. 4.

Bre-

Demonstratores sunt tres (*a*)

.I. MI-

Breviter ad sensum *DERHAMI* scripsit. Multum tamen acute contemplatus est, ut sensuum mediocritatem.

In nupera editione *Land en Zee chirurgie JOHANNIS VERBRUGGE* emendata habetur vetusta illa anatome quæ in prioribus editionibus exstat. Totam anatomen & conpendium physiologiæ adjecit *J. DANIEL SCHLICHTING* Amstelod. 1750. 8.

Suis locis laudavi *BUFFONI* opus, sed aliquo eorum tomorum qui sequentur, integra physiologia continebitur.

ANTONII LOUIS positiones anatomico-chirurgicæ de capite, Paris. 1749. 4. ultra modum inanes.

AL. CANTWELL, *Ergo microcosmi vita motus mere mechanicus*, Paris. 1749. 4.

CHRISTIAN EHREHFRIED ESCHENBACH anatomische beschreibung des menschlichen körpers, Rostok 1750. 8. Libera versio operis *WINSLOWIANI* cum animadversionibus nonnullis *CL. VIRI*.

J. AUGUST UNZER philosophiche betrachtung des menschlichen körpers überhaupt, Hall. 1750. 8. Physiologia.

PONTONOO (nomen Arcadicum) *descrizione del corpo umano*, Florent. 1750. 8. in 2. tomo *dissertazione e lettere* breve compendium anatomes.

In *Primitiis physico-medicis Poloniæ* varia habentur ad deglutitionem, arteriarum divisionem ut caussam secretionis, superfetationem, velocitatem sanguinis, &c.

CORNEL. THOM. SNELLEN de varia vitæ energia, Leid. 1750. 4.

WILL. GIBSON in *tractatu on the diseases of horses*, Lond. 1750. 4. hujus animalis anatomen dedit.

Porro observationum medicarum scriptores, & Auctores medicinæ forensis omnes: & biographi, atque lexicographi medici, & physices scriptores plerique *ROUHAULT*, *SCHEUCHZER*, *MUSSCHENBROEK*, *'S GRAVESANDE*, *DES AGULIERS* & multi scriptores historiæ animalium habent, quod ad anatomen profit. Sed eos suo loco laudavi.

(*a*) Nolo huc referre condituram corporum Ægyptiam. Ea enim mero circumfuso bitumine facta fuit, *POCOCKIO* teste *history of Egipt* p. 230. ut etiam in cranium bitumen infunderent. *DIOCLIS* de administrationibus anatomicis Liber periit. Quare de methodo dissecandi primus Auctor certe *GALENUS* est, cujus *administrationum anatomicarum* Libri IX. ad nos pervenerunt, seorsim interprete *GUINTERO* Paris. 1531. fol. excusi. Earum enim aliquas, ut experimenta, ad vim influxus nervei demonstrandam, valde felicite *GALENUS* describit. Inflabat autem tuba, qualis est aurificum, Libro IX. c. 2.

Inde in illa *parva anatomia COPHONIS* & apud *MUNDINUM* aliqua rudimenta methodi secandi reperiuntur: alia apud *NICOLAUM MASSAM*, *JACOBUM CARPENSEM*, aliosque ejus seculi medicos.

Sed *ANDREAS* inprimis *VESALIUS* ubique suas encheireses cum descriptionibus conjunxit. *REALDUS COLUMBUS* sceleti parandi modum, ut in Osteologicis dictum, exposuit.

Eo tempore ars injiciendi jam aliqua fuit. *CARPENSIS* enim *BERENGARIUS* tentavit per arteriam ureterem replere p. CLXXVIII. b.

CAR. STEPHANUS administrationem descriptioni subjecit. Inflatoria specilla ad membranas inflandas commendat p. 745.

JACOBUS SYLVIUS meminit injectionis liquorum diversorum colorum, crocatorum, vinatorum aliterve tinctorum, quæ per tubulos fieret, & cui ipse præfert inflationem in vasa per tubulos factam *Isag. anat.* Lib. III. p. 68.

AMATUS LUSITANUS vascula siphone, sive syringa impulso spiritu a se repleta citat *Cent.* IV. hist. 100.

BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS adeo artificiose vasa depinxit, in Tab. inprimis XIII. & XXVII., ut absque injectione liquidi id fieri potuisse vix credibile sit. In arteriam certe renalem injectam aquam in ureterem venisse disertus auctor est *renib.* p. 135.

Neglectum autem esse hoc artificium satis constat, unde apud nuperiores, & *CASSERIUM*, vasorum cognitio potius imminuta est.

AM-

1. MICHAEL LYSERUS, in *cultro* suo *anatomico* (*a*), edito in 8. Auctor ille per totam fere Europam peregrinatus erat, & in omnibus fere locis stipen-
dium

AMBROSII PAREI briefve collection de l'administration anatomique, Parif. 1549. 8. Potius compendium equidem est quam culter anatomicus, administrationes tamen aliquas habet, etiam ad sceleton parandum, ad sectionem cæsaream.

PETRI BELLONII de medicato funere, Parif. 1553. 8. erudite sed inprimis botanice scripsit.

In editione *LUCRETII*, quam *NARDIUS* dedit, antiqua conditura Ægyptiæ ratio exprimitur, uti dixi.

JOACHIMI STRUPPI de GELHAUSEN consensus medicorum de mumia genuina, Franc. 1574. 4.* & Germanice ibid. eodem anno 4. cum descriptione Ægyptii cadaveris.

MELCHIOR SEBIZ de balsamatione cadaverum humanorum, Argentor. 1649. 4.

ANDREÆ RIVINI de pollinctura, Lipf. 1655. 4.

C. VAROLIUS, *F. SYLVIUS*, *T. WILLISIUS*, *DANIEL DUNCAN* (*Traité des actions animales*), *J. E. HEBENSTREIT de methodo cerebrum incidendi*, Lipf. 1739. 4. aliique varias cerebri præparandi methodus proposuerunt.

J. B. CARCANUS in suis opusculis methodum secandi satis solicite tradidit.

Aliqua, ut supra monuimus, adjecit *HILDANUS*, & fere utique secandi modum subjecit *NICOLAUS HABICOT*. Excarnationis, ut vocant, artificia, quæ sibi tribuit inventa an. 1617. *SEVERINUS*, in hepate primum tentata *zootom. Democrit.* p. 404. *HADRIANUS SPIGELIUS*, & alii eo tempore exercuerunt, & exemtas de corpore arterias venasve paravit *JOHANNES ATHELSTEINIUS LEONCENA* (*BOYLE de util. phil. experim.* p. 120. *Phil. Tranf.* n. 280.) *EJUS VIRI* tabulas vasorum & nervorum etiam *BARTHOLINUS* habuit *hist.* 81. *Cent.* IV. *resp. de exper. Bilf.* p. 34. tum similium a *FUIRENIO* paratarum exemplaria, & a *PETRO HOUFWENIO*, cujus cupreum sceleton cum arteriis, venis, nervis, miris laudibus effert *J. van HORNE vvaarschouvving* p. 22. 23. qui ipse de eo artificio varia ibi consilia dat.

F. GLISSONIUS injectione omnino usus est, tubulum etiam delineavit in Libro *de hepate* p. 211.

Anatome pneumatica, sive quæ aeris ope fit, non magni momenti est inter opuscula nova *RIOLANI*.

ALEXANDRI READ manual of dissection, Lond. 1650. 12.

(*a*) *MICHAEL LYSER* in brevi vita amatus præceptori discipulus fuit, qui cum ipso gloriam inventorum vasorum lymphaticorum communicavit (in *praef.*), & absque quo nihil singulare invenisse *T. BARTHOLINUM RUDBECKIUS* criminatur, non tamen absque alia in *PRÆCEPTOREM* invidia fuit, de qua a morte *LYSERI* queritur *BARTHOLINUS*. Artificia sua, crassiorum musculorum sectiones ossiumque inprimis parandorum modum, in *cultrum anatomicum*, sive *methodum humana incidendi cadavera* conjecit, qui Hafniæ an. 1653. 8. prodiit, inde cum observationibus *BOGDANI MOINICCHENII*, *SEIDELII* & aliorum recusus a *T. BARTHOLINO*, Hafniæ 1665. 8. auctior vero tertia vice cura *C. BARTHOLINI specimine demonstrationum anatomicarum*, Francofurti 1679. 8. Leidæ anno 1726. 8. 1731. 8. Germanice vero a *J. TIMMIO* cum addita *C. BARTHOLINI methodo*, Bremæ 1735. 8. recusus, Londini denique a *G. THOMSON* Anglice versus prodiit anno 1740. 8. Nimis nunc increvit anatome, neque ullo modo sufficit nostri temporibus.

THOMÆ BARTHOLINI domus anatomica, Hafn. 1662. 8. Mechanica varia huc pertinentia habet, & catalogum præparatorum. *EJUS consilium de anatome practica*, Hafniæ 1674. 4.

Injectione sed atramenti & aliquorum coloratorum etiam *T. WILLIS*, (*de cerebro* p. 6.) *P. BORELLUS Cent.* III. *observatione* 6. *J. J. WEPFER* & *MARCELLUS MALPIGHIUS*, & *R. VIEUSSENS* usi sunt. Ceram tamen oleo terebinthinæ dilutam jam *WILLISIUS* laudat, quæ materia prope a perfectione distat (*pharm. ration.* II. p. 4.)

LUD. de BILS nobilis, sed pene analphabetos homo, qui vix nomina partium nosset, (*F. CRAANEN de homin.* p. 119.) magnum rumorem excitavit tum balsamo, quo condiebat cadavera, tum arte qua animalia viva absque sanguine secabat, arcanorum more gentis
ama-

dium meruerat, ut profector anatomicus. Domum tandem redux fcripfit illum Libellum de diffectionibus anatomicis cadaverum.

2. Ma-

amator, *TOB. ANDREAS* p. 85. Et illa quidem ars etiam adverfario placuit *JOHANNI* van *HORNE vvaarfchouvving* p. 31. ut *BILSII* balfamum fupellectili argentea redimere voluerit. Flexilia enim membra manebant, aptaque diffectionibus (*TOB. ANDREÆ* L. c.) Ea ars poft plurimos Libellos tandem æterno filentio preffa eft. Nempe *L. BILSIUS aan de liefhebbers der anatomye*, Roterodami 1659. 4. & in *refponfione* ad van *HORNE* & *BARBETTE*, Roterod. 1660. 4. 1661. 4. fub titulo *kort bericht* & in *fufiori codicillo*, Roterod. 1661. 4. & alibi venum expofuerat hanc mercem, immenfo pretio. Defenderat *BILSIUM ANTONIUS DEUSINGIUS* in *exerc. de admiranda anatome LUD.* de *BILS*, Roterod. 1661. 4. & *BURCHARDUS WITTEBERGIUS* in *déclaration pour donner a connoître la nouvelle diffection fans effufion du fang*, Brugge 1657. 4. & *TOBIAS ANDREAS* in *bilance balfamationis Bilfiana & Clauderiana*, Amftelod. 1682. 12. ubi & *BILSIANAM* laudat artem, & fibi, qui cum *BILSIO* fecuerit (p. 85.), pulchra præparata tribuit fua arte facta p. 53. animalium inprimis integrorum, uteri ovilli, infantis demum recens nati, quem multis a conditura feptimanis accurate fecuerit. Contra eam vero artem & nimia ejus pretia dixerunt *J.* van *HORNE vvaarfchouvving*, Leidæ 1660. 4. & *PAULUS BARBETTE aanmerkinge over LUD.* de *BILS*, Roterod. 1660. 4. *T. BARTHOLINUS de experimentis anatomicis BILSII* 1661. 8. *J. H. PAULI* in *anatomes BILSIANÆ anatome*, Argentor. 1665. 8. neque voluerunt anatomici immenfam vim nummorum fuppeditare, centum nempe & viginti florenorum millia. Tandem Status Brabantiæ artem *BILSIANAM* haud mediocri nummorum vi redemerunt, 22000. nempe florenis (vide L. *BILSII refp. ad TOBIAM ANDREAM*, Roterodami 1669. 4.) Sed corpora a *BILSIO* pro Lovanienfi Academia parata brevi computruerunt, *BORRICHIO* monente *de hermetic. medicin.* p. 210. etiam ipfo Auctore fatente (ad *T. ANDR.* p. 40.), & tota res in fabulam abiit, cujus hiftoriam defcripfit *LUD. BILSIUS* in *Ep. ad TOB. ANDREAM* cum *ANDREÆ* Liber de balfamatione, & *ejus brevi extracto actorum in cadaveribus BILSIANA methodo preparatis*, Marburgi 1678. 4. recufa.

CLAUDERUS præparata abfque balfamo facta fuiffe, fapore falino teftis eft: & *BILSIUM* ex putridis cadaveribus phthificum periiffe, fuumque arcanum fepeliiffe (p. 130. feqq.)

Incruenta anatome aut vinculorum (*BORRICH.* ad *BARTHOL. epift.* 89 *Cent.* III.), aut injecti liquidi coagulantis ope (*GRAAF de ufu fiphonis* p. 534.), aut falis mirabilis *GLAUBERIANI HEUCHER. ars magn. anat.* n. 45. aut alio arcaniori artificio nititur. Sed eam potentiam huic fali omnino negat *J. F. CARTHEUSER* in *pharmac.* p. 413.

Circa ea etiam tempora plurima fama fuit infufionis & transfufionis. In illa fcopus eft varia medicamenta in fanguinem infundere, quæ vim fuam longe acriorem demonftrant, circulationem vero fanguinis evincunt, quod in omnem corporis ambitum fuam efficaciam circumferant. Eam *CHRISTOPHORO WREENIO* Angli tribuunt, ut *T. SPRAT* in *Hift. Soc. Reg.* p. 317. & Societas ipfa *Phil. Tranf.* n. 7. 35. ut tamen *BOYLEUS* apparatus mechanifmum propofuerit. *J.* vero *DANIEL MAJOR in memoriali anatomico* n. 5. *JOHANNEM GEORGIUM* von *WAHRENDORF* adducit, qui an. 1642. in pago Lufatiæ Luche infufionem per venatorem fuum in canibus adminiftraverit. Ejus artificis hiftoriam & experimenta in *Phil. Tranf.* legas n. 7. 29. 30. 35. 39. 191. 192. 210. 240.

J. D. MAJOR cujus experimenta circa infufionem & transfufionem inftituta diximus, de his etiam egit in *deliciis hybernis*, Kiel. 1667. fol.

CAROLUS FRACASSATUS ex primis hæc experimenta imitatus eft *Epift. de cerebr.* p. 411. feqq. Et *J. D. MAJOR* in *prodromo inventa a fe chirurgia infuforia*, Lipf. 1664. 8. & in *memoriali anatomico*, Kiel. 1669. 4. Obf. I. felices fuos in infuforia chirurgia conatus laudavit. Idem in *chirurgia infuforia*, Kiel. 1667. 4. de operatione, quam vellet inveniffe, cogitationes aliquas tradidit & inftrumenta, abfque experimento. (ipfo fatente in *occafu & regreffu chirurgia infuforia*.)

J. SIGISMUNDUS ELSCHOLZ in *clyfmatica nova*, Berolini 1667. 8. (& prius an. 1661.) infufionis experimenta plufcula habet, etiam in homine factæ, propria, & alia Gedano communicata, non incommode certe, alienorum vero compendium.

J. SIG.

2. Magnus VESALIUS post singula capita sua docet, quo modo demonstran-
Qqqq da

J. SIG. ELSHOLZ clysmatica nova Germanice versa est *neüe clystierkunst*, Berolin. 1665. 8.

Infusoriam etiam exercuerunt *O. BORRICHIUS* in orat. *de sanguine* & in *BARTHOL. Ep.* 92. *Cent.* IV. *T. WILLIS pharmac. J. C. BRUNNER de pancreate*, *MALPIGHIUS de polypo*, *C. DRELINCOURT.* in *canicidiis*, *R. BOYLE de util. phil. experim. HARDER* in *apiario*, *MICH. ETTMULLER* Disp. *de chirurgia infusoria*, Lips. 1668. Academici Galli apud du *HAMEL* p. 58. *P. S. SACHSIUS* in *oceani microcosmici fluxu & refluxu*; *R. GRAAFIUS*, *PEYERUS* in *exerc. ANTONIUS* de *HEYDE* in *exper. anat. F. PETIT epitre* II. *CAPREZZO* & *MASSUELI* in *Galer. di Minerv.* VII. p. 153. *COURTEN* in *Phil. Trans.* n. 335. *J. FREIND* in *emmenologia*, *GEORGIUS BAGLIVUS de abusu vesicant.* & in Diss. VIII. *CHRISTIAN FRIDERICUS GARMAN* in *Centuria epistol.* n. 30. *PURMANNUS* in *chirurg. Lorberkranz* III. pag. 274. (qui in se ipso operationem passus est p. 277.), *PINELLI de podagra* pag. 230. *A. PASTA de motu sang. a morte*, & alii; Chinenses demum, fraudulentissimi mortalium, in porcorum venas aquam infundunt, ut pondus augeant, *GEMELLI CARRERI* in itinere IV. p. 299.

Huc etiam ex historicis pertinent *ortus & progressus clysmatiæ novæ*, Goth. 1667. 4. & *occasus & regressus chirurgiæ infusoriæ* ibid. 1667. 4. Prior Libellus commendat experimenta *ELSHOLZII*. In altero *MAJOR* pungit eumdem. Huc etiam *J. C. STURM transfusi sanguinis historia*, Altdorf. 1676. Disp.

Nunc audio in Italia hoc seculo hanc quæstionem renovatam fuisse. *PRIMITIUS GABELLO* sub titulo Coloniæ scripsit *la Taccia ripresa*, contra infusoriam chirurgiam occasione illustris personæ, quæ post infusionem alexipharmaci obierat. Defendit infusionem *VINCENTIUS RENZONI* in *difesa del* D. V. R. Lucca 1716. 4. Sed respondit *D. BERNARDINUS MARIANI* in *rispostà alle censure del D. RENZONI* Lucca 1716. 4. Nihil horum ipse legi.

RICHARDUS LOWER in fusione prius exercitus, de *transfusione sanguinis* integrum in Libro de corde caput IV. habet. Eam sibi tribuit, an. 1665. primum exercitam, prius tamen ab *HENSHAWO* an. 1658. tentatam *Phil. Trans.* n. 38. Nam qui *BILSIO* tribuit, *TOBIAS ANDREÆ*, nemini persuadet. *ANDREAS LIBAVIUS* in *appendice* ad *syntagma chymicorum arcanorum*, Franc. 1615. fol. intra conjecturam substitit. Inventum, ex quo immortalitatem sperarunt, sanguinem de sano animali in ægrum vel hominem vel animal transfuso, vide in *Phil. Transactionibus* n. 19. 20. 22. 25. 26. 27. 28. 30. (experimentum in homine factum) 32. 35. 36. 37. 54.

MAURITIUM HOFMANNUM an. 1663. in *programmate* transfusionem descripsisse auctor est *IRENÆUS VEHR*. Id scriptum nondum vidisse contigit.

Successerunt scripta varia confertim edita. Ita *C. TARDY* an. 1667. Parisiis edidit scriptum *de l'écoulement du sang d'un homme dans les veines d'un autre*. Ubi probavit inventum.

Eam transfusionem *J. D. MAJOR* sibi tribuit & ad ipsum etiam gloriam inventi refert *MANFREDUS* c. I. 1. seqq.

DENYSIUS Medicus plurimum inprimis in transfusione laboravit. Eam in cane tantatam retulit in *JOURNAL DES SAVANS* 1667. 14. Maj. n. 8. Deinde subjecit *lettre écrite à M. DE MONTMOR touchant une nouvelle manière de guérir plusieurs maladies par la transfusion du sang*, Paris. 1667. 4. & *responsionem* conjunctam cum priori epistola, Lamy 1667. 4. & *lettre touchant une folie invétérée guérie par la transfusion*, Paris. 1668. 4. (quem casum *SORBERIUS* in *Giorn. de' Letter.* Romæ 1668. p. 23. cum laude recensuit), in qua sanguinem agni in virum feliciter transfusum narrat, ope *D. d'EMEREZ*, & in juvene stupido, quem sanatum fuisse credebatur, præter canes varios.

In Actis etiam Danicis felix eventus narratur III. n. 54.

PAULUS MANFREDUS in Libr. *de transfusione sanguinis*, Romæ 1668. 4. exempla & in homine felicia habet, & in canibus, & artem defendit, quam ipse exercuerat.

Relazione dell' esperienze intorno alla trasfusione del sangue, Romæ 1668. 4.

Ondervinding door de beroemste geneesheeren van het leyden des bloeds uyt een gedierte in het ander, Leuvvaard, 1668. 12. *MEIB.* *

IRE-

da & exponenda fint omnia, & nullus eft fcriptor, qui cum eo comparari mereatur,

IRENÆI VEHR præfidium novum chirurgicum de methemo chymia, Francof. ad Viadr. 1668. 4. difp.

Felicia habet in canibus exempla *IPPOLITI MAGNAGNI*, non tamen abfque incommodo, deinde collectionem eorum, quæ pro operatione & contra eam in Gallia fcripta fuerant. Ea experimenta, Bononiæ apud *CASSINUM* facta, recenfentur etiam in *Journ. des Savans* 1668.

Contra transfufionem autem, qua brutorum animalium fanguis in hominem fundebatur, intra breve tempus plurimi fcripferunt. *PERALTI* fcriptum *de la transfufion* exftat in *effays* T. IV. qui inventum ob coagulationem fanguinis damnavit. *G. de MONTPOLLI* epiftolam fcripfit ad *BOURDELOTUM* fub titulo *lettre touchant la transfufion*, Parif. 1668. 4. ubi dubium experimentum effe, & ipfos aliquando canes periiffe monet. *BARTHOLOMÆUS SANTINELLI confufionem transfufionis fanguinis*, Romæ fubjecit 1668. 8. (*MERCL.*) Sed inprimis *D. LAMY* in *Epitre I. a M. MOREAU contre l'utilité de la transfufion*, Parif. 1667. 4. accufavit transfufionem ob nimiam copiam fanguinis, quæ fubito admittitur, ob fanguinem animalis ab humano diverfum, &c. Eadem fere argumenta funt *EURYPHRONIS Pfeudonymi de curandis morbis per transfufionem fanguinis*, Parif. 1668. 4. Deinde *fecundam epiftolam* ad *M. MOREAU* fubjecit *LAMYUS dans laquelle il confirme les raifons rapportées dans la précedente*, ibid. 1667. 4. ubi iterum canem a transfufione periiffe refert; & *DENYSIO* mortem Sueci nobilis exprobrat. Neque non folum ftultus ille, de quo gloriatus erat *DENYSIUS*, verum nobilis a *BONDE*, qui ex inflammatis inteftinis laborabat, adminiftrata transfufione perierat. Is cafus finem attulit invento. Nam etfi *refponfionem ad objectiones LAMYI* ederet *GADROYS* fub titulo *lettre de M. GADROYS a M. BOURDELOT pour fervir de réponfe à la lettre de M. LAMY*, Parif. 1668. 4. felicia in cane experimenta laudaret, & mortem *BONDII* excufaret, publica tamen acceffit auctoritas, quæ in homine transfufionem fieri vetuit, ut in infufione tamen pergeret *DENYS*. (*DIONIS cours de chir.* p. 498. du *HAMEL* p. 21. 22.). In animalibus pauci poft *DENYSIUM* tentarunt, ut *GRAAFIUS*, & *ANTONIUS NUCKIUS* qui ex theoria laudavit.

Auctorem fub nomine *EURYPHRONIS* invenio nunc effe *PETRUM PETITUM*, celebrem virum.

Relazione dell' efperienze fatte in Inghilterra, Francia, ed Italia intorno alla celebre e famofa transfufione del fangue, Bologna 1698. 4. *

G. ABRAHAM MERCLIN de ortu & occafu transfufionis fanguinis, Nuremberg. 1679. 8. Refutat operationem, ejufque pericula demonftrat, abfque tamen proprio experimento. Ægros duos *G. RIVÆ* per transfufionem periffe, etiam adlatis teftibus, confirmat, ut a *PONTIFICE MAX.* prohiberentur medici, ne experimentum urgerent.

Interim in Belgio inprimis varia tentata funt ad præparationes anatomicas. *THEODORUS KERKRINGIUS* fuccino, ut creditur, liquefacto partes corporis fubtiles docuit præparare, & infantem eo bitumine circumfufum adfuiffe inter ejus thefauros *MORHOFIUS* teftis eft in *polyhiftore* Lib. II. P. II. p. 293. In fpiritu vini defæcato, cum pauco fpiritu falis ammoniaci, circa ea etiam tempora excogitatum eft confervare animalia minora *BOYLE Phil. Tranf.* n. 12. quam artem an. 1675. *N. GREWIUS* exercuit *cat. rar. muf. Soc. Reg.* p. 58. qui modus brevi poftea ad anatomica translatus eft. Nunc fpiritu frumenti, faccharive, vulgo utimur. Debilis fpiritus moleftam fecit renovationem ob fordes quas deponit, colore etiam opaciori eft. Fortiffimum alcohol præter pretium valde conftringit, ut olim obfervavit *P. J. HARTMANN de perit. vert. anatom.* I. p. 40.

Gypfo etiam & faccharo faturni in fpiritu aceti foluto fuerunt qui vafa replerent jam *BOYLEI* tempore de *utilit. phyfic. experiment.* p. 121. Idem Gypfum laudavit *THOMAS ALGHISI giorn. de' letter.* T. VI. p. 162. feqq. Et quidem calore non eget, non tamen fatis eft folubile.

THOMAS ALGHISI ad replenda vafa gypfum etiam laudavit apud *VALISNERIUM* T. I. p. 304. *operum*.

REGNERUS de *GRAAF* injectorium fiphonem primus delineavit, eoque ufus eft ad injectiones colo-

tur, utileque foret institutum, si VESALII de administratione præcepta in uno capitulo descripta haberentur pro tironibus in eorum usum.

3. Ve-

coloratas, *de usu siphonis*. Idem mercurio ad replenda vasa perite usus est, an primus, nondum inveni. Certe pulcherrimam repletionem vasorum testis nulla alia arte perficere potuit.

JOHANNES SWAMMERDAM, cum sumtibus *JOHANNIS* van *HORNE* sublevaretur, excogitavit injectionem solidam, quæ non difflueret, & calide injecta frigore cogeretur, sic vasa ad dissectionem aptissima redderet. Ita ipse in *notis ad prodromum* p. 37. *HORNII*, & luculentissimus testis est *RUYSCHIUS de musculo uteri* p. 2. Sed *HUDDENIUM*, celebrem ob cognitionem mathefeos Amstelodamensium Consulem, docuisse diversi coloris liquores injicere, ut idem ait *SWAMMERDAMMIUS* L. c. p. 38. id quidem post priora fidem non retinet.

FRIDERICUS RUYSCHIUS, amicus *SWAMMERDAMII*, in injectionibus & præparationibus eminuit, & valde juvenis excelluit. *JOHANNEM* certe van *HORNE* anno jam 1664. lienes suos publice exhibuisse ipse testis est *RUYSCHIUS obs*. 100. Replebat enim vasa subtilissima, ut ante eum nemo, arcana materie usus. Ea, si ulla *RIEGERO* fides (*introd. in hist. natur. & arte factor.* artic. balsamatio) sebum est. Ea replebat minutissima vasa oculorum, cerebri, periostei, &c. Deinde callebat artem, partes corporis fluxas mollesque indurandi, ut ipsum cerebrum in spiritu terebinthinæ (epist. ad *SCHELHAMMER*. pag. 353.) Cellulositates etiam flatu distentas conservare primus adgressus est. Denique nemo ab eo pueros siccos dormientibus similes conservare potuit. Id enim, ut in liquido spiritu facile est, ita in aere difficillimum experietur, qui tentabit. Quantam admirationem autem consecutus sit industria sua etiam *PETRI* Primi aliorumque Regum, nihil necesse est fusius recensere.

Contra *RUYSCHIUM* vero varia monet *CL. LIEBERKUHNIUS* ob mota de situ vasa, nimis mollem materiem & nimis pinguem (in *monument. Berolin*. 1748.)

C. STALPART van der *WIEL* artem siccandorum artificiose humanorum corporum invenit, *SWAMMERDAM prodr*. p. 36.

J. SCHRADER methodum balsamo condiendi edidit cum suis & *WILHELMI LANGLEY* observationibus.

SIMON PAULI epistolam ad *T. BARTHOLINUM* scripsit, sive *modum ossa dealbandi*, Hafn. 1673. quæ ars *Act. Hafn*. vol. II. redit.

Vasa miro artificio corpore eximebat *ANTONIUS* de *MARCHETTIS PETRI* f. *C. PATIN* in *Lyceo Patavino* p. 63.

C. BARTHOLINUS post Librum *de diaphragmate* in app. siphonem descripsit, tum *ACT. HAFN*. vol. IV. n. 4. & in Libro *de preparatione viscerum*. Bieruris erat, ut continuo & sorberet aquam & expelleret. *IDEM* in *ACT. HAFN*. T. V. n. 32. dedit breve compendium, neque inutile, cultri anatomici, sub titulo *methodi demonstrationum anatomicarum*, quod a *TIMMIO* & a priori etiam editore, *LYSERO* adjectum est.

In *C. BARTHOLINI* ibidem dicti *epistol*. I. *cent. n*. 65. describitur sceletos Opuntiæ aqua parata.

CASPARI CLAUDER methodus balsamandi corpora humana, Altenburg. 1679. 4. Similia *BILSIANIS* se præstiturum promisit. Sed in eum *TOBIAS ANDREAS* scripsit, meraque muria uti exprobravit.

CASPARI CLAUDER Librum citatum nunc legi. Contulit omnia de ea re scripta, & ipse experimenta varia fecit. Invenit mel non conservare corpora, neque ceram, contra veterum testimonia. Ipse usus est spiritu salis ammoniaci tartarisato.

Statuam humanam, quæ circulationem sanguinis exprimeret *J. REISELIUS* excogitavit E. N. C. *Dec*. I. *ann*. IX. & X.

Et *de preparatione artificiali pro circulatione humorum vitali secretoria & excretoria* disputavit *CL. STAHL*, Hall. 1710. 4.

Nunc & microscopium adhiberi cepit. *FRANCISCUS STELLUTUS* eo in apibus usus erat, dederat etiam aliquas observationes *PETRUS BORELLUS* in *obs. microscop*. aliique, quos in physicis citavimus. Artificiosius adhibuit *M. MALPIGHIUS*, ut anatome planta-

 rum,

3. Verum, qui linguam Britannicam callent, legant COWPERUM in demonstrationibus suis in *myotomia reformata*; qui etiam adjunxit inventa ex FALLOPIO, aliisque, & ex DUVERNEYO (a).

Nunc

rum, ovum incubatum, anatome ranæ in *posthumis* argumento sunt. Etsi vero aliqua contra attulerit KERKRINGIUS, & alii, & fallacem exprobrarent efficaciam p. 93. nemo tamen iis cavillis motus est.

J. SWAMMERDAMIUS pulcherrime microscopio, sed fere ad insecta usus est.

ANTONIUS vero van *LEEUWENHOEK*, parum literatus civis, in ea arte eminuit, ut in physicis dictum est. In anatome circulationem sanguinis in vivis animalibus (post *MALPIGHIUM*), vermiculos seminales (post *HAMMIUM*), fabricam dentium, lentis crystallinæ, musculorum, infinita alia descripsit.

STEPH. BLANCARD de modo balsamo condiendi Libellum dedit in *jaarregister* I. n. 4. de quo nescio an sit idem cum ejus arte condiendi, quam in *anatome reformata* recudit, & Hanoveræ 1705. 8. ediderunt Germanice, cum titulo *neue und besondere art körper zu balsamiren*.

F. SCHRADER de usu microscopii in anatome, Gotting. 1681. 8. Aliqua in itinere apud *LEEUWENHOECKIUM* viderat. Defendit microscopium contra *KERKRINGIUM*. Seminis tamen vermiculos & sanguinis globulos deserit, & fatetur, colores sub microscopio expallescere.

J. C. PEYER methodus historiarum anatomicarum, Paris. 1678. 8. In universum quidem modum tradit, quo utiliter possit cadaver morbosum aperiri, ad eruendas morbi causas & utilitates physiologicas. Exemplar egregium dedit in sectione juvenis, cujus cordi pericardium connatum erat.

LEONARD TASSIN administrations anatomiques, Paris. 1678. 12. Lyon 1696. 12. Paris. 1723. 8. & alias Belgice etiam recusus an. 1730. 8. Rudis culter & parum utilis.

DIONYSIUS PAPIN ossium resolvendorum modum excogitavit, in physicis laudatum. Idem, & primus quantum novi, artem ope vacui injiciendi invenit *JOURN. DES SAV.* 1684. p. 92. quo anno etiam *SWAMMERDAMIUS*... *SARRIOTI* experimenta, eodem modo, in replendo rene facta enarrantur n. 7. Id etiam artificium *CAMERARIUS* commendat in *præf.* ad dissertationes II. III. Tubingæ editas an. 1694. 8.

ANTONIUS NUCK argentum vivum artificiosissime adhibuit, æque peritus demonstrator angiologiæ lymphaticæ, quam alii in vulgaribus vasis. Testis est *DOLÆUS* Ep. II. ad *WALDSCHMIDIUM*, & maximus alter *HERMANNUS BOERHAAVE prælect. acad.* I. p. 576. Antlia etiam usum esse, & instrumentum ad antliam aptabile se apud eum vidisse *CAMERARIUS* auctor est l. c. In canibus experimenta chirurgica instituit, thoracem perforavit felici eventu.

Ad lymphaticorum etiam administrationem pertinet laudata alibi *JOHANNIS ZELLERI* Disp. *E. CAMERARIUS de subsidiis pro arte medica ab antlia pneumatica petendis*, Tubing. 1691. 4.

JOSEPH LANZONI de balsamatione cadaverum, Ferrar. 1693. 12. & in collectione operum. Ex variis sua collegit.

JOS. LANZONI l. c. recusus exstat Genev. 1696. 12.

(a) *G. COWPER* bronchia plumbo replebat T. 25. fol. 10. Argento vivo satis artificiose etiam utinorat, si verum est, in lactea & lymphatica penetrasse. Quid a *DUVERNEYO* habeat ignoro.

MERYI præparata, & nervorum sceletos laudat *LISTER Journy* p. 64.

G. BIDLOUS bismutho pulmones repletos pingit T. 25. f. II. & artem, sed difficilem, docet.

In Academiæ Regiæ Parisinæ monumentis *HOMBERGIUS* an. 1699. docet vasa replere ope antliæ & metalli fusi ex æqua parte jovis, saturni & bismuthi, quæ metalla in calore chartam unice rufo tingente nec amburente fluerent. Utebatur autem loco emboli vacuo Boyleano, nempe tubulum in libero aere immergebat catino, dum viscus intra antliam ab aeris pondere liberabatur.

ROUHAULT de injectione anatomica 1718. ichthyocollam laudat.

WINSLOW de vitiis inflationis in partibus mollibus 1725. p. 329.

LOUIS PENICHER des embaumemens suivant les anciens & modernes, Paris. 1699. 12. Unice describit plebejam condituram, qua vulgo pharmacopolæ utuntur in magnatum cadaveri-

Nunc dixi de toto ſtudio anatomico dirigendo. Qui his præceptis inſtructus pergit in hoc ſtudio, non tam cito fateor, ſed tuto progredi poterit, nec facile in errores incidet.

Hinc

veribus, ubi ſcarificationibus carnes incidunt, cavitates pulveribus aromaticis replent, &c.

BARTHOLD KRUGER anatomicus theodidactos, five *methodus ſecandi Hipp. Democritea*, Brunſvvic. 1700. 4. Omnium cultorum anatomicorum pauperrimus.

THOMAS GREENHILL necropaideja, five *de arte balſamo condiendi*, Lond. 1705. 4.*

G. DESNOUES lettres a Mr. GUIGLIELMINI, Romæ 1706. 8. Anatomes cereæ vel inventor eſt, vel certe primus nitorem ipſi conciliavit famamque. Abbatem *ZUMBO*, qui in Academia Regia Scientiarum caput cereum demonſtravit, plagii accuſavit, quod a ſe edoctus magiſtrum deſtituiſſet. Cadavera cerea ipſe vidi, nitida, ſed malo & noxio inſtituto. Naturam enim deſerere, ad arbitrium operarii ſe tradere jubet anatomes cupidos.

THOMÆ GREENHILL quod citavimus opus, ſplendidum eſt, & inprimis ad artificia Ægyptiorum pertinet. Imo vero mera collectio, qua tota Ægypti hiſtoria continetur, ne verbulo quidem proprio, de pollinctura addito.

J. WILH PAULI progr. *de ſiphone anatomico*, Lipſ. 1721. 4.

J. DOUGLAS muſculorum ſectionem, ſed etiam artificioſam illam peritonæi exemtionem docuit.

J. H. HEUCHER ars magna anatome, VVittemberg. 1709. 4.

HARMAN van BLOEMESTEIN de genuina adminiſtratione anatomica, Leidæ 1712. Diſp.

J. B. MORGAGNI variis locis, & maxime ad pelvis muſculos, modum præparandi adjecit.

P. G. SCACHER de anatomica præcipuarum partium corporis adminiſtratione, Lipſ. 1710. 4. Deſcribit injectiones varias, etiam quæ vacui ope fiunt. Sebum laudat cum reſina, liquorem etiam balſamicum proponit.

CHRISTIAN HERTOG bericht von Egyptiſchen mumien, Goth. 1717. 8. Generalia aliqua de balſamis, deinde deſcriptionem habet mumiæ optimæ notæ, ubi credit aromata & opobalſamum, non ſolum bitumen adhibitum eſſe. *Mumiam* etiam *Uratislavienſem* ſcripſit *ANDREAS GRYPH*, Breslau 1662. 12.

JOH. G. HERLIN balſamirte maani nebſt anmerkungen, vvie die balſamiſchen concreta den menſchlichen leib vor der corruption bevvahren, Chemniz 1725. 8.

CHRISTIANUS WOLF in *nützlichen verſüche* T. I. n. 60. ex hydroſtatico experimento ſiphonem anatomicum deduxit, cavum, in quem tubulus exiguus inſeritur. Membrana, quam ſeparare volumus, ſupertenditur tubo; aquá immittitur, ita ſecedit in lamellas.

In *M. B. VALENTINI amphitheatro zootomico* artificia aliqua ad ſceletos parandos utilia habentur.

H. A. NICOLAI in Diſp. *de directione vaſorum* laudat ad injectiones ichthyocollam p. 71. Sed ea nimis in cellulofitates fugit, & deſerit vaſa, ut ſplendorem induat membranis, vero uſu deſtituatur.

B. S. ALBINUS præſtantiſſimus in arte replendi corpora, & ſceleta fetuum parandi, modum, quo celluloſæ telæ inteſtinorum parantur, docuit in *hiſtoria inteſtinorum tenuium*.

STEPHANUS HALES novum modum replendi cadavera excogitavit ope tubi longi, per quem ſolum pondus liquorem in arteriam replendam impellit p. 221. Materiem etiam injiciendam ex ſebo & reſina laudat in *hæmaſtat*.

De *ST. ANDRE'* famam ſibi paravit artificioſa mercurii injectione, ſed cuniculorum partus, & epidermidis ſpuria vaſa, eum omni fama & fide exuerunt.

In *Commercio literario Norico* plurima huc faciunt. Anno 1731. *ſpecimine* IX. de liquoribus balſamicis, & de modo quo præparata conſervantur, monita habet *TREWIUS*. An 1736. (in præf.) gummi anime & ſandarach ad injectionem laudat, & ichthyocollam. In *hebd*. 30. an. 1738. de cadaveribus quibuſdam integris præparatis agit p. 403. An. vero 1744. de liquoribus anatomicis, ubi præfert ſpiritum frumenti, ſalis ope paulum a phlegmate liberatum p. 272.

In *Actis Edimburgenſibus* III. n. 10. *ALEXANDER MONROO* methodum conſervandorum corporum habet. *EJUSDEM* Diſſ. ex Edimburgenſibus ſumta ſeorſim an. 1741. in 8. Leidæ prodiit, ſub nomine *tentaminum circa methodum injiciendi*. Ad exſiccationes aere faciendas, vel mercurio, nova aliqua habet. Adjectus ſipho *LIEBERKUHNII*.

THIE-

Hinc omnia, quæ requiruntur in Medico, absolvi; sed duo restant, ut scilicet de theoria & de praxi dicamus. Vocabula ista in usu sunt, aliter diceremus de speculatione & de facienda medicina, si ita loqui liceret.

THIESEN de materie coracea ejusque injectione anatomica, Regiomont. 1731. Disp.

J. NIC. WEISS de adminiculo aquæ in administratione anatomica, Altdorf. 1733. 4.

J. TIMMIUS, infelix literatus, edidit Bremæ 1735. 8. *Samlung zur vorbereitung des menschlichen korpers gehöriger schriften*. Nihil proprii habet, sed *LYSERI* cultrum, & *BARTHOLINI* methodum demonstrationum.

ABRAHAMUS KAAU cellulositates pleuræ, mediastini, multarum alium partium artificiose præparare aperuit.

J. FRID. CASSEBOHM præter *methodum secandi musculos* superius excitatam, dedit *methodum secandi viscera*, Halæ 1740. 8. Inter administrationes etiam peculiares observationes habet de valvulis venæ cavæ supra hepar: repletione ductus thoracici, septo lucido, nimis tamen hic brevis. Uterque Libellus Germanice ab Auctore versus auctior prodiit eodem anno ibid. notis nonnullis auctior. *EJUS methodus secandi*, Berolini 1746. 8. Germanice edita inter opera huc pertinentia facile excellit, fuse enim & patientissime exponit modum, quo præparabat musculos, viscera, vasa, nervosque. In eo *postumo* labore Osteologia deficit, cujus præcepta in nostro *CASSEBOHMIANO* codice etiam reperiuntur.

CL. LIEUTAUD artificiosas passim dissectiones aperuit in *essays d'anatomie*.

PHILIPPUS CONRADUS FABRICIUS in *idea anatomes practicæ*, VVetzlar 1741. 8. multa commoda ad injectiones & dissectiones consilia dedit, & observationes anatomicas interspersit.

CHRIST. FRID. SCHULZE de sicca corporum animalium conservatione, Lipf. 1741. 4.

J. H. SCHULZE Diss. *de mumia*, Halæ 1737. *de sicca corporum animalium conservatione*, Hal. 1741. prodiit. Varias formulas habet, repletionis gummeæ & terebinthinatæ.

SZENT PETERI de conditione corporum. ibid. eod. anno.

J. E. HEBENSTREIT de vermibus anatomicorum administris, Lipsiæ 1741. programma.

DERCUM de anatomes cereæ præstantia & utilitate, VVürtzburg. 1743. 4. Docet modum, quo cerebrum, aliæque partes corporis cera imitari possis. Magnus etiam anatomes cereæ artifex esse dicitur *HERCULES LELLIUS*, qui plusculа cadavera cerea in usus Academiæ Bononiensis paravit *Bononiens.* T. II. P. I. p. 44. Hujusmodi etiam corpora demonstrabat *J. B. BIANCHI*.

A. WESTPHAL spec. de injectionibus anatomicis, Gryphisvvald 1744. Disp.

JOHANNES ALEXANDER MISCHEL institutionem anatomicam edidit Hamburgi 1744. 8. in qua inprimis etiam secandi methodos ex *D. LIEUTAUD* aliisq; Auctoribus descripsit.

Inter artificiosæ injectionis magistros excellit *J. NATHANAEL LIEBERKUHN*, cujus præparata omnibus aliis præfert *BOHLIUS* noster *de via lactea* n. XIII. *IDEM* machinam valde opportunam pro firmandis ad anatomen ranis invenit, & in *Actor. Acad. Berolin.* T. I. descripsit. *EJUSDEM* microscopia alibi laudavimus.

J. NATH. LIEBERKUHN in *monum. Berolin.* 1748. revelavit suam methodum replendorum vasorum, tunc erodendarum membranarum in oleo vitrioli, de cera residua, denique imprimendæ in gypsum figuræ quæ argento possit repleri.

G. A. LANGGUTH de usu siphonis anatomici parum anatomico, VVittemb. 1746. 4. Scopus est demonstrare machinam *WOLFII* nimis vehementer agere, poros facere inorganicos, ab animalibus poris diversos, laminarum numerum arbitrarium producere, vasa obtenebrare, &c.

G. A. LANGGUTH citatam hic disputationem recusam dedi in *Coll. Disp.* T. VI.

CL. DAUBENTON in III. tomo *historiæ thesaurorum regiorum* varia habet de conservante liquore Tafia, de impedienda exhalatione, de anatome cerea administrata ab Abbate *ZUMBO*, cui potius quam chirurgo *DESNOUES* inventum debeatur (p. 172.), & a D. de la *CROIX*, & de similibus imitamentis, quorum etiam æneas icones dedit, deque mumiis denique.

Anthropotomie ou l'art de disséquer, Paris. 1750. 12. 2. vol. Satis diligenter scripta, cum iconibus etiam instrumentorum, & arte injiciendi, multa minime citata habet a *CL. MEKELIO* aliisque.

M. O. der allerneueste und leichteste vveg zur anatomie, Lipf. 1710. 1747. 8. Cujuscumque sit Auctoris, antiquum jam, & ex *BARTHOLINI* patris temporibus est.

ME-

METHODI STUDII MEDICI

PARS VIII.

DE USU PARTIUM, SIVE THEORIA MEDICA.

CAPUT I.

Fontes Theoriæ.

Usus denotat nihil aliud, quam effectum, quem præstat unaquæque res, ad utilitatem & ad bonum aliquod; itaque dicere de usu partium nostri corporis est proprie, explicare functiones, seu actiones nostri corporis partium; nam omnes corporis actiones exercentur per sua causas & instrumenta, quæ sunt partes corpus constituentes; ergo, qui scit usum partium, sciet theoriam medicam de hac re.

Qui ex mathematicis, physicis, chemicis, botanicis & pharmaceuticis didicit actiones naturæ, quæ obtinent in omni corporum genere, & quæ exercentur legibus naturæ omni corpori communibus, ille instructus est generali scientia ad medicinam requisita. Idemque instructus est & idoneus ad explicandas actiones, quæ in corpore humano fiunt.

Actio est motus, qui exercetur a parte aliqua definita, quæ concurrit ad constituendum corpus. Sed omnes illæ actiones fiunt primo loco ex iis, quæ communia sunt omnibus corporibus, secundo ex illis, quæ nostro corpori singularia sunt.

Prima illa petuntur ex mathematicis, physicis, chemicis, botanicis & pharmaceuticis, quia illa nos docent in genere, quid in natura contingat.

Si nunc quis simul noverit corporis humani ideam & fabricam, quoad omnes partes, & hæc conferat cum generalibus illis scientiis, ille demum scire poterit, quid corpus humanum & ejus partes agant, & alios idem docere poterit. Qui præter hæc duo aliquid advehit, semper errabit; quod enim summi viri erraverint, est quod discesserint ab his duabus regulis. Ita BORELLUS, nobilis BELLINUS, & JOHANNES BERNOULLI & magnus mathematicus KEILIUS, viri certe optime gnari methodi detegendæ veritatis non errant. Quam primum vero adsumunt, quod non demonstratum est, ut salia opposita in sanguine, statim miserrime errant. Ita BORELLUS omnia egregie demonstrat de musculis eorumque actione, sed ea, quæ de causa actionis

musculi-

mufculorum profert, certe vana funt, uti de omnibus Auctoribus, qui de hac caufa fcripferunt, verum eft, ne quidem fyftemate geometrico STENONIANO excepto.

Sed BORELLUS vidit mufculum tumefcere, pallefcere, & mole augeri dum agit, ergo dicit, aliquid adferri, quo propria fubftantia mufculi expandatur. Quum vero ignoraret, quid in hac expanfione ad mufculum accederet, adfumit ex generalibus fcientiis oleum vitrioli, & falis tartari, quæ falia funt oppofita, & mifta fibi invicem, effervefcentiam excitant, eademque, fi vafe flexili contineantur, id inflant. Nimium certe feftinus cognitum in natura effectum adfumit, & applicat caufæ incognitæ phænomeni cogniti; hinc totus ejus error oritur, quod ab anatomia defciverit, & adfumferit aliquid, quod in ea non invenitur (*a*).

Videatur nunc BERNOULLII Tractatus de *mufculorum motu*, qui in nova editione BORELLI reperitur. Adfumit ibi pro poftulato in mufculis fuccum nervofum & arteriofum conjungi, fed certe hoc eft fupponere aliquid, quod nufquam demonftratur, nam, ubi arteria effundit fuum liquidum, ibi nervus fuum liquidum infundere non poteft, arteria enim caufa eft, cur etiam nervus prematur; ergo preffio in vafe arteriofo major eft, quam in nervofo, ergo nervus non poteft premere in arteriam, ergo nimia licentia eft hoc affumtum hujus viri poftulatum. Dein adfumit idem fpiritus fic attenuare fanguinem, ut aer liberetur ex fanguine, ficque fe expandat. Verum nullus mathematicus hoc demonftrabit (*b*).

Sic etiam KEILIUS, ubi explicavit metum mufculorum, adfumit partes liquidorum fe mutuo attrahere, tuncque aerem inter partes fanguinis minus premi, & fe expandere. Ingens certe poftulatum, quod nufquam demonftratum effe puto, neque demonftrari poffe (*c*),

Ergo in ftudio theoretico condendo femper certum adfumere debemus argumentum, unde ratiocinemur, idque femper clare demonftratum effe debet in mechanicis. phyficis, chemicis, botanicis, anatomicis. Ita porro BORELLUS, cum demonftrare vult, tales fales oppofitos in fanguine effe, fidem demum inveniet, ubi demonftraverit.

Ubi hujufmodi demonftrata principia adfumimus, modo bene argumentemur, nunquam errabimus. Ergo juxta hæc fex capita (mathefin, phyficam, chemiam, botanicam, pharmaceuticam, & tandem anatomiam) dirigendum erit ftudium medicum theoreticum de ufu partium corporis humani.

CAPUT II.

Auctores Theoriæ.

PErventum eft eo, ut dicamus, quinam Auctores legi mereantur, pro explicandis actionibus animalium.

Dixi eam partem medicinæ, quæ hoc explicat, a multis vocari *theoriam medicam*, quod nomen tamen convenit omnibus partibus inftitutionum medicarum. Vo-

(*a*) Conf. *comment. BOERHAAV.* III. p. 434. Conjunxi Phyfiologos Anatomicis, quia plerique, inprimis priori ævo, & ufus partium docuerunt, cum anatomen fcriberent, & de fabrica egerunt, dum phyfiologiam docent. Deinde laborem abfque fructu augent hæ partitiones, & repetitiones multiplicant.

(*b*) Ibid. not. I. (*c*) Ibid. p. 435. not. *l*.

Vocatur etiam *physiologia*, hoc est sermo de natura, seu naturalis expositio quorumdam phænomenorum naturalium. Sed neque hoc nomen accuratum est, quia non stricte phænomena corporis humani spectat; hinc cum GALENO vocabimus hanc medicinæ partem, tractatum *de usu partium*.

Dicemus adeo, quinam Auctores sic scripserint, ut ex veris causis indubitatos proprios effectus bene cognitos descripserint.

Difficile non erit magnam Bibliothecam eorum scriptorum colligere, qui susceperint exponere actiones naturales & vitales, sed paucos enumeremus, qui fidem meruerint.

Ratio cur aberraverint plurimi hæc est; omnes medici qui ante annum 1628. a CHRISTO nato, aliquid de usu partium egerunt, nullibi bene scripserunt; sive consulatur magnus ipse HIPPOCRATES, sive GALENUS, sive schola Græca, sive schola Arabica, nihil boni in hoc negotio præstiterunt. Ratio hujus est, quod circulatio HARVEIANA nondum detecta esset: eam ergo ignoravêrunt omnes. Atque ea est una causa princeps, unde desumendi sunt effectus in corpore humano noti omnes. Quid enim juvabit me scire structuram partis, nisi sciam perpetuo, & indubitato ordine, eo perpetuo deferri liquida? Sed hoc tantum cognitum fuit, postquam HARVEIUS circulationem demonstravit; id autem illo anno modo citato factum est. Sumamus ergo ante HARVEIUM optimum physicum & theoreticum, puta DANIELEM SENNERTUM, videamus, quo modo explicet usum partium, & mirabimur, quam frivolæ causæ adferantur effectuum notissimorum (*a*).

Verum altera est ratio non satis deploranda in medicina, quod nempe adjumenta, per quæ ars emergere poterat, detrimento fuerint. Requirebatur fabricæ liquidorum, quoad naturam, cognitio. Verum chemici, a quibus hæc cognitio expectabatur, omnes eo declinarunt, ut omnem actionem a chemica actione putarent pendere, unde omnes Libri ab HARVEII tempore vacillant ab hac parte. Sumatur enim optimus ex his Auctoribus, dicet hæc fieri per effervescentiam, & per fermentationem, & præcipitationem, ad hæc tria capita referunt omnem actionem. Si nunc demonstrari posset uno experimento, fermentationem non dari in sanguine, totum super hanc theoriam ædificatum opus nullius est momenti.

Tertius ordo superest eorum, qui subnixi anatomicis adsumtis propriis, mechanicam voluere actionem explicare, sed illi plerumque CARTESIANI sunt, & omnes confisi huic viro totam physiologiam ejus methodo explicuerunt.

Si nunc propius videamus, quid CARTESIUS boni in artem introduxerit, reperiemus, eum totum hominem explicare voluisse in Libro, quem scripsit *de homine*. Comparetur ergo ille tractatus *de homine* editus *cum notis* Dn. *la* FORGE, videbimus adsumere CARTESIUM bullulam fermento plenam, quæ ex virga viri effunditur in uterum feminæ, & demonstrare totum hominem inde fieri ex effervescentia assidue enata ex propria feminis substantia: Nemo

 non

(*a*) Vide inter Anatomicos. Chemica principia conjungebat cum Galenicis, anatomen ipse non exercebat, non ergo mirum; meras inde theorias natas esse.

non poteſt non mirari, quo modo homo, qui præluxerat in mathematicis; uti certe eminuit CARTESIUS, adſumſiſſe ſuſtinuerit pro datis hujuſmodi principia, quæ repudiaſſet antea vel ſcholaſtica ipſa ſecta; videmus enim illum explicare functionem v. gr. cordis, dum hoc viſcus conſiderat, ut ollam, & lebetem, igni impoſitum, cui inſtillatur una gutta fermenti, unde expanſio & rarefactio oritur, ex ea vero cordis dilatatio, & expulſio ſanguinis ex corde, & ex ordine cauſæ omnium motuum per corpus. Deinde cum viderent adſeclæ, nihil inde effici poſſe ad ſecretiones & mutationes humorum explicandas, adſumſerunt poros. Verum non oportebat in medicina argumentari de poris, niſi demonſtrati ſint. Demonſtravit autem ARCHIBALDUS PITCARNIUS ex hoc ipſo loco, ex quo nunc doceo, poros ubique eoſdem eſſe, & flexiles; hinc eorum figuram nihil facere ad ſecretionem, quæ non tantum fit una particula ſimul perfluente, ſed fit ſecretio liquidi a liquido, hoc eſt plures particulæ tranſeunt ſimul, adeoque ſecretio non pendet a poris, ſed pori ſe accommodant tranſeunti liquido, nam idem canaliculus (ſive porus vocetur idem eſt), qui hodie tranſmittit tantum urinam, cras poterit accedente aliqua cauſa tranſmittere ſanguinem.

Verum præterea ſtatuerunt CARTESIANI, ætherem, hoc eſt materiem ſubtilem. Quando vero rogabantur cur æther locis definitis contineretur, & cur non potius vagetur ad loca, ubi facile tranſire poteſt, reſponderunt nihil, ſed ſtatuerunt cauſas & atrahentes & determinantes eo verſus, quas probare non poterant.

Itaque ante HARVEIUM nihil ſperare poſſumus in hac parte; poſt hunc habemus chemicos & Carteſianos, ſed utrique aſſumſerunt principia, quæ ſtatim exploſa fuerunt.

Proinde ad commendandos Auctores circa hanc medicinæ partem, hac opus prudentia eſt, ut eos ſolos dignos habeamus & lectu & perſcrutatú, qui pro datis adſumſerunt nihil, niſi quod ſenſibus certo exploratum eſſet; & pro principiis argumentandi nihil omnino, niſi quod a mathematicis phyſicam explicantibus demonſtratum ſit.

Nunc etiam præmonui, ſenſus nos docere vires corporum phyſicorum in genere, & corporis humani in ſpecie. Quidquid nunc ex phyſicis, quæ expoſui, nec non ex anatomicis, chemicis, botanicis, aliiſque jam expoſitis a me demonſtratum eſt ſemper obtinere, hoc datum ſit, hoc adſumatur libere, itidemq; recipiatur confidenter, quod in eo per experimenta receptum continetur, ita ut ſtatim inde fluat, adſumatur pro dato. Ergo in explicando aliquo phænomeno, ſemper adſumenda pro datis ea ſunt, & quæ primo data ſunt, & quæ in data propoſitione continentur, ita ut, ſi bene ea propoſitio conſideretur, ſtatim inde ſequantur. Hinc, ſi phyſiologiam quis velit condere, colligat ſtatim ea, quæ in natura demonſtrata ſunt, ſemper & indubitato contineri; ſed cum tanta res ſit, quæ hoc exponat, hinc colligat ſibi hæc omnia in adverſariis, quod ut facilius perficiat, legat modo Clariſſimum LOCKIUM *de adverſariis conſcribendis*, Amſtelodami editum cum gallico quodam Auctore.

Pro exemplis etiam hujuſmodi collectionum legatur VERULAMIUS in tractatu *de ventis & calore*, & in *ſylva ſylvarum*, ſeu *collectione experimentorum*,

rum, invenietur in his duobus tractatibus modulus, secundum quem possunt dirigi collectiones.

Alterum quod requirebatur in his Auctoribus, qui physiologiam condunt, est, ut, quando argumentantur, nihil adsumant, nisi de his, de quibus scrutatores optimi nunquam dubitarunt, atque hæc sunt principia mechanica. Quod mechanicam nunc & hydrostaticam adtinet, Auctores, qui demonstrationes adeo claras dederunt, enumeravi, ut fidem unusquisque, qui modo intelligit, adhibere necessario debeat.

Ergo qui explicabit functiones, debet primo corporis humani fabricam non fingere, sed ex anatomia describere, deinde debet motum liquidorum describere ad eam partem, non fingere, sed partim ex anatomicis experimentis & injectionibus, partim ex vivorum animalium sectionibus adsumere. Si vero ex his deducere caufas abditas voluerit, potest adhibere, quæ mathematici & mechanici demonstrarunt; & sic libere poterit argumentari, & applicando hæc generalia ad specialia non errabit.

Pro exemplo, demonstrat anatomia arteriam conicam esse, &, quo remotior a corde est, eo angustiorem fieri, elasticam porro esse, ut extensa se retrotrahat; & continuo dare arterias laterales, quæ eodem modo se habent, & liquidum per eas arterias fluere continuo, ex latiore in angustum. De his omnibus nemo dubitat, qui anatomiam noverit: demonstrat enim anatomia, sanguinem pelli per arterias ex motu a corde accepto. Hæc ergo data sunt. Si nunc Medicus velit expendere, quid ex hoc liquido in tale vas propulso sequatur, debet adsumere, quæ geometræ demonstrarunt, nempe, unumquodque punctum vasis istius tantum virtutis recipere, quantum momentum est lineæ liquidi in hoc arteriæ punctum ruentis, & idem valere in omni puncto istius arteriæ, quum perfecte plena sit; &, quum arteria illa elastica sit, eadem virtute illud liquidum retropelli omni momento. Hinc deducet nullam partem sanguinis manere posse in eodem situ, sed omnes moleculas continuo vario motu inter se moveri, quum varia arterias puncta vario modo retropellant, & hinc ipsa liquida vario modo in se mutuo ruere cogant. Hinc deducet, liquorem in nostris arteriis sanis non posse concrescere, sed contra fluidiorem reddi. In his omnibus errare non poterit. Nam licet geometræ motum hujus liquidi generaliter adsumunt, hoc est, ex quacunque causa ortum, idem tamen est, & certe liquidum illud movetur per hujusmodi vas, & non poterit non fieri, ut in arteria linea liquidi in aliquod parietis punctum ruens retropellatur ab eo. Hoc exemplo videmus firmatas leges, secundum quas scribere oportet eum, qui functiones humani corporis describere vult.

Ecce nunc Auctores physiologicos. Celebris ille Neapolitanus, JOHANNES ALPHONSUS BORELLUS in opere illo elaboratissimo de motu animalium omnino nominandus est. Ad hoc opus Auctor per tot annos omnes vires impendit, judicium vero nostrum alibi exstat. Ad calcem hujus libri adjectæ sunt JOHANNIS BERNOULLI meditationes mathematicæ de *motu musculorum*, (nempe in editione Lugduni Batavorum edita an. 1710.).

Commendare quidem nequeo hos Auctores, quod errore puri sint, neque con-

tra duas leges præmiſſas peccaverint, peccarunt enim, ſed tamen hactenùs ſunt optimi.

Peccavit enim BORELLUS contra primam legem, quando plus adſumit, quam anatomia demonſtrat, nempe adſumit ſpiritum animalem acidum eſſe, & efferveſcere cum ſanguine.

BERNOULLIUS vero adſumit, quod nullibi demonſtratum ſit ſpiritus ſcilicet & ſanguinem in unum vas effundi. Hoc ſuppoſitum non eſt adſumendum, quia nullibi datum adſumendum eſt, quin demonſtratum ſit.

Poſt hos viros ſequitur LAURENTIUS BELLINI *de urinis & pulſibus*, & miſſione ſanguinis, &c. Editio eſt in 4. Bononiæ an. 1684. edita, quæ optima eſt. Verum ea, quæ Francofurti & Lipſiæ per BOHNIUM eſt edita an. 1683. æque bona eſt, niſi quod charta paulo deterior ſit. Hic Auctor diſcipulus fuit MALPIGHII in anatomicis, BORELLI vero in mechanicis & mathematicis. Caſtiſſimus eſt Auctor, & raro contra has binas leges peccat, raro nempe adſumit ea, quæ in anatomia non demonſtrata ſunt. Verum tamen & in eo ſunt nonnulla, ubi ab his legibus deſcivit. A lege prima aberravit, quando expanſiones & rarefactiones in motu muſculorum adſumit, nam certe de iis mutationibus nulla demonſtratione anatomica conſtat; ſi vero adſumſiſſet vir ille, quod clare anatomia docet, nempe ſanguinem & liquidum nervoſum ad muſculum ferri, licet per diverſa vaſa, & tumorem oriri per aggregationem ſanguinis, errorem declinaviſſet. Verum pauca hujuſmodi in eo Auctore ſunt loca, & video ipſum erroris ſui conſcium fuiſſe ex lemmatibus, quæ habet in operibus ad PITCARNIUM. Sed raro palinodiam cantant eruditi viri: hinc credo ipſum tractatum intactum illum reliquiſſe. Legantur accurate ejus lemmata, quæ optime præmittuntur, hoc eſt, antequam ad textum lector veniat, ſcribit ibi breviſſime ea, quæ ſpectant ad motum muſculorum, reſpirationis, cordis, &c. ea enim exponit laconico textu lectu digniſſima, quæ ſæpe aliter prætervideri ſolent. Deinde legatur ejus rariſſimus tractatus *de motu reſpirationis*, quem ſcripſit ad FERDINANDUM, Magnum Ducem Hetruriæ. Eſt epiſtola exigua, edita anno 1670., nec ullibi apparens, niſi in *actis* ſeu *ephemeridibus germanicis* anno 1671. Tomo ſecundo. Legantur poſtea ejus viri *Opuſcula aliqua de motu cordis*, &c. *ad* PITCARNIUM *ſcripta*, Leidæ edita anno 1696. in 4. apud Bouteſtein. Eſt cygneus cantus ejus Auctoris; unde videmus privari nos ſpe alicujus operis promiſſi anatomici, nam ex REDO & MALPIGHIO compoſuerat opus, quo explicabat actionem partium. Id opus certe fuiſſet defæcatiſſimum, quantum patet ex opuſculis ejus ad PITCARNIUM, nam ibi non peccat contra leges a nobis in principio datas.

Sequitur cum ARCHIBALDUS PITCARNIUS in *Diſſertationibus medicis* collectim editis in 4. Roterodami anno 1701. Hæc ſcripta optima ſunt & perfecta, ſive legas diſſertationem de motu ſanguinis per pulmones, ſive alia opuſcula, ſive ultimum tractatum de opio.

Præterea habemus MATTHIÆ GEORGII *Elementa ſcientiæ naturalis*, Lucæ (*Lucques*) in Italia edito anno 1707. in 4. ubi principiis ſatis certis theoremata condit, quæ prodeſſe poſſunt in phyſiologia condenda.

Tum,

Tum, si quis intelligat Italicam linguam, videat alterum tractatum, quem ille idem Auctor etiam edidit, *della ragione vera, e temeraria nella medicina*. Editus est Genuæ an. 1709. in 8. scitissimus est sane Libellus, & ad finem perductus.

Huic addatur ejus *Phlebotomia* edita in 4. Genuæ 1697. Hi Libelli ponderatim scripti sunt, & quidem libertate philosophica ex anatomia & principiis mechanicis, sed iis non plus attribuit, quam ex effectu constat.

Post hunc sequitur ASCANIUS MARIA BAZZICALUNE, cujus Liber editus est Parmæ in Italia an. 1701. Titulus est, *Novum systema physico mechanicum de Tumoribus*. Discipulus fuit BORELLI & BELLINI, ut patet, habentur ibi expositi effectus violentæ circulationis, & majoris attritus. Hanc sententiam jam docui, sed nescivi tam egregium tractatum supra hanc rem scriptum esse, nisi ante aliquot menses.

Tum GUILIELMUS COCKBURNE in *Oeconomia animalium* in 8. edita Londini. Ante aliquot annos in literis promisit alteram editionem.

Verum omnino his, qui felicius versati sunt in mathematicis, commendo Clar. JOHANNIS KEILII Libellum *de secretione animali*, lingua Britannica editum, qui Liber continet pulcherrimum quod in mathematicis unquam vidi. Peccavit tamen contra primam regulam, sed non obstat, quin in hoc Libello duo incomparabilia dederit, nempe demonstrationem, ex qua ex logarithmico calculo sanguinis tarditatem in vasis minimis supputare possumus, & explicationem ponderum, quibus premitur sanguis in pulmonibus.

Post enarratos & jam notatos Auctores sequitur nobilis ille Gallus PERRAULT in *Tentaminibus suis physicis*, *Essais de Physique*. Valuit vir iste ingenio, excultus erat studio mathematico, in chemia versatissimus & usus consuetudine & demonstratione maximorum virorum, ut LEMERII, DUVERNEII, PETITI. Scripsit autem de quinque sensibus, &c. Omnia ejus opera physica & mechanica edita sunt duobus voluminibus in 4. Lugduni Batavorum an. 1721. quæ editio elegantissima est.

Pertinent huc dissertationes anatomicæ una cum literis & adnotationibus super hac re habitis Domini LAMY. Titulus est *Dissertations anatomiques par LAMY, Docteur de la Faculté de Paris*, an. 1685. Hæc editio optima est & ultima. Hunc Libellum composuit omnino ea occasione, quam probare nequeo. Nempe cum medicus ille LAMY, quem Rex constituerat, plures dissectiones institueret, DUVERNEIUS in eum invectus est, contra eum LAMYUS in parte posteriori defensionem habet. Liber est editus Bruxellis, & satis rarus est.

Recenseri hic quoque meretur GUILIELMI COLE *de secretione animalium tentamen*, editum Oxoniæ in 12. an. 1674. iterumque inpressum Hagæ Comitum 1684. in 22.

Hi Auctores sunt, quos lectu dignos & satis fidos inveni, ad doctrinam de actionibus vitalibus animalium, adeoque totum opus physiologicum. Nihil enim potest addisci nisi ex his scriptoribus.

Ne quis etiam miretur, quod physiologiam GALENI hic non recenseam, rationem antea dedi; cum nempe functiones tantum sint actiones circulantis liquidi, & cum ille vir ignoraverit lymphatica liquida horumque vasa; hinc hisce quæ-

stioni-

ſtionibus ſatisfacere non potuit. Nunc functiones quædam in phyſiologia a nonnullis ſingulatim exponuntur, ut:

De Viſu.

De objecto viſus, radiorumque, & colorum proprietatibus, unus modo vir bene ſcripſit, ut nunc patet omnibus, princeps nempe ille philoſophorum ISAACUS NEWTON in tractatu *de Coloribus*, & quidem in ultima editione, quæ lingua Latina proſtat, in priore enim editione lingua Britannica edita non ſunt ea, quæ ab Auctore ſuperaddita ſunt; ille ſolus in his ſufficit, nam quæ alii dixerunt, ea demonſtrat, non in re ipſa, ſed in imaginatione tantum conſiſtere.

Verum CHRISTOPHORI SCHEINERI *Oculus ſeu fundamentum* opticum editum Oenoponti (*Inſpruck*) in 4. anno 1619. & Wittembergæ 1660. omnino inſervit, ſi quis velit applicare hos radios oculo. Rarus eſt liber, ſed ſatis egregie explicat phænomena viſus, melius certe quam ab eo tempore exſpectaremus. Huc pertinet *Catoptrica* CARTESII & *Dioptrica* HUGENII. Illi pro hoc capite ſufficiunt.

De Auditu ſeu *de functione Auris.*

De natura ſoni ejuſque proprietatibus, ſi quis velit legere ſcriptores, legendus erit ATHANASIUS KIRCHERUS, in Libro qui in folio prodiit, titulo *Phonurgia*, & addendi duo egregii tractatus ejus de muſicis. Omnia ejus Romæ edita ſunt.

Poſtquam etiam ſic natura auditus intellecta erit, nonnulla experimenta addenda ſunt, quæ inveniuntnr apud MERSENNUM.

Tum ſuper hac re egit egregie NEWTONUS in philoſophiæ ſuæ principiis mathematicis, quibus experimentis determinatur, quanto tempore ſonus a puncto ſonoro uſque ad organum auditus perveniat.

Ubi attente factum eſt hoc fundamentum ex mathematicis, ut applicetur; auris fabrica cognoſcenda eſt. Legantur ergo hi quatuor.

1. LAMY *Diſſertationes anatomicæ*.
2. PERRAULT *Eſſais de Phyſique*.
3. Tum inprimis Illuſtris JOSEPHUS DUVERNEI.
4. Tandem Clar. VALSALVA, cujus Liber Libro DUVERNEII in eo unice anteferri meretur, quod de theoria auditus adcurate egerit, quo modo ſcilicet ſonus laminæ ſpiralis applicetur.

De Guſtu.

Legendi ſunt in primis tres Auctores, nempe CAROLUS FRACASSATUS medicinæ Profeſſor Italus in epiſtola *de Lingua ad* MALPIGHIUM. Habetur ea in operibus MALPIGHII. Continet naturam eorum corporum, quæ proprie ſapida ſunt, & nullus Auctor meliora experimenta ſuper hac re habet.

Tunc, ſi hæc ad organum guſtus applicare velimus, legatur MARCELLUS MALPIGHIUS *de Lingua*.

Supperaddantur iſtis BELLINI *Experimenta nova de guſtu*, nunc Lugduni Batavorum nuper edita.

Ex hiſce Auctoribus omnia intelligentur, ſed addi poteſt illuſtriſſimus RO-

BER-

BERTUS BOYLE in tractatu de saporum productionibus. Est fere ultimum magni viri opus. In Libro etiam *de mechanicis qualitatum productionibus* de saporum caufis experimenta habentur.

De Olfactu.

Videatur *le* CLERC in *Osteologia*, ubi habetur id, quod illustrissimus DU-VERNEI invenit, dat enim præsertim structuram ossium narium.

Post hunc virum pro intelligenda membrana super hanc osseam fabricam extensa, aptus est SCHNEIDERUS *de Catarrhis*.

Hisce addatur JOHANNES PALFYN in *Nova descriptione ossium*, quem ideo hic commendo, quia DUVERNEIANAM methodum ibi inveniemus.

De Tactu.

Qua ratione hic sensus exerceatur, legendus est solus MARCELLUS MALPIGHIUS in tractatu *de Cornubus*, de *Organo tactus*, de *Lingua*, de *Cute*.

Enumeravi Auctores, qui de functionibus physiologicis omnium optima tradiderunt, & caste disseruerunt, hoc est manserunt intra leges anatomiæ. Superest, ut enarrem, qui de generatione optime scripserint.

De historia Generationis.

Quomodo mirabilis illa propagatio fiat, per quæ instrumenta, per quas actiones, per quam materiam, quo modo mutetur illa, nostro seculo egregia multa dici possunt veteribus incognita.

Hinc, si accurate hoc negotium quis velit intelligere, legendi sunt citati Auctores anatomici de Organis Generationis, v. gr. *de ovi in feminis origine, fabrica, materie, maturatione, discessione & decerptu, transitu in tubas Fallopianas, transitu per hasce tubas, ingressu in uterum, mutatione in utero, exclusione ex utero*; de hisce omnibus (quot capita singularia sint) legi meretur maxime CAROLUS DRELINCOURTIUS in Libello in 12. Lugduni Batavorum apud Bouteftein edito cum titulo *Conceptus de conceptu*, ille enim vir per totam vitam congessit, digessit, expolivit hunc Libellum, quem sub finem vitæ suæ edidit, eruditissimus certe, perspicax & candidus.

De seminis in viro ortu, secretione, collectione, maturatione, fæcundatione, expulsu legi debent, (non ut anatomicum hic considero, sed ut physiologum) Clarissimus LEAL LEALIS.

Tum Clarissimus GUILIELMUS COWPERUS & FREDERICUS RUYSCHIUS, atque tandem LEEUWENHOEKIUS, habet enim elegantissima super hac re experimenta, adeoque palmam præripuerunt fere omnibus.

De conjunctione, mutatione, maturatione seminis masculini cum ovo femineo legendi sunt clarissimus HIERONYMUS FABRICIUS AB AQUAPENDENTE in tractatu suo *de pulli ex ovo generatione*, Patavii edito in folio. Tum MARCELLUS MALPIGHIUS in egregio tractatu de *Bombyce*, idemque in duobus tractatibus, qui omnibus de hac re scriptis præferendi sunt, *epistolis* nempe *binis circa ovum incubatum*. Mihi certe visum fuit, cum has epistolas legerim, me vidisse ultimum terminum, quo constans observatio hominum pervenire potest; simplex tantum est narratio, ac si oculos videret, sed tædio nulli intelligenti erit: propria manu pinxerat figuras, ut per microscopium viderat,

& tan-

& tantum laboris his inpendit, ut totus exhauftus emarcuerit fuis obfervationibus.

Sed addendus eft GUILIELMUS HARVEIUS, *de animalium generatione*, quem Librum jam commendavi in anatomia: verum majorem longe laudem in phyfiologicis meruit. Vir ifte, cui natura dederat fublime ingenium, & ardorem communicandi cum aliis, quæ invenerat, totum fe dederat diffectioni equorum, damarum, &c. Ifta animalia primo duobus poft coitum diebus, deinde variis fubinde dierum intervallis aperiebat, ficque abfolviffet rem egregiam omnino, cum exorta calamitate regni omnia everfa fuerint, & chartæ combuftæ, unde tantum parvum illud opus fupereft, fed maxime egregium & incomparabile. Nam ex HARVEJO unice novimus ovaria effe, quæ veteres teftes appellare folebant. Hoc opus per experimenta tantum, non per ratiocinia philofophica rem tractat, ideoque eft pretiofiffimum.

Obfervationes etiam circa genituram, & omnia, quæ hactenus diximus, habentur congeftæ in *Hiftoria Academiæ Regiæ Parifinæ* ubi LEMERII, & DUVERNEYI, & aliorum habentur obfervationes de fetubus hic & ibi repertis, modo adcretis ad teftes feu ovaria, modo deprehenfis in media tuba, denique in hernia facta uteri, ubi tuba FALLOPIANA ingreditur. Adeoque, quæ poffunt circa hoc negotium requiri, antea incognita, ibi reperiuntur.

En fchema Auctorum, quos, fi phyfiologiam medicam intelligere vult tiro medicus emat & legat.

FINIS TOMI PRIMI.

METHODUS
STUDII MEDICI,
TOMUS SECUNDUS.

HERMANNI BOERHAAVE,

VIRI SUMMI, SUIQUE PRAECEPTORIS

METHODUS STUDII MEDICI,

Emaculata, & Accessionibus locupletata

A B

ALBERTO AB HALLER,

Med. & Phil. D. Anat. Chir. Bot. in Georg. Aug. P. P. O. Consiliario Aul. & Archiatro Reg. & Elect. Præside Regiæ Societ. Scient. Gotting. Acad. Cæsar. Natur. Curios. nec non Regg. Socc. & Acadd. Britann. Boruss. Svecic. & Upsal. Sodali, Reip. Bern. in Sup. Senatu CCviro.

EDITIO PRIMA VENETA,

Ab innumeris Amstelodamensis Anni MDCCLI. erroribus expurgata, in qua Additiones omnes Hallerianæ, quæ ad illius calcem legebantur, suis in locis positæ ad majorem Studiosorum commoditatem adinveniuntur.

TOMUS SECUNDUS.

VENETIIS,

MDCCLIII.

EX TYPOGRAPHIA REMONDINIANA,

SUPERIORUM PERMISSU, ac PRIVILEGIO.

METHODI STUDII MEDICI

PARS IX.

Pathologia.

PATHOLOGIA apud medicos ſignificat eam partem medicinæ generalis, quæ docet generalia, quæ ſpectant ad cognitionem morborum, eorum præſentiam, differentias, cauſas, effectus. Illa nunc pars, quæ morborum naturam explicat in pathologia dicitur *Noſologia*, hoc eſt, deſcriptio morborum.

Quæ differentiam morborum explicat, etiam ad noſologiam refertur: verum, quæ cauſas explicat, *Aitiologia* dicitur, quæ vox occurrit apud bonos Auctores.

Pars porro quæ effectus explicat, *Symptomatologia* ſeu deſcriptio ſymptomatum.

Hiſce præmiſſis requiritur, ut enarrem medicinæ ſcriptores, qui hanc partem ita bona fide excoluerunt, ut legi mereantur. Ii vero admodum pauci (*a*) ſunt, ut perfectum fere nullum nominare poſſim. Et quamvis in inſtitu-

(*a*) Ad pathologiam referimus primo eos auctores, qui deſcriptiones morborum utiles dederunt. Ii denuo vel obſervationes ſuas in univerſales hiſtorias conjunxerunt, quos imprimis *Noſologiam* ſcripſiſſe dicimus: vel ſingularia morborum exempla & rariores maxime morbos deſcripſerunt, quos *obſervatores* vocamus. Utriuſque ſua utilitas eſt, & obſervatores quaſi materiem ſuppeditant, ex qua ſtructuram ſuam perficiunt pathologi. Aliud denique adhuc magis univerſale genus pathologorum eſt, qui neque ſingulares, neque

ſtitutionibus meis, pathologiam poſt phyſiologiam poſuerim, neutiquam mihi placere hic ordo potuit; nam, ut bene hæc digerantur, debet pathologia partis uniuſcujuſque poſt ejuſdem partis phyſiologiam ſequi (*a*). Nec in medicum plus laudis redundare poſſet, quam ex eo labore, quo veterum pathologiam redigeret ad neotericorum phyſiologiam; debet enim ſequi pathologia ex phyſiologia, & hoc ordine poni debet: atqui hoc nuſquam adhuc factum eſt.

Optimus (*b*) vero eſt in hiſce JOHANNES FERNELIUS, egregium lumen me-

neque etiam communes morborum hiſtorias dederunt, ſed abſtractas quaſdam de morborum claſſibus, cauſis, differentiis aliiſque conſiderationibus contemplationes ediderunt, quales innumerabiles olim fuerunt, ne ipſi quidem futuri inutiles, ſi ſuo officio rite defuncti eſſent. Hos autem ſcriptores omnes promiſcue recenſeo, quia ſæpe dubium eſt, ad quam claſſem ſcripta eorum magis proprie pertineant, plerique etiam utrumque laborem conjunxerint. Quare ſolam annorum ſeriem ſecutus ſum.

(*a*) Uti quidem in RIOLANI enchiridio, in J. A. MOLINETTI *diſquiſitionibus*, in J. M. HOFMANNI opere, cui idem fere titulus eſt, & paſſim alibi. Verum multi ſunt, quorum vera ſedes minime facilis eſt dictu. Febres ubi habitant? an in corde? an in nervis? an in ſanguine? an in eorum pluribus? Eadem de podagra quæſtio redit, & de tympanite, & de plurimis aliis morbis.

(*b*) Nos vero omnino ab HIPPOCRATE ordimur, quo nemo meliores morborum hiſtorias dediſſe fere in confeſſo eſt: adeo vero abſque ullo ſtudio ſcripſit, ut & medicationem ſuam omiſerit citare, & pleræque hiſtoriæ eventus triſtes nactæ ſint, & ipſe SENEX in eam calumniam inciderit, ut mortis meditationes eum ſcripſiſſe cavillati ſint. Ego vero HIPPOCRATEM pro omnium antiquiſſimo, & pathologiæ primi ordinis auctore habeo, cum ante eum CNIDII ſingulares ægrorum hiſtorias & propria ſymptomata propoſuerint, quaſi totidem diverſi morbi eſſent, neque artem tenuerint, qua multorum ægrorum congeneres morbi in unam communem denominationem & deſcriptionem uniuntur. Vide Librum περὶ νούσων, & confer HIPPOCRATIS cenſuram in Libro περὶ διαίτης ὀξέων.

In Libris vero Hippocraticis, hi quidem pathologici ſunt. Liber περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς, qui mihi ſpurius videtur & recentior ARISTOTELE: A CONRINGIO ad Acronem, aut certe ad Empiricum refertur. Refutatur in eo theoria quatuor primariorum humorum, & demonſtratur alias eſſe, nihil cum iſtis commune habentes, morborum cauſas.

In *Aphoriſmis* multa huc ſpectant, tum ad morborum characteres & ſigna, tum ad eorum a temporibus anni, & a cœli ſtatu origines ad muliebria. Ad ſigna inprimis Libri IV. VI. & VII. pertinent. Commentatores in ſemeioticis recenſebo.

In Libro περὶ διαίτης *tertio* initia morborum deſcribuntur, ea imprimis, quæ ex nimio vel nimis remiſſo motu muſculari oriuntur. Suſpicamur eſſe HERODICI.

Liber περὶ χυμῶν, quem ego pro genuino habeo, continet ſparſa & diſſoluta ſigna morborum, eorumque fontes, vere & breviter, fere eodem modo quo in primo Libro *popularium*, uti etiam aphoriſmi non pauci hic repetiti habentur. Morbi ad tempeſtates & anni tempora pertinentes, metaſtaſes morborum, & theoria morborum ex bile & ſanguine hic recenſentur. In eum commentarius exſtat GALENI tribus Libris comprehenſus, tum cura LUD. DURETI Pariſiis 1631. 8. editus, recuſus, ut jam monui a CL. GUNZIO.

Liber περὶ ὑδάτων ἀέρων καὶ τόπων, genuinus & ipſe, continet ventorum, regionum, annique temporum, ſitus urbium, &c. vires ad hos vel illos morbos producendos. Nimium videtur his tribuiſſe SENEX. Quis credat abortiri omnes vere ſicco poſt hyemem pluviam? dyſenteriam vernum morbum eſſe? In eum commentarii exſtant HIERONYMI CARDANI Baſil. 1570. fol. * LAZARI a SOTO *animadverſiones medicæ & Comment. in* HIPPOCR. *de aëre, aquis*

medicinæ: Gallus erat, matheſeos peritiſsimus: atque inde promotus ad medicinam docendam incepit excutere GALENI ſententiam, vidit HIPPOCRATEM opti-

aquis & locis. Madrit. 1589. fol. * LUD. SETTALA Colon. 1590. fol. Francof. 1645. fol. (CORTE *Med. Mediolanen.* ANTONII PASIENI Brixiæ 1574. 4. * Anglice reddidit, & in ordinem redegit cum notis FRANCISCUS CLIFTON. Lond. 1734. 8. cum hoc titulo *Hippocrates upon air, vvater and ſituations, upon epidemical diſeaſes and upon prognoſtiks in acute caſes*. In ordinem HIPPOCRATIS ſermonem redegit translator, notas addidit, & deſcriptionem THUCYDIDEAM peſtis Athenienſis. Deinde ad *textum* 23. HIPP. *de aëre, aquis & locis, Diſp. iatrophyſicam*, &c. *in qua de calculorum cauſis & aqua Tiberis ſalubritate agitur*, Romæ edidit BALDUS BALDIUS 1637. 4.

Liber περὶ τόπων κατ' ἄνθρωπον habet in ipſo initio theoriam catarrhorum & derivationum; ad catarrhos autem fere omnes morbos refert, hydropem etiam, & pleuritidem. Ipſas febres fere omnes explicat ab humore collecto in aliqua corporis parte, inde ſe conjiciente in aliquem locum minus reſiſtentem. Alios etiam morbos fere abſque pathologia deſcribit. Genuinus mihi videtur, etſi DURETUS eum, quod cum Coacis pugnare videatur, ad ſpurios releget. In eum commentatus eſt FRANCISCUS PERLA Romæ 1638. 4. * PL.

Liber περὶ φυσῶν a PHILELPHO olim verſus. Minime HIPPOCRATIS, ſed ingenioſiſſimi tamen hominis opus, ab ANAXIMENIS forte diſcipulo aliquo profectum. Eloquentia & ordo & theoriæ probabilitas ſingularis eſt, ut recentiorum mores & methodum referat. Omnium fere morborum a flatu originem derivat & explicat. Deſtillationis hiſtoriam hic contineri ait O. BORRICHIUS *de ort. & progr. chem.* pag. 92. Sed id non ſatis demonſtratum videtur.

Librum HIPPOCRATIS περὶ φύσων hic citatum edidit gallice verſum a D. LAVERGNE HECQUETUS cum *Médecine naturelle dans l'uſage des calmants*.

H. MERCURIALIS *Prælectiones* in Librum III. *Epid.* HIPPOCRATIS prodierunt etiam Francof. 1602. fol.

Liber περὶ κρισίμων ſpurius eſt, & exſcriptus ex Tr. *de internis adfectibus* quem Cnidiis tribuunt, nominibus tantum mutatis. Ita *craſſus morbus* II. & *tetani tres*, & alia hic ex eo Libro repetuntur. Peripneumoniæ deſcriptio bona eſt.

Libri *Epidemicorum*. Inter iſtos *primus* & *tertius*, & GALENO auctore, & manifeſto etiam ſuadente dictione, gravitate & fide, maxime genuini ſunt. In primo continentur temporum & tempeſtatum hiſtoriæ apud Thaſios, per annos tres, & conſtitutiones duæ, remittentium febrium & ardentium. Sequuntur ægroti XIV., fere ex poſteriori claſſe, plerique a morbo exſtincti. Medicamenta vix ulla adlegat AUCTOR, unde forte illa criſium regularitas, & illa *mortis exſpectatio* antiquitus HIPPOCRATI objecta. Alia eſt BARKERI explicatio (*agreement of ancient an modern phyſ.* pag. 44) ægros nempe, quorum hiſtorias deſcribit HIPPOCRATES non ab ipſo curatos fuiſſe. In hunc Librum ejuſque *ſectionem* I. *commentarium* ſcripſit J. BAPTISTA MONTANUS Venet. 1554. 8.

Liber III. olim cum primo continuabatur, GALENO teſte, ad cujus poſteriorem *ſtatum* ægri priores XII. manifeſto pertinent. Poſterior ſtatus peſtilentialis eſt, ita tamen, ut mihi non peſtis videatur, ſed ſtatus in quo omnes fere morbi diri & maligni eſſent, ut tuſſis etiam, & phthiſis, & angina, ægrotos omnes perimerent, & ab HIPPOCRATE in ſtatu morboſo recenſeantur. Neque ſignum veræ peſtis ullum ego quidem reperio, vel in generali deſcriptione morbi, vel in XVI. ægrotis. In hos Libros I. & III. exſtant GALENI *comment.* & inſignis in Græcis literis viri, HERMANNI CRUSERII, Pariſ. 1534. fol. (RIV.) Baſil. 1570. 8. LIND. Liber etiam I & III. Græc. & Lat. cum notis JOHANNIS FREIND 1717. 4. prodiit quem vide ſuo loco. Deinde in eoſdem libros, cum parva ad IV. appendice exſtant HIERONYMI MERCURIALIS *Prælectiones Piſanæ*, Venet. 1597. fol. *Demonſtrationem prognoſticorum* in Lib. I. & III. *Epidem.* HIPPOCRAT. HENRICUS COPE edidit Dublin. 1736. Seorſim vero *comment. on* 42. *hiſtories deſcribed by Hippocr. in the* I. *and* III. *books of Epidemics* dedit J. FLOYER Londini 1726. 8. & in 22. ægrotos H. CAR-

optimum esse ad fundamenta & observationes, GALENUM vero errare ratiocinando, incepit ergo rem deducere ad simplicitatem, sed caruit lumine HARVEIA-

CARDANUS, Rom. 1575. 8. In III. *primi Libri Sectionem explanationes* J. BAPTISTÆ MONTANI *collectæ* prodierunt Venet. 1544. 8. RIV. *Medico-criticam* vero *epistolam* ad J. FREIND super I. & III. *epidemicorum nuper ab ipso editam* Rudolf. 1720. 8. eruditam, ut solet, TRILLERUS, ad quam respondit JOHANNES KING, in *epistola ad* J. FREIND, in qua D. VV. TRILLERI *Epist. Med. critica ad examen revocat*. Cantabrig. 1722. 8.

In octo libros *Epid.* HIPPOCRATIS STEPHANUS RODERICUS Castrensis *commentarium* dedit, de quo alibi.

Denique *primum & tertium* Librum conjunctum Anglice vertit FRANCISCUS CLIFTON; & cum descriptione pestis Thucydideæ edidit Londini 1734. 8. notis illustratum.

Liber V. *Epidemicorum* tribuitur HIPPOCRATI II. Nihil hic quidem ego reperio, quod indignum sit magno viro, nisi forte non satis obscurus est, & objicias, venas & arterias distingui. Sed veteres, CELSUS, PLUTARCHUS aliique ingenuam confessionem proprii erroris ex hoc Libro excitant, ex AUTONOMI historia. Observationes cæterum continet, sive historias morborum singularium, maxime ex genere Chirurgico, etiam rarissimas, qualis est risus Sardonii ex vulnere septi transversi: peripneumoniæ ex male judicata angina. Multa in hoc libro & in VII. repetuntur.

Liber VII. *popularium* omnino ejusdem Auctoris est, & eandem methodum morbos describendi singulares sequitur, & multa etiam historica habet. Multa hic egregia de febribus acutis, phrenitide, hydrope, gravidarum morbis, multa etiam Chirurgica. Fetus per novem annos gestati hic reperitur historia. Reliquis Libris hic amplior, & numerosissimas & fusissimas morborum historias habet.

Libri II. VI. & IV. minoris utilitatis sunt. Et II. quidem a GALENO habetur pro opera THESSALI HIPPOCRATIS F. qui ex pugillaribus patris excerpserit, unde aliena aliqua admista sint (*Comment.* II. in *Epid.* III.). In prima certe parte doctrinam crisium fere meliorem habet & magis ordinatam, quam in ullo alio HIPPOCRATIS opere. In IV. scilicet habetur fabulosa illa venarum descriptio, uti passim varia in hoc libro absque ullo ordine miscentur. In eum exstat PETRI JACOBI STEVA *comment.* Valent. 1551. fol. * tum HIERONYMI MERCURIALIS *Prælectiones Bononienses* Forolivii 1626. fol. LIND.

Liber VI. a GALENO eodem ordine cum *secundo* ponitur & ab eo commentario illustratus est, quem amisimus. Tribuitur POLYBO, qui ex pugillaribus HIPPOCRATIS soceri sui descripserit. Varia mista habet, observationes, prognoses, aphorismos absque ullo ordine. Multa in aliis HIPPOCRATIS Libris exstant, multa absque cautione admitti nequeunt. In eum librum exstat *commentarius* PALLADII Sophistæ a PAULO JUNIO CRASSO editus Basil. 1581. 4. Hunc etiam *latinitate donatum & luculentissima enarratione illustratum* edidit LEONHARDUS FUCHS. Basil. 1537. fol. NIC.

Liber VI. *Epidemicorum* HIPPOCRATIS tribuitur etiam THESSALO GALEN. *meth. med.* Libri VIII.

Liber IV. meo judicio cedit omnibus. Sparsas habet historias morborum hiulcas, aphorismos non satis veros, ut prudente lectore egeat. GALENUS THESSALO tribuit, qui ex patris pugillaribus descripserit.

In omnes *Epidemicorum* JOHANNIS ALEXANDRINI exstat commentarius editus Venetiis 1483. fol. Tum FRANC. PHRYGII *comm. in historias epidemicas* Lugd. 1644. 4. FRANCISCI VALESII in libros HIPP. *de morbis popularibus Commentaria* Madrit. 1577. fol. & J. PETRI HYROLDTI opera Colon. 1588. fol. PL. & Turin. 1589. 8. & Neapoli 1621. fol. quæ etiam GAUDEUS AURELIUS recognovit & edidit Aureliæ 1654. fol. LIND. GEORGIUS vero FRIDERICUS LAURENTIUS *de notis* HIPPOCRATIS *in historicis epidemicis repertis & repurgatis* librum scripsit, quem *cum adnotatiunculis paradoxis, quas auctori extorsit* DIETERICUS, edidit Lubecæ 1666. 4. * PL. tum *observationes in* HIPPOCRAT. *epidemicos* Venet. 1621. 4. LIND. *Nucleum Epidemicorum* suadente BAGLIVIO *adornatum* prodiisse video Francofurti 1708. 12. *

Liber

VEIANO, hinc cefpitat adhuc pluribus in locis. Morbus enim eft tantum læfa actio, aut difpofitio lædens actionem, fed actio prius integra haberi debet, ante-
Tom. II. B quam

Libri IV. περὶ νόσων. Crediderim CNIDIORUM effe, eo enim vitio laborant, quod ex peculiaribus morborum hiftoriis morbi ficti fint, hinc feptem vel octo pleuritides &c. Medicamenta etiam purgantia ab omni fere fana ratione aliena funt. Liber I. compendium reliquorum eft, & pathologiam habet ex pituita & bile defumtam. In II. & III. defcriptiones morborum habentur cum curatione. Mira hic morborum nomina, febris fingultiens, febris interficiens, pulmo denfus, pulmo plenus. Melior tamen *tertius*, ubi Peripneumonia, Pleuritis & Empyema bene defcribuntur.

In Libro IV, quem ad POLYBUM referunt, mira fubtilitas eft ratiocinii. Omnes ibi morbi a quatuor humoribus primigeniis, fanguine, bile, pituita & aqua derivantur, & a cibo, fubtilius quam vere. Sub finem alia quædam mifcentur, de hydrope, calculo, vermibus, & refutatur potus in afperam arteriam defcenfus. In hos 4. Libros egregii commentarii exftant PETRI SALII DIVERSII Francofurt. 1612. fol. &c.

Liber περὶ παθῶν non recedit ab HIPPOCRATICA doctrina, licet ad POLYBUM referatur; cujus præfixum nomen eft in editione, quæ ALBANO TORINO interprete Bafileæ prodiit 1544. 4. Multum hic bonæ obfervationis, parum ratiocinii, defcriptiones morborum multæ, & denique egregia diætetica.

Liber περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν CNIDIUS omnino eft, quod etiam CL. SCHULZIUS vidit; cum morbi fubdivifi per numeros diftinguantur, a fymptomatibus, quæ vix nifi in individuis obfervari potuerunt; adeo fæpe paradoxe, ut quid fentias nefcias, & morbi defcribantur, quos nemo ab eo tempore mortalium viderit. Quis ferat in morbo craffo IV. ægrum cadere ex odore pluviæ quæ terram contingit? Teterrima etiam hic cathartica commendantur, vinum nimium laudatur; potus in afperam arteriam defcendere dicitur. Aliqua cum Libro III. περὶ νούσων eadem funt.

In Libri περὶ διαίτης ὀξέων parte II. eximia habetur defcriptio Pleuritidis, cum vera & immutabili ejus curatione. In IV. hiftoriæ morborum variæ. In eum Librum etiam GALENI commentaria exftant.

Liber περὶ ἱερῆς νούσου non eft HIPPOCRATIS fed egregii tamen viri. Epilepfiam demonftrat non a DEO immiffam effe, fed vitio fieri cerebri humidioris, etiam experimentis anatomicis ex brutis animalibus excitatis, cum comparatione cerebri hominis & animalium. Dictio fufa & Afiatica. *Prælectiones Vallifoletanas* in hunc Librum dedit PONTIUS de SANCTA CRUZ Archiater Hifpanicus, Madriti 1631. fol.

Liber περὶ αἱμοῤῥοΐδων. Non genuinus eft, omnes enim fanari jubet, cum unam apertam relinqui velit HIPPOCRATES. Sed utilitate minime deftituitur.

Liber περὶ παρθενίων agit de furore uterino. In eum commentarium dedit J. BAPT. DONATUS Francofurti 1597. 8. editum, & alios J. STEPHANUS. Venet. 1653. fol.

Liber περὶ γυναικείων α & β ejufdem Auctoris eft cum Libro περὶ φύσιος τοῦ παιδίου, cum eum ipfum Librum ut fuum citet. Cnidiam omnino manum adgnofcere videor. Morbos mulierum plures, quam nullus recentiorum medicorum habet, fluores albos omnis generis, inflammationes &c. Medicamentis numerofiffimis luxuriat, fæpe valde paradoxis. Prior de *morbis mulierum interprete* M. CORDÆO feorfim prodiit Parif. 1585. fol. C. WALTH.

Liber περὶ ἀφόρων fere ex prioribus exfcriptus eft, tum Liber περὶ γυναικείης φύσιος, quo fitus oris uteri varie mutatus fufe defcribitur.

Reliquos laudabo inter *femeioticos*, *practicos*, *&* *chirurgicos*.

Multos morbos HIPPOCRATIS, craffum, phœnicium, aliofque feorfim illuftravit propriis differtationibus G. WOLFG. WEDELIUS.

Eodem & paulo pofteriori tempore multum de eruendis morborum caufis agitatum eft. Ita DEMOCRITUS in vifceribus animalium caufam maniæ quæfivit, ex fide perantiquæ epiftolæ. IDEM in emprofthotono nervos laborare invenit. (CÆL. AUREL. *acut.* III. c. 14.) EJUS. erat Liber de *elephantiafi*, quem citat CÆL. *tardor.* Lib. IV. c. I.

EMPE-

quam morbus intelligatur, actio vero pendet unice a circulatione humorum ad ea loca: verum hanc circulationem non cognoverunt veteres; hinc in patholo-gia

EMPEDOCLIS ἄπνυς antiquissimæ observationis medicæ exemplum est, feminæ quæ triginta diebus absque cibo & absque respiratione fuit. Multi de eo casu scripserunt, & PAUSANIAS discipulus EMPEDOCLIS scripsit, dictatum sibi ab eo Librum LAERTIO teste & SUIDA editionis KUSTERI pag. 265. & HERACLIDES PONTICUS *Galen. de diff. respir.* L. I.

ALCMÆON sanitatem ex contemperatione humidi, sicci, dulcis, amari, calidi & frigidi & reliquorum deduxit, ut uno eorum dominante morbi sequerentur (PLUTARCH. *plac. phil.* Lib. IV. c. 30.)

ARISTOTELES in Lib. *de adjutoriis*, quem CÆLIUS citat (*acutor.* Lib. II. c. 13.), Pleuritidem ad liquidorum coactionem retulit. Idem in problematibus varia pathologica tetigit.

THEOPHRASTI *de sudore & de vertigine* etiamnum Libri exstant, seorsim *cum interpretatione & notis* BONAVENTURÆ GRANGERII editi Paris. 1576. 8. B. HARL. PL. *De animi* etiam *deliquiis & de pestilentiis* scripsit LAERTIO teste Lib. V.

Ægypti Reges, (sed procul dubio Ptolemæi, Herophili olim & scholæ Alexandrinæ patroni) in cadaveribus incisis phthisin cordis repererunt esse causam morbi epidemici PLIN. *hist. nat.* Lib. XIX. p. 168. ed. HARD.

Deinde DIOCLES Libr. *de mulierum morbis* scripsit (GAL. *Epid.* VI. Comm. II.) & librum *de passionibus, cum causis, curationibus* a CÆLIO sæpissime citatum, ut *tardor.* III. c. p8. V. c. 1. 2. *acutor.* II. c. 7. 8. 20. III. c. 4. 8. 17. ubi venas pulmonum in peripneumonia pati dixit, in pleuritide pleuram Lib. II. c. 16. Tum Libr. *de lumbricis*, eodem teste.

ERASISTRATUS per anatomen in sedes causasque morborum inquisiverat, uti ex CÆLIO aparet *Acutor.* Lib. II. c. 28. A peritonæi paralysi urinam supprimi, quod vesica non comprimeretur. IDEM reliquit CÆL. AUREL. *tardor.* II. c. 1. Hepar scirrhosum hydropis esse sedem post experimenta in cadaveribus auctor est opinionis adeo, quæ diu superfuit. CÆL. III. *tard.* c. 8. Vomicam perniciosissime ad cor rumpi idem docuit *tardor.* V. c. 10. Idem uti ex CELSO notissimum est, ex subtili omnino anatome explicationem febrium hausit. EJUS Lib. *de podagra* citat CÆLIUS *Chronic.* Lib. V. c. 2.

Sed HEROPHILUS qui contra *prognostica* HIPPOCRATIS scripsit, ob omissam pulsuum observationem, quam ipse subtilissime consideraverat, etiam cupidior fuit causarum, ut ipsi institutum scrutandarum causarum in morbis tribuat PLINIUS Lib. 26. c. 8. Neque dedecet magnum anatomicum sedis pleuritidis adsignatio, quam in parte aliqua pulmonis, peripneumoniam in toto pulmone posuit. Ita etiam sectatores HEROPHILI studium causarum urserunt, ut GAIUS, qui hydrophobiam in cerebro & ejus membrana sedem habere non male certe suspicatus est CÆL. *Acutor.* Lib. III. c. 14. DEMETRIUS, qui subtiliter hæmorrhagiæ absque incisione causas divisit in sudationem, atoniam, anastomoses, raritatem, CÆLIO teste *tardor.* Lib. II. c. 10. & cujus Lib. XII. *de passionibus* idem citat CÆLIUS *Acutor pass.* Lib. II. c. 25. Verum brevem esse oportet, & lectorem ad CLERICUM remittere, qui placita veterum magno cum judicio collegit.

Paucos adeo nominabimus, causarum etiam & theoriæ amatorem PRAXAGORAM, cujus *de morbis* Lib. & *de peregrinis passionibus* (forte rariores intelligit) citat CÆLIUS, & *de curationibus acut.* III. c. 17. & alibi III. *de morbis* Librum *Chronic.* V. c. 2. PHILUMENUM, cujus aliqua exstant apud TRALLIANUM de *rheumatismis* apud eundem Lib. VIII. c. 7. & *de diarrhœa* in Lib. VIII. minime mala. EJUS de apoplexia, insania, cerebri inflammatione, tetano, medicamenta excerpsit ORIBASIUS in *synops* Lib. VIII. HERACLIDEM denique TARENTINUM, peritissimum Empiricorum, qui viri, pertæsi inutilium & incertarum hypothesium, omnem causarum in morbis explicationem rejecerunt, artemque in sola observatione posuerunt. Et HERACLIDES quidem Hydropem κατὰ σάρκα & asciten distinxit (CÆLIUS *tardor.* III. c. 8.) Scripsit autem quatuor Libros de *internis passionibus* (EODEM teste *acut.* III. c. 17.)

AN-

gia hoc in casu errarunt, non in observationibus, sed, quoties pathologiam redigere ad aliquod systema conati sunt. Editio FERNELII optima est Genevensis

ANTIGENES CLEOPHANTINUS *de febribus & tumoribus* scripta reliquit CÆLIO citata Lib. II. c. 10. *Acut.* APOLLONIUS GLAUCUS vero de *interioribus* (*Chronic.* IV. *c.* 8.). APOLLONIUS Citiensis *de epilepsia* Lib. II. edidit, & de eadem NICANDER scripsit, (CÆL. *Chron.* I. c. 4., cujus θηριακὰ sive animalium venenatorum historiam huc omnino revocare possumus. APOLLONIUS MYS ex eadem gente fuit, cujus *de secta* HEROPHILI Librum 28. citat CÆLIUS *acut.* II. c. 13. ejusque de sede Pleuritidis opinionem: tum ANTIPHANES, cujus *periopten* idem excitat, ubi de vermibus præsagium habet, qui felicius deorsum quam sursum repant, NICERATUS denique qui de *Catalepsi* scripsit, CÆL. *tardar.* II. c. 5.

Denique sub POMPEJI tempora ASCLEPIADES Rhetor novam theoriam condidit, morbos nempe oriri docuit a vitiata proportione elementorum ad poros, quibus trajiciendis destinantur, eique opinioni praxin superstruxit, cujus autem omnia scripta interciderunt. Ad ERASISTRATUM *contradictorios* Libros scripsit CÆLIO dictos *Acut.* Lib. II. *c.* 33. Sedes morborum definire conatus est. Phrenitidem, & epilepsiam in membrana cerebri sedem habere posuit (CÆL. AUR. *acutor.* Lib. III. c. 14.). In Theoria adeo subtilis fuit, ut a corpusculis minimis quartanam, a parvis tertianam, a magnis continuam derivaret. Scripsit *acutarum passionum* Lib. III. CÆL. *Acut.* Lib. III. c. 21. *celerium* Lib. II. & *de febribus periodicis* II. *c.* 10.

PEDACII DIOSCORIDIS Libri *de venenis* cum materia medica conjuncti exstant, ut qui ad causam morborum pertineant, huc possunt trahi.

Eo tempore nata est secta methodica, THEMISONE inprimis auctore, qui sensim, repurgata ut vocat secta (CÆL. I. *c.* 10. *Chron.* V. c. 2.) eam theoriam in posterioribus Libris perfecit, serius editis quam Lib. *de celeribus pass.* & post Lib. II. *de tardis*. In ea Theoria omnes, uti notissimum est, morbi ad strictum, laxum & complexum genus reducti sunt; & maximum compendium factum est discenti. Scripsit omnium primus *de tardis passionibus* Lib. III. (CÆLII præf. ad *chronica*, & cachexiam primus constituit *tard.* III. c. 6. Idem *de elephantiasi* egit *tard.* IV. c. 1. & solus *de satyriasi* egit ibid. Lib. III. c. 18. Libros etiam *de acutis passionibus* reliquit EODEM CÆLIO Auctore *de acut.* Lib. II. c. 9. & *epistolarum* Lib. IV.

THESSALUS methodicam sectam perfecit, NERONE imperante, cujus *regular.* Libros passim CÆLIUS citat.

Ejusdem sectæ SORANUS fuit, vir egregius, HIPPOCRATI iniquior, ut ex CÆLIO apparet *acutor.* Lib. II. c. 19. & ex vita HIPPOCRATIS, quæ SORANO tribuitur. In *αἰτιολογουμένοις* incubum Deum non esse, merito defendit (CÆL. *tardar.* I. c. 3.) EJUS in hydrophobis observationes excitat CÆLIUS Lib. III. c. XI. qui SORANI *verissimas apprehensiones* latino sermone describere laboravit (*acut.* Lib. II. c. 28.) An idem fuerit SORANUS EPHESIUS junior, qui περὶ γυναικείων Libros IV. scripsit, SUIDÆ dictus III. p. 354. & anatomen matricis, difficile est definire. Sed Methodici parum delectabantur Anatome. Eum SORANUM tempore TRAJANI vixisse, conjectura est LAMBECII *Bibl. Vindeb.* Lib. VI. c. 2.

CÆLIUS AURELIANUS Siccensis Afer, *de morbis acutis & chronicis* reliquit Libros VIII. quos nuper edidit JOH. CONRADUS AMMANNUS, adjectis THEODORI JOH. F. ab ALMELOVEEN in CÆLIUM animadversionibus, & lexico CÆLIANO Amstelodami 1722. 8. & prius in quarto 1709. De eo viro alias fusius, nunc sufficiet dixisse, diligentem fuisse & in legendis scriptoribus, quos in *acutis passionibus* semper plurimos examini suo subjicit, & in signis morborum eruendis atque describendis morbis, nisi ea potius laus fuit SORANI. Ita hæmorrhoides vesicæ, nostro ævo adeo celebres, sanguinem per intervalla fundentes, omnino notas habuit. *Chronic.* Lib. V. c. 14. Mira cæterum secta fuit, quæ lethargum ad *strictum* genus morborum retulit (CÆL. *Acut.* Lib I. c. 6.) & hydropem plerumque ad strictum, partim ad complexum pertinere docet, Lib. III. *tardar.* c. 8. Reliqui ejus viri Libri, *responsiones* nempe *de mulieribus vitiis*, & *chirurgumena* interciderunt.

Inter Methodicos etiam is fuit, cujus inter *muliebria* nomen est MOSCHION, cum *diateiton* & *circulum Metasyncriticum* observet. EJUS Lib. I. *de morbis muliebribus* Græce cum

anno 1697. in folio. Adeo hic Auctor certe excelluit, licet in GALENUM ſcripſit eo tempore, quo pro GALENO certabant omnes, ut ipſo vivente in ſcho-lis

C. GESNERI Scholiis prodiit opera CASP. WOLFII. Baſil. 1566. 4. & cura WOLFII recuſus eſt in collectione *muliebrium* Baſilienſi 1586. 4. De eo inter practicos dicetur.

SEXTUS etiam, qui vulgo EMPIRICUS dicitur, & VINDICIANUS, & VALENS PHYSICUS, quem CÆLIUS citat *acutor.* Lib. III. *curationum* anginas in internas (cynanchen) externas (hyanchen) & paracynanchen ſive unius lateris diviſit.

ARETÆUS CAPPADOX inprimis ex pathologia & morborum bona deſcriptione laudem meretur. EJUS ſunt περὶ αἰτίων καὶ σημείων ὀξέων καὶ χρονίων παθῶν Lib. IV. de quorum editionibus & Auctore inter practicos dicetur. Inter omnes autem veteres ſcriptores medicos bono ordine & ingenioſa dictione mihi videtur excellere. Aliqua tamen omnino ex falſa theoria repetiit. Ita inflammari venam Cavam ad lumbos, & ſanguinem in abdomen effundi, ita ſubitam mortem ſequi, ſcripſit *Acut.* II. c. 8.

RUFUS EPHESIUS cum anatomicis Libris reliquit Lib. περὶ τῶν ἐν κύςει παθῶν. Liber autem *de peſtilentia* (ſive ſtatu potius in quo morbi ſolito maligniores erant) ab ORIBASIO excerpitur *ſynopſ.* Lib. VII. c. 25. cujus etiam loca de renum ſcirrho (Synopſ. Lib. IX. c. 25.) & de diabetis curatione c. 36. IDEM excerpſit. Cæterum RUFUS imperante TRAJANO vixit, ut facile credo SUIDÆ. Eraſiſtrateam ſectam ſecutus eſt, & ſpiritum in arteria contineri dicit, ventriculum etiam cordis ſiniſtrum *pneumaticum* vocavit. Recentiores Græcos Ægypti incolas valde exagitavit, ob ignorantiam. Operum RUFI penes me tres editiones ſunt, Græca Pariſ. 1554. 8. Latina JUNII PAULI CRASSI Baſil. 1581. 4. & nupera Londinenſis GUILIELMI CLINCH, qui diſſertationem de ſcriptis RUFI, & aliam de medicamentis veſicantibus addidit. Uſus eſt ad Græcum *textum* ea, quam citavi, editione, ad verſionem Latinam, CRASSI opere.

CELSUS multa ex HIPPOCRATE habet & ſigna & præſagia, uti curationem fere ex junioribus medicis.

Veterinariæ medicinæ Lib. II. ſive *collectio Auctorum qui de morbis equorum ſcripſerunt* Græce edita Baſil. 1537. 4. & Latinæ RUELLIO interprete Pariſ. 1530. fol. utcumque huc referri poteſt: ut & P. VEGETII *Mulomedicina* ex recenſione JOH. SAMBUCI inpreſſa Baſil. 1574. 4.

In ea collectione APSYRTI, HIEROCLIS, THEOMNESTI, PELAGONII, TIBERII, EUMELI, ARCHEDEMI, HIPPOCRATIS (etiam LINDENIANÆ editioni inſertus) & HIMERII Libelli habentur.

CL. GALENUS ſi numerum molemque conſideraveris, & ſi infinitam feriem Medicorum, qui ejus dogmata receperunt, princeps eſt pathologorum. Et cauſas quidem morborum multo ſubtilius, quam medici priores, indagatus, plerumque ad humorum exceſſum in aliqua primarum qualitatum poſuit, humores ipſos ad imitationem ARISTOTELICARUM qualitatum quaternos fecit, & quatuor eorum qualitates. Solidarum partium tonum aut nimium aut nimis parvum, forte ob odium Methodicorum, omnino rejecit. In ſignis morborum nonnullis multo reliquis ſubtilior fuit, ut in pulſu, cujus infinitas diverſitates ex ſimplicioribus notis compoſuit. Hiſtorias morborum minus puras, aut ſimplices habet, bonas tamen paſſim obſervationes interſperſit, aut rariorum morborum, quos in ampliſſima illa Roma viderat, aut ſectionum morboſarum. Libros pathologicos, quorum plerique in tertia Claſſe GESNERIANÆ editionis continentur, unice præcipuos citabo. *De differentiis morborum* Lib. II. *de cauſis morborum* Lib. I. *de ſymptomatum differentiis* Lib. III. Græce ſeorſim prodierunt Antwerp. 1550. 8. in quos exſtat commentarius J. FRANCISCI ROSSELLI Barcinone editus 1627. fol. & J. SYLVII, in operibus omnibus excuſus & LAURENTII JOUBERTI. MELCHIOR vero SEBIZIUS *tres priores Libros in theſes contractos ad diſputandum* propoſuit Argentorati 1631. 4. & aliis annis. RIV. *tabulas* vero in eoſdem Libros condidit STEPHANUS de TEMPLE Lugdun. 1576. 8.

De differentiis febrium Lib. II. quarum quæ intermittunt ab humorum definito exceſſu explicat, calidas ex putredine, &c. Seorſim eos edidit, & *accurate*, ut ait, *recognovit*

SIMON

lis in nullum Auctorem præter ipsum & HIPPOCRATEM prælectum sit, & se una cum

SIMON THOMAS Lugd. 1548. 16. In eos Libros *commentarius* exstat THOMÆ de GARBO Lugduni editus 1514. 4. LAURENTII LAURENTIANI Lugdun. 1550. 12. * alius PAMPHILI MONTIS Bonon. 1550. 8. alius CHRISTOPHORI a VEGA Compluti impressus 1552. 8. alius JACOBI SYLVII, qui in *operum* collectione exstat, alius FRANCISCI VALESII Complut. 1569. 8. Colon. 1592. in collectione operum Francofurti 1645. fol. repetitus alius J. BAPT. NAVARRI Valentiæ excusus 1628. 8. LIND. alius VICTORIS TRINCAVELLII Venetiis 1575. fol. editus; alius JOHANNIS BRAVI Salmanticæ impressus, 1585. 4. * LIND. alius SIMONIS a CAMPO Neapoli 1642. 4. editus. In Caput I. & III. ANTONIUS NUNNEZ Salamanticæ commentarium edidit LIND. absque anni mentione.

LAUR. LAURENTIANI *commentarius* in Librum II. *de differentiis febrium* GALENI primum prodiit Venet. 1508. fol. cum NIC. LEONICENO.

De difficultate respirationis Libri duo sunt fere in ægros aliquos HIPPOCRATIS, in *epidemicis* recensos, commentarii.

De locis affectis Libri VI. Hoc nobis primarium GALENI opus videtur, tum ob ordinem & concinnitatem, tum ob bona signa ad dignoscendos morbos obscuriores proposita, tum ob observationes ex anatome practica desumtas. Olim titulus erat περὶ τῆς διαγνωστικῆς μεθόδου τῶν πεπονθότων τόπων. Seorsim editi sunt cum titulo *de adfectorum locorum notitia* GUIL. COPO interprete Parisiis apud H. STEPHANUM Seniorem 1513. 4. Commentatus est in eos libros FRANCISCUS DURATIUS Venet. 1557. 8. LIND. & LEONHARDUS FUCHSIUS Basil. 1554. fol. & FRANCISCUS VALESIUS Lugduni 1559. 8. LIND. quem multi animam GALENI dixerunt. In *compendium* redegit PETRUS SCHOTANUS Franeker. 1616. 8.

In Libros VI. GALENI *de locis affectis* commentatus etiam est PETRUS GOMAR CARRERO, cujus *disputationes & commentaria in omnes Libros de locis affectis* GALENI Compluti prodierunt anno 1605. & 1612. fol. * L.

Exercitationes semejoticas disputationibus XII. *comprehensas* JOH. WOLFIUS in eosdem Libros dedit, excusas Helmstadii 1620. 4.

Parvus est Lib. *de inæquali temperie* a LEONICENO versus & editus Paris. 1514. 4. cum aliis GALENI Libellis, tum Basileæ 1538. 8. in quem PROSPER CALANUS commentatus est Lugdun 1638. 8. * tum & FRANCISCUS VALESIUS). Porro GALENI sunt *libelli de marasmo: de comate secundum* HIPPOCRATIS *sententiam: de palpitatione: de plenitudine: de tumoribus præter naturam: de morborum temporibus; de typis ad eos qui de typis scripserunt: de causis procatarcticis*. Denique Commentarii jam citati, in Hippocratem, huc pertinent. *Historias medicinales* ejus J. B. SYLVATICUS *enarratas* dedit Hanov. 1605. fol. RIV. & *historiales campos* collegit in Lib. IV. eosque *congestos & commentariis illustratos* dedit SYMPHORIANUS Basil. 1532. fol.

EX PHILAGRIO, Galenico, temperamenta & intemperies adhibente in pathologicis, fragmentum de lienis adfectibus habet TRALLIANUS Lib. VIII. c. 10.

ALEXANDRI APHRODISEI *opusculum de febrium causis & differentiis* a G. VALLA latinitate donatum est. Prodiit Lugd. 1506. 8. & Basil. 1542. 8. cum aliis Libellis de febribus, & in collectione *Medicorum Græcorum & Arabum de febribus*, quæ prodiit Venet. 1594. fol.

ALEXANDER TRALLIANUS unicus fere scriptor est, quem post GALENUM laudes. Hinc ante AETIUM & ORIBASIUM posui. EJUS XII. Libri Græce prodierunt 1548. fol. cum castigationibus GOUPYLI & RHAZE de pestilentia, Græce vero & Latine Basileæ 1556. 8. cum iisdem GOUPYLI castigationibus, & GUINTERI Andernacensis versione quæ prodierat, cum eodem RHAZIS Libello. Venetiis 1552. 8. Hunc Auctorem plurimi facio, cum ordine bono, dictione simplici, morbos omnes a capite ad calcem tractet, signis ubique appositis & passim GALENO & antiquis Auctoribus recensis & correctis. De practicis laudibus alibi dicetur. EJUS *de lumbricis* epistola Gr. Lat. cum H. MERCURIALIS *variis lectionibus* prodiit Venet. 1570. 4.

ORIBASII ævo medicina jam degeneraverat. A morborum signis & descriptionibus fere ad solam enarrationem auxiliorum Medici deflexerant, ut in MARCELLO & Arabum libris cum summa nausea unicum fere morbi nomen cum longissima serie formularum invenias. Scri-

cum HIPPOCRATE citatum viderit fuperftes. Libri vero FERNELII de Pathologia præ reliquis ejus operibus optimi funt.

Scripfit autem ORIBASIUS *Synopfeos* ad EUSTACHIUM Lib. IX. in cujus Libris V., & VI. VIII. & IX. ad morbos pertinent. In *collectionibus* auxilia potius quam morbos profequitur.

THEODORI PRISCIANI Archiatri *Gynæcia ad Salvinam* Bafileæ 1532. 4. & alias edita, & *Phænomenon Euporiston* Lib. I. five de externis adfectibus, & *Logicus* five de adfectibus internis, potius ad practicos, ob breviffimas defcriptiones, quam ad pathologos pertinent.

OCTAVIUS HORATIANUS, cujus Lib. I. *de curatione fere omnium morborum*. Lib. II. *de acutis & chronicis paffionibus*. Lib. III. *de Mulierum accidentibus* Argentorati prodiit 1532. omnino parum a priori differt & eadem verba habet, pofterior tamen editio plenior eft.

AETIUS AMIDENUS, recentior ORIBASIO, in duodecim Libris pofterioribus, qui extant, morborum etiam defcriptiones ex variis antiquis habet, & inter eos nonnullos rariores morbos citat, cum & ipfe & ORIBASIUS non vifos fibi folos, fed etiam alios morbos undique apud fcriptores repertos congefferint. Multa habet ex veterum deperditis fcriptis, uti ORIBASIUS.

PAULUS ÆGINETA ex GALENO & ORIBASIO plerumque morborum defcriptiones breves habet, parum auctas. Reliqui Græci etiam deteriores funt.

NONI *de omnium particularium morborum curatione, fic ut febres quoque & tumores præter naturam complectatur* Liber Græce cum verfione Latina JEREMIÆ MARTII prodiit Argent. 1568. 8.

ACTUARII *de actionibus & affectibus fpiritus animalis* Lib. II. Gr. ex recenfione JAC. GOUPYLI Parif. 1557. 8. parvi momenti funt. *In Methodi medendi* Libris duobus prioribus de fignis & caufis morborum egit, non abfque proprio experimento.

PALLADII *de febribus* concifa *fynopfis* Parifiis JOH. CHARTIER interprete 1646. edita eft, tum, cum notis J. STEPHANI BERNARD nuper recufa Leidæ 1745. 8. Theoriam fequitur GALENI, & febrium ætiologiam ex humoribus derivat, plurimum ufus AETIO.

DEMETRIUS PEPAGOMENUS *de podagra* a MARCO MUSURO Romæ an. 1517. & a MORELLO Parifiis Græce & Latine 1558. 8. tum in collectione CHARTERIANA, nuper etiam cura J. S. BERNARD recufus eft Leidæ 1743. 8. Ad poftremos Græcorum pertinet, qui circa annum 1282. imperante MICHAELE PALÆOLOGO vixerit, cujus medicus fuit, cujufque nomini Librum infcripfit, fua fere ex HIPPOCRATE & GALENO fumfit, multoque magis in curatione quam in defcriptione morbi verfatus eft. In ACT. ERUD. & Græcum codicem & verfionem vitiofam effe objicitur, quam a TURNEBO habuerat BERNARDUS.

SYNESII *de febribus* Liber anonymi Græci opus eft, cui cafu SYNESII nomen præfixum eft, verfum ex Arabe ABUGHASAR AHMED, ubi Arabica medicamenta cum Græcorum defcriptionibus & theoriis conjunguntur, & variolarum atque morbillorum curatio fere ex RHAZE proponitur.

Gynæciorum five *de mulierum affectibus & morbis Gr. Arab. Lat. vet. & recent quotquot extant*, quos ISRAEL SPACHIUS edidit Argentin. 1597. fol. tetigi, cum agerem de mulierum partibus genitalibus & repetam in Chirurgicis. Sunt autem CLEOPATRÆ infcripti. Spurius Liber, parum decens, in cujus fatua præfatione dicit Auctor, fe Librum ex THEODOTO & METHYCO in Latinum fermonem vertiffe.

2. MOSCHIONIS methodici Liber περὶ γυναικείων παθῶν, ad anatomen non malus, in praxi chirurgica præpofterus, qui nihil nifi unguenta moliatur in difficili partu. Videtur Latine fcriptus fuiffe, & in Græcam Linguam verfus, argumento vocum latinarum, quas retinet ἐντύβου. Eam conjecturam noftram video ex Græco codice confirmatam effe a LAMBECIO Lib. VI. cap. 2. pag. 137. Judæorum aliqua fe vertiffe ait, quod cum JULIÆ AGRIPPINÆ medico, ut alibi fe vocat, vix poteft conciliari, neque cum TRAJANI tempore, quo eum ponit LAMBECIUS Lib. VI. cap. 2. Ut adeo diverfus videatur a THEODORO MOSCHIONE, cujus ad epilepfiam medicamentum citat TRALLIANUS.

EROS *de paffionibus mulierum* manifefto recentior eft, qui MAGISTRUM GERALDUM, & THEODORICUM citet, & TROTULA ejufdem furfuris Liber Salernitani medici, cujus Lib. *de paf-*

de passionibus mulierum seorsim editum cum BENED. VICTORII *Empirici* habemus Venetiis 1555. 8. PRISCIANUS & ipse methodicus, jam dictus est.

Inter Arabes pauci recenseri merentur, princeps tamen RHAZES. Hujus *de pestilentia* Lib. ex Syrorum Lingua in Græcam traslatus editus est Parisiis cum ALEXANDRO 1548. fol. Latine Venet. 1552. 8. cum aliis *operibus* RHAZÆ *exquisitioribus* Basileæ 1544. fol. & seorsim 1529. 4. Nuper etiam ex Arabica Lingua in Latinam recenter versus cura RICHARDI MEAD Londini 1747. 8. In eo Libro variolas *pestilentiæ* nomine, morbillos *eulogii*, primus & exquisite descripsit, bonamque curationem addidit antiphlogisticam, si quidem RHAZÆ hi Libelli sunt, de quo dubitare licet. Certe in editionis Basileensis cap. IV. citatur vir sapiens RHAZES, quod ab ipso RHAZE vix exspectes. Ea tamen vox omissa est in versione MEADII. In Lib. X. de *febribus* historias morborum, sed ex Græcis, habet. Lib. *de casibus qui ipsi acciderunt* continet non contemnendas & observationes & curationes. Ita v. c. Simiæ argentum vivum dedit RHAZES, vidit animali ventrem inde dolere; mercurium autem sublimatum utique nocere Lib. VIII. cap. 42. In *divisionum* Lib. quæ praxis est, commune vitium habet Arabum, descriptiones morbi brevissimas, longissimas auxiliorum.

AVENZOARIS scripta non legi quidem, sed ex FREINDIO video, operæ pretium facturum, qui legerit, cum inflammationem pericardii, ejus tumorem durum, & hydropem, & rara alia mala descripserit. Ex eo tamen parum feriam fabulam de catulis in urina hydrophoborum apparentibus, repeti video ex MARCELLO DONATO Lib. VI. cap. 1. *hist. medic. mirab.* & a CODRONCHO *hydrophob.* pag. 105. & ab aliis.

AVICENNÆ *canonis* Lib. IV. *Fen.* I. *de febribus*, Patav. 1699. 12.

ALBUCASIS *de mulierum morbis* Lib. cum WOLFII & SPACHII collectione prodiit.

Reliquos Arabes omitto, cum & ipsi, & qui eos secuti sunt, inter Christianos barbari, vix ullam ad morbos cognoscendos industriam adhibuerint. Inter recentiores autem semibarbaros Arabum imitatores sunt.

GARYOPONTI Lib. *de febribus & earum caussis & symptomatibus* Lib. II. Basil. 1531. 4. in collectione Librorum de febribus recusi.

CONSTANTINI AFRICANI, magni exscriptoris Lib. VII. *de morborum cognitione & curatione*, Lib. I. *de cognitione remediorum & ægritudinum*. Lib. I. *de stomachi adfectibus* Lib. II. *de melancholia*, Lib. I. *de mulierum morbis* in collectione operum exstant Basil. 1536. & 1539. fol.

VALESCUM de TARANTA reliquosque barbaros in practicis laudabimus.

PAULI BAGELLARDI de FLUMINE Lib. *de ægritudinibus infantum* Venet. 1487. 4. *de morbis puerorum* Lugdun. 1538. 8. *

GENTILIS GENTILIS *consilia* Venet. 1503. fol. *de febribus* Venet. 1526. fol. *de lepra* Venet. 1536. fol. *

CLEMENTII CLEMENTINI *lucubrationes*: RICHARDI *de signis febrium*: ANTONII de GRADIS *de febribus*: CHRISTOPHORI BARSISII *de febrium cognitione & cura* Basil. 1535. fol.

J. MICH. SAVANAROL *Practica Canonica de febribus* Venet. 1503. fol. 1552. fol. 1561. fol. PL. Lugd. 1560. 8. Accessit CÆSARIS OPTATI *opus de febre hectica*, quod seorsim prodierat Venet. 1517. fol.

J. MICH. SAVANAROLÆ & CAES. OPTATI citati Libri de more seculi compilati & fusissimi sunt, maxime ad saporem Arabum.

ANTONII de GRADI *de febribus Tractatus, signa, caussas & curationem complectens* Lugduni 1517. 4. LIND.

BARTHOLOMÆI MONTAGNANA *Consilia* 305. *de ægritudinibus humano corpori evenientibus* Norimb. 1652. fol. Hi omnes fere Arabes exscripserunt, & eandem censuram merentur.

Donec sub renatarum literarum tempus novus morbus, Venerea lues, in Europam incubuit, quæ ipsa sævitate sua coëgit Medicos, ut descriptionem & curationem molirentur, quod ipsum etiam initium fuit redintegrati studii quo singulares morbi describuntur. Hæc lues equidem aliquos quasi prodromos habuit. Lepram coitu concipi GORDONUS in *lilio* auctor est. GUILIELMUS de SALICETO bubones Venereos cognovisse videtur. GUIDO de CAULIACO fuse de incendio & pustulis a coitu cum femina fœtida nascentibus agit pag. 81. ut ea loca omittam, quæ BECKETUS in *Phil. Transf.* adduxit, & ante

cum

cum HANSIUS SLOANE. Magis tamen innotuit lues Venerea, & magis forte specificam naturam morbi induit utique circa annum 1493. Ab eo tempore infinita vis scriptorum de eo unico morbo prodiit. Excerpam fere paucos, & utiliores, & de plerisque consultum velim plenissimum catalogum, cum judiciis, quem JOHANNES ASTRUC in suo *de morbis venereis* doctissimo opere dedit Lib. V. VI. VII. VIII. & IX.

MARCELLUS CUMANUS, cujus *centum observationes* a G. H. WELSCHIO Augustæ Vindelicorum anno 1668. 4. excusæ sunt, primus omnino luis venereæ symptomata in partibus genitalibus & in inguine orta anno 1495. descripsit, quam in exercitu Veneto viderat Gallis opposito.

J. HEBERLINI *lectio declaratoria super epidemia morbo*, Dolæ 1492. 4. *

FRANC. de VILLALOBOS *tractatus de las enfermidades de las bubas*, Salmantic. 8491. fol. ANT.

SIMONIS PISTORIS *positio de malo franco*, Lips. 1498. 4. * & M. POLLICHII *insuper additos errores* S. PISTORIS *de malo franco*, ibid. 1501. 4. *

NICOLAI LEONICENI (quem in Botanicis laudavimus) Liber *de Epidemia, quam Itali morbum Gallicum, Galli vero Neapolitanum vocant* Venet. 1497. 4. Basil. 1532. fol. in collectione operum ad descriptionem & historiam novi mali pertinet.

CONRADI GILINI *opusculum de morbo Gallico* scriptum anno 1497. & excusum cum AL. LUILINI collectione, inventionum mercurialium primus meminit.

JOHANNIS WIDMAN dicti MEICHINGER *de pustulis & morbo, qui vulgato nomine mal de frantzos appellatur* Lib. 1497. 4. Et ipse morbum describit, & unguenta mercurialia habet. EJUS Lib. *de pestilentia cum addita quæstione de fuga pestis* prodiit Tubing. 1501. 4. RIV.

Eundem morbum describit A. CASPAR TORELLA, cujus *tractatus cum consiliis contra pudendagram* sive *morbum Gallicum* Romæ prodiit 1497. 4. & *dialogus de dolore* cum *Tractatu de ulceribus in pudendagra evenire solitis*, &c. anno 1499. editus est. Et mercurio usus est, & historias ægrotorum nescio annon primus proposuit. ASTR. EJUSDEM *de ægritudine ovilla consilium* Rom. 1505. Morbum in Hispania epidemicum, malignum, describit.

ALEXANDER BENEDICTUS, cujus inter observationum scriptores continuo nomen redibit, Veronensis, Medicus per multos annos castrensis, in exercitu Italo medicinam fecit, qui cum CAROLI VIII. exercitu (in quem lues venerea irrepserat) ad Tarum fluvium conflixit anno 1495. In variis libris suis docte & fideliter de novo morbo scripsit, meminit gonorrhœæ, salivationem, quæ mercurio excitetur, non ignoravit.

JOH. ALMENAR *libellus de morbo Gallico*, Venet. prodiit 1502. 4. PLATN. Papiæ 1516. fol. LIND. suspicatur ASTRUC, exscriptum esse ex J. BENEDICTO; non bene certe, cum ALMENARIUS viginti fere annis prius scripserit.

JOSEPH GRUNSPECK *tractatus de pestilentiali scoria seu malo di Frantzos originem ejusque remedia continens* 1496. 4. (teste J. ASTRUC qui inutilem Librum esse dicit) recusus cum titulo J. G. *de mentulagra seu morbo regio*, Venet. 1502. 4. *

WENDELINI HOCK DT BRAKENAU *mentagra* sive *tractatus de causis præservativis, regimine & cura morbi Gallici vulgo mali Frantzos*, Venet. 1502. 4. 1514. 4. Lugduni 1529. ASTR. Morbum descripsit, multum usus TORELLA, & interruptas inunctiones primus laudavit.

JACOBI CATANEI *Tractatus de morbo Gallico* scriptus ante annum 1505. & recusus in LUISINI collectione, pro eximio habetur a CL. ASTRUCIO, qui primus accurate mercurii usum descripserit.

SEBASTIANI AQUILANI *epistola qua morbi Gallici interpretatio & cura continetur*, Lugdun. 1506. 4. Bonon. 1517. 8. & cum GATINARIA, Basil. 753.1 fol. Contendit luem esse veterum elephantiasin.

ANGELUS BOLOGNINUS ex oppido prope Patavium natus, Medicus & Chirurgus, *de cura ulcerum exteriorum, & de unguentis de quorum numero nonnulla in morbum Gallicum adjecta sunt*, Bonon. 1514. 4. Unguenta mercurialia jam pro confirmata fuse describit, administrationem hujus præsidii explicat.

JACOBUS BERENGARIUS Carpensis nihil de lue Venerea scripsit, habetur autem vulgo pro inventore inunctionis mercurialis, quæ quidem fama non levi FALLOPPII testimonio nititur. Repugnat equidem JOHANNES ASTRUC, cum omnino multi vetustiores Auctores id reme-

id remedii genus propofuerint. Verum BERENGARII ætatem non fatis novimus. Cum enim anno 1507. operationes Chirurgicas ipfe fufceperit, non adeo multo ferius inclaruif-fe adparet, quam primi unguenti mercurialis defcriptores.

NICOLAI POLL *de cura morbi Gallici per lignum Guayacanum*, Venetiis 1535. fcriptus anno 1517. laudat id lignum, & experimenta adducit. ASTR.

LEONHARDI SCHMAUSS *lucubratiuncula de morbo Gallico & cura ejus noviter reperta cum ligno indico*, Aug. Vind. 1518. 4. ASTR. Idem lignum laudat.

ULRICI DE HUTTEN *de Guajaci medicina & de morbo Gallico*, Moguntiæ 1519. 4. Morbum ex propria experientia defcripfit, quem miferrimum paffus erat, fepties mercuriali inunctione adminiftrata, & fanatum fe credidit ufu Guajaci, eamque laudem huic ligno in eo ipfo libello tribuit. ASTRUCIUS, acris adverfarius Guajaci, refutat id teftimonium, & minime fidelem fanationem fuiffe, nobilemque eum virum, triennio poft libelli editionem, periiffe ex eo ipfo morbo oftendit pag. 360. Libellus Anglice verfus a THOMA PAYNEL prodiit 1540. 4. EJUSDEM ULRICI exftat *febris* I. & II. Dialogi Mogunt. 1520. 4.

Libellus novus de caufis & curatione peftilentiæ ad præfervationem fimul ac curam ejus mali optime utilis, Cracov. 1521. 4. 1522. 8. quem JOHANNI BENEDICTO tribuit CL. ASTRUC & *Regimen de novo & prius Germaniæ inaudito morbo quem paffim Anglicum fudorem, alii Gurgulionem vocant*, Cracov. 1530. 8. PL. Mitiorem jam luem fieri, teftatur, linimentum mercuriale laudat.

JACOBI DE BETHENCOURT *nova pœnitentialis quadragefima, nec non purgatorium in morbum Gallicum five venereum*, Parif. 1527. 8. Gonorrhæam primus defcribit. ASTR.

LAURENTII PHRISII *Epitome opufculi de curandis puftulis, ulceribus & doloribus morbi Gallici aliis Franzofs appellati*, Bafil. 2532. 4. PL. Parvi momenti. EJUSDEM *Sudoris Anglici exitialis peftiferi morbi caufa, præfervatio & cura*, Argentin. 1529. 4. *

NICOLAI MASSÆ, celebris alias anatomici, Liber *de morbo Gallico*, Venet. 1532. & 1536. 4. & 1563. 4. auctior tractatione *de vi ligni indici, de cognitione falfaparillæ, de radicibus Cynæ, & horum ufu & de cafu capillorum & dentium*, &c. (RIV.) EJUSDEM *de febre peftilentiali, petechiis, morbillis, variolis, apoftematibus peftilentialibus*, Venet. 1540. 4. * RIV. Eximias & magnas laudes meritus ab ASTRUC, ob fua in hiftoriam venereæ luis merita, uti olim A. LUILINUS non alium potiorem Medicum invenit, cui dicaret collectionem fuam. Unctionem mercurialem pro vero & folido luis remedio defcripfit, & in *Epiftolis* fuafit interpolatam illam inunctionum repetitionem, quæ nunc quam maxime in omnium ore eft.

Anno 1536. Lugduni in 8. prodiit morbi Gallici *curandi ratio exquifitiffima*, qua PETR. ANDREÆ MATTHIOLI, JOH. ALMENAR, NICOLAI MASSÆ, NICOLAI BOLL, BENEDICTI de VICTORIIS & ANGELI BOLOGNINI fcripta continentur.

HIERONYMI FRACASTORII *Syphilidem*, Veronæ 1530. 4. PL. excufam vel ideo cito; quod magni viri pro nobiliffimo poëmate habeant. Hinc nuper Londini recudi meruit 1747. 4. & a PETRO BELLI, ANTONIO TIRABOSCO & SEBASTIANO de ANTONIIS tribus diverfis verfionibus Italice redditus eft, quæ Neapoli 1731. 8. tum Veron. 1739. 4. & Bononiæ 1738. 4. excufæ funt Carmina etiam Patavii conjuncta prodierunt 1739. 5. EJUSDEM L. III. *De contagione & contagiofis morbis* prodierunt, Venet. 1546. 4. Lugd. 1554. 8. Peftem, luem veneream, & alium morbum novum, petechialem nempe febrem, defcribit, quam aceto & hujufmodi acidis fuccis, fed etiam fuo *diafcordio* expugnare vult. De *diebus criticis* etiam acute fcripfit, quos fubtiliter explicat ex motu humorum morbofòrum, quorum cuilibet fuus dies concoctionis fit, &c. Opera omnia Venet. 1555. 4. & 1574. 4. prodierunt. Mihi editio eft Genevenfis 1637. 8.

Non ultra pergam, fed reliquos, graves viros, fuis locis laudabo, cum in primis J. FREIND diferte negaverit poft annum 1560. aliquem de lue Venerea fcriptorem exftare, qui prioribus inventis multum adjecerit *hift. med.* pag. m. 329. Quos autem hactenus dixi, ii collecti habentur (ALEXANDRO BENEDICTO & BOLOGNINO excepto) in *collectione fcriptorum de morbis Venereis* quam Venet. anno 1566. & 1567. duobus in fol. vol. recufis anno 1599. edidit ALOYSIUS LUISINIUS, iterumque typis edi fecit HERMANNUS BOERHAAVE, Leidae 1728. fol. cum titulo *Aphrodifiaci* five *de lue Venerea in duos tomos bi-*

 partiti.

partiti. Monet ASTRUCIUS multos scriptores mutile recenseri, fere omnium præfationes & titulos annosque, quibus primum prodierunt, refectos esse, neque ordinem temporum observatum, neque omnes ante LUISINUM scriptores collectos, multo minus recentiores suppletos esse.

PETRI DE ABANO L. *de Venenis*, Mantuæ 1473. 4. HARL. Venet. 1548. fol. In compilatione tamen etiam suas nonnullas observationes habere reperi.

SANTIS DE ARDOYNIS *de Venenis*, Venet. 1492. 4. HARL. Basil. 1562. fol. cum FERDINANDI PONZETTI *ejusdem generis commentario*. SANTIS opus compilatio est ex Græcis & Arabibus, per singula venena, satis fusa. Brevior alter, neque absque sua observatione, ut in cap. *de elleboro* & alibi.

MARSILII de S. SOPHIA *Tractatus de febribus super* I. *Fen.* IV. AVICENNÆ Lugd. 1508. PL.

ANTONII BENIVENII *de abditis & mirandis morborum & sanationum causis*, Flor. 1507. 4. (ASTRUC.) Basil. 1529. 8. cum SCRIBONIO LARGO, & cum *comment.* R. DODONÆI *ad observationes*, Colon. 1581. 8. Amstelodami, sive Harderovic. 1621. 8. Pro primo observatore causarum morbificarum a COCCHIO habitus est *de usu art. anat.* pagin. 29. Sed jam GALENUS propriam simiam incidit, ut morbi causam disceret, & ÆGYPTIOS REGES citavimus, & arietis exemplum notum est; PERICLIS tempore nati, cujus fabricam ANAXAGORAS exciso cranio eruit. Scripsit autem BENIVENIUS observationes 117. inter quas etiam cadaverum sectiones sunt, & morbi rari, veteribus vix noti, & calculus vesicæ felleæ, abscessus mesenterii, &c. Aliqua vana & superstitiosa mista sunt. Luem Veneream pro antiquo morbo habet, & lapsus est CL. ASTRUCIUS, quando ait, pro novo morbo a BENIVENIO declarari. Nam manifesto ad mentagram & lichenes veterum refert. Unctiones refutat.

ANTON. BENIVENIUS Basil. prodiit primum 1528. fol. cum APULEIO, deinde anno indicato.

PETRI DE BAYRO *de pestilentia ejusque curatione*, Turin. 1507. 4.

LUDOVICI BONACIOLI *Enneas muliebris*, morbos etiam mulierum habet.

JOH. VOCHS *de pestilentia anni præsentis & ejus cura*, Magdeburg. 1507. 4. ASTR. EJUSD. *opus aureum de omni pestilentia & de diuturna peste morbi gallici per* J. DRYANDRUM *repurgatum*, Colon. 1537. 8.

PHILIPPI BEROALDI *de terræ motu & pestilentia*, Argentor. 1510. 4. *

HENRICI STROMERI *adversus pestilentiam obss. recens editæ*, Lips. 1516. 4. RIV.

PETRI ANTONII RUSTINI *tabula de peste, pestilenti febre, igne persico*, Papiæ 1521. fol. *

ANTONII FAVENTINI *de materia febrium*, Venet. 1523. fol.

PHILIPPI ULSTADII *de epidemia*, Basil. 1526. 8.

JANI CORNARII *de peste* L. II. Basil. 1526. 8.

SIMONIS RICHINI *de ἱδροπυρέτῳ* sive *sudatoria febris curatione*, Colon. 1529. 4. *

JACOBI CASTRII *Ep. de sudore epidemico quem Anglicum vocant*, Antwerp. 1529. 8. *

HIERONYMI AURIMONTANI *perhorrendæ pestilentialis ephemeris quam falso sudatoriam luem vocant curandi ratio*, Cracov. 1530. 8. PL.

JOACH. SCHILLER *de peste Britannica commentariolus*, ac AL. BENEDICTI *de observatione in pestilentia Libellus*, Basil. 1531. 8. PL. *

J. PETRI ARLUINI *de febre quartana commentarius*, Mediol. 1532. fol.

LAURENTII RUSII *hippiatricon* Lutet. 1532. fol. *

ALEXANDRI BENEDICTI *de omnium a capite ad calcem morborum signis, causis, differentiis, indicationibus & remediis* L. XXX. Venet. 1533. fol. Basil. 1539. 4. 1549. fol. Equidem anatomen, praxin, & inprimis aliorum scriptorum lectionem in hoc vastum opus congessit, observationes tamen passim, ut plurimum expertus in vulnerum & ægritudinum curationibus, raras admiscuit, quarum aliquas excerptas dedit editor obss. DODONÆI. Lib. *de observatione in pestilentia* BENEDICTI prodiit, Venet. 1493. 4.

JOHANNIS PASCHALIS Lib. *de morbo quodam composito qui vulgo apud nos gallicus appellatur*, Neapoli 1534. 4. ASTR.

ALEXANDRI DE VICENTINIS *de foco putridarum febrium continuarum apologia pro* GALENO, Veron. 1535. 4. RIV.

MENGHII BLANCHELLI *de morbis a capite ad pedes*, Venet. 1536. Lib.

HIER. ACCORAMBONI *de catarrho*, Venet. 1536. 8.

HUBER-

HUBERTI BARLANDI de.. AND. HELLI BARLANDI *mortis genere..de fluxum ventris & hæmorrhoidum generibus....& in* PAULI AEG. *cap. de hæmorrhoidibus*, Antwerp. 1536. 8. *

ALFONSI FERRI L. IV. *de ligni sancti multiplici medicina & vini exhibitione*, Rom. 1537. 8. Describit luem Veneream. Gallice prodiit 1540. 12. (ASTR.) & Germanice vertente G. H. RYFF (sed Auctoris nomine male omisso) Argentorati 1541. 8. ASTR.

JOH. ANTONII ROVERELLI *de morbo quodam Paturfa affectu* 1537. 8. ASTR.

THOMÆ PHILOLOGI *Mali Gallici sanandi, vini, ligni & aquæ, unctionis, ceroti, suffumigii, præcipitati ac reliquorum modi omnes*, Xenet. 1538. 4. RIV.

PETRI JACOBI TOLETI *de morbis pucrorum*, Lugdun. 1538. 8. *

HIPPOLYTI BRILLI DE LENDENERIA *Opusc. de vermibus in corpore humano genitis*, Venet. 1540. 8. RIV.

Anno 1540. 8. Parisiis prodiit collectio in qua habentur GATENARIA *de curis ægritudinum*. BLASIUS ASTARIUS & LANDULPHUS *de febribus*. SEBASTIANUS AQUILANUS *de morbo gallico & febre sanguinis*.

Collectio, quæ dicta est anno 1540. 8. Parisiis prodiisse, in qua GATENARIA, ASTARIUS, &c. habentur, prodiit etiam Basileæ 1537. fol.

SEBASTIANI AUSTRII *de infantium sive puerorum morborum ac symptomatum dignotione & curatione Liber ex Græc., Latinorum & Arabum placitis compilatus*, Basil. 1540. 8. Lugd. 1549. 12. PL.

GEORGII AGRICOLÆ *de peste* Lib. III. Basil. 1540. 8.

MATTHIÆ THEODORI MELANELLI *de melancholia sive atra bile commentaria*, Antvverp. 1540. 4. LIND.

REMACLI FUCHSII *morbi hispanici, quem alii gallicum, alii neapolitanum appellant, curandi per ligni indici quod Guajacum vulgo dicitur decoctum exquisitissima methodus*, Parisiis 1541. 4. PL.

J. BAPTISTÆ DE CAVIGIOLIS *de morbis novis cum aliquot paradoxis*, Pictav. 1541. LIND. *

ANDREÆ A LACUNA *compendium curationis præcautionisque morbi passim populariter grassantis, h. e. vera & exquisita ratio noscendæ, præcavandæ & propulsandæ febris pestilentialis*, Argent. 1542. 8. RIV. EJUSD. Lib. *de articulari morbo*. Rom. 1551. *

GUL. INSULANI MINAPII *Encomium febris quartanæ, accessit ejusdem curandæ exactissima ratio....* Basil. 1542. 8. RIV.

NICOLAI ROCHEI *de morbis muliebribus curandis*, Parisiis 1542. 12. Basil. 1566. 4. in collectione SPACHII recusus exigui momenti.

Medicina de' Cavalli composta da diversi antichi scrittori, e dal Greco tradotta, Venetiis 1543. 8. *

JOH. KUEFNER *Trochorei de peste libellus*, Ingolstad. 1544. 8.

MICHAELIS ANGELI BLONDI *de crisi & diebus decretoriis*, Rom. 1544. 4. *de maculis corporum* ibid. eod. anno *de morbis puerorum*, Venet. 1539. 4. LIND. EJ. *de origine morbi Gallici deque ligni indici ancipite proprietate*, Venet. 1542. 8. Morbum antiquum esse, &c.

LEONELLI FAVENTINI *de* VICTORIIS *de ægritudinibus infantum: & Tractatus de febribus & hystericis affectibus*, Ingolstad. 1544. 8. LIND. Laudat CORINGIUS. EJUSDEM *de ægritudinibus infantum Tractatus* cum appendice G. KUEFNERI, Venet. 1557. 8. PL.

ALOYSII LOBERA *de las quatro enfermidades corte sanas Catarrho, Gotta, mal de piedra, y mal de Buas*, Tolet. 1544. ASTR.

GERHARDI BUCOLDIANI *de puella quæ sine cibo & potu vitam transigit*, Parif. 1547. 8. *

HIERONYMI GABUCCINI *de lumbricis alvum depopulantibus*, Venet. 1547. 8. Lugd. 1549. 12. quem Librum ex VALISNERIO video non inutilem neque absque observatione esse, cum cucurbitinorum fasciam minime ignoraverit. EJ. *de podagra* ibid. 1569. 4. EJUSD. *de morbo comitiali*, Venet. 1561. 4. Ad Praxin inprimis respexit.

HIER. GABUCCINI citatum librum nunc legi & supra ingenium seculi scriptum atque observationibus plenum reperi, editionem nempe Lugd.

JOHANNES FERNELIUS, Claromontanus, etsi Ambianum se vocat, natus sub finem seculi XV. mathematum peritus, RIOLAN. pag. 789. Medicus feliciffimus, pathologiæ post GALENUM primarius auctor fuit, a quo passim ausus est dissentire, vir magnus etiam

hoc noftro ævo. Ejus exftant Libri II. *de abditis rerum caufis*, Parif. 1548. fol. 1560. ¶ Prior Liber nihil ad nos facit. In II. Libro nefcio quæ in homine divina facit, Spiritus animales & alia. Plurimas occultas rerum caufas effe recte docet, & digeftionem ciborum male per calorem explicari oftendit, & alia in hunc modum. Deinde novos partium fimilarium morbos addidit GALENICIS, nempe totius fubftantiæ. Hæc dum fufe explicat, partem tradit pathologiæ univerfalis, & morbos epidemicos & contagiofos defcribit, quos ad morbos totius fubftantiæ revocat. Magicos morbos defendit. Febres aliud a putredine diverfum principium habere demonftrat. Obfervationes raras interfpergit, v. gr. offium emollitorum. *Commentarios* in hoc opus & *progymnafmata* fcripfit JACOBUS AUBERTUS, Bafil. 1579. 8. EJUSDEM FERNELII *Pathologiæ* Libri VII. prodierunt, Parif. 1554. fol. Egregius labor, inprimis Libri pofteriores, quibus multæ peculiares obfervationes continentur ex incifis cadaveribus fumtæ. Hic polypos cordis reperias, & aneuryfma aortæ, fcirrhos œfophagi, polypos inteftinales, & calculos. Vomitus ab incurvata cartilagine enfiformi (etfi coftam vocat), Pancreas pro frequente fede diuturnorum morborum propofitum, &c.

De luis Venereæ curatione perfectiffima, Antvverp. 1579. 8. Gallice Parifiis 1633. 8. In mercurium iniquior, favens Guajaco.

Omnia opera collecta habeo & edita, Ultraject. 1656. 4. cui editioni HEURNII utriufq; & aliorum obfervationes adjectæ funt, & interpofita varia, quæ videbantur lacunas FERNELII replere.

JASONIS PRATENSIS *de uteri morbis*, Bafil. 1549. 8.

PAMPHILI FLOREMBENI *collectanea de febribus*, Venet. 1550. 8.

BENEDICTI VICTORII *de morbo gallico* Liber. Acc. Lib. *de curatione pleuritidis per fanguinis miffionem ad* HIPP. & GAL. *fcopum*, Florent. 1551. 8. In priori Libro gonorrhϾ meminit, luem abfque contagio concipi credidit, guayacum pro fpecifico extulit.

JOH. RODERICUS, vel abfque iis nominibus AMATUS LUSITANUS, (nam ita plerumque fuos Libros infcripfit) edidit Florentiæ 1551. 8. & Romæ, Venetiis, &c. fequentibus annis *Curationum medicinalium Centurias* VII. quæ fæpe conjunctæ recufæ funt, & mea quidem editio Burdigalæ prodiit 1620. 4. Judæus, primum clanculum, ultimo manifefto, fatis in HIPPOCRATE, GALENO & ARABIBUS verfatus, obfervationes curationum & morborum rariorum, Chirurgicas etiam & phyfiologicas, non certe abfonas nec inutiles propofuit. Salmanticæ in juventute Chirurgiam exercuerat, in Nofocomio, cui præfectus erat.

J. HENERI *de triftiffimo peftilentie morbo*, Parif. 1551. 12. *

RAIMUNDI CHALIN DE VINARIO Lib. *de pefte pure latinitate donatus a* DALECHAMPIO, Lugduni 1552. 16. LIND.

THIERRI DE HERY *la méthode curatoire de la maladie vénérienne, vulgairement appellée groffe Vairole, & de la diverfité de fes fymptomes*, Parifiis 1552. 8. 1634. 8. Pro bono compilatore Italorum habet ASTRUC.

PETRI HASSARD *morbi Gallici compendiofa curatio*, Lovan. 1544.

AUGERII FERRERII *de pudendagra gravi lue hifpanica* Lib. II. Tolof. 1553. 12. Antvv. 1564. 8.

P. SIBYLLINI Lib. *de pefte*, Prag. 1554. 4. 1564. 4. LIND.

JACOBUS SYLVIUS *de febre commentarium* edidit, Venet. 1555. 8. & *de pefte & febre peftilentiali* Libellum, Parifis 1557. 16. & *de fudore anglico* & *methodum fex Librorum* GALENI *de differentiis & caufis morborum & fymptomatum*, Parifis 1539. Venet. 1554. 8. 1561. 8. Sed ea omnia antiquo more, & folæ theoriæ Galenicæ funt.

J. B. MONTANUS Veronenfis, celebris fuo tempore pathologus & practicus, antiqui faporis & qui in theoriis fibi placuerit. EJUS *confultationes de rariorum morborum curationibus* prodierunt Bafil. 1537. 8. & Norimb. 1559. fol. & alias. *Opufculæ de febribus & adfectionibus uteri* prodierunt Venet. 1554. 8. & pofterius, Parif. 1557. 16. & in *Gynaeciis Lectiones in* HIPPOCRATIS *aphorifmos*, Venet. 1555. 8. *de caufis & accidentibus, pulfibus & urinis*, ibid. 1557. 8.

Libri duo *de excrementis, facibus, urinis* & *de morbo Gallico*, Patav. & Venet. 1554. 4. Novum morbum effe utique ex India advectum docet, mercurium nocere, unam antidoton in Guajaco poni.

NICOLAI MACCHELLI *Tractatus de morbo Gallico*, Venet. 1555. 8. parum laudatus ASTR.

BASSIANI LANDI *de origine & caufa peftilentia Patavina* 1555. Venet. 1555. 8. RIV.

JAC.

JAC. SYLVII & CAMILLI THOMA Lib. *de febribus*, Venet. 1555. 8.

SEBASTIANI PAPARELLÆ *de catharro*, Lib. II. Venet. 1556. 4. Lib. II. *de catharro nunc magna diligentia recogniti*, Papiæ 1562. 8. GALENUM sequitur & scholas, catharrique vias a cerebro ad fauces, pulmonem, cor & inteſtina perſequitur. Calidum & frigidum dari, & diverſas curationes requirere credit, vane aſtrologus, exemplo p. 116. ubi diſtillationes epidemicas ad prava ſidera in ſigno piſcis refert.

VICTOR DE BONAGENTIBUS *de peſte problemata* X. Venet. 1556. 8.

LUDOVICI PASINI *de peſtilentia Patavina anni* 1555. Patav. 1556. 8. LIND.

J. FRANCISCI BOCHALINI *de cauſis peſtilentiæ Venetæ*, Venet. 1556. 8. LIND.

In ANTONII GALATEI Libro *de ſitu Japigiæ*, Baſileæ 1556. 8. excuſo & in GRÆVII collectione denuo edito reperio hiſtoriam Urocolarum, ut vocat, ſive *Vampyrorum*, ut nuper dicti ſunt, ſanguinis nempe ex ore hominum acuta febre exſtinctorum poſt mortem exundantis. Ipſe jam GALATEUS fabulam rejicit p. 31. edit. GRÆV. n. 117. ſeqq. Eam cum nomine *Zerzolacarum* in itinerum T. I. c. 63. etiam THEVENOTIUS habet, & in itinere ſuo Orient. TOURNEFORTIUS.

JOH. CAII Britanni *de ephemera britannica*, Lovan. 1556. 8. Londin. 1721. 8. Egregius Liber ut ipſe Auctor ex doctiſſimis ſui ævi fuit. Deſcriptionem continet febris ſudatoriæ, quæ eo tempore in Europa ſæviit.

JOH. ARGENTERII numeroſos Libros, ex magna parte pathologicos, eo brevius recenſebo, etſi ingenioſi & acuti viri ſint, quo inutiliores noſtro ſeculo eæ quæſtiones ſunt, de quibus eo tempore ſeveriſſime inquirebatur. Deinde JOHANNEM infelicem & exoſum practicum fuiſſe, manifeſta extant teſtimonia. Scripſit autem de *morbi generibus* Lib. I. *de differentiis* Lib. I. *de cauſis* Lib. III. *de effectibus* Lib. II. *de temporibus* Lib. I. *de ſignis* Lib. IV. omnes Florentiæ prodierunt 1556. fol.

PETRI JACOBI ZOVELLI *de peſtilenti ſtatu*, Venet. 1557. 8. L.

JACOBI PELLETARII *de peſte compendium*, Baſil. 1557. 8.

JOH. SYLVII *de morbo articulari* acc. *Tractatus de morbo gallico*, Lovan. 1557. 8.

PHIL. MICH. NOVENIANUS *von den boſen bauchflüſſen und durchlauff, ur ſprung, urſachen und erkäntnüſs und wie ſie zu curieren* nempe, de dyſenteria, Wittemberg. 1558. 4. PL.

JAC. PACINI *de tenuis humoris febrem facientis ante purgationem peractam incraſſatione*; &c. Venet. 1558. 4.

HIERONYMI MONTUI *Haloſis febrium* L. IX. EJ. *mali venerei curationes: & de febribus infantum*, Lugdun. 1558. 8.

JAC. SCHEGK *de cauſa continente medicorum*, Baſil. 1559. 8.

PIETRO ROSTINIO *tratt. del mal franceſe, nel quale ſi diſcorre ſopra* 234. *forti di eſſo male e a quante vie ſi può prender e cauſare e guarire ed evidentemente ſi moſtra, chi ha il mal gallico, e chi no, con veri ſigni e prognoſtici*. Ven. 1559. 8. Compilavit, & maxime ex BRASSAVOLA, neque ipſe diffitetur. Germanice vertit L. van HOERNICK & Francofurti 1728. 8. edidit.

JODOCUS LOMMIUS *Medicinalium obſervationum* Libros III. edidit Antverp. 1560. 8. Sæpe recuſos & nuper Amſtelodami 1720. 8. Deſcriptiones ſunt morborum in univerſum; non id, quod vulgo obſervationes vocant, more veterum diligenter & ſolicite conſcriptæ, cum ſignis & præſagitionibus. EJUSDEM Lib. *de curandis febribus continuis*, Antverp. 1563. 8. alibi laudabitur.

JOD. LOMMII *obſervationes medicæ* Amſtelodami prodierunt etiam 1738. 8. EJUS vero Lib. *de curandis febribus continuis* exſtat etiam Amſtelod. 1733. 8. &c.

JOH. STUBING. *de peſtilentia* Lib. III. *cum Lib. de Venenis*, Vien. 1561. 8.

J. B. PELLEGRINI *de cauſa continente deque morbo fiente*, Bonon. 1561. 4. EJUSD. *de ratione cognoſcendi ſigna & cauſas morborum*, ibid. 1563. 4.

J. LONÆI BOSCII *de peſte* Lib. Ingolſtad. 1562. 4.

SIGISM. KOHLREUTER *Tr. de arthritide*, Weiſſenfels 1563. 4. 1574. 8. LIND.

In hæc tempora & paulo priora incidit PARACELSUS, natus in pago Gaiſs Abbatiscellanorum, ex familia *Hohiner* etiamnum ſuperſtite. Novas is morborum aſtrales, tartareas & chemicas theorias introduxit, quibus nova & contraria priori praxis ſuperſtructa eſt. EJUS plurimi Libelli pathologici ſunt. Lib. *de cauſis ſignis, & curationibus morborum ex Tartaro opera* ADAMI a BODENSTEIN, Baſileæ 1563. 8. prodiit, qui non diſplicuit SCHELHAMMERO;

Von der bergſucht Lib. III. five de morbis eorum qui metalla effodiunt Dilling. 1567. 4. *Drey nutzliche bucher von der franzoeſchen Kranckeit* (de lue Venerea) Noriberg. 1565. 8. EJUSD. *von urſachen und herkommen der kranckheit wvie auch von unſichtbahren kranckheiten*, Colon. 1565. EJUSDEM defenſiones contra æmulos ſuos de morbis tartareis, Colon. 1573. EJUSD. *tract. von. der poſt cum comment.* JOBI KORNTHAVER, Francof. 1640. 4. De his quidem Libris nihil addo, neque merentur. Sed omnino monendum eſt, hunc hominem ejuſque ſequaces, alioſque Chemicæ ſectæ homines, pathologiam pene peſſumdediſſe, atque antiquam empiriam revocaſſe, cum neglecta morbi hiſtoria, ſignorumque ſtudio, confidentiſſime ſuis vehementibus medicamentis rem omnem abſolvere ſperarent, unde in pleraque ſcripta, & Germanica maxime, negligentia pathologiæ manavit.

JOHANNIS CORNICII *de peſtifera contagione*, Wormatiæ 1563. 8.

GABRIEL FALLOPIUS magnus, uti notum, Chirurgus, & practicus non mediocris, obſervationes ex anatome practica paſſim habet, ut hydropis thoracis *de ven.* Obſ. 7. &c. Sed *de morbo Gallico* poſthumus Venetiis prodiit an. 1564. 4. & 1574. 8. Ex omninm optimis ſcriptoribus liber, etſi Guajaco faventior & iniquior in Mercurii uſum.

ANTONII FRACANTIANI *fragmenta de morbo Gallico*, Bonon. 1563. 4. & cum Lib. FALLOPII *de morbo Gallico*, Bonon. 1564. 4. 1574. 8. Parum mutatus. Negat decoctum Chinæ quidquam poſſe, gujaci vires vindicat, & contactu innocuo docet concipi luem.

LEVINUS STEMLER *von der peſtilenz aus des* PARACELSI *Buch gezogen*, Straubingen 1633. 8. * Admirator PARACELSI.

SEBASTIANI MARCELLANI *prælectiones de differentiis & cauſis morborum*, Patav. 1564. 16. LIND.

LEONHARDI JACCHINI *comm.* in Lib. IX. RHAZIS *de partium morbis*, Baſil. 1564. 4. LIND.

REMIGIUS MELIORATUS *de putredine adverſus* ARGENTERIUM. Venet. 1564. 4. *

FERD. CASSANI *quæſt. med. quod tertiana exquiſita non ſit morbus acutus* contra recentiores medicos, Venet. 1564. 8. UFF.

FER. CASSANI l. c. maxime contra ARTIMARUM & MOLAM ſcriptus eſt.

MATTHIÆ CORNACIS *hiſtoria aliquot geſtationis in utero fetus mortui*, Baſil. 1564. 4. Memorabiles hiſtoriæ fetuum diu in utero latentium, una propria, cum cæſarea ſectione alia ſimilis GASSERI, tertia etiam communicata ab amico.

BERNARDI DESSENII, a patria CRONENBURGII dicti, *de peſte commentarius aureus*, Colon. 1564. 4. RIV.

JOH. GUINTERII Andernacenſis, Pariſini Profeſſoriis, *Comment. de peſtilentia*, Argentor. 1566. 8. Germanice 1564. 4. EJUSDEM *Gynæcia* edita a J. G. SCHENK, Argentor. 1606. 8.

ANDREÆ GALLI *faſciculus de peſte & peripneumonia peſtilentiali cum ſputo ſanguineo, febre peſtilentiali*, &c. Brix. 1565. fol. Francof. 1606. 8.

Cum C. GESNERI Lib. *de foſſilibus* exſtat J. KENTMANNI Lib. *de calculis qui in corpore & membris hominis generantur*: per vera experimenta natus.

BARTHOL. WAGNER *nutzliche unterrichtung von der peſtilenz*, Francof. ad Od. 1565. 4. RIV.

CASP. PEUCERI *Commonefactio de peſte quæ late per Europam vagatur*, Witteberg. 1565. 8. *

EJUSD. *de morbis contagioſis, de ſcorbuto, de utero, de deſtillationibus ex capite, de evacuationum generibus*, Witteb. 1574. 4.

In CASP. PEUCERI ibi citati Libro de divinatione magna pars pathologiæ continetur Witteb. 1512. 8.

H. GRATAROLI *de peſte*, Baſil. 1565. 8. *

PHILIPPI BORGARUCCII *de peſte*, Venet. 1565. 8. EJ. *de lue Gallica* 1566. A. Guajacum laudat.

LEONHARDI BOTALLI *de fungo ſtrangulatorio*, *catarrho & lue venerea*, Lugdun. 1565. 16. In illa mercurium tuetur, & proprias obſervationes proponit. Lib. *de luis venereæ curanda ratione* prodiit ſolus, Pariſiis 1563. 12. ASTR.

J. FRANCISCI ARMA *examen trium ſpecierum hydropis*, Turin. 1566. 8. EJ. *De pleuritide* L. ibid. 1549. 8. EJ. *de veſica & renum adfectibus*, Brugellæ 1550. 8. * LIND.

AN-

ANDREAS VESALIUS sparsas habet ex sectis corporibus observationes morborum, & B. EUSTACHIUS sincere fatetur, sibi valde nunc pœnitendum videri, quod in tanta opportunitate in morborum caussas inquirere neglexerit *Opuscul.* p. 14' 143. EJUD. EUSTACHII Lib. *de multitudine*, Venet. 1566. 4. & Leid. 1746. 8. Præter theoriam more veterum observationes raras sparsas habet, & manifestam Auctoris resipiscentiam, qui in senio GALENI hiatus & vitia pervidere didicit.

JANI MATTHÆI DURASTANTIS *an dæmones sint morborum causa: an rhabarbarum ob lienteriam & dysenteriam ob adstrictionem sit conburendum*, Venet. 1567. 8.

LAURENTII JOUBERTI *Paradoxa*, seu de febribus, Leid. 1556. 8. & eorum defensio contra BRUNONEM SEIDELIUM sub titulo *provocaoionis a sententia* B. SEIDELII *de peste quartana, paralysi*, Lugduni 1567. 8. EJ. *de variola magna* sive crassa EJUSDEM *de convulsionis essentia & caussis, de uteri affectibus: de affectibus internis thoracis & aliis*, in collectione Operum. Non absque observationibus scripsit. Inflammationem Mesenterii in Gangrænam abeuntis observavit.

JOH. HOFMANNI *de peste*, Lips. 1567. 4.

JOHANNIS WIER, Clivienfis Ducis Archiatri *Observationum rararum* Lib. I. *de scorbuto, quartana pestilentiali, angina, pleuritide, peripneumonia, hydropis curatione*, &c. Basi. 1567. 4. Amstelod. 1567. 12. Utilis liber. Quartanam senes sæpe necare observat. Hydropem expugnat gratiola. Umbilicum nonnunquam sponte rumpi observat. Suas de atre tis obst. aliquot habet: tum de gangrænis ex erysipelate, &c. EJUS Lib. *de præstigiis dæmonum*, Basil. 1564. 8. huc utcunque recensere possis, cum nimiam in magicis morbis credulitatem redarguerit. EJUSDEM *Arzneybuch von den Scheurbauch, von den Vahren Dracuntiis oder durren Maden und Nachtgriff: von den franzosen.... von pestilenzialischer pleuresie und Squinancia: von der pestilenzischen algemeinen durch ganz Europa an.* 1580. *uvutenden Krankheit: von der Englischen Schvveiß: von der rosen oder Rohtlauff: von Iliaca, Griefs und aufsteigung der Bahrmutter: neu vermehrt*, Francofurt. 1588. 8. Historiam habet scorbuti, arthritidis scorbuticæ, luis veneræ, pleuritidis & peripneumoniæ, catharri epidemici, sudoris anglici, volvuli, &c.

JOH. WIER etiam est *de ira morbo*, Basil. 1577. 4.

NIC. RHODII *redargutio in* FER. CASSANUM *pro* ALTIMARO *&* J. ANDR. NOLA, *qua* ALTIMARI *positio de tertiana exquisita & de sedimento celebratur. & quam plurimi apud* CASSANUM *errores manifestantur*, Venet. 1567. 8. *

GEORGII DORDONI *de morbi Gallici curatione* Tr. 4. Pap. 1568. 8. Observationes ex cadaveribus habet, visa in lue ossa brachii & calvariam carie erosam, ulcera brachii, &c.

BERNARDUS TOLUTANUS in Lib. *de morbo Gallico* qui cum LUSINI collectione primum excusus est, recte docet & novum morbum esse, & contagium a Venere provenire 12.

JUSTINIANI ARCELLA *de ardore urinæ & stillicidio ac de mictu sanguinis non puri*, Patav. 1568. 8. LIND.

HIERONYMI CARDANI nonnulla sunt ad morborum historiam scripta, ut Lib. *de caussis, locis & signis morborum*, Bonon. 1569. Basil. 1582. 8. *de venenis* 1564. fol. Patav. 1653. 4. & alia.

HIER. CARDANI Liber *de caussis*, &c. *morborum* Basileæ recusus est 1707. 8. EJUS quidem *de venenis* Liber, eodem loco dictus, non perinde ut alii CL. VIRI labores placent. In *contradicentium medicorum* Libro II. plurima pathologica continentur, quæ GALENO plerumque opposita sunt.

CORNELIUS GEMMA in *cosmocritica* non paucas observationes ratas habet, & *in appendice* historiam pestilentis hemitritaæ.

ALEXANDRI TRAJANI PETRONII Lib. de morbo Gallico in collectione LUISINI. Morbum sensim mitigari observavit: oriri absque contagio credidit: Mercurium nonnisi in morbo jam ossa depascente & loco frigido admisit: Petechia, anno 1563. primum in Italia apparuisse observavit.

JOH. FERRANDI *de arthritidis & lithiasis sede*, sive *de renum & vesica calculi definitione*. Parisiis 1570. 8. *de febribus* 1602. 12. ibid.

FRANCISCUS VALESIUS inter doctissimos GALENI interpretes fuit. Sed ea laus & una nomen

nomen VALESII dudum evanuit. Scripsit *de urinis, pulsibus, febribus commentarium*, Compl. 1565. 8. Colon. 1592. folio.

HIERONYMI DONZELLINI *Epistola de natura, causa, & curatione febris pestilentialis*; Venet. 1570. 4. L.

ODDI de ODDIS *de pestis & pestiferorum affectuum signis, pracautione & curatione* Lib. IV. Venet. 1570. 4. EJUSD. *de natura morbi*, Patav. 1589. 4. MARCI vero ODDI de ODDIS Lib. *de putredine germana eum nondum explicata Aristotelis & Galeni sententia adversus* ARGENTERII *apologiam* una, Venet. 1570. 4. editus est. EJUSD. MARCI ODDI Lib. *de morbi* natura & essentia, Pat. 1589. 4.

MARCUS ODDUS in Libro *de morbi natura & essentia* pestem Patavinam anni 1555. describit, neque costellationes innocentes esse passus est. Historia morbi non optima est. Neque plus boni fucci est in Libro *de putredine*.

JACOBI GREVINI Lib. II. *de venenis*, Antverp. 1571. & Gallice 1568. 4. UFF. hic repetere ex physicis possumus, cum inter causas morborum sint.

JOH. BRAVI *de hydrophobia natura, causis & medela* L. Salmanticæ 1571. 12. LIND.

JOH. ANTONII SARACENI *doctissimi viri Commentarius de peste*, Genevæ 1571. 8. Lugduni 1572. 8. 1589. 8. & sæpe alias recusus.

JACOBI HOLLERII (HOULIER) Stempani, *de morbis internis* Lib. II. it. *de febribus & peste*, Paris. 1572. 8. Lugd. 1588. in qua editione & Auctoris scholia & observationes habentur, & LUD. DORMTI & ANTONII VALESII citationes exstant. Observationes HOLLERII imprimis laudem merentur, tum interspersæ, tum 31. primo Libro subjectæ, ex propria praxi medica, neque raro ex incisis cadaveribus natæ. Notum est cæterum ex restauratoribus doctrinæ Hippocraticæ fuisse. Commentarios in Aphorismos HIPP. alibi laudabimus. Commentarius in hos Libros quem LUDOVICUS DURETUS scripsit, Parisiis 1611. 4. etiam prodiit.

BENED. PATINI *Opuscula de re medica* Lib. III. *de venenis quæ in humano corpore fiunt*; sive *de morbis pestilentialibus Ep.* sive *Comm. de natura & curatione febrium in quibus adparere solent peticulæ*, Brixiæ 1572. 8. RIV.

FRANCISCI VALERIOLÆ *Observationum medicinalium* Lib. VI. Lugduni 1573. fol. 1589. 8. RIV. Genev. 1605. 8. Eruditus vir, maxime in veteribus legendis versatus, observationes morborum gravium plerumque sanatorum, nonnunquam tamen etiam occumbentium ægrorum dissectiones proposuit.

LUDOVICI MERCATI Lib. *de febrium essentia, causis, signis, curatione & de febris maligna in qua maculæ rubentes pulicum morsibus similes erumpunt per cutem*, Pinciæ (Valledolid) 1574. 8. L. Basil. 1594. 8. EJUSDEM *de essentia caloris febrilis* adjecto priori Libro Valledolid. 1574. 8. fol. EJUSD. *de morbis mulierum* Lib. IV. Venet. 1587. 4. 1602. 4. EJUSD. *Gynæciorum* sive *de morbis mulierum*, Madrit. 1594. fol. In operibus omnibus singulos fere morbos percurrit.

LUD. MERCATUS hic etiam dictus in *consultationibus* suis morbum anginosum bene descripsit, judice CL. FOTHERGILL.

JOH. PLANERII *differt. & solutionum* In Lib. III. GALENI *de diebus criticis* Lib. I. *acc. Consilia ad varios morbos*, Venet. 1574. 4. cum historiis morborum.

VOLCHERUS COITER *in observationibus*, quas cum Anatomicis Libris laudavimus, bonas rariorum morborum in dissectis cadaveribus habet.

ALOYSII TOREI *de febris epidemica & nova, quæ latine puncticularis dicitur, natura, cognitione & medela*, Burgis 1575. 8. * Valentiæ 1591. 8. LIND. Petachias describit, novum morbum.

ALFONSI de CORELLA *de febre maligna & GALENI placitis*, Saragossæ 1574. 8. N. ANTON.

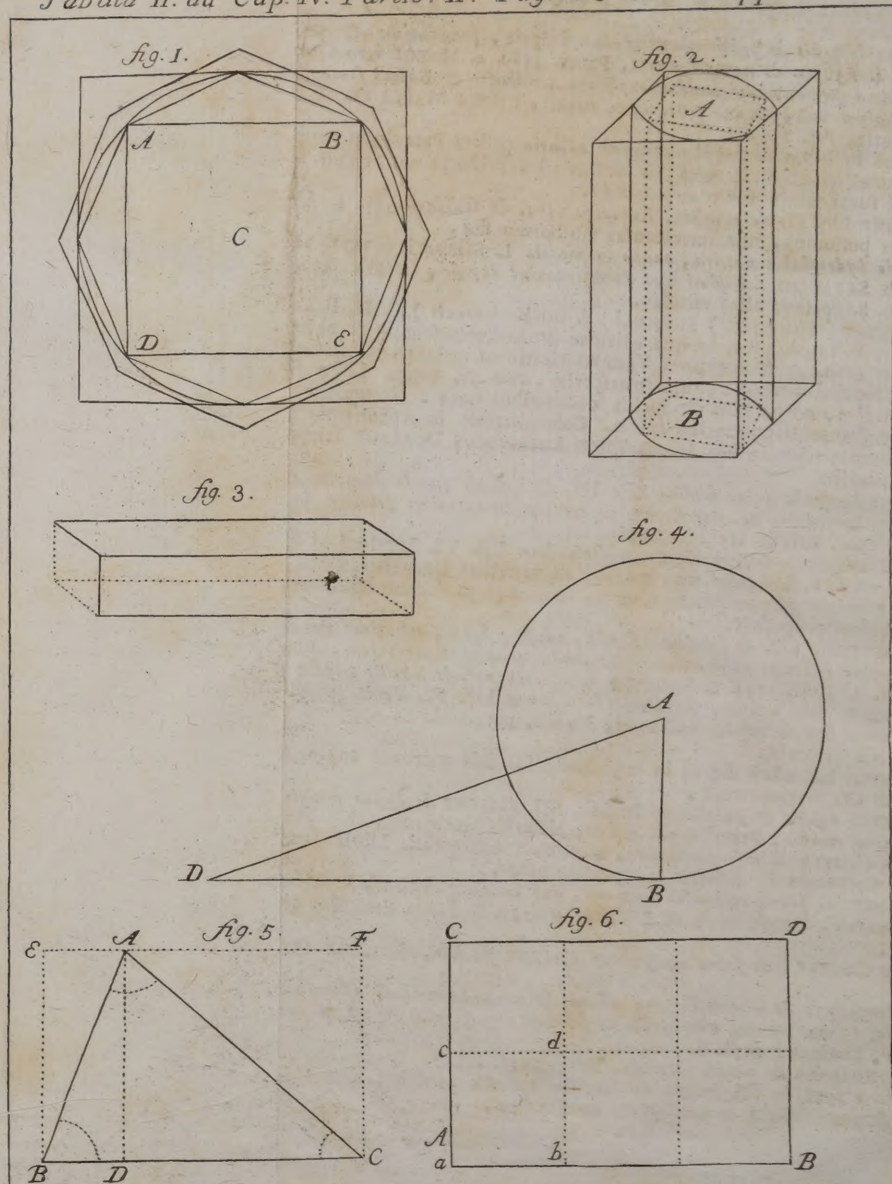
TOSSANI DUCRETII *de arthritide vera assertio & curandæ methodi adversus Paracelsistas*; Lugduni 1575. LIND. EJUSD. *Comm.* II. *de febrium cognoscendarum & curandarum ratione & de crisibus*, Lausannæ 1578. 8.

DIDACUS MERIANUS *de morbis internis*, Burg. 1575. fol. *

Venetiis anno 1576. in fol. magna *de febribus collectio* prodiit, qua Græcorum, Arabum, & Latinorum libelli eo pertinentes continentur.

ADRN.

Tabula II. ad Cap. IV. Partis. II. Pag. 25 et Seqq.

ANDR. ALEAZAR *de lue venerea* Liber V. Salmant. 1575. fol.

GUILIELMI RONDELET *de lue venerea* gallice Burdigalæ 1576. 8. & in collectione operum cum titulo *de morbo Italico*, medicamentis pleniſſimus. EJ. liber *de cognoſcendis morbis*, ibid. Lugdun. 1575. 8.

ANDR. GRATIOLO de' SALÒ *diſcorſi della peſte*, Venet. 1576. 4. *

De febribus opus aureum, quo Græci, Latini & Arabes habentur, qui hac de re egerunt; Venet. 1576. fol. Vitioſa & mala collectio.

J. BAPTISTÆ SUSII *de peſte*, Mantuæ 1576. 8.

ANT. GRISENTO *Breſciano, il ſommario delle cauſe che diſpongono i corpi a patire la corruzion del preſente anno* 1576. Venet. 1586. 4. *

SALADINO TARO *Tr. della peſte*, Venet. 1586.

ALESSANDRO CANOBBIO *il ſucceſſo della peſte occorſa in Padova l'anno* 1576. Venet. 1577. 4. *

JACOBII TRUNCONII *de peſte & peſtilenti morbo* Lib. IV. Florent. 1577. 4. EJUSDEM de... *curandis puerorum morbis ex* HIPPOCRATE *quouſque caninos dentes amiſerint*: acc. *Tr. de variolis, & morbillis &* EJUSD. *Ep. de pravis febribus cum periculis*, quæ an. 1590. & 1591. *per Italiam regnarunt*, Florent. 1593. 4. maj.

ANDREÆ GABRIELLI *de peſte*, Bon. 1577. 4. L.

CÆSARIS RINCI *diſp. accuratiſſima de peſte Mediolanenſi quæ anno* 1577. *urbem adflixit*; Norimb. 1583. 8. & Italice Mediolan. 1632. edente Equite ASCANIO CENTORIO, ſed prius ante editionem Noricam, etſi annum ignorem. Nam ea ex Italico verſa eſt. Non vidi, ſed germanice vertit JOACHIMUS CAMERARIUS & Norimbergæ 1583. 8. edidit.

FRANCISCUS ALPHANUS *de peſte, febre peſtilentiali & febre maligna, variolis & morbillis*, Neapoli 1577. 4. LIND.

SIMONIS SIMONII *vera & indubitata ratio periodorum nec non continuationis intermittentiaque febrium humoralium*, Lipſ. 1575. 4. EJ. *Synopſis novæ theoriæ de febrium humoralium natura, ſignis*, Lipſ. 1577. 8. *Acc. Examen ſententiæ a* BRUNONE SEIDELIO *lata de iis, quæ* L. JOUBERTUS *ad explicandum febrium humoralium naturam & materiam diſputavit*, Lipſ. 1577. 8. RIV.

PETRI PICHOT *de rheumatiſmo, catarrho variiſque cerebri diſtillationibus & horum curatione Libellus*, Burdigalæ 1577. 8. BURCH.

GIOV. FILIPPO INGRASSIAS *informazione del peſtifero e contagioſo morbo, il quale affligge e ha afflitto queſta città di Palermo, e molte altre terre... di Sicilia nell' anno* 1576. 1577. *con rggimento preſervativo*, Palerm. 1579. 4. maj. PL.

BALDASSARE PISANELLI *diſcorſo ſopra la peſte*, Romæ 1577. 4. maj.

THOMÆ JORDAN *deſcriptio novæ luis moravicæ*, Francof. 1577. 8. ASTR. mihi 1580. 8. Luis venereæ ſpecies, quæ epidemice regnavit, ex Scarificatione, ut credit JORDANUS, in balneo communi propagata. Ingenioſa & excitatior dictio. EJUSD. *peſtis phænomena, de iis quæ circa febrem peſtilentem apparent* Ep. Francof. 1576. 8. Acc. *Reſponſio ad* LAUR. JOUBERTI *Paradoxon* VII. Dec. II. Luem Hungaricam bene deſcripſit.

ANDREÆ CAMUSII *excuſſio brevis principiorum morbi, palpitationis nempe cordis* MAXIMILIANI *ſecundi ſimul ac aliorum aliquot virorum illuſtrium p. n. adfectuum*, Florent. 1578. LIND.

JULII PALMARII *de morbis contagioſis* Lib. VII. Pariſiis 1578. 4. * Francof. 1601. 8. Hag. 1664. 8. De lue Venerea, elephantiaſi, febre peſtilenti & morſu canis rabidi agit. Morem equidem veterum ſecutus eſt, ſed ſuas, neque paucas, obſervationes protulit. In curatione multa neque ſatis fida auxilia congeſſit.

G. DURETI *Comm. de febribus & earum criſibus*, Lauſan. 1578. 8.

JOHANNIS COYTTAR Thærei *de febre purpurea epidemiali & contagioſa*, Lib. II. Par. 1578. 4. RIV.

In JOHANNIS LANGII Lembergi *epiſtolis*, inprimis in Lib. III. multæ morborum hiſtoriæ continentur.

SAL. ALBERTI *Themata medica de morbis meſenterii & ejus quod πάγκρεας appellatur: de ardore ſtomachi & ſingultu*, VVittemb. 1578. 4. EJUSDEM *Scorbuti hiſtoria*, VVittemb. 1591. 8. EJUSDEM *Orat. de ſurditate, mutitate, grandinibus*, Norimb. 1591. 4.

SAL. ALBERTI etiam eſt *de ſudore ſanguineo oratio*, VVittemb. 1590. 8.

THOMÆ SOMMENTII *de morbis qui per finitimos populos graſſantur & num ad peſtilentiam referendi ſint*, Cremon. 1578. 4. LIND.

JOH. BOKELLI *de novo morbo quem catarrhosam febrem vocant, qui per totam Europam grassatus est*, Helmst. 1580. 8. * EJ. *de peste qua Hamburgum civitatem anno 1555. gravissime afflixit* Henricopoli (prope Wolfenbuttel.) 1577. 8. LIND. RIV. habet 1565. 8.

NICOLAI PISONIS Lotharingi, *de cognoscendis & curandis precipue internis C. H. morbis* Lib. III. *Accessit L. de febribus*, Francof. 1580. 1585. 8. Multum laudabat hunc virum BOERHAAVIUS, quod aptissimas morborum descriptiones ex HIPPOCRATE, CELSO aliisque veterum concinnasset, cum præsagiis, uno continuo eoque facili sermone. Recudendum etiam curavit, Leid. 1736. 4.

BALTH. BRUNNER *bericht von der ietzigen hauptkrankheit* (de febre Hungarica) Lipf. 1580. 4.

ALEXANDRI MASSARIÆ Lib. *de peste*, Venet. 1579. 4. EJ. *de defectibus renum*, *vesica*, *pulsibus*, *urinis*, Venet. 1618. 4. Francof. 1608. 4. Lugduni 1634. fol. *de morbis mulierum*; *conceptu & partu*, Lipf. 1600. 8. *. LIND.

De ALEX. MASSARIA hic citato vide in Practicis.

LUCÆ STENGEL *de natura, causis & curatione morbi epidemici*, Auguft. Vind. 1588. 4. *

RENATI THIMEAU *miraculosa historia fetus in utero 23. mensibus gestati*, Turoni 1580. gallice prodiit. *

GUILIELMI GISCATERII *de febrium natura & curatione* Libr. II. Parifis 1581. 8. LEHM.

REMBERTI DODONÆI *Medicinalium observationum exempla rara*, Col. 1581. 8. Harderovic. 1621. 8. Egregiæ obfervationes 54. cum propriis fcholiis. Pleraque exftant in libello DODONÆI *de vite vinifera*, Colon. 1580. 8.

ALPHONSI LOPEZ *de morbo pustulato* Lib. I. Valent. 1581. 4. *

THOMÆ ERASTI *Comitis* MONTANI *quinque Librorum de morbis viva anatome & theses de melancholia*, *convulsione*, &c. Bafil. 1581. 4. COMITIS MONTANI *defensio Librorum suorum de morbis adversus* ERASTUM, Venet. 1584. 4. Logica potius quam practica controverfia. EJUSDEM cæterum ERASTI Lib. *de causa continente*, Bafil. 1572. 4. & *Dispur.* fere pathologici argumenti Baf. 1595. 4. COMITIS MONTANI Lib. V. *de morbis ex* GALENI *sententia* prodierunt Venet. 1580. & 1591. 4.

ANTON. PORTII *de peste* Lib. III. *& de variolis & morbillis*, Venet. 1580. 4. * Romæ 1589. 4.

NICOL de NANCEL *discours très ample de la peste*, Parif. 1581. 8.

JOH. SPORISCH *Idea Medici & Tr. de symptomatibus crudelissimis qua scarificationi & cucurbitarum usui* Brunæ *incolis in Marchionatu Moravia supervenerunt & de febre epidemica anni* 1580. Francof. 1582. 8. PL.

J. FIENI *comp. de flatibus*, Antv. 1582. 8. Francof. 1592. 8. Heidelberg. 1589. 8. Amftelod. 1643. 12.

MICHAELIS URANII *de morbo pestilente*, Smalkald. 1582 8. *

AMBR. PARE *Discours de.... venins & de la peste*, Parif. 1582. 4. & in collect. Opp. IDEM præter monftra, Lib. VI. etiam de arthritide, Lib. XVIII. de lue Venerea, Lib. de variolis & morbillis, Lib. XX. de venenis egit, & ibi procul dubio inprimis adjumentum expertus eft medicorum Parifinorum, quod ipfi paffim exprobratur.

Ad AMBROS. PAREUM adde: ejufdem libellos *de peste & lue venerea* fenfim prodiiffe gallice P. 1580. 8.

SIMON de PROVANCHERES *de fetu in utero matris 28. annis contento* Gallice prodiit Senis 1582.

ANDR. CHRISTIANI *dissertationes* II. 1. *de somno & vigilia*; 2. *de comate seu cataphora*: *acc. Quæstio sit ne pestis morbus contagiosus*, Bafil. 1513. 4.

ALBERTINI BOTTINI *de morbis muliebribus*, Patav. 1583. & 1585. & in collectione Bafileenfi & Argentinenfi muliebrium. Non maximi momenti.

PETRI MERCADO *de febrium differentiis*, *causis*, *signis*, *medela*, Granada 1583. 4. *

Synopsis commentariorum de peste H. DONZELLINI, INGRASSIÆ, CÆSARIS RINCI & aliorum JOACHIMI CAMERARII ope edita, Norimberg. 1583. 8. Utile opus. Germanicæ verfum Lichæ in Comitatu Salmenfi prodiit 1597. 4.

J. ANGELI DE CANTECILLIS *Tr. de febrium differentiis & curatione*, Venet. 1583. 8. *

VICTORINI SCHOENFELD *bericht von der rothen ruhr*, Francof. 1583. 4. *

ARCHANGELI MERCENARII *de putredine adversus Erastum*, Patav. 1583. 4. *

Citatus

Citatus ARCHANG MERCENARII Liber pro MONTANO fcriptus eft.

ANTONII FORNESII *de pefte ejufque curatione*, Bafil. 1583. 4. L.

PETRI SALII DIVERSI *de febre peftilente tractatus: accefferunt curationes variorum morborum, quorum tractatio ab ordinariis practicis non habetur*, Bonon. 1584. 4. SCHULZ. Francof. 1586. 8. In pofteriori imprimis parte operis 23. morbos defcribit, aliquos rariores, non fine fuis obfervationibus, ut inflammationem pericardii, mediaftini: noctambulonum hiftorias, rabiem caninam, cui opponit ante hydrophobiam Elloborum album, poft hydrophobiam nihil fperat. Adjectæ funt *Obff.* ad DON. ALTOMARUM, quem paffim corrigit, fuas obfervationes adfpergit, doctus vir & veterum gnariffimus. In Librum III. AVICENNÆ *de morbis particularibus corporis humani* etiam *commentarium* edidit, cujus editionem MERCLINUS unicam Patavinam 1673. fol. citat.

P. S. DIVERSI *de febre peftilentiali tractatus* exftat etiam Harderovvic. 1656. 8.

MAURICIUS CORDÆUS in L. HIPP. *de morbis mulierum I. comment.* Parif. 1584. * nam etiam 1574. legi fol. & in collectione WOLFII. Doctum opus & plenum bonis etiam rarioribus obfervationibus.

J. B. CARCANI LEONIS *Exenteratio cadaveris illuftriffimi Cardinalis* BORROMEI (qui fanctis adfcriptus eft) Mediolan. 1584. 4. recufa in hiftoria fcriptorum Mediolanenfium BARTHOLOMÆI CORTE.

ANDREÆ VELASQUEZ *de la melancolia*: *de la naturaleza defta enfermedad, y de fus caufas y fymptomas*, Hifpali 1585. 8. N. ANT.

PHILIPPI SCHERB *Peripatetici thefes medicæ collectæ a* C. HOFMANNO Lipf. 1614. 8. Inter eas funt *de morbis* 1585-1584. de *morbi effentia & caufa, fymptomatibus*, 1593. *Ad I. Aphorifmum* HIPPOCRATIS 1585.

VIDI VIDII *de febribus* Lib. VII. acceffit L. MERCATI *de febre maligna in qua puncticuli apparent*, Florent. 1585. 4. Patav. 1591. 4.

JOHANNIS CRATONIS *confilia* fæpe prodierunt & Hanov. 1610. fol. EJUSDEM magni medici *affertio pro libello fuo germanico de febre putrida & peftilenti: adjecta eft brevis de contagio & putredine commentatio*, Francof. 1585. 8. EJ. *de morbo gallico* pofthumus comment. prodiit, Francof. 1594. 8. a LAURENTIO SCHOLZIO editus. Confilia in practicis laudabimus.

HIERONYMI SACCHETI *de podagricis & arthriticis morbis*, Brix. 1586. 4. *

MARCELLI DONATI Medici, deinde, abdicata arte, a fecretis DUCIS MANTUANI (in Dedic.), Lib. VI. *de hiftoria medica mirabili*, Mantuæ 1586. 4. LIND. 1588. 4. Venet. 1597. 4. Prima, mihi nota, collectio obfervationum, quas ex Medicis Græcis, Arabibus, Barbaris & recentioribus in titulos congeffit, ætiologias de more feculi addidit, fuafque proprias obfervationes. GREGORIUS HORSTIUS Librum recudi fecit, Francof. 1613. 8. LIND. mihi 1664. 8 adjecit librum VII. in quo inediæ & morbi magici habentur. EJUSDEM DONATI *de variolis & morbillis* Lib. non vidi Mantuæ 1569. 4. RIV. & 1591. 8. excufum. LIND.

ÆMILII CAMPOLONGI *de variolis & de arthritide*, Venet. 1586. 4. 1596. MERCL. EJ. *De vermibus, uteri adfectibus & morbis cutaneis*, Parif. 1634. 4. * EJ. *de lue venerea*; citatus non tamen vifus CL. ASTRUC.

ÆM. CAMPOLONGUS quæ de variolis habet, fere ex Arabibus fumfit.

TIMOTHEI BRIGTH *treatife of melancholia*, Lond. 1586. 12. AMES.

PETRUS FORESTUS Alcmarienfis practicus ingentem vim *obfervationum & curationum medicinalium* in 32. Libros congeftarum reliquit. Editiones meæ, pleræque ex primis hæ funt. *De febribus* Lib. II. Leidæ apud Raphelengium 1592. 1593. fed dati funt an. 1584. tres alii *De febribus intermittentibus hecticis*, &c. (nempe III. IV. V.) ibid. 1591. dati an. 1585. L. VI. & VII. *de febribus epidemicis* ibid. 1591. L. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. *de capitis morbis* ibid. 1602. Lib. XVI. XVII. *de pectoris morbis* ibid. eodem anno. Lib. XVIII. *de ventriculi adfectibus* ibid. 1606. Lib. XIX. & XX. *de hepatis, lienis morbis & fcorbuto* ibid. 1595. & 1611. Lib XXI. XXII. XXIII. *de inteftinorum omnium morbis* ibid. 1596. Lib. XXIV. XXV. *de renum & veficæ morbis* ibid. 1696. Lib. XXVI. XVVII. *de penis fcrotique morbis* ibid. 1597. Lib. XXVIII. *de mulierum morbis* 1599. Lib. XXIX. *de arthritide* 1603. L. XXX. XXXI. *de venenis* ibid. 1606. Lib. XXXII. *de lue Venerea* 1606. Quinque poftremi Libri *pofthumi* prodierunt. Opera omnia FORESTI fæpe recufa funt. *Obfervationum*

Lib. XXVII. prodierunt Francof. 1602. tum Opera fucceffive an. 1604. 1606. 1611. 1623. 1634. LIND. & Rothomagi 1654. fol. 4. vol. BOERHAAVIUS, cujus judicium merito fufpicimus, hunc uberrimum obfervationum Auctorem ajebat effe, fed hiftorias fuas ita narraffe, ut vel prognoftico fuo fidem faceret, vel felicitatem in curando propalaret, neque adeo plenam fidem mereri. Neque mihi figna videntur fatis copiofa, aut ad veterum diligentiam exafciata. Vix aliusautem fcriptor plenior eft, & utique innumera fcitu digna tradidit.

Opera omnia FORESTI prodierunt etiam Francof. 1660. fol. Cæterum addimus, valde FORESTUM laudare STAHLIUM in hiftoriis.

SCIPIO DE MERCURIIS Librum de *morbo gallico* J. ZECCHI *excepit & fcholia addidit*, Bonon. 1586. 4. *

GUIL. ROMANI *de modo fenfationis & depravato fenfu tactus, h. e. de dolore ejus vera caufa & fedatione*, Bafil. 1586. 4. RIV.

GEORG. HAMBERGERI *de ftomacace & fcelotyrbe vulgo nuncupato fcorbuto*, Tubing. 1586. 4. PL.

SALUSTII SALVIANI *de calore naturali acquifititio & febrili L. II. cum expofit. XIV. XV. Aphor. I. Part. Accefferunt de concoctione L. II. in quibus exponuntur aphorifmi* 23. & 24. P. I. Rom. 1586. 8. PL. EJ. *de crifibus*, Rom. 1589. 8.

SALUSTII SALVIANI *de crifibus* opufculum prodiit etiam Lugduni 1605. 8. quod quidem ex HIPPOCRATE fere & GALENO fumtum eft.

ANDREÆ BACCII, polyhiftoris, *de venenis & antidotis & canis rabidi morfu*, Rom. 1586. 4.

ANDRE' du LAURENS *quelques Opufcules recueillis de fes leçons & années* 1587. 1588. De lue venerea aliisque morbis. EJUSD. *de hiftoricis affectibus infantilibufque morbis* 1595. 4. EJUSD. *difcurfus de melancholia & catarrho e gallico latine verfus*, Auguft. 1620. 12. EJUSD. *Opera Therapeutica* quibus priora repetuntur, Francof. 1627. 1628. fol.

RODERICI a FONSECA *de venenis eorumque curatione*, Rom. 1587. 4. * EJUS *cafus omnium febrium*, Florent. 1596. 4. *

FRANCISCI DIAZ *de todas las infermidades des los Rinones* (renum) *vexiga* (veficæ) *y carnofidades de la verga y orina*, Madrit. 1588. ASTR.

ANDREÆ TREVISII *de caufis, natura, moribus ac curatione peftilentium febrium vulgo dictarum cum fignis* five *petechiis Tr. & obfervatio* Mediolan. 1588. 4. Morbi qui an. 1587. & 1588. fæviit hiftoria eft CORTE.

DAV. de POMIS *enarratio de fenum affectibus pracavendis atque curandis*, Ven. 1588. 4. RIV.

HIERONYMI MERCURIALIS valde numerofa opera funt, quæ hic excitari debent. *De morbis cutaneis & de omnibus corporis humani excrementis* L. V. Venet. 1572. 4. RIV. Bafil. 1577. 8. Venet. 1585. Leyd. 1623. 4. EJ. *de peftilentia in univerfum, præfertim vero de Veneta & Patavina*, Venet. 1577. 4. & Patav. 1580. 4. & Leyd. 1623. 4. EJ. *de maculis peftiferis & hydrophobia*, Venet. 1580. 4. Bafil. 1577. 8. RIV. Patav. 1586. 4. R. EJ. *de morbis puerorum*, L. III. opera JOH. CHROSZIEYOIOSKI, Venet. 1583. 4. Bafil. 1584. EJ. *de venenis & morbis venenofis*, Venet. 1584. 4. 1644. fol. Bafil. 1584. EJ. *de morbis oculorum & aurium*, Venet. 1590. 4. *Morbi mulierum per* MICHAELEM COLUMBUM *locupletiores*, Venet. 1601. 4. 1618. 4. & prius Bafil. 1582. 8. EJUSD. *de cognofcendis & curandis morbis prælectiones Patavinæ*, Venet. 1627. fol. ftudio GUILIELMI ALHENII. *Prælectiones Pifanas*, inter quas funt commentarii in *Epidemica* HIPPOCRATIS, jam citavimus, tum eos qui in L. II. *Epid.* Forolivii 1626. fol. prodierunt. Ut dicam quod verum eft, pleraque horum fcripta prælectiones funt a difcipulis HIERONYMI in chartam conjectæ, & earum pauciffimæ famam Auctoris tuentur, cum multo plus collectitiæ eruditionis, quam veri experimenti contineant, dictio etiam maculofa plerumque, & vitia non pauca. Id imprimis de libris de *mulierum morbis*: *de morbis puerorum*, & de *morbis cutaneis* & de *venenis* dictum volo. In curando nimis veteres fequi folet, qui ferio guttur gallinæ ad frangendum calculum laudet, & graviditatem ex urina divinari poffe credat. Peftem a mufcis, quæ humores ægrorum fuxerint, propagari fubtiliter conjicit, &c.

LUCÆ GHINI *morbi Neapolitani curandi ratio*, Spiris 1589. 8. LIND. Rostoch. 1589. 8. fæpe recufus.

J. PHIL. LONERI ἐξέτασις μεθοδικὴ *trium alvi fluxum diarrhœæ nimirum, lienteriæ & dyfenteriæ, quos anno* 1588. *fub finem æftatis Norimburgi obfervavit*, Lipf. 1589. 4. RIV.

BAR-

BARTHOLOMÆI HUBNER *de morbis incurabilibus*, Erfurt. 1598. 4. *

JACOB HORST *von krankheiten und schvvachheiten des leibes*, Lipf. 1588. 4. Eft *decimus Liber* operis cujus titulum fecit *vvunderbare geheimniiffe der natur*, parvi momenti, & multa habens ex aliis. EJ. *de aureo dente maxillari pueri Silefii*. EJ. *de noctambulonum caufis & differentiis*, Lipf. 1595. 8. Germanice recufus Hamburg. 1636. 8. & uterque Germanice, Lipf. 1596. 8. Prior hiftoriola fabulofa eft; ut ridiculum fit medicos de fraude rudiffima difputaffe. Ita JOHANNES INGOLSTETTER *de aureo dente pueri Silefii refponfionem* edidit. Lipf. 1596. 8. ubi oftenditur dentis generationem non effe naturalem: deinde *de natura occultorum & prodigiorum*, Lipf. 1597. 1598. iterum contra J. HORSTIUM fcripfit. Liber vero HORSTII de noctambulis non abfque propria etiam obfervatione eft, præter ea quæ ex variis fcriptoribus collegit.

J. FRIDERICI *probl. de lycanthropis pro* J. BODINO, Lipf. 1591. 8. RIV.

FELICIANI BETERA *de cunctis humani corporis affectibus: de febribus malignis & peftilentibus: morbo gallico putredinis peftilentis fama, morbifque fulminantibus & vulgaribus, defumta ex Brifciana pefte* anno 1577. *Tractatio* XII. *libr.* Brix. 1591. fol. HAEN. 1601. fol. 1625. fol. eadem editio cum novis titulis. Parum placuit ASTRUCIO.

PII ÆNEÆ CAPRILII L. II. *primus de febribus putridis in genere, alter in fpecie* Ferrar. 1591. fol. LIND.

PAMPHILI HERILÆII Aretini *de arthritide & podagra confilium*. Colon. 1591. 8. Bono ordine fcriptum eft, & morbi ad veterum mentem concinnatam hiftoriam habet.

NICOLAI KLEINFELD *de morbis & fymptomatibus, eorumque caufis & differentiis patholog.* L. II. Antw. 1598. 12. (LIND. Leydæ 1592. 12.) *

JO. CALVO *libro di medicina y Cirurgia que tratta de las* Plagas *en general en particulas y affi* mifmo *del M. Gallico*, Barcinone 1592. 8. ASTR.

OCTAVIANI ROBERTI *de peticulari febre Tridentica* 1591. *publice vagante, deque veficatoriorum in ea potiffimum ufu* Trident. 1592. 4. RIV.

JOH. BAUHINI *memorabilis hiftoria luporum aliquot rabidorum qui circa Monpelgardum anno* 1590. *graffati funt*. Montpelg. 1591. 8. Latine & etiam Germanice, ib. 1591. 6. L. & Gallice * Non vifum Librum cito, qui nihil mediocre ab eo viro exfpectem.

THADDÆI DUNI *de hemitritæo* I. Tiguri 1592. 8. cum epiftolis medicinalibus. Non omittendum cenfui, qui fatis, pro feculi modo, in inquirendis morborum caufis curiofus fuerit, ut etiam cadavera eum in finem inciderit.

In PROSPERI ALPINI *medicina Ægyptiorum*, *& in pofthuma hiftoria naturali Ægypti* de morbis endemiis ejus regionis, ophthalmicis, febribus peftilentibus, phrenitide, erudite agitur. Peftem in Ægypto oriri negat.

ANDREÆ CHIOCCI *Apologia pro divina* H. FRACASTORII *fiphylide adverfus* J. C. SCALIGERI *cenfuram*, Veron. 1598. 4. EJ. *Pforicon f. de fcabie carmen* L. II. Veron. 1593. 4. * *& de febre mali moris & de morbis epidemicis*, Venet. 1604. 4. LIND.

ANDREÆ CHIOCCI funt etiam *Quæftiones phil. & medicæ* Lib. III. Veron. 1593. 4. EX GALENI fere fententia contra TELESIUM.

BRUNONIS SEIDEL L. *morborum incurabilium caufas mira brevitate exhibens*; &c. Helmftatt. 1593. 8. multum laudatura SCHELHAMMERO *Phyfiolog.* p. XXXIV. & alibi. In editione Leid. 1662. 8. acceffit FABRICII de PADOANIS *tr. de morbis in quibus præfentaneis uti remediis convenit*.

BRUNONIS SEIDELII citatum librum nunc ipfe legi. Scopus eft oftendere, dari morbos infanabiles, quos nulla PARACELSISTARUM arcana fuperare poffint; uti peftis eft, aut epota aqua fortis, aut cordis vulnera, &c. Multa vana & incerta admifcet, neque dat verum morborum vere infanabilium catalogum.

HIERONYMI CAPIVACCII *de lue venerea acroafes* Spir. Nemet. 1593. Francf. 1594. 8. Non placent ASTRUCIO.

J. DONATELLI *de febre maligna difputatio cum* THOMA ANGELUCCIO *de ejus febris natura & curatione*, Venet. 1593. 4. RIV.

LUDOVICI ROSELLI *de morbo gallico tractatus* Rom. 1593. 8. Jejunus omnino liber. ASTR.

THEODORI ANGELUCCI *de natura & curatione febris maligna*, Venet. 1593. 4. OSB.

EJUS

EJUS *Bardica quibus rudens criminator valide repercutitur, & de natura maligna febris accuratissime differitur*, Venet. 1593. 4. Contra DONATELLIUM.

PETRI OLAI Or. *de febribus pestilentibus*, Herborn. 1594. 4.

ADAM LONICER *explicatio morborum*, Francof. 1594. 8. LEHM.

JACOBI MOCCII *de morbis fere totius corporis humani ex bolaria & fabulosa materie excitatis*, Friburg. 1594. 8. Lectu grata collectio de generatione lapidum omnis generis. Proprii vero nihil habet.

THADDÆI HAYGK *Exegesis singularis curationis fœdæ scabiei in puella sexenni*, Prag. 1595. 8. LEHM.

J. BAPT. SYLVATICI *tr. de materia turgente*, Vicetiæ 1595. 4. Venet. 1600. 4. Disputatio mera ex veteribus. EJ. GALENI *historia medicinales enarratæ*, Hanov. 1605. fol. EJ. *de iis qui morbum simulant deprehendendis*, Francf. 1671. 12. EJ. *controversiæ medicæ centum*, Mediolani 1601. fol. Pleraque de morbis & eorum curatione, fuse & ad veterum normam. Et de *anno climacterico*, Ticini 1615. 8.

PETRI LOWE *easie certain and perfect method to cure and prevent the Spanish Sickness*, Lond. 1596. 4. Circulatoris opus. ASTR.

AURELII MINABOI *tr. de virulentia venereæ, in quo omnium de hac re sententiæ confideratur, mali natura explicatur*, &c. Venet. 1596. 4. PL. Laudat fonticulos, sudorem.

RODERICI a CASTRO *de natura & causis pestis quæ anno 1595. Hamburgum afflixit*, Hamburg. 1596. 4. EJ. L. *de universa muliebrium morborum medicina*. Lib. VIII. Hamburg. 1604. fol. L. 1628. 4. 1622. 4.

GERHARDI COLUMBA *disp. med. de febris pestilentis cognitione & curatione*, Messanæ 1596. 4. MANDOS. EJ. *de lue venerea* L. ASTR. 1609. 8.

JOHANNES HEURNIUS Leidensis Professor, diligens veterum lector fuit. EJUS Lib. *de morbis qui in singulis partibus corporis humani insidere consueverunt*, prodiit Leid. 1594. 4. LIND. 1608. 4. EJ. *de febribus*, Leid. 1598. 4. 1610. 4. EJ. *de peste*, Leid. 1600. 4. RIV. EJ. *de morbis oculorum, aurium, nasi, dentium, pectoris*, &c. Leidæ 1602. 1608. 4. posthumi excusi sunt. EJUS Lib. *de morbis pectoris*, Leid. 1608. 4. *de morbis ventriculi* (cui libro varia accesserunt), Leid. 1608. 4. *de morbis gravissimis mulierum*, Leid. 1607. 4. *de morbis novis & mirandis* epistola cum priori libro prodiit, quæ morbus ad scorbutum pertinens *de Varen describitur*. Conjunctos hos libellos edidit OTTO HEURNIUS JOH. fil. Leid. 1609. 4. & recusi sunt Lugd. 1658. fol. Fusas dedit morborum historias, ordinatis in unum sermonem veterum inventis & descriptionibus, ut pro compendio praxeos & pathologiæ vetustæ haberi posset. Delectum ut videtur non instituit, & multa medicamenta solis antiquis cognita commendavit.

DIOMEDIS AMICI *de morbis communibus*, item *de variolis* &c. Venet. 1596. 4. EJ. *de morbis sporadibus*, Venet. 1605. 4. TEICHM.

J. INGOLSTETTER *de aureo dente Silesii pueri responsio ad judicium* M. RULANDI, Lips. 1596. 8. * Generationem ejus dentis naturalem esse negat.

FRANCICUS PERELLUS *de morbis intermittentibus & de intermissionis causis*, Paris. 1597. 8. * LIND.

FELIX PLATERUS celeberrimus practicus, qui, cum observationes ederet, totis 62. annis medicinam fecerat, *de febribus* scripsit *Librum*, editum Francofurti 1597. cui viginti historiæ curationum subjectæ fuerunt. De praxi alibi dicetur. Denique *observationum libros tres* typis submisit Basileæ 1614. 8. 1641. 8. ad Praxeos ordinem dispositos, quos hic inprimis laudamus. Etsi enim sint, qui bonum senem nimium esse voluerint in formulis, plurimas tamen & utilissimas utique historias dedit, & inter rariorum inprimis proprios observatores ex præcipuis haberi potest. J. B.

J. B. IMELLA *il corrosivo ovvero del mal di Castrone, e di ogn' altra infermità, che il presente anno minaccia*, Neapol. 1597. 4. De morbo nempe pestilentiali capitis.

MARTINI RULANDI fil. *demonstratio judicii de dente aureo pueri Silesii adversus responsionem* J. INGOLSTETTERI, Francof. 1597. 8. EJ. *de morbo Ungarico recte cognoscendo & curando*, Lipf. 1616. 8.

J. FRANC. RIPÆ *de peste*, Lipf. 1598. 4. *

SEVER. EUGALENI *de scorbuto* citatus liber prodiit etiam Lipsiæ 1624. 8.

HENRIC

HENRIC BRUCÆI *de scorbuto*, Rostoch. 1589. & 1591. 8. Novus iste, aut certe decimo quinto seculo a medicis primum in libris sollicite relatus, morbus plurimos descriptores habuit, quorum collectio DANIELIS SENNERTI opera prodiit. Exstat ibi eruditi viri BALDUINI RONSEI *de magnis lienibus* HIPPOCRATIS, PLINII *stomacace ac sceletyrbe seu sic dicto scorbuto* libellus editus, Antverp. 1564. 8. RIV. & 1585. 8. Wittembergæ. Tum JOANNIS ECHTII posthuma *epitome de scorbuto vel scorbutica passione* non prius quod sciam excusa: JOHANNIS LANGII duæ Epistolæ. SALOMONIS ALBERTI, quem in Anatomicis laudavimus, *scorbuti historia*, Wittembergæ 1594. 8. edita & MATTHÆI MARTINI L. *de scorbuto*. Hi omnes, BRUCÆO excepto, cum DANIELIS SENNERTI ejusdem argumenti libro; prodierunt Wittembergæ 1624. 8. Deinde SEVERINUS EUGALENUS *de scorbuto morbo* Lib. scripsit *observationum*, quem periti judices inter primos numerant, Lipsiæ 1614. 8. ex recensione JOSEPHI STUBENDORFII; editum, qui etiam observationes suas adjecit, excusum & alias, & Amstelodami 1720. 8. in quo omnia symptomata, quæ cum scorbuto conjungi solent, fuse enarrantur, ad quinquaginta usque, & observationes auctoris subjiciuntur. Adjectus est BALTHASARIS BRUNNERI parvus Libellus *de scorbuto*, Jenæ 1624. 8. etiam excusus.

HIERONYMI REUSNER *diexodicar. exercit.* sive *de eo morbo Libellus* prodiit Francof. 1600. 8. 1610. 8. LEHM.

HERCULIS SAXONIÆ *de plica quam Poloni vocant Govodziec*, Patav. 1608. EJ. *de febrium putridarum signis & symptomatibus .... de morbo gallico*, Francof. 1600. 8. ex editione PETRI UFFENBACH *luis venereæ perfectissimus tractatus ex ore H. S. lucidatus opera* ANDREGHETTI ANDREGHETTI editus Patav. 1597. 8. minime probatus ASTRUCIO, ob falsas observationes, adfirmationem non veram, morbum mitescere, &c. EJUSDEM *Pantheon medicina selectum*, Francofurti 1603. fol. editum est, quo plurimi morbi describuntur, capitis, thoracis, imi ventris, morbi mulierum, symptomata febrium putridarum, febres, lues venerea, plica. Opera omnia prodierunt Patav. 1681. fol.

MATTHIÆ ZEISII *de caussis & periodis pestilentium morborum*, Francof. 1598. 4. *

OMOBONI FERRARII *de sanitate & morbis*, Brix. 1598. 4. R. *de arte medica infantum* Lib. IV. Lips. 1601. 4.

FRANCISCI INDIÆ *de symptomatum in febri maligna supervenientium natura & curatione*, Veron. 1599. 4. Contra Medicum, quem Cacostermum vocat, docet symptomatum rationem in medendo habendam esse, & symptomata ea occasione percurrit. EJUSD. *de gutta podagrica, arthritica, chiragrica* Lib. II. Veron. 1600. 4. Contra FERNELIUM demonstrat, non unice a pituita, causisque frigidis hos morbos oriri, quos a quatuor omnino humoribus vitiatis derivat. Observat podagram a suppressis hæmorrhoidibus oriri, aut mensibus, & restitutis his evacuationibus sanari. Symptomata secundum quatuor humores persequitur, vanasque satis formulas laudat.

VALENTIN ESPICHT *bericht von den fleckfiebern*, Budissin. 1598. 4. *

ERASMI HEDENII *de contagione & infectione pestifera admonitio, in qua ostenditur, quot modis fiat contagium, in quibus rebus consistat*, &c. Lips. 1598. 4. RIV.

CAROLO RUINI *dell' infermità del cavallo*, Bologn. 1598. fol.

EUSTACHII RUDII *de adfectibus C. H. cognoscendis*, Venet. T. I. 1590., & T. II. 1595. fol. prodiit. EJ. *de morbis occultis & venenatis* Lib. V. ibid. 1610. fol. EJ. *de morbo gallico*, Venet. 1604. 4. Librum de morbo gallico laudat C. ASTRUC. ex cujus recensione vidimus, virum observationibus & judicio valuisse. Magnum opus primo loco editum magis ad antiquum saporem est, & parcius in observando.

HORATII AUGENII *de febribus, febrium signis, symptomatibus & prognostico* Lib. VII. ab anno 1568. ad 1572. scripti, quibus etiam pestis, variolarum, & morbillorum historia continetur, posthumi prodierunt, Venet. 1597. fol. 1607. fol. &c.

ANDREÆ BASTELLI *speculum medicinæ*, Madrit. 1599. 4. ASTR. In eo liber est de febribus, ægritudinibus particularibus, peste, morbo Gallico.

PHILANDRI COLUTII *de uteri querimoniis*, Rom. 1599. 8. LIND.

DIOMEDIS CORNARII Archiatri Austriaci *Observationes medicinales*, quæ cum Consiliis, Lipsiæ 1599. 4. prodierunt. Adjectæ sunt *Historia admiranda* ab eodem D. C. collectæ, fere fetuum ultra tempus retentorum.

BARTHOLOMÆUS CABROLIUS in jam citatis *observationibus*, quæ cum Alphabeto anatomico

tomico prodierunt, etiam ad scopum nostrum pertinet, cum de magico morbo; vermibus intestina perrumpentibus habeat historias.

CAROLUS GALLUS *de febribus pestilentibus & malignis*, Ferrar. 1600. 4.

JOHANNIS SCHENK de GRAFENBERG *observationum medicarum* L. VII. Francof. 1600. 8. vol. 2. Leid. 1644. fol. * postquam seorsim Basileæ ab anno 1584. inde Friburgi anno 1594. ad 1597. prodierant HAEN. Idem opus a filio J. GEORGIO SCHENK, deinde a LAURENTIO STRAUSSIO undequaque auctum, recusum est Francof. 1665. fol. Utile institutum. Ad universos corporis humani morbos, etiam ad rariores & monstrosas fabricas collectæ sunt observationes fere omnium auctorum, ab ipso retro HIPPOCRATE, bono ordine dispositæ, quarum plurimas ipsa auctorum raritas suppressisset, si absque SCHENKIO foret. Multas etiam observationes amici suppeditarunt, quæ alibi non exstant, aliquas proprias habet.

JOH. SCHENK de GRAFENBERG *observationum* Libri VII. exstant etiam Francofurti 1609. fol. Hi Libri, ut diximus, Basileæ seorsim primum prodierant, nempe observationes *de capite humano*, Basil. 1584. Liber II. *de thorace*, Friburg. 1594. Liber III. *de partibus naturalibus* S. I. ibid. 1595. & II. 1596. 4. Liber IV. *de partibus genitalibus utriusque sexus* 1596. ibid. Liber V. *de partibus externis* ibid. eodem anno. Liber VI. *de febribus morbis epidemicis & contagiosis* ibid. 1597. Liber VII. *de venenis* ibid. eodem anno 8.

LUCII LÆLII FULGINATIS *de sarmatica lue consultatio*, Ferrar. 1600. fol. LIND.

THOMÆ MINADOI *de corporis humani turpitudinibus cognoscendis & curandis..& de nova quadam affectione, plica..*Patav. 1600. fol. RIV. EJ. *de variolis & morbillis*, Patav. 1603. 4. EJ. *de arthritide* L. ibid. 1602. 4.

ANDR. POSTHUMI *dialogi* VII. *in quibus nova Pokutiensis lues quam* cirrhorum *morbum vocant, natura & essentia examinatur*, Vicent. 1600. 4. PL.

PETRI VERDIER *de morborum ac symptomatum occultis manifestisque causis*, Venet. 1600. 4.

NICOLAI BOCCANGELINI *de febribus morbisque malignis & pestilentia earumque causis*, Madrit. 1600. 4. 1604. 4. *

PETRI del TORRES *libro che tratto de la enfermidad de los bubas*, Madrit. 1600. 4. Inunctiones præfert. ASTR.

PETRI del TORRES liber citatus prodiit etiam Compluti 1626. 4. *

Huc pertinet omnino J. ALBOSII *lithopædium portentosum in utero per 28. annos contentum putrefactum*, quod in posteriori editione ROUSSETIANÆ *hysterotomotokiæ* excusum est.

J. HUCHER *de febrium differentiis, causis, signis, curatione* L. IV. Lugdun. 1601. 8. EJ. *de sterilitate* L. IV. Genev. 1609. 8. * L.

ANDREÆ CÆSALPINI *Ars medica*, Rom. 1601. 2. 3. sive *speculum artis medicæ Hippocraticum*, Venetiis 1606. 4. editum & Tarvis. 1666. fol. Francofurti 1605. 8. Non legi, laudari video a CONRINGIO: dignoscere & curare morbos omnes docet, & multa ab eo ingenio exspecto, specimina etiam quæ vidi, huic spei respondent.

NIC. MACHELLI *tractatus de morbo gallico ejusque symptomatibus & curatione*, Francof. 1601. 8. PL.

PETRI VAREZII L. *de epidemia pestilente*, Valentiæ 1601. 8. LIND.

MARTINI RULANDI filii *de perniciosæ luis Ungaricæ tractatione & curatione*, Francof. 1600. 8. Lips. 1610. 8. LIND.

FRANCISCI CITESII (Citois) *abstinens Confolentana*, Genev. 1602. 8. cum PAULO LENTULO recusa.

FR. CITESII liber citatus Anglice prodiit Lond. 1603. AMES.

SYLVIUS LANCEANUS *de molæ generatione & cura casus illustriss. Dominæ*, &c. Rom. 1602. 8. EJ. *de hydrope quod non semper fiat ab hepate*, Rom. 1603. 8. LIND.

JOH. XIMENEZ SAVANIEGO *tractatus de peste sus causas preservacion y cura*, Antiquera 1602. 4. * ANT.

JEAN TAXIL *de l'épilepsie*, Lyon. 1603. 8. *

J. WITTICH *von der rohten ansteckenden ruhr*, Jen. 1603. 8. EJ. *consilia & epistolæ medicorum Germanorum*, Lips. 1604. 4. EJ. *vom fleckfieber*, Lips. 1616. 8.

Ad WITTICHIUM adde ejus & PONTANI Libros *von der pest*, Lipsiæ anno 1594. 4. prodiisse.

ANT. VARUS *de morbo articulari seu arthritide*, Jen. 1603. 4. PL.

J. MAT-

J. MATTHÆI *de febre pestilentiali quæ superioribus annis universam ferme Germaniam pervagata est*, Francof. 1603. 8. Contra venæ sectionem. RIV.

EDWARD JORDEN *brief discourse on a sicknesß called the suffocation of the mother*, Lond. 1603. 4.

ANDREÆ de VALDIVIA *de las landres*, Hispali 1603. (nempe de peste) N. ANT.

THUCYDIDIS *historia seu narratio de peste Atheniensium Gr. Lat. cum prælectiunculis & commentariis* FABII PANVINII, Venet. 1603. 4. PLATN.

BAPTISTÆ CODRONCHI *de morbis qui Imolæ & alibi communiter hoc anno 1602. grassati sunt & de morbo novo, mucronatæ scilicet cartilaginis prolapsu*, Bonon. 1603. 4. Morbus ex lumbricorum vitiosa copia, & ex pleuritide compositus fuit. Deinde novum suum morbum, cartilaginis nempe ensiformis depressionem describit, introrsum factam, unde ventriculus comprimitur, vomitus excitatur, vel hepar urgetur & icterus fit. Curationem etiam addit, quæ fit vel depressis ad latus cartilaginibus costarum vel elevato sterno, vel admota cucurbitula. IDEM Venetiis 1595. 8. Libros IV. *de morbis veneficis & veneficiis* scripsit, satis ut videtur credulus. IDEM *de febris Ungaricæ ejusque symptomatum curatione* Librum dedit Passaviæ excusum 1595. 8. * LIND. EJUSDEM *de rabie & hydrophobia*, &c. Francofurt 1610. 8. Ex Græcis fere, parum ipse expertus.

RODERICI a CASTRO *de universa mulierum medicina*, Hamburg. 1603. fol. Morbos etiam non optime habet, & plurimas cum MERCATO concertationes.

VINCENTII ALSARII a CRUCE *de epilepsia seu comitiali morbo* L. III. *lectiones Bononienses*, Venet. 1603. 4. Theorias veterum contra recentiores defendit, FERNELIUM inprimis, & hypotheses habet, quæ admitti nequeunt, v. g. epilepsiam fieri ab occlusis ventriculis cerebri, pretium tamen ab admistis observationibus accipit. EJ. *de morbis capitis frequentioribus, catarrho, phrenitide*, &c. Rom. 1617. 4. EJ. *de verme admirando per nares egresso*, Ravennæ 1610. 4. MANDOS (inter archiatros Pontificios): hunc autem L. LINDENIUS tribuit FULVIO ANGELINO. EJ. *Ephemeridum seu diurnarum observationum* L. II. Bonon. 1641. 4. opus ipse *de epilepsia* juvenile opus vocat. EJ. *de quæsitis per epistolas Cent.* IV. Venet. 1622. fol. ubi multæ observationes. EJ. *de hæmoptysi seu sanguinis sputo*, Rom. 1633. 4. EJUSDEM *consultatio pro nobili adolescentulo, oblivione, surditate secundum alteram aurem &c. laborante*, &c. Rom. 1629. 4. R.

JOH. SAPORTA *de lue venerea* Tr. editus cum ejus L. *de tumoribus præter naturam*, Lugdun. 1624. 12.

PAULI LENTULI, viri nobilissimi, *historia admiranda Apolloniæ Schrejeræ*, Bern. 1604. 4. Præter propriam asitiæ historiam multas etiam aliorum scriptorum collegit, CITESII etiam & JOUBERTI.

MARII ZUCCARI *de morbis puerorum*, Neapol. 1604. 4. *de morbis partis animalis & de morbis complicatis*, Neapol. 1623. 4. EJ. HIPP. *epidemialium obss.* P. I. Venet. 1621. 4.

FAB. SCHEUNER *de catarrhis*, Eisleb. 1605. 8. LEHM.

ANDREÆ de LEON *pratica del morbo Gallico*, Valladolid. 1605. 4. ASTR.

JOH. TANCKII *Nosologia* HENRICI WARMII, seu *affectuum corporis humani curatio hermetica & galenica* posthuma, Lips. 1605. 8. *

J. HECKII *disp. de peste & quare tot annis in Belgio grassetur*, Daventriæ 1605. 4.

TOBIÆ COBER *obss. castrensium & Ungaricarum Decas* I. II. & III. Francofurt 1606. 8. Helmstatt. 1685. 8.

TOBIÆ COBER *observationum castrensium* Decades sunt tres, Austriaca, Silesiaca & Suecica, eleganter scriptæ & cum ingenii laude.

ALPHONSI BAROCCI *Tract. de febribus* L. I. seu *de febribus generatim*, Ferrar. 1606. fol. L.

P. RENEAUME *ex curationibus observationes*, Paris. 1606. THU.

P. RENEAUME bonus & egregius est hic dictus liber, cum historiis morborum & ingenua eventus enarratione. Historiæ sunt 201.

ALFONSI de FREILAS *si los melancolicos pueden sabier lo que esta por venir con la fuerca de la imaginacion*, &c. Giennis 1606. 4. * cum curatione pestis.

J. SIEGLITZ περὶ διαγνώσεως καὶ προγνώσεως τῆς ἐπιληψίας. 1606. 4. PL.

Hippiatrique ou Traité des causes de la maladie des chevaux, Paris. 1607. 8.

ANDREÆ CHRISTIANI *Enchiridium de cognoscendis & curandis corporis humani morbis ex V. TRINCAVELLIO*, *accedit* Tr. *de febribus ex ejusdem prælectionibus ac Comm. in* GAL. *de differentiis febrium*, &c. Basil. 1607. 8.

VALERII BALDUTII *de putredine* L. II. Urbin. 1608. 4. *

VALERIUS BALDUTIUS, cujus Libri II. *de putredine* citati sunt, Galenicus equidem est, non tamen absque propria observatione.

JOH. CASTELLI *de peste ejusque causis, signis, præsagiis, curatione, preservatione*, Augustæ (in Hispania) 1608. 8. *

PETRI PALMARII..*historia leprosæ mulieris sanatæ*, Paris. 1608. 8. *

J. GEORG. SCHENCK *lithogenesia seu de microcosmi membris petrefactis & de calculis eidem microcosmo innatis*, Francofurt 1608. 4. *Accedit argumentum de calculis brutorum corporibus innatis.*

PETRI MATTHÆI ROSSII *Consultationes & observationes selectæ*, Francofurt 1608. 8. Apud Hispanos in Belgio medicinam fecit, argumentum partim medicum est, partim chirurgicum.

HENR. SCHEUNEMANNI *de morbo mercuriali contagioso*, Babenberg. 1608. 4. EJ. *de morbo sulfureo cagastrico quem febrem nominant ex quintuplici ente Dei, astrorum, veneni & naturæ pronato*, Francof. 1610. 8. Fanatici hominis & Paracelsici. RIV.

PETRI PIGRAI *Epitome præceptorum medicinæ & chirurgiæ*, Paris. 1612. 8. etiam Belgice editus sub titulo *kort begryp van de leere der Medicine en der Chirurgie*, Amstel. 1633. 4. Etsi ex genio seculi nimis habeat theoriæ, non est tamen absque observatione, cum etiam proprii morbi fusam det historiam, & dæmoniacorum fraudes audax revelet, & passim observationes ex morbosis cadaveribus proferat. Parvi facit ASTRUC.

SEBASTI PISSINII *de cordis palpitatione cognoscenda & curanda*, L. II. Francof. 1609. 8. PL. de *diabete & polypo cordis*, Mediol. 1654. 4.

J. CONR. RHUMELII *Loimographia*, Amberg. 1606. 8. * EJ. *prophylaxis med. practica epidemiæ ἐγκεφαλονόσου, seu centuria curationum medicarum feliciter factarum* (in lue Ungarica) Norimberg. 1624. 8. PL. EJ. *historia morbi qui ex castris ad rastra, ex rastris ad rostra, ab his ad nos & foras in Palatinatu superiori Bavariæ se penetravit* anno 1621. Norimberg. 1625. 8. RIV.

TARQUINII TARQUINETI *de gutta, seu juncturarum dolore*, Patav. 1609. 4. LIND.

JOSEPHI QUERCETANI *tetras gravissimorum totius capitis affectuum*, Marburg. 1609. 8. Gallice Paris. 1625. 8. *Pestis alexicacon*, Lips. 1615. 8. EJ. *consilia de arthritide, calculo, nephritide, lue venerea & p. v. virgine morbo in immensum complicato laborante*, Lips. 1613. 8. Indocti satis hominis & aliena opera utentis.

LÆLII a FONTE *consultationes medicinales.. ubi plurimorum notatu dignorum affectuum agnitio.. explicatur*, Venetiis 1609. fol. Inter bonos observatores a Cl. FURSTENAU numeratur.

LÆLIUS a FONTE a STAHLIO etiam ut bonus observator prædicatur, de quo in practicis plura dicemus.

REINERI SOLENANDRI *Consilia Medicinalia* quorum *quinque sectiones* prodierunt, Francofurti 1596. fol. Hanov. 1609. fol. ad praxin inprimis pertinent, huc tamen etiam ob morborum descriptiones revocari queunt.

J. CÆS. CLAUDINI *responsionum & consultationum*, T. I. Francof. 1607. 8. Aug. Turin. 1628. EJ. *de catarrho, crisi, diebus criticis*, Bonon. 1612. fol.

THEODORI BARONII *de operationis mejendi triplici læsione & curatione*, L. II. Papiæ 1609. 4. GALENI adeo certus discipulus, ut cum eo errare malit, quam cum alio vera sentire. Ischuriam, diabeten, incontinentiam urinæ, mictionem cruentam, purulentam describit. Aliquas proprias observationes adspergit, & medicamenta lithonthriptica, quibus parum tribuo. Hæmorrhoides vesicæ habet.

GEORGII GARNERI *brachyologia loimodes desumta ex L. magno de peste qua grassata est*, Venetiis anno 1576. & Bruntruti 1582. Bruntrut. 1610. 8. *

CHRISTOPH. GUARINONI *Consilia medica*, Venet. 1610. fol.

FR. NOLA *de epidemica phlegmone anginosa grassante Neapoli*, Venet. 1610. 4. HARL.

HENNING ARNISÆI *de lue venerea cognoscenda & curanda*, Francof. 1610. 4.

GOT-

GOTTFRIEDII SMOLLII *trias maritima proponens hypochondriaca splenetica, hypochondriaca mesaraica, hypochondriaca phantastica ortum & interitum*, Hamburg. 1610. 12. PL.

J. ANDREÆ SGAMBALI *de pestilenti faucium affectu Neapoli sæviente*, Neapol. 1610. 4. * L.

J. ANDREAM SGAMBALUM laudat CL. FOTHERGILL.

DUNCANI LIDDELII L. III. *de febribus*, Hamburg. 1610. 8.

HENRICI SMETII a LEDA *Miscellanea medica in* L. XII. *digesta*, Francofurti 1611. 8. Epistolæ sunt varii generis, quæ etsi etiam alibi pathologica multa habent, *decimo* tamen libro inprimis unice rariorum morborum historias per 48. annos collectas, cum nonnullis cadaverum sectionibus, ab Auctore factas continent: deinde disputationes variæ & SMETII & amicorum ad pathologiam etiam spectantes, quæ sæculum sapiunt, passim interspargurtur & WEYERI L. *de varis*, & alia.

ALPHONSI de FONSECA *de anginis disputationes*, Compluti 1611. 4. *

FRANCISCI PERIZ CASCALES de GUADALAXARA *de malo illo vulgo Garotillo appellato*, Madrit. 1611. 4. ANT.

JOH. CHIFFLET Vesontini *singulares ex curationibus & cadaverum sectionibus observationes*, Parif. 1611. 8. Polyhistoris, astrologi, qui fere omnes ægrorum mortes astris imputaret. Sectiones cadaverum morbosorum numerosæ & utiles. IDEM *asitiæ in puella helvetica mirabilis physicam ecstasin* dedit Vesuntione 1610. 8.

TANAQUIL GILLAUMET *tr. de la maladie crystalline*, Lion. 1611. 12. nempe de œdemate genitalium & lue venerea quam eadem voce intelligit.

LAUR. HAHN *Consultatio pestis*, Hanov. 1611. 8. RIV.

WOLFG. GABELCHOVER *Curationum & observationum medicinalium Centuria*, I. Tubing. 1611. 8. *Cent.* II. III. IV. ibid. 1612. *Cent.* V. VI. Tubing. 1627. 8. RIV.

JUNII PAULI CRASSI *mortis repentinæ examen cum brevi methodo præsagiendi*, Mutinæ 1612. 8.

FRANC. HILDESHEIM *de cerebri & capitis morbis internis spicilegia*, Francofurti 1612. 8. LEHM.

JOH. GUARGUANTI Medici Veneti *tres tractatus de dysenteria, morbo gallico, & febre pestilentiali*, Venet. 1613. 4. Lignum sanctum in lue venerea unice extollit. Recusa est 1618. 4. adjecta CYPRIANI MONTEGARRII *cognitione curandi fluxus*. *

ROD. GOCLENII *de peste*, Marburg. 1609. 1. EJ. *Loimographia in qua graves quæstiones medicorum quorumdam ignorantiam in curanda peste detegentes explicantur*, &c., Francof. 1613. 8. Credulus Amuletorum & sigillorum defensor, addictus formulis. Morbum tamen, quem ipse Loimiater cominus observaverat, non male describit, observat sanguinem, undecunque stillaret, malo eventu manasse, carbunculum in oculo sanavit, sanguinem solutum mali esse præsagii monuit, &c.

MART. PANSÆ *bericht vom Zipperlein* (arthritide), Lipf. 1613. 8. LEHM. EJ. *von der colic oder darmgrimmen*, Lipf. 1616. 8. LEHM. EJ. *Consilium Peripneunoniæ oder ein getreulicher Rath in der beschvverlichen berg- und lungensucht*, Fryburg 1681. 4. RIV.

HIERONYMI PERLINI *declamatio adversus morborum contagionem hujusque auctores & fautores*, Hanov. 1613. 4. Negat contagium, ante nuperos Gallos. EJUS *instructiones medicæ, physilogicæ, pathologicæ, therapeuticæ*, Hanov. 1613. 4.

ANGELI VICTORII *Historia palpitationis cordis ruptarum costarum* PHILIPPI NERI, 1613. Ex ardore zeli tumor in pectore natus erat, quem bonus senex ad 80. annum superstes gessit. Repertæ duæ costæ spuriæ ruptæ, &c. EJUSD. *medicæ consultationes post obitum editæ a* VINC. MANUTIO, Rom. 1640 fol.

TOB. TÆNDLER *diss. physicomedicæ* Earum 2. est de *fascino & incantatione*: 3. de *melancholia*. 4. de *melancholicorum vaticiniis & mirandis operibus*: quinta de *Noctisugio*, Wittemberg. 1613. 8.

JOH. ZECCHII *methodus de urinis*: *accedit de laterali dolore cum febre putrida*, Bonon. 1613. 4. EJ. *de diebus criticis, lue gallica*, Bonon. 1629. 4.

AUG. ETZLERI *Tr. fundamentum sive medicinæ antidotum explanans, & ad quintuplicis entis....morbosi cognitionem viam sternens*, Hall. 1623. 8. Paracelsista.

In CASPARIS BAUHINI *L. de lapide Bezoar*, *hoc anno edito*, *multæ de calculis etiam fellis observationes exstant*.

PHILOTHEI ELIANI MONTALTO *Archipathologia qua internarum capitis affectionum essentia, causæ, signa, præsagia & curatio. .edifferuntur*, Lutet. 1614. 4. RIV.

PH. EL. MONTALTO etiam est *de morbis capitis* S. Germani 1621. 4. *

MARTINI FORSTER *tartarus hypochondriorum seu beschreibung der Tartar krankheit it. der pest*, Gera. 1614. LEHM.

PHILIP SECHTLENI *lapis lydius inediarum prodigiosarum, quas plurimi in multos dies, septimanas, menses & annos protraxerunt*, Paderborn. 1614. 12. HÆN.

HENRICI PETRÆI *Nosologia harmonica, dogmatica & hermetica* 50. *disputationibus disceptata*, Marburg. 1614. 1615. & 1616. 4. Conciliare studuit Chemicam & Galenicam sectam. EJ. *de luis Ungaricæ natura & cura*. Marburg. 1618. 4.

MATTHIÆ UNZER *de nephritide*, Hall. 1614. 4. EJ. Κάταῤῥος δοιμώδης, sive *de lue pestifera* EJ. *ἱερονοσολογία* chymiatrica seu *epilepsiæ descriptio*, &c. Hall. 1616. 4. RIV.

CURTIUS MARINELLUS *de morbis nobiliores animæ facultates obsidentibus*, Venet. 1615. 4. * LIND.

LUDOVICUS GUYON *le miroir de la . . santé corporelle contenent toutes les maladies tant externes que internes avec leurs causes, definitions*, &c. Lion. 1615. 8. vol. 2. Non penitus spernit ASTRUC, cum suas observationes & experimenta interponat.

JOH. MAGIRI *pathologia seu morborum omnium enumeratio cum brevi pathologiæ delineatione*, Francof. 1615. 8. RIV.

ILLEFONSI MINESII *de gutturis ulceribus anginosis*, Hispali. 1615. 4. *

CHRISTOPHORI PEREZ de HERRERA *de garotillo* (angina gangrænosa) hispanice scripsit, Madrit. 1615. N. ANT.

DAVIDIS CRUSII *theatrum morborum*, Erfurt. 1615. 8. *

DOMINICI TETILLI *de causa mortis repentinæ distinctissima tractatio, in qua quæritur quid sit mors*, Venet. 1615. 4. cum observationibus & historiis. RIV.

JO. HENNEMANNI REYSING *Idea loimodes*, Francofurti 1615. 4. *

HENRICI GUBERLETH *pathologia seu doctrina de affectibus*, Herborn. 1615. 8. LIND.

BART. PASCHETTII *de destillatione, catarrho vulgo dicta*, Venet. 1615. 4. PL.

Varia, quæ ad Chirurgiam inprimis pertinent, scripsit GUILIELMUS FABRICIUS HILDANUS. Sed *observationes* inprimis, tum *Epistolæ* plenæ sunt egregiis etiam ad medicam praxin historiis, & a nemine debent prætermitti. EJUS L. *de dysenteria*, Oppenh. 1616. 8. propius huc spectat.

G. F. HILDANI Liber *de angina* recusus Stuttgardiæ 1661. 12. citatis ejus viri opusculis addendus est.

JOHANNIS MACOLLO *theoria chymica luis venereæ*, Florent. 1618. 8. EJ. *Jatria chymica exemplo luis venereæ illustrata*, Londin. 1622. 8. Nullius momenti. ASTR.

JEAN GAUTIER *tr. de la maladie Venerienne*, Toulouse 1616. 12.

JUAN del SOTO L. *del conocimento curation y preservation de la infermidad del Garotillo* (angina epidemica), Granada 1616. 4. HARL.

JOACH. URSINI *bericht von erkentnuss aller fieber nebst einem anhang von der pest*, Rostock. 1616. 8. LEHM.

VALENTINI RITTER *lien scirrhodes*, Basil. 1616. 4. RIV.

MATTHÆI MARTINII *de morbis mesenterii abstrusioribus tractatio cum affectionum hypochondriacarum, prioribus quodammodo affinium, historia & curatione*, Islebiæ 1616. 8. Lips. 1630. 8. & *de scorbute* L. Jenæ 1624. 8.

PETRI VASCII CASTELLI *Exercitationes medicinales ad omnes thoracis affectus X. tractatibus absolutæ*, Tolos. 1616. 4. *

JOH. AGRICOLÆ *bericht von der rohten Ruhr* (dysenteria) *und febre maligna epidemica*, Erfurt. 1616. 8.

THEODORI CORBEII *Pathologia seu morborum & affectuum omnium* p. n. *qui corpus humanum invadere solent*, Francof. 1616. 8. L.

JUL. GUASTAVINI *locorum de medicina selectorum liber*, Lugdun. 1616. 4. Multa huc faciunt, de dolore, catarrho, sanguine spumoso, & sputo sanguinis, paralyseos causa, febre essentiali. Eruditionem non desideres.

JOH. COLLE de BELLONA (JOHANNES COLLE Bellunensis procul dubio) *medicina practica*

(a) Inter eos porro, qui merentur commendari, princeps est DANIEL SENNERTUS, clarissimus vir ob summum ingenium, maximam scientiam & dili-

ctica seu nova methodus cognoscendorum & curandorum affectuum malignorum & pestilentium, Pisaur. 1617. fol. Citatur a nupero auctore *history of air seasons ad meteores*, qui plurimum eo opere usus est tamquam collectione epidemiarum. EJUSD. *notitia & medela singularis de malo gallico & ejus syptomate gonorrhoea*, Venet. 1628. 4. Ingenium & literas Auctori dat ASTRUCIUS, judicium negat.

GUIL. LOYSEAU *observations medicinales & chirurgicales avec histoires, noms, pays & temoignages*, Bourdeaux 1615. 12. Medico-Chirurgus. Historiam habet carunculæ in urethra HENRICI IV. quam ipse curavit.

GEORG. GARMANN *bericht von der vveissen und rothen Ruhr*, Halberstatt. 1617. 4.

MICH. SCHOEN *bericht von hitzigen fiebern*, Lips. 1617. 4.

DANIEL LORIS *assertiones de hectica febris definitione, divisione, signis, curatione*, Basil. 1617. 4. RIV.

MELCHIORIS CARTERII *exercitatio in Epilepsiam*, Tolosæ 1617. 8. LIND.

ANTONII TOSII *de anthrace seu carbunculo*: EJ. *de nova quadam peripneumoniam curandi ratione a nemine hactenus excogitata*, Venet. 1618. 4. L.

J. ASSUERI AMPSING *de morborum differentiis*, Rostock. 1618. 4. EJ. *hectas affectionum capillos C. H. infestantium*, Wittemberg. 1623. 8. LIND. Ex iatromathematicis astrologis.

J. ASSUERI AMPSING etiam est *de alopecia & ophiasi*, Rostoch. 1616. 4.

HANNIBALIS ALBERTINI *de adfectionibus cordis* (palpitatione, syncope, peste), Venet. 1618. 4.

CAROLUS PISO NIC. Filius, Medicus Lotharingus, *selectiorum observationum & consiliorum de prætervisis hactenus morbis & adfectibus præter naturam ab aqua seu colluvie serosa ortis* edidit Ponte ad Musson. 1618. 4. Leid. 1650. 8. & alias. Maximam famam hic liber consecutus est, inprimis ob bonam & ad morem optimorum veterum reformatam, signisque exquisitis depictam morborum historiam; tum ob sectiones cadaverum. Hydropem pectoris multis experimentis confirmavit, lethargum ad cerebrum aqua inundatum verissime revocavit. Observationes etiam extractæ & sub titulo PISONIS enucleati editæ sunt apud ELZEVIRIUM. 1639. 12.

DERMUTHII de MEARA *pathalogia hereditaria generalis*, Dublin. 1519. 8. Amstelodami. 1666. 12. Inutilis.

JOH. VARANDÆI *de affectibus renum & vesicæ ad mentem* HIPPOCRATIS & GALENI, Hanov. 1617. 8. & *de affectibus mulierum* L. III. Lugdun. & Hanov. 1619. 8. Monspel. 1620. 8. *de elephantiasi seu lepra*, Monsp. 1620. 8. & *de lue venerea & hepatide seu hepatis atonia*, Monspess. 1260. 8. *de morbis ventriculi* ibid. eodem anno. *Pathologia*, Monsp. 1520. 8. Opera denique omnia quibus Ventriculi, intestinorum, lienis, hepatis, renum, mulierum, genitalium virilium, & in universum omnes viscerum abdominis adfectiones continentur 1558. fol.

RAIMUMDI MINDERER *de pestilentia L. I. veterum & recentiorum obss. constans*, Aug. Vind. 1619. 8. RIV.

(a) DANIEL SENNERTUS Wittembergensis Professor collectionem de universis morbis forte optimam edidit earum, quas habemus. EJUS. L. IV. *de febribus* prodierunt, Wittembergæ 1619. 8. & Paris. 1633. 4. quo opere inprimis inclaruit, cum omnia, quæ ad morbi cognitionem pertinent, optimo ordine & dilucido proposuerit, unde non alio auctore magis, aut BELLINUS usus est, aut recentiores medici, quando historias morborum dederunt. Praxis ex more veterum est, pro quorum omnium utili compendio SENNERTI opera habeo. Deinde *Institutiones medicæ* prodierunt, Wittemb. 1620. Eæ in Libro secundo *Pathalogiam* continent. De *scorbuto* L. dictus est, recusus cum RONSSEI, ECTHII, WIERI, LANGII, ALBERTI & MARTINII libris ejusdem argumenti, Francof. 1655. 4. *Practica Medicinæ* Libri VI. Wittemberg. 1628. & annis sequentibus & Parisiis iisdem annis, prodierunt, quo opere omnes, etiam chirurgici morbi continentur. *De dysenteria tractatus*, Wittemberg. 1624. 1626. 8. LEHM. & *de arthritide* ib. 1631. 4. &c. Opera omnia Lugduni 1656. fol. 2. vol. recusa sunt.

To-

diligentiam, lectu ideo dignissimus, gnarus enim veterum & chemicarum sententiarum nomen meruit GALENI Germanici; hinc multoties typis excusus est.

TOBIÆ KNOBLOCH *Kurtzer bericht von den frantzosen*, Giess. 1620. 8. Parvi momenti, ut reliqua ejus viri scripta. ASTR.

J. MATTHÆI tr. *de febre pestilentiali qua superioribus annis Germaniam pervagata est*, Francof. 1620. 8. *

J. THEODORI SCHONLIN L. *de melancholia & de catarrho* ex Gallico A. LAURENTII vidit A. August. Vind. 1620. 16.

HERM. CORBEI *gynæcion* L. II. seu *de morbis mulierum cognoscendis & curandis* L. II. Francof. 1620. 8. PL.

JOH. OBERNDORFER *descriptio morbi Hungarici* (germanice,) Francof. 1620. 4. latine v. *de febre Ungarica*, ibid. 1601. 4.

J. BAPT. CARNEVALA *de epidemico strangulatorio affectu*, Neapoli 1620. 4. * LIND. Nonne idem liber quem cum titulo J. BAPT. CAVALLARII *de morbo epidemico qui Nolam & Campaniam universam vexavit* idem LINDENIUS dixit? editus, si ipsi fides, 1602. 4.

BALDUINI RONSÆI (cujus magnos Lienes citavimus) *opuscula medica* Leid. 1618. 8. Amstelod. 1661. 8. Continentur hac collectione *Epistolæ medicinales 69.* editæ jam Leidæ 1590. 8. in quibus varii casus rariores morborum habentur L. *de morbis muliebribus* datus a 1593. ubi unci etiam aliqui & instrumenta depicta sunt, cum morbis infantum, gravidarum, puerperarum. *Venatio medica* alibi dicetur. In L. de *scorbuto* morbum HIPPOCRATI dictum credit, ut tamen exasperetur & invalescat ab ingluvie cœlique vitio humido. JOHANNES ECHTIUS in L. de *scorbuto* conjunctim edito non a solo lienis aut hepatis vitio, sed a sanguine putrefacto scorbutum derivat.

AETII CLETI *Opus de morbo strangulatorio*, Rom. 1620. 4.

AETII CLETI citatum *de morbo strangulatorio opus* laudatur a CL. FOTHERGILL, quod propria aliqua habeat.

FRANCISCI MORÆI *de maligna febre paroxysante opus, consultationes & observationes continens*, Francof. 1620. 12.

FR. MORÆUS Venetiis recusus exstat 1669. 4.

EPIPHANII FERDINANDI *centum historiæ seu observationes & casus medici*, Venet. 1621. fol. Historiæ morborum breves, viri antiquorum morum & styli barbari, cum fusis expositionibus suæ curationis. In Tarantulæ historia plenior est. Edidit etiam *aureum de peste libellum*, Neapoli 1631. 4. quem non vidi.

GUILIELMI ADER *de ægrotis & ægris in Evangelio*, Tolos. 1621. 8. HÆN.

GUILIELMI ADER libri citati editionem Tolos. 1623. 8. habet E.

ANDREA TAMAIO *tractatus de algebra y garotillo*, Madrit. 1621. 8. N. ANT.

MICHAEL BEYER *de podagra, chiragra & gonagra*, Francof. 1621. 8. L.

P. van der HOEVEN *de sympathia seu affectu per consensum*, Roterod. 1621. 8. *

PAULI MUNCER *von den giftigen fiebern und der pest*, Lips. 1621. 8.

J. RADEI *de podagra*, Francof. 1621. 8.

JOACH. BURSER *de febri epidemica seu petechiali agnoscenda & curanda comm.*, Lips. 1621. 8. HÆN.

PETRI SCHOTANI *speculum luis pestiferæ*, Holm. 1621. 8. LIND.

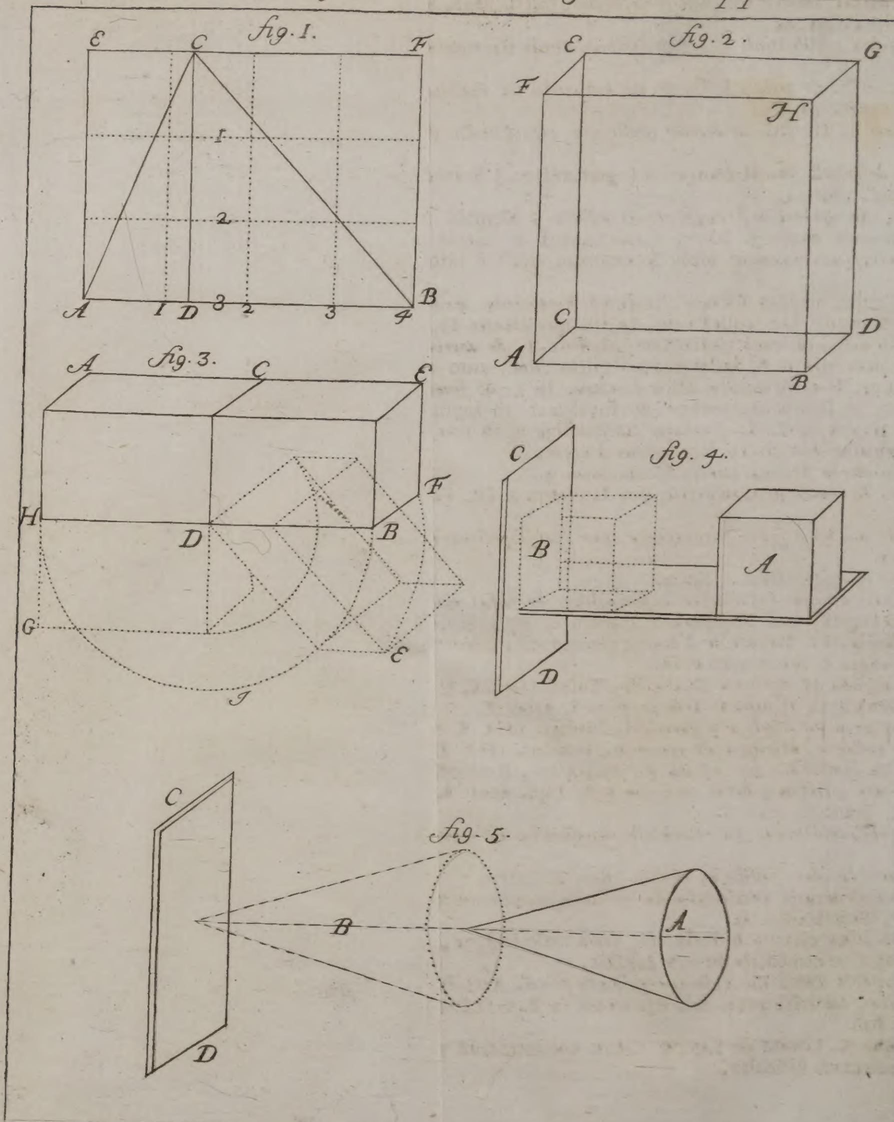
VALENTINI JUNIORIS *observatio admiranda de ejectione membranarum per secessum formam viperæ referentium*, Venet. 1621. 8.

VALENTINI JUNIORIS liber citatus historia est, satis male scriptæ, phthiseos, cum egestis membranis ex sanguine compacto de ano dejectis.

ANTON. PONCE de SANTA CRUZ *in Avicennæ primam primi*. Accedit ALPHONSI de S. CRUCE L. *de melancholia*, Madriti 1622. fol. EJ. *comm. in L. GALENI de morbo & symptomate*, Madriti 1637. fol.

ALPHONSI librum cum A. PONCE de SANTA CRUZ commentario citato excusum non penitus spernas, ob morborum historias.

Tabula III ad Cap. V. Partis. II Pag. 38 et Seqq.

eſt. Optima ejus editio eſt in folio Lugduni anno 1667. ſex voll. Ex hoc auctore poterimus diſcere in pathologia omnia, quæ vetuſtas græca, romana, ara-

THOMÆ BRONCORI *de populari & peſtilenti gutturis morbo*, Neapol. 1622. 4. LIND.

HUBERTI ARNOLTI RIETMAKER *Tractatus de nephritico dolore, calculo & arenulis*, Lovan. 1622. 4. Venet. 1664. 12.

JOH. POPPII *von der vvaſſerſucht*, Coburg. 1622. 8. Lipſ. 1623. 8. *von der haut Krankheit und peſtilenzialiſchem gallen fieber*, Lipſ. 1623. 8. *Urſprung der peſtilenz*, Francof. 1625. 8. *von denen fiebern und kalten vvehen*, Lipſ. 1625. 8. *

JOH. POPPIUS hic quidem dictus ad praxin potius referendus.

PETRI POTERII *curationes & obſervationes*, Colon. 1622. 12. RIV. tum 1625. 12. 1645. 8. Sæpe recuſæ, & in operibus omnibus, Francof. 1698. 4. præter curationes chemicas etiam raros morbos habet. EJUSDEM *de febribus* L. II. Bonon. 1643. 4. Contra GALENICOS oſtendit, febris naturam eſſe in miſtura ſanguinis, ſpiritus & ſalini, &c.

FRANCISCI RUBEI *nocturnæ exercitationes in medicas hiſtorias*, Genuæ 1622. 8. *. Hamburgi 1660. 8. cura JOH. GARMERI. Hiſtoriæ morborum quadraginta ſunt, febrium inprimis, cum diſſertationibus ad eos morbos. Signa diligenter obſervavit, veteres legit, eorum deſcriptiones cum ſuo diario comparat. Ad poſteriorem editionem adnotationes adjecit GARMERUS.

HERMANNI FOLLINI *de natura febris peticularis & curatione*, Coloniæ 1622. 8. L.

ANTONII FONSECÆ *de epidemia febrili graſſante in exercitu R. Catholici in inferiori Palatinatu*, an. 1620. 1621. Bruxell. 1623. 4. LIND.

CAII HOLZMANN *de natura & cura febris malignæ*, 1623 12. LEHM.

MICHAEL BOUTHEROUE *pyretologia cum chymicis remediis*, Pariſ. 1623. 8. LIND.

DAVID de PLANISCANPY *la varole reconnue, combattue & abattue*, Pariſ. 1623. 8. A. Arſenico etiam intus auſus eſt uti.

JACOBI CARANTÆ *de morſu canis rabidi* Sarigliano, 1623. 4. Occaſionem ſcribendi libello dedit hiſtoria funeſta hominis, qui tertio a morſu menſe, cum in ſecuro is hactenus videretur, hydrophobia correptus interiit. Tunc multas theorias congregat, docet abſque morſu & hominem & alia animalia in rabiem verti, exemplis inprimis a MARCELLO DONATO ſumtis.

ADRIANI SPIGELII *de lumbrico lato* L. cum verme. Primus hanc hiſtoriam ordinaſſe videtur, caput ſe non vidiſſe faſſus eſt. Vermes ex inteſtino perforato in venam portarum viam ſibi feciſſe vidit. EJUSD. L. *de ſemitertiana*, IV. Francof. 1624. 4. & in operibus omnibus editionis Amſtelodamenſis. EJ. *de arthritide* L. ibid.

PHILIPPI HOECHSTETTER *rararum obſervationum Decades tres*, Auguſt. Vindel. 1624. 8. & *Decades tres ſequentes ſ. obſervationum*, P. II. ibid. 1627. 8. denique decem decades, adjectis quatuor *poſthumis*, una excuſæ, Lipſ. 1674. 8. Centum adeo obſervationes tum morborum integrorum, tum caſuum, cum ſcholiis ad FORESTI morem. Curationes ex hypotheſi. Ita in variolis malignis non ſenſit ſe *antidotis* ſuis lethiferam eam hæmorrhagiam excitaſſe, quam deſcribit, &c. Cæterum ex melioribus ſcriptoribus ſui ævi fuit, ingenio excitato, non ubique credulo, qui ſenſerit inertiam unicornu & hujuſmodi alexipharmacorum, multæ praxeos, qui 9255. ægros unice in Noſodochio curaverit.

J. JACOB FEDERER *brevis febris Ungaricæ cognoſcendæ, curandæ & diſcernendæ methodus*, Friburgi 1624. 8. ENDT.

JOHANNIS RUDOLPHI CAMERARII *ſylloge memorabilium medicinæ*. Hujus operis primæ *quatuor Centuriæ* prodierunt Argentorati 1624. 12. an. 1627. 1628. 1630. ſucceſſerunt ſenſim aliæ & denique *viginti centuriæ*, Tubing. 1683. 8. cui editioni quatuor poſthumæ centuriæ acceſſerunt. Imprimis autem ad rariora, & ad id reſpexit, quod admirationem moveret, eo ipſo minus utilis.

J. VIGUIER *Tractatus abſolutiſſ. de catarrho, rheumatiſmo, vitiis dentium, linguæ, vocis, ſalivatione*, &c. Genev. 1624. 8. Accedit. A. LAURENTII L. *de catarrho*.

FRANCISCI COLUTI *de querelis nephriticorum*, Rom. 1624. 4. LIND.

JOACH.

arabica, de essentia & natura morborum intima, de diversis morbis, de classibus diversis causarum, &c. docuerat, adeo ut hic auctor lectioni & attentioni nunquam satis commendari possit.

Ve-

JOACH. OELHAFII *de seminario pestilenti intra corpus vivum latente*, Gedan. 1624. 4. SCH.

DAV. LIPSII *bericht von den Kinderblattern*, Erfurt. 1624. 4. * EJ. de *hydropis ejusque specierum triplici cognitione & curatione*, Jen. 1678. 4. EJ. *antipathia singulares*, ibid.

FRIDERICI van der MEY *de arthritide & calculo gemino* Tractatus II. EJ. *historia medica de vertigine, catarrho, tussi & abortu*, Hagæ 1624. 4. EJ. *de morbis & symptomatibus Bredanis tempore obsidionis*, Antvverp. 1627. 4. *

FRID. van der MEY in Libro *de morbis & symptomatibus Bredanis*, &c. bilem atram putrescentem pro causa mali habet.

LUDOVICI SETTALA (SEPTALII) *animadversiones & cautiones medicinales*, Mediolan. 1614. potius ad praxin pertinent. EJUS *de morbis ex mucronata cartilagine venientibus*, L. Mediolan. 1632. 8. (CORTE) & *de peste & pestiferis affectibus*, Mediolan. 1622. 4. non legi.

STEPHANI RODERICI a CASTRO *de complexu morborum*, Florent. 1624. 8. *de asitio*, Florent. 1630. 8. *Quæ ex quibus, seu de morbis degenerantibus & succedentibus sibi*, 1627. 12. Francof. 1646. 12. *de pleuritide disceptatio*, Florent. 1621. *de epilepsia* 1640. 8. ibid. Noriberg. 1646. 12. *de natura mulierum*, Hanov. 1654. 4. Francof. 1668. 4. *variæ exercitationes in aliquot ægrotos* HIPPOCRATIS, Florent. 1644. 4. Venet. 1656. 8. *de animalibus microcosmi*, Lugd. 1661. 4. Liber scriptor, neque ex GALENI Servis.

ST. ROD. a CASTRO *exercitationes in aliquot ægrotos* (nempe octo) HIPP. jam dictæ ad pathologiam pertinent.

ROB. BURTON sub nomine ficto DEMOCRITI JUNIORIS edidit, anno 1624. Oxonii *the anatomy of melancholy vvith its causes, symptoms, prognostiks and cures*.

DUNCANI LIDDEL *Opera Omnia*. Secunda pars continet pathologiam, quinta *tractatum de febribus, peste, variolis & morbillis*, Lugd. 1624. 4. ex editione LUD. SERRANI.

JAIMI SEGUARRA *de morbum & symptomatum differentiis*, Valent. 1624. 1642. *

GEORGII HORST Archiatri Ulmensis opera. Multa ad rem nostram faciunt, inprimis *Observationum medicinalium singularium* L. IV. *Accessit Epistolarum & consultationum liber* Ulmæ 1625. 4. 1633. 4. UFF. Libri vero IV. posterioris *de morbis mulierum, de morbis contagiosis, de doloribus partium externarum, de chirurgicis casibus*, Ulmæ accesserunt 1628. 4. UFF. Observationes secundum tres ventres ordinatæ, plurimæ ad genium & præjudicia seculi. Epistolæ meliores sunt, variasque doctorum virorum rariores observationes continent. IDEM, uti dictum est, MARCELLUM DONATUM novo libro auxit, Francof. 1664. 8. EJUSDEM *disputationes* in operibus omnibus recusæ a V. ad XVI. pathologici argumenti sunt. Earum sex priores sub titulo *de morbis eorumque causis*, Giessæ 1612. 4. prodierunt; *febrium* vero *continuarum & malignarum prognosis*, Giess. 1622. 4. Tr. *de scorbuto* duabus disputationibus traditus, Giess. 1609. 4. Germanice, tum 1611. 8. 1640. 8. EJUSDEM *bericht von der Kinder blattern und masern* (de variolis & morbillis) Giess. 1621. 8. Francof. 1668. 4. EJ. *bericht von der Ungarischen fieberfucht*, Francofurti 1663. 12. In Tomo II. operum omnium observationes omnes alio ordine redeunt, quarum IX. Libri omnino ad historiam morborum pertinent, & libri X. pars major.

DAVID HERLICH *Kurtzer extract. von der pestilenz*, Stetten. 1625. 8.

DAV. HERLICH primum prodiit Francof. 1621. 4. *

GEO. TORRÆI *Epilepsiæ consideratio, i. e. morbi comitialis qua theoretica qua practica medicina*, Francof. 1625. 4.

JOSEPHI DE AROMATARIIS *de rabie contagiosa*, Venet. 1625. 4. Celebris ob semina plantarum auctor.

ANDREAS LOBETTI *de foco putredinis in febribus intermittentibus*, Turin. 1627. 8. LIND.

J. STE-

Verum dolendum eſt, quod neque magnus FERNELIUS, neque SENNERTUS, hic ſatisfecerint, quia diviſiones tam ſubtiles habent, ut fundamentum

J. STEPHANI STROBELBERGER & JOACH. BURSERI *concertatio epiſtolica ſuper qq... febrim malignam ſeu petechialem concernentibus. Accedit diſput. de venenorum natura & qualitatibus habita inter* J. BURSER & VALENTINUM HERTEL, Lipſ. 1625. 8. Riv. EJ. STROBELBERGER Tr. *de dentium podagra*, Lipſ. 1630. 8. ubi etiam chirurgiam habet. EJ. *Prælectionum Monſpelienſium recapitulatio continens harum libri* I. *Gal. de int. affect. notitia explanationem*, Noriberg. 1626. 12.

GEORGII TIDICÆI *epilepſiæ conſideratio*, Francof. 1625. 4. L. & *de podagra poſitiones*, Monſpel. 1626. 4.

ANTONII le GENDRE *de febre epidemica in Montalbani obſidione graſſata*, Lugdun. 1626. 8.

PETRI MANCEBO AGUADO *trattado de la eſſencia de la melancolia de ſu aſſiento cauſas y curacion*, 1626. N. ANT.

D. PACI MORANI Luſitani *apologiæ tres de Epilepſia hyſterica*. II. *de Venæſectione in fluore nimio hæmorrhoidum* III. *de ventris tumore*, Orthesii 1626. 4. * LIND.

In J. B. CORTESII *Miſcellaneis* varia huc pertinent & feri toti Libri VI. VII. VIII. IX. & X. qui ad pulſus, urinas, febres pertinent, aut ad conſilia practica.

JOH. LAMONIERE *obſſ. fluxus dyſenterici Lugduni Galliarum populariter graſſantis & auxilia*, Lugdun. 1626. 16. * L.

FRANCISCI RANCHINI Monſpelienſis *opuſcula medica*, Lugdun. 1628. 4. Hoc titulo venerunt *Pathalogia univerſalis: Tractatus de morbis puerorum: de morbis virginum: de morbis ſenum: de morbis ſubitaneis: de purgatione vitioſa & morbis inde ortis:* fuſa omnia & cum conjuncta Praxi. EJUSDEM *traité de l'origine des cauſes, des ſignes & de la préſervation de la vérole*, Lugdun. 1640. 8. Morbum novum eſſe, ſolo mercurio expugnari, &c.

ANDR. TENZEL *von der natur und cur der peſt*, Erfurt. 1627. 4. HÆN.

J. E. BURGGRAVII *Tractatus von der Ungariſchen hauptkrankheit*, Francof. 1627. 4.

THOMÆ MARQUIS *Decas peſtifuga, ſeu X. quæſtiones problematicæ de peſte*, Antvverp. 1627. 4. *

THOMÆ GROSSI *lectiones de febribus*, Venet. 1627. 4. EJ. *de morbis capitis & thoracis*, Ferrar. 1628. 4. L. EJ. *quæſtio an morbi in Italia & præſertim in Gallia ciſalpina.. ſub nomine peſtis connumerari debeant*, Venet. 1631. 4. *

MELCHIOR SEBIZ *hiſtoria de femina quæ ventrem ſupra modum tumidum ultra decennium geſtavit, & tum hydrope uterino, tum molis carnoſis 76. tum.. aſcite conflictata eſt, cum commentariolo de hydrope uterino*, Argent. 1627. 4. cum fig. IDEM GALENI L. *de differentiis & cauſis morborum & ſyptomatum in theſes contraxit & ad diſputandum propoſuit*, Argent. 1630. ſq. 4. EJUSDEM diſp. περὶ Θείου HIPP. prodiit ibid. 1643. 4.

MELCHIORIS SEBIZ etiam eſt *de adoloſcentis caſu qui anno* 1617. *mortuus repertus eſt adjacente ipſi ſerpente*, Argentor. 1618. 4. Credit eum ſerpentem in ægroto habitaſſe & in exitu, compreſſa aſpera arteria, juvenem ſtrangulaſſe.

J. BAPT. SORI *conſigli e avviſi di chirurgia... del morbo gallico*, Milano 1628. 8. A.

HYACINTHI de ALPHERIO *de peſte & diverſitate inter febrem peſtilentem & malignam*, Neapol. 1628. 4. LIND.

POMPEII CEIMI L. de *febrium putridarum judicationibus*, Patav. 1628. A.

J. EJER & GUIL. SCHMIDT *Kurtzer bericht von der rothen Ruhr oder bofgang*, Luneburg. 1629. 4. (de dyſenteria)

HORATII LYMBISANI *de febribus* L. III. *de peſte* L. XV. & *de terræ motu prout peſtis cauſa eſt*, Neapoli 1629. 4. LIND.

GEORG. NYMMAN *de apoplexia Tractatus*. Eſſe ductuum cerebri ſpiritum vitalem vehentium præcluſionem docet, VVittemberg. 1629. 4.

BARTHOLOMÆI GALESII *Epiſtola ſuper morbo hoc tempore graſſante*, Bonon. 1630. 4. EJ. *Tractatus de podagra.. & morbo gallico.. veneficiis venereis*, Bon. 1633. 4. ASTR.

SA-

capere non pofsimus, & verbofi nimis fint in exponendis his omnibus. Hi tamen bini viri unice commendari poffunt in hoc ftudio; neoterici enim levi pede tranfeunt rem magni momenti, innixi fuis hypothefibus, ut SYLVIUS.

PARS.

SAMUEL HAFFENREUFFER πανδοχεῖος αἰολοδέρμων *feu cutis affectus omnes cognofcendi, & curandi methodus*, Tubing. 1630. 8. Ulm. 1660. 8. EJ. de *dyfenteria maligna & epidemica difp.* Tubing. 1660. 6.

BALDI BALDI *Archiatri Romani de peftifera contagione*, Rom. 1631. 4. LIND. EJ. *De loco affecto in pleuritide difputatio* cum RENATI MOREAU libello prodiit, Parif. 1640. 8. Romæ 1643. 8. EJ. *difquifitio iatrophyfica ad textum* 23. HIPPOCRATIS *de aere, aquis & locis, in qua de calculorum caufis & aquæ Tiberis bonitate differitur, & quæftio de majori nunc quam priori feculo calculoforum in urbe frequentia elucidatur*, Rom. 1537. 7.

HENRICI ab HERS *obfervationes medicæ oppido raræ*, Leodii 1631. 8. & fæpe recufæ Egregie fcriptæ, & ingeniofi omnino viri.

HENRICI ab HERS recenfæ hoc loco *obferv.* primum prodierunt Leodii 1630. 12.

MAURIZIO TERILLO *della pefte della Badia del Polefino*, *Rovigo* 1631. 4. HARL. EJ. *de maligna febre quantumque peccent noftrates in curatione*, &c. Venet. 1652. 4. EJ. *hiftoria febrium*, Venet. 1630. 4.

Inter MAUR. TERILLO citata opufcula EJUS *hiftoria febrium* inutilis inprimis labor eft.

LUDOVICI GARDINI *de peftis natura, caufis, fignis, prognofticis & curatione Epitome medica*, Duaci 1631. 12. LIND.

PETRI PASCHALI *praxis de febribus in qua omnium febrium cognitio & curatio traditur*, 1631. 8. *

LEVINI FISCHER *Excrafis hippocratica de loco vero & foco affectus hypochondriaci deque viis per quas ferofitates morbificæ excernuntur*, Lipf. 1631. 12. PLATN. 1640. 8. LIND.

M. AURELII SEVERINI *de recondita abfceffuum natura*, L. VIII. Neapoli 1632. 8. L. Francofurti 1643. 4. Fere omnes obfervationes fuas hic congregavit auctor, inprimis autem fpinæ ventofæ hiftoriam in L. V. quam fufiffime tractavit. Luem Veneream etiam adjicit. Sed nobile hic opus in chirurgicis repetemus. EJ. *Therapeuta Neapolitanus feu curandarum febrium & morborum internorum methodus*. EJ. *Padanchone* Lib. cum *commentariis* THOMÆ BARTHOLINI, Neapoli 1653. 8. Idem morbus MERCATUS & alii Hifpani fub nomine *Garotillo* defcripferant, exulceratio nempe colli, faucium, oris, narium, palati, inter juvenes fæviens.

Morbus ille, de quo dictum eft in recenfione M. A. SEVERINI *de padanchone*, nunc maxime in Anglia & Gallia recruduit. Cæterum SEVERINUS nihil valde novi ad ejus curationem adtulit.

GABR. NAUDÆI *quæftio an magnum homini a venenis periculum*, Rom. 1632. 8. *

GAB. NAUDÆUS fcripfit etiam *de fato & fatali vitæ termino*, Genev. 1645. 8.

MARCI ANTONII ALAYMI *confultatio pro ulceris Syriaci more vagantis curatione*, Panorm. 1632. 4. De eodem morbo agit de quo SEVERINUS.

VIVIANI VIVIANI *de pefte apologia*, Venet. 1633. 4. *

MICH. PERNER *confilium antipodagricum de vera arthritidis generatione & curatione*, Stettia 1633. 8. *

JOH. HAWKINS *de melancholia hypochondriaca*, Heidelberg. 1633. 4. *

VAL. MARTIN *de veneno peftilentiali & peftilentia*, Venet. 1633. 4. *

J. ROETENBECK *und* CASP. HORNS *befchreibung des Scharbokr*, Nurnberg. 1633. 8. *

JOH. SPERLING *Tr. phyf. med. de morbis totius fubftantiæ*, Wittemberg. 1633. 8. *

J. GEORG. PELSHOFER *de morbis totius fubftantiæ & cognatis Qq. pro* D. SENNERTO contra J. FREITAG. Wittemberg. 1633. 8. LEHM.

ALEXANDRI RIGHI *hiftoria contagiofi morbi qui Florentiam populatus fuit* anno 1530. Florent. 1633. 4. LIND.

FABBRICII BARTHOLETTI *methodus in difponeam feu de refpirationibus* L. IV. cum *Synopfibus*. *Acceffit quintus de curationibus*, Bonon. 1633. 4. Profeffor primarius Mantuanus an-

no

no 1628. hos ipsos libros prælegeret, qui posthumi editi sunt, unde dictio & orthographia vitiosa. Sed in *quarta* parte multa utilia habet, & observationes ex morbosorum cadaverum sectionibus, quibus in veram causam mali inquisitum est. Tæniam etiam bene & describit, & depingit. EJ. *de hydrope pulmonis* TR. Bononiæ 1629. 4. citatur a LINDENIO.

FORTUNII LICETI *pyronarcha seu de fulminum natura* L. II. *deque origine febrium*, L. II. Patav. 1634. 4. Ratiocinator, uti notum.

CASPAR AMTHOR *Exercitatio antiloimica epidemiorumque instantis anni morborum*, &c., Jen. 1634. 8. EJ. *nosocomium infantile oder von denen anstossen und krankheiten der jungen Kinder*, Schleusingen 1638. 8. *

STEPH. MICH. ANGELI ROTA *de peste Veneta anni* 1530. Venet. 1634. 4. *

ADOLPHI VORSTII περὶ τοῦ Θείου *seu de divino in morbis quod* HIPPOCRATES *in Prognosticis medicum observare jussit*, Leid. 1634. 4.

GUILIELMUS de BAILLUOU, vulgo BALLONIUS, ex principibus Hippocraticæ sectæ, quæ eo tempore in Gallia florere desiit, phænomenorum in morbis & symptomatum diligens observator, cæterum totus veterum placitis addictus. EJUS *consiliorum medicorum* L. II. Parisiis editi sunt 1635. 4. Liber III. anno 1649 a JACOBO THEVART. Morborum integras historias, causasque habet, deinde subjicit exempla aliqua propriæ praxeos. Tertio libro adjecta sunt *Paradigmata* sive 220. historiæ breves rariorum morborum. EJUSDEM *Epidemiorum & Ephemeridum* I. II. eodem semper editore prodierunt Parisiis 1646. 4. Constitutiones epidemicas decem annorum, ab anno 1570. ad 1579. continent, Hippocratico more descriptas, tempestas nempe morbosque cum iis regnantes per anni tempora persecutus est. EJUS *commentarius* in L. THEOPHRASTI *de vertigine* brevi libello prodiit 1640. 4. EJUS L. *de convulsionibus* ibid. eodem anno. EJUS eximius liber *de virginum & mulierum morbis* anno 1643. 4. EJUSD. *opuscula de arthritide, calculo, urinarum hypostasi*, pro GALENO contra FERNELIUM, *de rheumatismo & pleuritide dorsali*, ibid. 1643. 4. Denique *definitiones medicæ*, quibus voces Hippocraticæ variæ explicantur, & hic & inter lexica medica citari possunt. Opera omnia recusa sunt Venet. 1734. 2. vol. 4.

THOMÆ CAMPANELLÆ *medicinalium juxta propria principia* L. VII. Lugdun. 1635. 4. Edidit JAC. GAFFAREL. Febrem naturæ opus esse, primus diserte docuit.

De THOMA CAMPANELLA addimus, eum virum ex libris potius quam ex natura doctum fuisse, & miris theoriis fecundum.

PHILIPPI JUSTI *disp. adversus* GALENUM *de fomite putredinis in febribus putridis continuis*, utini 1635. 4. LIND.

J. LOSEL. *de podagra* Rostoch. 1636. 16. * L.

VINCENTII BARONII *de pleuropneumonia anno* 1633. &c. *Flaminiam infestante & a nemine observata* L. II. Forli 1636. 4. 1638. 4. LIND.

VINCENTII BARONII *de pleuropneumonia* &c. editionem possideo Forolivensem, anno 1636. 4. Hic quidem liber super sortem aliorum hujus seculi operum scriptus est. Pleuritidem ab angina ortam describit, vermibus mistam, etiam nostro seculo in Italia satis frequentem, crisi per sudorem terminatam, etiam pediculis supervenientibus. Pulmo in cadaveribus fere denigratus, pleura integra est. Quæstionem de sede pleuritidis erudite discutit, de epidemiis & catarrhis in universum differit, &c.

JUL. CÆS. BENEDICTI *de pepasmo seu critica quæstiones ad mentem* HIPP. Aquilæ 1636. 8. EJ. *tutelaris columna in qua statuitur pleuritidem fieri dum una pulmonis ala afficitur*, Rom. 1644. 8. PL.

JUL. CÆS. BENEDICTI *tutelaris columna*, &c. exstat etiam Romæ 1693. 8. *

VALERII MARTINI *Encheiridion de febribus*, Venet. 1636. 4.

PETRI PAUW *de peste*, Leid. 1636. 12. *

P. PAW *de peste*, Leid. 1636. 12. cum H. FLORENTII additamentis.

J. de VIANA *tractatus de peste sus causas y curacion y el mode que se' a tenido en curar las secas y carbuncos pestilentes que an oprimido la cividad de Malga*, Malag. 1637. 4.

J. MICHAELIS *Coll. theoretico-practicum de morbis subitaneis* Disp. XXIII. Lips. 1636. seqq. 4. RIV.

LIBERATI de LIBERATIS *podagra politica & de dolore coxendicis, de podagrico, colicis doloribus vicissim afflicto*, Rom. 1637. 8. LIND.

JULII RECALCHI *de febre typhode Tr.* Ferrar. 1638. 8. LIND.

HONORII HERING *schediasma jatricum seu consilium medicinale extemporaneum febrium erraticarum per oras septentrionales grassantium & pene domesticarum theoriam & curationem exhibens*, Brem. 1638. 12. EJ. *de pestilentia*, *melancholia*, &c. ibid. eod. anno. *De arthritide*, *podagra*, ibid. 1639. 12. Inprimis in medicando versatur. PROSPERI CALANI *de atra bile*, *cordis tremore*, *melancholia flatuosa*, Lugduni 1638. 8. LIND.

VINCENTII RISICA *brevis historia de maligna febre* JOHANNIS SPATAFORÆ, Messan. 1639. 4. EJUSD. *de febre pestilente Panormitanum calum obsidente oratio*, ibid. 1647. 4. MONG.

A relation of a strange monster found in the left ventricle of the heart of JOHN PENNANT, Lond. 1639. 4. *

NICOLAI FONTANI *responsionum & curationum* L. I. Amstelod. 1639. 12. Observationes & propriæ sunt; & COSTERI, PLEMPII aliorumque. Theoria Galenica. EJ. *observationum variarum analecta*, Amstelod. 1641. 4. Observationes 22. & aliquæ Epistolæ. Nonnulla non inutilia, cranium monstrosum, lapis in utero, uterus resectus, &c. EJ. *comment.* in S. AUSTRIUM *de puerorum morbis*, Amstel. 1642. 12. EJ. *fons seu origo febrium earumque remedia*, Amstelod. 1644. * EJ. *Syntagma de morbis mulierum*, Amst. 1644. 12. *

PAULI ZACCHIÆ *de' mali hypochondriaci* L. III. Rom. 1639. 4. 1641. 4. 1651. 4. Venet. 1665. 4. & Latine Aug. Vind. 1671. 8. De EJUS Medicina legali alibi dicetur. I. A.

THOMÆ REINESII *bericht von der izt regierenden sterbens seuche samt gutachten was dagegen zu thun seye*, Altemburgi 1639. 4. Altemburgi 1681. 4.

BERN. LANGVVEDEL *Carolus Piso enucleatus*, *seu nota in obss. medd. Car. Pisonis*, Amstelod. 1639. 12.

CHRISTOPH. TINCTORIUS *de scorbuto Prussia jam frequenti*, Region. 1639. 4.

ROBERT LYONNET *loimographia seu pestis & contagii causarum disquisitio*, Lion. 1639. 8. *de morbis hereditariis* 1646. 4. ibid.

JOH. TILEMANNI *variarum observationum medicarum* L. Marpurg. 1639. *

C. HOFMANNI Altdorfini pathologici libelli numerosi prostant, *De ichoribus & in quibus illi adparent affectibus collectanea*, Lips. 1617. 8. &c. *Rejectanea pathologica*, Helmstad. 1639. 12. De morbis formæ & materiæ contra ARGENTERIUM & FERNELIUM. *Pathologia parva*, Jen. 1640. 8. Paris. 1647. 8. *De locis affectis* Lib. III. Norimberg. 1642. 12. *Animadversiones in* 5. L. *Comitis* MONTANI *de morbis &* T. ERASTI *anatomen eorumdem nec non anteristica ejusdem* MONTANI *cum auctario de causa continente*, Amstelod. 1641. 12. *Opuscula medica pro veritate quibus continentur Pathologia parva*; *rejectanea pathologica*, Paris. 1647. 4. *De febribus* Tubing. 1663. 12. *Apologia pro* GALENO *Tomus posterior*, Lugdun. 1668. 8. quo pathologia continetur. Uti de anatomicis absque scalpello ita de practicis rebus absque ægrorum cura scripsit, ex libris eruditissimis, magnus veterum, sed ARISTOTELIS maxime, adsertor.

In C. HOFMANNI hic dicti *institutionibus* pathologia etiam continetur.

CL. SALMASII *interpretatio aphorismi* 79. *Sect.* IV. *de calculo*. *Accesserunt Epistola dua* BEVEROVICII *quibus respondetur*, Leid. 1640. 12. Ex Arabibus & Græcis eruditissime tuetur SALMASIUS, contra Beverovicium, arenas in lotio utique calculi signum esse.

ROB. FLUDD *pathologia Dæmoniaca*, Goudæ 1640. fol. Morbos plagas esse & meteorum, &c.

ROLANDI CAPELLUTI *tractatus von der pest*, Francof. 1640. 4. & *de apostemate pestifero*, ibid. 1642. 8. antiqui auctoris, cujus tempora ignoro.

JOH. PRÆVOTII Helvetii *de venenis & eorum alexipharmacis*, Francof. 1641. 8. Mediolan. 1646. 8. *de morbosis uteri passionibus*, Patav. 1669. 8. EJ. *opera omnia*, Hanov. 1666. 12.

RENATI MOREAU *Epistola exegetica de affecto loco in pleuritide*, Paris. 1651. 8. & sæpe alias, celeberrima ob conjunctam historiam medicamentorum.

CORNELII a SOMEREN *de variolis & morbillis tract. & de vesica calculo*, Dordrac. 1641. 8.*

J. BAPT. SITONI *miscellanea medica*, Patav. 1641. 4. Einsidlæ in Helvetia 1669. 4. Colon. 1679. 4. Morbos etiam boum describit, & luem veneream & alia.

MERCURII GISBERTI VOETII *tr. de vita termino & de peste*, Ultraj. 1641. 8. *

CY-

CYPRIANI MAROJA *tr. de febrium natura in communi & in singulari earumdemque caussis, signis & curatione cum tractatu de morbi Gallici natura & curatione*, Vallisolet. 1641. fol. & in operibus omnibus Lugd. 1688. fol. ASTR.

SCIPIONIS CLARAMONTII *de bile atra*, Paris. 1641. 8.

LAZARI MEYSSONIER *parænetica velitatio de abditis epidemion caussis*, Lugdun. 1641. 4. ex Astrologica secta, EJ. *nova & arcana febrium doctrina ex sectione vivorum & mortuorum animalium*, ibid. eod. anno. *

PETRI MORELLI *de febre purpurata epidemia pestilenti*, Lugdun. 1641. 8. LIND.

JACOBI BONTII *historiæ naturalis Indiæ*, Leid. 1642. 12. & cum PISONE, Leidæ 1658. fol. recusa. Liber II. & III. pertinent ad morbos endemios Javæ & regionum calidiorum Asiæ. Tertius inprimis observationes habet ex cadaveribus sumtas.

NICOLAI TULPII *observationum* L. III. Leid. 1641. 8. & Libri IV. 1672. 8. & alias recusi, & Leidæ 1739. 8. cum vita auctoris, & germanice anno 1650. 8. Amstelodami. Eximius observator, ob raritatem & prudentem selectum morborum, ob cautam observationem, fidem, etiam dictionem. Spinam bifidam ex primis descripsit.

VINCENTII MOLES *de morbis quorum mentio fit in sacris bibliis*, Madrit. 1642. 4. LIND.

PETRI CORTESII *de diebus decretoriis*, Panorm. 1642. 8. LIND.

DUARTE MADEIRA ARRAIS *Methodo di conhecer, e curar o morbo Gallico*, Lisbon. 1642. ASTR.

J. van BEVERVVYCK *Schat der ongezondheit*, Dordrac. 1642. 8 & Germanice 1671. fol. Omnes morbos corporis humani continet, per partes descriptos, lepido stylo, non absque propria observatione. EJ. *exercit. in aphor. de calculo & eruditorum epistolæ*, Leid. 1644. 12. Calculum arenulas comites habere perpetuo, aut ab arenulis demonstrari negat. Epistolæ una prodierunt non inutiles TULPII, PATINI, MERSENNI. Accessit vesicæ J. CASAUBONI descriptio, Libri de termino vitæ alibi memini.

J. van BEVERVVYCK est etiam *van de blaauvv schyt* (scorbuto), Dordrac. 1742. 8.

THEODORUS TURQUET de MAYERNE, Albonæ in Helvetia dominus, JACOBI I. & CAROLI I. Archiater, circa hæc tempora vixit. EJ. *Tractatus de arthritide cum* EJUS *consultationibus medicinalibus* post mortem prodiit edente BONETO, Genev. 1674. 12. & Londini, 1676. 12. EJ. *Praxeos Mayernianæ in morbis internis præcipue gravioribus & chronicis syntagma*, Lond. excusus est 1690. EJUSD. *de febribus*, *morbis externis*, *arthritide & lue venerea*, Londini 1695. denique opera omnia, *Consilia nempe medica*, *observationes*, *epistolæ*, &c. Lond. 1703. fol. opera JOSEPHI BROVVNE. In medicamentorum selectu & laudibus arcanisque & formulis sibi placuit.

J. HIERON. PULVERINI *de singulis humani corporis morbis*, Neapoli 1643. fol. *

JAC. GUILLEMEAU *des maladies des accouchées*, Paris. 1643. 8.

ZACUTUS LUSITANUS, Judæus, qui in Belgio vixit, & antiquam medendi rationem tenuit, scripsit de *Medicorum principum historia*, L. VI. & *Praxis historiarum*, L. V. editos Amstelod. 1637. seqq. in 9. vol. 8. tom. Lugd. 1642. fol. & quorum primus Amstelodami 1629. 8. prodierat. Prius opus habet sexcentas historias ex GALENO, CELSO, PAULO, Arabibus collectas, solo excepto HIPPOCRATE, scholiis & longis explicationibus illustratas, cum quæstionibus, dubiis, & propriis ZACUTI observationibus. In Libro VI. subjecta est anatome. Posterius continet *Introitum medici ad Praxin*, *Pharmacopœam*, *Praxin historiarum* quæ compendium est praxeos, per singulos morbos. *Admirandam* denique *Praxin*, in qua 500. fere historiæ exstant, passim ex priori opere repetitæ. Cœterum Judæus, ex Lusitania in Belgium secessit, magnus GALENI contra Arabes aliosque defensor, praxeos veterum æmulus, credulus tamen arcanis. Historias morborum protulit, quibus non omnes credunt, jam T. BARTHOLINO notante *anat. pract.* pag. 29. & multa ad famam augendam ornata & admirationem excitandam ornasse suspicantur.

DOMINICI PANAROLI *Iatrologismorum* seu *medicinalium historiarum Pentecostæ quinque* (seu observationes 250.) Rom. 1643. 8. HARL. 1652. 4. LIND. Hanov. 1654. 4. Bonæ anatomicæ & practicæ observationes, & cadaverum sectiones. In efficaciis medicamentorum paulum nimis credulus fuit.

EZECHIELE di CASTRO *Tr. del colostro e di diversi mali de' bambini, le loro cause, e rimedj*, Veron. 1642. 4. THUAN. cum SCIPIONE MERCURIO recuditur.

EZECHIE-

EZECHIELE di CASTRO exſtat etiam curioſus tractatus *ignis lambens*, Veron. 1624. 8.

J. DAN. SEILER *de graviſſimo affectu Ileo* ſeu *Chordapſo*, Regiomont. 1644. 4. PL.

LUD. von HOERNIGK *von der peſtilenz nahmen, eigenſchaft*, &c. Francof. 1644. 4. *

J. PETRI LOTICHII *conſiliorum & obſervationum medicinalium*, L. VI. Ulm. 1644. 4. 1658. 4. practici potius argumenti ſunt, cum hiſtorias morborum valde breves habeant & multa medicamenta. Peſtem in ſe ipſo paſſus eſt. EJ. *de febribus paradoxon*, Francofurti 1627. 4. * LEHM.

J. BAPTISTA ab HELMONT novam pathologiam orſus eſt. Humorum & qualitatum primarum vitia, quibus unice fere GALENICA hypotheſis ſuperſtructa fuerat, omnino proſcripſit. Calculi novam theoriam dedit. Morbos acutos ex acido hoſtili coagulante deduxit, noxia certe hypotheſi, ex qua calidorum uſus in acutis febribus in SYLVIANAM ſcholam irrepſit. Multas tamen bonas cogitationes, & utiles gnaro homini admiſtas habet. Multi ejus libelli huc pertinent *Aſthma & tuſſis: Latex humorum neglectus: Pleura furens: Catarrhi deliramenta: Ignotus hoſpes morbus: ignotus hydrops*, &c. Tum *opuſcula medica inaudita*, Colon. 1644. 8. edita *de febribus*, *de humoribus Galeniſtarum*, *de peſte*, *de lithiaſi*.

LAZARI RIVERII Monſpelienſis *obſervationes medicæ & curationes inſignes*, Londini 1643. 8. SCHULZE, Pariſ. 1646. 4. Delphis 1651. 8. &c. Trecentæ ſunt obſervationes, cum communicatis bene multis appendicis loco ſubjectis. Scopus practicus eſt, ut demonſtraretur, quibus remediis auctor morbos feliciter debellaverit, ipſæ vero hiſtoriæ breviores ſunt. EJ *obſſ. poſthumarum centuria*, Hagæ Com. 1659. 8. & *quatuor centuriæ*, Genev. 1679. fol.

WILH. EMMERSON Opus *de elephantiaſi vera ſeu legitima*, *præcipue illa ulterioris Aſiæ*, Leid. 1644. 4.

MARCELLINI UBERTE *Medicina ſacra ſeu de morbis quorum mentio fit in ſacris literis*, Cæſarauguſt. 1645. 4. *

HENR. FUIREN *de aſcite prælectiones*, Baſil. 1645. 8.

CASPARIS MERCUCCI *quadripartitum melancholicum de melancholiæ morbo, differentiis, cauſis, curatione*, Rom. 1645. 4. RIV. *

PETRI SARTORII *Frantzoſen artzt oder tr. von der ſchwachheit der Frantzoſen*, Straſburgi 1645. 8. Pro Guajaco. ASTR.

THOMÆ a CASTELLO OCHON *de venenis*, Granat. 1645. 8. ASTR.

ROBERTI NICANDRI *hiſtoria memorabilis feminæ bis triennio hypocondriis laborantis*, Pariſ. 1646. 8. LIND.

VINCENTII de PETROGONA *literarium duellum inter Neapolitanos & Salernitanos medicos de inteſtinorum phlegmone, tum de hepatis inflammatione*, Venet. 1647. 4. LIND.

THOMÆ de GARENCIERES *flagellum Angliæ ſive tabes anglica numeris omnibus inſtructa*, Londini 1647. 12. PL.

BENEDICTI a CASTRO *Monomachia de ſynocho putri*, Hamburg. 1647. 4. *

MICHAELIS ROCCI *apologia & duellum de hepatis inflammatione*, Venet. 1647. 4. *

PAULI NEUKRANZ *de purpura & morborum malignorum natura*, Lubec. 1648. 4. 1660. 4.

PHILIPPI SALMUTH *obſervationum medicarum centuriæ tres poſthumæ*, Brunſwic. 1648. 4. Edidit H. CONRING. Miracula amavit & multa nimia aut fabuloſa ſcripſit.

ALEXANDRI TADINI *Raguaglio dell' origine, e giornali ſucceſſi della gran peſte nell' anno 1629. 1630. 1631. con l'aggiunta d'un breve compendio delle maggiori peſtilenze per l' addietro avvenute*, Milan. 1648. 4. *

DANIELIS BECKERI Regimontani *hiſtoria morbi academici Regimontani ſeu febris malignæ epidemicæ in convictorio electoralis menſæ funeſtæ*, Regiomont. 1649. 4. LIND. EJ. *bericht vom blutgang*, Regiom. 1650. 4. (v. *de dyſenteria*). EJ. *de febribus in genere*, Regiomon. 1651. 4.

JOACHIMI LÆGERI *rari admirandi & plus quam ferini veneficio illati affectus hiſtoria*, Brunſwic. 1649. 4. & Francof. 1651. 4. cum JORDANO.

HENR. BOTTER *de ſcorbuto Tractatus*, *cum epiſtola ad* J. WOLFIUM, Lubec. 1649. 4. *

AVICENNÆ L. *de morbis mentis* interprete PETRO VATTERIO, 1649. 8. *

ARNOLDI BOOTII *obſervationes medicæ de affectibus omiſſis*, Londini 1649. 12. LIND. a

MEIBOMIO recufus, Helmftad. 1664. 4. Difceffum futurarum, vomicam cerebri & alios rariores morbos defcribit.

PETRI CASTELLI, multiplicis eruditionis viri, L. *de febre tritaeophya*, Confentiæ 1648. 8. LIND. EJ. *flagello della pefte*, Meffin. 1656. 4. *

PETRI CASTELLI etiam eft *de affectibus thoracis*, Tolof. 1616. 4. *

NICOLAI ELLAIN *de pefte ejufque precavendi modo cum notis*. G. PATIN, Parif. 1649. 8. cum GUIBERTI opp.

LAURENTII RODOMONTE *de vita humana cataftrophe ex peftilentia*, *feu de peftis effentia & natura*, Pifauri 1649. 4. LIND.

MICH. RAPH. SCHMUZENS *bericht von hitzigen fiebern*, Neuburgi 1649. 8.

LUDOVICI KEPLER *de febre epidemica Regiomontana anni* 1649. Elbing. 1650. 4. LIND.

HIERONYMI OCHI RIZETI *de peftilentibus & venenatis morbis*, L. IV. Brix. 1650. 4. & *de febribus* (nempe putridis) L. III. Venet. 1657. 4. LIND.

PETRI a CASTRO *de febre maligna puncticulari*, Veron. 1650. 16. LEHM. Norimberg. 1652. 12. EJ. *peftis Neapolitana*, *Romana & Genuenfis annorum* 1656. 1657. *delineata & commentario illuftrata*, Veron. 1657. 12. Paulum fuperftitiofus, qui fidera etiam & cometas inter caufas epidemiarum referat. Morbi defcriptio brevis eft. In curatione fulfur ad fudorem movendum cum aceto infigniter laudat. Carbunculos non peftilentes a bile putrida derivat.

J. MERLET... *paradoxa de tuffi*, Parif. 1650. 8. *

AUGUSTI HAUPTMANNI epiftola *preliminaris tractatui de viva mortis imagine mox edenda facrata*: Francof. 1650. 8. Omnes morbos mortemque a vermibus proficifci docet.

HIERONYMI JORDANI *de eo quod divinum eft in morbis*: *hiftoria morbi veneficio illati*: *confil. pro femina rariffimo cordis affectu laborante & de paralyfi*, Francof. 1651. 4. RIV.

GUARTHERI CHARLETON *fpiritus gorgonicus vi faxipara motus*, feu de *caufis*, *fignis*, *fanatione lithiafeos*, Leid. 1650. 8. Multum tribuit chemicis & HELMONTIO. Calculi materiem ponit in falfa terreftreitate. Inter remedia multum laudat Daucum, & fuccum Betulæ, & fic HELMONTIUM imitatur. Formularum & antiquarum opinionum abunde.

EJUSDEM *Exercitationes pathologicæ in quibus morborum pene omnium natura & caufæ ex novis anatomicorum inventis inquiruntur*, Londini 1661. 4. L. *de uteri rheumatifmo*, Lond. 1685. 8. *de fcorbuto* L. *fingularis*, *accedit epiphonema in medicaftros*, Londin. 1672. 8. In ratiociniis multus fuit. EJ. *Inftitutionum Anatomico-phyficarum* prior de fulmine agit & hiftoriam hominis habet, cui a fulmine rupta membrana tympani, cerebrum perforatum fuit. Londini prodiit 1665. 8.

AUGUSTINI THONER *obfervationum medicinalium haud trivialium*. L. IV. Ulm. 1651. 4. & *Confultationum & Epiftolarum* L. II. fubjecti prioribus potius ad curatoriam partem morborum, quam ad veram hiftoriam aut rariores cafus pertinent. EJ. *appendix epift. medicinalium*, Tubing. 1653. 4. fenex 82. & ultra annorum in formulis potius quam in bonis hiftoriis morborum laborem pofuit. Multa eriftica in HORSTIUM, HELMONTIUM, alios.

MALACHIÆ GEIGER *microcofmus hypochonariacus feu de melancholia hypochondriaca* Tr. Monach. 1651. 4. PL.

HENRICI BARNSTEIN *von der vvunderbaren hypochondrifchen krankheit oder darmfucht*, Erfurt. 1651. 8.

ALFONSI de BURGOS *trattado de pefte*, *fu efencia*, *prevencion con obfervationes u particulares*, Corduba 1651. 8. ANT. *

HENRICI REGII (ex CARTESII fchola) *meditatio duorum ægrorum inflammatione & obftructione hepatis laborantium*, Ultraject. 1652. 4.

FRANCISCI PONÆ *Saturnalia Academica medica*, Veron. 1652. 12. De morbis variis, & lue venerea.

AUGUSTINI de LAURENZO *difceptationum medicarum Decas* I. Panorm. 1652. 4. Multa huc pertinent, an fternutatio femper profit, quid indicet hæmorrhagia narium, an hydrops a caufa frigida proveniat.

J. MATTH. FABER *flatus ambulatorius*, Argentor. 1653. 4. EJ. *ftrychnomania*, Aug. Vind. 1677. in botanicis dicta eft.

PETRI

PETRI BORELLI *historiarum & observationum medico-physicarum* Centur. IV. Item ISAACI CATTIER *observationes medicinales rara*, Castris 1653. 12. Paris. 1657. 8. Lips. 1670. 8. In BORELLI observationibus multum est arcanorum, monstrorum, miraculorum. Historia breves, & unice raritate sua passim commendabiles. CATTERII Monspeliensis Professoris XX. observationes multo meliores sunt. IDEM CATTERIUS *de rheumatismo, de ejus natura & curatione, de natura doloris intricatissima*, scripsit Castris 1653. 8.

J. GUJOTI *enarratio & enodatio affectus rari & insignis*, Basil. 1653. 8. * L.

J. TEUBER *Tr. phys. medicus de natura, ortu, causis, signis, incrementis & curatione Podagra*, Lips. 1653. 4. *

J. STEPHANI opera. In iis *pyrine, seu de natura febris dialogus: Paraphrasis in Locum* AVIC. I. fen. Lib. IV. *de febribus: Consilia* 100: *de vertigine, de contagionis natura*, Venet. 1653. fol.

JULII MILLI *natura morbos decernentis arcanum opus; seu de crisibus*, Venet. 1654. 4. LIND.

JULII MILLI citatum opus ad crises inprimis & præsagia pertinet ex antiquis collectum.

CHRISTOPHORI BENEDICTI (BENNET) *theatrum tabidorum*, Londini 1657. 8. (& prius 1654. 8.) tum sæpe recusum & Leidæ 1733. 8. Francofurti 1665. 12. &c. Juvenile opus; scriptum dictione obscura & heteroclita, multæ tamen observationis. In *vestibulo* habet historiam *fluxionum* seu congestiones humorum. In pathologiam falsam proclivis est. Periodos congestionum ait se observasse, sputorum prognoses acute definit. In *theatro* historiam morbi gradusque in egregios aphorismos disposuit. Curatio peculiaris per suffitus, fonticulos, venæ sectionem, opiata.

NELLANI GLACANI *Cursus medicus cujus 2. pars pathologiam seu morbos, morborum causas & symptomata continet*, Bonon. 1655. 4.

J. RUD. SALZMANNI *observationes*, etsi serius prodierunt, Amstelodami 1669. 12. potuerant tamen ex temporis ratione, quo scriptæ sunt, etiam vetustioribus annis recenseri. Earum multæ ad anatomen practicam pertinent.

SEBASTIANI SCARABICCI *historia bovini cerebri in lapidem murati & de lapidis concretione in homine*, Patav. 1655. 12. * C. PATIN *Lyc. Patav.* 22. 23. EJUSDEM *de ortu ignis febrilis historia physico-medica*, Patav. 1655. 4. Multum antiquæ disputationis, ad Arabum mentem, utilitatis parum.

JAC. PRIMEROSII *de mulierum morbis & symptomatibus*, L. V. Roterod. 1655. EJ. *de febribus*, Roterodam. 1658. 4. EJ. *de morbis puerorum*, P. II. Roterod. 1659. 12. Contentiosus veterum defensor.

JAC. PRIMEROSIUS aliqua etiam de morbis in *vulgi erroribus* habet, & negat pertinere ad refrigerationem, qui vulgo eo referuntur.

JOH. GUYOT de GARAMBERIO *divina natura artisque sacra triumphus*, Basil. 1653. 4. Historia magni morbi sanati, qui mihi hystericus videtur.

BEAUFORT *traité de la peste*, Leide 1655. 12. *

JOH. NARDI *noctes geniales Annus* I. Bonon. 1656. 4. Pathologica etiam varia habet; de noxis vasorum plumbeorum. Tarantulæ, historia hydropici, quem medicus Gallus sanandum receperat, de lumbricis, variolarum antiquitatibus, &c.

JOH. CHICOT *Epistola & dissertationes medica de variolarum & morbillorum ortu, de dolore, somno & vigilia, de melancholia*, Paris. 1656. 4. &c. LIND.

J. DANIEL HORSTII *Decas observationum*, Francofurti 1656. 4. Morbos aliquos non vulgares describit, & paralysin lateris alterni a vulnere cerebri ortam. Calidam diætam in variolis rejicit & damnat. Variolas vidit in visceribus.

CAR. VALESII *Comm. de peste & exanthematibus*, Rom. 1656. 4.

SAMUELIS STOCKHAUSEN *libellus de lithargyri fumo noxio, vulgo dicto Hütten katze und Hutten rauch, cum appendice de montano affectu asthmatico, der bergsucht*, Goslar. 1656. 12.

ANTON. FUELDEZ *anmerkungen von ursachlechten oder kinderblattern*, Hanau 1656. 4. De variolis.

ATANASII KIRCHER *scrutinium de peste*, Lips. 1656. 12. Rom. 1658. 4. cum præfatione LANGII. Uterque causam pestis animatam & in infectis positam statuit.

JOSEPHI

JOSEPHI GALEANI *la lepra unita col mal francese o altro contagioso, male il quale negli spedali debba curarsi*, Panorm. 1656. 8. *

JOHANNIS RHODII *observationum anatomico-medicarum Centuria* III. Patav. 1657. 8. Ex Patavinorum *medicorum praxi collecta rariores obs. fere tribus verbis recitantur* EJ. *analecta & notae in* SEPTALII *animadversiones & cautelas*, Patav. 1652. 8.

JOH. RHODII *Centuria* III. citatae collectanea sunt.

ATTILII BULGETII Patavini *de affectionibus cordis* L. III. *Accessit tr. de morbis venenatis venenisque*, L. I. Patav. 1657. 4. antiquo equidem more scriptis liber cum magna segete formularum. Ausus tamen est per experimentum arteriis vim pulsificam negare & tribuere sanguini a corde appulso.

SLATOLMUS *de febribus*, Londini 1657. 8. OSB.

ANDREÆ VETRANI *Medicum discrimen de lepra Gallica*, Panormi 1567. 4. A.

GOTTFRIED VVELSCH *disp. vom. Friesel*, Lipf. 1657. 4. Ideo cito, quia morbi miliaris, nunc frequentissimi, hæc prima in Germania meminerit.

ANTON. DEUSING *de peste: an contagiosa sit: an vitanda*, Groining. 1656. 1658. 12. EJ. diss. *de morbo manschlacht lycanthropia*, ibid. 1660. 12. EJ. *idea doctrinæ de febribus*, Groning. 1655. 12. EJ. *de morborum quorundam superstitiosa origine*, ibid. 1656. 4. In libris magis quam in natura exercitatus.

ANTONII DEUSING liber *de peste*, &c. belgice prodiit Amstelod. 1664. 8.

JAC. HOLST. protropium *doctrinæ novæ de febribus*.. 1657. 4. *

J. CHR. FROMMANN *historia serpentis nuper e femina expulsi*, Coburg. 1657. 4. *

JOHN HALL *select observations made in English bodies in desperate diseases*, Lond. 1657. 12. 1683. 12. *

J. ALPHONSI BORELLI celebris iatromathematici *della causa delle febri maligne*, Pis. 1658.4.*

FRANCISCI CAVALLI *de insito morborum medicum opus & novum*, Catarero 1658. 8. * MONGIT.

FERDINANDI MENÆ *methodus febrium omnium*, Antvverp. 1658. 4.

J. JACOBI VVEPFER *historia apoplecticorum observationibus & scholiis aucta*, Scaphusii 1658. 8. auctius nonnullis historiis 1675. 8. Amstelod. 1724. 8. Eximius Liber. Per dissectiones cadaverum ostendit, apoplexiam ab omni causa oriri, quæ sanguinis ad cerebrum iter moratur. Postrema editio adjectas habet observationes de apoplexia ex E. N. C. collectas, & BERNARDI HUETE curationem maniæ. EJUSDEM L. *di cicuta aquatica*, Basil. 1679. 4. 1716. 4. Leid. 1733. 8. Nobilissimum opus multo plura continet, quam quæ titulus promittit. Non moror Archæi theoriam, quæ magno viro placuit. Sed venenorum historiam, quæ alicujus usus esset, primus dedit, observatis in vivis animalibus symptomatibus, quæ hoc vel illud venenum propinatum secuta essent, tum mutationibus, quæ in cadaveribus apparuissent. Multa etiam alia recte observata miscet, de convulsionum causis, sanguine in morbis acutis non semper coacto, &c. EJUSDEM *observationes medico-practicæ de affectibus capitis internis & externis*, Scaphusiæ 1727. 4. & Tiguri 1745. 4. a nepotibus BERNHARDINO VVEPFERO & GEORGIO MICHAELE VVEPFERO editæ. Hoc eximio opere, cujus similia in schedis posthumis magni viri plura exstant, historiæ longæ & accuratæ morborum capitis 222. continentur, quas cum maximo fructu legi. Ubique curatio adjecta est.

J. J. VVEPFER *historia apoplecticorum* prodierunt etiam Amstelodami 1681. 8.

CAROLI MORISCIANI *il torchio delle osservazioni della peste di Napoli dell' a.* 1656. Napoli 1659. *

J. CONRAD VVECHTLER *homo oriens & occidens*, Francofurt. 1659. fol. fusissime etiam pathologiam tradit.

HENRICI COELLEN *disq. jatrosophica de morbo sacro... vulgata medicorum de eodem dogmate refellens, veram ejus essentiam, sedem, locum affectum, ex novis principiis pathologicis in scenam introducens*, Giess. 1658. 4. RIV.

JOH. SCULTETI *trichiasis admiranda, seu morbus pilaris mirabilis*, Noriberg. 1658. 12. & germ. 1663. 12. minime inelegans libellus, quo historia plicæ in abdominis adipe repletæ, & multa similia exempla collecta continentur.

J. CHR. FROMMAN *de consensu partium corporis humani*, Coburg. 1658. 4. *

CASP. HORN. JOH. ROETENBECK GREG. HORST und JOH. VVYER *vom scharboh*, Nuremb. 1659. 12.

PHILIP. GRULING *sonderbarer tractat von der pest*, 1659. 4. EJ. *von kinder krankheiten*, Northausen 1660. 4. EJ. *Tr. de calculo & suppressione urinæ multis exemplis & obs. & notis illustratus*, Northus. 1662. 4. RIV. Lips. 1668. 4. EJ. *curationum dogmatico-hermeticarum Centuria VII.* Northus. 1662. sq. 4. EJ. *von vveiber krankheiten*, Francof. 1680. 4. EJ. *von den vveiber, kinder, und pest krankheiten* Lips. 1690. 4.

FRANCISCI GLISSON *de rachitide seu morbo puerili, qui vulgo Rickets vocatur Tr.* Londini 1659. 12. 1660. 12. & alias, & Hagæ 1682. 12. Observationes in cadaveribus defunctorum factas habet, notas adjuvantibus GEORGIO BATE & AHASVERO REGEMORTERO. Deinde causam morbi novam profert a flacciditate toni partium, maxime vero systematis nervosi. Symptomata, pectoris figuram mutatam, incurvationem spinæ & alia mechanice explicat. Egregius Liber, ut solent hujus viri esse. In L. *de hepate & de ventriculo & intestinis* passim observationes ex dissectis corporibus admistæ sunt.

CONRADI VICTORIS SCHNEIDERI magnum opus *de catarrhis*, VVittembergæ prodire cœpit an. 1660. 4. *Sextus* vero & ultimus Liber prodiit an. 1664. Alibi in Anatomicis laudavi scriptorem, qui catarrhorum falsam theoriam primus expugnavit. Cæterum in hoc opere omnium fere scriptorum, Italorum maxime, theorias & curationes exscripsit, summo cum labore, qui nobis, cum ii scriptores nunc obsoleti sint, parum utilis videtur. Catarrhis autem magnam partem morborum conjunxit, tum serosas congestiones pene omnes, tum arthritidem, podagram, morbum ischiadicum. EJUS L. *de morbis capitis seu cephalicis illis soporosis ut vocant*, VVittemb. 1669. 4. EJ. L. *de nova gravissimorum trium morborum curatione*, Francofurti 1672. 4. nempe apoplexia, paralysi, lipopsychia. Non legi, neque librum *de spasmorum natura & subjecto*, VVittemberg. 1678. 4. Dissertatio *de spasmo cordis* inprimis NICOLAO CHESNEAU opposita est. EJUSD. *de peripneumonia, ubi statuitur veram sedem peripneumoniæ esse utrumque, pleuritidis vero alterutrum latus pulmonum*, VVittemb. 1662. 4. d. EJ. disp. *de inflammatione diaphrenitidæ*, VVittemb. 1665. 4.

CONR. VICT. SCHNDIDERUS in libro *de spasmorum natura & subjecto*, quem citavimus, causas spasmorum a repletione, frigore, flatu, examinat, & fuse omnes opiniones ponderat, ut ostendat denique, spasmum esse vim motricem facultatis conservatricis abigentis causam mali, &c.

J. ANTONII van der LINDEN *centum positiones de lue venerea*, Franekeræ 1630. 4. Disputatio inauguralis. *De hemicrania menstrua*. Leid. 1660. 4. EJ. *Meletmata medicinæ Hippocraticæ*, cujus erat quam peritissimus, Leid. 1660. 4. continent etiam pathologiam. EJUSDEM *selecta medica*, Leid. 1656. 4. sunt 16. dissertationes, quarum pleræque morbos & casus, ut vocant, aliquos Hippocraticos continent.

J. ANT. van der LINDEN in citato libro *de hemicrania menstrua* historiam principis ægrotæ erudite exposuit.

SIMONIS PAULI παρέκβασις *de causa febrium malignarum, morbillorum, variolarum, luis venereæ, & similium morborum macularium*, Francof. 1660. 4. Argentor, 1678. 4. Scopus est demonstrare malignitatem a putredine & natura putrida differre, & ad sales atque sulfura valde exaltata pertinere. Miscet varia bonus senex de venenis bufonis, cicutæ. Accesserunt consilia ad vulnera ventriculi, intestinorum, &c. EJ. *relatio de periculosissimo & difficillimo anatomico & chirurgico casu*, Francof. 1660. 8. EJ. *bedenken über ein anatomirtes reitpferd*, Hafn. 1672. 4. Equi Regii morbo exstincti anatome.

ALEXANDRI DEODATI *valetudinarium seu observationum, curationum & consiliorum medicinalium satura*, Lugdun. Batav. 1660. 12. RIV.

F. L. GUSTONIS *Tr. de peste*, Gorliz 1660. 12.

N. CULPEPER *de lue Venerea & Podagra*, Londin. 1660. 8.

JOHANNIS VVEYNELL *lues venerea vvherein the nature, subject, causes, signs, and cure are handlep*, &c. Londin. 1660. 12. AST.

NATHANAELIS HIGHMOR *Exercitationes duæ, prior de passione hysterica, altera de affectione hypochondriaca*, Oxon. 1660. 12. Amst. 1660. 12. & *de hysterica & hypochondriaca passione*

respon-

responsio epistolaris ad D. WILLISIUM, Lond. 1670. 4. Morbum sanguini & pulmonii tribuit.

ANTONII MENIOT *febrium malignarum historia & curatio*: accesserunt *diss. pathologica de rheumatismo, bombis aurium*, &c. Paris. 1660. & 1662. 4. Magis in verborum cincinnis, quam in ipso medendi opere versatum fuisse auctor est JOH. ASTRUC.

ANTONII EVERHARDI Middelburgensis *antiqui morbi recrudescentis per suctricem inducti cum Gallico vel Indico collatio, atque utriusque origo, indoles & curatio*, Medioburg. 1661. 12. Luis venereæ per suctricem propagatæ historia, & ex occasione totius mali descriptio.

RAMSEY *treatise of poysons*, Lond. 1661. 8. OSB. EJ. *elminthologia or consideration of several species of worms*, Londin. 1668. 8.

ANTONII CRISPI *in acutæ febris historiam commentarii*, Panorm. 1661. 4. MONG. EJ. *in lethargum febri supervenientem comment.* II. *& in icteritiam ante* VII. *comment.* Panorm. 1668. 4. MONG. EJ. *de sputo sanguinis a corporis partibus infirmis proveniente cum tussi & sanguinis vomitu consultatio.. & dilucidationes in epistolas medicinales in quibus agitur de omissa in febribus venæ sectione*, Drepan. 1682. 4.

JOH. CONRAD. BROTBECK *catalepsis* a Gal. L. I. *Prorrhet. sect.* II. *Comm.* 56. *descripta*; Tubing. 1660. 4. EJUS *Comm. medicus in duas Galeni historias de febri hectica complicata*, ibid. 1661. 4.

TOB. HEINSII *cons. antidysentericum seu beschreibung der epidemischen rhoten Ruhr*, Zittav. 1661. 12.

In V. FORT. PLEMPII *ophthalmographia*, quam in Physiologicis laudavimus, habentur etiam morbi oculorum. Fundamenta Medica jam recensuimus. EJUS. L. *de capillorum & unguium affectibus*, Lovan. 1662. 4. *

THOMÆ WILLIS *de febribus seu de motu* (particularum) *in sanguine animalium*, Londin. 1662. 12. Bilem Galenicam refutat, sedem febris in sanguine ponit, & a fermentatione turbata derivat. EJUSDEM *pathalogiæ cerebri & nervosi generis specimen, in quo agitur de morbis convulsivis & de scorbuto*, Oxon. 1667. 12. Londin. 1678. 12. (ed. IV. (Theoriam non moramur spirituum se explodentium & in varias acrimonias degenerantium, multum autem observationum & cadaverum etiam sectiones habet. EJUSDEM *de affectibus hystericis & hypocondriacis* (accessit de mot. muscul. sanguinis accensione) Londin. 1671. 12. 1676. 4. Controversiam cum NATHANAELE HIGHMORO habet, qui *de hysterica & hypochondriaca passione* scripserat. Sed in theoreticis uterque versatur. EJUSD. *Pharmaceutice rationalis*, Oxon. 1679. &c. 8. continet plerosque morbos thoracis & abdominis cum observationibus propriis. In L. *de anima brutorum* & *de nervis* passim etiam observationes morbosas easque non raro magni momenti tradit. EJ. L. *de peste* non vidi insertum editionibus collectorum operum.

Contra L. *de febribus* scripsit EDMUNDUS de MEARA *Examen diatribæ* T. WILLISII *de febribus*. *Accesserunt historiæ medicæ aliquot annorum*, Londin. 1665. 8. Febres a bile esse more antiquorum tuetur, WILLISIO, ut verus Hibernus, gladium imprecatur. A febribus intermittentibus remanentes obstructiones viscerum dudum observavit. Observationes fere factæ sunt ad defendendam sententiam. Pro WILLISIO pugnam suscepit RICHARDUS LOVVER & *vindicationem diatribes* THOMÆ WILLIS *de febribus continuis* MEARÆ opposuit Londini 1665. 8. Amstelod. 1666. 12. excusam, quo libello multa bona experimenta dispersa continentur, theoria quatuor humorum & putredinis refutatur, &c.

ROBERTI SIBBALD *de variis tabis speciebus* diss. inauguralis, præside SYLVIO, Leid. 1661. 4. *

BALDASSARIS TIMÆI a GULDENKLEE *casus medicinales praxi* 36. *annorum observati*, Lips. 1662. 4. 1667. 4. versatur inprimis in curationibus. Opera recusa sunt 1715. 4. *Collectanea de diuturna graviditate* ex ALBOSIO PROVANCHER & aliis juncta edita sunt, Amstelod. 1662. 12.

RICHARDI BUNVVORTH *a nevv discovery of the french disease, running of reins*, &c. Londin. 1662. 8. HARL.

ALBERTI OTTONIS FABRI *Paradoxon de morbo Gallico* Lib. II. *anglice redditi*, Londin. 1662. 12. ASTR.

BENEDICTI SYLVATICI *consiliorum & responsionum Centuria IV.* Genev. 1662. fol. huc ob morborum historias pertinet.

J. DAN. MAJOR *historia anatomica calculi insolentioris figura in renibus* SPERLINGII, Lips. 1662. 4.

J. DAN. MAJORIS hic citati est etiam *de febre artificiali*, Kilon. 1666. 4.

DAN. GEIG *responsio medica defensoria ad* J. HELVVIG *prodromum de morbo ac morte Cardin. VVartenbergici*, Aug. Vind. 1662. 4. *

J. JAC. VVITTIG *Thematica seu historiarum agrotorum exoticorum Class.* I. Erfurt. 1662. 4. RIV.

VALENTINI MOLLENBROECK *de varis seu arthritide vaga scorbutica*, Lips. 1663. 8. 1672. 8. 1746. 8. In formulis inprimis collectis versatur.

BAYFIELD *de morborum capitis essentiis & prognosticis*, *Anglice*, Lond. 1663. 8. *

LAURENTII GISELER *observationes medicæ de peste Brunsvicensi*, Brunsvic. 1663. 4. PL.

In LAUR. GISELER *obss.* citatis bene multæ ægrorum historiæ habentur.

JOH. HEYNENG *drey underschiedliche tractätlein, deren* 1. *von astralischen, das* 2. *von Tartarischen Krankheiten handelt*, &c. Francofurt 1663. 8. Paracelsinum opusculum.

REGNER de GRAAF in diss. *de pancreate* theoriam febrium intermittentium a succi pancreatici effervescentia præternaturali proposuit, SYLVII opinionem secutus, & ultra fere præceptoris adfirmationes progressus.

MATTHIÆ MORONI *directorium medico-practicum continens methodum morborum cum clariss. virorum consultationibus, epistolis, responsionibus, observationibus, historiis*, Francof. 1663. 4. *

CASP. CALDERÆ de HEREDIA *Tribunal Apollini sacrum* L. XIII. agit *de cordis palpitatione, pulmonis & pectoris tuberculo, peste hispalensi*, Antvverp. 1663. fol.

J. HENR. DAVIZER *de febre castrensi maligna*, Leid. 1663. 4. disp.

J. AND. GRABÆ *Erinnerung vvegen des Fleckfiebers und hauptkrankheit*, Erfurt. 1663. 8. febris petechialis & Hungaricæ historia. EJ. *erinnerung vvegen der bösen seuche der pest und der rothen ruhr*, Erfurt. 1666. 4.

TROPHIMI SERRIER *Pyretologia seu de febribus*, Lugdun. 1663. 8. EJ. *obss. medicæ præsidiis Galenicis & chymicis ornatæ*, Lugdun. 1673. 12. *

J. CHR. JEHRING *Exercit. de genuina calculorum in Corpore humano generatione & signis*, Jen. 1663. 4. RIV.

FRANCISCI PLEMPII V. F. fil. *Loimographia*, Amstelodami 1664. 4.

H. S. *Pest beschryvinge*, Amstelod. 1664. 8. *

J. COSTERI *theoria & praxis præcipuorum corporis humani affectuum*, Francofurt. 1664. 4.

P. de MARCHETTIS in *observationibus medico-chirurgicis*, Patav. 1664. 4. parteque *tertia historias* spinæ ventosæ habet.

ROD. LOENII *explicatio Fernelii Pathologiæ* L. IV. *de febribus*, *cum prognosi & curatione*, Antvverp. 1664. 8. *

FRIDERICI MONAVII *crystallina seu luis venereæ novæ inventæ species*, Brunsvvic. 1665. 8. Male pro nova habuit.

HIERONYMI BARBATI *de arthritide* L. II. Venet. 1665. 4. UFF.

Golgotha or a looking glass for London shevving the causes, nature and efficacy of the present plague, Lond. 1665. 4. HARL.

PETR. MICH. ab HEREDIA *operum medicorum Tomi* V. *Tertius* agit *de morbis acutis totius corporis humani, de natura delirii & ejus causis*, Lugdun. 1665. fol.

SEPTIMII ANDREÆ FABRICII *disp. de catulis hydrophoborum*, Patav. 1665. 4. EJ. *de termino vitæ humanæ*, Rom. 1666. 4.

VV. KEMP *brief treatise of the nature, cause, signs and cure of the pestilence*, Lond. 1665. HARL.

ISBRANDI van DIEMERBROECK L. IV. *de peste* primum prodierunt Arenaci 1664. 4. Amstelod 1665. 4. sæpe recusi, & Genevæ 1721. 4. & in operibus omnibus Ultrajecti 1685. fol. Pesti ipse interfuit, calido vero regimine unice usus est, effervescentias inter causas admisit, morborum tamen historias dedit. EJUSDEM exstat L. *de variolis & morbillis*, practicus potius & incurando occupatus; tum denique, quæ hujus inprimis loci sunt, *observationes & curationes medicæ* 100. & dispp. *de morbis trium ventrium*, quorum prima editio prodiit Traject. 1669. 12.

In *Philosophicis Transactionibus* innumera huc pertinent, nos paucas observationes ex ordine numerorum excerpemus. N. 3. Mors

N. 3. Mors a vaporibus ſubterraneis.
N. 26. Calculi numeroſi in veſica.
N. 32. & 37. Morbus oculi equini.
N. 36. De morbis navigantium.
N. 40. Globulus plumbeus in urina.
N. 52. 53. Tumor mammarum monſtroſus.
N. 83. Calculus ſub lingua. THOMAS CORNELIUS contra vim ficticiam tarantulæ.
N. 84. Calculi equini.
N. 96. Ex ſtudiis morbus choleræ adfinis.
N. 99. Calculi numeroſi in veſica.
N. 109. Sanguinis ex variis corporis partibus ſudor.
N. 140. H. SAMSON hydrops ovarii.
N. 144. E. TYSON de veneno viperarum.
N. 147. Hiſtoria hydrophobiæ.
N. 157. & 182. F. SLARE calculi analyſis. Polypus cordis maximus.
N. 167. TURBERVILLE obſervationes practicæ variæ.
N. 169. Hydrophobia.
N. 170. Calculi per anum egeſti.
N. 172. COLE falſa graviditas.
N. 173. Obſervationes in cadavere apoplectico.
N. 174. Hiſtoria morbi convulſivi.
N. 176. Cornua per omnem cutem puellæ erumpentia.
N. 181. SIGISM. KOENIG de morbo feminæ cui calculi per anum decedebant.
N. 185. Glandula pinealis petrefacta.
N. 187. 191. Ad hydrophobiam.
N. 188. Cyſtides in fellis veſicula.
N. 193. E. TYSON lumbricus hydropicus.
N. 194. Lien morboſus NEH. GREVV.
N. 207. Hydrophobia.
N. 209. Calculi fellei. Epidemica tuſſis.
N. 211. Icterus.
N. 212. Homo, qui omnia venena, inprimis bufonis deſpiceret.
N. 213. KING de vermibus linguæ.
N. 215. Dyſuria ſanata acidis. Univerſalis anchyloſis CONNORI.
N. 222. COVVPER de rene morboſo ampliſſimo. Catellus per anum redditus.
N. 223. PRESTON ægri hydropici ſectio.
N. 224. Hydropici pectoris ſectio anatomica.
N. 226. Sectio corporis M. MALPIGHII.
N. 228. Calculus in cerebro.
N. 229. Fetus in ulcere umbilici.
N. 230. Excreſcentiæ in manibus pedibuſque.
N. 235. Mors ex terrore in cane. Polypus pulmonis.
N. 239. TYSON. Ventriculi perforati tria exempla poſt ulcera.
N. 242. Pueri hydrophobi ſanati. Calculi per anum egeſti.
N. 243. Fetus per ulcus ſuper os pubis eductus.
N. 246. Incommoda a deglutitis nummis.
N. 247. Calculus ſub lingua.
N. 249. Calculus in ventriculo & in veſicula fellis.
N. 252. Hydrops ovarii.
N. 253. Mors a deglutitis calculis.
N. 256. PH. LOYD de partium ſeptentrionalium morbis & remediis. Hydrocephalus.
N. 263. Polypus pulmonis rejectus.
N. 264. Bulimus.
N. 265. GREENHILL caſus medico-chirurgicus peculiaris.
N. 266. Calculus capillatus. Silex intra calculum. Polypus in corde.

N. 268.

N. 268. Vesica triplex BUSSIERE.

N. 270. COVVPERI polypus pulmonialis. FREIND morbus spasmodicus in quinque puellis cum ululatu, &c.

N. 272. MUSGRAVE hæmorrhagia peculiaris.

N. 273. Hydatides ex urina.

N. 275. Colica rara. HOLT intestina in thoracem translata. Cancer funestus peculiaris ingenii.

N. 277. De canibus rabidis.

N. 280. Epilepsia peculiaris.

N. 281. Observationes in cadaveribus morbosis. Mala varia a prunorum ossiculis deglutitis.

N. 283. BONOMO obss. de vermibus in scabie corporis humani.

N. 285. Ulcera pulmonis. A variolis ulcera pulmonis.

N. 290. Calenturæ historia.

N. 291. Pila per anum reddita & 304.

N. 295. Hydatides per alvum. Vermes in capite ovillo.

N. 297. Cornua ex digito nata.

N. 299. COVVPER de valvularum cordis & arteriarum ossificationibus.

N. 300. GREENHILL scirrhus in pectore lethalis.

N. 302. Mira alvi constipatio.

N. 304. Somnus diuturnus.

N. 305. MESAPORITI observatio sanguinis menstrui erumpentis ex omni fere corporis superficie. Ossea substantia in tumore colli reperta. Ductus choledochus obstructus a calculo bilario.

N. 308. Tumor colli hydatidibus plenus.

N. 309. Pili in utero & ovario. Ulcus sinuosum brachii & 312.

N. 313. Apoplexia ab obstructione in ventriculis cerebri. Gangræna spontanea.

N. 323. Pili per urinam redditi & eorum observatio a LEUVVENHOECKIO facta. Solida corpora per urinam egesta. Fetus extra uterum. Hydrophobitus. Fetus in utero canino mortuus.

N. 325. Calculi per alvum egesti. Ulcera renum.

N. 333. Hydrops cum maxima fellis vesicula YONGE.

N. 335. Observationes CL. COURTEN in canibus cum venenis variis institutæ peregregiæ. Corporis ægri dissectio.

N. 337. Variolæ a matre gravida in fetum translatæ. Fames sex diebus in viro tolerata. Scirrhus cysticus. De peste Hafniensi & Gedanensi.

N. 345. Ventriculus cordis sinister amplissimus.

N. 348. Graviditas diuturna.

N. 349. A deglutitis silicibus incommoda.

N. 351. S. ANDRE' de colica & volvulo a convulsione musculorum abdominis.

N. 353. Ex dissecto corpore pueri observationes BROOK TAYLOR.

N. 357. VV. BECKET de luis venereæ antiquitatibus. Contendit præcedere inventionem Americæ. Pergit n. 365. 366.

N. 358. BATES morbus epidemicus in genere bubulo.

N. 364. TIMOMIUS de peste Costantinopolitana.

N. 365. BECKET de antiquitate luis venereæ.

N. 366. RUTTI de spina bifida.

N. 369. NAISH ossificatio arteriæ cruralis.

N. 370. Scapula per gangrænam destructa. Hydatides ex abdomine.

N. 371. BENEVOLI obss. de cataracta.

N. 378. Fetus ventralis HOUSTOUN.

N. 379. HUXHAM fabrica præternaturalis partium muliebrium.

N. 380. Calculi ex ano egesti.

N. 381. Hydrops ovarii. RANBY sectio oculi in quo cataracta.

N. 382. Omentum ingens.

N. 384. VATER visus partialis & obss. cataractæ.

N. 390. HUXHAM descriptio variolarum anomalarum.

N. 391. Insecta per urinam reddita.

N. 394. Historia hominis a fulmine enecti.

N. 395. Ossea massa præter naturam in thorace reperta.

N. 398. Calculus ex equo. Polypus asperæ arteriæ.

N. 399. Incisionis cerebri in epilepticis. De veneno serpentis *rattle snacke*.

N. 400. Ventriculus perforatus.

N. 405. Tumores abdominis rari.

N. 416. Fetus per anum exclusus.

N. 417. A. VATER plica polonica maxima.

N. 419. De variolarum epidemia. Polypus pulmonalis.

N. 420. Abscessus hepatis.

N. 421. De morbo colico singulari: de suppressione urinæ: de constrictione ventriculi.

N. 423. BELCHER hydrops ovarii.

N. 424. MACHIN pueri cute squamosa historia.

N. 437. Catalepsis.

N. 440. HODY substantia ossea in utero. VATER affectus cutanei singularis historia.

N. 442. A mercurio crudo discerptum intestinum, quod scirrhosum fuerat, & innatum habebat pruni ossiculum.

N. 445. De morsu canis rabidi.

N. 445. 448. VVOLF. a lapsu ruptum intestinum.

N. 446. Colon ruptum a tumore parenchymatoso pelvis, qui rectum intestinum comprefferat.

N. 449. Paralysis palpebrarum vespertino tempore rediens & duceia sanata. AMYAND de obstructione vesiculæ felleæ.

N. 451. J. HUXHAM de aere, aquis & locis & morbis epidemicis PLIMUTHI. Hic libellus addito Ex. de morbo colico Datumoniensi prodiit Lond. 1739. 8.

N. 454. COX casus periculosissimæ febris ex halitu putrido.

N. 460. EJ. casus venereus miserrimus. Partus ventralis. Crustæ pilosæ & pili per urinam redditi. Cystides aquosæ in peritonæo. Hydatides per vaginam egestæ.

N. 464. Cancri interni historia. Epidemicæ mortes a polypis HUXHAM.

N. 465. SCHLICHTING de cancro. BASTER de hydrocephalo.

N. 466. SHORT casus hydropis.

N. 469. De morbo venereo antiquo Edimburgensi.

N. 470. BEVAN ossa mollia. Sanatus qui urinam cruentam in variolis reddiderat.

N. 471. AYLETT spina bifida.

N. 472. Morbus P. BOLOGNINI. HALLERI pili & steatomata in ovario.

N. 474. HALLER scirrhus cerebelli. Morbi oculi sanatio. Ureter clausus.

N. 475. Fetus per anum exclusus. Hydatis magna hepatis. MYDDLETON conceptus extra uterum.

N. 476. Bulimus. Volvulus.

N. 477. & 478. Morbus bubulus, nempe inflammationes ventriculi & pulmonis MORTIMER.

N. 480. AMYAND de spina ventosa.

N. 481. Scirrhus uteri & cordis polypus. Calculus equinus enormis cum analysi.

N. 483. HALLER historia aortæ officis squamis consperfæ.

N. 485. Fetus retentus, & per ulcus umbilici redditus.

In *Journal des Savans*, maxime vetustioribus annis, passim observationes aliquæ raræ ex morbis recensæ sunt, ut Tarantulæ historia 1678. n. 34. LAUVVERIÆ calculos per intestina reddentis historia, 1682. n. 10. Vermes in corde 1679. n. 21. Trichiasis rara 1684. Morbi epidemici ex vermibus historia 1722. Lettre de M. VIDAL sur une maladie particuliere (calculi nempe vesiculæ felleæ) 1723.

MARCELLI MALPIGHII diss. *de viscerum structura & de polypo cordis*, Bonon. 1666. 4. Eo inclinat, ut acido sanguinem cogenti tribuat polypos. EJUS Consilia practicis dicentur.

THO-

THOMÆ SYDENHAM *methodus curandi febres propriis obſervationibus ſuperſtructa*, Londin. 1666. 4. EJUSDEM *obſervationes circa morborum acutorum hiſtoriam & curationem*, Londin. 1677. 8. Poſt veteres fere primus medicos a vanis theoriis & ab inutilibus vocum explicationibus ad rem ipſam & ad patientem morborum obſervationem reduxit, & in febribus inprimis curandis ita de ſuis civibus meritus eſt, ut *febrium debellatoris* nomen a conſentientibus civibus ipſi impoſitum ſit. Neſcio an non ipſi debeamus obſervationem vis, quam conſtitutiones epidemicæ in ipſos morbos exerunt, ut non omni tempore penitus ſui ſimiles ſint, neque, etſi uno nomine conſtanter veniant, eandem curationem patiantur, unde fiat, ut in conſtitutione nova patienter ingenium morbi explorare oporteat, prius quam potentior medicina adhibeatur. Deſcripſit autem in poſteriori opuſculo epidemias varias & regna febrium, peſtis, variolarum, dyſenteriæ, comatis, tuſſis, pleuritidis, peripneumoniæ, uno verbo conſtitutiones ab anno 1661. ad 1675. *Epiſtola reſponſoria prima* continuat conſtitutionum hiſtoriam ab 1675. ab 1680. qua febres fere intermittentes ſolæ graſſatæ ſunt. In *Epiſtola reſponſoria* II. *de morb. epidemic. & lue venerea* luis venereæ hiſtoriam & curationem tradit. Prodiit utraque Londini 1680. In *Diſſertatione epiſtolari* de variolis confluentibus & morbo hyſterico atque hypochondriaco obſervationes profert, Londini 1682. 8. Tract. *de podagra & hydrope* ſecutus eſt Lond. 1688. 8. Priorem ipſe paſſus, amaris ſanat. *Schedula monitoria de novæ febris ingreſſu*, Londini 1686. 8. Febrem peripneumoniæ adfinem deſcribit, multa contra falſam illam malignitatis ideam monet. *De febre putrida in variolis confluentibus: de mictu cruento in calculo: de affectione hyſterica* opuſcula, Londini 1682. 8. Curationum merita alibi laudabimus. Juncta opera ſæpe prodierunt Londini 1685. 8. quæ prima editio eſt. 1705. 8. 1734. 8. Amſtelodami, Lipſiæ 1695. 8. Genevæ 1736. 4. (cui editioni numeroſiſſima inprimis epidemiæ adjectæ ſunt ex aliis variiſque ſcriptoribus.) Leidæ 1726. 8. & alibi.

TH. SYDENHAM opera juncta nuper prodierunt etiam Genevæ 1749.

THOMAS BARTHOLINUS praxin ipſam parum videtur ſecutus eſſe, hiſtorias tamen variorum morborum non inutiles dedit in ſuis *hiſtoriis anatomicis*: in *ciſta medica*: in *Actis Hafnienſibus*, & alibi. EJUS *de morbis biblicis miſcellanea medica* prodierunt Francofurt. 1672. 8. Opiniones proponit & optionem relinquit lectori. EJUS *de anatome practica ex cadaveribus morboſis adornanda* conſilium, Hafn. 1674. 4. Refert ſe eodem, quo BONNETUS, conſilio uſum collectos labores per incendium amiſiſſe, & fontes hujus ſtudii aperit, propria experientia minus dives. In *medicina Danorum domeſtica* etiam de morbis endemiis agit. EJUSD. *paralytici commentario illuſtrati*, Pariſ. 1649. 8. HARL. In SEVERINI pædonchonem commentarios edidit, quibus bonum ſenem defendit, recuſos cum REN. MORÆI ep. *de laryngotome*, Pariſ. 1646. 8. PL.

† Cum LYSERI *cultro anatomico*, Hafniæ 1665. 8. edito LYSERII, HENRICI a MOINICCHEN, BOGDANI utiles obſervationes chirurgico-medicæ, deteriores & nimis credulæ SEIDELII prodierunt. MOINICHENII obſſ. ſeorſim cum JOS. LANZONI adnotationibus prodierunt Dreſdæ 1691. 12.

FRANC. PIENS *Tr. de febribus in genere & ſpecie ex veterum & recentiorum ſcriptis perpenſis*, Amſtel. 1665. 8. Neomag. 1669. 8. Genev. 1689. 4. *

GIDEON HARVEY *litle Venus unmaskd*, Londin. 1666. 8. ſæpe cum variis titulis recuſum opuſculum anno 1670. 1673. 1685. AST. EJ. *nevv diſcourſe of ſmallpox and malignant feavers vvith various methodes of curing them*, ibid. 1685. 8. HARL. EJ. *morbus anglicus or the anatomy of conſumtion containing the nature, cauſes, ſigns, ſubjects, progreſſ, prognoſtiks, preſervation and methods of curing conſumtions, ſoughs and ſpitting of blood*, Lond. 1673. & 1674. 8. PL. & HARL. EJ. *diſeaſe of London, or a nevv diſcovery of the ſcurvey*, Lond. 1675. 8. EJ. *caſus medico-chirurgicus*, Lond. 1678. 8. ſcepticus uti notum, qui carperet multa, pauca melius traderet ipſe.

GEORGII THOMSON *loimotomia*, Londini prodiit 1666. 12. * EJ. *hæmatioſis*, ibid. 1670. 8. *

MAUR. HOFMANN *ſciagraphia morborum contagioſorum*, Altdorf. 1666. 4. 1672. 8. 1691. ſunt 40. Diſputationes. EJUSDEM *diſquiſitio corporis humani anatomico-pathologica*, Altdorf. 1763. 8. cum catalogo partium corporis humani conjungitur deſcriptio morborum, qui ſingulis moleſti ſunt.

S. SIBOLDI TIBERII HEMSTERHUYS *hiſtoria & analyſis arthritidis vagæ*, Leuvv. 1666. 12. *

JOH.

JOH. PURGOLD *hurtzer bericht von der rothen Ruhr und deren zufallen*, Mulhauſ. 1666. 4. RIV. de dyſenteria.

J. SOPHRONII KOZAK *Tr. de hæmorrhagia*, Ulm. 1666. 8. *

J. ADAM ZHPF *von der natur, præſervation und cur der itz umgehenden rothen Ruhr*; VVeimar. 1666. 4. *. de dyſenteria.

GEORG. LEISSNER *informatorium vvas die urſachen itdiger graſſierenden ruhren ſeynd*; &c. Plauen 1666. 4. *

FRANCISCUS DE LE BOE SYLVIUS, Leidenſis Profeſſor, minime vilis homo fuit, uti nunc, deſtructa EJUS theoria, vulgo creditur. Chemiam cum anatome ad declarandam pathologiam & ætiologiam adhibuit, in diſſecandis morboſis cadaveribus diligens, in praxi felix, in docendo tantus, ut fere univerſam Europam in ſuam ſectam pellexerit. Doleo certe non modice, quando tantum virum video, abreptum Carteſiano illo ardore explicandi omnia, quæ nondum explicari poſſunt, acidum illud hoſtile HELMONTII in febrium cauſis ita admiſcuiſſe, ut ſolis alcalinis oleo nempe, eos ignes coactus ſit exſtinguere. Ita in intermittentibus febribus ſucci pancreatici aberrantem acciditatem, in aliis morbis alias non firmas cauſas in praxin tranſtulit, noxius equidem in eo Auctor, ut tamen cauto lectori multas utiles obſervationes exhibeat. Ad pathologiam pertinet inprimis *praxeos medicæ idea nova* Libris III. comprehenſa com *appendice*. Omnes ibi morbos ex ſua theoria explicat, curationem ex hypotheſi adſignat. L. I. prodiit. Leidæ 1667. 12. Huc etiam pertinet *hiſtoria de febre epidemica Lugduni Batavorum*, an. 1667. *plures affligente: & de affectu epidemico ab Auguſto menſe* 1669. *ad Januarii* 1670. *finem in Leidenſis ſurbis incolas ſæviente*, Leid. 1670. & 1679. 12. & *Oratio de ejusdem febris cauſis naturalibus* habita an. 1670. Porro *Caſus medicinales* ſeu curationes ægrotorum poſthumas edidit JOACHIMUS MERIAN. Juncta opera prodierunt Ultrajecti 1695. 4. Venetiis 1736. fol.

PAULI BARBETTE Tr. *de peſte*, Leid. 1667. 12. cum notis DECKERI. EJUS *anatome practica*, Amſtelod. 1659. 8. in qua cum partium corporis humani anatome conjunctos habet morbos. In *praxi* Amſtelodami 1665. edita, & a F. DECKERO recuſa, obſervationes anatomicopracticæ interſperguntur. Cæterum SYLVIANUS eſt, amator ſudoriferorum, oſorque venæ ſectionis.

CAR. LANCEANI PALTRONII HIPPOCRATIS *oracula de febribus ac ſymptomatibus*; Bonon. 1667. 12. *

J. AMMAN *bericht von der peſt*, Schafhauſen 1667. 8. *

CHRIST. SCHORER *unterricht ven der peſt*, Ulm. 1667. 8. *

J. SCHMIDTS *bericht vom hitzigen fieber*, Augſpurg. 1667. 12. EJ. *von der peſt, frantzoſen und ſcharbock*, ibid. eodem anno & Aug. Vind. 1692. 12. *

ISAACI RAET *peſtis adumbrata in L. V. aphoriſm.* Amſtelod. 1667. 12. *

Febriologia & lectiones Pinciana ad HIPPOCRATIS *mentem* JOHANNIS LAZARI GUTIEREZ; Lugdun. 1668. fol. LIND.

FRANCISCI CROSS *de febre intermittente*, Oxon. 1668. 12.

GEORGIUS HIERONYMUS VVELSCH. vir variarum linguarum peritiſſimus, multas & ſuas & aliorum obſervationes edidit. Ita *ſylloge curationum medicinalium* prodiit, *centurias* VI. *obſervationum conplectens cum notis & Epiſagmatum centuria* I. Ulm. 1667. 4. Aug. 1676. 4. Continet MARCELLI CUMANI, JEREMIÆ MARTII, ACHILLIS GASSERI. J. UDALRICI RUMLER; HIERONYMI REUSNERI obſſ. & hujus quidem duas, reliquorum unam centuriam. In MARTII obſervationibus reperio utiles cadaverum diſſectiones, morbosque rariores & epidemicos. In RUMLERIANIS morbi etiam ſingulares & rari deſcribuntur. GASSERUS fere in remediis unice occupatur, tum REUSNERUS. Centum propriæ VVELSCHII obſſ. ex PRÆVOTIO & SLEGELIO magna ex parte ſunt collectæ, ſed paſſim ſuſpectæ. EJUSDEM *de Medinenſi vena ſpecimen & de vermibus capillaribus infantum*. Aug. Vindel. 1674. 4. cum plurima Arabica eruditione & collectis ad dracones & ſerpentes omnis generis numeroſiſſimis veterum locis. Commentarius eſt ad AVICENNÆ caput. Multum non vulgaribus Libris & ipſis codicibus uſus eſt. Omnia medicamenta quæ EBN SINA (ſic enim ſcribit) nominaverat, fuſe deſcribit, in experimentis parcior, tum in morbi hiſtoria, quum nunquam cominus vidiſſet. Altera diſſertatio deterior. Subjecta eſt GEORGII CUNELII *de Dracunculis* diſputatio defenſa Baſileæ an. 1589. EJUSD. *Hecatoſtea duæ obſervationum phyſico-medicarum*, ibid. 1675.

1675. 4. EJUSDEM *curationum exoticarum chiliades* II. *consiliorum centuria* IV. *cum adnotationibus*, Ulm. 1676. 4. EJ. *curationum propriarum & consiliorum medicorum Decades* X. Aug. Vind. 1681. 4. a morte auctoris prodierunt. Observationes breves & multum formularum, adnotationes & loci aliorum scriptorum paralleli plurimi. Mirum adeo indulsisse astrologiæ judiciariæ. EJ. L. *de ægagropilis* diss. Aug. Vindelicor. 1660. 4. edita & aucta 1668. 4. utcunque huc etiam referri potest.

In G. H. VVELSCHII *Hecatosteis*, &c. huc pertinent aliquæ morborum rariorum historiæ, physica enim multa mista habentur.

THEOPHRASTI VERIDICI SCOTI *plicomastix seu plicæ e numero morborum apospasma*, Gedan. 1668. 4. Pro DAVISSONIO Scoto, nisi ipse est DAVISSONIUS, scripsit & contra PLEMPIUM & THEODORUM SKUMINOVIUM plicam non esse morbum, sed ab immunditie provenire, & impune resecari, plurimumque fabularum in eam historiam misceri.

J. von der MARCK *de febre nuperrime epidemica*, Leid. 1668. 4.

HELM. CONRINGII *de febre maligna vulgo dicta Ungarica*, Helmst. 1668. 4.

BALTHAS. ANDR. FERREOLUS *morbosi ventriculi infelix hactenus tentata cura*, Francofurti 1668. 8. URT. Germanice etiam ibid. eodem anno PL.

SIMON van ASSENDELFT *de febre quadam epidemica*, Leid. 1668. 4.*

HENR. MEIBOMII eruditissimi viri dis. *de febribus intermittentibus epidemicis*, Helmstad. 1668. 4. EJ. *de suppressione urinæ* ibid. 1676. & aliæ eruditæ dissertationes exstant.

CHRISTOPH. ANDREÆ SCHONGAST *enkurek Persar. morsusque tarantulæ*; disp. Lips. 1668. 4.

VVOLF. SENGUERDI *de tarantula*, Tr. Leid. 1668. 12. Ex aliis.

JOB. van MEKERN *Heel-en geneeskonstige aanmerkingen*, Amstelod. 1668. 8. Eædem cum titulo *observationum medico-chirurgicarum* latine editæ sunt Amstelodami 1682. 8. Posthumum librum alibi laudabimus. Aliqua etiam ad medicos morbos pertinent.

THEOPHILI BONETI *Pharos medicorum, id est, cautelæ, animadversiones & observationes practicæ ex operibus* G. BALLONII *erutæ* L. X. Genev. 1668. 12. quod idem opus auctius cum titulo *Labyrinthorum medicorum extricatorum, seu methodi vitandorum errorum qui in praxi occurrunt*, recusum est Genevæ 1679. 4. Compendium est operum BALLONII in ordinem methodicum distributorum, & inprimis secundum seriem omnium in corpore humano morborum. Addita ex SEPTALIO varia. EJUSDEM *sepulchretum seu anatomia practica ex cadaveribus morbo denatis proponens historias omnium pene corporis humani affectuum*, Genev. 1679. 2. vol. fol. & auctius 3. vol. fol. Genev. 1700. procurante J. JACOBO MANGET, cujus operis *prodromus* complectens morborum capitis observationes jam an. 1675. 8. Genevæ prodierat. Hoc opere vix aliud utilius est, magisve mereretur suppleri, & ad nostra tempora deduci, ex quo certe major lux ad veras morborum sedes & causas eruendas adfulget, quam ex omnibus aliorum ad ea tempora medicorum theoriis. Titulos morborum sub oculos incurrentium proponit a capite ad calcem, sub eos titulos ex omnibus fere scriptoribus ordinat non naturalem partium corporis fabricam; quæ incisis corporibus reperta fuit, & causam symptomatum præbuit, quæ per vitam ægrum torserant. Multas ipse & accuratas sectiones addidit, neque paucas in sua editione MANGETUS. EJUSDEM *medicina septentrionalis collatitia*, Genev. 1684. 2. vol. fol. est collectio observationum anatomicarum practicarum, omnis generis, ex Actis Hafniensibus, Philosophicis, & Academiæ Naturæ Curiosorum Ephemeridibus.

Mercurius compitalitius, seu index medico practicus, Genev. 1682. fol. continet omnium morborum signa & descriptiones. EJ. *polyalthes seu thesaurus medico practicus*, Genev. 1690. fol. alibi laudabitur.

GUIL. DRAGEI *obs. de febribus intermittentibus*, Londini 1668. 12. LIND.

FRANCISCI REDI L. de viperis alibi citatus huc posset referri, ob experimenta cum veneno capta. EJUSDEM *degli animali viventi negli animali viventi*, Firenz. 1684. 4. Lumbricorum & vermium intestinalium & alibi in corporibus animalium repertorum historiam habet ex variis animalibus: cum adjecta historia animalculorum scabiei HYACINTHI CESTONI. Aliqua similis argumenti exstant in L. *de insectis*.

RAIMUNDI JOHANNIS FORTIS *consultat. & respons. medicinalium Cent.* IV. Patav. 1669. fol. EJ. *consilia de febribus & morbis mulierum dignoscendis & curandis*, Patav. 1688. 4.

Citatum hic RAIM. JOH. FORTEM laudat STAHLIUS.

E. MAY-

E. MAYNVVARINGE treatife *of the fcurvy*, Londin. 1668. 8. EJUSD. *myfterium luis venereæ*, Hamburg. 1675. 12. *feu hiftory and miftery of the venereal lues*, Londini 1673. 8. Parum favens judicium de collectore dedit ASTRUCIUS.

J. FERDINANDI de HERTODT *Tartaro-maftix Moraviæ*, Vienn. 1669. 8. * Exigui momenti Auctor.

VVELLE *of the gout or joint evil*, Lond. 1669. 8. *

EBERHARDII GOCKELII *de pefte Enchiridion medico-practicam cum antidotis & L. de venenis*, Auguft. Vindel. 1669. 8. LEHM. EJUSDEM *confiliorum & obfervationum medicinalium Decades VI.* Augsburg. 1683. 8. EJ. *befchreibung des durch filberglätte verfüsften fauren vveins und der davonentftandenen vvein Krankheit*, Ulm. 1697. 8. EJUSDEM *bericht von dem befchreien und verzaubern, auch denen daraus entftandenen Krankheiten*, Francof. Lipf. 1699. 8. (de morbis magicis) EJUSD. *Confiliorum & obfervationum & curationum medicarum novarum Centuria dua cum dimidia*, Ulm. 1700. 4. Omnis generis, practicæ, chirurgicæ, rariorum & monftrorum obfervationes. Plus formularum quam hiftoriæ aut fignorum, & nonnullibi vix fidem adhibens, ut ovi fole fignati, faciei humanæ in pifo expreffæ.

Hiftoria fetus Muffipontani, dubii nempe & forte fabulofi. In hac collectione de eo fetu exftant libelli A. DEUSING. *confideratio fetus Muffipont.*, & *fecundina fetus Muffipont.* & *vindiciæ contra* BERNARDUM a DOMA, tum HONORATI LAUTIER *prodigium* & *refponfio contra anonymum Maffilienfem*, calidiffima, judicia G. PATINI, EISENMENGERI (hoc melius) aliorumque. Collector LAURENTIUS STRAUSS epiftolam & alia addidit, & collectionem curavit, quæ Francofurti 1669. 4. prodiit.

GEORG. PETR. ERERI differtatio *de fratre Lombardorum*, Argent. 1669. 12. (nempe mola.)

JOHANNIS MAYOVV *liber de rachitide*, Oxon. 1669. 8. 1674. 8. Rachitidem ab obftructione medullæ fpinalis derivat.

J. A. GRABENI *anleitung von der feuche der Plattern und Mafern*, Mulhaufen 1669. 8. (de variolis & morbillis.)

H. DORELL *cafus de afthmate* difp. Leid. 1669.

JOH. ALBERTI SEBIZ *Exercitationum pathologicarum difputt.* 25. Argent. 1669. ad 1674. 4.

PETR. ANTON. MOLINETTI *diff. anatomica & pathologica de fenfibus & eorum organis*, Patav. 1669. 4. & *diff. anatomico pathologica* ibid. 1675. 4. continet totius corporis humani morbos cum anatome conjunctos, & variorum affectuum hiftorias.

In E. N. C. quæ anno 1668. ceperunt prodire, multa egregia, etiam majora opera, practici argumenti continentur. Ita in Dec. I. annis IX. X. morbi convulfivi hiftoria: in Dec. II. annis V. VI. & app. & VII. PAULINI obfervationes in ejufdem annis VII. IX. & X. fectiones morbofæ multæ: in Dec. III. anno I. A BAUZMANN morbus hyftericus continetur. Ita porro ALEXANDRI CNIPSMACOPPE hiftoria fectionis corporis CAROLI PATINI *Decuriæ* III. anno II. VVEPFERI epileptici anatome. Porro Dec. III. annis II. & III. P. Jac. HARTMANNI fectiones morbofæ. Anno III. V. VI. VII. VIII. IX. X. & feqq. epidemiæ Germaniæ. In Centuria III. IV. VII. & VIII. morbi epidemici Hungariæ exftant. Sed infinita funt & recenferi nequeunt, quæ hic ad morbos rariores & fæpe nimis miraculofos pertinent.

HENR. VVOLF. *febris malignæ anatomia oder zerlegung des giftigen fleckfiebers*, Halberftad. 1670. 4. *

J. FRID. HELVETII cel. Chemici *Diribitorium medicum de omnium morborum accidentibus, definitionibus, curationibus*, Francof. 1670. 8.

J. BAPT. MAGINI *de podagræ brevis difceptatio*, Rom. 1670. 8. *

G. KOVACS TATAI *hercules vere cognitus, feu epilepfiæ vera dignotio & curatio*, Leid. 1670. 12. *

FRANCISCI MORÆI *de febre maligna paroxyzante* L. Francof. 1670. 12.

GEORG. CHRISTOPH. PETRI *de igne microcofmico qui Græce καῦσος, Latinis febris ardens vocatur*, Erfurt. 1670. 4. *

ALEX. ALEXII *iftoria della pefte di Efte*, Patav. 1670. *

THEOD. KIRCHMAIER *differtatio de hominibus apparenter mortuis*, VVittemberg. 1670. 4. *

FR. ISAAC QUATROUX *de la peste, du pourpre & de la petite verole*, Paris 1671. 8. 1695. 12. *

VVENCESL. MAXIM. ARDENSBACH *tartaro-clypeus excipiens tartaromastigmos* HERTODII Prag. 1671. 8. *

GUIL. PARENT. *de peste dialogus inter* HIPPOCRATEM, PARACELSUM & THEMISONEM. Leodii 1671. 4. *

GUIDONIS FANOIS *de morbo epidemico Leidæ* anno 1669. *grassante*, Leid. 1671. 12.

LEONHARDI BIMII *pestis ad vivum delineata & curata*, Leodii 1671. 8. * LEHM.

CAROLI de la FONT *de veneno pestilentiali diss.* II. Amstelod. 1671. 12. Jen. 1683. 12. Pestem non ex siderum influxu, sed ex terræ exhalationibus, & inprimis arsenicalibus oriri, neque per aerem propagari, sed unice contagio inficere, neque sanguinem cogere, sed erodendo operari, domari acidis docet. Non quidem ipse pestem vidit, satis tamen bene theoria cohæret. EJ. *Tr. de hydrope tympanite*, Genev. 1697. VVILLISIUM, qui ad spasmos retulerat, refutat, refert autem ad flatus in pituita contentos.

JOH. DRAVVIZ *bericht und unterricht vom scherzmachenden scharbock*, Lips. 1671. 8. Ed. III. Celebrium medicamentorum auctor. Primam editionem ignoro.

JOH. DAAVVIZ prior editio est Lips. 1658. 8.

FRANC. OSVVALDI GREMBS *Arbor integra & ruinosa hominis*, Francof. 1671. 4. Morborum etiam historiam continet.

STUBBI *Bacons relation of the fvveating sicknass examined*, Lond. 1671. 4. *

VALER LOEBER *anchora sanitatis*, *cui annexa mantissa de venenis eorumqae antidotis*, Hamburg. 1671. 8. *

CASPARIS BRAVI de SOBREMONTE RAMIREZ *consultationes medicæ*, Colon. 1671. 4. 1674. 4. Habet varias historias sectionum cadaverum morbosorum, & morborum.

CAROLI CLARAMOMTII *de aere, aquis & locis Angliæ, deque morbis vernaculis & obss. medicæ Combrobritannicæ*, Lond. 1672. 12. *

FRIDERICI Loss Germani, sed qui in Anglia vixit, *observationum medicinalium* L. IV. Londini 1672. 8. & *consiliorum seu de morborum curationibus L. posthumus*, ibid. 1684. 8. Lips. 1685. 8. Act. Erud.

NATHANAELIS HODGES *λοιμολογία seu pestis nuperæ apud populum Londinensem grassantis narratio historica*, Londin 1672. 8. & Anglice cum notis & JOHANNIS QUINCY *tentamine de causis pestis*, London. 1715. 8. & 1720. 8. Pestem eam vidit cominus, unus cum socio medicus pestilentiarius, quæ anno 1665. Londinum depopulata est, & a qua aufugit SYDENHAMIUS. Ab aere causam deducit, morbi symptomata, & progressum & grassationem solide proponit, in curatione addictior sudorifero & calido regimini; occlusionem ædium damnat, ignes per urbem structos nocuisse monet, pestis cum lue venerea adfinitatem aliquam suspicatus est. In editione sua D. QUINCY addidit *an essay on the causes of pestilential diseases and hovv they turne contagious*.

TIBERII FARINA *della podagra*, Rom. 1672. 12. *

VINCENTIUS KETELAER *de aphthis nostratibus seu Belgarum sprouvv*, Leid. 1672. 12. & cum HARRISII L. *de morbis acutis infantum*.

NICOLAI CHESNEAU *obss. medicarum* L. V. Paris. 1672. 8. Leid. 1719. 4. 1742. 4. Morbi ex ordine describuntur, & comparantur cum veterum descriptionibus. Subjicitur series observationum propriarum Auctoris. Contra eum, uti dixi, scripsit SCHNEIDERUS disp. *de spasmo cordis*.

NIC. CHESNEAU recusus exstat Parisiis 1683. 8.

ROBERT TALBOT *Pyretologia or a rational account of the cause and cure of agues, vvith their signs*, London 1672. 8. Plurimum huic viro debemus; qui cortice peruviano fere primus efficaciter uti Gallos docuit, unde ad reliquam Europam ea methodus progressa est.

GUERN. ROLFINK inter numerosissimas disputationes habet *de dysenteria maligna urbem Vinariensem depopulante*, Jen. 1672. 4. EJ. *methodus cognoscendi & curandi particulares corporis affectus secundum ordinem* RHAZIS Ed. II. Jen. 1675. 4. Morborum omnium historia.

Ad hæc tempora, ob Auctoris mortem refero JOACHIMI JUNGII *historiam vermium* c. M. S. *schedis Auctoris a* J. VACETIO *aliisque emptam*, Hamburgi 1691. 4.

NICOL

NICOL de BLEGNY *art de guerir les maladies vénériennes*, Parif. 1673. 12. vol. 3. & Anglice, Londini 1676. 8. vertente HARRISIO. Et ipfe compilator, qui luem veneream abfque infectione credit oriri.

J. JAC. DOEBEL HIPPOCRATIS & HELMONTII *fuper catarrhorum generatione conciliatio occafione catarrhi ferini a ftrenuo milite propulfi*, Roftoch. 1673. 4. RIV.

JEREMIÆ LOSS utilis *difp. de languore lymphatico*, VVittemberg. 1673. 4. EJ. *peftis fub eo fchemate quo nunc incedit*, VVittemberg. 1682. 4.

FRANC. IGNATII THIERMAIRII *confult. & fcholiorum medicorum* L. II. Monach. 1673. fol. Collectio & propriorum confiliorum, & aliorum in Bavaria datorum, ad medicinam, chirurgiam, anatomen, efficacia medicamenta, morbos omnes &c.

JOH. NICOLAI BINNINGER *obfervationum & curationum Centuriæ* V. Montisbelig. 1673. 8. Aliquid fuperftitiofi habet; neque fatis plenas, aut Hippocraticas morborum hiftorias, plufculas tamen incifiones cadaverum morboforum, utilefque.

FRIDERICI DECKERI *Exercitationes practicæ circa medendi methodum* primum Leidæ anno 1673. 8. prodierunt, deinde anno 1694. 4. multo auctius & ornatius. Ordo valde fingularis eft. Nam fecundum claffes medicamentorum totus Liber difponitur; fubjiciuntur tamen bene multæ operationes medico-chirurgicæ, ubi minime eas exfpectares.

J. HENR. GLASER *de menfium fuppreffione & per anum excretione*, Bafil. 1673. 4.

J. ANTONII SCLAFANI *de febre populari quæ vagata eft per totum Siciliæ Regnum*, anno 1672. Panormi 1673. 8. *

JOSEPHI PANDOLPHINI *de ventofitate fpinæ fæviffimo morbo*, Norimbergæ 1674. 12. curante G. A. MERCLINO. Editionem primam non novi, quam tamen credo effe anni 1614. In theoriis auctor multus eft & morbum a flatu maligno deducit, parcus cæterum obfervator. MERCLINI obfervationes neque indoctæ funt, neque abfque proprio experimento.

In JUSTI SCHRADERI *obfervationibus*, quæ anno 1674. 12. prodierunt, multa funt hujus loci, ad morborum anatomicam inquifitionem pertinentia.

GERARDUS BLASIUS in *obfervationibus rarioribus* & in *mifcellaneis anatomicis* rariorum morborum hiftorias habet, quos a morte fcalpello detexit.

GEORG. FRANCI *febris militum diætetica vulgo die bifher graffierende hitzige Krankheit*; Heidelberg. 1674. 4. EJ. *lapicina microcofmi* III. difputat. Heidelberg. 1685. & 1688.

Anonymi Tractatus de natura, caufa, temporibus, differentiis, fignis, medelaque variolarum, Leid. 1675. LEHM.

J. CHR. FROMMAN *Tr. novus de fafcinatione*, Norimberg. 1675. 4. An IDEM cujus fupra libellum *de confenfu partium* citavimus?

THOMÆ SHIRLEY *diff. phil. explicans caufas probabiles lapid. in microcofmo* ex Angl. Latine verfa, Hamburg. 1675. 12.

BERNH. SVVALVVE *querelæ ventriculi*, Amftelod. 1675. 8.

HENRICI CELLARII *bericht von fcharbock*, Halberftatt. 1675. 12. EJ. *von vermeinter murter befchvverung*, Halberftatt. 1677. 12.

THOMÆ MERMANN von SCHONBERG *confultationes ac refponfiones medicæ* ope F. J. THIERMAIRII, Ingolftatt. 1675. fol. Confilia & propria & undique collecta etiam ex Italia, in L. VIII. conjecit FR. IGNATIUS THIERMAJER.

HYACINTHI BOVII *movi flores medicinales feu obfervationes, fententiæ, hiftoriæ & medicamenta morbis probata complectens*, Venet. 1675. 8. *

J. BOHN *difp. de catarrhis* Lipf. 1675. 4. ubi aliquid per os cribrofum venire defendit. EJ. *de variolis hactenus in patria graffatis* Lipf. 1679. EJ. *de experientia fallace* difp. Lipf. 1710. continet morborum obff. EJ. *cafus ægri fomnambulationis morbo laborantis*, Lipf. 1717. d.

RICHARDUS VVISEMANN in *tract.* fuis *Chirurgicis*, Londin. 1676. fol. etiam de lue venerea libellum habet. Hiftorias numerofas fanationum a fe perfectarum refert, & fublimatum corrofivum parco ufu laudat.

GUIDE *Tr. de la nature du mal vénérien*, Parif. 1676. 8. EJ. *experience fur la vertu du vin rouge pour guérir la rétention d'urine avec quelques obff. fur le Quinquina*, Londin. 1684. 12.

MATTH.

MATTH. TILING *de febribus petechialibus Tractatus curiosus*, Francof. 1676. 8. UFF. EJ. *de recidivis* Minden.

JOHN GRAUNT *natural and political obs. made upon the bill of mortality*, Ed. V. Londin. 1676. 8. Continet vices mortuorum, nascentium, &c.

JAC. TAPPII *diss. de læsionibus principum seu internorum sensuum functionum earumque veris causis & curationibus*, Helmstatt. 1676. 4.

J. SCHILLING *de ægro ex amore cataleptico*, Giess. 1676.

FACULTATIS MED. MARBURGENSIS *spasmus malignus oder tractätlein von der giftigen Krampfsucht oder erbärmlichen und aller orten heftig grassierenden Krümmen. auf erfahrungen vermehrt von* GEO. LEISCNER Plauen 1676. 4. Morbi convulsivi ex malo pane orti & grassantis historia.

CHR. LIPSTORP *bedenken von der rothen ruhr und giftigen hitzigen fiebern*, Stade 1676. 4. De dysenteria & febre maligna. *

VV. R. M. D. *nevv treatise of vvindes offending mans' body*, Lond. 1676. 8. Flatuum historia. *

CHRISTOPH. HENR. RUELLII *consil. de morbo epidemico & febre pestilentiali*, Colberg. 1676. 4. LEHM.

FILIPPO TROMBETTI *apologia contra una lettera del S. STANISLAO ORCATI, sopra la cognizione e cura della passione ipocondriaca*, Genuæ 1676. 12. *

MATTHÆI SCHERF *de febre petechiali quæ ante biennium Argentoratum & viciniam infestavit*, Argentor. 1676. 4. *

J. JOACH. HAGERS *judicium uber die diser zeit grassierende durchfälle*, VVeissenfels 1676. 4.

AUG. HENR. FASCH *historia & curatio calculorum humanorum*, Jen. 1676. BURCH. EJ. *parotides physiologice & pathologice considerata*, Jen. 1683. 4.

HERMAN. BUSCHOT *genau untersuchtes Podagra*. Primam editionem non novi, sed Londin. 1676. 8. Anglice, Germanice vero anno 1693. 12. Uratislaviæ prodiit. Notum est inprimis moxa usum esse ad debellandum morbum.

MICH. SENNERT *de peste Hungarica seu castrensi*, VVittemberg. 1677. 4. d.

G. BALTHASAR MEZGER *de hæmorrhoidum statu naturali & præter naturam*, Tubing. 1677. 4.

ZOLLET *de hydrope* disp. Patav. 1677. bona disputatio.

JUSTI CORTNUMMI *de morbo attonito* (seu apoplexia) L. I. Lips. 1677. 4. recusus cum titulo JUSTI CONRADI MICHAELIS *nova ac utilis apoplexiam seu morbum attonitum curandi methodi*, Hildesiæ 1685. 4.

BERNARDINI CHRISTIANI a JUVELLINA *Institutiones medicæ & regulæ, consultationes & observationes: accesserunt quinque centuriæ curationum cum brevi Romani contagii narratione: Tractatus de lue seu morbo venereo & de febre pestilentiali*, Venet. 1676. 4. * ASTR. qui acerbissimum judicium addit.

BERN. CHR. a JUVELLINA liber recusus exstat Venet. 1696. 4. Nunc quidem lecto libro invenio Monachum medicum astrologiæ multum tribuisse, & arcanis RIVERIANIS & HELMONTIANIS, & curationi calidæ. Legi tamen potest, cum multos ægrotos viderit.

J. VALENTINI VVILLII *de morbis castrensibus internis*, Hafniæ 1676. 4. Non magni momenti. Nuper in Belgio recusus est cum PORTIO.

BERNARDI VELZASCHÆ *obs. medicarum centuria*, Basil. 1677. 8. Observationes practicæ, fusæ nonnullæ, & cum VVEPFERI epistolis. Multas pestis curationes adjecit, quæ eo tempore sæviit. EJ. *de apoplexia & paralysi inauguralis disputatio exstat*, Basil. 1662. 4.

FRANCISCI BAYLE *Tr. de apoplexia* prodiit, Tolosæ 1677. 12. Hag. 1678. 12. recusus ib. 1681. 12. & in operibus omnibus. Fere in inquirenda causa apoplexiæ laborat, quam in atra bile sive sanguinis in vasis coagulatione quærit, & a vulgari opinione recedit, quæ vasa rupta ponit. EJUSD. *pathologia* continetur in *Instit.* P. III. EJ. *rélation de quelques personnes prétendues possedées*, Toulouse 1682. 12. explicat morbum pro magico habitum a vitiis ventriculi. EJ. *historia anatomica graviditatis* 25. *annor*. Tolos. 1678. 12. EJ. *problemata* 119. edita anno 1681. 12. varia practici generis continent.

J. FREYTAG *bericht von der melancholia hypochondriaca*, 1678. 12. *

J. JAC. HARDER disp. *de νοσαλγία*, Basil. 1678. 4. recus. Basil. 1745. 4.

CHARLES PETER *obs. on the venereal disease*, Lond. 1678. 8. 1694. 8. Circulatoris programma pro vendendis pilulis. ASTR.

J. MARCI MARCI *Liturgia mentis seu de epilepsiæ natura & causis cum tractatu de natura urinæ & Consil. med.* III. Ratisbon. 1678. 4. *

J. GEORG. MACASII *appendix observationum rarissimarum medicarum* prodiit cum EJUSDEM *promtuario materiæ medicæ*, Lips. 1678. 4.

JON. ZIPFEL *vom scharbock, griesstein und podagra*, Dresd. 1678. 8. *

Diss. physico-medica de febre secundum principia CARTESII *prælecta in conventu.. in ædibus D. de* MONTMOR Leid. 1678. 12. *

J. CASP. IGNATII VOIGT *de passione sive affectione hypochondriaca*, Prag. 1678. 4. *

BENJAMIN SCHARF *Toxicologia* seu de venenis. Jen. 1678. 8. *

DOMINICI de MARINIS *de re monstrosa a Capuccino Pisauri per urinam excreta*, Rom. 1679. 12. Historia polypi sanguinis pro serpente habiti, qui post ischuriam cum lotio prodiit.

CASPARIS THEOPHILI BIERLING *adversariorum curiosorum Centuria* I. Jen. 1679. 4. Observationes practicas, etiam cadaverum sectiones, continet. EJ. *problema an in peste Magdeburgensi medicamenta ἄνω καὶ κάτω evacuantia tuto adhibita fuerint*, Helmstatt. 1684. 4. EJ. *Thesaurus theoretico-practicus* cum præf. JAC. VVOLF. 1693. 4. continet etiam observationes & curationes varias.

OTHONIS TACHENII *tr. de morborum principe* (podagra) Osnabrug. 1678. 12. varia aliena & chemica interspergit. IDEM L. cum HIPPOCRATE *Chymico* etiam prodiit, Venet. 1678. 8. Londini recusus Anglice 1677. 4. In eo L. TACHENIUS theoriam morborum ab acido & alcali ortorum ipsi HIPPOCRATI obtrudit.

CAROLI PATINI *de scorbuto* L. Patav. 1679. 4. * *de peste* Aug. Vindel. 1683. 8. In EJUS etiam vita quam ipse edidit cum LYCEO nonnullæ bonæ observationes exstant.

MATTH. RAMELOVII *ortus & occasus calculi renum, oder beschreibung des Nierensteins*; Lips. 1679. 8. UFF.

J. DAVID PORTZII *demonstratio de tumoribus & inprimis de pædarthrocace seu spina ventosa*, Leovard. 1679. 12. LEHM.

BERNH. ROTTENDORFF *gutachten von der neuen fiebersucht, rothen Ruhr und pest*, Osnabrügg. 1679. 8. Cölln. 1691. 8. LEHM.

DIEGO BLANCO SALGADO *tr. de la epidemia pestilente que palecio la cividad de Malga el anno* 1678. y 1679. Malaga 1679. 4. HARL.

JOH. ANDREÆ SLEGEL diss. *medico-practica de venenis & morbis venenosis*, Erfurt. 1679. 4. EJ. *Scriptum vom zipperlein*, VVeissenfels 1687. 12.

FRIDERICI SCHRODER disp. *de venenis & antidotis*, Leid. 1679. 4.

HERM. GRUBE *de Tarantula & vi musices in ejus curatione*, Francof. 1679. 8. Nihil proprium.

CHRISTOPHORI LOVE MORLEY *de morbo epidemico tam hujus quam superioris anni* (1678. 1679.) *narratio &* LUCÆ SCHACHT *de eodem morbo epistolica narratio*, Londin. 1680. 8. *

In ZODIACO MEDICO-GALLICO, in ACTIS HAFNIENSIBUS, in BLANCARDI *Jaarregister*, quæ hoc tempore prodierunt, plurimæ observationes morborum rariorum occurrunt, aliquæ etiam in *Actis Eruditorum Lipsiensibus*.

SAMUEL JANSON *verhaal van venus plage of vuyle pokken*, &c. Roterod. 1680. 8. ASTR. Negat, contra plerosque scriptores, luem veneream endemiam esse in America, & ad Æthiopes ortum mali transfert, salivationem rejicit, laudat guajacum, & decoctum sudoriferum una & catharticum.

LAMBERTI VELTHUSII *opera omnia* P. I. II. Roterod. 1680. 4.

Cum JAC. VVENZESL. DOBRZENSKY *præservatorio universali naturali* prodiit J. BAPT. ALPRUNERI L. *de contagione Viennensi experimento medico in fine adjecto*, Prag. 1680. 4. nempe liquorem de bubone pestilenti destillare sustinuit. PL.

JAC. VVENZ. DOBRZENSKY recusus est in E. N. C. *Ann.* IX. X.

PETR. ROMMEL *bericht von der pest*, Francof. 1680. 8.

ZA-

ZACHAR. REGII *morborum princeps*, *seu meditationes de natura & cura pestis*, Brig. 1680. 8.

PETR. GABRIELIS *bericht von der pest*, Stuttgard 1680. 12. ex Gallico vers.

JOHANNIS HELVVIG *observationes physico-medicæ posthumæ*, Augustæ Vindel. 1680. 4. Edidit & scholia addidit LUCAS SCHROECK.

MART. HEER *consilium antidysentericum oder beschreibung der rothen Ruhr*, Görliz 1680. 4. *

MART. HEER etiam est *de peste*, Görliz 1680. 8. *

ANDR. SCHILLING *beschreibung der pest*, Dresdæ 1680. 12.

THOM. COLLADONIS *sphalmata medica tam in theoria quam in praxi adnotata & correcta*, Genev. 1680. 8. vol. 2.

TH. COLLADON primum Genev. prodiit 1615.

PAUL. AMMAN *dispp.* variæ ut ea *de palpitatione cordis*, Lipſ. 1680. solent observationes continere.

PAULI de SORBAIT *gespräch über den betrübten zustand der statt VVien bey der gefährlichen contagion*, VVien 1680. 12. historia pestis Viennensis. HAEN. EJ. *praxis medica* Vienn. 1678. fol. etiam historias morborum ut solent, continet. Plagii accusatur ab ASTR.

AUG. QUIRIN. RIVINI *de peste* Lipſ. 1680. & 1682. 8. 1714. 8. & alias. Terrorem pro causa pestis habet, quam cominus in patria viderat, & eo fere modo describit, quo HODGES. EJ. *de auditus vitiis*, Lipſ. 1717. Disp. EJ. *de pruritu exanthematum ab acaris*, Lipſ. 1722. disp.

PHILIPPI JACOBI SCHOENFELDER *historiarum*, *enarrationum & curationum Liber* I. cum *annotationibus theoretico-practicis*, Ratisbon. 1681. 8. Tom. II. 1686. 8. EJ. *tr. de Hieronosologia seu morbo sacro & comitiali infantum*, *puerorum*, *juvenum & feminarum*, Ingolstad. 1675. 8. GRIENVVALD.

PHIL. JAC. SCHOENFELDER practici inprimis scopi sunt, quas legi, historiæ.

Hoc anno cœpit scribere BERNARDINUS RAMAZZINI. Primum EJUS opusculum fuit *relazione sopra il parto*, *e la morte della Marchese* MARTELLINI Modena 1681. fol. (contra D. MONIGLIA censuras) Deinde scripsit *exercitationem iatropologeticam* ad ANNIBALIS CERVII *scriptum eristicum*. Ea scripta in *operum* collectione Genevensi anni 1716. 4. desiderantur. Huc vero pertinent *constitutiones epidemicæ*, *ruralis* anni 1690. Mutin. 1691. 4. *urbana* anni 1691. ibid. 1692. 4. *constitutiones annorum* 1692. 1693. 1694. Deinde celebris & elegans *de morbis artificum* L. Mutinæ prodiit anno 1700. 8. Ultraj. 1703. 8. Patavii 1713. 8. Venet. 1743. 8. quo singularium artium proprii morbi bono & novo instituto recensentur, & curatio proponitur. Inde *orationes aliquæ iatrophysici argumenti secutæ sunt*, Patavii 1708. & 1709. editæ, in quarum IV. defendit febrium theoriam adhuc ignotam esse. Tandem diss. *de contagiosa lue epidemica quæ in Patavino agro & in tota Italia in boves irrepsit*, Patav. 1711. 8. Febrem malignam esse a Dalmatico bove in Italiam allatam: esse a causis sanguinem cogentibus, &c. EJ. diss. *de peste Viennensi* habita anno 1713. Plenissima operum editio est, Patav. 1718. 4. vol. 8.

BERNARDINI RAMAZZINI *de morbis artificum* liber Germanice prodiit Lipſ. 1718. 8. IDEM in *orationum*, quas citavimus, ultima præsagit ex irregulari tempestate anni 1709. & rigida hyeme multa mala secutum iri. EJUSD. dissertatio *de contagiosa lue epidemica*, &c. germanice excusa est Lüneb. 1746. 8.

In ABR. MUNTING diss. *de herba Brittanica* scorbutus discutitur. Prodiit Amstelodami 1681. & 1698. 4.

J. G. GREULICH *curandi hydropis vera methodus quam ex causis noviter observatis deduxit*, *perque experientiam confirmavit una cum diss. de bile fecunda morborum parente*, Francofurt 1681. 8. RIV. EJ. *Cholelogia seu de bile sana & ægra illa sanitatis hac morborum causa*, Francof. 1682. 8.

C. VV. D. *Leipziger pest schade und Gottes Gnade oder nachricht vom anfange*, *fortgange*, *abnehmen*, *cur*, *und beschaffenheit der zu Leipzig ausgestandenem Pestilenzischen seuche*, &c. Altenb. 1681. 4.

JOH. a FELDE & FRID. GUNTH. KIRCHHEIM *Tr. de peste*, Hall. 1681. 8.

J. a FELDE & F. G. KIRCHHEIM Tractatus recusus est Hall. 1687. 12. *

J. CONR. AXT *abortus in morbis acutis lethalis*, Jen. 1681. 8.

J. SPON *obss. sur les fièvres & les fébrifuges*, Lyon. 1681. 12. & 1684. 12. auctius. EJ. *aphorismi ex* HIPP. *operibus collecti*, Lugd. 1684. 12.

J. SPON *obss.* citatæ Anglice prodierunt 1682. 12.

J. HISKIÆ CARDILUCII *Tr. von der pest samt dessen anhang*, Nurmberg. 1681. 12. EJ. *bericht von der lagerseuche oder pedecken sucht und rothen Ruhr.* Nurmberg. 1684. 12.

J. HISKIÆ CARDILUCII *tractatus von der pest*, &c. primum Norimberg. prodiit 1679. 12.

JUSTI CELLARII *de penetrabili efficacia effluviorum in animalibus corporibus afficiendis*, Helmstad. 1681. 4. disp.

D. BELON *nevv myftery of Phyfic difcoverd by curing feavers and agues by Quinquina* ex Gallico versum, Lond. 1681. 12. *

GIORGIO CALAFATTI *trattato sopra la peste*, Venet. 1682. 8. exigui momenti.

VITI RIEDLINI patris *obss. medicarum centuria* III. Aug. Vindelic. 1691. 12. VITI RIEDLINI filii obss. medicarum Cent. III. ibid. 1682. 12. EJUSDEM *linearum medicarum* annus I. Aug. Vindel. 1695. annus II. Aug. Vindel. 1696. 8. annus III. 1697. anni 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. ibid. 1700. & *cararum medicarum millenarius*, Ulm. 1709. 4. Hoc opere observationes variæ & sæpe paulum superstitiosæ continentur. Liber recusus est cum titulo *observationum physico-medicarum sylloge ad modum* F. HOFMANNI *conscripta*, Lips. 1746. 4. EJUS *methodus curandi febres Ulmæ* secuta est 1705. 8. *Iter medicum cum admistis observationibus*, Augustæ Vindelicorum 1702. valde levibus. Neque meliores sunt GEORGII RIEDLINI una recusæ observationes chirurgicæ.

VALENT. HENR. VOGLER *de rebus naturalibus vel medicis, quarum in scripturis sacris fit mentio*, Helmstadt. 1682. 4.

J. MARIA LANCISIUS hoc anno edidit *lucubrationem de virgine quadam Calliensi mirabili vexata symptomate*, Romæ 1682. 4. quam non video recusam fuisse. Successerunt L. IV. *de subitaneis mortibus*, Romæ 1707. 4. Venetiis 1708. Intemperantiæ tribuit, cordisque & cerebri vitiis, aneurysmatibus &c. convulsionem cordis inter causas mortium subitanearum refert. EJ. *De nativis & adventitiis aëris Romani qualitatibus*, Rom. 1711. 4. melius fere repeteretur inter Diæteticos. Accessit tamen *epidemiæ rheumaticæ* descriptio, quæ etiam seorsim Genevæ 1713. 12. prodiit. EJUSDEM L. *de noxiis paludum effluviis*, Rom. 1717. fol. Pestem ab infectis virulentis esse, febres pestilentes a noxiis paludum effluviis: esse adeo & animata & inanimata maligna paludum effluvia. Incisiones etiam aliquæ ægrotorum hic habentur. Eodem doctissimo opere contendit adluviem febrium malignarum epidemicarum vulgo verissimam causam esse. Aquam palustrem destillavit, & inde sales acres & fœtidissimum oleum extraxit. Accedunt *historiæ quinque constitutionum Epidemicarum*, quibus confirmavit theoriam suam *Quintam* constitutionem ad lini & cannabis maceratio-nem refert: *Tertiam* lapsui collis, unde suppresso fluviolo aquæ stagnarunt. IDEMque morbum siccatis paludibus profligavit. EJUSD. *de peste bovilla*, Rom. 1715. 4. Erant gangrænæ œsophagi, ventriculi, intestinorum, &c. Præsidium fere ponit in separatione boum ægrotorum a sanis. EJUSDEM *raggionamento intorno all' Epidemia de' cavalli*, Neapol. 1712. 8. & cum diss. *de peste bovilla* Latine recusa. Inflammatio ventriculi & intestinorum erat. Inter *dissertationes* sexta *de triplici polypo intestinorum* prodiit, Patav. 1710. 4. negat tænias; folium habet pro cucurbitinis vermibus conjunctos pituita, sæpe etiam solam pituitam. In L. posthumo *de aneurysmatibus*, Romæ 1728. fol. Venet. 1739. fol. Rom. 1745. 4. auctius edito, innumera exempla hujus morbi in dissectis cadaveribus proponuntur. Omnia opera collecta edidit primo PETRUS ASSALTUS, Genevæ 1718. 4. deinde EUSEBIUS SGUARIUS, Venetiis 1739. fol. Sed multa in chartis magni viri latent, qui equidem ad falsam theoriam & SYLVIANAM pronior fuit, in gubernanda vero populorum valetudine auctoritate & peritia excelluit, cujus nutu Sylvæ conservarentur, fossæ ducerentur, & plurima alia gubernarentur. In *dissertationibus posthumis* Rom. 1745. 4. editis observationes proponit pro sede cataractæ in lente crystallina. *Consultationes medicæ & dissertationes nonnullæ* MALPIGHII & LANCISII, Venet. 1747. editæ hactenus etiam huc pertinent, cum 59. scripta LANCISIANA ea collectione contineantur.

JULII MALVICINI *utiles collectiones medico physicæ*, Venet. 1682. 4. Index quasi in GALENI opera, quo meliora quæque secundum titulos morborum digesta continentur, cum notis suis.

J. GEORG. SARTORII *admiranda narium hæmorrhagia nuper observata & curata*, Altdorf. 1682. 4. cum similium casuum collectione.

In Hammii libello de *herniis*, de mendace vesicæ calculo obss. habentur.

SAMUEL HAVVORD *the true method of curing consumtions*, Lond. 1682. 8. Morbum describit, observationes allegat.

CHAMEAU *Tr. du scorbut*, Lond. 1683. 12. Lactis inprimis usum commendat.

POMPEII SACCHI *Iris febrilis*, Gen. 1683. 8. vel 1685. 8. neque enim legi. Veterum placita cum recentioribus conciliare studet, Sylvianus & alcalinæ hypotheseos defensor. EJ. *Nova methodus curandi febres* superstructa fundamentis acidi & alcali, Gen. 1685. 8. & Venet. 1695. 8. *Medicina theoretico-practica*, Parmæ 1688. 1697. F. (qua casus medici describuntur) 1707. F. EJ. *Novum systema medicinæ*, Parm. 1693. 4. *Medicinam practicam rationalem*, Parmæ 1707. fol. editam & alia opera in practicis repetam. Theorias autem continent acidas & alcalinas, pancreaticum succum, acidum, bilem alcalinam.

POMPEII SACCHI recusus est Venet. 1702. 8. & nova methodus, ibid. 1703. 8.

JOH. ABRAH. a GEHEMA *de morbo vulgo plica polonica*, Hag. 1683. 8. Contagiosam esse, etiam in pube reperiri, & in animalibus &c. EJUSD. *decas observationum medicarum prima*, Brem. 1686. 12. BONTEKOI discipulus quidem, non tamen omnino inutilis. Observationem habet partis tunicæ intestini Recti in dysenterico egestæ. EJ. *von der rothen Ruhr.*, Stettin. 1689. 12. EJ. *Kranker soldate nebst einer feld apotheke*, Hamburg. 1690. 12. seu de morbis militaribus.

JOH. JONES *de morbis abstrusioribus* Tract. I. *de febribus intermittentibus*, Londin. 1683. 8. Haag. 1684. 8. Febrium intermittentium paroxysmos explicat ab acescente chylo crudo in extremis vasorum finibus retento. Corticem laudat. EJUSDEM *de morbis Hibernorum & de dysenteria Hibernica exercitatio medica*, Londin. 1698. 4. HARL.

JAQUES MOREAU *de la véritable connoissance des fièvres continues pourprées & pestilentielles*, Dijon 1683. 12. VVILLISII theoriam sequitur.

LEONARDO da CAPUA *lezioni intorno alla natura delle Moffete*, Neapol. 1683. 4. Seu de antris Charoniis.

LEON. da CAPUA liber de mephitidibus quem citavimus, doctus est, eorumque, quos hic auctor reliquit, optimus.

J. DAN. STRAUSS *de ægro affectu hypochondriaco capitisque steatomate laborante*, Giess. 1683. 4.

CHRISTOPH. HELVVIG *bericht von der pest*, Stettin 1683. 4.

Post CHR. HELVVIG adde: EB. GOCKEL *consiliorum & observationum medicinalium Decades* VI, Aug. Vindel. 1683. 8. Mistæ consiliis historiæ integrorum morborum, scorbuti, luis venereæ. EJ. *Gallicinium medico practicum seu consiliorum observationum & curationum Centuria* II. *cum dimidia*, Ulm. 1700. 4. Variæ, etiam mirificæ & monstrosæ historiæ.

Gute gedanken vom dem vvas neues und sonderbares bey der Leipziger pest, anno 1680. *observirt vvorden*, 1683. 4. *Gründlich antvvort auf die gute gedanken*, Lips. 1683. & *gute gedanken bleiben gute gedanken* 1684. 4. *

CORNELII DECKER vulgo BONTEKOE Archiatri Brandenburgici, *diatriba de febribus*, Belgice edita, Hag. 1682. 8. & Hagæ 1683. 8. Latine versa a JANO ABRAH. a GEHEMA cum fragmento *de hostilitate acidi & alcali*. EJUSD. *Opbouvv der medicyne* recusum cum titulo *Kurze abhandlung von dem menschlichen Leben, Gesundheit, Krankheit und Tod*, Budissin. 1683. 8. qui titulus etiam in belgica editione est, Haag. 1685. 8. Tractationem etiam de morbis & morte continet. In *kort begryp der medicine*, pathologia & reliquæ practicæ partes de more continentur. EJ. *omvverp van 't gestel der medicyne, derde boek*. Plethoram humoresque evertit, & fluxiones & congestiones, *de alcali & acido*, Amstelod. 1688. 8. EJUSD. *Kort bevvys dat 'er geen mordjaer is*, contra annos climactericos. EJ. opera omnia seu *alle de Philosophische Medicinale en chymische vverken* T. II. Amsterd. 1689. 4. Audax homo, facundus, magnus contemtor medicorum, acido & viscido seu scorbuto omnem theoriam superstruxit, ut ipsam febrem ad scorbuti genus referret. Quare omnem spem sanationis in attenuatione sanguinis posuit, & theæ potum effusissime laudavit.

VVILHELMI ten RHYNE L. *de arthritide*, Lond. 1683. 8. dicetur inter practicos. EJ. *Verhandeling van de Asiatische Melaatsheit*, Amstelod. 1687. 8.

Ex

Ex VVILH. ten RHYNE libro *de arthritide* huc inprimis referri debet pathologia flatulenta arthritidis, quam HIPPOCRATI tribuit; enumeratio morborum, qui Japoniam infestant; descriptio febris cardiacæ quam auctor passus est; & historia febris malignæ, quæ socios navales auctoris plerosque destruxit.

PHILIPPI VERHEYEN *compendium theoriæ practicæ* P. III. *de morbis capitis & thoracis*, Lovan. 1683. 8. EJ. *vera historia de sanguinis ex oculis, naribus, auribus, ore* J. B. ONRAET S. J. *fluxu & sanatione per intercessionem* S. XAVERII Lovan. 1708. 12.

LAURENTII BELLINI *de urinis & pulsibus, de febribus, de morbis capitis & pectoris*, Boloniæ 1683. 4. (non Pisauri) Leid. 1717. 4. & alias. Magnum applausum hoc opus invenit, quo febres ab obstructione mechanice explicantur, descriptionibus a SENNERTO repetitis, Aëris etiam actionem in vasis morbosam & effervescentias admittit, &c.

In J. C. BRUNNERI diss. *de pancreate* experimenta etiam cum venenis facta habentur. IDEM systema pathologiæ ab acido deductum in primis fregit.

DANIELIS MENONIS MATTHIÆ *Experimentorum medico-chirurgicorum Decades III. Accedunt observationes chymicæ, medicæ, anatomicæ*, Francof. 1683. 12. Habet etiam cadaverum morbosorum sectiones aliquas.

L. le MONNIER *nouveau traité de la maladie Vénérienne*, Paris. 1683. 8. 1689. 8. salivationem pro unico vero remedio laudat, carunculas defendit.

In J. C. PEYERI *parergis anatomicis & medicis* VII. quæ sæpe recusa sunt, *tertium* huc pertinet nempe *methodus historiarum anatomico-medicarum* quæ prius Parisiis prodiit 1678. 12. & qua præter modum inquirendi in caussas morbi mortisque egregium etiam hujus studii exemplum exhibetur in juvene, cujus pericardium cordi connatum fuit. Deinde V. & VI. historiæ sunt feminarum hydropicarum. Porro in *Paeonis & Pythagoræ* (PEYERI & HARDERI) *exercitationibus anatomicis & medicis familiaribus*, Basil. 1682. 8. aliquas, non plurimas sectiones corporum morbosorum intermistas reperio. In J. JACOBI vero HARDERI *Apiario observationibus medicis ac experimentis referto*, Basileæ 1687. 4. & 1736. 4. edito, anatome practica secundum ventrium ordinem, multa notatu dignissima tum HARDERI habet, tum SPONII. Venenatorum etiam animalium morsus & venenorum eventus aliquos habet.

NICOLAI FRAMCHIMONT *de lithotomia medica*; *seu tractatus lithontripticus de calculo renum & vesicæ*, Prag. 1683. 8.

MELCHIORIS FRICCII diss. *de peste*; *seu nova methodus cognoscendi & curandi pestem*, Ulm. 1684. 12. EJ. *icon podagræ*, *seu accurata delineatio morbi podagrici*, *historiam*, *caussas*, *prognosin & curationem repræsentans*, Ulm. 1693. 12. EJ. *paradoxa medica*; *ubi apoplexiæ*, *maniæ*, *hydrophobiæ & aliorum morborum theoria & praxis*, Ulm. 1699. 12. EJ. *paradoxa de venenis*, Aug. Vind. 1710. 8.

MELCHIORIS FRICCII etiam est *de colica scorbutica*, Ulm. 1696. 12. IDEM in *paradoxis medicis*, quæ citata sunt, apoplexiam derivat a spiritus vitalis affluxu in cerebrum impedito, maniam a sanguine & spiritibus, venenum canis rabidi peculiare esse, neque adsine arsenico, &c.

J. JAC. NOSSET *delineata bilis dominantis idea*, Friburg. 1684. 4.

MINOT *de la nature & des causes de la fievre avec des expériences sur le Quinquina*. Paris. 1684. 12.

MARTINI LISTER multa huc pertinent, ut I. *de fontibus medicatis Angliæ*; Lond. 1684. 8. Leid. 1686. 12. De calculo theoriam hic proponit, quem magna ex parte ad ferrum refert, hinc aquas ferratas damnat. Integra vero *de calculo humano* dissertatio excusa est, Londini 1696. 4. cum EJUSDEM *conchylicis bivalvibus utriusque aquæ*, ubi curationes suas addidit ope asellorum, coccinellæ & mitiorum purgantium peractas. Cum Exerc. *de buccinis utriusque aquæ*, Londin. 1694. 8. edita est diss. *de Variolis*. Ibi ejus morbi originem ad venenum, & quidem animalis alicujus venenati morsum, refert, hinc alexipharmaca laudat, & rejicit diætam refrigerantem. EJ. *sex exercitationes de hydrophobia, diabete, hydrope, lue venerea, scorbuto, arthritide*, Londini 1694. 8. & adjectis dissertationibus *de calculo & variolis* prodierunt, Londini 1697. 8. In omnibus ingenii satis, sed paulo plus hypotheseos. Luem veneream refert ad esum lacertarum. Cantharides in gonorrhœa laudat. De *comment. in aphorismos* HIPPOCRATIS alibi dicemus.

MARTINI LISTER citatæ ibi *exercitationes de hydrophobia*, *diabete*, &c. merentur fufius dici. Hiftorias dat hydropicorum, & fpirituofos potus in præcipuis caufis refert. Diabeten aliquoties vidit, & aquis mineralibus atque copaivæ, &c. tribuit. Hydrophobiæ curiofas omnino dignafque lectu hiftorias narrat, creditque mitius malum fæpe in chronicum morbum per totam vitam incommodum abire. Luem veneream fufpicatur ab alicujus ferpentis morfu effe, & hiftorias ægrorum recenfet. In arthritide cruftam coriaceam fanguinis notat.

S. HILAIRE *anatomie de l' homme*, Parif. 1684. 8. fæpe recufa habet etiam morborum defcriptiones.

ANTONII de HEYDE *centuria obfervationum* varia habet noftri argumenti, etiam cum venenorum effectibus facta experimenta.

ISAACI AYME *trichiafis admodum rara*, *feu Obfervatio pilorum abdominis fiftula & alvo per plures annos redditorum*, Londini 1684.

POSTEL (Profefforis Cadomenfis) diff. *fur les péripneumonies pour fervir d' apologie*, &c. Parif. 1685. 12. * Contra ordinis fui medicos & POYLON, Parifinum Doctorem.

JUST. THEODOR. SCHORKOPF *de hydrope ovarii muliebris*, Bafil. 1685. 4.

GEORG. SIMON VVINTER *Hippiater expertus*, Norimberg. 1685.

NATHANAEL. SPRYE *de fluxu menftruo*, *ubi de ejus etiam retardatione & nimia profufione tractatur*, Patav. 1685. 12.

BYFIELD *tvvo difcourfes of confumtion vvith their cure*, London. 1685. 4. EJ. *difc. of the cafe and management of the fmallpox and all putrid feavers*, London 1685. 4.

DANIEL LUDEVVIG viri a fua pharmacia celebris, *zvvey tractätlein von feld - Krankheiten und rother Ruhr vermehrt mit einer nachricht von hitzigen fiebern*, *mafern*, *blattern*, *feiten - ftechen*, &c. Mulhaufen 1685. 12. Chemniz 1691. 8. Lipf. 1702. 2.

LAURENTII DONKERS *idea febris petechialis*, Leid. 1686. 8. Theoriam a peregrino æthere deduxit, quæ fere eo feculo Cartefianorum hærefis fuit. Primas vias purgandas effe etiam in malignis febribus vehementer fuafit.

JACOBI SYLVII (Dublinenfis) *noviffima idea de febribus & earumdem cura mechanicis principiis fuffulta*, Dublin. 1686. 12.

MICHAELIS ETTMULLER maxima fuo tempore fama fuit. Scripfit, & vivus edidit difputationes nonnullas huc facientes: *de morfu viperæ*, Lipf. 1666. *de dolore hypochondriaco* 1671. *de epilepfia* 1676. 4. *de parvis magnorum morborum initiis* 1676. *de fuffocatione hypochondriaca* 1676. *de corpulentia nimia* 1681. 4. Deinde a morte *Inftitutiones medicæ* excufæ funt, quibus etiam pathologia continetur. EJ. *de morbis corporis humani* vaftum fatis opus, Gallice etiam verfum eft, Lion. 1691. 12. ut confilia nuperiorum editionum omittam. Notum eft in SILVIANAM & chemicam fectam proniorem fuiffe, acidum valde accufaffe, hinc alcalinis plurimum ufum effe, &c.

MICHAELIS ETTMULLER difputationes citatæ gallice verfæ cum ejus *Pratique de médecine fpéciale* exftant Lyon 1691. 12.

PANCRATII EVONYMI *pyretologia myftica*, Patav. 1686. 8. *

LAURENTII STRAUSSII *palæftra medica*, *plurimorum C. H. affectuum cognitionem & curationem juxta antiquorum & recentiorum principia exhibens*, Giefs. 1686. 8.

HENRICI SCRETÆ *bericht von der lagerfucht*, Scafuf. 1685. 8. Id. L. latine *de febri caftrenfi maligna*, Scafuf. 1686. 8. Hiftoriam morbi epidemici defcribit, cujus caufam in veneno quodam five materie febrili ponit, hinc in mollium partium corporis humani inflammatione. An diverfa eft *fuccincta commentatio de pefte & febribus peftiferis præfciendis & curandis*, Drefdæ imprefsa 1710. 8. RIV.

GRASSINI FARRA *tratt. dell' ipocondria*, *e fuoi accidenti con fua cura*, *infegnamenti*, *e rimedj*, Venet. 1686. 12. *

CH. LOVE. MORLEY *de morbo epidemico obfervationes & LUCÆ SCHACHTII de eodem morbo epiftolica narratio*, Londin. 1686. 12. ed. II. nam prima prodiit 1680. Hiftoriæ febris malignæ in aphthas erumpentis.

J. BAPT. a LAMZVVEERDEN *hiftoria naturalis molarum*, Leid. 1686. 8. Molas virgineas & vivas aliafque fabulas refutat.

JAC. AUGUSTIN. HUNERVVOLF *nachricht vom blutigen durchlauf oder rothen Ruhr*, Arnftatt, 1686. 8.

FRANC.

FRANC. CAPPOCCII *artis medicæ praxeos, de morbis mulierum*, Venet. 1686. 4.

CORNELII STALPART vander VVIEL *observationum rariorum medic. anat. Chirurgic. centuria* I. *& posterioris centuriæ pars prior*, Leid. 1687. 8. 2. vol. 1727. 2. vol. Belgice vero centuria prior, Amstelod. 1682. 8 utraque vero Haag. 1686. 8. Laudabili exemplo cum suis observationibus etiam similes aliorum virorum observationes conjungit.

BERNARDUS ALBINUS per disputationes minime inutiles scripsit, inter quas hujus argumenti sunt *de venenis* 1682. 4. *de elephantia Javæ nova*, Francof. Viadr. 1683. 4. *de hydrophobia* 1687. *de dysenteria* 1693, *de polypis* 1695. *de cataracta* 1695. *de Tarantismo* qua observationes continentur etiam hydrophobiæ, aliæque.

J. JACOBUS VVALDSCHMIDT ex præcipuis Cartesianæ sectæ cultoribus fuit, qui acidum hostile in plurimis morbis accusaret, ætherem peregrinum omnis effervescentiæ & tumultus causam faceret, &c. Scripsit ad BARBETTI praxin & TIMÆI casus suas fere ætiologicas notas, & disputationes multas practici & pathologici argumenti. Opera omnia prodierunt Francof. 1707. 2. vol. 8. In epistolis cum Dolaeo mutuis anno 1689. editis, observationes etiam continentur.

J. JACOBI VVALDSCHMIDT etiam sunt *inventa circa opium*, bona disp. Marburg. 1676. 4. Mortes ab opio narrat, signumque funestum notat, quando pulsus inde debilitatur & respiratio difficilior redditur.

ANDREÆ a KEIL *λοιμογραφία oder beschreibung der pest samt allen bösen ansteckhenden sachen*, Zell. 1687. 8. EJUSD. *diversorum morborum descriptio*, Zell. 1688. 8.

DAVID ABERCROMBY *opuscula hactenus edita de lue venerea, varietate pulsus*, &c. Londin. 1687. 8.

J. VALENTINI SCHEID disp. *de duobus osticulis in cerebro repertis*, Argentor. 1687. 4. *De lienibus disruptis* ibid. 1725. 4. aliæque utiles dissertationes.

JACOBI GROENEVELT (Greenfield) *diss. Lithologica*, Ed. II. Londin. 1687. 8. observationes aliquas & historias continet calculi enormis &c. absque chirurgia. IDEM ut videtur I. auctus recusus est sub nomine J. GREENFIELD *compleat treatise of stone and gravel*, Londini 1712. 8. ubi dissertatio de Lithontripticis, & sectione calculi adjecta est.

Le Médecin de soi-meme ou l'art de conserver la santé par l'instinct, Leid. 1687. 12. ad diæteticam pertinet, sed causam morborum in plethora & corruptione humorum, hujus rationem in alvo sicca ponit.

De S. ANDRE' *refléxions nouvelles sur les causes des maladies & leurs symtomes*, Paris. 1687. 12. LEHM.

MONGINOTI collectionem libellorum de febribus in practicis laudabimus, quæ prodiit Ferrar. 1687. 4.

THEOPHIL. MULLER *von vvinter krankheiten*, Lips. 1687. 8.

J. ANDR. STISSER *febrium intermittentium nova consideratio*, Brunsvic. 1687. 4. *

CONRAD. BARTHOLD BEHRENS *bedenken von schleunigen todes fällen*, Hildesheim 1687. 8. cum mortuorum dissectionibns. EJUSD. *selecta diætetica*, Franc. Lips. 1710. 4. Varia habet de peste, ejus exclusione, ortu, &c.

MANDUIT Diss. *sur la goute, où l'on en découvre la véritable origine jusqu'ici inconnue, & le moyen de s'en garantir*, Paris. 1687. 8. BEUGH.

Les opérations de Chirurgie avec un traité des maladies de l'estomac & un autre des maladies vénériennes, Paris. 1688. 12. Practici in primis scopi.

STEPHANI BLANCARDI *Anatomia practica rationalis*, Amstelod. 1688. 12. prodiit. Inter opera BLANCARDI hoc præfero, quo breves sed utiles tamen ducentæ dissectiones corporum continentur, quas ipse administraverat. Hæ observationes in suis titulis distributæ redeunt in Praxi Medica BLANCARDI. EJUSD. *naeuvvkeurige verhandelingen van het Scheurbuyk*, Amstel. 1684. 8. Lips. 1690. 8. 1693. 1704. 4. Germ. cum app. de fermentatione * EJUSDEM *venus beleegerd en ontset*, Amstel. 1684. 8. & Gallice Amstel. 1688. 8. & Germanice, Lips. 1689. 8. adjectis variis aliorum tractatibus. Morbum venereum vetustum esse. Cartesianus cæterum & theoriæ plenus. EJUSD. *vom podagra und laufenden Gicht*, Germ. 1690. Lips. 8. EJUSD. *Tr. van de opvoedinge zieckten der kinderen*, Amstelod. 1684. 4. SCH. EJ. *praxis der Medicin*, Hanov. 1703. 8.

STEPHANI BLANCARDI *venus beleegert en ontset* etiam Lips. 1693. 8. recusa extat cum titulo *de lue venerea & scorbuto*. a

THEO-

THEODORUS CRAANEN aliquas in Libro de homine huc pertinentes observationes habet. EJ. *Lumen rationale medicum seu praxis medica reformata*, &c. Medioburgi prodiit 1686. 8. *Observationes medicas excerptas ex prælectionibus publicis privatisque* T. CRAANEN *quibus emendatur* V. *Liber Instit.* SENNERTI edidit P. U. D. Leidæ 1687. *opera omnia* prodierunt Antvverp. 1689. 4.

A. V. L. diss. *Physico-medica de febribus*, Leid. 1688. 8. est discipulus CRAANENI.

GUERNERI NEUHAUSEN *homo melancholicus*, Hamm. 1688. 12. Nempe melancholiæ in genere descriptio.

A. PORSCHOU *du pourpre de la rougeole, & de la petite vérole*, Paris. 1688. 8. adjectus tractatus de vesicæ renumque calculo. In variolis leniora sudorifera laudat.

CASPARI PORTA *medicina brevis exhibens hominis machinam ejusque morbos*, Leid. 1688. 8.

JUSTI VESTI *decas observationum rariorum* (ex anatome practica) cum CRAMERI collegio chymico prodiit Erfurt. 1688. 4. EJ. *de dysenteria epidemia diss.* Erfurt. 1709. 4.

J. CAR. LINK *casus medici ægri epileptici*, Altdorf. 1688. 4. PL.

CRISTIANI LANGII *miscellanea curiosa medica annexa disp. de morbillis quam prodromum esse voluit novæ suæ Pathol. animatæ*, &c. Francofurti 1688. 4. EJ. *pathologia animata seu animadversiones in pathologiam spagiricam* JOH. FABRI ibid. eod. anno. Omnes morbos ex pathologia putredinosa interpretatur.

JOSEPHUS LANZONUS obiit anno 1730. EJUS varia scripta huc pertinent, ut posthumum *de venenis*: diss. *de febre quartana* Ferrariæ 1691. fol. excusa: *consultationes medicæ*: *observationes & animadversiones variæ ad medicinam, anatomiam & chirurgiam facientes*, Ferrar. 1688. editæ, quæ omnia conjuncta prodierunt Lausannæ anno 1738. 4. 3. vol. Collectanea fere sunt, eruditi viri, qui otium in suis scriptis poliendis vix impenderet.

J. GASP. GROENEVELT *practica qua humani morbi describuntur*, Francof. 1688. 8.

RICHARDI MORTON *phthisiologia seu exercitt. de phthisi* L. III. Londin. 1689. 8. Videtur mihi hoc suo labore satis plene functus esse, cum phthisin & adfines morbos numerosos distinxerit & descripserit, historiis, etiam cadaverum sectionibus confirmaverit. Phthisin pulmonalem ut plurimum a scirrhosis, deinde in ulcus abeuntibus, glandulis (seu tuberculis) deduxit. Ad febrem inflammatoriam ex tuberculis natam corticem adhibuit. Calculos pulmonales inter causas tabis per experimenta retulit. EJUSD. *pyretologia seu de morbis acutis universalibus* L. III. Lond. 1692. 8. *& de febribus inflammatoriis* ibid. 1694. 8. Vastum opus, quo febres intermittentes & remittentes, & continuas & inprimis variolas fuso sermone complexus est. Corticis vim in plerisque remittentibus febribus extulit. Regimen calidum nimis & in variolis maxime, commendavit. Utrumque opus Genevæ 1696. 4. cum aliis variis recusum est.

RICHARDI MORTON *phthisiologia* anglice prodiit Lond. 1694. 8. * sub titulo *treatise of consumtions*. EJUSD. *de febribus inflammatoriis* liber recusus est Bremæ 1693. 8.

GUALTHER HARRIS *de morbis acutis infantum*, Londin. 1689. 8. 1705. 8. 1720. 8. Germanice F. Lipsiæ 1691. 12. & in collectione SYDENHAMIANA Genevæ 1736. 4. Plurimum laudat testacea ob vim etiam ut credit anodynam, & fere ad omnia infantum mala idonea & efficacia. Ad finem observationes singulares subjectæ sunt. Practicus ceterum magis quam pathologus fuit. In nuperiori editione, Londini 1713. 8. adjecta est de luis venereæ origine *appendix*. Antiquam ibi luem esse defendit, salivationem improbat. EJUSD. *dissertationes medicæ & chirurgicæ habitæ in amphitheatro societatis* R. Londini 1725. 8. ad praxin potius pertinent, & ibi recensebuntur. EJUSD. diss. *de peste & inoculatione variolari variolarum descriptio*, Londin. 1721. 8. Pro emeticis & fonticulis, & contra calida medicamenta. Multa ex NATHANAELE HODGES.

J. GODFRIED de BERGER eruditissimi viri disp. *de polypo cordis*, VVittemberg. 1689. *de inflammatione* 1695. *de dysenteria superioris semestris*, VVittemb. 1709. *de laude febris merito suspecta*, ibid. 1730. aliæ & eruditissimæ disputationes exstant.

J. GODFRIED de BERGER est etiam disp. *de morbis senectutis*, VVittemb. 1693. EJ. *de acido insonte*, ibid. 1716.

JOH. de MURALTO *von Krankheiten der kinder*, Zurch. 1689. 8. Per varia etiam ejus opera incisiones corporum ægrotorum dispersæ habentur.

LANGE *Traité des vapeurs, ou leur origine, leurs effets & leurs remedes sont méchaniquement expliquées*, Parif. 1689. 12.

FRANC. SEB. VORSTER *experimenta de pleuropneumonia epidemica cum polypo cordis*, Bafil. 1689. 4. PL.

Diff. fur la goute 2. *edit*. Parif. 1689. 12. Nullius momenti.

SIGISMUNDI KOENIG Bernenfis Medici *fpecimen lithogenefeos humanæ*, Bern. 1689. 12. Rara hiftoria feminæ, cui plurimi lapides de ano deceflerunt, cum experimentis ad analyfin calculorum pertinentibus.

FRANCISCI CALMETTE RIVERIUS *reformatus*, Genev. 1677. 8. Lugd. 1690. 8. Morbos omnes percurrit & curationes breves addit. Eum exfcriptum effe a LANZONIO auctor eft D. ASTRUC.

J. HENR. STARK *de angina alba feu prunella, die vveiffe bräune oder de vveiffe anfatz*, Regiom. 1690. 4. RIV.

JAC. SINIBALDI *Apollo bifrons Medicus & amœnus*. Huc pertinent multæ difp. de ictero, fanguinis fputo, fudore, hydrope, &c. Rom. 1690. 4.

Anonymi tractatus de morbis ad recentiorum mentem concinnati, Ferrar. 1680. *

N. PFISTER *von der vveiber natur und Krankheiten mit anmerkungen vermehrt*, Nürmberg 1690. 8. (*de morbis muliebribus*.)

N. PFITZER recufus exftat Altdorf. 1691. 8. *

GERALD SERMES *Kortbondige verklaaring van de gezonde en ongezonde ftand der menfchen*, Amftelod. 1690. 8. BEUGH.

EL. RUDOLPH. CAMERARII *hiftoria pleuritidis, &c. abfceffus pectoris cum fuccedente colica fpafmodica & gutta ferena*, Tubing. 1690. 4. EJUSD. *anatome hydropici*, ibid. 1691. difp.

EL. RUD. CAMERARII difputavit etiam *de tenfione cordis*, Tubing. 1686. 4.

J. CONSTANT. de REBECQUE *atrium medicinæ Helvetiorum*, Genev. 1661. 12. Præter pharmacopœam obfervationes tradit morborum non maximi momenti, neque ulla cum fectione cadaveris.

FRIDERICUS RUYSCH & in *obff. anat. chir.* & in *muf. rariorum* & in *thefauris* & *adverfariis* multa etiam rariffimorum morborum monumenta habet.

JOH. NICOLAI PECHLIN *obfervationum phyfico-medicarum* L. III. Hamburg. 1691. 4. Viri ingeniofi, poetæ, medici, & politici, cujus nepotes in fuperiorem nobilitatem nunc recepti funt, hic princeps labor eft. Magna pars pertinet ad obfervationem morborum rariorum, vel caufarum internarum quæ mala varia generarunt.

CHATELAIN (Prof. Monfpelienfis) *Traité des convulfions*, Parif. 1691. 12.

Obfervationum medicarum centuria a PAULO SPINDLERO *confignata, fcholiis aucta ftudio & opera* CAROLI RAYGERI, Francof. 1691. 4. Chirurgicas & medicas obfervationes minime inutiles continet, cum aliis adfinibus comparatas. Paulum fuperftitiofus, amuletis credit, ab amnio uxoris impotentiam conjugalem derivat, &c.

DESSE *des fievres continues & intermittentes*, Parif. 1691. 12. A coagulo fanguinis, etiam peftilentes febres derivat.

C. HENRIC. ERNDL *ex veneno Salus*, Gieff. 1691. Obfervationem habet baccarum belladonnæ pro vacciniis funefto errore comeftarum.

CONR. HORLACHER *von denen Catarrhen*. Norimberg. 1691. 8. Refutat vulgarem theoriam.

BESANÇON *nouveau Traité des Fièvres où après avoir examiné les différens fyftêmes.. on explique la nature & la caufe de ces maladies avec les remèdes* &c. Paris 1691. 8. A fulfure fanguinis abundante febres derivat.

JOHANNIS VIRIDET *de prima coctione & ventriculi fermento*, Genev. 1691. 8. recufus Morgiæ & Parifiis 1735. 2. vol. 12. Sub Titulo *Traité du bon chyle*. In parte II. practica continentur, in quibus aliqua paradoxa, multa tamen bona & curiofa ex cadaverum fectionibus & praxi repetita habet. EJUSDEM boni fenis *traité des vapeurs*, Iverdun. 1726. 8. Theoria equidem mirifica, quæ fpiritus animales ponat modo acidos, modo alcalinos, volatiles, & ab his iisdem principiis morbum hyftericum explicet, atque praxin fuperftruat, ut curatio in priori cafu, vitioque acido, per alcalia volatilia, in pofteriore

per

per refrigerantia perficiatur. Obſervationes tamen multas admiſcet, inter quas ſectiones cadaverum etiam reperiuntur, & multa de opii vi & effectu & de idioſyncraſia experimenta habet.

CHRISTIANI von CAMPEN *collectanea therapeutica de pleuritide & apoplexia*, Breda 1691. 8. cum Exercit. medicis 12.

J. L. NEUHAUS *unterricht von der rothen ruhr*, Smalkald 1691. 8.

GEORG. VVOLFG. GILGIUS *de memoria læſione ex nimio veneris uſu*, Altdorf. 1691.

HENR. MAJ. *de morbo caſtrenſi quem vulgus Cephalalgiam epidemiam vocat*; Rintel. 1691. 4.

MARCI GERBEZII *Tractatus de morbis complicatis*, Labæ 1692. 8. EJ. *Chronologia medico-practica*, Francof. 1713. 4. Cum priori opere conjunctam continet hiſtoriam epidemiarum quinque annorum cum tempeſtatis obſervatione, curandi modo; &c.

M. MARCI diſp. *de lienoſis*, Argentor. 1692. 4. & aliæ minime malæ.

JOS. PRATT. *de lepra*, Leid. 1692. 4.

MAUR. van REVERHORST *de motu bilis circulari ejusque morbis*, Leid. 1692. 4. Calculorum felleorom hiſtorias habet.

NIC. LAMBERT THELEN. diſſertatio *de febribus*, Lovan. 1692. 8.

CAR. DRELINCOURTII *de variolis & morbillis* diſp. Leid. 1692. 4.

J. HELFRICH SCHROOT *inſtruction derer fleck und huſtfiebern*, Marburg. 1692. 8.

NATHANAEL LACY *de podagra*, Venet. 1692. 8. ſal in lympha reſidens pro cauſa morbi habet. Medicamenta arcana proponit.

F. MERCURII ab HELMONT *obſervationes circa hominem ejuſque morbos per* PAULUM BUCHIUM editæ Amſtelod. 1692. latinæ verſæ, quod miror, ab J. C. AMMANNO. Mirabilem theoriam ſexus duplicis maris & feminæ in omnibus corporibus, etiam in ſalibus conſtanter a natura obſervati ponit, inde ortorum morborum deducit cauſas. &c.

G. VV. VVEDEL *tabulæ pathalogico-therapeuticæ omnium morborum ſynoptice complectentes*, Jeo. fol. EJUSD. *pathologia dogmatica*, Jen. 1692. 4. EJUSDEM *exercitationes pathologico-therapeuticæ* ibid. 1697. 4. & *ſemeiotico-practicæ* eodem anno. ibid. In ſuis *exercitationibus philologicis* multa ad rariores morbos pertinent ut *morbum craſſum* anno 1688. *phœniceum* 1702. &c. EJUSDEM L. *de morbis infantum*, Jen. 1717. 4. Legi meretur ob morbos rariores, varios nævos etiam & monſtroſos partus quos recenſet. In theoria cæterum ſemi-Helmontianus & acidæ hypotheſi adfinior fuit, plurimus in abſorbentibus & bezoardicis. Innumerabiles etiam diſputationes pathologicas edidit, quibus morborum hiſtorias & curationes tradidit, v. g. *de ileo poſt ileon inteſtinum ruptum* 1690. *ægrotus iſchuria laborans* 1699. *de morbo ſpaſmodico epidemico maligno in Saxonia, Luſatia vicinisque locis graſſante*, &c. Jen. 1717. &c.

G. VV. VVEDEL etiam eſt *de catharro ſuffocativo*, Jen. 1686. *de diarrhoea* 1673. bona diſp. EJ. *de ægro colica ſaturnina laborante*, Jen. 1712.

GERVAISE UCAI *Traité de la maladie vénérienne*, Toulouſe 1693. 12. Pariſ. 1702. 12. & verſ. lat. Amſtelod. 1700. 8. Morbum veteribus jam notum fuiſſe, contrahi nimia etiam cum munda femina Venere, &c.

THOM. FRID. SUCHLAND *de paralyſi metallariorum*, Ultraject. 1693. 4.

G. COLE *novæ hypotheſeos ad febrium intermittentium ſymptomata & typos excogitatæ hypotypoſis*, Londin. 1693. 8. Cauſam quærit in nerveo ſucco depravato, unde primo in partium fibroſarum intervallis lancinatio & rigor, deinde iis acribus particulis in ſanguinem receptis calor ſuccedat. EJUSDEM *practical eſſay concerning the late frequency of apoplexies*, Oxford. 1689. 8. PL. Lond. 1693. 8. cum curatione & præſervatione.

G. COLE *novæ hypotheſeos*, &c. *hypotypoſis* Amſtelodami recuſa exſtat 1698. 8.

JOH. LUDVV HANEMANN *commentarius ad miranda & anomalias humani corporis earumque cauſas*, &c. 1693. 4.

MICHAEL ANGELI ANDREOLI *de conſervanda valetudine ſeu morborum cauſis procatarcticis*, Lugdun. 1693. 8. Agit de ſex rebus non naturalibus. EJUSD. *de febribus & morbis acutis febrem comitem habentibus*, Venet. 1711. fol.

AIGNAN *l'ancienne médicine à la mode*, Pariſ. 1693. 12. Omnes morbos ab alkali & acido derivat.

J. C. B.

J. C. B. a GUELFALIONE *tutelaris columna seu de sede affecta in pleuritide*, Rom. 1693. 8. B. VVALTH.

Auctor hac pagina citatus sub nomine J. C. B. a GUELFALIONE idem est jam dictus BENEDICTUS a CASTRO.

NICOLAI GRIMBERG *observationes medicæ anatomico practicæ*, Hafniæ 1693. 4. Absque observatione & absque anatome. EJ. *beschreibung des Nieren und blasen steines*, Hafn. 1695. 8. De calculo.

LUCÆ TOZZI *in* HIPPOCRATIS *aphorismos commentarii seu universæ medicinæ theoreticæ & practicæ celebriores quæstiones*, Neapoli 1693. 4. EJUS. *Medicinæ pars prior theoretica quæ etiam pathologica continet, de vitæ dissolutione ejusque causis: de morbis, morborum causis, symptomatibus, signis adversæ valetudinis, temporibus morborum, crisibus & diebus criticis*, &c. Lugd. 1681. 8. Plagiarii opus (MORGAGNI in Epist. I. n. 80.)

LUCÆ TOZZI ibidem etiam citati opera omnia prodierunt Venet. 1711. 4. Acidam & SYLVIANAM theoriam defendit, rejicit crisium ἀκρίβειαν, plethoram.

J. CHR. ETTNER *de podagra*, Breslau. 1693. 12.

J. B. GYRALDI *morborum exitialium tyrannica sævitia: seu per annos nobilem mulierem diri morbi excruciantes in medicam historiam redacti*, Bonon. 1693. *

CAROLI LEIGH *phthisiologia Lancastriensis*, Londin. 1694. 8. & in collectione SYDENHAMIANA, Genevæ 1736. 4. frequentem ejus regionis phthisin ex nimio vitriolo deducit. Adjectum est *tentamen circa aquas minerales in eodem comitatu observatas*, in quo acidulas deducit ex vitriolo, ochra & sulfure. In *natural history of Lancashire* de funestis effectibus vaporum mineralium experimenta habet.

CAROLI LEIGH sunt etiam *Exercitationes de morbis acutis, intermittentibus, hydrope*, Londin. 1697. 8. Primo titulo continetur inprimis historia febris petechialis Lancashirensis annorum 1693. 1694. 1695. 1696. quam a sero per acidum coacto deducit. Intermittentes pariter a sale serum coagulante derivat. Hydropem biliosum, natum a bile in materiem tartaro vitriolato similem, separat ab hydrope vulgari lymphatico. Incisiones morbosorum cadaverum habet, in quibus hepar obstructum.

J. F. VALLADE *idea generalis morborum & passionum hominis in tres partes divisa, secunda de morbis*, Roterodami 1694. 4.

J. BERNH. GLADBACH *Praxeos medicæ idea novissima.. in qua omnium morborum origo ex quatuor morbis cardinalibus deducuntur*, Herborn. 1694. 8. Morbos magnos facit febrem, catarrhum, cachexiam, scorbutum. Curationes addit.

PETRI CHIRÆ rarissimas disputationes non vidi. Scripsit an. 1694. Monsp. *thesin* ut vocat, in hanc quæstionem, *an passioni Iliacæ globuli*, &c. & eodem anno, *an incubo ferrum*, quæ recusa exstat in operibus posthumis. Ingeniosus, audax adfirmator fabricæ ad explicandas actiones excogitatæ.

N. FROMENT *hypothèse raisonnée dans la quelle on fait voir que la cause de toutes les maladies vient des levains acides, acres ou salés des prémierès voies*, Paris. 1694. 4. BEUGH.

GEORG. LUDVVIG SCHLEYERMACHER *de affectuum rarissimo catalepsi*, Giessæ 1994. Utilis disputatio, cum observationibus.

PETRI LE CERF *de febre gallica*, Francof. 1694. 4. febrem malignam popularem deducit a fermentatione alcali gallici cum acido germanico.

J. ANT. CASSINIS de BUGELLA *de apoplexia*, Prag. 1695. 8.

FRANG. RAYNAUD *traité des fièvres malignes & pourprées*, Carpentras 1695. 8. Bruxellis eodem anno. A nescio quo astrali influxu oriri, &c.

J. BAPTISTÆ SCARAMUCCI *theoremata familiaria de physico-medicis lucubrat.* Urban. 1695. 4. Observationes practicæ acidi coagulantis theoriam recipit. EJUSD. *lettere sopra un idrofobo* Macerata 1702. 8. Historia hydrophobiæ absque morsu ortæ, ex iracundia.

BERNARDI CONNOR *dissertationes medico-physicæ*, Londin. 1695. 8. Tres omnino huc pertinent, nempe de *antris lethiferis*, quæ explicat per vaporem æthereum ad respirationem ineptum: *de stupendo ossium coalitu* totius nempe sceleti universali ancylosi: & de *immani hypogastrii sarcomate* uteri nempe in massam carneam inorganicam degeneratione.

MATTHIÆ SPIEVVACZER *ægroti confideratio perpendens corporis humani partes & morbos in fpecie αἱμοφθίσεως naturam* &c. Prag. 1695. 8.

STEMAN *de hydrophobia*, Ultraj. 1695. Bona differtatio cum obfervationibus.

JAC. van HERVELT *genefkundige aanmerkingen*, Amftelod. 1695. 4. *

R. VV. KRAUSE *æger bulimicus*, Jen. 1695. 4.

JO. BRUNSMANNI *energumeni Coagienfis feu admiranda hiftoria de horrenda cacodæmonis tentatione qua in Selandia Daniæ ejufque urbe Coagio familia civis per aliquot annorum fpatium eft conflictata* ex Danico verfa Lipf. 1695. 12. RIV.

AND. BROVVN *tentamen theoretico practicum de febribus continuis*, Edenburg. 1665. 4. HARL.

J. U. E. *venus fieke gafthuys*, Amftelod. 1695. 8. continet morbos fexuum.

JOHANNIS DOLAEI Cartefiani & hypothefium amantis viri *Encyclopædia medica dogmatica cum obff. auctoris rarioribus & curiofis & comm. epiftolari cum* VVALDSCHMIDIO, Venet. 1695. fol.

VV. VVALL. *a nevv fyftem of the french difeafe*, Londin. 1566. 8. ASTR. Arcanifta.

GUILIELMI COCKBURNE *account of the diftempers incident to feafaring people*, Londin. 1696. 8. & *continuatio* 1697. 8. & auctius, Lond. 1708. 8. fub nomine *fea difeafes* 1736. 8. Germanice Roftoch. 1726. 8. Cum in navi medicinam feciffet, claffieos morbos anni 1695. defcripfit. EJ. *profluvia ventris feu de diarrhoea or account of loofeneffes*, Lond. 1710. 8. & 1724. 8. EJUSDEM *the fymptome nature caufe and cure of a gonorrhoea*. Lond. 1713. 1719. 8. & IV. edit. 1728. 8. Latine, Leid. 1717. 8. Gallice Parif. 1730. 12. quæ editio reliquis melior eft. Præter anatomen, quam diximus, ætiologiam bonam morbi habet, cujus fedem recte omnino non proftatis, fed in finubus urethræ ponit.

GUILIELMI COCKBURNE *fea difeafes* legi ex editione Londinenfi 1706. 8. Mechanicæ fcripfit, & morbum propofitum, cum omnibus fyptomatibus; per fuas caufas explicare conatus eft. Scorbutum derivat a defectu tranfpirationis, hinc nata plethora fanguinis craffi; febrem vero intermittentem a lentore BELLINIANO, rejectis cacochymis. In P. II. habet numerofas ægrorum hiftorias.

R. JAC. CAMERARIUS *de diabete periodico Hypochondriacorum*, Tubing. 1696. dif. *de variolis*, ibid. eodem anno, *Hiftoria lienofi* 1707. *extifpicia hepatitide defunctorum* 1716. *de diarrhoea & febre ardente a quibus plerifque exteris Lutetiæ Parifiorum agentibus periculum imminet* 1717. 4. & aliæ eruditi viri difputationes legi merentur.

PHIL. FRAUENDORFER *opufculum de morbis mulierum*, Noriberg. 1696. 12. HAEN.

JOH. ZELLER *de molis virilibus mirabilibus*, Tubing. 1696. difp. Germanicæ 1696. 4. *de gonorrhoea virulenta* 1700. *de docimafia, fignis, caufis & noxa vini lithargyrio mangonifati* 1707. (recuf. Altdorf. 1721.) EJ. *de morbis a ftrictura glandularum p. n.* habet obff. in corporibus ægrotis: tum in diff. in qua *thefes inaugurales erudita*, Tubing. 1704.

JOHN. FLOYER *preternatural ftate of animal fluids defcribed*, London. 1696. 8. 1698. 8. Varias corruptiones chyli recenfet, fermenta admittit, morbos epidemicos periodice credit redire. Appendicis loco eft *Tractatus de afthmate*, recufus Lond. 1719. 8. Afthma explicat a ruptis veficulis pulmonem, & aere fub membranam externam pulmonum effufo, ex chyli flatulentia, & fymptomata per periodos redire obfervat. Ipfe morbum expertus fuerat, cujus paroxyfmos fatis exquifite defcribit.

JOHN FLOYER etiam eft *the preternatural ftat of humours*, Lond. 1696. 6. In falinam & cacochymicam fectam pronior fuit. Vitia digeftionis primo loco recenfet, cacochymiam pituitofam, tartaream, flatulentam, acidam. Inde de fanguinis ftatu oleofo rancido, de vifciditate ejus, cacochymia falfa, aciditate vitriolica, putrefactione agit. Subjecit aliqua de afthmate & tuffi convulfiva. Caute legenti tamen utilis.

JOH. PECHEY *of the difeafes of vvomen*, Londin. 1696. 8. * *on infants difeafes* 1697. 8. * tractatus *of an apoplexia convulfiva* 1708. 8. *

J. SCHREYER *de ortu fterilitatis a fafcino*, Lipf. 1696. 8. *

ANDREÆ PETERMAN *de ictero ex calculis vefica fellea*, Lipf. 1699. Difp. cum propria obfervatione. EJ. *bedenken vom faamenfluffe und* CHR. FRID. PINKERS *vom blutfluffe* ex Latino verfum, Drefd. 1761. 8.

Inter BENJAMINI BENEDICTI PETERMANNI *obfervationum medicarum decadem* I. II. & III.

III. Lipf. 1707. editas, pleræque etiam ANDREÆ funt, Lipfienfis Profefforis, fectiones cadaverum morbofurum, calculi, &c.

JEAN RAVELLY *Traité de la rage*, Parif. 1696. 12. Hydrophobiam defcribit ortam ex morfu lupæ rabidæ. Suadet antimoniata.

HUNAULD *difcours phyfique fur les fièvres qui ont regné les dernières annèes*, Parif. 1696. Acidam theoriam proponit. HUNAULD (Annon idem priori qui academici pater fuit?) *fur la rage & fes remèdes*, Chateau-Gontier 1714. 12. Bonus liber. Exempla dedit ægrorum, qui pluviam ferre non poffent, & inviti ad morfum rabiofa vi abriperentur, tanto cum acumine auditus, ut etiam minimus ftrepitus ipfe intolerabilis effet.

MICHAELIS ALOYSII SINAPII *Abfurda vera feu paradoxa medica*, Genev. 1697. 12. Audax in paradoxis homo, in morbis aliter a communi fententia defcribendis multus eft. Luem Gallicum fponte oriri, &c. Pars II. continet *quæftiones & controverfias occafione morborum feptentrionalium & de falfa exiftentia morbi gallici*.

ANICET GAUSAPÉ *nouvelle explication des fièvres*, Touloufe 1697. 2. vol. 12.

ANICET GAUSAPÉ alii annum habent 1696.

JOH. PECHEY *treatife on infants difeafes*, London 1697. 8.

J. LUD. APINI *febris epidemica annis* 1694. 1695. *in oppido Herspruck* &c. *graffari deprehenfa tandemque petechialis reddita in femicenturiam obfervationum digefta relatio*, Norib. 1697. 8.

J. BAPTISTÆ CONTULI *brevis inftructio medica de glutine in corpore humano producto & ejus affectibus calculo, arthritide* &c. Rom. 1697. 4. (& *Galer. di Minerva* V. p. 122.) EJUSD. L. *degli afcaridi*, Rom. 1701.

J. BAPT. CONTULI in libro priori loco dicto multas habet non contemnendas obfervationes. Excufus eft italice, & latine, Rom. 1699. 4. cum titulo *de lapidibus podagra & chiragra in corpore humano productis*.

NICOLAI HEINSII *quynende venus ofte korte en neauvvkeurige verhandeling van de pocken*, Amftelod. 1697. 8. Germanice Lipf. 1700. 8. & denuo 1711. 8. ab alio verfa Gallice Amftelod. 1706. 8. Morbum antiquum effe docet, ex theoria falina explicat. Arcana fua laudat.

JOHN. COLBATCH *treatife of the gout*, London. 1697. 4. EJUSDEM *collection of tracts chirurgical and medical* II. ed. Lond. 1704. 8. Inter varios tractatus huc pertinet *a phyfico medical difcourfe on alcali and acid*, in quo alcali pro caufa febrium, fcorbuti, mortifque habet, acida autem pro univerfali medicamento morborum acutorum, phthifeos fcorbuti, podagræ, &c. *Some farther confiderations concerning acid and alcali*, ejufdem fenfus eft. EJ. *treatife on the gout* podagram tribuit abundanti in fanguine alcali, cujus pars aliqua critice deponatur ad articulos. *In libro the doctrine of acids in the cure of difeafes farther afferted*, Londin. 1698. 8. confirmat in podagra & fcorbuto in fanguine plus quam in fanitate, alcalinarum partium effe, & alcali pro deftructore vitæ & pene pro morte in corpore habitante habet. EJ. *relation of a very fudden cure of a perfon biten by a viper* (primum excuf. Lond. 1698. 8.) Continet viperæ morfum cum magnis fymptomatibus fanatum oleo vitrioli.

VVILH. ULRIC. VVALDSCHMIDT J. JACOBI F. difp. *pathologia animata fpecimen*, Kiel. 1697. *de calculo renum* 1709. *de morbo epidemico convulfivo per Holfatiam graffante oppido raro*, Kiel. 1717. *de ægroto fpina ventofa laborante* 1718. *de fingularibus quibusdam variolarum & earum infitionis*, 1725. & aliæ non ineruditæ difputationes.

VV. ULR. VVALDSCHMIDT hic dicti eft etiam difp. de loco Plinii: *Morbus eft aliquis per fapientiam mori*, Kiel. 1703. 4. EJ. *de fingularis peftis Holfatica* (bona difp.) ibid. 1722.

J. EVELYN *de lypothimia* exftat cum numifmatibus ejufdem, feu difcurfus in antiquos & modernos nummos, Londin. 1697. fol.

J. J. VV. BEINTEMA de PEIMA *de morbo regio*, 1697. 12.

Difcurfus medicus de impotentia virili, Colon. 1698. 8.

J. JAC. STOLTERFOTH *diff. Epiftolica de fudore fanguineo*, Kiel. 1698. difp.

EHRENFRIED HAGEDORN *obfervationum & hiftoriarum medico-practicarum Centuria* III. Fr. Lipfiæ 1698. 8. Pofthumum opus, hinc vitia excufatione digniora. Miraculorum nimius amator fuit, morborum hiftorias nimis breves dedit, cum magna in calidam medicinam acutorum propenfione.

CH. DENIS de LAUNAI *Systeme contenant la génération des maladies vénériennes*, Paris. 1698. 12.

J. B. ALLIOT *Traité du cancer*, Paris. 1698. 12. Scirrhum ex acido derivat, cancrum credit curabilem esse per medicamentum escharoticum absorbens.

GOD. BIDLOO obs. *de animalculis in hepate ovillo aliorumque animalium detectis*, Leid. 1698. 4. Descripsit, etiam microscopio adhibito, Os, oculos, cor, intestina habere, in bile proprie ejusque vasis vivere docuit. EJUSDEM in *Exercitatione* II. decadum, quæ Leidæ 1708. & 1715. prodierunt, hydatidum theoria proponitur, partim a lympha inter arterias venasque effusa, alias ex vase lymphatico inter duas valvulas tumente. Experimenta propria adfert. Habet etiam in *Decade* II. *Exercitationem* de morbo mirifico a limpidi humoris copiosissimo de naribus fluxu. EJUS. *historia ultimi morbi & mortis* GUILIELMI III. Leidæ 1702. Belgice & Germanice 1703. 8. Lipsiæ prodiit.

DANIEL TAUVRY *nouvelle pratique des maladies aigues*, Paris. 1698. 8. 2. vol. 1706. 12. 1720. 2. vol. Febres fermentationi tribuit, juvenis auctor & ante diem exstinctus. EJ. *des maladies chroniques & habituelles* Paris. 169.... & 1724. 12.

COCHON du PUY *histoire d'une enflure du bas ventre très particuliere*, Rochelle 1698. 12.

JOACH. TARGIRI *medicinæ compendiariæ* P. II. Leid. 1698. 8. pathologiam continet.

G. ABRAHAM MERCLIN *sylloge physico-medicinalis casuum incantationi vulgo tribui solitorum maxime memorabilium Decurias* VI. *complectens cum judiciis & curationibus*, Noriberg. 1698. 4. 1715. 4.

JOH. GEORG. BENZ. *de muliere capitis dolore periodico cum abscessu laborante*, Altdorf. 1699. 4.

J. PHIL. EYSEL *compendium pathologicum corporis humani morbos, causas & symptomata concinne describens*, Erfurt. 1699. 8. EJ. *scrutinium dysenteriæ malignæ epidemicæ nunc grassantis*, Erfurt. 1709. 4.

J. FRIDERIC LOVV *de variolis & morbillis*, Noriberg. 1699. 4.

J. VICTOR JAGERSCMIDT *der in denen durch die silberglätte bestrichenen vvein enthaltene merurius samt einer daher entstandenen colica spasmodica paresi* &c. Ulm. 1699. HAEN.

J. V. JAGERSCHMIDT jam dicti est etiam *de colica saturnina*, Ulm. 1693. 8.

NICOL. RAINSSANT Quæstio curiosa, *an cometa morborum prænuntius?* Paris. 1699. 4.

In *Monumentis Academiæ Gallicæ* passim aliqua ad dissectiones morbosas pertinent, ob raritatem & fidem commendata.

1699. TAUVRY de hydrophobia.
POUPART de scorbuto.

1700. VERNAGE hydrops chylosus.

1701. Mors a valvula venosa sinistri cordis ossea, tum ab aorta ossea & ab eadem ulcerata & ossefacta.

1702. Du VERNEY historia hydropis; fetus per anum egestus.

1703. LE MERY de calculis vesicæ felleæ.
Du VERNEY hydrops varius cysticus lamellatus ossi pubis adnatus &c. Cerebrum bovis putrefactum, testium scirrhus sponte discussus, LITTRE de hydrope.

1704. Polypus pulmonis, calculus intestinalis, cerebrum sero obrutum, calculi bilarii ex ulcere exeuntes; hydatides hepatis, pulsus in venis, hydrops cerebri, hydrops externus capitis.

1705. LITTRE polypus. Hydrocephalus.

1706. Glandulæ in toto corpore petrefactæ ab abusu spiritus vini, ossificationis in sene; tuba ovario adnata. MERY sceleton flexuosum.

1707. Hydrops peritonæi. LITTRE de cataracta. GANDOLPHE Hydrops ovarii.

1708. LA HIRE contra cataractæ sedem in lente. LITTRE vermes per nares egesti.

1709. MERY cataractæ sedes in lente experimento adserta. Delirium melancholicum.
GANDOLPHE de tænia.

1710. Calculi in duodeno. Cystides abdominales. Aorta amplissima pene a corde divulsa. Hydrops lacteus.

1711. LITTRE gonorrhoeæ sedes.

1713. LITTRE officula in dura matre. Emphysema. Hydrops tympanites. Valvulæ aortæ ad parietes adnatæ, inde mors.

1714. LITTRE de flatibus.
1715. Contra cataractæ fedem in lente.
1716. Ancylofis univerfalis, partus ventralis. LITTRE de difficili deglutitione.
1717. Hydatides. GEISLERI cataracta membranea, vitium peculiare oculi.
1718. PETIT de hydrocephalo.
1719. Apoplexia fex menfium abfque intermedio figno cogitationis.
MORAND de hydatidibus. (Non effe lymphatica) vid. etiam 1722.
1722. PETIT de offibus mollibus.
MORAND de cataractæ fede in lente & ejus capfula. Tumor magnus internus pectoris. Fætus 10. annis geftatus femilapideus. Urina vomitu reddita.
1723. & 1727. MORAND & PETIT de Hydrope oculorum. Caufa partus difficilis. MORAND de hydatidibus.
1724. De vena Medinenfi.
1727. MALOET hepar cum liene connatum. DUPUY obftructio alvi & colon vaftæ molis.
1728. Hydrops peritonaei.
1729. Tumor chylofus mefenterii. Valvulæ cordis præter naturam mutatæ.
1730. Abfceffus hepatis. Ren fcirrhofus & calculofus abfque vitio urinæ. Lentis cryftallinæ fingulare vitium.
1731. CHICOINEAU phthifeos felix per anum crifis.
1732. Hydrops cyfticus pulmonis & hepatis. Ren Hydropicus. Omentum fcirrhofum. JUSSIEU de aquæ Sequanæ vi noxia.
1733. MALOET vermis per nares egeftus.
1734. Offium mollium hiftoria.
1735. VVINSLOVV de colli curvitate. RIDEUX de mola. Cephalea ex pure in finubus frontalibus. Sanguinis grumi vermium figura per urinam redditi. Valvulæ aortæ coalitæ. Aorta offefacta & cor finiftrum tumens. Mors ab opio. Calculi veficæ felleæ.
1738. Catalepfis. Placentæ retentæ ex ira exclufio. Mors ex devorata cannabe.
1739. Cyftis hydropica ampliffima in abdomine. Spina ventofa.
1740. Vermis in homine enormis. VVINSLOVV damnofus abufus veftium.
1741. De noxio ufu thoracis balaenarii. De Veficulæ felleæ calculis.
1742. Paralyfis a compreffo cerebro. PETIT morbus quem vocant *filet*. SAUVAGES morbus ex fomnambulatione & catalepfi compofitus.
1743. Pili in ovario. Du HAMEL de caufa cur offa in rachitide incurventur ab inæquali nutritione. BARRERE de verme Medinenfi.

J. BAPT. FANTONI *obfervationes anatomico medicæ fcholiis illuftratæ* a JOH. FANTONO fil. Durin. 1699. 12. & *auctæ* Venet. 1713. 4. funt obfervationes 37. inprimis in morbis cordis omnino utiles. Eædem cum *opufculis* FANTONI Genevæ anno 1738. 4. recufæ funt; adjectis propriis JOHANNIS obfervationibus, raris & egregiis.

J. BAPT. FANTONUS edidit etiam *differtationem hiftoricam de febribus miliariis*, Tur. 1747. 8.

JAC. FABRICII *de phthifi venali calculo vefica complicata*, Gieff. 1699. differtatio.

FRANC. MAR. NIGRISOLI *tractatus varii de morbis*, Ferrar. 1700. 8. *

ERN. BENSHEIM *tractatus de hydrope*, Lipf. 1700. 4. *

JAC. GAVET *nova febris idea: cum explicatione motus fermentationis, generationis animalium*, &c. Genev. 1700. 12.

JOH. AEGIDII EUTH (permediocris fcriptoris) *agonifma de hydrope*, Hag. 1700. 8.

ANDREÆ VVRIGHT *venus deceived or an account of the feat and nature of clap in man and vvoman vvith a perfect cure in 24. hours*, &c. Lond. 1700. 8. Arcanorum venditor.

In diario GALLERIA di MINERVA, & TRIVULTIENSI, quæ circa hæc tempora prodierunt multa huc pertinentia reperiuntur.

T. NEEDHAM *treatife of confumtion and venereal difeafe*, Lond. 1700. 12. Arcanifta.

SAVIARD in *recueil d'obfervations chirurgicales*, quæ prodierunt Parif. 1702. 8. multa egregia huc pertinentia habet, de abfceffibus hepatis, offibus emollitis, calculis cyfticis, fcorbuto gallico ejufque in glandulis mefenterii fede, hydrope, &c.

Hiftoria morborum qui annis 1699. 1700. 1701. 1702. Uratislaviæ graffati funt, Uratislav. 1702. 1706. 1710. Laufannæ recufa eft 1746, cum præfatione mea. Auctores funt MAXI-

MILIA-

MILIANUS PREUSS, MICHAEL PAULI, GODOFREDUS KLAUNIG, SAMUEL GRASS, CAROLUS OEHME, & CHRISTIANUS de HALVVICH, qui calamum suum commodavit. Stahlianam sectam secuti, in observando diligentes magis, quam in curando efficaces fuerunt; multa vero bona passim admista legas, etiam rariorum morborum, aut vulgatiorum accuratas historias. Subjecta est plena descriptio hydropis pectoris.

ANTONII SIDOBRE *de variolis & morbillis accedit* CAR. DRELINCOURTII *diss. de eodem argumento*, Lugd. 1699. 8. HARL. Leidæ 1702. 12. SIDOBRE fermentum admittit ex sale salso, methodum antiphlogisticam laudat. DRELINCOURTIUS fermentationes admittit.

Dudum recensere potuissem FRIDERICUM HOFMANNUM. Scripsit enim jam anno 1689. Francofurti 8. *Exercitationem de acidi & viscidi pro causis morborum & alcali pro iis debellandis insufficientia* Germanice recusam Hall. 1696. 8. Sectam eo tempore epidemicam CARTESII, SYLVII & BONTEKOI, quæ omnes fere morborum causas in acido & viscido ponebat, inter primos, post tamen JOHANNEM BOHNIUM refutavit. Febres ab acido esse negavit, alcalinis curari perinde refellit, acida in febribus & nitrum laudat. Anno 1691. edidit *diss. epistolicam de affectu cataleptico rarissimo*, Francof. 1692. 4. Deinde anno 1698. cum P. POTERII operibus diss. *de febribus* edidit 4. Francofurt. compendium nempe suæ theoriæ. POTERII vero *insignium curationum & singularium observationum Centurias* III. suis scholiis & parallelis historiis ornavit. Deinde amplum opus *Medicinæ systematicæ*, excepto primo Tomo, huc pertinet. Et secundo quidem Tomo traditur *philosophia corporis humani morbosi*, qui Halæ 1720. 4. prodiit, quæ pathologia mihi laude dignissima videtur. Causas morborum ex ipsa natura repetitas candide & fuse repetit. Venena tam propria quam malo usu noxia abunde tractat. Inter morbos ab excretis & retentis eos maxime explicat, qui ab alvo obstructa nascuntur, parum noti prioribus: tum ab ætatibus, temperamentis, aëre, &c. *Tomus* III. quo *vera therapiæ fundamenta* traduntur Hall. 1727. 4. Prima pars tota huc pertinet, quæ historias, causas morborum in genere, deinde singulatim, & alia etiam semeiotica de præsagiis ex urina, sanguine & pulsu tradit, & de crisibus. Tomi IV. P. I. *seu de febribus* Halæ secuta est 1729. 4. Morbos hic singulatim describere incipit per signa sua, tum cautelas & observationes adspergere, inde curationem, denique observationes peculiares. Ejusdem Tomi IV. P. II. *seu doctrina hæmorrhagiarum & dolorum*, Hall. 1732. 4. *Pars* III. seu *doctrina morborum convulsivorum*, Hall. 1734. 4. *Pars* IV. seu *doctrina morborum ex viscerum labe*, Hall. 1737. 4. *Pars* V. seu *doctrina vitiorum partes externas afficientium*, Hall. 1739. 4. (cui adjecta est vita Auctoris.) Eadem methodo scripti sunt. Pleraque capita prius totidem diversæ disputationes fuerunt, quas paulum mutatas AUCTOR hic repetiit, ut eo minus, cum adeo numerosæ sint, necesse videatur eas repetere. Aliquas tantum recensebo *decem* nempe illas, quæ sub nomine *decadis dissertationum physico-medicarum*, Leidæ 1713. 8. recusæ sunt. Earum pleræque huc pertinent, ut *Duodenum plurimorum morborum sedes: de morbis endemiis: de pulsuum differentiis: de inflammatione ventriculi: de origine & natura pestis* I. & II. & *de morbis metallicis* quarum ultima reliquis facile præstat. Aliæ *pathologico-practicæ selectiores* successerunt ibid. 1738. 4. EJUSDEM *medicina consultatoria, wvorinne consilia uber schwvere casus, &c. enthalten* Tomi XII. qui ab anno 1721. ad 1739. prodierunt. Pars major ad medicinam forensem pertinet, passim tamen etiam historiæ morborum miscentur, de quibus consulebatur HOFMANNUS & corporum infirmorum sectiones. EJUSD. *consultationum & responsionum medicinalium centuria* I. Hall. 1734. 4. II. Centuria II. & III. eodem anno. Historiæ partim ex priori, germanico, opere sumtæ sunt, partim novæ. EJUSDEM *Sammlung auserlesener casuum von den vornemstem krankheiten mit nöhtigen anmerkungen aus dem lateinischen ins duitsche übersetzt*, Hall. 1734. 4. EJUSD. Tract. *de morbis infantum*, Basil. 1741. 8. Hæc omnia in editione Genevensi anno 1748. fol. continentur. Vir cæterum simplex, facilis lectu & dilucidus, in chemicis medicamentis industrius, ex viribus aquarum mineralium detectis & ex morum humanitate gratiosus & celebris. Disputationum reliquarum pathologicarum & practicarum, quas innumerabiles edidit, paucissimas recenseo, ex melioribus. *Metallurgia mortifera*. *De hydrope pericardii rarissimo* 1695. *historia variolarum epidemicæ Halla grassantium* 1699. *historia febris malignæ epidemicæ petechizantis, hactenus Hallæ grassantis*, Hall. 1699. 4. *de morbo nigro* HIPP. 1701. 4. *practica obs. circa febres tertianas hoc anno grassantes* 1701. 4. *de morbis fetuum in utero* 1702. *de morbis lie-*

nis

nis 1704. *de morbo historias morborum recte consignandi & ad usum adplicandi* 1721. 4. *de hepatis inflammatione vera rarissima, spuria frequentissima*, Hall. 1721. *de dysenteria anni* 1726. *epidemica* 1727. *de spasmis vesicæ* 1727. *de morbis ex nimia venere* 1735.

Recensioni scriptum F. HOFMANNI adde disputationes. *De mechanica febrium doctrina Hippocratica*, 1696. *de generatione salium morbosorum in corpore* 1702. *de aëris intemperie multorum morborum causa*, 1715. *de morbis œsophagi*, 1722. *de morbis hepatis ab anatomia deducendis*, 1726. *de animalibus humanorum corporum infestis hospitibus*, 1734.

Conjungere visum est huic viro collegam, & æmulum, GEORGIUM ERNESTUM STAHLIUM, qui in pathologia plurima mutavit, adversus salsis & acribus theoriis, ut majorem partem morborum ad plethoram ejusque retentionem referret, omnes autem motus febriles & crises, & similes naturæ, ut vocant, conatus, animæ rationali tribueret, quæ hos motus ad fines prævisos excitaret, unde in praxi maxima mutatio nata est, cum eos ipsos motus, & febrem, Medici hujus sectæ non supprimendam opio, cortice, venæ sectione, sed blande ad excretionem plethoræ dirigendam esse monerent. Inter numerosa viri opera cito inprimis *theoriam medicam veram*, Hallæ 1708. inpressam, cujus partem physiologicam dixi, *pathologica* multo fusior est, & principia STAHLII continet, cum non paucis peculiaribus observationibus. In *Majo* & *Junio* mense *opusculi Physico-Chymici*, Hallæ 1715. 4. excusi dedit descriptionem febris epidemicæ petechizantis. Dissertationes plerasque recudi curavit MICHAEL ALBERTI Hall. 1707. duobus bene grandibus voluminibus. EJUS *ausführliche abhandlung von den zufällen des frauenzimmers*, Lips. 1724. 8. ex latinis diss. versa est. EJUS *observationum medico-practicarum Classim* I. seu *febrium* edidit J. CHRISTOPHORUS GOETZ Norimberg. 1726. 4. ex scriptis nempe STAHLII collectas. Idem, ni fallor, opus *pyretologia*, *seu febrium historia & cum observationibus practicis illustrata edita est* Francof. Lipsiæ 1732. 4. EJUS *collegium casuale magnum* a STORCHIO editum est cum 76. historiis Lips. 1733. 4. Inter plurimas disputationes vix operæ pretium est citasse paucas ut *novam pathologiam calculi renalis* 1698. *pathologia fundamenta practica* 1699. *de frequentia morborum in corpore humano præ brutis* 1695. 4. *autocratia naturæ* 1696. *de morborum infrequentia personali* 1697. ibid. *historia febris epidemicæ petechialis & hinc desumptæ methodi ad curationem*, *nec non nova Luis curatio per purgationem* 1698. *inflammationis pathologia* 1698. *morbi ætatum* 1698. *febris historia in genere* 1701. *mortis theoria medica* 1702. *pathologia in genere* 1702. *de affectibus oculorum in genere* 1702. *nova pathologia podagræ* 1704. *de abortu & fetu mortuo* 1704. *vena porta*, *porta malorum* 1705. *de motibus humorum spasmodicis* 1707. &c.

Ad G. E. STAHLIUM adde sequentes meliores disputationes *de febre petechiali* 1685. *de æstu maris microcosmici*, 1696. seu pathologia febrium periodicarum, *de autocratia naturæ*, 1696. nempe ex sua febrium theoria; *de impotentia virili*, 1697. *de morbis habitualibus* 1698. *de motu sanguinis hæmorrhoidali & hæmorroidibus externis* 1698. germanice vers. 1729. Lips. 8. *de cephalalgia iliaco hæmatica* 1698. *de febre lethifera* HIPP. 1701. *de differentia apostaseos & apostematis* HIPP. 1701. *de hydrope ascite* 1701. *de periculo diei* IX. 1702. *de malignitatis præcipue febrilis indole* 1702. *de mensium insolitis viis* 1702. *de naturæ erroribus medicis* 1703. *de utilitate hæmorrhagiarum* 1704. *de phthisi* 1704. *de morbis aulicis* 1705. *de infantum affectibus* 1705. *de tertianæ febris genium manifestante* 1706. *de scorbuti & luis venereæ diversis signis* 1706. *de dysenteria* 1706. *problemata....pathologica febrium* 1707. (quæ ex optimis) *de periodis acutarum sine criseos eventu exquisitis* 1708. *de febre catarrhali maligna* 1708. *de febre per se numquam lethifera* 1714.

J. HADRIANI SLEVOGT exstant eruditæ disputationes *de utero per sarcoma ex corpore protracto*, Jen. 1700. 4. *vomicæ pulmonis & vicinarum glandularum læta tristiaque exempla*, Jen. 1708. 4. & aliæ.

J. HADRIANI SLEVOGT addimus disputationem *de crepatura viscerum*, Jen. 1699.

NIC. ANDRY *de la génération des vers dans le corps de l'homme*, Paris. 1700. 12. 1714. 12. quæ editio duobus capitibus auctior multisque emendationibus ditior est, quas ad observationes suas factas esse VALISNERIUS monet II. pag. 364. denique & 1741. 12. vol. 2. Amstelodami recusum est opus 1714. 12. tum germanice Lips. 1716. 8. EJ. *Eclaircissemens sur le Livre de la génération des vers*, Paris. 1704. 12. Amstelod. 1705. 12. In priori libro solium esse animal vivum, oculatum, respirans, capitatum, diversum a tænia, & a cucurbi-

cucurbitinis vermibus. Tæniam vero effe animal immobile abfque capite, cucurbitaneos vero folii ova. Idem in fenefcente homine vermes in varias monftrofas formas abire docet. In altero refpondet LEMERYO. Contra eum fcripfit LUDOVICUS LEMERY *lettre fur le livre de la génération des vers par* M. ANDRY infertam *Trivultinis commentariis* 1703. Nov. ubi præter varia critica in primis demonftratur, nimis fuis vermibus eum virum uti, & fere omnes morbos huic uni caufæ tribuere. Ad eam epiftolam refpondet in pofteriori libello cui titulus *éclairciffemens*, fed longe acrior in eum adverfarius infurrexit ANTONIUS VALISNERIUS qui in libello, quem continuo laudabo, falfas vermium hiftorias & ficta capita taeniae, feftive ut folebat, exagitavit. Ea cenfura gallice reddita & cum hoc titulo edita eft *Lettre critique de* M. VALISNIERI *à l'Auteur du livre de la génération des vers*, Parif. 1727. 12.

BOURDELOT *Lettre à* M. LISTER Parif. 1700. 8. Hiftoria calculi maximi habitantis in equino inteftino.

ALESSANDRO PASCOLI *delle febbri teorica e pratica fecondo il nuovo fiftema*, Venet. 1701. 4. IDEM in L. III. *de homine* cum anatome partium corporis humani utique earum partium morbos defcripfit, & inprimis de febribus fufe etiam egit.

FRANCISCI HENRIQUEZ *Pleuriticologia*, VVlysfipon. 1701. 4. *

NIC. VENETTE *Traité des pierres qui s'engendrent dans les terres & dans les animaux, & des caufes qui les forment dans les hommes*, Amftelod. 1701. 8. non inutilis, neque abfque obfervatione, continet hiftoriam concretionum calculofarum in tota natura. Theoria vana eft, calculos nafci a fpiritu petrificante, qui infit materiei petrificabili, & efferve. fcentiam frigidam faciat cum Sale fixo, ex qua coagulatio fequatur.

CAROLI MUSITANI *pyretologia feu de febribus*, Genev. 1701. 4. Theoria mera eft. Deducit febres a corruptione urinæ, bilis, & fanguinis. EJUSDEM *trutina chirurgico-phyfica*, Genev. 1718. 4. editæ Pars IV. recufa Trivultii cum titulo *Traité de la maladie vénérienne & des remedes qui conviennent à fa guérifon* 1711. 12. vol. 2. cum notis & additamentis, hiftoriam luis venereæ habet. EJUSDEM *del mal Francefe* Lib. IV. Neapoli 1697. 8. EJUSD. *trutina medico phyfica*, Genev. 1701. 4. integrum nempe praxeos fyftema. EJUSD. *de morbis mulierum*, Genev. 1709. 4. ubi multa etiam fuperftitiofa habet, de virginitatis teftimonio, fpiritus feminalis fede in centro nervofo diaphragmatis. Germanice prodiit *VVeiber Kranckheiten vvorinn die erzeugung auf das genaufte unterfucht vvird*, Leipzig 1743. 8. 1701. 4. Clericus fuit, a Pontifice licentiam ad Praxin medicam accepit, falfæ theoriæ credulus auctor. Contra GALENUM cum ubique, etiam præter neceffitatem, infurgeret, adverfarios nactus eft, contra quos *apologiam celeberrimorum virorum* edidit cum fictitio nomine urbis Krufvvick anno 1700. 4. nempe Genevæ.

LUCAE ANTONII PORTII *de militis in caftris fanitate tuenda*, Neapoli anno incerto & nuper Parif. 1744. 12. minime malus Liber huc etiam ob morbos militum referri poteft. EJUSDEM opufcula varia *Neapoli* prodierunt, in quibus etiam de tumoribus tractatus eft & morborum rariorum hiftoriæ cum cadaverum fectionibus.

In LUCÆ ANT. PORTII opufculis hic dictis agitur etiam de pefte, putredine GALENICA, febre, vitiis digeftionis.

In MICH. BERNH. VALENTINI *pandectis medico-legalibus*, Francofurt 1701. 4. & in *novellis medico-legalibus* ibid. 1711. 4. ad rem noftram pertinent venenorum paffim hiftoriæ, molarum, abortuum. EJUSDEM *praxis medica infallibilis*, Francof. 1721. 4. continet confilia medica variorum Auctorum ad morbos plerofque, una cum rarioribus interfperfis obfervationibus.

CHRISTOPH. CUNRAD *de hydrope uteri*, Regiomont. 1701.

VVYERI GUILIELMI MUYS, doctiffimi viri, difputatio inauguralis *de catalepfi*, Trajecti 1701. 4.

GEORGII BAGLIVI *fpecimen* IV. *reliquorum librorum de fibra motrice, & morbofa*, Rom. 1702. 12. In hoc fpecimine, cui vix ulla eft cum primo Libro connexio, varia habentur de morborum fucceffionibus, quæ JOHANNIS CASALECCHII effe, & pro fuis a BAGLIVO edita legimus in *Gal. di Minerv.* T. VI. *Spec.* 18. Porro de conftitutionibus epidemicis, præfagiis, febribus mefentericis aliifque huc fpectantibus ibi fua monita perfert BAGLIVIUS. EJUSDEM *de praxi medica* Lib. II. toti verfantur in reftituenda accurata methodo,

thodo, qua veteres morbos describebant, signisque pathognomicis & præsagiis accuratis.

GEORGII BAGLIVI *specimen* IV. *de fibra motrice & morbosa* (quæ ultimæ voces addendæ sunt titulo hujus libri) prodiit Perusiæ 1700. 4.

Potest etiam huc referri Lib. *de anatome, morsu & effectibus Tarantulæ* alibi citatus, cujus totam historiam, & musices vires recipit. Tum sectio anatomica corporis MARCELLI MALPIGHII & app. *de apoplexiis per urbem fere epidemicis*. Ragusinus auctor ætate parum provecta vivere desiit, hinc paulo nimis præceps in omnia abiit, & multa immatura extrudit: HIPPOCRATEM diligenter legit, & legi jussit, ejusque præsagia nonnullis etiam propriis observationibus auxit. Opera omnia sæpe recusa sunt, Lugduni 1715. 4. & alias.

PETRI LAURENTII SNELL *de polypo cordis*. Disp. Giess. 1702.

NICOLAI BOIREL *nouvelles observations sur les maladies vénériennes*, Paris. 1702. 12. Ab acido derivat.

JOH. CL. MULLER *casus monstrosi affectus verminosi*, Erfurt. 1702. 4.

CHRISTIAN ROEPER *de salivatione critica in morbis acutis & chronicis*, Hall. 1702. 4.

Art de faire les raports en chirurgie, Paris. 1703. 12. & auctius 1743. 12. Auctor est D. DEVAUX. Admistæ sunt historiæ venenorum, morborum etiam, ut creditur, magicorum, sed casus morbosi fere imperfecti sunt & absque eventu. IDEM CAR. MUSITANI *Traité de la maladie vénérienne*, vertit & edidit, Trivulti 1711. 12. & Paris. 1733. tom. 2. cum adnotationibus, quæ laudes ASTRUCI meruerunt. IDEM vertit ANTONII DEIDIER, GUALTHERI HARRIS, JACOBI VERCELLONI & GUIL. COCKBURNE libros ad luem veneream pertinentes.

CAR. FRID. HOECHSTETTER D. *de spina bifida*, Altdorf. 1703. cum icone.

H. RIDLEI *observationes quædam medico-practicæ de asthmate & hydrophobia*, *subjiciuntur decem administrationes totidem corporum anatomicæ*, Londin. 1703. 8. Leid. 1738. 8. Historias & curationes morborum habet, deinde sectiones anatomicas satis accuratas. Anatomica diximus.

J. TOBIAS KLETT *de trichiasi seu mictu pilari*, Norimberg 1703. habet obss.

JOH. KRUGER *de morbo literatorum seu affectione hypochondriaca*, Zittav. 1703. 4. EJ. *casus* III. *medici de febre petechiali*, *phthisi hæreditaria*, *virgine in incendio a fumo pene mortua*, Budissin. 1708. 4.

Lettre de M. RONIAT *à un Médecin*, Londin. 1703. 4. Chirurgi qui Vivisci vixit, refutatio historiæ morbi ultimi GUILIELMI III. quam dederat BIDLOUS.

Mémoire sur les causes de plusieurs maladies, Paris. 1703. 12. Acidam theoriam proponit.

DU MOULIN *nouveau traité du rhumatisme*, Paris. 1703. 4. (J. des SAV.)

GOD. STEIN *lithographia curiosa occasione diversorum in corpore... Principis repertorum calculorum cum eorum iconibus*, Baruth 1703. 8. RIV.

CHRISTIAN FRANCISCI PAULINI *disquisitio curiosa an mors naturalis sit plerumque a substantia verminosa*, Franc. Lips. 1703. 8. Morbos acutos a vermibus derivat, mortem ipsam unde ens facit & verminosam. EJUSD. *obss. medico-physicæ* IV. *centuriis comprehensæ cum satura quinque alias decades obss. complectente*, Lips. 1706. 8. Mirabilia varia cum magno selectu continet.

L. F. PAULINI sunt etiam *obss. medico-physicarum duæ Decades*, Norimberg 1695. 4. *

PEDRO AGUENZA *de febre sardinica*, Madrit. 1703. 4. *

Genees en heelkonstige redenvoering over de spansche pocken, Amstelod. 1703. 8. *

GUILIELMI MUSGRAVE *de arthritide symptomatica*, Lond. 1703. 8. ea editio non apud me est, Genev. 1736. 4. Morbos describit adfines arthritidi, qui chlorosi, hydropi, melancholiæ, scorbuto, lui venereæ, asthmati, &c. superveniunt. EJ. *de arthritide anomala seu interna dissertatio* Exoniæ (Exceter) 1707. 8. Amstelod. 1710. 8. &c. Arthriticæ materiæ ad interiora repulsæ funestos effectus describit, morbosque numerosos inde ortos, quorum omnium curationem repetit ab expulsione materiæ morbosæ in artus.

IDONIS VVOLF *observationum chirurgico-medicarum* Lib. II. *cum Scholiis & interspersis historiis medicis* JOH. CHRISTIANI VVOLF M. D. Quedlinburg 1704. 4. Pater CHRISTIANI IDO medio seculo XVII. vixerat. Multa hic de venenis cicutæ, mercurii sublimati, vermium.

J. PIERRE LA SALLE *des maladies de la poitrine*, Bourdeaux 1704. 12. (J. des SAV.)

CHRISTIANI JOH. LANGII *opera omnia* quæ RIVINUS Lipſiæ anno 1704. edidit, continent pathologiam, ſemeioticam, praxin, diſputationes varii argumenti, etiam huc facientes, ut illam *de morbis endemiis*, Lipſ. 1694. habitam.

ADRIAN HELVETIUS (pater) *Traité des maladies les plus fréquentes & des remedes propres pour les guérir*, Pariſ. 1704. 12. 1724. 2. vol. 8. Urinam in malignis fallere obſervat. Cuique morbo propria medicamenta opponit.

ADRIAN HELVETIUS exſtat etiam Pariſ. 1711. 12.

J. CONRAD ZACCHMANN *caſus memorabilis de vermiculis in vulnere cum oſſi fractura p. n. maxima quantitate genitis*, Baſil. 1704. diſp. PL.

J. ERNESTI SCHAPER diſſ. variæ & *de lippitudine cryſtallifera*, Epiſtola, Roſtoch. 1704. 4.

J. CAR. SPIES *melancholia hypochondriaca ſalivatione cito, tuto, & radicitus exſtirpata*, Helmſtad. 1704. 8.

CAR. F. LUTHER *de ſpina deglutita & per apoſtema hypochondrii dextri rejecta*, Kiel. 1704. 4.

OLIVER *Eſſay on fevers*, Lond. 1704. 8. *

BARTHOLOMÆI de MOOR *Veris œconomiæ humanæ principiis innixæ pathologiæ cerebri delineatio practica*, Amſtelodam. 1704. 4. Morbos inprimis ſoporoſos & reliquos capitis affectus deſcribit. Omnes interpretatur ex aucta vel imminuta ſanguinis preſſione. In EJUS *cogitationum de inſtauranda medicina*, Libro II. Amſtelodami 1695. 8. edito eandem theoriam proponit, SYLVII atque BONTEKOI diſcipulos refutat, & febrium intermittentium autumnalium hiſtoriam pro exemplo hiſtoriæ medicæ proponit.

BARTHOLDI FLORIANI GERSTMANN *tumulus peſtis hactenus metu veneni occluſus, nunc apertus & innoxius demonſtratus*, Francof. M. 1704. 8. PL.

Cum J. CONRADI BECKER L. *de ſubmerſorum morte ſine potu aquæ*, Gieſſæ 1704. 8. edito prodiit *dodecas obſervationum rariſſimarum*, omnino ob morborum in cadaveribus detectorum bonam deſcriptionem utilis.

DES GOUGES *epiſtola medicinalis hiſtorica, in qua argumenta refellentia res effuſas in epiſtola edita anno 1687. & addita obſervatio de lue venerea*, Pariſ. 1705. 4. Luem veneream veteribus notam fuiſſe.

J. C. HEYNE *tentamen de præcipuis oſſium morbis*, Gedan. 1705. 12. Repetetur in chirurgicis.

LAURENTII ROBERS diſſ. *de lue venerea* Upſal. 1705. 4. Singularis hypotheſis.

Magni viri JOHANNES FREIND & RICHARDUS MEAD circa hæc tempora inclareſcere cœperunt. Et illius quidem *Emmenologia* Oxonii anno 1703. 4. primum, deinde Amſtelodami an. 1726. 8. & alias prodiit. Phyſiologiam dixi. Morboſa menſium parciori fluxu ad duas claſſes reduxit, lentorem ſanguinis & nimiam vaſorum duritatem & reſiſtentiam: nimium vero menſium fluxum in laxitate vaſorum & humorum tenuitate poſuit. Inde indicationes & curationem repetit. EJ. *Commentarii* IX. *de febribus ad* HIPP. *Epidemicor.* L. I. & III. Lond. 1717. 4. Amſtelod. 1717. 8. &c. Diſſertationes variæ ſunt, quibus potius ſuam ſententiam proponit, quam HIPPOCRATIS. EJUS morbos cum noſtris eoſdem eſſe defendit, & eadem methodo egere, ſuperfluum vero fuiſſe SYDENHAMI ſtudium, qui tot diſtinctas ſpecies febrium fecerit, quæ tamen una generali methodo ſanari poſſint. Pleuritidem a peripneumonia diſtinguit, etiam ſanatione, quæ ſputa in iſta requirit, non ita in pleuritide. Obſervationem ulceris veſicæ addit. Reliqua praxin potius reſpiciunt. EJ. *de purgantibus in ſecunda variolarum confluentium febre adhibendis Epiſtola ad* R. MEAD. Londin. 1719. 4. Amſtel. 1720. 8. Præter practica conſilia, multa etiam habet de variolarum hiſtoria ex Arabibus repetita. EJUS *epiſtola de quibuſdam variolarum generibus*, Lond. 1723. 4.

RICHARDUS MEAD, qui in beato ſenio ſupereſt, jam 1702. Londini 8. edidit *mechanical account of poiſons*, auctius quarta vice recuſum anno 1747. Venenata organa Viperæ & noſtratis & caudiſonæ deſcribit, aliter quam priores ſcriptores, & in ipſo veneno acria ſpicula etiam oculo manifeſta. Diabetis hiſtoriam ſubjungit. Inde araneas & tarantulam inprimis deſcribit, deinde morſum canis rabidi & hydrophobiam, quam ab acuta tenſione nervorum deducit, deinde venena mineralia & vegetabilia, opium, vaporeſque Charoneos erudite dilucidat. Italice redditus liber prodiit 1744. 4. EJUSD. L. *de imperio ſolis & lunæ in corpore humano & morbis inde oriundis*, Londini 1704. & 1746. 8. Lunam fortio-

fortiori sua adtractione, quam plena & nova exercet, aërem atmosphæricum sursum a terra abducere, hinc aërem nobis vicinum leviorem reddere, ita corpus humanum minus comprimi, atque adeo omnes humores magis ad corporis ambitum ruere, vasa dilatare, augeri hæmorrhagias, &c. Multas etiam alias egregias observationes admiscet, v. g. de cataracta, de causa amauroseos in nervo optico posita, &c. EJUSD. *Short discourse concerning pestilential contagion*, Londin. 1720. 8. sexies uno anno recusa, tum 1744. 8. &c. latine vero cum titulo *de peste* Lond. 1723. 8. magna parte ad praxin & politiam pertinet. Contagiosam esse defendit & in Africa nasci, & in nervos agere, & viscera in gangrænam vertere. EJUSD. *de variolis & morbillis* L. Londin. 1747. 8. sibi vindicat in *præfatione* laudatam a FREINDIO in variolarum secunda febre purgationem. Variolas pro pestis genere habet, quod in Africa nascatur. Malignas multorum generum describit, crystallinas, vacuas, verrucosas, sanguineas. De curatione alibi dicam. RHAZIS una libellum prodiisse jam memini. EJUS. *Medica sacra seu de morbis insignioribus qui in bibliis memorantur*, Lond. 1749. 8. Multa a vulgari opinione aliena ad 15. morbos commentatur, lepram omnis generis, dæmoniacos, lunaticos, &c. Opera MEADII duobus vol. in 8. curavi recudi Gottingæ 1748. & 1749. 8. ubi ea quæ Anglice scripsit, Latine a D. GEORGIO CHRISTIANO OEDERO versa sunt.

RICHARDI MEAD *short discourse concerning pestilential contagion* extat etiam in collectione operum. EJUS etiam est *dissertatio on the scury*, Lond. 1740. 8 Describit pestilentissimum scorbutum, qui socios navales ANSONII pene omnes destruxit, ita putrescentibus humoribus, ut callus conferventium ossium solveretur.

ROSINUS LENTILIUS Stutgardiensis Medicus edidit Altorfi 1680. 4. L. *de febre tertiana intermittente epidemica præterito vere septentrionem subque eo Curlandiam* (ubi tunc vivebat) *infestante*, Altorf. 1680. 4. Idem Ulmæ anno 1698. 4. edidit *Miscellanea medico-practica tripartita*, practica nempe, & historias fere morborum cum consiliis. EJ. *de hydrophobiæ causa* Lib. Ulmæ excusus est 1700. 8. EJUSDEM *Eteodromus medico-practicus*, Stutgardiæ 1711. 4. continet unius anni epidemias, & ægrorum, qui auctorem consuluerunt, morbos, atque curationem in acta diurna relatam. EJUSDEM *iatromnemata medico-practica*, Stutgard. 1712. 4. & ipsa magna ex parte historias morborum habent, tum dissertationes quasdam, de hydrophobia, quam ad acidum refert, &c. Sed in practicis repetetur.

ALEX. THOMSON *dissertationes medicæ*, Leid. 1705. 8. Sexta huc pertinet, quæ agit de morbis animi, qui sæpe sub larva corporeorum morborum latent, eosque incurabiles reddunt.

BARTHOLOMÆI BEALE *essay attempting a discovery of the true cause of all diseases proceding from vicious blonds, and the genuine operations of all remedies used in their cures*, Lond. 1706. 8. *

J. JAC. BAIER eruditæ sunt disputationes *de lassitudine* 1706. *de febre miliari* 1707. *de malo hypochondriaco* 1708. *de mensibus dolorificis* 1709. *de morbis bibonum* 1720.

H. G. HERFELD *de origine morborum*, Amstelod. 1706. 8. Ex Cartesiana schola.

In J. B. MORGAGNI *Adversariis* & *Epistolis* passim varia de oculi morbis, glandulis vitiosis, vermibus (ep. XIV.), cerebri vitiis egregia habentur, & ab eodem MAGNO VIRO integrum observationum in cadaveribus morbosis factarum opus exspectatur.

SAMUEL KOELESER de KERESEER *de scorbuto mediterraneo* L. Cibinii 1707. Morbus peculiaris est, nauseæ genus referens, qui in scorbutum transit. EJUS. *pestis Dacica* 1709. *scrutinium & cura* ibid. 1709. 12. * EJUSDEM *Proteus febrilis novissima Virmondiana affligens* Cibinii 1722. 4. Est historia morbi novissimi Comitis Virmondii.

PETRI PAXTON *manuductio physicomedica* Londin. 1707. 8. Compendium EJUSDEM *essay concerning the Knovvledge and cure of most diseases affecting human bodies*, London 1711. 8. Theoria morborum a spiritibus & a sanguine ortorum. Adjectus Tr. de Salivatione & usu mercurii.

JACOBI DRAKEI *orationes* III. *de febre intermittente*, *de variolis & morbillis*, *de pharmacia hodierna* edidit EDVVARDUS MILVVARD, Londin. 1742. 4. Amstelod. 1742. 8. Auctor obierat anno 1707. Prima disp. Cantabrigiæ 1690. duæ reliquæ ibidem pro doctoris gradu obtinendo anno 1694. scriptæ fuerant. Febres intermittentes, ut erat hypothesium amans, a laxato tono vasorum biliariorum; hinc bilis in intestina copiosiore adventu:

Variolas a vaporibus arfenicalibus in aëre obvolitantibus deducit, atque contendit fymptomata fumto plurimum convenire cum iis, quæ fuperveniunt variolis, &c.

JOHANNIS CASPARI VVESTPHAL *pathologia dæmoniaca*, Lipf. 1707. 4. Curationes fympatheticas defendit, hiftorias aut obfeffarum, aut certe hyftericarum feminarum narrat, & de prodigiis fanguinis obff. adfert.

JOHANNIS LINDER poftea LINDESTOLPE *de virulentia luis venereæ*, Upfal. 1708. Originem a venere inter homines & fimias deducit. EJUSDEM L. *de venenis prodromus*, Leid. 1708. 12. *recufus & animadverfionibus illuftratus a* C. GODOFRIDO STENZEL Fr. Lipf. 1739. 8. LINDERUS multa obfervavit; collegit, propria induftria, ut tamen ab hypothefi tibi caveas.

IRENAEI VEHR Prof. Francofurti ad Viadr. multæ funt difp. ut *de ictero fufco cum plica polonica ex fuppreffione menfium*, Francof. Viadr. 1708.

CHRIST. *valetudiniarum fenum falomoneum*; Lipf. 1708. 4.

J. GABR. RUDOLPHI *de obfervandis in mulieribus largiter menftruatis occafione hæmorrhagiæ uteri pronatæ per cerevifia medicata abufum*, Leid. 1708. 8.

J. GABR. RUDOLPHUS l. c. præter cafum medicum, etiam de mulierum univerfis morbis egit.

J. POLI LECAAN *advice to the gentleman of the army*, Lond. 1708. 8. Continet defcriptionem morborum Hifpaniæ, inprimis febrium petechialium autumnalium epidemicarum & caftrenfium.

CRELLII *marmorea memoria* J. F. SELIGMANNI *portentofis ejufdem calculis æternitati confecrata*, Lipf. 1708.

ANTONII NICOLAI BARNABE *delle morti improvvife*, Rom. 1708. 4. de iifdem nempe apoplexiis frequentoribus, de quibus etiam LANCISIUS fcripfit. Multos vult mortuos effe ex vitio ventriculi, ex catarrho fuffocativo, alios ex vera apoplexia.

JOH. MARTEN *treatife of all degrees and fymptoms of the venereal difeafe in both fexes*, Lond. 1708. 8. & alias & *gonofologium novum*, ib. 1709. 8. Veterator eft ASTRUCIO judice.

HERMANNUS BOERHAAVE hoc anno immortales *Inftitutiones rei medicæ* fcripfit, toties recufas, ut inter Anatomicos videre eft. Earum pars pofterior *pathologiam* etiam continet, ubi morbi ob fuas caufas fimpliciffimas, in folidorum vitio, humorum acrimonia varia, lentore, fluiditate nimia pofitas revocantur: caufæ plures, quam vulgo folent, recenfentur, fymptomata, & figna enarrantur. In eum librum *Prælectiones proprias* auctoris edidimus, quæ exftant in VI. Tomo operis, abfque noftris notis Gottingæ 1744. 8. editi. Deinde anno 1715. edidit *Aphorifmos practicos de cognofcendis & curandis morbis* fæpe recufos Leidæ in 8. anno 1737. & alibi, gallice etiam Rennes 1738. 12. anglice 1735. 8 Hi brevem de morbis univerfalibus folidorum, & humorum theoriam continent: tum chirurgiæ aliqua capita: inde febres & inflammatorios morbos (eos fufiffime), denique præcipuos chronicos adfectus breviter defcribit, fed magna tamen cum ubertate caufarum & fymptomatum, ut in apoplexia v. g. videre eft. In hoc compendium folebat prælegere. Eæ lectiones cum titulo *Praxeos medicæ feu commentarii in aphorifmos B. de cogn. & curand. morb.* aliquoties in Belgio & nuper anno 1745. Ultrajecti 5. vol. in 8. excufi funt, fatis vitiofe, inprimis quod ad dictionem adtinet, ut tamen auctorem adgnofcas, & utilitatem interpretatio habeat, multafque proprias obfervationes magni viri. In eos aphorifmos lectionibus BOERHAAVII multis annis follicite confignatis propriaque etiam obfervatione & bonorum obfervatorum adjumento ufus, edidit GERARDUS a SVVIETEN *Commentarios*, quorum Tomus I. Leidæ 1742. 4. alter 1745. 4. prodiit, reliqui fequentur, facilitate fua & fimplicitate commendabiles. Aliquoties recufi funt Turini cum meis prælectionibus, Venetiis & in Germania. Porro BOERHAAVIUS Leidæ anno 1724. 8. edidit *hiftoriam morbi atrocis & nondum defcripti*: & anno 1728. fubjunxit *hiftoriam morbi atrocis alteram* 8. In priori ruptum a vomitu æfophagum, in altero elifum a tumore in pectore adipofo cor defcripfit. Recufæ funt gallice cum CAR. BARBEIRAC Lib. *de morbis pectoris*, Amftelod. 1731. 12. Inde cum *Aphrodifiaco* LUISINI quem Leidæ 1728. fol. edidit, in *præfatione* fuas de lue Venerea cogitationes edidit quæ cum titulo *Commentariorum novorum de lue venerea*, Londini 1728. 8. excufæ funt, & a JULIANO OFRAI gallice aut verfæ aut ornatæ cum titulo *fyfteme de* BOERHAAVE *fur les maladies vénériennes*, Parifiis 1735. 12. Bremæ

vero

vero 1737. 8. cum tit. *Verhandlung der venus seuche und deren genesung*. *Introductio* BOERHAAVII *ad Praxin Clinicam*, Leidæ 1740. 4. excusa breve compendium est, modumque docet, quo in cognoscendis inprimis morbis novus medicus feliciter versetur. Deinde Londini a morte auctoris anno 1741. 4. editus est Lib. *de calculo* minime certe inutilis, & anno 1744. 8. *consultationes medicæ seu sylloge epistolarum*, quæ juxta editionem Londinensem Gottingæ 1744. adjectis nonnullis BOERHAAVII consiliis medicis, & curationibus in Nosodochio factis, & introductione quam dixi, edi curavi. Anno 1746. nescio quo fato persuasus codicem corruptissimum *de morbis oculorum* edidi, Gottingæ 8. in quo emendando multis locis frustra laboravi, nunc codicem HEISTERIANUM nactus curabo, ut melior editio sequatur. Utilia tamen & ibi consilia, & vera cataractæ, ex primis descriptio continetur. Recusum est opusculum, Paris. 1748. 8. Venet. 1747. 8. & alibi. Supersunt passim *de morbis nervorum* aliique magni viri codices, & *compendia lectionum publicarum in nosodochio* habitarum, & consultationes, in tanta viri per totam Europam auctoritate vis immensa. Nuper etiam R. JAMES edidit *the modern practice of physick being a translation of Boerhaave and of such parts of F. Hofmann's vvorks es supply the deficiencies of Boerhaave*, Londini 1746. 2. vol. 8. Aphorismi sunt Boerhaaviani, adjectis formulis ex *materia medica* sumtis, quam alibi dicemus, & aliquæ ex SVVIETENIO, aut ex ipsius auctoris observatione, desumtæ notæ. Morbos cutaneos aliosque, quos non tractavit BOERHAAVIUS, translator ex HOFMANNO in compendium contraxit. Hæc in I. tomo, nam in II. hydrophobiam proprio labore fuse descripsit, quam mercurio curandam suscepit. EMANUEL CHRISTIANUS LOEBERUS anno 1744. & 1745. edidit *anfuhrung zu einer heilsamen labens art*. Ipsi sunt Aphorismi BOERHAAVII cum notis nonnullis & explicationibus. *A full vievv of childrens' disease translated from* HARRIS *and* BOERHAAVE Lond. 1742 8. * Non vidi, neque BOERHAAVIUS quidquam cum hoc titulo scripsit.

HERMANNI BOERHAAVE *Aphorismi* anglice prodierunt versi a J. de la COSTE cum titulo *Aphorismi concerning the knovvledge and cure of diseases from the* ed. 1715. *vvith useful observations and explanations*.

DOMENICO MISTICHELLI *Tr. dell' apoplesia* L. II. Rom. 1709. 4. In secundo libro historiam causasque mali describit, & pro principe medicamento laudat ferrum ignitum pedis plantis admotum. EJUSD. *aggiunta al trattato dell' apoplesia* Padova 1715. 4. anatomicus potius liber est & physiologicus.

CHR. BALTH. VVIEL *nachricht von der in der statt Thoren bey beschluss des Augusts* 1708. *angefangenen und bis den Januar*. 1709. *angehaltenen seuche der pestilenz*, Thoren. 1709. 8.

POLYCARPUS GOTTLIEB SCHACHER multas boni usus disputationes edidit quo referimus *de placentæ uterinæ morbis*, Lips. 1709. cum bonis observationibus *de tænia* 1717. Programma anno 1717. *de modo quo fetus absque putredine in utero manet*, *Lumbricorum renalium descriptio*, Progr. 1719. *de polypis* Progr. 1721. *de flatuum in corpore genitorum magna cum aëre cognatione*, 1723. 4. Aliud progr. *de ossificatione praternaturali* 1725. *de febre acuta exanthematica ægrum quinquies serie non interrupta invadente* progr. 1723. 4. *Anatome virginis ascitica* 1725. *Sectio juvenis phthisici* 1730., progr. *De melancholia hysterica* 1732. *De ægro ex lue venerea in cephalalgiam chronicam delapso* progr. 1732. Aliud *de pilis in ovariis muliebribus* 1735.

POLYCARPI GOTTL. SCHACHER quam citavimus, disputatio *de tænia*, bona inprimis est.

Lettere di ragguaglio di varie osservazioni nove ne' vermi del corpo umano, Patav. 1709. sub nomine ROCCI DOMINICI MASTAGNO prodierunt, recusæ in collectione operum ANTONII VALISNERII, cujus sunt opus, vermes timere dulcia, amara amare docet, ut in bile natos, ortum ducere cum ipso genere humano & a parentibus ad filios transire. Tres autem Epistolæ in ANDRYUM satis acres exstant. Eadem cum L. *de corporibus marinis quæ in montibus reperiuntur*, recusæ sunt. EJ. VALISNERI *considerazioni ed esperienze intorno alla generazione de' vermi ordinari del corpo umano* excusæ sunt, Patav. 1710. Observationes pauciores fere habet, quibus theoriam superstruit, dari nempe & tæniam, quæ sit vermium se conprehendentium fasciculus, & animal aliud simile, sed unicum continuum. Congenitos esse homini vermes neque aliunde advenire urget. Fasciam mucosam nempe fasciculum membranæ similem cucurbitinis plenum, a tænia separat. Passim ANDRYUM corrigit. EJ.

Nuove

Nuove osservazioni intorno all' ovaja ne' vermi tondi 1713. 4. Anatomen horum animalium tradit. EJUSDEM *disamina d' un articolo dell' opera della generazione de' vermi del corpo umano; & seconda lettera del* S. G. T. BRINI *in cui si espone i motivi, ne' quali il* S. ANDRY *ha ne' suoi giornali maltrattato il nostro autore: Et terza lettera del* D. AGOSTINO SARASINI, *in cui si fa vedere quanto profitto ha fatto il* S. ANDRY *dopo la lettura dell' opera del* S. VAL: Acriusculæ omnes, a VALISNERIO ipso aut a discipulis profectæ, refutant trasmutationes vermium, & monstrosa animalia ANDRYI. In Epistolis adjectis animum eo inclinat VALISNERIUS, ut unica sit species tæniæ, nempe catena. EJUSDEM *considerazioni ed esperienze, intorno al creduto cervello di bue impietrito*, Patav. 1710. 4. Negat cerebrum fuisse, & ostendit ad exostoses pertinere. EJUSDEM *nuove osservazioni intorno alla costituzione verminosa ed epidemica seguita ne' cavalli*, &c. in diario Veneto 1713. T. XIV. excusæ causam offendit in vermibus latis, cucurbitinorum pene similibus, depositis a muscis, quas describit. Subjuncta est *nuova idea del mal contagioso de' buoi*. A vermibus etiam derivat. Porro in *raccolta di varie osservazioni spettanti all' istoria medica e naturale*, Venetiis 1710. 8. & in *Estratti di varie osservazioni, e nuove osservazioni ed esperienze intorno alla storia medica e naturale* Padova 1726. 4. (ubi multa iterum de vermibus) & in *nuova giunta di osservazioni e di sperienze intorno alla storia medica e naturale* ad morbos varios, verminationem, aliaque, Pathologiæ capita historias, utiles collegit. *Il saggio d' istoria medica e naturale*, inque *consiliis medicis* varia ad pathologiam faciunt, morborum & sectionum historiæ, In L. *de generatione hominis* insignis tractatus est, de sterilitate ejusque caussis.

ANTON. DOMINICI GOTTI *de hydrope*, Florent. 1709. 4.

FRANCISCI TORTI *Therapeutice specialis ad febres periodicas perniciosas, cui subnectuntur responsiones iatroapologeticæ ad* RAMAZZINUM Mutinæ 1709. 8. 1712. 4. 1731. 4. Venet. 1743. 4. huic editioni accessit vita & orationes auctoris. Scopus equidem practicus est, ad defendendum corticem, sed ea occasione & febres in genere describuntur, & peculiares febres perniciosæ remittentes, & intermittentes variæ funestis symptomatibus stipatæ, & denique casus & historiæ peculiares plurimæ.

AND. CHR. DIEDERICH *historia pestis seu umständliche beschreibung der pest und fleckfieber* Hamburg. 1710. 8.

MANASSE STOEKEL *anmerkung bey der pest zu Danzig*, 1409. Hamb. 1710. 4.

JOHS SPINKE *quakery unmaskd, or reflexious on the sixth edition of* M. MARTINS *treatise* &c. Lond. 1709. 8. Refutat MARTINUM non dudum citatum. Recusus est anno 1711. IDEM anno 1710. 8. edidit *the venereal diseases in its cause, nature, signs, dangerous effects*, & anno 1717. 8. *the venereal patients refuge, or the secret disease in all its stages, degrees and circumstancies*, 1717. ASTRUC.

His temporibus etiam *diarium Venetum* incepit, cui titulus GIORNALE de' LETTERATI, *d' Italia*, quo multæ etiam propriæ observationes & eximiæ librorum censuræ continentur.

DAVID HAMILTON *de febre miliari & praxeos regulis*, Londin. 1710. 8. 1714. 8. Ulm. 1710. 8. Morbum, qui hoc inprimis seculo innotuit, & in genere & additis observationibus peculiaribus descripsit: medicamentis inprimis calidis usus.

J. GEORG. a BERGEN *de bile icteri causa ficta*, Francof. 1710. disp. & aliæ disputationes exstant.

J. BERN. SCHAAR *pestis, Polonia descriptio* in ACT. ERUD. LIPS. 1710. Maj.

PIERRE DIONIS sur la *mort subite avec l' histoire d' une fille cataleptique*, Paris. 1710. 12. Ejusdem frequentiæ apoplexiarum, de qua LANCISIUS, caussas inquisivit, & in crepantibus cerebri vasis & in pulmone sanguine infarto invenit. In *cours d' anatomie* aneurysmatis cordis historiam, & aliqua huc pertinentia retulit.

ALARDI MAUR. EGGERDES *pestis per custodiam infectorum & sanorum profligandæ & evitandæ solus modus: accedit historia pestis per quadriennium quinquies in Silesia resuscitatæ, semperque ex Polonia in hanc translatæ*, 1719. 12. EJUSDEM *grundliche abbildung der grausamen pest seuche*, Breslau. 1720. 4.

ALARDI MAUR. EGGERDES secundo loco citatum opus primum prodiit Francof. 1715. 8.

SAM.

SAM. FRID. LAUTERBACK *kleine frauenſtattiſche peſt chronic von 1709. bis 1710.* Lipſ. 1710. 8. *

HENRICI HENRICI diſp. *de cholera morbo*, Hall. 1710. cum ſectionibus cadaverum.

HENRICI HENRICI eſt etiam *de epilepſia* Hall. 1710.

MINOT *de la fievre*, Pariſ. 1710. 8. *

J. BAGGARD *over de kinder pokken en maſſelen*, Amſtelod. 1710. 8. *

Cum J. B. BIANCHI *hiſtoria* hepatica multa prodierunt, quæ huc ſpectant. Nam pars *ſecunda* & *tertia* ſunt de morbis hepatis. In tertia J. THOMÆ GUIDETTI *de biliofis affectionibus* ac *de biliofa pleuritide* diſſ. ſequuntur; in quibus præter hepatis morbos plurimi alii ad bilem referuntur, adjectis etiam hiſtoriis ſingularibus. EJUSDEM GUIDETTI *conſtitutiones epidemicæ bilioſæ* 14. ab anno 1711. ad 1724. una prodierunt: Deinde JACOBI VERCELLANI *de bile aucta & imminuta*. BIANCHI ipſius diſſ. *de impedimentis circuitus: febris natura & effectibus in genere*; & CAJETANI TACCONI icones morboſi hepatis, ampliſſimorum ductuum biliariorum &c. ad rem noſtram pertinent. &c. EJUSDEM *de naturali in corpore humano vitioſa & morboſa generatione*, Genev. aut Turin. 1741. 8. Habet ventrales & tubarios conceptus bene multos; tum falſa germina & ſpecies quatuor molarum, cum fetu deſtructo, nullo, vel mutato, & denique vermium humanorum hiſtorias, nonnullas ſatis inprobabiles, per totum corpus perſecutus eſt.

Cum eo tempore in Italia peſtis in boum genere graſſaretur, magna vis librorum de eo uno malo prodiit, ut PETRI ANTONII MICHELOTTI *conghietture ſopra la natura, &c. dell' infermità regnante negli animali bovini*, in quo hiſtoria morbi habetur, & pro febre peſtilenti a ſalibus acribus ſanguinem coagulantibus declaratur. Prodiit Venetiis 1712. 8.

DIEGO DOMENICO de FERRARIS *narrazioni ſopra i mali epidemici*, Rimini 1711.

FRANC. FANTASTI *de febre contagioſa*, Venet. 1711. 8. qui boves ſine cerebro & medulla fuiſſe adfirmat, & morbum a viſco ſubtili putrido derivat, qui ſanguinem reſolvat, non cogat.

GIOV. BATISTA MAZINI *lettera intorno alla corrente epidemia contagioſa de' buoi* 1711. Habet aliquas cadaverum morboſorum ſectiones, in quibus cerebrum fuit, veſicula fellis mole aucta. Derivat ab tempeſtate cœli mala, unde perſpiratio impedita, &c.

ANTON. MARIA BORROMEO *iſtoria dell' Epidemia del bue*, Venet. 1711. 8. opus clerici hiſtoricum. Sed bonum.

HIER. BIUMI *natura del contagio bovino*, Milan. 1712.

GIUSEPPE GAZOLA *origine, progreſſi, e rimedio del corrente contagio peſtilenziale del bue*, Veron. 1712. 4.

LUIGI CASTELLI *de graſſante boum epidemia*, Venet. 1712. 8.

BONDROIT *de morbis acutis*, Bruxell. 1712. 12. *

CAR. FRANC. COGROSSI *nuova idea del male contagioſo de' buoi*, Milan. 1714. 12.

Parere del NIGRISOLI *intorno alla corrente epidemia degli animali bovini*, Ferrar. 1714. 8. quo morbus derivatur a vaporibus putridis occiſorum hominum & jumentorum gramen inficientibus.

ANTONIO DOMENICO GALLARATI *idea della infezione bovina*, Pavia 1714. 8. Hos libros omnes in *Diario Veneto* Giornale de' letterati video recenſeri.

Ad eundem morbum pertinet *Réflexions ſur la maladie qui a commencé.. à ataquer le gros betail en divers endroits de l' Europe par la Societé des Médecins de Geneve, avec un recueil de quelques autres pièces ſur ce ſujet*, Genev. 1716. 12. maj.

G. DIETERIC. HIERONYMI *merkvvürdige relation von der cur einer funfzig jährigen kranken vveibesperſon*, VVolfenbuttel 1711. 4. fol.

J. PETRI ORELLI BARNABA *opera medica ſecondo la mente* D'IPPOCRATE, GALENO, CARISTIO, ORIBASIO, *nella quale ſi tratta de' morbi del corpo umano con le loro cauſe, ſegni e prognoſtici, e con le cure de' medeſimi*, Milan. 1711. 8.

NICOLAI CRESCENTII *Tr. phyſico-medicus in quo morborum explicandorum, & potiſſimum febrium, nova exponitur ratio*, Neapoli 1711. 4.

NICOLAI CRESCENTII hic citati eſt etiam *tractatus phyſico-medicus in quo morborum, inprimis febrium, ratio explicatur*, Neapoli 1711. 4. Febres a cruditatibus derivat,

rivat, tum in primis viis, tum in fanguine a chylo & aere ortis. Deinde febrium claf-fes & fpecies.

ADAMI BRENDELII, eruditi viri, Liber *de lapicidina microcofmica*, VVittemberg. 1711. EJ. *commentatio de febre querquera, ex antiquitate eruta* ibid. 1715. 4.

ONUFRII BONFIGLI *de plica polonica*, Uratislav. 1712. 4.

THEODORUS ZVVINGER, Bafileenfis, multa practica fcripfit, quibus cum adeo hiftoriæ etiam morborum conjungitur. Inter differtationes Bafileæ anno 1710. 8. editas huc pertinent de *pathopatridalgia*, fingularis nempe morbi defcriptio, *de fomnambulatione*, *de nephralgia*, *de fœtoribus corporis humani*. EJUSDEM *pædoiatreia practica*, Bafil. 1722. 8. edita eft, qua morbi puerorum omnes defcripti habentur, cum curatione & hiftoriis nonnullis peculiaribus. Acri vero pathologiæ & medicamentis abforbentibus valde favit. EJ. *theatrum praxeos medicæ*, Bafil. 1740. 4. cum curationibus morborum conjungit ætiologias ab acido, &c.

GUNTERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMER in *artis medicæ univerfæ* T. II. pofthumo edito anno 1748. 4. VVifmariæ, pathologiam tradit, Ariftotelico ordine, non tamen abfque propriis, ut folebat, cogitationibus & obfervationibus. Criticos dies repudiat. IDEM dum vivebat in L. *de animi affectibus* Kiel. 1710. 4. & in *methodo curandi febres* & in L. *naturæ vindiciis* & in differtationibus paffim varia adfperfit, quæ huc faciunt. EJ. *de fpina ventofa* difp. Kiel. 1698. EJ. *de genuina febres curandi methodo* Jen. 1693. 4. parum therapiæ habet, in *Parte* vero I. *de natura*, & in II. *de caufis* fcbris agit. Etfi non facile fit fequi EJUS opiniones, in igne tamen caufam æftus febrilis ponere videtur, cui refiftat vifciditas in fanguine, aliquam caufam proegumenen principem bilem facit, GALENUM fecutus, tum ciborum particulas immobiles, &c.

J. DANIEL GOHL *Cafus von convulfivifcher Enbrüftigkeit und nach dem tode gefundenen groffen herzgevvächfe*, Berlin. 1710. 4. Polypi fymptomata fufe defcribit, tum fectionem ægri, & ipfum polypum. Adeo Stahlianus, ut amaurofin ante mortem ortam tribuat animæ, quæ partem curarum defereret occupata gravioribus. EJUSDEM *hiftoria peftis d. i. dem vvahrheit gemäffe nachricht von der natur un cur der peft*, Berolin. 1709. 4. EJUSDEM *Acta Berolinenfia* plena funt obfervationibus morborum epidemicorum, fectionum cadaverum ægrotorum.

J. DAN. GOHL *hiftoria peftis* potius ad praxin fpectat, in theoria vero miafma putridum accufat.

CHRISTOPH. HELVVIG *anmerkungen von allerhand raren medicinifchen, anatomifchen, chymifchen, chirurgifchen dingen*, Erfurt. 1711. 8. Refponfa medica & obfervationes continet, utinam fidelis, credulus enim homo fuit, qui pifcem ex morfu in digito pifcatoris natum fuiffe credat. *Einiger Medicorum fchreiben von der in Preuffen, Danzig &c. graffirenden Peft nebft dem rechten gebrauch der vomitoriorum und fudoriferorum*, Bresl. 1711. 4.

B. de MANDEVILLE *treatife of the hypochondriak and hyfteric paffion*, II. ed. Lond. 1711. 8. Dialogi funt fatyrici, ætiologici & practici, cum hiftoriis ægrarum hyftericarum & hominis hypochondriaci, & curatione. Laudat motum mufcularem, frictiones hujusmodi quafi naturalia remedia.

GEORGII VVARREN *nevv method of curing vvithout internal medicines... the gonorrhoea or Clap*. Lond. 1711. 8. 1734. Defcribit originem fedemque gonorrhoeæ ex COVVPERO, & exempla addit curationum. Injectiones folas & unguenta arcana laudat. ASTR.

ELIAS CAMERARIUS varia fcripfit, quæ huc pertinent. *Kurtze anmerkungen bey gelegenheit der krankheit a la mode*, Tubing. 1712. 8. Continet hiftoriam febris catarrhalis epidemicæ, qualis etiam anno 1581. & 1733. per totam Europam graffata eft. EJUSDEM *epiftolæ Taurinenfes*, Tubingæ 1712. 8. prodierunt, poftquam cum principe FRIDERICO LUDOVICO iter in Italiam abfolverat. Morbos magicos adfirmat, & dæmoniacos, hiftorias catalepticas aliquas proponit. EJUSDEM *fpecimina quædam medicinæ eclecticæ*, Francofurt. 1713. 4. Differtationes funt, quarum multæ huc faciunt, ut I. II. & III. de delirio & melancholia X. de hypothefi MORTONI circa febres & de morbis a fpiritibus ortis XI. contra BAGLIVII theorias & fibræ folidæ hypothefin objicit. EJUSDEM *medicinæ conciliatricis conamina & primæ lineæ*, Francofurt. 1714. 4. aliqua habent de conciliandis theoriis pathologicis vetuftis cum nuperis. EJUSDEM *cautelarum medicarum fyftema*, Francofurt. 1721. 4.

habet

habet pathologicas etiam & femeioticas cautelas, has de fignis morborum effentialibus; illas de caufis morborum, quibus totus tamen pathologiæ ambitus continetur. Plufculas etiam difputationes edidit, vir diffidens in plerifque & cautus, nifi in magicis, quæ admittebat, magis, nifi fallor, tamen quietæ vitæ & erudito otio deditus, quam praxi clinicæ. Citabo paucas. *De Gemurfa Pliniana* 1722. 4. *Magici morbi hiftoria attentius perpenfa*, Tubing. 1724. *De calculis in vefícula fellea repertis* 1724. *de mictione pultacea* 1738.

ALOYSIUS della FABBRA inter *differtationes phyfico-medicas* varias habet, quæ huc pertinent, *de arthritide: animi affectionibus*: morbis *a meteoris*: *vita naturali termino*. Prodierunt Ferrariæ 1712. 4.

ALOYSII della FABBRA *differtationes phyfico medicæ* primum prodierunt Ferrariæ 1710. 4.

JAC. FRANC. VICARII *de intemperato Hippocratico feu cacochymicis* GALENI Argentor. 1712. 4. BURCH.

MAUBEC *de la dyfenterie*, Parif. 1712. 12. Hypecacoanham commendat. Ab auctoribus *Diarii Eruditorum* laudatur. Video etiam ipfi tribui, *Traité de tumeurs & des obftructions*, Parif. 1701. 12. & poriftam effe.

GIBBS *obfervations of various eminent cures of fcrophulous diftempers*, Lond. 1712. 8. Caufam fcrophularum ponit in acido lympham cogente, &c.

JOHN VVHIT'S *nevv and exact obfervations of fevers*, Lond. 1712. 8. repetetur in praxi. Plurimum de modo & dofi miffionis fanguinis agit.

CONR. BERN. VOGTERN *fchediafma de variolis adultorum*, Ulm. 1712. 4.

CHRISTIAN VVEISBACH *vvahrhafte und gründliche Cur aller der dem menfchlichen Leibe zuftoffenden krankheiten*, Marburg 1712. 8. 1739. & alias, Stahlianum praxeos fyftema, cum morborum defcriptionibus.

ANTON. DEIDIER in *Trivultinis* 1711. dedit hiftoriam duorum catalepticorum, quæ etiam in nova editione L. *des tumeurs* exftat. EJ. *Lettre fur la maladie de Marfeille*, Montpellier 1721. 12. IDEM in JOURNAL des SAVANS 1722. Dec. adfirmat, ægros Maffiliæ periiffe ex carbonibus ante adventum celebris Sidoniæ navis. IDEM in eodem diario *Mars* & *Septembre* 1722. dedit experimenta circa peftis caufam, quæ paulo poft cum titulo *expériences fur la bile & les cadaveres des peftiférés* edidit, & recufa funt Tigurii 1722. 8. Cum nempe Maffiliæ peftilentiarii Medici periculofo munere fungeretur, & incidere cadavera aufus eft, & experimenta cum bile facere. Sanguinem craffum reperiit, bilem viridem ex nigro, quæ quovis modo in fanguinem canum mifta peftis fymptomata produceret, cum bilis hominum unice febrientium nihil contagiofi haberet. Peftem non ab alcali fieri, neque epidemicam effe, fed a coagulo fanguinis & bile acido onerata docuit. In hac quam diximus editione nonnulla SCHEUCHZERUS adjecit contra hypothefin & nonnullas cadaverum fectiones. EJ. *differtations médicinales & chirurgicales fur la maladie vénérienne fur la nature & la guérifon des tuméurs*, Parif. 1725 8. Prior liber ex thefi natus eft, quæ anno 1713. Monfpelii defenfa, Romæ anno 1722. & Londini anno 1723. Latine recufa fuit, cum titulo A. D. *diff. de morbis venereis acc. Diff. de tumoribus* 8. Alter ex thefi anno 1711. defenfa anno vero 1715. edita fuit, & thefis de variolis anno 1709. Luem Veneream deducit a vermibus, quos oporteat mercurio necare, non adeo falivationem requiri, fed interruptam frictionem. Cancrum fanare vult arfenicali medicamento. Ejufdem Libri editio VI. pro titulo habet *Traité des tumeurs contre nature*, Parif. 1738. 12. aucta & mutata, adjectis propriis in cancro obfervationibus: tum confultationibus medicis & morborum obfervationibus, etiam notabilibus, arteriarum coronariarum induratarum, membranæ poft dejectam cataractam fuperftitis. Subjecta eft differtatio, qua peftem per contactum, non per aerem propagari defendit. EJUSD. Liber *de arthritide*, Monfpel. 1726. Calculo adfinem morbum effe & eamdem utique curationem convenire. EJUSDEM *pathologia*, Parif. 1734. 12. quæ eft altera pars *inftitutionum* gallice verfarum, breve compendium eft, & defcriptiones continet morborum capitis & pectoris. Epilepfiam derivat a dilatabili natura vaforum. Crifes negat fieri. Obfervationes nonnullas adfpergit in cadaveribus epilepticorum, & de tumoribus lymphaticis, fcirrho pylori, &c. Titulus latinus fuerat *Theoria morborum internorum, capitis, thoracis ac abdominis abfque fuppofitione fpirituum animalium*, Monfpel. 1723. 8.

GIOV. SIMBENI *narrativa e rifleffioni fopra i mali epidemici occorfi nel* 1711. *nel territorio di*

Savignano, Rimini 1711. & latine cum titulo *Ex. med. philoſophica de morbis epidemicis*, *in qua differitur de febribus & de ſanguine extra corpus*, ibid. 1713. 12. *

DEMOCRITI CHRISTIANI *vitæ animalis morbus & medicina*, Lipſ. 1711. 8. * F. Lipſ. 1713. 4. Leid. 1712. 8. Lubec. 1730. 8. & melius Germanica Francofurti 1736. 8. Febres intermittentes ſubtiliter ex ſucco pancreatico & bile interpretatur.

J. HERM. FURSTENAU *deſiderata circa morbos eorumque ſigna*, Amſtelod. 1712. 8. & cum reliquis deſideratis Lipſ. 1727. 8. Hiſtorias, ſigna morborum, obſervationes frequentiæ & infrequentiæ, annorum, ætatum, viſcerum obſcuriores aliquas, mortis & morborum cauſas aliaque minus vulgo a medicis obſervari queritur. EJUS *Epiſtola de morbis juriſconſultorum*, Francofurti 1721. 8. Brevis eſt, neque ſatis propria huic inprimis eruditorum generi.

ENGELBERTI KAEMPFER *amœnitates exoticæ*, Lemgov. 1712. 4. In faſciculo III. Dracunculus Perſicus aliique morbi Indiæ endemii & acupunctura Japonica deſcribitur.

JACOBI LUDEEN *de lithogeneſia macro & microcoſmi Exercitatio phyſico-medica*, Leid. 1713. 12. Calculos in veſica partim circa pus, partim circa nucleum naſci defendit, & ſuas paſſim obſervationes profert, Scaraburgenſis in Suecia phyſicus.

RUDOLPHI HUBERI diſſ. *de glandulis & tumore ſcrophuloſo maxillæ inferioris a retropulſa gonorrhea virulenta orto*, Baſil. 1713.

Bona eſt diſputatio quam hic citavimus RUD. HUBERI, *de glandulis* &c.

JOH. GOTTLIEB BOTTICHER *morborum malignorum & inprimis peſtilentiæ brevis & genuina deſcriptio*, Hamburg. 1713. 8. Peſtem Hafnienſem viderat per ſex menſes anno 1711. Oriri ab alcali & ab humorum diſſolutione docet: nocere calida, hypocondriacos ſalvos fuiſſe, non oriri niſi a contagio, fomitem diu in veſtibus ſupereſſe, acida & venæ ſectionem in morbi initiis deinde ſudorem juvare &c. EJUSD. *gründliche betrachturg über die grauſame Hornvieh ſeuche*, Francof. 1747. 8. Peſtem bovillam a putredinoſo miaſmate eſſe, non a vermibus, omnino contagioſam, quæ ex ipſa duratione deterior reddatur. Laudat alexipharmaca. EJ. *ſcrutinium medicum.. de morbo hypochondriaco*, Hafniæ 1724. 8.

J. BAPT. VERNÆ, nobilis viri, *morborum acutorum princeps pleuritis*, Venet. 1713. 4. Sanguinis ſputa eſſe ab arteria bronchiali. Pleuram ſedem pleuritidis eſſe, raro pulmonem. Inflammationes alias vicinarum partium per ſua ſigna a pleuritide diſtinguit. Hiſtorias 15. pleuriticorum adjicit. Venæ ſectionem defendit.

J. BAPT. VERNÆ citatum librum nunc legi. Obſervationes in regno Neapolitano factæ ſunt. Magna vero HIPPOCRATICA eruditio elucet in ſcripto, etſi dictio minus probabilis ſit. Inflammationis ſedem non in arteriis ſolis, ſed etiam in univerſis ramis venæ ſine pari ponit, neque ignorat eam ſpeciem, quæ oritur a ſanguine extra vaſa effuſo. In ſputo criſin ponit, materie craſſa ad ſanguinem adducta. Signa, prognoſeſque curioſe & abunde proponit, inter iſtas pro peſſima orthopnœam habet.

ACHATII VALENTINI ROMEISEN *gründliche unterſuchung der itz vvütenden epidemiſchen Vieh ſeuche nebſt dem davvieder gefundenen Gegenmittel*, &c. VVurtzburg 1713. 4. PL.

LUD. FRID. JACOBI *caſus de hydrope uterino*, Erfurt. 1713. 4.

BERNH. ARNOLD NOTTELMANN *vorſtellung vvas eigentlich die itz herumvagirende ſeuche ſey*, Nurenbergæ 1713. 4.

J. J. (ABEL) *beſchreibung der epilepſie oder ſchvveren noth*, Atlenburg. 1713. 8.

EMANUELIS TIMONII *hiſtoria variolarum* anno 1713. Conſtantinopoli prodiiſſe dicitur A. E. 1714. p. 382.

THEOD. BALTHASSAN *de peſte Erlangenſi* 1713. 8. & german. *naehricht von der peſtilenz*, Erlang. 1713. 8.

CONR. BARTH. BEHRENS *de peſte* 1714. 4.

J. CHR. HABERKORN *von der peſt*, Budiſſin. 1714. 8. *

CHRISTIAN VVARLIZ *de morbis biblicis*, VVittemberg. 1714. 8.

KLIFTONI VVINTRINGHAM (patris) *Tractatus de podagra*, Eboraci 1714. 8. Vaſa minima in podagra rigidiora fieri, liquida craſſiora & viſcida, & per aortam inferiorem ad pedes vergere: dolorem oriri a liquore nerveo acr. nervos pungente, &c. EJ. *Tr. of epidemical diſeaſes*, Eboræ 1718. 8. Non vidi, niſi forte idem cum ſequenti eſt nempe, *commentarius noſologicus morbos epidemicos & aëris variationes in urbe Eboracenſi 16 annos graſſantes complectens*, Londin. 1733. 8. Morbos multos a conſtitutione & temperie aeris pendere

dere docet. Hinc aeris temperiem, & calorem & ventos ab anno retro 1715. obſervavit; morboſque, qui mutationes manifeſtas aeris ſequebantur vel comitabantur. Febres varias deſcripſit, nexum morborum cum aeris temperie per quæſtiones propoſuit, omnia breviter.

CLIFONI VVINTRINGHAM exſtat etiam *Comment: noſologicum de morbis epidemicis a.* 1715-25. Lond. 1729. 8. *

RICHARD BOULTON *of the gout, Kings evil and lues venerea*, Lond. 1714. 8. Podagram explicat a ſalibus in glandulas articulationum inpactis, ſcrophularum ſubjecta facit viſcera, tendines, oſſa, adfecta ab humore viſcido, craſſo, luem a fermento peculiari. Febres intermittentes deducit ab acido vitriolico cum ſanguine effervescente. Parum laudat ASTRUC.

NEBEL *de coagulo bilis in veſicula fellea*, Heidelberg. 1714. 4.

JOH. PURCELL *treatiſe of the colic*, Londin. 1714. 8. Sedem mali eſſe in peritonæo, capſulis atrabilariis, utero, umbilico, nonnumquam in pancreate, liene, hepate, inteſtinis frequentius: Meſenterium nervoſque innocuos eſſe, &c. EJUSDEM *Treatiſe of vapours or hyſteric fits*, Londin. 1707. 8. Theoria plurima. Hyſterici morbi fontem in ventriculo & vitiata digeſtione ponit, unde demum ſpirituum turbatus motus ſequatur. Inde, ad CHIRACI præceptoris exemplum, mechanice omnia ſymptomata hyſterica deſcribit.

CAROLI NICOLAI LANGII *beſchreibung des vieh preſtens, ſo ſeit* 1711. *bis* 1714. *gevvütet hat*, Lucern. 1714. 8. Collectio eſt ex ſcriptoribus italicis, & medico, quem citavimus, D. ROMEI'SEN. Morbum ipſe non vidit. EJ. *beſchreibung der Kornzapfen in brote*, Lucern. 1717. 8. Morbum ſtuporiferum & gangrænoſum, epidemicum, a ſecali corniculato ortum in Helvetia graſſantem deſcribit.

DAVIDIS de GREBNER *Tractatus philoſofico-medici* VII. 1. *Ephemerides meteorologicæ*. Uratiſlav. *ab* anno 1692. *ad* 1712. 2. *animadverſiones in his morborum, qui anno* 1699. *Uratiſlaviæ graſſati ſunt*, Lipſ. 1714. 4.

JOH. GEORG. HOYER *ausführliche unterſuchung einiger in Europa graſſierenden anſteckender peſtilenzialiſchen Seuchen*, Gotha 1714. 8.

R. VV. CRAUS *excerpta quædam de nupera peſte Hamburgenſi*, Jen. 1714. 4.

J. J. VV. de PEIMA Baronis de BEINTEMA *hiſtoria conſtitutionis peſtilentis annor.* 1708. *ad* 1713. Vien. 1714. 8.

Obſervationes clinicæ a viro experientiſſimo privatis prælectionibus traditæ zum druck befordert durch GOTTF. HENR. ULAU. Lipſ. 1714. 8.

Vier tractätlein von der anſteckenden ſeuche die in Nieder Oeſterreich eingeſchlichen, Hamburg. 1714. 4.

J. BARTH. AD. BERINGER *de peſte in genere & lue epidemica modo graſſante in ſpecie*, VVurtzburg 1714 4.

J. M. MULLER *obſervationes & curationes medico chirurgicæ* 1714.

ANDR. VALFRE' *obſervationes aſtronomico-medicæ*, Aſtæ 1714. 4. *

DANIEL TURNER *treatiſe of diſeaſes incident to the ſkin*, Londin. 1714. 8. 1726. 8. gallice redditus *Traité des maladies de la peau* Pariſ. 1743. 12. 2. vol. EJUSDEM *Siphilis*, Lond. 1717. 8. cum triginta morborum hiſtoriis. EJUSDEM *aphrodiſiacus*, Londin. 1736. 8. quo breve compendium auctorum traditur, qui in LUISINI collectione exſtant. EJUSDEM *Siphilis* pars II. Lond. 1727. 1739. 8. contra JOHANNEM ASTRUC ſcriptus. EJ. *Diſcourſe concerning gleats*, Lond. 1729. 8. Animadverſiones habet in libellum BOERHAAVII, quem diximus.

DAN. TURNER *Siphilis* exſtat etiam Lond. 1727. 8. quæ mea editio eſt. Continet morbi antiquitates, hiſtoriamque: Gonorrhœæ deſcriptionem cum connexis ſymptomatibus, & curationem, deinde plene luis, denique in hac editione animadverſiones in VVILLOUGBY verſionem libelli D. CHICOINEAU & epiſtola PALMERI pro ſalivatione. IDEM etiam edidit *diſcourſe concerning fevers*, Lond. 1732. 8. *

J. ANTONII TERENZONI *de morbis uteri*, Lucc. 1715. 4. Obſervationes varias non vulgares habet, ut ſcabioſas aſperitates, tubercula, ſquamas, criſtaſque in utero. Menſes in acceſſione febris ſemper accedere obſervat. In *exercitationibus circa ſex res non naturales* habet obſſ. de aere, cibo, potu ejuſque nimii noxa. EJ. *commentarius practicus ad criſes acutorum retardatas vel præpeditas* prodiit Florent 1733. 4.

M 2 DA-

DANIELIS CLERICI *historia naturalis & medica lumbricorum latorum*, Genev. 1715. 4. Anglice redditus sub titulo *history of vvorms bred in the bodies of men and the animals*, Londin. 1721. 8. Eruditissimo, ut omnes hujus viri sunt, labore, descripsit, quicquid boni ab omnibus auctoribus de vermibus humanis relictum fuit. Lumbricum latum capitatum, unicum animal, & alterum, congeriem cucurbitorum, sollicite describit, tum reliquos humani corporis vermes, usus in posteriori tænia VALISNERI inprimis observationibus.

MICHAEL de KOZAMERO diss. *de peste* Breslau 1715. 8. Gas pestilentiale accusat seu mumiam hominis volatilem...

J. B. GASTALDI *an venena inter se differant*. Avenione 1715. 12. Classes venenorum constituit cum suis signis, ut coagulantia, corrosiva, &c. EJUSDEM *an variolarum una eademque natura*, Avenione 1717. 8. Ab impuritate sanguinis materni nasci, veteribus notas fuisse. EJUSD. *an morbi omnes primum ex fluidis*, Avenione 1725. Contra eos auctores, qui omnes morbos in solidis ponunt. In *Quæstione medica* anno 1708. proposita calculos numerosos describit, ex alvo egestos.

CONR. LUDOV. VVALTHER *thesaurus medico chirurgicarum observationum*, Lips. 1715. 8. Historias aliquas morborum rariorum, nævorum, venenorum mistas cum chirurgicis habet. EJUSDEM *specimen chirurgicum seu casus spinæ ventosæ admodum rarus ejusque explicatio* dicetur in chirurgicis. Prodiit Lipsiæ 1715.

PHIL. EYSEL *de scirrho mesenterii inveterato atrophiæ incurabilis causa*, Erfurt. 1715. 4.

VVOLFG. MATTH. BRUNNER *merkvvür dige observationen bey der sogenanten contagion vvelche anno 1712. zu Hamburg angefangen und anno 1714. geendigt*, Regenspurg 1715. 8. Negat dari contagionem *

PETRI MICHAELIS GAGNA *tractatus de peste historicus-medicus* latine & italice, Turin. 1715. 12. *

J. BAPT. VVERLOSIHNIG & ANT. LOIGK *historia pestis quæ ab anno 1708. ad 1713. Transylvaniam, Hungariam, Austriam, Pragam & Ratisbonam depopulabatur; per experimenta conscripta*, Styræ 1715. 8. Parvi momenti.

FRANCISCI de FONSECA HENRIQUEZ *metodo di conocer e curar o morbo Gallico*; Lisb. 1715. fol.

HENRICI HAGUENOT *an ileus a motu antiperistaltico*, Monspel. 1715. 8. Negat, & conatur demonstrare, unice fieri ab obstructione, unde motus musculorum abdominis constrictorius ea, quæ intestinis continentur, inverso ordine sursum agat. EJUSDEM *de febre in genere* Monspel. 1724. & aliæ disputationes exstant.

A. J. F. *prælectiones academicæ seu specimen novæ pathologiæ theoretico-practicæ*, Francof. 1715. 4. Stahlianus.

VVahre eröfnung der Jenaischen Christnachts tragœdie, &c. Jenæ 1715. 4. Historia suffocatorum hominum, qui nocte natalitia thesauros effodere tentarunt, eorum mortes ad carbones accensos referuntur.

FRIDERICI ANDREÆ *gründlicher gegensatz auf das in Halle heraus gegebene bedenken vom tödtlichen dampfe der steinkohlen mit einer vorrede und anmerkungen von* J. H. SCULZE. Hall. 1716. 8.

CASPARI PETZOLD *observationes medico-chirurgicæ selectiores*, Uratislav. 1715. 8. Practicus Uratislaviensis, STAHLIUM secutus, observationes breviores, medicamenta fusiora habet: aliquæ tamen cadaverum sectiones, & nonnulla chirurgica intercedunt. Observationes sunt 94.

JACOBI VERCELLONI *de pudendorum morbis & lue venerea tetrabiblion*, Astæ 1716. 4. Leid. 1722. 8. Luem veneream nasci ex nimio etiam inter puros concubitu credit. Inde mali venerei in utroque sexu symptomata multa experientia sibi optime nota proponit. Parum blandum est JOHANNIS ASTRUCII de hoc viro judicium. Gallice versus est cum titulo *des maladies qui arrivent aux parties génitales*, Paris. 1730. 12.

EMMANUEL VVEISMAN *historia mulieris lithotocæ*, Tubing. 1716. disp.

GEORG. VVOLFG. GILG *de hydrope pectoris* Francofurt. 1617. 8.

PHIL. BOON. *physiologia & pathologia respirationis*, Leid. 1716. 4.

ANT. SEVERINI BARBAROSSA *Idea febris epidemicæ anni* 1719. Macerat. 1717. 4. *

H. CORAZZI *de pestis bovillæ historia*, Bonon. 1717. 4. *

LEAL LEALIS *Hebdomad. febrilis* P. I. Patav. 1717. 4. *

In

In *Uratislaviensium* collectionibus quæ anno 1717. ceperunt edi, per partes habentur epidemiæ morborum & observationes peculiares numerosissimæ JOH. KANOLDI.

FRANC. XAVER. BENSA *historica relatio pestis annorum* 1712. 1713. 1714. Vienn. 1717. *

J. BOHN *de ægro somnambulationis morbo laborante*, Lips. 1717. 4.

ALEX. CAMERARII *extispicia hepatitide defunctorum*, Tubingæ 1716. 4. EJ. *de apospasmate piæ matris* 1722. 4. aliæ disputationes.

EDUARD STROTHER M. D. *Critical essay on feavers*, Londin. 1716. 8. Practici inprimis scopi EJUSD. *experienced measures hovv to manage the smallpox*, Londin. 1721. 8. Morbum ab acido derivat: purgationem in febre secunda rejicit, tractationem de peste addit.

GEORG. PHILIP. NENTER *pathologia* Argentor. 1721. 8. & in majori opere 1718. & 1721. 4. cui titulus *fundamenta medicinæ theoretico-practicæ*. De Stahlii secta, cum observationibus tamen & historiis morborum propriis.

J. HENRIC. HERLIN *hæmorrhoides in pectore seu de præternaturali ac lethali fluxus hæmorrhoidalis suppressi ad pectus translatione obs. anat. pathol.* Altenburg. 1716. 8.

J. P. VVAGRET *observations de médecine & de chirurgie faites dans les hopitaux*, Paris. 1717. 8. In febrium theoria alcali & acidum recipit. Medicamentum suum antipleuriticum nimis laudat, & dictione hyperbolica utitur. EJUSDEM *nouveau traité de la petite vérole*, Douai 1718. 8. non vidi, sed video promisisse methodum quo impediatur ne erumpat.

GERARDI GORIS *mercurius triumphator*, Lugd. 1717. 12. Vanus declamator. Morbum antiquum facit, mercurio sanabilem, non vulgari, sed ex metallis extracto.

J. FRANCISCI LEAULTE' diss. *Ergo morbus antiquus siphilis*, Paris. 1717. Novis argumentis historicis confirmare conatur.

JOH. ADAMI MORUSCH *pyretologia* seu *Tr. de febribus*, Ingolstad. 1717. & aliæ dispp. EJ. *prælectiones academicæ de febribus & morbis capitis in unum volumen digestæ*, Ingolstatt 1725. 4.

J. MILLETER *de morbo Tzömör Hungaris endemio*, Leid. 1717. disp.

GOTTLIEB BUDAEI *consilium medicum von der Krampfssucht oder Kriebel krankheit*, Budissin. 1717. 7. EJ. *miscellanea-medico chirurgica practica & forensia*, Görliz anno 1731. & seqq. septem omnino particulis. Multæ corporum morbosorum dissectiones. Venena etiam varia, descripta cum symptomatibus.

J. CHRISTOPH. HABERKORN *unvorgreifliche gedanken von denen ziehe oder nerven krankheiten*, Budissin. 1717. 8.

ANDR. HOYER *de febre petechizante epidemica*, Hafn. 1717. 8.

CHRIST. GOTTHARD VVILLISCH *bericht von der Krampfsucht oder spasmodischen krankheit so an unter schiedenen orten in vergangnen jahr sich ereignet*, Pirnæ 1717. 4. Hic morbus a secali corniculato ortus idem est cum eo, quem descripsit LANGIUS.

J. DAN. LONGOLII *medicinische gedanken von der kornstaupe vvelche anno 1716. 17. an verschiedenen orten in Sachsen und Oberlausnitz unter dem titel des Reissens, der ziehe krankheit, Krampfsucht oder kriebel krankheit bekant vvorden ist*, 1717. 8.

GOTTLOB VALER. BRUNONIS *gedanken und untersuchung der itziger zeit herum schleichenden krampf und kriebel krankheit*, Budissin. 1717. 8.

LANGE *histoire de la fille maléficiée de Courson*, Lisiccane 1717. 12. Vomuit ea virgo erucas 22. tunc acus multæ sub cute emersæ & excisæ sunt, etiam ex mammis.

In Actis Uratislaviensibus (*Breslauer Samlungen*) morbi epidemici una cum historia tempestatum & aëris vicissitudinibus continentur, non absque plurimis morborum descriptionibus. Ibi etiam de Vampyris multa: historia litis de venæ sectione in pleuritide (1718.) & variæ parum probabiles observationes atque theoriæ v. g. variolas a rore melleo oriri 1724. pag. 490. Auctor primarius est JOH. KANOLD.

T. SPOONER *a short account of the itch, inveterate itching humours, scabinesf and leprosies*, Lond. 1718. 8.

J. F. NICHOLSON *modern siphilis*, Lond. 1718. 8. potius practice scripta. *

J. de KOKER *de morbo epidemico anni* 1718. Leid. 1718.

GEORG. CLACII *observationes chirurgico-practicæ*, Hanov. 1718. 8.

CHRIST. BENED. CARPZOV *de sexus sequioris gonorrhœa seu fluxu albo*, Lips. 1718. 8.

CORC. HEATH COTE *de pleuritide solitaria*, Leid. 1718. 4.

J. HENR.

J. HENR. LAVATER *de calculo renum & vesicæ & rheumatismo a muco præternaturali in istis partibus deposito ortum ducente*, Basil. 1718. 4.

GODOFR. KLAUNIG *nosocomium charitatis seu historiarum medicar. in nosocomio observationes*, Uratislav. 1717. 4. Historiæ morborum utiles & passim propria remedia.

J. GEORG. BECK. *de viro palpitatione cordis & asthmate violento mortuo ejusque viscerum mirabili structura*, Giesl. 1718. 4.

HERM. VVERN. ENGELBERT A VVESTHOFEN *de angina ex obstructis vasis lymphaticis deducta*, Lemgov. 1718. 8. Multa & passim aliena collectio absque propriis experimentis.

HERM. VVERN. ENGELBERT a VVESTHOFEN scripsit etiam *de peste*, Lemgov. 1721. 4. *.

MICHAELIS ALBERTI Stahliani ex præcipuis plurima scripta exstant. Diss. Academicæ XV. *de hæmorrhoidibus*..*in volumen collecta*, Hall. 1719. 4. *Medicinische und philosophische schriften*, 1721. 4. cum obss. practicis, *Universæ medicinæ* Tom. II. *Semeiologia*, *hygieina*, Hall. 1719. 4. Deinde disp. practici argumenti plurimæ, ut *de auripigmento* 1720. *de morbo Hungarico hagymaz ejusque cura per specificum* 1726. 4. (febres nempe cephalalgicæ). EJ. *de casu hydropicæ lapsu integro abdomine curatæ* 1727. EJ. *de scorbuto* Daniæ *non endemio* 1731. EJ. *casus singultus chronici* 24. *annorum* 1743. EJ. *dysenteria epidemica superioris anni* 1743. 4. EJUSD. *bericht vom podagra ohne saltz*, Hall. 1725. 4. contra pathologiam acrem.

MICHAELIS ALBERTI sunt etiam disputationes *de aëre fodinarum metallicarum noxio*, Hall. 1730. 4. *de phrenitide Pannoniæ idiopathica*, ibid. 1739. 4. aliæque.

JOSEPHI GUERRA *la coagulazione non essere vera causa del male ne' buoi*, Patav. 1719. 8.

A mechanical account of the case and cure of a virulent gonorrhoea in both sexes, Londini 1719. 8.

In PATRIK BLAIR *miscellaneis*, Londin. 1719. 8. habentur variæ observationes venenatorum hominum: de morbo Scotico a lue venerea diverso sed adfini.

J. MART. OTT. *historia renis sinistri maxime tumidi & corrupti*, &c. Basil. 1719. disp. Habet varias observationes ex cadaveribus ægrorum sumtas.

J. HULDR. PEYER *ovarium hydropicum*, Basil. 1719. disp.

THOMÆ VVOODVVARD *medicinæ & morborum status in specie de variolis*, Lond. 1718. 8. Tiguri 1720. 8. Multa speculatio. Bilem in sanguinem resorbtam pro causa motus animalis & vitæ, eamdem vitiatam pro causa morborum frequentissima habet. Variolarum causam ponit in ventriculo, & in salibus, hinc curari emeticis, & oleosis unguinosis medicamentis. Multum in methodum FREINDIANAM invehitur, & in experimentorum veritatem dubia movet. Multum etiam satyræ.

A sober vindication of D. VVOODVVARD *state of physic*, Londini 1719. 8. Inanis in FREINDIUM & MEADIUM invectiva.

JOH. ASTRUC disp. *de hydrophobia* Monspel. 1719. 12. Homines a lupo rabido morsi post multum demum tempus ægri, perierunt, ea cadavera celerrime conputruerunt. EJUSDEM *diss. sur la peste, ou l'on prouve que ce mal est contagieux*, 1728. 8. Egregie ostendit pestem & Massiliæ & in reliquis urbibus Galliæ nullam fuisse prius, quam homines vel merces infectæ in ea loca advenissent. Id venenum per œsophagum subire demonstrat ab excitato vomitu. In magna collectione recusus est. EJUSD. *de morbis venereis* Lib. IX. Paris. 1740. 4. sæpe recusi, eruditissimum opus, quo præter fusam morbi historiam, & curationem novam per semiplenam salivationem, inprimis habetur egregia censura fere omnium scriptorum qui de hoc morbo innumerabiles scripserunt. In editione Parisina 1740. 3. vol. 12. omittitur catalogus auctorum. EJUSDEM *tract. Pathologicus*. Genev. 1743. 8. simplex & bono ordine scriptum compendium, cum multa causarum enumeratione. In pulsuum distinctione subtiliter versatur.

JOH. ASTRUC exstat etiam *de peste provinciali*, Tiguri 1721. 4. EJ. *treat, on diseases incident tomen*, Lond. 1743. 8. *

JOHANNIS ALLEN *synopsis universæ medicinæ*, Londin. 1719. 8. Amstelod. 1720. 8. 1730. 8. Londin. 1749. 8. Francofurt. 1749. 8. & gallice versa a DEVAUX, Paris. 1728. 12. cum *processibus integris* Sydenhami. BOERHAAVII aut discipulus, aut certe admirator, dispersas morborum descriptiones ex omnis generis scriptoribus collegit, ad classes suas tituloſque disposuit, curationes subjunxit. Selectum forte scriptorum meliorem desideres, cum HIP-

POCRA-

POCRATEM, ARETÆUM, ALEXANDRUM, BALLONIUM, HOFMANNUM, STAHLIUM omnino neglexerit, adeo præter rem ubique ETTMULLERUM exſcripſerit. In *addendis* obſervationes auctoris propriæ & morborum rariorum deſcriptiones continentur. Inſtitutum cæterum utile eſt, quod perfici poſſet cum maximo tironum emolumento.

M. FRID. LOCHNER *diſquiſitio ad locum* PLUTARCHI *περὶ θηριδίυ δαϛέως*, *& de vermibus per urinam excretis*. Verum annum libelli ignoro.

SIGM. AUG. PFEIFFER *variolæ ac inprimis epidemicæ malignæ verminoſæ cum tota embryologia ſeu doctrina fetus in utero*, Stettin. 1719. 8. PL.

GOTTLIEB EPHRAIM BERNER cum Libro *de applicatione mechaniſmi ad medicinam* edidit diſſ. *de apoplexia & catarrho ſuffocativo*, Amſtelod. 1720. 8. EJ. *æger ruminans hypochondriacus*, jam 1709. Hallæ prodiit.

MAGNI GABR. BLOCK *Betänckiande öfvver Efter jonodottes longvvarige faſtande iſkone*, Stokholm 1719. 8. Non nimis credulus morbo, explicat tamen, qui fieri poſſit, ex defectu perſpirationis, viſciditate humorum, ut cibo puella diu potuerit carere. Monet omnes eas hiſtorias diuturni jejunii ad Sexum muliebrem pertinere, ad virilem nullum.

JOH. de KOKER *de morbo epidemico anni* 1719. diſp. Leid. 1720. 4.

MARTIN JACOB KUPFER *de volvulo ſanguineo ejuſque curatione*, Regiomont. 1720. 4.

CHR. HOEPFNER *acta privata betreffend diejenige krankheit vvomit perſonen unterſchiedlichen geſchlechts zu S. Anneberg vom jahr* 1713. *bis* 1719. *befallen vvorden*, Leipzig 1720. 4.

TH. SPROEGEL *obſervationes ſelectiores*, Helmſt. 1720. diſp.

LE FEVRE *gouteux d'origine Traité de la goutte*, Rochelle 1720. 12. ſe, hæreditarium podagricum, ſanaſſe ſeipſum teſtatur. Arcana habet.

J. SALZMANN *de oſſificatione præternaturali*, Argent. 1720. *de verme ex naribus excuſſo* ibid. 1721. *de morte ſubitanea ex ſanguine in pericardium effuſo*, ib. 1731. Multam ad obſervationes opportunitatem in tanta cadaverum varietate habuit.

Hoc tempore incepit ſævire peſtis Maſſilienſis, quæ innumeros libellos produxit.

CHICOINEAU, VERNEY & SOULIER (ſed tecto nomine) a Rege miſſi ut adflictæ urbi opem ferrent, ediderunt, *rélation ſuccincte de la peſte de Marſeille*, Pariſ. 1720. 8. pag. 31. Leidæ cum Libello MEADII recuſa eſt 1731. 8.

CHICOINEAU, SOULIER & VERNEY *obſervations & réflexions touchant la nature de la peſte* Lyon 1721. 12. Contagioſam eſſe negant, &c. *Lettre de Mr.* CHICONEAU *pour prouver ce qu'il a avancé dans les obſervations*, Lyon 1721. 12. EJ. CHICOINEAU *oratio de peſte* Monſpelienſi 1724. 8.

Lettera ſulla peſte di Marſilia, Milan. 1720. 8.

JOS. BROVVNE *practical treatiſe on the plague*, London 1720. 8. Collectio peſtium ſeculi prioris ex variis auctoribus & conſilia.

MAURICE de TOLON, Capucin, *Traité de la peſte*, Lyon 1720. 12. Nullius momenti.

J. BOECLER *recueil des obſervations qui ont été faites ſur la maladie de Marſeille avec diverſes lettres ſur la peſte miſes en ordre*, Strasbourg 1721. 8. Negant contagioſam eſſe. Tribuunt, uti D. DEIDIER, ſanguini inſpiſſato.

J. JAC. SCHEUCHZERI *λοιμογραφία Maſſilienſis*, Tiguri 1720. 8. & EJ. *erſte zugabe von der Maſſilianiſchen peſt ſeuche* 1721. 8. ASTRUCII & aliorum opuſcula cum obſſ. SCHEUCHZERI. EJUSD. *vom fliegenden zungen krebs* (ulcere epidemico in lingua boum), Tig. 1732. 4.

Rélation hiſtorique ſur la peſte *de Marſeille* 1721. 12. cum nomine Coloniæ. Contra medicos Monſpelienſes.

J. FRANC. FIOCHETTI *Trattato della peſte o ſia contagio di Turino dell' anno* 1630. edit. II. Turin. 1720. cum additamentis de peſte Maſſilienſi. *

BARTOLOMEO CORTE *lettera intorno all' aria e vermicelli ſe ſien cagioni della peſte*, Milan. 1720. 8. * EJ. *lettera apologetica intorno agli effluvi organici o inorganici, cagioni della peſte*, Milan. 1721. 8. *

GOUDEREAU *rélation des différentes eſpèces de peſte que reconnoiſſent les Orientaux*, Pariſ. 1721. 12. Vanus & inutilis.

BOUILLET *avis & remede contre la peſte*, Bezieres 1721. 8. Metum valde nocere.

Pièces

Pièces diverses de différentes natures sur les remèdes & les précautions contre la peste; 1721. 12. Exigui momenti.

PICHARTI de CROISSAINTE (Consulis) *journal de ce qui s'est passé à Marseille*, Carpentras 1721. 12. Accurata historia. Frustra ignes accensi fuerunt.

Epistola responsoria ad epistolam D. *de* FORME Monspel. 1721. Historia pestis propagatæ in provinciam Gevaudan.

Rélation & dissertations sur la peste du Gevaudan, Lyon 1722. 8. Auctor D. GOIFFON, Lugdunensis, qui pestem a vermibus produci docet.

Dissertation sur l'origine des maladies epidémiques, Montpellier 1721. 8. Historia pestis satis bona. Venæ sectio non felix.

Nouvelles conjectures sur la peste de M. GAUTIER (ridiculæ) *&* BAUX, Meaux 1721.

LE BEGUE *an pestis a seminio verminoso*, Besançon 1721. 8. Affirmat.

RICHARD BRADLEY *the pest of Marseilles considered*, London 1721. 8. Collegit varias pestium historias, & oriri ab animalculis ex Tartaria advenientibus conjecit.

Eines Marsilianischen medici sendschreiben von der pest zu Marseilles mit J. KANOLDS *reflexionibus*, Lips. 1721. 4. Epistola RAYMONDI inserta, & contra ejus pestis historiam objectiones propositæ. KANOLDUS ex Ægypto oriri docet, &c.

J. KANOLD *Kurtze jahr historie von den seuchen die von anno* 1701. *bis* 1717. *grassiret haben*, Budissin 1721. 8.

EJUSD. *historische relation von der pestilenz des hornviehs vvelche anno* 1711. *und* 1712. *in Schelesien..vvie auch in Moscau, Pohlen, Ungarn, Oesterreich, Siebenbürgen, Italien* &c. *grassiert* 1713. *

J. SAM. CARL'S *pestengel* Buding. 1721. 8.

PETR. JOS. ALBRIZZI *critologia medica della cagione della peste*, Milan. 1721. 8. *

*Considerations on the natur*ᵉ *of pestilences*, Lond. 1721. 8. *

PLACE *hypothetical notion of the plague*, Lond. 1721. 8. *

Remarks on three treatises of the plague, Lond. 1722. 8.

Rémede contre la peste, Paris. 1721. 12. Esse a coagulo, hinc solventia convenire. HELVETII opus.

ANDRE' JOSEPH LARIN *diss. sur la peste*, Dijon 1721. 12. Contagiosam esse, oriri a vaporibus antimonialibus.

PESTALOSSI (Lugdunensis medici) *avis de précaution contre la maladie contagieuse de Marseille*, Lyon 1721. 12.

BESSINI (P. Monspel.) *refléxions sur la dissertation de* M. PESTALOZZI, La Haye 1722. 12. Negat pestem contagiosam esse

GEORGES PYE *a discourse of the plague*, Londin. 1721. 8. Negat contra MEADIUM, & malo consilio, infectionem a mercibus, & solum aërem miasma pestilens transferre docet, hinc inutiles esse exclusiones illas quadraginta dierum, &c.

Some remarks on D. MEADS *short discourse of pestilential contagion and its explanation and also on* D. PYE'S *discourse*, Londin. 1721. 8. HARL.

A collection of very valuable and scarce pieces occasioned by the last Londin plague; Lond. 1721. 8.

RICH. BLAKMORE *discourse on the plague and malignant feaver*, Lond. 1721. 8. HARL. 1723. 8. EJUSD. etiam exstant Lib. *on consumtions and the distempers of the heart and lungs*, Lond. 1724. 8. & 1725. 8. & *diss. on a dropsy, a tympany, the jaundice, the stone, and a diabetes*, Londin. 1727. 8. Tympanitidem a tensione fibrarum, diabeten a laxitate renalium derivat, velocis calami auctor.

D. MEADS *short discourse explaind or his account*, &c. *exploded*, Lond. 1722. 8.

Distinct notions of the plague vvith the rise and fall of pestilential contagion by the explainer, Lond. 1722. 8. HARL.

JAQ. MANGET *Traité de la peste, recueilli des meilleurs auteurs*, Genev. 1721. 12. est Liber F. de TOLON cum adjectis auctariis ex D. EGGERDES & aliis. EJUSDEM MANGETI *nouvelles réflexions sur l'origine, la cause, la propagation, les préservatifs & la cure de la peste*, Genev. 1722. 8. IDEM etiam FRANCISCI PIENS Lib. *de febribus* recudi curavit, & addidit observationes & remedia salutaria 1689. 4.

BLAN-

BLANQUET *Lettre sur les maladies pestilentielles*, Paris. 1722. 4.

Vermium in causam pestis erectorum debellatio a MICHAELE ERASMO VVANESCHIO, Lips. Contra GOIFFONUM.

FILIPPO MASIERO *della peste*, Venet. 1722. 8.

PHIL. HECQUET *Tr. de la peste*, Paris. 1722. 12.

De PHIL. HECQUETO hic citato vide in Practicis.

R. BROOKES *history of the most remarkable pestilential distempers*, &c. Lond. 1721. 8. Pestilentiarum a 300. retro annis collectio cum modo pestem evitandi & sanandi.

J. PRINGLE *rational enquiry into the nature of the plague dravvn from historical remarks*, Lond. 1722. HARL.

An J. PRINGLE jam citati etiam *observations on the nature of hospital and jail fevers*, Lond. 1750. 8. Febres contagiosas a stipatorum hominum perspiratione in castris, nosodochiis, & carceribus ortas, Angliæ sæpe funestas, describit, quæ ex pessimis sunt. Curationem diaphoreticam præfert refrigeranti.

SAGUENS *Systema pestis physicum Epistola ad* C. RICHA, Turin. 1722. 12. (GIORN de Letter. T. X. pag. 52.)

CHRIST. STEPH. SCHEFFEL *de lithiasi fellea seu calculo vesicæ felleæ cum historia lapidis porcini Malaccensis & fellis bovini*, Leid. 1721. 4.

FRANC. HOLLERI de DOELHOF *de morbis capitis*, Ratisbon. 1721. 4.

GIUSEPPE VOLPINI *sentimenti sopra li vermi*, Parma 1721. 8. & cum operibus omnibus 1726. 4. ubi primam & secundam diss. efficit. De vermibus sententiam VALISNERII contra ANDRYUM defendit, & morbos a vermibus eorumque remedia describit.

GIUSEPPE VOLPINI etiam est *spasmologia*, Astæ 1710. 4.

VVeekelyke discours over de Pest en grassierende Ziektens, Amstelod. 1721. 1722.

J. KHELLE *de mictu cruento*, Altdorf. 1721. 4.

JAC. TRANT in thesi 1721. *passionem hystericam non ab utero sed a nervis esse* ostendit.

MIDRIFF *observations on spleen and vapours*, Lond. 1721. 8.

F. BELLINGER *treatise on the smallpox*, Lond. 1721. 8. Alexipharmaca laudat.

HENRICI JOSEPHI REGA *de sympathia seu consensu partium corporis humani*, Harlem. 1721. 8. Plerosque morbos a ventriculo esse docet, & ibi sedem febrium intermittentium ponit: corporis humani partes consentire per membranas, per oscillationem dolentem a loco affecto se undique dispergentem, per nervorum communicationes, &c. Multa collegit.

J. BARTOLOMMEO CORTE *intorno agli effluvj cagioni della peste*, Milan 1721. 8.

BENJAMIN MARTIN *nevv Theory of consumtions more especially of a consumtion of the lugs*, London 1722. 8.

J. CAN *miscellaneous essay on the rheumatism, gout and stone*, Lond. 1722. 8.

J. CL. ADR. HELVETII *Traité de la petite verole*, Paris. 1722. 12. Crystallinum genus describit. Venæ sectionem commendat, &c. Anglice prodiit, Lond. 1723. 8.

De ADR. HELVETIO hic dicto vide practica.

SAMUEL DVVIGTH *de vomitu & purgatione*, &c. & *de variolis & morbillis*, Londin 1722. 8.

SAMUEL DVVIGTH etiam est *de hydrope* Hag. 1700. 8.

NICOLAI ROBINSON *compleat treatise of the gravel and stone*, Londin. 1721. 8. 1734. 8. quam *tertiam* editionem legi. Calculi vinculum facit salem marini generis. Morbos nephriticos, ischuriæ exempla, calculi obscuriora signa exponit, etiam vesiculæ felleæ calculos. Pro dissolvente calculi, ut alibi dicetur, spiritum vitrioli dulcem laudat. EJUSD. *nevv method of treating consumtions* ibid. 1727. 8. cum explicatione mechanica omnium generum phthiseos. EJUSD. *System of the spleen vapour and hysterical melancholy*, Londin. 1729. 8. Post multa theoretica & physiologica morbos hystericos tribuit nervis, qui convulsione mechanica suborta se a causa mali liberent, ut cor fere solet in febribus intermittentibus. Curationem in debilitate nervorum restauranda ponit. EJUSDEM *discourse upon the nature and cause of sudden deaths*, Lond 1732. 8. Cum anno 1730. & 1731. mortes apoplecticorum crebriores essent, de eo morbo scribendum sibi sumsit. Venæ sectionem in casu plethoræ, emeticum in morbo ventriculi laudat. Multa aliena miscet. EJUSD. *nevv treatise of the venereal diseasc*, Londin. 1736. 8. ASTRUCIO satis probatur.

A treat of diseases of the Head Brain and Nerves, Lond. 1722. 8.

BOUEZ de SIGOGNE *nouvelle méthode pour guérir les maladies vénériennes, avec une réfutation des anciennes hypothèses sur cette maladie*, Parif. 1722. 12. Circulator, auctore ASTRUCIO.

CHRIST. LUDOV. VVUCHERER *pathologia specialis morbos eorumque caufas & symptomata exhibens*, Jenæ 1722. 4.

GEORGII CHEYNE *effay on the gout*; Lond. 1722. 8. Podagræ caufam ponit in vaforum ftrictura & robore nimio, inque humorum acrimonia: curationem in diæta vegetabili, labore & purgantibus. EJUSDEM *theory of acute and slovv feavers*, Londin. 1722. 8. BELLINI theoriam fequitur, & febres omnes explicat a citatiori motu per canales liberos, dum aliqui obftructi funt. Caufam proximam febrium facit glandularum obftructiones. Febres lentas a diminutione maffæ fanguineæ derivat. Pleraque phyfiologica funt, & theoriis nituntur non firmiffimis. EJUSD. *the Englifch malady or a treatife of nervous difeafes*, Londin. 1733. 8. Intelligit mentis illum naufeofum morbum, quem vulgo hypochondriacum vocant, quem fufe defcribit; eum tribuit carnis nimio ufui & aromatibus, equitationem atque diætam tenuem laudat, & proprium experimentum adducit, cum debile & morbidum corpufculum victu vegetabil inftauraverit.

Inter numerofas CL. SCHULZII differtationes paucas hic recenfebimus. Nempe *mors in olla feu metallicum contagium in ciborum, potuum & medicamentorum præparatione & affervatione cavendum*, Altdorf. 1722. 4. Diætetica varia fed morborum etiam ex cupro arfenico aliifque culinarum erroribus & immunditiis obfervationes habet. *Cafus aliquot notabiles ægrorum mente alienatorum*, Hall. 1737. 4. EJ. *de lithiafi, finiftro quam dextro reni magis infefta*, 1738. 4. EJ. *de lumbricis effractoribus* 1740. cum collectione experimentorum *de hydrope pectoris faccato* 1742. 4. *de variolis nuper quæfita aliqua expenfa* 1742. Difputationes *de morbis verni temporis ad ductum* HIPP. *Aphor.* III. 20. Hall. 1738. *de nimium bonis bona valetudini periculofis* 1738. *de morbis ab exceffu motionis corporis* 1739.

CHRISTIAN. FRIDERICH RICHTER *deütlicher unterricht von der Erkenntnüff des menfchen*, Lipf. 1722. 8. Theoria Stahliana. Sed princeps fcopus fuit commendare medicamenta quæ Halæ in Orphanotrophio parantur.

L. CONR. ZIEGLER *de natura & ufu doloris*, Lipf. 1722. difp.

BARTHOLOMÆI BOSCHETTI diff. *de falivatione mercuriali phyfico-medico-mechanica*, Venet. 1722. 4. recufa ibid. 1744. 4. Non fatis recte huc pertinet, & potius practica eft, aut phyfiologica. ASTRUCII cenfuram meruit.

J. EHRENFRIED SCHLENKER *defcriptio ovarii fingulari morbo*, Leid. 1722. 4.

ABRAHAM VATER *de graviditate apparente* difp. VVittemberg. 1722. 4. EJ. *de memoriæ & capitis læfione graviffima*, ibid. eodem anno. *De fcirrhis vifcerum* 1723. 4. *Caufa mortis fubitanea* 1723. EJ. *obff. calculorum rariffimorum* 1726. 4. EJ. *de cafu fingulari afthmatis a depreffione fterni ex febre purpurata*, ibid. 1730. EJ. *de febre tertiana ob empyema mortem relinquente* 1731. EJ. *de morbo fpafmodico a variolis male curatis*, VVittemb. 1732. 4. *De ictero a contufione dextri hypochondrii per diarrhœam foluto* 1733. EJ. *chordapfus* CELSI 1738. EJ. *de cafu fingulari polypi poft febrem epidemicam ex utero egreffo*, ibid. 1739. EJ. *de morbis magnis a parvis initiis* 1744. EJ. *de lienis prolapfu* pr. 1746. EJ. *de dyfenteria epidemica maxime contagiofa fuperiori anno patriam infeftante* 1747. 4. & alia omnia boni ufus funt.

EJ. *hepar in hydrope fæpius infons effe*, VVittemberg. 1720. *de inflammationis fanguineæ theoria mechanica* 1733. *de deglutitionis difficilis & inpeditæ caufis abditis* 1750.

CHRISTIANI VATERI, patris ABRAHAMI, difputationes numerofiffimæ funt, *de memoriæ læfione in colica fpafmodica*, VVittemberg. 1722. 4. *de morbo fpafmodico populari* 1723. 4. *de morbis complicatis & intricatis* 1728. 4. & aliæ.

J. ANDR. FISCHER *de ftrumis & fcrophulis*, Erfurt. 1723. 4. *de febribus intermittentibus epidemice in præfente anno graffantibus*, Erfurt. 1728. 4.

J. ANDR. FISCHER etiam eft *hepatitis Pegaviæ epidemice graffans*, Erfurt. 1718. 4. EJ. *petechiarum fpecies Silefiam affligens obfervata & curata*, Erf. 1718. 4.

F. FRESE *de venenis eorumque antidotis*, Leid. 1722. 4.

CAR. FRANC. COGROSSI *Præl. de pefte*, Patav. 1723. 4. *

J. CASP. KÜCHLER Lipfienfis, *de glandulis colli puerorum tumefactis*, Lipf. 1723. 4.

FR. ERNEST BRUCKMANN *obfervatio de excretione vermis numquam antea excreti*, VVolfenbuttel 1723. 4.

CHRIST.

CHRIST. FRID. HAENEL *de morbis scroti* docta disp. Argentor. 1723. 4.

J. FRID. NEUCKANZ *historia febris petechialis epidemica, qua annis abhinc duobus VVittembergа ejusque vicinia afflicta fuit*, VVittemb. 1723. 4.

CÆSARIS MARESCOTTI *de variolis*, Bonon. 1723. 4. Novum morbum esse, ortum ex principio exotico surgente de terræ sinu, hausto per inspirationem. Venæ sectionem & paregorica suadet, &c.

Hoc tempore inceperunt edi ACTA SUECICA, in quibus multa etiam practici & pathologici argumenti prodeunt.

NOEL FALCONET *Systême des fievres & des crises*, Paris. 1723. 12. Pro medicina moderna.

NOEL FALCONET citatum librum nunc legi, quo plurima & diversissima traduntur. In febre despumationem admittit heterogenei, quod a natura expelli oportet. Malignas febres ab aëre deducit. Variolas & morbillos describit, fermento tribuit, rariores historias & recidivas enumerat. Intermittentes etiam febres, asthma, pestem considerat, crises ex HIPPOCRATE explicat. Vapores ab obstructione glandularum derivat &c.

In SCHURIGII *sialographia*, *chylologia*, *embryologia* & reliquis compilationibus varia argumenti pathologici reperiuntur & in chylologia de absurdis variis deglutitis, in chylologia hydrophobiæ historiæ, &c. EJUS *lithologia*, Dresd. 1744. 4. tota huc pertinet.

CAR. RICHA *historia morborum vulgarium seu constit. epid. Turinensis anni* 1720. Turin. 1721. 4. *anni* 1721. ibid. 1722. 4. anni 1722. ibid. 1723. 4. Non legi, sed laude summa digni viri opus est.

FLAMINIO CORGHI *relazione dell' ultima malattia*, &c. Padova 1722. 4.

Lettre de Mr. VIDAL *sur une maladie particuliere*, J. des Sav. 1723. Jan. Calculi vesiculæ felleæ post colicam.

J. BAPTISTÆ MAZINI *mechanice morborum*, Brix. 1723. 4. 1727. Offenbach 1731. 4. Tertio tomo febres, reliquis varios partium morbos, cum mechanismo partium describit.

CASP. THEOD. EHRLICH *de morbis & affectibus quibusdam, VVestphalis familiaribus*, Duisburg. 1723. 4.

ALEXANDRI CAMERARII Professoris Tubingensis multæ sunt, neque inutiles disputationes. *De ægra purpura alba majori laborante*, Tubing. 1723. 4. *de ophthalmia venerea* 1734. *de tumore pratordiali interno* 1734. 4. *De pleuritide maligna miliaribus critice soluta* 1535. 4.

EJ. *extispicia hepatitite defunctorum*, Tub.ng. 1716. *de apospasmate piæ matris* 1722.

CHRIST. GODFR. STENZEL *de steatomatibus in principio aortæ*, VVittemberg. 1723. disp. EJ. *de venenis* Lib. III. VVittemberg 1733. qui ex disputationibus coaluit, uti prius etiam in LINDERI venena commentatus fuerat. Collectio est cum nonnullis observationibus. EJUSDEM *de utero insonte* 1735. EJ. *pathologia pigrorum* 1735. 8. contra Stahlianos EJ. *casus aliquot hominum a lue venerea curatorum* VVittemb. 1742. 4. EJ. *Medicina theoretico-practica*, Francof. 1732. 8. alibi dicetur.

F. CLIFTON *de distinctis & confluentibus variolis*, Leid. 1724. 4.

JAC. CHRIST. SCHEFFER *historia hydropis saccati*, Altdorf. 1724. 4.

FRANC. ANTONIO SCARELLI *dell' idropisia uterina*, Vicenz. 1724. 4. *

VVILL. CLINCH *historical essay on the rise and progress of the smallpox*, Lond. 1724. 8. Antiquis variolas ignotas fuisse, & ab Europæis in Asiam & Americam delatas esse. Luem veneream JOHANNI ARDERN jam notam fuisse.

JOH. TABOR *Exercitatio medica tertia*, Londin. 1724. 8. pathologica, & caussas symptomatum febrilium & convulsivorum ad STAHLII mentem exponit, has acri irritanti tribuit.

RONGEART D. en Medecine de l' Aigle *sur les vers des Tanthes*. Vermes in horum animalium abdomine describit 1723. 4.

P. ANTON. MICHELOTTI *ragguaglio del male d' una monaca illustre*, Venet. 1724. 4. EJUS *rari ex utero morbi historia*, Venetiis 1727. 4. edita cum apologia pro BERNOULLIO. Alias etiam morborum historias in diariis passim descriptas dedit.

JOH. DOEBEL (Professoris Lundensis in Scania) *volständiger bericht von Ester Johannsen und ihrem langvveiling zehnjährigen fasten*, Hall. 1724. Curiosa collectio. Prima historia est virginis hystericæ per multos annos paralyticæ & cibis abstinentis, quam denique graviditas sanavit, & de qua MAGNUS BLOCKIUS etiam scripsit. In appendice historiæ exstant alterius hystericæ & asitæ puellæ, & hominis hypochondriaci, qui post inediam 40. dierum periit demum, cum ad cibum rediret.

THEODORI PHILIPPI SCHACHT *diss. exhibens ægrum memorabilem icteritia phthisi laborantem*, Herborn 1724. 4. icterus & scirrhus hepatis sanatus calculis felleis de ano dejectis.

JOSEPHI FERDINANDI GUIGLIELMINI (DOMINICI F.) *conamen de recto morbosorum cadaverum judicio ferendo*, Bononiæ 1724.

ROGER DIBON *obs. sur les maladies vénériennes avec une lettre d'un Physicien Chymiste sur la cause & la nature de ces maladies*, Paris. 1724. 12. & *Description de la nature, des causes des maladies vénériennes*, &c. ib. 1725. Pro Agyrta scriptus libellus a medico Parisino. ASTR.

J. CHRIST. RIEGER eruditi viri disp. inaug. *de anxietate*, Leid. 1724. 4.

MATTH. ERNEST. BORETII *de epilepsia ex depresso cranio*, Regiomont. 1724. disp.

J. CASP. ANHALT *casus rarior febris quartanæ duplicis cum hemicrania*, Altdorf. 1724. 4.

JOH. STORCH, Stahliani, practici Gothani, *medicinischer jahrgang* I. und II. Lips. 1724. 4. *Annales* II. *oder jahrgang* 1722. ibid. 1725. *Annales* III. *oder* 1723. ibid. 1726. 4. EJ. *Annales* IV. (anni 1726.) ibid. 1729. 4. *Annales* V. VI. (anni 1727. 1728.) ibid. 1732. 4. *Annales* VII. VIII. (anni 1729. 1730.) ibid. 1735. 4. EJ. *Quinquepartitum practicum als eine continuation der jahrgänge*, Lips. 1738. 4. & T. II. 1740. 4. Hactenus enarrati libri continent historias morborum practicas. EJ. *praxis Stahliana* ibid. 1728. 1732. 4. *Collegium casuale magnum Stahlii*, Lips. 1733. 4. EJ. *nöthiger unteoricht wvie in fleck und hitzigen fiebern sich zu verhalten*, Eisenach. 1731. 4. EJ. *von den soldaten Krankheiten*, Eisenach 1735. 8. EJ. *Tr. von Scharlach fieber*, Gotha 1742. 8. EJ. *Krankhéiten der wveiber*, Gotha 1747. seqq. Hujus operis T. IV. hoc anno 1749. prodiit, & numerosas historias molarum & abortuum continet, non inutile neque indoctum.

JOH. STORCH hic dicti *kinder krankheiten* edidit Eisenach. 1750. 1751. 8. quorum tres tomi prodierunt. Incipit a primo conceptu, a nævis, labiis leporinis, spina bifida, monstris: tum congenitos morbos habet, ut hydrocephalum, tum cunarum morbos, dentitionem, ulcera cerebri, crebro sibi visa, & a repercussis cutaneis eruptionibus orta, choream S. VITI & alios. Tomo III. febres, variolas, morbillos, vermes, rachitidem tractat.

ANTONII COELESTINI COCCHI *Epistolæ physico-medicæ ad* LANCISIUM *&* MORGAGNUM Rom. 1725. Offenbach 1732. 4. Continetur his epistolis historia febrium epidemicarum, quæ Ferentini & Anagniæ anno 1709. grassatæ sunt: & hysterici inmanis adfectus descriptio, & aneuriysmatis in pectore, & dilatatæ venæ cavæ. EJUSDEM *narratio de morbo variolari quo nobilis monialis adfecta est* 1739. 4.

PHILIPPUS HECQUET ad superstitionem usque devotioni deditus, acris tamen in adversarios, ambiguarum phrasium & laxi ratiocinii amator, parum eruditus, si SCHELHAMMERUS audiendus est, diu Parisiis & multa scripsit. Huc pertinet præter Lib. *de peste*, in quo venæ sectionem, nitrum, refrigerantia, corticem peruvianum, & alia ex theoria laudat, Thesis *an morbi a serosa colluvie* Paris. 1696. fol. liber jam citatus in physiologicis *de la digestion & des maladies de l'estomac*, Paris. 1730. 12. *Novus medicinæ conspectus*, Paris. 1722. 12. in quo pars II. *pathologica* est, & *omnes morbos ex turbatis sanguinis motuum legibus eruit*. Inde *médecine naturelle vue dans la pathologie vivante, dans l'usage des calmans*, &c. ibid. 1738. vol. 2. ubi præter morbos ventriculi multa etiam de oculorum morbis habet, & in universum morbos ad systema stricti & laxi refert. Contra ea animadvertit in *Trivultinorum Actis* 1733. *Avril* Presbyter nomine BLANCHARD.

EJ. *an morbi a solidorum tritu*, Paris. 1712. 4. & cum *Medicina Theologica* EJ. *médecine théologique ou la médecine créée*, Paris. 1731. 12. vol. 2. In tomo II. continet pathologiam, in qua theoriam degenerationis humorum refutat, & omnia mala a tensione solidorum nimia aut nimis parva deducit. EJ. *le naturalisme des convulsions*, Paris. 1733. 8. * Contra fanaticos cœmeterii D. MEDARDI. EJ. *réponse touchant les devoirs des médecins & des chirurgiens au sujet des miracles & des convulsions* 1733. 12. *

ROBERTI VVELSTED *de adulta ætate*, Londin. 1725. 9. hæmorrhoidum fluxum pro naturæ lege habet. EJ. *de variis hominum naturis*, ubi morbos ætatum congruos enarrat. EJ. *tentamen alterum de propriis naturæ habitus & remediis ad singulos accomodatis*, Londin. 1735. 8. Morbi simplicium adfines notantur cum suis symptomatibus.

ROBERTUS VVELSTED edidit etiam *de variis hominum naturis & remediis ad singulas accommodatis*, Lond. 1730. 8.†

GEORGII DETHARDING Stahliani, Professoris Rostochiensis, deinde Hafniensis disp. *de hamo.*

hæmoptysi ex consolidatione ulcerum pedum, Rostoch. 1725. 4. *de febre Eyderostadienses corripiente vulgo Stoppelfieber*, Hafn. 1735. 4. EJ. *de obsessione eademque spuria*, Rostoch. 1734. 4. EJ. *historiæ morborum scribendæ fida & arcana methodus*, ibid. eod. anno. EJ. *de situ correptis partibus corporis humani vivi*, Rostoch. 1739. 4. EJUSD. *de peste variolosa*, Hafn. 1739. 4. Variolas ex Dania in Gronlandiam delatas describit, quæ indigenas ibi pene omnes destruxit. EJUS etiam aliæ *de podagra*, &c. disputationes exstant. EJUS *fundamenta pathologica prodierunt*, Hafn. 1740. 8. EJ. *de morbis novis in America advenis fatalibus* disp. Hafn. 1744. EJUSD. *meditatio academica de morte*, Rostochii jam 1729. 4. prodiit.

EJ. *an homo adultus quadraginta diebus citra cibum vivere possit*, Rostoch. 1721. 4. EJ. *æger hæmorrhagia ventriculi spontanea correptus*, Hafn. 1733. 4.

G. CHRIST. MEUDER *de contagii idea nova & succincta malignitatis febrilis* 1725. 8.

G. CHRIST. MEUDER citati alium titulum lego HENR. MEUDER *de contagione*, Servestæ 1725. 8.

ALUISE CASTELLI *delle punte verminose grassanti*, Venet. 1725. 8.

An essay on the trasmutation of blood cont. the atiology of putrid feavers and agues, Londin. 1725. 8. Theoria chemica. IDEM auctor (D. THOMAS KNIGTH) hoc opusculum defendit alio, cui titulum fecit *a vindication of a late essay on the trasmutation of blood*, London. 1731. 8.

HIERONYMI LUDOLF *de malo hypocondriaco & hysterico incolis Saxoniæ inferioris proprio*, Erfurt. 1725. 4.

J. GEORG. PETZOLD *de cholelitho*, Argentor. 1725. 4. disp.

G. D. COSCAVVITZ, Hallensis ex secta Stahliana Professoris, pluscula disputationes sunt; ut *de virgine hydropica mola laborante*, Hall. 1725. disp. EJ. *de Spadone Hippocratico prædente hæmoptysin & phthisin pulmonalem vulgo der sceberger Steinbrecher Krankheit*, Hall. 1721. EJ. *de morbillis cum purpura complicatis*, Hall. 1722. 4. Deinde inter libros huc pertinet *pathologia*, Lipf. 1728. 4. & *de gravidarum & puerperarum affectibus*, Lipf. 1732. 4.

Sub G. D. COSCHVVITZ *pathologica* citata sub finem paginæ intelligitur EJUSD. *organismi & mecanismi* P. II. nempe *organismus destructus vel labefactatus* anno 1728. & 1741. 4. editus.

PETRI VIOLETTE du BOIS *sur la petite verole*, Paris. 1725. 12. & EJ. *nouveau traité des maladies vénériennes* 1725. 12. EJ. *Traité des maladies chroniques*, Paris. Tom. 5. 1733. 12. Circulatoris opus. ASTR.

EJ. *traité des scrophules*, Paris. 1720. 12.

NICOLAI POINTET *remarques & observations sur les maladies vénériennes, scorbutiques & les dartres*, Paris. 1725. 12. Contra Chirurgi DIBON scriptum, similis cæterum hominis. ASTR.

VVINTER'S *essay on chronical diseases*, Lond. 1725. 8.

S. F. M. D. *Casus medicinales* 26. *selectiores ad mentem* STAHLII *pathologice, theoretice & practice descripti*, Lipf. 1725. 4.

J. VVILH. SPARMAN *anguis in herba*, d. i. *natur und cur aller alten und inveterirtten sa amenflusse beyderley geschlechts*, Chemnitz 1725. 8. Promittit novum instrumentum quo ægri seipsos, absque salivatione funditus sanare queant. EJ. *von galanterie Krankheiten*, Dresden 1733. 8. ASTRUCIO parce laudatur.

RICHARD TOVVNE *a treatise of the diseases most frebuent in the VVestindies and particularly Barbadoes*, Lond. 1726. 8. Morbos endemicos earum insularum describit, febres in quibus icterus criticus & salubris est: colicas biliosas: colicam *pictonum*, sudamina, venam medinensem, pedem tumidum, *jointevil*: Methodus curatoria & totum opus videntur laudem mereri.

SIMON du BUISSON *de dissenteria Indica*, Leid. 1726. 4.

TRAUGOTT LOHR *de colica flatulenta incolis Gedanensibus frequentissima*, Erfurt. 1726. 4.

GEORG. GOETZ *de polyposis concretionibus variorum in pectore morborum causis*, Norib. 1726. 4.

J. MELCHIOR VERDRIES *de veneno canum & aliorum animalium rabidorum* exstat in EJUS *æquilibrio mentis & corporis*, Giess. 1726. 4. & diss. *de convulsionibus* disp. Giess. 1732. 4. EJ. *de pallitie verminosa*, Giess. 1728. 4.

SAMUEL FOERBIGER *der vernünftige medicus in der.. pathologie*, Breslau 1726. 8. Lipf. 1734. 8. Ad STAHLII mentem.

Nöthige gedanken von der Krampf und Kriebel seüche sampt unterschiedenen colligirten anmerkungen, Freyberg. 1726. 8. Morbi a secali corniculato nascentis historia. Sy-

Syſtême d'un Médecin Anglois ſur la cauſe des maladies, Pariſ. 1726. 8. & *ſuite du ſyſtème d'un Médecin Anglois* 1727. 8. ibid. Vix meretur recenſeri agyrtæ Liber, qui micro-ſcopii fraudulenti ope demonſtrabat credulis latentia in ſanguine infecta, unde omnes in corpore humano morbos deducebat, curaturus eoſdem infectis aliis contrariæ naturæ, quæ priora devorarent. Fraudem liquido expoſuit VALISNERIUS T. III. p. 217. & *Anonymus* in *Lettre à Mr.* ASTRUC in J. *des Sav.* 1740. M. Mart.

J. CHRIST. HUBNER *gründliche meinung von dem elemente, urſprung und zuſammenwachs des ſteines im menſchlichen Körper*, Hail. 1726. 4. de calculi generatione.

In THOMÆ SIMSON *diſſ. Medica* III. & IV. Edinburgi 1726. 8. refutantur theoriæ humorum, morbi tribuuntur ſolidis. Habet etiam experimenta de bile atra generata in ductibus bilariis, lienis, de conſtrictione ſpaſmodica pulmonis.

AUGUSTI BLONDELLI L. *de imaginationis feminina viribus*, Gallice Lond. 1727. 8. editus, dictus eſt in Phyſiologicis.

A diſcours concerning feavers in two letters to a young Phyſician, Lond. 1727. 8. Curationem deſcribit, theoriis excluſis.

EDVVARD BARRY *treatiſe on a conſumtion of the lunghs* II. ed. Lond. 1727. 8. Explicationem morbi ab obſtructione deducit.

A. E. BUCHNER *miſcellanea Erfortenſia* quæ hoc anno inceperunt, epidemias etiam, morbos rariores, vampyrorum hiſtoriam habent. EJUSD. diſp. *de febre catarrhali maligna epidemica hactenus graſſante*, Erfurt. 1742. 4. EJUSDEM *fundamenta pathologiæ generalis ex anatomicis & phyſico mechanicis principiis & F. HOFMANNI Med. Syſt. depromta*, Hall. 1746. & *fundamenta pathologiæ ſpecialis*, ibid. 1747. Compendium eſt operis HOFMANNIANI.

Sic in ACTIS PETROPOLITANIS morborum rariorum in ſectis cadaveribus hiſtoriæ.

HENR. VVILHELM. ARNOLDI *de febre ſtomachali epidemica*, Marburg. 1727. 4.

G. de GOLS *Theologico-philoſophical diſſertation concerning vvorms in all parts of human body, containing ſeveral curious and uncommon obſervations*, Lond. 1727. 8.

JAC. SMITH. *diſq. phyſico-medico legalis de ſubmerſorum morte*, Prag. 1727. 4. EJ. diſp. *de pleuritide & inflammatione*, ibid. 1734. 4.

G. THISSEM *de morbo marino*, Leid. 1727.

RUD. AUG. BEHRENS *epiſtola ad* C. B. BEHRENS *qua trigam caſuum memorabilium hiſtorico-medicorum ſimul exponit*, VVolfenbuttel 1727. 4. Collectionem promittebant ſcriptorum de morbis pecorum, ſed ea morte clari Viri intercepta eſt. EJ. *de imaginario quodam miraculo in gravi oculorum morbo ejuſdemque ſpontanea atque fortuita ſanatione*, Brunsvvic. 1734. 4. EJ. *epiſtolica diſſ. altera* ad P. G. VVERLHOF *pro ſpicilegio obſervationum de morbo miraculoſo hæmorrhagico & noxa a nonnullis mytulis*, Brunsvvic. 1735. 4.

HUGONIS GOURAIGNE *ſpecimen juxta circulationis leges*, Montpellier 1726. 12. EJUSDEM *diſſertationes medico-chirurgicæ ſecundum circulationis leges*, Montpellier 1731. 8. Hoc majus opus eſt, cujus id, quod prius diximus, eſt quoddam quaſi ſpecimen. De febrium in genere origine mechanica agit, tum ſeorſim de febribus continuis ut vocat accidentalibus: de malignis, de exanthematicis, de hecticis. Miras illas veterum ſpecies retinet, obſervationes nonnullas interſpergit. Altera pars tantum phyſiologiæ continet de motu cordis, arteriarum & nervorum, quantum ad ſyſtema febriam intelligendum neceſſe eſt.

HUGONIS GOURAIGNE variæ etiam diſputationes ſunt, *de malis inflammatoriis in genere*, Monſpel. 1727. *de malis chronicis in genere* 1727. *de humorum craſſitiei medentibus*, &c. 1741. *Pathologiæ conſpectus* 1743.

MOUNSON SMITH diſp. *de colica apud incolas Caribienſes endemia*, Leid. 1727.

HERMANNI FRIDERICI TEICHMEYER ſoceri noſtri *de hydrope pectoris* diſp. Jen. 1727. 4. *de ſuffocatione a muſto fermentante* 1729. 4. EJ. *hiſtoria morborum hyemis præterita* 1729. 4. EJ. diſp. *de polypis inprimis cordis* Jen. 1729. 4. EJ. *de morſu canis non rabidi pernicioſo* diſp. 1736. 4. EJ. *de vomitu gravidarum primis geſtationis menſibus* 1738. 4. *de melancholia attonita raro litteratorum adfectu* 1741. 4. EJ. *de morbo Hungarico ſeu febre caſtrenſi* 1741. 4. EJUSDEM *medicina legalis* huc ſpectat, tum *medicinæ pathologicæ & practicæ inſtitutiones*, Jen. 1741. 4.

JOHAN-

JOHANNES de GORTER in variis scriptis habet, quæ huc faciunt. In Libro *de perspiratione* varia proponit de acrimonia, ejusque vi in corpus humanum, mechanice explicata. EJUS *compendium medicinæ*, cujus pars I. Leidæ anno 1731. 4. pars II. ibid. 1737. 4. totum vero opus Lipsiæ anno 1749. 4. excusum est. Continet physiologicam descriptionem partium corporis humani, & morbos subjectos singulis, similares inprimis. EJUSD. *morbi epidemici brevis descriptio & curatio per diaphoresin*, Harderovvic. 1733. 4. Est descriptio morbi catarrhalis. EJUSD. *medicina Hippocraticæ seu in aphorismos comment.* Lib. I. Amstelod. 1739. 4. Lib. II. anno 1740. Lib. III. IV. anno 1741. Lib. V. VI. anno 1742. Lib. VII. EJUSDEM *medicina dogmatica tres morbos, delirium, vertiginem & tussim aphoristice conscriptos & commentariis illustratos pro specimine exhibens*, Harderovvic. 1741. 4. Nunc maxime sub prelo habet *pathologiæ compendium* dilucidum, & facilis usus.

JOHANNIS de GORTER etiam est disputatio *de cophosi & hypocophosi*, Harderovvic. 1739. 4. EJUS *pathologiæ compendii*, quod sub prelo esse diximus prodiit nunc pars I. Harderovvic. 1749. 8. cum titulo *Morborum generalium systema seu praxis medicæ fundamenta: Definitiones morborum, & ætiologiæ breviter enarratæ, ad BOERHAAVII modum, ex longa experientia & collectione natæ.*

J. ERNESTI TURK *historia mulieris per alvum varia ossa ejicientis*, Traject. 1727. disp.

SOUMAIN *rélation de l'ouverture du corps d'une femme*, Paris. 1728. 12. Continet fusam historiam longi morbi & palpitationis cordis: a morte causa in corde reperta est, quod exiguum, contractum, a magnis vasis remotum erat, ut pericardium vice cordis fungeretur.

CHR. ERN. CLAUDER *mirabilis calculi humani historia*, Chemnitz 1728. 4.

J. BOECLERI *Epistola de fraudulenta muliere quæ per totam fere vitam ficto monstroso ventre omnium oculos decepit*, Argent. 1728. 4.

J. BOECLERI citata *Epistola* continet historiam feminæ, quæ diu medicis Argentoratensibus fictitio hydrope illusit, cum variis ex SCHEIDIO aliisque similibus historiis.

MELCH. CASP. BLAZER *specimen pathologiæ secundum methodum Stahlianam*, Lips. 1728. 4.

NICOLAI PATUNA (Chirurgi) *dell' erpete trattato*, Venet. 1729. 4. De morbo in eo in genere agit & suam curationem in herpete sanando adhibitam defendit.

ANGELI PISANI *historia admirabilis hystericæ adfectionis in virgine Patavina explicatio*, Patav. 1729. 4. Morbus hystericus varii generis ex asthmate aliisque convulsionibus compositus: singulare vero est, quod incredibili copia venæ sectionum exhaustum corpus suffecerit jacturis suis.

J. SIMON BAUERMULLER *de febre castrensi*, Herbipol. 1729. 4. 1735. 4. an una, an duæ dispp. non dixerim. Cæterum STAHLII primarius discipulus fuit.

CHRISTIAN. JOACHIM LOSSAU *beschreibung eines casus inediæ*, Hamburg. 1729. 4. Historiam puellæ ex morbo soporoso asitæ, accuratæ describit, ut de abstinentia perfecta satis certi esse possimus. Alia exempla multa colligit & comparat.

J. CHRIST. EHRLICH *mors ex sepulchris seu de noxis ex sepultura in templis facta oriundis*, Hall. 1729. 4.

STEPHANI COULET *Tractatus historicus de ascaridibus & lumbrico lato*, Leid. 1729. 8. Docuerat linguam Gallicam Leidæ: in amico, qui tænia laboraverat, omnia experimenta sua fecit. Lumbricum latum describit ex conjunctione ascaridum. In VALISNERIO & ANDRYO varia carpit, & inprimis negat umquam dari vermem unum continuum, capitatum, qui tæniæ similis sit, quod idem video jam LUDOVICUM BOURGUETUM in epistola ad VALISNERIUM monuisse.

J. AUG. STOLLER in libro *de præcoritate seu medicinische untersuchung des vvachsthums der menschen die länge*, Magdeburgi 1729. 8. edito, morbos militum recenset, & morbos ætatum, Stahlii sectator, brevisque.

Hoc tempore controversia de causa spinæ bifidæ in Belgio orta est. Et primus quidem HENRICUS UYLHOORN scripserat ad ABRAHAMUM TITSINGIUM *noodig denkbeeld van de spina bifida*, Amstelod. 1730. 8. quo morbum ad fetus in utero complicatum situm, & exempla proponit. Respondit A. TITSING *heelkondige verhandeling seu de nondum descripto malo sub nomine spinæ bifidæ noto* (uti latine titulus redditur in ACT. ERUD. librum enim

non

non vidi) Amftelod. 1732. 8. eodem anno, & morbum in imaginationem maternam refert. Acrius tunc refpondit UYLHOORNIUS, *tvveede vertoog over de fpina*, Amftelod. 1733. 8. Multa in TITSINGI mores & peritiam objicit, mechanifmum, quem docuerat, defendit, paralyfin partium inferiorum frequenter a fpina bifida oriri oftendit &c.

Legi nunc A. TITSING hic citatum acriufculum refponfum. Negat ab incurvatione vertebras findi poffe, neque fimile quid fieri monet, ubi maxime flexiones fint; fed malum effe hydrocephali fpeciem, fæpe a nævo, nonnunquam etiam in jam nato homine ab injuria aliqua externa ortam. Hiftorias addit fuas & aliorum.

VIEUSSENS (Medicus diverfus a celebri anatomico) edidit *obfervations fur la maladie de Bergerac* 1731. 12. & *remedes qu'on peut employer pour la fortie des vers*, Lifieux 1730. 12. Ibi, ut lego, defcripfit epidemiam, quæ a vermibus orta fuerat.

J. JAC. NEUHOLD *de inundatione capitis a fufflaminato recurfu moris microcofmici*, Jaracin. 1730. 4. Hydrocephalum defcribit, trium cadaverum fectiones exhibet. EJ. *obff. pathologicarum* Dec. I. Altdorf. 1733. 4.

J. J. GRAMBS *antomifche befchreibung eines monftröfen gevvächfes*, Francof. 1790. 4.

J. CHRIST. FRISSCH *feltfame jedoch vvahrhafte... medicinifche gefchichte* T. I. anno 1730. T. VI. anno 1740. 4. Collectio cafuum rariorum omnis generis.

B. MARTINI *cafus de chorea S. Viti*, Argentor. 1730. 4.

J. MAXIMIL. JOSEPH. MUHLPAUER *de febre catarrhali paffim hactenus epidemica*, Gieff. 1730. 4.

CARL. FRIDRICH LOEUVV *unterfuchung des von dem jahr 1729. graffierenden contagiöfen catarrhal fiebers*, VVien. 1730. 4. EJUSDEM & ANDR. LOEUVV *hiftoria epidemica Hungarica ab anno* 1688. *ad* 1709. prius prodierat, fed eam editionem non vidi.

THOM. FULLER *attempt to give a natural account of eruptive feavers efpecially of the meafles and fmallpox*, Lond. 1730. 4. HARL.

L. HEISTERI & MOEBII *obfervationes medicæ mifcellaneæ*, Helmftad. 1730. 4. Varios rariores morbos continent EJ. HEISTERI multæ aliæ difpp. exftant, ut *de pefte* progr. Helmft. 1728. 4. *de rachitide* 1725. 4. ubi partus illos dæmoni adfcriptos vvechfelbalge rachitidi tribuit, quod etiam docuerat in *annalibus Julii*, Helmftad. 1725.

EJ. *de fortuna medica*, Helmftad. 1722. 4. *de morbis adolefcentum & juvenum* 1722. 4. *de calendario artuum* 1736. 4.

J. SAALMAN *de paroxyfmo quartanæ cæcitatem minitante*, Leid. 1730. 4.

CHR. FRID. RAST. *de polypo*, Regiom. 1730. 4.

GUILIELMI GRAEME *hiftoria morbi qua nuper mortuus eft* THOMAS HURDMAN Londin. 1730. In febre tritæophuya dederat emeticum, acceffit fenior medicus, ufus calidis, expellentibus, æger periit. De culpa alterutrius medici difputatum eft.

ISAAC MASSEY *of* HURDMAN'S *diftemper*, Lond. 1730. 8. Hic videtur is fenior medicus effe.

Inter NICOLAI HARTSOEKERI varia opufcula anno 1730. recufa exftat etiam EJUS Libellus *de la pefte* p. 115. quam tribuit invifibilibus infectis.

Hoc anno cepit edi *Commercium Litterarium Noricum* cura viri ILL. C. J. TREVVII, quo diario ut plurima utiliffima, inprimis tamen morborum epidemicorum, & rariorum, veneni varii generis, cicutæ &c. egregiæ obfervationes habentur.

HENRICI BASS *obfervationes anatomico chirurgico-medicæ*, Hall. 1731. 8. Præter anatomica & chirurgica varia continet etiam rariores morbos, erofionem ventriculi a mercurio dulci: fcirrhum mammarum duriffimum fanatum, atrophiam a fiftula pulmonis, duodeni expanfionem & indurationem, gonorrhoeam (ut credit) epidemicam abfque contagio venereo, ulcera ilei a dyfenteria, &c.

CHRISTIAN HENR. ERNDL *VVarfavia phyfice illuftrata*, Drefd. 1770. 4.... Morbos endemios, arthritidem, hydropem, morbos auctos a vini ufu liberiori, & conftitutiones epidemicas defcribit. Plicam verum morbum effe defendit. Calidis in curando plurimum utitur. An idem cum auctore difputationis jam anno 1691. citatæ? Non crediderim.

Differtations nouvelles fur les maladies de la poitrine, du cœur, de l'eftomac, des femmes, &c. *par* M. BARBEIRAC, Amftelod. 1731. 12. Accefferunt duæ hiftoriæ morborum atrocium BOERHAAVIANÆ. Apud ASTRUCIUM lego hunc librum jam anno 1684. paulo minus plenum fub titulo, *Traité nouveau de médicine contenant les maladies de la poitrine, les maladies*

des

des femmes, & *quelques autres maladies particulieres* prodiisse in 12. & vulgare esseparumque plenum opus.

NICOLAI VVILLI *de stupendo abdominis tumore*, Basil. 1731. disputatio. Bona observatio hydropis maximi.

J. HENRICI COHAUSEN jocosi hominis *archeus faber febrium & medicus*, Amstelod. 1731. 8.

J. G. BEUSSER *historia morbi & sectionis cadaveris variolis defuncti*, Heidelberg. 1731. 4.

Nachricht vvas bey der in der Nieder Lausnitz eingerissenen vieh seüche zu beobachten sey, Lubben 1731. 4. cum figura instrumenti.

MICH. E. ETTMULLER *de scabie ejusque ortu ab impura lana*, Lips. 1731. 4.

JOH. GODOFREDI de HAHN *recensio febrium continuarum quæ anno 1729. Uratislaviæ populariter grassæ sunt*, Uratislav. 1731. 4. EJUSDEM *variolarum antiquitates nunc primum e Græcis erutæ*, Brieg. 1733. 4. Variolas ab HIPPOCRATE descriptas esse, & carbunculos Græcorum ab Arabum variolis non differre docuit, uti etiam A. LAURENTIUS *hist. anat.* Libro VIII. *quæst.* 9. EJUSDEM *carbo pestilens a carbunculis seu variolis veterum distinctus acc. duæ* DAN. VVILH. TRILLERI *de eodem argumento epistolæ*, Uratislav. 1736. Variolarum antiquissimam cognitionem contra CL. VVERLHOFIUM tuetur, & *carbunculum* a *carbunculis* distinguit, qui cum variolis iidem & a pestilente carbunculo diversi sint.

J. ZACHARIAS PLATNER, vir eleganter eruditus, multas doctas disputationes & prolusiones subinde edidit, quæ post mortem ejus conjunctim prodierunt Lips. 1749. 4. Huc ergo pertinet Progr. *de morbo Campano Horatii* quem suspicatur venereæ lui adfinem fuisse Lips. 1732. *de morbo ἐνθουσιαζόντων & ἐνεργουμένων* eodem anno. Deinde *de insanis & furiosis medicos erudiendos esse* anno 1740. *de pestiferis aquarum putrescentium exhalationibus* anno 1747. Tum disp. *de morbis ex immunditiis* 1731. *Orat. de ægris meticulosis*, & aliæ.

PAULI GOTTLIEB VVERLHOF, Archiatri Regis nostri, viri in praxi felicissimi & ingeniosissimi *Observationes de febribus præcipue intermittentibus & ex earum genere continuis*, Hannov. 1732. 4. 1745. 4. Magna vis observationum est, inprimis funestæ speciei tertianarum, quæ senes apoplexia obruunt, cum variis omnigenæ eruditionis digressionibus. EJUSDEM *cautiones medicæ de limitandis laudibus & vituperiis morborum & remediorum*, Hanov. 1734. 4. & EJUSDEM *dissertatio epistolaris*, Hanov. 1735. 4. Contra A. OTTOMARUM GOELICKIUM demonstrat, neque febres intermittentes salubres, neque corticem noxium esse. EJUSDEM *disquisitio medica & philologica de variolis & anthracibus*, Hanov. 1735. 4. accessit R. A. BEHRENS *Ep. de affectionibus a comestis mytulis*. CL. VVERLHOFIUS contra ILL. HAHNIUM hic demonstrat, non fuisse notas Græcis variolas, & multum ab eo morbo carbunculos illos differre.

GIROLAMO GASPARI *Osservazioni e letture*, Venet. 1731. 8. minime inutiles variorum morborum observationes.

GIROLAMO GASPARI l. c. describit morbos peculiares Istriæ, Dalmatiæ, febres, tumores testiculi herniæ similes, vermes subcutaneos, deinde fuse molam carnosam 40. librarum.

J. THEOD. ELLER *medicinische und chirurgische observaziones auf dem Berlinischen Lazareth der Charité*, Berlin. 1730. 8. Historiæ sinceræ, fideles & accuratæ, & curationes egregiæ.

In opusculis *scientificis & philologicis* quæ Venetiis prodeunt varia hujus generis continentur.

T. V. pulsus intermittens ex gelatina in corpore calloso.

T. VI. DODI de podagra recurrente & inde natis polypis.

C. F. COGROSSI de febribus periodicis T. VII. EJ. de divisione morborum ad modum botanicorum T. XV. EJ. de insania T. XVI.

CONSTANTINI GATTA graviditas 22. *mensium*.

T. XXIII. FR. PELIZZA de dysenteria.

T. XXIV. MARTIALIS REGHELLINI historia Somnambuli, &c.

THOMÆ APPERLEY *observations on physic both rational and practical vvith a treatise of the smallpox*, London. 1731. 8. Cogitationes miscellaneæ ex omni fere medicinæ ambitu, cum signis morborum, causisque hinc inde observatis, theoria inflammationis BOERHAAVIANA, laudibus mediocris diætæ neque valde calidæ neque frigidæ nimis. In variolis & alibi aliorum auctorum multa loca exscripsit.

ILL. VVALTHERUS morborum historiam utilibus disp. & programmatibus illustravit; ut *de intestinorum ex obfirmati habitus vitio* 1731. *de obesis & voracibus* 1734. *de frigore in febrium intermittentium accessione* 1740. *de atra bile* cujus non dissimilem liquorem in lie-ne invenit: *de inflammatione* 1741. *de temperamentis & deliriis* 1741.

GUILLAUME MAUQUEST de la MOTTE *Traité complet de chirurgie* Paris. 1732. 8. Passim morborum memoriæ intercedunt, hydrocephali, epilepsiæ sanatæ, calculis redditis per urinam, sanatæ diarrhoeæ.

Observations sur la convulsion par un Médicin de la Faculté de Paris, Paris. 1732. 12. Contra convulsiones sectæ Parisianæ.

JOH. HONORATI RAIBERTI *diss. medica de morbis venereis*, Rom. 1732. 8. A vermiculis oriri malum, in semine virulento viventibus. Inunctiones partiales laudat. ASTR.

J. FRID. ZIESNER *de raro oesophagi morbo*, Regiomont. 1732. 4.

NICOLAI ROSEN Achiatri Suecici, *resolutio casus agræ variis malis a plethora ortis vexatæ & feliciter curatæ*, Upsal. 1732 4. EJ. progr. editum Upsal. 1745. fol. Describit vir ILL. symptomata pueri qui hyoscyamum voraverat. EJUSDEM egregiæ diss. de morbo epidemico Upsaliensi, deque tænia exstant in Actis Stokholmiensis Academiæ.

LUD. CHR. DERN. *de febre catarrhali petechizante superioribus annis in vicinia infesta & epidemica*, Giess. 1732. 4.

CAROLI GIANELLI *Saggi di medicina teorico-pratica*, Venet. 1732. 8. Physiologica habet, de Solidi formatione ex succo concreto: tum pathologica de morbis ex stricto & laxo: denique de morbis fluidornm.

CAROLI GIANELLI citatum Librum melius nunc possum, cum legerim, recensere. De morbis solidorum a fibra stricta & laxa incipit, inde de obstructione, humorum vitiis; febribus intermittentibus, continuis, morbis bilis, vitiis transpirationis agit, quæ magni facit, de cacochymiis, coagulo & resolutione humorum, constitutionibus variolosis, consensu partium, vitiis lymphæ, vermibus, &c. Inde aerem, aquam & locos Lignagii describit, & ibi grassantes pleuritides & febres, tum historias aliquas calculi, amauroseos. EJ. *de successione morborum Libros* III. Patav. 1742. 8. nondum legi.

LUD. JOH. le THIEULLIER *observationes medicæ*, Paris. 1732. 8. 1739. 12. & EJUSD. *consultations de medicine* T. III. Paris. 1745. 12. Morbos tum vulgares, tum raros, cum methodo medendi Parisina describit.

BELLOSTII *suite du chirurgien de l'hopital* in chirurgicis dicetur.

BARTH. VVICHERS *medicinische vvhrheit von Krankheiten und deren Kenzeichen*, Hamburg. 1732. 8.

J. ANDR. MUNNICH *bericht von zvvey durch einen donnerschlag zu Ostervvyk gerührten Personen*, Halberstad. 1732. 4.

JUST. ARNOLD. GULICH *de furore haemorrhoidum* ed. II. Leid. 1733. 8. disp. nempe inauguralis causæ sedem in arteriarum obstructione ponit, & methodo scribit mechanica.

JUST. ARNOL GULICH disputatio citata exstat etiam Leidæ 1741. 4.

THOMÆ SCHVVENKE *rari casus explicatio*, Hang. 1733. 8. In *hæmatologia* etiam varia ad naturam febris pertinentia habet.

HENRICI A DEVENTER L. *de morbis ossium* in chirurgicis indicabimus.

FRANÇOIS SAUVAGE de la CROIX *nouvelles classes de maladies*, ad botanicorum morem, Avignon 1733. 12. EJUSD. *theoria febris*, respondente de la MURE, Monspel. 1738. 12. EJUSDEM *inflammationis theoria* R. LUD. PAYEN du MOULIN Bourg. S. Andeol. 1743. 8. Hæ duæ recusæ & auctæ gallice cum *hamastatik* HALESII Genevæ prodierunt. Multa contra BELLINI theoriam objicit. Ab obstructione ita non accelerari sanguinis motum, ut etiam retardetur, nisi anima novum conatum ipsa adderet, febremque excitaret ad superanda obstacula. Vim etiam stimuli refutat. EJUSDEM *mémoire sur la maladie des bœufs du Vivrais*, Montpell. 1746. 4. dysenteria nempe ab inflammatione intestinorum nata, ad quam corticem Ribis nigri laudat.

FRANÇOIS SAUVAGE de la CROIX est etiam *pathologia methodica*, Monspel. 1739. 12. ad imitationem methodi botanicorum. EJ. *de noctambulatione*, Monspel. 1748. 8. EJ. *dissertation sur la nature & la cause de la rage*, Toulouse 1749. 4. Venenum canis rabidi sanguinem cogere, sed una spiritus nerveos corrumpere & putrefacere: animal non deglutire, quod gula inflammata sit, mori ex febre acuta, &c.

FRAN.

FRAN. XAVER. KOEPFERLE *de febre catarrhali epidemica grassante*, Basil. 1733. 4.

J. JUNKER *conspectus medicinæ theoretico-practicæ methodo Stahliana*, Hall. 1733. 4. Tabulæ 138. secundum morbos dispositæ. EJUSDEM *de dysenteria Pannonica* diss. 1732. EJ. *conspectus pathologiæ & semiologiæ potissimum Hippocratico-Galenicæ forma tabularum repræsentans*, Hall. 1736. 4.

J. JUNKER bene multæ disputationes sunt, ex quibus addimus eam *de molis*, Hall. 1749. quæ bona est disputatio.

SCHEPPER *de phthisi pulmonali scirrhosis parotidibus juncta*, Leid. 1733.

JOSEPHI BIANCHINI *parere sopra la cagione della morte della Contessa* ZANGARINA BANDI, Veron. 1733. 8. Historia feminæ, quæ in cineres per somnum redacta fuit. Ex pugna humorum flammam generatam esse credit. De eadem historia exstat *Lettre de M.* MAFFEI *sur un feu singulier qui s'est formé dans le corps d'une femme de Cesène*, Paris. 1733. 12. Ea historia exstat etiam in TRIVULTINIS anni 1731. p. 1922.

VVILL. STUKELEY *letter to sir* HANS SLOANE *about the cure of te gout*, Londin. 1733. 8.

G. CLINCH *observationes medicæ*, Londin. 1733. 8.

CL. BURGGRAVII *lexicon medicum* hoc anno prodiit.

T. BENNET *of the gout*, Londin. 1734. 8. Certo hunc morbum sanandum promittit: diætam animalem, vina generosa, motum & exercitia laudat.

MICHAELIS PINELLI *nuovo systema dell' origine della podagra*, Rom. 1734. 4. Podagram ab alcali oriri, omnino uti J. COLBATCH, & acidis debellari per experimenta defendit. Arcana aliqua ad eum morbum laudat, quod non placet.

In *Actis Edinburgensibus*, quæ his annis prodierunt, maximus numerus historiarum morborum, constitutionum epidemicarum, sectionum cadaverum habetur, quæ omnia lectu dignissima sunt.

PIERRE de SAUL *diss. sur les maladies vénériennes*. Antiquam luem esse, a vermibus oriri, &c. Theoreticus auctor: una prodiit *une dissertation sur la rage & sur la phthisie*, Bourdeaux 1733. 12. & Paris. 1734. 12. Phthisin unice nasci a tuberculis pulmonis, sanari lumbricis, mercurio, lacte. Rabiem deducit a vermibus, mercuriale unguentum hic princeps medicamentum esse: experimento in hominibus a lupo demorsis facto: EJUSDEM *dissertation sur la goute avec une dissertation sur les maladies dépendentes du défaut de la transpiration*, Paris. 1735. 12. Podagram sanat medicamentis transpirationem urgentibus. Etiam alios acutosque morbos, & tumores cysticos sanavit balneis, & restituta perspiratione. EJUSD. *dissertation sur la peine des reins & de la vessie*... (ubi promittit medicamentum solvens calculum) *avec une réponse contre la dissertation sur les maux vénériens*... *de* M. ASTRUC. Paris. 1736. 8.

J. SAM. LEDEL *breviarium epistolicum seu consultationum & observationum medicarum Decuriæ* III. Soræ 1734. 8. *

GUIL. ARNTZENII *amicum de quodam morbo dissidium*, Neomagi 1734. 4.

G. BULL *de pictonum colica*, Leid. 1734. 4.

SIMSON DAVIDS *de calculis cysticis & hepaticis*, Leid. 1734.

MONGIN *sur la petrification de l'epiploon*, Paris. 1734. 12. A contusione hydrops, sæpe sublevatus paracentesi: a morte vero repertus in omento tumor mobilis calculosus.

HALLOYS *description d'un paquet de vaisseaux pétrifié dans le cœur d'une Demoiselle*, JOURN. des SAV. 1734. Oct.

J. ROGERS *an essay on epidemic diseases*, Dublin 1734. 8. Epidemias urbis *Cork*, & inprimis perniciosam febrem describit, quæ anno 1731. ibi grassata est. Deinde de variolis agit. Experimenta statica D. RYE subjiciuntur.

Febris, quam diximus descripsisse JOHANNEM ROGERS in l. c. petechialis maligna fuit, cum pulsu vix mutato, quam aeri humido & carnium nimio esui tribuit. Variolarum specificum venenum defendit, & multas constitutiones epidemicas describit, multasque variolarum species separat, in singulis nempe tribus classibus & benignas & malignas cum historiis ægrorum.

THEOPHILI LOBB *lettres*, &c. ad praxin inprimis spectant.

J. SEBASTIAN ALBRECHT *von der in der nähe sich einschleichenden hornvech seuche*, Coburg. 1734. 4.

JOS. TH. ROSETTI *Syſtema novum de morbis fluidorum & ſolidorum*, Venet. 1734. fol. Theoria mera.

GUIL. BULL. *de colica Pictonum*, Leid. 1734. 4.

DOMINICI MILITIA *de morbis exitialibus virginem Patavinam excruciantibus*, Patav. 1734. 4. Fere omne genus morborum paſſa eſt, cum tumore duro abdominis enormi. Vim eximiam corticis devoravit.

J. FRID. BACHSTROEM *obſervationes circa ſcorbutum & ejus medelam*, Leid. 1734. 8. Experimento, Thorunienſis præſidii, in obſidione ſcorbutum paſſi, cum Sueci obſidentes ſaniſſimi eſſent, demonſtrat ſcorbutum fieri ab abſtinentia vegetabilis recentis cibi.

J. DOMINICI SANTORINI *inſtruzione intorno alla febbre*, Venet. 1734. 4. Partitionem febrium dat & plurimas ſpecies cum curatione.

JOSEPHI del PAPA *trattati vari fatti in diverſe occaſioni*, Florent. 1734. 4. Noxas vernicis Chinenſis oſtendit, vapores ex abdomine adſcendentes refutat. De quartana agit & aquis Hetruſcis.

DEZON D. en Med. *lettres ſur les principales maladies qui ont regné dans les hopitaux du Roi en Italie en* 1734. 5. & 6.

THEOPHILI LOBB *method of curing feavers deduced from the ſtructure of the human body*, Lond. 1734. 8. Theoriam quidem etiam continet, laudabitur autem in praxi, ad quam propius ſpectat. EJ. *medical practice in curing feavers*, ibid 1735. 8. Febrium tres claſſes facit, quarum una a diſſolutione, altera a coagulatione ſanguinis proveniat, tertia ex prioribus complexa ſit, quarum claſſium ſigna, characteres, curationem ſubjungit. Subjungit 53. breves hiſtorias ægrorum. EJUSDEM *treatiſe of ſmallpox*, Lond. 1731. 8. & auctius 1748. 8. gallice vero 1749. In parte priori dat morbi hiſtoriam, & proponit curationem ejuſmodi, ut nulla fiat eruptio. In T. II. habet hiſtorias 50. varioloſorum. EJ. *practical treatiſe of painfull diſtempers*, Lond. 1739. 8. Dolorem in principio aliter quam BOERHAAVIUS explicat a contactu particularum acrium, & a preſſione aeris, deinde morbos dolorificos breviter recenſet, hiſtorias ſanationum 51. addit, cum formulis. Dolores a partu noviter interpretatur ab impedimento quod ſanguis rediturus experitur in contracto utero. EJ. *letters relating to the plague and other contagious diſtempers*, Lond. 1745. 4.

MARTIN GOTTHELP LOESCHER *de febre petechiali caſtrenſi & epidemica*, VVittemb. 1735.

J. DAN. LONGOLII *mantiſſa ad ſyſtematis Stahliani vindicias* 1735. 8. Contra STENZELII *pathologiam pigrorum*.

CHESHIRE *treatiſe on rheumatiſm acute and chronical vvith obſſ. on its cauſes*, Londin. 1735. 8. Oriri ab acrimonia & viſciditate ſanguinis, ſanari mercurio.

VVILL. HILARY *rational and mechanical eſſay on the ſmallpox*, Londin. 1735. 8. Novum morbum eſſe oſtendit.

VVILL. HILARY edidit etiam *account of the variations of the vveather and epidemical diſeaſes from* 1726. *to* 1734. Londin. 1740. 8.

J. JAC. GEELHAUSEN *de febribus malignis contagioſis*, Prag. 1735. 4.

JOS. IGNAT. ROGG. *de morborum caſtrenſium perniciei cauſis*, Altdorf. 1735. 4.

JOHN. CATHERVVOOD *nevv method of curing apoplexies*, Londin. 1735. 8.

FRANC. CAROLIN EGLOFF *genuina febris epidemica hic graſſantis adumbratio*, Inſprug. 1735. 4.

A ſhort method of curing continual feavers, Lond. 1735. 8.

ANTONII MOMBERS *vom nieren und blaſenſtein*, Helmſtatt. 1735. 8. non magni momenti cum improbabili icone calculi in quo facies humana expreſſa ſit.

SIGISMUND HAHN *ſchedia cyrtonoſi* & J. GOTTFRIDI filii *reſponſio cyrtonoſi tabulas aliquas exhibens*, Breslau 1735. 4. Morbum rachiticum a læſa incrementi proportione deducit, & muſculorum vi irregulari, & ligamentis laxis. Antiquitates morbi addit.

CAROLI LINNÆI *hypotheſis nova de febrium intermittentium natura*, Hardervvic. 1735. 4. Derivat ab aquis argilloſis. EJUSDEM *de tænia*, Uſpal. 1748. Quatuor animalia ab auctoribus parum ſeparata deſcribit, reperiit in aqua vermes humanos & ova abſorberi contra VALISNERIUM defendit. EJ. *de generatione calculi*, Uſpal. 1749. vino tribuit & acido coagulanti.

AUG. VVENKER *de virgine ventriculum per* 23. *annos perforatum gerente*, Argentor. 1735. 4.

CAR.

CAR. GOTTL. LINDNER *betrachtungen des roth und vveissen friesels nebst erörtermng der frage vvarum der friesel zu Hirschberg im schvvange gehe*, Schvveidnitz. 1735. 8.

JULIANI OFFRAI vulgo de la METTRIE *systéme de BOERHAAVE sur les maladies vénériennes avec une dissertation du Traducteur sur l'origine, la nature & la cure de ces maladies*, Paris. 1735. 12. ASTRUCIUS bona aliqua sed quasi fortuito misceri scribit, neque enim legi. EJUSD. *Traité du vertige avec la description d'une catalepsie histérique*, Paris. 1738. 12. Catalepsios autem historia prodiit Rennes 1737. 12. Ex BELLINO vertiginem explicat. EJUSDEM *Lettre* a Mr. ASTRUC, Paris. 1738. 12. & *Nouveau traité des maladies vénériennes*, Paris. 1739. 12. Pro BOERHAAVIANA hypothesi. Morbum in tunica cellulosa residere, neque antiquis notum fuisse. Festinato vero scripsit & cum evidentissimis erroribus. EJUSDEM *Observations de médicine pratique*, Paris. 1743. 12. Proprium crudelem morbum, choleram nempe describit. Vehementia medicamenta, venæ sectionem validissimam, & alia hujusmodi amat: rariores cæterum morbos aliquos habet, in variolis, a venenis, &c. Sed fatetur se plerasque historias exscripsisse, *Ouvrage de Pénélop.* II. p. 76.

D. F. DANKVVETS *de ratione paralyseos anatomica*, Delmstad. 1735. 4.

D. QUEYE *de syncope*, Monspl. 1735. 4.

JOH. TIMM *anmerkungen in eröfnungen der Körper*, Brem. 1735. 8. Viginti observationes & una, inter quas pericardii adhæsio, &c.

ANDREÆ OTTOMARI GOELICKE *Institutiones medicæ*, 1735. 4. Systema integrum cum collegio casuali. Contra mechanicos pugnat. EJUSDEM variæ disputationes huc faciunt, ut *obss. clinicæ circa febrim vesicularem*, Francof. ad Viadr. 1732. 4. EJ. *de morbo ructuoso* HIPP. 1734. 4. EJ. diss. *de febre catarrhali maligna petechizante nunc epidemice grassante* 1741. 4. Denique *Acta Francofurtensia* varias observationes & historias continent. Multas etiam eristicas disputationes edidit, quas omitto.

ANDREÆ OTTOMARI GOELICKE est etiam *de lue contagiosa bovillum genus nunc depopulante*.

CHRISTOPH. MART. BURCHARD *de scorbuto maris Balthici accolis non endemio*, Rostoch. 1735. 4. EJ. *de affectibus spasmodicis frequentius recurrentibus* 1738. 4.

SIMON. PAUL. HILSCHER *de calculo renum*, Jen. 1734. cum analysi chemica. EJ. *de morbo castrensi epidemico qui a vere 1734. ad annum 1735. in castris ad Rhenum & in vicinia grassatus est*, Jen. 1736. 4. EJ. *progr. an in variolis viscera pustulis contaminentur*. Jen. 1738. 4. EJ. *de febribus malignis in agro Roemhiltensi anno 1741. grassatis*, Jen. 1741. 4. EJ. programma *de scelotyrbe memorabili casu illustrata* 1747. 4.

RICH. REYNELL *de catalepsi schediasma cum historia mulieris catalepticæ*, Londin. 1736. 4. parvi momenti.

FRANCISCI BALTHASAR von LINDERN *venus spiegel oder beschreibung der meisten venus krankheiten*, Strasburgi 1736. 8. EJ. *medicinischer haubt schlüssel aller und jeder krankheiten des menschlichen leibes*, Strasburgi 1739. 8.

Hoc anno Genevæ prodiit editio SYDENHAMIANORUM operum, cum quibus magna vis constitutionum epidemicarum recusa est, utili instituto. Inter eas plurimæ sumtæ sunt ex EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM, aliæ ex aliis fontibus. Hic etiam RICHÆ constitutiones repetitæ habentur & varia ex LANZONO, RAMAZZINO.

CAROLI MAZUCHELLI *notizie pratiche intorno all' Epidemie degli animali bovini*, Mediolani 1736. 4.

BOUILLET *mémoire où l'on donne une idée générale de quelques maladies qui regnent à Beziers & que l'on appelle le Coup de Vent*, Beziers 1736. 4. catarrhus epidemicus. EJUSDEM *plan d'une histoire générale des maladies*, Beziers 1737. 4. Promittit septem volumina & usurum se fatetur Manuscriptis D. CHIRAC, & CHATELAIN, secuturum ordinem peculiarem, ut v. g. conjunctos proponat morbos virginum. EJ. *élémens de la médicine pratique*, Beziers 1744. 4. Varia sunt, non cohærentia. Epidemiæ Biterrenses. Regulæ ex HIPPOCRATE excerptæ. JAMES contra rabiem caninam: De fungorum noxis; alia practica utique pauca propria. EJ. *suite des élémens de la médicine pratique*, Beziers 1746. 4. Varia continet: dissertationem de asthmate: aliam de peste, quam negat esse contagiosam; aliam de curatione febrium acutarum HIPPOCRATICA; denique constitutiones epidemicas Biterrenses annorum 1743. 1744. & 1745. & morbi acuti LUDOVICI XV. historiam.

BER-

BERGEROU *sur l'hydropisie de la poitrine*, Paris. 1736. 12. Describit hydropem in duplicis pleuræ intervallo, & totum morbum exponit.

VVILLIAM DOUGLAS *practical history of an epidemical feaver vvith an angina ulcusculosa*, Boston (in nova Anglia) 1736. 8.

H. HENRICI *kurzer begriff und betrachtung des menschlichen körpers in seinem gesunden und kränklichen zustande*, Zerbst 1736. 8. Est pathologia & semeiotica. Multa ad BOERHAAVII mentem. Codex cæterum prælectionum auctoris est, quem post ejus mortem anonymus edidit.

JOH. MITTEMAYER *zuverlässige gedanken von der vvahren existenz natur und beschaffenheit der polyporum*, Dresden 1736. 4.

JOS. VVEITBRECHT *de febrili constitutione Petropolitana ann. 1734. 1735.* Regiomont. 1736. 4.

FRANC. JOS. MOLITOR *de febre continua maligna & intermittente tertiana utraque ad Rhenum ann. 1734. & 1735. epidemica castrensi*, Heidelberg 1736. 4.

J. FRANC. RAUCH *de anomaliis mensium cum annexis binis casibus rarissimis*, Vienn. 1736. 4.

PHIL. AD. BOEHMER *de pracavenda polyporum generatione*, Hall. 1736. 4.

J. GOTTFR. SALZMANN *historia purpuræ miliaris albæ Argentoratum & viciniam ante triennium infestante*, Argentor. 1736. 4.

A. KLOEKHOF *de frigidis nervosi systematis inimicis*, Leid. 1736. 4.

J. NELSON *de diabete*, Leid. 1736. 4.

HENR. MEUDER *lettre à Mr. GARELLI sur les fièvres* 1736. 8.

JOH. CHRIST. KUNDMANN *rariora artis & naturæ*, Uratislav. 1737. fol. Pars posterior operis medici est & practicas observationes quam plurimas & emortuales fastos, & historiam pestis continet, quæ sub initium seculi floruit, STAHLII de secta est.

ANDREÆ PASTA *de motu sanguinis post mortem & de polypo cordis*, Bergami 1737. 4. Polypos vix admittit, qui a morte gignantur. Eam sententiam etiam in Ep. ad RONCALLUM defendit, quæ cum EJUS historia morborum prodiit. EJUSDEM *discorso medico chirurgico interno al flusso di sangue dall' utero delle donne gravide*, Bergami 1748. 8. Non extrahendum ob ea mala fetum, sed quietem, venæ sectionem, & alia, quæ sanguinis impetum minuant, adhibenda suadet.

JOH. ARMSTRONG *a synopsis of the history and the cure of venereal diseases*, Lond. 1737. 8. Compendium est eorum, quæ de is morbis scripta exstant, non sine laude etiam ASTRUCII.

CHARLES FONTENELLE (médecin de Poitiers) *sur une fille de Grenoble, qui ne boit ni ne mange depuis quatre ans*, Poitiers 1737. 4.

J. G. H. CRANER *epistola de scorbuto*, Norimberg. 1737. 4. De scorbuto castrensi Hungarico, a febribus male sanatis, infarctu viscerum lienisque orto.

PAULI VALCARENGHI *medicina rationalis constitutionem epidemicam annor. 1734. 1735. 1736. in Cremonensi civitate complectens*, Cremon. 1737. 4. Morborum epidemicorum singulares historias & curationes refert: de cortice fuse agit. EJUSDEM *continuatio epidemicarum constitutionum Cremonensium annor. 1737. 1738. 1739. & 1740. & morbis hepatis*, Cremon. 1742. 4. Describit inflammationes & ulcera hepatis, &c.

PAULI VALCARENGHI *continuatio*, &c. Cremonæ jam anno 1737. etiam excusa est. EJUSDEM est *de saxis ferreis vitrique frustis per vomitum rejectis*, Cremonæ 1746. 4. cui ANDREAS FROMOND celato nomine opposuit in dissertatione *de saxis acubusque ferreis epistolam*. Incredibilem historiam esse monet. Prodiit Brixiæ 1749. 4.

J. GER. VVAGNER medici Lubecensis, celebris viri, *obss. clinica de febre acuta in tractu Germania balthico & præsertim Lubeca observata*, &c. 1737. 4. EIUSDEM *de nutu naturæ medendi methodo in malignis*, Hamburg. 1744. 4. Commendat emetica in principio.

CHRIST. PHIL. GLASS *de inflammatione ossium*, Hall. 1737. disp. Inflammationem non in sola stasi, sed in motu concitatiore poni fuse demonstrat.

DANIEL HOFMANN *de aëre microcrosmi factitio*, Tubing. 1737. disp.

JOHN DOUGLAS (magni JACOBI fratris) *dissertation on the venereal disease*, Lond. 1737. 8. & *Part the II. & III.* omnes eodem anno. Practica quidem inprimis, ut laudet hydrargy-

drargyrum ita datum, ut una ope catharticorum impediatur, ne erumpat in falivationem.

J. PHIL. METZ *obf. rara de diabete*, Bafil. 1737. d.

J. FRIDER CRELLII *obfervationes in partibus morbidis factas ad illuftrandam corporis fani œconomiam non effe temere applicandas*, Progr. VVittemb. 1737. 4. EJ. *tumor fundo uteri externe adhærens*, VVittemberg. 1739. 4. EJ. *de arteria coronaria cordis inftar offis indurata*, VVittemb. 1740. EJ. *de vifcerum nexubus infolitis*, Helmftatt. 1743. utiles difp.

J. FRID CRELLIO adde programma anno 1742. editum cum obfervationibus morbofis.

CHRISTIAN AREND SCHERER *de calculis ex ductu falivali excretis*, Argentor. 1737. 4.

PHIL. CONR. FABRICIUS *de ægro epilepfia faltatoria laborante*, Gieff. 1737. 4. EJUSDEM *fciagraphia agri Butisbacenfis*, VVetzlar 1746. 8. Habet morbos endemios urbis patriæ & obfervationes practicas. EJ. programma 1749. Helmftadii editum continet morborum obfervationes.

PHIL. CONR. FABRICII etiam funt *obfervationes circa conftitutionem epidemicam anno 1750. adnotatæ*, Helmftad. 1750. 4. cum defcriptione variolarum. EJ. differtatio *de paralyfi brachii unius & pedis alterius e dyfenteriis familiari*, ibid. eodem anno. EJ. *programma* eodem anno de tumore mefenterii maximo.

JOSEPHI ANTONII PUJATI *decas rariorum obfervationum medicarum*, Venet. 1737. 4. * EJ. *de morbo Naroniano tractatus*, Feltri 1747. 4. Defcriptio febris malignæ, cum ftupore capitis, quæ Naronii quotannis epidemice graffatur. Cæterum multo plura hoc egregio libro continentur, de morbis paluftribus in genere, quos vifcido aëri tribuit etiam per experimenta in effluviis aquæ paluftris adferto: tum ad pathologiam morbi, ad curationem per calida fudorifera abfolvendam: ad parotides de quibus fufe agit, & in HIPPOCRATIS plufcula præfagia commentatur, denique de morbis Feltrinis Naroniano fimilibus. Multa phyfiologica perutilia intercedunt.

JOSEPHI ANTONII PUJATI *decadem rariorum obfervationum medicarum* nunc legi, quæ minime vulgare opus eft. Obfervationes non decem fed multo plures funt, & in uno titulo numerofæ continentur. Sunt autem de polypis ventriculi per anum exeuntibus, de gonorrhϾ metaftafi ad pulmones, de ifchuria veficali, lumbagine rheumatica habita pro morbo dæmoniaco, fectione phthifici, pleuritide verminofa, &c.

CHRIST. PHIL. BERGER in fuis *explicationibus eventuum naturalium*, Lemgov. 1737. 8. Vampyros epidemicum unice morbum effe oftendit.

J. CAR. LUBIENEC de LUBIENECKI *de febre maligna epidemica*, Pofnan. 1737. 8. *

FR. JOS. de OVERLAMP *fyftema*, Norimb. 1737. 8. editum pathologiam etiam continet.

J. CHRISTOPH. POHLIUS *de proftatis calculo affectis*, Lipf. 1737. bona difp. EJ. *de tumoribus cyfticis feliciter maleque curatis*, Lipf. 1738. 4. EJUSDEM *de hydrope faccato in hydatidibus*, Lipf. 1747. 4. Ulcus cellulofæ diaphragmatis defcribit, in quo maxima vis hydatidum. De caufa hujus morbi agit.

JAQUES EMILIEN CAMUSET *Traité des fièvres malignes peftilentielles qui ont graffé à Varfovie & en Pologne depuis Février 1737. jufqu'en Septembre de la même année*, Drefden 1728.8.

J. HARTMANNI DEGNERI *hiftoria medica de dyfenteria biliofa contagiofa, quæ ann. 1736. Neomagi & in vicinis pagis epidemice graffata eft. Accedit relatio de morte per mercurium fublimatum in emplaftro adplicatum*, Trajecti 1738. 8. Contagiofum malum fuiffe oftendit, non fine carbonibus, fæpe in gangrænam abiiffe, natum caufa incerta, quam in anni æftate aut diæta non reperias. Theoriam proponit, venenum fuiffe pene arfenicalis indolis, in quam ipfa bilis tranfiverit, quæ corrupta & putrefcens ventriculum & inteftina lancinaverit. Signa, prognofes, curationem, per ypecacoanham, rheum, fimaroubam, cafcarillam exponit. Ediderat anno 1717. 4. difp. *de notabili cafu febris petechialis cum cholerico caufoidea complicata*, Ultraj. 1717. 4.

Traité de la communication des maladies & des paffions, La Haye 1738. 8. In phyfiologicis aliqua de hoc opufculo diximus. Morbos fere omnes a lacte corrupto explicat, fivo corporis five animi. Hinc non a matre fed a vacca pueros ali debere, libera animi affectibus. In tenfione fibrarum vitiata plerofque morbos ponit.

JOH. HUMMEL *de arthritide tam tartarea quam fcorbutica*, Budingæ 1738. 8. STAHLII fectam fequitur. Podagram a fpiffitate deducit, acida pro curatione laudat, fabulofam de Noftoch hiftoriam adfert, &c.

THEO-

THEODORI van ZELST *de podagra & dolore colico, spasmodico simili sex annis durante subito in podagram mutato & curato*, Amstelod. 1738. 8. Ad colicam Pictonum.

MEYER *de morbis endemiis*, Leid. 1738. 4.

Medici circa sylvas Hercynias habitantis (CHRISTOPH. CONRADI) SICELII *Decades casuum clinico-medicorum* I. & II. Northusæ 1738. 1739. 8. quarum decadum, quæ VII. sunt, conjuncta editio prodiit 1744. 8. EJUSDEM *exercitationes praxeos casualis clinicæ medicæ* 1748. 8. quæ & ipsæ 73. historias morborum continent. IDEM jam anno 1722. Halæ ediderat *schediasma de causis febrium præsertim intermittentium his annis enormiter grassantium* 4.

J. G. GUNZ *de derivatione puris in bronchia*, Lipf. 1738. disp.

CHRISTIAN. ANDR. KOCH *de affectu rarissimo ab* H. BOERHAAVE *sanato*, Leid. 1738. 4. vesicæ nempe internæ membranæ secedentis.

GOTTLOB CARL SPRINGSFELD *de partium coalescentia morbosa*, Lipf. 1738. disp.

BROVVNE LANGRISH *modern theory and practice of Physic*, Londin. 1738. 8. In naturas morborum inquisivit per experimenta. Sanguinis in febre degenerationem alcalicam, & cohæsivam, & urinæ similem alcalescentiam per analysin chemicam ostendit: In febribus intermittentibus pulsum tardiorem observavit. Egregius Liber. EJ. *physical experiments upon brutes*, Lond. 1746. 8. Aquæ laurocerasi & fumi sulfuris vim venenatam in canibus exploravit: ab illa sanguinem floridiorem fieri & pulsum augeri vidit, fumum innocuum esse expertus est.

J. JAC. RITTER disp. de falsa asitia CRAZERIÆ, Basil. 1737. 4. Laudatur amici & olim discipuli disp. in Trivultinis 1738. pag. 2199.

JOHN BURTON *a treatise of nonnaturales*, Eboraci 1739. 8. De diætetico hoc scripto nuper gallice reddito alias dicetur. Multa autem omnino huc pertinent. Primo de morbis epidemicis fuse agit, quos ad aëris externas in calore, frigore ventisque mutationes refert, & illustrat ex HIPPOCRATE, SYDENHAMO & VVINTRINGHAMIO, quorum observationes epidemiarum huc adplicat, singularum causas in statu præcedente aëris reperit, & SYDENHAMUM refutat, negantem hanc aëris potentiam, nimius nisi fallor in eo studio. Exhalationum etiam in aëre obvolitantium potentiam magni facit. BOERHAAVII cæterum adsecla. In subjuncto libello *of the Chincough* curationem tussis pertinacis puerorum proponit, per corticem, cantharides camphora correctas.

LUD. FRID. PELITZSCH *untersuchung der eigenschaften, ursachen und hülfs mitteln der arthritidis*, Leipzig 1739. 8.

JOACH. FRID. BOLTEN docti medici disputatio *de tussis phthisicæ incompescibilis vera causa*, Hall. 1739. 4.

GIOVANNI BATISTA MOREALI *delle febbri maligne e contagiose nuovo sistema teorico-pratico*, Mutin. 1739. 4. A vermibus morbos malignos & exanthematicos derivat, & mercurio credit sanari.

G. F. CRENDAL Med. de l'hopital de Valence, *traité de quelques maladies de poitrine avec leur dignostic & prognostic*, Paris. 1739. 12. Morbos epidemicos describit qui Valentiæ regnaverant. Catarrhos, ex vetere theoria, descendere a capite per nervorum involucra docet.

De CHAMPCORNU *traité des maladies vénériennes* cum pathologia chirurgica VERDUCI, Amstelod. 1739. 8.

CHRIST. GOTTLOB SCHOLZ *de causis inundationum & noxiis earum circa sanitatem corporis humani effectibus*, Erfurt. 1739. 4.

PAUL. GER. HENR. MOEHRING *historiæ medicinales*, Amstelod. 1739. 8. Observationes practicæ seu historiæ morborum 33. cum erudita similium casuum comparatione. EJUSD. *de mytulorum quorumdam veneno*, Brunsvvic. 1742. 4. cum propriis & de horum & de aliis venenis observationibus. EJ. *entvvurf der in den Niederlanden befindlichen pestilenzialischen vieh seuche*, Aurich. 1745. 4.

JOH. HUXHAM *obs. de aëre & morbis epidemicis ab anno 1728. ad finem 1737. Plimuthi facta*, Londin. 1739. 8. Valde laudatur ab auctore *natural history af air and meteores* pag. XIV.

JOH. HUXHAM Libro citato accedit *opusculum de colica Damnoniensi*. Hic auctor prores meteo-

meteorologicas observationes in *Transactionibus* dederat. Multum autem in morbis gignendis aëri tribuit, qui nimis elasticus sanguinis motum intendat, nimis remissus morbos malignos & febres intermittentes inducat. Frigido aëri inflammatorios morbos, imbribus anginas tribuit. Morbos cum variis aëris temperiebus diversam curationem requirere cum SYDENHAMO docet. Dat ergo fastos meteorologicos, & ad singulos menses annosque morbos epidemicos majoris momenti describit. Genera morborum uno nomine male comprehendi monet, petechiasque a sanguine effuso recte deducit. Febrem catarrhalem epidemicam anno 1737. de lento nervoso genere describit, tum colicam Pictonum a fructuum hortorum abusu. EJ. *essay on fevers*, Lond. 1750. 8.

CAR. PHILIPPI GESNER *de divino* HIPPOCRATIS Gotting. 1739. 4.

J. G. SCHERB *de calculo in receptaculo chyli hydropis causa*, Leid. 1739. 4.

DANIEL VVILHELM TRILLER *succincta commentatio de pleuritide ejusque curatione*, Francofurt. 1740. 8. Eruditissima morbi descriptio, subjectis ex CELSO & AURELIANO capitibus de pleuriticis, notis illustratis, & decem historiis. Curationem veram antiphlogisticam doctissime confirmavit.

Dissertationes duæ de febribus una, altera de succo nerveo, Rom. 1740. 8. STAHLII ad modum febrem animæ tribuit.

DANIEL VVILHEM TRILLER bonam disputationem etiam edidit *de fame lethali ex callosa ventriculi angustia*, VVittemb. 1750.

J. FRID. RUBEL *pathologia & therapia* P. I. II. III. IV. Norimb. 1739. & 1740. 8.

MORANDO MORANDI *de febribus tertianis perniciosis commentatio*, Mutin. 1740. Duo, ut credit, nova genera horum malorum descripsit. EJ. *prima decade di lettere familiari contenenti gli errori nella pratica fatti*, Mutin. 1748. 4. continet differentias doloris nephritici & colici, & Tr. de asthmate hypochondriaco.

ERNEST. EPHRAIM EBERT *de causis frequentioris proventus polyporum*, Francof. ad Viadr. 1740.

JOH. JAC. VVOYT *abhandlung aller innerlichen Krankheiten*, Lipf. 1740. 4.

JOH. JAC. VVOYT primum prodiit Lipf. 1735. 4.

In ACTIS SUECICIS utiles morborum descriptiones habentur, tussis convulsivæ a STRANDBERGIO scripta, morbi epidemici ab ILL. ROSENIO, dysenteriæ Helsingicæ, &c.

GOTTVVALD SCHUSTER *de infante recens nato hydrocephalico*, Chemnitz 1740. 4. EJ. *Morbus boum* E. N. C. vol. VIII.

JAC. HENRI. CHRISTIAN ADAMI *de materia calcaria post arthritidem per vias urinarias educta*, Lubec. 1740. 4. Observationem adfert.

RICHARD HOLLAND *a short vievv of the nature and cure of smallpox*, Lond. 1740. vel 1741. 8.

MILCOLUMBI FLEMYNG *neuropathia*, Eborac. 1740. 8. Amstelod. 1741. 8. Carmen de morbo hypochondriaco, ventriculi & Systematis nervosi debilitate.

THOM. THOMSON *historical, critical and practical treatise on gout*, Londin. 1740. 8. Esse morbum inflammatorium articulationum a sanguine ortum, & curationem refrigerantem perinde requirere.

J. CURVI SEMMEDI *Observationes ægritudinum*, Ulyssipone 1740. fol.

CAJETANI TACCONI *de variis hepatis adfectibus*, Bonon. 1740. 4. Egregius labor, quo calculi vesicæ felleæ, dilatationes miræ vasorum bilis & ulcera describuntur. Recusus est in *Memorie de' Valentuomini*, quæ Lucæ prodeunt.

In VVILH. BECKET *obss. chirurgicis*, quæ hoc anno Londini prodierunt in 8. varii etiam interni morbi ex cadaveribus describuntur. IDEM contendit ante Indiam detectam luem veneream in Europa fuisse. Sed observat ASTRUCIUS eum uti testimoniis jam a SLOANEO in itinere Jamaicensi prolatis.

GOD. NEIGEFIND *de noxiis effectibus frigoris in corpus humanum*, Erfurt. 1740. 4.

J. CHRISTIAN THEMEL *saccus sanguine repletus hydropem asciten referens*, Chemnitz 1740. 4.

HERMAN PAUL JUCH *pathologia & therapia*, Erfurt. 1740. 4. EJ. *de febre catarrhali epidemica cum tussi & coryza complicata mensibus vernalibus anni præteriti in pluribus Germaniæ provinciis grassante*, Erfurt. 1743. 4.

JAC. HOFER de terrore p. n. orto a nimia nervorum acufticorum fenfibilitate, fubfequentibus miris & fingularibus fymptomatibus, Bafil. 1740. 4.

J. CASP. SULZER hiftoria morborum quorumdam Helvetiæ indigenarum; Argentor. 1740. 4.

J. FRIDERICI SCHREIBER obfervationes & cogitata de pefte Ukrainia anni 1738. 1739. Petrop. 1740. 4. & auctius Berolin. 1744. 8. Perfpicaciffimus auctor eadem, qua ANTONIUS DEIDIER comparatione ufus, peftis bubonaceæ cum lue venerea analogiam ornavit, carbunculariæ cum variolis addidit, curationes ex hac theoria proprias oppofuit, obfervationes in pofteriori editione adjecit.

J. FRIDERICI SCHREIBER citatus Liber Petropoli iterum recufus eft 1750. 4.

A. VVARREN treatife concerning the malignant feaver in Barbados, Londin. 1740. 8.

VVARREN l. c. defcribit febrem flavam, peftis genus, cum ictero feu flavedine potius univerfali a fanguine diffoluto nata, celeriter cæterum per gangrænam univerfalem lethali. Memorabilis Liber.

J. BARKER Obfervations on the prefent epidemic feaver, Londin. 1741. 8. An enquiry in to the caufe of the prefent epidemical feaver, Londin 1742. 8. * De febre miliari parum minaci, fed maligna agit, cum pulfu vix mutato, fed determinatione ad delirium & fomnum, ut ex ipfa vero blanditia periculum augeretur.

FRANCISCI RONCALLI PAROLINI differtationes quatuor, Brixiæ 1740. De ægagropilis. De homine, qui per fraudem fe fingebat invulnerabilem. Miram etiam hiftoriam virginis recenfet, fub cujus cute infinitæ acus latebant, & fimiles in cadavere repertæ funt. EJ. hiftoria morborum obfervationibus aucta & clariffimorum virorum obfervationibus illuftrata. Brix. 1741. fol. Hiftoriæ funt omnino quinquaginta morborum, inter quos aliqui chirurgici, & aliquæ cadaverum fectiones. Inter confilia unum eft MORGAGNI de luxatione complicata tibiæ. Inter epiftolas eft POZZIANA, quæ legi meretur, & de polypis cordis agit.

FRANCISCI RONCALLI PAROLINI eft etiam Europa medicina. A variis amicis, aut certe exteris medicis, hiftoriam morborum epidemicorum collegit, in Italia inprimis.

PIERRE GUISARD effay fur les maladies vénériennes, La Haye 1740. 8. vel potius Monfpelii, Parif. 1743. 8. Practicus potius quam theoreticus.

J. HENR. HEBENSTREIT pathologia metrica, Lipf. 1740. 8. Magni certe laboris carmen, & variis flofculis adfperfum. EJUSDEM de pulfu inæquali, Lipf. 1741. EJ. de morbis a pervigiliis difp. Lipf. 1740. 4.

AMOS. LAMBRECHTS verhandeling van de ophthalmia, Amftelod. 1741. 8.

J. LUC. ELTZMANN de febribus intermittentibus continuatis, Sylvæduc. 1741. 8. *

J. GOTTLIEB LEIDENFROST de motibus corporis humani qui fiunt in proportione humorum, præfertim crifibus & febribus, Hall. 1741. 4.

FRID. LEBERECHT PITSCHEL de hydrocephalo interno, Lipf. 1741. 4. bona difputatio.

Eruditi viri J. GODOFR. BRENDEL collegæ noftri multæ exftant difputationes practicæ bonæ notæ. Citabo paucas: obfervationum medicinalium fafciculus, Gott. 1741. 4. de morbis ex hæmorrhoidibus interceptis 1741. purpura retrograda foluta per ulcus veficatorii 1743. 4. de mola offea HANCOPH 1746. de tympanitide, de catarrho fuffocativo, eodem anno: de fpiffitudine fanguinis in morbis temere accufata 1747. de febrium partitione eodem anno.

PET. MAGNOL de humorum craffitudine & obftructione in genere, Monfpel. 1741. 8.

NICOLO' CIRILLO confulti medici, Venet. 1741. 4. vol. I. Pofthumum opus, cum auctor anno 1735. obierit. Cæterum a multis infigniter laudatur & nuper in Journal des Savans d'Italie T. III.

C. AUG. a BERGEN de inflammatione fanguinea ex principiis anatomicis deducta, Francof. ad Viadr. 1741. EJ. de morbo epidemico fpafmodico, convulfivo, contagii experte, ibid. 1742. 4. EJUSD. difp. de fpina ventofa, Francof. ad Viadr. 1746. utiles difpp.

GEORG. VAGHI de infectorum in corpore humano genitorum forma varia & indole, VVitemb. 1741.

ERNST ENDTERS ausführlicher bericht von denen fchmerzlichen glieder Krankheiten podagra, chiragra, malo ifchiadico, Francofurt 1741. 8.

PHIL. MAXIMILIANI DILTHEY obfervationes anatomico-phyfica medica variores, Herborn 1742. 8. Undecim funt obfervationes, rariorum morborum, aut fectionum legalium.

PIERRE BRESCOU *Traité de l'épilepsie*, Beucaire 1742. 12. Theoriam fuse proponit. Laudat tincturam florum gallii, radicem pæoniæ, flores tiliæ & lilii convallium, &c. Agyrtæ cæterum proprior. EJUSDEM *Traité du Scorbut*, Paris. 1743. 12.

THOMÆ GLASS *commentarii XII. de febribus ad* HIPPOCRATIS *disciplinam accommodati*, Londin. 1742. 8. Amstelod. 1743. 8.

PEHR HAMNERIN *röd foten til des atskilnad igenkännande och här flammend och grund-lich botande beskrifvven*, Stokholm 1742. 8. Dysenteriam describit, quæ per aliquot annos in VVermelandia sævierat: Causam morbi invenit in annonæ difficultate, hinc in putrefactis & immaturis cerealibus, pane corticeo, & esu seminis lini, & putredine per aerem obvolitante. Historiam morbi diligenter tradit. Usus est in principio rheo, tum aqua menthæ fortissima, essentia cascarillæ, & laudano liquido, doloribus vero jam fractis pulvere adstringente ex tormentilla, catechu. Historias ægrorum subjicit.

ERNST HENR. VVEDEL *de morbis concionatorum*, Jen. 1742. 4. editio 3.

Animadversions on DOUGL. *dissertationes on the gout*, Lond. 1742. 8. *

ABRAHAMI TITSING *Cypria tot schrik van haare bondsgenoten*, Amstelod. 1742. 4. Verbosissimus de lue venerea Liber. Morbum antiquum facit, &c.

ERNST VVAHRSAGER'S *anmerkungen uber* RUBEL'S *observationes vom Friesel und dessen cur*, Freyburg. 1742. 8. *

VVILHELM HENRICH AUGUST STROEHLEIN *de calculis bilariis*, Jen. 1742. 4. Præside TEICHMEYERO. Experimenta adfert.

J. ANDREÆ VVISLIZEN *lapides bilioso lymphatici per metastasin febris catarrhalis exorti ac per abdomen exulceratum exclusi*, Lips. 1742. 8. Observatio memorabilis cum PETITI in Academiæ Chirurgorum documentis egregie convenit.

CAROLI GIANELLA *de successione morbor*. L. III. Patav. 1742. 8. Morbos animi, aut inde ortos, tunc morbos ex morbis corporeis ortos, ratione viciniitatis, officii, consensus, metastaseos diligenter tradit, & cum sua laude.

DE CAROLO GIANELLA hic dicto vide annum 1732. in *addendis*.

J. JAC. HOFMEYER *sendschreiben von des in hiesiger gegend an vielen personen gefundenen krubel oder Krümmen und schvveren noth krankheit*, Berlin 1742. 4.

The ladies physical directory or a treatise of all the vveaknesses and diseases, particular to the female sex, from eleven years to fifty and upvvards, &c. and of barreness, impotency, seminal vveaknesses of men, Lond. 1742. 8. Hæc octava editio est, priores ignoro.

Liber, quem sub titulo *The ladies physical directory*, &c. citavimus, exigui momenti est.

ANDR. HOFFART *consideratio variolarum Uratislaviæ anno 1740. epidemice grassantium*, Uratislav. 1742. 4.

GIOVANNI MARIA PIGATTI *istoria d' un sonnambulo*, Venet. 1743. 8. Eadem historia est, quam in opusculis scientificis proposuit Marchio REGHILLINI, hominis nempe, qui per somnum variis & difficilibus atque plenis ratiocinio officiis vitæ humanæ, solo tamen tactu, absque alterius sensus, ne gustus quidem, ope solebat defungi.

DALE INGRAM *essay on the cause and seat of the gout*, Reading 1743. 8. Oleum cellulosum & Haversianum inspissatum pro causa mali habet; coagulari vero a vino acido & salibus acribus: laudat motum, balnea, cauteria, inter gastrocnemios inprimis.

Observations sur les différentes especes de fievre qui ont regné en Franche Comté, Paris. 1743. 8. Febrium epidemicarum & malignarum historia, quæ per plusculos annos in Burgundia minori sævierant.

Méthode pour traiter les maladies qui regnent sous le nom de rhume, Grenoble 1743. 8.

CORNELII TRIOEN *observationum medico chirurgicarum fasciculus*, Leid. 1743. 4. Ad ulcera ossium, partus abortivos & corruptos, volvulum, suppressionem urinæ, hæmorrhagiam uteri, spinam ventosam, &c. pulchras observationes profert.

ADRIANI van ROYEN *de historia morbi primo & perpetuo therapiæ fundamento*, Leid. 1743. 4.

HENR. FRID. DELII *de consensu pectoris cum imo ventre*, Hall. 1743. 4. EJUSDEM *amœnitatum medicarum circa casus non vulgares Decades* V. quarum prima anno. 1745. ultima anno. 1748. Quedlinburgi prodiit in 8. Non paucas rariorum morborum & observationes & curationes describit.

CHRISTIAN VVENKER *de virgine per 27. annos ventriculum perforatum gerente*, Argentor. 1743. bona disputatio.

A letter exposing the mistaken case of the smallpox, Londin. 1743. 8. *

R. GOODVVIN *account of the plague*, Lond. 1743. 8. *

JOHN CURRY *Essay on ordinary feavers*, Lond. 1743. 8. *

GEORG. CHRISTOPHOR. PAPPELBAUM *de febre maligna per gangranam pedis critice soluta*, Gotting. 1743. 4. bona observatio viri multa experti.

SAMUEL ERNST *de tænia secunda* PLATERI, Basil. 1743. 4. utilis disp.

PAUL. VVILH. SCHMIDT *historia hydropici paracentesi plus quam 40. instituta recidivam passi*, Gedan. 1743. 4.

J. ANT. JOSEPH. SCRINCI *de genuina notitia febrium malignarum præsertim exanthematicarum in genere & de febre castrensi maligna Gallorum, qua cum ingenti eorum strage per totum regnum Bohemiæ grassabatur*, Prag. 1743. 4.

J. H. TRALLES *plurimorum morborum rationem ex inspiratione seri excernendi deducendam docet*, Hall. 1743. 4.

ERNESTI JEREMIÆ NEIGEFIND *de generatione caloris*, Lips. 1744. disp.

GEORG. AUG. LANGGUTH *de polypo infantis rachitici*, VVittemberg. 1744. Defendit polypos.

J. VVOLFG. FRID. BOENNEKE *biga casuum medicorum ἀπὸ τῆς μανίας νοσομάδεος* VVertheim 1744. 4. sanguinem afini pro antidoto maniæ habet.

Observations sur la maladie contagieuse qui règne en Franche-Comté parmi les bœufs & les vaches, Besançon 1744. 4. Pro morbo acuto curari venæ sectione suadet.

J. LUD. CHRISTOPH. BERINGER *de lumbricis in duplicatura omenti repertis*, VVürtzburg. 1744. disp.

Traité des causes, des accidens & de la cure de la peste avec un recueil d'observations & un détail circonstancié des précautions, qu'on a prises pour subvenir aux besoins des peuples affligés de cette maladie ou pour la prévenir dans les lieux qui en sont menacés, Paris. 1744. Collectio regio jussu facta, dirigente operam, ut videtur, CL. CHICOINEAU. Continentur autem hoc volumine fere omnia scripta quæ occasione pestis Massiliensis citavimus. 1. *Idée générale de la peste*, ubi narratur pestis ortus ex Sidonia nave, & propagatio per hominem sceleratum in provinciam Gevaudan. 2. *Extrait de la rélation de* M. CHICOINEAU *& mémoires remis à* M. DODART. Historia pestis diversi generis, mitissimæ, quæ fere absque symptomate fuit aut periculis, hinc gravioris, pessimæ. 3. EX ASTRUCII libello aliqua. 4. *Résponse à diverses objections, qu'on a faites contre la non contagion*. CHIRACI opus. Pestem ante navem Sidoniam Massiliæ nonnullos peremisse adfirmat. 5. *Mémoires concernant la peste: Consultations faites sur ce qu'il convient de faire par raport à la contagion*. Contra separationem ægrotorum. *Extrait des mémoires & lettres des Commendans & Médecins des places attaquées*. Contra priorem, ægros separari debere, in nosodochia publica transferri. 6. DEIDIER *observations sur les causes de la peste*, jam citatus. 6. M. B. *remarques sur les observations de* M. DEIDIER. Bilem nihil peculiare pati, & omnes humores venæ animalis injectos nocere: Pestem non fuisse Massiliæ ante navis adventum. Cadavera non inficere. 7. *Lettre de* M. EMERIC. Historia & curatio mali. 8. CHICOINEAU *rélation abrégée des accidens de la peste de Marseille avec le prognostic & la cure de la maladie*. Paris. 1720. 8. Aegrotos in tres classes divisit, benignam, gravem, gravissimam, singularum dat signa. Observat bono ordine restituto pestem mitiorem factam esse. Passim calidis est usus. 9. *Observations & réflexions propres à confirmer ce qui a été avancé par* MRS. CHICOINEAU, VERNY & SOULIER, Lugduni 1721. 12. jam excusa. Historiæ ægrotorum, quos hi medici aut curaverunt, aut mortuos dissecuerunt, utiles & singulares. 10. DEIDIER *discours*, &c. jam dictus. 11. *Lettres de Mrs. le* MOINE & BAILLY *envoyés par la Cour pour les maladies pestilentielles du Gevaudan*. Esse a contagio. Sudorem profuisse. Historiam dant morbi. 12. *Observations de* M. BERTRAND *sur la maladie contagieuse de Marseille*. Pro contagio. Sanguinem modo solutum fuisse, modo coactum fuisse qui facillime sanarentur. Alios mortuos esse absq; symptomate aut corruptione viscerum. Sudores convenire, quos medicamentis non nimis calidis elicias. Curationem non omnibus eandem adhiberi posse. 13. *Observations pratiques de* M. COUZIER *traduites du lat*. Inutilitas pulveris bufonum experimentis confirmata. Prognoses. Carbones partium corporis superiorum funesti. Vomitus malus.

Macu-

Maculæ peffimæ. Venæ fectio infelix. Sectiones cadaverum utiles. 14. *Remarques de Mr* STAHL *fur la pefte*. 15. *Obfervations de Mr.* GEOFROI Chirurgien. Legi meretur ob curationem bubonum & carbonum. Carbuncolos plures effe meliores, unicum potius funeftiorem. Bubones profundi, invifibiles, lethales fuerunt. Parotides malæ. Glandulas tumentes folebat amputare. 16. *Tabula mortuorum*. In nonnullis urbibus ⅔ & ultra delatæ, ut 1273. in 1960. & 8110. in 12000. 17. *Supplementum*. In ifto liber continetur D. DEIDIER de quo alias dictum eft, tum minores libelli. *Copie de la rélation de Canourgue*, auctoribus BAILLY, LEMOINE, CHEVALIER & aliis. Multi abfque fymptomate peribant. COUZIER Epiftola de pefte Aletana cum obfervationibus. Secunda pars potius practici & politici argumenti eft, quam pathologici, & continet cautelas varias, quibus ad peftem fupprimendam in locis infectis, & ad avertendam a locis integro adhuc aere fruentibus in Gallia & Hetruria ufi funt.

STEPHENSON *mechanical practice of phyfic*, Londin. 1744. fol. Morbos omnes oriri ab aere. Multa de materie electrica quam habet pro motu aeri & aetheri impreffo.

De DAV. STEPHENSON vide in practicis.

J. GOTTLOB KRUGER *de diverfitate corporum, morborum & anatomia fecundum regiones Europæ* Hall. 1744. 4. Ejusdem *pathologia*; Hall. 1749. 8. fyftema BOERAAVIANUM de caufis morborum, & modo, quo morbos producunt, nitida dictione proponit.

J. GOTTLOB KRUGER edidit nunc etiam *pathologiam fpecialem*, Hall. 1570. 8. Alia habet paffim a BOERHAAVIANIS, ut intermittentium febrium periodos renafcentes ad animæ memoriam, &c. Hypochondriacum malum fufe defcribit. Luem veneream a venere nimia credit oriri poffe.

HENR. LUD. HARMES *de caufis morborum & mortis maniaci*, Regiomont 1744. 4.

BURCHARD DAVID MAUCHARD *lumbrici teretis in ductu pancreatico reperti, nec non aliarum rerum p. n. in femina obfervatarum hiftoria*, Tubing. 1738. 4. EJ. *de lue vaccarum* difp. I. & II. Tubing. 1745. EJ. *de pulfu intermittente & crepitante*, ibid. 1748. utilis obfervatio polypi cum aneuryfmate aortæ. Difputationes de morbis oculorum quas multas & egregias fcripfit, eas quidem alibi laudabimus.

JOH. TENNENT *phyfical difquifitions demonftrating the caufe of the bloods morbid rarefaction and ftagnation*, Lond. 1745. 8. Duæ cum dimidia difquifitiones prodierunt. Pleuropneumoniam Americanam epidemicam defcribit, in qua fanguis coaguletur, crifis naturæ per urinam fiat, curatio in adtenuando fanguine ponatur. Morbum etiam huic adfinem alium fubjicit. De febribus multa adfert, & curationem etiam magna ex parte in adtenuatione ponit, refrigerantia damnat, &c.

R. JAMES *treatife on gout ad rheumatifm*, Londin. 1745. 8.

LORENZO GAETANO FABBRI *diff. intorno alla febre*, Firenz 1745. 4. EJ. *diff. de variolis*; Florentiæ 1746. 4. Variolarum ferociam perpetuo augeri vult: oriri ex malo alimento fetus, cujus caufa in impuro fanguine materno fit, &c.

Lettre d'un Médicin de Paris (JEAN BAPTISTE CHOMEL) *à un Médecin de province fur la maladies des beftiaux*, Parif. 1745. 8. Incifionum animalium hiftorias habet; & fpem curationis in fetaceo helleborato ponit.

JEAN BAPTISTE CHOMEL edidit etiam *differtation fur l'efpece de mal de gorge gangréneux qui a regné parmi les enfants l'année derniere*, Parif. 1749. 12. Defcribit eamdem illam Pædanchonem SEVERINI, quæ nunc maxime recrudefcit, cum efchara gangrænofa in tota membrana pituitaria.

Réflexions fur la maladie qui a commencé à attaquer le betail, Parif. 1745. 12. Collectio eft olim incepta Genevæ, cum fcriptis jam citatis NIGRISOLII, COGROSSI, tum aliis D. DROUIN, HERMANT & aliorum.

A. de HAEN *de colica pictonum* diff. Hag. Com. 1745. docte fcripta.

A. de HAEN eft etiam *hiftoria anatomico-medica morbi incurabilis medicos paffim fallentis*; Haag. 1744. 8. vomitus nempe perpetui & tumores abdominis ab omento craffo facti, cum inteftinis & ventriculo connati.

JOH. JUNKERI *inftitutiones phyfiologicæ & pathologicæ quibus acceffit hygieine & femeiologia*; Hall. 1745. 8. Compendii auctor fuit THEODORUS CHRISTOPHORUS URSINUS, qui quæftionum & refponfionum forma ufus eft.

SIMOM MASON *the nature of intermittent feaver confiderd*, Lond. 1745.8.

BERN. HECKLEY *enquiry into the nature of diabetes*, Lond. 1745. 8.

Account of the epidemical distempers amongst the black cattle, Lond. 1745. 8. *

A letter to D. ROCK *in answer to his Epistle from a physician at Bath*, Lond. 1745. 8. *

ANDR. QUIR. RIVINI *notitia morborum*, Lipf. & VVittemb. 1745. 12.

BARTH. LUD. HUCKEL *observationes medicæ selectæ*, Francof. 1745. 8. ægre tolerabiles.

J. ERNST. VVOYT *unterfuchung der graffierenden vieh-feüche*, Hall. 1745. 8. *

J. ERN. VVREEDEN *unterfuchung der itz graffierenden vieh feuche*, Hanov. 1745. 8. cum fectionibus cadaverum.

GEORG. CHRISTOPH. BEAT. BREGM *de hydatidibus*, Erfort. 1745. difp. Cafus ineft hydatidum, per quæ per paracentefin in homine hydropico adminiftratam prodierunt; aliæque utiles hiftoriæ.

RAUDOT *fur la maladie épidémique des beftiaux*, Dijon 1745. 8. Venet. 1747. Italice. Ventriculos tertium & quartum inflammatione tentatos, tum inteftina: veficulam fellis fumme diftentam, vafa paffim fanguine turgida vidit. Diætam antiphlogifticam & curationem febrium continuarum folitam malo oppofuit.

ANTONII FIZES *de febre non humorali* diff. Monfpel. 1745. 8. EJ. *de febribus intermittentibus in genere*, Monfpel. 1746. 8.

Dialoghi d' un Romano e d' un Bolognefe fopra la cura de' vajuoli e d' altre malattie fecondo la pratica del D. LODOVICO VITI Venet. 1745. 8. Refrigerantem curationem variolarum laudant difcipuli VITI. Ad finem defcribitur catarrhus epidemicus cum febre & magnis fymptomatibus, qui humido autumno fucceffit. Perufiæ anno 1713.

Effai du médecine à l' ufage des pauvres gens de la campagne par M. VIGON. Parif. 1745. 12. In fecunda parte continentur morborum defcriptiones.

GAETANO ARMILLEI *confulti medici di varj Profeffori fpiegati con le migliori dottrine moderne*, Venet. P. I. anno 143. P. II. ann. 1745. Multi morbi a præftantiffimis Italiæ medicis curati hic defcribuntur. Appendicis loco adjecta eft *Centuria confultationum medicarum*, ibid. 1744. 4. Hæc pars mihi priori etiam præferenda videtur, quæ multa habet a L. TOZZIO & ab HOFMANNO aliqua, & evifcerationes aliquas cadaverum.

ERNEST. ANTON. NICOLAI *de dolore*, Hall. 1745. EJUSDEM *bemühungen in dem theoretifchen und practifchen theil der arzeneyvviffen fchaft*, Hall. 1749. Ad hunc noftrum finem pertinet recufa diff. de dolore: theoria inflammationis, & obftructionis. EJUSDEM *gedanken von der erzeugung der fteine*, Hall. 1739. 8. De calculis veficæ utriufque eorumque caufis, & medicamento Anglico.

FLAMINIO CORGHI *il medico in Mantova, ovvero qual metodo di medicare nelle paluftri o nelle città montane convenga*, Mantuæ 1745. 4. Morbi Mantuæ endemii defcribuntur, & in primis febris de lipyriæ genere. In altera parte curatio traditur.

Lettres fur le pouvoir de l' imagination des femmes groffes, Parif. 1745. 12. BLONDELLUM quidem, nimis rebus geftis incredulum carpit: nihil tamen ab inorganico motu fingi poffe fatetur, neque quidquam a matre ad determinatum aliquem artum in fetu fluere; Nævos autem nafci a nimio aut nimis tardo motu fanguinis in aliquam partem fetus, tum a compreffione fpafmodica mufculorum abdominis.

PORÉE *obfervations fur les fépultures dans les eglifes*, *Lettre* I. & II. Cadomi 1744. & 1745. Recte demonftrat publicæ faluti repugnare fepulchra in templis. EJUSDEM fenfus eft differtatio D. HAGUENOT in *actis Monfpelienfibus* 1746. prælecta.

RANBY *narratio of the late illneff of the earl of Oxford*, London. 1745. 8. Diuturnus morbus ab inflammata vefica, calculis intus inter rugas plena, in viro illuftri defcribitur, omnibus fanis.

ABRAHAMI ENS *difquifitio anatomico-pathologica de morbo boum Ofterricenfium pro pefte non habendo*, Halberftad. 1746. 4. Negat luem boum contagiofam effe, etiam experimentis adjectis.

FRID. BRANDHORST *hiftoria febris caftrenfis*, Leid. 1746.

J. DAN. SCHLICHTING *fiphilidos mnemofynum criticum*, Amftelod. 1746. 8. Libri pars hiftorica analoga eft ASTRUCIANÆ, cum quo viro luem Americanam facit, & diverfas ejus periodos repetit. Defcriptionem mali, quale in Belgio eft, aphorifticam dat, vene-

num

num stimulans, sed non acidum, neque in cellulosa positum facie, verum in mucosis & lymphaticis partibus corporis sedens. Omnia conjuncta symptomata describit. EJ. *de angina*, Amstelod 1733. 4. *

PETR. GERICKE *de variolis* anno 1746. *praesertim Helmstadii grassantibus obss. & monita*; Helmstad. 1746. 4. EJUSD. etiam bona disp. *de ischuria* jam 1731. prodiit Helmstadii.

ADOLPH. BERNH. VVINKLER *de lithiasi*, Gotting. 1746. 4. Historia rari in aorta morbi cum multis collatis exemplis, & theoria modi, quo ossa praeter naturam nascuntur.

G. HANNÆI *beschreibung der viehseuche die seit ann. 1745. in hisigen gegenden grassirt*, Hamburg. 1746. 8. Diligenter scriptum opusculum, quo mali vis in ventriculi quarti inflammatione & in universum in febre acuta ponitur adjectis experimentis.

ORAZIO TURRIANO *memoria istorica del contagio della città di Messina*, Neapoli 1746. 12. Pestis Siculae, quae omnium novissima saeviit, hic habetur descriptio & historia quae crudeliter Messinam depopulata est.

ROBERT VVILLAM *essay on the kings evil*, Lond. 1746. 8. *

JOHN ANDREE *cases of epilepsy hysterick fits and S. Vitus Dance with the cure*, Lond. 1746. 8. *

THOM. THOMSON *the case of* TH. VVINNINGTON, Lond. 1746. 8. *

BROCKLESBY *essay concerning the mortality of the horned cattle*, Londin. 1746. 8. *

PIERCE DODD *several cases in physic*, Lond. 1746. 8. Variolarum inprimis descriptionem dat, iniquior inoculationi, tum febris malignae castrensis Hispanicae.

P. FRINGS *treatise on frenzy*, Lond. 1746. 8.

L. *de morbis verminosis*, Leid. 1746. Contra COULETUM, esse omnino unum animal.

ABRAHAM BAECK *Tal om nyttan som tilflyter lakerekonsten af en vvol in raettat lazaret*, Stokholm 1746. 8. Observationes suas adspersit, in dissectis corporibus factas: valvuli, hydropis pulmonis, &c.

J. FRANC. SCARDONA *aphorismi de cognoscendis & curandis morbis uberrimis commentariis atque adnotationibus illustrati*, Patav. 1746. & 1747. 4. Morbos secundum tres ventres ordinatos disposuit, mechanica principia sequitur desertis veteribus.

JOH. FRANC. SCARDONA citatum Librum nunc legi: Opus nihil commune habet cum BOERHAAVIANO, practico modo scriptum, cum breve theoria. Non valde credit paraphrenitidem a diaphragmatis inflammatione oriri. Pleuram omnino etiam inflammari ostendit, & hepar vere inflammari.

JOSEPHI MOSCA *dell' aria e de' morbi dall' aria dipendenti*, Neapoli 1746. 8.

RICHARDI MANNINGHAM *the symptoms nature causes and cure of the febricula commonly called the nervous and hysterical feaver*, Londin. 1746. & 1748. 8. Morbum hystericum febrilem minimum multo graviorem esse credit & saepe lethalem; causam in viscidiitate sanguinis ponit, & spirituum decremento. Curationem ex theoria subjicit.

Mémoire sur la goute, Nantes 1746. 12. & *dialogue sur l' expérience des remèdes indiqués dans le mémoire sur la goute*, ibid. 1747. 8. Podagram explicat ab impedita transpiratione, hinc a convulsione spasmodica partium affectarum. Roborare autem oportere viscera, ut ea exspiratio ad exteriores partes determinetur, &c.

LIEBICH *de morbis a munditie nimia*, Lips. 1746. disp.

In J. HENRICI de HEUCHER *operibus omnibus*, Lips. 1745. & 1746. recusis 4. varia huc pertinent. Progr. *de anatome practica; arthritis aegrotorum culpa insanabilis: cautiones in cognoscendo & curando hydrope: cautiones in cognoscendo & curando scorbuto: Araneus homini perniciosus: Morbi ex nimio veneris usu: Sitis immodica: Struma & scrophula: Errores circa caussa mortis subita*.

LACKMANN *vom viehsterben*, Kiel. 1746. 4. *

Sendschreiben an Hern PRUCKMAN 1747. 4. Luem bubulam contagio carere defenditur.

JOH. GOTTLIEB BAUER *de molis intestinorum epistola ad* J. G. *de* HAHN. Dresd. 1747. 4. Massarum fibrosarum membranosarum adipe mistarum per anum secessum describit.

SIMONIS FRIDERICI LINEKOGEL *de febre intermittente in regione Andrea montana exule Ep. ad* ILL. J. A. de HUGO Gott. 1747. 4. Abesse eum morbum ab urbe sua ob defectum paludum, &c.

CORNELII ALBERTI KLOEKHOF *opuscula medica*, Ultraject. 1747. 8. Quinque dissertationes,

tiones, quarum prima accurate defcribit morbum epidemicum petechialem, qui ann. 1741. fæviit, methodum refrigerantem laudat, de corio inflammationis obfervationes habet. In alia diff. figna periculi in morbis acutis proponit. Quarta de crifibus eft, de recidivis quinta. HIPPOCRATICUS & utilis auctor.

CARL. FRID. KALTSCHMID *de ileo a fcrupulis pirorum mefpilaceorum erofo & perforato*; Jen. 1747. difp.

JOHANNIS OSTERDYCK SCHACHT *inftitutiones medicinæ practicæ in epitomen redactæ*. Traj. 1747. 4. BOERHAAVIANUS eft. Subjecta differtatio de morte naturali, & de utilitate nonnullorum morborum ad emendandam valetudinem.

JOHAN BARKER *effay on the agrement betvvixt ancient and modern phyficians or a comparifon betvveen the practice of* HIPPOCRATES, GALEN, SYDENHAM *and* BOERHAAVE *in acute diffeafes*, Lond. 1747. 8. gallice, Amftelod. 1749. 8. Quid natura fit in morbis conatur exponere. HIPPOCRATIS morbos a noftris non differre, neque clima adeo multum a noftro abludere, hinc crifes naturaliter perinde fequi. Morborum epidemicorum hiftorias ita fumendas effe, ut non HIPPOCRATIS ægri fuerint, quorum ibi mortes leguntur. Inter crifes HIPPOCRATEM fudorem non neglexiffe. De rheumatifmo calido fufe agit.

EDMUND LITTLETON *philofophical conjectures on influences the probable origine of difeafes*, Lond. 1747. 8. Aeris corruptionem poft diluvium epidemicos morbos producere, &c.

PINARD diff. *fur la fievre miliaire maligne*, Rouen 1747. 8. Albæ fpeciei defcriptionem dat, qualis anno 1741. Rothomagi fæviit, ejus caufam in nervorum inflammatione quærit, caufam frequentiæ in mutatis anni ætatibus.

FRANC. de PAULA COMBALUSIER *pneumatologia feu de flatulentis corporis affectibus*, 1747. 12. Tympanitidis fedem & in inteftinis & in abdomine invenit, caufam ponit in æquilibrio inter aerem & motum periftalticum interrupto; ex atonia, fpafmo, fermentatione. Tympanitem defcribit abdominalem, &c.

LAURENTII GRUBER *de febre acuta epidemica exanthematico-dyfenterica*, Bafil. 1747. difp.

MATTHIÆ LANDOLT *de angina inflammatoria cum febre acuta*, Bafil. 1747. difp.

J. F. CARTHEUSER *de fubita habitus cutanei inflatione*, Franc. ad Viadr. 1747. difp.

EJ. *de venenis & eorumdem differenti indole*.

ABRAHM NITSCHE *abhandlung des fchaarboks vvie er fch in der Ruffifchen armee gezeigt hat*, Petropol. 1747. 8. Multas fpecies fcorbuti conftituit, & chronicum inprimis ab acuto feparat. Deinde lividum, lenticularem, rancidum, & muriaticum fcorbutum per fua figna defcribit caufafque adjicit & curationem.

DAVID SAMUEL MADAI *abhandlung von den fo genannten vvechfel fiebern*. Hall. 1747. 8. STAHLII fectam fequitur, febrefque intermittentes habet pro conatu naturæ, quæ plethoram minuere, putredinem avertere ftudet. Febris tertianæ fedem in ventriculo & inteftinis, febris quartanæ in hepate, liene, renibus & mefenterio ponit. Obfervationes fuas paffim interfpergit.

La pefte di Meffina accaduta nell' anno 1748. Venet. 1746. 12. Hiftoriam diri morbi defcribit carmine.

A practical effay on thu tabes dorfalis, Londin. 1748. 8. Anonymi brevis & bono ordine fcripta differtatio.

GEORG. DOVVMAN *phyfico mechanical differtation on the fcirrhus*, Londin. 1748. 8. Morbi inprimis diuturni, ex fcirrho ovariorum nati, cum ulcere uteri in inteftinum rectum patente huc refero.

GEORG. MATTHIÆ GATTENHOF *difp. de calculo renum & vefica*, Herbipoli 1748. 4. Calculos veficæ felleæ & urinariæ ex propria obfervatione varios defcribit, inprimis autem enormem renem calculofum.

CHRISTIAN GOTTLIEB KRAZENSTEIN *von der erzeugung der vvürmer*, Hall. 1748. 8. Plerofque vermes humanos aliunde in corpus advenire credit: Solium pro catena multorum infectorum habet. EJUSDEM *theoria fluxus diabetici*, Hall. 1746. 4. minime indocte fcripta.

JAC. LAZERME *Tr. de morbis internis capitis*, Amftel. 1748. 8. Lectiones funt auctoris a difcipulo editæ, & fubjuncta confilia medica. EJUSD. etiam funt difputationes *de fcano*, Monfpel. 1828. 8. & de febre tertiana 1731. 8.

RI-

RICHARD CONYERS *de morbis infantum*, Londin. 1748. 8.

J. THEOD. ELLER *pathologia* edente JOH. CHRISTIANO ZIMMERMAN, Schneeberg. 1748. 8. Negat ILL. ELLERUS suam operam esse. Subjuncta est tractatio de morbis artificum.

BLONDET diss. *sur la maladie épidémique des bestiaux*, Paris. 1748. 12. Morbum esse pestilentem calidum, spem esse in cucurbitulis numerosis balneoque vaporis.

J. BALTH. PHILIP. PONTT'S *vernünftige gedanken vom acido.. nebst einem gutachten über die viehseuche* 1747. 8. *

BLONDET dissertatio citata anglice prodiit 1750. 8.

JOHN FOTHERGILL *account of the sore the sore throat attended vvith absces*, Lond. 1748. 8. & gallice *description du mal de gorge acompagné d'ulcere*. Paris. 1749. 12. Historiam morbi ab Hispanis, & MERCATO ad nostra tempora persequitur, ad Angliæ usque nuperam epidemiam, & accurate describit.

LAMURE *theoria febris.. & .. lectionum pathologicarum de febre vindicia* Monspel. 1748.|1749. *

ANTONIO FELICE *dissertazioni epistolari teorico-pratiche di medicina*, Venet. 1748. 8. De hydrope, cachexia, morbo hypochondriaco, carbunculo, præsagiis aliisque misti generis medicis rebus agit.

Lettera al S. CURZIO *in cui si ragguaglia di varie osservazioni medico fisiche*, Florentiæ 1748. 4. Morbos epidemicos Pietræ Santæ describit, de pleuritide & apoplexia aliqua addit.

CHRISTIANI MICHAELIS ADOLPHI *trias disputationum physico medicarum*, Lips. 1747. 4. & nuperius cum aliis anno 1748. recusæ, quibus morbus epidemicus cum tumore abdominis Cassoviensis, & hypochondriacum malum descripta habentur.

CHRISTIANI MICHAELIS ADOLPHI *trias disputationum* quam diximus, defensa est 1725.

RIEDEL *untersuchung der viehseüche*, Erfurt 1748. 4. *

ANTON. VVILHELM PLATZ *de morbis ab oblectamentis*, Lips. 1748. 4.

CHRISTOPH. VVILHELM. de BERGER *de præsagiis ex algore febrili*, Gotting. 1748. 4.

J. BERN. FR. COSTA *de diarrhœa & dysenteria epidemica quæ grassabatur Puslavii*, Brixiæ 1748. 8. Tuetur famam suam, ob mortem viri illustris, ex dysenteria subito interempti, impugnatam.

CHRISTOPH. FRIDERICH DANIEL *beyträge zur medicinischen gelehrsamkeit*, Hall. 1749. 4. Discipulus HOFMANNI varios morbos, casusque peculiares suis dissertationibus illustratos proponit.

ANONYMI *general history of air and vveather, meteors, se asons, vvith their effects on animal especially haman bodies and vegetables*, London 1749. 2. vol. 8. Præter magnam & satis vitiosam compilationem morborum epidemicorum & meteororum, in Tomo II. commoda sunt corollaria ex observationibus illis collectis deducta, tabulæ, quæ demonstrant causas epidemiarum, aut certe conjunctos cœli cum certis morbis status, tunc singulorum morborum epidemicorum descriptiones adjectis curationibus.

Anomymus, cujus *general history of air*, &c. recensuimus, est JAMES SHORT. IDEM etiam edidit *nevv observations on the bills of mortality*, Londin. 1750. 8.

CADET *dissertatien sur le scorbut avec des observations*, Paris. 1749. 12.

AUGUST SCAARSCHMIDT *von den Krankheiten der knochen*. Vide in Chirurgicis.

SAMUELIS SCHAARSCHMIDT nuper etiam posthuma prodiit *abhandlung von venerischen krankheiten*, Berlin 1750. 8.

MARTINO GHISI *lettere, mediche, la prima delle quali tratta de' varj mali curati dal mercurio crudo, e contiene l' istoria dell' angine epidemiche degli an.* 1747. 1748. 4.

MARTINO GHISI *lettere*, &c. citatæ prodierunt Cremonæ 1749. 8. Practicæ pleræque sunt. Angina tamen etiam, crudelem valde, describit, quæ in ipsa aspera arteria residet. In RONCALLI *Europa* IDEM bonam descriptionem luis bubulæ dedit.

JANI REGHELLINI *Lettera Chirurgica sopra l' offesa della vista in una Donna consistente nel raddopiamento degli oggetti, seguita dopo la depressione della cateratta*, Ven. 1749. 8. Admittit cataractam membraneam, quæ deponi possit, tum lentium, quæ perforari debeat, & cristallinam. Describit casum singularem a rore papillæ post cataractam depositam ortæ cum visu duplici.

Ego præter historias aliquas morborum in Norico Commercio propositas & dissectionibus cadaverum morbosorum VIII.progr. anno 1749. nuper descriptas nihil huc pertinens edidi.

Historiæ morborum, quas dedi, quasque hic citavi, sunt *de morbis uteri*, *aortæ*, *ventriculi*, *pulmonum*, *de calculis vesicæ felleæ*, *de induratione arteriarum*.

Hisce libris nunc pene omnia diaria addere oportet, & inter nuperiora HENKELII collectiones, & SCHAARSCHMIDII, & ACTA USPALIENSIA, & STOCKHOLMIENSIA, BONONIENSIA, ACADEMIÆ CHIRURGORUM PARISINORUM, MONTSPELIENSIUM, tum medicinæ forensis scriptores omnes, quotquot alibi laudabimus. Porro obstetriciæ artis auctores, qui morbos femininos internos plerumque una considerarunt. Denique chirurgos observatores plerosque, Dictionaria medica & Practicos scriptores, quorum longe plerique pathologiam cum praxi conjunxerunt, & semeioticos.

Addantur huic pathologiæ tractationi: ILL. COLLEGA RICHTERUS qui multas doctissimas disputationes alieno plerumque nomine edidit, *de cardialgia*, *de tenuitate humorum temere laudata*, *de tremore*. hæ anni 1750. *de purpura morbo antiquo* 1741. &c.

VALENTIN. ERN. COHAUSEN *de dolorosa & gloriosa podagra*, Francof. 1749. 8. * An EJ. est *von der rothen Ruhr*. Francof. 1744. 8. *

ERICH ELF *de hæmorrhagiis uteri sub statu graviditatis*, Upsal. 1749. 4.

CASIMIR. CHRISTOPH. SCHMIEDEL & VOGT *de lepra*, Erlang. 1749. 4.

GEORGII COOPMANN *descriptio febris intermittentis epidemicæ* A. ER. 1749. Apr.

DANIEL LANGHANS *de consensu partium*, Gotting. 1749. 4.

J. GERHARD TRUMMER *de fluidorum corporis humani acrimonia*, Regiomont. 1749. 4.

J. GODARD STELT *de amaurosi*, Leid. 1749. 4.

CAR. DIONIS *dissertations sur la tenia dans laquelle on prouve que ce ver n'est pas solitaire*, Paris. 1749. 12.

LOUIS *sur la transmission des maladies héréditaires*, Paris. 1749. 12. Negat dari ejusmodi morbos.

BARTHOLOMÆI MURRY, *Ergo in celluloso textu frequentius morbi & morborum mutationes*, Paris. 1749. 4. bona disputatio.

ERNST GOTTFRIED KURELLA *beweis dass die ausschläge nicht von wwürmern entstehen*, Berlin 1750. 8. Theoria inflammationis BOERHAAVIANÆ & HAMBERGERIANÆ similis.

RICHARD RUSSEL *de tabe glandulari*, Oxon. 1750. 8. Plusculas historias scrophularum & obstructarum glandularum habet.

VV. GIBSON *treat. on the diseases of horses*, Lond. 1750. 4. plenum opus.

In *Primitiis physico-medicis Poloniæ* multa pathologica occurrunt.

OLOF ACREL *tal om fostrets siukdomes i moderlifwet*, Stokholm. 1750. 8. de morbis nempe fetus.

ABRAH. HENRICH DAHLHAUSEN *de doloribus intestinorum vulgo colicis dictis*, Leid. 1750. 4.

HENR. BACHERACHT *de morbis ligamentorum*, Leid. 1750. 4. bona disputatio.

RUTTGER GOTTLIEB HOERNIGK *de præmatura partium induratione*, Lips. 1750. 4.

METHO-

METHODI STUDII MEDICI
PARS X.
Semeiotica.

Σῆμα & σημεῖον vocatur *signum*, σημειόω *designo*, per signum doceo, σημειωτικὴ ergo signum in medicina, & medicina per signum docens, seu indicans est.

In σημειωτικῇ jam traditur, quo modo per præsentia, præterita & futura phænomena, præsentia, præterita & futura vitæ, sanitatis aut morbi signa possint inveniri, & hæc est definitio σημειωτικῆς, seu cognitionis signorum.

Pro exemplo, si noverim hominem sanum heri violentissime corpus movisse, & nihil omnino bibisse, est præteritum phænomenon, quod cognosco (phænomenon autem medicis est omnis mutatio, quam sensus externi observant in homine) sequenti die, licet non adtingam pulsum, scio, durum esse & celerem, hominem anhelare, summopere sitire, &c. habeo ergo præsentia phænomena, unde concludo, laborare eum incipienti inflammatione. Verum, si hodie nunc audiam heri illud contigisse, dico tunc, illum hominem matutino tempore urinam reddidisse plane rubram, nec fallor, dum ex phænomenon concludo ad aliud prænomenon præteritum. Si vero heri, cum corpus nimium moveret, vocatus fuissem, potuissem dicere, cras reddet hujusmodi urinam & brevi sentiet dolorem per totum corpus; ac si fustibus vehementer fuisset exceptus, & febrim patietur magnam, ita ex præsenti phænomeno concluderem ad futurum. In definitione ergo σημειωτικὴ æque habet pro objecto, describere conditionem vitæ præsentis & sanitatis, præsentis, præteritæ & futuræ, quam morbi. Signum ergo per exempla est illud phænomenon præsens, præteritum & futurum, unde concipio, quis corporis status præsens esse debeat, quis præteritus fuerit, & quis adhuc futurus sit. Ergo signum est phænomenon præsens, præteritum & futurum ita cognitum, ut me aliquid doceat de aliquo phænomeno nondum forte adparente, quod tamen adesse debet, aut prius adfuit, aut denique futurum est.

Signatum, per priora, est omne illud, quod ex signo præteritum, præsens, aut futurum esse cognoscitur. Videmus ex his definitionibus, nullam partem in medicina esse, quæ hac parte dignitate prior sit, & omnium maxime necessariam esse primamque. Necessariam esse adparet, nam, quoties ad ægrum accedimus, primum, quod inquirimus, sunt signa de statu morbi, an morbus prævaleat vitæ, an minus. Primam vero partem esse constat, nam medici primi nesciebant, quid esset morbus, videbant v. g. dolorem lateris, cum difficili respiratione, pulsu celeri, siti magna, &c. hæc omnia erant si-

gna, fed quid effet ipfe morbus internus, ignorabant adhuc. Videbant poft duos & tres dies hujufmodi homines fpuere fanguinem, reddere urinam craffam, & cum his fignis fanitatem redire: videbant alium hominem poft pectoris dolores & eo in cafu mori, fed prius latus livefcere, in cadavere totum latus gangrænatum & fuppuratum effe, inde poterant concludere, qualis effet morbus in ea membrana lateris, nempe vehementem inflammationem, quæ tunc ipfis pleuritis dicta fuit.

Hoc adduxi, ut oftenderem, quid optimum in medicina a veteribus defcriptum fit, id enim certe eft σημειωτική. Ea vero medicinæ pars hodie omnium minime elucefcit, quia fyftemata tantum finguntur, neque ex fignis deducuntur; nam v. g. chemici non inquirunt in figna morbi, fed tantum, quo modo curandus fit, & quærunt medicinam univerfalem, femperque curare volunt.

Ab HARVEII tempore (a) nulli funt auctores, qui bene de σημειωτικῆ fcripferint, & tamen nihil certe magis neceffarium eft, melius effet omnino nil de medicina fcire, quam σημειωτικὴν ignorare. Huic igitur parti incumbere debet medicus practicus, & totum fe dedere.

Hi ergo fequentes auctores legendi funt in hac parte; & femper legendi per totam vitam, licet medicus ad centum annos perveniret, nunquam enim hujus lectionis pœnitebit.

1. HIPPOCRATES, qui eo legendus eft ordine, quem præfcribam, ut fundamentum faciamus firmiffimum, in dignofcendis morbis, non enim legendus eft abfque bono confilio, nam opera ejus ordine debito non ponuntur.

Legendus ergo primo eft liber qui dicitur *Prognofticon*, (b) qui latine redditur

(a) SEMEIOTICE par omnino eft pathologiæ; quam quare diftinxerint fcriptores, ego quidem non video; fed fequamur receptum ordinem. Tota hæc fcientia fere unice ad veteres pertinet. Ii paucis medicamentis, parca venæ fectione & diæta unice tenui & aquofa ufi, magnam fapientiæ fuæ partem in eo pofuerunt, ut morbi figna, progreffum, & eventus obfervarent, laudifque fuæ non mediocrem partem in difficilioribus morbis adgnofcendis & in futuris eventibus præfagiendis quæfiverunt. Recentiores & theorias & anatomen magis fecuti, ufi vero medicamentis valentioribus, imbuti forte nimia opinione de eorum viribus, magis in fubigendo quam in obfervando morbo laboraverunt.

(b) HIPPOCRATE nemo plura præfagia dedit, pauci æque bene morborum figna obfervaverunt. Et EJUS quidem fere omnes libri huc fpectant. *Prognofticon* ex primariis eft, neque alius liber magis gravitatem legislatoriam divini fenis refert. Signa omnium morborum continet bono ordine, ut figna primo ex vultu, oculis & labiis; tunc ex decubitu; inde ex ulceribus, geftu, refpiratione; tunc ex fudore & præcordiis; inde figna ex tumore præcordiorum & ventris; ex viribus; ex fomno; egeftionibus alvi; urina; vomitu; fputis; hæmorrhagia narium fequuntur, folo fere pulfu omiffo; quo inter omnia figna omnium parciffime ufus eft HIPPOCRATES, quidcunque AMATUS contra dicat *curat.* 45. L. III. & SANCTORIUS in §. 12. p. 442. excitatis pauciffimis locis, in quibus pulfus mentio fit. Sequuntur partim, & partim interfperfæ funt hiftoriæ morborum, & figna hydropis, fuppurationis, empyematis, parotidum, paraphrenitidis, inflammatæ veficæ, doloris capitis, anginæ, febrium in univerfum, &c. Adeo vero fuæ rei certus eft bonus fenex, ut figna fua & præfagia & in Scythia valere fidenter adfirmet; & morbos etiam, quos non nominat, fed qui iifdem diebus judicentur, eadem prognoftica fequi moneat. In hunc librum exftant III. CLAUDII GALENI *commentarii*, qui cum nomine προγνωστικῶν Græce & Latine Parifiis prodierunt LAURENTIO LAURENTIANO interprete, 1532. fol. 1543. 8. Lugdu-

ditur *de Prænotionibus*. Unus tantum liber eft, qui optima quæque continet, ut nullus certe liber ei unquam comparari mereatur.

Poft hunc librum legatur alter προῤῥητικῶν, qui transfertur de *Prædictionibus* (a). Duo libri funt, neque aliud HIPPOCRATIS opus melius confervatum eft. Prædictio vero eft aliud quid quam prænotio, nam dicit hic HIPPOCRATES quid amicis & ægris prædicendum fit.

Tunc legere debemus κωακὰς προγνώσεις, quas latine vocant *coacas prænotiones* (b). Liber

Lugduni 1552. 12. & Græce Bafil. 1536. 8. Vicetiæ 1611. 24. LIND. Eos etiam HENRICUS BLACVODÆUS cum latina interpretatione Parif. edidit 1625. 24. LIND. Antiqua eft etiam eorum *prognofticorum* editio Bonon. 1489. 4. tum cum GAL. *commentario* in *artifella* anno 1483. & alias fol. edita. In eofdem, & in GALENI commentarium exftant HIERONYMI CARDANI *commentarii*, Bafil. 1568. fol. *Paraphraftica verfio ejufdem operis & breves commentarioli* JOH. HEURNII exftant 1597. 4. 1603. 8. & in ejus operibus omnibus. BARTHOLOMÆI HORN *vates medicus Hippocraticus feu* HIPP. *prognofticor.* Lib. Græc. Lat. *illuftrati commentariis*, Stralfundiæ editus 1645. 8. citatur a PL. BENEDICTI VICTORII *comment. in* HIPP. *prognoftica*, Florent. 1551. fol. editi funt (LIND.) CHRISTOPHORI a VEGA *Prognofticor. verfio cum expofitionibus & adnotationibus in* GALENI *commentarium* Salmanticæ inpreffa eft 1552. fol. HENRICI a CUELLAR *in* HIPPOCRATIS *Prognoftica commentarii* Conimbricæ prodierunt 1543. 1582. fol. LIND. RODERICI vero a FONSECA *commentaria in* HIPP. *prognoftica*, Patav. 1597. 4. & J. BRAVO in eundem Lib. Salmanticæ 1553. 8. JAC. ANTONII PHRYGII 1608. 8. & JAC. LAVELLII in Lib. I. *prognofticorum commentarius* Venet. 1620. 4. Lib. Etiam olim HEROPHILUS ad eum Lib. commentatus erat CÆLIO AURELIANO tefte *Chron.* Lib. IV. cap. 8. & ALPHONSI LOPI *adnotationes breves* citat LINDENIUS editas, Madrit. 1596. 4. In *Prognoftica* etiam HIPPOCRATIS exftat *poetica paraphrafis* ANDREÆ ELLINGER, Francof. 1579. 8. & *expofitiones* THADDÆI Venet. 1527. fol. Lib. & *illuftravit* eadem CAROLUS VALESIUS de BOURGDIEU Rom. 1659. fol. Lib. PETRUS BLONDEL in *prognofticon* HIPPOCRATIS *Coi latinam ecphrafin ex mente* GALENI edidit, Parif. 1575. 4. Lib. JOHANNES vero MOLPEUS *tabulas, quibus* HIPPOCRATIS III. Lib. *prognofticorum complectitur*, Parif. 1563. 4.

JAC. LAVELLII in Lib. I. *prognofticorum commentarius* primum prodiit Venet. 1609. 8.

(a) *Prorrheticorum* duo Libri inæqualis funt pretii. *Pofterior* genuinus eft HIPPOCRATIS labor, quod ex dictionis gravitate, ex methodo & continenti obfervationum ferie cognofcitur. Initium agit de prædictionibus inprimis non veris medicorum fui ævi. Reliquus Liber morbos defcribit, eorum eventus, horumque futurorum figna, hydropem, phthifin, empyema, podagram, morbum facrum, ulcera, vulnera, anginam, morbos oculorum, dyfenteriam, lienteriam, diarrhœam, conceptionem, facilem & difficilem, cephalalgiam, chlorofin, nyctalopiam, hæmorrhagiam narium, lienem magnum qui fcorbuto certe proximus eft, dolores nephriticos, ifchiadicos, lepram & adfines morbos. *Prior* vero Prorrheticorum Lib. non genuinus eft, fed a GALENO refertur ad aliquem ex pofteris HIPP., DRACONEM vel THESSALUM. Labor eft hominis in arte præfagiendi non rudis, fed neque perfecti tamen. Ignoravit artem ex peculiaribus obfervationibus eruendi univerfales adfirmationes, & fæpiffime peculiaria experimenta pro axiomatibus propofuit. Symptomata etiam in morbis non conjunxit, quæ ab eadem caufa pendent, fed confufe & indigefte edidit. Vocibus etim utitur infolitis. Dimidius Liber ad morbos foporofos fpectat; reliquus ad hæmorrhagias, convulfiones, & parotides. Ad hunc Librum exftant tres eruditi GAL. comm. HIERON. MERCURIALIS *Prælectiones Pifanas in prognoftica, prorrhetica*, &c. edidit Venet. 1597. fol. In ordinem alphabeticum digefti Parif. 1638. 16. lucem viderunt.

(b) Has GALENUS & plerique commentatores fere pro fpurio Libro habuerunt, & mendofo. DURETUS vero, qui follicite commentatus eft, plurimi facit, & ipfas prognofes famíliæ inde commendat, & etiam, ubi non poteft tueri, defendit tamen effe præfidis Afclepiadeæ: fed mihi videntur multa laxe dici, & nimis vage, multa loca ita vitiofa effe, ut nullo modo queant emendari. Continentur vero L. I. præfagia aphoriftica ad febres, hæc meliora, præter

Liber mirificus eſt, longe alius quam tres præcedentes, ſed non intelligi poteſt, niſi præcedentibus intellectis, aphoriſtice enim non dogmatice conſcriptus eſt; adcurate præviſiones, prænotiones futurorum exhibet. Prima lectione non placebit, ſed poſtquam alios auctores legerimus, ſi tunc illum addiderimus, mirabimur certe quam egregius ſit, v. g. in capite de Angina, Pleuritide, &c. & videbimus ibi omnes ſpecies Anginæ deſcriptas.

Inde legemus librum περὶ κρίσιων, (*a*) ſeu de *judicationibus*. Liber unicus eſt, ſed egregius, ex quo diſcimus, quo tempore exquiſite, & quibus cum phænomenis mutationes morborum fiant.

Tunc legatur liber περὶ κρισιμων, ſive de *diebus judicatoriis* (*b*).

Ultimo Liber ſeptimus τῶν ἐπιδημίων (*c*), ſeu *de morbis populariter graſſantibus*. Hic ſpecimen habemus ſtudii HIPPOCRATICI, valde commodum & utile.

Qui omnes, quos dixi, Libros hoc ordine legerit, & tunc Epidemicorum Librum inſpiciat, videbit ibi exempla hujus & illius morbi, quorum in præcedentibus Libris prædictiones tractarit. Hæc eſt vera methodus opera legendi HIPPOCRATIS, (*d*) & credo, hoc modo fructum ex eo plurimum abſque labore magno poſſe adquiri.

Poſt

præter vitioſa aliqua, deinde ad alias corporis humani adfectiones ſecundum partium ordinem. In III. Libro continentur præſagia ex ſignis ſecundum ſigna ordinata, eorumque multa ex Prognoſtico ſumta ſunt. Miſta ſunt alia de mulierum morbis, & vulneribus. Hi III. Libri exſtant *interprete & enarratore* LUDOVICO DURETO editi. Magnus utique in praxi DURETUS fuit, carus Regi HENRICO III. (NEANDER pag. 212.) & inter primos reſtauratores doctrinæ Hippocraticæ: cum vero obiiſſet anno 1586. poſthumum opus edidit filius Pariſ. 1588. fol. recuſum 1658. fol. & Genev. 1685. fol. & Leidæ 1734. fol. Ex DURETO multa habuiſſe, & ex HOLLERIO JACOTIUM, teſtis exſtat cum DURETI commentario edita epiſtola PETRI DROETI. DURETUS ad librum primum novam verſionem edidit, quæ ſenſum potius mentemque HIPPOCRATIS, quam voces ſequitur, deinde commentarium, quo omnia ſymptomata eorumque eventus ad pathologiam reducuntur, ex ea ipſa ſæpe explicantur, emendantur, conciliatur auctor, & ejus dubia mens inveſtigatur, ſed ex ſua humorali theoria multa corrumpit DURETUS & fluxilia facit. Textum, ut vocant, HIPPOCRATICUM ad veriorem ſenſum ſæpe, parum conſultis membranis emendat, cumque GALENO, parum Coacis tribuenti, paſſim pugnat. *Coacæ præſagia* eadem prodierunt, *cum interpretatione & commentariis* JACOBI HOLLERII, DESIDERII JACOTII ope editis, & ejuſdem JACOTII *commentariorum* Libris XIII. Lugdun. 1576. fol. R. ſeorſim etiam prodierunt cum J. JONSTONI notis, Amſtelod. 1660. 8. Gr. Lat. commentaria J. JAC. DE SAVIIS Bonon. 1526. 4. edita, PLATNERO dicta, non vidi, nec ſatis novi an ad Coacas pertineant. Porro LUDOVICUS FERRANT eaſdem *Coacas brevi enarratione illuſtravit*, Pariſ. 1657. 12.

(*a*) Non valde genuinus Liber. Utiliſſima tamen præſagia continet, & videtur mihi opus eſſe diſcipuli HIPPOCRATIS, qui multa a magiſtro accepta huc congeſſerit, ut multos etiam aphoriſmos omnino hic repetitos videas, & loca ex L. περὶ τόπων, & ex *Prænotionibus*. Brevis eſt & aphoriſtice ſcriptus.

(*b*) L. περὶ κρισίμων. Non creditur eſſe genuinus HIPPOCRATIS Liber, neque exſtat in EROTIANI catalogo. Vide in *pathologicis*.

(*c*) Laudavimus Epidemicos, huc autem ad prædictiones inprimis pertinet Lib. VI. quo multa præſagia hiulca & male cohærentia, habentur, paſſim ex aliis ſcriptis HIPPOCRATIS deſumta.

(*d*) Omittit BOERHAAVIUS hic principem collectionem prædictionum, nempe *Aphoriſmorum ſectiones* VII. quorum ſemper maxima & fama & auctoritas fuit. Genuini vero pleri-

Post HIPPOCRATEM legatur CLAUDIUS GALENUS in *Tomo quarto suorum operum* editionis Venetæ, quæ anno 1669. apud Juntas prodiit, & omnium optima est. Sed duobus malis laborat GALENUS 1. Nimia subtilitate divisionis. Inspiciamus modo ejus de *Urinis* & *Pulsibus* libros, videbimus omnia ab ea subtilitate Peripatetica divisa esse. 2. Alterum vitium est in explicatione signorum, ex principiis Peripateticorum & ex quatuor humoribus. Utinam hæc omisisset, & ordinatum schema dedisset textus HIPPOCRATICI!

Ille

plerique sunt, nonnulli spurii, & partim ab omnibus rejecti, partim inter veros dispersi, sed a veritate alieni. Mirum etiam est, hoc summum artis opus ita negligenter habitum esse, ut multi aphorismi bis repetiti exstent, aliqui aliis manifesto repugnent. Prima sectio de victu ægrotorum, tertia de ætatibus earumque morbis, quarta de purgatione & signis, quinta de mulieribus, sexta & septima de signis & præsagiis ex urina, dejectione agit, &c. Optima sunt, quæ ad morbos acutos eorumque signa & præsagia pertinent, nata ex multiplici & repetita observatione, ut ex infinitis exemplis universalia axiomata decerpta sint. Hi libri innumeris vicibus recusi sunt, & habuerunt commentatores inter omnia opera medica plurimos, quorum princeps est ipse GALENUS, cujus bene grandis commentarius prodiit nitide a TOLLIO editus Leid. 1633. 16. tum prius Lugduni 1536. 8. 1552. 8. & alias. Deinde spurii sub ORIBASII nomine commentarii in aphorismos editi sunt, quibus absque omni judicio PTOLOMÆI EVERGETÆ tempus præfigitur, & una VIRGILIUS citatur, &c. Edidit GUINTERUS, quem Andernacensem vocant, Venetiis 1532. 8. L. Recusi sunt Paris. 1533. 8. Patav. 1658. 12. & alias. Sed etiam PHILOTHEI *Commentaria in aphorismos* HIPPOCRATIS, Venetiis 1549. 8. prodierunt, mihi non lecta, & Spiræ 1581. 8. quibus multum usum fuisse lego BRASSAVOLUM. PETRUS BURCARDUS inter commentatores a FUCHSIO nominatur, cujus opus non vidi.

Commentariorum GAL. *in Aphor.* HIPPOCRATIS *epitomen* dedit J. BRECHE, Paris. 1352.*

In ARTISELLA exstant HIPP. *aphorismi cum* GALENI *commentariis* 1483. fol. LIND.

HUGONIS BENTII SENENSIS *in aphorismos* HIPPOCRATIS *&* GALENI *comment. expositio* Venetiis 1498. fol. & alias prodiit, barbaro sermone & ad morem seculi.

SERMOMETA *commentarius super L. aphorismorum & techni*, Venet. 1498. fol. *

NICOL. NICOLI *commentarium super aphorismos* HIPP. *compilatum* a J. B. THEODOSIO exstat Bononiæ 1522. 8. L.

SYMPHORIANI CAMPEGII *epitome commentariorum in* HIPP. *aphorismos*, Lugd. 1516. 8.

MARSILII VVEIGEL *quæstiones super* VII. *sectiones aphorismorum Hippocratis*, Venet. 1495. fol. L.

HIPPOCRATIS *aphorismi cum* GALENI *commentariis*, *interprete* LEONICENO, Ferrar. 1509. fol. Paris. 1532. fol.

FRANCISCI ROSCII HIPPOCRATIS *aphorismi recogniti variis lectionibus ad marginem adnotatis*, Lovan. 1533. 8.

THADDÆI *expositiones in arduum aphorismorum* HIPPOCRATIS *volumen*, Venet. 1537. fol. L.

JOH. AGRICOLÆ HIPPOCRATIS *aphorismorum & sententiarum medicarum* L. VII. Ingolstatt. 1537. 4. PL.

BENEDICTI BUSTAMANTII *methodus in* VII. *aphorismorum libros ab Hippocrate observata*, Venet. 1540. 4. PL.

ANTONII MUSÆ BRASSAVOLI fusissima *commentaria in octo libros aphorismorum* HIPPOCRATIS *&* GALENI, Basil. 1541. fol. edita sunt.

LEONHARDI FUCHSII HIPPOCRATIS *Coi aphorismorum sectiones* VII. *in latinum sermonem conversæ, adjectis commentariis & adnotationibus*, Basil. 1544. 4. Paris. 1545. 8. Et in GALENI Commentarium & in HIPPOCRATEM habet suas animadversiones & explicationes, & sæpissime BRASSAVOLAM refutat, rarius, uti notum, experimentis suis utilis, GALENO plurimum usus.

PAULI

Ille inter recentiores auctor, quem commendo, & quo carere non possumus, est LUDOVICUS DURETUS, cujus *commentarius in Coacas* HIPPOCRATIS in folio editus est Parisiis anno 1658. quæ optima editio est, altera tamen etiam non mala est. Habemus hic thesaurum inæstimabilem, sparsa enim HIPPOCRATIS reducit ad unum locum, & DURETI commentario certe minus carere quisquam potest, quam GALENI laboribus, hoc enim habet egregium, quod obscura HIPPOCRATIS loca explanaverit, utriusque enim linguæ, latinæ scilicet & græcæ, gnarus erat, & manuscripta legerat, unde quasi aliter HIPPOCRATES explicat HIPPOCRATEM; verum, ut cognoscamus libri usum, sciamus, nullibi meliorem indicem dari.

Quar-

PAULI GRISIGNANI Salernitani in *aphorismos* HIPPOCRATIS *expositio*, Salerni 1544. fol. L.

FRANCISCI RABELAIS, celebris satyrarum scriptoris, *aphorismorum* HIPPOCRATIS *sectionum* VII. *recognitio*, Lugdun. 1545. 12. L.

CAROLI VALESII de BOURGDIEU HIPPOCRATIS *aphorismi* cum priori opere prodierunt illustrati. L.

BARTHOLOMÆUS & PETRUS ROSSINI *sententias omnes & verba, quæ in Hippocratis aphorismis continentur, ordine alphabetico digesserunt*, Venet. 1555. 8. PL.

JACOBI FOROLIVIENSIS *in* HIPPOCRATIS *aphorismos &* GALENI *commentarium expositio*, Venet. 1547. fol.

JOH. MORISOT HIPPOCRATIS *aphorismorum genuina lectio fidelis interpretatio*, Basil. 1547. 8.

FORESII HIPPOCRATIS *aphorismi succinctis & dilucidis commentariis illustrati*, Francof. 1551. 8. L.

JOH. LYGÆI HIPPOCRATIS *aphorismi ex* GUIL. PLANTII *interpretatione & propriis adnotationibus illustrati*, Parif. 1551. 16. LIND.

HENRICI THRIVERII *Commentarii* in I. *aphorismorum sectionem*, Antvverp. 1538. 4. & *in septem libros aphorismorum Hippocratis*, Lugdun. 1551. 4.

J. MYRICA *paraphrasis in aphorismos* HIPPOCRATIS, Basil. 1556. 8. L.

BENED. VICTORII FAVENTINI *comment. in* HIPPOCRATIS *aphorismos*, Venet. 1556. 4.

NICOLAI HAUPAS HIPPOCRATIS *aphorismi luculentissimis enarrationibus illustrati*, Duaci 1563. 4. *

JOH. PLACOTOMI HIPPOCRATIS *aphorismi in locos communes digesti & editi*, Antvverp. 1564. 12. LIND.

HIERONYMI CARDANI *comment. in septem particulas aphorismorum* HIPPOCRATIS Basil. 1564. fol. Patav. 1653. 4.

JUVENALIS IEVERON *lucubrationes in* HIPPOCRATIS *aphorismos*, Montis Regii 1565. 4.*

CHRISTOPHORI a VEGA *comm. in* L. *aphorismorum* HIPPOCRATIS Venet. 1571. 8. Antigolæ 1563. 8. L.

THEODORI BELLEI *in* HIPPOCRATIS *Coi aphorismos commentarius* I. Panormi 1571. 4. L.

SALVII SCLANII in HIPPOCRATIS *aphorismos commentarii*, Venet. 1579. 4. L.

JACOBI HOLLERII *comment.* in HIPP. *aphorismos*, Parif. 1579. 1583. 8. L. Lugd. 1620. 8. Genev. 1644. 1675. 8. Hi ex melioribus sunt, & multis bonis observationibus illustrantur.

CL. CAMPENSII *in aphorismos adnotationes & animadversiones*, Lugd. 1579. 8. PL.

ARCHILEI CARCANI *in aphorismos* HIPPOCRATIS *lucubrationes*, Ticeri 1581. 8.

OLIVARII POPARDI HIPPOCRATIS *aphorismi ordine meliori latini facti*, Rochell. 1580. 16. L.

ACHILLIS PYRMINII GASSERI *methodus nova aphorismorum* HIPPOCRATIS CONRADI GESNERI *opera illustrata*, *opera* C. VVOLPHII *edita* Sangall. 1584. 8.

DANIELIS LOPHANCHINI *in Hippocratis aphorismos dialogus*, Venet. 1586. 4. L.

FR.

Quartus, qui commendari meretur, eſt DESIDERIUS JACOTIUS, qui *Commentaria in Coacas prænotiones* HIPPOCRATIS ſcripſit. Rariſſimus liber eſt; neque quotidie venalis proſtat, neque ſingulatim prodiit, ſed latet ſub alio titulo; hinc, ſi quis veſtrum poſſit adquirere JACOBUM HOLLERIUM *in Coacas* HIPPOCRATIS, tunc habet ſimul DESIDERIUM JACOTIUM.

FR. VALESII *in* HIPPOCRATIS *aphoriſmos Comment.* VII. Colon. 1589. fol.

JOH. MARINELLI HIPPOCRATIS *aphoriſmi* LEONICENO *interprete commentariis* VII. *ex* HIPPOCRATIS *ſententia comprobati*, Venet. 1589. 16. L.

GUIL. PLANCII HIPPOCRATIS *aphoriſmi latinitate donati & paraphraſi illuſtrati*, Genev. 1595. 12. & *aphoriſmi cum* GALENI *commentario & notis* GUIL. PLANCII Leid. 1693. 12.

JOH. HEURNII *obſſ. in aphoriſmos* HIPPOCRATIS, Leid. 1601. 12. Antvverp. 1619. 12. & EJUS editio aphoriſmorum cum notis, obſervationibus & morborum hiſtoriis, Leid. 1622. 12. Amſtelod. 1688. 12. &c.

J. P. OFFREDI *commentaria aphoriſtica in aphoriſmos* HIPP. L. VII. Genev. 1606. 12.

JAC. FONTANI *comment. in* VII. L. *aphoriſmorum* HIPPOCRATIS Pariſ. 1608. 8.

FRANCISCI PELERII *aphoriſmorum* HIPPOCRATIS *ſectiones* VII. *cum commentario* ANT. MUSÆ BRASSAVOLI, Vicetiæ 1610. 24. ſunt aphoriſmi in capita digeſti ſecundum morbos.

FRANCISCI FOGEROLLES *methodus in ſeptem libris aphoriſmorum ab* HIPPOCRATE *obſervata & inaudita*, Pariſ. 1612. 4.

PETRI ANT. CANONHERI *in ſeptem aphoriſmorum* HIPPOCRATIS *libros medicæ, politicæ, morales & theologicæ interpretationes*, Antvverp. 1618. 4. L.

HIERONYMI MERCURIALIS *prælectiones in aphoriſmos*, Patav. 1619. fol.

EMANUELIS STUPANI *aphoriſmorum* HIPPOCRATIS *enarrationes & commentarii aphoriſtici*, Baſil. 1615. 8. L.

JOH. MANELPHI HIPPOCRATIS *aphoriſmi* LEONICENO *interprete cum adnotationibus*, Rom. 1623. 16. LIND.

N. FONTANI HIPPOCRATIS *aphoriſmi methodice diſpoſiti*, Amſtelod. 1633. 12. RIV.

ERNESTI SCHEFFER *perutilis & luculenta methodus, qua* HIPPOCRATIS *aphoriſmi in certam ſeriem ſecundum materias & affectus digeſti ſunt*, Leidæ 1633. 24. L.

BERNARDINI LANGVVEDEL *theſaurus Hippocraticus ſeu aphoriſmi* HIPPOCRATIS *in claſſes & certos titulos diſpoſiti*, Hamburg. 1639. 12.

TOBIÆ KNOBLOCH HIPPOCRATIS *aphoriſmi Græce, Latine enodati & ordine digeſti*, Noriberg. 1641. 8.

GUIDONIS ANTONII ALBANESII *aphoriſmi* HIPP. *expoſitio Peripatetica*, Patav. 1649. 4.

JOS. GALEANI *paraphraſis in* HIPPOCRATIS *aphoriſmos*, Panorm. 1650. 12. 1662. 12. 1671. 12. * MONG.

MARINI CURÆI *de la* CHAMBRE *novæ methodi pro explicandis* HIPPOCRATE & ARISTOTELE *ſpecimen*, Pariſ. 1655. 4. nempe in *aphoriſmos* HIPPOCRATIS. *

MATTHIÆ NALDII *in aphoriſmos* HIPPOCRATIS Rom. 1657. 4. LIND.

JOH. TILEMANNUS *aphoriſmos* HIPPOCRATIS *facili methodo digeſtos*, Marpurgi dedit 1650. 24. Et ipſos aphoriſmos habet, & ex ordine eoſdem digeſtos ſecundum capita, urinas, ſudores, &c. cum Aſtrologica praxi ſubjecta.

FRANC. DOMINICUS BAVISONI *magni Hippocratis medico-moralis per genuinam equidem aphoriſmorum expoſitionem accommodati*, Turin. 1652. 4. *

FRANC. DOMINICI BAVISONI citatus liber commentarius eſt in I. & II. ſectionem *Aphoriſmorum* HIPPOCRATIS.

Aphoriſme D'HIPPOCRATE *traduits par* J. VIGIER *avec ſa vie*, Pariſ. 1666. 8.

J. VIGIER prodiit primum Pariſ. 1620. 12.

J. C. DIETERICI *aphoriſmi* HIPPOCRATIS *illuſtrati*, Ulm. 1661. 4.

An huc pertinent NICOLAI TERMARII *commentarii in oracula Hippocratis*, Bonon. 1667. 12.

PAULI de SORBAIT *commentarius & controverſiæ in omnes libros aphoriſmorum* HIPPOCRATIS, Viennæ 1680. 4. LIND.

Apho-

Liber editus est Lugduni anno 1576. Lis fuit inter filium DURETI & JACOTIUM, qui patris opera ediderat; nam JACOTIUS prius prodiit, quia DURETUS prius lectiones Hippocraticas suscitaverat. JACOTIUS quidem DURETI discipulus fuit, sed DURETUS opera sua in vita ipse non edidit, quæ filius posthuma prelo commisit.

PROS-

Aphorisme D'HIPPOCRATE *avec des explications physiques & annotations curieuses*, Paris. 1685. 12. Compilatio.

J. DAN. GLOBITZ *aphorismorum omnium in tres sectiones novam digestionem* dedit, Norimbergæ 1681. 12. PL.

FRIDERICI SCHRADER *programmata de* HIPPOCRATIS *in prognosticis signis doctrina & disputationes medica in aphorismorum* HIPPOCRATIS S. I. *ad* VII. Helmstad. ab anno 1693. ad 1695. 4. HAEN.

G. VV. VVEDEL *aphorismi Hippocratis in porismata resoluti*, Jen. 1695. 12.

PAULI HIERONYMI BIMII *prognosticorum & aphorismorum Hippocratis felix recordatio*, Mediolan. 1696. 4. *

MARTINI LISTERI *aphorismi* HIPPOCRATIS *commentariolo illustrati*, Londin. 1703. Tubing. 1744. 12. Non nimis accurata editio cum explicationibus ad mentem recentiorum subito natis, & judiciis de præsagiis minus certis.

RODERICI a FONSECA *comment. in* Lib. VII. *aphorismorum*, Patav. 1708. 4. PL.

J. FRANC. LOEVV ab ERLSFELD *nova & vetus aphorismorum* HIPPOCRATIS *interpretatio* Fr. Lips. 1711. 4. Plagii accusatur.

PHIL. HECQUET *aphorismi Græce & Latine ad mentem ipsius artis usum & mechanismi rationem expositi*, Paris. 1724. tom. 2. 12.

PHIL. HECQUET *aphorismi*, quos diximus Paris. 1724. tom. 2. 12. exstare, Latine & Gallice eodem anno prodierunt vertente J. DEVAUX.

J. FICKII *aphorismi* HIPPOCRATIS *notis illustrati*, Jen. 1729. 8.

ALOISII LUISINI *Hippocratis aphorismi hexametro carmine descripti*, Venet. 1552. 8.

JOH. de GORTER *Medicinæ Hippocraticæ* Lib. VII. Amstelodami 1739. ad 1747. 4. *Commentarii* mechanici in aphorismos.

LAURENTII SPAN *aphorismorum* HIPPOCRATIS *paraphrasis metrica*, Uratislav. 1570. LIND.

LAURENTII SPAN *paraphrasis* carmine elegiaco scripta est.

HENRICI vander PORT *magni* HIPPOCRATIS *aphorismi cum metrica paraphrasi lat. græc.* Ultraject. 1657. 24. L.

ANDREÆ ELLINGER *paraphrasis poëtica aphorismorum* HIPPOCRATIS *& ejusdem prognosticorum*, Francofurt. 1579. 8.

REGINALDI STURMII *paraphrasis poëtica in* Lib. VII. *aphorismorum* HIPPOCRATIS, Lugdun. 1583. 8. L.

PAULI DIONYSII *aphorismi* HIPPOCRATIS *versibus redditi*, Veron. 1599. 4. L.

SIMONIS PROVANCHER *aphorismorum* HIPPOCRATIS *enarratio poëtica*, Paris. 1603. 8. LIND.

J. LUD. GANS HIPPOCRATIS *aphorismi carminice*, Viennæ 1622. L. Argent. 1624. 12.

JOH. FAUTSCHII *Hippocratis aphorismi versibus heroicis expressi*, Basil. 1624. 12.

HIPPOCRATIS *aphorismi soluti & metrici*, *interprete* HEURNIO *Metaphraste* J. FREVV & RADULPHO VVINTERTON, Cantabrig. 1683. 8. HARL.

J. PFAUTZ HIPPOCRATIS *aphorismi versibus heroicis expressi*, Basil. 1642. 8. * Nonne idem cum illo Fautschio?

JOH. BAPT. de CONDE' *aphorismi seu axiomata* HIPPOCRATIS *versu heroico explicata*, Bruxell. 1647. 12.

JOH. JUNKER HIPPOCRATIS *aphorismi paraphrasi poëtica illustrata*, Erfurt. 1679. 12.

SEBASTIANI AUSTRI HIPPOCRATIS *aphorismi noviter natorum affectus enumerantes*, Basil. 1540. 4.

J. B.

PROSPERI ALPINI Lugduni Batavorum in 4. editus liber anno 1710. *de præsagienda vita & morte ægrotorum*. Utinam etiam haberemus ejus opus de *præsagiendis morbis in sanitate*, quem librum ALPINUM scripsisse constat, re-
R 2 perire

J. B. MONTANI *lectiones in aphorismorum* HIPPOCRATIS Lib. I. II. Venet. 1553. 1555. 8. HAEN.

ODDI de ODDIS *in duas priores sectiones aphorismorum* HIPPOCRATIS *dilucidissima interpretatio*, Venet. 1572. 8. Patav. 1589. 4. L.

PETRI CRISPI *in* HIPP. *aphorismorum* Lib. I. *comment*. Rom. 1575. 4.

J. ZECCHII *in* I. HIPPOCRATIS *aphorismorum sectionem lectiones*, Bonon. 1586. 4. LL. 1629. 4.

THOMÆ ERASTI *adnotationes in aliquot aphorismorum* Lib. I. *& expositio* I. *aphorismi sectionis* V. Lib. VI. *Epidem*. HIPP. in opusculis, Francof. 1590. fol. ed.

MARSILII CAGNATI *in aphorismum* 24. *sect*. II. HIPPOCRATIS *commentarius*, Rom. 1591. 4. LIND.

ALPHONSI BAROCCII *in* I. HIPP. *sectionem dilucidissimæ lectiones*, Ferrar. 1593. 4.

JACOBI CURIONIS HIPP. *de naturæ temporum anni & aëris irregularium constitutione propius in enarratione ad* §. III. *sectionem expositus*, Francofurt. 1596. 8. LIND.

J. ARGENTERII *commentarii* in L. I. II. & IV. *aphorismorum Hippocratis in collectione operum* Francof. 1610. fol.

HIER. CAPIVACCII *comment. in sectione* I. *aphorismorum* exstant in app. collectione.

ANTONII CÆLI *commentarius in* L. I. *aphorismorum* HIPPOCRATIS, Messan. 1619. 4. MONG. *

PETRI CASTELLI *in Hippocratis aphorismorum* L. I. *critica doctrina per puncta & quæstiones*, Maceratæ 1648. 4. *

PET. CASTELLUM primum Maceratæ 1646. 12. prodiisse habet L.

GEORGII MORALIS *commentarius in Hippocratis aphorismorum* L. II. priores, Venet. 1648. 4. BURCH.

GEORGIUS MORALIS in L. tantum II. priores *aphorismorum* commentatus est, quamvis titulus ejus libri in universum aphorismos nominet.

ALPHONSI NONNII *commentarius in* III. L. *aphorismorum* HIPPOCRATIS, Conimbricæ 1600. fol. L.

CHRISTOPHORI CACHET *controversiæ theoricæ & practicæ in* I. *aphorismorum* HIPPOCRATIS *sectionem* P. I. Tulli 1612. 8. L.

SANCTORII SANCTORII *commentaria in aphorismorum* HIPPOCRATIS *primam sectionem*, Venet. 1629. 4. Multum Hippocraticæ & Galenicæ eruditionis, sed multa etiam, quæ auctore digna sunt. Medicos monet ne ægros nimis nutriant, HIPPOCRATIS aphorismos fallere fatetur, nisi certo ordine legantur, qui a GALENO dispositi sunt, &c.

LUCÆ TOZZII *in* HIPPOCRATIS *aphorismos commentarii ubi universæ medicinæ theoreticæ & practicæ celebriores quæstiones perpenduntur*, Neapoli 1693. 4. quatuor partes priores prodierunt.

LUCÆ TOZZI *commentarius* vastum & ægre legibile opus est.

GEORG. DETHARDING *aphorismorum* HIPPOCRATIS *sectio* I. *illustrata*, Hafniæ absque anni mentione 4. cum variis politicis, diæteticis, aliisque commentariis.

Denique aphorismi ipsi innumeris vicibus recusi, Anglice etiam a SPRENGELIO, Lond. 1708. & 1735. 8. Germanice vertente TIMMIO, Brem. 1744. 8. præter numerosissimas latinas versiones, quas citat LINDENIUS.

GEORG. FRID. LAURENTII *exercitationes in nonnullos* HIPPOCRATIS *aphorismos minus absolute veros*, &c. *conscriptæ* P. I. Hamburgi 1647. 4.

Deinde L. περὶ χυμῶν brevis equidem & inordinatus, multaque habens ex I. Epidemiorum, ex quibus etiam exempla adlegat, & aphorismis, huc tamen ob signa variorum morborum pertinet.

Tum L. *de insomniis*, qui videtur esse ejusdem auctoris, cujus est tertius L. *de diæta*, cum

perire tamen nondum potui. Habetis interim in hoc opere omnia HIPPOCRATICA, GALENICA, & ARABICA, quæ bona habentur de præsagiendo, itaque diu noctuque legendus est auctor.

LAU-

cum simillimis ex victus ratione præsidiis utatur. Cæterum artificiosus libellus est, quo insomnia ad suas causas ex calido, frigido, ad repletionem, ad secretiones vitiatas referuntur. In eum exstant commentaria JULII CÆSARIS SCALIGERI, Anstelod. 1659. 12. & Giess. 1610. 8. tum JOH. COLLE Rom. 1617. 4. & ANDREÆ BRENZII, Venet. 1497. fol. LIND.

In HIPPOCRATEM *de insomniis*, GALENUM *de ea quæ ex insomniis habetur affectuum dignotione*, HIPPOCRATIS *aphorismos* V. cum GAL. *enarratione* castigationes dedit JUSTUS VELSIUS Basil. 1543. 4.

Quarta pars Libri περὶ διαίτης ὀξέων continet etiam præsagia. Denique huc possis adjicere *prognostica quæ fuerunt inventa in capsa eburnea in suo sepulchro*, Bonon. 1489. 4. Venet. 1497. fol. *

Aphorismi etiam NICOLAO LEONICENO interprete, & præsagiorum L. III. & alii libelli conjuncti prodierunt Paris. 1526. Lugd. 1581. 12. & *cum explicatione ex* GALENI *fonte hausta* JOH. BUTINI Lugd. 1580. 12. PL.

PETRI a CASTRO *imber aureus seu chilias aphorismorum ex* HIPPOCRATIS *epidemicis &* F. VALESII *commnetariis extracta*, Ulm. 1661. 12.

THOMAS MOUFFETUS ex HIPPOCRATIS scriptis *nosomantiam Hippocraticam S. H. prognostica cuncta methodice digesta* edidit, Francofurt. 1588. 8.

JOH. CAROLI LANCII PALTRONII HIPP. *oracula de febribus*, Bonon. 1667. 12. *

JACOBUS SPONIUS *aphorismos novos ex* HIPPOCRATIS *operibus collectos & in suas quasque classes digestos notisque illustratos* edidit Lugduni 1684. 12.

JACOBUS SPONIUS l. c. ex omnibus operibus HIPPOCRATIS digessit secundum quinque partes medicinæ, ipsam etiam physiologiam.

HENR. BALTUS KAECKS *ad aphor.* HIPP. XXXIII. *Sect.* VI. Leid. 1738. 4.

HENRICI BICAISSE *manuale medicorum seu aphorismi, prænotiones, prædictiones & coacæ*. Auxit HENR. GUYOT Paris. 1739. 12.

Nuper Basileæ CL. J. R. ZVVINGERUS Basileæ 1748. 8. recudi fecit MAGNI HIPPOCRATIS *opuscula aphoristica semeiotico-therapeutica* octo. Continet hæc collectio aphorismos, prænotiones, prorrhetica, Coacas, Lib. de humoribus, de crisibus, & de diebus criticis Gr. Lat. Sed subjunxit IDEM VIR CL. utile opus, quod *speculum Hippocraticum* vocavit, quo indicem realem dedit, in quem secundum ordinem morborum & rerum ad medicinam pertinentium aphorismi HIPPOCRATIS & reliquæ prædictiones hujus viri, & præcepta, naturali ordine digeruntur. Etsi adeo nihil correxit & emendavit ZVVINGERUS, ut nonnemo objicit, publice tamen bene meruit, qui, hoc inprimis ævo, utilissimos Libros publico usui restituit.

Liber HIPPOCRATIS *de præsignificatione vitæ & mortis*, spurium omnino, & alterius Græci opus, Viennæ exstat M. S. LAMBEC L. VI. P. II. p. 105.

Auctoribus qui pro HIPP. *aphorismis* scripserunt, adde GALENUM, qui scripsit *adversus* LYCUM *quod nihil in aphorismis* HIPPOCRATES *peccet & contra ea quæ a* JULIANO *in aphorismos* HIPP. *dicta sunt*.

Contra HIPPOCRATIS aphorismos ex ordine dixit totis 48. Libris JULIANUS, qui amissi sunt; deinde singulatim LEONARDUS de CAPOA in *Raggionamento* IV. Sed etiam BERNARDINUS GENGA in HIPPOCRATIS *aphorismis ad chirurgiam spectantibus commentario* latine & italice edito, Bonon. 1727. 8. & alias, & YONGE in *vvounds of the brain curable* p. 46. & in *Parte* II. *paradoxorum* ALOYSIUS SINAPIUS *de vanitate, falsitate & incertitudine aphorismorum* HIPPOCRATIS scripsit Genev. 1697. 8. Contra HENRICUS COPE *prognosticorum* HIPPOCRATIS *demonstrationem medico-practicam* dedit Dublin. 1736. 8. in qua artem præsagiendi HIPPOCRATIS valde laudat, & GALENUM passim carpit. Et in Hispania bene grandi Libro crises & HIPPOCRATIS præsagia defendit MIGUEL MARCELINUS BOYX sub titulo HIPPOCRATE *defendido*, Madrit. 1711. 4. tum BERNHARDUS LANGVVEDEL in

defen-

LAURENTIUS BELLINI in Libro de *urinis & pulsibus* docet veram methodum ratiocinandi, examinat enim v. g. urinam intra corpus & extra corpus mutatam confert causas utriusque mutationis, & inde concludit.

Et *defensione* HIPPOCRATIS contra *calumniatores*, Leid. 1647. 12. quem equidem anonymus in *monochordo* FORESIO LYGÆO LANGVVEDELIANO plagii postulavit.

DIOCLIS L. *prognosticus* (CAELIO dictus *acut.* L. II. c. 10.) venditur editus Lutet. 1572. 8. spurius omnino.

HEROPHILUS, cujus omnia opera interciderunt, omissum ab HIPPOCRATE pulsum in summam inter signa dignitatem asseruit, *venarumque pulsus rhythmis musicis* docuit *inveniri* (CENSORINO teste de *die natali* cap. 12.) adeo subiliter & mathematice, ut ob difficultatem rei pauciores habuerit discipulos.

ERASISTRATI celebrem historiam, ut ANTIOCHUM Regem ex amore novercæ ægrotum, adgnito morbo, & caute procurato eo quod in votis erat, sanaverit, SUIDAS habet.

Sed GALENI inprimis Libri prognostici & semeiotici bene multi habentur. Et Librum quidem de *præcognitione* in universum propriam inprimis in præsagiendis morbis & eventibus peritiam descripsit, quam in ANTONINO AUG. EUDEMO, aliisque demonstravit. Eum libellum *vertit & explicavit* LEONHARDUS JACCHINUS Lugdun. 1540. 4. Libros *de locis affectis*, qui omnino huc pertinent, laudavi in pathologicis. Deinde integra *quarta Classis* huc pertinet, qua primo subtilis & nimia pulsuum historia & divisio multis Libellis traditur, cum plurima in veteres medicos animadversione, & non parum debilitata illa legislatoria veterum gravitate. Et in universum nimis firma & definita videntur, tum discrimina pulsuum, tum præsagia inde sumta, neque in rerum naturam perinde aut distingui possunt, aut confidenter recipi. Nam & tactu tot pulsuum species separari posse vix credo, neque præsagiis tuto credi, in re variabili, quæ a minimis causis inpellatur. Huc ergo pertinet L. *de pulsibus ad tirones*, compendium nempe, Parisiis 1538. 4. seorsim excusus, & Lugd. 1550. 16. Commentarium in eum LEONHARDI ROGANI, Neapoli 1556. 8. Ven. 1575. 8. editum habemus: alium FERDINANDUS MENA edidit Complut. 1553. 4. alium FRANCISCUS SANCHES, Tolos. 1636. 4. alium J. LAVELLIUS Ven. 1602. 4. RIV. Deinde *de differentiis pulsuum* L. IV. *de dignotione pulsuum* L. IV. *de causis pulsuum* L. IV. *de præcognitione & pulsibus* L. IV. GALENI exstant, similis omnes ingenii. *de urinis* L. I. spurius est, ex quo multa recepit THEOPHILUS. Eum. S. ALBERTS, VVittembergæ 1586. 8. seorsim recudi fecit, & cum commentariis locupletissimis FERDINANDUS MENA, Complut. 1553. 4. & J. BELLOFORTO in *commentario in* GAL. *de urinæ significatione*. Paris. 1581. 8. edito L. *De crisibus* L. III. etiam NICOLAO LEONICENO interprete Paris. 1514. 4. 1530. fol. Lugduni 1558. 12. editi sunt & 1547. 16. & cum *comment.* FRANCISCI SANCHES, Tolos. 1636. 4. HIERONYMI BONIPERTI *in eundem* L. *adnotationes* editæ sunt Ven. 1547. 4. ANTONII LUDOVICI L. III. *erotematum seu comment. in* L. *de cris.* Ulyssipon. 1543. fol. prodierunt.

De diebus criticis L. III. editi, GUINTHERIO vertente Basileæ 1553. tum, cum *commentariis* JOH. LALAMANTII Lugd. 1559. 4. In solum L. III. *commentarii* HIPPOLYTI OBICII inter ejus opera exstant. Eorum epitomen edidit J. MORISOT, Basil. 1547. 8. cum *aphorismorum* HIPPOCRATIS *interpretatione*. *De præsagiis ex insomniis sumendis* brevissimus libellus.

ARETÆUS, isque præcipue, tum CELSUS, CÆLIUS AURELIANUS, & ALEXANDER TRALLIANUS signorum accuratam recensionem morborum descriptionibus addere solent. PAULUS fuse de pulsibus egit, & GALENUM est imitatus, nemo tamen eorum eo inprimis scopo scripsit, ad Græcos recentiores usque.

PHILARETI *de pulsibus* exiguus libellus exstat una cum THEOPHILI editione, quam TORINUS dedit, & olim anno 1483. Venetiis in collectione scriptorum variorum.

Sed THEOPHILUS, qui PROTOSPATHARIUS etiam audit, seculi XII. auctor, proprium περὶ οὔρων sive de urinis libellum scripsit, quem ex ore THEOPHILI etiam MAGNUS edidisse videtur. Eum latine ALBANUS TORINUS, Basileæ 1533. 8. excudi curavit, qui antea Venetiis prodierat anno. 1483. 1493. 1523. postea vero inter artis principes STEPHANUS. Græce vero F. MORELLUS Paris. 1608. 8. edidit, & recudit in collectione sua CHARTERIUS. More veterum valde numerosa diversitates urinarum refert, & valde accuratas significationes. Quis cæruleas urinas vidit? aut in re ipsa adeo accurate serosa, furfurea, similaginea sedimenta distinxerit? Eum L.

THEO-

Et ultimo GEORGIUS BAGLIVIUS, cujus opera omnia edita ſunt Lugduni in Galliis anno 1704. Non quidem accedit ad valorem præcedentium ſcriptorum, ſed, licet ſigna tumultuarie proponat, habet tamen quædam de ſignis, quæ non alibi traduntur.

PARS

THEOPHILUS GUIDOT Medicus Bathonienſis Gr. Lat. cum notis Leidæ 1703. 8. & 1731. 8 edidit, & ſubjunxit, nunc primum excuſum Libellum περὶ διαχωρημάτων, ſeu de alvi fæcibus, ſimilis argumenti. Cæterum PALLADIO Libellum THEOPHILI de urinis non bene tribuit STOLLIUS *Hiſt. der medic. gelahrt.* p. 569. & ante eum CONRINGIUS *introd.* c. 6. p. 218. quibus nomen propoſitum iatroſophiſtæ fraudi fuit.

Deinde nuperior ACTUARIUS, (ut qui THEOPHILUM citet), tanto Arabibus melior quanto deterior Græcis (C. GESNER epiſt. p. 38. b.) *de urinis* juſtum opus ſcripſit VII. Libris conprehenſum, quorum I. *de differentiis*, duo *de judiciis*, duo *de cauſis urinarum*, & unus *de prævidentiis ex urinis* eſt, quod opus latine ſemper, græce nunquam prodiit, & cum GOUPYLI notis Pariſ. 1548. 8. & cum aliis de urina ſcriptis Ultraject. 1670. 8. recuſum eſt, etſi in bibliothecis etiam Græce exſtet. Pleniſſimus hic Liber eſt, & uberrimus, ad exceſſum uſque & nimiam ſubtilitatem, quam natura non adſequatur. In ACTUARII Librum exſtat AMBROSII LEONIS *interpretatio Græca*, Venet. 1519. 4. LIND. & Baſil. 1529. 8.

SYNESIUS *de inſomniis*, Venetiis 1527. 4. cum ARTEMIDORO prodiit.

ARABES hoc ſtudium partim deſeruerunt, partim receperunt ex Græcis. ISAACI *de urinis* Liber exſtat Lugdun. 1515. fol. Inter CONST. AFRICANI opera etiam *de urina* L. I. eſt In Jen. II. AVICENNA ſemeiotica ſua habet. Aphoriſmorum RHAZIS L. I. de prognoſticis eſt, & L. II. ad MANZOREM ſigna tractat. Reliqui Arabes ſigna etiam in operibus ſuis adtigerunt.

ARTEMIDORI *oneirocritica ſeu de ſomniorum interpretatione* L. IV. Græce, Venet. 1527. 4. Latine Baſil. 1539. 4. a JAC. CORNARIO editi ſunt Græce & Latine Lutet. 1603. 4. L. EOS & ASTRAM-PSYCHII *oneirocritica* JOSEPHO SCALIGERO verſa & edita Pariſ. 1599. 8. (L.) & APOMASAR *apoteleſmata de ſignificatis & inventis inſomniorum*, Francof. 1577. 8. excuſa invitus nomino. Quis eſt JOSUEL ABRECH cujus *oneirocriſeos* L. Tremonii anno 1602. 8. prodiit?

AEGIDII L. I. *de urinarum judiciis* & *de pulſibus* L. I. *cum expoſitione & commento* M. GENTILIS de FULGINEO Venetiis anno 1494. prodiit in 8. PL. Lugduni etiam anno 1505. 8. 1526. 8. Baſil. 1579. 8.

PETRI de MONTAGNANA *de urinarum judiciis*, Patav. 1487. 4. & in collectione JOHANNIS a KESAM Venet. 1513. fol.

ABRAHAMI ABN ESRA *de diebus criticis*, Lugdun. 1496. Franc. 1614. 12. L.

In *Canonica* MICHAELIS SAVANAROLÆ tractatus etiam *de pulſibus* & *urinis & egeſtionibus* continentur, Venet. 1503. fol.

MICHAELIS SAVANAROLÆ editionem poſſideo Venet. 1552. fol.

GEORGII VALLÆ L. *de differentiis pulſuum*, Argentor. 1549. 8. Inane opuſculum.

In *artiſella* continetur etiam PHILARETUS & THEOPHILUS, Venet. 1483. fol.

BERNARDINI GORDONI *de urinis tractatus*, Ferrar. 1487. fol. L.

MATTHÆI de LUCHA *dialogus de diebus criticis*, Rom. 1493. 4. RIT.

AUGUSTINI NIPHI *de diebus criticis* L. Venet. 1500. fol. Francof. 1614. 4.

UDALRICI BINDER *ſpeculum videndi urinas hominum & clavis aperiendi portas pulſuum*, &c. 1596. 4. *

FRANCISCI de la TORRE *prognoſticon medicinale ſecundum temporum conſtitutiones*, Anconæ 1512. 4. ex vett. collectum.

PETRI LEONIS L. *de urinis*, Venet. 1514. fol. L.

The ſeynge of urins of all the colours that uryns been of, vvith medycynes annexed tourin an urinal, Lond. 1725. 4. AMES.

CHRISTOPH. CLAUSER *geſpräch, daſſ die betrachtung des menſchen harns ohne andern bericht unnütꝫlich*, &c. Tigur. 1531. 8. *

AN-

ANTONII CONTAGENA *de signis febrium & diebus criticis*, Conplut. 1529. fol. L.

HIERONYMUS FRACASTORIUS, acutiffimus, uti notus eft, medicus & philofophus, Venetiis anno 1538. 4. edidit *Homocentrica* & *de caufis criticorum dierum per ea quæ in nobis funt*, quæ in operibus omnibus recufa habentur. Caufam motuum criticorum refert ad motus humorum morboforum, qui conveniant certo tempore, uti die feptimo quo cholera & melancholia una moventur, & eo modo maximam irritationem faciunt. Contra eum fcripfit ANDREAS TURINUS HIPPOCRATIS & GALENI *defenfionem de caufa dierum criticorum contra* F. Bonon. 1543. MANDOS.

VALENTINI POLIDAMI *de pulfibus, urinis*, Bafil. 1546. 8.

PAULI GRISIGNANI L. *de pulfibus & urinis*, Salerni 1543. 4.

EURICII CORDI *conclufiones de abufu urofcopiæ*, Francof. 1546. 8.

ROBERTI RECORD *urinal of phyfic*, Lond. 1548. 24. AMES.

AUGERII FERRERII *de diebus decretoriis & de fomniis* L. Lugduni 1541. & 1549. 16. OSB.

JOSEPHI STRUTHII *ars fphygmica fupra* 1200. *annos perdita, omnibus tamen medicis fumme neceffaria* L. V. Bafil. 1540. 8. & 1602. 8. cum C. BAUHINI *introductione pulfuum fynopfin continente*. Mire fibi placuit ob præfagia fua STRUTHIUS, & amorem ex pulfu fe diftinxiffe, mortemque certiffieme pronunciaffe adfirmat, & multas alias obfervationes fuas excitat.

JOSEPHI STRUTHII mihi eft editio Bafil. 1602. 8. quam editam effe cum *introductione* C. BAUHINI ibi dictum eft. Hic cæterum STRUTHIUS in ipfis digitis, tribufque eorum locis pulfus diftinxit. Dedicatio eft anni 1555.

MICH. ANTONII BLONDI *de diebus decretoriis & crifi eorumque veriffimis caufis in via* GALENI *contra neotericos libellus*, Romæ 1544. 4. Aftrologiæ multum tribuit.

J. VASSÆI *de judiciis urinarum* L. Parif. 1545. 8. ordinem laudat SCHELHAMMERUS.

LUCÆ GAURICI *fuper diebus decretoriis axiomata cum enucleatione* HIPPOCRATIS & GALENI Rom. 1546. fol. Ex eadem fecta aftrologorum.

J. SCHROETER *typus ex* HIPPOCRATE, GALENO *aliifque per quem cognitis mutationibus anni de futuris inde morbis unufquifque prædicere poterit*, Vienn. 1551. 8. L.

IN FERNELII fcriptis *pathologiæ* Liber III. agit *de pulfibus & urinis*: quibus inprimis paulo nimis tribuit.

CHRISTOPHORI a VEGA *de urinis* L. Complut. 1554. 8. L.

J. B. MONTANI L. II. *de excrementis (facibus & urinis)*, Patav. 1554. 8.

THOMÆ BODERII *de ratione & ufu dierum criticorum*, Parif. 1555. 4. THU.

De pulfibus & urinis libellus ex GALENO *concinnatus*, Tigur. 1555. 8.

CLAUDII BARIOTTI *de morbis & diebus criticis ex aftrorum motu cognofcendis*, Lugd. 1557. 4. L.

HIPPOLYTI SALVIANI *de crifibus ad* GALENI *cenfuram liber omnium crifium cognitionem continens*, Rom. 1558. 8. LIND.

JACOBUS HUGGEL Bafilienfis in urbe patria anno 1560. fol. *de femeiotica tractatum* edidit, in tabulas & fecundum ea digeftum, de quibus præfagia expetuntur, & fecundum ea, ex quibus ea defumuntur.

JODOCI LOMMII *Obfervationum medicinalium* L. III. *quibus omnium morborum figna, & præfagia accuratiffime pertractantur*, Antvverp. 1560. 8. 1563. 8. Amftelod. 1715. 1720. 8. &c. Ob ordinem, & dictionem, & ipfam ex veteribus quidem magna ex parte collectam enumerationem fignorum, & morborum hiftorias utilis.

BRUNONIS SEIDELII *de ufitato apud medicos urinarum judicio*, Erfurt. 1562. 8. L.

J. ANDREÆ NOLÆ *quod fedimentum fanorum ægrorumque corporum non fit ejufdem fpeciei, neque fit femper pars humoris putridi, neque in eo omnes humores contineantur* (LIND) Ven. 1562. 4.

J. B. PELEGRINI *de ratione cognofcendi figna & caufas morborum*, Bonon. 1563. 4. *

LEONHARDI JACCHINI *præcognofcendi methodus*, Bafil. 1563. 4. L.

FRANCISCI VALESII *de urinis, pulfibus ac febribus libelli*, Complut. 1565. 8. Colon. 1592. fol. Francof. 1645. fol. in operibus.

ANTONII PETITÆI *crifimorum dierum ratio., crifimologion*, Parif. 1566. 8. LIND.

PARA-

PARACELSI *de urinarum & pulsuum judiciis, vom harn und pulsur theil und der physiognomie*, 1568. 4. Argentor. 1608. 8. Semeioticen inprimis destruxit auctoritas sectæ chimicæ, quæ in efficacia medicamentorum suorum absque sollicita crisium aut temporum distinctione spem suam posuerunt.

Inter CARDANI numerosa opera est etiam Liber de urinis, & somniorum interpretatio; Basil. 1562. 4. EJ. *de causis, signis ac locis morborum* L. I. Basil. 1583. 8.

In CARDANI hic jam citati *contradicentibus* multa habentur de crisibus, & alia huc pertinentia.

C. PEUCERI *de propriis divinationis generibus* magna ex parte semeiotica est.

LEONHARDI THURNEISER *προκατάληψις oder praeoccupatio durch 12 verschiedentliche neugemachten harnproben*, Francof. ad Viadr. 1571. fol. EJUSD. *βεβαίωσις ἀγωνισμοῦ oder von der notdürftigesten kunst desharnprobierens*, Berlin. 1576. 8. Urinam equidem distillavit, & ex ejus principiis chemicis signa desumere voluit, sed ita obscure & arbitrarie, ut Alchemistam decebat.

CELSI MARTINENGI *de prævidendis morborum eventibus* L. III. Brix. 1571. 12. Venet. 1564. 4. LIND.

LEONIS ROGANI *de urinis* L. III. *ex* HIPPOCRATE *&* GALENO *collecti*, Venet. 1575. 8. R.

BONAVENTURÆ GRANGER *sudorum prognostica ex* HIPPOCRATE *&* GALENO, *scriptis versibus descripta*, Paris. 1576. 8. L.

ALPHONSI BACA *de ratione cognoscendi causas & signa prospera & adversa urinarum* L. III. *& de febribus & diebus decretoriis*, Hispali 1577. 4. L.

J. FRANCISCI ULMI *de certa ratione judicandi ex urinis*, Venet. 1578. 8. L.

JODOCI VVILLICHII *probationes urinarum illustratæ scholiis* HIERONYMI REUSNERI, Basil. 1582. 8. & in collectione Ultrajectina 1670. 8. VVILLICHIUS quidem more veterum aphoristica præsagia ex urinis pronunciavit; REUSNERUS ex veteribus illustravit, causas adposuit. Modum docendi cognosces ex theoria ἐναιωρημάτων, quæ sepe ex flatibus alvi imæ oriri docet.

NICOLAE TAURELLI *medicæ prædictionis methodus*, Francof. 1581. 4.

PETRI FORESTI *de incerto & fallaci urinæ judicio adversus Uromantas & Uroscopos*, Antvverp. 1583. 8. L. Leidæ 1589. 8. Germanice 1661. 8. Noribergæ. Dialogi modo demonstravit, non posse omnes morbos ex urina aut cognosci, aut eventus præsagiri, ob causarum morbosarum varietatem, & urinæ naturam mutabilem. Id ratione & exemplis demonstrat.

GUILIELMI ADOLPHI SCRIBONII *idea medicinæ seu de inspectione urinarum contra eos, qui ex qualibet urina de quolibet morbo judicare volunt*, Lemgov. 1584. 8. L. Basil. 1585. 8. Contra eum CORNELIUS PLEYER scripsit *examen tractatus* G. A. SCRIBONII, Erfurt. 1623. 8. in quo Uromantas defendit.

HIERONYMI MERCURIALIS *de corporis humani excrementis*. Semeioticus Libellus est, ad veterum opiniones scriptus, ita credulus, ut etiam ex lotio graviditatem credat dignosci posse. Prodiit Venet. 1572. 4. & alias.

J. B. DONATII L. I. *de judiciis*, Venet. 1580. 4. L. I. *de signis morborum judicialibus*. L. I. *de divinationibus*, Francofurti 1591. 8. *

SALUSTII SALVIANI *de urinarum causis, differentiis & judiciis* L. II. Rom. 1587. 8. L. EJ. *de crisibus*, Rom. 1589. 8. LIND.

JAC. ALBERTI *semeiotice seu dignoscendorum sedium malo affectarum & affectuum præter naturam*, Lausann. 1587. 8.

MARCI ODDI *de urinarum differentiis & judiciis tabulæ*, Patav. 1591. fol. L.

JOHANNIS ARGENTERII L. *de urinis* apud S. ANDRE' 1591. 8. Lips. 1682. 8. EJUSDEM *de signis medicis* L. IV. Florent. 1556. fol. Multo plus disputationis habet quam experimenti.

LUD. LEMOSII *de optima prædicendi ratione* L. VI. Venet. 1592. 8. RIV.

J. B. SYLVATICUS *de iis, qui morbum simulant, deprehendendis*, Mediolan. 1593. 4. L. Francofurti 1671. 12.

Hic dicenda est ANTONII PONCE de S. CRUX archiatri *exactissima disputatio de pulsibus*

quibus

quibus GALENI *&* AVICENNÆ *doctrina philosophice explicatur*, Madrit 1622. 4. defendit subtilitates pulsuum Galenicas.

CAMILLI THESAURI de CORNETO *pulsuum opus absolutissimum in* VI. L. *divisum*, Neapoli 1594. 8. LIND.

FRANCISCI du PORT *de signis morborum* L. IV. Paris. 1594. 8. Carmen.

HIER. CAPIVACCII *de urinis* Tractatus, Servestæ 1595. 8. EJ. *de pulsibus*, *urinis & modo interrogandi agros* exstat in *operibus omnibus*, Francof. 1603. fol. &c.

ANDREÆ LAURENTII Libri III. *de crisibus*, Francof. 1596. 8. 1606. 8. reliquis ejus viri operibus præferuntur.

JACOBI FONTANI *prognosticorum ad artem medicam spectantium perioche ex* HIPPOCRATE *&* GALENO *collecta*, Turnoni 1597. 12.

PETRUS PAULUS GALEO *de pulsibus* 1597. 4. LIND.

HERCULIS SAXONIÆ Tractatus *de pulsibus & urinis*, Francofurt. 1600. 8. & in *Pantheo medicinæ selecto* denuo Francofurt. 1603. fol.

AEMILII CAMPOLONGI *semejotice ad analyseos* CAPIVACCII *normam expressa*, VVittemberg. 1601. 8. a J. JESSENIO edita, laudata CONRINGIO.

PROSPERI ALPINI *de præsagienda vita & morte* L. VII. Venet. 1601. Patav. 1601. 4. Francof. 1601. 4. (ter in eodem anno) NICERON. Leidæ 1710. 4. cum præfatione BOERHAAVII. Hamburg. 1734. 4. & Ven. 1751. HIPPOCRATEM summo cum studio legit, ejus præsagia & observationes in classes dispofuit: theoriam atque prædictionem Galenicam addidit, ut fere possit loco eorum virorum esse, & qui ALPINUM legerit, ea, quæ veteres docuerunt, bono ordine plenissima reperiat.

EUSTACHII RUDII *de pulsibus* L. II. Patav. 1602. 4. Librorum GALENI compendium.

ALEXAND. MASSARIÆ L. 2. *de pulsibus & urinis*, Venet. 1603. 4. HAEN. Tarvisii 1607. fol. SCHULZ. Lugd. 1616. 4.

J. SIGLICIUS περὶ κρίσεων Gr. Lat. 1604. 4. Quid?

J. HUCHERI *de prognosi medica* L. II. Lugdun. 1602. 8.

PETRI HOLZHEIM *prognostica vitæ & mortis* L. II. HIPPOCRATIS & GALENI præsagia in ordinem redegit, tum in versus, tum in subjectam exegesin. Colon. 1605. 8. Inutilis labor.

J. ANT. MAGINI *de astrologica ratione & usu dierum criticorum seu comment. in* L. III. *de diebus decretoriis* GALENI Venet. 1607. 4. L. Jatromathematici ex astrologica secta opus.

J. ZINCK *de crisibus*, *natura*, *proprietate*, *necessitate crision & dierum criticorum*, Francof. 1609. 12.

GUIL. RONDELET *Tractatus de urinis*, Francof. 1610. 8. L.

J. RHENANI *urocriterium chymiatricum*, Marburg. 1610. 8. Nullius momenti.

SANCTORIUS de SANCTORIIS ad ægrorum pulsus explorandos *pulsilogium* excogitavit, quo differentias motuum æqualium 133. distingueret, idque C. BARTHOLINO ostendit *Problem* VIII. *Exerc.* IX. Primus etiam thermometro ad explorandum ægrorum calorem in medicina usus est. De utroque invento vide ejus *commentaria in* I. *Fen. Primi L. Canonis* AVICENNÆ, Venet. 1626. fol. Sed etiam staticam medicinam haud abs re huc revoces, in qua ex pondere hominis aucto & imminuto de morborum origine, progressu & periculo argumenta sumsit: cum ante eum C. CUJANUS clepsydra pulsuum numerum inire suaserit.

ANTONII CONSTANTINI *opus medicæ prognoseos in quo omnium symptomatum causæ*, *a* GALENO, HOLLERIO, JACOTIO *depromtum*, Lugdun. 1613. 8. L.

RODERICI a FONSECA *de hominis excrementis Libellus*, Pisis 1613. 4. Ulyssiponensis, Pisanus Professor, ad excrementa etiam lac numerat & menses. Veteres fere sequitur.

J. CÆSARIS CLAUDINI *de crisibus & diebus criticis*, Bonon. 1612. fol. Basil. 1620. RIV. Venet. 1528. 4. &c. L.

J. CÆS. BARICELLI *de hydronosa natura seu sudore humani corporis* L. IV. Neapoli 1614. 4. Valde laudat SCHELHAMMERUS.

J. ZECCHI *de urinis brevis & pulcherrima methodus*, Bonon. 1613. 4.

J. ZECCHII de *pulsibus* liber prodiit cum ejus *consultationibus*.

THEOD. MAY. *urinbüchlein*, Magdeburg 1614. 8. *

ANGELI FLORIDI *de annis climactericis & diebus criticis*, Patav. 1612. 4. LIND.

H. FRANCOSII *de divinatione per somnum*, Rom. 1617. 4.

FRANCISCI de FRANCISCIS *pathologia universa & Tractatus de crisibus*, Genev. 1618. 8.

J. KOLNER Tractatus *jatremathematicus ex thematis cœli ad horam decubitus, erectione morbi crisin & eventum pronuncians*, Gryphisvvald. 1618. 8.

J. VVOLFII *exercitationes semejoticæ in* GALENI L. *de locis adfectis*, Helmstad. 1620. 4. RIV.

ANTONII PONTII de S. CRUZ *de pulsibus* L. Madriti prodiit 1622. fol.

GREGORII HORSTII *febrium continuarum prognosis juxta textum* HIPP. *in principio Coacarum*, Giess. 1622. 4. L.

DUNCANI LIDDEL L. *de signis medicis* exstat in operibus Lugdun. 1624. 4. editis.

J. B. CORTESII *miscellaneorum Decas* VI. est *de urinis & pulsibus ad Tirones*, Messan. 1625. fol.

CAROLI ROMATETI *crisiologia seu Tractatus de judiciis*, L. II. Argentorat. 1625. 8. L.

PROTHI CASULANI *de lingua quæ maximum est morborum acutorum signum*, Colon. 1626. 8.

ALEXANDRI ALEXII *epitome pulsuum cum consiliis*, Patav. 1627. 4. R.

ALEX. ALEXII quam citavimus epitome brevissima est.

CAMILLI BALDI *de naturali ex unguium inspectione præsagio*, Bonon. 1629. 4. L.

Post hunc vero adde J. TAGE *speculum ægrotorum or the sickman's glass*, Londin. 1638. 4 *

JOH. VARANDÆI *semejotice* exstat in operibus omnibus.

ANDREÆ ARGOLI *de diebus criticis & ægrorum decubitu* L. II. Patav. 1639. 4. 1682. 8.

J. MARCI MARCI *de proportione motus seu regula sphygmica ad celeritatem & tarditatem pulsuum ex illius motu ponderibus geometricis librato absque errore metiendam*, Prag. 1639. 4. RIV.

LAURENTII EICHSTAD *de diebus criticis*, Stettin. 1639. 4. L.

SAMUEL HAFENREFFER *monochordon symbolico-biomanticum abstrusissimum pulsuum negotium ex harmoniis musicis dilucide figurisque ocularitér demonstrans, de causis & prognosticis inde promulgandis fideliter instruens, &c.* Ulm. 1640. 8.

GUILIELMI STRATENS *de erroribus popularibus, de fallaci urinarum judicio* Dissertationes III. Ultraject. 1640. 4. anno 1670. 8. recusæ cum ACTUARIO. Urinas in eodem morbo variabiles, in diversis similes atque adeo ad præsagium non sufficientes esse.

G. BALLONIUS nihil proprie de signis scripsit, sed cum morborum historiis accuratam observationem conjunxit.

PETRI CASTELLI *de abusu circa dierum criticorum enumerationem*, Messanæ 1642. 8. L.

PETRI CORTESII *de diebus decretoriis*, Panormi 1642. 8. *

LUDOV. FERRANTI HIPPOCRATIS *præsagia brevi commentario illustrata decerpta a* GALENO HOLLERIO DURETO, &c. *& aliis viris*, Lutet. 1657. 12.

NICHOLAI CULPEPER *semejotica uranica or an astrological judgement of diseases from the decumbiture of the sick*, Lond. 1651. 8. HARL.

JAMES HART *anatomy of urines*, Lond. 1652. 4. HARL. hujus loci videtur.

ISAACI CUJACII *uromantia*, Brem. 1652. 12. *

J. GUALTHERI HIMANTOMI *de incerto urinarum judicio*, Quedlinburg. 1657. 4. Germanice contra uromantos.

CASPARIS CALDERÆ de HEREDIA *de prognosis fallacia in communi & in particulari* cum Tribunale Apollini sacro prodiit 1658. fol. L.

H. MARTINI *anatomia urinæ Galenico-spagirica*, Francof. 1658. 12.

HONORATI BICAISE *manuale medicorum seu σύναξις aphorismorum* HIPPOCRATIS, *prænotionum Coacarum & prædictionum, secundum propriam morborum omnium nomenclationem alphabetico ordine digesta*, Lond. 1659. 24. L.

J. PREVOT *semejotice seu de signis medicis enchiridion*, Venet. 1654. 24. EJ. *de urinis* tractatus posthumus, Patav. 1661. 12.

J. PREVOT in *posthumis* etiam Hanoviæ 1666. 12. satis bene de semeiotice scripsit.

THOMÆ VVILLIS *dissertatio epistolica de urinis*, Lond. 1660. 8. 1662. 12. quæ editio penes me est, *tertia* omnino, sæpe alias recusa etiam Ultrajecti 1671. 8. cum ACTUARIO.

Habet

Habet urinæ analyſin per exhalationem & admiſta, quæ vocant, reagentia, & lotii ſubſidentias. Morbos etiam viarum urinæ graviores aliquos recenſet.

J. FRID. HELVETII *alchemiſtæ amphitheatrum phyſiognomia medicum*, Heidelberg. 1660. 8. germanice: ob ſigna temperamentorum huc refer.

STEPHANI RODERICI CASTRENSIS *ſyntaxis prædictionum medicarum*, Lugd. 1661. 4.

J. HEYN *drey unterſchiedliche tractätlein ... das dritte begreifft in ſich den Grund, wie man den urin des menſchen künſtlich judiciren könne*, Francofurt. 1663. 8.

THOMÆ FIENI *ſemejotice ſeu de ſignis medicis* Tr. Lugdun. 1664. 4. Plenum & ordine bono ſcriptum opus, ſed unice fere ex veteribus ſumtum.

In NELLANI GLACANI *curſu medico* Tomus III. continet *ſemejoticen ſeu de ſignis, criſibus, pulſibus & urinis*, Bonon. 1665. 4.

MAURITII HOFMANNI *prudentia medica ex ſanguine pro ſalute mortalium agendorum rationes exponentis fundamenta*, Altdorf. 1665. 8.

J. JESSENI a JESSENI *de ſanguine ex vena ſecta demiſſo*, Pragæ primum 1618. 4. tum cum notis editus a J. PANCRATIO BRUNONE, Norimberg. 1668. 12. A ſeri diverſa copia varia ſigna ſumit, &c. BRUNONIS fuſus & parum utilis commentarius eſt.

J. TH. SCHENK *ſynopſeos inſtitutionum medicarum*, quam per *diſputationes* edidit, pars eſt *ſemejotica*, Jen. 1671. 4.

ANTONII EYGEL *apologema pro urinis humanis*, Amſtelod. 1672. 8.

J. MUNNIK *diſſertatio de urinis & earum inſpectione*, Traject. 1674. 12. 1683. 8. EJUSDEM *uromanticus caſtratus ſeu tractatus de urinis earumque inſpectione caſtigatus*, Ultraject. 1697. 4.

THOMÆ BRYAN *the piſſe prophet diſcovering the fablaring and juggling of the piſſepet ſcience*, Lond. 1679. 8. HARL. Germanice cum titulo *Engliſcher wahrſager aus dem urin*, Norimberg. 1693. 8.

ANDREÆ CLEYER *ſpecimen medicinæ ſinicæ* L. IV. Francofurt. 1682. 4. Varii ſunt inprimis de pulſu libelli. Primus a CLEYERO aut certe ab Europæo medico ſcriptus eſt: ſequitur *fragmentum* cui etiam in titulo præfigitur eſſe Europæi medici eruditi opus. Nihil hac pulſuum doctrina ſubtilius vel cogitari poteſt. In omni pulſu habent Chinenſes radicem ad radium, medium pulſum, & ramum, propius nempe pollicem. Horum trium pulſuum unicuique ſuam ſignificationem ſtatuunt. Circulationem vero mirificam ſtatuunt, quæ fiat ab humido radicali & calore primigenio quotidie per vias duodecim membrorum principum circumeunte. Sequuntur pulſuum innumerabiles figuræ, iconibus expreſſæ, cum præſagiis. Nihil omnino in hac re ſerii. Nam ad multos pulſus addunt, unum in ſingula reſpiratione fieri, quod fieri non poteſt. Inde ſequuntur Libri Sinenſium, qui pulſus explicant, auctore VAM XOHO, qui regnante familia CYN floruerint. In *Decadis* II. *an.* IV. EPH. NAT. CUR. exſtat etiam MICHAELIS BOYM *clavis medica* ad *Chinenſium doctrinam de pulſibus*.

Cæterum WILHELMUS ten RHYNE *de arthritide* queritur quod CLEYERUS ſuum de pulſu Sinenſium tractatum contra fidem in patriam miſerit.

LAURENTII BELLINI *de urinis & pulſibus* L. Bonon. 1683. 4. Francof. 1698. 4. Lipſ. 1685. 1734. 4. Leid. 1717. 4. &c. Principium præſagiendi in febribus ſumit a calore, qui intendatur aquæ portione diminuta, qua reſtituta urina ſanæ redeat ſimilis. Inde veterum præſagia mechanice interpretatur. In pulſibus plenus eſt & ſimplex. In L. *de febribus* agit de criſibus, quas non eſſe ad aliquot dies ſuperſtitioſe adſtrictas, ſed pertinere ad ſubactionem humoris morboſi, quæ cum tempore fiat, recte advertit.

DAVID ABERCROMBY *de variatione pulſus*, Londin. 1685. 8. & cum aliis opuſculis, ibid. 1687. Pariſ. 1688. 12.

CAR. PATINI *oratio in febribus medendis inſpiciendum eſſe lotium*, Patav. 1688. 4.

THOMAS SYDENHAM nihil peculiare ſcripſit de ſignis, ea vero longe accuratius recenſuit morbiſque adjecit, quam inter recentiores alius. Sed BAGLIVIUS ſparſim plurima ſigna & præſagia ad modum veterum in operibus ſuis habet. Tum ea laude etiam URATISLAVIENSIUM *hiſtoriæ morborum* omnino deſtitui non debent.

G. CHRISTOPH. SCHELHAMMER *epiſtola de pulſu qua ejus ratio.. ad mechanicas leges exigitur*, Helmſtad. 1690. 4. Multa in BELLINUM.

CORN. HORLACHER *methodus urinoscopiæ perfacilis*, Ulm. 1691. 12.

HERMANNI BOERHAAVE *de utilitate explorandorum excrementorum corporis humani*, Harderovvic. 1693. 8. Londini 1743. 8. cum vita Boerhaavi. Futuræ famæ hic radices adsunt, experimenta nempe ad analysin urinæ & fæcum, salivæ, sudoris, &c.

In EPH. NAT. CUR. *Dec.* II. anni VII. exstat in *appendice* ROSINI LENTILII *de vena sectione & urina*.

GEORG. VVOLFGANG VVEDEL *physiologia pulsus*, Jen. 1689. 4. EJ. *aphorismi aphorismorum*, Jen. 1695. 12. EJ. *exercitationes semiotico-pathologicæ*, Jen. 1700. 4.

DAVAC de la RIVIERE *Traité des fievres, de leurs causes & differences, les moyens de les connoitre par les urines*, Paris. 1698. 12. & EJ. *miroir des urines*, Paris. 1700. 12. 1722. 12. systematice satis scripsit.

FRIDERICI SCHRADER *exercitationes* III. *de signis medicis*, Helmstad. 1699. 4.

JOS. BUTLER *een nadere ot dekkinge der menschelyke vvaters*, Harlem. 1697. 8. *

FRID. HOFMANN *de necessaria salivæ inspectione* disp. Hall. 1698. 4. aliæque bene multæ EJ. *dissertationes huc pertinent*. *Ea qua pulsuum naturam, genuinas differentias & usum evolvit*, prodiit Hall. 1702. 4. & Leidæ 1713. 8. simplicem facit pulsum & nimia discrimina expungit, negat celerem a frequente distare. EJ. *Medicinæ systematicæ* Tom. III. huc pertinet.

J. PHIL. EYSEL *compendium semiologicum modernorum dogmatibus accommodatum*, Erfurt. 1701. 4. pro tironibus.

J. PANCRAT. BRUNONIS *de retrimentorum corporis humani coloribus variam in ægris significationem præbentibus ad* HIPP. *Aphorism.* IV. 21. Altdorf. 1702. 4.

JAC. HARVEY *prognostick signs of acute diseases*, Londin. 1706. 8. Habet etiam ætiologiam symptomatum theoreticam.

MIGUEL MARCELLINO BOYX HIPPOCRATES *defendido*, Madrit. 1711. 4. spissum volumen pro crisibus & præsagiis HIPPOCRATIS, jam dictum.

GEORGII ERNESTI STAHL multa huc pertinent, & in universum, & ipse & secta ejus tota, ab aliis studiis ad praxin & morborum cognitionem medicos magno nixu revocarunt. EJUS disputatio *de uromantiæ & uroscopiæ abusu tollendo*, Hall. 1711. 4. Germanice prodiit Coburgi 1739. 8. Urinæ veram utilitatem in febribus adsignat, falsam in plurimis morbis, & nimiam refutat, & vellet abolitum morem, non elegantissimum, quo medici de urina, sibi oblata, respondent. EJ. *de differentiis celeris & frequentis pulsus excusatio* prodiit 1707. contra HOFMANNUM *Excusatio respondens examini pulsus celeris & frequentis*, Hall. 1702. 4. Defendit eam diversitatem.

C. S. S. D. *relationes curiosæ medicæ vom dem bisbero so sehr verachteten signo medico dem urin*, &c. Gotha 1703. 8. Video ex STOLLIO, anonymum auctorem morbum ejusque vim ex aucto pondere urinæ æstimasse. Sed ea nunc accuratius habemus a BROVVNE LANGRISH exhibita in Tractatu de febribus.

J. ERN. SCHAPER *de signis imminentium morborum ad præcautionem necessariis*, Rostoch. 1705. 4.

HENRICI BUYSEN *verhandelinge van de uytvverpingen des menschelycken lighaams*, Amstelod. 1706. 12. Simplex & aphoristicus auctor in compendio habet præsagia ex sputo, sudore, urina, fæcibus alvi, vomitu.

JOHN FLOYER *the physicians pulse vvatch in three parts*, Londin. 1707. & 1710. 8. 2. vol. Pulsus prius vagos ad numerum reduxit, quo studio obtinuit, ut facilius & certius judicium de sana & morbosa eorum frequentia fieri queat. Per ætates, sexus, vitæ genus, tempora diei numerum invenit diversum reperiri, neque tamen satis accurate definivit. In altero volumine habet pulsus morbosos, & de respirationis mutationibus morbosis.

J. H. FURSTENAU *desiderata circa morbos eorumque signa*, Amstelod. 1712. 8.

BARTHOLD VVICHER *von den listigen ranken der urin beseher*, Schifbeck 1713. 8.

ARCHIBALDI PITCARNE *elementa*, jam citata, hic repeto, quod c. 7. fuse contra crises pugnet, easque dari neget, & eos ex præjudicio loqui adfirmet, qui admittant.

J. DAN. LONGOL *vvahrhafter temperamentist*, Budissin 1716. 8. de arte dignoscendi temperamenta.

In MICH. ALBERTI *systemate* Tomus II. semeioticen continet, Hall. 1719. 4.

HYGIANDER *algemeine und besondre regeln von dem urin*, Nurenberg. 1720. 8.

O. von HELVVIG *sonderbarer discours vom urin* de præsagiis nempe inde sumtis, Zittau 1721. 8.

CHRI-

CHRISTIANI VATER *semeiotica medica*, VVittemberg. 1742. 4.

CHRISTIAN. LUDOV. VVUCHERET *semeiotica generalis & specialis*, Jen. 1722. 4.

C. FALCONET *système des fièvres & des crises*, Paris. 1723. 8.

De C. FALCONET vide pathologica.

A. VATER *de uroscopia administratione*, VVittemb. 1729. 4.

HENR. J. REGA *de urinis* L. II. Lovan. 1733. 8. Contra præsagia ex urina nimis accurata. Ostendit in morbis diversissimis similem esse, ut in febre acuta & scorbuto: in eodem homine urinam potus ab urina sanguinis valde differre, &c.

J. JUNKER *conspectus pathologiæ & semeiologiæ potissimum Hippocratico-Galenicæ in forma tabularum*, Hall. 1736. 4.

Nouveau recueil de prognostiques dangereux & mortels, Paris. 1736. 16. Etsi sacerdotis opus sit, laudatur tamen in J. des SAV.

G. DETHARDING *fundamenta semeiologiæ medicæ*, Hafniæ 1740. 4.

Nevv and extraordinary observations concerning the pulse made by D. FRANCESCO SOLANO da LUCC *illustrated vvith nevv cases and remarks by* JAMES NIHELL M. D. London 1741. 8. Mirus Libellus compendium est Libri in folio, quem cum titulo *lapidis lydii Apollinis* FRANCISCUS ediderat. Vixit Antiqueræ, Gadibus experimenta repetiit NIHELL, Hispani vero parvi fecerunt. Pulsus tres inprimis observat, dicrotum, qui crisin per hæmorrhagiam narium præsagiat, ut ex ejus diversa frequentia etiam tempus criseos possis prædicere. Inde pulsum intermittentem, qui diarrhœam significet, denique *inciduum*, novum pulsum, ubi pulsus unus, duo, tres pluresve ita adscendunt, ut posterior semper priore fortior sit. Is sudorem præsagit. Subjuncta sunt exempla quibus mira certitudo præsagii confirmatur. NIHELL satis similia experimenta habet, minus tamen certa. Latine vertit G. NOORTVVYCK, Amstel. 1746. 8. duas observationes proprias præmittit, unam in pulsu dicroto satis ambiguam: aliam de gibbo ab aortæ aneurysmate. Parisiis edidit D. LAVIROTTE 1748. 12.

JULIANI BUSSON *Ergo a recta crisium doctrina & observatione medicina certior*, Paris. 1741. 4.

CONRADI ZUMBACH de KOESFELD *de pulsibus & urinis fasciculus indicatorius*, Leid. 1741. 8. Collectio ex optimis auctoribus.

J. ERN. HEBENSTREIT *de pulsu inæquali*, Lips. 1741. 8.

D. ASSUM *theoria naturalis crisium in febribus*, Argentor. 1741. 4.

J. EHRENFRIED THEBESII *de pulsu ut signo*, Lips. 1742. 4.

EL. COL. de VILLARS *recueil curieux de prognostiques dangereux*, Paris. 1747. 8.

Regeln vom urin unbetrieglich zu urtheilen, Nuremberg. 1744. 8.

JAC. de SOMBE *de crisibus* disp. Leid. 1747. 4. Amicum citat, qui inciduum pulsum ante crisin per sudorem viderit.

CAROLI BEELS *de febre ex solo pulsu cognoscenda*, Leid. 1747. 4.

J. GODOFRID BRENDEL *de pulsu febrili observatio* I. II. & *in febrium partitione*, Gotting. 1747. 4. omnino citari meretur. In febre intermittente pulsum in frigore rariorem esse docet, in calore ita increscere ut etiam celeritatis augmenta perpetuo augeantur, & vicissim decrementa in recessione. Crises longas esse, non momentaneas ostendit.

In BARKERI *agreement betvvixt antient and modern physicians* multa pro crisibus leguntur, quas tuetur auctor, & perinde apud nos observari credit ut apud HIPPOCRATEM, qui in Thessalia, regione non multo Anglia calidiori, vixerit. Materiam morbosam in febribus adesse & per crisin subigi contendit, &c. Eadem mens est ILL. G. G RICHTERO in *programmate quo crises veterum in morbis propriumque in iis tempus* considerat, Gotting. 1748. 4.

JAQ. J. BRUHIER *Traité de l'incertitude des signes de la mort, & Mémoires sur la necessité d'un règlement général au sujet des enterremens & des embaumemens*, Paris. 1745. & 1746. 12. & auctius 1749. 12. Signa mortis vulgo tradita non sufficere, sæpissime vivos sepulchris inferri fuse & multis exemplis monet. Anglice prodiit Londini 1746. 12.

ERNESTI ANTONII NICOLAI *theoretische und practische betrachtung des pulsschlages*, Hall. 1746. 8. HOFMANNUM secutus, pauca admodum genera pulsus conservat, vim arteriosi sanguinis cum vi sanguinis venosi comparat, causas diversi pulsus duri, pleni, &c. mechanicas adsignat. In alio L. *Bemühungen in dem theoretischen und practischen theil der arzeneyvvissenschaft* Dissertatio II. est de arte morbos ex facie agnoscendi, qua magna pars semeiotica continetur.

COR-

CORNELII ALBERTI KLOEKHOF *opuscula medica*, Ultraject. 1747. 8. Diligentis & veri amantis viri scripta. Tertium opusculum est de signis periculi in morbis acutis, quæ multa collegit, & explicat, ut strepitum in descensu potus, subsultum tendinum, floccos legere, corpore e lecto delabi, &c. Quartum est de crisibus, dignissimum lectu.

MARQUET *Traite du mouvement du cœur & des artères*, Nancy 1747. 12. HEROPHILI similis, pulsus ad musica exempla etiam iconibus adjectis revocat.

CHRISTIAN LUDVVIG MOEGLING *tentamina semeiotica*, Tubing. 1747. 4.

BRYAN ROBINSON *dissertatio on the food and discharges of human bodies*, Londin. 1748. 8. utcumque huc potest referri, ob urinæ & perspirationis elegantes tabellas.

CL. SCVVENKE in *hæmatologia*, & SENAC in *Traité du cœur* ad pulsum omnino legere oportet. Sed eos suo loco in Anatomicis laudavimus.

J. RUD. STÆHELIN *de pulsibus*, Basil. 1749. 4. Ut possit pulsus fallere ex intima physiologia docet, jubetque ope respirationis corrigere.

METHO-

METHODI STUDII MEDICI

PARS XI.

ΥΓΙΕΙΝΗ *seu de Diætetica.*

Υγίεια græce significat *deam sanitatis*, hinc ὑγιεινὴ vocatur *ars conservandæ bonæ sanitatis*. Describit autem, quo usu rerum intra & extra nos positarum præsentem bonam valetudinem tueri possumus.

Hinc omnia, quæ in nos agunt, huc referri debent. Hæc ergo retulimus 1. ad ingesta, 2. ad gesta & in animo & in corpore, 3. ad excreta & retenta, 4. ad adplicata extrinsece ad corpus. Ergo in justo regimine harum classium ponitur tota ὑγιεινή. Vetustas (*a*) dixit consistere eam disciplinam in sex rebus non naturalibus, & sex classes, ut notum est, constituit. Verum hæc quatuor capita commodissima sunt.

Com-

(*a*) *Diætetica* sive ea pars medicinæ, quæ rationem victus regit, antiquis temporibus multo cultior fuit, quam nostris, ut tota practica secta medicinæ, cum a Chirurgia & Pharmaceutica separaretur, Diætetices nomen retinuerit. Ea pars, quæ cibos inprimis potumque gubernat, videtur a PYTHAGORA ex ÆGYPTO repetita fuisse, ubi primum nata fuisse videtur, qui quidem vir multis laudibus mihi dignus videtur, quando in fervida regione, in gente quæ corpus sub dio quotidie exercebat, carnium esum pauciorem reddere conatus est (SUIDAS III. pag. 232. &c.) Neque enim integre sustulisse videtur carnium usum, sed boves tamen & arietes, vulgo nempe in macella recepta animalia, in cibum recipi vetuit (ibid. pag. 234. ATHENÆUS περὶ δειπνοσοφιστῶν Lib. IX.) Inde HIPPOCRATES eam partem diætæ ornasse videtur ex primis, cum eam Gnidios medicos neglexisse passim queratur. Eam etiam partem medicinæ infinitis scriptis veteres ornaverunt, qua facultates singulorum fere piscium, & stirpium & carnium definire conati sunt, nimii paulum in eo studio, & supra experimentum progressi. Perinde alteram partem Diætetices, quæ occupatur in corporis salubri motu, propriam fere veteres habent, cum recentiores ab omni fere corporis exercitio abstineant, antiqui autem & servandæ valetudinis, & restituendæ præsidium ex magna parte in motu, balneo, unctione & similibus rebus quæsiverint. Hæc *medicina Gymnastica* dicta est, cujus auctorem alii HERODICUM fecerunt, qui primus singulo morbo suam corporis exercitationem opposuerit, alii HIPPOCRATEM, & nuper CL. PETRUS GERIKE progr. ad disp. CL. BOERNERI. Nos in isto viro initium historiæ faciemus, cum HERODICI nullum satis certum scriptum supersit. Inter HIPPOCRATIS ergo Libros multi huc pertinent, quos in unam nuper Classem CL. MACKIUS conjecit. Ex *aphorismis* adeo huc pertinent *sectio* I. cujus magna pars in victu sanorum occupatur, altera in *victu ægrotorum*. In eam partem & in Librum I. commentarius exstat PETRI CRISPI Rom. 1575. 4. LIND. in 22. vero aphorismum solum ÆTII CLETII *dilucidatio pro defensione interpretationis* MARSILII CAGNATI, Rom. 1621. 8.

Deinde Libri *de diæta* tres omnino inter HIPPOCRATICOS sunt, non undique sui similes. *Primus* quidem alieni magna ex parte scopi est, continet tamen diætam, quæ cuilibet inter octo temperamenta convenit, tum diætam, quæ variis animi morbis corrigendis inserviat. *Alter* Liber utilior utique tractat res sex non naturales, earumque ad sanita-

tem,

tem, & morbos faciendos poteftatem cum brevibus ætiologiis, quæ ex generalibus caufis rationem efficaciæ ciborum derivant, ut ex dulci, acri, pingui, aquofo, fpiritu, vires adtenuantes, humectantes, adftringentes, refrigerantes, ficcantes, calefacientes, purgantes, & aliæ hujus ordinis deducantur. Incipit auctor ab aëre, aqua & locis, & breviter de iftis agit. Tranfit ad cibos Græcorum panem, cerealia, carnes, inter quas equina etiam & canina & vulpina locum habent, herbas vulgari ufu receptas, & fructus horæos. Culinarias etiam præparationes adtingit. Finem facit in Gymnafticis, balneis, curfu, lucta. Denique oftendit quomodo diæta fubveniat iis, qui ex nimiis laboribus febricitant. Utilis Liber & ordinatus. *Tertio Libro* defcribuntur initia morborum ex nimio vel nimis remiffo corporis motu ortorum, cum remediis ex diæta repetitis, maxime vero ab abftinentia & vomitu, quo multum utitur auctor, uti veteres in univerfum. Paradoxa ibi confilia reperias, carnem catulorum ad debilem ventriculum, vinum nigrum ad volvulum. Inde defcribit, quo modo diæta pro variis anni temporibus varia inftituenda fit, ubi mireris, hyeme perinde Græcos corpus exercuiffe, neque ullam ignis culinaris aut caminorum mentionem fieri. HERODICO hunc Librum, neque forte male, tribuit CLERICUS.

L. περὶ ὑδάτων, ἀέρων καὶ τόπων multis modis, ad publicam inprimis hygieinen', pertinet, effectus nempe aquarum, ventorum, anni temporum in corpora humana. Quæ de ventis habet, ea ad Græcos magis, quam ad nos videntur pertinere, & paffim nimia funt, magifque definita, quam res ipfa fert. De aquis fufus eft, petrofas autem cur rejicit? Genuinus liber eft & ab ARISTOPHANIS fcholiafta jam citatus SUIDAS II. pag. 92. In eum præter tres breviffimos GALENI commentarios *commentarius* exftat MARTINI Parif. 1647. 4. LUD. SEPTALII (quem CL. TRILLERUS laudat *de edit.* HIPPOCRATIS num. 7.) commentarius V. Colon. 1590. fol. & THEODORI ZVVINGER & aliorum, dicti in Pathologicis. L. *de diæta falubri* POLYBO paffim tribuitur, jam a GALENI ævo, qui tamen alibi EURYPHONTIS, vel PHAONTIS, vel PHILISTIONIS opus effe fcripfit, cum POLYBI etiam nomine ab ALBANO TORINO editus eft Bafil. 1544. 4. GUINTHERIO vero interprete Argentin. 1529. 8. cum SCRIBONIO & BENIVENIO, tum ab J. PLACOTOMO, qui *fcholia* & *doctrinam de tuenda fanitate* adjecit, Antvverp. 1651 In eundem Lib. exftat etiam CLAUDII GALENI commentarius, & HIEREMIÆ THRIVERI Brachelii Lugdun. 1548. 8. Pleraque cæterum repetit ex III. Lib. περὶ διαίτης, & aliqua fufius habet ut vomitus diætetici rationem.

LUD. SEPTALII *commentarii* in HIPP. *de aëre, aquis & locis* poffideo editionem citatam; Qui quidem SEPTALIUS mihi in fenfu HIPPOCRATIS eruendo, & verfionibus corrigendis doctus, ad rem vero naturalem intelligendam fatis inutilis videtur. CAMILLI vero FAVII in *magni* HIPP. l. *de aëre, aquis & locis paraphrafis*, Venet. 1596. 4. vera utique eft & verbofior verfio HIPPOCRATICI libri abfque notis. Seorfim prodiit HIPP. *de aëre, aquis & locis*, Bafil. 1529. 4.

Pfeudo DIOCLIS ad Regem DEMETRIUM *de fanitate tuenda Epiftola* nullius momenti eft. Cum alio titulo DIOCLIS CARYSTII *Epiftola prophylactica de fecunda valetudine tuenda* prodiit Gr. Lat. ex recenfione ANDREÆ RIVINI, Lipf. 1655. 4.

Pfeudo DIOCLES germanice a TRAGO verfus eft.

Liber περὶ διαίτης ὀξέων genuinus eft, & olim cum titulo περὶ πτισάνης citatus a CÆLIO AURELIANO *acut.* L. III. c. 19. & cum titulo Lib. *ad fententias Cnidias* ab EODEM *acut.* L. III. c. 4. 8. cum utroque & cum eo de diæta ATHENÆUS β. γ. Primus nempe Liber de *ptifana* agit, & contra Gnidios, in quo oftenditur non penitus adeo fummam inediam convenire, in acutis morbis, fed mulfo ab initio & hordei tofti decocto, fenfim vero confirmato victu etiam ptifana febrientes ali debere. In Libro III. vim potuum in febribus confiderat, aquæ, quam rejicit, oxymellis, mulfæ vinique, in quo largiendo fatis liberalis eft. In eum exftant GALENI *commentarii* IV. feorfim etiam editi, J. VASSÆO interprete (RIVIN.) Parif. 1531. fol. & FRANC. VALESII, loco, quem continuo citabo, editi; & THADDÆI *expofitiones*, Venet. 1527. fol. L. & CARDANI (in *oper. omn.* T. X.) & JOHANNIS HEURNII commentarii breves in ejus operibus. PETRI GIRARDETI commentarius cum eo prodiit, qui in librum de humoribus fcriptus eft, nuper] recufus a CL. GUNZIO Lipf. 1745. 8.

Liber

Liber περὶ τροφῆς varii argumenti est mistusque absque ordine, ut ille de humoribus non genuinus, si fides C. HOFMANNO *Var. Lect.* L. VI. c. 16. Magis tamen ad diætam pertinet commentarius H. CARDANI Romæ 1574. 8. & Basileæ 1682. 8. editus, & ANTONII FROCANTIANI, Venet. 1566. 4. excusus, & FRANCISCI VALESII cum aliis operibus editus Colon. 1589. fol. STEPHANUS etiam GOURMELIN eum librum *latinitate donatum scholiis illustravit*, Lutet. 1572. 8. L.

Liber περὶ τροφῆς HIPP. agit de nutritione, cibo, signis morborum & differentiis, formatione fetus, perspiratione, alimento partium, facultate concoquente. Stylus HIPPOCRATICUS est, dubium tamen, num genuinus sit, auget venæ ab arteria distinctio.

In L. περὶ παθῶν præcepta diætetica etiam traduntur.

Infiniti sunt, qui post HIPPOCRATEM de diæta scripserunt. Plurimos nominat ATHENAEUS, DIOCLEM CARYSTIUM, cujus Librum ὑγιεινῶν citat: DIPHILUM medicum in I. περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ ὑγιαίνουσι qui de fructuum horæorum & herbarum usu & noxis: MNESISTHEUM Atheniensem περὶ ἐδέσμων: PAMPHILUM, HERACLIDEM TARENTINUM cujus συμπόσιον huc pertinet, PHILOTIMUM περὶ ἐδέσμων: PHILISTIONEM Locrensem de panis generibus: EUDEMUM de oleribus. Sic de vino ASCLEPIADES scripsit, cujus in omni fere medicina usum introduxit, neque aliud majus Deorum donum exstare reliquit, PLINIO teste Lib. XXIII. num. 1. De eodem potu CLEOPHANTUS egit, ejusque rationem illustravit, PLINIO eodem indice Lib. XXVI. num. 8. ACRON vero *de salubri diæta* in universum scripsit, qui ventos observavit advenientes (SUIDAS I. pag. 96.) THESSALUS etiam περὶ διαίτων scripsit, aliqua ut methodicus, ut CAELIUS ait, alia male (*acutor.* III. cap. 17.) RUFUS Ephesius *de victu navigantium* Lib. I. *de lacte* Lib. I. *de vino* Lib. I. *de melle* Lib. I. libros ediderat, SUIDA teste III. pag. 266. quorum varia fragmenta ab ORIBASIO conservata sunt. XENOCRATIS Lib. *de alimento ex aquatilibus animalibus* equidem Græce inperfectior, *Latine perfectior* cum C. GESNERI scholiis exstat, Tiguri 1559. 8. Tum aliquis habetur ARISTOTELI tributus libellus *de conservatione sanitatis*, in quem exstat JOHANNIS STEPHANI commentarius, Venet. 1637. 4. Ego vero non legi, neque inter ARISTOTELIS libros aliquid simile reperio.

Primus adeo superstitum inter antiquos, CELSUS est, qui consilia diætetica in L. I. *de re medica* dedit magno sane cum judicio scripta, ut nihil nimii aut a natura vitæ civilis remoti exigat. Eum librum HIERONYMUS THRIVERIUS Brachelius *castigatum ac commentario illustratum* dedit Antvverpiæ 1539. 4. In eundem exstant JODOCI LOMMII *commentarii de sanitate tuenda* primum, ni fallor, editi Lovanii 1578. 8. & nuper Leidæ 1724. 8. recusi, scripti ad morem veterum, ut ex theoria præcepta CELSI explicet & defendat, quoties ab HIPPOCRATE aut GALENO dissentit.

METHODICOS multos fuisse in hac artis parte ex *circulo metasyncritico* & ex *drimyphagia* adparet, cum longa diætæ regula etiam profundissima humorum vitia expugnare tentarint, sed ii interierunt.

GALENUS diæteticem multis Libris illustravit, qui integram classem secundam soli efficiunt. Ergo *de alimentorum facultatibus* tres Libros scripsit, qui fere omnibus recentioribus scriptis de diæta fundamentum præstiterunt. Singula alimenta percurrit, eorumque vires & ad coctionem facilitatem aut difficultatem considerat, mihique videtur ex melioribus GALENI operibus, & ab eo jam sene scriptus fuisse, cum passim priora sua opera in eo Libro excitet. Nimius tamen horæorum fructuum osor est. Seorsim prodiit ex interpretatione MARTINI GREGORII cum adjecto nomenclatore alimentorum, Leid. 1633. 12. EJUS L. *de succorum bonitate & vitio* illa quidem adquirenda, hoc fugiendo, & ipse jam provectioris ætatis auctoris opus est. Argumentum fere est, quod prioris, sed bervius. Seorsim prodiit curante SEBASTIANO SCROPHA, Lugdun. 1547. 16. L. & Parisiis 1546. 8. HARL. EJ. L. *de adtenuante diæta*, quam plurimum valere credit contra arthriticum asthma aliosque gravissimos morbos. Tenues & acres cibos ex oleribus & carnibus enumerat. Seorsim prodiit Lugduni 1546. & 1549. 16. L. EJUS L. περὶ πτισάνης laudes & modum adhibendi cremorem hordei enarrat. In eum exstat MAXIMILIANI de LUCIO *commentarius cum quæstionibus de bonitate aquarum earumque natura*, Venet. 1575. 8. LIND. JOHANNES vero LALAMANTIUS cum L. *de ptisana sui temporis* edidit, Heduæ 1578. 4. LIND.

GALENI L. *de succorum bonitate & vitio* gallice prodiit vertente JOH. de STARRACH, Paris. 1553.

EJUSD. *de parva pila exercitio*, quali & noſtro ſeculo delectantur. Inpenſe hoc exercitium laudat.

EJUSD. *de ſanitate tuenda* Lib. VI. princeps opus, quo omnem diætam, non ſolos cibos conſiderat, & hominem ab ipſa infantia ad ſenium uſque comitatur, perque ſingulas ætates conſulit, quid ad integritatem valetudinis conducat, in laboribus, frictione, balneo, evacuationibus, ciborum ratione, vino, victu certis morbis contrario. Seorſim prodierunt & J. CAII ope *ad vetuſta exemplaria caſtigati*, Baſil. 1549. 8. & prius TH. LINACRO interprete Colon. 1526. 8. tum Pariſ. 1530. fol. Lugdun. 1548. 12. & Græce Baſil. 1545. ALBANO vero TORINO interprete, Baſil. 1538. 8. Deinde exſtant commentarii ANTONII RABERII Baſil. 1547. fol. LIND. JACOBI BORDINGI *enarrationes*, Roſtoch. 1505. 4. LIND. & *adnotations* L. FUCHSII, Tubing. 1541. 8. Denique CASPARIS HOFMANNI *vita medica* h. e. GALENI ὑγιεινῶν *ſeu methodus ſanitatis tuendæ* L. VI. *nova eaque accuratiſſima verſione & perpetuis commentariis & caſtigationibus illuſtrati*, *curante* SEBASTIANO SCHEFFER editi ſunt, Francof. 1680. 4. EJUSDEM *ars tuendæ ſanitatis an ad medicinam pertineat an ad gymnaſticam*. Ipſam gymnaſticam partem Medicinæ eſſe oſtendit.

EJUSD. *de ſanitate tuenda* L. VII. italice verſi a JOSEPHO GALEANI prodierunt, Panormi 1650. 8.

CASPARIS HOFMANNI hic citata *vita medica*, &c. in meo certe ſpecimine non reſpondet titulo, & continet unice quatuor C. HOFMANNI de ſanitate tuenda orationes, cum ejus vita.

Cum GALENO virum celeberrimum, etſi Medicus non fuerit, conjungo, PLUTARCHUM, cujus exſtat *dialogus de tuenda ſanitate*, in quo præter laudes temperantiæ modum etiam ſalubris diætæ ad ſeculi ſui ingenium deſcribit.

Sed etiam ATHENÆI Libros δειπνοσοφιστῶν omnino huc revocamus, ut qui maxima certe ex parte pertineant ad varia ciborum & eorum quæ in cibos recipiuntur, nomina, deſcriptionem, qualitates, atque coquinariam artem.

PORPHYRII *de abſtinentia ab animalibus necandis* L. IV. Gr. Latine editi Lugdun. 1620. 8. & Cantabrigiæ 1655. 8. curioſitatis habet plurimum, ad hiſtoriam quo modo victus animalis primum introductus ſit, &c.

PORPHYRIUS Gallice verſus prodiit cum titulo *traité de* PORPHYRE *touchant l'abſtinence par* M. de BURIGNY, Pariſ. 1747. 12.

CÆLII APICII *de opſoniis & condimentis ſeu de arte coquinaria* Lib. X. ſæpe prodierunt, ut Venet. 1504. 4. cum Græcis ejuſdem artis ſcriptoribus Latine, Baſileæ 1541. 4. ALBANI TORINI cura, tum Tiguri 1542. 4. HUMELBERGII opera, quem ita laudavit LISTERUS, uti peſſime de TORINO ſentit, & alias. Londini cum MARTINI LISTERI adnotationibus excuſus eſt 1705. 8. & Amſtelodami 1709. 8. Auctor non celebris ille helluo fuit, qui JUNIO BLÆSO conſule vixit, SUIDA teſte pag. 266. neque alius illuſtris ejus nominis ganeo, ſed ignotus omnino homo, quem ad VALERIANIA tempora LISTERUS rejicit. Cæterum formulas reliquit compoſitorum eduliorum, quæ propter plurima nomina vix alibi reperiunda, & propter morum picturam pretium habent. Notas adjecit LISTERUS BARTHII, REINESII, LINDENI & aliorum ſuaſque.

In ORIBASII *collectaneis* magna pars ad diætam pertinet nempe VI. priores Libri integri, quibus multa ANTYLLI & HERODOTI ad gymnaſtica facientia, eorumdem & PHILAGRII, & PHILOTIMI, de conditis cibis & potu compoſito, DIOCLIS etiam, ATHENÆI, RUFI, DIEUCHIS, MNESITHEI utriuſque, XENOCRATIS, fragmenta diætetica continentur. Liber etiam X. *de balneis* huc pertinet. In *Synopſi* Liber IV. continet facultates alimentorum, Lib. V. conſilia diætetica pro variis hominum ætatibus. Seorſim vero ORIBASII *de victus ratione fragmentum* prodiit Baſileæ 1528. 8.

PAULI AEGINETÆ *ſalubria de tuenda valetudine præcepta*, GUIL. COPO interprete ſeorſim prodierunt, Argent. 1511. 8. Norimbergæ 1525. 8. *Primus* nempe *Liber* eo pertinet totus, quo breviter vires & ingenia ciborum; & claſſes etiam ciborum pro variis morbis & vitæ humanæ generibus, & exercitationes & frictiones & nutricum cura continentur. Seorſim prodiit cum *explanatione* SEBASTIANI AUSTRII, Argentor. 1538. 4.

Arabes, ut reliqua, etiam diæteticen ex Græcis receperunt, ut tamen eam variis adjectis ſuæ regionis & Indicis cibis aut condimentis augerent, exercitationes vero pleraſque

ut a

ut a suis moribus alienas sinerent interire. Ita inter RHAZIS ad ALMANZOREM Libros *de viribus ciborum & medicamentorum simplicium* exstat III. Liber & IV.

AVICENNÆ Liber *de removendis ægritudinibus quæ occurrunt in regimine sanitatis*, Venet. 1547. fol. & in collectionibus operum exstat. In FEN etiam II. Liber I. diætetica continentur.

AVENZOARIS *de regimine sanitatis* exstat, Basileæ 1518. 12.

In AVERRHOIS *alligat*. Librum V. & VI. constituit diætetice.

ELLUCHASEM ELIMITHAR filii HAHADUM *Taanini sanitatis* de sex rebus non naturalibus agunt. Prodierunt Argentor. 1531. fol. & una ABENGNIFIT *de virtutibus ciborum*: EJUSDEM *de balneis* Liber cum collectione aliorum de ea re librorum prodiit Venetiis 1553. fol.

ELLUCHASEM ELIMITHAR Germanice vertit MICH HERUS, & titulum fecit *schachtafeln der gesundheit*, Strasburg. 1533. fol.

Inter Judæos etiam magnus ille Rabbi MOSES MAYMONIDES *aphorismos* ex GALENI *commentariis de aëre, aquis & locis* extraxit, Basileæ 1579. 8. editos. EJUSDEM Liber *de cibis vetitis*, omnino lectu dignus, versus & notis illustratus est a viro doctissimo MARCO VVOELDICKE, Hafniæ 1734. 4. EJUSD. *de regimine sanitatis* Liber Aug. Vind. anno 1518. & alias editus est. LIND.

MOSIS MAYMONIDIS *de regimine sanitatis* Liber prodiit etiam Venet. 1521. fol. 1514.fol. cum consiliis M. de GRADIBUS, Lugd. 1535. fol.

ISAACI vero JUDÆI, qui septimo seculo vixit, *thesaurus sanitatis de victus salubris ratione, alimentorum facultatibus ciborumque varietate ac selectu seu de diætis universalibus* Libri II. ex arabico latine versi sunt opera JOH. POSTHII, Basil. 1570. 8. 1571. 4. LIND. & Antvverp. 1607. 8.

Inter Græcos recentiores huc pertinent SIMEONIS SETHI *vol. de alimentorum facultatibus juxta ordinem literarum digestum* Græce & Latine cum *difficiliorum locorum explicatione* edidit civis noster MARTINUS BOGDAN, Lutet. 1658. 8. cujus alia editio cum nomine *syntagmatis de cibarioram facultate* LILIO GREG. GYRALDO interprete, a DOMINICO MONTESAURO *emendata & correcta* prodiit Basileæ 1561. 8. & prius Gr. Lat. ibid. 1538. 8. Ad MICHAELEM DUCAM datus libellus nihil habet proprii.

THEODORI, Medici antiquissimi, ut in titulo vocatur, quem REINESIUS pro PRISCIANO habet, *diæta seu de rebus salutaribus* prodiit GEORGIO EBERHARDO SCHREINERO *recensente & illustrante*, Hall. 1632. 8. & olim Argentor. 1544. fol. cum titulo *diætæ quibus vel salubriter utendum vel cautius abstinendum sit*.

MICHAELIS PSELLI *de victus ratione ad* CONSTANTINUM IMP. L. II. Basil. 1529. 8.

Inter scriptores Barbaros latinos huc principe loco dicenda est SCHOLA, ut vocant, SALERNITANA, consilia nempe medicorum ejus scholæ, quæ in versus conjecta ROBERTO filio VVILHELMI Conquestoris dederunt (BARTHOLOMÆO CORTE teste) circa annum 1099. auctore, ut creditur, JOHANNE de MEDIOLANO. Ea, parum certe merita, sæpissime recusa sunt, plerumque cum ARNALDI de VILLA NOVA explicatione, & inprimis cum ejus & CURIONIS & CRELLII & COSTANSONI commentario cum *observationibus & animadversionibus* doctissimi viri RENATI MOREAU, Parisiis optima editio prodiit 1625. 8. & 1672. 8. nuper hæc *schola* Italice ope FULVII GHERLI cum titulo *la scuola salernitana dilucidata*, Venet. 1733. 8. edita, ut & gallicis versibus, Hagæ 1743. 8. reddita a B.L.M. Aliæ autem editiones etiam numerosissimæ, Pisis 1484. 4. (LIND.) Paris. 1493. 8. Lips. 1508. 4. Francof. 1545. 8. 1551. 8. 1553. 8. 1557. 8. 1559. 8. 1582. 8. 1594. 12. 1599. 8. 1612. 12. 1625. 12. Porro Antvverpiæ 1557. 12. Coloniæ 1606. fol. Tubingæ 1672. 8. prodiit, Roterodami vero anno 1657. 12. & Hagæ Comitum 1683. 12. ex recensione ZACCHARIÆ SYLVII. Gallice iterum Lugduni 1501 8. sub titulo *Regimen sanitatis en françois*. Anglice vertente PAYNELL. Lond. 1579. & 1607. Italice in *terza rima*, Venet. 1666. 8. Plurima falsa, plurima vulgaria habet, & duritate versuum exprimit genium seculi.

Scholæ Salernitanæ editio Francofurtensis anno 1559. 8. est ex J. CURIONIS cura. Roterodami idem liber prodiit etiam 1649. 12.

Gallica etiam est editio *scholæ Salernitanæ*, quæ cum comm. ARN. VILLANOVANI prodiit Rouen 1660. vertente satis ridicule le MARTINO. Porro a JACOBO du FOUR, Parisiis

 1669.

1669. gallicis rhytmis reddita est ea schola, & nuper a B. L. M. Parif. 1749. 12. cum libri historia. MARTINI versionem aliqui valde inprobabiliter GUIDONI PATINO tribuerunt. Germanice cum BECCHERI *Parnasso* prodiit, adjecto commentario VILLANOVANI, Ulm. 1663. fol.

ARNALDUS de VILLANOVA ipse multa huc facientia scripsit, quæ in operum collectione exstant Lugdun. 1520. fol. ut *de regimine sanitatis: de conservanda juventute, & retardanda senectute: de esu carnium*. EJUS *de salubri hortensium usu* Liber Parif. 1617. 8. seorsim prodiit cum aliis Libellis. Nihil autem ab eo viro expectes, nisi Arabicam aliquam eruditionem. *Regimen* tamen *sanitatis*, Argentinor. 1503. 4. Lugduni 1517. 4. editum alii MAGNINO tribuunt.

ARNALDI de VILLANOVA *de salubri hortensium usu* liber, primum Parif. 1572. prodiit.

ROGERII BACONIS Liber *de retardanda senectute*, Oxon. 1590. 8. *

ALBERTI MAGNI *de nutrimento & de nutribili*, Venet. 1517. 4.

HIERONYMI MANFREDI *de homine & ejus sanitate tuenda*, Bonon. 1474. fol. Italice HARL.

ALBICI medici Regii Archiepiscopi Pragensis *regimen sanitatis*, Lipf. 1484. *

B. PLATINAE *de honesta voluptate seu de ratione victus & arte coquendi* Lib. V. Venet. 1475. fol. Bonon. 1499. 4. Venet. 1517. HARL.

RAYMUNDI LULLII *Tractatus de vita conservanda*, Argentor. 1616. 8. *

ANTONII GAZII *florida corona quæ ad sanitatis conservationem & longævam vitam pernecessaria continet*, Venet. 1491. fol. RIV. Lugd. 1514. fol. EJUSD. *ærarium sanitatis & de vino & cerevisia*, August. 1546. 8. Patav. 1549. 8. EJ. *de somno & vigilia*, Basil. 1539. fol. LIND.

JACOBI a PARTIBUS *Expositio de regimine ejus quod comeditur & bibitur* (nempe AVICENNÆ,) Venet. 1518. fol. *

GEORGII VALLÆ *de tuenda sanitate per victum*, Argentor. 1529. & 1531. 8. Liber. An satis diversus Liber a versione SIMONIS SETHI?

VITALIS de FURNO Cardinalis & Archiatri Pontificii *pro conservanda sanitate tuendaque prospera valetudine remediorum Liber*, Moguntiæ 1531. fol. Dictionarium est medicum, quo morbi etiam & remedia continentur.

BARTHOL. METLINGER'S *regimen der jungen kinder*, Aug. Vind. 1474. fol. RIV.

GAGR. ZERBI *Gerontocomium seu de senum cura atque victu*, Rom. 1489. 4. RIV.

JOH. MARTIANI philosophi & medici Mediolanensis *quæstio de caliditate corporum humanorum tempore frigoris & æstatis*, Venet. 1501. CORTE L. c. p. 30.

BARTHOLOMAEI MONTAGNANA *de conservanda sanitate, de regimine transfretantium, de præservatione corporis in aëre subtiliori* Libri exstant in collectionibus, Norimb. 1652. fol.

EBHARDI de SOLO *expositor introductorius juvenum seu de regimine corporis humani*, Venet. 1505. fol. *

GASPARIS TORELLA Archiatri *de regimine seu præservatione sanitatis: deque osculentis & potulentis*, Rom. 1506. 4. *

FRANCISCI MARIÆ GRAPALDI *de partibus ædium*, Parma 1506. 4. Basileæ 1533. in 4. * videtur facere ad salubritatem in habitatione.

UDALRICI BINDER *regiminis sanitatis* L. II. 1510. fol. min. LIND.

DINI de GARBO *de cœna & prandio*, Rom. 1545. fol. LIND.

INNOCENTII CALVINI *de Eucrasia conservanda encheiridion*, Papiæ 1514. 4.

JOH. de ZANTVLIET *de diætis anni*, Lugdun. 1517. 4. L.

MARSILII FICINI *de vita* L. III. Nempe in L. I. & II. de vita producenda, & sanitate tuenda agit. Prodiit Lugdun. 1657. 16. EJ. *de studiosorum sanitate tuenda*, Basil. 1569. 8. cum scholiis G. PICTORII.

MARSILII FICINI Libros *de vita* habeo antiquæ editionis Germanicæ 1505. fol.

LUDOVICI de AVILA *regimen sanitatis*, August. 1531. 4. LIND.

HELII EOBANI HESSI *bonæ valetudinis conservandæ præcepta*, Erfurt. 1524. 4. Parif. 1533. 8. Francofurt. 1554. 1564. 8. Ratisbon. 1561. 8. Carmen. Cum commentario JOH. PLACOTOMI exstat, Francof. 1551. & 1564. 1568. 1582. 8. &c.

HELII EOBANI HESSI liber citatus exstat etiam in collectione HENNINGERI.

J. PETRI ARLUNI *de faciliori alimento* 1532. fol. Basil. 1553. 8. EJ. *an vinum mistum an meracum magis conveniat juncturarum doloribus*, Perusiæ 1573. 8. LIND.

BAPT.

BAPT. FIERA *cœna*, Parif. 1533. 8. tum cum titulo *carmen de herbarum virtutibus & ea artis medicæ parte quæ in victus ratione confiftit*, Francof. 1564. 8. Cum CAROLI vero AVANTII Rhodigini notis Patav. prodiit 1649. 4. FIERA Mantuanus, elegiaco carmine non nimis felici, ferculorum & condimentorum naturam breviter complexus eft, quos verficulos CASTOR DURANTES fuos fecit. AVANTIUS fatis doctas botanicas & phyfiologicas notas adjecit cum iconibus nonnullarum ftirpium. Edidit CAROLI frater JACOBUS AVANTIUS.

BAPT. FIERA habetur etiam excufus in collectione HENNINGERI.

HIERONYMI FRACASTORII *de vini temperatura* Liber, Venet. 1534. 4.

J. GUINTHERI Andernacenfis *commentarius de balneis & aquis medicatis*, Argent. 1565. 8.

THOMAS ELIOT *caftle of health*, Londin. 1534. 12. 1539. 4. 1541. 12. AMES. An titulo refpondeat, aut par etiam fit, non fatis novi.

J. B. CONFALONERII *de vini natura ejufque alendi & medendi facultate*, Venet. 1535. 8. BURCH. nam mea editio prodiit Bafileæ eodem anno. Nihil veræ utilitatis habet, & unice eft in oftendendo, in vino & calidam & frigidam & ficcam & humidam qualitatem reperiri.

J. FRANC. BRANCALEONIS *dial. de balneorum utilitate ad fanitatem tuendam*, Parif. 1536. 8. & in coll. de balneis.

ANTONII FUMANELLI *de vino & facultatibus vini*, Venet. 1536. 4. LIND. EJUSDEM *de balneis aquæ fimplicis*, Bafil. 1542. 4. EJUSD. *de fenum regimine: de vocum noxa vinique facultate* cum prioribus in collectis operibus. Tigur. 1557. fol. Parif. 1592. fol.

HUBERTI BARLANDI Ep. med. *de aquarum deftillatarum facultatibus*. Antvverp. 1536. 8.*

HIERONYMI ACCORAMBONI *Tractatus de lacte*, Venet. 1536. 8.

HIERONYMI ACCORAMBONI *Tractatus de lacte* practici potius argumenti eft.

JASONIS a PRATIS *de tuenda fanitate*, Antvverp. 1538. 4. LIND.

ODDI de ODDIS *de prandii & cœnæ paftione* L. II. Lugdun. 1538. 8. LIND. Venet. 1540. 4.

NICOLAI PLETII *de victus ratione pro anni & ætatis partibus inftituenda*, Parif. 1538. 8. LIND.

ROBERTI GEOPRETII *regimen fanitatis*, Parif. 1539. 4. LIND.

PETRI TUSSIGNANI *Tractatus de regimine fanitatis*, Parif. 1539. 16. 1540. 8. LIND.

FR. BERNARDINI *confervator fanitatis*, Spir. 1539. 8. LIND.

GUIL. INSULANI MENAPII (a gente) *de ratione victus falubri*, Bafil. 1540. 8. LIND.

D. MARTEN *glas of health*, Londin. 1540. 12. AMES.

ANDREÆ THURINI *de bonitate aquarum fontanæ & cifternæ*, Bonon. 1541. 4. LIND. Rom. 1545. fol. MANDOS.

FERDINANDI FLOREZ *regimento de fanidad*, Hifpali 1541. 4. *

SIMONIS PORTII *de bonitate aquarum* Epiftolæ Bonon. 1543. 4. LIND.

THOMAS PHAYRE *a book of children and the regimen of life*, Londin. 1544. 4. 1560. 8. AMES. 1596. 4. HARL.

THOMAS PHAYRE exftat etiam Londini 1553. 12. *

BARTHOLOMAEI MOLES *fpeculum fanitatis feu de fanitate confervanda*, Salmanticæ 1545. 8. LIND.

DONATI a MUTIIS *dialogus cum interpretatione* GALENI *fuper* 14. *aphorifmum* HIPPOCRATIS (quem GALENUS refutat) 1545. 4. L. huc ni fallor pertinet.

GILBERTI PHILARETI *Gerocomia feu fenes rite educandi modus & ratio*, Colon. 1545. 8. LIND.

PARACELSI *de vita longa* editiones variæ, Francof. 1560. 8. 1583. 8. Eam fpem in medicamentis iifque validis ponit, Helleboro & fimilibus.

BRUDI LUSITANI *de ratione victus in fingulis febribus*, Venet. 1544. 8. quæ mea editio eft & alias. Poffis huc referre aut ad praxin. In febribus tenuem victum in univerfum; fecundum quemlibet tamen morbi ftatum proprium dari debere, neque verfus ftatum dari cibum folidiorem docet. Deinde quis fingulis febribus victus conveniat oftendit, denique quis ad tuffim, diarrhœam, vitia hepatis, inappetentiam utilis fit. Video paffim laudari librum, & acute fcriptum effe video, non tamem placet, quod laudet in febribus perpetuum ufum juris pullorum. In Anglia vixit & praxin exercuit, & poteft ad pathologos etiam referri qui febrium ftadia, progreffum & crifes defcripferit.

ANDREÆ LACUNÆ *victus ratio*, Colon. 1550. 8. LIND.

BLASII a VILLA FRANCA *methodus refrigerandi ex vocato fale nitri vinum aquamque ac potus quodvis aliud genus*, Rom. 1550. 4.

CARO-

Commendo hic HIERONYMUM CARDANUM (*a*), Mediolanensem medicum, mirificum illum scriptorem, quo uti dicit eruditissimus quidam scriptor, sapientior nemo, ubi sapit, dementior nullus, ubi errat. Liber est *de sanitate tuenda*, rarus quidem, placiturus tamen, si quis eum habeat. Reperitur etiam in operibus ejus, quæ edita sunt Lugduni decem tomis in folio anno 1663. una cum præfatione de vita CARDANI, quæ certe tam jucunda est, ut lectori gratior sit, quam ulla vel comœdia vel tragœdia unquam scripta.

JOHAN-

CAROLI STEPHANI *de nutrimentis in Baglivum* L. III. Paris. 1550. 8. Percurrit cibos omnis generis simplices & compositos, eorumque ex veteribus qualitates proponit, adjectis nuperis inventis, maxime Gallorum. Deinde eosdem in classes ordinat ad præstitutos fines & certas indicationes. Veteres inprimis & GALENUM secutus est, brevis neque ad usum satis plenus.

HENRY VVINGFIELD *compendious treatise gatherd out of the chief authors of physick containing certain precepts necessary to the preservation of health and long continuance of the same*, Londin. 1551. 8. AMES.

JOH. VALVERDI de HAMUSCO *de animi & corporis sanitate tuenda*, Paris. 1552. 8. LIND.

SEBASTIANI ROHT de *salubritate lotionum capitis & balneorum aquæ dulcis*, Lips. 1550. 4. *

ALEXANDRI TRAJANI PETRONII *de aqua Tiberiaca*, Rom. 1552. 8. EJ. *de victu Romanorum & de sanitate tuenda* L. V. *Accesserunt libelli de alvo sine medicamentis mollienda*, Rom. 1581. fol. & Italice 1592. MANDOSIUS.

De balneis omnia quæ exstant apud Græcos, Latinos & Arabes, tam medicos quam ceterarum artium probatos scriptores collectio prodiit Venet. 1553. fol.

Inter scripta JACOBI SYLVII etiam *diætetica* sunt, brevia quidem neque magni momenti, *de victus ratione paratu facili ac salubri pauperum scholasticorum* cum sequente seorsim Parisiis edita 1557. 16. LIND. (aptissimus fuit SYLVIUS ad hunc laborem qui sibi omnia negaret, etiam quibus natura negatis doleret): *de parco ac duro victu libellus*: *de senectute & tuenda valetudine in senio* consilium adversus famem, & aliqui alii minores.

(*a*) HIERONYMI CARDANI *de sanitate tuenda* nobile & plenum opus quatuor Libris prodiit, Rom. 1580. fol. Basil. 1582. fol. & in Tomo operum VI. repetitur. Notum est CARDANUM ingenio fuisse, quod singularia appeteret, multumque in hypothesibus, & explicationibus effectuum fuisse. Sed per peregrinationes suas & aliorum multa didicit, cognitu utilia, & paulo minus, quam eo seculo fiebat, servili fuit in veteres ingenio, & naturam paulo frequentius consuluit. Tres Libri de cibis sunt, & potibus, quos per omnia genera perquirit, quartus de senectute. Nomina plantarum sæpe ægrius adgnosces. In *contradicentibus medicis* & in *subtilitatibus* multa huc pertinentia habet. EJUS *Theonoston seu de vita producenda atque incolumitate servanda dialog.* Rom. 1617. 4. Idem L. FABRICIO COCANARIO editori tribuitur a LINDENIO. EJUS etiam commentario in HIPPOCRATEM de aere, aquis & locis jam diximus: & est etiam *de usu ciborum* Liber. EJUS filii J. BAPTISTÆ exstat L. *de abstinentia ab usu ciborum fœtidorum*, Basil. 1561. 8. L.

ANTONII NIGRI *de tuenda valetudine consilium*, Lips. 1554. 8. 1558. 8. RIV. VVittemberg. 1573. & 1581. 8.

J. PETRI MERENDA Liber *de ratione victus in morbis*, Basil. 1556. 8.

GUILIELMI GRATAROLI Bergomensis, *de literatorum & eorum qui magistratibus funguntur conservanda valetudine*, Basil. 1555. 8. Argent. 1565. 7. Francof. 1591. 12. Anglice vertente THOMA NEVVTON, Lond. 1574. 12. AMES. EJUSDEM *de vini natura, artificio & usu*, Argentor. 1365. 8. Colon. 1571. 8. BUR. EJUSD. *de regimine iter agentium equitum vel peditum vel navi*, Basil. 1561. 8. Argentor. 1563. 8. EJ. *de sanitate tuenda*, Argentor. 1565. 8.

In

JOHANNES BRUYERINUS (*b*) *de re cibaria* edidit Libros XXII. Lugduni in Gallia impressos anno 1560. in 8. MELCHIOR SEBIZIUS (est enim alter qui dicitur MICHAEL ZEB) egregius scriptor, summæ eruditionis, maxime

In vini historia in primis artificia varia habet ad vinum vel emendandum vel conservandum. In diaeteticis vulgaris est & plenus consiliis superstitiosis.

GEORGII PICTORII *tuendæ sanitatis ratio* VII. *dialogis conscripta*, Basil. 1554. 8. Paris. 1580. 12. & Antvverp. 1562. 16. & germanice sub nomine *fruchtbare ordnung die gesundheit zu erhalten*, Mulhausen 1561. 8. *

JOD. VVITTICHII *ars magirica seu coquinaria*: JAC. BIFRONS *de operibus lacteis*: & C. GESNERUS *de sanitate tuenda*, Tiguri prodierunt 1556. 8. *

J. VVITTICHII *præservator sanitatis*, Lips. 1607. 8. EJUSDEM vero CONRADI Liber *de lacte & operibus lactariis* huc referre possis Tiguri 1541. 8. quo Helvetica opera lactaria describuntur, & quem auxit in *Alpp. itineribus* SCHEUCHZERUS.

JO. KATSCHII *de gubernanda sanitate secundum sex res non naturales* ex HIPPOCRATIS & GALENI Libris, Lips. 1549. 8. Francof. 1557. 8. 1570. 8. RIV.

In VIDII VIDII operibus etiam *de tuenda valetudine generatim* Libri VI. & *membratim* Libri XIV. & *de ratione victus* Libri VIII. exstant ex genio seculi scripti.

PHILIPPI MELANCHTHONIS Libri *de moderatione cibi & potus item somni & vigiliarum* circa ea tempora scriptus videtur. Editionem veram non novi, sed aliam, Francofurti 1612. 12.

CONSTANTII LANDI *methodus de bona valetudine*, Lugd. 1557. 8. * LIND.

THOMÆ PHILOLOGI *de vita Venetorum commoda*, Venet. 1556. 4. EJ. *de vita hominis ultra 120. annos producenda*, ibid. 1553. RIV. 1560 4. LIND. Italice Venet. 1556. 8. cum titulo *come l' uomo può vivere più di 120. anni*.

J. PLACOTOMI *de natura & viribus cerevisiarum examen sententiæ* FUCHSII 1558. 8. Laudat CONRINGIUS.

JACOBI PRÆFECTI *de diversorum vini generum natura*, Venet. 1559. 8. LIND.

HIERONYMI de MONTEUX (Montui) *commentaire de la conservation de la santé & prolongation de la vie*, Lyon 1559. 8. HARL. Exstat in operibus, Venet. 1626. 4.

HIERONYMUS de MONTEUX prodiit etiam Paris. 1572. vertente ANDREA VAUGELAS.

(*b*) JOH. BRUYERINI *de re cibaria* L. XXII. Lugdun. 1560. 8. Francof. 1600. 8. Antvverp. 1627. 8. & cum titulo *Deipnosophia seu sitologia esculenta & potulenta usu probata continentis omnia* ab OTHONE CASMANNO editus, Francof. 1606. 8. Galli opus est, hinc gallica inprimis cibi genera tradit, & mores suæ gentis cum veterum præceptis conparat, lectu gratum & varium, nihil equidem reconditi habet, & ex veteribus pleraque repetit, etiam ubi omnino ignorat, quam plantam voluerint VETERE, cum aliqua critica grammatica.

Deipnosophia ab OTH. CASMANNO edita recusa est Norib. 1649. 8.

LUIGI CORNARO *discorsi della vita sobria*. Primam editionem Italicam ignoro, nisi sit Patavina 1558. ubi etiam anno 1699. recusi sunt. Italice 1616. 8. & in *terza rima* prodiit, Venet. 1666. 8. Parisiis recusus est 1646. 8. Latine vero Patavii 1561. 8. LIND. & totus infertus est disputationi *de commodis vitæ sobriæ* J. G. de BERGER. Gallice versus excusus est Leidæ 1724. 8. Amstelod. 1703. 12. Anglice 1722. 8. Lond. Celebrem se reddedit vir nobilis strictissima diæta, quæ 14. uncias intra 24. horas non excederet, quam corpus suum jam morbidum & corruptum ita restauravit, ut ultra centesimum annum sanus vixerit, semel tamen, cum, ad 16. uncias cibi esset progressus, gravissimum in morbum inciderit. Cave ne separes LUDOVICUM CORNELIUM ab ALOYSIO CORNARO ut LINDENIO & HOFMANNO accidit.

LUIGI CORNARO Angliee etiam prodiit Lond. 1725. 8.

ANTONII SNEEBERGER *de multiplici salis usu*, Cracov. 1562. 8. *de bona militum valetudine tuenda* ibid. 1564. 8. LIND.

LEONH. LESSII *hygiasticon, seu vera ratio valetudinis bonæ*, Antvverp. 1563. 8. UFF. 1614. 8. 1623s 8. cum L. CORNARO; & Cantabrigiæ 1634. 8. Germanice vero Molsheim 1670. 16. Jesuitae opus.

HUGO

xime occupatus in praxi, pervenit ad centum fere annos, & ſanitate bona fruens ſcripſit Librum in 8. quem ſi quis poſsideat, habet quidquid hic deſiderat. Libri ſunt quinque de alimentorum facultate, Argentorati editi, anni 1651. Vix auctor datur, cujus major diſtantia inter tempora ſcriptorum habeatur. Cum enim vigeſimo ætatis anno inceperit ſcribere, & nonageſimo anno adhuc ſcripſerit, ſeptuaginta omnino anni intercedunt, unde ſequitur, ultima ejus opera valde perpolita eſſe.

Scopus

HUGO PRIDAEVALLIUS *de balneis eorumque uſu*, Duaci 1565. 8. L. EJ. *de tuenda valetudine*, Antvverp. 1568. 12. *

CASTOR DURANTE *de bonitate & vitio alimentorum centuria*, Piſauri 15[illegible]. 4. EJUSD. *teſoro della ſanità*, Venetiis alias, & 1616. 8. excuſus, in *botanicis* dictus eſt.

ENRICI RANZOU, nobiliſſimi viri & Proregis, magni litterarum patroni, *de valetudine conſervanda, ubi de diæta, itinere & climate*, &c. L. III. Antvverp. 1565. 8. Lipſ. 1580. 8. 1382. 8. Antvverpiæ iterum 1580. 8. (edente DEHTLEF SYLVIO) & Francofurti 1596. 12. auctiores, RIV. & anno 1604. 12. prodierunt, Germanicæ (*von erhaltung menſchlicher geſundheit*), Lipſ. 1594. 4.

HENRICUS RANZOU Francofurti etiam exſtat 1617. 16. Germanice vero primum prodiit Baſil. 1588. 8. ex verſione J. B. HUMELII.

MATTHÆI CURTII *de prandii & cœnæ modo*, Rom. 1566. 8.

A nevv booke of the natures and properties of all vvines that are commonly uſed in England, Londin. 1568. 8.

HIERONYMI MERCURIALIS *de arte gymnaſtica* L. VI. Venet. 1569. 4. 1543. 4. 1601. 4. Pariſ. 1577. 4. Amſtelod. 1672. 4. quæ nitida eſt editio. Hoc princeps hujus viri opus fuit, in quod ex omni antiquitate congeſſit, quodcunque ad veterum gymnaſtica exercitia explicanda pertinet, cum deſcriptionibus & figuris ludorum, paleſtræ, aliiſque huc pertinentibus ex antiquis monumentis ſumptis. Adeo autem indulget veteribus, ut etiam equitationem, qua illi non delectabantur, nocere ſcribat. Recentiorum autem exercitia omittit.

HIERONYMI MERCURIALIS *de arte gymnaſtica* L. VI. Venet. 1573. 4. mea editio eſt cum iconibus. EJUSDEM etiam primum opus huc pertinet, citatum a MORGAGNO *Epiſt. Anat.* pag. 94. cui titulum fecit *Nomotheſaurus ſeu ratio lactandi infantes*, Patav. 1552. *

FRANCISCI FRANCO lib. *de la perſeveracion de la nieve y dell uſo de ella*, Sevilla 1569. 4. ANT.

HIERONYMI CONFORTI *de vino mordaci* Libellus, Brix. 1570. 4. LIND.

LEVINI LEMNII *de vita cum animo & corporis incolumitate rite inſtituenda*. Antvverp. 1574. 8.

BENEDICTI de NURSIA *de conſervatione ſanitatis* L. I. Rom. 1575. 4. MANDOS.

JULII ALEXANDRINI Cæſarei medici primarii *de ſanitate tuenda* L. XXXIII. Colon. 157K. fol. Antiquorum frigidus repetitor.

ANDREÆ BACCII (Sixti V. Archiatri) *del Tevere* Li. III. *ne' quali ſi tratta della natura e bontà dell' acque e ſpecialmente del Tevere .... dell' uſo dell' acqua .... del bevere freſco con nevi, con ghiaccio, con ſalnitro*, Rom. 1567. MANDOS. EJUSD. *de naturali vinorum hiſtoria, de vinis Italiæ & de conviviis antiquorum, acceſſit de cereviſiis & omni vinorum uſu*, Rom. 1596. fol. eruditiſſimum & undique conquiſitum opus.

ALPHONSI DIEZ DAZA *los provechos y damnos de la ſola bevida del agua y come ſe debe eſerger la major*, Hiſpal. 1576. ANT.

FRANCISCI MICON *Alivio de ſedientos en elqual ſe tratta la neceſſidad que tenemos de beber frio y refreſendo con nieve*, Barcellona 1576. 8. ANT.

GREGOR. MANGOLD *fiſchbuch von der natur und eigenſchaft der Fiſche inſonderheit deren ſo gefangen vverden in Bodenſee...* Zurich 1576. 8. *

J. LIEBAULT *theſaurus ſanitatis paratu facilis*, Pariſ. 1577. 16. eſt collectio variorum opuſculorum. J. SYLVII POLYBI, &c. EJUS etiam *domus ruſtica* & alii Libri ejus argumenti multa ad diætam pertinentia habent.

NICO-

J. LIEBAULT est etiam *embelliſſement du corps humain*, Lyon 1595. 12. *

OMNIBONI FERRARII *de puerorum valetudine tuenda*, Brixiæ 1577. 4. Ab ipſa nutrice incipit, cujus victus rationem dirigit, paſſim ſuperſtitioſus; ut in aurifolio, quod jubet cum primo lacte infanti dari.

NICOLAI MASINI *de gelidi potus abuſu* L. III. Ceſenæ 1578. 4. Sed noſtra editio eſt 1587. 4. Contra aquam nivatam ſcribit, quam quidem a nimio tepore ad gradum mediocrem refrigerari permittit, ulterius gelidam reddi vetat, quæ veneni loco fit & graviſſimos plurimos morbos inducat: refrigerandi modos enarrat, decoctionem commendat in aquis vitioſis.

In LAUR. JOUBERTI operum collectione habetur etiam L. *de gymnaſiis ſeu de exercitationibus* veterum. In EJUSDEM *erreurs populaires* continentur refutationes opinionum, quas improbat, de diæta ſeu valetudinis cura, Bourdeaux 1579. 8. THUAN.

BERNARDINI GOMESII MIEDE *ἀλογραφίας ſeu diaſcepſeon de ſale* L. IV. Valentiæ 1579. 4. Urſell. 1605. 8. LIND.

ANDREVV BORDE *the variety of health*, Londin. 1575. 4. AMES. Si huc pertinet.

JULII PALMARII *de vino & pomaceo* L. III. Pariſ. 1580. 8. & gallice *du vin & du cidre*, Caen 1589. 8.

FRANCISCI de THOMASIIS *dexter uſus tuendæ ſanitatis*. Venet. 1680. 4. RIV.

FRANCISCI STABILIS *dexter uſus ſanitatis tuendæ*, Venet. 1580. 4.

FRANCISCUS STABILIS an diverſus ſit a FRANC. de THOMASIIS dubito.

JOH. RASCH *de vino* Monachii 1580. 8. LIND.

BERNHARDI PATERNI *Tractatus, quod cœna prandio liberalior etiam in catarrho eſſe debeat*, Spir. 1581. 8. (LIND. Sed alibi lego 1587.) valde certe malæ cauſæ patronus.

ADOLARII ROTHENS *leibes apothek, vvie ein menſch ſich mäſſig halten ſoll*, &c. Heidelberg. 1581. 8. Verſiculi.

ÆMILII DUSI *de valetudine tuenda* L. Turini 1582. 8. LIND.

ALBERTINUS BOTTONUS *de vita conſervanda*, Patav. 1582. 4.

J. GUIL. STUCKII *antiquitatum convivalium* L. III. Tiguri 1582. fol. ad philologiam potius pertinent.

BALTHASAR PISANELLI *Tractatus della natura de' cibi, e del bere*, Venet. 1584. 4. & *de eſculentorum potulentorumque facultatibus* L. I. *latine converſus ab* ARNOLDO FREYTAG, Herborn. 1593. 8. 1614. 8. (quæ mea eſt editio) Bruxell. 1662. 12. Oſnabrügge 1677. 12. Breviſſime enarrat qualitates cujuſque cibi vel potus, rarius propria aliqua obſervantione adjecta. An idem eſt L. *de eſculentorum potulentorumque facultatibus*, Genev. 1620. 16. quem video ARNOLDO FREYTAG tribui?

J. THOMÆ MINADOI *philodicus ſeu de ptiſana ejuſque cremore in pleuritidis propinando*, Mantuæ 1584. 4. Venet. 1487. 4. LIND.

THADDEI ab HAYCK *de cereviſia ejuſque conficiendi ratione viribus & facultatibus*, Francofurt. 1585. 8.

J. B. SYLVATICI *de frigida potu poſt medicamentum*, Mediol. 1586. 4. LIND.

MARSILII CAGNATI *de ordine in cibis ſervando*, Patav. 1587. 8. EJ. *de ſanitate tuenda* L. II. *de continentia & de arte gymnaſtica*, Rom. 1591. 4. Patav. 1605. 4. LIND.

DAVID de POMIS *enarratio de ſenum affectibus præcavendis*, Venet. 1588. 4. * RIV.

TIMOTHEI BRIGTH *hygieine ſeu de ſanitate tuenda* P. I. Lond. 1576. 8. Francof. 1588. 8. P. II. 1589. ibid. Mogunt. 1647.

FERDINANDI EUSTACHII *de vita humana a facultate medica proroganda*, Rom. 1588. 4. LIND.

JOH. OSVVALDI *de natura & differentiis alimentorum*, Baſil. 1589. 4. RIV. EJ. *unterricht für geſunde, kranke und krankenpfleger, vvie ſie ſich ſo vvohl in erhaltung als vviederbringung der geſundheit zu verhalten haben*, Francof. 1599. 8.

GERARD. FRANCISCUS M. D. *de ſanitate tuenda* ſcripſit tres libros gallicis verſibus, Pariſ. 1589. PASCHAL.

THOMÆ MORGAN *haven of health*, Londin. 1589. 4. Sic huc pertinet.

PAMPHILI HERILACI Reatini *de aquarum natura & facultatibus*, Colon. 1591. 8. Francofurti 1645. 8. Exigui momenti, qui ex ſcatebra fluentem aquam valde inſalubrem eſſe credat.

HIERONYMI MONYALTI *de homine sano* L. III. Francofurt. 1591. 8.

JAC. TRUNCONII *de custodienda puerorum sanitate ante partum, in partu, post partum, &c.* Florent. 1593. 4. PL.

JAC. TRUNCONII lib. citatus ex GALENO inprimis sumtus est.

ANTONIO PERSIO *del bever caldo costumato dagli antichi Romani*, Venet. 1594. Pro potu calido.

THOMÆ COBER *de lacte & pultibus quibus infantes passim sustentantur*, Görliz 1593. 8. LIND.

HENRICI GEORGII ENRIQUEZ *de regimine cibi & potus* Salamanticæ 1594. 8. LIND. EJ. ut credo, *de cibo & potu* L. Madrit. 1615. 8. LIND.

BRUNONIS SEIDELII *de ebrietate* L. III. Hanov. 1594. 8.

VV. BULLEYN *government of health*, Lond. 1595. 12. AMES.

CÆS. CRIVELLATI *trattato dell' uso di dare il vino nelle malattie acute*, Rom. 1600. 8.

NICOLAI MORANDIS Libelli *de nive* primam editionem ignoro, recusus autem est Leidæ 1605. fol. Pro nive & potu gelato scripsit & in Hispania noxam nullam experimento repertam esse adfirmat. Gallice prodiit Lyon 1663. 8.

NICOLAI MORANDIS libellus *de nive* primum prodiit Hispali 1571. 8. cum titulo *libro que trata de la nieve y sus proprietades y del modo que se a de tener con biber enfriado con nieve y otros modos de enfriar* cum l. de ferro. *

In J. LANGII LEMBERGII *epistolis* plurima huc pertinent, & seorsim edita sunt *de salubri esu casei, & de syrmaismo seu ratione purgandi per vomitum Ægyptiorum & formula*, Paris. 1607. 8. Sic inter BALDUINI RONSEI epistolas, Leid. 1618. 8. editas multæ diætetici argumenti sunt.

In EUSTACHII RUDII operibus *diætetice* continetur, Venet. 1596. 4.

J. COSTÆI *de lactis serique natura & medicina usu*, Bonon. 1595. 4. Practicus, percurrit morbos, ad quos serum lactis valet.

BLASIO ALVAREZ de MIRAVAL *la conservacion de la salud del cuerpo y,... el buen regimiento de la salud*, Methymaæ 1597. 4. Salamanticæ 1691. 4. ANT. *

EDMUND HOLLYNG Angli, sed Professoris Ingolstadiensis, *de salubri studiosorum victu h.e. de literatorum valetudine conservanda vitaque diutissime producenda* Libellus, Ingolstad. 1602. 8.

RODERICI FONSECA *de tuenda valetudine* L. Florentiæ 1602. Francof. 1603. 8.

FORTUNATI FIDELIS opus *de relationibus medicorum*, Panormi editum 1603. in primo Libro de aeris & aquarum salubritate & insalubritate.

FRANCISCI BONAMICI *de alimento* L. V. Florent. 1603. 4. BURCH.

JUL. CÆS. BARICELLI *de lactis & seri butyri facultatibus & usu*, Neapol. 1603. & 1623. 4. L.

J. CECKII *de puerorum valetudine tuenda*, VVitteberg. 1604. 8. Ex veteribus & Arabibus.

J. B. COSTÆI *de potu in morbis*, Papiæ 1604. 4. LIND. EJ. *miscellanearum dissertationum Decas* I. a J. FRANCISCO *filio emendatis edita*, Patav. 1658. 12. Decem dissertationes sunt, pleræque de rebus diæteticis veterum, lente, pane eloto, pepone, in quibus nihil reconditi expectes aut proprii.

ADRIANI TURNEBI *de vino*, Paris. 1600. 8. Helmstad. 1605. 4. 1668. 4. Declamatio contra vinum, minuere staturam, & vario modo nocere.

JOS. QUERCETANI *diæteticon polyhistoricum*, Paris. 1606. 8. Lips. 1607. 8. quod idem videtur esse *le portrait de la santé par du* CHESNE, S. Omer. 1618. 8.

JOS. QUERCETANI *diæteticon polyhistoricum* exstat etiam Paris. 1615. 8. Mihi editio prior quam dixi. Mediocriter cæterum utilis & confabulationi similior liber.

BART SCHULZII *consilium medicum pro curanda valetudine*, VVitteb. 1606. 12. RIV.

JOSEPH. CASTALIO *de frigido & calido potu*, Rom. 1607. 8. LIND.

JOH. SPOERISCH *de ratione curandi in ægris corporibus morbos per bonam diætam*, Lips. 1607. 8. LIND.

In J. TALENTONII *thesauro* multa sunt ad chondram, triticum, alicam, &c.

ROD. GOCLENII *de vita proroganda tractatus* Francof. 1608. 8. LIND.

SIMONIS GUNTHER *hortulus sanitatis amœnissimus de tuenda & conservanda bona valetudine*, Spiræ 1608. 12.

BERNHARDINI CAII Liber *de alimentis quæ cuique naturæ conveniunt, de frigida potione, viribus salnitri ad refrigerandum*, Venet. 1618. 4. 1610. 4. LIND.

JOH. de CARDENOS *del chocolate que provecchos haya y se es bebida saludable o no*, Mexico 1609. ANT.

JOH.

JOH. HUCHERII Liber *de diæta & therapeja puerorum*, Colon. 1610. 8. UFF.

In J. RIOLANI patris operibus junctim, Parisiis 1610. fol. editis exstat etiam hygieine.

R. G. *Gentleman tryal of tabacco expressing its use in physic*, Lond 1610. 8. *

VVOLFG. KRAFT *de vita producenda & reparanda*, Mogunt. 1611. 8. L.

J. BICKER *hermes redivivus declarans hygieinen de sanitate vel bona valetudine hominis conservanda*, Giess. 1612. 8. ex Græcis & chemicis collectus.

EPIPHANII FERDINANDI *de vita proroganda, juventute conservanda, senectute retardanda*, Neapoli 1612. 4.

CHRISTOPHORI CACHET *controversiæ theoreticæ & practicæ in I. aphorismum* HIPPOCRATIS sectionem P. I. Tulli 1612. 8. L.

SANCTORIUS in celeberrimo *de statica medicina* Libro plurima ad diætam contulit, cum de singulo fere cibi potusve genere observaverit, num perspirabile (nempe coctu facile) vel contra sit. Quibus autem ad eos aphorismos observationibus usus sit, non addit.

MARTINI PANSA *liber aureus de propaganda vita* P. I. & II. Lips. 1615. 8. Pars III. 1616. 6. P. IV. 1620. 8. & Germanice *Kleinod menschlicher gesundheit*, Lips. 1626. 4.

JAC. FUHRMANN *aphorismorum medicinalium ad diæteticam & pharmaciam spectantium centuria* II. Stettin. 1615. 8. germanice, ibid. 1617. 8.

LUDOVICI NONNII *ichthyophagia seu de piscium usu*, Antvverp. 1616. 8. * EJUSDEM *diæteticon seu de re cibaria* L. IV. Antvverp. 1627. 8. 1664. 4. Simplex homo & rotundus, neque indoctus, unice tamen fere veteribus usus, PLINIO, ATENÆO, GALENO, neque valde recondita habet, neque propria.

FRANCISCI XIMENES de CARMONA *tract. de la grande ecelencia de la agua y de sus maravillas virtudes calidades y elecion del buen uso de enfriar con nieve*, Hispal. 1616. 4. ANT.

STEPH. VVALETISII *brunn des heils oder bericht vvie einer bis in ein hokes alter sein leben gesund fortbringen könne*, Ingolstat. 1617. 4. *

GREGORII HORST *de tuenda sanitate studiosorum*, Giess. 1617. 12. & *de tuenda sanitate*, Marburg. 1648. 12. breves Libelli in collectione operum recusi. EJ. *de sex rebus non naturalibus coronides* VI. ibid. exstant, quibus etiam omnis victus ratio, & cibi singulatim percurruntur.

THOMÆ GROSS *de usu sex rerum non naturalium*, Venet. 1617. 4. LIND.

BARTHOLOMÆI MARRANDAN *dialogo del tabaco los damnos que causa y del chocholate*, Sevilla 1618. 8. ANT.

PETRI LOPII *de sex rebus non naturalibus* L. Conimbricæ 1618. 4. LIND.

GUILIELMI KNYF *diæta analeptica seu vivendi ratio recreativa*, Amstelod. 1618. 4.

CONSTANTINI PULCHARELLII *de valetudine tuenda poema* L. II. Neapol. 1618. 8. LIND.

JACOBI I. *Misovaporo seu de abusu tabaci*, Londin. 1619. fol.

JACOBI I. liber citatus prodiit etiam Ultrajecti 1644. 8.

J. MATTHÆI *speculum sanitatis, accessit hortulus medicus in quo* simplicium *facultates declarantur*, Francof. 1620. 8. L.

TH. MOUFFET *on foods*. Primam editionem ignoro, prodiit anno 1655. sub titulo *healths improvement or rules concerning the nature method and manner of preparing all sorts of food*. Auctus est a BENNETO & nuper anno 1746. recusus 8.

CL. DEODATI *pantheon hygiasticon Hippocratico Hermeticum de hominis vita ad* 120. *annos salubriter producenda*. Basil. 1620. 8.

CL. DEODATI *pantheon*, &c. non prodiit Basil. 1620. 8. ut ibi quidem legitur, sed Bruntruti, 1628. 3. vol. 4. meæ certe editionis. Plenum est systema rerum non naturalium, cum plurimis etiam formulis & archanis chemicis.

FERDINANDI RODERICI CASTRENSIS *de sex rebus non naturalibus*, Francof. 1620. 8. L.

F. SCHACCHI *de salubri potu dissertatio*, Rom. 1622. 4. HARL.

ALESSANDRO PECCANO *commentarj della scandella*, Veron. 1622. 4. Laudes ptisanæ hordeatæ. EJUSD. *del bever freddo*, Veron. 1627. 4. EJ. *de chondro & alica* L. II. Veron. 1627. 4.

Ab AL. PECCANO adde subtile utique scriptum esse de potu frigido, & mire accuratam temperationem vini & aquæ frigidæ pro varietate hominum & vinorum præscribere.

M. ZANARDI *de parvo mixto homine in senium conservando*, Colon. 1620. 4. *

JOH. de CASTRO pharmacopolæ *historia de las virtudes y propriedades del tabaco y de los modos de tomade porat las partes intrinsecas y applicande a las extrinsecas*, Cordubæ 1620. 8. ANT.

MATTHIAS de PORRAS *breves advertentias para beber frio con nieve*, Lima 1621. 8. ANT. DE NERIS *de salubritate aeris Tiburtini*, Rom. 1622. 8.

FR. ANTONII CASERTÆ *de natura vinorum tum in sanis tum in ægris corporibus*, Neapol. 1623. 4. HARL.

FRANCISCI BACON de VERULAM. *historia naturæ & mortis*, Londin. 1623. 8. & alias. Integram diætam ad senium facientem continet per singulas partes diætæ, ut inprimis ea laudet, quæ consumtionem spirituum & motus vitales nimis celeres minuunt, nitrum, opium, diætam debilitantes. Et ipse certe longe plus præstitit ex solo mentis acumine, quam priores medici, qui vino aliisque acribus senum vitam potius præcipitabant. Alimenta autem non theoretica, sed talia laudat, quæ cum vita humana stare queant.

PETRI PICONI *Medica petra divisa in 2. tomis, 1. de cognitione aeris in communi & Beneventani, 2. de regimine aeris Beneventani, 3. de antidotis*, Neapol. 1624. 8. MONG.

In J. B. CORTESII *miscellaneis decas quinta est de sex rebus non naturalibus*, Messan. 1625. fol.

PETRI CASTELLANI *κρεοφαγία seu de usu carnium* L. IV. Antvverp. 1626. 8.

PETRI CASTELLANI L. IV. citati erudita satis collectio sunt. Favet victui carnoso.

AUREL. ANSELMI *gerocomia seu de senum regimine opus*, Venet. 1626. 4. HAEN.

P. H. CANONHERII *de admirandis vini virtutibus*, Antvverp. 1627. 8. Est collectio historica & poëtica de laudibus vini, eorumque, quæ ex vino habentur, aceti, spiritus, &c. tum uvarum, sapæ, & peroratio de vitiis ebrietatis, polyhistoris potius quam medici opus.

GALATEI LANDRINII *problemata ad sanitatem & ægritudinem vitæ, longitudinem & brevitatem spectantia*, Ferrar. 1627. 4. LIND.

In J. C. CLAUDINI *operibus* continentur Tractat. *de natura & usu juris galli veteris, pulli & columbi*.

PETRI VALERII *de incolumitate diu servanda*, Venet. 1627. 8. LIND.

Inter FRANCISCI RANCHINI opera Lugduni 1627. 4. edita est etiam *Gerocomica seu de senum conservatione*, qua aer, victus & reliqua ad senum vitam prorogandam idonea recensentur, ex veterum fere mente.

JOH. DOMINICI SALÆ *de alimentis & eorum recta administratione*, Patav. 1628. 4. Dictio non bona, editio vitiosa, sed judicium viri sanum, uti recte rejicit destillatas de carnibus aquas, & pro piscibus scribit, & nimiam curam SANCTORII moderatur. Percurrit cibos, quibus utimur, & bonos primum malosque indicat, deinde scribit rationem cibos sumendi, quod numerum, pondus, & tempus adtinet. Libelli duo sunt.

GUIL. FABRICII HILDANI *Tractatus de conservanda valetudine* thermis Valesiani, &c. Francof. 1629. 4. Simplex, breve & practicum & observationibus plenum consilium. Idem edidit J. POSTHII *Schatz Kämmerlein der gesundheit*, Francof. 1628. 4.

JAC. FABRI *de alimentis* Norimberg. 1628. 4.

Hygieine seu bonæ valetudinis conservandæ thesaurus locupletissimus, Colon. 1628. 12.

Thesaurus valetudinis conservandæ variorum Libris constans, Luxemburgi 1628. 12. * An non idem cum modo dicto Libro?

ENGELBERTI LAMELIN *de vita longa* L. II. *quibus adjuncta sunt commoda & incommoda sobriæ & modernæ vitæ*, Insulis 1628. 12.

T. VENNEL *via recta ad vitam longam, or the vvay to long life*, Londin. 1628. 4. HARL.

PROSPER RENDEL *de vinea, vindemia & vino*, Venet. 1629. fol. LIND.

J. NICOLAI BAUMANNI *de tabaci virtutibus, usu & abusu*, Basil. 1629. 4. LIND.

J. ZECCHII *lectiones in 1. sectionem aphorismorum* HIPPOCRATIS, Bonon. 1629. 4.

J. FABRICII *trias Cratoniana. Tertia pars est Diætetica, S. lebens und speis-ordnung* Speyer 1629. 12. *

MAURITII TERILLI *historia vini*, Venet. 1630. 4.

MAURITII TERILLI *historia vini* nullius momenti liber est.

BERNHARDINI STEINER *Gerocomicon seu diætetica de conservanda senum sanitate*, VVurtzburg. 1631. 4. L.

J. RONCONII de MUTILANA *tractatus de seri lactis natura, usu & præparatione*, Flor. 1631. 8. *

J. RONCONIUS de MUTILANA de temperamento inprimis lactis & seri agit, quorum utrumque temperate calidum facit, & frigidum esse negat.

HIPPOLYTI ANTONELLI *apparatus animadversionum in auctoritates & rationes quibus* HYPPO-

HIPPOLYTUS OBICIUS *vinum exhibet ægrotis omni tempore in omni febre*, Venet. 1631. 8.

ANTONII COLMENERII de LEDESMA *trattado de la nadura y calidal del Chocolate*, Madrit. 1631. 4. Norimberg. 1644. 12. latine redditus.

ANTONII COLMENERII de LEDESMA *tract. de la natura leça y calidad del chocolate*, Madrit. 1631. gallice recusus est a REN. MOREAU, Paris. 1643. 4. italice Bologna 1694. 4. * latine a VOLCAMERO, Norimb. 1644. 12.

PERSII TREVI (sive PETRI SERVII) *declamationes* ad STEPH. RODERICI Castrensis L. *de sero lactis*, Rom. 1632. 8.

PERSII TREVI possideo editionem Rom. 1634. 8. Serum frigidum esse & purgare ostendit.

CASPARI AMTHOR *memorabilium medicorum* P. I. continet regulas diæteticas, Jen. 1632. 4. *

DAN. SENNERTUS in *institutionum* L. IV. copiose, ut solet, & bono ordine de omnibus diætæ partibus egit, infantum etiam diætam proprio libello docuit.

GABR. NAUDE' *quæstio* II. *an matutina studia vespertinis salubriora*, Patav. 1634. 8.

ALEXANDRI de VINCENTINIS *de calore per motum excitato atque de cœli influxu in sublunaria*, Veron. 1634. 4.

ALPHONSI de DONNOLIS *de iis qui semel de die cibum capiunt*, Venet. 1634. 12. *

ALPHONSI de DONNOLIS citatum opusculum, quod Venetiis 1674. prodiit (non 1634. ut ibi legitur) maculosum & sordidum mendis est.

FRANCISCI de LEIVA y AGUILAR *desenganno contra el mal uso del tabaco*, Corduba 1634. 4. ANT.

JOH. FREINSHEMII, viri doctissimi, *de calida potu*, Argentor. 1636. 8. ex vet. monumentis.

FERDINANDI CARDOSI *utilidades del agua y de la nieve del bever frio y caliente*, Madrit. 1637. 4. ANT.

P. ZACCHIAS *il vitto quaresimale* seu de cibis ejus temporis, Rom. 1637. 8. MANDOS.

BALDI BALDI *dissertatio iatrophysica ad textum 23.* HIPPOCRATIS *de aere, aquis & locis, in quo de calculorum causis & aqua Tiberis bonitate differitur*, &c. Rom. 1637. 4.

BARTHOL. PERDULCIS *ars sanitatis tuendæ*, Paris. 1637. 12.

JAN. van BEVERVVYCK *schat der gezondheit*, Dordrecht 1638. 8. & Germanice Amstelodami 1664. 4. Francofurt. 1672. fol. Dictio excitata, res ipsæ vulgares & ex veteribus sumtæ.

LEVINI FISCHER *de prolonganda vita*, Lips. 1640. 8. LIND. Nihil ab eo homine sani spero.

CHRISTOPHORI PEREZ de HERRERA *Clypeus puerorum seu de eorum sanitate tuenda*, Pintiæ (Valladolid.) 1640. 8. L.

JAC. PRIMIROSIUS diætetica consilia dat in libro III. *Errorum*, repudiat nimium rigorem CORNARII, & spirituosos potus Anglorum, & puerperarum calidam diætam. Aliqua de nutricibus monet.

EZECHIEL di CASTRO *tract. de collostro*, Veron. 1642. 4. & cum SCIP. MERCURIO, parvi momenti est.

ROB. MONTANI *diætema seu salubris victus ratio*, Lovan. 1640. 8. *

HIPPOLYTI GUARINONII *hydrœnogamia triumphans seu aquæ vinique connubium vetustum, sanctum, salutare, oppositum* HIERONYMI DREXELII *œnohydromachiæ triumphatæ*, Oenipont. 1640. 8. *

VV. F. *treatise of vvarm beer*, Cambridge 1641. 8. Salubrius esse frigida.

V. PALLU *quæstiones medicæ tres de epicrasi, de tabaco in dentium dolore, de risu ad producendam vitam*, Turon. 1642. 8.

J. PETR. LOTICHII *de casei nequitia Tractatus*, Francof. 1643. 8.

In ANTONII SANTORELLI L. *de sanitatis natura*, Neapoli 1643. fol. edito Libri XXI. XXII. XXIII. & XXIV. de diæta agunt & rebus, quæ vocantur non naturales. Antiquo fere more, fuse & absque experimento.

GOD. MOEBII *βαλανειολογία seu de natura & usu balneorum*, Jen. 1644. 4. *

J. JAC. CUFFARI *i biasimi del tabacco, ovvero l' uso pernicioso d' esso, discorso*, Panorm. 1645. 4. MONG.

JOH. FOLLINI *synopsis tuendæ & conservandæ bonæ valetudinis*, Sylvæducis 1646. 12. Colon. 1648. 12.

J. JAC. SCHARANDÆI *de ratione conservandæ sanitatis* L. Amstelodami 1649. 8.

Cum

Scopus meus eſt hic rariſſimos quoſque auctores indicare, dum ſimul utiles ſint. BRUYERINUS autem & SEBIZIUS (a) eruditiſſimis ſcriptis, totam rem, quæ ad hoc negotium ſpectat, abſolverunt, maxime tamen BRUYERINUS.

CLAUDIUS GALENUS, in Libro *de tuenda ſanitate* huc pertinet, qui Liber non modo rei cibariæ & potulentorum, ſed & regiminis optimi ſex rerum non naturalium ideam dat; unde de frictionibus, quas medici eo tempore adgnoſcebant pro mediis tuendæ ſanitatis, tractat, de aëre, aliiſque; totumque certe opus eſt ex eruditiſſimis GALENI ſcriptis.

Nun-

Cum PHILIBERTI GUIBERTI *Medico officioſo* præter varia coquinaria, etiam exſtat GUIDONIS PATINI *theſis* de *ſobrietate* anno 1646. defenſa, & L. *de valetudine tuenda*, quo cibos ſimplices & compoſitos percurrit, judicium interponit, bezoar & ſimilia falſe exagitat, ſpecifica lithontriptica refutat, & prodiit Pariſ. 1649. 8. Opera GUIBERTI gallice etiam prodierunt Pariſ. 1670. 8. ſub titulo *les œuvree charitables* de P. G.

DAN. L'AIGNEAU *traité pour la conſervation de la ſanté*, Pariſ. 1650. 4.

ANTONII VITALIANI *de abuſu tabaci*, Rom. 1650. 12. *

(a) MELCHIORIS SEBIZ *de alimentorum facultatibus* L. V. Argentor. 1650. 4. Hoc ſpiſſum volumen pleniſſimam continet ex omni vetuſtate collectionem, quæ cum ſit omnium priorum ſcriptorum compendium, eorum loco fere eſſe poteſt.

J. MANELPHI *menſa Romana ſeu urbana victus ratio*, Rom. 1650. 4. BURCH.

HENRICI NICOLAI *de pane, ejus natura, uſu*, Dantiſc. 1651. 4.

HERMANNI CONRINGII *de habitu Germanorum ejuſque cauſis* libellum edidit, Helmſtadii 1652. 4. cum inſignibus augmentis recuſum opera J. PH. BURGGRAVII Francofurti 1727. 8. CONRINGIUS quidem variæ eruditionis multum impendit in inveniendis cauſis proceritatis nunc diminutæ, oculorum cæſiorum qui frequentius nunc fuſci ſunt, crinium fulvorum, qui nigri. BURGGRAVIUS ea inprimis addidit, quæ propius ad medicinam pertinent. De victu veterum Germanorum & comparatione cum nuperis multa habet, & ſcitu curioſa & utilia.

HYGIPHILI ALETHEI *von der maeſſigkeit vvolleben, und der trunkenheit ſelbſtmord*, Ulm. 1653. 12. De ſumma noxa ebrietatis.

VINCENTII BUTII *de potu calido & frigido & temperato antiquorum*, Rom. 1653. L.

SEBASTIANI ROHT *de ſalubritate lotionum capitis & balneorum aqua dulcis decreta*, Lipſ. 1653. 4.

PAULI NEUKRANZ *de Harengo*, Lubec. 1654. 4. Defendit halecum uſum.

GEORG. COTACII *trutina medica qua vini exhibitionis vulgati in febribus uſus adverſus ὑδροφόβυς perpenditur*, Patav. 1654. 4.

HEMR. SIGISM. SCHILLING *de tuenda ſanitate tract.* Dreſd. 1655. 4. LIND.

J. ANT. VANDER LINDEN in *ſelectis medicis* inque diſſertatione *vini pleni* habet eruditiſſimam collectionem de omni genere vinorum, Leid. 1656. 4. in eadem collectione exſtat *aſellus Lucius*, ſeu de eo piſce collectio ſeorſim edita, Leid. 1665. 8.

RICHARD SHORT περὶ ψυχροποσίας *of drinking vvater* (contra novatores qui laudant potum frigidæ), & περὶ Θερμοποσίας *contra libellum Cantabrigienſem* (nuper excitatum) Lond. 1656. 8. HARL.

J. BONTII *de conſervanda valetudine*, Amſtelodami 1646. f.

J. ULAKVELD GALENUS *hydropotes* ἐλεγχόμενος, Harlemi 1660. 4. Contra potum frigidæ.

TOBIÆ VVHITAKER *de ſanguine uvæ*, Hag. 1660. 8. Anglice *of the blood of the grape*, Lond. 1638. 8. Vini uſum in diæta & in morbis defendit, inani Libello.

T. EVELYN *fumifugium or the inclemency of London air diſſipated*. Lond. 1661. 4.

T. BARTHOLINUS *de nivis uſu medico*, Ham. 1661. 4.

SIMONIS PAULI *de abuſu thea & tabaci*, Argentor. 1661. 4. 1681. 4. Francof. 1708. 4. &c. Theam cum Gale confundit, neque veras cauſas aperit, cur noceat.

Inter

Nunquam etiam deferendus SANCTORIUS in *medicina statica*. Si libere est dicendum, quod cogito, nullus medicorum, qui ante eum scripserunt, cardinem rei ita adtigit. Docet enim, qua via adsumta per vires nostras transmutentur in indolem simillimam nostri corporis; & quinam cibi ad eam subtilitatem

Inter *noctes geniales* J. NARDII II. huc facit, nempe *comment.* in HIPP. *de usu liquidorum*, quem legitimum facit & valde admiratur. Varias digressiones miscet, de usu aquae marinae, de usu frigoris in convulsionibus & tetano, &c. *Quinta* etiam *nox* tota diaetetica est, *an alat vinum*, &c. In N. IV. de calidae usu apud veteres agit. EJ. *lactis physica analysis*, Florent. 1634. 4. huc posset revocari. Lac frigidum facit, cum nonnullis calidis particulis, narrat antiquitates butyri, &c.

BRUNO CIBALDI (JOS. GALEANI) *del vero metodo di conservar la sanità, di curare ogni morbo col solo uso dell' acquavita*, Panorm. 1662. EJ. (Anonymi tamen) *discorso intorno all' uso dell' acquavita, nel quale si dimostra quanti e quali siano le condizioni della proposta acquavita*, Panorm. 1667. 12. MONG.

CONRADUS VICTOR SCHNEIDER in L. V. *de catarrhosorum diaeta* agit VVitteberg. 1662. 4. sed re vera universam diaetae rationem eruditissime, ut solet, comprehendit.

HENRY STUBBS *of Chocolate*, Lond. 1162. 8.

J. JONSTON *idea hygieines recensita*, Francof. 1664. 12.

MART. SCHOOK *ex butyro & aversatione casei*, Groning. 1664. 12. *de cerevisia* 1661. 12.

EVERARD MAYNVVARING *tutela sanitatis seu vita protracta*, Londin. 1664. 8. EJ. *learned discurse proving that tabacco is a cause of scurvy*, Lond. 1672. 4. cum JACOBI Libro jam citato de *tabaco*. EJ. *method and means of enjoyi ghealth vigour and long life*, London. 1683. 8. *

J. SCULTETI *prophylaxis circa praesentem & futurum sanitatis statum*, Noriberg. 1665. 12.

In PHIL. TR. n. 410 CYRILLI de frigidae usu in febribus dissertatio existat. Ibidem varia sparsim legas, litem an homines naturaliter carnivori an hortivori sint, coffeae descriptionem & alia, alibi adjecta.

FRANCISCI MARIAE BRANCACII *de usu Chocolatae diatriba*, Rom. 1666. 4.

HENR. PETERSEN *de potu Caffeae*, Giess. 1666. 4.

D'ALICOURT *le bonheur de la vie où le secret de la santé contenu en divers préceptes tirés des meilleurs Livres qui en ont traité*, Paris. 1666. 12. STOLLE.

RAYMUNDI RESTAURANT HIPP. *de natura lactis ejusque usu*, Arausione 1667. 8. L.

VALENTINI HENRICI VOGLER *commentariorum diaeteticorum* L. I. Helmstad. 1664. 4. Commentarius est in quaedam capita DUNCANI LIDDELII. Prosequitur breviter cibos salubres aut insalubres, tum alias diaetae partes, balnea, aërem, &c. etiam vestes & alia vulgo praetermissa. EJ. *de valetudine hominis cognoscenda*, ibid. 1674. 4.

J. B. DONII *de salubritate agri Romani restituenda*, Florent. 1669. 4.

J. B. DONII quem citavimus, eximius liber est, etsi posthumus; causas aperit, quare in ea vastitate aër Romanus insalubris sit, cum aquae aliquae stagnent & putrescant, mistae inprimis marinis fluviales, ob insalubrem austrum & euronotum, ob subita ex ardoribus frigora: Restituendam salubritatem suadet, aquis in motum excitatis, siccatis paludibus, sylvis intercisis, agro frequentato.

Primam editionem opusculi LOVVERIANI *von der habercur* sive de usu avenae in medicina non novi. Ulmae prodiit germanice 1722. 4.

HENRICI MEIBOM *de cerevisiis*, Helmstad. 1668. 4. Erudite ex omni antiquitate de potubus hordeaceis egit, historiam medicam & naturalem fere praeteriit.

BALDASSARIS TIMAEI *von Guldenklee Responsa medica & diaetetica*, Lips. 1668. 4. Germanicae, Lips. 1704. 4.

PETRI GONTIER *de sanitate tuenda & vita producenda*, Lugdun. 1668. 4.

GEORGII a TURRE *Junonis & Mestis vires in humanae salutis obsequium traductae*, Patav. 1668. 4. De aëre & aqua, usu frigidae, balneis, acidulis.

EDMOND BAILLARD *traité du tabac & sur tout du tabac en poudre*, Paris 1668. 12.

JOH.

tem redigi possint, ut exhalent sine fæcibus, quinam porro in debili homine, quinam in robusto cibi conducant, nec ullus Liber in re medica ad eam perfectionem scriptus est.

Huc

JOH. THEODORI SCHENK *synopsis institutionum medicinæ disputatoria pars semeiotica, hygieine & therapeutica*, Jen. 1671. 4. Diætetica brevis est & parum proprii habet.

VOPISCI FORTUNATI PLEMPII *de togatorum valetudine tuenda commentarius*, Bruxellis 1670. 4. Eruditissimus jam senis labor. De sex rebus non naturalibus, cibo inprimis & potu, & instrumento eo pertinente fuse agit, ex philologia veterum. Cum judicio vero scripsit neque leges imperavit ut alii sæpe, quibus vita humana non sinat obsequi.

VALENTINI LOEBER *anchora sanitatis* per dialogos. EJ. *de venenis*, Francof. 1672. 8.

Des BERGERIES *le gouvernement de la santé*, Genev. 1672. 8. cum CORNARII libro.

SC. CLARAMONTIUS *de aere, aquis & locis Angliæ* hic utcunque repeti posset.

SIMON de MOLINARIIS *de herba Thee*, Genuæ 1672. 12. huc omnino pertinet, sed in botanicis dictus est.

BENEDICTI de BACQUERE *senum medicus & salvator quædam præscribens observanda, ut sine magnis molestiis aliquo usque senectus protrahatur*, Colon. 1673. 8.

BENEDICTUS de BACQUERE recusus exstat Colon. 1683. 8. *

J. DAVIDIS PORTZII *Bacchus enucleatus seu examen vini Rhenani ejusque tartari, spiritus, aceti, ex novis principiis depromptum*, Heidelberg. 1672. 4. Leovardiæ 1673. 16. Etsi promittat vini analysin parum tamen omnino adfert. Artificia vini conservando, & restaurandi aliqua proponit. Alcalinam vim in vino parum & musto, parum certe firmam.

JOH. a CHOKJER *de senectute*, Leodii 1674. EJ. Tractatus *de senectute*, Leod. 1677. 4. *

G. VV. VVEDEL *de diæta literatorum*, Jen. 1674. 4.

G. VV. VVEDEL etiam est *de venere medica & morbifica*, Jen. 1688.

MICHAEL TOGNI *raccolta delle singolari qualità del caffè*, Venet. 1675. 12. *

MARCI MAPPI *de potu calido*, Disp. II. Argentor. 1675. 4.

MICH. ETTMULLER *valetudinarium infantile*, Lipf. 1675. 4. EJ. *de balneis artificialibus* bona disp. Lipf. 1678. 4. EJ. *de temulentia* disp.

Kitchen physic of advice to the poor by the vvay of dialogue, Lond. 1676. 8. Regulæ diæteticæ.

VVARLIDGE *Tractatus on cyder*, Lond. 1678. 4.

PIERRE BARRA *de l'usage de la glace, de la neige & du froid*, Lyon 1678. 12.

CORNELII BONTEKOE *Tractatus van de thee, de Coffy en Chocolate*, Hag. 1679. 8. 1685. 8. Intemperatissime theam laudavit, etiam ad 100. & 200. cyathos potam, tanquam panaceam ad omnes morbos, omnemque in debilitando ventriculo noxiam vim negat. EJ. *kurze abhandlung von dem menschlichen leben gesundheit und tod* dicta est in pathologicis. In II. tomo operum exstat *diætetica*. In *opbouvv der medecyne* pugnat contra acida & cibum inde petitum.

MAUR. HOFMANN *de rebus nonnaturalibus sanguinem mutantibus & inprimis de aere*, Altdorf. 1679. 4.

Differenza tra il cibo e il cioccolato, Firenz. 1680. *

JAC. JOS. JOEPSER *Isagoge seu manuductio ad vitam longiorem variis de tuenda & reparanda valetudine disputationibus illustrata*, Noriberg. 1680. 4.

A true account of the royal bagnio vvith a discourse of its virtue, Londini 1680. fol.

PAULI MARIÆ TERZAGO *relatio circa distantiam sationis oryzæ a civitate Novariensi pro aeris salubritate*, Mediolan. 1681. fol.

J. SIGISMUNDI ELSHOLZ *neues tischbuch in* VI. *buchern*, Colln 1682. 4. Liber primus de plantis est & nonnulla propria habet, quæ alibi non invenias. Tres sequentes sunt de animalibus edulibus: quintus de condituris: sextus de generibus potus, denique coquinaria. In posterioribus Libris vix quidquam utile reperi.

Inter G. FRANCI disputationes variæ huc pertinent, *studiorum noxa*, Heidelb. 1671. *quam diu dormiendum* 1681. *de gallico planchette ejusque noxa medica*, 1676. 4. Recusæ exstant in satyris.

Moyens

Huc pertinet quoque CORNARII, nobilis Veneti, rarus tractatus: *Laude della sobrietate*, seu *Laus sobrietatis*, seu regimen perveniendi ad centum annos,

Moyens faciles & éprouvés pour vivre près de cent ans, Caen. 1682. *

THOMAS TRYON *treatise of cleanness in meats and drinks*, London 1682. 4. EJ. *new art of brewing and preparing all sorts of liquors*, Lond. 1691. EJ. *a good housewife made a Doctor teaching how to prevent and cure most diseases incident to mankind by Diet and kitchen physick only*, Lond. 1692. 8. EJ. *way to health long life and happiness*, Lond. 1697. 8. EJ. *wisdom's dictates or aphorisms and rules for preserving the heal of the body and the peace of the mind*, Londin. 1696. 8.

HAVVORTH'S *description of the duke's bagnio*, Lond. 1683. 8. *

JAC. VVOLF *de cerevisia Numburgensi judicium medicum*, Jen. 1684. 4.

J. NICOLAI PECLIN *theophilus bibaculus*, Francof. 1684. 4. Aliqua ad theæ analysin per *reagentia*, usumque medicum. A vi adstringente laudat, nimius in elogio, nimisque oblitus quantum ventriculo noceat.

M. M. *Felix puerpera seu observationes medica circa regimen puerperarum & infantum recens natorum ad* DRELINCOURTIUM, Leid. 1684. 12.

J. VVOLF *de literatorum potu*, Jen. 1684. disp.

HENR. MUNDII βιοχρηστολογία, sive *de aere vitali, esculentis & potulentis*, Oxon. 1680. 8. Lips. 1685. 8. Prior pars Libri agit de nitro aereo, quod defendit, altera de dieta ex tribus regnis, & fusius de animalibus. Nihil peculiare habet.

J. ANDREÆ STISSERI *epistola de machinis fumiductoriis curiosis seu fumum impellendi intra corpus instrumentis eorumque in praxi medica adhibendi ratione & usu* 1686. 4.

De la COUR *régime de santé pour se procurer une heureuse vieillesse*, Paris. 1686. 12. Contra Librum *le médecin de soi-méme*.

EHRENFRIED VVALTHEN TSCHIRNHAUSEN *medicina mentis seu tentamen genuina logicæ .... cui annexa est medicina corporis seu cogitationes admodum probabiles de conservanda sanitate*, Amstelod. 1686, 4. Lips. 1695. 4. Vienn. 1727. 8. Ponit duodecim regulas, quibus valetudo possit conservari. In diæta alimentorum diversi generis proportionem; ad observationem naturalis appetitus inprimis respicit. Morborum initia abstinentia & spontaneo sudore repellit, medicamenta tanquam insolitos corpori hospites penitus rejicit. Vulnera sola aeris exclusione, quiete, adplicatione oleosi corporis continuata sanat. Germanice prodiit Luneb. 1699. 16. & 1705. 12. sub titulo *die curieuse medicin*.

DE COMIERS *la medicine universelle ou l'art de se conserver en santé, de prolonger sa vie & de se guérir des plus fâcheuses maladies*, Amstelod. 1687. 12.

Le médecin de soi méme où l'art de conserver sa santé par l'instinct, Leid. 1687. 12. Cum duo tantum morborum principia sint, plethora & fæcum in colo retentio, facile clysteribus, abstinentia, leni purgante & venæ sectione omnes expugnari credit:

Libri quem citavimus sub titulo *le mèdecin de soi-méme*, &c. prior exstat editio, Leidæ 1683. in 12. Versus a FRANCISCU RENIER CHIARI prodiit Italice Venet. 1743.

J. THILE *de usu & abusu potus calidi cum herba thea*. VVitteberg. 1687. 4.

Le bon usage du caffee & du chocolat pour la préservation & pour la guérison des maladies, Paris. 1687. 12.

J. SCHREYER *trium fluidum magnum seu scrutinium medicum curiosum de natura aquæ, vini & cerevisiæ*, Zeit 1687. 8. Non legi, sed auctor non malus.

JAN ABRAHAMI a GEHEMA *wohlgegründete lebens ordnung*, Bremen 1688. 12. Stettin 1690. 12. sub titulo *diætetica vera*. EJUSDEM *zwanzig gesundheits regeln*, Francof. 1696. 8. Ex theoria acidi & alcali.

Monthly observations for the preservation of health with a long and confortable life; Lond. 1688. 4.

PETRI PETIT *de moribus anthropophagorum*, Traject. 1689. 8. Varia contra esum carnis humanæ.

PETRUS PETIT in libro citato literaria in primis aut ex itinerariis decerpta habet. EJUS etiam *nepenthes* HOMERI Tract. 1689. 8. possis huc revocare, ob collectanea de vino, opio, narcoticis.

licet corpus debile fit. Italico fermone hic Liber confcriptus eft; egregius, licet ftilo poetico, & in receffu multa bona recondita habens, multis linguis redditus exiftat.

Refe-

J. BAPTISTÆ GUANINI M. *e Chirurgia difcorfo que de muerra los nocimentos que produce la fermentacion*, Madriti 1689. 4. Munditiem fuis civibus & platearum repurgationem commendat.

DOMERQUE *moyens faciles & affurés pour conferver la fanté fans prendre aucun remede*, Parif. 1689. 8. *

STEPHAN BLANCARD *fpeis und tifchbüchlein ins deutfche uberfetz durch* G. von KEIL, Hanover 1689. 8. Primam belgicam editionem non vidi.

GEORG. SERMES *kortbondige verklaating van de gezonde en ongezonde ftand des menfchen*; Amftelod. 1690. 8. *

FABRICII PARAVICINI *follievo dell' età cadente*, Milano 1690. 8. EJ. *regola del vivere*, Milan. 1690. 8.

RICHARDI CARR *epiftola medicinales*, Londin. 1691. 8. pleræque diætetici argumenti funt, contra tabacum, contra matutinos hauftus vini generofi, regimen ad thermas, pro itinere Monfpelienfi in tabidis, quot horis dormiendum & alia hujus generis.

RICHARDUS CARR anglice verfus a J. QUINCI prodiit Lond. 1714. 8.

J. IGNATII VVORP. BEINTEMA von BEIMA *lob des tobaks aus den holländifchen uberfezt durch* J. S. D. Leipzig 1691. 12.

FLAMANT *l'art de fe conferver la fanté ou le médecin de foi-méme*, Parif. 1692. 12. Amftelodami 1692. 12. *

FLAMANT *l' art de fe confervar la fanté*, &c. an idem cum libello jam dicto pag. 706?

J. ZACH. FURET *dialogus hygiafticus ... manuductio ad vitam longam & fanam: & de annis climactericis*, Francof. 1692. 8.

CONRAD. PHIL. LIMMER *de cerevifia Serveftana*, Zerbft. 1693.

AMBROSII STEGMANNS *genaue unterfuchung des kentertings*, Lipf. 1694. 12. fpeciei nempe cerevifiæ.

NIC. HEINSIUS *armamentarium fanitatis, of het vviapenhuys der gezondheit behelzende verfchyde heilfame geneefmiddelen*, &c. Utrecht 1694. 8. Videtur potius arcanorum catalogus effe.

LUD. TESTI *difinganni ovvero ragioni fifiche fondate fu l' autorità ed efperienza*, &c. Venet. 1694. 4. cum titulo Coloniæ. * Negat aerem Venetum infalubrem effe, & acidum de mari defcendens volatile potius ægris conferre credit.

EB. GOCKEL *von der vveinkrankheit*, Ulm. 1697. poffis huc referre.

J. CHRISTOPHORI Sutorii *kurtzer unterricht vvie ein menfch fein leben auf des hæchfte alter bringen kan* feu de propaganda vita, Jenæ 1695. 8. *

JOH. BAGGAARD *de vvaarheid onontroernd van vorordeelen door een gezonde redekaveling over de fes niet naturlike dinge*, Middelburg 1696. 4. *

JOHN FLOYER *enquiry in to the right ufe of baths*, Londin. 1697. Frigida balnea commendat ad morbos calidos. EJUSDEM *antient pfychrolufie revived*, Londin. 1702. 8. & EJ. *hiftory of hot and cold bathing antient and modern vvith an appendix* of D. BAYNARD, ibid. 1709. 8. 1715. 8. 1722. 8. Germanice Uratislav. 1749. 8. In hac editione, quam folam legi, quatuor *epiftola* habentur & *poft fcriptum*. In iis primo demonftratur recte feciffe veteres, qui frigidæ in baptifmo infantes inmerferint, male recentiores qui unice difpergant: & ab eo tempore, quo inmerfio obfoleverit, obfervat rachitidem Angliam invafiffe. Deinde teftatur lavacra frigida paffim in Anglia ufurpata, a fe ipfo vero, loco commodo inftituta & renovata, maximos effectus habuiffe in roborando fyftemate nerveo, in paralyfi, impotentia, morbo hyfterico, rheumatifmo, varicibus. Id ex caufis demonftrat & teftimoniis ægrorum, qui fanati fint. BAYNARDI una epiftola fimilis argumenti & opiniones interponitur. EJUSD. *meditina gerocomica of preferving old mens health; vvith an appendix cencerning the ufe of oil and onction and a'letter on the regimen of jounger years*, 1725. 8. ed. fecunda. Breviter

Referemus huc quoque illuſtriſsimi auctoris BACONIS VERULAMII *Aphoriſmos*

X 2

viter & aphoriſtice diverſa vitæ regiminina, quibus continuos halitus vitioſos corrigant ægri, minime inutili ſcripto. Cæterum ante FLOYERUM frigidi balnei uſum TOBIAS MATTÆI Anglus Antvverpiæ revocare voluit, cito tamen deſertus ob magna inde mala ſecuta (PLEMP de *valet. togator.* p. 55.)

JOHN FLOYER in editione V. *hiſtory of hot and cold bathing antient and modern* &c. Lond. 1722. quam nunc legi, eadem, quæ recenſui, habet, ſed paulum in fine aucta, hiſtoriis adjectis ad utilitatem balnei frigidi & tabaci noxiam vim ſpectantibus. Inde ſuccedunt plurimæ epiſtolæ BAYNARDI, quibus bonus ſenex varia de utilitate diæte acidæ tenuis, de noxia vi faſcinationis infantum, ſitiſque in morbis acutis, de exemplis morborum omnis generis ſanatorum frigido balneo. Intercedit diſſertatio de longævitate & longævis, & de eorum victu. In *appendice* laudatur frigida ad ſcorbutum, fluvii frigus ad fungum articulorum, & alia id genus.

MICH. AUG. ANDRIOLI *domeſticorum auxiliorum & facile parabilium medicamentorum* Tractatus V. diætetici toti, de potulentis ægrorum, regimine in morbis acutis, in chronicis, in ſenibus, in prægnantibus.

Traité de la longue vie, Pariſ. 1699. 12. Mortem ex defectu aſſimilationis ciborum fieri. *

In J. LOCKE Libro *de educatione puerorum* exſtat etiam diæta puerilis, frigida & ſevera.

D. N. LASSON *ſecret.....de prolonger la vie*, Chalons 1700. 8. *

BARTHOL LINAND *abſtinence de la viande rendue aiſée à pratiquer*, Pariſ. 1700. 8. Pro abſtinentia carnium & victu piſculento.

FRIDERICI HOFMANNI plurima ſcripta diætetica exſtant, eaque melioris notæ; maxime *diſputationes*. Iſta collectio *diſputationum phyſico-medicarum curioſarum ad tuendam maxime ſanitatem pertinentium* prodiit Leidæ 1708. 8. Ea continetur 1. *diſputatio de longævitate*. 2. *Medicus ſui ipſius*. Multas bonas de initiis morborum, de conſtitutionibus aeris maligniori-bus, de cibi ſimplicioris egregia utilitate, habet, ubi tamen inter potus varios mireris omiſſam aquam. 3. *Animus ſanitatis & morborum faber*. 4. *De ventis*, eorum ortu ab aere alicubi rarefacto, alibi conpreſſo, de motu mercurii in barometro, & effectibus tempeſtatum borealium aut auſtralium. 5. *De tempeſtatibus anni inſalubris*. Morbos epidemicos derivat fere ab humidis conſtitutionibus, a rore corroſivo. Multa hic minus vulgaria exſtant. 6. *Motus optima corporis medicina* anno 1701. edita 7. *Peregrinatio ſanitatis cauſa*. 8. *Inedia magnorum morborum medicamentum*, ex antiquis. 9. *Vini Rhenani præſtantia*, longa & curioſa diſſertatio, & multa propria habens, niſi forte vinum carpas nimis fere in omnibus morbis laudatum in podagra etiam, arthritide, & febris malignis. 10. *Methodus examinandi aquas ſalubres*. De aqua communi multa. Valde laudat pluviam, petroſas aquas non bene inprobat. In Decade II. *Diſſertationum phyſico-medicarum*, Leidæ 1719. 8. edita huc ſpectat *Aqua medicina univerſalis*. Laudat ipſum aquæ elementum, atque ab eo inprimis curationem morborum acutorum jubet exſpectare. Tum diſſertatio in qua *ſeptem regulæ ſanitatis*. In *opuſculis* Ulmæ anno 1725. & 1726. editis primus tomus continet diſputationem *de pane groſſiori bonpournickel*, quem laudat ob vim acidam, & alvum ducentem. Hæ omnes & multæ aliæ recuſæ ſunt in collectione, cui titulus eſt *gründlich anvveiſung vvie ein menſch vor dem frühzeitigen tod und allerhand krankheiten durch ordentliche lebens art ſich vervvahren könne*, Hall. 1315. & ſeqq. annis novem tomis in 8. edita. Hic præterea habentur diſputationes *de diæta irregulari & morbis inde ortis: de veronica theæ æmula: de cura*, ut vocant, *avenacea: de fumo carbonum foſſilium & ex ligno factorum: de valetudine ſenum conſervanda: de noxia venere: de lactis aſinini utilitate: de utilitate ſeri lactis: de prolonganda ſtudioſorum vita* quæ Halæ 1697. 8. prodierat. Aliæ ſunt adhuc diſputationes quæ huc faciunt, ut *de regimine prægnantium*, Hall. 1699. In *Patologia* multa etiam de inſalubribus cibis habet. EJUS *kurzgefaſte diaetetica* ſeorſim Jenæ prodiit 1744. 8. EJUSque *gründlicher unterricht vvie ein menſch nach denen geſundheits regeln ſein leben conſerviren könne*, Ulmæ 1722. 8.

FRIDERICI HOFMANNI diſſertatio *de vini Rhenani præſtantia*, anno 1703. edita eſt. EJUS addenda eſt *diætetica ſcriptura medicina*, Halæ 1718. 4. edita diſputatio, quæ cum plurimis aliis, jam nominatis, diæteticis recuſa exſtat in *opuſculis medicis varii argumenti*, Hall. 1739. 4.

G. E.

rifsimos de prolonganda vita, ut & *Hiſtoriam vitæ & mortis*. Certe ibi mirabilia habentur experimenta.

Recens

G. E. STAHL. *propempticon de novo ſpecifico antiphthiſico equitatione*, Hall. 1699. 4. Alia paſſim diverſa habet.

G. E. STAHL huc etiam pertinet diſputatio *de requiſitis bonæ nutricis*.

LUCÆ ANTONII PORTII L. *de militis valetudine tuenda* recuſus, Hagæ 1739. 8. Placet ſimplex & verus. Multa habet de aere, de aqua, de atmoſphæra humana, de præſtantia aquæ calidæ in diæta, de depurandis aquis, quæ omnia vera ſunt & factu non difficilia. Scripſit anno 1686.

LUCÆ ANTONII PORTII prima editio eſt Viennæ 1665. 8. Recuſus exſtat in operibus omnibus.

HERMANNI VANDER HEYDE Medici Gandavenſis Librum de aquæ frigidæ uſu non vidi. Verſus autem Italice cum titulo *dell' incredibil virtù dell' acqua fredda data per bocca, ovvero, applicata di fuori, e alle ferite* prodiit cum SANCASSANI *dilucidationibus*. Laudatur demerſio in frigidam, ab hydrophobiæ exemplo, &c. adjectæ ſunt hiſtoriæ undecim doloris capitis, phrenitidis, alvi ſtrictæ, ſingultus, frigida ſanatorum.

J. ZELLER *docimaſia, ſigna, cauſæ, & noxa vini lithargyrio mangoniſati*, TUBING. 1701. Altdorf. 1721. Bona diſputatio.

CAMILLI MANARA *de moderando tabaci uſu in Europæis & maxime in Inſubribus corrigendo & emendando*, Madrit. 1702. 12. *

ROB. SIBBALD *regula bene & ſalubriter vivendi*, Edimburg. 1701. 6. *

ANTI CORNARO *ou remarques critiques ſur le traité de la vie ſobre de* L. CORNARO Pariſ. 1702. 12. Nimis rigide vixiſſe CORNELIUM, & monachos ipſos triginta uncias intra 24. horas edere, ut omnino duodecim illæ a CORNARO conceſſæ non ſufficiant.

LOUIS LEMERY *traité des alimens, leur choix, leurs effets, leurs principes, avec de remarques ſur leur nature & uſages*, Pariſiis 1702. & 1705. 12. Anglice verſus editus eſt Londini 1704. 8. 1745. 8. Vulgaria inveni & vanas etymologias, ſperans meliora.

J. FR. HACK *ſittlicher Hippocrates oder vveg zum langen leben*, Erfurt 1704. 12.

THEOD. ZVVINGER diſputatio *de acquirenda vitæ longævitate* recuſa Baſil. 1703. 4. Lugduni 1705. 8. & Germanice ſub titulo *unterricht um ein hohes alter zuerlangen*, Northauſen 1727. 8.

J. JAC. BAYER *de literatorum ſanitate tuenda aphoriſmi*, Altdorf. 1705. 4.

EJ. *Problemata medica utrum vina ſulphurata noxia ſint: an cerevifia creta & pulverum injectione fiat inſalubris: 3. an potus theæ effectus aquæ an herbæ tribuendi*, Altdorf. 1706. 4.

EJ. *mel ſaccharo præſtantius* 1724.

P. DUNCAN *avis ſalutaire contra l'abus du caffé, du chocolat & du thé*, Roterdami 1705. 8. Laude dignum opuſculum. Exſtat etiam Anglice Lond. 1716. 8. & Germanice, Lipſiæ 1707. 12.

FRANCISCI FULLER *gymnaſtica or a treatiſe concerning the pover of exerciſe*, Londini 1705. 8. 1711. 8. 1704. 8. Germanice Lemgov. 1749. 8. Motum muſculorum in genere commendat, tum inprimis equitationem, quam SYDENHAMIUS laudaverat in tabe, ut eximium medicamentum extollit in phthiſi, hydrope, morbo hypochondriaco & chronicis morbis, frictionem vero ad obſtructiones & reparandam perſpirationem, balnea denique frigida, & frigidi aeris conſuetudinem ob robur corporis agendum.

Réponſe à la troiſième lettre de Mr. de SALINS *l'ainé* (quam non vidi) *contre la thèſe en faveur du vin de Champagne* Rheims 1706. 4. Pro vino Campano contra Burgundicum.

MARTIN *Traité du Lait*, Pariſ. 1706. 8. *

CAMILLI MANNÆ *de moderando panaceæ Americanæ abuſu, ſeu de tabaci vitio in Europæis*, Mediolan. 1707. 12. CORTE.

J. GOD. de BERGER numeroſæ extant diſputationes, & doctiſſimæ ad rem diæteticam pertinentes. Nam anno 1704. prodiit diſputatio *qua monoſitia ſeu conſuetudo cibi ſemel in die capiendi improbatur*, VVitteberg. 1704. 4. Deinde 1705. prodiit Diſſertatio *de vita ſobria*, & alia *de commodis exercitationis corporis*: anno 1706. alia *de ſomno meridiano*, anno 1708. aliæ *de vita longa & de tuenda valetudine*, anno 1709. *de cura diætæ in potu*.

JEREMIAS VVAINVVRIGTH *mechanical account of non naturals vvith an enquiry an the uſe of baths* Londini 1707. 8. 1708. 8. 1737. 8. & alias. Multum de aeris diverſo pondere habet,

quo

Recens in Anglia editus est Liber, anglica lingua, nempe *Descriptio vitarum non-*

quo premat corpus humanum diversis temporibus. Balnea frigida nocere monet in ulceribus, laudat ad fibram roborandam, effectum deducit a pondere aquæ. Perspirationem nimiam esse posse & valde nocere observat. De aëre nihil particularum spissiorum resorberi credit.

BROVVNE *of cold bath's vvith an adivce to vvater drinkers*, Lond. 1707. 8. *

LANCISII opera in Pathologicis laudavi. Non tamen possum, quin inter maximos publicæ diætæ auctores eum repetam. In Tractatu *de adventitiis aëris Romani qualitatibus* aquas Romanas experimentis subjecit, ventorum caulas & effectus consideravit, ostendit cur aër Romanus medio ævo insalubris factus sit, nunc emendetur. Cloacas operiri jussit, & variis operibus aërem Romanum emendavit. In *Epidemiis*, quas descripsit, aquarum cœnosarum vitia, earumque salubrem in alveum reductionem per experientiam demonstravit, sylvarum utilitatem ad emendandum aërem ostendit, & ad avertendos noxios a Roma austros. Bagnareæ salubritatem restituit lacunis exstinctis, & ubiq; legi meretur.

LECAAN *advice to the gentlemen of the army of H. M. in Spain and Portugal*, Londin. 1708. 8. Laudat sobrietatem in morbis epidemicis castrensibus.

CHRISTIANI VVARLIZ *valetudinarium senum Salomoneum*, Lipf. 1708. 4. Est commentarius in descriptionem senii quam dedit Salomo.

Consilium de usu herbæ & potus theæ, & de virtute & usu Coffeæ, Berolin. 1708. 8.

PHILIPPI HECQUET *Traité des dispenses du Careme*, Paris. 1708. 1710. vol 2. 1715. vol. 2. Valde rigidus præceptorum Ecclesiæ observator diætam excarnem & vegetabilem laudat, & varios cibos eo pertinentes examinat. In EJUSD. *médecine théologique*, Paris. 1733. 12. vol. 2. pars prima eadem fere præcepta continet, abstinentiam a carne, & aquæ laudes, cum fusa & repetitionum plena adfirmatione, ante diluvium carnium usum nullum fuisse indeque ortam eximiam illam longævitatem. Cum *médecine théologique* recusæ sunt dissertationes *an chronicorum morborum medicina ab alimento*, Paris. 1695. *non potus ægris interdicendus* 1704. *An creatoris & naturæ legum imago carnisprivii lex.* 1723.

PHILIPPUS HECQUET *in traité des dispenses du carême* adeo acer est, ut etiam nicotianam excludat, & amphibia, avesque aquaticas, solasque ranas admittat. In posthuma editione *du médecin charitable* habentur *observations sur le régime maigre*, quod compendium & appendix ejus libri est, cum variis formulis ciborum & jusculorum, unde caro exsulat.

NICOLAI ANDRY *Traité des alimens du Careme & des differentes qualités des legumes*, Paris. 1709. 1713. vol. 2. 12. 1734. 12. Omnino debilitare pisces contra HECQUETUM ostendit, & minus alere carnibus. Tritum in ventriculo negat. EJ. *an præcipua valetudinis tutela exercitatio*, Paris. 1723. 4. 1741. 4. Omnes fere morbos a motu sanari, hinc practicos medicos facile ad senectutem pervenire.

An huc pertinet BEHM *armamentarium*, Venet. 1709. quod non vidi?

Dissertationem de hygieine, Valence 1710. 12. laudatam lego in J. des SAV.

J. BARTH. ADAM BERINGER *Tractatus de conservanda corporis humani viventis sanitate ad eandemque conservandam necessariis & non necessariis rebus*, Herbipol. 1710. 8.

BERNARDINI RAMAZZINI *de Principum valetudine tuenda*, Patav. 1710. 4. 1717. 4. Lipf. 1711. 8. Elegans libellus, simplex, facilis & verus. EJ. *adnotationes in* LUD. CORNEL. Patav. 1713. 12. Recuso CORNELII libello jam laudato, commentario adjecto varia similibus experimentis illustravit, & nimiam asperitatem victus correxit. EJ. *de virginum vestalium valetudine tuenda* dissertatio exstat cum Libro de morbis artificum, qui & ipse huc referri debet, ob varia in diversis vitæ generibus observata vitia.

CONR. BARTHOLD. BEHRENS *selecta diætetica de recta valetudinem tuendi ratione*, Lipf. seu Hildesheim. 1710. 4. satis plena hygieine, qua omnes res non naturales, balnea etiam, thermæ, & acidulæ considerantur, & diæta per ætates, vitæ genus & conditiones ægri varianda. Vulgaria autem fere habet & citationes de proximo petitas.

J. CAR. SPIES *schatz der gesundheit oder gründliche einleitung zur gesundheits pflege für alle menschen*, Hanover 1711. 8.

LAUR. ROBERG *de aquosi & acidi potus salubritate*, Upsal. 1711. disp.

In

nonnullorum hominum, qui in Britannia longiſſimam & ſaniſſimam vitam duxerunt (a); edi-

In ALOYSII della FABBRA *diſſertationibus phyſico-medicis*, Ferrariæ 1710. iterumque 1712. 4. editis exſtat diſſertatio de Tabaci uſu: de ventis, meteoris, aqua, potu vario, caffea, thea, chocolata, vino, pane, aliiſque cibis.

A. BRENDEL *de balneis veterum valetudinis cauſa adhibitis* VVittemberg. 1712. 4.

LUCÆ TOZZII *de recto uſu rerum non naturalium* l. in V. Tomo operum extat parum utilis.

J. B. GASTALDI *an ſalinæ ſanguinis conſtitutioni cancri fluviatiles conveniant*, Avenione 1713. Omnino adfirmat in acida intemperie.

GEORG. DANIEL THEBESII *nachricht vom rauch und ſchnupftoback*, Hall. 1713. 4.

J. SIGISM. HENNINGER *quadriga ſcriptorum diæteticorum*, Argentor. 1713. 8. *

J. SIGISM. HENNINGER citat: liber ſunt libelli SANCTORII, VERULAMII (*hiſtoria vitæ & mortis*) EOBANI HESSI, CAR. FIERÆ & ſchola Salernitana.

NICOL. LANZANI *metodo di ſervirſi dell' acqua fredda*, Neapol. 1713. 4. & latine *de uſu aquæ frigidæ* in *febre*, ibid. 1717. 4. In febribus ſub fervido eo cœlo multum aqua frigida & nivata utuntur.

CHRISTIANI MICHAELIS ADOLPHI diſſertationum *medicarum ad diætam pertinentium triga* prodiit Lipſ. 1726. 4. nempe *de conclavi ægrotantium*, *frictione*, *balneis particularibus*, & alia: diſſertationum *medico phyſicarum chorographiam ſpectantium trias*, Lipſ. 1725. *de ſalubritate Sileſiæ*, *de aere locisque Lipſienſibus* & *de incolatus montani ſalubritate*. EJUSD. diſputationes *de equitationis eximio uſu medico* edita eſt Lipſ. 1713. 4. EJ. *de ſolvendo bono habitu corporis* & *de ſtatu convaleſcentium* diſſertationes huc etiam pertinent. Junctim omnes prodierunt Lipſiæ 1747. 4. Et paſſim collegit, & ſua etiam interſperſit.

F. SLARE *vendication of ſugar againſt* D. VVILLIS, Londin. 1715. 8. Saccharum ſalubre eſſe, dare in deſtillatione ſpiritum blandum, refiſtere putredini, neque ob acidum neque ob calcem nocere, acute ſatis & per experimenta oſtendit.

An. F. SLARE hic recenſi defenſio fuerit *Nice cut for the demoliſher of* D. SLARE'S *experiments*, Lond. 1715. 8. *

IGNATIO CARCANI *conſiderazioni ſu le ragioni, ſperienze, ed autorità, ch' approvano l'uſo innocente delle carni, pelli, e ſevo*, ecc. Milan. 1714. 8. An liceat uti boum lue extinctorum carnibus, pellibus, ſebo? *

In EL. CAMERARII *conaminibus medicinæ conciliatricis*, Francof. 1714. 4. de diæta etiam agitur & animadverſiones in TSCHIRNHAUSII conſilia habentur.

Notomia dell' acqua pubblicata da D. A. SANCASSANI MAGATI 1715. 8. Citata eſt in phyſicis. Auctor fuit D. VERATTI Medicus Ravennas.

FERDINANDI CARL VVEINHART *nuclei univerſæ medicinæ pars* 2. *hygieine eſt*, Patav. 1715. 8. *

HARCOURT *hiſtoire des perſonnes qui ont vecu pluſieurs ſiecles*, Pariſ. 1716. 8. *

J. HENR. COHAUSEN *Neothea*, Oſnabrug. 1716. 8. quæ aucta prodiit cum titulo *medicinische thee tafel*, Lemgovv 1728. 8. curante V. KRAUTERMANN. COHAUSENII proprius labor eſt inprimis de infuſis theiformibus, quibus ad varios morbos uſus eſt, jocoſo & ſatyrico ſtylo deſcriptis. Commentator Coffeæ, Chocolatæ, vini, cereviſiæ, tabaci, ſatis malas hiſtorias addit. EJ. COH. HERMIPPUS *redivivus ſeu de methodo ad* 115. *annos prorogandæ ſanitatis per anhelitum puellarum*, Francof. 1742. 8. Jocoſus & nugax. EJUSDEM *tentaminum phyſico medicorum decas de vita humana per pharmaciam prolonganda*, Oſnabrugg. 1714. 4.

J. HENR. COHAUSEN *tentaminum phyſico medicorum decas* &c. primum prodiit 1699. Oſnabrugg.

J. MICH. de COZAMERO *de ſecura infantum valetudine tuenda*, Bleslav. 1717. 8. Non male. Terrea medicamenta & valde potentia merito rejicit.

Directions tending to healt and long life, Lond. 1717. 8. *

F. BELLINGER *of the nutrition of the fetus in the vvomb*, Londin. 1717. 8. Fuſe inprimis de diæta hominis recens nati agit, in pultes invehitur, & lac maternum, aut vaccinum aqua dilutum commendat.

J. ADR.

(*a*); editus est in 8. Tradit methodum vivendi horum hominum: huc quidem non spectat, sed tamen medicus, qui hæc legit, ex iis singularibus methodo VERULAMIANA speciem conclusionis universalis deducere potest.

UL-

J. ADR. SLEVOGT *vinum Jenense a nocentis calcis suspicione vindicatum*, Jen. 1718. 4.

J. SAMUEL CARL *von der diat vor gesunde und kranke*, Budingen 1719. 8. STAHLIANI auctoris opus minime malum. Persequitur diætam secundum sexus diversitatem & vitæ genus, & ætates, & pro morbis aut morbosis dispositionibus. Tandem diætam sacram & diætam anachoretarum & philosophorum describit. Adgnoscit mistarum cum carnibus plantarum necessitatem, & acidi cibi, & prærogativam victus vegetabilis. EJ. *diætetica sacra, hoc est disciplina corporis*, Hafn. 1737. 8. Et diætetica præcepta & monita ad animi adfectus moderandos continet. EJ. *medicina aulica in einigen nöthigen täglich vorkommenden betrachtungen, vorstellungen und anschlägen betreffend die gesundheits sorge*, Altona 1740. 8. vol. 2. EJ. *medicina universalis, vvasser und mässigkeit*, Hafn. 1737. 8.

J. SAMUEL CARL *Diætetica sacra* prius, quam ibi dictum est, edita exstat cum *Diæteticis particularibus* in EJUS *Zeügnüsse von medicina morali*, Budingen 1726. 8.

Dissertations on the use and abuse of tobacco, Lond. 1720. 8.

THOM. COLLINS *de frigidæ lavationis antiquitate & usu in medicina*, Leid. 1720. 4. disp.

(*a*) J. HENR. HERLIN *remarquables und in mehr als hundert jahren bestehendes alter vieler personen in Engell-Schott-und Irrland* F. Lips. 1710. 8. Hic Liber esse videtur, quem citat BOERHAAVIUS. Sed anglicam editionem ignoro.

ANT. VALISNIERI *dell' uso e dell' abuso delle bevande e bagnature calde e fredde*, Mutin. 1725. 4. In variis epistolis ad nobilem Hispanum datis, pugnat contra morem medicorum Neapolitanorum & Melitensium, qui & in sanis, & in febrientibus aquas nive temperatas commendant. Deinde multis epistolis calidus vini potus laudatur, ad quem commendandum exstat etiam epistola J. BAPT. DAVINII avunculi VALISNERI seorsim edita Mediolan. 1720. 4. Mutin. 1725. 4. Ad vitia intestinorum, & ventriculi vinum calens mire laudat.

G. CRISTIAN GEBAUER *de calda & caldi apud veteres potu*, Lips. 1721. 8. Eleganter doctus, ex poetis & historicis undique collectam dat historiam thermopolii, in quo tres lebetes, supremus frigidus, medius tepidus, tertius calidior fuit, cui ignis subjiciebatur. Vasorum etiam, quibus calidam bibebant veteres, icones habet. Calidam & duram & dulcem, & vino adfusam potasse veteres ostendit.

GEORG. CHEYNE in *essays on gout and bathvvaters* victum strictum ex vegetabili cibo, & lacte, cum labore & purgationibus corporis commendat. EJUSD. *Tractatus de infirmorum sanitate tuenda & vita producenda*, Londin. 1726. Paris. 1742. 12. Anglice sub titulo *essay on health and long life* variis annis excusus ut 1724. 8. & gallice sub titulo *regles sur la santé & sur les moyens de prolonger la vie*, Bruxell. 1727. 8. Paris. 1725. 12. Plenius hic sex res non naturales considerat, aerem, animalia plantasque edules, necessitatem abstinentiæ a nimio esu carnium, atque præstantiam, noxas vini, tum reliqua prosequitur diætæ momenta, eximio labore & qui mihi inter omnes diætæ scriptores excellere videtur, maxime pro victu eruditorum, debilium, quibus flatus incommodi. EJUS *essay on regimen vvith five discourses serving to illustrate the principles and theory of philosophal medicine*, Londin 1740. 8. idem opus paulum auctum est, inprimis adjectis quinque paradoxis dispp.

JOH. HENRICI SCHULZE *mors in olla seu metallicum contagium in ciborum & potuum præparatione ac adservatione cavendum*, Altdorf. 1722. 4. jam laudavi. EJUDEM *de athletis* disputationes. EJ. *de lacte*, Hall. 1742. *de cancris fluviatilibus* & aliæ hujus generis sunt disputationes.

EJ. disputatio *de cœna immodice largiori gula intemperantis noxa certiori*, Hall. 1733. *de rerum naturalium ad valetudinem tuendam recto usu* 1733. *de senum diæta* 1735. *de carne ferina* 1735. *de vino interdicendis* 1735.

FR. ERNEST. BRUCKMANN *catalogus exhibens appellationes omnium potus generum quæ olim in usu fuerunt & adhuc sunt per totum terrarum orbem*, Helmst. 1722. 4. EJ. *relatio de cerevisia*

Ultimo hic commendo HIERONYMUM MERCURIALEM de *arte gymnastica veterum*. Sunt Libri sex editi Parisiis anno 1577. in 4. quæ editio optima est. Italus sed Patavinus professor, eruditissimus, extricat exercitia, quibus utebantur

revisia Regio-Lotharienfi vulgo Duckstein dicta, Helmst. 1722. 4. In EJUDEM *epistolis itinerariis* multæ etiam cerevisiæ describuntur.

JAC. TODARI presbyteri, *aqua frigida vindicatio*, Panormi 1722. 4. Laudat frigidam diætam in plurimis morbis & externum usum in convulsione.

J. DOMINICI GAGLIARDI *de educatione filiorum*, Rom. 1723. 8. Non vidi, sed medicam etiam educationis partem lego continere.

Klystieren als ein algemeines haus mittel, ingleichen vom vvasser und tobac gebrauche, Hamburg 1723. 8. Auctor JOH. CASPAR SCHVVARTZ ex BONTEKOI familia est. Tabacum & theam valde laudat, dictione ad Milesiarum fabularum modum composita.

GEORGII DETHARDING *manuductio ad vitam longam*, Rostoch. 1724. 4. EJ. *de tribus impostoribus, potu Thea & Coffea, vita commoda & officinis domesticis*, Rostoch. vel Cosmopoli 4. 1731. EJ. *elementa diata seu regula ad sanitatem conservandam*, Hafn. 1734. 8.

ROB. VVELSTED *de atate vergente*, Londin. 1724. 8. Multa ex veteribus habet, & indicat, quid senibus utile sit. EJ. *de hominum naturis & remediis ad singulas accommodandis*, ibid. 1731. 8.

P. HANCOK *febrifugum magnum or common vvater the best cure for feavers*, Londin. 1723. 8 1724. 8. & gallice conjunctim cum aliis libellis, sub titulo SMITH *Traité des vertus médicinales de l'eau commune*: HANCOK *febrifugum magnum*: GEOFROI *l'eau est un excellent remede en tems de peste*: & HECQUET, *il ne faut pas défendre la boisson aux malades*. Paris. 1725. 12. Collector NOGUEZ longam plenamque ratiociniis præfationem præmisit. SMITHIUS non medicus videtur fuisse, sed de vulgo homo, sola frigida, idemque per experientiam, omnes fere morbos sanari posse demonstrare vult, absque theoria. CL. HANCOK, Clericus, non absque aliqua medicinæ cognitione, ostendere conatur omnes febres solo sudore curari, quem non oporteat calidis cardiacis, sed aqua frigida movere cum lecti calore conjuncta, etiam in variolis & morbillis, uti per experimenta credit se evincere. Nimius in laudibus etiam prunorum conditorum ad asthma. Reliqua opuscula *theses* sunt, ex ratiocinio natæ. In *priori* ostenditur pestem fieri ab irritatione fibrarum, quam aqua relaxet; in *altera* perfectionem sanguinis in fluiditate esse, quam ab aqua habeat. Germanice vertit C. FRIDERICUS SCHVVERDTNER & edidit Lips. 1737. 8. 6. vol.

GARDNERS *remarks on* HANCOKS *febrifugum magnum*, Lond. 1723. 8. *

ANT. GUIL. PLAZ & BAUER *de usu medico exercitationis corporis potissimum personis illustribus familiaris*, Lips. 1726. 4. EJUSDEM PLAZII *de tabaco sternutatorio*, Lips. 1733. 4. *de incommodis munditiei adfectata*, Lips. 1747.

Dissertation sur l'air maritime, Marseille 1727. 4. Laudat aerem maritimum D. BERTRAND, accusat D. GERIN.

JOH. STAHL *de pane prasertim triticeo*, Erfurt. 1727. 4.

ANDREÆ RUDIGER *commentationes de diata eruditorum*, acc. SANCTORII VII. *sectiones aphorismorum de medicina statica perpetuis scholiis illustratorum*, Lips. 1728. 8. Libet de diæta retusus est 1737. 8.

J. BATT. FELICE *Parere intorno all' uso della Cioccolata*, Firenz. 1528. 4. Damnat eum potum, ut calidum nimis & viscidum, ita tamen ut convalescentibus & debilibus non neget. Contra FELICEM scripserunt varii *lettera, in cui si esaminano le ragioni addotte dall' autore del parere* &c. ibid. 1728. 4. auctore LAUR. SERAFINO: tum *altro parere intorno alla natura ed all' uso della cioccolata* ibid. eodem anno, anonymi opus qui nomen signat F. C. C. S. I. denique CAROLI AVANZINI *lezione accademica in lode della cioccolata*, ibid. eodem anno.

J. CASP. BOXBERGER *media sine remediis & medicamentis ex pharmacopolio depromtis sanitatem diutius conservandi & in seram usque senectutem prorogandi*, Herbip. 1729. 8. BURCH. HANTSCHII *medicina mentis & corporis seu de heuretica & hygieine* L. II. Amstelod. 1729. 8. *

PIGO-

bantur veteres ad roborandum corpus, ad expellenda morborum initia, & ad præcavendos morbos, paucis, nervose, & absque ambagibus rem explicat, & dat ideam claram omnium exercitiorum veterum.

PICOTE' *an aqua vitæ aqua mortis*, Paris. 1729. 4. Contra potus spirituosos. Spiritum vini feles in rabiem agere. Duas uncias ejus liquoris in venas injectas cani mortem inferre.

V. LAEUTE' *an sagou phthisicis prodest*, Paris. 1729. 4.

The nurses guide Londin. 1529. 8. 1731. 8. recusus sub titulo *the art of nursing*. Continet præcepta pro educatione puerorum ab ipso partu, & artem nutriendi & necessaria medicamenta. Laudant Censores Lipsienses.

S. VV. R. L. *Schaz der gesundheit und des lebens*, Hamburg 1729. 8. *

J. J. M. (MAYER) *nobilium ostreorum defensio*, Prag. 1730. 8 *

Inter LANZONI opera varia huc pertinent in *adversariis*. Inter XIII. dissertationes sunt de peponibus, sturione, acetariis, ceraso, malo armeno, melle, inedia longa, potu calido, vino. De allio etiam, citro, aliis edulibus dissertationes scripsit. Multa solebat colligere.

In COLBATCH *generous physician* maxima pars diætetica est, & motu, simplicibus medicamentis & apta victus ratione omnia mala superanda sperat.

J. F. P. GANSER *hygieine seu tutrix corporis humani*, Lips. 1731. 8.

J. F. P. GANSER plenum compendium est per omnia vitæ studia, omneque genus rerum nonnaturalium.

JOH. ARBUTHNOT *essay concerning the nature of aliments*, Londin. 1731. 1732. 1735. & germanice vers. Hambur. 1744. 8. BOERHAAVIUM fere sequitur in morbis simplicibus compositis, aere, temperamentis, pathologia, praxi. De suo paucissima habet. EJUSDEM *essay concerning the effects of air on human bodies*, Lond. 1733. 8 gallice versus, Paris. 1742. 12. ope D. BOYER de la PREBENDIE. Multum etiam utitur BOERHAAVIO, sed ex idoneis etiam aliis auctoribus undique utilia phaenomena colligit.

DAV. FRANC. HETZEL *de valetudine salis coctorum*, Altdorf. 1731. 4.

FRANC. ADOLPH. HABERSACK *regulæ diætetico-prophylactico-euporistæ*, Vienn. 1731. 8. *

On the preparation, preservation and restauration of mat liquors, Londin. 1733. 8. Ad historiam cerevisiæ; sed videtur œconomici saporis esse.

P. J. MALOUIN *an sagou phthisicis prodest*, Paris. 1734. 4.

Traité de la biere, Valenciennes 1734. 12. Longa & utilis tractatio.

EHR. G. TROPANEGGER *gründlicher unterricht von diaetetischen regeln*, Dresd. 1734. 4.

SAMUEL THEOD. QUELMALZ *novum sanitatis præsidium ex equatione machinæ beneficio instituenda* Lat. & Germ. Lips. 1535. 4. Es. *de sali communis necessitate*, Lips. 1743. 4.

J. SIEGM. HANN *unterricht von der kraft und vvürkung des frischen vvassers in die leiber der menschen*, Breslav. 1734. *

In J. DANIELIS GEYERI *müssiger reisestunden guten gedanken*, Dresdæ 1735. 4. multæ dissertationes huc pertinent ut *von den Urembetten* vel odoratis pyxidibus: *von der bruaro-phagia* poculis africanis quæ devorantur: *vom content und bon point* pastis farinosis noviter inventis: *vom Schnupftobak and Panja*: *vom Liprez* hydromelle lithuanico optimo. Mirus homo, in dictione, & in opinionibus.

BALTHASSAR LUDOVV. TRALLES *Entvvurf einer vernünftigent vorsorge redlicher mütter vor das leben und gesundheit ihrer ungebohrnen kinder*, Breslav. 1736. 8. seu de regimine prægnantium, prudentis viri utile opus.

C. NEUMANNI libelli *de vino, crevisia, coffea, thea*, Berolini 1735. 4. &c. certe inter omnium optimos ejus generis sunt, ob analyses chemicas, accuratas historias, & propria experimenta.

JOHN KING *essay on hot and cold bathing*, Lond. 1737. 8. *

J. CHIST. KUNDMANN *rariora artis & naturæ oder seltenheiten in der natur und kunst und arzneyvvissenschaft*, Breslav. 1737. fol. Historiam continet ciborum insolitorum. Omnium vero generum panis catalogum dat CL. SLOANE in itinere Jamaicensi.

J. FR.

Absolvi consilii medici hanc partem, & hæc sufficiunt, reliqui qui scripserunt, fuerunt fere exscriptores horum quos recensui, hinc non omnes citavi; tantummodo principes.

Sequi-

J. FR. LE FEVRE *opera*, Visuntione 1737. 4. Primus tomus agit de thea, coffea & chocolata & tabaco, & compilatio est, satis inutilis.

J. FR. RUBEL *vera vini & aquæ constitutio in Franconia & inprimis Svvinfurti*, Svvinfurti 1737. 4.

REINIKE *de potu vinoso digestionem impediente*, Argentor. 1737. 4.

CORL. GOTTL. ROGISS *de aqua salutari in forum medicum influxu*, Bresl. 1737. 4. Aquam frigidam & aquosa in morbis acutis laudat.

JOHN BURTON *treatise on non naturals in vvich the geat influence they have on humans bodies is set forth and accounted for*, York 1738. 8. BOERHAAVIUM sequitur per omnia, ejusque diversas acrimoniæ species recipit. Agit autem de sex rebus non naturalibus, maxime de aere, a quo auctor morbos derivat, tum de reliqua diæta, cui chronicos morbos adscribit.

GOTTFR. SAMUEL BÆUMLER *præservierender artzt oder gründliche anvveisung vvie sich der mensch durch eine ordentliche diaet bey guter gesundheit erhalten und zu einen hohen alter gelagen könne vermehrt von* G. H. BEHR, Argentorat. 1738. 8.

M. D. L. M. (J. O. de la METTRIE) *lettre sur l'art de conserver la santé & de prolonguer la vie*, Paris. 1738, 12. Diætetica cum regulis non inutilibus.

FL. FRID. HEISTER *de principum cura circa valetudinem subditorum*, Helmestad. 1738. 4.

PETRI de ROTUNDIS *de victus ratione in morbis acutis*, Rom. 1739. 4. ad praxin fere pertinet.

CAMILLI FALCOMET *non ergo potus thée ad sanorum diætam apud nos pertinet*, Paris. 1739. 4.

JOH. FRANCISCI COUTHIER *ergo non a vino Burgundico arthritis*, Paris. 1739. 4. Respondente LEANDRO PEAGET.

J. BAPTISTÆ MONGIN *ergo aer calefactus ex camino, gallice cheminée, salubrior quam aer calefactus ex hypocausto, gallice le poele*, Paris. 1739. 4. Respondente BENJAMIN. LUD. LUCA.

MICH. ALBERTI dispp. *Diæta cujusvis morbi propria exemplo præcipuorum morborum exhibita*, Hall. 1739. 4. *de salubri sepulchrorum translatione extra urbem* 1743. 4. *de fumoso victu, ob geraücherte speisen dienlick* 1743. 4.

GOD. NEIGEFIND *de noxiis effectibus frigoris in humanum corpus*, Erfurt. 1740. 4.

STEPH. HALES libelli qui cum titulo *Institutions contenant la maniere de rendre l'eau de mer potable, de conserver l'eau douce & de saler les animaux*, Hag. 1740. 8. versi sunt.

J. CHRIST. EHRLICH *von der nothvvendigkeit einer guten diaet*, Stargard. 1740. *

In *organismi & mechanismi* parte I. COSCHVVITZIUS *hygieinen* tradidit.

J. JUL. HECKER *anleitung zur erhaltung der gesundheit*, Hall. 1740. 8.

FRIDERIC. LEBEGOTT PITSHHEL *ex hygieine de sphæristerio*, 1740. 4.

G. GOTTLOB RICHTER *de usu frigoris in medicina*, Gotting. 1740. 4. EJ. *de vi stomachica vini calidi* 1741. 4. EJ. *de drimyphagia* ibid. 1744. 4. EJ. *de balneo inprimis animali*, Gotting. 1748. 4. eruditæ disputationes.

JAC. BENIGNI VVINSLOVV *ergo juxta varias anni tempestates varie regenda corporis humani sanitas*, Paris. 1741. 4. Resp. de la SONE.

JOH. FRIC. BAUER *de balneis vaporosis nativis*, Lips. 1741. 4.

J. ZACH. PLATNER *de victu & regimine lactantium*, Lips. 1741. 4.

LUVOVICI FLORENTII BELLOT *ergo in biliosis gelida glaciatique liquores bradypepsiam præcavent*, Paris. 1741. Resp. MAQUER.

JOSEPHI de JUSSIEU *ergo literatis salubris café usus*, Paris. 1741. 4. Res. BERGIER.

ROBERTI HUBERTI LINGUET *ergo vinum Rhemense uti suave ita salubre*, Paris. 1714. 4. R. BOUTIGNY DES PREAUX.

In

Sequitur ut hoc ſtudium concludamus exponendo illam medicinæ partem, quæ finis eſt totius noſtræ ſcientiæ.

In *Trivultinis* 1742. reperiuntur *Reflexions pour ſubſtituer le fer au cuivre dans les meubles ſervans à la ſeparation des alimens*, ob noxiam ſolutionem cupri in aqua.

LUD. PETRI le Hoc *ergo aqua vitæ aqua mortis*, Pariſ. 1743. 4. Reſpondente ARCELIN.

BERNARDI de JUSSIEU *ergo ut in America ſic in hac regione Apalachines potus ſalubris*, Pariſ. 1743.

In SCHAARSCHMIDII *Berolinenſibus collectionibus*, Tomus IV. plurima diætetica continet.

J. G. KRUEGER *Traité du caffée, du thé & du tabac*, Mall. 1743. 8.

BERNARD LYNCH *guide to health through various ages of life*, Londin. 1744. 8. de ſucceſſiva declinatione corporis, de ſenio, de aere, de balneo & frictione agit.

ANTON. COCCHI *del vitto pitagorico*, Venet. 1744. 12. In oratione laudat victum vegetabilem, acidum.

ANT. COCCHI in dicta ſua oratione laudat cibos inſipidos, mites, vegetabiles. Hæc oratio nuper recuſa eſt Florentiæ 1750. 8.

J. FRID. CRELL *ſanguinis jacturam frequentem plethoram ſuſtentare*, Helmſtad. 1743. 4.

J. FRID. CARTHEUSER *de pravo carnium muriaticarum nutrimento*, Francof. ad Viadr. 1744. *de ciborum neglecta manducatione* 1748.

J. STORCH *ſchuldige pflicht eines phyſici gegen ſeine patienten*, Gotha 1744. Diæteticen continet.

THOM. REN. GASNIER *num valetudini tuendæ balneum*, Pariſ. 1745. 4.

HENR. HAGUENOT egregia diſſ. de noxia in templis ſepultura exſtat in *Mémoires de l'Académie des Sciences de Montpellier*. 1746.

AUG. FRID. VVALTHER *de balneis aquæ dulcis*, Lipſ. 1744. 4.

SIEGEMUND HAHN *unterricht von kraft und würkung des friſchen vvaſſers*, Bresl. 1745. 8. De uſu aquæ communis.

EMANUEL LOEBER *anführung zu einer heilſamen lebens art nach den Boerhaaviſchen geſezen* Jen. 1745. 8. Diæteticam BOERHAAVIANAM, & pathologicam & Chirurgiæ partem continet.

JOSEPHI MOSCA *dell' aria e de' morbi dall' aria dipendenti*, Neapol. 1746. 8. *

CHRISTIAN LUD. MOEGLING *de ſalubritate aeris calidi ſicci*, Tubing. 1746. 4.

The true qualites of tea, Lond. 1746. 8.

EL. COL. de VILLARS *ergo renovatus aer ſaluberrimus*, Pariſ. 1747. 4. Reſpondente de VALUN.

ANTONII FELICIS *de tuenda valetudine* L. IV. Venet. 1747. 8.

Inter PLATNERIANA opuſcula varia huc ſpectant, ut diſputationes *de morbis ex immunditie*, Lipſ. 1731. germanice nuper Dreſdæ 1749. 8. edita ſub titulo *abhandlung von den krankheiten aus unterlaſſung der Reinlichkeit*. EJ. diſputationes *de thoracibus* 1735. *victu & regimine lactantium* 1741. 4. *de negotioſa actione propter valetudinem circumcidenda*, ibid. 1744. deinde programmata *de arte gymnaſtica veterum*: *de aqua fontana cæteris ſalubriori*, & aliæ, eruditæ omnes.

PHILIPPI SAMUEL HORN *abhandlung von der trunckenheit*, Stralſund 1747. 8. Excitata dictione & grata deſcribit ebrietatem.

RUDOLF AUGUST BEHRENS *von den urſachen eines hohen alters*, Brunſvvic. 1748. fol. Laudat aerem repurgatum foſſa completa, lac maternum pro elemento ſumtum, calida jura loco theæ & coffeæ, victum miſtum, cantationem, orationem, animi tranquillitatem, ſtudia lætiora hiſtorica.

The beſt and eaſieſt method of preſerving health and long life, Londin. 1748. 8. *

FRID. BOERNER *de arte gymnaſtica* diſputationes, Helmſtad. 1748. 4.

J. N. HEERKENS *Xenia diætetica* 1748. 8.

ANDROPHILI ASCLEPIADEI *L. quo pauca explicantur quorum ſcitu ſanitas conſervari & vita hominis ab ignorantia medicorum poterit eſſe ſecura*, Neuſtatt in Auſtria 1748. 8. Mediocritatem laudat, acetum, aquam, victum excarnem, cibum ad ſatietatem uſque, lætam ad pocula ſocietatem.

Animadverfiones in libellum cui titulus ANDROPHILUS ASCLEPIADES 1748. 8. Nimiam in ANDROPHILO averfationem venæ fectionis & remediorum purgantium, nimiafque vini laudes corrigit.

An effay upon nurfing and the management of children from their birth to three years of age, Lond. 1749. 8. Accufat calidas recens natorum veftes, cibationem nimis frequentem & nimiam; laudat victum duriorem, lac maternum parcius datum, jufcula carnis cum pane, abftinentiam a vino & fpirituofis in nutrice.

J. HIER. LAPI *raggionamento contra la volgare opinione di non poter venire a Roma nell' eftate*, Rom. 1749. 8. * Negat febres Romanas aeremve adeo malignum effe.

SAM. SUTTON *of a nevv method for extracting the foul air out of ships*, Londin. 1749.8. huc poteft revocari, qui machinam excogitaverit ad depurandum aerem corruptum navium.

THOMAS SHORT *difcourfe on tea, fugar, milk, made, vvines, fpirits, punch, tabacco vvith advice for gouty people*, Londin. 1750.8. Liber popularis cum aliqua theæ analyfi, quam vehementer laudat, etiam in hyftericis & hypocondriacis. Hydromel perinde extollit. Varias fpecies fpirituum potulentorum percurrit, fatis æquus illi, qui ex faccharo paratur. Nicotianæ mafticationem commendat phlegmaticis, & catarrhofis. De cerevifiis fufe agit, & de aquis fontibufque Angliæ.

CHR. GOTTI LUDVVIG *de victu animali*, Lipf. 1750. 4.

A differtation concerning the origine and antiquity of Barleyevine, Oxford. 1750. 4. parvi momenti.

J. GUTTLOB KRUGER *Diat oder lebens ordnung*, Hall. 1751. 8. Nondum a me lecta.

Hucetiam referri omnino debent fcriptores botanices plurimi, inprimis qui integrum fyftema fuo labore conprehenderunt, & fere femper occafione ftirpium edulium, panis, vini, cerevifiæ, diætetices partem dederunt, BRUNFELSIUS, FUCHSIUS, RUELLIUS, TRAGUS, P. A. MATTHIOLUS, REMB. DODONÆUS tum in magno opere, tum in eo *de cerealibus*, MATTHIAS de LOBEL, J. HORST *de vite*, J. THEODORUS TABERNÆMONTANUS, C. BAUHINUS *in theatro*, J. BAUHINUS, J. PARKINSON, ERN. ABR. van DEHN *vveinbaubuch*, OV. MONTALBANI *fpeculazione circa le biade e circa le viti*, P. CASTELLI *de qualitatibus frumenti cujufdam Meffanam delati*, R. THORII *de Tabaco*, MAGNENI de eodem, STUBBE *de chocolata*, ALDROVANDUS & JOHNSTONUS *Dendrologia*, OVINGTON *de thea*, STELLA *de tabaco*, FAUSTI NAIRONII in E. N. C. anno 1671. recufum opufculum & DOM. MAGRI *de coffea*, SIMON *de thea afiatica*, BONTEKOE *de thea, coffea, cocholata*, STERREBEEK *de fungis*, TOGNY *de coffea*, THEODORUS ZVVINGER, PRADE *du tabac*, CASTILLON *de coffea*, ROB. MORISON, DU FOUR *du thé, du caffé & chocolat*, SPONIUS de iifdem, CHAMBERLAYNE de iifdem, BLANKART *de thea*, BLEGNY de eadem & *coffea* & *cocholata*, H. COSMII de iifdem, BROMEL *de lupulo*, TAPPE *de tabaco*, MAPPUS *de thea, coffea, chocolata*, SCHOON *de tabaco*, BAILLARD de eodem, E. CAMERARIUS in *difputationibus de thea, coffea*, FAGON *de tabaco*, ANDALORI *de coffea*, KOENIGIUS, de la ROQUE *de coffea*, P. VITTORI *de laudibus olivarum*. *Hiftoire naturelle du cafè & du fucre*, MEISNER *de thea, coffea, chocolata*, BRADLEY *de coffea*, DOUGLAS de eadem, LANGLY *de pomona*, SHORT *de thea*, SECKER *de coffea*, CIVININI *de eadem*, MILLER *gardners dictionary*, HOPPE *von Erdapfeln*, & infiniti fere alii ex claffe itinerariorum, & hiftoriæ naturalis, quos jam fuo loco diximus. Porro qui de ludis veterum fcripferunt, ut du FOUR. G. J. VOSSIUS, MEURSIUS, & alii. Deinde qui *de re ruftica* fcripferunt omnes huc pertinent, PETRUS de CRESCENTIIS, CAROLUS STEPHANUS, CONR. ab HERESBACH, OLIVIER des SERRES de PRADEL, ELSHOLZII *gartenbuch*, VVOLFG. HELMARDT de HOCHBERG, cujus Liber III. & feqq. huc faciunt, LOUIS LIGER, N. CHOMEL, BRADLEY in variis libellis, ELLIS, & SVVITZER, LAVVRENCE & alii.

Materiæ medicæ fcriptores etiam omnes huc pertinent & chemici plurimi, & plurimorum operum practicorum, & inftitutionum fcriptores, qui omnes etiam diætæ aliquem in fuis fcriptis locum concefferunt. In *Mémoires de l'Acad. des infcriptions & des belles lettres* T. I. habetur BURETTII *de exercitationibus veterum* differtatio. In *Mémoires de l'Acad. des fciences de Berlin* 1747. Clar. MARGRAV accufat ftannum menfale, cui magna vis arfenici immifta fit. Sed infinita quis perfequatur?

METHO-

METHODI STUDII MEDICI

PARS XII.

THERAPEUTICE.

Est ea pars institutionum (*a*) medicarum quæ docet ex ægris discere, quibus morbis laborent, & deinde ex hisce præceptis discere, quænam requirantur ad curationem remedia, & quo modo adplicanda.

Revera hæc est Therapeutice, quæ docet in ægris cognoscere, quo morbo adficiantur, & vocatur invenire Indicantia, Indicationem, & Remedia.

Habet in primis eas partes, ut indicantia, indicata, & sic porro instrumenta explicet.

Instrumenta medicinæ sunt mechanica, chirurgica & remedia, quæ intus adsumuntur. De materia medica, de materia chirurgica, deque ejus adplicatione, dicemus quædam in praxi, videatur tamen in consiliis chemicis. Optime autem de his instrumentis legi possunt FALLOPIUS, SAMUEL DALE, Londini in 8. edita *Pharmacologia*. MARCGRAVIUS in materia medica contracta. Hi ad hanc partem fere sufficiunt. Addantur simul ea, quæ in consiliis botanicis dedi.

Altera pars therapeutices versatur in explicatione methodi medendi. *Methodus medendi* autem est doctrina, quæ proponit regulas, quarum indicio medicus apud ægros præsens indicata, indicantia, contraindicantia, contraindicata, concordantia & repugnantia, &c. potest invenire.

Sequi-

(*a*) Therapeuticos & de Praxi medica agentes scriptores omnino, omitto cum fusius de iisdem repetito agat PRÆCEPTOR post Chirurgiam. Chirurgiæ scriptores non eodem trado, quo optimus PRÆCEPTOR, ordine. Cum enim mihi magni laboris compendium fiat, si secutus fuerim annorum seriem, neque quidquam inde decedat lectori, & multæ omnino repetitiones evitentur, gratiorem fore hunc nostrum ordinem credidi, ut mihi facilior est. Incipiemus autem ab HIPPOCRATE, AESCULAPII enim, qui omnino chirurgiam exercuit, PODALIRII, qui venam antiquissimus secuit eorum, qui noti sunt, & qui una cum MACHAONE solis vulneribus medebatur (CELS. Lib. I. *Præfat.*) DEMOCEDIS, cujus in Persica aula factæ curationes chirurgici sunt generis, nulla scripta supersunt, HIPPOCRATIS vero & multa, & ejusmodi, ut non alia meliora reliquerit, lucida, methodica, plena, & perfecta, & ne nostro quidem ævo contemnenda, quod eo minus mirum, cum ex Epidemicis & Libro περὶ ἰητρείη adpareat, HIPPOCRATEM manu medicinam fecisse, & in curandis vulneribus magnam partem vitæ trivisse, ut etiam id consilii det junioribus medicis, ut castra sequantur. Libri vero HIPPOCRATIS integre chirurgici sunt περὶ τῆς κεφαλῆς τρωμάτων. Genuinus & sapiens, & facilis Liber, & optimis præceptis plenus. Humida in vulneribus capitis jubet vitare, nulla negligere, suturas radere donec totæ deletæ sint, &c. Hic etiam illæ classes vulnerum cranii toties repetitæ habentur,

Sequitur, ut dicamus quinam de methodo in primis mereantur legi, & certe non ita facile eſt illud definire, quia ante HARVEIUM omnis methodus innititur imaginariæ conſtitutioni bilis, ſanguinis, atræ bilis, facultatibus, gravitati elementorum. Si GALENICUS aliquis ſcriptor conſulatur, ut diſcatur, quo modo medicus apud ægrum præſens indicationem invenire poſſit, inveniet omnes morbos pendere a quatuor elementis, humoribus, facultatibus, &c. hinc medico videndum eſſe, an prædominetur terra, aqua, aër, ignis, an peccet aqua, pituita, bilis, an calor, frigus, &c. hinc ſupplendum eſſe quod deeſt; & tollendum quod ſupereſt, hinc totam methodum eſſe in eo, ut mutatis corporis qualitatibus indicantia inquirantur. Videamus modo JOANNEM ARGENTERIUM, cujus opera proſtant in folio, Venetiis apud Juntas edita. Fuit ſuo tempore maximus inter methodiſtas, ſed omnium infeliciſſimus in cognoſcendis & curandis morbis: nempe ſyſtema ſuum expolivit quam optime, ſed cum falſum eſſet, nihil aliud fecit, quam id, quod mathematicus faceret, qui falſa adſumeret, & inde egregie ratiocinaretur.

Verum qui bene incepit ſcribere de hac re, eſt egregius ille idem MELCHIOR SEBIZIUS *in Collegio therapeutico ex* GALENI *methodo medendi depromto, ac in diſputationes* XXV. *redacto*, Argentorati edito 1634. 1638. in 4. Melius adhuc, ſed compactius, & egregio Romano ſtilo ſcripſit de hac re BERNARDUS SVVALVE in *Diſquiſitione therapeutica generali*, in 12. Amſtelodami edita anno 1657. adeoque poſt circulationem inventam, hinc pro tirone non eſt vituperandus libellus.

Scri-

tur, & aliqua oſteologica. Seorſim prodiit *latinitate donatus & commentariis illuſtratus* a FRANCISCO VERTUNIANO Pariſ. 1578. 8. Liber exſtat etiam in collectione VIDIANA, quæ cum titulo *Chirurgia a Græco in Latinum* converſa cum ejus commentario prodiit Pariſiis 1544. fol. Habetur etiam in eum Librum FALLOPII *commentarius*, ſed poſthumus, ex prælectionibus Clar. Viri decerptus, hinc minus bona dictione, non ideo ſine experimento, in tanta auctoris peritia. Seorſim prodiit Venetiis 1566. 4. ANDREÆ etiam DOERERI *diſputatio* Baſileæ 1589. prodiit 4. cum Græco titulo *ἀμφισ βητήσεως ἰατρικῆς περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων κατὰ τὸν ἱπποκράτην*. RIV. In eum porro Librum commentatus eſt JULIUS CÆSAR ARANTIUS, cujus *brevem commentarium in L. H. de vulneribus capitis* edidit cum *adnotatiunculis marginalibus* CLAUDIUS PORRAL, Lugdun. 1580. 8. Leid. 1639. 12. In eo commentario proprii parum eſt, niſi curationem velis vulnerum capitis puerilium, a quibus inciſionem vult abeſſe, & cauſas funeſti eventus in capitis vulneribus. In eundem Librum exſtat commentarius HIPPOLYTI PARMÆ Venet. 1608. 8. LIND. alius J. B. CORTESII, cui *adjecti tractatuli de contuſione calvariæ in pueris & de hydrocephalo*, Meſſanæ 1632. 4. Boni ſenis, in legendo magis quam in artis opere exerciti, etſi TAGLIACOTII fuerit diſcipulus. Sermo græcus & maculoſus eſt. JOSEPHI etiam SCALIGERI *epiſtola ad* STEPHANUM NARDIUM *ad dictata* MARTINI in Librum HIPPOCRATIS *de capitis vulneribus* excuſ. Coloniæ 1578. 8. * PETRI PAVII etiam exſtat *ſuccenturiatus anatomicus ſive commentarius in* HIPPOCRATEM *de vulneribus capitis & in* CELSI *Libri* VIII. *capita* IV. *priora* Leidæ 1616. 4 Caſus aliquos habent infortunii, & mortis a depreſſione cranii. CELSUM, qui fiſſuras non vult radi ſed emplaſtra ſuadet experiri, recte refutat, & multas ac opportunas figuras ad explicandum auctorem ſubjicit. BERNARDINUS denique FALCINELLI Florentiæ anno 1693. 8. edidit *commentario al Libro d' Ipocrate delle ferite del capo*. De MAGATIANA ſecta fuit, & palinodiam cecinit priorum editorum, atque naturalis methodi præſtantiam adgnovit.

Porro genuinus eſt etiam Liber *περὶ ἀγμῶν*, ſive *de fracturis*. Fractura humeri, femoris,

Scripsit etiam FRANCISCUS *de le Boe* SYLVIUS opus, omnium eorum quæ edidit, optimum, nempe *Methodum medendi*. Exiguus est tractatus, & maxime defæcatus ab acido & alcali. Exstat tantum in ejus operibus in 4. editis, non in ejus praxi, quæ in 12. prostat, nec in ejus disputationibus. Meretur legi, nam plura bona habet. Scripsit etiam WALLAEUS, Lugduni Batavorum olim medicinæ professor, methodum medendi brevissimam. Libellus est in 12. editus Augustæ Vindelicorum apud Welschium anno 1619. Vir in arte summus fuit, ut patet ex duabus epistolis anatomicis ad BARTHOLINUM, scripsit etiam praxin & methodum medendi illam, explosis Galenicis, secundum circulationem HARVEIANAM, sed difficile adquiritur.

Ultimo DANIEL SENNERTUS.

Jacta nunc sunt fundamenta dirigendi totum studium medicum, superest, ut ad praxin addiscendam media citissima fidelissime proponam.

Itaque enarrabo auctores, qui in medicina facienda, seu praxi, mihi visi sunt consilia vera dedisse.

Praxis medica, sive id, quod vocamus *facere medicinam* est, „ iu quolibet „ ægro per singularia signa morbum ejus singularem cognoscere, & deinde per „ singulare remedium & per singularem methodum curare ". Differt ergo vocata exercitatio medica seu praxis ab institutionibus in eo, quod medicus in institutionibus generales pronuntiet regulas, quæ medico, qui nunc faciendæ medicinæ se dedit, inhæreant, & observatæ sint, ut his uti queat.

Hinc praxis est totius medicinæ perfectio seu pars summa; & tota in binis his rebus consistit 1. In cognoscendis in ægro singulis per singularia signa morborum singularium 2. In curandis singularibus morbis per remedia singularia, & methodum singularem, quod semper attendendum est, nam nulla generalis regula de methodo & de morbis curandis datur.

Uno

ris, tibiæ, cubiti, luxatio genu & tibiæ & cubiti cum encheiresibus, monitis chirurgicis, cautelis & machinamentis, nitide hic describuntur. Aliqua quidem veteris ruditatis vestigia supersunt, ut virgæ corneæ inflexæ inventum, cujus elatere vult tibiam extendere. Pleraque vero Libri præcepta valde placent, & meretur prælegi. In eum habemus GALENI *tres commentarios*, qui cum adjectis iconibus in collectionibus operum ejus exstant. Finis deficit. PALLADII etiam *scholia* habentur in eundem Lib. in editionibus FOESIANIS & CHARTERIANIS. Liber περὶ ἄρθρων ejusdem dignitatis est, unus proprie & continuus cum priori Liber. Hoc fracturæ reliquæ & luxationes pertractantur. Vertebrarum, maxillæ, femoris, digitorum, luxationes eadem ratione exponuntur, femoris autem inprimis luxatio quam quadruplicem facit, & reponi jubet HIPPOCRATES, culpatus hinc olim a CTESIA, & ab HEROPHILO, qui inutiliter reponi os non mansurum monet, quum ligamentum teres violatum sit. Defendit HIPPOCRATEM olim APOLLONIUS Citieus apud COCCHIUM in M. S. codice, cujus fragmentum exstat in ejus viri libro *dell' Anotomia*. Recentiores fracturam frequentius inveniunt. In hunc cæterum Librum GALENUS quatuor commentarios reliquit, cum machinarum, ut scamni HIPPOCRATIS, iconibus. Passim aliqua desunt. Exstant etiam in VIDI collectione, jam dicta, & in hunc Librum & in Librum περὶ ἀγμῶν & κατ' ἰητρεῖον commentarii. Liber *Mochlicus* est compendium non inconcinnum Librorum priorum de fracturis & articulis. Liber περὶ ἑλκῶν non videtur HIPPOCRATICUS esse, nimis enim & multa & varia medicamenta habet, inter quæ nonnulla ex plantis describit. Videntur in universum minus inconcinna esse, quam aliæ veterum

Uno exemplo res declarabitur. Video hominem deficere animi deliquio, ut is curetur, non confidero in genere animi deliquium, fed quid hic in hoc præfente ægro animi deliquium fit. Si enim in genere animi deliquium confideravero, poterit id effe, & a defectu fanguinis, & a defectu virium cordis, & a mofcho fubolfacto, & fic porro; aliter autem curari debet, fi a defectu fanguinis eft, quam fi a mofcho fubolfacto; in meo ergo ægro in naturam & caufas peculiaris hujus deliquii inquiro, ut ea remedia adplicem, quæ fingulari huic caufæ opponuntur. Hinc videmus, exercere medicinam, idem effe, ac fingulatim rimari caufas morborum, ita quidem ut generalis in animo fit medicus, fed ita medicum effe, quando fingulariffime munus fuum obit.

Praxis ergo medica eft cognofcere, deinde curare morbos.

Hoc pofito, dico curationem omnem fieri per quædam inftrumenta, quæ morbum, & caufas ejus, & effectus debellare valent.

Verum HIPPOCRATES & CELSUS ad hæc tria revocant medicamenta, ut omnis medela fiat, & manu, & victu, & auxiliis.

Hinc

terum formulæ, neque eft abfque utilibus monitis, uti v. g. oleofa vitare jubet, & humida præter vinum, & partes vulneri circumpofitas curari fuadet. Venæfectionis mechanifmum defcribit. Italice cum notis editus eft a JOSEPHO CIGNOZZI Florentiæ 1690. 8. Liber περὶ συρίγγων fiftulam ani & procidentiam defcribit. Illam jubet filo erodere, vel etiam fecare, quæ utraque operatio ad noftra tempora fuperfuit. In prolapfu ani adftringentia laudat. Auctor videtur idem effe, qui librorum *de morbis*, ut adparet ex theoria morborum, quos ex pituita & bile deducit. περὶ ἐγκατατομῆς παιδίου fpurius & brevis, defcribit fetus in partu difficiliori diffectionem, & extractionem. Concuffionem in partu etiam commendat, ad excludendum fetum. Liber κατ' ἰητρεῖον genuinus, egregiis monitis plenus eft, qui ne minutias quidem negligat. Liber περὶ ἰητρείου mere chirurgicus eft, ἰητρεῖον idem fignificat, quod hodie officina chirurgi. Eam fufe defcribit HIPPOCRATICUS AUCTOR, defcendit ad minutias omnes medicamentorum, herbarum, deligationes, fplenia, ferulas, reftitutiones luxationum fufe defcribit. Spurius eft. Qui enim potuiffet dixiffe HIPPOCRATES, fuo ævo nullas effe expeditiones bellicas, qui furente bello Peloponnefiaco vixerit? In eum exftant GALENI *Commentariorum* Libri III. eruditionis variæ & lectu digniffimi.

In Libro περὶ εὐσχημοσύνης in Medico etiam adparatus inftrumentorum requiritur. In aliis Libris HIPPOCRATIS fparfim Chirurgica aliqua continentur. In *Aphorifmis* de funefto eventu vulnerum, de vulneribus capitis varia habentur præfagia. In Libris *de morbis* varia huc pertinent, ut in II. Libro de carie, de empyemate cum curatione, de vulneribus arteriæ afperæ, de aneuryfmate, tonfillarum morbis, ranula. In Libro IV. calculum ortum ex lacte pituitofo explicat. In *Coacis* de gibbo, ulceribus, calculo (quem etiam de aëre, aquis & locis tangit) præfagia exftant. In Libro περὶ γυναικείων β. de cancro, prolapfu uteri, claufo utero, morbis mammarum, in *primo libro* de partu difficili, mola, agitur. Peffos & glandes fæpiffime laudat Auctor. In *Prorrheticorum* Lib. II. prolapfum ani, vulnera in univerfum & peculiariter medullæ fpinalis capitis, &c. prolapfum gurgulionis, ulcera (hæc fufe) perfequitur. In Libro περὶ ὄψιος fpurio exftat celebris ille locus, quo palpebrarum fcarificatio defcribitur, & aliæ crudeles operationes, uftiones venarum, fiffiones fincipitis. In Libro περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον cauteria varia commendat, paracentefin defcribit, & ulcera ferina. In Libro περὶ παθῶν vulnera & eorum curationem, uvulæ morbos reperimus.

Epidemicorum Libri plurima chirurgica habent. Liber *Quintus* multos morbos chirurgicafque curationes continet, ibique celebris exftat HIPPOCRATIS a futuris decepti confeffio, cæterum rara multa & utilia, de rifu fardonio ex vulnerato fepto tranfverfo, de tetano

Hinc tota medicina, quæ clinica feu practica eft; confiftit in chirurgia, diætetica & pharmaceutica invenienda, præfcribenda, adplicanda.

Ita tota praxis medica, proprie loquendo, duas partes habet 1. Chirurgiam, quæ morbos externos manu comprehendendos curat. 2. Morborum internorum curationem: Et Chirurgia eft illa pars medicinæ practicæ, quæ docet cogno-

tano a medicamento acri in vulnus admiffo, de morte a levi percuffione capitis, &c. Genuinus equidem non videtur effe, cum in eo arteriæ & venæ diftinguantur. Liber VII. aliqua habet cum Quinto communia, & cafus chirurgicos varios. In Libro VI. paracentefis, calculi hiftoria & ad abfceffus aliqua funt. In IV. etiam aliquæ vulnerum hiftoriæ continentur & de ulceribus nonnulla, in II. de calculo aliqua & de ulceribus. Præter GALENUM, cujus commentarios laudabimus, exftant in HIPPOCRATIS opera aliqui etiam chirurgici commentarii. VIDUS VIDIUS cum aliis veterum Chirurgicis HIPPOCRATIS *libros de vulneribus capitis, ulceribus & fiftulis*, cum verbofis fatis commentariis edidit Parif. 1544. fol. Habet icones aliquas inftrumentorum, trepanum cylindricum abfque alis, &c. BARTHOLOMÆUS GENGA in HIPPOCRATIS *aphorifmos ad chirurgiam fpectantes* latinos & italicos *commentarios* edidit Bononiæ 1727. 8. editos, valde libere & abfque fuperftitiofo cultu boni fenis fcriptos. MATTHÆUS NARVATIUS *fylvam fententiarum ad chirurgiam pertinentium ex Libris* HIPPOCRATIS excerptam dedit Antvverp. 1576. 8. 1602. 8. recufam, qua etiam inftrumenta ad vulnera capitis curanda continentur.

BARTHOLOMÆI GENGA *in* HIPP. *aphorifmos ad chirurgiam fpectantes commentarii* Romæ prodierunt 1694. 8.

ANTONIUS THYMUS *refolutionem* dedit *aphorifmi* XLV. *Sect.* VI. *quo ulcerum antiquorum ftatus & prognofis continetur*, Jen. 1665. 4. * Quid fit HIPPOCRATIS *chirurgia nunc primum græce reftituta, latinitate donata & commentariis illuftrata a* STEPHANO MANIALDO, non novi. Prodiit Parif. 1619. 8. RIV.

Poft HIPPOCRATIS tempora chirurgia valde exculta fuit in Ægypto & in Græcia. AMMONIUM notum eft inveniffe uncum, quo calculus comprehenderetur, deinde ferramentum prima parte tenue, acie retufa & ex altera parte ictum calculum findens (CELSUS L. VII. c. 26.) MEGES ferramentum aliud ad calculum excogitavit, quo fi quid ex calculo prومineret, decideret, (CELSUS ibid.) cujus viri etiam medicamenta paffim laudantur ut L. V. c. 28. & monita (VII. c. 7.) atque citatur luxatio ad anteriora in genu fanata, gravis certe morbus (VIII. c. 21.) Idem tres umbilici prominentias facit, ab inteftino, omento, & humore ortas. (VII. c. 14.) MEGESEM etiam inter primarios inventores IDEM CELSUS refert (L. VII. præfat.) Et in univerfum audax & mafcula Græcorum chirurgia fuit. ASCLEPIADIS inventio fuit laryngotome, cujus etiam de luxatione femoris apud COCCHIUM fragmentum exftat, quam vidit extrorfum factam. In paracentefi fiftulam in vulnere relinqui fuafit. HERACLIDES Tarentinus palpebram albo oculi connatam fcalpello refecabat (CELS. VII. c. 7.) CRITOBULUS abfque deformitate fagittam de oculo PHILIPPO extraxit (PLIN. L. VII. c. 37.) PRAXAGORAS inteftinum cæcum in fcrotum elapfum reponebat manubus, & ni cederet, jubebat ventrem pube tenus difcindi, & dividi inteftinum, ftercore vero educto reponi (CÆL. *Acut.* L. III. c. 17.)

Præter hos viros CELSUS in præfatione ad L. VII. laudavit etiam PHILOXENUM Ægyptium, GORGIAM, SOSTRATUM, HERONES duos, APOLLONIOS duos, nuperum fcriptorem TRYPHONEM & EUELPISTUM PHLEGETIS filium. Iidem Græci multi fuerunt in deligationibus & machinamentis inveniendis, quibus pleni funt GALENI & ORIBASII Libri, ut Plinthium NILEI, gloffocomium NYMPHODORI mutatum ab ARISTYIONE PASICRATIS, &c. fed ea omnia perierunt. Codex M. S. commentarii APOLLONII CITIEI in HIPPOCRATIS Libros *de articulis* exftat quidem Florentiæ, exfcriptus a COCCHIO, vitiofus, antiquus tamen feculo IX. vel X. ab alio fcriptore accentibus auctus, a LASCARI in Italiam adlatus, in quo locus eft HEROPHILI, quem edidit COCCHIUS in Libro *dell' anat.* & ASCLEPIADIS, uti diximus fragmentum, (PHIL. TR. 333.) De eodem codice aliqua etiam in commentario ad CONRINGIUM SCHELHAMMERUS reliquit.

ſcere & ſanare eos morbos, quos manus mediate & inmediate adtingere poteſt. De hac ergo medicinæ parte primo loco agere debemus.

Codex M. S. commentarii APOLLONII CITIEI in HIPP. Libros *de articulis* a NICETA primum exſcriptus eſt, deinde & a COCCHIO, ut diximus. Hujus collectionis editionem certo promittit COCCHIUS ob exhortationes gnarorum (*de art.* anat. 46.) Cæterum eum codicem SCHELHAMMERUS parvi facit, loco citato.

CÆLIUS in *chirurgumenis*, hic dictis, rationem tradidit ſecandi calculi (Chron. V. 2.)

Deinde ARETÆUS paucula huc pertinentia habet, & calculum adhærentem veſicæ. CASSIUS pauca chirurgica habet, de cauſis, cur ulcera rotunda minus bene ſanentur, de vulneribus cerebri, &c. CÆLIUS, qui etiam *chirurgumena* ſcripſit (*Chronic.* Lib. V. cap. 2.) aliquoties ſuum judicium de chirurgicis interpoſuit, uti *Tard.* III. cap. 8. ubi paracenteſin abdominis commendat, & modum præcipit, quo eam adminiſtrare oporteat, ſanatoſque aliquos fuiſſe teſtatur, *laryngotomen* idem damnavit, *lanceolum* deſcripſit, novum inſtrumentum pro calculis arthriticorum eximendis, mechaniſmum clyſteris e folliculo dandi ſubtiliter expoſuit *Tardar.* Lib. IV. cap. 3.

M E-

METHODI STUDII MEDICI

PARS XIII.

CONSILIA AD CHIRURGIAM.

CAPUT I.

CHirurgia, cum ſit illa pars medicinæ, quæ manus adplicatione morbis curandis inſervit, pro objecto ſuo eos tantum morbos habet, qui ab adplicatione manus poſſunt ſuſcipere ſanationem, hos omnes morbos vocabimus chirurgicos.

Hujus modi morbi plurimi dantur; ſi v. g. quis in extrema corporis parte inflammationem habuerit, quæ in tumorem altum tranſierit, debebit curari apertione hujus tumoris, qui tunc pus effundet; ita pariter cui os humeri ex eminentia ſcapulæ luxatum eſt, morbus eſt iterum externus, nam medicamenta interna elapſum os nunquam reſtituerent, ſed oportet unice brachium bene extendere & elevare, ut reſpondeat cum cavitate, unde excidit, tunc ſi illud ſibi permittamus, retrotrahetur a muſculis in ſuum locum.

Ergo hi proprie morbi vocantur chirurgici, qui adplicatione manus tantum, non per diæteticam aut pharmaceuticam curantur.

Illa chirurgia, quatenus eam diſcimus ex ſcriptis, eſt quadruplex. Non loquor de Inſtitutionibus chirurgicis, ſed uti auctores ſcripſerunt. Eſt ergo 1. ſyſtematica; 2. de nonnullis morbis ſingularibus agens; 3. operationes ſolas deſcribens; 4. obſervationes rerum factarum colligens. Omnes auctores ſcripſerunt bona mala promiſcue, ut vero, quidquid boni in hanc uſque diem ſcriptum eſt, enarrem, oportet omnes ſcriptores etiam in quatuor colligere claſſes.

Prima claſsis eſt ſyſtematicorum, hoc eſt, lege doctrinæ ſcribentium.

Altera eſt eorum, qui de certa definita parte artis ſuæ tantum quidem ſcripſerunt, & meliores in ea parte, quam ſyſtematici fuerunt.

Alii, qui omnia reliqua omittentes, operationes tantum, hoc eſt opus manus ſeu methodum ſua dextra utendi deſcripſerunt.

Quarta claſsis eſt eorum chirurgorum, qui deſcripſerunt caſus chirurgicos, qui ſibi obvenerunt.

CAPUT II.

Prima claſſis Chirurgorum.

S*yſtematici* vocantur, qui generalia omnium morborum chirurgicorum, horum naturam, differentiam, cauſas, effectus, ſigna, & remedia, quæ eo

ſpectant, abſolute pertractant. Horum autem non eos commendabo qui compilatores fuerunt, & morbis forte non viſis nihilo minus in muſeo eos deſcripſerunt. Verum eos recenſebo, qui per multos annos in praxi excelluerunt, dum vixerunt, & ſimul anatomes periti fuerunt.

In hac parte ſyſtematicorum, ſecundum præſcriptas conditiones, princeps omnium eſt HIPPOCRATES, in ſectione ſexta operum ex editione FOESIANA. Fateor aliquando obſcurum eſſe propter vetuſtatem, & quia codices manuſcripti vitioſi fuerunt, aliter egregium opus eſt, & videtur HIPPOCRATES maximus fuiſſe in chirurgia.

Verum inter legendum hunc ſcriptorem, ſi quis velit conjungere ſummam eruditionem, addere debet commentaria GALENI in Chirurgiam Hipprocraticam. Ratio, cur hæc ſuadeam conjungi, eſt, quia GALENUS græcus fuit, & ſub imperio SEPTIMII SEVERI vixit; hinc diſtat a nobis quidem 1500. annis, a tempore vero HIPPOCRATIS non niſi ſexcentis, & eo ſeculo vixit, quo manuſcripta HIPPOCRATIS ſupererant, quæ ubique adlegat. Qui vero unum horum ſcriptorum ſolum abſque altero legerit, vix emerget ex difficultate.

AURELIUS CORNELIUS CELSUS (*a*) omnium veterum & etiam hodiernorum,

(*a*) Sed princeps omnino poſt HIPPOCRATEM auctor CELSUS eſt, qui medicinam ipſe fecit, ancyloblephari exemplo (L. VII. c. 7.) & in lingua operationis (L. VII. c. 12. n. 4.) Chirurgiam totam tradidit; nitidiſſime, ut omnia Calculi apparatum minorem ita bene deſcripſit, ut RAVIUS diſcendi cupidos unice ad CELSUM ablegaret. Cataractæ etiam depoſitionem, perterebrationem oſſis carioſi docuit, quæ multis foraminibus fit (L. VIII. c. 2.) Hydrocelen internam ab externa ſeparavit, cerebri concuſſionem obſervavit, & rupta vaſa oſſe integro (L. VIII. c. 4.) & alia hic non repetenda. In multis HIPPOCRATEM ſecutus eſt. In ulceribus capitis mollius paulum egit, vere Romanus, & raſionem fiſſuræ diſſuaſit, &c. In ejus *meliceriam* (L. V. c. 26.) commentatus eſt CHR. LUD. CHARISIUS Regiomont. 1717. 4. In (L. VII. c. 26.) *calculi veſicæ manu demendi rationem* tradidit VALENTINUS MARCUS, VVittemberg. 1600. 4. *Lithotomiæ* CELSIANÆ titulum nuperæ diſſertationi præfixit LAURENTIUS HEISTERUS, qua anno 1745. perfectiorem ſectionem calculi Ravianam laudavit, & oſtendit proxime ad CELSIANAM accedere eam, quam emendatam laudaverunt CHESELDENUS & SALVATOR MORAND. Libr. de Acia CELSI ſuo loco laudabimus.

CL. GALENUS a SEVERINO accuſatur, quod artem chirurgicam effeminaverit. Et certum eſt rarius paulo ad eas curationes acceſſiſſe quæ manu fiunt. Imperatorem enim nonnunquam pro milite pugnare, ſic medicum in neceſſario caſu manu uti ejus vox eſt. Non tamen ideo abſque experientia utique fuit. Nam Commentario *περὶ ἰητρεῖυ* citat ſanationem, quam peregit, cum medicus non vidiſſet, ob æqualitatem longitudinis in utroque humero, luxationem adeſſe. In ipſo pericardio ulcere nato, ſanavit puerum, *de decret.* HIPPOCRATIS *&* PLAT. L. I. In *commentario* in L. *de fractura* humeri luxationem antrorſum factam, HIPPOCRATI non viſam, quinquies ſe vidiſſe ſcribit, ut alia loca taceam, quæ plurima ſunt. Præter commentarios in HIPPOCRATEM, & aliqua ſparſa inter practicos Libros, pauca Chirurgica GALENI exſtant. Liber *de faſciis*, & *laqueis* & machinamentis græce non exſtat, niſi in M. S. codice, qui apud Cardinalem RODULPHUM latebat, & quo VIDIUS uſus eſt. Conjunctos HELIODORUM & SORANUM, qui in eodem volumine habentur, non utiliter neglexit IDEM edere, aliqua tamen ex utroque GALENICO Libro inſeruit. Mireris in eo Libro copiam habenarum & faſciarum, & elegantiam & nominum affectationem. Recudit eumdem Librum GALENI GESNERUS in collectione Chirurgica anni 1555.

In *arte curativa* ad GLAUCONEM varia huc pertinent. *Methodi therapeuticæ* Libri III. IV. V. VI. *de ulceribus & vulneribus*. Libri XIII. XIV. ſunt *de tumoribus*. In Libro XIII. *de*

inflam-

horum, in chirurgia princeps fuit: quæ enim jam pro novis traduntur, apud eum inveniuntur. Sint enim exempli loco ejus opera de calculo, de fistula lacrymali, tantæ certe manus & instrumentorum ibi subtilitates inveniuntur, ut hodie

inflammationibus exstat *commentarius* CONRINGII, Helmstadt. 1662. 4. Inter spurios GALENI aliqua sunt, ut *de clysteribus & colica* seorsim editus Lugduni 1591. 8. *de tumoribus*, VVittemberg. 1589. 8. In Libellos *de curandi ratione per sanguinis missionem, hirudinibus, revulsione, cucurbitula & scarificatione* exstat MELCHIORIS SEBIZII *commentarius*, Argent. 1652. 4. GALENI Liber *de sanguinis missione* seorsim prodiit Lugd. 1546. 8. In eum sunt commentarii HIERONYMI NUNNI RAMIREZ Ulyssipon. 1608. 4. * atque G. PATINI Paris. 1649. 8.

In Libro XIII. *de inflammationibus* CL. GALENI ostendit Auctor ulcerum non unam naturam esse, neque eandem curationem omnia recipere. De arteriarum vulneribus minime imperite scribit. Vincula injici posse non ignorat, neque a thrombo nescit vulnera claudi. Multas suas curationes refert. Ad vulnera nervorum idem, quo hodie utuntur, oleum calidum adhibet.

ORIBASII conjuncta & sæpe pro Galenicis data opera, continuo subjiciam. Ergo EJUS *de laqueis* Liber, similis argumenti & ingenii, cum iconibus, & Liber *de machinamentis*, exstant a VIDO editi in collectione aliquoties citata. In isto mechanica aliqua NILEI Plinthium, Fabri organon, Trispastum, deinde medicæ machinæ describuntur, scamnum HIPPOCRATIS, scala, Glossocomium, & adplicatio ad luxatorum artuum extensionem. VIDUS adfirmat, se multo curatius edere, quam Græce habeantur. Icones aliquæ transpositæ sunt. Cum GALENO etiam solent haberi, & cum *synopsi* ORIBASII, Basil. 1557. 8. & in GESNERI collectione. Inter *collectanea* ORIBASII huc pertinet Liber VII. quo venæsectio, scarificatio, cucurbitulæ, hirudines, escharotica ex variis vetustis & deperditis scriptoribus describuntur. Is Liber Lugduni etiam 1550. 8. cum nonnullis GALENI operibus ex AUGUSTINI GADALDINI interpretatione exstat, & similia fere habentur in Libro I. *Synopseos*. Clysteres glandesque Libro VIII. exponit, sinapismos, & psilothra Libro X. In *Synopsi* Liber VII. totus chirurgicus est, ad vitia externa, cutanea, ulcera & gangrænas, neque absque observatione scriptus. Ita humerariam venam absque metu incidi monet, mediam cum magno metu ob nervi viciniam. Escharotica ad amputationes rejecit, quæ sanguinem quidem comprimant, ut tamen idem crusta delapsa vehementius erumpat.

AETIUS plures, quam GALENUS, chirurgias habet, ex variis collectas veteribus. Cauteria laudat & plurima describit, & notante FREINDIO scarificationem in pedibus hydropicorum. In Libro III. de missione sanguinis, sinapismis, clysteribus, glandibus, in Libro III. de morsubus animalium, in Libro XIV. de abscessibus, cancris, in Libro XV. de scirrhis, tumoribus cysticis agit, & alibi morbos chirurgicos medicis interponit, ut Libro XIV. hernias. Medicamentis abundat.

PAULUS, quem ÆGINETAM vocant, Chirurgiam exercuit & ornavit, neque, uti fere priores, unice aliorum laboribus usus est. Morbos chirurgicos & eos, qui proprie medici sunt, conmistos dedit, ut totum opus, *primo* & VII. Libro excepto ad chirurgiam spectet. Et multa equidem medicamenta ex genio seculi corrasit, corrasit, curationes tamen, quæ manu fiunt, plenius proposuit. De partu difficili primus fere auctor est, ut vulgo etiam obstetrix sit dictus. Naturali proximum esse partum cui pedes procedant, recte vidit. Cranium mortuo aperire docuit. Reponi tamen male situm in partu non naturali fetum, ut caput præcedat, cum aliis veterum non bene suadet. Contra uteri prolapsum a secundis extractis monet, ne secundæ valide adhærentes, vi evellantur, uti nuper RUYSCHIUS, easque mavult relinquere & spontaneum discessum exspectare. Bronchotomen commendat. In hernia saccum ligare jubet. Luxationem claviculæ ad sternum negat fieri posse. Hyposphathismum describit, miram & crudelem operationem in fronte. Emphysema in contusione nascens observavit. Paronychiam malignam notam habuit, & patellæ fracturam, & alia non vulgaria. Chirurgica PAULI sub nomine *Chirurgie de* PAULUS ÆGINETA Lugduni 1542. 8. seorsim prodierunt. Mo-

hodie meliora non tradantur, fic per totum ejus opus prælucet omnibus. Ejus præterea fcripra eleganti, & purifsimo fermone fcripta funt, cum fub TIBERIO vixerit.

Poft

MISCHION fufpectæ ætatis homo, qui Juliæ Agrippinæ medicamentum fe mififfe ajat, idemque a Judæis aliqua fe fumfiffe fatetur, certe methodicæ fectæ fcriptor, præter *chirurgumena* & *ophthalmica*, quæ ipfe fcribit fe edidiffe, libellum περὶ γυναικείων παθῶν reliquit, qui aliqua parte ad Chirurgiam pertinet. Inperfecta valde funt, quæ ad Chirurgiam fpectant. In perverfo fitu fetus nihil mafculi tentat, fed unguentis fere utitur, & fetum ita dirigit, ut capite præcedat. Embryculum ad extrahendum fetum more veterum adhibet. Denigratam matricem refecari poffe adfirmat. Anatomica magis tolerabilia funt, ut alibi fcripfit. Prodiit Bafil. 1566. 4. ope C. VVOLFII, & in ejus *Gynaciis*.

Nunc ab Arabes tranfimus, quorum tempore chirurgia valde eviluit, cum & medici; RHAZE manifefto conquerente, opera, quæ manu fiunt, fervis fuis relinquerent peragenda, & chirurgorum ignorantiam acerbe accufet IDEM ad MANSOREM lib. VII. c. 1. atque AVENZOAR omnes operationes, in quibus genitalia nudare neceffe eft, pro re abominanda habeat. Sed RHAZES quidem, etfi oftendat FREINDIUS plurima ex Græcis fumfiffe, ut in omni tamen medicina, ita in chirurgia, cum dignitate verfatus eft. Chirurgicos equidem Libros, qui in *Continet* continentur, non legi, qui videam effe locos communes RHAZIS. Sed inter opera ejus *exquifitiora* Bafileæ 1544. fol. edita huc pertinet Liber ad MANSOREM VII. & inprimis L. *de cafibus qui ipfi acciderunt*, tum Liber *de fectionibus cauteriis ventofis*, Lugdun. 1510. 8. etiam editus. Setacea invenit. Alia paffim cum practicis mifta funt, ut in libro IX. c. 47. inftrumentum pro caftiganda uvula. Hydrocelen fingulis menfibus aperire docuit. Spinam ventofam primus pro diftincto morbo defcripfit.

HALY ABBAS in *regali difquifitione* practicam chirurgiam etiam tradidit, quam plurimum legerat CARPUS.

AVICENNA, ut reliqui Arabes, univerfam medicinam & chirurgiam adeo adtigit, & in ejus caput *de phlebotomia*, *cucurbitulis* & *hirudinibus* proprius commentarius exftat CONSTANTINI LUCÆ, Turin. 1584. 4. ad ejus vero textum *de apoftemate calido*, *contufione* & *attritione*, *cafu* & *offenfione calvariæ curatione* MARIANI SANCTI commentarius Venet. 1543. 4. RIV. Operationes etiam aliquas peculiares defcribit, ut clitoridis amputationem, remotionem vermis fubcutanei. Sed in immenfo volumine valde parum proprii eft.

Melior eft AVENZOAR, ita curiofus, ut etiam in hirco bronchotomes experimentum fecerit, & rariores aliquas chirurgicas curationes inftituerit.

In Libro VII. *colliget* AVERRHOIS aliqua chirurgica funt, ad vulnera etiam vaforum, fracturafque offium. Sed hæc infra fubtilitatem ejus hominis fuerunt.

JANI DAMASCENI chirurgica exigui momenti funt. Curationem tamen herniarum per inuftionem habet.

JESU filius HALI Liber *de cognitione infirmitatum oculorum & curatione eorum* prodiit Venetiis 1499. fol. & 1500. fol. PL. cum ALBUCASI, & iifdem annis ALCANA MOSALI *de paffionibus oculorum* L. VVALTH.

Sed ABULCASEM, qui vulgo dicitur ALBUCASIS, inprimis gloriam Arabum chirurgicam vindicavit, qui neglectas dudum etiam afperrimas operationes renovavit, & perfecit. Inftrumentorum icones dedit, obfervationes proprias paffim adjecit. In cauteriis plurimum fibi placuit. Polypum narium exftirpavit. Vulnera œfophagi fanavit. Mortuum fetum pedibus juffit extrahi. Vulnus ventriculi in fiftulam abiiffe vidit. Lapidem infernalem adhibuit. Calculi fectionem parvam paulo fufius expofuit. Aliqua ætati condonari oportet, ut futuram inteftinorum, quæ fit formicis admotis deinde ita diffectis ut capita maneant, quæ mordicus inteftini fecti labia contineant. Vel ideo legi debet, quod communis quafi fons fit, ex quo recentiores, feculi inprimis XVI. chirurgi, hauferunt. Cæterum Ejus opus fub titulo *manualis medicinæ* ALBUCASIS prodiit Argentorati 1532. fol. Libris tribus, quorum *primus* fola cauteria, *tertius* luxationes, *fecundus* reliquam chirurgiam omnem continet. Alia editio cum PETRI de LARGELATA *chirurgia* prodiit Venetiis 1520. fol. Veneta

etiam

etiam 1500. fol. & Basiliensis 1541. fol. exstat. VVALTH. RIV. Quæ de muliebribus agunt ea in VVOLFII *gynaeciis* repetuntur. Cæterum FREINDIUS ostendit, eundem cum ALBUCASI esse ALZAHARAVIUM, hinc eadem omnino & ejus auctoris Libro X. & apud ALBUCASIM reperiri. Ætas viri incerta est, ad duodecimum tamen seculum ex quibusdam conjecturis rejicitur a FREINDIO.

De ALBUCASI addimus, eum, quamvis multa propria habeat, multa tamen ex PAULO sumsisse.

Ab Arabibus in Europæos medicos rediit Chirurgia, post sex fere secula, quibus totis in eruditissima illa Italia nemo quidquam ad eam artem ornandam contulerat. Magno vero impedimento fuit utilissimæ scientiæ, quod apud Clericos fere unice medicina excoleretur, hi autem per leges canonicas & decreta concilii Turonensis anno 1163. ipsamque muneris sacri naturam a sanguine fundendo & necessaria crudelitate adhorrerent, unde ad unguenta, emplastra, carmina & alia inertia medicamenta fere tota Chirurgia delapsa est, quam degenerationem LANFRANCUS non sine dolore refert, & vitio medicorum tribuit, qui chirurgiam relinquant laicis, ignaris, nihil profecturis nisi medici fuerint. Quin excusat se AVENZOAR, quod chirurgica tractet, cum suo ævo medici Venæ sectionem & operationes manuales *suis servitoribus* relinquant. Non rectæ adeo CL. MATERNUS in *dissertatione de medic. conjunct.* separationem artis medicæ a chirurgica scholæ Parisinæ tribuit, quod medici Papali edicto a praxi chirurgica absterriti hanc laicis reliquerint. Et EROS quidem medicus inter Salernitanos videtur esse, ex antiquioribus, non quidem certæ ætatis, seculi tamen ad minus duodecimi, cum MAGISTRUM GERALDUM citet, qui specillis uteretur. THEODORICUM etiam citat, an chirurgum, non dixerim. EJUS Liber *de passionibus mulierum* jam citatus est. Observationes paucas, tamen aliquas, ut feminarum quibus frusta carnis ex utero pendeant c. 24. calculi vesicæ per foramen circa peritonæum sugendo extracti c. 42. Sic GARYOPONTUS aliqua chirurgica habet, & CONSTANTINUS AFRICANUS Libro *de Chirurgia, phlebotomia, arteriarum incisione, scarificatione, cucurbitulis, ossium restitutione*.

ROGERIUS autem inter eos chirurgos antiquissimus est, quos barbaros vocant, & qui Venetiis an. 1546. atque alias in fol. conjuncti prodierunt. Eum enim ROLANDUS ab initio citat, & primo loco ponit GUIDO. EJUS *Chirurgia* fere tota medicamentaria est. In vulneribus vinum cum melle & herbis propinabat & laxantia GUIDONE teste p. 286. Tota fere ejus *chirurgia* in ROLANDI opus transiit.

M. ROLANDI Parmensis Liber *de chirurgia editus vel conpilatus* una prodiit, paulo antiquior is THEODORICO ex p. 149. b. ut tamen cum eo senior vixerit. Superstiosus homo carmine ad strumas uti sustinuit. Laxantia etiam & pultes unice adhibuit, GUIDONE teste.

JAMERIUS, qui fatua multa scripserit, secutus ROGERIUM, & a GUIDONE dictus, nobis ignotus est.

BRUNUS Longobardensis vixit Patavii anno 1252, celebris suo tempore, multus equidem in medicamentis, & siccantibus inprimis, ut tamen manum operi admovisse satis adpareat. Barbare, ut reliqui, scripsit. EJUS *Chirurgia magna* & *Chirurgia parva* in eadem collectione prodierunt. Exstant etiam Venet. 1490. 1559. fol. L. Venas in oculo parvas incidere & ligare jussit, & fistulas ani totas incidere monuit, neque aliter sanari posse p. 128.

THEODORICUS *Capellanus* & *Pœnitentiarius* Pontificis, inde Cerviæ Episcopus, ex ordine Prædicatorum HUGONIS de LUCA discipulus, & ipse, ut BRUNUS, vino & siccantibus usus est p. 135. cujus plurima rapuit GUIDONE indice, & fabulas magistri sui admiscuit (in præfat.). Paulo ROLANDO recentior fuit, & eo inspiciente a magistro suo vulnus pulmonis sanari vidit, ut tamen ejus sanationis honorem sibi sumeret ROLANDUS. Medicamentis equidem etiam valde utitur, ut absque chirurgia omnia sanare voluisse exprobet ipsi GUIDO p. 37. b. melior tamen fuit prioribus. Nam & carmina spernit (p. 143. b. 158. b.) a moribus equidem seculi sui passim abreptus, cum fracturam capitis ope carminis & pulveris sanatam pro certa re referat, p. 145. b. ingenuus homo, qui nattam septem librarum de humero feliciter resectam fuisse, se dissentiente, scriptum reliquit p. 168. Turunda in curatione abscessuum semel uti permisit, & centies se id expertum testatur p. 165. b. & ROGERIUM & ROLANDUM carpit, qui iis essent usi p. 148. In nervorum vulneribus nihil terebinthina melius esse monuit p. 141. b. Arteriam vulneratam bis ligare & inter vincula discindere

dere juffit. Prodiit ejus *chirurgia* Venet. 1546. fol. & prius 1499. fol. HAEN. 1519. fol. L.

GUILIELMUS de SALICETO THEODORICO fere coævus & ipfe Clericus fuit, Profeffor Veronenfis, patria Placentinus, & obiit circa annum 1277. Plerifque priorum præftat, neque enim in medicamentis adquiefcit, fed utique operationes & encheirefes ita defcribit, ut manum operi admoviffe fatis adgnofcas, neque indoctus fuit. Vulnus fanavit, facta in inteftino, deinde in abdomine futura p. 336. b. Carbunculum peftilentem curari docuit p. 322. b. Vertebram luxatam reftituit. Vulnus œfophagi fagitta perforati fanavit p. 331. b. Dulcibus tamen emplaftris & unguentis ufum effe, non cum laude, narrat GUIDO (præf.) qui hihilo fecius *valentem hominem* vocat. Alia excerpit FREINDIUS. EJUS *Chirurigia* & in collectione, quam hactenus fequimur & alias prodiit, Venet. 1502. fol. LIND.

LANFRANCUS Mediolanenfis, Clericus, non ut Galli Chirurgi volunt, chirurgus laicus, GUILIELMI difcipulus, nonnunquam & ipfe manum operi admovit venamque fecuit, in defectu barbarii p. 209. b. neque probavit, quod iis hominibus (quos laicos vocat), fuperbi medici curationes relinquant, quæ manu fiunt. Parifiis vixit anno 1295. ex patria pulfus, hocque fuum opus fcripfit anno 1296. (*in fine oper.*). Catus homo, difficiliorum operationum prudens detrectator fuit, ut fectionis calculi, herniæ, hydropicorum, quas encheirefes non vult peragere ob periculum (p. 245. b.). Uftionem tamen in herniis proponit, fibique tribuit. Felix & gratiofus, fua experimenta paffim citat. GUILIELMI modum in curandis vulneribus fecutus eft, & in aliis præceptorem imitatus, GUIDONE monente. Turundas omnino repudiavit p. 211. Ad umbilicum paracentefin femper funefte eveniffe monuit. Nervum per tranfverfum incifum fuere juffit, animofior THEODORICO, qui vetabat acu uti p. 212. EJUS *chirurgia parva & ars completa totius chirurgiæ* exftant in collectione jam dicta, tum Venet. 1490. fol. 1519. fol. Lugdun. 1553. fol. cum GUIDONE aliifque (LIND.). Germanice etiam verfa eft ab OTHONE BRUNFELSIO, & edita Francof. 1566. 8. Filius LANFRANCI inter illuftriores Chirurgos Monfpelii floruit tempore GUIDONIS.

BERNARDUS GORDON initio feculi 14. floruit, Monfpelienfis Profeffor & clinicus, bonus & modeftus homo. EJUS *lilium medicinæ* fæpe, & nitide, Lugduni 1550. 8. excufum, aliqua chirurgica inter morbos mifta habet. Simplex fcriptor fuit, qui corpore inverfo calculi exitum procurare velit, & plurimus in medicamentis.

HENRICUS de HERMONDAVILLA conjunxit THEODORICUM & LANFRANCUM (GUID. præf.). Vinofis & calidis utebatur in vulneribus (GUIDO p. 29.). Editos EJUS Libros non reperio, cum tamen paffim citentur.

JOHANNES de GADDESDEN fub initio feculi XIV. fcripfit *rofam Anglicam*, quam fatuam vocat GUIDO, & quæ fæpe prodiit, mea vero editio Papiæ data eft anno 1492. fol. Empiricus & indoctus homo, arcanorum amator, & ipfe Clericus. Ad chirurgiam multa pertinent de apoftematibus, dislocatione, herniis, calculo, &c.

GUILIELMUS de VARIGNANA eo tempore vixit. EJUS exftat Liber *de ulceribus* inter reliqua opera, Bafil. 1545. 4. &c.

DINI del GARBO *Chirurgia cum Tractatu de ponderibus, menfuris, nec non de emplaftris & unguentis* prodiit Ferrariæ 1485. fol. (MANDOS), quem Librum non vidi, & 1536. fol. Una editus eft GENTILIS de Florentia Liber *fuper tractatum de dislocationibus & fracturis crurum*. HEIST.

GUIDO de CAULIACO (de CHAULIAC), clericus, cubicularius, capellanus, & medicus aliquot Pontificum, peftem illam fæviffimam anni 1348. vidit, & opus fuum fcripfit anno 1363. quo tempore Avenione fuit a fervitiis URBANO V. Pontifici. Eo ævo Chirurgia pene nulla fupererat, ut inter quinque fectas, ROGERIUS, ROLANDUS, & quatuor magiftri, omnia vulnera folis cataplafmatibus curarent, BRUNI & THEODORICI fecta folo vino uteretur. GUILIELMI a SALICETO difcipuli dulcibus emplaftris & unguentis confiderent, Teutones ab incantamentis oleo & braffica, denique alii a fanctorum invocatione curationem fperarent, (GUIDO in præf.). Hinc GUIDONEM folent inftauratorem Chirurgiæ vocare (J. van HORNE *microtechn.* p. 534.) ut qui operationes, dudum intermiffas, ex Arabibus, ex PAULO, GALENO, & barbaris defumta ad ufum revocaverit. Mihi tamen in multis videtur imperfecta valde encheirefi ufus, ut in hernia, quam caftratione fanat, & lithotomia adparet, in qua futuram adhibet. Superftitiofus etiam conjunctioni nonnullo-

rum

rum planetarum peftem tribuit, & Librum de aftrologia fcripfit. Interim, cum in opere ipfo fit verfatus, & tamen literas calluerit, quas a Chirurgo exigit (præf.), hactenus laudem meretur. Trepanum defcripfit & adhibuit, cum folis medicamentis alii uterentur. Tendines confuit felici eventu (p. 34. b.). In hydrocele fcrotum totum in ulcus verti fuafit. Fiftulas folis medicamentis mitibus fanari poffe negavit p. 46. Vulnus cerebri fanatum vidit, cujus partem exemerat. Inftrumenta multa tradidit, inter quæ etiam arteriis ligandis deftinatum forcipem invenio p. 27. Dedit autem *anatomen* compilatum, *compendium medicinæ*, *chirurgiam* & *antidotarium chirurgicum*. EJUS opera fæpiffime prodierunt ut 1498. PL. 1499. fol. PL. HAEN. 1500. PL. 1519. PL. Venetiis 1546. fol. Lugduni 1559. 8. 1572. 8. HAEN. LAURENTIUS JOUBERTUS, Cancellarius & Judex Monfpelienfis, *Chirurgiam magnam reftitutam* dedit, Lugdun. 1585. 4. & notas addidit, quibus varia barbare a GUIDONE dicta illuftravit: ISAACUS vero JOUBERTUS *Dictionarium* vocum barbararum & icones adjecit. FRANCISCI etiam FRANCHINI exftant *queftions en chirurgie fur les œuvres de Mre.* GUI de CHAULICE, Parif. 1604. 8. Denique totum opus reformavit, dictionem correxit, adjecit loca veterum, JOHANNES TAGAULT Profeffor Parifinus, titulumque fecit *de Chirurgica inftitutione* L. V. qui fæpe prodierunt, Parifiis 1543. fol. Lugdun. 1547. 8. 1560. 8. 1567. 8. HAEN. Francof. 1574. fol. Venet. 1549. 8. PL. & in collectione Tigurina 1555. fol. & Italice 1596. 8. HEIST. An aliud opus fit quod *metaphrafin in* GDIDONEM CAULIACUM vocat LINDENIUS editam Parifiis 1545. 4. non dixerim. Aliqua GUIDONIS TAGAULTIUM omififfe monet FREINDIUS. Exftant etiam JOHANNIS FALCON *remarques fur la Chirurgie de* CHAULIAC, Lyon 1649. 8. & *abregé in Chirurgie de* GUI DE CAULIAC *par* VERDUC, Parif. 1704. 8. 1716. 8. & *commentaires fur la grande Chirurgie de* CHAULIAC *par* SIMON MINGOLOUSEAUX, Parif. 1683. 8.

JOHANNIS TAGAULT L. V. *de chirurgica inftitutione*, quos GUIDONIS de CAULIACO opus reformatum effe diximus, gallice prodierunt Lion 1580. 8. Cæterum operum GUIDONIS *extractum* aliud etiam exftat, præter id quod citavimus, fub titulo nempe *le Chirurgien methodique*, Lyon 1597. 12. MANGET. Chirurgiam etiam GUIDONIS cum gloffa FALCONIS *corregida y emendada* edidit JOH. CALVUS Valent. 1596. fol. ANT. *

JOHANNES ARDERNUS a FREINDIO laudatur, coævus GUIDONI, tanquam primus Chirurgus, qui in Anglia eminuerit. Sed ejus fcripta funt edita, folo excepto Tractatu *de fiftula ani* (quam fe fanaffe adfirmat), verfo a JOHANNE READ. a. 1588. * Annon ille eft JOHANNES ANGLICUS, cujus *praxis medica de morbis, & de chirurgia*, Aug. Vindelicorum 1595. 4. edita citatur a L. HEISTERO?

NICOLAI de NICOLIS *fermo* VII. eft *de Chirurgia*, Venet. 1491. fol PL. 1533. HEIST. Vidi paffim ex citationibus obfervaffe & curaffe, non omnino inutilem fcriptorem.

VALESCUS de TARANTA, Monfpelienfis Profeffor, paulo junior GUIDONE. fub initio feculi XV. floruit, CAROLO VI. regnante. Ad Chirurgiam pertinent tum multa mifta cum morbis quos medici curant, fecundum partes corporis recenfa, tum *Philonium*, ut vocat, *Chirurgicum* totum, quo magna pars hujus artis tractatur. Sed in vere chirurgicis valde brevis eft, exemplo luxationis & fracturæ, multus in medicamentis. Ordo bonus eft, & *canones* feu cautelas & axiomata practica paffim interponit, & nonnullas fuas obfervationes ipfe barbare fcripfit, qualis mea eft editio Lugduni 1535. 4. minori edita. Dictio autem in melius reformata eft a GUIDONE DESIDERIO, cujus *epitome* VALESCI de TARANTA prodiit, Leid. 1560. 8. recufa, curante VVEDELIO, Francof. 1680. 4. Arabes & GALENUM diligenter legit.

LEONARDI BERTA PALIA *de apoftematibus, de vulneribus, de ulceribus, ægritudinibus nervorum & offium* libelli exftant in collectione Veneta 1546. fol. Citat duas hominum diffectiones factas anno 1439. 1440. Barbarus, credulus, deditus aftrologiæ, laudator arcanorum nugacium, & in emplaftris plurimus fuit. Chirurgiam exercuit, non timidus, qui cancrum non exulceratum exftirpaverit *ruptorio*. Cauteria caufticis recte præfert. Alias editiones habet LINDENIUS 1790. & 1519. fol.

PETRUS de ARGELATA hujus feculi eft, cum ejus *Chirurgia* L. VI. comprehenfa, Venetiis 1480. fol. PL. tum 1492. 1497. & 1499. fol. HAEN. prodierit. Mea eft Veneta 1520. fol. Suas obfervationes fæpe interponit, ut in vulnere brachii, quo refecto mufculo motus periit. Nervos tuere vetat, & fufficere docet, fi carnes confuantur, nervique adducantur, ut nunc recentiffime fit. In vulneribus profundis fe futura centies feliciter ufum ipfe teftis eft.

Cum sagittam de gula exsecaret, periisse in operatione ægrum fatetur, monetque *fratres*, ne simili temeritate utantur, &c.

In hoc seculum cadit etiam renovata Parisiis sectio calculi, tentata in latrone, suadentibus Medicis, permittente LUDOVICO XI. & administrante GERMANO COLLOT. Obscura vero historia est, & ad adparatum altum pertinere videtur, cum intestina reposita fuisse & futuram factam legamus. Laudem eam medicis vindicant Parisini in *second mémoire pour le Doyen & les D. D. Régens de la faculté*, p. 21.

ROLANDI CAPELLUTII *chirurgiam*, Venetiis editam 1490. fol. 1519. fol. 1546. fol. recenset LINDENIUS. Sed is videtur esse multo antiquior ROLANDUS, qui non anno 1468. sed ante GUIDONEM, uti dictum est, vixit. ROLANDI vero CAPELLUTII tractatus *de curatione pestiferorum apostematum* ex CONRINGII bibliotheca editus est Francof. 1642. 8. Brunsvvic. 1648. 4. Is practicus potius est & pestis dat descriptionem, quam ipse vidit.

In JOH. a KETAN fasciculo, Venetiis 1459. LIND. & 1513. fol. (quæ mea est editio) edito, collectio formularum exstat ad morbos chirurgicos, & de *phlebotomia* Tractatulus.

BARTH. de MONTAGNANA in *consiliis*, Venet. 1749. fol. satis multa habet chirurgici argumenti.

HIER. BRAUNSCHVVEIG (SALER. civis Brunsvvicensis) *buch der Chirurgia hantvvirkung der vvundarzney*, Augspurg 1597. fol. RIV. PL. * *In diesem büchlein findet man gar eine schöne unterrveysung und leer vvie sich die Chirurgici gegen einem jeglichen vervvundten menschen .... halten sollen*. Auctor est JOHANNES KARETHANUS, Liber vero Coloniæ prodiit, anno non addito. Aliam editionem habet HEISTERUS, Erfurti 1545. 4.

HIER. BRAUNSCHVVEIG chirurgia Anglice prodiit *Jerom of Brunsvvic noble experience of the vertuous handyvvork of surgery*, Southvvark 1525. fol. AMES.

JULIANI GUTIEREZ de TOLEDO *de la cura de la piedra dolor de hyada y colica renal*, Toledo 1498. N. ANT. *

In ANTONII BENIVENII observationibus aliquæ sunt, quæ huc pertinent, partus ex utero rupto, uteri amputatio, &c. Sic in A. BENEDICTI operibus, quæ laudavi in pathologicis, calculus circa anum natus & alia chirurgica exstant, ut apud hominem, qui in castris militaverit. In L. XXIV. c. 36. sanationem describit herniæ, in qua solus saccus ligatus est.

J. BRABI CHAMICI *de capitis vulneribus* L. I. Conimbræ 1516. fol. LIND. *

Maximus autem sequitur chirurgus, cujus opusculum melius mihi videtur, quam priora, quæ exstant, omnia JACOBUM BERENGARIUM Carpensem volo, quem ad reformandam chirurgiam praxis manu duxit, & præluxit anatome. EJUS Liber *de fractura cranii* prodiit Bononiæ 1618. 4. PL. Venet. 1535. 4. HEISTER. Leidæ 1629. 1715. 8. Rudis equidem est dictio, & medicamenta nimis multa, nimisque auctori laudata. Encheiresès & instrumentorum historia brevis est, quæ fere apud recentiores conservata sunt. Sed observationes multæ & propriæ adcesserunt, cordati viri, & efficaci medicinæ adsueti. Arabes fere sequitur, Græcos raro citavit. Uteri amputati historiam refert. In *commentariis ad* MUNDINUM partum ventralem vidit utero per apostema rupto.

JOHANNES de VIGO Genuensis eodem tempore vixit, qui anno 1503. Romam vocatus fuerit a JULIO II, & ipse utique manum operi admovit. EJUS *Practica* sæpissime recusa est Lugduni 1516. 4. HEIST. PL. 1518. 8. 1530. 8. 1534. 8. Venet. 1561. 8. Germanice sub titulo *grosse und kleine vvundarzney* prodiit, Noriberg. 1677. 4. Nam majus opus IX. Libris, minus V. aliis JOHANNES conplexus est, ut bene multi solebant, qui ultimi seorsim etiam *practicæ compendiosæ* titulo prodierunt, Venet. 1570. fol. PL. Gallice etiam Vigonis practica Lugduni 1537. 8. Italice, Venetiis prodiit 1540. 1582. PL. 1560. 1568. 4. HEIST. 1598. PL. 1610. 4. MEIB. Multum quidem GUIDONE usus est, quod JOANNES van HORKE advertit, & medicamentis valide indulsit, ex seculi ingenio, sed propria tamen sibi habet, & curationum eventus ipse observavit. Plenissime cæterum scripsit, ut etiam anatomen & simplicium historiam cum ambitu Chirurgiæ conjunxerit.

Collectio librorum Chirurgicorum aliquoties prodiit, ut Venet. 1499. fol. In ea exstant *Cyrurgia* G. de CAULIACO, *Cyrurgia* BRUNI, THEODORICI RULANDI, ROGERII, LANFRANCI, BERTAPALIA, & JESU HALI atque CANAMUSALI *de oculis*. Tum ibid. 1546. fol. nitidior editio prodiit in qua, omissis illis de oculis libris, habetur præterea LEONARDUS BERTAPALIA & GUIL. de SALICETO.

Cum JOH. ARCULANI practica, Chirurgia etiam cum instrumentorum delineationibus traditur. Mea editio est Veneta 1555. fol.

JOH. VIGONIS practica Gallice primum prodiit Parif. 1530. fol.

ANGELI BOLOGNINI *de cura ulcerum* Liber & *de unguentis comunibus in folutione continui* Liber Papiæ 1516. fol. Bafil. 1536. 4. & in collectione GESNERIANA. Medicamentarius uterque.

Thegreate herbal.....and book of surgery, Lon. 1527. fol. AMES. *

GEORGII VALLAE *de univerfi corporis purgatione per.....cucurbitulas, venæfectionem*, Argent. 1529. 8.

THEOPHRASTI PARACELSI *Chirurgia magna (groffe wundarzney)* Tom. I. L. IV. & Tom. II. L. X. Argent. 1573. latine prodiit *, & germanice 1585. fol. * *Chirurgia* vero *minor* fola; Bafil. 1579. 8. 1671. 4. * & Argent. 1573. fol * 1608. 8. * abfque numero anni adjecto & germanice edita eft Strasburgi 1608. 8. * EJ. *drey bücher von wunden und fchäden*, Francofurti 1549. 8. 1565. 8. 1577. 8. * EJ. *chirurgifche bücher und fchriften* feu collectio chirurgica, Bafil. 1591. 4. * Argent. 1618. fol. * Edita eft in minori chirurgia, quam folam legi, theoriam chemicam morborum dat, & ex eo fonte medicamenta opponit. Ita v. g. ex alumine plumofo fcrophulos derivat. Ad cancrum realgar fublimatum illinit, &c. Et in univerfum Chemicis non exigua pars medicamentorum chirurgicorum externorum debetur, erodentia nempe mercurialia, omnium potentiffima, tum ex argento, & calce fumta, & ufto alumine. Deinde decocta vulneraria, jam antiquitus Germanis ufitata, PARACELSUS in ufum revocavit, quæ in carie & cacochymia non abfque utilitate funt.

MARIANI SANCTI *de lapide renum* L. & *de vefica lapide excidendo* L. Venet. 1535. 8. Parif. 1540. 4. (quæ mea eft editio, quam procuravit JOHANNES ITINERIUS). EJUSDEM *Commentarius in* AVICENNÆ *textum de apoftematibus calidis, contufione & attritione*, &c. prodiit Rom. 1526. 4. & Liber *de calculo* recufus eft Venet. 1543. 4. RIV. Lugdun. 1542. 8. Denique *libellum quidditativum de modo examinandi medicos chirurgos* fcripfit, & ipfum recufum a GESNERO. De veficæ lapide celeberrimum libellum legi, qui a GESNERO etiam recufus eft. Inventor novæ methodi propriæ fuit JOHANNES de ROMANIS Cremonenfis, edidit autem eo confentiente difcipulus ejus MARIANUS. Præcipuum in eo artificio eft quod fuper catheterem urethra aperiatur, quam fuper calculum priores incidebant, & quod incifio in anteriori parte perinæi fiat. Inftrumenta autem pingit etiam plura, quam noftro tempore, dilatatorium mirificum; & forcipem fingularis fabricæ. Dictio ampullata. In L. *de renum lapide* pulverem ex petrofelino & carduo ftellato pro fpecifico lithontriptico commendat. *Compendium chirurgiæ* etiam a C. GESNERO recufum eft, & vulnera, ulcera & capitis læfiones tractat. Cum VIGONIS etiam nonnullis editionibus prodiit, ut Lugdunenfi 1534. & 1538. 8. Arterias ea ratione ligavit, ut nunc folent, acu nempe hinc & inde ad latus arteriæ infixa, & ea una cum carne adftricta, & alia monet utiliter in opere ipfo verfatus.

NICOLAUS MASSA paffim aliqua chirurgica tetigit. Gaftroraphiam, quam ROUSSETI tempore in Gallia nemo norat adminiftrare, defcribit in *introductione anatomica*. In *epiftolis* etiam aliquas obfervationes habet. EJ. L. *de venæfectione* prodiit Venetiis 1568. 4. * HEIT.

EUCHARII RHODIONIS *von der geburt des menfchen*, Francof. 1532. editus eft 1565. 8. 1582. 1608. recufus eft inter antiquiffimos libros obftetricios. Cum titulo *de partu hominis, parturientium & infantum morbis*, Parif. 1535. 8. Francof 1551, 1563. 8. & gallice fub titnlo *Livre des divers travax & enfantemens des femmes*, prodiit Parif. 1540. 12.

Anonymi L. IV. *de morbis oculorum, herniis, tinea, dentibus & ulceribus antiquis*, Germanice editi funt Argent. 1538. 4. HEIST.

Nützlich bad und artzney den bruch an alten und jungen ungefchnitten zu heilen, Strasburgi 1539. 4. Promittit fanationem herniæ abfque fectione.

J. von GERSTORF *genannt* SCHYLHANNS *feldbuch der wundarzney*, Argent. 1526. 4. Francof. 1551. fol. PL. quod idem credo effe *de chirurgia caftrenfi*, Argent. 1527. 4. HEIT. 1540. fol. EJ. *de chirurgia & corporis humani anatomia*, Argent. 1542. fol. HEIST. Francof. 1551. 8. LIND. EJ. *Haus, feld und ftattbuch bewährter wundartzney*, Francof. 1598. 4. 1606. 4. Non vidi.

J. von GERSTORF ultimo loco citatus liber, quem tum non videram, nunc omnino corani eft, ex editione Argentoratenfi 1517. fol. Chirurgus Argentoratenfis eft, qui ipfe artem exercuit, non penitus fpernendus, cum v. g. in amputandis artubus reducere cutem, tunc adtrahere fuper truncatam partem jubeat, & circumambire vefica, & non adhibito ferro candente, nifi vena nimis fævierit. Multum tamen medicamentis indulget.

Anonymi *chirurgia* cum iconibus ex ALBUCASE, germanice Argentinæ edita 1540. fol. HEIST.

HIPPOLYTI ANTONELLI *de cucurbitula* L. Parif. 1541. 8. LIND.

TERTII DAMIANI *Theorica Chirurgiæ*, Antvverp. 1541. GESN.

MICHAELIS ANGELI BLONDI *de partibus ictu sectis citissime curandis & medicamento aqua nuper invento*, Venet. 1542. 8. & in collectione GESNERIANA. Vulnera sola aqua simplici vult sanare imposita, absque turundis aut suppurantibus.

GUALTERI HERMANRYFF *handbüchlein gemeyner practic der ganzen Leibartzney*, Strasburg. 1541. 8. EJ. *grosse Chirurgie oder volkommene vvundarzney*, Francof. 1545. 1559. fol. 1662. fol. EJ. *feld und statt buch bevvärter vvundarzney*, Francof. 1556. 4. MEIB. EJUSDEM *schvvangerer frauen rosengarten*, Francof. 1561. 8. & EJ. *hebammenbuch*, Francof. 1569. 8. 1600. 4. HEIST. EJUSD. *nutzlicher berichtvvie man die augen und das gesicht schärfen und gesund erhalten: die zähne frisch und fest erhalten soll*, VVürtzburg 1548. 4. De oculorum & dentium malis. EJ. *bevveherte cur des steins und gries in nieren, blasen und lenden.... auch gründlicher bericht den stein zu schneiden*, Argentor. 1543. 4. PL. Non legi celebris compilatoris opera.

The questionary of cyrurgy vvith the formularies lyttle Guidoin cyrurgie,.... vvith a syngular treaty of the cure of ulcers translated from the french by ROBERT VVYER, Lond. 1541. fol. * AMES.

JAC. HOLLERII STAMPANI Liber *de materia chirurgica*, Parif. 1544. fol. 1552. 1560. fol. HEIST. Lugd. 1547. 8. Francof. 1589. 12. cum TAGAULTIO, & in collectione GESNERI. Medicamenta sunt ex veteribus collecta. Id opus autem passim cum tractatu de nervorum malis, de dolore, de hæmorrhagia, de pyroticis, præfecto titulo *Institutionum chirurgicarum* L. III. Parif. 1552. 1571. 8. Lugdun. 1588. 8.

LAUR. BURRES *Chirurgia* Germ. Erfurt. 1544. 4. HEIST.

ALPHONSI GOMEZ *de tumorum præparatione*, Hispali 1546. 12. L. *

In JOH. BAVERII *consiliorum Libro*, Argentin. 1546. 4. aliqua chirurgici sunt argumenti.

J. DRYANDRI *Artzney spiegel beneben des menschlichen körpers anatomey und chirurgischen instrumenten*, Francof. 1547. fol. RIV. *

LEONHARDI FUCHS *ad quinque priores de curandi ratione Libros appendix in qua chirurgica maxime tractantur*, Lugdun. 1548. 16. Hi Libri VI. VII. VIII. & prioris operis *de sanandis corporis humani affectibus*, Basileæ jam anno 1542. 8. editi liber *quintus* huc pertinent.

MATTIÆ CORNACIS *historia quinquenii fere gestationis in utero & quemadmodum infans semiputridus refecta alvo exemtus, sed & mater curata evaserit*, Vienn. 1550. & *historia* II. *quod eadem femina denuo conceperit & interierit* ibid. Eadem cum multis appendicibus similis argumenti prodiit cum EJUS *consultationibus medicis*, Basil. 1564. 4.

BENED. TEXTOR *de cancro & ejus natura & curatione*, Lugd. 1550. 8. MIEB.

AMBROSIUS PAREUS, reformatæ religioni addictus, Chirurgus regius primarius quatuor Regum, quem primum Europæ Chirurgum vocat BRANTOME (*vie de Charles* IX.) solus a Rege CAROLO IX. in laniena illa crudelissima servatus grato ob sanatum sibi læsum in venæsectione tendinem. Vir modestus, cordatus, expertissimus, mediocriter tamen eruditus fuit, ut cui necessum fuit GALENI gallicam versionem a medico exorare (JOHANNE CANAPE). Anatomen in scholis medicis exercuit. Castra diu secutus, obiit anno 1590. EJUS multa opera huc pertinent. Primum quod legi, est *Maniere de traiter les playes faites per harquebuses, fléches*, &c. Parif. 1551. 8. Ab Italo chirurgo didicerat modum molliter vulnera curandi: Negat vulnera sclopetaria amburere. Machinas ad educendas glandes delineat. De fracturis complicatis agit, & de carie, de ambustis, de gangræna & amputatione, in qua cauteriis utitur. Vulnerum gravissimorum sanatorum exempla profert. Adjicit aliqua obstetricia quibus brachium præeuns vult amputari. Hujusmodi etiam aliqua exstant cum EJUS *briefve collection de l'adiministration anatomique*, Parif. 1549. 8. tum sectionis cæsareæ in mortua matre methodus. Deinde legi ejus opera, a docto viro recognita & latinitate donata, Parif. 1582. fol. recusa, Francof. 1594. fol. 1610. 1612. fol. & apud UFFENBACHIUM, Gallice edita Lugd. 1641. fol. 1652. fol. & belgice Leid. 1604. Amstelod. 1615. 1636. 1649. fol. Præfatio data est a PAREO anno 1579. Libri sunt 26. quorum huc spectant *de tumoribus* Libri VI. & VII. *de vulneribus* Libri VIII. IX. X. (quorum postremum diximus); *de contusionibus & gangrænis* Liber

XI. *de*

XI. *de ulceribus*, *fistulis & hæmorrhoidibus* Liber XII. *de fasciis* Liber XIII. *de fracturis* Liber XIV. *de luxationibus* Liber XV. *de plerisque affectionibus quarum curatio manu fere perficitur* Liber XVI. *de reparandis quæ desunt* Liber XXII. *de generatione* (ubi situs perversi fœtus, & partus & uteri prolapsus aliaque huc pertinentia vitia describuntur) Liber XXIII. *de renunciatione* Liber XXVI Etsi non negaverim, opus PAREI a medicis Parisinis pretio redemtis adornatum esse, quod RIOLANUS adfirmat, (*Anthr.* pag. 31.) & recte forte monuerit J. van HORNE, rectius fuisse facturum PAREUM, si solas observationes edidisset, neque auxisset librum alieno labore (*microtechn.* pag. 526.,) nihil tamen inde decedit magni viri meritis. Acu per carnem trajecta, deinde ipsa arteria forcipe prehensa & ligata sanguinis fluxum supprimere docuit, (nisi in Italia didicit) & pila ex charta intincta adstringenti medicamento. In hydrocele setaceum adhibuit. Idem in collo ad oculorum mala adhibuit. Ossa cariosa parvis foraminibus terebravit. Mammam amputabat trajecta acu. Arteriotomen commendavit & feliciter exercuit. Instrumenta multa invenit, aut perfecit. Encheireses novas excogitavit. Dentes repositos comprehendere & firmari ante recentiores monuit. Uterum amputavit. Cartilagines in partu deprimi, etiam prope sacrum os, observavit. Fracturam colli femoris pro luxatione habitam adgnovit. Humerum antrorsum vidit luxari. In paracentesi perire monuit, quibus omnis aqua una emitteretur. Connatas vertebras dorsi vidit, ut infinita alia taceam, omni laude digna. Hic primus inter Chirurgos Parisinos eminuisse videtur, cum GUIDONIS tempore inter quinque sectas nulla esset Parisinorum aut Gallorum memoria, neque Parisiis excitaretur inter Chirurgos, nisi P. de ARGENTERIA, Medicus, neque notissimus homo. Ex Italia vero inprimis & ipsum PAREUM & THEODORICUM de HERY laudis semina reportasse certum est, PAREO fatente in Lib. de vulneribus sclopetariis.

AMBR. PAREI opera Anglice prodierunt Lond. 1578. fol.

ANDREÆ LACUNA *methodus cognoscendi & exstirpandi excrescentes in vesicæ collo carunculas*, Rom. 1551. 12. * Ulyssipone 1560. 8. *

ANDREÆ LACUNA hic citati arcanum ad carunculas vindicat sibi AMATUS.

CHRISTOPHORI a VEGA *de curatione carunculararum*, Salmanticæ 1552. ASTR. & Complut. 1553. LIND. *

BARTHOLOMÆI MAGGII Lib. *de vulnerum a globulis sclopetorum illatorum curatione*, Bonon. 1552. 4. RIV. HAEN. & in collectione GESNERI, atque Veneta, quam dicemus, recusus, 1566. 8. Bonus auctor. Venenatam & exurentem horum vulnerum naturam refutavit. In Instrumentis & medicamentis multus fuit. De carie, de ulceribus etiam egit. Eum LAURENTIUS JOUBERTUS in Lib. gallico *de vulneribus sclopetorum* exscridsit VIGIER p.155.

J. PHILIPPI INGRASSIÆ *de tumoribus tomus* I. *in quo generatim tumorum omnium præter-naturalium species declarantur*, Neapol. 1553. fol. Explicat C. I. Fen. III. Libri IV. AVICENNÆ & Libri *primi* dimidium. Reliqua, quæ promittit, numquam, prodierunt. Tumorum facit genera 226. cum eo referat carum etiam & lethargum. Doctus in conciliandis Græcis & Arabibus, quos, & Arabes inprimis, diligentissime legit. Observationes varias ad PAULI, AETII, & aliorum Græcorum latinas versiones adsperfit. Historia ex cadaveribus & praxi sua aliquas profert, ut abscessuum in cerebro. Cum femoris os luxatum crederetur, ostendit trochanterem avulsum fuisse. Superstitiosus homo scribit a D. VINCENTIO inplorato sanatum fuisse hydrocephalum frustra reclamantibus diabolicis hæreticis. EJ. *illustrissimi Ducis Terranovæ enarratio & curatio*, Venetiis prodiit 1568. 4. cum conjunctis etiam VESALII & EUSTACHII consiliis. Fractura duarum costarum erat, inde colluvies purulenta in pectus elapsa cum febre. Sanatus fuit æger tribus cauteriis admotis. Contra EUSTACHIUM acerbior fuit.

J. PHILIPPO INGRASSIÆ adde EJUS *iatrapologiam*, Venet. 1544. 8. quæ apologiam continet curatæ contusionis tibiæ, & quæstionem, num in capitis vulneribus liceat alvum ducere, quam adfirmat, cum nonnullis conditionibus.

PHILIPPI FLESSELLI *chirurgia*, Paris. 1553. 16. LIND.

ALPHONSI FERRI *opusculum de caruncula seu callo quæ cervici uteri innascuntur*, Lugd. 1553. 4. & cum sequente opere ubique recusum est. Laudat erodentia, destructionem carunculæ per catheterem, candelas, vitriolum, multus in bene longis compositionibus. EJ. *de sclopetorum vulneribus* L. III. Lugd. 155. 4. Venet. 1556. 8. Francof. 1575. 4. Lugd. 1583. 4. & in

& in *collectione* GESNERIANA, Tigur. 1555. fol. triroftre inftrumentum, fatis paradoxum, pro extrahendis glandibus excogitavit, & Alphonfurum dixit. Acus pro ligandis arteriis probo. In *corollario* defendit omnino ambuftionem a vulneribus fclopetariis.

JACOBI RUEFF *de conceptu & generatione hominis* Libri VI. Tigur. 1554. 4. Francof. 1580. 4. auctius & 1587. 4. Habet etiam partus difficiles Figuris expreffos. Idem videtur ejus *Hebammenbuck*, &c. Francof. 1588. 4. HAEN. 1600. & *'t boeck van de vroetvvyf*, Amftelod. 1670. 4. vertente MARTINO EVERARDO. * EJ. libellus *de tumoribus quibufdam phlegmaticis nonnaturalibus*, Tiguri editus 1556. 4. belgice verfus ab HENRICO van ROONHUYSEN fub titulo *Tractaat van de phlegmatyke gezvvellen*, Amftelod. 1662. 8. Inmenfa vis formularum & theoria inutilis.

Inter FR. VALLERIOLÆ *exercitationes*, Lugduni 1554. fol. & fæpe alias editas non adeo paucæ Chirurgici argumenti funt.

In J. LANGII LAMBERGII *epiftolis* non pauci cafus chirurgici etiam rariores reperiuntur, ut refecti uteri. Excerpfit eos GESNERUS, & collectioni fuæ addidit.

J. FRANCISCI ROTÆ Liber *de bellicorum tormentorum vulnerum natura enchiridion*, Bonon. 1555. 8. Venet. 1566. Antvverp. 1583. 4. Francof. 1575. 4. & in GESNERI collectione. Venenorum & ambuftionum in his vulneribus defenfor, antiquorum inutilis imitator.

A. 1555. Königsbergæ, feu Regiomonti prodiit in 4. collectio in qua JOH. von PARISIIS *nevv vvundarzney*. LAUR. BURR'S *nevv vvundartzney*, LANFRANCUS & alii habentur. *

AMATUS LUSITANUS in fuis *curationibus* plurimas habet chirurgicas. Monet poffe in futuris trepanum adhiberi, etiam in futura lamdoide, & fracto offe occipitis.

CONRADUS GESNERUS, ut omnem rem medicam, fic Chirurgiam ingenio fuo illuftravit. Arteriotomen, dudum fepofitam operationem, in amico fuo FELICE VVURZIO, celebri Chirurgo, feliciter renovavit. EJUS opera prodierunt *de Chirurgia fcriptores optimi quique veteres & recentiores*, Tiguri 1555. fol. Auctores, quos recudi curavit, jam nominavimus omnes. Ipfe addidit paffim figuras, & catalogum fcriptorum chirurgicorum de more fuo, minime inutilem.

RODERICI de MOLINA medici & chirurgi *inftitution chirurgica en que facilmente fe hallaran todas las fpecies de llagas que fon y pueden fer hechas en la cabeça*, Granat. 1557. N. ANT.

PIETRO e LUDOVICO ROSTINI *compendio di tutta la Chirurgia*, Venet. 1557. & 1558. 8. 1630. 8.

FRANTZ RENNERS *vvundarzney*, Francof. 1576. 4. * PL. Idem citat EJUS *äufferlicher arzney..handbuchlein*, Nurnberg. 1557. 4. *

HIER. MONTUI *chirurgica auxilia ad aliquos affectus qui reparationem exigunt, curationem morbi item venerei*, Lugd. 1558. 4. PL. *

J. BAPT. SUSII *de fanguinis mittendi ratione*, Bafil. 1558. 8. & ex editione J. TRULLERII Rom. 1628. 12. * EJ. *de venis e directo fecandis*, Cremon. 1559. 4. Sed hæc in practicis repetentur.

Inter JULII DELPHINI *quaftiones medicinales*, Venet. 1559. 8. Liber II. eft de cauteriis.

In COLUMBI ultimo Libro *de re anatomica* etiam chirurgici argumenti habentur obfervationes, ut ancylofis vertebrarum, &c.

LEONHARDUS BOTALLIUS Medicus Regius, qui caftra fecutus naturam ipfam follicite obfervavit, & manu, fub fratre fuo, medicinam fecit. EJUS multa exftant chirurgica, ut *Tractatus de curandis vulneribus fclopetorum*, Lugd. 1560. 8. 1565. 16. Venet. 1566. 8. 1597. 8. MEIB. PL. Antvverp. 1583. 4. germanice, Norimb. 1676. 8. utilis omnino eft. Uftionem omnem & vim venenatam refutat: mafculam vim trepani effert, qua eo ævo rariffime utebantur: turundas longiores reprobat: inftrumenta fimplicia & commoda proponit. EJUSDEM *de curatione per fanguinis miffionem*, *fcarificationem*, *hirudines*, Lugdun. 1580. 8. Antvverp. 1583. Mechanifmum venæfectionis defcribit, & eam in omni fere morbo laudavit, vel auctor, vel promotor certe praxeos, quæ nunc in Gallia regnat. Revulfionem & derivationem rejicit. Opera omnia recufa fun t Leidæ anno 1660. 8. curante JOHANNE van HORNE.

ANTO-

Post hunc sequitur GABRIEL FALLOPIUS (a), in suis chirurgicis operibus, gra-

ANTONII CHALMETEI *enchiridion chirurgicum externorum morborum remedia complectens, quibus accessit methodus probatissima curandi morbi venerei*, Paris. 1560. 8. mihi 1564. 8. HEIST. OSB. 1567. 8. Lugd. 1570. 1588. 12. Patav. 1593. 8. Basil. 1621. 8. Orleans 1621. 8. PL. 1636. 8. & cum aliis libellis FRAMBESARII atque HILDANI, Basil. 1634. 8. belgice etiam excusum vertente GYSBERTO COETS 1640. 8. Amstelodami. PL. Discipulus RONDELETII fuit, SAPORTÆ, J. SYLVII & GUILIELMI LAUTHIER, Librum recognoscendum dedit NICOLAO FONTANO. Fere totus in formulis est, & medicamentis, cum perpaucis observationibus. In lue venerea præfert mercuriale unguentum.

ANTONII CHALMETEI dictus liber excusus etiam exstat Genev. 1659. 8.

PIERRE FRANCO *Traité des hernies*, Lyon. 1561. 8. Chirurgus Lausannensis & Bernensis (in præf.) vir egregius undique, & anatomes peritus, pius homo, & industrius qui sceleta iu bibliotheca Bernensi dedicavit, Friburgi & Lausannæ docuit. (HILDAN. *vom nutzen der anatom.* pag. 140. 141.) De herniis quidem utiliter scribit, multas historias adducit, filum aureum laudat. Sarcocelen & ejus operationem exponit, adhæsionem intestini ad testem observavit, hydrocelem sanat, inciso scroto, inserta turunda. Plurimam vero laudem meruit nova operatione, quam necessitate coactus administravit, cum calculus per perinæum extrahi non posset; vesicam nempe super os pubis contra præjudicia seculi incidit, quo vulnera vesicæ credebantur funesta esse. Instrumenta etiam apta excogitavit, itinerarium *gorgeret*, & forcipem nostris similem. In vulgari etiam operatione, quando calculus ægrius sequitur, suasit ut differatur extractio, donec suppuratio partes laxaverit. De *cataractis* etiam & oculorum morbis egit.

HIERON. CRASSI *Tractatus de tumoribus præter naturam, de solutione continui, de ulceribus*, Venet. 1562. 4. PL.

GEORGII PHÆDRONIS *chirurgia minor seu omnium ulcerum perfecta curationis methodus*, Basil. 1562. 4. Paracelsicus homo, in quem optimus GESNERUS vehementer in epistolis invehitur.

MATTHIÆ KAPFER *relatio vera quomodo cultrum ex ancillæ cujusdam ventre quem per annum fere in eo gestaverit, ex latere extraxerit, ægramque sanitati restituerit*, VVolfenbuttel. 1563. 4. germanice HEIST.

ANTONII SAPORTÆ *Libros quinque de tumoribus præter naturam* huc refero, etsi longo post tempore ex bibliotheca F. RANCHINI eos ediderit HENRICUS GRAS, Lugduni 1624. 12. More & ordine veterum tumorum genera percurrit, adjecit quinque vel sex proprias observationes, inprimis aneurysmatum in arteria intercostali superiori, crurali, aorta. Adjectus est libellus non utilissimus JOHANNIS SAPORTÆ *de lue venerea*.

FELICIS VVURZII posthumum Librum hic citabo, quem frater RODOLPHUS, Basileæ 1576. 8. HE. 1596. tum 1612. edidit, sæpe recusum ut Basil. 1616. 8. 1687. 8. & 1675. 8. cum Libro obstetricio & iconibus adjectis ab H. SCHAEVIO tum VVolfenbuttel. 1624. 8. Stettin. 1649. 8. 1659. 8. & alias sub titulo *Practica der vvundarzney*. C. GESNERI coævus & amicus fuit. Libri quinque sunt, tres de vulneribus, unus medicamentorius, ultimus pertinet ad curam infantum. Magni eum facit BOERHAAVIUS pag. 432. Tom. I. *Prælectionum Practicarum* edit. 1745. In vulnerum curatione turundas refutat, & cauteria ad hæmorrhagias supprimendas, & nimiam curiositatem inquirendi in vulnera chirurgi, & abusum speciillorum. Observationes multas profert, gravissimorum vulnerum, multum usus decoctis vulnerariis.

FELIX VVURZIUS prodiit etiam Breslau 1651. 8.

(a) GABRIEL FALLOPIUS sive FALOPPIA magnus & anatomicus & medicus & chirurgus fuit (GUILANDINUS *de papyr.* pag. 75.) Quare omnino doleo omnia magni viri scripta chirurgica a morte demum prodiisse, prælectiones nempe a discipulis satis plerumque barbare & inornate editas. EJUS *Libri duo de ulceribus & de tumoribus præter naturam* prodierunt Venetiis 1563. 4. & *emendatiores atque magna accessione aucti a* BRUNONE SEIDELIO, Erfurti 1577. 4. quales etiam in collectione operum reperiuntur. Adparet inde ruditas aliqua in chirurgia, cum candente adhuc ferro in mortua carne artus amputaret, & reli-

graviſsimus vir, dexterrimus anatomicus, anatomes profeſſor, & chirurgus ſolertiſsimus.

Dein-

& reliquias putridæ carnis cauterio ambureret. Obſervationes tamen ſuas interſpergit; fumum pyritis accenſi ad ſcirrhum laudat, &c. EJUS alia opera ſunt præter jam citata, *de vulneribus* bene grande opus, Venetiis ſeorſim editum 1571. 4. *de cauteriis*, & *de luxatis & fractis oſſibus*. Multas utique ſuas obſervationes & curationes citat. Contrafiſſuræ exemplum habet, & ancyloſeos in dorſi vertebris. Paracenteſin jubet verſus os Ilium facere, ut nunc ſolet, cum eo tempore prope umbilicum adminiſtraretur. Fungum cerebri obſervavit, neque tamen pro parte ejus viſceris habuit. Calculum etiam ſecabat. THONERUS exemplum habet (L. VII. obſ. 4.) ubi calculus, quem cathetere non potuerat reperire FALLOPIUS, in cadavere multo viſco obductus apparuit.

PETRI FOGLIA *de faucium ulceribus*, Neapol. 1563. 4. 1635. 4. LIND. Ab ANDREA à CRUCE inter præcipuos Chirurgos citatur, ſi is eſt quem FOGLIATAM vocat.

ANDREAS VESALIUS & Anatomica & Chirurgica laude floruit; & CAROLUM, Hiſpaniarum hæredem, ex adliſo capite graviter laborantem felix reſtituit. Pauca tamen ejus chirurgica opera exſtant, *conſilia* nempe pro duce de TERRA NOVA, jam dicta, & *conſilium pro viſu partim depravato, partim abolito*, Baſileæ 1583. fol. cum MONTANO editum, & poſtuma *Chirurgia magna in ſeptem Libros digeſta*, quam a morte Præceptoris PROSPER BORGARUCCIUS regius medicus Venetiis edidit 1569. 8. Plenum opus, quo & anatomes pars aliqua & ſimplicia medicamenta continentur. Humiliter tamen de ea chirurgia ſenſit JOHANNES van HORNE (*microt.* pag. 521.) & compilationem variam editorem inſeſuiſſe HILDANUS auctor eſt opp. pag. 382. Et utique ſolet proponere ſententias GUIDONIS priorumque Chirurgorum, fuſe ſatis, ſua tamen conſilia & experimenta paſſim addit, & ſupplet omiſſa. Appendices in pueris divelli, cranium loco ab ictu alieno frangi, & alia plurima expertus monuit.

LAURENTIUS COLLOTUS eo ævo celebris in Gallia lithotomus fuit, quem etiam PAREUS citavit, & conductoribus uti ſcripſit. Imo duo ejus nominis viri fuerunt, pater & filius, quos laudat DURETUS ad HIPP. *aphoriſm.* & PAREUS, qui LAURENTIUM patrem, & LAURENTIUM & JOHANNEM filios commendat *des monſtres* pag. 443. 444.

JOHANNES BAILLEUL Abbas in *Jonval* HENRICI II. tempore magnam in curandis luxationibus auctoritatem conſecutus eſt, quæ laus & arcana ſanationis methodus in ejus familia manſit, nomen denique in omnes eos homines tranſiit, qui in reſtituendis luxationibus occupantur.

STEPHANUS GOURMELIN *ſynopſeos chirurgiæ Libros* VI. edidit Lutetiæ 1566. 8. LIND. & *chirurgicæ artis ex* HIPPOCRATIS *& veterum decretis ad rationis normam redactæ libros* III. ibid. 2580. 8. Opera chirurgica Gallice edita ſunt Pariſ. 1647. 8. Libros illos III. legi, nitidum nempe & latinum opus inveni, ſed quod nihil proprium neque de nuperioribus inventis quidquam præter apparatum magnum haberet.

STEPHANI GOURMELIN opera chirurgica Gallice primum prodierunt Pariſ. 1571. vertente ANTONIO MALEZIEU.

In J. VVYERI obſervationibus pluſcula habentur chirurgici argumenti, quæ prodierunt Baſileæ 1567. 4. Pertinent ad atretas, gangrænam, ſarcocelen, &c. ſic in RUMLERI obſervationibus quas, uti dictum in Pathologicis, edidit VVELSCHIUS, egregia deſcriptio aneuryſmatis aortæ exſtat.

PETRI ARIAS de BENAVIDEZ *ſecretos de Chirurgia e ſpecialmente....de la manera como ſe curan los Indios de L lagas* (ſive de modo quo Indi ſua vulnera ſanant) Valladolid. 1567. 8. *

OTHONIS BRUNFELS *chirurgia parva*, Francof. 1596. 8. *

FILIPPI PALATII *methodus medendi vulnera medicamento quod ex aqua ſimplici & fruſtulis de cannabi vel lino conſtat*, Peruſcæ 1570. 8. cum dilucidationibus SANCASSANI Italice edita, notis ibi aucta, & illuſtrata. Lintea aqua calida ebria ſola in vulneribus admittit. Editor vim eam etiam ad ulcera extendit.

J. PAULI NATII *opuſculum de chirurgia & præcipue de ſolutione continui*, Venet. 1570. 8.*

In

Deinde JOHANNES ANDREAS *a* CRUCE (*a*), non ita pluribus notus; ſed pro complemento totius artis habetur, cui innoteſcit. Fuit Italus & Venetus, & chirurgus claſsiarius, tandemque profeſſor publicus. Apud eum cum ſummo candore & ſine faſtu habentur omnia. Editus eſt Venetiis italico ſermone, ſed translatus in linguam latinam, germanicam, gallicam, & quod tamen

In MERCURIALIS *arte Gymnaſtica* aliqua de varicibus exſtant, & Libri *de affectibus aurium & oculorum* utcumque huc pertinent, Francof. 1591. 8.

HIER. MONTANUS circa hæc tempora vixit, in cujus *practica medica* Liber V. continet *chirurgica auxilia*, Venet. 1626. 4.

In JUL. PALMARII Libro *de lue venerea* aliqua ſunt de carunculis, in quibus FERRIUM refutat.

HORATII MORI *tabulæ univerſam chirurgiam uno ordine complectentes ex eruditionibus medicis collectæ*, Venet. 1572. fol. HEIST.

HIERONYMI MURILLO *therapeutica metodo de* GALENO *en lo que toca a cirurgia*, Saragoſſ. 1572. 8. *

VOLCHER COITER in obſervationibus aliqua chirurgica habet. Duram matrem, quam CARPENSIS non auſus erat adtingere, audacter aperiri jubet.

(*a*) ANDREÆ a CRUCE *chirurgia* Lib. VII. Venet. 1573. fol. 1596. fol. LIND. 1605. & EJUSD. *chirurgia univerſale e perfetta*, Venet. 1583. fol. 1605. fol. HAEN. germanice recuſa Francof. 1607. fol. Italicumque continet fuſiſſimum artis ambitum, ut v. g. ad fracturas cranii longo ordine diæta per ſex res non naturales exponatur, ſententiæ veterum ex ordine recenſeantur. Non tamen abſque ſuo experimento proprioque conſilio auctor ſcripſit, qui in operationibus conſenuerit, & multa cadavera humana ſecuerit. In Libro III. continentur TAGAULTII Libri de fracturis & luxationibus. In Libro VII. continetur pleniſſima hactenus inſtrumentorum collectio ex omnibus prioribus. In latina editione ſola habetur vulnerum tractatio, cum inſtrumentis quæ eo pertinent. In caput XIII. *degli ulceri* nuper edidit commentarios ANTONIUS FORZELLINUS, Venet. 1736. 8.

Chirurgie Françoiſe recueillie par J. DALECHAMP, Lyon 1570. 8. HEIST. 1573. 8. HAEN. cum iconibus inſtrumentorum.

ADAMI LONICER *conſtitutio & normæ obſtetricum*, Francof. 1573. 4. german. HEIST. & 1703. *

ZECHENDORFERS *von der* LECHNITZ *gründliche und rechte untervveiſung der vvundartzney*, Francof. 1574. fol. *

FRANCISCI ARCÆI *de recta vulnerum curandorum ratione* Lib. II. Antvverp. 1574. 8. *cum adnotationibus* ALVARI NONNII, Amſtel. 1658. 12. belgice *kortbondige middel om allerhande zoorten van vvonden te geneeſen*, vertente GEUSIO, Leuvvard. 1667. 8. germanice *von der rechten vvunden cur*, Nürnberg 1674. 8. Auctor celeberrimus, a BENEDICTO ARIA MONTANO exoratus, Librum edidit, plurima paſſus ob novam methodum, octogenarius cum ſcriberet anno 1573. Curationem ſimplicem ſecutus eſt, abſque turundis in vulnere ſimplici non maximo, & in ipſis pectoris vulneribus, felix, ut per exempla adparet, in medendo, multum fidens medicamentis, ex balſamo ſuo notus. In cancro etiam amputando, uti nuperrimi Chirurgi, ſola manu uſus eſt. Gaſtroraphiam, adeo eo ævo raram, commendat. Multa de ulceribus habet.

ANDREÆ ALCAZAR medico-chirurgi in Guadaloxara & profeſſoris Salmanticenſis, *chirurgiæ* Libri VI. *in quibus multa obſcura loca antiquorum & recentiorum interpretantur*. Vulnera capitis, nervorum, thoracis, abdominis, pudendagram, mentagram ſeu morbum gallicum tractat. Opus Salmanticæ prodiit 1575. fol. EJ. *de vulneribus capitis* Librum ſeorſim excitat LINDENIUS excuſum 1582. fol.

CORNELII SCHYLANDRI *practica chirurgiæ* cum facili modo extrahendi olea prodiit Antvverp. 1575. 8. * HEIST.

HORA-

mirum, hodie vix cognofcitur auctor, egregia tamen habet quod ad ratiocinia, & quo ad partes anatomicas de inftrumentis excogitandis. Gallice dicitur JEAN *de la* CROIX (CROCE voce Italica;) fed editio Veneta optima eft, quæ prodiit apud Robertum Majettum 1596. in folio.

Pa-

HORATII AUGENII *de medendis calculofis & exulceratis renibus*, Camerini 1575. 4. Curationem calculi refert, quæ ope olei vitrioli facta fit.

JOSEPHI (du CHESNE) QUERCETANI *fclopetarius feu de curandis vulneribus*, Lugdun. 1576. 8. 1600. 8. PL. EJ. *de la cure des arquebufades*, ibid. eodem anno HEIST. an diverfi duo Libri?

JOSEPHI QUERCETANI primo loco citati opufculi titulus plenus eft *fclopetarius feu de curandis vulneribus quæ fclopetorum & fimilium tormentorum ictubus accidunt*. Præfatio hujus libri data eft anno 1575. Plenus eft formulis, inprimis chemicis. Tepidæ fotu peractas curationes laudat. FRANCISCI MARTEL *de curatione vulnerum a bombardis inflictorum* librum citat PASCHALIS GALLUS, cujus annum ignoro.

FRANC. NEMER *vvundarzney-buch*, Francof. 1578. 4. HEIST.

Cum REMB. DODONÆI *hiftoria vitis vinique* multæ memorabiles hiftoriæ prodierunt Colon. 1581. 8. Rupta vefica & inde urinofus hydrops. Hydroceles plures obfervationes: aneuryfmatum multæ hiftoriæ: vulnera capitis, aliæque. Eadem hujus viri laus eft in *obfervationibus medicis* quas citavimus in pathologicis.

J. IGNATII BOSCII *de lapidibus qui nafcuntur in corpore humano & præcipue renibus ac vefica & ipforum curatione*, Ingolftad. 1580. 4. *

J. CALVO *primera y* 2. *parte de la cirurgia univerfal y particular del cuerpo humano*, Hifpal. 1580. 4. Madrit. 1626. fol. *

PAULI GULIARII *de vulneribus corporis curandis* Libellus, Veron. 1581. 4. *.

J. FRAGOSI *de chirurgia Liber*, Madrit. 1581. fol. LIND. *

JOH. FRAGOSI *Erotemas chirurgicas en que fe enfenna lo mas principal de la cirurgia con fua glofa*, Madrit. 1570. EJUSD. Liber *de chirurgia*, Madrit. 1581. fol. LIND. EJ. *chirurgia univerfal commendada y annadida*, Complut. 1601. fol.

J. FRANCISCI ROUSSET ὑστεροτομοτοκία feu *de partu cæfareo Liber*, Parif. 1581. 8. & auctior, adjecta *affertione hiftorica & dialogo apologetico pro cæfareo partu* 1590. 8. Bafileæ 1582. 1588. 8. 1591. 8. Francof. 1601. 8. cum variis ex ROUSSETO, & ex aliis novis obfervationibus adjectis, CORNACIS hiftoriis jam dictis, & poëmate fatis grandi ROUSSETI in ALBOSII lithopædion, ut hæc editio optima fit, gallice excufa eft fub titulo *Traité nouveau de l'hyfteromotocie ou enfantement cæfarien*, ibid. 1581. 8. EJUSD. *brevis apologia pro partu cæfareo in dicacis cujus dum chirurguli theatralem invectivam*, Parif. 1598. 8. excufa eft. Eximius Liber, medici, qui chirurgiam intime prefpexerat, & cui certe nullum ejus temporis chirurgorum, & omnium minime PAREI opus comparari queat, recentiorum pauca. Demonftrat per plurimas hiftorias, ulcera, vulnera, incifiones uteri partumque cæfareum non neceffario mortem inferre. Gaftroraphiam, eo feculo vulgo ignoratam, commendat, tum herniæ incarceratæ operationem. Denique apparatus alti lithotomiam, five FRANCONIS, & laudat, & eximiis anatomicis obfervationibus & cautelis illuftrat. Editionibus pofterioribus acceffit JOH. ALBOSII *lithopædion fenonenfe*, breve id quidem, & PROVANCHERII *de eodem* fetu 28. annis geftato, more antiquo fcriptus libellus, denique varia a C. BAUHINO adjecta tum fimiles hiftoriæ vulneris uteri fanati, & inteftini & veficæ, tum offium pubis in partu difceffus, & alia, ut ipfius coli valvulæ defcriptio.

URBANI HEMARD *recherches avec les traités anatomiques des dens & des maladies qui leur adviennent*, Lyon 1582. 12.

J. JACOBI MANNI *de malleolorum fcarificatione ex veterum fententia*, Patav. 1583. 4. RIV. In Oriente aliquamdiu vixit, ubi copiofiffimas apud Arabes fcarificationes obfervavit, &c.

GEORGII BARTISCH, chirurgi ocularii & herniotomi Drefdenfis, ὀφθαλμοδουλεία *oder augendienft*, Drefdæ 1583. fol. Norimberg. & Sulzbach 1686. 4. Longo artis ufu exercitus homo,

Pariter inter principes recensendus est HIERONYMUS FABRICIUS AB AQUAPENDENTE (*a*); superavit enim omnes, & nemo illi hanc disputat gloriam. Vir fuit certe, qui per totam Italiam suo tempore ita inclaruit, ut incre-

homo, superstitiosus tamen, qui chemosin omnino pro magico morbo (zauberey) describat. Anatomen dat oculi, non bonam. Icones multæ, & nitidæ sunt. In medicamentaria parte fusus est, & aliqua adjicit ad medicamenta præparanda. In cataracta aliisque morbis tutam viam sequitur. Instrumentum ad palpebram comprehendendam a VERDUYNIO pictum causa ipsi litis cum RAVIO fuit.

J. B. SYLVATICI *de secanda in putridis vena salvatella, deque nostro in secandis venis modo cum antiquo comparato*, Mediol. 1583. 4. *

PETRI MARTYRIS TRONI *de ulceribus & vulneribus capitis* Libri IV. Ticin. 1584. 4. HEIST.

P. PAOLO MAGNI *discorsi sopra il modo di sanguinar i corpi humani*, Rom. 1583. OSB. 1584. 4. 1586. PL. HAEN. 1613. 4. HEIST. OSB. 1624. 1674. HEIST.

P. PAOLO MAGNI mea editio est Romana 1626. 4. Curiosus satis liber est, cum iconibus, quæ encheireses repræsentant.

J. B. CARCANI LEONIS, magni anatomici, *de vulneribus capitis absolutissimum Librum triplici sermone contentum*, Mediol. 1582. 4. HAEN. BURCH. EJ. *exenteratio cadaveris illustrissimi Cardinalis* BOROMAEI (nunc in sanctos relati,) Mediolan. 1584. 4. (CORTE qui posteriorem libellum recudi fecit.)

GEORGII SALMUTH. *quæsita quædam chirurgica* 1585. 4. *

NERI NERII *assertio quod in sinistri lateris stupore a causa frigida oborto liceret mittere sanguinem per sedis venas & applicare cauterium occipiti*, Neapoli 1585. 4. LIND.

RODERICI de FONSECA *de calculorum remediis qui in renibus & vesica gignuntur* Libri II. Rom. 1586. 4. L.*

J. VARISMANNI *de rabidi canis morsu & hydrophobia tractatus*, Regiomont. 1586. 8. L.*

ANDREAE BACCII *de venenis & antidotis.. de canis rabiosi morsu & ejus curatione*, Rom. 1586. 4. PL.

WALTHER CARYES *hammer of the stone* (AMES) 1587. 12.

MICHAELIS GAVASSET Libri III. *Primus de natura cauterii*, Venet. 1587. 4. reliquis ejus libellis melior. GALENI juratus adsecla fuit.

LEONARDO FIORAVANTI, arcanista, *Chirurgia*, Xenet. 1588. 8. HEIST. 1610. 8. OSB. 1679. 12.

LEONARDI FIORAVANTI *Chirurgia* citata, agyrtæ aut arcanorum venditoris opus est, magni anatomes, etiam in chirurgo, contemtoris.

AUGUSTINI VASQUES *quæstiones medico-practicæ & chirurgicæ*, Salmantia 1589. 4. L.*

MARCI ANTONII MONTAGNANÆ *de herpete, phagedæna, gangræna, sphacelo & cancro*, Venet. 1589. 4. HAEN.

J. PETRI PASSERI *de causis mortis in vulneribus capitis & recta eorum curatione.. de perforatione & abrasione in cranii læsionibus non satis apparentibus*, Bergom. 1590. 4. PL.

ANDREÆ de LEON *Examen de cirurgia a visos para sanguis y purgas*, Pinciæ 1590. 4.

In BALDUINI RONSEI *epistolis*, Leidæ 1690. 8. editis aliqui partus difficiles recensentur, etiam ob hydrocephalum, & retenti in utero fetus.

An approved practice for all young. surgeons concerning burnings vvith gunpovvder and vvounds made vvith shote, svvord, &c. Lond. 1591. 4. cum tractatu de lue venerea. *

JULII HOLDER *vvahrhafte beschreibung eines rechten vvundarztes*, Francof. 1592. 4.*

(*a*) HYERONIMI FABRICII ab AQUAPENDENTE *pentateuchus chirurgicus opera* J. HARTMANNI BAYERI prodiit Francof. 1592. 8. Patavinus Anatomicus, Medicus & Chirurgus fuit, meticulosus in operationibus gravioribus, ut inter futuras solam siccam admitteret, in excogitandis vero instrumentis & armamentis satis ingeniosus. Opus, quod citavi anno 1604. 8. inde Patav. 1647. fol. recusum est cum instrumentorum iconibus, conjunctum cum ejusdem *operationibus chirurgicis* sub titulo *operum chirurgicorum*, Venet. 1619. fol.

 Fran-

increbile ſit. In primis in chirurgia excellit, omnes morbos chirurgicos ponderat, horum originem, ſpeculationem, & eventum prædicit; in inſtrumentis eſt incomparabilis & in fulcimentis, per plures caſus. Omnibus potius aliis ſcriptis quam

Francof. 1620. fol. HEIST. & denuo 1666. fol. Lugdun. 1628. 4. Leidæ vero 1723. fol. Italice vero 1711. fol. & germanice vertente SCULTETO; Norimb. 1672. 4. 1716. fol. Et *pentateuchus* quidem de tumoribus, vulneribus, ulceribus, fracturis & luxationibus ita agit, ut plurimus fit in medicamentaria parte, & recenſione veterum opinionum. In *operationibus* a capite ad calcem perſequitur morbos, quibus manu oportet mederi. Obſervationes ſuas paſſim ſatis copioſas excitat.

HIERONYMI FABRICII ab AQUAPENDENTE hic recenſi practica paſſim edita aliena ſunt, BARTHOLINO teſte *vindiciarum* pag. 3. & de *pentateucho* etiam querebatur, non ad ſententiam ſuam ſcriptam eſſe.

ALEXANDRI MASSARIÆ *de abuſu medicamentorum veſicantium*, Vicetiæ 1593. 4.

HERCULIS SAXONIA *de phœnigmis* Libri III. *de univerſa rubificantium natura, pſilothris, ſmegmatibus, dropacibus, ſinapiſmis, vulgo veſicantibus de quorum uſu in febribus peſtilentibus multa diſputantur*, Patav. 1593. 4. Fortiter veſicantium cauſam contra MASSARIAM egit, & eo in primis tempore ad febres peſtilentiales a MERCURIALI aliiſque veſicantia emplaſtra in uſum introducta fuerunt.

LUDOVICI MERCATI *inſtitutiones chirurgicæ in duos Libros ſectæ*, Madrit. 1594. 8. Francof. 1619. fol. EJ. *inſtitutiones artis luxatorum & de oſſium fractura & curatione* lat. ex hiſp. verſæ CAR. PISONE, Francof. 1625. fol. MEIB.

MART. HELLING *theſ. de phlebotomia*, Marpurg. 1594. 4. *

ANDR. LIBAVII *Tractatus de impoſtoria vulnerum per unguentum armarium ſanatione Paracelſicis uſitata*, Francof. 1594. 8.

J. COSTÆUS *de igneis medicinæ præſidiis*, Venet. 1595. 4.

J. COSTÆI dictus liber non incommodus eſt, quo omnis Græcorum & Arabum eruditio de cauteriis continetur, tum de dropacibus, veſicatoriis, &c. tractatio. Hernias cauterii potentialis ope curare docet.

J. BAPTISTÆ SYLVATICI *Tractatus de aneuryſmate*, Vicentiæ 1595. 4. HAEN. Venetiis 1600. 4. quæ mea eſt editio. Per aneuryſma intelligit unice, id quod nos *ſpurium* vocamus, & a ſola dilatatione arteriæ aneuryſma naſci poſſe omnino negavit. Cum omnes eo tempore chirurgi id malum pro incurabili deſererent, ipſe ex PAULO & Arabibus curationem propoſuit, utrinque nempe juſſit ligari arteriam, tunc incidi, grumos eximi, & ex propria obſervatione arterias vulneratas ſanari adfirmavit.

JULII CÆSARIS ARANTII Liber *de tumoribus ſecundum locos affectos*, Venet. 1587. 4. 1595. 4. cum *obſervationibus anatomicis* ibid. In *obſervationibus* etiam aliqua habet huc facientia, ut partum difficilem ab oſſibus pubis introrſum gibbis.

J. BAPTIST. ZAPATA *ſecreti varj di medicina e di chirurgia*, Venet. 1595. 8. TH. 1618. 8. HEIST. 1677. 8. cum titulo *mirabilia ſeu ſecreta medico-chirurgica* recuſa, Ulm. 1696. 8. *

BARTHOLOMÆI HIEROVII *methodus chirurgica docens rationem ſanandi apoſtemata, vulnera, ulcera*, Francof. 1595. 8. cum *methodis medicinalibus* ALB. BOTTONI & ÆMILLI CAMPOLONGI Libro *

PETER LOVVE D. *in the faculty of chirurgie at Paris, chir. to Henry IV. eaſy certain and preſent method to cure and prevent the ſpaniſh ſickneſſ*. Lond. 1596. 4. AMES. *

GABRIELIS FERRARA *nuova ſelva di Chirurgia*, Venet. 1596. 8. Ex italico latine vertit P. UFFENBACH, cum nomine *ſylvæ Chirurgicæ* & edidit Francof. 1625. 8. Liber *primus*, cui titulus eſt *obſervationum*, eſt compendium chirurgiæ vulgatioris, cum nonnullis ſuperſtitioſis, & fabuloſo verme. In Libro II. inſtrumenta & formulæ, in III. chemica præparata deſcribuntur.

DURANTIS SCACCHI *ſubſidium medicinæ in quo quantum docta manus præſtat ad immanes morbos tollendos eluceſcit*, Urbin. 1596. 8. HEIST. *

HIPPOLYTI BOSCI *de vulneribus a bellico fulmine illatis*, Ferrar. 1596. 4. 1603. 4. L. *

Jo-

quam hoc ipso carere possumus, & quoties magna operatio chirurgica est instituenda, si tum aliquem consulere velimus, hunc perpendere supra hac re debemus. Editus est Patavii anno 1666. quæ editio optima est, & Lugduni Batavorum anno 1723.

Huic

JOSTERII de JOSTERIIS *administrationes de usu vesicantium, de cucurbitulis affligendis, de V. S. omissione*, Venet. 1596. 4.*

CASPARI TAGLIACOII (*Tagliacozza*) *de curtorum chirurgia per insitionem seu de narium, labiorum & aurium defectu per insitionem arte hactenus ignota farciendo. Additis instrumentis cutis traducis & delegationum*, Venet. 1597. fol. Francof. 1598. 8. Mirum artificium & pro physico experimento pulchrum, pro chirurgica operatione pene crudele. Post inutiles primi Libri theorias fusissime & cum omnibus cautelis per dierum seriem & numerum, modum describit, quo particula cutis de brachio excisa, cum truncati nasi cruentato vulnere consuta, sensim naso adhæreat, a brachio resecetur, novaque in sede quasi insita comprehendat. Cæterum, cum videam rem vulgo pro fabulosa haberi, testimoniis eam confirmasse non erit superfluum. Ecce aliqua antiquiora, quam TAGLIACOTIUS. PETRUS RONZANUS Episcopus Lucerienfis in T. VIII. *annalium mundi* citat ad annum 1442. BRANCAM Chirurgum Siculum, inventorem hujus artis, & ANTONIUM filium perfectorem, qui etiam labia & aures reparavit, (apud GIMMAM in scriptorib. Ital.). VINCENTIUS vero VIANEUS medico-chirurgus, Maidæ in Calabria natus, inventor artis reparandi nasi ex BARRIO contemporaneo ab eodem citatur. ALEXANDER etiam BENEDICTUS *Anatom.* Libro V. c. 19. & A. VESALIUS Libro III. c. 19. & PAREUS Libro 22. c. 2. & STEPHANUS GOURMELINUS ejus artificis meminerunt. Inter coævos reparationum TAGLIACOTIANARUM testem se dat Jac. HORSTIUS in *vvund. der nat.* p. 380. ULMUS *de utero* p. 174. 175. in *physiol. barb.* p. 233. Et ipse inquit, & amicus meus JACOBUS ZENARO, ex urbe *Montechiaro* agri Brixiani, multos sanavit nisi insitione, cujus unus egregius artifex est. Descripsit artem in quinque partibus, cum iconibus. MERCURIALIS *de decoratione* p. 23. scribit. Certum est in Calabria dari qui reficiant nares & TAGLIACOTIUS indicavit mihi duos, quibus nares reparavit, modumque addidit. GRIFFONIUS apud HILDANUM exemplum reparati nasi more TAGLIACOTIANO habet *Centur.* III. *obs.* 31. *Epist.* 62. THOMAS FIENUS in Libro XII. quem continuo citabo, sanationum a TAGLIACOTIO perfectarum se testem obtulit c. 1. Hinc TAGLIACOTIO statua posita in theatro Bononiensi, quæ dextra nasum tenet. Post ea tempora P. A. MOLINETTI *de quinque sensibus* relarciri a Patre suo nares vidit anno 1625. (p. 62.) J. B. CORTESIUS in *Miscell. Dec.* III. fuse hanc artem describit, quam ex BOIANA Medicorum Turpiensium familia didicerat TAGLIACOTIUS. (Fuse etiam pro ea operatione scripsit PURMANNUS in Libro cui titulus der *Lorberkranz.*) Pro TAGLIACOTIO etiam testimonium dicit F. LICETUS *de monstr.* II. c. 29. Nostro tempore adhuc in BOIANORUM familia hoc artificium exercetur, REAUMUR, *Histoire dell' Académie des Sciences*. p. 37.

CASPARI TAGLIACOTII artificium pro fabula etiam venditat THOMAS FITZMAURICE in *Quæst. medicis*, Monspel. 1749. 4.

MIGUEL de LERIZA *libro de cirurgia que tratta sobre las llagas en general* (nempe hactenus in GUIDONEM) *con un trattado proprio en el qual se enfenna el modo de curar las carnosidades que est an en la via de la orina*, Valentiæ 1597. 8. ANT.

SEVERINI PINÆI (*Pineau*) *opusculum physico-anatomicum de integritatis & conceptionis virginum notis: & de partu naturali in quo ossa pubis distrahi demonstratur*, Parif. 1597. 8. Per experimenta ostendit sensim ante partum hiscere ab invicem & pubis ossa, & ilium os a sacro discedere, eaque manu sua palpavit, lenteque coalescere observavit. Ab apophysi præter naturam nata ossis pubis funestam partus difficultatem observavit. Eum libellum in Germania a severis morum custodibus prohibitum fuisse auctor est DE VAUX L. C. IDEM concessis cadaveribus usus est ad inventa propria de sectione calculi, & de operatione sua gallice scripsit (DE VAUX *index funer.* p. 555. *Réponse de Recteur & des D. D. de la faculté de Médecine*) libellum quem in *bibliotheca Thuanea* invenio, *discours touchant l' invention & l' extraction du calcul de le vessie*, Parif. 1615. 8.*

DA-

DAVID HERLICII *unterrichtung von den schvvangern frauen und kind-betterinnen*, Gryphisvvald. 1597. 8. PL. & Stettin. 1618. 8.

JAC. MARCHANT *declamationes in apologiam* FR. ROUSSET, *quibus παράδοξον de cafareo partu impugnatur*, Parif. 1598. 8. *

THOMÆ FIENI *de cauteriis* Libri V. Lovan. 1598. 8. Colon. 1608. 8. fusissime & plenissime de cauteriis ex omni antiquitate agit EJUSD. *Libri chirurgici* XII. *de pracipuis artis chirurgica controversiis* a CONRINGIO post mortem auctoris editi sunt Francof. 1649. 4. Londini recusi 1733. 4. Agit de trepano, cataractæ depositione, bronchotome, paracentesi thoracis, abdominis, arteriotome, sectione cæsarea, sectione (ubi apparatum parvum laudat), sectione herniæ, amputatione reparatione nasi, cujus enormem difficultatem satis demonstrat. Versus est Liber cum titulo *handgreepen der heelkonst*, Amst. 1685. 8. & germanice, Norib. 1675. 8. *vvundarzneykunst*.

In CASSERII Libro *de vocis organis* descriptio exstat bronchotomes, ejusque operationis defensio, cum instrumentis. IDEM invenit pyxidem, ex qua cupri candens lamina expellitur, pro cauterio in ægris meticulosis.

ANDREÆ LAURENTII *discours de la conservation de la vue*, Ruen 1600. 12. * EJUSDEM *de mirabili strumas sanandi vi solis Gallia regibus concessa* Liber I. & *de strumarum natura, differentiis, causis, curatione qua fit arte medica* Liber. Parif. 1609. 8. *

FRANC. MURATORII *apologia therapeutica vulnerum brachii*, Bonon. 1600. 4.

In FRANC. MURATORII citato opusculo historia continetur, qua ex ictu arteriæ hæmorrhagia nata ægrum sustulerat. Tuetur se MURATORIUS, cum neque ipse neque adversarius quidquam veri præsidii ad supprimendum sanguinem adhibuissent.

J. B. GEMMA *de varia ratione curandi bubonis & carbunculi pestilentialis*, Venet. 1600. 4. *

BENEDICTI BASELLI *apologia qua pro chirurgia nobilitate strenue pugnatur* Llibri III. Bergom. 1600. 4. *

GUIL. FABRICII HILDANI *observationes chirurgica* XXV. item *de gangrana & sphacelo*, Francof. 1598. 8. prodierunt & 1611. inde longa serie alia opera, *Centuria* nempe *observationum & curationum chirurgicarum*, Basil. 1606. 8. *secunda* 1611. 8. *tertia* Oppenheim 1614. 8. *quarta* ibid. 1619. 4. *quinta*, Francof. 1627. 4. *sexta* cum prioribus in operum collectione: *Centuria* V. Lugdun. 1641. 4. Porro Basileæ 1634. 8. excusa ut *cista militaris seu neu verbesserte feldartzney* ibid. repetita 1686. 8. Tum successit *de gangrana & sphacelo* I. Francof. 1600. 8. Oppenheim. 1617. 4. cum numerosis observationibus gangrænæ a frigore aliisque causis ortæ, Germanice prodiit Basil. 1615. 8. *von heissen und kalten brande*. *Lithotomia vesica* germanice edita est Basil. 1626. 4. & a HENR. SCHOBBINGERO latine versa, Basil. 1627. 4. anglice vero a R. C. Lond. 1640. 8. *Appendix Epistolarum de usu & abusu turundarum post extractionem calculi adhibendarum* una prodiit. *Observatio vulneris gravissimi sclopeto inflicti*, Oppenheimi excusa est 1614. 8. *De combustionibus* I. Basil. 1607. 8. *Epistolarum centuria* I. *de ichore & meliceria* CELSI, in qua synoviæ historiam habet & ancyloseos, & decocta vulneraria VVURTZII rejicit, & alia omnia junctim recusa sunt in operibus, Francofurti 1646. fol. & 1682. fol. sed primæ editiones multo nitidiores sunt. *Observationes & epistola* seorsim recusæ sunt Argentinæ 1713. 4. In Libro *von der fürtreflichkeit und nutzen der Anatomie*, qui Germanice solum exstat, Bernæ 1624. 8. exstant multæ historiæ funestorum casuum ex anatomes ignoratione. Hic civis noster Bernæ Poliatrici munere functus, a pago natali *Hildez* nomen traxit, vir industrius, indefessus in inveniendis pro re nata & perficiendis chirurgicis instrumentis, in curandis gravissimis malis felix, addictior medicamentis & turundis quas defendit. Quare longo sermone classicum scriptorem a nemine negligendum non necesse est fuse laudare. In *lithotomia* instrumentum gorgeret invenit, inventum describit, apparatum altum repudiat, scirrhorum pro exsuccis habitorum observationes adfert. In amputatione, quam candente ferro administrat, arteriis tamen injectum vinculum laudat.

GUIL. FABRICII HILDANI *cista militaris* primum prodiit Basileæ 1615. 8. IDEM HILDANUS Germanice prodiit vix mutatus, versus a FRIDERICO GREIFF Francofurti vel Hanoviæ 1652. fol. & seorsim *bericht von den brüchen und deren heilung*, Ulm. 1696. 12. *

JACOBI GUILLEMEAU Chirurgi Parisini Libros huc refero. EJUS Liber *des maladies de l' œil*, Parisiis jam anno 1585. 8. prodierat, belgice versus a JOHANNE VERBRUGGE cum titulo

titulo *hondert en dertien gebreken der vogen*, Amſtelod. 1687. 12. GUILLEMÆI libellus non utiliſſimus eſt, & ſpem fere in formulis ponit. In adjectis adnotationis VERBRUGGII aliquæ hiſtoriæ utiles inveniuntur, ut illa de inſectis conjunctivam rodentibus. Germanice recuſus eſt Dreſdæ 1710. 8. Deinde Liber *de l'heureax acouchement des femmes*, Pariſiis anno 1609. & 1643. 8. prodiit, bonus Liber & melior quam eo tempore ſolebant ſcribi. Converſionem & extractionem fetus pedibus apprehenſi ex primis laudat. Obſervationes multas proprias profert. Ob hæmorrhagiam continuo extrahere fetum jubet, & PAREI filiam eo artificio ſanavit. Sectionem cæſaream expertus rejicit. Atretarum, quæ conceperunt, hiſtorias & inciſiones ad emittendum fetum protulit. Uteros in partu ruptos vidit. Opera omnia collecta prodierunt Dordraci 1598. fol. HEIST. Pariſ. 1612. fol. nobis autem ſub titulo *œuvres de Chirurgie de* J. GUILLEMEAU *augmentées de pluſieurs traités extraits des leçons de* M. GERMAIN COURTIN. Rouen 1649. fol. Hac editione continentur præter priora & alia quæ non ſunt hujus loci *Magazin des inſtrumens de Chirurgie: ſommaire des tumeurs contre nature, playes, ulcères, fractures & dislocations*. Integra fere Chirurgia eſt ad ſeculi genium, non abſque tamen proprio judicio. Ita in amputatione propter gangrænam cauterium, in amputatione abſque gangræna forcipem pro vaſis ligandis abſque cauterio recte præfert. Aneuryſma legitimo modo ligata arteria ſanavit. Cæterum audacter incidit, trepanum in ſuturis. *Apologie pour les chirurgiens*. Sunt hiſtoriæ infelicium eventuum abſque culpa Chirurgi, & felicium abſque ejus vera induſtria. *Traité de la parfaite méthode d'embaumer les corps*, quo libello ſectiones cadaverum regum CAROLI IX. HENRICI III. & IV. continentur.

ALEX. SEITZ *aderlaſſ buch vom rechten gebrauch dee aderlaſſ ventoſa oder köpf.* 1601. 8. PL. *

ALEX. SEITZ hoc loco dictus multa ſuperſtitioſa habet, & venæ ſectionem nimis metuit, qui ex nupera miſſionis ſanguinis frequentia ipſam luem veneream oriri credat.

EUSTACHII RUDII *de tumoribus præter naturam*, Venet. 1600. 4. *de ulceribus* Libri III. Patav. 1602. *de externarum partium adfectibus*, Venet. 1606. fol. Experimenta pauca & labor Galenicus.

J. JESENII von JESSEN *inſtitutiones chirurgicæ quibus univerſa manu medendi ratio oſtenditur*, VVitteb. 1601. 8. *anvveiſung zur chirurgie*, Nuremberg 1614. 8. Laudat J. van HORNE *microtech.* p. 526. ob omiſſum familiarem tunc medicamentariæ materiæ abuſum, & manuarias operationes puriores. EJ. *de ruſtico Bohemo cultrivorace hiſtorica relatio*, Hamburg. 1628. 8. *

J. JESSENII von JESSEN dictæ *inſtitutiones chirurgicæ* non abſque obſervatione natæ ſunt, tum propria, tum præceptorum, quos optimos in itineribus audivit.

JOH. RIOLANI patris *Chirurgia* Lipſ. 1601. L. & in collectione operum, Pariſ. 1610. fol.

VVILLIAM CLOVVES *treatiſe for the artficial cure of ſtruma or kinge evil*, London. 1602. 8. EJUSD. *Tractatus of chirurgy for the cure of gunſhot and of the cure of lues venerea*, Lond. 1637. 4. *

In CABROLII obſervationibus etiam chirurgicæ aliquæ ſunt, cum auctor manu mederi ſit ſolitus, vulnera inſignia ſanata, ulcus renale.

In HIERONYMI CAPIVACCII operibus continetur etiam Liber *de cauteriorum recta applicatione*, Francofurt. 1603. fol.

PETRI PARISII *breve diſcorſo ſopra il moderamento del vino ed oglio per guarire ogni ſorte di ferita*, Panorm. 1603. 4. *

PETRI UFFENBACH *vvundartzney oder Theſaurus chirurgicus verdeutſcht*. Francof. 1605. fol. & EJUSD. *theſaurus chirurgiæ continens præſtantiſſimorum auctorum opera chirurgica*, Francof. 1610. fol. Ex GESNERI collectione habet TAGAULTIUM, HOLLERIUM, MARIANUM SANCTUM, ANGELUM BOLOGNINUM, MICHAELEM ANGELUM BLONDUM, ALPHONSUM FERRUM, JACOBUM DONDUM; adjecit autem Centuriam I. obſervationum HILDANI, EJUSDEM libellum de combuſtionibus, & PAREI opera.

FRANCISCI PLAZZONI egregii viri, qui operationes Chirurgicas in Theatro Patavino demonſtrabat, nimis autem præcoci morte abrepti (RHOD *de acia* p. 153.) *de vulneribus ſclopetorum tractatus* prodiit Patavii 1605. 4. PL. Venet. 1618. 4. Patav. 1643. 4. 1669. 4. *

BERNARDINI CAII *de veſicantium uſu*, Venet. 1606. 4. LIND.

DOMI-

DOMINICI TERILLI *de veficantium recta ufu ac utilitatibus mirificifque in praxifructibus*; Venet. 1607. 4.

DE DOMINICO TERILLO vide in practicis.

In PETRI MATTHÆI ROSSII *Confultationibus & obfervationibus felectis*, Francof. 1638. 8. multæ chirurgicæ funt, neque eæ inutiles. Ita monet, ne fymptomata quæ fracturis aliena accidunt, ipfi malo tribuantur. Cæterum in mortua carne amputat, &c.

JOACH. TANKIUS *de plegmone ex fententia* GALENI Lipf. 1608. 4. PL.

Inter J. HEURNII opera exftant Libri *de morbis oculorum*, Antvverp. 1608. 4. tum *de morbis mulierum* & alii, quibus morbi aliqui chirurgici, fed medice magis tractantur.

HIPPOLITI PARMÆ *Praxis chirurgica in qua operationes defcribuntur*, Venet. 1608. 16. EJUSD. *introductionis ad chirurgiam* Libri II. Patav. 1612. 4. Laudat JOH. van HORNE & GOELICKE in *hiftoria chirurgiæ recentioris*.

HIPPOLITUS PARMA primo Libro *introductionis* fuæ folitam pentateuchum tradit, altero claffes auxiliorum, revulfionem, derivationem, digeftiva, adftringentia, inftrumenta, &c. Non utiliffimum opus.

DIONISIO DACA CHACON *Pratica y theorica di Chirurgia en Romance y en latin*, Valladolid 1609. 2. tom. fol.*

EX THEODORO BARONIO *de operationis mejendi triplici læfione & curatione* aliqua huc pertinent, de caruncularum confumtione per cereos medicamento illitos abfque dolore, de catheteris periculis, & de malis eventibus, fectione calculi quam femper funeftam obfervavit, de injectione lithontripticorum per ulcus perinæi, &c.

PETRI PIGRAEI *chirurgia cum aliis medicinæ partibus juncta*, Parif. 1609. 8. LIND. & EJUSD. *Epitome præceptorum medicinæ chirurgicæ*, Parif. 1612. 8. gallice verfa cum titulo *Epitome des préceptes de Médecine & Chirurgie*, Rouen 1658. 8. & belgice *kort begryp van de Cure der medicine en der Chirurgie*, Amftelod. 1633. 4. Pofterius opus legi, quod videtur idem priori, fed auctius, cum prius fe edidiffe auctor ajat in præfatione. Habet aliqua aut propria, aut certe eo tempore non vulgaria, & punctionem veficæ, & obfervationes aliquas, & hiftorias vulnerum capitis, & alia. Nimis tamen multus in theoria & parcus videtur in encheirefi. In partu difficili pedibus jubet fetum extrahere, &c. Gallice edidit *Chirurgie mife en théorie & en pratique*, Parif. 1610. 8. quem Librum non vidi.

PETRI PIGRAEI *Epitome de préceptes de Médecine & de Chirurgie* mea editio eft Rouen 1642. 8. Hæc verfio aucta & melior editione latina hujus libri.

J. G. SCHENK *lithogenefia von vvunderbaren fteingevvächs oder fteingeburthim menfchilichen leibe aus dem lateinifchen überfezt*, Francof. 1609. 4. nonne lithopædion ALBOSII ? *

SEBASTIANI CORTILIO Armienenfis *Libri* V. *Inftitutionum chirurgicarum & Practicæ chirurgicæ* Libri IV. Francof. 1610. 8. LIND.

PETRI FORESTI funt *obfervationum & curationum chirurgicarum Libri* V. *de tumoribus præter naturam*, Leid. 1610. 8. *Libri* IV. *de vulneribus, ulceribus, fracturis & luxationibus* ibid. eodem anno, præter plurima chirurgica quæ cum morbis in obfervationibus medicis tractatis occurrant. Hiftoriæ in illis numerofæ funt, & propriæ, & aliorum, cum fcholiis de more, gratæ lectu, in parte autem medicamentaria, ut tunc folebat, quam chirurgica, uberiores.

In T. THEODORI SCHENKII collectione obfervationes chirurgicæ per partium corporis humani ordinem diftributæ magno numero reperiuntur, undique collectæ, quæ omnino legi merentur.

In H. SMETII *Mifcellaneorum* Libro X. etiam chirurgici aliqui cafus defcribuntur.

TOB. TANDLER διασκέψεων χειρουργικῶν δέκας *de hirudinum ufu fcarificatione felicius adhibenda, plebotome puerorum & pregnantium.. & falvatella, de hyfterocele, hyfterotomia, matricis eftirpatione, lineis extractione, commodiori fetacei adplicatione, cohibenda partis amputatæ hæmorrhagia*, VVittemberg. 1610. 4. PL.

ANDREÆ KALT. *de mola, ejus caufa, fignis, curatione*, Conftant. 1611. 4. PL.

T. GUILLAUMET *Livre Xenodochal*, Parif. 1611. & *Traité des ouvertures, trous & ulceres fpontènes*, 1611. 12. MEIB.

In VIDI VIDII *operibus omnibus funt de Chirurgia* Libri IV. Venet. 1611. fol. Compendium quo breviter operationes chirurgicæ & inftrumenta defcribuntur, inprimis tamen delegationes. Pleraque aut omnia ex veteribus fumfit. HIE-

HIERONYMI VENEROSII *consultatio responsiva de urinæ stillicidio, pruritu & herpete exedente*, Venet. 1611. 4. PL.

J. EMANUEL LABADIE *conseils de chirurgie*, Toulose 1611. *

VALERII BALDUTHI *tumorum omnium præternaturalium curandorum methodus*, Venet. 1612. 4.*

Leçons anatomiques & chirurgiques de feu M. GERMAIN COURTIN *dicteés depuis* 1575. *jusques a* 1587. *recueillies & corrigeés de plusieurs manuscrits par* M. ETIENNE BINET *Chirurgien juré*, Paris. 1612. fol. Lyon 1638. 8. Prægrandis Liber undique collectitius.

ZACHARIÆ a PUTEO *clavis medica rationalis spagirica & chirurgica quæ.. de stranguria; pruritu & herpete variæ recludit præsidia*, Venet. 1612. 4.*

RODOLPHI GOCLENII *Tractatus de magnetica vulnerum curatione citra ullum dolorem & remedii applicationem*, Francofurt. 1613. 8. Defendit sigilla astralia & curationes sympatheticas. Contra eum scripta est JOANNIS ROBERTI *Tractatus novi* GOCLENII *de magnetica vulnerum curatione anatome*, Lovan. 1615. 8. LIND. Respondit ille in *synarthrosi magnetica opposita infaustæ anatomiæ* J. ROBERTI *Jesuitæ pro defensione Tractatus de magnetica vulnerum curatione*, Marburg. 1617. 8. LIND. sed ROBERTUS variis libellis ad certamen rediit, ut *metamorphosi magnetica* CALVINO GOCLENIANA, Leodii. 1618. 8. & in GOCLENIO *heauton timorumeno seu curationis magneticæ & unguenti armarii ruina*, Luxemburg. 1618. Nuremberg. 1662. 4. tum in GOCLENIO *mago senio delirante*, Duaci 1619. 12. denique in *curationis magneticæ & unguenti armarii magica impostura*, Luxemburgi 1621. 8. ubi tiam in HELMONTIUM pugnat. LIND. Denique GOCLENIUS *novam defensionem magneticæ curationis vulnerum ex solidis principiis* reposuit, Francofurt. 1625. 8. 1643. 8. Nam eo tempore hujus modi historiæ fidem inveniebant.

JOSEPHI PANDOLPHINI *Tractatus de ventositate spinæ sævissimo morbo*, Firmi 1614. *revisus & annotationibus novisque observationibus illustratus a* G. A. MERCLINO, Norimberg. 1674. 12. in patholocicis dictus est.

In FELICIS PLATERI *observat.* Basil. 1614. & alias excusis, multæ ad morbos chirurgicos pertinent. Sic in *praxi* varix, aneurysma hernia, fistulæ ani aliiq. morbi chirurgici tractantur.

JACOBI SCHALLING *ophthalmia seu disquisitio hermetico-Galenica de natura oculorum eorumque visibilibus characteribus, morbis & remediis*, Erfordiæ 1615. fol. latine & germanice prodiit. Anatomen, morbos, & medicamenta oculorum describit mirus homo, ex PARACELSI schola, qui, ut BARTISCHIUS, inflammationes oculorum graves refert ad magiam. Integram fere ex suo ingenio medicam materiam subjecit.

J. CASTELLANUS edidit ANTONII BALDESII *quæstiones de gangræna & sphaceli diversa curatione*, Venet. 1616. 8. LIND. EJ. *phylacterium phlebotomiæ & arteriotomiæ* prodiit Argentorati 1628. 8. germanice versum. *

CÆSARIS MAGATI *de rara medicatione vulnerum* Libri II. Venetiis 1616. fol. 1676. fol. & nuper in Germania 1733. 4. recusi sunt, quo celeberrimo Libro multa peculiaria continentur. Experientiæ in MAGATO multum fuit, literarum Galenicarum & scholasticarum potius nimis, ut plurimum rationibus ex scholarum theoria desumtis utatur, quæ nostro seculo parum habeant roboris. Antiquam autem HIPPOCRATIS, & Germanorum, ante GUIDONEM, & VVURTZII praxim renovaverant chirurgi aliqui Romani, a quibus edoctus MAGATUS vulnerum delegationem frequentem, & curiosam deterfionem, & delegationum renovationes superfluas, & turundas, longe a curandis vulneribus removet, unionem labiorum, clausum vulnus, mitem medicandi rationem laudat, libro I. ubi de vulneribus in universum agit. *Secundo* libro vulnera cranii copiose, reliqua parcius persequitur, occupatus in veteribus partim defendendis. Ipse quidem MAGATUS in religionem Franciscanam transiit, arte medendi tamen non penitus deserta. Cum vero contra ejus methodum scripsisset SENNERTUS noster, sub nomine F. JOANNIS BAPTISTÆ MAGATI edidit *tractatum, quo rara vulnerum curatio defenditur contra* SENNERTUM; qui cum J. BAPTISTÆ *consiliis* anno 1637. 4. Bononiæ prodiit, recusus in Veneta editione anni 1676. fol. & in editione Germanica, in quo methodum suam non in omnibus vulneribus, sed in simplicibus valere, & GALENI & antiquorum doctrinæ convenire, defendit, & aliqua experimenta chirurgica addit. Esse enim ipsius CÆSARIS auctor est DIONYSIUS SANCASSANUS *dilucidazion.* p. 163. Obiit CÆSAR sectus ob calculum anno 1647.

ALFONSI ROMANI de CORDOVA *theorica y practica de cirurgia* Madrit. 1617. 8. 1639. 1661. 8.

GUILIELMI LOISEAU *de internorum & externorum morborum curatione libellus cum historiis notatu dignissimis*, Bergerac. 1617. 8. L. Bourdeaux 1620. 8. Carunculas sanasse jam monuimus. Sed vide ASTRUCIUM, neque enim legi.

CASPARI HOFMANNI *de ichoribus & in quibus illi adparent adfectibus*, Lipf. 1617. 8. *

CASPARI HOFOMANNI citatum hic opusculum collectio est locorum veterum.

HENRICI PETRÆI *handbuchlein der wundartzney*, Marpurg. 1617. 4. Norimberg. 1625. 7. cum HILDANO. da sphacelo.

FRANCISCI PECCETI *Chirurgia in quatuor libros digesta de tumoribus, de vulneribus, ulceribus & fracturis*, Florent. 1616. fol. Francof. 1619. 8. 2. vol. Ticin. 1697. fol. Collectio ex veteribus, cum plurimis medicamentis, & exigua utilitate.

NICOLAI HABICOT *Problemes medicinaux & chirurgicaux*, Parif. 1617. 4. *qu' un Chirurgien doit absolument pratiquer l' opération de la branchotomie* ibid. 1620. *Rec. de l' hist. de la Chir.*

HENRICI de ALSARO *proposicion chirurgica y censura judiciosa en las dos vias curativas de heridas de cabeça y otra* del patria de AVICENNA, Hispali 1618. 4. ANT. *

HERMANNI FOLLINI *de cauteriis*, Antvverp. 1618. 8. *

SCIPIONE MERCURII *la commare o raccoglitrice*, Malin. 1618. 8. maj vel 4. min. Venet. 1620. 4. Verona 1652. 4. 1662. 4. PL. germanice versa & aucta a GODOFREDO VVELSCHIO cum titulo *kinder mutter oder hebammenbuch*, Lipf. 1652. 4. VVittemberg. 1671. 4. Primas editiones non vidi, sed Liber dudum scriptus videtur, cum anno 1560. ARANTIUM auctor audiverit. Verbosus admodum, in iis brevior est, quæ necessaria sunt. Partus difficiles ex ordine plusculos enumerat, sed omnes, ex veterum sententia, vult reduci in caput prævium, etiam quando pes vel brachium præit, eumque partum qui fit pedibus præcedentibus pro valde difficili & malo habet. Uncos formidabiles pingit; partus cæsarei exempla felicia habet. In Veronensi editione adjectus est Liber PETRI de CASTRO *de colostro*, quo de meconio agit, a quo retento variolas deducit.

Inter HIPPOLYTI OBICII opuscula sunt etiam *adversus vesicantia decem decisiones & responsiones ad singula capita disputationis* BERNARDINI CAII, Vicetiæ 1618. 4. LIND. *

JAC. de MARQUE *Traité des bandages de Chirurgie*, Parif. 1618. 1631. 8. HE. EJ. *introduction méthodique à la Chirurgie*, ibid. 1652. 1662. 1675. 8. HE.

MATTHIÆ GLANDORP *speculum chirurgicum*, Brem. 1619. 8. Vulnera tractat præmissa anatome, subjectis observationibus patris & SPIGELLII, atque HOLTZEMII. EJUSDEM *methodus medendi paronychiæ*, Brem. 1623. 8. Morbi secundum & gravius genus describit, in quo periosteum inflammatur, observationes decem addit, valde eruditas. Laudat alysson polygoni folio. EJUSD. *de polypo, narium affectu gravissimo, observationibus illustrato*, Brem. 628. 4. Excisionem & vinculum laudat, observationes addit non multas, nimis etiam eruditas.

EJUSD. *gazophylacium polyplusium fonticulorum & setaceorum*, Brem. 1633. 4. Intolerabiliter dives gazophylacium, & a nostris nunc moribus alienum.

EJUSDEM *opera omnia* Londini prodierunt 1729. 4. Patre chirurgo natus, cujus observationibus multum utitur, FABRICII & SPIGELII discipulus.

HERMANNI CORBEI Liber *de vulneribus lethalibus & sanabilibus*, Franco f. 1620. 8. Oratio.

DOMINECO GALVANI *delle fontanelle*, Padoa 1620. 4. PL. *

RAIMUNDI MINDERER *medicina militaris*, Aug. Vind. 1620. 8. Germanice scripta est cum vero titulo *gemeine handstüklein zur kriegs artzeney gehörig*.

JOANNIS COLLE Bellunensis *Elucidarium anatomico chirurgicum ex Græcis, Arabibus & Latinis selectum cum commentariis in 4. Fen* AVICENNÆ. *Inserti sunt tractatus de vulneribus, ulceribus, tumoribus, fracturis, luxationibus*, Venet. 1621. fol. Theoreticus & compilatitius auctor.

ALFONSI MENNOZ regii barbitonsoris *instrucion de los barbieros phlebotomicos*, Madrit. 1621. 8. ANT.

P. ZACCHIÆ magnum opus inter scriptores medicolegales, ut vocant recensebimus.

JOHANNIS HORNUNG *chirurgischer bericht von brandschäden*, Nurnberg 1622. 8. Idem in cista medica etiam chirurgicas observationes habet.

Medicus nisi chirurgus semiplenus vel nihil est, Magdeburg. 1622. 4. HE.

STEPHANI CALANDER *brevissima chirurgica facultatis compendiaria*, Saviliani 1623. 12. LIND.

JA-

JACOBI CARANTA *decadum physico-medicarum* Libri II. *de morsu canis rabidi*, Saviliani 1623. 4. Occasione scripsit hominis, qui tertio mense, cum incolumis videretur, hydrophobicus perierat. Inde exempla congerit aliorum animalium rabidorum, quibus non a morsu canino malum ortum fuit, sed quæ propria rabie perierunt.

FRANCISCI GUILIELMI CASMAK *relaçam chirurgica de suem caso grave a que succedere mormortificarsa suem braco e cortarse con bon successo*, Lisboa 1623. 4.* ANTON.

GUILIELMI LAUREMBERGII *epistolica dissertatio curationem calculi vesicæ continens*, VVittemberg. 1623. 12. Leid. 1619. 8. quam editionem non vidi. Jam anno 1610. scripta est, & continet curationem, ut credebatur, auctoris, qui calculum in propria vesica etiam tactu perceptum, usu asellorum siccatorum & aliorum quorundam medicamentorum se sustulisse sibi persuasit, neque enim mihi vere sanatus fuisse videtur. Cum VVittembergensi editione exstat epistola PETRI filii in qua fuse de chirurgiæ utilitate & inde orta laude agitur.

C. BARTHOLINI *syntagma medico-chirurgicum de cauteriis præsertim potestate agentibus* seu *ruptoriis*, Hafniæ 1624. 4. prælectiones Patavinæ sunt, minime certe indoctæ. Defendit Cauteria contra FABIUM PACIUM & MERCURIALEM, brevior tamen de ferro candente, fusior de potentiali, cujus innumerabiles formulas habet, maxime *infernalium lapidum* omnis generis. Fonticulorum sedem & encheiresim fuse tradit.

MARTINI PANSÆ *consilium phlebotomicum oder aderlass büchlein nebst 50. fragen vom blut und blutl-ssen*, Lipf. 1624. 8.*

Inter HOECESTETTERI observationes etiam aliquæ chirurgicæ sunt.

JOSEPHI de AROMATARIIS *disputatio de rabie contagiosa*, Venet. 1625. 4. Francof. 1626. Antiquitas morbi describit, subtiliter ostendit, quomodo alii auctores potuerint pro novo morbo habere, cum aliqui antiquum facerent, & aquæ timorem a rabie abesse posse, nasci etiam a non rabido homine per morsum, esse anginæ speciem, cujus sedes sit in arteria aspera, docet. Horrorem aquæ eo refert, quod ægri deglutire nequeant, quod etiam in aliis anginosis reperiatur. Cum SALIO DIVERSO helleborum laudat, non probat submersionem in aqua. Fabulosos illos in urina catellos refutat.

His temporibus vixit LUDOVICA BOURGEOIS dicta BOURSIER, cujus habeo *observations sur la stérilité, perte de fruits*, &c. Paris. (1626.) 1642. 8. *Livre second* ibid. 1642. *Livre troisiéme* 1644. & *secrets de la même* 1635. 8. & *apologie contre le raport des Médecins* 1627. 8. Liber etiam, Francofurt. 1628. 4. germanice recusus est sub titulo *hebammen buch*, & Belgice 1658. Delft. Cordata satis & prudens femina amata magnatibus, & perpetua filiorum HENRICI IV. obstetrix. Ordo nullus, encheireses nimis parcæ, observationes paucæ, aliquæ tamen raræ, fides in arcanis nimia.

SANCTORII SANCTORII *Commentarius in I. Fen.* AVICENNÆ, Venet. 1626. fol. Chirurgica instrumenta hic varia proponit, a se ipso inventa, acum triquetram (troiscart) varii generis, & forcipem fissilem ad calculum urtehræ, de qua etiam HALESIUS cogitavit. Bronchotomen laudat. Metrenchyten inventum describit, & docet rationem qua clysterem ipse æger sibi injiciat. In Libro *de remediorum inventione* observationes chirurgicas habet, de fistulis ani, & vesicæ. Cauteria futuræ coronalis in Italia vulgaria damnat. Ajunt SANCTORIUM artem possedisse aquas hydropicas in viris per ubilicum, in feminis per uterum inmisso instrumento extrahendi.

CASPARIS VVINCK. J. S. *notæ unguenti magnetici & actiones ejusdem adversus* GOCLENIUM, Diling. 1628. 8.*

MARTINI RULAND *de phlebothomia, scarificatione, ventosatione*, Basil. 1627. 8. PL.

MARTINI RULAND citatum opusculum germanice exstat Basil. 1613 8. cum titulo *vom aderlassen und schrepfen*. Secundum series morborum empirice fere hanc vel illam venam jubet pertundere.

J. BAPT. SORI. *consigli ed avvisi di Chirurgia col modo di far giudicj ne' mali: una tassa dell' onorario loro, delle fontanelle del morbo Gallico & aforismi toccanti la Chirurgia*, Molin. 1626. 8.*

In HORSTII *observationibus*, Ulmæ anno 1628. 4. Norib. 1737. 4. editis, multæ chirurgicæ sunt, & totus IV. liber huc pertinet, tum aliqua ex epistolis.

Huic addatur MARCUS AURELIUS SEVERINUS (a) Neapolitanus professor egregius*, de quo nonnulli dixerunt fuisse MACHAONEM & PODALIRIUM horum temporum. BARTHOLINUS fatetur obstupisse se, cum ejus operationes viderit. Peritissimus in anatomicis & medicis fuit, & pariter summus philosophus & ab ephebis chirurgica manu operatus est. Ejus opus de *Trimembri chirurgia* editum est Francofurti 1653. in 4. alterum opus de *chirurgiæ efficacia* Francofurti 1646. in folio. Hi bini tractatus sæpius legendi sunt medico versanti in praxi, ultimum docet quo modo igne & ferro, alterum quo modo medicamentis & victu curentur vulnera, & hoc difficilius adquiritur, cum Liber de efficaci medicina etiam impressus sit bono cum fructu post *Observationes* chirurgicas FABRICII HILDANI.

Hif-

PEDRO LOPEZ *pratica y teorica de las apostemas*, Sevilla 1628. *

EJUSD. *pratica y teorica de las apostemas in general y particular.. questiones y practicas de cirurgia y heritos Uagas y otras cosas nuevas*, Hispal. 1628. fol. * ANT.

JEAN BONNART *le sommaire des medicamens observés és chef-d' œuvres de* M. BARBIOS *chir. de Paris*, Paris. 1629. 8. Materia medica, quæ simplicia & composita medicamenta chirurgis utilia continet.

ANTONII de VIANA *espejo de chirurgia primera parte de los tiempos del apostema sanguineo*, Ulyssipon. 1631. 4. * N. ANT.

BERNARDI SUEVI *de inspectione vulnerum lethalium* Libr. in forensi medicina dicemus.

THOM. BONHAM *the chirurgians' closet*, Londin. 1630. 4. HE.

FRANC. JOELIS *operum medicorum* Tomus VI. continet *methodum universalem curandi morbos chirurgi manu*, Rostoch. 1630. 8. & in operibus omnibus Amstelod. 1663. 4. * Idem Liber germanice prodiit cum titulo F. JOELIS *chirurgia oder vvundarzney in 7. theilen*, Nurnberg. 1680. 8. *

SEB. GREIFFENS *bevvährte vvundarzney aus Phil. Theophrast. schriften nunmehr kurtz zusammen gezogen durch* J. MECKER, Schleusing. 1630. 8.

J. STEPHANI STROBELBERGER *de dentium podraga seu de odontagra... in qua.. dentium sine & cum ferro artificiose extraendorum varii modi theorice & pratice proponuntur cum collactenorum dolori & extractioni dentium ab auctoribus dicatorum appendice*, Lips. 1630. 8. *

MALACHIÆ GEIGER Medici Bavari *kelegraphia seu descriptio herniarum cum earum curationibus tam medicis quam chirurgicis*, Monachii 1631. 8. & germanice *ausfuhrlicher bericht von den brüchen*, Suttgard 1661. 12. Ulm. 1696. 12. Proponit castrationem, punctum aureum, caustica, & medicamentorum plurimum habet, in observando parcior.

His temporibus Chirurgia in Italia fere ad meram artem medicamentariam contracta fuerat. Unicus anno. 1627. Romæ Chirurgus fuit, qui obstetriciam faceret. FABER ad HERNANDEZ p. 767. Aneurysmatis operationem neminem fuisse qui susciperet, SYLVATICUS auctor est. Sic de calculo BARONIUS queritur relinqui eam operationem Empiricis, & cum Gallus nomine du FAU tendines extensorum digitorum consuisset, habuerunt pro incantamento *Philosoph. transact.* n. 265. sed exstitit tunc Medicus Neapolitanus, imperterritus & animosus homo, qui ferrum & ignem antiquæ Græciæ in usum reduxit. MARCUS nempe AURELIUS SEVERINUS.

(a) EJUS multa scripta sunt, primum & princeps *de recondita abscessuum natura* cujus Libri VII. Neapolianno. 1632. 4. minori, *octo* vero *Libri* (addito nempe libello jam dicto *de pestilente παιδαγχόνη*) Francofurti 1643. 4. prodierunt, quæ editio aliquot capitibus & alias auctior satis maculosa est, adornata a Polyhistore illo LUDOVICO de HOERNIGK. Dictio barbari quid & contortuplicati habet, sed experimenti & masculi roboris plurimum. Ad chirurgiam autem inprimis pertinet Liber III. de abscessibus anomalis, cisticis inprimis, ferro & igne tollendis, & Liber IV. amplissimus, *de novissime observatis abscessibus*, quo etiam varices & aneurysmata

tra-

Hisce addamus AMBROSIUM PAREUM in folio Parisiis editum an. 1582. gallico sermone, sed in linguam etiam latinam, belgicam aliasque translatus est, illa autem editio ab ipso fuit perfecta, & a Domino *du* PUY edita, & idem opus eodem tempore latine fuit editum. Mirum est, quod chirurgus a corpore trium regum in Gallia huic potuit vacare. JOHANNES RIOLANUS, omnium scriptorum severus censor, de PAREO narrat, eum, cum in favore trium regum fuisset, in expeditionibus semper usum esse ea auctoritate, ut persuaderet & cogeret alios medicos, spe remunerationis apud regem inpetrandæ, ut casus exquisitissimos colligerent, qui tunc subpresso eorum nomine exirent in suum nomen, & sic egregium illud opus confectum esse. Sed ipse certe etiam vir fuit eruditissimus, qui plura vidit; cum castra sæpius secutus sit.

Se-

traduntur, & morborum rebellium in ossibus ipsis fundatas radices exponuntur. Venas varicosas adnatæ acu pungere docet. Nova nomina equidem habet, sed multas gravissimorum malorum per ferrum & ignem curationes. In Libro V. *padarthrocacen* seu spinam ventosam describit, & recte ostendit, in osse ipso fundari, hinc extrorsum serpere. Liber VI. est de gibbis, paulo minus plenus. Reliqui ad praxin pertinent. Recusus est Patav. 1651. 4. Francofurti 1668. 4. Leidæ 1729. 4.

EJUSD. *de efficaci medicina* Libri III. Francof. 1646. fol. 1671. fol. Rejectis medicamentis debilibus conmendat fortiora, quæ ex ordine & fuse tradit, arteriotomen, venæ sectionem, scarificationem, paracentesin, non abdominis sed fere omnium tumorum, sectionem, & amputationem omnis generis, trepanum, cauterium, cucurbitulas, balnea, setacea. In cauteriis inprimis fusus, ea per singulos morbos laudat, & nimio fere affectu etiam imperat, ubi ferrum poterat suffecisse, ut in hydrocele, & morbis uvulæ. Sic arteriarum & venarum sectiones eruditissime per singula membra persequitur, parcior in enarrandis encheirisibus, & nimius in morbis singularibus, quos ad classes non reducit. Varia autem passim utiliter monet. In amputatione cutim sursum revellere jubet. In fonticulis verum locum inter deltoidem musculum & bicipitem restituit. Scarificationem in pueris præfert venæ sectioni &c. Gallice versum opus provenit Genevæ 1669. 4. sub titulo *de la médecine efficace*.

EJUSD. *chirurgia trimembris diætetico-pharmaco & chymico-chirurgica*, Francof. 1643. 4. Leid. 1725. 4. materies medica est, cum formulis tum undique collectis, tum a SEVERINO primum laudatis. EJUSD. *seilo-phlebotomia castigata seu de venæ salvatellæ usu & abusu*, Hanov. 1645. 4. Francof. 1668. 4. Venæ *seilem* sectionem prodesse ad jecoris & lienis inflammationem, non ad mala eorum viscerum diuturna docet. Practica adeo potius & anatomica est, quam chirurgica.

EJUSD. *synopsis chirurgiæ* Lib. VI. spurium opus, Amstelodami 1664. 12. editum. Nam est SEVERINI, HORNIO teste *microt.* pag. 251. nec nisi index capitum.

PETRI JOH. FABRI *chirurgia spagirica*, Argentor. 1632. 8. Tolosæ 1638. 8. *

MELCHIORIS SEBIZ *prodromi examinis vulnerum pars prima*, Argentor. 1632. 4. *secunda* 1633. 4. *tertia* 1634. *examen vulnerum partium similarium* 1635. 4. & *dissimilarium partes* IV. 1636. 1637. 4. *examen vulnerum partium singularium & Tractatus de synovia seu meliceride* CELSI *vulgo das glied wasser* 1639. 4. *

J. BAPTISTÆ CORTESII *in universam chirurgiam institutio in qua tumorum, vulnerum, fracturarum, luxationum cognitio & curatio habetur*, Messanæ 1633. 4. Non utile opus, etsi aliquando curationibus præfuisse adparet.

Inter EJUS viri *miscellanea* huc pertinet *Decas tertia de curtorum instauratione*. Operationis inventionem PETRO TURPIO tribuit, instrumenta & alia pleraque habet ex TAGLIACOTIO.

J. AGRICOLÆ *Institutiones Chirurgiæ*, Francof. 1634. 12. *chirurgia parva das ist wundartzney*, Nurnberg 1643. 8. 1674. 8. * *nette feldscherer kunst*, Dresd. 1716. 12. *

J. AGRICOLÆ *chirurgiæ parvæ* mihi editio est Norimb. 1643. quæ titulum præfert *chirurgiæ*

spagi-

Sequitur JOHANNES a VIGO, Italus, fed debemus fateri & ipfum & alios peccaffe in eo, quod omnia fine ferro & igne voluerint fanare, uti alii contra ferro & igne voluerunt uti: hinc fallit fæpe, quandu confulit, ut fine ferro & igne mala tractentur, & ut hoc & illud medicamentum chemicum adplicetur. Opus eft in 4. pluribus editionibus inpreffum.

VIDUS VIDIUS, notus olim profeffor, fcripfit quatuor libros de chirurgia in folio, editos Francofurti anno 1667. Ibi leguntur ab uno auctore collecta, quæ fparfim apud alios inveniuntur.

Pro

fpagirica. Abfque operationibus, quas valde metuit, folis pene medicamentis omnia perficere conatur. Ita trepanum, excifionemque glandium plumbearum rejicit, &c.

NICOLAI FONTANI *de extractione fetus maturi per anum*, Amftelod. 1633. 12. cum ejus *aphorifmis Hippocratis methodice difpofitis*: In *analectis* etiam chirurgici cafus habentur, & in notis ad SEB. AUSTRIUM jam defcriptis, laryngotome defcribitur.

JAC. CHIFLETI *acia* CELSI *propria fignificationi reftituta*, ALPHONSUS NUNNESIUS *defenfus*, Antvverp. 1633. 4. Eft vero acia filum quodcunque per foramen acus trajectum GAL. *Comment*. II. *ad* L. HIPP. *de iis qua in medicina fiunt*. CHIFLETUS & NUNNESIUS metallicum filum faciunt. In *obfervationibus* CHIFLETUS aliqua chirurgica habet, & paracentefes thoracis ob empyema.

In SENNERTIANÆ *praxeos* Libro V. continentur chirurgica *de tumoribus*, *ulceribus*, *cutaneis vitiis*, *vulneribus*, *fracturis*, *luxationibus*, VVittemberg. 1634. 4. Ex more fuo dilucide & utiliter obfervationes & defcriptiones collectas ordinat, & pleraque continet, quæ ante eum meliora dicta funt, fuis etiam minime vulgaribus obfervationibus adjectis. De vulneribus multus eft, & turundas defendit & MAGATUM refutat, HILDANUM paffim in chirurgicis fecutus eft.

NICOLAI ABRAHAMI FRAMBESARII *canones chirurgici* cum aliis libellis editi fub titulo *chirurgia militaris*, Bafil. 1634. 8. LINC. * EJUSD. opera gallice, Lyon 1669. fol. in quibus etiam chirurgia. *

NICOL. PIETRE thefis, *Ergo ad extrahendum calculum diffecanda ad pubem vefica*, Parif. 1635. recufa a DOUGLASSIO in edit. *lithot*. DOUGLASSIANÆ, Lond. 1723. & alias. Pro apparatu alto fcripfit.

ALEX. READ *Chirurgical lectures of tumors and ulcers*, Lond. 1635. 4. EJ. *furgerey*, Lond. 1659. fol. *

GEORG. LOTHI *kurtze relation von einem abgefchluckten und aufgezogenen meffer*, Danzig. 1635. 4. *

ROTGER HEMSING *ablehnung etlicher ungereimter dinge fo im neulichen meffer tractate* GEORG. LOTHI *geftanden*, *nebft einer verbefferten relation von dem den* 29. *Maii* 1635. *gefchlukten und den* 9. *Julii aufgefchnittenen meffer*, Elbing. 1635. 4. Deglutitus culter fatis titubanter & ruditer, feliciter tamen eductus eft. Recte ridet ROTGERUS ufum emplaftri magnetici. Reliquæ lites nihil ad nos faciunt.

DANIEL BECKER *de cultrivoro Pruffiaco*, Regiomont. 1636. 4. PL. Leid. 1640. 8. & *hiftorifche befchreibung des Preuffifchen mefferfchlukers*, Königsberg 1643. 8. Anglice fub titulo *cure of the Pruffian fuallovv knife*, Lond. 1642. 4. Eadem hiftoria eft, aliis parallelis cafibus congeftis ornata, vulnerum fanatorum ventriculi & aliarum partium, etiam ex propria obfervatione: Subjectæ funt Quæftiones 15. Turundas & frequentem deligationem contra MAGATUM defendit, magicas hiftorias narrat, fuperftitiofus homo, qui etiam mederi hæmorrhagiæ jafpidem, & magneticum emplaftrum prodeffe educendo ferro defendat. EJUSD. *de unguento armario*, Norimberg. 1662. 4. *

VALERII MARTINII *opufcula de veficantibus*, *finapifmis*, *cucurbitulis*, *ligaturis*, *dolorificis frictionibus*, Venet. 1636. 4. LIND. *

THEOPHILI RAYNAUD *de ortu infantum contra naturam per fectionem cafaream*, Lugd. 1637. 8. Jefuitæ opus procul dubio philologicum. *

JOH.

JOH. van BEVERVVYCH *de calculo renum & vesicæ libellus*, Leid. 1638. 12. cum HIERONYMI THEBALDI & aliorum consultationibus jam dictus est. EJUSD. *schat der ongezondheit* pro *tertio* Libro habet chirurgiam *oder die heilungs kunst* cujus prima, ni fallor, editio sub titulo *heelkonste ofte middelen om alle uytvvendige gebreken te genesen*, prodiit in urbe Dordrecht 1651. 8. legi vero Francofurtensem editionem 1671. 8. 1674. fol. Anatomen conjunctam habet, arterias, venas, osteologiam, icones aliquas. Ad chirurgiam pertinent primo medicamenta secundum classes disposita, tunc tractatus de tumoribus, vulneribus, luxationibus & fracturis, non integrum adeo artis ambitum absolvit. Non est absque propriis observationibus, de paracentesi, resecandis nævis, &c.

FRANCISCUS THEVENIN obiit anno 1638. etsi EJUS *œuvres contenant ut traité des opérations de Chirurgie, un traité des tumeurs, & un dictionaire etymologique de mots Grecs servans à la Médecine a* GUILIELMO PARTHON demum anno 1658. & iterum 1669. 4. Parisiis edita sint. Valde laudant Chirurgi Parisini in *Recherches sur l'histoire de la Chirurgie* pag. 270. procul dubio, quod auctor de grege eorum fuerit. Ita THEVENINUM calculi sectionem mysteriis suis nudasse scribunt, quem nos nihil reperimus habere, quod alii non habeant, imo ideo legimus minus probare parvum apparatum, quod corpus vesicæ incidatur. Partum cæsareum defendit.

JOHANNIS RHODII *de acia* CELSI *qua simul universa fibulæ ratio explicatur*, Patav. 1639. 4. & auctius Hafniæ 1672. 4. denique Lundæ Scanorum sub titulo *antiquitatum a* CELSO & RHODIO *de acia ab interitu vindicatarum* 1694. 4. Præter multa alia, quæ ad alias fibulas pertinent, erudite ostendit, aciam non metallicum filum fuisse, sed linum tortum, fibulam vero futuram filo etiam vulgari factam. Erroris causam in GUIDONE repetit. IDEM in SEPTALII *cautiones & animadversiones medicas analecta & notas*, Patavii 1652. 8. edidit, ad universam chirurgiam collectas undique observationes & medicamenta, & aphorismos prognosticos adspergit.

MICH. RAPH. SMUTZ *methodus curandi calculum*, Neoburg. 1640. 12.

JOSEPH COUILLARD *le Chirurgien opérateur*, Lyon 1640. 4.

PAULI MARQ. SLEGEL *ophthalmographia & opsioscopia*, Jenæ 1640. 4. *

In NICOLAI TULPII *observationibus*, Leidæ 1641. 8. & sæpe alias recusis multæ & valde memorabiles observationes chirurgicæ reperiuntur.

FACONDINI ANGELINI *methodus pro venæsectione eligenda*, Patav. 1641. 4. *

In P. ALPINI *medicina Ægyptiorum* multa habentur ad scarificationem & causticorum Ægyptiacorum cognitionem spectantia.

SAMUELIS CHABIDI *seu Dilecti Lusitani ocyrrhoë seu de venæ sectione tractatus*, Venet. 1642. 4. * an hujus loci sit ignoro: An forte AMATI opus? Inter ZACUTI *Lusitani* observationes passim variæ chirurgicæ sunt, sanatus hydrocephalus ope acus triquetræ, atreta, cui fæces per virgam exibant incisa membrana curatus, & aliæ.

A. de CORBYE *fleurs de chirurgie cueillies aux Livres des plus excellens auteurs*, Lyon 1642. 8. Paris. 1660. HE. *

PETRI SERVII *de unguento armario*, Rom. 1642. 8. *seu bedenken von der vvaffensalbe*, Francofurti 1672. *

Inter G. BALLONII Libros est *de calculo*, Paris. 1643. 8. jam citatus.

JOSEPH SCHMIDS *Examen chirurgicum*, Aug. Vindel. 1644. 12. EJ. *speculum chirurgicum*, Ulm. 1656. August. 1675. 4. EJ. *examen phlebotomicum oder gründlicher bericht vom aderlassen*, Ulm. vel Aug. Vindelicor. 1653. 12. EJ. *kriegs arzney*, Francof. 1664. 12. EJ. *instrumentorum chirurgicorum descriptio*, Aug. Vind. 1697. Germanice. EJ. *miscellanea medico-chirurgica seu medicinisches und chirurgisches schazkästlein*, Francof. 1709. 8. & *neu eingerichteter feldkasten vor vvundarzney* ibid. 1710. 8. HE. armamentarium nempe chirurgicum. *

NICOLAI PAPINII *de pulvere sympathetico dissertatio*, Lutet. 1644. 8. 1650. 8. LIND. *

Inter HELMONTII opera huc pertinent *cauterium*, cujus inutilitatem conatur ostendere, *de magnetica vulnerum curatione*, quam defendit, &, si mavis huc referre, Lib. *de lithiasi*.

FRIDERICI MONAVII *bronchotomia*, Regiomont. 1644. 4. Gryphsvvald. 1654. 4. Jen. 1711. 8. Habet observationes aliquas sanatorum vulnerum arteriæ asperæ & bronchotomiæ felicis, & suffocationum, tum medendi modum, & iconem.

ANDREÆ CNOFFELII *apologie vvegen unguht curirten gliedſchvvammes*, Leipzig 1645. 4.*

LUDOVICI SETTALA *compendio di Chirurgia*, Milan. 1646. 8. * In EJUS *cautelis & animadverſionibus* de vulneribus agit Libro VII. quo commendat methodum MAGATI, & vulnera etiam nervorum, capitis & thoracis percurrit, additis conſiliis ad curationem, & hiſtoriis.

ALESSANDRO TADINI *breve compendio per curare ogni ſorte di tumori eſterni*, Milan. 1646. 8. * Videtur ex SEPTALIO decerpſiſſe.

RENATI MOREAU *de laryngotomia* Liber, Pariſ. 1646. 8. cum T. BARTHOLINI libello *de angina epidemica puerorum Campaniæ & Siciliæ*, jam a nobis citato, prodiit, quo etiam vulnera & abſceſſus cerebri funeſti deſcribuntur.

Ipſe BARTHOLINUS chirurgiam paſſim illuſtravit. Edidit *anatomicam diſſecti aneuryſmatis hiſtoriam*, Panormi 1644. 12. nati nempe ex venæ ſectione. Porro, in libello *de inſolitis partus viis*, Hafniæ 1664. 8. excuſo, deſcribit primo hiſtoriam feminæ Lalandicæ, cui per 18. annos retentus fetus per ulcus hypogaſtrii denique exiit. Ea occaſione colligit varias hiſtorias fetuum per anum, illa, os ipſum excluſorum. In *hiſtoriis* habet varia huc pertinentia, atretas, vulnera, inſtrumentum Norvegicum ad uvulam longiorem caſtigandam. In *Epiſtolis* herniarum, calculoſorum hiſtorias tradit, alia in *Actis Hafnienſibus*, ut erat vir plurimæ lectionis. IDEM edidit cum Libro *de inſolitis partus viis poſthumas* J. VESLINGII *epiſtolas*, quibus varia pulcherrima continentur. MAGATI defenſio; luxatio femoris ſibi viſa: ſutura tendinis: vulnera cerebelli ſanata, &c. IDEM cum LYSERI cultro conjunctas edidit SEIDELII, MOIMCHENII, BOGDANI obſervationes utiles, de aneuryſmate, hydrocele, reſecto utero, vulnere inteſtini ſanato &c.

J. FIERRARAS *vraie méthode de la parfaite chirurgie*, Pariſ. 1648. 8. HE. *

In ARNOLDI BOOTII *omiſſis adfectibus* qui primum Londini 1649. 12. prodierunt, aliqua chirurgica ſunt, & fuſa de nodis rachiticis in coſtis tractatio.

ISBRANDI de DIEMERBROECK *Oratio de reducenda ad medicinam chirurgia*, Ultrajecti 1649. fol. In EJUSD. *anatome* paſſim obſervationes chirurgicæ exſtant.

J. A. GUERIN *le chirurgien charitable*, Lyon 1651. 8. PL. *

PETRI von der STILLE *handbuch der Chirurgie*, Francof. 1648. 8. Hafniæ 1651. 8. Francof. 1682. 8. *

PETRI von der STILLE libelli citati maxima pars in medicamentis occupatur.

J. SCHILLING *de carcinomate*, Argent. 1649. 4.

PETRI de PLATEA *breve ed utile diſcorſo di chirurgia*, Rom. 1650. 4. *

JOH. HEUNIUM hic citatum laudat STAHLIUS in diſputatione *de ſanguiſug.*

JOH. HEUNII *de hirudinum uſu & efficacia*, Gryphſvvald. 1652. 12. *

Ad HUXHOLZTIUM adde: antiquo more ſcripſiſſe, & caput juſſiſſe in pronum dirigi.

JOH. FONTEYN *het eerſte deel der leſſen betreffende de konſt der Chirurgie door* ANT. FONTEYN, Amſtelod. 1651. 12. MEIB. * Non magni eum fecit, ſi idem eſt, ULHOORNUS *tvveede vertoog* pag. 333. Chirurgiam prælegebat Amſtelodami.

LAURENTII STRAUSS *epiſtola de pulvere ſympathetico ad* DIGBÆUM, Darmſtatt. 1651. 8. IDEM *theatrum ſympatheticum*, ſcriptorum nempe hujus generis collectionem edidit, Norimberg. 1660. 12. 1662. 4. EJUSD. *de Muſſipontano fetu* libellos jam diximus.

VVOLR. HUXHOLTZ *unterricht der hebammen*, Caſſel 1652. 8. *

In LAZARI RIVERII *obſervationibus*, Hag. 1651. 8. & alias editis, non paucæ ſunt chirurgicæ ad vulnera, fracturas, tumores, abſceſſus, &c.

SAM. FORMY *Traité des bandes, laqs, emplaſtres, compreſſes, atelles & bandages*, Montpell. 1653. 8. HE. alii annum habent 1651. 8.

Cum *novis opuſculis anatomicis* RIOLANI, Pariſ. 1653. 8. prodiit CAR. ARTHURI PLESSII epiſtola, qua inciſio colli veſicæ ad pus in iſchuria emittendum feliciter inſtituta deſcribitur. RIOLANUS ipſe *Enchiridio anatomico* varia habet chirurgica, apparatum altum, quem non valde probat, puncturam perinæi in ſenibus.

GEO. GELMANN. *dreyfache chirurgiſche blumen nebſt 90. fragen auff der anatomie, vervvundungen und arzneyen*, Francof. 1652. 4. RIV. 1680. 4. Anatomen habet & vulnera capitis, thoracis, artuum. *

In ISAACI CATTIER *obſervationibus*, Caſtris 1653. 8. editis chirurgicæ aliquæ ſunt, ut ſanatio gangrænæ inteſtini incarcerati.

ISAACUS

ISAACUS CATTIER hoc loco dictus libellum anno 1651. Parisiis edidit *de la poudre de sympathie* 8.

J. PHAR. RHUMEL *opuscula chymico magica medica de curatione herniarum*, &c. 1653. 12. HE. *

JOHANNES SCULTETUS Ulmæ utramque medicinam exercuit SPIGELII discipulus. EJUS princeps opus est *Armamentarium Chirurgicum* sæpissime recusum. Prima editio est Ulm. 1653. fol. tum alia 1655. fol. * Recusum est Hag. 1657. 1662. 8. Venet. 1665. 8. cum 43. tabb. Francof. 1666. 4. cum 66. tabulis, & copiosius Amstelodami 1672. 8. Germanice etiam vertente J. MEGERLIN prodiit Francofurti 1679. 4. & Gallice cum titulo *arsenal de Chirurgie*, Lyon 1675. & 1712. 4. & Belgice Dordrecht 1657. & 1670. nuper vero cura GERARDI van DICTEN auctius editum Leidæ 1748. 8. sub titulo *vvapenhuys der heelkonst*.

JOHANNIS SCULTETI *armamentarium chirurgicum* cura etiam J. CHR. de SPROEGEL anno 1741. 8. recusum exstat.

SCHULZII ipsum opus posthumum est, tabulas proprias habet 43. observationes subjectas 100. Icones & instrumenta eo tempore nota continet, & operationum encheireses. Inter instrumenta reperio ad observationem 89. *tourniquet* illud Gallorum, quod illi vulgo multo serius inventum esse scribunt. *Auctarium decem tabularum* ab heredibus adjectum est, cujus mea editio est Amstelodamensis 1669. 8. quo deligationes, instrumentum ad uvulam amputandam, aliqua ad luxationes continentur. Addidit Amstelodami J. B. a LAMZVVEERDE *appendicem* 103. *observationum*, pessimus homo, qui usus P. de MARCHETTIS observationibus, loca unice mutaverit, jam ab ALMELOVEENIO in furto deprehensus *invent. novantiq.* pag. 28. Adjecta sunt varia alia ad infusionem & transfusionem, tum Chirurgorum Belgii celebrium observationes. Inde Amstelodami accessit *auctarium* II. continens observationes PETRI HADRIANI F. VERDUYN ex Belgico Latine redditum a M. FILINGIO, anno 1693. 8. Viginti omnino observationes sunt & PETRI, & HADRIANI patris, quæ inprimis scirrhorum amputationes continent.

CONRAD FROMMAN *Tractatus medico-chirurgicus de gangrana & sphacelo*, Argent. 1654 LIND. *

J. SOPHRONII KOZAK *Tractatus spagirici de phlebotomia & de fontanellis*, Brem. 1655. 8.*

PAULI MOTH *casus chirurgicus perforati thoracis*, Hafn. 1656. 4 LIND. & auctius Francofurti 1660. 8. *

BARTH. BONACURSII *opusculum de externis malis*, Bonon. 1656. 4. PL. *

MICH. LYSER *de sphacelo cerebri*, Lipf. 1656. disputationes cum observationibus in Italia natis.

JEAN VIGIER *la grande chirurgie des ulcères* II. ed. Lyon 1656. 8. EJUSD. *opera medico-chirurgica*, latine reddita a JOHANNE filio, Hag. 1659. 4. Ineunte seculo scripta esse videntur, ignoro autem primam editionem. Continentur in collectione *Chirurgia magna* sive pentateuchos ille veteribus familiaris, cum plurimis medicamentis. Tum *armamentarium chirurgicum* sive materiæ medicæ pars chirurgica. Reliqua anatomica sunt. Totum fere PAREUM exscripsit SCHULZE *chirurg.* pag. 43.

ABRAHAM LINCOBSON FOX *experimental Tract of surgery*, Lond. 1656. 8. Est versio, ni fallor VVURTZIANI operis.

In J. NARDII *noctibus genialibus tertia* est de gangræna, cujus curationem a curatione sphaceli non differre & requirere scarificationem & acria medicamenta ostendit, contra nescio quem chirurgum blandæ curationis laudatorem.

In J. DANIEL HORST *Decade observationum*, Francof. 1656. 4. aliquæ chirurgicæ habentur, paralyseos lateris alterni in cerebri abscessu, ecchymosium a causa interna. Nam ipse chirurgiam sua manu exercuit, & trepanum feliciter adhibuit, reclamantibus, qua erant ruditate, chirurgis *Epist.* ad FONTANUM.

LUDOVICI CLUEYRATI *Tractatus de vulneribus capitis*, Tolosæ 1657. 8. LIND. *

CONRAD. VICTOR SCHNEIDER disputatio *de fractura cranii*, VVittemb. 1657. *de partu difficili* 1675. & aliis.

CONR. VICTOR SCHNEIDER hic jam citatus in Libro IV. *de catarrhis* fuse *de cauteriis & vesicatoriis* egit.

Treatise of phlebotomy with the use of cupping glasses and luches, Lond. 1658. 8. *

KENELM DIGBY *discours de la guérison des playes par la poudre de sympathie*, Paris. 1658. 12. Anglice sub titulo *discourse touching the cure of wounds by the powder of sympathy*, 1658. 8. 1659. 8. 1660. 12. EJ. *receipts in physic and surgery*, Londin. 1668. 12. * EJUSD. gallice prodierunt *nouveaux & rares secrets, & un discours touchant la guérison des playes par la poudre de sympathie*, Antwerp. 1678. 8. uterque prior libellus, ut videtur. Vir bene in bonas artes animatus, sed credulus, magnus curationum sympatheticarum ope vitrioli ad solem calcinati factarum defensor.

KENELM DIGBY *nouveaux & rares secrets, & un discours touchant la guérison des playes*, &c. Germanice prodiit cum titulo *eröfnung unter schiedner heimlichkeiten der natur durch die sympathiam*, Francof. 1689. 8. Ratzeburg 1715. 8.

J. GODOFR. MOEBII disp. *de spina ventosa*, Jen. 1658.

HERMANNI van der HEYDE *physical discourse of the wounderfull virtues of cold water*, Londin. 1724. 8. a SANCASSANO recusus cum titulo *delle incredibili virtù dell' acqua fredda sì data per bocca come applicata di fuori e alle ferite*. Prima editio, quam non vidi prodiit 4. 1658. Gandavensis medicus exemplis & comparatione hydrophobiæ per inmersionem servatæ, confirmat in dolore capitis, phrenitide, mania, alvo constricta, singultu, resuta manu felicissime aquam simplicem adhibitam fuisse.

PAULI BARBETTE *Chirurgie, tweede stuk*, Amstelod. 1658. 8. latine Leidæ 1672. 12. EJUSD. *chirurgia notis ac observationibus rarioribus illustrata secundum recentiorum inventa, opera* JOH. MUYS Amstelod. 1693. 12. recusa etiam Genevæ cum MANGETI 1683. 4. cum nonnullis collectaneis additionibus: cum gallico titulo *la pratique de chirurgie enrichie & augmentée de plusieurs remarques, histoires, guérisons & explications, par* J. MANGET, Lyon 1693. 12. vol. 3. & Germanice vertente PHIL. JACOBO WALDSCHMID, Francof. 1683. tum in *operibus omnibus* Germanice editis Lips. 1718. 8. Non incommodum compendium pro eo tempore, etsi multus sit in medicamentis. Herniam femoralem habet, & acum triquetram *troisquart*, a BLOKIO propositam rudiorem.

PAULI BARBETTE *chirurgie, tweede stuk* recusa exstat Amstelod. 1663. 8. EJUSD. *opera omnia* Latine excusa sunt Rom. 1682. 8. J. JAC. etiam WALDSCHMID edidit Germanice EJUS *chirurgische und anatomische schriften*, Francof. 1683. 8. cum emendationibus.

VOPISCI FORTUNATI PLEMP *ophthalmographia* edit. III. Lovan. 1659. fol. Habet morbos oculorum, qui vulgo a Chirurgicis curantur.

J. THEOD. SCHENK *de fractura tibiæ cum vulnere & prominente osse* disp. Jen. 1659.

J. MERLET *opuscula medica duo, unum de cauteriis, alterum de tussi*, Paris. 1659. 12. RIV.*

SIMON PAULI *relatio de periculosissimo, difficillimo, anatomico & chirurgico casu*, Francof. 1660. 8.* Nonne idem cum vulneris thoracici & intestinorum historia, cujus ad RIOLANUM descriptionem dedit ad finem παρεκβάσεως de causa febrium malignarum. Habet in eo Libro etiam alia vulnera, tendinum, &c. Respondet in epistola una excusa RIOLANUS.

THEATRUM SYMPATHETICUM, Norimberg. 1660. 12. & 1662 4. editum, est collectio uti diximus, eorum, quæ pro unguento armario, pulvere sympathetico, aut contra eadem scripta fuerunt. In eo exstat etiam J. NARDII, Liber *de prodigiosis vulnerum curationibus*, & alii quos fere citavimus.

In *Theatri sympathetici* priori editione (nempe anni 1660.) nunc video unice contineri DIGBYI opusculum cum STRAUSII ad auctorem epistola.

G. C. L. C. (forte LE CLERC) *école du chirurgien ou les principes de la Chirurgie Françoise*, Lyon 1684. 12. Compendium pro tironibus.

GOD. WELSCH *rationarium vulnerum lethalium* inter forenses medicos repetemus.

GOD. WELSCH etiam est *scrutinium fontanellarum*, Lips. 1684. 4.

Cum STEPHANI RODERICI a CASTRO *syntaxi* prodiit etiam Tractatus *de chirurgicis administrationibus*, Lugduni 1661. 4. *

ANTON. DEUSING *de pulvere sympathetico*, Groning. 1662. 12.

BATTI *handboek der Chirurgie*, Amstelod. 1662. 8. *

GUERNER ROLFING *de ichore ulcerum seroso* 1642. *de vulneribus*, Jen. 1653. *de genuina calculorum in corpore humano generatione*, Jen. 1663. Disputationes sunt. In ultima observationes aliquas, & cancrorum phænomena describit. EJUSD. Disputationes *de entero-*

Pro compendio autem habebatur olim *fyftema chirurgicum* JOHANNIS HORNII (*a*), qui Lugduni Batavorum profeffor fuit ante DRELINCURTIUM. Hic Liber Lipfiæ editus eft anno 1707. Pariter huc fpectat PAULUS ÆGINETA *de Rebus chirurgicis*.

Hi fufficiant pro fyftematicis fcriptoribus.

cele 1664. *de cataracta*, Jen. 1664. *de fcrophulis feu ftrumis* 1667. *de curatione hydropis inprimis paracentefi* 1668. 4. Chirurgicas operationes perficiebat propria manu, & feliciter herniam incarceratam fectione curavit *differtatio anat.* pag. 182. Obftetriciam etiam artem exercebat, & armamentarium chirurgicum optime inftructum collegerat.

GUERNER ROLFINK etiam eft difputatio *de gutta ferena*, Jen. 1669. Cæterum hic auctor, quem artem obftetriciam exercuiffe diximus, 206. feminas alvi pondere liberavit.

PHIL. GRULING *tractatus de calculo*, Northaufen 1662. 4.

(*a*) JOHANNES van HORNE, proficiendi cupidiffimus homo & præmatura omnino morte abreptus, non expers ipfe fecandi, & M. AURELII SEVERINI difcipulus, fcripfit Leidæ editam 1663. 12. 1668. 12. & 1675. 12. *Microtechnen*, fæpiffime recufam, & cum notis atque correctionibus J. WILHELMI PAULI Lipf. 1707. 8. Belgice prodiit eadem, Amftelod. 1684. 8. & germanice cum titulo *kleine kunft oder anleitung zur wundarzney*, Halberftad 1679. 8. 1685. 8. Ordo non commodus eft, neque ubique perinde aufcultari debet, ut in amputationis rudi modo quam a BOTALLO recipit. Minime tamen inutile compendium eft, cum quo breve etiam de fcriptoribus chirurgicis judicium exftat. Fracturam femoris a caufa externa negavit. IDEM jam anno 1644. cum BARTHOLINO epiftolam *de aneuryfmate* arteriæ tibialis & poplitez ediderat. IDEM BOTALLI opera edidit.

HENDRIK van ROONHUYZEN *heelkonftige aanmerkingen betreffend de gebreken der vrouwen*, Amftelod. 1663. 8. 1672. 8. Obftetricia arte fungebatur, ftipendio conductus, (van HORNE ex edit. PAUL. pag. 471.) idemque filio ROGERIO & Chirurgis Amftelodamenfibus arcanum modum fetum educendi reliquit, de quo nuperam litem alibi citabimus. Hoc libello, per experimenta nato, continentur hiftoriæ partus cæfarei, quem laudat & difficultatibus liberat, de prolapfu vaginæ, quem folum admittit exclufo uteri prolapfu, de atretis omnis generis, de rupta vefica, de adhæfione duræ matris (qua occafione & trepanum & repulfionem duræ membranæ rejicit, quæ fit meningophylace) de fracturis capitis, labio leporino, vulnere nervi. Singula capita multis obfervationibus illuftrat. Deinde IDEM edidit Amftelodami anno 1672. obfervationes quæ fub titulo *hiftorifche heilkuren*, prodierunt Norimbergæ 1674. 8. Præter priora hoc volumine continentur 35. curationes infigniores ab auctore peractæ.

HENDRIK van ROONHUYZEN magno cum applaufu artem obftetriciam exercuiffe ipfius HENRICI van DEVENTER non fufpecto teftimonio confirmamus (ad VINK pag. 309.) EJUS primo loco dictus libellus Anglice verfus prodiit Lond. 1676. 8.

J. RUD. SALZMANN *an unguentum armarium naturaliter falutem afferat*, Argent. 1663. 4.

CHRISTOPH. SCHORER dictus libellus brevis eft, cum collectis laudantium teftimoniis.

Cum J. FRANCI citato libro recufus etiam exftat Salfeld 1671. 8.

CHRISTOPH. SCHORER *bericht vom nutzen und gebrauch der fontanellen*, Ulm. 1665. 8. (1664. 8. KAESTN.) Aug. Vindelic. 1686. 12. cum J. FRANCI Libro *de fetaceo*, Salfeld 1706. 8. *

PETRI de MARCHETTIS *obfervationum medico-chirurgicarum fylloge*, Patav. 1664. 8. Amftelod. 1665. 12. 1675. 4. Londini 1729 8. germanice Norimbergæ 1673. 8. Magnificæ certe & difficiles curationes a medico Profeffore peractæ. Pertinent ad vulnera, tumores, cancros, fiftulas ani, urethræ, fpinam ventofam; &c. Earum una, tendinis flexoris pollicis ab equo evulfi, feorfim unico in 4. folio edita proftat, Patav. 1654. 4.

J. GEORG. SOMMER *hebammen fchul*, Coburg. 1664. 1691. 1715. 12. HEIST. Arnftatt. 1676. 12. *

LUDOVICI NASSAVII *de modo curandi vulnera per sympathiam epistola*, Roterod. 1665. 8. LIND. *

J. LAUR. BAUSCH in *prooemio* Libri *de hæmatite & aëtite* magnam habet collectionem vulnerum etiam rariorum.

In PHILIPPI JACOBI SACHSII *Gammarologia*, Breslau 1665. edita, collectio calculorum reperitur.

Aderlaßbüchlein oder bericht vom aderlaßen und schrepfen, Nurenberg 1665. 8. HE. *

In PHILOSOPHICIS TRANSACTIONIBUS insignis continetur thesaurus observationum rariorum, quarum eas citabo, quæ mihi præcipuæ visæ sunt.

N. 56. Calculus vesicæ in suibus frequens in Jamaica.

N. 83. THOMÆ CORNELII contra Tarantulæ vim illam celeberrimam objectiones. Morbum habet pro Chorea S. Viti.

N. 94. DENYS de liquore styptico eximio. De eodem 95. 96. 97. ubi ejus in classe Regia successus laudatur.

N. 99. Calculi in vesica humana triginta & octo.

N. 101. Calculi in vesica bubula 200. aurei rotundi.

N. 144. TYSON de viperæ morsu & veneno, & ejus cum sanguine fermentatione.

N. 157. & 182. FRIDERICI SLARE egregia experimenta cum calculo humano.

N. 168. Calculus circa acum natus.

N. 170. Calculi per anum redditi.

N. 171. Calculus enormi mole.

N. 175. Calculi per penem egesti.

N. 176. Ulcus in intestina penetrans.

N. 187. 191. De curandis hydrophobis.

N. 202. Magnus calculus ex urethra feminæ.

N. 207. Hydrophobiæ historia: & de calculo in renibus reperto.

N. 208. VV. COVVPER de liquoribus stypticis VV. COLBATCH experimenta.

N. 209. Calculi sectio.

N. 210. Efficacia cauterii ad morsum viperæ caudisonæ.

N. 211. Iterum de viperæ morsu.

N. 215. Ancylosis universalis pene omnium ossium.

N. 219 Vulnus ventriculi iu equo sanatum.

N. 220. Calculus post 20. annos ex urethra sectus.

N. 222. Calculus 51. unciarum.

N. 223. De nephrotome.

N. 227. MORLEY Ossa per anum ejecta.

N. 228. Calculus in cerebro & sphacelus.

N. 229. Fetus ex ulcere umbilici.

N. 236. MOLYNEUX de calculi ex femina extractione.

N. 237. GEORGII DAMPIER remedium ad canem rabidum, nempe lichen terrestris cinereus, etiam MEADIO probatus.

N. 242. Pueri hydrophobi sanati mercurio vitæ.

N. 243. Fetus super os pubis ex ulcere extractus felici eventu.

N. 245. Experimenta cum vipera.

N. 250. Ad calculum laudatur genus ostracitis. De vaccino bezoar. De operatione Fr. JACOBI.

N. 252. COVVPERI sutura tendinis Achillis felix: COCKBURNE de vi vesicatoriorum in febre.

N. 258. Pro utilitate bronchotomes.

N. 259. Antliæ pro cucurbitula usus.

N. 260. PROBY acus de vesica resecta.

N. 261. Calculus capillatus. Silex intra calculum. Polypus in cane. De calculis cancri.

N. 267. LA FAGE historia maximi aneurysmatis.

N. 275. Cancer peculiaris funestus. Fetus per umbilicum abscedens.

N. 277. Hydrophobiæ natura contagiosa.

N. 282.

N. 282. Mala varia ab officulis prunorum deglutitis.
N. 283. SKIPTON de parte inteſtini feliciter reſecta.
N. 285. Hiſtoria cultrivori Pruſſici.
N. 285. Paracenteſis felix in ulcere pulmonum a variolis.
N. 295. Calculi grandes per urethram.
N. 300. GREENHILL funeſtus ſchirroſus tumor pectoris.
N. 301. Acicula in ventriculo animalis.
N. 302. Oſſa fetus per ulcus matris excreta.
N. 305. Tumor ampliſſimus glandulæ Thyreoideæ.
N. 307. A. de MARCHETTIS laudat coccygis repreſſionem in partu: partum cæſareum adminiſtravit.
N. 308. Tumor colli hydatidibus plenus.
N. 309. Antlia & cucurbitula ad caput fetus extrahendum fruſtra adhibitæ.
N. 317. AMYAND caſus chirurgici.
N. 320. Glans plumbea poſt 30. annos de capite exeuns. Fiſſura ſuturam tranſeuns.
N. 325. Calculi per anum egeſti. Ulcus renum.
N. 330. Abſceſſus coli ab acicula.
N. 335. Experimenta cum viperis in demorſis canibus facta.
N. 336. Calculi duo magni per urethram educti.
N. 337. Scirrhus mammæ in dura cyſtide incluſus. Hominis a vipera demorſi ſymptomata.
N. 339. De inoculatione variolarum & n. 347. de eadem PYLARINI tr.
N. 548. Graviditas diuturna.
N. 354. Tumor cyſticus genæ peramplus reſectus.
N. 365. Fractura patellæ ſuppoſititia. Aliqua chirurgica STEIGERTHALI.
N. 366. VATER obſervatio inteſtini coli de corpore penduli.
N. 370. Scapula amiſſa ex gangræna.
De inoculatione ibid. & 373. 374. 375. 382. 419. 429. 432.
N. 371. Vulnera & abſceſſus ventriculi. BENEVOLI de cataracta obſervatio. J. DOUGLAS nova methodus ſcandali calculi.
N. 376. DUDLEY phænomena ſerpentis caudiſoni.
N. 377. De calculo obſervationes.
N. 383. C. SPRENGEL de liquore ſtyptico EATONIANO.
N. 384. VATER obſervationes cataractæ & viſus partialis.
N. 389. Tumor profunde in pectore radicatus, ſanatus.
N. 391. Vulnus a furca per anum immiſſa ſanatum.
N. 394. Sectio corporis calculoſi.
N. 397. Calculus magnus cum urina redditus.
N. 399. De punctione veſicæ. HALL ſymptomata viperæ caudiſonæ.
N. 440. Foramen in ventriculo. Fiſtula oſſis malæ.
N. 404. F. NICHOLLS de aneuryſmatibus. CHESELDEN de inſtrumento ad cataractam, & obſervationes calculi renalis.
N. 405. Rari tumores abdominis.
N. 413. Calculus magnus ex urethra egeſtus.
N. 416. Fetus per anum excluſus: Bronchotome.
N. 417. Calculus ſponte fractus.
N. 421. RAMBY hiſtoria herniæ umbilicalis.
N. 422. Exomphalos naturalis.
N. 423. SKIPTON de uſu corticis Chinæ ad gangrænam.
N. 437. FRANC. JOS. HUNAULT de fiſtula lacrymali, quam abſque turunda ſanari vult, &c.
N. 439. 441. Canes rabidi argento vivo ſanati.
N. 440. Subſtantia oſſea in utero.
N. 444. Obſtructio a pruno colo impacto. Cæci hernia cum vulnere.
N. 445. AMYAND funeſta amputatio humeri in articulatione. Ruptum inteſtinum in hernia umbilicali ſanatum. Acicula circa quam calculus coaluerat inhernia inguinali. De vi olei ad ſanandos morſus viperarum. De eodem N. 444. 445. 451. In Anglia felix, in Gallia debile fuit.

N. 446. Tumor pelvis callofus.

N. 448. Sanata hydrophobia ope remedii DAMPERIANI conf. 445.

N. 449. Vulnus fclopetarium oefophagi. Apoftema ex obftructione veficulæ fellis. Evulfum brachium a molendini ala fanatum.

N. 450. AMYAND bubonocele & de noxis omenti in hernia. Acicula in calculo GREGORY. Calculus maximus.

N. 451. FERGUSON par lienis exftirpata.

N. 452. Tumor genu difficilis.

N. 453. Vulnus membranæ corneæ fanatum abfque cicatrice. Cafus aliqui chirurgici.

N. 456. Atheroma femoris enorme exftirpatum. Calculus per perinæum SISLEY. Exoftofes miræ dorfi.

N. 458. Officula multa in cerebrum & duram matrem impreffa. Tympani pars deftructa, &c.

N. 459. Perforandorum inteftinorum in flatulentia confilium. Machina pro fractura femoris. Calculi ex ano & ex abufu lapidum cancrorum. Offa mollia. Hernia inguinalis.

N. 460. LE CAT experimenta in inteftino poft herniam fuppuratam adnato ad abdomiminis parietes, cum ano fecundario. Fetus ex ano egeftus. Cruftæ pilofæ & pili ex urina. Cyftides aquofæ peritonæi.

N. 461. Ancylofis univerfalis totius fceleti. Inftrumenta nova pro illuminanda aure. Siphones ad tubam aperiendam. De callo fupplente fracturam femoris. Felix fectio cæfarea.

N. 462 Antidotum contra venenum Indorum MILLVVARD. Calculi in appendice veficæ urinariæ. Inftrumentum ad callipædiam. Calculofi diffectio, qui fruftra medicamenta STEPHANIANA fumpferat. Ulcus inteftini recti a maxilla pifcis impacta.

N. 464. Mirus cancer fungofus abdominis ab adlifo dorfo.

N. 466. Saccus cutaneus ampliffimus ad calcem ex dorfo pendulus. SCHLICHTING de cancro. BASTER de hydrocephalo. Pancreatis fcirrhus & cancer late fparfus.

N. 468. Calculus ex muliere exemptus. Machina pro gubernandis ægris ob molem nimiam immobilibus.

N. 469. LE CAT de ambe HIPPOCRATIS perfectiori.

N. 470. BEVAN offa puellæ mollia. Inftrumentum pro reducendo humero.

N. 471. Paracentefis in afcite felix.

N. 472. HALE in hydrope utilitas injecti poft paracentefin vini conf. 473. AYLETT fpina bifida. Morbus P. BOLOGNINI.

N. 473. TAUBE (Doctoris Gottingenfis) hernia umbilicalis funefta ex partu difficili.

N. 474. Vulnus pulmonis fanatum. ARDENON ferramentum ex vefica evulfum. Ectropion fanatum. Ureter claufus.

N. 475. Opinio & balneo frigido fanatus homo, quem canis rabidus momorderat. Conceptio extra uterum. Os humeri fponte fractum AMYAND. VVINTHROP fetus per anum exclufus.

N. 476. LE CAT de fua fecandi methodo conf. 480.

N. 477. HALES de extrahendis minoribus calculis. SIMON fetus per anum eductus eventu funefto.

N. 478. Iterum fruftra adhibita medicamenta STEPHANIÆ. Os illum fractum & fanatum.

N. 479. Sanatus, quem vipera caudifona momorderat.

N. 480. CLAUDII AMYAND de fpina ventofa differtatio. Inflammatio pedis ex feta porcina irrepente. Calculus ex pene fectus, ubi 15. annis hæferat.

N. 482. Canis calculofus. BLOCKLESBY de vehementiffimo veneno armario Indorum.

N. 483. LUCAS de felici faponis ufu. CORNELIS HERLS *Examen der chirurgie* prius prodiit Amftelodami 1660.*

N. 484. Calculus acervatus. Felix effectus lixivii faponarii. Articulationes in recens nato omnes luxatæ.

N. 485. Os pubis divulfum ab equi fubita fucceffione. Fetus 16. anno ex abdomine extractus.

N. 486.

N. 486. Fetus retenti offa per incifionem educta.

N. 487. HUXHAM de tumore congenito fetus in quo alterius fetus rudimenta.

In JOURNAL des SAVANS paffim etiam ad Chirurgiam varia pertinent, ut:

An. 1678. Teftimonium RAINSANT pro fectione cæfarea. Curationes variæ ope minimarum acuum & cannularum ad paracentefin.

1679. Calculus in aqua diffolutus, quæ manu poterat fuftineri abfque erofione.

1680. De ftyptico VVEBERI.

1686. Sanatæ per pulverem fympatheticum hæmorrhagiæ hiftoria. Contufio in offe parietali, inde tumor, in quo natum animal.

1691. Offa totius fceleti fponte fracta. Aneuryfma 10. annis geftatum.

1693. In vefica fungus & calculus. Sectio cæfarea felix.

1694. Punctio veficæ DROUIN. Empyematis paracentefis.

1700. BAUDELOL calculi equini. TOLET veficæ hernia cum prolapfu uteri.

1722. Partus per anum.

1749. Varia inftrumenta nova ad fectionem calculi in LECATII epicrifi, & refponfione inventoris.

FRANCISCI BLONDEL *epiftola* ad ALLIOTUM *de cura carcinomatis abfque ferro & igne*, Parif. 1665. vel 1666. 4. ALLIOTI medicamentum fiebat arfenico rubro foluto in aqua forti, addito aceto faturni, donec nihil ultra præcipitaretur, pulvis autem præcipitatus edulcorabatur duodecies aqua fimplici, donec ea infipida deflueret, tunc fpiritu vini quinquies vel fexies accenfo.

J. SIGISMUNDI ELSHOLZ *hiftoria fteatomatis ovarii*, Berolin. 1666. 4. Lipf. 1676. 4.

CHRISTOPH. THEOPHIL. SCHEUR Liber *de arteriotomia*, Norimberg. 1666. 8. HE.*

SIMEON de PROVANCHIERES *annotations fur la Chirurgie de* FERNEL, Toulouf. 1667. 8. PL.*

PIERRE DAILLY *Traité des playes faites par les armes à feu*, Parif. 1668. 12.* Lego effe verfionem operis PLAZZONIANI, defendere incendium in his vulneribus, &c.

NICOLAI PFIZER *VVunden urtheil*, Norimberg. 1668. 8. *

CORNELIS HERLS *Examen der Chirurgie*, Middelburg 1668. 8. Amftelod. 1672. 8.* Laudat TITSINGIUS.

CORNELIS *van der* VOORDE *lichtende fakkel der Chirurgie*, Amftelod. 1668. 4. Middelburg. 1680. 4. Medicus & Chirurgus fuit. Continetur in eo volumine primo non brevis anatome & phyfiologia, tum communia morborum & praxeos. Deinde in chirurgica parte per quæftiones & refponfa traditur Pentateuchos illa folita veterum, nempe tumores, vulnera, ulcera, fracturæ & dislocationes, medice inprimis, per medicamenta & citationes.

In BALDASSARIS TIMÆI obfervationibus non paucæ huc pertinent, ad abortum, cancrum, ulcera, vulnera, gangrænas, &c.

JOHANNES VERBRUGGE cum Libro modo citato CORNELII van der VOORDE edidit *Chirurgifche fchepskift* five medicamentorum apparatum, quibus Chirurgi navales egent, recufam Amftelod. 1693. 8. & alias. IDEM fcripfit *het nieuvv hervormde examen van landen zee Chirurgie* fæpe recufum etiam anno 1714. 8. Amftelod. & nuper cura JOH. DANIELIS SCHLICHTING, Amftelod. 1748. 8. infigniter, inprimis in parte anatomica auctum. Germanice etiam verfum eft a MARTINO SCHURIGIO, atque VValdeburgi editum 1714. 8. & Drefdæ 1731. 8. Elementa funt chirurgiæ ex more feculi pro tironibus fcripta. EJUSD. *veftibulum chirurgiæ*, Amftelod 1674. 8. tenue omnino & parum doctum compendium eft, cum unica obfervatione, vulneris renis fanati.

JOB. van MEKERN *heel en genees konftige aanmerkingen*, Amftelod. 1668. 8. latine recufæ cum titulo J. M. *obfervationes medico-chirurgicæ in latinum translatæ ab* ABRAHAMO BLASIO Med. St. ibid. 1682. 8. Pofthumus labor chirurgi Amftelodamenfis omnino laude dignus. Sequitur ordinem partium corporis primis 69. obfervationibus, & 16. alias in appendice fubjicit, prudens homo, & lepidi ingenii, candidus, non cautus eventuum minus felicium negator, in obfervando curiofus, etiam anatomicus. Inftrumenta varia invenit, ut acum perforatam ad hypopyon, aut perfecit, aut minus vulgaria defcripfit, ut fyringotomen, tubulatam acum. Fufiius aliqua perfecutus eft, hernias, fracturas cranii, nii, unguium morbos.

J. D.

J. D. MAJOR M. ETTMULLERI & aliorum de chirurgia infuſoria Libros inter anatomicos recenſuimus. Prioris exſtat etiam diſputatio *de clyſteribus veterum & novis*, Kilon. 1670. *de tactis fulmine* 1673.

In *obſervationibus* quas & ſuas & aliorum G. HIERONYMUS VVELSCHIUS edidit, Ulmæ 1668. 4 aliqua huc pertinent, ut aneuryſma inter obſervationes RUMLERI. Calculus circa acum natus, & candela cerea ex urethra exciſa VVELSCHII.

FRANCISCUS MAURICEAU Chirurgus Obſtetricator nunc incepit in arte eminere. EJUS *Traité des maladies des femmes groſſes & de celles qui ſont acouchées*, &c. primum Pariſiis 1668. 4. tum 1675. deinde 1681. 4. inde 1694. 4. 1721. 4. & 1740. 4. recuſum eſt, tum germanice, *von krankheiten ſchvvangerer und gebäherender vveiber*, Baſil. 1680. 4. anglice ſub titulo *diſeaſes of the vvomen vvith child and in childbed translated by* HUGH. CHAMBERLEN & ipſo obſtetricio viro & inventore celebris nunc maxime forcipis. Lond. 1683. 8. 1716. 8. Grandi Libro multa primo anatomica tradit, quæ alibi laudavimus. Inde practicum tractatum de morbis gravidarum addidit, & hæmorrhagiam funeſtam ſolo extracto fetu ſupprimi triſtiſſimo exemplo edoctus docuit. *Secundo Libro* inprimis partus difficultas conſiderat. Pedibus extrahendos male ſitos infantes ſuadet, mortuorum capita aperiri vult proprio inſtrumento tiretête, quod applauſum non invenit. Operationem cæſaream rejicit. *Tertio libro* morbos puerperarum tradit. EJUSDEM *obſervationes ſur la groſſeſſe & ſur l' acoubement des femmes groſſes*, priori opere potius utiliores ſunt, primum anno 1695. Pariſiis editæ, mea vero editio eſt ibid. 1715. 4. germanice etiam verſæ a SCHURIGIO, Dreſd. 1709. 8. Magna vis eſt obſervationum molarum, partuum difficilium, fetuum abortivorum ex diuturna praxi in urbe populoſiſſima collectarum. Succeſſerunt anno 1706. (neque enim vetuſtior editio mihi nota eſt,) *dernieres obſervations ſur les maladies des femmes groſſes & acouchées*. Mea editio eſt anni 1715. 4. EJUSDEM generis ſunt obſervationes 150. EJUSDEM *aphoriſmes touchant la groſſeſſe, l' accouchement, les maladies & autres indiſpoſitions des femmes*, Pariſ. 1694. 16. ſæpe recuſi ſunt Amſtelod. 1700. & continent corollaria ex obſervationibus deſumpta.

TARDUCIO SALVI *il chirurgo, trattato breve in 6' parti e un diſcorſo di chirurgia di* PIETRO *di* PIAZZA, Rom. 1669. 4.*

FRANCISCI ROMANI *conſultationes medico chirurgica*, Neapoli 1669. fol. *

CINTO JAMATO *Pratica nuova e utiliſſima di tutto quello che al diligente Barbiere appartiene*, Vinegia 1669. 4.*

GEORG. PET. PIEVER *de natta*, Argentor. 1669.*

HENR. MEIBOM diſp. *de ſuffuſione*, Helmſt. 1670. *de paracenteſi in hydrope* ibid. eodem anno, *de cancro mammarum* 1673. *de ulcerum natura & curatione in genere* 1674. *de læſionibus cranii* 1674. *de læſionibus cranii a cauſa violenta externa* 1674. *de ſuppreſſione urinæ* 1676. *de tumoribus pedum* 1679. *de vulnerum natura in genere* ibid. 1685. *de hernia* ibid. 1686. *de lethalitate vulnerum* ibid. 1694. *de catheteriſmo* 1639. (ubi catheteres flexiles deſcribit). *de abſceſſuum internorum natura & conſtitutione*, Dreſd. 1718 5. Omnes eruditæ & utiles.

Hoc anno cœperunt edi EPHEMERIDES NATURÆ CURIOSORUM quibus innumeræ obſervationes chirurgircæ continentur. Ecce aliquas eximias.

PEIERI hernia veſicæ *Dec.* II. *ann.* I.

VVEPFERI de vulneribus inteſtinorum *ann.* VIII.

VOLCAMER de vi lithontriptica acmellæ *Dec.* III. *ann.* VII. VIII.

J. TH. VVOOLHOUSE quadraginta operationes *Centur.* V. VI.

HEISTER de methodo ANELLIANA, *Centur.* VII. VIII.

VVIDMANN de prolapſu vaginæ ibid.

Ictus aranei periculoſus, *Centur.* IX. X.

JANELLI de prolapſu coli ibid.

TREVV hiſtoria aneuryſmatis ſanati abſque vinculo arteriæ *viol.* VIII. ſed totum legere oportet.

THOM. SHIRLEY *of the cauſes of ſtones in the greater vvorld in order to find out the cauſes and cure of the ſtone in men*, Londin. 1671. 8. Hamburg. 1699. 8.

COSME VIARDEL *obſervations ſur la pratique des accouchemens naturels contre nature & monſtrueux*, Pariſ. 1671. 8. 1748. 8. Germanice ſub titulo *anmerkungen von der vveiblichen*

geburt,

geburt; Francof. 1676. 8. Antiquam superstitionem passim retinet multumque medicamentis tribuit, ordine nullo, MAURICÆI, quem passim carpit, æmulus. Aliquando uterum ipse extraxit, neque erubuit. Aliquas tamen observationes & partuum præter naturam encheireses habet. In nupera Parisina editione anonymus observationes non maximi momenti adjecit.

ANDR. HOMBERG *de tentigine seu clitoridis excrescentia nimia*, Jen. 1671. disp. c. L. *de fracturis cranii*, VVittemberg. 1671. 4. *

LUD. SALZMANN disputatio *de abscessu interno insignis magnitudinis cum hydrope*, Argent. 1671. Abscessus cystici gelatinosis hydatidibus varii, procul dubio ex hydrope ovarii.

J. ARNOLD FRIDERICI *diaphragma ex vulnere læsum*, Jen. 1671. 4.

VVILLIAM SERMON *the english midvvife*, Lond. 1671. 8. *

In J. HIL. GRULING Libro *de triplici in medicina evacuationis genere & in specie de Venæ sectione, scarificatione, hirudinibus .. clysteribus, suppositoriis .. fontanellis*, Lips. 1671. 4.

In GRAAFII anatomicis de hernia femorali aliqua habentur.

P. de SORBAIT *Chirurgia & examen chirurgicum*, Norimberg. 1672. fol. *

JULII HOLDERS *beschreibung eines rechten vvundarztes*, Lips. 1672. 8. *

In XI. sua *conferentia* DENYSIUS experimenta cum suo liquore styptico facta proponit.

JACOB GIRARD de BERGERIES *la médecine domestique .. le chirurgien charitable*, Genev. 1672. 8. *

JOHANNIS BOHNII Liber *de renunciatione vulnerum*: & *de officio medici duplici* inter forenses medicos laudabimus. Hic autem citabimus disputationes *de polypo narium* 1672. *de inflammatione* 1686. 4. *de trepanationis difficultatibus*, Lips. 1694. 4. cum observationibus; *de revulsione cruenta* 1704. *de abortu salubri* 1707. *de phlebotomia culposa* 1713. Aneurysmatis hic historiam & diversas theorias habet, & mechanismum venæsectionis describit. *Chirurgiam* ejus *rationalem*, Brunsvvici 1732. 8. edidit HENRICUS VVINKLER, ex posthumo codice germanice versam. An satis genuinus liber sit, non dixerim. Nihil certe valde proprii habet, neque nupera ad hernias, ad calculi sectionem inventa.

CINQ *de vesicæ & renum calculo*, Leid. 1672. disp. cum historia calculi in 20. ramos divisi.

J. HENRICI LAVATER *de ἐντεροπεριςολῇ*, Basil. 1677 4. disputatio in qua multæ observationes exstant.

GUALTH. ANDR. VVOLTER *pyrotechnicum opusculum de cauteriorum seu fonticulorum usu & utilitate*, Breslavv. 1672. 8. *

GUALTH. ANDR. VVOLTERI indoctum satis est quod citavimus opusculum.

J. ARNOLDI FRIDERICI disputatio *de diaphragmate vulnere læso*, Jen. 1672.

JAQUE CONSTANT *Chirurgien charitable*, Genev. 1673. 12. *

LEONARD TASSIN *Chirurgie militaire*, Nimegue 1673. 12. * Paris. 1688. 8. *kurze kriegsvvundarzney*, Norimbergæ 1676. 8.

LEONARD TASSIN continet deligationum mechanismum, & aliqua de amputatione & gangræna. Recte tamen observat, vulnera tendinum non valde nocere, neque convulsiones facere.

P. van der BUSCHE *de calculo renum & vesicæ*, Leid. 1673. cum observationibus.

PETRI MOELLER *historia de ventositate spinæ quam in Nosocomio R. Montis observavit*, Regiomonti 1673. 4. PL. *

J. CHRISTOPH. HELVVIG *de calculis microcosmi præcipue renum & vesicæ*, Grifsvvald. 1673. 4. An ejusdem est *Chirurgia in nuce*, Mülhausen 1709. 8. EJ. *observationes* alibi dictæ, Francof. & Lips. 1711. 8. editæ etiam chirurgici generis sunt.

J. FRID. VVEIPARTS' *Trifolium chirurgicum oder güldenes kleeblatt der vvundarzney*, Francof. 1673. 12. * Lips. 1699. 8. *

Inter FRANCISCI REDI opera est Libellus *esperienze intorno a quell' acqua, che si dice che stagna subito tutt' i flussi di sangue*, Florent. 1673. repetitus in dilucidationibus SANCASSANI. Ostendit vanas esse laudes arcanorum liquorum stypticorum, & perinde sanari vulnera quibus nihil chirurgus addidisset nisi simplicem aquam. IDEM in Libro *de viperis* & in *epistola apologetica pro observationibus de viperis*, qua se defendit contra CHARASSII objectiones, ostendit omnino venenum in liquore viperarum esse, quoties is inmutatus in sanguinem pervenit, devoratum non nocere, & aliquando etiam debilem viperam post multos morsus non funestum vulnus inferre, aut multum denique sanguinem virus eluere.

GEORGII FRANK collectoris disputatio *de restitutione partium corporis chirurgica seu artifi-*

artificiali, Heidelberg. 1672. *de castratione mulierum* 1673. *de alapis seu colaphis* 1674. *de incisu freni sub lingua* 1682. *de labiis leporinis* 1686. *de lapicidina thoracis*, Heidelberg. 1688. *de mola* 1689.

EJ. disputatio *de partu difficili*, Heidelberg. 1680. EJ. disputationis jam citatæ *de lapicidina thoracis* titulo adde: *corallii similis lapidis in chorde chiliarchi*.

J. GOD. de BERGER *de arterotomia*, Jen. 1673. 4. *de morbis oculorum*, VVittemb. 1699. 4.

CORN. van SOLINGEN *embryulcia ofte afhaaling eenes doden vruchts door de hand van den Heelmeester*, Hag. 1673. 12. Multus in refutandis veterum methodis, in sua exponenda parcus. Observationes non contemnendas ipse profert, nam manum operi admovebat utique, & instrumenta ipsa sibi fabricabat. EJUS *manuale operatien der Chirurgie*, *benefens het ampt en pligt der vroedvrouwen*, Amstelod. 1684. 4. 1698. 4. germanice cum titulo *handriffe der Chirurgie* recusæ Francof. ad Viadr. 1693. 4. VVittemberg. 1712. 4. Medicus qui Chirurgiam exercebat, multa invenit aut perfecit, ut acum triquetram, quam fecit fissilem. Multa etiam utiliter observavit. Calculum in feminis incidebat per ipsam vaginam. Venæsectionem fuse describit, & ortum inde stillicidium lymphaticum. De vulneribus etiam sclopetariis fuse agit.

P. AMMAN *de resonitu vel contrafissura cranii* dissertatio Lips. 1674. qua defendit resonitum, recusa cum EJUS *paranesi*. Alibi ejus *de vulneribus lethalibus* Librum & *medicinam ticam* citabimus.

PETRI BURGERII *candidatus chirurgiæ das ist gründliche erörterung aller anatomischen und chirurgischen fragen*, Konigsberg 1674. 8. Hanov. 1692. 8. Laudat SCHULZIUS. *

HENRICI MARTINI *medicina sanguinis styptica*, Brig. 1674. 8. *

CAR. DRELINCOURT *la legende du Gascon*, *ou lettre a M. PORE'E sur la methode pretendue nouvelle de tailler la pierre*, Leidæ 1674. 12. 1680. 12. & *deux autres lettres* EJ. Erat lithotomus Carnutensis nomine RAOUX, qui apparatu parvo utebatur neglectis vinculis, & celeriter opere defungebatur. Contra hunc hominem scribit DRELINCOURTIUS, & adparet fraudibus usum RADULPHUM, ut silicem suppofuerit, quasi eductum ex ægro calculum (In *epistola* BARTHOLINI.)

FRIDER. LEAUSON *Traité des plus belles opérations*, Genov. 1674. 8. Exigui momenti, Germanice recusus Dresd. 1709. 8.

BERNARDINO GENGA *Anotomia chirurgica*, *cioè istoria anatomica dell'ossa e muscoli del corpo umano*, Rom. 1675. 8. 1687. 8. quam editionem legi. Observationes chirurgicæ utiles intercedunt, & HIPPOCRATES ob infelices operationes vix tironi condonandas carpitur. Herniæ incarceratæ sectionem ut nimis sævam proscriptam vult, nec trepanum in suturis admittit. Curationem simplicem laudat, vulnera cerebri magna sanata recenset. Anthelicem ad odontalgiam adurit. In brachio arteriam non semper sub vena esse in venæsectione monitos vult Chirurgos. EJ. *commentaria latina & italica* ad HIPPOCRATIS *aphorismos ad chirurgiam pertinentia*, Rom. 1694. 8. laudari video, ob utilia observata, sed non legi.

In ANTONII MOLINETTI *dissertationibus anatomico pathologicis* circa acum natus calculus & alia chirurgica reperiuntur.

HYACINTHI BOVII *novi flores medicinales* P. IV. *de arte chirurgica*, Venet. 1675. 8. *

La medicine & la chirurgie des pauvres, Paris. 1675. 12. *

In C. BARTHOLINI Thomæ filii *Exercitationibus miscellaneis agitur etiam de styptici liquoris interno usu*, Leid. 1675. 8. Repetuntur ibi REDI experimenta jam laudata.

In C. BARTHOLINI *Exercitationibus citatis* agitur etiam de ustione bregmatis.

NIC. GULPEPERS *testament begreiffend allerhand selzame experimenten insonderheit in der arzney und heilkunst*, Hamburg. 1675. 8. curationes continet varias. *

In THEOPHILI BONETI *prodromo anatomiæ practicæ seu de abditis morborum causis ex cadaverum dissectione revelatis* L. I. P. I. Genov. 1675. 8. habentur vulnera capitis & cerebri abscessus. Deinde in *sepulchreto anatomico* non solum passim causas chirurgicas mistas habet in morbis, sed etiam imprimis de vulneribus, & tumoribus integros in IV. libro tractatus, in *tertio* vero de abortu, partu difficili & eo pertinentibus morbis. In *Medicina septentrionali*, ut alia varia, sic etiam rariores chirurgicos casus collegit.

HENRICI LUBERT *unterricht von der vvassercur*, Lubeck 1675. 12. *

J. CONR. RASOR *de ophthalmia cum fistula lacrumali* disp. Leid. 1675. J. J. ZENTGRAFF *de tactu Regis Franciæ quo strumis laborantes restituuntur*, VVittemberg. 1675. RI-

RICHARD VVISEMAN *several chirurgical treatises*, Londin 1676. fol. 1686. fol. quæ mea editio est, 1705. fol. 1719. 8. vol. 2. Libri sunt VIII. de tumoribus, ulceribus, morbis ani, scrophulis & adfinibus morbis, vulneribus sclopetariis, fracturis & luxationibus, & lue venerea. Plurimum expertus & debilis per 20. annos corpusculi sed sani judicii homo fuit, cui vix alium præferrem. Vasorum & capitis vulnera multis inprimis observationibus illustrat. In vulneribus pectoris gravissimis turundas rejicit, & ubique MAGATI methodum dudum ante BELLOSTIUM inculcat. In paracentesi usum acus triquetræ rejicit. Hæmorrhoides, condylomata, ani laxitatem, fistulas fuse tradit. Inter luxationes femoris luxationem adfirmat, bonus ubique & modestus auctor, qui non dissimulat tristiores eventus uti v. g. fistulas ani, in quibus sola usus ligatura fere infeliciter ægros curavit. Theorias inutiles rejicit, & opus correxit amicus ejus GUALTHERUS NEEDHAM.

J. GIPPING *antidotarium chirurgicum*, Ulm. 1676. 4. Edidit G. H. VVELSCH. *

B. VVILH. GEILFUS *de moxa*, Marburg. 1676. 4.

GEORG. THANMULLER *collectanea medico chirurgica & antidotarium medico-chirurgicum*; cum priori. *

THOMÆ STROMAIER *experimenta medico-chirurgica & collectanea medico-chirurgica* cum priori. *

LAURENT. LOSSENS *chirurgisches handbüchlein*, Eisenach 1676. 12. * Meinungen 1679. 12. PL. EJ. *pest-barbierer* 1682. 12.

M. MAPPI *de fistula terminata ad dentem curiosum*, Argent. 1676. disputatio. EJ. *de gurgulionis prolapsu*, 1660. *

TIBERII MALPHI *neue anleitung zur barbier und vvundartzney*, Norimb. 1676. 8. Editionem Italicam ignoro. Varia habet quæ non ubique reperias, ut ambustionem capitis medicam, quæ fit accenso vini spiritu.

AUG. HENR. FASCH *historia & curatio calculorum humanorum*, Jen. 1676. 4.

BERNHARD VVILHELM GEILFUS *de moxa*, Giess. 1676. disputatio.

H. BUSCHOFF *ausgefundenes podagra*, Breslau 1677. 12. & alibi. Moxam laudat, de qua inprimis legere oportet Equitem TEMPLE in *opusculis*.

H. BUSCHOFF anglice prodiit, Lond. 1676. 12.

NICOL. de BLEGNY *l'art de guérir les hernies de toutes especes dans les duex sexes avec le remede du Roi*, Paris. 1677. 12. 1693. 12. quæ mea est editio. Libellus videtur lucri causa scriptus fuisse, ut venderet bracheria elastica ex laminis in frigore tusis, comprimentibus, & circulo chalybeo, quæ valde laudat, & medicamenta chemica varia, inprimis Prioris *de Cabrieres*. Anatomen præmittit partium, in quibus operatio fit, & tres facit annulos, unde non multum speres. Ligaturam processus peritonæi inutilem esse, & adfirmat, & pro invento alicujus habet. Ad retinendum elapsum anum ridiculum inventum suadet ex ventriculo galli indici inflato. In *Zodiaco medico Gallico*, quem BONETUS vertit, multæ observationes chirurgicæ habentur, recuditur una Tractatus *de herniis*. An. no I. M. Jan. exstant experimenta cum aqua Rabelii facta. EJ. *doctrine des raports de chirurgie*, Lion 1684. 12. non vidi.

G. VV. VVELSCH & J. MICH. VEHRII *thesaurus Exper. medica cum specimine de abortu*, Aug. Vind. 1677. 4. *

ANDRIES BOECKELMAN *noodvvendig bericht angaende het afhaalen van een doode vrucht*, Amstelod. 1677. 8. & EJ. *vvederleging van D. BONAVENTURA van DORTMONDS bericht vvaer in aangevvesen vvord de quade pratyquen van D. D. en desselfs onkunde angaende het afhaalen van een doode vrucht*, Amstelod. 1677. 8. *

In BINNINGERI observationibus aliquæ chirurgicæ sunt, ut rupta integra cute vesica.

L. v. H. (von HAMMEN) *dissertatio academica de herniis*, Gedan. 1677. fol. & Leid. 1681. 12. Discipulus DRELINCOURTII, titulo a Rege Poloniæ auctus, idem ni fallor, cui vermiculi seminales inventi debentur. Nihil de herniis valde boni dixit. In subjectis epistolis habetur observatio tumoris pro calculo vesicæ habiti, cum nonnullis aliis de calculo observationibus.

J. VALENTINI SCHEID *visus vitiatus*, Argentorat. 1677. disputatio. EJ. *historia lienum ruptorum* 1725. de quibusdam visus imminuti vitiis, Argent. 1720. 4.

JOHN BROVVN *compleat discourse on vvounds*, Londin. 1678. 4. cum ic. EJUSD. *adenochoira-*

choiradologia seu de glandulis & strumis seu anatomical chirurgical treatise of glanduls' and strumas or kings evil svvellings. De privilegio agit Regum Angliæ, quo fcrophulas fa- nant.

J. PAUL. VVURFBAIN *de fparganofi feu tumore mammarum ex lacte*, Altdorf. 1678. 4.

MATTH. RAMELOVII *befchreibung des nierenfteins*; Lipf. 1679. 8. *

JAMES YONGE *currus triumphalis e terebintho or an account of the admirable vertues of oleum terebinthinæ*, Londin. 1679. 8. Vim hujus olei calentis ad hæmorrhagias & vulnera arteriarum, & amputatorum denique artuum fiftendum fanguinem, mire laudat, quam habuit a D. SPRAGES & D. SPENCERO. In *altera epiftola* defcribit novam methodum amputandi tibiam, cum refervatis furæ mufculis, quam habuit a C. LOVVDHAM Chirurgo. EJ. *vvounds of the brain proved curable*, ibid. 1682. 12. Hiftoria eft vulneris graviffimi cerebri, cum ipfius vifceris jactura, & depreffione cranii, fanati ab auctore & SPENCERO. Cum eam D. DRUSTON pro fabula haberet, auctor colligit ex variis fcriptoribus teftimonia fimilium curationum, & fatis afpere fe vindicat.

EBERHARD GOCKEL *bericht von vvütenden hunds biffen*, Aufpurg. 1679. 8. * IDEM in *Gallicinio* anno 1700. edito, aliqua etiam chirurgica habet, ut mortem ab officulo oefophago inpacto, cum tamen rejectum fuiffet, inteftini in hernia incarcerata partem deftructam eventu non funefto.

ANT. FILIPPI CIUCCII *promtuarium medicum-chirurgicum*. Macerata 1679. 4. EJ. *filo d' Arianna ovvero fedeliffima fcorta agli efercenti di chirurgia, al quale fi aggiunge un breve trattato della circolazione del fangue*, Macerata 1682. 12. * Chirurgi Maceratenfis opera cum obfervationibus, dicta DIONYSIO SANCASSANI.

J. DAVID PORTZII *de tumoribus in fpecie de fpina ventofa*, Leovard. 1679. 12. Alcali & acidum defendit.

CHRISTOPHORI VOELTER *neueröfnete hebammenfchule*, Stutgard 1679. 1687. 8. 1722. 8. Non difplicet, qui etiam fatis multas neque vulgares obfervationes habeat, in quibus majus Libri pretium ponitur.

CHRISTOPHORI VOELTER citatum obftetriciæ artis opufculum praxi 40. annorum exaratum eft. Cæterum fimplex & credulus auctor eft, aliquando etiam antiquos non optime fecutus, qui fetum male fitum dirigere conetur, ut caput præeat. Veficæ cervicem frequenter in partu lacerari monet.

JOH. CORNELII VVEBER *anchora fauciatorum, h. e. liquor ftypticus confeftim fanguinem fiftens*, Uratislav. 1680. 8. Eft folutio vitrioli cum oleo vitrioli mifta, cujus vim mirifice prædicat, aulæ Cæfareæ, ut fe vocat, medicus.

GEORGII THOMPSON τρία πειρητήρια ἀνήκουσα, *feu experimenta admiranda*, Londin. 1680. 8. Nominat pleurotomiam & nefcio quæ alia, chemicafter ut videtur. *

The compleat mid vvifes practice enlarged, Lond. 1680. 8.

In STEPHANI BLANCAARD *hollandifch jaarregifter*, Amftelod. 1680. 8. & feqq. Lipfiæ anno 1690. germanice recufo, multæ chirurgicæ obfervationes exftant, tum ex Gallico Zodiaco, tum etiam a Chirurgis belgicis acceptæ, *van* DUEREN, GRIMM, *van* DYCK & aliis. Ita in ganglio cryftallinam gelatinam inventam, gangrænam ficcam, THOUVENOTI acum triquetram paulum a vulgari diverfam, forcipem pro reftituendis depreffis coftis; epilepfiam cauterio fuperatam, fanatum tumorem oefophagi qui cibi defcenfum inpediret, moxæ Chinenfis hiftoriam, & alia memini me notaffe. EJ. *nieuvve konftkamer der chirurgie ofte heelkonft*, Amftelodami 1685. 8. germanice recufa eft Hanover 1690. 8. quam vehementer carpit VV. SCHOUTEN (*van gezvvellen* p. 849.) In *anatome* practica etiam aliqua habet huc pertinentia. FIENI *duodecim tractatus* jam citatos, notis auxit. EJUSD. *inftitutiones chirurgicæ verioribus fundamentis* (nempe BONTEKOI) *fuper ædificatæ & obfervationibus felectiffimis adornatæ* in editione operum exftant, Leidæ 1701. 4. Fere medicamentariæ funt, & theoriam fequuntur CARTESIANAM, obfervationes vero, fi propriæ funt, laudem omnino merentur.

JOH. SCHNEIDERMANN *de phlebotomia*, Helmftat. 1681. 12. *

R. RESTAURAND HIPPOCRATES *de inuftionibus feu de fonticulis opus hiftoriis meditis refertum*, Lugdun. 1681. 12. Contra HELMONTIUM fcripfit adjutus a D. MOREAU. *

FRANÇOIS TOLET *Traité de la lithotomie ou de l'extraction de la pierre hors de la veffie*,

qua-

quatrième édition, Parif. 1681. 12. recufa 1682. 12. 1689. 12. 1718. 12. 1722. 12. la Haye 1686. 12. belgice verfa inpreffa Ultrajecti 1693. 8. & germanice Hanover 1695. 8. VVefel 1700. 8. Utilis auctor & curiofus in apparatus alti encheirefi, quo folo in *nofocomio Charitatis* eo tempore utebantur. Aliqua etiam habet de punctura perinæi, & de apparatu alto. In vinculis & re medicamentaria ftudiofus fuit.

FRANÇOIS TOLET Parifiis recufus etiam exftat 1708. 12.

CAR. PATIN *oratio quod optimus medicus debeat effe chirurgus*, Patav. 1681. 4. Maj. *

J. NICOLAI PECHLIN *Ephemeris vulneris thoracici*, Kiel. 1682. 4. longiffimæ fanationis hiftoria cum putredo vehementer in ipfo pulmone invaluiffet. Recufa eft cum obfervationibus. In *obfervationibus*, Hamburgi 1691. 4. editis magna pars huc pertinet, ad lithotomiam, calculos, gangrænas, oculorum morbos, egregia omnia. EJ. difputationes *de vulneribus fclopetorum in genere*, Kiel 1674. 4. recenfetur a PL.

ANT. NOVARINI *chirurgia curiofa*, Rotenburg ad Tubarim 1682. fol. Anatome, quam legi, parum boni finit ab hoc viro fperare.

EDUARD MAYNVVARING *of iffues and fetons*, London 1682. 8. *

J. MICHAULT *difcours de chirurgie pour l'explication des nouvelles machines pour les os & pour la verole.. lorfqu' elle y fait des nodes & exoftofes & ancylofes aux jointures*, Parifiis 1682. 8. * Machinas habet ad reductionem offium, exoftofes defcribit, & fanari vult ufu mercurii.

DIONYSII *van der* STERRE *voorftelling van de noodzackelickheit der kayferliken fnee*, Leid. 1682. * EJUSD. *ganees en heelkonftige practyc der medycinen*, Amftelod. 1687. 8. De theoretico hujus Cartefiani fcriptoris ingenio valde queritur VVALTHERUS SCHOUTEN.

J. ABR. a GEHEMA *die eroberte gicht durch die chirurgifche vvaffen der Moxa*, Hamburg 1682. 12. Defcribit cauterium ex moxa. EJ. *der vvohlverfehene feldfcherer*, ibid. 1684. 12. EJ. *obfervationum chirurgicarum decas* I. & II. Hamburg. 1686. 12. Francof. 1690. 12. In *medicis* etiam *obfervationibus* jam citatis ufum moxæ ad podagram laudat. Ex fchola, uti alibi dixi, CORNELII BONTEKOE.

Obfervationes medico-phyfica tres excerpta ex epiftola PETRI RIVALIEZ ad JOH. SPONIUM. Fetus offa poft diuturnum uteri ulcus per anum egefta.

NICOLAI FRANCHEMONT *lithotomia medica feu tractatus lithontripticus de calculo renum & veficæ*, Prag. 1683. 8. *

In ACT. ER. 1683. continentur experimenta cum fpiritu vini, ftypticorum optimo, in vivis canibus capta.

VVILHELMI ten RHYNE *differtatio de arthritide & mantiffa fchematica de acupunctura*, Londin. 1683. 8. Moxam defcribit, ejufque multiplicem ufum, quem cominus in Orientali India viderat, deinde inftrumenta & tabulas fubjicit locorum, in quibus Japonenfes acupuncturam exercent.

J. EBERH. SCHLEIERMACHER *de juvene ophthalmia laborante*, Gieff. 1683. 4.

J. FRANCI *vom fchnurzieben*, Augfpurg 1683. 12. De fetaceo.

J. FRANCI citatus libellus de fetaceo agit, tum ex proprio, tum ex aliorum bonorum fcriptorum experimento.

EL. VVESTPHAL *fchifbarbier* 1683. 8. HE. *

PHIL. MATTHÆI differtatio *de pulmonum vulneribus*, Franeker 1683. *

DAVID van der BECKE *differtatio anatomico-practica de procidentia uteri ab erroribus* J. GARMERI *Phyfici Hamburgenfis primarii vindicata*, Hamburg. 1683. 8. & EJ. GARMERUS *ex* GARMERO *demonftratus*. GARMERUS ediderat *diatriben*, in qua refutaverat BECKII, SCHULZII & BIESTERI refponfum de vaginæ prolapfu in puella, quem prolapfum in ipfo utero fuiffe, & uterum etiam extra partum abfque periculo prolabi poffe defenderat. Refpondet BECKIUS, poffe utique vaginam prolabi, nempe internam ejus membranam, uterum vero non abfque graviffimo periculo excidere, & in puella, de qua quærebatur, vaginæ fuiffe, non uteri prolapfum, cum digitos inferuerint & ipfe & alii Medici. Refpondet jam fenex GARMERUS in *diatribe de quæftionibus phyfico-medicis curis fecundis auctiori*, Hamburg. 1683. 4. & in *auctario ad fuas quæftiones phyfico-medicas*, ibid. 1684. 4. & aliorum fuffragiis & aliquot *facultatum* refponfis, & fuo experimento defendit. Uterque jufto acrius fcripfit, cum uterque verum fcriberet, alterum verum non fcribere male negaret.

ELIAS

ELIAS BEYNON's *barmherziger samariter*, Jen. 1684. 12. quo etiam ars obftetricia continetur. *

THOMÆ BRUGIS *vademecum chirurgicum oder weifgefehrt eines vvundarztes zu vvaffer und zu land*. *Dem beygefügt* ELIAE PRAT *unterricht von der artzneykunft*, Hamburg 1684. 8. *

GABRIEL CHARLES le CLERC *l'ecole du chirurgien, ou les principes de la chirurgie françoife*, Parif. 1684. 12. PL. *

G. VV. VVEDEL innumerabiles funt difputationes chirurgicæ. Ecce aliquæ, in quibus obfervationis aliquid. *De partu difficili*, Jen. 1675. *de cafu ab alto*, Jen. 1684. *de vulnere capitis* 1684. *de ægro vulnere capitis laborante* 1684. *De varice* 1690. *De cucurbitula ficca* 1691. *de fundamento lethalitatis vulnerum* 1695. *de ægro ifchuria laborante* 1699. *de varice* 1699. *de calculi mechanifmo* 1701. *de contrafiffura* 1708. *de atretis* 1709. *de excutia ventriculi* 1712. *de carie offium* 1713. *ægra mola laborans* 1714. *de narium polypo* 1715.

EJ. Difputatio *de ufu ligaturarum in hydrope*, Jen. 1703. 4. *de liquore non corrofivo lapides duriores abfumente* 1709. *de cantharidibus* 1717.

Sic etiam BERNHARDI ALBINI bonæ pleræque funt difputationes *de fonticulis*, Francof. ad Viadr. 1681. de *miffione fanguinis* 1686. *de cervo vulnerato* (quem Electrix glande per cor trajecerat, & qui longa tamen fuga fe fubtraxerat, de quo etiam in differtatione *de peritia anatomica veterum* egit P. J. HARTMANN) ibid. 1686. *de paracentefi thoracis & abdominis* 1687. *de cantharidibus* 1687. *paronychia* 1694. *de cataracta* 1695. *de ægilope* 1695.

MICHAELIS ETTMULLERI *Chirurgia medica* magna fuo tempore fama fuit, ut fæpe recufa fit, in operibus etiam omnibus. Gallice verfa fuit cum titulo *Nouvelle pratique de chirurgie medicale & raifonée*, Lyon. 1690. 12. Amftelod. 1691. 12. Medicamentaria cæterum eft omiffis encheirefibus, & idem, quod reliqua viri opera, judicium meretur, neque omnia continet, fed pentateuchum chirurgicum. Inter difputationes laudavimus eam, quæ eft de chirurgia infuforia. Altera eft *de vipera morfu*, Lipf. 1666. ubi furorem ex morfu iratæ feminæ natum recenfet.

MATTHIAS GODOFREDUS PURMANN chirurgus plurima expertus in caftris & alibi, acuti ingenii homo fuit, qui in fe ipfo experiri fit aufus chirurgiam infuforiam, idem tamen fuperftitiofior, etiam in armario unguento credulus & pulvere fympathetico, ut nimia tribueret medicamentis, longifque formulis & caufarum indagationibus ufus fit, neque operationum difficiliorum, ut calculi fectionis, morborum oculorum fatis gnarus fuiffe videatur. Secabat tamen, parvo apparatu. EJUS multa opera funt; ut *chirurgifcher lorberkranz oder vvundarzney*, Halberftat 1684. 4. Francofurt. 1692. 4. Breslau (F. Lipf.) 1705. 4. emendatius. Inftrumenta nonnulla proponit, ut bifidum illud ad oculum fpeculum. EJ. *chirurgia curiofa*, Francof. 1699. 4. HEIST. F. Lipf. (Breslau) 1716. 4. Syftema chirurgiæ eft, in quo veterum methodum fequitur, cauteriis & turundis multum ufus, fubodoratus tamen poffe vulnera etiam breviori methodo fanari. Et hic & in priori Libro multas obfervationes fuas proprias habet. EJUSD. *fünf und zvvanzig fonderbare fchufsvvunden Curen*, Breslau 1687. 8. & *funfzig fonder-und vvunderbare fchufsvvunden curen*, Leipzig 1693. 8. F. Lipf. (Breslau) 1721. 8. Omnino infignes curationes, vifcerum etiam, pulmonis, lienis vulnera fclopetaria fanata refert, nimium tamen & hic fidei in fuis unguentis & emplaftris ponit. EJ. *rechter und vvahrhafter feldfcherer*, Halberftat 1680. 8. HE. Lipf. 1693. 8. F. Lipf. (Breslau) 1715. 8. Vulnera, fracturas, luxationes, morbos caftrenfes tradit, cum plurimis ubique medicamentis. EJ. *aufrichtiger und erfahrner peft barbierer* fufe de pefte, deinde etiam de carbonum & bubonum curatione & infectarum ædium repurgatione fcribit. Cum priori prodiit EJ. *anvveifung zur falivations cur*, Lipf. 1692. 8. & 1715. 8. EJ. credo effe libellum M. G. P. *anvveifung peftilenzialifche drüfen zu erkennen und curiren* 1686. 8. EJ. *curiofa obfervationes chirurgicæ* Fr. Lipf. 1710. 4. Obfervationes octoginta vulnerum, & aliorum morborum chirurgicorum. Sed & hic inprimis formulas tradit.

In JUSTI SCHRADERI *obfervationibus anatomicis* quas alibi laudavi, varia chirurgica, & correctio erroneæ theoriæ herniarum continetur. FRIDERICI verò SCHRADERI *difputationes* utiles *de partu difficili*, Helmftad. 1685. & *de vulnerum cura* anno 1695. prodierunt.

G. BALTH. METZGER λιθογενεσίας *in Corpore humano fcrutinium*, Tubing. 1685. 4.

GI-

GIDEON HARVEY *a memorable case of a nobleman..more over the art of curing the most dangerous of vvounds by the first intention*, Lond. 1685. 8. videtur pro methodo MAGATI esse. *

JAMES CROOKE *mellificium chirurgicum or the marrovv of chirurgery vvith an anatomical treatise and institutions of physic*, Lond. 1685. 4. *

PAUL PORTAL *pratique des acouchemens soutenue d'un grand nombre d'observations*, Paris. 1685. 8. Belgice *practyq der Vroed meesters*, Amstelod. 1690. 8. Observationes sparsæ. *

JOH. MUYS *Praxis medico chirurgicæ rationalis decades quatuor*, Leidæ 1682. 12. *quinque* vero Leid. 1685. 12. deinde *decas sexta* & *septima* Leidæ 1690. 12. & *duodecim decades* Amstelod. 1695. 8. Germanice etiam prodierunt Berolini 1699. 4. Valde laudatur a SANCASSANO *dilucidaz.* T. I. pag. 218. Theoriam & quidem acidam secutus est, & ætiologias suas morbis subjecit, adparet tamen experti in utraque medicina viri esse, qui memorabiles morbos expugnaverit. EJ. PODALIRIUS *redivivus*, Leid. 1686. 8. Appendix observationum. Utrumque opusculum recusum est Neapoli 1727. 4. cum PORTZII Libro *de spina ventosa* & IVONIS GAUKES *praxi med. Chir.*

ISAAC BEBBER *vvaare en vaste gronden der heelkonst*, Amstelod. 1685. 8. Auctor Medicus fuerat Dordracensis, & breve hic compendium physicum, & physiologicum præmittit; tunc de chirurgia, tumores, & ulcera breviter percurrit.

ANTONII de HEYDE *Centuria observationum medicarum*, Amstelod. 1684. & plenus 1686. 8. Ad callum & modum quo ossa conservet, experimenta propria adfert, alias etiam in paronychia gravi aliisque morbis observationes chirurgicas. Puris dedit analysin. EJ. *observationes chirurgicas*, quæ cum *nieuvv licht der Apothekers*, Amstel. 1682. 8. prodierunt, non vidi, nisi eadem sunt.

HENRY EMANUEL MEURISSE *art de saigner accommodé à la circulation du sang*, Paris. 1686. 12. 1689. 12. sed omisso nomine, recusa Paris. 1738. 12. aucta a DEVAUX.

CORNELII STALPART *van der VVIEL seltsame aanmerkingen zo in de genees als heelkonst*, Hag. 1686. 8. sive *observationum rariorum medicarum anatomicarum & chirurgicarum Centuria Prior & posterioris pars Prior*, Leid. 1687. 8. 1727. 8. Utilis liber ob proprias, & ad eas collectas aliorum observationes.

Von pestilenzialischen drüsen, beulen und carbunkeln, 1686. 8. HE. *

J. ANDR. STISSER *de machinis fumi ductoriis curiosis*, nempe clystere tabacario, Hamburgi 1686. 4.

PHILIPPI CNOPII *disputatio de calculo renum & vesica*, Giess. 1686. Membrana vesicæ sabulo obsita extracta.

MICHAELIS BERNHARD VALENTINI *historia moxa*, Leid. 1686. 12. EJUSD. disputatio *de herniis*, Giess. 1697. ubi septi transversi vulnus sanatum recensetur, exstat etiam in EJUSD. *polychrestorum exoticorum* dissertatione VI. & habet historiam curationis herniarum per spiritum salis intus sumtum, arcanum nempe Prioris de CABRIERES, emtum & publicatum a LUDOVICO XIV. EJUSD. *Praxis medicinæ infallibilis Pars II. cum Nosocomii Academici continuatione*, Francof. 1715. 4. Percurrit primo breviter morbos chirurgicos a capite ad calcem, miscet aliorum clarorum virorum consilia & exempla, pleraque ex E. N. C. alique propria. In *Nosocomio* disputationes aliquas chirurgicas reposuit, secundum seriem Libri *l'art de faire des raports*.

JOHANNES *von* MURALT *Collegium anatomicum*, Nürnberg 1687. 8. Obstetricabatur MURALTUS, & chirurgiam exercebat, & medicinam omnem. Hoc in Libro miscet anatomen, herbarum historiam, & ex arte obstetricandi observationes, discipulus MAURICÆI. Subjicit brevissimum compendium chirurgiæ. EJUSD. *chirurgische schriften*, Basil. 1691. 8. Continentur hoc volumine primo pentateuchus ille chirurgicus, tum deligationum, quales tunc Parisiis receptæ erant, descriptio, inde operationes chirurgicæ, porro observationes 217. cum subjectis HENRICI RUFFII, JOHANNIS FREYTAGII, CASPARI MANZII & aliorum, historiis, denique chirurgia militaris. Sed observationes majorem Libri partem absolvunt. EJ. *hebammenkunst*, Basil. 1697. 8. Continet anatomen partium genitalium, fetusque, consilia ad partus difficiles, observationes aliquas & valetudinarium infantile.

Curious observations on that part of chirurgery relating to the teeth, Londin. 1687. 4. *

OL. BORRICHII *de lapidum generatione in macro-& microcosmo*, *cui accedit* additio JOSEPHI LANZONI, Ferrar. 1987. 12.

In

In TSCHIRNHAUSII *medicina corporis* omnia vulnera solo superfuso adipe sanari docetur;

JACOBI GROENEVELD *dissertatio lithologica*, Lond. 1687. 8. 1688. 8. & anglice auctior 1710. 8. cum titulo *treatise on gravel and stone*, nomine mutato; ut nunc vocetur GREENFIELD. Observationes aliquas habet, signa calculi, calculos enormis molis, &c.

THEOPHILI MULLER *von vvinterkranckheiten und fontanellen*, Francof. 1687. 8. *

TOBIÆ SCHUTZ *chirurgischer handleiter*, Lips. 1687. 8. HE. Berol. 1714. 8.

In J. J. HARDERI *apiario* aliqui etiam chirurgici morbi describuntur, hepatis ulcus post vulnus sanatum, &c.

In DOMINICI GAGLIARDI anatome ossium morbi etiam, & emollitorum ossium historiæ habentur.

FRANCISCI NIGRISOLI *observationes ad anchoram sacram sauciatorum*, Ferrar. 1687. * In EJUS Libro *de glandulis* etiam chirurgica habentur.

CONR. FILIP. LIMMER *de fonticulis*, Serveftæ 1687. 4.

DAVID KELLNER *unterricht von schvvürigen offnen schenkeln*, Nordhausen 1688. 12. absque nomine auctoris. HE.

Inter J. JACOBI VVALDSCHMIDT opera sunt etiam *notæ ad praxin chirurgicam* PAULI BARBETTE, Francof. 1695. 4. 1707. 8. & *chirurgus Cartesianus detegens aliquot in chirurgia errores*, Marburg. 1687. 4. Ex Cartesiana schola, medicamentis inprimis utitur ex alcalica classe repetitis, & hic brevis omnino libellus est. Inter dissertationes pluſculæ chirurgici argumenti sunt.

JOH. DOLAEI *encyclopædia chirurgica rationalis*, Francof. 1689. 4. Cum operibus omnibus recusa est ibid. 1703. fol. Ex eodem sumta.

Inter *Miscel'anea curiosa medica* CHRISTIANI LANGII est etiam *de calculi curatione* Tractatus, Francof. 1688. 4.

L. le MONNIER *traité de la fistule de l'anus*, Paris. 1689. 12. Rationem secandi describit, quæ fit stilo argenteo ansato, tum syringotomo, & medicamenta inprimis habet.

Der erfahrne Chirurgus, Hamburg 1689. 8. *

LAURENTII VERDUC Chirurgien juré, *maniére de guérir les fractures & les luxations par le moyen des bandages* II. *edition augmentée d'un traité des playes d'arquebusades*, Paris. 1689. 12. & sub titulo *Parisisches verbandhuys*, Amstelod. 1691. 8. Circa hæc tempora Chirurgia incepit caput efferre Parisiis, cum Rex LUDOVICUS perpetuis bellis inplexus eorum hominum opera egeret. Professiones etiam duas jam ann. 1622. J. de LAUNAY fundaverat, quibus quinque omnino cathedras in amphitheatro D. COSMI Rex anno 1724. addidit. Non ideo adhuc eam famam consecuti erant, quam ambiebant. Demonstravit enim PETTY, paulo ante hos annos, nosocomia gallica non optime regi, cum una quarta pars ægrorum in *Hôteldieu* pereat, Londini vix quinquagesima. Sed paulatim tamen instrumenta perficere ceperunt, & aliquas observationes difficiliores revocare in usum. Inter primos scriptores ejus ordinis fuerunt VERDUCII fratres. Et in isto opusculo quidem Chirurgus bonam dedit vinculorum brevemque descriptionem, cum observationibus nonnullis. Negat apechema. In altero libello multus est in medicamentis, in Chirurgia parcior. EJ. *le maitre en Chirurgie*, Paris. 1704. 12. quæ tertia est editio. Est compendium G. de CAULIACO cum additis recentiorum inventis, tum myologia, osteologia, physiologia.

ALTER FRATER Medicus J. BAPTISTA edidit anno 1701. *Traité des opérations de Chirurgie*, Paris. 1701. 12. Amstelod. 1739. 8. vol. 2. Continet operationum compendium & vincula chirurgica, cum novis ubique ejus temporis inventis. EJ. *la pathologie de Chirurgie*, Paris. 1710. 2. vol. 12. 1727. 2. vol. 12., Amstelod. 1714. 2. vol. 12. IDEM in *suite de l'ostéologie* varia chirurgica habet, ut tumores a pure incluso in vaginis tendinum. Cæterum insigniter in ea arte valuit, qua aliorum inventa involantur. EJUS scripta sub titulo J. B. VERDUC *chirurgische schriften*, Germanice versa sunt, Lipsiæ 1712. 4.

Le CLERC *Chirurgie complete*. Primam editionem ignoro, sed oportet hoc tempore prodiisse, cum germanice versam anno 1690. 8. exstare legam. Prodiit etiam, Paris. 1694. 12. & in Belgio 1695. 12. Liege 1702. 12. Genev. 1699. 12. Paris. 1706. 8. Bruxelles 1724. 12. Leide 1731. 8. vol. 2. Paris. 1739. 8. & germanice Dresden 1699. 8. 1707. 8. sub titulo *volkommene chirurgie*. Multum aucta editio anni 1739. Habet ARNALDI patris machinas ad fracturam patellæ femorisque, & pharmacopolium satis abundans. In editione 1706. contінen-

tinentur in fecundo volumine eximiæ obfervationes de offium morbis quæ funt JOSEPHI DUVERNEY. EJ. *appareil commode en faveur des jeunes chirurgiens*, Parif. 1700. 12. cum figg. Eft armamentarium Chirurgicum. *

Le CLERC *chirurgie complete* Italice excufa eft Neapoli 1734. 4.

HEYDENTREYLI OVERKAMP *medicinale chirurgicale en philofophifche vverken*, Amftelod. 1694. 4. & germanice Lipf. 1705. 4. fed EJUS *beginzelen tot de genees en heelkonft*, Amftelodami 1681. 8. & EJUS *nieuvv gebouvv der chirurgie*, Amftelodami anno 1682. 8. & cum titulo *neues gebaü der chirurgie* jam germanice prodiit 1689. 8. quod in hac collectione recufum exftat. Cartefiana & medicamentaria tractatio eft, in qua ex theoria vis alcalinorum & fudoriferorum evehitur, fuppuratione omni evitata fola refolutio permittitur, venæ fectio negligitur, &c. Valde invidiofum eft quod curationes PLATERI & HILDANI perpetuis commentariis perfecutus ubique ex hypothefi methodum magnorum virorum redarguerit.

In CORNELII BONTEKOE operibus hoc anno 1689. junctim Amftelod. 4. editis ad Chirurgiam multa pertinent. Ita in *omvverp van 't oud geftel der medicyne* pars prima demonftrat *dat de generale theorie der chirurgie valfch is*, quæ quidem pars potius theorias humorales & veterum placita inpugnat. In *tertio Libro* oftendit *dat de gemeene gevoelen van de oorzaak der gefvvellen, vvonden en ulceratien valfch zyn*. Etiam hic inpugnat fcholas, & fluxiones atque congeftiones rejicit. Tractat hic de fcirrho, cancro, gangræna, phlegmone. In *quarto Libro* rejicit cum venæfectione cucurbitulas, & fimilia. In altero tomo exftat *de grondslag van een nieuvv gebouvv van.. chirurgie ontdekt in 't alcali en 't acidum*, Hag. 1680. 8. ex quo titulo adparet fcopus, omnia reducendi ad vim refolventem & antacidam. Germanice, ni fallor, editum eft fub titulo *grundfätze der chirurgie*, Hanoveræ 1687. Aug. Vind. 1721. 8. EJ. *vervolg van het eerfte deel van een gebouvv* ibid. prodiit 1681. 8. tractatus. Parum autem ab his hominibus aucta eft chirurgia, quæ manu, non lingua operatur, & nocuerunt arti, rejiciendo fuppurationem, venæfectionem, abutendo fudoriferis.

CORNELII BONTEKOE *de grondfchlag van een nieuvv gebouvv*, &c. Germanice etiam exftat fub titulo *neues gebaüde der chirurgie* ex verfione J. F. ALBRECHT, Francof. Lipf. 1697. 8.

Medicinale collegie voor de pratyk der medicynen, Amftelod. 1690. 8. * Examen chirurgicum continet.

JOHANNIS MUNNIKS *chirurgia ad praxin hodiernam adornata*, Ultraject. 1689. 8. Genevæ cum titulo Amftelodami 1715. 4. & germanice Francof. 1700. 8. Eft pentateuchos chirurgicus, cum medicamentis, & breviffima chirurgia, paffim collectus cum pauciffimis auctoris obfervationibus.

J. GAILLARD *de vena fectione difquifitio*, Hafniæ & Lipf. 1689. 12. *

HUGH RYDER *practical chirurgery*, Lond. 1689. 12. *

De LAUNAI *inftructions néceffaires pour ceux qui font incommodés de defcentes*, Parif. 1690. 12. 1730. 8. Edit epiftolam ab ægro provinciali fcriptam, & refpondet. Laudat bracheria, aliqua habet de Priore illo Cabrerienfi, nihil vero ad operationes. Annon idem eft CHARLES DENIS de LAUNAI cujus *differtations phyfiques & pratiques fur les opérations de la pierre*, prodierunt Parif. 1701. 12. Contra F. JACOBUM. In Libro *de generatione* fectionis cæfareæ a chirurgo PREVOT peractæ hiftoria exftat.

JUSTINA SIEGMUNDIN nata DIETERICH, *Brandenburgifche vvehmutter*, Coloniæ ad Spream. 1690. 8. Berolini 1723. 4. belgice, vertente C. van SOLINGEN 1691. 4. Femina non inficeta, etfi cafu ad officium acceffit & in membranis perforandis, vinculo in uterum bacilli ope inferendo & fetui injiciendo difplicet, neque icones valde probem. Cæterum in encheirefibus ad partum difficilem, & emendationibus, quas ars admittit, cum optimo quoque confentit. Cum ANDREAS PETERMANNUS in hunc librum fcripfiffet *gründliche deduction vieler andgriffe der Churbrand. vvehmutter die auf vergeblicher fpeculation beruhen*, Lipf. 1692. 4. fatis acriter refpondit, in *nöthiger bericht vvieder* ANDR. PETERMANN *und fendfchreiben an* A. P. *vvegen eines corollarii feiner difput. de gonorrhœa*, Cölln an der Spree 1692. 4. recufis in editione Berolinenfi.

JOSEPH de la CHARRIERE *Traité des opérations de chirurgie*, Parif. 1690. 12. 1692. 12. 1693. 12. 1721. 12. HAEN. & anglice Lond. 1705. 8. & a D. J. DANIELE SCHLICHTING

nuper belgice versus cum præfatione. Cuique operationi præmittit morbi theoriam, operationes ipsas breviter describit, ut nostro ævo non possit valde utilis haberi. Cataractam posuit in obscuratione lentis crystallinæ.

JOSEPH de la CHARRIERE Germanice exstat 1700. 8.

FILIPO MAZIERO *il chirurgo in pratica*, Venet. 1609. 8. 1702. 8. 1729. 8. Compendium chirurgicum dialogi modo propositum. In medicamentis multus est. EJUSD. *opere chirurgiche* tribus vol. 4. Patav. 1707. edita continent præter priorem libellum *il sogno chirurgico & il pratico perfetto*, Venet. 1702. 8. observationes etiam habet, sed multa superflua.

PRAT *vademecum chirurgicum*, Hamburgi 1690. 8.

ELIÆ PRAT *vademecum chirurgicum* primum prodiit Hamburgi 1684. 8.

DIEDERICI GOODSCHALCK *prodromus de ossium tum generatione tum corruptione interna*, Leidæ 1691. 8.

In PAULI SPINDLERI *observationibus centum*, Francof. ad M. 1691. 4. excusis aliquæ sunt chirurgicæ.

CAPUT II.

Secunda Classis chirurgorum, qui de singulis morbis scripserunt.

CHirurgi sequuntur qui de singulis morbis singulatim scripserunt, & pluris sæpe faciendi sunt, quam systematici. Multum hic laudatur JACOBI BERENGARII *Carpensis* Liber *de Fractura cranii*. Elogia ejus plus quam centies vidi, est idem ille, qui in Italia primus omnium instaurator anatomes fuit, idem gloriabatur se ingentem massam auri ex mercurio produxisse, nam primus luem veneream inunctionibus ex mercurio sanavit. Editus est hic Liber Lugduni Batavorum ab HERMANNO CONRINGIO.

MARCUS AURELIUS SEVERINUS huc pertinet in Libro de *occulta abscessuum natura*, hoc est, de miris collectionibus humorum & naturalium & præternaturalium in certa quædam loca, nam ille abscessum vocat, ubi HIPPOCRATES recessum materiæ in quemdam locum; adeoque ibi reperiuntur de scirrhis, cancris, & omnibus humoribus observationes. Editus est hic Liber Neapoli 1643. 4. & Lugduni Batavorum 1724. 4.

De gangræna & sphacelo legatur FABRICIUS HILDANUS, qui singulares tractatus perfectos de gangræna & sphacelo scripsit:

De combustione per ignem & sclopetarium & chemicum & culinarium, &c. videatur idem FABRICIUS HILDANUS.

De meliceria seu stillicidio molesto in ulceribus, etiam tractatum scripsit FABRICIUS HILDANUS optimum.

De tumoribus in genere optimus tractatus est GUNTERI CHRISTOPHORI SCELHAMMERI (*a*), cujus *Oncologia parva* seu de *tumoribus* corporis humani, Jenæ edita est anno 1695. ibi sine ullo temporis dispendio inveniuntur, quæ eo pertinent.

De

(*a*) GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMER scripsit plusculas disputationes, quæ huc pertinent, ut *de suffusione*, Jen. 1691. *de epulide & parulide*, Jen. 1698. qua in re egregias habet, maxime a WEPFERO observationes, *de spina ventosa*, Kilon. 1698. *de odontalgia tactu sedanda* 1701. EJUSD. *ὀγκολογία parva seu de corporis humani tumoribus* prodiit, Jen. 1695. 4. brevis, methodica, & satis probabilis. Multum utitur HILDANO. Proprias observationes paucas habet.

FRI-

De morbis oculorum unus auctor est emendus MAITRE JEAN *traite des maladies de l'œil*, Paris. anno 1707.

FRIDERICUS RUYSCHIUS cum medicina & chirurgiam & obstetriciam artem conjunxit, & observationes magni momenti per opera sua dispersit. Et primum in *observationum anatomico-chirurgicarum centuria*, Amstelod. 1691. 4. multi rari morbi recensentur, verus prolapsus uteri, hernia vesicæ, calculi ex hernia prolapsa excisi, spina bifida, aneurysmata aortæ, &c. Hæ observationes multis figuris truncatæ gallice recusæ sunt cum PALFINII *anatomie chirurgicale*. Inter *epistolas* XIVta est de amputatione manus cum labro reservato. In *thesauris adversariis* raras observationes multas habet, fractam Patellam, sarcoma uteri ligatura sanatum, tumorem adnatum tendinibus funestum, atretas & alia. De hydrocele ejusque radicali curatione agit in *advers.* II. in I. scirrhum oesophagi superatum salivatione recenset. In Musæo & alibi exempla habet cariei.

Höchst nützliche und nothvvendige hebammenkunst, Merserburg 1691. 8.

J. HELFRICI JUNKEN *compendium chirurgicum manuale oder begriff aller operationen der chirurgie so einem feldscherer zu vvissen nöthig sind*, Francofurti 1691. 8. Nurenbergæ 1700. 8. 1710. 8. 1718. 8. * EJUSDEM *lexicon chirurgico-pharmaceuticon* ibid. 1699. 8. * Medicus fuit, qui multa collegit.

In J. VIRIDET *Traité des vapeurs* habetur aneurysma funestum, & alia, quæ huc pertinent.

Lettre de M. HELVETIUS *a* M. REGIS *sur la nature & la guérison du cancer*, Paris. 1691. 4. & auctius 1706. 12. Describit forcipem novam acutis cruribus, ad conprehendendum cancrum factum, & aliqua sub finem medicamenta. EJ. *Traité des pertes de sang de quelque espèce qu'elles soient avec leur remede specifique*, Paris. 1706. 12. Hoc remedium est alumen ignem fusum, & cum sanguine Draconis in pilulas factum. Multa curationum exempla refert.

JOS. LANZONI *dissertatio de clysteribus*, Ferrar. 1691. fol. Inter *consultationes* & *observationes* & in *animadversionibus* multæ chirurgicæ sunt, ut cutis illæsa cum fracto cranio, de paracentesi, de vesicantibus, clysteribus, &c. IDEM MOINICHENII observationes scholiis illustravit.

ANTONII NUCK *operationes & experimenta chirurgica*, Leid. 1692. 8. edita a J. TILING, tum an. 1714. 8. 1733. 8. & Germanice sub titulo *chirurgische handgriffe*, Lubec & VVismar 1709. 8. cum notis vero HENRICI BASSII germanice titulo præfixo *d r erlaüterte* NUCK Hall. 1728 8. Brevis & posthumus libellus a discipulo medicinæ studioso editus, operationum brevem historiam continet, cum multis instrumentis propriis. Vulnus vasis lymphatici in venæsectione factum, & hujus encheiresis, herniæ umblicalis tractatio, tendinis futura, & alia minus vulgaria ibi reperiuntur. Arteriam post amputationem vetat ligare non bene. In *adenographia* calculi generationem egregiis experimentis illustravit.

VVOLFGANG CHRISTOPH VVESENER *hallischer messer schlucker samt dessen cur und den 2. augusti 1692. erfolgte entledigung von dem den 3. Januar 1691. eingeschluckten messer*, Hall. 1692. 4. Cultrivori historia tertia feliciter sanati.

THEOD. CHRISTOPH. KRUG *triga observationum curiosarum*, Noriberg. 1692. 4. Prima est de eodem cultrivoro.

DUBE' *le Chirurgien des pauvres*, Paris. 1693. 8. Rouen 1712. 8. *

ALESSANDRO PISONI *breve compendio della dottrina del* MAGATI Cremona 1693. 12. recusum cum SANCASSANI *dilucidationibus*, exiguum opusculum. Pater fuit OMOBONI PISONI.

JEAN FRANÇOIS LAUGIER *Traité des remedes vulnéraires*, Paris. 1693. 8. HE. *

SALOMON van RUSTINGH *nieuvve veld medicyne en chirurgie*, Amstelod. 1693. 8.

GODOFREDUS a LANKSICH in *Actis eruditorum* anno 1693. partum cæsareum felicem descripsit, in femina quæ conceperat, cum vagina pene ab ulcere coalita esset.

Nouvelle méthode des opérations de chirurgie.. & de la nouvelle maniere de guérir la vérole, Paris. 1693. 12. (potius in Belgio) Nullius momenti.

PHILIPPE PEU *pratique des acouchemens*, Paris. 1694. 8. Praxin suam laudat, neque se scripsisse ait, nisi post 5000. partus, quibus adfuerit. Recte monet, nihil esse mutandum manu, nisi fetus minus naturali modo dispositus sit. Uncum MAURICÆI & partum cæ-

De aure optime omnium fcripfit clarifsimus JOSEPHUS DUVERNEY ; *in tractatu physiologo-therapeutico de auditu*, gallice confcripto & edito Parifiis anno 1683. 12.

De

fareum rejicit. Multus eft in funiculi evolutionibus, & eruditionem nimis adfectat, audax diftorquere fetum. Cum in nupera editione operis fui contemtim eum habuiffet FRANCISCUS MAURICEAU, refpondit PHILIPPUS in *reponse de M. PEU aux observations de* MAURICEAU, Parif. 1695. 8.

CHRISTIANI VATER Profefforis VVittembergenfis *historia & cura bubonis inguinalis cum putrefactione inteftini & eruptione lumbricorum*, VVittemb. 1693. 4. EJ. difputatio *de partu cæfareo* 1695. cum hiftoria LANKISCHII. EJ. *de commotione cerebri* 1699. EJ. *de ulceribus fiftulofis* 1700. *de trachomate* 1704. *de vifionis vitiis* 1706. *de origine & remediis ulceris vefice* 1709. *de gangrana* 1709. cum obfervationibus ; *de partu poft mortem matris* 1714. *de fuffufione* 1715.

CHRISTIANI VATER etiam eft *hiftoria farcomatis*, VVittemb. 1693. 4.

B. de BOUT *het nieuvve examen der chirurgie*, Amftelod. 1694. 8.

La guérifon du cancer au fein, Rouen 1694. 8. *

ÆGIDII DAELMANN *nieuvv hervormde heelkonft*, Amft. 1694. Berolini vel Francof. ad Viadr. 1694. 8. 1702. 8. Principiis fuperftructa alcali & acidi.

VVALTHERI SCHOUTEN Liber *de vulneribus capitis* belgice editus eft cum titulo *het gevvonde hoofd*, Amftelod. 1694. 8. Roterodami 1726. 8. & germanice cum titulo *verlezter kopf. d. i. kurz und gründlich unter fuchte heilkunft aller kopfvvunden und brüche der hirnfchalen ingleichen der vvunden des halfes und angefichtes*, Lipf. 1695. 8. Vulnera inprimis capitis, tum colli percurrit, exempla curationum fere in India nata recenfet. In temporali mufculo incifionem molitur, fed triangularem, rejecta ea, quæ crucem refert. Negat duram membranam in futuris cum pericranio conjungi. Elevatorium paulum mutatum & longius proponit, contrafiffuram feu calamitatem non admittit. Vulnera fagittarum venenatarum facile fanavit. EJUSD. *verhandling van deu tegennatuurlyke gezvvellen vertoont en op gronden van Reden en Onder vinding door vyftigjaerige konftoeffening beveftigt*, Roterodam 1727. 8. 2. vol. Hoc opus pofthumum eft, cum auctor RUYSHIO cognatus obiiffet anno 1704. idem vero eft cujus exftant Indica itinera. Multum pugnat contra recentiores chirurgos ex fecta BONTEKOI, contra repercutientia, contra ofores venæfectionis, turundarum, contra exficcantia, fuppreffionem fuppurationis, nimiam emiffionem puris fubitam, nimias incifiones. Singulos tumores obfervationibus propriis illuftrat, mitis in univerfum chirurgus, qui malit relinquere fiftulam quam nimias incifiones moliri, fincerus qui malos eventus non diffimulet. Fufe de gangræna agit.

JOH. ADRIANI SLEVOGT eruditæ difputationes chirurgicæ numerofæ exftant, ut *de caries cranii*, Jen. 1695. *de fonticulo futura coronalis vitiorum memoria remedio* 1696. *de paracentefi thoracis & abdominis* 1697. *de fcarificatione hydropicorum* 1697. *de ligaturarum ufu in hamorragiis* 1698. *de ambuftione* 1698. *de polypis capitis* 1669. qualem vidit lapideum; *de muliere gravida prolapfu uteri laborante* 1700. ubi recenfet hiftoriam refecti feliciter uteri : *de partu difficili & perinao inde rupto* 1700. *de femina mola laborante* 1700. *de dolorum partus fpuriorum cum veris collatione* 1702. *de fingularibus quibufdam partus impedimentis* 1704. *de ægra fecundinarum retentione laborante* 1704. *partus naturalis collatus cum præternaturali* 1705. *de cauteriis* 1708. *de inftrumentis* HIPPOCRATIS *chirurgicis hodie ignoratis* 1709. *de partu cæfareo* 1711. *de embryulcia Hippocratica* 1711. *de fungofis artuum tumoribus* 1715. bona difputatio ; *de tumoribus tunicatis* 1719. Ipfe Jenenfis Profeffor manum operi etiam obftetricio admovit.

Bona inprimis difputatio eft JOH. ADR. SLEVOGT, quam citavimus *de tumoribus tunicatis*.

FRIDERICI DECKER *exercitationes practica circa medendi methodum*, Leid. 1694. 4. Ordo fequitur diverfas claffes remediorum ; ad chirurgiam adeo pertinent clyfteres. Sed multa

alia

alia chirurgica intercedunt, cauterium canulatum ad dentes, cauteria ad verticem, paracentesis abdominis, scroti, cucurbitulæ ad tempora, placenta calculosa, alia.

N. BERENGER *Celandre ou traité nouveau des descentes avec un autre traité des maux du ventre*, Parif. 1695. 12. 1701. 12. Non utilis liber, scriptus ad vendenda arcana sua, pulvinata bracheria & medicamenta. Negat v. g. jejunum aut colon posse herniam facere. In altero Libro Helmontianam quamdam theoriam proponit.

Chirurgie complete diversum a CLERICI opere, POUPARTI opus esse video ex elogio FONTENELLI, quod excusatione egit editum 1695. 12.

STEMAN *de hydrophobia* disputationes Ultraject. 1695. cum exemplis.

BERNHARDI CONNOR *dissertationum medico physicarum* duæ huc pertinent, *de stupendo ossium coalitu*, sceleti nempe cujus omnia ossa coaluerant; & *de immani hypogastri sarcomate*, Oxon. 1695. 8. substantiæ nempe uteri in carneam massam degeneratio.

R. VVILHELM KRAUS *de sclopetorum vulneribus*, Jen. 1695. disputatio & aliæ, quas omittimus.

R. VVILH. KRAUSS adde disputationem *de ulceribus crurum antiquis*, Jen. 1699.

NICOLAI GRIMBERG *de calculo renum & vesicæ*, Hafn. 1695. 8.

AUGUSTIN BELLOSTE *Chirurgien de l'hopital, & manière de guérir promtement les playes*. Lego Parisiis 1696. & 1698. 8. prodiisse, & 1715. 8. Mea editio est Parisina anni 1705. 8. & alia Amstelodamensis 1707. 8. Chirurgus in castris Gallicis, deinde in aula Sabaudica vixit. MAGATI methodum renovavit, methodum nempe sanandi vulnera absque turundis & cum rara deligatione: ossa perforare docuit frequentibus foraminibus ad cariem superandam, uti CELSUS. Observationum ad vulnera sclopetaria vim & alia adjecit, & medicamenta chirurgica. Hunc librum sub titulo *Chirone in campo* vertit, & historiam monstri addidit, DIONYSIUS SANCASSANI, Venet. 1729. 8. vol. 2. & alias. Germanice reddidit MARTINUS SCHURIG, Dresd. 1703. 8. 1710. 8. 1724. 8. In GIORN. de' LETTER. vol. IV. p. 130. seqq. accusatur plagii, & quod sua, ipsamque plumbeam ad trepani foramen laminam, ex MAGATO descripserit. In *secundo volumine seu suite du Chirurgien de l'hopital*, Parisiis 1725. 8. edito multis contra turundas & earum defensorum PANDOLFUM MARAVIGLIAM agit: deinde fusissime laudat solvens mercuriale, cauteria etiam retro aures ad oculorum morbos commendat & frigida fomenta ad hernias, mercurii potum ad volvulum. Aliquæ EJUS epistolæ exstant cum SANCASSANI *dilucidationibus*, & in fine I. partis lamina plumbea duræ matri post perforationem cranii imponenda defenditur.

J. THOMÆ de VVOOLHOUSE *catalogue d'instrumens pour les operations des yeux*, Parif. 1696. 8. Laudat venæsectionem oculi, ejus paracentesin, &c. EJ. *expériences des differentes operations manuelles & des guérisons qu'il a pratiquées aux yeux*, Parif. 1711. 8. Jen. 1715. 12. Genev. HE. EJ. *observations critiques de VV. sur un Livre imprimé en Angleterre*, Lond. 1713. 8. In KENNEDYUM. EJ. *dissertations savantes & critiques, sur la cataracte & le glaucome de quelque modernes*, Francof. 1717. 8. & latine *dissertationes de cataracta & glaucomate contra systema* BRISSÆI, ANTONII & HEISTERI *in latinum* translatæ a CHRISTOPHORO LE CERF, Francofurti 1719. 8. summa rei est, defendere contra nuperos dari cataractas membranaceas, in utraque oculi camera, crystallinæ vero lentis obstructiones a cataracta differre, & esse malum insanabile. Decem autem omnino sunt libelli: 1. *Epistola ad* P. le BRUN contra BRISSÆUM, quem plagii accusat. 2. Octo partes adnotationum in ANTONIUM, quas in *mercurio Gallico* ediderat. Acerbe scribit, imposturæ reum facit ANTONIUM. 3. Contra HEISTERI primum de cataracta Librum. 4. & 8. Judicium de HEISTERO ex *J. des Savans*. 5. Epistola ad PALFYNIUM quam alias dicam. 6. Carmen ad HOVIUM, valde illepidum. 7. DANIELIS GEISLER epistola, qua historia cataractæ membranaceæ traditur. 9. Censura in G. GOVVARD *ophthalmoiatriam*. Aliqua hic ad historiam scriptorum de oculorum morbis 10. Programma de quadraginta illis operationibus, inter quas fuse agit de ophthalmoxysi. Rixosus ubique rudisque. EJ. *remarques sur l'avertissement de M.* VVINSLOVV in *diario Trivultino* anni 1724. excusæ acerbissimæ sunt, refutatio fructu satis cassa. Vindicat sibi GARENGEOTI speculum *bassin oculaire*. IDEM anno 1726. 12. edidit *observations sur la mémoire de M.* MORAND *inseré dans l'histoire de l'Ac. R. des Sciences*, tou-

chant

thant les cataractes, aſper ut ſolet. Annon etiam eo pertinet *réponſe aux difficultés touchant le cataracte membraneuſe in Diar. Trivult.* 1726. *Dec.* aſpere in YVESIUM ſcripta ? IDEM anno 1706. in *diario Eruditorum* ſuas operationes laudaverat, & ſuccum millepedum mire extulerat ad cataractas. Anno 1728. in eodem diario commendat ſuam curationem in homine nomine L'EPY, quem neque PETITUS neque S. YVES ſanaverant, & acerbe invehitur in D. de S. YVES, quem pro plagiario, & parum quidem docto habet. In *Trivultinis*. anno 1725. Martii M. exſtat diſſertatio ad cataractam.

Librum, quem ad VVOOLHOUSIUM citavimus ſub nomine *treatiſe of the cataract and glaucoma*, nunc legi, qui acerbi diſcipuli VVOOLHOUSII opus eſt. Defendit cataractam eam, quæ acu deprimitur, membranæ ſimilem eſſe, figuræ incertæ, & in humore aqueo retro iridem naſci, cum cryſtallinæ lentis opacitas inſanabilis ſit. Diætam, ætatem, ſelectum in deponenda cataracta rejicit, operationem deſcribit. Perforationem etiam cataractæ, & fiſſionem, & elevationem, & extractionem per inciſam corneam deſcribit.

Quid ſit EJUSD. *treatiſe of the cataract and glaucoma*, Londini editum 1745. 8. non novi.

PETRI ADRIANI filii VERDUYN *diſſertatio epiſtolaris de nova artuum decurtandorum ratione*, Amſtelodami 1696. 8. belgice ſub titulo *verhandeling van een nieuvve manier om leedematen af te zetten*, Amſtelod. 1697. 8. & eodem anno ibid. Gallice. Eam fuſe deſcribit methodus, qua ſura reſervatur in amputatione tibiæ, dudum deſcriptam apud YONGIUM.

PETRUM ADRIANUM filium VERDUYN eruditum hominem fuiſſe teſtis eſt SCHLICHTINGIUS *traumat.* p. 269.

GEORG. ALB. HAMBERGER *optica oculorum vitia*, Jen. 1696. 4.

ANDR. PETERMAN *de enterocele*, Lipſ. 1696. 4.

ANDREÆ PETERMAN etiam eſt *Deduction vieler handgrieffe*.. *die in der Chur Br. VVehemutter gerühmt vverden und auf bloſſer ſpeculation beruhen* 1692. 4. Contra SIEGMUNDIAM, cujus nimis præcocem dignotionem fetus male ſiti a fetu recte poſito, bacillum pro extrahendo fetu & alias encheireſes carpit.

De la VAUGUYON *traité des opérations de chirurgie*, Pariſ. 1696. 8. Belgice verſus cum titulo *heelkonſt in haar volmaaktheit*, Amſtelod. 1700. 8. Chirurgorum ſui ævi inventa proponit, ſatis bono ordine, ut hiſtoria mali præcedat, ſequantur encheireſes; tunc deligatio & curatio. Obſervationes ad quamlibet operationem dedit, fere ex HILDANO. De partu fuſior, MAURICÆUM ſecutus.

FRIDERICI HOFMAN infinitæ in univerſum, permultæ etiam ad Chirurgiam ſunt diſputationes, ut *de amputatione membrorum ſphacelatorum*, Hall. 1696. *de fiſtularum nova curatione* 1697. *de ſucci nutritii ex thorace ſtillicidio* 1704. Singularis hiſtoria læſi, ut videtur, ductus thoracici, *de fiſtula ani feliciter curanda* 1718. (ſed videtur CL. BASSII,) *de veſicantibus* 1722. *de venæſectione prudenter adminiſtranda* 1723. *de exulceratione veſicæ* 1724. *de incontinentia urinæ ex partu difficili* 1724.

Sic G. ERNESTI STAHLII multæ diſputationes huc ſpectant, ut *de ſanguiſugarum utilitate* 1699. *de ſcarificatione narium Aegyptiaca* 1701. quam probat, *de affectibus oculorum* 1502. *de fiſtula lacrumali* 1702. 4. ubi ſtylum Annellianum mente certe prævidit & juſſit per ipſum punctum chorda chelyos immiſſa ſaccum pertentare, ad os vero uſque incidere. Pus unice per ductum ſuperiorem exire obſervavit. EJ. diſputatio *de cancro* 1699. *de venæſectione*, Hall. 1705. *de medicinæ & chirurgiæ perpetuo nexu* 1705. *de officio medici circa caſus chirurgicos* 1710. *de medica chirurgia in genere* 1713. EJ. *einleitung zur chirurgie*, Lipſ. 1730. 8. videtur codex eſſe aliena opera editus. Acceſſerunt caſus chirurgici quatuordecim (qui ſeorſim prodierant cum titulo *elementa chirurgiæ manu & methodo Stahliana* Budingæ 1727. 8. editi) & 61. caſus STAHLII.

G. ERNESTO STAHL adde diſp. *de nova pathologia calculi renum* 1698. *de abortu & fetu mortuo*, 1704.

ABEILLE *le parfait chirurgien de l'armée*, *Traité des playes d'arquebuſade. Chapitre ſingulier tiré de* GUIDON, Pariſ. 1696. 12. In primo libello deſcribit vincula magis neceſſaria, gaſtroraphiam, fiſtulam ani, amputationes, fracturas, inſtrumenta. Morbos etiam caſtrenſes deſcribit, & curationem calidam proponit. Vulnera ſclopetorum non venenata

esse demonstrat, multus in eruditione ostendenda. Tertius libellus est examen candidatorum chirurgiæ.

ANTOINE le QUIN *chirurgien herniaire*, Paris. 1697. 12. HEISTERUS citat editionem anni 1684. & 1690. Nepos fuit alterius le QUIN qui anno 1665. de herniis scripserat. Laudat bracherium suum ex ferreis filis factum, tum pessum ope bracherii firmatum.

CHRIST. a STEENEVELD *de ulcere verminoso*, Leid. 1697. dissertatio quæ etiam cum BIDLOI opusculis recusa est.

J. B. CONTULI *opus de lapidibus, podagra & chiragra*, Rom. 1699. 4. potius practicum est.

J. B. CONTULI quod citavimus opus, practicum quidem potius est, utique tamen observatione plenum.

In JOHAN COLBATCH *collection of treaties chirurgical and medical* continetur *novum lumen chirurgicum*. Contra turundas & digestiva suppurantia ante BELLOSTIUM scripsit anno 1695. Arcana vero sua nimis laudat, pulverem nempe, cujus solutione in vulnus injecta hæmorrhagiam & omnia symptomata tollebat, etiam a sclopetorum ictu, absque suppuratione, & veneno interemtum amicum suum queritur a chirurgis, & ægrum, quem tractaverant nudatum vinculis, ut periret. EJ. *nevv light of surgery vindicated*, Lond. 1696. 8. Contra libellum, cujus auctorem vocat HALL, defendit pulverem suum, eoque perfectas curationes. EJ. *a relation of a viper by the means of acids*, Lond. 1698. 8. Elixire vitrioli sanavit hominem periculose a vipera demorsum.

S. CRISTAU *la chirurgie pratique*, Luxemburgi 1697. 12. Compendium præcipuorum capitum chirurgiæ, ad tumores, ulcera, vulnera, fracturas, luxationes, cum instrumentis, & medicamentis maxime necessariis, & nonnullis observationibus suis, ut cystici tumoris ablati, quem scarificavit, & consumsit cathæreticis, &c.

Lettre sur l'impossibilité des cures sympathiques par M. L. *en Méd.* Roterodami 1697. 12. serio eas curationes refutat.

JEAN FONTRAILLES *traité de physique & de chirurgie*, Paris. 1697. 12. *

CONRAD HORLACHER *trifolium chirurgia genuina inaudita i. e. vom krebs kropf und nasen gevvächse*, Ulm 1697. 8. De cancri, strumæ & polypi sanatione * EJUSD. *alzeit fertiger chirurgus* F. Lips. 1701. 8. EJ. *art und vveise die brüche ohne sonderbaren schmerzen zu curiren*, Ulm. 1895. 8. *

CONRAD HORLACHER etiam est *eröfnung der unschmerzlichen cur die brüche ohne schneiden zu curiren*, Ulm 1693. 8. Arcano hernias curare suscipit, nempe præparato colcothare.

DAN. HENRIC. MEIBOM *de patella offis læsionibus & curationibus*, Franeker 1697. 4.

Circa hæc tempora edi cepit GALLERIA *di* MINERVA in qua passim observationes chirurgicæ sunt, de hydrophobia ex morsu canis rabidi, &c.

In COVVPERI magna *anthropographia* multæ observationes chirurgicæ continentur.

M. LISTERI *iter Parisinum* omnino ad historiam sectionis calculi legi debet, quam exercuit FR. JACOBUS, cujus curationes non felicissimas recenset. Prodiit Londini 1699. 8.

ADRIANI KOENERDING *van het heet en koud vuur, en van het afzetten van kuyt en scheenbeenderen*, Amstelodami 1698. 8. Peritus chirurgus novam operationem, quæ fit sura reservata, expertus rejicit; cum dolorifica sit, tarde curetur, arteriæ inde varicosæ fiant, nihilque insit veræ utilitatis. Ostendit ex YONGII epistola non novum esse inventum.

J. JACOB von DOEBELN *penis canerosi ac feliciter resecti historia cum disquisitione an pene nullo vel casu abbreviato instructus ad prolificationem aptus esse possit*, Lips. (Hafniæ) 1698. 12. Ephemeris curationis non inutilis. Defendit autem generare posse pene brevissimo. EJUSD. in *actis Balthicis* 1699. exstat historia fetus in ventrem effusi. EJ. *cataracta natura & cura*, Lunden. 1727. 4.

ANTONII FABA *Pratica di Barbiero circa il cavar sangue ed altre cose appartenenti al detto officio*, Messan. 1698. 8. MONG.

Des getreuen ECKHARTS *vervvegener chirurgus*, Augspurg und Leipzig 1698. 8. EJ. *unvorsichtige hebamme*, Lips. 1715. 8. *

J. ERN SCHAPER *de digitis manus dextra per conquassationem nodositate, spina ventosa & atheromate monstrosis*, Rostock 1698. 4.

J. B.

J. B. ALLIOT *traité du cancer*, Parif. 1698. 8. Filius prioris ALLIOTI revocat illud arcanum arfenici rubri & una HELVETII librum, jam dictum, refutat.

CAR. MUSITANI *chirurgia theoretico-practica*, Genev. 1698. 4. Sacerdos & practicus medicinæ, vir confidens, fcholarum ofor, dictione fufiffima, hic tumores, ulcera, vulnera & veneream luem defcripfit, fclopetaria vulnera fola aqua reginæ hungariæ fanare fe adfirmat, oleum bufonum ad ftrumas laudat, arcanorum amator.

In HAGEDORNII obfervationibus aliqua pertinent ad chirurgiam, gangrenas fenum fpontaneas, calculos fub lingua, &c.

J. GEORG. KISNER *de læfione tendinum*, Leid. 1699. 4. futuram tendinum defcribit.

JAC. FABRICII *difputatio de phthifi renali, calculo veficæ complicata*, Gieff. 1699.

J. J. *the compleat midwvifes' practice enlarged*. Ex L. BOURGEOIS, T. MAYERNE, T. CHAMBERLAYNE & N. CULPEPER collectum opus, Lond. 1699. 8. *

Synopfis doctrinæ & medicinæ vulnerum, VVittemberg. 1699. 4. HE.

CORNELII KELDERMANN *ondervvys voor alle vroedvrouvven, raakende haar ampt ende plicht*, Brugge 1699. 8. *

SEBASTIANI ROTARI *ragionamento contra l' ufo del falaffo e delle ventofe*, Veron. 1699. 4. repetetur in practicis.

In documentis reftitutæ Academiæ Scientiarum Parifinæ infinita huc pertinent. Ecce catalogum præcipuorum.

Anno 1699. J. MERY de calculo.

1700. Calculus ex equa. Cerebri ulcus & convulfio POUPART. TAUVRY offa mollia. Scirrhus teftis pro conceptu male habitus.

1701. JOH. MERY de herniis.

1702. LITTRE calculi veficæ connati hiftoria. Sarcoma ventriculi. DUVERNEY hiftoria vulneris. SABOURIN defcriptio amputationis, qua fura refervatur.

1703. Teftis fcirrhus fponte fanatus. Excrefcentia oculi fanata. DUVERNEY paracentefis in hydrope thoracis & abdominis nonnunquam felix & aliæ obfervationes ad hydropem.

1704. LITTRE defcriptio fteatomatis. Ulcus ventriculi. Strangulationis fymptomata. Veficæ mira dilatatio. ANTOINE polypus exftirpatus. Noxæ fterni depreffi. Cerebrum fero obrutum.

1705. LITTRE mors a commotione cerebri. Vulnera abdominis fanata. Tumor vaginæ cancrofus. Uterus a callofitate obftructus.

1706. Contra novam hypothefin de fede cataractæ & 1707. Vulnus cum jactura cerebri fanatum. Mira exoftofis. Calculus natus in præputio, cum adeffet phimofis. Vulnus in thorace canis fingulare.

1707. LITTRE de aneuryfmate. Calculi pulmonum.

1708. De vi medica cauteriorum.

1709. Utero vulnerato fetus occifus, poft tres annos per fuppurationem expulfus. PANDOLPHINI incifa cornea. De natta. MERY abfceffus femoris. EJ. obfervationes pro fede cataractæ in lente.

1710. Rectum inteftinum in recens nato.

1712. GEOFROI in bezoardico calculo obfervationes. LITTRE de aneuryfmate. MERY hernia veficæ. Aneuryfma aortæ.

1714. LITTRE obfervationes in hernia.

1716. MERY exomphalos maximus. J. L. PETIT machina ad luxationes. Ventriculi fiftula.

1717. PETIT hernia veficæ.

1718. PETIT de hydrocephalo. EJ. capfula ad fracturas complicatas. EJ. obfervationes de inftrumento *Tourniquet*.

1719. Atreta cui fæces per vulvam exibant.

1720. JUSSIEU calculos veficæ vidit in aqua fimplici folvi. MERY manus monftrofa.

1721. Aneuryfma enorme aortæ. Paracentefis fæpe in ægro repetita.

1722. PETIT de luxatione femoris; de tendine Achillis rupto.

1723.

1723. Placenta ori uteri adhærens. Vulnus ventriculi ſanatum, & inteſtini.

1724. DUSSE compreſſionis lenis laus ad hæmorrhagias a partu. Uterus ruptus. GUJOT de injectione in tubam EUSTACHIANAM MARCOT aneuryſma aortæ.

1725. Vulnus veſicæ ſanatum.

1726. Vacca cultrum devorat, qui ſub cute eminet. F. PETIT de loco ubi oportet acum in cataracta defigere.

1727. PETIT de hydrope oculi. Digiti fetus conjuncti ſeparati.

1728. J. L. PETIT tendo Achillis ruptus. GUISARD de natta maxima. MALOET de ancyloſi. CHOMEL abſceſſus peritonæi.

1729. Gonorrhœa ex ſuperficie glandis penis. Calculus felleus teſtudinis. LAMONIER de fiſtula lacrumali.

1731. MORAND de ſectione calculi larerali. Felicis operationis cæſareæ exemplum. J. L. PETIT de modo quo hæmorrhagiæ ſuperari poſſint. F. PETIT eo anno & 1732. 1733. 1735. de compeſcendis hæmorrhagiis egit.

1732. Prolapſus uteri a ſarcomate detracti. MORAND de aneuryſmate cordis.

1733. MALOET aneuryſma ſubclaviæ.

Anno 1734. J. L. PETIT de fiſtula lacrumali. MORAND de ſucceſſu operationis lacrumalis & 1737.

1735. IDEM de inteſtini coalitu. Vulnus cordis nono die funeſtum. Calculus in urethra circa acum natus. VVINSLOVV de curvitate colli a maſtoideo maſculo debilitato.

1736. MORAND hæmorrhagias a contractione arteriæ vulneratæ ſponte ſupprimi docet. PETIT aneuryſma.

1737. FARCY mira exoſtoſis. MARTIN prolapſus cartilaginis mucronatæ. GEOFROI oleum olivarum non ſufficere ad ſanandos quos momordit vipera oſtendit.

1738. LE CAT de ſectione calculi. Vulnus inteſtini craſſi curatum. Mors ſtramine aſperæ arteriæ inpacto.

1739. Magnum vulnus cranii ſanatum. De calculi laterali ſectione. MORAND & GEOFROI experimenta de efficacia medicamenti STEPHANIANI.

1740. MORAND de calculi exciſi hiſtoriis & calculis variis non facile cedentibus medicamento. PETIT de fiſtula lacrumali. GOULARD acus pro ligandis arteriis, forceps pro ſataceo per nares.

In documentis reſtitutæ Acad. Pariſ. Scient. anni 1740. eſt etiam hiſtoria deglutiti nummi a mercurio ſoluti.

1741. Prolapſus uteri, &c. DU HAMEL de unione partium oſſis fracti, exoſtoſi. MORAND de vi medicamenti STEPHANIÆ.

1743. HERISSANT de labio leporino. PETIT de coalitu punctorum lacrumalium & corniculorum limacum. (Non deſcriptum morbum putat, quem dudum deſcripſerat BOERHAAVIUS.) Vulnus maximum enſis in medullam ſpinalem inpacti, diu toleratum. Fiſtulæ externæ a vulnere cranii. De vi medicamenti STEPHANIANI ſymptomata mitigante. BUFFON de ſtrabiſmo. LE CAT de ſectione laterali felici. DU HAMEL de ancyloſi.

1744. Vulnus cordis. GRILLET felix ſucceſſus methodi lateralis.

1745. Q. L. PETIT agit de machina comprimente oculum.

In vetere Academia CHARAS de morſu viperæ huc facit.

ANN. ELISABETH HORENBURGIN *unterricht für die hebammem*, Hanoveræ 1700. 8. *

BENJAMIN SCHARF *gedanken von magnetiſchen curen*, Sondershauſen 1700. 8. *

JEAN MERY *obſervations ſur la manière de tailler par* F. JAQUES, Pariſ. 1700. 12. Egregius libellus veri amantis viri. Cum enim JACOBUS, Eremita, ſingularis homo, novo modo poſterius, quam fieri ſolebat, inciſionem pro educendo calculo faceret, & veſicam aperiret, commodis hujus operationis perſpectis MERYUS primo applauſit JACOBO. Deinde viſis funeſtis eventibus, in feminis inprimis, in quibus bis vagina diſſecta, magna vaſa violata invenerat, hominis quidem ruditatem increpuit, ſed methodi commoda nihilo ſecius confirmavit, & correctiones propoſuit. Belgice prodiit Amſtel. 1700. 8. *aanmerkingen over de vvyſe van ſteenſnyden door* JAN MERY. Cæterum F. iſte JACOBUS primo in Belgio calculum ſecuerat cum adplauſu, neque tamen abſque funeſtis eventibus, qui RAVIO methodi inveniendæ dederunt opportunitatem, tunc in variis Galliæ provinciis, inde in Italia, feliciter omnino

VALISNERIO tefte T. I. opp. p. 361. in Germania inferiori & alibi, operationem exercuit, & videtur fub pofteriora vitæ tempora cautius & prudentius fcalpello ufus effe.

ABRAHAMI CYPRIAN *epiftola hiftoriam exhibens fetus humani poft 21. menfes falva matre ex tuba excifi*, Leid. 1700. 8. Celebris lithotomus, medicinæ tamen Doctor hoc egregio libello ventralem certe partum, etfi vix tubarium, feliciter excidit, & multá alia ad reliquam chirurgiam utilia adjecit. Recufa eft gallice. Amftelodami 1707. 8. EJUSDEM difputationem inauguralem *de carie offium* citat HEISTERUS, Ultraject. 1680. 4. & *orationem encomiafticen in chirurgiam*, Franeker 1693. fol.

HENRICUS *van* DEVENTER M. D. Belga Deventrienfis, fed qui frequenter in Daniam itinera fufcepit, a Rege CHRISTIANO V. ornatus (*in præf.*) obftetriciam artem aliasque chirurgiæ partes cum praxi exercuit, & obftipos, claudos, gibbofos fanabat, nimius fuarum rerum laudator. EJUS *novum lumen obftetricantium quo oftenditur, qua ratione infantes in utero tam obliquo quam recto prave fiti.. extrahantur*, prodiit Leidæ 1701. 4. editum eft anno 1724. 4. ibid. *ulterius examen partuum difficilium*, *lapis lydius obftetricum*, & *de neceffitate infpiciendi cadavera* nempe puerperarum. Princeps inventum eft, quod ab uteri fitu obliquo, dudum equidem & ipfi HIPPOCRATI noto, plurimos partus difficiles deducat, figna indicet, & curationes, valde in his fufus, inftrumentis & medicamentis minus confidens. Falfos dolores a veris accurate diftinxit. Coccygem juffit repelli. Multos habuit difcipulos & fectæ adfeclas, JOHANNEM van HORNE, J. DAVVKES, MULLERUM, CL. THEMELIUM aliofque. Alii ut DAVVKES fufum & tædiofum vocant p. 11. minusque tribuunt obliquo utero. Hoc opus belgice fub titulo *nievv ligt voor de vroedvrouvven*, Leidæ 1701. & 1724. 4. & 1746. 4. Germanice Jenæ 1728. 1731. & 1740. in 8. 3. vol. excufum. Gallice verfum eft a JACOBO JOHANNE BRUHIER D'ABLAINCOURT, & editum Parifiis 1734. 4. cum titulo *obfervations importantes fur le manuel des accouchemens*. Translator confert auctorem cum Gallis & fere præfert. Anglice verfum jam anno 1716. 8. prodiit. Deinde Leidæ anno 1733. 4. nova editio prodiit aucta obfervationibus nonnullis ineditis redemptis ab hæredibus auctoris, nempe fetus, cui brachium præibat, feliciter reftituti, fetus tranfverfi ab utero conftricti, & uteri funeftæ obliquitatis. Adjecta eft epiftola ad D. VINK cum hiftoriis partium deftructarum & confilio inftituendorum medicorum ad artem obftetriciam in tanta feminarum ignorantia. EJUS opus *van de ziektens der beenderen, infonderheit van de rachitis*, Leidæ 1739. 4. nec alia lingua, nifi fallor, prodiit, pofthumum, fed ante mortem perfectum. Rachitidem ab abundantia vitiofa falis derivat, cui olea opponit in faponem mutata, quæ tamen non revelat. Spinam ventofam habet pro rachitidis majori gradu. De carie multa peculiaria habet, negat nigrefcere offa, ficcam & fimplicem curationem laudat. Radium fiffum fanatum, toto fere offe deftructo; narrat, tum de femina, cui ab immenfa cicatrice femur claudicabat. Subjecta funt varia aliena, ex DIARIO ERUDITORUM, & LEMERYI atque COURTIAL opus quod continuo dicetur.

YVONIS GAUKES *praxis medico chirurgica ratiociniis philofophicis illuftrata*, Groning. 1700. 8. Emden 1708. 8. Amftelod. 1708. 8. Germanice Drefd. 1709. 8. EJ. *Introductio in praxin medicam & chirurgicam*, Groning. 1727. 8. In priore opere 22. obfervationes funt cum explicatione mechanica fymptomatum ad fuas caufas relatorum, & caufarum, quare hac nec alia methodo auctor ufus fit. Ad chirurgiam aliquæ abfceffuum hiftoriæ pertinent.

GOTHOFREDI SAND *differtatio qua fungus cerebri in generofo equitum Prufforum viro, exftirpatus*, Regiomont. 1700. 4. & EJUSDEM *rarus ventriculi abfceffus* ibid. 1701. 4. Egregiæ duæ difputationes.

J. J. VV. (VVOYT) *trifolium chirurgicum*, Lipf. 1701. 8. * PL. & *curieufe chirurgie*, Drefd. 1715. 8.

ROSE *account of a celebrated called ftyptick*, Lond. 1701, 8. OSB. * 1726. 8. *

Von erkenntnüff magnetifcher urfachen, fympathetifcher curen, verpflanzung der krankheiten, &c. Francof. 1701. 8. *

Die Sächfiche VVehmutter; Fr. Lipf. 1701. 8. *

DES HAYES GENDRON *recherches fur la nature & la guérifon du cancer*, Parif. 1701. 8. Radicem duram, callofam, in cancro effe, docet, inde propagari radiculas, quas

pro

pro vasis compressis habet. In sanatione acria rejicit, & commendat emollientia narcotica & vitriolica.

NICOLAI VENETTE *traité des pierres qui s'engendrent dans les animaux*, recensui inter Pathologicos.

SEBASTIANI ROTARI *ragionamento contra l'uso delle ventose*, &c. Venet. 1701. 4. pertinet ad practicos.

POLYCARPI GOTTLIEB SCHACHER multæ & utiles disputationes sunt, ut *de cataracta*, Lipf. 1701. *de labiis leporinis* 1704. *de fistula spiritali & bronchotomia* 1707. *de depressione maxima cranii innocua* 1720. *de morbis a mutato situ intestinorum* 1721. *de partu fetus dispa-ris magnitudinis* 1721. *de fonticulo* 1722. *de prolapsu vaginæ uteri* 1725. *de infante propter neglectam ex utero matris mortuæ excisionem in primo ætatis flore exstincto* 1731. *de epiplocele* 1734.

POLYCARPI GOTTL. SCHACHER citata *de labii leporinis* disp. recusa est Lipf. 1722.

ANTON. MARIÆ BAZZI CALUVE Lucensis Medico Chirurgi in valle Tari... *nova tumorum methodus*, Parma 1701. 4. Maculosum, obscurum, barbarum opus.

DIONYSIUS SANCASSANI Medicus Comaclensis MAGATI nomen suo addidit, pro miro, quo in MAGATUM ejusque methodum tenebatur amore, hereditario fere, nam & Pater curabat ex methodo MAGATI (*dilucidaz*. III. p. 282.) EJUS *polyandria seu enneas dissertationum epistolarium*, Ferrar. 1701. 4. edita est. * Deinde anno 1708. 8. & 1729. 8. edidit *il Chirone in campo*. Id BELLOSTII quidem opus est, MAGATO vero DIONYSIUS suam laudem vindicat, additque parallelismum morborum ossium, & partium mollium. Porro edidit *aphorismi generali della cura delle ferite col modo del* MAGATI, Venetiis 1713. 8. & *osservazioni medico-chirurgiche* cum *Tractatu de balsamo sympathico* eodem anno excusas & junctim cum reliquis operibus recusas. IDEM sub nomine ANTONII BOCCACINI Chirurgi Comaclensis scripsit, Venetiis 1713. 8. *cinque disinganni chirurgici per la cura delle ferite*. Commendatur rara deligatio, abstinentia a turundis, & subjicitur historia vulneris sclopetarii eo modo sanati; tum *giunta di alcune lettere in difesa de' disinganni* qua approbationes ZECCHINI & BELLOSTII continentur. Anno 1714. edidit eodem nomine *cinque disinganni per la cura delle ulcere*. Ulcera ad vulnerum modum absque oleis & unguentis curare jubet, & ideo in nonnullis urbibus ulcera pedis ægre sanari monet, quod male curentur. Subjecta est observatio in eum sensum & *Giunta seconda di alcune lettere in difesa de' disinganni* TORTI, CECCHINI, PETRUCCII. anno 1715. 8. subjecit ibid. excusos *cinque disinganni per la cura de' seni*. Sinus nasci ex turundis & injectionibus docet, quod confirmat auctoritate NIGRISOLI, AL. della FABBRA, J. DOMINICI GOTTI, in *Giunta terza di alcune lettere in difesa de' disinganni*. Ita certe ipse testis est (*dilucidaz* IV. p. 119.) auctorem se ipsum esse Librorum qui cum nomine *Disinganni* prodierunt, etsi SANCASSANUS passim cum laude citetur. Denique *dilucidazioni fisico-mediche tendenti a richiamare la medicina pratica alla preziosa purità in cui la lasciò il grande* HIPPOCRATE prodierunt quatuor in folio voluminibus. Tom. I. Romæ excusus est 1731. In eo exstat libellus PHILIPPI PALAZIO jam dictus cum ejus vita, experimenta ZAMBECCARI, REDI, HERMANNI van der HEYDE, libellus ALEXANDRI PISONI, omnia cum notis SANCASSANI. Porro eodem tomo continentur 50. *observationes* ex MAGATO excerptæ, singularis curatio D. de la PEYRONIE quæ prius Biteriis (Besiers) edita fuerat anno 1712. & cariem cranii late patentem tradit, in qua plurimum profuerunt imposita linteola intincta in aquam Balarucensem, tum epistola BACCHETTONI pro simplici curatione eorum quibus calculi excisi sunt, & alia minora opuscula. Tomus II. Rom. 1733. prodiit. In eo vita MAGATI a nepote PROSPERO, *ed il vero Magato redivivo pe'l beneficio de' feriti*. Defendit MAGATUM, laudat ejus amorem simplicium medicamentorum, etsi ex seculi genio compositis etiam usus, ostendit probatum fuisse SEPTALIO, VESLINGIO, CIGNOZZIO, FALCINELLIO, adjicit catalogum ægrorum, quos duo Chirurgi curarunt, alter vulgari methodo, alter MAGATIANA, multum iste felicior. Plurimas observationes ex BELLOSTIO adducit, cum suis adnotationibus. Sequuntur centuriæ quatuor aphorismorum ex MAGATO excerptorum, deinde initium centuriæ observationum curationum simplici methodo ab auctore peractarum. Tomus III. secutus est ibid. 1737. & continet reliquam partem earum 100. curationum, & decem historias infelicis usus turundarum: apologiam J. B. MAGATI

jam dictam, & epistolas varias doctorum virorum; & SANCASSANI, & varias lites sub nomine JOSEPHI ARCHANGERILLI a SANCASSANO agitatas cum AGNOZZIO. JOHANNIS etiam ANTONII MILLIANI observationes felicium curationum ex MAGATI methodo, & ANTONII FRIDIANI huic tomo insertæ sunt. Tomus IV. anno 1738. editus posthumus est. Continet aliqua adhuc ARCHANGERILLI nomine scripta, ANELLI, *l' art de succer les playes*, literas nomine *chirurgia* quam *soclata* vocat prius excusas Venet. 1716. contra *Chirurgiam inforzatam*, Venetiis 1721. 8. editam, cujus auctorem turundas defendentem refutat, contra *apologiam moralem*, Venetiis 1724. 12. pro *inforzata* illa scriptam. Porro exstant in hoc tomo ANTONII MARIÆ FANELLII decem observationes, quibus utiles simplicis curationis confirmatur, & epistolæ eruditorum pro MAGATI methodo, inter quas est BOERHAAVII. Ubique verbosus sed ingeniosus & acer turundarum & digestivorum hostis est, fatetur tamen turundas nonnumquam ad callum tollendum necessarias esse. Phlegma vitrioli in ulceribus laudat, incisiones rejicit; dolorem summum sola lotione cum aqua simplici superavit. Opera omnia 4. vol. in fol. Romæ anno 1741. recusa sunt.

SAVIARD *nouveau recueil d' observations chirurgicales*, Paris. 1702. 8. Chirurgus primarius fuit in nosocomio Parisino *hôtel-dieu*. Liber omnino laude sua dignus, quo multa continentur, ad uteri verum prolapsum, cranium in femina a carie destructum, morsum viperæ, abcessus magnos hepatis sanatos, ossa emollita, aneurysma arteriæ cruralis sanatum, depressiones cranii in adultis hominibus innocuas, calculos cysticos per suppurationem egestos, digiti ad dirigendum in vesicam catheterem usum, scorbuti historiam, & sedem in glandulis mesenterii, magnas & difficiles varias operationes, cardianastrophen, monstra. Ad finem formulas habet chirurgicas. IDEM in *Journal des Savans* 1692. refert herniæ ventralis a partu cæsareo natæ exemplum anno 1693. exemplum futuræ in aspera arteria factæ, non tamen felicis, &c.

GEORGII RIEDLINI *observationes chirurgicæ cum* VITI filii itinere medico anno 1702. 8. August. Vindelicorum prodierunt, non magni momenti. VITI exstat etiam libellus *de embrochis*, Ulm. 1710. 8. tum *bericht von den vornemsten verrichtungen eines vvundarztes* Ulm. 1724. 8. In *observationibus* vulnera etiam habet, & fracturam patellæ, &c.

JEAN PANTHOT (medici) *dissertation pour la pratique sur trois opérations de la pierre faites en six mois*, Lyon 1702. 4. * Contra F. JACOBUM varia habet, & recenset historiam ægri, cui bis intra sextum mensem calculus feliciter excisus est.

MAUBEC *Traité des tumeurs & des obstructions*, Paris. 1702. 12. *

F. VV. KLOSE *de tumore aneurysmatico*, Lips. 1702. disputatio *

GEORGII BAGLIVI opera aliqua huc faciunt. Primam editionem Libri *de Tarantula* non possideo. Hujus autem veneni ridiculum effectum defendit, quod musicæ unice obtemperat, fatetur autem plerasque historias fraudulentas esse p. 617. Deinde *dissertationum septima de usu & abusu vesicantium* huc pertinet, quæ in viscida intemperie laudat, in dissoluta rejicit, observat etiam quibusdam annis gengrænam ex eorum medicamentorum usu facile nasci.

CHRIST. BERNARD *present state of surgery with some remarks on the abuse committed*, Lond. 1703. 4. OSB.

ANDREÆ HOFMANN *de renum & vesicæ calculo*, Custrin 1703. 4. non optima historia.

RUDOLPHI JACOBI CAMERARII dissertatio *de clavo*, Tubing. 1703. EJ. *rationes embryulciæ & lithotomiæ* 1708. pro apparatu parvo.

Anonymi deliciæ medicæ & chirurgicæ, Lips. 1703. Conpilatio ex auctoribus non citatis, SOLINGENIO & aliis.

CAR. FRID. HOECHSTETTER *de spina bifida*, Altd. 1703. 4.

GOTTERIED STEIN *Abbildung eines ziemlich grossen und vieler kleiner steinlein vvelche im korper der Marggräfin Sophien Louisen gefunden vvorden*, Bareuth. 1703. 8. Calculus renalis multiformis unicus & grandis, in vesicula fellea vero calculi fuerunt 181. absque ullis per vitam natis symptomatibus. Parallelas historias addit STEINIUS.

In CHRISTIANI JOH. LANGII operibus exstat etiam disputatio anno 1694. defensa *de remediis vulnerariis*.

VVILHELMI ULRICI VVALDSCHMIDT Kiloniensis Professoris disputationes aliquæ chirurgici sunt argumenti, ut illa *de calculo renum*, Kilm. 1703. (in qua Diætam laudat, cerevisiam): *de fractura ossium sine evidente causa externa* 1721. (recusa a MICHAELE BRANDT pla-

De morbis ofsium omnibus præripuit palmam famofus Parifinus Chirurgus, in tractatu *l' art de guerir les maladies des os* (a), edito Lugduni Batavorum apud

plagiario Groningæ 1722. 4.) *de vulneribus arteriarum in artubus fæpe funeftis raro lethalibus*, Kiel. 1728. *de κηλητομίας abfque caftratione inftituenda nova methodo* 1730.

JEAN RULEAU *Traité de l' opèration Céfarienne & des acouchemens difficiles*, Parif. 1704. 12. Ipfe operationem fecit in urbe Santonum, feliciter, cum puerpera triduo fruftra in partu laboraffet.

JEAN RULEAU in dicto libello adducit fimiles ejus quam retulimus hiftorias partus cæfarei, aut uteri amputati, refutat adverfarios operationis fuæ, raras alias hiftorias narrat de menfium infolitis viis, ovis femininis. Ipfe uterum incidit ob tumorem offis pubis, & coccygis introrfum curvum. Altera parte defcribit morbos, quibus partui difficili fubvenitur fere ad MAURICÆI modum.

J. SCHOCKVVITZ *obfervationes de juvene digitale fartoribus ufitatum, e ferro indurato confectum, ultra penis fui glandem infeliciter protrudente feliciter curato*, Berolini 1704. 4.*

GODOFREDUS BIDLOO Medicinæ Profeffor, Chirurgiam fecit omnino & in caftris & in academia, bronchotomen adminiftravit feliciter (VVESTHOVEN *de angina* pag. 125.) & mammam amputavit VVALTHERO SCHOUTEN tefte. EJUS *exercitationum anatomico-chirurgicarum Decas* I. prodiit Leidæ 1708. 4. recufæ in collectione *opufculorum*, Leid. 1715. 4. Dictio equidem crifpa & tragica eft, & potuiffet abftinere illa *exercitatione* qua de amuletis agit. Aliæ tamen obfervationes non minimi momenti funt, illa funefti eventus aquæ limpidæ de vulnere offis cribrofi ftillantis; fpinæ bifidæ cum dehifcente offe facro: ferramenti fclopetarii extracti ex mufculis prope os ilium; hypopyi incifione fanati. Porro de ungue oculi, varicibus, cancro, exoftofi, fiftulis ex vulneribus agit. In pofteriori editione ulcus illud verminofum nafi D. van STEENEVELD repetitur, in quo mufca carnivora ova depofuerat.

J. G. GRUHLMANN *de luxationum fynthefi in genere*, Hall. 1703. & *in fpecie* Hall. 1704. 4. & germanice fub titulo *neuer anatomifcher chirurgifcher tractat von verrenkungen*, Lipf. 1706. 8. fingulas luxationes percurrit.

In IDONIS VVOLFII Chirurgi Anhaltini *obfervationum medico-chirurgicarum* Lib. II. cum fcholiis editi a J. CHRISTIANO VVOLF M. D. Quedlinburg 1704. 4. filio. Aliquæ obfervationes chirurgici argumenti funt, ut abfceffus abdominis funeftus a nixu, vulnera graviffima fanata, etiam cordis, partus difficilis, ruptus uterus, farcocele, tumores omnis generis.

J. JOSEPHI COURTIAL *nouvelles obfervations anatomiques, fur les os fur leurs maladies extraordinaires & fur quelques autres fujets*, Parif. 1705. Leid. 1709. 8. Inter morbos offium defcribit emollitionem, curvaturam, fragilitatem, petrefactas carnes, &c. In obfervationibus X. quas fubjecit, notabiles funt aliquæ partus ventralis, vulneris cordis, ventriculi, urinæ per anum redditæ. Recufus eft germanice, Drefd. 1711. 8.

CAR. FRIDERICH LUTHER *de fpina deglutita & per apoftema hypochondrii dextri rejecta*, Kiel. 1704. difputatio.

(a) JEAN LOUIS PETIT *Traité des maladies des os avec les apareils & les machines qui conviennent à leur guérifon*, Parif. 1705. 12. Leidæ 1709. 8. tum 2. vol. in 8. Parif. 1723. 12. & 1736. 12. quæ editio paulo auctior eft, germanice vero fub titulo *der Beinarzt*, Drefdæ 1711. 8. & 2. vol. 8. Berolini 1743. fub titulo *abhandlungen von den kraukheiten der knochen*. Chirurgus & Academicus Parifinus adhuc fuperftes, vir excitati certe ingenii, & ab experimentis edocti, ut tamen paffim illiterati hominis documenta fuperfint. Primus tomus luxationes continet, in quibus & figna & encheirefes auxit & perfecit, & machinamenta ad reducendum brachium aliaque nova propofuit. Non placent theoreticæ curationes, ut illa luxati capitis. Subjectus eft libellus de ancylofi, quo de caufis fufe agit, de curatione præter embrochas vix quidquam habet. Libro fecundo fracturæ defcribuntur cum fignis, curatione, lectuli ftraminei fufa expofitione; tum accefforii tract. de rupto integra cute achillis tendine, de cariei caufis, fignis, prognofi, curatione, de qua plenus & doctus liber eft: deniq; de rachitide & incurvatione offium quam emollitioni tribuit, & tractioni mufculorum.

apud Haak anno 1709. Nunc autem adest nova editio multo auctior, duobus voluminibus in 8. Parisiis anno 1723. Hic Liber nunquam parem habuit, omnia enim,

rum. Acres adversarios nactus est PETITUS. Et GEYERUS quidem in *epistolis itinerariis* ejus animum describit nimis plenum sui, & culpat, quod omnes morbos a lue venerea derivaverit, exque ea hypothesi curaverit. Deinde NICOLAUS ANDRY in *Diario eruditorum* varia in Librum PETITI monuit. Respondit iste *in Lettres de M. PETIT écrites a M. auteur de l' extrait du livre intitulé des maladies des os, inseré dans le journal du 8. Mars* 1724. 12. fuse defendit, vere ruptum fuisse tendinem saltatoris COCHOIX, neque eamdem esse PAREI historiam, neque similem curationem. Os femoris non a callo vel exostosi, sed a synovia expelli confirmat. Errorem in trochleis commissum adgnoscit. Respondit ANDRYUS alio libello, cui titulus est. *Examen de divers points d' anatomie, de chirurgie, de physique & de médecine; au sujet de deux lettres touchant l' exposé qu' on a fait dans le journal des Savans, d' un traité sur les maladies des os*, Paris. 1725. 12. Minute hic adversarium exagitat ANDRYUS. Negat veram esse tendinis achillis ruptionem: errores in polyspasto refutat, &c. Deinde successerunt Parisiis 1726. 8. absque nomine *dissertations en forme de Lettres au sujet de l' auteur des Lettres sur les maladies des os*. PETITUM acriter prosequitur anonymus etiam in omnibus scriptis in Academiæ monumentis editis. Dissertationem de potu a PETITO monumentis insertam BOSSUETO adscribit. Objicit PETITUM nimis multa linguæ tribuisse, omisisse operationem musculorum uvulæ. Articulationem maxillæ inferioris cum ossis temporum tuberculo non fovea committi monet. Chirurgos medicinam facientes acriter exagitat. Sunt qui has literas tribuant D. HUNAULD. Denique J. BENIGNUS VVINSLOVV, qui censor approbaverat PETITI librum, in propria epistola (*lettre écrite a M. BIGNON Journ. des Sav.* 1725. *Mai*) approbationem suam retractat, & queritur multa promisisse se emendaturum PETITUM, nihil autem mutasse.

J. CH. HEYNE *tentamen chirurgico-medicum de præcipuis ossium morbis*, Amstelod 1705. 12. Non indocta inauguralis dissertatio ad mentem BOERHAAVII scripta.

CHRISTIANI MICHAELIS ADOLPHI plusculæ disputationes huc pertinent, qui auctor & ipse Lipsiæ supereft, ut disputatio *de spina ventosa* anno 1705. defensa: *de vinculis chirurgicis: de ligaturis dolorificis*. Junctim recusæ sunt, Lipsiæ 1747. 4.

J. CASP. SCHVVARTZEN *ersttes und zvveytes duzend vvundarzneyischer anmerkungen von gehauenen vvunden*, Hamburg 1705. 8. Ex schola BONTEKOI, inimicus suppurantium & turundarum, & injectionum. Simplici usus chirurgia, fotibus aromaticis, linteo carpto puro, tinctura aloes & myrrhæ &c. Adgnoscit veterem suum errorem, vitiosasque cum turundis susceptas curationes, quas a medico monitus dedidicit, & exempla adducit curationum, in quibus nocuit vulgata methodus. EJ. *drittes duzend von geschossenen vvunden* ibid. 1706. 8. Ardorem vulnerum sclopetariorum refutat. Enormem potentiam vulnerum tormentariorum describit, quando globi corpus non tangunt, sed proximi præterlabuntur. EJ. *clystieren als ein algemeines hausmittel* ibid. 1723. 8. Clysteres fere pro universali medicamento commendat, libello ad fabulæ milesiæ morem scripto. EJ. *gezenete narrenkappe der bader und barbierer*, Freiburg 1730. 12. * quem satyricum libellum oportet ante Tr. de vulneribus prodiisse.

VVILLIAM READ *diseases of the eyes*, Lond. 1706. 8. *

GUIL. COVVARD *ophthalmiatria*, Londin. 1706. 8. * Acerrime exagitatur a VVOOLHOUSIO.

PIERRE BRISSEAU *Traité de la cataracte & du glaucome*, Tournai 1706. 12. & *suite des observations sur la cataracte*, Tournai 1708. 12. junctim excus. Paris. 1709. 12. & germanice *Abhandlung vom grauen und grünen staar*, Berolini 1743. 8. Medicus Duacensis præstantissimus, per propria experimenta convictus, ostendit cataractam esse opacitatem lentis crystallinæ, glaucoma vero decolorationem vitrei corporis. Contra Parisinos Academicos, qui Dissertationem jam anno 1705. eo transmissam suppresserant, acriter se tuetur in ultima dissertatione.

S. J. M. D. *korte en bondige verhandeling van de vvorteeling en 't kinderbaren*, Amstelod. *

enim, quæ ad fracturas & dislocationes ſpectant, & ne quidem mutationes muſculorum omittuntur, ſed ſcriptus tantum eſt pro eruditis, nam omnia, ad

lod. * 4. & 1711. 8. *Abhandlung von der erzeügung des menſchen und dem kindergebähren*, Francofurt. 1706. 8. Auctorem verum ignoro, ſed titulus præfert, quater in Belgio excuſum eſſe. De generatione fuſe, de partu difficili & abortu brevius agit, & CHAMBERLAYNIUM laudat, ejus tamen methodum non deſcribit.

In JAC. DRAKE *anthropographia* ozænæ per dentis extractionem & perforationem alveoli modus a COVVPERO inventus deſcribitur.

ANTONII MAITRE JEAN Chirurgi in civitate Mery ſur Seine *Traité des maladies de l' œil & des remedes pour les guérir*, Troyes 1707. 4. & Pariſ. 1741. 8. Anatomicum alibi ſe minime malum oſtendit, & hic etiam propriam ſuam oculi deſcriptionem dat. Deinde cataractæ ſedem, ex vetuſtis ſuis, ut repetit, obſervationibus ponit in lente cryſtallina, varioſque alios morbos ſimiles cataractæ in lente, vitreo corpore, retina, deſcribit, tum morbos oculi reliquos, etiam externos. Vitio ipſi dantur illa *acompagnemens* ſive ex ſucco exſudante per eroſam lentis capſatæ natas excreſcentias, quas frequentes putat, alii raro inveniunt, ipſe pro vera cataracta habet, & eam quæ nobis cataracta eſt, glaucomatis nomine refert. Belgice hunc librum vertit J. PALFYN & edidit Leidæ 1714. 4. auctum variis huc pertinentibus diſſertationibus ex *monumentis Academiæ ſcientiarum* deſumtis, ANELLII libello, epiſtola VVOOLHOUSII, Francofurti recuſa, & ſuis obſervationibus utique ſatis copioſis. Ea editio germanice verſa prodiit Norimberg. 1725. 8.

ANTONII MAITRE JEAN *Traité des maladies de l' œil*, &c. Troyes recuſus eſt 1722. 8.

DOMINICI ANEL *art de ſuccer les playes ſans ſe ſervir de la bouche; avec un diſcours d' une ſpécifique propre a prévenir les maladies vénériennes*, Amſtelod. 1707. 8. 1716. 8. * & in *dilucidationibus* SANCASSANI. Sanguinem & pus de vulneribus jubet per ſiphonem extrahere, niſi ubi id fieri non liceat ob ſuppurationem. Adlegat exempla felicis ſuctionis, quam milites ſodalibus adminiſtrant, & propria ſimilia experimenta in vulneribus pectoris, punctione profunda, &c. Refutat ANELLIUM in notis SANCASSANUS, quod in ea ſuctione aeri acceſſus permittatur. Sequuntur remedia ANELLIANA, cum nonnullis obſervationibus.

EJUSDEM *nouvelle méthode de guérir les fiſtules lacrimales*, Turin 1713. 4. Collectio eſt numeroſorum tractatuum. Deſcriptionem novam dat punctorum lacrumalium, ſaccique & reliquarum viarum lacrumæ. Deinde morbum ab obſtructione ductuum natum ſanare docet ſtylo viam aperiente, & injectione ex ſiphone reſolvente quod obſtrueret, quem modum obſervationibus confirmat, & fatetur non ſufficere, quoties oſſa caries eroſit. Deinde inſeruit ſcriptum criticum FRANCISCI SIGNOROTTI & aliorum oculariorum Pariſinorum cenſuras, ad quas omnes reſpondet. Sed ab iis litibus parum utilitatis cepi. EJUSDEM *ſuite de la nouvelle méthode de guérir les fiſtules lacrimales*, Turin. 1714. 4. Iterum reſpondet SIGNOROTTO, & deſcribit aneuryſma arteriæ femoralis ſanatum ligatura, abſque apertione ſacci.

EJUSD. *diſcours ſur l' hydropiſie du conduit lacrimal*, Pariſ. 1716. 12. Abſque ulcere natum morbum deſcribit, in quo via ad nares aperta manet.

TOMASO ALGHISI *litotomia*, Florent. 1707 fol. Venet. 1708. 4. Apparatum magnum deſcribit, curioſus in iſtrumentis & minimis etiam cautelis. Obſervationes caſuum rariorum paſſim adjicit. Ipſe nihil aut invenit aut perfecit, niſi velis conſilium de canula in urethra relinquenda. Icones urethræ in utroque ſexu dedit. Obiit ex diffracto ſclopeto anno 1713.

J. JACOBI BAIER diſputatio *de turundis*, Altdorf. 1707. Erudita diſputatio, utilis ad rei hiſtoriam. Defendit contra MAGATUM turundas.

PAUL. GOTTFRIED SPERLING *de ſtrumis ſeu ſcrophulis*, VVittemberg. 1707. diſputatio. Habet obſervationem ſtrumæ cum periculoſa hæmorrhagia exſtirpatæ.

Il lume all' occhio, Forli 1707. 8. Vindiciæ ſunt inventorum MAGATI. BELLOSTIUS plagii poſtulatur etiam ob laminam, qua dura meninx comprimitur.

VVILH.

ad fracturas, & luxationes possunt occurrere quæ ad vasa sanguifera, ligamenta pertinentia, &c. ea omnia addidit.

VVILH. HENR. MULLER *de ancylosi*, Leid. 1707. 4. PL.

PIERRE DIONIS primæ notæ Chirurgi, & diu ab anno 1673. Anatomici in horto Regio *cours d'opérations de chirurgie démontrées au jardin Royal*, Parif. 1707. 8. 1714. 8. 1740. 8. Bruxellis 1708. 8. Germanice ab HEISTERO verf. cum ejus notis prodiit, Auguftæ Vindel. 1712. 8. Anglice Londini 1733. 8. Poftquam 46. annis chirurgiam fecerat, jam fenex hoc compendium fcripfit prioribus omnibus utilius. Candidus, fimplex, diligens, artis fuæ omnem ambitum complectitur, & ad minima quæque defcendit, bono judicio, ut ex approbatione apparatus alti aliifque exemplis intelliges. Multas proprias obfervationes adjecit. Inftrumentorum ad fingulas operationes catalogum dedit & paffim hiftoriam inventorum candide tradidit, ut ad hernias, ad fiftulæ ani operationem. In Parifina editione 1740. GEORGIUS de la FAYE Chirurgus noviffima quæque inventa addidit, tum notarum fpecie, tum integras differtationes, ut illam de novis calculum fecandi methodis, ut utiliffimi compendii laudem mereatur. EJUSD. *traité général des accouchemens, qui inftruit de tout ce qu'il faut faire pour être habile accoucheur*, Parif. 1718. 8. Bruxell. 1724. 8. Anglice 1719. 8. Belgice cum titulo *verhandeling van de kraamkunde*, Leid. 1735. 8. & germanice cum titulo *geburts hülfe*, Augsburg. 1723. 8. * fenis ultimum opus de arte, quam equidem exercuit, fed tamen ita, ut ab aliis fuperaretur. Verbofior paulo, inque confanguineum fibi MAURICÆUM nimis cenforius, ordine tamen ufus meliori, principia fere eadem retinet. Defcriptio anatomica ad verbum ex *curfu fuo anatomes* defumta eft. In eo *curfu* etiam obfervationes partuum ventralium & alia ad fcopum chirurgicum reperies.

PIERRE DIONIS *cours d'opérations de chirurgie*, &c. belgice prodiit 1710. iterumque 1740. cum animadverfionibus anonymi Galli.

GERAD GORIS *ars obftetricandi*, Leid. 1707. 8. *

In LANCISII Libro *de fubitaneis mortibus* & *de corde & aneuryfmatibus* figna, hiftoriæ & defcriptiones aneuryfmatum numerofæ reperiuntur.

RYDERS *furgery*, Lond. 1708. 8. OSB. *

De l'indécence des hommes d'acoucher les femmes & de l'obligation des meres à nourir leurs enfans, Trevoux 1708. 12. * PHIL. HECQUETI declamatio.

JOH. MOYLE *Chirurgical memoirs being an account of many extraordinary cures*, Londin. 1708. 8. Senex auctor, qui in tingitano præfidio ftipendia meruerit, parum doctus, aut latinus, vulgares encheirefes fufe proponit, fuperftitiofus in medicamentis, qui plurimum pulvere bufonum utatur. Aliquæ tamen magni utique momenti curationes intercedunt, ut cancri labrorum fanati, vulneris œfophagi fanati, vulneris a tormento inflicti curati, &c. Luem veneream tergiverfante methodo fanare docet, quando nempe falivatio purgantibus fupprimitur. Capita funt 54. obfervationes plures.

HERMANNI BOERHAAVE *de morbis oculorum prælectiones*, habitæ Leidæ 1708. quas ex codice M. S. J. RUD. ZVVINGERI edidi Goettingæ 1746. 8. & recudi feci ex codice Libr. HEISTERI auctas Gœttingæ 1750. 8. priorem vero editionem imitati funt Parifini 1748. & Veneti eodem anno. Primo de ipfo Libro dicam, quo nova de cataracta opinio ab ANTONIO propofita recipitur, & fufe demonftratur. Aperiri præftare canalem lacrumalem ipfum, quam novum parare, dudum vidit PRÆCEPTOR, veramque naturam fiftulæ lacrumalis in obftructis ductubus ante ANELLIUM docuit. Hemeralopiam & nyctalopiam, presbyopiam & myopiam erudite explicuit, & multa propofuit, quæ nunc pro novis habentur. Sed vitiofiffimus in prima editione codex fuit, ut paffim errores inprimis in formulis manferint, etfi fummum certe laborem in corrigendis & emendandis figuris adhibuerim. EJ. *de calculo* libellum, Londin. 1741. 4. jam citavi. In *aphorifmis de cognofcendis & curandis morbis* magnam partem chirurgiæ tradidit, inflammationem, abfceffus, gangrænam, vulnera, fracturas, cariem. In Epiftola *de fabrica glandularum*, talparum & meliceridum veram naturam revelavit.

HERMANNI BOERHAAVE *de morbis oculorum prælectionum* verfionem gallicam Veneti dederunt anno 1750. 8. Ea quæ BOERHAAVIUS habet chirurgica in *aphorifmis* fuis excerpferunt & verterunt germanice cum SVVIETENII eo pertinentibus commentariis, Dantzig 1749. 8.

LUD.

LUD. CHRIST. KRELL *memoria* G. F. SELIGMANNI *qua calculi portentosi qui ipsi fatum properaverant describuntur*, Lipf. 1708. 4. *

PHIL. FRID. JACOBI *de cataracta nova pathologia*, Erfurt. 1708. 4.

DANIEL TURNER *case in surgery being an account of an uncommon fracture and depression of the skull in a child about six years accompany'd vvith a vast apostume of the Brain*, Lond. 1709. 8. * EJ. *art of surgery*, Londin. 1722. 8. 1725. 8. 1736. 8. * Compendium practicum cum non malis obſervationibus. In Libro etiam *de morbis cutis*, & in ſcriptis *de lue venerea* multa huc pertinent.

In MISTICHELLII Lib. *de apoplexia* cauteria ad plantas pedis deſcribuntur & laudantur.

LE FRANÇOIS *des ulcères qui pénètrent la cornée* in JOURN. *des* SAV. 1709. Non debere ſanari, ſed adhiberi adſtringentia, ſic adhærere corneæ uveam, nec ultra mali quid ſequi.

SIMONIS PAULI HILSCHER medici nuper Jenenſis pluſculæ diſputationes huc pertinent, ut *de fractura cruris cum vulnere*, Jen. 1710. (qua propria machina deſcribitur, quæ fortiter coërceret ferulas & eminentia oſſa repelleret,) *de incontinentia urinæ ex partu globulis ligneis curanda* 1716. *de artuum amputatione rite administranda* 1718. *de calculo renum* 1734. (cum calculi analyſi); *de paronychia* 1736. *de ægro sphacelo ſcroti venereo cum febri acuta conjuncto laborante* 1739. (quæ notabilis eſt curatio); *de læſione uteri ab improvida ſecundarum extractione* 1741.

J. PETR. VVAHRENDOERFER *unterricht vom aderlaſſen*, Budiſſin 1709. 8. *

Mediciniſches und chirurgiſches ſchazkäſtlein F. Lipſ. 1709. 8. *

Chirurgyns gilde in Amſterdam, privilegien, vvillekeuren en ordinantien, Amſtel. 1709. 4.*

Der vveitgereiſete und vvohl practiſierte barbier, Regenſpurg. 1709. 8. *

CHRISTOPH. SIGMUND VVOLF *caſus guttæ serenæ*, Trajecti 1709. diſputatio.

J. VVILH. PAULI *de amputatione* diſputatio 1709. *

ANDREÆ OTTOMARI GOELICKE exſtat diſputatio *de novo artificio curandi procidentiam uteri veram*, Hall. 1710. qua elaſtica ferrea fila in ſpeciem peſſi torta commendat. EJ. diſputatio *de optima lithotomiæ adminiſtrandæ ratione*, Francof. Viadr. 1713. *de dyſtocia* 1732. *de tendinum adfectibus* 1734. *de ileo ex hernia* 1735. *de hernia femorali* 1740. *de tumore ventris oblongo poſt partum* 1741. EJUSD. *hiſtoria chirurgiæ antiqua ſeu conſpectus ſcriptorum qui uſque ad ſeculum XV. chirurgiam exornarunt*, Hallæ prodiit 1713. 8. & *hiſtoria chirurgiæ recentior plerorumque ſi non omnium ſcriptorum qui ſeculo* 16. (17.) *& circa initium ſeculi* 17. (18.) *chirurgiam exercuerunt* ibid. eodem anno. Librorum excerptum compendium & brevem hiſtoriam auctorum cum judicio ſuo continet. Cum *hiſtoria ſua anatomes* eodem anno edidit obſervationes, quarum aliquæ chirurgicæ ſunt, neque iis deſtituuntur *exercitationes Francofurtenſes aut ſelecta Francofurtenſia*.

M. de la MARCHE *inſtruction familière, & utile aux ſages femmes*, Pariſ. 1710. 8. non ſine obſervatione *uteri duplicis*. *

F. PETIT Medicus Pariſinus, in literis eximiis anno 1710. editis, de fracturis & vulneribus cerebri optimas obſervationes habet. EJUSD. aliquas de ſede cataractæ diſſertationes ex Monumentis Academicis excitavimus. IDEM in *Epiſtola*, Pariſ. 1729. 4. edidit *nouvelles lettres dans les quelles il démontre que le cryſtallin eſt fort près de l'Uvée & raporte preuves qui concernent l'opération de la cataracte*. Hoc exiguo ſed egregio libello demonſtrat, non poſſe ullo modo ſolita methodo oculum perforari, cataractam dejici, quin lens cryſtallina perforetur, loco moveatur &c. ſuadet aperire capſulam, lentem transfigere, reducere acum cum transfixa lente, eam deponere in parte anteriori fundi oculi, quam operationem ipſe adminiſtravit. Oculi accuratas dimenſiones dat, & oſtendit, minimam eſſe poſteriorem cameram. IDEM eodem anno reſpondit ſimili epiſtola (*lettre contenant des reflexions ſur ce que* M. HECQUET *a fait imprimer, touchant les maladies des yeux*. *) IDEM anno 1732. 4. anatomici magis argumenti tertiam epiſtolam dedit *contenant des réflexions ſur des découvertes, faites ſur les yeux*. *

CAPUT III.

Tertia classis Chirurgorum, Observatores.

CHirurgici observatores sunt illi, qui enarrant singulares historias casuum singularium, qui ipsis occurrerunt.

Huc referri debet 1. FABRITIUS HILDANUS, cujus centuriæ plurimæ observationum chirurgicarum in folio editæ constituunt opus lectu dignissimum.

2. FORESTUS in Libro chirurgico ubi historiam primo exponit, deinde in scholiis adjungit, quod ex lectione auctorum super eum morbum didicit.

3. DOMINICI DE MARCHETTIS, nobilissimi Patavini, opera chirurgica.

4. HENRICI VAN ROONHUYSEN chirurgia belgice conscripta. Titulus est *Chirurgicale aenmerkingen*.

5. SCHULTETUS, qui plurima singularia habet in *Armamentario* suo *chirurgico* in 8.

6. FRIDERICUS RUYSCH in *Observationum anatomico-chirurgicarum centuria*. Ibi audacissimæ operationes chirurgicæ invenientur, a magnæ famæ chirurgis, BOECKELMANNO & PETRO ADRIANO filio, institutæ. Liber in 4. editus est Amstelodami 1691.

7. STALPARTVAN DER VVIEL *observationes chirurgicæ*, latine & belgice conscriptæ, duobus voluminibus in 8.

Hi præcipui sunt, qui circa observationes merentur legi; præter quos alii maximo numero habentur, sed eadem recantant; hinc primarios tantum adlegavi.

CAPUT IV.

Quarta classis Chirurgorum, Operatores.

HUc Chirurgi adnumerantur, qui solas encheireses seu operationes manuales descripserunt.

Primo commendandus est JOHANNIS PALFYN, (*a*) Gandaviensis Chirurgi Liber in quarto editus Lugduni Batavorum anno 1713. sed belgico sermone con-

(*a*) JOHANNES PALFYN Chirurgus Gandavensis, qui solebat singulis fere annis Parisios iter facere, ut nova inde inventa reportaret, jam anno 1710. scripsit Leidæ 4. belgico idiomate *Chirurgiam*, quam non legi, germanice etiam versam sub titulo *abhandlung der vornemsten chirurgischen operationen*, Nurnberg 1717. 8. Librum *de morbis oculorum* belgice ex ANTONIO versum citavi. Anno 1726. edidit *anatomie chirurgicale* recusam Parisiis 1734. 8. in qua cum singulis partibus corporis humani earum morbos eorumque curationes descripsit. In posteriori editione una excusæ sunt RUYSCHII *observationes anatomico-chirurgicæ* & BRISSÆI, quas citabo. Cum ossium historia etiam morbos exposuit.

JOHANNIS PALFYN hic recensi *Naauvvkeurlyke verhandeling der voornaamsten handvverken der heelkonst* legi meretur, etsi multa ex aliis & ipsis Parisinis monumentis habet,

Obser-

ne conscriptus, nunc gallice editus est Parisiis duobus voluminibus in 8. anno 1726. Ibi habetur in primis adcuratissimi JOSEPHI DUVERNEY methodus, qua anatomen quotannis in cadavere absolvebat.

Observationes tamen proprias & instrumenta noviter inventa utique describit, ut cultrum herniarium, DRANIANO similem, forcipem obstetriciam, alia.

J. HENR. HEUCHER *chirurgus insons*, VVittemb. 1710. disputatio. EJ. *de calculo per adstringentia pellendo* 1711.

DAN. NEBEL *de lithotomia*, Argentor. 1710. 4. * *de fetus extractione ex utero*, Heidelberg. 1713. 4. *

CORNELII TRIOEN *de partu naturali & methodo extrahendi fetum mortuum*, Leid. 1710. 4. *

PHIL. JONDOT *nachricht vom aderlassen*, Regenspurg. 1710. 8. *

ADAMI BRENDEL *de lapicidina microcosmi*, VVittemberg. 1711. 4. disputatio cum observationibus.

ALBERTI LUDOVICI CHAPUZEAU disputatio *de cataracta*, Leid. 1711. 4. Membranaceam defendit, & eo refert omnes cataractas, a quibus depositis visus redit. Acus etiam varias depingit, inter quas duplices sunt, quarum una alteri est pro conductore, & alia quæ potest in forcipem mutari, & observationes etiam utiles tradit.

Bibliotheca anatomica medica Chirurgica, Londin. 1711. 4. iij. vol. De ea in Anatomicis diximus, esse MANGETIANAM auctam. Chirurgia vero ad singulas partes accessit, & observationes peculiares DD. COZENS, RYLEY & aliorum, minime inutiles, adjectæ sunt.

J. N. (JOSEPH. NOLET) *observations curieuses sur des phénomenes extraordinaires, qui regardent la médecine & la chirurgie*, Brest. 1711. 12. * PL.

JOH. ab HAGEN *de nova artuum decurtandorum methodo*, Leid. 1711. disputatio. Habet eamdem historiam quam in XV. epistola RUYSCHIUS.

In CHRISTIANI HENRICI ERNDL *itinere Anglico-Batavo* describuntur operationes variæ, calculi sectio a RAUIO administrata, labii leporini a PETRO ADRIANI F. VERDUYN consuti, fracturæ complicatæ ab eodem chirurgo curata, herniæ vesicæ a RUYSCHIO observatæ historiam. Sed calculi quidem sectionem male describi objecit DOUGLASSIUS.

Sonderbare und curieuse Magenbürste, Lips. 1711. 8. Excutiæ ventriculi descriptio, novæ machinæ, quæ cito in desuetudinem abiit.

LAURENTIUS HEISTERUS Medicus, Anatomicus & Chirurgus celeberrimus, qui in castris manum exercuit, qua porro maxima sua cum laude quadraginta annis usus pergit etiamnum uti. EJUS innumerabilia fere sunt opera quæ huc spectant. Et quidem *de cataracta in lente crystallina* disputationes tres edidit anno 1711. & 1712. quibus novam de ejus morbi sede in lente crystallina posita sententiam defendit, cujus veritatem ex primis perspexerat. Eas recudi fecit sub titulo dissertationis *de cataracta, glaucomate & amaurosi*, Altorf 1713. 8. in qua eruditam historiam controversæ de cataracta theoriæ dedit, & proprias observationes, & encheiresin descripsit. Cum autem acerbe in eum inveheretur, ut dudum citavimus, VVOOLHOUSIUS, subjunxit ibid. anno 1717. *Apologiam systematis sui de cataracta, glaucomate & amaurosi contra* VVOOLHOUSII *objectiones, & diarii eruditorum* (a NICOLAO ANDRY profectam) *censuram*: deinde anno 1719. 8. *vindicias sententiæ suæ de cataracta adversus ultimas objectiones diarii eruditorum &* VVOOLHOUSII. Calumnias non magni momenti poterat sprevisse vir celeberrimus, sed ad historiam litis oportet legere. An HEISTERI fuerit, ut fere suspicor, SINCERI FIDELIS *kune critic ubes des Parisischen Oculisten vom jüngern* D. le C. *heraus gegebene schandschrift* 1719. 8. acre scriptum, quo negat, se cataractam membranaceam penitus excludere, GEISLERI tamen observationem in dubium revocat. Inde anno 1716. disputationes *de nova methodo curandi fistulam lacrumalem*, Altorfi edidit, & alias sequentibus annis, quarum eas citabo per quas plurimum profeci, *de Entero & Gastroraphe*, Altdorf. 1713. *Chirurgiæ novæ delineatio* 1714. *de superfluis & noxiis in chirurgia* 1719. *de optima cancri mammarum exstirpandi ratione* 1720. *de fetu ex utero matris mature exscindendo*, Helmstad. 1720. *de trichiasi* 1722. *de chi-*

Porro *Curſus operationum* chirurgi Galli DIONYSII laudari meretur. Hic Liber operationes annales, quæ in uſum chirurgorum, juſſu regis LUDOVICI XIV. quotannis fiebant, continet, neque facile Liber editus eſt, qui tantum nomi-

de chirurgorum erroribus in curandis morbis venereis 1725. (valde laudata a CL. ASTRUCIO) *de kelotomiæ abuſu tollendo* 1728. (contra caſtrationem in herniæ operatione), *de alto apparatu* 1729. *obſervationes miſcellaneæ* (inter quas ſunt etiam chirurgicæ) 1730. *de hernia incarcerata ſuppurata ſæpe non lethali* 1738. *de oſſium tumoribus* 1740. *de arteriæ cruralis vulnere periculoſiſſimo feliciter curato* 1741. *de oſſium vulneribus rite curandis* 1743. *de vulneribus machinarum ignivomarum* 1744. *de genum ſtructura & morbis* ibid. eodem anno cum hiſtoria luxationis patellæ, *de labio leporino* 1744. *de hydrocele* 1744. *de lithotomiæ Celſianæ præſtantia & uſu* 1745. ubi CHESELDENII operationi CELSIANAM proxime accedere neque adeo contemtu dignum eſſe parvum adparatum oſtendit. Deinde primum anno 1718. vel 1719. Norimbergæ chirurgiam Germanicam edidit, recuſam anno 1724. 1731. 1742. & 1747. 4. quæ eadem multo auctior latine ſub titulo *inſtitutionum chirurgicarum* prodiit Amſtelodami 1739. 4. anglice etiam verſa, Venetiis recuſa 1740. quo compendio nullum aliud plenius aut ad informandam juventutem aptius habetur, ut quo omnia priorum inventa in optimum ordinem redacta continentur. IDEM Norimbergæ 1747. 8. edidit compendium chirurgiæ ad prælectiones peraptum ſub titulo *kleine chirurgie*, in quo nova FOUBERTI & LECAT in calculi ſecandi ratione inventa, & alia nuperrima inſtituta continentur. IDEM in *Annalibus Juliis* anno 1726. & alias, & in E. N C. varias obſervationes publici juris fecit, aneuryſma, calculos varios, &c. IDEM in ACTIS. ERUD. 1719. M. Jan. reſponſionem contra cenſuram diarii eruditorum Gallici edidit.

LAURENTII HEISTERI etiam eſt *de prolapſu uteri cum inverſione* diſp. 1750. EJUS *inſtitutiones chirurgicæ* auctius nunc Amſtelodami anno 1750. recuſæ ſunt.

PAOLO GERONIMO BIUMI *ſcrutinio di notomia, e di chirurgia*, Milano 1712. 8. Comes, Profeſſor & Medicus Mediolanenſis, ſenex & ex more ætatis fuſiori ſtilo uſus, multa tamen & legit & citat. Turundas defendit, & ſectatores MAGATI infelicibus uti ſucceſſibus exprobat.

J. MATTHIÆ MULLER *de fractura cranii*, Hall. Suev. 1712. 8. inſigne exemplum enormis fracturæ ſanatæ. EJUS *obſervationes & curationes medico-chirurgicas* anno 1714. editas non vidi.

In KÆMPFERI *faſciculis* hydrocele *andrum* dicta Malabarica & ſpina ventoſa Orientalis Indiæ endemia deſcribitur.

VVILLIAM BECKET *cure of cancers*, Lond. 1712. 8. & in *collectione tract. chirurgicor.* Diſſolvens ſe poſſidere ait, quo admoto cancroſa maſſa de ſana carne decidat. Negat cancri virus corroſivum eſſe, neque ſemper contagioſum eſſe credit. Arſenico expertus eſt non cedere. IDEM jam anno 1709. ediderat, eodem loco recuſum *chirurgical remarks occaſiond by a death of a child vvhoſe caſe vvas printed by* D. TURNER, *and an account of the vvound of the Brain by a Bullet*. Infantem a ſuppreſſione evacuandi puris obiiſſe contendit. Vulnus ſclopetarium cum magna deſtructione cerebri abſque ſymptomate majori toleratum, funeſtum tamen, deſcribit. EJUS *chirurgical obſervations*, Londin. 1740. 8. poſthumæ ſunt, obiit enim anno 1738. numero 41. aliquæ non inutiles, cum ætiologia & encheireſi. Non delectabatur novis inventis, & utebatur in calculi ſectione magno adparatu. EJUS *collection of chirurgical tracts* ibid. 1740. 8. præter priores libellos continet aliquas obſervationes a RANBYO communicatas, JOHANNIS RUSHVVORTH hiſtoriam ulceris oris, quod JACOBUM KEIL celeberrimum virum, fruſtra mercurio uſum, enecuit; epiſtolas pro antiquitate mali venerei, editas olim in PHIL. TRANS. & *introductionem in hiſtoriam medicinæ & chirurgiæ*, quam molitus erat impar oneri BECKETUS, aliquos autem citat codices barbarorum medicorum gentis ſuæ: denique *apologiam lupanarium*, cum nomine præfixo LUCÆ OGLE.

HERMANNUS FRIDERICUS TEICHMEYER ſocer olim noſter manu medebatur, unde variæ non abſque experimento diſputationes natæ ſunt *de inſtrumento repurgatorio ventriculi* 1712. *de repellentium uſu damnoſo*, Jen. 1716. *de cancro & in ſpecie mammarum* 1732. *de ſtupendo aneu-*

nominis & elogii in hac re meruerit, omnia enim in eo invenimus, quæ chirurgi Parisini nova invenerunt. Titulus est *cours d' operations de chirurgie, demonstrees au jardin Royal*, a Paris. 1716. in 8.

Dein-

do aneurysmate in brachio feliciter curato 1734. *de calculo* 1734. *de exomphalo inflammato, exulcerato & consolidato* 1738. *de calculi vesicæ exulceratæ adhærentis sectione & curatione felici* 1739. *de gangrana & sphacelo* 1743. Pater etiam auctoris HERMANNUS epistolam edidit, qua fetus ventralis excisionem aliquot annis a conceptu susceptam & felicem describit, eam filius cum medicina legali recudi fecit.

HENRICI HENRICI disputatio *de abscessu mesenterii & musculorum abdominis*, Hall. 1712. cum multis observationibus.

JOH. CHRISTIAN STISSER *unterricht vor frauenzimmer und sonderlich vor vvehmütter* &c. Leipzig 1712. 8. Compendium obstetriciæ artis cum methodo sectionis Cæsareæ.

JOH. CHRISTIAN STISSER Lipsiæ recusus est 1750. 8.

J. G. VVIEDEMANN in disputatione *de tonsillis*, Altdorf. 1712. habet iconem lanceolæ occultæ.

LUD. FRID. JACOBI *de entero & epiplocele utriusque sexus eorumque non ita pridem invento ammate commodissimo*, Erf. 1712. 4. *

RICHARD BOULTON *system of rational and practical chirurgery*, Londin. 1713. 8. Compendium est operum VVISEMANNI, meliori ordine digestorum, cum additis medicamentis absque fere propria observatione. In trepano tamen recte suadet, alteram diem non exspectare. EJ. *physico chirurgical treatise of the gout kings evil lues venerea and intermittent feavers* 1715. 8. *

In J. M. HOFMANNI *disquisitione anatomico-pathologica* etiam experimenta chirurgica continentur vulneris ventriculi sanati, vulneris sclopetarii, de vulnere pulmonum, vulnere cerebri cum jactura &c.

GEORGIUS DETHARDING nuper in profecta ætate obiit, Rostochii primum, deinde Hafniæ professor. EJUS utiles certe dissertationes huc pertinent *de laryngotomia in submersis*, Rostoch. 1713. *historia inoculationis variolarum* 1722. *de calculo vesicæ friabili* 1729. (qua lithontripticis se ostendit parum fidere) *an sub depressione cranii hujus elevatio per manualem operationem chirurgicam necessaria sit* 1732. *de methodis medendi in medicina & chirurgia suspectis* 1734. *de missionibus sanguinis artificialibus*, Hafniæ 1738. Non crediderim ejusdem esse *nomenclatorem chirurgicam* GEORGII DETHARDING qui prodiit Gustroviæ 1696. 8. *

JOHANNES SALZMANNUS celebris olim Argentoratensium anatomicus. EJUS bonæ exstant disputationes chirurgicæ satis multæ: ut *de chirurgia curtorum* 1713. *de mira cranii fractura in viro quadraginta annorum superstite* 1718. *de tumoribus quibusdam serosis externis* 1719. *de tumore tunicato membranaceo* 1721. *de nova membra amputandi methodo* 1722. *de luxatione femoris rariore, frequentiori fractura colli* 1723. *de vesicæ urinariæ hernia* 1732.

PETRI KENNEDY *ophthalmographia*, Londin. 1713. 8. In II. parte morbos oculorum non nimis utiliter tractat, in tertia parte morbos aurium. EJUSD. *supplement to his ophthalmographia*, Londin. 1739. 8. mera est cavillatio & calumnia. EJUSD. *essay on external remedies*, Lond. 1715. 8. * suadet admovere medicamenta cuti, quæ ad sanguinem minus mutata perveniant, quam ea quæ longo itinere per ventriculum, intestina, vasa lactea adrepunt.

In FANTONI observationibus egregiæ etiam chirurgicæ sunt, ad fracturas cranii, &c.

BARTOLOMEO CORTE *riflessioni sopra alcune opposizioni intorno al salasso*, Milan. 1713. 12. *

JACOBUS RAVIUS primo chirurgus, deinde Professor Leidensis, laboriosus & nitidus anatomicus, lithotomus felicissimus, inventor novæ aut perfectioris methodi, qua ipsa vesica inciditur, exterius quam in parvo adparatu, & lateraliter facta incisione. Ipse quidem vix quidquam scripsit, in oratione tamen Leidæ 1713. 4. edita aliqua de ano secundario ex vulnere nato, & alia habet huc facientia, Methodum neminem docuit, hinc imitati varii, nemo certa fide adsecutus est.

G. PHIL. VOGT. *de amaurosi salivatione curata*, Altdorf. 1713. disputatio.

J. CASP. MUSTINGER *de luxationibus*, Argentor. 1713. 4.

RUD.

Deinde CORNELII VAN SOLINGEN *operationes chirurgicæ*, Lugduni Batavorum editæ legi possunt.

Tum

RUD. HUBER *de glandulis & de tumore scrophuloso maxillæ inferioris a retropulsa gonorrhœa virulenta oriundo*, Basil. 1713. disputatio.

JOH. PEREGRINI NUVOLETTI *saggi del buon gusto in Chirurgia* jam anno 1710. prodierant, pro simplici & MAGATIANA methodo scripta. IDEM anno 1713. edidit Patavii *saggi di Chirurgia cum saggi d'anatomia*. *

PANDOLFO MARAVIGLIA *riflessioni sopra i cinque disinganni*, Ravenna 1713. * Modestiam laudant auctores GIORNALE de' LETTERATI, etsi methodum simpliciorem curandorum vulnerum inpugnat.

FRANC. SIGNOROTTI *Informazione*. EJ. *critiche della critica convinte*, Genua 1713. 4. EJUSD. *lettera nella quale il* SIGNOROTTI *brevemente risponde al grosso Libro del* S. ANEL, Genua 1715. 4. Non legi, nisi quæ edidit ipse ANELLIUS, & quæ parvi momenti sunt.

ALEX. CAR. GAKENHOLTZ disputatio *de visione per cataractam impedita*, Helmstad. 1713.

SEBASTIANI MELLI *pratica chirurgica nella cura di tutti li tumori, ferite, ulcere ed escrescenze*, Venet. 1713. 8. EJ. *il chirurgo svegliato, ovvero pratica chirurgica. Parte seconda* 1717. 8. Contra MAGATUM defendit vulnera non debere ad primam intentionem curari. IDEM Venetiis 1717. 8. edidit patris sui BERNARDI posthumum opus *la lancetta in pratica* cum observationibus physiologicis, anatomicis & chirurgicis. EJ. *arte medico-chirurgica esaminata da' suoi principj*. *Dispaccio* I. VI. Venetiis prodiit 1721. 8. & *Dispaccio* VII-XII. ibid. 1723. 8. Priores sex dissertationes pertinent fere ad honores medicinæ & chirurgiæ augendos, & post singulam particulam unam pluresve observationes chirurgicæ sequuntur auctoris aut amicorum. Earum pluscul æ pro scopo suo inprimis auctoris servandam dignitatem habent. Eadem reliquarum partium est ratio, aut deterior, ad excusandos nempe infelices successus. HIPPOCRATEM contra GENGAM in *septima* dissertatione defendit. EJ. *Pratica chirurgica* P. I. Venez. 1734. 8. P. III. 1738. 8. Annon nova editio Chirurgi excitati * EJ. *delle fistole lacrimali il pro e contra nel nuovo metodo di guarir le proposte dal* S. ANEL *ed impugnato dal* S. F. SIGNOROTTI *con riflessioni chirurgiche ed anatomiche*, Venez. 1740. 8. Continet primo decerptos de Libro ANELLII locos cum notis criticis; negat autem MELLIUS seta posse obstructionem tolli, & objicit potius ductum perforari. Morbum, quem ANELLIUS sanavit, non fuisse fistulam, sed obstructionem ostendere suscipit. Vulgarem chirurgiam defendit, trepanum, rasorium, ignem. Iconem dat vitiosam viarum lacrumæ. Deinde SIGNOROTTI refert calumnias, qui negat setas posse per puncta lacrumalia trajici, & præferendas esse argenteis porcinas. Contra MELLIUS, mollit asperum hominem, & setas argenteas parari posse fatetur.

J. DE VAUX *Index funereus chirurgorum Parisiensium ab anno* 1315. *ad* 1729. Trevoux 1714. 12. recusus cum *recherches sur l'origine de la chirurgie*. Index chronologicus, cum diebus emortualibus, & nonnunquam brevi vitæ historia, valde vero levi librorum aut inventorum historia. Multos Libros IDEM latina lingua gallice reddidit.

ANTONII DEIDIER *dissertatio medico-chirurgica exponens quatuor tumorum simplicium naturam*, Monspel. 1714. 8. Recusa est sub titulo *dissertation sur la nature & la guérison des tumeurs*, Paris. 1725. 12. & 1732. 8. 1738. 12. Integra historia tumorum est. In cancro laudat arsenici usum, & sanasse se carcinoma nasi contendit, multus in theoria. Editio postrema multum aucta est, adjectis propriis de cancro observationibus. In subjectis observationibus descripsit cataractam membraneam, post depositam lentem remanentem. EJ. disputatio *Ergo rabiei caninæ balneum*, Monspel. 1722. 4. * In J. *des* SAV. 1722. M. Julio paracentesin abdominis descripsit, qua 38. libræ aquæ felici eventu eductæ sunt.

DOMENICO CECCHINI *la difesa de' diritti di* CESARE MAGATI, Rom. 1714. 4. Contra PANDULFI MARAVIGLIA *riflessioni*, oppositas BOCCACINII *disinganni* jam citatis, pro methodo MAGATI pugnat. *

PIER-

Tum ANTONII NUCKII *operationes chirurgicæ*, Lugduni Batavorum editæ anno 1714.

De

PIERRE AMAND *observations sur la pratique des accouchemens*, Parif. 1714. vel 1715. 8. nam non legi & utrumque annum citari video. Obfervationes fparfas habet, in libro unice pro inftrumento fcripto, quo caput infantis relictum extrahere conatur.

In TRIVULTINIS hujus anni habetur hiftoria hominis 47*ies*. paracentefin abdominis paffi nec dum plene fanati.

J. PHIL. EYSEL *compendium chirurgicum*, Erfurt. 1714. N. EJ. difputatio de *ruptura lienis* prodierat anno 1696. ibid. deinde difputatio *de herniis* 1697. *fcrutinium apoftematis ventriculi* 1703. *de præcipuis uvulæ morbis* ibid. 1708. cum delineatione inftrumenti; *de mola aquofa* 1716. *de venæfectione infelici* 1712. & *de duplicato ventriculi vulnere non lethali* 1725. EJ. *opera medica & chirurgica* juncta prodierunt ibid. 1718. 4.

BARLHOLD KRUGERI *hiftoria calculorum*, Brunsvvic. 1714. 8. *

CASPARIS PETZOLD *obfervationes medico-chirurgicæ felectiores*, Breslav. 1715. 8. Chirurgicæ paucæ funt, in nofodochio factæ, viri STAHLII fecta.

CAR. LUD. VVALTHER *thefaurus medico-chirurgicarum obfervationum curiofarum d. i. medicinifch chirurgifcher fchatz*, Lipf. 1715. 8. Chirurgi Hallenfis centum obfervationes non valde docti hominis, plures chirurgicæ, medicamentis inprimis perfectæ. EJ. *merkvvür-diger vorfall des vvinddorns*, ibid. eodem anno in pathologicis citatus eft.

C. M. L. (MOLZER) *obfervationes medico-chirurgicæ*, Afchersleben 1715. 8. Germ. PL.

ANGELI CONTARINI *Chirurgia pratica accomodata all' ufo fcolarefco*, Padova 1715. *

J. ANDR. GRUND *de hydrocephalo*, Leid. 1715. difputatio cum obfervationibus.

In ACTIS ERUD. LIPS. hoc anno exftat D. S. S. hiftoria polypi œfophagi ab abufu, ut credit, pulveris nicotianæ nati.

CHRISTIANI POLYCARPI LEPORINI *vvahrhafte nachricht vom handfchaden eines knaben*, Quedlinburgi 1715. 8. J. HENR. BOLLMANN *aufrichtige fpecies facti uber die vervvundete hand eines knaben* 1716. 4. C. P. LEPORINI *continuation der vvahrhaften nachricht*, 1716. 4. Lis orta ex curatione pueri, uti LEPORINUS & chirurgus a fclopeto læfo pendulum & pene avulfum pollicem primo futura firmare conati, coacti paulo poft refecuerunt. Accufat imperitiæ BOLLMANNUS, tuetur fe LEPORINUS, acriter & acerbe uterque. EJ. LEPORINI *erörterung einiger die zurükgeblibene nachgeburt betreffende fragen*, Quedlinburgi 1728. 4. Recte monet, non nimium fidendum effe RUYSCHII mufculo, fed liberandum quantocyus placenta uterum.

BRISSEAU junioris fex egregiæ obfervationes prodierunt Duaci 1716. recufæ cum PALFYNI *anatome chirurgica* novæ editionis. Vulnus eft tormenti majoris non lethale, vulnera cerebri graviffima fanata, &c.

LOUIS LEGER de GOUEY *véritable chirurgie établie fur l'expérience & la raifon*, Rouen 1716. 8. Varia continet hoc volumen, quod anno 1710. fcriptum effe monetur in *præf.* & Chirurgiam quidem pene integram, fparfam tamen tradit. Gibbum tribuit nimiæ tenfioni abdominalium mufculorum. Vulnus arteriæ cruralis fanavit. Venæ jugularis fectionem in angina laudat, raninæ rejicit. Deinde maximam partem anatomes mifcet, in ea minus exercitatus, aliqua tamen habet paradoxa, ut obliqui minoris actionem, quem ait caput in fuum latus deprimere, idque erigi a maftoideo lateris alterni. Denique princeps opus eft viri, quod fubjunctum eft de generatione. Semen mafculum credit per poros uterini oris tranffudare. Sæpe enim fe claufum vidiffe etiam in gravidis. Ova muliebria a titillatione delapfa narrat, exfectum de inguine fetum ibi hærentem: partus cæfarei ex viva matre felicia exempla recenfet, partus demum difficilis varias formas & remedia.

LE BRETON *remedes choifis.. de chirurgie*, Parif. 1716. 8. *

GOSSET Medicus Ambianus in Trivultinis hujus anni differtationem *fur la gangrene* edidit, ad vendenda remedia fcriptam.

JAC. ANT. LUPI *chirurgia fvelata*, Venez. 1716. 8. Pro methodo MAGATI, cum adjecta obfervatione D. *de la* PEYRONIE, alia BELLOSTII, & alia in hunc fenfum.

J. CHR.

De calculi sectione videatur TOLETUS, qui ab aliquot annis edidit libellum *de secandi calculi methodo*: alia vero encheiresi antea utebantur Parisini chirurgi: verum apud TOLETUM recentissima habetur methodus.

De exstirpatione DIONISIUS iterum optimus est.

J. CHR. GOECKEL *Chirurgia medica*, Ulm. 1716. 8. *

J. AD. GENSEL in ACT. ERUD. LIPS. anno 1716. prolapsum uteri integrum descripsit.

JOH. KUPFERSCHMIDT *de morbis praliantium*, Basil. 1716. 4. Curationes in castris Bernatum anno 1716. perfectæ.

CHRIST. FRID. PISTOR *de fetu e rupto utero in abdomen prorumpente*, Argent. 1716. 4. *

J. HENR. FEHR. *de calculo vesicæ ejusque per sectionem auferendi methodo*, Basil. 2716. 4. Pro RAUJANA methodo.

J. G. STURM *de ægro pudendagra contracturali laborante*, Jen. 1716. disputationes.

JOH. CASPAR REISS *anatomische und chirurgische anmerkungen nach den grundsätzen des acidi und alcali*, Augspurg. 1716. 8. Semibarbarus linguæ eruditæ & bonorum scriptorum ignarus. Compositiones tamen chirurgicas receptas non inperite censet. Vitriolum & alia erodentia ab amputatione removet, luxationes femoris multas se vult restituisse, quod non satis firmum videtur. EJ. *von aderlassen und schrepfen*, Augspurg. 1744. 8. *

ERHART NORRE *chirurgischer VVegvveiser*, Stuttgard. 1717. 8; * 1736. 8. Pro tironibus. Superstitiosus homo, qui signa cœlestia jubeat observari veterum in omnibus sequax. Ita de luxatione femoris tamquam nunquam in dubium revocata secundum omnia discrimina loquitur, &c.

VVAGRET *observations de Médicine & de chirurgie faites dans les hopitaux de Valenciennes*, Parif. 8. Observationes chirurgicæ, natæ ad observatam alienam industriam, lacerati a deglutito osse oesophagi, &c.

JOH. FREIND in *comment.* II. ad Epid. agit de venæ jugularis sectione quam commendat: in IX. de vesicatoriis scribit, quæ primum apud JAC. de PARTIBUS invenit. In *historia medicinæ* integras dissertationes chirurgicas habet, de aneurysmate, hernia, deliquio animi in paracentesi.

LAURENTII ROBERG bonæ disputationes *de ossibus tuberosis*, Upsal. 1717. *de pede marcescente & indurato* 1718. *de pernionibus* 1722. *de cataracta* 1722.

J. J. BAJER *de ganglio*, Altdorf. 1717. 4.

SIGISM. SCHMIDER *de polypo oesophagi vermiformi rarissimo* * *quotidiano pulveris sternutatorii Hispanici abusu progenito*, Deliz 1717. 4. *

Die bevvährte krebscur, Jen. 1717. 4. *

BANYER *microtechne or methodical introduction to the art of surgery*, Londin. 1717. 8. *

LUDVVIG CRON. *vom aderlassen und zahn ausreissen*, Leipzig 1717. 8. *

SANTI ZARINI *altune ragioni della cura fatta nella città di Prato d'una ferita nella corda magna*, Lucca 1718. 8. * Apologia est pro propria curatione, & methodi MAGATI contra turundas defensio. EJ. (SANCTIS) Med. Chir. *ordin. civ. Prat. de curatione per sanguinis missionem*, Luccæ 1732. 4. De parte medica alibi dicemus. Encheireses vero venæ sectionis in variis corporis partibus, & scarificationis & hirudinum, & cucurbitularum describit.

GUILIELMI MAUQUEST *de la* MOTTE *Chirurgien juré & acoucher de Valogne réponse au Livre de l'indécence aux hommes d'acoucher les femmes*, Parif. 1718. 12. cum Libro *de generatione* quem citavimus. Facile solvit argumenta HECQUETI, & contraria fortissima profert, ab imperitia obstetricum invincibili petita. Lactationem propriorum infantum eludit narratis malis effectibus, qui inde & in matrem & in fetum redundarunt. EJ. *Traité complet des acouchemens avec un supplement*, Parif. 1722. 4. & vertente J. G. SCHEIDIO, Argentinæ 1732. 4. cum titulo *von krankheiten schvvangerer und gebährender vveiber*, & catalogo librorum obstetriciorum in præfatione recusum. Observationes pleræque circa annum 1714. conscriptæ sunt post triginta annorum praxin, aliquæ subjectæ ad annum 1723. Ordinem nullum secutus est, hinc multa repetitio, & in libros chirurgorum PEU & MAURICEAU severior censura. Verum in encheiresi magnam peritiam adquisiverat per exercitii constantiam & rectum ingenium. Instrumentis vix usus est, nisi quando caput

justo

justo grandius præeuns se incuneasset. Ita etiam a medicamentis valde abstinet bonus, sincerus, illiteratus in universum homo. Utcumque optime cupiam viro, aliqua tamen habet, quæ ægrius credo, ut hymenem neganti, & baptizanti vivos fetus non majores scarabæo. EJUSD. *Traité complet de chirurgie*, Parif. 1732. 12. vol. 4. prodiit: sunt 411. observationes in titulos digestæ, quæ equidem totum artis ambitum non complent. Nihil enim ad oculos, labium leporinum, polypum narium, hernias habet. Etiam hic simplex ab instrumentis plerumque abstinet, eamque methodum sequitur, quam MAGATUS. Novi non multum invenit, in luxatione vetustiores encheireses adhibet. Laudes suas non negligit, non perinde famæ collegarum studiosus. Calculum desiit secare, cum infelicius id ipsi evenisset.

RUD. PHILIP BEUERLIN *de luxatione & fractura femoris*, Altdorf. 1718. disputationes. Habet exemplum a causa interna emoti femoris.

J. BAPTISTÆ GUASTALDI *an cataracta vitio lentis*, Avenione 1718. 8. Veterum sententiam defendit, & negat sedem cataractæ in lente esse. EJ. *an emphysemati diaphoretica*, ibid. eodem anno. Habet historiam emphysematis ab adliso pectore nati absque costarum fractura, sanati calido fotu, scarificatione.

HENRICH VVALTHER'S *glüklicher feldscherer oder gründlicher unterricht von den kopfvvunden*, Lipf. 1718. 8. *

HENRICI BASSII professoris adhuc superstitis Hallensis disputatio *de fistula ani feliciter curanda*, Hall. 1718. recensa est cum HOFMANNIANIS. EJ. *gründlicher bericht von bandagen*, Lipf. (1720. 8.) 1732. 8. commodum & satis plenum compendium, belgice etiam editum, Amstelod. 1748. vertente UYLHOORNIO. EJ. *observationes anatomico chirurgico-medicæ*, Hall. 1731. 8. Multa chirurgica habet de discessu ossis sacri ab innominatis, annulum pro continendo prolapsu ani, cultellum occultatum intra cannulam exploratoriam, vulnus tendinis, hydrocelen, cartilaginem semilunarem tibiæ extrorsum emotam, scirrhum mammæ sanatum, instrumentum pro scarificandis naribus, &c.

In PATRICK BLAIR *miscellaneous observations in physik, anatomy, surgery, botanitks*, London. 1718. 8. Chirurgus animosus, qui cataractam deposuerit in maniacis. Observationes habet articulationis analogæ, fibulæ absque noxa exemtæ, sarcomatis uteri exstirpati, &c.

J. FRID. de PRE' disp. *de ulcere aurium*, Erfurt. 1718. *de balsamo Evangelico Samaritano* 1723.

In GEORGII PHILIPPI NENTER *fundamentis medicinæ theoretico-practicæ*, Argent. 1718. 4. chirurgia etiam brevior occurrit.

J. VV. A. (ALRUTZ Physici nuper Harburgensis), *vade mecum anatomico-chirurgicum*, Hanoveræ 1718. 8. Compendium pro tironibus.

ANDR. HUTTERI 40. *observationes chirurgicæ*, Rostoch. 1718. 8. * & *quinquaginta* aliæ, ibid. 1720. *

GEORGII CLACII *observationes chirurgico-practicæ*, Hanoveræ 1718. 8.

GOD. KLAUNIG *nosocomium chirurgicum seu observationes medicæ & chirurgicæ*, Bresl. 1718. 4. Pleræque medicæ sunt, ulcera tamen cum plurimo lymphæ de femore fluxu, paracenteses & alia habet, huc pertinentia.

FRANCISCI VVIEDEMANN Chirurgi *bericht von stein und brüchen zu schneiden auch staar zu stechen*, Augspurg 1719. 8. * EJ. *kurze und algemeine lehre in der vvundarzney*, Augspurg 1734. & 1737. 4. Compendium anatomicum, pathologicum, practicum, & chirurgicum pro tironibus. EJUSD. *Collegium chir. über die bandagen* Oettingen 1734 8. & Aug. Vind. tertia vice 1745. 8. editum, auctum 161. novis vinculis. Compendium ad usum prælectionum.

FULVIO GHERLI *centuria d'osservazioni di medicina, e di chirurgia*, Venez. 1719. 8. & *secunda centuria* P. I. ib. 1724. P. II. 1725. recusæ anno 1731. ib. Homo plenus arcanorum suiq; infensus MAGATIANÆ methodo, multum tribuit turundis, naturæ parum. Magnos & longos morbos chirurgicos inprimis describit. EJ. *i feriti posti in salvo*, Padova 1724. 8. *

DAN. HOFMAN *hypotheses* L. L. GOUEY cum *adnotationibus medicis*, Francof. 1719. edidit in 8. & refutavit. EJ. disputatio qua continetur *historia rarissima sanationis cerebri quassati cum deperditione substantiæ* 1719. Rarum utique casum describit pueri, mihi bene noti, cui a latere illapso magna pars cerebri elisa fuit, absque ullo magno symptomate. In disputatione *de aëre microcosmi factitio* habet emphysematum historias.

CHRISTOPH. HELVVIG *haus medicus und land barbier*, Lipf. 1719. 8. *

Defenſion der ehre und meinung D. HEISTERS wegen des ſtaars in denen augen wieder WOOLHOUSE F. Lipſ. 1719. 8. Anonymi opus, quod non legi. *

JOHANNIS von HORN *die zwey wohlerfahrnen hebammen Siphra, und Pua*, Stokholm, Suecice 1697. 1719, 8. Germanice 1726. 1743. 8. Ex DEVENTERII ſecta plurimus eſt in oris uterini obliquitate conſideranda, & in eductione brachii præeuntis atque craſſorum humerorum. Subjecit 30. obſervationes, inter quas eſt uterus elapſus & reductus, etiam in ACT. SUEC. anno 1724. recenſus. Cæterum breve & commodum hominis experti compendium. EJUS *obſtetrix Suecana*, Stok. 1723. 8. mihi non nota eſt, ſi differt a priori.

In ALLENI *ſynopſi* etiam chirurgici morbi habentur.

MICHAEL ALBERTI *introductionis medicæ*, Hallæ anno 1719. editæ Pars II. eſt chirurgica. EJ. plures ſunt, quam quæ citari queant, diſputationes chirurgicæ. Inter eas ſunt *caſus memoria dignus hydropicæ lapſu integro abdomine curatæ*, Hall. 1727. *de excreſcentia naſi cum hæmorrhoidum anomalia* connexa 1729. *de belladonna*, Hall. 1739. (quam commendat ad cancrum, & in initio mali mercurium) *de extractione fetus perverſi in utero poſt aquarum effluxum compreſſo* 1742. *obſervationes & cautela eaque chirurgico practica circa encheireſes phlebotomiæ* 1744. &c.

GOTTLIEB EPHRAIM BERNER cum ſua *applicatione mechaniſmi ad medicinam* anno 1720. Amſtelodami 8. edita dedit diſſertationem de araneæ punctura, cum libello vero *de efficacia & caſu aeris in corpore humano*, Amſtelod. 1738. 7. recuſa. Quatuor chirurgicas diſſertationes, *de fungo mammarum cancroſo curato*: *de conquaſſatione veſicæ urinariæ*: *de uſu pinguedinis viperinæ in curatione cataractæ & de calculo renum* edidit. Paradoxæ curationes & vehementer felices.

JOHANNES DOUGLAS Chirurgus JACOBI frater edidit anno 1719. *lithotomiam* DOUGLASSIANAM *with a courſe of operations*, Londin. 4. min. recuſam 1723. 4. & Gallice verſam. Prima, quam citavi, editio eſt ſchedula monitoria poſt primam cum apparato alto perfectam curationem, qua aliqua pars hiſtoriæ inventi continetur. JACOBUS, JOHANNIS frater, eximius anatomicus, & in bonorum ſcriptorum lectione diligentiſſima verſatiſſimus proculdubio fratri indicaverat, ex ROUSSETO ſumta, commoda alti apparatus, quæ iſte in corporibus humanis primus poſt PETRUM FRANCO expertus eſt, vel certe poſt hominum memoriam. In altera editione coninetur deſcriptio operationis, qualem eo tempore moliebantur DOUGLASSIUS & CHESELDENIUS, cum novo inſtrumento, nunquam, quantum novi, a chirurgis recepto, cultro nempe in arcum obtuſiſſimum terminato, & hiſtoria operationum, & reſponſione ad dubia, & ROUSSETI locis huc pertinentibus, & PIETREI jam citata *theſi*. Idem Liber Pariſiis gallice verſus prodiit 1724. 8. ſub titulo *nouvelle opération de la taille par* J. DOUGLAS. Germanice vero JOH. TIMMIUS vertit cum titulo JO. DOUGLAS *neue methode den apparatum altum ins werk zu ſtellen*, Brem. 1729. 8. cum notis & ſupplemento. EJUSDEM DOUGLASSIANI eſt *account of mortifications*, Londin. 1732. 8. nempe de efficacia corticis peruviani ad gangrænam: & *short account of the ſtate of mid wifry*, Londin. 1636. 8. *

FRANCISCI RONCALLI PAROLINI *Exercitatio agens novam methodum extirpandi carunculas & curandi fiſtulas urethræ*, Brixiæ 1720. 8. magno, & *epiſtola ad* VALISNERIUM ibid. 1724. Medicus Brixienſis adhuc ſuperſtes, hic, juvenis adhuc, tres dedit libellos. In primo curationem refert nobilis juvenis Veneti ex fiſtula urethræ inſuperabili laborantem. In altero deſcribit catheterem flexilem ex argentea lamina tortili factum, circa quam conſuitur funiculus ſericeus, aut ureter animalis. Is catheter in urethra relinquitur, ut urina a fiſtula avertatur. In tertio narratur ſanatio ope hujus inſtrumenti perfecta. EJ. *diſſertationes quatuor* prodierunt Brixiæ 1740. 4. *ſecunda* huc pertinet *de hominibus invulnerabilibus & de acubus ferreis ſub cute Monialis repertis* notabilis obſervatio, Italice etiam recuſa, vertente ANGELO ZANARDELLI, Brixiæ anno 1746. 8. cum feminæ icone. In EJ. *hiſtoriis morborum*, Brix. 1741. fol. etiam chirurgici morbi deſcribuntur, ut hepatis vulnus ſanatum, & exſtat MORGAGNI de luxatione tibiæ reſponſum. Fatetur eo Libro RONCALLUS nonnunquam ſibi catheteris ſui ſupra deſcripti uſum non bene ſucceſſiſſe. In *Europæ medicinæ*, Brix. 1747. fol. & varia de chirurgicis inventis, & contra NICOLAUM ANDRY chirurgiæ defenſio continetur.

HENRICH BERNHARD HUBNER *relation von der Ermländiſchen meſſer ſchlukerim*, Konigsberg.

berg. 1720. 4. Ex feminæ ventriculo feliciter excisi cultri historia, quem devoraverat. An. Ej. tractatus *vom stein*, Hall. 1726. 4. *

JOHANNES JUNKER celebris practicus & Professor Halensis, edidit anno 1720. 4. & 1731. 4. Halæ recudi fecit *Conspectum chirurgiæ tam medicæ methodo Stahliana conscriptæ, quam instrumentalis recentissimorum auctorum ductu collectæ*. Bono ordine & facili usus est. EJUS etiam variæ disputationes huc spectant *de fistulis thoracis* Resp. J. C. SCHATER 1736. *de prolapsu intestini recti habito pro tuberculi hæmorrhoidalibus* 1740. Resp. ADELUNG, & *disputatio qua de curatione calculi nuper in Britannia publicata modeste disquiritur* 1741. Stephaniana nempe, quam non valde probat. Ej. *de chirurgia chirurgiæ necessaria* 1744.

J. CONR. HENNINGER *obss. quædam & cautelæ circa oculorum curationem*, Argent. 1720. 4.

A. L. LUISCIUS *de calculo renum & vesicæ*, Leid. 1720. 4.

J. A. FISCHER *de tumore oculi scirrhoso maligno feliciter amputato*, Erfurt. 1720. 4. Ej. *hæmorrhoides ex palato profluentes* 1722. Ej. *de strumis & scrophulis Bunsgensium* 1723. Ej. *de scroti sphacelo curato*, Erfurt. 1729.

J. M. GLUSING. chirurgica instrumenta depinxit cum sua mirifica anatome, quæ suo dicta loco est.

L. S. JERRE *praxis nova medico chirurgica seu collegium medico-practicum*, Dresd. 1720. 8. *

ALEXANDRI CAMERARII R. JACOBI F. Tubingensis Professoris disputatio *pes tumidus*, Tubing. 1720. Ej. *de apospamate piæ matris*, 1722. Ej. *de tumore præcordiali interno* 1734. Ej. *de ophthalmia venerea* 1734. Suadet conjunctivam incidere, & pus emittere.

PIERRE SIMON ROUHAULT *traité des playes de la tete*, Turini 1720. 4. Simplex & facilis, & modestus, ut passim aliqua ignoret, fungi v. g. curationem. In *opusculis scientificis* anno 1732. historiam fetus in ventrem effusi dedit.

DIETERICI SPROGEL *selecta observationes*, Helmst. 1720. disputatio cum notatu dignissimis observationibus, sphacelati pedis ope spiritus vini per aliquot menses servati, sphacelorum senilium, &c.

ABRAHAMI VATER disputationes ad rem chirurgicam numerosæ & utiles sunt, ut *de vulnerum intestinorum lethalitate*, VVittemberg. 1720. *von der art und vveise die blattern durch kunst einzupropfen* 1721. *de vulnere cerebri sclopetario septima septimana absolute lethali* 1722. cum aliis etiam experimentis, *de duobus rarissimis visus vitiis* 1723. *observationes rarissimæ calculorum* 1726. *casus rarus sarcomatis e pudendo muliebri sectione sublati* 1728. *de mola* 1729. *de usu corticis peruviani ad sistendam gangrenam* 1731. *de partu difficili ex infantis brachio prodeunte* 1732. *de calculis in locis inusitatis* 1741. *de gangrena per chinam chinam curata* 1734. *de vesicatoriorum ad domandas febres malignas virtute & efficacia* 1742. *de polypo nasi* 1743.

J. JAC. MANGET *bibliotheca chirurgica*, Venet. 1721. 4. tom. fol. In alphabeti ordinem conjecit integra opera HIERONYMI FABRICII AB AQUAPENDENTE, HILDANUM, TAGLIACOTIUM, observatores vetustiores omnes, non novos, ne Gallos quidem. Propria tamen aliqua intercedunt. Icones malæ.

EL. CAMERARII *systema cautelarum medicarum*, Francofurti 1721. 4. continet etiam obstetricias cautelas & censuram in opus PETRI DIONIS. EJUSD. disputatio *de gemursa Pliniana*, Tubing. 1722. habet historias sphacelorum senilium. Ej. *theses miscellaneæ medico chirurgicæ* 1724.

In A. LEEUVVENHOECKII epistola 227. exstant aliquæ curationum sympatheticarum historiæ.

S. HORSMAN *de calculo renum & vesicæ*, Leid. 1721. 4.

JACOBI ANTOTII LUPI *la chirurgia rinforzata dal provido armamento delle taste*, Venet. 1721. 8. MANG. Contra SANCASSANUM.

CAR. FRID. GLADBACH *de fistula ani*, 1721. 8. *

J. PHIL. ROHTEN *chirurgiæ*, Lubec. 1721. 8. & cum VVAGNERI *animadversionibus*, Lips. 1734. 8. *

VVALTHER *vom verbrechen der kinder*, Lips. 1721. 8. * cujusnam VVALTHERI sit, ignoro.

J. HENRICI FREITAG *de oscheocele & bubonocele*. Argentor. 1721. disputatio. Pro catarata membranea. Ej. *de oscheo & bubonocele Helvetiæ incolis frequentibus*, ibid. eodem anno.

J. HENRIC. HAMPE *de oculorum scarificatione Hippocratica*, Duisburg. 1721. *

ANTONII COCCHI *epistola ad* MORGAGNUM *de lente crystallina oculi humani vera suffusionis sede*, Rom. 1721. 8. *

J. HANDLEY *colloquia chirurgica or the whole art of surgery*, Londin. 1721. Malus auctor.

GERARD TABOR *de cancro mammarum ejusque nova exstirpandi methodo*, Traject. 1721. 4. cum instrumento, quod est cultri circulare genus.

MICHAELIS RENUART *abregé de médicine & de chirurgie pratique*, Paris. 1721. 8. Agyrta. *

PETRI HAGUENOT plusculæ disputationes huc pertinent ut *de suppuratione in partibus mollibus*, Monspel. 1721. 8. *de cataracta confirmata*, ibid. 1731. 8.

J. ZACCHARIÆ PLATNER celebris medici ocularii & chirurgi medicique Lipsiensis multa huc faciunt, quæ inprimis ex eruditione se commendant, quæ in eo viro summa fuit, & ex plenissima bibliotheca nata. Manu etiam ita valuit, ut juvenis ægrum sanaverit frustra a C. de S. YVES tentatam (*de fist. lacrum.* p. 48.) Multæ ergo huc *disputationes* & multa programmata pertinent *de chirurgia artis medicæ parente*, Lips. 1721. 4. (quo progr. etiam agit de opthalmoxysi) *de fistula lacrumali* 1724. *de scarificatione oculorum* 1729. (cujus arcanum, ut VVOOLHOUSII peculiaris discipulus, inprimis revelavit, & penicillum VVOOLHOUSII ex 20 barbulis secalis factum descripsit) *de arte obstetricia veterum* 1735. *de curatione τοῦ ἀποσκιπαρνισμοῦ* 1737. *de calculo ad vesicam adhærente* 1737. *de noxis ex cohibita suppuratione* 1740. *de vulneribus superciliis illatis* 1741. *de iis qui ex tuberculis gibberosi fiunt* 1744. cum observationibus, *de hydrocele* 1745. ejusque variis speciebus. In *progr.* adjecto agit de vinculorum usu in hydrope, aneurysmate, &c. Collectæ sunt, uti alibi monui, in *dissertationibus & opusculis* Lips. 1749. 4. conjunctim editis. Deinde non diu ante mortem edidit *institutiones chirurgia rationalis tum medica tum manualis*, Lips. 1745. 8. recusas Venetiis 1747. 8. Ordinatum systema chirurgiæ docte scriptum, breviter & nitide, quod non alteri cedit. De calculo & cataracta fusissime egit. Germanice recusum est sub titulo *Einleitung zur chirurgie*, Lips. 1748. & 1749. 2. vol. 8. paulum mutatum, & omissis nimiis eruditis disquisitionibus, additis medicamentis. In ACT. ERUD. 1729. varia nova instrumenta descripsit.

J. ZACCHARIÆ PLATNER adde disp. *de spina bifida*, &c. Lips. 1734. *de morbis oculorum* 1735.

J. ERN. VVREDEN *von den benöhtigten instrumenten und dem verband*, Hanover 1722. 4. * IDEM collegit *Collectanea chirurgia* Hanover T. I. 1722. 8. T. II. 1723. 8. Chirurgorum Hanoveranorum curationes, inter quas aliquæ singulares sunt, ut sphaceli sponte nati, inoculatio tractata Hanoveræ, sectiones aliquæ legales subjectæ. EJ. *gründliche nachricht von den im magen eines delinquenten gefundenen sieben hölzern*, Hanover 1723. 8. Desperabundus homo deglutierat septem ingentia ligni fragmenta, & absque magno incommodo tulerat. Descriptionem addit ventriculi & casus similes.

HENRICI von SANDEN *de prolapsu uteri inversi ab excrescentia carnosa*, Regiom. 1722. Sarcoma natum ex abortu, quod uterum prolabi coegerat.

JOERDENS *chirurgia medica & instrumentalis*, Hall. 1722. 4. *

AMOS LAMBRECHT *van de ophthalmia*, Amstelod. 1722. 8. potius ad praxin referri debet. EJ. *manuductio obstetricantium of handleiding ter vroed kunde*, Amstelod. 1731. 8. *

H. S. STOSCH *de resonitu experientia comprobato*, Argentor. 1722. disputatio.

J. B. AGNOZZI *discorso apologetico o sia la verità disvelata o sia racconto veridico del dibattuto caso da un ferito di Ripatransona*, Venez. 1722. 4. * De hac historia multum agitur in SANCASSANI dilucidationibus, vulnerati nempe nobilis viri, cui in femore natus abscessus ab AGNOZZIO tnrundis curatus, subito sanatus fuit cum eæ rejicerentur. AGNOZZIUS hic famam suam tuetur & methodum MAGATI refutat.

J. ANDR. CONRADI *de vulnere fronti inflicto*, disputatio. Leid. 1722. 4.

BURCHARDUS DAVID MAUCHART adhuc superstes, Archiater & Professor Tubingensis, discipulus HEISTERI & VVOOLHOUSII, manu in universum sed oculis maxime cum summa sua laude medetur, ejusque pulcherrimæ sunt disputationes, quæ pene integrum systema morborum ocularium efficiunt. Prodierunt autem his annis Dissertationes *de hernia incarcerata*, Tubing. 1722. cum anatome partium, icone morbi, passim recusa & observationibus *de ophthal-*

ophthalmoxysi 1726. nempe VVOOLHOUSIANA oculi scarificatione: *de hypopyo* 1742. *de struma œsophagi* 1742. *de ungue oculi seu pure inter corneæ lamellas collecto* 1742. *de ulceribus corneæ* 1742. *de empyesi oculi* 1742. *de fistulis corneæ* 1742. *de setaceo nuchæ, auricularum & ipsius oculi* 1742. qua dissertatione describit forcipem etiam fenestratam pro setaceo. *De maculis corneæ & earum operatione apotripsi* 1743. *Tobia leucomata* 1743. *de paracentesi oculi* 1744. *de hydrophthalmia* 1744. *de mydriasi* 1745. *Pupil'æ phthisis & synizesis* 1745. cum operatione ad aperiendam pupillam, *de luxatione nuchæ* 1747. (corrigit PETITUM, qui capitis luxationem sanandam recipit), historias recenset: Porro *de synechia seu præternaturali cohæsione iridis cum cornea* 1748. cum operatione: *De epiploenterocele crurali incarcerata curata* 1748. quæ memorabilis historia est, sanati hominis, cum magna pars intestini resecta esset, *de staphylomate* 1748. (doctissima de controversa valde materia disputatio): *oculus artificialis ὑποβλέφαρος & ἐκβλέφαρος* 1749. IDEM *in Mercurio Gallico* M. Maji inseruit *lettre critique sur le Traité des maladies des yeux* (D. de S. YVES) & anno 1723. etiam M. *Majo* defensionem contra eundem.

De S. YVES *nouvveau Traité des maladies des yeux*, Paris. 1722. 12. Amstelod. 1736. 12. Anglice vertente D. STOKTON Londin. 1741. 8 Germanice Berolini 1744. 8. Chirurgus ocularius, VVINSLOVVI discipulus in anatome & itineris belgici comes (VVOOLHOUSE *J. de Trev.* 1726. pag. 2110.) plurimos ægros, meo tempore, Parisiis curabat, & longe plures VVOOLHOUSIO, nepote discipulo adjutore usus. Operis satis concinni pars prima anatomica est, sequuntur ex ordine oculorum morbi, absque nimia tamen illa subtilitate VVOOLHOUSIANA, cum encheiresibus & medicamentis, quibus multum tribuebat YVESIUS. In cataracta lentem ipsam laborare defendit, & de ea inprimis fusius agit, tum de ophthalmia. In fistula lacrumali perforat os unguis. Loco scarificationis ipsas in oculo venas secat. Multos minores & subtiliores morbos omisit. Contra ILL. MAUCHARDUM se defendit in *réponse a une lettre critique inserée dans le.. Mercure sous le nom de* M. MAUCHART. Paris. 1723. 12. Contra eum vero libellum edita est in *J. des Sav.* 1724. Fevr. *réplique a la réponse de* M. S. YVES *par* M. B. *oculiste*, unde parum profeci.

ANTONII BENEVOLI chirurgi primarii in nosodochio Mariæ novæ *lettera sopra la cataratta glaucomatosa* ad VALSALVAM data Florentiæ 1722. 8. prodiit, quæ cum libello de caruncula recusa est anno 1724. 8. In duobus hominibus, quibus cataracta deposita fuerat, lentem loco motam in fundo oculi reperit in vitrei corporis angulo, & addit rationes minime spernendas, quare in lente semper ejus morbi sedes sit, sumtas ab angustia cameræ posterioris, duritate cataractæ, acus loco retro eam posito, vi resurgendi, a certa fanatione ægri, cui post depositam cataractam nulla unquam nova nascitur, &c. Contra hanc epistolam scripsit chirurgus Luccensis PETRUS PAULUS censuram qua careo. Respondit BENEVOLI in *Manifesto sopra alcune accuse contenute in un certo parere del* S. PIETRO PAOLI Florent. 1730. 4. & in *Giustificazione delle replicate accuse del* S. P. PAOLI ib. 1734. 4. Objecerat PAULUS, nihil valde novi dixisse BENEVOLUM: vindicat se iste, tribuitque sibi observationes, quas superius citavimus, & excitat epistolas clarorum virorum, qui ipsum laudaverunt. IDEM anno 1724. 8. Florentiæ edidit *nuova proposizione intorno alla caruncula dell' uretra detta carnosa*. Eruditum utique opusculum ut etiam in erudita lingua bonisque scriptoribus adpareat non esse hospitem. Ostendit carunculam, quæ sit quasi verruca urethræ, nunquam dari, sed tumentem, scirrhosam, ulceratam particulam in vitio esse, quæ dicitur *caput gallinaginis*. Id demonstrat ex cadaveribus, ex perpetuitate sedis, in qua caruncula reperitur. Corrosivas candelas refutat, mites adhibet cum bona diæta. EJ. *dissertazioni sopra l' origine dell' ernia intestinale: intorno alla più frequente cagione dell' ischuria: sopra il leucoma: Aggiuntevi* 40. *osservazioni* Florent. 1747. 4. Herniam a laxa mollitie mesenterii nasci, carunculas urethræ nullas esse, stranguriam ab acri urina fieri, analogam tenesmo demonstrare suscipit. In leucomate corrosiva rejicit. In observationibus multa utilia & candoris in adgnoscendis erroribus testimonia. Mitis in curatione, fistulas aperire, pertentare, injicere vetat. Fetum tubarium describit, per ulcus exclusum: Gangrænam late sparsam intestini recti curavit. Bis vaginam in inguen elapsam vidit. Herniam maximam solo vinculo sanavit. Rachitidem ente veneris superavit.

ANTONII BENEVOLI hic recensi *due relazioni chirurgiche una... d' un abscesso nella cavità dell' abdomine.... l' altra d' un' ernia assai particolare*, Firenz. 1570. 4. nondum legi.

PIER

PIER PAOLO LAPI *lettera, esaminando egli una lettera del* COCCHI *gli mostra alcuni errori, tra gli altri esser falso che l' umor cristallino sia sempre la vera sede della suffusione*, Rimini 1722. 4. pro cataracta membranacea. *

In *Trivultinis* hujus anni grave vulnus cerebri describitur, cui ossa inpacta, absque malo toleratum.

J. NIC. HOLFORF *casus aneurysmatis in capite pueri XI. annorum*, Argentor. 1722. 4. PL. PHIL. HIERON. MULLER *dicti VVolheimer de aqua traumatica Gallorum, eau d' arquebusade*, Heidelberg. 1722. 4. *

Hebammen Catechismus, Argentor. 1722. 12. *

JOHANNIS CRUGER *affectus chirurgici plerique aphoristice, breviter & accurate expositi* Thorunii 1722. 4. Nullius momenti, archeo & alchemiæ creduli auctoris, bufones, saphirum ad pestem laudat, &c.

JACOBUS RENATUS CRESCENTIUS de GARENGEOT, ut amat vocari, Chirurgus & Demonstrator Parisinus, diligens in colligendis aliorum inventis, ut etiam a VIGNERONIO, artifice, cujus novam instrumentis chirurgicis additam perfectionem passim eo non citato suam fecerat, accusatus fuerit, & lite ceciderit. EJUS *nouveau Traité des instrumens de chirurgie les plus utiles*, Paris. 1723. & 1727. 2. vol. 12. prodiit, germanice etiam versus Berolini 1729. 8. cum titulo *abhandlung von den nützlichsten und gebräuchlichsten instrumenten der chirurgie*. Hoc armamentarium equidem non plenum est, & multis præcipuis instrumentis destituitur, commodum tamen, quod recentissima inventa tradat, tum in ornandis & emendandis instrumentis, tum in novis excogitandis, omissis, certe plerumque, minus bonis & obsoletis. Accurate etiam omnia, & artifici similis descripsit. EJUSD. *Traité des opérations de chirurgie*, Paris. 1720. 1731. 3. vol. 12. 1737. 12. 3. vol. germanice vers. *Abhandlung von denen operationibus chirurgicis*, Berolini 1733. 8. & anglice, vertente S. ANDRE' Lond. 1723. 8. Multum hic usus est ARNALDI, PETITI, PERCHETI, & aliorum chirurgorum inventis. Operationes non omnes, sed præcipuas tamen, cum recentissimis emendationibus descripsit, magnos hinc inde tractatus interposuit, inprimis de calculo, cui secundum totum tomum dicavit. Suturam clavatam renovare voluit, in gastroraphia & vulneribus profundioribus. Methodum MAGATI in simplicioribus vulneribus sequitur. Sectionem lateralem, nunquam a se ipso peractam, semel visam, inperfectius descripsit. Historias nonnullas ægre credibiles adspersit. Cataractæ & oculorum in universum & dentium operationes omisit. Acris contra eum a chirurgo anonymo *nosocomii hoteldieu* scripta est epistola sub titulo *lettre a* GARENGEOT *sur la nouvelle édition des instrumens de chirurgie*, Paris. 1731. 12. ubi in curatione vulneris turunda corrupti eum aliena a vero scripsisse adferitur.

GEORGII DANIEL COSCHVVITZII *manuductio ad chirurgiam rationalem*, Hall. 1722. 4. EJ. disputatio *de parturientium reclinatione inutili*, ibid. 1725.

J. HERMANNI FURSTENAU *desiderata chirurgica*, Rintel. 1723. 4. Disputationes *de carcinomate labii inferioris absque sectione persanato*, ibid. 1739. *de abscessibus musculorum abdominis & vicinarum partium* 1742.

In MARTINI SCHURIG *compilationibus multa huc pertinent, ut in sialographia* edita 1723. 4. ad morsus animalium & hydrophobiam. In *chylologia* excusa 1725. 4. ad atretas, hernias, vitrivoros, & forensia aliqua habet. In *gynæcologia* 1730. ad partum difficilem, excrescentias vaginæ, &c. In *embryologia* 1732. ad prolapsum uteri ex partu, &c. In *hæmatologia* 1744. 4. ad vulnera. In *lithologia* ibid. eodem anno excusa calculorum omnis generis historias, lithontriptica, & lithotomiæ modos, vulgaria omnia, & ex mediocribus auctoribus exscripta.

MART. GOTTHILF LOESCHER *observationes chirurgicæ, medicæ & anatomicæ*, VVittemberg. 1723. disputatio cum bonis observationibus ad amputationem, spinam ventosam. Totam historiam inoculationis, quæ tunc maxime in Anglia agitata est, ad praxin differo. EJ. *de uteri procidentia* disputatio prodiit 1738.

MICHAELIS ADAMI GUSOVII *de novo paracentefeos instrumento*, Regiomont. 1723. Acum triquetram valde compositam describit, quæ possit pro lubitu & findi in duas & cum suo stylo uniri.

CHRISTIANI FRIDERICI HÆNEL olim amici nostri disp. *de morbis scroti*, Argent. 1723. 4. cum egregiis observationibus ad hydrocelen, &c.

J. CASP.

J. CASP. KUCHLER *de glandulis colli puerorum tumefactis*, Lipſ. 1723. 4. *de ulceribus dentium fiſtuloſis* 1733. diſputatio.

C. L. ROSA *de calculo veſicæ*, Argent. 1723.

ROBINSONII Librum de calculo hoc anno editum in pathologicis citavi.

VVILHELMUS CHESELDEN primæ notæ chirurgus, & anatomicus Anglus, & ipſe ſuperſtes. EJUS primus Liber, huc pertinens, eſt *treatiſe on the high operation of the ſtone*, Londin. 1723. 8. Alto nempe, cum hunc libellum ſcriberet, adparatu utebatur. Deſcribit hoc libello peritonæi ſitum, & ad veſicam habitum, tunc modum incidendi, qui ſatis feliciter eo tempore eveniebat. Libellos ROUSSETI & LE MERCIER perinde, ut DOUGLAS, recudi fecit. Contra hoc ſcriptum prodiit, DOUGLASSII forte ipſius ope, *Lithotomus caſtratus or M. CHESELDENS treatiſe on the high operatien examine'd*, Lond. 1723. 8. Nihil addidiſſe hic objicitur CHESELDENIO & ipſas citationes ex DOUGLASSIO ſumſiſſe. Ab eo tempore, ob difficultatem in curanda veſica in fundo inciſa, mutavit methodum, & lateralem RAVII paulum emendatam, ſecutus, maxime faventes ſucceſſus habuit, ut etiam itinere in Angliam ſuſcepto, novum modum didicerit S. MORAND. Eam deſcripſit, uti alibi dicetur, JACOBUS DOUGLAS, & ipſe in nuperrima anatomes editione. Auctor in *anatome* jam citata multas obſervationes habet chirurgicas, fracturam femoris pro luxatione habitam, ſcapulam evulſam, patellæ fracturam, paracenteſin felicem, herniæ hiſtorias. In magna *oſteographia* ancyloſeos & cariei innumera exempla depingi fecit. Ad editionem nuperrimam Liber *de operationibus chirurgicis* HENRICI FRANCISCI LE DRAN aliqua nova inſtrumenta adjecit, acum ad labium leporinum, acum anulatam cum filo pro polypo, ſerram amputatoriam, trepanum quod manu rotatur, deligationem ad corrigendum pedem introrſum detortum, acum triquetram curvam ad cataractas.

Idem 1730. cum editione *anatomes* ſuæ 3. fiſſionem iridis in ſyniceſi deſcripſit.

GIROLAMO MARINI *pratica delle più difficili operazioni di chirurgia che riguardano il litotomo ed oculiſta*, Rom. 1723. 8. Apparatum magnum & parvum deſcribit, ſed de nuperis inventis nihil videtur inaudiviſſe. Aliqua peculiaria habet de apparatus parvi uſu in feminis, & de calculo ſcrutando cerei ope. Cataractam membraneam facit. Aliqua addit de herniis ſpuriis, mediocris in univerſum auctor.

MARTINI ERNESTI BORETII *de apparatu alto*, Regiom. 1723. 4. Legi meretur, vidit enim & JOHANNEM DOUGLAS feliciter eo modo ſecantem, & DENYS ægrius RAUIANO more utentem, & RAUIANA methodo ſæpe veſiculas ſeminales lædi monuit.

VIDAL (medici Verdunenſis) *traité ſur la production des pierres dans le corps humain*, Chamberi 1723. 12. Calculus 12. unciarum, enormis eductus, funeſto eventu hic deſcribitur. *

In TRIVULTINIS ſept. 1723. deſcribitur calculus adhærens extractus ſequente membrana veſicæ abſque tamen majori malo.

CHRISTOPHORI JACOBI TREVV *nachricht von einer raren hauptvvunde*, Nuremberg. 1724. 4. Enorme vulnus ſclopetarium cerebri, diu ſine majori ſymptomate toleratum, accurate ex ephemeride deſcriptum hic habetur cum cadaveris ſectione. In *commercio* etiam *literario Norico* plurima reperiuntur argumenti chirurgici.

BOTTENTUIT *diſſertation ſur une machine pour réduire les luxations*, Pariſ. 1724. 12. Refutat inſtrumentum J. L. PETITI, mammas contundere objicit, & funeſtos eventus recenſet, manumque nudam præfert, ut *ex diario Erud.* video.

DUNN *method of chirurgical operations*, Londini 1724. 8. *

CHABERT *obſervations de chirurgie pratique*, Pariſ. 1724. 8. Chirurgi Maſſilienſis obſervationes 191. magna ex parte vulnerum, minime malæ.

CHABERT cujus *obſervations de chirurgie pratique* dictæ ſunt, ſimplex homo & ſani ſenſus eſt, & plerumque facillimis methodis utitur. Fiſtulam lacrumalem abſque perforatione ſanat. Vulnera abſque turundis aut digeſtivis curat. Trepano non delectatur, & BELLOSTIUM in univerſum ſequitur. Chirurgiam in triremibus exercuerat.

Hoc anno *Collegium medicum, anatomicum & chirurgicum*, Berolini utiliſſimo inſtituto inauguratum eſt. Et hoc etiam anno *quinque cathedræ demonſtratorum in Amphitheatro* D. COSMI a Rege LUDOVICO XV. conſtitutæ ſunt, quæ ipſa epocha fuit magnarum inter Medicos & Chirurgos Pariſinos litium; cum iſti nulla in re Medicis cedere, eos ab *examini-*

minibus Chirurgorum rejicere, annuum teftimonium venerationis negare, novam in Academia Facultatem efficere conarentur. Infinita inde in utramque partem fcripta nata funt, quorum aliqua citabimus.

J. JAC. SCHÆFFER *de variis lithotomia generibus*, Argent. 1724. 4.

J. ABR. MEYER *de curatione ulcerum rebellium*, Gryphifvvald. 1724. 8.

SAMUEL PYE *fome obfervations on the feveral methods of lithotomy in a letter* D. JOH. LANE Londin. 1724. 4. Contra apparatum altum fcribit, quem quater infeliciter tentaverat. Rationes tamen, quæ omnino adferri poterant, non protulit.

AUGUSTINUS FRIDERICUS VVALTHERUS variis minoribus fcriptis chirurgiam ornavit. Sarcoceles eximiæ hiftoriam defcripfit in A. E. 1725. penemque monftrofum; anno 1729. difputavit *de obftetricum erroribus*. In A. E. 1738. anatomen duorum hernioforum dedit. EJUS *de aneuryfmate aortæ* programma ejufdem anni eft. *De fcarificatione occipitis* difputavit anno 1741. & *de cathetere & unguentis veficæ collo virili inferendis* anno 1745.

JOHN. MAVVBRAY *female phyfician*, Londin. 1724. 4. * EJ. *midvvifry brought to perfection*, Londin. 1725. 8. fe primum in Anglia obftetriciam docere gloriatur, nullius cæterum momenti auctor.

ANT. FIZES *fpecimen medico-chirurgicum quo præcipui fuppurationis eventus expenduntur*, recenfetur in J. des SAV. 1725. *febr.* Idem gallice verfum & auctum cum titulo *traité de la fuppuration des parties molles* prodiit Parif. 1742. 12. cum CHIRACI Libro *de vulneribus*. Aqueas lotiones falibus digeftivis fetas præfert farcoticis oleofis. Latine etiam recufa eft in collectione operum, Monfpelii 1742. 4. Ibi etiam continetur difputatio *de cataracta*, in qua media via incedit, proprior tamen novæ hypothefi.

J. MICH. LICHTMANS *gefchikter augenartzt oder befchreibung des ftaars und hirnfelles*, Nurnberg 1725. 4. * cum appendice de modo, quo convexis fpecillis poffimus uti.

GUALTH. HARRIS *differtationes medicæ & chirurgicæ habitæ in Amphitheatro* R.S. *Med.Lond.* Londin. 1725. 8. Senile opus viri, qui anno 1679. Londinum abfolutis ftudiis repetierit. Abhorret ab operationibus, & aneuryfmatis incifionem funeftam fuiffe narrat. Turrundas refutat. De chirurgis ignaris, lucrique cupidis fufe queritur, excitatis exemplis diræ avaritiæ qua ægros torferunt. Hernias a partu difficili fæpe contrahi obfervat.

Mémoires pour l'univerfité de Paris au fujet des patentes du Roi portant établiffement de 5. démonftrateurs chirurgiens à St. Côme, Parif. 1725. 4. * Oppofuit fe novis cathedris, fed fruftra, univerfitas. Refponderunt Chirurgi *Réponfe pour les Chirurgiens de St. Côme au Mémoire des Médecins de la Faculté de Paris* ibid. 1725. 4. * & *Problême philodémique fi c'eft par zéle ou par jaloufie que les Médecins s'oppofent à l'établiffement de cinq chirurgiens démonftrateurs*, ibid. *

B. S. ALBINUS cum *indice fuppellectilis anatomicæ*, quam RAUIUS in thefauris academicis dedicavit, edidit defcriptionem inftrumentorum, quibus utebatur RAUIUS & methodi atque encheirifeos, qua folebat fecare. Latere aliquid oportet in RAUII adminiftratione, cum peritiffimi viri ad ALBINI defcriptionem fecantes non pouterint veficam aperire.

NICOLAI de JANSON *Guidon du chef d'œuvre de St. Côme*, Parif. 1725. 12. Pro candidatis chirurgiæ miferum opufculum. *Suite du Guidon*, Parif. 1728. 12. eft compendium anatomicum.

D. MARTIN MARTINEZ *medicina fceptica y chirurgia moderna*, T. I. Madrit. 1724. T. II. 1725. 4. *

In H. A. NICOLAI difputatione qua *obfervationes felectæ* continentur, Arg. 1725. edita reperitur etiam hydroceles hiftoria, & articulationis analogæ, &c.

URBAN ELFVVING *de vulnere lethali ventriculi*, Abo 1725. difputatio.

In *Trivultino diario* hujus anni defcribitur calculorum in uretere repertorum magnus numerus abfque ifchuria.

J. THOM. HENSING *de ulcere cacoetheo feliciter curato*, Gieff. 1725. difputatio.

GOTTL. VVIPART LYSTHENII difputatio *de aneuryfmatibus* 1725. In carotide externa exemplum habet.

JACOBUS DOUGLAS fummus Anatomicus, in perficienda chirurgia magnum laborem pofuit, tum inveftigando utilia veterum monumenta, tum in corporibus hominum in naturas morborum inquirendo, qui manu curantur. Et EJUS quidem *de herniis* opus, a fratre

fràtre promiſſum, quo continerentur figuræ ex utroque ſexu ad vivum delineatæ (in fine *lithot.* DOUGLASS.) quod multis præparationibus, ut vocant, illuſtraverat, penitus interiit. EJUS *hiſtory of the lateral operation*, Londin. 1726. 8. prodiit & cum titulo *hiſtoria lateralis operationis*, Leidæ 1729. 4. recuſa eſt. Magno hic cum judicio compilavit, quæ JOHANNES MERY, MARTINUS LISTER, D. BUSSIERE, B. S. ALBINUS & alii de F. JACOBI & J. J. RAUII ſecandi methodo reliquerant, cum quibuſdam D. BAMBER & CHESELDENII emendationibus. Per levatorem ani veſicæ corpus incidi vult DOUGLASSIUS, urethra intacta. EJUSD. *appendix to the hiſtory of the lateral operation y or of the ſtone* prodiit Lond. 1731. 4. & Leidæ 1733. 4. Latine recuſa eſt, cum titulo *appendix hiſtoriæ ſectionis lateralis ſeu cyſtotomia* CHESELDIANA: vertit PANAIOTA CONDOIDI DOUGLASSIUS ſumma cum cura deſcribit inſtrumenta CHESELDENII, tum menſuris expreſſis tum ponderibus, ſcalpellum anguſtum, & reliqua; deinde operationem per ſingulas ejus partes, & iter ſecantis cultri, catalogum partium quæ inciduntur. Eam, uti MORANDUS, reliquis præfert. In *præfatione* auctor verſionis antiquitates lithotomiæ ſequitur; ARETÆUM excitat, qui cervicem veſicæ ſecare juſſerit, CELSUM & PAULUM, qui propius ad lateralem ſectionem inclinaverit. Infauſtos ſucceſſus lithotomorum Pariſinor. ex tabulis publicis recenſet.

M. ERNESTI ETTMULLER diſputatio *de ſecundinarum excluſione*, Lipſ. 1726. Progr. *de ulcere inteſtini extus patente ſanato* 1730. *de vulnere diaphragmatis* 1730. *de vulnere ventriculi* 1730. *de prægrandi pedis inflammatione* 1730. *de ſpaſmo veſicæ* 1732.

ROBERT HOUSTOUN *hiſtory of ruptures and rupture cures occaſiond' by a letter from a phyſician of Paris to one at London . . on a nevv never failing vvay of curing ruptures vvith a genuine receipt of the ſecret*, Londini 1726. 8. Imitabatur veteres, qui cauterio efficiebant cicatricem, quæ prolapſum inteſtini impediret, Germanus agyrta, & cauſtico potentiali ſimilem cicatricem excitabat. Is arcanum D. SHAVV, hic THOMÆ BOVVLES tradidit, inde habuit T. RENTON, cui, poſt felicem ſucceſſum, Rex GEORGIUS I. equeſtrem dignitatem, libras 5000., & annuam penſionem 500. Librarum pro arcano revelando dedit. Oſtendit auctor, vulgo notum fuiſſe, & dudum adhibitum. Nunc obſolevit. Reſpondit Libro, quem non vidi KATHARINA BOVVLES ſub titulo *an anſvver to a book entitled the hiſtory of the ruptures*, &c. Lond. 1726. 12. Contra HOUSTOUNIUM ſpernentem arcanum, & & contra LITTLETONIUM vendentem idem remedii genus vindicat ſe vidua THOMÆ BOVVLES.

JAN van VVYCK *verhandeling der beengezvvellen, vervattende de rachitis, pædarthrocace, exoſtoſis, anchiloſis en crepitus articulorum*, Roterodami 1726. 8. Theorias dat morborum, rachitidem ab aquæ abundantia, ſpinam ventoſam ab acido derivat, &c. Curationes pene medicas deſcribit, & minime ſufficientes in tantis morbis. EJ. Chirurgi *vyftig aanmerkingen der heel en geneeskonſt*, Roterod. 1730. 8. * EJ. *proeven der reedelyken heelkonſt*, Roterod. 1732. 8. Examen breve chirurgicum pro tironibus cum adjecta anatome. EJ. *vvaarneeming rakende een fungus aan de hiel*, Roterod. 1741. 8. * EJ. *verhandeling der ſpier en peeſgezvvellen*, Roterod. 1747. 8. Primæ ſpeciei ſunt inflammationes vulgo notæ. Tumores tendinum frictione aperire ſuadet, reſiduum conſumere. Ganglia ab externa vi derivat, eaque mollientibus præparat, tunc pollice elidit. Contuſiones tendinum vapore ſpiritus vini excipit, & mercuriali emplaſtro. Curvum collum deſcribit, & rejicit reſectionem tendinis ſternomaſtoidei muſculi.

RENEAUME *de la* GARANNE Profeſſor Chirurgiæ in ſchola Medica Pariſina, hoc anno edidit ſermonem habitum cum prælectiones auſpicaretur, cum *theſi* de herniis. EJ. titulus eſt *Diſcours tenu à l'ouverture des écoles de Chirurgie avec une thèſe paraphraſée, ſous le titre de traité des hernies*, Pariſ. 1726. 12. In *ſermone* medicinam commendat, merita facultatis Pariſinæ in chirurgicam artem laudat, Chirurgos carpit. In *Theſi* aliqua minus nota habet, ut methodum VVINSLOVVI reducendi herniam per proſtrationem in genua, & alias obſervationes. Encheireſin etiam tangit.

Mémoires pour les DD. Régens de la faculté contre la communauté des chirurgiens & le S. PETIT, Pariſ. 1726. 4. Demonſtrantur merita ordinis Medici in artem chirurgicam. Cum antiqui Chirurgi artem deſidia amiſiſſent; ordinem Medicum anno 1505. barbitonſores inter diſcipulos recepiſſe, & ita erudiviſſe oſtenditur, ut ipſis ceu ſolis uteretur civitas. An. 1660. Barbitonſores cum chirurgis in unum collegium unitum fuiſſe, omnia tamen jura Medicorum reſervata, & antiqua etiam privilegia an. 1725. edicto Regis confirmata eſſe docetur. Et

certe ex S. GOURMELENI præfatione adparet anno adhuc 1551. Senatum edixiſſe, ne quis *magiſter Chirurgiæ* fieret niſi a quatuor præſentibus medicis explorati profectus ejus eſſent, quam legem ratam eſſe juſſerunt *Status Regii*, cum Bleſii anno 1576. convenirent. IDEM chirurgos die 15. nov. in ſchola medica obſequium facultati ſpondere teſtis eſt. Ex GUIDONIS vero PATINI *Epiſtolis* adparet, 21. febr. 1669. adſertum eſſe in Senatu imperium Medicorum in Chirurgos, & deletum titulum *collegii chiriatricii*, & interdictum Chirurgis toga & pileo, & dicatam D. COSMÆ cathedram.

Le chirurgien médecin, Pariſ. 1726. 12. Vehemens ſcriptum eſſe legi, ſed ipſe non vidi.

JAN SERMES *lithotomia Douglaſſiana ofte een nieuvve vvyze of ſteen ſnyden opgeſtelt in een vertaaling van* J. DOUGLAS *en* VV. CHESELDEN: *benevens de gedagten van* L. HEISTER *over deeze vvyze, vvaarby eenige aanmerkingen over de vvyſen van ſteen ſnyden geoeffend door* J. DOUGLAS *en* RAU, *en een nieuvv manier van breuke te ſnyden*, Ultrajecti 1726. 4. Medicus & Chirurgus, operatoris vices Amſtelodami exercuerat ab anno 1715. & lithotomi Amſtelodamenſis ab anno 1720. Exercere cœpit anno 1723. apparatum altum, & poſt 11. felices operationes, cum in puero calculum extrahere non potuiſſet, ab officio remotus eſt. De ea lite fuſiſſime ſcribit. Libellos DOUGLASSII & CHESELDENII, hic latine redditos, jam citavi. Deinde ſua addit. Poſt repletionem veſicæ, SERMESIUS inciſionem faciebat in perinæo, & veſicam cathetere ſubibat, qui eam offerret cultro, per vulnus abdominis introducto. Eo cathetere peritonæum in eo puero infeliciter perforaverat. Hernias, ad imitationem vagabundi herniotomi, nomine *Franks*, ligato ſacco ſuadet ſanare.

DANIEL KOCH *de hernia crurali*, Heidelberg. 1726. Bona diſputatio, cum obſervatione herniæ a ruptione ortæ: herniæ cruralis in cadavere obſervatæ.

NIC. le TELLIER *quæſtio medica*: *Non ergo cuique gangrænæ ſolius chirurgiæ auxilium*, Reſp. BERNARDUS de JUSSIEU Pariſ. 1726.

Letter from a male phyſician to the female phyſician, Londin. 1726. 8. Inutilis cenſura libri D. MAUBRAY.

P. V. du BOIS *nouveau Traité des ſcrophules*, Pariſ. 1726. 12. Cibum infantum & pultes carpit. Secuta eſt *ſuite des maladies chroniques*, Pariſ. 1726. 12. 1733. 12. in qua morbi etiam oculorum tractantur.

G. FRID. de FRANKENAU in A. E. anno 1726. pro educendo calculo fundam HESSII Chirurgi inventam propoſuit.

J. J. DOEBEL *de cataracta natura & cura*, Londini Scanor. 1727. 4. *

J. D. SANTORINI *iſtoria d'un feto eſtratto delle parti deretane*, Venet. 1727. 4. Præter hiſtoriam fetus per anum extracti, poſt quem alter a matre conceptus fuerat, varia habet huc pertinentia, connatum inteſtinum ut fæcum tranſitus negaretur, rupti uteri tria exempla, alia.

NICOLAI PATUNA *relazione intorno al cadavere d'un feto da lui cavato dalla parte poſteriore*, Venet. 1727. 4. Minime malus libellus. Hiſtoriam deſcribit, quam SANTORINUS, ſed fuſius, cum ipſe oſſa prioris fetus per anum extraxerit, felice eventu, adfuerat autem aliquot diebus & medicinam fecerat SANTORINUS. Exempla congregat ſimilia PATUNA, & conjecturam proponit, fuiſſe fetum tubarium. Addit graviſſimæ hæmorrhagiæ uteri hiſtoriam, quam ſuſtulit extracto fetu. EJ. *Tract. dell' erpete*, Venet. 1729. 4. *

FRANÇOIS COLOT *Traité de l'opération de la taille avec des obſervations ſur la formation de la pierre & les ſuppreſſions d'urine*, Pariſ. 1727. 8. Ab ipſo LUDOVICO XI. ars ſecandi pro calculo extrahendo in familia COLOTORUM fuit, primamque illam perfecit GERMANUS COLOT. Seculo XVII. celebris ex ea gente fuit LAURENTIUS qui Gandavi ſecuerat (BLANCAARD *jaarregiſter Cent.* VI. n. 40.) Noſter ultimus ſuæ gentis, obſervationes hic dat ex immenſa praxi ſumtas. Altum & lateralem apparatum rejicit, ut qui magno adſueviſſet. Satis laudat interruptam operationem, quæ tempore demum ſuppurationis perficeretur. Iſchuriam ex paralyſi veſicæ, ex calculo inpacto aliiſque cauſis natam fuſe perſequitur. In *præfatione* anonymus medicus, quem fere pro CL. HUNAULD haberem, pro alto & laterali apparatu contra magnum dicit, neque chirurgis parcit.

JOHN MIDDLETON *ſhort eſſay on lithotomy as it is performed above the os pubis and a letter of* M. MACGILL *to* D. DOUGLAS Londin. 1727. 4. Totus Douglaſſianus, recenſet operationes alto apparatu factas a THORNHILLIO, quarum duæ fuerunt cum apertione peritonæi. Ad aliqua argumenta SAMUELIS PYE reſpondet, & apparatum altum defendit.

J. CA-

J. CASIMIRI HERTII diſputatio *de variis lithotomiæ adminiſtrandæ methodis & Ravianæ præſtantia*, Geſſ. 1727. Viderat reſpondens FILGUS ſecantem RAUIUM.

J. SAM. CARL *Elementa chirurgiæ medicæ ex mente & methodo Stahliana profluæ* 1727. 8.

VVILHELM HENRICH PROEBISCH *von der operation des ſteinſchneidens uber dem oſſe pubis*, Königsberg 1727. 4. Hiſtoria operationis quaſi re bene geſta per inciſum peritonæum factæ, unde gaſtroraphiam adhibere neceſſe fuit. Urina moleſtiam fecit, æger tamen ſanatus eſt.

J. DANIEL GOHL Epiſtola *de ſpina ventoſa*, Hall. 1727. 4. Fuſa & cum obſervationibus. EJ. *einleitung zur praxi chirurgica*, Nurnberg 1736. 8. qua tumores, vulnera, ulcera, luxationes, fracturæ & quædam alia vulgatiora mala chirurgica deſcribuntur.

J. BAPT. du BOIS & BOYER quæſtio medica: *Ergo fetus extra uterum genitus ſalva matre poteſt excludi*, Pariſ. 1727. 4. Hiſtoriæ partuum ventralium & fetuum per anum extractorum. EJ. *vulneris moderate ſuppurati rara curatio* 1734. EJ. *ergo curtæ nares ex brachio reficiendæ* 1742.

CHRISTOPH. MARTIN. BURCHART *de tumoribus ſcirrhoſis*, Roſtoch. 1727. diſp. cum obſerv.

RUDOLF AUG. BEHRENS *triga caſuum memorabilium medicorum*, VVolfenbüttel 1727. 4. Fracturæ femoris in Principe funeſtæ: & abſceſſus hepatis a vulnere capitis hiſtoria. R. A. B. (BEHM PL. ſed puto BEHRENS) *de imaginario quodam miraculo in gravi oculorum morbo* (epiphora ſebacea) *ejuſdemque ſpontanea atque fortuita ſanatione*, Brunſvvic. 1734. 4. De curatione nobilis Hiſpani agit, quam MONTGERONIUS inter miracula D. PARIS receuſuerat, adlato etiam S. YVESII teſtimonio.

CANUTI VVIGELII diſputatio *de cataracta*, Upſal. 1727. 4.

GERH. STOER *unterſuchung der frage ob es nötig und möglich ſey die praxin der Medicin Chirurgie und Apothekerkunſt in einer per ſon zu vereinigen*, Helmſt. 1727. 4. Contra GÖLICHII diſſertationem & contra unionem trium partium medicinæ.

CHRISTOPH. ERNEST CONOU, *de hydrope lapſu curato*, Hall. 1727. 4.

SALVATOR MORAND, eruditus anatomicus & Chirurgus Pariſinus, inclaruit inprimis arte ſecandi veſicam & educendi calculum. EJUS *Traité de la taille du haut appareil avec une diſſertation de* M. MORAND *& une lettre de* VVINSLOVV *ſur la même matière*, Pariſ. 1728. 8. prodiit. Anglice verſa eſt Lond. 1729. 8. a J. DOUGLAS, adjectis ſexaginta hiſtoriis hominum apparatu alto ſanatorum. Initium continet obſervationes ab aliis peractas, & hiſtoriam operationis: inde ſequuntur duæ operationes a MORANDO inſtitutæ, quarum altera felix fuit, & demonſtratio utilitatis apparatus alti, & reſponſio ad objectiones. VVINSLOVVUS præter anatomica varia etiam commoda boni ſitus demonſtrat capite non erecto. EJ. *éloge de* M. MARECHAL, Pariſ. 1737. 4. EJUSD. *réfutation d'un paſſage du traité des opérations de* SHARP, Pariſ. 1739. 12. MORANDUS perceptis incommodis alti apparatus, Londinum ſe contulerat, & meliorem methodum didicerat a CHESELDENIO. Cum autem varii eo apparatu uterentur, neque feliciter omnes, narratum eſt in Anglia, publica lege Pariſiis hanc methodum eſſe profcriptam. Eam famam refutat hic MORANDUS. EJ. *diſcours pour prouver qu'il eſt néceſſaire à un Chirurgien d'être lettré*, Pariſ. 1743. 4. Chirurgo neceſſariam eſſe cognitionem Phyſices, Logices, Chemiæ, & omnis fere ambitus medicinæ, neque ſolo manus exercitio veros Chirurgos fieri, oſtendit, additus cauſæ Chirurgorum, ut tamen a modeſtia non recedat.

In *Trivultinis* hujus anni Jul. M. Medicus Helvetus nomine VVALTHIER deſcripſit hiſtoriam diſſecti apud SANTORINUM oculi, in quo membrana vera fuerit, cum lens ſana eſſet.

In *Actis Monſpelienſibus* D. LAMORIER mortem ex fiſtuloſo tumore inteſtinorum deſcripſit.

LE MOINE & BOYER *non ergo eſpectanda cataractæ maturatio*, Pariſ. 1728. poſſe enim adnaſci lentem uveæ, vel indurari, vel in lacteam naturam conputreſcere. Millepedes in recente malo laudat.

CHRIST. ERNEST CLAUDER *mirabilis calculi humani hiſtoriæ*, Chemniz 1728. 4. Calculi nempe in ſcroto reperti hiſtoriam dat, & de laryngotomia in ſubmerſis agit.

J. FRIDER. BECKER *de fiſtulis urethræ virilis*, Hall. 1728. 4.

PIERRE FAUCHART *chirurgien dentiſte ou Traité des dents*, Pariſ. 1721. 8. & 1746. 12. vol. 2. germanice Berolin. 1733. 8. Dentes, eorum morbos, curationem, inſtrumenta, encheireſes fuſiſſime deſcribit, ex longa experientia, & plurima obſervatione. In poſteriori editione adjectus eſt tractatus de ſymptomatibus infantum dentientium, & BUNONUM qui

 nimis

nimis vulgarem fecerat dentium a morbis acutis læfionem FAUCHARDUS paffim refutat. Deinde novam operationem fuadet, perforationem nempe dentis ad ulcus internum. Dentes, etiam primos evellere diffuadet contra eundem dentarium medicum. Machinam defcribit, qua defectum refarfit omnium dentium labii fuperioris. Pleniffimus mihi videtur liber eorum qui de morbis dentium exftant.

Ordnung des hebammen meifters und fämtlichen hebammen der ftadt Strafburg ibid. 1728. fol. Exemplum optimi inftituti pro erudiendis obftetricibus, quæ jubentur apud proprium pro ipfis conftitutum Profefforem artem difcere, & fectionibus corporum adeffe, partum vetantur præcipitare, &c.

LUD. FRANC. MANNE *obfervation de chirurgie au fujet d'un playe à la tête*, Avignon 1729. 8. Hiftoria hominis, qui longo tempore bene fe habuit, cum in cerebro partes offis depreffi laterent.

JOACH. PARIS *della litotomia* Palermo 1729 8. * Habere inftrumenta a vulgaribus diverfa lego.

AUBREY *fed furgeon*, London 1729. 12. *

In CL. SCHODERI difputatione *de ingreffu inteftinorum*, Altdorfii 1729. defenfa, hernia defcribitur, in qua appendicula vermicularis ad faccum adnata, & una in inferiorem partem inteftini fuperior ingreffa erat.

BENEDICTI DUDDELL *Tract. of the difeafes of the horny coat in the eyes*, Londin. 1729. 8. Difcipulus VVOOLHOUSII; fcarificationem frequentiffime adhibet; vetat radere corneæ cicatrices: Cataractam in lente ponit, & defcriptionem dat fatis obfcuram & miftam, cum multo tamen experimento: non ignorat capfulæ opacitatem, vel folam vel cum lentis opacitate conjunctam. EJUSD. *fupplement of the treatife of the difeafes of the horny coat of the eyes*, Lond. 1636. 8. * EJUSD. *appendice to the treatife of the difeafes of the horny coat of the eyes*, Lond. 1738. 8. *

BENEDICTUS DUDDELL in *appendice* citata nullo omnino ordine varia percurrit: de facco lacrumali, adhæfione palpebræ ad oculum; CHESELDENII incifione iridis, quam vehementer carpit; de adhæfione cataractæ, opacitate vitrei, imaginibus perpetuis, quæ fint bullæ in arachnoidea membrana; lentis emollitæ extractione per corneæ vulnus, tumore arachnoideæ, unde objecta majora appareant, fiftula ani. *Supplementum* citatum etiam fere TAYLORO opponitur, qui male & infeliciter operatus fit. In eo DUDDELLIUS carpit ejus lanceolæ ufum in fclerotica incidenda. Pro retina adfert hiftorias boni vifus, cum choroidea vitiata effet. Hiftorias narrat hippi, iridis rubræ in puero, laudat fcarificationem oculi in amaurofeos principio.

In *Trivultinis* anno 1729. habentur MORASCHII & aliorum obfervationes, qui cataractam in oculo viderant, cum lens fana effet.

MAURIT. HENRIC. HENRICI *de cataracta*, Hall. 1729. difp.

C. G. STENZEL *de fteatomatibus & tumoribus cyfticis*, VVittemberg. 1729. 4. difputatio. EJ. *de cantharidum & fimilium medicamentorum ad calculum efficacia* 1741. EJ. *de externo cantharidum ufu* 1745. & aliæ exftant difputationes.

C. G. STENZEL adde difp. *de cantharidibus auctoribus profpera & adverfæ valetudinis*, VVittemberg. 1740. 4.

ADAM. JOSEPH. GERNECK *vindiciæ artis chirurgicæ*, Vienn. 1729. 4. *

HENRICUS FRANCISCUS LE DRAN nofter olim hofpes ingenio & judicio magis, quam fubtili anatome, aut eruditione viget, & plurima in arte experientia eminet. EJ. *parallèle de la taille*, Parif. 1730. 8. prodiit, experimenta vero ad eum librum pertinentia in cadaveribus & in vivis ægris facta ipfe vidi. Egregius liber brevis eft & nitidus, icones delineatæ a Medico STANISLAI R. nomine RENNO. Apparatus varios comparat; parvum rejicit, magnum corrigit incifione in collum veficæ protracta, Rauiano laterali palmam dat, alto iniquior. Germanice exftat *vergleichung der mancherley manieren den ftein aus der blafe zu ziehen*, Berlin 1737. 8. & Anglice, Londin. 1738. 8 EJUSD. *obfervations de chirurgie avec des réflexions*, Parif. 1731. 12. vol. 2. Obfervatione 115. pleræque propriæ, aliquæ communicatæ, multæ graviffimorum morborum, in quibus fimplicia auxilia plerumque feliciter adhibuit, neque infauftos fucceffus diffimulavit, & pereuntium fectiones adjecit. De herniis multa habet, ad quarum curationem, quando incarceratæ funt, novum inftrumentum defcripfit. Multas obfervationes & monita & deliberationes de utilitate hujus alteriufve curationis fuafque rationes adjecit. Germanice prodierunt *chirurgifche anmerkungen*,

kungen, Norimberg. 1738. 8. & Anglice 1739. 8. EJ. *réflexions fur les playes d'armes a feu*, Parif. 1737. 12. Amftelod. 1745. 12. Breviter & practice & gnaris fcriptus liber. In operationibus non timidus, trepani, & incifionum cordatus fuafor. Germanice verfus eft cum titulo *Abh. von der cur derer fchuffvvunden* Norimberg. 1740. 8. EJ. *Traité des opérations de chirurgie*, Parif. 1742. 12. Bruxell. 1745. 8. Egregius iterum labor, quo in fingulis obfervationibus abfque novitatis affectatione novi tamen habetur aliquid & accurata methodi expofitio; ad magnum apparatum paulum perfectiorem, variis tentatis, rediit. Amputationis cum retentis fegminibus duobus inventum defcribit. In humeri articulo brachium amputavit, quod S. MORANDI inventum eft. (de VAUX *ind. funer.* p. 611.) vel LE DRANII patris, huic etiam filius tribuit. Non omnes operationes habet. Anglice verfus eft a GATAKERO cum additamentis CHESELDENII, Londin. 1749. 8.

Additamenta que diximus CHESELDENIUM dediffe ad anglicam verfionem HENRICI FRANC. LE DRAN *Traité des operations de chirurgie*, icones funt novorum quorundam inftrumentorum, tum monita de nonnullis operationibus, aneuryfmate, calculi extractione, fiftulis, herniis, &c. quibus fimpliciores plerumque modi operandi docentur.

J. BUBBE *nachricht vvas von dem blutlaffen überhaupt infonderheit von der ader und pulfader eröfnung ingl. dem fchrepfen und anlegen der blutegel zu halten fey*, Gotha 1729. 8. *

JOHANNIS THEODORI ELLER *medicinifche und chirurgifche obfervationen an dem Berolinifchen hofpital der charité*, Berolini 1730. 8. excufæ, optimæ notæ funt, maxime ad calculi fectionem hypogaftricam, ad cancrum ejufque naturam & curationem, ad ani fiftulam, nixus nimii noxas, &c. IDEM in *Mémoire de l'Acad. des fciences de Berlin* 1746. dedit differtationem *de gangulis*, effufa nempe in cellulofam tendinis gelatina.

FRANCISCI MARESCOTTI *relatio mirabilis operationis in tumore carcinomatofo lingua*, Bonon. 1730, 4. * Italice.

Parere del P. PAOLI Luccæ 1730. Contra BENEVOLUM. EJ. *rifpofta fopra alcune accufe dategli in un certo manifefto del* S. ANT. BENEVOLI, Lucca 1731. 4. Ea fcripta funt, quorum refutationem recenfui cum operibus BENEVOLI.

CHRISTOPHORI HENRICI KEIL *chirurgifches handbüchlein*, Lipf. 1747. 8. & alias editum. Pro tironibus.

J. CASP. SCHOBINGER egregia difputatio *de fiftula lacrymali*, Bafil. 1730.

In VALISNERII operibus, Tomo inprimis III. varia huc pertinentia habentur, ad morfum viperæ, hydrocephalum, calculos varios etiam circa acum natos, fcorpii ictum, tarantulas.

JOH. CASPART *de exoftofi cranii* Argentor. 1730. 8. Magna & funefta exoftofis cranii a morbo venereo.

J. D. EHRHARDT BRUNNER *de partu præternaturali ob fitum placentæ fuper orificium internum uteri*, Argentor. 1730.

CAMILLI FALCONET thefis: *Ergo educendo calculo præferendus apparatus lateralis*, Parif. 1730. 11. Maj. recufa anno 1744. nam primam editionem non habeo. Crudelitatem magni apparatus oftendit, non ab anguftia folum fphincteris, fed a conftrictione convulfiva quæ ab ea encheirefi abeffe nequit. Præfert lateralem, in latere finiftro exercitum apparatum, cum in eo fere femper latere veficæ appendices fint. Eruditam habet hiftoriam lithotomiæ.

J. ADAMI KULMUS *de tendine achillis difrupto & arteriis in offeam fubftantiam degeneratis*, Gedan. 1730. memorabilis obfervatio. EJ. *hiftoria calculi apparatu alto incifi* exftat in A. ER. 1732. EJ. eft difputatio *de exoftofi fteatomate de claviculæ ejufque felici fectione* 1732. 4. & EJ. difputatio *de uteri delapfu, fuppreffionis urinæ & mortis caufa* 1732.

In *fecundo* Tomo collectionis HECQUETIANÆ (*de la digeftion & des maladies de l'eftomac.*) Parifiis 1730. 2. vol. 12. editæ exftat L. V. *fur les maladies des yeux* in PETITUM. EJUSDEM *Chirurgie* cum *Médicine & Pharmacie des pauvres* prodiit Parif. 1740. 12. EJUSDEM *le brigandage de la chirurgie ou la Médicine opprimée par le brigandage de la Chirurgie*, Utrecht 1738. 8. *

In FRANCISCI QUESNAI *obfervations fur les effets de la faignée avec des remarques critiques fur le Traité.. de* M. SYLVA Parif. 1730. 12. practicas quidem inprimis utilitates venæ fectionis perpendit, ipfam tamen encheirefin, contufionem & alia chirurgica non penitus omifit. IDEM varios nuper chirurgicos libellos edidit *de la gangrène*, Parif. 1749. 12. quos nondum legi,

legi, & *Traité de la suppuration* ibid. 1749. 12. plenum omnino opus, quo mechanifmus mali & medicamenta per claffes diftributa fufe exponuntur. Negat ubique ab inflammatione nafci fuppurationem. Pus in ipfis arteriis generari adfimat. Exitum inflammationum *per delitefcentiam* fufe defcribit. Defendit repellentia, & fuppurantia non valde probat. Puris traffudationem obfervat. Turundas defendit. Salis ammoniaci externe adhibiti vim in contufionibus laudat. Negat a reforbto pure poft abfceffus cerebri fequi hepatis abfceffus, &c.

FRANCISCUS QUESNAY hoc loco recenfus in *Traité de la gangrène*, Parif. 1749. 8. frigidam a ficca, & in utraque varias fpecies follicite diftinguit, curationes ex theoria opponit, collatis aliis CL. virorum obfervationibus. Incifiones in contufionibus, ftupore partium rejicit, & amputationem in gangræna, nifi ea jam moram egerit, ipfa.

HENDRIK UYLHOORN *noodig denkbeeld van fpina bifida aan* H. A. TITSING, Amftelodami 1732. 8. Lector in chirurgorum fchola, fpinam bifidam defcribit & deducit a flexione vehementi fpinæ, quando fetus caput deorfum vertere, feque dare præcipitiem prohibetur. Incifionem rejicit, ut oportebat, & curationem palliativam commendat. Ad hunc tractatum forte ob nonnulla UYLHOORNII verba, quibus Amftelodamenfes & academica ftudia fpreviffe videbatur, acriter refpondit ABRAHAMUS TITSING, collegii chirurgici decanus, in libello *heelkundige verhandeling over de tegennatuurlyke fplyting der ruggegraat*, Amftelod. 1732. 8. A flexione vertebrarum nimis naturali, nihil mali fequi oftendit, caufamque veram fpinæ bifidæ ponit in hydrocephalo, aut nævo ex materno terrore nato, aut denique in externæ alicujus injuriæ effectum. Delabitur fub finem ad litigia, & chirurgiam elevat, medicinæ, quam adverfarius fpreviffe videbatur, faventior. Paffim obfervationes fuas & aliorum profert. Acerbe refpondit UYLHOORN in *tweede vertoog over de fpina bifida tot tegenantwoord aan* A. T. Amftelod. 1133. 8. Ignorantiam TITSINGIO reprobat, & errores & timiditatem in operationibus; vim imaginationis maternæ refutat, modum, quo ab inflexione fpinæ hoc malum nafcitur, pluribus explicat, paralyfin inde pedefque incurvos plerumque oriri obfervat. Infenfus æmulo, medicinam ipfam adgreditur & juniorem minufque nobilem chirurgia effe contendit. Parifiis educatus fuerat. IDEM HEISTERI inftitutiones chirurgicas belgice vertit & ita auxit, ut J. D. SCHLICHTINGII (minime in chirurgos blandi) plenum elogium meruerit. Amftelod. 1741. 4. Nuper obiit.

De HENDRIK UYLHOORN adhuc notamus, eum inprimis in inveniendis aut perficiendis inftrumentis ingeniofum fuiffe.

ABRAHAMI vero TITSING, acris ingenii hominis, aliqua alia fcripta funt. EJUS *heelkondige verhandelingen over de fteen & fteenfynden van* F. JAQUES *uytgevonden, van* RAU *befchaaft, en door* J. DENYS *verdonkert*, Amftelod. 1731. 8. Acre fatis in DENYSIUM fcriptum, in gratiam UYLHOORNII, tunc adhuc amici, & JOHANNIS SERMEE fcriptum. Demonftrat DENYSIUM artificium RAUII non aperuiffe, & a mufis alienum hominem effe; multa etiam ad hiftoriam lithotomiæ adfert, qualis in Belgio exercetur. Mala veficæ & hiftorias varias adjicit. EJUS *verdonkerde heelkonft der Amfterdamers* prodiit Amftelodami 1735. 4. invidiofo titulo præfixo tædiofa quadam literarum varietate ingratum. Vulnerum, ulcerum, abfceffuum, fracturarum & luxationum curationem tradit, cum plurimis obfervationibus. Ita fiffuram tibiæ frequenter invenit. Gangrænam in itinere Spizbergico a frigore natam fæpe vidit, in claffe enim, deinde Amftelodami multis annis chirurgiam exercuit. Sed vaftum opus hic excerpi nequit. EJ. *diana ontdeckende de dwaasheit der vroedmeefteren*, Amftelod. 1750. 4. editum nondum vidi. Nimis fere ubique acerbus eft, hinc in perpetuis inimicitiis vitam terit.

Notus mihi fuit olim JACOBUS DENYS chirurgus, lithotomus & obftetricator, qui magnas divitias arte fua acquifivit. EJUS funt *obfervationes chirurgicæ de calculo renum, veficæ, urethra, lithotomia, vefica punctura*, in quibus *probat Rauianam methodum tutiffimam effe*, Leid. 1731. 8. Ordinem defideres, encheirefin & defcriptionem operationis, cæterum opus experimentis pleniffimum eft. Oftendit fallacia effe figna, & multas hiftorias narrat, in quibus calculus adfuit nemini exfpectatus, vel contra nullus repertus eft, cum adeffe firmiffime crederetur. Plurima de calculi latentis natura figna profert. Altum apparatum fufe refutat, adfirmat myfterium Rauianæ operationis fibi foli notum effe. Cafus

ſus funeſtos nullos ſibi accedere gaudet, calculos adhærentes, nimis magnos, nimis parvos, ramoſos jubet deſerere. Pauca de punctione veſicæ addit, ad quam fiſtulam ſuadet in fine tribus oculis apertam. EJUSDEM *verhandelingen over het ampt der Vroedmeeſters en Vroedvrouvven met aanmerkingen derſelven konſt rakende*, Leid. 1733. 4. Liber certe minus notus, quam oportebat, (cum v. g. deſit in bibliotheca PLATNERI) qui inter ſui ſimiles mihi potius excellere videtur, ob candorem, laudabilem patientiam in accuratiſſima recenſione hiſtoriarum & encheireſeon, ob copiam utilium obſervationum, ob theoriæ inutilis abſentiam, ob pleniſſimam molarum hiſtoriam, ob partus monſtroſos, hæmorrhagias, ſitus perverſos uteri accurate deſcriptos, manus auxilia vera & practica & etiam LAMOTTIANIS faciliora, niſi quod laqueo utatur ad educendos debilium puerorum pedes. Caput digito perforat, quoties educere oportet.

JOHANNES DE GORTER ex præcipuis BOERHAAVII diſcipulis, Profeſſor Hardervicenus ediderat jam anno 1731. 8. belgice *de gezuyverte Heelkonſt*. Eam, rejectis iconibus, reformatam cum nomine *Chirurgia repurgata* latine edidit Leidæ 1742. 4. Florentiæ etiam recuſam 1743. 4. Multa phyſiologica habet, chirurgiam medicam inprimis proponit, omiſſis encheireſibus difficilioribus, ad educendum fetum, vel calculum, & ad calcem formulas adjicit. EJUSDEM *kort vertoog hoe en vvar de ſtuytband der kraamvrouvven moet gelegt vvorden*, Amſtelod. 1744. Vulgarem modum, quo adſtringunt abdomen puerperarum, nocere oſtendit, & ſanguinis iter ſupprimere. Ipſe ſuffulcire unice vinculo ſuadet, ut uteri vis contractilis adjuvetur, lochia expellantur, ſiſtatur hæmorrhagia, placenta retenta abſque operatione expellatur. Utitur mantili, quo totum abdomen circumdatur, id poſt aliquot horas, quando ſponte laxatum eſt, adſtringi jubet, in macilentis pulvinis explet cavitatem ilium. Ad menſes nimios laudat idem vinculum circa oſſa coxæ & per natium intervallum firmatum.

Hoc annus *primus Tomus Commentariorum Acad. Bononienſis* prodiit, alter anno 1746. In priori F. J. LEPROTTUS de aneuryſmatibus plenum tractatum dedit, & de iiſdem egit MICHELOTTUS. In hoc altero imprimis multa egregia chirurgica ſunt. P. PAULUS MOLINELLUS agit de vitiis viarum lacrumalium, & naturalem canalem ſuadet aperiri. Cortex peruvianus ad gangrænas exhibitus incerto fuit auxilio. Vulnera tendinis abſque ſutura ſanata recenſentur. Calculis plenus ſaccus ex ano feliciter eductus eſt. JOSEPHUS VERATTI in veſicatoriorum naturam inquiſivit.

Multa etiam bona chirurgica habentur in C. J. TREVVII *Commercio Literario Norico*, & in GOTTLIEB BUDAEI *miſcellanels medico-chirurgico practicis* quæ Gorlizii annis 1731. & ſeqq. in 4. prodierunt, & in *Academiæ Biterienſis monumentis*, ut anno 1731. ad aneuryſma ſpurium: anno 1735. ad reſectionem uvulæ gangrænoſæ, ad vulnus ſinus frontalis.

MART. GUIL. SCHVVENKE *de operatione inguinali*, Leid. 1731. 4. *

J. GEORG. MAURER *vademecum chirurgicum*, Schafhuſæ 1731. 8. * PL. qui Liber F. & Lipſiæ 1737. 8. recuſus eſt, cum titulo *gründliche enleitung zur chirurgie*.

JAC. MICH. KORNMANN *höchſtnöthiger unterricht von der geburt des menſchen*, Erfurt 1731. 8. Nempe ars obſtetricia.

Spagiriſche chirurgie, Schneeberg 1731. 8. 1742. 8.

AGRICOLÆ forte opus eſſe ſuſpicor, quod citatum hoc loco eſt ſub nomine *ſpagiriſche chirurgia*.

HUG. GOURAIGNE *de tumoribus humoralibus in genere*, Monſpel. 1731. *de tumoribus humoralibus ſimplicibus*, ibid. 1733. *de tumoribus tunicatis* 1733.

IN SCHVVENKII *hæmatologia* appendix eſt, in qua obſervatio exſtat luxationis femoris. EJ. *ſchets van de heelmiddelen en haar uytvverking*, Hag. 1745. non vidi.

JOH. TIMM *einiger Engelländer und Frantzoſen anmerkungen über den ſteinſchnitt nach dem Engliſchen apparatu*, Brem. 1731. 8. MORANDIANI operis excerptum eſt, & PLATNERI in A. ERUDITORUM publicata nova inſtrumenta repetit. Inter EJUS *anmerkungen in eröfnungen von körpern*, Brem. 1735. 8. habentur etiam vulnerum funeſtorum hiſtoriæ, ſpinæ ventoſæ, aneuryſmatis. IDEM anno 1731. vertit & Bremæ in 8. edidit ANTONII Librum *de morbis oculorum von den augenkrankheiten* cum ANELLI methodo curandi fiſtulas, VVOOLHOUSII ad PALFYNUM epiſtola, & nonnullis PALFYNI de cataracta obſervationibus.

J. HEN-

J. HENRICI COHAUSEN *Lucina* RUYSCHIANA, Amſtelod. 1731. 8. etiam oſtendit non ſufficere muſculum uteri ad expellendam placentam, neque exſpectationem hic locum habere.

Acta Societatis Edimburgenſis plurima eximia ad chirurgiam pertinentia continent, & obſervationes ſolitarias, & integros tractatus MONROI in T. II. (& IV.) de aneuryſmate, ſcirrho lethali oeſophagi; in T. III. de vitiis canalium ſalivalium, de forcipe anglico; in T. IV. de amputatione: in T. V. de herniis & hydrocele, & carie. In T. III. & IV. D. PORTERFIELDS tractatus de morbis oculorum. In T. V. ROBERTI VVHYTTE experimenta cum lithontriptico Stephaniano adfini inſtituta, nempe cum aqua calcis, qua feliciter lapidem diſſolvit. Nova inſtrumenta chirurgica T. V. n. 41. deſcribuntur, &c.

J. MAURICII AUERBACH *de procidentia ani* bona diſſertatio, Erfurt. 1732. 4.

J. PETRI DIVOUX *de hernia veſicæ urinariæ*, Argent. 1732. quæ etiam inter SALZMANNIANAS cenſa eſt.

J. FRIDERICI BAUER *de ſcarificatione certo remedio podagrico*, Lipſ. 1732. diſputatio.

OTTO JUST. VVREDEN *anvveiſung zur Chirurgiſchen praxi in vvelcher die vvunden abgehandelt vverden nebſt einen anhang von den eigenſchaften eines rechtſchaffenen chirurgi*, Hanoveræ 1732. 8. * EJ. *kurtzer unterricht von chirurgiſchen feldkaſten*, Hanoveræ 1743. 8. * Olim amici noſtri opuſcula.

J. JAC. SCHEUCHZER *beſchreibung von den fligenden zungenkrebs*, Tigur. 1732. Maligni ulceris linguæ hiſtoria, quod in bubulo genere graſſatum eſt, cum inſtrumento, quo feliciter radebatur, icone & progreſſus mali diario.

JOHN DOUGLAS *ſhort account of mortifications and of the ſurprizing effect of the barck*, Lond. 1732. 8. Novi tunc inventi hiſtoria. EJUSD. *on the ſtate of midvvifry in London*, ibid. 1736. 8. Invectiva in CHAPMANNUM & CHAMBERLAYNIUM, quem infelicem cum ſuo arcano fuiſſe objicit. Obſtetrices tuetur, & operi ſufficere contendit. Noſocomium pro puerperis condi ſuadet.

G. SMITH *inſtitutiones chirurgicæ or principles of ſurgery*, Londin. 1732. 8. Pharmacopœa potius eſt ſeu materia medica chirurgica, ſecundum claſſes medicamentorum diſpoſita, ut encheireſes breviter & quaſi obiter tetigerit.

J. B. VVINSLOVV theſis: *Non ergo poteſt anatomes parum gnarus funeſtos errores evitare*, Pariſ. 1732. Hiſtoriam habet, in qua chirurgi in æſtimanda æqualitate femorum erraverunt. Juſſit VVINSLOVV comparare ſitum utriuſque coxendicis, ne alter retineretur ſuperius, dum alter trahentem chirurgum ſequeretur.

EJ. *Non ergo ad ſervandum præſetu matrem obſtetricium hamatile minus anceps & æque inſons quam ad ſervandum cum matre fetum ſectio cæſarea*, Pariſ. 1744. Rejicit uncos, & recenſet felicem eventum ſectionis cæſareæ.

In *Actis Monſpelienſibus* hujus anni LAMORIER aquæ uſum in ulceribus & inflammationibus laudavit.

NICOLAI ANDRY *An in luxatione humeri ambe potius quam ſcala, janua, polyſpaſtos*; Pariſ. 1732. diſputatio. Contra PETITUN, amben laudat, etſi fateatur nocere in luxatione ſub alam. Contra PETITI machinam contundere inſigniter, &c. objicit, &c. Huc etiam refero EJUSDEM *orthopedie ou l'art de prévenir & de corriger dans les enfans les difformités du corps par des moyens a la portée des peres & des meres*, 2. vol. 12. 1741. Bruxell. 1743. 8. Germanice Berolin. 1744. 8. Difformitates corporis univerſi valde minute proſequitur, ut in unguibus exemplum eſt, & omnia conſiderat, quæ rectum corporis habitum vitiare poſſunt, ne ſellæ quidem figura excepta. Conſilia dat diætetica, aut vincula aliqua, aut machinas, aut artificia, uti v. g. collum obliquum determinata in alteram partem colli verſione ſanet. In nonnullis ſuperſtitioſior videtur, ut in panno quatuor colorum ad ſtrumas calcinato. Gibbum derivat a tenſione nimia muſculorum abdominis, &c. EJUSDEM eſt libellus *Cleon à Eudoxe, touchant la prééminence de la médicine ſur la chirurgie*, Pariſ. 1738. 12. 1739. 12. * Jam ARISTOTELIS tempore medicos architectorum ſimiles fuiſſe oſtendit, qui chirurgis, ut operis, imperarent. Ipſos chirurgos togatos (*de Robe longue*) medicis ſubjectos fuiſſe, iiſque tonſores fuiſſe ſubſtitutos, cum officio minus bene defungerentur, recte docet. Ad hunc libellum anno 1738. 4. reſpondit pſeudonymus Nic. *des* ROSIERS in *réponſe à l'écrit intitulé* CLEON & EUDOXE *par* NIC. *des* ROSIERS.

NIC.

Nic. Lemery & J. B. Chomel *Ergo in partu difficili manu potius quam instrumento utendum*, Parif. 1732. thef.

Raym. Jac. Finot & Pousse *Ergo rumorum externorum suppuratio resolutioni praferenda*, Parif. 1732.

Jacob Tourneau & Barfeknecht *Ergo noxia vulneribus turunda*, Parif. 1732.

J. Godofr. Meyfeld *historia partus difficilis ex spastica strictura uteri circa placentam*, Altdorf. 1732. difputatio.

J. Wilhell Khindl *institutiones chirurgica oder kurze jedoch gründliche anleitung zur wundarzney*, Augfpurg. 1732. 12. *

Cornelii Gladbach *instrumenta in partu non nisi in summa necessitate in auxilium vocanda esse*, Leid. 1732. Pro capite incidendo laudat fcalpellum in fulco occultatum (*bistouri caché.*)

In D. Martin tractatu de venæfectione alibi citato de aneuryfmate ex male fecta vena orto agitur.

John. Rushworth *proposals for the improvement of surgery*, Londin. 1732. 8. Data eft anno 1725. & continet prima experimenta de utilitate corticis chinæ in gangræna. Aquas etiam aliquas fontanas in cancro commendat.

J. Hoogvliet *konst om wonden te schouwen* inter forenfes libros citabo.

Joh. Henricus Schulze chirurgiam equidem raro exercuit, ad eam tamen, ut vir eruditiffimus, paffim lucem adfudit. Huc ergo difputatio *de emphysemate*, Hall. 1733. de *emplastrorum usu & abusu*, 1739. An *dentur medicamenta quæ calculum comminuant* 1734. & *de lithontriptico nuper in Anglia invento* 1739. germanice fub titulo *abhandlung von der steincur*, recufa Lipf. 1740. 8. cum hiftoria lithontripticorum. Ej. difputatio *de procidentia uteri* cum delineatione machinæ & obfervationibus. *De luxatione femoris* 1738. *de lithiasi sinistro quam dextro reni magis infesta* 1738. *de erroribus quibusdam haud vulgaribus in medicina & chirurgia commonstratis* 1742. *de auribus exulceratis* 1743. Ej. *chirurgia in usum auditorum edita*, Hall. 1747. poft mortem Cl. auctoris prodiit. Pentateuchon continet, cum medicamentaria inprimis curatione, abfque calculi fectione aut aliis operationibus difficilioribus. Præmiffa eft hiftoria chirurgiæ.

Joh. Henrici Schulze difp. etiam eft *de ossibus conferventibus*, & aliæ quas omittimus.

J. Aug. Oehm *expediter feld-chirurgus*, P. I. & II. Drefd. 1733. 8. 1735. 8. In exercitu cæfareo in Ungaria chirurgiam exercuit, & præcipua enarrat, quæ curari debent a caftrenfi chirurgo, medicamenta inprimis, quibus, & maxime arcanis fuis addictior eft, nimis etiam timidus in liganda arteria brachiali, unde gangrænam non recte metuit.

Daniel Gottlieb Sigmund Behrens *de vulnere cerebri non semper & absolute lethali*, Francof. 1733. 4. Obfervationem habet, in qua cerebro impacta fuerunt fragmenta cranii, neque tamen eventus funeftus fuit.

Ægidius Crato Keck *de ectropio*, Tubing. 1733. difputatio. Præfes J. Zellerus. Accedunt obfervationes de cataracta membranacea.

J. Lembken & Joh. Birgholtz *de ulcere intestini recti scirrhoso*, Gryphfwald. 1733. difputatio.

Pater du Puy *vermakelykheden omtrent de vryheit der heelkonst*, Leid. 1733. 8. Vinkius in Libro alibi citando fcripferat medicorum fervos fuiffe, qui manu curaverint. Contra Petrus ex hiftoria medicinæ demonftrare fufcipit, antiquiffimos medicos vel unice chirurgos fuiffe, vel certe in manuum ufu majorem partem fuæ artis pofuiffe: deinde & clinicos medicos & chirurgos perinde in libera & in fervili conditione reperiri, neque magis liberos clinicos. Satis ignarus homo, qui *cochliodem fabricam* vertat *lepelswyze*, cum a cochlea, non a cochleari vocem derivare oporteat.

J. Steph Canzler's *unvorgreifliche information wie die von denen jetzo grassierenden wütigen hunden gebissene personen zu tractieren*, Landshut (in Bavaria) 1733.

Kurtzer entwurf was bey vorfallender wuth der hunde zu beobachten, Monach. 1733. 3. Multa incerta & vana medicamenta.

J. Thomas Fetzer *de morsu canis rabidi*, Landshut 1733.

Gerard Fitzgerald *de tumoribus tunicatis*, Monfpel. 1733. 8.

J. H. Franken *vier hoofd handgreepen der heelkonst*, Amftelod. 1733. 4

JOH. ATKINS *navy surgeon*, Lond. 1734. 8. 1742. 8.

VVILLIAM GIFFARD *cases in midvvifry revis'd and publishdby* EDVVARD HODY D. Lond. 1734. 8. Laboriosi hominis, rotundi, cordati, opus posthumum, qui ad detegendam fraudem partus cunicularii aliquid contulit. Casus sunt 225. simpliciter narrati, absque fere corollariis. Infiniti sunt similes casus inpacti capitis, quod sua fere semper forcipe extrahebat auctor. Hæmorrhagias etiam a soluta aut retenta placenta valde multas recenset. Partum tubarium, & partum vesicularium ex retenta placenta vidit.

Idee des principes de la chirurgie avec un traité de la saignée, par CLAUDE DUBAN; Dresd. 1734. 8. PL. *

J. HENR. KRONAUER *de tumore genitalium post partum sanguineo*, Basil. 1734. 4. *

BERNARDI (& JOS.) de JUSSIEU *an a ligatura polypi narium tutior curatio*, Paris. 1734.

GUIL. JOS. de L'ESPINE & COCHON du PUY *ergo post gravem ab ictu vel casu violento capitis contusionem etiam mediocriter suspecta cranii fractura vel fissura cutis una cum pericranio ad os usque incidenda*, Paris. 1734. thes.

LUDOV. HIERON. COSNIER & HENR. GAYOT *Ergo inter apostemata pauca sunt ferro aperienda*, Paris. 1734. Chirurgos, qui vel immaturos abscessus aperiunt, vel præter necessitatem, accusat.

J. BAPTISTA BOYER & J. F. VAN DER MONE *Ergo fistulæ ani sectio chirurgica*, Paris. 1734. thes.

DAVID VASSE & J. DE DIEST *Ergo hæmorrhagia ex dentium evulsione chirurgi injuria lethalis*, Paris. 1734.

THOMÆ RENATI GASNIER & BELLOT *Ergo in artuum excisione tutius a ligatura quam ab alia conpressionis specie sanguis sistitur*, Paris. 1734. Contra conpressionem a PETITO propositam, non sufficere monet, nocere posse.

DESIDERII CLAUDII FREMOT & A. J. DAVAL *Non ergo suendi tendines*, Paris. 1734. sed quiete & adductione finium sanandi.

J. PETRI DEVOUX *de præcipuis oculorum affectibus*, Argentor. 1734. 8.

PHIL. DANIEL de BREVILLE & COCHU *ergo educendo calculo ceteris anteponendus apparatus altus*, Paris. 1734. cum magnus ad magnum calculum ineptus sit, & ob hæmorrhagiam periculosus lateralis.

FRANC MERX & MALAVAL *Non ergo vulnus intestinorum tenuium lethale*, Paris. 1734. cum exempla sunt, coaluisse nempe cum spirituoso fotu delata eorum parte in hernia sphacelata.

LUDOVICUS JOH. le THIEULLIER *Ergo dubio in hepatis abscessu præmittenda incidendi loci perforatio*, Paris. 1734. Exempla emphysematis pro abscessu hepatis habiti & incisi: & incisionis, qua nihil eduxerat, cum alius chirurgus adhibita acu triquetra pus eduxerit. EJ. *non ergo ante maturitatem parotides aperiendæ* 1744. Contra præcipites nimis chirurgos.

J. TRANT & BOURDELIN *Ergo ad extradendum vesicæ calculum diversæ pro re nata adhibenda chirurgia*, disputatio Paris. 1734. recusa anno 1746. Incommoda ostendit chirurgiæ apparatus alti, in vesica humili, quo in casu apparatus magnus melior esset, &c.

J. ZENGVARDINI *genees en heelkondige aanmerkingen*, Amstelod. 1734. 8. Chirurgi indocti superciliosi opus, magni contemtoris medicorum. Nihil tamen valde eximii reperio. Non placet, quod tumores cysticos incidit, quod spinam aperit, quod arcana habet, quod medicamentorum formulas longissimas, &c.

DAN. ABRAH. HANCKE *vom aderlassen und kalten und vvarmen bädern*, Lips. 1734. 8.

R. JAMES *method of preventing and curing the madneß caused by the bite of a mad dog*, London, 1735. 8. 1741. 8. turpetho nempe minerali & canes & ipsos demorsos homines sanari docet. De libro P. de SAULT egi in pathologicis.

J. VALENTIN HARTRANFF *de non differenda secundinarum adhærentium extractione*, disputatio Lips. 1736.

EDMUND CHAPMAN *treatise on the improvement of midvvifry*, London 1736. 8. ed. II. Chirurgus practicus, valde laudat forcipem, qua caput inpactum extrahit, laudat tamen etiam reticulum. Observationes anatomicas aliquas habet. Pedes seorsim extrahit, non cum capite, ut plerique. Obliquitati uteri nihil tribuit. Placentam a partu continuo extrahit. Hafniæ anno 1747. 8. prodiit germanice, non bene redditus. EJ. *reply to* DOUGLA'S *short account of the state of midvvifry at London* ibid. 1737. 8. *

JOH. TAYLOR universam Europam obit a quindecim retro annis, & cataractam aliosque morbos

bos oculi curat, & nuper nobis præsentibus varias operationes perfecit. EJ. *new treatise on the diseases of the crystalline humour*, Londin. 1736. 8. prodiit. Cataractam veram describit, opacam nempe lentem, deinde spuriam, ubi capsula opaca est, & intus fluidum continetur, tum glaucoma seu lentem præter modum mole auctam. Operationes describit, inter quas est operatio ad sanandum genus cataractæ, in quo capsulam lentis non amputat. EJUSD. *Traité sur les maladies de l'organe immédiat de la vue*, Paris. 1735. 12. Amstelod. 1735. 8. germanice Berolin. 1735. 8. editum cum titulo *abh. von den krankheiten des umittelbaren vverkzeuges des gesichts*. Nempe morbos nervi optici & arteriarum retinæ vulgo amaurofeos nomine venientes, multos, subtiliter valde distinctos, per gradus caufarum & tempora durationis valde certe definita recenset. EJ. *mécanisme du globe de l'oeil avec l'usage de ses parties*, Paris. 1738. 8. Anglice ut video ex ejus nupero programmate 1727. 8. & Hispanice anno 1738. prodiit. In fine libri habet morbos oculi, valde numerosos, cum tot diversas v. g. faciat inflammationes, quot diversæ ejus sedes sunt. Bibliotheca valde vitiosa est, quam addidit. EJUSD. Librum *de vera causa strabismi* Paris. 1738. 8. editum, *librum de morbo & curatione* D. A. de SALDANHA Viceregis Indiæ Ulyssipone Lusitanice anno 1739. excusum, libellum *of the case of* S. JEREMY SAMBROOKE, Lond. 1743. 8. editum, & *catalogum morborum* 249. *qui oculos afficiunt* Anglice 1749. fol. inpressum nondum vidi, dextera vero firmaque manu acubus teretibus tenuissimis cataractas deponentem, oculos radentem, & scarificantem, ectropia exscindentem nuper cominus inspexi. Contra TAYLORUM multi scripserunt. Anonymus J. S. scripsit Londini 1736. 8. D. TAYLOR *couched of the cataract*. Deinde ELIAS FRIDERICUS HEISTER LAURENTII fil. Helmstadii anno 1736. 8. edidit *besondere nachricht vvegen des.. oculisten* TAYLORS *und einer von ihm verrichteten unglüklichen cur*. Frictionem globi oculi (quam ab eo viro, ipso administratam vidi) & simplicem etiam cataractæ depositionem male TAYLORO cessisse objicit, qui contra calidis ab HEISTERO se absente tractatum & corruptum oculum queritur. De ejus operationibus, omnium ni fallor primus in COMM. NOR. anno 1734. p. 353. decerptam ex ejus prælectione recensionem dedi.

JOH. TAYLOR *mecanisme du globe de l'oeil avec l'usage de ses parties* Germanice etiam prodiit 1750. 8. Francofurti. EJUS *catalogus morborum* 243. *qui oculos afficiunt* Anglice primum prodiit Londin. 1743. deinde Edimburgi auctior recusus est 1744. tum Londini iterum excusus prodiit 1749. quem annum jam indicavimus. Recusus etiam est in editione Germanica brevis, cum mirificis nominibus. Totidem icones pictas solet ostendere. Cæterum ipse TAYLORUS de propria laude edidit *urtheile der öff. lehrer in der arzneykunst über die operationen des* D. TAYLORI Anglice 1743. 8. Gallice Amstelod. 1749. 8. Francfor. 1750. 8.

PIERRE GUISARD *pratique de chirurgie ou histoire des playes en général & en particulier*, Avenione edidit 1735. 12. * recusam Paris. 1733. 12. 2. vol. Multas magni momenti historias habet, vulnerum sclopetariorum penetrantium pectoris, nullo viscere læso, abscessus per umblicum sanati, absque turunda, sarcomatum infeliciter amputatorum, membraneæ internæ vesicæ decedentis, hepatis contusi & per anum egesti, pro rabie habitæ phrenitidis. Suturam clavatam defendit, turundas vero omnino rejicit. Gangrænas siccas & putridas recte distinguit, & in illa corticem chinchinæ laudat. Aquas minerales Balarucenses & Balneirgy (Barege) ad ulcera nimis valde suppurantia insigniter extollit. Non semper nudatum cranium emori monet. Trepanum admovere & duram membranam audacter incidere jubet. Suturam pellionum rejicit. Vulneribus tendinum colophonium & thermas opponit. In ambustione spiritum vini repudiat. Instrumenta nova aliqua describit, ut acum pro arteriis ligandis curvam obtusamque. De ozæna, catalepsi, aneurysmate aortæ dissertatione subjecit.

HYAC THEODORE BARON *Question de médecine dans laquelle on examine si c'est aux médecins qu'apartient de traiter les maladies vénériennes*, Paris. 1735. 4. *

C. FRANC. FAUDACQ. Chirurgi Namurcensis *reflexions sur les playes, ou méthode de procéder à leur curation*, Paris. 1735. 12. 1736. 12. Discipulus PETITI & MORANDI, expertus homo, unde observationes variæ natæ sunt, verbosior tamen, & plenus ratiociniis parum habet proprii. EJ. *nouveau traité d'armes à feu avec des remarques & des observations*. Namur 1746. 8. nondum vidi.

D. MOMBERS libellum de calculo citavimus in pathologicis.

J. N. LUTZEN *de abortu*, Ultun. 1735. 4. *

HENRIC. VVINKLER *anleitung zu aller chirurgischen vvissenschaft* VI. *stücke*, Berlin 1735. ad 1738. 8. Collectio disputationum & opusculorum, PLATNERI, STAHLII, VVEDELII (*de amaurosi*), BURGMANNI, VVALTHERI, SCHACHERI, quæ suis locis dictæ sunt: miscuit etiam anatomica, ut VVALTHERUM de coeliaca.

J. MARTIN REICHART *de utero gravida una cum fetu vulnerato*, Argentor. 1735. dissertatio utilis, qua historia habetur vulneris sclopetarii uteri vita superstite in fistulam terminati.

J. STORCH *de militum morbis* citavi, Norimbergæ 1735. 8. editum, quo multa chirurgica continentur. EJ. *unterricht vor hebammen* qui primam partem operis de morbis mulierum constituit, Gotha 1746. 8. Vetustam anni 1658. legem obstetriciam recusam & auctam illustravit commentariis & observationibus, & ipse utique manum operi admovit simplex & sincerus. EJ. *vveiberkrankheiten vierter theil*, Gotha 1749. 8. Ad historias molarum, spinæ bifidæ, abortuum, suas & aliorum observationes habet. EJ. *abhandlung von kinder krankheiten*, Eisenach 1750. 8. Varia habet, de labio leporino simplici & duplici, lingua duplici, atretis magis vel minus difficulter sanabilibus, spina bifida.

J. STORCH *vveiberkrankheiten* nunc Tomus V. prodiit Gothæ 1750. 8. Pertinet inprimis ad partum difficilem, cujus multa exempla habet, signa mortui fetus explorat, partus cæsarei infelicis exemplum refert, fetus mortuis similes compresso pectore excitat, & de duabus secundinis fuse agit, quæ duos utique infantes demonstrent.

JOH. HUVVE' *ondervvys der vrouvven aangaande het kinderbaren*, Haarlem 1735. 8. Nondum legi artis obstetriciæ compendium.

CAROLI FRIDERICI KALTSCHMID *de vulnere hepatis curato* disputatio Jen. 1735. Contra eam disputationem HAMBERGERUS ALETOPHILI larvato nomine edidit *antvvortschreiben darüber* ibid. 1735. 8. Respondit KALTSCHMIDIUS *antvvort auf A. smähschrift* Cahlæ 1736. 4. Reposuit HAMBERGERUS *unterricht vor D. KALTSCHMIEDEN vvie er seine disputatio de vulnere hepatis besser hätte defendiren sollen*, Jen. 1736. 8. Post ea tempora ad cathedram Jenensem promotus CL. KALTSCHMID vulnera solet curare, & varia edidit ut *emendati instrumenti chirurgici trocar schema cum curatione virginis hydropicæ*, Jen. 1738. 4. cannulam nempe majorem cum epistomio: progr. *de oculo ulcere cancroso laborante feliciter exstirpato*, ibid. 1749. 4. disputatio *de otalgia* ibid. 1749. 4. alia.

CAROLI FRIDERICI KALTSCHMID etiam est disp. *de partu cæsareo*, Jen. 1750. 4.

J. CHRIST. THEMEL *de abscessu testium venereo*, Jen. 1735. disputatio. EJ. *anatomische nachricht von einem mit blut angefülten sack in dem unterleibe*, Chemniz 1740. 4. in EJ. diario, quod nunc maxime prodit cum titulo *obererzgeburgisches journal* tumor magnus vaginæ refectus refertur. EJ. *hebammenkunst*, Lips. 1747. 8. Ipse obstetriciam artem exercet, hinc ex praxi sua scribit. Partum primo naturalem cum officiis obstetricis eo pertinentibus persequitur, deinde præternaturalem secundum diversorum perversorum situm ordinem. Observationes suas passim & monita interponit. Ita valde timet duplicati fetus partum. Pedibus dum fetum extrahit una cum capite vult ut sequantur brachia. Instrumentis vix utitur.

Question, si c'est aux médecins qu'il appartient de traiter les maladies vénériennes, Paris 1735. 4. *

PIERRE de SAULT Medici Burdigalensis, *sur la pierre des reins & de la vessie avec une réponse aux critiques de* M. ASTRUC, Paris. 1736. 12. Commendat injectiones, aquas *Balneiregy*, quæ ex ipsius experimento, calculum humanum macerando dissolvunt. *

T. DAVVKES *the midvvife rightly instructed or the vvay vvhich vvomen schould take to acquire the knovvledge of midvvifry*, Lond. 1736. 8. Simplex & ad minora officia docenda minutus. Rete commendat ad extrahendum fetum. Brachia una cum capite extrahit, & DEVENTRIUM contra CHAPMANNUM defendit, atque in plerisque sequitur.

J. CHRISTOPH POHL professor Lipsiensis in A. ER. anno 1736. dedit descriptionem tumoris fungosi capitis cum carie cranii. Programmata & disputationes edidit *de abscessu abdominali* 1737. *de prostatis calculo affectis* 1737. *de tumoribus cysticis feliciter maleque curatis* 1738. *de herniis & sarcocele in specie* 1739.

PETRI MALOET *Non ergo chirurgia pars medicinæ certior*, Paris. 1736. 4.

GUIL. de MAGNY *Non ergo chirurgus in arte sua medico certior*, Paris. 1736.

LUD.

LUD. de SANTEUIL *Non ergo est chirurgus medico certior*, Parif. 1736. 4. & Gallice fub titulo *des propriétés de la Médecine par raport à la vie civile*, Parif. 1739. 8. Miror concedere LUDOVICUM, chirurgos melius diffecare quam medicos ob dexteritatem manus ufu adquifitam, quod caufæ adverfum eft & parum verum. Cæterum varia hiftorica habet, etiam a *medica facultate* propofita, chirurgos nempe fuiffe receptos annis 1505. & 1644. inter ejus difcipulos, & anno 1660. totam chirurgiam facultati fubjectam fuiffe, anno vero 1724. confirmatum, ut annuum juramentum chirurgi apud decanum jurarent, &c.

Mémoire où l'on fait voir en quoi peut confifter la prééminence de la médecine fur la chirurgie. Parif. 1736. 4. * PL.

Lettre d'un médecin de la Faculté de Paris fur ce que c'eft que le brigandage de la médecine, Parif. 1736. 8. *

PETR. STUART *de fecundinis falutiferis atque noxiis*, Argentor. 1736. difputatio.

J. FRIDER. BEHLING *meditationes fuper uterum in partu ruptum*, Altdorf. 1736. difputatio.

ANTON. FORMELLINNII *commentarium fopra il capitolo* XIII. *del* J. ANDREA *a Croce* (*delle ulceri con carie d'offe*), Venez. 1736. 8. jam citavi.

In *Mifcellaneis Berolinenfibus* 1736. de carie egit CL. BUDÆUS.

TUSSANI GILBERTI BOULLARD & ISOARD *ergo turundarum intermiffio pectoris vulneribus noxia*, Parif. 1736.

GASPAR COCHON du PUY & MURRY: *Ergo poft gravem ab ictu vel cafu capitis percuffionem non juvante etiam iterata trepanatione dura mater incifione aperienda*, Parif. 1736. ad emittendum pus fæpe fub dura matre collectum. Aliquot hiftoriæ adlegatæ.

CLAUD. JAC. GERAUDLY *art de conferver les dents*, Parif. 1737. 12. In JOURN. des SAV. laudatur.

HENRY BRACKEN'S *the midvvifes' companion*, Lond. 1737. 8. *

Gründliche einleitung zur chirurgie, Tubing. 1737. 8. Auctor chirurgus Helvetus fuit. Vulnera, fracturas, luxationes, tumores & ulcera defcribit. *

J. GOLTDAMMER *offenherziger vveiber und kinderarzt mit einer hebammen probe*, Northaufen 1737. 8. *

J. GOLDHAMMER recufus eft Northaufen 1750. 8. Nullius momenti. *Gründliche einleitung zur Chirurgie* nonne idem liber cum MAURER quem pag. 269. citavimus? *

Vehemens fcriptum contra medicos hoc anno prodiit, *lettres fur les difputes entre les médecins & les chirurgiens*, Parif. 1737. 4. & æque vehemens *le Baillon* pro medicis in PETITUM aliofque chirurgos eodem anno. * Refponderunt Chirurgi fub titulo *réponfe de M. D. M. Chir, au Médecin auteur du Baillon*, Parif. 1737. 4. * Eodem anno etiam prodiit *fecond mémoire pour les Chirurgiens* 4. * & varia fcripta contra ASTRUCIUM *réponfe d'un chirurgien de* St. Côme *à la premiere lettre de* M. ASTRUC 1737. 4. *Lettre de* J. L. PETIT *à* M. ASTRUC 1737. 4. recufa cum epiftolis ASTRUCII. Non vidi neque *lettres fur les difputes qui fe font élevées entre les medecins & les chirurgiens par M... Chirurgien de Rouen*, Parif. 1737. 4. neque *réponfe à l'écrit intitulé Cleon à Eudoxe, touchant la prééminence, prétendue des Médecins fur les Chirurgiens*, Parif. 1738.

Metodo ficura per curar las fracturas par JOSEPH RODRIGUEZ, *Cerujano fobra la differtation de las heridas de Cabeça qua defendro la Real focieted de fevilla par* GASPAR PELLICE, Madrit 1737. *

SARAH STONE *compleat practice of midvvifry*, Lond. 1737. 8.

ZACHARIAS VOGEL chirurgus Lubecenfis edidit Lipfiæ anno 1738. & anno 1746. 75. paginis auctius recudi fecit *abhandlung aller arten der brüche* 8. belgice etiam verfum & excufum anno 1743. 8. In præfatione D. J. GER. VVAGNER defendit repofitionem facci hernialis integri. Multas cæterum proprias obfervationes continet, & recentiffimorum Gallorum inventa ad hernias foraminis ovalis, vaginæ, appendicem vero de gangræna in hernia nata. Paffim contra CL. GUNZIUM aliqua monet.

J. HENRICI KESSELRING *hiftoria & examen methodi Foubertianæ*, Hall. 1737. Egregia difputatio.

C. A. SCHEERER *de calculis ex ductu falivali redditis*, 1737.

CHRISTOPH. PHILIP. GLASS *de inflammatione offium*, Hall. 1737.

J. GOTTLOB KRUGER *de nonnullis ad motum globuli ex fclopeto explofi pertinentibus*, Hall. 1737. 4. bona difp. *A dif-*

A differtation on the ftone in the bladder, Lond. 1738. 8. *

ELIAE COL DE VILLARS (Medici Parifini, & Profefforis olim chirurgiæ) *cours de chirurgie*, *dicté aux écoles de médecine*, T. I. II. Parif. 1738. Poft phyfiologiæ partem hoc tomo continetur tractatio de tumoribus, medice inprimis fcripta, cum medicamentis & obfervationibus propriis. In T. III. anno 1741. edito vulnera, & in Tomo IV. anno 1741. excufo ulcera continentur; denique eodem anno *dictionarium vocabulorum medicorum & chirurgicorum* fucceffit. EJUS variæ thefes funt, ut anno 1738. *Ergo leucophlegmatiæ leves fcarificationes*: & 1742. *Ergo vera cataractæ fedes in lente*. Introducere jubet acum infra corneam, ut inpurus aqueus humor educatur. Deinde anno 1744. Ergo in *refecandis artubus carnis fegmina refervare fatius*, ubi methodum VERDUYNII laudat.

ELIÆ COL de VILLARS jam dicti *fuite du cours de chirurgie*, *traité des luxations & fractures*, Paris 1749. 12. nondum legi.

Principes de Chirurgie par M. Parif. 1738. 12. Continet anatomes partem, & theoriæ, & hiftoriam tumorum, non operationes alias difficiliores.

FRIDERICI KNOLLE *de luxationibus artuum fuperiorum*, Argentor. 1738. Non male & fufe egit de luxatione cubiti.

STUART *new difcoveries in furgery*, Londin. 1738. 8. Nullius momenti.

BARBARA VVIEDEMANNIN *anvveifung chriftlicher hebammen*, Augfpurg. 1738. 8. SIGMUNDIAM fere fequitur, etiam ubi præftabat non fequi, ut in aperiendis membranis, illaqueandis fetus pedibus. In medicamentis multa eft. Habet cochlear ad vertendum fetum, & uncos pro lacerandis membranis.

ERNST. EUSEB. RECHTER *vorfichtige hebamme*, Lipf. 1738. 8.

Notizia della ferita e della cura chirurgica feguita in Giov. Prati di Bologna, Bol. 1738. fol. Auctor eft CAJETANUS TACCONUS, erat autem coli inteftini vulnus fanatum. IDEM in *Memor. de' Valentuomini* Luccæ prodeuntibus, inque vol. II. agit de hernia crurali.

JOHANNES ASTRUC *Tractat of the fiftula of the anus*, cum additionibus JOHANNIS TREKE chirurgi prodiit Londin. 1738. 8. Neque alia lingua, mihi non lectum opus. IDEM fæpe pro ordine medico pugnavit contra chirurgos. EJUS ergo funt *lettre fur un écrit intitulé fecond mémoire pour les chirurgiens*, Parif. 1737. 4. Refutat Chirurgos, oftendit eos minime inveniffe artem fanandæ venereæ luis, & THEODORICUM de HERY Roma eam in Galliam apportaffe, cum dudum defcripta effet, jam anno 1527. a JACOBO de BETHANCOURT medico, & in libello cui titulus *cura pœnitentialium quadragefima*. EJ. eft *feconde lettre* ibid. 1738. 4. Adfirmat fanandæ luis venereæ curam ad Medicos fpectare. *Troifième lettre de M. A. à M.* DE LAIRE *fur un écrit intitulé la réponfe d'un Chirurgien de St. Côme* (a J. L. PETITO editum vel directum). Oftendit nihil fe habere à THEODORICO de HERY. EJ. *quatrième lettre* 1737. *à M.* DE LAIRE *fur un écrit intitulé reponfe d'un Chirurgien de St. Côme à la I. lettre de M.* ASTRUC 1738. 4. Frictionem laudat in fananda lue. Primum bene de eo malo fcripfiffe ANGELUM BOLOGNINI monet. Nihil inveniffe JOHANNEM de VIGO. Multos Gallos ante T. de HERY Romam adiiffe demonftrat, &c. EJ. *cinquième lettre fur l'extrait qui a été fait de la quatrième par* (l' ABBE' des FONTAINES), 1738. 4. CARPENSEM facile oftendit medicum fuiffe & Profefforem. Chirurgos fua a medicis fumere demonftrat, & PETITO exprobat, quod homines alat qui contra medicos fcribant, (hæc tangunt Abbatem des FONTAINES.) Omnes una editæ funt cum hoc titulo *douze lettres de J.* ASTRUC, J. LOUIS PETIT *& autres fur les difputes qui fe font élevées entre les médecins & les chirurgiens par M. avec leurs réponfes*, ibid. 1737. 8. majori. Præcipua difputatio fuit, an medicis, an chirurgis propria fit curatio morborum venereorum. EJUSD. *la néceffité de maintenir dans le Royaume les écoles de chirurgie, qui y font établies dans la faculté de médecine*, Parif. 1749. 4. EJ. *Ergo eft anatome fubtiliori medicina certior*. Parif. 1743 Narrat fanationem hominis, ifchuria perituri, quem LITTRIUS fanavit conpuncta vefica. Quod attinet illam *réponfe d'un chirurgien à la première lettre de M.* ASTRUC, quæ Parif. 1738. 4. prodiit, conantur ibi oftendere Chirurgi, THEODORICUM de HERY poffe pro auctore methodi fricandi haberi, cum eam perfecerit.

JOHANNES ASTRUC *tractat of the fiftula of the anus* natus eft ex latina *thefi*, ut vocant, Cl. viri, & editus a VV. BARROVVBY.

Hoc anno cœperunt prodire SAMUELIS SCHAARSCHMID *mediciniſch chirurgiſche nachrichten*:

chten quæ hebdomatim ab initio prodierunt, deinde junctim edita sunt anno 1742. Berolini 4. & seqq. Magna pars chirurgica est, ut in T. IV. fusus tractatus de vulneribus sclopetariis, & contusionibus, in V. historia maxime cariei cranii sanatæ; iterum de vulneribus sclopetorum, ubi laudantur digestiva, rejiciuntur spirituosa, emetica a le DRANIO commendata limitibus arctioribus circumscribuntur. Porro de calculo, Rauiana methodo secto, de ischuria, vulneribus pectoris, amputatione absque deligatione & infinita alia huc spectant.

CORNELII van REVERHORST disputatio *de agilope*, Leidæ 1738. 4.

HEN. DAN. HOLLING *de officio obstetricis in partu naturali & cauto remediorum illum promoventium usu*, Argent. 1738. 4.

ANTONII FERREIN *non ergo fistulæ lacrumali cauterium actuale*, Paris. 1738. Commendat usum acus triquetræ & specillis viam ad nares restituere jubet. EJ. *quinam sint præcipui, quomodo explicentur, & curentur lentis crystallinæ morbi*, Paris. abque anno. *

J. BAPT. SYLVA & BOUVART: *Ergo qui tumores deleri debent ferro potius, quam cauterio potentiali, delendi*, Paris. 1738.

J. BAPT. MARTINENQ & RABOURS: *non ergo in plagis abdominis vulnerato intestino pellionum sutura*, Paris. 1738.

JOH. BESSE: *Non ergo ingruente in artubus gangrana a causa interna eorumdem artuum amputatio inperanda* R. MAJAULT, Paris. 1738. Frustra amputari in eo casu monet, & exempla funesti eventus adfert.

In *Mercurio Gallico* hujus anni & aliorum varia chirurgica & inprimis historiæ secti calculi a le CLERC & aliis continentur, quæ nunc hic repetere nequeo.

EL. FRID. HEISTER brevis ævi juvenis *de nova brachii amputandi ratione*, Helmstad. 1738. disputatio, nempe brachii in articulo humeri excisi ob conbustionem exemplum.

CAROLI RICHA historia aneurysmatis in *opusc. scient. f.* 1739.

PETRI CHR. BURGMANN *de singulari tunicarum utriusque oculi expansione*, Rostoch. 1739. 4.

RICH. MANNINGHAM *compendium artis obstetricandi*, Lond. 1739. 4. & cum titulo *abstract of midwifry*, Lond. 1744. 4. Utilis in sua brevitate Liber, conditiones partus naturalis & non naturalis, varios situs noxios & encheireses, morbos etiam gravidarum & puerperarum in tabulis proponit, subjectis aphorismis suis & Hippocratis. Recudi fecit PHILIPPUS ADOLPHUS BOEHMERUS, Hall. 1746. 4. & varia addidit. In *præfatione* multa monuit, conversionem fetus refutavit, quæ ante partum solet statui: Adjecit dissertationem de forcipe, quam invenit CHAMBERLEYNE, perfecerunt CHAPMAN & GIFFARD, & accurate delineavit, cujus utilitas inprimis est ad extrahendum caput cunei modo inter ossa pubis impulsum, quo ipso vir Cl. sæpe feliciter usus est.

In hæc tempora cadit inventum celebre medicamenti lithontriptici Anglicani, quod nescio unde ad virginem JOHANNAM STEPHENS venit, & a *Parlamento* seu supremo Regni senatu, quinque millibus librarum & redemtum & publicatum est. Infinitis scriptis hoc inventum ansam dedit, quorum pleraque legimus, & indicabimus.

M. STEPHENS *receipt for the stone and gravel with proper observations*, Lond. 1739. formulæ noviter revelati arcani cum brevissimis notulis.

DAVID HARTLEY A. M. nuper ex systemate novo de anima humana celebris edidit Londini 1739. 8. *A view of present evidence for and against Mrs. Stephens's medicine containing* 155. *cases with some experiments and observations*. Recusus est gallice cum titulo *Recueil d'expériences & d'observations sur la pierre, & en particulier sur le remède de Mle. Stephens*, Paris. 1740. 12. Edidit D. BREMOND, unice cum ea diversitate, ut casus D. KIRKPATRIK in ea editione ad secundum volumen rejectus sit. Deinde *supplement of the view of the present evidence* subjecit HARTLEY, cujus editio Gallica in T. II. *recueil des expériences sur la pierre* reperitur. In eo Libro brevem historiam medicamenti tradit, & experimenta in proprio corpore capta, erat enim calculosus. Id ipsum opusculum paucis mutatis etiam sub titulo D. H. *Epistolica dissertationis de lithontriptico a. J. S. nuper invento*, editum est Leidæ 1741. 8. Basileæ 1742. 8. Plerique casus favent medicamento, aliqui dubii sunt. Ubique fere squamæ & sedimentum album ab usu medicamenti decesserunt, & multis ægris symptomata inde lenita sunt. Experimenta vero HARTLEYI, cum maceratis in urina medicata calculis facta sunt. In Gallica tandem collectione epistolæ exstant S. MORAND;

GEO-

GEOFROI, VV. CHESELDEN, CLAUDII AMYAMD, & SHARPII. D. GEOFROI experimenta aliqua adfert & corrigit formulam nimis nauſeoſam. In *Mercurio Gallico* 1740. M. Febr. exſtat D. HARTLEY ad D. CANTVVELL epiſtola.

Opuſculum quod ſub titulo D. H. *Epiſtolica differtationis de lithontriptico a J. S. nuper invento* citatum eſt, recuſum exſtat Bathoniæ 1746. 8.

Eodem tempore JACOBUS KIRKPATRIK caſum ſuum deſcripſit, curationis per ea medicamenta peractæ, qui etiam ſeorſim belgice prodiit cum titulo *naauvvkeurig verhaal van het ſucces der medicyne van J. Stephens tegen de ſteen in de blaas*, Amſtelod. 1739. 8. Varia vero continuo ſcripta novo invento oppoſita fuerunt. Ita HENRICUS BRACKEN edidit *lithiaſin Anglicanam or an enquiry into the nature and origine of ſtone and gravel*, Londin. 1739. 8. contra hoc ipſum arcanum, & *a letter to* D. HARTLEY *author of the caſes in behalf of Mrs. S. medicines*, ibid. 1739. 8. Huc etiam credo pertinere *an adreſſ to the faculty of phyſick relating Mrs. Stephens medecine*, Lond. 1739. 8. * Neque vidi VVILHELM SHAVV *diſſertations on the ſtone in the bladder*, Lond. 1739. 4. neque DIONYSII COETLOGON *treat. on the ſtone and analyſis of Mrs. S. medicine*, ibid. eodem anno editam, nec *a letter to the gentleman of the faculty in an anſvver to a letter on Mrs. S. medicines*, Lond. 1739. 8.

Opuſculum quod citavimus ſub omine *an adreſſ to the faculty of phyſick relating Mrs. Stephens medicine*, Lond. 1739. 8. contra STEPHANIAM pro ordine medico ſcriptum eſt, quem amici medicæ feminæ dicebant virginem odiis ſuis opprimere. In libro ibid. etiam citato *diſſertations on the ſtone in the bladder* CL. SCHAVV difficultates varias movet, & judicium de effectu arcano STEPHANIANO dubium reddit, ſuadetque in veſicam potius immitti, &c. DIONYSII COETLOGON acerbum ſcriptum eſt quod citavimus. Carpit per ſingula formulam medicamenti STEPHANIANI. HARTLEYI caſus nonnullos contra ipſum citat.

Longe vero firmior fuit pro STEPHANIANA Liber CL. THEOPHILI LOBB; qui cum titulo *a treatiſe on diſſolvents of the ſtone and on curing the ſtone and the gout by aliments*, Lond. 1739. 8. Baſileæ recuſus anno 1742. 8. Ducentis fere experimentis calculos & humanos, & a natura genitos adgreſſus refert, eos a plurimis liquoribus ſolvi, non quidem ab ullo alcalino, ſed a ſucco limonum, porrique inprimis & panis decocto. Diætam vero vegetabilem certum ad calculum & podagram præſidium eſſe invenit, cum calculi generatio a ſale fere animali pendeat.

THEOPHILI LOBB citatus tractatus gallice verſus prodiit *traité des moyens de diſſoudre la pierre*, Pariſ. 1744. 12.

Experimenta MORANDI & GEOFROI de medicamento Stephaniano; cujus vim iſte in ſapone poſuit, ille in plurimis ægris efficacem reperit, lege in *monumentis Academiæ ſcientiarum* ad annos 1739. 1740. & 1741. Ab iſtis plurimum auctoritatis novo invento acceſſit. Neque parum ipſi profuit induſtria viri Clar. STEPHANI HALES, qui edidit anno 1740. 8. *an account of ſome experiments and obſervations on Mrs. S. medicines for diſſolving the ſtone*, quæ gallice prodierunt in ſecundo tomo *recueil d'expériences* jam citato. Continet HALESII experimenta tum ea quæ exſtant in ejus *Hæmaſtatiks*, tum nova alia, facta cum lixivio ſaponis aliiſque partibus medicamenti Stephaniani. Oſtendit in urinis medicatis & calcem ſoluti calculi ineſſe. Eodem *ſecundo tomo* Pariſ. 1743. 8. edito epiſtolæ aliquæ HARTLEYI, nondum penitus ſanati, PELLETI aliorumque ad Gallos amicos continentur, quibus nonnulla de recentioribus curationibus continentur.

STEPHANI HALES dictus libellus etiam cum F. CLIFTON *ſtatu medicinæ* gallice verſo excuſus eſt Pariſ. 1742. 12.

Eo anno edidit anonymus *an full examination and impartial account of Mrs. S. cures and medicines*, Londin. 1740. 8. 2. p. Eum non legi, neque RICHARDI GEM *account of the remedy for the ſtone*, Londin. 1741.

Anonymi quod citavimus opus *A full examination and impartial account of all relating to* Mrs. STEPHENS *cure and medicine for the gravel*, Lond. 1740. 8. contra STEPHANIAM & HARTLEYUM ſcriptum eſt. Potuiſſe levamen in ægrotis a diæta aliiſve cauſis natum eſſe, neque ipſum HARTLEYUM convaluiſſe ex uſu ſui arcani objicit.

RICHARD GEM liber dictus etiam eo loco, mera ni fallor eſt verſio.

In *Trivultinis* anno 1741. exſtat collectio bonorum effectuum hujus medicamenti, CANTVVEL-

VVELLO auctore. In urina medicata mollescere calculos ostendit & solvi. IDEM anno 1742. præside LUD. MARIA POUSSE thesin sub his vocibus præfixis edidit: *Non ergo calculo vesicæ ferrum semper necessarium*, qua experimenta describit & in vivis hominibus facta, & in calculis in urina medicata maceratis, & in cadaveribus eorum, qui sapone usi fuerant, nam eo inprimis utebatur, ut tamen vim solvendi in calce viva & animali ipse poneret.

JUNKERI disputationem dixi. Amici nostri J. CHRISTOPHORI BOHLII *medicamenta lithontriptica Anglicana revisa*, non vidi edita Regiom. 1741. 4.

Anno sequente JAC. ALBERTUS HAZON pro novo medicamento scripsit thesin sub hoc titulo: *Ergo in calculi ætate & temperamento ægrotantis remedium alcalino saponaceum Anglicum*, quo calculos nonnullos ægre a medicamento tangi, alios optime, & hanc summam utilitatem esse docet, quod calculorum regenerationem impediat, quam nulla sectio impediret. Sanationum etiam exempla habet.

Sed eo ipso anno acris adversarius exstitit JACOBUS PARSONS, qui cum historia vesicæ urinariæ edidit *animadversions on lithontriptic medicines*, Londin. 1742. 8. quibus neque novum esse medicamentum contendit, neque innoxium in tanta copia alcalini salis, & calces generare objicit, quæ cum urina decedant, maleque haberentur pro fracti calculi fragmentis, & calculos repertos esse in cadaveribus eorum, qui fuerant pro sanatis habiti, quæ quidem gravissima est objectio, cum vera sit. Acriter omnia & cum animo evertendi famam medicamenti.

Contra eodem anno 1742. amicus noster BENEDICTUS STÆHELIN, cum HARTLEYI & LOBBII libris edidit *epistolam eucharisticam ad* D. HARTLEYI, Basil. 8. excusam, qua fabricam calculorum & naturalium & morbosorum detegit, & gluten elasticum describit, quo granula lapidis coguntur, & ut solvantur ostendit, soluto eo glutine, natis in ipsa substantia lineis sulcisque. Succum limonum, aquam nivalem, aquas Hohleanas solvere humanos lapides ostendit, glutine extracto fundum petente, quo ablato tota massa collabitur, discedentibus elementis.

Favet etiam STEPHANIÆ JOHANNES RUTTY cujus *account of some nevv experiments and observations on* J. STEPH. *medicine for the stone vvith some remarks on* D. HALES *experiments on the same subject* prodiit Londin. 1742. 8. Experimenta D. RUTTY demonstrant, aquam calcis calculum solvere, spiritum salis tamen etiam potentius, etiam maxime dilutum, potentissime vero nitri spiritum. JURINUS, nunc collegii Medici præses, lixivii saponis capitalis, drachmam quotidie sumtam in se ipso utilem expertus est.

PETRI BOURGEOIS *disputationem de calculo & remediis eum solventibus*, Leid. 1744. non vidi, CL. vero VVHYTTE experimenta felicia in Actis Edimburgensibus recensa jam citavi.

Anno 1744. amicus noster ingeniosissimus J. FRIDERICUS SCHREIBER ad me epistolam dedit *de medicamento* JOHANNÆ STEPHENS *contra calculum renum & vesicæ divulgato & inefficaci & noxio*, Gotting. 4. Experimentum narrat in juvene captum, cui prodesse videbatur medicamentum. Cum obiisset, & calculus in vesica repertus est, & inflammatio. Negat novum medicamentum esse, negat tutum, negat posse in omni ætate adhiberi, negat calculum vere solvere.

Quare satis excusa re adparuit, molliore calculo laborantes homines, in quibus lixiva degeneratio non metueretur, plerumque bene a medicamento habere, etsi non semper calculus solveretur; in scorbuticis vero ægris, & in iis in quibus dominaretur lixivum principium, & in calculis præduris & in iis quos adpendices veficæ occultant, & nihil posse remedium, & nocere.

VACHER *dissertation sur le cancer des mammelles*, Besançon 1740. 12. Chirurgus nosodochii & anatomicus, nulla hypothesi usus, cancrum distinguit, occultum, benignum, quem ita permittit amputari, ut una cutis removeatur: majorem vero & exulceratum integræ mammæ exstirpationem cum destructione totius cutis requirere vult, quæ relicta novi mali fomes sit. Sententiam per experimenta confirmat.

GIUSEPPE LARINI *trattato sopra la qualità de' denti, e il modo di cavarli, mantenerli, e fortificarli*, Firenze 1740. 4. Non magni momenti est, instrumenta vulgaria pingit, etsi tenaculam cum elastro sibi propriam vindicet. Didicit artem apud CARMELINE Gallum, magis in dentibus poliendis quam extrahendis occupatum, superstitiosus ipse & jactator.

JUST. GOD. GUNZ *de calculi curandi viis*, Lips. 1740. 8. Nova inventa Gallorum, nuper Paris. redux hic recenset, cum epicrisi sua, & consiliis ad emendationem. FOUBERTIANAM metho-

methodum, & merito, rejicit, GARENGEOTUM plagii accusat, LEDRANII nuperiores e-mendationes refert, CL. NIC. le CATII nova instrumenta novamque incisionem laudat. Sed iste chirurgus aliter instrumenta pinxit & methodum suam reformavit. EJUSD. *recensio critica suarum epistolarum, quarum altera a Chir. Anonymo, altera a* COGHLANO *super* FULBERTI *calculum secandi rationem Gallice scriptæ sunt* Lipf. 1745. 4. & in ACT. ER. Et ipsæ contra FULBERTUM scriptæ sunt. EJ. *de commodo parientium situ* I. Lipf. 1742. 4. EJ. *observationes anatomico-chirurgicæ*, Lipf. 1744. 4. Novissima Gallorum inventa proponit, novasque herniæ species cum suis nonnullis observationibus, multus in GARENGEOTI & aliorum correctione, minus copiosus in curatione chirurgica. EJ. disputatio *de staphylomate*, Lipf. 1748. Eo nomine corneæ membranæ dilatationem intelligit, uveam prolabi negat. EJ. *observationes de entero-epiplocele*, Lipf. 1749. in cadavere factæ.

EJ. disp. *de suffusione*, Lipf. 1750. 4.

J. GEORGII HENRICI KRAMER *medicina castrensis chirurgica*, Nurnberg 1740. 8. Medicamentorum, etiam specificorum, amator, balsami DIPPELIANI, rustici decocti, &c.

SAMUEL SHARP *treatise on the operations of surgery a description and repræsentation of the instruments, and an introduction on the nature and treatment of vvounds abscesses and ulceres*, London 1739. 1740. 8. gallice versus a D. JAULT Parif. 1741. 8. Brevis liber, & prælecturo commodus, ubique fere aliqua propria habet, & a vulgatis diversa, trepanum absque manubrio versatile, acum canulatam ampliorem; multa etiam utiliter monet in hydrocele & alibi. Discipulus CHESELDENII, ex optimis.

SAMUEL SHARP edidit etiam *enquiry in to the present stato of surgery*, Lond. 1750. 8. Non respondet titulo, sed est series dissertationum de nonnullis morbis chirurgicis & operationibus. De herniis fuse, ad quas sectionem regiam laudat, saccum vero integre reponi dissuadet. Inde hydrocelen ad duas unice species reducit, & incidendo sanat. Sarcocelen testis a sarcocele epididymidis separat, quarum hæc innocua est, illa facile concrescit, idemque vix permittit sarcocelen exstirpare. De urethra ejusque fistulis carunculisque copiosissime scribit, & candelas laudat modumque docet parandi. In sectione calculi rejicit FULBERTI methodum, suamque, a CHESELDENIO edoctus, laudat, & instrumenta perficit. Plura alia habet quæ legi merentur.

Lettre de M. Chir. de Province à M. Chir. à Paris au sujet de la remarque pag. 249. *de l' édition de* DIONIS *par* M. *la* FAYE Parif. 1740. FOUBERTI opus, refutat chirurgum la FAYE, qui suam calculi secandi methodum non probasset, & MORANDUM nihil invenisse contendit, GARENGEOTI vero merita extollit.

ERN. HENR. KECK *de dolorum præcipue ad partum causis & curandi ratione*, Argent. 1740.

MICH. LUDVVIG KNOBLOCK *de cancro mammæ sinistræ curato*, Erfurt 1740. disputatio.

JOACH. FRID. BOLTEN *de gangliis generatim*, Hall. 1740. 4. Bona disputatio.

J. ANDR. DEISCH *de necessaria in partu instrumentorum applicatione*, Argentor. 1740. 4. Instrumenta expertissimi FRIEDII depingit, ossa pubis separata vidit.

J. CONR. SCHMIDT *de vulnere thoracis & pulmonis sinistri feliciter curato*, Basil. 1710. 4.

Observations critiques sur la lettre d' un chirurgien de Province par M. COGHLAN *Chir.* Parif. 1741. 8. Contra FOUBERTUM, cujus methodi incommoda revelat. MORANDO audio tribui, etsi Hiberni Chirurgi titulum præferat.

VVILH. BERNH. NEBEL. disp. *de synovia*, Heidelberg 1741. *de pædarthrocace* 1745.

P. ROUSSIN de MONTABOURG & LUD. GUIL. LE MONNIER *non ergo in ossium carie cauterium actuale*, Parif. 1741. thef. Radi scalpello præfert, & putrida exscindere. EJUSD. & BOUTIGNY *ergo in herniis intestinalibus etiam cognita prolapsi intestini læsione operatio celebranda*, Parif. 1742. Exempla intestinorum in hernia gangrænosorum eventu non funesto.

PAULI VALCARENGHI *de aortæ aneurysmate duas observationes* in pathologicis laudavimus.

JOH. GRASHUYS *exercitatio de scirrho & carcinomate in qua etiam fungi & sarcomata pertractantur*, Amstelod. 1741. 8. etiam belgice recusa, sedem mali in cellulosa esse: ut fungi ipsi cerebri excrescentiæ sint diploes. Multa collegit. EJ. *de formatione puris*, Amstelod. 1747. 8. Bono ordine scriptum opusculum retulit propositum in Academia Chirurgica Parisina præmium. Sedem suppurationis cum BOERHAAVIO in cellulosa ponit, puris materiem in adipe invenit; medicamenta per classes disponit, agendi modum explicat.

BUNON *dissertation sur un préjugé concernant les maux de dents des femmes grosses*, Parif. 1741.

1741. 12. Refutat eos, qui dentium evulfionem in gravidis periculofam effe credunt; canini etiam dentis periculofiorem extractionem refellit. EJUSD. *effai fur les maladies des dents où on propofe de leur procurer une bonne conformation dès la plus tendre enfance*, Parif. 1743. 12. Erofionem defcribit, malum a carie diverfum, quo dentes corrumpantur intra alveolos fuos, prius quam prodeant, a fcorbuto, variolis, febribus acutis. Deinde monet, multum vitii in dentibus oriri a maxillarum anguftia, qua fiat, ut ordine legitimo prodire nequeant: eoque in cafu fuadet mature dentes primigenios evellere. Contra ANDRYI in *Orthopædia* confilia aliqua monet. EJUSD. *expériences & démonftrations*, Parif. 1746. 12. Erofionem fuam in latentibus hactenus dentibus præ vifim *Commiffariis* Academiæ chirurgiæ in nofodochio *de la Salpetriere* demonftravit: obfervationes de noxa tophi dentibus circumnati, de ulceribus alveolorum, de elapfu dentium a robore nimio oppofitorum dentium, de inæquali craffitie materiæ vitreæ propofuit.

ARTHUR. CONRAD ERNESTING in *nucleo* fuo *quinquepartito*, Helmftatt. 1741. 4. habet etiam lexicon chirurgicum.

GODOFR. THIESEN *obf. de calculo raræ magnitudinis a virgine per urethram fponte & feliciter exclufo*, Regiom. 1741. 4.

In CL. J. B. BIANCHI etiam num fuperftitis Libro *generatione viziofa* multa huc pertinent ad partum ventralem, cæfaream fectionem, quam eo folo in cafu laudat.

VVURTH *cafus ex vefica calculo orti defcriptio*, Arnftein 1741. 4. *

PETRUS IDEMA in fua *verhandling van't cog*, Leeuvvaarde 1741. 4. de cataracta agit; quam membranaceam defendit, in ipfo opere, ut putat percepto difcrimine.

FRANC MICH. DISDIER *Traité des bandages ou méthode exacte pour apliquer les bandages les plus ufités*, Parif. 1741. 8. *

JOS. ANTON. SCRINSKL difputatio *de inflammatione, gangræna, fphacelo in genere*, Prag. 1741. 4. *

VVILH. BERAND difputatio *de fynovia ejufque remediis*, Heidelberg. 1741. *

P. J. MALOUIN *An hernia inguinali cum adhæfione fubligaculum nocet*, Parif. 1741. *

M. des MOURS cum verfione Gallica Tomi I. *Edimburgenfium actorum* edidit morbos oculorum perite & fubtiliter defcriptos, mydriafin, & uveæ ad corneam adhæfionem.

GERARD vand SVVIETEN Archiatri Auftriaci *commentaria* in HERMANNI BOERHAAVE *aphorifmos de cognofcendis & curandis morbis* prodierunt Tom. I. Leid. 1742. Tom. II. ibid. 1745. Chirurgica Præceptoris illuftrat multis fuis, & HILDANI, LAMOTTII aliorumque obfervationibus.

FIELDING OULD *a treatife of midvvifry in three parts*, Dublin 1742. 8. Compendium, quo plerorumque cafuum difficiliorum encheirefes traduntur. Situm non bonum effe, quando facies directe os facrum refpicit, valde urget, & mutari debere eum fitum, donec mentum fetus alterutri humero infiftat. Obliquitatis uteri malos effectus repudiat. Cum capite, brachia una educere contra DEVENTRIUM diffuadet. Pharyngotomo pro capite aperiendo utitur, & pro abdomine. Partum Cæfareum rejicit. Forcipem Anglicam & ejus ufum defcribit.

PIERRE CHIRAC *obfervations de chirurgie fur la nature & le traitement des playes*, Parif. 1742. 12. Verfio difputationis cujus primam editionem non vidi. Symptomatum ætiologiam proponit. Balarucenfes aquas in vulneribus tendinum laudat. Simpliciorem curationem præfert.

CHR. STEPH. SCHEFFEL *de præftantia fitus parturientium in lecto præ reliquis aliis confuetis*, Gryphifvvald. 1742. 4.

J. FRID. TSCHEP *de amputatione femoris non cruenta*, Hall. 1742. difputatio.

GE. FRID. SIEGVVART *de fanatione ophthalmiæ*, Hall. 1742.

JOSEPH HURLOCK *practical treatife upon dentition*, Londin. 1742. 8. Demonftrare fcopus eft, optimum remedii genus in difficili dentitione effe incifionem gingivarum, qua convulfiones & mors ipfa occupentur. HARRISIUM refutat, adverfum incifioni, cariem dentium adhuc in alveolo latentium non ignoravit.

JAMES GARLICK *on injections in the cure of gonorrhœas*, Londin. 1742. 8. *

PETRI PAULI MOLINELLI *ad publicam chirurgicarum operationum in cadaveribus oftenfionem*, Bonon. 1742. * Laudat has adminiftrationes. EJ. *de aneuryfmate e læfa brachii in fanguine mittendo arteria*, Bonon. 1745. 4. cujus editionis pauciffima exemplaria funt, recufa eft autem in Bononienfibus commentariis. Oftendit ex fuis & VALSALVÆ curationibus,

bus, non sufficere, si vulnerata arteria superius & inferius ligata fuerit, sed claudi oportere ramos minores, qui mire dilatentur ligato trunco. Statum arteriæ & nervi post aneurysmatis operationem degeneris descripsit.

Liste delle operazioni fatte dal S. ENRICO MEINERS *e scielta delle più singolari guarigioni fatte in Torino sulle malattie degli occhi*, Turin. 1742. Ambulantis ocularii artificia hic describuntur, pupilla artificialis, deposita cataracta, &c.

FRANC. JOS. HUNAULD & BUSSON *Ergo ab ictu, lapsu, nisu, quandoque vertebrarum caries*, Paris. 1742. Describit ancyloses vertebrarum, & cariem ex casu vel nixu.

HENR. FRANC. BOURDELIN & ISEZ *Ergo in pectoris hydrope quo maturior eo felicior thoracis paracentesis*, Paris. 1742.

PAULI JACOBI MALOUIN & GEVIGLAND *Ergo herniæ inguinali cum adhæsione subligaculum nocet*, Paris. 1742.

HYACINTHI THEODORI BARON & BARON D'HENOUVILLE *Ergo fracto cranio non semper admovenda terebra*, Paris. 1742. Non adhibendam, nisi sanguis magna copia effusus fuerit, tentandam purgationem, venæ sectionem, &c.

ANTONII CASA MAJOR & PETRI LALOUETTE *Ergo cereoli in plerisque urethræ fistulis sectione præstantiores*, Paris. 1742. Incisionem rejicit ob angustiam, & commendat cereos ex intestino in chordam contorto sensim crassiores.

ROBERI HUBERTI LINGUET & LIGER *Ergo in abscessu mediastini celebranda sterni terebratio*, Paris. 1742. Monet ut adhibeatur trepanum in parte sinistriori.

J. BAPT. LUDOV. CHOMEL & BERCHER *Ergo prægnanti superveniente uteri hæmorrhagia partus manu promovendus*, Paris. 1742.

A. N. GUENAULT & VANDENESSE *Non ergo vulnerata crurali arteria ab amputatione auspicandum*, Paris. 1742. Posse ligari arteriam cruralem, nec inde metui debere spacelum, ob ramos communicantes.

LUDOVICI PETRI le HOC *Ergo oculi punctio cataractam præcavet*, Paris. 1742. Cataractam membraneam defendit, hinc humorem aqueum turbidum emittit punctione, ne nova regeneretur.

CHRIST. STEPH. SCHEFFEL *de præstantia situs parturientium in lecto præ reliquis alias consuetis*, Gryphswald. 1742.

DALE INGRAM *essay on the cause and the seat of the gout*, Londin. 1743. 8. Cauteria, dudum fere neglecta, inter gastrocnemios admota mire ad podagram laudat.

Mémoires de l'Académie Royale de Chirurgie, Paris. 1743. 4. & 3. Tom. 12. Anglice etiam vers. Nova Academia hactenus hoc unum testimonium suorum profectuum edidit. In ea continetur verbosa QUESNAI dissertatio de humoralibus morbis. Sceptica tractatio de necessitate admovendi trepani: J. L. PETITI nova ad calculos vesicæ felleæ extrahendos operatio: FOUBERTI methodus extrahendi calculi, qua vesica super prælongam acum triquetram aperitur: herniæ ventriculi & ovalis foraminis: feminis in vesicam regressio ob cicatricem quæ urethram obturabat: SEVINI collectio corporum œsophago impactorum: fetum non extrahi debere in gravidis sanguinem amittentibus: partus cæsarei felicis historia, & alia plurima.

CORNELII TRIOEN *observationum medico-chirurgicarum fasciculus*, Leid. 1743. 4. Inprimis ad ossium ulcera, & cariem pulchras observationes habet.

NIEROP *de libera urinæ excretione*, Leid. 1743. 4. Calculum ipse secuit & observationes adduxit.

FISCHER *de modo quo se ossa accommodant* Leid. 1743. Habet historiam analogæ articulationis.

J. WILHELM SCHMIDT *historia hydropici paracentesi plus quam 40. es instituta curato*, Gedani 1743. 4. qui ex recidivo morbo periit.

J. A. BUCHNER *de ancylosi*, Hall. 1743. *de diæta vulneratorum* 1743. *de calculi renum excretione* 1745. bona disputatio, *de gangliis* 1748.

J. CAR. VOIGT *de capite infantis abrupto & variis illud ex utero extrahendum modis*, Giess. 1743. Instrumenta varia delineat, docta disputatione. Negat ossa pubis diduci.

JAQ. MESNARD *guide des accoucheurs*, Paris. 1743. 8. Nihil novi vel reconditi, sed forceps paulum correcta, & cranio perforando destinatum instrumentum delineantur. Par-

tum

tum cæfareum commendat & defcribit. Encheirefes cæterum breves, icones ex J. MAURICEAU.

CAROLI JOSEPHI de EUCKIS & LOVVENFELS *apologia pro arte fympathetica*, 1743. 4. * Pro vendenda arte.

CHRISTIAN VVENKER *de virgine per 27. annos ventriculum perforatum habente*, Argentin. 1743.

J. FRID. CRELL *de tumore capitis fungofo poft cariem cranii*, Helmftad. 1743.

J. FRID. CRELL. dedit etiam *anatomen puellæ gibbofæ* in progr.

J. ERNESTI HEBENSTREIT *oculus lacrimans*, Lipf. 1743.

JOHAN. HENSELER *hiftoria brachii pratumidi*, Altorf. 1743.

J. ANDR. VVESTPHAL *de vulnere inteftini coli feliciter confolidato*, Gryphsvvald. 1743.

LEBR. DAN. CHRISTH MITTELHAUSER *de modis articulorum & incurvatione offium rachitica*, Jen. 1743. difputatio.

JULIANUS OFFRAI in *obfervations de médecine pratique* habet fiftulas ani venereas folo mercurii ufu fanatas: exomphali hiftoriam.

Cum hoc inprimis anno Rex Chirurgis imperaverit, ut neminem reciperent, nifi artium effet magifter, aliaque ipfis privilegia impertiverit, lites inter Medicos & Chirurgos Parifinos nunc primum vehementiffime exarferunt. Aufus eft nonnemo fcribere *Réflexions fur la déclaration du Roi*, Parif. 1743. 8. in quibus mala demonftrantur, quæ ex litteratulis neque manu exercitis chirurgis oriri poffent. Refpondit Chirurgus anonymus fub titulo *obfervations fur un écrit intitulé réflexions*, Parif. 1743. 4. Errat defenfor, dum PAREUM, THEODORICUM de HERY, aliofque infignes chirurgos ait ex literato grege fuiffe, qui omnino ex illiterato fuerint. Refpondit medicus in *notes fur les réflexions* ibid. 8. eodem anno, in quibus objicitur, HEVINUM, SENOT, QUESNAI aliofque eruditos chirurgos neminem habere quem curent, & illiteratos effe, quibus cives fe committant, &c. Deinde In *Mémoire pour la faculté de médecine contre l'auteur des obfervations*, ibid. 8. refutatur chirurgus, & oftenditur nunquam facultatem Parifinam chirurgos pro doctoribus habuiffe, fed inter difcipulos numeraffe. Non legi, qui fequuntur, *nouvelles réflexions fur la déclaration du Roi* 1743. 8. *Themis & le malade pour la fubordination dans la médecine*, ibid. & L. de SANTEUIL *lettre & réflexions fur la qualité de M. és arts nouvellement exigée pour être chirurgien à S. Côme*, Parif. 1743. 8. Sed LAURENTII FERRET orationem oppofitam MORANDO cum titulo *des moyens de former des parfaits Chirurgiens*, Parif. 1743. 4. legi Chemiam & Phyficen, aliafque artes liberaliores inutiles effe chirurgo, D. QUESNAI aliofque chirurgos theoreticos parum practicos effe oftendit.

JOHN. RANBY *gunfhot vvounds*, London. 1744. 8. Frequentem ufum corticis in contufis malifque vulneribus commendat, tum lenem tractationem, & evitationem omnis lacerationis, dum glans extrahitur, quam mavult, quoties pertinacius hæret, fuo loco relinquere. Recte monet, fi amputandum, id faciendum antequam gangræna accefferit. Gallice verfus libellus prodiit Parif. 1745. 12. EJUSDEM *narration of the laft illneffe of the Earl of Orfort*, Lond. 1745. 8. jam citavi. Vefica inflammata erat & undique cruftam villofam calculis habebat obfitam. Contra utrumque opufculum prodiit *an expoftulating adreff to* J. RANBY *occafioned by his treatife on gunfhot vvounds, and by his narrative of the Earl of Orfords laft illneff*, Lond. 1745. 8. * Contra alterum *a letter from a phyfician to another at Bath concerning the cafe of the Earl of Orford*, London. 1745. 8. * & *an fecond letter occafiond by Ranby's appendix to his Narrative*.

OTTO PHILIP PRAUN *anleitung zur krebfcur ohne fchnitt*, Ulm. 1744. 8. Arcana laudat, ut aquam ex fpermate ranarum.

KLEINSCHMIDT *unterricht für die hebammen*, Ulm. 1744. 8. *

J. FRID. HENKEL difputatio *de cataracta cryftallina*, Francof. Viadr. 1744. In qua noviffima FERRENII de obfcurata lente & capfula inventa proponuntur. EJUSDEM Medici & Chirurgi *Samlungen meditinifcher und chirurgifcher anmerkungen* I. II. III. & IV. Berolini in 4. ab anno 1747. eduntur. Multa hic utilia reperiuntur, chirurgica inprimis, ad morbos offium, luxationes, hernias, lithotomiam LE DRANII & CHESELDENII, aneuryfma aortæ, fracturas varias, hydrocephalum, unde difficilis partus, fphacelum a

caufa

causa interna, spinam bifidam, cariem, &c. Contra hoc opus acre anonymi scriptum prodiit *sendschreiben an einen erfahren medicum* 1747. 4.

J. FRID. HENKEL *samlungen med. und chirurgischer ammerkungen* V. & VI. nunc etiam prodierunt.

Chirurgie complete suivant le systême des modernes, Paris. 1744. 12. *

HENRIC. AUG. GERLACH *de cura cancri in mamma exulcerata possibili*, Hamburg. 1744. 4.

HENR. AUG. GERLACH citatus liber exstat etiam in E. N. C. Vol. VIII.

Recherches sur l'origine, sur les divers états & sur les progrès de la chirurgie en France, Paris. 1744. 4. Non adeo liber est, quam libellus forensis, quo chirurgi favorem judicis aucuparunt, omnia adeo in contumeliam Medicorum, & gloriam ordinis chirurgici refi-cta, adscripti Chirurgis LANFRANCUS, BERENGARIUS, alii, vere Medici, supposititiæ leges collegii chirurgici ad antiqua tempora per fraudem fictæ, occultata vera origo chirurgiæ Gallicæ, quæ est a medicis Italis, qui iidem suam ab Arabibus habuerunt, corrupta rerum gestarum mille modis historias, suppressa fama *tonsorum*, qui in chirurgia excelluerunt, laudati supra merita sua obscuri homines. Una recusus est index funereus DEVAUX. Contra hunc librum prodiit *Mémoires pour le Doyen & les DD. Régens de la faculté contre le Prévot des chirurgiens*, Paris. 1744. 4. Longe aliter hic, quam in Chirurgorum scripto, res gestæ narrantur, illiteratos nempe Chirurgos fuisse, anno vero 1436. primum inter discipulos facultatis medicæ receptos, deinde anno 1551. subjectos ei facultati, etiam cum annui tributi inpositione & additione Medicorum ad recipiendos candidatos chirurgicæ artis, eamque legem etiam anno 1724. renovatam, neque unquam veniam datam chirurgis, ut artem suam latine docerent. Cæterum hoc libello tota chirurgiæ Gallicæ historia verior continetur. In *Requéte au Roi contre le S. de la* PEYRONIE queruntur Medici, absque venia decani secare cadavera chirurgos, & malle obstetrices & candidatos nullos recipere, quam medicos habere tentaminum præsides.

Manifesto da RAZAM da QUEIXA, Lissabon 1744. fol. * Miserat experimenta sua de cancri cura Parisios pro præmio obtinendo, neque judices faventes invenerat. Hic de fato suo queritur.

In J. des SAVANS 1744. MOPILLIERE chirurgus Andegavensis libellum contra utilitatem fonticulorum & vesicatoriorum edidit.

CARD. DAN. FISCHER *de calculo vesicæ urinariæ*, Erfurt. 1744. Bona disputatio cum propriis observationibus.

J. HENRICI VVELSI *de hernia crurali*, Angentor. 1744. disputatio.

J. AD. RULMANN *de partu præternaturali & difficili ob hæmorrhagiam uteri antecedentem*, Giess. 1744.

JOH. BESSE & LALLEMANT. *Ergo ubi partus difficilis ac desperatus tentanda etiam in matre viva sectio uteri cæsarea*. Paris. 1744. in magno capite, hydropico fetu, arcta pelvi.

PETRI ANS L'EPY & BERNARD: *Ergo mammarum cancri ferro tutior quam causticis ablatio*, Paris. 1744.

J. CLAUD. ADR. HELVETII & de la MOULIERE: *Ergo in partu difficili sola manus instrumentum*, Paris. 1744.

THOM. BERN. BERTRAND & PERSON: *Ergo venæ sectio operationum frequentior simulque periculosior*, Paris. 1744. bona descriptio.

Prémier mémoire pour les DD. & D. Régens de la faculté contre le S. de la PEYRONIE *& la communauté des chirurgiens*, Paris. 1744. 4. Volebat FRANCISCUS GIGAUT de la PEYRONIE solus doctores chirurgiæ creare. Hanc adfectationem imperii Medici graviter accusant. Adparet eo tempore scripsisse GIGALTUM de la PEYRONIE *memoire* seu libellum, quo se tuebatur. Eum ut pleraque chirurgorum non vidi. Respondit ad hunc chirurgorum libellum *Universitas Parisina* sub nomine *réponse du Recteur, Doyens, Procureurs, & Suppots de l'Université de Paris, au mémoire du S. de la* PEYRONIE, Paris. 1744. fol. Hic Academia Chirurgos, quintam facultatem sub præsidio primarii chirurgi, constitutos, dimittit cum negato petito, & demonstrat chirurgos ab anno retro 1436. in Universitate non aliter fuisse receptos, nisi ut discipulos medicorum, ab omni vero tempore ipsis fuis-

fe interdictum ne docerent aut thefes defenderent, neque novum jus ipfi accedere, quod magiftri effent; *Second mémoire pour le D. & DD. Régens de la Faculté contre le S. de la* PEYRONIE, Parif. 1745. 4. Iterum errores Libri *recherche*, &c. caftigantur, & corrigitur hiftoria chirurgiæ. Anno 1671. confirmatum eft, ut chirurgi medicis præfentibus reciperentur, & anno 1676. ut annuum præftarent juramentum apud decanum, & in ipfis chirurgorum ftatutis anno 1699. fancte fervata funt facultatis jura, etiam fi nunc ab anno 1742. recufent juramentum & tributum. Imo anno demum 1749. condemnati fuerunt, ut medicos advocarent ad examina. Errores etiam & funefta crimina chirurgorum exponuntur. Juftus & curiofus liber. Eodem anno prodiit *à Meffieurs les adminiftrateurs de l'hôtel dieu*, fol. 1743. Queruntur medici, abfque decani venia cadavera chirurgis concedi.

JAQUES DARAN *recueil d'obfervations chirurgicales fur les maladies de l'uretre traitées par une nouvelle methode*, Avignon 1745. 12. recufa & multum aucta anno 1748. cum titulo *obfervations chirurgicales fur les maladies de l'uretre, traitées fuivant une nouvelle méthode*. Scopus eft oftendere adlatis hiftoriis & teftimoniis, fuis candelis fuoque diffolvente arcano carunculas & fiftulas urethræ tolli. Defendit carunculas fibi etiam in cadaveribus vifas, ifchuriæ caufas perfequitur. Hiftoriæ ad 200. & teftimonia plurima.

OLOF ACRELL *utförig forklaring om fris ka fors eganskaper*, Holm. 1745. 8. De vulneribus fimplex & luculentus tractatus. Vulnerum hiftoria uberior, quam apud ullum alium fcriptorem, fecundum omnes partes corporis defcripta; & fanum judicium de finguli vulneris majori aut minori ad necandum potentia. Curatio non addita.

J. FRANCISCI MAURIN *difputatio de vulneribus*, Monfpel. 1745. 8.

GOULARD de fectione calculi in *Actis* (*Mémoires*) Academiæ Monfpelienfis anno 1745.

De GOULARDO, quem ibi citavimus, nunc fubjungimus, eum virum valde laudari a PAULUCCIO.

PETRI PASQUAL *de fignis & partu fetus mortui*, Leid. 1745. 4. Signa fere omnia rejicit.

CHRISTOPH. ERNST ENDLER *famtung vom krebs*, Hamburg. 1745. 8. *

J. CASIMIRI AULBER *de fetus pragreffo capite partum retardante*, Gieff. 1745. Varia bona habet, & defcripfit inftrumenta & encheirefes pro capite inpacto.

LUDEVVIG MICHAEL DIETRICHS *Rede von einem vvahren vorfall und glüklich unternommener abfetzung der bährmutter*, Ratisbon. 1745. 4. Notatu digna hiftoria de partu difficili, poft quem elapfus uterus, induratus, refectus & in demortuæ poft aliquod tempus cadavere nullus uterus repertus eft. EJUSD. *obfervationes de ufu corticis peruviani in cancro mammæ*, Ratisbon. 1746. 4. Recenfet GERARDI van SVVIETEN hiftoriam utiliter adhibiti in mammæ cancro corticis, & fpiritus falis, & fimilium a fe ipfo factorum experimentorum.

PHIL. JAC. BOHMER *de prolapfu & inverfione uteri*, Hall. 1745. Utrumque prolapfum defendit, & uteri, qualem defcribit, & vaginæ. EJ. differtatio *de neceffaria funiculi umbilicalis deligatione*, Hall. 1746. 4. Defcribit arterias umbelicales, abrumpi negat, & neceffariam effe deligationem confirmat.

THEODORI KOPPENHAGEN *de infigni ufu venefectionis in fanandis vulneribus*, Altdorf. 1745.

GEORGII AUGUSTI LANGGUTH *de fractura patellæ & genu*, VVittemberg. 1745. *de terebratione capitis chirurgia generofa*, 1748.

EJ. difp. *de terebratione capitis non difficili neque lethali*, VVittemb. 1749. 4. *de finus frontalis vulnere fine terebratione curando*, ibid. 1749. 4.

J. DAVID SCHLECEL *de calculo vefica pragrandi in puero novenni*, Erfurt. 1745.

J. JAC. MULLER *cafus rariffimus uteri in partu rupti*, Bafil. 1745. docta difputatio. Fufe pro DEVENTRIO fcribit.

J. BENI. BOEHMER *de pfyllorum marforum & ophiogenum adverfus ferpentes*, &c. Lipf. 1745. difp.

Cum PHILIPPI CONRADI FABRICII folertiffimi & modeftiffimi viri, *fciagraphia hiftoria phyfico-medica Butisbaci*, VVetzlariæ 1746. 8. edita. Prodierunt etiam obfervationes chirur-

rurgicæ de periculoso usu trepani; de luxatione vertebrarum colli in suspensis non satis vera, de vulnere in quo integra cute cranium ulceribus perfossum erat. EJ. *de facilitate insigni extractionis fetus vivi in procidentia uteri*, Helmstad. 1748. 4. Exemplum fetus ex utero prolapso nec converso extracti.

PHILIPPI CONRADI FABRICII etiam est *curatio juvenis prægrandi effusione puris in abdomine laborantis*, Helmstad. 1750.

Dictionaire de Médicine universel proprie Anglice scriptum est a D. JAMES, quam editionem non possideo, sed gallicam versam a D. DIDEROT EIDOUS & TOUSSAINT, Paris. VI. vol. fol. 1746. & seqq. annis. Tota HEISTERI chirurgia hic repetitur, & magna vis aliarum observationum ex *Transactionibus Philosophicis*: *Academiæ Parisinæ monumentis*, cum iconibus instrumentorum.

JANI PLANCI (JOH. BIANCHI) Ariminensis medici acuti ingenii, prodiit anno 1745. *de vesicatoriis dissertatio* * quam prælegit in Academia Lynceorum restituta: Ea medicamenta refutat.

De JANI PLANCI hic dicta dissertatione *de vesicatoriis*, qua medicamenta ea refutat; addimus, multas inde lites natas esse.

ATTHALIN *lettre à un Médecin de Province au sujet des accidens funestes, survenus au bout de 54. jours ensuite d'un coup de tête*, Besançon 1746. 8. Ex pondere capiti illapso nulla symptomata, sed mors tarda successerat, cum putredine cerebri.

CHRISTIAN EHRENFRIED ESCHENBACHS *anfangsgründe der chirurgie zum gebrauch seiner vorlesungen*, Rostoch. 1746. 8. Compendium in quo morbi magis vulgati describuntur, encheireses ex optimis recentioribus docentur.

Hoc anno in lite *medicorum cum chirurgis* prodierunt PROCOPE COUTEAUX *discours sur les moyens d'établir une bonne intelligence entre les médecins & les chirurgiens*, Paris. 1746. 4. Satyra in adfectantes doctorum titulos chirurgos.

Mémorie pour F. la PEYRONIE *& les Prevôts, & Collège des Chirurgiens, contre la faculté de Médicine & l'Université de Paris*, Paris. 1746. 4. *

MOUTON *Essays d'odontotéchnie ou dissertation sur les dents artificielles*, Paris. 1746. 12. Demonstrat utilitatem dentium artificialium.

ANGELO NANNONI *trattato delle malattie delle mammelle*, Firenze 1746. 4. In inflammatione acetum, in cancro vero amputationem laudat, qua feliciter ipse fit defunctus. EJUSDEM *dissertazioni chirurgiche*, Paris. 1748. 8. De fistula lacrumali, catarrhacta, medicamentis exsiccantibus & causticis agit, quas ultimas dissertationes pro præmio obtinendo scripserat.

ANGELO NANNONI hic etiam recensi *discorso chirurgico nell' introduzione al corso delle operazioni*, Firenz. 1750. 4. nondum legi.

ROBERT VVILLAN *essays on the kingsevil*, Lond. 1746. 8. *

SAMUEL MIHLES *elements of surgery*, &c. Londin. 1746. 8. non malum compendium, quo tota res chirurgica breviter exhibetur, cum iconibus instrumentorum & encheireseon. Errores intercurrunt. Quis credat DUVERNEYUM præsente BOERHAAVIO anno 1730. humerum in articulatione scapulæ amputasse.

CAR. AUG. a BERGEN *de spina ventosa*, Francof. ad Viadr. 1746.

Principes de Chirurgie, Paris. 1746. 12. *

GOTTFRIED HOERLE *de staphylomate fungoso*, Giess. 1746. disputatio.

BEAT. IGNAT. la CHAUSSE *de hernia ventrali*, Argentor. 1746. eximia disputatio.

In JAC.NIC. VVEISS Professoris Altdorfini programmatibus aliquæ observationes exstant quæ huc pertinent, ut discessus epiphysion a variolis in progr. V.

VICTOR HENRICH RIECKE *unterricht vor die hebammen*, Stuttgard. 1746. 8. *

FRANC. BIDAULT: *Ergo in paronychia operatione celebranda torcular versus supernam brachii partem adplicandum*, Paris. 1746. 4.

In *Actis Stokholmiensis Academiæ* passim operationes & observationes chirurgicæ exstant, ut labii leporini ab O. ACRELL secti: ex inguinis ulcere egressa tænia: cariei & exemtæ tibiæ, cataractæ lacteæ a CL. RIBBIO, olim mihi familiari, sanatæ.

Ex *Actis Stokholmiensis Academiæ* huc etiam pertinet tractatio de signis calculi, quam BACK & SCHUTZER inseruerunt.

Sic

Sic in *Gentleman's Magazine* intercurrunt cafus rariores huc fpectantes.

Et in *Memorie di valent' uomini* quæ Luccæ prodeunt TABARRANI de luxationibus vertebrarum, quas minime admittit, TACCONI & aliorum aliquæ obfervationes.

LEVRET *obfervations fur les caufes & les accidens de plufieurs acchouchemens laborieux*, Parif. 1747. 8. De capite fetus in utero retento, & modis id extrahendi agit, iconem dat inftrumenti ex tribus laminis chalybeis facti, quæ feorfim introduci, tunc circa caput in tricruris forcipis modum claudi queunt. Forcipem etiam CHAMBERLAINI corrigit excavando maxillas, addendo laminam, cujus ope angulus maxillarum major minorve reddi queat, ejus vero inftrumenti utilitatem per obfervationes confirmat. Denique agit de caufis incuneati capitis. EJ. *obfervations fur la cure radicale de plufieurs polypes de la matrice, de la gorge & du nés, opérée par de nouveaux moyens*, Parif. 1749. 12. nondum legi, laudant vero inprimis auctores Diarii Eruditorum, ob figna variorum polyporum & prolapfuum uteri vaginæque, &c. In nuperis *diariis eruditorum* (februar. 1750.) & aliqua contra LEVRETUM cenfura, & ejus refponfio exftat.

J. DAN. SCHLICHTING medici Amftelodamenfis, qui etiam nunc curat, *Embryulcia nova detecta, of heel nieuvve behandelinge in de moeyelickfte baaringen op't fpoedigfte te helpen, geoeffend door* ROONHUYZEN, Amftelodami 1747. 8. Defcribit forcipem, cujus ope ROONHUYZIUS ejufque filius uterum pene claufum aperiebant, fetumque utcumque fitum educebant. Id arcanum fuum fecerat collegium chirurgorum Amftelodamenfium revelat auctor. Depinxit autem machinam feu forcipem ex duabus laminis chalybeis elafticis factam, quibus oftium uteri diducitur. EJ. *embryulcia nova detecta appendix*, ibid. Veram fe machinam delineaffe per teftes idoneos confirmat. EJ. *traumatologia novantiqua, ofte vernieuvvde vvond heelkunde*, Amftelod. 1748. 4. Plenum opus de vulneribus in univerfum & fingulis: de eorum majori vel minori periculo, &c. Multa hic nova aut rariora. Vulnera tendinum minus periculofa effe oftendit, quam vulgo creditur. Vulnera arteriæ cruralis fanari poffe confirmat. Hepar contufum fanatum vidit. Turundas & emplaftra in curatione rejicit. Corticis Peruviani effectum in longis cum gangræna conjunctis febriculis verum invenit, in aliis gangrænis minus fidum. EJ. *corollaria* adjecta novæ editioni VERBRUGGIANI operis jam citavimus. Medicamenta fæpe meliora fuadet; fomenta ad ulcera ex pane & vino, fpiritum nitri in fcorbuto, cantharides recipiens unguentum in fiftulis, mercurii ufum in cancro claufo. Fonticulos ad fananda ulcera rejicit, &c.

J. P. RAHTLAUVV *het berugte geheim in de vroedkunde van* ROONHUYSEN *ontdekt*, Amft. 1747. 8. *

J. P. RAHTLAUVV in libro hic citato fere eodem modo, quo CL. SCHLICHTINGIUS, a chirurgis provocatus, iconem inftrumenti ROONHUYSIANI publicat, quam chirurgus van der SVVAMM, difcipulus junioris ROONHUYSII cum VELSENIO medico communicaverat. Addit ipfe forcipem Anglicanam perforatis cochlearibus aliamq; pro extrahendo fetu propriam.

HENRICH KLINGEN *fendfchteiben an einen chirurgum in Strasburg*, Berolin 1747. 8. Contra HILMERUM ocularium, quem agyrticarum fraudum reum agit, infelix fcriptum quod auctori acrem vindicem immifit.

GEORGE KEY *a differtation on the effects of mercury on human bodies*, Londin. 1747. 8. Pleraque practici potius argumenti funt; in appendice vero vulnus fclopetarium defcribitur, in quo glans pelvim fubierat per foramen magnum offis pubis, & fecuti erant finus plurimi, præter fpem fanatum. Laudat inftrumentum novum ad venæ fectionem a fe ipfo excogitatum.

JAC. van der HAAR *verhandeling van de gefchotene vvonden*, Amftelod. 1747. 8. * nifi verfio eft.

BROVVNE LANGRISH in fuis *phyfical experiments upon brutes*: expertus eft aquæ calcariæ in veficam canis injectæ potentiam, & quam portionem toleret faponis aut calcis, quam minus ferat.

Remarques fur les Mémoires de l'Académie de Chirurgie, Parif. 1747. 8. *

ADRIANI DICTEN *difputatio de gangræna & fphacelo*, Leid. 1747. cum exemplis.

LAURENT. MIZLER *de balfamo univerfali*, Erfurt. 1747. 4. Laudat inventum fuum ad fcirrhum mammarum, viperæ morfum, cataractas. Cæterum notum eft DIPPELIUM duplicem & vegetabilem & mineralem balfamum vulnerarium excogitaffe, minime inutilem, quem utrumque C. NEUMANNUS defcribit.

Hoc anno edidit J. ASTRUC (tecto nomine) *état des conteftations entre la faculté de Médecine*

cine & la communauté des Chirurgiens, Parif. 1747. 4. Ubique in Gallia Medicos recipiendis chirurgis præfidere, & infanam effe petitionem D. de la PEYRONIE, qui honores chirurgicos propria auctoritate tribuere velit. *Requête au Roi pour les DD. Régens de la Faculté*, Parif. 1747. 4. Oftenditur chirurgos fuppofititia protuliffe ftatuta, & Regi impofuiffe, dum ad obtinenda petita adfirmarint fe jam anno 1268. in facultatem coaluiffe. Ea vero ftatuta anni 1600. ficta effe demonftratur. Hanc criminationem confirmant advocati in *confultation pour les DD. & D. Régens de la Faculté*, 1747. 4. & notas fuppofitionis in Chirurgorum ftatutis liquido demonftrant, ut puduerit fceletis Chirurgos, neque aufi fint fraudem tueri. *Troifième Mémoire pour les D. & DD. Régens de la Faculté de Médecine*, Parif. 1748. 4. Contra fcriptum Chirurgorum, qui dimiffa petitione aggregationis ad Univerfitatem Parifinam; docendi tamen latine jus petebant. Oftenditur Medicos omni ævo unice latine de chirurgia prælegiffe, Phyficos idem, quod Medici, fonare, & alia plurima ad hiftoriam utilia.

PLANQUE *bibliothèque de médecine tirée des ouvrages périodiques*, Parif. 1748. 4. nequidem integram A literam continet, cum inprimis fub titulo *Accouchement* innumeras hiftorias partuum difficilium coacervaverit, ulcerum vero in *abfcés*, tum molarum, &c.

GEORGE ARNAULD *differtations on hernias or ruptures*, London 1748. 8. & gallice verf. Parif. 1749. 8. 2. vol. fub titulo *traité des hernies*. Memorabilis liber hominis unice fere in hoc morbo occupati, & a patre fimiliter in herniis curandis confenefcente educati. Utilia plurima habet, hic non repetenda, fed inprimis modum, quo herniæ adhærentes reponuntur, propriis pulvinis fenfim urgentibus, fcalpello, &c. Gangrænam etiam minus metuit & fæpe curavit. Strangulationem a folo facco factam defcribit cum fignis fuis. LE DRANIUM paffim refutat.

ANDREÆ PASTA *difcorfo del fluffo di fangue dall' utero delle Donne gravide*, Bergomi 1748. 8. Non femper a difceffu placentiæ hæmorrhagias gravidarum oriri, fed ab oftiis menfium apertis, neque femper partum accelerari debere, fed quietem & venæ fectiones præftare oftendit.

GIAMBATTISTA GISMONDI *lettera intorno una profcritta, che contiene note critiche fopra la differtazione de' veficatori del* S. GIOVANNI BIANCHI, Pifauri 1748. 8. PLANCUS veficatoria rejecerat, defenderat D. VANDELLI. Refpondet GISMONDUS, & oftendit confentientes magnos viros, quibus ea remedia difplicuerunt. Ad hanc autem apologiam in 4. *epiftola* earum, quas anno 1748. Lucæ 8. edidit, refpondet OCTAVIUS NERUCCI.

J. HENRICI KNIPHOF vexatorum theoria & hiftoria, Erford. 1748. Difp.

J. FREKE *effay on the art of healing*, Lond. 1748. *

J. FREKE boni fenis citatum librum *effay on the art of healing* nunc legi. Theoriam malorum dat, huic fuperftruit operationes. Pus deducit a fanguine cum aere in fpeciem fpumæ faponaceæ abeunti. Verrucas fanguini per arterias vehementiori impulfui tribuit. Medicamenta interna pene ubique rejicit. Venenatam naturam vulnerum fclopetariorum reftituit. Sic a bile eryfipelas, ab atra bile cancrum iterum cum ulceribus derivat, &c.

G. DOVVMAN *phyficomechanical differtation on the fcirrhus*, Londin. 1748. 8. Aquas ad fcirrhum faponaceas & petroleo miftas laudat. Amputationem in cancro (gypfea fpecie excepta) rejicit, & adfirmat, fe fanare cancros ope antimonii cum mercurio & kermes minerali. Morbum ab ovario fcirrhofo defcribit.

VV. DOUGLAS *letter to* D. SMELLIE Londin. 1748. 8. Contra SMELLII forcipem ligneam ad partus difficiles adhibitam. *

BENJ. PUGHE *treatife of midvvifry*, Lond. 1748. 8. * Forcipem novam defcribit a fe inventam, tum cafus graviores, novam methodum tibiam amputandi, machinam pro luxatione humeri, &c.

ANTONII BERGIER & J. BARDEU DUBOURG *Ergo tracheotomia nunc fcalpellum nunc bifidus mucro*, Parif. 1748. Illud ubi aliquid illapfum eft, hic, ubi aer unice admittendus.

PETRI ALOUETTE & THOULOUSE DE VALLUN *Ergo femur in cavitate condyloidea aliquando amputandum*, Parif. 1748. Experimento oftendit, comprimi poffe arterias iliacas, ut amputare liceat femur, etiam in fuperiori parte.

JAC. FRANC. le CHAT de la SOURDIERE *Ergo tenfio fterno-maftoideorum mufculorum nocet chirurgicæ herniarum curationi*, Parif. 1748. Monet, ne permittatur ægris, quibus hernia reponitur, flexio capitis, quæ requirat fternum fixum, hinc tenfionem mufculorum rectorum abdominis.

COR-

CORNELII VAN NIEL *de partu difficili*, Leid. 1748. 8. Historias varias habet, & encheiresés ad caput offi pubis incuneatum. Brachia cum capite educere suadet.

J. CHRISTIAN KISNER *de morbis puerperarum*, Leid. 1748. disputatio.

JAC. ROELKE *de therapia morborum per ulcera*. Lipf. 1748. disputatio.

BENED. GOTTFR. OEHME *de amaurosi*, Lipf. 1748. cum CL. GUNZII observationibus.

ANDR. EL. BUCHNER *de abscessibus & ulceribus mammarum*, Hall. 1748. 4. EJ. *de enteroepiplocele*, ibid. 1750. 4. EJ. *de vulneribus cerebri non semper lethalibus*, ibid. 1750. 4. & aliæ disp.

C. CHRISTOPH. DETHARDING *de exclusione fetus immaturi*, Rostoch. 1748. 4.

AUG. SCHAARSCHMID *kurtzer unterricht von den krankheiten der knochen*, Berolin. 1749. 8. PETITUM sequitur, fissuras ossium docet adgnoscere, & observationem habet emolliti ossis.

DAN. VVILH. TRILLER *de veterum Chirurgorum arundinibus atque habenis*. VVittemb. 1749. Progr.

In CL. DAUBENTON *description du cabinet du Roi*, Parif. 1749. 4. continetur multa cariei, exostoseos, ancyloseos exempla, delineata.

LOUIS *observations & remarques sur les effets du virus cancreux*, Parif. 1749. 12. A cancro natam cariem ossium albam siccam describit. Laudat ad cancrum fonticulos, alumen, sedum acre, ex theoria.

GIOV. DOMENICO BACIOCCHI *lettera intorno l' estrazione d' un calcolo esistente sotto la lingua*, Brescia 1749. 8. Extraxit calculum ductus salivalis VVARTHONIANI.

In J. *des* SAVANS 1749. anonymus novum instrumentum ad secandum calculum proposuit, adfine scalpello occulto, quo in herniis utuntur, idemque defendit contra censuras CL. NIC. LE CAT. Forcipem etiam habet ad frangendum majorem calculum.

JANO REGHELLINI *lettera chirurgica sopra l' offesa della vista in una donna*, &c. Venet. 1749. 8. Historia est novæ pupillæ, quam non a deposita catararacta sed ab inflammatione & abscessu natam esse contendit, & postquam visus duplex factus est. Multæ bonæ observationes accedunt. Statuit cataractam membranaceam, & eam sæpe se vidisse adfirmat.

GERH. ARMBSTER *de paragomphosi fetus in partu*, Gott. 1749. disputatio. Cum capitis incuneatione prolapsum uteri fere adesse, emollientia tunc plurimum prodesse & encheireses docet quas indicat.

J. JULII VVALBAUM *de vena sectione veterum & recentiorum*, Gotting. 1749. Erudita disputatio, cum novo instrumento elastico, quoad quamlibet directionem quæsitam cutis perforari potest.

J.G.STROSHLEIN disputatio *de relaxatione vaginæ, prolapsu & inversione uteri*, Argent. 1749. Bonæ disputationes sunt quas citavimus J. G. STROSHLEIN & J. FRID. CHRIST. CORVINI.

ANDR. SEVASTO *de lithogenesia*, Leid. 1749. 4.

D. GOTTLOB THEBESII *ep. chirurgica*, Hall. 1749. de gravi cerebri vulnere curato.

J. FRIDER. CHRISTIAN. CORVINI disputatio *de hernia cerebri*, Argentor. 1749.

BARTHOLD VVICHMAND, qui & ipse inter nostros discipulos, fuit *de partu difficili ex funiculo umbilicali pravio*, Hafniæ 1749. disputatio.

La supériorité des Médecins sur les Chirurgiens prouvée par les loix & l' usage de toute l' Europe, Parif. 1749. 4. Testimonia sunt octo Academiarum, inter quas etiam nostra est, qua demonstratur, ubique in Europa recipiendis Candidatis Chirurgorum Medicos præsidere, ubique docere Chirurgiam, & graviores operationes dirigere, &c.

F. P. COMBALUSIER *considerations d' un Médecin de Montpellier sur les deux prémiers mémoires du* S. PICHAUT *de la* MARTINIERE, Parif. 1749. 4. Archiatri in manus jurare Chirurgum primarium, Archiatrum in Regias, Chirurgos Doctoris titulos ambire & apud provinciales facultates obtinere; Chirurgos melioris notæ fuisse Medicorum discipulos; PETITUM furtim librum de ossibus edidisse, cum promisisset se errores a VVINSLOVVO indicatos correcturum: & alia demonstrat Chirurgis non placitura.

Réponse au dernier mémoire de M. le Prémier Chirurgien & à l' écrit intitulé examen impartial, Parif. 1749. 4. Auctor dicitur esse D. PAYEN. Ostenditur Chirurgos literatos parum ad artis propriæ incrementa, plurimum Medicos contulisse: multa infortunia a praxi Chirurgorum oriri, &c.

Denique 12. Aprilis 1749. hæc diuturna lis edicto Regio ita conposita est, ut Chirur-

gis recipiendis Medici adefsent, & examinarent Candidatos, & duplex ordo fieret Chirurgorum, Academicorum, Magiftrorum docentium, & illiteratorum; loco jurisjurandi vero Chirurgi Decano Medicorum catalogum omnium utriufque ordinis fui membrorum jubentur mittere. Ante operationes Medicorum vota debere colligi & prima.

F. SAUVAGES *de la* CROIX difsertatio *fur la nature & la caufe de la Rage*, Touloufe 1749. 8. Artum demorfum amputari debere, aut carnem profunde ex vulnere exfcindi, intus mercurium adhiberi.

T. KNIGTH *on Catholicus*, Londin. 1749. 8. habet aliqua de vi medicamenti Stephaniani, quam tribuit igni in calce latenti, de CYPRIANI arcano lithontriptico ex calce & pyrite miftis, fermentatis cryftallis in lixivio natis.

CAR. LINNAEI *de generatione calculi*, Upfal. 1749. 4.

A. HALLER *de herniis congenitis*, Gotting. 1749. aliæque obff.

DESPORT *traité des playes d'armes à feu*, Paris 1749. 12. Mitiorem curandi rationem præfert, rejectis corrofivis, fpiritu vini & nimiis incifionibus. Turundas defendit. Glandes tamen impactas fortiffime extrahit etiam offibus de induftria fractis. Novam fracturæ cranii fpeciem defcribit *fracture en pente*.

TAILLARD le fils *élémens de la phlébotomie*, Paris 1749. 12. Mechanicam rationem & cautelas in V. S. manus pedifque docet.

J. MONNIKHOF *ontleed en heelkoudige famenftelling der oofaaken, kenteeken, bevallingen en genezingen van de fcheurzels*, Amftelod. 1750. 8. Culpat bracheria, hactenus nota, proprium promittit fe defcripturum; frigida fomenta rejicit, & repofitionem facci non aperti.

S. THEOD. QUELMALZ *de narium incurvatione*, Lipf. 1750. 4. *de ileo ex hernia fuppurata*, ibid. 1750. 4.

J. B. LUD. CHOMEL *Ergo tumidis hæmorrhoidibus hirudines*, Parif. 1750. 4.

RAVATON *traité des plaies d'armes à feu*, Parif. 1750. 12. Nondum legi, fed paffim lego refutare DESPORTUM.

J. GOTTFR. JANKE *de forfice & forcipe ferramentis a* BINGIO *inventis*, Lipf. 1750. 4. Hæc fpecies Anglicanæ forcipis eft, quam præfert reliquis JANKIUS, illa ad aperiendum fetus caput excogitata.

JOSEPH. ANTON. STEIMANN *de caufis cur frequentius viri præ feminis calculofi fiant*, Argentor. 1750. 4.

GUIL. FRID. JAHN. *de infolita ingentis calculi per fcrotum exclufione*, VVittemb. 1750. 4.

ABRAHAM SZELI *damna graviora ex abortibus*, Altdorf. 1750. 4.

PALLUCCI *Nouvelles remarques fur la lithotomie fuivies de plufieurs remarques fur la féparation du penis & fur l'amputation des mammelles*, Parif. 1750. 12. Diligenter fcriptum opus. Poft pelvis anatomen defcribit varios calculum extrahendi modos, eosque novis nominibus infignit, apparatum minorem tuetur, Gallos accufat, quod alias partes incidant, quam in libris nominent. In apparatu alto perforare imam veficam fuadet, longo *trocart*, in lotium in cellulofitatem effundatur. Laudat GOULARDI fecandi rationem; & tubulum in vulnere relictum. Diarium dat aliquot operationum, fuarum & FAGETI. STEPHANIÆ medicamentum fruftra fuifse monet. In *præfatione* de cataractæ depofitione agit, & inftrumentum defcribit, quod ex fiphone & ex acu componitur. Aliqua etiam de penis & mammæ amputatione docet. EJ. *defcription d'un nouvel inftrument pour abatre le cataracte*, Parif. 1750. 12. Acus lanceolatæ, quam nondum vidi, icon. EJ. *hiftoire de l'opération de la cataracte faite à fix invalides*, Parif. 1750. 12. Inter alia, etiam capfulam opacam lentis per corneæ incifionem extraxit.

Die gebährende frau famt ihrer leibes frucht in lebens gröffe abgebildet, Franc. Lipf. 1750. 8. Icon meo fpecimini deeft, qua ftatua exprimitur ad difcendos modos obftetricandi apta, cum præceptis eo pertinentibus.

JOS. MARIA QUADRIO *nuovo metodo per curare ficuramente ogni cancro coperto*, Venet. 1750. 4. Nondum legi.

J. de DIEST *Non ergo in plagis abdominis vulnerato inteftino pellionis futura*, Parif. 1750. 4. Refp. S. LEGER.

HYAC. THEOD. BARON & MOUGUEZ *Ergo in chirurgicis natura medicatricis efficaciam agnofcit medicina militaris*, Parif. 1750. 4.

Jo-

JOSEPH de JUSSIEU & VANDERMONDE *Ergo a ligatura polypi tutior curatio*, Parif. 1750. 4.

JAC. ALB. HAZON & THIERY *Ergo tutior faciliorque datur aneuryſmatis curatio*, Parif. 1750. 4.

J. JAC. VVELTIN *De aneuryſmate vero pectoris externo hemiplegiæ ſobole*, Baſil. 1750. 4.

PHIL. FRID. GMELIN *de effectibus morſus canis rabidi*, Tubing. 1750. 4.

GUENIN hiſtoire *d'une opération céſarienne faite avec ſuccés*, Parif. 1750. 8. Nondum legi.

F. COME de lithotome cum le CATIO concertationes, & nova inventa in *diario Eruditorum* deſcribuntur, cum novis inſtrumentis, & nunc junctim prodierunt Parif. 1751. 12.

CORNELII PLEVIER *gezuiverde Vroedkonſt*, Amſtelod. 1751. 4. cum præfatione S. D. SCHLICHTING. Nondum legi.

Multa alia, latentia in obſervationum medicarum collectionibus, nunc omitto.

De Medicina Forenſi ſeu Legali.

Medicina FORENSIS ſive LEGALIS nova in univerſum ars eſt: hinc cum Chirurgia, inde cum Medicina connexa, cui hunc locum deſtinavi, cum in BOERHAAVIANO opere nullum invenerit. Nam Veteres equidem quæſtiones varias medicas in leges receperunt. In legibus Moſaicis virginitatis inquiſitio locum habet. In *Exodi* etiam c. 21. ſeptuaginta interpretes ita legunt, „ ſi percuſſa muliere exiverit aliquid nondum formatum, reus „ puniatur, ſed ſi formatum fuerit, moriatur morte. Ita in Paraphraſi PHILO, etſi aliæ verſiones non ita legant. Parcendum eſſe prægnantibus dudum ÆGYPTII ſtatuerunt apud PLUTARCHUM de *ſera deorum vindicta*, & Athenienſes apud ÆLIANUM. Iidem Ægyptii ſanxerunt legibus, ne Medici alio modo curarent, quam eo, qui in libris canonicis habentur (DIODOR. SIC. L. I.) Deinde ZALEUCI lex fuit, qua pœna irrogaretur ægris; qui Medico non obtemperarent, ap. ATHENÆUM L. X. ARISTODEMUS apud PAUSANIAM (L. IV.) propriam filiam interemit, ut contra procum ejus confirmaret virginem eſſe, neque gravidam; neque indignam, quæ victima pro patria fieret. HIPPOCRATEM fœminam liberaſſe, quæ adulterii rea erat, quod infantem parenti diſſimilem peperiſſet J. H. SCHULZE monet Per. I. Sect. III. c. 2. n. 28. In EUMENIS exercitu, cum duæ feminæ certarent & utraque viro ſuo vellet commori, ab obſtetriciæ artis peritis luſtrata earum altera gravida inventa eſt (DIOD. SIC. *Bibl.* L. XIX.) Lege Regia ſectio cæſarea imperata eſt in feminis gravidis nuper exſtinctis, & quæ alia ſunt ejuſmodi. In *Juris civilis codicem* multa, uti neceſſe omnino fuit, huc pertinentia tranſiverunt, & magna HIPPOCRATIS auctoritas fuit, ut etiam ultra quam fuiſſet neceſſe, in tempore partus & alibi ipſi ſit obſecutum. CL. GALENI Lib. *quomodo morbum ſimulantes ſint deprehendendi* huc utcumque ſpectat. Sed verum tamen ortum medicinæ legalis, tamquam propriæ partis medicinæ, refero ad *Conſtitutionem Criminalem* CAROLI V. in qua conſtitutum eſt, (ad art. 147.) ut in dubio vulnere, quod mors ſecuta eſſet, non autem a vulnere neceſſario ſequi videretur, conſulerentur Chirurgi, & art. 149. ut unus duove Chirurgi ante ſepulturam corpus occiſi hominis inſpicerent & de vulnere referrent. Ea lex ita nunc in Germania invaluit, ut *corpus delicti* deeſſe, neque pœnam ordinariam locum habere, Juriſconſulti pronuncient, niſi cadaver hominis occiſi inciſum fuerit præſente Medico, nam is nunc perpetuo requiritur, & Chirurgo. Inde nata eſt ampliſſima ſeges obſervationum de lethalitate, ſive vi ad mortem inferendam vulneris, venenive. Adde nunc de partu occulto & infanticidio, in qua CAROLUS V. per obſtetrices (art. XXXV.) ream luſtrari jubet, noſtri mores nunc per Medicos luſtrari jubent, & alias de virginitate, de impotentia, de ætate, morbis fictis, tortura, evitandis publica cura morbis epidemiis quæſtiones, in quibus judex Medici ſententiam requirit, & habes novæ artis ambitum, quæ ab Anglia penitus abeſt, in Gallia a paucis ſcriptoribus tractata eſt, in Germania vero vel unice vel præcipue ad Medicum ſpectat, & in ea inprimis regione plurimis in libris expoſita eſt. Eorum paucos & Medicos proferam, cum in Juriſconſultorum *bibliothecis* nihil omnino laboris poſuerim, quorum paucos omnino tangam, qui penes me ſunt. Primus tamen liber, quem invenio proprie ad hunc finem ſcriptum eſſe, AMBROSII PAREI eſt, cujus *Tr. de renunciationibus* ordinem operum claudit, quo ſigna etiam fulguratorum, ſubmerſorum, ſuffocatorum exſtat. De virginitate agit, hymenem rejicit, formulas pro Elogiis chirurgicis proponit, narrat curationem inſignem homi-

hominum a fumo carbonario pene exſtinctorum. Acceſſit caput de conditura corporum, ex quo adparet, jam ſuo ævo optimum PAREUM muſculos præparaviſſe in cadavere, & conſervaſſe maceratum in aceto, deinde in vini ſpiritu. Deinde JACOBUS GUILLEMEAU ſcripſit libellum *contre les abus qui ſe commettent ſur les procedures de l'impuiſſance*, ubi contra congreſſus peſſimum morem oſtendit, ſaniſſimum virum nihil in femina ſibi exoſa valere, &c. JOH. WIERUM utcunque huc poſſis revocare, cujus *de præſtigiis dæmonum* liber Baſil. 1564. 8. editus rogorum numerum cepit diminuere, cum rariſſimas ſagas eſſe cordatus oſtenderit.

ASCANII CENTURII de HORTENSIIS Libri V. *in quibus exponuntur omnes obſervationes, conſtitutiones, edicta publice propoſita atque alia plurima quæ contigerunt in peſte Mediolanenſi annis* 1576. & 1577. Venet. 1589. 8. PASCH.

J. EWICH *de officio magiſtratus tempore peſtilentiæ*, Neapol. Nemetum 1582. 8.

J. B. SYLVATICI *de iis qui morbum ſimulant deprehendendis*, Mediolan. 1595. 4. Francofurt. 1671. 12. *

In MARCELLI DONATI *collectione de cruentatione cadaverum* ad præſentiam rei aliquæ hiſtoriæ exſtant. Sed eas nunc narrationes nemo credit.

AND. LIBAVII librum *de cruentatione cadaverum injuſta cæde factorum præſente, qui occidiſſe creditur*, Francof. 1594. 8. non legi.

J. BOECKELII *Tractatus de philtris, utrum animi hominum iis commoveantur necne*, Hamb. 1599. 4. *

FREDERICI BONAVENTURÆ Liber *de partu octimeſtri*, Francof. 1601. fol. Spiſſo opere omnes, quæ unquam prolatæ ſunt de partu ejuſque tempore ſententias collegit. Cæterum octimeſtrem partum vitalem eſſe ex ARISTOTELIS ſententia contra coætaneos fere omnes defendit.

FORTUNATUS FIDELIS Panormi 1602. 4. Librum edidit, quem PAULUS AMMANUS anno 1674. Lipſ. 8. recudi fecit, & qui primus magnam partem medicinæ forenſis continet. Titulus eſt *de relationibus Medicorum* Libri IV. Per fraudem recuſus eſt Lipſ. anno 1679. 8. cum titulo THOMÆ REINESII *ſchola Juriſconſultorum medica*. In Libro I. diætam publicam tractat, locorum ſalubritatem & inſalubritatem, cibos, aërem, peſtilentiam. Libro II. agit de cicatrice, morbis ſimulatis, tortura & muſculorum læſionibus. Hæc pars non eſt abſque curioſitate, nam per ſingulos muſculos demonſtrat, quid cujuſque vulnus mali inferat. Errores etiam Medicorum & Chirurgorum exagitat. Liber III. eſt de virginitate, potentia & impotentia, morbis hereditariis, graviditate, mola, animationis fetus tempore, & partus, de monſtris. Denique Liber IV. de ſignis vitæ & mortis, lethalitate, ut vocant, vulnerum (nimis hic brevis) ſuffocatis, fulguratis, veneno necatis agit; quæ de ſuffocatis & ſtrangulatis maxime, ſatis placent. Totus autem Liber non quidem ex ſatis propriis experimentis natus eſt, neque noſtro ſeculo ſufficit.

FORTUNATI FIDELIS L. IV. *de relationibus medicorum* hic dicti, prodierunt etiam Venetiis 1617. 4.

THOMÆ SANCHEZ L. *de ſacramento matrimonii*, Genuæ 1602. fol. & infinitos alios hujus generis libros *caſuiſtarum* hic omitto, ut cum medicis maneam.

J. ALFONSI de FONTECHIA *diez privilegios para mugeres preññantes*, Complut. 1606. 4. ANT.

GREGORII HORST *de cruentatione cadaverum*, Wittemb. 1608. 8.

De la diſſolution du mariage pour cauſe d'impuiſſance, Pariſ. 1610. 8. & *ſecond traité ſur la même* ibid. eodem anno. Rejicit congreſſum, matrimonii ſcopum primarium eſſe exſaturationem libidinis contendit, eam ſi vir præſtitit, ſufficere, neque requiri fecunditatem, congreſſum vero perpetuo victoriam ad feminæ partes transferre monet.

Recenſioni libri citati ſub titulo *diſſolution du mariage pour cauſe d'impuiſſance*, &c. Proſcriptus denique fuit congreſſus ob injuriam manifeſtam nobili viro Marchioni de LANGRES illatam: *Nouvel art de faire les raports* pag. 63.

BERNARDI SUEVI *Tractatus de inſpectione vulnerum lethalium & ſanabilium præcipuarum partium corporis humani*, Marburg. 1629. 8. germanice recuſus ſub tit. *wunden urtheil*, Hamburg. 1644. 8. In priori editione ſatis plene vulnera percurrit ex ordine, ne bicipitis quidem muſculi vulnere omiſſo. Ad ſingula vulnera ſubjicit veterum triſtia plerum-

rumque judicia, cum rationibus, & subjungit feliciores ex recentibus Medicis historias, ægrorum, qui ex ventriculi, vesicæ aliorumque viscerum vulneribus convaluerint.

In posthumis RANCHINI exstat Liber *de purificatione rerum infectarum post pestem*, Lugdun. 1644. 4. quem non legi.

ALPHONSI a GARANZA *de partu naturali & legitimo*, Madrit. 1628. fol. Genev. 1630. 4. Ad Jurisconsultos pertinet, fusus in iis, quæ eo spectant, ut legibus fere stet, easque, quantum potest, defendat. Magna digressione de anno veterum duplici agit. Una editus est CAROLI ANNIBALIS FABROTTI *de tempore humani partus & numero puerperii* brevis libellus.

JOH. GUTTIEREZ de GODOY *tres discursos para probar que est an obligadas a criara sus hyos a los pechos todas las madres quando tienen buena salud*, Giean. 1629 4. NANT.

PAULUS ZACCHIAS, eruditus certe & judicio pollens Medicus, neque ignarus juris, Archiater pontificius, cepit edere Romæ anno 1621. *Quæstiones medico-legales in quibus omnes eæ materiæ medicæ, quæ ad legales facultates videntur pertinere pertractantur*. Eo anno liber I. prodiit, reliqui sequentibus & septimus anno 1635. LIND. recusi Amstelod. 1651. fol. Avenione Pars I. 1660. fol. Lugduni P. posterior 1661. fol. tum J. DANIELE HORSTIO curante, Francof. 1666. fol. Lugd. 1674. fol. & cum GEORGII FRANCI præfatione Francof. 1688. fol. Lugduni 1701. fol. vol. 3. ad editionem HORSTII, & Norimbergæ 1720. fol. quorum doctorum uterque multas observationes adjecit, præter eas, quæ magno numero ex Jurisconsultis sumtæ adspersæ sunt, quo in instituto displicet, quod omnino difficile fit, nisi ad *ungos* accurate respicias, distinguere, quæ ZACCHIÆ sint, & quæ, adeo multa, alii adsuerint. Et PAULUS quidem totum ambitum hujus artis prudenter, ingenue, cum judicii & eruditionis laude complexus est, ut princeps etiam nostro ævo opus sit, etiam si anatome nunc passim aliqua correxerit. Multæ etiam alio pertinentes observationes rariores medicæ intercedunt. In editione Francofurtensi, cæterum optima, multa deficiunt, quibus inviti caremus, præter vitia, quæ habet plurima. In *tertio tomo consilia & responsa* ad forensem medicinam spectantia LXXXV. deinde *judicia & decisiones Rotæ* Romanæ a LANFRANCO ZACCHIA collectæ habentur.

PAULUS ZACCHIAS prodiit etiam Venet. 1737. fol. vol. 3.

MELCHIORIS SEBIZ *examen vulnerum singularium partium C. H. prout sanabilia, vel lethalia, vel incurabilia sunt*, Argentor. 1638. 4. *

MELCHIORIS SEBIZ hic citati opusculi plures sunt partes: *Prodromus examinis vulneris singularium partium* P. I. Argentor. 1632. 4. in qua vulnerum nomina. P. II. in qua symptomata vulnerum. P. III. in qua problemata aliqua huc pertinentia, utræque anno 1733. *Examen vulnerum partium similarium* 1635. 4. *Examen vulnerum partium dissimilarium* P. I. *ad capitis vulnera* 1636. P. II. *ad vulnera thoracis & colli* 1637. *Pars* III. *ad vulnera abdominis*, ibid. 1637. *Pars* IV. *ad vulnera artuum*, ibid. 1637. totidem nempe disputationes. Titulus, quem ex LINDENIO citavi, videtur collectioni præfixus esse.

GABRIELIS NAUDÆI *quæstio an liceat Medico fallere ægrotum*, Rom. 1635. 8. huc referri potest. *

HENNINGI ARNISÆI *de partus humani legitimis terminis*, Francof. 1641. 12. Definit id tempus, ad finem mensis noni, & initium decimi, verbosior omnino.

LUDVVIG von HOERNIGK *gründliche antvvort auf vier fragen von Materialischen Drogisten und Apothekern*, Francof. 1646. Lips. 1679. 12. * EJUSD. *Politia medica oder beschreibung dessen vvas Medici, Apotheker, hebammen, vvie nicht vveniger unbefugte aerzte und die patienten selbst zu thun haben*, Francof. 1638. 4. 1646. 4. EJ. *Medicaster apella oder juden arzt*, Argentor. 1631. 8. *

GENDRY (Chirurgi) *les moyens de bien raporter en justice*, Angers 1650. * Passim eo usus est nuperus auctor *de l'art de faire les raports*.

JOH. MICHÆLIS *de morbis ab incantatione & veneficiis oriundis*, Lips. 1650. 4. *

J. ANDR. FROMMAN *hypotyposis juris furiosorum*, Tubing 1655. 4. Jurisconsulti opus.

GASP. CALDERÆ de HEREDIA *tribunal magicum, medicum, & politicum*, Leid. 1658. fol.*

HERM. CONRINGII *de incantationis circa morbos efficacia*, Helmst. 1659. 4.

GODOFREDI VVELSCH *rationale vulnerum lethalium judicium*, Lips. 1660. 8. quæ mea editio est, tum 1674. 8. LIND. Vulnera graviora persequitur secundum partis læsæ ordinem,

nem; tunc ex Actis Lipſienſis facultatis, aut ex aliis ſcriptis; excerpit judicia, & exempla de vi mortifera majori vel minori cujuſque vulneris, pro genio ſeculi, quod noſtro ſeverius fuit, ut etiam veſicæ vulnera & aliqua ventriculi inter *abſolute lethalia* referat, minime cæterum illaudabilis ſcriptor.

GASPARI a REYES *Elyſius jucundarum quæſtionum campus* Bruxellis 1661. fol. deinde Francof. 1670. 4. prodiit, miſcellum opus. Continet ad forenſem medicinam facientes quæſtiones de virginitate, impraegnatione, monſtris, lacte, androgynis, abortu provocando, partus vero tempore, philtris.

FRID. MOELLER *obſervatio de partu* 173. *dierum vivo*, Cuſtrin. 1662. 8. Non abſque ingenio ſcripſit, ſed ut cauſæ ſerviret, dum ex fetu nondum ſemeſtri facere ſeptimeſtrem ſtudet, & adfectum menſem numerat pro integro, lunareſque ſumit pro ſolaribus.

In *Ciſta Medica* T. BARTHOLINI, Hafniæ 1662. 8. excuſa, varia huc pertinent, ut ſtatuta collegii chirurgici ejus urbis, an lac in mammis ſit indicium graviditatis, de pharmacopoliis viſitandis, de ſuſpecto infanticidio, cenſura curationum medicarum, abortu, puerperii ſuſpicione.

J. HARDER *de partu ſeptimeſtri* J. C. *reſponſis & Medicorum placitis inſigni*, diſp. Leid. 1663. 4. *

CASP. PFAUZ *de fluxu ſanguinis & corpore occiſi ad præſentiam occiſoris*, Lipſ. 1664. 4. *

MICH. BOUDEVVYNS *ventilabrum medico-theologicum quo omnes caſus tum medicos tum ægros, alioſque concernentes eventilantur*, Antvverp. 1666. 4. Ex ſcholarum docendi ratione & medico legales & ejuſmodi quæſtiones reſolvit, quæ ad conſcientiæ caſus pertinent, de jejunio, caſtitate, & aliis id genus, ut poſſit pro compendio haberi vaſtorum volumi-num, quæ in eccleſia Romana in eum ſenſum ſcripta ſunt.

CAROLI DRELINCOURT *de partu octimeſtri vivaci*, Leid. 1668. 4. Vetuſtum præjudicium refutat, quo ſeptimeſtres fetus vitales ponuntur; octimeſtres minime: quod in Juriſconſultorum etiam ſcripta irrepſit.

J. THEOD. SCHENK *de macie puerorum ex faſcino*, Jen. 1664. 4. *

GOTTFR. VOGT *de ſtillicidio ſanguinis ex interemti hominis cadavere præſente occiſore*, VVittemb. 1667. 4. *

Inter TIMÆI a GULDENKLEE opera *reſponſa* habentur, quæ ipſe privatus, furente tunc bello & rebus omnibus confuſis, ſolus reddidit, omnino 58.

J. NIC. PFIZER *vvunden urtheil*, Nurnberg 1668. 12. * MEIB.

J. CHRISTOPH. HUNDESHAGEN *de ſanguinis ſtillicidio ex cadavere hominis occiſi ad præſentiam homicidæ*, Jen. 1669. 4.

In CHRIST. FRID. GARMANNI L. *de miraculis mortuorum* varia huc ſpectant, ut caput *de cruentatione cadaverum*.

J. ARN. FRIDERICI diſp. de *mania ex philtro*, Jen. 1670. 4.

PAULI AMMANNI *medicina critica ſeu centuria caſuum in facultate Lipſienſi reſolutorum variis diſcurſibus aucta*, Erfurt. (Sive potius Rudolſtatt) 1670. 4. melius autem & emendatius Stadæ 1677. 4. Vir ingenii acris & minime lenti, hæc reſponſa facultatis habuit a JOHANNE MICHÆLI inque ea prælegerat, partim antiqua, ab anno retro 1516. partim nova. Hiſtoriæ breves ſunt, reſponſa ſæpe paradoxa. Ita uno loco fetum undecimeſtrem pro illegitimo declarari videas, alio fetum 12. menſium cum dimidio pro legitimo, & quinquemeſtrem perinde receptum, medullæ ſpinalis vulnus pro non lethali declarari. AMMANNUS fere ex locis communibus ſimiles hiſtorias colligit. Ediderunt autem Lipſienſes *Facultatis Medicæ Lipſ. præliminarem excuſationem qua caſuum & reſponſorum ſuorum importunam editionem deprecatur*, Lipſ. 1670. 4. qua demonſtrant & ipſam publicationem & animadverſiones ſibi diſplicere. EJUSD. *Irenicum Numæ Pompilii cum* HIPPOCRATE, *quo veterum medicorum & Philoſophorum hypotheſes in corpus juris civilis pariter ac canonici hactenus tranſſumptæ a præconceptis opinionibus vindicantur*, Francof. & Lipſ. 1689. 8. Scopus eſt deſumtas ex HIPPOCRATE & receptis Medicorum theoriis leges examinare & refutare. Multum intercedit ſatirici ingenii, & dum ex ordine reſponſa facultatis ſuæ aliorumque refert, invenit largam carpendi occaſionem. Partus ſeptimeſtres, undecimeſtres penitus rejicit, & arguit ordinis ſui inconſtantiam, qui undecimeſtrem fetum, pauperis fœminæ rejecerit, Divitis duodecimeſtrem ſit tutata. Non bene hymenem & ſigna virginitatis rejicit, paſſim infra medicam gravitatem jocuſus. EJUSD.

EJUSD. *praxis vulnerum lethalium sex decadibus historiarum rariorum ut plurimum traumaticarum cum cribrationibus adornata*, Lipſ. 1701. 8. Pleræque vulnerum hiſtoriæ ſunt; aliæ de veneno propinato, atretis iterum ex tabulario facultatis Lipſienſibus, cum judiciis AMMANNI acris judicii, nemini facile parcituri, oſor hypocriticarum excuſationum, quas reorum patroni effingunt.

In GASPARIS BRAVO de SOBREMONTEY RAMIREZ operibus varia huc ſpectant, & in ſect. IV. de præſtantia medicinæ dogmaticæ quæſtiones aliquæ de Medicorum officiis, dignitate. In *conſultationibus* etiam de cruentatione cadaveris, ſuſpicione exhibiti veneni.

GERH. FELDMANN *Tractatus de cadavere inſpiciendo*, Groning. 1673. 4. Juris utique conſultus fuit, doctus homo & acuti ingenii. Multa equidem habet, quæ minus ad nos ſpectant, multa etiam bona. Judicem, non reum Medicos dare jubet, neque credit Medicos ſufficere, recte vero adhiberi, etſi ſolos Chirurgos CAROLUS V. vocari juſſerit. Sanguinem in præſentia rei fluentem nihil demonſtrare vult, cum etiam ad innocentiſſimi attactum nonnunquam viſus ſit manaſſe, &c.

SAM. FRID. FRENZEL *de cadaveribus humanis ad præſentiam occiſoris cruentatis*, VVittemberg. 1673. 4.

HENR. MEIBOM diſp. *de vulneribus lethalibus*, Helmſt. 1674.

GEORGII FRANCI *lupanaria ex principiis medicis improbata*, Heidelberg. 1674. diſp.

J. SCHIFMANN *corpus juris medicorum*, Venet. 1679. 4. *

JOH. EISENHART *de die critico vulnerum ac percuſſionum lethalium*, Helmſtad. 1679. 4.*

SIMONIS HENRICI MUSÆI *Hippocratis in jure tum canonico tum civili auctoritas*, Gieſſ. 1680. recuſa cum VALENTINI *corpore juris*, eruditum medicinæ legalis compendium.

CHR. SAM. ZIEGRA *de magica morborum curatione*, VVittemb. 1681. 4.

J. C. AXT *abortus in morbis acutis lethalis oder frage ob dem medico zugelaſſen in ſchweren krankheiten die frucht abzutreiben*, Jen. 1681. 12. *

J. C. AXT etiam eſt *de partu ſeptimeſtri*, de quo vide in anatomicis.

G. VV. VVEDEL *de morbis a faſcino*, Jen. 1682. 4. EJUSD. *fundamenta lethalitatis vulnerum*, diſp. Jen. 1695. Hanc partem medicinæ vir polygraphus omnium parciſſime adtigit.

HIERONYMI GASTALDI Cardinalis *Tractatus de avertenda & profliganda peſte politico-legalis*, Bonon. 1684. fol.

NIC. BLEGNY *doctrine des raports de chirurgie*, Lyon 1684. 12. * Multum eo uſus eſt Auctor libri *art de faire les raports*.

NIC. BLEGNY in libri citati prima parte præcepta reſpondendi dat, in altera exempla.

AHASVERI FRITSCH *medicus peccans* 1684. 12.

J. D. MAJOR *de moribundorum regimine & recte ferendis vulnerum judiciis*, Kilon 1685. 4.

PETRUS VVOLFART de pulmonum ſubmerſione agit, Marburg. 1685. 4. cum diſp. *de partu duplici*.

JOHANNES BOHN Lipſienſis Profeſſor, vir cautus & veri & juſti amans, expertus in tanta caſuum, de quibus Lipſienſes conſuluntur, frequentia, primarius hac in parte medicinæ auctor. EJUS Liber *de renunciatione vulnerum ſeu vulnerum lethalium examen* prodiit, Lipſ. 1689. 8. recuſus ibid. 1711. 4. cum duabus diſputationibus huc pertinentibus, *de partu enecato*, & *an quis vivus mortuuſve aquis ſubmerſus, ſtrangulatus aut vulneratus fuerit*. Plurima mihi valde placent ut ea v. g. quæ de debili temperamento aut ſenio ad rei occiſoris excuſationem male traducto: & quæ de vomicis aliiſque latentibus cauſis habet, quæ vulnera ex ſe ipſis non mortifera, funeſta reddunt. Recuſus eſt Amſtel. 1710. 1732. 8. IDEM cepit Lipſiæ diſputationes *de medicina forenſi* edere *primam* & *ſecundam* anno 1690. *de medici* vero *officio* I. II. & III. anno 1697. quartam anno 1699. & denique anno 1704. 4. *de medici officio duplici clinico & legali*, perinde laude omni dignum opus, cum caſibus, cautelis, monitis. Chirurgis reſpondendi facultatem non facile committendam eſſe ſuadet. Virginitatem tamen negat & experimentum pulmonis ſubſidentis aut natantis.

Editio JOHANNIS BOHN *de renunciatione vulnerum*, &c. Amſtelodamenſis 1710. dicta; cum præfatione L. HEISTERI eſt.

J. SCHULTZ *de contractu medici cum ægroto*, Gedan. 1689. 4.

JOHANNES ZELLER diſputatio *medico-forenſis quod pulmonis in aqua ſubſidentia infanticidas non abſolvat*, Tubing. 1690. 4. Hall. 1746. 4. Non continuo poſt unam alteramve

refpirationem pulmoni vim natandi eripi, neque adeo certo non vixiffe fetum; etiamfi pulmo in aqua fubfederit per experimenta oftendit. Poffis etiam EJUS *docimafticam fupra caufam & noxas vini lithargyrio mangonifati illuftratam* huc referre quæ Altdorfi 1707. excufa eft, & ad publicam diætam pertinet, tum ad jus, cum caupones aliquos capite plexos effe conftet, qui venenato hujus modi vino perniciei civium ftuduerunt.

JOH. SCHREYER *erörterung der frage ob es ein gevviffes zeichen fey vvann eines kindes lunge im vvaffer unterfinkt, daff folches in mutterleib geftorben fey*, Zeitz 1690. 4. Hall. 1746. 4. & in *Pandectis* VALENTINI. Contrariam ZELLERO fententiam defendit, certum nempe fignum fetus vitalis a pulmone natante fumi, fubfidentem vero pulmonem certo demonftrare, fetum in utero materno periiffe. Confentientium facultatum refponfa adjecit.

EL. HENR. HENKEL *Tractatus de philtris eorumque efficacia ac remediis*, Francof. 1690. 8.

J. HERM. HAMER *medicina renunciatoria feu crifis qua J.C. & judicibus forenfibus refpondere tenetur Medicus*, Erfurt. 1692. 4.

J. HENR. MEYER (Jurifconfult.) *de ferto virginum*, Erfurt. 1693. difp.

FRANC. HENR. VVERKMEISTER *de abfoluta lethalitate vulneris arteriæ magnæ*, Hall. 1694. difp.

J. GRONÆI *cautio criminalis feu de proceffibus contra fagas*, Sulzbach 1695. 12. *

C. B. B. (CONRAD BARTHOLD. BEHRENS) *Medicus legalis oder gefezmäffige beftall und ausübung der arzneykunft*, Helmftadt. 1696. 8. Commodum & cordatum compendium legum, quæ ad Medicos, Chirurgos & Pharmacopolas pertinent, non omiffis diæteticis. Sub finem adjectæ funt obff. aliquæ mortium fubitarum.

EL. CAMERARII difputatio, *an liceat Medico pro falute matris abortum procurare*, Tubing. 1697. 4. EJ. *magici morbi hiftoria attentius confiderata* 1724. 4. EJ. *medicæ quædam adnotationes ad Thomafianam difputationem de præfumtione furoris atque dementiæ*, Tubing. 1730. 4. In *fyftemate etiam cautelarum medicarum*, quod Francof. 1721. 4. prodiit, aliqua habentur ad forenfem medicinam.

CHRISTIANI THOMASII celeberrimi J. C. *de jure circa pharmacopolia civitatum*, Hall. 1697. EJ. *de præfumtione furoris & dementiæ* 1722. EJ. *exemplum judicii circa magica* 1729. 4.

PANCR. VVOLF *cogitationes medico-legales*, Zeitz 1697. 8. HAEN.

JOH. KLEIN *examen juridicum lamiæ confeffæ fe ex nefando cum fatana concubitu prolem fufcepiffe humanam*, Straifund 1698. VVittemberg. 1741. 4. *

CHRIST. GOTTFRID. SEILER (J. C.) *privilegia partus qui in utero eft*, Marpurg. 1700. difputatio.

J. NIC. MARTII *de magia naturali ejufque ufu medico ad magice & magica curandum*, Erf. 1700. 4.

JUSTI HENRICI MANGOLD difp. *de vulnere lethali*, Rintel. 1701. 4.

MICHAELIS BERNHARDI VALENTINI *Pandectæ medico-legales feu refponfa forenfia ex archiviis Academiarum & celebriorum Medicorum defumta. Acc. declamationes panegyricæ*, Francof. 1701. 4. Pleraque refponfa ex AMMANNO, BARTHOLINO, TIMÆO, aliifque, aliqua Gieffenfia funt, mire benigna, ut etiam graviffima vulnera inter ea recenfeantur, quæ cafu occidunt. Primo tomo varia, altero vulnera continentur. EJUSD. *novellæ medico-legales cum introductione generali directorii loco ferviente. Accedit fupplementum pandectarum apologeticum*, Francof. 1711. 4. Cafus funt 51. In *appendice* continentur REINKINGII de fagis libellus, J. C. HUNDESHAGEN difp. *an ftillicidium fanguinis in cadavere fit fufficiens præfentis homicidæ indicium*: CASP. ÆVESTEL difp. *pulvinar morienti non effe fubtrahendum* & *defenfio contra* LUTHERUM Kilonienfem, de vitæ termino. EJUSD. *corpus juris medico-legale conftans Pandectis, Novellis & Authenticis*, Francof. 1722. fol. Præter priora opera hic reperies cafus 18. ex ZITTMANNO & aliis fumtos, cum titulo *Authenticorum*. Deinde difputationes aliquas de fagarum conventibus, MUSÆANAM jam dictam, CHR. BERNH. VALENTINI *labyrinthum medicum*, &c. *feu methodum ftudii medici &* difputationem GOELICKII fubjunxit, quæ dicetur ad annum 1709. pauca demum alia.

J. A. SEILER *tota œconomia hominis nafcentis fub fchemate 5. cafuum forenfium*, Roft. 1703. 4. *

HENRICI BODONII difputatio *de non præferendis fumtibus curationis ultimi morbi*, Lipf. 1703. *

DE

DE VAUX (sed omisso nomine in ea editione, adjecto in nupera) *art de faire le raports en Chirurgie*, Paris. 1703. 8. Ut in Germania Academiæ de vulneribus & mortibus violentis consuluntur, ita ut in Gallia & Parisiis quidem Medici & Chirurgi Castelleti, & alibi in urbibus constituti Medici & Chirurgi respondent. Hujusmodi responsa, aliqua etiam ex BLEGNY & GENDRY operibus desumta, hic traduntur, bono & nitido ordine, maxime vulnerum præmissis historiis. In plerisque tamen eventus deficiunt, quod nihil sint, nisi denunciationes Chirurgi ad Judicem. Congressum rejicit. Germanice versum opusculum prodiit Budissini sub titulo *die kunst chirurgische berichte und vvundzettel abzufassen* 1713. 8. Idem opus MORANDUS multis aliis casibus auxit & ornavit, aliqua tamen mutavit & finxit ad majorem Chirurgorum dignitatem, & nuperas constitutiones adjecit, Paris. 1743. 12.

GUNTH. CHRISTOPH. SCHELHAMMER *de morbis magicis*, Kilon. 1704. 4.

J. JOACHIM SCHÖDFER *de pulmone infantis natante & submergente*, Rostoch. 1705. Jurisconsulti scriptum in alieno foro aberrantis.

J. FRIDER. ZITTMANN *medicina forensis d. i. neueröfnete pforte zur medicin und chirurgie*, Francofurt. 1706. 4. Medicus exercitus Saxonici insignem hic dedit collectionem casuum 600. cum responsis facultatis Lipsiensis ab anno 1650. ad 1700. sumtis ex M. S. codicibus C. J. LANGII Professoris ejus urbis.

J. ANDR. FISCHER *consilia medica quæ in usum practicum & forensem adornata sunt*; Francof. 1705. 8. & *consilia continuata* 1706. 8. Etiam iste Medicus solus absque facultate consilia forensia dedit, in mitissimum sensum omnia, ut etiam hepatis sclopetaria vulnera ex lethalium censu removeat, infantem qui clamaverat, habeat pro mortuo, &c. EJ. disp. *de vi fascini in C. H.*, Erf. 1725. 4.

In ANDREÆ PETERMANN *observationibus medicis*, Lips. 1706. 8. editis, aliquæ hujus loci sunt, & germanice prodiit *decas I. casuum medico-legalium*, Lips. 1708. 8. *

CHR. VATER *de philtris*, VVittemb. 1706. 4. *de infanticidii imputati signis diagnosticis*, VVittemb. 1722.

ADAM LUDOLF LOEFLER *de puella Zittaviensi incantata*, Lips. 1706. 4.

G. VV. STAHL *de privata dispensatione Medicorum* exstat disp.

PETRI MULLER (J. C.) *de jure prægnantium*, Jen. 1707. & 1732. disp.

BENJAMIN EVVALDT *de eunuchis & spadonibus*, Regiomont. 1707. 4. EJUSD. *an fetus humanus vivus vel mortuus natus sit*, Regiom. 1716.

GO. FRID. VVAGNER *de signis veneno interfectorum*, Regiom. 1707. 4.

J. G. NIC. DIETERICHS *de erroribus in vero termino partus ejusque causis commissis*, Giess. 1707. 4.

J. CASP. VVESTPHAL cum *pathologia dæmoniaca* dedit *obss. de prodigiis sanguinis falso hactenus proclamatis* & *de viva jumentorum contagio infectorum contumulatione*, Lips. 1707. 4.

A. OTTOMARI GOELICKE Professoris Francofurtensis ad Oderam, *de partu octimestri vitali*, Hall. 1708. *de mutilo medicinæ corpore resarciendo* ibid. 1709. 4. ubi Medicis subjectam esse pharmaciam & chirurgiam contendit, & PARACELSUM atque privatam dispensationem defendit contra CONRINGIUM, qui pharmacopœis faverat. EJUSD. *medicina forensis*, Francofurti ad Viadr. 1723. 4. Non legi, sed collectionem disputationum esse ex censuris video, cum historia literaria scriptorum de medicina forensi agentium.

GEORG. EMERICH *de connubio Astreæ cum Apolline*, Regiom. 1710. 4. In fractura cranii cum mala anatome pugnat pro reo, & ægrum casu, non ex ipsa morbi natura, periisse ostendit.

CHRISTIAN VVILDVOGEL (J. C.) *de arbitrio judicis circa torturam*, Jen. 1710. disp.

M. ERN. ETTMULLER *de tormentis & pœnis sustinendis*, Lips. 1711. disp.

MAXIMIL. PREUSS *vulnerum lethalium vel minus lethalium sciagraphia*, Bresl. 1712. fol. plag. 2.*

J. FRID. VVUCHERER *de moralitate abortus*, Jenæ 1712. disp.

HIERON. LUDOLF *de lethalitate vulnerum*, Erfurt. 1712. 4.

MICHAEL ALBERTI de hac parte artis medicæ bene meritus est. Et disputationes quidem numerosas scripsit, quæ huc pertinent, ut *de abortus nefanda promotione*, Hall. 1716. *de hæmorrhagiis mortuorum & jure cruentationis* 1726. *de pulmonum subsidentium experimenti prudente applicatione* 1728. *de funiculi umbilicalis neglecta alligatione in causa infanticidii limitanda* 1730. 4. *de tortura subjectis aptis & ineptis* 1730. *commentatio medica in adilitium edictum* L. XXI. T. I. 1738. 4. *commentaria in Jur. Canon. decret.* P. III. *distinct.* V. c. 21. ibid.

ibid. 1739. 4. *de inspectionis corporum forensis in caussis matrimonialibus fallaciis & dubiis*, Hall. 1740. *de suspecta lactis praesentia in innuptis ad* HIPPOCRATIS *Sect. V. aph.* 39. Hall. 1741. *de termino animationis fetus humani* 1745. Deinde magnum opus edidit *systema jurisprudentiae medico-legalis*, cujus sex volumina prodierunt, & primum quidem Schnebergae 1729. 4. ultimum Görlizii 1747. Cum primo volumine edidit CL. auctor compendium hujus partis medicinae justo judicio & minime blandienti scriptum, cordatus & serius. Reliquum totum opus constat Hallensibus responsis cum integris, ut vocant, *actis*, & defensorum calumniis. Responsa fere in mitiorem sensum data sunt, ut noxios potius homines excusent, quam non satis meritos premant. Ita in II. tomi 18. casu vehementissimi ictus ad hemiplegiam referuntur. In *tertio* volumine breves nonnulli casus a D. ENGEL communicati, & disputationes aliquae auctoris recusae adjectae sunt. In *quarto vol.* ad finem nonnulla practica & multa corticis condemnatio, tum VVUNDERLICHII 51. breves historiae exstant. In *quinto* aliqui casus sunt, quos etiam VALENTINUS habet, & accurata dissectio a CASSEBOHMIO instituta, tum practica multa, & disputatio illa *de edicto aedilitio*. In VI. praefatio varia monita habet, quibus possit medicus calumnias patronorum rei evitare, experimentum de pulmone subsidente severius instituere monetur, & de sanguinis jactura post resectum funiculum respondere docetur, (quo loco recte damnat excusationem summi criminis, desumtam a rarissimo casu, quo ab eo funiculo dissoluto sanguis minus vehementer fluit). Porro ad relationem de vulneribus, ad modum *acta* concinnandi varia docet. Defensiones hic breviores sunt, & index adjectus totius operis. Porro post multas disputationes in eam rem habitas *commentationem in constitutionem criminalem Carolinam* edidit, Hall. 1739. 4. Singulos constitutionis Carolinae articulos cautelis & observationibus illustrat, non omissis rarioribus capitibus de carcerum squalore, sanguinis vetusti & recentis diversitate, &c. Magiae & impotentiae a fascino fidem adhibet.

Recueil général de pièces contenues au procès du Marquis de Gevres & de Mad. son épouse, Roterdam 1714. 8. Causa impotentiae.

LUD. ANT. MURATORI doctissimi viri, *governo della peste*, Modena 1714. 8. *

IGNATIO CARCANI *considerazioni su le ragioni, sperienze ed autorità ch' approvano l' uso innocente delle carni, pelli, e sero*, &c. Milan. 1714. 8. *

J. JACOB. VVOYTS *unterricht von tödlichen vvunden*, Dresd. 1716. 8. *

J. CHRIST. BAUZMANN *von tödtlichen vvunden*, Lips. 1717. 12. *

J. JAC. ROSENSTENGEL *medicus practicus clinico-forensis seu brevis introductio in praxin clinicam & forensem*, Francof. 1717. 8. HAEN.

J. GEORG. SIMONIS (J. C.) Liber *de impotentia conjugali*, Jen. 1718. 4. Omne spurcitiei genus hic compilatum est, non ad impotentiam solam, sed ad illicitae veneris omne genus, fabellis omnibus etiam maxime a fide alienis collectis, & retentis SANCHIANIS quaestionibus, quas nemo sanus aut castus proponit, aut propositas solvit. Aliqua tamen exempla judiciorum utilitatem habent.

J. von HORNE *de pulmonibus in aqua subsidentibus* libelli duo Suecici, Holmiae 1718. & 1720. 8. citati in anatomicis, pro tuendo experimento cum pulmonibus facto scripti sunt. Negat auctor, mortui nati fetus etiam putridum pulmonem natare.

J. DAN. GOHL. in *Actis Berolinensibus* passim varia huc pertinent, sectiones legales & responsa. EJUSD. *medicina practica clinica & forensis* Lipsiae prodiit 1735. 4. * In I. parte casus sunt 50. practici partim, & partim forenses, & cadaverum sectiones. Altera est responsionum forensium. Tertia misti argumenti. In SCHURIGIANIS compilationibus varia huc pertinent, ut de herniosis a tortura liberandis, de matrimonio solvendo ob ruptum perinaeum in *chylologia*: de notis virginitatis, quas rejicit, in *parthenologia*: de impotentia, salacitate, variisque ad res venereas facientibus in *gynaecologia*, &c.

Urtheil von tödlichen vvunden eines berühmten medici, Nurnberg 1719. 8. *

NIC. PRAGEMANN *Commentatio de fide quae medicis apud* J. C. *est* Jen. 1720. 4. * PL.

CHRISTOPHORI BERNH. VALENTIN *an liceat vim inferre fetui ut servetur mater*, Giess. 1720. 4.

FRIDERICI HOFMANNI, celeberrimi medici, *medicina consultatoria* edi cepit, Halae 1721. 4. & inde ad duodecimum usque volumen sequentibus annis prodiit. Multa continet ordinis medici Hallensis responsa forensia; fere omnia ad reorum excusationem, in ultimis

tamen

tamen tomis omnino nulla. Multæ etiam HOFMANNI disputationes huc pertinent, ut illa *de cauta & circumspecta veneni dati accusatione*. 1734. *Observationes medico-forenses selectæ de læsionibus externis abortivis, venenis & philtris*, Hall. 1729. 4. & aliæ.

LAURENTIUS HEISTER plurimas disputationes huc pertinentes reliquit. *Ex pulmonis in fetu innatatione & submersione in aqua nullum certum in infanticidiis signum peti posse*, Helmst. 1722. Disputatio *de partu tredecimestri* 1727. quem pro legitimo habet. Disputatio *de medicinæ utilitate in jurisprudentia* 1730. qua de vulneribus gravibus neque tamen funestis experimenta adfert. Disputatio *de fallaci pulmonum experimento* 1732. 4. Disputatio *de medico vulneratum curante a sectione cadaveris non excludendo* 1749.

GOTTFRIED HELD de HAGELSHEIM *de tempore partus*, Baruth. 1722. 4. Ex animalibus & humano genere observationes collegit.

ERNESTI TENZEL (J. C.) *de inspectione judiciali cadaverum*, Erfurt. 1723. Chrirurgos solos ad referendum non sufficere ostendit.

POLYC. LEYSERUS *de frustranea cadaveris inspectione in homicidio*, Helmstad. 1723. 4.

TH. ZVVINGER & MAERKII *de morbis a fascino & fascino contra morbos*, Basil. 1723. 4.

CONR. PHIL. MOFMANN *scheda de insignioribus puerperii temporibus*, Regiom. 1723. 4. *

J. FRANC. LOEUVV *theatrum medico-juridicum continens varias & notabiles tam ad tribunalia ecclesiastico civilia quam ad medicinam forensem pertinentes materias*. Norimb. 1725. 4. *

C. HELVVIG (sub nomine VAL. KRAUTERMANN *medicina renunciatoria & consultatoria*, Arnstatt. 1726. 8. Germ. *

MARTIN GOTTHELF LOESCHER *de judicio circa abortum concitatum ferendo*, VVittemb. 1726.

THEODORI KIRCHMAJER *de cruentatione cadaverum fallaci*, Altdorf. 1726. disputatio.

GEORG. VVILH. DETHARDING *de necessitate inspectionis vulnerum in crimine homicidii commisso*, Rostoch. 1726. 4.

J. FRID. de PRE' *de vulneribus lethalibus in genere per se & per accidens contingentibus*, Erf. 1726. 4.

VVENDELINI BIETSCH HIPPOCRATES *Justinianeus, seu nexus inter medicinam & jurisprudentiam mutuus*, Argentor. 1727. 4.

GEORG. CHRISTOPH. PLATZ *an in homicidio sectio & inspectio cadaveris necessaria sit*, Lipf. 1727. 4.

J. ZACHARIÆ HARTMANNI (J. C.) *de conjugibus incantatis eorumque separatione*, Kiel 1727. 4. Jen. 1741. 4.

JACOB SMITH *de submersorum morte*, Prag. 1727. 4. *

J. HENR. GEELHAUSEN *de pulmonibus nonnatorum aquæ innatantibus*, Prag. 1728. 4. Plures alios hujus generis libellos in capitibus ad respirationem & partum inter anatomicos citavi, quos non lubet repetere.

VVILH. ULR. VVALDSCHMID *de vulneribus arteriarum in artubus sæpe funestis, raro lethalibus*, Kiel. 1728. disputatio.

CAR. FRID. LUTHER *de morbis simulatis & dissimulatis*, Kilon. 1728. 4.

ENNII GUSTAVI TOPPII *de naturali morborum incantamentis magicis falso adscriptorum explanatione*, Leid. 1728. 4.

J. CONRAD. BECKER *paidoctonia inculpata ad servandam puerperam*, Giess. 1729. 4. Curiosum omnino opus, quo defendit, posse in difficili partu vivum fetum necari, ut mater servetur. Videtur autem propriam causam defendere, quod brachio prægresso, cum de morte fetus non constaret, eo occiso matrem liberavisset. Præfert autem hanc necessariam sævitiam sectioni cæsareæ in viva femina factæ. Ossa fetus deduci defendit, & describit incisam atretæ, quæ conceperat, vaginam ad emittendum fetum.

ERNST. EUSEBII RICHTER *digesta medica seu decisiones medico-forenses*, Lipf. 1731. 4. Simile opus ZITTMANNIANO, quo 90. casus medico-legales cum plenis defensionibus reorum & judiciis ex variarum facultatum, maxime Lipsiensis, scriniis desumti continentur.

PETRI GERIKE Prof. Helmstadiensis disputatio *de renunciatione vulnerum*, Helmstad. 1731. *de necessaria vulnerati inspectione post homicidium* 1737.

GOTTLIEB BUDÆI *collectanea medico-chirurgica practica & forensia*, eorum Görlitii 1731. & sequentibus annis tomi VII. prodierunt. Responsa brevia continet & cadaverum sectiones.

BUR-

BURCH. GOTTFR. STRUVIUS *de partu supposito & custodia feminarum illustrium*, Jen. 1732. 4.

JAN. HOOGVLIET *konst om vvonden te schouvven, en over derselven doodelyckheid te oordeelen*, Amstelodami 1732. 8. recusa nisi fallor 1749. Chirurgus non indoctus neque immodestus, qui fateatur ob chirurgorum ignorantiam, nostro ævo chirurgis, qui soli olim occisorum cadavera secuissent, medicos addi. Raras etiam sanationes non impedire, quin vulnera *lethalibus* accenseamus monet, tristior in judicis, qui & arteriæ vertebralis, & renum, & septi transversi & alia vulnera lethalibus adnumeret, quæ vulgo non solent eo referri.

J. HENRICI SCHULZE disputatio *an umbilici deligatio nuper natis absolute necessaria*. Hall. 1733. Negat hæmorrhagiam a funiculo non ligato sequi, & obsequentes passim habuit jurisconsultos, quæ quidem adfirmatio de debili fetu nonnunquam vera, de sano & robusto & in universum falsa est.

Actenmässige relatio facti & juris uber den vvieder J. SCHLICHT *chirurgum erregten Process*, Francofurti 1733. 4. Defensio chirurgi, quem ob fracturam complicatam in summo aeris frigore factam, non felicissime sanatam, accusabant ægroti parentes.

CHRISTIAN GOTTLIEB TROPANEGGER, Physici Dresdensis, *Decisiones medico-forenses, vvorinnen dessen eigene und unterschiedlicher facultaeten urtheile sonderlich de lethalitate vulnerum*, &c. Dresd. 1733. 4. Septuaginta omnino responsa sunt, brevia multa, & nonnunquam imperfecta, cum morborum epidemicorum, & cancri illius linguæ bubuli generis epidemici descriptione. Casum hæmorrhagiæ funestæ a non ligato funiculo habet.

J. HIER. HERMANN *sammlung auserlesener responsorum uber merkvvürdige und dubiose casus*, Jenæ 1733. 4. *

J. HENR. RESPINGER *de vulnerum lethalitate*, Basil. 1733. 4.

J. N. L. *discursus medicus de abortu & medicamentis abortivis* 1735. 4. Recte docet abortum vix unquam medicamentis procurari posse, & fere ab interno aliquo uteri vitio sequi.

J. CHRISTIAN FRITSCH Archiatri Vinariensis *seltsame jedoch vvahrhafte juristische medicinische und physicalische geschichte*, Lipsiæ 1730. & seqq. annis tomi V. prodierunt. Ex STAHLII secta fuit collector, qui singulos casus longa similium eventuum serie suisque explicationibus illustrat. Pauci cæterum casus sunt, sed fuse expositi, cum reorum defensionibus. Credulus fuit, qui *ligaturam* ad impotentiam efficacem credat, neque nimis doctus, qui VVILHELMI FABRI chirurgi in *Paserne* nomine magnum illum FABRICIUM HILDANUM denotet, &c.

A. VATER *de valore & sufficientia signorum infantem recens natum vivum aut mortuum editum arguentium ad dijudicandum infanticidium*, VVittemberg. 1735. 4. EJ. *de ingravidatione dissimulata*, VVittemb. 1724.

BURCHARD DAVID MAUCHART *de inspectione medico-legali*, Tubing. 1736. bona disputatio cum historiis vulnerum, & suffocati hominis.

CHR. ERNEST. CLAUDER *Praxis medico-legalis oder XXV. ausgelesene casus medico-forensis mit nöthigen cautelen und anmerkungen*, Altemburg 1736. 4. *

CHR. ERNEST. CLAUDER *Praxis medico-legalis* citata sunt casus cum auctoris physiologicis notis, & collectione casuum similium.

POLYCARPI FRID. & QUIRINI GOTTFRIED SCHACHER (J. C.) *de juris consulto medico*, Lips. 1737.

FRANC. CAROLI CONRADI *de inspectione cadaveris occisi a solis medicis peracta, vitiosa nec sufficiente ad pœnam ordinariam irrogandam*, Helmstadt. 1737. 4.

J. HENR. KESSELRING *de juris prudentia medica LL. civilium & sacrarum scientia arctius jungendarum ratione*, Amstelod. 1737. 4. *

ABR. VVESTERHOFF *de cadaveribus auctoritate publica lustrandis*, Leid. 1738. 4.

VVILH. BERNHARD NEBEL *de lethalitate vulneris pericardii*, Heidelberg. 1739. 4. *

PETRI SNELLEN *de lethalitate vulnerum eorumque renunciatione*, Leid. 1739. 4.

HERM. FRIDERICI TEICHMEYER, b. soceri nostri, *institutiones medicinæ legalis vel forensis*, Jen. 1740. 4. Compendium est, ad usum prælectionum academicarum scriptum, quo fere solo, quod mireris ambitus hujus partis artis medicæ in ordine suo traditur. EJ. disputatio *de cadaveris inspectione in sectione legali*, Jen. 1742.

J. ZA-

J. ZACHAR. PLATNER progr. *medicos de insanis & furiosis esse audiendos*, Lipf. 1740.

J. G. GREGORY *de parte medicinæ consultatoria*, Leid. 1740. 4.

J. ERNESTI HEBENSTREIT *de medici secantis religione*, Lipf. 1741. *de corpore delicti ex medici culpa incerto* 1743. *de officio medici forensi* 1748.

GEBHART CHRIST. BASTINELLER *de medico ex voluntate ægroti perperam curante*, VVittemb. 1741. 4.

GOTTVVALD SCHUSTER *commentationes difficiliora & notatu digna quædam themata tum ad medicinam tum ad juris prudentiam pertinentia conplexæ*, Chemniz 1741. 4. utile opus.

In GOTTVVALD SCHUSTER citato opere casus medico-legales disp. de vulneribus fere lethalibus, & liber de quadrimellis continentur.

J. G. DEUSING *de nexu jurisprudentiam inter & medicinam*, Marburg. 1742. 4.

MATTHÆI BAZZANI & JOSEPHI POZZI *de ambigue prolatis in judicium criminationibus consultationes physico-medicæ nonnullæ*, Bonon. 1742. 4. Quatuor defensiones infanticidarum. *

LUD. HENR. LEONIS HILCHEN *de lethalitate vulnerum in intestinis*, Giess. 1743. cum historia vulneris pro *absolute lethali* declarati.

In *Traité des causes, des accidens & de la cure de la peste*, Parisiis 1744. 4. plurima exstant, quæ huc pertinent, leges nempe latæ pro separandis ægrotis & in nosodochia congregandis, ad urbes infectas obsidendas, alendas, repurgandas post pestis cessationem; tum modus, quo Liburni cavetur, ne ex oriente cum navibus pestis advehatur. Totus *secundus Tomus* pulcherrimi operis huc pertinet.

O. ACRELL Liber *om friska sors* omnino huc pertinet, ut in quo singulorum vulnerum pericula æstimentur.

J. HELFRICI SAGITTARII (J. H. SCHUTTE) *dreyfacher bevveiss dass die Promotion eines juden zum Doctor gegen die Christliche Religion, geist und vveltlichen rechte, und bürgerliche Ehrbarkeit streite*, Francof. 1745. 8. *

In *Mémoires de l'Académie des Sciences* 1745. per experimenta ostendit MARQUIS de COURTIVRON, coria animalium, quæ ex morbo boum epidemico perierunt, non inficere.

J. JUNKER *quod non sit homicida, quæ abortum procuret, antequam anima corpori sit infusa*, Hall. 1746. 4.

A. E. BUCHNER *an dentur remedia abortum simpliciter promoventia. Negatur*, Hall. 1746. 4.

P. A. BÖHMER *de necessaria funiculi umbilicalis deligatione*, Hall. 1746. 4. Recte ostendit, periculose ligaturam omitti, & in observationibus sanguinem de funiculo non ligato fluxisse.

LUD. HOLBERG *bedenken über die jetziger zeit regierende viehseuche*, Hafniæ.. & VVismariæ 1746. 8. Ostendit, medicamentis armentorum luem infeliciter oppugnari, legibus melius, cavendo a communicatione, parcendo vitulis, alendo equos, oves, præferendo vegetabilem cibum, &c.

LUDOV. PARMENIONIS D. M. *sammlung verschiedener casuum medico-chirurgico-forensium mit nützlichen anmerhungen*, Ulm. 1746. 8. senex physicus post praxin 46. annorum scripsit casus 25. nonnullos chirurgicos, alios medicos, ad venena inprimis pertinentes, cordatus homo neque excusator scelerum. Rarum historiam refert ægri veneno illiti.

CAR. FRID. KALTSCHMIDT *de distinctione inter fetum animatum & inanimatum* disputatio, Jen. 1747. 4. Recte rejicit ab HIPPOCRATE repetitam illam abortivorum contra teneriorem fetum impunitatem.

G. AUG. LANGGUTH *fetum ab ipsa conceptione animatum esse*, VVittemberg. 1747. 4. Ejusdem scopi.

Cum J. van VVYK libello *van peesgezvvellen* in chirurgicis dicto, quædam etiam prodierunt huc facientia de suffocatis & strangulatis, &c.

ANDREÆ VVESTPHAL *morborum internorum curationem chirurgorum non esse tolerandam*, Gryphsvvald 1747. 4.

J. SAM. FRID. BOEHMER (J. C.) *de legitima cadaveris occisi sectione occasione art.* CXLIX. C. C. *Car.* Hall. 1747. 4.

GEORG. CHR. DETHARDING *de fetus immaturi exclusione*, Rostoch. 1748. Non facile abortum sequi observavit, & nequidem a drachma una jalapæ.

J. GOT-

J. GOTTFRIED VIZELII *de inſpectione & ſectione legali* diſputatio Gieſſ. 1748.

CHRISTIAN EHRENFRIED ESCHENBACH *vulnerum ut plurimum lethalium ſic dictorum nullitatem demonſtrans commentatio*, Roſtoch. 1748. 4. Vulnerum hanc claſſem BOHNIUS aliique poſuerunt, qua ea continentur, in quibus plerumque funeſtus eventus eſt, nonnunquam tamen ægri convaleſcunt. Eam expungit auctor & partim ad funeſta, partim ad non lethalia vulnera refert. Deinde claſſes in univerſum vulnerum lethalium & non lethalium univerſales refutat, & in ſingulo vulnere, penſitatis omnibus, vult de ejus periculo pronunciari. Vulnera cerebri ad ventriculos uſque, carotidis, &c. pro lethalibus habet. EJ. *medicina legalis breviſſimis comprehenſa theſibus*, Roſt. 1746. 8. *

J. DANIEL SCHLICHTING *traumatologia novantiqua ofte vernieuvvde vvondheelkunde om alle vvonden vvel te kennen en te geneeſen*, Amſtelod. 1748. 4. Prima pars huc maxime pertinet. Vulnerum plura genera contemplatus eſt, quam fere fieri ſolet, & ea accurate notavit, in quibus plerumque funeſtus caſus obſervatus eſt. Vulnera tendinum minus periculoſa facit, neque arteriæ vertebralis, aut cruralis vulnera, neque ea quæ pectus utrinque penetrant, neque hepatis etiam contuſi vulnera pro *lethalibus* adgnoſcit.

In appendice ELLERIANI operis aut ELLERO adſcripti, quod edidit CL. ZIMMERMANNUS, aliqua de medicina conſultatoria & vulnerum inſpectione reperiuntur.

MATTHIÆ GEORGII PFANN *ſamlung merkvvürdiger fälle vvelche in die... gerichtliche medicin einſchlagen*, Nürnberg 1750. 8. Octo reſponſa Facultatis Erlangenſis ſunt, ſcripta a CL. VIRO.

BURCHARD DAVID MAUCHART *lethalitas per accidens*, Tubing. 1750. 4.

PHIL. CPNR. FABRICII *præcipuæ cautiones in ſectionibus & perquiſitionibus cadaverum humanorum pro uſu fori obſervandis*, Helmſtad. 1750. 4. Percurrit ſeriem vulnerum lethalium & non lethalium.

Infinitos alios libros, in quibus pauciora ſunt, quæ huc faciunt, lubens omitto, ut eos, qui de partus tempore & univerſa generationis hiſtoria ſcripti ſunt, tum qui de diæta publica, morbis epidemicis (ut LANCISIANI illi) de peſte, vulneribus, venenis agunt.

De Diætetica.

Διαιτή quidem proprie regulam victus deſignat, ſed hodie ſignificat totum regimen ægri circa ſex res non naturales.

Pauci in hac re boni ſunt auctores. Huc ergo referendus eſt HIPPOCRATES in tractatu *de Victu*, idemque in tractatu *de Victu in acutis*.

Huic addatur GALENUS *de Victu ægrorum*, qui fere nullibi meliorem, quam in hac parte ſe præſtitit.

Tunc videatur PETRUS GIRARDET, Pariſinus, cujus Liber in octavo Pariſiis editus eſt an. 1631. cum titulo *Commentaria in diætam acutorum* HIPPOCRATIS.

ARNOLDUS DE VILLA NOVA, famoſiſsimus Italus medicus huc quoque referri debet, qui medicus pontificis fuit. Scripſit opus *de modo præparandi cibos & potus infirmorum in acutis*. Habetur hic tractatus in operibus ejus in folio tribus tomis editis.

Hiſce unicum addo THOMAM SYDENHAM.

METHODI STUDII MEDICI

PARS XIV.

DE STUDIO PRACTICO, SEU DE CONSILIO FACIENDÆ MEDICINÆ.

HIc in primis sollicitus commendabo auctores; nam errores hic erunt letales aut periculosi; hinc, quos ipse, tamquam optimos, excussi, & qui communi suffragio laudantur, eos commendabo; in hac re non licet progredi, nisi pede fixo.

Omnes auctores, qui artem curandi morbos internos docent, dividuntur in tres classes, & in bibliotheca sic disponi debent in commodissimum usum. 1. sunt systematici; 2. qui singulares morbos descripserunt; 3. denique qui observationes ediderunt. De omnibus pauca quædam præfari oportet.

Systema vocatur ab eruditis compages quædam integra, digesta & ordinata cujusdam artis, in qua reperitur instructio omnium eorum, quæ necessaria sunt, ut ea ars cognoscatur; ergo auctores qui tractatus scripserunt, in quibus inveniuntur ea, quæ requiruntur, in quocunque morbo singulari & observatione cujuscunque casus, ii medici *systematici* vocantur. Nusquam plures auctores habentur, quam in hac artis parte, si spectemus promissa & nusquam pauciores, si expendamus verum meritum, & inquisiverimus, an steterint promissis.

Descriptores sunt, qui in quocunque morbo, quidquid eo spectat, enarrant, & tractant illum morbum, cujus descriptionem tradunt, ita ut nihil de ejus morbi natura, nihil de ejus origine, progressu, eventu, dicendum relinquant.

Ergo, quidquid primi generis auctores boni habent, id unice ex scriptoribus secundæ classis habent, nam ex peculiaribus observationibus, quando generalia excerpuntur, fit systema.

Tertia classis horum auctorum complectitur observatores, qui nempe non hunc illumve morbum solum, sed quemcumque morbum obvium in suo ortu, progressu, eventu, remediis, pertinacia contra remedia, mutationibus variis, describunt, ut in singulo casu ipsis contigit videre.

Illi, ut statim videbimus, fuerunt 1. observatores eorum, quæ contigerunt in vita, & 2. eorum, quæ deprehensa sunt post mortem. Omnium optimus inter eos qui observaverint ea, quæ in vita contingunt, est HIPPOCRATES (a); sed qui examinaverunt cadavera post morbum, hi optime de arte meruerunt.

(a) Historiam Medicinæ scribere non constitui. Omissis ergo Artis originibus, omisso HERMETE, & AESCULAPIO, subito ad HIPPOCRATEM Coum HERACLIDIS f. transeo, cujus

I. *Medici Systematici Graeci.*

Primus omnium est HIPPOCRATES; in hisce suis scriptis (vastum autem hoc opus legi quodam ordine debet, non uti digestum habemus) 1. In *Aphorismis*.

cujus alias laudes alias dixi, nunc practicas addam. Separanda sunt autem ea, quæ certius ad HIPPOCRATEM pertinent ab iis, quæ alterius auctoris esse videntur. Maximam ejus auctoritatem famamque ab omni tempore fuisse certum est, & antiqua valde sunt, quæ de PERDICCÆ morbo ex amore nato cognito & sanato SORANUS habet. Antiqua etiam fama est de peste per rogos excitatos sublata (PLINIO dicta Libro XXXVI. n. 69. GALENO *de theriac. ad Pis.* & aliis) Quam tamen laudem idoneus auctor PLUTARCHUS *de Iside & Osiride*, in ACRONEM transfert. Plinius vero & HIPPOCRATIS & EMPEDOCLI communem facit. L. 36. n. 69. omnino denique detrahit L. a CAPOA I. pag. 251. cum quo, in tanto silentio Thucydidis, vereor ne stare cogamur. A Persarum rege vocatum HIPPOCRATEM abnuisse auxilium, vetusta perinde aut laus est aut accusatio, quam CATO major in Senatu citaverit, a BERNARDINO GENGA cum summa ignoratione morum Græcorum ad minuendam boni senis gloriam repetita. Ad DEMOCRITUM tamquam sumus medicus in casu gravissimo publice vocatus est. Simulachra viri passim fuisse in larariis ex SUIDA adparet II. p. 145. & ex LUCIANO (in *mendace*) & honores tributos, qui HERCULI (PLIN. L. VII. c. 37.) ut de præmiis sileam, quæ in spuriis scriptis dicuntur a Græcis ipsi decreta esse. Vide collectas viri laudes apud MEIBOMIUM in *commentario ad* HIPPOCRATIS *jusjur.* p. 287. seqq. Neque probabilitatem habet, ante HIPPOCRATEM fuisse observatores medicos, quorum historias in templo dedicatas noster compilaverit, quam calumniam apud ANDREAM, & SORANUM in vita HIPPOCRATIS, VARRONEM (apud PLINIUM L. XXIX. c. I.) & TZETZEM legimus. Nam & ipse accusat priores medicos, qui historias morborum non utilissime scripserint, variosque errores eorum exponit *de diæt. acut.* P. I. & omnium optimæ sunt inter HIPPOCRATICAS, quibus ejus ipsius ævo, non priori, sævientes morbi describuntur, nempe Epidemicorum Libri I. & III. Meditationem mortis fuisse ipsius Praxin, olim exprobratum est, quod in iis Epidemicis pene nulla sua auxilia excitet, & adeo multos ægrotos ipsi periisse, ut medicus, qui ea esset infelicitate. Romæ nostro ævo non toleraretur, audax est objectio B. GENGAE in *praf. ad Anat. Chir.* & iniqua. Non enim videmus, quomodo infelix medicus absque eloquentia, & absque philosophia ad eam famam pervenisse potuerit. Sed in acutis morbis abunde adparet, veram eum viam esse ingressum, quæ nunc etiam ab optimo quoque medico vix mutata teritur, & quæ venæ sectionibus, aceto, diæta tenui vegetabili, febres superare docet. Alibi valde sæpe paradoxus fuit. Ita in L. περὶ τόπων των κατ' ἄνθρωπον tabem vehementibus purgationibus adgreditur. In hydrope cantharides & venæ sectionem laudat (περὶ διαίτης ὀξέων P. IV.) Vinum nigrum ad volvulum laudat. Et in universum cum chronicis morbis potius diæta, quam medicamentis pugnavit, his autem vehementissimis, cum ignorarentur mitiora, helleboro, aere usto, thapsia, peplio, quæ ipsi CELSO nimis acria videntur. Et longe magis LEON. a CAPOA *Raggion:* IV. p. 248. (L. II. c. 12.). Hinc in eorum morborum historia, in tanta materiæ medicæ infantia, inque theoriæ hiulca brevitate minus nobis prodest, ut sincerus fatebitur, qui auctoritatis jugum excussit; legi enim, totumque in locos communes digessi HIPPOCRATEM. Prognosin etiam non semper fidam esse neque abesse errores ausus est innuere le FRANÇOIS *Réfléxions* pag. 333. Dictio plerumque brevis, & obscura est Jonica, cujus dialecti ratio videtur ex eo petenda esse, quod HIPPOCRATIS ævo, per totum ferre bellum Peloponnesiacum, Athenienses præsidium in ejus patria aluerint. In Thessalia autem & Macedonia vixisse constat ex historia, & ex Epidemicis, atque videtur, ut tunc solebant medici, in peregrinatione perpetua vixisse. Honestum virum vel laudatus olim PLUTARCHO *de profectibus in virtute* & CELSO candor prodit, quo errores suos, & infelices ægrorum exitus recenset.

(a) In-

mis (*a*) *fuis*, ibi enim habemus axiomata practica, ad quæ omnes medici hacte-nus provocaverunt, quoties inter se certaverunt. Nonnullos aphorismos exclu-dimus, forte intrusos & depravatos, sed iis paucis exclusis continet indisputa-bilia, hoc est, casus medicos, qui semper iidem manent. Non ratiocinatur ibi HIPPOCRATES, sed prout natura eventus exhibet, ita describit. Scripsit au-tem HIPPOCRATES stilo, quem vix quisquam intelligit, quod nimis facile videbit, quicumque textum græcum expendet. Qui opera HIPPOCRATIS in linguam Romanam transtulerunt, pro suo captu hoc officio defuncti sunt, sed qui ejus opera in lingua græca legunt, difficultatem inveniunt summam in adse-quendo sensu auctoris. Hinc aphorismorum horum commentatores debent eli-gi, qui versatissimi medici fuerunt, non ii, qui in musæo systemata excogi-taverunt, sed qui apud ægros omnia viderunt; tum 2. qui linguæ græcæ peri-tissimi sunt; 3. qui versatissimi in lectione auctorum antiquorum. Non alios oportet commentatores legere, nisi qui his tribus conditionibus præditi sunt, qui scilicet Græcam linguam optime intelligunt, qui illustrent textum HIPPO-CRATIS propriis observationibus, & qui citent auctores, qui vixerunt, quan-do ASCLEPIADEA familia adhuc viguit. Hi sequentes viri sunt omnium sane principes.

1. GALENUS, qui in *Aphorismos* HIPPOCRATIS ita commentatus est, ut impleverit hos tres præcedentes titulos.

2. JACOBUS HOLLERIUS, Parisinus professor & medicus, restaurator medicinæ.

3. FRANCISCI VALLESII *commentaria in* HIPPOCRATEM. Hoc opus in folio prodiit, auctor vero regis Hispaniæ archiater fuit.

Hos scriptores qui habet, facile & sine damno carebit reliquis. Nam recen-tiores omnes scribunt ex sua hypothesi, nos vero eos laudamus, qui ex obser-vatione ipsa explicant sensum auctoris.

Legendus est pariter HIPPOCRATES in *Præceptionibus* (*b*) *medicis*, ubi ex-

Pp 2 ponit

(*a*) Inter Libros, qui SENI tribuuntur, certius HIPPOCRATICI sunt aphorismi, jam laudati quorum exigua pars ad medendum pertinet, nisi IV. sectionem de purgationibus velis, & diætetica intersperfa.

Liber περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον habet in fine monita practica, utilia, quale hoc est, in morbo ignoto, ægro debiliori fortiora pharmaca non debere adhiberi (qui familiaris priscorum error fuit). Eum inter HIPPOCRATICOS citat CÆLIUS *Chronic.* V. c. 1. etsi argumento a septem costis deducto REINESIUS non ante ARISTOTELEM scriptum esse con-tendat *var. lect.* p. 75.

De *Epidemicis* dixi in pathologicis. Ex fere historiæ sunt, absque medela. In 1. Libro unicæ in tot ægris glandis meminit. Libro VII. castoreum ad muliebres morbos laudatur.

Liber περὶ διαίτης ὀξέων primarius est, maxime *secunda Pars*, qua pleuritidis curationem om-nium temporum experientia confirmatam docet, nisi quod in ea specie, in qua inferior pars pe-ctoris laborat, carpere velis data purgantia, etsi alvum ducens polygala nunc maxime ad hunc morbum adhibeatur. De *ptisana* vocarunt veteres PLINIUS Libro XVIII. p. 108. ATHENÆUS, GALENUS & alii. Prodiit seorsim Paris. 1543. 8. cum GALENI commentario. In eum commenta-tus est GALENUS, quorum commentariorum epitomen fecit SYMPHORIANUS CAMPEGIUS, Lugdun. 1516. 8. Sed HIER. THRIVERIUS, Lugdun. 1552. 8. LUDOVICUS DURETUS, Paris. 1631. 8. aliique in eumdem Librum commentarios dederunt, dictos in diæteticis, & iste liber id fere continet, quod utilissimum in Praxi ipsa HIPPOCRATES reliquit.

(*b*) Libri cui παραγγελίας titulus est, memini in *historicis*. Liber περὶ διαίτης *primus* tempe-

ponit generalia, quæ unusquisque medicus in curatione morborum observare debet. Tertio in *sectione quarta* editionis FOESIANÆ, ubi agitprimo de *victu sanorum in genere*: 2. de *victu ægrorum*; 3. de *victu acutorum*; 4. de *insomniis*, 5. de *alimentis*; 6. de *officio medici*. Hæc *sectio quarta* legi & perlegi debet ab unoquoque, antequam medicinam faciat, format enim animam medici, ut generalia optima præsto habeat, & animum præsentem ad ægros adferat, servetque.

Se-

temperamentorum vitia contraria diæta docet emendare. *Secundus* materiam fere medicam continet seu vires, quæ plantis insunt ad purgandum, calefaciendum, refrigerandum, siccandum, humectandum, febrium etiam sanandarum modum docet. Meretur genuinus esse. *Tertius* totus practicus est, & abstinentia, vomitu, exercitiis definitis, morborum initia docet sanare. Ad HERODICUM refert CLERICUS.

Spurius est omnino Liber *de usu humidorum* repetitus ex *aphorismis*, exque L. V. initio. In hunc tanquam omnino genuinum commentatius est J. NARDIUS in *noctibus genialibus*. Liber *de usu purgantium* a JOHANNE CAIO primum inventus (de *script. progr.* p. 141.) & editus est Basileæ 1544. In eum commentarius est JOH. HEURNII. A JUNIO PAULO CRASSO latinitate donatus prodiit. Venet. 1536. 8. & Basileæ cum THEOPHILO anno 1539. 4. Aliqua habet ex aphorismis, & electivam quatuor humorum purgationem adfirmat, quod non valde videtur HIPPOCRATICUM. Liber *de elleborismo* fere ex Aphorismis, Prognostico & Prorrhetico decerptus est. Libri 4. περὶ νούσων incerti auctoris sunt, DIOSCORIDES alteri HIPPOCRATI tribuit THESSALI filio. CÆLIUS non videtur pro genuinis habuisse, negat enim HIPPOCRATEM curationem dedisse phrenitidis, quam tamen in Libro III. περὶ νούσων reperimus: nihil ait de lethargo habere (*acut.* II. c. 6.) cum eum in 1. περὶ νούσων descriptum reperiamus. Citat tamen 2. *Librum de morbis* HIPPOCRATIS in *acut.* III. c. 8. In *secundo* & *tertio* continetur methodus therapeutica morborum per vomitum, purgationem, ptisanam, mel, acetum, diætam. Quartus evidentius spurius est.

Liber περὶ παθῶν absque curationibus est, & auxilia citat ex Libro *de Pharmacis* dudum amisso, nisi is sit, quem de morbis nunc vocant.

Librum περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν olim ad Cnidios retuli. In Libro I. & II. περὶ γυναικείων enormis vis acrium purgantium est, cum pessis & glandibus, & medicamenta plura quam in aliis HIPPOCRATIS Libris, viribus sæpe valde paradoxis & ab omni nostra opinione alienis, & praxeos denique ratio penitus a nostris moribus abhorrens. Similia sunt in Libro περὶ γυναικείας φύσιος. Librum *regularem* HIPPOCRATIS, quem CÆLIUS citat *acutor.* L. II. c. 29. Librum *de sanguinis missione* spurium LAMBECIO teste L. VI. P. 2. p. 144. latentem Vindobonæ, & alios spurios omitto, qui editi habentur. Operum omnium HIPPOCRATIS multæ editiones sunt, præter antiquas, quas DIOSCORIDES, & ARTEMIDORUS CAPITO procurarunt (GALEN. περὶ ἰατρείου.) dudum amissas. Opera adeo Divi senis Græce apud ALDUM 1526. fol. prodierunt, & ad *vetustos codices collecta & instaurata* JANO CORNARO *procurante*, Basil. 1538. fol. Latine MAR. FABIUS CALVUS primus edidit, Romæ 1525. fol. *octoginta volumina* HIPPOCRATIS. Ea versio cum commentariis MARINELLI repetito prodiit, Venet. 1575. fol. & nuper adjecto PETRI MATTHÆI PINI indice, Venetiis 1737. fol. 3. vol. curante J. B. PAITONO. Variorum laboribus versa opera HIPPOCRATIS, Basileæ 1526. fol. prodierunt. Omnia autem denuo vertit JANUS CORNARUS, Basil. 1543. fol. * & alias, in quo viro solent carpere defectum membranarum. FOESII versio sola prodiit, Francof. 1598. 8. Deinde *Magnus* HIPPOCRATES *Cous* PROSPERI MARTIANI *notationibus explicatus*, Romæ 1626. fol. Venet. 1652. fol. & A Patavii 1719. fol. editus est, posthumus iste cum versione CORNARI. Græcolatina editio prima est quam cum titulo: HIPPOCRATIS *opera quæ exstant Græc. lat. veterum codicum collatione restituta novo ordine in 4. classes digesta, interpretatione latina, emendatione & scholiis illustrata* dedit HIERONYMUS MERCURIALIS, Venet. 1588. fol. CL. TRILLERUS nimium codicibus Vaticanis tribuisse objicit. Inde ANUTIUS FOESIUS *Græco-latinam* editionem procuravit, Francof. 1595. 1621.

LIND.

LIND. 1624. LIND. 1645. fol, LIND. Genev. 1657. fol. Hæc editio hactenus pro optima habetur, etiam CL. TRILLERO judice *ep. apolog.* p. 6. nisi quod nimis fusum & timidiorem arguat *Ep. de edit.* HIPPOCRATIS *nov.* p. 7. Opera in *octo* sectiones distributa sunt, cum nova interpretatione, adjectis hic primum PALLADII scholiis, ad Librum περὶ ἀγμῶν, tum lectionibus variis ex codicibus, & brevibus ubique notis. De *Oeconomia* diximus. RENATUS CHARTERIUS anno 1679. 13. voluminibus in fol. HIPPOCRATIS & GALENI opera Gr. Lat. conjuncta edidit. Sed ea editio, ut rara, ita parum utilis est. Vide judicium D. VV. TRILLERI *epist. apolog.* p. 6. Inde JOHANNES ANTONII F. VAN DER LINDEN nitidam in duobus vol. 8. editionem Leidæ edidit anno 1665. 8. cum versione J. CORNARII, commodam ob capitum divisiones, cæterum omnibus criticis consentientibus nimis in corrigendo textu audacem. FRANCISCUS CLIFTON, cujus commentarium in HIPPOCRATIS *de aëribus, aquis & locis* jam citavimus anno 1732. promisit HIPPOCRATIS *opera nova & ordinata methodo digesta* (Conf. *Comment. Lit. Noric.* 1732. *hebd.* 50.) nondum edita. Minus eam perfectam ob mortem FRIENDII esse fatetur in *historia* illa *medicinæ antiquæ*, quam dicemus.

Deinde vir clar. STEPHANUS MACKIUS nunc maxime Viennæ edit HIPPOCRATIS opera omnia Gr. Lat. *cum variis lectionibus potissimum ineditis ex* CORNARII *&* SAMBUCI *codicibus in Bibl. Cæsarea asservatis partim ex aliis ejusdem bibliothecæ M. S. libris, ac denique ex Medicis MSS. codicibus; accessit Index* P. M. PINI. Tomus I. prodiit anno 1743. alter anno 1749. reliqui duo exspectantur. Ex M. S. codicibus antiquis, a SAMBUCO collectæ lectiones sæpe demonstrant, quare CORNARII versio non respondeat, & multa ex eo fonte in græcis emendata sunt, animosius quam a FOESIO & MERCURIALI. Loca parallela GALENI, sparsas emendationes REINESII, TRILLERI, aliorumque suis locis MACKIUS adspersit. Ordo, qui FOESII, cujus V. sectiones jam possidemus. In *præfationibus* de librorum singulorum fide differit, mitior MERCURIALI. Libellus *de ponderibus* jam prodiit. Notulæ & variæ lectiones adjectæ sunt imis paginis, quæ ad emendandam imprimis lectionem pertinent. Cæterum LAMBECIUS meminerat, exstare in Bibl. Cæsarea *anonymi Græci varias lectiones, emendationes & notas in* HIPPOCRATIS *opera & in vitam ejus a* SORANO *conscriptam*, quas dignissimas vocat P. II. Lib. VI. p. 154.

CL. viri DANIEL. VVILHELMI TRILLERI *commentatio de nova* HIPPOCRATIS *editione adornanda*, Leidæ 1728. 4. prodiit, qua spem nobis fecit criticæ editionis, cum notis ex omnibus linguis omnibusque artibus repetitis. Judicia addidit Vir Clar. commentatoribus, & editionibus. Utinam ipsum opus liceret sperasse!

Anno 1697. ANDREAS DACIER edidit *les œuvres d'* HIPPOCRATE *traduites en françois avec des remarques, & conférés sur les manuscrits de la Bibliothèque du Roi*, Paris. 2. vol. 8. non omnia tamen opera, ut titulus fert, sed fere ea, in quibus ratiocinia exstant, cum vita Divi senis. * Laudat TRILLERUS *de edit.* HIPPOCRATIS n. 7.

HIPPOCRATIS *Coi viginti duo commentarii tabulis illustrati, Græcus contextus ex doctiss.* VV. *codicibus emendatus, latina versio* CORNARII *innumeris locis correcta, sententiæ insignes per locos communes digestæ* THEODORI ZVVINGERI prodierunt, Basil. 1579. fol. quos 20. Libros omnes suis locis citavimus, huc autem unice pertinent Libri *de humidorum usu* & *de diæta*. Applausum doctorum virorum ZVVINGERUS meruit. Ordo tabularis incommodus est.

CL. RADULPHUS SCHOMBERG proposuit Leidæ 1747. 4. *novum omnium* HIPPOCRATIS *operum compendium*, Græcolatinum, quod nondum prodiit. Usurus erat FOESII editione, & excerpturus de HIPPOCRATIS operibus ea quæ utiliora essent & certiora.

CL. Viri J. RUD. ZVVINGERI *opuscula aphoristica semeiotico therapeutica octo*, & *speculum* HIPPOCRATICUM vide in Pathologicis.

JOHANNES OBSOPOEUS, Francofurt. 1587. 16. edidit HIPPOCRATIS *jusjurandum, aphorismos, prognostica, prorrhetica, Coacas*, * Minutias sectari objicit CL. TRILLERUS l. c.

J. HEURNIUS in multa opera HIPPOCRATIS, ut jam monuimus, commentatus est, seorsim vero *aphorismi cum prognosticis, prorrheticis, coacis & aliis opusculis* prodierunt Leidæ 1627. 12. Laudat HEURNIUM TRILLERUS *de edit. adorn.* num. 7. Mihi brevis videtur & paraphrastes.

Apho-

Aphorismos recognitos, notis auctos, cum præsagiis a COPO *latine redditis & notis illustratis*, Bergomi anno 1750. 12. edidisse audio ANDREAM PASTAM. *

P. MATTHÆI PINI *compendium instar indicis in* HIPPOCRATIS *opera omnia*, Venet. 1597. fol. prodiit, recusum cum nupera editione MARINELLI.

Epidemicorum librorum nucleus per aphorismos digestus prodiit Francof. & Lipf. 1708. 12. *

THOMÆ BURNET HIPPOCRATES *contractus, seu opera* HIPPOCRATIS *in epitomen redacta* sæpissime prodierunt, Edimb. 1685. 12. Leid. 1686. 8. & nuper Viennæ 1737. 8. & Lond. 1743. 8.

Post HIPPOCRATEM ad NICANDRUM usque Colophonium longum silentium est medicorum. DIOCLIS Carystii enim, principis post HIPPOCRATEM medici, nihil superest, nisi epistolam *de morborum præsagiis & eorumdem extemporaneis remediis*, Lutetiæ 1572. 8. editam, alicujus momenti esse velis. Is Lyncurium (procul dubio electrum) ferri & aeris laminas adtrahere (minutas nempe) observavit, PLIN. Libro XXXVII. n. 13. EJUS exstabat *de passionibus & causis & curationibus* opus, cujus passim meminit CÆLIUS, & quem non raro carpit, ut in anginæ curationem *acut.* L. III. c. 4. & Phrenitidis *acutor.* I. c. 10. Ilei tamen curatio per venæ sectionem, cataplasmata, plumbi pilam, clysteres nihil alieni habet, CÆLIO dicta *acut.* III. c. 17. In ischiadicis, diureticis utebatur CÆL. *chronic.* V. c. 1. & in tetano *acutor.* L. III. c. 8. In hæmorrhagiis secabat venam, dabat amylon & taurinum gluten. In mania propinabat frigidam CÆL. *chronic.* L. I. c. 5. Mortuos prodire lumbricos bonum, malum vero esse monebat si vivi exirent & sanguinei *chron.* L. IV. c. 8. Hypochondriacum morbum apud GALENUM (*de locis affect.* L. III. c. 7.) utiliter & vere satis descripsit. Rationi minus quam experientiæ in viribus medicamentorum tribuebat, GALENO teste. In hydropicis vomitum, urinam & sudorem plantis calidis movebat CÆL. *tardar.* III. c. 8. In phthisi sudores movere non bene jubebat (CÆL. *tardar.* II. c. 14.) Consilium de itinerum ratione & navigatione valde simplex exstat apud ORIBASIUM *synops.* L. V. Alius erat Liber inscriptus *de iis quæ in jatreio fiunt*, alius *de conservanda sanitate* GALENO dictus, cujus cum titulo libellus exstat etiam Germanice ab H. TRAGO versus, alius *de morbis mulierum* CÆLIO nominatus, & *de lumbricis alius*. Chirurgiam etiam faciebat, unde ejus *Scapha* seu *tholus* apud GALENUM *de fasciis* p. m. 422. & *graphiscos* CELSO dictus L. VII. c. 6. ARISTOTELI coaetaneum facit CLERICUS.

PRAXAGORAS Cous, ex Asclepiadum familia ultimus, GALENO auctore *meth. med.* Libro I. HEROPHILI præceptor, a GALENO passim laudatus, scripsit Libros 4. *de curationibus* (CÆL. *acut.* II. c. 8. III. c. 4. 8. &c) tum alios *de peregrinis passionibus*. Jecorosis vomitum, sudorem movebat & sanguinem mittebat (CÆL. *tard.* III. c. 4.) In dysenteria *peplium* dabat (speciem tithymali) *tard.* IV. c. 6. & in ileo emetica. Hydropem sanabat diureticis, & radice graminis *tard.* III. c. 8. Pus cuidam per sedem erupisse, qui per 12. tamen annos supervixerit, reliquit apud RUFUM *de vesic.* p. 7. Chirurgiam non detrectabat, & uvam præcidebat vel dividebat in angina (CÆL. *acut.* III. c. 4.) In illeo jubebat abdomen aperire & expellere de intestino excrementa, tunc consuere. Sed ea forte ad herniam incarceratam pertinent.

Nec ERASISTRATUM omittere fas est Ceum, non Coum, Juliatem, ARISTOTELIS nepotem ex filia, celeberrimum virum ex curato ANTIOCHO SELEUCI f. Syriæ Regis (SUIDAS I. p. 849. III. p. 296.) & principem Scholæ Medicæ, quæ Smyrnæ floruit, cujusque medici in nummis Smyrnæorum frequenter apparent, editis a MEADIO, sectæ denique auctorem, quæ etiam GALENI tempore, quarto inde seculo, nimis frequens fuit. In Medicina insigniter a prioribus scriptoribus recessit, contra quos passim invehebatur. Venæ sectione plerumque abstinuit, & purgantibus, quæ priores medici dederant & frequenter & vehementissima, exercitia tamen etiam corporis minus coluit, utebatur autem jejunio, diæta tenui, medicamentis simplicibus, rejectis compositis, tum fomentis, mollis in universum medicus. Opium, quod damnaverat, postea in usum recepit. PLIN. L. XX. C. 15. Jecorosis tamen cutem & membranam jecori incumbentem præcidebat (CÆLIO teste *tard.* Libro III. c. 4.) In cœliaca duros dabat cibos, ut lentem (*tard.* IV. c. 3.) in dysenteria, adstringentia *tardar.* Libro IV. c. 6. In hydrope ambulationem, clysteres, abstinentiam imperabat & cataplasmata *tardar.* Libro III. c. 8. in arthritide lenia cataplasmata *tardar.* Libro V. cap. 2. in dolore capitis spongias. ORIBAS. *Synops.* Libro VIII. cap. 18. Miror

τάγ-

πάγχρυσον ad ophthalmias reliquisse ORIBASIO dictam Libro IV. *Synopf.* cum damnaverit compositiones[. Scripsit *salutarium praeceptionum* Libros II. (CÆL. *tard.* II. c. 7. *acut.* III. c. 21.) tum I. *de morbis ventris* saepe ab eodem citatos, Librum περὶ τῆς καθ' ὅλον πραγματείας ATHENÆO dictum, Libro XV. & alios alterius generis.

Aliud HEROPHILO ingenium fuit, qui plurimum medicamentis etiam compositis tribuebat, PRAGAGORÆ discipulus, dialecticus homo (GAL. *de meth. med.* L. I.) Chalcedonius aut Carthaginensis, Alexandriae docuit, coaevus ERASISTRATO, & medicinam & chirurgiam exercuit, argumento DIODORI, qui, ut luxatum humerum restitueret, adiit HEROPHILUM, & salse ab eo exceptus est. Nihil ejus superest. Scholam ad *mensis Cari fanum* celebrem reliquit.

NICANDER Colophonius, Clarii Apollinis sacerdos & medicus, ultimi Attalorum & ejus filii spurii temporibus vixit, medicus omnino, cujus fuerit scripta *curationum collectio*, & qui ex HIPPOCRATIS prognosticis aliqua in carmen transtulerit. Nunc exstant ejus *theriaca*, & *alexipharmaca*, seu *de venenis & antidotis duo libri* non humillimae dictionis, cum *scholiis*, quorum equidem auctor minime medicus fuit aut botanicus, qui aconitum gramini comparet, ad elegantiorem tamen animalium & plantarum cognitionem pertinet. Ipsa *alexipharmaca* ex veterum more absque ulla veri specie temere collecta sunt. Prodiit NICANDER graece cum scholiis apud ALDUM anno 1499. fol. cum DIOSCORIDE & annis 1518. 4. 1523. 8. grandi, Coloniae vero apud Soterem 1530. 4. scholiis hic per ipsum poëma dispersis. Porro Graece cum aliis poëtis edidit H. STEPHANUS, Paris. 1566. fol. Cum J. GORRÆI poetica metaphrasi & scholiis prodiit ibid. 1557. 4. Alexipharmaca sola prodierant Graeco-latine cum ejusdem GORRÆI poetica versione ibid. 1549. 8. & cum GORRÆI *definitionibus* Paris. 1622. fol. Recusus est Gr. lat. cum aliis poetis, Genevae 1606. fol. Latine cum *scholiorum* excerptis JOHANNE LONICERO interprete editus est Coloniae 1531. 4. Carmine vero latino reddidit EURICIUS CORDUS, quod prodiit Francof. 1532. 8. & cum aliis poematibus CORDI, Helmstad. 1614. 8. Alio carmine vertit D. JAIME ESZEVE cumque scholiis jam anno 1551. Valentiae edidit N. ANTONIO teste. Gallice etiam in carmen conjecit JOHANNES de GORRIS, seu GORRÆUS & edidit JACOBUS GREVINUS, Antvverp. 1567. 4. Egregius vero codex NICANDRI cum iconibus animalium venenatorum, & EUTECHNII sophistae in eumdem auctorem inedita paraphrasi latent in Vindobonensi bibliotheca, LAMBECIO auctore.

Hunc ipse GREVINUS vertit & inscripsit GORRÆO.

Anonymi Graeci poema *de viribus herbarum Deo alicui consecratarum* cum DIOSCORIDE edidit ALDUS 1518. 4. recudi fecit J. A. FABRICIUS *Bibl. Gr.* Libro III. p. 429. quo tredecim plantarum vires canuntur.

HERACLIDIS Tarentini de industria mentionem facio egregii in viribus medicamentorum indagandis, in adgnoscenda veritate candidi, (GALENO teste) periti in medendo viri, ut ex curatione pleuritidis adparet, quam CÆLIUS AUR. recenset *acut.* II. c. 24. In cholera dedit catapotia, quae semen hyoscyami ingrederetur, alioquin inter primos auctores exhibendi opii & narcoticorum. In phrenitide venam frontis secabat (CÆL. *acut.* Libro I. fin.) Purgabat in volvulo dacrydio, quod non ita placet (CÆL. *acut.* III. c. 17.) Catapotia ejus citantur a CELSO Libro V. c. 25. Scripsit Libros 4. *curationum interiorum* (CÆL. *chron.* I. c. 4. *acut.* III. c. 4. 17.) συμπόσιον ἰατρικὸν (ATHENÆO L. II. dictum). Empiricorum princeps fuit, nemini non laudatus, ne GALENO quidem.

ASCLEPIADES Prusaeensis Bithynus Rhetor, MITHRIDATIS aevo vixit, ad quem Librum dederat (PLIN. L. XXV. c. 3.) Legatos vero sprevit eodem teste PLINIO Libro VII. c. 37. Romae primariis viris & oratori CRASSO & CICERONI familiaris fuit. Ad medicinam sero accessit, (PLIN. Libro 27. n. 7.) Sed ut valebat ingenio, magnos in ea arte profectus fecit, ut CELSUS, (qui multa ab eo se recipere fassus est) S. EMPIRICUS, APULEIUS & SCRIBONIUS, ejus cum laude meminerint. Magna famae accessio ipsi nata est a resuscitatione hominis, quem ad rogum delatum & vivere perspexit, & sanavit (PLINIO referente Libro 26. c. 8. VII. n. 37. & APULEIO in *Floridis*) tum ex longo & viridi fenio. Ab HEROPHILO partem suae theoriae recepisse ex CÆLIO apparet Libro II. *acut.* c. 39. & ex ERASISTRATO pororum systema. HIPPOCRATEM studiose refutavit, & theoriae praxin aut primus superstruxit aut certe evidentius. In praxi plurima mutavit, & ad mores inprimis

mis Romanos refinxit, ut ægrotorum palato & consuetudini inserviret. Ergo medicamenta vehementa, purgationes & vomitus, & frequentiorem usum venæ sectionis sustulit; CÆL. *acut.* Libro II. c. 29. PLIN. Libro 26. n. 8.) Vinum ægris indulsit & frigidam, PLIN. Libro 26. c. 8. Libro VII. n. 37. Diæta excarni, ambulatione, frictione, auxilio gymnastico, plurimum usus est, gestationem & clysteres commmendavit, lectulos pensiles & balnea pensilia excogitavit. Magicas curationes, Romæ receptas, laudavit, & superstitiosa medicamenta, (ut illa ad epilepsiam dicta TRALLIANO.) Venerem ad epilepsiam commendavit. Humores etiam evertit, & ea quæ ex medicamentis dejiciuntur, ab iis ipsis nasci objecit; GAL. & PIS. c. 3. CÆL. *chronic.* I. c. 4. Phreniticos musica sanavit, CENSORINUS *de die natali* c. 12. Aquam falsam ad icterum commendavit, CELS. Libro III. c. 24. renovatum nostro ævo remedii genus. In paralysi tamen (CÆL. *chronic.* II. c. 1. in angina *acut.* III. c. 4.) alvum repurgavit. In angina venam secuit, tonsillas etiam divisit, asperam arteriam aperuit, CÆL. III. c. 4. & in pleuritide sanguinem misit, CÆL. *acut.* II. c. 22. Febrem abstinentia a potu & a somno, pessimo consilio tollere conatus est, passim CÆLIO observante sibi contrarius *acut.* II. c. 39. III. c. 17. Scripsit *de ulceribus* CÆLIO dictum Librum, & I. *de auxiliis communibus* (CELS. II. c. 14.) *de celeribus passionibus* Libros III. (CÆL. *acut.* III. c. 4. 17. *tard.* II. c. 7.) *de finibus* (CÆL. *acut.* III. c. 19.) *de definitionibus* (*acut.* II. c. 13.) *de lue*, (CÆL. *acut.* II. c. 39.) & *parasceuastica*, (CÆL. *tard.* II. c. 13.) Ab eo THEMISON prima stamina suæ theoriæ haufit, CÆL. *chronic.* I. c. 4. *acut.* II. c. 12. sectæ methodicæ auctor. Ad eum CASSIUM refert CLERICUS qui vulgo ἰατροσοφιστής dicitur, virum ingeniosissimum, seculi (CELSI) medicus(CELS. Libro I. *praf.*) *Medicas* ejus *quæstiones* habemus seu *problemata de animalibus* edita, Paris. 1541. 12. Græce, & recusa latine 4. deinde Græce, Leidæ 1595. *Gr.* * Sed etiam C. GESNERUS *naturales & medicas quæstiones* 84. *circa hominis naturam & morbos* Gr. lat. edidit Tiguri 1562. 8. latine vero versas A. JUNIUS 1567. fol. * recudi vero fecit ἀπορήματα καὶ προβλήματα φυσικὰ περὶ ζώων παθῶν cum THEOPHYLACTO SIMOCATTA ANDREAS RIVINUS, Lips. 1653. 4. Gr. Lat. Mihi manifesto methodicus videtur. Etsi enim ab ASCLEPIADE aliqua habeat, qualia & THEMISON Methodicæ sectæ auctor, metasyncriticum tamen circulum habet n. 15. & n. 70. adstrictionem & laxationem pororum. Meretur omnino legi, ingeniosus homo. In *probl.* 40. ASCLEPIADEM citat, sed aliam explicationem propriam addit. Colicum medicamentum, in quo lacruma papaveris, gloriabatur se invenisse, CELS. citat (L. IV. c. 14.) quod dat IDEM L. V. c. 25.

De M. ANTONIO MUSA archiatro AUGUSTI brevis ero. Notissimum est balneorum frigidorum usum invenisse, qui in AUGUSTO, cujus valde debile corpusculum fuit, felicem exitum habuit DION Libro 53. Carnibus etiam viperarum felicissime curabat ulcerosos. PLIN. Libro 30. n. 39. HORATIO & VIRGILIO amatus, a MARONE, ut creditur, JAPYDIS nomine celebratus est. Huic multos honores omnis medicorum ordo debet, & jus gestandi anuli DION. ib. Passim ipsi tribuitur libellus *de betonia*, qui cum PLINIO VALERIANO prodiit, Basil. 1528. fol. Ejusdem saporis est cum APULEII Libro *de plantis*.

Eodem circiter tempore vixit THEMISON, inventor sectæ methodicæ GAL. *meth. med.* p. XII. b. ed. LINACRI, summus auctor PLINIO (Libro 14. c. 17.) ASCLEPIADIS primo discipulus, cujus placita senior demum reformavit, CÆLIO teste IV. *tard.* c. 1. & I. c. II. c. 12. Nempe purgabat olim, ipso adhibito in epilepsia helleboro, tum in elephantiasi, & alba quidem specie, (CÆL. *tard.* IV. c. 1.) in asthmate vero dacrydio, (*tard.* III. c. 1.) & venam secabat, (*tard.* I. c. 5.) quæ fortiora auxilia idem nunc senior rarius adhibuit. De theoria diximus in pathologicis, praxin ad eandem simplicitatem stringendi laxi, aut laxandi stricti reduxit. Hirudinum primus in Medicina meminit, & ad frontem quidem in cephalea, quod medicamenti genus in LUDOVICO XV. imitati sunt Galli medici. (CÆL. *tard.* I. c. 1.) jecur morbosum ferro aut cauterio vulnerabat, antiquos secutus, CÆL. *tard.* III. c. 4. Diacodium primus descripsit. Oxymeli rejecit. In hydrope scarificavit talum, rejecta paracentesi, quam admiserat ASCLEPIADES CÆL. *tard.* III. c. 8. Hydrophobiam passus sanatus est, insigni exemplo, ut tamen non posset de eo morbo scribere, quo tentabatur, quotiescunque scriptitare incipiebat, CÆL. *acut.* III. c. 16. In juventute scripsit Libros *periodicos* CÆL. *acut.* II. c. 12. deinde *salutarium* L. & *tardarum passionum* Libros II. CÆL. *tard.* III. c. 1. &c. in quorum *primo* nondum rectam viam ivit, nempe me-

thodi-

thodicam, CÆLIO judice, deinde *epiftolarum ad* DIMANTUM Libros II. (CÆL. *tard.* I. c. 3. II. c. 7. IV. c. 1. (Ea omnia perierunt. Paulo ante CELSUM vixit, CELS. præf. ad L. I.

AURELIUS (vel AULUS, ut ALDUS legit) CORNELIUS CELSUS AUGUSTO imperante vixit, (POLENI *Exercitationes Vitruvianæ* & in eo MORGAGNI *in locum medicum* VITR. Patav. 1739.) fi idem eft CELSUS, quem HORATIUS monet, neque ferius vixit argumento THEMISONIS, quem citat, & hiftoriæ medicorum, quam aliquot locis exhibet, & quæ nullum continet medicorum qui poft id ævum inclaruerunt, denique COLUMELLÆ CLAUDII coævi, qui paffim CELSUM citavit, nam *de ægrorum cultu* IDEM fcripferat, quæ præter fragmenta aliqua perierunt. Medicum fuiffe certe oftendit CLERICUS, qui ipfe ubique abfque metu fuum judicium de methodis & medicamentis interpofuerit. Plurimum ufus eft ad morborum hiftorias HIPPOCRATE, ad curationes vero ASCLEPIADE, quem fe in multis fequi fatetur Libro IV. c. 4. ab omni fecta alienus, ut venæ fectionem non totam rejecerit, nimiam vero & in omni morbo repetitam damnaret, in purgantibus etiam mitiora fecutus fit, diætam nimis ftrictam in fano homine rejecerit, plurimum tamen auxiliis diæteticis in curando ufus, tum balneis, fomentis. Longos catalogos dat formularum & compofitionum. Criticos dies, ut ASCLEPIADIS difcipulus, parvi facit, & perinde fubinde fitim febrientibus imperat. Latiniffime fcripfit, & vel eo fine, ad formandum ftilum, legi debet. Cæterum CELSI VIII. Libri *de re medica* fic fatis pleni ad nos pervenerunt, ut folus MORGAGNUS lacunam in Lib. IV. infignem animadverterit (ed.1746.p.627.) quæ in omnibus codicibus eadem reperitur, ut ex uno omnes defcriptos effe adpareat, COCCHI *de anat. ad fin.* Prima editio eft cum tit. AUR. CORN. CELSI *de medicina* Libri VIII. Florentiæ fol. 1478. HARL. altera Mediolani 1481. fol. HARL. quam primo loco ponit LIND. alia Venet. 1493. fol. quæ penes me eft, & alia 1496. fol. & 1497. fol. In illa 1493. mala adhuc eft orthographia, paffim y pro e & græca imprimis rudiffime fcribuntur. Porro Lugd. prodiit 1516. 4. FABRICIO tefte, & 1542. 8. * & 1549. 12. 1554. 12. 1557. 12. * Ibid. 1566. 8. cum SERENO & RHEMNIO editus eft, quæ editio penes me eft. In ea adparet J. CAPELLANUM ROBERTO CONSTANTINO codicum perantiquorum copiam feciffe, qui ad marginem *varias lectiones* adjecit, notas adfperfit, & paffim loca parallela PLINII, HIPPOCRATIS & veterum. Ibid. anno 1587. 12. prodiiffe lego. Parif. etiam 1529. fol. prodiit. Quæ editio apud me eft, cum SCRIBONIO & epiftola atque carmine Vindiciani, & *Græcis omnibus dictionibus reftitutis* ex emendatione BAPTISTÆ EGNATII apud ALDUM 1528. 4. & apud Soterem Hagenoæ anno 1528. Saligniaci anno 1536. 8. * Parif. 1533. cum notis J. CÆSARII. Inde Antvverp. 1539. 8. cum notis THRIVERII ad Librum I. & Tiguri 1540. 8.* excufus eft. Tunc cum SERENO, SCRIBONIO aliifque iterum apud ALDI filios Venet. 1547. fol. recufus eft. PL. GUILIELMUS PANTINUS aliam editionem *multis in locis emendatiorem quam unquam antea* dedit, Bafil. 1552. fol. cum fuis commentariis. Patavii etiam anno 1563. prodiit, & Venet. 1566. 8. * Cum Principibus HENRICI STEPHANI etiam excufus eft, & Leidæ 1592. 4. cum commentariis ad primum quidem librum JEREMIÆ THRIVERII, ad reliquos BALDUINI RONSEI. Emendationes ex conjectura natæ ad marginem rejectæ funt, commentarii practici funt, & ex ejus feculi ingenio. Genevenfes editiones funt annorum 1625. 12. 1626. 12. Succeffit Leidæ anno 1657. & 1665. 12. editio J. ANTONIDÆ van der LINDEN a PATINO adjuti, recufa Amftelodami, ex recenfione THEODORI JANSEN ab ALMELOVEEN paulum auctior anno 1685. 12. 1713. 12. & Leid. 1730. 8. cum collatione cum vetuftis editionibus. In his editionibus nitorem non defideres, & loca parallela HIPPOCRATIS commode adjecta funt, cum variis lectionibus & notis nonnullis J. CÆSARII, R. CONSTANTINI, Is. CASAUBONI, & in pofteriori ALMELOVEENII atque MORGAGNI, ad calcem, quod incommodum, adjectis. Sed ob audaces emendationes minus viris doctis accepta fuit hæc toties repetita editio. GEORGIUS VV. VVEDELLI ad aliam, Jenæ 1713. 8. præfatus eft. Patavii anno 1722. alia editio in 8. prodiit ad ALMELOVEENIANAM facta, ex confiliis MORGAGNI emendatior, adjectis ejufd; CL. Viri epiftolis de quibus ftatim dicam. Leidæ vero anno 1746. 8. grandi, & 1750. 8. ipfe Bibliopola LANGERAKIUS novam dedit editionem, in quam non paucas, fed omnes, J. CÆSARII & ROB. CONSTANTINI, & ineditas JOSEPHI SCALIGERI & priores illas MORGAGNII perinde ad calcem fubjunctas, & H. STEPHANI parallela loca, HIPPOCRATIS & CELSI adjecit, cum minus modefta præfatione, quæ GULIELMI NOORTVVYKII opus eft.

Ea omnia tamen nondum explent desiderium vere medicæ editionis hujus insignis scriptoris. Perierunt autem promissæ variæ editiones, SCALIGERIANA, RHODIANA, quæ in BARTHOLINIANÆ bibliothecæ incendio amissa est, BAIERIANA in proprio programmate anno 1720. proposita, SCHULZIANA, cujus tamen superest codex M. S. & sperare nos jussit suam ex codicibus M. S. & primario illo MEDICEO desumtam editionem COCCHIUS, qui notarum speciem edidit in *libello anat.* Cæterum Germanice a J. KUFFNERO versus CELSUS prodiit Moguntiæ 1531. fol. & Italice Venet. 1747. vertente Abb. CHIARI. Notæ autem in CELSUM præter jam excitatas, PAVVII, LOMMII, RHODII, CÆSARII, THRIVERII, sunt JOH. MORISOTI Basil. 1547. & HIER. RUBEI adnotationes, Venet. 1616. 4. * Sed imprimis huc pertinent J. B. MORGAGNI in A. C. CELSUM (& Q. SERENUM SAMMONICUM) *epistolæ*, Patav. 1721. & Hagæ 1722. 4. editæ, quarum tres sunt ad CELSUM varia eruditione plenissimæ, tres etiam alias, dum hæc scribo, *sex adeo epistolas* se anno 1750. edidisse idem vir Ill. ad me rescribit. Eæ nunc apud me sunt 1750. 8. Patavii editæ. Notas CONSTANTINI, quem incomparabilem virum vocat C. GESNERUS *Epist.* pag. 45. valde carpit J. NARDIUS, cujus totus octavus liber *noctium genialium* mera series est animadversionum in CONSTANTINUM, & defensio recepti textus. Exstat etiam J. HENRICI KROMAYER *erroris confessio sapienti conveniens ad præclarum* CELSI *locum, qui est in IV. de medic.* Libro c. 16. Jen. 1724. 4. Epistolæ ad CALLISTUM CELSO adscriptæ, & altera ad P. NATALEM, quæ cum MARCELLO prodierunt, SCRIBONII sunt.

THESSALUS Trallianus, vanissimus ille ἰατρονίκης, rabie quadam omnes alios medicos persecutus (PLIN. Libro 29. c. 1.) *methodi verior auctor* est, teste *Auctore Libri introductionis*. Adeo sibi soli placuit, ut minime parceret THEMISONI, cujus monstrosas dixit esse communitates (GAL. *meth. med.* Libro I. p. VIII. b.) & quem acria in catarrho dantem corrigit, (CÆL. *tard.* II. c. 7.) & nihil veteres medicos bonum invenisse ad NERONEM clamaret. Romæ medicinam fecit, assentator divitum, & dum intra sextum mensem artem se perdocturum promittit, multos nactus est discipulos (GAL. *meth. med.* Libro I.) Nempe omnes morbos ad duas illas stricti & laxi classes revocavit, & simplicissimam medicinam fecit, cum eumdem morbum semper eodem modo jubeat sanare, GAL. *meth. med.* Libro VI. Metasyncrisin sive integram minimorum pororum mutationem invenit, GAL. *meth. med.* Libro IV. Eam ursit per receptam a posterioribus διατρίτον, quam introduxit (GAL. *meth. med.* Libro IV.) & per acria medicamenta. Purgantia penitus proscripsit, & etiam in eo audientem sectam expertus est. Venam tamen in phreniticis secuit in Libro περὶ διαιτῶν. In hæmoptoe venam secare recusavit, qua in re eum deseruerunt reliqui methodici, (GAL. *meth. med.* Libro V.) Scripsit Librum περὶ διαιτῶν (CÆL. *acut.* III. c. 17.) *de regularibus* (CÆL. præf. ad *tard.*) *tardarum passionum* Libros 2. (CÆL. II. *tard.* c. 13.) Alia probat ejus CÆLIUS, alia ut non satis methodica rejicit, unum tamen ex principibus suæ sectæ vocat *Acut.* II. c. 37.

APULEIUS CELSUS SCRIBONII LARGI præceptor, ex eo ipso ad I. seculum a C. N. refertur. EJ. Liber *de herbarum virtutibus* inscribitur, qui Paris. 1528. fol. & eodem anno cum titulo L. AP. MADAURENSIS curante TORINO cum PLINIO VALERIANO aliisque Basileæ fol. prodiit. A GABRIELE vero HUMELBERGIO sub nomine LUCII APULEII PLATONICI, Tiguri 1537. 4. cum notis recusus est, auctior & emendatior, quam tamen editionem DAUMIUS ad REINESIUM *ep.* 29. & CLERICUS minus fidelem & fictam, TORINIANAM vero magis ad codices expressam esse autumant. Recusus est Venet. 1547. fol. cum aliis medicis, & Norimbergæ 1538. 8. * & Lugduni 1587. cum operibus APULEII MADAURENSIS. Sed is mihi manifesto serioris ætatis videtur, quo tempore *e* græcum jam a latinis per *i* scriptum fuerit, ut *chamæmilon*, neque dictio eam puritatem habet, quæ illius seculi digna sit. Mera cæterum vis virtutum absque ullo judicio congestarum, & nomina *Prophetarum* habet, quæ & ipsa serius ævum demonstrant. Ita Buglossam tres thyrsos habentem tertianæ, quatuor habentem quartanæ mederi, ait, &c. ISAACUS VOSSIUS novam editionem ex codice 1200. annorum figuris ornato promiserat, quæ nunquam prodiit. Alii ad Madaurensem medicum referunt, a cujus tamen etiam stylo differt.

SCRIBONIUS LARGUS DESIGNATIANUS vulgo dicitur TIBERII tempore vixisse, quod Colicam CASSII compositionem ab ATIMETO TIBERII liberto acceperit, c. 120. & MESSALINAM *Dei nostri Cæsaris* uxorem citet, atque cum eodem ajat se Britanniam petiisse, *comp.* 163. A

Secundus fyftematicus practicus eft ARETÆUS CAPPDOX (a), quem credo proximum HIPPOCRATI. Quantum enim adparet ex monumentis hifto-

 riæ,

163. A GALENO paffim ejus compofitiones nominantur. Congeries eft formularum, quas ipfe ait fe præparaffe omnes, & in quibus mira eft vis fuperftitionis atque vanitatis. RUELLIUS primum edidit Bafil. 1529. 8. deinde ALDUS 1547. fol. cum CELSO, SERENO & aliis antiquis. Nitidam vero editionem J. RHODIUS dedit, qui S. LARGI *compofitiones medicas recenfuit*, *notis illuftravit*, *lexicon Scribonianum adjecit*, Patav. 1655. 4. Variæ utique eruditionis notæ funt quas dedit. Quare patientius caremus editione quam J. B. VVINDTHIER parabat ex *Vaticanis* codicibus J. FABRO tefte ad HERNANDEZ pag. 756.

AUCTORES rei rufticæ etfi non folum paffim aliqua ad mulomedicinam habent, fed etiam elegantiori medico lectu neceffarii funt, hic tamen omitto, ut qui obiter praxin contingant. Sic ANDROMACHUM Theriacæ auctorem, NERONIS medicum prætereo, cujus eft cum GALENI commentario poema quo formula antidoti comprehenditur.

(a) ARETÆUS Cappadox paulo poft ANDROMACHUM vixit, cum ποικίλην δία Θηρίων (*cur. diut.* I. c. 4.) ἀρτίσκυς ex carne viperarum abfque capite & cauda (*cur. diut.* II. c. 13.) & iterum τὴν δία ἐχίδνων ἑρπετῶν (*cur. diut.* II. c. 5.) & *antidoton* βησίνε (II. *acut. cur.* c. 8. & Libro II. *cur. diut.* c. 5.) & ἱερὴν & denique ἀρχιάτρε paffim nomen habent, (*cur. acut.* II. c. 5.) quo titulo primum ANDROMACHUM ufum effe conftat. Recentior etiam THEMISONE fuit, cum CÆLIUS neminem ante eum virum curationes diuturnorum morborum vidiffe fcribat, & paulo antiquior DIOSCORIDE, a quo in εὐπορίςοις laudatur. Romæ vixiffe valde probabile eft, cum inter vina Surrentinum, Falernum, Signianum, Fundanum in Syncope commendet, (*curat. acut.* II. cap. 3.) deinde faponem, garum, (*cur. acut.* I. cap. 2.) *far Thyrrenum* & alia ejufmodi Romana ciborum genera nominet. Medicinam exercuit, & proprium μάλαγμα viride tanquam arcanum fuum citat, (*cur. diut.* II. cap. 7.) Cæterum *de acutorum morborum fignis* duos Libros habemus, & totidem *de eorum curatione*, totidem porro Libros *de diuturnorum morborum fignis* & *curationibus* paffim deficientes, ut integra capita defiderentur. Mihi inter veteres medicos excellere videtur, ut eum, omnibus computatis, longe præferrem HIPPOCRATI, nifi æquum effet confideraffe, pofteriori ævo ARETÆUM vixiffe, & potuiffe multorum inventis ipfifque HIPPOCRATIS fcriptis frui. A LEONARDO etiam de CAPOA, magno illo medicorum contemtore, honorifice citatur *raggionamento* I. Dictio Ionica elegans eft & comta; hiftoriam morborum non fparfam, fed ordinatam dedit & continuam. Medicamenta magis congrua rationi propofuit, quam COUS. In angina fecat venam ad deliquium animi ufque, (*cur. acut.* I. c. 7.) repetito etiam in febre ardente, nephritide, fanguinem mittit. In epilepfia trepanum adhibet; quod fæpe nigra & craffa dura membrana reperta fit, & fanatus æger I. *cur. diuturn.* c. 4. Cantharidibus ad veficas excitandas primus ufus eft, CLERICO jam obfervante. Superftitiofa fprevit argumento fanguinis humani ad epilepfiam fruftra, ut ipfe vidit, epoti, *cur. diut.* I. c. 4. & cerebri vulturis. Hydropem cyfticam adgnovit. Multum ufus, Romano more, diæta, geftatione, fomentis, balneis. Ex *pneumaticorum* familia fuiffe CLERICUS oftendit. ARCHIGENES autem eum ad eam fectam refert. IDEM, quem CÆLIUS cum MAGNO inter methodicos cenfet *acut.* II. c. 10. Primum ARETÆUS latine editus eft a JUNIO PAULO CRASSO Venet. 1552. 4. cum RUFO, & ab eodem CRASSO fub incudem revocatus, auctufque, pofthumus recufus eft Bafileæ 1581. 4. cum RUFO aliifque. Eas editioces valde fprevit DAUMIUS ad T. REINESIUM *ep.* 35. Inde ARETÆI Libri VIII. J. P. CRASSO *interprete* prodierunt Parif. 1554. 12. Cum *Principibus* etiam apud H. STEPHANUM recufus eft, Græce vero apud TOURNEBOEUF J. GOUPYLUS Parif. edidit 1554. 8. *Accefferunt* autem *quæ* CRASSUS *non vertit*, *aliquot* ARETÆI *capita*, & Græce eodem anno ARETÆI *de acutor. & diuturnorum morbor. caufis & fignis* Libri IV. & *de acutorum & diuturnorum morborum curatione* Libri IV. apud TURNEBUM in 8. prodierunt. Inde Græce & Latine cura & cum notis GEORGII HENISCHII Aug. Vind. 1603. fol. editus eft cum titulo ARETÆI *ætiologica*, *femeiotica & therapeutica morborum acutorum & diuturnorum ex* MS. CODD. *Veneto Bavarico Augustano*

riæ, non diu poſt HIPPOCRATEM vixit (*a*). Scripſit *de morbis acutis*, & alterum tractatum *de morbis lentis*. In utroque ſane morbum, dogmata, medicamenta tradit, eaque, quæ HIPPOCRATES per obſervationes tumultuarie congeſſerat, ordinatim digeſſit ad claſſes ſuas & capita, hinc fere omnes morbos ſyſtematice abſolvit, & hactenus ſuper HIPPOCRATEM ipſum eminuit.

Hujus ergo viri auctoritatem HIPPOCRATI æqualem habemus. Difficilius autem adquiritur. Editio omnium optima eſt in octavo, græce edita eſt ex typographia regia Pariſiis; alia editio eſt, quæ prodiit in folio Auguſtæ Vindelicorum 1603. in qua habentur CAPPADOCIS opera omnia, & ibi habetur commendatiſſimus textus ſecundum omnes codices. Reliqui auctores omnes has fere editiones deſcripſerunt.

Tertius ſyſtematicus eſt AURELIUS CORNELIUS CELSUS, qui vixit ſub AUGUSTO & TIBERIO, & hinc auctorum proximus HIPPOCRATI poſt ARETÆUM (nempe de practicis hic loquor & de ſyſtematicis quidem, nam RUFI EPHESII opus, & parva epiſtola DIOCLIS CARYSTII hic non facit ad rem) ſi careremus hoc auctore, milleſies ceſpitaremus in ſcriptis HIPPOCRATIS, ſed vir ille Romanus & aulicus Græca didicit, fuit Alexandriæ, ubi in bibliotheca egregia ſcripta HIPPOCRATIS eo tempore conſervabantur, pulcherrimo denique Romano ſtilo ſcripſit, hinc, qui Latine debet de rebus medicis diſſerere, hunc auctorem debet adſequi. Omnia HIPPOCRATIS & ARETÆI collegit, & breviſſime & nervoſiſſime, egregioque ſtilo tradidit. Utitur ſummo judicio in omnibus morbis, & eſt unicus ſcriptor, ex quo videmus, quo modo veteres morbos curare ſint ſoliti. Pauca medicamenta videmus interna, ſed frictiones, exercitia, &c. Optima editio eſt Elzeviriana anno 1657. in 12. auctore JOHANNE VAN DER LINDEN, Lugd. Batavorum profeſſore.

Lauda-

guſtano collatis. Inde Patavii ARETÆI Libri VIII. *de cauſis & ſignis acutorum morborum* 1700. 8. * excuſi ſunt. Sed cum PETRI PETITI eruditiſſimi viri notæ ad ARETÆUM poſthumæ laterent, ſcriptæ jam anno 1662. longo poſt tempore eæ, quæ ad *tres priores* Lib. ARETÆI pertinent, prodierunt Londini 1726. 4. curas ISAACI MAITTAIRE. Adjecta eſt PETITI & ARETÆI vita. Uſus autem erat PETITUS tribus codicibus, tum ſuis etiam conjecturis. (præf. p. XXIX.) Deinde JOHANNES VVIGAN ARETÆI *de cauſis & ſignis acutorum & diuturnorum morborum* Libros IV. *de curatione acutorum & diuturnorum morborum* Libros IV. cum MSS. II. HARLEIANO & VATICANO contulit, novamque verſionem dedit. *Acc. Præfatio, Diſſertationes in* ARETÆUM, *variæ lectiones, notæ & emendationes, tractatus de Ionica Aretæi dialecto, & lexicon difficiliorum vocum*, Oxon. 1723. fol. In eam editionem *emendationes* 101. D. VVILHELMUS TRILLER in *Act. Erud.* 1728. edidit. Denique BOERHAAVII cura, Leidæ 1731. fol. prodiit ARETÆUS Gr. Lat. cum *commentariis integris* jam dictis PETITI, & *notis* J. VVIGAN & MAITTAIRII *opuſculis*, & *obſervationibus* D. VV. TRILLERI, quæ quidem notæ, & pariter paucæ ſunt, quæ acceſſerunt JOSEPHI SCALIGERI. BOERHAAVIUS nihil niſi nomen addidit. Etiam ita, ex 13. codicibus emendatur, ſed malis & recentis ævi, ſatis vitioſus exſtat ARETÆUS. In ARETÆI Libro II. *de cauſis acutor. Caput* VI. *commentarius* cum titulo *Sepia Volvox* exſtat J. ANTONIDÆ *van der* LINDEN, Leid. 1653. 4. cum *ſelectis* recuſus.

(*a*) Error procul dubio diſcipuli.

PLINIUM omittimus, cujus hiſtorica & de medicamentis ſimplicibus Libros jam tetigimus.

SORANUS EPHESIUS, qui Alexandriæ vixit SUIDA teſte (III. p. 354.), & cujus diſcipulus

ATTA-

Laudatur etiam editio in folio antiquissima, sed hoc est antiquitatem nimis venari, nam certe omne, quod bonum ibi erat, collegit VANDER LINDEN, & addidit etiam quæ ex codice bibliothecæ regiæ Parisinæ excerpere potuit (a).

Quar-

ATTALUS a GALENO coævo in erronea curatione ulceris hepatis deprehensus est, (*Meth. med.* Libro 13. p. 209. b. Edit. LINAC.) inter methodicos primarius (CAEL. *chron.* L. c. 1.) TRAJANI ævo vixit, eodem SUIDA teste. Scripsit de *tardis affectionibus* plenissime CAELIO judice *ad tard. pass. praef.* & *de adjutoriis* Libros 22. (CÆL. *acut.* II. c. 29. *chron.* V. c. 1.) & *de communitatibus* Libros II. (CÆL. *tard.* IV. c. 1.) Ejus judicium laudat CÆLIUS *chron.* V. c. 1. ubi cantilenas in dolore ischiadico deridet. In Lichene, novo morbo tunc grassante & difficillimo, curando eminuisse videtur, cum MARCELLUS (c. 19.) ducentis hominibus eo morbo laborantibus SORANUM se locasse scribat. SUIDAS ejus Libros pulcherrimos & multos excitat, & ejus verissimæ *apprehensiones* sunt, quas sermone latino describere laborat CÆLIUS *acut.* II. c. 28. EJUS cum nomine *in artem medendi isagoge saluberrima* prodiit cum L. APULEIO Basil. 1528. fol. cura TORINI, tum apud ALDUM 1547. fol. In eo Libro valde dogmaticus adparet, qui velit Medico singularium partium operationes notas esse c. 4. qui quatuor humores ponat secundum anni ætates domi-nari c. 5. indeque temperamenta deducat, qui vomitum imperet c. 7. qui febres ab humoribus derivet, quartanam a melancholia &c. demum GALENUM citet, ejusque tres facultates principes recipiat, & tamen MÆCENATEM adloquatur. Quare spurium & posterioris ævi opus est. Anatomica SORANI, quæ alibi laudavimus, veriora esse videntur.

RUFUS Ephesius eodem fere ævo vixit, SUIDA teste III. p. 266. a GALENO sæpe cum laude nominatus, & multa omnino scripsit *de ratione victus* Librum I. a RHAZE passim citatum (*de simplic. medicam.* p. 157.) *de victu navigantium* Librum I. *de medic. vulneribus articulorum* Librum I. *de ficubus* Librum I. *de materia medica: de atra bile: de lacte* Librum I. *de herbis* Libros IV. poemati, *de vino* Librum I. *de melle* & *commentarium* in HIPPOCRATEM. EJUS etiam aliqua apud ORIBASIUM reperiuntur *synops.* Libro III. & *quæstiones* XI. græcobarbaræ Vindobonæ latent LAMBEC. P. II. Libro VI. p. 105. Anatomica, quæ supersunt, diximus. Practici generis est brevis Liber *de medicamentis purgantibus* & alter *de vesica renumque morbis* cum non mala certe curatione per venæ sectionem, clysteres, fomenta, & lac asininum in ulcere. Sed brevissimus libellus est. Opera RUFI anatomica sola frequenter cum ARETAEO prodierunt, ut Paris. 1554. Græce apud TURNEBUM & latine JUNIO PAULO CRASSO edente, Venet. 1552. 4. * & 1581. 4. Basil. Parisiis vero 1554. 8. Græce, & Latine 12. * edita sunt, ubi adjectus est Liber practicus quem dixi. Omnia etiam opera RUFI juncta prodierunt cura GUILIELMI CLINCH Gr. lat. Lond. 1726. 4. BOGDANIANA intercidit, parata ad M. S. in Bibl. Bernensi latens.

DIOSCORIDIS εὐπόριςα seu *de curationibus morborum per medicamenta paratu facilia* Libri II. huc pertinent, quos Græce cum interpretatione sua & JO. MOIBANI edidit CONRADUS GESNERUS Argentor. 1565. 8. Genuina esse videntur, cum ab AETIO passim inde medicamenta excitentur cum DIOSCORIDIS nomine, etsi aliqua minus Græca irrepserint. Cæterum medicamenta sunt ad morbos corporis humani a capite ad calcem, omnis generis bona malaque, ex veterum more. Recudit JANUS SARACENUS cum aliis DIOSCORIDIS, & pariter inter genuina recepit.

(a) Nunc GALENUS sequitur, uti universæ medicinæ ita practicæ inprimis partis sive methodi medendi maximus auctor H. CONRINGIO judice p. 248. qui plurima propria habet, quæ vulgo nunc pro novis dantur, ut recte monet SCHELHAMMERUS ib. p. 64. cujus denique splendore omnia vetustiorum scripta ita offuscata sunt, ut perierint, solusque supervixerit. EJUS viri eruditio insignis fuit lateque patens, animus innutritus dialecticis artibus, curiositas in anatome, in materia medica major, quam priorum, qui ut theriacam præpararet accuratius, in Cyprum, Palæstinam & Lemnum iter fecit *epitom. de antidot.* Methodus medendi imprimis plenior & comptior quam HIPPOCRATIS, & ad

theo-

theoriam ita commode adaptata, ut pene ad noſtrum ſeculum ſola ſuperfuerit. Vaſta eruditione ſua fecit, ut plurima veterum monumenta in ejus Libris conſerventur. Patre NICONE mathematum perito natus (*de ſuccorum bonis & vitio*), circa annum 131. P. C. N. omnes bonas artes, medicam vero Alexandriæ didicit, & ab anno 34. praxin orſus eſt (*de propr. Lib.*) Sed cum & Aſiaticus eſſet & in adverſarios amaret fuſe invehere, adeo longum in ſermonem ſe diffudit, ut nulla fere lectoris patientia ſufficiat, & utilia ſub mole lateant inutilium. IDEM ſæpe, cum verum ignoraret, fecit verboſitate ſua, ut intellexiſſe videatur, avidusque rem ipſam ex GALENO requirat lector, ſed nihil inveniat. In eo etiam poſteris nocuit, quod pene omnes morbos ad ſuas intemperies, omnem ergo curationem ad immutationes præſentis intemperiei retulerit, quo ipſo conſilio plurima & potentiora medicamenta excluſit, ut opium, mercurium, ſpecifica omnia. Romæ praxi inclaruit & inprimis cognitione morborum & prædictionum felicitate celebritatem conſecutus eſt, *de pracognitione*. Odia medicorum incurrit ANTIGENIS & MARTIANI, quam fugiens patriam repetiit Annos natus 37. (de ſcriptis propr.), ſed revocatus Romam a M. ANTONINO (qui vulgo PHILOSOPHUS dicitur) & L. VERO (*de propr. ſcript.*) in urbem rediit, præfectus valetudini COMMODI, & ab ipſo Imperatore ſæpe conſultus, M. ANTONINO CARACALLA imperante inter vivos eſſe deſiit, ſi ejus de theriaca ſcripta vera ſunt, annos natus 70. aut 87. ut SUIDAS I. p. 465. Libros ſcripſit pene innumerabiles, inter quos hi practici ſunt, eo ordine, quo ipſe eos in Libro *de propriis Libris* diſpoſuit. *De medendi methodo* Libri XIV. ſerius ſcripti ſunt, & poſt pleraque alia GALENI opera, contra THESSALUM inprimis & methodicos. Morbos in claſſes dividit, intemperiei & partium ſimilarium & organicarum. Ab iis cognitis morbis ſumit indicationes, eas ducere ad cognitionem medicamentorum recte urget, quas, per ſua ſigna, repetit a cognito morbo ejuſque cauſa: eam plerumque in plethora vel alia intemperie calida, frigida, humida, ſicca, nonnunquam tamen in ſolidi aliquo vitio ponit. His omnibus docet per contraria obviam ire, medicamenta nempe frigida contra calorem, & definito gradu frigentia contra certum caloris gradum. In ſingulo vero morbo plerumque variam intemperiem ait ſubeſſe poſſe, unde varia derivatur indicatio contra methodicos, quæ non ad morbum in genere, ſe ad morbi definitam cauſam iſtamque intemperiem dirigatur, quæ in præſenti ægro dominatur. Porro febres acutas curat diæta, venæ ſectione larga, quas ſingulatim percurrit. Inde ſymptomata conſiderat, poſita in læſione actionis, vitio evacuationum, adfectione partium, dolore, quæ omnino ſanentur demum ſuis cauſis cognitis, & curatis; reliqua chirurgica ſunt. Libri iſti ſeorſim editi ſunt a T. LINACRO latine verſi, Venetiis 1517. 4. Baſil. 1529. 4. Pariſ. 1538. 8. * Lugdun. 1546. 16. GESN. In eos ſunt commentati J. AGRICOLA (PAURLE) *Ammonius* Aug. Vind. 1534. 8. * LUDOVICUS LEMOS Salmanticæ 1581. fol. LIND. & CASPARUS HOFMANNUS, cujus *praxis medica curioſa* revera GALENI opus eſt *de methodo medendi* recenter verſum cum brevibus notulis. Prodiit Francof. 1680. 4. In *ſex Libros priores commentarii* viri doctiſſimi FABII PACII prodierunt Vicetiæ 1598. fol. * & *in ſeptimum* ibid. 1608. fol. LINT. Opus idem GALENI totum in 14. *diſputationes reſolvit* & edidit cum *prolegomenis* M. SEBIZ Argentor. 1639. 4. & *collegium therapeuticum* 25. *diſputation.* ex GALENI *methodo medendi deſumtum* dedit ibid. 1634. 1638. 4. *Periochen* VII. *librorum priorum methodi* GALENI ANTIOCHUS de MERI Pariſiis edidit 1534. 16. cum adjectis formulis. 8. * L. *Tabulas curationum & indicationum ex prolixa* GALENI *medendi methodo in ſumma rerum capita contractas* dedit J. FRELLON Lugdun. 1554. 4. (apud C. GESNERUN) In *methodum medendi generalem* GALENI *introductionem brevem* JACOBUS SYLVIUS ſcripſit in *operibus omnibus recuſam*, *methodicam* vero *Periochen* J. CRATO, Baſil. 1563. 8. *

Libros II. *de curandi ratione ad* GLAUCONEM vertit NIC. LEONICENUS, iidemque & ſeorſim editi ſunt Pariſ. 1514. 4. tum Pariſ. 1537. 8. Lugduni 1551. 12. * In *primum librum* exſtant explanationes STEPHANI ATHENIENSIS ab A. GADALDINO verſæ & editæ Venet. 1554. 8. Pariſ. 1555. 8. Lug. 1558. 8. L. Baſil. 1581. 4. cum ARETÆO, antiquo more ſcriptæ & parum utiles. In utrumque librum habentur commentarii MARTINI SANS MALICE ſive AKAKIA, Pariſ. 1538. 4. 1587. 8. Venet. 1547. 8. Lugd. 1551. 16. * tum J. B. MONTANI, Venet. 1554. 8. Lugdun. 1596. 16. * Hic Liber inter meliores magiſque meditatos GALENI eſt.

De Venæsectione Libri III. *adversus* ERASISTRATEOS generosissimi hujus remedii osores. Liber tertius versus est a THEODORICO GERARDO GOUDANO, Paris. 1529. 8. * omnes vero latine prodierunt Lugdun. 1549. 12. * vertente JOSEPHO TECTANDRO. In eos Libros commentarius exstat FERDINANDI MENÆ, Turin. 1589. 8. * alius HIERONYMI NUNNI RAMIREZ Ulyssipon. 1608. 4. alius G. PATINI, Paris. 1649. 8. quo profusa in omnibus morbis venæsectio disuadetur; alius MELCHIORIS SEBIZII, Argent. 1652. 4. Tertium Gallice reddidit PETRUS TOLETUS (C. GESN. in *catal.*)

De curandi rationibus ERASISTRATI L.

Ars medica, in tres vulgo Libros divisa, GALENO quidem abjudicata a C. HOFMANNO *Apol.* Libro I. c. 16. 17. seorsim edita Græce Antvverpiæ 1549. 8. * latine vertente N. LEONICENO, Venetiis 1606. 24. Henricopoli 1576. 8. Ipsum quidem GALENI opus compendium est, neque plenum tamen, neque bono scriptum ordine, quo signa temperamentorum & variæ intemperiei per singula viscera persequitur, ab habitu externo, excrementis, functione læsa, dolore sumta. Tunc consilia aliqua diætetica tradit, & curationem per contraria, aliqua etiam chirurgica de vulneribus, porro ad obstructionem & vitia in numero redit. In eam artem exstant innumerabiles fere commentarii. Primo loco dicemus eum qui JOHANNITII nomen præfert in *artisella* excusum Venet. 1483. fol. 1487. fol. 1523. fol. tum alium HALYRODOHAM, Venet. 1496. alium DRUSIANI *plus quam commentatoris*, alium J. SERMONETÆ, Venet. 1498. fol. alium JACOBI FOROLIVIENSIS Papiæ 1514. fol. 1547. fol. * alium BAPTISTÆ FIERÆ Mantuæ 1515. fol. * alium SYMPHORIANI CAMPEGII, Lugd. 1516. 8. * *Paradoxa in eam artem edidit* IDEM SYMPHORIANUS, Lugd. 1516. 8. * Porro in artem parvam sunt commentarii THADDÆI, Neapoli 1522. fol. * HUGONIS BENTII Senensis, Venet. 1523. fol. * ANTONII CITADINI (*auscultationes*) Faventiæ 1523. fol. * J. MANARDI, Basil. 1536. 4. vel 16. nam utrumque reperio. LAURENTII LAURENTIANI, Paris. 1539. 16. (C. GESN.) MARTINI AKAKIA, Paris. 1543. 4. Lugdun. 1548. 16. Venet. 1549. 8. * J. AGRICOLÆ AMMONII, Basil. 1547. 8. * JULII DELPHINII, Venet. 1557. 4. * cum nomine *explanationis*. JACOBI SCHEGKII, Francof. 1559. 8. * THEODORI ZVVINGERI, Basil. 1561. fol. cum tabulis. FRANCISCI VALLESII Complut. 1567. 8. quæ nostra est editio, tum Colon. 1592. Venet. 1591. 8. parum nostro ævo quidem utilis. J. ARGENTERII Mandovi 1566. fol. * Paris. 1578. 8. Quæ mea editio grandi est volumine, duobusque tomis. NIC. BIESSII, Antvverp. 1568. 8. J. PHILIPPI INGRASSIÆ, Venet. 1573. fol. * VINCENTII MUNDINI, Bonon. 1586. 4. * SALVII SCLANI, Venet. 1597. 4. * SANCTORII SANCTORII, Venet. 1602. fol. ODDI de ODDIS, Brix. 1607. posthume editus LUCÆ TOZZII, Patav. 1711. 4. & in operibus omnibus 1721. 5. vol. Venet. ex acidi & alcali theoria natus. Tabulas in eosdem Libros condidit J. B. MONTANUS Venet. 1546. fol. & *explanationes in eumdem*, Venet. 1554. 8. * *Per tabulas in eosdem* L. *oeconomia* exstat FABII PAULINI, Hanov. 1610. fol. Tandem in 30. *disputationes* resolvit idem opus MELCHIOR SEBIZIUS, Argentor. 1633. 8. 1638. 8. * In aliquam partem nempe a textu 46. ad 58. Libri *tertii* habetur commentarius SIMONIS ACAMPI, Neapol. 1642. 4. L.

Liber *de constitutione artis medicæ* ab CASP. HOFMANNO ibid. pro spurio habitus est: in eam exstat *paraphrasis* CHRISTOPHORI HVYL. Mogunt. 1534. 4. * & *commentarii* F. VALERIOLÆ, Genevæ 1577. 8. * tum THEODORI ZVVINGERI, Basil. 1561. fol.

Liber *de cognoscendis curandisque animi morbis* Italice a FRANCISCO BETTO versus Basileæ 1587. 8. prodiit.

Liber *de dignotione atque medela peccatorum seu errorum in cujusque animo* simili pene titulo, ut *affectionum* legas pro *peccatis*, Græce recusus est a J. CASELIO Helmstad. 1592. 4. * & cum Latina versione & notis, Rudolstad. 1715. 4.

Liber *quare purgare conveniat, quibus medicamentis, & quo tempore*, seorsim prodiit versus a J. POLLTO Paris. 1544. 4. tum a SEBASTIANO COQUILLAT Latine versus cum commentariis Lugdun. 1557. 16. * Docet non sanos homines purgandos esse, sed vicinos sanis, & in principiis morborum, & quibus humores turgent.

Liber *de remediis paratu facilibus*, sub quo nomine duo alii spurii exstant, integrius in editione CHARTERII expressus, Latine prodiit seorsim Basil. 1576. 8. * tum J. HOLLERII ope notisque ornatus Paris. 1543. 16. *

Consilium pro eo qui comitiali morbo laborabat etiam a GALENO ipso citatur seorsim cum Libro

Libro *de Libris propriis*: *de parva pila exercitio*, *de præsagiis ex insomniis*, *& quo morbum simulantes sint deprehendendi*, Basileæ prodiit 1531. fol. * Huc etiam refero Librum *de theriaca ad* PISONEM a J. CAMERARIO, Norimbergæ anno 1534. 8. editum suo loco omissum; & pro spurio a MATTHIOLO p. 539. & LABBEO habitum, sed ab antiquis PAULO aliisque pro GALENICO citatum. ANDROMACHI poema est de theriacæ formula cum GALENI observationibus in confectionem celebris hujus medicamenti. Multa docta habet de serpentibus, historia medica, &c. Theriacam post venena datam profuisse ipse expertus c. 2. est.

Libri *duo de antidotis cum* FR. TIDICÆI *commentario* Thorunii editi anno 1607. 4. * iterum eamdem formulam habent, cum pari fere GALENI labore. Reliquos & spurios GALENO inscriptos Libros in hac brevitate omittimus, & unice nominamus Librum *de partibus artis medicæ*: *de medicinis expertis*: *de cura uteri*: *de cura lapidis*: *de clysteribus & colica* (qui seorsim editus est Leid. 1591. 8.) *introductionem seu medicum* (a SEBASTIANO SINGRELER excusum Gr. lat. Basil. 1537. 8. *): L. *de ponderibus seu mensuris*. Alios jam tetigi, qui ad eruditionem variam pertinent, ut L. *de sectis ad eos qui introducuntur*; *de optima secta*: *de subfiguratione empirica* contra eam sectam scriptus, *definitiones* ab eodem SINGRELERO editæ *de* HIPPOCRATIS *&* PLATONIS *decretis* Libri IX. (fere physiologici argumenti): *Commentarii in* HIPPOCRATIS *aphorismos*: *de simplicibus medicamentis* (quæ fere sunt ex DIOSCORIDE). Liber *de iis quæ in* medicina (ἰατρεία) *fiunt*, *commentarius*. Liber *adversus* Lycum, Liber *de substitutis*, *de purgantium facultate*, Libri X. *de compositione medicamentorum localium* seorsim Lugd. 1549. 8. excusi, & Libri VII. *de compositione medicamentorum secundum genera* a me omissi sunt in Pharmaceuticis, in quibus brevitatem adfectavi, ut video, nimiam. Opera omnia GALENI Græce bis prodierunt, apud ALDUM 1525. fol. 5. vol. & potius melius Basileæ 1538. fol. 5. vol. cura HIERONYMI GEMUSÆI. Ejus editionis Tomus II. a FUCHSIO emendatus est. Græca & Latina unica est editio, cui accessit HIPPOCRATES, a RENATO CHARTERIO procurata Paris. 1679. fol. 13. vol.

Latine GALENUS prodiit Lugduni 1536. fol. & melius 1554. fol. * (Fabr.) Basileæ 1542. fol. studio H. GEMUSÆI, qui historiam medicinæ & vitam GALENI addidit, tum ibid. 1549. & 1550. fol. * quam editionem C. GESNER curavit 4. vol. fol. FABR. & inprimis 1562. fol. cum egregiis GESNERI præfationibus de GALENI vita, scriptis, & interpretibus. Venetiis Juntæ GALENUM sæpe ediderunt nempe a 1541. 8. tum fol. 1550. 1556. 1563. 1570. 1576. OBS. 1586. 1600. 1609. 1625. quæ editio omnibus præfertur, & habet spissum indicem A. M. BRASSAVOLÆ, qui etiam seorsim exstat ad *nonam Juntinam* reformatus, Venet. 1626. fol. Ita FABRICIUS, nam paulo alios annos habet LINDENIUS, unam nempe editionem Venetam anno 1562. fol. aliam Juntinam 1541. fol.

Editio CASPARI HOFMANNI eo vivo absoluta *præf. ad Apolog.* GAL. latuit Norimbergæ in VOLCAMERI bibliotheca MERCLINO teste in præf. Codex pulcherrimus apud M. A. SEVERINUM fuit *Zootom. Democrit.* p. 168.

Epitomen operum GALENI scripsit ANDREAS LACUNA *cum adnotationibus in* GALENI *interpretes & de mensuris & ponderibus medicinalibus*, Basil. 1548. & 1551. fol. Lugdun. 1543. 16. & plenius 1554. 8. * Argent. 1604. fol. quæ tamen epitome & ipsa volumen non tenue efficit. *Epitomen* etiam GALENI seu *abbreviationem* SYMPH. CAMPEGIUS dedit, Lugd. 1516. 8. 1517. 8. * *Enarrationes* XLVI. in Galeni præcipua scripta edidit JULIUS ALEXANDRINUS Venet. 1548. 8. & Basil. 1581. fol. * *Conciliationem locorum* GALENI JACOBUS PELETARIUS, Parisiis 1560. 4. dedit, aliamque NICOLAUS RORARIUS, quam suo loco dicam. *Problematum ex* GALENI *sententia* Libri VI. ALOYSIUS TRISSINUS scripsit Basil. 1546. 8. * *Quæsita medicinalia* 4. *juxta* HIPPOCRATIS *&* GALENI *sententiam discussa* edidit DOMINICUS BUCIUS, Lugd. 1555. 16. * *Limam & cribratrionem in* GALENI (AVICENNÆ & conciliatoris) *opera* dedit SYMPHORIANUS CAMPEGIUS, Paris. 1516. 8. Venet. 1565. fol. * Idem *historiales campos* GALENI Libris IV. *congestos & commentariis illustratos* edidit Basil. 1532. fol. L. & *symphoniam* GALENI *cum* HIPPOCRATE Paris. 1616. 8. * atque *symphoniam* GALENI *ad* HIPPOCRATEM, CELSI *ad* AVICENNAM: *contra Arabum doctrinam pro* GALENO Lugd. 1526. 8. 1531. 8. L. *Epitomen* denique *commentariorum* GALENI *in* LL. HIPPOCRATIS *aphorismorum*, *prognosticorum*, *diætæ acutar. epidemicorum* IDEM Lugd. 1516. 8. * *Adnotationes in omnia* GALENI *opera* ALPHONSUS de CORELLA, etiam LOPEZ. de CORELLA dictus,

dictus, scripsit Saragossæ 1565. fol. Madrit. 1582. 4. editas. N. ANTON. laudatas H. CONRINGIO. In *locum difficillimum* GALENI explicatio JOSEPHI SCALIGERI prodiit *ex museo* JOACHIMI MORSII Leid. 1619. 4. * Flosculos ex GALENO decerpsit LEONHARDUS LEGIUS Venet. 1523. fol. L. * *Locos communes* ex GALENO concinnavit F. VALERIOLA Venet. 1563. 8. * *Fructus vero medicinales* J. CAROLUS AMATUS Genev. 1656. 12. Lugd. 1623. 12. * *Problemata ex* GALENI *commentario in* HIPPOCRATEM BERNHARDUS BALDINUS sumsit Venet. 1567. 8.

Indicem præter illum BRASSAVOLÆ, qui seorsim exstat Venet. 1550. fol. 1625. edidit etiam ALOYSIUS MUNDELLA sub nomine *theatri* GALENI, Basil. 1551. fol. compendium nempe GALENI in speciem dictionarii digestum.

ALEXANDER APHRODISEUS Cilix M. ANTONINI CARACALLÆ tempore vixit, & philosophiam inprimis Peripateticam coluit, multosque in ARISTOTELEM commentarios edidit. Huc autem pertinent ἰατρικῶν ἢ φυσικῶν προβλημάτων βιβλία β. a THEODORO Græco latine versa, edita Græce Venet. 1536. fol. * Græce & latine, Paris. 1541. 8. * & alias. Ejus Liber *de causis febrium* Venet. 1489. fol. prodiit (a G. VALLA versus. FABR.) tum Basil. 1542. Genev. 1612. 8. & alibi. *

CÆLII AURELIANI vel LUCII CÆLII ARRIANI, si ADRIANI JUNII conjectura aliquid sani habet, *de morbis Acutis & Chronicis* Libros VIII. J. CONRADUS AMMANUS *recensuit, emaculavit, notiolas adjecit. Accesserunt* TH. JANSON *ab* ALMELOVEEN *animadversiones tam propria quam doctorum virorum, ut & ejusdem Lexicon Cælianum*, Amstelod. 1709. & 1722. 4. CÆLIUS Siccensis ex Africa, incerto tempore vixit, junior tamen SORANO, cujus *apprehensiones* ipse latine vertit *Acut.* II. c. 28. & coævus, ut videtur, GALENO. Ad V. seculum rejectus est a REINESIO ob solam dictionis asperitatem *var. lect.* V. p. 652. neque enim videtur non citaturus fuisse alicubi GALENUM, adeo adversum methodicis, aut SERENUM aliosque juniores medicos, inter quos etiam methodici fuerunt, si eo ævo vixisset. Nam ob solum odium, quæ REINESII conjectura est *var. lect.* p. 654. non nominasse GALENUM, minus probabile fit, cum CÆLIUS tot alios, quos ubique carpit, scriptores excitet. Utilis cæterum auctor est, etsi parum græcus, legerat enim veteres medicos, eorumque curationes ad singulos fere morbos tradit, quarum nulla alibi memoria exstat, maxime vero ad acutos morbos. Methodicum fuisse notum est, qui omnes morbos ad strictum & laxum, auxilia omnia ad laxantia calida, & stringentia frigida referret, infensus fere ubique purgantibus & venæ sectioni (*Chron.* II. c. I.), sed multum usus diatrito, gestatione, magnis compositionibus, diæta. Auripigmentum, quod Græci arsenicon vocant, ad vermes commendat *chron.* IV. c. 8. magno certe errore. Libri, quos citavi, soli supersunt, scripsit autem longe plures *de chirurgumenis vel responsionum ad* LUCRETIUM. *acut.* Libro IV. c. 1. Libro II. c. 13. Libro III. c. 3. &c. *chron.* Libro I. c. 1. Lib. II. c. 1. Libro V. c. 4. &c. libr. *adjutorium specialium:* Quem promittit Acut. III. c. 4. ASCLEPIADIS fabulosam laryngotomen in eo refutaturus. Librum *epistolarum ad* PRÆTEXTATUM Græce scriptum. Gynæcia etiam promittit *chron.* I. c. 1. Cæterum hujus, quod habemus, operis prodiit pars *de tardis passionibus* Basil. 1529. fol. & Venet. 1547. fol. *liber vero celerum adfectuum*, Paris. 1553. 8. Utrorumque est editio ROUILLII cum notis Lugdun. 1566. 1569. 8. * Editio nostra vitiis plena est. ALMELOVEENIUS multum REINESIO & BARTHIO usus est, AMMANI notæ breves sunt. Editionem parabat BARTHOLINUS, sed ea intercidit.

LUCIUS APULEIUS Madaurensis anno tertio MARCI & VERI vixit, & uxorem duxit; & medicus equidem fuit, & curavit ægros. Scripsit Librum *de quæstionibus naturalibus*, quo anatome piscium continebatur, sed is liber periit. ASCLEPIUS, præterquam quod spurius sit, & angelos nominet, ad historiam pertinet, *Apologia* vero I. & II. ad ipsam APULEII historiam. De Libro *de herbis* jam diximus. Editiones operum L. APULEII variæ sunt, legi Lugdunensem 1604. 8. cum notis ex varia eruditione PHILIPPI BEROALDI. Ex APULEII scriptis decerptos esse *libros duos* qui cum titulo SEXTI PLACITI PAPYRIENSIS Norimbergæ 1588. 4. * Lipsiæ 1554. 8. & cum titulo SEXTI PLATONICI *de remediis animalium & avium*, Norimbergæ anno 1538. 8. prodierunt LIND. tum cura G. HUMELBERGII Tiguri 1539. 4. cum SERENO editi sunt, J. ALBERTI FABRICII conjectura est.

ATHENÆUM, etiam si non medicus fuerit, legi non debere monui.

Quartus est PAULUS ÆGINETA (a), scriptor græcus, longe posterior GALENO, nam vixit circiter anno 600. post Christum natum; ergo ante eum fuit GALENUS, & ante hunc AURELIUS CORNELIUS CELSUS.

ÆGI-

Q. SERENUS SAMMONICUS pater, quem CARACALLA occidit, scripsit *carmen de medicina* sæpe excusum inprimis cum CELSO, Venet. 1488. 4. ibid. 1502. Lipf. 1515. Venet. apud ALDUM 1528. Parif. 1533. 8. Lugduni 1542. 8. 1554. 8. & 1566. 8. cura R. CONSTANTINI cum CELSO. Hagenoæ 1528. 8. cum scholiis CÆSARII quæ editio Saligniaci 1538. recusa est. Tum Tiguri prodiit 1533. & 1540. 4. curante GABRIELE HUMELBERGIO, cum commentariis, etiam mutato titulo ibid. anno 1581. 4. recusa, & paulum aucta a C. VVOLFIO. Porro Venetiis 1547. fol. cum CELSO, MARCELLO, SCRIBONIO & aliis editus est, Basileæ vero cum notis GEORGII PICTORII prodiit 1559. 8. cum ejus *sermonibus convivalibus*. Lipsiæ anno 1654. 8. excusus est curante A. RIVINO, adjecto SEXTO PLACITO, MARCELLO, CONSTANTINO. Amstelod. 1662. 8. ex prelo exiit cum emendationibus, prolegomenis & notis ROBERTI KEUCHENII, quem furti arguit P. BURMANNUS. Patavii, cum CELSO 1722. 8. ad CONSTANTINI editionem recusus est, Leidæ denique anno 1731. 4. curante. P. BURMANNO cum CÆSARII, PICTORII, C. VVOLFII, R. CONSTANTINI & R. KEUCHENII notis insertus est collectioni *Poetarum latinorum minorum*. Cæterum liber est ad Empiricorum modum scriptus, cum variis ab omni ratione alienis medicamentis superstitiosis, in quibus præter aliquam vocum veterum copiam utilitatis nihil est, qua arti profit.

Solet in plerisque editionibus conjungi Q. RHEMNII JUNII PALÆMONIS pseudonymus *de ponderibus & mensuris carmen* ut Parisiis 1533. 8. Lugduni 1542. 8. 1554. 12. Hagenau 1528. 8. in editione KEUCHENII, BURMANNI & aliorum, satis aspere scriptum, & non improbabili conjectura ad THEODORUM PRISCIANUM relatum, in quo tamen hydrostaticorum instrumentum ad metienda pondera specifica liquorum describitur. Deinde MARCELLI *de medicina* carmen subjungi solet, breve & parum casti aut acuti poetæ. Exstat Lipsiæ & carmen, RHEMNIUS, cum titulo, *collectanea bonorum scriptorum de medicina*. 1654. 8. tum apud BURMANNUM & alibi, ILL. etiam MORGAGNI cum *epistolis ad* CELSUM *epistola de* SAMMONICO prodiit, qua eruditissime, ut solet, de editionibus hujus libri agit, multosque errores redarguit, & dubia loca restituit.

C. PLINII SECUNDI *de re medica* Libri V. *ab innumeris mendarum millibus repurgati* prodierunt Basil. 1528. fol. & Romæ prius 1509. * & in collectione Veneta 1547. fol. * Eum PLINIUM T. REINESIUS ait vixisse ævo CONSTANTINI proximo, & ad dictionem hispanicam accedere, *variar.* p. 180. *seqq.* Sed videtur omnino recte CLERICUS pro ignoto plagiario habere. Compilatio certe est, ut multa ex DIOSCORIDE sumantur, pleraque vero ex PLINIO majore, cujus ea hic excerpta sunt, quæ ad materiam medicam spectant. Ad empiricorum morem nomen præfigit morbi, sub hoc nomen medicamentorum inconditam absque judicio copiam disponit, absque ullis signis aut causarum discriminibus.

(a) PAULUS ÆGINETA veterem Græciam ordine claudere videtur, qui vixerit post ALEXANDRUM, quem citat, & ex quo multa exscripsit, medio fere seculo septimo, ut tamen ex GEORGIO ABUL FARAI RHAZE sit vetustior. Chirurgiam & muliebrium morborum auxilia laudavimus. Libri II. febres, Liber III. morbos topicos, Liber IV. tumores varios & Liber V. morbos a veneno tractat. Opera sæpe excusa sunt. Græce prodierunt Venet. 1528. fol. cum titulo P. AEG. *de re medica* Liber VII. melius vero Basileæ 1538. fol. cum notis & correctionibus HIERONYMI GEMUSÆI & 1551. fol. Latine vertente J. GUINTERO ANDERNACENSI Parisiis 1531. fol. excusi sunt, tum Colon. 1534. fol. Venetiis apud ALDUM *cum adnotationibus* JAC. GOUPYLI, & *cum scholiis* J. B. CAMOTII prodierunt 1553. 8. (prius vero 1542. 8.) & 1554. 8. * quæ editiones non differunt. Ea scholia valde brevia sunt, fusiora GUNTERI, qui etiam loca exscripta GALENI & ORIBASII indicavit. Ex JANI vero CORNARII versione PAULUS excusus est cum *dolabellis* Basil. 1556. fol. & in H. STEPHANI Principibus. ALBANUS vero TORINUS & ipse PAULUM vertit ediditque, Basil. 1532. 1534. 4. & 1546. 1555. 8. * *Epistolam apologeticam ad* ANDERNACUM

ÆGINETA scripsit Librum, cui titulum dedit *de re medica Libri septem*, mere GALENICE scriptum, adeoque non multa de ratiociniis Peripateticis omisit, & GALENI diffusissima congessit, confusa fidissime digessit, sed adhæret semper dogmatibus GALENICIS. Editio omnium optima est Græca in folio apud Aldum anno 1538., sed hodie vix adquiri potest, cum fere omnia exemplaria in bibliothecis Britannicis lateant.

Rr 2 Quin-

NACUM qua ostenditur *ipsus versionem mendosam esse, & simul gracus contextus ÆGINETÆ emendatur*. IDEM. edidit ALBANUS, Basil. 1539. 8. Sed nugatorem & mangonem in ALEXANDRO, PAULO, & PLINIO vocat REINESIUS *in epist.* 51. *ad* DAUMIUM. CHRISTOPHORUS OROSCIUS edidit *annotationes in interpretes* PAULI ÆGINETÆ TORINUM & GUINTERUM, Venet. 1536. fol. HIERONYMI etiam GEMUSÆI *in Libros* PAULI ÆG. omnes *adnotationes primum in lucem edita sunt*, Basil. 1543. fol. Multos Libros scripsisse SUIDAS auctor est III. p. 61. quos oportet periisse.

ORIBASIUM vide post ÆTIUM p. 832.

Et MARCELLUM suo loco ex temporum ratione recensum.

Cum paucissimi Græci superfint, deseremus tantisper, ne eam medicorum classem turbemus, ordinem temporum, ut eos subjiciamus qui post PAULUM floruerunt. Et PALLADIUM quidem, atque DEMETRIUM PEPAGOMENUM, TRALLIANI exscriptorem, & SYNESIUM, & THEOPHILUM, & STEPHANUM diximus.

NONUS *de omni particularium morborum curatione, sic ut febres quoque & tumores prater naturam complectatur, liber conversus per* JEREMIAM MARTIUM, editus est Argentinæ 1568. 8. Græco-latine. Exscriptum fuisse ostendit FREINDIUS p. 206. & EDUARDUS MILVVARD *in Alex.* p. 179. EJUS est etiam *medicinale* ad CONSTANTINUM PORPHYROGENETAM, indice CL. BERNARDO in *pref.* ad SYNESIUM.

PSELLI Librum *de lapidum virtutibus* nuper CL. J. STEPHANUS BERNARD recudi fecit, Leid. 1745. 8. Is, ut omnes recentiores Græci, merus fuit compilator.

MARCELLI SIDETÆ ἰατρικῶν τὸ περὶ ἰχθύων Gr. lat. interprete FREDERICO MORELLO prodierunt Lutet. 1591. 8.

JOHANNES ACTUARIUS ZACCHARIÆ fil. incerti, sed serioris ævi scriptor est, quem ad ANDRONICUM seniorem refert LAMBECIUS ob inscriptionem Libri ACTUARII ad APOCAUCHUM, cujus cum præceptore JOSEPHO RHACENDYTA familiaris fuit Libro VI. P. II. p. 112. Idem observat in alio codice vocari PYROPOLUM archiatrum. Aliqua etiam chemica operi admiscuit. EJUS Libros *de urinis* diximus, non contemnendos. Liber *de medicamentorum compositione* RUELLIO interprete prodiit, Paris. 1539. 12. * Basil. 1540. 8. 1546. 8. quo de formulis in universum aliqua, deinde plurimæ compositiones recensentur, & qui idem est cum Libris V. & VI. sequentis operis. Denique *Medicus* ejus seu *de methodo medendi* Libri VI. exstant, plenum opus si chirurgiam & muliebria exceperis. Id prodiit Parisis 1566. 8. cum reliquis operibus, tum cum Libris II. *de affectibus spiritus animalis* Venet. 1554. 4. tum in collectione H. STEPHANI.

NICOLAI MYREPSI Præpositi, ut vocant, Alexandrini, qui post seculum XII. vixit, *de compositione medicamentorum secundum loca* breviter tangam. Antidotarium est, quo plurimæ compositiones antiquæ & novæ ad morbos corporis humani continentur. Latine versum a NICOLAO RHEGINO cum notis J. AGRICOLÆ *Ammonii* Ingolstadii prodiit 1541. 4. & cum titulo *medicamentorum opus in* XLVIII. *sectiones digestum a* L. FUCKSIO *luculentissimis annotationibus illustratum*, Basileæ 1549. fol. Eadem editio cum *commentario* J. HARTMANNI BEYERI & cum titulo *Theatrum medico-practicum* seu *de recta medicamentorum praparatione*, Norimbergæ recusa est 1658. 8.

Auctores Muliebrium & in pathologicis, & in anatomicis, & in chirurgicis dictos, breviter repetemus. Princeps inter antiquos est MOSCHION, cujus nominis antiquus medicus fuit nominatus PLINIO (de raphano) GALENO (*de medicamentis secund. loc.* II.) TRALLIANO (in Libro I.) qui superstitiosa aliqua habet, quæ MOSCHIONI ait tribui,

sed

fed quem credit differre a noftro doctiffimus REINESIUS *ep.* 51. *ad* DAUMIUM. Nofter, qui exftat, methodicus fuit, diatriton obfervavit, & circulum metafyncriticum; & SORANUM citat, fectæ, uti dicimus, principem, qui fe *ophthalmica* etiam, *chirurgumena*, *philatium* & *theorematica* fcripfiffe ipfe auctor eft. Latine videtur fcripfiffe, cum ἔντυβος, λαμνεία & alias voces habeat, latinæ originis. Latinam etiam editionem habemus pleniorem Græca. Quænam fuerit illa JULIA AGRIPPINA, cui formulam mifit pro generandis maribus p. 160. ed. VVOLF. non facile dictu eft. Ejus præfatio Græca a J. A. FABRICIO edita eft *bibl. Græc.* Libro 6. c. 7. p. 703.

EROS *de paffionibus mulierum* fpurius & recentis ævi eft, MAGISTRUM GERALDUM citat, qui, cum medicamento quodam cum fpecillis uteretur, vifum integrum recuperaverit. Is GERALDUS poft SALVINUM de ARMATIS feculo 14. ineunte vixit. Aquam vitæ etiam recipit in formulas, & THEODORICUM citat, & TROTULAM feminam, cum cujus nomine (TROTULÆ *de mulierum paffionibus ante, in, & poft partum*) idem EROTIS Liber prodierat cum BENEDIGTI VICTORII *empirica* Venet. 1555. 8. TROTULÆ etiam nomen confervatum eft in editione Argentoratenfi 1544. fol. quæcum HORATIANO prodiit. Nunc MOSCHIONEM, EROTEM, & ALBUCASIS capita de muliebribus, collegit C. VVOLFIUS & edidit Bafil. 1665. 4. cum titulo *Gynæciorum feu de mulierum tum aliis, tum gravidarum parientium, & puerperarum adfectibus*. Acceffit *Harmonia Gynæciorum*, in qua MOSCHION, PRISCIANUS & CLEOPATRA, valde fimiles fibi auctores, in unum fermonem ordinati exftant, tum ALBUCASIS ROCHEI Liber *de morbis muliebribus*, *enneas* BONACIOLI, JAC. SYLVII *de menfibus* libellus. Hoc volumen recufum eft anno 1586. Bafileæ 4. & eft *tomus* I. *Gynæciorum feu de muliebribus affectibus commentariorum olim & nunc recens editorum* cura C. BAUHINI. Hæc editio auctior eft iconibus uteri ex PLATERO, & JAC. RUEFF *de generatione*. In T. II. ejufdem collectionis H. MERCURIALIS *de morbis muliebribus* L. IV. J. B. MONTANI *de affectibus uterinis conf.* X. VICT. TRINCAVELLII *confilia muliebria tria*, ALB. BOTTONI *de morbis muliebribus Liber repurgatus*, JACOBI LE BON *Therapia puerperarum*, ALBUCASIS *capita de morbis mulierum*: AMBR. PAREI L. *de generatione hominis*, F. ROUSSETI *de partu cæfareo* L. J. ALBOSII *lithopædion Senonenfe* una habentur. In T. III. MAURICII CORDEI doctus *commentarius in* HIPPOCRATIS Librum *de morbis mulierum* priorem exftat, melior reliquis gynæciorum auctoribus. In *Gyneciorum libris* editionis ISRAELIS SPACHII Argentin. 1597. fol. eadem, quæ in Bafileenfi habentur, tum MARTINI AKAKIÆ L. *de morbis muliebribus*, LUDOVICI MERCATI *Gyneciorum* L. IV.

JOHANNES KRAUT cum titulo *experimentarii medicinæ* edidit TROTULAM, HORATIANUM, HILDEGARDIS *phyfica*, ORIBASIUM *de fimplicium virtutibus*, THEODORI *diætam*, & HIPPOCRATIS atque ÆSCULAPII pfeudepigrapha aliqua, Argentor. 1544. al. 1545. fol. Deinde collectio *Medicorum antiquorum omnium qui latinis literis morborum genera & remedia profecuti funt*, Venetiis 1547. folio apud ALDUM juniorem prodiit, qua CELSUS, SERENUS, TROTULA, MARCELLUS, SCRIBONIUS, PLINIUS VALERIANUS, VINDICIANUS, SORANUS, APULEIUS, MUSA, MACER, STRABUS, CÆLIUS AURELIANUS & T. PRISCIANUS continentur.

Q. SERENUM, PRISCIANUM, CARMEN VINDICIANI, SEXTUM PLACITUM, CONSTANTINUM *de animalium virtutibus naturalibus*, THEODORUM *de diæta* edidit cum titulo *medicorum quorumdam bonorum fcriptorum libri & reliquiæ fingulares de materia & re medica* ANDREAS RIVINUS, Lipf. 1654. 8. Sed inprimis utilis eft nitida illa collectio, cujus titulus eft *medicæ artis principes poft* GALENUM, adornata ab H. STEPHANO 1567. II. vol. fol. Ea continentur ARETÆUS, RUFUS, PAULUS, CÆLIUS, ORIBASIUS, AETIUS, ALEXANDER TR. PHILARETUS *de pulf.* THEOPHILUS *de retrimentis veficæ*, ACTUARIUS, NIC. MYREPSUS, SEXTUS PL. CELSUS, SCRIBONIUS LARGUS, Q. SERENUS cum RHEMMIO, MARCELLUS Empiricus & aliqua minora, munde, ut folebat STEPHANUS, & emendate excufa.

Alia collectio eft, quæ *artifellæ* nomine ab *arte parva Galeni* fumpto fæpe prodiit. Ea continet JOHANNITIS & HALY RODOHAM *commentarium in artem parvam* GALENI, PHILARETUM, THEOPHILUM, *Librum aphorifmorum* HIPPOCRATIS *cum* GALENI *commentario in aphorifmos*, *Prognoftica* HIPPOCRATIS *cum commentariis* GALENI, *Libros de victu*

acuto-

Quintus & sextus, si GALENUM loco quarto ponere voluerimus, est AETIUS AMIDENUS (a). Titulus ejus operis est τετράβιβλος ἰατρικὸς, hoc est tetrabiblos seu quator Libri medici. Quoties de morbo quocunque scribere videbitur medico, semper in indice prius evolvat ÆTIUM, nullus enim est scriptor, ex quo possumus discere, quid HIPPOCRATES & GALENUS de morbis censuerint, præter AETIUM. Nam uti JUSTINIANUS, cum pandectas juris peritorum colligeret, jussit prius evolvi omnes scriptores, sic etiam fecit AETIUS, nam in illo infinitos invenimus auctores, quos ignoraremus, sed hic auctor rarissimus est. Optima autem editio est græca Venetiis apud Aldum in folio edita anno 1734.

Superest adhunc ALEXANDER TRALLIANUS (b) scriptor græcus, sequens ætate priores memoratos, cujus scripta ex parte aliqua innituntur GALENICÆ auctoritati; quamvis plura egregia ipse habeat. Editus est typis regiis Parisiis in folio, tantum græco textu, sed facillime intelligibili, verum in usum eorum, qui non ita in lingua græca versati sunt, editus est etiam Basileæ in 8. anno 1556. Grece & Latine. De eo auctore possumus notare, quod in remediis præscribendis ad unumquemque morbum sit omnium optimus, habet enim simplicissima & egregia medicamenta. Ejus etiam tractatus exstat *de Lumbricis*, editus Venetiis anno 1570. in 8.

Tunc

acutorum HIPPOCRATIS Ejus *jusjurandum*, *de natura fetus*, & *Epidemicorum* Libri VI. *cum commentario* JOH. ALEXANDRINI: *flosculos ex* CELSO. JANI DAMASCENI *aphorismos*: AVICENNÆ *canticum*, Ejusdem *Canonis* L. I. IV. RHAZE ad MANSOREM *Tractatum nonum*, & *summulam* JAC. de PARTIBUS in Mesuen. Prodiit Venet. 1483. 1498. fol. 1523. fol. Lugd. 1515. & 1534. 8. *

(a) AETIUS Amidenus diversus ab Antiocheno, cujus nomine ALBANUS TORINUS nostri operam inscripsit, sub quinti seculi finem vixit, primus inter medicos christianos, quorum opera exstant. EJUS *Librorum medicinalium* P. I. Græce apud ALDUM 1534. fol. prodiit, qua continentur Libri VIII. Libri vero sex ab VIII. ad XIII. a JANO CORNARIO editi sunt, J. A. FABRICIO teste, deinde omnino XVI. Libri a J. B. MONTANO Basil. 1535. fol. quæ mea editio est, iterum a JANO CORNARIO recogniti ibid. 1542. fol. & inter principes H. STEPHANI. Lugduni etiam 1549. fol. Ex CORNARII versione. 1560. 12. cum non maximi momenti scholiis HUGONIS SOLERII AETIUS prodiit, Græci vero codices Libri IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. Vindobonæ in bibliotheca Imperiali servantur, quibus ALDI editio suppleri posset (LAMBEC. P. II. Libro VI. p. 103.). Adnotationes AETII interpretes edidit CHRISTOPHORUS OROSCIUS Basileæ 1540. 4. * editas, quibus CORNARII versionem sollicitavit. In OROSCIUM autem animadversiones dedit THOMAS REINESIUS *epist. ad* DAUMIUM p. 336. Et AETIUS quidem compilator est. ORIBASII de viribus simplicium scripta tota in suum Librum II. transtulit. Superstitionis crimine non caret. In chirurgicis, animadvertente FREINDIO plenior est ORIBASIO, maxime usus LEONIDÆ fragmentis. Aliquot morbos primus recensuit, ut vermem subcutaneum. Formularum infinitam vim congessit, quales omnibus morbis post descriptionem magno numero subjecit, non sine nimiis laudibus, quod & ipsum degenerantis artis indicium est. Multa loca veterum conservavit.

(b) ALEXANDER TRALLIANUS Lydus, vergente sexto seculo, JUSTINIANI ævo, Romæ vixit, floruit, & ÆTIUM citavit, uti a PAULO citatus est. Medicamentum laudat JACOBI PSYCRESTI Libro IX. p. 645. & p. 249. ubi vocat DEI amantissimum, qui LEONIS M. archiater fuit. Solus fere eo ævo veterum laudabilia instituta tenuit, morbos sollicite descripsit simplici stilo, bono ordine, a capite ad calcem, omissis mulierum morbis & chirurgicis, signis

Tunc ORIBASIUS sequitur (a) scriptor sequentis seculi & medicus JULIANI APOSTATÆ Imperatoris. Collegit omnia, quæ sparsim scripta sunt apud omnes medicos de omnibus morbis; hinc pretium intelligitur libri, dedit enim operam Imperator, ut unum volumen conscriberet, quo ex optimo quoque medico exponeretur sententia. Editus est Basileæ in 8. anno 1557. tribus voluminibus. Scriptorem istum omni occasione comparare oportet, quia apud eum commodissimæ sententiæ veterum medicorum, & placita de quocunque morbo inveniuntur; hinc meditanti opportunitatem dat, & medicamenta singularia; Optimus etiam est in materia medica.

Hi sunt auctores græci, quorum merita ejusmodi sunt, ut lectioni & bibliothecæ medicorum commendari mereantur, & habebunt certe tirones, si recensitos adquisiverint auctores sufficientes in praxi.

Desi-

signis curiose additis, curatione passim, quam apud HIPPOCRATEM & GALENUM, meliori; quem correxit, quod in tussi calida adhibuerit, neque, ut par erat, in sputo sanguinis humectantia & refrigerantia adhibuerit, quod nimis calido victu in febribus usus sit, &c. Ad suam ubique experientiam provocat, ut in melancholia biliosa, quam sola ptisana sanavit, in angina, quam sustulit repetita venæ sectione, in hæmoptoe, quam venæ tali secta superavit, in scirrho lienis, quem non valde vulgari felicitate dissolvit, in erysipelacea febre subacta frigida, in usu absinthii ad tertiana nothas, peponum ad febres, &c. Primus venam jugularem cum bono eventu secuit, cum raninas non posset. Rhei vim adstringentem notam habuit. In epilepsia ait se cum successu lapidem armenum dedisse Libro IX. superstitiosa vero habet quamplurima, & apologiam remediorum ejus generis scripsit p. 538. Conf. Librum X. p. 592. Librum XI. p. 658. Librum XII. p. 757. & medicamenta aliena atque empirica passim admisit, os de corde cervi, sanguinem hirci ad calculum, alia. Antidotis etiam & magnis compositionibus nimis tribuit, & varietatem medicamentorum potius nimiam congessit. EJUS Libri XII. Græce cum RHAZE *de pestilentia ex* GOUPYLI *castigationibus* prodierunt, Paris. 1548. fol. apud R. STEPHANUM. Græce & Latine *interprete & emendatore* J. GUINTERO *Andernacensi* cum *additis variis emendationibus &* JACOBI GOUPYLI *castigationibus* editi sunt XII. *Libri* Basil. 1556. 8. Latine *Practica* ALEXANDRI IATROS *cum expositione glossa interlinearis* JACOBI de PARTIBUS & SIMONIS JANUENSIS in margine prodiit Lugd. 1504. 4. Turini 1520. 8. Venet. 1522. fol. * & *ex interpretatione* meliori J. GUNTERI Argentorati 1540. 8. * Lugd. 1560. 12. 1575. * & apud H. STEPHANUM cum Principibus. ALBANO vero TORINO interprete A. TR. *de singularum corporis partium ab hominis coronide abusque imum calcaneum vitiis, ægritudinibus & injuriis* Libri V. prodierunt Basil. 1533. fol. * *Paraphrases* etiam *in Libros omnes* ALEXANDRI TRALLIANI *medici periodeuti castigatissime* edidit ALBANUS TORINUS 1541. fol. quas valde spernit REINESIUS ad DAUMIUM *ep.* 51. Epistola *de lumbricis*, Venet. 1570. 8. a MERCURIALI edita est, recusa Francof. 1584. 8. & cum J. A. FABRICII bibliotheca Libro VI. p. 602. Vermium tria solita genera describit. Theriacam ad lumbricos ex sua experientia laudat. TRALLIANI *librum de podagra*, SEBASTIANUS COLIN gallice vertit & Pictavii anno 1556. edidit cum GUAYNERIO. * Libri *de morbis oculorum & eorum curatione* quos scripsit ALEXANDER (Libro II. init.) perierunt, tum qui *de fracturis* (Libro I.c.14.) TRALLIANUM *redivivum*, *or an account of* ALEXANDER TRALLIAN *one of the greek autors that flourished after* GALENS, *shewing that these autors are far from deserving the imputation of mere compilers* edidit EDUARDUS MILVVARD, Londin. 1734. 8. Compendium est totius ALEXANDRI, secundum omnia capita operis, ut ostendat ubique, quid apud eum auctorem novum, proprium aut laude dignum sit. Promittit vir Clarissimus novam editionem cum emendationibus, quarum exempla dat, ut Græca ex PARISINA editione, versio a GUNTERO sumatur. Sed nusquam ea editio prodiit.

(a) ORIBASIUS vulgo Sardianus sed Pergamenus omnino, ZENONIS Cyprii Alexandrini pro-

Definit hic græca schola, nam ea, quæ ACTUARIUS & alii habent, nescio, an commendare ausim. Neque memorabo nunc exiguos auctores, hinc inde citatos, nam citavi ÆTIUM *Amidenum*, & in eo omnia græca inveniuntur.

Cum

professoris discipulus, archiater, JULIANO Cæsari carus, non uno nomine, Quæstor in Roma nova, ethnicus, laudatus EUNAPIO, a VALENTINIANO ad barbaros relegatus, ibi arte sua tantam sibi venerationem rudis gentis adquisivit, ut in patriam revocatus sit & quietam mortem obierit. Scripsit JULIANI jussu *Libros septuaginta*, ex optimis veterum compilatos, sub nomine *collectorum*, quorum XV. priores Libros, deinde *vigesimum quartum & quintum* solos habemus, qui ultimi anatomici argumenti sunt. Latine prodierunt Paris. 1555. 8. & Basil. 1557. 8. & ex versione RASARII. Græce sex tantum *capita priora* Libri V. & caput 14. Libri I. Græce & Latine prodiit AUGUSTINO RICCI procurante, Rom. 1543. 8. cum aliis DIOCLIS, RUFI, & ATHENÆI fragmentis; denique pars anatomica, ut jam alibi dictum est, Paris. 1556. 8. & nuper Leidæ edita fuit. Horum cæterum *collectaneorum* Liber VII. & VIII. est de variis evacuationibus: Liber IX. & X. formulas aliquas externorum remediorum; Liber XIV. medicamenta secundum classes, reliqui materiam medicam, diæteticam & chirurgiam continent. Ex his septuaginta Libris *synopsin* ad filium EUSTACHIUM Libris IX. complexam extraxit, quæ ex RASARII versione edita est Venet. 1554. 8. Paris. 1555. 8. FABR. Basil. 1557. 8. Horum novem Librorum tertius materiam medicam, V. VI. VIII. & IX. morbos continent & curationes. Porro *Euporiston* Liber III. & Liber IV. *de curationibus locorum affectorum* cum CÆLII *tardis* Basil. 1529. fol. prodierunt, & Libri IV. ORIB. ad EUNAPUM *quibus facile parabilia medicamenta, facultates simplicium, morborum & locorum affectorum curationes continentur*, Venet. 1558. 8. recusi, etiam cum *Principibus* editi. Eorum IV. Liber parum differt ab VIII. & IX. synopseos, & multa penitus eadem habent, aliqua tamen fusiora aut peculiaria. Liber I. cum V. *synopseos*, Liber II. cum collectaneorum Libro XV. convenit. Liber III. ex variis collectus est, practici argumenti, & morbos etiam continet cum remediis. *Chirurgicos* Libros citavi, & *commentarios spurios ad aphorismos* HIPPOCRATIS Christiani auctoris & incerti. Libri quatuor πραγματείας ἰατρικῆς perierunt, qui ante *collectanea* scripti fuerant. Fragmentum *de victus ratione quolibet anni tempore utili* cum PLINIO VALERIANO editum, Basil. 1528. fol. jam dixi.

Degeneraverat jam eo tempore medicina, certe apud ORIBASIUM, & neglecto signorum studio in meram fere collectionem auxiliorum mutata erat. Neque absque superstitione auctor est, qui stercus lupi solo tactu multis profuisse sustineat adfirmare. Et pleraque quidem ex GALENO habet, non nullibi tamen ex proprio experimento loquitur, ut de *humeraria* venæ tuta sectione, periculosa vero *media* incisione, *synops.* Libri I. c. 10. Ita escharotica, dum delabuntur, relinquere majus malum & majorem hæmorrhagiam monet VII. c. 20. Ex peste se sanatum scarificatione cum ampla emissione sanguinis refert. Morbos aliquos observante FREINDIO primus descripsit. Deinde plurima ex scriptoribus amissis solus conservavit, ex ARCHIGENE, HERODOTO, ANTYLLO, POSIDONIO, SORANO, LEONIDE, DEMOSTHENE, aliis.

VINDICIANUS, quem magnum suorum temporum medicum vocat AUGUSTINUS, VALENTINIANI Comes archiater fuit, & præceptor THEODORI, eo ipso teste in principio Libri IV. Epistolam edidit, excusam Venet. 1547. fol. qua se methodicum prodit, & masculam veterum medicinam carpit, & miram suam graviter febrientis hominis curationem narrat, quem vix refocillatum porcinis carnibus nutrivit.

THEODORUS PRISCIANUS, Archiater GRATIANI, vixit Constantinopoli, & scripsit ibi Græco sermone *Libros græcos præsentaneæ meditinæ* (*præf. ad ed.* Bas.) inde Romam rediit ex REINESII, certe eruditissimi viri, sententia *variar. lect.* p. 510. seqq. ibique latine ea scripsit, quæ hodie supersunt. Prima eorum editio est Argentinensis 1532. fol. cum præfixo nomine Q. OCTAVII HORATIANI quatuor Libris divisa, & iterum (cum titulo Libri I. *Logicus de curationibus omnium morborum humani corporis*, Libri II, *de acutis &*

chroni-

Cum auctores hi rariſſime venales ſint, & cum Græca plurimis medicis (quod dolendum) raro legantur, utrique huic ſuppetias tulit, qua potuit, HENRICUS STEPHANUS, qui vir magnas ſuas perfudit opes, & ad inopiam ſe ipſum redegit pro republica; principes nempe medicorum poſt HIPPOCRATEM & GALENUM, uno & altero volumine edidit, ibi hos omnes jam citatos auctores, exceptis HIPPOCRATE & GALENO, & plures etiam alios auctores habemus, ut MARCELLUM EMPIRICUM (*a*); ſed præterea habet indicem incomparabilem, ita ut nuſquam exiſtat medico theſaurus melior, quam in hoc indice. Hæc collectio exſtat duobus tomis impreſſa.

II. PRACTICI SYSTEMATICI ROMANI.

Inter latinos habetur AURELIUS CORNELIUS CELSUS.

Sed hic etiam CAJUS PLINIUS meretur memorari. Is enim, quamvis medicus non fuerit, tamen ex aliquot millenis voluminibus tempore VESPASIANI collegit, quæcunque potuit, & coegit in hiſtoriam ſuam naturalem, cujus editio optima eſt DALECHAMPII, medicinæ profeſſoris, & botanici Galli. Non poſſumus eo auctore carere, quia plura memorat, quæ reliqui ſcriptores non habent, & cum parum poſt DIOSCORIDEM vixerit, habet adhuc pluſcula, quæ ille omiſerat. Deſinunt hic Romani.

Poſt hos certe vix ſcio ſyſtematicos, quos commendare poſſem, nam dudum BALLONIUM & HOLLERIUM commendavi, reliqui mere omnes Galenici ſunt, adeoque verſantur unice in demonſtranda philoſophia peripatetica, eam ſcilicet utilem eſſe in Medicina.

Alii

chronicis paſſionibus, Libri III. *Gynacia de mulierum accidentibus & curis earumdem*, Libri IV. *de phyſica ſcientia experimentorum Liber*:) recuſus eſt Argentorati 1544. fol. eodem vero anno tres Libri priores ibid. cum titulo T. PRISCIANI *Archiatri ad* TIMOTHEUM *fratrem phænomenon Euporiſton* Liber I. *Logicus* Liber II. *Gynacia ad Salvinam* Liber III. prodierunt, quarta forma. Recuſi ſunt ab ALDO cum aliis 1547. fol. & cum *Principibus* H. STEPHANI. Methodicus fuit, ut ex diæta adparet atque ſcopo laxandi aut ſtringendi, quem perpetuo habet præfixum, ſed ad Empiriam eo ſeculo invaleſcentem inclinavit, ut adparet ex magno numero medicamentorum, ex ſignorum brevitate, & ſpecificorum remediorum laudibus. Libro primo externa mala, ſecundo interna, tertio jam dicto, muliebria, quarto varia miſcellanea ex diæta, materia medica, phyſiologia, curationibus morborum tradit. Editiones omnes vitioſæ ſunt. Conjectura eſt T. REINESII, eumdem eſſe PRISCIANUM, qui MOSCHION vocatur, & MUSCHIENI nomine citatur a CÆLIO AURELIANO (*var. lect.* p. 508.) Sed ipſa praxis THEODORI nimis ſimilis praxi MARCELLI eſt, neque ullum in CÆLIO veſtigium tam feræ vitæ. In ejus viri Libros caſtigationes aliquas dedit T. REINESIUS in *epiſt. ad* DAUMIUM p. 345.

(*a*) MARCELLUS Burdigalenſis, *Empiricus* a ſecta dictus eſt. EJUS *de medicamentis empiricis* Liber a JANO CORNARIO verſus editus eſt Baſileæ 1536. fol. recuſus apud ALDUM 1547. fol. cum aliis antiquis, & cum PRINCIPIBUS H. STEPHANI. Archiater THEODOSII fuit, & officiorum magiſter, & vixit aduſque THEOD. JUNIORIS tempora. SCRIBONIUM LARGUM totum compilavit, dictione barbara uſus abſque hiſtoria morborum, ut ſolas formulas, alieniſſimas & maxime ridiculas, & ſuperſtitioſas congereret, abſque ullo ordine vel judicio, degenerante jam in occidente cum ipſo imperio & reliquis bonis artibus medicina. Chemicum medicamentum habet p. 65. 66. nempe ex ferro & aceto per 14. dies in fimo digeſtis.

FLAVIUS

Alii, qui paulo ætate inferiores ſunt, omnes Arabes ſunt. Poſtquam nempe Vandali eruptione facta per totam Europam litteras omnes deleverant, & Mauri in Hiſpaniam irruperant, & ibi ſpoliaverant omnes bibliothecas, quæ fere in ea ſola regione ſupererant, & ſpolia detulerant in Africam, in urbem Marocco (*a*), quod contigit ſeculo ſeptimo, octavo, & nono, tota ſcientia nullibi niſi in Africa ſuperfuit. Ibi nempe Maroccana Academia condita fuit,

Flavius Vegetius Renatus, Comes, Valentiniani II. ævo vixit. Ejus cum nomine exſtant *artis veterinariæ ſeu mulomedicinæ* Libri IV. Baſileæ 1528. 4. maculoſiſſime editi, deinde caſtigati a J. Sambuco ibid. 1574. 4. nitide vero cum variis lectionibus ab eruditiſſimo Viro J. M. Gesnero inter alios rei ruſticæ auctores Lipſiæ 1735. 4. cum novis codicibus comparati, & J. Z. Platneri etiam notis illuſtrati recuſi ſunt. Gallice vertit Bernard de Poy Pariſ. 1563. 4. Italice prodierunt Venet. 1543. 8. Sed alterius omnino ævi hoc opus eſt, ut ex peſſima dictione nimis facile adparet, quæ ſemi italica ſit, & *gamba*, *battitura*, *glanto ferreo* & ſimilia vocabula habeat, præter eas voces quas miſere ex latinis detorſit. Morbos equorum primis duobus libris, duobus aliis boum morbos deſcribit. Columellam exſcripſiſſe jam T. Reinesius odoratus eſt *epiſt. ad* Daumium p. 121. & fuſius oſtendit in *epiſtola* III. ad Pontederam Vir Ill. J. B. Morgagnus, quæ exſtat cum Cel. Gesneri ruſticis, & ex eo ipſo Vegetio varia in Columella emendat. Legi omnino meretur, cum multa utilia habeat. Boves morboſos a ſanis ſegregari recte jubet. Operationem ſatis ſimilem Anellianæ proponit. Calculi, qui in rectum inteſtinum ex veſica rumpit, habet obſervationem.

Reliquos *mulomedicos*, Absyrtum, dictum Suidæ I. p. 407. Theomnestum, Aphricanum, Æmilium, Anatolium, & alios Græce, Baſileæ 1537. 4. excuſos latine, Pariſ. 1530. fol. ex interpretatione Ruellii editos poſſidemus. Habemus etiam excerpta Absyrti, Pelagonii, Hieroclis, Theomnesti, Hippocratis, Didymi *de cura equorum*, quæ exſtant apud Constantinum Bassum Lib. XVI. Ita Didymi, Florentini fragmenta in Libro XVII. Didymi Leontini, Anatolii *de morbis equorum* in Libro XVIII. reperiuntur. De ſpurio Macro dixi in Botanicis.

Endeleichii *de morbis boum carmen*, de peſte anni 409. ſcriptum omitto. Demetrius *de re accipitraria* Gr. Lat. Pariſiis editus eſt ex P. Gillii verſione anno 1612. 4. De eo varia Reinesius obſervat *ep.* VIII. ad Daumium.

(*a*) Exſtinctis fere in occidente literis, in Græcia vero langueſcentibus, Arabes cum imperio Orientis artium etiam principatum conſecuti ſunt. Et brevis mora fuit, poſtquam verſis optimis Græcorum ſcriptis, & ipſi Muſulmanni cœperunt in arte medica eminere, quam utique ex Græcis imprimis habuerunt, ut tamen ſuis etiam experimentis illuſtrarent, mitioribus vero medicamentis & nonnumq; melioribus ornarent. Sed iidem, certe plerique, etſi Galenum ſecuti & ejus dogmaticam medicinam, in deſcribendis tamen morborum ſignis valde negligentes fuerunt, in medicamentis autem compilandis enormiter fuſi, propiores adeo Empiricorum. Inter antiquiſſimos Arabum eſt Honain ſive Johannicius citatus a Rhaze *de ſimplicibus medicamentis*, a Mesue (*canon.* p. 19. p. 226.) aliiſque. Eum Paulum alioſque Græcos Arabice vertiſſe certum eſt. Reliquit *introductionem in artem parvam* Galeni, exiguam parvique momenti, ſæpe recuſam Venet. 1487. fol. a qua *articellæ* nomen ortum eſt. *Expoſitionem ſynonymorum*, nempe vocum medicarum græcarum arabice explicatarum citat Rhazes *ſimpl. medic.* c. 97. Idem Galeni Librum *ſpurium de clyſteribus & colica* Arabice vertit, qui in Hebræam inde linguam, denique in Latinam verſus prodiit Leidæ 1591. 8.

Isaacus inde, quem Salomonis Arabiæ filium dicunt, vixit ſeculo ſeptimo inclinato. Ejus *ſanitatis theſaurus ſeu de victus ſalubri ratione & de diætis univerſalibus particularibus* prodierunt Baſil. 1570. Pariſ. 1607. 8. Lugdun. 1515. fol. * admiſtis Libris *Pantechni* qui etiam Constantino tribuuntur, tum *Viatico* aliiſque.

Si Caroli Magni archiater fuit Buha Hylyha (Abu Hali) Byn (Ben) Gezla cujus

& cum hi populi aftutiffimi fint, artem didicerunt ex auctoribus, quos ex Europa detulerant, magnique ibi viri furrexerunt, ut RHAZES (a), & GALENI in Arabicam lingua translata funt. Ita tota medicina fuit facta Arabica; &, cum omnes Arabes dediti effent philofophiæ ARISTOTELIS, quem inftar numinis colebant, GALENUSque ipfe totus Ariftotelicus fuerit, tota etiam medicina Peripatetica facta fuit.

Hinc, qui medici a feculo fexto ad feculum decimum quintum vixerunt ii, omnes fuerunt Arabes, & poft Græcos fere tantum duo Latini medici præftant.

Aucto-

cujus *Tacuini ægritudinum fere omnium cum curis earumdem*, Argent. 1532. fol. prodierunt, ut quidem lego in *défenfe de la faculté de Paris* p. 39. hic quidem inter antiquiffimos Arabes erit. *Tacuini* tabulæ funt morborum fecundum partium, quas infeftant, ordinem, in quibus caufa, fignum, evacuatio, cura regalis, cum levis intentionis, & alia habentur, cum commentario. Deinde *canones Tacuinorum* continuam defcriptionem morborum continent cum curationibus.

JANUS DAMASCENUS five JOHANNES filius MESUE ex CL. viri J. GODOFREDI HAHNII argumentis idem eft ille vetuftior MESUE Archiater HAARNI (AARONIS) RASCHIDIS filius, & vixit ad medium IX. feculum, cujus fæpe RHAZES meminit, *fimplic. medic.* c. 60. &c. Ejus *medicinæ therapeuticæ* Libri VII. prodierunt Bafileæ 1543. fol. non mali certe, neque ruditer verfi ab ALBANO TORINO. HIPPOCRATE & GALENO plurimum ufus eft, & ALEXANDRO, & aliis Arabibus. Variolas, aquas deftillatas, mufam, myrobalanos, nuces faufel primus habet. Hydrargyrum ad phthiriafin eximium effe obfervat Libro III. c. 5. *Aphorifmorum* Liber feorfim excufus eft Bonon. 1489. 4. LINDEN. & cum aliis libellis, Bafil. 1579. 8. * Oftendunt acutum fuiffe & prudentem virum, non ignarum earum artium, quibus ad faftigium in arte medica pervenitur. Experimentum tamen proprium rariffime citat. IDEM ALBANUS in L. JOH. DAMASCENI *de exquifita febrium curatione paraphrafin*, & in ejus *aphorifmos* edidit, cum ALEXANDRO *Aphrodifæo*, Bafil. 1542. 8.

JOH. SERAPIONIS fil. vulgo SERAPIO exeunte feculo VIII. vixit. EJUS *practicam* genuinam effe demonftrat FREINDIUS, quod multa pene iifdem vocibus ex SERAPIONE HALY ABBAS adduxerit. Prodiit *Breviarii* nomine, & GERHARDO Carmonenfi interprete, Venet. 1497. & 1503. fol. deinde interprete ANDREA ALPAGO, Venet. 1530. & 1550. fol. Compilatio eft, ut folent Arabes, cum mole medicamentum immani. Adjectus eft pofteriori editioni Liber *de medicamentis fimplicibus*, fed is, feorfim editus ab O. BRUNFELSIO, Argent. 1531. fol., fpurius eft, cum in eo non MESUE folum, fed etiam RHAZES citetur, non inutilis cæterum collectio ex Græcis & fcriptoribus Arabibus deperditis, qua multa aromata primum defcribuntur. Aliam lego effe verfionem SERAPIONIS ex arabico ABRAHAMI Judæi, Venetiis excufam 1525. 4. Remedia Arabica explicat.

(a) ABUBECKER filius ZACHARIÆ, RHAZES a patria *Refchd* Perfiæ urbe dictus, ineunte feculo X. floruit nofocomio Babylonico præfectus, & ad fummum fenium pervenit. Itinera varia feciffe adparet, cum Hierofolymæ fe fuiffe ipfe fcribat (*de iis quæ ipfi evenerunt*). Egregius practicus fuiffe videtur, & *experimentatoris* nomen meruit inter Arabes, cucurbitulis fuftulit apoplexiam, frigida febres continuas, quam ad 10. libras dedit (*de iis quæ ipfi accid.*) Venam in peftilentia fecuit I. c. 6. (nempe variolis & morbillis) & aquam frigidam dedit ibid. Lepram copiofiffimis purgationibus fanavit ad ALMANS. V. c. 31. Acida & diætam vegetabilem pro avertenda pefte laudavit ad MANS. IV. c. 25. Calidam in pleuritide methodum recte rejecit ad MANS. IX. c. 57. Chemica varia habet, ut oleum laterum (in antidotario), mercurium fublimatum & alia. EJUS *Continens* prodiit Brixiæ 1486. fol. 1515. Venet. 1506. & 1542. fol. magno, quæ Venetæ editiones non differunt, a M. FERRAGIO, Salernitano, latine, & fatis barbare verfus, correctus per M. HIERONYMUM SURIANUM. Vaftum volumen, in XXV. Libros divifum, continet omnem ambitum praxeos cum chirurgia, & *medicamentis fimplicibus*, qui Liber feorfim editus eft ab OTHO-

ab OTHONE BRUNFELSIO cum SERAPIONE Argentor. 1531. fol. in quibus MESUEN ALKINDUM, JOHANNITIUM & omnino etiam COSTAM de agricultura citari video. Cæterum loci communes sunt, ex GALENO, RUFO, ORIBASIO, PAULO, & Arabibus excerpti, adjectis tamen experimentis propriis auctoris. Sed ejusdem *opera parva* Parif. 1510. 8. * aut *opera exquisitoria*, Basil. 1544. fol. edita melioris notæ sunt. Eo ergo volumine continentur ad ALMANZOREM Principem provinciæ *Corassan Libri* X. seorsim etiam, ut videtur, editi Venet. 1510. fol. * Inter eos primi duo physiologici, septimus chirurgicus est, reliqui practici, eorumque nonus inprimis morborum integram enumerationem continet; qui solus prodiit Parif. 1534. 8. In eum ipsum plurimi sunt commentarii J. MATTHÆI de GRADIBUS, Papiæ 1741. & 1497. fol. excusi & JOHANNIS ARCULANI editus a J. MARINELLO, Venet. 1490. 1497. 1560. fol. 1557. fol. Huic titulus est, *practica* JOH. ARCULANI *Veronensis particularium morborum omnium*, fusus omnino & verbosus liber, quem a LINDENIO valde laudari video, neque intelligo, quomodo mereatur. JOHANNIS de TORNAMIRA *clarificatorium valde singulare*, Lugdun. 1501. 4. Venet. 1507. fol. 1521. fol. SILLANI de NIGRO commentar. Venet. 1490. fol. 1497. 1518. fol. 1597. fol. * CHRISTOPHORI de BARZIZUS, Papiæ 1494. * GERARDI de SOLO, Lugd. 1504. 4. * GALCACII de S. SOPHIA, Hagenoæ 1533. fol. * J. B. MONTANI, Venet. 1554. 8. * & edente J. CRATONE, Basil. 1562. 8. * LEONHARDI JACCHINI, Basil. 1564. 4. Lugd. 1577. 8. 1622. 4. * ANDREAS demum VESALIUS, Basil. 1537. 8. Lugd. 1551. 12. *paraphrasin* cum paucis emendationibus, locis parallelis & argumentis dedit. Italice etiam exstant in fol. sine anno & loco excusi OSB. Liber *divisionum* practicus est, absque tamen morborum historiis in medicamentis unice occupatus. Liber *de pestilentia* dictus est in Pathologicis, solus editus Basil. 1529. 8. & Lutet. 1548. fol. cum TRALLIANO, Græce versus ex Syriaco, & nuper emendatus a CL. MEADIO, Lond. 1747. 8. gallice redditus a SEBASTIANO COLIN, & editus Poitiers 1556. Venæ sectione & diæta frigida, nivato potu, acidis & lacte ebutyrato hunc morbum sanare adgressus est, in principio, in progressu emollientibus ad cutem adplicatis, decoctis de ficubus, vapore calido ad verrucosum deterius genus. Sed is Liber non satis certo RHAZIS est. Vide in Pathologicis.

Liber *de casibus qui ipsi acciderunt* etiam ibi laudatus est. De codicibus RHAZIS CL. MÖHSEN aliqua habet in suis *epistolis de bibliotheca Regia Berol.* M. S.

Serius vixit HALY ABBAS, qui exeunte demum seculo X. scripsit *regalis dispositionis theoreticæ Libros* X. & *practicæ Libros* X. quos STEPHANUS Antiochenus latine vertit Venet. 1492. fol. Lugdun. 1515. fol. 1523. 4. * Plenum hoc artis compendium nondum legi, quod reliquis Arabum laboribus præfert FREINDIUS p. m. 244. Sed quod minime a Libro *pantechni* ISAACI differre, aut certe sola versione, lego.

HALY RODOHAM vel EBEN RODAN seculo X. floruisse dicitur, cujus *commentarium in artem parvam* GALENI Venet. 1496. fol. Lugd. 1516. 8. excusum non vidi.

JACOBUS ALKINDUS AVICENNA antiquior est, cujus pilulas citat AVICENNA Libro VIII. S. I. Tr. IX. & *trochiscos* Libro V. S. I. Tr. VIII. Arabibus adnumerari solet. EJUS *de gradibus rerum* Liber exstat Argentorati 1531. fol. & Venet. 1561. fol. 1603. fol. quo persubtiliter & mathematice, ex datis gradibus quatuor facultatum præcipuarum, compositio medicamenti ad quamcumque ægritudinem docetur, additis viribus singulorum medicamentorum in unum communem sermonem conjectis.

ABUALI IBNTSINA vulgo AVICENNA Tartarus Usbecensis, ex urbe Buchara, non Hispanus, ut recte ostendit NICOLAUS ANTONIUS in *bibliothec. Hispan. vet.* T. II. p. 4. vixit exeunte seculo X. & initio XI. & valuit acerrimo ingenio, ut Liber inprimis ostendit quo *Automaten* descripsit, magnus in arte medica compilator, verbosus, paucissima habens propria, RHAZE valde deterior. EJUS Liber *Canonis* solus prodiit absque anno antiquissimæ editionis, tum Venet. 1520. fol. 4. vol. * cum GENTILIS de FULGINO *expositione*, & J. de PARTIBUS, J. MATTH. de GRADO *supplementis*. Idem cum Libro *de medicinis cordialibus* & *Cantico* & Libro *de removendis nocumentis quæ accidunt in regimine sanitatis* & *de syrupo acetoso* prodiit Venet. 1544. 1555. fol. 1564. 1595. fol. L. ope J. COSTÆI cum vita a NIC. MASSA scripta & 1608. fol. cum vita AVICENNÆ. Versionem curavit GERARDUS CARMONENSIS, cujus laborem laudat PLEMPIUS, correxit ANDREAS ALPAGUS, & BENEDICTUS RINIUS. Totius artis fusum systema est, ex Græcis compilatum,

nominibus rerum mire corruptis. EJUS P. I. five Libri I. & II. cum tractatione *de febribus* ex Libro IV. edita eft a VOPISCO FORTUNATO PLEMPIO correctus ex M. S. Leidenfi, Alepenfi & Conftantinopolitano, verfione barbara nitidius latine reddita, fcholiifque additis fatis fufis. *Libri* III. *Fen.* 1. *Tractatum* 4. *de ægritudinibus capitis* ex hebraico in latinum reddidit J. QUINQUARBOREUS, Parif. 1572. 8. & *Fen.* 2. *de ægritudinibus nervorum*, perinde Parif. 1570. 8. *Liber* II. *Canonis* Arabice & latine excufus eft a PETRO KIRSTENIO, Breslau. 1609. fol. fed eum parvi facit VVELSCHIUS *de vena medinenfi*. *Canticum* eft aphorifmorum practicorum fyftema five compendium inftitutionum in quod commentatus eft AVERRHOES, Venet. 1552. fol. &c. Id *adjectis aphorifmis* J. MESUE *latine redditum* eft ab ANTONIO DEUSING Groning. 1649. 12. Liber *de removendis nocumentis*, *&c.* folus prodiit Ticini 1547. fol. Venet. 1547. fol. Opera omnia etiam prodierunt Venet. 1484. fol. 1486. 4. HARL. 1492. fol. vol. 4. cum GENTILIS de FULGINO expofitione & Lugdun. 1598. fol. vol. 4. cum explanatione JACOBI de PARTIBUS & Arabice anno 1593. Romæ fol. Verfio terfa a J. C. SCALIGERO fcripta evanuit; quam citat LAURENTIUS GRYLL in *peregrinatione medica*. Nec AMATI LUSITANI conatus exitum habuit, qui per JACOBUM MANTINUM melius curaverat verti (*cur.* I. *Cent.* I.) Neque ineditos V. Libros, quos RAUIUS in *oratione* promittit, qua *fpolia fua orientalia* recenfet, prodiiffe lego. Apud G. POSTELLUM erat *compendium* AVICENNÆ M. S. *Commentatores* fere innumerabiles AVICENNA nactus eft, in cujus opera, tamquam clafficum auctorem, diu prælectum fit, & omnium poftremo in Germania a GUERNERO ROLFINKIO. In I. *Fen.* Libri I. eft expofitio JAC. FOROLIVIENSIS, Papiæ 1512. fol. Venet. 1518. fol. 1547. fol. * HUGONIS BENTII feu Senenfis, Venet. 1523. fol. * BERNHARDINI PATERNI *pofthumæ explanationes*, Venet. 1596. 4. * ODDI de ODDIS *expofitio dilucidiffima* Venet. 1575. 4. Patav. 1612. 4. * PETRI GARCIÆ CARRERO *difputationes medicæ & commentaria in Fen. primam Libri primi* AVICENNÆ Complut. 1612. 1617. fol. * & *explanatio* JOHANNIS BAPTISTÆ MONTANI Venet. 1554. 8.

In *Fen.* 2. *Libri* I. *lectiones* funt J. B. MONTANI *de caufis ægritudinibus accidentibus*, *pulfibus & urinis* a FRANCISCO REGOLATO editæ Venet. 1557. 8. * In *Fen.* 2. & 3. Libri I. SIRASI vel SERASI *commentarius* prodiit Venet. 1547. fol. * In *Fen.* III. Libri I. *doctr.* II. expofitio eft JACOBI de PARTIBUS Venet. 1518. fol. * In *Fen.* 4. Libri I. DINI de GARBO *commentarius* Venet. 1514. fol. * & HUGONIS BENTII *expofitio* cum JACOBI de PARTIBUS *annotationibus* Venet. 1517. fol. 1523. fol. * J. B. MONTANI Venet. 1556. 8. * MARSILII de S. SOPHIA Lugdun. 1517. 4. Venet. 1514. fol. &c. * ANTONII MARIÆ BETTI Bononiæ 1491. fol. *

In *Canones generales de virtutibus antidotorum fimplicium fecundi Canonis* DINI de GARBO *expofitio* prodiit Venet. 1514. fol. *

In Libri III. *Fen.* IX. & in 1. *Fen.* Libri IV. *commentarii & paraphrafis* J. exftat STEPHANI, Venet. 1653. fol. * In ejufdem Libri III. *Fen.* XXII. J. MATTHÆUS de GRADIBUS commentatus eft Mediolani 1494. fol. * In Libri IV. *Fen.* I. edidit commentarium modo dictum J. STEPHANUS, Venet. 1649. 12. 1653. fol. tum GENTILIS FULGINAS, Venet. 1496. fol. Cum CERMISONIO *receptarum* nomine 1513. fol. 1552. fol. * qui inter commentatores Avicennæ optimus habetur, & J. ARCULANUS cum SYMPH. CAMPEGII *adnotationibus* editis, Lugdun. 1518. fol. Venet. 1560. fol. * & HUGO BENTIUS cum *caftigatione* JOH. TOLENTINI, Venet. 1515. fol. * In Libri IV. *Fen.* II. PETRUM GARCIAM CARRERO *commentarios* edidiffe video Burdigalæ 1628. fol. excufos. * In V. *canonem* AVICENNÆ *commentarii* EBENESI prodierunt Ticini 1547. fol. * fuper *canones generales de virtutibus antidotorum fimplicium* DINI de GARBO eft *expofitio* Venet. 1514. fol. In omnia AVICENNÆ opera *caftigationes* edidit SYMPHORIANUS CAMPEGIUS Lugdun. 1522. 4. * & *cribrationem*, *limam & adnotationes in* GALENI AVICENNÆ *& conciliatoris operâ*, Parif. 1516. 2. tum *expofitionem* PETRUS ANTONIUS RUSTICUS, Papiæ 1521. fol. * & *adnotationes* J. PAULUS MONGIUS Venet. 1594. fol. * præter eos quos primo loco diximus indicem in AVICENNAM dedit JULIUS PALAMEDES, Venet. 1584. fol. * GILBERTUS PHILARETUS *de conciliatione* AVICENNÆ *cum* HIPPOCRATE *&* GALENO fcripfit Lugdun. 1541. 4. Libro. *

ABU MERON ABENZOHAR vulgo ABHOMERON ABYNZOHAR aut una voce AVENZOAR Medi-

Medicus Hispanus, natus Hispali, ante AVERRHOEM vixit ad summum senium, præfectus nosocomio, seculo XII. & chirurgiam præter morem seculi una exercuit cum clinica, insignis practicus felix in se ipso sanando per profusam venæ sectionem cum mediastinum ipsi cum sputo sanguinis inflammatum esset, candidus homo & fassus propriam culpam in uxoris graviditate adgnoscenda, insignes AVERRHOIS (*colliget* Libro VII. sub fin.) & FREINDII laudes meritus est, quod ALCINDI aliorumque vanis theoriis spretis ad experientiam medicos revocaverit, multas proprias curationes, & observationes utiles reliquerit, multosque morbos aut rarissimos aut primos descripserit, bona medicamenta invenerit, correxerit, quem adeo legere oportet. EJUS *Liber Theisir Dahalmodana vahalthadir rectificatio medicationis & regiminis* prodiit interprete JACOBO Hebræo & emendante HIERONYMO SURIANO cum *colliget* AVERRHOIS, Venet. 1496. vel 1497. fol. vol. 3. 1514. fol. * & Lugduni 1531. 8. In eum commentarius est *de cognitu difficilibus in praxi ex Libro Avenzoaris* JOHANNIS COLLI, Venet. 1628. 4.

Alius medicus fuit IBNZOR, & ipse Arabs hispanus, sed diversus ab ABENZOAR.

AVERROES & ipse Cordubensis Hispanus, subtilissimus interpres ARISTOTELIS; in patria judex, ob hæresin damnatus, sed restitutus, docuit & vitam obiit in urbe Marocco, circa annum 1166. filiosque duos reliquit, qui in aula FRIDERICI II. Imperatoris vixerunt. Ad rem etiam medicam animum adplicuit, & Califæ MIRAMOLINI jussu scripsit systema cum titulo *colliget*, in cujus septem Libris splanchnologiæ compendium, physiologia, & reliquæ medicinæ partes continentur. Porro *collectaneorum* sectiones III. pertinent ad 2. & 6. 7. Librum *colliget*, nempe ad diætam & curandos morbos. Sæpe prodiit *colliget*; ut Venet. 1496. vel 1497. 1514. fol. * Lugdun. 1531. 8. * cum ABENZOAR *Sectiones tres de sanitatis functionibus, sanitate tuenda & morbis curandis*, Lugduni 1537. 4. edidit BRUYERINUS. * Liber *de febribus* extat in collectione Veneta operum. Liber *de theriaca* prodiit Venet. 1562. Liber *de venenis* Lugdun. 1517. 4. * Liber *de simplicibus medicinis*, Argentor. 1531. fol. cum SERAPIONIS, RHAZISQUE similis argumenti Libris. Nihil ego utile apud eum subtilem virum reperi, neque FREINDIUS.

Sed alius fuit JOHANNES MESUE, nuperior RHAZE seu MAHAMETARASI filio ZACCHARIÆ quem citat pag. 1996. Libro *de ægritudinibus capitis & de ægritudinibus or.* II. cap. 3. Is multa sumit ab AVICENNA, & scripsit *de re medica* Libros III. celebrem illum Pharmacopolarem classicum librum cujus Liber I. *Canon* vocatur, & aliqua, ut vocant, generalia continet, *alter* purgantia simplicia cum plantarum medicatarum descriptionibus, *tertius* antidotarium seu compositiones habet, farragines sæpe ingentes. Sæpissime prodiit, & cum reliquis MESUES operibus, Venet. 1541. fol. cum MUNDINI de LENTIIS expositione, ibid. 1561. cum GENTILIS de FULGINO opusculis, tum ibid. 1581. fol. 1589. fol. & 1603. cum animadversionibus COSTÆI, MUNDINI, CHRISTOPHORI, GEORGII de HOHESTIS, J. MANARDI & J. SYLVII, & olim 1525. fol. Lib. * Seorsim excusus est Italice 1575. fol. HARL. Edidit etiam eumdem Librum JACOBUS SYLVIUS, Venet. 1549. fol. Paris. 1561. 8. Sed mire mutatum in ordine & divisionibus. Liber IV. MESUES est *de morbis capitis & thoracis*, quo utique neque bonæ historiæ morborum, neque præsagia continentur; sed plurima medicamenta. Trochiscos caphuræ in febribus ardentibus laudat pag. 152. *operum omnium*. Prodiit Venet. 1603. fol. cum reliquis operibus, & seorsim Lugduni 1551. 8. *

Morbos thoracis & abdominis supplevit FRANCISCUS de PEDEMONTIO.

In postremis inter Arabes est ALSAHARAVIUS, idem cum ALBUCASI, demonstrante FREINDIO pag. 258. cujus *theoriæ necnon practica Liber* prodiit Augustæ Vindelicorum 1519. fol. Anatomen, physiologiam, chirurgiam & praxin tradit, plurimum usus RHAZE (jam FREINDIO observante pag. 257.) Integrum nomen viro fecit ABULCASEM CHALAF EBNABBAS ALZAHARAVI.

Superfunt aliqui minoris momenti Arabes ELLUCHASEM ELLIMITHAR medici de Baldach *Tacuini Sanitatis*, dicti in diæteticis, germanice versi sunt a MICHAELE HERO Strasburg. 1533. fol. & cum ALBENGNEFIT (corruptum itidem nomen) *de virtutibus Medicinarum & ciborum* junctim cum ALKINDO editi sunt Argentorati 1531. fol. ALCANA MUSALI, & JESU HALI de oculis libros diximus.

KIRA-

KIRANIDES *de viribus medicamentorum* ab ANDREA RIVINO, Lipsiæ 1638. 8. editus est, anglice vero, Lond. 1685. 8. Nomen Arabicum sonat collectanea, antiqua autem versio Græca est, quam citat OLYMPIODORUS THEODOSII ævo. Collectanea esse, superstitiosa & pleraque vana, ex HERMETIS physicis REINESIUS auctor est *var. lect.* l. p. 6. 7.

Rab. MOSIS MAYMONIDIS *aphorismi* cum MESUES & RASIS aphorismis & HIPPOCRATIS *Prognosticis* prodierunt, Bonon. 1489. 4. inutiles.

Nunc ad barbaros Latinos neotericos transit oratio, qui Arabum scripta nacti, interpretati aut imitari sunt. Eorum princeps est CONSTANTINUS *Africanus* Carthaginiensis, qui XI. seculo vixit. Babylone dicitur 39. annos fuisse, inde Salernum venisse anno 1087. & in monasterio Cassinensi obiisse. EJUS sunt Libri VII. *de morborum cognitione & curatione*, quorum codex M. S. exstat, Viennæ LAMBEC. Libro VI. p. 2. Liber I. *de remediorum & ægritudinum cognitione*. Liber I. *de victus ratione variorum morborum*, præter alios jam citatos, prodierunt conjuncti, Basil. 1536. fol. Ejus etiam *Pantechni seu loci communes Theorices* Libri X. & *Practices* Libri X. & Tractatus *de gradibus medicamentorum*, *de oculis*, *de stomacho* excusi sunt Lugduni 1515. fol. Babl. 1539. fol. Et Pantechni quidem etiam FREINDIUS HALY ABBATIS opus esse vidit. *Viatici* partem *de febribus* ex Arabe ABUGASAR AHMET, simillimam operi SYNESII, cum eodem edidit, Amstelodami 1749. 8. Vir CL. J. S. BERNARD. Compilator in universum nihil habet proprii. Multa de eo habet LAMBECIUS l. c. & aliqua REINESIUS ad DAUMIUM *ep.* III. p. 280.

GARRYPONTUS ignotus homo rudis exscriptor veterum & inprimis THEODORI PRISCIANI (REINES. *var. lect.* p. 359. 528.) Salernitanus, & coævus CONSTANTINO. EIUS *ad totius corporis ægritudines remediorum praxeon* sunt Libri V. EJUSD. *de febribus atque earum symptomatibus* Libri II. Basileæ 1531. 4. * Libri vero VIII. *de morborum causis, accidentibus & curationibus* ibid. 1536. 8. Lugduni 1516. 1526. 4. sub titulo *Passionarii* GALENI *de ægritudinibus a capite ad pedes* prodierunt. *Dynamidia* male GALENO tributa ad ipsum spectant.

Ex GARYOPONTO multa sumsit auctor Libri qui cum titulo ÆSCULAPII *de morborum passionumque corporis humani causis, descriptione & cura* Argentorati prodiit 1533. fol. cum HILDEGARDIS *physica*, THEODORI *diæta* & ORIBASII Libro V. *de simplicibus*. Similia, postquam hæc scripsi, video monuisse CL. KAESTNERUM *bibl. med.* p. 124.

SALERNITANA SCHOLA, Medicarum Europearum antiquissima, ex incerta origine coaluit. Ejus nomine anno 1060. versiculi diætetici ad ROBERTUM Angliæ principem scripti sunt, & anno 1190. ab Abbate JOACHIMO *collegium* HIPPOCRATEUM dicta est, GIMMA *idea della storia dell' Italia letterata* p. 683. Ejus invidia carpitur, qua mota balnea saluberrima destruxerit apud LABAT *voyage d' Italie* & alias. Dudum autem obsolevit.

COPHON ille, cujus anatome porci, & *Tractatus de arte medendi*, Hagenoæ 1532. 8. Argentor. 1535. 8. prodiit, mihi omnino ignotus est, ante seculi tamen XIII. finem vixisse videtur, qui a GILBERTO ANGLICO citetur.

ARNALDUS de VILLANOVA in Hispania medicos Arabes audivit, tantamque famam ibi consecutus est, ut exteri ejus audiendi causa in Galliam itaverint, vir erecti animi, qui etiam in religione verum vidit, & missam, bona opera, ordinesque monasticos damnaverit. Exeunte seculo XIII. videtur vixisse, atque ejus *opera omnia* prodierunt cum NICOLAI TAURELLI in eorum aliqua commentariis, Lugd. 1520. fol. Basil. 1585. fol. * Plurima practici argumenti sunt, ut *speculum introductionum: de parte operativa: de phlebotomia: de conferentibus & nocentibus principalibus membris corporis nostri: de diversis intentionibus medicorum: regulæ generales curationis morborum: breviarium practicæ: Practica summaria seu regimen: de cautelis medicorum: compendium regimenti acutorum: consilia varia: contra maleficia: de venenis: regimen contra calculum*. Alia chemica sunt, ei enim arti valde indulsit, aut diætetica: EJUS *praxis medicinalis universorum corporis humani morborum* seorsim prodiit Lugdun. 1586. fol. * GEORGIUS PICTORIUS *universales curationes morborum* ARNALDI de VILLANOVA *cum scholiis* edidit, Paris. 1565. 8. * JOACHIMUS vero COLBIUS *sententias de facienda medicina olim ab* ARNOLDO de VILLANOVA *in prosa scriptas*, Altemburgi 1638. 12. *

Chirurgi illi barbari, quos in Chirurgicis recensui, passim aliqua ad praxin addiderunt. ROGERII Parmensis *practicam medicinæ*, Venetiis 1490. 1516. & 1546. fol. editam

citat

citat LINDENIUS, quæ num diversa sit ab ejus viri chirurgia, non novi. GUILIELMI de SALICETO *summa conservationis & curationis* edita est cum chirurgia, Venet. 1489. fol. & alias. LEONARDUS de BERTAPALIA passim praxin adtigit & v. g. fumum aceti de lapide molari candente surgentem ad paralysin laudavit (pag. 294. b.) LANFRANCUS theriacæ drachmis duabus ait se pestem sanasse in homine jam desperato *Chir. parv.* c. XI. ut alia omittam.

PETRUS de ABANO s. APONENSIS eodem seculo XIII. natus anno 1253. ad summum senium vixit, astrologus, chemicus, & medicus, sed de more seculi compilator, varia fata passus, damnatus ob errores religiosos, idem a morte statua decoratus; non tamen combustus, ut CONRINGIUS scripsit. EJUS *vita* exstat in *opuscul. scientif. & philolog.* T. 23. EJUS *conciliator differentiarum quæ inter philosophos & medicos versantur* prodiit Papiæ 1490. fol. Venetiis 1496. fol. (uti lego) & 1548. fol. quæ mea est editio. Hoc opere continentur primo differentiæ 210. totidem nempe dissertationes, in quibus inprimis Græcorum & Arabum opiniones contrariæ cum rationibus utriusque sententiæ proponuntur, & denique ab ipso auctore lis definitur. Totam medicinam percurrit, in praxi tamen uberior. Ab eo studio *Conciliatoris* nomen retulit. Inde sequitur Liber *de remediis venenorum*, & in nostra editione *adnotationes*, breves eæ, SYMPHORIANI CAMPEGII.

Ejusdem est supplementum ad morborum MESUES cum ejus operibus editum.

NIC. BERTUCCII *in medicinam practicam introductio* Argentor. 1533. 24. & 1535. * EJ. *methodi cognoscendorum tam particularium quam universalium morborum* Mogunt. 1534. 4.* EJUSD. *compendium seu collectorium artis medicæ tam practicæ quam speculativæ recognitum & suæ integritati restitutum per* J. CÆSARIUM Lugd. 1509. 4. Colon. 1537. 4. * Nisi hi libri omnes iidem sint.

PETRUS HISPANUS eodem fere tempore floruit, & anno 1276. archiater fuit Pontificius, inde Pontifex ipse JOHANNIS XX. nomine. EJUSD. *thesaurus pauperum* seu *de medendis corporis humani morbis per Euporista liber empiricus congestus ex* HIPPOCRATE, GALENO & AVICENNA, Lugduni 1525. & alias prodiit. * Anglice versus sub nomine *treasury of health containing many profitable medicines* & editus Lond. 1585. 8. & alias. *

BERNHARDI GORDONI *opus, lilium medicinæ inscriptum, de morborum omnium curatione* VII. *particulis distributum*, prodiit Venet. 1494. fol. Paris. 1542. 8. LIND. Lugduni 1550. 8. quæ mea est editio. Auctor Monspelii docuit, & in præfatione annum, quo scripsit, definivit, nempe 1305. Praxin totam & semeioticen continet, ex Arabibus inprimis compilatam.

MATTHÆI SYLVATICI, coævi, *opus pandectarum medicarum* sæpe prodiit, ut Venet. 1523. fol. & cum SIMONE JANUENSI & DOMINICI MARTINI de SOSPITELLO *annotationibus* Turini 1526. fol. Non legi, sed disco aliunde dictionarium medicum esse, ad Græcos & Arabes intelligendos, valde rude, & alterius egens glossarii.

GILBERTI Anglici (de AQUILA vel LEGLÆI) *compendium medicinæ vel morborum universalium quam particularium correctum & emendatum per* MICHAELEM de CAPELLA Lugduni 1510. 4. prodiit. * Ex FREINDIO video aliquas tamen observationes & curationes proprias habere, cæterum RHAZEM, & ALEXANDRUM, ex more seculi, exscripsisse.

JOHANNIS PLATEARII *practica brevis curandorum morborum etiam febrium* Lugd. 1525. fol. Medicus Salernitanus vixit exeunte seculo XIII. celebrior ob suos de Materia medica labores.

DINI de GARBO *super quartum Fen. primi* AVICENNÆ *præclarissimos commentarios qui dilucidatorium totius practicæ generalis medicinalis scientiæ nuncupantur* jam citavi, qui prodierunt Venetiis 1514. fol. & alias. Vixit ineunte seculo XIV.

THOMÆ vero de GARBO DINI filii *summa medicinalis cum duobus ejusdem tractatibus* 1. *de restauratione humidi radicalis*, 2. *de reductione medicinarum ad actum* prodiit Venet. 1511. Lugd. 1529. fol. * Lib. EJUSD. *consiglio contra la pestilentia* Venet. 1576. 8. cum aliis ejus argumenti libellis excusum est.

GUILIELMUS de VARIGNANA eodem tempore creditur vixisse. EJUS *opera medica de curandis morbis universalibus & particularibus, febribus, apostematibus & ulceribus, de venenis, faciei & totius corporis mundificationibus* prodierunt Basil. 1545. 4. 1595. 8. * *Secreta medicinæ ad varios curandos morbos verissimis auctoritatibus illustrata*, Venet. 1520. 8. excusa sunt LIND. formulæ nempe innumeraque remedia.

Jo-

JOHANNIS de GADDESDEN vulgo *Anglici praxis medica, rosa Anglica dicta*, 4. libris distincta, prodiit August. Vind. 1595. 4. cum titulo *practicæ medicinæ a capite ad pedes* Venet. 1506. fol. quæ mea est editio, porro 1516. fol. & Neapoli 1508. fol. & prius Papiæ 1492. fol. Triste de JOHANNE judicium est GUIDONIS de CAULIACO, qui *fatuam Rosam* vocavit, qua repetantur fabulæ HISPANI, GILBERTI & THEODORICI. Fusus est de eo homine FREINDIUS, quem anno 1320. vixisse ex VVOODIO refert, & GORDONIUM citasse monet. Empiricus fuit, usus medicamentis superstitiosis & frivolis, non tamen merus compilator, qui praxin, in ipsa Regia, secutus fit. Versiculis delectatus est. Totam praxin, ut titulus fert, & chirurgiæ partem, & diætetices tradidit, cum *antidotario* quo chemica aliqua continentur.

TURRISANUS de TURRISANIS, cujus exstat *commentarius in artem parvam* GALENI Venetiis 1504. 1543. 1559. fol. * Lib. excusus, ineunte seculo XIV. vixit infelicissimus medicus ex testimonio GALEOTTI MARTII *de doctr. promiscua*. c. 15.

Ejusdem ævi est GENTILIS FULGINAS, *de Foligno*, cujus *consilia peregregia ad quævis morborum totius corporis genera* cum *Tractatu de hernia & balneis* & cum ANTONII CERMISONI *consiliis* prodierunt Venetiis 1503. fol. * EJUS *Tractatus de febribus* excusus est Venetiis 1484. fol. & 1526. fol. * Ejus *Tract. de lepra* ibid. 1536. fol. * *Tract. de proportionibus medicinarum* & *de modis investigandi complexiones eorum* cum aliis *de dosibus* scriptis Patavii 1556. 8. excusus est, tum 1579. 4. Lugd. 1584. 8. Venet. 1484. * 1486. & 1492. fol. *Quæstiones & tractatus extravagantes* Venetiis editæ sunt 1520. fol. * *Expositio cum commentario* ÆGIDII *monachi Benedictini* Venetiis 1494. fol. MANDOSIO teste.

Eo seculo exeunte vixit NICOLAUS NICOLUS Florentinus non contemnendus auctor, etsi a FREINDIO omissus sit, & qui multa ipse viderit. EJUS sunt *sermones medicinales* VII. *de conservanda sanitate, de febribus, de membris capitis, de membris spiritualibus, naturalibus & generalibus, & chirurgia* Venet. 1491. 1507. * 1533. fol. 4. vol. fol. editi.

JAC. de DONDIS, quem AGGREGATOREM vocant, *promtuarium medicinæ* Venet. 1481. fol. L. & 1576. fol. prodiit. In eo *quæ quibus morbis medicamenta sint accommodata ex veteribus medicis copiosissime & miro ordine monstratur*.

MARSLII de S. SOPHIA *Tract. de febribus super* I. *Fen*. Lib. IV. AVICENNÆ *cum cura omnium accidentium febrium quæ uni a capite ad calcem practicæ æquipollet* Lugdun. 1501. 8. & 1517. 4. & Venet. 1514. fol. prodiit. * Vixit cum NICOLO.

GALEACII de S. SOPHIA *opus medicinæ practicæ* Hagenoæ 1533. fol. * Vixit exeunte seculo XIV.

Eadem fere ætas fuit BALESCON seu VALESCI de TARANTA, professoris Monspeliensis, cujus *practica vulgo dicta Philonium de curatione morborum* prodiit Venet. 1502. fol. & 1521. fol. * Lugd. 1535. 8. maj. & in epitomen redactum a DESIDERIO Lugd. 1560. 8. * deinde ad GUIDONIS DESIDERII editionem emendatum a J. HARTMANNO BEYERO recusum Francof. 1599. 4. & 1680. 4. quæ editio ex barbara dictione in puriorem reformata est; & ordo capitum passim mutatus, ut castratam dixeris CONRINGIUS. Liber scriptus est anno 1418. ipso monente in præfatione auctore. Solet ad singulum morbum ex ordine referre sententias Græcorum, Arabum, & recentiorum, deinde suum, neque id ineptum, judicium interponere, non absque propriis observationibus. Una Venetiis & Lugduni prodiit *introductio* brevissima *ad practicam medicinæ* JOHANNIS de TORNAMIRA, & ipsius Monspelsulani doctoris, quem RENATUS MOREAU male transfert ad annum 1450. cum sæpissime a VALESCO citetur, atque adeo ante eum vixerit. EJUS Tractatus *de febribus* prodiit Lugduni 1501. 4. * cum *clarificatione* ad IX. Lib. RHAZIS & Venet. 1507. fol. 1521. fol. *

JACOBI de PARTIBUS, quem ad annum 1423. recensent, *summa alphabetica morborum & remediorum ex libris* MESUÆ *excerpta* prodiit Venet. 1576. fol. Lugd. 1589. 8. LIND.

JOH. de CONCOREGIO male ad annum 1501. a LINDENIO relegatus obiit anno 1438. professor Pisanus auctore B. CORTE *medicor. mediol.* p. 25. scripsit *Lucidarium medicinæ divisum in 4. tractatus de capite, pectore stomacho, genitalibus*, quod videtur idem esse cum *Praxi nova totius fere medicinæ* edita Papiæ 1485. fol. MEIB. Venet. 1515. fol. * LIND.

SIGISMUNDUS de POLCASTRIS etiam circa annum 1438. dicitur vixisse. EJUS *Quæstiones, quarum prima de actuatione medicinarum: secunda de appropinquatoria ad æqualitatem* pon-

ponderalem: *tertia de restauratione humidi substantifici*: *quarta de reductione corporum*: *quinta de extremis temperantia* prodiit Venet. 1506. fol. *

Ad eumdem annum refertur a RENATO MOREAU HUGO BENTIUS vulgo Senensis. EJUS *consilia saluberrima ad omnes ægritudines noviter correcta & ad optimum ordinem redacta additis aliis nonnullis utilissimis consiliis* prodierunt Venetiis 1518. fol. in operibus omnibus.

Ad eandem ætatem refertur ANTONIUS GUAINERIUS Papiensis, cujus *opus præclarum de ægritudinibus capitis, oculorum, aurium, narium, gutturis, pectoris & pulmonis, cordis, matricis, juncturarum, & de pleuresi, fluxibus, de calculosa passione, peste, febribus, venenis, balneis, & antidotarium* cum J. FALCONIS *additamentis* prodiit Papiæ 1518. 4. & Lugduni 1525. 4. * Prior his omnibus editionibus mea est, *practica* nempe Papiæ 1497. fol. excusa, quæ dicitur Venetiis 1498. fol. recusa esse. Barbare de more seculi scripsit & varia habet, quorum simillima apud J. de GACDESDEN reperiuntur.

ORTOLF'S *von Bayerland arzneybuch* Nürnberg 1477. fol. *

J. MICHAELIS SAVANAROLÆ *Practica canonica de febribus, pulsibus, urinis, egestionibus; Italiæ balneis* prodiit Venet. 1498. fol. 1503. fol. Lugdun. 1560. 8. LIND. & *practica de ægritudinibus a capite ad pedes* Papiæ 1486. fol. LIND. qui ad annum 1440. ejus viri ætatem definit. EJUS *introductio in medicinæ practicam* cum BARTH. de MONTAGNANA & BERTIUCHI LOMBARDI similibus opusculis recusa est Argentinæ 1533. 24.

J. MATTHÆUS de GRADIBUS primarius lector Ticinensis obiit 1460. EJUS *Practica* Pars I. & II. Papiæ 1497. fol. * *Consilia* secundum vias AVICENNÆ *ordinatorum utile repertorium* Papiæ 1501. fol. prodierunt. * Venet. 1524. fol. 1521. fol. cum ASTARIO, & Lugd. 1535. fol. *

LUD. BAUERII de BAUERIIS *consiliorum de re medica seu morborum curationibus* Liber cum CASPARIS TORELLA libro *de peste ovina*, & ANGELI DECEMBRIS *consilio de curatione pestis* prodiit Bonon. 1489. fol. & interpolatus a RUSTICO PLACENTINO Papiæ 1521. fol. *consilia* vero studio GUALTHERI RYFF recusa sunt Argentor. 1542. 4.

ANTONIUS de GRADIS vel GRADIBUS Mediolanensis, quem video ad annum 1468. poni, ignotæ mihi ætatis auctor est. Ejus Liber *de febribus* ad Arabum sententiam prodiit Basil. 1535. fol. cum CLEMENTE.

Neque novi, quæ vera ætas sit CHRISTOPHORI de BARZIZZIS, cujus Liber *de febrium cognitione & cura* cum eodem CLEMENTE prodiit: *introductorium* vero seu *janua ad omne opus practicum medicinæ* Augustæ Vindelic. 1518. 4. Ponitur a LINDENIO ad annum 1494.

GUILIELMI BRIXIENSIS, quem video ad annum 1472. referri, *Tractatus ad unamquamque ægritudinem a capite ad pedes curandam*: EJUSD. Lib. *de febribus, de peste, de curatione pestis* Venet. 1508. fol. prodiit. *

ALBICI *praxis medendi, regimen sanitatis & pestilentia* Lipsiæ 1484. 4. excusa est.

ROLANDUS CAPELLUTIUS hujus ævi videtur, cujus Liber *de curatione pestiferorum apostematum* curante H. CONRINGIO Francof. 1642. 8. Brunsvici 1648. 4. excusus est. Neque chirurgia; neque Liber de cortice P[illegible]viano ad eum pertinet, quæ ipsi LINDENIUS tribuit.

MARCI GATENARIÆ *omnes quos scripsit libri* prodierunt Basileæ, 1537. fol. Lugduni 1506. 4. 1525. 8. quæ editio mea est & 1532. 8. L. Paris. 1540. 8. Liber vero *de curis ægritudinum particularium* Lugd. 1506. 4. Bonon. 1517. 8. Vixit vergente seculo XV. qui curationem anno 1481. a se administratam excitet. Arabes legit satis empiricus, in historia morborum brevis, plurimus de genio seculi in medicamentis propriis, Arabicis, & GIRINGELLI. Multas habet observationes proprias. Monet ne adeo mature sepeliantur apoplectici; cortice ovi urinas pellit: podagram in se ipso sanavit abstinentia a vino p. 164. Ed. Basil. Superstitiosa etiam habet, adipem felinum ad tetanum, viperas a fætido medicamento per anum egestas.

CÆSAR LANDULPHUS contemporaneus fuit GATENARIÆ, ut a quo balneo & inunctione sanatus sit. EJUS Liber qui *febrium naturam & implicationem explicat* intermittentes solas exponit, & fere in medicamentis est.

BLASIUS ASTIARIUS Parmensis, Librum *de curandis febribus* cum GATENARIA excusum reliquit, qui multa habet communia cum Libro CHRITOPHORI de BARZIZIIS. In variolis venæ sectionem & purgantia medicamenta lenia laudat, non obstante stadio eruptionis; suo

suo proprio usus experimento. Cicatrices oleo evitare jubet. Uterque & cum Basiliensi & cum Lugdunensi editione GATENARIÆ; cumque SEBASTIANO AQUILANO excusus est, tum seorsim Lugd. 1532. Francof. 1604. 8. * & cum CLEMENTIS *lucubrationibus* Lugdun. 1506. 4. * & cum Consil. J. MATTH. de *gradibus*, Ver. 1521.

JOHANNIS ARCULANI vel HERCULANI *praxis medica qua artificiosa methodus omnium morborum a capite ad calcem causas & remedia exponit* prodiit Venet. 1497. fol. 1504. fol.* Est idem in RHAZEN commentarius jam citatus, recusus anno 1560. fol.

In JOHANNIS de KETAM Alamanni *fasciculo medicinæ* Venet. 1495. fol. 1500. fol. 1513. fol. edito continentur Tractatus *de phlebotomia*, *consilium* PETRI de TUSSIGNANA *contra Epidimiam*: Tractatus *de ægritudinibus puerorum & earum cura*, & *compendium breve curationum*. Nonne idem est JOHANNIS de BETHAZ *fasciculus medicinæ* Venet. 1491. fol. editus, dictus a LINDENIO?

VITALIS de FURNO Liber *salutarium remediorum curationumque ad... totius corporis humani morbos & ægritudines* prodiit Moguntiæ 1531. fol. apud IVONEM SCHOEFFER ex codice monasterii Eberbacensis. Est dictionarium medicum morborum, ciborum, medicamentorum, partium corporis humani. Ætas incerta: nam etsi c. 298. se regi Belæ faciat Ungariæ coævum, serioris tamen ævi esse videtur.

ANTONII CERMISONI *consilia medica* 153. *contra omnes fere ægritudines*, *a capite ad usque pedes* Venet. 1503. fol. tum & 1497. fol. Lugd. 1525. 4. & alias LIND.

GEORGII VALLÆ *universæ medicinæ ex Græcis potissimum contractæ* Lib. VII. Venet. 1501. f. L.

MARSILIO FICINO *contra la peste insieme con* TOMASO *del* GARBO, MERYO *da* FAENZA *ed altri autori sopra la medesima materia* Florent. 1576. 8. * Latine cum titulo *de epidemio morbo*, prodiit Aug. Vindel. 1518. 4. Platonicum Philosophum fuisse notum est.

NICOLAI LEONICENI primi, qui a barbaro ad puriores fontes rediit, *Opus de tribus doctrinis ordinatis secundum* GALENI *sententiam* Venet. 1508. fol. cum aliis ejus opusculis prodiit recusum Basileæ 1532. fol. *

GABRIEL de ZERBIS *de cautelis medicorum Liber* Lugdun. 1525. 4. & alias. *

FRANCISCI de VILLALOBOS *problemas con otros dialogos de Medicina y familiares* Zamora 1543. fol. N. ANT. sed ediderat IDEM jam anno 1498. fol. Salmanticæ Tractatum *de las enfermidas de las bubas* IBID.

MARTINI MARTINEZ DAMPIER Lib. *de Albeiteria que escririo* MANUEL DIAZ Saragossa 1498. fol. N. ANT.

PETRI PINTORIS *aggregatio sententiarum doctorum omnium de præservatione & curatione pestilentiæ* Rom. 1499. fol. * L.

PETRI de BAYRO qui incipiente seculo XVI. vixit, *Enchiridion de medendis humani corporis malis* Basil. 1563. 8. Lugdun. 1565. 12. EJUSD. *Lyxipyreta perpetuæ quæstiones & annexa solutio*.

ALEXANDER BENEDICTUS Veronensis sub finem seculi XV. & initium XVI. vixit, longævus, castra secutus & practicus homo, & prioribus plerisque melior. EJUS Libri XXX. *de re medica* Venetiis 1535. fol. Basil. 1549. fol. editi sunt. Systema practicum continent, magis latine scriptum, quam priorum, magisque ex Græcis, minus sumtum ex Arabibus, denique ex proprio experimento, utilius futurum, si minus esset usus prioribus medicis, quod de omnibus fere ejus ævi scriptoribus judicium obtinet. Cum posteriori editione etiam prodiit Liber *aphorismorum de officio medici & ægroti*, Liber *de pestilentia causis, præservatione & auxiliis*, prius excusus cum titulo *de observatione in pestilentia* Venet. 1493. 4. Quæ mea est editio, & denique *anatome corporis humani*.

CONRADI SCHELLING *Consilium ad pustulas malas, morbum quem malum de Francia vulgus appellat* Heidelberg. 4. absque anno. *

SYMPHORIANUS CHAMPIER Lugdunensis, archiater Lotharingicus, qui CAMPEGII cardinalis nomen, vanus homo, usurpavit, seculo XVI. ineunte plurima scripsit, & ex ipsa compilationis ubertate nomen *Aggregatoris Lugdunensis* obtinuit. EJUS *Rosa Gallica omnibus sanitatem affectantibus utilis & necessaria* Paris. 1514. 8. prodiit & Valentiæ (in Delphinatu) 1514. 8. & 1518. EJUSDEM *practica nova in medicina de omnibus morborum generibus ex traditionibus Græcorum, Latinorum, Arabum ac recentiorum* Lib. V. & Lib. I. *de*

de omnibus febrium generibus Lugduni 1517. 4. minore & Venetiis 1522. fol. Basil. 1547. 4. L. excusa est, cum CHAMPERII nomine. Singulorum morborum historiam, & curationem primo ex traditione Græcorum, inde ex traditione Pœnorum & Arabum, tunc ex traditione recentiorum dat compilatam, & inter Arabes RHAZEM, SERAPIONEM, AVICENNAM, CONSTANTINUM ubique fere sequitur. EJUSDEM *apologetica disceptatio qua docetur an sanguis mitti debeat in causone; item sub canem aut prope canem, & an pharmacia fortis danda sit in febrium arsivarum principio* cum *Campis elysiis* prodiit, cum nomine CAMPEGII, Lugdun. 1533. 8. * & eodem anno ejusdem *Epistola* ibid. EJUSD. (CAMPEGII) *castigationes seu emendationes pharmacopularum ac Arabum medicorum*, MESUE, SERAPIONIS, RHAZIS, ALPHARABII & *aliorum in* IV. Lib. *divisa* prodierunt Lugdun. 1532. 8. * In iis Lib. IV. continet *curationes ad ægritudines principalium membrorum corporis*. EJUSD. *historiales campi* GALENI *in* Lib. IV. *congesti & commentariis illustrati. accedit elysiorum camporum secundum* GALENUM *libellus*. EJ. *de phlebotomia* Lib. II. Basil. 1532. fol. * EJUSD. *Paradoxa in artem parvam* GALENI. *accedit centiloquium isagogicum, categoria medicinæ, epitome commentariorum* GALENI *ad aphorismos, ad prognostica, regimen acutorum, epidemiorum* Lugduni 1516. 8. * EJUSD. *categoria medicinales in libros demonstrationum* GALENI Lugdun. 1516. 8. * Ad PETRUM RAPONENSEM *adnotamenta & castigationes* citavi. *Operum* ejus Tomos II. Lugduni 1508. 8. editos esse lego. *

J. CASPARIS TORELLA *Tract. cum consiliis contra pudendagram* Rom. 1497. 4. & *consilia de ægritudine ovilla* Rom. 1505. *

ANTONII SCANAROLI *disputatio utilis de morbo gallico & confirmatio opinionis* NIC. LEONICENI *contra* NATALEM MONTESAURUM Bonon. 1496.

BARTHOLOMÆI MONTAGNANÆ *selectiora opera* prodierunt Norimberg. 1652. fol. In iis præter diætetica, *consilia* exstant 305. *de ægritudinibus humano corpori evenientibus*, & Tract. *de modo componendi medicinas & de earum dosi invenienda*. Una edita sunt *consilia medicinalia* ANTONII CERMISONI, uti diximus, illa vero MONTAGNANÆ jam Venetiis 1497. 1567. fol. Lugduni 1520. 4. 1525. 4. & Francofurti 1604. fol. prodierant. * EJUS *consilium* pro Episcopo & Vicerege *morbo gallico laborante* exstat in collectione ALOYSII LUISINI. Ad annum 1417. a nonnullis collocatur, quod fieri non potest, si consilium pro morbo gallico scripsit. Ego non legi.

Remede très utile contre la fièvre pestilencielle & autre maniere d'Epidemie approuvé par plusieurs docteurs en Medecine, & remede très utile pour ceux qui ont là maladie appellée en latin mal françois &c. Lugd. 1501. 4. *

J. VVIDEMANN *de pestilentia cum addita quæstione de fuga pestis* Tubing. 1501. 4. RIV.

VVENDELINI HOCK de BRACKENAU *mentagra, de caussis, præservatione, regimine & cura in gallicis* Venet. 1502. 4. &c. ASTR.

BENEDICTUS VICTORIUS Faventinus Medicus Bononiensis, longævus homo, qui praxin, teste LAURENTIO GRYLLO, sexaginta annis secutus sit, isto & priori seculo vixit. EJUS *Empirica medicine de curandis corporis humani adfectibus* dicitur a LINDENIO Venetiis 1500. & 1554. 8. edita esse. Mea editio est Veneta 1555. 8. neque anno 1500. prodiisse evidens est ex dedicatione ad JULIUM III. Pontificem. Empiricum se ipsum in præfatione vocat, & empiricorum modo certe scripsit, qui nihil nisi nomina morborum cum plurimis medicamentis proponat. Nonne hoc est B. VICTORII *neues arzneybüchlein* Francof. 1602. 8? * EJ. posthuma & imperfecta *Practica magna* prodiit Venetiis 1562. fol. & continet morbos capitis & pectoris, eorum curationes, cum conjuncta partium anatome. Ex Græcis hæc fere collecta sunt. EJ. *theorice latitudinum medicinæ* Venet. 1516. fol. prodiisse dicitur. L. EJ. *consilia medicinalia ad varia morborum genera* Venet. 1551. 4. 1557. 8. quarum editionum hæc nonnullis consiliis auctior est * EJUS. Lib. *de morbo gallico accedit*. EJUS. Liber *de curatione pleuritidis per sanguinis missionem ad* HIPPOCRATIS & GALENI *scopum* Venet. 1536. 4. quæ mea est editio, Florent. 1551. 8. * Pugnat pro venæ sectione saphenæ lateris contrarii pro Arabibus, contra CURTIUM, & venæ e directo sectionem, nempe in principio cum materia fluctuat, nam in morbo jam adulto venam in cubito lateris adfecti secat. EJUS. *de dosibus medicamentorum* libellus in *collectione* Veneta prodiit anno 1579.

CLEMENTIS CLEMENTINI Amerini Archiatri Lib. de *preceptis medicinæ* & *de arte medica* Romæ 1512. prodierat. Ejusdem *Lucubrationes de re medica* editæ sunt Basileæ 1535. fol.

Doctior plerisque priorum & dictione mundiori usus, & non ignarus veterum Romanorum, deditus astrologiæ, egit primo *de febribus* & nonnullis aliis morbis, tunc *de medicinis compositis* quod est *antidotarium*. Male ad annum 1468. ponitur a VVOLFG. JUSTO, qui meminerit *constitutionum epidemicorum* annorum 1513. & 1515. Una editus est ignotæ ætatis RICHARDI libellus *de signis febrium*, sectatoris Arabum.

GERARDI de SOLO *Practica*, *introductorium juvenum Tract. de gradibus*, *libellus de febribus* Lugd. 1504. 4. *

BAPTISTÆ FIERÆ cujus cœna est, *Comment. in artem medicinalem definitivam* GALENI cum 4. Q. *de virtute movente pulsum* Q. *de phlegmatico & bilioso æqualiter febrientibus*, *Tr. de intensione & remissione* prodiit Mantuæ 1515. fol. Venet. 1548. fol. L. *

GABRIEL BIEL *fermo medicinalis contra pestem & de fuga pestis quæstio* Hagenoæ 1515. 4. * scolastici opus, longe antiquioris, nisi nomen fallit.

LUDOVICI CHARENSIS TOSETTI *introductorium in artem medicam practicam* Venet. 1515. fol. LIND.

HENRICI STROEMER *regimen wie sich wieder die Pestilenz zu bewahren auch denen die damit begriffen hulfe zu reichen* Lipf. 1516. 4. RIV. EJUSD. *saluberrima contra pestilentiam observationes* (idem forte opus) Mogunt. 1517. 4. Lipf. 1519. 4. * 1516. 4. RIV.

SIM. PISTORIS *regiment wieder die schwere und erschrekliche krankheit die pestilenz* Lipsiæ 1517. 4. RIV. editio secunda.

LAURENT. PHRYESEN'S *Spiegel der arzney* Strasburgi 1517. fol. 1529. fol. 1532. fol. *defensio* AVICENNÆ ad *Germaniæ medicos* ibid. 1530. 4. *. EJUS *de curandis pustulis, ulceribus & doloribus mali Franzos* Basil. 1532. 4.

PETR. ANT. RUSTICI *manuale medicorum canonice practicantium* Papiæ 1517. 8. EJUS *tabula de peste, febri pestilente, igne persico*, Papiæ 1521. fol. *

LEONHARDI SCHMAUS *lucubratiuncula de morbo Gallico & ejus noviter reperta cura cum ligno indico* August. Vindel. 1518. 4. *

ULRICI de HUTTEN *de guajaci medicina & morbo gallico* Lib. I. Mogunt. 1519 4. 1531. 8. prodiit Anglice Lond. 1539. 12. Gujaco se sanatum credebat, sed probabile reddit J. ASTRUCIUS non fidelem fuisse curationem. Melius, quam priores, lignum Guajacum descripsit.

Medici Romani NICOLAI LEONICENI *discipuli antisophista* Bonon. 1519. 4. Edidit LUDOVICUS BONACIOLUS. Multa GALENI, HIPPOCRATIS, & ARISTOTELIS loca hic explicantur, & JOHANNIS ALEXANDRI spuriæ HIPPOCRATIS epidemiæ evertuntur.

MATTHÆI CURTII Ticinensis, Patavini, & postremo Bononiensis Professoris, Lib. *de curandis febribus* Patavii 1521. 4. dicitur prodiisse a LINDENIO, qui videtur error esse typographi, neque enim eo anno libros imprimebat MEJETTUS, ex multis editis libris notus bibliopola. Mea editio est Venet. 1561. 8. Collectio est ex Veteribus. EJUS Lib. *de venæ sectione quum in aliis affectibus tum vel maxime in pleuritide* Lugd. 1532. 8. sub titulo MATTHÆI de CURTE PL. Venet. 1534. 8. 1539. 8. quæ mea est editio, & cujus præfatio data est anno 1538. Hagenoæ 1534. 4. Lugdun. 1538. 8. Bonon. 1539. 4. LIND. Pugnat pro venæ sectione in latere adfecto, contra Arabes. EJUSD. *dosandi methodus ad tirunculos* in collectione Veneta anni 1579. 8. prodiit.

VVENCESLAI BAIER *Consilium de peste*, Lipf. 1522. 4. cum tractatu *de balneis Carolinis* 4. *

AMBROSII LEONIS *opus quæst. tum aliis plerisque in rebus cum vero maxime in philosophia & medicina* Venet. 1523. 4. * EJ. *castigationes adversus* AVERRHOEN Venet. 1532. fol. cum ipso AVERRHOE *.

LUDOVICI de LUCENA *de tuenda præsertim a peste integra valetudine deque hujus morbi remediis* Tolos. 1523. 4. N. ANT.

FRIDERICI CHRYSOGONI *de modo collegiandi, prognosticandi & curandi febres* Venet. 1528. fol. * EJ.

CASP. KEPLERS *regiment wieder die pestilenz und giftige pestilenz fieber die schweiz-sucht genannt* Lipf. 1529. 8. *

SIMONIS RICHINI *de sudatoria febris curatione* Colon. 1529. 4. *

Et jam magis magisque cum reliquis artibus etiam medicina convalescebat. Fonte medici-

dici aperti sunt circa hæc tempora GALENI versiones procuratæ tum a GUIL. COPO Basilienſi Helveto, FRANCISCI I. archiatro, qui jam Parif. 1513. 4. Lib. *de affectorum locorum notitia* vertit, tum inprimis ab egregio viro, & in hoc opere feliciſſime verſato, THOMA LINACRO qui Cantabrigiæ anno 1517. Lib. *de tuenda valetudine* & ex ordine multos alios latine reddidit. In eodem opere VESALIUS, CAIUS, aliique cum laude laborarunt. In HIPPOCRATE aliisque græcis medicis vertendis inprimis vitam trivit JANUS CORNARIUS (*Hanbutt* quod equidem non *cornum* fed *rofæ sepium pomum* significat) Zwiccaviensis, cujus labores jam paſſim laudavimus. Propria etiam aliqua edidit, inter quæ eſt *univerſæ rei medicæ epigraphe ſeu enumeratio* Baſileæ 1529. 4. 1551. 8. Lib. *de peste* Lib. II. ibid 1551. 8. *

Deinde opportunitate legendorum verorum fontium uſus PETRUS BRISSOT, Pariſinus medicus, qui apud Luſitanos artem cum laude exercebat, contra Arabes ſignum extulit, & venam in pleuritide non ex alterno, ſed ex directo latere morbi ſecari juſſit, longeque liberalius quam hæmophobus permiſerat AVICENNA, ſanguinem mittere præcepit, in *apologia de inciſione venæ in pleuritide* data Pariſiis anno 1525. & excuſa Baſil. 1529. 8. tum Venet. 1539. 8. quæ mea eſt editio, & recuſa a RENATO MOREAU 1622. 8. 1630. 8. quo equidem conatu magnos in ſe clamores excitavit, & pene perſecutionem, oſtendit tamen diſſentiri poſſe ab Arabibus & frequentes ſucceſſores invenit. Scripſit autem inprimis contra DIONYSIUM, archiatrum Regis Luſitaniæ.

FRANCISCI DELGADO *del modo di adoperare il legno ſanto, ovvero del modo che ſi guariſce il mal franceſe ed ogni mal incurabile* Venet. 1529. 4. *

SEBASTIANI ROI *concluſa* ARISTOTELIS *&* GALENI *graviſſimam pugnam diſcutientia* Lipſ. 1529. 4. *

JOHANNIS MANARDI Ferrarienſis, qui jam elapſo priori ſeculo florere cepit, & in Ungaria atque Polonia medicinam fecit, celeberrimi ſua ætate viri, ſunt *medicinales epiſtolæ, recentiorum errata & antiquorum decreta peritiſſime referantes* Pariſ. 1528. 8. Argentor. 1529. 8. Lugd. 1549. 8. LIND. Earumdem *Epiſtolarum medicinalium* Lib. XX. Venet. 1542. fol. Baſil. 1549. fol. Hanov. 1611. fol. cum titulo *ἰατρολογία* ſeu *curia medica* prodieruut; Epiſtolæ ab anno 1500. ad 1536. ſcriptæ ſunt. Acriter Arabes fere ubique reprehendit maxime MESUEN. Argumentum varium eſt, multa tamen practica. In venæ ſectione ſtat pro CURTIO. Aliquæ etiam MANARDI epiſtolæ recuſæ ſunt cum *epiſtolis* SYMPHORIANI CAMPEGII & CORONÆI Lugdun. 1533. 8. & cum MASSÆ, MUNDELLÆ, THEODOSII, LARGI & aliorum epiſtolis Lugdun. 1537. fol. *

LEONHARDUS FUCHSIUS VVemdingenſis Suevo-Bavarus, Tubingæ docuit, & ipſe fontes Græcos conſuluit, Arabum hoſtis. Plurima ſcripſit, quorum magna fama fuit, nunc dudum evanuit. Edidit jam anno 1530. 4. Hagenoæ *Errata recentiorum medicorum* LX. *numero, adjectis eorumdem confutationibus*, in quæ exſtant SEBASTIANI MONTUI *adnotatiuncula* Lugdun. 1533. 8. 1548. 8. L. Deinde dedit *paradoxorum medicorum* Libros III. *in quibus Arabum ætatisque noſtræ medicorum errata indicantur, confutantur, & SEB. MONTUI adnotatiuncula explodantur* Baſil. 1535. fol. Pariſ. 1546. 8. Varii argumenti ſunt, botanici, phyſiologici, practici, pathologici, fere perpetuo oppoſita Arabibus. EJUSD. *Libri tres difficilium aliquot quæſtionum & hodie paſſim controverſarum explicationem continentes* Baſileæ excuſi ſunt 1540. 4. * EJ. *de medendi methodo* L. IV. prodierunt Pariſ. 1539. 8. 1550. Baſil. 1541. fol. * EJ. *ſanandis totius corporis malis* Lib. V. Baſil. 1542. 8. EJ. *adpendix ad quinque morbos curandi rationem* Lugdun. 1548. 16. in qua chirurgia continetur. EJ. *methodus perveniendi ad ſolidam medicinam* Pariſ. 1546. 12. * EJ. *inſtitutiones medicinæ ad* HIPPOCRATIS, GALENI, VETERUM *ſcripta recte intelligenda utiles* L. V. Baſil. 1567. 1583. 8. 1615. 8. * Eas gallice vertit & edidit Lugduni GUILLIELMUS PARADIN Lyon 1552. * EJ. *Libri eriſtici* plurimi ſunt, ut CORNARIUS *furens* Baſil. 1533. 8. * *Adverſus* CHRISTOPH. EGENOLPHII *Typographi Francofurtenſis calumnias reſponſio* Baſil. 1535. 8. * *Apologia adverſus* GUALTERUM RYFF Baſil. 1536 8. * *Apologia tres adverſus* G. PUTEANUM, qua aloen non aperire oſtia venarum oſtendit, *altera contra* SEB. MONTUUM, qua aliqua paradoxorum capita defendit: *tertia* adverſus H. THRIVERIUM in qua ſanguinem e directo partis adfectæ mittere ſuadet Baſil. 1540. 4 *Apologia qua criminationibus ac calumniis* J. PLACOTOMI *reſpondet* Francof. 1566. 8. * EJUSD. *opera omnia* prodierunt Francof. 1566. 1567. 1604. fol. III. tom.

Inſti-

Institutiones Fuchsii prodierunt 1601. 8. Lugd. 1560. 8. quæ mea editio est. Commodum compendium medicinæ ejus seculi.

J. BENEDICTI *regimen de novo & prius Germaniæ inaudito morbo quem passim Anglicum sudorem appellant præservativum & curativum* Cracov. 1530. 8. Lund. EJ. *libellus de causis & curatione pestis ad præservationem & curationem ejus mali omnibus necessarius* revisus & multis in locis auctus Cracov. 1552. 8. *

HIERONYMUS FRACASTORIUS Veronensis, Philosophus, Medicus, Astronomus, Poeta, excellentis ingenii vir, a civibus statuam post mortem meritus est, & proprium biographum. EJUS Lib. III. *de contagionibus & morbis contagiosis* editi Venet. 1546. 8. Lugdun. 1550. 16. huc faciunt, in quibus pestis, petechialis, tunc nova febris, & lues venerea, describuntur. Febres eas rejecta venæ sectione & purgatione sanandas suscipit pulveribus, bolaribus, absorbentibus, tum acidis cardiacis, succo limonum, aceto. Lib. *de vini temperatura* ad diætam pertinet. *De syphilide* carmen Veronæ 1530. Basil. 1536. 8. Antvverpiæ 1562. 8. & alias excusum diximus in pathologicis. Opera omnia edita sunt Venet. 1555. 4. 1584. 4. 1591. 8. * Genevæ 1637. 8. quæ mea est editio, Patavii 1739. 4.

Ante GALILÆUM Specillis ocularibus stellas contemplatum esse FRACASTORIUM ostendit SCIPIO MAFFEI de fulmine pag. 85.

ANTONIUM MUSAM BRASSAVOLUM Ferraren. illaudatum dimittere nequeo, qui insignis in sanandis ægris fuerit, quos in anno...ad 1500. curaverit, AMATO teste pag. 293. In *examine omnium looh decoctionum*, &c. Venet. 1553. 8. optime de *lue gallica* scripsit. Extant etiam EJUS *responsa ad quæstiones* ALEXANDRI FONTANA *de morbo gallico & ligno indico*, omnia in collectione LUISINI.

CÆSAR OPTATUS in Lib. *de febre hectica* Venet. 1531. 4. edito saphenam ejusdem lateris in pleuritide jussit secari.

OPTATUM recusum habeo cum *Savanarola*, Venet. 1552. fol. fusum & antiqui saporis librum.

OTHO BRUNFELS Moguntinus, poliater Bernensis, pius homo & diligens suo ævo ex veteribus & recentioribus collector, scripsit Argentorati 1532. 8. *Theses seu locos communes totius rei medicæ*, item *de usu pharmacorum deque artificio suppressam alvum ciendi*. IDEM *neotericorum aliquot medicamentorum in medicinam practicam introductiones* edidit ibid. 1533. 24. BERTRUCII nempe & aliorum. * EJUSD. *Spiegel der arzney* prodiit ibid. 1532. fol. EJUSD. *epitome medices summam totius medicinæ complectens* Antvverp. 1540. 8. Paris. 1540. 8. OSB. Venet. 1542. 8. edita est. * EJUSD. *iatrion medicamentorum simplicium continens remedia omnium morborum* Argentorati prodiit 1533. 8. vol. 2. secundum titulos morborum medicamenta ex veteribus recenset, nullo delectu habito.

HIEREMIÆ THRIVERII *de missione sanguinis in pleuritide* Lovan. 1532. 4. * *Adjectum est corollarium super missionem sanguinis in pleuritide*, Antvverp. 1541. 8. * EJ. *de temperamentis morborum & opportunitate auxiliorum*. *Adjectus est Elenchus apologiæ* LEONHARDI FUCHSII *nuper emissæ de sanguinis missione in pleuritide* Lovan. 1535. 4. * EJ. *methodus universæ medicinæ brevissima & absolutissima* edita a filio DIONYSIO Leid. 1592. 8. L. *

LAURENTII RUSII *hippiatricon* Lutet. 1532. fol. * an collectio veterum quæ eo anno prodiit?

JOHANNIS HASFURT *nova medicinæ methodus ex mathematicorum ratione curandi morbos* Ettlingæ 1532. 4. *

PAULUS TUCCA *de observantia curationis febrium juxta præceptorum ejus decreta* Neapoli 1532. 8. 1600. 8. LIND. Ex eo varia in *therapeute* excerpsit SEVERINUS.

LUDOVICI PANIZZA *quæstio de phlebotomiis fiendis in omni dolore, in omnique apostemate, inflammationibus, præsertim in pleuresi* Venet. 1532. 4. Lib. EJUSD. *apologia commentarii de parca evacuatione in principio graviorum morborum a materia & mala non furiosa pendentium facienda ad mentem* HIPPOCRATIS Venet. 1561. fol. B. GOTT.

PAMPHILI MONTII Bononiensis *de subjecto medicinæ* Lib. I. *quatuor aphorismorum* HIPP. *interpretatio*, &c. Bonon. 1532. fol. Venet. 1545. 8. LIND. EJUSD. *methodus medendi* Aug. Vindel. 1540. 8. data anno 1539. Continet materiam medicam, physiologica & anatomica, denique methodum medendi ex indicationibus, ad saporem veterum.

FRANCISCI BONAFIDES Patavini Professoris, *quæstio de cura pleuritidis per venæ sectionem adver-*

adverſus CURTIUM *cum epiſtola* MARTINI BROCARDI *medicorum principis atque monarchiæ* prodiit Venet. 1533. 4. In *epiſtola* monarcha laudat ad diverſionem ſectionem ſaphenæ ejusdem lateris ſub morbi principium; ad derivationem ſectionem venæ baſilicæ lateris oppoſiti. Ipſe BONAFIDES ſententiam Arabum defendit, in eodem nempe latere ſaphenam, ex altero baſilicam optime ſecari. Fatetur tamen, ſi plethora non adfuerit, & morbus adultior, poſſe etiam ejusdem lateris baſilicam ſecari. Provocat etiam ad experimenta ſua. Curationem reliquam pleuritidis addit, & iconem parum probabilem venarum pectus nutrientium.

PETRI FRANCISCI PAULI adverſus AVICENNAM *de vena ſectione tractatus* Venet. 1533. 4. LIND.

PAULI recuſus liber cum opuſculis Academiæ Florentinæ oſtendit, inconſtantem eſſe AVICENNAM, & ſibi & Galeno contradicere.

BERNHARDI UNGER *apologetica epiſtola pro defenſione Arabum compoſita cum* S. MONTUI *annotatiunculis in* FUCHSII *errata medicorum recentiorum* Lugdun. 1533. 8. *

BASSIANI LANDI *dialogus qui barbaromaſtix ſeu medicus* inſcribitur. Venet. 1533. 4. L. EJUSD. *Iatrologia ſeu dialogi duo in quibus de univerſæ artis medicæ, præcipue vero morborum omnium & agnoſcendorum & curandorum abſolutiſſima methodo differitur* Baſil. 1543. 4. Venet. 1557. 4. LIND.

GEORGII KRAUT *de principiis univerſalibus totius medicinæ tam theoricæ quam practicæ ex doctrina* AVICENNÆ *aliorumque congeſtus & tabulis magna ex parte explicatus* Hagenoæ 1533. fol. L.

SEBASTIANI MONTUI *annotatiuncula in errata recentiorum medicorum per* L. FUCHSIUM *collecta cum Epiſt.* UNGERI jam dicta, *& Epiſtola reſponſiva pro Græcorum defenſione in Arabum errata a* SYMPHORIANO CAMPEGIO *compoſita* Lugdun. 1533. 8. 1548. 8. LIND. EJ. *dialexeon medicinalium* Lib. II. *adverſus* Errata & Paradoxa L. FUSCHSII, *adjectus eſt libellus de his quæ ad rationalis medici diſciplinam, munus, laudes, conſilia & præmia pertinent* Lugdun. 1537. 4. TEICHM.

J. de S. AMAND *de idoneo auxiliorum uſu* libellus, & CHRISTOPH. HEYL *artificialis medicina* cum libello BERTRUCII Mogunt. 1534. 4. L.

ACADEMIÆ FLORENTINÆ *opuſcula adverſus Arabes* Lugdun. 1534. 8. Ea Academia ſe GALENICAM appellavit, & Arabibus atque Barbaris bellum indixit.

Cæterum hac collectione continentur *Barbaromaſtix*, libellus jam dictus PETR. FR. PAULI & LEONARDI GIACHINI *adverſus* MESUEN *& vulgares medicos* tractatus.

A much profitable treatiſe againſt the peſtilence translated in Engliſh by TH. PAYNER Lond. 1534. 12. AMES. Auctorem non expreſſit.

JAC. GENGERI *conſilium de peſtis regimine, præſervatione & cura* Aug. Vind. 1534. 8. LIND.

Tabulæ duæ curationum morborum ſtomachi & hepatis Argentor. 1534. fol.

In HENRICI CORNELII AGRIPPÆ *operibus* Lugduni 1535. 8. editis exſtat *Regimen ſeu antidotum adverſus peſtem ſecuriſſimum*. * Nihil magni vero firmive ab auctore occultæ philoſophiæ ſpero.

JAC. ALLAXINI *Medicinæ aliquot diſceptationes eruditiſſimæ quibus recentiorum & Arabum permulti errores ad veterum diſciplinam appenduntur* Pariſ. 1535. 8. LIND.

MATTHÆI VICECOMITIS *regimen contra peſtem* Venet. 1535. 8. L.

ALEXANDRI TRAJANI PETRONII *propoſita ſeu aphoriſmi medici* 149. Venet. 1535. 8. L. EJ. *de alvo ſine medicamento mollienda* Rom. 1581. fol. cum Lib. *de victu Romanorum*.

JOH. DIURII *ſcrinium medicinæ ſive aphoriſmi & collectiones medicinales* Pariſ. 1536. 8. L.

MAG. MENGHI Faventini *de omnibus generibus febrium & de morbis particularibus a capite ad pedes* Venet. 1536. fol. MEIB.

HIERONYMI ACORAMBONI Eupetii Patavini Profeſſoris, *tractatus de lacte nunc primum impreſſus* Venet. 1536. 8. Romæ LEONIS X. ævo medicinam exercuit, dudumque hunc librum ſcripſerat, quo demonſtrat, poſſe lac in febre putrida dari. Multa utilia admiſcet, de venæ ſectione in gravidis, lactis in phthiſi uſu felici, capræ lactis & caprilis lactis utilitate in febre putrida & declinatione febrium longarum, multa de lactis & ſeri qualitatibus.

FRAN-

FRANCISCI EMERICI *medicorum auxiliorum dexter usus ad veram* HIPPOCRATIS *&* GALENI *mentem* Norimberg. 1537. 4. L.

JAC. SCHOLL *apologia ad medicinam applicatio brevis ex probatissimis auctoribus... Fasciculus totius medicinæ Theses aliquot rei medicæ complectens* Argentin. 1537. 4. L.

MICHAELIS VILLANOVANI (SERVETI celebris hæretici) *syruporum universa ratio ad* GALENI *censuram diligenter expolita & ... vera purgandi methodus cum expositione aphorismi Concocta Medicari* Parif. 1537. 8. Venet. 1545. 8. Lugd. 1546. 8. L. *

J. FRANCISCI BRANCALEONIS *dialogus de balneorum utilitate cum ad sanitatem tuendam, tum ad morbos curandos ex* HIPPOCRATE, GALENO *cæterisque medicis excerpta* Parif. 1536. 8.

ALPHONSI FERRI Lib. IV. *de* L. *sancti multiplici medicina & vini exhibitione* Rom. 1537. 8. * Basil. 1538. 8. * Parif. 1542. 12. L.

ALOYSII MUNDELLÆ *epistolæ medicinales aucta & recognita & annotationes in* BRASSAVOLÆ *examen simplicium medicamentorum* Basil. 1538. 8. 1543. 4. Ab Arabibus etiam ad Græcos transiit, & eorum auctoritatibus pugnavit. EJUSD. *Epistola ad* JOSEPHUM VALDANIUM *qua tractatur quæstio, utrum in lienis affectibus secanda sit vena quæ est ad annularem digitum sinistræ manus*, Patav. 1567. 8. L. EJUSD. *dialogi medicinales* X. Tiguri. 1551. 4. L. EJUS *theatrum* GALENI diximus.

THOMÆ PHILOLOGI *mali gallici sanandi modi omnes*, Venet. 1538. 4. *

ANDREÆ VESALII CAROLI V. & PHILIPPI II. medici, magni anatomici, *epistola docens venam axillarem dextri cubiti in dolore laterali secandam & melancholicum succum ex venæ portarum ramis ad sedem pertinentibus purgari*, Basil. 1539. 4. Eo tempore Hispani medici BRISSOTI sectatores tamquam hæreticos coram judicibus adcusabant. Noster ex anatome non satis adcurata defendit, dextri cubiti venam, ut proximam venæ sine pari, in utriusque lateris pleuritide secare oportere. Permittit tamen etiam venæ pedis sectionem. EJ. Epistolæ *de usu radicis chinæ*, Basil. 1546. fol. Lugd. 1547. 16. anatomica quidem est maxima ex parte, chinæ tamen radici parum tribuit & ostendit, ab eo remedio CÆSAREM parum adjutum esse. EJUSD. *consilium pro visu partim depravato partim abolito* Basil. 1583. fol. cum MONTANO. EJ. *consilia de arthritide* in collectione Francofurtensi 1592. 8.

VICTORIS TRINCAVELLI Veneti *de vena secanda in pleuritide rudimentum*, Venet. 1539. 8. quæ mea est editio 1563. 8. quæ LIND. cum libello BRISSOTI & CURTII. Sententia VICTORIS est, si magna plethora adfuerit, & in mora periculum, ex loco quam maxime remoto revellendum esse, eaque ipsi cum Arabibus communis est. Si malum mediocre fuerit, posse sufficere venæ sectionem e directo largiter. EJUSD. *Epistola an in morbi initio ante concoctionem purgare tunc solum liceat cum materia turget*, Patav. 1567. 8. L. EJ. *Consilia medica per locos communes* digesta: *Epistolar.* Libri III. *Tractatus tres de venæ sectione in pleuritide, febre pestilentiali*, Basil. 1587. fol. * EJ. *de cognoscendis & curandis morbis tam externis quam internis opus elaboratissimum*, Basil. 1607. & 1639. 8. ENDT. EJ. *opera omnia* Lugdun. (seu Venet.) 1586. fol. Venet. 1599. fol. * EJ. *controversiarum medicinalium practicarum* Libri V. *opus posthumum*, Francof. 1617. 4. L. *

GUIL. BUDÆI *de curandis articularibus morbis commentarius*, Parif. 1539. 8. *

AMBROSII JUNGEN *nützliche unterrichtung wie man sich in diesen schweren läuften der pestilenz halten soll*, Augspurg 1539. 4. HAEN.

ANDREAS THURINUS archiater pontificius jam anno 1528. contra CURTIUM scripsit pro venæ sectione lateris oppositi, ut video ex GUASTAVINIO. Sed in nullo catalogo eam editionem reperio. Habet autem LINDENIUS *responsiones contra* CURTIUM *de vena in pleuritide secanda*, Bonon. 1543. 4. *Epistolam contra eumdem* CURTIUM *de eodem argumento*, Parif. 1538. 4. quæ forte est prima illa, de qua quæro, & *de curatione pleuritidis per venæ sectionem cum eadem Epistola* Lugdun. 1537. 4. eadem procul dubio editio, quam repetit LINDENIUS cum anno 1597. In principio morbi secat venas oppositas, in statu venas e directo, ad deliquium usque animi. Porro *defensio contra* M. ANTONIUM MONTISIANUM *quod non in omni febre putrida conveniat venæ sectio*, Romæ prodiit 1549. fol. * & *de Embrocha nova seu Duccia artificiali qua utuntur Florentini ad varios morbos*, Lugd. 1537. 4. quæ omnia repetuntur in operibus Romæ 1549. fol. editis. Sed eumdem virum lego, cum serio pleuritide ipse laboraret, venæ sectionem non ex sua, sed ex Græcorum theoria admisisse.

LEON-

LEONHARDI JACCHINI *adversus* AVICENNAM, MESUEN *&* *vulgares medicos omnes*, Lugdun. 1540. 8. L. EJ. *acutorum morborum curatio* ibid. eodem anno L. EJ. *methodus curandarum febrium per* RODERICUM FONSECAM edita Pisis 1615. 4. Basil. 1625. 8. L. EJ. *opuscula elegantissima de rationali curandi arte : de acutorum morborum curatione : quæstiones naturales*, Basil. 1563. 1567. 4. 1589. 8. Lugd. 1622. 4. L.

ANTONIUS GALLUS *de ligno sancto non permiscendo*. ID. *in imperitos fucatosque medicos*, Paris. 1540. 8. *

VALENTINI POLIDAMI *aliquot nuper scripti Libri de re medica*, Basil. 1540. 8. *

Epitome medica Antvverp. 1540. 8. Varia habet botanica ex PLINIO & THEOPHRASTO, & catalogum plantarum secundum temperamenta & qualitates tertias, denique practica aliqua.

Fundament der Medicynen en Chirurgie, Antvverp. 1540. fol. *

CHRIST. HEGENDORPHINI *Antidotum contra pestilentiam*, Lips. 1540. 8. *

ANTONII LUDOVICI *opera medica*, Ulyssip. 1540. fol. * LIND. habet 1543.

REMARCLI FUCHSII *morbi hispanici quem alii gallicum, alii neapolitanum vocant, curandi per guajaci decoctum exquisitissima methodus*, Paris. 1541. 4.

De PARACELSO jam aliquoties dictum est, homine nostrate, nato ex familia Abbatiscellana *Höhiner*, & pago *Gaiss*, qui primus medicorum Germanice in Academia docuit. Ignarus equidem, inque anatome super omnem fidem rudis, pathologiæ & semeiotices (excepto forte lotio) expers, vanus rerum suarum laudator, novam tamen sectam condere suscepit, quæ morbos non aleret ad Galenicorum morem, sed subito validissimis medicamentis quasi obtruncaret. Famam maximam in Germania adeptus turpethi mineralis & mercurii in lue venerea non satis noto usu, & opio sive laudano, eo faciliores coævos reperit, qui sibi auscultarent. Inde ea secta nata est, quæ varias præparationes chemicas moliretur, atque eas ad morbos, quibus videbantur convenire, exiguo cum judicio, absque distinctione causarum & temporum, adplicaret. Hi homines venæ sectionem diætamque antiphlogisticam in febribus sustulerunt, earumque loco calidam & sudoriferam curationem introduxerunt. Morbos non mediis eorum causam tollentibus, sed arcanis specificis tollere sunt conati. Literas, anatomen neglexerunt. Illa tamen secta in Germania ita regnavit, ut vix ullus apud principem archiater reperiretur, quin scholis chemicis innutritus foret. Neque hodie *arcanorum chemicorum* laudes penitus deferbuerunt. Scripta varia PARACELSI huc pertinent, si legi mererentur, pleraque ab ejus morte edita, quæ in annum 1541. cadit. *De vita longa* Libri V. *cum commentariis* GERHARDI DORN, Francofurt. 1560. 8. 1583. 8. * EJ. *De restituta utriusque modicinæ vera praxi*, Lugdun. 1578. 8. * EJ. *Methodus pharmacandi vvas ein artzt in dem menschen zu purgiren hab*, Strasburg 1578. 4. * EJ. *centum quindecim curationes & experimenta cum annexis quibusdam* PENOTI, Basil. 1582. 8. * EJ. *klage uber seine discipel und leichtfertige aerzte*, Basil. 1594. 4. * EJ. *Von den gradibus und compositionibus der recepten und natürlichen dingen*, Strasburg. 1608. 8. *Paragraphorum* etiam Libri 13. Basil. 1571. 4. & *Archidoxa* ibid. 1570. 4. germanice prodierunt. In *operibus omnibus* multa huc adhuc spectant, quæ Francof. 1603. 4. vol. 4. Basil. 1589. 4. Argentorati germanice 1607. 4. decem tomis & 1616. fol. & Genevæ 1658. fol. vol. 3. ex prelo exierunt, ut *Paramirum de quinque entibus omnium morborum : labyrinthus medicorum errantium cum admonitione ut medicinam ex aliis Libris quam quos hactenus legerunt, addiscere studeant : de peste : morbis ex tartaro* Libri II. *de medicinis & caussis morborum tartareorum : de morbis amentium : origine caussisque hydropysis, apoplexiæ, uteri, &c. de caducis : de febribus : consilia ægrotis utilia : de phlebotomia : Liber meteororum*.

JACOBUS SYLVIUS Ambianus, vir eruditus, utriusque linguæ peritus, & antiquorum, ut acerrimus defensor, ita lector industrius, Hippocraticæ medicinæ in Academia Parisina restitutor, avarus cæterum & sectarius homo. Varios libellos edidit, ut *morborum internorum curationem brevi methodo comprehensam* ex GALENO & GATTINARIA, Venet. 1549. 8. (1548. ponit L.) & Parif. 1554. 8. Tiguri 1555. 8. *De febrium differentiis, peste*, &c. jam dixi. *Quæstio de vini exhibitione in febribus*. *Consilium de arthritide* in collectione Francofurtensi anno 1592. prodiit. Opera omnia cum vita scriptoris RENATUS MOREAU edidit Genevæ 1635. fol. Lugd. 1549. 16. quæ mea editio est.

TERTII DAMIANI *Theoria medicinæ & chirurgiæ*, & Liber περὶ ἱδρωῦτος *tempore quo hoc malum sæviit concinnatus*, Antvverp. 1541. 4. PASCH. GALL. *

ANTONII GAZII libellus *quo medicamentorum genere purgationes fieri debeant, seu de ratione evacuandi*, Basil. 1541. fol. & cum CATALANI *regulis curationis* ibid. 1565. 8.

JOHANNES GUNTHER vulgo GUINTERUS Andernacensis, per multos annos Professor Parisinus, VESALII præceptor, in magno senio exstinctus. EJ. *de victus & medendi ratione tum alio tum pestilentiæ tempore observanda* Liber prodiit Argentor. 1542. 8. EJ. Liber idem forte est *de pestilentia*, Argentor. 1565. 8. Idem est procul dubio *bericht regiment und ordnung wvie die pestilenz und pestilenzischen fieber zu erkennen und curieren seyen*, Strasburg 1564. 4. * EJ. est *kurzer auszug des büchleins von der pestilenz für den gemeinen mann*, Strasburg 1564. 4. *De medicina veteri & nova tum cognoscenda tum facienda*, Basil. 1571. fol. vol. 2. *Gynaciorum commentarius de gravidarum, parturientium, puerperarum, & infantum cura* a J. G. SCHENKIO editus, Argentor. 1606. 8. *

JODOCI VVILLICHII Resellani *observationes medicæ in* L. LACTANTII Librum *de opificio Dei*, Francof. ad Viadr. 1542. 8. EJ. *nutzliches regiment von der pestilenz*, Francof. ad Viadr. 1554. 4. * Anatomici, ut nunc video, argumenti.

ANDREÆ a LACUNA *compendium curationis & præservationis febris pestilentialis*, Argentor. 1542. 8. Antvverp. 1556. 8. Hispanice Salmanticæ 1560. *

GUALTHERUS HERMANNUS RYFF, insignis compilator, edidit Argentorati 1542. 12. *enchiridion medicinæ theoreticæ & practicæ*. *

J. D. BELLOVACI *scrinium medicum sive aphorismi & collectiones medicinales*, Argentor. 1542. 12. *

NICOLAI MASSÆ Veneti, anatomici & practici non vulgaris, qui plerumque propria experimenta secutus sit, sunt, *Epistolæ medicinales & philosophicæ*. Earum Tomus I. Venetiis 1542. 4. prodiit. *tomus uterque* ibid. 1550. 4. & auctius 1558. 4. quæ mea est editio. Pleræque sunt practici argumenti, & consilia ad varios morbos continent. EJ. *examen de vena sectione & sanguinis missione in febribus ex humorum putredine ortis ac in aliis præter naturam affectibus*, Venet. 1560. 4. & 1568. 4. L.

JACOBI FERDINANDI *de regimine a peste præservativo libellus*, Cracov. 1543. 8. L.

JOH. KUFNER *adversus pestilentiam locis compluribus exitialiter grassantem cephalaeam .... ejusdem accidentarios casus tabella curativa* Ingolstad. 1543. 8. RIV. EJ. *de vitanda & profliganda epidemica contagione epistolium prophylacticum* ibid. 1544. 8. RIV.

JOHANNES CAIUS Archiater EDUARDI VI. vir eruditissimus & in eruendis Veterum codicibus felix & indefessus, qui *Librum* I. *de decretis* HIPPOCRATIS & PLATONIS, *Librum* HIPPOCRATIS *de pharmacis: fragmentum* Libri VII. GALENI *de usu partium: fragmentum quod deerat Libri de ptisana* & alia monumenta veterum oblivioni eripuit, & multa Græca feliciter Latine vertit. Edidit *Libros* II. *de medendi methodo ex* GALENI & J. B. MONTANI *sententia*, Basil. 1544. 8. 1558. 8. * Reliquos libros jam citavi.

THADDÆUS DUNUS Locarnensis, GESNERI amicus, edidit *de ratione curandi per venæ sectionem Libros* III. Paris. 1544. 8. recusos Tiguri 1570. 8. quibus ibidem quartus accessit 1571. 8. & 1579. 8. L. * EJ. *nova constitutio artis revellendi, derivandi & evacuandi per venæ sectionem*, Tiguri 1577. 8. * in quo opere pugnat pro revulsione ad loca remota contra GALENUM & FUCHSIUM. An hi cæterum Libri a prioribus differant vald: dubito. EJ. *muliebrium morborum omnis generis remedia ex* DIOSCORIDE, GALENO, PLINIO, *Barbarisque & Arabibus*, Argentor. 1565. 8. & alphabetica tabula est, & alia secundum facultates medicamentorum. EJ. *epistolæ medicinales* (in quibus *de curatione pleuritidis & morborum articularium tractatur*) & *miscellaneorum de re medica Liber*, Tiguri 1555. 8. & multis locis auctiores 1592. 8. ibid. cum Libro *de semitertiana*.

LUDOVICI LOBERA de AVILA *de las quatro enfermidades cortesanes gota artetica sciatica mala de piedra rinones y mal de bubas* 1544. fol. ANT. EJ. *regimiento de la salud de la esterilidad de hombres y mugeres y enfermidades de los rinones*, Pinciæ 1551. N. ANT.

JOHANNIS THIBAULT gallica lingua scriptus *Thesaurus remediorum præservativorum & curatoriorum pestis & aliarum febrium pestilentialium, tum de causis podagræ, remediis epilepsiæ, apoplexiæ, pleuritidis*, Parisiis prodiit 1544. PASCH.

THOMAS PHAYER *a bock of children: the regimen of life: a treatise of the pestylence*, Lond. 1544. 8. 1553. 24. 1560. 8. AMES.

NICOLAUS MAGNUS *de medicis pulveribus*, Paris. 1545. 8. *

J. de

J. de AVINNON *medicina hispalensis*, Sevilla 1545. 4. ANT.

LIONELLI FAVENTINI de VICTORIIS *practica medicinalis cum scholiis* J. KUFNERI Ingolstad. 1545. 4. * EJ. *de ægritudinibus infantium cum app.* KUFNERI, Lugdun. 1574. 8.

PETRI GORRÆI *praxis medicinæ quovis illustri titulo inscribenda*, Venet. 1545. LIND.

Anonymi *praxis medicinæ cum* DIOCLIS *epistola & nonnullis* CELSI, Venet. 1545. 8. L.

M. ANTONII SEVERINI *Quæstiones medicinales adversus antiquos & nostræ ætatis medicos*, Venet. 1545. 1546. 4. LIND. & Lugdun. 1555. 16. *

JOHANNES FERNELIUS Claromontanus, qui vulgo Ambianus dicitur, Professor Parisinus & Regum medicus, inter primos suo ævo floruit, elegantia, matheseos cognitione, libertate sentiendi, perpetua diligentia, & ingenii acumine insignis, honoratus & dives. Multa scripsit. *Liber de purgandi ratione* prodiit Parisiis 1545. 8. Lugdun. 1548. 8. Venet. 1549. 8. Hanoviæ 1603. 8. & alias. *Therapeutice universalis*, prius quam perfecta esset, auctore exstincto abrupta est. Quæ supersunt *de cura morbi*, *de venæ sectione* (in qua CURTII rationem secutus est) posthuma prodierunt cura GUILIELMI PLANCII, Lugdun. 1569. 8. *Febrium curandarum methodus generalis* & ipsa posthuma edita est Francof. 1577. 8. *Experimenta medicamentorum facile parabilium*, Francofurti prodierunt 1570. 8. * *Consilia*, Francof. (& Parisiis) 1585. 8. Hanoviæ 1607. 8. L. *de luis venereæ seu morbi gallici curatione*, Antvverpiæ 1579. 8. Patav. 1580. 8. in qua, minus laudabili opinione usus, argentum vivum rejecit. *Consilia de arthritide* in collectione, Francof. 1592. 8. recusa sunt. *Universa medicina* seu opera quæ tunc prodierant una excusa sunt, Venet. 1564. 4. * & Paris. 1567. fol. * deinde plenius cum eodem titulo, Francof. 1577. fol. & 1592. fol. 1607. 8. Hanov. 1610. fol. Leid. 1645. 8. 2. vol. & plenissime cum adjectis *notis & observationibus* J. & OTTHONIS HEURNII, Ultrajecti 1656. 4.

Iterum adhuc plenius HEURNIUS prodiit Genev. 1649. fol. ut audio, nec enim ea editio præsto est.

HIERONYMUS CARDANUS Mediolanensis, singularium amator, ex peregrinationibus & varia eruditione doctior, hinc lectu non inutilis, ingenii liberrimi, Algebræ laude insignis, sed credulus astrologiæ, & magiæ, & in theorias suas pronior, varia usus fortuna & multis inimicitiis vexatus, bis rejectus a collegio medicorum patrio (CORTE p. 75.) anno 1544. Professor Patavinus, amicus VESALI, vanus & περιαυτόλογος, plurima edidit non inutilia neque ingrata lectu, etsi cum auctore minime sentias, neque ubique securus fidem adhibeas narranti. EJUS Liber *de malo recentiorum medicorum medendi usu centum errores illorum continens*, Venet. 1545. 8. 1548. L. Paris. 1565. 8. * EJ. *contradicentium medicorum* Libri II. Lugdun. 1548. 4. Marburg. 1607. 8. * Editio mea est, Paris 1565. 8. EJ. *de methodo medendi sectiones* 4. *quarum prior est de erroribus recentiorum medicorum*, *altera de simplicium nocumentis*, *tertia de curationibus admirandis*, *quarta consiliorum*, Paris. 1565. 8. * EJ. *opuscula artem medicam exercentibus utilissima de cynæ radice: consilium pro difficultate spirandi: consilium pro fluxu sanguinis coercendo: consilium pro lepra: cum actione in calumniatorem Libri de subtilitate* (SCALIGERUM) Basil. 1559. 8. L. Aliqua etiam *consilia* cum *commentario* in HIPPOCRATIS *de aere, aqua & locis* prodierunt Basil. 1570. fol. EJ. *ars curandi parva, quæ est absolutissima medendi methodus* & consilia atque historica continet, Basileæ excusa est 1566. 8. 2. vol. L. EJ. *opuscula medica senilia de rationali curandi ratione: de facultatibus purgantium: de morbo regio* posthuma prodierunt Lugduni 1638. 8. * In Libris *de subtilitate* multa huc pertinent, ut vires medicamentorum, etiam noviter detectorum, curationes, incisiones cadaverum, de calculis, venenis, morbis raris observationes. Opera omnia Genevæ 1620. fol. 10. vol. & plenissime Lugduni 1663. prodierunt fol.

ALPHONSI GOMEZ *de humorum præparatione adversus Arabes*, Hispali 1546. 8. *

JOACHIMI VADIANI medici, poetæ, rhetoris, geographi, theologi, Professoris Viennensis, inde senatoris Sangallensis in Helvetia *consilium contra pestem*, Basil. 1546. 8. *

CHRISTOPHORI BALLISTA *de re medica* Libri V. Tigur. 1546. 8. *

ALOYSII TRISSINI *problematum medicorum* Libri VI. *ex* GALENI *sententia*, Basil. 1547. 8. 1548. 8. Patav. 1629. 8. LIND.

J. PETRUS MERENDA *de ratione evacuandi* Libri III. Basil. 1547. 8. (& 1555. 8. LIND.)

BERNHARDINI PATERNI *de humorum purgatione circa morborum initia tentanda*, Rom. 1547. 8. Spir. 1581. 8. L. Collector locorum ex veteribus.

DONATI ANTONII ab ALTOMARI *methodus alterationis, concoctionis, digestionis, praeparationis, purgationis ex* HIPPOCRATIS *&* GALENI *sententia*, Venet. 1547. 4. & auctius ibid. 1558. 4. * EJ. *ars medica de medendis corporis humani morbis*, Neapoli 1553. 4. Venet. 1558. 8. 1568. 1570. 4. LIND. Harderovici 1656. 8. &c. passim cum PETRI SALII DIVERSI in hoc opus observationibus. EJ. *ars medica de curandis febribus*, Neapol. 1554. Venet. 1562. 4. L. EJ. *opuscula medica primum in unum collecta & recognita*, Venet. 1561. 4. * EJ. *opera omnia* Lugd. 1565. fol. 1586. fol. *

ALPHONSI LUPEI de CORELLA *enchiridion seu methodus medicandi* Caesar. August. 1549. 12. Valentiae 1581. 16. N. ANT. EJ. *de arte curativa* Libri IV. Stellae Navarrae 1555. 8. EJ. *de febre maligna &* GALENI *placitis* ibid. 1574. 8. N. ANT. EJ. *de morbo pustulato*, Valent. 1581. 4. * ANT.

JULII ALEXANDRINI a NEUSTAIN archiatri Caesaris non I. Maximiliani ut STOLLIUS, sed II. ἐναντιωμάτων 64. GALENI L. Venet. 1548. 8. * EJ. *Antiargenterica pro* GALENO Venet. 1552. 4. * EJUSD. *antiargentericorum suorum adversus* GALENI *calumniatores defensio*, Venet. 1564. 4. * EJ. *Epistola ad* ANDREAM CAMUTIUM *qua agitur de 4. dubiis, 1. an in intermittente tertiana altera die sanguis mittendus. 2. an sanguis in bilioso maxime abundet. 3. an in declinatione ratione imminentis alterius morbi mori quis possit. 4. an piper ad jecur perveniat* cum CAMUTII *excussione gravissimi morbi*, Florent. 1580. 4. * LIND.

ANTONII FUMANELLI *de pestis curatione* (& de *compositione medicamentorum*) Venet. 1548. 8. EJ. *Opera medica varia tum ad tuendam sanitatem, tum ad profligandos morbos*, Tigur. 1557. fol. *

CAMILLI THOMAI Ravennatis *rationalis methodus ad omnes fere curandos morbos internarum partium corporis humani*, Venet. 1548. LIND. cum BENEDICTI VICTORII Empirica, & mihi cum ead. ibid. 1555. 8. atque apud alium bibliopolam eodem anno cum J. SYLVII *commentario de febribus ex Libris* HIPPOCRATIS *&* GALENI *plurima parte selectis* 8. Addit LIND. Parisiis anno 1550. 12. Francofurti 1598. 8. 1626. 8. recusam esse. Breve & aegre utile compendium.

JASONEM a PRATIS diximus in pathologicis.

J. F. BOCHALINI *apologia adversus aliquot* DONATI MUTII *in* HIPPOCRATEM *&* GALENUM *convicia & de secanda vena in praegnantibus epistola*, Brixiae 1549. 4. L.

J. ANT. BOCZAVOTRA *tractatus quatuordecim methodi medendi ex* GALENO Neapol. 1549. 8. *

PAMPHILI FROREMBENI *collectanea de febribus*, Venet. 1550. 8. *

GABRIEL GABLIELIS *in quaestionem* HIERONYMI BONIPORTI *de materiae imminutione in principio morbi dissolutiones*. EJUSD. *de totius evacuanda materiae ratione explicatio*, Patav. 1550. 4. L.

DIONYSII FONTANONI *practica medica seu de morborum internorum curatione* Libri IV. Lugdun. 1550. 8. &c. & alias LIND. *

JOHANNES ARGENTERIUS Turinensis, parum clinicus, & parcus citator experimentorum, sed acuti ingenii homo, qui ausus sit, eo seculo, multa in GALENUN moliri. EJUS Librum *de consultationibus medicis*, Florent. 1551. 8. diximus. IDEM *de erroribus veterum medicorum* scripsit, Floreht. 1553. fol. EJ. Libri XIV. *de morbis* Florent. 1556. fol. jam citati sunt. EJ. *de vi purgantium medicamentorum* qui libellus prodiit in operibus omnibus Venet. 1592. fol. Hanov. 1610. fol.

DOMINICI MUTII *quaesita quatuor medicinalia juxta* HIPPOCRATIS *&* GALENI *sententiam examinata, an pueros citra 14. annos purgare liceat, 2. an in quolibet morbo magno assentientibus viribus & aetate mittendus sit sanguis, 3. an in morborum principio purgandum, 4. an in morbi argumento vacuare seu purgare expediat*, Venet. 1551. 8. Paris. 1555. 16. Lugd. 1577. 12. * LIND.

FRANCISCI RAPARDI *magnum & perpetuum almanach a consuetis nugis liberum adeoque vere medicum de phlebotomia, balneis, purgationibus certiora praecepta continens*, Antvverp 1551. * L.

JACOBI CORNICII *adversus luis contagia in dialogi formam digestum* προφυλακτικὸν VVitemb. 1551. 8. VVormat. 1563. 8. quae mea est editio. Ex seculi sapore.

CHRI-

CHRISTOPH. STADMION *bericht wie man sich in sterbens laüften halten soll*, Coburg. 1551. 4. * RIV.

THIERRY de HERY *methode curatoire de la maladie vénérienne vulgairement appellée grosse verole & de la diversité de ses symtomes* Paris. 1552. 8. * Ab Italiæ medicis didicerat veram methodum expugnandi mali. Non tamen sanavit FRANCISCUM I., nam eum ANTON. le COQ curavit anno 1539. quo demum anno THEODORICUS Italiam adiit, ASTRUCIO teste.

J. PHILIPPUS INGRASSIAS Rachalbutensis Siculus, ejus regni archiater., doctus homo in veterum scriptis & Arabum, neque absque experimento, superstitiosus autem & acerbus in adversarios & avarus, tenax cæterum decoris artis suæ & in recipiendis medicis difficilis, nisi specimen artis edidissent. In libro *de tumoribus*, Neapoli 1553. fol. edito etiam inflammationes morbosque inflammatorios, tum earum & lethargum descripsit, & multa veterum loca aut conciliavit aut correxit. EJ. *quæstio de medicamento purgante atque obiter de sanguinis missione an sexta die possit fieri*, Venet. 1568. 4. Defendit fieri posse, accusat medicos, qui cum ægrum purgare nollent, mortis ipsi causa fuerint. Una prodiit Quæstio *utrum victus a principio ad statum usque procedere debeat subtiliando*, & *Quod veterinaria cum nobiliori medicina sit* apologia nempe quod accipitrem proregis deligatione adjuvisset. Lego apud LEONARDUM a CAPOA T. II. *ragionam*. VI. p. 68. voluisse INGRASSIAM veterinarios suo judicio subjicere, sed proregem avaritiæ ejus obstitisse. EJ. *de frigida potu post purgans*, Mediolan. 1586. 4. * EJ. *raggionamento fatto sopra l'infermità epidemica dell'anno* 1558. Panorm. 1560. 4. * EJ. *informazione del pestifero e contagioso morbo il quale affige la città di Palermo dell' anno* 1575. 1576. Panorm. 1576. 4. qui liber idem est forte quæ *brevis methodus curandi pestiferum contagium quod anno* 1575. & 1576. *Panormum invasit* edita a JOACHIMO CAMERARIO cum aliis de peste operibus. EJ. *jatrapologia I. quo multa adversus barbaros medicos disputantur*, Venetiis anno 1544. ni fallor prodiit 8. nam annus non additur. Cum ea prodiit *Quæstio* quam LINDENIUS ait excusam fuisse Panormi 1545. 8. *utrum in capitis vulneribus, phrenitide atque pleuritide exsolvens nuncupatum medicamentum, an leniens tantum congruens sit*. INGRASSIAS respondet, si febris mitis fuerit, vel vulnus capitis omnino absque febre, purgari posse pro lubitu, prudentius si febris valentior, & adhuc lenius, si meninges inflammatæ sint. Arabes ubique refutat.

J. BAPTISTÆ THEODOSII *medicinales epistolæ in quibus complures variæque res ad medicinam spectantes disertissime traduntur*, Basil. 1553. 8.

HERCULIS BONACOSSI *de curatione pleuritidis ab* HIPPOCRATIS, GALENI, AETII, ALEX. TRALLIANI, PAULI ÆGINETÆ, PHILOTHEI *monumentis depromta*, Bonon. 1553. 4. L. Nonne EJUSDEM est, etsi legi HENRICI BONACOSTI nomen, *de humorum exsuperantia, jejuniis ac therapiis medicamentisque purgativis oppugnanda, de curatione catarrhi & modo præparandi ligni sancti*, Bonon. 1553. 4. *

J. FRANCISCI ROTÆ *de introducendis Græcorum medicaminibus*, Bonon. 1553. fol. *

FRANCISCI de VALLERIOLA *enarrationum medicinalium* Libri VI. *responsionum* Liber I. Lugdun. 1554. 8. 1589. 8. Venet. 1558. LIND. EJ. *loci medicinæ communes tribus libris digesti cum appendice*, Venet. 1563. 8. Lugd. 1589. 8. vol. 2. Genev. 1604. 8. L. EJ. *animadversiones & adnotata in omnia Paradoxa* JOUBERTI, cum JOUBERTO ipso prodierunt. Observationes diximus in Pathologicis. EJ. *artis medicæ fundamentum secundum* GALENUM Lugdun. 1626. 8. * Doctissimus vir fuit, & a quo multa discas.

JOHANNIS LANGII Lemberga Silesii, magni peregrinatoris & polyhistoris, archiatri Palatini *epistolæ*. Earum 83. Basileæ prodierunt 1554. 4. & auctius 1560. 4. *epistolæ* vero 144. Francofurti anno 1589. 8. quæ editio repetita est Hanoviæ 1605. 8. cum titulo *Epistolarum medicinalium*, *opus tripartitum*. Variæ eruditionis sunt, practicæ tamen inprimis.

J. BAPTISTA MONTANUS, Professor Patavinus, sui seculi pene oraculum fuit, in eo infelix, quod ipse sua opera non ediderit, discipuli vero fatis male officio sint functi, qui ediderunt, ut ipse MONTANUS questus sit de eorum incommoda sedulitate. EJUSD. *consultationum medicinalium centuria* III. Venet. 1554. 8. prodierunt, & *consilia medica quæ ullibi exstant nunc primum edita opera* HIERONYMI DONZELLINI *in tres partes distributa ab infinitis mendis repurgata*, Basileæ 1557. 8. RIV. Norimberg. 1559. fol. quod operum MONTANI optimum æstimatur. EJUSD. *Idea doctrinæ Hippocraticæ de generatione pituitæ*, *melan-*

melancholico humore, cachexia & præparatione humorum. In *opusculis* & seorsim, Francof. 1621. 8. prodiit. EJUSD. *opuscula varia & præclara in quibus fere tota medicina methodice explicatur opera* H. DONZELLINI *in duo volumina congesta* Basil. 1558. 8. 1565. 8. * quibus methodus medicinæ universalis, & CAII methodus therapeutica, & alia continentur, pathologica & diætetica. EJUSD. *medicina universa ex lectionibus ejus & opusculis cæteris collecta* MARTINI VVEINRICHII *opera edita*, Francofurti 1587. fol. * Jacent nunc ea scripta; quod ex lectione potius & theoria quam ex natura nata sint.

GEORGII GOMEZ PEREIRA *Antoniana Margarita in qua omnium pene morborum discursus proponuntur* Methymnæ Duelli (Medina del Campo) 1554. fol. 1587. fol. * In celebri scripto, quo CARTESIO etiam præivit, acre in GALENUM judicium, rarissimo eo seculo spectaculo fertur. EJUSDEM *nova veraque medicina christiana ratione comprobata* ibid. 1558. fol. *

J. BACCHANELLI *de consensu medicorum in curandis morbis* Libri IV. Paris. 1554. 12. Venet. 1555. 8. Lugduni 1572. 8. *

BACCHANELLI liber Lexicon reale practicum est, ex Græcis & Arabibus.

PETRI HASSARD *morbi gallici compendiosa curatio*, Lovan. 1554. *

JOHANNES CRATO nobilibus cum addito titulo a CRAFTHEIM adscriptus, Uratislaviensis, vir eximius, gratiosus, Archiater trium Imperatorum & ecclesiæ Protestantium magnum olim columen, LUTHERI conviva, parum equidem in tanta dignitate scripsit. Exstant tamen aliquot ejus libelli: *Ordnung der præservation wie man sich in der Pestilenz verwahren auch curirt werden soll*, Breslau 1555. 4. * recusa cum titulo *de vera præcavendi & curandi febrem pestilentialem ratione* in collectione SCHOLZIANA. EJ. *methodus therapeutica ex* GALENI & MONTANI *sententia*, Basil. 1555. 8. Venet. 1560. 8. Francof. 1608. 8. * EJ. *ad artem medicam isagoge cum epistola qua recta* GALENUM *legendi ratio ostenditur* Venet. 1560. 8. * & in collectione SCHOLZIANA. EJ. *assertio pro libello suo germanico de febri putrida pestilenti: adjecta brevi commentatione de contagio & putredine*, Francof. 1585. 8. * EJUSD. μικροτέχνη seu *parva ars medicandi* a L. SCHOLZIO edita Francof. 1592. 8. Hanov. 1609. 8. & in collectione SCHOLZIANA. Ea *microtechna* germanice cum *Diætetice* versa prodiit Spiræ 1629. 12. EJ. *auserlesene arzney künste herausgegeben durch* PAULUM MUNCERUM prodierunt Francof. 1590. 4. * EJ. *analogismus seu artificiosus transitus a generali methodo ad exercitationem particularem cum consiliis a* SCHOLZIO editus est. EJ. *de morbo gallico* Liber in eadem collectione exstat. Denique *consiliorum* Liber I. Francof. 1591. 8. *alter* 1592. 8. *tertius* 1592. *quartus* 1593. *quintus* eodem anno, *sextus & septimus*, Hanoviæ 1611. prodierunt, & conjunctim 1589. fol. 1610. fol. 1654. 8. 7. vol. 1671. 8. 7. vol. quæ mea editio est. In ea collectione habentur collecti cura LAURENTII SCHOLZII *septem consiliorum & septem epistolarum Libri* non CRATONIS folius, ut titulus præ se fert, sed omnium fere celebrium Italiæ & Germaniæ medicorum. Multa in ea collectione curiosa reperi, spiritu vitrioli sanata sputa sanguinis, ungulæ alcis de epilepsiam virtutem erroris convictam, &c.

NOBILIS SOCII *Tractatus de temporibus & modo rite purgandi*, Lugdun. 1555. 16. LIND. EJUSD. *præcertatio ad veram medicinam pro Arabum & proborum Medicorum tutela*, Venet. 1554. 8. *

GUILELMUS GRATAROLUS Bergomensis, qui Basileæ in Helvetia vixit, in Alchemiam proclivis, præter diætetica *varia*, edidit tractatum *de pestis descriptione, causis, signis & certa præservatione*, Lugdun. 1555. 8. cum aliis similibus Libellis SALADINI ASCULANI & aliorum recusum, Venet. 1576. PASC.

GUIL. RONDELETII Liber *de ponderibus* hoc anno 1555. prodiit, Patav. in 8. nempe de dosibus medicamentorum. Deinde ab ejus demum morte *opera medica seu methodus curandi morborum omnium humani corporis & alia ejus opera*, Parisiis 1575. 8. Lugdun. 1583. 8. & alias excusa sunt. Eruditissimi viri & perpetuo in augenda arte occupati opera imperfecta prodiisse eo magis dolendum est, quo major ejus in dissecandis emortuorum cadaveribus (inter quæ ne proprio quidem filio percepit) industria, eo seculo rarissima fuit. Vanam etiam famam fuisse, qua dicitur piscium historiam a PELLICERIO habuisse, ex peregrinatione medica LAUR. GRYLLI apparet, qui RONDELETIUM in aquatilibus occupatissimum vidit, & cum eo vixit. Velociter autem scripsisse, neque satis relegisse opera sua certior est SAMMARTHANI accusatio.

Aliæ

Aliæ editiones RONDELETII sunt Genevæ 1623. 8. & Lugdunensis 1575. 8. quæ mea est editio. Opera omnia continent Lib. *de dignoscendis morbis*, *de febribus & morbo Italico*. In re medicamentaria plurimus est.

CONRADI GESNERI *enchiridion rei medicæ triplicis*. In II. parte continetur *therapeutice*; Tigur. 1555. 8. * *Thesaurum remediorum secretiorum* eo possis referre, & epistolas, quibus multæ per ignota eo tempore vel obsoleta auxilia, curationes gravissimorum morborum describuntur.

J. BAPTISTÆ SUSII Mirandulani Liber *de sanguinis mittendi ratione*, Basil. 1555. 8. deinde cum præfatione JOSEPHI TRULLERII & aliquot ejus & J. RODERICI CASTRENSIS epistolis, Romæ 1628. 12. editus. Discipulus CURTII, contra hæmophobos Arabistas, defendit venæ sectionem in omni continua & putrida febre, in omni plethora & inflammatione, etiam in crudo morbo & ante coctionem. TRULLERIUS eamdem methodum, quæ sua fuerit, laudat, & in pleuritide febreque maligna feliciſsime sibi cessisse testatur, & ad testes provocat. Applaudit RODERICUS. EJUSD. SUSII Libri III. *de venis e directo secandis* Cremon. 1559. 4. Liber jam anno 1544. paratus erat, quo auctor annum agens vigesimum a CURTIO ad scribendum fuerat excitatus. Eum defendit contra utrumque ANDREÆ THURINI scriptum, contra VICTOREM TRINCAVELLIUM, B. VICTORIUM & contrariam VESALII opinionem, & venæ cubitalis e directo sectionem auctoritatibus tuetur. In saphena præservationis tantum causa secabant.

JOH. a SPREMBERGER *gründlicher bericht, raht und hülfe vvieder die pestilenzische kranckheit*, Breslau. 1555. 4. RIV. *

Arzneybuch vvorinn befunden TARQUINII OCYORI (*Schnellenberg*) *zvvanzig vvurtzeln und kraüter*. M. HUND *regiment vvieder etliche krankheiten.. podagra, franzosen*. EURICII CORDI *vvieder die plage des steins*. HIER. BOCK *vvieder die graüsame plage des steins*, Konigsberg 1555. 4. * Priores editiones ignoro.

MATTHÆI CORNACIS *enchiridion medicæ consultationis apud ægros secundum artem & experientiam instituendæ*, Basil. 1556. 8. & auctius 1564. 8. cum variis historiis *fetus mortui in utero gestati*. Medicinæ compendium est, continens physiologica aliqua, historias morborum, curationem, auctoris astrologiæ nimis dediti.

HIERONYMI MONTUI *opuscula juvenalia*, Lugdun. 1556. 8. * EJ. *compendiolum curatricis scientiæ adjecta sylloge de purgationibus* Lugdun. 1556. 8. Compendium est pathologiæ & praxeos, ex veterum scriptis concinnatum. EJ. *de activæ medicinæ scientiæ commentarii duo*, Lugdun. 1557. 8. diætetica & practica. * EJ. *anasceves morborum Liber primus*, Lugdun. 1560. 8. Ejusdem generis, constat collectis ad singulos morbos veterum prædictionibus & medicamentis. EJ. *practica medica in sex partes divisa de profligandis morbis particularibus*, Venet. 1626. 4. * Priora opuscula omnia continet cum chirurgicis alibi citatis. EJ. *halosis febrium* laudatum opusculum alibi dictum est.

BLASII HOLLERII *morborum curandorum ex* GALENI *præcipue sententia brevis institutio*, Basil 1556. 8. Liber & *medicæ artis theoria libris duobus succincte comprehensa atque medicinæ studioso necessaria*, Argentin. 1565. 8. Colon. 1572. 8. LIND.

REYNERI SOLENANDRI archiatri Cliviensis *apologia pro* ARGENTERIO *contra* JOHANNEM ALEXANDRINUM Florent. 1556. 8. * EJ. *consiliorum medicorum* Libri V. *quorum primus* est J. FRANCISCI de GABIANO, reliqui quatuor REYNERI Francof. 1596. fol. Hanov. 1609. fol. *

AMATI LUSITANI *commentar. de introitu medici ad ægrotantem crisi & diebus decretoriis*, Venet. 1557. 8. * EJ. *curationum centuria* I. quæ idem opusculum continet, Florent. 1551. 8. *septem* vero omnino centuriæ, Venet. 1557. 8. LIND. 1566. 8. LIND. Lugdun. 1560. 16. & Burdigalæ 1620. 4. recusæ sunt, quæ mea est editio. Judæus, satis tamen in HIPPOCRATIS, GALENI & ARABUM lectione versatus, diu JOHANNIS RODERICI nomine inter Christianos vixit, Salmanticæ educatus, & nosodochio etiam præfectus, donec detecta fraude Thessalonicam fugere coactus est, ut *septimam*, Ragusæ autem *sextam* centuriam scripsit, gloriosior paulum, ut mereatur tamen legi. Pleraque practici argumenti sunt.

AUGERII FERRERII *vera medendi methodus* 2. *Libris comprehensa* & *castigationes practicæ medicinæ*, Tolos. 1557. 8. Lugdun. 1574. 8. 1602. 8. LIND. *De pudendagra* Libri II. dicti sunt, editi Antvverp. 1564. 8.

Ju-

JULIUS CÆSAR SCALIGER five BOURDON, fi fides SCIOPPIO, vir fummæ eruditionis & variæ, medicinam maxime fub finem vitæ exercuit, & Burdigalæ vetitus morari, quod nollet ab ejus civitatis medicis explorari, (PRIMIROS. *Error. Vulg.* I. c. 2.) Agennium fe contulit. Ad rem noftram pertinent inprimis Libri XXI. *de fubtilitate* contra CARDANUM, Lutetiæ 1557. 4. L. Bafil. 1560. fol. L. Francofurti 1582. 8. & alias excufi, pleni obfervationum vel propriarum, vel ex recentioribus itinerum fcriptoribus defumtarum. In *Commentario ad* HIPPOCRATIS Librum *de infomniis* pro venæ fectione partis oppofitæ pugnavit, adlegatis 500. pro felici eventu exemplis, & numerofis pariter pro infelici fucceffu venæ fectionis ex BRISSOTI præceptis factæ hiftoriis.

JULII DELPHINI *de ratione medicamentorum prafcribendorum*, Venet. 1557. 4. EJUSD. *epiftola medicinales de thermarum ufu, cauteriis, morborum temporibus, quonam pacto trahatur humor a medicamento & nutrimentum a membro, de febre hectica*, &c. Venet. 1559. 8. *

JOH. SYLVII, quem diftinguere oportet a JACOBO, *de curatione morbi articularis* Tr. IV. Antvv. 1557. 8. 1564. 8. *

JOH. DRYANDRI *artzneyfpiegel*, Francof. 1557. fol. *

ALESSIO PEDEMONTESE *fecreta*, Venet. 1557. 8. & *de fecretis* Libri VI. Bafil. 1559. 8. a J. VVECKERO latine redditi, Anglice vero, Lond. 1615. 4. excufi funt, medicamentorum & arcanorum defcriptiones.

J. ALPHONSI BERTORII *methodus curativa generalis & compendiaria ex* HIPPOCRATIS, GALENI, AVICENNÆ & MONTANI *placitis*, Lugdun. 1558. 16. Francof. 1588. 8. *

GEORGII PICTORII *rei medica totius compendiofa traditio*, AVICENNÆ, GALENI, HIPPOCRATIS *aliorumque optimorum medicorum fuffragiis confcripta*, Bafil. 1558. 8. 1560. 8. * EJ. *feparati fermones aphoriftica brevitate in omnes fere prater naturam affectus*, Bafil. 1562. 8. * EJ. *regula univerfales curationis morborum* 365. ARNOLDI CATALANI *cum commentariis* G. PICTORII, Bafil. 1565. 8. EJ. *de vera peftis curanda ratione qua medicatio aliter quam a communibus practicis proponitur*, Francof. 1568. 8. * EJ. *opera nova in quibus mirifica medica complectitur*, Bafil. 1579. 8. * EJ. *frauenzimmer oder nützl. büchlein für fchvvangere und von den krankheiten der jungen kinder*, Francofurti 1593. 8. *

JACOBI PACINI *de tenuis humoris febrem facientis ante purgationem peractam incraffatione*, &c. Venet. 1558. 8. 1559. 8. LIND.

NICOLAI BIESII *theoretica medicina* Libri VIII. *quibus omnia artis pracepta explicantur*, Antvverp. 1558. 4. * LIND. EJ. *de methodo medicina* Liber I. Antvverp. 1564. 8. Lovan. 1564. 8. L.

HIERONYMI RUPEI *paradoxa & theoremata rei medica qua in quadruplici funt differentia, de his qua ad medicum, chirurgum, pharmacopolam, obftetricem fpectant*, Tolof. 1559. 4.

FRANCISCI RENNER *hand-büchlein die franzofen und alle daher rührende feuchen zu curiren*, Nuremb. 1559. 4. *

PIETRO ROSTINIO *del mal francefe*, Venet. 1559. 8. *

JAC. PELETARII *de conciliatione locorum* GALENI *fectiones dua*, Parif. 1560. 8. 1564. 8 jam dictæ funt.

PELETARII libri hæc mea eft editio. Conciliat nempe loca Galeni fibi contraria.

THOM. HOLLYBUSH *excellent phyfic booke fcr all the griefs and difeafes of the bodye out of the almaine fpeech*, Lond. 1561. fol. AMES. Ex quo germano fcriptore fumtus fit liber, ignoro.

DOMINICI LEONI Luccenfis, profefforis Bononienfis, *methodus curandi febres tumorefque prater naturam ex Gracorum placitis deprompta*, Bonon. 1562. 4. EJUSD. *ars medendi humanos particularefque morbos a capite ufque ad pedes*, Bonon. 1583. fol. Morborum etiam chirurgicorum hiftoriam habet cum phyfiologia, veterum fere exfcriptor. Magna enim pars infelicitatis artis medicæ eo feculo fuit, quod quilibet, inter Italos inprimis, integrum artis fyftema fcribere adgreffus fit, unde innumeri vafti Libri, totum artis ambitum amplexi, fed meri repetitores priorum, nati funt, in quibus nihil effet proprii, aut per propriam experientia inventi.

(a) HIE-

Auctorum, qui ex Arabica schola prodierunt optimus est HIERONYMUS CAPIVACCIUS, seu CAPO DI VACCA (a), medicus famigeratissimus per totam Italiam, qui mox nominandos fecit discipulos. Scripsit de *medicina practica* Libros septem, qui Francofurti editi sunt. Omnium ibi morborum systema, ut & curationem adcurate describit, & omnium parcissime inter coaetaneos philosophatur. Plurimos sibi honores meritis suis conciliavit, & docuit per indicantia signa, in aegro praesentia cognoscere; & ex indicantibus, quo

 modo,

(a) HIERONYMI CAPIVACCII (*Capo di Vacca*), Patavini professoris, celeberrimi suo aevo practici, cui methodus pro arcano esset, in medicamentorum selectu minus ex mente CONRINGII felicis, multa sunt opera. EJUS *opusculum de doctrinarum differentiis seu de methodo a* PETRO ANGELO ASATTO editum est, Patav. 1562. 16. * recusum a L. SCHOLZIO, Francof. 1594. 12. L. EJ. *methodus seu ars curativa* prodiit Francof. 1594. 8. * quae videtur idem opus esse, & cum priori & cum *nova methodo medendi lectionibus publicis explicata & recens suis locis capitibus distincta*, Francof. 1593. 8 & Bononiae 1596. 8. edita, hos enim titulos omnes invenio citatos, Libri non sunt ad manum. EJ. *Practicae* Libri VII. *de cognitione & curatione affectuum capitis*, &c. Venet. 1598. fol. excusi & prius, Francof. 1594. 4. * Opera ejus omnia excusa sunt Francof. 1603. fol. cura J. HARTMANNI BEYER, & Venet. 1617. fol. TEICHM. in quibus etiam habentur *consilia aliqua & epistolae*: & *de medica consultandi ratione*, & *de lue Venerea*. Quae ejus viri anatomica legi, ei non magnam mihi de practicis exspectationem excitant.

Capivaccium exscriptorem ARGENTERII fuisse, CRATONIS vox est.

Collectio libellorum *de dosibus* prodiit Venet. 1562. 8. recusa Patav. 1579. 8. Quam posteriorem editionem solam possideo. M. CURTII, B. VICTORII, B. MONTAGNANAE, GENTILIS FULGINATIS, T. de GARBO, ALLCHINDI, RONDELETII (*de ponderibus*) & P. GORRAEI libellos jam dictos continet.

In PETRI ANDREAE MATTHIOLI *epistolarum medicinalium* Libris Pragae 1561. fol. Lugdun. 1564. fol. editis nonnulla huc faciunt, observationes, praeparationes medicamentorum minus notorum, morborum rariorum, &c.

Norimbergae prodiit anno 1564. 4. collectio legum ad pestis coercitionem sub nomine *pestordnung*.

J. JAC. VVECKERI *medicae syntaxes medicinam universam ordine pulcherrimo complectentes*, Basil. 1562. 1582. fol. editae sunt. * *Practica* vero *medicinae generalis* ibid. 1582. 8. 1585. 8. 1602. 8. LIND. & aliis annis. *Antidotarium generale* ibid. 1580. 4. & *speciale ex optimis scriptis congestum* ibid. 1581. 4. LIND.

VVECKERI scripta nuper Basil. 1750. 8. recusa sunt.

JOH. CARVINI Montalbani, J. SYLVII discipuli, *de sanguine dialogi* VII. *recens editi* Lugdun. 1562. 8. Huc pertinet *dialogus tertius*, *quartus & sextus de sanguinis missione*, quam defendit etiam in infantibus, & e directo lateris adfecti. In V. dialogo utilitatem astrologiae in arte medica tuetur.

ANDREAE CAMUZIO *disputationes*, *quibus* H. CARDANI *magni nominis viri conclusiones* (contra GALENUM) *infirmantur*, Papiae 1563. fol. *

JODOCI LOMMII Burani, latini scriptoris, insignis HIPPOCRATICI, & magnae famae clinici, *de curandis febribus continuis* Liber *in quatuor sectiones divisus*, Antvverp. 1563. 8. Londin. 1718. 8. Roterdam. 1720. 8. & alias excusus est. Vide quam prudenter & cordate, eo inprimis seculo, venae sectionis jura adseruerit, victum definiverit, ipsam ante SYDENHAMUM tenuem cerevisiam, &c.

Q. APOLLINARIS *kurtzes handbüchlein vieler artzneyen von dem haupt bis auf die füss*; Francof. 1563. 8. Argentor. 1575. 8. 1607. 8. Ad singulos morbos sua praesidia adfert.

SAM. SIDEROCRATIS seu EISENMENGER *oratio de methodo ἰατρομαθηματικῶν συντάξεων*, Argent. 1563. 8. *

BALTHASSARIS MAYROLA *compendiosa methodus in acutis morbis curandis*, Papiae 1563. 8. L. *

GABRIE-

GABRIELIS FALLOPII Mutinensis; magni anatomici, chirurgi & medici; viri optimi & candidissimi, posthumi aliqui Libri, hinc minus perfecti; huc spectant. Obiit autem anno 1563. Huc ergo pertinet *methodus consultandi* in operibus omnibus Francof. 1600. fol. Venet. 1608. fol. recusa, tum Liber *de decoratione* & *de morbo gallico*, Liber *de arcanis compositionibus medicis* ipsi tributus Italice, & Germanice Augustæ Vindel. excusus est.

GIOVANNI MARINELLO qui idem HIPPOCRATEM edidit, *trattato delle medicine pertinenti all'infermità delle donne* Libri III. Venet. 1563. & 1674. 8. excusus laudatur inter optimos.*

NICOLAI MONARDEZ *de secanda in pleuritide vena*, &c. Antvverp. 1564. 8. *

FRANCISCUS VALESIUS, Covarruvianus, archiater PHILIPPI II. quem *animam* GALENI nonnulli dixerunt, plurimos Libros reliquit. EJUS *controversiarum medicarum & philosophicarum* Libri X. & *libellus de locis apud* GALENUM *manifesto pugnantibus* prodiit Compluti 1564. & 1585. Francof. 1582. fol. 1590. fol. 1595. fol. Hanov. 1606. fol. Lugd. 1625. 4. LIND. Quarum scopus in universum est, GALENUM contra Arabes defendere; & quæ praxin perinde ut reliquas medicinæ partes continent. EJ. *methodus medendi in quatuor* Libros *divisa*, Venet. 1589. 8. Madriti 1614. 8. prodiit, tum Francof. 1645. fol. Paris. 1651. 8. LIND. *De iis quæ physice scripta sunt in libris sacris seu de sacra philosophia* L. Francof. 1590. 8. & alias editus, varia rariora etiam continet, ut artem docendi surdos mutosque. IDEM dispensatorium hispanice edidit Madrit. 1592. 8.

MARTINI RULANDI patris Chymiatri, est *medicina practica vetus & nova continens omnes corporis humani morbos, quibus sunt addita medicamenta omnia composita εὐπόριστα*, Argentin. 1564. 8. L. Hanov. 1610. 12. L. * *Appendix de dosibus compositorum omnium, quæ in officinis exstant*, Argentor. 1567. 12. LIND. EJ. *de phlebotomia morbisque per eam curandis* ib. 1567. 12. & 1579. & *de scarificatione & ventosatione morbisque per eam curandis* 1567. ibid. qui duo libelli *conjuncti* cum *curationibus*, Basil. 1591. 16. &c. cum *præfatione filii num in omni pleuritide secanda vena dextra cubiti*, prodierunt Basil. 1627. 8. L. EJ. *thesaurus Rulandinus seu curationum empiricarum & historicarum centuriæ X.* excusæ sunt Basil. 1591. 1593. 1595. 1596. 24. 1628. 8. hoc anno cum libellis de scarifatione & ventosatione, Budiss. 1679. 8. * Improbabiles curationes morborum per medicamenta chemica tradit. EJ. *balnearium restauratum in quo curantur morbi per balneas naturales, artificiales, scarificationes & phlebotomias*, Basil. 1579. 8. 1625. 8.

LEVINI LEMNII *de occultis naturæ miraculis* Libri IV. Antvverp. 1564. 8. Gandavi 1571. 8. Colon. 1581. 8. quæ mea est editio, & alias, etiam gallice, vertente JACOBO GOHORY Paris. 1567. Miscellanea sunt, historica, physica, botanica, physiologica, practica etiam, inter quæ multa rarissima, & plurimum theoriæ.

GARCII LOPII commentarii *de varia rei medicæ lectione*, Antvverp. 1564. 8. *

HIERONYMI MAGII *variarum lectionum seu miscellaneorum* Libri IV. Venet. 1564. LIND.

J. PAULI PERNUMIA *nova & singularis omnibus corporis humani affectibus p. n. medendi ratio*, Venet. 1564. 4. Francof. 1596. 8. Valde laudat CONRINGIUS p. 233.

ERN. REUCHLINI *amuletum contra pestilentiæ contagionem jam passim divagantem*, Magdeburg. 1564. 4. RIV. EJ. *unterricht vvieder die pest*, Lubek 1577. 4. *

GERARDI BERGENSIS *de præservatione & curatione morbi articularis & calculi libellus*, Antvverp. 1584. 8. * L. EJUSD. *de pestis præservatione* ibid. 1565. & 1586. 8. 1587. 16. quæ mea est editio. EJ. *de consultationibus medicorum & methodica curatione febrium & dolore penis* ibid. 1586. 8. L.

JOACH. CIRENBERGII *bericht, raht und hülfe vvieder alle pestilenzische und giftige fieber*, Lips. 1564. 4.

J. VVIERI Archiatri Cliviensis, viri cordati, magni fraudum magicarum detectoris, peregrinatoris & felicis practici *opera* diximus, simul edita, Amstelod. 1660. 4. Discipulus C. AGRIPPÆ fuit. Ejus peculiaria medicamenta laudat CONRING.

GUIL. RHEGINI *medica exercitatio ex selectis utriusque linguæ authoribus illustrata*, Lugdun. 1564. 4. *

LEONHARDI BOTALLI Astensis Regis CAROLI IX. medici, multum experti viri, huc pertinet, imprimis Liber *de curatione per sanguinis missionem* una cum libello *de incidendæ venæ, cutis scarificandæ, & hirudinum applicandarum modo*, editus Lugduni 1580. 8. Rejectis quæstionibus de venarum selectu, quæ tunc maxime fervebant, omnem fere sanguinis mis-

missionem probabat, quæ satis larga esset, isque fuit, a quo recentiores Galli suum in omnibus fere morbis etiam cacochymia, peste, morbis exanthematicis, hydrope & quartana venæ sectionis amorem acceperunt. Liber *de curanda luis venereæ ratione*, Lugduni 1565. 8. editus jam dictus est, qui ex melioribus est. Opera omnia edidit J. van HORNE, Leid. 1660. 8.

LUCILLI PHILALTHEI Liber *de methodo recitandi curas*, Papiæ 1565. 8.* Spir. 1581. 4.*

SCIPIONIS CASSOLA *an epithematum usus antiquis medicis fuerit cognitus*, Parmæ 1565. 4.*

CHRISTOPHORI BARAVALI *de tempore dandi catapotia*, Monteregali 1565. 8. L.

CHRISTOPHORI a VEGA Complutensis Professoris *de arte medendi Liber qui universam artem medicam justa tractatione continet*, Lugdun. 1565. fol. & *opera omnia in unum volumen collecta*, Lugd. 1576. 1586. fol. 1626. fol.*

LUDOVICI COLLADO Valentini *isagoge medica ex* HIPPOCRATE & GALENO, Valent. 1565. 8. *de indicationibus* Liber I. Valent. 1572. 8. LIND. *

NICOLAI RORARII *contradictiones, dubia & paradoxa in Libros* HIPPOCRATIS, CELSI, GALENI, AETII, AEGINETÆ, AVICENNÆ *cum earum conciliationibus*, Venet. 1566. 4. quæ mea est editio 1572. 8. Ordine alphabetico ex singulo horum scriptorum decerpsit opiniones, quæ vel cum aliis ejusdem viri sententiis, vel cum rei ipsius evidentia pugnant. Eas, utcunque potest, conciliat, sæpe ad risum usque lectoris ingeniosus, exemplo loci de tenuis membranæ vulneribus pag. 36. alterius de cichorio noxio una & salubri pag. 258. de hepatis scirrhis & tactui subjectis & non subjectis pag. 347. de iracundis frigidis una & calidis pag. 374. de mammarum carne insensilii pag. 598. de peritonæi fibris pag. 608. Rarissime aliqua corrigit, aut suam observationem interponit.

LAURENTII JOUBERT Monspeliensis *Paradoxorum* Decas I. & Libr. II. Lugdun. 1566. 8.* Febres non a putredine fieri, & alia a receptis opinionibus aliena docet. EJUSD. *medicinæ practicæ* Libri III. *accedit isagoge therapeuticæ methodi & de affectibus capitis & thoracis*, Lugd. 1577. 12. & 1582. * EJUSD. *de erroribus vulgi medicinæ medicorumque dignitatem deformantibus cum scholiis* J. BORGESII, Antvverp. 1600. 8. * gallice vero cum titulo *les erreurs populaires & propos vulgaires touchant la médecine & le regimen de la santé*, Bourdeaux 1570. 8. Ejus Libri pars altera prodiit Paris. anno 1579. & a B. CABROLIO edita Lyon 1608. 12. * EJ. Libri *de peste, quartana, & paralysi*, Lugd. 1567. 8. * EJUSD. *operum latinorum* T. I. & II. Lugdun. 1582. fol. Francof. 1599. fol. 1645. * LIND. in quibus præter priora etiam exstat *Apologia pro Paradoxis ad* T. JORDANUM & F. VALERIOLAM. *Provocatio a sententia* B. SEIDELII *de iis quæ in paradoxis de febrium humoralium origine & materia disputavit*: & EJ. *de iterata sæpius in eodem morbo phlebotomia*. *

OMOBONI FERRARII *de regulis medicinæ ex* HIPPOCRATE, GALENO & AVICENNA *summa cum diligentia collectis* Libri III. Brix. 1566. 8. Venet. 1573. 8. * auctius, tum 1598. 8. LIND. Lipf. 1601. 8. LIND. * EJ. *de arte medica infantium* Libri IV. *quorum* .. *posteriores de curandis morbis agunt*, Brixiæ 1577. 4. * EJ. *de arte medica infantum aphorismorum particulæ* 3. ibid. eodem anno recusæ Lipf. 1601. 8. PL. & VVittembergæ 1604. 8. *

FERRARIUS non placet, obiter lectus.

J. B. DONATII παρασκευαστικῶν *apparatus medicus*, Lugdun. 1566. 8. * ENDT. EJ. *de materiæ maturitate in morbis*, Francof. 1591. 8. *

EUSEBII VVILDBECK *bericht vvie man sich für der pestilenz bevvahren und sie curieren soll*, Lipf. 1566. 4. RIV.

JOH. SCHROETER, primi Academiæ Jenensis Rectoris, *bericht und rahtschlag vvie man in der pestilenz sich halten, bevvahren, und gebeehren soll*, Lipf. 1566. 4. RIV.

Hujus Latinam etiam editionem citari video Lipsiæ 4. absque anno editam cum titulo *Brevis & necessaria contagionis & pestis adumbratio*. *

THEOD. PLATEANI *nevv evvig arzney practica* Königsberg 1566. 4. *

Duæ quæstiones medicæ, prima utrum in lienis affectibus secanda sit vena quæ est ad anularem digitum sinistræ manus a JOS. VALDANIO, HIER. FEROLDO, ALOYSIO MUNDELLA & BARTH. GOJONE *tractata; altera utrum in morborum initiis solum cum materia turgente purgantibus medicamentis uti liceat a* VICT. TRINCAVELLIO *explicata* Patav. 1567. 8. * EJ. VALDANII *de theriacæ usu in febribus pestilentibus* Liber I. Brixiæ 1570. 4. *Liber* II. ibid. 1571. 8. LIND. *

J. MOIBANI Auguftani, amici C. GESNERI, *antidotum* in Libro cura GUILIELMI TRIPHYLLODACNI fcripto cum titulo *giftjager* 1567. * ADAM.

MARII PROCERIS *difcuffio inepta defenfionis cujufdam* J. B. DONATII *edita adverfus* LEONH. BOTALLUM. *Accedit decretum fupremi fenatus Parifini adverfus* DONATUM una cum *Epiftolis* J. BRUTI & *hiftoria* JACOBI DOYNÆI, *ex quibus totius controverfiæ ratio & progreffus cognofci poterit*, Parif. 1567. 8. *

MARTINI HUNNII *pulcherrimarum quæftionum medicarum* T. I. *Accedit de diabete confilium*, Papiæ 1567. 4. *

NIC. RHODII *redargutiones in* FERD. CASSANUM *pro* ALTIMARO & J. ANDREA NOLA, *quibus non vera tantum* ALTIMARI *pofitio de tertiana exquifita & de fedimento celebratur, fed quamplurimi errores manifeftantur, quos* F. CASSANUS *committit*, Venet. 1567. 8. *

J. MATTHÆI DURASTANTE *Libri* II. *medici. Primus de aceti fcillitici compofitione & viribus. Secundus de aloës fubftantia, quantitate*, &c. Venet. 1567. 8. Gieff. 1614. 12. EJ. *an virium imbecillitati juncta cacochymia per epicrafin fit curanda & an rhabarbarum ad dyfenteriam*, Venet. 1567. 8. LIND.

JAQUES GREVIN *apologie pour l'antimoine contre* LOUYS de LAUNAI, Parif. 1567. 8. Antvverp. 1568. 4. cum NICANDRI verfione. Aphrodifiacum diximus.

PETR. ARIAS de BENAVIDEZ cum *fecretis chirurgicis* etiam edidit, Valladolid 1567. 8. L. *de morbo gallico y lamp arones y mirrarchia*. *

MICH. TOXITAE Paracelfici hominis, *fpongia ftibii adverfus* LUCÆ STENGELII *afpergines*, Argentin. 1567. 4. *

G. DORDONI *de morbi Gallici curatione* dictus eft, editus Papiæ 1568. 8.

CHRISTOPHORI VVIRSUNG *liber in quo omnia corporis humani externa & interna membra primum defcribuntur, deinde fingulorum morbus & eorum cura*, Heidelberg. 1568. fol. germanice & alias. Recognovit & digeffit J. T. TABERNÆMONTANUS & edidit Francof. 1577. fol. Neuftatt. 1588. fol. 1597. fol. * Belgice prodiit Dordraci 1601. fol.

JOH. KENTMANN'S celebris medici & rerum naturalium collectoris *regiment vvie man fich vor der peftilenz behüten und vvas mittel man davor brauchen folle* VVittemberg. 1568. 4. RIV.

FRANCISCI FRANCO Liber *de las enfermedades contagiofas y de la prefervacion de ellas, de la nievo y dell' ufo de ella*, Sevilla 1569. 4. ANT.

ODDI de ODDIS Patavini *de peftis & peftiferorum omnium affectuum, caufis, fignis, præcautione & curatione* Libri IV. EJ. *apologia pro* GALENO *tum in logica, tum in philofophica, tum in medicinam*, Venet. 1570. 4. a filio MARCO edita, cum MARCI *apologia* adverfus ARGENTERIUM. *De pefte* Liber pertinet ad eam peftilentiam quæ anno 1555. Patavii fæviit, & cui auctor interfuit. Eam humoribus putridis, & aeri, conftellationibus tamen etiam malignis tribuit. Hiftoriam parum bonam dat, miftam tædiofis veterum repetitionibus & curationem calidam. In fine operis HIPPOCRATIS curationes aliquas cum theoria confert, & negat ipfi notas fuiffe petechias. Multa imperfecta fupplevit MARCUS filius.

SANCTII VITALIS *de medicamento folvente non exhibendo fexto die*, Panorm. 1570. 4. L. *

HORATII AUGENII a M. *Sancto* Profefforis primo Turinenfis, denique Patavini, *de curandi ratione per fanguinis miffionem* Lib. XVII. *in quibus exftirpatis opinionibus apud novatores vigentibus omnia huc pertinentia fecundum* GALENUM *explicantur* Venet. 1597. fol. Francof. 1598. fol. L. Sed *tres libri* prodierunt Venet. 1570. 8. L. *decem* vero ibid. 1570. L. fol. & ornatius Turini 1584. 4. quæ mea eft editio, & cui adnexa eft *difputatio adverfus* ARCHANGELUM MERCENARIUM. In fufo opere venæ fectionem non iteratam, non excedentem libras quatuor, in loco a fede inflammationis remotiffimo, fecundum Arabes contra CURTIUM defendit, venarum etiam felectum, & mechanicam incidendi rationem & cucurbitularum, atque hirudinum adhibendarum modum tradit. Ex folis fere auctoritatibus fcribit, cum pauciffimis fuis obfervationibus. EJ. *epiftolarum & confultationum* L. XII. Turini 1580. 4. Lib. & XXIII. omnino Libri Francof. 1597. fol. deinde XII. alii Libri ibid. 1600. fol. L. in quibus *maxime difficultates ad medicinam pertinentes dilucidantur*, & AL. MASSARIÆ *additamentum apologeticum fecundum* HIPPOCRATIS & GALENI *doctrinam evertitur*. * EJ. *de febribus* & *de curatione fymptomatum febrium peftilentium: de curatione variolarum & morbillorum* Venet. 1597. fol. Lib. Francof. 1604. fol. EJ. *de præfervandi a pefte*

a peste modo Lib. IV. Firmi 1577. 8. L. EJ. *de medendis calculosis & exulceratis renibus* Camerini 1575. 4. L. EJ. *Opera omnia* Venet. 1597. L. 1602. 1607. fol. LIND. Francof. fol. T. III.

GEORGIUS PHÆDRO, de quo severum est judicium C. GESNERI, homo Paracelsicus, hujus ævi fuit. Prodierunt posthuma *opuscula jatrochemica*, *quibus continetur Praxis medico-chymica & italopyrgia seu pestis medico-chimica curatio*. Edidit J. A. SCHENCK Francof. 1611. 8.

Ejusdem sectæ & ævi fuit ADAMUS BODENSTEIN *Andreæ Carolostadii filius*, *Basiliensis*, cujus *heimlicher philosophischer rathschlag zu curiren pestilenz bruftgeschwär* &c. Basil. 1576. 8. & *vvartung der Kranken so mit dem podagra und stein behaftet* prodiit Ambergæ 1611. 8. *

JACOBI HOLLERII Stempani, Parisini Medici, non exigua in medicinam merita sunt, in qua HIPPOCRATICAM sectam secutus est. Cum anno 1562. obierit, huc ejus opera refero, quæ omnia posthuma sunt. *Commentarios in aphorismos & præsagia Coaca* diximus. Sed a Cl. TRILLERO inter metaphrastas, minus utiles HIPPOCRATIS commentatores numeratur. Libri *de morborum curatione*, *& peste* (cum chirurgicis nonnullis DESIDERII JACOTII *opera editi & scholiis illustrati* prodierunt Paris. 1565. 8. Deinde *Libri de morbis internis*, dicti inter *pathologicos*, laudati etiam ob bona medicamenta. Inde opera practica conjuncta cum LUDOVICI DURETII *enarrationibus* & ANTONII VALETII *exercitationibus*, Genev. 1623. 4. & 1635. 4. quæ mea est editio quam RENATUS CHARTERIUS curavit; tum Parif. 1664. fol. *Commentarii in aphorismos* in hac editione desiderantur. Ejusdem est *viaticum novum de omni morborum cura a* C. VVOLFIO editum Tiguri 1578. 8. Sed ab aliis hoc viaticum nunc video ad BLASIUM HOLLERIUM haberi.

HIERONYMUS MERCURIALIS Foroliviensis, Comes, Eques & Professor Patavinus, deinde per 30. annos Bononiensis, & denique Pisanus, maxima suo seculo auctoritate floruit, & ad MAXIMILIANUM II. curandum vocatus summa cum laude eo labore defunctus est; non perinde felix in sananda Patavina febre, in qua vesicatoria adhibuit, tanto cum famæ detrimento, ut etiam aufugere sit coactus (NICERON *memoir.* T. 26.); Aliter narrat RAMAZZINI in *Oratione jatrici argumenti* VIII. nempe anno 1578. & ipsum & CAPIVACCIUM Venetias vocatum negasse pestilentiam esse, aut contagium habere, donec ab eventu ablatis centum millibus hominum refutarentur; in morbo proprio, calculo nempe renali, diagnoscendo peritior, ex quo obiit anno 1606. (NIC. ERYTHR.) Olim CONRINGIUS ad praxin non valde utilem esse scriptorem fassus est. Eloquentia & varia eruditione eminuit, in eo infelix, quod fere omnia scripta discipuli ediderint, maculosa, tædiosæ longitudinis, veterum unice nixa placitis, & parum veræ utilitatis habitura. Optimum omnium & ab ipso auctore editum laudavimus, gymnasticam medicinam. Ipse etiam edidit *Variarum lectionum* Lib. VI. quorum Lib. IV. prodierunt Venet. 1570. 4. vel 1571. 4. Basil. 1576. & Libri omnino VI. Parif. anno 1585. 8. adjecto nunc primum Lib. VI. tum Venet. 1598. 4. quæ mea est editio. Variæ utriq; sunt emendationes locorum difficilium in veterum lectione, quæ passim etiam ad morbos & medicamenta pertinent. EJUS *prælectiones Patavinæ seu de cognoscendis, discernendis & curandis omnibus corporis humani affectibus earumque causis indagandis Libri* V. opera J. de SPINA editi Francof. 1602. fol. Lugd. 1623. 4. Venet. 1606. fol. & melius 1627. fol. * EJUS *Lib. de decoratione* Venet. 1585. 4. tradit cosmeticen. EJUSD. *consultationes & responsa medica quatuor tomis comprehensa* editore & adnotátiones addente MUNDINO MUNDINIO, Venetiis prodierunt 1617. fol. 1624. fol. 1620. fol. * Hoc ordine excusi fuerunt ut Venetiis Tomus I. 1587. fol. Tomus II. 1590. Tomus III. 1597. fol. Tomus IV. anno 1597. fol. & 1604. fol. Tomus V. Venet. 1604. fol. LIND. prodiret, tum iterum juncti annis, quos dixi. Primus Tomus etiam Basileæ 1588. 8. recusus est. * EJ. *opuscula aurea & selectiora*. Ea collectione continentur Libri *de arte gymnastica*, *& lectiones variæ*, *& de morbis mulierum: morbis puerorum: de pestilentia: de maculis pestificis: de hydrophobia: de venenis & morbis venenosis* Venet. 1644. fol. Alios Libros in pathologicis laudavimus. *Consultationes cum prælectionibus in Epidemios* HIPPOCRATIS recusæ sunt Foroliv. 1626. fol.

LEONARDO FIORAVANTI *capricci medicinali* L. IV. Venet. 1571. 8. HARL. 1573. 8. 1595. absonus omnino Liber. EJ. *reggimento della peste* ibid. 1571. 8. HARL. 1573. EJ. *compendio de' secreti* Lib. V. Venet. 1595. 8. 1620. 8. * EJUSD. *il tesoro della vita humana* quatuor libris huc pertinet. Continet consilia auctoris, arcana & remedia, literas familiares &

cura-

curationes, omnia ad ingenium empiricum auctoris accommodata, Venet. 1570. 8. In EJ. opere della fisica Liber IV. est antidotarium, & prodiit Venet. 1603. 8. Empiricus, satis subleftæ fidei homo.

ANTONII MARIA VENUSTI Consilia medica in quibus vere quædam consultandi methodus proponitur Venet. 1571. 4. Francof. 1605. 4. * cum nonnullis CLAUDINI libellis, edente Jos. LAUTERBACH.

FRANCISCI FRANCHINI de sanguinis missione Lib. Venet. 1571. 8. *

ANTONII de AGUILLARA rudimentorum medicinæ Lib. VIII. Complut. 1571. fol. N. ANT.

PETRI SEVERINI Dani, de secta Paracelsica, idea medicinæ philosophica fundamenta continens totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ & Galenicæ, Basil. 1571. 4. In eum Lib. GUILIELMUS DAVIDSON Hagæ 1660. 4. edidit prodromum & notas cum ipso opere Roterodami 1668. 4. editas, AMBROSIUS vero RHODIUS disputationes quibus loca obscura illustrantur, adversarii refutantur, Hafniæ 1643. 4. *

ANDREAS CÆSALPINUS ad magnam ætatem pervenit, Professor Pisanus, & archiater Pontificius. Peripateticæ sectæ addictissimus, neque ideo utilior. Quæstiones peripateticæ Venetiis anno 1571. 4. & 1593. 4. sedecim paginis & una quæstione Libri V. auctiores recusæ, dictæ sunt. Is quintus Liber ad physiologiam pertinet. Adjectæ sunt editioni posteriori Quæstionum medicarum Lib. II. varia de viribus medicamentorum, non positis in primis qualitatibus; de febribus a sanguine calefacto, non a putrescente sanguine ortis; de venæ sectione in solo principio acutorum, una cum purgantibus utili: de venarum sectu, quem probat, & in pleuritide venam e directo secat: de dolore: de angina: de dysenteria, in qua venæ sectionem rejicit, nisi ulcus fit inflammatum: de vermibus, quorum duas classes facit lumbricos & tæniam, cujus partes sunt qui cucurbitini dicuntur: de calculorum ortu a frigore. EJ. Lib. II. de medicamentorum facultatibus una prodierunt. Eas a sapore, minus autem ab odore expiscatur. Componi posse simplicia defendit, & gradus compositionum ad indicationes docet combinare. De præparationibus aliqua adjicit. Etiam frigidam vim simplicium in aquas destillatas transire docet. EJ. Κάτοπτρον seu speculum artis medicæ curandos exhibens universos totius corporis morbos, Tarvis. 1606. 8. Francof. 1605. 8. Argentor. 1670. 8. * fere ex HIPPOCRATE sumtum esse lego.

Nunc video CÆSALPINI librum esse brevi & bono ordine scriptum compendium ex veteribus Græcis & Arabibus, in re medicamentaria fusiorem & negligentiorem neque parem aliis viri operibus.

J. BRAVI de hydrophobiæ natura, causis & medela, Salmanticæ 1571. 12. * EJ. de curandi ratione per medicamenti purgantis exhibitionem Lib. III. Salmanticæ 1588. 8. *

JOH. SCHITLERI regimen præservativum & curativum febris pestilentialis & morbi anglici sudorini 1572. 8. * Hunc valde laudat LINDENIUS.

GUILIELMI MAGISTRATII isagoge therapeutica de pestis sævitia ejusque curatione ac præventione, Francof. 1572. 8. Venet. 1572. 8. *

Remedies for diseases in horses. An huc recenseri meretur? Londini 1572. 4. editus Liber.

HIERONYMO MURILLO chirurgi therapeutida metodo de GALENO en lo que toda la chirurgia &c. Saragoss. 1572. 8. ad chirurgiam equidem videtur pertinere.

LUDOVICI MERCATI medici aulici hispanici, eruditi viri & multo magis latini, quam alii ejus gentis scriptores, methodus medendi prodiit Valladolid. (seu Pinciæ) 1572. 8. quem titulum non reperio in collectione operum. EJUSD. de essentia, causis & signis & curatione febris malignæ ibid. 1574. 8. de febrium essentia... curatione & febri pestilentiali ibid. 1586. 4. de morbis, eorum signis... ac curatione ibid. 1604. fol. Institutiones medicæ Madrit. 1594. 8. * qui Liber etiam non redit in collectione operum. Gynæciorum Lib. IV. Madrit. 1594. fol. De communi & peculiari præsidiorum artis medicæ indicatione, Colon. 1588. 8. In operibus omnibus hi sunt tituli, quæ Francofurti 1608. fol. 3. vol. prodierunt, Tom. I. de morbis eorumque signis, causis & curatione: Tom. II. de recto præsidiorum usu &c. de morbi gallici natura, curatione: de febrium essentia & curatione: Tom. III. de morborum internorum curatione L. IV. & Libri IV. de mulierum adfectionibus. Accesserunt consultationes morborum complicatorum & gravissimorum... & de puerorum morbis eorumque curatione:

ratione Valladolid 1613. fol. * Francof. 1604. fol. In voluminoso auctore reperio collectionem ex veteribus, cum parcissimis propriis observationibus.

MERCATI Liber *de febre maligna* prodiit Basil. 1594. 8.

THOMÆ ERASTI Helveti Badensis, Professoris Heidelbergensis, inde Basiliensis, *disputat. de nova medicina* T. PARACELSI Part. I. Basil. absque anno, 4. *pars altera* ibid. 1572. 4. *tertia* ibid. eodem anno. *quarta* ibid. 1573. 4. Libri duo priores, quos solos legi, physicam PARACELSI refutant fuse & acriter, Libro quarto vero curationes percurrit & fidem derogat miris illis PARACELSI sanationibus. EJ. *opuscula varia quæ morte præventus in lucem edere non potuit* Francof. 1500. fol. continent *epistolam ad* C. GESNERUM *de curatione pestilentiæ*, & *consilia aliqua*, EJ. *disputationum & epistolarum medicinalium volumen*, Tiguri 1595. 4. *

BENEDICTI PATINA *consilium pro* D. MAXIMILIANO *de cordis palpitatione*, Brixiæ 1573. 8. *

SEBASTIANI PAPARELLÆ *de indicationibus curativis*, Perusiæ 1573. 4. * *Opera omnia* Maceratæ 1582. fol. *

EUDOXI PHILALETHIS (seu HIERONYMI DONZELLINI) *adversus calumnias & sophismata cujusdam Personati qui se Epandrophylactem nominavit apologia*, Veron. 1573. 4. * EJ. *de præcavenda & curanda peste L.* italice Venet. 1577. prodiit.

MARCI NÆVIANI *de curandis morbis* Gandavi 1573. 8. 1575. 8.

FRANCISCI VILLARINI *medendi canones*, Tudelæ 1573. 8. ANT. *

BERNHARDI DESSENII Cronenburgii, Colonienſis medici, *Defensio medicinæ veteris & rationalis adversus* G. PHÆDRONEM & *sectas* PARACELSI, Colon. 1573. 4. *

NIC. HOVEL *de peste, causis ejus & signis, & elect. de ovo*, Paris. 1573. 8.

JACOBI OETHAEI *de recto usu medicinarum tam in sanis quam in ægris, cum declaratione errorum qui in iis fiunt*, Dilling. 1574. 8. GRIENVVALD. EJ. *gründlicher bericht von rechten branch der arzney den gesunden, kranken und kranken, pflegern*, Dillingen. 1574. 8. * GRIENVV.

JOACHIMI STRUPPE *consensus celebriorum medicorum super mumia* &c. Francof. 1574. 4. *

ABR. VVERNER *bericht für dier einfältigen, vvomit sie sich in der pest vervvahren und curiren sollen*, VVittemberg 1575. 4.

VVie sich in sterbens laüften zu verhalten Francof. 1575. 8. *

CORNELLI SCHYLANDER *medicina astrologica omnibus medicinæ studiosis longe utilissima* Antvverp. 1575. 8. * 1577. 8. auctius recusa.

Primam editionem Libri ignoro qui cum titulo BARTHOLOMÆI CARRICHTERI *leib und vvundarzney buch oder practica von allerley krankheiten und offenen schäden* prodiit Argentor. 1575. 8. recusus cum CARDILUCII commentariis Tom. IV. Norimberg. 1686. 8. Ex secta astrologica & paracelsica fuit.

TOSSANI DUCRETII *Libri de arthritide . . . curanda* Lugd. 1575. & *de febrium curandarum ratione*, Lausannæ 1578. 8. * in pathologicis dicti sunt.

VVILLIAM CLOVVES *nevv and approved treatise concerning the cure of the french pox by the unctions* Lond. 1575. 8. cum anglice verso libello FERNELII. Recusus est anno 1585. 4. 1596. 1637. 4. cum titulo *Atreatise touching the cure of the disease called morbus gallicus or lues venerea*. ASTER.

MAURITII CORDÆI *gynæcia* Paris. 1574. 1584. edita jam dicta sunt.

ANDR. ALCAZAR Med. Chirurgi Lib. VI. quorum quintus est *de pudendagra seu morbo gallico*, sextus, *de valetudine tuenda pestis tempore* Salmantic. 1575. fol. * ANT.

DIDACI MERINO *de morbis internis* Lib. VI. Burgos 1575. fol. ANT.

FRANCISCI CRESCENTII *de morbis epidemicis qui Panormi vagabantur* anno 1755. seu *de pestis ejusque natura & præcautione tractatus*, Panorm. 1624. 4. MONGIT.

PETRI DROETI *consilium novum de pestilentia* Argentor. 1576. 1. ENDT. *

MICHAELIS MERCATI Archiatri Pontificii *istruzione sopra la peste* Rom. 1576. 4. cum remediis & ad pestem & ad podagram, atque paralysin & venena.

PETRI VEZII *commentarii medici multa rei medicæ subobscura probatæ doctrinæ auctorum defendens*, Madrit. 1576. 4. * EJ. *apologia contra praxin* DONATI ab ALTOMARI Madrit. 1582. 8. * EJ. *de signis mittendi sanguinis Liber* Valent. 1601. 8. N. ANT.

SIMONIS SIMONII *artificiosa curandæ pestis methodus* Lib. II. *comprehensa* Lipf. 1576. 4. *

EJ.

EJ. *supplex ad* MARC. CAMILLUM *quondam* SCARCIA LUPUM *triumphantem*, Cracov. 1585. 4. * EJ. *scopa quibus vertitur confutatio Advocati* NICOLAI BUCCELLÆ *chirurgi*, Cracoviæ 1589. 4. * L. EJ. *miscellanea medica* Lugdun. 1578. 4. *

ANTONII GLISENTII *de causis præparantibus corpus humanum ad corruptionem pestilentem* anni 1576. Italice scriptum PASCHALIO teste anno 1576. *

ADAMI LONICER Marburgensis Professoris, *ordnung für die pestilenz*, Francof. 1576. 8. * EJ. *de purgationibus Libri* III. *ex* HIPPOCRATE, GALENO, AETIO & MESUE *deprompti*, Francof. 1596. 8. posthumi. *

ANNIBAL BRIGANTI *avvisi ed avvertimenti intorno al governo di preservarsi da pestilenza*, Napoli 1577. 4. cum *avvisi intorno alla preservazione e curazione de' morbilli, e delle vaiole*. *

SEBASTIANI AJELLI *brevis discursus de imminente in R. Neapolitano peste* anno 1575. 6. & 7. Neapoli 1577. 4. *

GEORGII GOMEZ *de secanda vena in pleuritide*, Toledo 1577. 4. *

Cause e remedj della peste raccolti per ordine di M. GONZAGA, Firenze 1577. 8. *

ALFONSI de JUBERA *dechado y preservacion de todas las medicinas compuestas usu alles con declaracion de todas sus dadas*, Pinciæ 1577. 8. N. ANT.

GIUSEPPE MUGINO *trattato breve sopra la preservazione e cura della peste*, Milano 1577. 8. *

Sovereigne approved medicines and remedies for sundry diseases vvithin the body as for all sores, vvounds &c. Lond. 1577. 8. AMES.

PETRI PICHOT *Libellus de rheumatismo*, *catarrho & destillatione a cerebro*, Burdigalæ 1577. 8. *

Roc le BAILLI de la RIVIERE 300. *aphorismi gallici & latini qui continent summam paracelsica doctrina* Paris. 1578. 4. * EJ. *de peste*, *catarrho & pleuresi*, ibid. 1580. * EJ. *responsio ad quæstiones propositas a medicis Parisiensibus*, ibid. 1579. 8. * Pro Chemiatris.

BONAVENTURÆ GRANGERII *de cautionibus in sanguinis missione adhibendis*, Paris. 1578. 4. * EJ. *in defensionem libelli* L. BOTALLI *de curandi ratione per sanguinis missionem a* GEORGIO CASPIO *susceptam animadversio*, Basil. 1580. 8. Paris. 1581. 8. LIND.

JOH. GORRÆI seu de GORRIS Parisini, doctissimi viri, ex schola HIPPOCRATICA *definitionum medicarum* Lib. XXIV. Francof. 1578. fol. quæ mea est editio, 1601. fol. & Paris. 1622. fol. cum reliquis ejus operibus auctius recusi. Melior editio est Paris. 1564. fol. Dictionarium medicum, ad græcos auctores intelligendos perutile alibi laudabimus. EJ. *opuscula quatuor* (disputationes Parisinæ) quibus ostendit, *injuria accusari phlebotomias medicorum Parisiensium & eorum methodum omnium saluberrimam esse* Paris. 1660. 4. *cum secundis* cogitationibus *de usu venæ sectionis* LIND.

JULII PALMARII Librum *de morbis contagiosis* jam laudavimus. Curatio multa specifica non satis firma continet.

HIERONYMI XIMENEZ *institutiones medicæ*, Epilæ 1578. 4. Tolet. 1583. fol. ANT. *

ASCANII SCHRATENBERG *de indicationibus curativis* Lib. II. Brixiæ 1578. 8. L. *

PETRI PAULI PEREDIA *scholia in singula capita praxeos seu methodi medendi* MICH. JOH. PASCHALIS *quæ cum illa Praxi typis excusa sunt* Barcinone 1579. 8. * Lugdun. 1585. 8. Accedit *quæstio an cannabis & aqua, in qua mollitur*, *possint aerem inficere*. EJ. *opera omnia* 4. Tomis divisa cura PETRI BAREA de ASTORGA prodierunt Antvverp. 1690. fol. 2. vol. *

ANDREÆ de ZAMUDIO y ALFARO *orden para la cura y preservacion de las viruelas* Madrit. 1579. 8. * & EJ. *orden para la cura y preservacion de las secas y carbuncos*, ibid. 1599. 8. ANT.

BERNARDINO GOMEZ MIEDES *enchiridion* seu *manual instrumento de salud contra il morbo articular que Uaman Gota* Valentiæ 1579. 4. * Frictionem regi commendat, podagra laboranti.

J. B. MASINI *opiniones de re medica*, Patav. 1579. 4. *

JOACHIMI QUERTENI *tabula continentes ea quæ in curatione morborum methodica considerantur*, Erfurt. 1579. *

ANDREÆ PLANER orationes III. dictæ in *historicis*, Tubingæ prodierunt 1579. 4. Libri vero *de medendi methodo* Liber I. prodiit Basil. 1585. 8. Liber II. Basil. 1588. 8. ENDT. *

JAC.

modo, & quo ordine deberet agere medicus. Magis adhuc ſyſtematicus eſt, & omnino laudem meretur FELIX PLATERUS (*a*), qui Librum titulo *Praxeos medicæ* ſcripſit, in quo vix aliquid habemus, quod deſiderare poſſimus, niſi quod nimis abundet remediis, ceterum in morbis deſcribendis palmam meretur. Opera ejus proſtant tribus voluminibus in 4. Baſileæ anno 1656. impreſſa. Hæc editio eſt optima, filius nempe auctoris opera paterna reviſit; in eo etiam auctore Arabica commenta vix invenimus.

Huc pertinet præterea NICOLAUS PISO (*b*), pater nobiliſſimi CAROLI PI-

JAC. SCHADEN *kurzer bericht vvie ſich ein ieder in ſterbens läüften recht præſerviren und curiren möge*, Dantzig 1579. 4. * RIV.

Hoc anno Colmiæ conjuncta prodierunt *clariſſimorum medicorum* Opuſcula 4. *de pulſibus ex* GALENO, *de judiciis urinarum* VASSAEI, *omnium morborum internorum methodus* J. SYLVII & BRUDI *de ratione victus in morbis*, Colm. 1579. 8.

GEORGII CASPII ad BON. GRANGERII *admonitionem indoctam & contumelioſam de cautionibus in ſanguinis miſſione adhibendis reſponſio, qua* L. BOTALLI *libellus de curat. per ſanguinis miſſionem defenditur*, Baſil. 1580. 8. Pariſ. 1581. 8. L. * EJ. *caſtigatio* B. GRENGERII *animadverſionis adverſus* L. BOTALLUM, Pariſ. 1582. 8. *

GALTERI BRUEL *praxis medicinæ theorica & empirica*, Antvverp. 1580, 1585, fol. Leid. 1589. 8. L. 1612. 8. 1631. 8. *

BALTHASAR BRUNNER *bericht von der hauptkrankheit*, Eisleben 1580. * EJ. *bericht vvie man ſich in itzo vorfällender ſtorbens zeit præſerviren und verhalten ſoll* Lipſ. 1581. 4. RIV. Hall. 1598. 4. ibid. EJ. *conſilia medica collecta a* L. HOFMANNO, Hall. Sax. 1617. 4.

(*a*) Sequetur ejus hiſtoria ſuo loco.

(*b*) NICOLAI PISONIS Lotharingi *de cognoſcendis & curandis præcipue internis corporis humani morbis* Libri III. Francof. 1580. fol. RIV. 1585. 8. quæ mea eſt editio, 1588. fol. Paulo minus, quam vulgo ſolebat, veteres compilavit, & ſua medicamenta, noſtriſque moribus aptiora commendavit, facilis & boni ordinis ſcriptor.

Cum anno 1581. REMBERTUS DODONAEUS, a patris nomine quod fuit DODO, dictus, archiater Cæſareus, ſed in Academia Leidenſi mortuus obſervationes ſuas ediderit, huc etiam refero ejus *Praxim medicam*, quæ Amſtelodami 1616. 8. prodiit & cum SEBASTIANI EGBERTI & NIC. FONTANI ſcholiis ibid. 1640. 8. Sequitur PAULI ordinem, atque ad eum commentatur, cum nonnullis ſuis de medicamenti fidelibus teſtimoniis, & brevibus morborum rariorum monumentis.

GERHARDI DORN ſeu DORNAEI *faſciculus Paracelſicæ medicinæ veteris & non novæ in compendioſum promtuarium collectus*, Francof. 1581. 4. * Ex ſchola Chemiatrica. Contra ERASTUM ſcripſit IDEM *admonitionem ad* T. E. ERASTUM *de revocandis calumniis in* PARACELSUM *immerito dictis*. Francof. 1583. 8. & alias. * IDEM quæ *de reſtituta vera utriuſque medicinæ praxi* ſcripſit, Lugd. 1578. 8. *

MARSILIUS CAGNATUS anno 1581. 8. Romæ edidit *diſputationem de ordine in cibis ſervando* & *duos Libros variarum lectionum*. Duos alios edidit in altera editione, Rom. 1587. 8. *Opuſcula varia de Ligno ſancto* & *de urbana febres curandi ratione* ſecuta ſunt, Rom. 1601. 4. *

ANDONIUS SNEBERGER edidit anno 1581. 8. Francofurti *Enumerationem probabilium adverſus omnis generis articulorum dolores.. & de ſalis uſu cum conſilio* FERNELII *ad epilepſiam*. Recuſus eſt Spiræ 1552. 8. Leovard. 1619. 12. *

E. ANHART von GRAITZ *conſilium podagricum*, Ingolſtad. 1581. 8. *

SEB. LIBORII *büchlein vor die kranken*, Gorliz 1581. 8. *

LUDOVICI GRAEVII *regiment und kurtzer bericht vvie man ſich in ſterbens läüften zur præſervation und curation der peſtilenz krankheiten zu verhalten habe*, Heidelberg. 1581. 8. RIV.

NICOL. de NANCEL *de peſte* gallice, Pariſ. 1581. 8. *

GUIL. GISCAFERI *de febrium curatione*, Pariſ. 1581. 8. *

JOH.

PISONIS Tractatum scripsit *de cognoscendis & curandis praecipue internis humani corporis morbis*, cujus editio habetur Francofurti apud Wechelium in folio, anno 1580. & 1585. in 8.

Syste-

JOH. de CARMONA tractatus *an astrologia sit medicis necessaria: accedit praxis subtilissima ad pestilentiam curandam*, Hispali 1582. 8. ANT. *

GEORGII a SAA *conclusiones medicae*, Conimbricae 1582. 12. * LIND.

J. EVVICH *de officio fidelis & prudentis magistratus tempore pestilentiae Rempublicam a contagio praeservandi liberandique*, Neapoli Nemet. 1582. 8. Brem. 1657. *

J. SPOERISCH *epistolae medicinales practicae*, VVitterberg 1582. 8. EJ. Libri VI. *de ratione curandi omnes morbos per bonam diaetam*, Lips. 1607. 8. *

J. BAPTISTI GOYNAEI *enchiridion ad quotidianam medendi exercitationem*, Venet. 1582. 8. * cum aliis opusculis.

Inter PAREI opera, quae Paris. 1582. fol. prodierunt, huc pertinent Liber *de peste, de variolis, lue venerea, vermibus, elephantiasi, arthiritide & venenis*, minime contemnendi; Libri, qui multas cadaverum utiles sectiones, aliaque propria contineant, etsi non satis a miraculosis historiis cavit.

J. BAPTISTAE SYLVATICI *de secanda in putridis febribus Salvatella deque nostro in vena sectione modo cum antiquo comparato Epist.* Mediolani 1583. 4. * EJ. *de frigida potu medicamentum*, Mediolan. 1586. 4. * EJ. *de materia turgente* L. Venet. 1600. 4. Ex veteribus collecta disputatio. EJ. *controversiae medicae centum*, Mediolan. 1601. 4. maj Francof. 1601. fol. Practicae pleraeque sed scholastica omnino methodo scriptae. EJ. *de unicornu, lapides bezoar, smaragdo & margarite, eorumque in febribus pestilentibus usu*, Bergomi 1605 4. *

ALPHONSI MARESCOTTI *compendium totius mediciae quod de complexionum arcanis indiciis morborum praecipuorum causis .. signis. . deque fabrica receptarum agit*, *additis formulis remediorum* PETRI GORRAEI Francof. 1583. 12. 1588. 12. LIND. Herborn 1604. 12. * ENDT.

CARNEL a BAESDORP *methodus universa artis medicae formulis expressa ex* GALENI *traditionibus scopos omnes curantibus necessarios demonstrans*, Brugis 1583. fol. *

ANTONII FORNESII *de pestis curatione*, Basil. 1583. 4. *

PETRI MERCADO *de febrium medela*, Granada 1583. 4. *

JOACHIMI CAMERARII Botanici, polyhistoris, *synopsis commentariorum de peste* HIER. DONZELLINI, J. PHIL. INGRASSIAE, CAESARIS RINCI *de peste mediolanensi &* J. CAMERARII *meditatio de recta & necessaria ratione praeservandi a pestis contagio*. EJ. *constitutiones legesque Venetiis & alibi tempore pestis anno* 1576. & 1577. *proscriptae ex Italico latine versae*. EJ. *observationes de bolo Armeno & terra Lemnia*, Norimberg. 1583. 8. *

J. LEONHARDI BOSCII *bericht vom dem podagra*, Ingolstad. 1583. 8. *

GALLI EMMEN *bericht vvie man sich, vveil das sterben in Boehmen und andersvvo uberhand nimmt, ver vvahren und halten soll*, Gorliz 1584. 4. RIV.

HENR. SMETII a LEDA viri nobilissimi, Poetae & polyhistoris *unterrichtung vvie sich der gemeine mann für der pestilenz verhüten auch heilen soll, samt einem kurzen rathschlag vvelchen Fac. Med. Bas. in solchen lauften gegeben*, Lemgov. 1583. 8. In *Miscellaneis* praeter alia varia totius Liber X. in *observationibus* versatur. Libro XII. ostendit PARACELSUM eas, quae de ipso praedicantur, curationes minime administrasse.

JOH. MATTENBURG *neu geordnet regiment vvieder den tödlichen gebrechen der pestilenz*; Lemgov. 1583. 8, RIV.

BALTHASSAR DUVAL *de pestis curatione Liber*, Paris. 1583. 8. L. *

ANDREAE CHRISTIANI *enchiridion medicum de cognoscendis curandisque morbis ex* TRINCAVELLIO. Accedit *de Febribus tractatus ex ejus praelectionibus in* GALENUM, Basil. 1583. 8. 1607. 8. *

SALVII SCLANI Neapolitani *apologia ad* J. ALTIMARIUM, Venet. 1584. 4. * defendit suas in ALTIMARIUM animadversiones, qua in commentario ad Aphorismos proposuerat. Reliqua opera jam sunt.

J. PAULI GALLUCCI *de temporibus ad medendum accommodatis*, Venet. 1584. 4. L.

TH.

Systematici nunc rursus sequuntur Scriptores, nam exsurgit iterum græca medicina, quæ in Gallia resuscitata fuit. Viderunt nempe GALENUM multa Y y 2 di-

TH. MOUFFET *de usu & præstantia chymicorum medicamentorum dialogus apologeticus*, Francof. 1584. 8. *

J. BAPT. GEMMÆ *methodus rationalis curandi bubones carbunculosque pestilentes*, Græci in Siria. 1584. 4. R. Gedan. 1599. 4. *

MICH. von GLAUBITZ *zvvo haus tafeln für reiche und arme vvieder die fürstehende pestilenz*, Mayntz. 1584. 8. RIV.

GUIL. ADOLPHI SCRIBONII *idea medicinæ secundum logicas leges informandæ & describendæ*, Lemgov. 1584. 8. LIND.

SEBASTIANI BLOSSII *disp. explicans* GALENI *doctrinam de methodo*, Heildelb. 1584. 4. LIND. *

VICTORINI SCOENFELDT *de dysenteriæ curatione*, Francof. 1584. 8. * EJ. *regiment vvie ein jeder sich in zeit regierender pestilenz halten und be vvahren soll*, Gorlitz 1586. 4. *

GABRIEL RYFF *neues artzneybuch darinnen das indianische holtz guajacum vor die frantzosen und viele andere krankheiten abgehandelt vvird*, Dresden 1584. 4. *

CONSTANTINI LUCÆ *methodi medendi Libri III.* Ticini 1585. 4. L. *

ANTONII ALVAREZ *epistolæ & consilia medica* P. I. Neapoli 1585. 4. L.

ANDREÆ VELASQUEZ *de la melancolia de la naturaleça desta enfermidad y de sus causas y simptomas*, Hispali 1585. N. ANT. *

JACOBI SCEGK *tractationum physicarum & medicarum* T. I. Libri VII. Francof. 1585. 12. de purgantium in febribus usu, medicamentorum facultatibus, &c.

SCHEGKIUS Theologus, Jurisconsultus & Medicus fuit, cæterum artem medicam non exercuit AD.

PHILIPPI SCHERBII adeo laudati a C. HOFMANNO *thefes medicæ collectæ*, Lips. 1614. 8. Primæ sunt anni 1585. Intercedunt therapeuticæ theses anni 1593. *

GEORGII BERTINI Campani *de consultationibus medicorum & methodica febrium curatione commentarius*, Basil. 1586. 8. * EJUSD. *medicinæ Libris* 20. *methodice absoluta in qua mutuus Græcorum & Arabum consensus adversus* Paracelsistas, ARGENTERIUM... *continetur*, ibid. 1587. fol. a

HIERONYMI SACHETI *de podagricis & arthriticis morbis retractatio*, Brix. 1586. 4. *

TIMOTHEI BRIGHT Catabrigiensis *treatise on melancholy*, Lond. 1586. 12. AMES. EJUSD. *therapeutica hoc est de sanitate restituenda medicinæ Pars altera*, Francof. 1589. 8. 1598. 16. Ex veteribus fere sua sumsit, ut etiam lotiones & unctiones, a moribus nostris alienas, ubique imperet.

LUDOVICUM DURETUM præter commentarios in HIPPOCRATEM & *adversaria* in HOLLERIUM nihil invenio scripsisse. Sed celeberrimus in arte fuit, Parisisque ita praxi medica eminuit, ut Rex ipse ejus filiam sponsam non dedignatus fit manu in templum ducere, eumque maximis donis ornaverit (RAINSSANT *quæst. med.* p. 34.) A. CL. TRILLERO inter Metaphrasticos HIPPOCRATIS commentatores, neque utilissimos numeratur. Obiit anno 1586. Ejus in praxin HOLLERII enarrationes video etiam prodiisse Paris. 1611. 4.

JACOBI THEODORI botanici, TRAGI discipuli, medici Spirensis, multum delectati remediis ex herbis, nomine patriæ notioris, TABERNAEMONTANI, *regiment und bericht vvie man sich in sterbens laüften da die pestilenz einreisset, bevvahren, und curiren soll*, Francof. 1586. 8. * Extat etiam vetustior editio, cum hæc in titulo vocetur auctior.

ASCANII MANCINELLI *floridum opusculum de morsu canis rabidi ejusque curatione cum nonnullis quæsitis notatu dignis*, Venet. 1587. 12. *

NICOLAI MASINI *de gelidi potus abusu*, Cesenæ 1587. 4. in diæteticis dictus est.

J. BAPTISTÆ MINADI *de ratione mittendi sanguinis in febribus*, Venet. 1587. 4. *

JOHANNIS HEURNII Leidensis professoris, felicis, ut video, clinici, in dignoscendis morbis, ut venenato ictero, perspicacis, & HIPPOCRATICÆ sectæ scriptoris, multa huc pertinent: *Praxis medicinæ nova ratio*, Leidi 1587. 4. 1590. 4. Roterod. 1680. 8. *Institutiones*

dixisse, sed pauca bona, hinc iterum se converterunt ad græcam medicinam; quæ purior esset.

III.

nes medicæ, Leid. 1592. 8. 1666. 12. Hanov. 1593. 8. In collectionibus operum omnium eadem habentur, & Praxeos titulus est *Praxis medicinæ generalis & particularis*. Prodierunt Leidæ 1609. 4. Lugdun. 1658. fol. Insigni cæterum volumine in octo Libros diviso veterum auxilia modumque medendi reperit.

VVALTHER CARYES *farevvel to physic and hammer to the stone*, Lond. 1587. 12. AMES. videtur agyrtæ opusculum esse.

ANDREÆ ELLINGER *rathschlag wie man sich zur zeit der pest præserviren und curiren soll*, Lips. 1587. 4. Edidit JOHANNES VVITTICH.

SALUSTII SALVIANI *variarum lectionum de re medica* Libri VIII. Rom. 1588. 8. *

THEODORI ANGELUCCI *ars medica ex* HIPPOCRATIS *&* GALENI *thesauris potissimum deprompta ac singulari quodam & perspicuo sententiarum ordine exposita*, Venet. 1588. 4. *

ALFONSI BIRTOTII *therapeutica seu methodus generalis medendi ex* HIPPOCRATIS, GALENI, AVICENNÆ *scriptis*, Lugdun. 1588. 8. *

NERI NERII *assertio quod in sinistri lateris stupore a causa frigida oborto liceat mittere sanguinem per sedis venas & applicare cauterium occipiti*, Neapoli 1588. 4. L. *

CAR. VVITTESTEYN *vera totius medicinæ forma*, Antvverp. 1588. 8. *

NICOLAI BUCCELLA *refutatio scripti* SIMONIS SIMONII *cui titulum fecit* STEPHANI *Pol. R. sanitas vita medica, ægritudo, mors*, Cracov. 1588. 4. * An ejusdem est.

D. M. S. P. SIMONIS SIMONII ... *athei summa religio*, Cracov. 1588. 4. *

GERHARDI NENNII SLEDANI *compendium medicinæ cum tabulis therapeuticis*, Franeker 1588. 4. HARL. *

JAC. LE BON *therapia puerperarum*, Francof. 1589. 16. Paris. 1664. & Genev. 1635. 4. cum HOLLERIO. Breve opusculum.

AUGUSTINI VASQUEZ *Quæstiones medicæ, practicæ & chirurgicæ*, Salmantic. 1589. 4. * Francof. 1589. 4. L.

JACOBI TAMARO *de epilepsiæ curatione libellus*, Hispali 1589. 4. L. *

JOH. RIOLANI patris multa sunt opera practica, & imprimis *Therapeutica seu ars bene medendi*, Lugd. 1589. 8. Paris. 1601. 8. 1618. fol. * Tum *artis medicinalis theoreticæ & practicæ systema*, Basil. 1629. 8. * *Pro censura* etiam *scholæ Parisinæ adversus Alchymiam lata responsionem ad* A. LIBAVII *maniam* dedit Paris. 1606. 8. * EJ. *universæ medicinæ compendium* prodiit Basil. 1601. 12. Paris. 1626. 8. Opera omnia prodierunt Paris. 1610. fol.

GERHARDI COLUMBA *apologia pro* FR. BISSO *protomedico* Messan. 1589. 8. * Agitur de erysipelate *in* Sicilia epidemice grassante.

PAULI CRINCI *responsiones apologeticæ in apologiam* GER. COLUMBÆ *pro* FRANCISCO BISSO Messan. 1589. 4. MONG. *

LUCÆ GHINI *brevis ratio curandi morbum gallicum*, Spiræ 1589. 8. LIND. Posthumum videtur.

VALENT. VALENTINI *apologia qua suam pilularum compositionem bonam esse*, &c. Anconæ 1589. 4.

FERD. MENA *libellus de ratione permiscendi medicamenta quæ passim in usum veniunt*, Aug. Taurinor. 1589. 8. *

J. MARQUARD *practica theorica empirica morborum internorum a capite ad calcem*; Spir. 1589. 8. LIND. *

LAURENTII SCHOLZE, qui collectionem consiliorum & epistolarum edidit, *aphorismorum medicinalium theoreticorum & practicorum* Libri VIII. editi sunt Bresl. 1588. 8. Francof. 1594. 8. 1626. 8. *

HENRICI a BRA *catalogus medicamentorum simplicium & facile parabilium ad calculum*, Franeker 1589. 8. 1691. 8. * *ad hydropem* Leid. 1590. 8. * *adversus pestilentiam* Arnheim 1605. 8. * *adversus epilepsiam*, Leovard. 1616. 8. * *adversus venena*, ibid. eodem anno. *

CHRISTOPHORI HIELLINI *vom lapide bezoar als der kräftigsten arzney wieder allerley gift*, Constantiæ 1589. 8. * cum collectione libellorum de peste.

MAR-

III. GRÆCO-GALLI.

JACOBUS HOLLERIUS (*a*) hic primo nominandus est, qui Librum scripsit hoc titulo: *Opera practica cum notis* LUDOVICI DURETI. Nobilis & aureus

MARTINI VVENDRICH *problematum physicorm & medicorum ex* J. B. MONTANI *scriptis selectorum* Liber I. VVittemberg. 1590. *

MICHAEL BAPST. *neu und nützliches artzney kunst buch*, Mülhausen 1590. 4.* 1605. 8. *

LUDOVICI TRAMERI *de vera atque perfecta medendi methodo juxta Peripateticorum doctrinam commentarii*, Ingolstad. 1590. 8. *

JACOBI SEIDELII *methodica arthritidis & phthisis curationes certis thesibus comprehensa. Acc. disputatio de saliva, sputo & muco*, Bardi in Pomeran. 1590. 4. *

J. THOMÆ MINADOI *Medicarum disputationum* Liber I. *de adæquato indicante venæ sectionis: de injucunditate in curationibus evitanda: quod* L. *ad* THRASYBULUM *legitimus sit*, Tarvis. 1590. 4. 1610. 4. EJ. *de humani corporis turpitudinibus cognoscendis & curandis* Libri III. *& de plica polonica*, Patav. 1600. fol. * Alia opera in Pathologicis dicta sunt.

EUSTACHII RUDII, Bellunensis, *de humani corporis affectibus dignoscendis, curandis & conservandis* Liber I. Venet. 1500. fol. Liber II. ibid. 1595. fol. *tertius* ibid. 1596. fol. LIND. & *omnes conjuncti* VII. *Libri* Venet. 1606. fol. Ex genio seculi, plenus controversiarum & defensionis veterum, ex quibus etiam fere omnia sumsit.

J. ANGELI de CANTECILLIS *practica rationalis de medendis morbis* Libri III. & *de differentia & curatione febrium ac sanguinis missione*, Rom. 1590. 8. *

In SAL. ALBERTI *Miscellaneis*, VVittemberg. 1590. 8. aliqua, panciora, huc pertinent, ut de vaporibus metallicis utilibus.

ALESSANDRI MASSARIÆ, jurati defensoris veterum, Patavini Professoris, multa opera extant. EJUS *de peste* Libros II. video citari editionis Venetæ 1579. 4. EJ. Liber *de abusu vesicantium & theriacæ in febre pestilenti* prodiit Patav. 1591. 4. & *de abusu medicamentorum vesicantium disputatio secunda apologetica*, Vicetiæ 1593. 4. * Contra HERCULEM SAXONIA scripsit, sed dicitur a TERILLO palinodiam cecinisse. EJUSD. *disputationes quarum* I. est *de scopis mittendi sanguinem, altera de purgatione in morborum principio*, Vicetiæ 1598. 4. * EJ. *responsionum & consultationum medicinalium Liber*, Venet. 1613. fol. EJ. *practica medica seu prælectiones accademicæ continentes methodum cognoscendi & curandi totius corporis morbos ad nativam* HIPPOCRATIS *&* GALENI *mentem cum tractationibus de peste, affectibus renum & vesicæ, & de pulsibus & urinis*, Tarvis. 1607. fol. Lugdun. 1616. 4. Venet. 1618. 4. * EJ. *practica medica & Liber de morbo gallico, de purgantibus, de ratione consultandi*; Francof. 1601. 4. Tarvis. 1606. fol. EJ. *opera medica* quibus priora omnia repetuntur, Lugdun. 1634. fol. 1669. fol. Francof. 1608. fol. *

BARTHOLOMÆI VICARII *de ægrotantium optimo assistente ejusque officio in singulis morbis*; Rom. 1591. 4. *

HANNIBALIS de NICOLINIS *de curativis ac mittendi sanguinem scopis disputationes*, Perusiæ 1581. 4. * LIND.

HIERONYMI BRISCIANI *nova medicina in qua multorum errores in hac facultate reteguntur & antiquus suus honor medicinæ restituitur*, Venet. 1591. 4. L.

BAPTISTÆ CODRONCHI *de Christiana & tuta medendi ratione* Libri II. *Accedit de baccis indicis atque antimonio*, Ferrariæ 1591. 4. * Bonon. 1629. 4. EJ. *consilium de raucedine*, Francof. 1597. 8. EJ. Libri II. *de rabie & hydrophobia & de iis qui aqua immerguntur*, Francofurt. 1610. 8. alibi dicti sunt non maximi momenti. Eum etiam diximus quo egit de morbo cartilaginis memoratæ. EJ. *de vitiis vocis* a GOELICKIO laudatus est.

ANTONII MARIÆ BETTI de Rhabarbaro contra communem opinionem quæstio, Bonon. 1591. fol. prodiit; an nempe magis in substantia alvum solvat, an infusum.

(*a*) Dictus est suo loco.

(*a*) PROS-

aureus. Liber eſt, eſtque opus abſolutum. Eruditiſſimus enim & omnium fere linguarum peritiſſimus fuit, & gravis ætate, conſummatus experimentis ſumma fide demum ſcripſit. Opus editum eſt Genevæ in 4. anno 1623. & 1635. Reliqui galli unice in HIPPOCRATEM commentati ſunt, hinc eos omnes citavi in ſemeiotice.

Nonnulli alii auctores ſunt, quos ad ſyſtematicos referre oportet, & qui nonnullorum populorum propriam medicinam ſcripſerunt. Olim philoſophus dixit, nihil plus polire ingenium, quam peregrinari apud omnes populos; hinc malum judicium de bono & malo non tamen facile feret, qui plures vidit mores, quam qui patriæ ſuæ mores ſolos viderit. Ita pariter in medicina nimis arcta erit eruditio, niſi variam medicinam Græcorum, Italorum, Indorum, Perſarum, &c. legamus.

De Medicina Ægyptiorum ſcripſit PROSPER ALPINUS (*a*), Italus natione. Illi cupido inceſſit petendi primam medicinæ ſedem, quæ non eſt Græcia, ſed Ægyptus, unde HIPPOCRATES ipſe artem hauſit. Ergo Ægyptum petiit, dogmata eorum populorum collegit, & inde hoc opus condidit, ex quo videmus quid HIPPOCRATES pluribus locis voluerit. Editus eſt in 4. Pariſ. anno 1646. & Lugd. Batavorum.

De

(*a*) PROSPERI ALPINI Maroſticenſis, medici Conſulis Veneti, qui Memphi res reipublicæ agebat, deinde Patavini horti Præfecti, *de medicina Ægyptiorum* Libri IV. Venet. 1591. 4. gr. egregium opus eſt, cujus tres imprimis poſteriores Libri hodiernam Ægyptiorum artem medendi, purgantia, cauſtica, veſicatoria deſcribunt, quibus antiqua etiam ejus gentis medicina paſſim declaratur. EJUSD. *de medicina Methodica* Libri XIII. Patavii 1611. fol. Leid. 1719. 4. & alias excuſi ſunt. Praxin etiam medicam per ſingulos morbos ad placita ſectæ & ejus theorias perſequitur.

ABRAHAMI NEHEMIA *methodus medendi univerſalis per ſanguinis miſſionem & purgationem* Libri II. Acc. *de tempore aquam frigidam exhibendi in febribus ardentibus*. Venet. 1591. 4. *

PAMPHILI HERILACII Reatini *de arthritide & podagra conſilium*. Colon. 1591. 8. cum Libro *de aquarum natura*, exigui momenti.

NICOLAI GYER *engliſh phlebotomi: or method and vvay of healing by letting blood*. Lond. 1592. 4. AMES. 1604. 4. *

BERNHARDI CARANES *adverſus Valentinos & alios noſtri temporis medicos de ratione mittendi ſanguinis in febribus putridis* Libri III. Barcinone 1592. 8. *

HENRICUS GARETIUS, medicus Electoris Moguntini, edidit Francof. 1592. 8. *de arthritidis præſervatione & curatione doctiſſimorum noſtræ ætatis Medicorum conſilia*. J. SYLVII nempe, FERNELII, VESALII, ANTONII GALLI, JEREMIÆ THRIVERII, GEMMÆ FRISII, ADAMI BOGARDI, CORNELII BASDORPII, PETRI BRUHESII, DANIELIS VLIERDENI, CAROLI GOSVINI, JO. ZOMERII & FRANCISCI FABRICII. Pleræque epiſtolæ ſunt P. BRUHESII, aut ad eum datæ.

J. MARQUARDI Pannonii *practica theorica empirica morborum interiorum*, Spiræ 1592. 8. *

ÆMILII CAMPOLONGI Patavini Liber *de arthritide*, Spir. 1592. 8. & prius Venet. 1586. 4. * Et de variolis, Venet. 1586. 4. quæ mea eſt editio libri mediocriter utilis. EJUSD. & ALB. BOTTONI *methodi medicinales in quibus legitima medendi ratio traditur*, Francof. 1595. 8. *

OCTAVIANI ROBORETI archiatri Rudolfi II. *de uſu veſicatoriorum in peticulari febre*, Trident. 1592. RIV. *

J. GRAMMAN *de pharmaco purgante, quod GALENI mancipia ſuis purgantibus, cum ſint deleteria nullo ſpagirices artificio correcta, plurimum obſint*, Erford. 1593. 4. * EJ. *bericht*

uvie

vvie man sich vor der giftigen blutruhr und fliessenden pest verwahren, auch denen damit beladenen vvieder aufhelfen soll (ad dysenteriam) ibid. 1598. 8. RIV.

BRUNONIS SEIDEL Liber *morborum incurabilium causas explicans*, Francof. 1593. 8. Posthumum opus, valde laudatum SCHELHAMMERO, sed certe nostro ævo inutile, quo demonstratum itur, utique dari morbos insanabiles, neque PARACELSI sectam eos superare. Auget autem numerum eorum morborum, cum ipsis pestem, epotam aquam fortem, & alia admisceret, plenus superstitiosis historiis.

PETRI VAEZ *Apologia medicinalis. Acc. Censura de Vena sectione in febribus putridis & curatione puncticularis, denique epistola medicinales*, Barcinone 1593. 8. Nondum legi, sed penes me est.

JACOBI TRUNCONII *de curandis puerorum morbis*, Florent. 1593. 4. cum aliis libris in Pathologia citatis.

BARTHOL. HUBNERI *oratio de impietate PARACELSI & sectatorum qui medicinam conspurcarunt*, Erford. 1593. 8. *

FRANCISCI COURCELLI *de vana ratione mittendi sanguinis in hæmatothreseos*, Francof. 1593. 8. *

FRANCISCI AGUILLAR *de febrium putridarum curatione adversus* BERNHARDUM CARANES, Valent. 1593. 8. L.

PETRI PARISII *avvertimenti sopra la peste e febbre pestifera con la somma delle loro principali cagioni*, Panorm. 1593. 4. & *aggiunta*, ibid. 1603. 4. * Ipse pesti interfuit.

ANDREÆ CHIOCCI *quæstionum philosophicarum & medicarum* Libri III. Veron. 1593. 4. Venet. 1604. 4. * EJ. *disputatio de sectione vena in obstructione ab humorum qualitate*, Venet. 1604. 4. *

HERCULIS SAXONIA, Patavini Professoris, *de phœnigmis* Libri III. *de universa rectificantium natura, psilothris, smegmatibus, dropacibus, sinapismis vulgo vesicantibus, de quorum usu in febribus pestilentibus multa disputantur*, Patav. 1593. 4. 1691. 4. * Contra A. MASSARIAM defendit suum in peste vesicantium usum, ita ut creditus sit vicisse adversarium, THOMASINO judice. Ipse tamen in uxore sua abortivis usus est, cum mola laborare crederet, ea vero vere gravida esset, PRIMIROSIO teste *error. vulg* Libros II. c. 2. EJUSDEM *Pantheon medicinæ selectum* Libri XI. *distinctum omnibus ad praxin medicinæ necessariis panmechanicis instructum*, Francof. 1603. fol. a PETRO UFFEMBACHIO editum. Opera omnia ejus viri sunt, Praxis, de plica, de phœnigmis, de lue venerea, de pulsibus. EJUSD. *prælectionum practicarum* Libri II. *de ratione dignoscendi ac curandi omnes interiores affectus præter naturam*, Francof. 1610. fol. * EJUSD. *opera practica*, Patav. 1639. fol. 1681. fol. *

SIMONIS PETREII *lenis censura in acerbam admonitionem* A. LAURENTII Turoni 1599. 8. *

SIMONIS KELLING *defensive against the plague*, Lond. 1593. 4. AMES. Etiam variolarum curationem continet.

CHRISTOPHORI HENRICI AYRER *methodica & succincta informatio medici praxin aggredientis*, Francof. 1594. 8. * EJ. *regimen pestis & dysenteriæ populariter grassantium præservanda & percuranda*, Argentor. 1617. 4. *

BALDI ANGELI ABBATII *opus discussarum concertationum præclarum de rebus, verbis & sententiis controversis ex omnibus fere scriptoribus* Libri XV. Pisauri 1595. 4. *

VIDI VIDII junioris *de curatione generali* P. I. Lib. XVII. Florent. 1587. 4. EJ. *de curatione generali* Libri XVII. P. II. ibid. 1594. fol. *de curatione membratim*, ibid. 1594. *de medicamentis* Libri VIII. Venet. 1611. fol. Opera vero omnia cum titulo V. VIDII *ars medicinalis a* VIDO *juniore recognita*, Venet. 1611. fol. vol. 3. recusa 1626. fol. 1645. fol. 1668. fol.

NONII a COSTA *de arte medica*, Patav. 1594. 4. *

THOMÆ RODERICI a VEGA Eborensis *opera omnia* Lugdun. 1594. fol. Commentarii sunt in GALENUM.

JOHANNIS COSTÆI Laudensis, primarii Professoris Bononiensis, *de igneis medicinæ præsidiis* Libri II. Venet. 1595. 4. Et hic citari potest & inter Chirurgicos Libros, bonus, ordine plano recensens Græcorum & Arabum numerosa cauteria morbosque quibus opponebantur, non absque sua observatione. Minime ignoravit renovatam in Anglia curationem herniæ per caustica. EJ. *de facili medicina per seri & lactis usum* Libri III. Bonon. 1595.

1595. 4. quæ mea eft editio, & Papiæ 1604. 4. Ex veteribus collegit occafiones adhibendi feri lactis. EJ. *de potu in morbis, aquis, vino, omnique factitio potu; ac. de privato in fingulis morborum generibus eorum ufu differitur*, Papiæ 1604. 4. Venet. 1604. 4. LIND. * EJ. *mifcellanearum differtationum Decas* I. a filio J. FRANCISCO edita eft Patav. 1658. 12. Ad hiftoriam & diæteticam in primis fpectat. Lentium in variolis ufum rejicit.

ALBERTINI BOTTONI, Patavini Profefforis, qui hoc anno obiit, muliebria diximus, Confilia aliqua a J. LAUTERBACH edita funt, Francof. 1605. 4. *Methodus medendi* cum illa ÆMILII CAMPOLONGI excufa eft a LAZARO SUSENBECK Francof. 1595. 8. Una etiam prodiit BARTHOLOMÆI HIEROVII *quæftionum medicinalium* Liber I.

NICOLAI ABRAHAMI FRAMBESARII *canonum & confultationum medicarum* Libri III. Parif. 1595. 8. * 1619. 8. aucti, cum *appendice de arthritide*, & libello *de peftis curatione & præcautione*. EJUSD. *fchola medica*, Leid. 1625. 8. * EJUSD. *opera medica* Francof. 1629. 4. * quibus priora continentur & *apologia pro innocentia medicamentorum chymicorum*, & *Laura academica* FRAMBESARII.

Univerfa medicina fynopfis ex L. GAL. *de morborum & fymptomatum differentiis & caufis, & de fanguinis miffione*, Venet. 1595. fol. in tabularum forma prodiit.

ABRAHAMI SCHOPFII *καθόλου omnium præfidiorum medicorum univerfalium & topicorum difquifitiva*, Bafil. 1595.

JOHANNIS VVITTICH *bericht von epidemifchen und fleck fiebern*, Eisleben 1594. 8. * EJ. *artzneybüchlein für arme und dürftige leute*, Leipzig 1595. 4. * EJUSD. *confilia apoplectica feu de fubitanea morte*, Lipf. 1603. 8. EJUSD. *proceffus, confilia, obfervationes atque epiftolæ medicæ doctiffimorum Germaniæ medicorum*, Lipf. 1604. 4. 1607. 4. L. Octoginta confilia funt aut epiftolæ J. SCHROETERI, J. PONTANI, C. NÆVII, T. ERASTI, J. CAMERARII & aliorum medicorum, quorum nomina minus nota funt. Sæpe miratus fum longitudinem inmenfam formularum.

DIOMEDIS CORNARII *confiliorum medicinalium tractatus*, Lipf. 1595. 4. 1559. 4. quæ mea eft editio, auctior cum obfervationibus & hiftoriis admirandis, & orationibus ejufdem auctoris.

HORATII GUARGUANTI *de theriacæ virtutibus, mechoacamæ radice, evi gallinacei ufu in febribus*, Venet. 1595. 4. RIV. * EJ. *refponfa varia ad varias ægritudines, imprimis de dyfenteria, morbo gallico & febre peftilentiali & pefte. Accedit cognitio fedandi & curandi fluxus*, Venet. 1613. 4. RIV.

J. BAPT. ZAPATA *maraviglioſi fecreti di medicina*, Venet. 1595. 8. Sæpiffime recufa etiam germanice *fchlüffel der arzney*, Lipf. 1685. 8.

J. VVERNER *therapeutica, hoc eft fanitatis reftituendæ ratio artificiofa* Libri II, *propofita & coram illuftrata*, Francof. 1596. 8. *

THADDÆI ab HAYCH *actio medica adverfus* PHIL. FANCHELIUM *medicaftrum & pfeudo-paracelfiftam*, Amberg. 1596. 8. Malæ eum hominem curationis arguit. EJUSD. *aphorifmorum medicorum* Liber I.

JACOBI HORSTII Profefforis Helmftadienfis *epiftolæ philofophicæ & medicinales*, Lipf. 1596. 8. * cum vita GEORGII HORSTII. EJUSD. *difputationes de rebus fecundum & præter naturam*, VVittemberg 1609. 8. *

OSVVALDI GABERKOVER *artzney buch*, Tubing. 1596. 4. vol. 2. Francof. 1665. 4. 1694. 8. * An IDEM *VVürtenbergifches artzney buch*, Tubing. 1603. 4. *

J. ZECCHII *de ratione curandi præfertim febres ex putrido ortas humore*, Vienn. 1596. 4. * EJ. *confultationes medicinales in quibus univerfæ praxis medicæ exacte tractatur*, Venet. 1617. 4. L. Francof. 1650. 8. *

DURANTIS SCACCHI *fubfidium medicinæ in quo quantum docta manus præftet ad immanos morbos evellendos mirum in modum elucefcit*, Urbin. 1596. 8. *

JOSTRENII de JOSTRENIIS *de ufu veficantium promifcue in morbis omnibus, de cucurbitulis affigendis importune, de venæ fectionis omiffione, de purgatione incongrua, de victus ratione monftrofa*, Venet. 1596. 4. *

SILVESTRO FACIO *difefa intorno allo fputo di fangue*, Firenze 1596. 4. * PL. EJ. *Tractatus de pefte* Italice fcriptus, Gallice verfus a B. BARALIS, prodiit Parif. 1620. 8.

LEONHARD MARSCHALL I. II. *and* III. *bock of cattel, taken from the beft authors*, Lond. 1596. 4. Eft veterinaria. AMES.

PETER

PETER LOVVE D. *in the faculty of chirurgerie at Paris chir. to* HENRY IV. *easy certain and perfect method to cure and prevent the spanish sicknesse*, Lond. 1596. 4. AMES.

G. TOOKER *Charisma seu donum sanationis, de curatione struma per contactum Regum Angliæ*, London 1597. 4. Pugnat pro eo privilegio Regibus Angliæ concesso.

BARTHOLOMÆI CASTELLI *artis medicæ methodo divisa synopsis, in qua quidquid ab* HIPPOCRATE, GALENO, AVICENNA *cæterisque summæ auctoritatis doctoribus ad eamdem artem scripta sunt mira dexteritate... accuratim continetur*, Messan. 1597. 4. * De ejus viri dictionario dictum est.

MICHAEL MARTINEZ de LIEVA *remedios preservativos y curativos para en tiempo de la peste y otras curiosas experiencias*, Madrit 1597. 8. *

GIROLAMO VENEROSI *risposta alla difesa intorno allo sputo di sangue*, Firenze 1597. * EJ. *de consultatione responsiva, de urina stillicidio, pruritu & herpete exedente*, Venet. 1611. 4. *

JOH. BAUHINI celebris botanici *bericht von der pest* Mumpelgard 1597. 8. *

PETRI MATTHÆI PINI amici B. EUSTACHII, & tabularum heredis, *compendium instar indicis in* HIPPOCRATIS COI *opera omnia*, Venet. 1597. fol. recusus cum nupera MARINELLI anno 1737.

J. NICOLAI ROGERII *de recta curandi ratione per sanguinis missionem*, Venet. 1597. 4. *

J. BAPT. MELLA *il cortesivo ovvero del mal di castrone*, Neapol. 1597. 4. *

J. BOKELII Professoris Helmstadiensis, *Pestordnung der statt Hamburg* 1597. 4. RIV. In eam adnotationes prodierunt Hamburg. 1665. 4. germanice scriptæ.

BERNH. a KIRCHEN *kurtzer bericht wie sich ein ieder in der epidemischen ruhr halten soll*. Paderborn 1597. 8. * RIV.

J. NEEFFENS *bericht wie man sich in denen vorstehenden sterbens lauffen mit præservation und curation der pestilenz verhalten soll*, Dresd. 1597. 4. *

CASP. STRUBII *bericht wie der gemeine mann in itzo gefährlichen Sterbens laüften sich verhalten und curiren soll*, VVittemberg 1597. RIV. *

ANDR. STARKENS *bericht von der pestilenz wie man sich davor bewahren und die ruhr heilen soll, nebst einem harnspiegel worinn gewiesen wird, dass dem Harn in pestilenz zeit nicht zu trauen sey*, Erfurt. 1597. 4. RIV. EJ. *kranken spiegel wie sich ein kranker dann ein treuer artzt sich beyde verhalten mögen, auch wie in iziger pestilenzzeit sich zu bewahren*, &c. Mulhausen 1598. 4. RIV.

CASPAR BUCHA *bericht wie man sich in sterbens laüffen verhalten, für der pestilenz verwahren, was man täglich brauchen und womit man raüchern soll*, Magdeburg 1598. 4. Nunquam uberior, quam hoc seculo, de peste scriptorum seges cum minori utilitate fuit.

JAC. LIEBZELTER *de ratione præservandi a peste*, Lips. 1598. *

J. ALPHONSI de FONTECHIA *medicorum incipientium medicina seu medicinæ christianæ speculum*, Complut. 1598. 4. *

MARTINI GOMEZ de PAMPELUNA *contra la peste en las epistolas de* NICOLAS MONARDES, Pampelona 1598. 8. *

SCÆVOLÆ SAMMARTHANI *pædotrophia* anno 1584. scripta hoc anno gallice edita dicitur, neque enim vidi, in Carmine suo miscet Theologiam paganam cum Christiana & miras theorias profert v. g. utriusque homines sexus primo umbilicis connexos fuisse, vinculoque demum solutos secessisse, &c.

The cure of diseased in remote regions preventing mortality, Lond. 1598. 4. *

DAV. HERLITZ *pest ordnung*, Augspurg 1598. 4. * 1621. 8. *

ALFONSI DIEZ DAZA *avisos y documentos para la preservacion y cura de la peste*, Hispali 1599. ANT. *

CÆSAR MOCHA *trattato della peste*, Carmagnola 1599. 4. *

HIERONYMI SORIANO *experimentos medicos faciles y verdaderos*, Madriti 1599. 8. Complut. 1612. 8. * EJ. *methodo de curar las enfermidades de los ninnos* (de morbis puerorum) Saragossa 1606. 8. * N. ANT. *

JOSEPHI PHAVORINI a CLAVARIIS *medicarum exercitationum Liber in quo physiologia, pathologia, therapeutica explicantur*, Camerini 1599. 4. *

JO. STEINMETZ *nützliche anleitung wie man sich vor der pestilenz verwahren soll*, Lips. 1599. 4. RIV.

JOH. OSVVALD *unterricht für gesunde and kranke vvie sie sich zu verhalten*, Francofurti 1599. 8. *

ANDREÆ LIBAVII *singularium* p. 1. *de abstrusioribus in medicina, philosophia, chymia quæstionibus differitur*, Francof. 1399. 8. *Pars* II. ibid. eodem anno P. III. & IV. anno 1601. 8. * *variarum controversiarum* Libri II. *schediastici* ibid. 1600. 8. * EJ. *de medicina veterum tam Hippocratica quam Hermetica Tractatus*. ibid. 1599. 8. *

JUSTI BALBIANI *nova ratio praxeos medicinæ* Libri IV. Venet. 1600. 8. *

NICOLAI BOCANGEL *de las enfermidades malignas y pestilentes su causa remedios y preservacion*, Madrit 1600. 4. * NIC. ANT.

J. HIERONYMI PULVERINI *ars medica de curandis juxta hodiernum usum humani corporis morbis*, Venet. 1600. 4. Leid. 1649. 8. ex recensione GER. BLASII. *

ANTONII PONCE de S. CRUZ Archiatri Hispanici, magni, ut plerique Hispani, Arabum admiratoris, *de las causas y curacion de las fiebres con secas pestilenciales*, Valladolid. 1600. 8. * EJ. *de impedimentis magnorum auxiliorum* Libri III. Madrit. 1629. 4. Patav. 1651. 12. Sed mea editio est Barcinonensis 1648. 8. Veterum unice auctoritates secutus est. Cum reliquis operibus physiologicis ANTONII prodiit patris opus ALPHONSI *dignotio & cura affectuum melancholicorum*, Madriti 1622. fol. quo opusculo historiæ etiam ægrotum ex variis causis per curationem causæ contrariam sanatorum habentur. Placet quod acri pesso virgini suppressis mensibus medelam fecerit. Multum vero utebatur venæ sectione & diæta refrigerante.

Aderlaß büchlein d. i. vom rechten gebrauch der aderläß 1600. 8. Auctor est D. ALEXANDER SEITZ, sententia omni superstitione plena, diebus rejectaneis, metu venæ sectionis in gravidis, &c. Adjectus est libellus J. HARTMANNI HYRI, qui in Indiam iter fecerat, de lapidis bezoar speciebus, cujus vires valde extollit, tum collectio formularum.

LUCII LAELII Fulginatis *consultatio de lue Sarmatica*, Ferrar. 1600. fol. *

J. de PONS medici Lugdunensis *de nimis licentiosa & intempestiva sanguinis missione* Ed. II. Lugd. 1600. 8. magn.

TOBIÆ DORNCRELLII *de purgatione & cur purgatio familiarem sibi humorem adtrahat*; Ulyssæ (quæ ubi sit nescio) 1600. Hamburg. 1603. 12. Jen. 1645. 12. &c. EJ. *Empirica seu medicamenta experientia diuturna comprobata ad omnes corporis humani morbos* II. Libr. recusa a J. STOCKER Francof. 1601. 8. cum *dispensatorio* EJ. *medulla totius praxeos medicæ aphoristica*, Erfurt. 1656. 4. *

JOSEPHI QUERCETANI *seu du Chesne, Sieur de la Violette*, Chemici, indocti hominis; ut ex epistola C. BAUHINI apparet, & alieno calamo usi, multa opera sunt. EJUS *opera medica*, Lugduni 1600. 8. Lips. 1614. 8. * prodierunt. LIND. EJ. *responsio adversus anonymi phantasmata ad veritatem hermeticæ medicinæ stabiliendam*, Paris. 1603. 8. Francof. 1605. 8. LIND. * EJ. *de priscorum philosophorum veræ medicinæ materia, preparationis modo atque in curandis morbis præstantia*. Accedunt consilia medica IV. *de arthritide, nephritide, lue venerea, morbo complicato*, Genev. 1603. 8. Lips. 1613. 8 * EJ. *pestis alexicacus seu luis pestiferæ fuga, auxiliante selectorum remediorum copia procurata*, Paris. 1608. 4. 1624. 4. Lips. 1609. 8. LIND. 1615. 8. * EJ. *conseils de medecine*, Paris. 1626. 8. * EJ. *recueil de plus beaux & rares secrets*, Paris. 1641. 8. *

PETRI FORESTI viri nobilis, eruditi & expertissimi medici, magni peregrinatoris *opera* Francof. 1619. fol. 1634. fol. 1660. fol. & alias prodierunt, jam citata in pathologicis, plenum in practicis opus, comparatum cum veterum præceptis & proprio experimento, sed a nostra nunc medicina alienius, & fictum, si credendum BOERHAAVIO, ad famam augendam.

BALTHASSARIS SCULZII *synopsis universæ medicinæ* XII. *disputationibus exhibita*, Lips. 1601. 8. *

J. NICOLAI *universæ medicinæ compendium*, Basil. 1601. 8. *

PETRI HOFMANN *Fraisambüchlein von der præservation und curation der fraisam oder epilepsia an kleinen kindern*, Coburg. 1601. 8. * EJ. *Kurzer unterricht vvie man sich in izt regierenden fiebern sovvol auch in der pest bevvahren und curiren soll*, Hoff. 1611. 4. * Ad febris Hungaricæ curationem.

JACOBI FONTANI *methodus generalis cognoscendi, prædicendi & curandi morbos, eorumque sym-*

fymptomata ad mentem HIPPOCRATIS *&* GALENI Avenione 1601. 8. Parif. 1612. 8. * EJ. *practica curandorum morborum* C. H. *in* 4. *Libros diftincta*, Parif. 1611. 8. * EJ. *opera in quibus univerfa artis Partes* IV. *methodice explicantur. Praeponuntur Libri* II. *de demonftratione medica*. Accefferunt *confilia medica* Genev. 1613. 4. Parifiis anno 1608. * Libri ifti II. *de demonftratione* feorfim excufi funt. LIND. & Avenione 1603. 8. *

J. HUCHER *de febrium... curatione* Libri IV. Lugdun. 1601. 8. *

FRANCISCI MARIÆ de TECTORIIS *compendium medicinæ practica feu formula remediorum*, &c. Francof. 1601. 8. *

NICOLAI ANDREÆ D'URSO *Tractatus de vermibus*, Neapoli 1601. 4. *

NIC. MACHELLI *de morbo gallico ejufque curatione*, Francof. 1601. 8. *

FELIX PLATER, ex Valefiaca nobili familia natus, Profeffor & Poliater Bafilienfis, per quinquaginta annos felix practicus, infignis judicio, amore anatomes, rei naturalis, cujus egregios thefauros collegit, recto ingenio & quod fupra vulgi præjudicia facile erigeretur, opii efficaces vires ex primis vindicavit, fyptomata morbufque novo ordine ad fuas communes caufas reduxit, in remediis potius nimis abundavit. EJUS princeps opus eft *Praxeos medicæ*, cujus prima editio prodiit Bafileæ 1602. 8. L. fucceflerunt multæ aliæ. Mea eft anni 1666. 4. aucta *centuria quæftionum paradoxarum & endoxarum*. Alia nuper prodiit, Bafil. 1755. 2. vol. Obfervationes citavi. Hic auctor plerofque priorum vera utilitate longe fuperat.

SANCTORII SANCTORII, Juftinopolitani, medici Veneti eruditiffimi, & inventoris; fcholaftica tamen nimis methodo ufi, *methodi vitandorum errorum* Libri XV. prodierunt Venetiis 1602. fol. 1630. 4. LIND. Genevæ 1631. & alias. Magna pars pertinet ad femioticen, *quinque* tamen *poftremi Libri* practici funt, *de principiis methodi medendi: de analogismis & experimentis: de adminiftrandis remediis: de revulfione & derivatione: & de indicantium æquilibrio*. Subtile opus, & valde methodicum eft, fi ea ætas artis methodum perfectam tuliffet. Multis pugnat in Empiricos, & oftendit, quomodo dogmatice ex analogia remedia inveniantur. Remedia decantata fummo cum judicio explodit, ut bezoar, cornu rhinocerotis, lithontriptica, lapides pretiofos, alia: Veficantia neque fæpe neque nunquam admittit. In revulfione eam præfert, quæ fit per proxima, &c. Liber *de inventione remediorum* non primum Genevæ 1631. 4. ut in titulo jactatur, fed prius Venetiis 1629. 4. cum commentario in aphorifmos HIPPOCRATIS prodiit. Fontes aperit, unde fumatur remediorum felectus, ex loco adfecto, colore, morbi magnitudine, caufis fpecificis, & in univerfum ex theoria. Aliquas habet fuas obfervationes & cadaverum etiam fectiones. In *commentario in* I. *Fen. primi Libri Canonis* AVICENNÆ Venetiis 1626. fol. editio multa propria remediorum genera proponit, ftillicidium ad paralyfin, æolipilam ad phthifin, & ad refrigerandum aerem, lectum penfilem, balnea penfilia. Frigida colicam fanavit. Monachum per fraudem melancholico ægro clavos & pilos fuppeditantem detexit, &c. EJUS *opera omnia* IV. *voluminibus comprehenfa* prodierunt Venet. 1660. 4.

DEMETRII CANEVARII *morborum omnium qui corpus humanum adfligunt ex arte curandorum accurata methodus*, Venet. 1605. 8. * EJ. *ars medica*, Genuæ 1626. fol. *

J. BAPTISTÆ IMPERIALIS *exotericarum exercitationum* Libri II. *ad* H. AUGENIUM, Vicetiæ 1602. 4. * Venet. 1603. 4. *

JOH. de VITO *de caufis noftrarum calamitatum & de morbis epidemicis qui vulgabantur... per totum regnum Neapolitanum* anno 1602. Neapoli 1602. 4. *

FORTUNATI FIDELIS Liber *de relationibus* prodiit Panormi 1602. 4. alibi dictus. EJUS *contemplationum medicarum* Libri XXII. *in quibus non pauca preter communem multorum medicorum fententiam notatu digna explicantur* prodierunt Panormi 1621. 4. MONGITOR. *

JOH. XIMENEZ SAVANIEGO *Thactatus de pefte fus caufas prefervacion y cura*, Antiquera 1602. 4. * N. ANT.

RODERICI a CASTRO Lufitani, qui Hamburgi medicinam fecit, *Medicina mulierum univerfa*, Hamburg. 1603. fol. Prima pars phyfiologica eft, reliqua practica magnam partem ex veteribus fumta & ad veterum faporem, fuperftitiofus, qui credat apertis feneftris partum reddi faciliorem, neque in obftetricando utilis, qui in partu difficili fetum velit reduci in eum fitum in quo caput præcedit.

ANDREÆ de VALDIVIA *de las landres*, Hifpali 1603. (de pefte) N. ANT. *

FRANCISCI de SILVA y OLIVERA *difcurfo de la providencia y curacion de fecas y carbunculos con contagio*, Granatæ 1603. 8. * ANT.

EMANUEL GOMEZ *de peſtilentiæ curatione methodica*, Antvverp. 1603. 4. Lovan. 1637. 8. *

J. BAPTISTÆ PERSONÆ *diſcurſuum medicinalium Liber*, Bergomi 1603. 4. *

VINCENTII ALSARII a CRUCE Genuenſis Liber *de epilepſia* anno 1603. 4. editus, in pathologicis dictus eſt. EJUS ſunt etiam *de quæſitis per epiſtolas in arte medica IV. ubi varii caſus, obſervationes, conſilia, reſponſa, diſputationes atque curationes deſcribuntur*, Venet. 1622. fol. * EJ. *conſultatio medica pro adoleſcente oblivione & ſurditate laborante*, Rom. 1629. 4. EJ. *providenza medica per preſervarſi dell' imminente peſte*, Rom. 1630. 4. EJ. *conſilium prophylacticum a lue peſtifera graſſante*, Rom. 1631. 4. MANDOS. Alia opuſcula jam citavimus in pathologicis.

SCIPIONIS MERCURII Liber *degli errori popolari d' Italia*, Venet. 1603. 4. * EJ. obſtetricium opus diximus.

JOH. MUNSTERI *diſcuſſio eorum quæ ab* ABR. SCHOPFIO *contra* HIPPOCRATIS *aphoriſmum* 22. *Sect.* I. *ſcripta ſunt*: Acceſſerunt *duæ ejuſdem argumenti appendices contra* CAPIVACCIUM *&* MERCURIALEM, Francof. 1603. 8. EJ. *de pædophlebotomia* Tubing. 1604. 4. * Non debere pueris ante 14. annum ſanguinem mitti.

SEBASTIANI MEYER *Inſtitutiones medicæ prima medicinæ fundamentu complectentes*, Friburgi Brisgoviæ 1603. 12. * EJUSD. *ſelectorum phyſicorum medicinalium & politicorum ſylloge* I. Friburg. Brisgov. 1617. 12. *

J. MATTHÆI Heſſi *quæſtionum medicarum & jucundarum ac practico neceſſariarum enodatio ſcholaſtica, accedunt obſervat. medicæ X. rariſſime in medicina contingentes*, Francof. 1603. 8. * EJUSD. *conſilium medicum diverſorum auctorum pro Marchione Badenſi*, Francof. 1608. 8. * EJUSD. *centuria difficultatum medicarum tam jucundarum quam utilium ex veterum & recentiorum libris erutarum* Herborn. 1616. 8. * eſt opus primo loco citatum, rejectis obſervationibus.

THEODORUS TURQUET de MAYERNE Gallus medicus, qui in Anglia artem exercuit, & in Helvetia ſenex vitæ finem fecit, Albonæ, ante Tavernerium, Baro chemicis aliisque arcanis & ſpecificis remediis multum uſus eſt, quorum aliqua etiam nunc in Anglia in uſu ſunt. EJUS *apologia in qua videre eſt inviolatis* HIPPOCRATIS *&* GALENI *legibus remedia chemica præparata tuto uſurpari poſſe* prodiit Rupellæ 1603. 8. Eam SEGUINUM & ACAKIAM juniorem ſcripſiſſe PATINUS auctor eſt; Pariſini THEODORUM conſiliis excluſerant, quod chemicis medicamentis uteretur. EJUS *praxeos (Mayernianæ) in morbis internis gravioribus & chronicis ſyntagma* prodiit, Londin. 1690. 8. & Auguſtæ Vindel. 1691. 12. recuſum eſt, in qua editione THEODORI *Tractatus de cura gravidarum* ex G. H. VVELSCHII bibliotheca acceſſit, & Genev. 1692. 8. Londini anno 1695. 8. *Syntagma alterum de febribus, morbis externis, arthritide, lue venerea*, Londini 1695. 8. & utrumque volumen *ſyntagmatis*, Londini 1696. 8. 2. vol. Totus Liber medicamentarius eſt pene abſque morborum hiſtoria. EJ. *medicinal counſels and advices*, Londini 1677. 8. * Et *conſilia medicinalia & tractatus de arthritide* latine vertit & edidit THEOPHILUS BONNET, Genev. 1674. 12. EJ. *Opera omnia, Conſilia, Epiſtolæ, Obſervationes, Pharmacopæa, medicamentorum formulæ*, edente JOS. BROVVNE, Londini 1700. vel 1703. fol. *

EDUARD JORDEN *brief diſcourſe on the fickneſs called the ſuffocation of the mother*, Londini 1603. 4. *

BAMFERDS *dialogue concerning the plagues infection*, Londini 1603. 8. *

ADAMI ZALUZIANI de ZALUZIAN *animadverſionum medicarum in* GALENUM *&* AVICENNAM Lib. VII. *quibus ſingulæ medicinæ partes ad logicæ normam rediguntur; item ſynopſis legitimæ inſtitutionis medicinæ*, Francof. 1604. 8. *

PHIL. CLAUSER *new vollkommenes arzneybuch zu allerhand gebrechen und zufällen des leibes*, Baſil. 1604. 8. *

FABII PAULINI *de viperis in trochiſcorum apparatu pro theriaca adhibendis*; Venet. 1604. 4. *

JULII CÆSARIS CLAUDINI Bononienſis *paradoxa medica de natura & uſu lactis & ſeri thermarum lutorum, ſaſſafras, ſaſſaparillæ, chinæ radicis, vini medicati, chalybis, balnei aquæ dulcis, medicamentorum ex viperis*, Francofurti anno 1605. cum *conſiliis* A. M. VENUSTI prodierunt. * EJ. *reſponſionum & conſultationum medicinalium tomus unicus in* II. *ſectiones partitus* (*accedit* FLORII BERNARDINI *exerc. de ultimo corporis alimento* in ed. 1646.)

pro-

prodiit Venetiis 1606. fol. 1607. fol. Francof. 1607. 8. * Turin. 1628. 4. * Venet. 1646. 1690. 4. * EJ. *de ingressu ad infirmos in quo medici munus delineatum continetur cum appendice de medicamentis generosioribus*, Bonon. 1612. 4. Turin. 1628. 4. Francof. 1676. 8. Hoc inprimis Libro applausum meruit. EJUSD. *empirica rationalis* Lib. VI. Bonon. 1653. fol. 2. vol. In spisso volumine brevis morborum historia, & plurima vis medicamentorum continetur.

THOMÆ CORNACCHINI *tabula medica quibus omnia qua a principibus medicis Gracis, Arabibus & Latinis de curationis apparatu reperiuntur collecta sunt*, Patav. 1605. 1607. fol. LIND. * Consultationes sunt 102. antiquo more scriptæ, cum magno medicamentorum apparatu & longa theoria. Subjectus est brevis libellus de pulsibus.

ZOROASTRI TINELLI *medicarum consultationum juxta magni* HIPPOCRATIS *doctrinam Tomus* I. Senis 1605. 4. *

J. ANTONII CASALENI *disputatio de secanda vena in pleuritide revulsionis gratia adversus medicos Erancavillenses*, Venet. 1605. 4. *

ANDREÆ de LEON Granatensis *practica de morbo gallico en el qual se contiene el major modo de curar la* Pinciæ 1605. 4. EJ. *definiciones de medicina con declaracion de los temperamentos, morbos, pulsos y urinas* N. ANT. qui annum non addidit.

CÆSARIS BERGAMII *de precautione a calculo liber*, *& alter de podagra*, Venetiis 1605. 4. *

JOH. TALENTONII Professoris Parmensis, *variarum & reconditarum rerum thesaurus in* IV. *Libros divisus*, Francof. 1605. 8. Epistolæ mutuæ sunt TALENTONII & amicorum de rebus diæteticis, physiologicis, historicis, physicis, practicis, de his tamen parcius, & nonnulla ad medicinam forensem.

DUNCANI LIDDELII Scoti, sed Helmstadiensis Professoris, *universæ medicinæ compendium*; Helmstad. 1605. 4. 1620. 4. * EJ. *Ars medica*, Hamburg. 1617. 8. * EJ. *Operum Iatrogalenicorum Tomus* I. Edidit LUDOVICUS SERRANUS, Lugdun. 1624. 4. * Quo *therapeutice* & Lib. *de febribus* continentur.

HENRICI VVARENII *nosologia seu affectuum corporis humani curatio hermetica & Galenica post auctoris mortem publicata a* JOACHIMO TANKIO, Lipf. 1605. 8. *

EDVVARD BOLNEST *medicina instaurata or the true grounds and principles of the art of physick*, Londin. 1605. 8. *

BARTHOLOMÆI THURRIANI *iatrobulia*, *i. e. de medica consultatione* Lib. IV. Genuæ 1605. 8. * Francof. 1606. 8.

BERNARDINI CAII *de vesicantium usu*, Venet. 1606. 4. Rejicit in febribus acutis eorum usum. EJ. *de sanguinis effusione disputatio*, Venet. 1607. 4. *

JOSEPHI POMII *de febribus putridis cum duabus disputationibus an saluberrimum sit mittere sanguinem: & quando purgandum in iisdem febribus*, Ponorm. 1606. 4. MONGIT. annunt enim 1603. habet LIND. *

ALFONSI de FREILAS *conocimiento curacion y preservacion de la peste: trattado del arte de descontagiar las ropas des sedas telas de oro y plata tapicerias y otras cosas: si los melancolicos puedan sabier lo que esta par venir con la fuerça de la imagination*, Giennis 1606. 4. N. ANT. *

CHRISTOPH. SATTLER *thesaurus ex universa medicina*, Patav. 1606. 4. *

JOH. STULLII *methodus praxeos medica*, Urfellis 1606. 16. * EJ. *medendi practica generalis in* 3. *fasciculos contracta*, Antvverp. 1606. 12. & 1607. 12. LIND. *

GODOF. STEECHII *ars medica methodo divisiva descripta exemplis illustrata*, Francof. 1606. fol. * Novum ordinem secutus est, ut morbos generales secundum intemperies ordinaret. (SENNERT. *method. disc.* p. 33.)

JOH. HARTMANNI Marburgensis Professoris ἐπιφυλλίδες seu *miscella medica cum προθήκη chymico-therapeutica doloris colici*, Marpurg. 1606. 4. * RIV. EJUSDEM *disputationes chymico-medica*, 14. Marburg. 1611. & 1614. 4. EJUSDEM Tract. *de opio*, VVittemb. 1635. 8. * EJ. *praxis chymiatrica*, Lipf. 1633. 4. Francof. 1634. 8. Genev. 1659. 8. Leid. 1663. 12. ex recensione LIND. Eadem *a* J. MICHAELIS *&* GEORGIO EVERHARTO HARTMANNO JOHANNIS F. *edita*, *ab innumeris mendis vendicata*, *compluribus arcanis illustrata a*

J. HIS-

J. HISKIA CARDILUCIO, prodiit Norimberg. 1677. 4. EJ. *Opera omnia medico-chymica edita & aucta a* CONR. JOHRENIO, Francof. 1684. fol. 1690. fol. & Germanice 1698. 8. * Ex secta chemica, fuit ita addictus ejus generis medicamentis, ut v. g. omnium febrium, hectica excepta, specificum antimonium vocet &c. Quare formulas aliquas commodas, si quis velit discere, memor sit, ne theoriam recipiat.

CHRISTOPHORI MEURER *nützliches hausregiment vvie ein hausvater sich und sein gesinde vor der pestilenz hüten soll*, Lips. 1607. 4. RIV. *

GUIL. BUDÆI *gründlicher bericht und rathsam bedenken von der pest*, Lips. 1607. 8. * *Des rahts zu Leipzig pestordnung*, ibid. 1607. 4. *

HELIDEI de PADOANIS felicissimi practici, sed superioris seculi, & præceptoris FORESTI, *processus, curationes, & consilia in curandis particularibus morbis qua prosperos habuerunt eventus, edita a* J. VVITTICH, Lips. 1607. 4. *

FERDINANDI LALANDI *consilium de melancholia hypocondriaca, catarrho falso, diminuta purgatione mensium, vomitu, aliisque affectibus prater naturam in magnifica muliere*, Veron. 1607. 4. *

FRANCISCI TURCI *controversia medica & philosophica*, Veron. 1607. 4. *

HIERONYMUS RUBEUS Archiater Pontificius *de destillatione seu de stillatitiorum methodo ac viribus* scripsit, Venet. 1607. 4. * MANDES.

DOMINICI TERILLI Veneti *de vesicantibus dilucida antilogia*, Venet. 1607. 4. Juvenis primus labor, oppositus BERNARDINO CAIO, cujus singula argumenta proponit, & refutat, per auctoritates veterum, consensum celebrium clinicorum, & eorum experimenta. Modeste & cum laude scripsit.

LÆLII a FONTE *consultationes medicinales in quibus vera consultandi effigies elucet & plurimorum affectuum tractandorum ratio explicatur, & de vesicantium usu*, Venet. 1608. fol. L. 1609. fol. RIV. Francof. 1609. 8. Et omnino utiliter, fecit LÆLIUS, quod eventus addiderit plerumque in libris hujus generis omissos, bonoque cæterum ordine historiam morbi rationesque agendi proposuerit. Consultationes vehementer laudat G. E. STAHLIUS, in progr. de curat. in charta, parcus cæterum, uti notum est, laudator.

POLYDORI SERAPHINI a SUMONE *collectio de manifestis quibusdam erroribus in usu medendi*, Venet. 1608. 8. L. *

JUSTI CNUTII *compendium universæ medicinæ juxta doctrinam* HIPPOCRATIS *&* GALENI, Vicetiæ 1608. 8. Patav. 1666. 8. *

FRANC. ANTON. CASERTA *pars prima tractationum medicinæ theoricæ perutilis*, Neapoli 1608. 4. * & Pars II. *in qua febrium theoria cum putredinis natura pertractatur*, ibid. 1609. 4. *

HIERONYMI NUNNII RAMIREZ *de ratione curandi per sanguinis missionem*, Ulyssipon. 1608. 4. Antvverp. 1610. 4. L.

J. GUNTHER *de methodo medendi*, Lipf. 1607. 4. *

MARTINI RULANDI junioris *Problematum medico-physicorum* Lib. II. Francof. 1608. fol. Et *propugnaculum chymiatriæ*, Lips. 1608. 4. * EJ. *alexicacus chymiatricus calumniis*, JOAN. OBERNDORFERI *oppositus*, Lips. 1511. 4. * EJ. *de perniciosa luis ungaricæ tecmarsi & curatione tractatus, historiis* 30. *locupletatus*, Lips. 1610. 8. * & *auctus* & *recognitus*, ibid. 1616. 8. *

J. GEORG. SCHENCK, *neües arzneybuch*, Francf. 1608. 4. *

THEODORI BARONII Librum *de operationis mejendi triplici læsione & curatione* diximus: nunc addo: recusum fuisse Papiæ 1654. 4. *

JAC. LAVELLII *compendium medicinæ*, Venet. 1609. 8. 1610. 8. *

SEBASTI PISSINI *de cordis palpitatione... curanda* Lib. II. Francof. 1609. 8. *

ANDREAS LAURENTIUS Monspeliensis primo Professor, Parisios ad Regem vocatus Baccalaureatum & Licentiam Parisiis meruit (PRIMIROS. *de error. vulg.* Lib. I. c. 2.) & archiater fuit HENRICI IV. notior ex anatomico opere EJUS Liber *de mirabili strumas sanandi vi Regibus Galliarum concessa* prodiit Paris. 1609. 8. * qua hanc laudem Regi suo vindicare & Anglis eripere studet. EJUS *opera therapeutica* conjuncta exstant, nempe hoc ipsum opusculum, tum *de morbo articulari, melancholia, lepra, lue venerea*, & *consilia medica*, Francof. 1625. fol.

JOH.

JOH. SCHYRONII *methodi medendi Libri IV.* Monfpel. 1609. 12. *

PETRI PIGRAI *chirurgia cum aliis medecina partibus juncta*, Parif. 1609. 8. * EJ. *epitome praceptorum medicina & chirurgia*, Parif. 1612. 8. Gallice recufa cum titulo *Préceptes de médecine, & de chirurgie*, Rouen 1642. 8. Lyon 1673. 8. In theoria quidem more veterum fufior eft, minime tamen abfque propria etiam fapiente obfervatione.

PETRI PALMARII *lapis philofophicus dogmaticus quo fchola medica judicium de chymicis declaratur, cenfura in fraudes parachymicorum defenditur, afferto vera alchemia honore. Adjecta eft fanatio mulieris leprofa*, Parif. 1608. 8. EJ. *laurus palmaria frangens fulmen fubventaneum Cyclopum falfo fchola Parifienfis nomine evulgatum.* Parif. 1609. 8. * Apologia nempe in cenfuram fcholæ Parifinæ, a qua ordine motus fuerat ob chemicas curationes, quas nolebat abjurare, accedente ad judicium fenatus fummi auctoritate.

GREGORII HORST Profefforis Marburgenfis, inde Poliatri Ulmenfis, plurima opera funt, conjunctim edita Norimbergæ 1660. fol. & Goudæ 1661. 4. In qua editione multa mutato penitus ordine recenfentur. Huc ergo *compendium inftitutionum medicarum*, VVitemberg. 1609. 8. *Conciliator enucleatus*, feu PETRI APONENSIS *compendium*, Gieff. 1621. EJ. *centuria problematum therapeuticorum*, VVittemb. 1610. 8. Marburg. 1635. 4. EJ. *rath in der peftilenz*, Gieffæ 1615. * EJ. *methodus medendiTerneliana enucleata & controverfiarum decifionibus illuftrata*, VVittemberg. 1630. 8. * Obfervationes & reliqua opufcula diximus.

J. STOKER *praxis aurea ad corporis humani morbos omnes*, Francof. 1609. 8. *Recenfuit, a mendis repurgavit, & commentariis ad obfcuriora loca illuftravit opusque novum fecit* ADRIANUS TOLT, Leidæ 1634. 12. * 1657. 12. *

CHRISTOPHORI GUARINONII, Profefforis Oenipontani, & archiatri Cæfarei, *confilia medicinalia in quibus univerfa praxis medica exacte pertractatur*, Venet. 1610. fol. *

PETRI MACARANI *refponf. med.* Meffan. 1610. 4. *

J. VVOLFGANG DIENHEIM *medicina univerfalis*, Argent. 1610. 8. *

LAURENTII HAHN *confultatio peftis*, Francof. 1610. 8. * RIVINUS ponit Hanov. 1611. 8.

HENNINGI ARNISAEI *de lue venerea... curanda*, Francofurti 1610. 4. *

J. OBERNDORFER, viri honorati, *apologia chimico-medica adverfus illiberales* MARTINI RULANDI *calumnias*, Amberg. 1610. 4. *

HENRICI LAVATER *defenfio medicorum Galenicorum adverfus calumnias* ANGELI SALÆ, *in qua fuperba ejus cenfura refutatur*, Hanov. 1610. 8. *

EPIPHANII FERDINANDI *theoremata medica & philofophica*, Lib. III. Venet. 1611. fol. * Obfervationes diximus.

MARII ZUCCARI *methodus occurendi venenatis corporibus*, Neapoli 1611. 4. *

FRANCISCI PEREZ CASCALES *de* GUALDALAXARA *de morbo illo garotillo appellato*, Madrit. 1611. 4. N. ANT. nempe Angina gangrænofa.

J. JAC. CHIFLET, Medici & polyhiftoris Vefuntini, celebris pro Hifpanis in Gallos fcriptoris, *Dadalmatum* Lib. II. *priores*, Parif. 1611. 8. * EJ. *pulvis febrifugus orbis Americani ventilatus*, Lovan. 1653. 4. * Contra corticis ufum febrifugum fcripfit. Obfervationes laudavi.

SIM. LANDGRAVENS *kurze infitation wie man fich in fterbens lauffen mit kräftigen mitteln præferviren möge*, Altenburg 1611. 4. *

VVOLFGANGI GABELCHOVER *Centuria obfervationum & curationum fex*, Tubing. *quatuor priores* anno 1611. reliquæ 1627. 8. *

Anno 1611. edidit Tubingæ *Difputationum medicarum* in ea Academia habitarum *Decadem* I. J. RUDOLPHUS CAMERARIUS, Tubing. 1611. 8. * cujus obfervationes & memorabilia dixi.

GUILIELMI FABRICII HILDANI plurima huc pertinent, jam laudata, de angina, dyfenteria, & obfervationes ac epiftolæ. EJUS *feldarzneybuch* prodiit Bafil. 1713. 8.

JOH. ISLEBIUS V. D. M. *Landbüchlein und experiment vieler artzneyen*, Marburg. 1609. 8. empirica collectio formularum.

J. RAPHAELIS MOXII *methodus medendi per vena fectionem mulierum acutos morbos*, Genev. 1612. 8. Accedit *fpicilegium eorum qua a variis funt fcripta de curandi ratione per vena fectionem febres quas humor putrefcens accendit*.

MAT-

MATTHÆI VECHNERI ἀνακεφαλαίωσις τοπικὴ *therapeutices catholicæ ad archetypum panaceæ & Hygieiæ alexicacæ reformata & thesibus comprehensa*, Marpurg. 1612. 4. *

TOB. BAURSCHMIDTS *verzeüchnus der arzneyen so man in der pestzeit pflegt zu gebrauchen*, Hoff. 1612. 4.

JOH. de LUNAVEGA *exercitationes medicæ*, Hispali 1612. *

FRANCISCI PORTI *medica Decas*, Paris. 1613. 4. *

AUGUSTI ETZLERI *brevis tractatus fundamentum medicinæ æternum complectens*, Hall. 1613. 8. * Ex chemica, ut videtur, secta.

VVOLFG. GEUSS *methodus curandorum morborum mathematica*, Francof. 1613. 4. *

MATTH. BACMEISTER *dissertationes medicæ IX. de medicina in genere*, Rostoch. 1613. 4. *

TOBIÆ TANDLER *dissertationes physico-medicæ*, VVittemb. 1613. 8. pathologicæ in primis.

CASPARI PEUCERI celebris olim & utilis Academiæ VVittembergensis professoris, inde ob religionem reformatam diuturno carceri inclusi, denique Anhaltini archiatri *Practica seu methodus curandi morbos*, Francof. 1614. 8. * In Libro *de divinatione* minorem circulationem sanguinis per pulmonem, descripsit.

J. NICOLAI STUPANI Basiliensis Professoris, cujus bonus in scribendo ordo etiam nunc laudes meretur *Medicina theorica*, Basil. 1614. 8. compendium nempe universæ artis. EMANUEL vero filius scripsit *pseudochymias ex* PARACELSO *præcipua capita*, Basil. 1621. 4. *

J. BAPTISTÆ CORTESII Bononiensis, sed qui Messanæ vixit & docuit, *consultatio & curatio pro* FERDINANDO MATUTI *steatoma exulceratum a dextri femoris interna regione marsupii in modum pendens patiente*, Messan. 1614. fol. * EJUSD. *practica medicinæ* Pars I. *in qua capitis affectus explicantur*, Messan. 1635. fol. Pars II. *in qua affectus partium nutritioni famulantium explicantur* ibid. eodem anno & Pars III. *in qua interni partium generationi famulantium affectus febriumque tractatio explicatur* ibid. eodem anno. EJ. *miscellaneorum medicinalium Decades denæ*, Messan. 1625. fol. In *Decade* VII. huc pertinet curatio febrium: in *octava* de antimonio, mechoacanna, manna, sero, syrupis solutis, lamina plumbea, oleo vitrioli & bezoar egit: in *nona* de abrasione capitis, cauteriis sincipitis, cranii humani vi in curanda epilepsia scripsit. Sic in X. de purgatione puerperarum & sanguinis missione. Amo legere boni senis scripta, & passim inde aliqua utilia disco.

J. CONTARENI *de purgandis enixis & recto bezoardicorum usu tractatus* Venet. 1614. 4. *

PHILOTHEI ELIANI MONTALTO *archipathologia* dicta est, & hic repetenda.

J. DOMINICI SALÆ *ars medica in qua methodus & præcepta omnia medicinæ curatricis & conservatio explicantur*, Patav. 1614. 4. Venet. 1620. 4. quæ mea est editio, & auctius Patav. 1641. 4. & ibidem 1659. 4. iterum auctius. Toto Libro agit de indicationibus & modo, quo iis satisfiat; Antiquo equidem more scripsit, non tamen absque sua propria observatione.

LUDOVICUS SEPTALIUS (SETTALA), vir doctissimus, & ex præcipuis HIPPOCRATIS interpretibus ipso CL. TRILLERO consentiente (*de edit.* HIPPOCRATIS n. 7.) acuto ingenio rectoque judicio valuit. EJUSD. *animadversionum & curationum medicarum* Libri VII. Mediolani 1614. prodierunt, quibus accesserunt Libri II. qui ea continent *quæ ad vulnera curanda & componenda medicamenta pertinent* ibid. 1629. Recusæ sunt Patav. 1628. 8. Dordraci 1650. 8. & in eas J. RHODII *analecta & notæ* Patavii 1652. 8. prodierunt, natæ ex praxi 40. annorum. Ad praxin imprimis pertinet Liber II. de victu acutorum, Liber IV. de venæ sectione, in qua minime meticulosus est, Libri V. VI. & VII. de curandis morbis; dignum in universum opus, multumque iis melius, quæ eo seculo scribi solebant; multas continet & utiles observationes & minus notas vires medicamentorum simplicium. EJ. *Libri* V. *de peste & pestiferis adfectibus* excusi sunt Mediolani 1622. 4. Ex melioribus Libris, quibus ea curatio laudatur, quæ certe in omnibus pessimis febribus convenit, venæ sectio, cum acidis medicamentis. Diligentia etiam politica & prophylactica narratur, qua pestis a locis sanis avertitur. EJ. *de margaritis judicium*, Mediolan. 1619. 4. 1626. 8. *

CHRISTOPHORUS PEREZ de HERRERA hispanice scripsit *de garotillo*, Madrit. 1615. N. ANT.

RODERICI a FONSECA *de febribus* Pisis 1615. 4. Basil. 1625. 8. cum JACCHINO. EJ. *consultationes medicæ singularibus remediis refertæ*. *Accedit de consultandi ratione breve compendium & consultatio de plica polonica*, Venet. 1618. LIND. 1620. &c. fol. Francof. 1625. 8. tum

T. II.

T. II. *consultationum medicinalium in quo difficiliorum morborum curationes perquiruntur, remedia recondita depromuntur*, ibid. eodem anno. *

TIB. BAUERSCHMIDT *Verzeichniss der Artzneyen so man in Pestzeiten zugebrauchen*, Bayreuth. 1612. 4. GANIVET *amicus medicorum astronomus*, Francof. 1614. 12. *

PETRI POTIER Andegavensis iatrochymici, qui in Italia artem exercuit & a perfido amico occisus fuit, si fides SANCASSANO (*dilucid.* I. p. 200.) *curationes & singulares observationes Centum* Venetiis prodierunt anno 1615. 8. Colon. Agrippin. 1622. 12. *Centuria* II. Bonon. 1622. 8. Colon. 1623. 12. *Centuria* III. Bonon. 1643. 4. cum prioribus. POTERII quidem scopus fuit ornare arcana sua felicitate curationum, qua etiam in gravissimis morbis valuerint, exclusa venæ sectione, & aliis vulgaribus medicinæ præsidiis. EJ. *opera omnia medica ac chemica*, Lugdun. 1645. 8. Francof. 1666. 8. cum GUISSONIO de febribus & Francof. 1698. 4. edita sunt cum notis F. HOFMANNI.

THEODORI COLLADONIS Biturigis *Adversariorum seu commentariorum medicorum* Tomus II. Genevæ editus 1615. 8. & 1680. 8. Practicus est, & continet varias correctiones, maxime in HOLLERIUM, PISONEM & HEURNIUM, minutas & sæpe injustas. In posteriori editione titulus est *sphalmata medica tam in theoria quam in praxi*.

RAYMUNDI MINDERER ex chymiatrica secta, *medicina militaris seu Liber castrensis euporista ac facile parabilia medicamenta continens*, Augustæ Vindelic. 1620. 8. Norimbergæ 1668. 8. 1679. 12. & Anglice, Londin. 1674. 8. excusa est.

J. PHILIPPI BRENDEL *consilia medica celeberrimorum quorundam Germaniæ medicorum*, Francof. 1615. 4. *

DAVIDIS CRUSII *theatrum morborum Hermetico-Hippocraticum seu methodica morborum & curationis eorum dispositio*, Erfut. 1615. 8. 1616. 8. * Ex secta chemica. EJ. *de quæsitis in arte medica centuriæ*, Venet. 1622. fol. * An exstat id opus? an non est idem ALSARII a CRUCE jam citatus Liber?

J. LUDOV. MOEGLING *de inconsiderato acidularum usu dissertatio medica*, Francof. 1615. 8. * EJ. *lanx satura rerum medicarum*, Tubing. 1622. 4. * An idem opus cum eo F. MONAVII, cui idem titulus est.

HENR. PETRAEI (ex chemica secta) *nosologia harmonica, dogmatica, hermetica* T. I. *de morbis capitis, thoracis*, Marburg. 1615. EJ. *Agonismata medica de aphæresi seu evacuatione universali disputationes miscellaneæ: & ogdoas disputationum medicinalium: Adjectæ quæstiones de genuina febris hungaricæ natura & cura*, Marpurg. 1618. 4. *

JOH. HAGII *lusthof der medicyne*, Dordrecht 1616. fol. * de causis & remediis morborum.

MATTHIÆ UNZER iatrochymici *ἱερονοσολογία seu morbi sacri juxta* HIPPOCRATIS, GALENICA *& hermetica principia descriptio ejusque remedia probatissima dogmaticorum & chymicorum curatio 2. Libris comprehensa*, Hall. 1616. 4. huc magis, quam ad pathologiam pertinet. Huc etiam faciunt *antidotarii pestilentialis Libri duo*, Hall. 1621. 4. *

FRANCISCI JOEL *opera medica in quorum I. tomo compendium medicinæ universæ est*, prodierunt Hamburg. 1616. 4. * In *secundo* tomo qui Hamburg. 1617. 4. secutus est, indeque successive in tomis qui ibid. 1618. 4. Luneb. 1622. 4. Rostoch. 1629. 4. 1630. 8. * prodierunt, praxis medica continetur. EJ. *methodus medendi*, Leid 1637. 12. 1652. 12. * & *opera medica omnia*, Amstelodami excusa sunt, 1663. 4. * LIND.

J. CHRISTOPHORI ERB *treuer und aufrichtiger medicus*, Brieg. 1616. 12. * alii annum habent 1686. 16.

GUILIELMUS de BAILLOU, vulgo BALLONIUS, ultimus sectæ Hippocraticæ inter Gallos fuit, & omnium, ut mihi quidem videtur, præstantissimus, Parisinus Medicus. EJ. *consiliorum medicinalium* Liber I. seu Tomus I. diu a morte auctoris quæ cadit in annum 1616. a Pronepote JACOBO THEVART editus est cum *Tractatu de calculo*, Paris. 1635. 4, recusus. EJUS operis Tomus II. editus est ibid. 1636. 4. & Liber III. seu Tomus III. anno 1649. 4. Fidelis auctor neque credulus vulgaribus rumoribus, etsi a seculo nostro medicamenta paulum aliena sint & multum astris tribuerit. Reliqua etiam opera huc pertinent, laudata in pathologicis. Opera omnia prodierunt Venet. 1734. 4. 1735. & 1736 vol. 4. In compendium, uti dixi, & ipsa hæc opera & SEPTALI cautiones, conjectæ sunt a T. BONETO, & editæ sub titulo *labyrinthorum medicorum extricatorum*, Genev. 1687. 4.

JACOBI CAHAGNESII *brevis facilisque methodus curandarum febrium*, Cadomi 1616. 8. * EJUSD. *brevis facilisque methodus curandorum capitis affectuum*, Cadom. 1618. 8. *

ISORAPAN de RIEROS *medicina Efpannola contenuda en proverbios vulgares de nueftra lingua*, Granat. 1616. 1617. 4. * ANT.

J. de SOTO Liber *del conocomiento curacion y prefervation de la enfermidad del garotillo*, Granat. 1616. 4. *

JULII GUASTAVINI Patritii Genuenfis *locorum de medicina felectorum* Liber I. Lugdun. 1616. 4. *Liber fecundus*, Florent. 1625. 4. * Primum Legi, qui certe erudite fcriptus eft. Ad fingulas quæftiones folet omnes fententias doctorum virorum proponere, non abfque emendatione græcorum textuum. Pleraque practica funt. Ita monet ad contumaces morbos oportere mutare remedia. Agit de catarrho: pro magna venæ fectione, & de tota illa lite an in eodem an in alterno latere venam fecare oporteret, quam pro BRISSOTO definit; de angina & pro bronchotome; de fputo cruento; de febre peftilentiali & fymptomatica, ubi contra JOUBERTUM defendit febres a putredine fieri.

JOH. AGRICOLÆ *bericht von der rohten ruhr*, Erfurt 1616. 8. *

JOHANNIS COLLE Bellunenfis *medicina practica feu methodus cognofcendorum & curandorum omnium affectuum malignorum & peftilentium*, Pifauri 1617. fol. * EJ. *de cognitu difficilibus in praxi*, Venet. 1628. 4. * EJ. *Cofmetor medicaus triplex in quo exercitatio totius artis, loca dilucidata, confultationes medicinales & quaftiones practica proponuntur*, &c. Venet. 1621. fol. *

HIERONYMI PINELLI *aphorifmi medicina theorica & practica*. Senis 1617. 8. *

CALLISTI PROCACCINI Liber *qui dicitur medicus ad tirones non minus utilis quam curiofus*, Rom. 1617. 4. *

GUILIELMI ROSELLI *de internorum morborum curatione*, Bergerac. 1617. * Burdigalæ 1620. 8. *

NICOLAI HABICOT *problémes médicinaux & chirurgicaux*, Parif. 1617. 8.

ANTONII MERINDOLI *felecta exercitationes* VIII. Parif. 1617. 8. * EJ. *ars medica in II. partes divifa, in qua ea explicantur qua ad medicinam docendam neceffaria funt, multa etiam qua Theologos & Philofophos recreare valent continentur*. Accedit *exercitationum medicinalium Decas*, Aquis Sextiis 1633. fol. *

JOH. PELECYI *de humanorum affectuum morborumque cura*, Monachii 1617. 12. *

EVANGELISTÆ QUATTRAMII Monachi *de præfervatione & curatione peftis*, Lipf. 1618. 8. Prior editio Romæ Italice provenit, circa annum 1590.

ANTONII COELII *introductio univerfalis ad medicam facultatem & veram methodum curandi præternaturales corporis humani affectus*, Meffan. 1618. 4. MONGIT. *

HIPPOLYTI OBICII ftatico maftigis, *iatraftronomicon*, Vicentiæ 1618. 4. *

HIERONYMI DAGRONETTI (Chemiatri) *raccolta di varj fecreti*, Meffan. 1618. 12. *

J. JAC. LAZARI *de fectione venarum cubiti in puerperio difputatio*, Meffan. 1618. 4. *

FERDINANDI RODERICI CARDOSI *methodus medendi in* III. *Libros diftributa: de indicationibus, in genere, curativis, & præfervativis atque vitalibus*, Venet. 1618. 4. *

SEBASTIANI TRAVI *fcholia in theoremata medica paradoxam naturam referentie*. Adjecit *animadverfiones cum antithefibus in propofitiones medicas ex cujusdam Auctoris MS. decerptas*. Turini 1618. 8. *

ANTONII TOSII *de nova quadam peripneumoniam curandi ratione a nemine hactenus excogitata*, Ven. 1618. 4. * HARL.

PETRI MARIÆ CASTIGLIONE *refponfio ad* LUD. SEPTALII *judicium de margaritis*, Mediolan. 1618. 4. EJ. *admiranda naturalia ad renum calculos curandos* ibid. 1622. 8. * EJ. *de fale ejufque viribus* ibid. 1629. 8. *

HERMANNI FOLLINI *amuletum Antonianum feu luis peftifera fuga in* 2. *Libros diftributa*. Acc. EJ. *libellus de cauteriis*, Antvverp. 1618. 8. * EJ. *orationis de curatione & natura febris particularis & de ftudiis chymicis conjungendis cum hippocratis*, Colon. 1622. 4. *

JOH. ASSUERI AMPSING *differtatio iatro-mathematica in qua de medicina & aftronomia præftantia deque utriufque indiffolubili conjugio differitur*, Roftoch. 1618. 4. 1630. 8. EJ. *de theriaca Andromachi* ibid. 1623. 8. * Ex fecta iatro mathematica.

J. DAN. MYLII, de chemica fecta, *opus medico chymicum triplex*, cujus Liber III. eft *therapeutica*, Francof. 1618. 4.

J. VIN-

J. VINCENTII FINKII *Enchiridion dogmatico-hermeticum morborum partium corporis humani præcipuorum curationes breves continens*, Lipſ. 1618. 12. 1626. 12. *

JOH. PFANNER *de generali morborum curatione & curationibus inſolitis prodigioſis ipſaque armorum inunctione*, Baſil. 1618. 4. * Diſputationes tres.

Hoc anno cepit Bibliopola JAC. GENATH colligere & edere *decades diſputationum* quarum pleræque practicæ ſunt. Earum Decas II. & III. anno 1619. *quarta* anno 1620. reliquæ ſequentibus annis & *ſeptima* anno 1631. prodiit Baſil. 4.

MARCI CORNACCHINI *methodus qua omnes corporis humani adfectiones ab humoribus copia vel qualitate peccantibus genitæ curantur*, Florent. 1619. 4. Baſil. 1620. 8. Francof. 1628. 8. * Liber ſcriptus eſt pro venditando ſuo in omni febrium genere purgante pulvere, qui etiam noſtro ævo exſtat.

FABRICII BARTHOLETTI *Encyclopædia hermetico dogmatica ſeu orbis doctrinarum medicarum*... cujus ultima pars eſt *therapeutica*, Bonon. 1619. 4. * EJ. *methodi ad dyſpnoeam ſeu de reſpirationibus*, Bonon. 1633. 4. *quintus* Liber curationes continet. Proponit autem ad ſanandos morbos reſpirationis animam hominis ſani receptam in magnum vitrum cavum. Poſthumæ ſunt prælectiones, anno 1628. dictatæ, hinc vitioſa & maculoſa editio.

HENR. PASCHASII *antilogia contra* περίλεξιν ASSUERI *quam evomuit contra medicinas ex ſulfure, vitriolo, ſale & mercurio*, Magdeb. 1619. 8. *

PETRI VEGA *pax fidiſſima & probatiſſima methodicorum cum ſpagyricis*, Lugdun. 1619. 8. *

C. BAUHINI *de formulis remediorum Græcis, Arabibus & Latinis uſitatis* L. 2. Francof. 1619. 8. *

CASP. BARTHOLINI patris *de aere peſtilenti corrigendo conſilium*, Hafniæ 1619. 8. In *problematibus philoſophicis & medicis* multa etiam ad praxin ſpectant, VVittemb. 1611. 4.

JOH. JESSENII infelicis Profeſſoris & Rectoris Pragenſis *adverſus peſtem conſilium cum ejuſdem diſputatione de theriaca & mithridatio*, Gieſſ. 1619. 12. Priorem editionem ignoro.

JULII CÆSARIS BARICELLII *hortulus genialis*, Colon. 1620. 16. &c. Fabellæ plurimæ, omnis generis, & parum fida medicamenta.

CASPAR HOFMANNUS Gothanus ex paupere familia ſuo labore ad cathedram Altdorfinam magnamque famam emerſit, & in humanioribus equidem literis, & græcorum codicum lectione potius valuit, quam in artis exercitatione, neque eam tamen neglexit, acutus eruditorum cenſor, ut tamen, quod recte monet REINESIUS, plerumque potius tangeret difficultates quam removeret, & fugeret re non confecta (*Ep. ad* HOFM. 49.) In EJUS *variis lectionibus* parum huc pertinet. Sed ad praxin faciunt *apologia apologiæ pro Germanis* & *quæſtio, quibus in morbis venæ ſectio purgationi ſit præferenda*, Amberg. 1626. 4. *, *Inſtitutiones medicæ, pathologia parva in qua methodus* GALENI *practica explicatur*, Jen. 1640. 8. &c. & *commentarii* jam dicti *in* GALENI *methodum medendi* editis 1680. 4. Francofurti, iſti breviſſimi. Inſtitutiones vero Lugduni editæ 1645. grande ſunt opus cum invidioſa cenſura aliorum ſcriptorum.

J. GEORGII GROSS Theologiæ D. *compendium medicinæ ex ſcriptura ſacra depromtum*, Baſil. 1620. 8. *

JOH. VARANDÆI *opera omnia theoretica & practica medica* edita ab HENRICO GRAS Monſpel. 1620. 8. Lugd. 1658. fol. * His continentur *therapeutica* & pars inſtitutionum, tum plurima, in pathologia jam recenſita.

BRICII BAUDERON *Praxis in duos tractatus diſtincta* quorum prior eſt *de febribus eſſentialibus*, &c. & *alter de morbis internis a capite ad pedes*, Pariſ. 1620. 4. * EJ. *expert phyſician*, Lond. 1657. 8. videtur idem opus eſſe.

CÆSARIS MOCHÆ *conſilia medicinalia*, Turin. 1620. 4. *

J. PABLO BONET *reducion de las letteras y arte para enſennar a hablar a los mudos*, Madrit. 1620. 4. ANT. Primus hanc pulcherrimam artem Libro docuit, famulus Regius.

J. LEMPERIERE *de la peſte, de ſes cauſes & de ſa cure*, Rouen 1620. 8. *

THOMÆ AGUIAR *apologia pro conſilio medico in diminuta viſione & cenſura in* L. ILDEPHONSI NUNNEZ *de faucium ulceribus anginoſis*, Marcenæ 1621. 4. *

ANDREA TAMAJO *tractat. de algebra y garotillo*, Madrit 1621. 8. *

J. HENIS *bericht von der peſt*, Augſpurg 1621. 8.

MICHAELIS MEYER *podagræ, chiragræ & gonagræ methodicæ curatio*, Francof. 1621. 8. * L. *

JOACHIMI BURSER *de febre petechiali ... curanda*, Lipf. 1621. 8. *

HOC loco GUILIELMI FABRICII ab AQUAPENDENTE *practicam medicinam* recenfendam duxi, quæ eo jam mortuo Parifiis anno 1634. 4. prodiit. Eam fpuriam facit, & ne cogitaffe quidem de ea bonum fenem auctor eft, THOMAS BARTHOLINUS (*vindic. anatom.* p. 3.). In *operationibus* aliqua practica admifta habet. Cantharides laudat in ifchuria, &c.

BARTHOLOMÆI ACCURSINI *tractatuum & confultationum medicinalium Tomus* I. Ravennæ 1622. 4. *

FRANCISCI PONÆ *antidotus bezoardica adverfus omnia venena*, Veron. 1622. 12. * EJ. *medicinæ animæ feu rationalis praxis*, Veron. 1629. 4. * EJUSD. *Academico-medica faturnalia* ibid. 1652. 8. * EJ. *prudentia medica* ibid. 1650. 12. *

FRANCISCI MARTIANI *antiparalogifmus ad ea quæ* ÆTIUS, CLETUS & J. MANELPHUS *fcripferunt contra* .. PROSPERUM MARTIANUM: *in qua* HIPPOCRATIS *auctoritate recentiorum abufus notantur circa venæ fectionem potiffimum in pleuritidis curatione*, Rom. 1622. 4. *

ANTONII SANTORELLI Profefforis Neapolitani, *antepraxis medica* in Libros XXI. *diftributa*, Neapol. 1622. 4. 1633. 4. 1651. fol. * LIND. EJ. *poftpraxis medica feu de medicando defuncto*, Neapol. 1629. 4. *

THOMÆ BRONCORI *de populari & peftilenti gutturis annexarumque partium adfectione Neapolim & Regnum* anno 1622. *vexante*, Neapoli 1622. 4. *

DAVID JOUISE *Traité de la pefte contre celui de* LEMPERIERE *avec la précaution & la cure de cette maladie*, Rouen 1622. *

Cum JEHAN de GORRHIS feu J. GORRÆI operibus hoc anno excufis etiam editæ funt PETRI GORRÆI *formula remediorum quibus vulgo medici utuntur*, Parif. 1622. fol.

RENATUS MOREAU hiftoriam litis *de miffione fanguinis in pleuritide* edidit cum BRISSOTI apologetica difputatione, Parif. 1622. 8. vir undique doctiffimus. Ea in nupera editione SCHULZIANA omiffa eft.

J. MACOLLONE *iatria chymica exemplo therapiæ luis venereæ illuftrata*, Londin. 1622. 8. *

SAMUELIS HAFENREFFER *Raphael artem medicam feliciter tum inchoandi tum continuandi, tum abfolvendi docens*, Tubing. 1622. 12. Francof. 1629. 12. Ulm. 1642. 8. * ENDT. EJ. *vexillum raphaeliticum per artem medicam & vitam communem volans*, Tubing. 1631. 8. * EJ. *officina iatrica continens pharmaca felecta Hippocratico-Galenica & Hermetico-Paracelfica*, Ulm. 1633. 8. * EJ. *πανδοχεῖον de cutis morbis curandis diximus*.

FRIDERICI MONAVII *lanx fatura rerum medicarum*, Tubing. 1622. 4. * *de bronchotome* libellum diximus.

DANIELIS BECKER *microcofmi fpagyria tradens medicinam ex corpore hominis tum vivo tum extincto docte eruendam, fcite præparandam*, &c. Roftoch. 1622. 12. & auctius, Leid. 1633. 4. * Londin. 1660. 12. EJ. *nüzliche haufapothek*, Konigsberg 1642. 8. * Regiomontanus profeffor, fcriptor cultrivori, in iatrochymiam propenfior, ut omnes hujus ævi Germani.

ANDR. SINGER *difcurfus de dyfenteria, accedit verzeichnüff der arzneyen vvieder allerley gebrechen famt einem bericht vvie fich der gemeine mann in der rohten Ruhr zu verhalten*, Magdeburg 1623. 4. *

RUDOLF GOCLENII *befchreibung probirter arzney*, Francof. 1623. 8. * EJ. *experiment buch*, Francof. 1642. 8. * EJ. *Loimographia*, Francof. 1613. 8. praxin etiam tradit.

MICHAEL BOUTHEROUE *pyretologia cum chymicis remediis*, Parif. 1623. 8. *

J. CAROLI AMATI *fructus medicinales ex variis* GALENI *locis decerpti*, Lugd. 1623. 12. Genev. 1657. 12. *

DAVID de PLANISCAMPY *la petite verole abatue*, Parif. 1623. 8.

NICOLAI EPIPHANII *fuccincta medicinalis practica*, Parif. 1623. 4. Francof. 1626. 8. *

FRANCISCI BRUSCHII *promachomachia iatrochymica in qua chymiatriæ præftantia propugnatur*, Mantuæ 1623. fol. *

ANDREÆ ORDONNEZ *compendium perutile de fanguinis miffione*, Neapol. 1623. 4. *

PHILIPPI SAVONA *decifiones medicinales quoad diagnofin & prognofin novo fcribendi modo primum invento*, Panormi 1624. fol. * L.

JULII PHILIPELLI *epiftola apologetica ad almæ urbis medicos*, Rom. 1624. 4. *

PETRI PIERNI *medica petra divifa in 2. tomos, fecundus* eft *de antidotis*, Neapoli 1624. 8. *

JOH.

JOH. VIGIER *tractatus de catarrho, rheumatismo, vitiis dentium, linguæ, vocis, de immodica & indecora salivatione e variis auctoribus compilatus*, Genev. 1624. 8. *

J. JAC. FEDERER *febris ungaricæ curandæ, cognoscendæ methodus*, Freiburg. 1624. 8.

JOH. JUNKER *methodus therapeutica per solam diætam & ligni guaiaci diversas præparationes*, Erfurt. 1624. 4. *

J. CONRAD RHUMELII *prophylaca medico-practica luis epidemiæ ἐγκεφαλονόσε exhibita: cum apotropo, i. e. centuria curationum medicarum factarum in Novo Foro Palatinatus*, Norimberg. 1624. 8.

DAVIDIS LIPSII ἐξέτασις ἰατρικὴ μεθοδικὴ *de cura hydropis*, Erfurt. 1624. 4. Jen. 1678. 4. *

JACOBI BARTSCHII *decas exercitationum medicarum ex* FERNELIO, *tabulis, aphorismis & quæstionibus inclusarum*, Argentin. 1624. 4. *

GILBERTI JACCHÆI Professoris Leidensis, *institutiones medicæ*, Leid. 1624. 12. 1631. 12. Therapeutices pars aliqua hic traditur de medicamentis eorumque classibus.

JOH. DONATI *bericht wie man die jenigen by welchen die bösen gifftigen pestilenzialischen Drüsen beulen apostemata und carbunkel vermerket werden, mit äusserlichen arzneyen versehen und curiren soll*, Neyss. 1625. 4.

J. VARWICH'S *kurzer und gründlicher bericht wieder die pestilenzialische seuche*, Copenh. 1625. 8. *

MARTIN PANSA *consilia vom gebrauch der mittel und schweis cur*, Lips. 1625. 8. * Alia adde ex pathologicis.

WOLFGANG SCHALLER *hypotyposis universæ methodi medendi* Wittemberg. 1625. 4. RIV.

M. ANT. ZIMARIÆ *thesaurus reconditus de medicamentis quæ corpori humano venustam formam inducunt*, Francof. 1625. 8. *

MATTH. MARTINI *von der haupt krankheit*, Hall. 1625. 4. * EJ. *de morbis mesenterii*, &c. Isleb. 1616. 8. An IDEM est cujus exstat *armer kranken raht oder arzneybuch vor den armen gemeinen mann*, Lips. 1684. 4. *

ELIÆ TEICHMANN *ratio generalissima morbos quoscunque expugnandi*, Basil. 1625. 4. RIV. *

STEPHANI RODERICI CASTRENSIS Pisani Professoris, eruditi viri & acuti ingenii, anti-Galenici, Liber *de meteoris microcosmi*, Venet. 1621. J. jam dictus est. EJ. *opusculum quæ ex quibus, recondita doctrina refertum*, Florent. 1627. 12. Lugdun. 1645. 12. Francof. 1646. 12. * EJ. *de sero lactis tractatus*, Florent. 1641. 8. * EJ. *castigationes exegeticæ, quibus variorum dogmatum veritas elucidatur*, Florent. 1640. fol. * EJ. variæ exercitationes medicæ, Venet. 1656. 8. Hæc quidem majori parte pathologica sunt, in quibus Veterum opiniones inter se comparat. EJ. *disceptationes medicæ*, Florent. 1642. 4. Venet. 1656. 8. * EJ. *ratio consultationis an post variolas purgatione corpus egeat*, ibid. 1642. 4. * EJ. *medicæ consultationes*, ibid. 1644. 4. * EJ. *posthuma varietas*, Florent. 1639. 4.

ALPHONSI GOMEZ de la PARRA *polyanthea medicis speciosa* &c. Madrit. 1625. 4. *

JOH. JONSTON polygraphi & collectoris *enchiridii nosologici generalis & specialis Libri VIII....* 1625. 8. EJ. *idea universæ medicinæ practicæ* 12. *Libris absoluta*, Amstelod. 1644. 12. * anglice cum NIC. CULPEPERI augmentis edita Londini 1652. 8. 1665. fol. 1684. fol. EJ. *syntagmatis universæ medicinæ practicæ* Lib. XIV. Breslau 1674. 8. * vel 1673. 8. * Lips. 1722. 8. *

Orders issued by the king to be executed through out the Realm relating to the plague, Lond. 1625. 4. *

CASPARIS BACHOY *erreurs populaires touchant la médecine*, Lion. 1626. 8. *

JOH. HORNUNGII *Cista medica in qua epistolæ clarorum Germaniæ medicorum familiares in re medica, hermetica & Galenica asservantur ex bibliotheca* SIGISMUNDI SCHULTZERI, Norimberg. 1626. 4.

ARNOLDI WEICKARD *thesaurus practicus in II. Tomos distributus*, Francof. 1626. 4. * EJ. *de variis & periculosis morbis a capite ad calcem medendis practica universalis Galenico-chymica in VI. Libros divisa*, Francof. 1643. fol. *

DAVIDIS VERBEZII *pro* R. MINDERERI *disquisitione de chalcantho adversus* P. CASTELLUM *responsio* Auguft. Vindel. 1626. 4. *

THOMÆ REINESII eruditissimi viri, medici & consulis Altenburgici, historici, grammatici, critici & polyhistoris, acris censoris, qui ob libertatem sermonis locum reliquit, jam depositus senex, & Lipsiam se contulit, *methodus antiloimica therapeutica, seu gründlicher bericht wie diejenigen welche mit der iztgrassierenden seuche befallen sich zu verhalten haben*, Gera 1626. 4. * Obiit anno 1661.

VA-

VALENTINI CHARSTAD *disputationes medicæ in Academia Argentinensi propositæ*, Argentin. 1626. 4. 1634. 12. * EJ. *disp. de universa medicina dogmatica in Academia Argentinensi habita*, ibid. 1627. 4. * idem forte priori opus. EJ. *Synopsis universæ medicinæ dogmaticæ in 12. disputationibus adumbrata*, Argentor. 1634. 12. 1678. 4. iterum forte idem opus. Nimia Venæ sectione, quam ipsa mors interrupit, usum esse Val. VVIGANDUS auctor est *itin. philiatr.* pag. 60.

PETRI MANCEBO AGUADO *trattato de la essencia de la melancolia de su assiento causas y curacion* 1626. N. ANT.

DIDACI MORANI *apologia tres de epilepsia hysterica, vena sectione in fluore nimio hæmorrhoidum, ventris tumore*, Orthesii 1626. 4. *

In F. BACON de VERULAM. *historia naturalis centuriis* aliqua huc faciunt, de purgantium vi medicata, *de filo medicinali* seu ordine quo danda sunt medicamenta, deque cura palliativa, arcanis ad podagram, de compressione hæmorrhagiarum digiti ope, de lenium resolventium usu, de peste, fætore carceris, vaporibus, vi exhalationum, curatione sympathetica.

PETRI CASTELLI Medici & Professoris Romani multa sunt opera. EJ. *epistolæ medicinales*, Romæ 1626. 4. editæ, fere unice agunt de mira vi olei vitrioli ad hæmoptoën, & febres. Ea occasione pugnat pro acidis medicamentis, & benefica esse ostendit, cibique coctionem ab acido derivat. EJ. *de abusu venæ sectionis*, Rom. 1628. 8. * EJ. *de visitatione ægrotorum pro discipulis ad praxin instruendis*, Rom. 1630. 12. * EJ. *Emetica in quibus agit de vomitoriis & vomitu* L. X. *opus necessarium ad curandos morbos*, Rom. 1634. fol. * Valde laudat GIANELLA. EJ. *Epangelia in qua lectiones super I. L. aphorismorum* HIPPOCRATIS *enumerantur*, Mantuæ 1646. 12. * EJ. *præservatio corporum sanorum ab imminente lue ex aeris intemperie anni* 1648. Messan. 1648. 4. * Consilia & remedia sunt absque historia morbi, aut experimento suo.

FRANCISCI RANCHINI Professoris & Cancellarii Monspeliensis *opuscula medica*, Lugd. 1627. 4. edita, in pathologicis jam citata, curationes morborum conjunctas habent. EJ. *de curatione morborum & symptomatum quæ vitiassam purgationem aut comitantur aut subsequuntur* brevis & totus practicus libellus est. EJ. *opuscules ou traités divers & curieux en Médecine*, Lyon 1640. 8.* *de peste, lepra, lue venerea, accidentibus eorum, qui veredo vehuntur, tortura accidentibus, cruentatione cadaverum, terebinthina*. EJ. *opuscula posthuma de morbis ante & post partum, & de purificatione rerum infectarum post pestilentiam*, Lugduni 1645. 8. *

PETRI JOH. FABRI iatrochymici acerrimi, nimisque suis arcanis delectati, fatente L. a CAPOA & ipso iatrochymico II. pag. 30., *insignes curationes variorum morborum quos medicamentis chymicis jucundissima methodo curavit auctor*, Tolos. 1627. 8. Argentor. 1632. 8. EJ. *sapientia universalis* 4. *Libris comprehensa*, Tolos. 1654. 8. Francof. 1656. 8. *

GUILIELMI MARQUIS *decem quæstiones problematicæ una cum instructione purgandarum ædium infectarum*, Antvverp. 1627. 4. * EJ. *aloe morbifuga in sanitatis conservationem concinnata*, Antvverp. 1633. 8. *

AUGERII CLUTII *calsvee seu descriptio lapidis nephritici seu jaspidis viridis*, latine vertit G. LAUREMBERG, Rostoch. 1627. 12. *

J. STEPHANI STROBELBERGER *systematica universæ medicinæ adumbratio*, Lips. 1627. 8. * EJ. *brevissima manuductio ad curandos pueriles affectus* Ed. II. Lips. 1629. 8. *

GEORG. HEBENSTREIT *πέμπτας quæstionum miscellanearum politico-medicarum*, Tub. 1627. 12.*

VALERII MARTINI Veneti *totius medicinæ practicæ exactissima collectio in qua .. promtuarium evacuationis sanguinis .. vacuationis catochymicæ ... cruditatis cognoscendæ & curandæ*, Venet. 1628. fol. * EJ. *tr. della curatione della peste*, Venet. 1630. 4. * EJ. *Enchiridion de febribus & earum curatione*, Venet. 1636. 4. * EJ. *Opuscula de vesicantium, sinapismorum, cucurbitularum, ligaturæ dolorificæ, frictionum lotionumque administratione .. asthmate, orthopnœa, veneno pestilente*, Venet. 1636. 4. * EJ. *Praxeos medicæ laconismi*, ibid. 1636. 4. * quibus priora duo opuscula continentur.

MAXENTII PICCINI *antithesis de usu medicamenti purgantis in febribus*. EJ. *apologia pro* JACOBO BONAVENTURA, Neapol. 1628. 4. *

J. BAPT. SORI *consigli ed avisi delle fontanelle* (morbo gallico &c.) Milan. 1628. 8. *

ALE-

ALEXANDRI ALEXII *confilia medica & epitome pulfuum*, Patav. 1627. 4. * EJ. *cratylus morborum*, Patav. 1657. 4. *

HIERONYMI MONTECHIARI *dichiarazioni contra il fommario metodo del* D. J. B. BIANCHI *e contra il difcorfo di* PIER. FRANC. GIRALDINI *fopra la fua ritrovata pulvere che fu ftimata Bezoar minerale*, Genua 1627. 4. * EJ. *offervazione e brieve difcorfo del contagiofo mal di Carrara*, Neapol. 1637. 4. MONG. *

PETRI GARCIAS CORRERO *difputationes medicæ & commentaria in Fen. I. libri IV.* AVICENNÆ *in quibus quæ pertinent ad theoriam & praxin locupletiffime reperiuntur*, *edita opera* PETRI TERRIOLI, Burdegal. 1628. fol. *

PETRI MORELLI *fyftema parafceuafticum ad praxin continens rationem præfcribendi fecundum normam practicandi Monfpelii ufitatam*, Genev. 1628. 8. 1630. 8. Amftelod. 1659. 12. potius ad Pharmaciam pertinet.

GUILLAUME de l'ERISSE' *méthode excellente pour guérir la pefte*, Dijon 1628. 8. *

Avis falutarie contre la maladie epidémique & peftilentielle de la ville de Lion par les DD. du college de la ditte ville, Lyon 1628. Peftem derivant a cadaveribus projectitiis &c.

PHILIBERTI GUIBERTI *medicus domefticus* (feu catalogus medicamentorum parabilium) Colon. Agripp. 1628. 12. EJUSD. *medici officiofi opera*, Parif. 1649. 8. quæ & ipfa ad pharmaciam pertinent. Adjectus eft PATINI *de fanguinis miffione* alibi laudatus commentarius, & NICOLAI ELLAIN *tractatus de pefte* cum notis PATINI, in quo calida medicamenta bezoardica & amuleta rejiciuntur. Ea opufcula fub titulo *les œuvres charitables fur la médecine* recufa funt, Paris 1670. 8.

POMPEII CAIMI Patavini, infelicis medici & tamen celebris, (NIC. ERYTHR. *Pinacothec.* I. pag. 48.) *de febrium putridarum indicationibus juxta* GALENI *methodum colligendis & adimplendis* Lib. II. Patav. 1628. 4. *

DANIELIS SENNERTI Profefforis VVittembergenfis, celeberrimi viri, & egregii fyftematici, opera plurima funt & fæpe recufa. Multa fumfit utique ab aliis, & O. ROBORETUM de febre petechiali, A. LAURENTIUM de crifibus dicitur exfcripfiffe SCHELHAMMERO, fed bono certe & utili ordine omnia difpofuit. EJUSD. Liber *de confenfu chymicorum cum* ARISTOTELE *&* GALENICIS, VVittemb. 1619. 8. Paris 1633. 4. & fæpe alias. Hoc inprimis opere novam in Germania fectam aut fundavit, aut certe confirmavit, quæ theoriam chemicam cum GALENICA, & utrumque genus medicamentorum conbinavit, & feculo priori toto floruit, ut morborum theoriam magis a GALENO, medicamenta multa a chemicis fumeret. Ipfe vero SENNERTUS excufavit magis & conciliavit Chemicos quam fecutus eft. EJ. *de febribus* Lib. IV. ibid. eodem anno 8. ibid. 1634. 12. Parif. 1633. 4. & alias. EJ. *inftitutionum medicinæ* Lib. V. VVittemberg. 1624. 8. Parif. 1631. 4. EJUSDEM *Epitome inftitutionum medicinæ*, ibid. 1634. 12. &c. Anglice etiam verfa, Londin. 1656. 8. Earum etiam inftitutionum *tabulas breviter & diftincte fummam inftitutionis medicæ exhibentes* dedit CHR. VVINKELMANN, VVittemberg. 1635. fol. *Epitomen* autem SENNERTI CLAUDII BONNETI opera paratam, non vidi, quæ Avenione 1655. fol. prodiit. EJ. *medicinæ practicæ* Liber I. excufus eft VVittembergæ 1628. 4. Parif. 1632. 4. & agit de morbis capitis. *Liber* II. VVittemb. 1629. 4. Parif. 1632. 4. eft de morbis pectoris. *Liber* III. VVittemb. 1631. 4. Parif. 1632. 4. de morbis abdominis. Liber IV. VVittemb. 1632. 4. Parif. 1633. de morbis mulierum, cum *appendice* de curandis morbis infantum. Lib. V. VVittemb. 1634. 4. de morbis externis. Lib. VI. VVittemb. 1635. 4. de morbis venenatis & occultis. In omnibus iftis Libris bono ordine ex veteribus collegit, quæ eo tempore obtinebant medicamenta, numerofa illa & in formulis, non ex praxi tamen adeo nata, quam ex theoria, hæmophobus in univerfum, & a mafcula veterum medicina alienior, quod vitium etiam ad gentiles ejus viri tranfit. Non parum felix practicus fuit VVIGAND *Itin. philiatr.* pag. 63. EJ. *quæftionum medicarum controverfarum* Lib. VVittemberg. 1609. 8. 1610. 8. EJ. *paralipomena*, VVittemberg. 1642. 4. Lugdun. 1683. 8. Addenda funt, ad fingula loca fcriptorum auctoris, a morte adjecta a liberis. EJ. *opera omnia*, Lugdun. 1650. fol. vol. 3. 1666. fol. 5. tomis. Venet. 1651. fol. Lugdun. 1676. fol. vol. 6. qua editione etiam *fafciculus medicamentorum contra peftem*, & *Epiftolarum medicinalium duæ centuriæ continentur*.

ANTONII OBERT *de venæ fectione in pleuritide eudoxa contra paradoxam* FUCHSII, FERNELII *& aliorum fententiam* St. Omer 1629. 4. *anaftrichiofis apologetica pro paranefi contra*

L. *du*

L. *du* GARDIN *decretum quo oppositam in pleuritide revulsionem condemnat quam paranesis recommendat*, St. Omer 1631. fol. * EJ. *de vena sectione in pleuritide paranesis secunda contra paradoxam* FUCHSII *&* FERNELII *sententiam seu anacephalaeosis omnium pene controversiarum quae paranesis prima, & pro ea scripta apologia contra* LUD. *du* GARDIN *continebat: accedunt novissimae declamationes 4. de vena sectione in variolis administranda contra popularem errorem assertio*, ibid. 1638. 8. *

JOH. FUCHSII *compendium abusuum auctoritate* GALENI *&* HIPPOCRATIS *damnatorum pro illis qui medicina & sanguinis detractione utuntur*, Monach. 1629. 4. *

HORATII LYMBISANI *conciliationes & decisiones medicae super finitiones actionis depravatae diminutae morbi & symptomatum* ANTONII SANTORELLI, Neapoli 1629. 4. *

ROBERTI FLUDD, celebris fanatici *medicina catholica*, Francof. 1629. 1631. fol. EJ. *pathologia daemoniaca*, Goudae 1640. fol. *

FRANCISCI MURATORI *scelta d'alcuni medicamenti da valersene a curare il male contagioso in Bologna*, Bonon. 1630. aut 1631. 4. *

J. VIGANTI *antidotario contra la peste*, Bologna 1630. 4. *

Preservazione della peste di un medico Padoano, Padova 1630. 4. *

MAURITII TIRELLI *de historia vini & febrium* Lib. II. Venet. 1630. 4. huc omnino pertinet non utilissimum opus, quo vinum fere ad omnes febres laudatur, etiam in tertiana continua, semitertiana, inflammatione capitis. Egregius historicus, qui Athenas diluvio faciat antiquiores.

BARTHOLOMAEI PERDULCIS *universa medicina ex medicorum principiis collecta*, Paris. 1630. 4. Ead. opera G. SAUVAGEON *emendata ex auctoris autographo. Accedit Liber de morbis animi*, Paris. 1641. 4. * 1680. 4. Lugdun. 1649. 4. 1690. 4. *

JOH. FREYTAG, ex secta chemica, Groningensis Professoris *aurora medicorum Galenico-chymicorum, seu de recta purgandi methodo & medicamentis purgantibus simplicibus*, Francof. 1630. 4. * EJ. *catalogi testium veritatis chymiatriae prodromus, i. e. obss. curationum medico-chirurgicarum ad methodum chymicam institutarum Centuria* I. Quedlinburg. 1635. 4. * EJ. *detectio & refutatio nova sectae Sennerto-Paracelsicae*, Amstelod. 1636. 8. Groning. 1637. 8. contra Librum SENNERTI *de consensu* &c. EJ. *de opio & medicamentis opiatis.. & de nova phthisin curandi ratione*, Groning. 1632. 8. *

J. ANTONIDIS van der LINDEN Professoris Leidensis, viri graece docti & latine, in praxi ad chemicam sectam inclinantis, & parum clinici ex judicio GUIDONIS PATINI, amici LINDENIANI, acuti caeterum ingenii scriptoris, est *Compendium medicinae*, Franeker 1630. 4. quae 10. disputationes sunt. EJ. *medulla medicinae partibus 4. comprehensa*, ibid. 1642. 8. * In *selectis medicis & meletematibus medicinae Hippocraticae* quae contracta Francof. 1672. 4. prodierunt, multa huc pertinent.

JOHANNES PRAEVOT Dalemontanus Rauracus, sed Patavinus Professor, & successor P. ALPINI, insignis practicus, nihil ipse quod resciverim scripsit, sed multa exstant ejus *opera medica posthuma* una edita Francof. 1651. 12. Hanov. 1666. 12. cura J. STEPHANI & F. MONAVII, quae sequentia omnia continet. EJ. *medicina pauperum* seu de remediis facile parabilibus; *item de venenis & eorum alexipharmacis* seorsim prodiit, Francof. 1641. 8. Patav. 1660. 12. 1718. 12. & saepe alias. EJ. *selectiora remedia*, Francof. 1659. 12. Patav. 1676. 12. sub titulo *hortuli medici referti selectioribus remediis*. Multa infida & superstitiosa admisit. In *medicina pauperum* habet medicamenta, purgantia inprimis, omnibus nota. In *selectioribus remediis* arcana undique collecta tradit.

J. DOMINICI MAGLIOCCA *disputationum medicarum ... therapeuticarum* T. I. Neapoli 1631. fol.

HIPPOLYTI ANTONELLI *apparatus animadversionis in rationes quibus* HIPPOLYTUS OBICIUS *vinum exhibet aegrotis omni tempore & in omni febre*, Venet. 1631. 8. *

PETRI PASCHALIS *curatio.... febrium*, Leid. 1631. 8. *

J. GERHARD *tractatus practicus de chymiatria* 1631. 4. *

LUD. du GARDIN Professoris Duacensis *circumstantiae & tempora de variis venis pleuritidis ratione secandis inter varios medicinae proceres litem dirimentia*, Duaci 1632. 4. EJ. *manuductio per omnes medicinae partes, seu institutiones medicae in tres libros digestae*, Duaci 1634. 4. *

J. CHRISTOPH. EISENMENGER *kurzer bericht wie die hitzige ansteckende hauptkrankheit anno 1621. eingerissen zu curiren*, Heilbrunn 1632. 12. * EJ. *bericht von der rothen Ruhr*, ibid. 1634. 12. *

CASPAR

CASPAR AMTHOR *memorabilium medicorum Part. I. continens .. curationes per εὐπόριςα tum galenica tum chymica*, Jenæ 1632. 4. *

J. ANTONII GAGLIARDI *nova ratio univerſalis medendi febribus humoralibus*, Mediolan. 1632. 4. * EJ. *conſultationes variæ*, Colon. 1637. * EJ. *cognizione e cura de' morbi communi eſtivi e autunnali*, Milano 1643. * EJ. *della ragione, e quantità del vitto nelle febbri peſtifere maligne ed acute*, Milan. 1645. 4. * poſt mortem auctoris prodiit CORTE. EJ. *dell' acciajo in uſo della medicina*, Madrit 1645. *

HYACINTHI de ALPHORIO *de præſervatione a calculis atque cunctis fere morbis deque morborum renalium medela*, Neapoli 1632. 4. *

MARCI ANTONII ALAYMI *conſultatio pro curatione ulceris ſyriaci* (pædanchones) Panorm. 1632. 4. *

FRANCISCI de LEYVA y AGUILAR *deſenganno contra el mal uſo del tabaco*, Corduba 1633. 4. * EJ. *deciſion del conocimiento del promado por la urina*, ibid. 1633. 4. * ANT.

J. DOMINICI PROSIMI *de faucium & gutturis ulceribus anginoſis*, Meſſan. 1633. 4. *

SEBASTIANI NASCI *ſpeculum methodi medendi*, Brixiæ 1633. fol. *

MICHAELIS PERNER *conſilium antipodagricum*, Statten 1633. 8. *

GABRIELIS NAUDÆI Doctoris Patavini, polyhiſtoris & bibliothecæ MAZARINIANÆ præfecti *Pentas quæſtionum iatrophilologicarum* prodiit Genev. 1647. 8. ſed earum aliquæ anno 1634. prodierant. Epiſtolæ etiam poſthumæ anno 1667. 12. prodierunt.

ERNESTI FRIDERICI FABRICII *medicinæ utriuſque Galenicæ atque hermeticæ anatome philoſophica, brevem .. artis medicæ oculis ſubjiciens ſciagraphiam*, Francofurt. 1633. fol. *

STEPHANI DOMINICI BRUNHEIMER'S *conſilia von den hitzigen oder Reh-flecken fiebern*, Lützenburg 1634. 8. ENDT.

THOMÆ CAMPANELLÆ Monachi Dominicani, ob ſua infortunia celebris, *Medicinalium juxta propria principia* Libri VII. Lugdun. 1635. 4. Theorias aliquas proprias, ſed fere ubique communem veterum in morbis ſanandis methodum proponit, deditus aſtrologiæ, a praxi propria alienus, & peſſimus anatomicus, qui bilem tribuat lieni.

PINO de MARRA *praxis methodica & rationalis curandorum morborum omnium in qua præter remedia magis præcipua a* GALENO, HIPPOCRATE *&* AVICENNA *deſumpta multa arcana medica continentur*, Neapoli 1635. 4. *

DIDACI de SORIA *certamen medicum & propugnatio antiquitatis contra innovatores*, Granat. 1635. fol. *

FAB. VIOLET *parfaite connoiſſance de toutes les maladies du corps humain cauſées par obſtruction*, Paris 1635. *

VINCENTII BARONII Meldulenſis *de pleuri-peripneumonia anno 1633. Flaminiam aliaſque regiones populariter infeſtante a nemine hactenus obſervata* Lib. II. Forli 1636. 4. In egregio libro præter ea, quæ ad hunc morbum proxime ſpectant, ejuſque curationem, multa practici ſunt argumenti, in Libro inprimis II. Ita venæ ſectionem in pleuritide defendit etiam in pueris, etiam in petechiis, etiam in morbi cruditate. Fuſe enarratis argumentis litem definit pro venæ ſectione lateris adfecti, niſi menſes ſubſtiterint, qui in pede ſectionem requirant, aut ſumma plethora ſit, aut dolor in medio pectore. Recte iteratam venæ ſectionem imperat, etiam ſepties, rejectis cucurbitis & hirudinibus &c.

HYACINTHI TRABONA *de medicamento purgante quarta die diſſertatio* Panormi 1636. 4. *

DAN. CARMENIO *de medendi methodo* Lib. VI. Bonon. 1636. fol. *

FRANCISCI SANCHEZ ſceptici opera juncta prodierunt Toloſæ 1636. 4. quibus continentur tractatus *de phlebotomia, de purgatione, obſervationes in praxin, cenſura in opera* HIPPOCRATIS *omnia*.

Certain neceſſary directions for the cure of the plague and for preventing infection: by the college of Phyſicians, Lond. 1636. 4. *

ROLANDI STURM Lovanienſis *dialogus inter* HIPPOCRATICUM *&* HERMETICUM, Bonon. 1636. 8.* EJ. *corticis chinæ chinæ ejuſque virium deſcriptio*, Antvverp. 1659. Haag 1681. 8. Proponit obſervationes practicas cortici faventes, ejuſque vim febrifugam explicat per reſolutionem materiei morbificæ.

GEORGII MAGIRI *Giffrjäger*, Arnheim 1636. 8. ſeu de peſtis curatione cum magno numero remediorum.

J. HENR. FREYTAG *unterricht von der pest*, Helmstatt 1636. *

JOH. SMITH *practice of physick*, Londini 1636. 8. *

JAN van BEVERVWYCK Medici, amplissimi viri & consularis, excitati ingenii, varia huc pertinent, ut *idea medicina veteris*, Leid. 1637. 8. compendium nempe medicinæ, cujus major pars est therapeutica. EJ. *schatz der ungesundheit oder algemeine artzney*, Francf. 1674. fol. Dixi in pathologicis systema morborum esse cum curationibus, sæpe non vulgaribus. Opera omnia Belgice prodierunt, Amstelod. 1656. 4.

J. SADLER *praxis medicina*, Londin. 1637. 8. L. *

SAMUEL SCHONBORN *manuale medicina practica Galeno-chymica*, Dantisc. 1637. 12. * Argentin. 1681. 12. *

MAXIMILIANI SANDÆI *comment. de medicis, morbis & medicinis exemplum*, Colon. 1637. 4. * Jesuitæ opus.

NICOLAI FONTANI *florilegium medicum*, Amstelod. 1637. 12. * EJ. *responsionum & curationum* Lib. I. Amstelod. 1639. 12. Et suas & COSTERI atque PLEMPII curationes habet, minime inutiles, etsi GALENICAM sectam secutus sit. EJ. *observationum rariorum analecta*, Amstelod. 1641. * Continentur in ea collectione historiæ rariores & epistolæ, & inter illas laryngotome, uterus resectus, larynx in utero, curationes feliciores variæ.

ROBERTI FARVACII *disquisitio medica num pilula dejectoria cum cœna recte exhibeantur*, Patav. 1637. 4. *

J. BAPT. MAGATI, CÆSARIS, celebris illius Chirurgi & Medici, fratris germani, *considerationes medica quibus difficultates in praxi occurrentes expenduntur*, Bonon. 1637. 4. *

J. de VIANA *tractatus de peste sus causas y curacion y el modo que se a tenido en curar las secas y carbuncas pestilentes que an oprimido la ciudad de Malaga el anno de* 1637. Malaga 1637. 4. *

PETRI SERVII *institutionum quibus tirones ad medicinam informantur* Lib. III. EJ. *prolusiones* II. *ad instruendos ad artem tirones accommodata*, Rom. 1638. 12. *

HIERONYMI CORTE *summa medendi methodus in qua de phlebotomia, medicis cucurbitulis, hirudinibus earumque recto usu.. de purgatione per pharmacum, de vomitu, de dysuria, de concoctione, de frigida potu, & de victu ægrotantibus exhibendo differitur. Accedit certa visendi rogandique ægros ratio*, Venet. 1638. 4. *

EDVVARD'S *cure of all sorts of feavers*, Lond. 1638. fol. *

J. FAGE *speculum ægrotorum*, Lond. 1638. 4. *

GEORGII SCHARPII *institutiones medicina a filio in lucem edita*, Bononiæ 1638. 4. *

HADRIANI a MYNSICHT *armamentarium medico-chymicum*, Lips. 1638. 4. Lubec. 1638. 4. * 1662. 4. Francof. 1675. 8. ad materiem medicam pertinet.

H. HERING schediasmata dixi in Pathologicis.

PHILIPPI GRULING *curationum dogmatico-hermeticarum Centur.* I. Lips. 1638. L. Compilator fuit, jam monente SCHELHAMMERO, *Centuria* omnino VII. *cum appendice medicamentorum secretiorum* prodierunt Northusæ 1662. 4. * Lips. 1668. 4. * EJ. *florilegium Hippocratico-chymicum novum*, Lips. 1631. 12. 1644. 4. L. Ed. III. Lips. 1665. 4. & ipsum ad materiam medicam spectat & continet medicamentorum ad morbos penum, inter quæ etiam cortex peruvianus locum habet. EJ. *de triplici in medicina evacuationis genere, medicamentis purgantibus, sudoriferis, diureticis, insensili transpiratione*, Lips. 1671. 4. * EJ. *medicina practica* Lib. V. Lips. 1668. 4. 1673. 4. * EJ. *tractatus de purgatione qua in medicina fit*, Lips. 1668. 4. * nisi idem est priori Libro *de triplici evacuatione*. EJ. *deutsches artzneybuch samt 3. tractaten von den vveiber, kinder und pest krankheiten*, Lips. 1676. 1690. 4.*

MELCHIORIS SEBIZ Professoris Argentoratensis, valde longævi, magni Galenistæ, multæ sunt inprimis disputationes huc pertinentes, ut *exercitationes medica* Lib. VI. Argentorati ab anno 1624. ad 1636. 4. editæ. *Miscellaneorum quæstionum medicarum fasciculi quinquaginta*, ibid. 1638. 8. *Disputationes de recta ratione purgandi*, ibid. 1621. 4. *collegium therapeuticum ex GALENI methodo medendi depromtum*, ibid. 1634. 4. *Manuale seu speculum medicina practicum ex bonis & probatis auctoribus concinnatum* 1659. 8. * 1661. 8. vol. 3. præter innumeras fere singulares disputationes.

VViederlegung etlicher misbrauche bey der cur der sauerbrunnen, Argent. 1647. 8.

J. GALLEGO de la SERNA *recta & dogmatica medendi methodus*, Paris. 1639. fol. *

VINCENTII RISICA *brevis historia de maligna febre* JOH. SPATAFORÆ, Messan. 1639. 4.

* EJ.

* EJ. *de febre pestilente Panormitanam urbem obsidente* oratio, ibid. 1647. 4. *

FRANCISCI CITESII *opuscula medica*, Paris. 1639. 4. * *de tempestivo usu phlebotomiæ & purgationis*. *Advis sur la nature de la peste & sur les moyens de s'en préserver & guérir*.

LAZARI MEYSSONNIER heterocliti capitis *institutiones medicinæ subtilioris theoreticæ & practicæ*, Lugdun. 1639. 4. * EJ. *idea medicinæ veræ fide cum sensibus per rationem restitutæ*, ibid. 1653. 12. * EJ. *cours de médecine théorique & pratique* VII. edition, Lyon 1678. 4. *

JACOBI PRIMIROSE Galli, sed qui in Anglia artem exercuit, *de vulgi erroribus in medicina* Lib. IV. Amstelod. 1639. 16. 1644. 12. auctius Roterodam. 1658. 12. 1668. 12. L. Lugd. 1664. 8. Gallice auctus additamentis a D. de RASTAGNY, Lyon 1689. 8. *Quartus* inprimis Liber huc pertinet de remediis. Defendit ea, quæ chemice parantur. Contra imaginariam illam αὐταρκείαν recte scribit. Attrorum in vena secanda aut purgando influxum refutat. Clysteres laudat. Venarum delectum in brachio ut inutilem rejicit, & in gravidis venam aperit. Mercurium ostendit veneno carere, neque fumum nicotianæ ad cerebrum ferri. Bezoar & fere semper spurium esse monet, & parvi usus, neque valde potens remedium unicornu, julapia raro & refrigerantia majori dosi in febribus danda esse: lithontriptica non dari, cum acria esse oporteat, quæ lapidem solvant &c. Quæ omnia sapienter dicta sunt, & pleraque eo tempore nova. EJ. *enchiridion medicum practicum*, Amstelodam. 1650. 8. * morborum nempe omnium causæ, signa & curatio.

JACOBI FABRICII Professoris Rostochiensis *institutio medici practicam aggredientis*, Rostoch. 1693. 4. *

ANGELI VICTORII *medicæ consultationes post obitum auctoris editæ a* VINC. MANUCCIO, Rom. 1640. fol. aut 1646. fol. ut LIND. neque enim vidi.

FORTUNII LICETI polygraphi, philosophi & theoretici magis quam practice utilis hominis, huc pertinent de *primo*, *secundo*, *tertio* & *septimo* denique, *quæsitis per epistolas* quæ Utini ab anno 1640. ad 1650. 4. prodierunt. In *sexto quæsito* agit de phlebotomia, de complexione muliebri calidiori quam viri, in reliquis passim aliqua medica habentur.

LAZARI de la RIVIERE, vulgo RIVERII, Monspeliensis medici, celebris practici, & felicis, multisque medicamentis usi, quæ posteritas approbavit, opera omnia huc pertinent. EJUS *praxis medica* prodiit Lutetiæ 1640. 8. curante discipulo STEPHANO PLAQUIERE, tum 1643. Lugduni 1660. cum titulo XVII. *librorum* vero 1651. & Hagæ 1672. 8. Gallice cum tit. *pratique de Médecine*, Lyon 1723. 12. anglice inscripta *modern practice of physick*, Londini 1672. fol. 1706. 8. & cum titulo RIVERII *reformati seu praxeos medicæ*, Genev. 1696. 8. Lugdun. 1690. & 1704. vol. 2. Venet. 1733. 4. *reformata* nempe a FRANCISCO de la CALMETTE. Morborum enarratio est, cum medicamentis. EJ. *methodus curandarum febrium*, ibid. & Paris. 1648. 8. Haag. 1651. 8. Non alienus erat a medicamentis chemicis & *arcanis* propriis, hinc exosus PATINO. In succinctum *compendium Praxin* redegit VERZASCHA, & edidit Basil. 1663. 8. EJ. *institutiones medicinæ*, Lips. 1654. 8. Paris. 1656. 4. Haag. 1662. 8. Quinta pars practica est, per aphorismos & commentarios breves, disposita & catalogo medicamentorum. EJ. *observationes medicæ & curationes insignes*, Paris. 1646. 4. Londin. 1646. 8. Delphis 1651. 8. & alias. Centuriæ observationum sunt tres omnino, & in posterioribus editionibus quatuor, præter communicatas a variis amicis. Quarta nempe edita est Hagæ 1659. 8. Gallice editæ sunt Lyon 1724. 12. quod inprimis opus legi meretur. EJ. *arcana* edita a BERNHARDINO CHRISTINO a JUVELLINA, Venet. 1676. 4. * EJ. *opera omnia* prodierunt Francof. 1669. edente HORSTIO, & anno 1674. ex recensione J. JAC. DOEBELII, Lugdun. 1663. 1738. fol. Venet. 1664. fol. 1680. fol. 1700. fol. 1713. fol. Genevæ 1728. fol. 1737. fol. Et Ultraject. 1680. formulæ nempe quibus plurimum delectabatur.

MICH. RAPH. SMUTZII *methodus curandi calculum* 1640. 12. * EJ. *bericht vom hitzigem fiebern*, Neuburg 1648. 8. *

OLAI VVORMII varia sunt opera, eruditi viri, sed qui in antiquitatibus patriæ & colligendis thesauris rariorum inprimis vitam trivit. EJUS *epitome institutionum medicarum* prodiit Hafniæ 1640. 4. *Controversiarum* vero *medicarum selectiorum centuria*, Basil. 1611. 4.

MICHAELIS DOERING amici HILDANI, medici Uratislaviensis *fasciculus tractatuum de peste*, Brig. 1641. 4. editus est. EJUSD. Lib. *de opii usu* &c. Jenæ 1620. 8. alibi melius dice-

De medicina Indiæ orientalis fcripfit JACOBUS BONTIUS (*a*), medicus Lugduni Batavorum, qui fufcepto ingenti itinere ad Indias orientales & Perfiam, addidicit veram fententiam Sinenfium, Perfarum & Indorum, de omnibus

dicetur. Multas ad HILDANUM epiftolas dedit, inter quas eft etiam, in qua nitrum ad febres laudat 79.

In ROGERII DRAKE *vindiciis* HARVEIANIS de revulfionis indole aliqua habentur.

J. BAPTISTÆ SITONI *mifcellanea medico-curiofa*, Patav. 1641. 8. * Colon. 1676. 4. *

PAULI VECCHII *obfervationes medicæ feu loci S. Scripturæ qui expenduntur juxta medicorum principia*, Neapoli 1641. 8. *

ZACUTI LUSITANI *operum medicorum* Tomi II. Lugduni 1642. fol. 1667. fol. 1694. fol. Opera ifta funt *Praxis hiftoriarum*, compendium nempe morborum cum curationibus, in Libros V. divifum, interfperfis obfervationibus raris & medicamentis, quæ valde extollit, tum *Praxis medica admiranda*, feries nempe obfervationum rariorum 500., quarum pleræque videntur ad famam auctoris augendam pertinere. *Introitus medici ad Praxin*: *Pharmacopœa*. *De medicorum principum hiftoria* alibi citati libri, collectæ nempe hiftoriæ ex veteribus, adjectis fimilibus auctori propriis, & explicatione ad GALENI fenfum. Ofor Arabum, venæ fectionis & praxeos vetuftæ laudator, ut tamen multum arcanis tribuat, fæpe fuperftitiofis, ut auro potabili & fimilibus. Ita uterum elapfum muribus ad femora admiffis dicit fe reftituiffe.

SAMUELIS CHABIBI *ocyrrhoes feu de venæ fectione tractatus*, Venet. 1642. 4. *

PETRI BARBA archiatri Card. Inf. FERDINANDI & Profefforis Vallifolitaci *vera praxis de curatione tertianæ*, Hifpali 1642. 4. * Pro cortice Peruviano. EJ. *refumta de la materia de pefte*, Madrit 1648. *

JACOBI MENTEL Parifini Medici *de epicrafi* differtatio Parif. 1642. 8.

(*a*) JACOBI BONTII *de medicina Indorum* Lib. IV. Leid. 1642. 12. & cum PISONE, Leid. 1658. fol. continet egregiam, & jam laudatam defcriptionem morborum Indiæ Orientalis. Recufus eft Belgice cum titulo *Ooft en VVeftindifche vvaarande*, Amftelod. 1694. 8.

VOPISCUS FORTUNATUS PLEMPIUS minime indoctus homo aut obtufi ingenii, Amftelodamenfis, ob cathedræ fpem tranfiit ad religionem Romanam & Lovanii docuit. EJUS *animadverfiones in veram praxin curandæ tertianæ propofitam a* PETRO BARBA, Lovanii 1642. 4. * EJ. *fundamenta medicinæ* jam dixi fcholaftica methodo fcripta. IDEM fub nomine MELIPPI PROTYMI contra corticem Peruvianum fcripfit libellum, cui titulus eft ANTIMUS CONYGIUS *peruviani corticis defenfor repulfus* 1655. 8. * EJ. *ophthalmographiam* diximus, & commentarios in AVICENNAM & tractatum *de affectibus capillorum & unguium*.

J. B. SPONTONI *Corechidnologia feu pulveris viperini difcurfus*, Papiæ 1643. 8. * de viribus viperarum medicis.

JOSEPHI DONZELLI *lettera familiare fopra l'opobalfamo orientale adoperato in Roma*, &c. Patav. 1643. 4. * potius ad materiam medicam facit.

HYACINTHI JORDANI *theoria medicinæ* S. THOMÆ D. ANGELICI *aliorumque patrum*, Neapol. 1643. 4. *

HIERONYMI BARDI *medicus politico-catholicus feu medicinæ tum cognofcendæ tum faciendæ idea*, Genuæ 1643. 8. * LIND. ENDTER vero 1644. 8.

EM. GOMESII *tractatus de peftilentiæ curatione*, Antvverp. 1643. 4. *

ALBERTI KYPER Leidenfis Profefforis *medicinam difcendi & exercendi methodus*, Leid. 1643. 12. * EJ. *collegium medicum* 26. *difputationibus complectens quæ ad inftitutiones pertinent*, Leid. 1645. 8. * EJ. *inftitutiones medicæ*, Amftelod. 1654. 4.

J. HENRICI MEIBOMII Helmftadienfis, eruditiffimi viri, fed qui ad Hiftoriam feriori-bus annis unice ftudia fua tranftulit, *de flagrorum ufu in re venerea epiftola*, Leid. 1643. 8. * Hafn. 1669. 8. edente T. BARTHOLINO, cum fuo & HENRICI MEIBOMII fimili libello. Philologicum inprimis opufculum.

LÆLII ZACAGNINI *notabilia medicinæ* Lib. 1. Rom. 1644. 4. *

AN-

bus morbis ibi occurrentibus; neque videmus facile auctorem, qui per simpliciora remedia majores morbos curare doceat. Editus est etiam in 12. Lugduni Batavorum titulo medicina Indorum, iterumque cum PROSPERO ALPINO recusus.

De

ANDREÆ CNOEFFELII ex chemica familia *methodus medendi febribus epidemicis & pestilentialibus*, Argentor. 1655. 12. Huc refero CHR. ARCISSEVVSKI *epistolam de podagra curata per* A. KNOEFFELIUM, Gorliz 1644. 12. * Arcanorum venditor Poloniam suo clysso spoliasse dicitur TACHENIO.

LUDOVICI v. HOERNIGK Medici & Politici *vvürgengel*, 1644. 4. de pestilentia.

J. PETRI LOTICHII *consilia & observationes medicæ* Lib. VI. Ulm. 1644. 4. 1658. 4. quæ mea est editio, sed oportet etiam priores dari anno 1635. Mindæ in Hassia medicinam fecit, in medicamentis longissimus. In peste in se ipso sudoriferis usus est, quarto vero die, præter morem seculi, venam secuit.

J. BAPTISTÆ van HELMONT, nobilis viri, medici & chemici celebris, plurima sunt opera, quæ sæpe conjuncta prodierunt, uti Amstelodami apud ELZEVIRIOS anno 1652. 4. sub titulo *ortus medicinæ, i. e. initia medicinæ inaudita, progressus medicinæ novus, in morborum ultionem ad vitam longam*. Recusa sunt Venet. 1651. fol. Lugdun. 1663. fol. cum præfixo nomine F. MERCURII fil. Francof. 1602. 4. 1707. 4. cui editioni M. B. VALENTINUS *clavem* & *introductionem* præfixit. An diversi sint aliquid *fundamenta medicinæ recens jacta sub unum conceptum contracta de caussis & principiis morborum*, Ulm. 1680. 12. ignoro, quia non viderim. Deinde seorsim Belgice prodiit quasi compendium operum sub titulo, *Dageraad ofte nieuvve opkomst der geneeskonst nooit in 't licht gezien van den Autheur selve in 't Nerderduits beschreeven*, Rotterdam, 1660. 4. Hoc volumine non omnes sed plerique tamen eorum libellorum exstant, qui latine habentur, sed mutati & aliter digesti. Seorsim etiam quatuor libelli *de lithiasi, febribus, humoribus & peste* prodierunt Colon. 1644. 8. Tum libellus *de magna virtute verborum & rerum*, Francof. 1659. libelli vero *of the magnetic cure of vvounds, the nativity of tartar in vvine and the image of God in man*, Londini 1650. 4. * Cæterum, ut chemicus, omnem priorem methodum una cum theoria Galenica repudiavit, venæ sectionem abhorruit, purgantibus vix quidquam tribuit, venena singularia acida aliave in morbis contrariis salibus aut specificis subigere conatus est, credulus in arcanorum mirifica potentia, in BUTLERO, in amuletis, in sympatheticis curationibus, negligens diætæ. Ab eo viro in SYLVIUM aliosque medicos amor transiit antacidorum, quibus innumeræ malæ in Germania inprimis curationes peractæ sunt. Quare refutatorem vani systematis amamus, conditorem novæ opinionis mallemus nunquam exstitisse. Ipse ex pleuritide æger, omissa venæ sectione, sumto noxio potius quam utili hirci sanguine pœnas dedit falsæ theoriæ. Libellos non recenseo, nimis qui multi sint, præcipui tamen sunt *tumulus pestis*: *de lithiasi*: *Butler*: *potestas medicaminum*: *in verbis, herbis & lapidibus magna est virtus*: *de remediis sympatheticis*: *vis magnetica*: *de vulnerum curatione magnetica*, qui liber condemnatus est.

CHAMBERLEN *practice of physick*, Londin. 1644. 12. *

MARCUS AURELIUS SEVERINUS Thurius Crathigena Tharsensis, professor, medicus & chirurgus Neapolitanus, in medicina fortis, efficax & felix fuit, etsi ad chirurgiam magis animum adplicuit. In EJUS Lib. *de abscessubus reconditis* febres etiam tractantur, & angina puerilis, quam sub nomine *Padanchones affectus pestilentis pueros prafocantis* etiam seorsim Neapoli 1653. 8. descripsit, & vomitu, venæ sectione jugularium, vitriolicis illinitionibus sanavit. EJUS *therapeuta Neapolitanus* seu *veni mecum consultor curandarum febrium & internorum morborum omnium* prodiit Neapol. 1653. 8. Quæ de febribus, ea ex AVICENNA sunt & PAULO TUCCA. EJUS *seilophlebotome castigata de venæ salvatellæ usu & abusu censura*, Hanov. 1654. 4. & Francof. 1668. 4. habet multum arabicæ eruditionis. Ostendit vanam esse prærogativam salvatellæ & omnia eadem bona atque meliora a sectione venarum cubitalium obtineri. Accedunt PETRI CASTELLI & VESLINGII de eadem re epistolæ. EJUSDEM *observationes & medico al riverso* posthuma opera non prodierunt, quæ moriens reliquit. *Phil. Trans.* 265. Libri *de efficaci medicina* huc pertinent, ob

dele-

De medicina Indiæ Occidentalis scripsit GUILIELMUS PISO (*a*), medicus Amstelodamensis Batavus, librum, cujus titulus est *de medicina Brasiliensi*. Invenietur hic tractatus in ejus operibus omnibus editis Amstelodami anno 1648. in folio.

Ibi delectum auxiliorum ad morbos ex classe venæ sectionum, cauteriorum &c. Cum hoc viro magna in Italia facta est rerum mutatio. Per duo secula in ea regione, & inprimis Paravii medici studii fundamenta plerique exterorum posuerunt, & Germani inprimis, Angli, Belgæque. Hoc ævo is mos elanguit, & magis & magis in desuetudinem abiit, tum, quod reliqui Europæi in suis regionibus magis & magis doctores invenirent idoneos, structa anatomica theatra, cultosque hortos, quæ prius Italiæ fere privilegia fuerant, tum quod chemica secta in Germania regnaret, dum in Italia toto hoc seculo sequerentur adhuc GALENI theorias, tum quod in amplectenda sanguinis circulatione aliisque novis inventis paulum difficiles plerique Itali se præberent. Cum hac ipsa mutatione etiam sectæ Galenicæ ultima ruina conjuncta fuit, quæ sub finem seculi poni potest, quo tempore mechanica, & STAHLIANA secta solæ fere superfuerunt.

MARCELLINI UBERTE *medicina sacra seu de morbis quorum mentio fit in sacris litteris*, Saragoss. 1645. 4.

MATTHIÆ NALDII *pamphilia curandi universi amicitia*, in ea *parantur ex re medica formositas & fecunditas*, Senis 1647. * EJ. *regole per la cura del contagio*, Rom. 1656. 4. *

J. FOLLINI *synopsis tuendæ bonæ valetudinis*, Colon. 1646. 12. * Sylvæducum 1648. 12. *Tyrocinium medicinæ practicæ*, Colon. 1647. 12. *

ANTONII VINCENII DE PETRONE *litterarium duellum inter Salernitanos & Neapolitanos medicos*, *in quo de intestinorum & hepatis inflammatione agitur*, Venet. 1647. *

BENEDICTI a CASTRO *certamen medicum de venæ sectione in febre putrida & inflammatoria*, Hamburg. 1647. 4. *

GEORGII FRIDERICI LAURENTII *defensio venæ sectionis in febre acuta continua & maligna propedis dextri pollicem*, Hamburg. 1647. 4. EJ. *necessaria defensio seu responsio ad mendacia & convitia*, &c. 1648. 4. * EJ. *Licht und Recht der Apologie* B. LANGVVEDELS *entgegen gesezt*, Rostoch. 1651. 4. *

J. CLAUDII de la COURVE'E *de frequenti phlebotomiæ usu & cautione in abusum*, Paris. 1687. 8. *

HANS SCHMIDTS *arzneybuch*, Dresden 1647. 4. *

HENRICI REGII *fundamenta medicinæ*, Ultraject. 1647. 4. * EJ. *medicinæ Libri IV. & praxis medica*, ibid. 1657. 4. * 1668. 4. * EJ. *praxis medica* Ultraject. 1660. 4. *. De secta Cartesiana ex omnium primis.

JOSEPHI GALEANI *epistola de epidemica febre theoretico-practica*, Panorm. 1648. 4. * EJ. *la lepra unita col mal francese ed altri contagiosi mali*, *in quale degli spedali debba curarsi*, ibid. 1656. 8. * EJ. *politica medica pro leprosis* 1657. 4. * EJ. *idea del cavar sangue* 1659. 12. * EJ. sub nomine BRUNONIS CIBALDI *del vero methodo di conservar la sanità di curare ogni morbo col solo uso dell' acquavite*, Panorm. 1662. 12. * EJ. sed omisso nomine, *discorsi intorno all' uso dell' acquavite*, ibid. 1667. 12. *

J. SOPHRONII COZACK *alexipharmacum pestis* 1948. 12. *

(*a*) Vix potest ad practicos referri.

JULII CAESARIS BENEDICTI *epistolarum medicinalium* Libri X. *recondita* HIPPOCRATIS *doctrina referti*, Romæ 1649. 4. * EJ. *Consultationum medicinalium opus ordinata omnium morborum curatione refertum*, Venet. 1650. 4. LIND. 1659. 4. *

MATTHIÆ HAASII *manuductio ad artem medicam*, Amstelod. 1649. 8. 1664. 8. *

HERMANNI van der HEYDE *de seri lactis usu in fluxu tormentali & dysenteria*, *de aquæ frigidæ effectibus ad podagram*: *de aceti vini ad præservationem a peste ejusque curationem vi & morbis venenatis*. Hunc titulum lego esse editioni Gandavensi 1649. 8. Sed editio Londinensis 1653. 12. habet pro titulo *synopsis discursuum a* MAG. H. vd. H. *in gratiam lectorum latinitate donata*, quem curiosum libellum ex præfatione intelligo compendium esse ex

am-

Ibi pariter reperientur GEORGII MARCGRAVII *de Liebstad* opera, quæ conscripsit in itinere Brasiliensi cum PISONE. Medicus fuit Comitis MAURITII, & cum eo Brasiliam petiit, ubi omnia adcurate examinavit.

De

ampliori opere, quod Gallice prodiit, senis vero medici opus esse post 53. annorum praxin natum. Laudat in dysenteria serum lactis & clysteres frigidos ex eo sero, vel aceto iteratos. Opiata rejicit. Choleram expugnat evacuationibus per vomitum, inde laudano. Aquam frigidam inpense extollit in arthritide inveterata, dolore stomachi, calculo, paralysi, tetano, fomenta vero in contusionibus, vulneribus, crurum & capitis doloribus. Acetum ob vim prophylacticam in peste, hydrophobia & scorbuto commendat. In peste dat alexipharmaca, sudorem movet, quem valde prodesse confirmat, tum succum citri, & acetum in diæta. Curationem febrium intermittentium endemicorum in terris de mari recens adquisitis (polders) in gallica editione proponit.

JOSEPHI MANCUSI Panormitani *de secunda cubiti sectione in febribus putridis, præsertim in epidemica febre quæ Panormi invasit* anno 1647. Panorm. 1650. 4. * MONG. scripsit ex præscripti PAULI PIZZATTI pro venæ brachii sectione contra sectionem venarum tali in febribus malignis.

CONSTANTINI GRANDI *epistola & consilia medica* T. I. Neapol. 1650. 4. *

J. BENEDICTI SINIBALDI HIPPOCRATIS ἀντιφωνιῶν L. V. Rom. 1650. 4. *

FRANCISCI FEYAC *medicina practica ex bibliotheca* RENATI MOREAU, Lugdun. 1650. 4. *

DAV. L'AIGNEAU *traité... sur la saignée de ce tems*, Paris. 1560. 4. *

PATIN (puto GUIDONIS) *réponse touchant les fiévres malignes & l'usage des potions cordiales de la saignée & de Vesicatoires*, Paris. 1650. 8. * GUIDO vero PATINUS natus in pago *Houdan en Bray*, polyhistor, maxima bibliotheca & multivaria eruditione eminuit, Galenicotatos, qui syrupo rosarum pallidarum & venæ sectione omnes fere morbos curaret, etiam variolas, tertianas febres. Liberrime satyricus, osor chemicorum medicamentorum pretiosorum, alexipharmacorum, specificorum, & pharmacopolarum, monachorum denique & recentium hypothesium, multos Libros edidit alienos, RIOLANI, HOFMANNI, GUIBERTI. Consilia inter ejus *epistolas* passim exstant, quæ dicentur inter historicos.

J. CHRIST. GEILFUSS *trutz podagra oder kurtzes bedenken vvieder die podagram*, Augspurg 1659. 8. ENDT. * EJ. *institutiones medicæ*, Aug. Vindel. 1658. 12. *

ORTOLPHI MAROLDI Smalcaldensis Medici *practica medica ad omnis generis morbos feliciter curandos accommodata*, Francofurt. 1650. 4. a morte auctoris prodiit, qui sub initia seculi XVII. vixit. Non proprie praxis est, sed medicamentorum ad varios morbos collectio, quæ celebribus medicis magis familiaria fuerint.

AUGUSTINI THONERI, Collegii Medici Ulmensis directoris & senioris, *observationum medicarum minime trivialium* Libri IV. & *consultationum & epistolarum de variis rebus medico-chymicis* Libri II. Ulm. 1651. 4. EJ. *appendix epistolarum medicinalium cum adjecta querimonia adversus quemdam Antagonistam*. Tubing. 1653. 4. Senex 82. annorum, debilitatus animo & jactantior, hæc scripsit, brevesque historias felicium curationum cum plurimis medicamentis proponit, plenus præjudiciis, quæ eo seculo in Germania dominabantur. Ita in febribus continuis sanguinem vetat mitti. In *appendice* contra J. DANIELEM HORSTIUM aliqua monet, & contra panaceas, HELMONTIUM, chiromantas, &c.

ISRAEL HUBNER *mysterium sigillorum, herbarum & lapidum*, Erfurt. 1651. & *continuatis* 1653. 4. RIV.

CHRISTIANI BUNCKEN *speculum optima & perfecta medicinæ*, Giess. 1651. 4.

BERNHARDI SCULTETI *consulta eorum quæ in curandis morbis tacite deprehendimus*, Colon. 1651. fol. *

HYACINTHI CLAVERONI *clavis in pestem*, Neapoli 1651. 8. *

JOH. STEPHANI *Cosmetice*, Francofurt. 1651. 12. & passim cum editionibus, quas procuravit, operum PRAEVOTII. EJ. *opera universa*, in quibus *consiliorum medicorum decades* X. & *Cosmetice*, Ven. 1653. fol. * cum *comm. in* IX. *Fen.* Libri I. AVICENNÆ & *paraphrasin in* I. *Fen.* Libri IV.

ALFONSI de BURGOS *trattado de peste su esencia prevencion con observaciones muy particulares*, Cordubæ 1651. 8. *

NOAH.

NOAH. BIGGS *mataiotechnia medicæ praxeos*, Londin. 1651. 4. * Satyra ut videtur.

ELIÆ ANHARD *consilium podagricum*, Ingolstad. 1652. 4. *

J. CHRISTOPHORI BRUNNERI *biga operationum medicarum*, Friburg. 1652. 8. *

JOHANNIS RHODII, Dani, claudi ex femore de acetabulo elapso, Polyhistoris, qui Patavii vitam egit, & multos pro aliis Libros scripsisse dicitur, quos suis ederent nominibus, *analecta & notæ in* LUDOVICI SEPTALII *animadversiones & cautelas medicas*, Patav. 1652. 8. sunt collecta undique loca parallela aliorum scriptorum. Reliqua opera citavi. Multa adfecta reliquit, quæ in BARTHOLINI bibliothecam transierunt, & una incendio deleta sunt.

Huc pertinent quæstiones an sanguinis missio in defectu lochiorum conveniat; ut curandus sanguinis fluxus e naribus; an venenum veneno pellatur; an in febribus malignis columbi pedibus admoti prosint; hydrops ut curandus.

AUGUSTINI de LAURENTIO *disceptationum medicarum Decas* I. Panorm. 1652. 4.

HERMANNUS CONRINGIUS vir suo tempore celeberrimus in praxin se vix dimisit. Præter *disputationes* adeo & *epistolas* editas a CHRISTOPHORO HENRICO RITTMEYER vix habet, quod huc spectet.

GUERNERI ROLFINK Hamburgensis, per plures annos Jenensis professoris, viri pereruditi, qui in Italia suæ artis fundamenta hausit, & Arabes omnium in Germania Professorum ultimus interpretatus est, alibi a nobis laudati, scripta practica vitio seculi minus nunc aut utilia aut nota sunt, ut ipsius curandi modum jam tunc parum probabat G. PATINUS. EJ. *ordo & methodus medicinæ specialis cognoscendi & curandi dolorem capitis*, Jen. 1653. 4. * 1671. 4. EJ. *epitome methodi cognoscendi & curandi particulares corporis affectus secundum ordinem* RHAZIS, Jen. 1655. 4. 1675. 4. recudente VVEDELIO. EJ. *methodus curandi febres*, ibid. 1658. 4. (alii 1668. 4.) EJ. *ordo & methodus medicinæ specialis commentatoriæ*, Jen. 1665. 4. * EJ. *de curatione hydropis ascitis*, Jen. 1668. 4. * EJ. *consilia medica*, Jen. 1669. 4. præter innumerabiles disputationes huc pertinent.

JOH. ANDREÆ SMITZII *compendium medicinæ practicæ*, Harderovic. 1653. 12. auctius Lutet. 1666. 12. * Ultraject. 1682. 12. * Leid. 1688. 12. Genevæ a MANGETO recusus & locupletatus, & alias.

JOH. TEUBER *tractatus de curatione.. podagræ*, Lips. 1653. 4. *

CAROLI GUILLEMEAU Parisini medici *cani injurio fustis seu responsio pro se ipso ad alteram apologiam* JOH. COURTAUD, Lutet. 1654. 8. * & *defensio altera adversus anonymi Monspeliensis calumnias* 1655. 4. * & *margarita a sterquilinio* J. COURTAUD, ibid. 1655. 4. * Pro facultate Parisina adversus Monspelienses medicos, qui licentiam artem exercendi sibi sumebant.

Le Medecin Royal, Paris. 1654. 8. *

LEOM. AGROSTI *l'antimedicina che agli infermi non si dee traer sangue, nè proibir il vino, nè dar medicina*, Bergamo 1654. 4. * EJ. *il medico de' grandi*, Bergamo 1659. 4. * Videntur satyræ.

GEORGII CORTACII *trutina medica qua sanguinis missionis & vini exhibitionis vulgatus in febribus usus adversus αἱμοφόβους ac ὑδροφόβους perpenditur*, Patav. 1654. 4. *

PETRI MACASII *promptuarium medicum seu materiæ medicæ promptuarium ad praxin medicam*, Francof. 1654. Lips. 1677. 12.

JOSEPHI SCHMIDT *examen phlebotomicum, oder gründliche erforschung vom aderlassen und schrepfen neben curirung der frantzosen*, Marpurg 1654. 12. EJ. *Kriegsartzney*, Francof. 1664. 12. *

MOSAN'S *general practice of physick*, Londini 1654. fol.

CHRISTOPHORUM BENNES, hic omnino repetendum, laudavi in pathologicis.

ANTIMI CONYGII (Patris HONORATI FABRI ex S. I.) *cortex peruvianus febrifugus vindicatus*, Rom. 1655. 8. Pro cortice, quem vendebant eo tempore Jesuitæ.

CALVIDII LAETI (Abbatis CLAUDII QUILLET) *callipædia*, Leid. 1655. 4. seu de arte pulchros sanosque infantes educandi, anglice versa, Londini 1718. 8. Huc & ad diætam pertinet, astrologicus Liber & parum utilis.

MARINI CURÆI de la CHAMBRE *novæ methodi pro explanando* HIPPOCRATE & ARISTOTELE *specimen*, Paris. 1655. 4. nempe ad aphorismos HIPPOCRATIS & acroamaticos L. ARISTOTELIS. *

GEORGII MORALIS *Enchridion medicum*, Venet. 1655. 12. *

J. FRAN-

J. FRANCISCI de FRANCISCIS *de vena sectione adversus empiricos*, Neapoli 1655. 12. * Francof. Lipf. 1685. 8. contra venæ sectionem in febribus, quam rarissime admittit, neque unquam nisi in summa & rarissima plethora, adducta HIPPOCRATIS & ERASISTRATI auctoritate.

VALENTINI ANDREÆ MOELLENBROECK *medulla totius praxeos medicæ aphoristica ex monumentis excellentium medicorum extracta*, Arnstadt. 1656. 4. *

LEVINI FISCHER *corpus medicinæ imperiale*, Hemipoli (Halberstatt) 1656. fol.

J. MULLERI *miracula & mysteria chymico-medica*, Amstelod. 1656. 8. De secta chymica.

JEREMIÆ GIRNTII *pestregiment oder bericht vvie sich gesunde und kranke in der pestilenz verhalten sollen*, Lipf. 1656. 4.

IRUINE *medicina magnetica or art of curing by sympathy*, Lond. 1656. 8. an forte HELMONTII?

ANTONII DEUSING *disquisitio de morborum superstitiosa origine & curatione & de morbi vulgo Mannschlacht curatione*, Groning. 1656. 12.

JOH. CHICOT *epistola medica de purgandi ratione, variolis, morbillis*, &c. Paris. 1656. 4.*

JOHANNIS NARDII *noctes geniales Annus* I. Bonon. 1656. 4. Florentinus, vir doctus, & acuti ingenii, posthumum hunc laborem reliquit. Ordinem quidem nullum observavit, multa tamen Aristotelica, suo tempore minime contemnenda tradidit, aliqua & nostro seculo utilia. Ad praxin pertinet *Nox* III. qua gangrænam ostenditur a sphacelo curatione non differre, & scarificationem in utraque requiri. In VI. *nocte* historiam tradit hydropici, quem Gallus medicus cum spe boni eventus curaverat, & de cortice peruviano, cui non favet. In VII. pulverem sympatheticum rejicit, oleum vitrioli ad venena, morbosque malignos laudat, thermas nonnunquam nocere monet, venæ sectionem cucurbitulis in febribus præfert. In *nocte* IX. tota pulverem CORNACHINI rejicit. *Lactis physica analysis* alibi melius dicetur, etsi ejus etiam vires medicas recenseat.

Von der Erledigung ANNÆ GRUN (Anglice GREEN) *vvelche gehenkt vvorden*, Nurnberg 1655. 4. VVILLISIUS feminam infanticidam, in theatrum de patibulo allatam, refocillavit & conservavit.

BENEDICTI SYLVATICI *consiliorum & responsionum medicinalium centuria* IV. *accedit methodus consultandi*, Patav. 1656. fol. Genev. 1662. fol. *

In J. DANIEL. HORST professoris Marburgensis *decade observationum & epistolarum*, Francofurt. 1656. 4. exstant etiam practica, & non mala aliqua, ut calidæ curationis in variolis refutatio in Ep. IX. IDEM pro SENNERTO contra FREYTAGIUM scripsit *Ruminationem detectionis novæ sectæ Sennerto-Paracelsicæ*, ibid. 1640. 4. *

MICHAELIS VVAGNER, HELMONTIUS *redivivus de morbis universalibus & particularibus*, Herbipoli 1657. *

CÆSARIS ZAROTTI *de medica tractatione* MARTIALIS *commentarius*, Venet. 1657. 4. *

GIACOMO MICCIONI *previdenza e providenza de' dolori articolari*, Perugia 1657. 4. *

GABRIELIS FONTANI *de veritate* HIPPOCRATICÆ *medicinæ contra* PARACELSI & *Hermeticorum placita* & HELMONTIUM, Lugdun. 1657. 4. *

BERNHARDI SVVALVVE *disquisitio therapeutica*, Amstelod. 1657. 12. Jen. 1677. 12. Discipuli VVALAEI breve & sententiosum compendium.

VVOLFGANGI HOEFER *Hercules medicus*, Vienn. 1657. 4. * 1664. 12. Norimberg. 1675. 4. * Compilatio formularum non ex proprio experimento natarum.

JAC. HOLST *protropium doctrinæ novæ de febribus*, Hafn. 1657. 4. *

Kurtzer unterricht vvie die pestilenz zu curiren sey, Hanover 1657. 4. *

SAMUEL HARTLIB *Medicinal and chirurgical adresses*, Lond. 1658. 12. Bonus civis, hic tamen nihil utile præstitit.

KENELMI DIGBY *medicina experimentalis*, Francofurti 1676. 8. 1681. 8. & alias excusa, nimia etiam in laudando & superstitiosa est.

CASPARI CALDERI de HEREDIA *tribunal medicum, magicum & politicum*, Antvverp. 1658. fol. * Antvverp. 1663. fol. * multa continet practica de ratione minorandi in Praxi Hispalensi, de venæ sectione in talo, &c.

FRANCISCI CAVALLI *de insito morborum medicum opus & novum*, Catanæ 1658. 8. *

DIONYSII FONTANONI *practica medica. Accedit* F. HILD *de gangrena & sphacelo*, Lugd. 1658. 16. *

JOH. PISTORII *confilium antipodagricum*, Helmftad. 1659. * 4.

JONÆ ZOPF *podagrifcher triumph*, Altemb. 1659. 8. *

CAROLI MORISCIANI *il torchio delle offervazioni della pefte di Napoli dell'* anno 1656. Napoli 1659. 4. *

JAC. MANCINI *ars vifitandi infirmos*, Venet. 1659. 8. *

JOHANNIS VVALÆI profefforis Leidenfis, eximii viri, *opera omnia*, Londin. 1660. 8. Collegium eft feu curfus medicus ab auditore editus, qui non refpondet famæ aliifque viri laboribus. EJ. *methodus medendi breviffima* cum notis G. H. VVELSCHII prodiit pofthuma Aug. Vindel. 1679. 8. laudata SCHELHAMMERO.

ECCARDII LEICHNER, profefforis Erfurtenfis, obftinati hoftis circulationis fanguinis; *fchädlicher arzney misbrauch der purgierenden arzneyen vvie auch des landfahrenden fchvvefelbalfams* 1660. 8. *

FRANC. LANDREY *fur les effets merveilleux de la faignée*, Parif. 1660. 4. *

NICOL. FIGULI *novum medicinæ univerfale fpeculum*, Bruxell. 1669. 12. MERCL.

SIMONIS PAULI *digreffio de caufa febrium malignarum, petechialium*, &c. *& de accurata febres has curandi methodo*, Francofurt. 1660. 4. Argentor. 1678. 4. quæ editio auctior eft hiftoria chirurgici cafus, vulneris nempe thoracis & inteftinorum, tum de paralyfi (cafloreo fananda) & fcorbuto. Cæterum multa fparfim utilia habet bonus fenex, etfi nullo nexu neque vi demonftrandi prædita, de tertiana deleteria maligna, de fanguine florido in epidemicis, afphyxia fcorbutica, &c. EJ. *rath vvegen fchlag und lähmnüffe*, Coppenhag. 1672. 4. videtur effe eadem appendix alterius editionis.

VICTORIS CONRADI SCHNEIDERI opera huc pertinent, cujus Libri *de catarrhis* tres pofteriores practici argumenti funt. SCHNEIDERUS & in toto Libro curationem morborum catarrhoforum proponit, & in L. IV. fufe agit de thermis duciisque & balneis. Quos *de apoplexia* & *fpafmo* citavimus, & quibus omnium, quæ prius fere fcripta exftabant, compendium continetur.

ALEXANDRI DEODATI *valetudinarium*, Leid. 1660. 12. curationes etiam continet.

ANTONII CRISPI *in acutæ febris hiftoriam commentarius* & alia in pathologicis citantur. EJ. *epiftola medicinalis in qua exponitur ratio curandi febres putridas per venæ fectionem & purgationem per alvum*, Panormi 1682. 4. * EJUSDEM *de fputo fanguinis feu a corporis partibus infirmis provenientis cum tuffi & vomitu confultatio & in medicinalem epiftolam dilucidationes ... quibus refpondet in erregationibus factis ab* ANTONIO RUASI, Drepan. 1582. 4. MONGIT.

GAUDENTII BRUNACLI *de cina cina feu pulvere ad febres fyntagma phyfiologicum*, Venet. 1661. 8.

BARTHOLOM. TORRINI *anacrifis de fectione faphenæ in fuppreffione menftruorum*, Turin. 1661. 8. *

Non repeto J. GLISSONII *de rachitide libellum* laudatum in pathologicis.

MAURITII HOFMANNI, doctiffimi viri, ex Itala fchola profecti, per multos annos Altdorfini Profefforis, conditoris horti ejus academiæ, & theatri anatomici, & chemici, plurimæ difputationes huc faciunt, ut *de purgationis modo* refp. J. P. BRUNONE Altd. 1652. 4. *de fanguinis miffione contra* ERASISTRATUM *&* HELMONTIUM *ejus ofores*, ibid. 1661. 4.

J. FRIDERICI HELVETII adepti, *mors morborum*, Heidelberg. 1661. 8. * EJ. *diribitorium medicum*, Amftelod. 1670. 8. Morborum definitiones & ætiologias ex fermentorum theoria defumtas, & inprimis ex fermentorum naturalium corruptione, & contrarias curationes proponit.

J. CONR. VVECHTLER *homo oriens & occidens*, Francof. 1659. fol. Integra praxis parum noto fpiffoque libro traditur. RAMSEY'S *organum falutis* or an *inftruction* to *cleanfe the ftomach........* Lond. 1685. 8. de excutia ventriculi.

TOBIÆ VVHITAKER *an elenchus of opinions concerning the cure of the fmallpox together vvith problematical queftions of the French* P. Lond. 1661. 16. *

ROBERTUS BOYLE, nobilis Hibernus, phyficæ equidem experimentali inprimis vitam fuam, novo eo tempore inftituto, impendit, medicinam tamen, & quidem practicam, etiam ornavit. EJUS *exercitationes de utilitate philofophiæ experimentalis*, Anglice prodierunt, Oxon. 1663. & 1671. 4. latine vero Lindaviæ 1692. 4. Continent in I. parte non exiguum nume-

numerum curationum per ſimplicia medicamenta perfectarum, quarum equidem multæ ſunt ex aliena fide, aliquæ propriæ, ut tamen metus ſit, ne ægri, quibus conſilia dederat, benefico viro feliciores eventus nunciaverint. Et ipſe BOYLEUS ex ingenio ſeculi facilius hujuſmodi eventus recipiebat, ut lapidis ſerpentis ad morſum ejus animalis efficaciam. Ens veneris valde laudat ad rachitidem, ſuccum ſtercoris equini ad arthritidem. EJ. Liber *de ſpecificorum remediorum concordia cum philoſophia corpuſculari de utilitate ſimplicium medicamentorum*, Londin. 1686. 12. In priori libello demonſtrat, dari ſpecifica medicamenta, experimento cantharidum; inde oſtendit, quibus, variis & ingenioſis certe modis, ea ſpecifica actio explicari poſſit. Alter valde placet, qui laudes contineat terebinthinæ, hederæ terreſtris, veronicæ rutæ folio, &c. & oſtendat ſimplicium medicamentorum vires facilius per experimenta inveſtigari, eſſe parabilia, &c. In Libro *de ſubtilitate effluviorum* aliqua huc faciunt. EJ. *medical experiments or a collection of choice and ſafe medicines* vol. I. & II. Londin. 1692. & 1696. 12. germanice, Lipſ. 1692. 12. cum titulo R. B. *hundert auſerleſene arzneymittel*. Multa bona habet, ut ſaponem ad icterum laudatum, alia minus probabilia, ut contuſum ſelenitem ad calculum. EJ. *experimenta & obſervationes phyſicæ, and ſmall collection of ſtrange reports* habet curationes admirabiles, vim entis venereis ad epidemicam febrem, laudes martis in alcali ſoluti & alia.

THOMAS WILLIS Oxonienſis Profeſſor, vir bonus & præter ſeculi ingenium diligens in anatome, ſed deditus hypotheſibus, & HELMONTIANIS in primis, ut omnino praxin ad theoriam ſtrueret. In Libro *de febribus* qui Londini 1662. 4. & alias prodiit, curationes conjunxit. Tertianas ſanat ſola purgatione leni cum diæta tenui, quartanam emetico, tum ſudorifero medicamento, etiam mercuriali ſalivatione; peſtem metallicis evacuantibus, & alexipharmacis. In Libro *de morbis convulſivis* calida inprimis, tum martialia laudat multa cum formularum penu. In Libro *de anima brutorum* ſecunda pars tota practica eſt, & morbos capitis tradit, cum curatione & obſervationibus. EJ. *pharmaceutice rationalis* morbos pectoris & abdominis pleroſque continet; jam dicta eſt. EJUS *practice of phyſick*, London. 1684. fol. * 1685. 8. * EJ. *method for preſerving theſe that are vvel from the infection of the plague, and for curing theſe that are infected vvith*, Lond. 1691. 8. ſeu Liber de peſte * EJ. *recepts for the cure of all diſtempers*, Lond. 1701. 8. *

THOMAS BARTHOLINUS praxin minus eſt ſecutus, & juventutem diſſectionibus, ætatem confirmatam polyhiſtoriæ impendit. EJUS tamen varia opera huc faciunt, ut Liber *de angina puerorum epidemica*, Pariſ. 1646. 8. Neapol. 1653. 8. qua methodum SEVERINI defendit. *De nivis uſu medico*, Hafn. 1661. 8. quæ Collectio eſt, abſque experimento. *Ciſta medica Hafnienſis*, Hafn. 1661. 8. qua multæ curationes & conſilia continentur. Liber *de medicina Danorum domeſtica*, Hafn. 1666. 8. Etſi malam cauſam defendit, αὐταρκείαν regionis borealis, quæ vino & aromatibus careat, multa tamen ſparſim utilia habet, de cerevisiæ ad podagram, calculumque vi prophylactica, viribus urticæ, braſſicæ, raparum ad aſthma, ſeri lactis cum chamæmoro ad ſitim febrilem, licheni-Iſlandici ad ducendam alvum, chamæmori ad ſcorbutum, caſtorei ad partum expediendum, ſaponariæ ad luem veneream, lactis ad podagram, lupuli ad obſtructiones meſenterii, emtione variolarum (quæ eſt præludium inoculationis) venæ ſectione in variolis. *Epiſtolæ medicinales* multa etiam practica habent ex PATINO, PUERARIO aliiſque. *Orationes* aliquid etiam huc faciens continent & Epiſtola *de flagrorum uſu in re venerea*, Hafn. 1670. 8. recuſa. In *Actorum denique Hafnienſium* V. Voluminibus plurima ſunt practici argumenti. Cæterum facillimus in recipiendis hiſtoriis fuit, & mire credulus.

CASPAR a REYES FRANCO medici Hiſpani, Carmonenſis, *Campus Elyſius jucundarum quæſtionum* editus Bruxellis 1661. 4. & Francofurti 1670. 4. multa habet huc facientia, de vi amuletorum, epithematum, incantamentorum, philtrorum, de peſtis curatione & antidotis, de remediis ad tertianas nothas, de venæ ſectione in gravidis, neceſſitate aſtrologiæ ad præſcriptionem medicamentorum generoſiorum, noxis oenogalæ. Variam ubique & lepidam lectu eruditionem expecta.

Exercitatio medica de uſu vini emetici in curatione febrium malignarum ad mentem HIPPOCRATIS, Pariſ. 1662. 12. auctor forte fuerit RAYMUNDUS RESTAURAND. Non indocte vero defendit ſui vini emetici utilitatem, tum ex theoria malignitatis, quæ magna parte ſedem habeat in primis viis, tum auctoritate & exemplo HIPPOCRATIS.

BALDASSAR TIMAEUS, poſt novos honores dictus a GULDENKLEE inſignis practica felicitate fuit, qua ad magnas divitias evectus eſt. *Caſus medicinales praxi XXXVI. annorum obſervati, accedit medicamentorum ſingularium* (noſtrorum ut Angli vocant) *deſcriptiones* prodierunt Lipſ. 1662. 4. & 1667. 4. EJ. *epiſtola & conſilia*, Lipſ. 1665. 4. excuſ. EJ. *Reſponſa medica & diateticon*, Lipſ. 1668. 4. a morte viri prodierunt. EJ. *opera medico-practica*, Lipſ. 1677. 1691. & 1715. 4. EJ. *Timaaniſches zeighaus der geſundheit vor die heilung aller krankheiten mit vielen anmerkungen des* H. D. COSCHVVITZ *verbeſſert*, Lipſ. 1704. 4. * In latinis operibus video non inficeti ingenii hominem, ſed addictum abſorbentibus, faccharatis, calidis, & ſuperſtitioſis medicamentis, ut aquæ cerebri humani, ſanguini humano &c.

CHRISTOPHORI SCHORER *vvie man ſich vor dem ſchlage bevvahren ſoll*, Ulm. 1662. 8.* 1665. 8. * EJ. *verhütung der peſt*, Ulm. 1666. 12. EJ. *bericht vom nutzen und gebrauch der fontanellen* Auguſt. Vind. 1671. 8. Laudes variorum, qui fonticulos ad morbos corporis humani commendarunt, ſingillatim repetit. EJ. *opuſcula conjuncta* Aug. Vind. 1697. 12. EJ. *medicina peregrinantium oder arzney der reiſenden*, Aug. Vind. 1697. 12. *

FRANCISCUS SYLVIUS *de le* BOE Hanovienſis, ex nobili familia natus, celeberrimus olim Leidenſium Profeſſor, & felix, ut tunc credebatur, practicus, acuti vir ingenii, auctor curandorum coram ſtudioſis ægrorum in noſodochiis, & ſecandorum corporum, chemicus, & anatomicus indefeſſus, egregius in materia medica auctor, tot laudes corrupit nova, ad HELMONTIANAM nata, theoria, qua omnes fere morbos, & acutos omnes inprimis, ab acido deduxit, alcalinis vero, & quidem volatilibus, ſanare voluit, neglecta interim, aut non ſatis laudata, venæ ſectione, atque refrigerante diæta. Opio plurimum in hyſtericis aliiſque morbis uſus eſt, quo etiam, ſi vera eſt LEONICENI accuſatio, ſe ipſum occidit (*Metamorphoſ. Apollin. & Æſculap.* pag. 2.) Quare legi debet, cum multa elegantia inprimis medicamenta contineat, ſed cum metu perpetuo illuſuræ hypotheſeos. EJUS opera ſunt *Praxis medica idea nova* L. Leid. 1667. 12. 1671. 12. Francofurt. 1671. 12. deinde libri reliqui, Amſtelod. 1674. 12. ope JUSTI SCHRADERI editi, Hannoviæ 1675. 8. EJ. *de methodo medendi* Lib. III. EJUSDEM *collegium medico practicum*, Francof. 1664. 12. ex dictatis auctoris editum. EJ. *caſus medicinales*, Francofurt. 1694. fol. a JOACHIMO MERIANO Francofurtenſi collecti, nempe ægrorum in noſodochio Leidenſi ſanatorum hiſtoriæ. Collectiones operum ſæpe recuſæ ſunt, Amſtelodami 1679. & 1686. 4. Ultrajecti 1695. 4. Quæ plenior eſt, Venetiis 1708. fol. 1736. fol.

MATTHIÆ MORONI *directorium medico-practicum ſeu indices duo præternaturalium affectuum de quibus exſtant graviſſimorum virorum epiſtolæ, conſilia, quæſtiones, obſervationes, hiſtoriæ; aucti a* SEB. SCHAEFFER, Francof. 1663. 4. *

J. COSTERI *Tabula medica theoretico-practicæ & relatio medica de morbo & obitu* C. GUSTAVI, Francof. 1663. 4. * MERCL. habet 1664. EJ. *theoria & praxis plerorumque affectuum corporis humani*, Francofurti 1664. 4. *

PAULI AMMANI *de antiquarii peruviani hiſtoria*, Lipſ. 1663. diſp. & aliquæ aliæ.

SEBASTIANI BADII *anaſtaſis corticis peruviani*, Genuæ 1663. 4. * Valde laudari lego, ut etiam SYDENHAMIUM multa inde ſumſiſſe objiciatur. EJ. *neceſſitas phlebotomiæ in exanthematibus*, ibid. eodem anno. *

JOH. ROGERS *diſceptationes medicæ novis opinionibus refertiſſimæ*, Londin. 1664. 8. *

ISBRANDUS van DIEMERBROECK per multos annos Ultrajecti medicinam docuit, poſtquam Noviomagi medicinam fecerat. Ad praxin pertinet EJ. *diſputationum practicarum Pars* I. & II. Utrecht. 1664. 12. *de morbis capitis & thoracis*, tum III. cujus primam editionem non novi, *de morbis infimi ventris*. EJ. *obſervationes & curationes medicæ centum*. EJ. *Tractatus de peſte in quatuor libros diſtinctus*, Arenaci 1646. 4. MERCL. Amſtelodami 1665. 4. auctius, eodem auctore, recuſæ cum appendice *de variolis & morbillis*, quæ omnia ego collecta habeo a morte auctoris in *operibus omnibus*, curante TIMANNO ISBRANDI filio, Ultrajecti 1685. fol. editis. Peſtem annorum 1636. & 1637. ipſe vidit, & ægris medicatus eſt. Ex hypotheſi vero medelam fecit, & omnem ſpem in theriaca & ſudoriferis poſuit. Sic in variolis calidum regimen omnino ſolum adhibuit. Ad SCULTETI *armamentarium* dedit appendicem, cum obſervationibus & curationibus inprimis chirurgicis.

In J. B. du HAMEL *de affectibus occultis* Libro II. theoria operationum medicamentorum exſtat.

Hoc

Hoc an. 1665. edi inceperunt *Tranfactiones philofophica*, quarum utique multa huc faciunt:

N. 256. de curationibus D. GREATRAKE fola frictione peractis.

N. 280. de ufu interno cantharidum.

N. 339. de inoculatione variolarum EM. TIMONII differtatio. & N. 347. de iifdem JACOBI PYLARINI Medici & Confulis Veneti. De eadem operatione N. 370. 373. 374. 375. 382. 429. 432. &c.

N. 365. J. QUINCY de operatione medicamentorum.

N. 400. de camphoræ ufu in mania.

N. 410. CYRILLI differt. de ufu frigidæ in morbis acutis.

N. 419. P. A. MICHELOTTI curatio hæmoptoes ope nivati potus.

N. 441. R. JAMES experimenta de utilitate argenti vivi in rabie canina.

N. 474. VVALL de utilitate mofchi in convulfione.

N. 484. de ufu corticis peruviani in febribus periculofis.

N. 486. de hominibus fanatis ope electrifationis ut vocant.

DRAGELS *pyretologia*, Londin. 1665. 12. *

Shutting up infected houfes as it is practifed in England foberly debated, Lond. 1665. 4. *

GERARDI BLASII, Medici Amftelodamenfis, *medicina univerfa....therapeutices fundamenta nova methodo breviffime exhibens*, Amftel. 1665. 4. EJ. *medicina curatoria methodo nova confcripta*, ibid. 1680. 8. *

J. ANDR. CAMMERER *bericht vvie fich fchvvangere vveiber zu verhalten haben*, Nürnberg. 1665. 8. *

DANIELIS GEORGII MORHOF polyhiftoris & Chemiæ amatoris, Kilonienfis Profefforis *Princeps medicus*, Roftock 1665. 4. Continet hiftoriam fanatarum a Rege Galliæ & Angliæ fcrophularum illarum ex LAURENTIO, harum ex propria fide.

PETRI MICHAELIS ab HEREDIA *opera medicinalia in IV. tomos digefta*, Lugdun. 1665. fol. Antvverp. 1691. fol. * continent etiam praxin.

FRANCISCI REDI, Aretini, Archiatri Florentini, fecundum & multarum artium capax ingenium fuit, peritum poefeos, hiftoriæ naturalis, prudentiæ civilis & aulicæ, ut in praxin clinicam omnino minorem partem fui ftudii impenderit. Multum tamen & hac de caufa ipfi debemus. Aquæ potum ægris male negatum primus reftituit (RONCALL. *Europ. Medic.* pag. 332.) Lumbricos non amaris, fed dulcibus & mercurio debellari expertus often-dit in L. *degli animali viventi negli animali viventi*. Lapidum ferpentum & bezoardicorum inutilitatem evicit in *efperienze intorno alle cofe naturali dell' indie*. EJUS *confulti medicinali*, Part. I. & II. Florent. 1728. 4. feorfim tum in *collectione operum* exftant quorum faciunt. Tomos VI. & VII. Venet. 1728. 1730. 8. Maj. Paucis & blandis & fimplicibus fere medicamentis utitur, caffia, fero lactis, chalybe, & polypharmaciam ubique deteftatur.

THOMAS SYDENHAM meruit poft HIPPOCRATEM primo loco recenferi, non a grata fola pofteritate, fed, dum inter vivos fuit. Eam laudem fibi peperit, quod, ab omni hypothefi purus, omnem fuum laborem unice obfervandis morbis impenderit, eorumque curationem ab ipfa per felices eventus inprimis præeunte natura edoctus propofuerit, febres autem, rejecta inani veneni fpecifici aut acidi hoftilis theoria, in univerfum per acida atque refrigerantia expugnare docuerit. Nondum fenem mors rapuit, ex podagra & calculo debilem. EJUS funt *obfervationes medica circa morborum acutorum hiftoriam & curationem* feu methodus curandi febres, Lond. 1666. 4. 1668. 8. 1677. 8. Amftelod. 1666. 12. Febres, quæ folent eodem nomine venire, epidemicas aliafque, non ideo femper ejufdem effe ingenii, fed alias fubinde curationes requirere, primus, ni fallor, & contra omnem fcholarum confuetudinem docuit. In acutis refrigerantem & debilitantem curationem, in intermittentibus corticem, in variolis iterum antiphlogiftica, in cholera, ante CL. SEGUER, jufculum pulli tenue, in dyfenteria laudanum, in pleuritide, rheumatifmo & angina venæ fectionem inprimis adhibet. EJUSD. *epiftola refponforia ad* ROB. BRADY de febribus pofteriorum annorum & rheumatifmo. EJ. *epiftola refponforia* II. *ad* H. PAMAN *de lue venerea* per folum mercurium fananda. Prodierunt Londin. 1680. 8. EJUSD. *differtatio epiftolaris ad* G. COLE *de variolis & morbo hyfterico & hypochondriaco*, chalybeatis & inprimis equitatione fuperandis, Londin. 1682. 8. EJUSD. Tractatus *de podagra*, quo ipfe vehementer laboravit. prodiit Londini 1683. 8. Curationem in roborandis omnibus concoctionibus tentat invenire,

Tracta-

Tractatus *de hydrope* cum priori excusus est, & Londini & Amstelodami 1685. 8. quem sanabat vehementibus catarcticis. *Schedula monitoria de nova febris ingressu* Londini secuta est 1686. 8. * & de malignitate morborum aliaque monita practica continet. In epistola *de febre putrida, variolis confluentibus superveniente* orta XI. die & superanda, venæ sectione & purgantibus utitur. In Libro *de mictu cruento a calculo* emollientibus & mannæ repetito usu curat. Liber *de affectione hysterica* dictus est. Hæc tria opuscula conjuncta prodierunt Londin. 1682. 8. *Processus integri in variis morbis*, posthumi prodierunt Lond. 1693. 12. 1712. 8. 1742. 12. Amstelod. 1694. 8. & sunt ni fallor *method of curing all diseases*, Londin. 1737. 12. & *compendium praxeos medicæ*, ut videtur, Lond. 1719. 12. EJ. *practice of Physic.* ibid. 1695. 4. * Est compendium totius operis & aliqua fusius exarata continet ad phthisin, scorbutum. Opera omnia prodierunt Londini 1685. 8. 1705. 8. 1734. 8. Amstelod. 1683. 8. quæ imperfectior est editio, tum Lips. 1695. 8. 1711. 8. Genevæ 1696. 8. 1716. 4. 1723. 4. 1736. 4. 1749. 4. multis alienis adjectis. Leid. 1726. 8. grand. 1741. 8. Anglice *the entire vvorks of T. S. vvith practical remarks by* JOHN SVVAN M. D. Londini 1729. 8. 1742. 8. tum alias.

A brief account of M. VALENTINE GREAT RAKE'S *and divers of the strange cures by himself lately performd....in a letter to* R. BOYLE Esq. Londin. 1666. 4. Mira historia. Miles olim bono loco natus fuerat, inde ex persuasione intima sibi eam potentiam datam esse miraculosus sanator exstitit scrophularum & aliorum morborum, quos digiti, vestes tangentis ope, de parte in aliam & denique ex corpore ægri fugabat. Ipse narrat vitæ suæ historiam, & plurima testimonia sanationum adfert, inter quæ sunt CUDVVORTHI, & BOYLEI. Non placet, quod ægros etiam propinata sua urina sanaverit. De ea re scripta sunt H. STUBBE *miraculous conformist or an account of several marvelous cures perforand by the strooking of the hands of* VAL. GREAT RAKE, Lond. 1666. 4. & *vvonders no miracles or* V. GREATRAKE'S *gift of healing examined*, Londin. 1666. 4. quo ultimo libello sanator iste heteroclitus refutatur. Respondet in eo, quem primo loco dixi, libro.

GEORG. THOMSON *loimotomia*, Londin. 1666. 12. EJ. *epilogismi chymici & remedia hermetica longa exercitatione in arte Hiatrica constabilita*, Lond. 1673. 12. Helmontiani arcanorum venditoris opusculum. EJ. *method of curing chymically*, Lond. 1675. 8. *

THOMÆ BROVVNE, Equitis & medici, *pseudodoxia epidemica or... of vulgar errors*, Londin. 1666. 4. Germanice sub titulo *unterfuchung der gemeinen irrthümer*, Norimberg. 1680. 4. Gallice *essays sur les erreurs populaires*, Paris 1733. 12. vol. 2. Quos errores suo tempore animosus exagitavit, eos nunc ipsa ætas & mutatum seculum de hominum animis erasit. Opera omnia prodierunt Londin. 1686. fol.

ZACCHARIÆ NICOLAI GOETZII *consilium medicum vvas massen bey itzo umschvveiffenden bösen ansteckenden fiebern man seine gesundheit vervvahren und vvieder zurecht bringen könne*, Zvvickau 1666. 4. EJ. *unterricht vvie man bey itzo grassierender pestilenzial seuche und ruhr sich praserviren und curiren könne*, ibid. 1676. 4. EJ. *nöthiger unterricht vvie bey gefährlichen sterblaüffen praservando & curando ieder sich zu verhalten*, Zvvickau 1680. 4. * RIV.

Kurzer bericht vvie man sich zu zeit der pest verhalten soll auf befehl des raths zu Strasburg durch die medicos daselbst gestellt...dergleichen vvegen der ansteckenden seuche im Bistum Strasburg sich zu verhalten, Strasburg 1666. *

Bericht vvie man sich bey der seuche zu verhalten für die untergrafschafft Baden, Durlach 1666. 8. *

J. ADAM ZAPS *von der letzt herumgehenden rohten ruhr*, VVeimar 1666. 4. *

J. TACKII und AUGUSTI ENGELHARDS *erinnerung vvie man sich bey sterbens laüften bevvahren und von der angefallenen seuche curiren möge*, Darmstatt 1666. 4. EJ. TACKII professoris Giessensis, de chemica secta *consilium von der rothen ruhr*, Darmstatt 1669. 8. * Hæc ea pestis fuit, quam in Anglia N. HODGES descripsit, & quæ in Helvetiam usque penetravit.

ALPHONSI DONNOLI *il medico pratico, cioè della via attiva con la qual può regolarsi ogni medico che pretende professar medicina pratica*, Venet. 1666. 12. *

MICH. RODRIGUEZ de PEDROSA *selecta medica difficultates*, Salmantiæ 1666. fol. *

EMANUEL *los* REYSTAVARES *controversia philosophica & medica pro* D. RODERICI *a* VEIGA *contra* MATAMORUM, Ulyssipon. 1667. 4. *

LEO-

LEONARDI AMATI *adverfariorum catena de jure galli veteris pro aſthmate*, Panorm. 1667. 4.

Lettera del D. PELAGIO SAGOPENE *a* BRUNO CIBALDI *con approvazione del ſuo diſcorſo intorno all' uſo dell' acqua vita*, Panorm. 1667. 12. MONGIT. *

J. DANIEL. MAJORIS, Kilonienfis, eruditi viri, fed qui in plurimas artes fe diffundere, antiquitates etiam & nummos, multa funt opufcula. EJ. *deliciæ hibernæ ſeu tria nova inventa medica*, Kil. 1667. fol. nempe *chirurgia infuſoria*, *tranſplantatio medica* & *inuſtio verticis ad curandos morbos*. EJ. *ſummarium medicinæ biblicæ a ſe edendæ*, Kiel. 1672. fol. EJ. *medicinæ practicæ tabula ſciagraphica* 27. Kilon. 1677. 4. * EJ. *de inventis a ſe therm is artificialibus ſuccinatis epiſtola*, Kiel. 1680. 4. * EJ. *diſputationes de uſu & abuſu mercur.* Kil. 1673. 4.

GODOFREDI MOEBII *ſynopſis epitomes medicinæ practicæ in gratiam tironum ſcripta*, Patav. 1667. fol. EJ. *epitome inſtitutionum medicarum*, Jen. 1663. 4. ad genium feculi fcripta, practica etiam continet.

Ad hæc tempora pertinet abfque anni expreffione excufus liber ABDIÆ TREVV, nempe *Aſtrologia medica*, 4. *diſputationibus comprehenſa*, 1. *de abſurditate Aſtrologiæ vulgaris*. 2. *de reſpectu corporum naturalium ad ſidera*. 3. *de homine ejuſque morbis*...*quatenus ſideribus ſubjiciuntur*. 4. *de applicatione aſtrologiæ ad medicinam*, & *ſingulas ejus partes*, Altdorf. 4.

GEORGIUS HIERONYMUS VVELSCH, Medicus neque tamen doctor, vir multifariæ eruditionis, inprimis linguarum plurimarum peritus, & magnus librorum helluo, plurima quidem reliquit imperfecta, edidit tamen multa, & primo *ſyllogen curationum*, & *obſervationum* MARCELLI CUMANI, JEREMIÆ MARTII, ACHILLIS GASSERI, UDALRICI RUMLERI, HIERONYMI REUSNERI, & *ſuarum obſervationum Epiſagmata* C. Aug. Vind. vel Ulm. 1668. 4. non 1667. ut in Pathologia fcripfi. Practici inprimis argumenti funt GASSERI obfervationes, quæ fere unice aut communicata remedia tradunt, aut ab ipfo auctore experimentis explorata, tum HIERONYMI REUSNERI, qui multum collegit arcanorum & formularum, denique VVELSCHII, EJUSD. *hecatoſtene* II. *obſervationum phyſico-medicarum*, Aug. Vind. 1675. 4. exigua parte huc pertinent, curationes tamen aliquas etiam hic enarravit auctor, non valde adverfus arcanis. EJ. *curationum exotericarum Chiliades* II. & *conſiliorum medicorum centuriæ* IV. Ulm. 1676. 4. * cum ALEXII SENENSIS & aliorum confiliis, quæ recufa effe audio Aug. Vind. 1698. 4. * EJ. *mictomimematum ſeu miſcellaneorum medicorum Centuriæ* IV. Lipf. 1676. 4. & in E. N. C. *Dec.* I. *ann.* IV. V. EJ. *curationum propriarum* & *conſiliorum medicorum decades* X. *cum commentario ſeu exegeſi*, Aug. Vind. 1681. a morte auctoris prodierunt. Dixi de fchematibus aftrologicis. In praxi fecutus eft vulgarem fui ævi methodum, calida & bezoardica dedit in febribus, & in morborum hiftoria minus fymptomata, quam formulas perfecutus eft. IDEM VVALÆI *methodum medendi animadverſionibus illuſtravit*, quam ante XXX. annos Leidæ auctor prælegerat, ea Aug. Vind. 1679. 12. excufa eft a morte VVELSCHII. Cum *vena* etiam *Medinenſi* curationem conjunxit.

Der ſtadt Baſel bericht vvie man ſich vor der Peſtilenz hüten und die ſelbe curiren moge, Bafil. 1667. 4.

J. MICHAELIS Lipfienfis Profeffor de chemica fecta magnus medicamentorum compofitorum calidorum & fudoriferorum inventor, & ex eo ipfo patriæ non utiliffimus, quæ his alioquin nimis indulget. EJ. *obſervationes medicæ* Lipf. 1645. 12. prodierunt, *opera* autem *omnia medico-chirurgica*, *praxis nempe clinica ad* JOHNSTONI *ideam*, *caſus* 26. *formulæ* & *arcana in* MORELLUM, & *ordo viſitandi officinas*, Norimberg. 1688. 4. poft mortem auctoris, quæ in annum cadit 1667.

J. THEODORI SCHENK, Profefforis Jenenfis, *medicinæ generalis novantiquæ ſynopſis*, Jen. 1668. 4. 1672. 4. *Synopſis inſtitutionum medicinæ pars ſemeiotica*, *hygieine* & *therapeutica*, Jen. 1671. 4. * In univerfum magis aliorum, quam fua cogitata propofuit.

FRIDERICI HOFMANNI patris, quo celebrior fuit ejufdem nominis filius, *de methodo medendi juxta ſeriem* VVALÆANAM, *ex paracelſicis* & *dogmaticis ſcriptis illuſtrat.*... Lipf. 1668. 4. In *appendice* traditur modus *curandi inſultum apoplecticum*.

HENRICI MARTINI *anteambulo medicus ſeu hebdomadale medicum*, Brigæ 1668. 12. *

J. CHRIST. FROMMAN *diſcurſus de vena ſectione in morbillorum declinatione oborta pleuritide adminiſtranda*, Lipf. 1668. 8. *

EDVVARD

EDVVARD MAYNVVARING *compleat physician*, Londin. 1668. 8. *

LEPNERI *compendiosa in medicinam introductio*, Regiomont. 1669. 4. *

OTTONEM TACHENIUM omittere possem flagitiosæ vitæ hominem, furem & impostorem, si ulla fides BURGGRAVIO in *libitina ovante* pag. 65. Ejus Tractatus, cui titulum fecit HIPPOCRATES *chymicus ostendens novissimi salis viperini antiquissima fundamenta*, Brunsvvigæ prodiit 1668. 12. Ad chemiam potius pertinet, theoriam tamen tuetur, quæ eo seculo fere prævaluit, & qua ab acido, tamquam igne & calido innato, & ab alcali, ut aqua & humido radicali, omnis theoria medica derivatur. Idem sensus est in *Antiquissimæ medicinæ Hippocraticæ clavi*, Francof. 1669. 12. qua tamen vires etiam nonnullorum medicamentorum aut refutantur, aut extolluntur. Ita ferrum aperire negat, vim lapidis del porco rejicit, & alcaheft ex spiritu æruginis, laudat suum salem, radicale, ut credit, (difficilem & longum paratu,) humidum, aquam spermatis ranarum in podagra, & alia. EJ. Tractatus *de morborum principe in quo plerorumque gravium affectuum hermetica vera & solida curatio proponitur*, Osnabrug. 1678. 12.

PAULI BARBETTE, Medici Amstelodamensis, de Sylviana secta viri, osoris venæ sectionis, sudoriferorum patroni, *methodus sanandi peste affectos* prodiit Leidæ 1667. & 1672. 12. Leodii 1669. 8. Amstelod. 1693. 8. EJ. *praxis medica cum notis & observat*. F. DEKKER exstat Leid. 1669. 12. 1678. 12. gallice Lion 1693. 12. germanice Francofurt. 1682. EJ. *Opera omnia* ex editione J. JAC. MANGET, cum ejus viri non gravissimis additionibus, excusa sunt Genevæ anno 1683. 4. belgice vero Amstelodami 1688. 8.

GUILIELMI PARENT *dialogus inter* HIPPOCRATEM, PARACELSUM *&* THEMISONEM, *quo demonstrantur omnes causæ pestis, & defenditur veritas methodi peste affectos sanandi*, Leodic. 1671. 8. prior vero libellus a MERCLINO citatus videtur esse BARBETTI.

FRANCISCI ROMANI *consultationes medico-chirurgicæ... opus posthumum*, Neapoli 1669. fol. *

RAYMUNDI JOHANNIS FORTIS *consilia de febribus & morbis mulierum facile cognoscendis & curandis*, Patav. 1668. fol. * EJ. *consultationum & responsionum centur. IV.* ibid. 1669. fol. * & *tomus alter* 1678. fol. * & utrumque opus 1701. fol. * tum cum titulo *consultationum meditarum & responsionum medicinalium Cent. IV. Accedunt consilia de febribus & de morbis mulierum*, Genev. 1677. fol. 1681. fol. * Laudat STAHLIUS.

FRANC. HENRIGUEZ de VILLA CORTA *opera medica* Tom. III. Lugd. 1670. fol.

JACOBI PANCRATII BRUNONIS *dogmata medicinæ generalia in ordinem noviter redacta ad vera recentiorum præsertim principia accommodata*, Norimb. 1670. 8. quæ valde laudat ob bonam methodum BAIERUS in *vitis Professorum Altdorf*. EJ. disputatio *de vomitoriorum & purgantium tempore delecto ad aphor. IV. 5.* Altdorff. 1724. 4. EJ. *de remoris & impedimentis purgationis in scriptis* HIPPOCRATIS *detecta* (sex nempe de purgatione disputationes), Altdorf. 1676. 4. EJ. *propyleum medicum seu epitome elementa medicinæ veræ comprehendens*, Altdorf. 1696. 8. brevissimum. EJ. *monita & porismata medicinæ miscellanea*, Altdorf. 1698. 4. * IDEM edidit C. HOFMANNI *Isagogen medicam*, Lips. 1678. 12. & CASTELLI lexicon, uti diximus, auctum, Norimberg. 1682. 1688. Lips. 1713.

MICHAELIS BALDIT *speculum iatro-Medicum octogonum in quo medicina octo ex angulis.. veluti fontibus.. sacra repræsentatur*, Lugdun. 1670. 8. ENDT.

LAURENTII STRAUSS, Giessensis Professoris, *exercitationes medicæ*, Giess. 1670. EJUSD. 8. *palæstra medica omnium affectuum cognitionem ac curationem exhibens*, Giess. 1686. *

J. GEORG. GREISEL *tractatus medicus de cura lactis in arthritide*, Vienn. 1670. 12. * Jen. 1681. 12. Budissin. 1681. 12. auctius, ut promittitur. Lacteam diætam pro optima arthritidis sanandæ methodo tradit.

In EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM, quæ hoc anno 1670. cœperunt edi, infinita & pleraque practici argumenti sunt, tum passim integri libri adjecti.

GEORG. COVACS TATAI *epilepsiæ certa curatio*, Leid. 1670. 12.

PAULI du BE *medulla medicinæ practicæ*, Paris. 1671. 12. EJ. *médecin des pauvres*, Paris. 1675. 1693. 12. 1695. 8. Lion 1700. 12. Rouen 1712. 8.

L. GUYON *cours de médecine*, Lion 1671. 4. *

CASPARI BRAVO de SOBREMONTE RAMIREZ, archiatri PHILIPPI IV. & CAROLI II. X. *consultationes medicæ & tirocinium practicum*, Colon. 1671. 4. In *resolutionibus* etiam *Quinta se-*

ra sectio huc pertinet. Omnia ex sententia & auctoritate veterum, ut etiam gradus illos qualitatum in medicamentis conservet, ratiocinator inutilis.

LEONARDI BIMII *Pestis... curata*, Leodii, 1671. 8. *

MATTHIÆ ISLYNGII, Professoris Rintelienfis, & Phyf. Bremenfis, compilatoris, *anchora sacra seu de laudano opiato*, Francof. 1671. 8. *Prodromus praxeos chymiatricæ*, Rintel. 1674. 4.

FR. OSVVALDI GREMBS *arbor integra & ruinosa hominis i. e. Tractatus theorico-practicus in quo sana & morbosa hominis natura ex Archæis dilucide demonstratur*, Francof. 1671. 4. nempe systema praxeos Helmontianum.

JOH. STERPINI *trifolium medicum tribus tabulis universam ostendens medicinam*, Hafniæ 1671. fol. *

J. NICOLAUS PECHLIN Leidenfis, Professor Kilienfis, & denique archiater Suecicus; cujus filius & nepotes in summa dignitate vivunt, vir eloquens, ingeniofus, fedulus piusque, DRELINCOURTII discipulus, & in scriptis nonnullis adversus SYLVIUM socius. Leidæ anno 1672. scripsit *de purgantium facultatibus* libellum, recusum Amstelod. 1702. 8. quem oportet legere ad cognoscendas causas gradusque vis catharticæ. *Observationes* alibi citatæ, sed ad Praxin etiam repeti merentur.

HENRICI EYSSON, Professoris Groningensis, minime ineruditi; *syntagma medicum minus*, Groning. 1672. 12. *

NATHANAELEM HODGES laudavimus.

ROBERT TALBOT *pyretologia .. of the cure of agues*, Londin. 1672. 8. Magnus corticis introductor, post quem ejus usus perpetuo invaluit.

CHRISTIANI MARGGRAV *prodromus medicinæ practicæ, dogmaticæ & vere rationalis*, Leid. 1672. 4. 1684. 4. *

THOMÆ BURNET Hippocraticam epitomen diximus. EJUS *Thesaurus medicinæ practicæ ex præstantissimorum medicorum observationibus collectus* prodiit Londini 1672. 4. & 1673. 4. * LIND. Genev. 1678. 12. cum DANIELIS PUERARII adjectis *observationibus selectissimis*, tum 1698. prodiit 4. & Venet. 1687. 12. 1733. 4.

HUGHES *american physician*, Londin. 1672. 12. mere botanicus est.

THOMÆ MURILLO *approbacion de ingenios y curacion de Hypocondrichos*, Saragossa 1672. 4. & Latine *melancholiæ hypocondriacæ curatio*, Leid. 1672. 8. *

NICOLAUS CHESNEAU Massiliensis, in *observationum medicarum Libris* V. excusis Parisiis 1672. 8. tum Leidæ 1719. 4. omnino pertinet ad praxin & morborum curationem.

ZENTGRAF. *de tactu Regis Franciæ quo strumis laborantes restituuntur*, VVittemb. 1675. 4. *

Centuriæ quinque curationum morborum, & tractatus quo astrologiam ad medicinam pertinere ostendit, huc spectant: Illæ breves historiæ sunt, cum sanatione fere per RIVERIANA medicamenta.

PAULUS de SORBAIT medici Viennensis, compilator, si fides scriptoribus, *opera medica theoretico-practica seu methodus medendi, controversiæ, sylva medica, curationes omnium morborum, de peste ejusque remediis*, Norimbergæ excusa sunt 1672. fol. EJ. *medica praxis* Viennæ prodiit 1701. fol. EJ. & J. G. MANAGETTA *pestordnung*, Vienn. 1681. 8. *

J. LANGII *ratio scribanica seu deductio cur arthritis, podagra, chiragra & alii calculosi affectus ex fundamento sanari possint*, Hamburgi 1672. 12. *

GUALTHERI AMBROSII VVOLTER a LIEBENFELD physici Glacensis, *Pyrotechnicum opusculum de canteriorum seu fonticulorum utilitate*, Breslau 1672. 8. magis medicum est quam Chirurgicum, eruditus vero homo, qui pestem..... anni 1675. credat a THUCYDIDE descriptam esse.

GEORGII GENOUA *ospitale pubblico di varj mali ed esperimentati secreti*, Bologna 1673. 12. * Chirurgi opus.

JOHN ARCHER *every man his ovvn Doctor*, Londin. 1673. *

JOH. BASCANINI *opusculum medico-morale*, Ferrar. 1673. 16. *

HERMANNI GRUBE *de arcanis medicorum non arcanis in gratiam tironum off. illustrat. cum* T. BARTHOLINI *de transplatatione morborum epistola*, Hafn. 1673. 8. EJ. GRUBE *de trasplantatione morborum analysis nova*, Hmburg. 1674. 8. Quæ alia hujus viri legi, non multum promittunt bonæ frugis.

JOH. CORDELLE *an cephalea venarum jugularium sectio*, Lutet. 1674. fol.

PHILIPPI TROMBETTI *apologia contra una lettera del* S. STANISLAO OMATI *sopra la cognizione e cura della passione ipochondriaca*, Genua 1674. 12. *

JAC. BARNERI Augustani Doctoris *Prodromus* SENNERTI *novi seu delineatio novi medicinæ systematis in quo* HIPPOCRATIS, GALENI, PARACELSI, HELMONTII, VVILLISII, &c. *dogmata ex principiis anatomico-chimicis examinantur*, Aug. Vindel. 1674. 4. Loco SENNERTIANI nimis laxi systematis novum hic delineat, chemicus & HELMONTIO faventior, sed id systema nunquam prodiit.

FRANCISCI SICLENSIS *volumen de rebus medicis quæ sunt in usu quotidiano, quas perfecte callere debent medici & pharmacopœi*, Venet. 1675. *

HYACINTHI BOVII *novi flores medicinales seu observationes, sententiæ, dicta, historiæ & medicamenta morbis probata collecta in V. partibus*, Venet. 1675. 8. *

THOMÆ MERMANNI *consultationes & responsiones medicæ a* FRANCISCO IGNATIO THIERMAIRO *ex variis manuscriptis conquisita in latinum versæ & adnotationibus & remediis aucta in* Lib. VIII. *distincta*, Ingolstadt 1675. fol. *

SEBASTIANI ALBINI *kurzer bericht und handgriff vvie mit denen personen vvelche aus dem vvassergezogen vverden umgegangen vverden soll*, 1675. 8. *

HERMANNI BUSSCHOF *het podagra mits gaders desselfs genesing*, Amsterdam 1675. 8. germanice versum cum titulo *das genau untersuchte podagra*, Breslau 1677. 8. & Anglice cum ROONHUYSII observationibus, London 1676. 8. Verbi divini minister in Batavia nova, cum arthritide laborans a medica femina barbara 20. moxæ cuneis restitutus esset, proselytus novi remedii, defendit arthritidem esse tumorem flatulenti generis, neque aliter sanari posse.

CASPARI BARTHOLINI TH. F. CASP. N. *exercitationes miscellaneæ*, Leid. 1675. 8. Huc pertinent exercitationes de variolis, cauterio in bregmate, liquore styptico BOUDETI, eruditæ satis, sed absque proprio experimento, juvenis præterea 21. annorum.

Vindication or the vvoman physician being a vindication of THOMAS O. DOUDE *physician and chymist against the calumnies of* HENRY STUBBE *by Mrs.* TRYER *daugther of* M. O. DOUDE, Lond. 1675. 8. *

Anonymi de curatione variolarum, Leid. 1675. 12. *

BERNARDINI CHRISTIANI a JUVELLINA *institutiones medicæ & observationes quibus accedunt* 500. *curationes morborum, tractatus de lue venerea, febre pestilentiali, & romani contagii curatione*, Venet. 1676. 4. *

CONRADI JOHRENII, Professoris Francofurtensis ad Viadrum *praxis chemiatrica*, Rintel. 1676. 8. EJ. *sectio* II. ibid. 1678. 8. *

J. CASP. BOXBERGER *praxis methodica medicinalis*, Bamberg. 1676. 24. *

J. LECHEL *vvarnung für dem unzeitigen aderlassen und purgieren in flekfiebern*, Braunschvveig 1676. 4.

GEORGII MASBACH *collectaneor. practic. & pharmaceutic. medicinalium chiliad.* Ulm. 1676. 4. *

In SACHSII L. *de unicornu* bona experimenta de vanitate hujus remedii, aut rasuræ cornu cervi exstant.

GEORG. LEISCHNER *von der giftigen krampfscht*, Plauen 1676. 4. in pathologicis dictus est.

HENRICUS MEIBOM, egregius & eruditus medicus, qui bonis consiliis pestem de patria depulit, variæ non malæ notæ disputationes exstant, ut *de vena sectione in curatione variolarum*, Helmstatt. 1676. 4. *de sanguinis eductione* 1674. *de curatione phthisis per lac* 1684.

EJ. MEIBOMII *theses ex universa arte desumta* 1668.

EL. RUD. CAMERER *de acidularum usu externo*, Tubing. 1677.

FRANCISCI FRIZIMELICA *de balneis metallicis artificio parandis* ex bibliotheca J. RHODII Norimb. 1679. 8. *

R. VVISEMANNUM laudavimus.

J. LUDOV. HANNEMANNI, Professoris Kilienas, compilatoris & plagiarii, *ætiologia philosophico-medica curiosa facultatis purgatricis*, Hamburg 1677. 4. *

GIDEON HARVEY *the family physician and the house apothicary*, Londin. 1678. 8. * EJ.

art

art of curing diseases by expectation f. Ars sanandi per expectationem, Lond. 1689. 8. 1693. 12. Ofenbach 1730. 8. vertente STAHLIO. Amara in alios medicos satyra. Varia alia citavimus in pathologicis.

RUDOLPHI VVILHELMI CRAUSII vel KRAUSII *de cachexia* disp. Jen. 1677. 4. *de restitutione in vitam suffocatorum laqueo vel aqua*, Jen. 1705. disp. & aliæ exstant.

MATTH. THUILLIER *an incipiente parotide sanguis e proxima juguli vena mittendus*; Parisi. 1678. fol.

GODOFREDI SCHULZ dissertatio *de natura tinctura bezoardica* MICHAELIS.... *& de mixtura simplici*. *Præfixæ sunt epistolæ medicorum veteranorum*, Hall. 1678. 8. *

J. G. VOLCKAMER *Apollo τετρατέχνιτις*, Norimberg. 1678. 4. mihi ignotus est.

N. D. B. (NICOLAI de BLEGNY) *nouvelles découvertes dans la médecine*, Paris. 1679. 12. In eo, cum *Zodiaci Gallici* nomine recuso, diario, non solum variæ observationes medicæ & practicæ exstant, ad corticis peruviani bonum malumque eventum, usum spiritus vini medicum &c., sed varii etiam libelli aliorum NICOLAI BAILLY *de remediis cardiacis*, & curatione febrium continuarum intra biduum, quam non nemo pollicebatur: tum anonymi de morbis pectoris mulierum, MONGINOTI de curatione febrium per corticem, denique BLEGNYI integri tractatus de remedio anglico & de lue venerea. EJ. est libellus *le remede Anglois pour la guérison des fievres*, Paris 1681. 12. ni fallor. 1682. 12. Bruxell. 1682. 12. Paris 1683. 12. publicatio nempe jussu Regis facta, formulæ corticis peruviani quam TALBOTUS Regi vendiderat. Ibi cavillatur TALBOTUM, qui corticem ipsum dedit, noxium, scilicet, quod depuratus non esset, & laudat infusionem. Aliqua de opii usu in febribus addit. EJ. *l'art de guérir les maladies vénériennes*, Paris 1673. 12. Hag. 1683. 8. 1696. 8. Laudat guajaci decoctum & mercurio æquat. EJ. *secrets contenant la beauté & la santé*, Paris 1688. & *Tome 2.* ibid. 1689. 8. alio pertinent. Inquietus autem homo fuit, vanusque, qui se equitem, & magistrum denique equitum ipse constituit, eoque ipso Regio favore amisso infelicem vitæ finem fecit errabundus.

FRANCISCI BAYLE Tolosani aliqua huc faciunt ut inter dissertationes III. editas Tolosæ 1670. Brugis 1678. 8. Tolos. 1681. 12. tertia *de usu lactis ad tabidos reficiendos*: & *de vena sectione in pleuritide*. Pluscula alia citavimus cum pathologicis. *Problematum*, quæ Tolosæ 1677. 12. 1681. 12. prodierunt, magna pars practica est, nempe de utilitate venæ sectionis, de qua fere paria habet BELLINIANIS, accelerari nempe sanguinem in systemate arteriæ, cujus socia vena incisa fuerit. Ea recusa sunt in operibus omnibus, Tolos. 1701. 4. vol. 4. Vir minime obtusi ingenii multa prior vidit, quæ ab ejus ævo pro novis & pulchris sunt proposita.

ANTONII MARTELLI medici civitatis Aquapendente *di molti occulti segreti della natura e di diversi remedj ottimi*, Fiorenza 1679. 12. *

In J. JAC. VVEPFERI Scaphusini, gravis & sapientis viri, Libro *de cicuta aquatica*, Basil. 1679. 4. edito multa egregia ad praxin dispersa habentur, ut ichthyocollæ utilitas ad superandas hæmorrhagias internas periculosissimas p. 52. &c. EJ. *observationes de morbis capitis* dictæ in pathologicis totæ huc pertinent. Cum Amstelodamensi editione Libri de apoplexia excusus est libellus BERNARDI HUETE Suollensis Consulis, de curatione maniæ, quam absolvit venæ sectione, medicamento purgante & opio.

MATTHIÆ RAMELOVII *von dem vvahren vvesen, eigenschaften, ursprung, bildung, præservation und curation des nierensteins*, Lips. 1679. 8. *

Curiosa medica pro tuenda valetudine inter colloquentes enodata: accedit discursus de veneris eorumque alexipharmacis, Hamburg. 1679. 8. *

GUILIELMI MAXVVELL *de medicina magnetica* Lib. III. ed. GEORGIO FRANCO, Francof. 1679. 12. & germanice *magnetische artzneykunst*, Nurnberg 1687. 12. *

GEORG. DETHARDING senioris *Kranken vvärter*, Kiel. 1679. * EJ. *vorsorge der oberkeit in der pest*, Gustrau 1680. 8. *

J. HISKIÆ CARDILUCCII *abhandlung von der pest*, Norimberg. 1679. 12. * EJ. *feld und haus apotheke* Norimb. 1679. 8. * HARSMANNI etiam opera edidit.

GODOFRID QUEITSCH *vollständige arzneykunst*, Stargardi 1679. 8. *

Strasburger bericht sich in hitzigen krankheiten zu bevvahren, Strasburg 1679. 8. *

HERMANNI NICOLAI GRIMM Chirurgi & Medici practici *compendium medico-chymicum*,

cum, Bataviæ in Java 1679. 8. Morborum omnium fanationes habet per medicamenta chemica.

CASPAR THEOPHILI BIERLING *adverfariorum curioforum centuria* I. *cum adnexis fcholiis*, Jen. 1679. 4. Parum latinus homo & deditus formulis, quarum vim non mediocrem fub finem fubjicit, non tamen abfque judicio fuit, qui præter feculi morem in Germania inprimis, raro exemplo, venam in variolis fecuerit, calidam curationem rejecerit. Aliqua ad medicinam forenfem pertinent & ad anatomen. Patavii eruditus, Magdeburgi artem exercuit. EJ. *confilium peftifugum*, Magdeburg. 1680. 8. * & germanice *gutachten vvieder die peft*, Helmftädt 1680. 4. * EJ. *problema pharmaceutico-medicum an in pefte Magdeburgenfi medicamenta ἄνω καὶ κάτω evacuantia tuto præfervationis & curationis gratia exhibita fuerint nec ne*, Helmftädt 1684. 4. * EJ. *thefaurus theoretico practicus continens obfervationes & curationes medicas cum* J. MICHAELIS *arcanis*, Jen. 1694. 4.

JAC. J. VVENCESLAI DOBRZENSKY *præfervatiorum univerfale naturale cum experimento medico* J. BAPTISTÆ ALPRUNNER *de contagione*, Pragæ 1680. 4. & grrmanice *algemeines præfervativ gegen anftekende feuchen*, Nürnberg 1680. 8. *

CHR. MACK *des Obererzgebürgifchen Kreyfes fchutz und nothvvehr d. i. medicinifcher bericht vvie bey den einbrechenden peftilenzialifchen feüchen fich zu verhalten*, Schneeberg 1680. 4. *

Leipziger verbefferte Peftordnung, Lipf. 1680. 4. 1681. 4.

Fürftlich Sächfifche anordnung vvegen anfteckender feuchen, Jen. 1680. 4. 1702. 4.

TILEMANNUS COUS. feu *Hippocratica praxis in cognitione medica affectuum naturalium & præternaturalium*, Ulm. 1680. 12. Ex fecta Iatroaftrologica.

LAMBERTI VELTHUYSII *opera omnia antea tam belgice quam latine edita. Accefferunt duo tractatus novi inediti*, Roterod. 1680. 4. P. II.

MARTINI HEER *confilium antidyfentericum*, Gorliz 1680. 4. *

The *countryman's phyfician*, Londin. 1680. 12. *

De la CHAUME *traité de médecine contenant la parfaite connoiffance de l'homme*, Auxerre 1680. 12. Felle cum ruta & aloe in emplaftro admotis purgare pueros jubet, &c.

LUCÆ ANTONII PORTII Neapolitani *paraphrafis in* HIPPOCRATIS Lib. *de veteri medicina* prodiit Rom. 1681. 8. * EJ. Liber *de militum fanitate tuenda* excufus eft Vienn. 1685. 8. EJ. ERASISTRATUS *feu de fanguinis miffione* Venet. prodiit 1683. 12. Venæfectionem rejicit, ut valde folebant eo ævo Itali medici. EJUS *opera omnia* prodierunt Neapoli 1736. 4. vol. 2.* Quibus prima continentur tum medica varia fub titulo *opufculorum & fragmentorum*.

An diverfus a BLEGNYI libello *de la guérifon des fievres par le Quinquina*, Parif. 1681. 12.? RAYMUNDI RESTAURAND Monfpelienfis medici HIPPOCRATE *de l'ufage du kinkina*, Lion 1681. 12. & in BLEGNY Zodiaco, & in F. M. NIGRISOLI collectione.

A nevv myftery in phyfick difcoverd by curing of feavers and agues by Quinquine or Jefuits povvder, London 1681. 12. * ex gallico verf. Auctor vocatur BELON.

HEIDENTRYCK OVERKAMP *Genees en heelkonft* Tom. I. III. Amftelod. 1681. 1685. 4. recufa in operibus omnibus, Amftelod. 1694. 4. Ex Cartefiana fchola fuit, quæ, abfque venæ fectione, alcalinis calidifque, omnes etiam acutos morbos fuperare conabatur.

J. GEORGII GREULICH *curandi hydropis vera methodus*, Francof. 1681. 8. * cum differtatione *de bile fecunda morborum parente*.

JOH. SCHNEIDERMANN *de phlebotomia exercitatio*, Helmftad. 1681. 12. Solam evacuatoriam admittit, rejecta revulforia & derivatoria.

G. DAVID *de medicina magnatum*, Tremoniæ 1681. 8. *

Myfteria phyfico-medica fyriace, arabice & græce fcripta nunc e membranis latinis luci expofita, Francof. 1681. 12. * An non liber alchemifticus?

PHILIPPI JAC. SCHENFELDER Ingolftadienfis medici *hiftoriarum & curationum* Lib. I. Ratisbonæ 1681. 8. alter ibid. 1686. 8. prodiit. Continet hiftorias morborum cum plurimis formulis, tum comparationem cum aliis medicorum obfervationibus, & corollaria practica.

C. VV. D. *Leipfiger peftfchade und Gottes Gnade feu nachricht von der zu Leipzig anno 1680. aufgeftandenen peftilenzifchen feuche.. famt einem abrifs eines fchvvitzkaftens zur præfervation die fer feuche und in andern krankeriten*, Altenburg. 1681. 4. * De RIVINI opere diximus.

Info-

Infections ordnung der Herzogthümer Ober und Nieder Schlesien samt der Breslauischen Physicorum entvvorfenem pestconsilio, Luneburg 1681. 4. *

ERNST AUGUSTS *Bisch. zu Osnabrügge pestordnung*, Hanover 1681. 4. *

THEOPHILI BONNET medici Genevensis *Mercurius compilatitius seu index medico-practicus per decisiones, cautiones, animadversiones & observationes in singulis affectibus præsidiis medicis, diæteticis, chirurgicis & pharmaceuticis depromtus*, Genev. 1682. fol. utilis collectio. EJUSD. *polyalthes seu thesaurus medico-practicus*, Genev. 1690. 1691. fol. vol. 3. ex recentioribus etiam medicis collectum practicum systema, ultimus viri optimi partus. *Pharon* diximus.

JULII MALVICINI *utiles collectiones medico-physica ad medicina inscios prolata*, Venet. 1682. 4. *

MALVICINNI liber Index fere in GALENUM est.

ANTONII RUASI *epistolium interrogationum in medicinalem epistolam* (nempe ANT. CRISPI) Drepani 1682. * MONGIT.

JACOBI SPONII eruditissimi viri, maxime vero antiquitatum periti, & ex itinere Græco celebris, qui anno 1686. Vivisci in Helvetia obiit, *observations sur les fiévres & les fébrifuges*, Lyon 1681. 12. & 1684. 12. auctiores recusæ sunt, & Londini 1682. 12. anglice.

In laudem corticis peruviani poema composuit lepidissimus la FONTAINE, Paris. 1682. 12. quod eo medicamento a febre molesta liberatus fuisset.

CUSAC *de la transpiration des humeurs*, Paris. 1682. 12. Agyrta qui omnes morbos per fomentationes suscipiebat sanandos. EJ. *réflexions sur la théorie & la pratique d'* HIPPOCRATE *& de* GALIEN, ibid. 1692. 12. *

HELFRICI JUNKEN celebris collectoris plurima sunt opera. EJUS. ergo *medicus præsenti seculo accommodatus* primum videtur prodiisse Francof. 1682. 8. deinde 1689. 8. auctior tertia parte EJ. *praxis medica seu corporis medicina* Francof. 1689. 8. & 1703. 8. excusa est, historiæ nempe & curationes morborum. EJUSD. *fundamenta medicina moderna eclectica*, Norimberg. 1693. 8. ad CARTESIANORUM theoriam. * EJUSD. *praxeos medica moderna electa*, Francof. 1693. 8. * EJ. *moderna praxeos medica vademecum*, Norimberg. 1694. 8. 1740. 8. EJ. *manuale practicum*, Francof. 1707. 8. alphabetico ordine scriptum. EJ. *vernünftiger leibarzt*, Leipz. 1699. 8. EJ. *hausarzt*, Nurnberg. 1733. 4. * si differt a priori. EJ. *sorgfältiger medicus*, ibid. 1724. 8. *

J. G. SARTORII *compendiosa medendi methodus*, Altdorf. 1682. 4.

TH. CHRIST. KRUG *anleitung vvie man sich bey grassierenden seuchen verhalten soll*, Smalkalden 1682. 4. *

VALENTINI HENRICI VOGLER professoris Helmstadiensis, *de rebus naturalibus & medicis, quarum in SS. fit mentio*, Helmstätt. 1682. 4. *

GEORGIUS FRANK Heidelbergensis professor varia huc utcunque pertinentia edidit, ut dissertationem *de transplantatione*, &c. Heidelberg. 1682. 4. aliasque disputationes.

JOHANNIS FRANKE Ulmensis, *bericht vom schaustichen*, Augspurg 1683. 12. Non penitus illepidus libellus, neque absque propria observatione boni eventus setacei, cujus efficaciam per singulos morbos exponit.

CORNELIUS DECKER, dicti BONTEKOE, Hagiensis, citatus inter pathologos, negator plethoræ, osor venæ sectionis, purgationum, hirudinum, vesicatoriorum, refrigerantium, periit ex capitis a lapsu vulnere, renuens omnem venæ sectionem, aut masculam chirurgiam. Opera omnia edita sunt 1689. 4. Amstelodami. Huc inprimis pertinent *omvverp van t'oude gestell der Medicyne, tvveede boek*, quo de *vena sectione* agit. Derivationem & revulsionem rejicit, opportunitates adeo raras esse secandæ venæ adfirmat, ut omnino dignosci nequeant. Sic purgantia rarissime indicari credit. Opium valde laudat. Porro huc facit *opbouvv der Medicyne* germanice ni fallor versum cum titulo *grundsaetze der medicin oder die lehr vom acido und alcali*, Augspurg. 1721. 8. * Cum unicum morbum faciat scorbutum ab acido viscido, unam etiam medicinam habet, nempe theam & alcali. EJ. *institutie ofte kort begryp der gantsche Medicyn*. Est compendium practicum. *Roden over de Koorsen*, Haag. 1682. 8. &c. *Vervolg over de reden* priorum similia habet, curationem nempe febrium per alcalia calida. EJ. *litera familiares* ad J. ABRAH. a GEHEMA, Berolini 1686. 8. excusæ in hac collectione non exstant. EJ. *nouveaux élémens de Médecine*, Paris. 1699. 2. tom. 12. videtur esse *nieuvv opbouvv*. (a) AN-.

De medicina Sinenſium ſcripta optima inveniuntur medici TENRHYNE (a) Batavi, qui ſuſcepto itinere per plures annos ibi praxin exercuit, & arcana rimatus eſt eorum populorum.

En bibliotheca inſtructa optimis auctoribus ſyſtematicis. Sequitur nunc ſecunda claſſis medicorum practicorum, qui nempe de nonnullis peculiaribus morbis ita ſcripſerunt, ut legi mereantur.

MEDICI QUI DE MORBIS QUIBUSDAM SINGULARIBUS SCRIPSERUNT.

HIPPOCRATES primo loco dicendus eſt 1. in Libris *de adfectionibus*; 2. *de adfectionibus internis*; 3. *de morbis*; 4. *de morbis internis*. Deinde GALENUS. Porro ARETÆUS CAPPADOX & CÆLIUS AURELIANUS huc pertinent. Et iſte quidem ſcriptor eſt, de quo dubitatur quam plurimum, quiſnam fuerit. Stilus ejus vix intelligitur; ſcripſit lingua latina, ſed ita barbara, ut vix adſequamur, res tamen ejus ipſæ optimæ ſunt. Libris rubrica eſt, *de paſſionibus celeribus & de paſſionibus tardis*. Plurima etiam chirurgica & medica ſcripſit, quæ deperdita ſunt. AMMANNUS, medicus Helvetius, nuper ejus opera edidit Amſtelodami apud Wetſtenium anno 1708. ut facile nunc habeatur. Sæpius hunc auctorem habui pro SORANO EPHESIO, quamvis nonnullæ rationes obſtent, ſed fere crediderim SORANUM EPHESIUM hæc ſcripſiſſe in Africa, & CÆLIUM AURELIANUM ea latine vertiſſe, ut tamen de ea re nondum omnino definiam (b). CÆLIUS certe omnium auctorum græcorum & latinorum ſcripta adcuratiſſime examinata, laudabili ordine congeſſit, ad unum caput, meruitque eam laudem, quod nemo omnia ſigna morborum, loci adfecti, atque eventus futuri eorum morborum, quos deſcribit, adcuratius deſcripſerit.

Poſt

(a) ANDREÆ CLEYER Caſſellani, archiatri Belgici in Batavia nova, *ſpecimen medicinæ Sinicæ*, *ſeu opuſcula medica ad mentem Sinenſium*, Francof. 1682. 4. huc revocari poteſt. Major tamen pars ad pulſum, reliqua ad anatomen, & ad materiam medicam pertinent. Sibi vindicat VV. ten RHYNE, & contra datam amico fidem queritur editum fuiſſe.

VVILHELMI TEN RHYNE Daventrienſis, SYLVIANI diſcipuli qui pariter in India & Japonia medicinam fecit *diſſertationes de arthritide*, & *mantiſſa ſchematica de acupunctura* prodierunt Londini 1683. 8. ſcriptæ anno 1679. in India. Continentur in hoc volumine practica quidem. Animadverſiones in H. BUSSCHOF & ejus reſponſiones. Liber *de Arthritide*, quam a flatu ſub perioſteo latente idque diſtendente derivat, & in partes ſuas trahit HIPPOCRATEM. Convictum ſe ait bono ſuceſſu Japonenſium medicorum, qui arthritidem perforata acu ſua cute continuo ſuſtulerint. In *mantiſſa ſchematica* habet icones partium corporis, in quibus moxam incendunt, aut acum defigunt Japonenſes, ex medicis antiquis ejus regionis ſumtas. *De acupunctura*, quam acus & mallei ope Japonenſes adminiſtrant. Hiſtoriæ duæ una morbi proprii cardiaci, altera morbi navalis, febris nempe malignæ, quam volatilibus curabat. EJ. Libellus de moxa cum BLANCARDI Libro *de podagra* recuſus eſt.

(b) Vide ad annum 1702.

PHILIPPI VERHEYEN Anatomici Lovanienſis, *compendii theoriæ practicæ in 4. partes diſtinctæ* P. I. II. *de morbis* nempe *capitis & thoracis*, Lovan. 1683. 8. Aetiologiæ VVilliſianæ & curationes abſque proprio experimento.

JANI

Post hunc auctorem sequitur maximus ille in medicina vir, GULIELMUS BALLONIUS, cujus opera edita habentur Parisiis anno 1643. quatuor volumi-nibus in 4. Quotquot sunt, qui hunc scriptorem legerunt, & medicinam in-tellexerunt, laudaverunt eum unanimiter, & nullum auctorem inveniemus in medicina, qui floridiori & elegantiori stilo romano scripserit, breviusque si-mul & adcuratius Hippocratica præcepta in justum ordinem redegerit. Vir fuit in praxi consummatissimus, cui nihil accidit in vita jucundius, quam ægrorum lecto adesse, & in musæo sedere. Scripsit *de morbis virginum mulierum*, & *de Epidemicis*, Librum quocumque pretio moderato a medico comparandum.

Tres

JANI ABRAHAMI a GEHEMA Poloni, ex BONTEKOI schola, audacis hominis, & vaga-bundi *eroberte gicht durch die chinesischen vvaffen der moxa*, Hamburg 1683. 12. EJ. *grau-same mediciniſche mordmittel aderlassen, schrepfen, purgieren, clystiren, julepen und ohnma-cht machende herzstärkungen*, Bremen 1688. 12. * contra vulgarem Galenicam medendi me-thodum. EJ. *vvohlverſehener feldmedicus*, Hamburg 1684. 12. * & *qualificirter leibmedicus*, Stettin 1690. 12. *

L' usage du Quinquina contre les fiévres, imprimé par l' ordre du Roi, Paris. 1683.

SAMUEL HAVVORTH *art of curing consumtions*, Londin. 1683. 12. *

HARRIS *discourse on chymical and Galenical remedies*, Lond. 1683. 8. *

MICHAEL ETTMULLER celebris suo ævo medicus Lipsiensis, ante tempus exstinctus an-no 1683. annos natus non plures quam 39. ea fama floruit, ut in omnes fere linguas ejus libri versi sint, opera etiam a morte ubique frequenter recusa. Cæterum acidam Sylvia-nam theoriam secutus, abundavit absorbentibus alcalinis, chemicisque remediis, ea præ-terea infelicitate fuit, ut major pars operum & alibi, & a morte auctoris demum sit edi-ta, ut in A. ERUD. Lips. de Leidensibus & Lugdunensibus editionibus vehementer con-querantur amici 1685. n. 7. neque enim ingenio aut eruditione destitutum fuisse ex di-sputationibus ejus adparet. EJ. dissertatio *de opii virtute diaphoretica*, Lips. 1677. 4. ex melioribus est recusa, Venet. 1727. 4. EJ. dissertatio *de balneis medicis artificialibus*, Lugd. 1672. & aliæ disputationes practicæ sunt, inter quas etiam est *Medicina* HIPPOCRATIS *chymica*, Lips. 1670. 4. recusa Leidæ 1671. 12. Pathologiam falsam defendit & ad HIP-POCRATEM refert. Inter absorbentia, laudat crystallum montanam, &c. EJUS *Medicus theo-ria & praxi generali instructus seu fundamenta medicinæ vera*, Francof. & Lips. 1685. 4. a morte scriptoris prodierunt. Est compendium physiologiæ, pathologiæ & praxeos, ad ea, quæ dixi, principia scriptum. EJUSD. *institutiones medicinæ* posthumæ cum adnotationibus ex lectionibus anno 1670. habitis. EJ. *collegium practicum ad morbos corporis humani* spis-sum inprimis opus, plenius vero typis expressum edente CL. VVESTPHALO posthumus etiam liber est. Collectio operum prima prodiit Leidæ 1685. 4. praxis nempe, chirurgia, methodus consultatoria, tum alia, Francof. 1688. 3. vol. fol. cum præf. G. FRANCI. Por-ro Lugduni conjuncta opera prodierunt studio PETRI CHAUVIN 1690. 2. vol. ibidemque *Pratique de médecine speciale sur les maladies avec des dissertations du même auteur sur l'epi-lepsie, l' ivresse, le mal hypochondriaque, la corpulance & la morsure de la vipere*, 1691. 12. Alia editio est quam CL. VVESTPHAL, Francof. 1696. fol. curavit, & alia, quam filius MICHAEL ERNESTUS ETTMULLER Francof. 1708. fol. tribus voluminibus, quibus conti-nentur *Institutiones & Collegium medico-chirurgicum*: *Collegium Consultatorium*: *Collegium pra-cticum*: *casus & observationes*. Eadem porro opera omnia & cum notis, consiliis & dissertatio-nibus NICOLAI CYRILLI excusa sunt Neapoli 1728. 5. vol. fol. non absque animadversio-nibus, de quibus in A. ER. queritur filius MICH. ERNESTUS, cui respondet CYRILLUS in *Biblioth. Ital.* T. XVIII. Eadem ni fallor, est editio Venet. 1734. fol. 5. vol. & Gene-væ 1736. fol. 4. vol. recusa. Compendium operum prodiit Amstelod. 1702. 8.

CHRIST. GOTTH. DANCKVVERTH *frage ob das podagra zu curieren sey, mit ja beant vvortet*, Stettin 1683. 4. Lubec 1684. 4. *

EBER-

EBERHARDI GOCKEL *consiliorum & observationum Decades sex*, Aug. Vindel. 1683. 8. Pleraque consilia sunt, adsperſæ tamen etiam historiæ integræ morborum, scorbuti, luisque Venereæ, cum medicamentis. Aliquæ curationes insigniores sunt, ut canum rabidorum vulnera sanata, fere absque symptomate: femina a fulmine tacta facile etiam restituta; Figulus a plumbi fumis æger sanatus argento vivo. Superstitiosa aliqua intercedunt, ut delectus dierum, quibus venam secare liceat. EJ. *gallicinium medico-practicum*, Ulm. 1700. 4. continet etiam consilia absque tamen eventus recensione cum multis etiam superstitiosis medicamentis. Calida laudat in acutis morbis.

HELVVIG *pest ordnung*, Stettin 1683. 4. *

LAURENTII BELLINI professoris Pisani & archiatri Florentini in theoriam magis, quam in Praxin merita eminuerunt. Ad istam tamen in Libro *de urinis & pulsibus*, Bononiæ 1683. 4. edito pertinet tractatio *de vena sectione*, cujus eam theoriam condidit, quæ maxime ab ævo obtinuit, nempe sanguinem accelerari a venæ sectione tum in toto corpore, tum inprimis in ea arteria, cujus socia vena secta fuit. Maximam vero sanguinis missionem recte monet contractili villo suam vim reddere. Stimulorum vim etiam per celeritatem sanguinis auctam explicat. Balneorum etiam effectum a compressione aquæ æstimat: frictionem laudat, fere uti BOERHAAVIUS. In *Epistola ad* LANCISIUM ad podagram poscam feliciter adhibitam laudavit. Opera omnia Venetiis 1708. recusa sunt.

POMPEI SACCHI, Parmensis medici, acidi & alcali defensoris opera. EJUS *Iris febrilis* prodiit Genevæ 1683. 8. Venet. 1702. 8. Acidis & alcalinis acrimoniis sibi placuit. *Nova methodus febres curandi*, Venetiis 1685. 8. *Novum systema medicinæ ex unitate doctrinæ recentiorum & antiquorum*, Parmæ 1693. 4. *Medicina therapeutica*, Parmæ 1687. fol. 1696. fol. *Medicina practica rationalis*, ibid. 1707. fol. * EJ. *opera medica* conjuncta excusa sunt Venet. 1730. fol. *

CAROLI PATIN *dissertatio therapeutica de peste*, Auguſt. Vind. 1683. 4. eruditi nempe viri, GUIDONIS filii, peregrinatoris & periti imprimis nummorum veterum.

DAVID ABERCROMBY *tuta curatio luis venereæ absque mercurio atque salivatione*, Londin. 1684. 12. Rejicit salivationem & præfert guajaci usum & purgantium. Recusa est in *opusculis medicis*, Londini 1687. 8. editis, in quibus op. *de modo curandi bubonis venerei & tutiore salivationis methodo*. *

LEON. FRIDERICI LOSII *consilia de morborum curationibus* Lib. *posthumus*, Londin 1684. 8. *

GUIDE *expérience de la vertu singuliere pour guérir la rétention d'urine* (nempe a potu recento) *& observations sur le Quinquina*, Londin. 1684. 12. * EJ. *observations des bons & des mauvais usages du Quinquina dans les fiévres intermittentes*, Londin. 1685. *

B. LAMZVVEERDE *monita salutaria de thermarum & acidularum abusu*, Colon. 1607. 8.

MARTIN *de l'usage du lait*, Parif. 1684. 12. *

MINOT *expériences sur le Quinquina*, Parif. 1684. 12. *

MOVII *felix puerpera seu observationes medicæ circa regimen puerperarum & infantium recens natorum ad* C. DRELINCOURTIUM, Leid. 1684. 12. *

JOHANNIS DOLAEI Cassellani de archeali secta, *Encyclopedia medica theoretico practica*; Francof. prodiit 1684. 4. 1691. 4. Amstelod. 1688. 8. & alibi. Praxeos in morborum curatione occupatæ Libri VI. hic habentur. EJ. *de podagra furia lacte debellanda*, Amstelod. 1705. 12. Londin. 1732. 8. sub titulo *upon the cure of the gout and milk diet* cum propriis etiam experimentis. EJ. *opera medica*, nempe *Encyclopædia medica & chirurgica* cum tractatu de theriaca cœlesti, observationibus & commercio epistolico. Venet. 1695. fol. Francofurti 1703. fol. in qua editione epistolæ accesserunt, & observationes tum scriptoris, tum amicorum.

Astrologische arzney tafel nach Abadiæ Treu *principiis eingerichtet*, Plauen 1684. 4. *

THEODORI ZVVINGER celebris olim medici Basiliensis, de ea secta, quæ plurimum antacidis curabat, *sicherer und geschvvinder artzt* (seu compendium curandorum morborum) Basil. 1684. 8. ut lego 1686. 8. 1694. 8. 1703. 8. 1725. 8. EJ. *theatrum praxeos medicæ*, Basil. 1710. 4. 2. vol. EJ. *compendium medicinæ universæ*, Basil. 1738. 8. 2. vol. EJ. *pædoiatreia practica*, Basil. 1722. 8. curationes nempe omnium ejus ætatis morborum. In EJUS *dissertationum fasciculo*, Basil. 1710. 8. edito, practici argumenti sunt *de natura & usu nitri*, *de hydragiri natura & usu*.

JUSTI CONRADI MICHAELIS (vel potius JUSTI CORTNUM) *nova apoplexiam seu morbum attonitum curandi methodus cum observationibus*, Hildesheim 1685. 4. *

BALA-

BALARY *guérison assurée des fiévres tierces, doubles tierres, en deux jours, quartes & doubles quartes par son remede Provençal*, Paris. 1685. 12. *

VV. SALMON'S *synopsis medicinæ or compendium of the theory and practice of physic*, Lond. 1685. 8. 1699. 8. EJ. *compleat system of physic*, ib. 1686. 4. EJ. * *English physician*, Lond. 1693. 8. * EJ. *country physician* ibid. 1703. 8. * EJ. *practice of curing of diseases* 1694. 8. 1716. 8. *

BYFIELD *of the cure of conjunctions*, Londin. 1685. 8. *

De LAUR. DONKERS diximus.

THEODORI CRAANEN de Cartesiana BONTEKOI secta, archiatri etiam Brandenburgici, *lumen rationale medicum, seu praxis medica reformata, seu annotationes in praxin* H. REGII. *Accidit examen in* D. SENNERTI Librum V. *epitomes tractatus de auxiliorum materia*, Medioburg. 1686. 8. * Leid. 1689. 4. * EJ. *tractatus de homine*, Leid. 1689. 4. continet etiam mechanicam morborum explicationem.

ANTONII de HEYDE Medioburgensis Zeelandi *experimenta circa sanguinis missionem, fibras motrices*, &c. cum *observationum medicarum* altera editione prodierunt Amstelod. 1686. 8. Minime malus scriptor refutat per experimenta BELLINI opiniones de venæ sectione, neque vult accelerari in universum sanguinem a venæ sectione, sed unice refrigerari corpus, frictiones vero adeo sanguinem non solvere, ut etiam cogant, experimentis in rana factis.

JAQUES MASSARD *traités sur les Panacées où les remedes universels*, Amstelod. 1687. 12. * EJ. *suite du traité des panacées, sur la nature des maladies, des fiévres, de l' hydropisie, de la pleuresie, des maladies veneriennes*, ibid. 1687. 12. *

CAROLI com. de CABALLIS *phænomena medica singularia*, Venet. 1686. 12. *

GRASSINI FARRA *tratt. dell' ipochondria e suoi accidenti con sua cura ed insigni remedj*, Venet. 1686. 12. *

FR. DOMENICO ANDA *compendio di maravigliosi secreti nelle indispozizioni corporali*, Venet. 1686. 12. *

LUCÆ TOZZI, archiatri pontificii & proto-medici Neapolitani, *medicinæ pars prior... pathologica*, Avenione 1686. 8. * neque enim hanc editionem legi. Ad praxin perinde pertinet. Rejicit venæ sectionem, vesicatoria, totam cum sua curatione plethoram, in febre alcalia laudat, sic in arthritide & podagra ob acidum principium, quod accusat, multum secutus SYLVIUM & HELMONTIUM, adque singulos morbos congerit medicamentorum acervos. In febribus continuis unice extollit mercurium præcipitatum dulcem ab accenso spiritu vini, in tabe aquam destillatam serpentum, &c. EJ. *opera omnia* prodierunt Patav. 1711. 4. 5. vol. Venet. 1721. 4. 5. vol. & continent tres tomos *commentariorum in Aphorismos* HIPPOCRATIS, *theoricam, physiologicam & pathologicam*, *commentarios in* GALENI *artem medicinalem & de recto usu sex rerum nonnaturalium*. Vita ejus viri describitur in *Giorn. de letter.* 1735.

J. PETRI ALBRECHT *von der fleckfieber cur*, Hildesheim 1686. 4. *

T. TURNER *the vvoman's counsellor or the feminine physician*, Lond. 1686. 8. *

Anvveisung die fieber zu vertreiben... von der C. China tugend und vvürkung, Francof. 1686. 12. videtur ex gallico versum. *

JUSTI VESTI *doctrina de purgatione*, Erfurt. 1686. 1688. 12. * EJ. disputatio *de ægro undimia ex corticis chinæ intempestivo usu laborante*, Erfurt. 1709. 4. EJ. *compendium institutionum*, Erfurt 1697. 8. auctius recusum cum titulo *Institutionum medicarum reformatarum*.

Febris china china expugnata, Ferrar. 1687. 4. & 1700. 4. est collectio opusculorum huc spectantium, N. BLEGNY, MONGINOTTI, R. RESTAURAND & SPONII. Eam adornavit F. NIGRISOLIUS.

J. FRID. KHERN *flores medicinæ practicæ*, Patav. 1687. 4. *

Le Médecin de soi-même ou l' art de conserver sa santé par l' instinct Leid. 1687. Haag. 1709. 12. Auctorem alibi lego nominari FLAMANT, alibi J. de VAUX, satis notum Chirurgum, nisi duo libelli cum eodem titulo prodierunt. Omnem curationem reducit ad venæ sectionem pro plethora superanda, & ad alvi expeditionem pro vitandis halitubus fœtidis, quos fæx in colo residens sanguini adspergit. Prodiit etiam Paris. 1692. 12. cum collectione *de quelques remédes les plus simples & les plus usités pour la guarison de differentes maladies*. Frankenhusæ germanice recusum est 1721. 8.

Italice Liber *le médecin de soi même*, versus est a FR. R. CHIARI, Venet. 1743. *Trat-*

Traité nouveaux de médecine, contenant les maladies de la poitrine, celles des femmes, &c. Lyon 1687. 12. *

BENJAMIN BROEKHUYZEN de Cartesiana secta, *rationes philosophico-medicæ theoretico-practicæ*, Leid. 1687. 4. *

DIONYSII van der STERREN *van de genees en heel-konstige practycy der Medicynen verscheide Aanmerkingen*, Amsterdam 1687. 8. * De eadem secta.

Ad hunc annum refero GEORGIUM VVOLFANGUM VVEDEL, ex uxoria adfinitate, avunculum meum, virum suo ævo fama & auctoritate florentem, qui Jenæ per quinquaginta pene annos docuit, magnæ utique eruditionis hominem, sed quem nimii labores, immensa vis scriptorum, & discipulorum erudiendorum cura non sivit eo adtingere in arte, quo pervenisset, si sui fuisset juris, valde tamen materiæ medicæ peritum & artis concinnarum formularum præscribendarum. In praxi absorbentem, bezoarcicam, calidam curationem pro seculi genio multum secutus est. EJUS huc pertinent *theoremata, medica seu introductio ad medicinam certis theorematibus absoluta*, Jen. 1677. 12. * compendium nempe totius artis medicæ. *Tabula pathologico-therapeutica*, Jen. 1687. 4. *Exercitationes pathologico therapeutica*, ibid. 1697. 4. * decem nempe recusæ disputationes. *Exercitationes semeiotico-therapeutica*, ibid. eodem anno. *Exemplaris praxeos clinica compendium secundum ordinem casuum* TIMAEI a GULDENKLEE, Jen. 1707. 4. *Praxeos clinica sectio* I. *de morbis capitis*, Jen. 1710. 4. * *Exercitationes medico-philologica* quarum *centuria* I. Jenæ 1702. 4. *secunda* dimidia pars ab anno 1704. ad 1720. prodiit, utraque vero varia ad elegantiorem medicinam & praxin etiam programmata continet. EJ. Liber *de morbis infantum*, Jen. 1717. 4. inter meliora viri opera numeratur. EJ. etiam *opiologia*, Jen. 1682. 4. multis *collectaneis* dives, & innumerabiles fere disputationes huc spectant.

J. JACOBUS VVALDSCHMIDT, de Cartesiana secta Professor Marburgensis, plurimas disputationes scripsit, quarum nonnullæ non malæ sunt, ut *inventa circa opium*, Marburg. 1676. 8. EJ. *institutiones medicina rationalis* praxin etiam continent editæ Leid. 1691. 8. EJ. *Praxis Medica succincta per casus tradita*, Francof. 1690. 8. Paris. 1691. EJ. *nota ad casus medicos* BALD. a GULDENKLEE. EJ. *monita medico practica* quæ inprimis laudantur. EJUSDEM *anchora salutis pro variolosis* latine, ni fallor, Francof. 1689. 4. & germanice, quæ mea est editio 1690. excusa est. Arcanum promittitur, quod audio fuisse tincturam rosarum acidam, neque nunc occurrit. *Littera amœboea* EJUS & DOLAEI excusæ sunt Leid. 1688. 12. Francof. 1689. 4. *Opera omnia* prodierunt Francof. 1695. 4. 1707. 8. vol. 2. curante J. DOLAEO Neapol. 1717. 4. Lugdun. 1736. 4. 2. vol. Francofurtensis editio non omnia opera continet. Calidam, absorbentem, hæmophobam curationem inprimis commendavit.

CHRISTIANI LANGII *miscellanea curiosa medica de.. calculi humani curatione.. & genuino acidulis Egranis utendi modo*, Francof. 1688. 4.

STEPHANUS BLANCARD & ipse de CARTESIANA secta fuit, ut & acidum hostile & figuras præterea salium, & mechanicas morborum explicationes audacter proponeret, calidis unice & alcalinis fisus, magnus præterea compilator, exemplo anatomes. Multa scripsit, quæ huc pertinent, ut *verhandeling van de ziekten der kinderen*, Amstelod. 1684. 8. EJ. *verhand. van de Scheurbuyk*, ibid. 1684. 8. EJ. *venus belegert en ont set of verhand. van de Pocken en desselfs toevallen*, Amstelod. 1688. 8. germanice, Lips. 1690. 8. gallice (*Traité de la Varole*) Amstelod. 1688. 8. EJ. *collegie over de practyc der Medicyne*, Amstelod. 1690. 8. * quod idem videtur esse *neu scheinende praxis der medicin*, Francof. 1609. 8. Hanover 1690. 8. 1703. 8. EJ. *vom podagra und der lauffenden gicht vvorin deren gevvisse cur beschrieben vvird*, Lips. 1692. 8. cum VV. ten RHYNE *beschreibung des Moxabrennen*. EJ. *von vvurkungen der arzneyen im menschlichen leib.* Lips. 1690. 8. * EJ. *Cartesiaanse Academie ofte institutie der Medicyne... behelsende de leere der ongesondheit en haar herstelling*, Amstelod. 1691. 8. germanice Lips. 1693. 8. EJ. *opera medica theoretica & practica*, Leid. 1701. 4. Ea collectione continentur *institutiones medicina*, quæ est ipsa Cartesiana illa academia. Deinde *praxis medica*, illa ipsa forte, quam *lucidam* recensuimus, cum intermistis morborum historiis & formulis.

J. CASP. GROENEVELD *practica medica qua morbi omnes describuntur, & causa & curationes proponuntur*, Francof. 1688. 8. *

PETRUS

PETRUS PETIT pereruditus medicus vix medicinam exercuit & male in examine respondit (NICERON T. XX.) EJUS *nepenthes seu de helena medicamento* utcunque huc pertinet, Traject. 1689. 8.

CYPRIANI de MAROIA *opera omnia medica*, Lugdun. 1688. fol. *

LEONARDUS de CAPOA in suis *parere*, quæ citabuntur in historicis, varia practica adtulit, venæ sectionem insigniter damnavit, chemica medicamenta laudavit, in universum scepticus & amarus censor.

FELICE PASSERA *nuovo tesoro degli arcani farmacologici Galenici, e chemici*, Venet. 1688. 1689. fol. *

BLAGRAVE *practice of physic*, Lond. 1689. 8. *

Observations de Médecine concernant la guérison de plusieurs maladies, Paris. 1689. 12. * Chemici hominis. An idem quem lego citari Tractatus curiosus *de morborum curationibus*, Lugduni editus est 1687. 8.

EL. HENRIC. HENCKEL *methodus sanandi energumenos*, Lips. 1689. 8.? *

CHRYSOSTOMI LAMBERTI *ervvünschter hausartzt der kranken kindheit*, Merseburg. 1689. 8.*

JACOBI SINIBALDI *Apollo bifrons medicus arcanas dissertationes latino & hetrusco sermone exponens*. Huc pertinent *de abusu vesicantium* italice scripta, alia *an noceant an juvent in vermibus dulcia*: alia *de acidi virtutibus*: *de vi sudantium*, &c. Rom. 1690. 4. * Annon ejusdem est *parva methodus medendi*, Rom. 1707. 8. ? *

DIDACI MATARALII *de prolifera eclipsis effectibus deque eorum curatione duabus controversiis locupletata*, Neapol. 1690. 4. *

FABRITII PARAVICINI *sollievo dell' età cadente*, Milan. 1690. 8. & alia scripta non vidi.

DANIELIS TAUVRY Academici, sed præmature mortui, hinc in scribendo justo nimis expediti, *Traité des médicamens & de la maniére de s'en servir*, Paris. 1690. 12. vol. 2. 1699. 8. 1711. 12. vol. 2. de classibus medicamentorum & eorum modo agendi. EJ. *nouvelle pratique des maladies aigues*, Paris. 1698. 12. & *des maladies chroniques* Paris. 16 . . . & 1724. 12. *

J. F. le CONTE *opuscula medica*, Francof. 1690. 8. *

J. ANDREÆ STISSER *solamen arthriticorum seu de podagra & selectioribus adversus eam remediis*, Helmstad. 1690. 4. *

JAC. AUG. HUNERVVOLF *fecundi gynacei mysteria*, Francof. 1690. 8.* an huc faciant ignoro.

JACOBI VVOLF *scrutinium amuletorum*, Jen. 1690. 4. Aliquid tribuit resorbtis amuletorum in humanum corpus exhalationibus.

EHRENFRIED HAGEDORN *historia medico-physica*, Rudolstatt. 1690. 8. EJ. *observationum medicarum Centuria* III. F. Lips. 1698. 8. Calida & bezoardica in acutis febribus adhibuit, &c.

BERNARDI ALBINI minime inutiles sunt dissert. *de salivatione mercuriali*, Francof. ad Viadr. 1689. 4. & aliæ.

J. CHRISTOPH. STURM *de curatione Hiskiæ morbi per ficum*, Altdorf. 1691. 4.

RICHARDI CARR *Epistolæ medicinales variis occasionibus scriptæ*, Londini 1691. 8. anglice versæ a D. QUINCY ibid. 1714. 8. Pleræque diæteticæ sunt, huc tamen possis revocare itineris Monspeliensis ad tabem, capillorum refectionis ad capitis dolores commendationem, & regio contactu ad scrophulas epistolam.

MADEMOISELLE d'AUVERGNE *recueil de secrets en médecine*, Paris. 1691. 4. *

BEZANÇON . . . *les remedes des fiévres*, Paris. 1691. 8. *

Neu vermehrter land und leib medicus armer leute, Merseburg. 1691. 8. *

CONRADI HORLACHER *höchstschädliche vvürkung des aderlassens und purgirens*, Ulm. 1691. 8. * De secta Chemica fuit, promissor. EJ. *algemeine schazkammer bevvährter arzneyen oder gründliche erklärung der fürnemsten arzneyen D. MICHAELIS* 1694. 8. * EJ. *schauplaz der göttlichen vveisheit aus den vvunder geheimnüssen der medicin*, Francofurt 1699. 8. *

JOH. MOD. ALETHOPHILI *bedenken über* D. HORLACHERS *tract. die höchstschädliche vvürkung*, &c. Francofurt 1691. 8. *

CHRISTOPHORI von CAMPEN *collectanea* therapeutica de pleuritide & apoplexia Breda 1691. 8. *

Tres sequuntur Britanni, qui commendari merentur, RICHARDUS MORTON (*a*), GUILIELMUS HARRIS (*b*), MARTINUS LISTERUS (*a*) il-

(*a*) RICHARDI MORTON opera recensuimus in pathologicis. Conjuncta prodierunt Genevæ 1696. 4. cum LISTERO aliisque, tum Amstelodami 1696. 8. Leid. 1697. 4. Venetiis 1733. 4. Lugdun. 1737. 4. vol. 2.

(*b*) In posteriori seculo dicetur anno 1721.

ROSINI LENTILII Franci, qui in Curonia primum, inde Stuttgardiæ medicinam fecit; materiæ medicæ satis peritus, practicus non infelix, antiquorum scriptorum parcus lector, anatomes expers, hæmophobus, multus in absorbentibus, aromaticis calidis, & diaphoreticis, multa sunt opera practici scopi. *Bedenken über die zu frühling und herbst-zeiten unzeitig angestellte præservier aderläße*, Ulm. 1692. 8. * Contra venæ sectiones, quas circa æquinoctia in Germania solent administrare, in sanis etiam corporibus. EJ. *tabula consultatoria medica exhibens quæstiones per quarum responsiones in morbi genium penetrare, indicantium & contra indicantium momenta invenire, & in medendi methodo tutius procedere liceat*, Ulm. 1696. 8. * EJ. *miscellanea medico practica tripartita*, Ulm. 1698. 4. Pars I. & II. continet fere curationes medicas auctoris, tertia aliorum medicorum varios libellos, & disputationes argumenti practici, & remedia selectiora. EJ. *Eteodromus medico-practicus anni* 1709. Stuttgard. 1711. 4. continet curationes, quas eo anno auctor perfecit, secundum dierum totius anni ordinem enarratas. EJ. *iatromnemata theoretico practica*, Stuttgard. 1712. 8. Practicæ inprimis observationes sunt, cum dissertationibus, de practicis monitis in genere sumtis, correctiones medicamentorum Mynsichtianorum, &c. alia.

JOH. de MURALT nobilis viri, & in praxi, anatome, chirurgia, arte obstetricia laboriosi HIPPOCRATES *Helvetius oder der eydgenößische land und haus artzt*, Basil. 1692. 8. 1716. 8. curationes nempe breves morborum. EJ. *schatz wieder die pest*, Zurich. 1718. 8. *

MATTH. GODOFR. PURMANN *anweisung zur salivations cur*, Lips. 1692. 8.

IGNATII CHERUSCI *methodus medendi*, Hall. 1692. 8. *

J. BAPTISTÆ FRANCII *elenchus utilitatum de sectione venarum in pedibus*, Mediolan. 1693. 12. *

MICHAELIS ALOYSII SINAPII (Senf.) *Absurda vera occasione controversiarum quæ neotericis cum Galenicis intercedunt*, Varsov. 1693. 8. Genev. 1697. 8. Acris scriptor fuit, neque parcit veteribus. EJUSD. *de remedio doloris seu materia anodynorum nec non opii causa criminali in foro medico*, Amstelod. 1699. 8. Classes varias anodynorum diligenter percurrit, ne canis quidem lingua omissa, quæ dolores podagricos solatur. Opii laudes non sine vitiorum confessione extollit, calidum facit, vim æstimat a rarefactione sulfuris opii cum Sale oleoso volatili tenui spirituum, unde ebullitio fiat, & post exhalatam partem tenuiorem coagulatio, &c.

GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMER acris vir ingenii, a CONRINGIO socero ad Aristotelicam philosophiam pellectus, morum vehementiorum, contemtor alienæ virtutis, Jenæ, Helmstadii & Kiloniæ docuit, magnoque operi medico, quod a LEIBNITIO scribendum acceperat, immortuus est. EJUS *de genuina febres curandi methodo* opus Jenæ prodiit 1693. 4. Recte observat, non ab amaritie sola vim corticis pendere. Acidulos potus febrientibus commendat expertus in se ipso felicem efficaciam. Hæc in tertia Parte dissertationis, quæ curationem continet. In *Epistolis* aliqua huc faciunt.

CHRISTIANI JOH. HORB *de virtute febrifuga corticis peruviani*, Altdorf. 1693. bona disputatio.

WILHELMI ULRICI WALDSCHMIDT, J. JACOBI f. Professoris Kiloniensis, multæ & aliquæ bonæ disputationes sunt, practici etiam argumenti. EJUS *Epistola de rebus medicis & philosophicis*, Kiel. 1693. 4. in tutelam patris scripta est, contra TILINGIUM. EJ. disputatio *de mirabili sanatione mulieris* Bremensis, ibid. 1720. 4. paralyticæ feminæ superstitiose, ut videtur, sanatæ historia est.

ERNESTI HEINSII *lapis offensionis in febrium curatione purgatio seu discursus medicus de purgantium validorum abusu in febribus*, Lips. 1693. 4. *

NICOLAI HEINSII *het ontdekt vergift der so genaamte melckcur behelsende desselfs schadelyckheid*

(*a*) illi tres uno volumine in 4. in Anglia editi inveniuntur.
Primus eſt ſcriptor, qui plurima vidit, adcurate obſervavit, & candidiſſime
tradidit. GIULIELMUS HARRIS ſcripſit tractatum de Morbis infantum, edi-
tum Amſtelodami anno 1715. in 12. cujus ſimilis in ſuo genere non inveni-
tur,

ekheid in ſcheurbuyck, gicht en podagra, licham en longe teering, Utrecht 1693. 8. & ger-
manice, Lipſ. 1694. 8. De CARTESII & BONTEKOI ſecta, rejicit in curanda tabe, & po-
dagra lactis uſum: aliaque remedia, & tutiora, ut credit, commendat. Libellum etiam
de lue venerea citavi qui belgice *de quynende Venus audit*, & Amſtelodami 1697. 8. pro-
diit, gallice vero *nouvelle méthode pour guérir les maladies vénériennes*, Amſtelod. 1706.
8. * Arcana ſua unice laudat. EJ. *vvapenhuys der gezondheit*, Utrecht 1694. 8. continet
arcana ad podagram, calculum, hydropem, alioſque morbos funeſtiores.
EMANUEL KOENIG, qui diu vixit, & Baſileæ in collectionibus inprimis vitam conſum-
ſit, *κέρας ἀμαλθείας ſeu theſaurus remediorum e triplici regno*, Baſil. 1693. 4. ex Pharmaco-
pœa Bateana, chemicis BOHNII & aliunde collecta. *
J. CHRIST. ETTNER *de podagra*, Uratislav. 1693. 12. *
WILH. COLE in *hypotheſi*, jam citata, corticem pro ſpecifico febris intermittentis lau-
dat, &c. Lond. 1693. 7. EJ. *practical Eſſay on the late frequency of apoplexies*, Londini
1693. 8. curationem etiam continet.
FRIDERICI DECKERS, Profeſſoris Leidenſis, præter exiguas *notulas* in BARBETTII Praxin
jam Leid. 1678. 12. editas, majus opus edidit *Exercitationum practicarum circa medendi me-
thodum*, cujus altera & multo auctior editio Leidæ 1694. 4. prodiit. Claſſes medicamento-
rum ſequitur, ſingulæ utilitates, formulas, methodumque docet, deinde morbos, in qui-
bus profunt, indicat & deſcribit, cum propriis ægrorum hiſtoriis, minime inutiles auctor.
ÆGIDII DAELMANN *de nieuvve hervormde Geneeskonſt*, Amſtel. 1694. 1703. 8. & alias Fran-
cof. 1694. 8. germanice prodiit & Berolini 1715. 8. cum notis J. DANIELIS GOHLII. In India
aliquamdiu medicinam fecit, ſectam ſecutus CORNELII BONTEKOI arcanorum & ſpecifico-
rum amator. Morbos pleroſque deſcribit, cauſas ex acida Theoria enarrat, curationem ad
eundem ſaporem proponit. Venæſectionem in ipſa pleuritide & apoplexia rejicit, calida &
ſudorifera unice laudat, phthiſin balſamo HELMONTII ſeu oleo lini non fœtido curat, &
inſigniter laudat lapidem *del porco*. Hiſtoriæ morborum Indiæ non abſque utilitate ſunt.
ANDRIANI HELVETII *méthode pour guérir toute ſorte de fiévres ſans rien prendre par la
bouche*, Pariſ. 1694. 12. per clyſteres dato cortice: latine prodiit 1694. 8. Amſtelod. &
Lipſ. EJ. *traité des maladies les plus fréquentes & des remedes ſpécifiques pour le guérir*, Pariſ.
1703. Liege 1711. 12. Pariſ. 1727. 8. Trevoux 1722. 12. Italice Venez. 1743. 4. Venæ ſectio-
nis, diætæ, remediorum celebriorum, & una novorum atque arcanorum, utilitates, bre-
veſque morborum hiſtorias tradit. Multa medicamenta introduxit, ypecacoanham ad dy-
ſenteriam, pareiram bravam ad calculum, alumen ad hæmorrhagias, &c. Nonne idem Li-
ber eſt *Recueil de méthodes aprouvées pour la guériſon des maladies les plus dangereuſes*, Tre-
voux 1720. 12. * EJ. *méthode pour traiter la verole par les frictions & par les ſueurs*, la
Haye 1710. 12. *
Anonymi nouvelle maniére de guérir la verole & les maladies de l'eſtomac, Pariſ. 1668.
12. & cum titulo Pariſ. in Belgio 1693. 12. idem Liber eſt de quo dubitat CL. ASTRUC.
Unctione mercuriali optime ſanari luem veneream docet, & inhibita nimia ſalivatione per
aurum fulminans, ſingultum diuturnum diæta pure lactea.
Ad hæc tempora refero BALTHASARIS G. MEZGER *de affectuum hæreditariorum cura*;
Tubing, abſque anno, utilem diſputationem. Aquæ potu hominem pene tabidum reſtitu-
tum vidit, &c.
(*a*) MARTINUS LISTER ex inſectorum & aquarum mineralium cognitione celebris, E-
JUS *ſex exercitationes medicinales de quibuſdam morbis chronicis, hydrope, diabete, hydrophobia, lue venerea, ſcorbuto, arthritide*, Londin. 1694. 8. Eæ inprimis practicæ ſunt cum brevibus hiſtoriis morborum. In hy-
drope fortiſſima purgantia medicamenta unice laudat, & maxime elaterium, lapidemque lazuli.
tum

tur, ubi demonstrat, pendere in primis eos morbos ex indigesto durescente caseo lactis.

Tunc sequitur THOMAS SYDENHAM. Ille deposita omni opinione & systemate videtur observasse methodum Græcorum, nempe adtendebat, quid contingeret in ægris, sive medicamenta sumsissent, sive non adsumsissent, & raro consilium suum interponebat, nisi prius bene nota ipsi esset natura morbi. Deinde morborum ita tradidit naturam, ut nullum ratiocinium, nullum auctorem a se lectum admisceret, sed ipse adnotabat, quod observaverat, nempe quidquid morbum præcesserat, quidquid secutum erat, quidquid cum morbo adfuerat, & ex iis omnibus describebat morbi naturam, hac fere methodo: " Morbus, dicebat SYDENHAM, incepit tali tempore, cum illis symptomatibus, factum fuit hoc a medico, & secutum est hoc symptoma in ægro, donec hic morbi exitus in mortem, aliumve morbum aut sanitatem sequeretur ". Videte egregium exemplum in tractatu *de variolis*. Hæc in observando curiosa fides, post HIPPOCRATEM a nemine præter SYDENHAMUM observata fuit, quod omnes alii medici animum aliqua hypothesi præoccupatum habuerint.

Rarissime certe medicus hujus characteris invenitur. In initio morbi primo nihil agebat, aut si quid agebat, amittebat plerumque ægros, ut ipse fatetur; hinc, quoties non febris exoriebatur, non diffitetur, se confisum præcedenti curationi, non potuisse cavere, quin unum aut alterum ex his datis caussis antecedentibus ortum esse, & in eo morbo hæc data remedia tentata esse, indeque hunc illumve secutum fuisse eventum, excogitabat curationem; porroque observabat, quænam facta aut omissa, morbum tutissimum & vehementiorem reddidissent, atque hac ratione ejus methodus vix fallit. Hoc mali tamen habet methodus SYDENHAMIANA, quod indigeamus longo tempore, antequam aliquid cognoscamus de morbo.

Non ideo objiciendum contra laudes magni viri, ita non juvari ægrum, neque enim hanc methodum in omni morbo sequi debemus, cum plures sint generales morbi in quibus semper eadem methodus observatur, qualis est perfecta inflammatio, jam ab HIPPOCRATE curata, sectione venæ larga, & clysmate

tum iridis succum & ebuli, &c. Hydrophobiæ memorabiles historias habet, curationem nullam. Corticem ibi ante paroxysmum febrium intermittentium sumi contra SYDENHAMUM præcipit, sic multo minori dosi profuturum sperat. In lue venerea salivationem spontaneam absque argenti vivi usu vidit, & curationem lentam, mercurio absque salivatione dato, guajaco vero vult mercurium expellere, ne in corpore relictus noceat. Recusæ sunt & hæ & dissertatio de variolis, Lipf. 1696. 8. & cum MORTONO & COLEO Genevæ. Eodem vero anno 1694. cum *Exercitatione altera de buccinis fluviatilibus & marinis* edidit dissertationem *de variolis*, Lond. 1694. 8. in qua curationis spem ponit in expellenda materie, sedente in cutis sphincterulis, eosque vellicante, hinc in alexipharmacis, adversus refrigeranti methodo. Inde anno 1696. 8. edidit cum *ex. de conchyliis bivalvibus utriusque aquæ* dissertationem *de calculo humano* seorsim etiam excusam, quem curare adgreditur mitibus purgantibus, asellis, coccinella. Hæ VIII. *exercitationes medicinales* conjunctæ prodierunt Londini 1697. 8. Amstelod. 1698. 8. Commentarium in aphorismos HIPPOCRATIS & Librum de humoribus citavimus.

ſmate & acetoſa diæta, qua certe ratione etiam noſtro ævo omnis perfecta inflammatio curatur: adeoque ſane non debemus tam rigide adhærere illi methodo SYDENHAMII, qua in novos morbos inquirit, ſed licet generalia in uſum advocare. Videatur conſentiens SYDENHAMUS in *Epiſtola monitoria de novæ febris ingreſſu*, quam circa vitæ finem conſcripſit. Neque inde concludendum, non licere nobis legere alios auctores. Etſi enim SYDENHAMUS dixerit, id tempus quod alii medici impendunt lectioni auctorum, propriis ego obſervationibus tranſegi, egregii tamen alii ſunt auctores, qui optime de morbis ſcripſerunt. Ita SYDENHAMUS in Pleuritide, licet ſit morbus ad quatuordecim aliquando dies ſe extendens, adcurate omnia, quæ occurrunt, deſcribit, non tamen de exitu, neque de ſignis ejus morbi aliquid habet. Oportet ergo ejus obſervationes conferre, cum aliis bonorum medicorum adnotationibus; ipſeque certe SYDENHAMUS melius feciſſet, ſi conſuluiſſet alios, quod bis tantum vel ter video ab eo factum eſſe in peſte. Ibi, cum ab aliis medicis adcuſaretur, quod nullos alios auctores legiſſet, ut ſe vindicet, unum & alterum egregie citat. Methodus ergo SYDENHAMI bona eſſet, ſi nunc demum noſtro ævo inciperet medicina; ſed cum & alios auctores, & generales etiam curationes habeamus, utique utroque præſidio uti licet. Ergo non ita eum virum imitari debemus, ut totam vitam noſtris propriis obſervationibus teramus, quaſi non alii boni ante eum fuiſſent medici.

Poſt hunc virum heteroclitum commendabo ſcriptorem, nempe CHRISTOPHORUM BENNET, Londinenſem medicum. Edidit libellum in 8. Londini 1654. qui iterum Londini biennio poſt editus eſt, & iterum recuſus Francofurti, & Lugduni Batavorum anno 1714. in 12. Libro ſuo primo Londini edito titulum dedit *Veſtibulum ad theatrum tabidorum*. Londinenſes, qui impreſſerunt, ſecuti ſunt ejus titulum, Germani vero eidem Libro, ſpe lucri ducti, ſcripſerunt titulum *Theatrum tabidorum*, cum tamen libellus, cum eo titulo ab auctore promiſſus, nunquam editus ſit. De charactere hujus libri hoc addo; ſcripſit de phthiſi, ſed plura ſcribit, quam promiſit, nam deſcribit morbos pulmonum, eorumque originem, naturam, ſecretionem ſputi, ut ea omnia unus fere bene deſcripſerit: conſideravit enim adtentione ſumma, quodnam ciborum genus in qualitate, in copia, in corporibus relinqueret materiam, quæ non poſſet in perſpirabilem ſanguinem converti, & quum hoc ſtudium abſolvit, demonſtrat, partes ſanguini ingeſtas, nec ſuperabiles, hærere hinc inde in corpore, ut faciant morbos ſuæ naturæ, arthritidem, nephritidem, &c. Quando vero eædem particulæ in pulmonibus adgeruntur, reſpirationem inde læſam, atque inflammationes & tuſſes perpetuas & vomicas fieri docet, unde conſumtio & omne ſputorum genus. Si ullus medicorum bene de phthiſi ſcripſit, fuit BENNETUS ille. Nam phthiſis jam nata, unitis viribus, ut recte demonſtrat, nunquam curatur, ſed quandiu colligitur, curari debet. Diſtinctionem etiam egregiam dat, quo modo lac hunc quidem phthiſicum ſanet, alium vero perdat. Ipſe laborabat phthiſi, ita in deſcriptionem hujus Libri invitatus eſt. Obſcura quidem eſt dictio, ut tamen facile poſſit intelligi, ſi modo velit lector ad quamcunque periodum aliquantulum hærere & meditari.

Poſt

Post BENNETUM æque heteroclitum in stilo suo scriptorem commendabo, HERMANNUM VAN DER HEYDEN, qui Wallonica lingua scripsit, eodem stilo, quo MICHAEL MONTAGNE usus est. Hic etiam auctor miras observationes de quibusdam morbis habet, ut *de Rheumatismo*, *de Diarrhœa*, &c. & demonstrat, morbos illos melius refrigerantibus, quam calidis sanari; scripsit etiam *de mirifica virtute aquæ frigidæ intus & extus sumtæ*. Hic libellus editus est Gandaviæ in 4. deinde per partes in parvo octavo, & magno 12. Alius autem est ab eo VAN DER HEYDEN, qui de metallicis scripsit.

Huc etiam pertinet CONRADUS VICTOR SCHNEIDER *de morbis catharrosis*.

Sequitur JOHANNES BAPTISTA HELMONTIUS, qui de nonnullis morbis etiam satis bene scripsit, & neminem inveni, qui fidelius *de Lithiasi* scripserit, sed cum prudentia & judicio legendus est. Praxin ejus vix commendo, quia nimium fisus est chemicis.

Sequitur tandem L. BELLINUS (a), qui *de morbis capitis*, *pectoris & de febribus* scripsit, non autem de methodo curandi, sed optime de diagnosticis & prognosticis horum morborum. Non dat nisi morbi definitionem, tunc enumerat antecedentia, concomitantia & subsequentia, hisce factis advocat auxilia anatomica, ergo in tali parte est, inquit, talis materiæ & talis efficaciæ morbus, adeoque meretur ob sua in vero ratiocinio, in curandis & cognoscendis morbis merita, recenseri.

DE LUE VENEREA.

De omnibus morbis eo spectantibus scripserunt multi viri, quæ omnia ALOYSIUS LUYSINUS in Libro dicto, *Aphrodisiaco sive de lue venerea* in duos tomos bipartito edidit in folio Venetiis 1566. Opus egregium est, a viris peritissimis collectum, habet antiquissimos & recentissimos auctores, usque ad tempus editionis, qui scripserunt de medicamentis venereis; rarus est admodum Liber, sed integram bibliothecam supplet in hisce morbis.

DE MORBIS MULIERUM.

Ibi omnium primo commendabitur GUILIELMUS BALLONIUS, qui *de Partheniacis* scripsit, optime & nervosissime.

2. Meretur super hac re etiam legi LUDOVICUS MERCATUS *de morbis virginum*, cujus unica tantum est editio.

3. Egregius est MORISEUS (MAURICEAU) in duplici opere, quod edidit 1. *de Morbis gravidarum & parturientium*, deinde altero plenissimo observationibus optimis *de morbis gravidarum, parturientium & puerperarum*. Hi Libri sine eruditione scripti sunt, sed post annosissimam experientiam, millenorum certe casuum & experimentorum.

Sequi-

(a) Dictus est anno 1683.

Sequitur tertia classis auctorum practicorum, qui nempe observationes scripserunt (a).

MEDICI QUI OBSERVATIONES SCRIPSERUNT.

Notum est observationem tantum esse simplicem, naturalem, veram, enarrationem eorum omnium, quæ in ægro sensibus externis potuerunt cognita reddi. Neque continuo, cum vulgo credendum est, nihil facilius esse, quam hujusmodi observationes facere. Nihil enim difficilius est; hinc, quando commendo observatores, eos solos citabo, qui post longam experientiam didicerunt, quænam in morbis scribi, & quæ non scribi oporteat; non eos, qui eventus adscribere solent suis medicamentis, nam hi totam historiam turbant, sed tantum eos, qui simpliciter historiam exponunt. Videmus autem infinitas observationes medicas & chirurgicas scribi in hunc finem, ut subsecuta observatio ostendat curationis alicujus & medicamenti præstantiam; sed hi viri nostro scopo non satisfaciunt. Verum unice legere oportet, qui de medicamento minus solliciti describunt morbi veros, etiam funestos, eventus.

Inter eos occurrit 1. CAROLUS PISO, illustris medicus Lotharingicus, qui scripsit ante HARVEIUM, tractatum de *morbis a colluvie serosa oriundis*, qui Liber hactenus prætervisus, editus est anno 1618. Mussipontii, ejusque una tantum editio in 4. habetur, quam auctor ipse recensuit, prodiitque eadem elegantior cum indice anno 1650. in 8. Lugduni Batavorum, & iterum 1714. in 4. De ejus auctoris charactere oportet ut hæc observemus. Auctor eruditissimus fuit Latina, Græca, Arabica lingua, & a primis annis medicinæ animum adplicuit, nam filius erat NICOLAI PISONIS, celebris medici; deinde ipse peregrinationibus studia sua medica perfecit, atque demum propria experientia instructus, incepit cogitare de Libro, quem laudamus. Candidus auctor est, & nugarum destructor, ita ut & GALENUM & Arabes expugnet, licet eo tempore scripserit, poteſtque certo pro specimine esse, quod, quisquis observationes scribet, sibi proponat imitandum.

Ordo ejus hic est. Adnotat primo ea omnia, quæ antecedunt morbum, tum ea, quæ in ægro, & circa ægrum contingunt, ut adtendat animo, quo modo morbus incipiat, quo modo pergat, quo modo sanatus fuerit, & si quidem æger occubuerit; exactissime describit ea, quæ in cadavere reperiuntur, indeque de natura hujus morbi conclusionem fert: scripta hujus viri non tantum medice erudita sunt, sed etiam ad literaturam egregia.

Post eum sequitur PETRUS FORESTUS, non tamen cum eo comparandus. Primus medicinam introduxit in Academiam Lugdunensem in Batavia, & primus in hac Academia prælectiones publicas dedit medicas, postquam jam quinquaginta annis medicinam fecerat, quam in Gallia, in Italia, Lovanii, &c. didicerat & exercuerat, tandem Lugduni Batavorum, Alkmariæ, Delphis, & per totam Hollandiam praxin uberrimam nactus, scripsit observationes, magna cun fide, & cuilibet observationi scholia adjunxit, quibus proponit, quid-

(a) Eos separare non est utile visum.

quid veteres Græci, & Romani, & Arabes boni dixerunt de morbo, cujus historia præcedit, ita ut sane hoc opus plenissimum sit, in quo etiam differtationes quædam egregiæ habentur. Ejus opera omnia in folio edita sunt Rothomagi (*Rouen*) anno 1653. quæ optima editio est, reliquæ quidem bonæ sunt, sed hæc omnium est purissima.

Sequitur THEOPHILUS BONNETUS in suo *sepulchreto anatomico* (*a*), duobus & tribus voluminibus in folio edito, Genevæ 1700., quo certe libro carere non possumus, nam diligentia incomparabili, ex omnibus auctoribus, qui observationes scripserant, de cadaveribus post morbum apertis, optima collegit & redegit ad capita, ita ut hic Liber index sit ingentis bibliothecæ. In enarratione historiarum semper præmittit brevem historiam symptomatum, deinde exactam historiam præbet cadaveris.

JOHANNES SCHENKIUS scripsit *observationes medicas*, in folio editas, rariores, ibi omnium generum observationes medicas, chirurgicas, anatomicas habemus. Editus est hicce liber Lugduni 1643. in folio.

Huc etiam spectat NICOLAUS PECHLINUS, cujus prostant observationes medicæ & anatomicæ in 4. editæ in Germania, quæ multa bona continent, pura latinitate, & bona fide conscriptæ.

NICOLAI TULPII *observationes* hujus ordinis sunt. Consul fuit Amstelodamensis amplissimus, & Medicus annosus, qui supra octoginta annos vivendo implevit; scripsit ad filium suum PETRUM TULPIUM observationes, quas viderat, & excerpsit unice memorabilia exempla. Editiones variæ sunt, nempe in 8. anno 1672. apud Elzevier Amstelodami, (sed ultima est optima in 8. Lugduni Batavorum anno 1716. nam in aliis editionibus non tot centuriæ observationum sunt, quot ista habet, cui præterea monita medica adjunguntur & loca HIPPOCRATIS citat. (*b*)

FELICIS PLATERI *observationes* etiam commendari merentur. Vir fuit, qui ad maximam ætatem pervenit, sed nepos ex fratre post ejus mortem perfecit hoc opus, libris tribus in 8. Basileæ 1680.

Hi sunt proprie auctores, qui observationes scripserunt, & privati Medici fuerunt.

Sed ad hoc caput etiam referuntur, qui undique collectas observationes scripserunt; hinc commendo *Miscellanea curiosa*, seu *Ephemerides Eruditorum germaniæ Academiæ Leopoldinæ*. Instituit nempe Imperator LEOPOLDUS Academiam, cui nomen dedit *Academiæ Curiosorum*. Ejus membra dispersa per Europam, Asiam, Africam, obstricta erant legibus suis, ut ad præsidem mitterent omnia, quæ observabant, digna notatu. Id quotannis factum est, Liberque in 4. editus, quo medica, chemica, vel ad naturalem historiam spectantia continentur. Multæ quidem insunt nugæ, nemo tamen, qui scire cupit, quo usque medicina provecta sit, hoc Libro carere potest. Desiit tandem ab ali-

(*a*) Laudatus est in *pathologicis*.

(*b*) Etiam suo loco inter pathologos dictus est. FOREST *method of curing feavers*, Edimburg. 1694. *

aliquot annis ejus editio, quod dolendum est, nam literarium commercium egregium colebant auctores ita, ut, quidquid in minimo angulo Europæ fieret, hic cum omnibus eruditis communicaretur.

Porro *Zodiacus medico-gallicus* NICOLAI DE BLEGNY huc refertur. Chirurgus fuit & Medicus, qui aliquot volumina in 4. conscripsit, & hunc demum Librum, editum Parisiis anno 1679. Colligebat omnes observationes Parisiis contingentes, & commercium literarium alebat cum eruditis, sicque digessit hoc opus.

Centeni alii sunt, qui observationes scripserunt, sed plerique parum placent. Dixit SYDENHAMIUS nihil magis pessundare medicinam, quam observationes scribere, nam Medicus plures casus videt, sed sequenti anno alius Medicus alios videt casus, hos pariter emittit, & sic obruitur scientia.

Fff 2 ME-

J. PECHEY *promtuarium praxeos medicæ seu methodus medendi e scriptis medicorum Londinensium concinnata*, Amstelod. 1694. 12. * ordine alphabetico. item Lips. 1695. 12. Amstel. 1718. 8. EJ. *plain introduction to the art of physic*, Londin. 1697. 8. * Compendium omnium partium artis medicæ. EJ. *treatise on apoplexy and convulsion*, Londin. 1708. 8. *

BERNHARDI MATTH. FRANCI *summa theoria medicæ*, Kiel. 1694. 8. parvum compendium.

J. PHAR. RUMMEL *spagyrische arzneykunst*, Francof. 1694. 12. *

J. BERNHARDI GLADBACH *idea praxeos medicæ novissima in qua omnium morborum origo a quatuor morbis cardinalibus deducitur*, Herborn 1694. 8. gallice versa a *de* VAUX Chirurgo Paris. 1703. 12.

ENGELBERTI KAEMPFER *decas miscellanearum observationum* inauguralis disputationis specie prodiit, Leidæ 1694. 4. cum ex Indico itinere rediisset, quæ decas in fasciculis amœnitatum exoticarum Lemgoviæ 1712. 4. recusa est. In hoc eximio Libro huc pertinet acupunctura Japonica & moxæ vis ad colicos morbos.

OLIGERI JACOBÆI *compendium institutionum medicarum*, Hafn. 1694. 8. valde breve.

MARCELLUS MALPIGHIUS celeberrimus anatomicus, archiater Pontificis INNOCENTII XII. obiit anno 1694. EJUS opera vix quidquam practici continent argumenti. Post mortem vero prodiit *consultationum medicinalium centuria prima*, Patav. 1713. 4. Consilia sunt, quibus breviter repetitur morbi historia, proponitur medela, & eventus omittitur. In falsam & acidam theoriam, & huic superstructam praxin animum inclinabat. Deinde Venet. anno 1748. prodierunt 67. alia consilia MALPIGHII cum aliis LANCISIANIS. *

JOSEPHI NOCERA *opus medico-physicum contemplativum in quo variæ medicantium sectæ circa phlebotomiam & pharmaciam discutiuntur*, Messan. 1695. 8. *

STEPHANI PICCOLI *la medicina ventilata nel salasso e nella purgazione*, Colon. 1695. 4. contra HELMONTIUM, pro venæ sectionis usu. EJUSD. & ALEXANDRI PEGOLOTTI est *la confusione di chi ha pretesa il Galenista confuso*, Gal. Min. III. 260.

JACOBI FRIDERICI BELOVV *de natura artis & remediorum in curando necessitate*, Upsal. 1695. 8.

ERN. VVALTH. de TSCHIRNHAUSEN *medicina corporis*, Lips. 1695. Inprimis ad diætam respicit. Initia tamen etiam morborum docet profligare quiete perfecta & abstinentia & sudore spontaneo, rejectis medicis & medicamentis, quæ nimis valida sunt, si cum corporis nostri fabrica conparentur. Idem opusculum prodiit germanice sub nomine *der curiösen medicin* anno 1705. & ejusdem *zuveyter theil*, Luneburgi 1708. 12. * Suadet simplicissimos sanandi modos, neque diffitetur se sic satis usum esse Medicis, SYLVIO in primis & DRELINCOURTIO.

ANDREÆ BUXBAUM *catechesis medica*, Merseburg. 1695. 8.

ADAMI a LEBENVVALDT *land und arzneybuch vvie die pest und andre ansteckende krankheiten zu curiren*, Nürnberg 1695. fol. *

SIMONIS ALOYSII TUDECII *amussis antiloimica*, Nuremberg. 1695. 12. * & *nucleus pharmaceuticus medico-practicus* EJUSD. una editus.

DAVI-

DAVIDIS GRÆBNER *medicina vetus restituta*, Lipf. 1695. 4. Vanum hominem fuisse videtur ex *castigatione* quam dicemus. EJ. *tractatus physico medici* VII. Lipf. 1714. 4. * Huc pertinent *animadversiones in historias morborum qui Uratislaviæ anno* 1699. *grassati sunt*, *theatrum medicum antagonisticum*, *specimen medicinæ vett. restitutæ & mantissa apologetica*. Ex *animadversiones* excusæ fuerunt anno 1702. ut videtur & 1706.

J. BROEN *animadversiones medicæ*, Leid. 1695. 4. EJ. *opera omnia*, Roterd. 1703. 4. vix quidquam habent practicum, sed CARTESIANAM physiologiam; de operationibus medicamentorum exercitationem, & chemicum conpendium.

NIC. GRIMBERG *observationes medicæ anatomico-practicæ*, Hafniæ 1695. 4. nullius momenti sunt.

J. JACOBUS MANGETUS Genevensis, celebris collector, edidit, uti diximus, aliqua MAYERNII. IDEM collectionem de febribus & aliam de peste curavit. EJUSD. *bibliotheca medico-practica* prodiit Genevæ 1695. fol. vol. 4. & 1739. 8. vol. fol. lexicon nempe practicum morborum cum curationibus.

Les œuvres médicinales de l'herboriste d'Atigny, Lion 1695. 12. vol. 3. Audio esse collectionem remediorum simplicium.

Apollo Mathematicus or the art of curing diseases by D. PITCAIRNS *principles*, Lond. 1695. 8. *

DOMINICI SCALA *phlebotomia damnata*, Patav. 1696. 4. * ex collectis veterum monumentis.

CAUFAPE' *reflexions sur la saignée*, Paris. 1696. 12. *

GEORGIUS BAGLIVUS Ragusinus, sed qui Neapoli & in Apulia educatus, Romæ medicinam fecit, maximam in brevi vita famam consecutus est, imitando veterum Græcorum observandi morem, & medendi methodum, non absque suspicione interversorum alienorum laborum. EJUS multa scripta huc pertinent, quæ passim conjuncta recusa sunt, ut Antvverp. 1715. Lugd. 1704. 4. 1710. 4. Bassani 1752. adjecta ejus vita, & HECQUETI præfatione. Princeps opus est *de praxi medica ad priscam observandi rationem revocanda* Libri duo. Accedunt dissertationes *de tarantula*, *vesicantibus & experimentis per infusionem*, primum idemque optimum Auctoris opus editum Romæ 1696. 8. Lugd. 1699. 8. tum anglice, London 1703. 8. germanice, Lipf. 1718. 8. Præcepta *primo Libro* dat, uti praxis liberata a frivolis hypothesibus aliisque vitiis, Hippocraticæ sapientiæ similior possit reddi. Observationes inde ad morbos inprimis acutos, minime malas adspergit. In *altero Libro* perinde historiarum morborum scribendarum exempla dat, inprimis in podagra. Ordinem cæterum hoc in viro requirere non oportet, qui ad obvia quæque ubique sermonem deflectat. In Lib. I. *de fibra motrice & morbosa*, de derivatione & revulsione agit, & in *specimine* reliquorum morborum iterum practica multa habet de diæta Pythagoræorum & usu rerum non naturalium in sanandis morbis. Dissertatio *de usu & abusu vesicantium* huic remediorum generi in morbis acutis adversa est.

Le CLERC *la médecine aisée*, Paris 1696. 8. *

G. G. L. (LEIBNITZII) *de novo antidysenterico ex America allato*, Francof. 1696. 8. nempe hypecacoanha.

JOH. COLBATCH pharmacopœus, qui aliquamdiu in exercitu medicinam fecit, inde in medicum mutatus est. EJUS prima opuscula anno 1696. prodierunt, collecta vero cum titulo *a collection of tracts chirurgical and medical*, Londini 1704. 8. excusa sunt. EJUS *physical essay concerning alcali and acid* continet theoriam, eo certe seculo, novam, alcali hostile esse, & ipsam in nobis habitantem mortem, hinc in succo limonum, oleo vitrioli, cremore tartari, variolarum, podagræ, scorbuti curationem poni. EJ. *some farther considerations concerning acid and alcali*. Ad phthisin, febres, scabiem, omnesque fere morbos succum limonum & alia acida laudat. *A treatise of the gout: The doctrine of acids in the cure of diseases farther asserted against* D. TOTHILL. *a relation of the cure of a poison bitter by a viper by the means of acids* (primum Londini 1698. 8. edita), omnes ejusdem argumenti sunt, & experimenta habent pro alcalini salis in scorbuto, febre, & podagra abundantia, & utilitate acidorum. Demorsus a vipera sanatus fuerat elixire vitrioli. Laudes *Visci* diximus alibi, quem pro specifico medicamento habet in epilepsia morbisque congeneribus convulsivis, & *commendavit* in Libro sæpius recuso *on misletie*. EJ. *generous physician or medicine made easy*, Lond. 1733. 8. diæta & simplicibus medicamentis omnes morbos curat.

VVILLIAM VVELVVIN *physick for families*, Lond. 1696. 1715. 8. *

VVIL-

WILLIAM COCKBURN regiæ classis medici *an account of the nature, cause, symptoms and cure of the distemper that are incident to faring people* &c. Lond. 1696. 8. & *a continuation of the nature, cause and cure of the distempers: to which is prefixed an essay concerning the quantity of blood that is to be evacuated in fevers*, ibid. 1697. 8. belgice versum a BIDLOO, recusum uno volumine sub titulo *sea diseases or a treatise of their nature, causes and cure*, ibid. 1706. 8. Percurrit a principio victus naturam rationem, laudat acida, accusat nimium carnis & pinguedinis usum. Tunc scorbutum describit, & deducit a plethora cum lentore sanguinis conjuncta, eodem fere more febres intermittentes explicat. Altera pars continet morbos naturam & curationes. In febre purgationem præfert sudoriferis: & valde laudat vesicatoria, a vi stimulante nervos. In febre acuta socios navales destruente emetica in principio data cum acidis & leni diaphoresi feliciter adhibuit. Corticem chinæ chinæ defendit. Scorbutum sanat emetico, diæta acida. Arcana etiam habet. In ultimo *specimine* evertit vulgares regulas, quibus definitur sanguinis mittendi copia, sed meliores non substituit, non adversus cæterum arcanis. Librum *de gonorrhœa*, & *de fluxu alvi* diximus.

CAROLI LEIGH *Exercitationes quinque de aquis*, &c. *morbis acutis*, *morbis intermittentibus*, *hydrope*, Londin. 1697. 8. Describit febrem epidemicam Lancastriensem annorum 1693-1696. inflammationem nempe a sero per acida coagulato, laudat camphoram, bezoardica, electuarium de ovo; sed tamen etiam acida ut gas sulfuris. In intermittentibus corticem præscribit, tum in ictero. Hydropem biliosum a bile in fæculentam materiem tartaro vitriolato similem mutata accusat alium a lymphatico, & laudat massam pilularum CRATONIS, in qua cantharides sunt. In *appendice* pugnat contra D. COLBATCH, qui podagram ab alcali derivat.

MATTHÆI GEORGII Genuensis medici, Aristotelici & Scholastici, neque absque ingenio viri *phlebotomia liberata*. Genova 1696. 4. contra SCALAM; recusa 1722. 4. * EJ. *parere intorno a' vesicatorj*, Genova 1699. 1706. 8. * EJ. *l'arte piccola di medicare*, Genova 1707. 1709. 1732. 4. * & EJ. *difesa dell' arte piccola*, Genova 1712. 8. *

ANTONII MENIOT *opuscules posthumes*, Amstelodami 1697. 4. Materiem lactis & aliaetiam medica continent.

F. A. D. GAGNON, Docteur en medicine, *la recherche de la vérité dans la médicine*, Paris 1697. 12. receptarum opinionum refutatio. *

Instructions de médecine, Paris 1697. 8. *

ROUSSE *secrets eprouvés dont les préparations ont été faites au Louvre*, Paris 1697. 8. * 1708. 12. *

JOSEPH. JACKSON *enchiridion medicum theoretico-practicum*, *seu tractatus de morborum theoria & praxi*, accedit appendix de *lue venerea*, Amstel. 1697. 12. Bruxell. 1705. 12. Norimberg. 1716. 1738. 12.

MICH. ANGELI ANDRIOLLI *domesticorum auxiliorum & facile parabilium remediorum Tract.* V. Venet. 1698. 4. * EJ. *enchiridion medicum practicum*, Venet. 1700. 4. * EJ. *novum systema practicum in via PLATONIS & Academicorum Italorum Gal. Min.* IV. p. 298.

CAROLI MUSITANI, Presbyteri & Confessoris, sed medicinæ faciendæ libertatem nacti, *trutina medico chymica in tres partes divisa*, Genevæ 1701. 4. Prima pars praxis est, *secunda pyretologia seu tractatus de febribus*. Deinde *celeberrimorum virorum apologia pro C. MUSITANO* adversus nimis acres Galenistas sequuntur, editæ Venetiis cum falso nomine *Kruswyck* nempe SEBASTIANI BARTHOLI nuncius ex Parnasso, ANDREÆ LIZZANI *Martinus in Trutina* J. B. VULPINI & alia minora. Librum de lue venerea diximus. Opera omnia una edita sunt Venet. 1738. fol. vol. 2. Genev. 1716. vol. 2. Lugdun. 1733. fol. Acerbus in Galenicos, chimicis magis deditus, specificis calidisque medicamentis, adversus venæsectioni, hirudinibus, clysteribus, longus & ob ordinem, quo morbos secundum causas disponit, tædiosus lectu.

Inter FERDINANDI SANTANELLI *lucubrationes*, Venet. 1698. 4. editas prima est *de usu vesicatoriorum*, quæ laudat in principio febrium malignarum. Discipulus fuit F. CORNELII, & Ragusæ medicinam fecit.

CHR. FRANCISCI PAULINI, polygraphi hominis, *flagellum salutis oder wie mit schlägen allerley kranckheiten curiert werden*, Francof. 1698. 8. EJ. *de lumbrico terrestri*, Fr. Lips. 1703.

1703. 8. & multos alios libellos compilatitios omitto, qui imprimis ad vulgi delectatio-nem historiolas conscribillasse videtur.

J. FRANCISCI VICARII *basis universæ medicinæ*, Constant. 1698. 8. * Argent. 1710. 8. sunt institutiones medicæ.

THEOD. JAC. LEENHOF *enchiridion medico practicum*; Ulm. 1698. 4. *

J. GROENEVELT *de tuto cantharidum usu interno*, Londin. 1698. 8. 1703. 8. contra adversarium, qui sibi inde orta incommoda imputaverat, ut etiam *collegium medicorum* in eum animadverterit.

MICH. BERNHARDI VALENTINI, Giessensis Professoris, magni suo tempore collectoris, *Medicina novantiqua* quæ anno 1698. prodiit 4. est compendium institutionum. EJUS *praxis medica infallibilis*, Francof. 1711. 4. edita est collectio non inutilis consiliorum & observationum. EJ. *polychresta exotica*. *Accedunt dissertationes epistolicæ varii argumenti*, Francof. 1700. 4. Huc pertinent dissertationes de clystere tabacario, panacea mercuriali, curatione herniarum per spiritum salis.

BERNHARDI CONNOR omnia fere theoretica sunt. Cum descriptione Poloniæ recusa est ejus *compendious plan of the body of physick*, Lond. 1698. 8. nempe tabula prælectionum brevis quas Oxonii audiebant discipuli.

JOHN FLOYER *inquiry in to the right use of coldbaths*, Lond. 1698. EJ. *antient psychrolusia revived*, ibid. 1702. 8. quæ editio nuper Germanice versa prodiit Uratisl. 1749. 8. deinde plenius multo cum titulo ψυχρολουσία *or the history of cold bathing both antient and modern* Part. I. *by* S. JOHN FLOYER. Part. II. by D. EDVVARD BAYNARD, Londin. 1715. 8. 1722. 8. in qua editione, quæ priori adjecerat BAYNARDUS, valde locupletata habentur. FLOYERUS rusticum paganorum experimentum & olim Romanorum remedium renovavit, nimio adfectu, ut etiam acutos morbos & pestem ipsam crederet suo balneo superari posse. Epistolæ prioris partes sunt omnino quatuor. Antiquitates frigidæ immersionis, etiam ecclesiasticas tradit, fontemque suum, omnium frigidissimum laudat, quem ædificaverat. Sanabat autem immersione 2. vel 3. minutorum horæ, diu quotidie repetita, quo robur fibrarum augeatur, sudor moveatur, superetur paralysis, convulsiones, morbi hysterici, rachitis, impotentia, &c. In Part. II. EDUARDUS BAYNARD similiter confabulatur de utilitate frigoris in vestibus, potu, balneo, cum testimoniis sanatorum ægrorum, etiam ex febre intermittente, ascite, somnolentia, consummatione, scorbuto, mania, paralysi, subluxatione. Germanica versio neque satis plena est, neque ad bonam editionem. In EJ. *præternatural state of animal humors*, Lond. 1696. 8. pathologia quidem imprimis tractatur, eaque ad omnia genera salium adornata. Remedia tamen singulis vitiis humorum sua apponit, tum ad febres corticem solum laudat, rejecto ligno. Chalybe diuturnas febres intermittentes superat. In tussi convulsiva puerorum eumdem peruvianum corticem adhibet. Reliquos libellos diximus.

ALOYSII *della* FABBRA, Professoris Ferrariensis, *de arthritide & saccharilactis usu*, Ferrar. 1699. 8. * *de meteoris & morbis ab iis derivatis*, ibid. 1704. 4. * EJ. *de terra Nucerina minerali & appendix*. Recusa sunt omnia in *dissertationibus physico medicis*, Ferrariæ 1712. 4. impressis. Non multum ex his scriptis profeci: exceptis tamen de terra experimentis.

PETRI ANTONII de MARTINO *responsum trutinæ medicæ* MUSITANI *in quo tractatur de omnibus morbis corporis humani*, *& impugnatur Harveiana circulatio*, Neapol. 1699. 4. * Contra hunc libellum apologiam diximus.

SEBASTIANI ROTARI *ragioni contra l' uso del salasso e delle ventose*, Veron. 1699. 4. Venez. 1701. 4. Contra STEPHANUM PICCOLI. Ex antiquorum & HIPPOCRATIS imprimis praxi, aliisque scriptoribus confirmare studet, venæ sectionem & inutilem esse, & denique nocere. Plethoram nullam dari. Vasa extensilia esse, & multo majori excessui sanguinis facile cedere, quam is est, qui ex secta vena tollitur. Balneum præferri, quod vasa laxet. Pleuritidem ipsam calidis, & oleo cucurbitino studet tollere. EJ. *contro l' uso delle ventose e sanguettole*. Epistola contra *chi ha preteso il galenista confuso*. Iterum contra sectionem venæ. EJ. *Allegazione medico fisica nella visione d' un cadavero*, Veron. 1711. Multum de hoc cadavere disputat, quod veneno enectum fuisse videtur, ipse negat, & cum adfirmantibus depugnat. EJ. *parere intorno alla morte di due uomini*, Veron. 1718. 4.

(histo-

(historia nempe mortis rusticorum ex vapore vini enectorum). Ej. *il medico padre*, Veron. 1719. & 1720. 4. contra Pylarinum pro Gazola fuse agit de Pleuritide. Laudat suum cucurbitinum oleum, proscribit venæ sectionem & purgantia, &c. *Rimedio da non ispregiare nel mal caduco*, Veron. 1722. in qua mercurialem unctionem laudat. Ej. *lettera a* Fr. Merlo Veron. 1724. 4. * contra confectionem de Hyacintho. Ej. *insegnamento del medico padre a' suoi figliuoli*. I-IV. Veron. 1724. &c. 4. Agit de hydrope derivato ab obstructione, hinc credit tolli posse mercuriali unguento. Paracentesin repudiat. Ej. *Richiesta fatta a diversi Professori* anno 1724. Ejusdem scopi. Ej. alia epistola ad J. Merlo 1724. eodem spectat. Ej. *rimedio alle catarrali molestie*, Veron. 1731. 4. cum pluribus aliis libellis quos statim recensebo. Esse a repercussa perspiratione, vim magnam frictionis esse cum anserino adipe, tum sudorem decocto lignoso motum. Ej. *rimedio della paralisia o apoplesia* recusum etiam Veron. 1734. 4. Iterum nempe mercurium laudat, rejecta venæ sectione & curatione hactenus recepta, omnique evacuatione. Historias adfert mercurii feliciter adhibiti. Ej. *del mal uso del mercurio nel volvulo*. Iterum unguentum mercuriale suadet & panaceam mercurialem intus sumtam. Ej. *rimedio contro i vermi*, mercuriali nocere confusione. Ej. *lettera all' autor del mondo disingannato*. Vehemens in Pylarinum, & Galenicos. Ej. *moderno ragionamento intorno alla gotta* catarrhalem morbum esse sanari mercurio. Hæc omnia anno 1731. junctim edita sunt, ut dixi. Posthuma vero sunt *ragionamenti del medico padre a' suoi figliuoli*, in quibus ad dolorem capitis, anginam, catarrhum, suffocationem, suum unguentum mercuriale laudat. Ej. *opera omnia* cum posthumis & ineditis, Veron. 1744. fol. qua editione usus sum.

S. Hilaire *œuvres de médecine*, Paris 1699. 12. *

In utraque Academia Parisina varia sunt quæ ad praxin pertinent. In antiqua T. X. de usu chinæ chinæ observationes exstant Charasii, & alia. In nova Academia vero huc faciunt, 1707. Febris levata musico concentu, tum 1708.

1708. Scorbutus sanatus acetosa.

1734. Delirium sanatum summo frigore.

1742. Paralysis curata urticatione, & alia.

1749. Du Hamel de utilitate vitri antimonii cerati.

Boulton's *examination of* Colbatch's *works*, Lond. 1699. 8. *

Melchioris Friccii Medici Ulmensis *paradoxa medica in quibus multa contra communes opiniones tractantur & affectuum aliquot apoplexiæ, maniæ, vulnerum venenatorum, hydrophiæ theoria & praxis ostenditur*, Ulm. 1699. 12. Pleraque parum utilia sunt. In epilepsia commendat aquam lunæ puræ pro summo remedio. Omnes morbos per contraria sanari ostendit, &c. Ej. *de venenorum virtute medica*, Ulm. 1701. 8.

J. Gailhard *de venæ sectione an in apoplexia sit vena secanda*, Hafn. 1699. 12. Pro venæ sectione.

J. Andr. Mongaglia *Tractatus de aquæ usu in febribus*, Florent. 1700. 4. * Cum excursu in Hippocratis lib. *de decente ornatu*.

D. N. Lasson *l'art de guérir les longues maladies avec le secret de les prévenir & de prolonger la vie*, Challons 1700. 8. *

Marc. Claud. Berger *an felicior & tutior balneo purgantium usus*, Paris. 1700. 4.

Jac. le Mort *fundamenta novantiqua medicæ theoriæ*, Leid. 1700. 8. Pro chemia & philosophia corpusculari.

Sam. Dvvigt *de hydrope*, Haag. 1700. 4. * an non ejusdem est *de vomitione & purgatione nec non de emeticis & catarcticis, item de variolis & morbillis*, Londin. 1722. 8. *

The art of curing sympatically and magnetically, Additur versum esse ex latino Helvvigii, Lond. 1700. 8. *

J. Jones Librum *de febribus* diximus. Ejusdem *mystery of opium reveald* prodiit Lond. 1700. 8. *

Anlreæ Vrigth Vaunter deceived, Lond. 1700. 8. Promittit sanationem citissimam Gonorrheæ, arcanorum venditor.

Fridericus Hofmannus, Friderici Filius, chemicus & practicus Hallensis celeberrimus, ad summum senium in maxima auctoritate pervenit, mechanicæ, ut vocant, sententiæ contra collegam Stahlium defensor. In praxi ipsam animi sui blandam, & moderatam

tam temperiem imitatus, paucis & lenibus medicamentis usus est, multum etiam, & nimis forte delectatus suis arcanis, liquore anodyno, nitro & absorbentibus pulveribus. Quinquaginta & ultra anni effluxerunt inter prima ejus ultimaque scripta, quæ valde numerosa sunt, excusa pleraque conjuncta Genevæ 1740. vol. 6. & denuo 1749. fol. vol. 8. omissis tamen plerisque disputationibus & germanicis operibus. Primus EJUS Liber *de acidi & viscidi pro causis morborum & alcali pro iis debellandis insufficientia*, Francof. 1689. 8. ex melioribus viri operibus est, quo acidorum medicamentorum & nitri utilitatem ostendit, alcalinis remediis febres non curari demonstrat. *Fundamenta medicinæ* anno 1695. 8. prodierunt, breve compendium. IDEM Francof. anno 1698. 4. recudi fecit POTERII *observationes* cum suis *scholiis & parallelis historiis* & Librum *de febribus*. Inde ab anno 1694. innumerabiles pene disputationes edidit, multas bonas, alias paulo velocius scriptas, ultimas, ut creditur, aliena opera, & Cl. SCHULZII imprimis calamo adjutus. Earum multæ, variis cum titulis, recusæ sunt. Inter eas quæ anno 1708. Leidæ in 8. cum titulo *dissertationum physico-medicarum curiosarum* prodierunt; huc facit *Medicus sui ipsius*, quo consilia continentur ad vitam & salutem tuendam, & avertendos morbos: *Motus optima corporis medicina. Peregrinatio sanitatis causa: Inedia magnorum morborum remedium* defensa anno 1697. In alia *dissertationum physico-medicarum decade*, Leidæ 1713. 8. excusa egregia est dissertatio *de opiatorum mechanica operandi ratione*, prius anno 1698. proposita. & *natura morborum vendicatrix*. In *secunda decade* 1719. 8. edita, bonæ sunt *de præservatione a morbis & morte: venæ sectio magnum vitæ sanæ & longæ præsidium. Aqua medicina universalis*. In *opusculis medico practicis*, Hall. 1736. 4. editis huc faciunt pleræque, ut *de medicamentorum prudenti applicatione in tempore: prudenti medicamentorum continuatione* habita anno 1701. *de medicina simplicissima, inedia, motu & aqua: de lactis asinini usu*, quæ & ipsa, tum quæ sequitur, in Germanica collectione exstat: *de seri lactis salubri virtute: de recto corticis chinæ usu in intermittentibus febribus*, habita anno 1723. *de ejiciendis ex praxi medicamentis purgantibus fortioribus: de purgante post iram veneno: de imprudenti medicatione multorum morborum & mortis causa*, quæ etiam in Germanicæ collectionis Tomo VI. reperitur: *de remediorum benigniorum abusu & noxa*, anni 1714. *de fonticulorum & vesicantium circumspecto usu: de erroribus vulgaribus circa usum opiatorum*. In Germanica collectione, quæ pro titulo habet, *gründliche untervveisung vvie ein mensch seine gesundheit erhalten und sich von schvveren krankheiten bevvahren könne*, Halæ ab anno 1715. ad 1728. edita in IX. vol. 8. aliqua hujus sunt scopi, *de doloris podagrici simplicissimo remedio*, anno 1697. edita, *de utilitate hæmorrhoidum*: sic etiam, Ulmæ cum titulo *gründlicher unterricht vvie ein mensch sein leben conserviren könne*, 1745. 8. aliquæ dissertationes recusæ sunt. In *opusculis medicis varii argumenti*, Hall. 1739. 4. recusis huc pertinent dissertationes *de salutari & noxio venæ sectionis usu: de camphoræ usu interno præstantissimo*, habita anno 1714. & aliæ hujus argumenti. Sed aliæ etiam minime deteriores passim prodierunt, ut ea *de erroribus vulgi circa praxin* 1703. *de purgantibus selectis minus cognitis* 1704. *de Mercurio & medicamentis mercurialibus selectis ad expugandos sine salivatione morbos corporis humani* 1700. 4. *praxis clinica & compendiosa febrium cum cautelis*, Hall. 1705. 4. * *de balneorum metallicorum ex coriis metallicis usu* 1722. *de excellenti balneorum ex aqua dulci usu in affectibus internis* 1721. Germanice recusa 1745. *de specificorum quorumdam efficacia*, 1727. 8. *observationes clinicæ circa curationem quartanæ*, 1728. *de medendi methodo varia pro climatum diversitate*, 1734. *de arcana medendi methodo*, 1717. *compendiosa praxis inflammationum*, 1705. *convulsionum*, 1707. *de venæ sectionis abusu*, 1730. *de corticis chinæ chinæ modo operandi usu & abusu*, 1694. *de erroribus vulgi circa praxin*, 1703. *de εὐχαιρίᾳ praxeos medicæ*, 1724. *de febribus tertianis hoc anno grassantibus*, 1701. Ex disputationibus latinis aliquæ Germanice versæ sunt, ut *vernünftiger unterricht von heilsamer vorsorge eines zur vvelt gebohrnen kindes*, VVittemberg, 1744. 8. *Abhandlung von der jungferäiet*, ibid. 1743. 8. EJ. *vvie bey gefährlichen seuchen ein ieder sein eigner medicus sein könne*, Berlin. 1710. 4. est forte *Medicus sui ipsius* jam citatus. Sed plures disputationes recensere supersedeo. EJ. est *idea fundamentalis universæ medicinæ ex sanguinis mechanismo* deducta, Hall. 1707. 4. * IDEM ab anno 1718. cepit edere *Medicinam rationalem & systematicam*, cujus Tomi VIII. prodierunt, sæpe Halæ, Francofurti, Venetiis, & variis locis recusi etiam Gallice versi, cum titulo *médecine raisonnée traduite* Tomi IX. *par* J. J. BRUHIER, Paris 1739. 12. Huc autem in eo opere spectant

T. III. qui *therapiæ generalia* tradit, tum ætiologias & classes medicamentorum, porro Tomi IV. cujus successive prodierunt quinque Partes. Earum prima est *de febribus* edita 1729. omnis generis. De purpura Germaniæ adeo funesta fuse egit, neque venæ sectionem reformidavit, inflammationem etiam ventriculi & intestinorum, uteri & vesicæ ita proposuit ut curationem, & cautelas clinicas historias singulis morbis adjecerit. Pars *secunda hæmorrhagias & dolores*, *tertia spasmos*, *quarta morbos ab atomia solidorum & viscerum labe*, *quinta vitia morborum externorum* continet. Id nostro ævo fere plenissimum praxeos compendium, hinc vulgo amatum & lectum est. Ex eo Libro aliquot compendia facta sunt. Et Cl. olim SCHAARSCHMIDIUS *historias morborum cum epicrisibus* excerpsit, & Germanice versas edidit, Hall. 1735. 4. Cl. vero BUCHNERUS præcipua rerum momenta cum titulo *therapiæ generalis*, & *specialis fundamenta*, illa anno 1747. hæc anno 1748. in 8. Halæ pro Academicis usibus edidit. Deinde anno 1721. Halæ Germanice edere cepit HOFMANNUS *medicinam consultatoriam vvorinne consilia über schvvere casus und responsa facultatis enthalten sind*: quorum 12. volumina 4. lucem viderunt, quibus 600. consilia & responsa continentur. Plura fere forensia, in ultimis tamen plura consilia mediea absque eventibus habentur. Porro *consultationum & responsionum centurias tres* Latine edidit, Halæ 1734. 4. & Francof. 1734. 4. Amstelod. 1734. vol. 3. 8. ad morbos capitis, pectoris, abdominis & artuum, ejusdem generis sunt, quales in priori opere exstant, & aliæ ex priori germanico opere versæ, aliæ hic primum editæ. Paulo ante mortem etiam *de præcipuis infantum morbis* scripsit, Hall. 1741. 4. Basil. 1741. 8. cum adjecta vita HOFMANNI, qui Libellus *von dtn vornemsten kinder krankheiten* recusus est, Francof. & Lips. 1741. 8. Huc etiam pertinet HOFMANNI *posthumus Liber de differentia inter ejus doctrinam & STAHLII*, Francof. 1746. alibi a me laudatus. In praxi se a STAHLIO dissentire ostendit, quod iste plerаque efficaciora remedia negligat. Mercurium, camphoram, sales volatiles, corticem peruvianum, acidulas, diætam lacteam. Hic certe imprimis legi meretur. Inde GEORGIUS FREDERICUS REIMMAN, Ulmæ 1736. & 1743. 8. edidit *volständige anvveisung zu einer vernünftigen praxi medica* quam ex codicibus M. S. editus HOFMANNI profitetur se decerpsisse.

GEORGIUS ERNESTUS STAHL Uratislaviensis, Jenæ aliquamdiu privatus docuit, Halæ ad Cathedram promotus ab HOFMANNO, ejus collega, æmulusque fuit, inde & in aulam evocatus, in archiatri dignitate & magna practica auctoritate consenuit, propriæ sectæ auctor, quæ etiamnum in Medicina superest. Vir scolastice metaphysice doctus, insignis chemicus, parcus alienæ virtutis amator, si ipsi fides est, non mediocriter studio linguarum, anatome etiam subtili, imprimis animalium (*de different. puls. celer. & freq.*) mathesi & geometria innutritus, dictione usus est obscuriori & propria, multus in observandis morbis. Ejus opera numerosa sunt, imprimis disputationes, quæ plerumque aliquid singulare habent & proprium, & ideo legi merentur, etsi pars therapeotica sæpe brevior sit & magis sceptica. Plurimæ cura MICH. ALBERTI in 2. vol. 4. anno 1707. & 1712. in ordinem aliquem redactæ Hallæ recusæ sunt, ut ea *de febrium pathologia & therapia*, Hall. 1695. *de autocratia naturæ* 1696. *de venæ sectionis & usu & abusu*, ibid. 1698. *de sanguisugarum utilitate* 1699. *de novo specifico antiphthisico equitatione* 1699. (quam laudat in hectica febre, non ita in vera phthisi pulmonali) *de febribus biliosis* 1701. (ad quas nitrum regeneratum valde laudat) *de alterantibus & specificis* 1703. *de venæ sectione in febribus acutis* 1703. (quam unice ad continuam eamque raram febrem restringit, & ad ejus principium.) *de febrium theoria in genere* 1704. *de empiria rationali medica* 1704. *de phthisi* 1704. (bona ea. Fumum antimonii laudat ad tussim.) *de venæ sectione in pede aliisque corporis humani locis* 1705. (quam ad ipsum abortum præcavendum primus, ut credit CL. STORCH (*de abortu* p. 147. laudavit.) *de infantum affectibus* 1705. Rejicit multa celebria medicamenta, laudat crystallum montanam, suumque ad epilepsiam specificum. *De vera προξενησιας medica practica vera dignitate* 1707. *Problemata practica febrium pathologiæ & therapiæ* 1707. *de adstringentium cauto usu* 1707. *de impostura opii* 1707. *de methodo malignas febres secundum rationem & experientiam rite tractandi* 1708. *de multitudinis remediorum abusu* 1708. *de tertiana* (contra corticem peruvinam quem negat querno meliorem esse.) *de methodica curatione* 1709. *de salivatione mercuriali aliis præter luem veneream exstirpandis morbis pari* 1710. *de cynosura therapias* 1710. *de emendanda historiæ clinicæ fundamentis* 1711. *de curationibus castrensibus* 1711. *de fontium salutarium usu & abusu* 1713. 4. Germanice recusa cum titulo *disc. von den vvarmen bädern und*

und sauerbrunnen, Lipf. 1716. 8. *Observationes medicæ luculentæ* (compendium sui systematis) 1713. *de erroribus practicis circa contagiosarum malignarum febrium curationem evitandis* 1713. *de febre per se nunquam lethifera* 1714. Inde anno 1697. *mensium* nomine disputationes edidit, quarum aliquæ huc spectant, *anchiater seu venenum pro remedio venditum*, (contra usum arsenici in febribus intermittentibus,) anno 1698. *de usu nitri medico polychresto*, quo remedio in morbis acutis inprimis usus est, & *historiam atque methodum curationis febris petechizantis* dedit.

Anno 1709. edidit *vvohlmeinende erinnerung vvegen einiger bey noch anhaltender vveisser und rothen ruhr bey ihm befindlichen mitteln* anno 1715. *opusculum chymico-physico-medicum*, Halæ prodiit, quo *menses* illi annorum 1697. 1698. continentur, chemici præter citata & physici fere argumenti.

Offenbaci edidit, anno 1730. 8. Silenos *Alcibiadis seu artem sanandi cum exspectatione* (ad quam in senio valde proclivis fuit,) nempe commentarium ad celebrem HARVEII satyram. Germanice recusi sunt Libellus *de infantum affectibus* ex Latino versus, Francof. Lipf. 1718. 8. alter *de venæ sectione* (quo continentur dissertationes de venæ sectione in pede, venæ sectionis patrocinium & de venæ sectione in febribus acutis), Lipf. 1728. 8. Denique *de morbis muliebribus* & *unterſuchung von ubel curirten und verderbten krankheiten*, Lipf. 1726. 8. & aliæ forsan mihi non visæ. Sed princeps viri opus est *Theoria medica vera*, Halæ 1708. 4. edita, cujus pars altera pathologiam continet, ut tamen monita passim & historiæ practice intercedant. Nempe, cum animam febres omnesque motus sui corporis sapienter regere persuaderetur, eos in universum motus medicum venerari & adjuvare jussit, adversus hinc omnibus iis, quæ eos motus supprimerent, cortici peruviano, opio, in utroque nimius. Humores autem adtenuare, præparare conabatur salinis, essentiis mitibus, resinosis, amarisque, in acutis vero nitro & absorbentibus, in quibus tantam posuit confidentiam, ut hyacinthum pro specifico ad convulsiones habuerit, (ALBERTI *medic. legal.* IV. pag. 657.) ita mitis in curando, ut in senio fere solo marino sale ubique uteretur. Deinde cum chronicos morbos magna ex parte ad plethoram sanguinis in systemate venæ portarum stagnantis referret, indeque podagram, arthritidem, scirrhos hepatis, calculum, morbum hypochondriacum & hystericum derivaret, maximam partem curationis etiam hic in eo posuit, ut hæmorrhoides aperiret, per quas ex vasorum consensu, tumida vena portarum depleretur. Id agebat aloeticis pilulis, quas venditabat; non absque avaritiæ suspicione etiam apud suos, & ipsum STORCHIUM. Discipuli hæc omnia ita conservant, ut medicinam ad pauca remedia, stimulantia amara, & sedantia ex nitri & cinnabaris genere reducerent. Cæterum theoriam suam contra LEIBNIZIUM defendit in *negotio otioso* seu σκιμαχία *adversus positiones quasdam theoriæ veræ medicæ*, Hal. 1720. 4. cum motum omnem animæ tribueret STAHLIUS, LEIBNIZIUS corpori. Porro cum nomine STAHLII varia prodierunt, ut *observationes clinicæ*, Lipf. 1719. 8. 1735. 8. compendium nempe praxeos, ex privatis prælectionibus Cl. viri excerptum a GODOFREDO HENRICO ULAU. *Collegium casuale minus* STAHLII (102. casus complectens) cum J. G. BUDÆI præfatione prodiit Hirschberg 1734. 4. Dresdæ & Lipf. 1741. 4. Breves morborum descriptiones, præmissis exemplaribus & curationem cautelasque continet. *Praxin* vero STAHLIANAM seu *collegium practicum* auditoribus dictatum, & locupletatum & a STAHLIO & ab editore edidit J. STORCH, Lipf. 1728. 4. 1732. 4. 1745. 4. similis sed fusioris ingenii germanicum. Sed anno 1728. Dresdæ in 8. prodiit etiam *materia medica*, *von der zubereitung, kraft und vvürkung der arzenyen*, qui liber inter optimos STAHLII est, in quo pleraque in inertia aut infirma remedia, pro merito animadvertitur, ut antihecticon POTERII, aquas destillatas officinarum, specificas vires cinerum plantarum & alia. Chemici imprimis argumenti est. Cl. etiam J. CHRISTOPHORUS GOETZIUS *observationes medico-practicas*, *quarum Classis* I. *sistit febres* ex STAHLII prælectionibus, & scriptis decerpsit & edidit Altdorf. 1726. 4. Ceterum homo superstitiosus fuit STAHLIUS, laudans canis hepas ad morsum canis rabidi, Diss. *de animi morbis*. p. 54.

FANTHOT *sur l'effet du mercure dans la verole*, Lion. 1700. 4.

NICOLAI LEMERY *dictionaire des drogues simples*, Paris 1698. 4. in botanicis laudavimus.

LUDOVICI TESTI Veneti, *de novo faccharo lactis*, Venet. 1700. 12. ad arthritidem nempe, ut credit, arcano.

Secrets

Secrets pour conserver la beauté des Dames, la Haye 1701. vol. 2. 12. *

FOUQUET *recueil de remedes faciles & domestiques*, Paris 1701. 12. Amstelod. 1704. 8.

J. ERNESTI SCHAPER, Professoris Rostochiensis, *de variolis*, Rostoch. 1701. EJ. *medicinæ curiosæ specimina*, ibid. 1705. 1711. & 1712. quæ tria penes me sunt. EJ. *de hydrophthalmia intercepta* 1713. 4.

PETRI LINSING *tentamen medicum*, Erlangen 1701. 8. Compendium ex prælectionibus VVEDELII. Recusum esse lego Francof. Lipf. 1710. 8. LOEUVV.

J. MAURITII TRILLERI *de officio medici præsentibus contra-indicationibus*, Jen. 1701. 12. *

D. HEINRICH CASPAR ABELII *leibmedicus der studenten*, Lipf. 1701. 12.

GUYARD *de l'usage de la fréquente saignée*, nisi fallor, prodiit 1701. 12. neque enim nunc præsto est. Chemicus homo sanguinem corrumpi in morbis, non copia peccare, urget, & male emitti per venæ sectionem.

S. ANDRE' *refléxions sur la nature des remedes*, Rouen 1701. 12. * Chemicus etiam HIPPOCRATEM in censum chemicorum trahit.

In SAVIARDI observationibus, ut alia utilia, sic scorbuti bona historia cum curatione traditur.

ALESSANDRO PASCOLI tractat. *de febribus* in Pathologicis dictus est. EJUS *risposte ad alcuni consulti*, Rom. 1736. & Part. II. 1738. 4. prodierunt. Cum EJUS Lib. *de homine* tota etiam praxis medica traditur, Romæ excusa anno 1728. & alias 4. morbis nempe & exemplis morborum cum curationibus ad singulas partes affectas additis; ipse Lib. *de febribus* una recusus est. Acrimonias, fermenta, habet.

DIONYSII ANDREÆ SANCASSANI *Polyandrion seu epistolarium dissertationum Enneas*, Ferrar. 1701. * In magno opere MAGATI redivivi aliqua etiam practica habentur, medicamenta, objectiones in compositorum medicamentorum usum &c.

In Diario, cujus VII. partes in fol. prodierunt, dicto *Galeria di Minerva*, & alibi citato, multa practica sunt opuscula, & multa opera citantur, quorum annos invenire non potui, uti ANZAN FRANCESCO GIROLAMI *trionfo della China China* (III. pag. 218.)

Crisis medica sobre el antimonio y corta responsoria a la R. medica descritta, Madriti 1701. 4. * Pro antimonio contra medicos Galenistas.

Cum hoc tempore Halæ *Orphanotrophium* conderetur, inque eo RICHTERI imprimis fratres arcana medicamenta, cum magno plausu Germaniæ præpararent, multa scripta pro laudandis aut defendendis istis medicamentis edita sunt, ut *selectus medicamentorum zu einer compendieusen haus, reise und feld apotheke*, Hall. 1702. 4. * *bericht von der artzney essentia dulcis*, Ibid. 1702. 4. *Beantvvortung der einvvürfe so vvieder die Essent. dulcem gemacht vvorden*, Hall. 1702. 4. Deinde CHRIST. FRID. RICHTERUS, Lipf. annis 1710. 1712. 1715. 1719. 1722. 1725. & alias in 8. edidit *Erkentniss des menschen oder unterricht von der gesundheit und deren erhaltung*, cujus libri scopus imprimis videtur, arcana Halensia laudare. Ejusdem finis sunt CAR. OTT. MOLLER *sonderbabre durch die essentia dulcis zu Neusel geschehene curen*, Hall. 1706. 8. * cum cautelis RICHTERI. Huc etiam facit CHRITIAN. FRIDERICI RICHTER *von der essentia dulci*, Hall. 1708. 8. EJ. *merkvvürdige exempel sonderbarer durch die essentiam dulcem verrichteter curen*, ibid. 1708. 8. * EJ. *bericht vvie man sich bey iziger pest curiren könne*, 1710. 8. * cum observationibus virium quas medicamenta sua Regiomonti exercuerint. EJ. *Nachricht von einem pulvere solari*, Hall. 1717. 8. EJ. *recensio succincta de usu & efficacia medicamentorum quæ Hallæ in orphanotrophio distribuuntur*, ibid. 1710. 8. * Denique SAMUEL RICHTER *concentriertes reis und haus apothekgen*, Hall. 1715. 8. *

PAUL HEINRICH JUCH *aufgedekte blösse der curtadler vvelche in der geführten cur des F. von Stromberg ein versechen gesucht*, Lipf. 1702. 4. *

J. ERNEST Herzogs von SACHSEN *anordnung vvegen besorgender ansteckender seuchen und krankheiten*, Jena 1702. 4.

BENJAMIN EVVALDT *de usu formicarum in medicina*. Regiomonti, ubi medicinam docuit 1702. 4. aliæque disputationes sunt.

JOH. CONRADUS AMMANNUS, Scaphusinus, eam partem medicinæ ad summam perfectionem perduxit, quæ surdos loqui docet. Sed in Anatomicis laudatum & eum & alios libellos HELMONTII, HOLDERI, VVALLISII, G. RAPHEL nolo hic repetere. Melior editio libelli AMMANNI *de loquela* est anni 1702. vel 1727. 8. Recusus est Germanice, Prenzlaviæ 1747. 8.

RICHARDUS MEAD, vir eleganter doctus, in summa auctoritate beatoque senio superest, magna collectione librorum, nummorum & antiquorum monumentorum, lectione varia, usu etiam curandi celeberrimus. Edidit jam anno 1702. *Mechanical account of poisons* saepe recusum, etiam Dublini 1729. 8. & nuper Londini 1747. 8. Sex capita sunt; de vipera, tarantula, cane rabido, plantis venenatis, opio, & vaporibus charoniis. In rabie canina lichenem terrestrem cum dimidio piperis & balneo frigido sollicite commendavit &c. Liber *de variolis & morbillis* prodiit 1747. 8. In praefatione sibi tribuit inventum purgationis in febre secundaria, de quo etiam exstat ejus *epistola* ad D. FRIEND. Ante eruptionem etiam alvum ducit. In primo stadio morbi, nisi convulsus sit aeger, sanguinem aliquoties mittit. In malignis variolis nitrum dat, in sanguineis alumen, oleum vitrioli, corticem Peruvianum, vesicatoria. Specifica repudiat. Insitionis dat historiam, eamque vehementer laudat. In morbillis etiam in principio venam secat, pectoralia dat cum nitro ob peripneumoniae periculum. EJ. *discourse on the plague*, London. 1744. 8. nona vice prodiit, prima anno 1720. Incendia refutat, quae Londini nocuerint: cum calce cadavera defodi vetat, interruptionem omnis commercii sollicitam suadet. In Libro *de morbis insignioribus qui in bibliis memorantur*, Londin. 1749. 8. edito, curationes addere solet. Hos & prius citatos Libros recudi feci, anglicis a G. C. OEDERO latine versis, Gottingae anno 1748. & 1749. 8. Post eos prodiit libellus *of the scurvy*, Londini 1749. 8.

J. GODOFREDUS de BERGER, Professor VVittebergensis & archiater, nihil practici nisi disputationes, sed eas saepe perutiles reliquit. Huc refero disputationem *de vi opii rarefaciente*, VVittemb. 1703. 4. cum experimentis in cane factis. EJ. *Chinachina ab iniquis judiciis vindicata* 1711. contra STAHLIANAM sectam: *de usu venae sectionum & clysterum in curatione variolarum*, ibid. 1711. *laus febris merito suspecta* 1730. In dissertatione *de inflammatione* 1695. venae sectionem rejicit & calida laudat. EJ. dissertationes *de medico naturae adjutore* 1711. *de natura morborum medico* 1711.

De re medica Haag. 1703. 12. Opium laudat in dysenteriis & alibi, & medicamentariam rem cum ratiociniis tradit.

J. C. SPIES *schatz der gesundheit*, Gotha 1703. 8. *

SAM. JANSON *flagnum veneris oder abhandlung der venus krankheit*, Dresd. 1703. 8. in pathologicis citavi.

JOHANNES FREIND, medicus castrensis in Hispania, inde post adversam fortunam archiater, medicus eruditus, amicus MEADII anno 1703. Oxonii 8. *Emmenologiam* edidit, in qua curationem etiam suppressorum mensium tradit, secundum duas primarias indicationes adtenuandi sanguinis & solidorum laxandorum. Sic contraria ratione nimios menses crassitie sanguinis aucta solidorumque densitate aucta curat, rejecta venae sectione. De opii, mercuriique vi disserit, & eam ad adtenuationem sanguinis refert. In *commentariis* IX. *de febribus ad* HIPPOCRATIS *Epidemicorum* Libros I. & IX. Londin. 1717. 4. Amstelod. 1717. 8. & alias editis multa practica sunt. Jugularium venarum sectionem laudat, ejusque utilitatem ex hydraulicis demonstrat, sudoriferorum in febre usum rejicit & diureticorum. Emetica extollit & cantharides, quarum vim non a stimulo, neque ab evacuatione repetit. In pleuritide vera nulla sputa moveri vult, sed utique in peripneumonia. Purgationis usum in variolarum confluente genere post diem IX. & in erysipelate capitis commendavit. EJ. *de purgantibus in secunda variolarum confluentium febre adhibendis epistola ad* D. R. MEAD. Londin. 1719. 4. Roterdam. 1720. 8. Occasionem & obtrectatores nactus hic fuse suam praxin rationibus, exemplis & experimento defendit, & praeeunte naturae consilio, quae diarrhaea eo tempore suborta felicissime morbum terminavit, & RHAZIS denique auctoritate. Caeterum venae sectiones, cucurbitulas, vesicantia medicamenta absque metu adhibet, & morbi doctam historiam dat. Veras horum purgantium laudes esse expertus didici. In historia medicinae aliqua etiam huc pertinent. Opera omnia conjuncta prodierunt cura VIGANI, adjecta vita FREINDII, Londini 1733. fol. Paris. 1745. 4. Venet. 1733. 4. Neapoli 1730. 4.

In H. RIDLEYI *observationibus* Londini 1703. 8. excusis aliqua etiam ad curationes morborum spectant.

J. JACOBI BAIERI, Altdorfini Professoris & AC IMP. NAT. CUR. Praesidis, multae bonae disputationes sunt. *De mercurii crudi interno usu* 1704. An mercurius crudus interne sumtus

fumtus necem afferre queat, inquirit. Nam reliqua fere diætetica funt. *Problemata quædam medica* anno 1706. *de equitationis incommodis & utilitatibus* 1709. *de fudore in curanda valetudine noxio* 1709. *de mediis arcendi peftem* 1722. *de variolarum infitione* 1725. EJ. *orationum varii argumenti fafciculus*, Altdorf. 1727. 4. EJ. *adagiorum medicorum centuria* Altdorf. 1718. 4. etiam aliquo modo huc pertinet. EJ. *animadverfiones phyfico-medicæ in Novum Teftamentum*, ibid. 1736. 4.

PAULI HERMANNI Cel. viri pofthuma materia medica variis modis prodiit. Et primo quidem VVELSCHIUS Leidæ 1704. 8. edidit *lapidem lydium materiæ medicæ* P. HERMANNI breve omnino compendium. Paulo plenius HENNINGERUS a. 1710. 4. Argentorati *cynofuram materiæ medicæ* excudi curavit, in qua medicamenta fecundum virium claffes ordinantur, cum brevi defcriptione efficaciæ, laude & formulis, non abfque tamen lapfubus. Denique J. BOECLERUS Argentinenfis Profeffor idem opus ampliffimis commentariis auxit, & edidit *Cynofuram* quidem Argentorati 1726. 4. *continuatam* vero *Cynofuram* feu primum fupplementum 1729. 4. *fecundam* vero *continuationem*, qua fimplicia minus recepta & ab HERMANNO omiffa continentur anno 1731. 4.

J. BOHN difputationes aliquæ funt practici argumenti, eæque utiles. *De revulfione cruenta* 1704. (egregia ea) *de arte naturæ æmula* 1705. *de experientia fallaci* 1710. *de dubia pestis prophylaxi* 1711. Sed imprimis huc pertinet infigne opus *de officio medici duplici, clinico & forenfi*, Lipf. 1704. 4. Univerfalia praxeos, cautelas prudentiæ, & auxiliorum indicationes & genera confiderat.

CHRISTIANI JOHANNIS LANGII, Lipfienfis Profefforis opera conjuncta edidit RIVINUS, Lipf. 1704. fol. novo cum titulo recufa ibid. 1735. fol. Secundus tomus praxin generalem & fpecialem & collegium cafuale continet, tertius difputationes, quarum multæ etiam practicæ funt.

J. ADRIANI SLEVOGT fere difputationes aliquæ huc pertinent, ut *de infelici curatione hydropis faccati*, Jen. 1721. 4. docti eæ cæterum & minime inutilis viri.

GIUSEPPE MONTICELLI *parere circa il falaffo una delle vere colonne della medicina Galenica*, Venet. 1704. 4. EJ. *opinio de purgantibus*, Venet. 1716. 4. *

BERNARDINI ZENDRINI iatromathematici *epiftola ad auctores criteriorum in* L. MONTICELLI, Venet. 1704. EJ. *trattato della chinachina*, Venet. 1715. 8. Multa hiftorica continet, deinde defcriptionem corticis ipfius & quibus feorfim gradibus ejus ufus invaluerit, variorumque modorum quibus exhibitus eft. Febris caufam in cacochymia vifcida ponit, cujus fomes in bile fit, quæ fanguini vitium communicet. In cortice vim reftituendæ bilis ftatuit, ejufque ufum, ut radicalis remedii, tuetur.

JOH. CAMOZZA *anthropolog. T. I. in quo facilior & utilior medendi theoria & praxis abfque catharticis, veficantibus, phlebotomia*, &c. Meffan. 1704. 4. * MONTIT.

CAROLI GALLUCCII *medicina completa ad Galeniftarum mentem* P. I. II. *theoretica & practica*, Meffan. 1705. 4. *

ALEXANDRI THOMSON Scoti *differtationes medicæ* VI. Lond. 1705. 8. plani viri & facilis ingenii, difcipuli BOERHAAVII & DUVERNEYI. Ferri operationem medicam interpreratus eft ab augmento elateris arteriarum, mercurii a vi fphærica fanguinem folvente, opii a rarefactione, &c.

FRANCISCI FULLER *medicina gymnaftica or a treatife concerning the povver of exercife*; Lond. 1705. 8. 1718. 8. & Germanice Lemgov. 1705. 8. Equitationem, ut diximus, in diætecicis, in phthifi, tum in morbis pectoris tuffilaginem, glycyrrhizam, cynogloffum, diuretica vero & afellos in hydrope, inque eodem equi ufum laudat, & ubique extollit ufum frigoris balneique frigidi. Proprium etiam, & valde compofitum morbum, equitando fuperavit.

J. A. SOELDNER *methodus medendi per fimplicia*, Leid. 1705. 8. *

VITI RIELDINI *methodus curandi febres genuina & hodierna*, Ulm. 1705. 8. * EJ. *anvviifung vvie krankheiten zu curiren*, Ulm. 1719. 8. *

ADAMUS BRENDELIUS, vir eruditiffimus, græcis imprimis literis excelluit, & VVittembergæ Profeffor fuit, nihil vero nifi difputationes reliquit, ut *de curatione morborum per carmina* VVittemb. 1706. *de ufu & abufu venæ fectionis in curandis febribus* 1715. *de balneis valetudinis caufa adhibitis*, VVittemb. 1712. 4.

J. ANDREÆ FISCHER *confilia medica*, Francof. Lipf. 1705. 8. & *continuatio* 1706. 8. edita

fon-

longas morbi & remediorum hiftorias continent & parallelos eventus. De SYLVII cæterum lecta fuit. EJ. *Ilias in nuce feu medicina fynoptica medicinæ conciliatrici fubfecutura præmiffa*, Erfurt. 1716. 4. * EJ. *refponfa practica*, Lifp. 1719. 8. *

ANDREÆ PETERMANN *manuductio ad praxin cum obfervationibus medicis*, Lipf. 1706. 8. 1750. 8. Breve compendium cum formulis.

Deliciarum medicarum, chirurgicarum & chymicarum vol. I. Lipfiæ prodiit 1706. 8. cœperunt autem edi anno 1703. Inprimis chirurgici argumenti funt, fed tamen etiam medici, cum cafuum rariorum practicorum & forenfium, remediorum aliquid contineant.

PANCRATII VVOLF practici Halenfis, cum quo acerbæ lites fuerunt MICHAELIS ALBERTI, HIPPOCRATES *declarans orgafmon purgantia in febribus acutis alias intempeftive urgentem adjectis ægrotis auri fulminantis præftantiam comprobantibus*, Hall. 1706. 4. EJ. *defenfio auri fulminantis contra* G. E. STAHL 1707. 4. EJ. difputatio *de vena fectione intempeftiva in pleuritide*, ibid. 1706.

SALOMON van RUSTINGH, fatyrici, fimplicium medicamentorum laudatoris, *nieuvv gebouvv der geneeskonft*, Amftelod. 1706. 8. *

BALTH. BEALE *effay attempting a more certain difcovery of the true caufes of all difeafes*, Lond. 1706. 8. Jubet ad explorandos effectus medicamentorum fanguinem ex vena mittere; ejufque mutationes obfervare.

JOSEPHI PITTON de TOURNEFORT, quod nomen viri memoriæ inprimis hæfit *matière médicale*, Parif. 1717. edita 12. vol. 2. & anglice verfa, in botanicis laudatur.

PETRI PAXTON *manuductio phyfico-medica*, Lond. 1707. 8. Anglice. *

J. MARIA LANCISIUS, Archiater Pontificius, gratiofus ex primis apud CLEMENTEM XI, vir eruditus omnino, & acris ingenii rectique judicii, theoriæ tamen fui ævi addictior, & SYLVIANÆ fectæ, morum benigniorum, & amans componere lites. Ad praxin pleraque fcripta pertinent, ut Liber *de fubitaneis mortibus* jam laudatus, quo methodus etiam docetur fufcitandi eos, qui pro mortuis habentur, & avertendi mortes repentinas: Liber *de nativis & adventitiis aëris Romani qualitatibus*, quem ipfum in diæteticis laudavimus, & quo publicæ valetudini profpicere conatus eft, & Romanas etiam epidemias defcripfit Libro *de noxiis paludum effluviis*: pulcherrimus ille, quo ficcatis quidem paludibus epidemias tollere, in fingulis ægris vero veficantibus & cortice peruviano natos morbos fanare nititur, enarratis epidemiis, quæ Urbis veteris, Balnei regii, Pifauri & Ferentini graffatæ funt, cum fua curatione & additis fuis & TRAVERSARII pro corticis peruviani innocentia differtationibus. Dulcem autem mercurium in dyfenteria vehementer nocuiffe mecum obfervavit. Liber *de bovilla pefte* hactenus ad praxin pertinet. Hæc opera cum X. differtationibus & vita auctoris edita funt Genevæ 1718. 4. recufa cum EUSEBII SGUARII præfatione Venet. 1739. fol. addito Libro *de corde & aneuryfmatibus & catalogo fcriptorum pofthumorum* LANCISII. Liber *de corde & aneuryfmatibus* & ipfe laudatus eft. *Confilia* 59. *pofthuma* prodierunt Venet. 1747. 4. * eodem SGUARIO curante, defumta ex *bibliotheca nofocomii S. Spiritus*, cui Libros fuos legaverat moriens archiater.

G. PAULI FERRARI, pugnacis hominis, *polyanthon phyficum*, Parmæ 1708. fol. * EJ. *rifpofte ad alcuni quefiti del* C. MANEFFI *intorno alla medicina*, Lucca 1712. 4. * Anchalybs in hydrophobia; oleum amygdalarum in febre, lac in epilepfia, venæ fectio ante purgationem conveniat, quærit. EJ. *la luce più rifplendente in mezzo alle tenebre*, Lucca 1713. 12. * contra M. GEORGIUM.

In JOHANNIS MOYLE *chirurgical memoirs* etiam practica varia exftant, & curatio luis venereæ *tergiverfatoria* per purgantia interpofita mercurialibus.

BERNHARDINI RAMAZZINI Mutinenfis, Patavini Profefforis, multa funt utilia fcripta, *orationes iatrici argumenti*, Patavii 1708. 4. conjunctæ prodierunt, & pleræque ad praxin pertinent, ut tamen potius acumen aliquod rethoricum, quam fummum ratiocinii rigorem fequatur, & fe empiricis propiorem oftendat. Nempe anno 1701. felicius curari populum quam nobiles an. 1702. veram febrium theoriam & praxin defiderari 1706. fimplicitatem in facienda medicina præferri debere 1707. Nullum theoriæ in praxin jus effe. Deinde *Conftitutiones epidemicæ* jam recenfitæ, curationibus omnino comitatæ funt. *De abufu chinæ chinæ* differtatio epiftolaris exftat. EJUSDEM non utilis utique, neque gloriofa auctori, qui a virginibus facris corticem abeffe velit, & a temperamentis melancholicis.

Oleum

Oleum montis Zibini ad varios morbos laudavit. Opera omnia juncta prodierunt Genevæ & auctius 1716. 4. Patavii 1718. 8. vol. 4.

GEORGII FRIDERICI FRANCI GEORGII filius, Professoris Hagiensis polyhistoris dissertationes aliquæ huc faciunt, ut *de morborum transplantatione & cura sympathetica*, Hafn. 1708. 4. *

GROSSENS *bevvährter artzt*, Lipf. 1708. 4. *

Schlesische infections ordnung von 14. *Febr.* 1680. *nebst einer unterweisung von der grassierenden pest in Pohlen*, Custrin 1708. 4. *

ROUSSEAU, qui in Regio laboratorio Luparienfi medicamenta præparabat, *secrets & remèdes éprouvés avec les préservatifs & les remèdes universels*, Parif. 1708. 12. & prius 1697. 12. Laudat JOURDAN de PELLERIN hunc fuum magiftrum (pag. 117.) fed ea laus parum commendat hominem.

CHRISTOPHLE de JUSSIEU *nouveau traité de la thériaque*, Trevoux 1708. 12. Pharmacopola non ad corrofiva venena fatetur valere fed ad coagulantia.

J. AMEDE' le FORT *méthode simple & facile pour guérir quelques maladies tant internes qu'externes*, Genev. 1708. * EJ. *epiftola de tumore fingulari imum ventrem occupante & mortificato*, Genev. 1712. * MANG.

J. BARTHOLOMÆI BERINGER *idea inftitutionum medicinæ rationalium*, Herbipoli 1708. 8. Breve pro tironibus opufculum.

CHRISTOPHORI PACKE *medela chymica*, Londin. 1708. 8. Anglice, agyrtæ opus. *

THOMÆ BATES *enchiridion of feavers incident to feamen*, Londin. 1708. 12. Febres navales credit plerumque a fomno fub dio in navis fupremo tecto capto oriri, & fanari volatilibus.

J. GABR. RUDOLPHI *progymnafma medicum de iis quæ funt obfervanda in mulieribus largiter menftruantis*, Leidæ 1708. 8. Accufat cerevifiam calidam, quæ hæmorrhagiam uteri moverit, & morbos femininos ea occafione univerfos confiderat.

J. POLI LECAAN *advice to the gentleman in the army in Spain and Portugal*, Londin. 1708. 8. In exercitu Anglorum Hifpanico medicinam fecit. Caufas morborum caftrenfium explicat, medicos Hifpanos accufat, qui fola frigida & venæ fectione omnia mala fuperare tentent. Febres petechiales autumnales exponit, quas fanavit (fi fides eft) vomitu moto, clyfteribus, cardiacis vinoque, abfque venæ fectione.

HERMANNUS BOERHAAVE, communis præceptor meus & plerorumque fere in Europa medicorum, vir eloquens, varie eruditus, praxin ampliffimam per totam Europam ipfamque demum Afiam confiliorum ope exercuit, fimplicium medicamentorum amator, neque timidus aut fecare ad deliquium venam, aut fortiffimis uti emeticis aut purgantibus. Qualia in Italia dare non fit tutum obfervata SCARDONA II. pag. 44. SYDENHAMIANÆ in acutis morbis methodi fequax, non fine fpe tamen fpecificorum, frictionis in morbis chronicis laudator, acidorum in acutis reftitutor, non fine ignari vulgi reprehenfione (V. SVVIETEN I. pag. 126.) Ad praxin facit pofterior pars *Inftitutionum rei medicæ*, cujus editiones dixi in Pathologicis. In *Therapeutice* enim, indicationes varias, tum claffes remediorum proponit, brevis omnino, cum non foleret huic parti fuarum prælectionum immorari. In eam partem exftant PRÆCEPTORIS propriæ prælectiones, quæ VI. *tomum* earum efficiunt, quas edidi Gottingæ 1744. 8. 1750. 8. & alias editas, quem paffim video mihi tribui, cum nihil meum fit, præter ordinem codicum, quos contuli. Deinde *Aphorifmi de cognofcendis & curandis morbis* in pathologicis dicti, & fæpius recufi, magnam partem praxeos continent, breviffima dictione, ut folebat fcribere PRÆCEPTOR. Morbos prius univerfales & acefcentium varie, aut glutinefcentium humorum, deinde fibræ laxæ aut rigidæ, tunc motus aucti aut imminuti; inde obftructionem, inflammationem (cujus novam theoriam dedit) febremque per omnia fymptomata perfequitur. Morbos acutos, fubtiliter caufas & fpecies rimatus, imprimis anginæ, tum graviores chronicos confideravit, fontefque medelæ ex caufis propofitis eruit. In eum Librum prælectiones PRÆCEPTORIS fæpe editæ funt, ut mentiuntur Patavii prodiiffe v. g. 1728. vol. 5. titulumque præfigerent *praxeos medicæ feu commentariorum in aphorifmos*, non multo caftigatius recufæ Ultrajecti 1745. 8. vol. 5. quibus multa tamen bona inter vitia grammatica latentia continentur. Deinde ILL. GER. van SVVIETEN *commentarios in eofdem* dedit, jam laudatos, quo-

quorum duo priores tomi prodierunt, duo remanent. Anglice versi sunt 1845. & Venetiis 1746. Turini 1745. 4. Hildburghusæ 1747. & Parisiis 1745. 4. recusi. Iis & PRÆCEPTORIS prælectiones, & ILL. discipuli sententiæ atque experimenta continentur. Inter genuina porro BOERHAAVII opera, huc faciunt orationes, gravi brevique dictione scriptæ, maxime ea *de repurgatæ medicinæ facili simplicitate*, Leid. 1709. 4. & *de honore medici & servitute*, ibid. 1731. 4. qua medicum jubet naturam sequi; per summam virium vitæ ab ipso creatore oppositam morborum furori. Huc porro *Praxis medica* pertinet Londini 1716. 12. edita, quæ ipsa longe melius Leidæ anno 1729. & alias recusa exstat, formularum nempe collectio pro Aphorismis practicis, in quibus efficaciam gratiæ omnino prætulit.

Inter Libros a discipulis excusos huc facit imprimis Liber *de viribus medicamentorum*, quo eorum efficacia mechanice & fere ad BELLINI morem explicatur. Acria vasi infixa prominentia de vasis tunica cui hærent, & intercipientia fluentum liquidi: viscida dilatationem facientia vasis sui & tumorem, errorem loci & alios morbos simplices ibi describit. Inde primum solidorum remedia, & agendi modum, classesque stimulantium, contrahentium, roborantium, laxantium, constipantium, sarcoticorum, solventium (cum dolore). enarrat. Tunc classe remediorum in fluida operantium, diluentia, densantia, aeria, demulcentia, diluentia, coagulantia, moventia. Hinc eas classes habet, quæ secretiones mutant, purgantia, sudorifera, emmenagoga, &c. Tum ea remedia, quæ & in solida agunt, & in fluida, aperientia, mollientia, adstringentia, detergentia, calefacientia, refrigerantia. Denique topica & anodyna & antidota. Primum 1722. maculose prodiit, inde Parisiis a BENED. BOUDON ornatior editus est anno 1727. 12. & 1740. 12. Gallice vertit J. de VAUX & edidit Paris. 1729. 12. Deinde ut lego la METTRIE 1744. 8. nam non vidi. * Deinde *consultationes medicæ*, Londini Latine 1744. 8. prodierunt, Parisiis anno 1750. 12. recusæ, Anglice vero 1745. 8. quas Hagæ etiam eodem anno 1744. excusas edidi Gottingæ acceptas a BOERHAAVII familia, pariter anno 1744. 8. aliquantum auctiores, & quas multo perfectius continuo curabo recudi; tum Libellum qui vocatur *introductio ad praxin clinicam*, Leidæ 1720. 4. typis impressum, & alia. In illis consilia habentur ad Anglos, absque eventu. Ego eventus plerumque adjeci.

Inde *prælectiones publicas de morbis oculorum* anno 1708. ab anonymo descriptas publicavi, Gottingæ 1746. 8. recusas, Venetiis 1748. 8. & Parisiis 1749. 8. atque ibidem eodem anno Gallice versas. Eas ex codice HEISTERIANO ornatius cum figuris emendatis & meliori editione anno 1650. 8. reduci feci, tum C. LUDOVICI VVILLIG cura, tum mea, non inutiles certe, ut vidi in ophthalmiis consilia magni viri felicia fuisse. Collectiones operum variæ prodierunt, nulla tamen plena est, ut Venet. anni 1735. 4. & alia *opusculorum* Hagiensis. Nos minora opuscula genuina BOERHAVII conjuncta proxime edemus.

GODOFREDI ROTH chemici, & STAHLII discipuli *prælectiones academicæ seu specimen veræ pathologiæ theoretico-practicæ* F. Lips. 1708, 4. recusum sub titulo *casus medicinales* 20. Lips. 1725. 4.

. . BEHM *armamentarium sanitatis*, Venet. 1709. 4. *

FRANCISCI TORTI *therapeutica specialis*, Mutinæ 1709. 4. & 1712. 4. edita, & sæpe recusa, nuperque auctius, Venet. 1743. 4. dicta in pathologicis, & ejus epistola ad FERRANTUM FERRARI Mutin. 1719. & *ad criticam dissertationem de abusu chinæ chinæ a RAMAZZINO medicis Mutinensibus perperam objecto responsiones*, Mutin. 1715. 4. & unicum de eadem re folium Mutin. 1718. 4. * tota sunt in laudando & tuendo ab adversariornm objectionibus cortice peruviano.

Recueil des plus beaux secrets de médicine, Amstelod. 1709. 12. Vana & ridicula.

J. GOTTLIEB BOETTICHER *hauf und reise medicus*, Schneeberg. 1709. 8. *

IATROPHILI SINCERI *untervveisung die meisten krankheiten zu curiren*, Francof. 1709. 8.

Von der pest und grassierenden seuchen: accedit J. GOFFR. BEGLER's *Unfug des natürlichen Zinnobers im menschlichen leibe*, Hafniæ 1709. 4. *

VITI EBERHARDI ROHT *medicina portatilis*, Ulm. 1709. 12.

Kurzer unterricht von der anno 1709. *sich ereignenden rothen Ruhr*, Erfurt 1709. 4. *

Gründlicher unterricht vvie bey anjetzo grassierenden seuchen ein ieder sein eigner medicus sein könne, Hall. 1709. 4. *

JOHN. SINTELAER *the scourge of venus and mercurius*, Lond. 1709. 8. *

AUG.

AUG. QUIRINI RIVINI *dissertationes medicæ*, Lipſ. 1710. 4. prodierunt, omnino 47. celebris viri & varie docti, ſed parum profuturæ practico. Libellum de peſte diximus.

Hiſtoria morborum Uratislavienſium. Primam editionem non vidi, eos vero morbos qui anno 1699. & primis annis graſſati ſunt, oportet jam anno 1702. deſcriptos prodiiſſe, cum Breslaviæ jam anno 1703. 4. prodierit L. N. C. a. C. V. *examen caſtigationum & animadverſionum Graboerianarum*, quæ nempe contra hiſtorias morborum prodierant. Mea editio eſt Uratisl. 1706. 4. pro morbis qui anno 1699. 1700. 1701. graſſati ſunt, quibus acceſſit *tractatus de experientia*, & *obſervationes practica de hydrope pectoris*. Deinde *hiſtoria morborum qui anno 1702. Uratislavia graſſati ſunt* ſucceſſit ibid. 1710. 4. Conjunctæ vero omnes cum *mea præfatione* Lauſannæ recuſæ ſunt 1746. Auctores ſunt CELL. PREUSSIUS, PAULI, KLAUNIG, GRASS, OEHM & CHRISTOPHORUS de HELVVICH, cujus calamo reliqui uſi ſunt, de STAHLII gente omnes oſores corticis. Utiles tamen non ſolum morborum hiſtorias, ſed eventus curationum, etiam funeſtarum, fideliter obſervatos, & medicamentorum felicium in morbis variis minus notorum, aliorum aut infidorum aut cum malo effectu adhibitorum primi obſervarunt.

J. FRID. TREFURT *de peſte* Dreſd. 1710. 8. *

GOTTLIEB BUDAEI *conſilium medicum vvie man vvegen der peſtilenz, fleckfieber und anderer hitzigen krankheiten ſich verhalten, vervvahren und curiren könne*, Budiſſin. 1710. 4. * EJ. *conſilium medicum de peſte* 1714. 8. * EJ. *conſilia medica von der krampf ſucht*, Budiſſin. 1717. EJ. *miſcellanea medico-chirurgica practica & forenſia*, Lipſ. 1731. & ſeqq. 4. cum conſiliis & obſervationibus.

Untervveiſung vvie man ſich bey der contagion vor dem peſtilenzialiſchen gifft bevvahren könne, Kuſtrin 1710. 4. *

CONRAD BARTHOLD BEHRENS *de peſte* 1710. 4. *

JAC. FINKENAU, Profeſſor Regiom. *de fonticulorum uſu tempore peſtis*, Regiomont. 1710. 4.

CHRIST. LUD. VVELSCH P. Lipſ. *de ſuperſtitioſa cura morborum*, Lipſ. 1710. 4.

A. N. HUBNER *amuletorum hiſtoria*, Hall. 1710. *.

BAPTISTÆ LIBERTI *freund in der noth oder allerley artzneymittel* F. Lipſ. 1710. 8. *

J. PHIL. EYSEL P. Erfurdenſis *compendium practicum modernorum praxi clinicæ accommodatum* (valde breve) Erfurt. 1710. 4. EJ. *opera medica & chirurgica*, Francof. 1718. 8. *

Galanterie artzt, Dreſd. 1710. 12. *

THEOD. VALENTINI KRAMER *Medicina diſcens & docens*, Lipſ. 1710. 12. * EJ. *unterwieſener patient* 1724. 8. *

In collectione J. BAPTISTÆ BIANCHI, quæ cum *hepatis hiſtoria* conjungitur, varia practica habentur, quæ cum pathologicis enumerata ſunt.

JOSEPHI VOLPINI, Profeſſoris Parmenſis, *ſpaſmologiam* lego prodiiſſe Amſtelodami 1710. 4. EJUS *opere medico pratiche filoſofiche* excuſa ſunt Parmæ 1726. 4. Continent ſanationem morborum verminoſorum. Quinta etiam epiſtola practica eſt, & formulas atque remedia tradit. Sexta tuetur veſicatoria, exceptis febribus ad putredinem vergentibus, a quibus cantharides, ob vim alcalinam, vult abeſſe.

In D. GUILIELMINI operibus medicis & phyſicis, quæ Genevæ anno 1719. 8. conjuncta prodierunt, practici argumenti eſt *Epiſtola de quinquina cortice ſeu de ejuſdem operandi ratione* brevis omnino, data anno 1702. & ſatis adverſa generoſo huic remedio.

NICOLAI ANDRY, Medici & Profeſſoris Pariſini, *remarques de médecine ſur différens ſujets principalement ſur ce qui regarde la ſaignée & la purgation*, Pariſ. 1710. 12. * nempe contra Libellum anonymum, quem HECQUETO tribui ſcripſimus, de venæ ſectione agit, quam nimiam in febribus inprobat, de purgatione, quam commendat, de potu, &c. EJ. *orthopédie ou l'art de prévenir & de corriger dans les enfans les difformités du corps par des moyens a portée des Pères & des Méres*, Pariſ. 1741. 12. vol. 2. Huc & ad diæteticen & ad chirurgiam perinde pertinet, cum varia vitia ſtaturæ, dentium, capitis, partim machinis, partim contraria actione muſculorum ſuperare doceat. Strumas, rejecta inprimis pulte ex lacte cocto facta, ſanandas ſuſcipit cinere variorum pannorum & amuleto ex raſo ſubere: ſudorem pedum geſtato in calceis linteo cerato. Negat confectionem de hyacintho calefacere, &c. Liber *de vermibus* omnino etiam praxin continet.

DAVID HAMILTON, Archiater Regius, Londini 1710. 8. ſcripſit *de praxeos regulis & de*

febre miliari libellos recufos Ulmæ 1712. 8. Jubet medicum cautum effe in percipienda hiftoria integra morbi præcipui, ne fymptoma pro morbo curandum fufcipiamus. Remediis fuadet uti fimplicibus, qualia per exempla ad morbos plufculos proponit. Febrem miliarem a vifciditate fanguinis & acida acrimonia ortam, teftaceis & calidis diaphoreticis adgreditur.

The tomb of venus, or a certain method for people to knovv, if they are cured, or not: vvith effectual remedies to eradicate all noxious remainders, &c. Lond. 1710. 8. Videtur verfio effe, cum addatur effe extranei medici.

In JOH. SPINKE *London's medical informer* pag. IV. eft de morbo venereo ejufque curatione, Londini 1710. 8. *

DALES *Pharmacologia* Londini 1710. 8. recufa & 1718. 12. inter optima materiæ medicæ compendia eft. Repetitur in botanicis, totum tamen ambitum medicamentorum fimplicium continet.

CAR. FRANCISCUS COGROSSI multos libellos reliquit ut, *della natura ed ufo della corteccia del Perù*, Crema 1711. 4. 1718. 4. * & *giunta al trattato della china china*, Crem. 1716. 4. * & *nuova giunta ad eumd. l.* Crem. 1718. * *de praxi promovenda*, ibid. 1714. 8. * differtatio qua oftendit *non dari medicinam univerfalem*, Patav. 1723. 8. * EJUSD. plufcula *opufcula* funt in iis quæ *fcientifica* dicuntur, ut in Tom. VI. de mercurio; mimofa, faccharo, quod dicitur aves occidiffe: In Tom. VIII. *de china china*, idem forte quod Cremæ prodierat: in Tom. XII. de veficantibus: in Tom. XIII. de medicina in genere: in Tom. XIV. de ufu olei amygdalarum dulcium in colica inflammatoria; & pro venæ fectione in phthifica febre: in Tom. XV. de febribus non curandis: in Tom. XVI. de infania: in Tom. XVII. de medicina fympathetica: & alia.

NICOLAI CRESSENZO S. CRESCENTII *tractatus phyfico-medicus in quo morborum explicandorum potiffimum febrium nova proponitur ratio*, Neapol. 1711. 4. Pro curatione quæ aquis fit gelatis contra theorias SYLVII & HELMONTII, & contra fermenta & calidorum medicamentorum in febribus ufum dicit. EJUSDEM *raggionamenti intorno alla nuova medicina dell' acqua coll' aggiunta d' un breve metodo da praticarfi l' acqua anche da coloro che non fono medici*, Neapoli 1727. 4. Aquæ nivatæ ufum, ex Hifpania receptum, inde adhibitum ab ANTONIO MAGLIARI, vehementer laudat, a ratiocinio & inprimis ab experimento, ad febres acutas in univerfum, ad eryfipelaceas febres, & intermittentes, & cum interno abfceffu, conjunctas; ad variolas, lienteriam, empyema, apoplexiam, hydropem, ad euthanafiam. Addit cautelas. Dare eam oportet in paroxyfmi incremento. Requirit diætam valde parcam, & copiofe præftat bibere, quam parce. Prognofes, dofin & alia ad cautum ufum requifita fufe adjicit.

CHAMBON *principes de phyfique raportés à la médecine pratique*, Parif. 1711. 12. 1714. 12. 1717. 12. * ridiculus chemici liber.

HENRICI ELIÆ HUNDERTMARK, medici Cizenfis, *medicinifcher extract von einem duzt der fchvvereften krankheiten vvelche er (und zvvar die franzofen ohne falivation) vermittelft der diaet und feiner remediorum glücklich curirt und mit exempeln erleuchtet*, Lipf. 1712. 8. * libellus pro vendendis medicamentis fcriptus.

JOH. BURING *anleitung zur arzney kunft*, Lipf. 1711. 8. *

DEMOCRITI CHRISTIANI five DIPPELII, celebris chemici, & naturalis religionis acerbi defenforis, *vita animalis morbus & medicina* prodiit Lipfiæ 1711. 8. Lubec. 1730. 8. & auctius germanice cum titulo *krankheiten des animalifchen lebens* & utilibus notis, Franc. Lipf. 1736. 8. Omnem praxin ad pauca remedia reduxit, & oleum animale fuum omnibus convulfionibus inprimis oppofuit, cujus medicamenti alii laudes recitant, alii vituperia, interque iftos auctor verfionis. Ad hydropem laudat baccas juniperi cum armoracia. Calculum etiam diffolviffe dicitur, fed ea omnia non gefta funt coram idoneis teftibus.

J. PHIL. HERTODT *medicus euporiftus duodecim medicamentorum*, Haag. 1711. 8. fuperftitiofa varia continet.

HENRYK BUYZEN *practyq der medicynen*, Haarlem 1711. 8. * cum notis ALMELOVEENII.

J. JOACH. la GRUE *korte reden over de nuttigheyt der falivatie & hoe men dezelve veiliger vortzetten zal*, &c. Amfterd. 1711. 8. *

COV-

COVVART *pratique abrégée de médecine & des médicamens*, Paris 1711. 12. Compendium alphabeticum.

ELIÆ CAMERARII, olim præceptoris noſtri, multa ſunt ſcripta, quæ ad praxin faciunt, ipſe tamen in erudito otio inter libros ſuos conſenuit. EJ. diſputatione *de ſalivatione ſine ſalivatione* prodiit Tubing. 1711. 4. EJUSDEM *diſſertationes epiſtolicæ Taurinenſes medicæ & phyſicæ*, Tubing. 1712. 8. Morborum aliqua exempla etiam habet, ut tamen hiſtorice & critice inprimis ſcripſerit. Tractatum *de morbo catarrhali* diximus. EJUSDEM *ſpecimina medicinæ eclecticæ*, Francofurti inpreſſa ſunt 1713. 4. In pathologicis ſcripſi, contra MORTONI theoriam febrium varia hic haberi, & contra ſyſtema BAGLIVII de fibra ſolida, VIEUSSENIIque theoriam delirii & melancholiæ. EJUSDEM *conamina medicinæ conciliatricis*, ibid. 1714. 4. Contra TSCHIRNHAUSII nimis ſimplicem medicinam objectiones proponit. EJUSDEM *ſyſtema cautelarum medicarum*, Francof. 1721. 4. aliqua etiam practica continet.

In DANIELIS LUDOVICI operibus omnibus, Francof. 1712. 4. recuſi ſunt duo libri *de morbis caſtrenſibus & dyſenteria* alibi tacti, & *obſervationes* 48. quas in E. N. C. ediderat.

J. ADOLPHUS VVEDEL (G. VVOLFGANGI fil.), Jenenſis Profeſſor, *de conjectura medica artificioſa*, Jenæ 1712. & alias diſputationes edidit.

CHRISTIAN VVEISBACH *vvahrhaftige und gründliche cur aller dem menſchlichen leibe zuſtoſſender krankheiten*, Argentor. 1712. 1732. 8. & alias. Ad STAHLII theoriam.

MAXIMILIANI PREUSS *agendorum apud ægros Ilias in nuce*, Breslau 1712. fol. Compendium nempe praxeos.

J. HENRICUS HEUCHER, Profeſſor VVittebergenſis & archiater Saxonicus, diſputationes inprimis practicas dedit, ut illam *de cautionibus in curando ſcorbuto neceſſariis*, VVittemberg. 1712. 4. EJUS *opera omnia* a CHRISTIANO FRIDERICO HÆNELIO olim amico noſtro, ejuſque fratre edita ſunt Lipſiæ 1744. & 1745. 4. vol. 2. quibus aliqua practica facili dictione conſcripta continentur.

FRID. VVILH. STEURLIN *de peſte & morbo contagioſo*, Lipſ. 1712. 4. * EJ. *Kurtze und vvohlmeinende unterrichtung vvie ſich iedermann bey graſſierender Ruhr mit und ohne fieber verhalten und vervvahren kan*, Lubben 1719. 4. *

J. JAC. BRAUNER *theſaurus ſanitatis* P. I. Francof. 1712. 4. P. II. 1713. ibid. * EJ. *vveiber und kinder artzt*, Francof. 1713. 8. * EJ. *peſtbüchlein*, Francof. 1714. 8. *

AL. CH. GAKENHOLTZ *pro advertenda peſte*, Helmſtadt. 1712. 4. diſputatio.

DAVID FRIEDEL medicamentorum venditoris *Frauenzimmer medicin*, Lipſ. 1715. 8. * EJ. *verderbte medicin oder 25. darinn viele misbraüche der medicin gezeigt... nebſt anvveiſung vvie die curen nach* BOHN RIVIN, STAHL'S *lehre anzuſtellen*, Lipſ. 1722. 8. * EJ. *anmerkungen über viel ſchvvere krankheiten und dafür dienende artzneymittel*, Lipſ. 1720. 8. * Roſtoch 1724. 8.

LUDOVICI VITI phil. & med. lect. *ſopra la cura de' vajuoli*, Perug. 1712. & 1713. 8. Methodum refrigerantem in variolis ſumma cum conſtantia adhibuit, lecto excluſit ægrum ante diem quartum, noluit feneſtras claudi, propinavit decoctum ficuum cum lacte, aliaque lenia, venam ſecuit, quoties tuſſis accederet. Duo VIRI, diſcipuli VITI VIRGILIUS LOCCHI & LUDOVICUS MARITTI, Venetiis anno 1745. 8. ediderunt, a morte auctoris *dialoghi d' un Romano, e d' un Bologneſe ſopra la cura de' vajuoli ſecondo le dottrine di* L. VITI. *Aggiunſe un diſcorſo dell' influenza catarrale occorſa in Perugia l' anno* 1713. quo catarrhus poſt humidum autumnum epidemicus cum gravi febre conjunctus deſcribitur.

.... MARAFFI *queſiti intorno alla medicina*, Lucca 1712. 4. *

La Ruota ſpezzata, Colon. 1712. contra ROTARIUM. *

LOUIS BELLE FONTAINE *medicine dogmatique méchanique*, Amſtelod. 1712. 8. *

PHIL. VVOODMANN *medicus noviſſimus*, Londin. 1712. 12. *

J. VVHITE *nevv and exact obſervations on feavers*, Londin. 1712. 8. ſanguinis miſſiones pro pondere corporis ægroti temperare ſuadet, & amplas omnino, ut vir 200. Librarum amittat uncias 60. 70. vir 150. L. uncias 50. 60.

J. BAPTISTÆ VERNA *pleuritis morborum acutorum princeps*, Venet. 1713. 4. Obſervationes in regno Neapolitano factæ ſunt. HIPPOCRATEM inprimis ſequitur. Pleuritidem in pleura etiam ſedere confirmat, plerumque tamen in muſculis. Inflammationem in venis obſtructis & varicoſis locum habere poſſe adfirmat. Sputa derivat ab arteria bronchiali. Pro-

gnosis ad morem COORUM præsagiorum addit. Curat per venæ sectionem iteratam, nitrosa, expectorantia, etiam Ceti sperma. BELLINI præcepta in revulsione sequitur, neque à venæ secandæ necessitate aut infantes excipit, aut feminas gravidas. Multum tribuit oleo amygdalarum dulcium. Historias HIPPOCRATICAS pleuriticorum commentario illustrat. EJUSDEM *phlebotomia princeps medicamentorum*, Patav. 1716. 4. Defendit venæ sectionem, ipse ex HELMONTIANA secta conversus, etiam in malignis vulgo sic dictis morbis, & inprimis in brachio suadet adhibendam, &c.

Parere del D. N. N. *intorno la domanda fattagli dal* S. MATTEO GIORGI *riguardante un certo libruccio stampato in Lucca*, Genova 1713. 4. * Opus ANTONII FRANCISCI BERTINI, lites continens publico non utilissimas; ipse pro GEORGIO contra FERRARIUM scripsit.

ANTONIO MESSERI di Bibbiena *lettera al* S. G. P. FERRARI *in risposta alla risposta data dal medesimo al* S. MATTEO GIORGI, Lucca 1713. 4. *

BARTOLOMEO CORTE *riflessioni sopra il salasso*, Milano 1713. 12. *

MARIA CHIARIANNA *desider. amico medico*, Padova 1713. 8. Veron. 1724. 8. *

NICOLAI LANZANI *metodo di servirsi dell' atqua fredda*, Neapoli 1713. 4. *

EMANUELIS TIMONII Liber *de variolarum historia quæ per inoculationem excitantur*, dicitur Constantinopoli 1713. prodiisse, qua primum hæc nova operatio Europæ innotuit, ex Circassia advecta. Eum Librum non vidi, sed conf. J. *de Trevoux* 1715. oct.

Discours contenant les meilleurs effets de la pierre néphritique, Orleans 1713. 12. *

ALEXANDRI SCHAMSKY, Physici Olmucensis, *freund in der noth oder gründlicher unterricht vvie ein ieder bey jetzt grassierender seuche sein eigner medicus seyen soll*, Prag. 1713. 8. EJUSD. *promtuarium parvum medico-practicum*, Norimberg 1714. 4. spissum volumen est; quo praxis fere ETTMULLERIANA & diaphoretica traditur.

Kurtzer unterricht vvie sich der gemeine mann vor der grassierenden ruhr und pest seuche vervvahren un curiren könne, Helmstätt 1713. 8. *

Aufsatz vvie der gemeine mann vvieder die ansteckende seuche selbst sich schützen könne, VVien 1713. 8. *

HENRICI ALEXANDRI NIESER *sicherer vveg vermöge einer Panacea tartarea die Franzosen ohne salivation nebst andern krankheiten zu curiren*, Berlin 1713. 8.

J. J. JANTKE Professoris Altdorfini *unterricht vvie man sich bey der pestilenzialischen seuche vervvahren und davon befreyen könne*, Sulzbach 1713. 8. * EJ. *selectus materiæ medicæ tabulis* 68. *exhibitus* Norimberg. 1720. 12. 1731. 12.

HENRICI HENRICI *de usu corticis chinæ febrifugo cauto & suspecto*, Hall. 1713. disputatio. Credit inde oriri arthritides, hecticas, alvum adstringi, recidivas fieri.

IMMANUEL VVEISMANN *fata & impostura variolarum*, Ulm. 1713. 4. *

J. BAPTISTÆ VVERLOSCHNIG *curationis verno-autumnalis abusus*, Francof. 1713. 8. *

MARCI GERBEZ *intricata medica extricata*, Francof. 1713. 4. *

ERNST. GOTTHOLD STRUVE *von den frühling und herbst curen*, Prenzlau 1713. 8. * EJ. *entvvurf des zuverlässigen gebrauchs einiger medicamenten*, Kiel 1737. *

ARCHIBALDUS PITCARNE dictus est inter physiologos, iatro-mathematicus, ex celebrioribus, BELLINI amicus, Præceptor BOERHAAVII, qui multa ab eo recepit. EJUS aliqua practica sunt. In *dissertationibus medicis* quæ Edimburgi 1713. 4 Roterdam. 1714. 4. & Venetiis 1715. 4. excusæ sunt, *octava* est de febribus, in qua sudorifera medicamenta contra purgantia tuetur. *Nona* est *de opera quam in sanandis morbis præstant corpora acida & alcalica*: ubi ostendit, non ob acidam obve alcalinam naturam medicamenta operari. Post mortem PITCARNII *elementa medicinæ mathematica* prodierunt Londini 1717. 8. recusa in collectione operum Leidensi 1737. 8. & Londinensi, ni fallor, anni 1727. 8. quæ anglico sermone prodiit. Ea elementa satis vitiose exstant, ut in *Edimburgensibus actis* monetur, in iis proponitur valde altisonum systema iatromathematicum, ad BELLINI sententiam, a quo PITCARNIUS venæ sectionis theoriam habet, vertiginis theoriam, alia. Paradoxus cæterum curator fuit, qui emetica laudet in partu difficili.

LUDOVICO ANTONIO MURATORI *del governo della peste, e della maniera di guardarsene*, Modena 1714. *

JOSEPHI MARIÆ XAVERII BERTHINI *theses e sacriori medendi methodo deprompta*, Florent. 1714. fol. *

BAR-

BARTOLOMEO MARZI *giustificazione contro l' ingiusta condanna fattagli dal S. J. G. PAOLO FERRARI*, Colonia 1714. 4. de curatione ægroti se purgat, quam accusaverat FERRARIUS. *

BROVVNE'S *institutions de physick*, Lond. 174. 8. *

JOHN CATHERVVOOD *method of curing apoplexy*, Londin 1714. 8. 1715. 8. In appendice agit de usu & abusu medicinæ, & epistolam dat ad F. SLARE de bezoardicis. Arteriotomen defendit, & præfert venæ sectioni.

MICHAELIS ERNESTI ETTMULLERI, MICHAELIS f. Professoris Lipsiensis, doctæ exstant disputationes, inter quas est *de effectibus musices in hominem*, Lips. 1714.

J. JAC. ROSENSTENGEL *myrothecium medico-practicum*, Francof. 1714. 4. * Videtur esse compendium materiæ medicæ. EJ. *medicus practicus clinicus forensis*, ibid. 1717. 4. * compendium nempe medicinæ.

In celebri Libro JOSEPHI GAZOLA, quo medicinam refutare conatus est, & quem in historicis diximus, venæ sectionem imprimis & plethoram etiam refutat.

JACOBI PILARINI *nova & tuta variolas per transplantationem excitandi methodus*, Venet. 1715. 12. * inoculationem nempe describit, quam viderat Constantinopoli in usu esse, ubi, & in VValachia, medicinam fecerat. Vita recensetur in *Giorn. de letter. d' Ital.* T. XXXI.

Heilsame mittel vvieder die grassierende seuche unter dem Hornvieh. Hall. 1716. 4.

HENRICUS HAGUENOT in celebri illa *de ileo* disputatione, Monspelii anno 1715. defensa, valde suadit flatum in ileo per anum adigi. EJ. *an tympanitidi carminativa*, Monspel. 1716. 8. EJ. *mémoire contenant une nouvelle méthode de traiter la verole*, Montpellier 1734. 8. nempe balneo moderari vim argenti vivi per frictiones introducti suadet, quo obtineatur, ut absque noxia violentia fungatur officio.

PETER KENNEDY *essay of external remedies*, Londin 1715. 8. Utilia esse medicamenta per poros cutis adplicata, minus enim mutari, quam in ventriculo, etiam purgari eo modo posse, & vomitum moveri, & omnes morbos sanari.

General observations and prescriptions in the practice of physick by a London Physician, Lond. 1715. 8. *

J. CONRADI BARCHUSEN, Professoris Ultrajectini, *collecta medicinæ practica*, Amstelod. 1715. 8.

FERDINANDI CAROLI VVEINHARD Professoris Oenipotani *medicus officiosus praxi rationali & selectis formulis instructus*, Norimberg. 1715. 8. 1723. 4. cum *commentario* J. F. LOEUVV, * EJ. *nucleus universæ medicinæ in tres partes distributus*, quarum 2. est praxis, Patav. 1715. 8. 1728. 8. *

CHRISTOPHORUS de HELVVICH, diversus ab Uratislaviensi medico, Tennstadii & Erfordiæ vixit, & multa hinc inde collegit, vertit aut edidit, tum suo, tum peregrino nomine: & suo quidem imprimis *Grund und Lehrsäze der medicin*, Lips. 1715. 8. * *Geheimer medicus*, Francof. 1725. 8. * *Haus medicus und land barbier*, Lips. 1719. 8. * *Armer leute haus medicus*, Francof. 1716. 8. * *Frauenzimmer und kinder apotheke* 1700. 12. * *Anmerkungen von allerhand raren medicinischen dingen*, &c. Erfurt. 1711. 8. 1710. 8. cum nonnullis responsis & consiliis. Tum cum falso nomine VALENTINI KRAUTERMANNS *vveiberkrankheiten* Lips. 1711. 8. * *de urina, pulsu & vena sectione*, Lips. 1723. 8. * *Praxis medica vvie eine krankheit vvohl zu erkennen und die cur sicher einzurichten*, Arnstatt. 1734. 8. * *VVie das ächzende hüfte, rük und lendenvvehe zu curiren*, Arnstatt. 1746. 8. *Consilia secreta von vveiber krankheiten*, Lips. 1742. 8. *

J. NICOLAI MARTII *de magia naturali ejusque usu medico*, Lips. 1715. 4. *

J. CASPAR MANGOLD *materiæ medicæ idea nova tripartita*, Basil. 1715. 8. *

RUDOLPHUS JACOBUS CAMERARIUS, frater ELIÆ natu major, & pariter Professor Tubingensis, vir minime de vulgo, ut adparet ex ejus Epistola *de sexu plantarum*, multas disputationes utiles reliquit, ut eam *de consilio ad podagram internam Anglicano*, Tubing. 1716.

J. SIM BAUERMULLER, præcipui discipuli STAHLIANI, *specimen theoriæ medicæ ... therapiam comprehendens*, Norimberg. 1716. 8. de mendis ipse auctor conqueritur.

Le BRETON *remédes choisis de médecine & de chirurgie*, Paris. 1716. 8. *

JOSEPHI LANZONI Ferrariensis, varie docti viri & collectoris, *Adversaria & consultationes medicæ*, Ferrariæ edita sunt 1716. 8. quorum, quæ *consultationes* vocantur omnino 174. exstant

exſtant in *ſecundo* tomo operum Lauſannæ anno 1738. 4. recuſorum. Sic in T. III. *Adverſaria*, *animadverſiones* & aliqua practica exſtant. Sed non videtur praxis præcipua cura LANZONI fuiſſe.

WVYERI GUILIELMI MUYS *diſſertationes & obſervationes de ſalis ammoniaci ad febres intermittentes uſu*, Franeker 1716. 4. Egregie docet per obſervationes, febres intermittentes ſale ammoniaco fugari poſſe, quam efficaciam ejus ſalis nos etiam, & CL. BRENDELIUS in acutis febribus obſervavimus, nihilo deteriorem quam nitri, & etiam meliorem, quoties alvum laxam eſſe non convenit.

LEAL LEALIS *hebdomada febrilis* P. I. Patav. 1717. 4. *

VINCENZIO RENZONI *difeſa dell' impropria cenſura fattagli dal* D. BERN. MARIANI; Lucca 1719. 4. * & contra eam *riſpoſta dal* D. BERNARDINO MARIANI *alla difeſa del* D. V. RENZONI, Lucca 1718. 4. *

J. BAPTISTÆ GUASTALDI *Ergo febribus intermittentibus china china*, Avignon 1718. 8.*

GERHARD GORIS *mercurius triumphator in morborum chronicorum curatione*, Leid. 1717. 8.*

J. CHRIST. SPROEGEL *kinder pflege*, Hamburg 1717. 8. *

GREGOR. THEOD. BARTHOLDI *opera medica*, Francofurti 1717. 4. prodierunt, quibus imprimis *praxis clinica* continetur.

Haus artzney, Buding 1717. 8. *

LUDVVIG VVILHELM v. KNORR *Venus à la mode oder vvle die im ſchvvang gehende veneriſche gehende veneriſche Krankheiten ſicher und gevvis ohne ein gran des mercurii zu curiren*, Lipſ. 1717. 8. * EJ. *von frauenzimmer Krankheiten*, Lipſ. 1747. 8.

URATISLAVIENSIA Acta *oder einiger Breslauiſchen medicor. Samlungen von natur; kunſt und literatur geſchichten* cœperunt edi Uratisl. 1718. auctore imprimis JOHANNE KANOLD, STAHLII diſcipulo. Maxima pars practici argumenti eſt, ut epidemicorum morborum hiſtoriæ, obſervationes rariores, & nova inventa medica omnis generis. Ita de variolarum inoculatione anno 1724. 1725 1727. & alibi plurima hic habentur, & de lite circa venæ ſectionem in pleuritide, de oleo animali DIPPELII, de inutilitate ſanguinis epileptici, &c. Ut tamen memor ſis, opium, corticem, & quæ non STAHLII ſunt, ubique hic deprimi. CL. BUCHNERI continuatio ſub nomine *miſcellaneorum* perinde practica plurima continet.

GEORGIUS PHILIPPUS NENTER, Profeſſor Argentoratenſis, ex ſcriptis STAHLII (quem non audivit) in ejus ſectam tranſiit. EJUS *fundamenta medicinæ* Argentorati anno 1718. & 1721. 4. vol. 2. prodierunt recuſa Argentor. 1750. 4. Plurima practica ſunt, tabularum modo diſpoſita, in quibus omnium morborum curationes habentur.

J. SAMUELIS CARLII, Medici Budingenſis, & aliquamdiu archiatri Danici, quem STAHLIUS cum BHUERMULLERO pro præcipuo ſuo diſcipulo adgnovit, *therapia generalis & ſpecialis*, Hall. 1718. 4. Morborum curationes & cautelas ex præceptis magiſtri ſui tradit, calidam methodum paſſim ſecutus. EJ. plurima alia ſunt opera *hauſarzney vor die armen*, Buding. 1717. 8. *ſpecimen hiſtoria medica*, Hall. 1719. 4. quo & ipſo habetur therapia morborum. *Medicina pauperum oder armen apotheke*, Buding 1719. 8. 1721. 8. cujus tertia pars eſt therapeutica. EJ. *noſocomium academicum ſeu pia deſideria in anlegung eines lazareths zur etablirung der mediciniſchen und phyſiſchen viſſenſchaften*, Buding 1719. 8. * EJ. *peſtengel ſeu conſilia ad peſtem*, ibid. 1721. 4. EJ. *therapia dogmatico-clinica ichnographice delineata*, Budingen T. I. & II. 1720. 8. & 1737. 8. EJ. *ichnographia praxeos clinicæ*, Buding 1722. 8. EJ. *von dem ſchädlichen früchten des vielen arzeneyens*, Schafhus 1724. 8. EJ. *ſynopſis medicinæ Stahlianæ*, Hall. 1725. 8. EJ. *zeugnüſſe von medicina morali*, Buding. 1728. 8. * Collectæ diſputationes de abuſu aquarum mineralium, de diæta, &c. EJ. *mediciniſche rathſchläge*, Buding 1733. 8. * EJ. *therapia dogmatico clinica*, Buding. 1737. 8. EJ. *erfahrungs gründe von des blutlaſſens vvahrem gebrauch und misbrauch*, Altona 1738. 1742. 8. * EJ. *mediciniſche und moraliſche untervveiſung*, Buding. 1744. 4. * EJ. *hiſtoria medica pathologico-therapeutica* T. II. Hafn. 1738. 8. Hiſtoriæ morborum curationum propriarum. Reviſa eſt a J. JACOBO SCHLIERBACH. EJ. *mediciniſche bedenken*, Hall, 1747. 8. *

GEORGII CLACII de eadem ſecta *obſervationes chirurgico practicæ*, Hanover. 1718. 8. magis tamen chirurgice. EJ. *gründlicher bericht von einigen ſpecificis vvieder die Lungenſucht*...

EJUSD.

EJUSD. *confilia medica über rare casus in gefährlichen Krankheiten hectica und schwvindsucht* F. Lipf. 1739. *

MICHAEL ALBERTI, Profeffor Halenfis, etiam nunc fuperftes, fortis STAHLIANORUM dogmatum defenfor, auctor eft pene innumerarum difputationum, quarum plerafque omittimus, & multa etiam majora in STAHLII fenfum edidit, & contra mechanicos acriter pugnavit. EJUS eft *fincera & jufta refponfio de pædantifmo medico adverfus abfurda auri fulminantis defenfionis* (P. VVOLFII) Hall. 1718. recufa in *fcriptis philofophicis*. EJ. *introductio in univerfam medicinam practicam fpecialem & fpecialiffimam*, Hall. 1721. 4. grande opus. EJ. *fyftema jurisprudentiæ medicæ quod* Hall. 1725. 4. incipit edi, & cujus volumen VI. Gorlizii anno 1747. 4. prodiit, paffim etiam in pofterioribus tomis confilia medica continet, cafufque practicos, ad hæmorrhoidum negotium, ad accufationes corticis peruviani aliaque. EJ. *epiftola qua thermarum & acidularum idolum medicum deftruit*, Hall. 1713. 4. EJ. *de catarrho fuffocativo efficaci ejufdem remedio tractando*, Hall. 1720. 4. EJ. *de mercurii dulcis fingulari ufu in defperatis morbis* 1724. 4. EJ. *de refufcitatione femimortuorum medica*, Hall. 1725. difputatio EJ. *fpecimen medicinæ theologicæ*, Hall. 1726. 8. EJ. *de viribus medicatis olei animalis*, Hall. 1733. 4. Londin. 1732. 8. EJ. *de medicina moratoria*; Hall. 1743. 4. De *medicamentorum modo operandi in corpore vivo*, Hall. 1720. De *refufcitatione mortuorum medica* 1725.

JOHANNIS JUNKERI, qui & ipfe de STAHLII fecta noftro ævo fupervivit: multa fcripta funt, omnes enim medicinæ partes in tabulas conjecit, & ad STAHLII mentem tradidit. EJUS *confpectus medicinæ theoretico-practicæ* (cum ipfius STHLII præf.) prodiit primo Halæ 1718. 4. recufus 1725. 4. & 1735. 4. EJ. *confpectus theoriæ generalis methodo Stahlianæ confcriptus*, Hall. 1725. & 1736. 4. editus eft. EJUS multæ funt difputationes, ut *fpecimen pathologico-therapeuticum in cafu terrificis motibus complicato* 1740. 4. difputatio. *De novo methodo curandi epilepfiam abfque fpecificis*. Hall. 1741. 4. & aliæ.

J. DANIEL GOHL, Practicus, nihilominus acris in adverfarios STAHLII, edere cepit anno 1717. *Acta medicorum Berolinenfium* Berolin. quorum XXI. volumina in 8. prodierunt. Maxima pars practica eft, & hiftorias epidemiarum, aut fingularium etiam morborum continet, cum curationibus. GUNDELSHEIMERI methodum recenfet, qui vehementibus & repetitis emeticis febrem petechialem adgrediebatur, fed ipfe in temeraria curatione periit. Arnicæ vires in refolvendo fanguine, veronicæ pratenfis teucrii folio aptitudinem pro ufu theiformi, vulnerario refolvente, heliotropii vim ad oculorum morbos, fabinæ ad calculum pellendum, iridis in hydrope, falis Epfonienfis in morbis hæmorrhoidariis, fulfuris antimonii in catarrho fuffocativo, veficantia in variolis, decoctum D. BEHRENS in podagra, & alia laudat. Arfenici temerarias adverfus febres laudes rejicit. Corticem in febribus tertianis autumnalibus profuiffe faffus eft. Venæ fectionem plerumque, etiam in peripneumonia, video neglexiffe, in apoplexia vero rejeciffe. Variolarum tum inoculationem, tum curationem GUNDELSHEIMERIANAM accufat. EJ. fub nomine URSINI VVAHRMUND *verfuch patriotifcher gedanken über den von vorurtheilen kranken verftand befonders in der therapie der medicorum nebft vorfchlag wie derfelbe zu curiren*, Berlin. 1727. 8. Contra mechanicos & Cel. BURGGRAVIUM. EJ. *compendium oder anleitung zur praxi clinica*, Nuremberg 1733. 8. Sibi etiam vindicat in ACT. BEROL. p. 97. G. M. M. P. T. BLAZER *compendium novæ & fuccinctæ praxeos medicæ*.

GOTOFREDI KLAUNIG *nofocomium charitatis*, Uratislav. 1718. 4. ob curationes morborum huc etiam fpectat.

J. JACOB REICH Stahliani, *kurtze und gründliche anvveifung vvie des menfchen gefundheit zu erhalten und den krankheiten mit vvenigen arzneyen abzuhelfen*, Buding 1718. 8. *

SAMUEL FORBIGER *der vernünftige medicus in... der praxi*, Lipf. 1718. 8. 1726. 8. 1735. 8. Ad Stahlianam mentem & ipfe fe fcribere profitetur, adeo addictus calidæ theoriæ, ut etiam in pleuritide fuis effentiis fifus, venæ fectionem omittat.

SIG. JAC. APINI *fafciculus differtationum medicarum*, Altorf. 1718. 8. * Ad Phyfiologiam & hiftoriam animæ.

Mle CROM *expériences curieufes concernant la médicine*, Parif. 1718. 12. * Arcanorum venditrix.

PATRIK BLAIR *mifcellaneous obfervations in phyfik, anatomy, furgery, botaniks*, London. 1718.

1718. 8. Ad praxin varia pertinent. Luem veneream epidemice absque coitu ortam fuisse credit. Balneum frigidum in mania laudat, &c.

J. F. NICHOLSON *the modern siphilis or the true method of curing the veneral disease*, London 1718. 8. *

EDVVARD STOTHER *disc. of causes and cures...* London 1718. 8. * EJ. *essay on sicknesss and health*, Londin. 1728. 8. * EJ. *lectures on the rationale of medecines*, Lond. 1731. 2. vol. 8. *

DOMINICI GAGLIARDI *idea del vero medico*, Rom. 1718. 8. EJ. *infermo instrutto*, ibid. 1719. * EJ. *degli abusi introdotti ne' purganti ovvero relazione nella quale si mostra l' origine cura e preservativo de' mali di petto che corrono*, Rom. 1720. *

ANTONII PELLISERI, sive potius FRANCISCI CHICOINEAU nunc archiatrorum comitis, quæstio medita, *Ergo ad curandam luem veneream frictiones mercuriales non in hunc finem adhibendæ ut fluxus salivæ excitetur*, Monspel. 1718. Parciorem & interruptum usum mercurii laudat.

AEGIDII PIAZZONI *phlebotomia esaminata*, Mediolan. 1719. 8. pro venæsectione.

JOHANNIS ALLEN *synopsis medicinæ practicæ universæ*, Londin. 1719. 8. 1729. 8. Amstelod. 1723. 8. & 1730. 8. auctior Venet. 1732. 8. Francofurti 1749. 8. Gallice *abregé de toute la médecine pratique*, Paris. 1727. 12. vol. 3. vertente J. de VAUX & multis aliis scriptorum locis auctior, Paris. 1741. vol. 7. 12. Admirator BOERHAAVII, non tamen discipulus, morborum descriptiones & curationes ex vastis operibus in breve compendium stipare adgressus, operæ pretium fecisset, si selectum meliorem adhibuisset, omittit autem HIPPOCRATEM, ARETÆUM, ALEXANDRUM, BALLONIUM: ETTMULLERUM vero ad singula capita exscribit. Formulas pro tironibus addidit.

J. SAM. LEDEL *zufällige gedankeu vvie man sich vor allen ansteckenden und pestilenzialischen fiebern præserviren und curiren soll* 1719. 4. EJ. *breviarium epistolicum medico-consultatorium*, Sorau 1738. 8. *

JOAN de KINDER & GUILIELM FRANC. de VVINT *nucleus materia medicæ*, Bruxell. 1719. 8.

JOH. DOMIN. VANDI *de remeniis* 1720. 4. *

CAROLI ANTONII ALIDI *somnia medica*, Lodi 1720. 4. *

GASPARI CUCCHI *phlebotomia obsoleta*, Bergomi 1720. 8. *

J. BAPT. DAVINII *de potu vini calidi* Mutin. 1720. 4. & Ed. II. Mutin. 1725. 4. acc. diss. CL. VALISNERII *dell' uso e dell' abuso delle bevande e bagnature calde o fredde*. VALISNERIUS equidem contra Neapolitanorum & Siculorum medicorum morem dandæ in febribus frigidæ pugnat, multis epistolis, DAVINIUS autem & VALISNERIUS in morbis ventriculi aliisque impense vinum calidum laudant. Adjecta est L. A. MURATORII *de potu calido vett.* epistola. Deinde ipse ANTONIUS VALISNERIUS nobilis Scandianus, Professor Patavinus, maximam quidem vitæ partem trivit in re naturali & infectorum historia, praxin tamen etiam adtigit. In *raccolte di varie osservazioni spettante all' istoria medica e naturale*: & in *estratti di varie osservazioni dell' autore, in raccolta d' alcune lettere scientifiche scritte a suoi amici* plura bonæ notæ, imprimis de vanis præsidiis ad venena adhibitis proponit. In *consulti medici* multa theoria est, quæ ad acidi & alcali hypothesin vergit.

JOH. VVOODVVARD primo lintea vendidit, inde in cultorem historiæ naturalis & medicum evasit, cum laude industriæ & ingenii, ut tamen aliquid nimii in eo esset, quod agebat. EJ. *medicina & morborum status imprimis de variolis*, Lond. 1718. 8. Tiguri 1720. 8. Variolarum sedem in ventriculo ponit, & in salibus nimis acribus, hinc rejecta omni alia medicina morbum emeticis, inde vero oleosis & unguentis sanare adgreditur, vehemens in FREINDII curationes & MEADIUM censor. Amicus ejus edidit, ibid. 1719. 8. *a sober vindication of* D. VVOODVVARD, qua in FREINDIUM declamat. Aliqua reposuit in nupero de variolis opere MEADIUS.

Recueil de méthodes de traiter la varole, Trevoux 1720. 8. *

GUALTHERI HARRIS libellum *de morbis infantium acutis* jam diximus. Bonus senex vixerat & artem exercuerat in exercitu R. GUILLIELMI III. ut archiater ad familiam. EJ. *de peste dissertatio* ac *descriptio inoculationis variolarum*, Londini prodiit anno 1721. 8. In peste quidem non vult claudi ægrotorum domos; in principio mali suadet usum tartari

emeti-

emetici, aut vitrioli albi; inde diaphoretica mitia, ut serpentariam virginianam, flores chamæmeli, vinum, acetum, fonticulos, setacea. Ad variolas, experimenta in Brittania facta citat. EJ. *dissertationes medico-chirurgicæ habitæ in Amphitheatro Soc. Reg. Med. Londin.* 1725. 8. Pleræque huc faciunt. In variolis rejicit medicamenta calida, Sydenhamianam tamen cervisiam, qua auctorem valde delectatum fuisse monet, minus probat. In morbillis gummi tragacanthæ laudat, ad tussim. In febribus probat aquæ frigidæ usum. Venæ sectionem maximam in æstuosis regionibus ferri monet, simplicia medicamenta compositis præfert.

DOMENICO BOTTONE *preserve salutevoli contro il contagioso malore*, Messin. 1721. 4. *

DONDUCCI *delle precauzioni del cerusico in mezzo alle pesti*, Bologna 1721. 4. *

Numerosos cæterum *de peste* libellos occasione Massiliensis stragis scriptos, non repeto.

HERMANNI OOSTERDYCK SCHACHT, Professoris Leidensis, *medicinisch collegium über die praxin*, Arnstat. 1721. 8. * videtur liber suppostitius.

J. HENRICI FURSTENAU *de iis quæ desiderantur in praxi medica*, Francof. 1721. 8. omnia vero desiderata conjuncta, Lips. 1727. 8.

GEORGII DETHARDING, Rostochiensis olim, deinde Hafniensis Professoris, qui & ipse STAHLII sententiam secutus est, multa sunt opuscula, ut *historia inoculationis variolarum*, Rostoch. 1722. 4. *Meditatio physico pathologico-therapeutica de morte*, Rostoch. 1723. 4. Dissertatio *de methodis medendi in medicina & chirurgia suspectis*, Hafn. 1737. 4. *de novo specifico in quartana*, Hafn. (pulvere nempe anthelminitico.) EJ. est *enodatio quæstionum spinosarum ad historiam medicam de missionibus sanguinis artificialibus*, Hafn. 1738. 4. de vario nempe modo mittendi sanguinis ejusque antiquitatibus. EJ. *fundamenta methodi medendi*, Hafn. 1743. 8. Compendium. EJ. *de specifico prophylactico oculorum*, Hafn. 1745. 4. nempe lotione quæ aqua frigida fit.

Acriter pro eadem STAHLII secta olim pugnavit ANDREAS OTTOMARUS GOEKICKE, Professor Francofurtensis ad Viadrum. EJ. sunt disputatio *de emollientium & derivantium genuina operandi ratione*, Francof. ad Viadr. 1721. 4. disputatio *de impostura corticis peruviani*, Francof. 1727. 4. disputationes *de laude febris falso suspecta*, ibid. 1733. 4. contra ILL. VVERLHOFIUM, scripta contra quem etiam GOELICKII, ut videtur, scriptum est, *Anonymi epicrisis in excerptum ex literis* D. P. G. VVERLHOFII F. Lips. 1735. valde, ut ex titulo colligo, acerbum, nam nunquam legi. Ejusd. est *medicina practica clinica & forensis*, Lips. 1735. 4. EJ. *institutiones medicæ secundum principia mechanico-organica*, Francof. ad Viadr. 1735. 4. EJ. dissertatio *de methodo curandi hæmorrhagias spontaneas excedentes*, ibid. 1741. 4. In *selectis* etiam *medicis* pleraque practici argumenti sunt.

Hoc tempore modus invaluit Circassicus, quo variolæ benigniores ex ægro homine in alium transfunduntur, eo fine, ut ejusdem, mitioris nempe generis variolæ, ex eo fermento proveniant. De ea nova curandi methodo plurima scripta prodierunt, in Anglia imprimis, quæ hic conjunctim tradam, cum alii scriptores vehementer approbarent novum inventum, alii rejicerent. Invenio ergo eo pertinere ABRAHAMI VATERI viri clarissimi dissertationem *de methodo transplantandi variolas per insitionem*, VVittemb. 1720. 4. quæ cum titulo *art und vveise die blattern durch kunst einzupfropfen* germanice recusa est. 1721. 8. cujus etiam est *de oleo animali* DIPPELII disputatio 1733. 8. cusa Londini 8. cum experimentis utilis in epilepsia successus, &c. Eodem pertinet CL. MATTH. ERNESTI BORETII *observationum exoticarum specimen* I. *sistens Anglorum variolarum per inoculationem excitandarum methodum* Regiomont. 1722. 4. auctor ipse facta in reis hominibus in Anglia experimenta præsens viderat, post quæ regia familia cum operationem passa est.

JAC. a CASTRO *de methodo inoculationis seu transplantationis variolarum cum criticis notis in varios auctores de hoc morbo scribentes*, Hamburgi 1722. 8. Leid. 1722. 8. germanice eodem anno Hamburgi 8. anglice Londini 1723. 7. belgice Amstelod. 1722. 8. Varia de variolis in universum, & variis inoculandi methodis habet.

ANTONII LE DUC *de Byzantina variolarum insitione*, Leidæ 1722. 4. disputatio & ibid. 8. eodem anno cum HARRIS & a CASTRO. Filius medici Constantinopolitani encheireses describit, quales ipse eo loco viderat exerceri.

J. C. dissertatio *on the methods of inoculation*, London. 1721. 8.

HENRICI MAITLAND *account of inoculation*, Lond. 1722. 8. * & *the account of inoculating vindicated*, Londin. 1722. 8. Hic imprimis medicus hanc operationem in Angliam introduxit.

duxit. Germanice posterior libellus versus est cum titulo H. M. *bevvährte einpfropfung der blattern zur vviederlegung de von* D. VVAGSTAFFE *und* E. MASSEY *davvieder verfertigten schrifften nebst* HEN. MAITTLANDS *ersteren bericht von dieser cur uberfetz. von* F. C. VVEBER, Brem. 1725. 8.

An account of inoculating the smallpox in Boston in a letter from a gentleman, Londin. 1722. 8. * nempe in nova Anglia felicissimos successus ea operatio habuit.

BENJAMIN COLEMANN *account of the success of inoculation in nevv England*, ibid. eodem anno 8. germanice, VVittemb. 1723. 4. *

The nevv practise of inoculation considered and an application to the parliament for the regulation of dangerous experiment, Lond. 1722. 8. * contra operationem.

LEGARD SPARHAM *surgeon, reasons against the practice of inoculating the smallpox*, ibid. 1722. 8. *

EDMUND MASSEY *sermon against inoculation*, Londin. 1722. 8. *

VVILLIAM VVAGSTAFFE *letter to* D. FREIND *shevving the danger ad incertainty of the inoculating the smallpox*, Londin. 1722. 8. * & gallice eodem anno. Huic respondet J. BRADY in libello cui titulus est *some remarks upon* D. VVAHSTAFFE'S *letter and* M. MASSEYS *sermon against inoculating the smallpox*, ibid. eodem anno. Nam concionatores operationem accusabant, quæ videretur sano homini morbum inferre.

JAMES JURIN *letter to* CALEB COLESVVORTH *containing the comparaison betvveen the mortality of the natural smallpox and that by inoculation*, Londin. 1723. 8. Ostendit ex 182. hominibus, quibus variolæ inoculatæ fuerint, non periisse nisi duos, atque adeo esse rationem spei fere uti 100. 1. cum in variolis naturali modo contractis spes fit unice 6. ad 1. citat similes felices eventus in N. Anglia & VVallia observatos. EJ. *account of the success of inoculating the smallpox for the year* 1724. Londin. 1725. 12. & Paris. 1725. 12. gallice. Nempe ex variolis sponte natis in 16010. mortuos esse 2650. inter eos quibus inoculatæ sint, vix quemquam, EJ. *account of the success of inoculating the smallpox for the year* 1724. 1725. 1726. Londin. 1727. 8. Iterum ostendit ex variolosis 18089. periisse 2957. nempe $\frac{1}{7}$, ex artificialibus unum in 105.

ISAAC MASSEY *short and plain account of inoculution vvith an ansvver to* D. JURIN'S *letter*, Lond. 1723. 8. *

R. BLACKMORE *dissertation on the modern practice of inoculation*, London 1723. 8. *

CLAUDII de la VIGNE & LUD. DUVRAC, *Ergo variolas inoculare nefas*, Paris. 1723. 4.

J. ERNEST. VVERDEN *vernünftige gedanken von der inoculation der blattern in 4. abhandlungen*, Hanover 1724. 8. Eamdem operationem regio jussu feliciter Hanoveræ dirigente ILL. J. AUGUSTO de HUGO administravit. Ea exempla etiam in II. tomo *collectaneorum Chirurgicorum Hanoveranorum* continentur.

VVILLIAM CLINCH *historical essays on the rise and progress of the smallpox*, Londin. 1724. 8. Antiquis notas fuisse variolas, & ab Europæis in Asiam adlatas contendit, &c.

DANIEL SCHAGEN *de variolis earumque inoculatione seu transplantationem*, Leid. 1724. 4. disput.

J. FRANCIS. HOVVGRAVE, Parmacopolæ, *reasons against the inoculation of the smallpox*; Lond. 1724. 8. cum historia casus funesti, quam refutat JURINUS in *account for the year* 1724.

J. F. MULICH *de variolarum insitione*, Altdorf. 1725. disputatio.

ZABDIEL BOYLSTON *historical account of the smallpox inoculated in N. England*, Lond. 1726. 4. * Inter 244. inoculationes aliquæ minus felices fuerunt, quarum historias dedit.

J. ANDREÆ FISCHER *de curiosa variolarum per insitionem prophylaxi*, Erfurt. 1726. disputatio 4.

J. GASPER SCHUCHZER *account of the success of inoculating the smallpox for the year* 1727. 1728. London 1729. 8. Olim amicus noster collectis testimoniis ostendit, si omnia sumantur quam maxime adversa, tamen vix quinquagesimum quemque post inoculationem obiisse. Inde ex DADICHII interpretis Regii relatione describit modum, quo variolæ in Barbaria inoculantur.

CASP. NEUMANN *von einpfropfung der kinderpoken*, Berlin 1745. 8. prius jam editum fuisse suspicor. Redeo in ordinem annorum.

J. CAM *essay on rheumatism, gout and stone*, Londin. 1722. 8. *

JOH.

JOH. GRASHUYS *de phlebotome*, Leid. 1722. 4. *

PHILIPPI MASIERO *il più temuto de' mali, la peste*, Venet. 1722. 8. cum præservatione & curatione.

BARTHOLOMÆI BOSCHETTI *de salivatione mercuriali*, Venet. 1722. 4. Offenbach 1732. 4. Venet. 1744. 4. cum theoria salivæ, & historia adhibendi argenti vivi, ægrorumque, ut vocant, casibus.

JACOBI BOUEZ *méthode nouvelle pour guérir les maladies vénériennes avec une réfutation des anciennes hypotheses sur la mêmes maladies*, Paris. 1722. 12. *

POLYCARPI LEYSERI *novi systematis medicinæ primæ lineæ*, Argentor. 1722. disputatio paradoxi viri, jurisconsulti & medici.

PHILIPPI JACOBI DUTTEL *de virulenta purgantium indole*, August. Vind. 1722. 8.

PHILIPPUS HECQUET, medicus Parisinus, pius homo, sed acer, & in adversarios vehemens, doctrinæ BAGLIVIANÆ addictus, quæ morborum sedem in solidis ponit; simplicis medicinæ amator, osor chemiæ & novarum in medendo methodorum, plurima scripsit, acuta dictione sed parum definitis sententiis & laxis ratiociniis. Absque nomine scriptoris prodiit *Explication mécanique des effets de la saignée & de la boisson dans les cures des maladies*, Chambery (sed in Gallia proprie) 1707. 12. contra censuram Andryanam theseos HECQUETIANÆ (*Ergo impeditæ transpirationi sanguinis missio*, Paris. 1704. 4.) gallice etiam recusæ. EJ. *de purganda medicina a curarum sordibus*, Paris. 1714. 12. Contra purgationes, & deputationes, ut vocantur, sanguinis pro theoria solidorum. EJ. *novus medicinæ conspectus*, Paris. 1722. 12. vol. 2. EJ. *observation sur la saignée du pié & sur la purgation au commencement de la petite verole*, Paris. 1724. 12. (& 1725. 12. cum responsione SYLVÆ) Venæ sectionem pedis Hispanis prodesse non negat, negat autem perinde Gallis salubrem esse. Purgationem alvi in suppuratoria febre defendit, emetica rejecit. EJ. *traité de la peste*, Paris. 1722. 12. latine etiam cum *novo* conspectu editus, rejicit purgantia & emetica, quæ solidas partes, aliunde nimis elasticas, stimulent. Suadet venæsectionem, regimen diaphoreticum, anodyna EJ. *lettre en forme de dissertation pour servir de réponse aux difficultés sur le Livre de la saignée*. Paris. 1725. 12. Respondet objectionibus factis contra observationes, excitat funestas GUNDELSHEIMERI curationes, & eo exemplo emetica rejicit. Inoculationem improbat, sua narcotica laudat. *Réflexions sur l'usage de l'opium & des calmans*, Paris. 1726. 12. EJ. *remarques sur l'abus des purgatifs & des amers au commencement & a la fin des maladies & sur l'utilité de la saignée dans les maladies des yeux & des femmes & des enfans*, Paris. 1729. 12. cum Ep. de musculo RUYSCHII, & alia de generatione vermium. EJ. *traité de la digestion, & des maladies de l'estomac*, Paris. 1730. 12. 2. vol. 1747. 2. vol. 15. Una prodiit *réponse aux principaux endroits du Livre de M. SYLVA*, qua acriter eamdem in pede vene sectionem refutat, tum tres *literæ de venæ sectione*, quarta de kermes minerali, & quinta de morbis oculorum contra recepta auxilia. EJ. *le Brigandage de la médecine dans la maniére de traiter la petite verole*, Utrecht 1732. 12. 1749. 8. Acerrime & fusissime invehitur contra venæ pedis sectionem in variolis, & contra emetica inprimis antimonialia & kermes minerale. De variolis proprio libello agit, laudat venæ brachii, aut jugularis sectionem, anodyna. Tympaniten, ut a strictura nervorum natam, sanat venæ sectione & refrigerantibus. Modum proponit, quo possit utilis collectio exprimentorum medicorum eleborari. EJ. *médecine théologique ou la médecine creée sortie des mains de Dieu & regie par ses loix*, Paris. 1733. 12. 12. vol. Medicamenta chemica rejicit, plantas unice laudat, morbos ad tonum auctum & convulsionem, hinc medicamenta ad classem anodynorum reducit, laudat arteriotomen. Una ejus theses recusæ sunt, varii argumenti. EJ. *médecine naturelle vüe dans la pathologie vivante dans, l'usage des calmans & des differentes saignées*, Paris. 1738. 2. vol. 12. * Contra chemiam & inde ortas theorias. Venæ jugularis sectionem defendit, & sanguinis missione supplere vult hæmorrhagias, quæ post longam consuetudinem cessant fluere. EJ. *la médecine, la chirurgie & la pharmacie des peuvres*, Paris. 1740. 3. vol. 12. cum vita auctoris. In duobus primis voluminibus medicinam practicam in genere, deinde morbos artificum, ætatum, sexuum, & curationes proponit. Mitia alvum ducentia laudat, emetica rejicit, & sudorifera, excepta theriaca, calidæ multum usum in febribus commendat, tum venæ sectiones, easque fere ubique & ad omnes morbos, Pharmaciam, cujus magna pars ex FURNERO est, emendavit D. BOUDON, eaque remedia usitata continet.

 GEOR-

GEORGIUS CHEYNE, Medicus Bathonienfis, mathematicus idem, & in BELLINI theoria innutritus, plurimum diætæ tribuit, qua fola plerofque morbos aut averti poffe docuit aut fanari, rejectis vehementibus medicamentis. EJ. *effays on the gout*, Londin. 1722. 8. Victu vegetabili, lacteo, labore, purgantibus morbum fuperari fperat. Flores fulfuris & æthiopem mineralem vehementer laudat ad ulcera & fcrophulas. Ifchiadicum morbum fumto quotidie ad tres ufque drachmas oleo terebinthinæ fanavit. EJUSDEM *theory of acute and slovv feavers*, ibid. eodem anno 8. Vomitum laudat rejecta purgatione. Vim mercurii a pondere deducit, dividente humores, vafa expediente, &c. EJ. *the Englifh malady*, *or a treatife of nervous difeafes of all kinds*, *as fpleen vapours*, *lovvneff of fpirits*, *hypochondriacal and hyfterical diftempers*, Londin 17.. & 1734. 8. Cum caufas morborum fere in cibis aromaticis, in carnium abufu ponat, diluere fluida, folvere concrementa, vim contractilem fibrarum augere pro primaria indicatione habet. Primum mercurio & antimonio: alterum fœtidis gummatibus, tertium cortice peruviano, inde ferro & aquis ferratis præftat. Accedit diæta vegetabilis fale deftituta, & motus mufcularis. Inde figillatim morbum hypochondriacum confiderat, fedentem in canale alimentario, ibique expurgandum vomitu, cortice inde & chalybe, amaris, cardiacis. Convulfiones vomitu, fœtidis gummatibus impugnat, hyftericam febriculam MANNINGHAM calidis diluentibus, omnes morbos denique nervofos, ubi fruftra funt omnia, diæta lactea curat, qua alii epilepfiam, ipfe in proprio corpore magnam malorum fyndromen fuperaverit. EJ. *de natura fibræ ejufque laxæ feu refolutæ morbis*, Lond. 1725. 8. Fere fimilia habet. Chronicos morbos derivat vel a lentore fluidorum, vel ab acrimonia, vel a remiffiori contractione folidi ftaminis. A lentore cum robufta fibra acuti, cum debili chronici morbi fiunt. Indicationes opponit. Lentorem folvere, mercurio. Acrimoniam obtundere, floribus fulfuris, gummi ammoniaco, fuccino. Vires augere cortice peruviano ferroque. Epilepfiam lacteo victu fanat. De paralyticis defperat. EJ. *natural method of curing the difeafes of the body and the difordres of the mind*. Londin. 1742. 8. gallice 1749. 12. 2. vol. Ultimus boni fenis labor. Totam artem reduxit ad evacuationem fuperflui, refolutionem obftructi (per argentum vivum) & folidi confirmationem. Morbos acutos venæ fectione fuperat & diluentibus. Si malum a lentore ortum duxerit, fi una acrimonia adfuerit, mucilaginofis, abforbentibus & una diluentibus utitur. Ipfam peftem, ut reliquos acutos morbos remediis blande & cum refrigeratione diaphoreticis tolli fperat. Plurimum metuit a copia feri in fanguine febrientium diminuta. Inde neceffitatem venæ fectionis & diætæ aquofæ derivat. In chronicis morbis emetica, mercurium, crudum omnino, quotidie fumtum cum purgationibus repetitis laudat: in rheumatifmo gummi guajaci, cum argento vivo & leni phlebotome; in fcrophulis mercurium cum diæta lactea: in afthmate eadem remedia: in ictero emetica: in debilitate hæreditaria vomitum a fola irritatione abfque remedio excitatum, lacteam & vegetabilem diætam, cinnaberim, millepedes, frictionem, corticem, valerianam, balneum frigidum, motum mufcularem, & eadem fere ad phthifin commendat. Finem facit in fummis laudibus diætæ tenuis, lacteæ, fere ad omnes morbos, & detractu cum ætate vergente cibi.

J. ADRIANI HELVETII *idée générale de l'œconomie animale & obfervations fur la petite vérole*, Parif. 1722. 12. & 1725. 2. vol. 12. Magna pars practica eft, etfi aliter titulus promittit. In ipfa *Oeconomia* dat theoriam febrium intermittentium & continuarum, quas a fermentatione fanguinis turbata derivat, & a lentore, hinc curari exiftimat adtenuantibus, repurgatis primis viis. Iftas vomitu mavult repurgare. Ad illam indicationem venæ fectionem requiri credit, maxime ad deprimendam nimiam fanguinis rarefactionem. Pro revulfione pugnat, contra derivationes, quas, ut SYLVA, fracto demum morbo admittit. Ergo in morbis capitis, pedis venas fecat, in morbis abdominis venas brachii. Rejicit in capitis morbis fectionem venæ jugularis. Morbos chronicos derivat a glandularum obftructionibus. Curationem fperat obtineri adtenuatione humoris obftruentis, purgantibus, diluentibus, venæ fectione, revulfione, & poft purgantia remediis aperitivis. Variolas in multas claffes dividit, difcretam benignam & malignam, confluentem, malignam quatuor generum, cryftallinam; purpura & eryfipelate miftam; nigram feu fanguineam; & confluentem in latas maculas. Variolofum fermentum admittit, venam pedis fecat fcopo revellendi a cerebro, ftatim a principio, tunc vomitum movet. Concedit jura avium & carnium, ad infomnia diacodium dat, veficatoria in periculofo ftadio fuppu-

rato-

ratorio admovet. In principio exſiccationis purgantia & emetica propinat cryſtallinis variolis, in quibus diarrhœa comes eſt, opponit adſtringentia; rheum, lentes, ptiſanam farinaceam paſtam. Alteram ſpeciem malignarum venæ ſectione, purgantibus in principio, in ſuppuratione veſicatoriis impugnat. Sed plurimos ægros periiſſe fatetur. In tertia ſpecie omnes periiſſe non negat. Pariſiis plethoram uberiorem, quam in frigidis regionibus ſectionem venæ credit expetere, neque ibi aut calida tolerari aut refrigerantia. EJ. *lettres au ſujet de la lettre critique de* M. BESSE, Pariſ. 1725. 12. Satis acris reſponſio. BESSIUS uſum venæ ſectionis in malignis, dudum a ſe laudatum, ſibi vindicabat, BOERHAAVIUM ab HELVETIO exſcribi exprobrabat. Vindicat ſe ab utroque plagio HELVETIUS, & oſtendit, plura ſe & magis definita ſcribere, tempora diſtinguere, ſigna adjicere, &c. Contra derivationem ejuſque malos effectus pergit pugnare, niſi ad menſes ciendos, aut eluendam obſtructionem jam fracta plethora admittatur. Variolarum claſſes ſuas defendit, opiata rejicit.

JOHANNIS STORCH alias PELARGI Medici de Stahliana ſecta Eiſenacenſis, nunc Gothani, multa ſunt opera practica. Collegium STAHLIANUM non repeto ſeu praxin caſualem medicam in 5. Claſſes diſtributam Eiſenach 1739. 4. 2. vol. Edidit etiam, uti diximus, *mediciniſche iahrgänge* five annuas curationum ſuarum hiſtorias, quarum I. annus Lipſiæ 1724. 4. prodiit. Reliqui *anni* in pathologicis dicti ſunt. EJ. *unterricht für die kranken*, Lipſ. 1729. 8. * EJ. *unterricht vvie man ſich bey jezt graſſierenden fleck und hitzigen fiebern zu verhalten habe*, Eiſenach 1748 8. * EJ. operis *von den vveiber krankheiten* quinque nunc tomi prodieruut. Receſſit ſeuſim a curatione calida & nitrum in ipſis febribus exanthematicis & in hæmoptoë copioſe propinare didicit. In partu tamen difficili pellentes, ut vocant, pulveres propinat. In gravidis non in brachio ſed in pede venam ſecat. IDEM anno 1750. edere cepit *Theoretiſche und practiſche abbandlungen von kinder krankheiten*, Eiſenach 8. quorum jam tria volumina prodierunt, & qui ejuſdem generis ſunt. BARTHOLD VVICHERS *nach dem grunde der natur entdekte mediciniſche vvahrheit*, Hamburg 1523. 8. * Syſtema Stahlianum.

NOEL FALCONET *ſyſtême des fièvres & des criſes ſelon la doctrine d'* HIPPOCRATE, *des fébrifuges, des vapeurs, de la peſte, de la goute, de la petite verole*, &c. Pariſ. 1723. 8. Patre medico, PATINI amico natus, qui primus in Gallia corticem chinæ chinæ adhibuit, ipſe medicus regius, qui inter magnates & in aula floruit magnæ bibliothecæ collector. Eadem cum ASCLEPIADE felicitate uſus, & ipſe hominem pro mortuo habitum & vivere adgnovit, & ſervavit. In febribus acutis ad evitandum coagulum acidum ſanguinis propinat ſal ipſum volatile viperarum. In variolis & morbillis venam ſecat, quoties febris nimia, aut ſpiritus difficilis eſt, jus tamen cancri ex theoria acida male recepta, & denique jus viperinum ipſum exhibet, cum ſale volatili viperarum. Opiata rejicit, tum inoculationem. In quartanis pertinacibus morbum emeticis amputat. In aſthmate venam ſecat, dat diluentia, marrubium, nicotianam, viperas. In peſte poſt patrem ſuum laudat ſimilia calida, viperina.

J. BAPTISTE MORON *du bezoar végétal*, Genev. 1723. 12. * Laudes arcani medicamenti ex plantis compoſiti, ad varios morbos, ut hic docetur, utilis.

FRANCISCI CHICOINEAU filii achiatrorum comitis, Profeſſoris Moſpelienſis, variæ ſunt diſſertationes uti ea, *an ægrotantes imaginarii ſola diverſitate idearum, rejecto omni remediorum apparatu, ſanandi ſint*, Monſpel. 1723. 8. *An febribus malignis purpuratis ſive non purpuratis ſtatim poſt venæ ſectionem in malleolo emetica ſeu cathartico-emetica?* ibid. 1727. 8. Filio enim hæc ſcripta tribui videtur, qui *ſenator* fuerit, ante patrem obiit.

FRANC. MARC. EMILII PICO CAMERARI *epiſtola contra* FLAMINIUM CORGHI, Crem. 1723. 8. *

C. VVILLUGHBY M. D. *the practice of ſalivating ſhevvn to be of no uſe or efficacy in the cure of venere al diſeaſes but greatly prejudicial*, London 1723. 4. Vim mercurii non pendere a ſalivatione, ſed perfectius operari, abſque ea excretione oſtendit in theſi ex latino verſa Archiatri CHICOINEAU cum ſuis propriis obſervationibus & curationum hiſtoriis.

MICH. SCHEND *van der* BECK *Empirica illuſtris*, Aug. Vind. 1723. 8. *

MARTIN GOTTHELF LOESCHER *de ſympatheticis morborum curationibus*, VVitteb. 1723. 4. diſp.

T. TAUT *phyſica medica*, Lipſ. 1723. 8. *

Kurtze einleitung in die gantze medicin (J. AUG. TROEGERI) Lipſ. 1723. 8. * & latine, ibid. 1724. 8. *

MICH.

MICH. BRANDT *cür vvieder die fchmerzen vom podagra*, Hamburg 1723. 8. *

JUSTI HENRICI MANGOLD *obfervationes medico practicae*, Rinteln 1723. 4. *

JOH. FRANC. LOEUVV *univerfa medicina practica*, Norimberg. 1724. 4. * Nonne eft VVECKRARDI nova editio?

MOSIS SOBERNHEIM *de cauto & incauto ufu adftringentium* difputatio Hall. 1724. 4.

J. P. KIND *de curatione quorumdam morborum acutorum*, Leid. 1724. 4. difputatio.

J. LETHERLAND *difputatio in qua veterum medicorum fententia de phrenitide proponuntur*, Leid. 1724. 4.

J. P. BURGGRAV *de methodo medendi pro climatis diverfitate varia inftituenda*, Leid. 1724. 4. difputatio. EJ. celeberrimi nunc medici eft prima pars *lexici Medici*, Francof. 1733. fol. quae practici maxime argumenti eft.

J. C. M. D. *the practice of falivating vindicated in anfvver to* D. VVILLUGHBY'S *translation of* M. CHICOINEAU *againft mercurial falivation*, Lond. 1724. 8. Demonftrandum fufcipit, vim mercurii antivenercam unice in movenda falivatione poni, & methodum falivae ciendae proponit, & experimentis nixus & auctoritatibus.

BIEDERMANN *medicina univerfalis*, Norimberg 1725. 12. *

GEORGII DANIEL COSCHVVITZ de Stahliana fecta, Profefforis olim Halenfis, multae differtationes funt, & ea *de vena fectione poft 50. annum maxime in fexu fequiori proficua*, Hall. 1725. 4. EJ. difputatio *de damnis ex empiria medica oriundis* 1728. 4. EJ. *de gravidarum & puerperarum nec non recens natorum regimine & affectibus*, Lipf. 1732. 4. * TIMAEUM etiam germanice vertit & auxit, Lipf. 1704. 4.

J. CHRISTOPHORI PACHHELBE de GEHAG *Andrea Tenzels medicina diaftatica oder 74. geheime magnetifche curen*, Lipf. 1725. 8. *

JOH. VVYNTER *circulus metafyncriticus or an effay on chronical difeafes*, Londin. 1725. 8. Curationum liber, ad mentem methodicorum, peractarum per thermas, aeris mutationem & alia media quae fanguinem mutant.

THOMAE MORGAN *philofophical principles of medicine*, Lond. 1725. 8. aliqua practica habet & febrium theoriam. Venam fecat ex proximo partis adfectae, id vocat revellere. EJ. *mechanical practice of phyfick*, London. 1735. 8. Celebris, uti notum eft, hoftis religionis fuit, protervus homo & elatus ob aliquam, quae ipfi erat, mathefeos cognitionem. Fundamentum falfum ponit, arteriofum nempe fanguinem unice retardari ob lumina aucta ramorum. In acutis plurimum utitur opio, tum veficatoriis, torpedine etiam capiti inpofita, & peramplo quidem epifpaftico emplaftro ad caput in delirio variolofo. In haemorrhagia ab abortu laudat opium. In chronicis mercurio crudo & balneo frigido medetur.

NICOLAI ROBINSON *nevv theory of phyfick and difeafes founded on the Nevvtonian philofophy*, London 1725. 8. * EJ. *fyftem of the fpleen vapours and hyfterical melancholy*, Lond. 1729. 8. Curationem ponit in roborandis nervis. Librum *on gravel and ftone* recenfui, tum librum *of the nature and caufe of fudden deaths*, Lond. 1725. 8., & alia ejus fcripta, in chirurgicis pathologicis.

ANTONII CAELESTINI COCHII *Epiftola phyfico medica ad* MORGAGNUM & LANCISIUM, Rom. 1725. 4. * Offenbach 1730. 4. Huc pertinet defcriptio febris epidemicae, in qua vomitum movet nofter, & veficatoria adhibet, & alexipharmaca. EJ. *vindiciae corticis peruviani*, Rom. 1746. 8. Leidae 1750. 8. Hiftoria corticis peruviani, & propinandi modus defcribitur, & removentur objectiones. In *narratione de morbo variolari quo affecta eft nobilis monialis*, Rom. 1739. 4. in univerfum in morbo hyfterico venam fecat, manus pedesque fovet calida, &c.

THOMAE SIMSON, Profefforis Candoffenfis in Academia S. Andreana, *de re medica differtationes* IV. Edimburg. 1726. 8. acuto ingenio & latine fcriptae. In I. docet materiei medicae cognitionem unice pendere ab experientia. Compofitiones hic refutat. In II. laudat veterum medicinam ob praefagia, curiofitatem diaetae, fpecifica rejicit. In III. IV. pro fyftemate folidorum in morbos humorales pugnat.

PETRI SHAVV *nevv practice of phyfic*, Lond. 1729. 8. 2. vol. 1738. 8. 2. vol. Morborum hiftoriae & curationes.

JEAN BESSE, archiatri Reginae viduae Hifpaniarum, difcipuli CHIRACI, *lettre critique* con-

contre l'idée générale de l'œconomie animale & les observations sur la petite vérole, Parif. 1723. 12. Ediderat J. BESSE anno 1711. thefin qua oltenderat: *febribus malignis minus tuta Alexipharmaca*, non inutilem, ob cadaverum fectiones, & hiftorias. Eam curationem credebat a fe fumfiffe HELVETIUM, qui perinde ex BOERHAAVIO non citato inflammationis theoriam furripuiffet. Inde mota æmulatione varia in adverfario carpit, defendit revulfiones ac venæ fectionem in febre fecunda peffimarum variolarum, tum repetitam alvi repurgationem. EJ. *réplique aux lettres de M. HELVETIUS au fujet de la critique de fon livre de . . l'œconomie animale & de la petite verole*, Amftelod. vel potius Parif. 1726. 8. Afpera in HELVETIUM tanquam exfcriptorem BOERHAAVII ironia. EJ. *an in paroxyfmis febrium intermittentium vena fectio*. Parif. 1730. 4.

ANT. DEIDIER differtatio *an arthritidi quarendum tonicum lithontripticum*, Monpfel 1726. 8. maj. EJ. differtatio *medicin. & chirurg. fur la maladie vénérienne & la guérifon de tumeurs*, Parif. 1725. 12. In lue Venerea frictionem adminiftrat interruptam, maxime in debilibus. Cum nova editione Livre *des tumeurs contre nature*, Parif. 1738. 12. edita funt confilia & differtationes academicæ.

JEAN VIRIDET, practici Morgenfis in Helvetia, *traité des vapeurs*, Yverdon 1726. 8. ad praxin omnino pertinet. Morbos hyftericos, ab alcalina caufa natos, fanat & balneis & refrigerantibus, qui vero ab acido proficifcuntur (nam admittit utrofque) teftaceis, china chinæ, ferro fuperat. Multas addit curationes ægrorum. Sic etiam in *traité du bon chyle* totus tomus pofterior practicus eft, & ad morbos coctionis læfæ pertinet.

L. A. MILLET *an china china hyftericis*, Parif. 1726. 4.

FRANCISCI NIGRISOLI *configli medici*, Ferrar. 1726. 4. 2. vol. *

HOMOBONI PISONI adverfarii circulatione fanguinis, *methodus medendi*, Patav. 1726. 4. EJ. *de regimine magnorum auxiliorum in curationibus morborum*, Patav. 1735. 4. Venæ fectionem non amat, rejicit in gravidis, in infantibus. Regimen fudoriferum tuetur, etiam ftragulis promotum. EJ. *fpicilegium curationum morborum*, Patav. 1742. 4. *

CHRISTIANI FRIDERICI CHÜDEN *methodus nova præfervandi & curandi atrophiam*, Lipf. 1726. 4. & germanice Salzvvedel 1733. 4. Eum morbum tribuit impeditæ perfpirationi in fetu, dum in utero eft, unde repercuffa materies obfideat glandulas mefenterii. Curat imprimis mollita cute per balnea, tribus quatuorve continuis feptimanis a partu adhibita, & frictione, quæ educat materiem cuti impactam. Eam curationem ab objectionibus vindicat filius J. VALENTINUS CHUDEN nunc Luneburgenfis phyficus in differtatione quæ eumdem titulum habet Gottingæ propofita 1746. 4.

JAC. MICH. KORNMANN *trifolium medicum oder bevvährte mittel vvieder das podagra, abnehmen der kinder und kopffchmerzen*, Magdeburg 1726. 4.

Des Grundmäffigen medicinifchen hauptfchlüffels eröfnete 24. theile, Lipf. 1726. 8. Ad mentem STAHLII. Auctor dicitur J. C. DIETERICI medicus practicus.

SEITZ *medicina pauperum*, Norimberg. 1726. 8. *

CAR. FRANC. HERBST *von frühling und herbft curen*, Prag. 1726. 4.

J. CHRISTOPHORUS GOETZ, Norimbergenfis medicus, STAHLII *obfervationum medicopracticarum claff. I. de febribus* edidit Norimb. 1726. 4. quod compendium eft obfervationum ex omnibus Clari viri fcriptis.

J. BAPTISTÆ SYLVA, medici Regii, *de l'ufage des différentes fortes de faignées principalement de celles du pié*, Parif. 1727. 12. vol. 2. Amftelod. 1729. vol. 2. 12. Scopus auctoris eft oftendere, revulfiones debere fieri in locis ab adfecta parte quam maxime remotis, in pede, fi caput laboraverit, in brachio, fi abdomen. Venæ jugularis incifionem, tota maffa cruoris valde prius imminuta, de cerebro revellere, quæ prius nocuiffet. Derivationem valde condemnat. In *altero tomo* defendit fe ipfum SYLVA contra *obfervations fur la faignée du pié*, quæ funt HECQUETI. EJUSDEM *differtations & confultations médicinales de M. SYLVA* Parif. 1744. 12. vol. 2. Continetur hic SYLVÆ apologia venæ fectionis pedis in variolis; & de venæ fectione thefis, quæ totius operis eft quafi compendium, tum confilia SYLVÆ medicamentaria, abfque eventus definitione.

PIERRE de SAULT *novelles découvertes concernant la fanté & les remèdes*, Parif. 1727. 12. Arcanorum collector. Alia opufcula citavi in pathologicis, ut *differtations fur les maladies vénériennes*, Bourdeaux 1733. 8. quas fanandas fufcipit abfque falivatione. Accedit differ-

differtatio *de rabie & phthisi* cum eorum radicali curatione. Porro T. II. differtatio *de medecine* continet methodum curandæ podagræ. Ubi frictiones laudat. Parif. 1735. 12. *tertius* vero tomus, ibid. 1736. modum curandi calculum renum & veficæ. EJUSD. *de opio*, Difp. 149.

MARTIN MARTINEZ *Meditina sceptica y cirurgia moderna*, Madrit 1727. 4. editionis fecundæ Tomus I. ibid. 1725. 4. ed. I. Pro Medicina fceptica *.

An fit CORNELII ALBERTI KLOEKHOF *difputatio de ufu & abufu corticis peruviani in febribus intermittentibus tertiana & quartana* differtatio Leid. 1727. 4. non novi ? EJUS vero nominis vir Clar. edidit *Opufcula medica*, Leid. 1747. 8. dignum hoc & utile opus. In febre epidemica mere refrigerantibus & lacte ebutyrato ufus eft; & venæ fectione repetita etiam in infantibus, tum emeticis. In II. differtatione oftendit venæ fectionem in acutis nullo die fatali circumfcribi, fed adhiberi poffe, quandiu indicatur ab axietate aliifque fignis. Reliquæ differtationes pathologici argumenti funt.

GEORGII EHRHARDI HAMBERGERI differtatio *de vena fectione*, Jen. 1727. 4. Vim omnem venæ fectionis refert ad evacuationem, & omnem loci diverfitatem rejicit, omnem derivationem & revulfionem, imo diminutionem celeritatis, in tanta pravitate vulneris, experimentis ufus factis in tubis ramofis, quos variis locis pro lubitu aperiebat. Contra eam; a SENACO & QUESNAY pariter propofitam opinionem, dixit pro revulfione in difputatione fua, quam citabo, SCHULZIUS.

J. HENRICI SCHULZE viri doctiffimi plura funt opufcula quam hic facile liceat recenfere. Huc tamen excito *de helleborifmis Vett.* Aldorf. 1727. 4. (ni fallor) *de balneis, fcarificatione & vena fectione caute adhibenda*, Altd. 1727. 4. *de viperarum in medicina ufu*, Altdorf. 1727. 4. * *de miffione fanguinis peftilentia* 1728. *de ægroto afthmatico ufu radicis fcillæ fublevato* 1735. 4. *de faponis ufu medico* 1736. *de pharmacorum acidulorum præftantia* 1736. *de antiquis curationibus febrium intermittentium* 1737. *Præjudicatæ quædam circa venæ fectionem opiniones* 1738. ad fententiam fere SYLVÆ & contra Cl. HAMB. *de mercurialium ufu in febre quartana curanda* 1742. *de paffionis iliacæ caufis & curatione* 1742. EJ. *therapia generalis in ufum academicarum prælectionum*, Hall. 1746. 8. & *materia medica*, ibid. eod. anno. a morte auctoris a genero CL. STRUMPFIO edit; compendium eft morborum, medicamentorum, & curationum.

J. ANDR. SCHMIDT *de hæmorrhagiis aliifque fluxibus adftringentibus non fiftendis*, Helmft. 1727. & aliæ difputationes.

J. DAN. LONGOLLI, Stahliani, *galanter patient*, Budiffin 1727. 8. *

BURCHART DAVID MAUCHAR Profefforis Tubingenfis, & Archiatri, viri doctiffimi; *medicina in nuce*, Tubing. 1727. 4. *

J. v. COXIE *de fanguinis miffionis effectibus variis, ufu & abufu*, Leid. 1728. difputatio.

JOH. QUINCY, medicus, pharmaciæ peritus, multa equidem fcripfit, fed *lexicon* dicetur in hiftoricis, reliqua opera mihi nota alibi jam recenfui. IDEM anno 1719. 8. contra VVOODVVARD'S *ftate of phyfick* refpondit pro FREINDIO & MEADIO *.

J. CHRISTIAN FRITSCH *befchreibung der Becherifchen polychreft pillen wie fie nach* STAHL'S *praxi zu appliciren*, Lipf. 1728. 8. *

J. MAURIT. HOFMANNI Altdorfini egregiæ funt difputationes, & *fyntagma pathologico-therapeuticum ad* J. HARTMANNI *praxin chemiatricam concinnatum*, Lipf. 1728. 4.

Hoc anno cœperunt edi, & quotannis novis tomis augentur, *opufcula fcientifica & philologica*, quæ Venetiis in 12. fol. prodierunt. Multa ibi practica. Ita C. J. COGROSSI ipecacoanham parvis dofibus fanguinis fluxus fuprimere docuit. In T. 17. experimento facto, fudor fympatheticus, qui exfpectabatur, nullus fecutus eft, &c.

AUGUSTINUS BELLOSTE in *fuite du Chirurgien de l'hopital*, Parif. 1728. 12. mercuriales fuas pilulas, quas filius pergit vendere, ad plurimos morbos impenfe laudat.

MICHAEL RENUART *abregé de médecine & de Chirurgie pratique*, Parif. 1728. 8. agyrtæ; ut lego, opus. *

CARL SIGISMUND BATTAGLIA *abfertigung des Hofraht Horebens wegen feines ftreits wieder einihe fonnenklare wahrheiten*, Morsburg 1728. 4. Nomen fictum, & verus auctor creditur effe D. ALBERTI.

MARTINI VVARREIN *ad amicum* epiftola *in qua curandi ratio in febribus nuper graffantibus*

tibus ac corticis peruviani periculum explicatur, Cantabrig. 1729. 4. contra corticis usum, quem febres ait infideliter sanare.

JOSEPHI CLUTTON *method of curing continued feavers*, Lond. 1729. 8. * 1735. 8. * Novum habet febrifugum, cum historiis 13. curationum ejus opera peractarum, & animadvertit in recepta febrifuga.

GUILIELMI SCOTI *medicae prelusiones* IV. Patav. 1729. 8.

NIC. PATUNA *tratt. dell' Erpete* Venez. 1729. 4. *

Hans Heinrich Helcher cur incurabler krankheiten, Breslau 1729. 8. venditor auri potabilis.

GABRIELIS CLAUDER *praxis medica generalia monumenta*, Chemnitz 1729. 8. *

CHRISTIAN GOTTLIEB MEINIGEN *der menschsein eigener medicus*, Lipf. 1729. 8. EJUSD. sub literis C. G. M. latentis *heftig geplagtes und glüklich geheiltes podagra*, Hamburg. 1736. 4. *

R. BRADLEY *course of lectures on the materia medica*, London 1730. 8. Multa a PETIVERO habuit & aliqua Chemica minus nota.

Le TELLIER *réflexions critiques sur l'Emménologie de* M. FREIND, Parif. 1730. 12. Venae sectionem a FREINDIO passim improbatam defendit, &c.

CHEVALIER *réflexions critiques sur le traité des saignées*, Parif. 1730. 12. Pro HECQUETO scribit, & venae brachii sectionem in morbis capitis defendit, eam, quae in pede fit, rejicit ob revulsionem, quae sanguinem in vasa abdominis ducit, tuetur venae jugularis sectionem, ob revulsionem in vasa externa capitis factam, & expeditam inde sanguinis per cerebrum circulationem. Non iners adversarius, quem nescio cur miserum vocat MORISSON (vel SENAC) *lettre* 5.

FRANÇOIS QUESNAI *observations sur les effets de la saignée*, Parif. 1730. 12. Pro derivatione, quam utilem ad tollendas obstructiones credit, & pro augenda sanguinis celeritate, maxime quando causa externa est, neque nocere, cum sit infra trigesimam partem sanguinis. Hinc etiam jugularis venae sectionem defendit. Derivationis naturam in universum non ab arteriis sed a venis debere explicari monet, venas autem saepe ad alios truncos, quam arteriae ducere observat; majorem tamen effectum venae sectionis esse sanguinem diluere chilo & tenuioribus humoribus. Negligit vero eam vim quae pendet a debilitate systematis nervosi, hinc remittente strictura vasorum & irritabilitate. EJUSD. *art de guérir par la saignée*, Parif. 1736. 12. Venae sectionem ubique, etiam in morbis exanthematicis laudat, errorem loci rejicit.

JULIEN MORISSON *lettres sur le choix des saignées*, Parif. 1730. 12. Verus auctor est PETRUS SENAC, Academicus & medicus Regius. Acriter impugnat SYLVAM. Revulsionem & derivationem parvi momenti esse docet, ob summam tenuitatem vasorum minorum, ex qua fiat, ut valde acceleretur inde sanguinis circulatio neque retardetur. Derivari in pelvim sanguinem negat, si vena pedis secta fuerit, tantum enim evacuari, quantum derivatur. Negat accelerari sanguinem per venae vulnus. Si aliqua fiat mutatio in sanguinis motu a venae sectione, eam ait unice in ramis proximis fieri, nullam in remotis, ut venae in talo sectio nihil in capite mutet. Revulsionem tamen aliquam fieri revocato sanguine a superficie ad cor adversariis donat. Eaedem opiniones & in *Essais physiques* proponuntur, & in Libro *de corde*, & in J. de TREVOUX 1732. p. 714. ubi SYLVAE insultat, quod non respondeat.

Practical physician for travellers, Lond. 1730. 8. *

EMANUEL CHRISTIAN LOEBER *gründliche anvveisung zur glüklichen blatter cur*, Jena 1730. 8. nempe pro venae sectione & antiphlogisticis.

CHRISTIANI POLYCARPI LEPORINI *vernünftiger und vorsichtiger haus artzt*, Quedlinb. 1730. 4.

CHRISTIAN HENRICH ERNDTL in *Varsovia physice illustrata*, Dresd. 1730. 4. practica etiam habet, & calidam in febribus curationem sequitur.

ALEXANDRI CAMERARII, R. JACOBI filii Professoris Tubingensis, *usus corticis a febre ad icterum extensus*, Tub. 1730. 4. cum exemplis, & aliae, etiam viri practicae disputationes exstant.

THOMAE APPERLEY *practical observations in physick vvith a treatise of the smallpox*, Lond. 1731. 8. huc inprimis faciunt. Varia absque ordine habet, ceu aliqua praecepta. Opium ad dolores a partu utile facit. Purgationem in secunda febre variolarum non bonam esse monet, venam vero secari posse, & nonnunquam dari cardiaca. In prima febre plethoricis secandam venam.

THOMAS KNIGTH *differtatio on chalybeats*, Londin. 1731. 8. EJ. *reflexions upon catholicons or univerfal medicines*, London 1749. 8. Dari negat panaceas, & tribuit earum laudes avaritiei venditorum. Examinat & refutat pilulas VVARDII, aquam marinam, decoctum picis, cui terebinthinam præfert, & ex cujus ufu vidit fucceffiffe mictus cruentos. Medicamento etiam STEPHANIÆ parum favet.

CLIFTON *plain and fure vvay of practifing phyfick*, Londin. 1731. 8. * An idem fit FRANCISCUS CLIFTON cujus *ftate of phyfick antient and modern*, ibid. 1732. 8. prodiit, nunc non poffum definire. In eo *ftatu* multa practica funt. Balnea commendat in variolis, purgationem FREINDIANAM negat feliciter fucceffiffe (p. 150.)

CLAUDII VERGNE & HYAC. THEOD. BARON, *Ergo variolis narcotica*, Parif. 1731. 4.

CLAUDII du CERF & FONTAINE, *Ergo feminarum morbis rara faphenæ fectio*, Parif. 1731. 4.

MARIANI SEGUER *de jufculo pulli lienteriæ fpecifico* (plantis farti), Valentiæ 1740. ut vid.*

F. SUAREZ de RIBERA *Clave medico-chirurgica*, Madrit. 1731. * EJ. *reftauracion de la medicina antiqua*, ibid. eodem anno * EJ. *remedio de deplorados probatos en la piedra lidia datra la experienfia*, ibid. 1732. *

GIROLAMO CASPARI *nuove offervazioni ftoriche, mediche e naturali*, Venez. 1731. 8. ad pathologiam pertinet. In febre pleuritica verminofa, quam paffim Itali defcribunt, & ipfe oleum amygdalarum dulcium adhibuit.

GOTTLIEB SAMUEL BAUMLERS *mitleidiger arzt*, Argentor. 1731. 8. *

Præftantiffimam materiam D. GEOFROI in botanicis laudavi, cujus tamen pars mineralis etiam extat. Omnibus palmam præriperet, fi abfoluta haberetur.

J. HENRICI COHAUSEN medici Monafterienfis nuper extincti *Archaus faber febrium cum methodo adminiftrandi chinam chinam*, Amftelod. 1731. 8. EJ. (ni fallor an filii) *von der rothen ruhr*, Francofurt. 1744. 8. EJ. *decas tentaminum phyfico-medicorum*, Francof. 1699. EJ. fub literis J. H. C. H. S. M. D. *praxeos clinicæ thefaurus Attalicus feu illuftrium medicorum recentioris ævi therapia*, Francofurti 1720. fol. Collectio undique facta. In EJ. etiam *Hermippo redivivo*, & in epiftolis ad NUNNINGIUM aliqua ad praxin pertinent, femiferia.

In COMMERCIO LITERARIO NORICO, quod hoc anno edi cœpit plurima habentur egregia practici argumenti, quæ tota legere oportet.

BRYAN ROBINSON, medici Hiberni, *treatife on animal œconomie*, Londin. 1732. 8. 1738. 8. 2. vol. Experimenta & contemplationes habet de venæ fectione, ejufque effectubus. Revulfionem confirmat, etiam a remotiffimis partibus, cum vena in iis fecta faciat, ut eo humores tendant. Purgationis vim revellentem de capite in abdomen, vires roborantes & laxantes medicamentorum explorat capillis in variis liquoribus maceratis. Cortice peruviano in ipfo principio febrem fupprimi vetat, quæ ali debeat ad adtenuandos humores. Veficatoria rejicit, quod folvant fanguinem, febremque augeant, prodeffe tamen fatetur, quod febrem reparent motumque fufcitent. Non debere eam copiam refrigerantium dari monet quæ crifin impediat. Sudorem pro crifi juvanda laudat.

THOMAS DOVVER'S *the antient phyfician's legacy to his countrymen being vvhat he has collected himfelf, in 49. years practife*, London 1732. 8. 1733. 8. gallice etiam edita, Hagæ 1734. 8. Magnæ laudes funt argenti vivi, etiam crudi, pene in omnibus morbis, ipfa phthifi & calculo, cum brevi, fimplici & vehemente curatione.

The ladies phyfical directory: of all the difeafes peculiar to the female fex from eleven years to fifty, &c. London 1732. 8. 1736. 8. 1742. 8. cum Tractatu de fterilitate & impotentia. An non idem liber fuerit, qui Hamburgi 1741. 8. cum hoc titulo prodiit, *neueingerichtete frauenzimmer Apotheke vvie ein frauenzimmer ihr eigner Arzt fein könne?*

DANIEL TURNER, Chirurgus, medici titulo decoratus, plurima fcripfit. Contra DOVVERUM edidit *the antient phyfician's legacy impartially furvyd*, London 1734. 8. Refutat nimium ufum argenti vivi, & venæ fectionem. Negat mercurium vafis lacteis recipi, adfirmat fumtum de ano defluere, exiguum ergo ejus in curando ufum effe &c. Libros de lue venerea & morbis cutis alibi citavi.

LUDOVICI JOH. THIEULLIER *confultationes medicæ*, Paris. 1732. 8. 2. EJUSD. *confultations de medecine*, Paris T. I. 1739. T. II. 1743. T. III. 1745. T. IV. 1747. 8.

HUGONIS GOURAIGNE *duodecim quæftiones medicæ defenfæ*, Monfpel. 1732. 4. practica varia

varia continent. Alias propofuit anno 1748. In Tractatu *de febribus ad circulationis leges* venæ fectionis theoriam proponit, quam BELLINUS, nempe accelerari in arteria fanguinem, cujus focia vena fecta fuit. Derivationem in cerebri inflammationibus nonnunquam laudat, hinc venæ jugularis fectionem. In menfium fuppreffione nocuiffe venam brachii fectam, juviffe venam pedis incifam obfervavit. In febrium principio multum utitur purgantibus, & in malignis cardiaca laudat. Diætam jurulentam febribus acutis permittit. Peripneumoniam recte potentiffimis venæ fectionibus oppugnat. Cortice peruviano etiam in febribus remittentibus utitur, conjuncto cum opiatis. EJ. *de ferri ufu & abufu in medicina*, Monfpel. 1736. 12. *de humorum craffitie & incidentibus & adtenuantibus*, ib. 1741. EJ. diff. *de fanguinis miffione*, Monfpel. 1743. 8. Contra SYLVAM negat dare aortam aliquam fuperiorem & inferiorem, negat arterias evacuari. In vas ictum derivationem fieri docet, quando vires cordis in reliquo corpore minuuntur, revulfionem quando augentur.

JAC. FOURNEAU & O. C. BARFEKNECHT, *Ergo lationes* [*frictiones ex mercurio jucundiore/que funt ad profligandam luem veneream*, Parif. 1732. 4.

PETRI AZEVEDO & J. B. CHOMEL, *Non ergo inflammationibus Kermes minerale*, Parif. 1732. 4.

SANCTI ZARINI *de curatione per fanguinis miffionem*, Lucca 1732. 4. Chirurgi opus plurimis tamen citationibus & copiofis auctorum locis ornatum. Pro venarum diverfitate fentit, & diverfarum fectionibus vires tribuit.

CAROLI GIANELLA *faggio di medicina teorico-pratica*, Venet. 1737. 8. Plures funt opufculi partes. In principio morbos plerofque eorumque curationes confiderat. Morbos folidorum plurimi facit. Corticem peruvianum meliorem effe monet in febribus æftivis, quæ egent freno quam in iis hibernis, quibus ftimulo opus eft. In febribus cum inflammatione in primis venæ fectionem laudat, non ita in reliquis. Vitiis perfpirationis multum tribuit, & acribus nervos ftimulantibus. In continuis malignis clyfteres lacteos & pediluvia laudat. Febres lymphaticas cum profufo fudore in gangrena alicujus vifceris fundatas, ferum lactis, falfam parillam & mercurium laudat. Et ipfe febres pleuriticas verminofas oleo amygdalarum oppugnat. Sequuntur variæ Epiftolæ & aeris, aquarum locorumque, atque epidemicæ febris defcriptio, &c.

In *Bononienfibus commentariis* plurima peregregia practica habentur: in *primo tomo* anni 1731. ALBERTINI de morbis pectoris: & de corticis peruviani vi febrifuga crifi non penitus deftituta: MICHELOTTI de hæmoptoë frigidiffimis potionibus fublata. In T. III. P. I. Bonon. 1746. 4. de vi corticis febrifugi in febre. In II. MENGHINUS negat vim mercurii in aquam tranfire &c. In P. III. ib. 1747. 4. VINC. MENGHINI de ferri ad fanguinem commeatu inquirit, JOSEPHUS VERATTI de vi veficantium fanguinem cogente, non folvente.

HENRICI LOELHOEFFEL difp. *de frictione*, Leid. 1732. 4.

CHRISTIANI GODOFREDI STENZEL *medicina theoretico practica*, Francof. 1732. 8. EJ. exftant variæ difputationes, ut *cafus aliquot hominum alue venerea per falivationem curatorum*, VVittemb. 1742. *de exitiofis ægrorum* ad acidulas *thermafque relegationibus*, VVittemb. 1741. 4. &c.

SIMONIS PAULI HILSCHER Jenenfis Profefforis, difputationes aliquæ huc faciunt, ut *de amputatione & rafura capillorum in variolis*, Jen. 1732. *de curatione pancitatis lochiorum & dolorum poft partum in matrona feliciter peracta* 1743. *de methodis avertendi variolas* 1745. 4.

J. TIMMII *cogitationes medico-phyfica hiftorica*, Brem. 1732. 8.

J. HENR. SCHUTTE *medicinifcher unterricht von der arzneykunft vvahren nutzen und fchein nazten*, Sort. 1732. 8. *

PAULI GOTTLIEB VVERLHOF Archiatri Regii, practici feliciffimi, & amatiffimi amici noftri fingularis, *obfervationes de febribus* prodierunt Hanoveræ 1732. 4. ibid. recufæ 1745. 4. Occafionem dedit operi genus febrium tertiani generis foporofarum; quæ CL. JOERDENS novæ videbantur, dictæ tamen MORTONO aliifque. Totam ergo rationem febrium periodicarum hic repetit vir doctiffimus, & corticis eximium verumque ufum, cum legitimo adhibendi modo docet. EJUSD. *cautiones medica de limitandis laudibus & vituperiis morborum & remediorum*, ibid. 1734. 4. Contra STAHLIUM & STAHLIANOS monet, non omnes naturæ, ut vocant, conatus bonos effe & juvandos, neque opii corticifve vim extimefcendam. Tractatus alter GOELICKII *laudi febris falfo fufpecta* opponitur, quæ difputatio VVERLHOFIANIS obfervationibus oppofita fuerat. Corticem iterum ut potens & innoxium

noxium medicamentum defendit. Alia passim egregia medicamenta describuntur & laudantur. EJUSD. *Epistola de medicamento alterante ex mercurio & de aurigine ejusque Cameraviano remedio* deque eadem de febribus lite, Hanover. 1735. 4. quibus pulvis alterans PLUMMERII laudatur, & ultimum respondetur GOELICKIO.

In STEPH. HALES *hamastatiks*, Londin. 1733. 8. varia habentur experimenta ad vires medicamentorum definiendas. Ibi contractilis vis peruviani corticis & vini spiritus aliorumque stypticorum, vis sanguinem accelerans venæ sectionis, & calculos dissolventia medicamenta tractantur.

EDIMBURGENSIUM acta egregiis plena observationibus, etiam practicis, hoc anno edi ceperunt, nam & medicamenta ibi varia describuntur, & aquæ minerales, & morbi oculorum aliique rariores.

OTTO CASIMIR BARFEKNECHT & BELLOT, *Ergo febri putrida Picardis suette dicta sudorifera*, Paris. 1733. bona disputatio.

J. JAC. BERLU *treasury of drugs*, London 1733. 12. *

PETRI CHIRAC, Archiatrorum Regiorum comitis, *consultationes* cum SYLVÆ & MOULINI nonnullis, Parisii prodierunt 1744. 8. Fermentationes & theoreticas explicationes Cartesiano more sequebatur. EJ. *traité des fiévres malignes avec des consultations sur plusieurs maladies*, Paris. 1742. 12. *

NICOLAI CONTE, medici Neapolitani, *aqua frigida antiquissima methodus ad praxin iterum revocata*, Neapoli 1733. ni fallor 12.

Getreuer arzt, Jena 1733. 8.

PAUL JOSEPH FACH *de malignitate in febribus falso ac merito suspecta*, Altdorf. 1733. 4.

J. de BUCHVVAL, Profess. Hafniensis, *de diabetis curatione cumprimis per rhabarbarum*, Hafn. 1733. 4.

BALTHASARIS LUDOVICI TRALLES Practici Uratislaviensis, viri doctissimi, *Exercitatio de virtute camphora refrigerante*, Breslau 1734. 8. Discipulus HOFMANNI, inflammationem, quæ fit stasis humorum in canali conico cum nervorum irritatione, hinc aucto adtritu solvi sperat camphora, quæ per apertos canales humores promoveat. EJUSD. *de vena jugulari frequentius secanda*, ib. 1735. 8. Antiquitates hujus sectionis habet, ostendit revellere aperiendo & laxando carotidem externam, hinc in omni congestione ad caput valere, apoplexia, phrenitide, mania. SYLVÆ vero rationes refellit, qui ad cerebrum derivare dixerat. EJ. *das aderlassen als ein hülfsmittel in blattern curen*, ibid. 1736. 8. contra recepta Germanorum præjudicia. EJ. *vorsorge der mutter für neugebohrne kinder*, ibid. 1736. 8. EJ. *virium qua terreis remediis gratis hactenus adscripta sunt examen rigorosum*, ibid. 1740. 4. Contra receptas nimis in Germania, & ad febres aliosque morbos adhibitas terras, & absorbentes pulveres, hic invenias.

J. DANIEL GEYER *de harundinatione (der schilfftiegel cur)* Lips. 1734. 4. EJ. *de salivatione*, ibid. 1735. 4. In EJUSD. olim saxonici Archiatri, *müssigen reiseftunden*, Dresd. 1734. 4. plurimæ epistolæ ad praxin faciunt, ut illæ *von der gürtel cur*, superstitioso cingulo, *vom grand remède von der Huberts cur in* hydrophobia, *vom der mercurialcur eines Hottentotten*, *von der lekcur*, similes cæterum, ut alibi monui, & luxuriantis ingenii epistolæ.

BRANDANI MEIBOMII, Professoris Helmstadiensis, bonæ aliquæ disputationes exstant, ut ea *de usu vaporationum & suffituum in morbis*, Helmst. 1734. 4.

JAC. HENR. CHRISTIANI ADAMI *commentatio critico-medica de usu externo in curandis morbis ad locum* SYMMACHI, Lips. 1734. 8. *

Des geheimen medicinischen briefvvechsels I. *und* II. *stük*, Lips. 1734. 8. *

MICH. MATTHIÆ LUDOLF, Professoris Berolinensis, *anfangs gründe der arzneyvvissenschafft*, Berlin 1734. 8. *

J. VVILHELM ALBRECHT, decessoris nostri, *de effectibus musices in corpus humanum* Liber huc potest revocari, Lipsiæ 1734. 8. editus.

GUSTAV HARMES *de medicina Laponum*, Lond. 1734. 4. bona disputatio.

J. de GORTER Harderovicensis, discipuli BOERHAAVII, cujus testimonio posteris commendatur, aliqua huc faciunt, in pathologicis dicta, ut *morbi epidemici descriptio*, Amstelod. 1734. 4. In *Chirurgia* cum BELLINO sentit, accelerari nempe in arteria sanguinem, cujus vena socia secta est, in reliquis retardari, & revulsionem maximam fieri in arteria proxima. EJSUD. *compendium medicina* jam laudatum, praxin etiam continet nuper recusum F. Lips. 1749. 4.

GEOR-

GEORGE VVARREN *nevv method of curing gonorrhoeas*, Londin. 1734. 8. tertia edit. *

Prefervative againft the confequences of the bite of mad dogs, Londin. 1734. 8. *

THOMÆ HARRIS *treatife on the force and energy of crude mercury*, Londin. 1734. 8. aut 1735. 8. nam utrumque annum reperio. Valde laudat argenti vivi ufum, in fcrophulis, volvulo.

T. K. *critical differtation on the manner of preparing mercurial medicines*, Lond. 1734. 8. *

Alterius anonymi *treatife upon the ufe and properties of quikfilver*, Lond. in 8. circa hæc tempora prodiit, quo docetur valere ad afthma, intemperiem acidam, mercurii ufum, &c. *

THEOPHILI LOBB M. D. viri pii & induftrii *rational method of curing feavers*, Londin. 1734. 8. Theoria in univerfum BOERHAAVIANA præmiffa, confiderat effectus venæ fectionis, eofque valde diftincte proponit. Ligata vena facit inanitatem in trunco venæ ultra locum vinculi, & repletionem cis locum ligatum, hinc inanitionem cordis, & in arterias brachii fanguinis congeftionem, unde non redit, hinc revulfionem ab aliis arteriis. Deinde aperta vena fanguis per eam venam celerius exit, & per arterias bracchii (feu partis cujus vena fecta) velocius movetur, hinc nixus feu derivatio in eam partem fit; hinc diminutio preffionis fanguinis in omnes reliquas corporis partes, & celerior reditus per venas depletas, & revulfio a vafis minimis in majora, & revulfio maxima ab ea parte, cujus vafa non aperiuntur. Cæterum venæ fectioni non valde favet, neque fere admittit nifi in abundantia fanguinis & globorum rubrorum, & jubet fupprimere fanguinis fluxum, quam primum pulfus debilitatur. Eam vero fectionem, quæ in vena jugulari fit, fanguinem derivare docet in caput, quod fanguinis celeritatem in carotide communi augeat. Sic neque fudorem movere fuadet, neque alias evacuationes. EJ. *medical practice in curing feavers*, ibid. 1735. 8. A cortice iterum & venæ fectione alienior eft. Febres habet a diffolutione malignas, & a coagulo ortas & complexas ex utroque genere. In catarrhalibus febribus utitur adtenuantibus, cum motu fanguinis aucto. In vomitoriis multus eft. Cafus fubjecit curationum. EJ. *practical treatife on painfull diftempers vvith fome effectual methods in curing'em*. Lond. 1739. 8. Hiftoriæ dolorum & morborum eo pertinentium, per exempla, cum formulis. Errorem loci a rheumatifmo rejicit, venæ fectioni & opio iniquior. EJ. *account of fmallpox*, ibid. 1748. recufus eft, & gallice verfus Parif. 1749. vol. 2. Ibi proponit evitationem fuppurationis. EJ. *compendium of practice in phyfick*, Lond. 1747. 8. *

ANDREVV HOOKE *effay on the practice of phyfick to revive that of the antients*, Londin. 1734. 8. 1736. 8. Laudat methodum veterum diæteticam. Abforbentia medicamenta negat in fanguinem venire. Laudat generofa remedia, jalapam, gummi guttam, chalybem, argentum vivum, rheum, opium, &c.

JOSEPH ROGERS *effay on epidemical difeafes and more particularly on endemial epidemies of the cyti of Cork; but moft profeffedly the epidemical feaver of 1731*. Dublin 1734. 8. Dignum librum liceat fufius explicare. In *præfatione* multum deprimit theoriam, & experientiam commendat. Rejicit explicationes actionum medicamentorum mechanicos, ut mercurii, falium. Jubet fimplicia dare medicamina, quorum vires experiendo poffint cognofci. Febris ipfa, quam defcribit, petechialis eft cum pulfu fere fani fimili, & dolore capitis vehementi. Multum tribuit in ejus caufis aeri craffo, humido, fætori carnium projectarum; victui carnofo. Rejicit curationem refrigerantem Arabum, quæ noftro frigido climati non conveniat. Utitur, in curando, vino, croco, acidis, veficatoriis, etiam calidis, ferpentaria, theriaca. Sequuntur curationum exempla. In *tractatu de variolis* multas facit ejus morbi fpecies, & multas recenfet epidemias. Febrem fecundariam a prima feparat. Facit diftinctas etiam malignas lymphaticas, tum cohærentes malignas, quales ego vidi anno 1735. quas morbus miliaris fequebatur & urinæ fuppreffio. Scopus ei eft motum fanguinis fuftinere, ne nimis deprimatur: balnea partibus externis pro revulfione adplicat; jubet ægrum lecto fe tegere: acidis utitur ob putredinem, hæc in benignis. In malignis cardiaca præfcribit, cochenillam, veficatoria cervicis, fomenta, vaporem aceti, abfque venæ fectione vel purgatione. Exempla fubjungit.

R. BUTLER *effay on blood letting fhevving the advantages of bleeding, particularly in thefoot*, Lond. 1734. 8. SYLVAM fequitur. Rejicit derivationem, & venæ jugularis fectionem, nifi exhaufto prius corpore. Revulfionis caufa in brachio ob morbos abdominis venam fecat, in pedibus ob morbos capitis, tum derivativo fcopo ad ciendos menfes fubtiliter fatis fecutus remorarum origines pro morborum varietate.

F. JOSEPH HUNAULD & GUYOT, *Ergo in pari vena sectionis & purgationis indicatione venæ sectio præferenda*, Parif. 1734. 4.

HYAC. THEOD. BARON. in thesi, Parisiis anno 1734. defensa, negat sanguinem per venam sectam celerius fluere, negat pericula derivationis, & commoda revulsionis. In principio morbi nocere credit venæ saphenæ vel jugularis sectionem, in corpore vero prius depleto jugularem bene secari.

GIUSEPPE del PAPA *consulti medici*, T. I. & II. Rom. 1733. 4. Venet. 1734. 4. Tachenianus fere est, & acidi atque alcali defensor. EJ. *trattati varj fatti in diverse occasioni*, Firenze 1734. 4. *

Aliqua philosophica sunt, multa pathologica & practica, de vi noxia vernicis sinensis, de expurgatione mercium suspectarum, curatione variolarum aliorumque graviorum morborum.

J. BAPTISTÆ MAZINI Professoris Patavini de mechanica schola, ut per particularum figuras eventus rerum interpretaretur, exstat *mechanica medicamentorum* edita Brixiæ 1734. 4. Octaedras, Rhomboideas particulas, hamatas, & prismata, in medicamentis invenit, quæ faciunt, ut alvum ducant, urinamve moveant, &c. EJ. *mechanica morborum* omitto. Opera conjuncta recusa sunt Brix. 1743. 4. *

MICHAEL PINELLI in *nuovo sistema dell' origine della podagra* arcana equidem aliqua ad podagram, calculumque non bene laudat, recte vero acida, adeo a suis civibus exosa, innocentia esse ostendit, & apta superandis variis morbis, ipsique vincendæ podagræ. Lapides pretiosos merito contemnit, cum ipse pharmacopola sit. Prodiit Rom. 1734. 4.

JOS. TH. ROSETTI *systema novum de morbis fluidorum & solidorum*, Venet. 1734. fol.

DAMIANI SINOPEI Medici in Nosodochio maritimo Cronstadiensi *parerga medica*, Petropoli 1734. Constitutiones epidemicæ & historiæ morborum lectu dignæ.

VINCENTII BREST diss. *sur l'usage du mercure dans les maladies vénériennes & autres & sur la maniere de s'en servir avec succès sans salivation* lego Londini 1735. prodiisse, Germanice recusum est *vom rechthen gebrauche des mercurius in venerischen krankheiten*. Berlin 1749. 8. *

JOH. LEMBKEN *cautelæ quædam practicæ circa curationem variolarum*, Gryphswald 1735. 4.

ANT. MOMBERS *de mumia in praxi medica non facile adhibenda*, Helmst. 1735. 4.

A. FR. DANKVVERTS *de arte inferendi febrem*, Helmstatt. 1735. 4. disp.

A. D. *de usu arenæ externo in curandis quibusdam morbis*, Lips. 1735. 4.

R. JAMES *art of curing the madness caused by the bite of a mad dog*, Londin. 1735. 8. nempe turpetho minerali. EJUSDEM *modern practice of physick*, Londin. 1746. 8. vol. 2. Aphorismos esse BOERHAAVII, cum SVVIETENII nonnullis auctorisque notis jam monui, adjectis formulis, & morbis, qui in opere BOERHAAVII desiderantur ex HOFMANNO. Porro hydrophobiæ curatio eadem, & mercurii, cinnaberis & musci ope peragenda describitur. Recusa est cum notis a CL. VVESSEL LINDEN cum tractatu de Visco.

M. van VISVLIET *de efficacia balneorum ex aqua*, in C. H., Leid. 1735. 4. *

J. ERNESTI HEBENSTREIT doctissimi viri, Professoris Lipsiensis diss. *de usu hydrargyri interno*, Lips. 1735. EJUSDEM παλαιολογία θεραπευτικῆς, Lips. 1749. 4. & aliæ disputationes exstant.

J. JAC. GELHAUSEN *de usu lactis medico*, Prag. 1735. 4. & aliæ disputationes.

RUDOLPHI AUGUSTI BEHRENS *anvveisung fur die leute auf dem lande, vvie dieselben der imschvvang gehenden rothen Ruhr*, & Hanover 1736. fol. * EJ. *Kunst ertrunkene menschen zu ervvecken*, Brunsvic. 1742. 4.

FRANCISCI BALTHASAR von LINDERN fenis amici nostri *venus spiegel*, *seu de curandis morbis venereis*, Argentor. 1736. 4. EJ. *medicinischer passepartout oder hauptschlüssel allekrankheiten des menschlichen leibs zu erkennen und zu curiren*, ibid. 1739. 8.

POLYCARPI GOTTLIEB SCACHER utiles exstant disputationes, ut ea *de recto usu rationis & experientia*, Lips. 1736.

In *Oeconomia* sua CL. FR. NICHOLLS contra derivationem etiam & revulsionem dixit.

Pilula VVardiana dissecta in Epistola ad BOERHAAVIUM, Londin. 1736. 8. Contra vehementissimum drasticum, quod vendebat VVARDIUS.

J. AL-

J. ALBERT HAZON & MURRY, *Ergo uteri post partum inflammationi vena sectio e brachio*, Paris. 1736. 4.

ADRIANI MALAVAL & ISOARD, *Ergo apoplexia pregnantium saphena sectio*, Paris. 1736. Laudat per exempla.

In J. du HALDE Chinæ descriptione etiam libri aliqui medicorum Chinensium excerpti exstant.

J. GER. VVAGNER, celebris & felicis medici Lubecensis, *observationes clinicæ*, Lubec. 1737. 4. EJ. *de medicamentis ad puerperarum febres mali moris*, Lubec. 1742. 4. EJ. *de curatione hæmoptoës*, ibid. 1742. 4. Alios *de pacanda lue pecorum* (Lubec. 1745. 4.) & *de natura metu in morbis malignis*, Hamburg. 1744. 8. jam citavi, quo libello sapienter emetica in principio malignorum morborum laudat.

J. CHRIST. KUNDMANN in *rarioribus naturæ & artis*, Bresl. 1737. fol. Posterior pars operis plurimas continet practici generis observationes. In EJ. *abhandlung vom zustande des menschen vor und nach dem falle*, Bresl. 1720. practica varia exstant, & imprimis monita contra male laudata arcana. Lapides pretiosos & corticem peruvianum rejicit.

A. P. QUEITSCH *conspectus totius medicinæ in tabulas conjectus*, Francofurt. Viadr. 1737. fol. pro tironibus. EJ. *medicus naturæ magister*, Francf. Viadr. 1739. 4.

J. G. a BERGEN *de aceto liquore polychresto*, Francof. 1737. 4. & aliæ bonæ disputationes sunt.

HERMANNI PAULI JUCH Erfordiensis Professoris plurimæ disputationes exstant. Eo ergo disp. *de camphora*, Erfurt. 1737. *de revulsione & remediis revellentibus*, ibid. 1743. &c. *De lumbricis terrestribus & eorum usu medico*, Erf. 1742. 4.

J. GOLDHAMMER *vveiber und kinder arzt*, Northausen 1732. 8. 1750. 8. Pro Plebe.

JAC. PRAUN *de congrua purgantium quorumdam ad morbos applicatione*, Argentor. 1737. 4.

J. FRID. BAUER *inoculatio variolarum in utramque partem disputata*, Lips. 1737. 4. EJ. *de balneis vaporosis nativis*, ibid. 1741. 4.

J. FR. HERRENSCHVVAND celebris ab eo tempore practici, & medici stipendiariorum Helveticorum R. Galliæ *historia mercurii medica*, Leid. 1737. 4.

HENRICI JOSEPHI REGA, Professoris Lovaniensis, *accurata medendi methodus ab omni hypothesi abstracta*, Lovan. 1737. 4. In primo libro theoriam dat, multumque tribuit solidorum morbis, in altero dat morborum historias, in tertio curationem.

JOSEPHI ab OVERKAMP *systema theoretico-practicum*, Norimberg. 1737. 8. Stahlianæ medicinæ compendium.

J. FRANCISCI le FEVRE *opera*, Vesuntione 1737. 4. Tractatus secundus est de venæ sectione, in quo accelerari sanguinem in arteria docet, cujus sodalis vena inciditur, &c.

M. L. VERNAGE, *Non ergo variolæ mali moris soli naturæ committendæ*, Paris. 1737. 4. bona disp. EJ. & du ROCHER, *Ergo malignæ febri saphenæ sectio emeticum*, 1744.

PAULI VALCARENGHI *medicinam rationalem* Cremæ 1737. 4. & *constitutiones epidemicas* alibi dixi. EJ. *dissertazione epistolare dell' uso e dell' abuso del Rabarbaro unito alla China*, Cremæ 1748. prodiit. Contra eam paulo post edita est IGNATII PEDRATTI *lettere familiari in risposta alla dissertazione epistolare dell' uso e dell' abuso del Rabarbaro unito alla china china del* S. VALCARENGHI, Cremona 1749. 8. Defendit corticis usum purum & absque miscella. Respondit CL. VALCARENGHI in *Riflessioni medico pratiche sopra la lettera familiare del* D. PEDRATTI *fatta in risposta alla diss. epistolare*, Cremæ 1749. 4. * Tuetur auctoritatibus & rationibus conjunctum utriusque hujus remedii usum.

FLORENT. AUG. GALLARATI *methodus ad profligandas febres tertianas*, Cremæ 1737. 4.*

JOSEPHI ANTONII PUIATI *decas rariorum observationum medicarum theoreticis practicisque animadversionibus illustratarum*, &c. Venet. 1737. 8. In *præfatione* defendit contra SYDENHAMIUM utilitatem observationum singularium. Jubet medicos sufficiente copia medicamenta propinare, cum ex parca dosi corticis tertianam duplicem, ex parva dosi cantharidum ischuriam funestam fuisse viderit. Observationes plures sunt, quam promittit titulus, quælibet enim alias socias habet. Stranguriam superavit venæ sectione, opio; bubonem gallicum raro auxilio purgatione; pleuritidem verminosam epidemicam mercurialibus expugnavit, absque venæ sectione. Luem veneream sanat argento vivo ita adhibito, ut alvum solvat, absque salivatione. In mania puerperarum laudat, & recte, venæ sectionem.

In

In epistola ad FREINDIUM, quem nesciebat dudum obiisse, monet, HIPPOCRATEM in febribus venam non secuisse, & in pleuritide raro. In variolarum secunda purgatione ipse etiam alvum ducit. In dissertatione de hydrargyro mirifice extollit vires argenti vivi, in quartana febre, podagra, febribus epidemicis: negat ab humoribus nostris acrimoniam ipsi communicari. EJ. L. *de morbo Naicniano*, Feltriæ 1747. 4. latius patet, quam titulus. Describit febrem cum congestione ad caput, tritæophuiam, quam calidis medicamentis, sanguinem solventibus & vincula spirituum, vomitu, cantharidibus, absque venæ sectione curavit.

JOH. FANTONI *observationes* in Pathologicis laudavimus.

MICH. PEAGET, *Ergo luis venereæ curationi per frictionem potius quam per fumigationem favent observationes*, Paris. 1738. 4.

A. CL. RENARD, *Ergo pluribus Hispanorum morbis remedium efficax balneum*, Paris. 1738. 4.

Cum eodem titulo habetur disputatio CLAUD. BURLET, Paris. 1714. 4.

FR. BAILLY & BELLETETE *num in pest ut carbunculi sic & bubones statim ferro semper aggrediendi*, Paris. 1738. 4. bona disp.

BROWNE LANGRISH *modern theory and practice of physick*, Londin. 1738. 8. quæ secunda editio est. Pathologica laudavi. Ex iis deduxit utilitatem venæ sectionis minuentis copiam globulorum sanguinis. Derivatoriam emissionem sanguinis rejicit, & laudat revulsoriam. Non valde probat cantharides, quarum vis acris resorpta febrem facit. Neque valde refrigerat in febre, neque calefacit. Non plurimi corticem peruvianum æstimat. Equitationem in phthisi valde commendat. Dignus & utilis liber. EJ. *physical experiments upon Brutes*, Lond. 1746. 8. Experimentis docuit aquam laurocerasi, quæ vehemens est venenum, parca copia datam sanguinem ruberrimum, & pulcherrimum reddere.

CAR. FRID. KALTSCHMIDT Professoris Jenensis disputatio *de curatione virginis hydropicæ*, Jen. 1738. 4. prodiit, & aliæ subinde utiles succedunt.

SAMUEL SCHAARSCHMIDT hoc anno cepit edere diarium suum Berolinense, quod maxima parte practicum est. EJ. *therapia generalis* a morte CL. viri edita est a CL. MOEHSEN, cujus tomus I. anno 1749. alter 1750. 8. Berolini prodiit. Sub eo titulo materia medica reperitur. EJ. *abhandlung von venerischen krankheiten* perinde nuper, ibid. 1750. 8. prodiit aucta ab E. GODOFREDO KURILLA.

LEONHARD STOKE *gedwongene verantwording zynde een verhaal der ziekte en dood van* CELIA WALLE, Utrecht 1738. 8. Decocto lignorum & sudori in craticula subjecerat viduam de malo venereo suspectam. Cum alii medici ulcus in femore invenirent, malam curationem accusarunt. Ipse se tuetur, & producit testimonia facultatum, quæ negant ejus medicamenta nocuisse.

NICOLAI GRANITII *medicina theoretico practica*, Venet. 1739. 4. *

PETRI de ROTUNDIS *de victus ratione in febre acuta continua*, Rom. 1739. 4. *

GIDEONIS de RABOURS & *de la* CLOY, *Ergo in lue venerea parciores & longius dissita mercurii doses plenioribus crebrioribusque anteponenda*, Paris. 1739. 4. *Ergo in ulcere tonsillarum antisepitica*, Paris. 1749. 4.

Méthode pour prendre le Quinquina in *Act. Trivult.* 1739. p. 2055. Vult parari id medicamentum in antlia pneumatica, & aerem internum extrahi.

Traité pour connoitre & guérir la peste, La Haye 1739. 8. *

CHAMPCORNU *traité des maladies vénériennes*, Amstelod. 1739. 8. *

JOH. HUXHAM *Observationes de aere & morbis epidemicis ab anno 1726. ad finem 1737. Plymuthi factæ*, Londin. 1739. 8. In nobili libro, quem in pathologia laudamus, huc multa pertinent. Febres intermittentes non nimis præcipiti usu corticis supprimi debere monet. Mercurium alcalisatum cortici præstitisse vidit. Cathartica in secunda febre variolarum feliciter expertus est. In pleuritide non necesse esse sputum movere, ut quidem in peripneumonia observat. Tussis convulsivæ, valde difficilis, curationem tradit. In variolis anni 1735. (qui etiam in Helvetia strage variolosa celebris fuit) alexipharmaca adhibuit. In Ictero cum sanguine dissoluto & hæmorrhagia venæ sectione, emulsionibus utitur: in altero ictero ab inerte bile terra foliata tartari, quam in morbis a viscido valde commendat. Succedunt dissertationes duæ: una de *febribus lentis nervosis*, malignis absque appa-

rente

rente periculo, quæ absque venæ sectione, ipsis alexipharmacis tractari volunt: & *de Colica Damnoniensi*, nempe pictonum, quam vomitu repetito admistis anodynis, diuturna alvi purgatione, denique sudore mul.o superat. EJUSDEM *an essay on feavers and their various kinds*, Londin. 1750. 8. In inflammatoriis febribus antiphlogisticam methodum recte a SYDENHAMO præscriptam esse, non ita in exanthematicis, quæ egeant vi expulsiva.

KINNEIR *nevv essay on nevves shevving the use of bathing and drinking bathvvaters in nervous disorders*, Londini 1739. 8. Mire commendat thermas suas ad podagram morbosque nervorum, & frigidum quidem balneum, post calidum. Medicamentum alternans Edimburgense PLUMMERI ad resolvendum absque salivatione valde laudat.

J. GEORGII HENRICI KRAMEH *medicina castrensis*, Vienn. 1739. 8. STAHLIUM sequitur. Scorbutum, ut ex parciori usu vegetabilis cibi ortum, eo ipso debellat, nempe succis recentibus ad tres & quatuor uncias ter quaterve de die cum sero lactis sumtis, ex cochlearia, nasturtio horrensi, & citro. Luem veneream argento vivo, cum purgantibus misto, absque salivatione sanat. Corticem febrifugum non amat. Dysenteriam aromaticis curat absque opio. Phthisin Selteranis aquis cum lacte pro certo sperat tolli. *De scorbuto* diximus.

Sorgfältiger Closter medicus, Lipſ. 1739. 8. *

J. CONRADI a BRUNN (qui prius celebris anatomicus fuit BRUNNERUS) archiatri Palatini posthumus libellus *de methodo tuta ac facili citra salivationem curandi luem veneream* edidit filius J. JACOBUS, Scaphus. 1739. 4. nempe diminutis dosibus argenti vivi.

CHR. H. HAENEL *de camphora*, Leid. 1739. 4.

Gesundheits büchlein vor alle menschen 1739. 8. *

LUD. FRIED. PELITSCH *untersuchung der eigenschaften und hülfsmittel der arthritidis*, Lipſ. 1739. 8. * cum introductione ad modum cognoscendi morbos.

Der medicinische hauptschlüssel oder gründliche einleitung zur vernünftigen cum aller krankheiten, Lipſ. 1739. 4. diversus liber a priori illa clave DIETERICI.

SUECICÆ ACADEMIÆ *acta*, quæ hoc anno edi ceperunt, minime sunt absque utilibus practicis monumentis, ut NICOLAI ROSENII. G. STRANDEBERGII, &c.

CAMILLI FALCONET, viri doctissimi, & LUCAS *Ergo in variolis cujuscumque generis non una medendi methodus*, Paris. 1740. 4.

JOHANNIS ASTRUC, viri literatissimi, Monspeliensis Professoris, nunc Parisini medici, celebre opus *de morbis venereis*, Paris. 1738. & 1740. 4. prodiit, sæpe recusum, in posteriori editione auctum dissertatione de curatione luis venereæ apud Sinas. Cæterum in curatione omnia quidem symptomata ramosque mali persequitur, parciori autem usui mercurii vivi cum aliis Monspelienſibus plurimum tribuit. Ipsi certe tribuitur, auctus tamen nonnihil ex BOERHAAVII libro *de viribus medicamentorum*, *tractatus therapeuticus*, Genev. 1743. 8. Indicationes sunt, ex causis morborum desumtæ, & medicamenta atque auxilia ad eas indicationes, formulæque minime inutiles.

G. MARTIN *treatise on the povver of medicines*, Londin. 1740. 8. * An ejusdem GEORGII, cujus liber de gonorrhœa?

GEORGII MARTINE *medical and philosophical essays*, London. 1740. 8. De vi electrice purgantium aliqua habet.

In GEORGII BECKET *collection of chirurgical tracts*, Lond. edita 1740. 8. aliqua huc pertinent, de curatione scrophularum per contactum, quam superstitiosam vocat & deridet, de *specifico*, sed arcano, ad consumtionem.

J. du BOIS *de sanguinis missionis usu & abusu*, Leid. 1740. 4.

J. FRID. VVINTER egregii viri, Leidensis Professoris, *de certitudine medicinæ practicæ*, Franek. 1740. fol.

Avis pour donner des secours à ceux que l'on croit noyés, Argentor. 1740. fol.

J. FRIDERICI SCHREIBER *observationes & cogitata de peste*, Petrop. 1740. & auctius, Berol. 1744. 4. Denuoque emendatus, Petrop. 1750. 4. In peste *bubonaceam speciem sanat* argento vivo cum camphora misto, & mercurium quidem adhibet ob adfinitatem cum lue venerea, ut tamen salivationem camphora impediat. In *carbunculacea*, quam cum variolis comparat, corticem Peruvianum laudat. Sub pestis initia in Ucrania profuit emeticum. In tertia editione camphoram salivationem movisse monet, & proponitur ab anonymo antidotus

peftis ex animali regno. Dubitat IDEM anonymus, an vere ex America lues venerea in Europam venerit.

CHRISTIANI AUGUSTI THEOPH. HÆRTEL *de effectu fedativo ftimulantium & excitantium*, Argentor. 1740. 4.

J. FRID. CARTHEUSER *de refrigerantium differenti indole & modo operandi*, Francof. Viadr. 1740. 4. difp. *de neceffaria confenfus partium attentione practica*, ibid. 1741. 4. *de cinnabaris virtute medica* 1743. *de erroribus practicis ex falfa theoria* 1742. & aliæ bonæ difp. EJ. *rudimenta materiæ medicæ*, Francof. Viadr. 1741. 8. recufa ibid. 1749. & 1750. cum titulo *fundamentorum materiæ medicæ generalis & fpecialis* 8. 2. vol. utile omnino opus eft cum multis experimentis propriis, ex chemia inprimis, & genuinarum virium a fpuriis prudenti feparatione.

In CASPARI NEUMANNI operibus, quæ hoc anno prodieunt, materia medica cum analyfibus egregia continetur, quam in chemicis laudavimus.

Specimen materiæ medicæ contractæ, Leid. 1740. 8. alphabeticus & brevis catalogus materiæ medicæ, nonnullis additis, fere ex BOERHAAVIO.

J. SIGISM. GOERLIZENS *Kurtzer unterricht wie man fich zu zeiten der peftilenz bewahren und halten foll*, Witteb. 1740. 4. *

EL. FRID. HEISTERI LAUR. Filii *de quartana & hydrope per corticem peruvianum curatis*, Helmftad. 1740. 4.

CARL. FRID. HUNDERTMARK, docti viri, *de fingulari ufu frictionis & unctionis in curatione morborum*, Lipf. 1740. 4. EJ. *de facchari faturni interno ufu falutari*, ib. 1741. 4. quem defendit. EJ. *de incrementis artis medicæ per expofitionem ægrotorum in vias publicas & templa*, Lipf. 1749. 4. Ad hiftoriam inprimis artis pertinet, aliquas tamen curationes veterum declarat.

CL. COLLEGÆ noftri GEORGII GOTTLOB RICHTERI multæ doctæ funt, & utiles, ad praxin pertinentes, difputationes, ut ea *de falubri ufu frigoris in medicina*, Gotting. 1740. *de infolatione* 1741. *medicina plagofa* 1746. *balneum animale* 1708. 4. & aliæ plurimæ. BOERHAAVII etiam vindicias adverfus anonymum cenforem Anglum dedit anno 1745. 4.

DANIELIS WILHELMI TRILLER, viri doctiffimi, & Profefforis Wittebergenfis, *commentatio de pleuritide ejufque curatione*, Francfurt. 1740. 8. Venæ fectionis utilitatem confirmat, calida refellit, & naturalem eam curandi viam, quam BOERHAAVIUS, ingreditur, adductis exemplis. Derivationis theoriam eam fere quam BELLINUS tradit, maximam nempe fieri per venam proximam. EJ. *de clyfteribus nutritiis eruditiffimum programma nuper prodiit*, Wittemberg. 1750. 4.

FRANCISCI RONCALLI PAROLINI differtationes nihil practici continent, fed *hiftoriæ morborum* jam citatæ huc faciunt, cum confilia variorum doctorum virorum contineant, & practicas epiftolas. Deinde *Europæ medicina a fapientibus illuftrata*, Brixiæ 1747. fol. edita, huc omnino revocari debet, cum ad variarum regionum medicos fcripferit vir Cl. & a fingulis fcifcitaverit, quid earum regionum praxis medica peculiare & memorabile habeat. Multa ergo hic medicamenta laudantur. Utiles funt epiftolæ ANDREÆ PASTÆ, J. C. RIEGERI, MARTINI GHISII (qui luem bovillam defcripfit, in qua fruftra varia & mercurius etiam tentatus eft), J. CALVI LIMPERANI, J. PHIL. BURGGRAU, ARCUTII CAPELLA, ANTONII FORMICA, MARCI FLORI. LUDOVICUS JOH. THUILLIER curationem non valde credibilem per fudorem fympathetice motum proponit. RONCALLIUS ad varios libros clinicos fua addit judicia, ut in SYDENHAMUM, cujus carpit artem exfpectationis in nafcente epidemia.

NICOLAI CYRILLI, qui etiam ETTMULLERI opera edidit, *confulti medici*, Venet. 1741. 4. tria vol.

MARTIN *de la phlébotomie & de l'artériotomie*, Parif. 1741. 12. Recenfet opiniones contrarias PETRI SENAC & SYLVÆ; accelerari tamen cum ifto credit in ea arteria fanguinem, cujus vena focia fecatur. Hinc male in eryfipelate faciei fucceffiffe venæ jugularis fectionem obfervat. Venæ brachii fectionem præfert illi pedis, ob ampliorem tubum & cordi propiorem. In collo venam fecat in leviori inflammatione capitis, quæ poffit derivando folvi. Arteriotomen laudat in maximis malis, quoties craffus fanguis ex arteriis in venas ægre tranfit.

J. LUD.

J. Lud. Baude de la Cloy & Bercher, *Ergo in pulmonum inflammationibus etiam cum sputo cruento aliquando emeticum*, Parif. 1741. 4.

Antonii Ferrein, *An morbis malignis vesicantia*, Parif. 1741. 4.

Gaspar Cochon Dupuy & Francisci Dav. Herissant, *Ergo in ipso exortu febrium intermittentium statim ut plurimum kinakina*, Parif. 1741. 4.

Joh. Midy & Lud. Renati du Bois, *Ergo fiphilis per frictiones mercuriales absque ulla excretione nisi fere insensibili, sanabilior*, Parif. 1741. 4.

Lud. F. Bellot, *An in biliosis gelida glaciatique liquores bradypepsiam juvant*, Parif. 1741. 4.

Caroli Dionis & Nat. Mariæ de Gevigland, *Ergo fiphilidi convenit suffumigatio recens*, Parif. 1741. 4.

P. Guisard in suo *essay sur la maladie vénérienne*, la Haye 1741. 8. Parif. 1742. 12. curationem absque salivatione commendat.

J. Garlik *on the efficacy of injections in a virulent gonorrhoea*, Londin. 1741. 8. *

Henry VVarren *treatise concerning the malignant fever in Barbados*, &c. Londin. 1741. 8. Ex peste natam malignam febrem describit, *flavam* a colore corporis dictam, qui in secundo morbi stadio est. Eam calidis remediis & sudore perpetuo sanat, absque refrigerantibus aut acidis, aut multa venæ sectione, aut cantharidibus. Felicem se fuisse ipse testatur, & Cl. Hughes, addit cum summo successu VVarrenium sua methodo in colica pictonum Barbadensi usum esse (*desc. of Barb.* p. 34.) Cl. Tovvne contrariæ curationis auctorem convictum se dedisse scribit ipse VVarrenius.

J. Dan. Schlichting *syphilidos mnemosynon criticum of vrye oneenfydige gedachten over ongemakken door't gebruyk der teeldeelen oorspronckelyk*, Amstelod. 1741. 8. 1746. 8. Tertius liber huc pertinet, quo curatio proponitur, quam in solo Mercurio, & in sola salivatione, rejecto Guajaco, ponit, absque nimia calidi aëris observatione, omnia etiam luis venereæ symptomata tractat & curationes proponit. In ejusdem *nieuvv hervormde examen van land en zee chirurgie*, Amstelod. 1748. 8. in *præf.* curatio morborum acutorum in climatibus calidis traditur, penitus refrigerans; & acida, cum opio. Adjecit ad finem libellum de operationibus medicamentorum.

Abraham Titsing chirurgi *Cypria tot schrik van haar bondgenooten en tot dienst der heelmeesteren*, Amstelod. 1742. 2. vol. bene spissa de morbis venereis. Verbosissimum auctorem sequi non potui, cum inprimis viderem, negare luis venereæ originem Americanam.

Arthrur. Conrad Ernsting *nucleus totius medicinæ quinquepartitus*, Helmstad. 1741. 4. 2. vol. Lexicon in *secunda* parte medicum etiam continet.

Hermanni Friderici Teichmeyer, olim Ill. soceri nostri, *institutiones medicinæ pathologicæ & practicæ* Jenæ prodierunt 1741. 4. quibus omnium morborum historiæ & curationes continentur. Ej. exstant multæ disputationes hujus argumenti. Ej. *materiæ medicæ institutiones* prodierant Jen. 1737. 4.

Claudii Car. de Jean & le Moine, *Ergo a vomitoriis febrium intermittentium auspicanda curatio*, Parif. 1742. 4.

Antonii Fizes *opera* Monspelii 1742. 2. edita vix ad praxin pertinent.

J. VVatson *account of Havvksbee alteration medicine in the cure of venereal diseases*, Londin. 1742. 8. *

J. Casp. Kuchler *de usu venæ sectionis in pede fallaci*, Lipf. 1742. disp.

Isaac Mar. Assur *de frictionis usu medico*, Hall. 1742. disp.

Moyses Bernhard VVolfsheimer *de diaphoreticis universalis medicinæ loco habendis*, Hall. 1742. disp.

VVolfg. Frider. Bonneken *abhandlung von den erdhaften mitteln*, VVertheim 1742. 4. Rejicit absorbentia terrea. Ej. *biga casuum medicorum*, VVertheim 1744. 4. sanguinem asininum pro delirii specifico remedio proponit.

Christ. Frid. Daniel *de specialissima medendi methodo omnis felicis curationis fundamento*, Hall. 1742. disp. Ej. discipuli Hofmanniani, & contubernalis, *Bytråge zur medicinischen gelehrsamkeit*, Hall. 1749. 4. P. J. cui nuper altera accessit, ibid. 1750. 4. Inprima, quam solam legi, huc etiam pertinent miscellaneæ de morbis aliisque quæstionibus medicis dissertationes. Ej. *Berlinische samlung von nützlichen vvahrheiten*, Berolini 1742. 8. non vidi.

ANDREÆ ELIÆ BUCHNER, Hallenfis Profefforis, & Præfidis Academiæ naturæ curioforum, numerofæ exftant difputationes, etiam practici argumenti. Huc ergo *de curatione palliativa*, Erford. 1742. 4.

J. LUDOV. KORTUM *de exanthematis febrium acutarum retrogreffis per venæ fectionem reftituendis*, Hall. 1742. 4.

GOTTVVALD SCHUSTER *vernünftige methode die meiften krankheiten des menfchlichen leibes bald und angenehm zu heben*, Chemnitz 1743. 4. & P. II. 1744. ib. Praxeos fyftema.

LAURENTII HEISTERI Profefforis Helmftadienfis medici & chirurgi celeberrimi *compendium medicinæ practicæ*, Amftelod. 1743. 8. Genev. 1748. 8. germanice, Lip. 1749. 8. In EJ. *compendio inftitutionum medicinæ*, Helmft. 1736. 8. ad praxin pertinent confilia medico-clinica; diætetica & alia.

Des armen landmans arzt aus dem Engl. überfezt, Lipf. 1743. 8. *

J. AUG. OEHME chirurgi, *der aus dem leiblichen fegfeur erlöfete podagricus*, Drefd. 1743. 8. *

J. B. PRANZETTI SALIS chemicus, cujus fingulares amores in patria mea notiffimi funt, *liber correctionis, feu novus medicinæ tractatus cui titulus medicum hoc bonum*, Heilbrunn 1743. 4. *

PAULI VVILH. SCHMIDT *hiftoria hydropici curati*, Gedan. 1743. 4. Paracentefi facta quadragefies, aliquoties umbilico incifo, adjuta purgatione malum dilatum eft, ut tamen cum funefto eventu redierit.

J. PHIL. VVOLF *confilium medicum über die epidemice graffierende Ruhr krankheit*, Schveinfurt 1743. 4.

FRID. GOTTLIEB MULLER *de venæ fectionis etiam reperita ufu*, Argentor. 1743. difp. In omibus acutis morbis, etiam exanthematicis, miffionem laudat fanguinis.

DAVID VASSE & BIDAURT, *Non ergo a vomitu partus facilior*, Parif. 1743. 4.

In Monumentis Academiæ Chirurgicæ aliqua etiam practici generis continentur.

BONAFEDE VITALI *lettera e rifpofta fopra le malattie contagiofe*, Verona 1743. 8. Agit de pefte Meffanenfi & proponit curationem anthelminticam.

Varie regole ufate in occafione di Peftilenze, Modena 1743. 8. *

J. KILPATRIK *Effay on inoculation occafiond by the fmallpox being brought in South Carolina in the year* 1738., Lond. 1743. 8.

DALE INGRAM *of the gout*, Lond. 1743. 8. Laudat fonticulos inter mufculos gaftrocnemios, balneum ad diffipanda coagula cum mufculari motu.

GEORGII BERKELEY, Epifcopi in Cloyne, viri acuti ingenii & erudititiffimi, *firis or a chain of philofophical reflexions concerning the ufe of Tarvvater*, Dublin an. 1744. Londin 1744. 8. gallice *recherches fur les vertus de l'eau de Goudron*, Amftelod. 1745. 8. Germanice prodiit *hiftorifche nachricht vom theer vvaffer durch* DIED. VVESSEL LINDEN, Amftelod. 1745. 8. Gottingæ vero 1745. 8. *nachricht vom theer vvaffer*, quo præcipua momenta rerum continentur omiffis philofophicis. Præter variam eruditionem & acidi atque ignis (quæ vix credit differre) tamquam fpiritus animalis mundi, & inftrumenti, quo DEUS motum excitat, primas antiquitates ex Ægypto & Platone repetitas, imprimis decoctum faturatum pifcis pro fummo medicamento adverfus variolas, phthifin, febres epidemicas, etiam animalium laudat. Ipfe Epifcopus anno 1747. Dublini & Londini duas alias epiftolas edidit, quibus laudes fui decocti confirmat & auget. Non tamen defuerunt adverfarii *Remarks on the firis*, Lond. 1744. 8. *A letter to* M. BERKLEY, ibid. eodem anno. *Reflexions concerning tarvvater*, ibid. eodem anno * *English vvisdom examplified*, ibid. * *A cure of the epidemical madneff of drinking tarvvater*, ibid. eodem anno *. Contra pro Epifcopo fcriptum eft *Tho Bishop of Cloyne defended*, ibid. eodem anno * STEPHAN HALES *account of experiments upon tarvvater* 1745. & THOMÆ PRIOR *authentik narration of the fucceff of tarvvater*, Lond. 1746. 8. * cum literis & teftimoniis.

DAVID STEPHENSON *methanical practice of phyfick*, Lond. 1744. fol. Heteroclitus auctor rejectis internis medicamentis morbos omnes fanari credit aere compreffo, tamquam balneo, fubmerfione in aqua, tremoribus aeris elafticis adplicatis. Ipfas hæmorrhagias a denfo aere tamquam vinculo vafis injecto credit fupprimi poffe; & inftrumenta depingit, nullo experimento facto.

LUD.

LUD. CLAUD. BOURDELIN & POISSONNIER, *Ergo pulmonum etiam in morbis suus est kinæ kinæ locus*, Parif. 1744. 4.

GUIL. de MAGNY & MARTEAU, *Ergo sperma ceti narcoticis sociatum remedium in pleuritide præstantissimum*, Parif. 1744. 4.

LUD. de SANTEUIL & ARCELIN, *Ergo non cogenda revulsio*, Parif. 1744. 4. Theoriam HECQUETI contra SYLVAM defendit.

FRANCISCI de SAUVAGES editio *Hæmastatices* HALESII conjunctas habet notas & differtationem *de febre & de inflammatione*. De venæ fectione etiam agit & ejus vires examinat. EJ. *traité des maladies du Vivarais* ab bovillam luem pertinet; fetaceum autem ex cortice Ribes nigri imprimis laudatur. EJ. *de la cause de la Rage*, Touloufe 1749. 4. Curationem tradit & fpem in mercurio ponit. EJ. *de hemiplegia per electricitatem sanata*, Monfpel. 1749. 8. habet etiam modum ea curatione utendi & exempla.

BOUILLET *Elémens de la médecine pratique tirés de écrits d'* HIPPOCRATE *& de quelques autres médecins anciens & modernes*, Beziers 1744. 4. Differtationes variæ funt abfqe nexu. Regulæ ex HIPPOCRATE excerptæ. D. JAMES confilium ad rabiem caninam. Thefes *an vesicantia malignis, an kermes ad inflammationem tonsillarum*. Proprias obfervationes vix profert. EJUSD. *suite des élémens de pratique avec des differtations & des remarques de théorie & de pratique*, ibid. 1746. 4. Saponem ad afthma & podagram laudat: tum curationem febrium antiphlogifticam, quæ ab HIPPOCRATE ad noftra tempora eadem eft & conftanter felix fuerit.

Traite des causes des accidens & de la cure de la peste. Parif. 1744. 4. Hanc egregiam collectionem in Pathologicis laudavi. Primarii autem libelli, qui ad praxin, funt CHICOINEAU *rélation abregée de la peste de Marseille avec la curation*. Ufus eft diaphoreticis, theriaca ipfa. *Observations & réflexions propres à confirmer ce qui a été avéré par Mrs.* CHICOINEAU, VERNAY *&* SOULIER, nempe morborum & curationum hiftoriæ. Porro *observations de M.* BERTRAND *sur maladie contagieuse de Marseille*. Sudorem etiam laudat medicamentis non validiffimis excitatum. *Observations pratiques de M.* COUZIER. Pulvis bufonis inutilis. Menfes falutares. Venæ fectio infelix. Vomitus malus, &c. Tota etiam II. pars pertinet ad politiam peftis prophylacticam, publicam, modum excludendi, coercendi peftem, repurgandi ædes infectas, &c.

Nouveau Recueil des différens traités de Médecine, Parif. 1744. 12. 1745. 12. *

Differtation en forme de lettres sur l'effet des topiques dans les maladies internes & en particulier sur celui du S. ARNAULD *pour l'apopléxie*, Parif. 1744. 8. * facculi funt, quos jubet fcopo prophylactico appendere, vitriolo, ni fallor, pleni.

GIUSEPPE VALDAMBRINI *dell' uso del mercurio crudo*, Florent. 1744. 8. Nempe ad febres malignas petechiales & epidemicas, quæ Cortonenfes eo anno adflixerunt, a vermibus ortæ, mercurium crudum ad drachmam propinavit.

GIUSEPPE MARIA SAVERIO BERTINI *dell' uso esterno ed interno del mercurio*, Florent. 1744. 4. Laudat mercurium ad omnes fere morbos chronicos, etiam maniam.

CAJETANO ARMILLEI, *consulti medici di varii professori spiegati colle migliori dottrine moderne*, Venet. 1744. &c. 4. 2. vol. Inter alios etiam BOERHAAVII. LEPROTTI (qui opus infpexit), MALPIGHII, LANCISII confilia continet. Adjecta eft *centuria observationum medicarum latina*, ibid. eodem anno.

NICOLAI BOERNER *Medicus sui ipsius, wie ein ieder seine gesundheit erhalten und eines langen lebens theilhaftig werden könne*, Fr. Lipf. 1744. 8. & auctius duabus partibus anno 1747. 1748. ibid. 8. Compendium praxeos & diætetices.

Neve anweisung zur erkenntnüss und cur der innerlichen krankheiten, Lipf. 1744. 8.

J. HENR. von SCHOVEN *der unter dem unerfahrnen leibmedico glüklich curirte* 1744. 8. *

WILHELM HENRICH PROEBISCH *das geprüfte und verworfene alcahest*, Regiomonti 1744. 4. Contra practicum qui arcano fuo cancrum mammarum & calculum curandum fufceperat.

J. GOTTLOB KRUGER, Medici & Phyfici ingeniofi & eloquentis, *de diversitate corporum, morborum & curationum secundum regiones Europæ*, Hall. 1744. 4. EJ. *Sendschreiben vom nutzen der Electricitaet in der arney wissenschaft*, ibid. 1745. 8. fpem viri de effectu medico excitatæ electricitatis egregie experientia confirmavit.

CRI-

CHRISTIAN SAMUEL GEBAUER *de curatione quorumdam morborum per causas*. Erlang. 1744. 4.

CAR. AUG. a BERGEN amici nostri, botanici, anatomici & medici, *de venae sectione gravidis suadenda*, Francof. ad Viadr. 1744. 4. & aliae bonae disputationes sunt.

FR. J. MENZLER *de venae sectionis in puerperis abusu & usu*, Argentor. 1744. disputatio.

J. CHRISTOPH RIEGER *introductio ad historiam naturalium & arte factorum*, Haag. 1740. 4. vol. 2. bona fuisset & aptissima usui materia medica, si absolvisse licuisset auctori.

IVONIS JOH. STAHLII, Professoris Erfurtensis, *de usu venae sectionis in pede instituenda*, Erfurt. 1744. 4. disputatio.

FRANC. ADAM VVOLF de VVINTER *de cautione in observationibus physico-medicis adhibenda*, Altorf. 1744. 4.

CHR. GOTTL. KRAZENSTEIN *abhandlung vom nutzen der electricitaet in der arzneyvvissenschaft*, Hall. 1745. 8. quae altera editio est. Pulsum accellerari a scintilla electrica, & sanatas se vidisse aliquas minores paralyses refert. EJ. *theoria & methodus sanandi diabetes*, Hall. 1746. 4.

ERN. ANTON. NICOLAI *verbindung der music mit der arzneykunst*, Hall. 1745. 8. Mechanicam rationem excitat, qua dolor, melancholia, aliique nimii motus per musicos accentus sedari queant. EJ. *bemühungen in dem theoretischen und practischen theil der arzney wissenschaft*, Hall. 1749. 8. Huc pertinet in dissertatione de dolore declaratio efficaciae opii a vi, quam augeat, adhaesiva seri sanguinis & spirituum. In *quinta* de derivatione & revulsione agitur, quas rejicit auctor, atque ab omni venae incisione credit velocitatem sanguinis augeri. *Sexta* dissertatio est de curatione venerei mali, absque salivatione perficienda. EJ. *Der curieuse medicus*, &c. Dresd. 1745. 8.

MART. SIMON STARK *medicinischer unterricht*, Dresd. 1745. 8.

EPHRAIM FELIX ENHORNING *methode schvvindsüchtige fieber zu curiren*, Dresd. 1745. 8. * EJ. *anfangs gründe der mechanischen arzney gelahrheit und gründliche einleitung zur praxi clinica*, Vienn. 1749. 8. Curationes sunt ad principia theoriae BOERHAAVIANAE, inter quas est memorabilis curatio senis decrepiti.

SAM. THEODOR. QUELMALZ programma *de infuso picis liquidae*, Lips. 1745. 4. EJ. *de hydrargyri viribus a sulfure suspensis in corpore humano*, ibid. 1749. 4. & aliae utiles disputationes exstant.

Non est expressus annus, quo prodiit DANIELIS FISCHER Liber *de remedio rusticano variolas per balneum primo aquae dulcis, postea vero seri lactis curandi*, &c. Erfurt. 4. Excogitatum est hoc remedii genus in Hungaria superiori, a rusticis, magno cum fructu, intus sero lactis dato, extus quotidie balneo adhibito. Casu edoctus vir CL. medicus urbis Kaesmark, fidelem & utilem invenit methodum. Multa addit de balneorum in universum & lactis utilitate & salubritate.

CL. MORTEAU in thesi, Paris. 1745. 4. *Ergo suffumigium in lue venerea curanda medicamentum optimum* defendit eam methodum contra J. ASTRUC, & jubet uti cinnabari ad duas & tres drachmas.

VIGNON *essais de la médicine pratique pour l'usage des pauvres*, Paris. 1745. 12. vol. 2. Continet materiam medicam vegetabilem, modum parandi medicamenta, observationes de usu remediorum, formulas remediorum, morborum historias, chirurgiam.

JOHN TENNENT *physical disquisitions demonstrating the real cause of the blood, morbid rarefaction and stagnation*, London 1745. 8. Cum videret polygalam virginianam, quae *Seneca* dicitur, valere ad morsum viperae, ex quo sanguis coagulatur, ad similes morbos ejus usum per analogiam transtulit, nempe ad pleuro-peripneumoniam epidemicam Americae, & ad febres a coagulato sanguine ortas. Volatilia alcalia laudat & ipsum salem viperarum, crisinque ejus peripneumoniae per urinam fieri contendit, & veram curationem in adtenuando sanguine ponit. Dat ad tria cochlearia omni bihorio, & experimenta felicia & hic adlegat, & in quartana, & in anasarca & rheumatismo. Ab iis febribus repudiat cantharides, tum acida in universum & refrigerantia in morbis acutis proscribit.

CROM-

CROMVVELL MORTIMER *chymical remedies in moft difeafes*, Lond. 1745. 8. *

HANSIUS SLOANE hoc anno edidit *an account of a moft efficacious medicine for foreneff, weakneff and other diftempers of the eyes*, Lond. 1745. 4. ex axungia viperarum, margaritis, aloe, tutia & hæmatite. Gallice recufum eft opufculum Parif. 1746. 12. & Germanice.

De ALEXANDRO KNIPSMACOPPE & *de duobus remediis ab eo maxime illuftratis mercurio & vermis Aponenfibus*, Patav. 1745. Auctor dicitur NICOLAUS SCANAGATI. Mercurium in plurimis morbis adhibet.

LUCÆ DORASCENTI *de ufu chalybis atque mercurii in obftructione curanda* differtatio Romæ 1745. 4. ad me data. Aperire etiam chalybem, & refolvere obftructa it oftenfum.

A practical differtation upon drovvning, Londin. 1746. 8. Vitam fub aqua diu confervari oftendit, modofque, quibus poffint revocari, qui fubmerfi fuerunt.

JOHN ANDREE *cafes of epilepfy, hyfterik fits and S. Vitus Dance vvithe the proceff of cure*, Londini 1746. 8. *

Tvvo letters from a phyfician in London to a Gentleman at Bath, Londin. 1749. 8. De ufu tabaci & aliorum medicamentorum diæteticorum, & contra empiricos.

VVILLIAM FORSTER *tr. of the caufes and the cure of moft difeafes*, Lond. 1746. 8. *

A letter expofing the miftaken cafe of fmallpox, Londini 1746. 8. *

GIAN BATTISTA MOREALI *nuovo fyftema delle febri maligne e contagiofe*, Venez. 1746. 8. Verminofas effe & mercurio fanari.

J. FRANCISCI SCARDONA Rhodigini, *aphorifmi de cognofcendis & curandis morbis commentariis illuftrati*, Patav. 1746. 4. vol. 3. Non contemnendus liber, quem penitus a cognomine BOERHAAVIANO feparare oportet. Morbos hic capitis, pectoris & abdominis tractat, ad fua experimenta & recentiorum meliorum fcriptorum confilia. Defendit revulfiones & derivationes, & venæ jugularis fectionem, quod ab interna carotide fanguinem in externam revellat. In putridis tamen febribus, lentifque & foporofis, non mittit fanguinem. In phrenitide camphora etiam & opio utitur, & emulfionibus nitratis. Opium in epilepfia nocere obfervat. In fectione jugularis venæ non vult vinculum adhiberi. In principio acutorum morborum & anginæ laudat diaphoretica fixa, & in ifta cantharides. In magna hæmorrhagia ex pulmone, vel inteftino, fungum meliatenfem præfcribit. In pleuritide revellit per venæ alterni brachii fectionem. In maligna dyfenteria opium & diaphoretica & alexipharmaca, & cafcarillam adhibet. Monet Italiam minime ferre vehementes dofes emeticorum, quales Belgium tolerat, &c.

Due differtazioni della elettricità applicata alla medicina, Venet. 1746. 8. Spiritus animales excitare, tranfpirationem infenfibilem augere, &c.

GIACINTO ANSELMO CASTELLANI *lettera apologetica*, Mantuæ 1746. fol. Ufum faponis in contufione excufat. Refpondit eodem anno cenfor anonymus (nempe D. CHIESA) *in rifpofta fopra la lettera apologetica del* S. CASTELLANI 4. Saponem nocuiffe ipfa hiftoria morbi confirmat & auctoritatibus magnorum virorum.

JOH. BARKER *effay of an agreement betvvixt ancient and modern phyficians, or a comparifon betvven the practice of* HIPPOCRATES, SYDENHAM *and* BOERHAAVE, London 1747. 8. Amft. gallice 1749. 8. Mediam viam init, & curationem in acutis morbis commendat neque nimis calidam, neque refrigerantem nimis. Eam magna ex parte in eo ponit, ut naturam imitemur, crifes v. g. per hæmorrhagiam æmulemur venæ fectione, eas quæ per diarrhœas fiunt, clyfteribus & laxantibus medicamentis. Addit rationem, cur HIPPOCRATES parcius fanguinem miferit in calida regione, nitro nondum inftructus. In rheumatifmo, quem fufe defcribit, calida laudat, fudorifera, minus recentiores in principio acutorum purgantes excufat, per climatis frigus, quod ipfum faciat neceffitatem veficatoriorum ad vires ftimulandas, partem materiæ morbi avertendam & evacuandam. EJ. credo effe *obfervations on the prefent epidemic fevers*, Londin 1741. 8. abfque nomine editas. Febrem blanda facie, crudeli eventu, in coma vel delirium tranfeuntem defcripfit, & curationem antiphlogifticam per venæ fectiones, nitrofa, clyfteres, cantharides, per felices eventus confirmatam propofuit.

ROVVLAND JACKSON *de vera phlebotomiæ theoria*, Londin. 1747. 8. Venæ fectionem cum liga,

ligatura longe removet ab ea, quæ abſque vinculo adminiſtratur. Hæc derivat ad eum locum, unde reſiſtentiam aufert: Illa revellit ab eo loco, quia circulationem ſanguinis ſiſtit, reſiſtentiam facit, & in vaſa reliqua libera derivat. Vinculum ergo facit, quod ſtimulus BELLINI. Hinc ad ſcopum practicum morbi v. g. capitis venæ jugularis ſectionem abſque vinculo, & ſcarificationes & hæmorrhagias & arteriotomen laudat, quoties derivandum eſt. Quando vero vinculum venæ & ſectio conjungitur, ut vulgo fit, tunc neque derivatur, neque revellitur, ſi tempora, quibus vena ligata, & quibus aperta ſint, æqualia fuerint; revellitur vero, ſive derivatur, prouti diutius duraverit ligatura quam apertura venæ, aut contra. Non laudat venæ ſectionem in parte vicina inflammatæ ſedis. Nam eo derivat, debent ergo venæ ſecari in partibus diſſitis, niſi derivare yelimus, ut in menſium retentione.

Medulla medicinæ univerſa, Londin. 1747. 8. compendium medicinæ, chirurgiæ, cum formulis, pro Exercitu Britannico, Germanice verſum *Kern der ganzen medicin*, Hamburgi 1748. 8.

GEORGE KEY *diſſertation on the effets of mercury in human bodies*, Londin. 1747. 8. ſalivationem lentam, non plenam, per frictionem mercurialem excitatam, laudat, ad CANTVVELLI morem. Accuſat J. CARPENSEM, qui nimis amplis emplaſtris ſuis multos ægros occiderit.

FRANCISCI de PAULA COMBALUSIER, Valentini Profeſſoris, inde Pariſini Medici, *pneumato-pathologia de flatulentis corporis humani affectibus*; Pariſ. 1747. 8. Plenus liber, flatuum omne genus conſiderat, & auxilia proponit, in parte curatoria fuſior, Tympaniten ſuperari vidit paracenteſi, & aceto hydropem.

Obſervations intéreſſantes ſur la cure de la goute par Mrs. HOFMANN *&* JAMES, Pariſ. 1747. 12. Anonymus ille rheumatiſmos ſanat vehementiſſima ſanguinis miſſione, ad 20. & 24. l. intra 40. horas, tunc lactea diæta. R. JAMES laudat argentum vivum.

Mémoire ſur la goute pour ſervir de réponſe . . . ſi on peut la guérir radicalement, Nantes 1746. 12. *& dialogue ſur l'expérience de remedes indiqués dans le mémoire ſur la goute*, ib. 1747. 12. Abſentem podagram arcet pediluviis, purgantibus, præſentem ſanat (nullis adhibitis externis remediis) narcoticis & arcanis quibuſdam.

CHRISTIAN. LUD. VVILLIG *obſervationes practicæ*, Gotting. 1747. 4.

CHRISTIANI MICHAELIS ADOLPHI Lipſienſis medici *diſſertationes medicæ ſelecti argumenti*, Lipſ. 1747. 4. Viginti diſputationes hic collectæ ſunt, quarum practica eſt *de morborum per manuum adtrectationem curatione*. Sed etiam pathologicis multas ſuas practicas obſervationes adſperſit. *Stillicidium* in diſputatione *de balneis particularibus* laudat ad colli & capitis immobilitatem ſuo experimento adducto. Balneum frigidum in ſpina ventoſa & rachitide commendat.

HENRIC. FRIDER. DELIUS *amœnitatum medicarum quinque decades* abſolvit, Quedlinburg 1747. 8. quæ maxima ex parte practicæ ſunt.

J. JACOB SCHLIERBACH *verſuch und vorſtellung vom nutzen und ſchaden des aderlaſſens*, Gieſſ. 1747. 8. Utilitates venæ ſectionis per ſingulos morbos perſequitur. Multum tribuit naturæ, ut STAHLIANUS, & in ſanguine mittendo parcior eſt.

AMOS LAMBRECHT *compendium anatomico-medicum practicum*, Harderovic. 1747. 12. breviſſ.

JOH. OSTERDYCK SCHACUT HERMANNI filius, Profeſſoris Ultrajectini, *inſtitutiones medicinæ practicæ in epitomen redacta*, Ultraj. 1747. 8. Ad BOERHAAVIANAM ſententiam hiſtorias dedit ad curationes morborum.

LUDOVICO GAETANO FABBRI diſſertationes *due de variolis*, Florent. 1746. 4. *terza intorno ad alcune malattie interne, ad alcuni medicamenti, ed alcuni metodi di medicare*, Firenze 1747. Contra mercurium, cujus vehementiſſimus adverſarius eſt, etiam in lue curanda. EJUSD. *all'uſo del mercurio ſempre temerario in medicina* Colon. (vel Florent.) 1749. 8. Guajaci uſum argento vivo præfert. Coſmum I. id metallum profcripſiſſe oſtendit, tranſire cum acido humano in ſpeciem ſublimati credit, &c.

In bello inter JANUM PLANCUM & adverſarios, quod de veſicatoriis ortum eſt, Abbas VANDELLI ſub nomine *Circa jo ſincero Modeneſe*, in epiſtola, Mutinæ 1747. 4. edita, veſicatoria defen-

defendit. Respondit J. BAPTISTA GISMONDI in *lettera intorno una posscritta, che contiene note critiche sopra la dissertazione de S. D. GIOVANNI BIANCHI di Rimini*, Pesaro 1748. 4. Ostendit alios etiam claros medicos, & maxime in Italia vesicatoriis adversos fuisse. Luget, eo remedii genere sibi duos fratres esse ereptos. Negat AETIUM usum esse vesicatoriis, etsi in dropace cantharides adhibuerit. Contra OCTAVIUS NERUCCI Senensis Luccæ eodem anno 8. edidit *lettere fisico mediche*. Inter eas *quarta* est contra GISMONDIUM & BIANCHUM. Explicat actionem vesicatoriorum, quæ fermentationem excitent, unde rupta vasa liquidum suum dimittant, & eorum utilitatem defendit. Præterea in *epistola* I. laudat usum balneorum calidorum in variolis, propriis experimentis usus. Balneorum vim interpretatur in universum & pondus aquæ ab ea removet.

BENOIT VOISIN *le médicin familier*, Turin 1747. 8.

G. FRANCESCO PIVATI, Lucæ 1747. 8. edidit *lettera dell' elettricità medica* Venetiis recusam. Obduxit tubos vitreos balsamis variis, excitavit vim electricam, & reperit ea effluvia in podagra, arthritide aliisque hujusmodi malis efficacia esse, si æger vim electricam eorum tuborum experiretur: Successerunt anno 1749. *Riflessioni fisiche sopra la medicina elettrica*, Venez. 4. Ostendit halare per vitrum subtilissimas electricæ materiæ, & una balsami intus tubo illiti moleculas, & urinam ipsam adstantium suo odore imprægnare. Curationes enumerat, quæ in paralysi, ictero, aliisque morbis eadem methodo perfectæ sunt, tum exempla laxatæ alvi, excitati sudoris, motæ salivationis, dum æger manu medicamentum tenet, & una vim electricam recipit. Nocere etiam posse diutius & pertinacius excitatam electricitatem candidus fatetur.

ILL. noster Collega J. GODOFREDUS BRENDEL multas egregias disputationes practicas edidit, quarum aliquas excitabo ut *observationum medicinalium fasciculum*, Gotting. 1740. 4. *de reliquiis hydrargyri a ptyalismo expellendis*, Progr. 1747.

CAROLI LINNÆI in summa brevitate etiam medico utilis ob vera judicia de medicamentis, *materia medica ex plantis*, in botanicorum supplementis laudabitur. EJ. continuatio sub titulo *materia medica ex animalibus* nuper 1750. 4. Upsaliæ prodiit, ejusdem ingenii & utilitatis.

Consultations choisies des médecins célèbres de l'université de Montpellier, Paris 1748. 4. vol. 12. Magna remediorum analogia, lac, conserva cynorrhodon, asilli. Eventus, quod quidem nocet, omissi.

GEORG HENRICH BEHR *materia medica* L. II. Argentor. 1748. 4. Multo ingenio & varia eruditione pleni.

JAC. LAZERME *de morbis internis capitis*, Amstelod. (in titulo) 1748. 8. In appendice continentur consilia celebrium medicorum Monspeliensium de morbis capitis, eventu non addito. Ejusdem curationes morborum, Monspessulii 1750. 8. 2. vol.

PLANQUE *bibliothèque de médecine*, Paris 1748. 4. practica etiam continet.

ANTONIO FELICE *dissertazioni teorico-pratiche di medicina*. Venez. 1748. 8. In *nona* dissertatione defendit mercurium ejusque usum a MOREALI adhibiti. *Raccolta del medico carteggio passato fra'l* D. ANTON. FRANCESCO SIMONELLI e il D. BARTOLOMEO NOVELLI *intorno alla cura d'una tisichezza* Jesi. 1749. 4. * Defendit alter usum lactis & balsamorum in phthisi, alter refutat. G. PAOLO CAPRESI *Annotazioni medico-critiche alla lettera apologetica del* D. OTTAVIO NERUCCI *concernente l'uso del bagno tepido nella cura de' Vajuoli*. Siena 1749. 8. * ab usu balnei lactis ex hæmorrhagia ægra periisse, male adeo id præsidium adhiberi, &c.

MORANDI *prima decade di lettere famigliari contenenti gli errori nella pratica*, Modena vel Ferrar. 1748. 4. * Rejicit lapides pretiosos. Mercurium suspectum habet. In variolis & gangræna in adhibendo cortice errari monet, &c.

ANDREÆ PASTA *discorso medico-chirurgico intorno al flusso di sangue dell' utero delle donne gravide*, Bergamo 1748. 8. Quiete, venæ sectionibus, refrigerantibus potius, quam extractione fetus, gravidarum hæmorrhagiis medetur.

Lettera al S. CURZIO *in cui si dà ragguaglio di varie osservazioni medico-fisiche*, Firenze 1748. 4. Defendit inter alia vesicatoria in morbis acutis, & venæ sectionem in pleuritide.

J. JOSEPHI VERATTI *osservazioni fisico-mediche intorno alla elettricità*, Bologna 1748. 4. Professoris Instituti observationes curationum peractarum vel simplici mutatione hominis in statum electricum, quæ fit accepta percussione scintillæ electricæ, qua paralysis, dolores ischiadici, surditas, leucomata, aliaque mala superata sunt, percussis ab igne electrico locis adfectis: vel balsamis oblinitis tubo vitreo, quorum per vitrum ipsum mobiliores particulæ exhalent. Denique BIANCHI experimenta, qui manu purgantia teneri jussit, alvus duceretur, recenset, &c.

JALLABERT *expériences sur l'électricité*, Geneve 1748. 8. Germanice, Basil. 1750. 8. Scintilla electrica paralyticum sanavit, cujus curationem fuse descripsit. Usus est fulguratione Musschenbroeckiana calidæ aquæ ope excitata.

JOHN PROFILY *easy and exact method of curing the venereal disease*, Lond. 1748. 8. Absque salivatione aut victu tenui morbum tollit.

JOHN FOTHERGILL *account of the sore throat attendend vvith absces*, London 1748. 8. & gallice Paris. 1749. 12. Morbi historiam & curationem habet; istam lenibus cardiacis comprehensam, intecta eschara, cum gargarismis putredini resistentibus evitata venæ sectione.

ANDROPHILI ASCLEPIADEI Liber *quo pauca explicantur, quorum scitu sanitas conservari & vita hominis ab ignorantia medicorum poterit secura esse* F. Lips. 1748. 8. Acidum in morbis acutis vehementer laudat, venæ sectionem in iisdem plerumque damnat, hinc refutatus in *animadversionibus in libellum cui titulus* ANDROPHILUS ASCLEPIADEUS editis F. Lips. 1748. 8. Defendit anonymus venæ sectionem, vinum nimis laudatum parcius jubet adhiberi.

In J. ZACHARIÆ PLATNERI *opusculis* Lips. 1748. 4. excusis aliqua huc pertinent, ob elegantiam ingenii & dictionis digna lectu, ut *de curatione artuum infirmorum per stillicidium*, &c.

GEORGII AUGUST. LANGGUTH, Professoris VVittemb. 1748. 4. *de curatione recens præfocatione magis imperanda quam impedienda* 1749. 4.

JORDAN de PELLERIN *traité sur les maladies vénériennes*, Paris. 1749. 12. Londin. 1750. 8. Mercurio miris & incredibilibus pene modis præparato, non absque astrologica observatione, cum luem aliosque morbos it expugnatum.

In *chronological history of air, vvather, seasons, and meteors*, cujus auctor est D. SHORT, reperitur historia morborum, qui epidemice grassantur, cum curationibus. Calidæ sanationi acutorum favet, &c.

THOMÆ FREVVEN *practice and theory of inoculation vvith an account of its success*. Londin. 1749. 8. Pro inculatione scripsit. A maturis pustulis debere venenum sumi suadet, cujuscumque fuerint generis. Posse venæ sectionem, clysterem, lenia nitrosa una adhiberi monet. Trecentos ægros sanavit hoc remedio, nullo pereunte.

MARTINO GHISI *lettere mediche*, Cremona 1749. 4. In prima laudat argentum vivum ad varios morbos, ad ipsum hypochondriacum malum, ad apoplexias a causa frigida lenta, ad ischiadicum morbum, paralysin ab apoplexia manantem, podagram. Defendit id remedii genus contra CAJ. FABBRI. In altera epistola anginam pessimi moris ipsa aspera arteria sedentem describit, quam vechementibus venæsectionibus expugnat. In Epistola ad RONCALLUM ostendit argentum vivum nihil profuisse.

J. FORTUNATI BIANCHINI *saggio d'esperienze intorno la medicina elettrica*, Venet. 1749. 4. Contra transpirationem balsamorum per poros vitri, & curationes electricas PIVATI & VERATTI scripsit. EJ. *lettere medico-pratiche intorno all' indole delle febbri maligne e de' loro principali rimedi... dell' uso del mercurio*, Venet. 1570. 8. contra CL. MOREALI.

Governo generale di sanità del Regno di Sicilia ed istruzioni del Lazzaretto di Messina colla pratica degli statuti formati nell' occasione della peste di Messina, Panormi 1749. fol. *

Riflessione di CRISITEO STILITA *sopra alcuni sonniferi e sopra alcuni rimedi per una colica nefritica*, Mediolan. 1749. 8. Lites medicorum.

J. E. BERTINI & J. F. C. MORAND, *Ergo specificum viperæ antidotum alcali volatile*; Paris. 1750. 4.

BOURGELAT *Elemens d'Hippiatrique*, Paris 1750. 8. *

ANTO-

ANTONII RIDIGER *de veritate virtutis medicamentorum*, Lipſ. 1750. 4.

ADAMI COS *de damnis ex abuſu reſinæ Jalappæ*, Hall. 1750. 4.

FRIDERICH VVILH. CLÆRICH *obſervationes Medico-practicæ*, Gœtting. 1570. 4.

J. BERNARDI FRANCISCI COSTA *de diarrhœa & dyſenteria epidemica quæ graſſabatur Puſelarii* &c. Brixiæ 1748. 8. Defendit ſuam, infeliciorem curationem, &c.

J. BAPTISTÆ CHOMEL *diſſertation hiſtorique ſur le mal de gorge gangréneux, qui a regné parmi les enfans l'année derniere*, Pariſ. 1749. 12. Morbus, quem olim Pædanchonem vocavit SEVERINUS, Pariſiis anno 1748. ſævüt, eſchara nempe totius tunicæ villoſæ, cum celeri gangræna. Vomitum movet CL. CHOMEL, venam ſeçat, trahit veſicas, dat in oleo camphoram. EJ. *Ergo tumidis hæmorrhoidibus hirudines*, Pariſ. 1750. 4.

JOH. EXUP. BERTIN, *Ergo ſpecificum viperæ morſus antidotum alcali volatile*, Pariſ. 1749. 4.

GEORG. CHRISTIANI OEDER *de derivatione & revulſione*, Gotting. 1749. 4. docta diſputatio contra revulſionem & derivationem.

J. CONRAD. VVILHELM SCHMIDT *de termino venæ ſectionis in acutis*, Gotting. 1749. 4. bona diſputatio.

J. JACOB VVEGEBEKER *de vena apud infantes ſectione*, Argentor. 1749. 4.

J. RUDOLF LAVATER *de rite determinanda quantitate ſanguinis ex vena mittendi*, Hall. 1749. diſputatio.

ERICI ERICI F. ELF *de hæmorrhagiis uteri ſub ſtatu graviditatis*, Upſal. 1749. 4. docta diſputatio.

J. PHILIPPI de VIOLANTE *tractatus de variolis & morbillis*, Dreſd. 1750. 4. Theoria alio pertinet, curatio fere eſt, quæ SYDENHAMI. In ſecunda febre alvum ducit non timidus, niſi quod in epidemica malignis diaphoretica adhibeat, cryſtallos etiam & pretioſos lapides laudet, in morbillorum diarrhœa vero juſcula pulli.

RICHARDI RUSSEL *de tabe glandularum*, Londin. 1750. 8. In obſtructis glandulis aquæ marinæ polum per experimenta laudat, & ad cutis morbos, icterum & adfinia mala. Extus adhibet liquorem viſcidum de quercus marinæ veſiculis fluentem. In epiſtolis D. FREVVIN, LEE & aliorum ſimiles eventus recenſet, & antiquitates hujus remedii.

GORH. AUGUSTIN CLARKE *critiſh phyſician or the family inſtructor in the knovvledge of medicine*, Lond. 1750. 8.

JOHN PRINGLE *Obſervations on the nature and cure of hoſpital and Jayl fevers*, Londin. 1750. 8. Febres petechiales ex aere non renovato & ſordibus ortas deſcribit, quas alexipharmacis & imprimis vino ſuperavit, abſque multa venæ ſectione.

ALEXANDRI SUTHERLAND *medical eſſay for promoting the eruption of ſmallpox*, Lond. 1750. 8. *

J. PETRI EBERHARD *gedanken von der vvürkung der arzueyen in menſchlichem leib*, Hall. 1750. 8. Mechanice interpretatur effectum medicamentorum a pondere ſpecifico ſaponis & adfinium minori, hinc diluente uſu, ab acido ſiſtente motum particularum ignearum, a clauſis venis revehentibus in purgantium uſu, &c.

TOUSSAINT GILBERT BOULAND, *Ergo gangrænoſæ anginæ emeticum*, Pariſ. 1750. 4. bona diſputatio.

PHILIPPI CONRADI FABRICII *obſervationes quædam circa conſtitutionem Epidemicam anni* 1750. Helmſtat 1750. 4. Curationem variolarum etiam nunc graſſantium tradit.

HIERONYMI PANIZZOLA, Medici Lignagienſis, *allegazione intorno all' uſo del vino emetico adoperato in ſerviziale*, Verona 1749. 4. Defendit clyſterem ex vino emetico factum. Contra carpit eumdem anonymus CAROLI GIANELLÆ cultor in *lettera circa il vino antimoniato*, Veron. 1750. 4.

MATTHIÆ GEORGII PFANN, Erlangenſis Profeſſoris, *Samlung verſchiedener merkvvürdiger falle*, &c. Norimberg 1750. 8. Reſponſa facultatis Erlangenſis CL. auctore elaborata, forenſia partim & partim practica, tum diſſertatio PFANNIANA in qua ſpecifici cephalici Michaelis utilis cenſura traditur.

NICOLAI ROSEN viri ILL. utiles diſputationes practici argumenti plures proſtant, *ut de cura*

de cura puerperarum 1749. 4. *examen medicamentorum ſimplicium, quæ in catalogo Med. Suethico continentur*, ibid. 1750. 4. aliæ.

J. A. JAUCHI, *die venus ſeuche mit allen ihren Zufällen mit und ohne ſalivation zu curiren*, VVittemberg. 1750. 8.

ELIÆ BEYN von MECKERNHEIM *barmhertziger ſamariter in allerhand krankheiten und gebrechen*, Norib. 1750. 8. Vetuſtus liber pro vulgo ſcriptus, cujus primam editionem ignoro.

CHRISTIAN BOLTEN *Gedanken von pſychologiſchen curen*, Hall. 1751. 8. *Primitiæ Phyſico-medicæ ab iis qui in Polonia & extra eam medicinam faciunt collectæ*, T. I. Leſnæ 1750. 8. T. II. Zullichoviæ 1750. 8. vol. 2. Pleraque practica ſunt, collecta a GOTTLOB EPHRAIM HERRMANNO Medico Bojæ Novæ.

R. SCHONBERG Aphoriſmi Practici Londini 1750. 8.

DAVID SOAME *the caſe of receiving ſmallpox by inoculation impartially conſidered*, Lond. 1751. 8. Poſthumum opus edidit DODDRIDGE, quo oſtenditur nihil impii aut temerarii huic artis præſidio ineſſe. JOHN CHESHIRE *gouty man's companion or a dietetical and medicinal regimen*, Lond. 1751. 8. *

METHO-

METHODI STUDII MEDICI

PARS XV.

HISTORIA MEDICINÆ.

I. *Auctores qui de Studio Medico dirigendo scripserunt.*

MUlti in medicina auctores sibi idem in medicina dederunt negotium, quo nunc defungor, ut indicarent nempe per scripta medica cogitata sua de dirigendo studio medico. Verum 1. nonnulli descripserunt auctores (*a*); 2. alii tantum dederunt consilia utendi hisce auctoribus. De binis hisce dicendum erit.

De

(*a*) Non Medicinæ historiam hic trado, sed bibliothecam scriptorum, ex quibus historia medicinæ depromi potest. Et omitto quidem historicos, qui medicorum passim mentionem fecerunt, omitto etiam dictionaria & vitarum majores compilatores, & eorum plerosque, qui, dum certarum urbium & regionum eruditos viros recensent, non potuerunt non simul medicos recensere, inque iis unice morabor, qui vel medici fuerunt, vel insigniorem certe sui laboris partem in medicinæ & medicorum historia posuerunt. Eo autem scriptores refero, qui consilia ad discendam medicinam dederunt, & lexicorum medicorum scriptores. Quare nec HERODOTI historiam, (quæ tamen inter magis necessarias est) neque PLATONEM, qui passim in dialogis & in Libro *de legibus* & alibi aliqua monumenta veteris medicinæ habet, neque DIODORI S. *Bibliothecam*, qui Ægyptiæ medicinæ antiquitates tradit, neque ARISTIDIS magni sectatoris ÆSCULAPII fanaticos libellos, neque LUCIANI satyras, etsi in historia pseudo prophetæ ALEXANDRI (qui se PODALIRII filium vocabat, multa ad historiam, cultum ÆSCULAPII & fraudes sacerdotum illustrandas confert,) neque APULEII, licet & ipse passim ad ÆSCULAPII & ASCLEPIADIS historiam varia utilia conferat, neque PHOTII *Bibliothecam*, quam multa, cum ipse auctor medicinam fecerit, memoria digna continere nuper ostendit CL. GEISLERUS, neque PAUSANIÆ iter (qui & ipse plurima ad ÆSCULAPII inprimis historiam contulit,) neque HYGINI fabulas, qui de ÆSCULAPIO aliisque medicinæ inventoribus passim aliqua habet, neque STEPHANI BYZANTINI lexicon, neque TZETZIS versiculos (qui tetram illam de HIPPOCRATIS plagio fabellam conservavit,) hic fusiorem mentionem facere visum est. Initium adeo faciam in scriptis HIPPOCRATIS, quæ huc pertinent, & quæ omnia valde dubiæ fidei sunt. Liber περὶ τέχνης neque a GALENO, neque ab EROTIANO recensetur, & ad quartam classem rejicitur a MERCURIALI. HIPPOCRATI vero, nostri avo, a SUIDA tribuitur. Cæterum apologia artis medicæ est, qua ostenditur, non artis culpa fieri, quando æger moritur, sed ægrum quidem facilius, quam de gnaro medico credibile sit, peccare, aut artis præsidia ad superandum morbum non sufficere; neque absque medicina ægros sanari, qui absque medico sanantur, cum ad artem omnis earum rerum cognitio pertineat, quæ nocent aut juvant. Aliqua addit AUCTOR de iis, quæ in corpore humano occulta sunt, & sola ratione adtinguntur, ex eorum natura, quæ sponte, aut ab arte de corpore educuntur, &c. Commentatus est in eum Librum THEODORUS ZVVINGER & in eumdem sunt breves notulæ J. HEURNII. Liber περὶ ἀρχαίας ἰατρικῆς, recensus ab EROTIANO, a MERCURALI recte ad spurios rejicitur, cum ratiociniis

niis plenus fit, & omnino poft ARISTOTELEM fcriptus videatur, cujus theorias paffim refutat. De prima autem artis origine agit, ut ex noxa ciborum a primis hominibus absque difcrimine ingeftorum obfervata, nata fint confilia mutandæ diætæ, ciborum præparandorum: ut inde progreffus factus fit ad diætam ægrotorum conftituendam, quibus non eadem convenirent, quæ fanis: ut adeo medicina ab eorum obfervatione nata fit, quæ nocent, aut minus corpori humano adverfa funt. Inde tranfit AUCTOR ad refutandas quatuor primarias qualitates, & ad evertendam inde repetitam morborum originem. Anatomen pictoribus relinquit, contentus ea nota habere, quæ profint & obfint, &c. In eum Librum commentatur T. ZVVINGERUS, deinde HEURNII breves notulæ, & L. ANTONII PORTII commentarius exftat, Romæ 1681. 8. editus, & cum RAMAZZINO recufus Ultrajecti 1703. 8. & alibi, EUSEBII etiam SCHENKII *differtatio de iis quæ* HIPPOCRATES tradit in proœmio *commentarii de veteri medicina* exftat Jenæ 1619. 4.

Epitomen ex Libris HIPPOCRATIS *de nova & prifca arte medendi* fecit MICHAEL ANGELUS BLONDUS, Rom. 1528. 8. *

Νόμος. De medici inftitutione aliqua habet, brevis Liber, ex quo colligas, eo ævo medicos vicos obire folitos fuiffe, quod quidem de HIPPOCRATE certum eft. Ab antiquis recipitur, a MERCURIALI damnatur. Et ipfe habet commentarios HEURNII, RODERICI FONSECÆ, Rom. 1586. 4. * & T. ZVVINGERI.

ΟΡΚΟΣ, non abfque teftimoniis antiquitatis eft, quæ collegit OBSOPOEUS, & citatur a SORANO & SCRIBONIO. Continet cæterum ftatuta, quæ medicus junior hac ipfa formula fervanda fufcipit. Lapidem fe non fecturum promittit candidatus, nec abortivum daturum. Hic libellus a N. PEROTTO verfus prodiit Parif. 1514. 4. cum A. BENEDICTI anatome, deinde ex *recenfione* SEBASTIANI SINGKELER Bafil. 1538. 8. Gr. Lat. Commentati funt in eum J. BLASIUS HOLLERIUS, Bafil. 1558. 8. L. T. ZVVINGERUS, HEURNIUS, RANCHINUS (Lugdun. 1627. 4.) FRANCISCUS de FRANCISCIS Genev. 1618. 8. * JACOBUS FABRICIUS, Roftoch. 1614. 4. J. STEPHANUS Venet. 1637. 4. L. & inprimis vir doctiffimus J. HENRICUS MEIBOM, Leid. 1633. 4. In ea editione variam eruditionem, etiam ad jus civile, & græcarum vocum fenfum pertinentem oftendit. HIPPOCRATIS genealogiam dedit, APOLLINIS etiam & ÆSCULAPII familiam recenfuit. Inde commentarium ad fingula jurisjurandi verba, & de difcipulis atque initiatis, de venenis non prodendis, de non corrumpendis mulieribus, de abortivo non dando, de calculi fectione, fufas differtationes fubjunxit. Commentarius HENRICI MONANTHOLII medici Parifini, circa annum 1606. fcriptus, quem fe editurum fcripferat G. PATINUS, nunquam, quod fciam, prodiit. Liber περὶ ἰητροῦ fpurius, & a veteribus perinde ac a MERCURIALI rejectus, officinæ chirurgicæ defcriptionem tradit, per omnes minutias. Spurium effe vel inde adparet, quod medicum apud exteros militare jubeat, fi voluerit χειρουργεῖν, cum in patria eæ opportunitates defint. HIPPOCRATES autem tum maxime fæviente bello Peloponnefiaco vixit. In eum libellum JOH. GORRAEI *annotationes & fcholia* exftant, Parif. 1543. 8. edita, tum commentarii ZVVINGERI, & HEURNII notulæ.

Liber περὶ εὐσχημοσύνης, & ipfe fpurius, defcribit virtutes, quibus medicum ornatum effe oportet; exponit medici ejus ævi officium, & inter ea, quibus inftructum effe oportet, medicamenta purgantia, incidentia, potiones, & inftrumentorum adparatum requirit. In eum commentatus eft T. ZVVINGERUS & *excurfionem* in eumdem fcripfit J. ANDREAS MONCAGLIA in Libro *de aqua ufu in febribus*, Florent. 1700. 4. * Sed amplius inprimis commentarius in hunc libellum exftat civis noftræ Academiæ & amici noftri D. GEORGII MATTHIÆ, qui bibliothecæ academicæ curam gerit, Gottingæ 1740. 4. editus, auctufque iis, quæ triginta annorum laboribus ad hunc librum ornandum collegerat CRUGERUS Medicus Luneburgenfis. In *Prolegomenis* Philofophiæ Pythagoreæ brevem hiftoriam CL. MATTHIÆ dedit, tum HIPPOCRATICÆ, & varias grammaticas, hiftoricas, philofophicas adnotationes adfperfit, tum difputationem *de eo in medicina quod nec dici nec fcribi poteft*.

Παραγγελίαι. Principium & finis ex HIPPOCRATE effe videtur, ex gravitate & brevitate dictionis. Reliqua non ideo mala præcepta funt, ut medico cum ægro agendum fit ratione mercedis medicamentorum, victus, tum cum aliis medicis. Antiquis ignotæ fuerunt, T. ZVVINGERUS commentatus eft.

Liber

Liber περὶ τῶν κατ' ἰητρεῖον genuinus libellus videtur, ut in chirurgicis, dictum est, plenus prudentibus monitis. Commentarios GALENI jam citavi.

Epistolæ HIPPOCRATIS. Earum duæ, quæ ad DAMAGETUM sunt Græce & Latine seorsim prodierunt, paraphraste & interprete ALARDO Amstelodamo, Salignaci anno 1530. 8. quas etiam Gallice sub titulo *lettres d'* HIPPOCRATE *sur la folie* de DEMOCRITE *traduites par* TARDY ediderunt nuper Parisiis 1730. 12. non optime versas. Græce omnes epistolæ prodierunt Venetiis 1499. 4. * Epistolas 14. Latine vertit EILHARDUS LUBINUS & edidit Francofurti 1601. 8. * cum titulo *Epistolæ veterum græcorum*, *nempe* HIPPOCRATIS, DEMOCRITI, HERACLITI, DIOGENIS, PHALARIDIS, Gr. Lat. Eædem Gr. Lat. editæ sunt ibid. 1609. 8. * plures vero & omnino 20. Latine cum notis C. THOMASII Hall. 1693. 8. * Cum aliis etiam epistolis excusæ sunt Basil. 1554. 12. * J. CORNARUS etiam HIPPOCRATIS *epistolas interpretatus est & edidit* Coloniæ 1544. 8. * Antiquas esse certum est, cum CATO Censorius ejus meminerit, qua HIPPOCRATES Persis operam suam neget, & perantiqua etiam de DEMOCRITI ab Abderitis pro maniaco habiti fama est. Sed recte olim JOSEPHUS SCALIGER & CIGALINUS *de patria* PLINII L. II. p. 1669. (ed DALECHAMPIANÆ) spurias esse eas epistolas objecit argumento CRATEVÆ botanici, qui in iis ipsis citatur, cum MITHRIDATIS tempore floruerit, &c. Recte easdem rejecit CLERICUS, nimis alienas a gravitate HIPPOCRATIS, & plenas minus credibilis famæ. Quis decem talenta Abderitas HIPPOCRATI solvisse facile crediderit modicam eam civitatem? quis in peste Atheniensi merita viri tanta fuisse, & ignorata tamen fidissimo historico THUCYDIDI facile receperit? Quis admittet laudasse in medico studium Geometricum, qui primus philosophiam a medicina separaverit, CELSO teste? Quare indulgentius CL. VIRI D. VV. TRILLERI de iis epistolis judicium (*de edend.* HIPPOCRATIS p. 6.) amori tribuo, quo fere editores in suos auctores feruntur. Si fictæ sunt, fictas fuisse oportet jam PTOLEMÆI PHILADELPHI ævo, magni librorum collectoris, ut potuerint CATONI innotescere.

Accesserunt ad finem editionis LINDENIANÆ varia ad vitam laudesque HIPPOCRATIS undique collecta, & vita, quæ SORANO tribuitur, evidenter recentior, cum SORANUM citet.

HERODOTI LYCII *Dictionarium vocum* HIPPOCRATIS *antiquarum* exstat cum editione operum HIPPOCRATIS, quam excudi fecit H. MERCURIALIS, Venet. 1581. fol.

Non omittenda est penitus CELSI *præfatio*, qua varia ad historiam medicinæ continentur, & comparatio medicinæ dogmaticæ cum empirica, & defenditur anatomes utilitas. IDEM chirurgiæ præcipuos auctores recenset L. VII. in præf.

Sed etiam PLINIUS ex præcipuis scriptoribus antiquæ historiæ medicæ est, ut in L. XXVI. n. 6. L. XXIX. n. 6. *ab initio*, ubi equidem valde in medicos iniquus est, & malignam illam de HIPPOCRATE ex incensi templi spoliis inclarescente fabulam ex VARRONE repetit, nimisque ditescentibus medicis succenset. Porro Libro VII. de prima origine artis inquirit, & HIPPOCRATEM atque reliquos celebriores medicos recenset, & Libro XXXIV. medicos materiæ medicæ ignaros carpit. Libro XXX. & alibi aliqua habet, quæ huc pertinent.

EROTIANI seu HERODIANI (nam utraque lectio reperitur) τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων συναγωγὴ huc facit, primum nempe HIPPOCRATICARUM vocum glossarium, postquam vetustiora amissa sunt. Vixit tempore NERONIS. Ejus opus prodiit cura H. STEPHANI Paris. 1654. 8. * cum adfini glossario GALENI, & lectionibus Herodoteis incerti auctoris, & nonnullis aliis recentioris ævi. Latine vertit magnus anatomicus BARTHOLOMÆUS EUSTACHIUS, & edidit Venetiis 1566. 4. * cum suis *adnotationibus* & libello de *multitudine*. Titulus est EROTIANI *vocum quæ apud* HIPPOCRATEM *occurrunt collectio*. RENATUS CHARTESIUS utramque editionem in primo volumine sui operis recudi curavit, omissis notis EUSTACHII. Eo utilior est EROTIANUS, quod censum librorum HIPPOCRATIS iniit.

PLUTARCHUS inter scriptores medicæ historiæ meliori de nota debet commendari, ob Libros *de placitis philosophorum*, & ob plurima sparsa utilia monumenta, quæ huc faciunt.

CÆLIUS AURELIANUS princeps hic auctor est, ex quo curationes & theorias veterum medicorum ad singulos morbos discas.

Sed etiam ÆLIANUS in *variis historiis* legi debet, quo historia illa celebris *rogorum* contra pestem excitatorum ad Ægyptios transfertur, curatio vero DEMOCRITI repetitur, &c.

Plura

Plura ATHENÆUS habet, multorumque medicorum nomina & ſcriptorum titulos conſervavit, qui vix alibi reperiuntur, maxime diætericorum.

DIOGENES LAERTIUS, Philoſophus, qui paſſim medica ſcripſerunt, vitas & ſcripta recenſuit, PYTHAGORÆ, EMPEDOCLIS, DEMOCRITI, THEOPHRASTI, ARISTOTELIS, & varios medicos nominavit, cognomines Philoſophis, eorumve diſcipulos.

Inde GALENUS ſequitur, cujus plurima opera huc pertinent, & vel medicinæ hiſtoriam continent, vel præcepta addiſcendæ artis, quorum priora in ſuo genere unica ſunt, cum nemo præter GALENUM eaſdem res geſtas conſervaverit, poſteriora tamen legi merentur. Huc ergo pertinet Liber *ſi quis optimus medicus eſt, eumdem eſſe philoſophum*, Pariſ. 1541. 4. ſeorſim editus, & cum *exhortatione ad artium liberalium ſtudium capeſſendum* verſus, cumque notis editus a SIXTO ARCERIO Franeker. 1616. 4. * Liber *de optima ſecta* quem etiam in altera claſſe repetemus. Liber *de optimo docendi genere* cum *exhortatione ad bonas artes* ab ERASMO interprete Baſileæ editus 1526. 8. * Liber *de medicæ artis conſtitutione* editus cum FRANCISCI VALERIOLÆ commentario, Genev. 1577. 8. in quem etiam T. ZVVINGER commentatus eſt, ſeorſim excuſus Baſil. 1561. fol. *Finitiones medicæ* lexici genus, quo artis vocabula explicantur, quod J. PHILOLOGUS vertit, Pariſ. anno 1528. * editum, & cum editione GALENI Baſilienſi anno 1562. *Introductio ſeu medicus* minus certæ fidei, quod idem medicinæ compendium eſt, a SEB. SINCKELER una cum ejus *Iſagoge ſeu medico* cum titulo *ſchola medicorum*, Baſil. 1537. 8. Gr. Lat. inpreſſus. *Linguarum* h. e. *obſoletarum vocum* HIPPOCRATIS *explicatio*, lexicon nempe vocum HIPPOCRATICARUM, cum explicatione difficiliorum editum ab H. STEPHANO anno 1564. 8. cum EROTIANO: & *commentarius in* Librum περὶ τῶν κατὰ ἰητρεῖον. Una excuſi ſunt ejus Libri *orat. ad artes*, &c. *quod optimus medicus philoſ. de ſectis*, *de optima ſecta* & alii, Londin. 1640. 4. opera GEORGII GOULSTON græce recenſi & latine verſi. Tum inter ſpurios huc refero Librum *de partibus artis medicinæ*: & *de ponderibus & menſuris*. Ad hiſtoriam artis pertinent in iſagogicis Liber *de propriis libris* a JOH. CAJO etiam ſeorſim editus Lovanii 1556. 8. quo ſenex GALENUS catalogum ſuorum ſcriptorum init, & occaſiones enumerat, quibus ſit ad eos edendos impulſus, multaque vitæ ſuæ momenta enarrat. EJ. Liber *de ordine librorum ſuorum* a CAJO una excuſus eſt. *De ſectis ad eos qui introducuntur*: *ac optima ſecta*: *& de ſubfiguratione empirica*, quibus omnibus imprimis empiricæ & methodicæ ſectæ opiniones enarrantur & refutantur. *De* HIPPOCRATIS *&* PLATONIS *decretis* Libri IX. quibus plurima continentur de antiquorum opinionibus. Fragmenta *commentariorum in Timæum* PLATONIS: *De præcognitione liber* continet magnam partem vitæ GALENI ejuſque in adgnoſcendis morbis M. ANTONINI, AUG. EUDEMI & aliorum peritiam. Multa etiam in eum ſenſum exſtant in Libro *de ſuccorum bonitate & vitio*, in Libro *de therapeutica methodo*, & alibi paſſim diſperſa, amabat enim de ſe ipſo loqui, & integram ejus vitam ex propriis verbis GALENI excerpſit PHILIPPUS LABBEUS. Liber *de hiſtoria philoſophica* ſpurius eſt.

SUIDÆ certe lexicon nominare oportet, cujus pulchram editionem Græco-latinam LUDOLFUS KUSTER Berolinenſis olim Profeſſor procuravit, Cantabrigæ 1705. fol. vol. 3. ex tribus codicibus Pariſinis collatis cum emendationibus ex Vaticano codice. Videtur auctor ineunte XI. ſeculo vixiſſe cum annos (T. II. pag. 366.) numeret 651. a quo Roma nova condita ſit, id vero factum eſſe ajat anno 362. ab AUGUSTI CÆSARIS Monarchia. Varia autem ab aliis eſſe addita adparet. In lexico voces pariter & homines habet, plurimum ad illos uſus ſcholiaſte ARISTOPHANIS. Vitas etiam Philoſophorum & Medicorum paſſim tradidit, quæ non alibi occurrunt, inprimis HIPPOCRATIS, ejuſque avos recenſet. Non abſque craſſis erroribus eſt, cum EUMENEM regem Macedoniæ faciat, cujus tres fuerint valde concordes fratres, quæ de EUMENE Pergameno unice vera ſunt.

Poſſes huc referre RHAZIS Librum VII. ubi magnas de ſtatu corrupto medicinæ & impoſtoribus querelas fundit.

ABU OSEIBAH *vitæ medicorum* quarum ſpecimen edidit POCOCKIUS, & ex quibus aliqua excerpſit J. FREIND, quas magni facit vir doctiſſimus J. JACOBUS REISKE, avide expectamus, cum inprimis vitas Arabum ex variis imperiis Kalifis ſubjectis recenſeat, & multa egregia non hiſtorica ſolum ſed etiam practica contineat.

JOHANNITII *iſagoge de inventa medicina & in quot partes diſtributa ſit*, Argentor. 1529. 8. EJ.

8. EJ. fragmentum in ὅρκον, qui vulgo GALENO tribuitur, edidit J. ELICHMANNUS, cum BEVERVVYCKII Libro *de termino vitæ*.

Inter adverſarios & deriſores artis medicæ PETRARCHA fuit *ſenilium* L. V. c. 4. &c.

MATTHÆI SYLVATICI *opus pandectarum medicinæ quo vocabula innumera obſcura Græcorum, Arabum, Latinorum explicat*, Venet. 1498. fol. * 1511. fol. RIV. 1523. L. 1524. fol. ibid. Turin. 1526. fol. RIV.

MATTHÆI SYLVATICI *opus pandectarum* citatum exſtat etiam Venet. 1507. fol. Lugduni etiam 1535. fol. *

ANTONII de ALEXANDRO *conſtitutiones & cogitata nec non juriſdictiones Regii Protomedicatus Siciliæ recognitæ & elucidatæ* prodierunt J. P. INGRASSIA edente, Panormi 1564. 4. ſcriptæ anno 1429. (MONG.) *

PHILIPPI BEROALDI *declamatio an orator ſit philoſopho & medico anteponendus*, Pariſ. 1500. 4. * L.

SYMPHORIANI CAMPEGII *de claris medicinæ ſcriptoribus veteribus & recentioribus*, Ludg. 1506. 8. 1531. 8. * EJ. *vocabulorum ac terminorum difficilium explanatio*, Lugdun. 1508. 8. IDEM ſcripſit vitas JOHANNIS MESUE & ARNOLDI de VILLANOVA cum operibus eorum virorum editas. IDEM *margaritam pretioſam de medici atque ægri officio*, Pariſ. 1514. 8. cum *Roſa* Gallica edidit. *

POGGII ad ANT. LUSCUM *in* HIPP. *delatores invectiva* antiquam editionem abſque anno citari video. *

PETRI de BAYRO *de nobilitate facultatis medicæ quæſtiones lixipyretæ, utrum medici an philoſophi ſint nobiliores*, Turin. 1512. fol. * L.

LAUR. PHRYSII *ſynonyma und gerechte auslegung der vvörter, ſo man in der arzney*, &c. Straſburg. 1519. fol. 1539. fol. RIV. EJ. *defenſio* AVICENNÆ *ad Germaniæ medicos*, ibid. 1530. 4. *

MARTINI STEINFELS *de modo ſtudendi ſeu legendi in medicina* L. VII. Vienn. 1520. 4. *

ALEX. SEITZ *declamatio in laudem artis medicæ*, Baſil. 1524. 4. *

H. CORNELIUS AGRIPPA in *invectiva de incertitudine & vanitate ſcientiarum* uti reliquis artibus, ita medicinæ minime pepercit. Prodiit 1530. & Francof. 1535. 8. Haag. 1653. 12. & alias.

FRIDERICI CHRYSOGONI *de modo collegiandi*, Venet. 1528. fol. * cum aliis libellis.

J. LEONIS *hiſtoria medicorum & philoſophorum quorumdam* editæ ſunt a HOTTINGERO cum *bibliothecario quadrupartito*, Tiguri 1664. 4. * AVENZOARIS, AVERRHOIS aliorumque celebrium ſcriptorum vitæ hic exſtant. EJ. etiam *hiſtoria medicorum* integrior Florentiæ latet, cujus meminit MEIBOMIUS *in epiſt. de ſcrib. hiſt. med.*

OTHONIS BRUNFELS *catalogus illuſtrium medicorum ſeu de primis medicinæ ſcriptoribus*, Argentor. 1530. 4. *

DESIDERII ERASMI *declamatio in laudem artis medicæ*, Nurnberg. 1525. 8. cum P. ÆG.

JANI CORNARI *præfatio in laudem* HIPPOCRATIS, Baſil. 1531. 4. EJ HIPPOCRATES *ſeu doctor verus*, *Oratio*. EJ. *de rectis medicinæ ſtudiis amplectendis*, Marburg. 1543. 8. & Baſil. 1543. fol. cum verſione HIPP. & 1556. 8. RIV. EJ. *Oratio in dictum* HIPPOCRATIS *vita brevis ars longa*, Jen. 1577. 8. *

GEORGII AGRICOLÆ L. V. *de menſuris & ponderibus, in quibus pleraque a* BUDÆO & PORTIO *parum animadverſa diligenter excutiuntur*, Pariſ. 1533. 8. * Baſil. 1550. fol. * in qua editione etiam A. ALCIATI & aliorum de ponderibus Libri exſtant.

HIER. MONTUI *de medicis ἐξαλόγοι ſeu de ſectis medicorum, de diſciplinis quæ dogmaticis neceſſariæ: de dogmaticorum officio: de excellentia dogmaticorum: de conſiliis eorum: & ſtipendiis*, Lugdun. 1534. 8. L. 8.

AETHONIS JOHANNIS a FREUDENBERG *de abuſu & impoſtura medicantium libellus*, Marpurg. 1538. 8. *

Inter PARACELSI opera aliqua huc pertinent, ut *labyrinthus medicorum errantium cum admonitione, ut medici ex aliis libris quam quos hactenus legerunt, addiſcere ſtudeant*. *

JUSTI VELSII *Oratio, utrum in medico variarum artium ac ſcientiarum cognitio deſideretur*, Baſil. 1540. 4. L. *

GILBERTI PHILARETI *de conciliatione* AVICENNÆ *cum* HIPPOCRATE & GALENO, Lugd. 1541. 4. L. *

SIMONIS GRYNÆI *encomium medicinæ*, Basil. 1542. 8. * L.

HIERONYMI GEMUSÆI *de vita* GALENI *& de origine medicinæ*, Basil. 1542. fol. cum operum editione.

REMACLI FUCHSII *illustrium medicorum, qui superiori seculo floruerunt, vita fideliter excerpta; adjectus neotericorum medicorum catalogus*, a SYMPHORIANO CAMPEGIO, Paris. 1542. 8. * L.

NARCISII SOLANI *concordia Barcinonensium medicorum & pharmacopolarum*, Barcin. 1542. 4. *

J. DRYANDER, *vom rechten gebrauch der aertze und der artzney*, Francof. 1743. 8. *

HIERONYMI THRIVERII *ad studiosos medicinæ oratio de duabus medicorum sectis & de diversa eorum methodo*, Antvverp. 1544. 8. L. *

CONRADUS GESNERUS, & infinitæ vir lectionis, & patientissimus laborum, inmensum opus primus molitus est, bibliothecam nempe omnium librorum, qui vel typis editi exstarent, vel in bibliothecis laterent, cum brevi scriptorum vita, argumentis librorum, censuris celebrium auctorum. Titulus est, *Bibliotheca universalis seu catalogus scriptorum omnium locupletissimus in tribus linguis latina, græca & hebraica veterum & recentiorum usque ad* annum 1545. Tigur. 1545. fol. Alter tomus sub titulo *Pandectarum seu partitionum universalium*, *qui secundus tomus bibliothecæ* est, secutus est anno 1548. fol. Hic scriptores in ordinem artium disponuntur, cum capitum sæpe inscriptionibus & librorum argumentis. Liber *tertius theologicus* successit 1549. fol. Liber tamen XX. nunquam prodiit qui medicis scriptoribus destinabatur. Hi Libri in compendium conjecti a C. LYCOSTHENE & JOSIA SIMLERO, & aliquantum aucti (2000., ut ait editor, accessionibus) cum titulo *epitomes bibliothecæ* CONRADI GESNERI prodierunt Tiguri 1555. fol. Cæterum errores mistos tanto labori quis æquus accuset? IDEM CONRADUS catalogum omnium fere scriptorum medicinæ, & inprimis practicæ, præfixit editioni GALENI Frobenianæ, quæ Basileæ anno 1562. prodiit. Ibidem GALENI vitam adjecit. Cum collectione chirurgica alibi citata catalogum chirurgorum, cum KYBERIANA TRAGI editione botanicorum scriptorum dedit cum suis judiciis. Contra editionem GALENI prodiit, ut videtur, UDENI medici Utopiensis *de* GALENI *librorum editione judicium* 1565. 8. MEIB. *

NICOLAI MASSÆ *vita* AVICENNÆ, Venet. apud Junt. 1595. fol. *

J. B. MONTANUS *de ordine in legendis libris* GALENI consilium cum editione GESNERIANA recusum scripsit.

ANDREÆ LACUNÆ *vita* GALENI, Venet. 1548. 4. *

FRANCISCI VALERIOLÆ *de re medica oratio*, Venet. 1548. 8. * L.

JULII ALEXANDRINI GALENI *encomium*, Venet. 1548. 8. EJ. ἐναντιομάτων. GALENI liber una prodiit. * EJ. *de medicina & medico dialogus libris* V. *distinctus*, Tigur. 1557. 4. *

MARII NIZZOLII *exploratio obsoletarum vocum* HIPPOCRATIS, Venet. 1550. fol. *

BARTHOLOMÆI REUSNER *Christiana confutatio blasphemiarum & mendaciorum* TH. PARACELSI *quæ contra* DEI *verbum & artem medendi effudit in* L. III. *Philos. ad Athenienses*, Gorliz 1550. * PASCH. qui ait germanice prodiisse.

J. PORTESII *de laudibus medicinæ oratio*, Lutet. 1550. 8. *

J. ARGENTERII *de consultationibus medicis*, *seu ut vulgus vocat*, *de modo collegiandi* Liber, Florent. 1551. 8. quæ mea editio est, 1557. 8. L. & recusus, Venet. 1592. 1610. fol. cum reliquis operibus. Subtiliter, ut solet, & verbose receptas methodos moresque seculi refutat. EJ. *de officiis medici* Libri II. exstant in collectione operum, quæ Florentiæ 1556. fol. excusa sunt, omnino saporis ejusdem.

J. ANTONII SICCI *de optimo medico* Libri Venet. 1551. 4. * nuper Harlemi 1748. 8. recusus. Optimi medici descriptio ex GALENI scriptis ita unice collecta est, ut etiam inutilissima quæque repetantur, ut QUINTI frequentes refutationes & alia, quæ a nostro seculo remotissima sunt.

JOACHIMI CAMERARII *utriusque linguæ*, *in quibus est diligens exquisitio nominum quibus partes corporis humani appellari solent*, *addidit & functionum nomen daturis & aliis his accedentibus*, Basil. 1551. fol. *

JOH. PLACOTOMI *oratio de ratione discendi & præcipue medicinam*, Lips. 1552. 8. RIV. * Argentor. 1607. 12. *

LEON-

LEONHARDI JACCHINI *oratio apologetica praecognitionem ex medicina plerumque certam esse si nihil delinquatur*, Lugdun. 1552. 8. L.

ACHATII MORBACH *dialogus in quo philosophus medicastrum super erroribus in medendo commissis coram Praetore accusat*, Norimberg. 1553. 4. * L.

JOHAN. BACCHANELLI *de consensu medicorum in curandis morbis: & de consensu medicorum in cognoscendis simplicibus*, Paris. 1554. 8. *.

MICHAELIS NEANDRI *synopsis mensurarum & ponderum secundum Romanos, Athenienses, Georgos & Hippiatros cum* GAL. *de ponderibus & mensuris*, Basil. 1554. 4. *

FRANCISCI IMPERIALIS *de medicina* L. II. Genev. 1554. 4. *

HONORATI CASTELLANI *oratio quo futuro medico necessaria explicantur*, Lutet. 1555. 4. * Argentorati 1612. cum SCHENKII enchiridio. *

VVOLFGANGI JUSTI *chronologia seu temporum supputatio omnium illustrium virorum*, Franc. Viadr. 1556. 8. Exigui momenti, & plena erroribus. SERAPIONEM Arabem ad annum 122. P. C. N. ponit: DIOSCORIDEM Anazarbeum cum PACHA confundit, & mox iterum ad tempora JULII CÆSARIS refert, &c.

HIERONYMI CARDANI *de libris propriis* L. Lugdun. 1557. 8. & recognitus Basil. 1560. * EJ. *de propria vita* ex bibliotheca GABR. NAUDÆI cum Libro *de praeceptis ad filios*, Amstel. 1634. 12. Goudæ 1654. 12. * Amabat de se ipso loqui, multaque erat acerba passus, multorum hominum mores viderat, neque erat absque singulari superstitione.

PETRI BRAILLIER, *Pharmacopaei, de abusu & ignorantia medicorum*, Rotomag. 1557. contra LISETTUM BENANCIUM. *

JAC. MILICHII *oratio in laudem artis medicae contra empiricos*, cum vita HIPPOCRATIS, GALENI & AVICENNÆ, & *oratio de arte medica, de studio doctrinae anatomicae*, prodiit Argentor. 1558. 8. L. * Una editus est Liber *de dignitate & utilitate artis medicae* MELCHIORIS FENDII. Sed non vidi hanc collectionem.

JOH. VETERIS *orationes* 21. *in medicinae commendationem*, Lutet. 1560. 8. *

JACOBI SYLVII celeberrimi viri *ordo & ordinis ratio in legendis* HIPPOCRATIS & GALENI *Libris*, Paris. 1561. 8. Græcis addictissimus, Libros HIPPOCRATIS & GALENI in classes suas distribuit.

ANDREÆ TIRAQUELLI *commentarii de nobilitate & de jure primigeniorum*, Basil. 1561. fol. * multa habet ad laudem artis medicæ & dignitatem medicorum ornandam. EJ. una editus catalogus alphabeticus medicorum cum *Bibliotheca Graeca* J. A. FABRICII recusus est.

EUSEBII MENII *oratio de vita* JACOBI MILLICHII, VVittemb. 1562. 8. * PL.

CASPARI PEUCERI *de dignitate artis medicae*, ibid. 1562. 8. * PL. EJ. *vitae illustrium medicorum*, Argentor. 1573. *

SAMUELIS SIDEROCRATORIS *methodus* ἰατρομαθηματικῶν συντάξεων *in qua confirmatur semper eas in usu fuisse medicis*, Norimberg. 1563. 8. *

JAC. JOCKISSI *de dignitate medicinae*, Francof. 1563. 4. RIV. *

GUILIELMI GRATAROLI *de laudibus medicinae, ejus origine, progressu, utilitate, empiricis & medicorum laudibus*, Argentor. 1563. 8. *

JOH. (de GORRHIS) GORRHÆI *definitionum medicarum* Libri XXIV. Paris. 1564. fol. 1622. fol. Francof. 1578. fol. Eruditum certe opus, est lexicon vocum medicarum Græcarum, cum explicatione, & locorum ex aliis classicis auctoribus comparatione.

HENRICI STEPHANI *dictionarium medicum vel expositiones vocum medicinalium ad verbum excerptae ex* HIPPOCRATE, ARETÆO, A. TRALLIANO, GALENO, ORIBASIO, RUFO EPH. PAULO ÆGINETA, ACTUARIO, C. CELSO, *cum latina interpretatione. Praefixa sunt lexica* II. *unum* EROTIANI, *nunquam antea editum, alterum* GALENI *emendatius*, Paris. 1564. 8. *

JACOBI CARPENTARII, Archiatri, *ad expositionem disputationis de methodo contra Thessalum* OSSATUM *Ac. Parisiensis methodicum responsio*, Paris. 1564. 4.

ALFONSI de TORREZ *recapitulation de los auctores Griegos y Latinos que tractaron de la excellencia y generacion de los-cavallos*, Tolet. 1564. fol. ANT. Bibliotheca Hippiatricorum. *

PETRI MEMMI *de recto medicinae usu*, Delphis 1564. 8. * EJ. HIPP. COI *jusjurandum commentario illustratum & qua ratione medicorum vita & ars sacrata conservetur*, Rostoch. 1577. 8. *

GUIL. REGINI *exercitamenta medicinæ ex lingua utriusque auctoribus*, Lugd. 1564. fol. *

THOMÆ PHILOLOGI Ravennatis *de modo collegiandi*, Venet. 1565. & 1574. 4. * L.

LUCILLI PHILALTHÆI *methodus recitandi curas*, Papiæ 1565. 8 Spir. 1581. 4. * L.

DIOMEDIS CORNARII *oratio in funere* VVOLFGANGI LAZII, Vienn. 1565. 4. * cum *observationibus* recusa, Lipf. 1699. 4.

LEONHARDI BOTALLI *de medici & ægroti munere*, Lugdun. 1565. 16.

JOSIÆ SIMLER *vita* CONRADI GESNERI, item *epistola* C. GESN. *de libris a se editis* (ad TURNERUM anno 1562. data) &c. Tigur. 1566. 4. simpliciter & vere scripta est, non vero satis plena, cum ipsa itinera Alpina pleraque omittat. Cæterum VVOLFIUS de codicibus M. S. Gesnerianis addit *pollicitationem* futuræ editionis, & icones pro specimine sculptas adjicit. Ea vita Germanice prodiit Zittaviæ anno 1711. 8. valde male versa, cum enormibus erroribus, cum *Tugio* scribat pro *Zug*, *Prester*, pro FRICCIO sacerdote, &c. Longe vero magis ad historiam GESNERI, & in universum ad historiam medicam ejus ævi, faciunt *Epistolarum medicinalium Libri* III. quibus *accesserunt* EJ. *de aconito Liber*, *asseveratio*, & *de oxymellis helleborati utriusque descriptione & usu*, Tigur. 1577. 4. Has epistolas C. VVOLFIUS edidit, exigua sedulitate adhibita, & perturbata temporum ratione. Pleræque autem non dudum ante mortem auctoris scriptæ sunt ad J. CRATONEM, BENED. ARETIUM, ACHILLEM GASSERUM, ADOLPHUM OCCONEM, FEL. PLATERUM, THEOD. ZVVINGERUM aliosque. Placent ex varietate argumenti, novis literariis omnis generis, ad censuras librorum & hominum, ad plantas novas pertinentibus, &c. *Oxymelli helleborato* multum tribuit expertus GESNERUS, ob vim emmenagogam, aperientem. In altero libello thoram esse aconitum primum contendit, doronicum vero innocuam plantam. Liber IV. *epistolarum* ad KENTMANNUM prodiit VVittembergæ 1584. 4. plenus humillimarum fere deprecationum, quibus GESNERUS iratum sibi ob dedicationem MOSCHIONIS KENTMANNUM tandem exoravit. Botanica etiam continet & literaria nova.

EUSTACHII editio EROTIANI nempe *vocum quæ apud* HIPPOCRATEM *sunt collectionis cum adnotationibus*, Venet. 1566. 4. jam dicta est. *

GEORGII HITZLERI *oratio de vita & morte* LEONHARDI FUCHSII, Tubing. 1566. 4. *

LAURENTII GRYLLI *de peregrinatione medica*, Ingolstatt 1566. 4. Descriptio itineris proprii minime ingrata lectu, ad historiam literariam seculi XVI. cum totam Europam multorum annorum spatio obiverit.

NICOLAI RORARII *contradictiones, dubia, item paradoxa in libros* HIPPOCRATIS, CELSI, GALENI, AETII, ÆGINETÆ, AVICENNÆ, *cum eorumdem conciliationibus*, Venet. 1566. 8. huc potest revocari non inerudîti hominis opus, sed cui steterit sententia, utcumque de rebus ipsis fuerit, veterum auctoritatem servare.

JODOCI HARCHII *de causis contemtæ medicinæ*, Leodii 1567. 4. *

J. PHILIPPI INGRASSIÆ *quod veterinaria eadem cum nobiliori medicina sit*, Venet. 1568. 4. Lego apud LEONARDUM CAPUANUM, voluisse archiatrum INGRASSIAM mulomedicos in toto regno sibi subjicere, a Vicerege vero ejus conatus refutatos esse. An hæc arcana fuerit scripti causa ignoro. Hic cæterum videtur se excusare, quod accipitrem, cui crus fractum erat, deligando juvisset, rethorica declamatione usus. EJ. *iatropologiam qua multa adversus barbaros medicos disputantur, collegiique modus ostenditur, & multæ quæstiones tam medicæ quam chirurgicæ discutiuntur*, Venet. 1544. 8. editam, quam huc pertinere credideram, nunc lectam, reperio chirurgici argumenti esse, & continere acerbam & contumeliosam apologiam adversus numerosos medicos, qui chirurgi (INGRASSIÆ procul dubio consiliis usi) factam ad educendum sanguinem ex contusione effusum incisionem, & reliquam curationem carpserant. Repetetur alibi.

JOH. ALBERTI VVIMPINÆI *de concordia Hippocraticorum & Paracelsistarum*, Monach. 1569. 8. * Argentor. 1615. 8. cum appendice *quid medico sit faciendum*.

Vita J. OPORINI, Argentorati 1569. a JORISIO edita huc pertinet, ob historiam PARACELSI, quam continet. Cupidus discendi OPORINUS famulaverat PARACELSO, ejusque vitia cominus viderat, ut tamen, si malum hominem, magnum tamen medicum esse persuaderetur.

ODDI de ODDIS *apologia pro* GALENO, Venet. 1570. 4. defendit GALENUM *in Logica, philosophia, & medicina* adversus Arabes. Imperfectum opus supplevit MARCUS filius.

ABRAH.

ABRAH. VVERNER *oratio de vita* GALENI VVittemb. 1750. 8. *

JOH. CAII L. I. *de libris propriis*, Londin. 1570. 4. cum libello *de canibus* Britannicis nuper curante S. JEBB recusus prodiit Londini 1729. 8. Multa continet ad historiam medicam, & maxime ad manuscriptorum codicum cognitionem. Plurimos libros GALENI vertit, aliquos primum edidit, ut HIPPOCRATIS περὶ φαρμάκων & GALENI librum I. *de* HIPPOCRATIS & PLATONIS *decretis*. Ipse *collegium* proprium Cantabrigiæ ædificavit. GALENUM contra novatores (& VESALIUM) defendit.

JOH. CURIONIS *inscriptus* HERMOTIMI *nomine dialogus de umbraticorum medicorum genere quod in scholis ad disputandum non ad medendum comparatum est* (& de PARACELSI historia) Basil. 1570. 4. * L.

Statuta universitatis artistarum & medicorum Patavini Gymnasii denuo correcta & emendata, Patav. 1570. 4. * PL.

ANTONII VALETII *oratio qua medicinæ antiquitas... describitur*, Paris. 1570. 8. *

GREGORII BERSMANNI *de dignitate & præstantia artis medicæ*, Lips. 1751. 4.

ROBERTI FEVIN *de abusu medicinæ coercendo in quo empiricorum & ἰατρομάγων medendi ratio refellitur & fascinationis modus impossibilis ostenditur*, Paris. 1574. 8. *

Huc etiam refero J. SAMBUCI *icones veterum aliquot & recentiorum medicorum & philosophorum cum elogiis præmisso vitæ singulorum & scriptorum indiculo*, Antvverp. 1574. fol. Leid. 1603. fol. In ea præter icones multorum medicorum seculi maxime XVI. præmissæ sunt eorum breves vitæ. Icones sunt 67. pleræque medicorum, aliqui etiam tituli vacant icone.

Ob annos etiam emortuales & natales sæpe adjectos possis huc referre *Bibliothecam Chalcographicam clarissimorum virorum* quæ collectore JANO JACOBO BOISSARD & sculptore J. THEOD. de BRY ejusque herede J. AMMONIO, prodiit Francofurti in *novem partibus*, quantum video. Sed ea brevia sunt.

CLAUDII HERMADORI GOZZII *oratio in mortem* JACOBI CARPENTARII (Medici Regii) Paris. 1574. 4. *

J. GUNTHERI ANDERNACI *vita carmine heroico conscripta* per GEORGIUM CALAMIUM; Argentor. 1575. 4. *

J. MARTINI EUSTACHII Liber *de vita* GALENI, Neap. 1577. 4. * a LABBEO passim corrigitur.

THEODORI ZVVINGERI *methodus apodemica*, Basil. 1578. 4. (seu de itineribus.) *

J. DURANTIS CASSELII in DURETUM & MARTINUM *apologia* I. ad JOS. SCALIGERUM, Paris. 1579. 8. *

PETRI TALPÆ *empiricus seu indoctus medicus, dialogus*, Leovardiæ 1579. 8. Franeker 1695. 8. * L.

Roc le BAILLY de la RIVIERE *responsio ad quæstiones propositas a medicis Parisiensibus excusas*, Paris. 1579. 16. eodem anno. Pro chemicis (PASCH. GAL.)

LAURENTII JOUBERT *oratio de præsidiis futuri excellentis medici*, Genev. 1580. 8. * IDEM in *operibus* suis vitam dedit G. RONDELETII.

VINCENTII CARRARII *de medico & illius erga ægrum officio opusculum*, Raven. 1581. 4. * L.

J. BAPTISTÆ PELEGRINI *apologia adversus philosophorum & medicinæ calumniatores*, Bonon. 1582. 4. *

J. BAPT. GOYNÆI *quod medici dogmatici jurisconsultos dignitate præcedant*, Venet. 1582. 8. * L.

J. THOMÆ FREIGII *de medicina libellus*, Basil. 1582. 8. *

GABRIEL TOMASO BOVI *flagello de' medici razionali*, Venet. 1583. 4. * EJ. *melampigo, ovvero confusione de' medici sofisti, che s' intitolano razionali*, 1595. 4. EJ. *fulmine, flagello, e melanpigo contro de' medici razionali con la riposta di* CLAUDIO GELLI, Venet. 1626. 8. *

CYRIACI LUCII de CLAF *de variis medicorum sectis nunc in republica vigentibus*, Ingolstatt. 1583. 4. * EJ. *de medicina philosophica in qua ostenditur quod scientia medica liberalibus disciplinis omnibus usui esse queat*, Ingolstatt. 1597. 4. *

HIERONYMI MERCURIALIS *censura & dispositio operum* HIPPOCRATIS, Venet. 1583. 4. Francof. 1585. 8. Elegans libellus, destinatus pro regenda nova editione operum HIPPOCRATIS. Quatuor classes constituit, genuinos HIPPOCRATIS labores: scripta HIPPO-

CRA-

CRATIS a filiis ejus demum edita: scripta filiorum HIPPOCRATIS sententiæ patris consona: & adulterina. Recte progenuinis libros recenset, qui breves, qui graves, qui veri. Utitur imprimis GALENI testimoniis. In nonnullis fas sit dissentire. Ita secundæ classi adscribit Librum *de flatibus*, quem ego credo manifesto a medico alterius sectæ & ævi esse profectum. *Jusjurandum* quartæ classi tribuit. Idem cum Libro *de arte gymnastica* aliquot ad ÆSCULAPII historiam inscriptiones addidit, & is totus liber historiæ medicæ accenseri potest. EJ. est ἐπιγραφὴ *de ratione discendi medicinam cum* J. G. SCHENKII *enchiridio* edita, Argent. 1607. 12. *

J. DENKELII *oratio* JUSTINO PETZOLDTO *physico habita*, Erfurt. 1583. 8. *

J. FRID. SCHROETERI, Jenensis Professoris, *oratio de medicina præstantia*, Jen. 1584. 4. * PL.

SEBASTIANI BLOSSII *disputatio explorans* GALENI *doctrinam de methodo*, Heidelberg. 1584. 4. * L. forte potius practica est.

THOMÆ MOUFFET *de jure & præstantia chymicorum medicamentorum dialogus apologeticus*, Francof. 1584. 8. *

J. CLAUDII AUBERII *de concordia medicorum disputatio exoterica*, Genev. 1585. 8. *

R. B. *the difference betwen the auncient physick first taught by the godly forefathers --- and the latter physick proceeding from idolatres*, Lond. 1585. 8. AMES.

J. LUDOVICI HAVENREUTERI *oratio de arte medica*, Francof. 1586. 8. *

GEORGII BERGENSIS *de consultationibus medicorum & methodica febrium curatione & de dolore penis*, Antvverp. 1585. 8. * L. M.

GEO. LOEBLER *oratio de vita, moribus & studiis* JAC. SCHEGKII, Tuving. 1587. 4. PL.

ANUTII FOESII *oeconomia* HIPPOCRATIS *alphabeti serie distincta, ita ut lexicon Hippocraticum merito dici possit*, Francof. 1588. fol. Genev. 1665. fol. &c. Eruditissimum opus, quod pauca sui similia habet, in quo voces HIPPOCRATICÆ ex ipso auctore, ex GALENO, EUSTACHIO aliisque auctoribus explicantur.

DAVID de POMIS *medicus Judaus ubi demonstratur, quod magna inter Hebraum & Christianum sit affinitas*, Venet. 1588. 4. *

LUDOVICI de LEMOS *judicium operis magni* HIPPOCRATIS, Salmantic. 1588. fol. ANT. *

JOH. HEURNII, Professoris Leidensis, *de medicina origine* ÆSCULAPII & HIPPOCRATIS *stirpe & scriptis* oratio dicta 1589. 4. edita etiam Leidæ 1608. 4. est compendium historiæ familiæ Asclepiadeæ & HIPPOCRATIS. Ipsius HEURNII memorabilis vita, plena singularibus casibus fortunæ, editioni Leidensi operum omnium adjecta est. EJ. *de studio medicina rite instituendo*, Amstelod. 1645. 12. idem procul dubio libellus, qui cum institutionibus prodiit, præfixo titulo *modus studendi eorum qui medicina operam suam dicarunt*, Hanav. 1593. 8.

ERHARDI CELLII de *vita & morte* PHILIPPI APIANI, Tubing. 1584. 4. *

ALPHONSI LUPEI de CORELLA *catalogus auctorum qui post* GALENI *avum &* HIPPOCRATI & GALENO *contradixerunt*, Valent. 1589. 12. NIC. ANT. *

LAURENTII GOZAR *dialogus de medicina fonte*, Valentiæ 1589. L. * Paracelsista.

ANTONII NIGRI Silesii *de decem præcipuis erroribus & abusibus propter quos.. ars medicina.. Judais ac impostoribus veluti prada relicta jacet*, Hamburg. 1590. 8. * L.

PASCHALIS GALLI Pictonis *bibliotheca medica seu catalogus illorum qui ex professo artem medicam scriptis illustrarunt*, Basil. 1590. 8. Variæ sunt opusculi partes. Prima est lexicon medicorum cum scriptis & nonnunquam brevibus de vita adnotationibus, non neglectis M. S. codicibus, majori ex parte ex GESNERI *bibliotheca* excerptum, negligenter admodum notatis editionibus. Succedunt catalogi medicorum qui gallice, germanice, italice scripserunt, nimis paucorum, tum GESNERI cum TRAGO & tum chirurgis editi catalogi. Vitiis abundat. AVICENNAM Hispalensem facit. J. ANGLICUM bis repetit, ter vero JOHANNEM de KETHAM cum corruptis nominibus. SARDIANUM pro ORIBASIO ponit. DIOSCORIDEM Anazarbeum cum PHACA confundit.

Inter THOMÆ ERASTI *opuscula varia qua morte preventus, in lucem edere non potuit*, Francofurti 1590. fol. edita exstat *de laude medicina* oratio. De *disputationibus in* PARACELSUM, quæ multis modis huc etiam pertinent, alibi dictum est.

Inter SALOMONIS ALBERTI *orationes* VVittembergæ anno 1590. 8. editas tertia est de

RHA-

RHAZE, quæ & hujus medici historiam & alia ad medicinæ fatum continet. Quarta est *de studio physico*.

HIERONYMI BRASSAVOLÆ *de officiis medicis*, Ferrar. 1590. 4. *

J. THOMÆ MINADOI *de injucunditate in curationibus evitanda: quod liber ad* THRASYBULUM *legitimus sit*, Tarvis. 1590. & 1610. 4. * L. EJ. *pro* AVICENNA *prælectio*, Patav. 1598. 4. * L.

ISRAELIS SPACHII *nomenclator scriptorum Græcorum, Arabum, Latinorum veterum & recentiorum medicorum secundum locos communes*, Francof. 1591. 8. *

BARTHOLOMÆI VICARII *de ægrotantium optimo assistente ejusque officio in singulis morbis*, Rom. 1591. 4.

J. GRAMANNI *apologetica refutatio calumniæ qua Paracelsistæ & medici seniores nimis violenter corrosiva deleteria ægris propinare dicuntur*, Erford. 1593. 4. *

BARTHOLOMÆI HUBNER *oratio de veris immotisque fundamentis artis medicæ & philosophiæ deque impietate & moribus* T. PARACELSI, Erford. 1593. 8. *

CHRISTOPH. HENR. AYRER *informatio medici practicam aggredientis*, Francof. 1594. 8. VVALTH.

Vita J. C. SCALIGERI *a filio* JOSEPHO *conscripta*, Leid. 1594. 4. *

HENRICI GEORGII ANTIQUEZ *trattado del perfetto medico*, Salmantic. 1595. 4. N. ANT.

J. MOLANI *diarium medicorum ecclesiasticorum*, Lovan. 1595. 8. *

ZACCHARIÆ BRENDELII *oratio de vita* JOH. SCHROETERI (celeberrimi viri, qui primus Academiæ Jenensis Prorector fuit) Jen. 1595. 4. * PL. EJUSD. J. ZOLNERI *& aliorum justa funebria* JACOBO FLACHIO *persoluta*, Jen. 1613. 4. * EJ. *de medicina arte nobilissima*, Jen. 1635. 4.

Cum JAIMI SEGARRA *commentariis physiologicis* prodiit Liber *de artis medicæ prolegomenis*, Valentiæ 1596. fol.

JACOBI HORSTII *epistolæ & medicinales cum vita* GREG. HORSTII & orat. ejusdem JACOBI *de remoris discentium medicinam earumque remediis* prius dicta anno 1584. Lips. 1596. 8. *

P. MATTHÆI PINI (EUSTACHII amici) *compendium instar indicis in* HIPPOCRATIS *Coi opera omnia*, Venet. 1597. fol. * cum nupera Italica HIPPOCRATIS editione recusus.

FRANCSICUS TIDICÆI *in iatromastigas de recto & salutari usu & de abusu multiplici artis medicæ libellus*, Thorunii 1598. 8. 1592. 8. * L.

FORTUNATI FIDELIS *Bissus seu medicinæ patrocinium 4. libris distinctum*, Panormi 1598. 4. * MONGIT.

ANDREÆ LIBAVII *de medicina veterum tam* HIPPOCRTICA *quam Hermetica tractatus contra* JOS. MICHELIUM *Paracelsistam*, Francof. 1599. 8. * L. Alia multa tum contra Alchemiæ hostes, tum contra aliquos nimis acres PARACELSI asseclas reliquit.

JOH. OBERNDÖRFER *de veri & falsi medici agnitione*, Lauingen 1600. 4. *

JOH. JESSENII *programma de origine & progressu medicinæ* VVittemberg. 1600. 8. *

JACOBI PONS *medicus seu ratio ac via aptissima ad recte tum discendam tum exercendam medicinam*, Lugdun. 1600. 8. In astrologiam pronior multa lunæ tribuit. Cæterum præcipuos Libros ad partes varias medicinæ pertinentes indicat, cum sua censura. Practica etiam addit, canones (seu aphorismos) & breves curationes morborum.

ANDR. SCHATONIS *oratio secularis de initiis & incrementis studii medici in Academia VVittebergensi, deque ejus per decursum seculum fideli primorum & præcipuorum virorum opera ad nos propagatione*, VVittemb. 1602. 4. *

In ANTONII POSSEVINI *bibliotheca*, Venetiis anno 1603. fol. edita, multa ad historiam medicinæ & nonnullorum medicorum pertinent.

NICOLAI CURTII *methodus consultandi* tota in ea bibliotheca occurrit.

JOSEPHI QUERCETANI *de priscorum philosophorum vera medicinæ materia, præparationis modo atque in curandis morbis præstantia; de dogmaticorum medicorum legitima & restituta medicamentorum præparatione*, Genev. 1603. 8. L. 1609. * EJ. *ad veritatem medicinæ ex* HIPPOCRATIS *veterumque decretis stabiliendam adversus anonymi phantasmata responsio*, Paris. 1603. 1603. 1604. 8. L. *& ad brevem* RIOLANI *excursum brevis incursio*, Marburg. 1605. 8. *

JAC.

JAC. FONTANI *de demonstratione medica*, Avenione 1603. 8. * L.

Apologia pro HIPPOCRATIS *&* GALENI *medicina contra* QUERCETANUM. *Accedit censura scholæ Parisiensis*, Paris. 1604. 12. *

J. ANTARVETI *apologia pro judicio scholæ Parisinæ de alchymia*, Paris. 1604. 12. *

HIPPOLYTI OBICII *de nobilitate medici contra obtrectatores dialogus tripartitus*, Venet. 1605. 4. Mogunt. 1619. 8. Honores medicorum conatur jurisconsultorum ordini præferre, ex rei dignitate aliisque ratiociniis. Medicos Genuenses etiam senatores & senatus principes fuisse adlegat, neque Patavii legum explicatoribus cedere pag. 29. Accedit tractatus valde inanis *de omnibus scientiis* etiam magicis.

J. RIOLANI filii *comparatio veteris medicinæ cum nova*, HIPPOCRATICÆ *cum Hermeticæ*, Paris. 1605. 12. Contra alchemistas, in quos, & in omnia chemica medicamenta, tunc quam maxime ferebantur Parisinæ scholæ animi. Fatetur tamen chemica medicamenta usu suo non carere.

J. TALENTONII Parmensis Professoris *variarum & reconditarum rerum thesaurus*, Francofurti 1605. 8. Multa ad historiam artis pertinent, ad archiatros, artes mutas Virgilii, conciliandas sententias auctorum. Favet Arabibus. De femina apnou erudite differit.

J. ALFONSI de FONTECHIA *dictionario medico* cum aliis ejus scriptis prodiit Compluti 1606. 4. ANTON.

CASPARIS TRISTAN *de clerico medico*, Venet. 1606. 8. * N. ANT.

BARTHOLOMÆI TURRIANI περὶ βουλιατρείας *seu de medica consultatione* L. I. Genuæ 1605. 8. Francof. 1606. 8. L.

J. GEORGII SCHENKII *elenchus auctorum in re medica qui gynæcia illustrarunt*, Argentor. 1606. 8. * EJ. *de formandis medicinæ studiis*, *& schola medica constituenda enchiridion*, Argentor. 1607. 12. * Continere lego JACOBI SYLVII, HIER. MERCURIALIS, HONORATI CASTELLANI, PLACOTOMI & VVIMPINÆI *methodos & epigraphen*. EJ. *biblia iatrica seu bibliotheca medica*, Francofurt. 1609. 8. * Laudat KAESTNERUS.

BARTHOLOMÆI CASTELLI *lexicon medicum Græc. Lat.* Venet. 1607. 8. Basil. 1628. 8. a J. N. STUPANO auctum, Roterodam. 1657. 1665. 8. a J. PANCRATIO BRUNONE auctum sub titulo CASTELLI *renovati* Norimberg. 1682. 4. 1688. 4. recusum Lipsiæ 1713. auctum ex codice M. S. & Patavii 1713. & 1721. & nuper Genevæ 1748. 4. ubi additur, multa in hac posteriori editione accessisse posthuma auctaria BRUNONIS.

J. FABER *oratio funebris de* ANDREA PLANERO *habita Tubingæ* 1607. 4. Tubing. *

PETRI AMELUNG Liber *in quo alchimiæ inventio*, *progressio*, *dignitas demonstratur*, Lips. 1607. 8. *

J. BAPTISTÆ SYLVATICI *Collegii medicorum Mediolanensium origo*, *antiquitas*, *necessitas*; Mediolan. 1607. 4. EJ. *medicus* Mediolan. 1611. 8.

MATTH. HOSTII *vita* JOD. VVILLICHII, Francof. 1607. 4. * Laudatur.

J. NICOLAI STUPANI *prolegomena medica de medicinæ præstantia*, *certitudine*, *medicorum sectis*, &c. Basil. 1608. 4.* EJ. *præloquium pro* HIPPOCRATICA *Medicina*, Basil. 1620. 4. *

J. FRANCISCI ARQUATI *medicus reformatus ob varios in medicina abusus quem in lucem eduxit*, &c. Venet. P. I. 1608. 4. P. II. 1621. 4. * L.

AELII EVERHARDI VORSTII *oratio funebris in obitum* C. CLUSII, Leid. 1609. 4. & fol. EJ. *oratio funebris dicta honori & memoriæ* P. PAVII 1617. 4. *

AUBERTI MIRÆI *elogia Belgica*, Antvverp. 1609. 8. recusa in opere FOPPENIANO.

PETRI KIRSTENII *de vero usu & abusu medicinæ*, Bresl. (Francof.) 1610. 8. Upsal. 1636. 8. & germanice 1611. 8. *

ERNESTI SONERI *oratio de* THEOPHRASTO PARACELSO *ejusque perniciosa medicina*, Noriberg. 1611. 4.

SIGISMUNDI a GOETZ *oratio pro philosophis contra medicos*, *qua medicorum pharmaca*, *diætam*, *corporum sectiones examinat*, Argentor. 1611. 8. * cum aliarum orationum collectione.

HENRICI CHRISTOPHORI HOEKEL *oratio quod nulla ars reperiatur quæ medecina reipublicæ aut utilior aut necessaria magis sit*, Argentor. 1611. 8. L. *

PROSPERI ALPINI *de medicina methodica*, Libri XIII. Venet. 1611. 4. Leid. 1719. 4. In primo Libro hujus sectæ & eo pertinentium medicorum historia habetur.

In

In H. SMETII *miscellaneis* Liber XII. huc pertinet, quo ostenditur PARACELSUM admirabiles illas, quas ipsi passim tribuunt, curationes minime præstitisse.

MICHAELIS DOERING *de medicina & medicis adversus iatromastigas & pseudiatros* Libri II. *in quibus medicinæ ortus, progressus, dignitas & medici officium prolixe adseritur, & particulatim tam Hippocraticæ & Galenicæ præstantia, quam empiricæ, magicæ, methodicæ & Paracelsicæ usus atque abusus excutitur*, Giess. 1611. 8. Nihil habet reconditi, aut novi, & errores passim non levissimos. Ita AVICENNAM, Cordubæ Principem facit, qui in interiori Asia vixit. Multa etiam fabulosa & parum vera recenset. Methodicos ex GALENO refutat. PARACELSO gloriam meliorum medicamentorum tribuit, & varia ejus dogmata cum Galenicis conciliat, theoriam vero & contemtum dietæ refutat, & vitæ maculas exprobrat. Deinde de anatomes utilitate, animi morbis, infido successu medicamentorum, lethalitate, quam vocant, vulnerum, medicinæ certitudine, medici peritia, fortuna, ornatu, ægroti confidentia varia habet, & ostendit debere & chirurgos & pharmacopolas in medicorum potestate esse.

GUILIELMI PANCIROLLI *raccolta d' alcune cose più segnalate, ch' ebbero gli antichi, e d' alcune altre trovate da' moderni*, Venet. 1612. 4. cum titulo *rerum memorabilium seu deperditarum* P. I. *commentariis illustrata & locis innumeris a* HENRICO SALMUTH. P. II. *rerum & veteribus incognitarum*, Francof. 1660. 4. Codicem PANCIROLLI ait SALMUTHUS se habuisse anno 1596. a JOACHIMO CAMERARIO acceptum, uterque autem & auctor & commentator jurisconsulti fuerunt, unde minus plena facta, quæ ad medicinam pertinent. Sæpe valde inaniter laborant, ut antiquis nova inventa vindicent; maxime commentator, nam auctor brevis est. Utitur autem non ipsis adeo fontibus, sed STEPHANO FARCATULO, CÆLIO RHODIGINO aliisque ejus generis scriptoribus.

ABRAHAMI BZOVII *nomenclator sanctorum prof ssione medicorum*, Rom. 1612. fol. & 12.* L.

J. COTTA *short discovery of the unobserved dangers of several sorts of ignorant and inconsiderate practices of physick in England*, Lond. 1612. 4. HARL.

RUDOLPHI MAGISTRI *doctrina Hippocratica, aphorismi novæ interpretatione aucti: leges medicinæ: arcana judicum*, &c. Paris. 1613. 12. *

MATTH. BACMEISTER *dissertationes* IX. *de medicina in genere*, Rostoch. 1613. 4. *

VVOLFANG VVALDUNG *medicina se ipsam discrucians & suam calamitatem deplorans*; Altdorf. 1813. 4.

RODERICI a CASTRO *medicus politicus seu de officiis medico-practicis*, Hamburg. 1614. 4. 1662. 4. *

J. SEBALDI KOBENHAUPT *oratio de vita* SEBALDI HAVENREUTER *Argentoratensium physici*, Argent. 1615. 8. *

ISRAELIS HARVETI *demonstratio veritatis doctrinæ chymicæ contra* J. RIOLANI *comparationem veteris medicinæ cum nova*, Hanov. 1615. 8.

JOH. FREYTAG *noctes medicæ seu de abusu medicinæ* (contra PARACELSUM & Agyrtas), Francof. 1616. 4. *

JOH. FREYTAG est etiam *novæ sectæ Paracelsicæ detectio & solida refutatio*, Amstelod. 1637. quæ utcumque huc facit, opposita SENNERTO.

J. MATHÆI *centuria difficultatum medicinæ*, Herborn. 1616. 8. *

CALLISTI PROCACCINI Liber *qui dicitur medicus ad tirones*, Rom. 1617. 4. RIV.

ALBERTI QUATROCCHI *disputatio de officinæ pharmaceuticæ veris & legitimis antiquorum ponderibus: & epitome mensurarum Græcis, & Romanis & Arabibus usitatarum*, Venet. 1617. 4. *

Cum HENRICI de ALFARO *proposicion chirurgica y censura judiciosa en la los vices curations de heridas de cabeça*. prodiit etiam tractatio *de patria* AVICENNÆ Hispali 1618. 4.* ANT.

PETRI CASTELLANI Lovan. Professor *vitæ illustrium medicorum*, Antvverp. 1618. 8. Vitæ breves, paucæ, collatitiæ, absque annis editionum, errores passim non mediocres. ERASISTRATO patriam facit Con, quæ Ceos est.

J. FILESAC *medicinæ adversus* PLINIUM *majorem defensio*, Paris. 1618. 8. *

CASPARI HOFMANNI *variarum lectionum* Libri VI. Lips. 1619. 8. Multa loca veterum auctorum corrigit, unumque illustrat ex alio, botanicos maxime. De archiatrorum dignitate aliisque ad historiam medicam facientibus agit. EJ. *methodus docendæ & discendæ medi-*

medicinæ, Norimb. 1641. difputatio eft. EJ. *ifagoge medica duabus orationibus de ratione dicendi medicinam, & de officio medici propofita*, Hof in Vogtlandia edita à J. P. BRUNONE 1661. 12. BAY. Vita ejus cum praxi medica Francof. 1680. 4. prodiit.

RAYMUNDI MINDERER *threnodia feu planctus medicinæ lugentis*, Aug. Vind. 1619. 8. *

J. THUILII *funus* HIERONYMI FABRICII AB AQUAPENDENTE *oratione celebratum*, Patav. 1619. 4. *

MELCHIORIS GOLDASTI *paradoxon de honore medicorum*, Francof. 1620. 4.

MELCHIORIS ADAMI *vitæ Germanorum medicorum qui fuperiori feculo & quod excurrit claruerunt*, Heidelberg. 1620. 8. Francof. 1705. fol. cum vitis Ictorum, theologorum ac philofophorum. Vitæ medicorum 128. non male defcriptæ funt, neque abfque judicio, libris breviter & abfque editionibus fubjectis. Ex eo fonte fere omnes alii fcriptores haufერunt. Plerique funt feculi XIV. aliqui ævi barbari. Incommodum eft, quod libris annos non addiderit, quibus editi funt.

PETRI LAUREMBERG *Laurus Delphica qua defcribitur methodus perfacilis ad medicinam*; Leid. 1621. 12. VVittemberg. 1623. 12. Excitati ingenii juvenis, nondum fatis per experientiam doctus, fua aut edita aut inedita unice laudat, fuam in mufice, in arte pingendi, fingendi cereas imagines, in arte mnemonica peritiam extollit. EJUS *porticus* ÆSCULAPII *feu generalis artis medicæ conftitutio in qua de genere, fubjecto, fine, definitione, divifione controverfiæ pleræque examinantur*, Roftoch. 1630. 4. Ejufdem faporis.

NIC. ABRAHAMI FRAMBESARII *fcholæ medicæ ad candidatorum examen pro loco impetrando fubeundum*, Parif. 1722. * Videtur potius compendium effe.

Cum RENATI MOREAU Libro *de miffione fanguinis in phrenitide* prodiit *enumeratio omnium pene medicorum Græcorum, Latinorum, Arabum, Barbarorum, juxta temporum quibus floruere feriem inftituta*, Parif. 1622. 8. recuf. 1742. 8. omiffis litibus de venæ fectione. Solent hoc libello pro canone chronologico uti. IDEM vitam J. SYLVII fcripfit, & una cum libello jam dicto BRISSOTI vitam.

JOH. NEANDRI *antiquiffimæ & nobiliffimæ medicinæ natalitia, fecta, earumque placita*, Brem. 1623. 4. Malus in univerfum & erroribus plenus Liber. Ita HEROPHILUM p. 22. facit coævum PHALARIDI, poft ejus vero difcipulum PHILIPPUM ponit EMPEDOCLEM, enormi anachronifmo. PLATONEM poft HEROPHILUM recenfet, SERAPIONEN & JOH. ALEXANDRINUM cum SORANO conjungit. In recentioribus paulo minus vitiofus compilator. Acre jam de NEANDRO exftat judicium LABBEI apud FABRICIUM in vita GALENI p. 529.

NICOLAI PASQUALI ALIDOSI *i dottori bolognefi*.. Bologna 1623. 4. & *i dottori foreftieri*, ibid. eodem anno; medicos etiam continet.

SAMUEL HAFENREFFER *Raphael artem medicam feliciter inchoandi, abfolvendi, tractandi feliciter informans, nec non rationem peregrinandi & pharmacopolia vifitandi docens*, Tubing. 1622. 8. & alias * Ulm. 1641. 8. *

FRANCISCI BRUSCHII *promachomachia iatrochymica in qua præftantia iatrochymiæ adverfus mifochymicum propugnatur*, Mantuæ 1623. fol. *

ANDREÆ CHIOCCI *de' collegii Veronenfis illuftribus medicis & philofophicis, qui fcribendo aut profitendo bonas literas illuftrarunt*, Veron. 1623. 4. *

SIMEON PARTLTZ *officia medicorum* .. *pictura* ÆSCULAPII, Erfurt. 1624. 12. carmen. EJ. *medici fyftematis harmonia in qua nova.. difcendæ & exercendæ medicinæ methodus per præcepta brevia illuftratur, commentario explicatur*, Francof. 1628. 8. *

J. SPITHON *de vita & morte* JAC. BORDINGII *oratio*, Roftoch. 1624. 4. L. *

J. MEURSII *Athenæ Batavæ* Libri II. editæ Leidæ 1625. 4. continent breves Profefforum Leidenfium biographias, cum exigua librorum memoria.

J. STEPHANI STROBELBERGER *hiftoria Monfpelienfis in qua urbis... fcholæ.. ac vitæ illuftrium Profefforum.. & doctura accipiendæ ritus & privilegia recenfentur*, Norimberg. 1623. 12. Ipfe ex Monfpelienfis fchola profectus eam defcribit, & multa atque repetita pericula, quæ oportet candidatos fubire. Vitæ medicorum Monfpelienfium non inutiles videntur, GORDONI, GUIDONIS, RONDELETII, JOUBERTI, &c. EJUSDEM *Laureationum medicarum apud exteros promeritarum adverfus obtrectatores breves vindiciæ in honorem fcholæ medicæ Monfpelienfis propofitæ*, Norimberg. 1628. 8. * EJUSDEM *intimatio de fuis &* OBERN-

DOR-

DORFIANIS & JENICHIANIS *operibus medicis edendis*, Norimberg. 1626. 4. sed nunquam edita sunt.

EMANUELIS STUPANI *parentatio in obitum* C. BAUHINI, Basil. 1625. 4. *

Circa hæc tempora videtur scriptum fuisse JOH. RHODII *consilium ad studium medicum instituendum*, quod posterioribus editionibus CONRINGIANI operis adjectum est, breve, & quale ea ferebat ætas, cum duabus bibliothecis, quas auctores Galenici & Itali componunt. CELSI vitam cum Libro *de acia* edidit, in qua multa desiderat MORGAGNUS. TOMASINI Libros scripsit omnes, si fides C. HOFMANNI ad REINESIUM Ep. 20. 44. &c. EJ. *de natura medicina*, Patav. 1625. 4. *

SAMUELIS GLONER *vita* MELCHIORIS SEBIZII *versu heroico descripta*, Argent. 1626. 4. * PL.

VALERII CHARSTAD *de constitutione medicina*, Argentor. 1626. 4. disputatio.

F. BACON de VERULAM. Libros *de augmentis scientiarum* quam maxime oportet huc referre, ut qui desiderata medicinæ egregie enumeraverit, vivorum animalium sectiones, certiores effectus medicamentorum, anatomen comparatam, &c.

In FRANCISCI RANCHINI opusculis Lugduni 1627. editis exstat Liber *de modo collegiandi*. *De origine* etiam *Academia Monspeliensis* exstat ibid. opusculum.

GABRIELIS NAUDÆI *de antiquitate & dignitate schola medica Parisina panegyricus*, Paris. 1628. 8. * IDEM vitam CARDANI operum omnium Lugdunensi editioni adjecit. EJ. *in quastionum pentade* est Quæstio *an liceat medico fallere agrotum*, Genev. 1647. 8. *

C. BARTHOLINI *de studio medico inchoando, continuando, absolvendo*, Hafn. 1628. 8. cum aliis opusculis, recusum cum opere CONRINGIANO, Hall. 1726. 4. Vetus est & breve.

J. DOMINICI SALA *de natura medicina libellus in quo prolegomena explicantur*, Patav. 1628. 4. *

J. HEINTZII *oratio jubilea de singularum professionum medicarum in Acad. Lipsiens. initiis ac incrementis ut & gemina Decanorum qui ultra 250 annos in eadem floruerunt Enneade*, Lips. 1630. 4. * PL.

CASP. ERASMI BROCHMANDI *vita & mors* D. GASP. BARTHOLINI, Hafn. 1629. 4. *

JACOBI PHILIPPI TOMASINI *elogia iconibus exarata illustrium virorum*, Patav. 1630. 4. EJ. *elogia virorum literis & sapientia illustrium*, Patav. 1644. 4. Breves sunt vitæ, annis omissis, quo quisque Liber prodiit. Medicos autem paucos habet. EJ. *Parnassus Euganeus seu de scriptoribus ac literatis hujus avi clarissimis*, Patav. 1647. 4. *

In operum J. GUILLEMEAU collectione habetur etiam *chirurgorum apologia*, cum exemplis infelicium curationum, in quibus nulla culpa chirurgi fuit.

PETRI CASTELLI *de visitatione agrotorum per discipulos*, Rom. 1630. 12. * EJ. *de optimo medico*, Messan. 1637. 4. & cum CONRINGIANO opere Hall. 1726. 4. Scopus scribendi magis videtur fuisse, ut sua opera suamque peritiam in arte pingendi, futurosque suos labores describeret, quam ut publice prodesset.

LUDOVICI von HOERNIGK *medicaster apella oder juden artzt*, Strasburgi 1631. 8. EJ. *politica medica oder beschreibung dessen vvas medici, apotheker, hebammen, vvie nicht vveniger unbefügte ärtzte und die patienten selbst zu thun haben*, Francof. 1638. 4. *

ANTONIO PRICIVALLO CARERA *la confusione de' medici in cui si scoprono gli errori e gl' inganni di essi*, Milan. 1733. 8. * Respondet RAINERO PINUCHA in *apologia de' medici*, ibid. 1655. 8. *

JOH. REHFELDII *trophaum hermetico-Hippocraticum a Medd. collegio Erfordiensi erectum*; Erfurd. 1634. 4. *

FORTUNII LICETI *de propriorum librorum historia*, Patav. 1634. 4. *

J. van BEVERVVYC Medici, Consulis, Præsidis collegii Admiralitatis, *Montanus elenchomenos seu refutatio argumentorum quibus medicina necessitatem impugnat*, Dordrac. 1634. 8. * an IDEM *encomium medicina* 1644. 8. quod germanice prodiisse lego cum titulo *lob der arzneykunst oder vviederlegung des Michël Montagne*, Francof. 1673. 8. & belgice cum aliis operibus, Amstelod. 1656. 4.

RAYMUNDI DELASSE *de officio medici seu de vita* FRANCISCI SANCHEZ *quam in exemplum medicis candide exaravit*, Tolos. 1636. 4. cum operibus SANCHEZII.

JACOB MARTINI *judenartzt*, Hamburg 1636. 4.

DANIELIS SENNERTI *methodus medicinam discendi publice anno 1636. pralecta* J. MAGIRI *notis illustrata & excusa*, Marburg. 1672. 12. etiam cum *Paralipomenis* exstat Lugd. 1643.

1643. 8. tum vita auctoris. Bibliotheca brevis eſt, cum paucis de practicorum ſcriptorum ordine judiciis, quos vellet ita in ſuas claſſes ordinare, ut generales morbos primo deſcriberent, deinde adderent ea, quæ ad morbos ſingulares ſpectant. Aliqua edidit parvi momenti MAGIRUS.

MAXIMILIANI SANDEI S. I. *comm. de medicis, morbis & medicinis*, Colon. 1637. 4. *

JOH. ANTONIDIS *van der* LINDEN *de ſcriptis medicis*, L. II. Amſtelod. 1637. 1651. 1662. 8. Vir græce & latine eruditiſſimus primus pleniorem bibliothecam omnium medicorum, qui latine ſcripſerunt, meditatus eſt, & certe non mediocrem laborem impendit, ut etiam reconditos inde libros gentis ſuæ hic hauſerit NICOLAUS ANTONIUS. Ordo is eſt, ut brevem vitam ſcriptorum tituli & editiones ſequantur, abſque judiciis. Adjutores habuit JOHANNEM van HORNE, CAROLUM OFFREDUM, GUIDONEM PATINUM, ROBERTUM de FARVAQUES, PETRUM NEURAT (hunc Madriti) NICOLAUM de VVITTE, aliosque. Hoc opus auxit & continuavit GEORGIUS ABRAHAMUS MERCLINUS Noribergenſis & ſub titulo LINDENII *renovati* edidit Noribergæ, 1686. 4. poſt quem nemo ſimile quid præſtitit, HANSII enim SLOANE deſtinatus librorum ſuorum cenſus nunquam prodiit. Ait MERCLINUS, trecentos ſe legiſſe catalogos, auctores addidiſſe 742. vitas novas 222. auctas 22. adjutum vero eſſe a VVELSCHIO, LUCA SCHROECKIO, M. HOFMANNO, P. HERMANNO, aliisque. Hoc opus equidem non abſque ævo eſt, neque facile eſſe poteſt in tam fuſo labore. Multi ſcriptores bis cenſi ſunt NICOLAUS SEVERUS & NICOLAUS STENONIS filius; ALOYSIUS CORNARUS, & LUDOVICUS CORNELIUS, HIERONYMUS SENIS & HIER. ab AQUAPENDENTE, JACOBUS BERENGARIUS & CARPUS. MICHAEL VILLANOVANUS (SERVETUS), SARDIANUS & ORIBASIUS, THEODORUS TURQUET & THEODORUS MAYERNE. Neque nihil omiſſum fuiſſe quisquam aut credidit aut deſideravit. Magnus tamen & utilis labor eſt, quo plurimum & eſt uſus eſt J. DOUCLASSIUS, & ego utor. EJ. LINDENII *manuductio ad medicinam*, Amſtelod. 1637. 8. cum Libro *de ſcriptis medicis*, Lovan. 1639. 12. a PLEMPIO interpretata, & recuſa cum CORRIGIO, Hall. 1726. 4. Eruditus vir, non ignarus fuit verarum fontium, ipſius etiam VERULAMII, ſed ſelectum in libris deſideres. Ita in anatomicis A. LAURENTIUM mire laudat, & ad ſectiones adjuvandas C. BAUHINUM, in phyſiologicis PLEMPIUM. Oneirocriticen commendat ad prognoſes. Hiſtorica tamen aliqua non inutilia habet. EJ. *oratio funebris in exceſſum* V. C. AD. VORSTII, Leid. 1664. 4. L.

FRANCISCI ARCELLINI *expoſtulatio contra chymicos qua eorum paradoxa rejiciuntur*, Meſſan. 1637. 4. MONG.

J. CORTES *apologia pro re medica*, Madrit. 1638. ANT.

J. STEPHANI HIPPOCRATIS Coi *theologia*, Venet. 1638. 4. L. recuſa a J. A. FABRICIO, HIPPOCRATIS, PLATONIS, GALENI & ARISTOTELIS theologiam cum chriſtiana conciliare conatur.

AUGUSTI BUCHNERI *panegyrica oratio memoriæ* DANIELI SENNERTO *dicta*, VVittemberg. 1638. 4. *

Memoria PETRI LAUREMBERGII, Roſtoch. 1639. 4. PL.

JACOBI PRIMEROSII *de vulgi erroribus* Liber I. huc pertinet, editus Amſtelod. 1639. 16. Agit enim *de erroribus vulgi circa medicos* & de doctoris gradu, de theologis & pharmacopolis medicinam facientibus, de agyrtarum impoſturis, de chemicis, de poſſeſſoribus arcanorum, de fortunatis medicis. De uroſcopis varia monita proponit. EJ. *diſc. de agyrtis* ſeorſim prodiit Brunsvic. 1643. 4.

J. ELICHMANN *epiſtola* quæ excuſa eſt cum J. BEVERVVYCKII *coll. de fatali vitæ termino*; Leid. 1639. 4. & 1652. 4. huc omnino pertinet.

GUIL. BALLONII *definitionum medicarum Liber in quo* HIPP. & GALENI *loci obſcuri explicantur*, Pariſ. 1640. 4. Dictionarium vocum medicarum ad practicam imprimis medicæ artis partem multæ eruditionis.

OVIDII MONTALBANI *cenotaphia clarorum doctorum Boronienſium*, Bononiæ anno 1640. 4. Dedit & *catalogum omnium doctorum collegiatorum in artibus liberalibus & facultate medica*, Bonon. 1664. 4. *

FRANCISCI KEST *de medicina præſtantia*, Lipſ. 1640. 4. PL.

THOMÆ REINESII *variarum lectionum* Libri III. Altenburg. 1640. 4. Eruditiſſimus omnino & mul-

& multiſcius homo, in hiſtoria antiqua & medica, inſcriptionum ſtudio, grammatica & utraque lingua, etiam recentiori & barbara ſuper pleroſque valuit. Multum hoc opere difficilium locorum in libris medicis interpretatus eſt, *de kirandibus*, PLINIO, VAL. GARYOPONTO, T. PRISCIANO & MOSCHIONE, CÆLIO AURELIANO, eorum ævo, hiſtoria, locis obſcuris, laboravit, BARTHIUM paſſim correxit, HIPPOCRATIS epidemicos illuſtravit, &c. EJUSD. *epiſtolæ ad* C. HOFMANNUM, Lipſ. 1660. 4. excuſæ ejuſdem fere ſaporis ſunt, & adparet THOMAM multo doctiorem Græcum CASPARO fuiſſe. Obſcuriora inprimis loca interpretatur. *Epiſtolæ ad* NESTEROS, Lipſ. 1670. 4. editæ iterum ejuſdem generis ſunt, medicas etiam aliquas, ſi ſatis veras, hiſtorias continent. *Epiſtolæ ad* J. VORSTIUM, Berolin. 1667. 4. & ad CHR. DAUMIUM, Hamburg. 1670. 4. & ad J. A. BOSIUM, Jen. 1700. 12. editæ minus multa medica habent. Cum illis ad DAUMIUM tamen notæ nonnullæ in OROSCIUM & THEOD. PRISCIANUM prodierunt, & de ÆGIDIO, CONSTANTINO Afric. T. MOSCHIONE, aliiſque medicis critica quædam continentur. *Hiſtoriam medicinæ* meditabatur, ad quam aptiſſimus fuiſſet, teſte MEIBOMIO *de ſcrip. hiſt. med.* & me quidem judice. Sed nimis multa molitus, pauciora perfecit.

PAULI VECCHII *obſervationes medicæ ſeu loci S. Scripturæ qui expenduntur juxta medica principia*, Neapoli 1641. 4. *

Oratio, quod qualis Phidias inter Plaſtes, talis inter medicos HIPPOCRATES *celebretur; nemo vero hac ætate ei ſimilis exſiſtat*, Hafniæ 1641. 4. *

La défenſe de la faculté de médecine contre ſon calomniateur, Paris 1641. 4. Curioſum ſcriptum. THEOPHILUS RENAUDOT præter nova publica, quæ vendebat, convocaverat ægros, quibus conſuleret, & praxin exercebat. Noluerunt id ferre PARISINI, etſi medicus Monſpelienſis ſcholæ eſſet, proferunt ergo hic privilegia, quibus excluduntur a praxi medici peregrini, præter eos qui *facultati* adgregantur, aut ad domum regiam pertinent. Plurima hic curioſa ad hiſtoriam artis & ordinis & celebrium virorum.

STEPHANI RODERICI Caſtrenſis *conſultationis ratio*, Florent. 1642. 4. *

ALBERTI KYPERI *medicinam diſcendi & exercendi methodus*, Leid. 1643. 12. *

DANIEL HEINRICI *epitaphium* ÆG. STRAUCHII *junioris*, Dreſd. 1643. 12. *

An HIER. BARDI *medicus politico catholicus ſeu medicinæ ſacræ idea* huc pertineat, ignoro. *

ALEXANDRI TADINI *collegii phyſicorum Mediolanenſium privilegia, ſtatuta, ordinationes in compendium redactæ*, Mediolan. 1645. 4. CORTE. *

BARTHOLOMÆI MOSER *quadriga medicinæ triumphantis* 1. *de origine & progreſſu medicinæ* 2. *de honoribus & divitiis medicorum*; 3. *de viribus illuſtribus medicinæ*; 4. *de medicis ſanctis eorumque vitiis*, Colon. 1645. 12. * L.

ERASMI SCHMIDT *de medicinæ conſtitutione*, Rinteln 1646. 4.

JAC. du VAL, *eſtne medicus philoſophus ἰσόθεος*, Lutet. 1646. PL.

T. STEPHANI de VILLA pharmacopolæ *libro de las vidas de doce principes de la medicina y de ſu origen*, Burgos 1647. 8. ANT.

MATTHIÆ MORONI *directorium medico-practicum* huc etiam pertinet, & continet conſilia, epiſtolas, hiſtorias medicorum paſſim collectas, ad ordinem morborum diſpoſitas, Lugd. 1647. 8. 1650. 8. LIND. Francof. 1663. 4.

GEORGII KIRSTENII *de medicinæ dignitate contra* PLINIUM & PLATONEM, Stettin 1647. 8. MIDDL. EJ. *medicaſter ſeu de erroribus & ineptiis medentium*, Stettin 1648. 4. ENDT. vel 1647. * contra J. AGRICOLAM.

LAURENTII EICHSTAD *de cauſis utilitatis medicinæ & matheſeos*, Gedan. 1647. 4.

J. DANIEL HORST *manuductio ad medicinam*, Marburg. 1648. 8. * Ulm. 1660. 12. *

J. CHRYSOSTOMI MAGNENI *Democritus redivivus ſeu de philoſophia & vita* DEMOCRITI, Lugdun. 1648. 12. L. Hag. 1658. 12. *

HENRICI JULII *Ariſtarchus ſeu cenſura in novitium quemdam* HIPPOCRATIS *exagitatorem*, Hamburg. 1648. 4. *

LUDOVICI KEPLERI *methodi conciliandarum ſectarum in medicina diſcrepantium*, Regiomont. 1648. 8. fol. * Videtur neſcio quid Cabbaliſticum eſſe.

HERMANNUS CONRINGIUS ingenio & eruditione eminuit, cum vero poſteriorem vitæ ſuæ partem hiſtoriæ & juri publico impenderit, paulo minus in ſcriptis medicis poſterioribus laboris & temporis poſuit, & multum tribuit memoriæ ſuæ, ut abſque locis commu-

nibus fcriberet. EJUSD. *de hermetica veterum Ægyptiorum & Paracelficorum nova medicina* Liber prodiit Helmftadii 1648. 8. Oftendit HERMANNUS, circa Hermetis fcripta ipfamque perfonam dubia multa fupereffe: medicinam Ægyptios non inveniffe: chemiam fero ibi cœpiffe coli: PARACELSUM obfcænum agyrtam fuiffe, in curando infelicem, in moribus turpem, & compilatorem egregium: medicamenta chemica parum tuta effe, metalla a viribus corporis humani male vinci. Recufa fuit anno 1669. 4. cum defenfione ad priorem editionem fcripti BORRICHIANI. SCHELHAMMERUS refponderat pro focero, fed id fcriptum nunquam prodiit. EJUSD. *introductio in univerfam artem medicam fingulafque ejus partes*, Helmftad. 1654. 4. *Editionem adornavit & additamentis neceffariis auxit* GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMERUS, Helmft. 1687. 4. * Spir. 1688. Novam editionem cum *præfatione* dedit FRID. HOFMANN, Hall. 1726. 4. adjectis J. RHODII, C. BARTHOLINI, CASTELLI ejufdem fcopi fcriptis, quos nifi fallor jam SCHELHAMMERUS conjunctos ediderat. Lectiones fuerant, quas dictaverat CONRINGIUS, ediderat ex difcipulis unus S. SCHEFFER, continuavit fingulas partes ad recentiora tempora ufque gener SCHELHAMMERUS, nihil mutato ipfo libro. Cæterum idem omnino fere, qui mihi, CONRINGIO fcopus fuit, enarrare nempe ad fingulas medicæ artis partes fcriptores præcipuos, & de eorum meritis judicium ferre. Is labor CONRINGIO paulum inæqualiter ceffit, cum alia capita aliis multo magis plena fint. Multus fuit in recenfendis Italis fcriptoribus XV. & XVI. feculi, qui nunc fere obfoleverunt, qui exfcriptores & fcholaftici fint. Blandior judex CONRINGIUS laudavit multa, quæ parcius potuerant laudari, plurima tamen ex hoc libro didici. SCHELHAMMERUS triftiora judicia tulit in *notis fuis*. HOFMANNUS in *præfatione* aliquos habet ex recentioribus medicis, qui medicinæ aliquam partem curiofius tradiderunt. EJ. CONRINGII eft difputatio *de incubatione in fanis deorum medicinæ caufa olim facta*, Helmftad. 1659. 4. & *de peregrinandi modo* recufa anno 1692. 8. * EJ. CONRINGIANA *epiftolia feu animadverfiones ex* H. C. *epiftolis non editis cura* CHRISTOPHORI HENRICI RITTMEYER prodierunt, VVolfenbuttel 1719. 8. *

Cum CHARTERIANO GALENO vita GALENI prodiit a RENATO MORAEO fcripta. *

Inter THEVENINI opera, Parif. 1649. 4. edita exftat *dictionaire etymologique*, quo voces explicantur, quæ ex græca lingua in artem medicam tranfierunt.

JOSEPHI GALEANI *de medicina præftantia* Liber italice fcriptus, Panormi 1649. 4.

FRANCISCI PONÆ *prudentia medica*, Venet. 1650. 12.

J. GEORG. REINHARD *oratio de dignitate ac præftantia medicinæ*, Lipf. 1650. 4. * PL.

ROB. de FERVAQUE *ftatuta collegii medici Bruxellenfis*, Bruxellis 1650. 4. *

JAC. BALDE *medicinæ gloria per fatyras XXII. afferta*, Monachii 1651. 12. *

NICOL. RITTERSHUSII *memoria* GEORGII NOESSLERI, Aldorf. 1651. 4. * PL.

NICOLAI BIGGS *mataeotechnia medicinæ praxeos*, Londin. 1651. * Chemici opus.

CAROLI DRELINCOURTII *oratio inauguralis qua medicos cateris hominibus religioni adftrictiores effe demonftratur & impietatis vitium in ipfos jactatum diluitur atque propulfatur*, Monfpel. 1653. 12. recufa in opofculis cum nomine BOERHAAVII editis. EJ. *oratio fupra civitatis & academiæ calamitates & mortem* J. van HORNE, Leid. 1670. EJ. *apologia medica qua depellitur calumnia medicos fexcentis annis Roma exulaffe*, Leid. 1651. 12. Oraverat nefcio quid BOECKELMANNUS J. C. & tetigerat celebrem illam medicorum a Roma abfentiam, PLINIO dictam. Refpondet hic DRELINCOURTIUS & oftendere conatur, Romam medicis non caruiffe. Non oportuerat citaffe *medicinas* PLAUTI. Is enim græcas plerumque fabulas defcribebat. Refpondit ille fub hoc titulo *medicus fervus Romanus fexaginta folidis æftimatus*, Leid. 1671. & 1681. 12. Is mordax libellus recufus eft Lipfiæ 1748. 4. cum JUGLERO *de fervorum nundinatione*. Satis modefte loqui videtur anonymus auctor, conatur tamen oftendere, medicos Romæ aut plebejos homines aut fervos fuiffe, & fervilibus officiis omnibus functos; hinc fexaginta folidis medicum æftimatum fuiffe. Deinde prodiit alius acerbus anonymi libellus fub titulo *Lepidi Pacifici faxoferratenfis de exilio medicorum Romanorum & de abfurdis libellis* DRELINCOURTIANIS, Leid. 1681. 12. Acrior hic cenfor, fed ignarus. Catonem oforem medicorum pro Uticenfi habet. Cenfores tempore DOMITIANI medicos profcripfiffe vult, cum eo ævo Imperatores ipfi cenfuram gefferint, &c. Huc etiam refero DRELINCOURTII *de divinis apud* HIPPOCRATEM *dogmatis fermonem in pofthumis recufum*.

PETRI

PETRI a CASTRO *bibliotheca medici eruditi*, Patav. 1654. 8. recusa ab ANDREA PASTA & *aucta*, Bergomi 1742. 8. PETRUS fere GALENICAM medicinam unice respexit. A. PASTA nuperos addidit, sæpe justo blandior, ut ex VVEINMANNIANI v. g. operis laudibus adparet. Neque selectus ubique factus videtur.

PETRI BORELLI *bibliotheca chemica seu catalogus librorum philosophicorum hermeticorum, in quo 4000. chemici continentur*, Paris. 1654. 12. * L.

LEON. AGOSTI *l' antimedicina che agl' infermi non si dee traer sangue . . . nè dar medicine*, Bergamo 1654. 4. * EJ. *il medico de' grandi*, ibid. 1659. 4. *

Acerba scripta CAR. GUILLEMEAU, Parisini medici, *Cani Curto fustem*, Paris. 1654. 4. *margarita e sterquilinio*, Paris. 1655. 4. & *defensionem alteram adversus impias calumnias*, Paris. 1655. 4. hactenus huc refero, quod scholæ Parisinæ exclusiva privilegia defendat contra J. COURTAUD, quæ a praxi exercenda externos medicos removent.

PAULI NEUCRANZ *idea perfecti medici oratione funebri proposita cum* J. H. MEIBOMIO *parentaret*, Lubec. 1655. 4. PL.

J. KLEIN *artis medicæ elogium*, Tubing. 1655. 4. *

OTTONIS TACHENII *echo & vindiciæ chirisophi*, Venet. 1655. 4. Contra HELVICUM DIETERICH se ita contumeliose tuetur, ut nunquam DIETERICUS æque ipsi potuerit nocuisse, quam sibi nocuit ipse. Vitam suam non dissimulatis flagitiis excusat, negat inventum alcahest, TYMPLERI codices laudat, &c.

MARINI CURÆI *methodus explicandi* HIPPOCRATEM & ARISTOTELEM, Paris. 1655. 4. *

THOMÆ BARTHOLINI, viri eruditissimi, qui totam Europam itineribus obiverat, plurima sunt, quæ faciunt ad historiam medicam. Ita anno 1655. 4. Hafniæ edidit *orationem in excessum* OLAI VVORMII, *in obitum* HENRICI FUIRENII, ibid. 1649. 8. recusas, ibid. 1668. 8. cum aliis orationibus. In *Epistolis*, quarum IV. Centuriæ sunt & prima & II. anno 1663. III. & IV. anno 1667. prodiit, omnes autem Hagæ 1740. 8. vol. 5. recusæ sunt, plurima huc spectant, cum primo peregrinantis per octo annos BARTHOLINI, deinde discipulorum varias Europæ partes obeuntium observationes & judicia de medicis celebrioribus contineant, maxime PETRI SCHUMACHER, & GREIFFELDII comitis dignitate, & infelicis vitæ exitu celebris, OLAI BORRICHII, MICH. LYSERI, BOGDANI, MOINICHENII, N. STENONIS. EJ. *de perfecto medico*, Hafn. 1665. 12. EJ. *de medicis Poëtis*, Hafn. 1669. 8. quo describit Poëtas qui aliqua medica adtigerunt, & medicos, qui ligata oratione scripserunt. EJ. *de bibliotheca incendio*, Hafn. 1670. 8. Jen. 1709. 8. quo amissam bibliothecam deplorat, & recenset codices suos M. S. qui eo infortunio perierunt. CELSI editionem a RHODIO præparatam, a se ipso notis adornatam: anatomen practicam seu sepulchretum quale BONNETUS dedit, epistolarum alias *tres centurias*, librum de morbis lymphaticis, antiquitates medico necessarias, notas in aphorismos HIPPOCRATIS, in AURELIANUM, novam editionem STRABI GALLI & alia nonnulla. EJ. *quæstiones nuptiales & medicus perfectus*, Hafn. 1670. 4. * EJ. *de peregrinatione medica*, Hafn. 1674. fol. * Propriorum itinerum historia est, cum observationibus suis medicis & practicis ad peregrinantes filios CASPARUM & THOMAM data. In *cista* etiam *medica* multæ vitæ medicorum continentur, & varia huc in *Actis Hafniensibus* spectant. Dissertationes *de libris legendis* prodiit Francof. 1711. 8. *

GUERNERUS ROLFINKIUS in *dissertationibus* suis *anatomicis* varia habet ad historiam PLAZZONI, VESLINGII, &c. utilitatem etiam anatomes laudat. In *methodi partium generationi dicatarum* præfatione OTTO SPERLINGIUS merita ROLFINKII commendat. RHODIUM calamum THOMASINI rexisse objicit, &c. In L. II. *de vegetabilibus in genere* exstat historia hortorum Germaniæ, Italiæ, & Belgii, & custodum atque Professorum, qui iis hortis præfecti fuerunt. EJ. dissertatio *de auctoribus practicis* prodiit Jen. 1671. 4. cum *methodo curandi morbos capitis*.

Cum G. MOEBII etiam *constitutionibus* historia medicinæ prodiit.

CHR. OSTENFELD *oratio in obitum* THOMÆ FINKII, Hafn. 1656. 4.

J. NARDII *noctes geniales Annus* I. Bonon. 1656. 4. prodierunt post mortem auctoris. Huc pertinent in nocte IV. de rebus noviter repertis, primordiis variolarum, pulvere armario, alia.

JOH. BRAUN *oratio de vita & morte* JOHANNIS DUELERI (Ingolstadiensis Professoris) ibid. 1656. 8. GRIENVV.

FON-

FONTANINUS *de veritate Hippocratica medicina*, Lugdun. 1657. 4. *

J. ANT. BUMALDI *Bibliothecam botanicam*, Bononiæ 1657. 16. exeufam alibi diximus.

J. ANT. BOSII *de clinicis veteris Ecclefiæ*, Jen. 1657. 4.

CÆSARIS ZAROTTI *epigrammatum* MARTIALIS *medicæ confiderationis enarratio*, Venet. 1657. 4. *

In J. COSTÆI *mifcellaneis*, Patav. 1658. 12. inque prima *differtatione* carpitur paffim MERCURIALIS *cenfura*: oftenditur HIPPOCRATEM nihil fuorum fcriptorum quidquam edidiffe, hinc primam & fecundam ejus claffem debere conjungi, &c.

GER. JOH. VOSSII Liber *de philofophia*, Hag. 1658. 4. ejufque capita 11. 12. 13. & 14. pertinent ad medicinæ hiftoriam.

PHILIPPUS LABBEUS *elogium* GALENI edidit, Parif. 1660. 8. recufum in *Bibl. Græca* VVOLFII L. IV. eruditiffimum certe. IDEM alio libello *vitam* GALENI *ex propriis fcriptis collectam* (meros nempe eo facientes locos GALENI) alias edidit, quem notarum fpecie priori fubjectum & conjunctum edidit VVOLFIUS.

PHILIPPUS LABBEUS hic dictus hiftoriam etiam medicinæ fcribere cœperat tefte MEIBOMIO, quæ non prodiit.

Cum TOBIÆ VVHITAKER Libro *de fanguine uvæ* prodiit *catalogus medicorum fanctorum*.

J. DAN. DIETERICHS *oratio* qua GREGORIO HORSTIO *parentavit*, Norimberg. 1660. fol.* recufa cum hujus operibus.

GEORGII SEGERI *memoria* BRUNNIANA *feu oratio de vita atque obitu* J. JAC. a BRUNN, Bafil. 1660. 4. * PL.

Collection of acts of parliament concerning thofe Grants to the college of phyficians commanded by S. G. ALSTON *ande made by* C. MERRET, Lond. 1660. 4. HARL. IDEM MERRETUS fcripfit anno 1670. 4. *fhort vievv of the frauds and abufes committed by the apothecaries*. Refponderunt ifti in *lege talionis or a fhort reply to* D. MERRETS *book vvritten againft the apothecaries*, 1670. 4. & in *Apothecaries plea ther in fome animadverfions upon the fhort vievv*, &c. Lond. 1671. 4. Urfit accufationes fuas MERRETUS in *felf conviction or an enumeration of the abfurdities and railings againft the college of phyficians*, ibid. 1670. 4. HARL.

In GASP. a REYES *elyfio jucundarum quæftionum campo*, Bruxell. 1661. fol. edito primæ quæftiones huc pertinent, de medicinæ origine, an medici Romæ pulfi fuerint, de laudibus HIPPOCRATIS, variis ritubus medicorum, & officiis medici. Scopus fuit inprimis medicos contra jurifconfultos defendere.

Salve academicum vel judicia & elogia fuper recens adornata academia naturæ curioforum, Lipf. 1662. 4. Epiftolæ aliquæ & 23. primorum membrorum focietatis naturæ curioforum nomina hic habentur.

FRIDERICI LEPORINI *de medicina definitione & elementis*, Leid. 1662. 4. *

GEORG. HEINRICH GOETZ *de theologis pfeudo-medicis...num theologo artem medicam exercere liceat*, Ultraject. 1663. Negat.

SAMUEL STURM *difcurfus de medicis non medicis & D. I. D. M. epiftola de oraculis medicinæ cum quæfitis & votivis convalefcentium tabellis*, VVittemberg. 1663. 4. * J. DANIELIS MAJORIS ut videtur.

JAC. PANCRATII BRUNONIS *oratio de vita, moribus & fcriptis* C. HOFMANNI, Lipf. 1664. 12. 1678. 12. &c. EJUSD. lexicon diximus editum Norimb. 1688. recufum, Lipf. 1713. & alias.

MARTINI FRIDERICI FRIESS *de medico naturæ non imitatore folum fed adjutore*, Lipf. 1664. 4. *

ECCARDI LEICHNER *fchediafma de principiis medicis, de apodictica fcholarum medicarum emendatione pentas* I. Erfurt. 1664. 12. EJ. *archæus fynopticus feu* 12. *tabulæ de legibus reipublicæ medicæ fundamentalibus*, ibid. 1674. Contra hunc Libellum fcripfit PAULUS AMMANNUS *archæum fynopticum* LEICHNERI *contra paranefin ad difcentes oppofitum* 1674. 12. 1677. 12. Refpondit E. LEICHNERUS in *epiftola apologetica pro archæo fynoptico contra pfeudarchæum fynopticum* P. AMMANNI Erfurt. 1675. 12. Hæc tota difputatio fatis inutilis fuit. ECCARDUS hoftis circuli fanguinis & recentiorum crepat nefcio quam analyfin demonftrativam. AMMANNUS, exofus veterum hypothefes, novas defendit.

PETRI

PETRI LAMBECII *catalogus Bibliothecæ Vindebonensis* anno 1665. fol. editus omnino plurima habet in L. VI. ad codices M. S. plerorumque scriptorum medicorum, quibus non possumus carere. Historia medicinæ, quam moliebatur, intercidit.

FRANCISCI BOSELLI *Amaltheum medico politicum tres in apparatus digestum. Accesserunt medicinæ Professorum ab* anno 1631. *ad* 1665. *encomia*, &c. Patav. 1665. 4. In prima parte laudes medicorum historice & poëtice ornavit, & de medici prudentia, officio, honoribus fuse disseruit. Alterius partis paulo major usus est.

Ad historiam medicinæ Indicæ plurimum confert BERNIER in suorum itinerum relatione sæpe excusa.

VVOLFG. HOEFER *Hercules medicus seu locorum communium medicorum*, 1665. 12. * ad praxin potius facit.

NATHANAEL HODGES *vindiciæ medicinæ & medicorum*, Lond. 1665. 8. HARL.

Lettres concerning the present state of physick and the regulation of the practice in this kingdom, Londin. 1665. 4.

DANIEL GEORG. MORHOF *Polyhistor literarius, philosophicus & practicus*, cœpit prodire anno 1687. tertium vero recusus est 1732. 4. & 1747. 4. Lubecæ & sæpe alibi. In ejus T. III. L. II. continetur historia critica philosophiæ, qua aliquot partes medicinæ continentur, chemia inprimis, physiologia, & botanice, indulgebat vero chemiæ MORHOFIUS. Brevis est censu librorum, & inventorum, & opinionum denique.

Medela medicinæ or a Plea for the profession of physick, Londin. 1665. 8. * & TVVYDEN'S *ansvver to medela medicinæ*, ibid. 1666. 8. *

MICHAELIS LIPARI *triumphus novatorum medicorum insanias funditus eradicans*, Cosenza anno 1665. 4. Venet. 1666. * Siculus, ut ex titulo adparet, homo fuit, qui capite truncatus infelicem vitæ finem fecit. Respondit MALPIGHIUS sub titulo PLACIDI PAPADOPULI, idque scriptum exstat in posthumis.

SAMUEL DONNER *oratio eximiam medicinæ præstantiam propugnans*, Francof. ad Viadr. 1666. 4. *

ANTONINI GALLEGO *oratio in funere* D. GERARDI NATELII, Panorm. 1667. 4. MONG.

Hoc anno T. BARTHOLINUS LISETTI BENANCII *declarationem fraudum & errorum apud pharmacopœos* antiquum omnino seculi XVI. libellum edidit latine versum *cum* J. ANTONII LODETI *dialogo ejusdem argumenti*, Francof. 1667. 8. *

ZACCHARIÆ NICOLAI GOETSII *apologia medicinæ oder vvohl gemeinte schutz schrift der artzneykunst*, Zvvickau 1667. 12. ENDT.

J. DAN. MAJOR *de fortuna medici*, Kiel. 1667. 4. EJ. *memoria Sachsiana*, Lipf. 1675. 4. EJ. *gratulatio ad* SEB. SCHEFFER *cum adhortatione ad* CONRINGIANAM *artis medicæ introductionem iterato edendam*, Kiel. 1679. 4. EJ. *Serapis radiatus Deus Ægyptius*, Kiel. 1685. 4.

NICOLAI HOBOKEN *oratio de observato hodie circa medicinam abusu & de DD. promotis eorumque medicinæ faciendæ & consiliorum dandorum jure*, Ultraject. 1668. 4. * EJ. *de nobilitate medicorum*, Ultraject. 1670. 4. * EJ. *de professionis medicæ cum mathematica cum praxi conjunctione*, ibid. 1670. 4. *

J. GEORGII VOLCAMER *oratio in laudem* C. HOFMANNI, Francofurt. 1668. 4. & anno 1680. cum *vita medica* edita, continet vitam ejus viri, eruditi utique, & qui propria virtute ex humili loco emerserit, non dissimulatis tamen moribus, acrioris justo Peripatetici, & qui nimii faceret obsoletas GALENI in ARISTOTELEM censuras, quas utique acriter refutat.

IVERARDI MAYNVVARING *medicus absolutus or the compleat physician qualified and dignified: the rise and progress of physick historically, chronologically, and philosophically illustrated*, Lond. 1668. 8. HARL.

HENRICUS MEIBOM in præfatione ad A. BOOTII *affectus omissos*, Helmstad. 1664. 4. ad historiam medicam de consiliorum & observationum scriptoribus legi potest. EJ. *epistola de medicorum historia scribenda*, Helmstad. 1669. 4. Promittit historias medicorum, fatetur sibi Arabes moræ esse. Sed nihil prodiit unquam. EJUSD. *parentatio* J. DAN. SCHMIDT, Dantisc. 1687. 4. * Pater autem J. HENRICUS edidit Magni AURELII CASSIODORI *formulam Comitis archiatrorum*, Helmst. 1668. 4. Erudita omnino ad 19. epistolam L. VI. CASSIODORI com-

commentatio eft, qua dignitatem & privilegia Comitis archiatrorum exponit MEIBOMIUS; & fignificare medicum principem oftendit, honores medicorum Jurifconfultis nonnunquam præpofitorum tuetur, infcriptiones & alia ad hiftoriam monumenta colligit. IDEM filius, VALENTINI HENRICI VOGLERI *introductionem univerfalem in notitiam cujufcunque generis bonorum fcriptorum* additamentis auxit.

OLAI BORRICCHII doctiffimi viri, & in M. S. codicibus chemicorum per itinera fua verfati, *differtationes de ortu & progreffu chemiæ*, Hafn. 1668. 4. Contra CONRINGIUM ejufque opus de Hermetica medicina dudum dictum defendit antiquiffimam Ægyptiorum eruditionem & in artibus peritiam, docte, fi non fatis firme. Multa utilia & ex aliis fcriptoribus, alchemicis inprimis, & ex propriis auctoris obfervationibus nata intercurrunt. Cum autem honoratus fenex CONRINGIUS in nupera ejufdem libri editione pro auctoritate refpondiffet, acriter repofuit BORRICHIUS librum *de Hermetis Ægyptiorum & chemicorum fapientia* ab H. CONRINGIO *vindicata*, Hafn. 1674. 4. Non poteft mala caufa defendi melius, nam Ægyptios tranfmutationis metallorum gnaros, aut magnos anatomicos medicofve fuiffe nunquam perfuaferit, ipfe nimis credulus, qui lapidem philofophorum cominus fe vidiffe perfuaderetur. Infinitam vim vetuftæ & variæ lectionis hic congeffit, ut Ægyptiorum omnis ævi merita ornaret, PARACELSUM & chemicam fectam defenderet, ARISTOTELEM ejufque anatomen deprimeret oppofita meliori anatome recentiorum. Sed feverior cenfor facile animadvertet, ufum effe ad fuam opinionem fulciendam BORRICHIUM libris manifefte fpuriis, qui HERMETIS aut DEMOCRITI aliorumque antiquorum nomine præter meritum veniunt, fabulas etiam & allegorias nulla vi demonftrationis præditas in ufus fuos convertiffe, palingenefiam ex cineribus, fulfura falefque auri & argenti, aliaque chemica arcana ex mero favore admififfe, &c. Etiam cum hifce nævis doctiffimus, ad hiftoriam medicinæ & alchemiæ eximius labor eft. EJUSD. *confpectus fcriptorum chemicorum illuftriorum*, Hafn. 1697. 4. & ipfe legi meretur, ut memor fis artem iftam, neque immeritam, amaffe BORRICHIUM, qui ex tenuibus initiis eo increverit divitiarum, ut fplendidas pro alendis ftudiofis medicinæ annonas teftamento legaverit. Vita præfixa eft. Inter EJUSD. *differtationes feu orationes academicas*, Hafniæ 1715. 8. editas a SEVERINO LINTRUP aliqua huc pertinent, ut *de deperditis* PANCIROLLI: *de latinitate pura*. Vita BORRICHII hic una excufa eft a P. VINDING fcripta.

J. ALBERTI SEBIZII difputatio *de* ÆSCULAPIO *inventore medicinæ*, Argentor. 1669. 4.

CHRIST. SCHORER *bedenken von dem aufnehmen der arzney*, Ulm. 1669. 8. *

J. FRID. KOEBER *differtatio in laudem medicinæ*, Geræ 1669. 4.* PL. EJUSD. differtationes *de medicæ artis præftantia atque difficultate*, Geræ 1685. fol. & 4. PL. an idem forte liber?

J. T. MAYER *de valetudinis Diis Deabufque*, Lipf. 1670. 4. * PL.

J. GODDARD *difcourfe fetting forth the unhappy condition of practice of phyfick in London*, Lond. 1670. 4. & *fome papers vvrit in anfvver to a letter concerning the practice of phyfick*, ibid. 1670. 4. HARL.

In EPHEMERIDIBUS NATURÆ CURIOSORUM, quæ hoc anno prodire cœperunt, plurima huc faciunt, novorum librorum catalogi, tum plurimæ præftantiorum medicorum vitæ.

J. JAC. SCHARANDÆI *modus & ratio vifendi ægros*, Solodur. 1670. & Erfurt. 1749. 8. Helvetus Solodurenfis regulas & faciendæ medicinæ & tuendæ dignitatis medicæ hic tradit, addictus veterum opinionibus. Pofterior editio ex R. a CASTRO, HOFMANNO & aliis aucta eft.

J. LUD. HANNEMANNI *prodromus lexici utriufque medicinæ practicæ*, Hamburg. 1670. 12.* Lexicon ipfum nunquam prodiit. De ejus viri plagio in CONRINGIANO opere perpetrato alibi dixi, & J. D. MAJOR in exhortatione ad SCHEFFERUM merito queritur.

PAULI FRANCISCI ROMANI *de medico* differtatio, Lipf. 1670. 4. *

Huc etiam omnino pertinet GUIDO PATINUS, qui ipfe quidem vix edidit quidquam alicujus momenti: fed ex pofthumis fchedis plufculæ epiftolæ editæ funt, & quidem cum titulo *lettres choifies* primum Hag. 1682. deinde præfixo titulo Parif. fed in Belgio excufæ 1692. 8. vol. 2. Vir acris, magnus veterum admirator & venæ fectionis, hoftis recentiorum & chemicorum, multiplicis eruditionis, in judicando liberrimus, parum in univerfum credulus, hic omnem fuum animum nudavit. Plurima ergo hic legas, quæ faciunt ad hiftoriam medicorum Gallorum maxime coætaneorum, ab anno 1645. ad 1672.

Lites

Lites ordinis medici cum Pharmacopolis, Chirurgis & Chemicis enarrat, quarum pars magna ipse fuit ad MAYERNII, LAURENTII, R. CHARTERII (cui parum favet), RIOLANI, FERNELII, J. CHAMPERII, HEROARDI, GUILLEMAEI, VALTERII, NIC. PIETRE; aliorumque vitas, momenta varia protulit. Ejusdem sunt saporis aliæ posthumæ epistolæ ad SPONIUM scriptæ, & Amstelodami anno 1718. 8. vol. 2. editæ.

Cum FRANCISCI BRAVO de SOPRAMONTE Y RAMIREZ *consultationibus medicis*, Coloniæ 1671. 4. editis prodiit etiam Liber *de dogmatica medicinæ natura*, *præstantia & nobilitate*, in quo defenditur contra PLINIUM aliosque dicaciores medicinæ osores.

J. NIEMANN *parentatio* J. THEODORI SCHENKII, Jen. 1671. 4. *

VVILLIAM COVVPER *catalogue of chymical books vvritten or translated into English*, Londin. 1672. & 1675. tres partes in 8.

J. RUBINI *iatrographia*, Basil. 1672. 4.

GEORGII FRANCI *institutionum medicarum synopsis*: *adnectitur methodus discendi medicinam*, Heidelberg. 1672. 12. ita brevis, ut usui esse vix possit. EJ. *de medicis philologis*, VVittemberg. 1691. 4. * EJ. *de calumniis in medicos & medicinam*, Heidelberg. 1686. fol. EJ. *de medico desinente ubi physicus incipit*, ibid. 1686. fol. EJ. *catalogus tractatuum*, *programmatum*, *& disputationum sub ejus præsidio habitarum*, Dresd. 1692. 4. editus a G. FRIDERICO FRANCO, filio GEORGII.

In NICOLAI ANTONII *Bibliotheca Hispana*, Rom. 1672. vol. 2. edita plurima ad rem meam inveni, maxime Libros Hispanica & Lusitanica lingua scriptos; nam latinos sæpe ex ipso LINDENIO desumsit. Tertius tomus 1696. fol. editus Arabum historiam continet.

SIGISM. REGULI *bibliotheca medica*, Lyon 1673. 12. Citat KÆSTNERUS, incertus tamen est, num prodierit.

In J. RAI *topographicis observationibus* plurima huc pertinent, & in omnibus fere Academiis medici inter primos recensentur.

PAULI de MINIS & ANTONII VINCENTII MAIOLI *galenistarum hypothesis adversus recentiorum placita confirmatio*, Bonon. 1674. edita & in EPH. N. C. *Dec.* II. *Ann.* IX. recusa plena est invectivis & inutili cavillo. Respondit ipse in posthumis MALPIGHIUS, tum J. C. STURMIUS *Dec.* II. *Ann.* IX. *Dec.* III. a. V. VI. EJ. PAULI *medicus igne non cultro necessarius anatomicus*, Venet. 1678. 4. etiam in EPH. N. C. recusum, ejusdem ingenii est.

J. MAPLETOFT *prælectionum tertia de origine & progressu artis medicæ*, Bononiæ hoc, ni fallor, anno prodiit.

A. HUBERTS *corner laid tovvards a building of a nevv college* (*that is to say a nevv body of physicians in London*) Lond. 1675. 4. HARL.

MICH. HENR. HORN *medicinæ laus*, Lips. 1675. 4. *

HENRICI VVITTEN *memoriæ medicorum nostri seculi clarissimorum*, Decades II. Francof. 1676. 8. Orationum collectio, quibus claris viris parentatum est, CLUSII, G. FABRICII AB AQUAPENDENTE, C. BARTHOLINI, SENNERTI, HELMONTII, O. VVORMII, JUNGERMANNI, J. ANT. van der LINDEN, aliorum qui minus noti sunt. Errores varii intercurrunt, nam Liber *de gangræna & sphacelo* non Patavini, sed Bernensis FABRICII est, neque *cardianastrophe* CASPARI HOFMANNI, sed FRIDERICI HOFMANNI senioris opus est.

CHARLES GOODALL *the college of physicians vindicated*, Lond. 1676. * *and the R. College of Phys. founded by Lavv*, ibid. 1684. 4.

CAROLUS PATINUS, GUIDONIS filius, satis adfinis ingenii aut magis etiam versatilis fuit, quem ob editos, quos supprimere jussus erat, famosos Libellos, Gallia pulsum, etiam Basileæ hospitalitate abusum, multos optimos nummos involasse audio. EJUS est *de optima medicorum secta Oratio* Patav. 1676. *oratio de* AVICENNA Patav. 1678. 4. RIV. & *quod optimus medicus debeat esse chirurgus*, ibid. 1681. 4. (ipse enim chirurgiam exercuit). *Lyceum Patavinum seu icones Professorum Patavii anno 1682. publice docentium Pars prior Theologos, Philosophos & Medicos continens*, Patav. 1682. 4. Mireris numerum professorum qui una vixerunt, plerique minus noti, celebrior DOMINICUS de MARCHETTIS; vita etiam C. PATINI propria per singula describitur. EJ. *commentarius in antiquum* M. ARTORII *medici Cæsaris* AUGUSTI *monumentum Marcellinæ e Græcia nuper allatum*, Patav. 1689. 4. * cum variis ad familiam ASCLEPIADEAM pertinentibus. PATINUS enim in nummorum & inscriptionum cognitione plurimum laboris posuit.

De studio medico dirigendo scripsit JOHANNES GEORGIUS VVALTHERUS in Libro dicto *Sylva medica*, edito Budissiniæ in 4. anno 1679. (*a*) HERMANNUS porro CONRINGIUS, vir incomparabilis eruditionis, Germanus fuit, qui cum pluribus nationibus unus certabat de palma; & pauci sunt, qui super eum excelluerunt. Titulus Libro est *Introductio in universam medicinam singulasque ejus partes*; Helmstadii prodiit anno 1654. in 4. Virille, qui in hac academia Lugduni Batavorum fundamentum suorum studiorum jecerat,

GE. HIER. VVELSCHII *somnium vindiciarum seu desideria medicinæ*, Aug. Vind. 1676. 4.* fabulari stylo scriptum. Medicam historiam vir ipse doctissimus moliebatur, sed non perfecit.

ENGELBERTI HOLTERHOF *discursus ostendens errores medicorum*, Colon. 1676. 4.

C. de BEZANÇON *les médecins à la censure ou entretiens sur la médecine*, Paris. 1677. 12.*

J. CHR. BITTERKRAUT *vvehemüthige klage thränen der höchst bedrängten artzneykunst*, Nürnberg 1677. 4.

J. AMMANNI *paraenesis ad discentes & docentes circa emendationem institutionum occupata*, Lips. 1673. 1677. 12. In vulgares maxime GALENICAS hypotheses invehitur. In *Irenico Numæ Pompilii* HIPPOCRATEM excusat, & ejus modestiam, detectam glandulosam viscerum fabricam & alia laudat.

JOACHIMI VITI VVIGANDI (JOH. VALENTINI VVILLI) *de philiatrorum germanorum itineribus* differtat. III. Friburg. 1678. 12. Germanis suadet, ut non facile extra patriam peregrinentur. Multa anecdota habet ad historiam medicorum ejus ævi.

LUCÆ SCHROEK *memoria* VVELSCHIANA Augsb. 1678. 8. EJ. *hygea Augustana seu memoria secularis collegii medici Augustani*, Augsb. 1682. 4. EJ. *continuatio progressus Academiæ Naturæ curiosorum*, Norimberg. 1689. 4.

NICOLAI TOPPI *biblioteca Napolitana ed apparato degli huomini illustri in lettere di Napoli*, Napoli 1678. fol. * & LIONARDO NICODEMO *addizioni copiose alla biblioteca Napolitana del* D. N. TOPPI, ibid. 1683. fol. *

JACOBUS SPONIUS medicus & antiquarius, in suo itinere, cujus descriptio sub titulo *voyage en Italie & Dalmatie, en Grece, en Natolie* prodiit, inprimis inscriptiones & nummos ad rem medicam facientes, & medicinæ statum in iis regionibus descripsit, quas obivit. De *manuscripto* etiam Florentino ad chirurgiam pertinente egit. IDEM in *miscellaneis eruditæ antiquitatis* 1685. fol. editis * in *recherches curieuses d'antiquité contenues en plusieurs dissertations sur les médailles, basreliefs, statues mosaiques & inscriptions anciennes*, Lion 1683. 4. maj. PL. * habet *dissertation, qu'il n'est pas vrai que ce fussent seulement les esclaves qui pratiquassent la médecine à Rome, ou que les médecins en aient jamais été bannis* varias inscriptiones & argumenta historica pro vindicando medicorum Romanorum statu & ordine collegit. Obiit Vivisci in patria mea.

STEPHANI BLANCARD *lexicon medicum* primum nisi fallor Amstelodami 1679. 8. inde sæpissime alias Francof. 1705. 8. Jen. 1683. 8. Leidæ 1702. 8. & nuper 1739. 8. a SCHULZIO viro doctissimo auctum prodiit. Anglice etiam versum & Londin. 1715. 8. excusum est.

CRISTOPHORI VVEGLEITER *oratio de palmariis seculi nostri inventis cum brevibus ad singula notis*, Altdorf. 1679. 4. *

THEODORI CRAANEN *oratio funebris in obitum* ARNOLDI SYEN, Leid. 1679. 4. PL.

(*a*) J. GEORGII VVALTHER *sylva medica opulentissima*, Budissin. 1679. 4. Loci practicorum ad sua capita ordinati.

MARTINII LIPENII *bibliotheca realis medica*, Francof. 1679. fol. continet libros librorumve partes ad titulos suos digestos.

PETRI GUENELLON *epistolica dissertatio de genuina medicinam instituendi ratione ad* J. MUNNIKS, Amstelod. 1680. 12. Multa reformat. In anatome alium vult ordinem observari, ut non ab ossibus neque ab abdomine incipiatur, sed a partibus similaribus, a circulatione sanguinis. Chirurgicas operationes in cadaveribus faciendas suadet; & viros inveniendo destinatos distinctos a docentibus cum STENONIO requirit.

GEORGII VVOLFGANGI VVEDEL *progressus Academiæ Naturæ Curiosorum*, Jen. 1680 4 EJ. *oratio*

cerat, incomparabili diligentia, non modo multum legerat, sed etiam in memoria omnes auctores retinuerat, & tanti fuit ingenii, ut a Professoris munere, quod mirum, vocatus sit ad maxima negotia publica Germaniæ, qua quidem ratione a nostro studio distractus fuit. Hunc etiam Librum cum notis edidit in 4. Spiræ GUNTHERUS CRISTOPHORUS SCHELHAMMER; cum notis egregiis, inque volumine hoc alii præterea Libri continentur, GASPARI nempe BARTHOLINI *de studio medico* Liber, & PETRI CASTELLI Romani, qui fuit summus medicus in Sicilia Messanæ. Hic docet, quinam auctores in qualibet parte artis optimi fuerint. Deinde continetur in SCHELHAMMERI editione IOHANNIS VAN DER LINDEN *manuductio ad medicinam* & JOHANNIS RHODII *introductio ad medicinam*, quæ non alibi habetur. In eo nunc Libro, quo sex auctores continentur, habemus fere compendium omnium scriptorum, qui de consiliis medicis utiliores exstant.

Ipse denique, qui hanc editionem curavit, recenseri meretur GUNTERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMERUS in *Via regia ad artem medicam*, Helmstadii 1681. in 4 inpressa. In hoc libello aperit candide consilia sua de dirigendo studio medico, & gauderem, si hunc Librum huic nostro operi adjungere posent tirones medici (*a*)

Hi nunc sunt auctores, qui de consiliis & Libris medicis scripserunt.

Sed alii integrum prospectum omnium auctorum dederunt.

Hoc pertinet JOHANNIS VAN DER LINDEN opus de *scriptis medicis*, editum Lugduni Batavorum, in Germania recusum, quæ editio melior est. Huc etiam facit LIPENII *Bibliotheca medica* in folio, in qua auctor sumsit sibi morbos functionis cujuscunque, & ad hunc titulum omnes optimos auctores enarravit, sed inter lineas relinquit spatia, ut, si novi auctores prodierint, adjungi possent a lectoribus.

oratio ROLFINKIO *dicta* Jen. 1673. 4. In *physiologia medica* etiam aliqua artis historiam habet. EJ. *de natura ministro medico*, Jen. 1687. 4. EJ. *de* BASILIO VALENTINO progr. 1704. 4. In EJUS *exercitationibus medico philologicis*, quarum centuria Jenæ 1702. 4. prodiit, & dimidia *centuria*, ibid. 1704. edita, varia huc pertinent *de fortuna medici*: *polygnathia medica*: MOSE *chimico*: HIPPOCRATE *chimico*: HERCULE *medico*: *tabula Hermetis smaragdina*: BASILIO VALENTINO: *formulis medicis in S. Scriptura*: *Elia artista*, &c.

CORNELII a BEUGHEM *bibliographia medica & physica perpetuo continuanda*, Amstelod. 1681. 12. catalogus nempe omnium Librorum ad hæc studia pertinentium, qui ab anno retro 1651. prodierunt. EJ. *bibliographia eruditorum critico curiosa seu apparatus ad historiam litterariam conspectus* I. II. III. Amstelod. annis 1689. 1694. 1699. 12. prodierunt. Tituli sunt Librorum in EPH. N. C. PHIL. TRANS. JOURN. des SAV. & aliis diariis recensorum, cum locis diariorum, in quibus eorum mentio facta est, absque propriis judiciis. EJ. *syllabus recens exploratorum in re medica, physica & chymica, prout in miscellaneis med. phys. Nat. Curiosorum Germ. Galliæ, Daniæ & Belgii sparsim exstant*, Amstelod. 1696. 12. *

LUCAS SCHACHTIUS vitam SYLVII cum operibus edidit.

VVILHELMI VVORMII *oratio in excessum* THOMÆ BARTHOLINI, Hafn. 1681. 4.

DAVIDIS LICHTENHAN *de religione gentium in primis Romanorum in peste*, Schneeberg. 1681, 4. *

PHILOTHEI CASTELLI *flagellum calumniantium seu apologia in qua anonymi calumniæ refutantur ejusque mentiendi libido detegitur, clarissimorum medicorum Lusitanorum methodus commendatur*, Amstelod. 1681. 8. L.

(*a*) GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMMER *via regia ad artem medicam*, Helmst. 1681. 4. (BOERHAAVE.) Kilon. 1705. 4. EJUSDEM *progr. de certitudine aphorismorum*

HIPPO-

HIPPOCRATICORUM, Helmstad. 1685. EJ. *dissertatio medica qua medicus philosophus ἰσόθεος delineatur*, Jen. 1690. 4. EJ. *oratio de argumentis & decrementis scientiarum seculo superiori & præsenti*, Kiel. 1708. Queritur de neglectis artibus humanioribus. Ad eum *clarorum virorum epistolæ* editæ sunt VVismariæ 1727. 8. a CL. SCHEFFELIO, cum vita & elogio SCHELHAMMERI. Epistolæ ad inventa recentiorum eorumque labores pertinent, inter quas sunt LEIBNITII, HOTTONI, URBANI HIARNE, RUYSCHII.

PROSPERI MANDOSII *bibliotheca Romana seu Romanorum scriptorum centuria* V. Rom. 1682. 4. Auctoris D. STEPHANI equitis, nobilis Romani, labor equidem minori parte ad medicos pertinet, epitaphia tamen, & cognitiones scriptorum medicorum continet, ad historiam annosque autem operum parum adfert luminis. EJ. *θέατρον in quo maximorum orbis Christiani Pontificis archiatros spectandos exhibet*, Rom. 1696. 4. Videtur præter archiatros etiam alios medicos recensere. Vitæ breves sunt, & familias potius eruere, quam merita in arte ostendere voluit, & ipso sæpe LINDENIO utitur, nullis additis judiciis.

GEORGII ROGERS *oratio anniversaria in commemorationem beneficiorum a G. HARVEIO aliisque munificis viris feminisque collegio medicorum Londinensium præstitorum*, Londin. 1682. 4. PL. * Quotannis ejusmodi panegyricus dicitur, quorum paucissimos mihi contigit videre.

In ISAACI BULLART *academie des sciences*, Paris. 1682. fol. etiam medicorum vitæ habentur.

PAEONIS & PYTHAGORÆ (J. C. PEYERI & J. J. HARDERI) *exercitationes anatomicæ & medicæ familiares*, Basil. 1682. 8. Quinquaginta epistolæ sunt, inter quas multæ intercedunt itinerariæ PEYERI, in quibus multa ad historiam medicam eorum temporum pertinent.

In ACTIS ERUDITORUM, quæ hoc anno cœperunt Lipsiæ edi, & quotannis pergunt prodire, præter librorum censuras, multæ etiam medicorum vitæ continentur, ut LENTILII, DANIELIS DUNCANI, FREINDII, SALZMANNI, J. JAC. BAYERI, POL. LEYSERI, tum catalogus Professorum Patavinorum ab anno 1611. ad 1694. in *Ann.* I. Inter primos auctores BOHNIUS fuit, posteriori ævo ea cura ad juniores medicos transiit.

Cum THEOPHILI BONNETI *polyalthe* prodiit etiam *appendix de medici munere*, Genev. 1682. fol.

DAVID van HOOGSTRATEN *dissertatio epistolica de hodierno medicinæ statu*, Dordrac. 1683. 8. *

J. JOLIVI *oratio de dignitate & officio veri medici*, Delph. 1683. 4. *

J. MENSINGA *oratio in obitum* ABRAHAMI MUNTING, Groning. 1683.

Cum VVILHELMI ten RHYNE dissertationes *de arthritide* prodiit Londini 1683. 8. *discursus de chymiæ & botanicæ antiquitate & dignitate*, quem anno 1677. Bataviæ novæ dixit. HIPPOCRATEM chemicis adcenset. Aliqua de medicis Japonensium eorumque classicis scriptis habet.

GIDEONIS HARVEY *conclave of physician's detecting their intrigues, frauds and plots against the patients vvith a discourse on the jesuits back*, Lond. 1683. 8. & 1686. 8. * EJ. *the vanities of philosophy and physick*, London 1700. 8. * Contra botanicam, contra philosophiam corpuscularem, usum corticis, &c. acerba satyra. EJ. *ars curandi medicinam exspectatione* recusa cum notis STAHLII, Offerbaci 1730. 8. sub titulo G. E. STAHL *sileni Alcibiadis i. e. ars sanandi cum exspectatione opposita arti curandi nuda exspectatione*. Ipse GIDEON acerba hic satyra & conviciosa varias persequitur sectas, ut vocant medicorum, qui medicamentis quibusdam imprimis uterentur ferreis, asinariis, aquariis, lanionibus (qui phlebotomia abutuntur), Jesuiticis (indulgentibus cortici), stercorariis, purgationibus multum usis, denique de blanda & coquinaria medicina, quam laudat. Omnem vero theoriam condemnat.

THEODORI JANSSON ab ALMELOVEEN, qui Harderovici professor obiit anno 1712. *Inventa novantiqua & onomasticon rerum inventarum*, Amstelod. 1684. 8. In altera parte inprimis capita inventorum tangit, & recentiorum laudes ad veteres transferre conatur, ut manifesto nimis antiquis faveat, exemplo foraminum secretiorum palati, valvularum. Aliqua omnino ferri non possunt, cum medicos Gnidios dictos fuisse ajat ob usum frequentem Cnidii grani. Multum utitur LEONICENI illius personati laboribus. Inscriptiones ad historiam & immunitates medicorum confert. EJ. *antiquitates & conjectanea*, *bibliotheca promissa & latens*, VVELSCHIUS *de scriptis medicis*, &c. prodierunt, Amstelod. 1694. 8. * EJ. *bibliotheca*, anno 1713. venditæ, catalogus a STOLLIO laudatur.

JACO-

JACOBI TOLLII *fortuita in quibus præter critica nonnulla tota fabularis historia Græca, Phœnicia, Ægyptia ad chemiam pertinere adseritur*, Amstelod. 1687. 8. *

GODOFR. VVELSCHII *de medicis & medicamentis Germanorum*, Lips. 1688. 4. *

BARTHOLOMÆI VVALTHERI *vita Cl. Phil. & Medici* VVOLFGANGI MEURER *P. Lipsiensis*, Lips. 1688. 4. *

Mémoire pour servir à l'histoire de la Chambre Royale des médecins in Nouv. Rép. des Lettres 1688. *

K. JAMES *letters relating tho the college of physicians as also a short account of its institution*, Lond. 1688. 4. HARL.

PAULI ROCHI REDLICH *elogium & cœmeterium medicorum ex variis voluminibus concentratum*, Prag. 1688. 8. BURCH.

JEAN BERNIER *essays de médecine où il est traité de l'histoire de la médecine & des médecins, des défauts & des devoirs des médecins, des secours de la médecine*, Paris 1689. 4. * & *suplément au livre de essais de médecine*, Paris 1691. 4. * & cum alio titulo *Histoire chronologique de la médecine & des médecins, seconde edition corrigée & abregée en quelques endroits*, Paris 1635. 1714. 4. Parvi faciebat A. MENAGE.

MARTIN. FRID. FRIES *medicinam non esse artem conjecturalem*, Lips. 1689. 4. * PL.

OTTO PHILIP. ZAUNSCHLIEFER *oratio in obitum* J. JACOBI VVALDSCHMID, Marburg. 1689. 4.

Del parere del S. LIONARDO *di* CAPOA *divisato in otto ragionamenti ne' quali narrandosi l'origine e'l progresso della medicina e l'incertezza della medesima si fa manifesta*, Neapoli 1689. 4. Colon. (forte potius etiam Neapoli) 1714. 8. vol. 2. Antiquiorem autem editionem esse oportet, cum jam anno 1684. 8. Londini prodierit anglica lingua sub titulo *Uncertainties of the art of physick*. Medicus Neapolitanus, & ex academicis investigantibus ex primis restitutoribus corpuscularis philosophiæ PH. TRANS. numero 265. vir hetrusce eloquens & variæ lectionis, hic in propriam artem sævit, chemicis addictior, & empiricus, Galenicos exosus. In I. tomo continetur historia medicinæ antiquæ, in qua HIPPOCRATIS & GALENI errores exagitantur. ASCLEPIADI æquior fuit, recte vero perspexit, Græcorum ingenium miraculis deditum, & fabulis, & nitori orationis, in recipiendis fictitiis historiis credulum. Stabilia artis medicæ fundamenta dari negat. In *altero* volumine recentiores examinat, BAS. VAENTINUM, PARACELSUM, quem laudat & excusat, neque tamen parcit systemati, CAMPANELLAM, J. B. ab HELMONT, P. J. FABBRI, OLIVAM SAMBUCAM, T. VVILLISIUM, F. GLISSONIUM, L. MEYSONNIER, F. MEARAM. ubique destruit, in adstruendo infelicior. In sexto imprimis *ragionamento* ad finem fere rabie quadam in medicos agitur, & vera falsaque crimina miscet, quibus eos reddat exosiores. In VII. imprimis chemiam commendat, & medicamenta chemica defendit, ab ejus defectu errores GALENI ortos esse monet. Laudat Botanicen. Ultimum est in ARISTOTELEM & PLATONEM pro DEMOCRITO. In adjectis tribus *ragionamenti intorno alla incertezza de' medicamenti* negat nos nosse causas effectuum, qui adsumta medicamenta sequuntur, negat saporem, odorem, analyses, experimenta ipsa ducere nos ad intelligendam naturam medicamentorum, aut definiendas doses. Ea occasione agit de digestione, & se demonstrat fermentis credulum, etiam sanguifico, stercoreo.

FRANCISCI VALCASSAR *oratio in obitum* ANTONII CRISPI (medici) Drepani 1689. 4. *

PETRI PETITI *elogium & tumulus & enarratio posthumarum chartarum*, 1689. 8. * EJ. *miscellanearum observationum* Libri IV. Traject. 1684. 8. aliqua habent loca Veterum collecta ad emendanda loca GALENI, & ARISTOTELIS. Eruditus vir, sed imprimis philologus, qui medicinam non exercuerit (J. des Sav. 1688. n. 8.) EJUS vita exstat cum præf. ad ARETÆUM.

Artzney affen a la mode oder beschreibung der fehler und thorheiten auch misbrauch der arzneykunst, Vienn. 1689. 8. *

MICHAEL FRID. LOCHNERI *memoria* J. MICHAELIS FEHRII, Norimberg. 1690. 4. *

J. ABR. a GEHEMA *qualificirter leib medicus* 1690. 12. *

J. REGII *oratio funebris in obitum* PHIL. MATTHÆI *junioris*, Franeker 1690. fol. *

In THOMÆ POPEBLOUNT *censura celebrium authorum* quæ Londini 1690. fol. prodiit medicorum etiam vitæ continentur fere ex aliorum scriptorum locis collectitiæ.

Jou-

JOUBERT *justification des Anciens, où l'on fait voir qu'ils ont su ce que les modernes nous débitent en médecine comme des nouvelles decouvertes*, Paris 1590. 12. *

CONRAD. BARTHOLD BEHRENS *de constitutione artis medicæ*, Helmstatt. 1691. 8. * EJ. *selecta medica de medicinæ natura & certitudine*, Francof. Lipf. 1708. 4. Pro dignitate medicinæ: de medicis, chirurgis, pharmacopolis: de historia medicinæ per sua tempora & sectas.

JOSEPHI LANZONI dissertatio *de Iatro-Physicis Ferrariensibus qui medicinam scriptis suis exornaverunt*, Bonon. 1691. unico folio prodiit. Recusa est in nova editione Lausannensi, in cujus etiam I. parte habetur LANZONI dissertatio *de medici officio*, & in III. *adversaria*, quæ multa philologica continent.

VALENTINI VOGLER *introductio in notitiam cujuscunque generis bonorum scriptorum cum notis & augmentis*, uti dixi, H. MEIBOMII, Helmstat. 1691. 4. *

DAN. VV. MEYER *indiculus medicorum philologorum ex Germania oriundorum*, Altdorf. 1691. 4.

EL. VEJELII *epistola de summa dignitate & præstantia studii medici juxta mentem ductumque Græcorum & Latinorum* P. Ulm. 1962. 4. *

J. BAPT. CALLARD *de la* DUQUERIE *lexicon medicum etymologicum*, Cadomi 1692. 12. *

DACERII vitam HIPPOCRATIS cum operibus editam, Paris. 1607. 12. laudat D. VV. TRILLERUS *de ed.* HIPP. p. 8.

SEMPRONII GRACCHI MASSILIENSIS (quo nomine latet SAMUEL GOTTFRIED MANITIUS) *Herma seu medicus hujus seculi*. Dresd. 1693. 8. Tironi viam indicat, qua ad solidam artis medicæ cognitionem pervenire possit. Describit Professoris dotes, commendat studiia logices, matheseos, anatomes, chemiæ, botanices, laudat scriptores melioris notæ, parcius omnino, & censuram addit eorum, quos noxios credit. Porro inter præsidia discipuli itinera, propriam encheiresin, collectiones, denique consilia ad adquirendam & tuendam famam laudat. In altera parte calamitates medicorum tradit, & de matrimonio medici, de sostro, medicastris, calumniis, invidia agit.

SEMPRONIUS GRACCHUS MASSILIENSIS in Libro hic recenso multa etiam miscet ad solam gratiam conciliandam, recti tamen judicii vir, eo imprimis ævo.

P. LATANÆ *de officio medici*, Franeker 1693. fol. *

J. CHR. HABERKORN *de medico physico*, Leid. 1693. 4.

ADAMI LITTLETON *dissertatio epistolica de juramento medicorum*, Londin. 1693. 4. *

J. B. GYRALDI *rupes insuperabiles in pelago medico*, Bonon. 1663. 12. *

Statutes of the Royal college of physicians, Lond. 1693. 8. * 1698. 8.

PHIL. JAC. SPENER *parentalia* MAATINI VVEISII *archiatri Brandemburgici*, Berolin. 1693. fol. *

GERH. FELDMANN *de Dea Podagra Liber singularis*, Brem. 1693. 8. *

J. MARIA LANCISIUS jam anno 1693. Senis in *Academia Physicocriticorum* oravit *del modo di filosofar nell' arte medica*. Inserta est ea oratio in GAL. *di* MIN. IV. p. 33. EJ. dissertatio *de recta studiorum medicorum ratione instituenda* iterato prodiit Rom. 1715. 8. & in collectione operum Genevæ & Venetiis recusa est. Commendat quæ ad perfectiorem medicum requiruntur, linguas eruditas, mathemata, itinera, philosophiam experimentalem, non autem atomisticam, chemiam, naturalem historiam, anatomen. &c. omnia breviter & oratorie. Huc pertinet *bibliotheca* LANCISIANA *seu historia dedicationis bibliothecæ* quam anno 1714. in *nosodochio di S. Spirito* dedicavit LANCISIUS. Auctor est Abbas CHRISTOPHORUS CARSUGHI qui addit *orationem de rectu usu bibliothecæ*, Rom. 1618. 4.

FABRICII PARAVICINI *abuso de' medici nel medicar gli absenti infermi* Milano 1694. 8.*

MARCELLI MALPIGHII *posthuma*, Londini 1997. fol. vitiosa, neque alias multo melius edita, continent imprimis vitam MARCELLI pragmaticam cum historia inventorum & litium, in quas plurimas certe incidit, cum MONTANARIO, SBARALEA & aliis. Messanæ cæterum aliquamdiu docuit, deinde Bononiæ, & obiit *medicus secretus* INNOCENTII XII. In *altera parte* duæ, jam citatæ, apologiæ exstant adversus MINUM & LIPARUM.

VVILLIAN VVOTON *reflections upon antient and modern learning*, London 1694. 8. Percurrit physices & medicinæ partes, & recentiorum inventa ornat, ipsosque multa supra veteres invenisse cordate, & contra vulgaria præjudicia confirmat.

Re-

Requête pour les médecins de la chambre Royale contre les médecins de Paris, Parif. 1694. Vetabant priores praxeos libertatem, hi negant, legibus utrinque pugnant & auctoritatibus.

G. BIDLOO OR. *de antiquitate anatomes*, Leid. 1694. fol. ID. *parentalia* P. HERMANNI edidit.

J. F. VVEPFERI vita a BRUNNERO fcripta cum Libro *de morbis capitis* exftat.

GEOR. PASCHII *tractatus de novis inventis quorum accuratiori cultui facem pretulit antiquitas*, Kiel. 1695. 8. & auctius Lipf. 1700. 4. Amœnus ex grata varietate Liber. Capita duo huc imprimis pertinent, de medicis inventis, & de phyfico-mathematicis. Habet antiquitates morborum medicamentorum, inftrumentorum, & eadem ratione inventores per omnes artis particulas declarat.

BARTHOLOMÆI de MOOR *cogitationum de inftauratione medicinæ* Libri III. Amftelodami 1695. 8. Harderovicenfis Profeffor, nævos aliquos artis hic nudat, locis poetarum & philologia etiam ufus. Chemicis non favet, veteres veneratur. EJ. *oratio de hypothefibus medicis*, Amftelod. 1706. 4. EJ. *oratio de methodo docendi medicinam* 1707. 4.

NICOL. RAINSSANT *actiones medicæ*, Parif. 1695. 12. In prima oratione, qua anno 1667. cathedram fibi mandatam inauguravit, artem medicam contra M. de MONTAGNE defendit & *mutas artes* explicat, atque varia ad hiftoriam illuftriorum medicorum adfert, ut DU RETI inprimis. Reliquæ orationes minoris momenti funt.

M. E. STURMII *oratio de lingua Græca in ftudio medico utilitate ac neceffitate*. Gr. Lat. Altd. 1695. 4.

Charters granted to the apothicaries in London, Lond. 1695. HARL.

In GALERIA di MINERVA vitæ etiam medicorum continentur, ut JOSEPHI VALISNERII, &c.

DAN. le CLERC *hiftoire de la médecine*, Genev. 1696. 8. Amftelod. 1702. 4. 1723. 4. Solam poftremam editionem legi. Eximius Liber & maximo labore & judicio & veri amore fcriptus, dictione fimplici, abfque ulla adfectatione. Scopus fuit inprimis fata & *revolutiones* atque incrementa artis perfequi, ut fectarum magis ordinem quam temporum fequeretur, & in GALENO, præter brevem & parum finitam appendicem, finem operis faceret. Medicorum ergo Græcorum & Latinorum veterum brevem vitam, fed fufius hypothefes & peculiaria de tota arte cogitata undique collegit, in HIPPOCRATE inprimis & GALENO. Ipfe difputationes addit, de origine artis medicæ, antiquitate inventorum medicorum & chirurgicorum, de dogmaticæ medicinæ præftantia. &c. Ægyptios non maximi facit, neque chemiam aliam ipfis tribuit, præter metallicam, & de ÆSCULAPIO eorumque temporum medicina ita humiliter fentit, ut merebantur. Ita HIPPOCRATI tributam ab aliis fanguinis circulationem relinquit recentioribus, & praxin ejus non ita, ut vulgo folent, fuper omnia ponit. Ejus viri placita per omnes medicinæ partes in eximium compendium contrahit. De Libris genuinis aut fpuriis folicite inquirit, & recte habet pro fpuriis, quicumque plurimum habent ratiocinii. HEROPHILO & ERASISTRATO primas tribuit corporum humanorum fectiones, & inde derivat invidiofam illam fabulam de diffectis vivis hominibns. Pro nobilitate & ordine liberali medicorum Romanorum pugnat, de archiatris anquirit. Nemo candidus & plenius fcripfit CLERICO. Anglice a DRAKIO verfus prodiit Lond. 1695. 8.

Factum de la faculté de Paris contre FRANÇOIS *Prieur de la* REMOULE, Parif. 1696. & contra medicos provinciales.

FRID. VVILH. KLOSE *de ufu phyficæ in medicina*, Lipf. 1696. 4.

SAL. CHRIST. CELLARII *origines & antiquitates medicinæ*, Hall. 1696. 4. auctiores recufæ a patre CHRISTOPHORO Jen. 1704. 8. Inprimis hiftoriam medicinæ fabularis continent.

G. ABRAHAM MERCLIN *de feliciori nunc quam olim medicina*, Patav. 1696. 4. Percurrit fingulas partes medicinæ, & in figulis addita a recentioribus inventa recenfet.

Q. VVILH. KRAUSII programma *de difficultate in ftudio medico hodie emergente*, Jen. 1697. 4. *de mathefi medico neceffaria*, ib. eodem anno, *de iis quæ ad εὐσχημοσύνην medici requiruntur*, Jen. 1702.

BARTHOLDI KRÜGER *philiater curiofus autodidactos feu diagramma demonftrans methodum analyticam difcendi veram medicinam*, Brunsvvic. 1697. 4. Nullius momenti.

A fhort account of the procedings of the college of phyficians in London in relation to the Sickpoor. Lond. 1697. 4. * Eo tempore medici difpenfatorium ad fublevandos ægros pauperiores exftruxerunt, ex quo multæ lites ortæ funt, quas poemate heroico-comico cecinit GARTHIUS (*difpenfary*).

CHRISTIAN TREUMUND *gevviffenlofer juden doctor*, Freyburg. 1698. 8. *

FRID. HENRIC. VVERCMEISTER *filum ariadneum in ftudio medico*, Hall. 1698. 4. *

PHILIATRI *machiavellus medicus feu ratio ftatus medicorum* 1698. 4. germanice recufus *der medicinifche machiavel*, Argentor. 1722. 8. 1745. 4. *

J. CHR. SCHAMBERG *de arduo & difficili medicinæ ftudio*, Lipf. 1699. 4.

CAR. THULLIER *an conftans & certa medicina*, Parif. 1699. fol. *

MAGNI DANIEL OMEIS *memoria* MAURICII HOFMANNI, Altdorf. 1699. fol. *

ANTONII FRANCISCI BERTINI *la medicina difefa dalle calunnie degli uomini volgari e della oppofizione de' dotti*, Lucca 1699. 4.* Tuetur artem contra LEONHARDUM a CAPOA aliofque impacatos. Conf. GAL. di MIN. IV. p. 528.

MARTINI LISTER *Journy to Paris in the year* 1698. Lond. 1699. 8. Grata libri varietas. Conquifivit in Gallia, quæcumque ad palatum erant, mineralia, Romanas antiquitates, vitas & inventa medicorum, cum poft longum bellum Parifios, tamquam in novum orbem, veniffet, fincerus cenfor. DAQUINIUM archiatrum faviffe empiricis non diffimulat. PLUMERII aliorumque academicorum vitas recenfet, litefque quæ propter MERYUM & F. JACOBUM ortæ funt. *In præf.* ad Librum *de humoribus*, Lond. 1709. 8. medicinam geometricam accufat, quod ultra experimenta & contra ea gradiatur.

LAUR. *van den* BUSCH *de incrementis medicinæ hujus feculi*, Brem. 1699.

Des getreuen EKHARDTS (ETTNERI) *unvvürdiger Doctor*, Aug. Vindel. 1697. 8. *ungevviffenhafter apotheker*, ibid. 1700. 8. & aliæ fatyræ.

FRID. HOFMANN *de neceffitate phyfices in praxi medica*, Hall. 1699. 4. *de perverfis judiciis de medicis & de medicina* 1712. *de differentia medici & practici medicinæ* 1716. *de ratione medicinæ præfide; de boni theologi & medici muneribus fimilibus: de differentia medici & practici medicinæ* 1716. *de difficultatibus in medicina addifcenda* 1718. *de modo hiftorias morborum recte confignandi & ad ufum applicandi* 1721. *de mechanica optima in medicina philofophandi ratione*. 1728. 1741. EJ. *medicus politicus feu regula prudentiæ*, Leid. 1738. 8. Hall. 1746. 12. Continet confilia pro ftudiis dirigendis primaque praxi. *De differentia artis medicæ & medicorum conditione ac ftatu*, Leid. 1741. 4. * EJ. pofthumus libellus *de differentia inter ejus doctrinam phyfico-medicam & STAHLII medico-organicam* a V. E. COHAUSENIO editus Francof. 1747. 8. egregius certe & quo meliorem non fcripfit auctor, qui ad judicium de magna in STAHLIUM & mechanicos illa lite ferendum folus fufficiat. In tractatu *de Libris propriis* tribuit fibi inventa varia, fractum fyftema BONTEKOI, diverfitatem pulfus celeris & frequentis, fpiritum fumantem, &c. *Omnium differtationum & Librorum ab* HOFMANNO *ab anno* 1681. *ad annum* 1734. *editorum confpectus* prodiit, Hall. 1734. 4. In medicinæ fyftematicæ principio artis hiftoriam dedit.

Programma in funere HENRICI MEIBOMII, Helmftad. 1700. 4.

Nuova ftafetta di Parnafo circa gli affari della medicina del S. GAETANO TREMIGHIOZZI *in difefa del* MUSITANO, Francof. (fictit. loc.) 1700. 8. * & *celebrium virorum apologia pro* CAR. MUSITANO *adverfus* ANTONIUM de MARTINO (Galeniftam) Krusvvick (fictit. nom.) 1700. 4. fordide & conviciofe fcriptum.

GERARDI GORIS *medicina contenta*, Leid. 1700. 4. * contra chemicos & ad uniendas galenicorum & chemicorum fectas.

CHRIST. HENR. ERNDL. *de ufu hiftoriæ naturalis exotico-geographicæ in medicina*, Lipf. 1700. 4. EJ. cum litteris initialibus C. H. E. D. *relatio itineris Anglicani & Batavi*, Amftel. 1711. 8. Iter hoc fecit juvenis annis 1706. & 1707. & ea omnia, quæ ad hiftoriam medicam, anatomicam, chirurgicam, biographicam, bibliothecas, memorabilia, viderat, confignavit. Ad RAVII hiftoriam utiliter legitur. Adjecta eft refponfio ad S. BETULII refutationem nonnullorum, quæ perperam in prima editione dicta fuerant, & quæ quidem minutiora funt.

J. JAC. DOEBEL *vertheidigte arzeneykunft und vertheidlgter arzt*, Lunden 1700. 8. *

Medicus politicus, dat is, ondervvys, &c. Amftelod. 1700. 8. *

J. DEODATI BLUMENTROST *medicus caftrenfis exercitui Mofcovitico præfectus*, Regiomont. 1700. 4. difputatio.

A. BRENDEL *de Homero medico* VVittemb. 1700. 4. EJ. difputatio *de incubationis ritibus* &c.

In TRIVULTIANIS *mémoires des beaux arts* aliqua hiftorica paffim reperiuntur, ut lites; & OLIGERI JACOBÆI vita 1702. Anno 1737. P. ENTRECOLLES dat hiftoriam medicinæ Sinenfis. Anno 1731. ASTRUCII deftinatam hiftoriam Monfpelienfem promittit.

J. HIERONYMI SBARAGLI æmuli & collegæ MALPIGHII citavimus *exercitationes phifico-anatomicas*, repetendæ tamen funt omnino hoc loco. Nempe ARISTIDIS *differtatio epiftolaris*

ris de recentiorum medicorum studio Gottingæ (nempe Bononiæ) edita 1687. 8. deinde LIBANII de recentiorum studio dissertatio epistolica secunda anno 1691. edita & appendix ad eas dissertationes. In omnibus refutat subtilem anatomen, & parum in medicina boni facere conatur ostendere. Ejusdem saporis sunt EJUS oculorum & mentis vigilia ad distinguendum studium anatomicum & dirigendam praxin medicam, Bonon. 1724. 4. oppositæ posthumis MALPIGHII, plenæ cavillis & nimiis omnino objectionibus in microscopia & anatomen. Empiricus adeo ut p. XXXIX. diserte adfirmet & nunc medicinam empiricam esse, & semper fuisse, & perpetuo fore.

J. MAURICI TRILLER de officio medici præsentibus contraindicationibus, Jen. 1701. 12. *

J. PHIL. BURGGRAV Libitina orans seu de medicæ artis & medicorum fatis dissertatio; Prancof. 1701. 8. Duæ sunt opusculi partes. Prior continet historiam medicinæ ab HIPPOCRATE ad recentius ævum, in qua auctor non valde HELMONTIO, aut SYLVIO favet aut TACHENIO. Altera continet mortis mortiumque causas & singularia in celebrioribus medicis.

J. CHRIST. MACKENS funeralia, Schneeberg 1701. fol. PL.

ERASMI BLANCK de usu mathefeos in medicina, Basil. 1731. 4. *

A. C. GACKENHOLTZ de emendanda & rite instituenda medicina, Cell. 1701. 4. *

The present state of physick and surgery in London with an estimate of the prices of all medicines, Lond. 1701. 4. HARL.

G. E. STAHLIUS id inprimis sibi sumsit pensi, ut persuaderet medicis, posse eos literis, subtili anatome & botanica carere, dum magis solicite morbos & naturæ sedulæ conatus observarent. Multa ergo exigua scripta edidit, quibus hanc suam de methodo studii medici sententiam urgeret, nonnulla etiam magis simpliciter ad historiam medicæ artis pertinent. Huc inter disputationes præter alias de stochasmo medico, Hall. 1698. 4. de parœmia qui bonus theoreticus malus practicus 1698. de empiria 1699. de curatione in charta 1702. de medicina medicinæ necessaria 1702. de opinionibus medicis 1702. de dissensu medicorum 1703. de visitatione ægrotorum 1703. de novitatibus medicis in genere 1704. de empiria rationali medica 1704. egregia sane sunt dissertatio de philosophia HIPPOCRATIS 1704. de historia medica practica 1705. de auctoritate ac veritate medica 1705 de ratione & experientia 1705. de testimoniis medicis 1706. (contra citationes) de medicina sine medico 1707. de constantia medica 1707. de scriptis suis vindiciæ quædam 1707. de temeritate & timiditate medica 1708. de Deo auctore medicinæ 1712. de necessitate artis medicæ 1712. de potestate artis medicæ 1712. de medicina medicinæ curiosæ 1714. EJUS etiam σκιαμαχία utcunque huc revocari potest, negotium nempe otiosum adversus positiones quasdam theoriæ veræ medicæ, Hall. 1720. 4.

J. G. STEIGERTHAL de mathefeos & historiæ naturalis utilitate in medicina, Helmstad. 1702. 4. bona disputatio.

J. D. GUILIELMINI pro theoria medica adversus sectam empiricam, Venet. 1702. 8. & in collectione operum. EJ. epistola falso nomine exstat THEOPHILI ALETHINI contra monita de moralibus criticæ regulis qua pro MALPIGHIO adversus SBARALEAM respondit.

J. GODFRID BERGER de medico naturæ adjutore, VVittemb. 1702. 4. de medicinæ certitudine 1706.

The present ill state of the practice of physick in this nation truly represented, Lond. 1702. 4. HARL.

MICH. ERN. ETTMULLER de lectione auctorum in medicina, Lips. 1702. 4.

HERMANNI BOERHAAVE de commendando studio Hippocratico, Leid. 1702. 4. Omne hypotheseos in rebus physicis studium damnat, & negat nos quidquam de corporibus scire præter ea, quæ sensibus & experimento discimus. HIPPOCRATICA scripta omnia pro legitimis recipit. EJ. de usu ratiocinii mechanici in medicina 1703. 4. 1709. 8. celebris oratio. EJ. de repurgatæ medicinæ facili simplicitate oratio, Leid. 1709. 4. Nimis vere ostendit, rejectis hypothesibus, medicam artem reductam ad veras observationes brevem esse & simplicissimam. EJ. de comparando certo in physicis, Leid. 1715. 4. Egregie ostendit, omne hypotheseos studium a re naturali removeri debere, neque nobis quidquam de rerum natura notum esse, nisi quod a sensibus & experientia discimus. EJ. de chemia suos errores repurgante 1718. 4. Errores, quos chemia in praxin & physiologiam introduxit, per chemiam optime corrigi ostendit. EJ. oratio cum cathedræ chemiæ & botanicæ valediceret, Leid. 1729. 4. multa ad historiam propriæ vitæ habet. EJ. honor medici servitus, Leid. 1731. 4. nempe naturam nos sequi debere. EJ. de vita & obitu BERNARDI ALBINI, amici sui, ibid. 1721. 4. IDEM in præfatione indicis alterius horti Lugd. Batav. historiam præfectorum ejus horti, & in Insti-

Inſtitutionibus chemiæ præcipuorum chemicorum hiſtoriam dedit. Cum editione Pariſina 1722. Libri *de viribus medicamentorum* prodiit epiſtola de medicis mathematicis & philogræculis. Ej. ſunt hæ ipſæ prælectiones, in quas commentor ex M. S. maculoſiſſimo, primum editæ anno 1726. Amſtelodami apud Bernard cum fictitio titulo, quæ *methodus diſcendi medicinam* ſæpe recuſa eſt, ut anno 1734. & paulo mundius 1744. 12. Venet. 1747. &c. Vitam etiam SVVAMMERDAMII dedit, & hiſtoriæ medicæ compendium in *inſtitutionum* initio.

BERNARDI ALBINI *de ortu & progreſſu medicinæ oratio*, Leid. 1702. 4. candidi viri. Placet quod obſervaverit non unum fuiſſe ÆSCULAPIUM, ſed eos, qui in medicina excellerent, vulgo ÆSCULAPII nomen eſſe conſecutos. Ej. *oratio de incrementis medicis ſeculi* XVII. ibid. 1707. 4. Ej. *in mortem* RAVII *oratio*, ibid. 1719. 4. egregii chirurgi & anatomici hiſtoria, ſed heterocliti hominis, qui ſatyriaſi perierit.

CH. BERNARD *preſent ſtate of chirurgery vvith ſome remarks on abuſes committed*, Lond. 1703. 4. *

The craft and frauds of phyſick exploded diſcovering the lovv prices of the beſt medicines, Lond. 1703. 8. * L.

C. JOHRENII *de Chriſto medico*, Francof. Viadr. 1703. 4. *

J. ADAMI HOFSTETTER *de ſumma medicorum hujus & ſuperiorum temporum auctoritate & excellentia e jure & hiſtoria demonſtrata*, Hall. 1703. 4. Ej. *epiſtola in qua de conjecturis medicorum agitur, & exin artem medicam nullatenus conjecturalem eſſe evincitur*, Hall. 1704. 4.

Ratiocinii mechanici in medicina abuſus & impotentia 1704. 8. cum ſpurio nomine Friburgi. Contra orationem BOERHAAVII *de uſu ratiocinii mechanici*, chemici ſcriptum, aſperi hominis & irati. Fermenta defendit, geometrarum labores deprimit, qui inter ſe non conſentiant, &c.

THOMAS GUIDOT in *prolegomenis* ad ſuam THEOPHILI *de urinis* editionem de THEOPHILIS & MAGNIS medicis erudite differit.

Cum BAGLIVII operibus paſſim excuſus eſt libellus MATTHÆI PALILLII *de vanitate obtrectatorum* HIPPOCRATIS & GALENI, indocte. Ita SYDENHAMUM, tantum virum, pro Belga habet. Quis homo quem PAVVINUM vocat?

GIROLAMO BARUTTALDO *comentario iſtorico...... all' iſcrizione eretta in memoria di* ANTONIO MUSA BRASSAVOLA, Ferrar. 1704. 4. *

Tentamen medicum or an inquiry in to the differences betvveen the diſpenſariſtians an the apothecaries, Lond. 1704. 8. HARL.

PENICHER pharmacopolæ diſſertatio *ſur le livre de médicine*, Paris 1704. 12. parvus liber.

TIBERII HEMSTERHUYS *oratio de medicina neceſſitate, dignitate cauſisque infrequentioris ſucceſſus*, Franekeræ 1704. fol.

HENR. LOHALM MEYER *kurze einleitung in die arzneykunſt insgemein und jede derſelben theile ins beſondre*, Luneburg 1704. 12. Multum ei libello tribuit C. B. BEHRENS qui in *electis medicis*, p. 18. ſcripſit, mereri transferri in aliam linguam. Breviſſimam autem bibliothecam tradit pro ſingulis medicinæ partibus. SYLVIUM valde laudat. An placet, quod VESALIUM a morte merito nullam in ſepulchro quietem ajat reperiſſe, qui ipſe tot miſeros de ſepulchris exturbaverit.

CHRISTIANUS JOHANNES LANGIUS in *poſthumis* habet *hiſtoria medicam*, in qua ſecundum annorum qua obierunt, ſeriem, breves medicorum vitas cum ſcriptorum præcipuorum cenſu adfert non abſque mediocribus certe vitiis. Ita GUIDONEM CAULIACUM in XV. ſeculum transfert.

ALEXANDER THOMSON in *introductione ad diſſertationes medicas* præcipuos ſectarum auctores recenſet, nulli ſatis æquus, ne SYLVIO quidem. Prodiit Leid. 1705. 8.

FRANCISCI ALPH. DONNOLI *proluſio de bello civili medico*, Patav. 1705. 4. Ad eam reſpondit D. GUILIELMINUS in *epiſtola ad* DONNOLUM, quam cum falſo nomine JULII MONTILIENI edidit in operibus.

Optime, ut de omnibus bonis literis, ita de hiſtoria artis medicæ meritus eſt J. ALBERTUS FABRICIUS, etſi non de grege noſtro fuerit. In *bibliotheca Græca*, quæ anno 1705. Hamburgi prodire cœpit, de vita, ſcriptis HIPPOCRATIS, GALENI aliorumque medicorum Græcorum, & editionibus, commentatoribus docte & breviter diſputat. In *volumine* XIII. *elenchum omnium medicorum veterum* ex A. TIRAQUELLI opere *de nobilitate* repetit, & acceſſionibus auget, ex ſuo labore natis. Varios etiam libellos medicos integros excudit, ut J. STEPHANI *theologiam* HIPPOCRATICAM, SEXTUM PLACITUM *de medicina ex animalibus*, THEOPHILI PROTOSPATHARII Librum *de hominis fabrica*, &c. In *bibliotheca latina*,

latina, fæpe recufa & Hamburgi 1721. vol. 3. CELSUM, AURELIANUM, aliofque Latinos patres perinde ut in illa Græcos illuftrat.

Etats des unions faites des Léproferie aux hôpitaux des pauvres malades par l'édit du Roi de l'an 1693. Paris 1705. 4. Conftat inde in Gallia lepram penitus exftinctam effe.

ROELOF ROUKEMA chirurgi, noti ex acri contentione cum B. IDEMA & CL. CROESERO *Naam-boek der beroemden Genees en Heelmeefters van alle eeuvven*, Amftelodami 1706. 8. Multum ufus aliis lexicis, BAYLEO etiam & MORERIO, non valde accuratus. CASPARUM BAUHINUM, adeo celebrem virum, unice coætaneum facit JOHANNIS, cujus frater fuit. Bis repetit JOHANNEM CRATONEM, HILDANUM in fenatu fuiffe, a confanguineo promotum, falfo narrat. Nomina corrumpit, exemplo Eudaxiæ, Gerberi, Altheim pro Eudoxo, Geber Arabe, & Altorfio.

VITI RIEDLINI *manuductio brevis ad ftudium medicum*, Aug. Vind. 1706. 8.

J. B. MORGAGNUS non folum inventorum anatomicorum feriem fubtilius quam quisquam eft perfecutus, fed multa alia ad hiftoriam medicam ornamenta adtulit. VALSALVÆ vitam, cum ejus *operibus pofthumis* dedit. In *epiftola anatomica* I. multa illuftravit de Bononienfibus inprimis medicis, de H. MERCURIALIS vita, &c. In *Epiftolis in* CELSUM, quæ feorfim prodierunt Hagæ 1704. 4. de CELSO ipfo & SERENO eorumque editionibus eruditiffime, ut folet, multa monuit, quæ alibi laudabimus.

MICH. BERNH. VALENTINI *de novellis publicis eorumque ufu & abufu in rebus phyfico-medicis*, Gieff. 1707. 4. EJ. *hiftoria literaria Academiæ Naturæ Curioforum* cum *armamentario Naturæ*, Gieffæ 1709. 4. prodiit, qua continentur *compendia* fcriptorum, quibus fodales Academiæ rem naturalem illuftraverunt.

JOS. ANTONII DONZELLINI *fympofium medicum feu de ufu mathematum in medicina*, Venet. 1707. 8. *

An account of the rife fundation progreff and prefent ftate of Grefham college vvith the lif of Sir T. GRESHAM, Lond. 1707. 4. HARL.

HORLACHERI *bibliotheca chymico-curiofa*, Francof. 1707. 8. * An huc faciat ignoro.

GOTFRIED ANDR. ZAHN *de ortu & progreffu medicinæ*, Vefal. 1708. 12. exigui momenti opufculum.

PHILIPPI HECQUET *de l'indécence aux hommes d'accoucher les femmes*, Trevoux 1708. 12. EJ. *le brigandage de la chirurgie ou la médecine oprimée par le brigandage de la chirurgie.. & le brigandage de la pharmacie* 1738. 12. a morte auctoris prodierunt. *Le brigandage de la médecine* unice ad praxin fpectat. Vita HECQUETI cum ejus *médecine des pauvres* fufa fatis prodiit fcripta a D. de S. MARC, Parif. 1740. 12. IDEM anno 1714. Parif. 12. edidit *decrets, ufages & louables coutumes de la faculté de la médecine à Paris*. Damnavit facultas eam editionem, & paulo poft etiam procuravit. EJ. *preuves de la décadence de la médecine*, Parif. 1724. 8.

ANDREÆ OTTOMARI GOELICKE *epiftola qua refutat præjudicium, medicos Romanos omnes fervos fuiffe*, Lipf. 1708. 4. EJ. oratio *de mutilo medicinæ corpore refarciendo per chirurgiam & pharmaciam poftliminio revocandas*, Hall. 1709. 4. recufa & in corpore juris M. B. VALENTINI, Imperatorum medicorum in chirurgos & pharmacopolas vindicat. EJ. *de fapientiffima lege Athenienfium qua folemniter fanciverunt ne qua femina neve fervus medicinam difceret*, Hall. 1713. 4. EJ. *hiftoria medicinæ univerfalis qua celebrium medicorum vitæ, dogmata tractantur, adjectis obfervationibus criticis* prodire cœpit, Hall. 1717. 8. quo anno *periodus* I. & II. deinde anno 1718. *periodus* III. & IV. anno 1719. *quinta*, & anno 1720. *fexta* prodiit. In *prima* hebraicam & primævam medicinam recenfet, de qua parum nobis innotuit. In *altera* Ægyptios acerrime contra CONRINGIUM tuetur. Chinenfium etiam medicinam exponit. *Tertia* fabulofam continet medicinam. Ibi a vivente ÆSCULAPIO NICOMACHUM Smyrnæum fanatum fuiffe fcribit, cum ÆSCULAPII ævo nulla Smyrna fuerit. In *periodo* IV. philofophicam medicinam Græcorum, in V. HIPPOCRATEM, fatis hic æquus judex, in VI. medicos ad divifionem ufque medicinæ recenfet ex CÆLIO inprimis & PLINIO. EJ. *introductio in hiftoriam literariam anatomes* jam dicta eft. EJ. *hiftoria literaria fcriptorum qui medicinam forenfem commentariis illuftrarunt*, Francof. ad Viadr. 1723. 4. 1735. 4. EJ. *de mathematum ftudio cum medicina conjuncto*, Francof. ad Viadr. 1740. 4. Hiftoriam chirurgiæ in qua non pauca huc pertinent de *Hygea*, &c. & hiftoriam anatomes jam diximus.

In

In GIORNALI de' LETTELATI præter eximias cenfuras librorum, vitæ etiam variæ continentur PILARINI, LUCÆ TOZZII, ASCLEPIADIS, (quæ BLASII CARYOPHYLII eft) REDI, SYLVII ARCUDI, D. GUILIELMINI, J. H. SBARAGLI, P. MARIÆ GABRIELII, JOH. MARIANOVA, FRIDERICI COMMANDINI, G. B. TIBERINI, ALEXANDRI MARCHETTI, HERMOLAI BARBARI, ALEXANDRI PINI botanici, NAUGERII, DOMINICI de AULISIO. Auctor APOSTOLUS ZENO.

Cum AMMANI editione CÆLII AURELIANI præfatio prodiit, qua methodicæ fectæ hiftoria continetur.

ABR. van BLEISVVYCK *de felicitate mechanicorum*, Leid. 1708. 4.

J. BASIL. FLEUTER *de philofophia medico neceffaria*, Lipf. 1709. 4. PL.

CHR. FRID. VVELISCH *de medicis præftantiffima literarum elegantiorum laude illuftribus*, Anneberg. 1709. fol. *

IRENÆI VEHR *parentalia*, Francof. Viadr. 1709. fol.

J. SALZMANN *de ftudio medico in genere*, Argent. 1709. 4.

CHRISTIAN BENEDICT. CARPZOU *de medicis ab ecclefia pro fanctis habitis*, Lipf. 1709. 4.

H. HENRICI *de nimia curiofitatis phyfico-medicæ origine*, Hall. 1709. 4.

ROCHEFORT *lettre a* M. BEGON *au fujet de* M. TOURNEFORT *avec un abregé de fa vie*, Paris 1709. 4. recuf. cum itineribus TOURNEFORTIANIS.

STEPHANI DANIELI difcipuli SBARAGLI & contra MALPIGHIANOS vindicis *animadverfio hodierni ftatus medicinæ practicæ*, Venet. 1709. 8. *additio ad eam*, Bonon. 1719. 8. Vita SBARALEÆ, Bonon. 1710. 4. EJ. *armamenti per chi voleffe renderfi ben informato della caufa trattata da* FRANCESCO SIMONI *e* PIETRO EGIZIO CLAUDI *della rifpofta da effi data ad* ORAZIO FLORIANI, Bologna 1722. 8. * EJ. *raccolta di queftioni intorno a cofe di botanica, notomia, filofofia, e medicina agitate già tra il* MALPHIGI *e lo* SBARAGLI, Bologn. 1723. 8. *

J. CONRAD. BARCHUSEN *hiftoria medicinæ ab exordio medicinæ ufque ad noftra tempora*, Amftelod. 1710. 8. & Ultrajecti plenius 1723. 4. fcopus eft proponere theorias omnium primarium fectarum, quæ in medicina eminuerunt, omiffa praxi. Quare undique collectas dat theorias PYTHAGORÆ, STOICORUM, PERIPATETICORUM, ASCLEPIADIS, GALENI, EMPIRICORUM, quos maximi facit, METHODICORUM; PNEUMATICORUM, ARABUM, CHEMICORUM, PARACELSI, HELMONTII; FLUDDII, TACHENII, VVILLISII, STAHLII, MECHANICORUM. Deinde quafdam medicinæ partes confideravit, uti varie a variis fectis tractatæ fuerunt. Longe minus plenus eft CLERICO aut FRIENDIO, neque oportebat ACTUARII, NONNI &c. placita propofuiffe, qui nihil proprii habent, neque in mechanicæ fectæ hiftoriam commifcere tot contraria diverforum hominum placita. Et alia carpi poffent, & ab aliis carpta funt. Adjecta eft differtatio *de nepenthe* HOMERI quam de opio aliquid habere oftendit. In *collectis medicinæ practicæ general.* Amftelod. 1715. 8. dialogum adjecit *de optima fecta* pro qua empiricam habet.

JOH. SPINKE *London's medicinal informer containing a brief inquiry into the antient ftate of the practife of phyfick and furgery in the vvorld: the prefent ftate of thefe profeffions in London*: Quacks *diftinguifhed from practifers chatiz'd*, London 1710. 8. *

ISRAEL TRAUGOTT GARMANN *Exercitationes* III. *de fapientia Ægyptiorum*, VVittemberg. 1710. 4.

In *Mifcell. Berolin.* aliqua huc pertinent, ut de Malabarum medicina T. VII.

LAURENTII HEISTERI *de hypothefium medicarum fallacia & pernicie*, Altdorf. 1710. 4. EJ. *de difficultate veritatis inveniendæ in phyfica & medicina*, Altdorf. 1710. 8. difputatio. EJ. *progr. ad orationem de inventis anatomicis feculi* XVIII. & *oratio ipfa*, VVolfenbuttel 1718. 8. In prima parte inventa fola, in altera libros fingulos reperias, hos ex divite certe collectione fumtos. *De chirurgia cum medicina neceffario conjungenda* 1732. *De medicinæ mechanicæ præftantia* 1738. contra STAHLIANOS. EJ. *compendium inftitutionum medicarum, adjecta eft methodus de ftudio medico inftituendo & abfolvendo cum fcriptoribus maxime neceffariis*, Helmftatt. 1745. 4. exftat & prior editio 1736. 4. Pars prima operis pro candidatis artis medicæ fcripta continet medicinæ compendium. *Pars altera* ex ipfo titulo intelligitur, & continet libros maxime commendabiles ad fingula artis capita. Orationem *de incrementis anatomes* alibi laudavi. Poffis huc etiam referre locupletem catalogum chirurgicorum librorum, qui cum inftitutionibus chirurgicis prodiit.

J. SAM.

J. SAM. BERGER *de* CICÉRONE *medico*, VVittemb. 1711. 4.

CL. J. G. GRUNDLERI *malabarifcher medicus* nunquam quod fciam prodiit. Excerpta tamen in E. N. C. aliqua exftant.

GEORG. SCHULZ *de immunitatibus medicorum & muneribus*, Regiomont. 1711. 4.

J. C. LEHMAN *de fororio nexu phyfica & medica artis*, Lipf. 1711. 4.

J. J. A. M. L. *Medicinal ordnung vvonach billich fich die medici, infonderheit phyfici, apotheker, vvundärzte, u. f. f. fioh zu richten haben*, Krankenthal (nomen fict.) 1711. 8. Privati, non juffi, delineatio legum pro medicina ejufque conjunctis artibus, cum falariis, &c.

N. LAKEMANN *de mathefeos, phyfica ac empirica ufu & abufu in medicina*, Leid. 1711. 8.

YVONIS GAUKES *de medicina ad certitudinem mathematicam evehenda*, Amftelod. 1712. 8. Multa promittit non expleturus fpem lectoris, CARTESIANUS, neque quidquam daturus reconditi. EJ. *in dubitationem medicam*, Embdæ 1718. 8. *

GEORG. LUDVVIG GOLDNER *de medicorum dignitate & titulo fenatoris illis olim tributo*, Gera 1712. 4. * EJ. *de medecina origine & medicorum principe* HIPPOCRATE, ibid. 1721. 4.

J. CONR MICHAELIS *de medicina hodierna corruptela ejufque caufis & remediis* prodiit cum operibus DANIELIS LUDOVICI, Francof. 1712. 4.

Cum ROSINI LENTILII *iatromnemmatibus*, Stuttgard. 1712. 8. editæ funt differtationes *de phyficatu*, cum velit poliatros etiam in fanos cives curam fuam oportere extendere, de fuperftitione, de junioris medici moribus & vivendi genere, de praxi medica divino charifmate, &c.

JAC. FRID. REIMANN *hiftoria medica artis Germanorum*, Hall. 1713. 8. germanice edita valde laudatur a CL. KAESTNERO, Bibliographus erat, & rariorum librorum cognitione inclaruit.

ARCHIBALDI PITCARNE differtatio *de inventoribus*, Edimburg. 1713. 4. Acute de more definit, quis inventoris titulos mereatur, & HARVEIO eam laudem deberi oftendit.

J. P. NENTER *de ftatu medicina moderna*, Argentor. 1713. 4. Ut STAHLIANUS contemtim de elegantioribus ftudiis fentit. EJ. *de ufu phyfica in medicina* 1707. 4.

J. MELCHIOR VERDRIES *vera ad medicinam via* 1714. 4. 1721. 8.

VVYERI GUILIELMI MUYS *de theoria medica ufu & recte exercenda ratione*, Franekeræ 1714. 4. Pro geometria. In ejus Libro *de fabrica mufcul.* c. 4. fere tota hiftoria medica continetur.

M. le FRANÇOIS *réflexions critiques fur la médecine, où l'on examine ce qu'il y a de vrai ou de faux dans les jugemens quo l'on porte au fujet de cet art*, Paris 1714. 12. quæ mea eft editio. Apologia artis a malignis judiciis vulgi & nonnullorum fcepticorum vindicatæ. In fyftemata magnam culpæ partem transfert, aliquos tamen ægros fanari & fidelia medicamenta dari monet. Experientiam magnum artis fundamentum conftituit, non tamen unicum & rationis ufum requiri oftendit. Vires medicamentorum fola credit experientia innotefcere. Libros paucos bene fcriptos effe prudens monet, & ne HIPPOCRATICOS quidem undique perfectos effe. Virtutes veri medici depingit, autodidacton effe poffe negat, & ab eo & lectionem bonorum fcriptorum & praxin clinicam requirit. Imputationes atheifmi refellit. Agyrtas explodit, adjectis nonnullorum hiftoriis, quorum brevis fama fuit. Vitia vulgi & fuperftitiones, etiam fanatorum exagitat. EJ. *projet de réformation de la médecine*, Paris 1716. 12. 1723. 12. Minuendum numerum pharmacopolarum, aliter educandos medicos. EJ. *differtation contre l'ufage de foutenir des thefes en médecine avec un mémoire fur la réformation de la médecine de la ville de Paris*, ibid. 1720. 12.

E. BELLERS *effay tovvards the improvement of phyfick vvith an effay tovvards employing the able poor*, Lond. 1714. 4. *

THEODORI ZVVINGER *de methodo docendi medicinam mathematica*, Bafil. 1714. 4.

AUGUSTINI CALMET *de medicis & re medica Hebræorum*, Parif. 1714. 4. cum commentario in JESUM filium SIRAI.

A. de JUSSIEU *Eloge de M. FAGON* cum *hiftoria horti Regii* prodiit Parif. 1714. 4.

DOUGLASSII *bibliographiam* laudavi.

Effay upon the duty, of phyficians and patients, Lond. 1715. 8. *

HERMAN ULRICH a LANGEN *de nummis & marmoribus medicorum*, Jen. 1715. 4.

HIERONYMI LUDOLF *de polymathia medica*, Erfurt. 1715. 4. *

J. GOT-

J. Gottlieb Astii *succincta medicorum medicave historiæ delineatio*, Lipf. 1715. 4. *

Some memoirs of John Radclife Lond. 1715. 8. * In ejus bibliothecam priori anno Oxonii dedicatam celebris, fed non abfque accufatione dimiffa oratio Kingii anno 1749. prodiit.

Christiani Friderici Garmanni & aliorum *centuria epiftolarum*, Roftoch. 1715. 8. aliqua habent ad hiftoriam medicinæ ejus ævi.

Guil. Musgrave *de dea falute*, Oxon. 1716. 8. *

Utcunque huc pertinet J. Jac. Scheuchzeri *bibliotheca fcriptorum hiftoriæ naturalis &* J. le Long *de fcriptoribus hiftoriæ naturalis Galliæ*, Tiguri 1716. 8.

VVilh. Maur. Alb. Kuhnemann *de fapientiæ nexu cum arte medica*, Hall. 1716. 8.

J. Jac. Burckhard *medicus graviffimus humanitatis ftudiorum vindex*. Acc. J. Caselii ad Henningum Arnisæum *de medica arte præftantibus feculo XV. viris epiftola*, VVolfenbuttel 1716. 8. Aliqua medicorum eloquentium & literatorum encomia habet, Caselius vero laudat medicos fibi per itinera familiares.

Ludolf Henr. Rung *de fatis & mutationibus quibus obnoxia fuit ars medica*, Brem. 1716. 4. RIV.

Immanuel VVeismann *aufrichtige abmahnung gegen einige kranken infonders gerichtet*, Tubing. 1716. 4. *

Benjamen Richter *groffer unterfcheid zvvifchen rechtfchaffenen medic. und quakfalbern*; &c. Görlitz 1716. 8. *

J. Schutzen *tractatus curiofus de medicina, medicis medicaftris, morbis morbidis, moribundis, morte ipfa & mortuis*, Magdeburg. 1716. 4. Germanice. Mera compilatio hominis aliis artibus innutriti.

J. Bapt. Doye *ritus & infignia faluberrimi Medicorum Parifienfium ordinum decreta* Ed. altera Parif. 1716. 12. * Pl.

Joseph Gazola *il mondo ingannato da' falfi medici*, Perufiæ 1716. 8. libellus fexies recufus & nuper Venet. 1747. 4. contra Galeniftas, & nimios vetuftatis amatores fcriptus, atque ignaros, in varias etiam linguas verfus Gallice fub titulo *prefervatif contre la charlatannerie des médecins*, Leid. 1735. 8. tum Hifpanice a Gregorio Majans Valenza 1729. 8. cum titulo *el mondo engannado per los falfos medicos*. Refpondit Gazolæ Jac. Pyla-rini fub titulo *medicina difefa*, Venet. 1717. 12. * aliufque fcriptor cum titulo *il mondo difingannato da' veri medici*. Sed laudant Gazolam fcriptores diarii Eruditorum Italiæ. Sebastianus etiam Rotarius pro Gazola refpondit, duriter utique, in libello *il medico padre*. Idem in *lettera all' autor del mondo difingannato* anatomen, & inprimis recentiorem laudat, & antiquam illam deprimit.

J. Læti *charlataneriam medicorum* germanice vertit Freyfingen 1717. 8. Burch. Verus auctor eft J. Daniel Longolius.

Alexandri Knipsmacoppe *pro empirica medicina adverfus theoriam*, Patav. 1717. 4.

J. Georg. Meintel *theologus philiater feu medicinæ amans rationibus idoneis defenfus*, Norimberg. 1717. 8. * Pl.

J. God. Hahn *de medicina Germanorum veterum*, Lipf. 1717. In Ej. libro *de variolarum antiquitatibus* jam laudato multa occurrunt ad hiftoriam medicinæ, & juncta prodiit epiftola qua oftendit Mesues fcripta effe, quæ fub J. Damasceni titulo exftant.

In Vratislaviensium collectionibus (*Breslauer Samlungen*) plurima ad hiftoriam novorum inventorum, lites medicas novofque libros fpectantia continentur. Sic in *Actis Berolinenfibus* vitæ medicorum chemicorum celebrium & archiatrorum Brandenburgicorum exftant.

Laurentii Robers *de idea boni medici*, Upfal. 1718. 4.

C. T. A. S. *medicus afflictus*, Budingen 1718. 8. *

C. E. Kleinfeld *ein neuer medicus ein neuer kirchhof*, Rinteln. 1718. 4. *

Memoria Petri *ab* Hartenfels, Erfurt. 1718. fol.

Bartolommeo Corte *notizie iftoriche intorno a' medici fcrittori Milanefi, e a principali ritrovamenti fatti in medicina dagl' Italiani*, Milan. 1718. 4. Breves hiftoriolæ medicorum Mediolanenfium, Ticinenfium & denique totius Italiæ cum emortualibus annis, natalibus, epitaphiis. Lazarus Augustinus Cotta & Johannes de Sitonii appendicem aliquam, & catalogum medicorum Mediolanenfium feculi XV. adjecerunt.

J. VVoodv-

J. VVOODVVARD *state of physic and of deseases*, 1718. 8. latine cum titulo *medicinæ & morborum status* recusus est Tiguri 1720. 8. Præter theoriam miram variolarum, ortarum a nimiis ventriculi salibus, quos solum oleum domet, & præter refutationem methodi, qua in secunda febre alvus ducitur, satyra est in medicos, & mores seculi. Contra VVOODVVARDUM, insignem JACOBITAM, scripsit D. BYFIELD. Respondit nescio quis in libello *A Sober vindication of* D. VVOODVVARD, Lond. 1719. 8. qui mera est in FRIENDIUM & MEADIUM declamatio, tum alius in *lettre au triumvirat de* FRIEND, MEAD & C., Lond. 1719. 8. quam non vidi. * Ad pugnam usque hæ cum MEADIO lites exarserunt. Respondit etiam VVOODVVARDO JOHANNES QUINCY in *examination of* VVOODVVARD'S *state of physic and diseases*, Lond. 1719. 8. * De ea lite vide *Journal des* SAVANS 1720. M. *Jul.*

ABRAHAMI VATER *de incrementis artis medicæ*, VVittemb. 1718. 4.

DOMINICI GAGLIARDI *idea del vero medico*, Rom. 1718. 8. *

TOPÆNANTHES (JOH. FRID. ORTLOB) *de Mose chemico*, Tilienroda (Lips. 1718. 4.) Pl.

BLASII CARYOPHILLI *dissertationes miscellaneæ* quarum sexta est de icone ASCLEPIADIS, Rom. 1718. 4. cum ejus viri vita. In nupero EJ. *de herculanis thermis* opere exstant varia de medicis castrensibus & valetudinariis.

BLASII CARYOPHILLI vita ASCLEPIADIS in GIORN. de LETTER. recusa exstat.

DANIEL HOFMAN cum *adnotationibus medicis in hypothefes Goueyanas* edidit Francofurti 1719. 8. descriptionem itineris sui gallici & status artis medicæ qualis anno 1718 Parisiis fuit.

JUSTI CHRISTOPH. BÖHMER *memoria Professorum Helmstadiensium ex medicorum ordine*, Helmstad. 1719. 4. BOECKELII, PAXMANNI, VVIGTI, NEUVVALDI, BIERMANNI, SIGFRIDI, FREYTAGII, PARCOVII, ARNOLDI VVERNERI, LIDDELII, ADAMII, FREIDAGII, LUCHTENII, ARNISÆI, VVOLFII, VOGLERI utriusque, HENRICI MEIBOMII, J. JUNGII, TAPPII, H. CONRINGII, H. MEIBOMII, F. SCHRADERI & J. STISSERI vitæ hic traduntur.

J. SAMUEL CARL *nosocomium academicum*, i. e. *pia desideria von aufrichtung eines lazarets zum nutzen der kranken armen undet ablirung der medicinischen und physicalischen wissenschaften*, Buding. 1719 8.* EJ. *vorstellung vom decoro Medici*, Budingæ 1723. 8.

A. QUIRINI RIVINI *series Decanorum Lipsiensium*, Lips. 1719. 4. Cum Bibliotheca ejus, quæ ex præcipuis est, clari viri vita descripta exstat Lips. 1727 8.

GUIL. JUCH *de præparatione ad lectionem veterum medicinæ auctorum*, Hall. 1719. 4.

J. HENRICI *von* SEELEN *de medicorum meritis in S. Scripturam*, Lubec. 1719. 4.

GEORGII DETHARDINGII *de meritis* LUTHERI *in artem medicam*, Rostoch. 1717. EJ. *de necessitate medicinæ ex natura termini vitæ*, ibid. 1719. 4. EJ. *memoria* J. E. SCHAPER, ibid. 1721. 4. EJ. *an studiosus medicinæ citra vivi D. vocem propria industria sufficientem sibi comparare queat scientiam*, Hafn. 1734. 4.

DANIELIS VVILHELMI TRILLERI, viri doctissimi, HIPPOCRATES *falso atheismi accusatus a* GUNDLINGIO, Rudolstatt. 1719. 8. Defendit HIPPOCRATEM distinctione facta inter θερμὸν, quod de DEO interpretatur, & φύσιν, & passim satis probabiliter bonum senem excusat, atque ostendit parum notum fuisse GUNDLINGIO, cujus accusatio exstat in *otiorum Halens.* P. II. Omnia pene Coi Senis opera pro genuinis recipit. EJ. *epistola critica ad* D. FREIND *super* I. & III. Libros *epidemiorum*. *Agitur etiam de variis editionibus*, M. SS., *stylo*, *dialecto* HIPPOCRATIS, Rudolstatt. 1720. 8. scripsisse monet Ionice sed attico sermone misto. Utique sudores inter crises recepisse, & pulsum perspexisse, contra FREINDIUM docet. Passim textus corrigit, FOESIANAM editionem præfert. EJ. *de nova editione* HIPPOCRATIS *adornanda*, Leid. 1728. 4. Eruditionem summam hic ostendit in specimine, quo librum *de anatome* commentario illustratum edidit. Vitia autem & bona omnium editionem æstimat. Utinam raræ, & hac ætate rarissimæ eruditionis, vir absolvisset laborem, nostraque studia simili omnium HIPPOCRATICORUM operum editione adjuvisset!

J. HERMAN FURSTENAU *de fatis medicorum* oratio, Rintlen 1720. 8. EJ. *desiderata* huc citam referri possunt.

FRID. EHRENHOLD NICII *de ratione altero medicinæ fulcro necessario*, Argentor. 1720. 4.

JOH. FREIND *oratio anniversaria Harveiana*, Lond. 1720. 4. * EJ. *history, of physick, from*

from the time of GALEN *to te beginning of the fixteenth Century* Pars I. Londin. 1725. Pars II. 1726. 8. varie recufa latine in operibus omnibus auctoris latine verfis, Parif. 1735. 4. & Leidæ 1734. 8. Cum vita auctoris ibidem hiftoria prodiit Gallice 1727. 4. tum Parif. 1728. 4. Hoc opus auctor in carcere fcripfit, quo CLERICI laborem GALENI ævo, ad renovatas ufque literas continuavit, quibus temporibus Græci pofteriores & Arabes & recentiores *barbari* continentur. Vitas brevius defcripfit in iis recenfendis curiofior, quæ quifque auctor in morborum hiftoria, aut curatione primus inveniffet aut emendaffet, eamque occafionem nactus nonnumquam etiam pofterioris ævi cogitata & fua admifcet, exemplo deliquii animi a paracentefi, aneuryfmatis, hydroceles, peftis feculi VI. variolarum, luis venereæ. Facile oftendit, ALEXANDRUM egregium virum fuiffe, & faventius judicium mereri. Arabes, quales ab interprete nactus eft, percurrit, & ALBUCASEM atque AVENZOAR reliquis præfert, cum ego RHAZEM mallem. In barbaris curiofus fuit, etiam obfcurioribus, ut JOHANNE ANGLICO, & in LINACRO finem fecit. Debemus certe FREINDIO plurima utilia, quæ in auctoribus neglectis latent, ut multa tamen illaudata reliquerit, æque bona. Contra FREINDIUM fcripfit anonymus *obfervations on* D. FREINDS *hiftory of phyfick fhevving fome falfe reprefentations of antient and modern phyficians by* C. VV. M. D. 1726. 8. quem lego effe C. VVINTRINGHAM. JOHANNES etiam CLERICUS fratris famam, cujus errores chronologicos retexerat FREINDIUS, vindicare conatus eft in T.XXVI. *Bibliotheca* quam dixit *anciénne & moderne*. Acriter autem refpondit pro FREINDIO JOHANNES BAYLLIE in libro *a defenfe of* D. FREIND *and his hiftory of phyfick in anfvver to the reflections of M. le* CLERC *vvith remarks upon the age of the introduction of chymiftry in phyfic*, &c. London 1727. 4. & 1733. 8. Facile oftendit, veras effe cenfuras FREINDII de ætate ÆTII, PAULI, TRALLIANI, quorum tempora non vera a R. MOREAU receperat CLERICUS. Oftendit MESUEN primum utramque vim adftringentem & purgantem in Rheo adgnoviffe, RHAZEM ante AVICENNAM chemica aliqua defcripfiffe, ACTUARIUM non valde Arabes fecutum effe, &c.

JOH. FREIND *hiftory of phyfick*, &c. junctim cum aliis operibus fæpe prodiit, & nuper fola 1751. 8. vol. 2. Londini.

NIC. LANZANI *opus medicum quadripartitum complectens characterum chymicorum hermeneiam, vocabulorum medicorum euphoniam, dictionum medicarum orthographiam*..... Neapoli 1721. 4. Tria lexica & auctoritates ad fyllabas breves longafque, tum confilia ad recte concinnandas formulis, &c.

The Doctor fcarify'd, London 1721. 8. Satyra & confilia ad ftudia medicinæ maturius perficienda.

C. PH. BERNH. VALENTINI *labyrinthus medici ftudii feliciter fuperandus*, Gieff. 1721. recufus cum *corpore juris imperialis*, eft compendium methodi ftudendi.

MICHAELIS ALBERTI aliqua huc pertinent, ut in opufculis *medicinifche und philofophifche fchriften*, Hallæ 1721. 8. excufis, ubi de *pedantifmo medico* (contra PANCRATIUM VVOLF) & *de vana & inperfecta ftudii mechanici applicatione ad medicinam* agit acrius & acerbius, quam oportebat. EJ. *de medicinæ apud Ebraos & Ægyptios conditione*, Hall. 1742. 4. EJ. *tentamen lexici medici realis obfervationum medicarum ex variis auctoribus felectarum*, Halæ 1727. 4. pars altera 1731. 4. prodiit.

SEBASTIANUS MELLI in *arte medico-chirurgica efaminata*, Venet. 1721. 8. inprimis medicinæ & chirurgicæ laudes conatur ornare. In *Difpaccio* VII. HIPPOCRATEM defendit contra GENGAM.

CAR. FRANCISCI COGROSSI *pro virtute medica adverfus fortunam*, Brixiæ 1721. * EJUSD. *faggi della medicina Italiana*, Padoa 1727. 4. Hiftoriam dat SANCTORII ejufque inventa laudat, polfilogium, anemometron, æolipilam, acum triquetram, catheterem trifidum pro extrahendo calculo. Iatromathematicos exagitat. EJ. *de medicina brevitate* differtatio in *opufculi fcientif. e filol.* T. XIII. & *de fallacia medica* T. XVII.]

GEORGII GOTTLOB RICHTERI ILL. collegæ noftri doctiffimi, *medicina firmis certifque fundamentis innixa*, Kilon. 1722. 4.

Statuta moralia Collegii Regii medicorum Londinenfium, Londin. 1722. 4. *

J. E. RABE *de* HIPPOCRATE *barbaris opem negante*, Lipf. 1722. 4.

J. KING fatis afpera epiftola in qua D. VV. TRILLERI *epiftola ad* FREINDIUM *ad examen revocatur* exftat Cantabrig. 1722. 4.

TIMO-

TIMOTHY VAN BUSTLE (nomen fictum) *art of getting into the practice of physick*, Lond. 1722. 8. *

J. JOACHIM BECCHERS celebris chemici & politici *leben*, Nurnberg 1722. 8. Auctor eft URBANUS GOTTFRIED BUCHNER. Ea etiam vita a CL. ZINKIO in *Leipziger Samlungen* repetita eft.

FRID. PARSAY *medicus ad spartam reipublica ornandam aptus*, Schneeberg. 1722. 4. *

C. POLYCARP LEPORIN *leben* FABRICII *von* HILDEN, Quedlinburg 1722. 4. KAESTN. EJ. *Germania literata oder das itzleben gelehrte Deutschland*, Quedlinb. 1724. 8. EJ. *ausführlicher bericht vom leben und schriften* D. LAURENTII HEISTERS, Quedlinburg. 1725. 4. Præter merita patroni sui varia lectu digna habet de avaritia & iniquitate RAVII. Error eft, quod CL. HEISTERO inter inventa tribuat nervi decimi separationem a nervis capitis, ut qui descendat infra vertebram secundam.

Ad CÆLII AURELIANI editionem suam AMMANUS præfatus eft de historia *medicinæ methodicæ*.

J. JAC. BAIERI (& FRANC. BUTTNERI) *de probabilitatibus medicis*, Altdorf. 1722. 4. EJ. *de testimonio medico*, *futuro practico necessario* 1706. *de jucundo in praxi medica observando* 1705. EJ. *de quibusdam asylis ignorantiæ* 1718. 4. *de patientia medicorum*, Altd. 1724. EJ. *iatro-aliptia veterum*, Altdorf. 1723. 4. EJ. *de temperantia medicorum* Altdorf. *idea boni medici castrensis* 1721. *& orationes* junctim editæ anno 1727 in quibus *de honorariis & præmiis medicorum*; *de honorifica medicorum appellatione*; *de politia medica & academica analogia*; *de communibus medici & prorectoris academici virtutibus*. EJ. *biographia professorum medicinæ qui in academia Altorfina umquam vixerunt*, Norimb. & Altdorf. 1728. 4. Ex melioribus in hoc genere scriptis eft, & solicitum librorum censum continet. EJUS etiam *adagia medicinalia* ab anno 1711. ad 1717. novem disputationibus proposita & anno 1718. 4. junctim edita utcunque huc faciunt. EJ. *schediasma de edendo* CELSO jam anno 1720. Altdorfii prodierat. EJUSD. exftat περὶ τῆς τῶν ἰατρῶν εὐσεβείας jam Altd. 1704. 4. edita oratio.

HERMANNI OSTERDYCK SCHACHT *de firmitate artis medicæ*, Leid. 1723. 4. EJ. *de medico exercitato*, ibid. eodem anno. Eæ recusæ sunt additis etiam orationibus *de iis quæ medicum ad artis exercitium se accingentem præcipue scire oportet & de prudentia in ratiocinio physico & medico necessario observanda*, Leid. 1734. 4.

PAULI GOTTLIEB VVERLHOF *de medicina methodica secta ejusque usu & abusu*, Helmstad. 1723. 4. Cum bono judicio vir ingeniosissimus ea collegit ex auctoribus, quæ huic sectæ propria sunt. In scripto jam laudato contra J. G. HAHNIUM multa etiam ad historiam artis proposuit.

VVILHELMI PAULI *funeralia*, Lipf. 1723. fol.

E. E. STAHL *de diversitate medicinæ dogmaticæ & empiricæ*, Leid. 1723. 4.

GIACINTO GIMMA *idea della storia dell' Italia letterata divisa in due tomi*, Napoli 1723. 4. jura equidem coluit, & in vasti ambitus opere omnes omnium artium scriptores complexus eft. Ad medicinam tamen aliqua pertinent & elucet auctoris studium, quo gloriam inventorum ad suam gentem conatur transferre.

J. CHRIST. ETTNER *vade & occide Cain*, Lipf. 1724. 8. in easdem ridiculas voces etiam P. AMMANI exftat differtatio.

JOH. le THIEULLIER & BERNARDI de JUSSIEU, *Estne medicina a systematibus certior*, Paris. 1724. 4.

MARIA CHIARIANNA *l'obbligo de' medici, chirurgi, e speciali*, Veron. 1724. 8. *

CONRADI ZUMBACH a COESFELD *de vero in medicina inveniendo*, Leid. 1724. 4.

RICHARDI MEAD *differtatio de nummis Smyrnæis in honorem medicorum percussis*, Londini 1724. 4. Leidæ 1725. 8. & nuper Gotting. 1748. 8. una cum *oratione anniversaria* HARVEIANA recusa. In ista breviter perstringitur historia medicæ artis, & medicis honor suus & libera conditio afferitur ex legibus Athenienfium aliorumque populorum, medicorumque servos chirurgos fuisse, & unctores, aliosque medicorum ministros, familias multas Romanas medicam artem exercuisse, &c. Denique laudantur de more ii qui *Collegium M^m dicum Londinense* ex testamento ditarunt. In *differtatione* elegantissima describuntur nummi plerique a D. CHISHULL Smyrna relati, in quibus nomina medicorum Erafistrateæ & Herophileæ sectæ excusa exftant, cum Symbolis deorum medicorum. In *notis* declarantur num-

nummi, & vitæ medicorum, qui plerique in ſua republica ex principibus fuerunt. Subjiciuntur nummi aliqui Romani gentis Rubriæ. Magnum ex hac diſſertatione literarium bellum exarſit. Nam vir alioquin eruditiſſimus CONYERS MIDDLETON, paradoxus uti notum neque æquus aliis aut viris aut opinionibus, ſcripſit Cantabrigiæ anno 1726. 4. *de medicorum apud veteres Romanos degentium conditione qua contra* J. SPONIUM *&* R. MEADIUM *ſervilem atque ignobilem fuiſſe oſtenditur*, qui liber anno 1734. 8. anglice verſus eſt Londini. PLINIO utitur ut oſtendat, Romanam gravitatem ſead artem medicam, etſi quæſtuoſiſſima fuerit, nondum dimiſiſſe; atque ante Cæſarum ævum, neminem ingenuum civem medicatum eſſe, ſed græculos unice infimæ ſortis & libertos & ſervos denique medicinam feciſſe. Negat chirurgos a medicis diverſos fuiſſe, negat liberos fuiſſe medicos, quod ſint prænomine uſi, refutat SPONIUM, aliquos ejus errores exagitat, nonnulla alter legit, negat reperiri medicum practicum apud Romanos qui una non chirurgus fuerit. Rubriæ & Aciliæ gentis nummos, a MEADIO productos ad aliquas ceremonias & peculiares eventus pertinere credit non ad veros ex ea familia medicos. Reclamatum eſt undique & edidit Anonymus ad C. MIDDLETONI *de medicorum apud veteres Romanos conditione qua ſervilem & ignobilem fuiſſe contendit Reſponſionem*, Londin. 1727. 8. juſto libro. Rhetorem vocat MIDDLETONUS. Reſpondit adeo fuiſse liberæ conditionis medicos, ut ſervi nonniſi in libertatem adſerti ea potuerint defungi. Eodem ordine & paulo meliori, quam Profeſſores liberalium artium fuiſſe: Glyconem Panſæ medicum in matrimonio vixiſse, liberum adeo, SENECAM medicos manifeſto liberos facere, VIBIUM RUFUM medicum in inſcriptione reperiri, CHARICLEM fuiſse ex amicis TIBERII. Medicinam dudum fuiſse diviſam, ut abuſu aliquo medici ſint dicti, qui unicam partem artis exercerent, CELSUM medicos a chirurgis ita diſtinxiſse, ut diverſis locis horum dederit catalogum, CRASSUM etiam apud CICERONEM utrumque ordinem manifeſto ſeparaſse. Alius anonymus exiguo libello MIDDLETONUM adgreſsus eſt Londin. 1726. 8. cui titulus *notæ breves in Diſſertationem nuper editam de medicorum apud veteres Romanos degentium conditione*. Aliquos medicos ſervos fuiſse, liberos alios oſtendit, & clinicos a chirurgis diverſos, & hoc quidem evidenter. Anglice etiam prodiit, Lond. 1734. 8. & auctor eſt PERROT VVILLIAMS. Alio anonymo auctore prodiit *in diſſertationem nuper editam de medicorum apud veteres Romanos degentium conditione animadverſio brevis* Londin. 1727. 8. Eadem fere habet, de diverſitate medicorum & ſervorum loca PLATONIS, de dignitate artis medicæ voces PLUTARCHI, CICERONIS. PLINII locum aliter interpretatur, ut ſignificet unice, Romanos novam ſectam in medicina non eſse orſos, ſed ad Græcos continuo tranſiiſse. Chirurgos a clinicis etiam ex loco CRASSI & aliunde ſeparat. Contra hos tres ſcriptores MIDDLETONUS jam acriter & parum civiliter reſpondit in *diſſertationis de medicorum Romæ degentium conditione ignobili ac ſervili contra anonymos quoſdam notarum brevium, Reſponſionis, atque animadverſionis auctores defenſione*, Cantabrig. 1727. 4. Negat ſatis certo CELSI ævo medicos a chirurgis diverſos fuiſse, ſed ægre ſe hoc loco defendit inique preſsus a loco CICERONIS, uti etiam incommode ſe tuetur adverſus ejuſdem TULLII alium locum, quo inter liberales & honeſtas artes medicinam refert. Contra eum libellum reſpondiſse ſub titulo *Diſſertationis* MIDDLETONII *de medicorum*, &c. *conditione defenſio examinata* JOHANNEM VVARD lego, & annum video eſse circiter 1728. librum non vidi. Anno ſequente CAROLUS LA MOTTE theologus ſcripſit *an eſſay upon the ſtate and condition of phyſicians amongſt the antients*, London 1728. 8. Artem magni a Græcis factam eſse, minoris a Romanis, quod a Græcis doceretur, quos ſpernebant Romani, &c. * In Germania varii aut medici aut alii hanc eamdem quæſtionem agitaverunt, ut plerique MIDDLETONUM refutarent. POLYCARPUS FRIDERICUS SCHACHER Lipſiæ edidit diſsertationem *de honoribus medicorum apud veteres*. J. HENRICUS SCHULZE diſsertationem *de ſervi medici apud Romanos & Græcos conditione*, Hall. 1733. 4. JULIUS CAROLUS SCHLÆGER *hiſtoriam litis de medicorum apud veteres Romanos degentium conditione*, Helmſtatt. 1740. 4.

FRIDERICUS ROHTSCHOLZ bibliopola edere cœpit anno 1725. *bibliothecam chemicam oder catalogus von chymiſchen büchern und lebens beſchreibungen berühmter philoſophen*, Nurnberg 8. & faſciculos 5. edidit.

BERNARDI SIEGFRID ALBINI variæ exſtant vitæ, J. JAC. RAVIIcum ejus theſauris, Leid. 1725. 8. deinde G. H. FABRICII ab AQUAPENDENTE in editione *operum anatomicorum* Leidenſi anno

anno 1738. fol. & ANDREÆ VESALI in editione *operum anatomicorum & chirurgicorum* anno 1725. fol. Omnes singulari cura ex optimis fontibus decerptæ sunt.

Inter J. B. BIANCHI orationes Genevæ 1723. 4. junctim editas pertinet huc *prima* dicta Bononiæ anno 1720. de meritis Bononiensium in medicinam, ob quam a J. B. MORGAGNO correctus est. Altera est de dignitate anatomes.

FRANCISCI van LEEMPOEL dissertationem inauguralem jam dixi *in anatomicis*.

C. GOTTLIEB SCHVVARTZ & BAIERI filii *de Æsculapio & Hygiea Diis* φιλανθρώποις eruditissima disputatio, Altdorf. 1725.

LUD. CHR. CRELLII *Antonius Musa Augusti medicus observationibus varii generis illustratus*, Lipf. 1725. 4.

RICH. HALE *oratio* HARVEIANA *in laudem Anglorum qui artem medicam inventis utilibus & eximia scientia illustrarunt*, Lond. 1725. 4. PL.

VV. U. VVALDSCHMIDT *de valore medicinæ & chymiæ hodiernæ*, Kilon. 1725. 4.

In Trivultinis hujus anni reperitur celebris illius schematum delineatoris Abbatis de S. PIERRE *mémoire pour perfectionner la médecine*. Proponit Academica præmia & alia minime mala præsidia.

J. de GORTER *de dirigendo studio in medicinæ praxi, seu de tabulis pro disciplina medica concinnandis*, Harderovic. 1726. 4. Modum facilem docet, quo possimus cum temporis compendio medicas observationes in chartas conjicere.

Inter THOMÆ SIMSON *de re medica dissertationes* IV. Edimburgi 1726. 8. editas secunda huc pertinet, qua medicina veterum laudatur, ob victum & præsagia.

Réponse à la question si les médecins peuvent & doivent prendre part aux affaires de l' Eglise, Paris 1726. 4. Tribuitur HECQUETO.

Programma *de vita & morte* J. A. SCHMIDII, Helmstatt. 1726. fol.

GEORG. HENR. GOETZ Κηπόφιλον *seu de eruditis hortorum auctoribus*, Lipf. 1726. 4. germanice.

CHRIST. GOTTFR. STENZEL *de præjudiciis a medicina removendis*, Helmstad. 1726. 4. *de superfluis atque inutilibus e pathologia* 1733. EJ. *vom schlendrian der studiosorum & Profeßor. medic.* 1733. EJ. *de syncretismo medico utili & necessario* 1734. EJ. *medicus ab iniquis judiciis vindicatus* 1738. EJ. *de nefanda iniquissimorum quæ haud raro medicis tribuuntur præmiorum conditione*, VVittemb. 1742. 4.

CHRIST. GOTTFR. STENZEL etiam est *defensio* HIPPOCRATIS (*Epid.* VI. S. V. §. 12.) *fuci non mali accusati*, VVittemb. 1745. 4.

J. R. MIEG *de obitu* THEODORI ZVVINGERI, Basil. 1726. 4.

PETRI AGUENZA *defensa de la medicina y de los medicos contra el theatro critico universal* (Patris FEYOO) Madrit. 1726. 4. * Scripserat J. BENEDICTUS HIERONYMUS FEYOO *de incertitudine artis medicæ*, quod opusculum sub titulo *the incertainty of physic* prodiit Londin. 1739. 8. *

FRANCESCO LLORETY MARTI *apologia de la medicina y sus doctos Professors contra los errores vulgares*, Madrit. 1726. 4.

In *Mémoires de l' Acad. Roy. des Inscriptions* 1726. continetur CL. MAHUDEL de CELSI *vita & scriptis* dissertatio.

G. D. GOSCHVVITZ *cautela medico-politica*, Hall. 1726. 4. EJ. *memoria* prodiit, Hall. 1729. fol.

ANTONII COCCHII *medicinæ laudatio in Gymnasio* Pisis habita, Lucæ 1727. 4. EJ. *de usu artis anatomicæ*, Florent. 1736. 4. De medica & anatomica peritia ERASISTRATI & HEROPHILI quos negat vivos homines secuisse. EJ. *discorso dell' anatomia*, Florent. 1745. 4. huc pertinet ob codicem Mediceum, cujus vera hic historia habetur, & de APOLLONIO CITIEO, CELSO (quem edere promittit & aliquas addit observationes) & HEROPHILO.

J. LAUR. de MOSHEIM & H. ab ALVVOERDEN *historia* MICHAELIS SERVETI, Helmstad. 1727. 4. a S. R. Præside retractata & edita sub titulo *andervveitiger versuch einer hezer histoire* Helmstad. 1758. 4. quæ editio multis monumentis publicis auctior & nuper anno 1750. 4. *appendice* ditata est. Vitam viri sui pleni & pervicacis undique sollicite congessit, de libris ejus ex M. S. sibi lectis codicibus egit, & locum celebrem de circulatione sanguinis minori anno 1553. in Libro *de restitutione christianismi* editum inserit. Liceat hic quærere, si crudelior hic CALVINUS fuit, cur capite plexi in Saxonia Crypto Calynistæ? carceri tot annis inclusis PEUCERUS?

FRANCESCO GARCIA CABERO *templador veterinario de la furia vulgar en defensa de la facultad*

dad veterinaria contra el disprezzo que de todos baza el D. FRANC. SUAREZ de RIBEIRO; Madriti 1727. 4. *

ALEX. MARTINEZ *reparos medicos*, Madriti 1727. 4. *

REMIGIO LOPEZ de UNZUETA *certo en que dice loque sente sopra el popel desagravio de la medicina*, Valladolid. 1727. 4. * vitiose scriptus titulus quem corrigere non potui.

GERH. STOER *ob es nöthig sey die praxin und chirurgie und apotheker kunst zu vereinigen*, Helmstad. 1727. 4. adversus GOELICKIUM.

J. HENRICI SCHULZE *historia medicinæ a rerum initio ad a. u. c.* 535. Lips. 1728. vir eruditissimus latine, græce, arabice, nummorum peritus, apprime gnarus veterum, meliori fortuna dignissimus, non infeliciter eam ipsam historiæ partem retractavit, in qua CLERICUS laboraverat, brevior & meliori ordine usus, addidit varia ad Chinensium, Malabarum, Ægyptiorum Medicina, quæ omnia leviter adtigerat CLERICUS, HIPPOCRATIS dogmata dilucide proposuit, in PLATONE varia invenit, ibi vulgo non reperta, ut effervescentiam salis acidi & lixivii. Accurate etiam ERASISTRATI theoriam tradidit. Ingenuitatem medicorum adseruit. Valde dolendum est periisse omnem spem de continuatione operis, cujus pars in hac raritate ejus studiis inprimis optabilis erat, qua Arabum historiam traditurus erat. EJ. *compendium historiæ medicæ a rerum initio ad* HADRIANI *excessum*, Hall. 1741. 8. CELSI hic, DIOSCORIDIS, ARETÆI, methodicorum, historia additur priori operi *de justa studii anatomici æstimatione* programma, Altdorf. 1720. 4. EJ. *de periergia in anatome evitanda* progr. ibid. 1720. 4. EJ. *vita* F. HOFMANNI, Hall. 1740. 4. EJ. *de artibus mutis* VIRGILII, Hall. 1742. EJ. *de experimentis medicis majori auspicio capitis*, ibid. 1741. In disputatione de *Helleborismis veterum*, & passim alibi historiam etiam adtigit. EJ. a morte *bibliotheca* prodiit Hall. 1745. 8.

J. G. GMELINI egregii chimici & pharmacopolæ *vita*, Tubing. 1728. fol.

J. G. GERET *nævi medicorum theologici ex historia literaria adumbrati*, VVeissenburg 1728. 4.

J. OOSTERDYCK SCHACHT *de arcto quo philosophia cum omnibus præsertim medicis scientiis nectitur vinculo*, Franeker 1728. fol.

J. GOTTHELF STEMLER *epistola probans, Doctorum medicinæ perfectum existere posse neminem nisi sit philosophiæ peritus*, Lips. 1728. 4.

EAN. PASSAVANT *de medico ejusque jure & privilegiis*, Basil. 1728. 4. docta disputatio.

Anno 1728. ceperunt edi, & hactenus continuantur *Raccolta d' opuscoli filologici & scientifichi*. Vitæ variæ medicorum ea collectione continentur, PACCHIONI, LANZONI, MICHELI, BARTHOLETTI, PETRI de ABANO.

J. CHRISTOPH. GÖTZ *scripta* G. E. STAHLII *aliorumque ad ejus mentem differentium serie chronologica* Ed. II. *accedit supplementum* I. *scripta ad hunc usque diem edita exhibens*, Noriberg. 1729. 4. Alios libros cum analysi & compendio, alios titulo tenus recensuit, conjunctis ad eam sectam etiam J. Z. PLATNERO, HENKELIO, aliisque minus publice Stahlianis.

D. ANTONIO de MONRAVA *antiquedad e Ribero impugnados*, Madrit 1729. 1730. 4. *

J. M. GROSS *bibliotheca hydrographica*, Noriberg. 1729. 4.

HENR. FRIDR. VVALTHERS *ruhmliches denk und ehren mahl*, Lips. 1729. fol. *

HURLE *essay upon the state of physic in the old and nevv testament*, Lon. 1729. 8. *

J. CHRIST. TROPANNEGGER *Funeralia*, Dresd. 1729. fol.

GRÆME *essay of acquiring knovvledge in physic*, Lond. 1729. 8. *

HERM. *von der* HARDT *memoria* J. CAROLI SPIES Prof. Helmstadiensis, Helmst. 1729. 4.

CHRISTIAN EHRLICH *empiria denudata die entlarvete quaksalberey*, Hall. 1729. 4. De damnis oriundis ex toleratione empiriæ.

ELIÆ CAMERARII *epistola Taurinenses* ad historiam medicam omnino pertinent. EJ. disputatio *de medicinæ depradatione per philosophiam*, Tubing. 1731. 4.

Des Churf. in Sachsen confirmation der medicinischen societaet in Budissin, Dres. 1729. fol. *

DANIEM VINL *de medicina ejusque præstantia*, Traject. 1729. 4. EJ. *amœnitates philologico-medica*, Traject. 1730. 8. Pertinet & ipse ad litem MIDDLETONIANAM, & pro scopo habet ostendere medicos, & liberos fuisse & honoratos, clinicos in divisione artis præcipuum locum tenuisse, servos vero clinicorum fuisse pharmacopolas & chirurgos (propter quam ipsam, ut credebat, injuriam in VINKIUM scripsit PETRUS DU PUY.) Undique farraginem collegit, minus in recipiendis opinionibus difficilis. Ita ob antidoton Esdræ per-

sua-

ſuadetur ESDRAM medicum fuiſſe. MICHAELEM de MONTAGNE, adeo celebrem ſcriptorem numquam vidit, & corrupto nomine citat MORTAIGNE.

CHR. STEPH. SCHEFFEL *de peregrinationibus philiatrorum* Gryphiſvvald. 1730. 8. IDEM cum epiſtolis SCHELHAMMERI ejus viri vitam edidit.

MARTIN. GOTTH. LOESCHER *de medicorum meritis in Auguſtanam confeſſionem*, VVittemberg. 1730. 4.

J. QUINCY *lexicon phyſico-medicum*, Lond. 1730. 8.

D. RIBERO *reſtauration de la medicina antigua*, Madriti 1731.

CHRISTOPH. AUG. HEUMANNI venerabilis noſtri collegæ progr. *de eloquentia medici*; Gotting. 1731. 4.

J. GERHARDI VVAGNER *de matheſeos in medicina & præſertim practica utilitate*, Helmſtad. 1731. 4. EJ. *bedenken von des vvindmüllers curen*, Lubec. 1744. 4. EJ. *gedanken vvie die abnehmenden vortheile der praxis zu verbeſſern*, ibid. 1739. 4.

FRID. OTT. MENKE *comment. de vita, moribus, ſcriptis meritiſque* HIERONYMI FRACASTORII, Lipſ. 1731. 4.

Eodem anno in *actis Trivultinis* JOHANNES ASTRUC dedit ſchema hiſtoriæ Monſpelienſis omniumque in omnibus cathedris profeſſorum. Originem ponit ad annum 1120. & cathedrarum quatuor medicarum ad annum 1498. EJ. laudavimus pleniſſimum catalogum ſcriptorum de lue venera, qui in opere de eo morbo continetur.

HIER. DAV. GAUBII *or. de chemia artibus academicis inſerenda*, Leid. 1731. 4.

J. JAC. MANGET *bibliotheca ſcriptorum medicorum veterum & recentiorum*, Genev. 1731. fol. vol. 2. Bonus ſenex, cum hoc opus compilaret, octogenarius aut major fuit. Addidit LINDENIANIS vitas inprimis Italorum aut communicatas, aut ex recentioribus biographis TOPPIO, MONGITORIO, GIORNALE de' LETTERATI deſumtas, judicia etiam ex Actis Eruditorum Lipſienſibus adjecit, & in eo nimius fuit, quod etiam ipſa opuſcula medicorum recentiorum ex EPHEMERIDIBUS NAT. CUR. aliiſque *actorum* collectionibus operi, hinc juſto nimis grandeſcenti, inſeruit. Mendis ubique ſcatet. CRONENBURGIUS uno loco, altero DESSENIUS reperitur. VINCENTIUS ALSARIUS a CRUCE bis in una pagina exſtat. Sic LUCIUS a CLAF, SYMPHORIANUS, RIVINUS, THRIVERIUS, VARRO, VVOLFIUS, HUGO SENENSIS. Alia nomina ridicule corrupta VITI RIEDLINUS pro VITO RIEDLINO, &c.

Anno 1731. etiam edi cepit *commercium literarium phyſico-technicum Noricum*, quo continentur plurimæ novorum ad artem noſtram ſpectantium librorum cenſuræ & compendia, & vitæ medicorum, & novorum memoriæ.

GOTTLIEB STOLLE *anleitung zur hiſtorie der mediciniſchen gelahrheit*, Jen. 1731. 4. Bonus unice delectabatur hiſtoria literaria, & in hac ejus parte adjutus eſt CL. KAESTNERI opera, ad quem *pars ſpecialis* neque exigua portio partis generalis pertinet. Continet hiſtoriam primo medicinæ in univerſum, a rerum ortu, cum brevibus vitarum & opinionum compendiis. Deinde partes medicinæ anatomen, pathologiam, ſemeioticen, therapiam, pharmaciam, chirurgiam, diæteticen ſingulatim percurrit, earumque aliquos, qui ipſi præcipui viderentur, auctores eorumque vitas & inventa percurrit, multus in editionibus recenſendis inque vitis, multumque uſus biographis, & librorum catalogis. EJ. *hiſtorie der gelahrheit denen zum beſten die den freyen künſten und der philoſophie obliegen*, Jen. 1736. 4. aliqua ex parte ob phyſicos Libros hic pertinet.

BARTHOLOMÆI LAVAGNOLI *de uſu pravo & recto diſciplinarum optimarum in medicina* P. I. *de uſu chimia*, Patav. 1732. 4. Antiquitates chemiæ refutat. Chemicos auxiſſe medicinam, ſed nocuiſſe oſtendit, &c.

In *Actis Edimburgenſibus* non novorum ſolum librorum recenſiores, ſed brevia compendia novorum inventorum ſingulos ad annos continentur.

J. HENR. SCHUTTE *unterricht von den urſachen der krankheiten und des todes, von der arzneykunſt vvahren nutzen und ſcheinaerzten*, Soeſt 1732. 8. *

LUD. de NEUFVILLE & T. TRONCHIN *ſchema lexici medici* quod numquam prodiit Amſtelodami anno 1732. excuſum eſt.

J. CH. VVOLF *der entdekte falſarius und plagiarius d. i. gründliche nachricht vvieder* DAVID FRIEDELS *confiſcirte ſchriften*, Dreſd. 1732. 8.

J. CONR.

J. CONR. LOCHMAN *de theoria medica praxis praemittenda & praeferenda*, Basil. 1732. 4.

J. AD. KULMUS *de quibusdam praejudiciis medicis*, Gedan. 1732. 4. Medicum obstetriciae artis & chirurgiae oportere peritum esse.

BALTHAS. VENATORIS *vita* PETRI de SPINA *cum* GEORG. CHR. JOHANNIS *adnotationibus & appendice de* PETRI de SPINA *junioris vita, meritis, obitu, amplissimaque progenie*, Biponti 1732. 4. PL.

J. CASP. THYM vita cum descriptione *aquarum mineralium alsvvasser* prodiit Schvvednitz 1732. 8.

CHRIST. LUD. SCHEID historiographi Regis & Electoris nostri *laudatio funebris qua manibus* J. VALENTINI SCHEIDII *justa parentalia persolvit*, Argentor. 1732. fol.

FRANCIS. CLIFTON *the state of physic antient and modern briefly consider'd vvith a plan for improving it*, London 1732. 8. & cum titulo *état de la médicine pratique ancienne & moderne*, Paris 1742. 8. vol. 2. In prima parte continetur compendium historiae medicae satis ad FREINDII morem, neque absque vitiis. Nam THEOPHRASTUM generum facit ARISTOTELIS pag. 30. ARETÆUM malam tradidisse anatomen, CLEOPATRAM successores habuisse, pro exemplis sunt minus sollicitae historiae. Empiricos mire laudat, HIPPOCRATEM huic gregi adnumerat, adtractionem ab eo defensam fuisse adfirmat. GALENUM rejicit, quod ratiocinio praxin superstruxerit. Anatomicorum & chemicorum recentiorum industrium vituperat, laudat veterum prognosin, & balnea. Denique delineat methodum, qua possit in nosodochiis ad merum naturae ductum historia morbi consignari cum exemplo tabulae, laudat, cum BAGLIVIO legem, qua sanciretur, ut notabiles observationes chirurgorum & medicorum ad proprium collegium referentur, &c. Versioni, cujus auctor est A. des FONTAINES adjectae sunt *Expériences sur le reméde de* JEAHNE STEPHENS *faites par* E. HALES.

FRANC. JOSEPH. GRIENVVALDT *album Bavariae iatricae*, Monach. 1733. 8. Scriptores patrios, eorum breves vitas & libros, aut disputationes editas & ineditas, recenset, obscuros plerosque aut viros aut libros, & non raro ex aliis catalogis repetitos, vehementer catholicus, qui FUSCSIUM omnium Bavavorum celeberrimum illaudatum relinquat, tamquam haereticum.

JACOBI THOMASII posthuma dissertatio *de facultate medica quatenus gratiosa est* prodiit Schneebergae 1733. 4. cura MICHAELIS ALBERTI.

J. FRIDERICUS SCHREIBER *vitam* FRIDERICI RUYSCHII anno 1732. Amstelodami 4. edidit cum meritorum Anatomicorum, Chirurgicorum, Practicorum, Botanicorum accurata censura, & adsignatis saepe veris eorum inventoribus, quae bonus senex optima fide sibi tribuebat.

An essay for abridging the study of physic, Londin. 1733. 8. Satyra est.

J. PHILIPPI BURGGRAU *lexicon medicum universale*, Francofurt. 1733. fol. Prima tantum pars insignis operis prodiit, qua literae A & B continentur. Res autem ad praxin, anatomen, rem herbariam, voces medicas antiquorum scriptorum, nomina animalium, &c. hic exposuit, & practicam inprimis operis partem studiose perfecit.

Vita CHIRACI exstat in *Mémoires de l' Académie de Montpellier* 1733.

F. GOUEL *an medicina recens antiqua praestantior*, Paris. 1733. 4.

J. ROGERS *some observations vvherin* BOERHAAVE *is vindicated*, Lond. 1733. 8.

PETER du PUY *vermackelyckheden omtrent de vryheit der heelkonst*, Leyde 1733. 8. Contra VINKIUM, medicos vetustos chirurgos fuisse, & aeque inter servos clinicos reperiri ac chirurgos, neque hic quidquam praecipui medicinam habere ostendere conatur. Ineruditus homo, qui cochleam auris a cochleari credit dictam fuisse.

JACOBI BRUCKER theologi, dudum, qui in historia literaria maximum laborem posuit, *Historia vitae* ADOLPHORUM OCCONUM patris, filii, & nepotis & aliorum ad IX. usque Augustanorum medicorum edidit Augustae Vindelicorum 1734. 4. Adjecit recusam LUCÆ SCHROEKII *Hygienen Augustanam*. In EJUSDEM *historia philosophica* plenissime repetiuntur quae ad EMPEDOCLEM, PYTHAGORAM aliosque philosophos & medicos spectant, tum quae ad PARACELSUM. In EJUSDEM *Pinacotheca virorum illustrium* quae ab anno retro 1741. prodiit Augustae Vind. fol. vitae & icones celebrium medicorum F. HOFMANNI, L. HEISTERI, aliaeque continentur ab ipsis auctoribus suppeditatae. In EJ. *Ehrentempel*

deutscher gelehr samkeit ab anno 1747. edito 4. Augustæ Vind. medicorum seculorum XV. XVI. XVII. vitæ habentur H. CONRIGII, CONRADI GESNERI, JANI CORNARI, JOHANNIS POSTHII, T. REINESII, G. H. VVELSCHII, A. PYRMINII GASSERI, floridaque elogia cum iconibus.

JOH. ZELLERI Archiatri *parentalia*, Tubing. 1734. fol.

J. ERNESTI STIEFF *Epistola de vita* DAVIDIS a GREBNER, Uratislav. 1734. 4.

GEORG. CRISTOPHORI DETHARDING *historiam morborum conscribendi fida & arcana methodus*, Rostoch. 1734. 4.

Memoria JOH. LINKII, Lipf. 1734. fol.

MARCI HEERFORDT PEKEL *de connubio theoriæ & praxeos in studio medico*, Havniæ 1734. 4.

GEO. PHIL. OLEARII *morale antidoton vulgo medicos nauseanti oppositum*, Lipf. 1734. 4.

REGNAULT *origine ancienne de la physique nouvelle* T. III. Amstelod. 1735. 8. & nisi fallor anno superiori Parisiis. Varia ad rem medicam habet, ad circulationem sanguinis, quam gloriam minus recte tribuit Jesuitæ HONORATO FABRI & alia id generis, nimis causæ suæ gentique & societati addictus.

CAR. FRID. HUNDERTMARK *de diis artis medicæ tutelaribus*, Lipf. 1735. 4. disputatio. EJ. *de incrementis medicinæ per expositionem ægrotorum*, Lipf. 1739. & 1749. 4. Plurima pertinentia ad artis historiam habent. Explicat versum VIRGILII de artibus mutis, nempe ingloriis. Templum ÆSCULAPII, decubitum in templo describit. Ostendit eum Deum certis satis & apud alios medicos probatis medicamentis usum, &c.

J. ADAMI MORASCH *Biographia* 1735. 4. Auctor ni fallor D. GRIENVVALDT, quem dixi.

EDUARDI VVILMOT *oratio anniversaria ex* G. HARVEII *instituto* habita, Londin 1735. 4.

GOTTFR. CHR. ROHTE *de nominibus & vocabulis quibus medicos eorumque artem appellarunt veteres Germani disquisitio philologica*, Helmstad. 1735. 8. *

HENRICI LAMPE *de honoribus, privilegiis & juribus singularibus medicorum*, Groning. 1736. 4. Erudita Jurisconsulti dissertatio, qua ostenditur, artem apud Romanos liberalem fuisse, & de archiatris, *periodeutis* doctoribus medicinæ, omnique medicorum statu ab antiquis retro temporibus monumenta habentur.

MICH. HENR. REINHARD *de medicinæ originibus sacris*, Torgau 1736. 4. *

FL. FRIDERICI HEISTERI (LAUR. filii) *apologia pro medicis atheismi accusatis*, Amstelod. 1736. 8. HIPPOCRATE nempe, GALENO, CARDANO, TAURELLO, VANINO, BROVVNIO.

Lettre d'un médecin de la faculté sur ce que c'est que le brigandage de la médecine, Paris 1736. . . . * An forte practice potius scriptus libellus?

JUSTI GODOFREDI GUNZ *de auctore operis de re medica vulgo* PLINIO VALERIANO *adscripti*, Lipf. 1736. *de facibus in sacris* ÆSCULAPII, ibid. 1737.

CAR. LINNÆI & J. F. SEGUIER *bibliothecas botanicas* non repetimus.

J. DIEDERICI VVINKLER *de* LUCA *Evangelista medico*, Lip. 1736. 4.

DANIEL de SUPERVILLE *gedanken von quaksalbern medicis und patienten*, Stettin 1736.

PETRI GERIKE *abhandlung von der heilungs gelahrheit*, VVolfenbuttel 1736. 4. EJUSD. dissertatio *de scholis & institutis medicis in Græcia & Ægypto*, Helmst. 1748. & *de inventoribus artis gymnasticæ*, ibid. 1748. quam tribuit HIPPOCRATI. In *chemia* sua historiam etiam artis dat.

J. MORAND *eloge de* M. MARECHAL, Paris 1737.

POLYCARPI GOTTLIEB SCHACHER *funeralia*, Lipf. 1737. fol.

VALENTINI ERNESTI LOESCHERI junioris *medici insignes humanitatis studiorum vindices*, Dresd. 1737. 4.

QUIRINI GOTTFRIED SCHACHER *de jurisconsulto medico*, Lipf. 1737. 4.

J. JAC. KIRSTEN *de physiologiæ ortu & progressu*, Altd. 1737. 4. EJ. *de sincero medico*, ibid. 1736

ALBERTI SCHULTENS *oratio in obitum* HERMANNI BOERHAAVE, Leid. 1738. 4.

GEORG. HENRICH BEHR *lexicon physico chymico medicum reale*, Argentor. 1738. 4.

Gedanken von den ursachen des heutigen verfalls der edlen medicin und unmaßgebliche vorschläge denenselben abzuhelfen, Danzig 1738. 4.

J. GEORGII SCHERTZII nomine edita *vita* JOH. SALZMANNI, Argentor. 1738. fol.

C. JOH. de BRUAZ *de vera artis medicæ æstimatione*, Leid. 1738. 4.

Memoria ADAMI LIMPRECHT, 1738. 4. & in E. N. C.

GEORGII PHILIPPI MICHAEL *usus & abusus medicinæ in republica*, Marburg. 1738. 4.

N. ANDRY *lettres de* CLEON *à* EUDOXE *touchant la prééminence de la médecine sur la chirurgie*, Paris 1738. 12. Alibi laudavi, neque nunc repetam fcripta numerofa quæ ad litem medicorum Parifinorum cum chirurgis pertinent. Jam apud ARISTOTELEM medicos architectonicos chirurgorum directores detexit, &c.

POLYCARPI FRIDERICI SCHACHER *de feminis ex arte medica claris*, Lipf. 1738. 4.

LOUIS de SANTEUIL *les propriétés de la médicine par raport à la vie civile*, Paris 1739. 12. etiam citatus eft. Contra eum libellum afper alter exftat *mémoire en quoi peut confifter la préêminence de la médecine fur la chirurgie*, Paris . . . 4. Nimius omnino, qui chirurgos Romæ liberos fuiffe, cum medici fervi effent, aufus eft fcribere.

THOM BERNARD BERTRAND, *Ergo ars medicandi tota in obfervationibus*, Parif. 1739. 4.

ABR. JOAN differtatio *refellens communem objectionem quod medicina fit ars mere conjecturalis*, Erfurt. 1739. 4. *

Ars dirigendæ mentis ad rerum .... phyficarum cognitionem, Venet. 1739. 8. *

NICOLO GRANITI *dell' antica e moderna medicina*, Venet. 1739. 4. *

Phyfic is a jeft an humour a vvhim a mere fafhion, London 1739. 8.

VVILH. HANNÆI differtatio *de tardo medicinæ progreffu*, Hafniæ 1739. 4.

VALERII ANDREÆ, AUBERTI MIRÆI, & FRANCISCI SVVEERTII *bibliotheca belgica cura & ftudio* J. FRANCISCI FOPPENS Canonici, Bruxellis 1739. 4. vol. 2. recufa eft, ad medicinam fere inutilis eft, & librorum mera nomina habet.

J. B. PAITONI *de vita & meritis* FABRICII BARTHOLETI *commentarius*, Venet. 1740. 8. in *opufculis* recufus.

EDUARDI MILVVARD *circular letter defiring affiftence in compiling a hiftory of phyfic*, Londin. 1740. 8. * Exitum defideratum non invenit. EJ. TRALLIANUS *redivivus* huc referri poteft, Londini 1734. 8. editus, fed ex practicis repetendus.

EDUARD RIBE *tal om nytta fom phyfiquen hafvver vvid fuikdomars igenkiännande och botande*, Stokholm 1740. 8. In *actis focietatis* ejus anni O. RUDBEKII junioris, & in differtatione CL. LINNÆI de horto Upfalienfi utriufque RUDBEKII hiftoria exftat.

In VVILH. BECKET *collection of chirurgical tracts* exftat fragmentum *introductionis to the hiftory of phyfic and furgery*, partem majorem operis quod abjecit, cedens MILVVARDO. Catalogum habet codicum medicorum in Bibliotheca Soc. Reg. exftantium, maxime Anglicorum. IDEM anno 1722. 8. feorfim ediderat *inquiry into the antiquity of touching for the kingsevil*.

PHIL. FRID. GARMANNI *de Diis medicis ad* OVID. *Met.* I. 321. & CORN. CELSI *medic. præf.* Mifenæ 1740. 4.

Health reftored or the triumph of nature over phyfick Doctors and apothecaries, Lond. 1740. 8. *

ERHARDI REUSCH *invitatio ad* E. F. HEISTERI *or. de hortorum academicorum utilitate*; Helmft. 1740. 4. habet celebrium botanicorum & fautorum botanices hiftorias.

JOH. VVOLFGANGI KIPPING *allocutio qua luctum* LAURENTII HEISTERI *ex filii* E. FRIDERICI *obitu levare molitus eft*, Helmft. 1740. 4. & *fupremum honoris & amoris officium* EIDEM dictum ibid. *Jufta funeri* BRANDAMI MEIBOMII *perfoluta*, ibid. 1740. 4.

BENEDICTI GOTTLOB CLAUSEVVITZ *de* LUCA *Evangelifta medico*, Hall. 1740. 4.

N. KETEL *de medici clinici officio*, Ultraject. 1740. 4.

Cum PALLADII editione a J. S. BERNARD adornata catalogus non brevis chemicorum exftat.

CHRISTIAN VVILHELM KAESTNER *medicinifches gelehrten lexicon*, Jen. 1740. 4. Eorum medicorum vitæ funt, qui mortem jam obiverunt cum fcriptorum præcipuorum catalogo. Magis ex fcriptis aliorum, quam ex ipfis vifis auctoribus pleraque fumta funt, & in exoticis imprimis hominibus Kæftnerus parcior eft. EJ. *kurzer begrif hiftoire der medicinifchen gelahrheit*, Hall. 1743. & 1748. 8. De fcriptoribus hiftoriæ medicæ legi meretur, tum in compendio antiquæ medicinæ. In inventis minus felix eft. Sceleti utriufque fexus diverfitatem quis tribuerit B. S. ALBINO veris inventis abunde diviti? Quis laudat C. STEPHANUM quod œfophagum & afperam arteriam per duo foramina delabi monuerit p. 241? COLUMBUM quod pleuram duplicem fecerit? EJ. *bibliotheca medica* Jen. 1746. 8. Adpa-

ret

ret optimum virum in hiſtoria inprimis medica ornanda vitam ſuam triviſſe. Hoc libello fere ea brevius repetit, quæ apud STOLLIUM ſunt ordine fere eodem, & ad ſingula capita conjectis nonnullis, paucis ſcriptoribus, cum judiciis. In ſelectu judicium, in exteris ſcriptoribus abundantiam alii deſiderarunt.

J. ERNESTI HEBENSTREIT *Progr. de archiatris & profeſſoribus*, Lipſ. 1741. EJUS *progr. ad* PLATNERI *orationem anniverſariam*, Lipſ. 1748.

CHRIST. ROSE *de* AUGUSTO *contraria medicina curato*, Hall. 1741. Conjecturam habet de CAMELIO, qui ante MUSAM AUGUSTI medicus fuerit, ab HARDUINO propoſitam, ſed ornatiorem.

MICH. ANTON KAISER *de medicinæ empiricæ veteris atque hodiernæ diverſitate*, Helmſt. 1741.

JOH. ROVVE *currus medicinæ triumphalis ſeu ſpecimen in medicinæ laudem, medici honorem*, Leid. 1741. 4. *

J. PAUL FINCKE *diſquiſitio cur ordo medicorum gratioſus dicatur*, Lubec. 1741. 4.

JAMES BODLEY *critical eſſays upon the vvorks of phyſicians*, Lond. 1741. 8. *

OL. RUDBEKII *oratio funebris*, Upſal. 1741. 4.

J. M. D. R. *Bibliothèque des philoſophes chymiques*, Pariſ. 1741. 3. tom.

SIM. PETRI GASSER *invitatio ad juſta exſequiarum funeri* FRID. HOFMANNI *ſolvenda*, Hall. 1742. fol.

BENJAMEN HOADLEY *oratio anniverſaria in theatro collegii medici Londin. ex* HARVEI *inſtituto habita*, Lond. 1742. 4. Omnes iſtæ orationes munificos viros feminaſque laudat, a quibus collegium medicum ditatum eſt.

Vita BELLINI exſtat cum *orationibus*, Venet. 1742. 8. editis.

CHR. FRID. HEMPELS *ſendſchreiben von den berühmtem familien der aerzte*, Hall. 1742. 8. *

J. G. *Dictionaire médicinal*, Bruxell. 1742. 8. *

J. FRID. CARTHEUSER *de erroribus practicis ex falſa ætiologia promanantibus*, Francof. ad Viadr. 1742. 4. EJ. *bonum theoreticum eſſe etiam bonum practicum*, ibid. 1743.

Hiſtoire de la philoſophie Hermétique avec un catalogue raiſonné des auteurs qui ont écrit ſur cette ſcience. Pariſ. 1742. vol. 3. 12. * An idem liber dictus ad 1741?

J. LUC. ELZMANN *officium medici coram ægris*, Syvæducis 1743. 8. *

BENJ. VVOLF. GINTZBURGER eruditi judæi, *medicina ex talmudicis illuſtrata*, Gotting. 1743. 4.

J. JUNKER *de certitudine medicinæ in genere*, Hall. 1743. 4.

A. E. BUCHNER *de influxu chymiæ in medicinam*, Erfurt. 1743. 4.

DAVID BARNVVASSER *an in medicina practica fortunæ requiratur*, Francof. Viadr. 1743. 4.

F. E. BRUKMAN *bibliotheca animalis oder verzeichnüſſ von den meiſten ſchriften ſon von thieren handeln*, VVolfenbüttel 1743. 8. & continuatio *bibliothecæ animalis*, ibid. 1747. 8.

VVILHELMUS BURTON (ſed priorem editionem anonymus edidit) *account of the life and vvritings of* BOERHAAVE, Londin. 1743. 8. & 1746. 8. ſcriptum eſt hoc elogium anno 1741. Continet hiſtoriam vitæ CL. viri, tum ſcriptorum catalogum, & epiſtolas aliquas ad C. MORTIMER.

G. RUD. BOEHMER *de difficultatibus in medicina addiſcenda*, Lipſ. 1743. 4.

J. BRUHIER *mémoire pour ſervir à l' hiſtoire de* SYLVA, Pariſ. 1744. 8.

HERMANNI VENEMA *oratio funebris in memoriam* VVIERI GUIL. MUYS, Franeker, 1744. fol.

VVIGANDI RAHLER *vita* ENRICI CORDI, Rinteln 1744. 4.

GOTTLOB FRID. GUDEN *gedenkmahl* D. DAVID SAMUEL KULAS *phyſici zu Malmoe*, Görliz 1744. 4.

ILL. ſoceri H. FR. TEICHMEYER *progr. funebre*, Jan. 1744. fol.

Königl. Pruſſiſche general medeciniſche ordnung fur Schleſien und Glatz ſamt conſtitution zvveyer collegiorum medicorum & ſanitatis, Breslau 1744. 4.

FRANC. ADAM VVOLF de VVINTER *de cautione in obſervationibus phyſico-medicis adhibenda*, Altorf. 1744. 4.

FRIDERICI VVILH. KRAFT *de pietate obſtetricum & medicorum*, Jen. 1744. 4.

J. GOTTLOB STOER *de theologorum in metallurgiam meritis*, Lipſ. 1744. 4. *

JANI PLANCI vita FABII COLUMNÆ cum nova editione *phytobafani* prodiit, Florent. 1744. 4. Addidit Academiæ Lynceorum hiftoriam, contra quam DOMINICUS VANDELLI Mutinæ anno 1746. 4. edidit *confiderazione fopra la notizia degli Accademici Lincei fcritta dal* S. G. BIANCHI, qua carpitur PLANCUS, quod multos LYNCEOS omiferit. Cumque fub nomine SIMONIS COSMOPOLITÆ refpondiffet BIANCHUS, VANDELLIUS fub titulo CYRIACI SINCERI Modonenfis *litteris* octo denuo aliqua refpondit. Parum huc pertinent, nifi velis hiftoriam inventorum telefcopiorum, & ad LYNCEOS aliqua.

Vita J. H. de HEUSCHER a CL. HAENELIO fcripta cum ejus viri operibus omnibus, Lipf. 1745. 4.

FRIDERICI VVIEDENBURGII *elogium* J. HENRICI SCHULZII, Hall. 1745.

LUDOVICI MICHAELIS DIETERICHS *de thefi* BOERHAAVIANA *functio lege mechanica fit & per eam tantum explicari poteft*, Ratisbon. 1745. 4.

R. JAMES *medicinal dictionary*, Lond. 1745. fol. gallice verfum a DIDEROTO, celebri ut fertur Deiita, aliifque prodiit, Parif. vol. 6. in fol. anno 1747. 1748. Initium fit ab ipfa, fatis longa, medicinæ hiftoria cum vitis præcipuorum medicorum & commendatione fimplicitatis in ea arte. Ipfum opus habet omnem artis ambitum compilatum, chemiam ex BOERRAAVIO, præfagia ex HIPPOCRATE, praxin ex BOERHAAVIO & HOFMANNO, anatomen ex J. B. VVINSLOVV, chirurgiam ex HEISTERO. Defidero certe felectum, fontefque meliores, neque tot aut inutilia, aut aperte falfa, ut peftem Leidenfem, quæ Leidæ fævierit, quam BOERHAAVIUS proprio libro defcripferit.

J. AD. KULMUS viri doctiffimi *programma funebre*, Gedan. 1745. fol.

NICOLAI SCANAGATI *de* ALEXANDRO KNIPSMACOPPE *& de remediis ab eo maxime illuftratis commentarium*, Patav. 1745. 4. Vitam ALEXANDRI & elogia continet.

ANTONII le CAMUS *amphitheatrum medicum*, Parif. 1745. 4. Ad hiftoriam PERRALTI & SAVOTI, laudefque nonnullorum primariorum medicorum Gallicorum noftri ævi pertinet.

CHRISTOP. FRID. AYERMANN *programma funebre ad mortem* HEINSINGII, Gieff. 1745. 4.

J. HEERONYMI KNIPHOF *de manufcriptis præcipue medicis Erfordienfibus*, Erf. 1745. 4.

CAROLI GIANELA *Epiftola ad* MORGAGNUM *de legendorum librorum medicorum ratione inftituenda*, Venet. 1746. 8. Bibliotheca medica brevis, initio in practicis facto, & dato confilio, ut ab HIPPOCRATE legendi fiat initium. Inde percurrit reliquas artis partes. Multa certe ingenuus defidero. Quis ferat inter obftetricios fcriptores laudatum de MAUBRAY? CÆSALPINI Libros anatomicos anno 1559. fcriptos, laudem primarum figurarum tributam C. STEPHANO, ductus thoracici inventum adfcriptum JOHANNI van HORNE, LAMBERTUM VELTHUYSEN laudatum inter anatomicos, OTHONEM pro TACHENIO citatum, &c?

J. JACOBI REISKE *obfervationes medicæ ex Arabum monumentis*, Leid. 1746. 4. Difcipulus ALBERTI SCHULTENS multa hic ex fontibus Arabicis ad hiftoriam medicam confert. Variolas in Arabiam anno 572. adveniffe. De meritis medicis pfeudo prophetæ MUHAMMED. De ABU OSEIBAH vitarum illuftrium Arabum fcriptore.

NICOLAI ROSEN *tal om en opartisk och foernuftig medici förnamfte göromal*, Stokholm 1746. 8. Medici officia recenfet, anatomes, phyfiologiæ, mechanices, cognitionem, & varia civibus fuis confilia ad illuftrandam medicinam aperit.

J. CAROLI VVILLELMI MOEHSEN *Epiftola I. de M. S. medicis quæ inter codices B. Regiæ Berolinenfis adfervantur*, Berol. 1746. *Epiftola* II. ibid. 1747. 4. De codicibus chemicorum hieroglyphicis & neceffitate colorum. De codice M. S. operis RHAZIS ad ALMANSOREM. De codice J. PLATEARII. De horto Eyftettenfi, horto ficco J. S. ELSHOLZII, &c.

ABRAHAMI BAECK *tal om nyttan fom tilflyter läkerckonften af en uvoal inrättat Lazaret i Stokholm*, Holm. 1746. 8. Oftendit quam neceffe fit nofodochium effe, in quo caufæ morborum & mortium ex diffectionibus patefiant: in quo clinici medici morbos obfervare difcant & curare, fpecifica remedia explorentur, &c. Medicinæ in Suecia ftatum defcribit, & cupit emendatum.

FRIDERICI VVINTER *oratio de certitudine in medicina*, Leovard. 1746. fol.

In BOUILLET *fuite des élemens de médecine* anno 1746. excufa defenditur certitudo artis medicæ.

J. ERN. KAPPII *programma funebre* AUG. FRID. VVALTHERI *memorie confervatum*, Lipf. 1746. fol. & J. ZACHAR. PLATNERI *programma quo memoria* A. F. VVALTHERI *oratione anniverfaria excollenda indicatur*, ibid. 1747. & C. G. LUDVVIG *panegyricus in* VVALTHERUM, ibid. 1747. 4.

GUI

GUILIELMI BATTIE *oratio anniversaria* HARVEIANA, Londin. 1746. 4.

J. GOTTFR. GEISLER *de* PHOTII *scientia medica dissertatio*, Lipf. 1746. 4.

Memoria JOH. CASP. KUCHLERI, Lipf. 1746. fol.

JAC. NICOLAI VVEISS *de re medica veterum Graecorum*, Altdorf. 1746. Incubationis habet historiam.

JOHN BARKER *essay on the agreement betvvixt antient and modern physicians*, London. 1747. 8. gallice versum a R. SCHOMBERG cum titulo *Essay sur la conformité de la médecine des anciens & des modernes*, Amstelod. 1749. 8. Et huc & ad praxin potest revocari. Scopus est ostendere, medicinam firmis legibus niti, & modum quo acuti morbi sanantur, eumdem apud HIPPOCRATEM, GALENUM, SYDENHAMIUM & BOERRAAVIUM esse; artificiales vero methodos omnes brevis ævi fuisse, eamque opinionem per singula auxilia demonstrat.

Essai sur le caractère du grand médecin ou èloge critique de BOERHAAVE, Cologne (Leide) 1747. 8. Auctor est D. MATY. Laudes BOERHAAVII habet absque adulatione, neque exigua, quæ in ejus viri eruditione vitia fuerunt, dissimulat. Inventa tamen singulatim non æque enumerat.

Collegii medici Brunsvicensis novæ leges, certe saluberrimæ & medico ordini honorificentissimæ anno 1747. fol. editæ sunt, illique collegio omnis medicina, chirurgia & pharmacia in ditionibus Brunsvicensibus subjecta.

Hoc anno in Belgio JULIANUS OFFRAI de la METTRIE edidit *la faculté vengée* amaram satyram in illepidam comœdiam congestam, contra medicos Parisienses. Successit majus opus anno 1748. sub titulo *ouvrage de Penelope ou Machiavel en médecine par* ALETHEIUS DEMETRIUS. Totam equidem medicam artem percurrit, & nihil inculpatum dimittit, in BOERHAAVIUM, LINNÆUM, VVINSLOVVUM, Gallos medicos omnes injurius, ignarus ipse, qui ignoret C. MAGATUM, G. FABRICIUM HILDANUM, H. FABRICIUM ab AQUAPENDENTE & D. de MARCHETTIS medicos fuisse, eosque pro chirurgis omnes habeat. In *palinodia* secundi tomi medicos defendit multum usus *Bibliotheca* quæ vocatur *raisonnée*. Anno 1749. 8. successit *suplément à l'ouvrage de Penelope*. Hoc inprimis libello Parisinos medicos, ASTRUC, FERREIN, (ut SENACO gratificetur), SYLVA & BOUILLAC exagitat, neque verus, neque æquus cuiquam.

Programma funebre in memoriam J. F. CRELLII, Helmstad. 1747. fol.

FRANCISCI RONCALLI *Europa medicina* 1747. fol. edita continet epistolas auctoris ad varios Europæ medicos, per quas e singulis statum medicinæ novaque inventa patriæ suæ conatus est addiscere. Aliqui non responderunt, alii bene & utiliter, inprimis Itali, A. PASTÆ, M. GHISI, J. CALVI, ARC. CAPELLI, ANT. FORMICÆ, MARCI FLORI, J. C. RIEGERI bonæ sunt epistolæ. Ex libris etiam decerpsit methodos, quas credebat in quavis regione inprimis in usu esse.

Programma funebre in obitum J. Z. PLATNER, Lipf. 1747. fol. BENIAMINI BOEHMERI *panegyricus* PLATNERO *dictus*, ibid. 1748. 4. Eamdem vitam cum opusculis PLATNERIANIS dedit CL. ERNESTUS, Lipf. 1749. 4.

RUD. AUG. BEHRENS *de felicitate medicorum aucta in terris Brunsvicensibus*, Brunsvvic. 1747. 4. Laudat novas leges & nova privilegia collegii medici Brunsvicensis. Sed latius excurrit, & fabellas medicis ob servitudinem Romanam objectas dissipat.

FR. GOTTL. JACOBI *specimen philosophiæ* HIPPOCRATICÆ Lipf. 1747. 4.

JAC. HAVVLEY *oratio anniversaria* HARVEIANA, Londin. 1747. 4. Ejusdem scopi ut reliquæ, ut laudentur, qui medicum collegium ditarunt.

CHRISTIANI ALBERTI GOTTLIEB GRUNER *consilium pro bibliotheca physiologica scribenda*, Altdorf. 1747. 4.

FRIDERICI LESSER *vita* J. THALII celebris Northusani Germanice prodiit 1747. 4. EJ. *ehrengedächtnüß* CHRISTOPH. CONRAD SICELII, Northus. 1748. 4.

Hoc anno cepit edere CL. FRIDERICUS BORNER *nachrichten von den vornemsten lebens umstaenden und schriften itzlebender aerzte und naturforscher in und um Deutschland*, cujus operis 5. decades & 50. omnino vitæ medicorum prodierunt, pleræque ab ipsis medicis submissæ.

Leben J. HENRICH BUSCHERS, Brunsvvic, 1748. 4.

GEORG.

GEORG. VVILHELM STOELLERS *leben* 1748. 8. J. G. GMELINI opus, quo vitam celebris ob peregrinationem in ultimam Asiam & primam Americam botanici descripsit, & fabellas admistas exterminavit.

GIO. GIROLAMO CARLI *scritture intorno a varie operette del* S. D. GIOV. PAOLO SIMONE BIANCHI *di Rimini* T. I. Florent. 1749. 8. Eristicum scriptum, quo editos in propriam laudem libellos & alia PLANCO objicit.

J. BARROVV *Dictionarium medicum universale*, Londin. 1749. 8. *

PHILIPPI CONRADI FABRICII *de autopsia utilitate & praestantia*, Helmstad. 1748. 4. Theoriarum etiam mathematicarum infirmitatem exagitat; & nihil gratis aut præter sensuum testimonium recipi debere ostendit. EJ. *de insignibus incrementis quæ scientia medica fundationi academicarum accepta refert*, Helmstad. 1749. 4. Multa melius & integrius in Academia, multa ibi unice doceri ostendit.

C. FRID. KALTSCHMIDT *chirurgia medicis vindicata*, Jen. 1749. 4. programma.

VVILH. LEVVIS *oratio habita in dedicatione bibliothecæ* RATELEFFIANÆ, Londin. 1749. 4.*

Ironic and serious discourses on physic, Lond. 1749. 8. Satyræ quatuor in artem medicam, tum dissertatio de origine tituli doctoris & de medicamento STEPHANIANO.

Vita J. G. GMELINI memorabilis utique ob longa & felicissima itinera in Asiam orientalem ad augendam rem naturalem suscepta prodiit Tubingæ 1749. fol. ibid. 1750. 8. & Germanice, Gotting. 1750. 8.

Lettre d'un médecin de Montpellier à M. C. D. F. *au sujet de l'examen de* M. LOUIS, Paris. 1749. 4. Exagitat mores & ignorantiam primi chirurgi, qui publico examine, aut disputatione potius, gradum chirurgi academici meruit.

THOMAS KNIGTHS *reflexions upon catholicons*, Londin. 1749. 8. potius ad praxin pertinet.

MICHAELIS GOTTL. AGNETHLER LAURENTIUS JOHANNES NEPOMUCENUS REEN *plagii literarii convictus*, Hall. 1750. 4. Contra exscriptorem disputationum Halensium, quas in unam suam, Harderovici defensam, constipaverat.

ERNST GOTTFRID KURELLA *entdekung der maximen ohne zeitverlust und mühe ein berümter arzt zu vverden*, Hall. 1750. 8. Malas artes recenset, quibus in Germania ad famam & gratiam pervenitur.

J. LUD. QUENTIN *de vita & meritis* MELCHIORIS FENDII, Helmstad. 1750. 4.

ARCUDII CAPELLI *de vita* SANCT. SANCTORII, Venez. 1750. 4. *

B. DAV. MAUCHARD *de meritis* J. TAYLOR, Tubing. 1750. 4.

Nullus esset finis libri, si omnia subsidia historiæ medicinæ hic enumerare vellem. Omnis fere historia huc pertinet. Plerisque editionibus *operum omnium* vitæ auctorum adjectæ sunt. Biographi omnes huc faciunt, quorum paucos enumero, quod iis plurimum sim usus. JANUM NICIUM ERYTHRÆUM, Elogia Thuanea, SCÆVOLÆ SALMERTHANI elogia Pictavii 1600. 8. &c.

THOMÆ STANLY *history and lives of philosophers*, Lond. 1655. fol. 1687. fol. & alias excusa est.

PAULI FREHERI *theatrum virorum eruditorum*, Norimberg 1688. fol. non legi.

Neque J. MOELLERI *Cimbriam literatam seu scriptores Ducatus Slesvvicensis & Holsatici*, Slesvvic. 1687. 4. Hafniæ 1744. fol.

Levens beschryvinge van beroemde Mannen, Amstelod. 1730. &c.

Biographiæ vero a S. R. GOETTENIO, a CL. RAHTLEF, & STRODTMANNO editæ ad manus fuerunt.

Beyträge zur historie der gelehrheit, cujus libri tomi 5. nuper Hamburgi prodierunt. CL. NICERON *Mémoires* seu vitas eruditorum vol. 40. Parisiis editas passim exhibui. Porro J. S. MAITTAIRE *annales typographici*. JOS. AMES *typographical antiquities*, Lond. 1749. JAC. FRID. REIMANN *bibliothecam acroamaticam*, Hanoveræ 1712. 8. huc pertinent Dictionaria illa vastiora BAYLEI, L. MORERI, JOECHERI, CHAUVIN, HARRISII inprimis & E. CHAMBERS huc faciunt. Diaria omnia, & inprimis JOURNAL *des* SAVANS, *Acta literaria Suecica*, *Acta Danica*, *Acta Balthica*, *Bibliothèque Raisonnée*, J. CINELLI CALVOLI *bibliotecæ volante* cujus novam editionem anno 1746. Venet. 4. recusam nondum vidi. Academiarum historiæ huc utiliter faciunt, inter quas valde desideravi VVOODII *Athenas Oxonienses*, NICOLAI COMMENI PAPADOPULI *historiam Gymnasii Patavini*, Venet. 1726. fol. ANTONII etiam

etiam MONGITORIS *bibliothecam Siculam*, Panorm. 1708. fol. J. CASP. ZEUMERI *vita professorum Jenensium*, Jen. 1711. 8. aliaque infinita nullus finis est repetere. Ne catalogos quidem librorum sprevi, ut limus tamen memores sæpissime vitiosos ibi annos ex incuria typographorum recenseri. Huc *Bibliotheca* RIVINIANA, Lips. 1723. 8. Catalogus Bibliopolii ENDTERIANI, Norimb. 1695. 12. *Bibliotheca* UFFENBACHIANA, Francof. 1731. 8. aliquot vol. sed valde vitiosa. FR. de SEINE *bibiiotheca Slusiana*, Rom. 1690. 4. *Bibliotheca* HERMANNI BOERHAAVE, Leid. 1739. 8. *Bibliotheca* LEHMANNI Lipsiensis P. Lips. 1740. 8. *Bibliotheca* HARLEIANA, Londin. 1743. 4. vol. 8. *Bibliotheca* BURCKHARDIANA eximia ista & optimo ordine disposita, VVolfenbuttel 1745. vol. 2. *Bibliotheca* VVALTHERIANA, Lips. 1747. 8. *Bibliotheca* HAENELIANA Lips. 1747. 8. cum CL. viri vita. *Bibliotheca* PLATNERIANA, Lips. 1749. 1750. 8. vol. 3. qua inprimis ut recentissima & pene plenissima multum usus sum.

In *differtazioni epistolari del* D. ANTONIO FELICI Venet. 1748. 8. editis *prima* est de augmentis & remoris medicinæ, vitiis medicorum, idea societatis medicæ: *altera*, quod prima principia corporum cognosci nequeant.

CASP. GEORGII MIEG *vita* VVILHELMI BERNHARDI NEBEL, Heidelberg. 1748. 4.

Raccolta del medico carteggio passato fra D. ANTON. FRANCESCO SIMONELLI *e* BARTOLOMEO NOVELLI *intorno alla cura d'una tisichezza*, Jesi 1749. 4. *

RUDOLF. AUGUST. NOLTEN *de juribus medicorum in Ducatu Brunsvvicensi*, VVolfenbutt. 1750. 4.

FRIDERICI BOERNER de ALEXANDRO BENEDICTO *medicinæ instauratore*, Brunsvvic. 1751. 4.

Iatro-rapsodia, Londin. 1751. 8. Satyra, in qua veteres medici laudantur, recentiores exagitantur.

F I N I S.